РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

רוסיש־יידישער וועדערבוך

רוסיש-
יידישער
וועדטערבוך

בא 40 000 וועדטער

אונטער דער רעדאקציע פון
מ. שאפירא, ע. ספיואק און מ. שולמאן

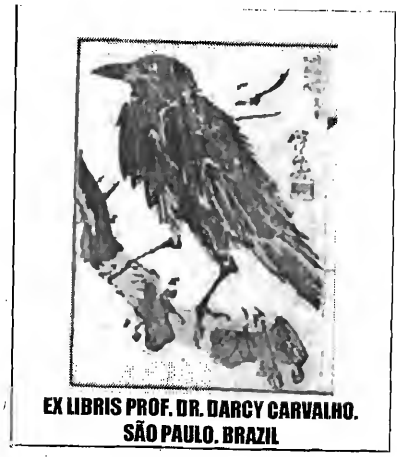

מאָסקווע
„רוסקי יאזיק"
1984

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (ИДИШ) СЛОВАРЬ

около 40 000 слов

Под редакцией
М. А. ШАПИРО, И. Г. СПИВАКА
и М. Я. ШУЛЬМАНА

очерк «О языке идиш» составлен
Э. М. ФАЛЬКОВИЧЕМ

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1984

ББК 81.2
Р 89

Авторы:

Р. Я. ЛЕРНЕР, Е. Б. ЛОЙЦКЕР, М. Н. МАЙДАНСКИЙ, М. А. ШАПИРО (руководитель авторского коллектива)

Рецензенты: А. А. Вергелис, А. С. Приблуда

Моисей Альтерович ШАПИРО
Рувим Яковлевич ЛЕРНЕР
Ефим Борисович ЛОЙЦКЕР
Моисей Ноевич МАЙДАНСКИЙ

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

Зав. редакцией
Е. А. Мужжевлев
Ведущий редактор
И. Б. Пригоникер
Редактор
О. М. Зудилина
Художественный редактор
Г. П. Валлас
Технические редакторы
Э. С. Соболевская
С. Ю. Спутнова
Корректор
О. Н. Николаева

ИБ № 1117

Сдано в набор 12.01.82. Подписано в печать 22.03.84.
Формат 84×108/16. Бумага типогр. № 1.
Гарнитура Литературная. Печать высокая. Усл. печ. л. 75,6.
Усл. кр.-отт. 75,6. Уч.-изд. л. 103,95. Тираж 20 000 экз.
Заказ № 1000. Цена 8 р. 80 к.

Издательство «Русский язык»,
103012, Москва, Старопанский пер., 1/5.

Ордена Трудового Красного Знамени
Московская типография № 7 «Искра революции»
«Союзполиграфпрома» Государственного комитета СССР
по делам издательств, полиграфии и книжной торговли.
Москва, 121019, пер. Аксакова, 13.

Русско-еврейский (идиш) словарь: Ок. 40 000
Р 89 слов/Р. Я. Лернер, Е. Б. Лойцкер, М. Н. Майданский, М. А. Шапиро; Под общ. рук. М. А. Шапиро. М.: Рус. яз., 1984. — 40 000 с.

Словарь содержит около 40 тыс. слов современного русского языка и раскрывает многозначность русских слов, показывает особенности их употребления. В словаре приводятся характерные словосочетания и обороты, значительное количество фразеологических единиц. Подробно разработаны служебные слова.

Большое внимание уделено грамматическим сведениям, которые даются непосредственно при русском и еврейском слове. Переводы отражают изменения, происшедшие за послевоенные годы в языке идиш на территории СССР.

Приложение содержит очерк Э. Фальковича «О языке идиш», а также таблицы глаголов сильного и неправильного спряжения и прилагательных, образующих степени сравнения с изменением корня. Таблицы составлены М. А. Шапиро.

Словарь предназначается для перевода с русского на идиш и рассчитан на переводчиков, филологов-германистов, преподавателей и лиц, изучающих идиш. Он может быть использован также иностранными носителями идиша при чтении русской литературы.

Издается впервые.

Р $\frac{4602020000-149}{015(01)-84}$ 138—84

ББК 81.2

© Издательство «Русский язык», 1984

ОГЛАВЛЕНИЕ

Русский алфавит 6
Предисловие 7
Основные лексикографические источники 12
О пользовании словарем 14
Список условных сокращений 21
Условные обозначения 23
Словарь
А 25
Б 33
В 56
Г 101
Д 119
Е 142
Ж 144
З 148
И 179
Й 193
К 193
Л 226
М 237
Н 259
О 300
П 350
Р 455
С 495
Т 570
У 594
Ф 619
Х 626
Ц 634
Ч 637
Ш 646
Щ 654
Э 655
Ю 661
Я 662
О языке идиш. *Э. Фалькович* 666
Таблица прилагательных, образующих степени сравнения с изменением корня 715
Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения 716

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа	Ии	Рр	Шш
Бб	Йй	Сс	Щщ
Вв	Кк	Тт	ъ
Гг	Лл	Уу	ы
Дд	Мм	Фф	ь
Ее, Ёё	Нн	Хх	Ээ
Жж	Оо	Цц	Юю
Зз	Пп	Чч	Яя

ПРЕДИСЛОВИЕ

Язык идиш, единственный из языков народов СССР, относящийся к германской группе, всегда привлекал к себе внимание. Материалом этого языка, в частности, широко пользуются специалисты в области общего языкознания, истории и диалектологии немецкого языка. Идиш — язык высокоразвитой оригинальной литературы, сложившейся под сильнейшим влиянием русских классиков. В то же время очень высока активность переводческой деятельности, особенно по переводу на идиш с русского и через посредство русского языка.

Отсутствие русско-идиш и идиш-русского словарей современного типа создает пробел в советской лексикографии, и издание настоящего словаря в известной степени его восполняет.

СЛОВАРЬ И ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ

Первый русско-еврейский словарь О. М. Лифшица вышел в 1869 году, когда литературный идиш только складывался, и отражает не литературный язык, а народную речь украинского диалекта еврейского языка, включая разнообразную терминологию ремесел того времени. В этом смысле словарь не утратил своего значения и сегодня. Менее интересен вышедший в 1909 г. словарь Дрейзина. Глубокие изменения в языке, то новое, что привнесли в лексику и фразеологию идиша творчество классиков еврейской литературы и бурно развивающаяся публицистика, не нашли еще отражения в этом словаре.

После Великой Октябрьской социалистической революции, открывшей доступ к знаниям для трудящихся масс евреев, создание современного русско-идиш словаря стало актуальнейшей задачей деятелей советской еврейской культуры.

Большую пользу принес маленький русско-еврейский словарь для начальной школы (ред. Э. Фалькович), вышедший в 1941 г. в Москве.

Еще до Великой Отечественной войны авторами настоящего словаря, в то время научными сотрудниками Кабинета советской еврейской литературы, языка и фольклора АН УССР, была начата работа по составлению русско-идиш словаря, и к 1949 г. был подготовлен первый черновой вариант рукописи. Но смерть ответственного редактора — видного лингвиста, члена-корреспондента АН УССР, доктора филологических наук профессора И. Г. Спивака надолго прервала дальнейшую работу.

Спустя два десятилетия первоначальный вариант рукописи уже не мог служить основой русско-идиш словаря, отвечающего современным требованиям. За эти годы словарный состав русского и еврейского языков пополнился большим количеством новых слов и выражений, и словник, составленный на основе толкового словаря русского языка под редакцией проф. Д. Н. Ушакова, во многом устарел. Уже одно это потребовало бы серьезной переработки рукописи. Устарела и сама система словаря, сводившаяся, как и во всех упомянутых выше русско-еврейских словарях, к формуле: слово — перевод (или набор переводов) и почти лишенная лексикографического аппарата. Как и старые русско-еврейские словари, первоначальный вариант словаря был рассчитан на читателя, активно владеющего еврейским языком.

Назрела необходимость в словаре, который мог бы служить полезным справочным пособием и для переводчика, хорошо знающего литературный еврейский язык, и для самого широкого круга читателей, в том числе и для начинающих изучать идиш.

Новые задачи потребовали не переработки, а создания совершенно нового словаря. Только в 50—60 гг. появились такие важнейшие лексикографические источники, как „Словарь русского языка“ АН СССР в 4-х томах Москва, 1957—1961 гг., „Словарь русского языка“ С. И. Ожегова, Москва, 1964 г. и 1972 г., „Словарь современного русского литературного языка“ АН СССР в 17 томах, последний том которого вышел в 1965 г., первые тома многотомного толкового словаря Great Dictionary of the Yiddish Language, New York v. I 1961, v. II 1966, N. Stutchkoff. Thesaurus of the Yiddish Language, New York, 1950, U. Weinreich. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary, New York, 1968. Использование этих словарей стало важной предпосылкой для осуществления поставленной задачи.

Тот же коллектив авторов под руководством кандидата филологических наук М. А. Шапиро подготовил словарь нового типа. Предлагаемый вниманию читателя словарь — первый русско-еврейский словарь, опирающийся на русский язык как язык межнационального общения, знакомящий читателя со всеми аспектами современного литературного еврейского языка на основе детальной разработки значений русских слов, подробной информации о русском и еврейском слове, сопоставления характерных примеров словоупотребления в русском языке и их соответствий в литературном идише.

Поскольку язык идиш распространен во многих странах мира и зарубежная еврейская общественность внимательно следит за советскими изданиями, были учтены интересы зарубежного читателя. Словарь позволяет читать в оригинале русскую публицистику, а также художественную и научно-популярную литературу средней трудности. Словарь написан в традиционной манере большинства советских русско-иностранных словарей. Здесь традиционность формы — методический прием, призванный облегчить читателю трудность усвоения сложного языкового материала.

СЛОВНИК

Настоящий словарь является первым русско-идиш словарем значительного объема и самым полным из них. В основу словника легли новейшие толковые и фразеологические словари русского языка, широко использовались современная художественная литература и, особенно, центральная советская печать.

Стремление авторов возможно полнее отразить в словаре современное состояние русского литературного языка сочеталось со строгим отбором русского лексического и фразеологического материала, продиктованным жесткими рамками объема словаря.

В словарь не вошли областные слова и жаргонизмы, а из устаревших слов даются только такие, которые широко представлены в русской классической литературе. В словаре отсутствует узкоспециальная терминология, но словник отразил влияние научно-технической революции на быт и язык нашего общества. Некоторые новые слова и выражения, а также новые значения слов из области кибернетики, космонавтики, электроники и других новых областей науки, ставшие благодаря средствам массовой информации общеупотребительными, включены в словарь (лазер, луноход, запоминающее устройство и т. д.)

Производные слова, легко образуемые по продуктивным моделям, даются в словаре с большими ограничениями. Абстрактные имена существительные со значением качества и свойства, образованные от прилагательных при помощи суффиксов **-ость**, **-есть**, и со значением действия, образованные от глагола без суффиксов и с суффиксами **-ние**, **-тие**, приводятся в словаре, если они очень употребительны или приобретают предметное значение. Например, 'нелепость' дается ('сказать нелепость'), а 'некрасивость' нет; 'понимание' дается, а 'подразумевание' нет и т.п.

Из уменьшительных существительных даются только такие, которые помимо уменьшительного имеют другие значения

но́сик *м* 1. נעזל ז ־ען; 2. (*у чайника*) פּיסקל ז ־ען

Имена прилагательные со значением ослабленного качества с суффиксами **-оватый**, **-еватый**, притяжательные прилагательные с суффиксами **-ин**, **-ов** (типа дядин, дедов), уменьшительные прилагательные (холодненький, легонький) в словаре не даются. За редкими исключениями не вошли в словарь прилагательные, образованные от названий городов.

Качественные наречия, соотносительные с прилагательными, даются в случае большой употребительности или при наличии у них значений, отличных от значений прилагательного.

Глаголы на **-ся**, имеющие только значение страдательного залога, в словаре не даются.

При включении в словарь словосочетаний и фразеологизмов наряду с их употребительностью принималась во внимание сложность перевода этих выражений на идиш. Поэтому в словарных статьях заметное место занимают примеры, требующие небуквального перевода с использованием слов, оборотов и форм, которых нет в переводе заглавного слова. (Это иллюстрируется в разделе „Материал языка идиш".)

МАТЕРИАЛ ЯЗЫКА ИДИШ

Наряду с отбором наиболее нужных и характерных русских слов и выражений главное внимание при составлении словаря уделялось их переводу, подысканию семантически, стилистически и идиоматически адекватных эквивалентов в идише. Только в исключительных случаях при переводе использовались толкования. В частности,

когда русское слово или выражение не имеет устойчивого общепринятого перевода (некоторые неологизмы, спортивные термины);

когда перевод русской или советской реалии представляет собой транскрипцию и нет уверенности, что эта реалия достаточно известна зарубежному читателю, перевод сопровождается кратким толкованием или пояснением на идише.

нали́м *м* (פּיש) נאלים ז ־ען

нахи́мовец *м* נאכימאָוועץ ז ..ווצעס, א שילער פון א נאכימאָון־(פלאָט־)שול

При значениях заглавных слов даются их наиболее точные, но не единственно возможные эквиваленты. Переводы содержащихся в статьях примеров дают представление о других практически важных способах пере-

дачи соответствующих значений в идише. Так в статье

неразлу́чный אומצעשי׳דלעכער...

пример 'неразлучные друзья' переводится не только буквально אומצעשי׳דלעכע פרינט, но и фразеологизмом אן אויג מיט א ברעם, а в статье

необяза́тельный 1. ניט אומבאדינגט נ׳יטיקער ...

'это необязательно' переводится דאָס איז ניט קיין מוז־; ס׳איז לאוו דאָפקע ;־זאך.

Характер перевода того или иного слова на идиш, учет степени трудности во многом предопределили всю структуру словарных статей. Так как у большинства интернационализмов все значения в обоих языках совпадают, переводятся на идиш одним и тем же словом, никаких трудностей в переводе не вызывают, то заглавные слова 'номер', 'операция', 'орган' и т.п. даются без деления на значения. В этих случаях не дается также никакой особой пометы типа *в разн. знач.*, её пришлось бы давать слишком часто, но зато всюду, где возможно, наглядно иллюстрируется многозначность таких слов. При переводе имен действия на -ция аналог с суффиксом ־ציע всегда подразумевается, но процессуальность передается субстантивированным инфинитивом и моделью с суффиксом ־ונג.

Всюду, где возможно, русское заглавное слово переводится той же частью речи в идише. Однако относительные прилагательные русского языка не всегда имеют эквивалент — прилагательное в идише, либо могут переводиться не только прилагательным. Здесь наиболее типичны следующие способы перевода:

а) русскому прилагательному соответствует компонент сложного существительного

переплёт||ный אײַנבינד־; ~ный цех אײַנבינד־צעך מ

б) русскому прилагательному соответствует предложная конструкция

парчо́вый פון בראָקאָט; בראָקאָטענער, פון פּאַרטשאַ *после сущ.*

непоси́льный אי׳בער די קויכעס; צו שווערער *после сущ.*

в) русскому прилагательному соответствует инфинитивная конструкция

незамени́мый ניט צו פאר- אומפּאַרבײַטלעכער; בײַטן *после сущ.*

г) русскому прилагательному соответствует придаточное предложение

непосе́дливый (אף קיין אָרט) וואָס קען ניט אײַנזיצן *после сущ.*

Источником приводимых в словаре переводов служили известные произведения классической и современной еврейской литературы, советская и зарубежная печать на идише, а также авторитетные словари. Заметное влияние на содержание и форму еврейской части словаря оказала практика литературно-художественного журнала „Советиш геймланд", органа Союза писателей СССР.

Как было уже сказано, в словаре даются только наиболее точные эквиваленты, к тому же в качестве переводов приводятся лишь употребительные, рекомендуемые для активного использования слова и обороты. Поэтому еврейская часть словаря не может дать полного представления о богатстве и многообразии идиша, что было бы возможно только в идиш-русском словаре очень большого объема или толковом словаре (типа Great Yiddish Dictionary, Ed. by Joffe and Mark).

Настоящий русско-идиш словарь отражает характерные черты современного еврейского языка в СССР, насколько это позволяют задачи и объем словаря.

Словарь задуман как нормативный. Диалектизмы в словаре не даются, однако лексика, диалектная по происхождению, но вошедшая в литературный язык, приводится в словаре. Приводятся и конкурирующие по употребительности фонетические дублеты (—טשיקאווע, שטאַרצן—סטאַרטשען, ציקאווע).

В отношении устаревших слов авторы придерживались той же линии, что и в русской части. С новых позиций, отражающих сегодняшний языковой опыт, решается в словаре вопрос, что именно в еврейской лексике устарело. Руководитель авторского коллектива М. А. Шапиро считал заботу о культуре речи одной из главных задач словаря. Поэтому он решительно отверг всякое искусственное обеднение современного идиша.

Настоящий словарь расходится в трактовках с „Еврейско-русским словарем" (С. Рохкинд, Г. Шкляр, Минск, 1941), где помета „устаревшее" дана у большинства гебраизмов, в том числе у таких слов, как מעכאַבער 'автор' (*литературного произведения*), נעלעם ווערן 'исчезнуть, скрыться', נעסיע 'путешествие, поездка' и многих других, которые сегодня употребляются всеми носителями языка.

Равным образом искажают объективную картину языка и пуристические тенденции иного толка, проявляющиеся у некоторых зарубежных авторов: смакование архаизмов, попытка вычеркнуть из словаря целые пласты лексики как „чуждые" идишу, поскольку они отличаются от бытовой речи конца XIX — начала XX века, и заменить их вкусовым словотворчеством.

Словарь следует языковой норме идиша, основа которой сложилась в СССР в 20—30 годы. Но сложившимися можно считать только основные принципы, процесс нормализации отнюдь не был завершен, что особенно заметно в орфографии. Вышедшие почти одновременно (1940—1941 гг.) упомянутый выше „Еврейско-русский словарь" и „Русско-еврейский словарь" под редакцией Фальковича в написании слов расходятся с орфографическим словарем (1932 г.) и друг с другом, а выходящий с 1961 г. журнал „Советиш Геймланд" значительно отличается по орфографии от этих словарей[1].

Вариативность литературной нормы идиша, особенно колебания в написании слов и в употреблении грамматического рода, крайне осложнили работу над словарем. Необходимо было выработать рекомендации для многочисленных случаев, где нормы нет, укрепить устоявшуюся норму и пересмотреть отдельные моменты, устаревшие с точки зрения современной практики. Настоящий словарь неизбежно становился фактором продолжающейся нормализации идиша в СССР, а не просто двуязычным словарем, хотя и не мог решить всех проблем.

[1] Последнее, впрочем, вполне естественно: за двадцать с лишним лет орфографические правила менялись и в твердо нормированном русском языке, с той существенной разницей, что изменения строго регулировались, коснулись небольшого числа совершенно определенных слов и каждое новое издание орфографического словаря русского языка строго регламентирует правила орфографии.

В ходе редактирования рукописи словаря постепенно складывалась система всесторонней нормализации, которая в самых общих чертах была изложена ее автором М. А. Шапиро на страницах журнала „Советиш Геймланд“ № 5 и № 9 за 1973 г. в двух больших теоретических статьях. В этих статьях он выступает сторонником жесткой нормы, четких формальных критериев, требует максимальной последовательности и унификации, допуская лишь минимум вариантов и исключений. Не все конкретные предложения, содержащиеся в этих статьях, были реализованы в словаре, но словарь отразил направление творческих поисков М. А. Шапиро.

Предложенные решения и некоторые нововведения имеют целью дальнейшую нормализацию идиша в СССР, облегчение овладения языком, исправление неточностей, утверждение единства литературного идиша, так как одновременно сокращается число несущественных расхождений с практикой других стран.

Приведем несколько примеров, отличающих данный словарь от других советских изданий.

1) Словарь ограничивает сферу употребления графически неудобного буквосочетания **־ייי־**. Оно сохраняется у прилагательных, образованных от основ, оканчивающихся на **יי**: **אידייִש**, **אלערלייִק** и т.п. Во всех остальных случаях дается написание **־עי־**: **פּעיקעט**, **העברעיש**, **אייראָפּעיש**. Такое написание издавна практиковалось советскими изданиями, **פּעיקער** зафиксировано в русско-еврейском словаре под ред. Фальковича. Но до сих пор нет единообразия и часто встречается не вызванное фонетической необходимостью написание **פּייִקער**. Теперь более рациональное написание **־עי־** рекомендуется как норма. Такое же написание дается и в словарях, изданных в 60-х годах в США.

Закреплено написание **יאָמטעוו**, основанное на морфологическом принципе и вытеснившее в последние годы зафиксированное в словарях, основанное на фонетическом принципе **יאָנטעוו**.

Вводится принятое повсеместно за рубежом написание **ווייטיק**, более обоснованное, чем употребляющееся у нас **ווייטעק**. Одинаковая позиция гласного в слоге, восходящему к немецкому компоненту tag — dag, требует унифицированного орфографического выражения. Если мы пишем **זונטיק**, **מיטיק** и перестали писать **ווייטאָג**, то должны писать **ווייטיק**.

По тем же причинам можно согласиться с принятым в ряде иностранных словарей „евреизированным“ написанием **טעפּעך**. Если Rettich дало **רעטעך**, то Teppich *должно было* дать **טעפּעך**. Но **רעטעך** ‘редька’ было очень употребительным в народной речи, а ограниченная употребительность **טעפּיך** ‘ковер’ способствовала сохранению „немецкого“ оформления. Написание **טעפּיך** подчеркивает экзотичность слова, чуждость обозначаемого понятия еврейскому быту. Такая орфография выглядит архаичной и может использоваться в целях стилизации.

Восстановлено старое написание **באגג**, действующее в других странах. **באגג טאָן** вместо **באנק** позволяет сократить число омонимов и избежать нежелательных ассоциаций. К тому же оглушение конечного **ג** после **נ** для идиша нехарактерно.

Несколько изменено написание сложных существительных через дефис на основе принципов, уже ранее выдвинутых в литературе, развитых и дополненных при работе над словарем. Дефис между компонентами рекомендуется, если общее число слогов больше трех, а также перед немым **א** (**גרונט־אויז**), при скоплении согласных, для предотвращения ошибок в чтении (**..ט־ש..**, **..טש..**), при одинаковых согласных на стыке компонентов (**מוז־זאך**). Автор рекомендует писать через дефис и сложные существительные, у которых один компонент — гебраизм, а другой нет.

Сделана попытка дифференцировать написание слов с **ניט** для того, чтобы более тонко передавать смысловые оттенки. Здесь напрашивается аналогия со слитным и раздельным написанием русского „не“. **ניט** пишется раздельно при собственно отрицании и при противопоставлении. В других случаях (наличие отрицательного качества, неполнота качества или действия и т.п.) вводится написание через дефис: **ניט גוט** ‘не хорошо (,а плохо)’, ‘не как следует’ — **ניט־גוט** ‘нехорошо’ (*об ощущении дурноты*). Применительно к высказыванию и т.п. **ניט דערזאָגטער** ‘незаконченный’, ‘прерванный на полуслове’, а **ניט־דערזאָגטער** ‘содержащий в себе недоговоренность, недомолвку’. М. А. Шапиро предлагал писать **ניט** через дефис в глаголах, соответствующих русским глаголам с **недо-**, что было бы использовано для различения смысла: **ניט דערעסן** ‘не надоедать’ — **ניט־דערעסן** ‘недоедать’; **ניט דערהערן** ‘не дослушать’; ‘не расслышать’ — **ניט־דערהערן** ‘быть тугоухим’. Но это нововведение не встретило поддержки и от него пришлось отказаться.

Новые зарубежные словари занимают примерно такую же позицию в написании **ניט**, что и М. А. Шапиро.

2) В грамматике основные рекомендации словаря направлены на преодоление множественности вариантов и колебаний в употреблении форм имен существительных.

Последовательно различается форма множественного числа существительных на **־ער** и **־אָר**. От существительных, обозначающих орудие действия, множественное число образуется при помощи суффикса **־ס**: **טראַקטאָרס** ‘трактора’, **געזעראַטאָרס** ‘генераторы’, **קילערס** ‘охладители’ и т.д. У большинства слов на **־ער**, обозначающих деятеля, форма множественного числа совпадает с единственным: **די ארבעטער** ‘рабочие’, **די שרייבער** ‘писатели’ и т.д. Таким образом, некоторые еврейские омонимы можно различить по способу образования множественного числа:

ед. **געבערס** *мн.* **געבער** ‘датчик’ (*прибор*) — *ед.* **-גע בער** *мн.* **געבער** ‘(охотно) дающий’.

У существительных на **־(אַט)אָר**, обозначающих деятеля, дается унифицированная форма множественного числа с ударением на **־אָרן**: *ед.* **נאָוואַטאָר** — *мн.* **נאָוואַטאָרן** ‘новаторы’ и т.д. По форме множественного числа различаются еврейские омонимы *ед.* **קאָנסטרוקטאָר** *мн.* **-קאָנ סטרוקטאָרן** ‘конструктор’ (*профессия*) — *ед.* **-קאָנסטרוק טאָר** *мн.* **קאָנסטרוקטאָרס** ‘конструктор’ (*игра*).

Исправлена укоренившаяся ошибка в употреблении рода существительных **צעטל** и **ארטיקל**, вызванная не-

правомерным отождествлением конечного ־ל (ср. דער פויגל, ארבל и др.) с уменьшительным суффиксом. У צעטל, ארטיקל в словаре указан мужской род. Во всех зарубежных изданиях эти слова всегда употребляются как существительные мужского рода.

Отражена тенденция, отчетливо наметившаяся в литературном, особенно в письменном, идише: существительные, оканчивающиеся на ударный гласный из числа новых заимствований, относятся к мужскому роду. Напомним, что קאפּע приводится как слово мужского рода и в «Еврейско-русском словаре» (Минск, 1941), и в словаре Вайнрайха (Нью-Йорк, 1968). Существительные такого же типа с безударным гласным на конце обычно женского рода.

Последовательно различается род имен существительных с суффиксами ־ניש. Необходимость такого разграничения высказывалась многими грамматистами. Существительные, образованные при помощи суффикса ־ניש от основ прилагательных, даются как слова женского рода: די טריקעניש, די פינצטערניש. Существительные, образованные от глагольных основ и не имеющие формы множественного числа, даются как существительные среднего рода: דאָס האוועניש и т.п. Существительные, образованные от глагольных основ, обозначающие счетные предметы, единичные акты и употребляющиеся как в единственном, так и во множественном числе, за немногими исключениями даются как существительные женского рода די באגענעניש, די געשעעניש, т.е. так, как это практикуется советскими изданиями. В последнем случае зарубежные словари указывают оба рода, либо считают женский род уместным преимущественно в разговорной речи.

Уделено внимание морфологическому своеобразию прилагательных с основой на ־ע, у которых в именительном и винительном падежах совпадают формы среднего, женского рода и множественного числа. В результате выравнивания, особенно в живой речи, эта форма переносится на дательный падеж и мужской род, т.е. -גוואל, דאָווע, טשיקאווע и т.п. иногда употребляются как неизменяемые. Эти прилагательные выделены из общей массы при помощи специальной пометы: (ר)מאָדנע *тж. неизм.*

3) Трактовка некоторых явлений лексики и стилистики в словаре более точная и гибкая, чем в старых словарях, как показывает приведенный выше пример с употреблением пометы *уст.*, и явилась результатом тщательного анализа современной еврейской литературы.

В словарь вошли отдельные слова, отмеченные в толковом словаре Great Yiddish Dictionary как неологизмы, но настолько органичные и получившие широкое распространение, что их новизна уже не очень ощущается. Например, ס׳אָוונט 'вечереет' (ср. исконное ס׳טאָגט 'светает'). Помета *неол.* (неологизм) в этом случае не ставилась.

Впервые в русско-идиш словаре уделено достаточное внимание стилистической окраске слов и выражений и используются разнообразные стилистические пометы. Номенклатура помет и принцип их применения такие же, как в большинстве русско-иностранных словарей среднего объема (ср. טויגן אף קאפּאָרעס *разг.*, ביטל *уст.* (*ванна*), האר *высок.*, שקיע *поэт.*, פּריץ *ирон.* (*о новичке*) и т.д.).

Особо следует остановиться на двух пометах, использование которых в настоящем словаре несколько специфично. Помета *разг.* в переводе характеризует абсолютную стилистическую окраску еврейского слова, т.е. употребляется так же, как в русской части.

но́венький 1. נײַנקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*

Но кроме того, *разг.* дается при русизмах, не вошедших в лексику литературного идиша. В непринужденной обиходной речи эти слова, обозначающие нейтральные понятия, в том числе специальные термины, очень часто употребляются вместо одинаковых по значению еврейских слов.

ве́домость *ж* ... платёжная ~ *бухг.* אויסצאָל־ווערטל ll ־ליסטע *разг.*

Здесь помета *разг.* характеризует весь фон речи, речевую ситуацию.

Помета *книжн.* встречается у очень небольшого числа переводов и тоже употребляется в разных случаях. Например, она используется у слов, хорошо известных советскому читателю по иностранной еврейской литературе и малоупотребительных в СССР.

обще́ственн||ый ... ~ое мне́ние די געזעלשאפטלעכע מיינונג; כּלל אָפּיניע ll *книжн.* (ср. английское opinion, польское opinia).

Кроме того, эта помета дается у слов с налетом старинной „книжной учености“ (לאמדאָניש). Использование одной и той же стилистической пометы у столь разных элементов лексики оправдано тем, что при всем отличии колорита их объединяет некая утрированная „интеллигентность“, именно книжность.

* *
*

В словаре широко использовались результаты как опубликованных, так и неопубликованных исследований М. А. Шапиро, в частности, материалы, которые должны были войти в его докторскую диссертацию о категории рода имени существительного в идише. До последнего дня своей жизни М. А. Шапиро самоотверженно работал над словарем, вносил дополнения и исправления, одновременно продолжая разрабатывать и совершенствовать свою систему нормализации идиша. К сожалению, эта работа осталась незавершенной, многие замыслы неосуществленными, многие вопросы открытыми (акцентуация и правописание сложных прилагательных и др.). Это не могло не отразиться на последовательности словаря.

Корпус словаря составили кандидаты филологических наук Р. Я. Лернер (буквы К—П), Е. Б. Лойцкер (буквы Г—И), М. Н. Майданский (буквы А—В) и М. А. Шапиро (буквы Р—Я, все служебные слова). В приложении к словарю публикуется очерк Э. М. Фальковича „О языке идиш“, в основу которого положена статья автора из сборника „Языки народов СССР“, т. I, М., 1966.

Очерк содержит краткие систематические сведения по грамматике и словообразованию современного идиша, явления еврейского языка сопоставляются с русским языком. Он особенно необходим начинающим изучать идиш, поскольку сведения о еврейской графике, правила чтения включены в очерк. Но он содержит полезные исторические и лексикологические справки, которые интересны и для читателей, хорошо говорящих на идише. В словаре даются также грамматические таблицы, составленные М. А. Шапиро.

Труд авторов завершил М. Я. Шульман, проделавший большую работу по унификации еврейской части и заключительному редактированию уже непосредственно перед выходом словаря в свет.

Корпус словаря предваряется статьей „О пользовании словарем", списками условных сокращений и обозначений. Поскольку настоящий словарь имеет свои специфические условности и технические приемы, читателю, даже имеющему большой опыт в работе со словарями, без предварительного ознакомления с этими материалами пользоваться им было бы весьма затруднительно. Затруднения может вызвать сам процесс чтения, поскольку еврейский текст читается как продолжение русской части словарной статьи.

За время работы над словарем авторы и редакция получили множество писем, свидетельствующих об интересе широких читательских кругов к этому изданию. Поскольку русско-идиш словарь такого типа в Советском Союзе выходит впервые, а проблемы, вставшие перед его создателями, чрезвычайно сложны, он не может не содержать спорных моментов и быть свободным от недостатков. Редакция примет к сведению все замечания читателей и постарается использовать их для улучшения следующих изданий словаря.

ОСНОВНЫЕ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

Словарь русского языка. В 4-х т. М., ГИС, 1957—1961

Словарь современного русского литературного языка. В 17-ти т. М.; Л., Наука, 1950—1965

Ожегов С. И. Словарь русского языка/ Под ред. Н. Ю. Шведовой. Изд. 9-е, испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1972

Толковый словарь русского языка/ Под ред. Д. Н. Ушакова. М., ГИС, 1935—1940. Т. 1—4

Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. М., ГИС, 1956. Т. 1—4

Орфографический словарь русского языка. 13-е изд., испр. и доп. М., Русский язык, 1974

Русское литературное произношение и ударение. Словарь-справочник/ Под. ред. Р. И. Аванесова, С. И. Ожегова. М., ГИС, 1959.

Словарь иностранных слов/ Под ред. Ф. Н. Петрова и др. 6-е изд., переработ. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1964

Новые слова и значения. Словарь-справочник по материалам прессы и литературы 60-х годов/ Под ред. Н. З. Котеловой, Ю. С. Сорокина. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Краткий словарь трудностей русского языка. Для работников печати. М., Изд-во Моск. ун-та, 1968

Трудности словоупотребления и варианты норм русского литературного языка. Словарь-справочник. Л., Наука, 1974

Фразеологический словарь русского языка/ Сост. Л. А. Войнова и др.; Под ред. А. И. Молоткова. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Александрова З. Е. Словарь синонимов русского языка/ Под ред. Л. А. Чешко. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1969

Жуков В. П. Словарь русских пословиц и поговорок. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Русско-английский словарь/ Под общ. рук. А. И. Смирницкого. 9-е изд. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Русско-английский словарь/ Сост. А. М. Таубе и др. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Щерба Л. В., Матусевич М. И. Русско-французский словарь. 7-е изд., стереотип. М., ГИС, 1959

Русско-немецкий словарь/ Под ред. А. Б. Лоховица, А. А. Лепинга, Н. П. Страховой. 6-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1965

Русско-эсперантский словарь/ Сост. Е. А. Бокарев и др. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Ногейра Х., Туровер Г. Я. Русско-испанский словарь. 2-е изд., стереотип. М., Русский язык, 1974

Майзель Б. Н., Скворцова Н. А. Русско-итальянский словарь. 2-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1973

Корлэтяну Н. Г., Руссев Е. М. Русско-румынский словарь. 2-е изд., перераб. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Лифшиц О.-М. Русско-новоеврейский словарь. Житомир, 1868—1869

Лифшиц О.-М. Еврейско-русский словарь. Житомир, 1876

Дрейзин И. Полный русско-новоевре йский словарь с прибавлением иностранных слов, вошедших в состав русской речи. 5-е изд., испр. и доп. Варшава, Н.Г. Закс, 1909

Русско-еврейский словарь. Для нач. школы/ [Ред. Э. Фалькович]. М., ОГИЗ; Дер Эмес, 1941

Рохкинд С., Шкляр Г. Еврейско-русский словарь. Минск, Изд-во АН БССР, 1941

Русско-еврейский правовой и административный словарь/ [Отв. ред. И. Г. Спивак]. Киев, Изд-во АН УССР, 1941

(Ниже при еврейских названиях источников указан перевод)

אָרטאָגראפישער וועדטערבוך. מעלוכע־פארלאג «דער עמעס», מאָסקווע, 1932

Краткий орфографический словарь. М., Дер Эмес, 1932

געאָגראפישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו־כארקאָוו, 1936

Географическая терминология. Киев; Харьков, 1936

גרויסער וועדטערבוך פון דער יידישער שפראך. רעד. יודא א. יאָפע און יודל מארק, ב. I, ניו־יאָרק, 1961, ב. II, ניו־יאָרק, 1966

Большой словарь еврейского языка/ Под ред. Й. Иоффе; Й. Марка. Нью-Йорк, 1961—1966. Т. 1—2

האַרקאַווי א. יידיש־ענגליש־העברעאישער וועדטערבוך. ניו־יאָרק, 1925

Гаркави А. Идиш-англо-древнееврейский словарь. Нью-Йорк, 1925

האַרקאַווי א. ענגליש־יידיש און יידיש־ענגליש וועדטערביכל. ניו־יאָרק, 1898

Гаркави А. Карманный англо-еврейский и еврейско-английский словарь. Нью-Йорк, 1898

זארעצקי א. יידישע לינגוויסטישע טערמינאָלאָגיע. (אין «פראגן פון יידישער שפראך» מאָסקווע, 1938)

Зарецкий А. Еврейская лингвистическая терминология. — В сб. Вопросы еврейского языка, М., 1938)

סטוטשקאָוו נ. דער אוצר פון דער יידישער שפראך. ניו־יאָרק, 1950

Стучков Н. Сокровищница еврейского языка. Нью-Йорк, 1950

— ח. ספיוואק און יהואש. אידיש וועדטערבוך. ניו־יאָרק, 1926

Х. Спивак и Йехойош. Еврейский словарь. Нью-Йорк, 1926

כעמישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1927

Химическая терминология. Минск, 1927

מאטעמאטישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו—כארקאָוו, 1935

Математическая терминология. Киев; Харьков, 1935

פיזישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1932

Физическая терминология. Минск, 1932

קאוואקעוויטש ה. נאָמענקלאטור פון פויגלען. (אין «די יידישע שפראך» 6—№5, 1927 און 1—№5, 1928)

Казакевич Г. Номенклатура названий птиц. — Еврейский язык, 1927, № 5, 6 и 1—5, 1928)

Bernstein I. Jüdische Sprichwörter und Redensarten. Warschau, 1908

Daum E., Schenk W. Russisch-deutsches Wörterbuch. Leipzig, 1966

Gruss N., Kerner S, Dictionnaire Yiddish-Français. Paris, 1982

Kogos F. A. Dictionary of Yiddish Slang and Idioms. New York, 1967

Mark Ar. Pełny słownik polsko-żydowski. Warszawa, 1929

Strack H. L. Jüdisches Wörterbuch. Leipzig, 1916

Weinreich U. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary. New York 1968

Wolf S. A. Jiddisches Wörterbuch. Mannheim, 1962

О ПОЛЬЗОВАНИИ СЛОВАРЕМ

I Общие сведения о статьях словаря

1. Словарные статьи расположены в строго алфавитном порядке заглавных слов.

2. Статья может быть представлена:

а) отдельным заглавным словом;

б) рядом заглавных слов, непосредственно следующих друг за другом по алфавиту, имеющих одинаковый перевод и стилистическую окраску

где́-либо *нареч.*, **где́-нибудь** *нареч.* ווּ־ניט־אײַן, ווּ־עס־אײַן

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1.** *אָנשיטן...

в) частью сочетания, не функционирующей в качестве слова вне этого сочетания. В этом случае заглавное слово дается с двоеточием, после него следует все сочетание и эквивалент этого сочетания в идише

зги: не ви́дно ни ~ א פֿינצ־ ,ס׳איז שטאָקפֿינצטער טערניש — כּאָטש די אויגן זיך אויסצונעמען

3. Слова с общим корнем могут объединяться в одно гнездо, если они следуют друг за другом по алфавиту. В первом слове такого гнезда параллельками (||) отделяется часть слова, общая для всех слов, включенных в гнездо. В остальных словах гнезда общая часть слова заменяется тильдой (~).

насле́д||ник *м* (מצ. יאָרשים) יורעש ן; **~ница** *ж* יורעשטע ן־ס; **~ный...**

Словарные статьи, объединенные в гнездо, отделяются друг от друга точкой с запятой, как показано выше.

4. Внутри словарной статьи, в частности в примерах, тильда заменяет:

а) заглавное слово или его основу

зал *м* זא[ל ן־מ; зри́тельный ~ צושויער־זאל ן־מ; читальный ~ לייענואל ן־מ

замира́ние *с:* с ~м се́рдца מיט האַרץ־ציטערן

б) каждое из заглавных слов одной статьи

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1.** *אָנשיטן; (*сверху*) *אַרופשיטן; ~ мешо́к ...

в) любую часть заглавного слова до параллелек

закры́||ться *сов.* **1.** זיך ,פֿארמאַכן זיך ,צומאכן; дверь ~лась די טיר האָט זיך פֿארמאַכט

земледе́||лец *м* ...; **~лие** *с* ...; **~льческий ...**

Гнездование принято в словаре исключительно ради экономии места, и параллельки не обязательно совпадают с границей морфемы.

5. О м о н и м ы даются отдельными статьями и отмечаются светлыми арабскими надстрочными цифрами

грана́т[1] *м бот.* מילגרוים ן־מ

грана́т[2] *м мин.* גראנאַט ן־מ ,גאַרנעט ן־מ

грести́[1] *несов. (вёслами)* רודערן

грести́[2] *несов. (граблями)* שארן

6. Отдельными статьями на своем алфавитном месте даются супплетивные формы

ему́ *дат. от* он *и* оно́

шёл *прош. вр. 3 л. ед. ч. от* идти́

7. Соотносительные глаголы совершенного и несовершенного вида, следующие друг за другом по алфавиту и имеющие одинаковый перевод, даются в одной статье через запятую

нащу́пать *сов.*, **нащу́пывать** *несов.* אָנטאפּן; *перен. т ж.* אָנשמעקן

8. Если глаголы, составляющие видовую пару, не следуют друг за другом по алфавиту, то они образуют отдельные статьи. При этом подробная семантическая характеристика приводится в статье совершенного вида, а несовершенный вид дается на своем алфавитном месте с ссылкой на совершенный вид

начина́ть *несов.* **1.** *см.* нача́ть

Исключение составляют случаи, когда глагол чаще употребляется в несовершенном виде. В таких статьях перевод дается при более употребительном слове

излуча́ть *несов.* אויסשטראלן...

излучи́ть *сов. см.* излуча́ть

Кроме того, по техническим соображениям подробная семантическая характеристика приводится при **брать** и **броса́ть**, а не при **взять**, **бро́сить.**

9. Если переводы неодинаковые, совершенный и несовершенный вид глагола приводятся как разные вокабулы: каждый на своем месте со своим переводом

наста́ивать[1] *несов.* (на *предл.; стоять на своём*) (אף) *באשטיין...

настоя́ть[1] *сов.* (на *предл.; добиться чего-л.*) (אף) *אויספירן, וואָס מע וויל, באשטיין

10. При несовпадении объема значений у видовой пары глагола возможны два случая:

а) у несовершенного вида есть такое значение, которого нет у совершенного вида. Оно приводится отдельно со своим переводом, а совпадающие значения объединяются под одной цифрой с ссылкой на совершенный вид

перебира́ть *несов.* (*вин.*) **1.** *см.* перебра́ть; **2.** (*струны, клавиши*) (איבער) *דורכגיין זיך מיט די פֿינגער

находи́ться[1] *несов.* **1.** *см.* найти́сь; **2.** (*быть, пребывать*) *זיין, געפֿינען זיך

насчи́тывать *несов.* 1. *см.* насчита́ть; 2. (*содержать в себе какое-л. количество*) ציילן

б) какое-либо значение есть только у совершенного вида. В этом случае при несовершенном виде дается ссылка не на все слово, а только на отдельные значения, имеющиеся у обоих глаголов

переи́грывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3 (т.е. значение 2 есть только у 'переиграть' и нет у 'переигрывать')

11. Если все значения у видовой пары глаголов совпадают, но какое-либо из них очень характерно для несовершенного вида, то при глаголе несовершенного вида наряду со ссылкой на совершенный вид приводится пример, иллюстрирующий соответствующее значение

издава́ть[2] *несов. см.* изда́ть[2]; ~ за́пах *чего-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפעס

12. Глаголы на -ся даются на своем алфавитном месте по той же системе (см. п.п. 7—11). При этом глаголы, имеющие значение только страдательного залога и эквивалент в форме пассива, в словаре не даются.

13. Причастные обороты даются в статье глагола. Причастия выделяются в самостоятельную статью, когда переходят в прилагательные и существительные

влюблённый 1. פארליבטער, אײַנגעליבטער;... 3. *в знач. сущ.* ...

II Построение словарной статьи.

14. Общая схема расположения материала в словарной статье такова:

а) русское (заглавное) слово;

б) грамматическая характеристика заглавного слова;

в) семантическая и стилистическая характеристика заглавного слова;

г) эквивалент в идише (перевод);

д) грамматическая характеристика перевода;

е) стилистическая характеристика перевода;

ж) примеры, иллюстрирующие употребление заглавного слова.

Не все элементы обязательно присутствуют в каждой статье. Например, статья

небоскрёб *м* = ן ווּאָלקנקראצער состоит из а), б), г), д). Но чаще встречаются более сложные случаи, требующие более детальной информации. Ниже несколько подробней о каждом из элементов.

15. Заглавное слово выделяется полужирным шрифтом. Внутри статьи оно не повторяется, а полностью или частично заменяется тильдой (см. п. 4). Только заглавные слова, состоящие из одной-двух букв (я, он, да, предлоги: в, к, с и т.п.), тильдой не заменяются и повторяются внутри статей полностью светлым шрифтом. О форме заглавных слов см. также п. 2.

16. Текст статьи, заключенный в круглые скобки, является факультативным; его можно опустить, и правильность от этого не нарушится. Факультативный текст может представлять собой часть слова, в том числе одну букву, целое слово или несколько слов

нача́л||о *с* ... с ~а до конца́ פון(עם) אָנהייב ביז(ן) סאָף т.е. можно употреблять и с определенным артиклем ...פונעם, ...ביזן и без артикля ...פון, ...ביז

нева́жный ... אומבאדײַט(נד)יקער можно употреблять и אומבאדײַטנדיקער и אומבאדײַטיקער

греме́ть *несов.* 1. ... (гром) гремит ס׳דונערט и предложение 'гром гремит', и безличное предложение 'гремит' одинаково переводятся

невесо́мост||ь *ж* ... состоя́ние ~и (דער צושטאנד פון) אָנוואָגיקײט не всегда обязательно употреблять דער צושטאנד, в определенных контекстах אָנוואָגי- קײט уже подразумевает 'состояние'.

В наиболее полной форме дается перевод заглавного слова, в примерах факультативная часть может отсутствовать.

обы́чн||о... ~ое явле́ние א געוויינלעכע דערשײַנונג;... געווי(ט)ינ

17. Варианты текста приводятся в квадратных скобках. Последние равнозначны слову *или*. Текст в квадратных скобках заменяет:

а) предшествующее слово

нела́дно ... тут что́-то ~ דאָ איז עפעס ניט גלאט [ניט קעשוֹרע] следует читать: דאָ איז עפעס ניט גלאט *или* דאָ איז עפעס ניט קעשוֹרע גלאט

да́льше ... не ~ как [чем] вчера́

следует читать: не да́льше как вчера́ *или* не да́льше чем вчера́

б) предшествующий оборот или конструкцию

поня́тн||ый ... нам ~о ва́ше нетерпе́ние [מיר פארשטייען] אײַער אומ- געדולד איז פארשטענדלעך

следует читать: אונדז איז פארשטענדלעך אײַער מיר פארשטייען אײַער אומגעדולד *или* אומגעדולד

неопла́тн||ый: ... я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́

следует читать: я у вас в неопла́тном долгу́ *или* я пе́ред ва́ми в неопла́тном долгу́.

Для большей ясности служебные слова (артикль, отрицание, вспомогательный глагол, предлог) внутри скобок повторяются:

получи́ться *сов.* ... из неё полу́чится хоро́ший врач פון איר וועט זיך באקומען [וועט ווערן] א גוטער דאָקטער

следует читать פון איר וועט זיך באקומען א גוטער דאָקטער *или* פון איר וועט ווערן א גוטער דאָקטער

18. В целях экономии места некоторые однотипные сочетания заглавного слова даются в одном примере

включи́ть *сов.* ... ~ ра́дио, свет אײַנשליסן* די ראַדיאָ, די שײַן (вместо: ~ ра́дио אײַנשליסן* די ראַדיאָ; ~ свет אײַנשליסן* די שײַן)

III Ударение

19. На всех многосложных словах как русского текста, так и переводов указано ударение. В пояснениях ударение дается только для различения случаев типа (*реку́*) (*ре́ки*). Второстепенное или фразовое ударение не указывается.

20. Ударение на односложном слове ставится:

а) в русском тексте, когда оно переходит на предлог на́ двое, за́ город

б) в еврейском тексте, когда за словом следует безударный послелог אין שול ארײַן и т.п. или где оно отличает частицу צו от омонима — безударного предлога

21. Два ударения (обычно на русском слове) означают, что правомерны оба варианта

твóро́г = (твóрог *и* творóг)

различи́ть... אוֹנטערשיִידן

22. Два ударения на еврейском сложном или производном слове означают, что под ударением находятся обе части слова

неописýемый ...אוֹמבאשרײַבלעכער

Если же еврейское слово приводится с двумя ударениями, и одно из них падает на факультативную часть слова, заключенную в круглые скобки

под предводи́тельством... (פון) (אָן)געפּירט ... это равносильно двум возможностям перевода с соответствующими ударениями, т.е. אָנגעפּירט, געפּירט

IV Грамматические сведения

23. Все заглавные слова, кроме прилагательных и числительных, снабжены пометами, указывающими на принадлежность к той или иной части речи.

24. Имена существительные в качестве заглавных слов даются в именительном падеже единственного числа. На принадлежность заглавного слова к этой части речи указывает обозначение рода в виде курсивной буквы *м* (мужской род), *ж* (женский род) и *с* (средний род), следующей непосредственно за заглавным словом

стол *м* ..., **рука́** *ж* ..., **окно́** *с* ...

25. Если у слова два рода и в обоих родах оно переводится одинаково, то оба рода указываются как в п. 24.

недотро́га *м и ж* ריר־מיך־ניט־אָן מ, ו

Если каждому роду соответствует другой перевод, указание на род стоит перед соответствующим переводом

недоýчка *разг. м* ...טע מ הָאלבנעבּילדעטער; *ж* = הָאלבנעבּילדעטע ו

26. Если заглавное слово не имеет единственного числа, оно дается с пометой *мн.*

са́ни *мн.* שליטן מ ־ס

сýтки *мн.* מעסלעס מ ־ן

Если слово чаще употребляется в форме множественного числа. оно приводится во множественном числе, а в скобках указывается единственное число с пометой рода.

невзго́ды *мн.* (невзго́да *ж*) מצ. שוועריקייטן, פּוראָגיעס מצ. ,פּלאָגן מצ.

27. В тех случаях, когда существительное в разных значениях имеет различные формы множественного числа, при каждом значении в скобках светлым шрифтом указывается его множественное число

зуб *м* **1.** (*мн.* зýбы) (מצ. ציין, ציינער) צאָן מ; **2.** (*мн.* зýбья; *у пилы и т.п.*) צײַנדל ז ־ער;...

28. Если заглавное слово во множественном числе имеет такое значение, которого нет у этого существительного в единственном числе, это значение обычно приводится после всех значений единственного числа с пометой *мн.*

нача́ло *с* **1.** אָנהייב מ;... **2.** (*рекý*) אויסקוואל מ ־ן; **3.** *мн.* (*основы*) יסוֹדיעס מצ.

Если какое-либо значение чаще употребляется в форме множественного числа, оно дается с пометой *обыкн. мн.*

недочёт *м* ... **2.** *обыкн. мн.* (*недостаток*) פּאר־ כיסאָרן מ (מצ. כעסרוֹינעס), זעלן מ

29. Если какое-либо значение во множественном числе обычно не употребляется, оно приводится с пометой *тк. ед.*

наход||ка *ж* ... **2.** *тк. ед.* געפֿינס ז, געוויִנס ז; для меня́ э́то настоя́щая ~ка...

30. На собирательное значение существительного указывает специальная помета *собир.*

детвора́ *ж собир.* קליינוואַרג ז

31. При несклоняемых существительных указывается род и дается помета *нескл.*

пальто́ *с нескл.* מאַנטל־מ ־ן

32. При еврейском существительном указывается род

מ — (מענלעך) мужской
ו — (ווײַבלעך) женский
ז — (זאכלעך) средний

В тех случаях, когда существительное орфографически оформляется не как одно слово (например, субстантивированный инфинитив возвратных глаголов, субстантивация целых словосочетаний и т.п.), род указывается определенным артиклем (курсивом)

лжесвиде́тельство *с* דאָס פֿאַלשע אײַדעס זאָגן

33. Если существительное имеет два рода и они одинаково употребительны в советской еврейской литературе, указываются оба рода

кни́га *ж* ... ... ז ,בוך מ

В других случаях колебания рода дается наиболее распространенная форма

пе́сня *ж* ליד ו ־ער, а не ז,

зако́н *м* געזעץ מ ־ן, а не ז и т.п.

34. Если переводом служит существительное в форме множественного числа, при нем дается помета .מצ — (מערצאָל)

мему́ары *мн.* .מעמואָרן מצ ,זיכרוֹינעס מצ.

35. При еврейском существительном рядом с пометой рода указывается способ образования формы множественного числа.

а) В тех случаях, когда множественное число образуется при помощи суффиксов, а корень слова не изменяется, приводится суффикс множественного числа

стол *м* טיש מ ־ן
мать *ж* מוֹטער ו ־ס
ребёнок *м* קינד ז ־ער
крестья́нин *м* פּוֹיער מ ־ים, ־ן

т.е. существительное мужского рода טיש имеет форму множественного числа טישן, פּוֹיער — פּוֹיערן, פּוֹיערים, существительное женского рода מוֹטער — множественное число מוֹטערס, а существительное среднего рода קינד — множественное число קינדער

б) Если форма множественного числа совпадает с формой единственного, на это указывает знак равенства (=)

предприниматель *м* = אונטערנעמער מ
я́блоко *с* = עפּל מ

в) В тех случаях, когда при образовании множественного числа происходит изменение корня, форма множественного числа приводится полностью в скобках

лес *м* 1. (מצ. וועלדער) וואלד מ
коса[1] *ж* (*причёска*) (מצ. צעפ) צאָפ מ
де́рево *с* 1. (מצ. ביימער) בוים מ
сосе́д *м* (מצ. שכיינים) שָׁכֵן מ
моря́к *м* (מצ. יאָם־לײַט) יאָם־מאן מ

При этом неизменяемая часть слова заменяется отточием (..)

хво́йный ... ~ лес (מצ. ..וועלדער) נאָדלוואלד מ (Отточие используется и в случае ..לײַט — מאן..)

г) Отточие заменяет часть слова (до последней согласной) в формах множественного числа еврейских субстантивированных прилагательных и причастий

ра́неный *м* ..טע מ פּאַרוואָונדעטער,

а также в тех случаях, когда меняется ударение или огласовка суффикса

декламáтор *м* ..טאָר מ דעקלאַמאַטאָר
порошо́к *м* ... 2. (*лекарство*) ..שקעס מ פּראָשעק

36. Если существительное имеет две формы множественного числа, приводятся обе

крестья́нин *м* ־ים, ־ן פּויער מ
воротни́к *м* (מצ. ־ס, קעלנער) קאָלנער מ

37. Отсутствие указания на способ образования множественного числа означает, что существительное употребляется только в единственном числе или что множественное число малоупотребительно

насле́дственность *ж* יערושעדיקײט ז

38. Имя прилагательное в качестве заглавного слова дается в полной форме именительного падежа мужского рода и, если оно переводится прилагательным, последнее дается также в форме мужского рода.

бе́лый ווײַסער
тёплый וואַרעמער

Исключение составляют прилагательные, не употребляющиеся в мужском роде

бере́менная ...

39. Если краткая форма прилагательного имеет самостоятельное значение, это значение приводится в общей статье со специальной пометой

ма́лый 1. (*по величине, возрасту*) ...; 3. *тк. кратк. ф. (не впору)* ... קליין (צו)

40. Субстантивированные прилагательные даются в статье прилагательного как отдельное значение с пометой *в знач. сущ.* и с указанием рода

больно́й[1] 1. קראַנקער, שלאַפער; 2. *в знач. сущ. м* ..קע מ (מצ. כאלאַים), קראַנקער
гла́вный ... 3. *в знач. сущ. с* דאָס, אײַקער מ וויכטיקסטע

41. Слова, являющиеся субстантивированными прилагательными по происхождению и характеру склонения, но ставшие полностью существительными, даются отдельной статьей как обычные существительные

жарко́е *с* געבראָטנס ז
столо́вая *ж* 1. (*в квартире*) עסצימער מ ־ן; 2. (*общественная*) גאַרקיך ז ־ן

42. Краткие прилагательные в предикативном употреблении даются в той же статье, что и соответствующие наречия, но выделяются в отдельное значение с пометой *в знач. сказ.*

глубоко́ *нареч.* 1. ... 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז א טיף, דאָ איז טיף אָרט

43. Несклоняемые прилагательные в идише, образованные от географических названий, даются с пометой *неизм.*, а немногочисленные еврейские прилагательные с основой на ־ע, которые могут не менять свою форму по родам, числам и падежам, сопровождаются пометой *тж. неизм.*

моско́вский מאָסקווער *неизм.*
па́смурный 1. (ר)כמאַרנע *тж. неизм.; (о небе тж.)* פּאַרוואָלקנטער; 2. *перен.* באַטריבטער; סומ־(ר)נע *тж. неизм.*

44. Помета *после сущ.*, следующая за переводом русского прилагательного, употребляется, когда эквивалентом служат конструкции, которые, в отличие от еврейского прилагательного, стоят после определяемого слова

неисчисли́мый אָן א צאָל; אָנצאָליקער *после сущ.*

45. Еврейские прилагательные, степени сравнения которых образуются с изменением корня, помечаются надстрочным кружком (°קלוגער, °שיינער). Список таких прилагательных приводится в конце словаря. Этот значок отсутствует у прилагательного в составе устойчивого словосочетания, при наличии отрицания (ניט קיין גרויסער באלן), во всех случаях, когда прилагательное обычно не изменяется по степеням сравнения.

46. Глагол в качестве заглавного слова приводится в форме инфинитива и сопровождается грамматическими пометами, характеризующими вид глагола: *сов.* (совершенный), *несов.* (несовершенный). См. примеры в п.п. 7—11.

При совпадении форм совершенного и несовершенного вида дается помета *сов. и несов.*

телеграфи́ровать *сов. и несов.* טעלעגראפֿירן

Кроме того, у глаголов совершенного вида выделяется значение однократности

нахлы́нуть *сов.* אָנפּלייצן,... *однокр.* *א פּליץ טאָן

47. Если значения глагола несовершенного вида соотносятся с различными глаголами совершенного вида, при соответствующем значении в скобках светлым шрифтом указана форма совершенного вида. Последняя одновременно поясняет значение (см. п. 65)

гла́дить *несов.* 1. (*сов.* погла́дить; *ласкать*) גלעטן;
2. (*сов.* вы́гладить; *утюгом*) פּרעסן

48. Безличные глаголы и глаголы в безличном употреблении снабжены пометой *безл.*

свети́||ть *несов. безл.*: светúет עס טאָגט...

49. Еврейские глаголы сильного и неправильного спряжения в форме инфинитива отмечены звёздочкой *. Соответствующие корневые глаголы сведены в таблицу, которая дается в конце словаря.

50. Сведения об управлении глаголов включены в систему пояснений, они используются как средство

уточнения лексического значения слова и, в отличие от чисто грамматических сведений, не приводятся систематически при каждом глаголе. В случае полного совпадения в русском языке и идише информация об управлении отсутствует. Нет специального указания на переходность глагола.

насы́тить *сов.* **;אָנוועטיקן** *хим. тж.* **סאטורירן**
стимули́ровать *сов. и несов.* **סטימולירן**

51. Глагольное управление приводится:

а) если оно отличает один омоним от другого

запи́ть[1] *сов. (вин. тв.)* ***;פּאַרטרינקען** ~ лека́рство водо́й...

запи́ть[2] *сов. (запьянствовать)*

б) если у разных значений глагола разное управление

состоя́ть *несов.* **1.** (из *род.; иметь в своём составе*) (פון) ***;באשטיין** (*содержать в себе тж.*) ***;אנטהאלטן** ... **3.** (*быть, находиться*) ***;זיין**;...

в) во всех случаях расхождения в управлении русского глагола и его эквивалентов, например, когда русскому переходному глаголу соответствует непереходный глагол и наоборот

невзлюби́ть *сов. (вин.)* (אף) ***וואַרפן אן אומכיין**
перебира́ть *несов. (вин.)* ... **2.** (*струны, клавиши*) (איבער) ***דורכגיין זיך מיט די פינגער**

г) когда среди переводов русского глагола имеются глаголы с различным управлением

сторожи́ть *несов. (вин.)* ... **2.** (*подстерегать кого-л.*) (אף, נאָך) **,אויסקוקן לאָקערן**

52. Иногда слабое управление указывается у переходных глаголов, а сильное нет, из соображений, изложенных выше (п. 50)

склони́ть *сов.* **1. *;אַנבייגן** ~ знамёна ... **2.** (к *дат.*) ***,אײַנערדן** (צו) **נייגיק מאכן**
(см. тж. п.п. 50 и 51 б)

53. Управление при заглавном слове дается, как в примерах п.п. 51 и 52, т.е. в скобках, предлог прямым шрифтом, а указание на падеж — курсивом.

Вместо указания на падеж приводится форма неопределенно-личного местоимения, когда для семантической характеристики значения заглавного слова или перевода важна одушевленность или неодушевленность объекта

насоли́ть *сов.* ... **3.** (*кому-л.*) *разг.* **,אָנזאָליען אָנשקאָדיען**
вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов.* (*кого-л.*) **-צוווינ* ,ארויסרײַסן ;נייטן ;געץ** (*что-л.*) ***ארויסצווינגען**

54. Внутри статьи в составе сочетаний управление показано формой неопределенно-личного местоимения курсивом без скобок

настро́ить[2] *сов.* ... ~ *кого-л.* в по́льзу *кого-л.* **אופווירקן אף עמעצן לעטוּיוועס עמעצן**

55. В переводе глагольное управление дается в скобках курсивом, как показано в п. 51 б), г) и в). Прямопереходные глаголы приводятся без управления. См. п. 50.

56. Местоимение. При личных и притяжательных местоимениях и у местоимений, которые в разных значениях могут относиться к разным разрядам, указывается разряд.

57. Как при заглавном слове, так и при переводе приводятся формы словоизменения

она́ *личн. мест.* (её; неё; ей, ней; е́ю, не́ю; ей, ней; (о) ней) (זי (דאט. איר, אק. זי)
свой *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.*)
см. тж п. 6

58. Служебные слова. При предлоге указывается, каким падежом существительного он управляет

насчёт *предлог с род. п. разг.* **...מיקוֹיעך**

59. Статья предлога, управляющего разными падежами, состоит из разделов, обозначаемых светлыми римскими цифрами с точкой. Раздел объединяет случаи употребления предлога с определённым падежом. Отдельные значения предлогов даются так же, как у знаменательных слов

с *предлог* I. *с род. п.* **1.** (*при обозначении места*) **פון**; ... **2.** (*при обозначении направления*) **פון, פון... זיצט** ; ... II. *с вин. п.* **1.** (*приблизительно*) **בא, קענן, אן ערעך**; ... III. *с тв. п.* **1. מיט**; ...

60. У многозначных союзов иногда указывается характер смысловой связи

да[2] *союз* **1.** *соед.* **און**; ... **2.** *против.* **...נאָר, אָבער**

У многозначных частиц может иметься указание на функцию или модальный оттенок того или иного значения заглавного слова

нет *частица* ... **2.** *отриц. (в ответе)* **ניין**; ... **3.** *усил. разг.:* ~, вы то́лько послу́шайте!

V Семантическая и стилистическая характеристика слова

61. Словарные статьи строятся исходя из значений русского слова с учетом характера их перевода на идиш. Для раскрытия значения русских слов и выражений помимо перевода в словаре широко используются пояснения и пометы.

62. Если в идише имеется слово, полностью совпадающее по значению и стилистической окраске с русским словом, оно дается как перевод без помет и пояснений

орёл *м* **ס־ אָדלער מ**
а́лгебра *ж* **אַלגעבּרע ז**

63. При полном совпадении значений многозначного русского слова и соответствующего многозначного слова в идише в целях экономии места значения не выделяются. Такие статьи оформляются так же, как в вышеприведенном примере.

У наиболее употребительных слов такого типа многозначность показана на примерах:

о́рган *м* (מצ. אָרגאַנען) **מ ;אָרגאַן** ~ы чувств **;מאַכט־אָרגאַנען מצ.** ~ вла́сти **;כּוֹש־אָרגאַנען מצ.** печа́тный ~ **ס־ פּרעסע־אָרגאַן מ**

64. В большинстве случаев русские слова не имеют единого эквивалента в идише. Отдельные значения многозначных заглавных слов выделяются арабскими полужирными цифрами с точкой. За цифрой в круглых скобках курсивом следует пояснение, указывающее, какое именно значение имеется в виду.

переда́ча *ж* **1.** (*действие*) **ז ;אי̈בערגעבן** **2.** (*в больницу и т.п.*) **ס־ ,אי̈בערגעבונג ז ;ען־ פּעקל ז ;ען־ 3.**

(*по радио*) **־אודיציע** ווּ **־ס**; (*по телевидению*) **טעלעוויזיע־)טראנסמיסיע** ווּ **־ס**); 4. *тех.* **טראנס־מיטער־מעכאניזם** מ **־ען**; (*ременная*) **טראנסמיסיע** ווּ **־ס**

Как явствует из приведенного выше примера, для семантической характеристики слова, дифференциации значений, уточнения смысла используются пояснения (1.—3.) и пометы (4.)

65. Чаще всего пояснением служат краткие толкования

невы́года *ж* ... 2. (*отрицательная сторона чего-л*) ...

или синонимы

невы́годный ... 2. (*неблагоприятный*) ...; 3. (*непривлекательный*)

Часто пояснение дает представление и о характере сочетаемости слова в соответствующем значении

невы́держанный 1. (*о человеке, о характере*) ...; 3. (*о сыре и т.п.*)

носи́ться *несов.* ... 3. (с *тв.*)

66. Первым по порядку обычно указывается самое употребительное и конкретное значение слова. Пояснение при нем может отсутствовать, особенно когда приводятся примеры, иллюстрирующие употребление слов в этом значении.

67. Пометы, указывающие на область применения слова (*мед.* медицина, *тех.* техника и т.п., см. список сокращений), даются курсивом

вы́держка *ж* ... 2. *фото* **עקספאָזיציע** ווּ **־ס**

68. При стилистически окрашенных словах и значениях курсивом даётся помета типа *уст.* (устаревшее слово), *разг.* (слово, выражение разговорного языка) и т.п. (см. список сокращений)

69. Только пометы *высок.* и *поэт.* могут отсутствовать при полном совпадении стилистической окраски русского слова и перевода. В случае отсутствия стилистически адекватного эквивалента, когда стилистически окрашенное русское слово переводится нейтральным, помета дается обязательно.

не́мощь *ж разг.* ווּ **שוואכקייט**
не́жели *союз уст.* **פון, אײדער**

70. При наличии нескольких переводов, отличающихся по своей стилистической окраске, даются пометы к переводу

неиспра́вный 1. (*поврежденный*) **קאַליע**... *неизм.*; **ניט־ספראָווע(ר)** *тж. неизм. разг.*

нашуме́ть *сов.* ... 2. (*вызвать много толков*) **מאריש־אויפֿלעם זיך*; אָנמאכן א ראש אין דער וועלט** *уст.*

71. Стилистические пометы, относящиеся к русскому слову, стоят перед переводом, а относящиеся к еврейскому — с п р а в а от него (см. примеры п.п. 69, 70).

Стилистические пометы наряду со своей основной функцией — характеризовать слово в стилистическом плане — служат средством семантической дифференциации значений

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов.* 1. **ארײַנקלעפּן**; (*в глину и т.п.*) **ארײַנקנעטן*; ארײַנקנאקן, דערלאָנגען, נעבן***; влепи́ть пощёчину ...

VI Перевод

72. При наличии нескольких переводов взаимозаменяемые синонимы отделяются друг от друга запятой, а переводы, отличающиеся стилистическими оттенками и определенными условиями употребления, отделяются точкой с запятой

не́друг *м высок.* = **פֿײַנט** מ (мн. **סאָנים**), **סוֹינע** מ
остано́вка *ж* 1. (*действие*) **דאָס אָפּשטעלן**; **אָפּשטעלן זיך** ... (первый перевод относится к 'остановка' от о с т а н о в и т ь, а второй — к 'остановка' от о с т а н о в и т ь с я)

73. В ряде случаев заглавное слово (или значение) отдельно не переводится, а перевод дается к сочетаниям с этим словом

а) Когда слово употребляется только в определенном сочетании

баклу́ши: бить ~ **שלאָגן* בײַדעקעס, -פוסטעפאַ** (см. тж. п. 2, в) **סעווען**

б) Когда слово употребляется главным образом в определённом сочетании

неприсоедини́вш||ийся: ~иеся стра́ны **-אויסער בלאָקן־לענדער** мн.

в) Когда слово или значение в разных сочетаниях не имеет обобщенного перевода

вмени́ть *сов.*: ~ в вину́ *кому-л. что-л.* **באשולדיקן**; ~ в обя́занность *кому-л. что-л.* **אינקרימינירן עמעצן עפּעס, עמעצן אין עפּעס פֿארפֿליכטן עמעצן צו עפּעס**

Иногда перевод дается не к слову (значению), а к отдельным формам слова

а) Когда эти формы переводятся по-особому

идти́ *несов.* 1. **גיין***; ... 2.: иди́ сюда! **קום אהער!**; идёмте! **קומט!**

б) Когда личной конструкции одного языка соответствует безличная конструкция в другом и т.п.

вечер||е́ть *несов. безл.*: ~е́ет **ס׳פֿאלט צו די נאכט, ס׳אָוונט**

Во всех этих случаях после заглавного слова или полужирной арабской цифры, выделяющей соответствующее значение, ставится двоеточие.

74. Следует особо обратить внимание читателя на *порядок следования переводов*. В соответствии с традицией советских двуязычных словарей (русско-персидских, русско-арабских и др.) и в настоящем словаре первым по порядку является перевод, непосредственно следующий за русским текстом, ближайший к заглавному слову, а не первый справа.

В статье

нару́жность *ж* **אויסערלעכקייט** ווּ, **אויסזען** ז, מ

переводы следует читать в таком порядке:

אויסזען ז, מ
אויסערלעכקייט ווּ

в статье

наслажде́ние *с* ... с ~м **מיט האנאָע, מיט גרויס פֿאַרגעניגן**

первым переводом является **מיט האנאָע**.

Если перевод продолжается на следующей строке, не занимая ее полностью, продолжение следует искать в левой части строки.

75. Помета *тж.* (также) перед переводом означает, что наряду с этим переводом можно использовать предшествующие переводы

отпра́виться *сов.* ... 2. (*о поезде*) *אָפּגיין, -אָפּ- פּאָרן*; (*о судне тж.*) *אָפּשווימען*

Т.е. будет правильно, говоря о судне, употребить переводы, относящиеся в нашем примере к поезду, но, кроме этих переводов, есть еще אָפּשווימען, относящийся только к судну.

76. Если помета *тж.* повторяется несколько раз, то в каждом случае можно использовать переводы, предшествующие самому первому *тж.*

извая́ть *сов.* (סקולפטור־ווערק) *שאפן, -אויסמאָ* **דעלירן**; (*из глины, гипса тж.*) **אויסקלעפּן**; (*из дерева тж.*) **אויסשניצן**; (*из камня тж.*) **אויסהאקן**, т.е. изваять (из камня) можно перевести **שאפן, אויסהאקן , אויסמאָדעלירן**.

VII Ссылки

77. При заглавном слове вместо перевода иногда дается ссылка на другое заглавное слово. Такие слова не только переводятся одинаково, но и стилистически равноценны

власти́тель *м см.* властели́н

Помета *см.* (смотри) отсылает читателя к более употребительному слову. Кроме того, при несовершенном виде глагола дается ссылка на совершенный вид в случаях, указанных в п.п. 8, 10, 11.

78. Для удобства читателей ссылки, большей частью даются в пределах одной буквы, т.е.

освежа́ть(ся) *несов. см.* освежи́ть(ся),

но **роня́ть** и **уронить** образуют две не связанные между собой статьи.

79. Помета *см.* в конце некоторых статей, например,

ию́льский ... *см.* а́вгустовский

отсылает к примерам в соответствующей статье (в нашем случае к „августовский"). Такая ссылка служит указанием на аналогичность моделей сочетаний и употребления слова.

VIII Иллюстративный материал

80. Во многих статьях при значениях заглавного слова после переводов приводятся примеры употребления слова в русском языке. Иллюстративными примерами могут быть свободные словосочетания, короткие фразы, фразеологические единицы, идиомы.

81. Когда заглавное слово в разных значениях переводится одинаково, примеры раскрывают многозначность слова

зада́ча *ж* **1.** בן.. , ס־ וו **אופּגאבע**; боева́я ~ **שלאַכט־אופּגאבע** וו ס־; арифмети́ческая ~ **אַן אריפמעטישע אופּגאבע**

82. Разные значения фразеологических единиц обозначены светлыми арабскими цифрами со скобкой

сиде́ть без де́ла 1) (*бездельничать*) *ארומגיין* **פּוסט־און־פּאָס, לויידיק ארומגיין***; 2) (*быть без работы*) **זיצן* אָן א שטאָך אַרבעט**

83. Идиомы, выражения и обороты речи, несоотносимые непосредственно ни с одним из значений слова, приведенном в словаре, даются со значком ◇ (ромб) в конце статьи. Там же даются словосочетания-термины, а также пословицы и поговорки.

мота́ть[1] *несов.* ... ◇ ~ (себе́) на ус ≅ **אוועקלייגן הינטערן אויער**

нача́л||о *с* ... ◇ ... под ~ом *кого-л.* ... **אונטער עמעצנס אָנפירונג**

настоя́щ||ий ... ◇ ... ~ее вре́мя *грам.* **קעגנ- וואַרט** וו

ска́терт||ь *ж* ... ◇ ... ~ью доро́га! **א גוט שליטן!** *ирон.*

на́двое *нареч.* ... ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла **ס׳איז נאָך א גרויסער סאָפּעק**

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

На русском языке

ав. — авиация
анат. — анатомия
археол. — археология
архит. — архитектура
астр. — астрономия
бакт. — бактериология
безл. — безличная форма
библ. — библеизм
биол. — биология
биохим. — биохимия
бот. — ботаника
бран. — бранное слово, выражение
буд. — будущее время глагола
букв. — буквально
бухг. — бухгалтерия
б.ч. — большей частью
вводн. сл. — вводное слово
вет. — ветеринария
в знач. — в значении
вин., *В.* — винительный падеж
воен. — военное дело, военный термин
возвр. — возвратное местоимение, возвратный глагол
вопр. — вопросительное местоимение, вопросительная частица
вр. — время глагола
вспом. — вспомогательный глагол
высок. — слово высокого стиля
г. — год
геогр. — география
геод. — геодезия
геол. — геология
гл. — глагол
гл. обр. — главным образом
горн. — горное дело
грам. — грамматика
греч. — греческий язык
груб. — грубое слово, выражение
дат., *Д.* — дательный падеж
дет. — детская речь
дип. — дипломатия, дипломатический термин
др. — другие
др.-евр. — древнееврейский язык, древнееврейское слово
ед. — единственное (число)
ж — женский род
ж.-д. — железнодорожный транспорт
жив. — живопись
знач. — значение
зоол. — зоология
изм. — изменяется
им., *И.* — именительный падеж
инф. — инфинитив, неопределённая форма глагола
и пр. — и прочее
ирон. — в ироническом смысле
иск. — искусство
ист. — историзм, историческое понятие
и т. д. — и так далее
и т. п. — и тому подобное
карт. — термин карточной игры
кв. — квадратный (метр *и т.п.*)
кг — килограмм
кино — кинематография
км — километр
книжн. — книжное слово, книжный стиль
колич. — количество, количественный
косв. — косвенный падеж
косм. — космонавтика
кратк. ф. — краткая форма
кул. — кулинария
кто-л. — кто-либо
л — литр
л. — лицо (глагола, местоимения)
ласк. — ласкательное существительное, ласкательная форма
лат. — латинский язык, слово латинского языка
лингв. — лингвистика
лит. — литературоведение, литература
личн. — личная форма, личное местоимение
лог. — логика
м — метр
м — мужской род
мат. — математика
мед. — медицина
межд. — междометие
мест. — местоимение
мет. — металлургия, обработка металлов
мин. — минералогия
миф. — мифология
мн. — множественное число
мор. — морское дело, кораблестроение, морской термин
муз. — музыка
накл. — наклонение
напр. — например
нареч. — наречие
наст. — настоящее (время глагола)

неизм. — неизменяемое
нем. — немецкий язык, немецкое слово
неодобр. — неодобрительно
неопр. — неопределенное местоимение
нескл. — несклоняемое имя существительное
несов. — несовершенный вид глагола
обыкн. — обыкновенно, обычно
однокр. — однократный глагол
определит. — определительное местоимение
опт. — оптика
относ. — относительное местоимение
отриц. — отрицательная частица, отрицательное местоимение
охот. — охота, охотоведение
п. — падеж
перен. — переносное значение
погов. — поговорка
полигр. — полиграфия
полит. — политический термин
польск. — польский язык, польское слово
посл. — пословица
поэт. — поэтическое слово, выражение
превосх. — превосходная (степень)
предл. — предложный падеж
презр. — презрительно
пренебр. — пренебрежительно
придат. — придаточное предложение
прил. — прилагательное
притяж. — притяжательное (местоимение); притяжательный падеж
против. — противительный союз
прош. — прошедшее время глагола
прям. — прямое значение
психол. — психология
р. — род
радио — радио(техника)
разг. — разговорное слово, выражение
рел. — религия
род. — родительный падеж
русск. — русский язык, слово из русского языка
с — средний род
сказ. — сказуемое
слав. — славянские языки, слово из славянских языков
см. — смотри
собир. — собирательное
сов. — совершенный вид глагола
соед. — соединительный (союз)
сокр. — сокращенно, сокращение
сосл. — сослагательное (наклонение)
сочет. — сочетание
спорт. — физкультура и спорт
ср. — сравни
сравн. — сравнительная (степень)
ст. — степень
стр. — 1) страница; 2) строительное дело
страд. — страдательный залог, страдательная форма глагола
сущ. — имя существительное
с.-х. — сельское хозяйство
тв. — творительный падеж
т.е. — то есть
театр. — театр, театроведение
текст. — текстильная промышленность
тех. — техника
тж. — также
тк. — только
тлв. — телевидение
указ. — указательное (местоимение)
уменьш. — уменьшительное существительное, уменьшительная форма
уменьш.-ласк. — уменьшительно-ласкательная форма
употр. — употребляется
усил. — усилительная частица
уст. — устаревшее слово, выражение
утв. — утвердительная частица
ф. — форма
фам. — фамильярно
фарм. — фармацевтика
физ. — физика
физиол. — физиология
филос. — философия
фин. — финансовое дело
фольк. — фольклор
фото — фотография
хим. — химия
церк. — относящийся к церкви, к богослужению
числ. — имя числительное
что-л. — что-либо
шахм. — шахматы
шутл. — шутливое слово, выражение
эк. — экономика, политическая экономия
эл. — электротехника
юр. — юридический термин, юриспруденция

На еврейском языке

	Расшифровка	*Перевод*
— אא.	אן אנדערע	и другие
— אאו.	אן אזוי ווייטער	и так далее
— אדג.	אן דאָסגלייכן	и тому подобное
— אק.	אקוואטיוו	аккузатив, винительный падеж
— דאט.	דאטיוו	датив, дательный падеж
— ו	ווייבלעך	женский род
— ז	זאכלעך	средний род
— מ	מענלעך	мужской род
— מצ.	מערצאָל	множественное число
— קמ	קילאָמעטער	километр

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

|| Параллельные линии в первом слове гнезда отделяют общий для всех слов компонент

независи́м||ость *ж* וו אוֹמאָפּהענגיקייט; ~ый אוֹמאָפּהענגיקער

~ Тильда 1) в примерах заменяет заглавное слово

недо́лго *нареч.* ...; ~ ду́мая (*следует читать:* недо́лго ду́мая)

2) в гнезде заменяет общий для всех слов компонент (см. выше ||)

- Дефис при указании формы множественного числа имени существительного в переводе заменяет основу слова

карти́на *ж* בילד ז ־ער (*следует читать:* множественное число — בילדער)

- Косой дефис указывает, что данный элемент является компонентом словосложения, частью сложного слова, используемого при переводе русского прилагательного.

абонеме́нтный אבאָנעמענט-; ~ биле́т אבאָנע-מענט־בילעט מ ־ן

= Знак равенства означает, что форма множественного числа имени существительного совпадает с формой единственного числа

звезда́ *ж* = שטערן מ (*следует читать:* множественное число שטערן)

≅ Знак приблизительного равенства указывает, что еврейское выражение употребляется в том же смысле, что и русское, но отличается по образу

нет ды́ма без огня́ ≅ אז מע קלינגט, איז כאָגע א (*букв.* раз звонят (в) колокола, значит праздник)

¦ Вертикальная пунктирная черта в сложных глаголах перевода отделяет наречный компонент от инфинитива и означает, что сложным формам этого глагола обычно соответствует конструкция наречие+вспомогательный глагол

помести́ться *сов.* ... *ארײַנ¦גיין;... все ве́щи в чемода́н не поме́стятся אַלע זאכן וועלן אין טשע-מאָדאָן ניט ארײַן

.. Отточие в формах множественного числа заменяет неизменяемую часть слова

аресто́ванный *в знач. сущ. м* ארעסטי́רטער מ ־ע.. (*следует читать:* множественное число ארע-סטי́רטע)

ли́ственный лес (מצ. ..וועלדער) בלעטערוואלד מ (*следует читать:* множественное число בלעטע́ר-וועלדער)

, Запятая 1) в переводе разделяет слова и выражения очень близкие по смыслу

натерпе́ться *сов. разг.* אויסשטיין*, אָנלײדן* ויך

2) в грамматических сведениях при существительных, имеющих в литературном идише два рода или две формы множественного числа, соответствует соединительному союзу *и*

кни́га *ж* (מצ. ביכער) בוך מ, ז (*следует читать:* בוך среднего и мужского рода)

пти́ца *ж* (מצ. ־ען, פייגל) פויגל מ (*следует читать:* множественное число פייגל и פויגלען)

; Точка с запятой 1) в переводе разделяет слова и выражения, отличающиеся друг от друга смысловыми оттенками, стилистической окраской или грамматическими условиями употребления

нелюби́мый וואָס מע האָט ניט ליב; אומגעלי́בטער *после сущ.*

2) внутри гнезда отделяет одну статью от другой (см. выше ||)

3) внутри статьи отделяет перевод заглавного слова от примеров, примеры друг от друга, одно значение от другого (см. примеры в статье „О пользовании словарем", п.п. 63, 64 и 70)

: Двоеточие после заглавного слова или цифры, выделяющей какое-либо значение этого слова, означает 1) что слово употребляется только в устойчивом словосочетании

слом *м:* на ~ (*о машинах и т.п.*) אף ברוך; (*о доме*) אף צעוואָלגערן

2) что слово употребляется преимущественно в определенных сочетаниях

невы́езд *м:* дать подпи́ску о ~е געבן* א כס׳מע [אן אונטערשריפט] ניט ארויסצופאָרן

3) что слово или значение в разных сочетаниях переводится по-разному

надгро́бн||ый: ~ый памятник מצי׳יווע ו ־ס;... ~ая речь קוואָרע־רעדע ו ־ס

( ) Круглые скобки 1) используются в пояснениях

борт *м* 1. (*судна, самолёта*) באָרט מ ־ן

2) означают, что текст, заключенный в них, может быть опущен.

◇ вели́кое переселение народов **די גרויסע פֿעלקער־וואנדערונג** (**איבער(קער**) (правильность не нарушится, если опустить факультативный компонент **איבער** и употребить просто **פֿעלקער־וואנדערונג**)

3) используются в переводе при показе форм множественного числа имен существительных, образованных с изменением корня, и у единиц измерения

сон *м* ... 2. (*сновидение*) **כּאָלעם** מ (מע. כאלוימעס)

ампе́р *м физ.* **אמפֿער** מ ־ן (*с колич. словами мн.* **אמפֿער**)

[ ] Квадратные скобки означают *или*. В квадратных скобках дается вариант текста, заменяющий предшествующее слово, выражение или предшествующую конструкцию:

наки́нуть плато́к на пле́чи **ארופֿוואַרפֿן* [אויבער־ וואַרפֿן*] א טוך אף די פּלייצעס** (*следует читать:* **ארופֿוואַרפֿן א טוך אף די פּלייצעס** или **אויבער־ וואַרפֿן א טוך** ...)

< > В угловые скобки заключается название языка — этимологическая помета, применяемая в грамматическом очерке.

<*др.-евр.*> — древнееврейский язык

* Звездочка при инфинитиве спрягаемого глагола означает, что это глагол сильного или неправильного спряжения, и отсылает к таблице в конце словаря

написа́ть *сов.* 1. **...אָנשרײַבן***

Т.е. **אָנשרײַבן** — глагол сильного спряжения (страдательное причастие — **אָנגעשריבן**) и корневой глагол **שרײַבן*** приведен в таблице

° Знак градуса означает, что степени сравнения прилагательного образуются с изменением корня, и отсылает к таблице в конце словаря

хоро́ший ...°גוטער

я́сный... °קלאָרער...

(в таблице приведены: **גוטער — בעסערער — בעסטער**, **קלאָרער — קלערערער — קלערסטער**)

◇ Ромб указывает, что за этим знаком приводятся фразеологические единицы, преимущественно идиоматические выражения (см. „О пользовании словарем“ п. 83).

А

а[1] *союз* 1. *(при противопоставлении)* אָן; *(после отрицания)* נאָר; *иногда не переводится;* он уезжа́ет, а я остаю́сь ער פאָרט אַוועק, אָן איך בלײַב; э́то не сего́дняшняя газе́та, а вчера́шняя צײַ-טונג, נאָר א נעכטיקע; э́то не журна́л, а не газе́та דאָס איז; א זשורנאַל, ניט קיין צײַטונג; 2. *(в знач.* но, одна́ко) נאָר, ייִנגל דאָס; ма́льчик чита́ет хорошо́, а пи́шет пло́хо לייענט גוט°, נאָר ער שרײַבט [ער שרײַבט אָבער] שלעכט°; 3. (*в знач.* тем вре́менем) אָן; ты дикту́й, а я бу́ду запи́сывать דו דיקטיר, אָן איך וועל פארשרײַבן; мы ждём, а вре́мя ухо́дит מיר וואַרטן, אָן די צײַט גייט (דערווײַל); 4. *(присоединяет предложения)* אָן; докла́дчик отве́тил на вопро́сы, а зате́м перешёл к но́вой те́ме דער פאָרטרעגער האָט געענטפערט אף די פראָגעס אָן דער-נאָך איז ער אײַנגעגאַנגען צו א נײַער טעמע; 5. *(в начале реплики)* אָן; *часто не переводится;* а вы э́то чита́ли? וויסטו (נאָר) אָן איר האָט עס געלייענט?; а зна́ешь что? וואָס? 6. *(при восклицаниях)*: а как я его́ ждал! אָן ווי האָב איך אף אים געוואַרט!; каки́е там теа́тры! А музе́и! אָן א מײַנע טעאַטערס זײַנען דאָרט פאראַן! הײַנט די מו-זייען!; ◇а и́менно דעהײַנע, אָן נעמלעך; а то, а не то אַנ-ניט, אַז ניט; поспеши́, а (не) то опозда́ешь אײַל זיך צו, אַז ניט [אַנ-ניט] וועסטו פארשפּעטיקן

а[2] *частица* 1. *(при повторном обращении)* הייִ; ма́льчик, а ма́льчик! ייִנגעלע, הייִ ייִנגעלע!; 2. *вопросит.* וואָס, הא, וואָ; а? что ты сказа́л? הא? [וואָס?] וואָס האָסטו געזאָגט?

а[3] *межд.* אײַ! הא!

абажу́р *м* ן־ אבאזשור מ

аббревиату́ра *ж лингв.* ן־ אברעוויאַטור ז

аберра́ция *ж* 1. *физ.* ז אבעראַציע; 2. *перен.* -אבערא ציע, ז אָפנייגונג ז

абза́ц *м* ן־ אבזאַץ מ

абисси́н||ец *м* = מ אביסיניער; *см. тж.* эфио́п; ~ка *ж* ן־ס אביסיניערן; *см. тж.* эфио́пка; ~ский אביסיניער *неизм.*, אביסיניש; *см. тж.* эфио́пский; ◇~ский коло́дец אביסיניש ברונעם

абитурие́нт *м* ן־ אביטוריענט מ

абонеме́нт *м* ן־ אבאָנעמענט מ; библиоте́чный ~ ביבליאָטעק־אבאָנעמענט מ ן־; ~ на конце́рты אן אבאָנע-מענטס; ~ный אבאָנעמענט(־בילעט); ~ный биле́т אבאָנעמענט־בילעט מ ן־; *(проездной тж.)* סעזאָן־בילעט מ ן־; ~ная кни́жечка *(для городского транспорта)* בילעטן־ביכעלע ז ־ך

абоне́нт *м* ן־ אבאָנענט מ

абордáж *м* אבאָרדאַש מ; ◇ взять на ~ אבאָרדירן

абориге́н *м* ן־ען אבאָריגען מ; = מ אויר־אינווויינער

або́рт *м* ן־ אבאָרט מ

абрази́в||ный שלײַף־; אבראזיוו־ער; ~ные материа́лы *см.* אבראזיוו מאטע-ריאלן; ~ы *мн.* שלײַף־שטאָפן מצ.

абрико́с *м* 1. *(плод)* ן־ אבריקאָס מ; 2. *(дерево)* אבריקאָסן־בוים מ (מצ. ..־ביימער); ~овый אבריקאָסן־; ~овое варе́нье אבריקאָסן־אײַנגעמאכטס ז

абсолюти́зм *м* אבסאָליוטיזם מ

абсолю́тн||о *нареч. разг.* אינגאַנצן, פולשטענ-דיק; ~ый אבסאָליוטער; *(совершенный, полный тж.)* פולשטענדיקע [אבסאָליוטע]; ~ая тишина́ שטילקייט; ◇ ~ое большинство́ די אבסאָליוטע מערהייט; ~ый чемпио́н דער אבסאָליוטער טשעמפּיאָן; ~ая величина́ *мат.* אבסאָליוטע גרייס; ~ый нуль *физ.* אבסאָליוט-ער נול

абстраги́роваться *сов. и несов.* זיך אבסטראהירן

абстра́ктн||ый אבסטראקטער; ~ое поня́тие -אן אבסטראקט; ~ая жи́вопись אבסטראקטע מאָלערײַ; ~ая карти́на ז ־ס אבסטראקציע, אן אבסטראקט בילד; **абстракцион||и́зм** *м иск.* מ אבסטראקציאָניזם; ~и́ст *м* ן־ אבסטראקציאָניסט מ

абстра́кци||я *ж* ז ־ס אבסטראקציע; путём ~и דורך אבסטראקציע [מיט דער הילף פון]; не́кая ~я א געוויסע אבסטראקט(ע)ס, אבסטראקציע

абсу́рд *м* מ אבסורד; אומזין מ; довести́ до ~а דער-פירן ביז (צו אן) אבסורד; ◇ теа́тр ~а דער אבסורדיסטישער טעאטער; ~ный אבסורדישער; אומזיניקער, -אומגעלומפער

абсце́сс *м мед.* ן־ אבסצעס מ

абха́з *м*, ~ец *м* ן־ אבכאז מ; ~ка *ж* ז ־ס אבכאזקע; ~ский אבכאזישער; ~ский язы́к די אבכאזישע שפראך, אבכאזיש ז

аванга́рд *м* אוואנגארד מ; ◇ в ~е *чего-л.* אין אוואנ-גארד [אין די גאַרד פון עפעס]; в ~е *кого-л.* פון עמעצן [פאָדער־רייען]; ~ный 1. *воен.* אוואנגארד־; ~ные бои́ אוואנגארד־שלאכטן מצ.; 2. *перен.* פּירנדיקער; די פּירנדיקע ראָל(יע); ~ная роль אוואנגארדישער; **ава́нс** *м* אוואנס מ; выдать ~ אן אוואנס אַרויסגעבן*; ~ в счёт гонора́ра אן אוואנס אפן האָנאָראַר; ~и́ровать *сов. и несов.* אוואנסירן; ~и́ровать строи́тельство אוואנ-סירן די בויונג; ~ом *нареч. разг.* פארפּריער; плати́ть ~ом צאָלן פארפּריער [פאָרויס]

авансце́на *ж театр.* ז אוואנסצענע; ז פאָדערבינע

авантю́р||а *ж* 1. *обычно мн. (похождения)* בראָוע [דרייסטע]; מצ. *(приключения)* פאסירונגען; 2. *неодобр.* ן־ אוואנט(י)ור ז; вое́нная ~а א מיליטעריש-ער אוואנט(י)ור; ~и́ст *м* ן־ אוואנט(י)וריסט מ; ~и́стка *ж*

אוואנט(י)ורי́סטקע ז ־ס, אוואנט(י)ורי́סטן ז ־ס; ~ный אוואנט(י)ור־ראָמאַן м ־ען; ~ный рома́н אוואנט(י)ור־ = אוואנט(י)ור-

аварийн||ость *ж:* борьба́ с ~остью דער קאמף מיט [מיט אוואריעס]; אוואריע- = אוואריע; ~ый 1. אוואריע; ~ый сигна́л м ־ען אוואריע־סיגנאל; в ~ом состоя́нии דאָס הויז איז אין אוואריע־צושטאנד; дом в ~ом состоя́нии אין אוואריע־צושטאנד [אין א געפערלעכן צושטאנד]; דאָס הויז איז באדראָט פון אן אוואריע; 2. *(ремонтный)* א ברי- פאר עקסטרע רעמאָנט *после сущ.*; ~ая брига́да א מאשין [אן] עקסטרע רעמאָנט; ~ая маши́на פון דער גיכער טעכנישער הילף [אוטאָמאָביל]

ава́рия *ж* ־ס אוואריע ז

а́вгуст *м* אוגוסט м; в нача́ле ~а אָנהייב אוגוסט; в середи́не ~а מיט דער אוגוסט; в конце́ ~а סאָף אוגוסט; в ~е про́шлого го́да פאראיאָרן אוגוסט

а́вгустовск||ий = אוגוסט-; פון אוגוסט *после сущ.*; ~ие дни די טעג פון אוגוסט, די אוגוסט־טעג; ~ая жара́ אוגוסט־היץ ז

авиаба́за *ж* ־ס אויאבאזע ז

авиадеса́нт *м* ־ן м, אויאדעסאַנט м ־ן; ~ный = אויאדעסאַנט-; ~ные войска́ אויאדעסאַנט־מילי- טער ז

авиаконстру́ктор *м* ־טאָרן м.. אויאקאָנסטרוקטאָר

авиали́ния *ж* ־ס אויאליניע ז, לופטליניע ז

авиано́сец *м* ־ס אעראָפלאַנען־טרעגער м

авиа||по́чта *ж* אויאפאָסט ז, לופטפאָסט ז; ~сообще́ние *с* לופטפארקער м; ~тра́нспорт *м* אויאטראַנספאָרט м, לופט־טראַנספאָרט м

авиацио́нн||ый = אויאציע-; ~ая промы́шленность אויאציע־אינדוסטריע ז; ~ый завод́ м ־ן אויאציע־זאוואָד м ־ן, אעראָפלאַנען־זאוואָד м ־ן; ~ая шко́ла ז ־ן פליִערשול; ~ая часть *воен.* ז ־ן אויאציע־טייל м ־ן

авиа́ция *ж* 1. *(теория)* אויאציע ז; 2. *(воздушный флот)* אויאציע ז, לופטפלאָט м; вое́нная ~ מיליטערישע אויאציע; שער לופטפלאָט; гражда́нская ~ ציווילע אויאציע, ציווילער לופטפלאָט; бомбардиро́вочная ~ באָמבארדיר־אויאציע ז

авитаминоз *м мед.* אויטאמינאָז м

авось *частица разг.* עפשער; ~ уда́стся עפשער וועט; ◇ на ~ אף (גאָט) באראָט, אף טראף וויי; זיך אײַנגעבן אף פארלאָזן* זיך אף*; надея́ться на ~ דאָס מאזל וועט שפילן ניסים

авóська *ж разг.* ־ן ז נעצקוישל ז ־ער, (אײַנקויף־)נעץ

авра́л *м* ־ן м אוראָל

австрали́||ец *м* = м אוסטראַליער; ~йка *ж* אוסטראַ־ = ליערן ז ־ס; ~йский אוסטראַלישער

австри́||ец *м* = м עסטרײַכער; ~йка *ж* עסטרײַכערן ז ־ס; ~йский עסטרײַכישער *неизм.*, עסטרײַכער

автоба́за *ж* ־ס אוטאָבאזע ז

автобиографи́ческий אוטאָביאָגראַפישער; ~ рома́н אוטאָ־ = ביאָגראַפישער ראָמאַן

автобиогра́фия *ж* ־ס אוטאָביאָגראַפיע ז

автоблокиро́вка *ж ж.-д.* אוטאָבלאָקירונג ז

авто́бус *м* ־ן м אוטאָבוס; е́хать ~ом מיטן* פּאָרן* אוטאָבוס; ~ный = אוטאָבוס-; ~ное сообще́ние אוטאָ־ = בוס־פארקער м; ~ная остано́вка אוטאָבוס־אָפּשטעל м ־ן, אן אָפּשטעל־פונקט פון אוטאָבוסן

авто́граф *м* ־ן м אוטאָגראף

автодоро́жный = אוטאָמאָביל־וועג־; ~ институ́т מאָביל־וועג־אינסטיטוט м ־ן

авто||завод́ *м* ־ן м אוטאָמאָביל־זאוואָד, אוטאָזאוואָד; ~-кра́н *м* ־ען м אוטאָקראָן; ~люби́тель *м* ־ן м; אוטאָמאָטאָר м ־ס.. אוטאָמאָטאָר; ~магистра́ль *ж* סטראָל ז ־ן אוטאָמאָגי-

автома́т *м* ־ן м אוטאָמאָט; всю рабо́ту выполня́ют ~ы די גאַנצע אַרבעט טוען אוטאָמאָטן; стреля́ть из ~а שיסן* פון אן אוטאָמאָט; повторя́ть как ~ אי̈בערכאזערן אוטאָמאָטיש [ווי אן אוטאָמאָט]

автоматиза́ция *ж* אוטאָמאָטיזי́רונג ז, אוטאָמאָטיזאַציע ז

автома́т||ика *ж* 1. *(наука)* אוטאָמאָטיק ז; 2. *(оборудование)* אוטאָמאָטישע אויסשטאטונג, אוטאָמאָטיק ז; ~и́ческий אוטאָמאָטישער

автома́тчик *м воен.* = м אוטאָמאָטלער; אוטאָמאָטשיק ־ס *разг.*

автомаши́на *ж* ־ען אוטאָמאשין ז

автомобилестрое́ние *с* אוטאָמאָביל־בויונג ז

автомобили́зм *м* אוטאָמאָביליזם м, אוטאָספּאָרט м

автомоби́л||ь *м* ־ן м אוטאָמאָביל; легкова́й ~ь לאַסט־אוטאָ; грузова́й ~ь פּאַסאַזשיר־אוטאָמאָביל м ־ן; е́хать на ~е פּאָרן* מיט אן אוטאָמאָביל; управля́ть ~ем [קערעוען] דעם אוטאָמאָביל

автомоби́льн||ый = אוטאָמאָביל(ן)-; ~ая промы́шленность אוטאָמאָביל־אינדוסטריע ז; ~ая ши́на אוטאָ־ = מאָביל־שינע ז ־ס

автоно́м||ия *ж* אוטאָנאָמיע ז; ~ный אוטאָנאָמער; ~ная о́бласть אוטאָנאָמע געגנט; ~ная респу́блика אוטאָ־ = נאָמע רעפובליק

автопило́т *м* ־ן м אוטאָפּילאָט

автопо́езд *м* ־ן м אוטאָצוג

автопо́йлка *ж* ־ן אָנפּאַי־אוטאָמאט

автопокры́шка *ж* ־ען שיינע־מאנטל м

автопортре́т *м* ־ן м אוטאָפּאָרטרעט

автопробе́г *м* אוטאָ־דורכלויף м

а́втор *м* ־טאָרן м.. אוטאָר; *(литературного произведения тж.)* מעכאבער м (מצ. מעכאברים)

авторемо́нтн||ый = אוטאָרעמאָנט-; ~ая мастерска́я אוטאָרעמאָנט־ווארשטאט м ־ן

авторефера́т *м* ־ן м אוטאָרעפעראַט; ~ до́кторской диссерта́ции אן אוטאָרעפעראַט פון דער דאָקטאָר־דיסער־טאציע

авторизо́ванный אוטאָריזי́רטער; ~ перево́д אוטאָרי־ = זי́רטע איבערזעצונג

авторите́т *м* 1. *(влияние)* אוטאָריטעט м; по́льзоваться ~ом דערווערבן* האָבן* אוטאָריטעט; завоева́ть ~ זיך אוטאָריטעט; 2. *(человек)* ־ן м אוטאָריטעט; ~ный אן אוטאָריטעטע; ~ное мне́ние מיינונג אוטאָריטעטער

а́вторск||ий 1. = אוטאָר-; ~ое пра́во ז אוטאָר־רעכט; 2. *в знач. сущ. мн. разг. (гонорар)* אוטאָר־האָנאָראַר м

а́вторство *с* אוטאָרשאפט ז

авору́чка *ж* ־ס קוואַלפעדער ז, פּילפעדער ז ־ס, אוטאָפּעס ז ־עס

автостра́да *ж* ־ס אוטאָסטראַדע ז

автотра́нспорт *м* אוטאָטראַנספּאָרט м

ага́т *м мин.* м אגאט

агглютинати́вн||ый = אגלוטי־; ~ые языки́ אגלוטינאטיוו שפראכן

аге́нт *м* ־ן מ אגענט; страховóй ~ סטראכיר־אגענט באזאָרג־ ~ м ־ן, м ־ן סטראכאגענט; ~ по снабже́нию אגענט פון אגענט; ~ иностра́нной развéдки אגענט פון פֿונעם ־אגענט м ־ן; ~ство *с* וו אגענטור; телегра́фное ~ство וו טעלעגראָפן־אגענטור

агенту́р||а *ж* וו אגענטור; *собир. тж.* мн. אגענטן; ~ный ־אגענטור; ~ные све́дения мн. אגענטור־אָנגאבן

агита́тор *м* ־טאָר מ ··אגיטאַטאָר

агитацио́нн||ый ־אגיטיר, ־אגיטאַציע; ~ая де́ятельность וו אגיטיר־טעטיקייט

агита́ция *ж* וו אגיטאַציע

агити́ровать *несов.* 1. אגיטירן; 2. *разг.* אגי־,צוּרעדן* טירן

агитколлекти́в *м* ־ן מ אגיטאַטָארן־קָא־, אגיטקאָלעקטיוו לעקטיוו מ ־ן

агитма́ссов||ый: ~ая рабóта אגיטיר־ארבעט צווישן די (בריטע) מאסן

агитпу́нкт *м* ־ן מ אגיטפונקט מ ־ן, אגיטאַציע־פונקט

аго́ни||я *ж* וו אגאָניע, וו גוסע(ס)ן; быть в ~и אגאָניזירן, גוסע(ס)ן

аграрн||ый אגראַרער, ־אגראַר; ~ая рефóрма אגראַרע רעפאָרם, אגראַר־רעפאָרם וו

агрега́т *м тех.* ־ן מ אגרעגאָט; убóрочный ~ *с.-х.* שניט־אגרעגאט מ ־ן

агрессúвн||ый אגרעסיוו; ~ые плáны אגרעסיוו פלענער מ, אגרעסיע־פלענער

агре́сс||ия *ж* וו אגרעסיע; ~ор *м* ··סאָר מ אגרעסאָר

агроно́м *м* ־ען מ אגראָנאָם; ~и́ческий אגראָנאָמישער; ~ия *ж* וו אגראָנאָמיע

агроте́хн||ика *ж* וו אגראָטעכניק; ~и́ческий אגראָטעכניק־ אגראָטעכנישער

агрохи́мия *ж* וו אגראָכעמיע, וו אגראָכי׳מיע

ад *м* מ נעם) וו העל *уст.*

ада́птер *м (проигрывателя)* ־ס מ אדאפטער

адаптúровать *сов. и несов.* אדאפטירן, צופּאסן; ~ся *сов. и несов.* אדאפטירן זיך

адвока́т *м* ־ן מ אדוואָקאט; *перен. тж.* מיליץ־יושר־ ~ýра 1. *(деятельность)* וו אדוואָקאטור; 2. *собир.* мн. אדוואָקאטן

адеква́тный אדעקוואָטער; ~ перево́д אדעקוואָטע פֿינקטלעכע] איבערזעצונג

аденóиды *мн. мед.* אדענאָידן

аджа́р||ец *м* = מ אדושאָרער; ~ка *ж* ־ס וו אדושאָרערן; ~ский אדושאָרישער

администрати́вн||ый אדמיניסטראטיוו; ~ое деле́ние אדמיניסטראטיוו אינטיילונג; ◇ в ~ом поря́дке אדמי־ אף אן אדמיניסטראטיון אויפן, ניסטראטיו

администр||а́тор *м* ··טאָר מ אדמיניסטראָטאָר; ~а́ция *ж* וו אדמיניסטראציע

адмира́л *м* ־ן מ אדמיראל

адмира́льский ־אדמיראל; ~ кора́бль אדמיראל־שיף ־ן וו

а́дрес *м* ־ן מ אדרעס; обра́тный ~ צוריק־אדרעס ־ן; приве́тственный ~ באגריס(וגנס)־אדרעס מ ־ן; ◇ э́то по его́ ~у דאָס מיינט מען, דאָס איז אף זיין אדרעס אים; обрати́ться не по ~у ניט אָנטרעפן* דאָס אָרט; ~а́т *м* ־ן מ אדרעסאט; ~ный ־אדרעסן; ◇ ~ный стол, ~ное бюро́ אדרעסן־ביורא ז, וו ־ען

адресова́ть *сов. и несов.* אדרעסירן; ~ся *сов. и несов.* וועגן* זיך

а́дск||и *нареч. разг.* מוירעדיק, שרעקלעך; ~ий 1. *(ужасный)* מוירעדיקער, שרעקלעכער; ~ая жара́ א היץ גע(הע)נעם־; ~ие муче́ния א הילישע היץ, ווי אין גע(הע)נעם; 2. *(коварный)* טייוולאָנישער, ־ליידן מצ. געבראָנטע; ~ий за́мысел טייוולשער טייוולאָנישע קאָוואָנעס

адъюта́нт *м* ־ן מ אדיוטאַנט

адыге́||ец *м* = מ אדיגעער; ~йка *ж* ־ס וו אדיגעערן; ~йский язы́к אדיגעישער; ~йский שפראך אדיגעיש ז

ажу́рн||ый 1. ־אזשור, ־נעצשטאָך; ~ая стрóчка אזשור־ ~ый узóр אזשור־ ־גענשטעפט מ, נעצשטאָך־גענשטעפט; 2. *перен.:* ~ая рабóта ־דענסן מ ־ס אין איידעלע [א פּיי־ נע] ארבעט

аза́рт *м* ־ן מ ברען, וו אזארט; *(увлечённость)* לײַדנשאפט וו; охóтничий ~ יעגער־אזארט מ, יעגער־לײַדנשאפט וו; он вошёл в ~ ס׳האָט אים שטארק, ער איז אריין אין אזארט, פארכאפט; ~но אזאָרט; *(с увлечением)* מיט היץ, מיט ברען; ~ный ־אזאָרט; *(страстный, увлечённый)* אזאָרט־שפּיל, פארברענטער, הייסער, היציקער; ~ная игрá א פארברענטער [היציקער] שפּילער וו ־ן; ~ный игрóк

а́збука *ж* 1. *(алфавит)* ־ן מ אלפאבעט, אלעפביים; 2. *(букварь)* ־ך ז אלעפביים־ביכל; 3. *перен. (чего-л.)* יסודות מצ. (פון) אלעפביים; ◇ ~ Мóрзе מאָרזע־סיגנאלן מצ. מאָרזע־צייכנס מצ.

а́збучн||ый: ~ая и́стина אלעפביים־עמעס מ

азербайджа́н||ец *м* = מ אזערביידושאנער; ~ка *ж* ־ס וו אזערביידושאנערן; ~ский אזערביידושאנישער; ~ский язы́к ביידושאנישע די אזערביידושאניש ז, שפראך *неизм.:* ~ский אזערביידושאנער

азиа́т *м* ־ן מ אזיאט; ~ский אזיאטישער

а́зимут *м* אזימוט מ

азо́т *м* ־אָט מ, אזאָט; ~истый אזאָטיקער; ~истая кислотá אזאָטיק זויערס ז

азо́тн||ый ־אזאָט; ~ая кислотá שיי־ד, אזאָט־זויערס ז אזאָט־, אזאָט־באגיטיקונגען מצ. וואסער וו; ~ые удобре́ния האלטיקע באגיטיקונגען

азы́ *мн.* אָנפאנגלעכע יעדיעס, אלעפביים מ; начина́ть с азóв פון אלעפביים אָנהייבן*

а́ист *м* ־ן מ שטאָרך; באָטשאן מ ־עס

ай *межд.* 1. *(при выражении боли, испуга)* אוי!; 2. *(при выражении упрёка и т. п.)* אט־אט!; 3. *(при выражении восхищения)* אך!

айва́ *ж* 1. *(плод)* ־ס וו אויוא, אויוע, מ = м; 2. *(дерево)* (мн. ..ביימער) קוויט־עפל, קוויט־ ־עפל־בוים מ (мн. ..ביימער)

а́йсберг *м* ־ן מ אײַזבערג, (мн. ..בערג)

акаде́мик *м* = מ אקאדעמיקער

академи́ческий אקאדעמישער; ~ час אקאדעמישע אן אקאדעמישער טעאטער; ◇ ~ теáтр לערנשאָ וו ־ען, שאָ

акаде́мия *ж* ־ס וו אקאדעמיע; Акаде́мия нау́к וויסנ־ מיליטערישע אקא־ ־ס וו שאפט־אקאדעמיע; вое́нная ~ דעמיע

ака́ция *ж* ־ס וו אקאציע

аквала́нг *м* ־ען מ אקוואלאנג; ~и́ст *м* ־ן מ אקוואלאנגיסט

акваре́ль *ж* 1. *(краска)* וו ־ען אקווארעל־פארב, וואסער־

ווּ פּאַרב; 2. *(картина)* ר֫עצ ז ־בילד -אקווא, אקווארעל־בילד ז ־ער

ווּ ־ן רעל; ~ный ־אקווארעל; ~ная жи́вопись -אקווא רעל־מאַלערײ ווּ

аква́риум *м* ־ס מ אקוואַריום

акведу́к *м* ־ן מ אקוועדוק

акклиматиз||а́ция *ж* ווּ -אקלימאטיזאַציע, אקלימאטיזירן ווּ רונג; ~и́ровать *сов. и несов.* אקלימאטיזירן; ~и́роваться *сов. и несов.* אקלימאטיזירן זיך

аккомода́ция *ж* ווּ אקאַמאַדאַציע, ווּ צופּאסונג

аккомпан||еме́нт *м* מ אקאַמפּאנעמענט; под ~еме́нт *чего-л.* [אונטער דער באגלײטונג] אונטערן אקאַמפּאנעמענט פון ענפּס; ~иа́тор *м* ־טאָרן מ אקאַמפּאניאַטאָר; ~и́ровать *несов.* אקאַמפּאניִרן

акко́рд *м* ־ן מ אקאָרד; заключи́тельный ~ פינאַל־ אקאָרד מ, ־אקאָרד מ שלוסאקאָרד

аккордео́н *м* ־ן מ אקאָרדעאָניִסט *м* ־ן מ אקאָרדעאָן

акко́рдн||ый אקאָרד־, אקאָרדישער; ~ая рабо́та ־אקאָרד ווּ ־ארבעט; ~ая опла́та труда́ פאר אקאָרדישע באלוינונג אקאָרדישע ארבעט

аккредити́в *м фин.* ־ן מ אקרעדיטיוו

аккредитова́ть *сов. и несов. дип.* אקרעדיטירן

аккумули́ровать *несов.* אקומולירן; *перен. тж.* -אָנזאמ לען

аккумуля́тор *м эл.* ־ס מ אקומוליאַטאָר

аккура́тн||о *нареч.* 1. *(опрятно)* ציכטיק, זויבער; 2. *(тщательно)* זאָרגפעליק, °גוט; ~о заверну́ть в бума́гу °גוט אײַנוויקלען אין פאַפּיר; 3. *(осторожно)* פאָרזיכטיק, פאַרזיכטיק באזעטיקן דאָס; ~о удали́ть ко́жицу הענטל; 4. *(вовремя)* אקוראַט, פונקטועל; *(регулярно)* רעגולער; ~о посеща́ть ле́кции אקוראַט [רעגולער] בא- זוכן די לעקציעס; он всегда́ прихо́дит ~о קומט אלעמאָל אקוראַט (צו דער צײַט) ווּ ־ן ציכטיקײט, ווּ זויבערקײט, ווּ זאָרגפעליקײט, ווּ לעכקײט; ווּ פונקטועלקײט; ווּ אקוראַטקײט; ווּ נעוויסנהאפטיקײט; ~ый 1. *(опрятный)* זויבערער, ציכטיקער; 2. *(тщательный)* זאָרגפעליקער, °גוטער; ~ая рабо́та ארבעט [א גוטע°] א זאָרגפעליקע 3. *(точный)* אקוראַטער, פּינקטלעכער; *(приходящий вовремя тж.)* פונקטועלער; 4. *(исполнительный)* אקוראַטער, ראיִעלער, נעוויסנהאפטיקער; ~ый исполни́тель -אקו ראַטער אויספילער

акроба́т *м* ־ן מ אקראָבאַט; ~ика *ж* ווּ אקראָבאַטיק; ~и́ческий אקראָבאַטישער

акселера́||тор *м тех.* ־ס מ אקצעלעראַטאָר; ~ция *ж* אקצעלעראַציע

аксио́ма *ж* ־ן מ ־ס ווּ אקסיאָמע

акт *м* ־ן מ אקט; коме́дия в трёх ~ах א קאָמעדיע צוניפּשטעלן [מאכן] אין דרײַ אקטן; соста́вить ~ о *чём-л* [אויפלקונגס־] באשולדיקונגס־אקט ווּ ־ן מ ־אקט; ~ произво́ла

акте́р *м* ־ן מ אקטיאָר, = מ שויספילער; ~ский -אק טיאָרישער, שויספילערישער; פון אן אקטיאָר *после сущ.*; ~ское иску́сство אקטיאָרישע [שויספילערישע] קונסט

акти́в[1] *м собир.* מ אקטיוו; парти́йный ~ פּאַרטײַ־ פּאַרטיישער אקטיוו מ, ־אקטיוו

акти́в[2] *м бухг.* ־ן מ אקטיוו

активизи́ровать *сов. и несов.* אקטיוויזירן; ~ся *сов. и несов.* אקטיווירן זיך

акти́вист *м* ־ן מ אקטיוויסט

акти́вность *ж* ווּ אקטיוויטעט, ווּ אקטיוויטעט

акти́вн||ый[1] אקטיווער; *(деятельный тж.)* טיכטיקער; ✧ ~ое избира́тельное пра́во דאָס אקטיוועס וואָלרעכט

акти́вный[2] *бухг.:* ~ балáнс אן אקטיוועס באַלאַנס

а́ктовый: ~ зал דער אקטאָווע זאל, אקטן־זאל מ ־ן

актри́са *ж* ־ס ווּ אקטריסע, ווּ שויספילערן

актуа́льн||ость *ж* ווּ אקטועלקײט; ~ый אקטועלער; ~ый вопро́с פראַגע [א צאַפּלדיקע] אן אקטועלע

аку́ла *ж* ־ס ווּ אקולע, = מ הײַפֿיש

аку́ст||ика *ж* ווּ אקוסטיק; ~и́ческий אקוסטישער

акушёр *м* ־ן מ אקושאָר

акуше́р||ка *ж* ־ס ווּ אקושאָרקע; ~ский אקושאָרישער, אקושאָרן; ~ская пра́ктика פראַקטיק אקושאָרישע; ~ские ку́рсы אקושאָרן־קורסן מצ. ~ство *с* ווּ אקושאָרײַ

акце́нт *м* 1. *(ударение)* ־ן מ אקצענט; 2. *(произношение)* מ אקצענט, ווּ אויסשפּראַך; ✧ де́лать ~ на *чём-л.* באטאָנען [ארויסהייבן*], שטעלן דעם טראָפּ אף ענפּס ענפּס; ~и́ровать *сов. и несов.* אקצענטירן, באטאָנען; *перен. тж.* ארויסהייבן*

акционе́р *м* ־ן מ אקציאָנער; ~ный אקציאָנערער, אקציען; ~ное о́бщество ־ן ווּ אקציען־געזעלשאפט אקציאָנערע געזעלשאפט

а́кци||я[1] *ж фин.* ־ס ווּ אקציע; курс ~й דער קורס פון [די פרײַז אף] די אקציעס; ✧ его́ ~и повы́сились זײַנע אקציעס זײַנען געשטיגן

а́кция[2] *ж (действие)* ־ס ווּ אקציע; *мн. неодобр. тж.* מצ. מעסים

алба́н||ец *м* = מ אלבאַנער; ~ка *ж* ־ס ווּ אלבאַנערן; ~ский אלבאַנישער; ~ский язы́к די אלבאַנישע שפּראַך, אלבאַניש ז

а́лгебра *ж* ווּ אלגעברע; ~и́ческий אלגעבריישער

алгори́тм *м* מ אלגאָריטם

алеба́стр *м* מ אלעבאַסטער

але́ть *несов.* 1. *(становиться алым)* ווערן* רויט־ העל; 2. *(виднеться)* רויט שימערירן העל־

алжи́р||ец *м* = מ אלזשירער; ~ка *ж* ־ס ווּ אלזשירערן; ~ский אלזשירער *неизм.*

а́либи *с нескл. юр.* ז אליבי; доказа́ть *чьё-л.* ~ -דער וויזן* ענמצנס אליבי

ализари́н *м* מ אליזאַרין

алиме́нты *мн.* מצ. אלימענטן

алкого́лизм *м* מ אלקאָהאָליזם

алкого́лик *м* = מ אלקאָהאָליקער

алкого́льн||ый אלקאָהאָלישער, אלקאָהאָל־; ~ые напи́тки אלקאָהאָל־מאשקאָעס מצ. אלקאָהאָלישע געטראַנקען [מאשקאָעס] מצ.

алла́х *м* אלאָ מ

аллегори́ческий אלעגאָרישער

аллего́рия *ж* ־ס ווּ אלעגאָריע

аллерги́я *ж мед.* ווּ אלערגיע, ווּ אלערגיע

алле́я *ж* ־ס ווּ ־ען, אלייע, ווּ אלייע

аллитера́ция *ж лит.* ווּ אליטעראַציע

алло́ *межд.* האלאָ!

аллю́р *м* מ אליור

алма́з *м* ־ן מ דימענט; ~ный 1. דימענט־; ~ные

ро́ссыпи мн. דימענט־פעלדער; 2. *(об изделиях)* דימענט-; טענער; מיט דימענטן, מיט א דימענט *после сущ.*; ~ный пе́рстень מיט דימענט [מיט א דימענטן]; א פינגערל מיט א דימענט; ~ное ожере́лье א דימענטענער האלדזבאנד

ало́э *с бот.* ו אלאָע

алта́рь *м* 1. *церк.* ן־ מ אלטאָר; 2. *(жертвенник; тж. перен.)* (мн. מיזבייכעס) מיזבייך מ

алфави́т *м* ן־ מ אלפאבעט, אלפאבעטס, אלפאבעטישער; в ~ом поря́дке [אלפאבעט] אין אלפא-, לויטן אלפאבעט; ~ый указа́тель בעטישן סיידער אלפאבעטישער אינדעקס, [אָנווייזער] אן אלפאבעטישער זוכצעטל

алхи́ми||к *м* = מ אלכעמיקער; ~я *ж* ו אלכעמיע

а́лчн||ость *ж* ו האבונסטווע, ו גיריקייט; ~ый גיריקער; ~ый челове́к מ־עס האבן

а́лый שארלעך־רויטער, העל־רויטער; а́лая ле́нта א העל־רויטע לענטע [סטענגע]

альбо́м *м* ן־ מ אלבאָם; ~ для рисова́ния א העפט אף מאָלן

альбуми́н *м биохим.* מ אלבומין, ווייסלשטאָף

альмана́х *м* ן־ מ אלמאנאך

альпи́йск||ий *(высокогорный)* אלפישער, אלפינישער; ~ие луга́ מצ. אלפן־לאָנקעס, אלפינישע לאָנקעס

альпин||и́зм *м* מ אלפיניזם; ~и́ст *м* ן־ מ אלפיניסט

альт *м* 1. *(голос)* ן־ מ אלט, ן־ ו אלט־שטים; 2. *(муз. инструмент)* ן־ מ אלט

альтернати́ва *ж* ן־ מ אלטערנאטיוו, ס־ ו אלטערנאטיווע

альтиме́тр *м* ס־ מ אלטימעטער, הייכמעסטער

альти́ст *м* ן־ מ אלטיסט

альтру||и́зм *м* מ אלטרויזם; ~и́ст *м* ן־ מ אלטרויסט; ~исти́ческий אלטרויסטישער

а́льф||а *ж* ו אלפא; ◇ ~а и оме́га די אלפא און די אומגא, דער גאנצער איקער, אמעגא פון אלף ביז תּו [תָּו]

а́льфа-лучи́ *мн. физ.* מצ. אלפא־שטראלן

а́льфа-части́цы *мн. физ.* מצ. אלפא־טיילכלעך

алюми́ниев||ый אליומינ(יום)-; *(из алюминия)* אליומינ(יום)־געשמעלץ; ~ая по-су́да אליומינען געפעס; ~ый сплав ן־ ז אליומינ(יום)-; נער; ~ый

алюми́ний *м* מ (יום)אליומינ, אליומיני

аляпова́тый *(некрасивый, грубый)* לעפּישער; *(грубо, безвкусно сделанный)* מעגשעמדיקער, געשמאקלאָזער

амба́р *м* ן־ מ אמבאר, שפּייכלער

амби́ция *ж* ו אמביציע

амбрази́р||а *ж* 1. *воен.* ן־ ו אמבראזור; 2. *стр.* ן־ אמבראזור; ן־ ו פענצטער־אויסהויל; ן־ מ־אויסהויל

амбулато́р||ия *ж* ס־ ו אמבולאטאָריע; ~ный: ~ное лече́ние אמבולאטאָרישע היילונג; ~ный больно́й אמבולאטאָריע־פאציענט מ ן־

амёба *ж зоол.* ס־ ו אמעבע

америка́н||ец *м* = מ אמעריקאָנער; ~ка *ж* אמעריקאָנערין; ס־ ו נערן; ~ский אמעריקאָנער *неизм.*; *(свойственный американцам)* אמעריקאָנישער; ~ский материк דער אמעריקאָנער קאָנטינענט; ~ские туристы אמעריקאָנער טוריסטן; ~ский о́браз жи́зни אמעריקאָנישער לעבנס־אויפן

амети́ст *м мин.* ן־ מ אמעטיסט

ами́нь *частица* אָמיין

аммиа́к *м* ן־ מ אמיאק, אמאָניאק

аммона́л *м* מ אמאָנאל

аммо́ний *м* מ אמאָניום

амнисти́ровать *сов. и несов.* אמניסטירן, אמנעסטירן

амни́сти||я *ж* ו אמניסטיע, ו אמנעסטיע; освободи́ть по ~и באפרייען לויט אמניסטיע

амора́льный אומזיטלעכער, אמאָראלישער

амортиза́||тор *м тех.* ס־ מ אמאָרטיזאטאָר; ~ция *ж* ו אמאָרטיזאַציע, ו אמאָרטיזירונג

амортизи́ровать *сов. и несов.* אמאָרטיזירן

амо́рфный אמאָרפישער, פאָרמלאָזער

ампе́р *м физ.* ן־ מ אמפּער (*с колич. словами мн.* -אמ); ~ме́тр *м* ס־ מ אמפערמעטער

ампи́р *м иск.* מ אמפּיר

амплиту́да *ж физ.* ס־ ו אמפליטודע

амплуа́ *с нескл.* מ אמפלוא

а́мпула *ж* ן־ ס־ ו אמפול, אמפולע

ампута́ция *ж* ו אמפוטאציע, ו אמפוטירונג

ампути́ровать *сов. и несов.* אמפוטירן

амуле́т *м* ן־ מ אמולעט, ס־ ו קאמייע

амфи́бия *ж* 1. *зоол.* ס־ ו אמפיביע; 2.: танк-~ אמ-, самолёт-~ ן־ מ־פיביע־טאנק; אמפיביע־אראפלאן מ ן־

амфибра́хий *м лит.* מ אמפיבראכי

амфитеа́тр *м* מ אמפיטעאטער

ана́лиз *м* ן־ מ אנאליז; ~ кро́ви ן־ מ בלוט־אנאליז, אנאליז פונעם בלוט; глубо́кий ~ междунаро́дной обстано́вки א טיפער אנאליז פון דער צווישנפעלקערלעכער לאַגע; ◇ математи́ческий ~ מאטעמאטישער אנאליז

анализи́ровать *сов. и несов.* אנאליזירן

анали́т||ик *м* = מ אנאליטיקער; ~и́ческий אנאליטיש; ◇ ~и́ческая геоме́трия אנאליטישע געאמעטריע

аналоги́ч||ный אנאלאגישער; עולעכער; в ~ых слу́чаях אין אנאלאגישע [אין עולעכע] פאלן

анало́ги||я *ж* ס־ ו אנאלאגיע; по ~и לויט אנאלאגיע, אנאלאגיש; проводи́ть ~ю с *чем-л.* דורכפירן אן אנאלאגיש מאכן א פארגלייך מיט עפעס, גיע מיט עפעס

анана́с *м* ן־ מ אנאנאס; ~ный אנאנאסן; ~ный сок אנאנאסן־זאפט מ

ана́пест *м лит.* מ אנאפעסט

анарх||и́зм *м* מ אנארכיזם; ~и́ст *м* ן־ מ אנארכיסט; ~и́стский אנארכיסטישער; ~и́ческий אנארכישער

ана́рхия *ж* ו אנארכיע; *перен. разг. тж.* אומארדענונג ו, כאאס מ

ана́рхо-синдикали́зм *м* מ אנארכאסינדיקאליזם

ана́том *м* ן־ מ אנאטאם; ~и́ровать *сов. и несов.* אנאטאמירן, טאמירן, פאלמעסן; ~и́ческий אנאטאמישער; ◇ ~и́ческий теа́тр אנאטאמישער טעאטער

анато́мия *ж* ו אנאטאמיע

анахрони́зм *м* ן־ מ אנאכראניזם

анга́р *м ав.* ן־ מ אנגאר

а́нгел *м* מ (мн. מאלאכים) מלאך

а́нгельск||ий: ~ая улы́бка ן־ מ־שמייכל ענגל־; ~ое терпе́ние דאס געדולד פון א מלאך, אן אויזערן געדולד

ангидри́д *м хим.* ן־ מ אנהידריד

анги́на *ж* ו אנגינע

англи́йск||ий ענגלישער; ~ий язы́к שפראך, די ענגלישע; ~ая була́вка ן־ ו סעקרעטער־נאדל; ס־ ו קע *разг.*

англича́н||ин *м* = מ ענגלענדער; ~ка *ж* ־ס ו ענגלענדערן

а́нгло-америка́нский ענגליש־אמעריקאַנישער

анго́рск||ий: ~ая коза́ אַנגאָרער ציג; ~ая ко́шка -אַנגאָ רער קאַץ

анекдо́т *м* ־ן מ אַנעקדאָט; рассказывать ~ы דערציילן אַנעקדאָטן; ~и́ческий, ~и́чный אַנעקדאָטישער

анем||и́чный בלוט־אָרעמער, אַנעמישער; ~ия *ж мед.* ו בלוט־אָרעמקייט, ו אַנעמיע

анестези́ровать *сов. и несов. мед.* אַנעסטעזירן

анестези́я *ж мед.* ו אַנעסטעזיע; ме́стная ~ לאָקאַלע אַנעסטעזיע

анили́н *м хим.* מ אַנילין; ~овый אַנילין־; ~овые кра́ски מצ. אַנילין־פארבן

ани́с *м* 1. *(растение)* מ אַניס מ עניס *разг.*; 2. *(сорт яблок)* מ אַניס; ~овый אַניס־; עניס־ *разг.*; ~овое ма́сло מ אַניס־אייל מ עניס־אייל *разг.*

анке́т||а *ж* ־ס ו אַנקעטע; запо́лнить ~у פארפילן אַן אַנקעטע; ~ный: ~ные да́нные מצ. אַנקעטע־אָנגאבן

анна́л||ы *мн.* מצ. אַנאַלן; в ~ах исто́рии אין די אַנאַלן פון דער געשיכטע

аннекси́ровать *сов. и несов.* אַנעקסירן; ~ террито́рию אַנעקסירן א טעריטאָריע

анне́ксия *ж* ו אַנעקסיע

аннот||а́ция *ж* ־ס ו אַנאָטאַציע; ~и́ровать *сов. и несов.* אַנאָטירן

аннули́ровать *сов. и несов.* אַנולירן; ~ зака́з אַנולירן א באשטעלונג [אָפשאפן]

ано́д *м эл.* ־ן מ אַנאָד

аномá||лия *ж* ־ס ו אַנאָמאַליע; ~льный אַנאָמאַלער, אומנאָרמאַלער

аноним *м* ־ען מ אַנאָנים; ~ка *ж разг. неодобр.* -אַנאָ נים; ~ный אַנאָנימער; ~ное письмо́ אַן אַנאָנימ לער ניטקע ו ־ס; מער בריוו

ано́нс *м* ־ן מ אַנאָנס

ансáмбль *м* ־ען מ אַנסאַמבל; ~ пе́сни и пля́ски זינ־ גער־ און טענצער־אַנסאַמבל פון אַן אַנסאַמבל מ ־ען; архитекту́рный ~ ארכיטעקטור־אן־ זינגער און טענצער סאַמבל מ ־ען

антагон||и́зм *м* מ אַנטאַגאָניזם; ~исти́ческий אַנטאַגאָניס־ טישער

Анта́рктика *ж* ו אַנטאַרקטיק

антаркти́ческий אַנטאַרקטישער

анте́нна *ж* ־ס ו אַנטענע

антибио́тики *мн.* (*ед.* антибио́тик *м*) מצ. אַנטיביאָטיקעס

антивоéнн||ый אַנטימיליטאַריסטישער; ~ые демонстра́ ции קעגנמילאַמע־דעמאָנסטראַציעס

антигосудáрственный אַנטימעלוכישער, קעגנמעלוכישער

антидемократи́ческий אַנטידעמאָקראַטישער

антиимпериалисти́ческий אַנטי־אימפעריאַליסטישער

антиисторúческий אַנטיהיסטאָרישער

антикваp *м* (*продавец*) ־ן מ אַנטיקוואַר; ~ный אַנטי־ קוואַרער, אַנטיקוואַר־; ~ные ве́щи כפּיצים אַנטיקוואַרע; ~ный магази́н אַנטיקוואַריאַט, אַנטיקוואַר־מאַגאַזין מ ־ן

антикоммуни́зм *м* מ אַנטיקאָמוניזם

антиконституцио́нный אַנטיקאָנסטיטוציאָנעלער

антило́па *ж* ־ס ו אַנטילאָפּע

антинаро́дный פאָלקספיינטלעכער

антинау́чный קעגנוויסנשאפטלעכער, אומוויסנשאפטלע- כער, אנטיוויסנשאפטלעכער

антиобщéственный קעגנגעזעלשאפטלעכער, אנטיגעזעל- שאפטלעכער

антипартúйный אנטיפארטיישער

антипати́ч||ный אנטיפאַטישער; он мне ~ен ער אין מיר אנטיפאַטיש [אומסימפאטיש]

антипа́ти||я *ж* (к *дат.*) (צו) ו אנטיפאַטיע; внуша́ть *кому-л.* ~ю בא עמעצן אנטיפאַטיע [א ווידער- ארויסרופן* גענפיל]

антипóды *мн.* (*ед.* антипóд *м*) מצ. אנטיפאָדן

антирелигиóзный אנטירעליגיעזער

антисанитáрный אנטיסאניטאַרער

антисемúт *м* ־ן מ אנטיסעמיט; ~и́зм *м* מ אנטיסעמיטיזם; ~ский אנטיסעמיטישער

антисептúческий אנטיסעפטישער

антисоветúзм *м* מ אנטיסאָוועטיזם

антисовéтский אנטיסאָוועטישער

антитéза *ж лог., лит.* ־ס ו אנטיטעזע

антителá *мн.* (*ед.* антитéло *с*) *биохим.* אנטיקערפערס מצ.

антитоксúны *мн.* (*ед.* антитоксúн *м*) *биохим.* אנטי- קערגניפטן מצ., טאָקסינען מצ.

антифашúст *м* ־ן מ אנטיפאשיסט; ~ский אנטיפאשיס- טישער

антихудóжественный אנטיקינסטלערישער

антицикло́н *м* מ אנטיציקלאָן

античастúца *ж физ.* ־ך ז אנטיטיילכל

антúчн||ость *ж* די אנטיקישע וועלט; די אנטיקישע קול- טור; ~ый אנטיקישער; ~ый мир די אנטיקישע וועלט

антоло́гия *ж лит.* ־ס ו אנטאָלאָגיע

анто́ним *м лингв.* ־ען מ אנטאָנים

анто́нов||ка *ж (сорт яблок)* ו אנטאָנאָווקע; ~ский: ~ские я́блоки *см.* анто́новка

антра́кт *м театр., муз.* ־ן מ אנטראַקט; *перен. разг. тж.* אי בערציים ־ן מ

антрацúт *м* מ אנטראציט

антрекóт *м кул.* ־ן מ אנטרעקאָט

антрепренёр *м театр.* ־ן מ אנטרעפרעניאָר

антресóли *мн.* 1. *(полуэтаж)* מצ. אנטרעסאָלן; 2. *(на- стил) разг.* ־ן מ אנטרעסאָל

антрополо́гия *ж* ו אנטראָפאָלאָגיע

анфáс *нареч.* אנפאַס

анфилáда *ж* ו אנפילאַדע

анчóус *м* ־ן מ אנטשאָוס

аншлáг *м театр.* ־ן מ אנשלאג; пройти́ с ~ом דורכ- גיין* בא פולגעפאקטע זאלן

анюти́н: ~ы глáзки איגעלעך [אניוטעס]

аóрта *ж анат.* ו אָרטע, די גרויסע ארטעריע

апартеúд *м*, апáртхейд *м* מ אפארטעיד, אפאַרטהייד

апатúт *м мин.* מ אפאטיט; ~овый אפאטיט־; ~овое месторождéние ו ־ען אפאטיט־לאגערונג

апатúчный אפאַטישער; *(безразличный тж.)* גלײַכגילטי- קער, אינדיפערענטער

апáтия *ж* ו אפאטיע; *(безразличие)* ו גלײַכגילטיקייט

апелли́ровать *сов. и несов.* 1. *юр.* אפעליִרן, אָנגעבן* [דערלאַנגען] אן אפעליאַציע; 2. (к *дат.*; *обращаться за поддержкой и т. п.*) (צו) אפעליִרן, (צו) וועגן* זיך

апелляцио́нн||ый אפעליאַציע־; ~ая жа́лоба אפעליאַציע־ קלאָגע ז ־ס, ציע־אָנקלאָג מ ־ן

апелля́ци||я *ж* אפעליאַציע ז ־ס; пода́ть ~ю *юр.* אָנ־ [דערלאַנגען] אין אפעליאַציע געבן*; отклоня́ть ~ю *юр.* אָפּוועגדן די אפעליאַציע

апельси́н *м* 1. *(плод)* אפעלסין מ ־ן; מאַראַנץ מ ־ן; 2. *(дерево)* (מצ. ..ביימער) מאַראַנצן־בוים; ~овый מאַראַנצן־זאפט מ; אפעלסינען־ *разг.*; ~овый сок מאַראַנצן־זאפט מ

аплоди́ровать *несов.* אפּלאָדירן; פאטשן בראַוואָ *разг.*

аплодисме́нты *мн.* מצ. אפּלאָדיסמענטן; бу́рные ~ דויערנדע אפּלאָדיסמענטן; продолжи́тельные ~ שטורמישע אפּלאָדיסמענטן

апло́мб *м* מ אפּלאָמב; говори́ть с ~ом רעדן* מיט אפּלאָמב, זעלבסטזיכער רעדן*

апоге́||й *м астр.* מ אַפּאָגיי; *перен. тж.* מ הויכפונקט, זעניט; дости́гнуть своего́ ~я דערגרייכן דעם אפּאָגיי [דעם הויכפונקט]

апо́криф *м* מ ־ן אפּאָקריף

аполити́чный אפּאָליטישער

апологе́т *м* מ ־ן אפּאָלאָגעט

апоплекси́ческий: ~ уда́р *см.* апоплекси́я

апоплекси́я *ж* אינסולט מ; אפּאָפּלעקסיע ז

апо́стол *м рел.* מ ־ן אפּאָסטאָל, הייליקער שאָליח; *перен.* מ ־ן אפּאָסטאָל

апостро́ф *м* מ ־ן אפּאָסטראָף, אייבערשטריכל ז ־ען

апофео́з *м* מ אפּאָפעאָז

аппара́т *м* מ ־ן אפּאַראַט; фотографи́ческий ~ פאָטאָ־אפּאַראַט; дыха́тельный ~ אָטעמונגס־אפּאַראַט; госуда́рственный ~ מ מעלוכע־אפּאַראַט

аппарату́ра *ж собир.* ז אפּאַראַטור, אפּאַראַטן מצ.

аппендици́т *м мед.* מ אפּענדיצי́ט

аппети́т *м* 1 מ אפּעטי́ט; прия́тного ~a! גוטן אפּעטי́ט!; ברוכים האיישווים! *уст.*; 2. *обычно мн. перен.* גלי́ק ז ־ען, אפּעטי́טפולער; ~ный אפּעטי́טפולער; *(о еде)* געשמאַקער

аппли́ка́ция *ж* אפּליקאַציע ז

апре́ль *м* מ אפּרי́ל; *ср.* а́вгуст; ~ский אפּרי́ל־; פון אפּרי́ל *после сущ.*; *ср.* а́вгустовский

априо́р||и *нареч. филос.* אפּריאָרי; *перен. тж.* פּאר־פּרי́ליער; ~ный אפּריאָריש, אפּריאָרי־; ~ное утвержде́ние אפּריאָרי־באַהויפּטונג, אן אפּריאָריש באַהויפּטונג ז ־ען

апроба́ция *ж* אפּראָבאַציע ז

апроби́ровать *сов. и несов.* אפּראָבירן

апте́к||а *ж* אפּטייק ז ־ען; ◇ как в ~е *шутл.* ווי צוויי (ריכטיק); ווי א זיגער, מאָל צוויי איז פּיר; ~арь *м* = אפּטייקער מ

апте́ч||ка *ж* אפּטייקל ז ־ען; дома́шняя ~ка הויז־אפּטייקל ז ־ען; ~ный אפּטייק־; ~ный за́пах אפּטייק־רייעך מ (מצ. ..רייכעס)

ара́б *м* = מ אַראַבער; ~ка *ж* ז ־ס אַראַבערן; ~ский אַראַבער; ~ский язы́к אַראַביש; די אַראַבישע שפּראַך ז; ◇ ~ские ци́фры אַראַבישע ציפערן

аранжи́р||овать *сов. и несов. муз.* אראַנזשירן; ~о́вка *ж муз.* ז אראַנזשירונג

ара́хис *м собир.* מ אַראַכיס; *(плоды тж.)* עַרדנים מצ.

арба́ *ж* ז ־ס אַרבע

арби́тр *м* מ ־ס אַרביטער; ~а́ж *м* מ ־ן אַרביטראַזש; ~а́жный אַרביטראַזש־; ~а́жный суд אַרביטראַזש־געריכט מ; בוֹיערים־געריכט *уст.*

арбу́з *м* מ ־ן קאַווּן, מ ־ס קאַוון

аргенти́н||ец *м* = מ אַרגענטינער; ~ка *ж* אַרגענטינערן ז ־ס; ~ский אַרגענטינער *неизм.*

арго́ *с нескл.* מ אַרגאָ; воровско́е ~ ז האַנטשקע־לאָשן

арго́н *м хим.* מ אַרגאָן

аргуме́нт *м* מ ־ן אַרגומענט, מ ־ס דערוויזן; приводи́ть ~ы דערוויזן, ברענגען* אַרגומענטן; געבן*; ~а́ция *ж* ז אַרגומענטאַציע, ז אַרגומענטירונג

аргументи́ровать *сов. и несов.* אַרגומענטירן

аре́на *ж* ז ־ס אַרענע; ~ ци́рка ז צירק־ארענע; ~ борьбы́ ז קאַמפּס־אַרענע; международная ~ ז צווישנפּעלקערישע ארענע

аре́нд||а *ж* 1. *(наём)* ז ־ס פאַכט; *ист.*; взять в ~у אַרענדע [אף] אין נעמען*, ארענדירן; сдать в ~у אַרענדע [אף] אין ארענדירן*, פּאַראַרענדירן; 2. *(плата)* אַרענ־ אַרענדאַטאָר מ ־ן; ~а́тор *м* מ אַרענדאַטאָר ז ־ן; ~ный אַרענדע־; ~ная пла́та אַרענדע־אָפּצאָל מ

арендова́ть *сов.* אַרענדירן, נעמען* אין [אף] אַרענדע; *несов.* (אף) ארענדירן, האַלטן* די אַרענדע

арео́метр *м* מ ־ס אַראָמעטער

аре́ст *м* 1. מ ־ן אַרעסט; дома́шний ~ מ הויז־אַרעסט; посади́ть *кого-л.* под ~ אַרעסטירן, אײַנזעצן אַרעסט; сиде́ть под ~ом אַרעסטירט; זיצן* *разг.*; 2. *юр. (чего-л.)* מ אַרעסט, סעקוועסטער מ; наложи́ть ~ на *что-л.* אף סעקוועסטער [א סעקוועסטער] אַרופלייגן אין אַרעסט, סעקוועסטרירן עפּעס

аресто́ванный *в знач. сущ. м* ־טע מ

арестова́ть *сов. и несов.* אַרעסטירן

ари́||ец *м* = מ אַריער; ~йский אַרישער

аристокра́т *м* מ ־ן אַריסטאָקראַט; ~и́ческий אַריסטאָקראַטיש; ~ия *ж* ז אַריסטאָקראַטיע; ~ка *ж* אַריס־ קראַטישער; ~ия *ж* ז אַריסטאָקראַטיע; ~ка *ж* אַריס־ טאָקראַטקע ז ־ס

арифме́т||ика *ж* ז אַריפמעטיק; ~и́ческий אַריפמעטיש; ~и́ческие де́йствия די אַריפמעטישע רעכן־אקטן

арифмо́метр *м* מ ־ס אַריפמאָמעטער

а́рия *ж муз.* ז ־ס אַריע

а́рка *ж* ז ־ס אַרקע

арка́н *м* מ ־ן אַרקאָן, מ ־ן לאַסאָ

А́рктика *ж* ז אַרקטיק

арктический אַרקטישער

арлеки́н *м* מ ־ען (ה)אַרלעקין

арма́да *ж* ז ־ס אַרמאַדע

армату́ра *ж тех., стр.* ז אַרמאַטור

арме́йский אַרמיישער, אַרמיי־; ~ ко́рпус אַרמיי־קאָר מ ־פּוס

а́рмия *ж* ז ־ען אַרמיי; Сове́тская А́рмия די סאָוועטי־ טאָנקען־אַרמיי ז ־ען; та́нковая ~ שע אַרמיי; армяни́н *м* = מ אַרמענער

армя́н||ка *ж* ז ־ס אַרמענערן; ~ский אַרמענישער; ~ский язы́к ז, די אַרמענישע שפּראַך אַרמעניש

арома́т *м* מ ־ן אַראָמאַט, מ ־ן דופט; ~ный אַראָמאַ־ טישער, דופטיקער

арсена́л *м* מ ־ן אַרסענאַל

арта́читься *несов.* 1. *(о лошади)* אײַנשפּאַרן זיך; 2. *разг.* אײַנגעשפּאַרט זיך, זיך* אָפּשטעלן; не арта́чься! זיך ניט קיין אָפּשטעלן!

арте́ль *ж* ן־ מ ,וו אַרטעל; сельскохозя́йственная ~ לאַנדווירטשאַפטלעכע אַרטעל; ~ный אַרטעל־, אַרטעלי־; ~ное иму́щество אַרטעל־פֿאַרמעגן ז

артериа́льн||ый *анат.* אַרטעריע־; ~ая кровь אַרטעריי־בלוט ז

артериосклеро́з *м мед.* מ אַרטעריאָסקלעראָז

арте́рия *ж анат. и перен.* ס־ וו אַרטעריע

арти́кль *м грам.* ן־ מ אַרטיקל

артикуля́ция *ж* וו אַרטיקולירונג

артиллери́йский אַרטילעריש־, אַרטילעריי־; ~ полк אַרטילעריי־פּאָלק מ ן־; ~ огóнь דאָס אַרטילעריש פֿײַער, דאָס פֿײַער פֿון אַרטילעריע

артиллери́ст *м* ן־ מ אַרטילעריסט

артилле́рия *ж* וו אַרטילעריע; тяжёлая ~ שוועָרע אַר־ טילעריע; лёгкая ~ לײַכטע אַרטילעריע; самохóдная ~ זעלבסט־אַרטילעריע; зени́тная ~ אַוטאָמאָבילישע אַרטילעריע וו ריע; противотáнковая ~ וו קעגנטאַנקען־אַרטילעריע

арти́ст *м* 1. ן־ מ אַרטיסט; *(актёр тж.)* מ אַקטיאָר; ~ балéта מ ן־, = שוישפּילער; ~ эстрáдный אַן אַרטיסט פון באַלעט, = מ באַלעט־טענצער; 2. *разг. (мастер своего дела)* ן־ מ אַרטיסט, = מ מײַסטער, ס־ מ קינסטלער

артисти́ческ||ая *ж* ן־ מ אַרטיסטן־צימער; ~ий אַרטי־ סטיש; *перен.* קינסטלערישער, מײַסטערישער

арти́стка *ж* ס־ וו אַרטיסטקע, ס־ וו אַרטיסטן; *(актриса тж.)* ס־ וו אַקטריסע, ס־ וו שוישפּילערן

артри́т *м мед.* מ אַרטריט

а́рфа *ж* ס־ וו האַרפֿע; ◇ эóлова ~ וו עאָל־האַרפֿע

арфи́ст *м* ן־ מ האַרפֿיסט; ~ка *ж* ס־ וו האַרפֿיסטן, ס־ וו האַרפֿיסטקע

архай||зм *м* ן־ מ אַרכאיזם; ~ческий אַרכאישער

археóлог *м* ן־ מ אַרכעאָלאָג; ~и́ческий אַרכעאָלאָגי־ שער

археоло́гия *ж* וו אַרכעאָלאָגיע

архи́в *м* ן־ מ אַרכיוו

архива́риус *м* ן־ מ אַרכיוואַריוס

архи́вн||ый אַרכיוו־; ~ые делá мн. אַרכיוו־אַקטן, אַר־ כיוו־פּאַפּירן מע.

архиепи́скоп *м* ן־ מ אַרציבישאָף, אַרציביסקופ

архипела́г *м* ן־ מ אַרכיפּעלאַג

архите́кт||ор *м* ן־ מ אַרכיטעקטאָר; ~у́ра *ж* 1. וו אַרכיטעקטור, וו בויקונסט; шедéвр ~у́ры אַן אַרכי־ טעקטור־שעדעוור פון בויקונסט, א שעדעוור פון בויקונסט; 2. *(стиль)* וו אַרכיטעקטור, ן־ מ בויסטיל; ~у́ра дворцá די אַרכי־ טעקטור [דער בויסטיל] פוּנעם פּאַלאַץ; ~у́рный אַרכי־ טעקטוריש־; ~у́рный стиль מ ן־ אַרכיטעקטור־סטיל; ~у́р- ный пáмятник (מע. ..מעלער) מ אַרכיטעקטור־דענקמאָל

арши́н *м уст.* (0,71 *м*) ן־ מ ארשין; ◇ он мéрит всех на свой ~ ער מעסט אַלעמען מיט זײַן מאָס; слóв- но ~ проглотúл [א בעזעם] ווי (ער) וואָלט א שטעקן אײַנגעשלונגען

арьергáрд *м воен.* ן־ מ אַריערגאַרד; ~ный *воен.* אַריערגאַרדישער, אַריערגאַרד־; ~ные бои אַריערגאַרד־ שלאַכטן מע.

ас *м* ן־ מ אס

асбéст *м мин.* מ אסבעסט, שטיינפלאקס מ; ~овый אסבעסטן־, אסבעסטי־; *(из асбеста)* אסבעסטענער

асимметр||и́ческий, ~и́чный אסימעטרישער; ~и́я *ж* וו אסימעטריע

аскари́ды *мн. (ед.* аскари́да *ж)* מע. אסקאריד ן

аске́т *м* ן־ מ אסקעט; (מע. נעזירים) מ נאָזיר *уст.*; ~и́ческий אסקעטישער; נעזירישער *уст.*

аскорби́нов||ый: ~ая кислотá ז אסקאָרבי ן־זויערס

аспе́кт *м* ן־ מ אספּעקט

аспира́нт *м* ן־ מ אספּיראַנט; ~ка *ж* וו אספּיראַנטן, ס־ וו אספּיראַנטקע; ~у́ра *ж* וו אספּיראַנטור, ס־ וו אספּיראַנטן

аспири́н *м* ן מ אספּיריי ן

ассамбле́я *ж* ן־ וו אסאמבליי; Генера́льная Ассамбле́я ООН די גענעראַלע אסאמבליי פון אונ

ассенизáция *ж* וו אסעניזאַציע

ассигн||á́ция *ж* ס־ וו אסיגנאַציע; ~ова́ние *с* 1. וו אסיגנירונג, ז אסיגנירן; 2. *мн. (суммы)* מע. אסיגנירונגען; ~ова́ть *сов. и несов.* אסיגנירן

ассимили́ровать *сов. и несов.* אסימילירן; ~ся *сов. и несов.* אסימילירן זיך

ассимиля́ция *ж* וו אסימיליאַציע, וו אסימילירונג

ассири́йский אַשור־, אַשורישער, אסירישער

ассисте́нт *м* ן־ מ אסיסטענט; ~ка *ж* וו אסיסטענטן, ס־ וו אסיסטענטקע

ассона́нс *м лит.* ן־ מ אסאָנאַנס

ассортимéнт *м* מ אסאָרטימענט; богáтый ~ товáров א רײַכער סכוירעס־אסאָרטימענט

ассоциáци||я *ж* 1. *(объединение)* ס־ וו אסאָציאַציע, פא־ אסאָציאַציע; 2. *психол.* ס־ וו אסאָציאַציע; по ~и אסאָציאַטיוו, לויט (דער) אסאָציאַציע

ассоции́ровать *сов. и несов.* אסאָציירן*, פֿאַרבינדן*; ~ся *сов. и несов.* אסאָציירן זיך

астигматúзм *м опт.* מ אסטיגמאַטיזם

áстма *ж мед.* וו אסטמע; бронхиáльная ~ בראָנכיאַלע אסטמע

áстра *ж бот.* ס־ וו אסטרע

астроботáника *ж* וו אסטראָבאָטאַניק

астр||о́лог *м* ן־ מ אסטראָלאָג, = מ שטערנזעער; ~оло́- гия *ж* וו אסטראָלאָגיע, וו שטערנזעערי

астронáвт *м* ן־ מ אסטראָנאַווט

астроно́м *м* ן־ מ אסטראָנאָם; ~и́ческий אסטראָנאָ־ מישער; ◇ ~и́ческие цúфры אסטראָנאָמישע ציפֿערן; ~ия *ж* וו אסטראָנאָמיע

астрофúз||ика *ж* וו אסטראָפֿיזיק; ~и́ческий אסטראָפֿי־ זישער

асфáльт *м* מ אספאַלט; ~и́ровать *сов. и несов.* אס־ פּאַלטירן; ~овый 1. אספאַלט־; ~овая мáсса אספאַלט־ מאַסע וו; 2. *(покрытый асфальтом)* אספאַלטירטער־

атавúзм *м* מ אטאַוויזם

ата́к||а *ж* ס־ וו אטאַקע; воздýшная ~а לופט־אטאַקע וו ס־; штыковáя ~а ס־ וו באַגנעטן־אטאַקע; идтú в ~у אָפּשלאָגן* די אטאַקע; отбúть ~у גיין* אין אטאַקע

атакова́ть *сов. и несов.* אטאקירן

атаман *м* ן־ מ אטאַמאַן

ате||úзм *м* מ אטעיזם; ~и́ст *м* ן־ מ אטעיסט; ~исти́ческий אטעיסטישער

ательé *с нескл.* 1. *(мастерская художника и т. п.; павильон киностудии)* ן־ מ אטעליע; 2. *(предприятие*

бытового обслуживания) -ען ז אטעליע; заказáть пальтó в ~ באשטעלן (אופנייען) א מאנטל אין אן אטעליע; телевизиóнное ~ א רעמאָנט־אטעליע פאר טעלעוויזאָרס

атеросклерóз *м мед.* מ אטעראָסקלעראָז

атлантúческий אטלאַנטישער

áтлас *м* מ -ן אַטלאס; ~ мúра וועלט־אטלאס מ

атлáс *м* מ אַטלעס; ~ный 1. *(из атласа)* אַטלעסנער; פון אַטלעס *после сущ.*; 2. *перен.* אַטלעס־גלאטער; ~ная кóжа הויט אן אַטלעס־גלאטע לעס־גלאנציקער

атлéт *м* מ -ן אַטלעט; ~ика *ж* ז אַטלעטיק; лёгкая ~ика לײַכטע אטלעטיק שווערע אטלעטיק; тяжёлая ~ический אטלעטישער

атмосфéр||а *ж* 1. *прям. и перен.* ז אַטמאָספער; в ~е дрýжбы אין אן אטמאָספער פון פרײַנטשאפט; 2. *физ.* ז -ן אַטמאָספער; ~ный אַטמאָספעריש־ער, אטמאָספערישער; ~ное давлéние מ אטמאָספער־דרוק; ~ные осáдки -אט מאָספעריש אָפזאצן

áтом *м* מ -ען אַטאָם; расщеплéние ~а -אַטאָם־שפאל ז טונג; ядрó ~а מ -ער אַטאָם־קערן; мéченые ~ы מארקירטע אַטאָמען; ~ник *м (учёный)* מ -עס אַטאָמניק, = מ אַטאָמישער, אַטאָם־; ~ный אַטאָם־וויסנשאפטלער מ; ~ное ядрó מ -ער אַטאָם־קערן; ~ная бóмба -אַטאָמישע באָמ־בע; ~ный вес אַטאָמישע וואָג; ~ная энéргия אַטאָמישע ענערגיע; ~ная электростáнция -אַטאָמישע עלעקטריש סטאַנציע

атомохóд *м* מ -ן אַטאָמשיף, אַטאָמאָכאָד

атрибýт *м* 1. *филос.* מ -ן אַטריבוט; 2. *(характерный признак)* מ -ס קעניין, אַטריבוט

атрофúрова||нный אַטראָפירטער; ~ться *сов. и несов.* אַטראָפירט ווערן*, אַטראָפירן זיך

атрофúя *ж мед.* ז אַטראָפיע

АТС *ж* (автоматúческая телефóнная стáнция) ז אטס (אוטאָמאַטישע טעלעפאָן־סטאַנציע)

атташé *м нескл.* מ -ען אטאשע

аттест||áт *м* מ -ן אַטעסטאַט; ◇ ~áт зрéлости -מאַטו; מ -ר־אטעסטאַט; ~ациóнный אַטעסטיר־; ~ациóнная комúссия ז -ס אַטעסטיר־קאָמיסיע; ~áция *ж* 1. -אטעס אַטעסטאַציע ז, טירונג ז; 2. *(отзыв)* ז -ס אַטעסטירן

аттестовáть *сов. и несов.* אַטעסטירן

аттракциóн *м* 1. *театр.* מ -ען אַטראַקציאָן; -שלאָגער; 2. *обычно мн. (в местах гуляний)* מ -ן אַטראַק־ציאָנען מע.

аудиéнци||я *ж* ז -ן אַודיענץ; дать ~ю אן געבן* אַודיענץ, אופנעמען*; получúть ~ю אן אַו־באקומען* אַודיענץ, דיענץ, אופגענומען ווערן*

аудитóрия *ж* 1. *(помещение)* ז -ס אַודיטאָריע; 2. *собир.* ז -ס אַודיטאָריע, מע. צוהערער, אויל־עם; взыскáтельная ~ פאָדערעוודיקע אַודיטאָריע, א פאָדערעוו־

дúкая ~ צוהערער; ~ тепló встрéтила лéктора די אַודי־טאָריע [דער אויל־עם] האָט אופגענומען דעם לעקטאָר מיט וואַרעמקייט

аýкнуться *сов.*: как аýкнется, так и откликнется *посл.* וואָס פאר א גוט־מאָרגן, אזא גוט־יאָר

аукцион *м* מ -ען אַוקציאָן; ז -ס ליציטאַציע *уст.*; пушнóй ~ מ -ען פּוטערוואַרג־אַוקציאָן; продавáть с ~а פאַרקויפן אף אן אַוקציאָן

аутентúчный אַוטענטישער

аутодафé *с нескл. ист.* מ -ען אַוטאָדאַפע

афгáн||ец *м* = מ אַפגאַנער; ~ка *ж* ז -ס אַפגאַנערן; ~ский אַפגאַנישער; ~ский язы́к די אַפגאַנישע שפראַך, אַפגאַניש ז

афéр||а *ж* ז -ס אַפער; ~úст *м* מ -ן אַפעריסט, = מ שווינדלער; ~úстка *ж* ז -ס אַפעריסטן, אַפעריסט־, שווינדלערקע ז -ס, שווינדלערן ז -ס, קע ז -ס

афúнский אטענער

афúш||а *ж* ז -ס אַפיש, מ -ן אַפיש; ~úровать *сов. и несов.* אפישירן

афоризм *м* מ -ען אַפאָריזם

африкáн||ец *м* = מ אַפריקאַנער; ~ка *ж* ז -ס אַפריקאַנערן; ~ский אַפריקאַנישער

áфро-азиáтский אַפראָ־אזיאַטישער

аффéкт *м* מ אַפעקט; в состоя́нии ~а אין אַפעקט־צושטאנד

áффикс *м лингв.* מ -ן אַפיקס

ах *межд.* אַך!; *(при испуге)* אוי!

áхать *несов. разг.* אויקען אַכקען;

ахиллéсов: ~а пятá ז דאָס שוואַכע (עס)־פיאטע; אכיל־ארט

ахинé||я *ж:* нести́ ~ю רעדן* פונעם וועג

áхнуть *сов. однокр. разг.* 1. [א געשרײַ* אויסשרײַען «אך!»] א קנאק [א זעץ, א זעץ טאָן*, טאָן*] געבן* א געשרײַ*; 2. *(ударить)* א קנאק [א זעץ, א זעץ טאָן*, טאָן*] דערלאַנגען א קנאק; 3. *(о выстреле)* [א דונער [א טראָסקע, א קנאל] טאָן* ◇ он и ~ не успéл ער האָט ניט באַווײַז א פּיפּס טאָן

ацетилéн *м хим.* מ אַצעטילען; ~овый אַצעטילען־; ~овая горéлка מ -ס אַצעטילען־ברענער

ацетóн *м* מ אַצעטאָן

аэродинáм||ика *ж* ז אַעראָדינאַמיק; ~úческий אַעראָדינאַמישער

аэродрóм *м* מ -ען אַעראָדראָם

аэроклýб *м* מ -ן אַעראָקלוב

аэроплáн *м* מ -ען אַעראָפלאַן

аэропóрт *м* מ -ן אַעראָפּאָרט

аэросáни *мн.* מ -ס אַעראָשלי־טן

аэростáт *м* מ -ן אַעראָסטאַט; מ -ען לופט־פאָר; ~ воздýшного заграждéния -אן אַעראָסטאַט פאר לופט־פאָר צוימונג

аэрофотосъёмка *ж* ז אַעראָפאָטאָגראַפירונג

Б

б *см.* бы

ба *межд. разг.* זע נאָר! אוי!; ба! кого́ я ви́жу! אוי זע נאָר]! וועמען זע איך!; ба! как ты сюда́ попа́л? אוי [זע נאָר]! ווי קומסטו אהער?

ба́ба[1] *ж* 1. *уст. (крестьянка)* ז -ס פּויערטע, דאָרפס־; 2. *разг. (жена)* מ -ן פרוי, ז -ער וויב, = ז אלטיטשקע; 3. *пренебр. (женщина)* ז -ס פרויענציע־מער; וויבספאר־; מ -ן שוין; *мн. тж.* מע. וויבערשער אויל־עם, וויבערשע נעשאָ־; 4. *пренебр. (о мужчине)* ז -ס באָבע, מע, ז -ס לעמעשקע; 5. *дет. (бабушка)* ז באָבעשי; ◇ снéжная ~ ז -ס שניבאבע, שנייִמענטש מ -ן

ба́ба[2] *ж тех.* ז -ס דאָבניע

ба́ба[3] *ж кул.* ז -ס באָבקע

ба́ба-ягá *ж* ז -ס מעכאשייפע, באָבע־יאָגע

баббúт *м тех.* מ באבּיט

бáб||ий *разг.* ווײַבערשער, (ר) באַבסקע *тж. неизм.*; ◇ ~ье лéто שפּעטזומער מ ־ס, ווײַבערשער זומער מ ־ס; ~ьи скáзки מצ. באַבע־מיסעס מצ. פֿיזמוינעס מצ.

бáбка[1] *ж* 1. *(бабушка)* באָבע ז ־ס; 2. *разг. (старушка)* = ז אַלטיטשקע; ◇ повивáльная ~ *уст.* באָבע הייב־אם ז ־ס, ז ־ען

бáбк||а[2] *ж* 1. *(сустав)* קנעכלביין מ ־ער, ז באַבקע ־ס; 2.: игрáть в ~и שפּילן אין צייכן

бáбник *м разг.* כאָמער־אייזל מ ־ען, ווײַבערניק מ ־עס

бáбочка *ж* באָבעלע ז ־ך, פּלאָטערל ז ־ך

бáбушка *ж* באָבע ז ־ס; *(в обращении)* ז באָבעניו, ז באָבעשי; ◇ ~ на́двое сказáла ס׳איז נאָך א גרויסער סאָפּעק אָדער יאָ אָדער ניין

багáж *м* 1. באַגאַזש מ ־אַזשן, ז (רײַזע־)געפּעק; ручнóй ~ האַנטבאַגאַזש מ ־אַזשן; 2.: отпрáвить ~óм [мéтод] באַ־שיקן אין אינטעלעקטועלער באַגאַזש [פּאַר־]גאַזש; ◇ ýмственный ~ [אָגל]; ~ник *м* באַגאַזשניק מ ־עס; ~ный באַגאַזש־; ~ная квитáнция באַגאַזש־קוויטאַנציע ז ־ס; ~ный вагóн באַגאַזש־וואַגאָן מ ־ען

багóр *м* האָקן מ ־ס; пожáрный ~ לעשער־האָקן מ ־ס

багровéть *несов.* צו־, העליש רויט, [רויט] ווערן* בלוטרויט; нéбо ~ет [רויט־]רויט; ~ть от гнéва [רויט] ווערן* פּאַר קאַס פֿונגעצונדן

багрóвый פֿורפּור־רויטער, בלוטרויטער, צונטער־רויטער

бадминтóн *м* באַדמינטאָן מ

бадья́ *ж* צעבער מ ־ס

баз||á *ж* 1. *(основа)* באָזיס מ ־ן, ז באָזע ־ס; материáльно-технúческая ~а מאַטעריעל־טעכנישע באָזע; экономúческая ~а עקאָנאָמישע באָזע; 2. *(пункт)* באָזע ז ־ס; турúстская ~а טוריסטן־באָזע ז ־ס; воéнная ~а מיליטעריש באָזע; овощнáя ~а גאָרטנוואַרג־; ◇ подвестú ~у подо *что-л.* אונטערפירן* א באָזע אונטער עפּעס; на ~е *чего-л.* אף דער באָזע פון עפּעס

базáльт *м мин.* באָזאַלט מ

базáр *м* 1. (מערק) מאַרק מ ־ן (מצ. ־מערק..); באָזאָר *разг*; 2.: новогóдний ~ (מערק) נײַ־יאָר־מאַרק מ ־ן (מצ. ־מערק..); книжный ~ ביכער־פאַרקויף מ ־ן, ביכער־מאַרק מ (מצ. ־מערק..); 3. *разг. (шум)* יאַריד מ, טומל מ; ~ный מאַרק־, מאַר־; ~ный день מאַרקטאָג מ (מצ. ־טעג..)

базéдов: ~а болéзнь באָזעדאָוו־קראַנק(ה)ייט ז ־ס, דאָוו־קרענק ז

базúровать *несов.* באָזירן; ~ся *несов.* 1. (на *предл.*) שטיצן זיך (אף), באַגרינדן זיך (אף); *(о теории и т. п. тж.)* באַגרינדעט זײַן* (אף); 2. (на *вин., предл.; размещаться где-л.*) באָזירן זיך (אף), האָבן* אלס באָזע (עפּעס)

бáзис *м эк.* באָזיס מ ־ן

бáй-бáй *межд.* לילי־לילי

байбáк *м* 1. *воол.* סטעפּמורמל מ ־עס, ביבאַק מ ־עס; 2. *разг.* פּויליאַק מ ־עס

байдáрка *ж* ביידאַרקע ז ־ס

бáйк||а *ж текст.* ז מולט מ, ביקע; ~овый מולטע־, ביקענער, נער

бак[1] *м (сосуд)* רעזערוואָר מ ־ן, באק מ ־עס

бак[2] *м мор.* אייבערשטער פּאָדערדעק

бакалé||йный באַקאַליי־; ~ная лáвка באַקאַליי־קראָם מ ־ען; ~я *ж собир.* ז באַקאַליי

бáкен *м мор.* בוי ז ־ס; באָקן מ ־ס *разг.*

бакенбáрды *мн. (ед.* бакенбáрда *ж)* באַקענבאָרדן מצ.

бáкенщик *м* בוי־ען־אופּזעער מ ־עס; באָקנשטשיק מ ־עס

бáки *мн. (ед.* бак *м)* *см.* бакенбáрды

баклажáн *м (плод)* פּאַטלאָשאַן מ ־עס; ~ный פּאַטלא־; זשאַנען־; ~ная икрá אײַנגעמאַכטע פּאַטלאָשאַנעס

баклýши: бить ~ שלאָגן* בײַדעמעס פּוסטעפּאַסעווטן

бактериóлог *м* באַקטעריאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий באַקטעריאָלאָגיש; ~и́ческое орýжие טעריאָלאָגישער באַקטעריאָלאָגיע ז

бактериоло́гия *ж* ז באַקטעריאָלאָגיע

бакте́рия *ж* ז באַקטעריע ־ס

бал *м* באל מ (מצ.); вынускнóй ~ אַרויסלאָז־ אויס מיט אן עק (מצ. ־באל..); ◇ кóнчен ~ (בעלער)

балабóлка *м и ж разг. пренебр.* פּלוידערזאק מ (מצ. ־זעק..)

балаган *м* 1. *(постройка)* באַלאַגאַן מ ־ען; *(на ярмарке)* מאַרקבײַדל ז ־ך; 2. *(зрелище)* ז ־ן באַלאַגאַן־שפּיל, קאָמעדיאַנטן־שפּיל ז ־ן; *перен. пренебр. тж.* פּאַרס מ ־ן

балагýр *м разг.* קאַטאָווס־טרײַבער, ווײַצלינג מ ־ען; ~ить *несов. разг.* = לעצע־, שפּאַסן, טרײַבן* קאַטאָווס, ווערטלען זיך, ווען

балалáечник *м* באַלאַלײַקע־, באַלאַלײַקע־שפּילער מ =

балалáйка *ж* באַלאַלײַקע ז ־ס

баланс *м* באַלאַנס מ ־ן; годовóй ~ יאָר־באַלאַנס מ ־ן; торгóвый ~ האַנדל(ס)־באַלאַנס מ ־ן; подводúть ~ אונטערציען* [אונטערפירן] א, אונטערציען* דעם באַלאַנס סאַכאָקל

балансúровать *несов.* 1. *(сохранять равновесие)* באַלאַנ־(אויס)־; 2. *(приводить в правильное соотношение)* סירן; ברענגען* אין גלײַכגעוויכט, באַלאַנסירן

балбéс *м бран.* לעפּאָק מ ־עס, לאָבוס מ ־עס

балдá *м и ж бран.* באָמאָז מ ־ן

балерúна *ж* באַלערינע ז ־ס, באַלעט־אַרטיסטן ז ־ס, טענצערן ז ־ס

балéт *м* באַלעט מ ־ן; ~мéйстер *м* באַלעטמײַסטער מ ־ס

бáлка[1] *ж стр.* באַלקן מ ־ס

бáлка[2] *ж (овраг)* יאר מ ־ן, באַלקע ז ־ס

балкáнский באַלקאַנישער

балкáр||ец *м* = באַלקאַרער מ; ~ка *ж* באַלקאַרערן ז, ־ס; ~ский באַלקאַרישער; ~ский язы́к באַלקאַריש ז, די באַלקאַרישע שפּראַך

балкóн *м* באַלקאָן מ ־ען; *(верхний ярус театра тж.)* גאַלעריי(ע) ז

балл *м* 1.: вéтер, землетрясéние (сúлой) в семь ~ов א ווינט, אן ערדציטערניש (מיט דער קראפט) פון זיבן; 2. *(отметка)* ־ען, באל מ ־ן, באַל ז; переходный ~ אײַבערגאַנג(ס)־באל מ ־ן

балла́да *ж лит., муз.* באַלאַדע ז ־ס

балла́ст *м* 1. *(груз)* באַלאַסט מ; 2. *перен.* (אײַבערי־קע) לאַסט

баллúст||ика *ж* ז באַליסטיק; ~и́ческий באַליסטישער; межконтинентáльная ~и́ческая ракéта צווישנקאָנטינענטאַל־ליסטישע ראַקעטע

балло́н *м* 1. באַלאָן מ ־ען; гáзовый ~ גאָזבאַלאָן מ ־ען; 2. *(автомобиля)* לופט־שינע ז ־ס, באַלאָן מ ־ען; ־ען

баллотúроваться *несов. (о кандидате)* באַלאָטירן זיך

бал-маскарáд *м* באל־מאַסקאַראַד מ ־ן

бало́ванный *разг.* צעפּע֫סטעטער, געבאַלעוועטער

балова́ть *несов.* 1. *(вин.)* באַלעוון; *(изнеживать)* צעפּע֫סטעטן; *(потакать)* נאָכגעבן* די שמאד (דאט.); ~ *кого-л.* вниманием אופמערקזאם באַוונדערס צו עמעצן זיין*; ~ *кого-л.* подáрками עמעצן מאטאָנעס [שענקען] האלטן* אין איין געבן; 2. *разг. см.* балова́ться 2; ~ся *несов. разг.* 1. *(шалить)* שטיפן, באַלעוון זיך; קאָמאַנדעוון; *(о животных)* שפּילן זיך, באַלעוון זיך; не балу́йся! מאַך זיך ניט נאָריש! שטיך ניט! 2. *(тв.; заниматься чем-л. ради удовольствия)* פֿאַטערן ציט (אף) מאכן, ליב האָבן* קוויקן זיך מיט טיי (וון); ~ся чайко́м זיך א שפּילכל

ба́ловень *м разг.* 1. צעפּע֫סטעטער מ ..-טע; צעבאַלע֫- ; 2. *(любимец)* ליבלינג מ -ען; ~ судьбы֫ בארמאזל מ -ס; ~ сча́стья פֿוונעם גוירל א ליבלינג; 3. *см.* баловни́к

баловни́к *м разг.* = שטיפער מ, ווייסער-כעוורעניק מ (מצ. קונדיסים), ווייסע-כעוורעניקעס קונדעס מ (מצ.)

баловство́ *с разг.* 1. *(шалости)* שטי-, קונדייסערײ ו, פּערײ ו; 2. *(изнеживание)* פּע֫סטעטן ז, באַלעוון ז; *(потакание)* נאָכגעבן די שמאד (דאס)

балти́ец *м* (מצ. יאָם-לײט) פֿוונעם באַל- יאָם-מאן טיטן פלאָט

балти́йский באַלטישער

балы́к *м кул.* באליק מ

бальза́м *м* 1. באזאָם מ; 2. *перен.* טרייסטונג ו; דער- קוויקונג ו; ~и́ровать *несов.* באלזאמירן

бальнео||логи́ческий באלנעאָלאָגישער; ~ло́гия *ж* באל- נעאָלאָגיע ו

ба́льн||ый באל- ; ~ое пла́тье באַל-קלייד ז -ער; ~ые та́нцы מצ. באַל-טענץ

балюстра́да *ж* באליוסטראָדע ו -ס

бамбу́к *м* 1. *(растение)* באמבוק מ; 2. *(материал)* באמבוק מ, יאמש מ

бамбу́ков||ый: ~ая ро́ща באמבוק-וועלדל ז -ער; ~ая трость באמבוק-שטעקל ז -ער, יאמש-שטעקל ז -ער

бана́льн||ость *ж* 1. באנאלקײט ו; אויסגעדראָשענקײט ו; 2. *(избитое выражение)* באנאליטעט ו -ן; באנאָ- -ער; ~ые фра́зы פראָזעס [באנאָלע] אויסגעדראָשענע

бана́н *м (плод)* באנאָן מ -ען, באנאַנע ו -ס; ~овый באנאַנען- ; ~овая планта́ция באנאַנען-פלאַנטאַציע ו -ס; ~овая респу́блика *ирон.* באנאַנען-רעפובליק ו -ן

ба́нда *ж* באַנדע ו -ס

банда́ж *м мед.* באנדאָזש מ -ן, (מצ. בעַנדער) באנד

бандеро́ль *ж* באנדעראָל ו -ן; посыла́ть ~ю שיקן מיט א באנדעראָל

банди́т *м* באנדי֫ט מ -ן; ~и́зм *м* באנדי֫טיזם מ; ~ский באנדי֫טישער; ~ская ша́йка [א שי֫קע] באנדי֫טן; ~ское нападе́ние *перен.* באנדי֫טישער אָנפאל

банк *м* (מצ. בענק) באנק מ, ו; Госуда́рственный ~ מעלוכע-באנק מ, ו; положи́ть де́ньги в ~ ארי֫נלייגן געלט; держа́ть ~ *карт.* האלטן* די [דעם] (ארי֫ן) אין באנק

ба́нк||а[1] *ж* 1. *(сосуд)* באַנקע ו -ס; жестяна́я ~а א (גלע֫- ; стекля́нная ~а א (בלע֫כענע) פּושקע; 2. *обыкн. мн. мед.* באַנקע ו -ס; ста́вить ~и שטעלן באַנקעס

ба́нка[2] *ж мор. (мель)* זאַמדבאנק ו (מצ. ..-בענק)

банке́т *м* באנקע֫ט מ -ן

банки́р *м* באנקי֫ר מ -ן

банкно́т *м* באנקנאָ֫ט מ -ן

ба́нковский: ~ билéт באַנקבילעט מ -ן, באנקנאָ֫ט מ -ן; ~ слу́жащий באַנק-אָנגעשטעלטער מ ..-טע

ба́нков||ый: ~ое де́ло באַנקווען ז

банкро́т *м* 1. באנקראָ֫ט מ -ן; *(злостный тж.)* -אָנווע = מ צער; объяви́ть себя́ ~ом דערקלע֫רן זיך פאר באנקראָ֫ט; зло́стный ~ = מ ביי֫ווילליקער באנקראָ֫ט, אָנווצער; 2. *перен.* באנקראָ֫ט מ -ן; ~ство *с* 1. ו באנקראָ֫טירונג; *(злостное тж.)* ז אָנווצען; 2. *перен.* באנקראָ֫ט מ, הי֫נטער- שטעליקײט ו

ба́нный באָד- ; ~ день (מצ. ..-טעג) באָ֫דטאָג מ; ◇ приста́ть к *кому-л.* как ~ лист [צוטשעפּען זיך] צושטיי֫ן* עמעצן ווי א געשווי֫ר [ווי א קלעשטש]

бант *м* שלייף מ -ן, באנט מ -ן; פֿאָווער מ -ס *уст.*, завяза́ть ~ом מאכן א שלייף

ба́нщ||ик *м* 1. = באָ֫ד-באדינער מ; 2. *уст. (содержатель бань)* באָ֫ד-באדינערן ו -ס; ~ица *ж* בעַדער מ -ס

ба́н||я *ж* 1. (מצ. בעַדער) באָד ו; מערכעץ מ -ן *уст.*; 2. *разг. (мытье)* באָ֫דן זיך, באָד ו (דאס) (אָפּ)באָדן זיך] [נאָכן (אָפּ)באָדן; отдыха́ть по́сле ~и אָפּרוען נאָך דער באָד; ◇ зада́ть *кому-л.* ~ю עמעצן גוט אָפּבאָ֫דן* געבן* [דעם עמעסן] פסאק דעם רעכטן

балти́ст *м* באפטי֫סט מ -ן

бар *м* 1. *(ресторан)* באר מ -ן; пивно́й ~ ביר-הויז ז; וויין-אלמערל, באר מ -ן (מצ. ..-הי֫זער); 2. *(домашний)* ז -ער

бараба́н *м* 1. באראבאָ֫ן מ -ען, פּוי֫ק ו -ן; бить в ~ באראבאָ֫ן מ; 2. *тех.* צילינדער מ -ס, -עס; ~и́ть *несов.* 1. פּוי֫קן, פּי֫קלען; 2. *(дробно стучать)* קלאפּן, דרומלען; 3. *разг. (на рояле)* טאראבאָניען, באראבאָניען; ~ный באראבאָ֫ן- , פּוי֫ק(ן)- ; ~ный бой געפּוי֫קערײ ז; ~ная дробь ז פּוי֫קן-געווירבל, פּוי֫קן-ווירבל מ; ◇ ~ная перепо́нка *анат.* ז פּוי֫קהי֫טל

бара́к *м* באראָ֫ק מ -ס

бара́н *м* באראָ֫ן מ -ס, שעפּס מ -ן; ~ий שעפּסן- , שאָפּנער, שאָפּענער; ~ий тулу́п שעפּסנפעלץ מ -ן, שאָפּנפעלץ מ -ן; ~ий жир ז שאָפּנפעטס, ז שעפּסנפעטס; ◇ ~ий лоб *(валун)* רונדהויקער מ -ס; согну́ть в ~ий рог *кого-л.* צונויפּבייגן* אינדרי֫ען עמעצן

бара́нка *ж* 1. = בייגל מ; 2. *разг. (руль)* באראָ֫נקע ו -ס

барахло́ *с собир. разг.* 1. *(негодные вещи)* כלאם מ; *(старая одежда тж.)* אַלטע שמאטעס, ז אַלטוואַרג; 2. *перен.* פסוילעס ז, טינוי֫פעס ז, אָ֫פּפאל מ

бара́хтаться *несов.* זיך* ווארפן, צאַפּלען זיך; *(стараясь всплыть)* פּאָ֫רפּלען זיך

бара́ш||ек *м* 1. *уменьш.* לעמעלע ז -ך, שעפּסל ז -ער; 2. *(мех)* שמויס מ; באראשעק מ *разг.*; ~ки *мн. (во́лны)* מצ. כוואַלקעלעך

бара́шковый שמויסענער; באראשקענער *разг.*

барбари́с *м* באַרבאַרי֫ס מ

барелье́ф *м* באַרעלי֫ף מ -ן

ба́ржа *ж* באַרושע ו -ס

ба́рий *м хим.* באַריום מ

ба́рин *м* 1. *(помещик)* (מצ. פּריצים) פּאָ֫רעץ מ; גוט-

= м באזיצער м; 2. *разг. (хозяин по отношению к прислуге)* איידלגעפֿאטשקעטער м באלעבאָס м; 3. *разг. (белоручка)* = м ◇ жить ~ом לעבן ווי א פֿאָרעץ [ווי א גראף, ווי א סראָרע] קעטע··;

баритóн *м* 1. *(голос)* בריטאָן־שטים м ־ען, בריטאָן м ־ען ו; 2. *(певец)* בריטאָן м ־ען

бáрка *ж* באָרקע ו ־ס

баркáс *м* בארקאָס м ־ן

барокáмера *ж* בארָאָמער ו ־ן

барóкко *с нескл. иск.* בארָאָקע м

барóметр *м* בארָאָמעטער м ־ס; ~ пáдает דער בא־ דער בארָאָמעטער פֿאלט; ~ поднимáется דער בארָאָמעטער שטיגט

барóн *м* בארָאָן м ־ען; ~éсса *ж* בארָאָנעסע ו ־ס

баррикáд||а *ж* באריקאָדע ו ־ס; сражáться на ~ах קעמפֿן [שלאָגן* זיך] אף די באריקאָדעס; ~ный = באריקאָדן־; ~ные бои מץ. באריקאָדן־שלאכטן

барс *м зоол.* שניילעמפּערט м ־ן; באָרס м ־ן

бáрск||ий פּריצישער; ~ий дом א פּריצישׂ הויז; ~ие замáшки פּריצישע גענג; ~ое отношéние к дéлу סרָאָרי־ שער צוגאנג צום אינעין

бáрство *с* 1. *собир.* פּריצנטום ז, מץ. פּריצים; 2. *(высокомерие)* א סרָאָרישע באנעמונג

барсýк *м зоол.* דאקס м ־ן, בארסוק м ־עס

бархáны *мн. (ед.* бархáн *м)* מץ. בארכאנעס

бáрхат *м* סאָמעט м; באָרכעט м *разг.*; ~истый 1. סאָמעטאַרטיקער; 2. *перен.* סאָמעט־ווייכער; ~ный סאָ־ מעטענער; ~ное плáтье א סאָמעטן קלייד; ~ный гóлос [באָרכעטענע] שטים; א סאָמעט־ווייכע; ~ная кóжа א סאָמעט־צארטע הויט; ◇ ~ный сезóн פּריהארבסטי־ קער קורָאָרט־סעזאָן

бáрхатка *ж*, бархóтка *ж* א סאָמעטענע לעָנטע, א לעָנטע פון סאָמעט

бáрщина *ж ист.* פֿאָנשטשינע ו

бáрыня *ж* 1. *(помещица)* גוטבאזיצערן, פּריצ(ט)ע ו ־ס; 2. *разг. (хозяйка по отношению к прислуге)* בא־ ו ־ס; לעבאָסטע ו; 3. *разг. (белоручка)* = ו איידלגעפֿאטשקעטע

бары́ш *м уст.* (מץ. רעוואָכים) м פּראָפּיט; רעָוועך м

бары́шник *м уст. (перекупщик)* = м איבערקויפער; *(перекупщик лошадей)* = м פּערדהענדלער, ליווראָנט; *(перекупщик скота)* = м פֿיהענדלער־ האנד־ קָאקסן־ן; = לער м

бáрышня *ж* 1. *(дочь барина)* באָרישניע ו ־ס; פֿאָנע ו; באָריש־ ־ס *разг.*; 2. *уст. (незамужняя)* פּריצלן ו ־ס; שטרוי־ ניע ו ־ס, מאמזעל ו ־ן *разг.*; ◇ кисéйная ~ ענע פֿאָנע [פֿאניענקע]

барьéр *м* 1. ־ן מעכיצע ו ־ס, באריער м; 2. *спорт., перен.* באריער м ־ן; взять ~ *спорт.* נעמען* דעם בא־ ריער; тамóженные ~ы טאמאָזשנע־באריערן מץ. פֿאָשלי־ קלאָנג־בא־ נע־באריערן מץ.; ◇ звуковóй ~ *ав.* ריער м

бас *м* 1. *(голос)* באס м ־ן ו ־ען; באָס־שטים; 2. *(певец)* באס м ־ן, באָסיסט м ־ן; 3. *(муз. инструмент)* קאָנטראבאָס м ־ן; *(струнный тж.)* м ־ן

бас||истый 1. *(о голосе)* = באָסאָוו(ר) *тж. неизм.*; 2. *(о человеке)* מיט א באָס־שטים *после сущ.*; ~и́ть *несов.* רעדן* מיט א באָס־שטים

баскетбóл *м* באסקעטבאָלִיסט м ~и́ст *м* באסקעטבאָלִיסטקע ו ־ס

баснопи́сец *м* = м פֿאבל־שרײַבער, מעשׂאָלים־שרײַבער = м

баснослóвн||ый אויסערגעווײנלעכער, פֿאנטאַסטישער; ~о *нареч.*: ~о дёшево בעזײַל(־ה)אוֹאָל, שפּאָט בילִיק

бáсня *ж* 1. (מץ. מעשׂאָלים) м (מץ. מאָשל, פֿאבל ו פּיזמוֹינעס מץ. באָבע־מײַסעס מץ.; 2. *мн. разг.*)

басóвый *муз.* = באס; באסאָוו(ר) *тж. неизм.*; ~ ключ באָס־שליסל м ־ען

бассéйн *м* 1. ־ן м באָסיין; плáвательный ~ שוויִם־בא־ קוֹילן־באסיין м ־ן; סיין м ־ען; 2. *(рекú)* ýгольный ~ בעקן м ־ס

бастовáть *несов.* שטרײַקן

бастýющий 1. שטרײַקנדיקער; 2. *в знач. сущ. м* = קער

баталúст *м жив.* באטאליסט м ־ן

батáлия *ж* 1. *уст.* שלאכט ו ־ן; 2. *шутл.* קריגערײַ ו ־ען

батáльн||ый: ~ая жúвопись באטאָליען־מאָלערײַ ו

батальóн *м* באטאליאָן м ־ען; ~ный = באטאליאָנ־; ~ный командúр באטאליאָן־קאָמאנדיר м ־ן

батарéйка *ж эл.* באטאריִקע ו ־ס

батарéя *ж* באטאריי ו ־ען; באטאריִיע ו ־ס *разг.*; зенúтная ~ *воен.* זענִיט־באטאריי ו ־ען; электрúческая ~ עלעקטרישע באטאריי; ~ отоплéния באהײַצונג־בא־ טאריי ו ־ען; ~ буты́лок *шутл.* א באטאריי פֿלעשער

бáтенька *м фам. (обращение)* טײַערינקער м, פֿעטערל ז

батúст *м* באטיסט м ־ן; ~овый באטיסטענער

батóн *м* באטאָן м ־ס

батрá||к *м* באטראָק м־עס; ~цкий באטראָקישער, באטראָקן־; батрáч||ить *несов.* זײַן* א באטראָק, באטראָקעוון; ~ка *ж* באטראָטשקע ו ־ס

бáтюшк||а *м* 1. *уст. (отец)* פֿאָטער м; 2. *разг. (священник)* טײַערינ־ באָטיושקע м ־ס; 3. *уст. (обращение)* פֿעטערל ז, קער м; ◇ ~и (мой)! ≅ מײַנע(לעך)! מאָמעניו!

бáтя *м разг.* טאָטע м

бахвáл||иться *несов. (тв.) разг.* (מיט) בארימען זיך, באָבערנעמען* זיך (מיט); ~ьство *с разг.* ו באָבערײַ־

бахромá *ж* פּראָנדזן מץ., פּרעָנדזעלעך מץ.; טראָלדן מץ.

бахчá *ж* באשטאָן м ־ס

бахчев||óй: ~ы́е культýры באשטאָן־פֿלאנצונגען מץ.

бац *межд.* טראָך! באָן!

бацúлла *ж* באצִילל ו, м ־ן

бáшенный = טוֹרעמ־; ~ кран טוֹרעמקראָן м ־ען

башкá *ж разг.* (מץ. קעפּ) м קאָפּ; ýмная ~ (קלוֹ־) א קאָפּ, א באל־מוֹיך, גער)

башкúр *м* באשקִיר м ־ן; ~ка *ж* באשקִירקע ו ־ס; ~ский באשקִירישער; באשקִירער *неизм.*; ~ский язы́к די באשקִיר־ שפּראך; ~ская нефть באשקִיריש ז, באשקִירישע רער נאפּט

башмáк *м* 1. (מץ. שיך) м שוך; 2.: тормознóй ~ *ж.-д.* (מץ. ··שיך) ברעמס־שוך

бáшня *ж* טוֹרעם м ־ס; водонапóрная ~ וואָסער־טו־ ראָם ־ס; ~ тáнка м ־ס; орудúйная ~ טאָנקטורעם м ־ס

бáю-бáй, бáюшки-баю *межд.* לילי־לילינקע

баю́кать *несов.* (מיט א לידל) פארוויגן

баян *м муз.* באיאניסט מ ־ן; ~и́ст *м* ־עס

бди́тельн||ость *ж* וואכזאמקייט וו; повы́сить ~ость פאר־ וואכזאמקייט; усыпи́ть *чью-л.* ~ость אײַנשלע־ שטאַרקן די וואכזאמקייט; ~ый פערן עמעצנס וואכזאמער

бег *м* **1.** לויף מ, לויפן ז, געלויף ז; ~ вре́мени דער לויף פון דער צײַט; **2.** *спорт.* צײַטלויף מ, צײַטלויפן ז, געלויף ז; состяза́ние в ~е לויפגעווען ז; ~ на ме́сте שטייגעלויף, שטייגלויפן ז; ◇ быть (весь день) в ~áх פֿאַס געלויף אפן אָרט ארומשמיסן [האָוען] (דעם גאנצן טאָג), לויפן* זיך די פיס

бега́ *мн.* ז פֿערדלויף־געווען, היפּאָדראָם־געווען ז

бе́га||ть *несов.* **1.** לויפן*; *(в разных направлениях тж.)* אומלויפן* אהער און אום; ~ть взад и вперёд אומלויפן* אהין; бы́стро ~ть לויפן* גיך; **2.** *разг. (от кого-л.)* אנט־ לויפן* (פון); *(избегать)* אויסמיידן*, וויכן (פון); **3.:** глаза́ ~ют по страни́цам די אויגן פלי̈ען אי̈בער פון איין זײַטל אפן אַנדערן; па́льцы ~ют по кла́вишам די פֿינגער לויפן נאָכלויפן*; **4.** *(за кем-л.)* אום געשווינד אי̈בער די קלאַווישן ארום־ (נאָך); *разг. (ухаживать тж.)* (ארום) ארומפאדעמן; טאנצן (ארום) *разг.*

бегемо́т *м* היפּאָפּאָטאָם מ ־ען, בעהעמאָט מ ־ן

бегле́ц *м* אנטלאָפענער מ ־נע..; *(из тюрьмы тж.)* פלי̈כט־ לי̈נג מ ־ען; בוירי̈עך מ ־ן *уст.*

бе́гл||о *нареч.* **1.** *(свободно)* פרײַ, געלויפיק, פלי̈סיק; ~о чита́ть פרײַ לייענען; ~о говори́ть по-англи́йски פרײַ רעדן* ענגליש; **2.** *(поверхностно)* אויבנופיק, אי̈בלעך, אויבנופיק דורכקוקן; ~ый **1.** *уст. (бежавший)* אנטלאָפענער; **2.** *(мимолётный)* פאַרבײַשוועבנדיקער, לויפיקער; ~ый взгляд א לויפיקער בליק; **3.** *(незатруднённый, свободный)* געלויפיקער, פלי̈סיקער, ~ое чте́ние פרײַ לייענען; דאָס לייענען פרי̈ע; **4.** *(поверхностный)* אי̈בלעך, אויבנופיקער; ~ый обзо́р אויבנופיקער אי̈בערבליק; **5.** *в знач. сущ. м* אנטלאָפענער מ ־נע..

бегля́нка *ж* = וו אנטלאָפענע

бегов||о́й *спорт.* לויף־; ~а́я доро́жка מ ־ן לויפשטעג; *(на ипподроме тж.)* רײַט־שטעג מ ־ן; ~ы́е коньки́ *мн.* פארמעסט־גליטשערס; ~а́я ло́шадь = ז פארמעסטפערד

бегом *нареч.* לויפנדיק; пусти́ться ~ לויפן זיך לויפן*; ~ марш! *воен.* מארש! — אין געלאָף; ◇ бежа́ть ~ לויפן* זיך [יאָגן] (ט)שוואליאָם

беготня́ *ж разг.* ז (אום)לויפענישן, געלויפערײַ ז

бе́гство *с* ז אנטלויפן; обрати́ть в ~ אנט־ צווינגען* לויפן; обрати́ться в ~ אנטלויפן לאָזן* זיך; спасти́сь ~м דאָס אנט־ ראַטעוון זיך דורך אנטלויפן לויפן פון דער געפֿאַנגנשאפט [פון דעם געפֿענקעניש]

бегу́н *м спорт.* = מ (ניכ)לויפער; ~ на коро́ткие дистáнции = מ קורצדיסטאנץ־לויפער מ ־ס

бед||á *ж* **1.** צאָרע וו, אומגליק מ, ז ־ן; он попа́л в ~ý ס׳האָט מיט אים געטראָפן אן אומגליק; вы́ручить *кого-л.* из ~ы́ ארויסראטעווען עמעצן פון אן אומגליק; быть ~é ס׳וועט זיין [געשען] א גרויסער[פון א צאָרע]; в то́м-то и ~á דאָס איז דאָך (טאקע) דער (אָט) אומגליק; **2.** *в знач. сказ.:* ~á мне с ним מיט כ׳האָב אומגליק; не ~á! ס׳איז א קליינער אום־ אים צו זינגען און צו זאָגן; (как) на ~ý שלימאזל (מיין, דיין אדג.) אף; что за ~á? אויך ס׳איז פון די קליינע אומגליקן, מיר אן אומגליק

бедне́ть *несов.* ווערן* [פֿאַראָרעמט] אָרעמער

бе́дность *ж* **1.** *(нужда)* וו אָרעמקייט, וו נויט, דאָלעס, וו; **2.** *(убожество)* וו געמיינקייט, וו אָרעמקייט, דאָלעס- מ; ~ фанта́зии, языка́ די אָרעמקייט פון דער פאַנ- דיקייט וו; ◇ ~ не поро́к טאָזיע, פון דער שפּראַך אָרעם איז קיין טויט שאנד ניט

беднота́ *ж собир.* וו אָרעמשאפט; дереве́нская ~ די אָרעמפוירטום ז, דאָרפישע אָרעמשאפט

бе́дн||ый **1.** אָרעמער, געמיינער; **2.** *(убогий)* געמיינער, דאָלעסדיקער; ~ая фанта́зия פאַנטאָזיע אין אָרעמע; быть ~ым *чем-л.* עפּעס אין אָרעם זײַן* עפּעס; פֿאַרמאָגן ווי̈ניק; **3.** *(несчастный)* אָרעמינקער, אומגליקלעכער; *(жалкий)* נעָבעכדיקער אזוי̈ ער איז נעָבעך; ~ый, он так одино́к! עלנט!; **4.** *в знач. сущ. м* (מצ. ־עמע) אָרעמאַן מ, אָרעמער מ ־מע.., (לי̈ט); ◇ он бе́ден как церко́вная кры́са [мышь] דער דאָלעס פֿיפט בא אים אין אָלע ווינקעלעך

бедня́га *разг. м* ־קע.. אָרעמינקער מ, נעָבעכינקער מ; *ж* = וו אָרעמינקע, = וו נעָבעכינקע; уста́л, ~ מיד ־קע..; געווָאָרן נעָבעך

бедня́к *м* **1.** (מצ. ־עמעלי̈ט) אָרעמאַן מ; **2.** *(о крестьянине)* אָרעמפּויער מ ־ים

бедня́цкий אָרעמפּוירישער

бедо́вый *разг.* געשעדיקטער; ~ па́рень א געשעדיק- [א יאָט] א ברען, טער יונג א יונג

бе́дренн||ый: ~ая кость היפּטבײַן מ ־ער

бедро́ *с* **1.** היפּט וו ־ן; **2.** *(бок)* לענד וו ־ן, לענד וו; קלוב מ ־עס *разг.*

бе́дственн||ый: ~ое положе́ние א קלאָגעדיקע [וויסטע] לאָגע

бе́дстви||е *с* ז ־ן, אומגליק מ, ־ס וו צאָרע; сигна́л ~я נויט־סיגנאל מ ־ן; стихи́йное ~е סטיכי̈ישע אומ־ סטיכי̈ישע קאטאסטראָפע, גליק

бе́дствовать *несов.* ליידן*, ביידעוען*, נויט אָפּקומען*

беж *прил. неизм.:* цве́та ~ פון בעַוש־קאָליר *после сущ.*

бежа́ть *несов.* **1.** לויפן*; *(об облаках)* יאָגן, זיך* טראָגן*; *(о дыме)* זיך* ציען; ~ рысью טליס לויפן*; (געשווינד); **2.** *(о времени)* פלי̈ען*, לויפן*; го́ды бегу́т די יאָרן לויפן זיך; **3.** *(течь)* שטראָמען; *(о струйке)* ריזלען; *(о слезах)* גיסן* (אויס)לויפן*; **4.** *разг. (при кипении)* ריגען*, זיך; **5.** *(о дороге)* ציען* זיך; **6.** *сов. и несов. (спасаться бегством)* דער זייגער לויפט [גייט גיך] אנטלויפן*; **7.:** часы́ бегу́т בעַשענקען מ ..נצעס; פּאָליט (מצ. פלי̈ס) מ; בעַשענקע וו ־ס; פּלי̈יטע וו ־ס; בעַשענקע *разг.*

бе́жен||ец *м* ־ка *ж* *разг.*; ~ство *с* ז ־ן; обрати́ть в ~ство צווינגען* אנט־ לויפן; обрати́ться в ~ство לאָזן* זיך אנטלויפן; спасти́сь ~м דאָס אנט־ ראַטעוען זיך דורך אנטלויפן

без *предлог с род. п.* **1.** אָן; ~ его́ ве́дома אָן זײַן וויסן; ~ сомне́ния אָן סאָפּעק; בעלי־סאָפּעק *уст.*; ~ созна́ния אין אָנמאכט; אָן באווויסטזײַן; бе́з толку אָן א טאָלק; **2.** *(в отсутствие кого-л.):* ~ вас אָן אײַך; אז זיט ניט געווען; **3.** *(при обозначении меры, времени):* ~ ма́лого год קימאָט א יאָר; ~ че́тверти де́вять פֿערטל אף נײַן; ~ пяти́ де́вять פֿינף מינוט צו נײַן; ◇ не ~ причи́ны ניט אָן קיין סיבה; не ~ того́ ס׳טרעפט זיך אמאָל

безаварийный אָן אוואַריעס; אוואַריענלאָזער *после сущ.*

безала́берн||ость *ж* וו אָפּגעלאָזטקייט, וו אָפּגעלאָזנקייט, וו סיסטעמלאָז(י)קייט; *(бессистемность)* וו ~ый *разг. (о человеке)* צעשוי̈בערטער, אומאָרגאניזירטער; *(о деятельности)* סיסטעמלאָז(יק)ער; אָן א סיידער, אָן טאָלק *после сущ.*

безалкого́льн||ый אומאלקאָהאָליש; אָן אלקאָהאָל *после сущ.*; ~ые напи́тки -מאש) אומאלקאָהאָליש געטראָנקען [קאָעס)

безапелляцио́нный 1. קאטעגאָריש; 2. *юр.* -אומאפע לירלעכער

безáтомн||ый: ~ая зóна אָטאָמגעוועך־פרייע זאָנע

безбéдн||о *нареч.*: жить ~о לעבן, ניט וויסנדיק פון נויט [פון זאָרג]; ~ый: ~ое существова́ние א לעבן אָן זאָרג [אָן דיגעס־פארנאָסע]

безбиле́тный אָן א בילעט *после сущ.*; ~ пассажи́р א פאסאזשיר אָן א בילעט

безбóж||ник *м* (מצ. אפי- ,-אטעיסט) מ ־ן אפיקוירעס; (קאָרסים) ~ный 1. *уст.* אפיקאָרסישער; 2. *(возмутительный)* אומפארשעמטער

безболе́зненный 1. אָן וויטיקלאָז(יק)ער; *после сущ.*; 2. *перен.* גלאַטיקער; אָן באוונדערע שוועריקייטן *после сущ.*

безбоя́зненный שרעקלאָז(יק)ער, געוואָגטער

безбра́чие *с* וו פרילויידיקייט; *(духовных лиц)* מ צעליבאט

безбре́жный ברייטלאָז(יק)ער, גרעניצלאָז(יק)ער; אָן א ברעג *после сущ.; перен. тж.* אומענדלעכער

безвéстн||ость *ж* וו אומבאוווסטקייט; жить в ~ости [באקאָנט] קיינעם ניט זען* באווסט; ~ый אומבאווסטער, אומבאקאַנטער

безвéтренный א ווינטלאָזער [א ווינטלאָזער שטיל]ער טאָג

безвéтрие *с* א שטיל־שטיל מ ווינט; (*полное*) וועטער

безвкýс||ие *с*, ~ица *ж* וו געשמאַקלאָזיקייט

безвкýсн||ый 1. *(невкусный)* אומבאטאַמ-, ניט־געשמאַקער; געשמאַקלאָ- אָן טאם *после сущ.*; 2. *(неизящный)* -טער; ~ая мéбель מעבל געשמאַקלאָז; ~о *нареч.* -גע שמאַקלאָז; ~о одевáться זיך אָן שום געשמאַק* אָנטאָן*

безвла́стие *с* וו אנאַרכיע, וו הערשאפטלאָזיקייט, מאַכט־ ־אָפווועזנהייט וו

безвóдн||ый 1. וואַסערלאָזער, וואַסער־ארעמער; ~ая пусты́ня טרוקענער מידבר; 2. *хим.* וואַסערפריער

безвозвра́тн||ый 1. *(невозвратимый)* אף אייביק פאר- א האלוואָע אף ניט אומצוקערן; 2.: ~ая ссу́да שוווינדענער

безвоздýшн||ый לופטלאָזער; ~ое простра́нство -לופט לאָזער רוים

безвозмéздн||о *нареч.* אומזיסט, אָן געצאָלטס; ~ый -אום זיסטיקער; ~ое по́льзование אומזיסטיקער אומגעצאָלטער; באנוץ

безвóл||ие *с* וו ווילנלאָזיקייט; ~ьный ווילנלאָזיקער; אָן ווילן (א פעסטן) *после сущ.*

безвре́дный אומשעדלעכער

безвре́менный פריצייטיקער; פאר דער צייט *после сущ.*

безвре́менье *с уст.* וו אומצייט, א וויסטע צייט שוועָרע צייטן

безвы́ездно *нареч.* ניט ארויספארנדיק; он ~ живёт в Москве́ ער וווינט [לעבט] אין מאָסקווע, ניט ארויספארנדיק פון דארט (אין ערגעץ נישט)

безвы́ходн||ый הא-, אומיסווועגלעכער, אויסגאנגלאָזער, אומיסווועגלאָזער; ~ое положе́ние אן אומיסווועגלעכע לאגע פענונגסלאָזער

безгла́зый *(без глаз)* אָן־אויגיקער; אָן אויגן *после сущ.*; *(одноглазый)* אָן אן איין אויג, אָן אויג *после сущ.*

безголо́вый 1. אָן א קאָפ *после сущ.*; 2. *перен. разг.* שמאָלקעפיקער, טעמפער

безголо́сый שטימלאָז(יק)ער; אָן א שטים, אָן א קאָל *после сущ.*; ~ певе́ц זינגער א שוואכער

безгра́мотн||ость *ж* 1. מ אנאלפאבעטיזם; 2. *(написанного)* וו אמעראציש קייט, וו אנאלפאבעטישקייט; 3. *(невежество)* ז אמעראצע; техни́ческая ~ость דאָס ניט־ אנאלפאבעטישער, אמעראצע טעכנישע; ~ый 1. -גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый челове́к אנאלפאבעט מ ־ן; 2. *(невежественный)* אמעראציש; техни́чески ~ый челове́к א טעכניש אמעראציש מענטש אן אמאָ-, רעץ אין טעכניק

безгранúчн||ый גרענעצלאָזער, אומענדלעכער; *(огромный)* גרענעצלאָזע ליבע; ~ая любóвь

бездáрн||ость *ж* 1. וו טאלאנטלאָז(י)קייט, וו גרויקייט; 2. *(о человеке)* א מענטש אָן א, א טאלאנטלאָזער פארשוין; ~ый *(о человеке)* ברעקל טאלאנט; טאלאנטלאָז(יק)ער; *(о произведении тж.)* אָן קיינע שפורן פון טאלאנט; גרויער *после сущ.*

бездéйствовать *несов.* אומטעטיק זיין*, גאָרנישט ניט טאָן*; *(о машинах)* ניט אַרבעטן, שטיין*

безде́лица *ж разг.* וו קלייניקייט

безделýшка *ж* וו ־ס צאצקע

безде́л||ье *с* וו ליידיקגייערי, ז פוסטעפאָסעוועז; вы́нужденное ~е געצוווּנגענע אומטעטיקייט; ~ник *м* 1. *разг.* = מ ־עס ,ליידיקגייער; פוסטעפאָסניק; 2. *бран.* מענוול (מצ. מענוואָלים) מ; ~ница *ж* 1. *разг.* וו ליידיקגייערן (מע-, ־ס ,־ס וו פוסטעפאָסניצע; 2. *бран.* = אומגיין* ,פוסטעפאָסעוועז, ארומגיין* לויידיק, גאָרנישט ניט טאָן*, פוסט־און־פאָס

безде́нежный 1. *(о расчётах)* אָנמע-, אָנמעזומאָנימדיקער; 2. *разг. (не имеющий денег)* אָן, אָן געלט זומענדיקער; א קאָפיקע אין קעשענע, א קאָפיקע בא דער נעשאָמע *после сущ.*

безде́нежье *с* מ ־ן געלט־מאנגל; וו געלטלאָזיקייט

безде́тный אָן קינדערלאָזער; אָן קינדער *после сущ.*

безде́ятельн||ость *ж* וו אומטעטיקייט, וו טאָטאלאָזיקייט, וו פאסיווקייט; ~ый אומטעטיקער, פאסיווער

бéздна *ж* 1. מ ־ען, אָפגרונט; טהאם; 2. *разг. (множество)* (מיט) אָן א שיר, א יאם (מיט) אָן א שיר אייסאָקים; ~ дéнег אָן א שיר געלט, א יאם מיט געלט

бездоказа́тельный אומדערווייזענער, ניט־דערווייזענער; אָן שום דערווייזן *после сущ.*

бездóмн||ый דאכלאָז(יק)ער, היימלאָז(יק)ער; ~ая соба́ка א בלאָנקענדיקער הונט, העפקער־הונט מ (מצ. ..הינט)

бездóнный 1. אָן א דנא *после сущ.*; 2. *перен.* -אומענד לעך טיפער

бездорóжь||е *с* 1. *(отсутствие дорог)* וו וועגלאָזיקייט; *(распутица)* וועגן אף, פארפליצטע וועגן; אָנווייגיקייט וו; éхать по ~ю ניט דורכצופאָרן פאָרן* אי־בער אן ארט(שאפט) אָן (וועטע) וועגן

бездýмн||о *нареч.* ניט, אומבאקלערט, אומבאטראכט; ~ый פארטראכט זיך ניט וואָס *после сущ.*; טראכטנדיק; *(о поведении и т. п.)* אומבאקלערטער; לייכטזיניקער

бездýшный 1. *(бессердечный)* גענפילאָז(יק)ער, האַרצלאָזער; 2. *(невыразительный, холодный)* אָן; אומבאוויסטערטער

бездымный פירַאקסילין מ, רויכלאָזער פולווער

бездыха́нный לעבנסלאָז(יק)ער, אָטעמלאָז(יק)ער

безжа́лостный אכזאָריעסדיקער, אָנאכמאָנעסדיקער

безжи́зненный 1. טויטער, לעבנסלאָז(יק)ער; 2. *(о взгляде, лице)* אומבאלעבטער

беззабо́тн||ый זאָרגלאָז(יק)ער; זאָרגלאָזיגעס; ~ое весе́лье א זאָרגלאָז(יק)ע פריילעכקייט

беззаве́тн||о *нареч.* מיט ליב און לעבן; ~о пре́данный Ро́дине א גרעניצלאָז איבערגעגעבענער דעם היימלאנד; ~о служи́ть наро́ду מיט ליב און לעבן דינען דעם פאָלק; ~ый גרעניצלאָזער, מעסירעסנעפעשדיקער; ~ая любо́вь к Ро́дине גרעניצלאָזע ליבשאפט צום היימלאנד

беззако́н||ие *с* ווּ באגיין* עזעצלאָזיקייט; твори́ть ~ия אומגע-, געזעצלאָזער [ווילדע] מעסים וועצלעכער

беззасте́нчив||о *нареч.* פרעך, אומפארשעמט; ~о лгать אומפארשעמט ליגן [זאָגן ליגן]; ~ость *ж* ווּ, ווּ פרעכקייט; ~ый פרעכער, אומפארשעמטער; ~ая ложь א פרעכער ליגן

беззащи́тный הילפלאָזער; שוצלאָזער

беззву́чный קלאנגלאָזער, שטיל(ער); ~ плач א שטיל ווינען

беземе́ль||е *с* ווּ ערדלאָז(יק)קייט, ווּ ערדמאנגל; ~ный ערדלאָז(יק)ער; אָנעָרדיקער; ~ный крестья́нин אן ערד-לאָז(יק)ער [אן אָנעָרדיקער] פויער

беззло́бн||о *нареч.* גוטמוטיק; ~о подтру́нивать над *кем-л.* גוטמוטיק [אין גוטן מוט] טריבן* שפאס מיט עמעצן; ~ый גוטמוטיקער; ~ая капитуля́ция קאפיטוליאציע [פולשטענדיקע] אומבאדינגט

безопа́сн||ость *ж* ווּ זיכערהייט, ווּ געפאָרלאָזיקייט; быть в ~ости זיך* [געפינען* זיך] אויסער געפאָר [אויסער סאקאָנע]; о́рганы государственной ~ости פון אָרגאנען פון דער זיכער-הייט; Сове́т Безопа́сности ООН מעלוכע-זיכערהייט

безору́жный 1. וואָפנלאָזער, אומבאוואָפנטער; 2. *(беззащитный)* אומבאהאָלפענער, שוצלאָזער

безостано́вочный קעסיידערדיקער, אומופהערלעכער

безотве́тн||ый 1. *(покорный)* ניכנעדיקער; ~ое существо́ נישט־ווידערשפענסטיק [טאָן*] דריגענדיק; ~ый דריגענדיקער; עקסטרע *неизм.*

безотноси́тельно *нареч.* (к *дат.*) (צו) אָפהענגיק (פון)

безотра́дн||ый פריידלאָזער, אומעטיקער; פרייד-לאָזיקייט; ~ая перспекти́ва פערספעקטיוו; ~ая жизнь א לעבן אָן פרייד

безотчётный *(бессознательный)* אומבאוויסטער; *(невольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ страх אן אינסטינקטיווער שרעק

безоши́бочн||ость *ж* ווּ אומפעלערהאפטיקייט, ווּ דיקייט; ~ый 1. *(правильный)* אומפעלערהאפט(יק)ער;

безно́сый 1. אן נאז *после сущ.*; 2. *(о посуде)* אן א פיסקל *после сущ.*

безнра́вственн||ость *ж* ווּ אמאָראַליש-, אומזיטלעכקייט ווּ קייט; ~ый אמאָראַלישער; *(о поступке тж.)* אומזיט-לעכער

безоби́дн||ый 1. *(безвредный)* ווויליער, אומגעפערלעכער; ~ое существо́ א שטיל נעשאָפע, א שטילע נעשאָפע; 2. *(невинный)* לייכטער, גוטמוטיקער; ~ая шу́тка א לייכ-א שפאס ניט אף צו באליידיקן, טער שפאס

безо́блачный 1. אומפאראָלקנטער, °קלאָרער; 2. *перен.* אומבאטריבטער, ליכטיקער

безобра́зие *с* 1. *(уродство)* ווּ מיעסקייט, העסלעכקייט ווּ; 2. *(отвратительный поступок)* מיעסע האנדלונג; *мн.* מיעסים [גידערטרעכטיקע] העסלעכע; 3. *в знач. сказ. разг.:* (э́то) ~! דאָס איז סקאנדאליעז!

безобра́зн||ик *м разг.* ווּ ־עס, אויסווּאָרף ווּ ־ן, שיבעניק ווּ ־עס; *(о ребёнке) шутл.* שאָדנווינקל ווּ ־ען; ~ичать *несов.* סקאנדאליעווען, בויאָנעווען, ווילדעווען; *(о ребёнке) шутл.* לוי־קונדייסעווען, קאָמאָנדעווען; ~ый 1. *(о внешности)* יוצלעכיקער, ־העסלעכער; 2. *(о поступке)* עקלדיקער, שענדלעכער; גרויליקער

безоговоро́чн||о *нареч.* אָן שום באוואָרענישן, (שום) אָן (שום) רעזערוואַציעס; פולשטענדיק; ~о соглаша́ться פולשטענ-דיק באווילן; ~ый פולשטענדיקער; דיק מאסקים זיין*

безогово́рочн||о *нареч.* אָן שום באוואָרענישן [רעזערוואַציעס] *после сущ.*; ~ая капитуля́ция קאפיטוליאציע [פולשטענדיקע] אומבאדינגט

безопа́сн||ость *ж* ווּ זיכערהייט, ווּ געפאָרלאָזיקייט; быть в ~ости זיין* [געפינען* זיך] אויסער געפאָר [אויסער סאקאָנע]; о́рганы государственной ~ости פון אָרגאנען דער זיכער-הייט; Сове́т Безопа́сности ООН מעלוכע-זיכערהייט

безотве́тн||ый 1. *(покорный)* ניכנעדיקער; ~ое существо́ נישט־ווידערשפענסטיק [טאָן*] דריגענדיק; ~ый דריגענדיקער; עקסטרע *неизм.*

безотноси́тельно *нареч.* (к *дат.*) (צו) אָפהענגיק (פון)

безотра́дн||ый פריידלאָזער, אומעטיקער; פריידלאָזיקייט; ~ая перспекти́ва פערספעקטיוו; ~ая жизнь א לעבן אָן פרייד

безотчётный *(бессознательный)* אומבאוויסטער; *(невольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ страх אן אינסטינקטיווער שרעק

безоши́бочн||ость *ж* ווּ אומפעלערהאפטיקייט, ווּ דיקייט; ~ый 1. *(правильный)* אומפעלערהאפט(יק)ער;

(*точный*) פּינקטלעכער; אָן טאָעסן *после сущ.*; 2. (*не совершающий ошибок*) פּעלערנפריער; ניט־אָפּגענארטער; ~ая интуи́ция ניט־אָפּגענארטער כוש

безрабо́т||ица *ж* וו ארבעטלאָזיקייט; ~ный 1. ארבעטלאָזער; 2. *в знач. сущ. м* ארבעטלאָזער מ ··יזע

безра́достны||й קלאָגעדיקער, פריידלאָזער; אָן פריידן *после сущ.*; у него́ бы́ло ~ое де́тство בא אים איז געווען אָן קיִנדהייט אָן פריידן

безразде́льн||ый אומגעטיילטער, פֿולשטענדיקער; ~ое госпо́дство אומגעטיילטע [פֿולשטענדיקע] הערשאפט

безразли́ч||ие *с* וו גלײַכגילטיקייט; ~но 1. *нареч.* גלײַכ־גילטיק; אינדיפערענט; 2. *в знач. сказ.* אלצייניס; мне (соверше́нно) ~но ס׳איז מיר (אבסאָלוט) אלצייניס; ~ный 1. (*равнодушный*) אינדיפערענטער; גלײַכגילטיקער; 2. (*не представляющий интереса*): он мне ~ен ער גייט מיך וויניק וואָס אָן

безрассу́дн||ый אומבאדאַכטער, לײַכטזיניקער; ~ая сме́лость בלינדע [אומזיניקע] דריִסטקייט

безрассу́дство *с* וו לײַכטזיניקייט, וו אומבאדאַכטקייט; (*поступок*) אָן אומזיניקער טאט

безрезульта́тн||о *нареч.* רעזולטאַטלאָז, אָן רעזולטאַט; оконча́ться ~о גאָרנישט ניט, ניט געבן* קיין רעזולטאַט

безрука́вка *ж* וו ־ס וועסטל־קאָפּטע; בעזרוקאַווקע

безру́кий 1. (*без одной руки*) אָן א האנט *после сущ.*; (*без обеих рук*) אָן הענט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* -גע מיט ליימענע [געליימטע] הענט *после сущ.*

безры́бье *с*: на ~ и рак ры́ба *погов.* אז ס׳איז ניטאָ קיין פיש איז הערינג אויך פיש [איז מען יוצא מיט הערינג]

безубы́точный אָנהעזעדיקער; אָן העזעק *после сущ.*

безуда́рный *лингв.* אומבאטאָנטער, אומאקצענטירטער

безу́держный אומגעצוימטער, ניט־אײַנהאלטלעכער; (*бурный*) שטורמישער

безукори́зненн||ый טאַדללאָזער; פּערפעקטער; ~ое произноше́ние אן אויסגעצייכנטע אויסשפראך

безу́м||ец *м* (מצ. מעטורעף מ) כאָסערדיי־, מעטורעף מ ־ס; ~ие *с* 1. (*сумасшествие*) משוגאס ז; 2. (*безрассудство*) אומזין מ; ◇ до ~ия ביז משוגע צו ווערן; он её лю́бит до ~ия ער ווערט די קאפאָרע נאָך איר; ~ный 1. *уст.* פון א משוגענעם *после сущ.*, דולער; ~ный взгляд א ווילדער קוק, א קוק פון א משוגענעם; 2. (*безрассудный*) אומזיניקער; ~ный план אן אומזיני־קער פלאן; 3. *разг.* (*чрезмерный*): ~ная уста́лость א שרעקלעכע מידקייט; ~ный страх א ווילדער פאָכעד; ~ная ро́скошь אן אויסערגעווייניליכע פראכט; 4. *в знач. сущ. м уст.* מעשוגענער מ ··נע

безумо́лчный אומופהערלעכע רושן דאָס אומופהערלעכע; ~ рокот мо́ря דאָס הערלעכער פונעם יאם

безу́мствовать *несов.* (שיר ניט) אראָפּ־ניין*, ווילדעווען פונעם זינען

безупре́чн||ый טאַדללאָזער; פּערפעקטער; ~ая рабо́та אן אַרבעט אָן א פּגאם, אן אויסגעצייכנטע אַרבעט

безусло́вн||о *нареч.* 1. אבסאָליוט; 2. *в знач. вводн. сл.* (*конечно*) געוויס, זיכער, בעפּיירעש; (*непременно*) ער, געוויס איז ער גערעכט, אומבאדינגט; он, ~о, прав כ׳וועל אומבא־דינגט; я, ~о, приду́ איז בעפּיירעש גערעכט; ~ый (*полный, абсолютный*) דינגט קומען, פֿולשטענדיקער, אבסאָליוטער; ~ое повинове́ние פֿולשטענדי־קע [אבסאָליוטע]; ~ый успе́х [קע] געהאָרכזאמקייט [פאָלגעוודיקייט]; אויסגעשפראָכענער דערפאָלג; ◇ ~ый рефле́кс אומבאדינג־טער רעפלעקס

безуспе́шный (שום) דערפאָלג־; אומדערפאָלגלעכער; אָן *после сущ.*

безу́сый אָן ווּאָנצעס *после сущ.*; ~ мальчи́шка א יונג־ער שנעק

безуте́шный אומטרייסטלעכער; (*о человеке тж.*) אום־גערטרייסטער

безуча́ст||ие *с* וו גלײַכגילטיקייט; מ גלײַכגילט *поэт.*; ~ный אינדיפערענטער, גלײַכגילטיקער; ~ный зри́тель א גלײַכגילטיקער צושויער; он ко всему́ ~ен ס׳גייט אים קיין זאך ניט אָן

безыде́йный אידייענלאָז(יק)ער

безымя́нный נאָמענלאָזער; אָן א נאָמען *после сущ.*; ◇ ~ па́лец מ רינגפינגער

безыску́сственный אומגעקינצלטער, נאטירלעכער; (*простой*) פּאָשעטער

безысхо́дн||ый אומעגדלעכער, ניט־אָפּלאָזדיקער; ~ая тоска́ אן אומעגדלעכער אומעט

бекóн *м* מ בעקאָן

белен||а́ *ж* ז שיגאָען־גראָז; ◇ он ~ы́ объе́лся *груб.* ער איז כאָטערדייע, איז פונעם זינען אראָפּ

беле́ть *несов.* 1. (*виднеться*) ווייס שימערן; 2. (*становиться белым*) ווייס ווערן*

белизна́ *ж* וו ווייסקייט

бели́ла *мн.* 1. (*белая краска*) ווייסע פארב; свинцо́вые ~ מ בלייווייס; 2. (*для лица*) ווייסע שמינקן

бели́ть *несов.* 1. (*стены*) ווייסן(אויס), קאלכן(אויס); 2. (*ткани*) בלייכן; ~ся *несов.* ווייס שמינקען זיך פארבן, זיך מיט ווייסן

бе́лич||ий 1. פון א ווּעווערקע *после сущ.*; ~ий хвост א ווּעווערקע; אן עק פון א ווּעווערקע; 2.: ~ий мех מ פּיי; ~ья шу́ба פּייענער פוטער

бе́лка *ж* 1. ־ס וו ווּעווערקע; 2. (*мех*) מ פּיי; ◇ верте́ться как ~ в колесе́ *погов.* אומשמיַען ווי א ווּעווער־קע האָוּען, קע אין ראָד

белко́в||ый ווייסלשטאָף־, אלבומין־; ~ые соедине́ния ווייסלשטאָף־פארבינדונגען *мн.*; אלבומין־פארבינדונגען *мн.*

беллетри́ст *м* ־ן מ בעלעטריסט; ~ика *ж* בעלעטריס־טיק וו שיינע ליטעראטור

белобры́сый *разг.* ווייס־בלאָנדער, העל־בלאָנדער

белови́к *м* ־ן מ ריין־עקזעמפליאר

белово́й: ~ экземпля́р ־ן מ ריין־עקזעמפליאר

белогварде́||ец *м* = מ ווייסגווארדייער; ~йский ווייס־גווארדיישער

белок[1] *м хим., биол.* מ ־ן אלבומין, ווייסלשטאָף

белок[2] *м* 1. (*яичный*) ־ס ז ווייסל, ־ך ווייסל; 2. (*гла́за*) ־ך ווייסל ז

белока́менный ווייסשטיניקער, ווייסמויערדיקער

белокро́вие *с* וויִיסבלוטיקייט ו, לייקעמיע ו

белоку́р||ый בלאָנדער; *(о человеке тж.)* העלהאָריקער; ~ые во́лосы בלאָנדע האָר

белору́с *м* ן־וויִיסרוס מ; ~ка *ж* ־ס וויִיסרוסן ו; ~ский וויִיסרוסישער; ~ский язы́к וויִיסרוסישע שפּראַך, די וויִיסרוסיש ז

белору́чка *разг. м* ־טע אייִדלגעפּאָטשקעטער מ; *ж* = אייִדלגעפּאָטשקעטע ו

белоснéжный שניי־ווייִס

белошвéйка *ж* ־ס ווײַס־נייטערן ו

белу́г||а *ж (рыба)* בעלוגע ו; ◇ реве́ть ~ой הייַלן, סקאוועטשען, (ווי א הונט) וואָיען

бéл||ый 1. וויִיסער; 2. *в знач. сущ. м, обыкн. мн. (белогвардеец)* ־סע וויִיסגוואַרדייִער מ, = וויִיסער מ; 3. *в знач. сущ. мн. шахм.* די ווײַס; ◇ ~ые стихи́ ווײַסע פערזן; средь ~а дня אינמיטן העלן טאָג; ~ая горя́чка *мед.* דעליריום טרעמענס, שיקרעס־פיבער מ; ~ый хлеб ווײַסברויט ז, בולקע ו; ~ое вино́ 1) ווײַסער ווײַן; 2) *разг. (водка)* א ווײַסע קראָן מ בראַנפן

бельги́||ец *м* = ן־בעלגיער מ; ~йка *ж* ־ס בעלגיערן ו; ~йский בעלגישער

бельё *с* ז גרעט, ז וועש; столо́вое ~ ז טישגרעט; ни́жнее ~ ז לייַבוועש, ז לייַבגרעט; посте́льное ~ ז בעטוועש

бельев||о́й וועש־; ~а́я корзи́на (מצ. ־קערב) ן מ וועשקאָרב

бельмо́ *с* ־ס בעלמע ו; ◇ как ~ на глазу́ ווי א בעל־מע [ווי א דאָרן] אין אויג

бельэта́ж *м стр., театр.* ן מ בעלעטאַזש

бемо́ль *м муз.* ן־ מ בעמאָל

бенга́||лец *м* = ן מ בענגאַליער; ~льский בענגאַלישער; ~льский язы́к בענגאַליש ז, די בענגאַלישע שפּראַך

бензи́н *м* ן מ בענזין; очи́щенный ~ ראַפינירטער בענזין; ~овый בענזין־; *(для бензина)* פאַר [אף] בענזין *после сущ.*; ~овый дви́гатель ן־ מ בענזין־מאָטאָר

бензоба́к *м* ן־ מ ברעזשטאָף־רעזערוואָר

бензозапра́в||очный בענזין־אָנצאַפּ־; ~очная ста́нция בענזין־אָנצאַפּ־פונקט ן־ מ, בענזין־אָנצאַפּ־מאשין ו ־ען; ~щик *м* ־ס בענזין־אָנצאַפּער ן מ

бензоколо́нка *ж* ־ס בענזין־אָנצאַפּ־קאָלאָנקע ו, בענזאָ־ קאָלאָנקע ו ־ס

бензо́л *м хим.* ן מ בענזאָל

бенуа́р *м театр.*: ло́жа ~а א לאָזשע אין בעלעטאַזש

бе́рег *м* 1. ־ן, ־ען מ ברעג; вы́йти из ~о́в אויס־ארויס; держа́ться ~а האלטן* זיך, גיין* פון די ברעג; 2. *(суша)* יאבאָשע ו; сойти́ на ~ אראָפּ־אַרויס* פון דער יאבאָשע [אפן ברעג]

берегов||о́й ברעג־; ~о́й ве́тер ן־ מ יאבאָשע־ווינט; ~а́я охра́на ברעג־וואַך ו

бередúть *несов.* (צע)ריִצן, (צע)יאָטערן; ~ ста́рые ра́ны (צע)ריִצן [(צע)יאָטערן] די אַלטע וווּנדן

бережли́в||ость *ж* שפּאָרזאַמקייט ו, אויסגעריכטקייט ו; ~ый שפּאָרזאַמער, אויסגעריכטער; ~ый хозя́ин א בא־ אויסגעריכטער [א שפּאָר־, לעבאָס אין אויסגעריכטער אין אינטשפּאָרער זאַמער] באַלעבאָס

бе́режн||ый פאָרזיכטיקער, געהיִטער; ~ое отноше́ние к *кому-л.* א זאָרגעוודיקע באציִונג צו עמעצן

берёза *ж* ־ס בעריאָזע ו, בערעזע ו ־ס

берёзов||ик *м* ־ען בערעזע־שוועמל ז; ~ый בערעזע־; בע־ בערעזענער; בערעזענע(ר) *тж. неизм.*; *(из берёзы)* רעזעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая ро́ща ז בערעזע־וועלדל; ~ые дрова́ ־ען בערעזענע האָלץ; ~ая шкату́лка א בערעזענע [א בערעזענע] שקאַטולקע

бере́менеть *несов.* טראָגנדיק, מעובערעס, [טראָגעדיק שוואַנגער] ווערן*

бере́менная שוואַנגערע, טראָגעדיקע, מעובערעסע; она́ бере́менна זי איז מעובערעס, זי איז טראָגעדיק

бере́менност||ь *ж* שוואַנגערשאפט ו, טראָגן ז; у неё после́дние ме́сяцы ~и זי איז אין די הויכע כאדאָשים; она́ на четвёртом ме́сяце ~и זי איז טראָגנדיק דעם פערטן כוידעש, זי איז אינעם פערטן כוידעש

берёста *ж* ן מ בערעסט

берестян||о́й בערעסט־; פון בערעסט *после сущ.*; ~ые гра́моты אופשריפטן אף בערעסט

бере́т *м* ן־ מ בערעט

бере́чь *несов.* 1. *(хранить)* פּאָפּהיטן*, פּאַרהיטן*; ~ пи́сьма היטן* (אָפּ)היטן* [פּאַרהיטן*] די בריוו; ~ та́йну היטן* [האלטן*] א סאָד; 2. *(расчётливо тратить)* שפּאָרן, (אָפּ)־ שונעווען, היטן*; ~ вре́мя צייט שפּאָרן; ~ си́лы שונעווען, היטן*; 3. *(оберегать)* קוקן* אכטונג געבן* (אף); ~ здоро́вье אכטונג געבן* דאָס געזונט [(אָפּ)היטן*]; ~ сы́на פּאָפּהיטן* דעם זון, גוט° אכטונג געבן* אפן זון; ~ся *несов.* היטן* זיך*, געהיט זיך*; *(остерегаться кого-л., чего-л.)* היט זיך! берегúсь! היטן* זיך (פּאַר)

берло́га *ж* ־ן ו (מצ. ־לעכער), הייל ז לאָך; בער־ נאָרע ו, לאָגע ו ־ס *разг.*; 2. *шутл. (о жилище)* דער פּאָדער־

берцо́в||ый *анат.*: больша́я ~ая кость דער הינטער־ שינבוין [גרויסער] שטער; ма́лая ~ая кость דער פּינטער־ שטער שינבוין

бес *м* (מצ. טייוואָלים, טייוולאָנים) ן מ, טייוול שעד; (מצ. שידים), (מצ. דיבוקים) ן מ דיבעק; како́й ~ в тебя́ вселúлся? וואָס פאר א דיבעק איז אין דיר אריִן? ~ нажúвы דער יעצער־, דער יעצערהאָרע ריִך צו ווערן זיך האָרע אָנצופּאַרדינען; ◇ рассыпа́ться ме́лким ~ом כאַנפענען* מיט זײַסע ריִדעלעך; седина́ в бо́роду, а ~ в ребро́ *погов.* די עלטער קומט אָן, און דער יעצערהאָרע טוט זיך זײַנס

бесéд||а *ж* 1. *(разговор)* ־ן מ, ז ־ן גשפּרעך, שמועס; *(интервью тж.)* ־ען אינטערוויו מ; 2. *(собеседование)* דורכפּירן א שמועס ן־ מ; проводúть ~у

бесéдка *ж* ־ס בעסעדקע ו, (גאָרטן־)בייַדל ז ־ער

бесéдовать *несов.* שמועסן, [פּירן א שמועס [א גשפּרעך]; *(брать интервью тж.)* אינטערוויוירן

бесúть *несов.* אראָפּ־אַרויס* אין קאס [אין, אופּברענגען* *(о животном)* זײַן* אויסער זיך; ◇ с жúру ~ся מע־ וועלן* [ניט וויסן* וואָס צו טאָן] פאר וווילטיק שׂונג

бескла́ссов||ый קלאַסנלאָזער; *(тж. неизм.)* אָנקלאַסעווע; ~ое о́бщество קלאַסנלאָזע [אָנקלאַסעווע] געזעלשאפט

бескозы́рка *ж (матросская)* ן־ען מאטראָסן־היטל ז

бесконéчн||о *нареч.* אָן סאָף, אָן אין עק; ~о ма́лая величина́ *мат.* אָן אומענדלעך קליינע גרייס; ◇ ~о благода́рен אומענדלעך דאנקבאר [גרעצלאָז גרעטער]; ~ость *ж* אומענדלעכקייט ו; до ~ости אָן סאָף און אָן אָן עק

бесконéчн||ый 1. אומענדלעכער, ענדלאָזער; 2. *(длинный, долгий)* °לאנגער (שרעקלעך); אָן סאָף און אָן אין עק *после сущ.*; וואָס לאָזט זיך גאָר ניט אויס *после сущ.*;

3. *(чрезвычайный)* גרוי-, אויסערגעווייניל־עכער (אומגעהײַער) ן; ~ое удово́льствие -פֿאַרגע אויסערגעווייניל־עכער גרויס אומגעהײַער אין ן; с ~ой не́жностью -צאַרט אויסערגעווייניל־עכער מיט ן; 4. *разг. (непрекращающийся)* -אײַבי, שטענדיקער קיגערײַען ן; ◇ ~ая деся-ти́чная дробь *мат.* דעצימאַלע ברוכצאָל אין אומענדלעכע

бесконтро́льн||о *нареч.* ~ распоряжáть-ся *чем-л.* זיך* ,שאפן אײַבער עפּעס אָן א קאָנטראָל אף זיך; ~ый -אָנקאָ, אײַלין דער גאָנצער באלעבאָס אײַבער עפּעס טראָליקער

бескоры́стие *с* ן אומײַיגנוציקייט

бескоры́стн||о *нареч.* אומײַיגנוציק; ~о помогáть *кому-л.* העלפן* עמעצן אומײַיגנוציק [אָן אײַיגענעם אינטערעס]; ~ый אומײַיגנוציקער

бескра́йний גרעניצלאָזער, אומענדלעכער

бескро́вный 1. *(бледный)* בלאַסער, בלוט־אָרעמער; 2. *(без пролития крови)* בלוטלאָזער; אָן בלוטפארגיסונג *после сущ.*

бескры́лый אָנפליגלדיקער; אָן פליגל *после сущ.; перен.* אומבאפליגלטער

бесновáться *несов.* זיך* מאָלע־רעציכע, ווילדעווען

беспáлый *(без пальца)* אָן א פינגער *после сущ.; (без пальцев)* אָן פינגער *после сущ.*

беспáмят||ный *разг.* מיט א קורצן זיקאָרן *после сущ.;* вот ~ный! אָט א פארגעסערי!; ~ство *с* ן אָנמאכט, פאר-; впасть в ~ство דאָס באוווסטזין* פארלירן; в ~стве אָן באוווסטזין, אין אָנמאכט פארטראָגן

беспартúйны||й 1. אומפארטיישער; ~е мáссы די אומ-אומפארטיישע מאסן; 2. *в знач. сущ. м* אומפארטיישער מ ..שע

бесперебóйн||ый רעגולערער, אומגעשטערטער; ~ая рабóта машúн די אומגעשטערטע אַרבעט פון מאשינען

бесперéсадочный *ж.-д.* דירעקטער, אומאָפשטיגלעכער

бесперспектúвный -פערספעקטיוולאָז(יק)ער, אויסזיכט־לאָז(יק)ער

беспéчн||о *нареч.* זאָרגלאָז; ~о веселúться זאָרגלאָז(י)קייט ן; ~ость *ж* ן זאָרגלאָז(יק)ער; *(халатность)* -אומפאראַנטוואָרט לעכקייט ן; ~ый זאָרגלאָז(יק)ער, אומבאקימערטער; быть ~ым זיך ניט צולאָזן* צום ארבעט* זיך* זאָרגלאָז(יק); **беспла́нов||ость** *ж* ן פלאַנלאָזיקייט; ~ый אָן א פלאן *после сущ.;* ~ое хозя́йство אומפלאַנירטע ווירטשאפט

беспла́тн||о *нареч.* אומזיסט, אָן געצאָלטע; בעכיינעם *уст.;* ~ый אומגעצאָלטער, אומזיסטער; ~ое обучéние אומזיסטע [אומגעצאָלטע] בילדונג

бесплацка́ртный *(о билете)* אָן א פלאצקאָרטע *после сущ.; (о вагоне)* אָן פלאצקאָרט־ערטער *после сущ.*

бесплóд||ие *с* 1. *мед.* ן אומפרוכפערדיקייט; 2. *(почвы)* ן אומפרוכטבארקייט; ~ный 1. *мед.* אומפרוכפערדיקער; ~ная жéнщина בעזדיטניצע ן־ס אקאָרע ן־ס *разг.;* 2. *(о почве)* אומפרוכטבארער; ~ная пусты́ня א ווילדערניס ן; 3. *(безрезультатный)* פרוכטלאָזער, אומזיסטער, מידבער

бесповоро́тн||о *нареч.* שטענדיק, אָנדגילטיק; ~о решúть באשליסן* אָנדגילטיק; ~ый -שטענדיקער, אָנדגילטיקער דענער

бесподóбн||о 1. *нареч.* וווּנדערפול; 2. *в знач. сказ.;* э́то ~о! דאָס האָט צו זיך קיין גלײַכן ניט!; ~ый *разг.* אויסערגעווייניל־עכער, אויסגעצייכנטער

беспозвоно́чные *сущ. мн. зоол.* מצ .אָנקאָפּבייניערדיקע

беспоко́||ить *несов.* 1. *(нарушать покой)* באָמרויקן, דערקלָ- ניט לאָזן* רוען; *(причинять боль, неудобство)* -פארשאַפן* יעסורים, טשען; 2. *(волновать)* באָמרויקן; э́то меня́ ~ит כ׳האָב דערפון יעסורים, דאָס באָמרויקט מיך; ~иться *несов.* 1. *(волноваться)* באָמרויקן זיך, זיך* האָבן* אײַנגעבראכטן (וועגן) (פון); от сы́на не́ было пи́сем, и роди́тели ~-ились о нём פונעם זון זײַנען ניט געווען קיין בריוו, און די עלטערן האָבן ניט געוווסט וואָס אײַנגעבראכטן וועגן אים; 2. *(утруждать себя)* באָמרויקן זיך, מאטרײַעך זיך* זיך* пожáлуйста, не ~йтесь כ׳בעט אײַך, באָמרויקט זיך ניט! я подниму́, не ~йтесь כ׳וועל אופהייבן, זיצט זיך ניט מאטרײַעך

беспоко́йный 1. *(исполненный тревоги)* אָמרופולער, צערודערטער, אָמרויקער; ~ человéк [א אָמרויקער אין]; ~ сон [צערודערטער פארשוין] אָמרויקער שלאָף; ~ взгляд [באָמרויקט]; 2. *(хлопоты)* ן טירכע מצ. דײַגעס, קלָ- פאר-, באָמרויקן עמעצן [קלאָפּאָט, טירכע] דײַגעס [שאפן* עמעצן (אײַבעריק) פּאָט; простúте за ~о [האָט קיין פאריבל ניט], וואָס איך בין אײַך מאטרײַעך] איך באָמרויק

бесполéзно *нареч.* 1. אָן נוצ(ן), נוצלאָז; ~ трáтить врéмя [אומזיסט (און אומנישט) פאַטערן די צײַט]; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז אומזיסט; спóрить ~ [פירן טענען אַמפּערן זיך האָט קיין; וויקוכים, דיסקוטירן] איז אומזיסט זינען ניט

бесполéзн||ый אומנוצלעכער, נוצלאָזער; *(напрасный)* אומזיסט(יק)ע קויכעס־; ~ая трáта сил -פארשוועדונג

беспóл||ый אומגעשלעכטלעכער; ~ое размноже́ние *биол.* אומגעשלעכטלעכע פארמערונג

беспоря́д||ок *м* 1. ן אומאָרדענונג; отступáть в ~ке אומרען אין אומאָרדענונג* פאַטרעטן*; 2. *мн. уст.* מצ

беспоря́дочн||ый אָן א סיידער, אָן אָרדענונג *после сущ.;* ~ое чтéние כאַאָטישער; ~ая жизнь [אָן אומשטעמלאָזע לייענען אָן א סיסטעם] אין אומשטענדיקע לייענען [אָן א סיסטעם] לעבן

беспоса́дочный אומאָפשטיגלעכער; ~ перелёт [אָן אָפשטעל(ן), אראָפשטיגלעכער אײַרפלי] אומ-אין אײַרפלי

беспóчвенн||ость *ж* ן גרונטלאָזיקייט, אומבאגרינדעטקייט ן; ~ый גרונטלאָזער, אומבאגרינדעטער; ~ые обвинéния אומבאגרינדעטע באשולדיקונגען

беспóшлинный [פון גרענעץ־אָפּצאָל] פרײַער פון פּאָשלינע

беспощáдн||ый אומבערחמנעסדיקער; *(жестокий)* אכ-; ~ая крúтика [ניט־ זיאָריעסדיקער] אומבערחמנעסדיקע קריטיק־שוינענדיקע]

беспрáв||ие *с* ן רעכטלאָזיקייט; *(отсутствие законности тж.)* ן ווילקיר מ; ~ный רעכטלאָז(יק)ער; אָן רעכט *после сущ.*

беспредéльный גרענעצלאָז(יק)ער, אומענדלעכער

беспредме́тный אָבּיעֶקטלאָזער, זאָכלאָזער; ~ спор -אָב יעֶקטלאָזער [זאָכלאָזער] שטרײַט

беспрекосло́вн||о *нареч.* אומדערוויִדערלעך, -אָן דערווי דערוויִדערונגען, אומדערוויִדערלעכער; ~ый אָן דערוויִדערונגען, דערונגען *после сущ.*; ~ое повинове́ние -אומבא אומבאדינגטער; ~ое גענאָרכזאמקײט [פאָלגעוודיקײט]

беспрепя́тственн||о *нареч.* שטערונגען, אָן שטערונגען, אָן מענעוִעסדיקער, אומגעשטערטער; ~ый אָן מענעוִעס

беспреры́вн||о *нареч.* אָן אופהער, אומופהערלעך; ~о лил дождь ס׳האָט אָן אופהער געגאָסן דער רעגן; ~ый אָן אופ-, אומופהערלעכער; ניט אופגעהערט צו גיסן הער *после сущ.*; דורכאנאַנדיקער; אָן אי׳בערײַסן *после сущ.*

беспрста́нн||о *нареч.* אָן אופהער, אומופהערלעך -קעסי׳; דער טעלעפאָן האָט ניט אופ- דער; ~о звони́л телефо́н געהערט קלינגען; ~ый קעסי׳דערדיקער, אומופהערלעכער

беспрецеде́нтный בײַשפיללאָזער, פֿרעצעדענטלאָזער

беспри́быльный אָן רעוועך; אָן רעוועכדיקער; אָן נוצלאָזער *после сущ.*

беспридáнница *ж* א קאָלע אָן נאדן, אן אָרעמע קאָלע

беспризо́рн||ик *м* א פֿאַרוואָרלאָזטער מ ··טע, -פֿאַרוואָרלאָזער; ~ость *ж* וו פֿאַרוואָרלאָזטקײט; ~ый 1. *(заброшенный)* פֿאַרוואָרלאָזטער; אופֿגיכטלאָזער; 2. *(о детях)* פֿאַרוואָרלאָזטער; 3. *в знач. сущ. м см.* беспризо́рник

беспримéрн||ый בײַשפיללאָזער, אויסערגעווײנלעכער; ~ое му́жество מוט בײַשפיללאָזער

беспринци́пн||ость *ж* וו פּרינציפֿלאָז(י)קײט; ~ый -פּרינ ציפֿלאָז(יק)ער; *(о человеке тж.)* אָן פּרינציפֿן *после сущ.*; ~ая пози́ция א פּרינציפֿלאָז(יק)ע פאָזיציע

беспристра́ст||ие *с* וו אָנפּנײַעסדיקײט, וו אָביעקטיוויטעט; ~но *нареч.* אָן פּנײַעס, אָנפּנײַעסדיק; ~ность *ж. см.* беспристра́стие; ~ный אָנפּנײַעסדיקער, -אָביעקטי ווער; ~ное мне́ние אָן אָביעקטיוויטעט מיינונג; ~ный судья́ אָן אָביעקטיוויטער [אָנפּנײַעסדיקער] ריכטער

беспричи́нн||о *нареч.* אָן א גרונט, אָן א סיבה; ~о пла́кать [וויינען אָן א סיבה [אָן א גרונט]; ~ый אָן א סיבה, אָן א גרונט *после сущ.*; ~ая грусть אומדערקלערלעכער א גרונט; ~ый смех אומעט, אומפאַרשטענדלעך געלעכטער, א געלעכטער אָן א גרונט

бесприю́тн||ый 1. *(бездомный)* הײַמלאָזער, אָנהײַמיקער; 2. *(не дающий приюта)* אומהײַמלעכער, -אומגעמיטלע דער אומהײַמלעכער סטעפּ; ~ая степь כער; ~ая нужда́ דיק כאָשכעס

беспробу́дн||ый: ~ый сон טיפֿער שלאָף; *перен.* -איבי קער שלאָף; ~ое пья́нство דאָס אומופהערלעכע שיקערן, דאָס שטענדיקע שיקערײַ

беспро́волочный דראָטלאָזער; ~ телегра́ф דראָטלאָזער טעלעגראַף

беспро́игрышн||ый אומפאַרשפּילירקער; ~ая лотере́я אן אומפאַרשפּילירקע לאָטעריי

беспросве́тн||ый 1. שטאָקפֿינצטערער; ~ая тьма א מורע- 2. *перен.* -הָאָפענונגס, אויסזיכטלאָז(יק)ער; ~ая нужда́ א שרעקלעכער דאַלעס

беспроце́нтный אָנפּראָצענטיקער

беспу́т||ный 1.: ~ный ма́лый ניט קיין געשטעלטער פּאָר- 2. *(развратный)* צעלאָזענער, אויסגעלאָסענער; ~ство *с (разврат)* וו צעלאָזנקײט, וו אויסגעלאָסנקײט מ זנוס

бессвя́зн||ый אומגעבונדענע; ~ая речь אומגעבונדענע [געפּלאָטערטע] רייד

бессемéйный פּאַמיליעולאָזער; אָן א פּאַמיליע *после сущ.*

бессердéч||ие *с*, ~ность *ж* וו האַרצלאָזיקײט, -אכזאָ; אכזאָריעס ז, ריעסדיקײט וו; ~ный האַרצלאָזער, -אכזאָ ריעסדיקער; ~ное обраще́ние א האַרצלאָזע באנעמונג; ~ный челове́к מענטש א האַרצלאָזער מ ־ס, אכזער

бесси́л||ие *с* 1. *(физическая слабость)* קראַפטלאָזיקײט וו; в ~ии אָנמעכטיק אָן קויכעס; 2. *(беспомощность)* אָנמעכטיקײט וו; ◇ полово́е ~ие *мед.* וו אימפּאָטענץ

~ьный 1. *(очень слабый)* קראַפטלאָזער, אָנמעכטיקער; 2. *(беспомощный)* -אומבאהאָלפע אָן קויכעס *после сущ.*; он ~ен помо́чь ער איז ניט אימשטאַנד צו העלפן נער; ~ьный гнев מאַכטלאָזער קאַס [צאָרן]

бессисте́мный סיסטעמלאָזער; אָן א סיסטעם *после сущ.*

бесслáвный רומלאָזער, -שענדלעכער; ~ конéц א מיע- סער סאָף

бесслéдн||о *нареч.* שפּורלאָז; אָן שפּור; он ~о исчéз ער איז נעלעם געוואָרן, ער איז שפּורלאָז פאַרשוווּנדן געוואָרן; ~ый שפּורלאָזער; אָן שפּורן *после сущ.*

бессловéсн||ый 1. *(о животных)* שטומער; 2. *(без слов)* שטומער; אָן ווערטער *после сущ.*; 3. *(безропотный)*: ~ое существо́ א שטומע צונג

бессмéнн||о *нареч.* שטענדיק(בא); אָן א פּאַרבײַט; ~о прослужи́ть два́дцать лет אָפֿדינען צוואַנציק יאָר דורכ- [אָן א פּאַרבײַט [אנאַנד; ~ый אָן א פּאַר-, (בא)שטענדיקער

бессмéрт||ие *с* וו אומשטאַרבלעכקײט; ~ный אומשטאַרב- לעכער

бессмы́сленн||о 1. *нареч.*: ~о улыба́ться נאַריש שמײכ- לען; 2. *в знач. сказ.* אומזיניק (ס׳איז); упо́рствовать ~о ס׳האָט קיין זינען ניט צו אָקשענען זיך; ~ость *ж* זינלאָזי- וו, קײט וו, אומזיניקײט וו, אבסורדישקײט וו

бессмы́сленн||ый 1. *(лишённый смысла)* זינלאָזער; ~ый набо́р слов ווערטער אָן א שום זין; 2. *(нелепый)* אבסורדישער, זינלאָזער, אומזיניקער; ~ый посту́пок א דאָס זינ- זינלאָזער [א צילאָזער]; ~ая жесто́кость טאַט [אומפאַרשטענדלעכע] אכזאָריעס לאָזע; 3. *(выражающий отсутствие мысли)* טעמפּער, נאַרישער; ~ый смех דאָס טעמפּער בליק א נאַרישע געלעכטער; ~ый взгляд

бессмы́слица *ж разг.* מ אומזין, אבסורד

бесснéжный שניילאָזער, אָנשניייקער

бессо́вестн||ый געוויסנלאָזער; אָן געוויסן *после сущ.*; *(беззастенчивый)* אומפאַרשעמטער, פּרעכער; ~ая ложь א פּרעכער [א גראָבער°] ליגן

бессодержа́тельн||ый אינהאלטלאָזער; פּוסטער; ~ая статья́ אן אינהאלטלאָזער [א פּוסטער] ארטיקל; ~ый челове́к א פּוסטע קיילע; א פּוסטער מענטש *разг.*

бессозна́тельн||ый 1.: в ~ом состоя́нии אָן באוווּסטזײַן, אומבאוווּסטזי- ין; 2. *(безотчётный)* -אָנמאכט, פּאַרטראָגן, אינסטינקטיוו־ניקער, ניקער

бессо́нн||ица *ж* וו שלאָפֿלאָז(יק)- קײט; ~ый -שלאָפֿלאָז(יק)ער; אָן שלאָף *после сущ.*

бесспо́рн||о 1. *нареч.* געוויס, אומבאשטרײַטלעך; он ~о прав ער איז געוויס נערעכט; ~о интере́сный אומבא- שטרײַטלעך אינטערעסאַנטער; 2. *в знач. вводн. сл.* געוויס, אומפֿ-, אומבאשטרײַטלעכער, זיכער, אָן סאָפּעק; ~ый פּרעגלעכער; ~ое доказа́тельство אן אומבאשטרײַטלעכער באווײַז

бессре́бренник *м уст.* מ ־עס נעקי־קאפּאימניק

бессро́чный אָנטערמיניקער; אָן א טערמין *после сущ.*; ~ паспо́рт אן אָנטערמיניקער פּאַספּאָרט

бесстра́ш||ие *с* וו שרעקלאָזיקייט; וו געוואָגטקייט; ~ный געוואָגטער, שרעקלאָזער

бесстыдни||к *м разг.* = מ כאָצעף (מצ. כצופים); ~ца *ж разг.* = מ אומלייט, ו ־ס כצופע

бесстыд||ный 1. *(о человеке)* אומפארשעמטער; אָן ביזאָיען *после сущ.; (наглый)* פרעכער, כוצפעדיקער; 2. *(о поступке)* פרעכער, מיעסער; ~ство *с* וו אומפארשעמטקייט

бессчётн||ый אָנצאָליקער; ~ое число́ раз אָן א שיר מאָל

бестáктн||ость *ж* וו אומטאקטישקייט; ~ый אומטאקטי־, טאקטלאָזער, שער

бесталáнный *(бездарный)* טאלאָנטלאָזער

бестенев||óй: ~áя лáмпа שאָטנלאָזער לאָמפּ

бéстия *ж разг.* וו בעסטיע; וו שעלמע; продувнáя ~ דורכגעטריבענער פארשוין

бестолкóвый 1. *(несообразительный)* שמאָלקעפיקער, טעמפער; 2. *(бессвязный)* אומקלארער, געפלאָנטערטער; אָן א טאָלק *после сущ.*

бéстолочь *ж разг.* 1. וו אומזיניקייט; ווי׳סטער פלאָ־, א טעמפער, א פארשטאָפטער קאָפּ; 2. *(о человеке)* טער; מויך

бесфóрменный פאָרמלאָז(יק)ער

бесхарáктерн||ость *ж* וו כאראקטערלאָזיקייט, שוואכווי׳לי־, מיט א שוואכן כאראק־; וו קייט; ~ый כאראקטערלאָזיקער; שוואכווי׳ליקער; *после сущ.;* טער

бесхвóстый אָן א ווייד׳לדיקער, אָנעקיקער; אָן א ווייד׳לדיקער *после сущ.*

бесхи́тростный 1. *(простодушный)* טמי׳מעסדיקער; אָן קונצן, אי׳בערשפיצלעך *после сущ.;* 2. *(незамысловатый)* אי׳נפאכער, פּאָשעטער, אומגעקי׳נצלטער

бесхóзный *(об имуществе)* וי׳רטלאָזער; אָן א באלעבאָס *после сущ. разг.*

бесхозя́йственн||ость *ж* וו אומווי׳רטשאפטלעכקייט; ~ый אומווי׳רטשאפטלעכער, ניט־פראָקטישער; *(неэкономный)* אומווי׳רטשאפטלעכער, ניט־באלעבאָטישער; ~ый человéк א שלעכטער° באלעבאָס

бесцвéтный 1. אָן א קאָליר, פאַרבלאָזער, קאָלי׳רלאָזער; *после сущ.;* ~ газ גאז [פאַרבלאָזער] אָן א קאָלי׳רלאָזער; 2. *перен.* בלאַסער, גרוי׳ער; ~ язы́к א בלאַסע שפראך

бесцéльн||о *нареч.* צי׳ללאָז, צוועקלאָז; ~о броди́ть סטאם אזוי׳ ארומבלאָנקען; ~ый צי׳ללאָזער, צוועקלאָזער

бесцéнн||ый ניט אָפּצושאַצן *после сущ.;* אומשאַצבארער; ~ый друг פרײַנט אומשאַצבארער; ~ые сокро́вища אוי׳צרעס שאַצבארע

бесцéнок *м:* за ~ *разг.* האלב אומזיסט, (בע)כאָצי־ פאר א שיבעש, ־כי׳נעם

бесцеремóнн||о *нареч.* צערעמאָניעס (אי׳בעריקע), אָן גראָב־, לעך; *(нагло)* אזעסדיק; ~ость *ж* וו אזעסדיקייט; ~ый גראָבלעכער; אָן אי׳בעריקע צערעמאָניעס *после сущ.; (наглый)* אזעסדיקער

бесчеловéчн||ость *ж* וו אכזאָריעסדי־, אומענטשלעכקייט, אכזאָריעס־ ז, קייט וו; ~ый אכזאָריעס־, אומענטשלעכער, דיקער

бесчéстить *несов.* שטעלן צו שאנד, בלאמי׳רן

бесчéстный 1. *(о человеке)* ניט־ערלעכער, אומערלע־, כער, אומאָרנטלעכער; 2. *(о поступке)* אומווי׳רדיקער, שענדלעכער, מיעסער

бесчéстье *с* מ אומקאָווענד; ביזאָיען, וו שאנד; *(оскорбление)* באלי׳דיקונג וו ־ען

бесчи́нств||о *с* ז העפקי׳רעס, ־ן וו, מ העפקערטאט; твори́ть ~а מעסים־טאטים, באגיין* מעסים* ווי׳לדע באגיין*; ~овать *несов.* ווי׳לדעוועז, בויאָנעוועז

бесчи́сленн||ый ניט אי׳בערצוציילן; אָנצאָליקער *после сущ.;* ~ое мно́жество א מענגע, אָן א שי׳ר

бесчу́вственн||ость *ж* 1. *(неспособность чувствовать)* וו אומפי׳ליקייט; 2. *(бессердечие)* וו קאָלטקייט; האַרצלאָ־, וו זיקייט, וו האַרטהארציקייט; ~ый 1. *(неспособный чувствовать)* אומפי׳ליקער; *(без сознания)* פארכאָלעשטער; *(без сознания)* אָן באוווּסטזיין, אין אָנמאכט *после сущ.;* 2. *(равнодушный)* קאָלטבלוטיקער, קאָלטהארציקער; *(бессердечный)* האַרטהארציקער, האַרצלאָז(יק)ער

бесчу́встви||е *с* 1. *(потеря сознания)* ז כאלאָשעס, ביז פארלי׳רן פארטראָגנקייט וו, פארכאָלעשטקייט וו; до ~я דאָס באוווּסטזיין; 2. *(равнодушие)* וו קאָלטבלוטיקייט; *(бессердечие)* וו האַרצלאָזיקייט

бесшабáшный העפקערדיקער, צעכראָסטעטער; ~ гуля́ка מ ־ען, לעב־יונג מ ־ען, העפקער־יונג מ ־ען

бесшу́мный שטי׳לער, (געי)רוישלאָזער

бéта-лучи́ *мн. физ.* מצ. בעטא־שטראלן

бетóн *м* מ בעטאָן; ~и́ровать *несов.* בעטאָני׳רן; ~ный 1. בעטאָן־; בעטאָן־זאוואָד מ ־ן; 2. *(из бетона)* בעטאָנענער; ~ные пли́ты בעטאָנענע פלי׳טעס

бетономеша́лка *ж* מ ־ס בעטאָן־(פאר)מישער

бечевá *ж* מ ־ן קאנאָט

бечёвка *ж* ז ־ער שטריקל; *(тонкая)* מ ־ן שפאגאָט

бéшенство *с* 1. *(болезнь)* וו הידראָפאָביע; דאָס ווי׳לדע מעשוגאָס *разг.;* 2. *(неистовство)* ו רעצי׳כע; приводи́ть в ~ ארי׳נברענגען* אין דער רעצי׳כע; приходи́ть в ~ ארי׳נ־פאלן* אין דער רעצי׳כע

бéшен||ый 1. *(о животных)* מעשוגענער; 2. *(неистовый)* מוי׳רדי־, אומגעצוימטער, ווי׳לדער; 3. *(чрезмерный)* א מוי־ קער, גוואלדיקער, אומגעהי׳ערער; ~ая ско́рость רעדיקע [גוואלדיקע, אומגעהי׳ערע] שנעלקייט; ◇ ~ые де́ньги גרינג אָנגענקומען געלט

биатлóн *м спорт.* מ ביאטלאָן

библе́йский ביבל־, ביבלישער

библиóграф *м* מ ־ן ביבליאָגראף; ~и́ческий ביבליאָגראַפישער

библиогра́фия *ж* וו ביבליאָגראַפי׳ע

библиоте́к||а *ж* ז ־ן ביבליאָטעק; ~арь *м* מ ־ס קער; *(о женщине)* ביבליאָטעקערן וו ־ס

библиоте́чный ביבליאָטעק־; ~ каталóг ־קאטאלאָג מ ־ן

библиофи́л *м* מ ־ן ביבליאָפי׳ל, = מ ביכער־ליבהאָבער

би́вень *м* (מצ. ..ציין) מ שטוי׳סצאָן

бигуди́ *мн.* מצ. ביגודי׳, לאָקן־וויקלערס

бидóн *м* מ ־ען קענדל, ז ־ער בידאָן

бие́ние *с* ז קלאפן; ~ пу́льса וו פולסי׳רונג; ~ се́рдца ז דער פולס פוגעם לעבן; ◇ ~ жи́зни ז האַרצקלאפן

би́знес *м* = מ ־ן ביזנעס, ז ־ען געשעפט

бизнесме́н *м* מ ־ען, ־ער ביזנעסמען

бикфóрдов: ~ шнур מ ביקפאָרד־(צינד)שנור

биле́т *м* מ ־ן בילעט; железнодоро́жный ~ (אי׳זן)באָן־; партийный ~ מ ־ן פארטי׳־בילעט; пригласи́тельный ~ וו אי׳נלאדונג; экзаменацио́нный ~ מ ־ן בילעט אין טעאטער; ~ы в теа́тр ז׳אמען־בילעט מ ־ן

билетёр *м* מ ־ן בילעטיאָר

биле́тн||ый =ביל֫עטן; ~ая ка́сса ז ־ס ביל֫עטן־קאסע

биллио́н *м* ־ען מ ביל֫יאָן

биль я́рд *м* ־ען מ ביליאַרד

бино́кль *м* ־ען מ ביינאָקל; театра́льный ~ ־טעאַטער־ ־ביינאָקל מ ־ען

бино́м *м мат.* ־ען מ בינאָם

бинт *м* ־ן מ בינט, ז ־ס בינדע; ~ова́ть *несов.* -פאר באנדאזשירן, בינטעווען

биографи́ческий ביאָגראַפישער

биогра́фия *ж* ז ביאָגראַפיע

био́лог *м* ־ן מ ביאָלאָג; ~и́ческий ביאָלאָגישער

биоло́гия *ж* ז ביאָלאָגיע

био́ника *ж* ז ביאָניק

биото́ки *мн.* מצ. ביא־שטראָמען

биофи́зика *ж* ז ביאָפיזיק

биохи́мия *ж* ז, ביאָכעמיע ז ביאָכימיע

бипла́н *м ав.* ־ען מ ביפלאַן

би́рж||а *ж* ־ס ז בירזשע; игра́ть на ~е פארנעמען* אַרבעטס־ ־ביר֫זשע ז ־ס זיך מיט בירזשע־ספעקוליאַציעס; ◇ ~а труда́ בירזשע־אָפּפּאראַציע ז ־ס בירזשע־מאכינאַציע; (*спекулятивная и т. п.*) ־ס ז בירזשע־מעקלער מ ־ס ~о́й ма́клер

бирма́н||ец *м* = מ בירמאַנער; ~ка *ж* ־ס ז בירמאַנקע, ־ский בירמאַנישער; ~ский язы́к ז בירמאַנישע שפּראַך

бирюз||а́ *ж мин.* מ טערקיז, טערקיז; ~о́вый 1. (*из бирюзы*) טערקיזענער, טערקיזענער; 2. (*о цвете*) טערקיז־ טערקיזקאָליריקער, קאָליריקער

бирю́льки *мн.*: игра́ть в ~ *перен.* פארנעמען* זיך מיט נאָרישקייטן [מיט פּוסטע זאכן]

бис *межд.* ביס; исполня́ть на ~ ביסירן*; ארויסטרעטן* אף ביס

би́сер *м собир.* מצ. גלאָזפערל; вышива́ть ~ом -אויס גלאָזפערל [שטיקן] מיט גלאָזפערל; ◇ мета́ть ~ пе́ред сви́ньями [שטיין]; ~ный* פערל פאר כאזירים; ~ный גלאָזפערלענער; פון גלאָזפערל *после сущ.*; ◇ ~ный по́черк פּערל־קסאוו, מ פּערלדיקער קסאוו

биси́ровать *сов. и несов.* ביסירן, ביס אף ארויסטרעטן*

бискви́т *м* ־ן מ ביסקוויט; ~ный =ביסקוויט; ~ное пиро́жное = ז ביסקויט־פּיראָזשנע

биссектри́са *ж мат.* ־ס ז ביסעקטריסע

би́тва *ж* ־ן ז שלאכט

битко́м: ~ наби́тый פולגעפראָפּטער, פול אָנגעפראָפּטער

битО́к *м кул.* ־ן מ קלאָפּס; (מצ. ביטקעס) ביטאָק *разг.*

би́т||ый 1. געשלאָגענער; 2. (*о посуде и т. п.*) -צע בראָכענער; צעקלאַפּטער, (*треснувший*) געטרעשטשעטער, אָנגעשפּאָלטענער; ◇ ~ая пти́ца אויסגעס געקויעלטע; ~ый час [א קלעכיקע] שאָ א הונדערט ווילע [א גוטע]; (*долго*) [צייט]

бить *несов.* 1. (по *дат.*, в *вин.*) (אין) קלאפן; 2. (*избивать*) שלאָגן*, קלעפ*, געבן*; 3. (*побеждать*) שלאָגן*, דערלאַנגען דעם סוינע קלעפ; ~ врага́ צעשמעטערן, קלאפן; 4. (*зверя*) שיסן* (אף), פארנעמען* זיך מיט געיעג; (*скот*) קויילען*, שעכטן*; (*птицу*) קויילען; 5. (*стрелять*) שיסן*; ~ ме́тко טרעפלעך שיסן*; ~ ми́мо це́ли דורכלאָזן* [פארפעלן], גראָד ניט טרעפן*; 6. (*посуду и т. п.*) ברעכן(צע)*; 7.: ~ в колоко́л אין קלינגען* גלאָקן; ~ в бараба́н אין פויק, קלאפן פּויקן; ~ трево́гу, ~ в наба́т אלייארמירן, אופהייבן* אן אלאַרם שלאָגן* טרע-, וואָגע; ~ зо́рю סיגנאליזירן צום אופשטיין; 8.: ~ ма́сло בוימלען* זיך מיט (בלויז) דעם עפּעקט; ~ наверняка́ אף אן אײַזערנער בריק גיין*; ~ в одну́ то́чку פּינטל צילן אין איין ציל; ~ по *чьему-л.* карма́ну קעשענע זיך צו עמעצנס

битьё *с* 1. (*побои*) ז שלאָגן, דאָס געבן קלעפ; 2. (*посуды и т. п.*) ז ברעכן(צע)

би́ться *несов.* 1. (*сражаться*) זיך קעמפן, שלאָגן* זיך; 2. (о *вин.*; *ударяться*) (אין) זיך שלאָגן*; ~ голово́й об сте́нку מיטן קאָפּ אין (דער) וואנט שלאָגן* זיך; 3. (*разбиваться*) ברעכן* זיך; 4. *перен.* מאַטערן זיך; ~ над реше́нием зада́чи מאַטערן זיך [ברעכן* זיך דעם מויח] באם לייזן די אופגאבע; ◇ ~ как ры́ба об лёд ≅ פארשוואַרצט אויסגעריסן, וועלן* (גוט) וועלן*; ~ об закла́д -(פאר) גיין* אין געווינען, וועטן* זיך

битю́г *м* = ז ־ן מ ביטיוג *разг.*

бифште́кс *м кул.* ־ן מ ביפשטעק(ס)

бич *м* 1. ־ן מ ביטש; 2. *перен.* ז פלאָג

бичева́ть *несов.* 1. שמיסן*, בײַטשלען; 2. *перен.* שטארק שארף ארויסטרעטן* (קענען), שטורעמען, טאַדלען

бла́р||о[1] *с* 1. ז ווילזין, ז ווויל; наро́дное ~о דאָס לע-, צוגונסטן, צום ווילזין פונעם פּאָלק; на ~о ווילזין; 2. *мн.* ז גוטס; материа́льные ~а מאטע- רײַעל גוטס; земны́е ~а מצ. אויל־עמהאָזעס; ~а жи́зни מצ. לעבנס־טײַנוגים, לעבן־פארגעניגנס. ◇ всех ~! אלעס בעסטעס!; счита́ть за ~о האלטן* פאר א גליק; ни за каки́е ~а (в ми́ре)! פאר קיין שום גוטס אין דער וועלט מע זאָל מיך אָפּגיליטן (ניט)

бла́го[2] *союз разг.* ביפראָט נאָך, אז

благове́рн||ый *шутл.*: мой ~ый מײַן באשעפטער; моя́ ~ая מײַן פלוינעסטע, מײַן באשעפטע

благови́дн||ый פּײַנער, אָנשטענדיקער; ◇ под ~ым предло́гом אונטער א פאַסיקן אויסרייד

благово́н||ие *с* 1. מ דופט, מ ווילגערוך, אראָמאַט מ ־ן; 2. *мн.* (*вещества*) דופ-; ~ный אראָמאַטישע שטאָפן, אראָמאַטישער, טיקער

благовоспи́танный דערציִונענער, גוט°, ווילדערציִונענער

благовоне́ние *с* ז עשר־פורכט, מ פיעטעס (°גרויס), יראס־האָוועד מ

благовоне́ть *несов.* (перед *тв.*) פארעשן, °גרויס האָבן* באציִען* זיך מיט פיעטעס [דערעשרעץ] (פאר)

благодар||и́ть *несов.* (*ва*)דאנקען); ~и́ вас! -(בא) איך דאנק אײַך!; א דאנק אײַך!

благода́рность||ь *ж* 1. (*чувство*) ז דאנקבארקייט; глубо́кая ~ь טיפע דאנקבארקייט; с ~ью מיט דאנקבאר-, דאנק־ קײט, דאנקבאר; 2. (*выражение признательности*) ־ן מ אויסדרוק; не сто́ит ~и ניטאָ פאר וואָס צו דאנ- ניט; 3.: объяви́ть ~ь דערקלערן דאנקבארקייט, -אויס- דריקן א דאנק

благода́р||ный דאנקבארער; быть ~ным זײַן* דאנקבאר

БЛА

~ная тéма א דאנקבארע טעמע; ◇ óчень вам ~ен, ~на (איך בין אײַך) זײער דאנקבאר, א גרויס דאנק אײַך

благодаря́ *предлог с дат. п.* אדאנק; ~ случáйности אדאנק דעם, וואָס צופעליקײט

благода́тный געבענטשטער; ~ край א געבענטשט לאנד; ~ дождь א מעכטיקער [א דערפרישנדיקער] רעגן

благода́ть *ж в знач. сказ.* א מעכטיע; какáя ~! סאָראַ!

א מין גאַניידן (ס׳איז)! כּיעס!

благоде́нств||ие *с уст.* מ וווילשטאנד, ז וווילזײן; ~овать *несов.* [אין שפּע, גליקלעך] לעבן גוט°

благоде́тель *м уст.* (מצ. באלע־טוּוועט) מ באלטויוט, =מ וווילטוער; *ирон.* מ־עס באלטויועניק, -באגלי

благодея́ние *с* ־ן מ וווילטאט; *мн.* מצ. מיסים־טוּיוועט, גוטע מיסים

благодýшн||ый וויכמוטיקער; גוטמוטיקער; ~ое настрое́ние אן אופגעלייגטע שטימונג

благожела́тельный פרײַנטלעכער; *(об отзыве и т. п.)* גינסטיקער

благозву́ч||ие *с* מ וווילקלאנג; *лингв. тж.* ו אייפאָניע; ~ный וווילקלינגעודיקער, וווילקלינגענדיקער; *лингв. тж.* אייפאָנישער

благ||о́й[1] *уст.* °גוטער; ~ие наме́рения [בעסטע] גוטע°; ~áя мысль [אײַנפאל] א גוטער° געדאנק, א גוטע° [א גליקלעכע] אידיי

благ||о́й[2]: крича́ть ~и́м ма́том מאכן קוילעס, שרײַען* אף קוילע־קוילעס, ווי א געקוילעטער שרײַען*

благонадёжн||ость *ж уст.* די פאָליטישע אומפארדעכ־; דאָס פאָליטישע קאָשערעס, טיקײט באגליב־; ~ый *уст.* קאָשערער, אומפארדעכטיקער; *ирон.*

благонаме́ренный *уст.* וווילגעזאָנענער

благообра́з||ие *с уст.* מ האדרעס־פאָנעם; ~ный *уст.* מיט א האדרעס־פאָנעם; האדרעספאָנעמדיקער *после сущ.*

благополу́ч||ие *с* ז וווילזײן; *(довольство)* מ וווילשטאנד; *(счастье)* ז גליק; ~но *нареч.* בעשאָלעם; קעשורע; ~но доéхать בעשאָלעם דערפאָרן*; всё обстои́т ~но אלץ איז קעשורע [אין אָרדענונג]; опера́ция прошла́ ~но די בע־, גוטער°; אָפעראַציע איז דורכגעגאנ(גען) גוט°

благоприобре́тенный דערוואָרבענער, אײַנגעשאפענער

благоприя́тн||ый גינסטיקער; ~ый моме́нт א גינסטיקע בא־; ~ые усло́вия מ מאָמענט גינסטיק; שאס־האקוישער; ~ый отве́т, о́тзыв א גינסטיקער [א גוטער°] ענטפער, אָפרוף

благоприя́тствов||ать *несов. (дат.)* (פאר*) גינסטיק זײן*; обстоя́тельства ему́ ~али די אומשטאנדן זײנען געווען גינ־; кли́мат ~ал его́ выздоровле́нию דער קלימאט האָט מיטגעווירקט, ער זאָל געזונט ווערן

благоразу́м||ие *с* מ פארשטאנד; *(рассудительность)* בא־ז דאָכטונג, ו באטראכטקײט; ~но *нареч.* °קלוג (גאנץ), °זייער קלוג; он ~но удали́лся ער איז ניט געווען קיין נאר און איז אוועקגעגאנ; де́йствуй ~но! טו מיט סייכל [מיט פארשטאנד]!; ~ный °קלוגער (גאנץ); באטראכטער; ~ный сове́т °אייצע גאנץ קלוגע; א ~ный челове́к באטראכטער פארשוין; он был доста́точно ~ен, что́бы уйти́ ס׳האָט אים געקלעקט סייכל אוועקצוגיין [ער זאָל אוועקגיין]

благоро́дн||о *нареч.* אידלמוטיק; поступи́ть ~о באגיין* [אידלמוטיק זיך גרויסמוטיק]; ~ый 1. אידלמוטיקער, הויכמו־, גרויסמוטיקער; *(великодушный тж.)* נאָבעלער; ~ый посту́пок [א נאָבעלער] אן אידלמוטיקער טיקער; 2. *(изящный, тонкий)* אידעלער, ראפינירטער; 3. *(дворянский)* אדלשטאמיקער; 4. *в знач. сущ. м уст.* אדל־לײט (מצ.) מ אדלמאן; ◇ ~ые мета́ллы אידל־מעטאלן מצ.

благоро́дство *с* ו אידלקײט, ו נאָבלקײט; *(великодушие)* מ גרויסמוט, מ אידלמוטיקײט, ו מוטיקײט ו

благосклóнн||о *нареч.* (וויל)נעיגינט, וויליק, גוטגינסטיק; ~о вы́слушать *кого-л.* אויסהערן עמעצן (וויל)נעיגט; ~о приня́ть *кого-л.* וויליק אופנעמען* עמעצן; относи́ться ~о к *кому-л.* גוטגינסטיק [וווילגענייגט] צו עמעצן* זײן*; ~ость *ж* ו וווילגעניגטקײט; ~ый וווילגעניגטער; ~ое отноше́ние א גוטע° באציונג [א וואָרע־ מער]; ~ый взгляд גוטגינסטיקער בליק אופנאם

благослове́н||ие *с* ו בראָכע, ו בענטשונג; с ~я *кого-л. шутл.* מיט עמעצנס האסקאָמע, מיט עמעצנס צושטימונג

благослове́нный געבענטשטער

благослов||и́ть *сов.*, ~ля́ть *несов.* 1. בענטשן; 2. *(одобрить)* (אף) געבן* די בראָכע

благосостоя́ни||е *с* מ וווילשטאנד; рост материа́льного ~я דאָס שטיגן פונעם מאטעריעלן וווילשטאנד

благотвори́тель *м* (מצ. באלע־צדאָקע) מ באל־צדאָקע, פילאנטראָפ מ ־ן, נאדוועץ (מצ. נאדוואָנים); ~ность *ж* ו פילאנטראָפיע, ו צדאָקע, ו וווילטעטיקײט; ~ный מיט פילאנטראָפישע, וווילטעטיקער; с ~ной це́лью צדאָקע־; צילן

благотво́рн||ый גוטגינסטיקער, °גוטער; ~ое влия́ние די גוטע° פולע, די גוטע° [די גוטגינסטיקע] ווירקונג

благоустро́енный *(о городе)* וויל־אײַנגעאָרדנטער; *(о доме, о квартире)* מיט (אלע) באק־; קאָמפאָרטאבעלער *после сущ.*

благоустро́йств||о *с* ו וויל־אײַנאָרדענונג; рабо́ты по ~у го́рода די אַרבעטן פאר דער וויל־אײַנאָרדענונג פון דער שטאָט

благоуха́н||ие *с* מ, דופט, מ וווילגערוך; ~ный וווילשמעקנדיקער, דופטיקער, שמעקעדיקער

благоух||а́ть *несов.* שמעקן (°גוט), דופטן; ~а́ющий שמעקעדיקער, אראָמאטישער, דופטיקער

блаже́н||ный 1. *(счастливый)* גליקלעכער (העכסט), אידערגליקלעכער שמייכל א גליקלעכער; ~ная улы́бка 2. *(глуповатый)* נארישעווילע(ר), טאמעווילע(ר) *тж. неизм.*; ~ство *с* גליק העכסטע, דאָס העכסטע גליק זיך גרעסטער, טיפע; ◇ быть на верху́ ~ства געפינען זיך אין זיבעטן הימל*

блаже́нствовать *несов.* געניסן*, זײַן* העכסט גליקלעך גרויס° טיפע

блажь *ж разг.* מ שיגאָן, ז מעשוגאס; на него́ нашла́ ~ ס׳איז אים אָנגעקומען דאָס מעשוגאס [דער טראָנץ]

бланк *м* ־ן מ בלאנק; телегра́фный ~ א טעלעגראָפישער בלאנק; запо́лнить ~ פארפילן א בלאנק

блат[1] *м разг.* ו פּרוֹטעקציע, ו באקאַנטשאפט; у него́ там есть ~ ער האָט דאָרט א האנט [א צאָל]

блат[2] *м (жаргон воров)* ז העַנטשקע־לאָשן

блатн||о́й: ~о́й язы́к, ~áя му́зыка *см.* блат[2]

бледне́ть *несов.* 1. בלאס [בלייך] ווערן*; 2. *(перед чем-л.)* ניט אָנוען* זיך (אנקעגן)

бледноли́цый בלאָסגעזיכטיקער

бле́дн||ость *ж* 1. ו בלאָסקייט, ו בלייכקייט; 2. *(невыразительность)* ו פֿאַרבלאָזיקייט, ו בלאָסקייט; ~ый 1. בלאָסער, בלייכער; 2. *(невыразительный)* בלאָסער, גרויער

блёклый *(увядший)* פֿאַרוועלקטער; *(тусклый)* -אָפֿגע, בליאקעוועטער°, טונקלער°

блёкнуть *несов. (увядать)* פֿאַרוועלקט ווערן*, וועלקן; *(тускнеть)* [בלאָסער] ווערן* טונקל°

блеск *м* 1. מ בלאַנק, מ בליאסק, מ גלאַנץ; ז בלאַנקען, ז בלישטשען; 2. *(роскошь)* ו פּראַכט, ו פּרעכטיקייט, ו גרויסאַרטיקייט; 3. *(яркое проявление чего-л.)* מ גלאַנץ; ~ ума́ דער גלאַנץ פון טיפֿן סייכל; ◇ с ~ом גלעַנצנדיק; во всём ~е אין פּולן גלאַנץ, אין פּולער פּראַכט

блесна́ *ж* ז ־ען לאָקערל

блесну́||ть *сов.* 1. *однокр.* א בליץ טאָן*, א בלאנק טאָן*; 2. *(тв.; отличиться)* (מיט) א גלאַנץ טאָן*; 3. *(мелькнуть)* אויפבליצן; у меня́ ~ла мысль בא מיר האָט אויפגעבליצט אַ געדאַנק

блесте́ть *несов.* 1. בלישטשען, בלאַנקען; בליאסקען; *(сверкать)* שימערן, פּונקלען; *(светиться)* לויכטן*; 2. *(тв.; отличаться)* (מיט) גלאַנצן; он не бле́щет умо́м צו קלוג גייט אים; קיין אידעריקער כאָכעם איז ער ניט נאָר אַ נעדאַנק

блёстки *мн.* 1. *(украшение)* פּליטערלעך מצ.; 2. *(светящиеся точки)* שטערן־פונקען מצ.; *перен.* אויפבליצן מצ.; ◇ ~ остроу́мия פֿון שאַרפֿזין אויפבליצן

блестя́щий 1. בלאַנצנדיקער, בלישטשענדיקער, גלאַנצנ-; 2. *(роскошный)* פּרעכטפולער, פּראַכטפולער, גרויסאַרטיקער; 3. *(замечательный)* גלעַנצנדיקער, אויסגע-, צייכנטער; ~ ора́тор רעדנער אין אויסגעצייכנטער; ~ успе́х א גלעַנצנדיקער דערפֿאָלג

блеф *м* מ בלאַף

бле́ять *несов. (об овцах)* מעקען; *(о козах)* בעקען

ближа́йш||ий 1. דער נאָענטער, דער סאָמע נאָענטער; в ~ем бу́дущем אין דער נאָענטסטער צוקונפֿט; ~ий друг [דער סאָמע נאָענטער] דער נאָענטסטער פֿרײַנט; 2. *(непосредственный)* דירעקטער; при ~ем уча́стии מיטן דירעקטן אָנטייל; 3. *(более точный)* נעַנטערער, נעַנויערער; при ~ем рассмотре́нии [גענוי-] באם נעַנטערן אָנטראַכטן

бли́жн||ий 1. נאָענטער°; ~им путём מיט א נאָענטן° וועג; 2. *в знач. сущ. м уст.* מ ־ן מיטמענטש

близ *предлог с род. п.* נעבן; לעבן *уст.*; לעם *разг.*

бли́зит||ься *несов.* נאָענטער, דערנעַנטערן זיך [נעַנטערן]; вре́мя ~ся к десяти́ ס׳איז שוין באלד צען; зима́ ~ся к концу́ ס׳איז שוין באלד אויס ווינטער (אזייגער)

бли́зкие *в знач. сущ. мн. (родственники)* נאָענטע מצ.

бли́з||кий 1. *(о расстоянии)* נאָענטער°, ניט־ווײַטער; *(близлежащий тж.)* שכייניקער; 2. *(во времени)* נאָענטער°, באַלדיקער, ניט־ווײַטער; ~кое бу́дущее [ניט־ווײַטע] צוקונפֿט; ~кий отъе́зд אָפּפאָר, דער באַלדיקער אָפּפאָר; она́ была́ ~ка́ к о́бмороку דאָס; זי איז שיר ניט געקאַלעשט; 3. *(связанный родством, дружбой)* נאָענטער°; ~кий ро́дственник קרובֿ נאָענטער°; ~кий друг פֿרײַנט נאָענטער°; 4. *(похожий)* נאָענטער°, ~кие взгля́ды אָנשויונגען [עולעכטע]; ~кий к оригина́лу צום אָריגינאַל [עולעכטער] נאָענטער°; ◇ ~кие отноше́ния 1) *(дружеские)* [פרײַנטלעכע] נאָענטע° 2) *(любовная связь)* [נאָענטע] באציִונגען; ~ко 1. *нареч.* נאָענט°; ~ко подойти́ к *кому-л.*, к *чему-л.* צו עמעצן, צו עפּעס נאָענט°; ~ко познако́миться [גוט°] באקענען זיך נאָענט°; 2. *в знач. сказ.* ניט ווײַט, נאָענט; до села́ уже́ ~ко ביזן דאָרף איז שוין ניט ווײַט; до утра́ ~ко [ניט ווײַט] נאָענט; ביז אינדערפרי איז ניט ווײַט [איז שוין ניט לאנג צו ווארטן]

близлежа́щий שכייניקער°, דערבײַקער, נאָענטער°

близнецы́ *мн.* צווילינג מ ־ען, פּאָרל ז ־ען

близору́кий *прям. и перен.* קורצזיכטיקער

близору́кость *ж прям. и перен.* ו קורצזיכטיקייט

бли́зость *ж* ו נאָענטקייט; *(сходство тж.)* ו ענלעכקייט

блик *м* מ ־ן שײַנפּלעק; со́лнечные ~и זונישע שײַנ-פלעקן

блин *м* מ ־ען בלין; ◇ пе́рвый ~ ко́мом דער ערשטער קוילעטש, דער ערשטער קוילעטש קומט ארויס ניט גערעטן איז שטענדיק מיט א כיסאָרן

блинда́ж *м воен.* מ ־ן בלינדאַזש

блúнчики *мн. (ед.* блúнчик *м)* בלינצעס מצ.; בלינטשי- *разг.* קעס מצ.

блиста́тельный *см.* блестя́щий 2, 3

блиста́||ть *несов.* 1. גלאַנצן, פּונקלען; 2. *(тв.)* (מיט) גלאַנצן; ◇ они́ ~ли своим отсу́тствием *ирон.* זייער, אָפּוועזנהײט האָט זיך אַלעמען געוואָרפן אין די אויגן זינען בעקיוונדיק [דעמאָנסטראַטיוו] ניט געקומען

блок[1] *м (грузоподъёмное устройство)* מ ־ן בלאָק

блок[2] *м* 1. *(партий, государств)* מ ־ן בלאָק; ~ коммуни́стов и беспарти́йных דער בלאָק פון קאָמוניסטן און אומפּארטיישע; 2. *стр., тех.* מ ־ן בלאָק

блока́д||а *ж* ו ־ס בלאָקאַדע; экономи́ческая ~а דורכרײַסן* די עקאָנאָמישע בלאָקאַדע

блоки́ровать *сов. и несов.* בלאָקירן

блокиро́вка *ж ж.-д.* ו בלאָקסיסטעם

блокно́т *м* מ ־ן בלאָקנאָט; נאָטיצביכל ז ־ער

блонди́н *м* מ ־ען בלאָנדין; ~ка *ж* ו ־ס בלאָנדינקע

блоха́ *ж* (מצ. פלייִ) ו פלוי

бло́чн||ый *стр.* בלאָק(ן)־; ~ый дом א הויז פון בלאָקן; ~ое строи́тельство ו בלאָקבויונג, בויונג פון גאנצע בלאָקן

блоши́ный: ~ уку́с דער ביס פון א פלוי

блуд *м уст.* מ זונוס, ניעף

блу́дный: ~ сын בעל סוירער; וויִדערשפּעניקער זון אומוירע

блужда́ть *несов.* 1. *(скитаться)* בלאָנקען (אום)-, (אום)בלאָנדזשען, אומטראָגן* זיך; 2. *(о взгляде, глазах)* דז(ש)ען; *(в поисках дороги тж. перен.)* וואַנדערן

блужда́ющ||ий בלאָנדז(ש)נד(יק)ער; ~ий взгляд בלאָנדז(ש)נדע זומפּ-פּייערלעך־; ~ая по́чка *мед.* ו ־ן וואַנדער־ניר

блу́з||а *ж* ו ־ס בלוזע, העמדל ז ־עך; ~ка *ж* ו ־ס בלוזקע

блю́дечко *с см.* блю́дце

блю́до *с* 1. *(посуда)* טעלער° (א גרויסער); *(овальное)* מ סקעס.. פּאָלומיסקע; 2. *(кушанье)* (מצ. מיכלים); *(горячее)* ז ־ן געקאָכטס; 3. *(одно из куша-*

ний, составляющих обед и т.п.) ן־ ז געריכט; обе́д из трёх блюд א מיטיק פון דרײ געריכטן

блю́дце *с* ן־ ז שאָל

блюсти́ *несов. (соблюдать)* *אָפּהיטן; *(охранять, беречь)* שטיין* אף דער וואך, (זון) *אָפּהיטן

блюсти́тель *м:* ~ поря́дка דער האושגאָכע־געבער אף דער אָרדענונג

бля́ха *ж* ־ער ז בלעכל; *(носильщика и т.п.)* זשעטאָן מ ־ען

боб *м* מ באָב; *мн.* בעבלעך מצ.; ◇ оста́ться на ~а́х בלײבן* בא גאָרניט [באם נאר]

бобёр *м (мех)* מ ביבער, ביבער־פוטער

бобо́в||ый 1. באָב־; ~ый стручо́к ן־ ז באָבשויט; ~ые культу́ры מצ. באָב־פלאנצונגען; 2. *в знач. сущ. мн.* מצ. באָב־געוויקסן

бобр *м зоол.* מ ־ס ביבער; ~о́вый ביבערנער; ~о́вый воротни́к א ביבערנער קאָלנער; ~о́вый мех ביבער מ, בער־פוטער מ

бобы́л||ь *м:* жить ~ём *разг.* לעבן אײנזאם [עלנט, אָן א פאמיליע]

бог *м* (מצ. געטער) מ גאָט; ◇ ~ зна́ет что 1) וועט ווייסט [גאָט וויסט] וואָס; 2) דער רוֹעך וויסט וואָס; изба́ви ~а!, не дай ~а! באהיט(ע) גאָט!; сла́ва ~у א דאנק גאָט, גאָט צו פּאַרדאָנקען

богате́ть *несов.* ניסאָשער ווערן*, ריך ווערן*

бога́тств||о *с* 1. מ ־ס רײַכקײט, אשירעס ז, רײַכטימער מצ.; 2. *(роскошь, великолепие)* מ ־ס רײַכקײט, פּראַכט, פּרעכטי- ז; 3. *обычно мн.* רײַכטימער מצ.; приро́дные ~а אײבער- ז; 4. *(обилие, многообразие)* דער אײבערפלוס מ, פלוס מ, ־ס רײַכקײט; ~о впечатле́ний פון אײנדרוקן; ~о языка́ די רײַכקײט פון דער שפּראַך

бога́т||ый 1. רײַכער; *(роскошный тж.)* גרויסאַרטיקער; ~ый колхо́з א רײַכער קאָלווירט; ~ый урожа́й א רײַכע געראָטענישן; э́тот край ~ леса́ми אָט דער קאנט איז ריך אין וועלדער; 2. *в знач. сущ. м* נאָגיד מ (מצ. נעגידים), רײַכער מ ־כע; ◇ чем ~ы, тем и ра́ды *(об угощении)* האָט קיין פאַריבל ניט, ס׳וואָלט געמעגט זײַן א שענערער קיבעד

богаты́рск||ий 1.: ~ий э́пос מ גיבורים־עפּאָס, העל־; 2. *(могучий)* ריזן־; ריזנשטארקער, דישער עפּאָס; ~ая си́ла ן א קויעך פון, ריזנקראפט; ~ий разма́х גיגאַנטישער פּראַנג; גוואַלד ן; גוואַלד א; גוואַלד!

богаты́рь *м* 1. *(в русских былинах)* (מצ.) מ גיבער; 2. *(силач)* מ ־ן (בילינע־)העלד, באָגאַטיר; מ ־ן, גיבורים) גוואַלד

бога́ч *м* מ ־ים (מצ. אשירים), גוויר, (מצ. נאָגיד מ (נעגידים)

богема́ *ж* 1. *собир.* ן (ע)מאָהאָ; 2. *(образ жизни)* באָהעמישער לעבנסאַרט, באָהעמע־פירונג ן

боги́ня *ж* ־ס ן געטן

богослуже́ние *с* ן גאָטסדינסט

боготвори́ть *несов.* פאַרגעטערן

boда́ть *несов.* *שטויסן, בוצקען; ~ся *несов.* בוצקען זיך; *(быть бодливым тж.)* בוצקען

бодли́вый שטויסנדיקער; בוצקענדיקער *разг.*

бодри́ть *несов.* *צוגעבן (אופ)מוטערן, דערמוטיקן, דערפרישן; ~ся *несов.* שטארקן זיך; *(храбриться)* מאכן זיך קוראַזש

бо́дрость *ж* ן מוט מ, מוטערקײט

бо́дрствовать *несов.* אוף זײַן*, וואך זײַן*

бо́др||ый *(здоровый, энергичный)* פרישער, קרעפטיקער; *(весёлый, оживлённый)* מוטערער, אופגעלעבט-; име́ть ~ый вид (אויסזען* פריש (און געזונט; ~ое настрое́ние א מוטערע [א געהויבענע] שטימונג; ~ый шаг א פעסטער [אן ענערגישער] טראָט; ~ый ду́хом אין הײַטערן געמיט, הײַטערער

бодря́щий *(о воздухе)* דערמוטערנדיקער, דערפרישנדי- קער

боев||о́й 1. ־ס שלאכט; ~о́е зада́ние ן שלאַכט־אופגאבע; в ~о́й гото́вности אין שלאַכט־גרייטקײט; ~о́й о́пыт ן שלאַכט־דערפארונג; 2. *(воинствующий)* קריגעריש; *(воинственный)* ־ער, קאמפּעריש; קעמפּערישער גײַסט; ~о́е настрое́ние ן קאַמפּס־שטימונג; ~о́й дух קעמפּערישער גײַסט; 3. *(бойкий)* ברא׳וער יונג [יאט]; ~о́й па́рень א, א ברא׳וער יונג; יונג א כוואט; 4. *(особо важный)* ־אָנ שלאַנ; ~а́я те́ма א נוק- שלאַג־טעמע ן ־ס

боеголо́вка *ж* ־ער ז אופּריס־קעפּל; я́дерная ~ א נוק- לעאַר אופּריס־קעפּל

боегото́вность *ж* ן שלאַכט־גרייטקײט

боеприпа́сы *мн.* מצ. שיסווארג ז

боеспосо́бн||ость *ж* ן שלאַכטפעיקײט; ~ый שלאַכט- פעיקער

бое́ц *м* 1. *(воин)* (מצ. שלאַכטלײט) מ שלאַכטמאן; 2. *(рядовой)* ־ן מ סאָלדאָט

бо́же!: ~ мой! גאָט מײַנער!, גאָטעניו!

божественный געטלעכער

божество́ *с* ן גאָטהײט

бо́ж||ий: я́сно как ~ий день קלאָר ווי דער טאָג; ка́ждый ~ий день טאָג־אײן־, טאָג־אויס; ◇ ~ья коро́вка ז זון־קיעלע ־ך

божи́ться *несов.* שוערן* זיך (בא גאָט)

божо́к *м* ־ער ז, אָפּגאָט, געצל ־ך ז

бой *м* 1. *(битва)* ־ן ן שלאכט; иду́т бои́ (אָן) ס׳גייען; ~ возду́шный לופט־, די שלאכט אינדערלופטן; 2. *(состязание, борьба)* ז געפעכט; 3. *охот. (промысел)* (אף) ז געיעג; 4. *собир. (разбитые предметы)* ברוך מ, ז ברוכווארג; 5.: ~ часо́в דאָס פּויקן־, געפּויקערט ז; бараба́нный ~ שלאָגן פונעם זיגער; ◇ го́род был взят с бо́ю די שטאָט האָט געשלאָגן פאר פּראַכאָפּן אן אָרט [נאָך א שלאכט]; места́ бра́лись с бо́ю מ׳האָט זיך געשלאָגן פאר פּראַכאָפּן אן אָרט [מיט צום [ביז אף] שלאָגן* [מיימעסן] ביז טויט

бо́й-ба́ба *ж разг.* א וויבל א קאָזאק [א ברען]

бо́йк||ий 1. *(решительный, смелый)* דריס-, ברא׳וער, שווא׳ווע(ר)לער; 2. *(живой, быстрый)* לעבעדיקער; *тж. неизм.,* פלינקער; 3. *(оживлённый)* באלעבטער, לעבהאפט(יק)ער; ~ое ме́сто א באלעבט אָרט; ◇ ~ое перо́ א פלינקע פּען; ~ий на язы́к א געשליפן צינגל

бойкот *м* מ בויקאָט; ~и́ровать *несов.* בויקאָטירן

бойни́ца *ж* ן (מצ. שיסלעכער), אמבראזור ן ־ן

бо́йня *ж* 1. ־ס ן בוינע, (מצ. הײזער..) ז שלעכטהויז; 2. *перен.* ן בלוטבאד, שכיטע

бок *м* ן־ ן זײַט; воро́чаться с ~у на ~ קערעוועדיק

ניט קאָנען* אײַנליגן, זיך פון איין זײַט אף דער אַנדערער; ◇ по́д ~ом זיין נאָענט, אוֹנטער דער נאָז; ~ о́ ~ 1) *(рядом)* זײַט בא זײַט; 2) *(вместе)* האַנט בא האַנט

бока́л *м* ס־ מ (מצ. בעכער, בעקאָל מ ־ן; קאָס מ (קוֹיסעס)

боков||о́й זײַטיקער, ־זײַט; ~о́й карма́н א זײַטיקע קעשענע ווּ ־ס; ~а́я алле́я א זײַטיק־קעשענע ווּ ־ס; אלײַ(ע)

бо́ком *нареч.* מיט א זײַט; стоя́ть к *кому-л.* ~ שטיין* מיט א זײַט צו עמעצן

бокс *м спорт.* באָקס מ

бокс|ёр *м* באָקסיאָר מ ־ן, באָקסער מ ־ן; ~ский באָקסיאָר(ן)־, סיאָרישער; ~ская перча́тка באָקסיאָר(ן)־העגטשקע ווּ ־ס

бокси́т *м мин.* באָקסיט מ ־ן

болва́н *м бран.* באָלוואַן מ ־ען

болва́нка *ж* באָלוואַנקע ווּ ־ס; *(деревянная тж.)* קלאָץ מ (מצ. קלעצער)

болга́р||ин *м* בולגאַרער מ ־ן; ~ка *ж* בולגאַרקע ווּ ־ס; ~ский язы́к בולגאַרישער שפראַך, די בולגאַרישע ז

бо́лее *нареч.* מער; ◇ ~ и́ли ме́нее מער אָדער ווייניקער, מער־ווייניקער; не ~ (и) не ме́нее как ... ניט ווייניקער, ווי..., מער אַן ניט ווייניקער, ווי...; ~ того́ ניט אַנדערש, ווי...; тем ~, что... ביפֿראַט נאָך, אַז... ...וואָר שמועסט, אַז...

боле́зненн||ый 1. *(нездоровый)* קרענקלעכער; ~ый вид קרענקלעכע אויסזען פון א קראַנקן, א קרענקלעך אויסזען; 2. *(причиняющий боль)* שמערצלעכער, ווייטיקדיקער; 3. *(чрезмерный)* קרענקלעכער; ~ое самолю́бие קרענקלעכע אײַגנליבע [זעלבסטליבע]

боле́знь *ж* ־ן ווּ קראַנק(ה)ײט, = ווּ קרענק, ווּ שלאַפקײט; ~ се́рдца האַרץ־קראַנקהײט ווּ ־ן

боле́льщик *м разг.* = מ ספּאָרטפרײַנט

боле́ть[1] *несов.* 1. *(быть больным)* קרענקען, זײַן* [שלאָף] קראַנק; ~ гри́ппом זײַן* שלאָף אף גריפּ; ~ ко́рью מאָזלען; 2. *(сочувствовать, сопереживать)* שטאַרק נעמען* זיך צום הארצן, אײַנערלעבן; 3. (за *вин.*, о *предл.*) (פֿאַר) ווייטיקן; ~ за успе́х о́пыта ווייטיקן פאַרן דערפאָלג פונעם עקספּערימענט; 4. *разг. (за спортивную команду и т.п.)* (פֿון) זײַן* א (ספּאָרט)פרײַנט; ◇ он за всё боле́ет душо́й אלצדינג קאָסט אים געזונט

боле́ть[2] *несов. (о части тела)* ווייטאָן*; что у вас боли́т? ס׳טוט אײַך ווי?; у меня́ боли́т голова́ ס׳טוט מיר ווי דער קאָפּ; ◇ у меня́ душа́ боли́т ס׳קאָסט מיך געזונט

болеутоля́ющий ווייטיק־שטילנדיקער

болó́нья *ж* 1. *текст.* ז באָלאָניע־צייג; 2. *разг. (плащ)* מ ־ען באָלאָניע־רעגנמאַנטל

болó́т||истый זומפּיקער; ~истая ме́стность א זומפּיקע געגנט; ~ный זומפּ־; ~ная пти́ца זומפּפויגל מ (מצ. ..פּייגל, ..פוילען); ◇ ~ный газ מעטאַן מ

болóто *с* ־ן זומפּ מ; *перен.* געמוֹיזעכץ ז

болт *м тех.* ־ן באָלץ מ; *разг.* ־ן באָלט מ

болта́ть[1] *несов.* 1. שאָקלען; ~ нога́ми מיט שאָקלען די פֿיס; 2. *разг. (взбалтывать)* קאַלויצען, בויטען

болта́ть[2] *несов. разг.* 1. [שמועסן] גלאַט אוֹי רעדן*; ~ глу́пости נאָרישקײטן רעדן*; 2. *(лепетать)* באַלאַבאָכן, לעפּעטשען, טשען; 3. *(проговариваться)* אויספּלאַפּלען; 4. *(бегло говорить)* [גלאַט, פּרײַ] רעדן*; ~ся *разг. несов.* 1. באַמבלען זיך; *(о жидкости)* בויטען זיך; 2. *(о широкой одежде)* העגנגען*; 3. *(слоняться)* ארומגיין* לוידיק

болтли́вость *ж* ווּ בארײַדעוודיקײט

болтли́в||ый (צו) בארײַדעוודיקער; он стра́шно ~ ער איז א פלוידערזאק [א צעפּוֹיקער]; הָאט ניט מאָס רייד

болтовня́ *ж разг.* ווּ פלוידערײַ, ווּ פלאַפּלערײַ

болту́н *м разг.* = מ (מצ. פלאַפּלער, פלוידערזאק; ~ья *ж* ־ס פלאַפּלערקע ווּ ־ס; (זעק..) פלאַפּלערן ווּ ־ס; (זעק..) פלוידערזאק מ (מצ.

боль *ж* ווייטיק מ; головна́я ~ קאָפּווייטיק מ; причини́ть ~ *кому-л.* ווייטיק עמעצן* פאַרשאַפֿן*; мне до бо́ли жа́лко его́ מיר אף אים אויס דאָס הארץ

больни́ца *ж* ־ן קראַנקן־הויז ז (מצ. ..הײזער), שפּיטאָל מ

больни́чн||ый שפּיטאָל־; ~ая ко́йка שפּיטאָל־בעטל ז ־ער; ◇~ый листо́к קראַנקן־ביולעטען מ ־ען, קראַנקן־בוכן מ ־ס

бо́льно[1] 1. *нареч.* ביז ווייטיק, שמערצלעך; ~ уда́риться דערלאַנגען זיך (א קלאַפּ) ביז ווייטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳טוט ווי(ס); ~ ви́деть, как он страда́ет ס׳איז פּײַנלעך [ס׳טוט ווי דאָס הארץ] צוצוזען, ווי‌אזוי ער לײַדט; ◇ сде́лать *кому-л.* ~ פאַרשאַפֿן* עמעצן ווייטיק [יעסורים]

бо́льно[2] *нареч. разг. (очень)* שטאַרק, צו; ~ мно́го צו פֿיל; ~ ра́но פרי [שטאַרק]

больн||о́й 1. קראַנקער, שלאַפּער; он бо́лен гри́ппом ער איז שלאַף אף גריפּ; ~а́я рука́ א קראַנקע האַנט; ~о́е воображе́ние א קראַנקע פאַנטאַזיע; 2. *в знач. сущ. м* ..קע, קראַנקער מ (מצ. כאָלאַיִם); ◇ ~о́й вопро́с א שווער אָרט; *(уязвимое)* א שוואַכער אָרט; свали́ть с ~о́й головы́ на здоро́вую ארופֿווארפֿן* [ארופֿלייגן] די באַד אף יענעמס קאָפּ

бо́льше 1. *прил.* (*сравн. ст. от* большо́й) גרעסער; 2. *нареч.* (*сравн. ст. ст* мно́го) (מער(ער); *(свыше)* (פון) מער, העכער [ארײַבער, מער פון] א ארײַבער, העכער; ~ то́нны טאָן; не ~ чем ניט מער ווי; как мо́жно ~ וואָס מער; в три ра́за ~, чем... דרײַ מאָל מער, ווי...; 3. *нареч. (с отрицанием)*: я ~ не бу́ду! כ׳וועל שוין מער ניט!; он там ~ не рабо́тает ער אַרבעט שוין ניט דאָרט; ◇ ~ того́ נאָך מער

больше||ви́к *м* ־עס מ באָלשעוויק; ~и́стский באָלשעוויסטיש; ~и́чка *ж* ־ס ווּ באָלשעוויסטשקע

бо́льш||ий (*сравн. ст. от* большо́й) גרעסערער; с (ещё) ~им усе́рдием מיט (נאָך) מער פלײַס ◇ ~ей ча́стью, по ~ей ча́сти, מיי(נ)סטנס, אמײַ(נ)סטן, ס׳ראָוו, דערהויפּט; са́мое ~ее, העכסטנס, מערסטנס; ей са́мое ~ее три́дцать лет זי איז אלט מערסטנס דרײַסיק יאָר; са́мое ~ее, чем он риску́ет... ער ריזיקירט העכסטנס מיט...

большинств||о́ *с* ווּ מערהײט, דאָסראָוו, ס׳ראָוו; в ~е слу́чаев אין דער מערהײט פאַלן; ~о́м голосо́в מיט א דאָסראָוו מערהײט שטימען; в ~е своём

больш||о́й 1. °גרויס־ער; 2. *(значительный)* שטאַרקער; א גרויסער° *(с предлогом часто неизм.)*; ~о́й моро́з גרויסער°; א גרויסער° דער־ סער°; ~о́й успе́х [א שטאַרקער] פֿראָסט; с ~и́м успе́хом מיט גרויס° דערפאָלג; с ~и́м удово́льствием מיט גרויס° פאַרגעניגן; ~о́й вы́бор א

גרויסער° אויסוואל, א סאך [אן א שיר] געלט; ~йе дéньги געלט
גרויסע גלעטער; ◇ ~ая бýква א גרויסהאנטיקער אס; ~óй пáлец דער גראבער פינגער; Большóй теáтр דער גרויסער טעאטער, «באלשאי»

боля́чка *ж* ן־ וווגד וו (יאטרעדיקע); *(струп)* סטרופ ן־, מ ־עס

бо́мба *ж* ־ס וו באמבע; зажига́тельная ~ צינדבאמבע, фугáсная ~ ־ס וו פוגאס־באמבע, צעשטער־באמבע ־ס וו

бомбардирова́ть *несов.* 1. באמבארדירן; *(с воздуха тж.)* באמבירן; 2. *перен. разг.* *פארשיטן; ~ *кого-л.* вопрóсами פארשיטן* עמעצן מיט פראגעס; ~ *кого-л.* телегрáммами האלטן* אין איין שיקן עמעצן טעלעגראמען, ניט אופהערן צו שיקן עמעצן איין טעלעגראם נאך דער אנדערער

бомбардиро́в||ка *ж* וו באמבארדירונג, ן באמבארדירן; ~очный באמבארדיר־; ~очная авиáция באמבארדיר־ אוויאציע וו־; ~щик *м* ־ען מ באמבארדיר־ארטילעריסט, באמבארדירער מ ־ס

бомбёжка *ж разг.* וו באמבירונג

бомби́ть *несов. разг.* באמבירן, (אף) באמבעס *וואלפן

бомбоубе́жище *с* ן־ מ באמבען־שוצפונקט

бóндарь *м* ־ס באנדער מ

бор[1] *м (лес)* (מצ. ־־וועלדער) מ וואלד, סאסנע־וואלד, יאדלע־ (מצ. ־־וועלדער); ◇ с ~у да с сóсенки וואס ניט אויבערקלייבנדיק; אוך פונוואנען ס׳מאכט זיך

бор[2] *м хим.* באר מ

бордó[1] *с нескл. (вино)* בארדא מ

бордó[2] *прил. неизм.*: цвéта ~ פון בארדא־קאליר *после сущ.*, טונקל־רויטער

бордю́р *м* ן־ באדיור מ

боре́ц *м* 1. = מ קעמפער; борцы́ за мир קעמפער פאר שאלעם; 2. *спорт.* = מ ראנגלער, = מ רינג־קעמפער

боржо́ми *м и с нескл. (минеральная вода)* מ באדזשאם, באדזשאם־וואסער וו

бóрзая *ж* (מצ. ־־הינט) מ כארט, וואלפהונט

бормаши́на *ж* ־ען וו באדמאשין

бормота́ть *несов.* מורמלן, מורקן, בורטשען

бóрн||ый *хим.* באדנע *неизм.*, באר־; ~ая кислотá באדנע וו; באר־זויערס ן

бóров[1] *м* (*мн.* бóровы) קאסטרירטער קאבאן

бóров[2] *м* (*мн.* борова́) *(печной)* ־ס לעשען

борода́ *ж* (מצ. בערד) וו באדד

борода́вка *ж* ־ס וו ברודעווקע, ן־ וואצרצעלע

борода́тый א (גרויסער°) מיט באדד; באבערדיקטער *после сущ.*

борода́ч *м разг.* א מענטש, א באבערדיקטער פארשוין מיט א גרויסער° באדד

боро́дка *ж* 1. ן־ בערדל, ן־ בערדעלע; 2. *(ключа)* ־ען ציינגל

борозда́ *ж* 1. *(на пашне)* = מ אקערשניט; באראזדע וו ־ס, ־ס וו באראזונע *разг.*; 2. *(продольное углубление)* קארב מ ן־; *(морщина)* ־ען מ קנייטש, רונצל

борозд||и́ть *несов.* 1. *(плугом)* ברעזונעווען; 2.: морщи́ны ~и́ли его́ лоб די קנייטשן [די רונצלען] האבן צעקארבט זיין געזיכט; корáбли ~я́т океáн שיפן שניידן די שיפן; דורך דעם אקעאן (אין דער לענג און דער ברייט)

борона́ *ж* ־ס וו באראנע

борони́ть, боронова́ть *несов.* ברעזווען

боро́ться *несов.* 1. באראנען זיך; *спорт.* ראנגלען זיך; 2. *перен.* קעמפן; *(соревноваться тж.)* שלאגן* זיך; ~ за мир קעמפן פאר שאלעם

борт *м* 1. *(судна, самолёта)* ן־ מ באדט; 2. *(край чего-л.)* ן־ מ ברעג, ־עס מ קאנט, ן־ מ באדט; 3. *(одежды)* ן־ מ באדט; *(кузова тж.)* ־ען ז ווענטל; ◇ челове́к за ~ом! [אין יאם]! עמעצער איז אין וואסער; на ~ý אפן אראפלאן; אף דער שיף; брать [взять] на ~ ארופנעמען* אף דער שיף

борт||журна́л *м* ן־ מ באדט־זשורנאל; ~инжене́р *м* באדט־מעכאניקער; ~меха́ник *м* ן־ מ באדט־אינזשעניער = מ

бортов||о́й באדט־; ~а́я аппарату́ра וו באדט־אפאראטור

борт||проводни́ца *ж* ־ס וו באדטווירטן, סטיוארדעסע; ~радúст *м* ן־ מ באדט־ראדיסט ־ס וו

борщ *м* מ באדשט(ש)

борьб||а́ *ж* 1. מ קאמף; ן געראנגל *поэт.*; кла́ссовая ~á מ קלאסן־קאמף; вести́ ~ý א קאמף, פירן, קעמפן; ~á за мир דער קאמף פאר שאלעם; ~á за высóкое ка́чество проду́кции דער קאמף פאר הויכער° קוואליטעט; ~á с эпидеми́ческими заболева́ниями פון דער פראדוקציע; דער קאמף מיט עפידעמישע קרענק; 2. *спорт.* ראנג־קאמף מ, ן געראנגל

босико́м *нареч. разг.* באַרוועס, באַרוועסהייט

босо́й באַרוועסער; ◇ на бóсу но́гу אן זאקן

босоно́гий באַרוועסער פיס; מיט באַרוועסע פיס *после сущ.*

босоно́жки *мн.* (*ед.* босоно́жка *ж*) *(обувь)* באסאנאש־ סאנדאלעטן מצ., קעס מצ.

бостóн *м* באסטאן מ

бося́к *м* ־ס באסיאק מ, לומפ מ ן־

бот *м мор.* שיפל ז ־ען

ботá[н||ик] *м* = מ באטאניקער; ~ика *ж* וו באטאניק; ~и́ческий באטאנישער; ~и́ческий сад באטאנישער גארטן

ботва́ *ж* וו האוטשקע

ботви́нья *ж кул.* וו באטווינע, וו באטש(וו)ענע

бóтики *мн.* (*ед.* бóтик *м*) מצ. באטיקעס

боти́нок *м* ן־ מ שוך, ן־ מ (מצ. שיך) שטיבלעט

бóты *мн.* (*ед.* бот *м*) מצ. באטן

бóцман *м* ־ס באצמאן מ

бóчка *ж* 1. (מצ. פעסער) וו פאס; *(для горючего тж.)* ־ען טון וו; *(небольшая)* ־ען ז פעסל; 2. *ав.* וו פאס־פיגור

бочкóм *нареч.*: пробира́ться ~ א דורכשלייכן* זיך מיט זייטל

боче́нок *м* ן־ ז ־ען פעסעלע; באריל ז ־ען

боязли́в||ость *ж* וו שרעקע(וו)דיקייט, ן פאכדאנעס; ~ый פאכדאנישער, פאכדאנעסדיקער; *(о человеке тж.)* שרעקע(וו)דיקער

боя́зн||ь *ж* וו מורא, מ שרעק; из ~и ошиби́ться אויס מורא האבנדיק מאכן א פעלער, מורא פאר א טאטע

боя́рин *м ист.* באיאר מ ־ען

боя́рышник *м бот.* מ ווייסדארן, שפיצדארן

боя́ться *несов.* 1. *מורא האבן*; *(род.)* שרעקן* זיך (פאר), (פאר) *מורא האבן*; бою́сь тебé надоéсть כ׳האב מורא, איך זאל דיר ניט דערשטן [ניט נישמעס ווערן]; 2. *(не выносить)* *מורא האבן, ניט פארלידן*; э́ти расте́ния боя́тся хóлода דאס גווי׳קסן פארלידן ניט קיין קעלט, דאס גווי׳קסן האבן מורא פאר קעלט

бра *с нескл.* ברא ז ־ען, וואַנטלייכטער ז ־ס

брава́да *ж* ברוואַדע ו, בראַוורונג ו

брави́ровать *несов.* ארויסשטעלן זיך (פאר א, בראַווירן (בראַוון מאַן); ~ опа́сностью קאָקעטירן מיט דער נעפאָר, מאכן צו נישט די געפאָר

бра́во‖ *межд.* ברַאַוואָ!; ~у́рный ברַאַוואָ־, האָפּערדיקער, ברַאַוואָר־ ־מוזיק ז; ~у́рная му́зыка ווילדיגנגערישער, ברַאַוואָר ו

бра́вый ברַאַווער, ווילדיגנגערישער

бра́га *ж* ברַאַהע ו

бразды́ *мн.:* ~ правле́ния פון דער מאכט, די לייצן מאַכטליצן מצ.

брази́лец *м* = ברַאַזיליער מ

брази́ль‖**ский** ברַאַזיליער *нсклм.;* ~я́нка *ж* ברַאַזיל־ ־ער ו ־ס

брак[1] *м* ו פאַרהיראַטונג ו, הייראַט; нера́вный ~ ניט זיי זענען מאַן־ ־ן גלייכער זיווג; они́ состоя́т в ~е זיי לעבן אין אַן־ ־ן־ווייב; вступа́ть в ~ כאַסענע האָבן*; расто́ргнуть ~ גיין טרענען*

брак[2] *м* 1. *(недоброкачественные изделия)* בראַק מ; כיסאָרן מ (מצ. דעפעקט מ ־ן; 2. *(изъян)* פּסולעס ז (מצ. כעסרונים)

бракова́нный כיסאָרן, מיט א דעפעקט *после сущ.*

бракова́ть *несов.* בראַקירן, בראַקווען; *(отвергать)* ניט אָנעמען*, אָפּווארפן*

бракове́щик *м* = בראַקירער מ

бракоде́л *м* = בראַקמאכער מ

браконье́р *м* בראַקאָניער מ ־ן; ~ство *с* בראַקאָניערי ו

бракоразво́дн‖**ый** ־טעג; ~ое де́ло *юр.* גט־איניען מ (מצ. ־איניאָנים)

бракосочета́ни‖**е** *с* פאַרהיראַטונג ו; ◇ дворе́ц ~я הייַ־ ־ראטן־פאלאץ מ ־ן

брандспо́йт *м* בראַנדספּויט מ ־ן; *(насос)* פּיערלעשער־ ־פּאָמפּע ו ־ס

брани́ть *несов.* זידלען, טאַדלען; ~ся *несов.* 1. *(ссориться)* קריגן זיך; 2. *(ругаться)* זידלען זיך; ◇ ми́лые бранятся — то́лько те́шатся זיי שפּילן אין בארויגעזלעך

бра́нн‖**ый** ־זידל; ~ые слова́ מצ. זידל־ווערטער

брань[1] *ж (ругань)* זידלערײַ ז, זידלעניש ז

бран‖**ь**[2] *ж:* по́ле ~и *высок.* שלאַכטפעלד ז (מצ. ־פעל־)

брасле́т *м* בראַסלעט מ ־ן, (מצ. ־בענדער) אָרעמבאַנד מ

брасс *м спорт.* בראַס־סטיל מ, בראַס מ; плыть ~ом שווימען* אין בראַס־סטיל

брат *м* 1. ברודער מ (מצ. ברידער); 2. *(фамильярное обращение)* ברודער־לעבן מ, ברודערקע מ; ◇ ваш ~ писа́тель привы́к... איר, שרײַבער, זײַט געווויינט...; наш ~ стари́к זקיינים, מיר, אונדזעריקער; по рублю́ на ~а צו איין רובל אף יעדן איינעם

брата́‖**ние** *с* ברידערונג ו, ברידערן זיך; דאָס ~ться *несов.* ברידערן זיך

бра́т‖**ец** *м* 1. *ласк.* ברודעריוניו מ; 2. *см.* брат 2; ◇ ~цы! כאַווירים!

брати́шка *м* 1. *ласк. см.* бра́тец 1; 2. *(маленький брат)* ברודערל ז ־ער

братоуби́йств‖**енный:** ~енная война́ ברודערמערדערי־; ~о *с* ברודער־מאָרד מ

бра́тск‖**ий** ברידער־, ברידערלעכער; ~ое сотру́дничество ברידערלעכע מיטאַרבעט; ~ие коммунисти́ческие и рабо́чие па́ртии די ברידערלעכע קאָמוניסטישע און סאָציאַל־דעמאָקראַטישע פּאַרטייען; ◇ ~ая моги́ла מ ברידער־קייוער (מצ. ־קוואָרים)

бра́тство *с* ו ברידערלעכקייט, ברודערשאפט; ~ наро́дов ו פּעלקער־ברודערשאפט, ברידערלעכקייט פון [צווישן] פּעלקער

брать *несов.* 1. נעמען*; ~ рука́ми מיט די הענט נעמען*; ~ детей с собо́й די קינדער מיט זיך נעמען*; ~ такси́ א טאקסי נעמען*; ~ биле́ты в теа́тр בי־ נעמען*; 2. *(взимать)* נעמען*; ~ нало́ги לעטן אין טאַטער; ~ до́рого טייער נעמען*; ~ сло́во с *кого-л.* דאָס וואָרט פון עמעצן נעמען*; 3. *(завладевать)* נעמען*; *(город и т. п. тж.)* אײַנעמען*; ~ шту́рмом סטורעם־אטאקע נעמען*; ~ в плен אין א שטורעם־אטאקע נעמען*; 4. *(овладевать)* [אין גיפאַנגענשאפט] נעמען*; ס׳כאפט מיך אָן א באהערשן, מיך אָנכאפן; меня́ злость бере́т פּאַרדראָס, ס׳ברענגט מיך אײַן קאס; меня́ бере́т сомне́ние (שטארק) אָן, כ׳פאל אײַן אין א סאָפּעק; כ׳הייב צווייפלען; 5. *(добиваться чем-л.)* דערשלאָגן* זיך זינגס; 6. *(отнимать)* [ער נעמט] מיט זיך אײַנגעשפּארטקייט אָפּנעמען*; э́та рабо́та брала́ мно́го вре́мени אָט די אַר־ ־בעט פלעגט אָפּנעמען א סאָך צײַט; 7. *(принимать направление) разг.* נעמען*, פּארקערעווען זיך; бери́ леве́й [נעם זיך] אף לינקס פּארקערעווע; 8. *(временно пользоваться):* ~ в долг בארג*, אף באָרג נעמען*; ~ взаймы́ у кого́-л. בא עמעצן (אנט)לייען*; ~ напрока́т נע־ ־מען* פאר [אף] ניצוגלעלט; 9.: ~ сло́во *(на собрании)* נעמען* א וואָרט; ~ под защи́ту נע־ ־מען* זיך אונטערן שוץ; ◇ ~ нача́ло *(о реке)* זיך אָנהייבן*; *перен.* צײַען* דעם שטאם; ~ приме́р с *кого-л.* אראָפּנע־ ־נעמען* זיך אין א בישפיל פון עמעצן; ~ на себя́ ответственность за *что-л.* [דאָס] פּאר עפעס אכריען*; ~ себя́ в ру́ки זיך אף פּראַקטיק, מען* זיך צונויפשטעלן דעם פלאן; ~ себя́ в ру́ки זיך אף די פּראַקטישע זייטן

бре́дни *мн.* כאלוֹימעס (פּוֹסטע); *(речи)* פֿלוידערײ וו

бредов||о́й 1.: ~о́е состоя́ние פּאַרטראָגנקײט וו; ~ы́е виде́ния מצ. קראַנקן־וויזיעס; 2. *(нелепый)* אוֹמזיניקער, פּאַנטאַסטישער, ווילדער; ~а́я мысль א ווילדער [א מעשׂהלע] געדאַנק

бредо́вый *разг. см.* бредово́й

бре́зг||ать *несов.* 1. *(тв.)* (פון) מיעסן זיך; 2. *перен.:* он не ~ает никако́й рабо́той ס׳שטייט [ער שעמט זיך ניט] צו פֿאַרנעמען זיך מיט וואָסערער ס׳זאָל ניט זײַן אים אָן; он не ~ает никаки́ми сре́дствами ער קלײַבט ס׳זײַנען בא אים רעכט [גוט,קאָשער], ניט אײַבער קיין מיטלען אַלע מיטלען

брезгли́в||ость *ж* דאָס מיעסן זיך עקל; *(отвращение)* א מעפֿונעק (מצ. ~ые); ~ый: ~ый челове́к א מענטש, וואָס מיעסט זיך; ~ое чу́вство (מעפֿונאָקים); сде́лать ~ую ми́ну פֿאַרקרימען זיך עקל־געפֿיל ז

брезе́нт *м* ברעזענט ן; ~овый ברעזענטענער

бре́ж||ить *несов.* 1. *(об огоньке, свете)* גלימערן; ~ит рассве́т ס׳הייבט אָן שאַרײַען אף טאָג; 2. *безл. (светать):* чуть ~ило קוים וואָס ס׳האָט אָנגעהויבן שאַרײַען אף טאָג

брело́к *м* באָמבערל ז ־ער, ברעלאָק ן ־ס

бре́м||я *с* וו לאסט; ~я лет פֿון די יאָרן לאַסט; ◇ разреши́ться от ~ени גיבורין* (א קינד), האָבן* געלעגן; געבוירן* ווערן*

бре́нн||ый פּאַרגעגלעכער; ~ые оста́нки דאָס אײַרדישע געבײַן

бренча́ть *несов.* 1. קלימפֿערן, קלינגלען; 2. *(на струнном инструменте) разг.* (ג)רימפלען, ריפֿען

брести́ *несов.* שלעפּן זיך

брете́льки *мн. (ед.* бретéлька *ж)* מצ. ברע־; אַרופֿציערס; טרעגלקעס מצ. *разг.*

брешь *ж* ־ן ן דורכברוך ן ־ס; ◇ проби́ть ~ מאכן א (היפֿשע) לאָך (אין); דורכברעכן*

бре́ющ||ий: ~ий полёт *ав.* ן נידערפלוג; на ~ем полёте אין נידערפלוג

брига́д||а *ж* ־ס וו בריגאַדע; ~а коммунисти́ческого труда́ [מי] בריגאַדע פון קאָמוניסטישער אַרבעט; ~и́р *м* בריגאַדיר ן ־ס

бриз *м (ветер)* בריז ן ־ן

брике́т *м* בריקעט ן ־ן

бриллиа́нт *м* בריליאַנט ן ־ס; ~овый 1. בריליאַנטן־; ~овый блеск ן בריליאַנטן־גלאַנץ; 2. *(об изделиях)* ברי־ליאַנטענער; מיט א בריליאַנט, מיט בריליאַנטן *после сущ.;* ~овый пе́рстень א פֿינגערל מיט א בריליאַנט [מיט ברי־ליאַנטן]; ~овое ожере́лье א בריליאַנטענער האַלדזבאַנד

брилья́нт *см.* бриллиа́нт; ~овый *см.* бриллиа́нтовый

брита́н||ец *м* = ן בריטאַניער; ~ский בריטאַנישער

бри́тва *ж* ־ס ז ראַזיר־מעסער, גאַלמעסער ז ־ס; электри́ческая ~ אן עלעקטריש גאַלמעסער

бри́твенный ־גאַל, ־ראַזיר; ~ прибо́р מצ. גאַל־מאכשירים

бри́тый ראַזירטער, געגאַלטער; *(о голове)* אָפּגעגאַלטער

брить *несов.* ראַזירן, גאַלן

бритьё *с* דאָס ראַזירן זיך, דאָס גאַלן זיך; *(кого-л., чего-л.)* ראַזירן ז, גאַלן ז

бри́ться *несов.* ראַזירן זיך, גאַלן זיך

бров||ь *ж* ־ן ן ברעם; хму́рить ~и אָנקמורען די ברע־ען; ◇ не в ~ь, а (прямо) в глаз אין סאָמע פּינטל אריין, אין קאָרב אריין

брод *м* ברעד ן ־ס; ◇ не зна́я ~у, не су́йся в во́ду ≅ פֿריער וועגן און דערנאָך זיך דערוועגן

броди́||ть[1] *несов.* 1. אומשלעפּן זיך, אומבלאָנקען; 2. *перен.* אומשוועבן; по лицу́ его́ ~ла улы́бка אײַבער זײַן געזיכט האָט אומגעשוועבט א שמייכל; ◇ ~ть в потёмках טאַפּן אין דער פֿינצטער

броди́ть[2] *несов. (подвергаться брожению)* יירן*

броди́га *м* = ן ס־ברעדיאָגע ן ־ס; *разг.; (нищий)* = ן שלעפּער; *(любитель странствовать)* (מצ. ..־ניגל) וואַנדערפויגל ן

броди́жнич||ать *несов.* פֿיר א וואגא־, זײַן* א וואַגאַבונד; בראַדיאָגעווען בונדיש לעבן *разг.; (не иметь постоянного местожительства)* נאוועוואַנד, זײַן* אומוואָגלען; ~ество *с* בראַדיאָגע־לעבן ז, א וואגאבונדיש לעבן

броди́ч||ий וואַנדערנדיקער; ~ая тру́ппа וואַנדערנדיקער אקטיאָר; ~ий актёр דער־טרופּע וו ־ס; ~ая соба́ка א בלאָנקענ־, העפּקער־הונט ן (מצ. ..־הינט) דיקער הונט

броже́ние *с* 1. וו יירונג; 2. *перен.* וו אופֿרעגונג, -רודערונג וו; ~ умо́в די בריוזונג פון (די) מויכעס

бром *м хим., фарм.* ן ברעם

бронебо́йный פּאַנצערברעכנדיקער

броневи́к *м* ן ־ס בראַנעוויק, פּאַנצער־אוטאָמאָביל ן ־ס

бронево́й ־פּאַנצער; *(покрытый бронёй)* געפּאַנצערטער

броне||но́сец *м* ן ־ן וו פּאַנצערשיף; ~по́езд *м* פּאַנצער־צוג ן ־ן

бронета́нков||ый: ~ые войска́ מצ. פּאַנצערטיילן, -צערטרופּן מצ.

бронетранспорте́р *м* ן ־ס פּאַנצער־טראַנספּאָרטירער

бро́нз||а *ж* ז(ד)ן ברעמז; ~овый 1. פון ברעמז(ד)זענער; פון ברעמז(ד)ז־קאָליר *после сущ.;* 2. *(о цвете)* ז(ד)ן־טקופע ברעמז(ד)ז *после сущ.;* ◇ ~овый век וו

бронирова́нный געפּאַנצערטער

бронирова́ть *сов. и несов. (места́ и т. п.)* פּאַנצערן, רעזערווירן, נירן; *(жилплощадь)* פּאַרבראָנירן, פּאַרפּעסטיקן

бронирова́ть *сов. и несов.* (פּאַר)פּאַנצערן

бро́нхи *мн. (ед.* бронх *м) анат.* מצ. ברעמכעס, ברעמכן מצ.

бронхиа́льный ־ברעמכן, ברעמכיאַלער

бронхи́т *м мед.* ן ברעמכיט

бро́ня *ж* וו ברעניע; *(документ)* ן ־ס ברעמ־שײַן

броня́ *ж* וו פּאַנצערונג

броса́ть *несов.* 1. וואַרפֿן*; ~ грана́ту א גרא־ואַרפֿן*; ~ снежки́, снежка́ми [שניי־באלן] שניבאַלעס וואַרפֿן*; ~ ре́плики רעפּליקעס וואַרפֿן* [־גאַמלקעס]; 2. *(сверху, с высоты)* אראָפּוואַרפֿן*; *(в глубину)* פּאַרוואַרפֿן*; ~ не́вод [די נעץ] פּאַרוואַרפֿן* דעם וואַלעק; ~ я́корь אַנקערן; *перен.* צושטיין* צו א ברעג; 3. *обычно безл.:* су́дно броса́ло из стороны́ в сто́рону ס׳האָט געוואָרפֿן די שיף אהין ס׳האָט געוואָרפֿן די שיף פון איין זײַט אין דער; און אהער אַנדערער; 4. *(быстро перемещать)* שיקן, וואַרפֿן*; ~ войска́ в бой [שיקן] וואַרפֿן* [שיקן] די מיליטער־טיילן אין שלאַכט

5.: ~ свет на *что-л.* שײַן אף עפּעס וואַרפֿן*; *перен. тж.* אופֿדעקן עפּעס, קלאָר מאכן עפּעס; ~ тень на *кого-л.,* на *что-л. прям. и перен.* א שאָטן אף וואַרפֿן*; ~ лучи́ שטראַלן [שיקן] וואַרפֿן*; 6. *(выкидывать)* אוועקוואַרפֿן*; 7. *(небрежно класть)* שלײַ־

дерн; 8. *(покидать)* *פֿארלאָזן; *(жену)* *אוועקווארפן; ~ дру́га в беде́ אין דעם פרײַנט אין (אי׳בער)לאָזן* אליין; 9. *(прекращать)* *אוועקווארפן; + *инф.* *אופהערן; ~ учёбу [דאָס לערנען] *אוועקווארפן* די לער; ~ кури́ть *אופהערן ר׳יכערן; 10. *безл.:* его́ броса́ло в жар и в хо́лод ס׳האָט אים געוואָרפן אין היץ און אין קעלט; его́ броса́ет в дрожь ס׳כאפט אים אָן א צי׳טער; ◇ ~ де́ньги [деньга́ми] *טרעָנצלען מיט געלט; ~ ору́жие *(אוועק)וואַרפן; ~ся *несов.* 1. *(чем-л.)* (מיט) *וואַרפן זיך; דאָס געוועָר; 2. *(устремляться)* *וואַרפן אי׳נער אפן אַנדערן לאָזן* זיך; *וואַרפן זיך; ~ся на по́мощь, помога́ть *וואַרפן זיך צו הילף, העלפן* זיך; ~ся на коле́ни [*וואַרפן זיך] צו הילף, העלפן* זיך; ~ся в во́ду *ארײַנשפרינ-ארײַנווארפן* זיך [אָף] די קני; ~ся [*גען] אין וואַסער (ארײַן); 3. *(нападать)* *וואַרפן זיך; ◇ ~ся деньга́ми טרעָנצלען מיט געלט; ~ся в глаза́ *וואַרפן זיך אין די אויגן

бро́сить *сов.* 1. *см.* броса́ть 2, 4, 6, 8, 9; 2. *см.* броса́ть 1; *однокр. тж.* *וואָרף טאָן; 3. *обычно безл.:* маши́ну ре́зко бро́сило в сто́рону ס׳האָט מיטאַמאָל א וואָרף געטאָן אין זיט; 4.: ~ взор *וואַרפן אין א זיט; 5. *безл.:* его́ бро́сило в дрожь [א וואָרף טאָן], כאפן א קוק; 6. *разг.:* бро́сь(те)! הער(ט) אוף!; ~ся *сов.* 1. *см.* броса́ться 2; *однокр. тж.* *וואָרף טאָן זיך; א וואָרף טאָן זיך; в изнеможе́нии ~ся на посте́ль צוֹפאלן* אָן קוֹיכעס צום געלעגער; 2. *см.* броса́ться 3; ◇ кровь бро́силась ему́ в лицо́ ס׳איז אים ארײַן דאָס בלוט אין פּאָנעם

бро́ск||ий וואָס וואַרפט זיך אין (שטארק); אָנגעזעוודיקער א בלעָנדיקע [דאָס] אויג פארכאַפּנדיקע* שי׳נקייט *после сущ.;* ~ая красота́ די אויגן

бро́сов||ый *разг.* אָפּפאל-סכוירע; ~ый това́р אָפּפאל-סכוירע ז; ◇ ~ые це́ны פרײַזן אף צו דערליגן; ~ый э́кспорт דעמפינג מ

броско́ *м* 1. מ שלעָדער, מ וואָרף; 2. *(стремительное движение)* האַסטיקער מ ־ען (אי׳בער)שפרונג; *воен.* מארש

бро́шка *ж*, **брошь** *ж* ז ־ן ברעָשע, ז ־ס

брошю́р||а *ж* ז ־ן ברעָשור; ~ова́ть *несов.* ברעָשירן; ~о́вщик *м* = מ ברעָשירער

брус *м* 1. מ ־ן ברוס; *(бревно)* מ ־ס באלקן; *(металлический)* מ ־ס צאנקן

брусни́ка *ж* 1. *(растение)* ז ברוסניצע; 2. *(отдельная ягода)* ז ־ס ברי׳סלענע; *собир.* מצ. ברי׳סלענעס

брусни́чн||ый ברי׳סלענעס; פון ברי׳סלענעס *после сущ.;* ~ое варе́нье ז ברי׳סלענעס־אינגעמאכטס

брусо́к *м* 1. מ ־ען ברי׳סל, ז פרענטל; ~ мы́ла א פּאָס זייף; 2. *(точильный)* מ ־ער שלי׳פשטיין, שאַרפשטיין

бру́тто *неизм. прил. и нареч.* ברוטאָ; вес ~ די וואָג ברוטאָ, די ברוטאָ־וואָג

бры́згать *несов.* 1. *прям. и перен.* שפריצן; ~ слюно́й שפריצן מיט סלינע; из-под кра́на бры́зжет вода́ פון וואַסער קראַנ(ט) שפריצט דאָס; ра́дость бры́зжет из её глаз ס׳שפריצט מיט פרייד פון אי׳רע אויגן; 2. *(опрыскивать)* באשפרי׳צן, באשפרענקלען; (на *вин.*) אָפּשפריצן (אף), שפּריצן; ~ся *несов.* 1. *(чем-л.)* שפריצן (מיט); 2. *(друг на друга)* באשפריצן אי׳נער דעם אַנדערן, שפריצן אי׳נער אפן אַנדערן

бры́зги *мн.* 1. מצ. שפּרי׳צטראָפנס; 2. *(осколки)* שפּלי-טער־ברעקלעך מצ.

бры́зг||уть *сов.* 1. *א שפּריץ טאָן; 2. *(хлынуть)* זיך ס׳האָט (מיטאַמאָל) א גאָס טאָן* (מיטאַמאָל); ~ул дождь א גאָס געטאָן א רעגן; слёзы ~ули у неё из глаз ס׳האָבן א גאָס געטאָן טרערן פון אי׳רע אויגן

брыка́ть(ся) *несов.* *(о лошади)* בריקעווען; *(дрыгать ногами)* דרי׳גען

бры́нза *ж* ז בריג(ד)זע, מ שאָפנקעז

брысь *межд.* אקאַטאַ!

брюзг||а́ 1. *м* ־עס מ וואַרטשון, = מ בורטשער; 2. *ж* בורטשערן ז ־ס, וואָרטשערן ז ־ס

брюзгли́вый וואָרטשענדיקער, בורטשענדיקער; ~ челове́к מ ־עס וואָרטשער, מ ־עס בורטשער

брюзжа́ть *несов.* וואָרטשען, בורטשען

бры́ква *ж* ז ברוקווע

бры́ки *мн.* הויזן מצ. פלודערן *разг.*

брюне́т *м* מ ־ן ברונעט; ~ка *ж* ז ־ס ברונעטקע

бры́хо *с* 1. *(животного)* (מצ. בי׳כער) מ בויך; 2. *груб.* מ טרעלבויך

брюши́н||а *ж анат.* ז בויכהויט; воспале́ние ~ы פערי-טאַניט מ די אָנצינדונג פון דער בויכהויט, טאַניט

брюш||ко́ *с* 1. *разг.* ־עך ז בייכל; отрасти́ть себе́ ~ко́ אָנקלייבן* א בייכל; 2. *(у насекомых)* ־עך ז בי׳כעלע; ~но́й בויך־; ~но́й тиф מ בויך־טיפוס

бря́кать *несов. разг.* 1. טראָסקען; *(чем-л.)* קלי׳נגלען, קלאַפּערן; 2. *(бросать с шумом)* טראָסקען, לי׳אָסקען; 3. *(говорить необдуманно)* ארי׳נברענגען; ~ся *несов. разг.* פאלן* מיט א טראסק

бря́кнуть *сов. разг.* 1. *однокр.* *א טראָסקע טאָן; *(чем-л.)* *א קלאפער טאָן, א קלינגל טאָן*; 2. *(бросить с шумом)* *א לי׳אָסקע טאָן, א טראסקע טאָן*; 3. *(сказать необдуманно)* *געבן א בראָק ארי׳ן; *однокр. тж.* ארי׳נברענגען; ~ся *сов. разг.* *געבן צופאלן* מיט א טראסק; *однокр. тж.* א פאל צו מיט א טראסק

бряца́ние *с* ז בריאָזגן, ז גערעלאָזג, ז געקלאַנג

бряца́ть *несов.* בריאָזגען; ◇ ~ оружи́ем *פּאָכן מיט דער שוערד

бу́бен *м* מ ־ס בוֹבען, מ ־ען טאמבורי׳ן

бубенцы́ *мн.* מצ. (פּי׳קל־)גלעקעלעך

бу́блик *м* = מ בייגל

бубни́ть *несов. разг.* *האלטן אין איין פּאָנפּען

бубно́вый *карт.* בובנאָווע *неизм.* ~ туз די בובנאָווע טויז, די טויז לעקעך

бу́бны *мн. карт.* מ לעקעך, ז בוֹבוע; туз бубён די בובנאָווע טויז, טויז לעקעך

бугро́р *м* 1. ־ך ז ־ען בערגל, ז בערגעלע; 2. *(выпуклость)* ־ך ז בערגעלע

бугри́стый בערגלדיקער, געבערגלטער

будди́||зм *м* מ בודיזם; ~ст *м* ־ן מ בודיסט

бу́дет! *разг.* גענוג! האָדי!; ~ с меня́! גענוג פאר מיר!; ~ тебе́ пла́кать! (ס׳וועט זיין) גענוג וויינען!, האָדי וויינען!

будильник *м* ־ס מ וועקער, מ ־ס וועקטייגער

буди́ть *несов.* וועקן; *(чувства тж.)* דערוועקן

бу́дка *ж* ז ־ס בודקע

бу́дн||и *мн.* 1. וואָכעדיקע טעג; в ~и אינדערוואָכן; 2. *(обыденная жизнь)* ז טאָגטעגלעכקייט; 3. *(однообразная жизнь)* די גרויע טאָגטעגלעכקייט; ~ий: ~ий день

א וואָכעדיקער טאָג ~ичный 1. וואָכעדיקער; א וואָכעדיקער טאָג ~ичный день א וואָכעדיקער ~ичное пла́тье מאָלבעש; 2. *(обыденный)* טאָגטעגלעכער; 3. *(однообразный)* גרויער

будора́жить *несов.* אופרודערן, אופרעגן

бу́дто 1. *союз (словно)* גלײַך ווי; он останови́лся, ~ прислу́шиваясь к чему́-то (גלײַך) אָפּגעשטעלט, ער האָט זיך ער; мне показа́лось, ~ кто́-то меня́ зовёт (געוווּנען) אײַנגעהערן אין עפּעס, מיר האָט זיך אויסגעווינען, ווי ער זאָל מיך רופן; 2. *союз (с оттенком сомнения)* (זאָל) עמעצער; קלוּימערשט ער; 3. *частица разг. (кажется)* יאָקאָבי *разг.*; он уверя́ет, ~ сам ви́дел ער; ער פֿאַרזיכערט, יאָקאָבי ער האָט אליין געזען, ער פֿאַרזיכערט, אז ער האָט קלוּימערשט אליין געזען; 4. *частица разг. (разве)* דוכט זיך; он ~ бы уе́хал ער דוכט זיך, אויב, טאָקע בעמעס? שוין זשע?

бу́дущее *с* II צוקונפט; ~ пока́жет דאָס ווײַטערדיקע; у э́того изобрете́ния большо́е ~ וועט באַווײַזן; די דער- פּינדונג האָט גרויסע° פערספּעקטי́ון

бу́дущ||ий קי(צו), קומענדיקער; ~ие поколе́ния קינפטיקער; די קינפטיקע [די קומענדיקע] דוירעס; ◇ ~ее вре́мя *грам.* II צוקונפט

бу́дущность *ж* 1. II צוקונפט; 2. *(судьба, поприще)* דער קינפטיקער גוירל

бу́ер *м* בויער; ~ный: ~ный спорт בויער-ספּאָרט

бужени́на *ж кул.* II בושענינע

бузина́ *ж* בזינע, II באָז

буй *м* בויע II, בוי

бу́йвол *м* בופל(אקס), בופלאָקס

бу́йн||ый 1. *(необузданный)* צעוויסע, צעוויסטע, אומגעצוימטער, ווילדער, טער, רוישיקער, *(разгульный)* צעלאָזענער, העפקערדיקער; ~ый хара́ктер א ווילדער; ~ое весе́лье א רוישיקע [אן אומגעצוימטער כאראקטער]; 2. *(бурный, порывистый)* שטורמישער, האסטיקער, סימכע; ~ый ве́тер א האסטיקער ווינט; 3. *(о растительности)* ראש צעוואקסענער

бу́йств||о *с* II בויאנערי, II דעבאשירונג; ~овать *несов.* דעבאשירן, בויאנעווען

бук *м* בוקנבוים (מצ. ..ביימער)

бука́шка *ж* פלי־געלע, זשוקל

бу́кв||а *ж* (מצ. אויסיעס) אָס; прописна́я ~a גרויסהאנטיקער אָס; строчна́я ~a א קליין- האנטיקער אָס; ◇ ~a в ~у וואָרט בא וואָרט, אָס בעאָס; ~a зако́на דער בוכשטעבלעכער באטיי פונעם געזעץ

буква́льн||о *нареч.* 1. בוכשטעבלעך, וועָרטערלעך; 2. *разг. (прямо-таки)* מאָמעש; он ~о твори́л чудеса́ ער וועָר- מאָמעש באויז האָט; ~ый בוכשטעבלעכער, וועָר- טלער, וואָרט־בא־וואָרט, וועָר- טלעכער; ~ый перево́д א וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג, טלעכע איבערזעצונג; в ~ом смы́сле сло́ва אינעם בוכשטעבלעכן זינען פונעם וואָרט

буква́рь *м* אלעפבייס־ביכל, אלעפבייסל

бу́квенн||ый אויסיעסדיקער; ~ое обозначе́ние אויסיעס- דיקע באציכענונג

буквое́д *м ирон.* = בוכשטאב־פרעסער, פעדאַנט, פּאַרמאַליסט

буке́т *м* בוקעט; преподнести́ кому́-л. ~ цвето́в

бума́г||а *ж* 1. פּאַפּיר; 2. *(документ)* דאָקומענט, פּאַפּירן מצ.; *мн. разг. (личные документы)* מאנוסקריפּטן מצ.; 3. *мн. (рукописи)* פּאַפּירן מצ.

бума́жка *ж* 1. דאָס שטיקל פּאַפּיר; 2. *разг. (документ)* פּאַפּירל; 3. *уст. разг. (деньги)* אסיגנאַציע II

бума́жник *м* בומאַשניק, פּאַפּירנטאש *разг.*

бума́жн||ый[1] 1. פּאַפּיר-; ~ое произво́дство פּאַפּיר- פּראָדוקציע II; 2.: ~ая волоки́та א קאנצעליאַריש פּאַר- שלעפּעניש; 3. *(существующий только на бумаге)* פּאַפּי- פּירן, פּאַפּירגעלט; ◇ ~ые де́ньги רענער; פּאַרמעלער געלט

бума́жный[2] *текст.* באָולנער

бумазе́я *ж* II מולטע, II בומאזיי(ע)

бунт *м* מערידע II, בונט

бунта́рский בונטאַרישער

бунта́рь *м уст.* בונטאַר

бунтовщи́к *м* בונטאָוושטשיק; *мн. тж.* מויר- דים מצ.

бунтова́ть *несов.* בונטעווען זיך

бур *м тех.* (בערגער־)דריל

бура́ *ж хим.* באָראקס; פּעראַקס *разг.*

бура́в *м тех.* דרעל מ ־ן, דריל מ ־ן; דרעל מ ־ס, עֹגבער *разг.*; ~ить *несов.* דרעלִיעווען, בוֹיערן, עֹגבערן *разг.*

бура́н *м* שניישטורעם מ ־ס, בוראָן מ ־ען

бурда́ *ж разг.* .מצ ,פּאָמוֹיניצע־וואסער ז; ко́фе сего́дня ~ די קאָווע איז היינט — א ביסל פּאָמוֹיעס

бурдю́к *м* לאָגל מ ־ען

буревéстник *м* (מצ. ־פּייגל, ־ען) שטורעמפויגל מ

бурело́м *м собир.* ווינטברוך מ

буржуази́я *ж* וו בורזשואָזיע

буржуа́зный בורזשואָזער

бури́льный *тех.* ־בוֹיער; ~ станóк בוֹיערונג־ווערק־

бури́льщик *м* = בוֹיערער מ

бу́рка *ж* ־ס וו בורקע

бу́ркнуть *сов. разг.* א בורטשע טאָן*

бурла́к *м* ־עס מ, = בורלאָק מ, טעכשיפן־ציער

бурли́ть *несов.* קאָכן, קלעקטשען, ברוֹזן; *перен.* ברוֹזן, בוֹשעווען

бу́рн||ый 1. *(о погоде, о море)* שטורעמדיקער; *(о ветре тж.)* האַסטיקער; 2. *(пылкий, неистовый)* שטורמי־שער; ~ые аплодисме́нты שטורמישע אפּלאָדיסמענטן; ~ый восто́рг גרויסע התּפּעלעס; 3. *(стремительный)* ראַשער; ~ый рост ראַשער ווּקס; 4. *(богатый событиями)* שטורעמדיקער, שטורעמפולער; ~ые дни שטורעמדיקע טעג

буров||о́й: ~а́я вы́шка *горн.* בוֹיערונג־טורעם מ ־ס

бурт *м с.-х.* בורט מ ־ן, צוגעדעקטער הויפן

бурýн *м* (שוֹמיקע) כוואָליע וו ־ס

бурч||а́ть *несов. разг.* 1. בורטשען, ווּאָרטשען; 2. *(урчать)* בורטשען; в животе́ ~и́т ס׳בורטשעט אינעם בויך

бу́рый ברוין־, גרוי־ברוינער; ◇ ~ у́голь ברוינע קוילן

бурья́н *м* וויילדגראָז ז, בוריאָן מ

бу́ря *ж* ־ס מ שטורעם; *перен. тж.* אויפרויז מ, ־אויס; ~ негодова́ния פון צאָרן אויפרויז מ; ~ аплодисме́нтов שטורמישע אפּלאָדיסמענטן פון אפּלאָדיסמענטן, א שטורעם־; ◇ ~ в стака́не воды́ א שטורעם אין א גלאָז וואַסער

буря́т *м* ־ן מ בוריאָט; ~ка *ж* ־ס וו בוריאָטקע; ~ский בוריאָטישער; ~ский язы́к בוריאָטיש ז, די בוריאָטישע שפּראַך

бу́син(к)а *ж* קרעלכל ז ־ער

бу́сы *мн.* .מצ ק(א)רעלן

бутафо́р||ия *ж* וו בוטאפאָריע; ~ский 1. בוטאפאָרי־שער; 2. *перен.* פאַלשער, געמאַכטער

бутербро́д *м* בוטערברויט מ ־ן

бутóн *м* בלומקנאָספּ מ ־ן, בוטאָן מ ־ען

бу́тсы *мн. (ед.* бу́тса *ж)* .מצ ,בוטסן, פוטבאָל־שטיוול־ לעך מצ.

бутýз *м разг.* פעמפיקל ז ־ער

буты́лка *ж* (מצ. פלעשער) וו פלאש; ~ молока́ א פלאש מילך

буты́лочн||ый 1. פלאש־; ~ое стекло́ פלאשגלאָז ז; 2.: ~ого цве́та פלאשגרינער

буты́ль *ж* ־ען מ בוטל

бу́фер *м тех. и перен.* מ בופער; ~ный: ~ная зóна בופער־זאָנע וו ־ס

буфе́т *м* ־ן מ בופעט; дубóвый ~ א דעמבענער בופעט; станцио́нный ~ ־ן מ סטאַנציע־בופעט; ~чик *м* בופעטשיצע וו ־ס ,בופעטשיק מ; ~чица *ж* בופעטשיצע

бух *межд.* טראך!, זעץ!, בוך!

буха́нк||а *ж* ־ס מ לאבן, ־ער ז לעבל; ~а хлéба א לעבל [לאבן] ברויט; две ~и צוויי ברויטן ז ־ן, ברויט

бу́хать *несов. разг.* 1. קנאקן, זעצן; *(о выстрелах)* קנאלן; 2. *(бросать)* שלײַדערן; ~ся *несов. разг.* (ארײַן־) פאלן*; *(в воду)* ארײַנפליוכען זיך

бухга́лт||ер *м* ־ס מ בוכהאלטער; ~е́рия *ж* בוכהאלטעריע וו; ◇ двойна́я ~е́рия טאָפּל־בוכהאלטעריע

бу́хнуть[1] *сов. однокр. разг.* 1. א קנאק, א בוך טאָן*; *(о выстреле тж.)* א קנאל טאָן*; 2. *(бросить)* א שמיץ טאָן*

бу́хнуть[2] *несов. (разбухать)* אָנגעבראקניעט ווערן*

бу́хнуться *сов. разг.* (ארײַן) א פאל; *(в воду)* געבן* זיך געבן*; א פּליוך ארײַן, ארײַנפליוכען זיך

бу́хта *ж (залив)* בוכטע וו ־ס

бу́ч||а *ж:* подня́ть ~у *разг.* אופהייבן* א טאראראָם [א טומל], אָנמאכן א בעהאָלע

бушева́ть *несов.* בושעווען; *перен. разг. тж.* ווילדעווען, בושעווען

бушла́т *м* ־ן מ ־ער, בושלאָט מאטראָסן־רעקל

буя́н *м* ־ס מ ־ן, בויאָן מ סקאנדאל׳סט; ~ить *несов.* בושעווען, ווילדעווען, בויאָנעווען

бы *частица* 1. *(при выражении желания):* я бы вздремну́л כ׳וואָלט געכאָפּט א דרעמל; хорошо́ бы тепе́рь пое́сть ס׳וואָלט ניט שלעכט געווען איצט עפּעס עסן; мне бы тако́й тала́нт! אך מיר געזאָגט געוואָרן אזא טאלאַנט!; 2. *(при просьбе, совете и т. п.):* вы бы съе́здили туда́, вам бы съе́здить туда́ איר וואָלט עפּשער צוגעפאָרן אהין; 3. *(в условных предложениях и оборотах):* е́сли бы ты прие́хал, мы бы могли́ рабо́тать вме́сте וועז דו זאָלסט קומען, וואָלטן מיר געקאָנט אַרבעטן צו־זאַמען]; мне бы не спра́виться без твое́й по́мощи איך וואָלט זיך ניט, וואָלט זיך ניט ספּראָווען אָן דײַן הילף איך וואָלט זיך ניט ספּראָווען, וועז דו זאָלסט ניט געווען צוהעלפן; 4. *(при выражении возможности, желательности):* пора́ бы им верну́ться ס׳וואָלט שוין צײַט געווען, זיי זאָלן זיך אומקערן; ему́ бы ещё рабо́тать да рабо́тать זיי וואָלטן שוין געמעגט אומקערן זיך ער וואָלט נאָך געקענט אַרבעטן און אַר־בעטן; 5. *(при выражении удивления):* кто бы мог поду́мать... וועמען וואָלט געקאָנט קומען [געקאָנט] אפּן גע־; что бы э́то могло́ зна́чить? וואָס וואָלט דאָס גע־דאַנק...; קאָנט היסן [באטײַטן]?

быва́ло *вводн. сл. разг.:* ~, он уезжа́л на це́лый ме́сяц ס׳פלעגט (אָפּט) זיך טרעפן [זיך מאכן], ער זאָל אויסק־ פלעגן זיך אָפּט באגעגענען

быва́лый *разг.* מיט א גרויסער° לעבנס־; דערפאַרענער; א געפרוווטער סאָל־דערפאַרונג־ דאָט

быва́||ть *несов.* 1. *(происходить, иметь место)* פאָר־ קומען*; заседа́ния ~ют раз в ме́сяц די זיצונגען קומען קיין ני׳סים; чуде́с не ~ет פאָר איין מאָל אין א כוי׳דעש קיין ני׳סים קומען ניט פאָר; זײַנען ניט פאראן; 2. *(случаться)* פאָרקומען*, מאכן זיך, טרעפן* זיך; ~ет, что... ס׳מאכט זיך [ס׳טרעפט זיך], אז...; 3. *(находиться)* זײַן*; по вечера́м я ~ю до́ма אין די אפּדערנאָכטן בין איך אינ־ דערהיים; 4. *(посещать)* באזוכן, (אין) ארײַנקומען*; он ча́с-

то ~ет в клу́бе קלוב עֶר קומט; ~ал באוֹכט אָפּט דעם קלוב; ◇ бо́ли как не ~ло פוֹנעם ווייטיק אָפּט ארטן אין קלוב; ◇ éтому не ~ть! [קיין שפּור] ניט געבליבן; как ни в чём не ~ло דאָס וועט קיינמאָל ניט זיין [ניט געשען]! ווי ס׳זאָל נאָרנישט ניט געוואָלן געשען

бы́вш||ий געוועזענער טשעמ- א; ~ий чемпио́н אויסגעשטעלטע אויסגעשפילטע [אויסגעשפילטע] ליגט

бык[1] *м* ביק מ ־עס; *(племенной)* בוהע מ ־עס; *(в мифологии)* קאלב ז, אָקס מ

бык[2] *м стр.* ביק מ ־עס

были́на *ж лит.* העלדן־, בילינע ווּ ־ס (אלטרוסישע) ־זאגע ווּ ־ס

были́нка *ж* גרעזל ז ־עך

были́нный ־בילינען־עפּאָס מ; ~ эпос

бы́ло *частица:* дождь совсе́м ~ прекрати́лся, да вдруг сно́ва поли́л רעגן האָט שוין געהאָט אופּגעהערט, נאָר מיטאמאָל האָט ווידער אָנגעהויבן גיסן [ווידער א גאָס גע- ־טאָן]; чуть ~ не... ...שיר ניט; я чуть ~ не забы́л כ׳האָב שיר ניט פארגעסן

был||о́й אמאָליקער, געוועזענער, פריערדיקער; ~а́я сла́ва רום [אמאָליקער] פריערדיקער; 2. *в знач. сущ. с* [צייטן] אמאָליקע יאָרן מ, אמאָל ווּ

быль *ж* מעסע; ווּאָרגעשיכטע ווּ ־ס, אן עמעסע מעסע א; *уст.*, сде́лать ска́зку ~ю שעהאָנע פארווירקלעכן די פאנטאזיע [דעם טרוים]

быстрина́ *ж* שנעלשטראָם מ ־ען, ווירבל־שטראָם מ ־ען

быстроно́гий לײַכטפיסיקער, שנעלפיסיקער

быстрот||а́ *ж* שנעלקייט ווּ, געשווינדקייט ווּ, גיכקייט ווּ; с ~о́й мо́лнии בליצשנעל

быстрохо́дн||ый: ~ое су́дно שנעלשיף ווּ ־ן; ~ый комба́йн שנעל־קאָמבין מ ־ען

бы́стр||ый שנעלער, גיכער, געשווינדער; *(проворный)* פלינקער, גיכער; *неизм. разг.:* ~ый бег שוואָוע; ~ая ло́шадь דער שנעלער [גיכער, געשווינדער] לויף; ~ыми те́мпами פיסיק [א גיך] פערד; ~ые ру́ки מיט, גיך, געשווינד [שוואָוע] העגט פלינקע; ~ый рост промы́шленности דער דאָזיקער וווקס פון דער אינדוסטריע

быт *м* 1. *(уклад жизни)* (לעבן)שטייגער מ; 2. *(повседневная жизнь)* טאָגטעגלעכקייט ווּ

бытие́ *с* זײַן ז; ~ определя́ет созна́ние דאָס זײַן בא- שטימט דאָס באוווּסטזײַן

бы́тность: в ~ мою́ *уст.* ווען איך בין בײַ מײַן זײַן; ווען איך בין געווען

бытова́ть *несов.* פאראָנען זײַן*, שטייערן; *(о мнении и т.п.)* אײַנגעווּאָרצלט זײַן*

бытов||о́й 1. שטייגער־; ~ы́е усло́вия שטייגער־באדינגונגען; ~о́е обслу́живание סערוויס־אונטערנעמונגען מצ, שטייגער־באדינונג ווּ; ~ы́е предприя́тия סערוויס מ; 2. *(изображающий быт):* ~а́я жи́вопись לעבנשטייגער־מאָלערײַ ווּ; ◇ ~о́е явле́ние טאָגטעגלעכע דערשײַנונג

бытописа́тель *м* שטייגער־(בא)שרײַבער מ =

быть *несов.* 1. *(существовать)* זײַן* (פאראָן); геро́и бы́ли, есть и бу́дут העלדן זײַנען געווען, זײַנען פאראָן; 2. *(находиться)* זײַנען*; где вы бы́ли? ווו זײַט איר געווען?; 3. *(иметься):* у меня́ бы́ло нема́ло книг איך האָב געהאַט ניט וויניק ביכער; у меня́ не́ было вре́мени קיין צײַט ניט געהאַט; есть у меня́ оди́н знако́мый... א מיר איז פאראָן א באַקאַנטער...; 4. *(носить одежду и т.п.)* זײַן* אָנגעטאָן; он был в чёрном костю́ме ער איז געווען אָנגעטאָן אין שוואַרצן [קאָסטיום]; на нём была́ мехова́я ша́пка ער האָט געטראָגן א פוטערן היטל; 5. *(происходить)* что с ним бы́ло? וואָס איז געשען*, פאָרקומען*, זײַן*; что тут бы́ло? וואָס איז דאָ געוועזן [געשען]?; 6. *связка* זײַן*; он был худо́жником ער איז געווען א קינסטלער; будь гото́в! זײַ גרייט!; ему́ не́ было и двадцати́ ער איז נאָך ניט אלט געווען; א גליק אָדער א שטריק!, רויט אָדער טויט!; будь что бу́дет! און ווי אַן ניטאָ אים!, און נעלעם געוואָרן!, אויסגערונגען!; будь то *в знач. союза:* будь то взро́слые и́ли де́ти, סײַ דער־ ס׳מעגן זײַן דערוואַקסענע אָדער ווּאַקסענע, סײַ קינדער קינדער

быча́чий, бы́чий ־אָקסן, אָקסענער

быч||о́к[1] *м* ביקל ז ־עך; ◇ быть ~ку́ на верёвочке מ׳וועט נאָך אָנטאָן אף אים, ס׳וועט קומען אף אים א צײַט צימל דאָס

бычо́к[2] *м* (מצ. ביטשקעס) ביטשאָק מ

бюдже́т *м* בודושעט מ; госуда́рственный ~ מעלוכע־ בודושעט־יאָר; ~ный בודושעט־; ~ный год ־בודושעט מ ־ן ז

бюллете́нь *м* ביולעטען מ ־ען

бюро́[1] *с нескл.* 1. *(орган)* ביורא ז, ווּ ־ען; ~ райко́ма па́ртии די ביורא פון ראיאָנישן פארטײַ־קאָמיטעט דער פלאן איז באשטעטיקט געוואָרן אף א זיצונג פון דער ביורא אינעם געגנט-ביורא ז, ווּ ־ען; 2. *(учреждение)* געפינסן־ביורא ז, ווּ ־ען; ~ печа́ти פרעסע־ביורא ז, ווּ; ~ нахо́док אינפאָרמיר־ביורא ז, ווּ; спра́вочное ~ סטרוויס־ביורא ז, ווּ ־ען; ~ до́брых услу́г

бюро́[2] *с нескл. (мебель)* ביורא מ ־ען

бюрокра́т *м* ביוראָקראַט מ ־ן; ~и́зм *м* ביוראָקראַטיזם מ; ~и́ческий ביוראָקראַטישער

бюрокра́тия ביוראָקראַטיע ווּ

бюст *м* ביוסט מ ־ן

бюстга́льтер *м* ביוסטהאלטער מ ־ס

бязь *ж текст.* ביאָז מ

В

в *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(куда, во что)* אין, אין...ארײַן; *(с названиями континентов, стран, населённых пунктов)* קיין; положи́ть *что-л.* в я́щик אַרײַנלייגן אין שוּל ארײַן; идти́ в шко́лу אין קאסטן (ארײַן); войти́ в дом (ארײַן) אין שטוב; в Москву́ קיין מאָסקווע; в Болга́рию קיין בולגאַריע; в Сове́тский Сою́з אין סאָוועטנפארבאנד; в А́фрику קיין אפריקע; 2. *(при указании организаци, должности, деятельности)* אין; вступи́ть в па́ртию אין דער פארטײַ; поступи́ть в институ́т אין אינסטיטוט; избра́ть в прези́диум אויסווײלן אין פרעזידיום; вовле́чь

в рабóту אַרײַנצײַען* אין דער אַרבעט; 3. *(при указании дня недели, времени суток)* предлогом не переводится; во втóрник דינסטיק; в пóлдень האַלבן טאָג; в пóлночь האַלבע נאַכט; в пять часóв утрá פינף אויפֿן אינדערפרי; 4. *(при указании частоты, скорости)* אין *или без предлога с неопределённым артиклем;* три рáза в день דרײַ מאָל אין טאָג, דרײַ מאָל א טאָג; сто оборóтов в минýту הונדערט אומדרייַ (אין) א מינוט; 50 километ́ров в час פופֿציק קילאָמעטער (אין) א שאָ; 5. *разг. (во время)* בייַ; ещё в войнý נאָך בייַ דער מילכאָמע; 6. *(в течение, за)* (מעשׂרך פון) פאַר, אין; в одúн сезóн אין פאַר איין סעזאָן; 7. *(при указании размера, кратности)* предлогом не переводится; длинóй в семь мéтров זיבן מעטער די לענג; в семь раз бóльше זיבן מאָל מער; 8. *(ради)* צוליב, פאַר; в шýтку צוליב א שפּאַס; в насмéшку פאַר א געלעכטער; в наказáние אלס באשטראָפֿונג; 9.: разорвáть *что-л.* в клочкú צערײַסן* עפּעס אף שטיקער [אף שטיק־שטיקלעך]; водá превращáется в пар דאָס וואַסער פֿאַרוואַנדלט זיך אין דאַמף; II. *с предл. п.* 1. *(где, в чём)* אין; в ящике אין קאַסטן; в шкóле אין שול; в Москвé אין מאָסקווע; в Болгáрии אין בולגאַריע; в Совéтском Сою́зе אין סאָוועטנפֿאַרבאַנד; 2. *(при указании века, года)* אין; *(при указании месяца) обыкн. предлогом не переводится;* в XX вéке אין XX יאָרהונדערט; в 1917 годý אין 1917 יאָר; в áвгусте אין אויגוסט כּוידעש; אין אוו- *разг.;* 3. *(при указании на внешний вид, форму, состав)* אין; в бéлом плáтье אין א ווײַס קלייד; в фóрме шáра אין (דער) פֿאָרם פון א קײַלעך; витамúны в таблéтках ויטאַמינען אין טאַבלעטקעס; пьéса в трёх дéйствиях א פּיעסע אין דרײַ אקטן; 4. *(при обозначении предметов и явлений, по отношению к которым что-л. происходит)* פון, אין; успéхи в учёбе דערפֿאָלגן אין לערנען [באַם]; знатóк в *чём-л.* א קענער פון עפּעס; 5. *(покрытый чем-л.)* מיט; весь в пятнах פול מיט פלעקן; рýки в чернúлах מיט טינט (אויסגעשמירט)

вавилóнск||ий: ~ое столпотворéние מ טויהו־ווירוואר

вагóн *м* 1. מ ־ען; спáльный ~ מ שלאָפֿוואגאָן; грузовóй [товáрный] ~ מ ־ען פֿראַכטוואגאָן; ~-ресторáн מ וואגאָן־רעסטאָראַן (מצ. וואגאָנען־רעסטאָראַנען); ~ зернá א וואגאָן טוווע; 2. *разг. (очень много)* א גאַנצער וואגאָן, שיר

вагонéтка *ж* ־ס וואגאָנעטקע

вагóнн||ый וואגאָן(ען)־; ~ая ось ־ן וואגאָן־אקס; ~ый парк ־ן וואגאָנען־פּאַרק

вагоновожáтый *м* = מ טראַמווײַ־פֿירער, וואגאָן־פֿירער

вагоностроúтельный: ~ завóд ־ן וואגאָנבוי־זאוואָד

вагóнчик *м* 1. *уменьш.* וואגאָן; א קליינער; 2. *(жильё)* וואגאָן־שטיבל ־ער

вагрáнка *ж тех.* ־ס שמעלץ־אויוון, וואגראַנקע

вáжничать *несов. разг.* פון, האלטן* בלאָזן* זיך גרויס

вáжн||о 1. *нареч.* גרויס־האלטעריש, גרויסהאלטעדיק, גאַלאָפּעדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז וויכטיק; ~о добúться хорóших результáтов ס׳איז וויכטיק דערשלאָגן זיך גוטע רעזולטאַטן; ~о, что́бы... ס׳איז וויכטיק, אז...; ~ость *ж* 1. וויכטיקייט; *(значение)* באדײַט מ; событие бóльшóй ~ости א געשעעניש פון גרויסן באדײַט; א וויכ-, נאָר; 2. *(надменность)* טיקע געשעעניש, גאַדלעס, גלווע, גרויסהאלטערײַ

◇ не великá ~ость ס׳איז א קליינע געפֿונען וועגן; ס׳האָט א פּעטרעשקע די וועלט, מעציע; ~ый 1. וויכטיקער; *(значительный, тж.)* א וויכטיקע [אן] באדײַטנדיקער; ~ое лицó, ~ая персóна אָנגעזעענע, א געהויבענע] פערזאָן; ~ые задáчи וויכטיקע אופּגאבעס; 2. *(надменный)* גאַדלעסדיקער, גלווערדיקער, גרויסהאלטעריש, דיק מיט אן אויסזען פון א וויכטיקער, גרויסהאלטעריש פערזאָן

вáза *ж* ־ס וואָזע; *(для фруктов тж.)* פרוכטאָווניצע

вазелúн *м* וואזעלין מ

вакáнсия *ж* ־ס וואקאַנסיע

вакáнтн||ый וואקאַנטער, פרײַער; ~ое мéсто א וואקאַנטע פּלאַץ, קאַנט אָרט

вáкуум *м физ., тех.* וואַקוום מ

вакханáлия *ж* ־ס וואקאנאַליע; *перен. тж.* אַרגיע

вакцúн||а *ж* ־ס וואקצינע; ~áция *ж* וואקצינאַציע

вал[1] *м* 1. *(насыпь)* ־ן (ערד)וואל, אָנשיט; *воен.* ־ן שוצוואל; 2. *(волна)* ־ס הויך־כוואליע; ◇ огневóй ~ *воен.* ־ן פּײַער־וואל; девя́тый ~ שטורעם־כוואליע

вал[2] *м тех.* ־ן וואלן; приводнóй ~ מ טרײַבוואלן

вал[3] *м эк.* ברוטאָ־פּראָדוקציע; план по ~у דער ברוטאָ־פּראָדוקציע פֿלאַן פֿאר דער

валéжник *м собир.* וואלדברוך

вáленки *мн.* (*ед.* вáленок *м*) פּוישטן מצ., וואָליקעס מצ.

валéнтность *ж хим., лингв.* וואלענטקייט

валерьянов||ый: ~ые кáпли (ס) מצ. וואלעריאַן־טראָפּן(ס); וואלעריאַנקע *разг.*

валéт *м карт.* ־ן, ינגל ז ־ער, וואלעט מ, אונטער

лéчь ~ом לייגן זיך איינער מיטן קאָפּ אהער, ־ס; ◇ דער אַנדערער מיטן קאָפּ אהין

валидóл *м* וואלידאָל מ

вáлик *м* ־ס וואליק

валúть[1] *несов.* 1. *(опрокидывать)* אומוואלגערן, -אום, וואַרפֿן*; вéтер вáлит с ног דער ווינט וואַרפט פון די פיס; ~ лес וואַלגערן ביימער; 2. *разг. (небрежно класть)* -צו, צונויפוואלגערן, נויפוואַרפֿן*; 3. *разг.:* ~ винý на *кого-л.* אַרופּלייגן די שולד [די באַשולדיקונג] אף עמעצן

валúть[2] *несов.* 1. *разг. (двигаться массой)* שטראָמען, דער אויל־עלט אין איין שטראָמען שפּאַרן; народ валúт פון אַלע זײַטן *(отовсюду)* דער אויל־עלט שפּאַרט פון; 2. *(о дыме и т.п.)* וואַליען, וועלצן; снег валúт хлóпьями ס׳פאלט אויס א געדיכטער שניי

валúться *несов.* אומפאלן*, פאלן*; *(сверху)* אראָפּפאלן*; ◇ ~ с ног פאלן* פון די פיס; у негó всё вáлится из рук ס׳פאלט בא אים אלצדינג פון די הענט

вáлк||ий וואקלדיקער, ניט־שטאַנדהאפטיקער; ◇ ни шáтко, ни ~о ניט גוט אוף ניט צו שלעכט, ניט אַזוי־אַזוי־אוי־אַזוי אוף ניט אוי־אוי

валов||óй ברוטאָ־; ~áя продýкция וו ברוטאָ־פּראָדוקציע; ~óй дохóд וו ברוטאָ־האכנאָסע

вало́м: ~ вали́ть שטראָמען (פון אלע, פלייצן, שפארן זיטן)

валу́н *м* ער־ וואלגערשטיין

ва́льдшнеп *м* ן־ וואלדשנעפ

вальс *м* ן־ וואלס; ~и́ровать *несов.* וואלסירן, טאנצן א וואלס

вальц||ева́ть *несов. тех.* וואלצעווען; ~о́вка *ж тех.* וואלצעווען; ~о́вщик *м тех.* = ער־ וואלצער; וואלצאָוו- שטשיק ער־ *разг.*; ~ы́ *мн. тех.* וואלצן מצ.

валю́т||а *ж* וואליוטע; иностра́нная ~а אויסלענדישע וואליוטע; ~ный וואליוטע־; ◇ ~ный курс וואליוטע־קורס

валя́ть *несов.* 1. *(в муке и т.п.)* אויבערטונקען; 2. *(валенки)* וואלקן; *(войлок)* צי̈ען*; ◇ ~ дурака́ פראָווען פוילע שטיק [מאכן], נאריש מאכן זיך; ~ся *несов.* 1. *(переворачиваться)* וואלגערן זיך, וואליען זיך; 2. *разг.* ליגן*, וואליען זיך; ~ся в посте́ли וואליען זיך אין בעט; 3. *разг. (о вещах)* וואלגערן זיך

вам *дат. от* вы

ва́ми *тв. от* вы

вампи́р *м* ן־ וואמפי̈ר

вана́дий *м хим.* וואנאדיום מ

вани́ль *ж* וואניל מ

ва́нн||а *ж* ן־ וואנע וו; ביטל ז ־ען *уст.*; 2. *(купанье)* נעמען* א וואנע; приня́ть ~у וואנע וו ־ס; 3.: со́лнечная ~а זון־וואנע וו ־ס; ~ая *ж* ן־ וואנע־צימער מ; ~очка *ж (детская)* ז ־ך ביטעלע

ва́нька-вста́нька *м (игрушка) разг.* וואנקע־וווסטאנקע מ ־ס

вар *м (сапожный)* וו שוסטער־סמאָלע

ва́рвар *м* ן־ בארבאר מ; ~ский בארבאריש, ווי̈ל-; ~ство *с* בארבארי̈ש ז; (*жестокий тж.*) אכזאָריש; דער

ва́режки *мн.* (*ед.* ва́режка *ж*) האנטשן מצ.

варене́ц *м* וואַרענע געבריטע מילך, זויערע מ

варе́ники *мн.* (*ед.* варе́ник *м*) וואַרעניקעס מצ.

варе́нье *с* ז אי̈נגעמאכטס

вариа́нт *м* ן־ וואריאַנט מ

вариа́ция *ж* וואריאַציע וו ־ס

вари́ть *несов.* 1. קאָכן; ~ обе́д מיטאָג קאָכן; ~ варе́нье פרוי̈גלען אי̈נגעמאכטס; ~ пи́во [ברויען] קאָכן; ~ сталь שטאָל קאָכן; 2. *тех. (сваривать)* שווייסן; ~ся *несов.* קאָכן זיך; ◇ ~ся в со́бственном соку́ פרוי̈גלען זיך אין אי̈גענעם, קאָכן זיך אין אי̈גענעם זאפט פעטס

ва́рка *ж* 1. ז קאָכן; *(варенья)* ז פרוי̈גלען; 2. *(стали и т.п.)* ז קאָכן, שמעלצן

варьете́ *с нескл.* ן־ וואריעטע

варьи́ровать *несов.* וואריי̈רן; ~ся *несов.* וואריי̈רן זיך, פארשיידנארטיק ווערן*, וואריי̈רט ווערן*

варя́ги *мн.* 1. *ист.* וואריאַגן מצ; 2. *перен. разг.* זי̈טיקע העלפער, זי̈טיקע הילף

вас *род., вин. от* вы

васи||лёк *м* ן־ קאָרנבלום וו; ~лько́вый קאָרנבלום-

васса́л *м ист.* ן־ וואסאל מ; *перен.* ן־ סאטעליט מ

вассáльн||ый וואסאל(ש)ער; ~ая зави́симость וואסאל(ש)ע אָפהענגיקייט

ва́т||а *ж* וואַטע וו; пальто́ на ~е מאנטל אף וואַטע א

вата́га *ж разг.* כאַליאָסטרע וו ־ס, כאָפּטע

ватерли́ния *ж мор.* וואַטער־ליניע וו

ватерпа́с *м тех.* ן־ וואטערפאָס מ, וואַסערוואָג וו ־ן

ватерполи́ст *м* ן־ וואטערפאָליסט מ

ватни́н *м* ן־ וואטין מ; пальто́ на ~е מאנטל אף וואטין א

ва́тник *м разг.* ־ען וואטניק מ, וואַטאָווע רעקל א

ва́тн||ый 1. וואַטע־; ~ый тампо́н וואַטע־טאמפאָן מ; 2. *(на вате)* וואטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое одея́ло וואטאָווע קאָלדרע א

ватру́шка *ж кул.* ן־ וווערטוט מ, צוואָרעך־קיכל ז ־ען, טוואָרע־קיכל ז ־ך

ватт *м эл.* ן־ וואט מ (*с колич. словами мн.* וואט)

ва́фля *ж* וואפליע וו ־ס

ва́хт||а *ж мор. и перен.* וואכטע וו ־ס; стать на ~у в честь *чего-л.* שטעלן זיך אף דער וואכטע לעקאָווע עפעס

ва́хтенный 1. וואַכטע־; ~ офице́р דעזשור־; ־אָפיצער מ; 2. *в знач. сущ. м* (מצ. וואכטליט) וואַכטמאן מ, וואכטמאטראָס מ ־ן

ваш (*ж* ва́ша, *с* ва́ше, *мн.* ва́ши) *притяж. мест.* 1. (מצ. אי̈ערע) אי̈ער *перед сущ. по родам и падежам не изменяется;* -אי̈ערע (וו אי̈ערע, ז אי̈ערס, מצ. אי̈ע- *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ сосе́д (רע אי̈ערע א שאָכן, דער שאָכן אי̈ערער, אי̈ער שאָכן; ~а сосе́дка אי̈ערע א שכי̈נ-, די שכי̈ניע אי̈ערע, אי̈ער שכי̈ניע; ~е сло́во אי̈ער וואָרט, דאָס וואָרט אי̈ערס, אי̈ערס; ~ пре́данный друг אי̈ער אי̈בערגעגעבענער; с ~им сосе́дом מיט אי̈ער שאָכן, מיטן שאָכן; מיט אי̈ערן א שאָכן, אי̈ערן; ~и бра́тья אי̈ערע בריי̈דער, די בריי̈דער אי̈ערע; 2. *в составе сказ.* וו) אי̈ערער (אי̈ערע, ז אי̈ערס, מצ. אי̈ערע); э́тот стол ~ דאָס טיש איז אי̈ערער; э́та газе́та ~а, а та моя́ די אָט די אי̈ערע; э́та карти́на ~а? צי̈טונג איז אי̈ערע, און יענע איז מי̈נע; кни́ги не ~и דאָס בילד איז אי̈ערס? די בי̈כער; 3. *в знач. сущ. мн. разг. (близкие)* זי̈נען ניט אי̈ערע; 4. *в знач. сущ. с:* мне ~его не ну́жно איך דארף ניט האָבן אי̈ערס [אי̈ער גוטס]

вая́||ние *с* וו סקולפטור־קונסט, סקולפטור; ~тель *м уст.* (מצ. ..טאָרן, ־ס) סקולפטאָר מ

вая́ть *несов.* (סקולפטור־וועלק)* שאפן, מאָדעלירן*; *(из глины, гипса тж.)* קלעפּן; *(из дерева тж.)* שניצן; *(из металла тж.)* ציזעלירן; *(из камня тж.)* אויסהאקן

вбега́ть *несов.*, вбежа́ть *сов.* ארי̈נלויפן*

вбива́ть *несов. см.* вбить

вбира́ть(ся) *несов. см.* вобра́ть(ся)

вбить *сов.* ארי̈נשלאָגן*; ◇ ~ *кому-л.* в го́лову (ארי̈ן) אי̈נדויבען עמעצן אין קאָפּ; ~ себе́ *что-л.* в го́лову (ארי̈ן) עפעס אין קאָפּ ארי̈נעמען*

вблизи́ 1. *нареч.* °נאָענט, ניט ווייט; ~ послы́шался шо́рох ניט ווייט האָט זיך דערהערט א שאָרכען; ~ лу́чше ви́дно פונדערנאָענט זעט מען בעסער; 2. *предлог с род. п.* לעבן, ניט ווייט פון; ~ доро́ги לעבן דעם וועג, ניט ווייט פונעם וועג

вбок *нареч. разг.* אין א זייט

вброд *нареч.*: переходи́ть ре́ку ~ (איבער) אריבערגיין* דעם טיך, וווּ ס'איז פליטקע

ввали́ваться *несов. см.* ввали́ться

ввали́вш||ийся: ~иеся щёки אײַנגעפאלענע באקן; ~иеся глаза́ אײַנגעגראָבענע אויגן

ввали́ться *сов.* 1. *(о глазах)* וועלן* אײַנגעגראָבן; *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *разг. (войти куда-л. с шумом)* ארײַנשטעלן זיך, ארײַנוואלגערן זיך

введе́ние *с* אײַנלייטונג ז ־ען, ארײַנפיר м ־ן

ввезти́ *сов.* ארײַנפירן; *(товары из-за границы тж.)* אימפּאָרטירן

ввек *нареч. разг.* קיינמאָל, אייביק; ~ не забу́ду כ׳וועל אייביק [קיינמאָל, וויפל איך וועל לעבן] ניט פאַרגעסן

ввергáть *несов.*, **ввéргнуть** *сов.* ארײַנווארפן*, ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в отча́яние אין עמעצן ארײַנברענגען* [יעש] פארצווייפלונג

ввéрить *сов.* פאַרטרויען, אָנגעטרויען (אָן); ~ *кому-л.* свою́ судьбу́ עמעצן דעם גורל אָנגעטרויען; ~ *кому-л.* та́йну עמעצן אַ סאָד פאַרטרויען (אָן)

ввернýть *сов.* 1. *(ввинтить)* ארײַנשרויפן, ארײַנדרייען; 2. *разг.*: ~ слове́чко ארײַנשטעלן א וואָרט

вверх *нареч.* אַרויף(־צו); доро́га ведёт ~ דער וועג מיטן פּירט אַרויף־צו; ~ по реке́ טײַך־אַרויף; ~ дном (1 מיטן קאָפּ, קאָפּוויַרט, דעק אַרויף, 2) *перен.* אײַבערגעקערט, מיט די פיס אַרויף; ◇ ~ ногами́ מיטן קאָפּ אַראָפּ, מיט די פיס אַרויף

вверху́ *нареч.*; **(в верхней части)** פון אויבן

вверя́ть *несов. см.* ввéрить

ввести́ *сов.* 1. ארײַנפירן; 2. *(ввергнуть)* ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в расхо́д עמעצן אין הויצאָפּס ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в заблужде́ние עמעצן אין אַ טאָפּלען* אין פּאַרפירן; 3.: ~ в де́йствие עמעצן, גאַנג; ~ в строй *(предприятие)* עקספּלואַטירן* אָנהייבן*; ~ *что-л.* в употребле́ние עפּעס אין געברויך ארײַנפירן; ~ *кого-л.* в курс собы́тий עמעצן אין קורס ארײַנפירן; ~ войска́ в бой די מילי־טער־טיילן אין שלאַכט פון די געשעענישן*; ~ *что-л.* в мо́ду מאָדן עפּעס פּאַר אַ מאָדע

ввиду́ *предлог с род. п.* מאַכמעס, אי׳בער; ~ того́, что... העי׳ס [מאַכמעס] דעם, וואָס ...אי׳בער, אזויווי

ввинти́ть *сов.*, **ввúнчивать** *несов.* ארײַנשרויפן, ארײַנדרייען

ввод *м* 1. ז ארײַנפירן; ~ в де́йствие אין דאָס לאָזן גאַנג; 2. *тех.* ז אײַנלייטונג

вводи́ть *несов. см.* ввести́

ввóдн||ый 1. ארײַנפיר־: ~ая ле́кция ארײַנפיר־לעקציע; 2. *грам.* באַמערק־: ~ое предложе́ние באַמערקוואָרט; ~ое сло́во (מצ. ··וועָרטער) באַמערקוואָרט

ввоз *м* 1. *(действие)* ז ארײַנפירן, м ארײַנפיר; *(товаров из-за границы тж.)* ז אימפּאָרטירן; 2. *эк. (стоимость или количество ввезённых товаров)* м ארײַנפיר, м אימפּאָרט

ввози́ть *несов. см.* ввезти́

ввóлю *нареч. разг.* וויפל דאָס, וויפל ס׳גלוסט זיך האָרץ גלוסט

ввысь *нареч.* אין דער הייך

ввяза́ться *сов.*, **ввя́зываться** *несов. (во что-л.) разг.* ארײַנמישן זיך

вглубь *нареч.* אין דער טיף

вгляде́ться *сов.*, **вгля́дываться** *несов.* אײַנקוקן זיך

вгоня́ть *несов. см.* вогна́ть

вдава́ться *несов. (во что-л.)* זיך* אײַנשנײַדן; зали́в далеко́ вдаётся в бе́рег דער אײַנגוס שנײַדט זיך טיף ארײַן; ◇ ~ в кра́йности פאַרגײַן*, זײַן* עקסטרעם; ~ в подро́бности אין פּרָאָטים זיך* ארײַנלאָזן; ~ в то́нкости שטארק גרי׳בלען זיך

вдави́ть *сов.* ארײַנשפּאַרן, ארײַנקוועטשן; *(прогнуть)* אײַנקוועטשן

вдáвливать *несов. см.* вдави́ть

вдáлбливать *несов. см.* вдолби́ть

вдалеке́, вдали́ 1. *нареч.* (ס)אינדערוויַטנ(ס)אין; вдали́ показа́лся вса́дник דער האָט זיך באַוויזן אין (ס)אינדערוויַטנ(ס)אין; 2.: ~ от столи́цы פון ווײַט פון דער הויפּט־שטאָט

вдаль *нареч.* אין דער ווײַט (ארײַן), ווײַט פאָרויס

вдáться *сов. см.* вдава́ться

вдвигáть *несов.*, **вдви́нуть** *сов.* ארײַנרוקן

вдвóе *нареч.* 1. צוויי מאָל (אין); ~ бóльше טאָפּלט, צוויי מאָל אזויפיל; 2. *разг. (согнув пополам)* אינצוויַיען

вдвоём *нареч.* זאלבעצווייט, אינצוויַיען זאלבענאַנד

вдвойне́ *нареч.* צווי מאָל אזויפיל, טאָפּלט; заплати́ть ~ באַצאָלן טאָפּלט [צווי מאָל אזויפיל]; я ~ рад כ׳בין טאָפּלט [באַזונדערס שטארק] צופרידן

вдева́ть *несов.*, **вдеть** *сов.* ארײַנטאָן*; ~ ни́тку в игóлку ארײַנסילען [ארײַנציען*] א פאָדעם אין דער נאָדל

вдобáвок *нареч. разг.* דערצו נאָך, אויסער [כּוץ] דעם

вдов||á *ж* ־ס ז אלמאָנע; ~éц *м* ־ס אַלמען м

вдóволь 1. *нареч.* גענוג, גענוג; וויפל דאָס הארץ גלוסט; 2. *в знач. сказ.* בעשעפּע, גאנץ גענוג; у нас всего́ ~ בא אונדז איז אלצדינג פאראן בעשעפּע

вдогóнку *нареч.* אָניאָגן (אף); пусти́ться за *кем-л.* ~ נאָכשרײַבן* זיך לאָזן* אָניאָגן עמעצן; крúкнуть *кому-л.* ~ שיקן עמעצן אף אָנצויאָגן עמעצן; посла́ть *кого-л.* ~ за *кем-л.*

вдолби́ть *сов. разг.* אײַנדויבען; ~ в го́лову אײַנדויבען [ארײַנקלאפן] אין קאָפּ (ארײַן)

вдоль 1. *нареч.* לענג [לויט] אין; 2. *предлог с род. п.* לענגס [פּאָזע] דעם, לענגס, פּאָזע; ~ бéрега לענגס [פּאָזע] דעם ברעג; ◇ ~ и поперёк אין דער לענג און אין דער בריים

вдох *м* ־ען ז, א(ר)אײַנאָטעמונג ז ־ן; сде́лать ~ אײַנעטעמען, אײַנאָטעמען

вдохновé||ние *с* באַגײַסטערונג ז, היסלײַוועס; ~но *нареч.* מיט היסלײַוועס, באַגײַסטערט; ~ный באַגײַס־טערטער

вдохнов||и́тель *м* = м באַגײַסטערער; ~и́ть *сов.* 1. באַגײַסטערן (אף), אָפּמוטערן (צו); 2. (на *вин.*) אָפּמוטערן צו א העלדנטאט; ~и́ться *сов. (тв.)* באַגײַסטערט ווערן* (עמעצן); ~и́ться на по́двиг *кого-л.* באַגײַסטערן זיך (זיך)

вдохновля́||ть *см.* вдохнови́ть; ~ющий приме́р א בא־גײַסטערנדיקער [אן אָפּמוטערנדיקער] בײַשפּיל; ~ться *несов. см.* вдохнови́ться

вдохну́ть *сов.* 1. אײַנאָטעמען, אײַנעטעמען; 2. *перен.* ארײַנהויכן, ארײַנבלאָזן*; ~ но́вую жизнь во *что-л.* ארײַנבלאָזן* א ניע נעשאָמע אין עפּעס; ~ му́жество в *кого-л.* ארײַנהויכן מוט אין עמעצן

вдре́безги *нареч.* (פּיץ־)פּיצלעך אף; разби́ть ва́зу ~ צעברעכן* די וואָזע אף (פּיץ־)פּיצלעך

вдруг *нареч.* 1. פלוצעם, מיטאמאל; ~ хлы́нул дождь פלוצעם [מיטאמאל] האט א גאס געטאן א רעגן; 2. *(одновременно)* מיטאמאל; не все ~! ניט אלע מיטאמאל!; 3. *разг.:* а е́сли ~ он не прие́дет? און אויב, און אויב טאמער; а ~ טאמער וועט ער ניט קומען צו פארן? און אויב, ער וועט ניט קומען צו פארן?

вду́маться *сов.* ארײַנטראכטן זיך

вду́мчив||о *нареч.* ארײַנגעטראכט, באדאכט, באקלערט; ~о отнести́сь к *чему-л.* צוגיין* צו עפעס באקלערט; ~ый באדאכט, באקלערטער [באדאכט, ארײַנגעטראכט]; ~ое отноше́ние к *чему-л.* א טער, ארײַנגעטראכטער; צוגאנג צו עפעס באקלערטער [באדאכטער, ארײַנגעטראכטער]

вду́мываться *несов. см.* вду́маться

вдыха́||ние *с* ז (א(ר)יִנאטעמען ווּ, א(ר)יִנאטעמונג; ~ть *несов. см.* вдохну́ть 1

вегетариа́н||ец *м* = מ וועגעטאריאנער; ~ка *ж* -וועגע טאריאנקע ווּ, -ס, טאריאנערן ווּ; ~ский וועגעטא- ריאנישער

вегетати́вн||ый וועגעטאטיוו; ◇ ~ое размноже́ние *бот.* וועגעטאטיוו פארמערונג; ~ая не́рвная систе́ма די וועגעטאטיוו נערוון־סיסטעם

вегетацио́нный *бот.* וועגעטאציע-; ~ пери́од וועגעטאציע־פעריאד מ

веде́||ать *несов.* 1. *(тв.; управлять)* (מיט) האבן*, אנפירן; 2. *уст. (знать)* וויסן*; не зна́ю, не ~аю איך הייב ניט אן צו וויסן; *(заведовать)* (מיט) פארוואלטן; (איבער) צו שאפן

веде́ние *с* ז פירן, ווּ פירונג; ~ хозя́йства ווירטשאפט־פירונג ווּ; ~ бухга́лтерских книг ווּ בוכפירונג; ~ прото́кола דאס פירן דעם פראטאקאל

ве́дома: с *чьего-л.* ~ מיט וויסן עמעצנס; без *чьего-л.* ~ אן עמעצנס וויסן

ве́домость *ж* ז ליסטע ווּ; *разг.;* платёжная ~ *бухг.* וועדאמאסט ווּ; אויסצאל־ליסטע ווּ־ס

ве́домственн||ый אמט-, אמטלעכער; ~ые барье́ры אמט- לעכע [ביוראקראטיזם] בארירן

ве́домство *с* ן־, אמט מ ־ן אמטשאפט ווּ

ведр||о́ *с* עמער מ ־ס; пять вёдер воды́ פינף עמער וואסער; ◇ льёт как из ~а́ ס׳גיסט ווי פון עמערס [מיט] זוניקער וועטער

вёдро *с уст.* וועטער

веду́щ||ий 1. פירנדיקער; ~ий цех דער פירנדיקער שפילן א פירנדיק ראליע; игра́ть ~ую роль צענ; занима́ть ~ее ме́сто פארנעמען* אן אנפירנדיק [א פירנדיק] טרײַבראד ווּ; 2. *тех.* טרײַב־; ~ее колесо́ (מכ.) רעדער; 3. *в знач. сущ. м ав.* פירנדיקער [פאדערשטער]; 4. *в знач. сущ. м (в пьесе, концерте и т. п.)* = ליטער מ

ведь 1. *частица* דאך; ~ я был прав איך בין דאך געווען גערעכט; да ~ э́то наш това́рищ! ס׳איז דאך אונדזער כאווער!; 2. *частица (при вопросе):* ~ вы придёте? איר וועט קומען?; 3. *союз* דאך; пойду́ в столо́вую, ~ я с утра́ ничего́ не ел איך וועל גיין אין גאַרקיך, איך האב דאך פון אינדערפרי אן גאַרנישט ניט געגעסן

ве́дьма *ж* 1. קישעפמאכערן ווּ־ס, מעכאשייפע ווּ־ס; 2. *бран.* מעכאשייפע ווּ־ס

ве́ер *м* 1. פעכער מ ־ס, וויַיער מ ־ס; *разг.;* 2. *в знач. нареч.:* ~ом וויי א וויַיער

ве́жлив||ость *ж* ווּ בענימעדיקייט, העפלעכקייט; ~ый בענימעדיק, העפלעכער

везде́ *нареч.* אומעטום; ~ и всю́ду דא און דארט (אומעטום)

вездесу́щий אומעטומיקער, אלפארענער

вездехо́д *м (автомобиль)* מ ־ס אומעטום־גייער; ~ный אומעטום־גייענדיקער

везти́ *несов.* 1. פירן; *(о лошади)* שלעפן; 2. *безл., разг.:* ему́ везёт אים [ס׳גייט] ס׳שפילט אים, ס׳גליקט דאס מאזל

век *м* 1. *(столетие)* ־ער מ יאָרהונדערט; освящённый ~а́ми עפאכע ווּ פון דוירעס געהיליקטער; 2. *(эпоха)* טקופע ווּ, -ס, צייט ווּ ־ן; ка́менный ~ שטיין־טקופע ווּ; сре́дние ~á מיטלאלטער מ; а́томный ~ אטאם־טקופע ווּ; 3. *(жизнь)* לעבן ז ־ס, לעבנסצייט ווּ; он на своём ~ý פאר אלע זײַנע יאָרן, פאר זיין לעבן; дожива́ть свой ~ דערצײַען* דאס לעצטע ביסל יאָרן; на наш ~ хва́тит אף אונדזער דאָר וועט (נאָך) קלעקן; 4. *разг. (очень долгое время)* יאָרנלאנג, יאָרלאנג; א שאָק מיט יאָרן; це́лый ~ не вида́лись יאָרנלאנג [א שאָק מיט יאָרן] זיך ניט געזען; ◇ во ~и веко́в אף אייביקע יאָרן, אף דאָר־ווירעס; до сконча́ния ~а ביזן סאָף פון אלע צייטן; טאָמער לעצט האשישי ביז צום לעצטן פונקט *уст.;* в ко́и(-то) ~и ווען ס׳קאָן נאָך אמאָל אויסקומען; איין מאָל אין א יוווּל; на ~и ве́чные לעולעם וועדע; אף אייביק (און אייביק) *уст.;* ~ живи́, ~ учи́сь אייביק לעבן, אייביק לערנען

ве́ко *с* ז ־ער; אויגנלעפל ז ־ער; אויגנלעדל, אויגנדעקל ז ־ער

веков||о́й דוירעסדיקער; *(о деревьях и т.п.)* אלטער־; ~ые тради́ции דוירעסדיקע טראדיציעס

ве́ксель *м* ־ען מ וועקסל; перево́дный ~ טראסירטער טראטע ווּ־ס, וועקסל

ве́ктор *м мат.* ־ס מ וועקטאָר

веле́ни||е *с* ־ען מ באפעל; по ~ю се́рдца פאָדערונג ווּ־ען; לויט א רוף פונעם הארצן; ◇ по щу́чьему ~ю לויט א קישעף־שפרוך

веле́||ть *сов. и несов.* *הייסן; мне ~ли прийти́ за́втра מע האָט מיר געהייסן (כ׳זאָל) קומען מאָרגן; со́весть не велит мне молча́ть דאָס געוויסן דערלויבט מיר ניט שווײַגן; до́ктор не ~л мне купа́ться דער דאָקטער האָט מיר ניט דערלויבט באָדן זיך

великан́ *м* ־ן מ ־ן, ריז מ גיגאנט

вели́к||ий 1. °גרויסער; ~ий учёный א גרויסער °געלערנטער; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция טער; ~ие держа́вы די גרויסמאכטן; 2. *тк. кратк. ф. (слишком большой)* גרויס (צו); сапоги́ ему́ ~и́ די שטיוול זײַנען גרויס (צו); ◇ от ма́ла до вели́ка פון קליין ביז גרויס

великово́зрастный: ~ учени́к דערוואקסענער [היפש] נאנץ שילער

великодержа́вный גרויסמאכטישער; ~ шовини́зм גרויס־מאכטישער שאָוויניזם

великоду́ш||ие *с* ווּ גרויסמוטיקייט, גרויסמוט מ, גרויס־

ו הוֹיכהארציקייט, ו הארציקייט, גרויסמוטיקער, הוֹיכהארציקער, גרויסהארציקער

великоле́п||ие *с* ו פּראכט; **~но** *нареч. разг.* אויסגע־ציי־כנט; он **~но** рису́ет ער מאָלט אויסגעציי־כנט; **~но!** אויסגעציי־כנט!; **~ный** 1. *(роскошный)* פּרעכטיקער, גרויסארטיקער; 2. *разг. (отличный)* אויסגעציי־כנטער, גלעזנדיקער

величáвый מאיעסטעטישער, דערהויבענער

величá||ть *несов.* 1. *разг. (по отчеству)* דופן* באם נאָמען פון פאָטערנאָמען; 2. *ирон.:* они́ его́ **~ли** профе́ссором «פּראָפעסאָר» ער, ער האָט בא זיי געהייסן האָט בא זיי קיין אַנדער נאָמען ניט געהאַט, נאָר «פּראָפעסאָר»

вели́чественн||о *нареч.* מאיעסטעטיש; **~ый** גראַנדיאָזער, מאיעסטעטישער; **~ое зре́лище** [א] גראַנדיאָזן [א] שטאָלצע מאיעסטעטישער בילד; **~ая оса́нка** א מאיעסטעטישער

вели́чество *с* ו מאיעסטעט; его́ **~** זײַן מאיעסטעט

вели́чи||е *с* ו גרויסקייט, ו דערהויבנקייט; **~е** по́двига די גרויסקייט פון א העלדנטאט; **~е** ду́ха דער־גרויסקייט פון א העלדנטאט; ◇ во всём (своём) **~и** פֿון אין דער [אין זיין] הויבנקייט

величин||á *ж* 1. *(размер)* ו גרייס; стол сре́дней **~ы** א טיש פון מיטעלער גרייס; **~о́й** с оре́х א גרויס ווי א נוס; 2. *мат.* ן־ ו גרייס; постоя́нная **~á** א באשטענ־דיקע גרייס [א קאָנסטאַנטע]; 3. *(выдающийся человек)* א פּיגור, יעש

велого́нка *ж* וועלאָ־דאָס יאָר־געווען אַף וועלאָסיפּעדן, ו־געווען

велодро́м *м* ן־ מ וועלאָדראָם

велосипе́д *м* ן־ מ וועלאָסיפּעד; **~и́ст** *м* וועלאָסיפּעדיסט מ ן־, **~и́стка** *ж* ו ס־ וועלאָסיפּעדיסטקע; **~ный** וועלאָסיפּעדן; **~ный спорт** מ וועלאָסיפּעדן־ספּאָרט

вельве́т *м текст.* מ וועלוועטענער; **~овый** וועלוועטן

вельмо́жа *м* 1. *уст.* מ ס־ סאָרע; **~и́ть** א גענוי־בענע [א גרויסער] פּאָרעץ; 2. *ирон.* פּערזאָן

вéна *ж анат.* ו ס־ וועָנע, מ ן־, טונקלבלוט־אָדער

венге́рец *м см.* венгр

венге́рка[1] *ж* ו ס־ אונגערן, ו ס־ אונגאַרקע, מאדיאַרקע

венге́рка[2] *ж (танец)* ו וועניגערקע

венге́рский אונגעריש, אונגאַרישער, מאדיאַרישער; **~ язы́к** ז די אונגערש(י)ע שפּראַך

венгр *м* מ ן־ אונגער, מ ן־ אונגאַר, מאדיאַר

Вене́ра *ж миф., астр.* ו וועניגערע, ו וועניס

венери́ческ||ий וועניגעריש; **~ие боле́зни** וועניגעריש קראַנקהייטן; **~ий диспансе́р** וועניגעראָלאָגישער דיספּאַנסער

вене́ц *м* 1. *уст. (венок)* קראַנץ מ (מצ. קרענץ); терно́вый **~** (קרענץ מצ.) דערנער־קראַנץ; 2. *уст. (корона)* קרוין ו ן־ אַף; 3. *астр.* קרוין ו; ◇ коне́ц де́лу **~** ≅ אלץ איז גוט, אויב צום לעצטן דאָס בעסטע; **~** сла́ве איז גוט דער סאָף איז גוט

вéнзель *м* מאָנאָגראַם ו ן־ אַף

вéник *м* בעזעם מ ער־

венóзн||ый וועניאָזער; **~ая кровь** ז טונקלבלוט

венóк *м* קראַנץ מ (מצ. ן־, קרענץ)

вентили́ровать *несов.* לופטערן, וועניטיליִרן

вéнтиль *м тех.* ן־ מ וועניטיל

вентиля́||тор *м* ס־ מ וועניטיליאָטאָר; **~ционный** וועניטיליאַציע־, טילי־ר־; **~ция** *ж* 1. *(действие)* וועניטיליאַציע ו רונג; 2. *(установка)* ו וועניטיליאַציע

венча́||ние *с* דאָס מעזאָוועג זיך (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* דאָס געבן כּוֹפּע־קידוֹשן; **~ть** *несов.* 1. (מעזאָוועג זיך* (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* געבן* כּוֹפּע־קידוֹשן; 2. *(короновать)* קרוינען; 3. *(заканчивать; тж. перен.)* באקרוינען; **~ться** *несов.* 1. פֿאר־נעמען* (אין קירך) הייראט ווערן*; *(по еврейскому обряду)* כּוֹפּע־קידוֹשן; 2. *(короноваться)* געקרוינט ווערן*; 3. *(заканчиваться; тж. перен.)* באקרוינט ווערן*

вéнчик *м бот.* ן־ קריינדל ז

вéр||а *ж* 1. גלויבן ז, גלייבן; **~а в побе́ду** דאָס עמונע ו ס־, גלויבן מ ס־, גלייבן אין זיג; 2. *(религия)* רעליגיע ו ס־; 3. *разг. (доверие)* צוטרוי מ; ◇ приня́ть *что-л.* на **~у** עפּעס פֿאר א רעכטן עמעס אָנעמען* [פֿאר טוירעס לאָקש *уст.*]; **~ой и пра́вдой** מיט ליב און לעבן

вера́нда *ж* ו ס־ ווערַאנדע

ве́рба *ж* ו ס־ ווערבע

вербáльн||ый: **~ая но́та** *дип.* א ווערבאלע נאָטע

верблю́||д *м* ן־ קעמל מ; **~жий** קעמל־; **~жья шерсть** ו קעמלוואָל

верб||ова́ть *несов.* ווערבירן; **~о́вка** *ж* ו ווערבירונג; **~о́вщик** *м* = מ ווערבירער

вердúкт *м юр.* ן־ מ ווערדיקט

верёв||ка *ж* = מ שטריק; **~очка** *ж* ז ־ערך, שטריקל; **~очный** שטריק־; **~очная ле́стница** ז ־ך שטריקלייטער מ ס־

верени́ц||а *ж* ־ען ו ריי; **~а** автомоби́лей [א] א ריי [שׂורע] אוטאָמאָבי־לן; пролете́ла **~а** ди́ких гусе́й ס׳איז אַרומגעפלויגן א טשאָטע ווילדע גענדז; бесконе́чной **~ей** דורכגעפלויגן אין אומענדלעכער ריי

ве́реск *м бот.* מ וועַרעסק

веретено́ *с* ן־ שפּינדל ז, ס־ ו וועַרעטענע

верзи́ла *м разг.* ־עס מ, וועַרגעלעך מ ־עס

верúтельн||ый: **~ые** гра́моты *дип.* אָנטרוי־גראַמאָטעס קרעדענצן מצ., מצ.

ве́ри||ть *несов.* 1. גלייבן; **~ть в побе́ду** גלייבן אין פּאַרוואָס גלייבסטו מיר זיג; почему́ ты мне не **~шь?** גלייבן (אז ס׳איז עמעס) ניט?; **~ть** ка́ждому его́ сло́ву אלץ, וואָס ער זאָגט; 2. *(доверять)* געטרויען, גלייבן; ему́ мо́жно **~ть** אף אים, אים מעג מען גלייבן [געטרויען]; **~ться** *несов. безл.:* не **~тся** מעג מען זיך פֿאַרלאָזן; **~тся** с трудо́м ס׳גלייבט זיך ניט [קוים] ס׳איז שווער צו גלייבן

вермишéль *ж* ו ווערמישעל

ве́рмут *м (вино)* מ וועַרמוט

верне́е 1. *сравн. ст. от* ве́рный *и* ве́рно; 2. *в знач. ввод. сл.* ריכטיקער, פֿונקטלעכער; по́здней но́чью, **~,** ра́нним у́тром שפּעט באנאַכט, ריכטיקער געזאָגט, פרי (אין) קאיאָר

вернисáж *м* ן־ מ ווערניסאַזש

ве́рно 1. *нареч. (правильно)* ריכטיק; зада́ча решена́ **~** די אופּגאבע איז געלייזט ריכטיק; 2. *нареч. (преданно)* טרי(נע), איבערגעגעבן; 3. *в знач. сказ.* ריכטיק, עמעס; э́то **~** דאָס איז ריכטיק [עמעס]; что **~,** то **~** מיסטאָמע, וואָס עמעס איז עמעס; 4. *в знач. вводн. сл.*

אפֿאָנעם, זעט אויס, מינ(ה)אסטאָם; он, ~, уж не придёт ער וועט שוין מינאסטאָם [מיסטאָמע, זעט אויס, אפֿאָנעם] ניט קומען; ~сть *ж* 1. *(преданность)* טרײַסטיט, -(נע)ט ווי, שאפט ווי, איבערגענקיט; 2. *(правильность)* ריכ- טיקייט ווי

верну́||ть *сов.* 1. *(отдать обратно)* אומקערן; ~ть долг כויוו דעם [אָפּגעבן*] אומקערן; 2. *(вновь обрести)* אומקערן; про́шлого не вернёшь וועסטו דאָס אמאָליקע ניט אומקערן; 3. *(заставить возвратиться)* אומקערן, אומקערן [רופן* צוריק]; ~ть курье́ра דעם צוריק* קומען; ~ться *сов.* 1. צוריק* קומען זיך, צוריק* זיך אומקערן; 2.: к нему́ верну́лась пре́жняя уве́ренность ער איז ווידער געוואָרן בא זיך זיכער [פעסט]

ве́рн||ый 1. *(преданный)* איבערגענבענער, -(נע)טרײַער; ~ые друзья́ [איבערגענבענע] פרײַנט -(נע)טרײַ; оста́ться ~ым свои́м убежде́ниям בלײַבן* (נע)טרײַ די איבערצײַ- גונגען; 2. *(надёжный)* זיכערער; ~ое сре́дство א זיכער מיטל; 3. *(правильный, точный)* פּינקטלעכער, ריכטיקער; ~ое вре́мя צײַט [פּינקטלעכע] די ריכטיקע; ~ый глаз א שארף אויג; 4. *(неизбежный)* זיכערער, -אומפאַרמײַד לעכער; ~ая смерть א זיכערער [אן אומפאַרמײַדלעכער] טויט

ве́рования *мн.* .מצ גלויבונגען, גלויבענישן מצ.

ве́ровать *несов.* גלייבן

вероиспове́дание *с* ־ס גלויבן מ, ־ס עמונע ווי

веролю́м||но *нареч.* טרײַבערעכעריש; *(предательски)* פֿאַרעטעריש; ~но напа́сть на *кого-л.* פֿאַרעטעריש אָנ- פֿאַלן* אף עמעצן; ~ный טרײַבערעכערישער; *(предательский)* פֿאַרעטעריש; ~ство *с* ווי טרײַבערעכערישקייט

вероотсту́пник *м уст.* קע.. מ ;אָפּטריניקער *(о еврее)* מעשומעד מ (מצ. מעשומאָדים)

вероя́тн||о *ввод. сл.* אפֿאָנעם, ווארשײַנלעך; ~ость *ж* ווי ווארשײַנלעכקייט; ◇ по всей ~ости גאנץ ווארשײַנלעך, ווי ווארשײַנלעכ- לויט אַלע אויסזיכטן; тео́рия ~остей *мат.* קייטן־טעאָריע ווי

ве́рсия *ж* ־ס ווערסיע ווי

верст||а́ *уст.* ־ן ווערסט ווי, ־ן וויאָרסט ווי *(с колич. словами мн.* ווערסט, וויאָרסט*)*; ◇ за́ ~у פאר א מייל

верста́к *м* ־ן ווערקשטעל מ

верста́ть *несов. полигр.* ווערסטעווען, וויאָרסטעווען; ברעכן* *уст.*

вёрстка *ж полигр.* 1. *(действие)* ווערסטעווען ז, וויאָרסטעווען ז; ברוך מ *уст.*; 2. *(свёрстанный набор, корректура)* וויאָרסטקע ווי

ве́ртел *м* ־ן בראָט־שפּיז ווי

верте́п *м (притон)* ־ן נעסט ווי *неодобр.*

верте́ть *несов.* 1. דריי(ע)ן; *(вращать)* אומדרייען; ~ в рука́х *что-л. (играть чем-л.)* פּאַרען זיך מיט עפּעס ניט; 2. *разг. (кем-л.)* אויסלאַזן* עפּעס פון די הענט שאפן*; *(чем-л.)* אין די הענט האלטן*, הערשען (איבער) (מיט)

ве́ртеться *несов.* 1. דריי- -(ע)ן זיך; *(вращаться тж.)* אומדרייען זיך; ~ся волчко́м דריי(ע)ן זיך ווי א ווערפל; разгово́р ве́ртится вокру́г одного́ вопро́са דאָס געשפּרעך דרייט זיך ארום איין פראָגע; 2. *разг. (находиться)* דריי(ע)ן זיך (ארום עמעצן), זיין* אפט° אין א סוויוו פון עמעצן; он ве́ртится среди́ арти́стов ער דרייט זיך ארום ארטיסטן; 3. *разг. (увиливать)* דריי(ע)ן זיך אפן קאָרעך; ◇ ~ся под нога́ми

פּלאָנטע(ר)ן זיך פאר די פיס; сло́во ве́ртится на языке́ דאָס ווערט ליגט אפן שפּיץ צונג [אף דער צונג]; как ни верти́сь ווי זאָלסט זיך ניט דרייען [זיך ניט בעריען]

вертика́ль *ж* ־ן ווערטיקאָל ווי; ~ный ווערטיקאָלער

вертля́вый *разг.* צו א פלינקער, צו א רירעוודיקער

вертолёт *м* ־ן העליקאָפּטער מ *разг.*

верту́шка *ж разг.* 1. *(дверь)* דריי־טיר ווי; *(этажерка)* דריי־עטאַזשערקע ווי; *(телефонный диск)* -רעדל; 2. *(легкомысленная женщина)* בלאט מ (מצ. ..בלעטער); דריידל ז ־ער, האָצעליכע ווי ־ס

ве́рующий *м* .. קע מ גלויביקער

верфь *ж* ־ן שיפּבויערײַ ווי, ווערף ווי ־ן

верх *м* 1. *(верхняя часть)* אויבערטייל מ, אויבן מ; *(заострённый)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(верхний этаж)* דער אייבערשטאָק מ ־ן, אייבערשטער שטאָק; 3. *(экипажа)* בוים ווי ־ן, דעק מ ־ן; 4. *(одежды)* אייבערשלאק מ, וועלעך מ; 5. *(шапки)* דעקל מ ־עס; 6. *(высшая степень)* העכסטע מאדריגע, העכסטער גראד [פונקט] ~ совершенства פולקום- די גרעסטע פולקומ- קייט; ~ нáглости [כוצפע] די גרעסטע פרעכקייט; ◇ быть на ~ý блаже́нства אפן זיבעטן הימל* זיין*, העכסט גליקלעך

верх||ий *мн. разг.* 1. *(общества)* .מצ אויבערשיכטן; 2. *(руководители)* פירערשאפט ווי; совеща́ние в ~и́х אייבערטענער שפיצ־בראטונג ווי ־ען; 3. *(высокие звуки)* .מצ אופכאפן פון אומעטום אויבער-; 4.: нахвата́ться ~о́в פלעכלעכע קעניטעניש; скользи́ть по ~и́м גיין* אויבנופיק ניט ארײַנדרינגען* אין דער טיף

ве́рхн||ий אויבערשטער, אייבערשטער; ~яя по́лка די אויבערשטער גאָרן; ~ий эта́ж בערשטע פאָליצע; ~яя че́люсть די אייבערשטע קינבאק; ~ее пла́тье אייבערקלייד, אן אייבערשט קלייד; ~ее тече́ние реки́ דער אויבער- רעגיסטער; ~ий регистр *муз.* אייבער־פאלאטע ווי; ◇ ~яя пала́та *(парламента)* אויבער־ס

верхо́вн||ый אויבערשטער; *(высший)* העכסטער; ~ый о́рган הויפּטמאכט ווי; Верхо́вный Сове́т СССР דער אויבער־סאָוועט פון פּססר

верховóд *м разг.* = מ רעדלפירער, = מ קאָכלעפל; ~ить *несов. разг.* דער רעדלפי- פירן* דאָס רעדל זיין* דער רעדלפי- רער

верхов||о́й[1] 1. רײַטער; ~а́я лошадь = ז רײַטפערד; ~а́я езда́ רײַטן ז, דאָס פּאָרן רײַטנדיק; 2. *в знач. сущ. м* = רײַטער מ

верховóй[2] פון אויבערפלוס *после сущ.*; אייבערשטער

верхо́вье *с* 1. *(часть реки)* ־ן אויבערפלוס מ; 2. *(местность)* אויבערגעגנט ווי ־ן

верхогля́д *м разг.* אן אויבנופיקער [אן אויבערפלעכלע- אויבער-, אויבנופיקייט ווי, פּאַרשוין [כער]; ~ство *с разг.* ווי פלעכלעכקייט

верхола́з *м* = מ הייך־ארבעטער

ве́рхом *нареч.* 1. *(по верху)* מיטן הויכווענ; 2. *разг. (выше краёв)* מיט א וועלעך

верхо́м *нареч.* רײַטנדיק

верху́шка *ж* 1. מ אויבערטייל; ז אייבערשטע; *(дерева)* שפּיץ מ ־ן; ~ лёгкого לונגשפּיץ מ ־ן; 2. *разг. (гла-*

вари) אויבער- ;*(высшие слои)* די רעדלפירער מצ. שיכט מ

верши́н||а *ж* 1. *(горы, дерева)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(высшая степень)* די העכסטע מדרי״גע; ~а сла́вы די העכסטע מדרי״גע פון רום; ~ы тво́рчества די הייכן מדרי״גע, פון שאפונג; ◇ ~а угла́ *мат.* דער שפּיץ פוּנעםווינקל

верши́ть *несов.*: ~ су́дьбы [су́дьбами] людей לייזן די (האָבן* צו) שאפן*; ~ дела́ми גוירלעס פון מענטשן [האָבן* צו זאָגן] אי׳בער די איניאָנים

вершо́к *м* (мц. וועלשקעס) מ וועלשאָק

вес[1] וו וואָג; *перен. тж.* כשׁוועס מ; ~ом в два килогра́мма צוויי קילאָגראָם די וואָג; его́ ~ 70 килогра́ммов ער וועגט 70 קילאָגראָם; продава́ть *что-л.* на ~ פאר-; ◇ на ~ зо́лота מיט גאָלד דער וואָג גלייך; קוֹיפן עפעס אף

вес[2] *м:* держа́ть *что-л.* на ~ý (אינדערלופטן)* האלטן*; ווי א בעזמען

весели́ть *несов.* מעסאמי״עך זיך* פרי״לעך מאכן; (*забавлять*) פּאַרווי״לן, אמוזי״רן; ~ся *несов.* זיך לוסטיק מעסאמי״עך זיך* [פרי״לעך] מאכן

ве́село 1. *нареч.* פרי״לעך, לוסטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פרי״לעך; у нас ~ בא אונדז איז פרי״לעך; ~ смотре́ть на э́ту детвору́ ס׳איז א מעכי״ע צו קוקן אף אָט דעם קינדווארג

весёлость *ж* וו פרי״לעכקייט, וו לוסטיקייט

весёл||ый 1. פרי״לעכער, לוסטיקער; ~ая кампа́ния קאָמפּאַניע [א פרי״לעכע]; ~ое настрое́ние שטימונג [א לוסטיקע]; он ве́сел ער איז [א פרי״לעכע]; 2. *(доставляющий веселье)* אמוזאַנט [פרי״לעך]; ~ые и́гры שפּיל [פּאַרווי״לשפּיל, אמוזאַנטע פּאַרווי״לנדיקע]; ~ый спекта́кль [א פרי״לעכער פּאַרווי״לנדיקער, פּאַרווי״לי, וואַנטער, פרי״לעכער]; ~ая шу́тка [א פרי״לעכער וויץ]; 3. *(не мрачный — о расцветке и т. п.)* פרי״לעכער, לעבעדיק- קער

весе́лье *с* 1. *(жизнерадостность)* א, לוסטיקייט וו; 2. *(развлечение)* סימכע [א הי״טערע]; שטימונג וו

весельча́к *м разг.* פאר- [א לוסטיקער] א פרי״לעכער; א פרי״לעכע נעשאָמע, שוין

веселя́щий: ~ газ *хим.* מ לאָכגאז

весе́нн||ий פרי״לינג-, פרי״לינגדיקער, וועסנע-; ~ее у́тро מ פרי״לינג־אינדערפרי; ~ий сев מ פרי״לינג־פארזי״

ве́сить *несов* וועגן*

ве́ск||ий וואָגיקער; ~ий до́вод א וואָגיקער ארגומענט; ~ое сло́во א וואָגיק וואָרט

весло́ *с* ־ס וו וועסלע; רודער מ

весн||а́ *ж* ־ען מ ־ס וו וועסנע; ~о́й *нареч.* פרי־ (אום) פרי״לינג, וועסנע־צייט, לינגצייט

веснý||шка *ж* ־עך ז זומער־שפּרענקל, -זומער־שפּרענקל מיט זומער; ~чатый קלעפּטיק; *мн. тж.* קלעפּטיקעס מצ. קלעפּטיקער, שפּרענקלעך מיט קלעפּטיק *после сущ.*,

весов||о́й וואָגאַמאַס־איינס וו ־ן; וואָגי-; ~а́я едини́ца וואָגאַמאַס־איינס; ~а́я катего́рия *спорт.* די קאטעגאָריע לויט דער וואָג; ~о́й това́р סכוירע אף דער וואָג

весовщи́к *м* = מ וועגער; וועסאָווישטשיק מ ־עס *разг.*

весо́мый וועגבארער; *перен.* וואָגיקער

вест *м мор.* מ וועסט; *(ветер тж.)* וועסט־ווינט מ ־ן, מערעוו־ווינט מ ־ן

вести́ *несов.* 1. פירן; ~ ребёнка за́ руку פירן דאָס קינד פאר [בא]; ~ за собо́й ма́ссы פירן דעם אוועאָבוס; ~ автобус נאָך זיך די מאסן; 2. *(руководить)* פירן (מיט) אָנפירן; ~ семина́р פירן סעמינאר; ~ кружо́к (ל)קרייזן; אָנפירן מיט א; ~ хозя́йство פירן די ווירטשאפט; 3. *(чем-л. по чему-л.)* (אומ)פירן (מיט עפעס אי׳בער עפעס); ~ука́зкой по ка́рте (אומ)פירן מיטן טייטל אי׳בער דער מאפע; 4. *(куда-л.; о дороге, о двери и т.п.)* פירן; 5. *(к чему-л.; иметь последствием)* גוירעם זיין*, מי׳טברענגען*; э́то ведёт к потере́ вре́мени דאָס איז גוירעם צייט־פארלוסט; 6. *разг. (к чему-л.; клонить)* אויסברייען*; не пойму́, к чему́ он ведёт כ׳הייב ניט אָן צו פארשטיין, וואָס ווייל ער אויסברייען; 7.: ~ протоко́л פירן דעם פראָטאָקאָל; ~ дневни́к פירן א טאָגבוך; ~ войну́ פירן א מילכאָמע, מילכאָמע האלטן*; ~ огонь *воен.* שיסן*, דיכטן דאָס; ◇ ~ себя́ אופירן זיך; веди́ себя́ прили́чно! פי׳ער זיך אָנשטענדיק, פיר זיך [האלט זיך] ווי א מענטש!

вестибуля́рный: ~ аппара́т *анат.* וועסטיבולאר־אפּאראט מ

вестибю́ль *м* ־ן מ וועסטיביול

вести́сь *несов.* 1. *(производиться)* גיין*, געפּירט ווערן*; ведётся контро́ль [געפּירט א קאָנטראָלירט]; ведётся перегово́ры [ס׳גייען] אונ- ס׳ווערן געפּירט; веду́тся летосчисле́ние טערהאָנדלונגען; 2.: так уж ведётся רעכענונג ווערט געפּירט (אָנהייבנדיק) פון... אזוי איז, אזוי איז אי׳נגעפּירט, אזוי פירט זיך דער שטייגער

ве́стник *м* 1. = מ אָנזאָגער; 2. *(в названиях журналов)* אינפאָרמיר־ביולעטען מ ־ן, וועסטניק מ ־עס

вестово́й *м воен.* וועסטאָוואָי מ ־ען

ве́сточк||а *ж разг.* א שטיקל יעדיע, עפעס א יעדיע; א גרוס; да́йте о себе́ ~у דערן (אמאָל) לאָזט זיך

вест||ь[1] *ж* ־ען וו יעדיע; до́брая ~ь א גוטע° יעדיע; ◇ пропа́сть без ~и פארפאלן וועק* שפּורלאָז

весть[2]: бог ~ גאָט וויסט; не бог весть како́й ניט אי־אי־אי

весы́ *мн.* וו וואָג; десяти́чные ~ א דעצימאלע וואָג

весь *мест.* (*ж* вся, *с* всё, *мн.* все) 1. *(целый)* גאַנץ-; א גאַנצן; דער גאַנצער טאָג; צער; *мн.* אַלע; ~ день דאָס גאַנצע; ~ наро́д דאָס גאַנצע לעבן; ~ую жизнь דאָס גאַנצע; всё челове́чество מענטשהייט; די גאַנצע; все стра́ны די גאַנצע צייט; со всех сторо́н אַלע לענדער; все де́ньги פון אַלע זייטן; דאָס גאַנצע געלט; 2. *(целиком, совершенно)* אינגאַנצן; ~ промо́кший פּיטש־נאַס; גאַנצן א נאַסער [א דורכגענעצטער]; ~ в цвета́х באשאָטן מיט בלומען; вся в бе́лом אין ווייס פון אינגאַנצן וויס געקליידט, אויבן ביז אַראָפּ; вся в слеза́х אין אייניע טרערן; ~ в отца́ דער טאָטע מיט די ביינער, (ס׳זאָל פעלן א האָר); 3. *в знач. сущ. с* אלץ, אלצדינג; всё его́ интересова́ло אלץ [אלצדינג] האָט אים אינטערעסי׳רט; для него́ рабо́та всё די אַרבעט; бо́льше всего́ איז בא אים אלץ [דער אי׳קער אין לעבן]; пре́жде всего́ מער פון אלץ, פאר אַלעם, פאר אַלץ; קוי׳דעמקאָל; 4. *в знач. сущ. мн.* אַלע; все его́ люби́ли

אָלע האָבן אים ליב געהאט; он попрощáлся со всéми ער
האָט זיך אָפגעזאגט מיט אַלעמען; э́то всем поня́тно דאָס
איז אַלעמען פארשטענדלעך

весьмá *нареч.* ביז גאָר, העכסט, זייער

ветви́стый צוויג(האפט)יקער

ветвь *ж* ן־ וו צווייג; *(отрасль тж.)* ן־ מ אָפצווייג

вéтер *м* ן־ מ ווינט; попýтный ~ גינסטיקער ווינט; א
◇ бросáть слова́ на ~ רעדן* גלאט, רעדן* אפן ווינט;
держáть нос по вéтру קוקן ווהין; אין דער וועלט ארײַן
דער ווינט בלאָזט

ветеран *м* ־ען מ וועטעראָן

ветеринáр *м* ן־ מ וועטערינאָר; **~ия** *ж* וו וועטערי־
נאָריע; **~ный** וועטערינאָרער

ветерóк *м* ־ך מ ווינטל, ווינטעלע ז

вéтка *ж* 1. ־עך ז צווייג; 2. *ж.-д.* וו צווייג־ליניע
־ס

ветлá *ж* ־ס וו ווידע, (מצ. ..ביימער) ווידנבוים מ

вéто *с нескл.* ־ס מ וועטאָ; прáво ~ ז וועטאָ־רעכט;
наложúть ~ א וועטאָ אָרופלייגן

вéтошь *ж собир.* אַלטוואַרג, שמאַטעס, טראָנטעס מצ.

вéтрен||о 1. *нареч.* אומבאטראַכט, לײַכטזיניק; 2. *в знач.*
сказ. безл. (ס׳)איז ווינטיק, (ס׳)איז א ווינט; **~ый** 1.
ווינטיק; **~ая** погóда ווינטיקער וועטער; א; 2. *разг.*
(легкомысленный) לײַכטזיניקער, לופטיקער; **~ый** человéк
א לײַכטזיניקע אופי־; **~ое** поведéние לופטיקער פארשון
רונג

ветромéр *м* ־ס מ ווינטמעסטער

ветрянúка *ж разг.* מצ. ווינטפאָקן

ветрян||óй ווינט־; **~áя** мéльница ן־ וו ווינטמיל; **~óй**
двúгатель ווינטבאוועגער מ ־ס

вéтрян||ый: **~ая** óспа מצ. ווינטפאָקן

вéтх||ий °אַלטער (זייער); *(о здании тж.)* כאָרעוודיקער,
כאָרעווער; *(об одежде)* אָפגעניצטער; ◇ Вéтхий завéт
אַלט־; **~ость** *ж* טאגאָך מ, דער אַלטער טעסטאמענט
וו קייט; *(здания тж.)* וו כאָרעוודיקייט; прийтú в ~ость
(о здании) כאָרעוו ווערן* *(об одежде и т. п.)* אָפגע־
טראָגן ווערן*

ветчинá *ж* וו שינקע, וו וועטשינאָ

ветшáть *несов.* °אלט ווערן*; *(о здании тж.)* כאָרעוו
אָפגעניצט ווערן*; *(об одежде тж.)* ווערן*

вéха *ж* 1. ־ס מ רילכטצייכן; 2. *обыкн. мн. перен.*
מילשטיינער מצ.

вéчер *м* 1. ן־ מ אָוונט; *(поздний)* ן־ מ אפדערנאכט;
(ранний) ן־ מ פארנאכט; в вóсемь часóв ~а אכט אזײַ־
גער אין אָוונט [אפדערנאכט]; к ~у פארנאכט־צו; 2. *(семей-*
ный праздник и т. п.) ן־ מ פארוואַל־אָוונט; *(торже-*
ственное собрание) ן־ מ אָוונט; литературный ~ א לי־
טעראַרישער אָוונט

вечер||éть *несов. безл.:* ~éет ס׳פאלט צו די נאכט,
ס׳אָוונט

вечерúнка *ж* ־ס וו וועטשערינקע, מ (פאר)וואַל־אָוונט
ן־

вечéрн||ий אָוונטיקער, אפדערנאכטיקער; в ~ий час
אָוונט־שול וו; ~яя шкóла אין אן אפדערנאכטיקער שא
ן־; ~яя газéта (מצ. ..בלעטער) וו אָוונטבלאט; ~ее
плáтье אָוונטקלייד ז ־ער

вéчером *нареч.* אין אָוונט, אפדערנאכט; в субóту ~

שאבייסענאכטס, שאבעסצונאכטס, שאבעס אפדערנאכט
разг.

вéчно *нареч.* 1. אויביק; 2. *разг. (постоянно)* שטענ־
דיק; ~ онú ссóрятся קריגן זיי זיך שטענדיק, זיי האלטן*
אין איין קריגן זיך

вечнозелёный אייביק־גרינער, שטענדיק־גרינער

вéчн||ость *ж* וו אייביקייט; ◇ кáнуть в ~ость פאר־
שוויגן* אף אייביק; мы не видáлись цéлую ~ость! מיר
האָבן זיך (שוין) ניט געזען א שאָק מיט יאָרן!; ждать
цéлую ~ость וואַרטן אַן א שיר; **~ый** 1. אייביקער;
דער אקט אף אייביקן ערד־ акт на ~ое пóльзование землёй
באנוץ; 2. *разг.* שטענדיקער; ~ые ссóры שטענדיק
קווראלפעדער, אייביקע פעדער קריגערײַען; ◇ ~ое перó
ס־ וו

вéшалка *ж* 1. *(для одежды)* ־ס מ הענגער; וו שראַנק
־ס; 2. *(у платья)* ־ס מ הענגער; 3. *(помещение)* גאר־
דעראָב מ ן־

вéшать[1] *несов.* הענגען*, אופהענגען*; ~ бельё
אופהענגען* דאָס הענגען* (אופ)העגנען*; ~ картúну
אופהענגען* דאָס טריבל בילד; ~ трýбку *(телефонную)*
אופהענגען* דאָס טריבל; 2. *(казнить)* הענגען*; ◇ ~
гóлову דעם ארײַנפלאָן* קאָפּ; ~ нос די נאָז ארײַנפלאָן*

вéшать[2] *(на весах)* *וועגן

вéшаться *несов.* הענגען* זיך; ◇ ~ *кому-л.* на шéю
הענגען* זיך שמעצן אפן האלדז

вéшн||ий פרילינגדיקער, וועסנע־; **~ее** нéбо פרי־
לינגדי־ קער הימל

вещáть *несов. радио* *טראנסלירן, אויסרעדן

вещевóй: ~ мешóк ן־ מ רוקזאק

вещéственн||ый שטאָפלעכער, מאטעריעלער; **~ые** до-
казáтельства *юр.* דערוויז־זאכן מצ.

вещество́ *с* ן־ מ שטאָף

вéщий *уст.* נעוויישער, וואָרזאָגערישער

вещúца *ж (безделушка)* ־ך ז שמאָכטעלע; *(драгоцен-*
ность) (א טיפער) כייפעצל (מצ. כפּייצים)

вещ||ь *ж* 1. ן־ זאך וו, (מצ. כפּייצים) כייפּעץ מ;
2. *мн.* זאכן; сдавáть ~и в багáж אָפגעבן* די זאכן אין
באגאזש; в кóмнате тéсно от мнóжества ~éй ס׳איז ענג
ווי אין צימער פון די אָנגעשטעלטע זאכן; тёплые ~и
וואַרעם אָנגעטאָן; 3. *(произведение)* ן־ זאך וו, = ז ווערק;
э́то егó лýчшая ~ь דאָס איז זיין בעסטע זאך [בעסט ווערק];
4. *(факт, дело):* хочý рассказáть вам одну́ ~ь איך
וויל אײַך עפעס דערציילן; он úнáче смóтрит на ~и
בא אים איז אן אנדער צוגאנג צו א סאך זאכן; ◇ э́то
в порáдке ~éй ס׳איז א געווינלעכע זאך

вéялка *ж с.-х.* ־ס וו וויעלקע

вéяни||е *с* 1. *(ветра)* ז וויען; 2. *(тенденция)* טענ־
דענץ וו ן־; ~е врéмени פון דער צייט [דער גייסט]; но́вые
~я [פרישע] ווינטן [ווינטעלעך]; 3. *с.-х.* ז ווייען (דורכ)

вéять *несов.* 1. *(о ветре)* וויען; 2. *безл.:* вéет про-
хлáдой ס׳לאָזט זיך פילן א קילבלעכע פרישקייט; вéет
веснóй ס׳פילט זיך שוין, ס׳שמעקט שוין מיט פרילינג;
3. *(развеваться)* דער אָנקום פון פרילינג פלאַטערן;
4. *с.-х.* (דורכ)ווייען

вживáться *несов.*, **вжúться** *сов.* אײַנלעבן זיך

взад *нареч. разг.:* ~ и вперёд אהין, הין און צוריק
ניט אהין, ניט אהער; ни ~, ни вперёд ניט אהין, ניט אהער

взаи́мност||ь *ж* ll קע̈גנזײטיקײט; при́нцип ~и דער קע̈גנזײטיקײט-פּרינציפּ פון ענטפערלאָזע; любо́вь без ~и ליבע(ק)ײַ ניט קע̈גנזײטיק; по́льзоваться ~ью ענטפער־פון* ענין̈סן; *(в любви)* отвеча́ть ~ью ליבע־ענטפער פון* ענין̈סן; *(в любви)* ענטפערן מיט זעלבן געפיל ענטפערן; מיט ליבע אף ליבע

взаи́мн||ый קע̈גנזײטיקער; ~ое дове́рие קע̈גנזײטיקע שטיצע; ~ая подде́ржка צוטרוי

взаимовы́годн||ый קע̈גנזײטיק־לויפֿנעודיקער; ~ая торго́вля א האנדל, וואָס ברענגט נוצן בײדע צדדים

взаимоде́йств||ие *с* 1. קע̈גנזײטיקע ווירקונג; 2. *(согласованность действий)* געמיינזאמע ווירקונג; ~ие родо́в войск קאָאָרדינירטע אָפּערירונג פון פֿאַרשײדענע מינים מי- ליטער; ~овать *несов.* 1. ווירקן קע̈גנזײטיק; 2. *(действовать согласованно)* ווירקן געמיינזאם

взаимозави́симость *ж* קע̈גנזײטיקע אָפּהענגיקײט

взаимозаменя́ем||ость *ж* קע̈גנזײטיקע פֿאַרבײטלעכקײט; ~ый קע̈גנזײטיק פֿאַרבײטלעכער

взаимоотноше́ния *мн.* קע̈גנזײטיקע צווישנבאציונגען, באציונגען

взаимопо́мощ||ь *ж* קע̈גנזײטיקע הילף; ка́сса ~и קאַסע פֿאַר קע̈גנזײטיקער הילף; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи (СЭВ) ראַט פֿאַר קע̈גנזײטיקער ווירטשאפֿטלעכער הילף (סעוו), (רקווה)

взаимопонима́ние *с* דאָס קע̈גנזײטיקע פֿאַרשטענדעניש

взаимосвя́зь *ж* די קע̈גנזײטיקע פֿאַרבינדונג

взаймы́ *нареч.* [אלס] האלוואָע; ווי א; взять у *кого-л.* ~ נעמען* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* בא עמעצן; дать *кому-л.* ~ געבן* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* (דאט.)

взаме́н 1. *нареч.* ווי א [אלס] פֿאַרבײַט דערפֿאַר; ничего́ не тре́бую ~ איך פֿאָדער גאָרנישט ניט דערפֿאַר; 2. *предлог с род. п.* אָנשטאָט

взапе́рти *нареч.* 1. *(под замком)* פֿאַרשפֿאַרט, פֿאַרשלאָסן; 2. *(в уединении)* אײַנזאם, (פון מענטשן) אָפּגעזונדערט

взапу́ски *нареч. разг.:* бе́гать ~ לויפֿן* אף אײַבעריאָגן [אף ווײַפֿערדעקע]

взба́лмошный *разг.* טראָצעוואָטע; ניט־געשטעלטער; *неизм.*

взба́лтывать *несов. см.* взболта́ть

взбега́ть *несов.*, **взбежа́ть** *сов.* אַרויפֿלויפֿן*

взбеси́ть *сов.* אַרײַנברענגען* אין דער רעציכע, אַרויס-

взбеси́ться *сов.* ברענגען* פון די קײַלים; ~ся *сов.* 1. *(о животных)* מעשוגע ווערן*; 2. *(прийти в ярость)* אין אַרײַנ|פֿאַלן* פון די קײַלים, דער רעציכע [אין דער פּאַסיע] אַרויס|גיין*

взбива́ть *несов. см.* взбить

взбира́ться *несов. см.* взобра́ться

взбить *сов.* אויפֿשלאָגן*; ~ поду́шки די אויפֿשלאָגן* קישנס; ~ белки́ *кул.* די ווײַסלעך אויפֿשלאָגן*

взболта́ть *сов.* אויפּקאלויצען, אויפּבויטען

взбрести́ *сов. разг.:* ~ в го́лову [на ум] אײַנפֿאַלן*, (ארײַן) קומען* אפֿן געדאַנק, קאָפּ* אין

взбудора́живать *несов.*, **взбудора́жить** *сов.* אויפֿרודערן, אויפֿרעגן

взбунтова́ться *сов.* אויפֿהייבן* א בונט, צעבונטעוועטן

взбу́ч||а *ж разг.* פּסאק; бу́дет тебе́ ~а וועסט מע וועט דיר אײַנלייגן אין, האָבן דעם רעכטן פּסאק

взва́ливать *несов.*, **взвали́ть** *сов.* 1. *(тяжесть)* אַרופֿ-וואַלגערן, אַרופֿוואַלגערן*; 2. *перен. разг.* ~ всю рабо́ту на *кого-л.* די גאַנצע אַרבעט אַרופֿוואַרפֿן* [אַרופֿלייגן]* אף עמעצן; ~ вину́ на *кого-л.* די שולד [די באַד] אף עמעצן

взве́сить *сов.* אײַבערוועגן*, אָפּוועגן*; *перен.* ~ все за́ и про́тив אײַבערוועגן* [אָפּשאַצן] אַלע מאָטיוון; ~ся *сов.* אָפּוועגן* זיך

взвести́ *сов.:* ~ на *кого-л.* клеве́ту [מאכן] אויסטראַכטן; ~ обвине́ние на *кого-л.* אומזיסט; ◇ ~ куро́к אָנציען* [אָנשטעלן] דאָס צינגל

взве́шивать(ся) *несов. см.* взве́сить(ся)

взвива́ться *несов. см.* взви́ться

взви́з||ивать *несов.* (אויסטשען)קווי; ~нуть *сов. однокр.* א קוויטש, א קוויטשע טאָן* געבן*

взвинти́ть *сов.*, **взви́нчивать** *несов.* אויפֿ-שרויבן, אויפֿרודערן; ~ себе́ не́рвы זיך דיי נערוון אויפֿשרויבן; ◇ ~ це́ны פּרײַזן דיי אויפֿשרויבן

взви́ться *сов.* 1. *(о птице)* אויפֿליען*, אויפֿשוועבן; 2. *(о флаге)* אויפֿלאַטערן

взвод[1] *м воен. (подразделение)* ן־ וואָד

взвод[2] *м:* на боево́м ~е גרייט שיסן, שלאַכטגרייט; на предохрани́тельном ~е געזיכערט

взводи́ть *несов. см.* взвести́

взволно́ванн||о *нареч.* אויפֿגערעגט; ~ый אויפֿגערעגטער, אויפֿגערודערטער; *(встревоженный тж.)* אומרויקער; *(растроганный)* גערירטער; ~ым го́лосом מיט אן אויפֿגע-רעגטער שטים; у него́ ~ый вид ער זעט אויס צו זײַן אויפֿגערעגט

взволнова́ть *сов.* 1. *(водную поверхность)* אויפֿכוואַליען, (אף) כוואַליעס אויפֿהייבן*; 2. *(встревожить)* אויפֿרעגן, אויפֿרודערן; ~ся 1. *(покрыться волнами)* אויפֿכוואַליען אויפֿרודערן; 2. *(встревожиться)* אויפֿגערעגט [אויפֿגערודערט] זיך; באַמרויקן זיך, וווערן*, מוערן*

взгляд *м* 1. בליק מ ־ן; бро́сить ~ א בליק וואַרפֿן*; 2. *(выражение глаз)* קוק מ; стро́гий ~ א שטרענגער קוק; 3. *(точка зрения)* אָנשויונג ll ־ען, קוק מ; его́ политические ~ы זײַנע פּאָליטישע אָנשויונגען; пра́вильный ~ א רײַכטיקער קוק; ◇ на мой ~ לויט מײַן מיינונג, וועד-ליק; איך פֿאַרשטײ; на пе́рвый ~ אפֿן ערשטן קוק; любо́вь с пе́рвого ~а א ליבע פֿונעם ערשטן קוק

взгля́дывать *несов.* וואַרפֿן* בליקן

взгляну́ть *сов.* א קוק טאָן*, א קוק געבן*; ~ ме́льком א קוק געבן* אין פֿאַנצטער; ~ в окно́ כאַפּן א קוק; ~ на де́ло и́наче אַנ-דער אויגן [אף דעם אײַניגן] אף א קוק טאָן* אף דער זאַך [צו דעם, דערש אײַניגן] אָנעמען* אן אַנדער צוגאַנג צו דער זאַך

взгроможда́ть(ся) *несов. см.* взгромозди́ть(ся)

взгромозди́ть *сов. разг.* אויפֿשלעפּן, אויפֿפּערן; ~ся *сов. разг.* אויפֿקלײַבן* זיך

взгрустну́||ться *сов. безл. разг.:* мне ~лось ס׳איז מיר געוואָרן אומעטיק [טרויעריק] אפֿן הארצן

вздёрнутый: ~ нос א פֿאַרסענע נאָז

вздор *м разг.* פּוסטע רייד; שטותעריי; чисте́йший ~ הויל נאַרישקײט, פּיזמוניעס מצ.; ~ный *разг.* 1. פּו-

רוֹגוזעדי-, בייזערדיקער, סטער קער

вздорожа́||ние *с* דאָס שטיגן אין פּרײַז; **~ть** *сов.* טײַער שטיגן* אין פּרײַז, ווערן*

вздох *м* זיפֿץ м ־ן; **~** облегче́ния פֿאַרלײַכטערונג־; ◇ испу́сти́ть после́дний **~** אויסהויכן דעם אויסהויכן די נעשאָמע, לעצטן אָטעם

вздохну́ть *сов.* 1. *однокр.* א זיפֿץ טאָן*; **~** по́лной гру́дью אָפּאָטעמען מיט דער פֿולער ברוסט; 2. *разг. (отдохнуть)* אָפּאָטעמען, אָפּעטעמען; ◇ **~** свобо́дно פרײַ אָפּאָטעמען [אָפּעטעמען]

вздра́гивать *несов.* (פון ציטן צו ציטן) אויפֿציטערן, -ציטערן

вздремну́ть *сов.* א דרעמל טאָן*, כאַפּן א דרעמל

вздро́гнуть *сов. однокр.* א ציטער טאָן*; אויפֿציטערן, (*содрогнуться*) אויפֿשוידערן

вздува́ть(ся) *несов. см.* вздну́ть(ся)

вздума́||ть *сов. разг.* (פֿלוצעם) פֿאַרטראַכטן; он **~**л путеше́ствовать ער האָט פֿלוצעם פֿאַרטראַכט רײַזן, ס׳איז אים [ס׳איז אים אײַן א געדאַנק] רײַזן אײַנגעפֿאלן; ◇ и не **~**йте! אויר זאָלט אפֿילו ניט אָנהייבן [ניט דערוועגן זיך] טראַכטן!; **~**ться *сов. безл. разг.*: что э́то тебе́ **~**лось? וואָס איז דיר אײַנגעפֿאלן [געקומען אין קאָפּ (אַרײַן)]?; как **~**ется ווי ס׳פֿאלט אײַן, ווי ס׳קומט אין קאָפּ אַרײַן

вздну́тый 1. אויפֿגעלאָפּענער, אויפֿגעשוואָלענער; 2. *перен. (о ценах)* אויפֿגעשרויפּטער

вздуть[1] *сов.* 1. *(о ветре)* אויפֿוויִרבלען, אויפֿהייבן*; 2. *разг. (це́ны)* אויפֿשרויפֿן; 3. *разг. (огонь и т. п.)* -צע בלאָזן*

вздуть[2] *сов. разг. (избить)* אָנבייקערן, אָנערעקן

вздну́ться *сов.* אויפֿגעבלאָזן ווערן*, אָנשוועלן*

вздыма́ться *несов.* זיך אויפֿהייבן*; *(о груди, о волнах)* הייבן* זיך

вздыха́||ть *несов.* 1. זיפֿצן; 2. (по, о *предл.*) בעקען (נאָך); *(стремиться)* (נאָך) לעכצן; она́ **~**ла о прошедшей мо́лодости ס׳האָט איר באַנג געטאָן די פֿאַרגאַנגענע יוגנט

взима́ть *несов. (налоги и т. п.)* נעמען*, אויפֿמאַנען, צונויפֿנעמען*

взира́ть *несов. уст.* קוקן

взла́мывать *несов. см.* взлома́ть

взлёт *м* 1. *(птицы)* אויפֿלי м; *(самолёта тж.)* סטאַרט м; 2. *перен.* אויפֿשוונג; **~** фанта́зии דער אויפֿשוונג פון דער פֿאַנטאַזיע

взлета́ть *несов.*, **взлете́ть** *сов.* 1. *(о птице)* אויפֿליען*; *(о самолёте тж.)* סטאַרטירן; 2. *разг. (стремительно подниматься)* אַרויפֿליען*, געבן* א פֿלי אַרויף; ◇ **~** на во́здух 1) אויפֿגעריסן* זיך, אויפֿגעריסן* ווערן*; 2) *(о планах и т. п.)* אַוועקגיין*, אויסרינען* ווערן*, מיטן שטויב [מיטן ווינט, מיטן רויך]

взлётно-поса́дочн||ый: **~**ая площа́дка סטאַרטיר־ און לאַנדונגס־פּלאַץ м (מצ. ־פּלעצער)

взлётн||ый סטאַרטיר־: **~**ая доро́жка סטאַרטיר־שטעג м ־ן

взлом *м* 1 אויפֿבראָך м ־ן, אויפֿברעכן; *(замка́ тж.)* א ג(ע)נייוו מיט אויפֿברעכן; кра́жа со **~**ом אויפֿריסן; **~**а́ть *сов.* אויפֿברעכן*; *(замо́к тж.)* אויפֿריסן*

взло́мщик *м* = אויפֿברעכער м

взлохма́тить *сов.*, **взлохма́чивать** *несов.* אויפֿשויבערן, צעפּאָטלען, צעשויבערן

взмах *м (руки́)* מאך м; *(крыльев)* פּאָכ(ע) м; *(косы́)* הייב м, מאך м, שוווּנג м ־ען; *(вёсел)* שוווּנג м ־ען; **~**и кры́льев דאָס פּאָכ(ע)ן מיט די פֿליגל

взма́хивать *несов. (рукой)* מאכן; *(платком, крыльями)* פּאָכ(ע)ן; *(косой)* מאכן, שווינגען*; *(вёслами)* שווינגען*

взмахну́ть *сов. однокр. (рукой)* א מאך טאָן*; *(платком, крыльями)* א פּאָכ(ע) טאָן*; *(косой)* א שוווּנג טאָן*; *(вёслами)* א שוווּנג טאָן*

взмоли́ться *сов.* אָנהייבן* בעטן, צוּפֿאלן* מיט א געבעט זיך (ראַכמים)

взмо́рье *с* יאָם־פּאס (בײַ־ערגיקער); *(суша)* שטראַנד м; на Ри́жском **~** אפֿן ריגער שטראַנד

взмыва́ть *сов. см.* взмыть

взмы́ленный *(о лошади)* צעפּאָרעטער; אין מולינעס *после сущ.*

взмыть *сов.* אויפֿשוועבן

взнос *м* 1. *(платёж)* אײַנצאָלונג ז; 2. *(внесённая сумма)* אָפּצאָל м ־ן; чле́нские **~**ы מיטגליד־אָפּצאָלן מצ

взнуздать *сов.*, **взну́здывать** *несов.* פּאַרצוימלען

взобра́ться *сов.* אַרויפֿקלעטערן; *(на гору)* אַרויפֿשטיגן*

взойти́ *сов.* 1. (на *вин.*; *подняться)* (אָף) זיך אויפֿהייבן*, (אָף) אַרויפֿגיין*; 2. *(о светилах)* אויפֿגיין*; 3. *(о семенах)* אויפֿגיין*, אויפֿשפּראָצן

взор *м* בליק м ־ן

взорва́ть *сов.* 1. אויפֿריסן*; 2. *разг. (возмутить)* -אויפֿ און גראָד*, טראָנק*, אויפֿברענגען*; и́менно э́то его́ взорва́ло דאָס האָט אים אויפֿגעבראַכט; **~**ся *сов.* 1. *(о зарядах, о взрывчатых веществах)* זיך אויפֿריסן*; *(о зданиях, о сооружениях)* אויפֿגעריסן ווערן*; 2. *разг. (возмутиться)* ארויסגיין* פון די קיילים

взро́слый 1. דערוואַקסענער; 2. *в знач. сущ. м* -דער; וואַקסענער м ־נע

взрыв *м* 1. אויפֿריס м ־ן; 2. *(разрушение)* אויפֿריסן ז; 3. *(внезапное проявление чего-л.)* אויפֿבורך м ־ן; אויסבורך м ־ן; **~** апло́дисме́нтов א שטורעם פון אפּלאָדיס־; **~** хо́хота ברויז м; **~** ра́дости מענטן; ◇ демографи́ческий **~** דעמאָגראַפֿישער אויפֿריס

взрыва́ть[1] *несов. см.* взорва́ть

взрыва́ть[2] *несов. см.* взорва́ть

взрыва́ться *несов. см.* взорва́ться

взрывн||о́й 1. אויפֿריס־; **~**а́я волна́ אויפֿריס־כוואַליע; 2.: **~**о́й звук *лингв.* אויפֿריסיקער [עקספּלאָזיוו] קלאַנג

взрывоопа́сн||ый *прям. и перен.* אויפֿריסגעפֿערלעכער; **~**ая ситуа́ция אן אויפֿריסגעפֿערלעכע לאַגע

взрывча́тка *ж разг.* אויפֿריס־מאַטעריאל м; אויפֿריס־ שטאָף м

взрывча́т||ый אויפֿריס־; **~**ое вещество́ אויפֿריס־שטאָף м ־ן

взрыть *сов.* אויפֿגראָבן*

взрыхли́ть *сов.*, **взрыхля́ть** *несов.* צעווייכן, ווייך מאַכן; **~** гря́дки אויפֿסאַפֿעווען די בייטן

взъеро́шенный צעפּאָטלטער, צעשויבערטער

взъеро́шить *сов.* צעפּאָטלען, צעשויבערן

взыва́ть *несов.* (к *дат.*) (צו) אפּעלירן; (о *предл.*) בעטן* (וועגן); **~** к *чьей-л.* со́вести עמעצנס געוויסן אפּעלירן צו

[יוישער]; ~ о по́мощи צו הילף* רופן; ~ к справедли́вости פאַדערן גערעכטיקייט

взыска́ние *с* 1. *(налогов и т. п.)* ז אופמאָנונג־, אופמאָנונג ז; принуди́тельное ~ ז צוואַנג־אופמאָנונג ז; 2. *(наказание)* באשטראָפונג ז ־ען; наложи́ть ~ на *кого-л.* בא־ארופלייגן אף עמעצן א שטראָף [א בא־, שטראָפן עמעצן שטראָפונג]

взыска́тельн||ый *(тре́бовательный)* פאַדערעוודיקער; *(строгий)* שטרענגער; быть ~ым к себе́ זיך* פאַדערעוו־ דיק צו זיך אליין

взыска́ть *сов.*, **взы́скивать** *несов.* 1. *(что-л. с кого-л.)* אופפאַדערן; *(налоги и т. п.)* אופמאָנען; 2. *(с кого-л.; наказать)* באשטראָפן; ◇ не взыщи́те! האָט קיין פאריבל נעמט ניט פאר אומגוט! ניט!

взя́тие *с* ז נעמען; *(крепости, города)* ז אײַנעמען

взя́тк||а *ж* 1. *(подкуп)* ז כאַבאַר; дава́ть ~у געבן* נעמען* כא־ באַר געבן* אין האָנט ארײַן; *разг.*; брать ~и כאַבאַר; 2. *карт.* ז ־ן לייז; ז ־ס ווזיאטקע *разг.*; ◇ с него́ ~и гла́дки מיט אים ווערטו גאָרנישט ניט מאכן

взя́точни||к *м* ז ־עס כאַבאַרניק; ~**чество** *с* דאָס נעמען כאַבאַר, מען כאַבאַר

взять *сов.* 1. *см.* брать; 2.: ~ и уе́хать (אינמיטן) נעמען* און ווערפן* (פלוצעם); а он возьми́ и сбеги́ אויף ער נעמט אויף מאכט פליטע; ◇ с чего́ [отку́да] он взял, что... פונואַנען האָט ער גענומען, אז...; чёрт возьми́! מיר זאָלען נעמען! דער רוף זאָל עס נעמען! נא́ша взяла́! אויבנאָף!

взя́ться *сов. см.* бра́ться; ◇ отку́да ни возьми́сь האָסטו ניט ווייסטו ניט

виаду́к *м* ז ־ן ווייאדוק

вибра́тор *м тех.* ז ־ס ווייבראַטאָר

вибра́ция *ж* ז ־ס ווייבראַציע

вибри́ровать *несов.* ווייבריִרן

вигóнь *ж текст.* ז ווייגאָן

вид[1] *м* 1. *(наружность)* ז, אויסזען; у него́ больно́й ~ ער זעט, בא אים איז אן אויסזען פון א קראנקן [א שלאפן]; 2. *(состояние)* צושטאנד; אויס ווי א קראנקער [א שלאפער]; *(форма)* ז פאָרם; в нетре́звом ~е שיקערערהייט; в сокращённом ~е געקירצטער פאָרם, געקירצט; 3. *(пейзаж, перспектива)* ז ־ן, בילד ז ־ער; פייזאזש ז ־ן [פייזאזשן]; ~ы Кры́ма קרימער בילדער; о́бщий ~ דאָס אלגעמיינע בילד [אויסזען]; с ~ом на мо́ре מיט פעניצטער מיט די פענצטער פאָרם; 4. *(поле зрения)*: на ~у́ у всех פאר אלע־ צום יאם; скры́ться из ~у פאר־ מענס [פאר אלעמען אין די] אויגן; 5. *мн. (предположения, расчёты на что-л.)* פערספעק־, אויסזיכטן מצ. טיוון מצ.; ~ на урожа́й [די פערספעקטיוון] די אויסזיכטן; ◇ для ~а לעפאָנעם; на ~ ему́ (мо́жно дать) лет 40, ему́ с ~у 40 лет ער זעט אויס לויטן אויסזען דארף ער אלט, (צו זיין) פון א יאָר פערציק זיין א יאָר פערציק; под ~ом *чего-л.* קלוימערשט וי; вида́ть ~ы געוואָג אָנזען* זיך, אויסזען* א וועלט; де́лать ~ מאכן זיך, מאכן דעם אָנשטעל; име́ть ~ы на *кого-л.*, на *что-л.* אויסשטעלן [אויסרעכענען] אף עמעצן, אף עפעס; быть на ~у́ זיין* אין, פארנעמען* אן (אָנגענומען) ארט אויבנאָן; име́ть в ~у́ 1) *(подразумевать)* מיינען (מיט) אויבנאָן; 2) *(принимать во внимание)* נע־, אין זינען האבן* בעשום־אויפן(־וועגיפן) מען* אין אכט ניט, אין קיין פאל ניט; поста́вить на ~ *кому-л.* פיר־ ניט וויסן* [אָנווייזן*] האלטן*; потеря́ть из ~у *кого-л.* עמעצן ארויס־ לאָזן* פונעם אויג

вид[2] *м* 1. *(разновидность)* ז ־ן, פאָרם ז ־ען; טיפ מ; ~ тра́нспорта דער טיפ טראַנספאָרט; 2. *биол.* ארט ז ־ן; 3. *грам.* אספּעקט מ ־ן; ~ы глаго́ла וועַרב־אס־ פעקטן מצ.

ви́данн||ый: ~ое ли э́то де́ло? וווּ האָט מען געזען אזעלכס [אזוינס]?

ви́дение *с* ז זען; своё ~ ми́ра דער אייגענער וועלט־ באַנעם

виде́ние *с* ז ־ען, זעַונג ז ־ס, ווי־זיע ז; *(привидение тж.)* געשפּענסט ז ־ער

видеотелефо́н *м* ווידעאָטעלעפאָן מ

ви́деть *несов.* 1. זען*; я сам ви́дел איך האָב אליין גע־ ס׳איז בא אים קא־, ער זעט שלעכט זעַן; он пло́хо ви́дит זעַן; я ви́жу, тебе́ нелегко́ уе́хать отсю́да איך זיע די ריע; ~ сон זען*; זע, דיר איז ניט גרינג אוועקפאָרן פונדאַנען; я ви́дел его́ во сне איך האָב אים געזען אין כאָלעם; 2. (в *предл.*; *усматривать*) (אין) זען* (אײַן); я в э́том не ви́жу ничего́ плохо́го איך זע אין דעם ניט (אײַן) קיין שום שלעכטס; ◇ ~ *кого-л.* насквозь קענען* זען* אף דורך און דורך; ~ его́ не могу́ אויסגעבונדן עמעצן; как ви́дите *в знач. вводн. слова* ווי איר זעט (אליין) ניט; рад вас ~ וואָס מע זעט זיך גוט, (שוין); то́лько его́ и ви́дели ער איז נאָר אויסגערונען (אוך) ניטאָ אים געוואָרן; ~ся *несов. (встречаться)* זיך זען*; мы уже́ давно́ не ви́делись מיר האָבן זיך שוין לאנג ניט געזען

ви́димо *вводн. сл.* אפּאָ, ווייזט אויס, קאָנטיק, זעט אויס נעם

ви́димо-неви́димо *нареч. разг.* ניט אויפצורעכן, אן א שיר מילי־מיליאָסן, ציילן

ви́димост||ь *ж* 1. ז זעיקייט; ז אָנזעעוודיקייט ז; вне ~и אויסערן זעַ־פעלד; хоро́шая ~ь זעיקייט °גוטע; 2. *(подобие)* ז לעפאָנעמדיקייט ז; э́то одна́ ~ь ס׳ווייזט זיך נאָר; ◇ для ~и לעפאָנעם, קעדיי מע זאָל מיינען; по всей ~и מיסטאָמע, לויט אלע סימאָנים

ви́дим||ый 1. זעיקער, אָנזעעוודיקער; ~ые лучи́ זעיקע בע־, קאָנטיקער, אויסגעשפּראָכענער; *(явный)* שטראלן; 2. с ~ым удово́льствием מיט אויסגעשפּראָכע־ פיירעשער; 3. *разг. (кажущийся)* נעם [קאָנטיקן, בעפיירעשן] פארגענג־ לעפאָנעמדיקער, געמאכטער, קלוימערשטער

видне́||ться *несов.* זיך* זען; вдали́ ~лись го́ры אינדער וויטן האָבן זיך געזען בערג

ви́дно 1. *в знач. сказ. безл.*: с горы́ ~ всю дере́вню פונעם בארג קאָן מען זען דאָס גאַנצע דאָרף; никого́ здесь не ~ דאָ זעט מען קיינעם ניט; по всему́ ~ לויט אלע סימאָנים איז צו זען [איז קאָנטיק]; ~, что он че́м-то недово́лен מע זעט, אז ער איז מיט עפּעס ניט צופרידן; 2. *в знач. вводн. сл.* אפאָנעם, ווייזט אויס, זעט אויס; он, ~, уже́ не придёт ער וועט שוין, זעט אויס [ווייזט אויס, אפאָ־ נעם], ניט קומען

ви́дн||ый 1. אָנזיכטיקער; быть ~ым זיך* אָנזיכטיק; на ~ом ме́сте אף אן אָנזיכטיק ארט; 2. *(известный, выдающийся)* אָנגעזעענער; 3. *разг. (статный, представительный)* אימפאָזאַנטער, סטאַטנער, ווּקסיקער

видово́й[1]: ~ фильм פֿיזיאָלאגישע־פֿילם מ ־ען, לאנדשאַפֿט־ ־פֿילם מ ־ען

видов||о́й[2] 1. *биол.* ־ארט; ~ы́е разли́чия ־אַרט־פֿאַר; 2. *грам.* ־אספּעקט; ~ы́е фо́рмы глаго́лов שיידנקייטן מצ.; די אספּעקט־פֿאָרמעס פון די ווערבן

видоизмене́ние *с* 1. *(действие)* ז מאָדי־, מאָדיפיצירונג, ־פיצירן ז; 2. *(разновидность)* ז מאָדיפיקאַציע, וואריאַנט מ ־ן

видоизмени́ть *сов.* מאָדיפיצירן; אומענדערן; ~ся *сов.* אומענדערן זיך*; מאָדיפיצירט ווערן*

видоизменя́ть(ся) *несов. см.* видоизмени́ть(ся)

ви́з||а *ж* ־ס ז ווי(י)זע; транзи́тная ~а ז טראַנזיט־ווי(י)זע; наложи́ть ~у на *что-л.* ווי־, ליי־ן א ווי(י)זע אף עפּעס; ~ы́ ז זי(י)רן עפּעס

визави́ 1. *нареч.* ווי(י)זאַוי; сиде́ть ~ זיצן* איינער אנ(ט)־ זיצן*; 2. *м и ж нескл.* ז, ווי(י)זאַוי, קעגנ(י)בער [קעגנ(י)בער] דעם אַנדערן

визг *м* ־ן קוויטש מ; *(визжание)* ז קוויטשערײַ

визгли́вый קוויטשיקער

визжа́ть *несов.* קוויטשען

визи́ровать *несов. и сов.* ווי(י)זירן

визи́т *м* ־ן ווי(י)זיט מ; ~ ве́жливости העפֿלעכקייט־ווי־ זיט מ ־ן; нанести́ ~ *кому-л.* ־ ווי־ אָפּשטאַטן [אָפּשטעקן] א

~ами по воде́ пи́сано מע קען נאָר נאָר, ס׳איז נאָר א פֿראַגע

вильну́ть *сов. однокр.* א פּאָר (ע)טאָן*, א מאָל טאָן*

виля́ть *несов.* 1. *(тв.)* (מיט) [מאַכן [פּאָכ(ע)ן]; ~ хвосто́м מאַכן מיטן ערד, ווי(י)דלען; 2. *(о дороге)* שלענגלען זיך; *(о движущемся предмете)* זיגזאַגן, זיגזאַגוועווען; 3. *разг. (лукавить)* דרייען זיך, רעדן* מיט א האלבן מויל

вин||а́ *ж* 1. ז שולד; э́то не его́ ~а ס׳איז ניט זײַן שולד, ער איז דאָ ניט שולדיק; по *чьей-л.* ~е אי׳בער עמעצנס שולד, אי׳בער עמעצן; всему́ ~о́й моя́ неосторо́жность שולדיק אין דעם אַלעם איז מײַן אומפֿאָרזיכטיקייט; 2. *(виновность)* ז שולדיקייט; его́ ~а дока́зана זײַן שולד־ ס׳איז דערווי(י)זן, אז ער איז שולדיק; דיקייט איז דערווי(י)זן

винегре́т *м* 1. *(кушанье)* ־ן ווינעגרעט מ; 2. *разг. (смесь)* ווינעגרעט מ, מישמאש מ, מישענ(י)נעס ז

вини́тельный: ~ паде́ж *грам.* אקוזאטי(ו) מ

вини́||ть *несов.* פֿאר שולדיק, באשולדיקן האלטן*; во всём ~те самого́ себя́ פֿאר אלץ האָט טײַנעס צו זיך אליין

ви́нн||ый ־ווײַן; ~ый по́греб ־ס מ ווײַנקעלער; ◇ ~ая я́года ־ן ז פּײַנ (נעטריקנטע), אינזשיר מ; ~ый спирт ווײַנספּירט מ

вино́ *с* 1. ־ן ווײַן מ; столо́вое ~ טישווײַן מ; 2. *разг. (водка)* ברענפּס מ, שנאפּס מ

виновáт||ый 1. *обыкн. кратк. ф.* שולדיקער; никто́ не ~ קיינער איז ניט שולדיק; 2. *(выражающий сознание вины)* פון א פֿאַרשולדיקטן *после сущ.*; ~ый взгляд א בליק פון א פֿאַרשולדיקטן; у него́ ~ый вид ער זעט אנטשולדיקט! אויס ווי א פֿאַרשולדיקטער; ◇ ~!

вино́в||ник *м* 1. ־קע מ ־שולדיקער; 2.: ~ник торжества́ דער העלד, באל־סי׳מכע (מצ. ־ס׳, באלע־סי׳מכע) מ; ~ный שולדיקער; признаёте ли вы себя́ ~ным? צי אנערקענט איר זיך פֿאר שולדיק; он не ~ен в случи́вшемся ער איז ניט שולדיק אין דעם, וואָס ס׳איז פּאַסירט

виногра́д *м (растение, плоды)* מצ. ווײַנטרויבן; ди́кий ~ א ענגל ווײַנטרויבן; гроздь ~а ווילדע ווײַנטרויבן; ~арство *с* ז ווײַנגערטנערײַ; ~арь *м* = מ ווײַנגערטנער; ~ник *м* (מצ. ־ס׳, ־גערטנער) מ ווײַנגאָרטן; ~ный ־ווײַנ(ן)טרויבן; ~ное вино́ מ (טרויבן)ווײַן; ~ная лоза́ מ ווײַנשטאָק

винодéл *м* = מ ווײַנמאכער; ~ие *с* ז ווײַנמאכערײַ, ווײַן־פֿאַדוקציע ז

винт *м* ־ן שרויף מ; *(самолёта)* ־ס פֿראַפּעלער

ви́нтик *м* ־ך ז ־ער, שרײַפּל ז ־ך, שרײַפּעלע; ◇ у него́ ~а (в голове́) не хвата́ет ס׳פעלט אים א קלעפּקע אין קאָפּ

винто́вка *ж* ־ס ביקס מ ־ן; ווינטאָווקע ז *разг.*

винтов||о́й 1. *(спиральный)* ־שרויף; ~а́я ле́стница שרויף־אײַנקאַרבונג ז; ~а́я наре́зка שרויפּטרעפּ מצ.; ~о́е движе́ние שרויפּארטיקע באוועגונג ז; 2. *(приводимый в движение винтом)* שרויפּמאָטאָרישער; ־שרויף; *(о самолёте)* פֿראַפּעלער־

виньéтка *ж* ־ס ז ווינייעטקע

виолончели́ст *м* ־ן ווי(י)אָלאָנטשעליסט מ; ~ка *ж* ־ס ז טשעליסטקע

виолончéль *ж* ־ן ז ווי(י)אָלאָנטשעל

вира́ж[1] *м (поворот)* ־ען קער־עווונג ז; *ав.* ־ן וויראַזש מ; *(дороги)* ־ען קרי־מונג ז

вира́ж[2] *м фото* ־ן וויראַזש מ, ז, קאָליר־, טאָנ(י)ר־וואנע ־פֿיקסירער מ

виртуо́з *м* ־ן ווירטואָז מ; *перен. тж.* ־ס מײַסטער; ~ность *ж* ז ווירטואָז(יש)קייט; *перен. тж.* מײַסטער־ ז שאפּט; ~ный ווירטואָז(יש)ער; *перен. тж.* מײַסטער־, האָפּטער

ви́рус *м* ־ן ווי(י)רוס מ; ~ный ־ווי(י)רוס; ~ные заболева́ния ווי(י)רוס־קראנק(ה)ייטן

ви́селица *ж* ־ס ז גלײַ

висе́ть *несов.* 1. העענגן*; *(свисать)* אראָפּהענגן*; его́ портре́т виси́т на доске́ почёта זײַן פּאָרטרעט העענגט אין דער מאנטל העענגט אויל; пальто́ виси́т на ней אפּן פֿרעמאָוול; ~ на телефо́не *разг.* אפּן העענגן* (ווי א זאק); 2. *перен.* (над *тв.; угрожать*) (אי׳בער) העענגן*, (דאָס) דראָען, טעלעפֿאָן, ווי צוגעשמידט צום טעלעפֿאָן זײַן*; ◇ ~ в во́здухе אינדערלופֿטן העענגן*; לויערן (אי׳בער)

виско́з||а *ж* ז ווי(י)סקאָז, ־ס ווי(י)סקאָז(ע)ן; ~ный ווי(י)סקאָז; ~ный шёлк ז ווי(י)סקאָז־זײַד ז, ווי(י)סקאָז

ви́смут *м хим.* ווי(י)סמוט מ

ви́снуть *несов.* 1. (זיך) אראָפּהענגן*; 2. *перен. разг.* (на *предл.*) (אָף) העענגן* זיך

висо́к *м* ־ן שלייף ז

високо́сный: ~ год ־ן ז אי׳בער־יאָר

висо́чн||ый ־שלייף; ~ая кость שלייפּביין מ ־ער

вися́ч||ий ־העענג; ~ий мост ־ן ז העענגבריק; ~ий за-

мóк (שלעסער.. (מצ) מ הענגשלאָס; в ~ем положéнии אראָפהענגענדיק

витами́н *м* ן־ מ ווויטאמין; ~изи́рованный ניזירטער ווויטאמי־

витами́н||ный ווויטאמינען־; ~ный завóд ווויטאמינען־ווויטאמינערייכער, ווויטאמינאָזער; ~óзный זויאוואָד מ ־ן

вита́ть *несов.* שוועבן (אוא)שוועבן אין; ◇ ~ в облака́х די וואָלקנס [אין די הימלען, אין די אויילעמעס האָעליונים] *уст.*

витиева́тый באָמבאַסטישער, מעלי׳צעדיקער

вит||óй ספּיראַלישער, געדריי׳דלטער; ~áя лéстница שרויפטרעפּ מצ.

витóк *м* 1. ן־ מ ווי׳קלונג וו; *(проволоки и т. п.)* ווי׳קל וו ־ן מ; 2. *косм.* ן־ מ ווי׳קלקריין, ווינדונג וו ־ן

витри́н||а *ж* ס־ וו ווי׳טרי׳נע; ~ы магази́нов מאגאזי׳ן־ ווי׳טרי׳נעס מצ.; ~а с экспона́тами א (מוזי׳־)ווי׳טרי׳נע מיט עקספּאָנאַטן

вить *несов.* 1. *פלעכטן; *(верёвки тж.)* דריי׳ען; ~ венки́ *פלעכטן קרענץ; 2. *(гнездо)* בויען, *פלעכטן; ◇ из него́ верёвки мóжно ~ מיט אים קערט מען אויס די ערשטע; ~ся *несов.* 1. *(о растениях)* ווי׳קלען זיך, *פלעכטן זיך; 2. *(о волосах)* קרי׳זלען זיך; 3. *(о дороге, реке, дыме)* שלענגלען זיך; 4. *(о пыли)* ווי׳רבלען זיך; 5. *(о птицах, насекомых)* אומקרי׳זן; 6. *(о змее)* דריי׳דלען זיך; 7. *(развеваться)* פלאַטערן

вихо́р *м* 1. ־ען, ן־ מ טשוב; 2. *мн. разг.* קודלעס מצ., פּאַטלעס מצ.; непослу́шные вихры́ שטאַרצנדיקע קודלעס

вихра́стый *разг.* (ר)פּאטלאַטע(ר) *тж. неизм.*, קודלאַטע *тж. неизм.*

ви́хрем *нареч.* ווי א ווי׳כער; лете́ть ~ *פלי׳ען [טראָגן* זיך] ווי א שטורעמווינט [ווי א ווי׳כער]

вихрь *м* 1. ן־ מ ווי׳רבלווינט, ווי׳כער מ ־ס; сне́жный ~ שניי־ווי׳כער מ ־ען, זאווי׳ מ ־ס; 2. *перен.* ווירבל מ

ви́це-президе́нт *м* ן־ מ ווי׳צע־פרעזידענט

вишнёвка *ж* מ ווישניאק, ווישניק

вишнёв||ый 1. ווישנשל־; *(из вишен тж.)* פון ווישנשל *после сущ.*; ~ое варе́нье ז אי׳ן־ ווישנשל־איינגעמאכטס; ~ый сад (מצ. ..בוימער) מ ווישנשל־גאָרטן; 2. *(о цвете)* פון ווישנשל־קאָליר *после сущ.*

ви́шня *ж* 1. *(плод)* ־ען, = מ ווישנשל; *собир.* ווישנשל מצ.; 2. *(дерево)* (מצ. ..בוימער) מ ווישנשלבוים

вкати́ть *сов.* 1. ארי׳נקיקלען, ארי׳נקאטשען; 2. *перен. разг.* ארי׳נהאקן; ~ *кому-л.* вы́говор ארי׳נהאקן עמעצן אין דערלאַנגען א פּאַטש אין פּאָנעם; ~ пощёчину אויסרייד; 3. *разг. см.* вкати́ться 2; ~ся *сов.* 1. ארי׳נקיקלען זיך; 2. *(быстро въехать)* ארי׳ניאָגן, ארי׳נפּאָרן*

вка́тывать(ся) *несов. см.* вкати́ть(ся)

вклад *м* 1. ן־ מ אי׳נלאָג; бессро́чный ~ אָנטערמיני־ קער אי׳נלאָג; 2. *перен.* מ בי׳טראָג, צושטי׳ער; внести́ свой ~ в нау́ку ארי׳נטראָגן* אן אי׳יגענעם צושטי׳ער אין דער וויסנשאפט

вкла́дка *ж полигр.* ז־ מ ארי׳נלאָג

вкладн||óй 1. אי׳נלאָג־; 2. *полигр.* ארי׳נגעלייגטער, ארי׳נ־; ~áя ка́рта ס־ וו ארי׳נלייג־מאפע

вкла́дчик *м* = מ אי׳נלייגער

вкла́дывать *несов. см.* вложи́ть

вкле́ивать *несов.*, **вкле́ить** *сов.* ארי׳נקלעפּן, ארי׳נקלייען

вкле́йка *ж* 1. *(действие)* ז ארי׳נקלעפּן, ארי׳נקלייען; 2. *(вклеенный лист)* ־ען וו ארי׳נקלעפּונג, מ ארי׳נקלעפּ

вкли́ниваться *несов.*, **вкли́ниться** *сов.* ארי׳נשנייד*ן זיך

включа́ть *несов.* 1. *см.* включи́ть; 2. *(в себя)* אי׳ן־ ארומכאפּן, שליסן*

включа́ться *несов. см.* включи́ться

включа́я *в знач. предлога* אי׳נשליסנדיק; *после сущ.* אי׳נגעשלאָסן; всё населе́ние, ~ грудны́х дете́й די גאַנצע באַפעלקערונג, אי׳נשליסנדיק ווי׳קלקינדער פּעלקערונג, די ווי׳קלקינדער אי׳נגעשלאָסן

включи́тельно *нареч.* אי׳נשליסלעך, אי׳נגעשלאָסן; до деся́того ма́я ~ ביז צענטן מי אי׳נשליסלעך [אי׳נגע־ שלאָסן]

включи́ть *сов.* *אי׳נשליסן; ~ *кого-л.* в число́ чле́нов *עמעצן אין דער צאָל מי׳טגלידער; ~ в програ́мму *אי׳נשליסן אין דער פּראָגראַם; ~ ра́дио, свет *אי׳נשליסן ראַדיא, די שטיין; ~ся *сов.* *אי׳נשליסן זיך; ~ся в соревнова́ние פּאַרמעסטונג אי׳נשליסן זיך אין דער; ~ся в рабо́ту *אי׳נשליסן זיך אין דער אַרבעט; прибо́р включи́лся автомати́чески דער אפּאַראַט האָט זיך אווטאָ־ מאַטיש אי׳נגעשלאָסן

вкола́чивать *несов.*, **вколоти́ть** *сов. разг.* ארי׳נהאקן, ארי׳נזעצן; ~ гвоздь ארי׳נהאקן א טשוואָק

вконе́ц *нареч. разг.* ביז לעצט, ביז גאָר, אינגאַנצן; разби́женный ~ ביז גאָר א באלי׳דיקטער; ~ отча́явшись שוין ניט האָפּנדיק מער, פּאַרלי׳רנדיק די לעצטע האָפענונג

вко́панный: останови́лся как ~ געבליבן שטיין ווי צו־ גע־שמידט צום אָרט

вкорени́ться *сов.*, **вкореня́ться** *несов.* אי׳נוואָרצלען זיך

вкось *нареч.* קרום, אינדערקרי׳ם, קאָסע, שרעג; באא־

вку́пе *уст.*; ◇ вкривь и ~ 1) *(во всех направлениях)* קרום, לאָכסן אין אַלע זייטן, רעכטס און לינקס; 2) *(превратно)* קרום, פּי׳דערך; толкова́ть вкривь и ~ קערן די בלאט ווי מע וויל, קרום אויסטי׳טשן

вкра́дчив||ый קריכערישער, שמייכלערישער; ~ые ре́чи זיסינקע רי׳יד(עלעך)

вкра́дываться *несов.*, **вкра́сться** *сов.* 1. *(случайно оказаться где-л.)* *ארי׳נכאפּן זיך, *ארי׳נפאלן*; в текст вкра́лась опеча́тка אין טעקסט האָט זיך ארי׳נגעכאפּט א דרוק־ פּעלער; 2. *(о мыслях, чувствах)* זיך *פארנאַנוועגן*; вкра́лось подозре́ние ס׳האָט זיך פארגאַנווען א כשאד; ◇ ~ в чьё-л. дове́рие ארי׳נארן זיך אין צוטרוי צו עמעצן

вкра́тце *нареч.* קורץ, אינקורצן, בעקיצער

вкруту́ю *нареч.*: свари́ть яйцо́ ~ אָפּקאָכן אן איי האַרט; яйцо́ ~ א האַרט איי

вкус *м* 1. *(одно из внешних чувств)* מ כוש־טאַם; ־האטאַם מ; 2. *(чего-л.)* ־ען מ טאַם; быть прия́тным на ~ באטאַמט, האָבן* א גוטן° טאַם; положи́ть со́ли по ~у זאָלצן* נאָכן טאַם נאָך; 3. *(чувство изящного)* גע־ שמאַק ן־ מ; то́нкий ~ א פּי׳נער [א ראפינירטער] גע־ שמאַק; одева́ться со ~ом קליידן זיך מיט נעשמאַק; в моём ~е נאָך מיין נעשמאַק נאָך; 4. *(склонность, любовь к чему-л.)* מ גוסט; име́ть ~ к *чему-л.* ליב האָבן*, פילן א טאַם אין עפּעס, האָבן* א גוסט צו עפּעס; 5. *(стиль)* מ סטיל, מ נוסעך; рома́н во ~е Баль־

за́ка [נוסעך] א ראָמאַן אין באלואַקס סטיל; ◇ входи́ть во ~ דעם רעכטן טאם (אין עפעס) דערפֿי́לן; на ~ и на цвет това́рища нет *посл.* יעדערער האָט זיך זײַן גוסט [געשמאַק]

вкуси́ть *сов. (вин., род.)* געניסן* (עפעס, פון), פארזוכן דעם טאם (פון) (עפעס); ~ удово́льствие פארזוכן [פונעם] פארגעניגן, דעם פארגעניגן* געניסן

вку́с||о 1. *нареч.*: ~о гото́вить גע- מאכן [גרייטן]; ~о пое́сть שמאקע געשמאַק עסן (גאנץ); 2. *в знач. сказ.*: э́то о́чень ~о ס׳איז זייער געשמאַק, ס׳איז באטאַמטער, געשמאַקער; ~ый מאַלע־טאם

вкусов||о́й טאם־שפירונג ו; ~о́е ощуще́ние ו טאַם־שפירונג

вкуша́ть *несов. см.* вкуси́ть

вла́га *ж* 1. ו פֿײַכטקײט, ו נעץ, ו נאַסקײט, ו וואַסער; 2. *(сырость)* ו פֿײַכטקײט

влага́лище *с* 1. *анат.* ן־ מוטערשייד, ס־ וואגינע; 2. *бот.* ן־ בלאַט־שייד; *(цветочное)* ן־ בלומענשייד

влагозадержа́ние *с* ו פֿײַכטקײט־פארהיטונג

владе́л||ец *м* = מ, = באזיצער; ~ица *ж* איגנטימערן, ס־ באזיצערן; איגנטימער

владе́ни||е *с* 1. *(чем-л.; обладание)* (עפעס) דאָס באזיצן, (פון עפעס) די באזיצונג; находи́ться в *чьём-л.* ~и זײַן* אין עמעצנס באזיץ [רעשות]; 2. *уст. (земельное)* (ערד־) נאַלע (מצ.); 3. *мн. (какого-л. государства)* טעריטאָריעס מצ.

владе́||ть *несов. (тв.)* 1. *(обладать)* באזיצן*; 2. *(держать в своей власти)* הערשן (איבער); *перен. тж.* בא־: ~ть ума́ми באהערשן די מוחות; ~ть свои́ми чу́вствами קאָנטראָלירן די געפֿילן, הערשן איבער די געפֿילן; 3. *(кем-л. — о чувствах, мыслях)* באהערשן; им ~ло то́лько жела́ние помо́чь това́рищу ס׳האָט אים באהערשט נאָר דער באגער צו העלפן זײַן כאַווער; 4. *(уметь обращаться с чем-л.)* מיט וויסן* ווי צו ניצן זיך [באגיין* זיך] (עפעס); ~ть ору́жием ווי צו ניצן זיך [באגיין* זיך] מיט גענוג; ~ть францу́зским языко́м באהערשן די פראנצויזישע שפראך; б.: не ~ть рука́ми ניט קענען* א פּען אין האנט האָבן*; ~ть перо́м רירן מיט דער הענט; ◇ ~ть собо́й באהערשן, זיך אין דער הענט האלטן*; не ~ть собо́й זיך צומען* [באהערשן, קאָנטראָלירן] ניט קענען* האלטן זיך אין דער הענט

влады́||ка *м высок.* = מ־ן הערשער; *уст.*: ~чица *ж высок.* ס־ הערשערן

влады́чество *с высок.* ו הערשאפט; געוועלטיקונג

влажне́ть *несов.* ווערן* פֿײַכט

вла́жн||ость *ж* ו פֿײַכטקײט; ~ый פֿײַכטער

вла́мываться *несов. см.* вломи́ться

вла́ствовать *несов. (над тв.)* (איבער) הערשן, געוועלט־ טיקן (איבער)

властели́н *м высок.* = מ הערשער, = מ מאַכטהאָבער, מ־ן אויבערהאר

власти́тель *м см.* властели́н; ◇ ~ дум דער הערשער (די) מויכעס

вла́ст||ный 1. *обыкн. кратк.*: я не ~ен над ни́ми איך האָב ניט קיין מאכט [קיין שליטע] איבער זיי, איך האָב ניט קיין שליטע איבער זיי; я не ~ен в э́том דערוף האָב איך איז ניט אין מײַן רעשות, דאָס איז ניט צו זאָגן; 2. *(повелительный)* באפֿעלערישער, הערשעריש; ~ный тон א באפֿעלערישער טאָן; ~ное чу́вство א מעכטיק געפֿי́ל

власто||любивый מאַכטגיריק; ~лю́бие *с* מאַכטגיריקײט ו

власт||ь *ж* 1. ו מאכט; сове́тская ~ь ו ראַטנמאכט; находи́ться у ~и שטיין* בא דער מאכט; прийти́ к ~и באקומען* די מאכט אין די הענט, קומען* צו דער מאכט; 2. *обыкн. мн. (должностные лица)* מצ. מאַכטהאָבער, די אָרטיקע מאַכט־; ~и на местáх מצ. מאַכט־פֿאַרשטייער; ~и воéнные מצ. מיליטעריש מאַכט־פֿאַר־; ~ть, ו טייער, אוטאָריטעט, מאכט; 3. *(право распоряжаться)* ו מאכט [דער אוטאָרי־], ו, ן־ די מאכט; роди́тельская ~ь ו דיע; ◇ быть во ~и *кого-л.* זײַן* [אײַנ־] פון די עלטערן [טעט]; быть во ~и *чего-л.* זײַן* [שטיין*] בא עמעצן אין דער מאכט, אין קנעכט; ~ть ду́ха פון עפעס [געוואלט] פון עפעס [א שקלאף]; име́ть ~ь над *кем-л.* האָבן* מאכט [שליטע] איבער עמעצן; превыше́ние ~и מאַכט־איבערטרעטונג ו, טרעטן די מאכט

влачи́ть *несов. уст.* שלעפּן; ◇ ~ жа́лкое существова́ние פירן א קלאָגעדיק [א נעבעכדיק] לעבן

влéво *нареч.* לינקס

влеза́ть *несов.*, влезть *сов.* 1. (в *вин.*) ארײַנקריכן* (אין); ~ в ко́мнату че́рез окно́ ארײַנקריכן* אין צימער דורכן פֿענצטער; 2. (на *вин.*) (אף) ארופקריכן*, ארופקלע־; ~ на де́рево אפן בוים ארופקלעטערן (אף); 3. *разг.* (в *вин.*; *вместиться*) ארײַנ|גיין*; все ве́щи в оди́н чемода́н не влéзут אַלע זאכן וועלן אין איין טשעמאָדאַן ניט ארײַנקריכן*; ◇ ~ в долги́ אין כוועס ארײַנקריכן*; ~ *кому-л.* в ду́шу עמעצן אין דער נעשאָמע ארײַנקלעפּן, ארײַנקלעטערן, ארײַנקנאַקן; 2. *разг.* ארײַנקנעטן*; ~ пощёчину פאַטש אין פּאָנעם געבן*, געבן א דערלאָנגען; влета́ть *несов.*, влете́ть *сов.* 1. ארײַנפֿליען*; 2. *разг. (вбежать)* ארײַנפֿליען*, ארײַניאָגן; 3. *безл. разг.*: ему́ здо́рово влете́ло [נישקאָשעדיק] ארײַנ־ עך האָט גאנץ פֿיין, געכאפט

влече́ние *с* [נעטיג] נייגונג ו, א שטאַרקע נייגונג; он чу́вствует ~ к *чему-л.* עפעס זיך אין ס׳ציט; ~ к му́зыке א שטאַרקע נייגונג צו מוזיק

влечь *несов.* 1. *(тащить)* שלעפּן; *(о течении)* טראָגן*; 2. *(привлекать)* ציען*; меня́ влечёт к жи́вописи מיך ציט צו מאָלערײַ, פירן, ברענגען* מיט זיך צו אַלערלי, צו האָבן* אלס רעזולטאַט, גורעם זײַן*

вливáние *с мед.* ן־ אײַנגיסונג ו, ס־ אינפוזיע

вливáть(ся) *несов. см.* влить(ся)

влить *сов. прям. и перен.* אײַנגיסן*; ~ свéжие си́лы в *кого-л.* פרישע קרעפטן אין עמעצן אײַנגיסן*; ~ в *кого-л.* бо́дрость מוטערקײט אין עמעצן אײַנהויכן, צוגעבן*, אײַנגיסן* זיך; ~ся *сов. прям. и перен.* אײַנגיסן* זיך; влили́сь но́вые ка́дры ס׳זײַנען צו־ געקומען] נײַע קאַדרען

влия́ние *с* ו אײַנפלוס מ, ו השפּאָע; *(воздействие)* וווירקונג ו; ока́зывать ~ 1) *(на кого-л.)* באאײַנפלוסן [באווירקן]; 2) *(на что-л.)* האָבן* א השפּאָע אף עפעס (עמעצן); быть под ~м *кого-л.* זײַן* בא־: זײַן* אונטער עמעצנס וווירקונג; по́льзоваться ~м האָבן* אײַנפלוסריך, אײַנפלוס [השפּאָע]

влия́тельный אײַנפלוסריכער

влия́ть *несов.* ווירקן

ВЛКСМ (Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий

Сою́з Молодёжи) -אללקיוף מ (אלפארבאנדישער לעניני שער קאמוניסטישער יוגנט־פארבאנד)

вложе́ние *с* 1. *(денежные средства)* -אינוועסטיציע ו; 2. *(в письмо, в пакет)* ארײַנלאָג מ

вложи́ть *сов.* 1. ארײַנלייגן; ~ в письмо́ карти́нку -ארײַנ; ~ мно́го труда́ ארײַנלייגן אין בריוו א בילדל; ~ меч в но́жны [פֿאָטערן] א סאָך מי [האָרעווניע]; 2. *(поместить деньги)* טאָן* די שוערד אינעם שיידל; де́ньги, вло́женные в промы́шленность אינוועסטירן, ארײַנלייגן; געלט, וואָס איז ארײַנגעלייגט געוואָרן אין דער אינדוסטריע

вломи́ться *сов.* ארײַנרײַסן* זיך

влюби́ться *сов.* פארליבן [אײַנליבן] זיך

влюблён||ный 1. פֿארליבטער; אײַנגעליבטער; он ~ ער איז פארליבט; 2. *(выражающий любовь)* ליבעפולער; ~ный взгляд א ליבעפולער בליק; 3. *в знач. сущ. м* פארליבטער מ ··-טע; *мн. (мужчина и женщина)* פאר- ליבטע פֿאָר

влю́бчив||ость *ж* ו פארליבעווידיקײט; ~ый -פארלי בערײַכער, בעווידיקער

вма́зать *сов.*, **вма́зывать** *несов.* ארײַנשמירן

вмени́ть *сов.*: ~ в вину́ *кому-л. что-л.* באשולדיקן אינקרימינירן עמעצן עפּעס, עמעצן עפּעס אין עפּעס; ~ в обя́занность *кому-л. что-л.* פארפליכטן עמעצן צו עפּעס

вменя́ем||ость *ж* ו פאראַנטוואָרטפּעיקײט; ~ый -פאראַנט וואָרטפּעיקער

вменя́ть *несов. см.* вмени́ть

вмерза́ть *несов.*, **вмёрзнуть** *сов.* (אין) אײַנפרירן*

вме́сте *нареч.* צוזאַמען, אינײַנעם; *(сообща)* געמײַנזאם; рабо́тать ~ [צוזאַמען, אינײַנעם] ארבעטן געמײַנזאם; ◇ ~ с тем אין דער זעלבער צײַט, באַנאַנד דערמיט

вмести́||мость *ж* ו ארײַנעמיקײט; ~тельный *(о помещении)* נעראַמער; *(о чемодане и т. п.)* גרויסער°

вмести́ть *сов.* 1. *(уместить)* ארײַנעמען*; больша́я зал не мог всех ~ דער גרויסער° זאל האָט ניט געקאָנט אַלעמען* ארײַנעמען*; 2. (в *вин.*) *(вложить)* ארײַנלייגן; *(вставить)* ארײַנשטעלן; ~ся *сов.* ארײַן|גיין*; э́то не вмести́лось דאָס איז ניט ארײַן

вме́сто *предлог с род. п.* אָנשטאָט; ~ него́ пришёл брат אָנשטאָט אים איז געקומען זײַן ברודער; ~ предисло́вия אָנשטאָט א פֿאָרוואָרט; ◇ ~ того́ что́бы: ~ того́ что́бы лечи́ться, он продолжа́л рабо́тать אָנשטאָט (דעם ער זאָל) זיך הײלן, איז ער געבליבן אַרבעטן ווי־טער

вмеша́тельство *с* ן־ ו ארײַנמישונג; ~ во вну́тренние дела́ чужо́й страны́ דאָס ארײַנמישן זיך אין די אינערלעכע אינאָנים פון א פרעמד לאנד; вооружённое ~ א בא- וואָפֿנטע ארײַנמישונג; ◇ хирурги́ческое ~ א כירורגישע ארײַנמישונג

вмеша́ться *сов.*, **вме́шиваться** *несов.* ארײַנמישן זיך; ~ не в своё де́ло (ארײַנ)מישן זיך אין פֿרעמדע אייסאָקים

вмеща́ть *несов.* 1. *см.* вмести́ть; 2. *(иметь ёмкость)* ארײַנעמען* (אין זיך), האָבן* א פארנעם פון···

вмеща́ться *см.* вмести́ться

вмиг *нареч.* [אויגנבליק] אין איין רעגע; אין איין הערצ־ן־ליך *уст.*

вмонти́ровать *сов. тех.* ארײַנמאָנטירן

вмя́тин||а *ж* ן־ מ קנייטש; *(на металле)* ו (אײַנ)בייגונג; ча́йник со ~ой א צעבויגענער טשײַניק־ן־

внаём, **внайму́** *нареч.*: брать ~ *דינגען, *אָפֿדינגען; отдава́ть ~ פארדינגען*

внаки́дку *нареч. разг.*: наде́ть ~ ארופּכאפּן אף די פלייצעס

внакла́де *нареч. разг.*: оста́ться ~ ארויס, דערליגן ניט דערליגן; быть не ~ לײַדן* העזעק, מיט העזעק

внакла́дку *нареч. разг.*: пить чай ~ טרינקען* זיסע טיי

внача́ле *нареч.* טכילעס, אין אָנהייב, צוערשט

вне *предлог с род. п.* אויסער; ~ го́рода אויסער דער שטאָט; ~ до́ма ניט אינדערהיים; ~ о́череди אויסער דער רייַ; ◇ ~ зако́на אויסערן געזעץ; ~ вся́кого сомне́ния אויסער (יעטווידן) סאָפּעק; ~ подозре́ний אויסער יעדן; быть ~ себя́ от *чего-л.* זײַן* אויסער זיך אײַבער כּשאד; אויס פון די קיילים אײַבער עפּעס, עפּעס

внебра́чный אויסערהײראטלעכער; ~ ребёнок -אין אוי סערהײראטלעך קינד

внедре́ние *с* ו אײַנגלידערונג; *(в сознание)* -אײַנוואָרצ לונג ו

внедри́ть *сов.* אײַנגלידערן; *(в сознание)* -אײַנוואָרצלען; ~ но́вые ме́тоды труда́ אַרבעטס־מע אײַנגלידערן נײַע; ~ но́вые обря́ды מינהאָגים נײַע; ~ся *сов.* אײַנגלידערן זיך; *(в сознание)* -אײַנוואָרצלען זיך

внедря́ть(ся) *несов. см.* внедри́ть(ся)

внеза́пн||о *нареч.* פֿלוצלינג, פֿלוצעם; אָמגערײַכט; ~ый -פֿלוצלעך גע א פֿלוצלעכער, אָמגערײַכטער; ~ый шум אָמגערײַכטער אָפּפּאָר; ~ый отъе́зд רויש

внеклáсс||ый אויסערקלאַס־; ~ые заня́тия -אויסערקלאַס־ ארבעטן מצ.; ~ое чте́ние אויסערשול־לייענען ו

внеклáссовый אויסערקלאַסעוועדיק

внема́точн||ый: ~ая бере́менность *мед.* -אויסערמוטער לעביקע שוואַנגערשאפט

внеочередн||о́й אויסער דער רייַ *после сущ.*; *(вне установленного срока)* אויסערארדנטלעכער; ~ые вы́боры אויסערארדנטלעכע וואַלן

внепарла́ментск||ий אויסערפּארלאַמענטישער; ~ая оппози́ция אויסערפּארלאַמענטישע אָפּאָזיציע

внепла́новый אויסערפּלאַנוועדיק(ר) *тж. неизм.*, פּלאַן *после сущ.*

внесе́ние *с* ו ארײַנטראָגן; *(в протокол, в текст и т. п.)* -אײַנ, ארײַנפירן ו, ארײַנשרײַבן ו; *(в списки)* שליסן ו

внести́ *сов.* 1. ארײַנטראָגן*; ~ чемода́ны ארײַנטראָגן* אין טשעמאָדאַנעס; 2.: ~ в протоко́л ארײַנשטעלן] [ארײַנשרײַבן; ~ *кого-л.* в спи́сок פֿראָטאָקאָל; ~ попра́вки в текст אין צעטל אין עמעצן; 3. *(уплатить)* ארײַנטראָגן*, אָפּצאָלן; ~ очередно́й взнос ארײַנטראָגן* די ראַטע; 4. *перен.* ארײַנבערענגען*, גוירעם זײַן*; ~ оживле́ние גוירעם זײַן* [ארײַנבערענגען*] אן אופּלעבונג; ~ свежу́ю струю́ во *что-л.* ארײַנטראָגן* א פרישן שטראָם אין עפּעס; ◇ ~ предложе́ние ארײַנטראָגן* א פֿאָרשלאָג; ~ я́сность во *что-л.* קלאָר מאכן, ארײַנטראָגן* קלאָרקײט אין עפּעס

внешко́льн||ый אויסערשול־; ~ая рабо́та -אויסערשול ארבעט ו

вне́шне *нареч.* אויסערלעך

внешнеполити́ческ||ий אויסערפּאָליטישער; פון דער אויסערפּאָ- ליטיק סערן־ *после сущ.*; ~ий курс -דער אויסערפּאָ

פּראָבלעמען פון דער ליטישער קורס; ~ие проблéмы внешнеторгóвый פון אויסערן־האנדל *после сущ.*

вне́ш||ний 1. אויסערלעכער; ~ний вид ז אויסזען; ~ний при́знак מען אויסערלעכער סימן; ~ее схóдство אויסערלעכע ענלעכקייט; ~ний мир די ארומיקע וועלט אויסערלעכע; ~ний у́гол *мат.* אויסערלעכער ווינקל; 2. *(иностранный)* אויסערן־; ~яя торго́вля ד אויסערן־האנדל; ~яя поли́тика ז אויסערן־פאָליטיק; 3. *(посторонний)* אויסער־ ~ее влия́ние [זשטיקע] אויסערלעכע ווירקונג, לעכער, זשטיקער; ~ее

вне́шность *ж* ד, אויסזען ז; אויסערלעכקייט ז; אָנבליק ד; привлека́тельная ~ [א צוציענדיק] אויסזען; мне нра́вится его́ ~ [אויסער־] סיגעפעלט מיר זיין אויסזען לעכקייט

внешта́тный אויסערשטאטנע(ר) *тж. неизм.*, אויסערן *после сущ.*; ~ сотру́дник אן אויסערשטאטנער, א מיטארבעטער אויסערן שטאט, מיטארבעטער

вниз *нареч.* (־צו) ארא; спуска́ться ~ *ארא־פשטיגן, ארא־פלאָן* זיך; ~ голово́й מיטן קאָפּ ארא; ~ по ле́стнице ארא פון דער טרעפּ; ~ по реке́ ארא־טיין; ~ по тече́нию מיטן שטראָם, שטראָם־ארא

внизу́ 1. *нареч.* פון אונטן, אונטן; что там ~? וואָס איז אונטן [אונטן]? דאָרט פון אונטן; 2. *в знач. предлога с род. п.* אונטן אין הויז; ~ дóма אונטן אין; ~ страни́цы אונטן אפן זיטל

вника́ть *несов.*, **вни́кнуть** *сов.* *ארײַנדרינגען; глубоко́ ~ во *что-л.* אינעם טאָך פון עפּעס ארײַנדרינגען

внима́ни||е *с* 1. ז אופּמערקזאמקייט; слу́шать с ~ем צוהערן אופּמערקזאם; отвлéчь ~е проти́вника אָפּווענדן דעם קעגנערס אופּמערקזאמקייט; 2. *(забота)*: относи́ться с большим ~ем к *кому-л.* זיין* שטארק אופּמערק־ שעפּקען* עמעצן פיל אופּמערקזאמ־ זאָס צו עמעצן; ◇ ~е! קיט; אכטונג!; обраща́ть ~е на *кого-л.* ליינן אכט אף עמעצן; обраща́ть *чьё-л.* ~е на *кого-л.*, на *что-л.* וועגדן* עמעצנס אופּמערקזאמקייט [עמעצנס אכט] אף עמעצן, צוציען* צו זיך די אויג־ אף; обрати́ть на себя́ ~е עפּעס; оста́вить *что-л.* без ~я מערקזאמקייט; быть в цéнтре ~я זיין* אין צענטער פון אויג־, זיין* דער מיטלפונקט אופּמערקזאמקייט; уделя́ть *чему-л.* (осóбое) ~е שעפּקען* זיך (בא־, באזונדערע) אָפּגעבן* מיט עפּעס (נעמען שטארק; принима́я во ~е נעמענדיק) עפּעס; он весь ~е ער איז העכסט אופּמערקזאם

внима́тельн||о *нареч.* 1. אופּמערקזאם; ~о наблюда́ть, ~о следи́ть за *чем-л.* אכטונג גיבן* אף עפּעס; 2.: ~о относи́ться к *кому-л.* צו עמעצן אופּמערקזאם זיין*, שעפּקען* עמעצן אופּמערקזאמקייט; ~ость *ж* אופּמערק־ זאמקייט; ~ый אופּמערקזאמער; ~ый взгляд אויג־ אופּמערקזאמער; ~ый ученúк שׂ־ אופּמערקזאמער בליק; ~ый муж מאן [געטרײַער] אופּמערקזאמער

внима́ть *несов. см.* внять

вничью́ *нареч. спорт.*: зако́нчиться ~ מיט זיך ענדיקן; сыгра́ть ~ מאכן רעמי; רעמי

вновь *нареч.* 1. *(опять)* וידער־, נאָכאמאָל, פונדאָסנײַ־ (אמאָל); 2. *(недавно)* ניט לאנג; ~ прибы́вший דער ניט לאנג אָנגעקומענער

вноси́ть *несов. см.* внести́

внук *м* אײניקל ז ־ער

вну́тренн||е *нареч.* אין זיך, אינערלעך; ~е почу́вствовать [דערפילן אינערלעך [אין זיך]; ~ий 1. אינ(ע)ווייניק־; ~ий смысл זין דער אינערלעכער; ~яя дверь אינווייניק־ סטער; *перен.* אינערלעכער סטע טיר; ~ий мир די אינערלעכע וועלט; для ~его употребле́ния פּאַרן אינערלעכן געברויך; 2. *(внутригосударственный)* אינער־ לעכער; ~ий заём אן אינערלעכע האלוואָע; ~яя поли́тика ז אינערן־פּאָליטיק; ~яя торго́вля אינערן־האנדל ד, דער אינערלעכער האנדל; ◇ ~ие боле́зни אינערלע־ דאָס, דאָס אינ(ע)ווייניקסטע כע קראנקהייטן; ~ость *ж* 1. אינ(ע)ווייניקסטע; 2. *мн.* ז אינגעווייד; געדערעם מצ.

внутри́ 1. *нареч.* אינ(ע)ווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינווייניק אין שטוב [הויז]; ~ до́ма אינ(ע)ווייניק אין; אינווייניק אין

внутриатóмн||ый אינערלעך־אטאָמישער; ~ая эне́ргия אינערלעכע אטאָם־, אינערלעך־אטאָמיש ענערגיע ־ענערגיע

внутрив||е́нн||ый: ~ое влива́ние *мед.* אינפוזיע אינווי־ ניק אין דער וועג

внутрипартúйн||ый אינערלעך־פּארטייישער; ~ая демокра́тия אינערלעך־פּארטייישע דעמאָקראַטיע

внутриполити́ческий אינערלעך־פּאָליטישער

внутриядерный אינערלעך־נוקלעאַרער

внутрь 1. *нареч.* אינ(ע)ווייניק; принима́ть лека́рство ~ אינ־ ווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינעמען* די רעפּוע אינווייניק אין לאנד ארײַן... ארײַן; ~ страны́ (ע)ווייניק אין...

внуча́та *мн.* אייניקלעך מצ.

вну́чка *ж* אײניקל ז ־ער

внуша́ть *несов. см.* внуши́ть

внуше́ни||е *с* 1. *(действие)*: для ~я стра́ха *кому-л.* קעדײַ אָנצושרעקן, קעדײַ צו ווארפן א פּאַכעד אף עמעצן; 2. *(гипноз)* ז סוגעסטיע; лечи́ть ~ем היילן מיט סוגעסטיע; 3. *(наставление)* עצה מצ.; *(выговор)* ד ־ן פּירהאלט; сде́лать *кому-л.* ~е פּיר־ האלטן* עמעצן

внуши́тельный אימפּאָזאַנטער, סאָלידער; *(о фигуре, росте тж.)* הויפּשער (גאנץ); *(о тоне, манерах)* אווטאָריטע־ סאָלידער, טער

внуши́ть *сов.* 1.: ~ *кому-л.* мысль עמעצן ארופּירן; 2. *(какое-л. чувство)* (בא) ארויסרופן* (אין), דערוועקן; ~ *кому-л.* опасе́ния [אן אומרו] דערוועקן אין עמעצן א כשאד; ~ *кому-л.* подозре́ние בא עמעצן א כשאד ארויסרופן*; ~ *кому-л.* уваже́ние אַרויסרופן* בא עמעצן א דערעכערעץ־ ~ *кому-л.* страх ־גענפיל; וואַרפן* א פּאַכעד אף עמעצן; 3. *(уговорить)* סוגעריר; *(гипнозом)* אײַנרעדן*; ~ себе́ אײַנבילדן זיך, אײַנרעדן* זיך אין קאָפּ, אײַנרעדן* זיך ארײַנ־ ארופּירן עמעצן אפן געדאַנק, אז... געבן* עמעצן א געדאַנק, אז...

вня́тн||о *нареч.* דײַטלעך; ~ый 1. *(отчётливый)* דײַט־ פּארשטענדלעכער; 2. *(понятный)* קלאָרער°; לעכער

внять *сов. поэт.*: ~ мольбáм פּאַרנעמען* דאָס געבעט; ~ го́лосу рассу́дка צוהערן זיך צו דער שטים פֿונעם סייכל־האיאָשער [פֿונעם קלאָרן פּארשטאַנד]

во *см.* в; во вре́мя בעשאַס, בייס, אין דער צײַט פון; во что бы то ни ста́ло וואָס יעדן, וואָס ס׳זאָל ניט זיין אום פּרײַז

во́бла *ж* ז ־ס וואָבלע

вобра́ть *сов.* *אריבנאטעמען; (*воздух*) אריבנאטעמען; (*впитать*) אינזאפן

вове́к(и) *нареч.* 1. אויביק; 2. (*при глаголе с отрицанием*) קיינמאל; ~ не забу́дем מיר וועלן קיינמאל ניט פארגעסן

вовлека́ть *несов.*, **вовле́чь** *сов.* *אריבציען; ~ в рабо́ту אריבציען* אין דער ארבעט

во́время *нареч.* צו דער (רעכטער) צייט, פונקט ווען מע דארף קומען* ניט אין קיין; прийти́ не ~ פאסיקער צייט [ניט ווען מע דארף]

во́все *нареч.*: ~ не קלאל ניט, לאכלוטן ניט; э́то ~ не так אזוי [לאכלוטן ניט] איז ס׳איז קלאל ניט; я ~ не ме́рен уезжа́ть איך האב בעשום־אויפן [איך האב קלאל ניט בעשום־אויפן ניט]; ~ нет! בעדיי! אין, בעשום־אויפן ניט! ס׳הייבט זיך ניט אן, קיין פאל ניט!

вовсю́ *нареч. разг.* מיט אלע קויכעס; гнать лошаде́й ~ ארויסזעצן די פערד טרעבנדיק

во-вторы́х *вводн. сл.* צווייטנס; (וועהא)שיינס *уст.*

вогна́ть *сов.* 1. *ארײַנטרײבן, ארײַנאָגן; 2. (*вбить*) *ארײַנקלאפן, *ארײַנשלאָגן; ◇ ~ *кого-л.* в кра́ску מאכן (פאר בושע) רויט דאָס פּאָנים; ~ *кого-л.* в пот ארויסיאגן פון עמעצן דעם שוויים

во́гнутый ארײַנגעבויגענער; *физ.*, *мат.* קאָנקאַווער

вод||а́ *ж* 1. גלאָז וואסער, א ~ן; стака́н ~ы́ וואסער־גלאָז; пре́сная ~á זיסע וואסער; морска́я ~á יאם־וואסער; минера́льная ~á מינעראל־וואסער; 2. *мн.* (*минеральные источники*) היילקוואלן מצ.; 3. *мн.* (*водные пространства*) וואסערן מצ.; территориа́льные во́ды טעריטאריעלע וואסערן; 4. *перен. разг.* פּוסטע רייד, פּוסטע וועלטער; ◇ чисте́йшей ~ы́ שטויסן* וואסער אין א קוק טאָן אף אים; толо́чь во́ду в сту́пе א קוק אף דער קען מען מיינען, (אז) ער טשעפעט ניט קיין פליג; выйти сухи́м из ~ы́ [גאנץ, א גאנצער] ארויס ריין; как в во́ду гляде́л וויי געווען דערבי; как в во́ду опу́щенный א דערשלאָגענער, א דערהאָרגעטער

водвори́||ть *сов.* 1. (*поселить*) *אײַנארדענען, באזעצן; 2. (*на прежнее место*)* צוריקברענגען; (*положить*) צוריק־ווערפן; (*усадить*) אוועקזעצן; (*поставить*) אוועקשטעלן; 3. *перен.* (*установить*) *אײַנשטעלן; ~ться *сов.* 1. (*поселиться*) *אײַנארדענען זיך, באזעצן זיך; 2. (*установиться*) *אײַנשטעלן זיך; ~лась тишина́ ס׳איז געווא̂רן שטיל

водворя́ть(ся) *несов. см.* водвори́ть(ся)

водеви́ль *м* וואדעוויל מ ־ן

води́тель *м* = פירער מ ־ן, שאָפער מ ־ן; ~ автомоби́ля = שאָפער מ ־ן, אוטאָמאָביל־פירער מ =; ~ский שאָפערן־; ~ские права́ (*документ*) שאָפערן־רעכט מצ.; פראווא *разг.*

води́тельство *с*: под ~м אונטער דער פירערשאפט

води́ть *несов.* 1. פירן; (*показывая достопримечательности и т. п.*) אומפירן (ר)א; ~ ребёнка за́ руку פירן דאָס קינד פאר [בא] דער האנט; ~ учеников по музе́ям אומ(ר)א; ~ полки́ פירן די שילער אויבער די מויער; ~ полки́ פירן די שילער אויבער; 2. (*автомобиль, самолёт и т. п.*) פירן; 3. (*тв. по дат.*) אומפירן; ~ ука́зкой по ка́рте אומפירן מיט; 4.: ~ дру́жбу с *кем-л.* *זיין; ~ знако́мство с *кем-л.* *זיין מיט; ◇ ~ *кого-л.* за́ нос פירן (גוט) באקאנט מיט עמעצן; ~ся *несов.* 1. (*иметься*) פאראנדן; в на́шей реке́ во́дятся караси́ בא אונדז אין טייך; 2. (*за кем-л.*): за ним во́дятся ко́е-каки́е сла́бости קאָמפּאניעווען זיך, כאָוועט זיך; (*о детях*) זיין* כאָווער; ◇ как во́дится וויי דער שטיי־גער; ווי ס׳פירט זיך בא ליטן

во́дка *ж* בראנפן מ; שנאפס מ *разг.*

во́дник *м* = וואסער־טראנספארטלער מ

во́дн||ый וואסער־; ~ая прогу́лка וואסער־שטערונג ו; ~ый тра́нспорт וואסער־טראנספארט מ; ~ый спорт וואסער־ספארט מ; ~ое по́ло *спорт.* וואסער־פאלא ו; ~ый раство́р וואסער־צעלאָז מ; ~ым путём וואסער

водобоя́знь *ж мед.* הידראָפאָביע ו, וואסערשרעק מ

водово́з *м* = וואסערפירער מ

водоворо́т *м* (мн. ~ы) קעסלגרוב ו, וואסער־גריבער; перен. וויבל מ ־ן; ~ви́рвל מ ־ן

водоём *м* וואסער־באסיין מ ־ן

водоизмеще́ние *с мор.* וואסער־ארויסשטויס מ; су́дно ~м в 500 тонн א שיף מיט וואסער־אויסשטויס פון פינף הונדערט טאָן

водока́чка *ж* (мн. ~и) פאָמפּע־הויז ז, וואסער־פאָמפּע ו ־ס

водола́з *м* = וואסערטוקער מ; ~ный טוקער־; ~ный костю́м טוקער־אָנצוג מ ־ן, טוקער־קאָסטיום מ ־ען

Водоле́й *м астр.* עמער מ, וואסערטרעגער

водолече́бница *ж* וואסער־הייל־אנשטאלט מ ־ן

водолече́ние *с* הידראָטעראפּיע ו, וואסער־היילונג ו

водоме́р *м* וואסערמעסטער מ ־ס; ~ный: ~ное стекло́ וואסערמעסט־טרייבל ז ־ער

водонапо́рн||ый: ~ая ба́шня וואסער(דרוק־)טורעם מ ־ס

водонепроница́ем||ый וואסערפעסטער; ~ая ткань וואָ־ סערפעסטער שטאָף

водоно́сный: ~ слой *геол.* וואסערטראָגיקער שיכט

водоотта́лкивающ||ий: ~ая ткань וואסער־אָפּשטויסנדי־ קער שטאָף; плащ из ~ей тка́ни א רעגנמאנטל פון וואָ־ סער־אָפּשטויסנדיקן שטאָף

водопа́д *м* וואסערפאל מ ־ן

водопла́вающ||ий: ~ая пти́ца *собир.* שווימפייגל מצ., וואסערפייגל מצ.

водопо́й *м* (*место*) טר(אָנ)קפלאץ מ

водопрово́д *м* וואסערלייטונג ו; ~ный וואסערלייטונג־; ~ная сеть וואסערלייטונג־נעץ ו; ~ная труба́ וואסער־ לייטונג־רער ו ־ן; ~чик *м* = וואסערלייטונג־ארבעטער מ

водоразбо́рный: ~ кран הידראָנט מ ־ן

водораздёл *м геогр.* וואסערשייד מ; *перен.* שיידליניע ו ־ס

водоро́д *м* וואסערשטאָף מ; ~ный וואסערשטאָף־; ~ная бо́мба הידראָגען־באָמבע, וואסערשטאָף־באָמבע ו ־ס

во́доросл||ь *ж* וואסערווּקס מ ־ן; морски́е ~и יאם־ געווּיקסן מצ.

водоснабже́ние *с* וואסער־באזאָרגונג ו, די באזאָרגונג מיט וואסער

водосто́к *м* וואסער־אָפּפלוס מ; (*жёлоб*) (אָפּפלוס־) דאכרינוע ו ־ס; (*у крыши*) רינוע ו ־ס

водосто́чн||ый: ~ая труба́ ס־ווענוי

водохрани́лище *с* ן־ווֹאסער־באסיין, -ווֹאסער־רע

зерноводи́ть *несов.*, **водрузи́ть** *сов.*: ~ знамя ארופ־ הייבן* [אײַנפעסטיקן] די פאָן

водяни́стый 1. ריקער(ד)־ווֹאסער; 2. *(бесцветный)* בלאָ־ קאָליראָזער, סער טער

водя́нка *ж мед.* ווֹאסערזוכט

водян||о́й[1] ־ווֹאסער; ~о́е расте́ние ן־ווֹאסער־געוויקס הידראָוולישע, ווֹאסער־טורבינע ס־ ן־; ~а́я турби́на ס־ טורבינע; ◇ ~о́й знак ן־ווֹאסער־צייכן; ~о́е отопле́ние ווֹאסער־באהייצונג ס

водяно́й[2] *м фольк.* ווֹאסערגײַסט ן־ער

воева́ть *несов.* 1. *(с кем-л.)* (מיט) האלטן* מילכאָמע, שלאָגן* זיך (קעגן), *(о войне)* (א) מילכאָמע (מיט); פירן; 2. *разг. (вести борьбу)* זיך* אין דער מילכאָמע, (מיט); וואָיעווען (מיט), קעמפן (מיט, קעגן)

воеди́но *нареч.* צוזאַמען, אינײַנעם; собра́ть ~ -בא צוזאַמענבאהעפטן*, האָפטן* צוזאַמען [אינײַנעם]

военача́льник *м* = ן־פירער מילי־טעָר־

военизи||ро́вать *сов. и несов.* מיליטאריזירונג ס; ~ро́вать מיליטאריזירן

военкома́т *м* (вое́нный комиссариа́т) ן־ווֹאיענקאָמאָט (מילי־טעָרישער קאָמיסאריאָט)

военнообя́занный *м* ־קע ן־ מילי־טעָר־פליכטיקער

военноплéнный *м* ־נע ן־ קריג־געפאנענער

вое́нно-полево́й: ~ суд דער מיליטעָרישער פעלדגעריכט

вое́нно-промы́шленный: ~ ко́мплекс מיליטאריסטיש־ אינדוסטריעלער קאָמפלעקס

военнослу́жащий *м* (מצ. ־לעט) מילי־טעָרמאן ן

вое́нно-уче́бн||ый: ~ое заведе́ние א מיליטעָרישער ביל־ דונגס־אנשטאלט

вое́нно-экономи́ческий: ~ потенциа́л דער מיליטעָריש־ עקאָנאָמישער פאָטענציאל

вое́нн||ый 1. *(относящийся к войне)* מילכאָ־, קריגס־, מילי־טעָרישער, מע־; ~ое положе́ние ן קריגס־צושטאנד; ~ое вре́мя ס מילכאָמע־צײַט, ן קריגסצײַט; ~ый заво́д א מילי־טעָרישער זאוואָד; ~ый кора́бль ן־ קריגsשיף; ~ое иску́сство ס מילי־טעָר־קונסט; 2. *(относящийся к армии)* מילי־טעָר־, מילי־טעָרישער; ~ая слу́жба ס־דינסט; ~ое учи́лище א מיליטעָרישער שול, מילי־טעָר־ ן־שול; ~ый врач א מיליטעָרישער דאָקטער; ~ая вы́правка [סטאטור] מילי־טעָרישע האָלטונג; 3. *в знач. сущ. м* (מצ. ־לעט) מיליטעָרישער ן, מיליטעָרמאן ־שע..

вое́нщина *ж собир.* מיליטעָרישע קליקע, -וואָיעג ס *разг.*

вожа́к *м* 1. = ן־ווענג־באגלייטער; 2. *перен.* = ן; = ן־פירער; 3. *(животное)* = ן־ סטאדע־פירער, = ן־ סטיי־פירער; *(птица)* = ן־ סטיי־פירער

вожа́тый *м* 1. *(пионерского отряда)* פיאָנער־עלטסטער ן, = ן־ווענגאָן־ ־טע..; 2. *разг. (вагоновожатый)* = ן־פירער, = ן־ טראמווי־פירער

вожделе́ние *с* ס־ טיווע ן; גלוסטעניש; смотре́ть с ~м קוקן טיווועפול [גיריק, מיט טיווע, מיט גלוסט]

вождь *м* 1. = ן־פירער; 2. *(предводитель племени)* עלטסטער ן־־טע

во́жжи *мн.* מצ. לייצעס, לייצן מצ.; וויישקעס מצ. *разг.*

воз *м* 1. (מצ. ־ס, ווענגער, ווענגן) ן־ ווֹאָגן; פור; 2. *разг. (множество)* (מיט) פאק [א פולער]; א גאנצער; ◇ а ~ и ны́не там און די זאך רירט זיך ניט פונעם אָרט; что с ~у упа́ло, то пропа́ло וואָס פארפאַלן, זאָל ניט באנג טאָן

возбраня||ться *несов. уст.* זיין* [פארבאָטן]; не ~ется ס׳איז ניט פארווערט [פארבאָטן]

возбуди́м||ость *ж* 1. ן אופרעגעוודיקייט; 2. *физиол.* אופרעגעוודיקער; ~ый אופרייצלעכקייט ן

возбуди́тель *м* 1. *биол.* (מצ. גוירמים) ן גוירעם; ~ боле́зни דער גוירעם פון דער קרענק; 2. *(порождающая причина)* (מצ. גוירמים) ן גוירעם; 3. *тех.* ס־ אָנרעגער

возбуди́ть *сов.* 1. *(вызвать)* ארויס־, אופּווועקן, דערווועקן; ~ аппети́т אופּווועקן דעם אפעטיט; ~ жа́лость в *ком-л.* [אופּווועקן] ראכמאָנעס בא עמעצן; 2. *(предложить на обсуждение)* אופהייבן*; ~ вопро́с אופ־ אופהייבן* א השטאָד־ פראָגע; ~ ходата́йство היבן* די אופהייבן* אן אינעין; ~ де́ло про́тив *кого-л. юр.* לעס; ~ иск про́тив *кого-л. юр.* דערלאָנגען א קעגן עמעצן; 3. *(взволновать)* אופרעגן; 4. *(против кого-л.; восстановить)* אופהעצן, אופריצן; ~ся *сов.* 1. *(о чувствах)* זיך, דערווועקן זיך, אופּווועקן זיך, אופּווועקט [אופגעוועקט]; 2. *(взволноваться)* אופגערעגט ווערן*, רעגן זיך

возбужда́ть(ся) *несов. см.* возбуди́ть(ся)

возбужда́ющ||ий: ~ее сре́дство ן־ ריצמיטל *мед.*

возбужде́ние *с* 1. *(состояние)* ן אופרעגונג; прийти́ в ~ אופגערעגט ווערן*; 2. *(действие)* ן דערווועקונג, אופ־ סטימולירונג פון די אופרעגן; ~ де́ятельности се́рдца ן וועקונג; ~ то́ка *эл.* ן דער הארץ־אקטיוויטעט, שטראָם־אָנרעגונג, די אָנרעגונג פונעם שטראָם

возбуждённ||ый אופגערעגטער; в ~ом состоя́нии אופ־ אין א צושטאנד פון אופגע, -גערעגט, אן אופגערעגטער רעגטקייט

возведе́ние *с* 1. *(строительство)* ן אופבויונג, אופבויען; 2. *мат.* ן דערהייבונג; ~ в сте́пень ן אופשטעלן; דאָס דערהייבן* אין גראד, גראד־דערהייבונג ן

возвели́чивать *несов.*, **возвели́чить** *сов.* פארהערלעכן, רימען און לויבן

возвести́ *сов.* 1. *(соорудить)* אופבויען, אופשטעלן; 2. *(возвысить)* דערהייבן*; она́ возвела́ чистоту́ в настоя́щий культ זי האָט דערהויבן רייניקייט צו דער מאדרייגע מאכן פון עפעס; ~ *что-л.* в при́нцип פון עמעצן אן עכטן קולט; 3.: ~ клевету́ на *кого-л.* פרינציפ אויפן* [ארופן* ארופוואָרפן]; 4. *мат.*: ~ в сте́пень [טראכטן] אף עמעצן א בילבל דערהייבן* אין קוואד; ~ в квадра́т דערהייבן* אין גראד; ◇ ~ на престо́л אויפן קיסר־ [אפן טראָן האָמאָלכעס] אוועקזעצן *уст.*

возвести́ть *сов.*, **возвеща́ть** *несов.* -אָלע) מוידיע זיין* (לאָזן* הערן, מען, אומעטום)

возводи́ть *несов. см.* возвести́

возвра́т *м* 1. ן אָפּגעבן צוריק, אומקערן; 2.: к про́шлому нет ~а אָפּגעבן, קיין וועג צוריק איז נישטאָ אומקערן, זיך צום אמאָליקן איז שוין ניט מעגלעך

возврати́ть *сов.* 1. *(отдать)* אומקערן, צוריק אָפּגעבן*;

2. *(вновь обрести)* צוריק, אומקערן* באקומען; ~ здоро́вье געזונט (פרי׳ערדיקע) צוריק געזונט, אומקערן דאָס; ~ си́лы אומקערן די פרי׳ערדיקע קויכעס; 3. *(заставить вернуться)* (צוריק) אומקערן; ◇ ~ *кого-л.* к жи́зни ברענגען* עמעצן צוריק, ווידער אופלעבן עמעצן; ~ся *сов.* 1. צוריקערן זיך, אומקערן זיך; *перен.* אומקערן זיך; созна́ние возврати́лось к больно́му צום קראנקן האָט זיך אומגעקערט דאָס באוווסטזיין; 2. *(к вопросу, к мысли и т. п.)* אומקערן זיך

возвра́т||ый 1. צוריק; צוריק *после сущ.*; ~ый путь צוריקווען м; 2.: ~ый тиф אומקער־טי- דער ווען צוריק; פוס м; 3. *(о деньгах)* אף אומצוקערן *после сущ.*; ~ая ссу́да רעפלעקסי־ווער אף אומצוקערן; א האלוואָג אף אומקערן; ~ый глаго́л רעפלעקסי־ווער ווערב

возвраща́ть(ся) *несов. см.* возврати́ть(ся)

возвраще́ние *с* 1. ז אומקערן; ~ до́лга דאָס אומקערן דעם כויוו; 2. *(приезд, приход)* דאָס, אומקערן זיך דער צוריקקער, צוריקערן זיך, ~ домо́й אהיים

возвы́сить *сов.* 1. *(кого-л.)* שטעלן העכער, דערהייבן* [אף א העכערער מאדריגע]; *(значение, положение)* העכערן; 2.: ~ го́лос א רעד, העכערן די שטים [דעם טאָן]; ~ся *сов.* שטיגן*; ◇ ~ся в *чьём-л.* мне́нии שטיגן* [אויסוואקסן*] אין עמעצנס אויגן

возвыша́ть *несов.* 1. *см.* возвы́сить; 2. *(облагораживать)* מאכן דערהויבענער; ~ся *несов.* 1. *(выситься)* דערהייבן* זיך, טורעמען זיך, הייכן זיך (איבער); *перен. (над чем-л.)* אריבערשטיגן*; 2. *см.* возвы́ситься

возвыше́ние *с* 1. *(действие)* דערהייבונג ז, דערהייבן; 2. *(местность)* בערגל ז ־ער, ארט ° הויך; 3. *(сооружение)* פלאטפאָרמע א (הויכע°)

возвы́шенн||ость *ж* 1. *геогр.* הייכעניש ז ־ן, הויכלאנד; 2. *(благородность)* דערהויבנקייט ז; ~ый 1. הויכלינג־; 2. *(благородный)* דערהויבענער; דיקער

возгла́вить *сов.* (וון) שטעלן זיך אין דער שפיץ; ~ делега́цию שטעלן זיך בעראָש פון דער דעלעגאַציע; ~ борьбу́ שטעלן זיך אין שפיץ פונעם קאמף

возглавля́ть *несов.* (וון) שטיין* אין דער שפיץ [בעראָש]

во́зглас *м* אויסרוף מ ־ן

возгора́ться *несов. см.* возгоре́ться

возгорди́ться *сов.* ווערן*, אָנהייבן* אויבערנעמען זיך, גרויס בא זיך פארטראָגן* זיך, ווערן* גיטעדיק [טאָדלדיק]

возгоре́ться *сов.* אופלאמען

воздава́ть *несов.*, **возда́ть** *сов.*: ~ *кому-л.* до́лжное אָפּגעבן* עמעצן וואָס ער פארדינט [וואָס אים קומט]

воздвига́ть *несов.*, **воздви́гнуть** *сов.* אופבוי־, אופשטעלן; ~ па́мятник אופשטעלן א דענקמאָל

возде́йствие *с* וו אופווירקונג; оказа́ть мора́льное ~ на *кого-л.* אויסיבן אף עמעצן מאָראַליש, (אופ)ווירקן אף עמעצן א מאָראַלישע ווירקונג

воздействовать *сов. и несов.* (на *вин.*) אופווירקן (אף)

воздел||а́ть *сов.*, **возде́лывать** *несов.* (*землю*) באָאר־; (*растения*) קולטיווי׳רן בעטן

воздержа́вши||йся *м* ווָאס האָט זיך אָפּגעהאלטן (פון שטי־) דרי האָבן זיך אָפּגע־ (מען *после сущ.*; при трёх ~хся

воздержа́ние *с* וו אי׳נגעהאלטנקייט

воздер́жанный אי׳נגעהאלטענער

воздержа́ться *сов.*, **воздер́живаться** *несов.* אָפּהאלטן* זיך; ~ от голосова́ния אָפּהאלטן* זיך (פון שטי׳מען)

во́здух *м* וו לופט; дыша́ть ~ом אָטעמען מיט לופט; в ~е чу́вствовалась бли́зость весны́ אין דער לופט האָט זיך געפי׳לט, או דער פרי׳לינג איז נאָענט°; носи́ться в ~е *тж. перен.* טראָגן* זיך אינדערלופט; ◇ на (во́льном, откры́том) ~е אף דער פרי׳ער לופט; вы́йти на ~ ארויס־ גיין* אף דער פרי׳ער [פרי׳שער] לופט

воздухоплава́||ние *с* וו לופט־שווימערי, וו; אראָנאָוטיק; ~тель *м* = м אראָנאָווט מ ־ן, לופט־שווימער

воздушно-деса́нтн||ый: ~ые войска́ אוויאדעסאָנטישע מי- ליטער־טיילן

возду́ш||ный 1. לופט־; ~ое простра́нство מ לופטרוים; ~ое сообще́ние מ לופטפארקער; 2. *(лёгкий)* לופטיקער; ~ое пла́тье [גרינג, דין] קלייד; ◇ א לופטיק; ~ые за́мки שיקן א לופט־. посыла́ть ~ый поцелу́й לופט־שלעסער מצ.

воздухо- לופט־

воздухоплава́тельный אָפּפּאָרוב וו (מצ. ..גריבער)

воззва́ние *с* ־ן אופרוף

воззре́ние *с* ־ען אָנשויונג וו

вози́ть *несов.* (אומ)פירן; ~ детей в шко́лу в авто́бусе פירן די קינדער אין שול מיט אן אוטאָבוס; ~ся *несов.* 1. *(ворочаться)* רודערן זיך; *(о птице)* אומאַפּקען, אומפלאטערן; 2. *(резвиться)* טומלען; 3. (с *дат.*) *разг. (заниматься)* פּאָרקען זיך, אייסעקן זיך; 4. *разг. (медленно делать что-л.)* אָבּרענען זיך, פּאָרקען זיך

возлага́ть *несов. см.* возложи́ть; ◇ ~ на́дежды на *кого-л.*, на *что-л.* לייגן די האָפענונגען אף עמעצן, אף עפעס; ~ на *кого-л.* ответственность ארופלייגן אף עמעצן די פאראַנטוואָרטלעכקייט

во́зле 1. *нареч.* דערנעבן, ניט ווײַט; דאָ; 2. *предлог с род. п.* לעבן; בא, לעם *разг.*; ~ меня́ לעבן מיר; ~ до́ма לעבן [בא] דער שטוב

возложи́ть 1.: ~ вено́к קראנץ א (ארופ)לייגן; 2. *(поручить)* ארופלייגן; ~ на *кого-л.* обя́занность ארופלייגן אף עמעצן די פליכט

возлю́бленная *ж* וו געליבטע (הייס); *разг. (любовница)* ליובאָווניצע וו ־ס, קאָכאָנקע וו ־ס

возлю́бленный 1. *уст.* געליבטער, באליבטער; 2. *в знач. сущ. м* געליבטער (הייס); *разг.* ליובאָוו־, קאָכאָנעק מ ־עס, ניק מ ־עס

возме́здие *с* וו באשטראָפונג, וו, אָפּצאָלונג

возмести́ть *сов.*, **возмеща́ть** *несов. (вин.)* אומ־, דערקן, קערן (פאר); קאָמפענסירן; ~ *кому-л.* издёржки אומ־, קאָמפענ־ קערן עמעצן די הויצאָגעס; ~ *кому-л.* убы́тки סירן עמעצן פאר דעם העזעק

возмеще́ние *с* וו, קאָמפענסירונג, וו; קאָמפענסאַציע; אומ־, קערן ז; ~ убы́тков קאָמפענסאַציע פאר דעם העזעק; ~ издёржек דאָס אומקערן די הויצאָגעס

возмо́жно 1. *нареч. (при сравн. ст.)* ווײַט מעגלעך (ווי), וואָס; ~ лу́чше ווײַט מעגלעך בעסער (ווי), וואָס בעסער; ~ бо́льшее число́ וואָס א גרעסערע צאָל; 2. *в знач. сказ. безл.* אויב ס׳איז מעגלעך, ס׳קאָן זײַן, ס׳איז מעגלעך; ёсли ~ [ס׳קאָן זײַן], אז... ~, что... ס׳איז מעגלעך; 3. *в знач. вводн. сл.* מעגלעך, עפשער; мы, ~, оста́немся מיר וועלן מעגלעך, אז מיר וועלן בלייבן; עפשער בלייבן

возмо́жн||ое *с*: сде́лать всё ~ое טאָן* אלץ, וואָס ס׳איז

מעגלעך; в преде́лах ~ого אף וויפל ס׳איז נאָר מעגלעך

возмо́жност||ь *ж* 1. ־ן ו מעגלעכקײט; *(удобный случай тж.)* ־ן ו געלעגנהײט; име́ть ~ь האָבן* די מעגלעכ־ קײט, קענען*; не име́ть ~и сде́лать *что-л.* ניט זײן* בעיעכוילעס [אימשטאַנד ניט זײן* צו טאָן עפעס]; при пе́рвой ~и ווי נאָר ס׳וועט מעגלעך, בא דער ערשטער געלעגנהײט זײן; представля́ется ~ь [א] ס׳איז פאראַן א געלעגנהײט [מעגלעכקײט]; 2. *мн. (внутренние ресурсы, силы)* מעגלעכקײטן מץ.; неограни́ченные ~и אומבאגרענצטע מעגלעכקײטן; ◇ нет никако́й ~и ס׳איז קיינפאלס ניט מעגלעך, לעך; по ~и, по ме́ре ~и אומגעלעכסט; מעגלעכסטער פינקטלעכקײט אף וויפל ס׳וועט נאָר מעגלעך זײן

возмо́жн||ый 1. *(вероятный)* מעגלעכער, וואַרשיינלעכער; 2. *(осуществимый)* מעגלעכער; э́то еди́нственно ~ый вы́ход דאָס איז דער איינציק מעגלעכער אויסוועג; 3. *(максимальный)* מעגלעכסטער; с ~ой то́чностью מיט דער מעגלעכסטער פינקטלעכקײט

возмужа́л||ость *ж* ו מענערישקײט, ו רײפקײט; ~ый מענעריש [רײף] געוואָרענער

возмужа́ть *сов.* מענעריש [רײף] ווערן*

возмути́тельн||о 1. *нареч.* סקאנדאליזש; ~о вести́ себя́ [שענדלעך] אופירן זיך סקאנדאליזש; 2. *в знач. сказ. безл.* ~ый סקאנדא־ ליזש; ס׳איז סקאנדאליזש; ~ый слу́чай דאָס קען אופברענגען; ~ая на́глость א סקאנדאליזער פאל; א שענדלעכע פרעכקײט

возмути́ть *сов.* אופברענגען*; ~ся *сов.* אופגעבראכט ווערן*

возмуща́ть *несов. см.* возмути́ть; ~ся *несов.* (שטארק) אופגעבראכט זײן*

возмуще́ние *с* ו גרימצאָרן, מ; с ~м אין גרימצאָרן, אופגעבראכט

возмущённый אופגעבראכטער

вознагради́ть *сов.*, **вознаграждать** *несов. (вин.)* באלוי־ נען; ~ *кого-л.* за услу́ги עמעצן אָפּצאָלן (דאָס.); אָפּצאָלן פאר צודינען [פאר באדינונג, פארן סערוויס]

вознагражде́ние *с* ו באלוינונג; де́нежное ~ געלטיקע באלוינונג, ו געלט־; за небольшо́е ~ פאר גאָר פאר א קליינינקער באלוינונג, ניט טײער

возненави́деть *сов.* (טאָכ־) [פּינט קריגן*] פּינט באקומען* לעס ס׳ענ)

возника́ть *несов. см.* возни́кнуть

возникнове́ние *с* אופקום מ, אופקומען*; ~ли затрудне́ния ס׳זײנען אופגעקומען שווערי־ קײטן

возни́к||нуть *сов.* אופקומען*, אנטשטיין*; у меня́ ~ла мысль ס׳איז מיר אריין, ס׳איז מיר אופגעקומען א געדאַנק; א געדאַנק (אין קאָפּ)

возни́ца *м* = מ קוטשער מ ־ס, פורמאן מ

возня́ *ж разг.* 1. *(детей)* טומלעניש ז; *(шорох и т. п.)* ראדערניש ז; 2. *(хлопоты)* פּאַרעניש ז, וואָגעניש ז, קלאָ־ ־ן; 3. *неодобр.* אינטריגעס מץ. הינטערפיסלעך מ

возобнови́ть *сов.* באגינען דעם* אָפּמאך; ~ отноше́ния [אופשטעלן] די באציונגען באגינען; ~ рабо́ту אָנהייבן* ארבעטן; ~ся *сов.* באגינט ווערן*; *(об отношениях тж.)* אופגעשטעלט ווערן*; *(о занятиях и т. п.)* אָנהייבן* זיך

возобнов||ле́ние *с* ו באגינונג, ז באגינען; *(отношений тж.)* ז אופשטעלן; ~ля́ть(ся) *несов. см.* возобнови́ть(ся)

возомни́||ть *сов.*: он ~л о себе́ ער איז געווארן צו ער האלט פון זיך שטארק [אויילעם אומלויע, גרויס בא זיך] *уст.*

возраж||а́ть *несов.* דערוויידערן; ~а́ть про́тив *чего-л.* דערוויידערן קעגן עפעס; не ~а́ю ניט* איך, איך דערוויידער; е́сли вы не ~а́ете אויב איר האָט נאָר־ ניט קעגן

возраже́ние *с* דערוויידערונג ו ־ן

возрази́ть *сов.* 1. *см.* возража́ть; 2. *(ответить)* (אָפּ־) ענטפערן

во́зраст *м* ־ס מ עלטער; преде́льный ~ דער מאקסי־ מאלער עלטער; одного́ ~а פון איין עלטער; ◇ на ~е אין עלטער; вы́йти из *какого-л.* ~а אי׳בערוואקסן* א גע־ווען פון דער עלטער

возраста́ние *с* ז שטיגן, ז וואקסן, מ; *(усиление)* דאָס פארשטארקן זיך

возраста́ть *несов.* שטיגן*, וואקסן*; *(о ценах тж.)* העכער ווערן*; *(о количестве)* פארגרעסערן זיך; *(усиливаться)* פארשטארקן זיך

возрасти́ *сов.* אויסוואקסן*, שטיגן*; *см.* возраста́ть

возрастн||о́й עלטער־; ~ы́е измене́ния עלטער־ענדע־ רונגען מץ.

возроди́ть *сов.* ווידערופשטעלן, ווידער אופבויען; ~ к жи́зни *кого-л.* ארײַנבלאָזן* א נײַע, אומקערן צום לעבן; ~ся *сов.* אופלעבן (ווידער), עשאָמע אין עמעצן אופ־ ווי אפסנײַ געבוירן ווערן*, געריכט ווערן*

возрожда́ть(ся) *см.* возроди́ть(ся)

возрожде́ние *с* מ ווידערגעבורט, ו ווידערופלעבונג, ו אופריכטונג ו

Возрожде́ние *с* רענעסאַנס מ

во́зчик *м* ־עס מ פורמאן

возыме́ть *сов.*: ~ жела́ние כישען* [קריגן*] באקומען*; ◇ ~ де́йствие האָבן* א ווירקונג [א פולע]

во́ин *м* (מץ. קריגסלײט) מ =, קריגער מ

во́инский מיליטעריש; *(подобающий воину)* פון א קריגסמאן *после сущ.*; ~ по́езд צוג א מיליטעריש; ~ долг דער כויוו פון א קריגסמאן; ~ уста́в דער מיליטע־ רישער סטאטוט

вои́нственн||ый קריגעריש; *неодобр. тж.* אגרעסיוו־ער, מיליטאריסטיש; *перен.* קאמפלוסטיקער, קאמפערישער; ~ые племена́ קריגעריש שוואָטים; ~ые пла́ны אגרע־ סיווע [מיליטאריסטיש] פלענער; ~ый вид קאמפ־ לוסטיק אויסזען; ~ая оса́нка א קעמפעריש שטעל

вои́нствующий קעמפעריש; ~ материали́зм קעמפערי־ שער מאטעריאליזם

вой *м* ו געהײל, ז געוואָי

во́йл||ок *м* פילץ מ, פוישט; ~очный פילצענער, פוישטענער

война́ *ж* ־ס ו מילכאָמע, מ קריג; *(способ ведения войны)* קריג מ; мирова́я ~ ־ס ו וועלט־מילכאָמע; Ве́ли́кая Оте́чественная ~ די גרויסע פאַטערלענדישע מילכאָמע; гражда́нская ~ מ בירגערקריג; а́томная ~ אטאָמישער קריג

войска́ *мн.* (*ед.* во́йско *с*) ז מיליטער, מילי־ טער־טיילן, מ; ~ свя́зи ז פארבינדונגס־מיליטער; инжене́рные ~ אינזשעניעריש מיליטער־טיילן

войсков||о́й -מיליטעריש, מיליטער; ~а́я часть מילי- מיליטעריש פאריניקונגען מצ. ,קונגען

войти́ *сов.* 1. *(в помещение)* ארײַנ|קומען*, ארײַנ|גיין*; ~ в ко́мнату ארײַנקומען* [ארײַנגיין*, ארײַן] אין צימער קומט ארײַן! קора́бль вошёл в га́вань דער שיף איז ארײַן; 2. *(включиться)* ארײַנ|גיין*; ~ в соста́в прави́тельства ארײַנ|גיין* אין באשטאנד פון דער רעגירונג; э́ти расска́зы вошли́ в тре́тий том אָט די דערציילונגען ארײַנ|גיין* אין דריטן באנד; 3. *(вместиться)* זײַנען ארײַן; все ве́щи в чемода́н не войду́т אַלע זאכן וועלן אין אָבער ניט ארײַנדרינגען*; 4. *(вникнуть)* ~ в суть де́ла טשעמאָדאַן ניט ארײַנ(גיין)* ארײַנדרינגען* אין טאָך פונעם אינעין [פון דער זאך]; 5.: ~ с предложе́нием אָנגעבן* א פאָר- וועלן* א, ארײַן אין דער מאָדע שלאָג; ◇ ~ в мо́ду ארײַנגיין* אין עמעצנס לאָגע מאָדע; ~ в *чьё-л.* положе́ние נעמען* אין באטראַכט עמעצנס לאָגע; ~ в поговóрку [в послóвицу] וועלן* א גלײַכווערטל; ~ в привы́чку שטארק [קרעפטיק] וועלן* א געווינהײט גילטיק וועלן*; 2) *(о законе и т. п.)*

вока́льный וואָקאַלער

вокза́л *м* וואָקזאַל מ ־ן

вокру́г 1. *нареч.* (און) ארום; всё ~ цветёт בליט אלץ (און) ארום; 2. *предлог с род. п.* ארום; Земля́ враща́ется ~ Со́лнца די ערד דרייט זיך [באַוועגט זיך] ארום דער זון גיין* ארום; ◇ ходи́ть ~ да óколо דרײַען זיך אפן קאָרעק, אַן ארום

вол *м* אָקס מ ־ן; ◇ рабóтать как ~ האָרעווען* ווי אַן אייזל

волáн *м* שליאַרע ז ־ס, וואָלאַן מ ־ען

волды́рь *м (пузырь)* פּוכיר מ ־ן; *(шишка)* בייל מ, ז גוליע ז ־ס, ־ן

волев||óй 1. ווילנס־; ווילן פונעם *после сущ.*; ~óе напряже́ние מ דער אָנשטרענג פונעם, ווילנס־אָנשטרענג אנטשלאָ־, ווילנהאפטיקער; 2. *(с твёрдой волей)* ווילן; סענער מיט א שטארקן ווילן *после сущ.*; ~óй командúр אן ענערגיש א; ווילנהאפטיקער קאָמאַנדיר געזונט; 3. *неодобр.* ווילקירלעכער, וואָלייבאָלי́סט מ ־ן; וואָלייבאָלי́סטקע ז ־ס; ~и́стка *ж* ~и́ст *м* וואָלייבאָלי́סט מ ־ן; ~и́стка *ж* ־ס

во́лей-нево́лей *нареч.* ווילנדיק ניט־ווילנדיק

волк *м* (מצ. וועלף) וואָלף מ; ◇ морско́й ~ יאָם־ מענטער יאָם־מאן, ־בער מ ־ן; ~ в ове́чьей шку́ре וואָלף אין א שאָפסענעם פעלץ; ~ов бóяться — в лес не ходи́ть וועלף וועט ניט, דער וואָלד ניט וועט; с ~а́ми жить — по-во́лчьи выть מוז מע לעבט צווישן וועלף, מען הוילן ווי א וואָלף

волкода́в *м* (מצ. ־הינט) וואָלפהונט מ

волна́ *ж* 1. *прям. и перен.* כוואַליע ז ־ס; וועל ז ־ן *поэт.*; морски́е во́лны מצ. יאָם־כוואַליעס; ~ протéста ז פראָטעסט־כוואַליע; 2. *физ.* כוואַליע ז ־ס, וועל ז ־ן

волне́ни||е *с* 1. *(движение волн)* דאָס כוואַליען זיך; на мóре си́льное ~е דער יאָם כוואַליעט זיך שטארק; 2. *(нервное возбуждение)* ז אופרעגונג; от ~я у него́ дрожа́л го́лос מאַכמען אופרעגונג האָט בא אים געצי́טערט מיר האָבן; мы не могли́ слу́шать его́ без ~я אים ניט געקענט אויסהערן אָן רעגונג

3. *мн. (недовольство)* אופרודערונג ז, אופרעגונג ז; מצ. אומרוען

волни́стый כוואַליקע(די)קער; *(о рельефе)* כוואַליקער; *(о линии)* געשלענגלטער; *(о волосах)* געקרײַזלטער

волнова́ть *несов.* 1. *(вызывать волны)* כוואַליען, -אופ; 2. *(беспокоить)* הייבן* כוואַליעס; *(возмущать)* אופרעגן, באומרויקן; ~ся *несов.* 1. *(о море и т. п.)* כוואַליען זיך; 2. *(беспокоиться)* זיך* אופגעראגט, אופרעגן זיך, באומרויקן זיך; не волну́йтесь האָט ניט קיין יסורים, זיך רויק; она́ о́чень волну́ется זי איז שטארק אומרויק

волнолóм *м* כוואַליען־ברעכער מ ־ס

волнообра́зный כוואַליענארטיקער

волнорéз *м* כוואַליען־שפאלטער מ ־ס

волну́ющий רעגנדיקער; *(трогательный)* רירנדיקער

волóв||ий -אָקסן; ~ья шку́ра וועלפּל ז אָקסנפעל

волоки́та[1] *ж (канцелярская)* פארשלעפּעניש ז, -אָפּשלע

волоки́та[2] *м уст. разг.* =מ פרויען־יעגער, -וויבער לאָוועלאַס מ ־ן, ניק מ ־עס

волокни́стый פאָזערדיקער

волокнó *с* (מצ. פעדעם) מ פאָדעם, ז ־ס פיברע; шта́пельное ~ *собир.* מצ. שטאפעל־פעדעם, שטאפעל־פיב־, נערוון־פעדעם מצ. נערוון־פיב־; не́рвные волóкна מצ. רעס.

во́лос *м* = ז האָר; ко́нский ~ *собир.* מצ. פערדהאָר, אף קיין האָר ניט; ни на́ ~ פערד־סטרונעס מצ.; ◇ ~а́тый באוואָקסענער, האָריקער; *(косматый)* פאטלאַטע(ר) *тж. неизм.*; ~о́к *м* 1. האָרעלע ז ־ך, שפּרינגפעדער ז ־ך; 2. *(пружина часов)* הערעלע ז ־ך, ז ־ן; ~ный ז ־ס, פרוזשינע ז ־ס, האָר *разг.*; *(в электрической лампочке)* גלי́פאָדעם מ (מצ. ־־פעדעם)

волочи́ть *несов.* 1. *(тащить)* שלעפּן; 2. *тех. (проволоку)* צי́ען*; ◇ он е́ле [едва́] воло́чит но́ги 1) *(идёт медленно)* [רירט זיך] קוים וואָס ער שלעפּט זיך; 2) *(слаб)* קוים וואָס ער האלט זיך אף די פיס; ~ся *несов.* 1. שלעפּן זיך; 2. *(медленно идти)* קריכן*; 3. *уст. разг. (за женщиной)* (ארומ)טאנצן] [ארומפאדקעווען, נאָכשלעפּן זיך (נאָך)

волчáнка *ж мед.* הויט־טובערקוליאָז מ, לופוס מ

волч||и́й וועלפישער, וועלפּישער; *(из меха волка)* -וועל; ~ья стáя וועלף [א טי́טשקע] פענער; ◇ ~ий аппети́т אפעטי́ט פון א וואָלף, א וואָלפישער אפעטי́ט; ~ьи я́годы וואָלפישע יאָגדעס

волчи́ца *ж* וואָלפּיכע ז ־ס

волч||о́к *м* 1. *(игрушка)* ברומדריידל ז ־ך; 2. *физ.* גיראָסקאָפּ מ ־ן; при́нцип ~ка מ דריידל־פרינציפ

волчо́нок *м* וועלפּעלע ז ־ך

волше́бн||ик *м* = מ קי́שעפמאכער (מצ. מעכאַשעף); ~ица *ж* ־ס קי́שעפמאכערן, -מע־ *уст.*; ~ый 1. קי́שעף, צוי́בער־; ~ая па́лочка ז ־ך קי́שעף־שטעקעלע, ז ־ך וווּנטש־שטעקעלע; ~ая ска́зка ז ־ך וווּנדער־מייסעלע; ~ое ца́рство (בא)־לענדער (מצ. ־־); 2. *(чарующий)* צוי́בערלאנד ז; צוי́בערלאנד

צוֹיבערלעכער, צוֹיבערנדיקער; ◇ ~ый фона́рь צוֹיבער־ ־ן ,־לאמטערן מ ־ס צוֹיבערלאָמפּ

волшебств||о́ *с* 1. מ קִיסשעף; как по ~у́ דורך ווי [מיט] א קִישעף; 2. *(очарование)* מ צוֹיבער, צוֹיבער- ו קראפט

воль||нк||а *ж* 1. ־ען ז זאָקפּיפל; 2. *разг.* פּארשלעפּע- פּארציען* (אין דער לאָנגער, ציען* ניש ז; тяну́ть ~у באנק ארײַן)

воль||ер *м* ־ן מ וואָליער

во́льничать *несов. разг.* פּירן זיך העפקערדיק [אײַנג- פּראָווען העפקיִרעס, ווילן]

во́льно 1. *нареч.* פּרײַ; ווי ס׳געפעלט; 2. *(команда):* ~! וואָלנע!, פּרײַ!

вольнодýм||ец *м уст.* = מ פּרײַדענקער

вольнолюби́вый פּרײַהײַט־דורשטי-, פּרײַהײַט־ליבנדיקער

вольномы́слие *с* ו פּרײַדענקערײַ

вольнонаёмный פּרײַגעדונגענער

вольнослу́шатель *м* פּרײַער צוֹהערער

во́льност||ь *ж* 1. *уст. (свобода)* ו פּרײַהײַט; 2. *фамильярность)* ו פּרײַשאפט; позволя́ть себе́ ~и פּילן זיך צוֹפיל דערלויבן זיך, צוֹ פּרײַ; 3. *(отступление от общих правил)* ו פּרײַקײַט; поэти́ческая ~ь פּאָעטישע פּרײַקײַט

во́льн||ый 1. פּרײַער, זעלבשטענדיקער; 2. *тк. кратк. ф.:* он во́лен уе́хать, когда́ захо́чет ער קאָן אוועקפאָרן, ווען ער וועט וועלן; 3. *(фамильярный)* צוֹ פּרײַער; ~ое поведе́ние אופּירונג פּרײַע; ◇ ~ые движе́ния *спорт.* א פּרײַע איבערזעצונג; ~ая пти́ца א פּרײַער פויגל

вольт *м эл.* ־ן מ וואָלט *(с колич. словами мн.* וואָלט)

вольтме́тр *м эл.* ־ס מ וואָלטמעטער

во́льтов: ~а дуга́ *эл.* וואָלטאַס בויגן

вольфрам *м* מ וואָלפראָם

волюнтари́зм *м* מ וואָליונטאריזם

во́л||я *ж* 1. מ ווילן; си́ла ~и ו ווילנסקראפט; исполнить *чью-л.* ~ю עמעצנס ווילן אויספּילן; по своей до́брой ~е גוטן ווילן (אײַגענעם) מיטן; не по своей ~е באלקאָרכע, ניט מיטן אײַגענעם ווילן; 2. *(власть, право)*: в ва́шей ~е подписа́ть и́ли не подписа́ть э́тот докуме́нт די ברירע איז בא אײַך — יאָ אונטערשרײַבן צי ניט אונטערשרײַבן אָט דעם דאָקומענט; 3. *(свобода)* פּרײַ; выпустить *кого-л.* на ~ю עמעצן אף דער ארויסלאָזן* געבן*, פּרײַ; ◇ дава́ть ~ю *кому-л.* עמעצן די פּרײַ לאָזן*; дава́ть ~ю воображе́нию אָפּלאָזן* [לאָזן* פּרײַ] די פאנטאזיע לאָזן*; дава́ть ~ю рука́м שלאָגן* (זיך), אַנהייבן* אין גאנג די הענט; рука́м ~и не давай! נאָר ניט מיט די הענט!, אָן הענט!; дава́ть ~ю слеза́м צעווײַנען זיך מיט ביטערע טרערן; ~я ва́ша דער לעצ- ווי איר ווילט אײַך; после́дняя ~я טער ווילן, ו צאוואָע

вон[1] *нареч. разг.* 1. *(прочь) отдельным словом не переводится:* вы́гнать *кого-л.* ~ עמעצן* אַרויסיאָגן; вы́йти ~ זיך* אַפּטראָגן* דעם ווען; 2. *в знач. межд.:* ~ (отсю́да)! אַרויס פונדאָנעט!; פּאַרנעם זיך!, ברי גאָר שלעכט; ◇ из рук ~ плохо טראָג זיך אָפּ!; ни за что, ни про что, ни с того ни с сего ווי אַזוי (אזוי אַז) ערגער קען שוין ניט זײַן, אינגאַנצן פּארגעסן, אינגאַנצן אַרויס פּונעם קאָפּ

вон[2] *частица разг.* אָט; ~ там אָט דאָרט; ~ он идёт אָט גייט ער; ~ како́й א וועלכער אָט; ◇ ~ (оно́) что! אוא מעסע!, אזוי גאָר!

вонза́ть(ся) *несов. см.* вонзи́ть(ся)

вонзи́ть *сов.* *ארײַנזעצן, ארײַנשטעכן; ~ся *сов.* -ארײַן אײַנשטעכן* זיך, שטעכן* זיך

вон||ь *ж разг.* ז געשטאַנק, מ אִיפּעש, מ אָווער; ~ю́чий *разг.* אָווערדיקער, אִיפּעשדיקער, שטינקענדיקער

воня́ть *несов. разг.* שלעכט הערן זיך, שטינקען*

вообража́ем||ый קלוֹימער-, אויסגעטראכטער, געדאַכטער, א געדאַכטע [אימאַזשינערע] ליניע; ~ая ли́ния שטער

вообража́ть *несов. см.* вообрази́ть; ◇ ~ о себе́ שטארק [צופיל] האלטן* פון זיך

воображе́ни||е *с* 1. ו דאַכטונג, ו פאַרשטעלונג; פאנטאזיע-, קויער־האדימ-, פאַרשטעלונגס־קראפט ו זיע; си́ла ~я ו יען מ; 2. *разг. (домысел)* ו פאנטאזיע, ז אײַנרײדעניש; э́то одно́ ~е! דאָס איז הוילע פאנטאזיע!

вообрази́ть *сов.* 1. זיך פאַרשטעלן; 2. *(ошибочно предположить)* אויספאנטאזירן; он ~л, что умне́е всех ער מיינט, אז ער איז קלוגער פאר אלעמען; ◇ ~те! ווי שטעלט אײַך [זיך] פאָר!, געפעלט עס אײַך?

вообще́ *нареч.* 1. ביכלאל; *(в общем тж.)* אין אלגע- ער האָט ביכלאל ניט מיין; он ~ не люби́л болту́нов ליב געהאט קיין פלאפלער; мы говори́ли о литерату́ре ~ и о драматурги́и в ча́стности מיר האָבן געשמועסט וועגן ליטעראטור ביכלאל און וועגן דראמאטורגיע ביפרט; 2. *(совсем)* אינגאַנצן, ביכלאל; э́тих книг он ~ не чита́л אָט די ביכער האָט ער אינגאַנצן [ביכלאל] ניט געלייענט; ◇ ~ говоря́ [געזאָגט] אין אלגעמיין, אין אלגעמיין

воодушев||и́ть *сов.* דערמוטיקן; באגײַסטערן; ~и́ть на по́двиги דערמוטיקן [צוגעבן* מוט] צו [אף] העלדנטאטן; успе́х ~и́л их דער דערפאָלג האָט זיי באגײַסטערט; ~и́ться *сов.* באגײַסטערט ווערן*, אופּגעמונטערט ווערן*; ~и́ться *чьим-л.* приме́ром אופּגעמונטערט ווערן* פון עמעצנס; он настоли́ко ~и́лся, что... ער איז אזוי אריין־ ־ле́ние *с* ו באגײַסטערונג, ענטוזיאזם; אין היספּעלעס, אז... מ; *(душевный подъём)* ז היסלעווע; говори́ть с ~ле́нием רעדן* מיט באגײַסטערונג

воодушевля́ть(ся) *несов. см.* воодушеви́ть(ся)

вооружа́ть(ся) *несов. см.* вооружи́ть(ся)

вооруже́ни||е *с* 1. *(действие)* ו באוואָפענונג, באוואָפּנונג-; 2. *(оружие)* ו באוואָפענונג, מ וואָפן, ז פענען; сокраще́ние ~й פארקירצונג פון באוואָפענונגס־מיטלען; принима́ть *что-л.* на ~е *прям. и перен.* ארײַנעמען* אין (אײַגענעם) ארסענאל

вооружённ||ый באוואָפנטער; ~ое восста́ние באוואָפנ- טער אופשטאנד; ◇ ~ые си́лы די באוואָפנטע קרעפטן (פון א לאנד)

вооружи́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* באוואָפענען; ~ а́рмию באוואָפענען די ארמיי; ~ зна́ниями *кого-л.* באוואָפענען [באשטאָטן] די אינדוסטריע מיט קענטענישן; ~ промы́шленность нове́йшей те́хникой מיט דער נײַסטער טעכניק; 2. (про́тив *род.; восстановить)* (קעגן) אופהעצן; ~ся *прям. и перен.* באוואָפענען* זיך מיט געדולד; ◇ ~ся терпе́нием זיך

воо́чию *нареч.* מיט די אײַגענע אויגן, באשטימפערלעך

во-пе́рвых *вводн. сл.* ערשטנס; ריישיס *уст.*

вопи́ть *несов. разг.* לייַרע-, גוואַלדעוועז, מאכן קוֹילעס מען; *(плакать)* יאָמערן

вопию́щ||ий שרײַענדיקער(הימל); ~ая несправедли́вость א שרײַענדיק אומרעכט

воплоти́ть *сов.* פֿאַרקערפֿערן; ◇ ~ в жизнь -פֿאַרווירקלעכן, לעבן, רעאליזירן; ~ в себе́ זיך* פֿאַרקערפֿערן אין זיך; ~ся *сов.* פֿאַרקערפֿערט ווערן*; (וון) די פֿאַרקערפֿערונג; ◇ ~ся в жизнь פֿאַרווירקלעכט [רעאליזירט] ווערן*

воплоща́ть(ся) *см.* воплоти́ть(ся)

воплоще́ние *с* וו פֿאַרקערפֿערונג; она́ ~ красоты́ זי איז די שיינקייט אליין, איז די פֿאַרקערפֿערטע שיינקייט; найти́ своё ~ в *чём-л.* עפּעס אין* פֿאַרקערפֿערט ווערן*

воплощённ||ый פֿאַרקערפֿערטער; э́та де́вушка — ~ая скро́мность דאָס (דאָזיקע) מיידל איז די פֿאַרקערפֿערטע באשיידנקייט [די באשיידנקייט אליין]

вопль *м* ז גוואַלדגעשריי; ווייגעשריי; *(плач)* יאָמער מ

вопреки́ *предлог с дат. п.* קעגן, טראָץ; ניט געקוקט אף; ~ реше́нию טראָץ דעם בא-, ניט געקוקט אפֿן באשלוס; ~ ожида́ниям טראָץ [קעגן] די דערוואַרטונגען; ~ здра́вому смы́слу קעגן סייכל־, קעגן (געזונטן) פֿארשטאַנד

вопро́с *м* 1. ־ס וו פֿראָגע; задава́ть ~ы* פֿארגעבן* איך; פֿראָגעס קאָשעס פֿרעגן *шутл.*; отвеча́ю на ваш ~ ענטפֿער אף אײַער פֿראָגע; 2. *(проблема)* ־גן וו פֿראָגע; *(дело тж.)* (מצ. איניאָנים) אינייַן; ~ы исто́рии פֿראָגן; ~ы госуда́рственной ва́жности פֿון איניאָנים פֿון געשיכטע; э́то для меня́ ~ че́сти דאָס איז פֿאר מעלוכיש באדײַט; ס׳גייט(מיר) דאָ אין מײַן, מיר א פֿראָגע [א זאַך] פֿון ערע; э́то ~ вре́мени ס׳איז א פֿראָגע פֿון צײַט; ◇ под (большим) ~ом סאָפּעק (גרויסן), אין א (גרויסן) אונטער א פֿראָגע; ста́вить *что-л.* под ~ שטעלן עפּעס אונטער פֿרעגצייכן; ~ жи́зни и́ли сме́рти א סאָפּעק [אונטער א פֿרעגצייכן] פֿון לעבן אָדער טויט, א לעבנספֿראגע

вопроси́тельн||ый פֿרעגנדיקער, -פֿרעג; ~ый взгляд א פֿרעגנדיקער בליק; ~ая интона́ция וו פֿרעג־אינטאָנאַציע; ◇ ~ый знак ־ס מ פֿרעגצייכן; ~ое предложе́ние *грам.* פֿרעגפֿראָנאָם מ ־ען; ~ое местоиме́ние *грам.* פֿרעגוואָרט מ ־ן

вопро́сник *м* ־ס וו פֿראָגן־ליסטע; *(анкета)* פֿרעגבויגן מ ־ס

вор *м* (מצ. גאַנאָווים) גנבֿ מ; карма́нный ~ קעשענע־ קעשענער מ ־ס; ~ -גאַנאָווים (מצ. ־גאַנעוו) *разг.*

ворва́ться *сов.* אריַנרײַסן* זיך

вори́шка *м* ־ן מ גאַנעפֿעץ

воркова́||нье *с* ז וואָרקען; ~ть *несов.* 1. וואָרקען; 2. *перен.* האָלובן זיך

воркотня́ *ж разг.* ז בורטשעניש; *(брюзжание тж.)* ז וואָרטשעניש

воробе́й *м* ־ען מ שפּערלינג, ז ־ער שפּערל, וואַראַבײַ; ◇ стре́ляный ~ ≅ א געשלאָגענער הונט, א געוויכערטע ליולקע

воробьи́н||ый -שפּערל, -שפּערלעך; ~ое чири́канье ז, א צוויטשערײַ פון שפּערלעך־צויטשערס וו

воро́ванный געגנבֿעוועטער

воровáт||ый 1. לײַכטפֿינגערדיקער; וואָס האָט לעפֿקע פֿינ-; 2. געגנבֿעוועטער *после сущ.*; ~ый взгляд שטיל ווי א גאַנעוו, שיל בליק; 2. *(опасливый)* גנייוויש; ~ой похо́дкой גנייווישע טריט

воровáть *несов.* *גאַנוועגען

воро́в||ка *ж* ־ס וו גאַנעווטע; ~ски́ *нареч. разг.* -גנבֿי; גא-נאַנאָווים; ~ско́й -גאַנאָווים, גאַנוועס־כאַפּטע וו ־ס א כאַפּטע; ◇ ~ско́й язы́к, жарго́н וו העַנטשקע־לאָשן ז, גאַנאָווים־שפּראַך; ~ство́ *с* וו גנבֿ(ע)נייוע; ◇ литерату́рное ~ство́ פֿלאַגיאַט מ

ворожея́ *ж* ־ס וו טרעפֿערן

ворожи́ть *несов.* *טרעפֿן

во́рон *м* ־ן מ ראָב

ворон||а́ *ж* 1. ־ן וו קראָ; ־ס וו וואַראָנע *разг.*; 2. *разг. (рассеянный человек)* ־ס מ צעטראָגע-, גאַפּע א; ◇ счита́ть ~ пле́ворон; כאַפּן פֿליגן; ~а в павли́ньих пе́рьях א קראָ אין פֿאַוועס־פּעדערן

воронён||ый: ~ая сталь *тех.* [אָקסידירטער] ברוניַרטער שטאָל

ворон||и́й קראָענעס וו ־ן מ; ~ье гнездо́ קראָען־נעסט

ворон||ка *ж* 1. *(для налива́ния)* ־ס וו לייקע; 2. *(от взрыва)* גרוב וו (מצ. גריבער)

воронó||й *(о лошади)* 1. שוואַרצער; *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ. м* = מ קאַרע, פּערד קאַרע דאָס

во́рот[1] *м (воротник)* (מצ. ־ס, קעלנער מ

во́рот[2] *м тех.* (מצ. ־רעדער) וועגדע וו ־ס, הייבראָד

воро́т||а *мн.* 1. ־ן טויער מ; у ~ לעבן דעם טויער; *перен.* в ~ах אונטערן טויער, אין טויער־; 2. *спорт.* ־דורכגאנג; טויער מ ־ן; забить мяч в ~а פֿארשלאָגן* דעם באָל אינעם טויער ארײַן

воротúла *м разг.* = מ דרייער; = מאַכער מ

воротúть *сов. разг.* (צוריק) אומקערן; сде́ланного не воро́тишь *погов.* איז פֿארפֿאַלן: צוריק וועסטו אָפּגעטאָן — ניט כאַפּן; ~ся *сов. разг.* (זיך) צוריקערן, אומקערן זיך

воротни́к *м* (מצ. ־ס, קעלנער מ) קראַגן מ ־ס; *уст.*

воротничо́к *м* ־ער ז קעלנערל

во́рох *м* וו קופּע, מ הויפן; це́лый ~ новосте́й א פּוד נייַס לער פּאַק מיט נייַס

воро́чать *несов.* 1. *(вин.; сдвигать)* רוקן, אײַבערוקן; 2. *(вин., тв.; перевёртывать)* אײַבערווארפֿן*, -אײַבער, קערן; 3. *перен. (тв.; управлять)* (מיט) זײַן*, אָנפֿירן; ~ де-ла́ми דער גאַנצער [דער אײַנציקער] באלעבאָס (אײַבער); ~ся *несов. разг.* קערן זיך פון איין ניט קענען* אײַנליגן, זײַט אף דער אַנדערער; ניט, דרייען זיך

вороши́ть *несов.* אײַבערשאַרן; ~ се́но אײַבערשאַרן דאָס הייַ

ворс *м* וו באָרווע, וו וואָרסע מצ. האָר

ворси́нка *ж* ־ך ז העַרעלע, ־ך ז האָרעלע

ворси́стый האָריקער

ворча́ние *с* ז בורטשעניש, ז בורטשען; *(брюзжание тж.)* ז וואָרטשעניש

ворча́ть *несов.* 1. בורטשען; *(брюзжать тж.)* וואָרטשען; 2. *(о собаке)* קנורען

ворчли́вый וואָרטשענדיקער; ~ стари́к א אלטער אן אָרטשון

ворчу́н *м. разг.* ־עס מ וואָרטשון; ~ья *ж разг.* -וואָר־ טשערן וו ־ס

восвоя́си *нареч. разг.*: он пошёл ~ ער איז אוועק פון-וואַנען ער איז געקומען

восемнадцатиле́тний אכצניאָריקער, אכצניַריקער; *(о возрасте тж.)* פון אכצן יאָר *после сущ.*

восемна́дца||тый אַכצנטער, אַכצעטער; ~ть אכצן

во́семь אכט; ~ с полови́ной אכט מיט א וויִנטהאלבן, אכט מיט א האלבן; в ~ часо́в אכט אויִגער

во́семьдесят אַכציק

восемьсо́т אכט הונדערט

во́семью *нареч.* אכט מאָל

воск *м* וואקס м; ◇ го́рный ~ באַרגוואקס, ערד- וואקס м

воскли́кнуть *сов.* אויסרופן*, אויסשריִען*

восклица́ние *с* אויסרוף м ־ן, אויסגעשריי м ־ען

восклица́тельн||ый אויסרוף-; ◇ ~ый знак אויסרופ- צייכן м ־ס; ~ое предложе́ние *грам.* אויסרופזאַץ м ־ן

восклица́ть *несов. см.* воскли́кнуть

воско́вка *ж* וואַקספאפיר т

восков||о́й וואַקס-, וועַקסענער, וואַקסאַיריקער, וואַקסבלייכער; ~а́я свеча́ א ליכט פון וואקס; ~о́е лицо́ א וואַקסבלייך געזיכט; ◇ ~а́я спе́лость [зре́лость] רײַפקײט וו

воскреса́ть *несов. см.* воскре́снуть

воскресе́ние *с* טכיעס־האמ״יסים м; в прошлое ~е פאראנטאַגן (דעם) זונטיק, איבעראַי־ זונטיק, פאַריקן זונטיק, טאָג זונטיק (דעם); в бу́дущее ~е קומענדיקן זונטיק (דעם); в ~е ве́чером זונטיק אפדערנאָכט; по ~ям זונטיק, יעדן זונ- טיק

воскреси́ть *сов.* 1. אומקערן צום לעבן, אופלעבן; ~ из мёртвых מעכטיע־מ״יסים זײַן*, מאכן פון טויט לעבעדיק; 2.: ~ в па́мяти אופלעבן [אופשטעלן] אין זיכאָרן

воскре́сник *м* זונטיקניק м ־עס

воскре́снуть *сов.* 1. אופשטיין*, ווערן* פון טויט לעבעדיק; 2. *(о чувствах и т. п.)* אופ- לעבן [אופקומען*, אופשווימען*]

воскре́сн||ый זונטיק-; ~ый день זונטיק м ־ן; ~ый о́тдых (־טאָג) אָפרו זונטיקדיקער; по ~ым дням אין די זונטיקדיקע טעג

воскреша́ть *несов. см.* воскреси́ть

воспале́ние *с мед.* לונגען־ענצינדונג וו ־ען; ~ лёгких נעפרי́ט м ־ן, לונגען־ענצינדונג וו

воспалённый 1. *(покрасневший)* רויט געוואָרענער; 2. *(разгорячённый)* צעהיצטער, פֿיִעריקער

воспали́тельный: ~ проце́сс *мед.* ענצינדונגס־פראָצעס м

воспали́ться *сов.*, воспаля́ться *несов.* רויט ווערן*; *(припухнуть)* צוגעשוואָלן ווערן*

воспева́ть *несов.*, воспе́ть *сов. высок.* באזינגען*

воспита́ние *с* 1. *(действие)* דערציִען וו, דערציִונג т; коммунисти́ческое ~ קאָמוניסטישע דערציִונג; ~ патриоти́зма פֿאָס אײַנפלאַנצן פאטריאָטיזם; 2. *(воспитанность)* דערציִונג וו; хоро́шее ~ א גוטע דערציִונג

воспи́танн||ик *м* דערציִגלינג м ־ען; *(в семье тж.)* דערציִונגלינג м ־ען; *разг.*; ~ица *ж* דערציִונגלינג м ־ס; *(в семье тж.)* וויכאָוואָנקע וו ־ס *разг.*

воспи́танн||ость *ж* וו דערציִונגקײט (ווויל); ~ый (ווויל)- דערציִונגען

воспита́тель *м* = м דערציִער; ~ница *ж* דערציִערין וו ־ס; ~ный דערציִונגס-; דערציִערישער; ~ная рабо́та וו דערציִונגס־ארבעט; ~ное значе́ние די דערציִערישע וויכטיקײט

воспита́ть *сов.* 1. דערציִען*; 2. *(привить)* אײַנפלאַנצן; ~ чу́вство патриоти́зма פאטריאָטיזם אײַנפלאַנצן; ~ся *сов.* דערציִונג ווערן*

воспи́тывать(ся) *несов. см.* воспита́ть(ся)

воспламен||е́ние *с* 1. אופֿלאָמונג וו, אופֿלאָקערונג וו; 2. *(зажигание)* אָנצינדן т; ~и́ть *сов. прям. и перен.* אָנצינדן*; ~и́ться *сов.* 1. אופֿלאָמען, אופֿלאָקערן; 2. *(тв.; увлечься)*: он ~и́лся мы́слью... ס׳האָט אין אים אופגע- פלאַמט א געדאַנק...; ~я́емый אופֿלאָמעוודיקער, אופֿלאָמי- קער; ~я́ть(ся) *несов. см.* воспламени́ть(ся)

воспо́лнить *сов.*, восполня́ть *несов. (пробелы)* פֿאַרפֿילן; *(урон)* קאָמפּענסי́רן* *уст.* מעמאַלע זײַן*

воспо́льзоваться *сов. (тв.)* 1. *(употребить в свою пользу)* אויסניצן; ~ слу́чаем אויסניצן די געלעגנהײט; 2. *(употребить для какой-л. цели)* (מיט) באניצן זיך; ~ велосипе́дом באניצן זיך מיטן וועלאָסיפּעד

воспомина́ние *с* 1. דערי́נערונג וו ־ען, דערמאָנונג וו ־ען; 2. *мн. (мемуары)* זיכרוֹינעס מצ., דערי́נערונגען מצ.

воспрепя́тствовать *сов. (дат.)* שטערן, ניט דערלאָזן*

воспрети́ть *сов.*, воспреща́ть *несов.* פֿאַרווערן, פֿאַר- באָטן*

воспреща́||ться *несов.* פֿאַרבאָטן זײַן*; кури́ть ~ется! רייכערן איז פֿאַרבאָטן!

воспри́имчив||ость *ж (способность легко усваивать)* וו אופֿנעמפּעיקײט וו, טפֿי́סע וו; *(к болезням)* וו געני́גטקײט; *(к впечатлениям)* וו שפּי́רעוודיקײט, פֿי́לעוודיקײט; ~ый *(способный легко усваивать)* אופֿנעמפּעיקער; *(к болезням)* געני́גטער; *(к впечатлениям)* שפּי́רעוודיקער, פֿי́לעוודיקער; у него́ ~ый ум ער האָט א גוטע° טפֿי́סע, ער איז א באל־טפֿי́סע

воспринима́ть *несов.*, воспри́нять *сов.* אופֿנעמען*; *(относиться тж.)* באַטראַכטן; ~ что-л. как оскорбле́- ние אופֿנעמען* [באַטראַכטן] עפּעס ווי א באלי־דיקונג

воспри́ятие *с* אופֿאסונג וו, באַנעם м

воспроизвести́ *сов.*, воспроизводи́ть *несов.* 1. *(воссоздать, повторить)* פֿי́נקטלעך איבערגעבן*; ~ карти́ну וויִדערופֿשטעלן דאָס בילד; 2. *эк.* רעפּראָדוצי́רונג וו

воспроизво́дство *с эк.* רעפּראָדוצי́רונג וו; расши́ренное ~ פֿאַרבריי́טערטע רעפּראָדוצי́רונג

воспроти́виться *сов.* קעגן, זיך קעגנשטעלן* אַרויסטרעטן*

воспря́ну||ть *сов.*: он ~л ду́хом ער האָט אופֿגעלעבט; ווי מ׳האָט אין אים אַרײַנגעוצט א נײַע נעשאָמע

воссоедин||е́ние *с* וו וויִדערפֿאַריי־ניקונג; ~и́ть *сов.* וויִדער פֿאַריי־ניקן זיך; ~и́ться *сов.* וויִדער פֿאַריי־ניקן זיך; ~я́ть(ся) *несов. см.* воссоедини́ть(ся)

воссоздава́ть *несов.*, воссозда́ть *сов.* וויִדערופֿשטעלן; ~ в па́мяти אופֿשטעלן אין זיכאָרן

восставáть *несов. см.* восста́ть

восстана́вливать(ся) *несов. см.* восстанови́ть(ся)

восста́ние *с* אופֿשטאַנד м ־ן

восстанови́тельн||ый: ~ый пери́од אופֿשטעל־פֿעריאָד м; ~ые рабо́ты אופֿשטעל־ארבעטן מצ.

восстанови́ть *сов.* 1. וויִדערופֿשטעלן; ~ промы́шлен- ность [וויִדער אופֿבויען] די אינדוסטריע וויִדערופֿשטעלן; ~ здоро́вье [אופֿשטעלן] דאָס געזונט אומקערן; ~ *что-л.* в па́мяти [אופֿשטעלן] עפּעס אין זיכאָרן אָפּפֿרישן; ~ *кого-л.* в права́х [אופֿשטעלן עמעצן אין] אומקערן עמעצן

אוֹמקערן [אוֹפשטעלן] זײַנע רעכט; ~ *кого-л.* в до́лжности שטעלע [אין אמט] עמעצן אף זײַן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния באנײַען [אוֹפשטעלן] די דיפּלאָמאַטישע בא-; 2. (про́тив *род.; враждебно настроить*) אוֹפרייצן צוּנגנען; он всех восстанови́л про́тив себя́ [אוֹפּברענגען*] (קעגן); ~ся *сов.* -ווידערופ ער האָט אַלעמען אוֹפּגעבראכט קעגן זיך; באנײַט ווערן* געשטעלט ווערן* *(об отношениях тж.)*

восстановле́ние *с* וו ווידערוֹפשטעלונג; *(отношений)* וו באנײַונג

восста́ть *сов.* 1. אוֹפשטיין*; ~ с ору́жием в рука́х אוֹפהייבן* א בא-, אוֹפשטיין* מיט געווער אין האנט וואָפנטן אוֹפשטאנד; 2. (про́тив *род.; воспротивиться*) ארויסטרעטן* [קעגנשטעלן זיך] (קעגן)

восто́к *м* 1. *(страна света)* מיזרעך זײַט וו, מיזרעך־זײַט; к ~у מיזרעך־צו; на ~ מיזרעך אף; на ~е מיזרעך־זײַט; 2. (В.) *(восточные страны)* מיזרעך; Да́льний ~ דער ווײַטער מיזרעך; Бли́жний ~ דער נאָענטער מיזרעך; Сре́дний ~ דער מיטעלער מיזרעך

востокове́д *м* = מיזרעך־קענער ן, אָריענטאליסט ן; **~ение** *с* וו מיזרעך־קענטעניש וו, אָריענטאליסטיק וו

восто́рг *м* וו אנציקונג ז, היספּעלעס ז; приводи́ть в ~ אנציקונג* אין אנציקונג [היספּעלעס], אנציק; быть в ~е от *чего-л.* אנציקט פון עפּעס זײַן*; приходи́ть в ~ אנציק* אין אנציקונג [אין היספּעלעס], אנציקט ווערן* אריינפאלן; с ~ом מיט אנציקונג

восторга́ть *несов. (вин.)* אנציקונג, אנציקן ארויסרופן*; ~ся *несов. (тв.)* אנציקט זײַן* אין אנציקונג [אין היספּעלעס] אריינברענגען*; (בא)

восто́рженн||ость *ж* 1. *(состояние)* וו אנציקטקייט, -אנ; 2. *(склонность восторгаться)* וו צוקונג וו; **~ый** באגײַסטערט; *(склонный восторгаться тж.)* עקזאלטירט; *(исполненный восторга)* עקזאלטירטקייט וו; ~ый приём היספּעלעסדיקער אופן; ~ая нату́ра היספּעלעסדיקער מענטש־פּאָזעם [קאָבאָלעס־פּאָזעם]; ~ый взгляд באגײַסטערטע [א באגײַסטערטע] בליק

восторжествова́||ть *сов.* זיגן; (над *тв.*) איבערהאנט (איבער); справедли́вость ~ла קייט האָט געזיגט [האָט געזומען די אויבערהאנט]

восто́чнее מיזרעך־צו

восто́чн||ый 1. מיזרעכדיקער, מיזרעך־; ~ый ве́тер מיזרעך־ווינט ן, מיזרעכדיקער ווינט; ~ые обы́чаи מינהָגים פון די מיזרעכדיקע פעלקער [פון די מיזרעך־פעלקער]; Восто́чная Евро́па וו מיזרעך־אייראָפּע; 2. *(обращённый к востоку)* מיזרעך־זײַטיקער; ~ый склон מיזרעך־זײַטיקער באַרגנייג

востре́бовани||е *с:* до ~я פּאָסט, צום ארויספאָדערן רעסטאַנט

востро́ *нареч.:* держа́ть у́хо ~ זײַן* אָן־, -זײַן* אף דער וואַך, געשפּיצט זײַן* אף דער וואַך

восхваля́ть *несов.* לויבן און רימען

восхити́тельный אנציקנדיקער, וווּנדערשיינער; *(о вкусе, запахе)* מעכטיגדיקער

восхити́ть *сов.* אנציקונג, אנציקן ארײַנברענגען*; ~ся *сов. (тв.)* אנציקט ווערן* (וון)

восхища́ть *несов. см.* восхити́ть; ~ся *несов. (тв.)* אנציקט זײַן* (וון)

восхище́н||ие *с* וו אנציקונג; в ~ии от *чего-л.* אנציקט פון עפּעס

восхо́д *м* 1. אופגאנג ז; ~ со́лнца ן־זון־אופגאנג; 2. *(восхождение на гору)* ארופשטיג ן

восходи́ть *несов.* 1. *см.* взойти́; 2. *(к дат.; иметь своим началом)* (וון) (נאָך) שטאַמען; э́ти обы́чаи восхо́дят к глубо́кой дре́вности דאָס די מינהָגים שטאַמען נאָך פון טיפּן אוראלט

восходя́щ||ий (אופ)שטיגנדיקער; ◇ ~ая звезда́ דער אופגייענדיקער שטערן

восхожде́ние *с (на гору и т. п.)* ן ארופשטיג, -ארופ ן שטיגן

восьмёрка *ж* 1. *(цифра)* וו אכט; 2. *(карта)* אכטל ז; 3. *(фигура в виде цифры «8»)* אכט־, אכט ן־ עך־; ~ך־פיגור ן־

во́семеро אכט, [פּאַרשוין] אכט אירע; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען אכט אירע [אכט פּאַרשוין]

восьмигра́нн||ик *м* ן־ס אָקטאעדער ן, אכטוועגטלער; **~ый** אכטוועגטלדיקער־ס

восьмидесятиле́тний אכציקיעריקער, אכציקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון אכציק יאָר *после сущ.:* ~ старик א זאָק א בען־שמוינים, אן אכציקיאָריקער זאָק

восьмидеся́т||ый אכציקסטער; ~ая страни́ца דאָס אכ-ציקסטע זײַטל; ~ые го́ды די אכציקער יאָרן

восьмикла́сс||ник *м* ן־עס א שילער פּו-, אכטקלאַסניק; ~ица *ж* וו־ס א שי-, אכטקלאַסניצע; נעם אכטן קלאס לערן פונעם אכטן קלאס

восьмиле́тний אכטיעריקער, אכטיאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון אכט יאָר *после сущ.*

восьмисо́тый אכטהונדערטסטער

восьмиуго́льн||ик *м* ן אכטעק; **~ый** אכטעקיקער

восьмичасово́й 1. אכטשאָעיקער; ~ рабо́чий день אכט-שאָעיקער ארבעטסטאָג; 2. *разг.:* ~ по́езд דער אכטאזי־ גערדיקער צוג

восьм||о́й אכטער; на ~о́й день טאָג אכטן אפן; ~о́го января́ דעם אכטן יאנואַר; на ~о́й страни́це זײַטל אכטן אפן; ~о́й но́мер נומער אכט; ~а́я часть אכטכיילעץ אן אכטל; полови́на ~о́го האלב אכט; три че́тверти ~о́го דרײַ פערטל אף אכט; ~о́й час, в ~о́м часу́ צוויישן זיבן און אכט (אזיגער), זיבן נאָך

вот *частица* אָט; ~ наш дом שטוב אונדזער איז אָט; ~ вам каранда́ш נאָט אײַך א בלײַער; а ~ и я! און אָט ווי‌אזוי! אָט בין איך (אויך דאָ)!; ~ как мы рабо́таем! אָט האָט דאָס איך טאָן נאָר!; ◇ ~ и всё! און גאָר!; ~ (оно́) как! אזוי נאָר?; ~ вам! אָט האָט איר אײַך!; ~ ещё! וועט דערף נאָך!; ~ так ма́стер! אָט וועט נאָך וואָס [וועט איר] זאָגן?; ~ я тебя́! אָט דאָס הייסט א מײַסטער! אָט וועסטו באלד בא מיר אָפּלייגן!

во́т-во́т *нареч. разг.* אָט־אָט, אָט באלד, אָט די מינוט

воткну́ть *сов.* ארײַנשטעקן; *(иголку и т. п. тж.)* ארײַנשטעכן*

во́тум *м* ן וואָטום; ~ дове́рия ן וואָטום פון צוטרוי־; ~ недове́рия א וואָטום פון אומצוטרוי

во́тчина *ж* וו נאַכלע

воцари́ться *сов.*, **воцаря́ться** *несов.* 1. *(наступить)* אײַנטרעטן זיך; воцари́лась тишина́ ס׳האָט זיך אײַנגע-שטיל, ס׳איז געווען שטיל א שטילקייט; 2. *уст. (вступить на престол)* קיניגן, פּארנעמען* דעם טראָן

вошь *ж* (מצ. לינדן) וו לויז

вою́ющ||ий קריגספירנדיקער, מילכאָמע־האלטנדיקער;

~ие сто́роны [מילכאָמע־האלטנדיקע] די קרי̈גספירנדיקע צדאָדים

воя́ка *м разг.* (מצ. ..־לעט) ס ־ כאָיל־מאן, וואָיאקע מ

впада́ть *несов.* 1. *см.* впасть; 2. *(о реке)* ארײַנפאלן*, ארײַנגיסן* זיך

впа́дина *ж* 1. פארטי̈פונג ז; 2. *геогр.* (מצ. ..לעכער) אויגנלאָך ז; 3.: ~ волны́ *физ.* כוואָליע־טאָל מ ־ן; ◇ глазна́я ~ טי̈פלאנד ז

впа́ивать *несов. см.* впая́ть

впа́л||ый אײַנגעפאלענער באקן; ~ые щёки אײַנגעפאלענע

впасть *сов.* 1. אײַנפאלן*, אײַנגעפאלן ווערן*, *(о глазах)* אײַנגעגראָבן ווערן*; 2. *(в вин.; дойти до какого-л. состояния)* ארײַנפאלן*; ~ в отча́яние ארײַנפאלן* ווערן* אין פארצווייפלונג [אין ייעש]; ~ в нищету́ אין א סטי̈רע [אין קומען* אין וויִדערשפרוך]; ◇ ~ в противоре́чие

впая́ть *сов.* צולייטן אינווייניק, אײַנלייטן

впервы́е *нареч.* צום ערשטן מאָל, דאָס ערשטע מאָל

вперева́лку *нареч.*: ходи́ть ~ *разг.* קאטשקעווא̈טע גיין*

вперегонки́ *нареч.* אף וויִפערעדקעס; אף אי̈בעריאָגן *разг.*

вперёд *нареч.* 1. פאָרויס; פאָרווערטס *уст.*; шаг ~ א טראָט פאָרויס; 2. *разг. (впредь)* וויי̈טער (אף); ~ бу́дьте внима́тельнее וויי̈טער זייט אופמערקזאמער (אף); 3. *разг. (заранее)* פארפרי̈ער; я вам скажу́ ~ איך פארפרי̈ער; 4. *(авансом)* אין פאָרויס; уплати́ть ~ וועל איך זאָגן פארפרי̈ער; 5. *в знач. межд.*: ~, к побе́де! פאָרויס צום זיגן!

впереди́ 1. *нареч.* פאָרויס; ~ шёл знаменосец פאָרויס איז געגאַנגען דער פאָנעמטרעגער; 2. *нареч. (в будущем)*: у нас ещё мно́го вре́мени ~ ס׳בלי̈בט אונדז נאָך תיפש; у тебя́ ещё вся жизнь ~ האָסט נאָך אָפצוגעגן [געגאַנגען]; צייט לעבן א גאנץ לעבן; 3. *предлог с род. п.* פאָרויס פאר; *(во главе)* בערא̈ש; ~ колонны פאָרויס פאר [אין שפיץ פון] דער קאָלאָנע

вперемёжку *нареч. разг.* איבערא־, איינס אי̈בער איינס, איבערגעמישט

вперемёшку *нареч. разг.* אי̈בערגעמישט

впери́ть *сов.*, вперя́ть *несов.*: ~ взгляд אײַנגראָבן* אין זיך מיט די אויגן

впечатле́ние *с* ־ן אײַנדרוק מ; *(сильное)* רוישעם מ; производи́ть ~ на *кого-л.* מאכן אן אײַנדרוק אף עמעצן; быть под ~м *чего-л.* אונטערן אײַנדרוק פון עפעס זיין*

впечатли́тельн||ость *ж* פי̈לעוודיקייט, שפי̈רעוודיקייט ז; ~ый פי̈לעוודיקער, שפי̈רעוודיקער

впива́ться *несов. см.* впи́ться

впи́санный *мат.* אין־אײַנגעשריבענער; ~ треуго́льник ארײַנגעשריבענע דרײַעק

вписа́ть *сов.*, впи́сывать *несов.* *ארײַנשרײַבן; ~ сло́во א וואָרט ארײַנשרײַבן* א רו̈מפול זייטל אין דער געשי̈כטע פון דער וויסנשאפט; ~ треуго́льник в окру́жность *мат.* א דרײַעק אין א קרײַזליניע ארײַנשרײַבן*

вписа́ться *несов.* (в *вин.*) (מיט) פאסן, האָרמאָנירן (גוט°) (צו)

впи́сывать(ся) *несов. см.* вписа́ть(ся)

впита́ть *сов. прям. и перен.* אײַנזאפן*, אײַנזויגן; ~ся *сов.* אײַנזאפן זיך

впи́тывать(ся) *несов. см.* впита́ть(ся)

впи́ться *сов.* 1. *(присосаться)* זיך אײַנזויגן*; *(вцепиться)* אײַנקלאמערן זיך; 2. *(остриём; воткнуться)* אײַנ־, שטעכן* זיך; *(зубами)* אײַנבײַסן* זיך; 3. *перен.*: ~ в *кого-л.* глаза́ми שיר ניט אויפהערן* מיט די אויגן

впи́хивать *несов.*, впихну́ть *сов. разг.* ארײַנשטופן, ארײַנשפארן

вплавь *нареч.*: перепра́виться ~ че́рез ре́ку ארי̈בער לאָזן* זיך שווימען*; пусти́ться ~ שווימען* דעם טיך

вплести́ *сов.*, вплета́ть *несов.* ארײַנפלעכטן*

вплотну́ю *нареч.* 1. האָרט; подойти́ ~ к окну́ צוגיין* צום סאָמע פענצטער, האָרט צום פענצטער צוגיין*; подойти́ ~ к проти́внику דערנענטערן זיך האָרט צום סוי̈נע; 2. *разг.*: ~ заня́ться вопро́сом זיך פארנעמען* ווי ס׳דארף צו זיין* מיט דער פראָגע

вплоть: ~ до бе́чера אפי̈לע, אזש ביז, ביז סאָמע; ~ до зубно́го порошка́ אזש ביז אפדערנאָכט, ביזן סאָמע אפדערנאָכט; заку́пили всё необходи́мое, ~ до אפי̈לע ציינפודער

впова́лку *нареч. разг.*: лежа́ть ~ ליגן* זיט בא זיט, ליגן* איינער לעבן אַנדערן

вполго́лоса *нареч.* שטי̈לערהייט, מיט אן אונטערגעדריק, טער שטים

вполза́ть *несов.*, вползти́ *сов.* 1. *(внутрь)* ארײַנקריכן*, ארײַנפויזען; 2. *(вверх)* ארופקריכן*

вполне́ *нареч.* פו̈לקום, פו̈לשטענדיק, גאנץ, גאָנצן; ~ согла́сен [אינגאָנצן] מסכים פו̈לשטענדיק; ~ доста́точно גאנץ גענוג

впопыха́х *нареч. (наскоро)* בא־, כאָפנדיק, אי̈לנדיק; *(в спешке)* אין אי̈לעניש, זיך אי̈לנדיק

впо́ру *нареч. разг.* 1. *(подходящего размера)* צו דער; מע קען; מע קאָן; 2. *в знач. сказ.*, + *инф.* וויי̈ אָנגעמאָסטן; כאָטש נעם און...; ~ всё бро́сить и уе́хать וואָרף אלצדינג און פאָר אוועק

впосле́дствии *нареч.* שפעטער, אין א צייט ארום

впотьма́х *нареч.* אין דער פי̈נצטער

впра́ву *нареч. разг.* בעעמעס, אינדערעמעסן

впра́ве: быть ~ האָבן* (דאָס) רעכט; я ~ тре́бовать э́то איך האָב (דאָס) רעכט צו פאָדערן דאָס; мы не ~ отказа́ть ему́ מיר האָבן ניט קיין רעכט אים אָפצוזאָגן

впра́вить *сов.*, вправля́ть *несов.* ארײַנ־, ארײַנפראָווען, פאסן

впра́во *нареч.* *(в правую сторону)* רעכטס (אף); *(справа)* אין דער רעכטער זייט, רעכטס

впредь *нареч.* וויי̈טער (אף); אין דער צוקונפט; ~ будь осторо́жнее וויי̈טער זיי מער פאָרזיכטיק (אף); ◇ ~ до *чего-л.* ביז עפעס; ~ до осо́бого распоряже́ния ביז א ספעציעלער פארפֿאָרדענונג

впри́куску *нареч. разг.*: пить чай ~ טרינקען* טיי צו־ בײַסנדיק צוקער

впри́пры́жку *нареч.* אונטערשפרינגענדיק

впри́сядку *нареч.* מיט פרי̈סיאדקעס מיט א צוזיץ *разг.*

впри́тык *нареч. разг.* האָרט צוגעטוליעט

впро́голодь: жить ~ ניט עסן* צו דער זאָט, צוהונגערן

впрок 1. *нареч. (про запас)* אין רעזערוו, אף שפעטער; אין זאפאס *разг.*; заготовля́ть *что-л.* ~ פארגריטן עפעס אף שפעטער; 2. *в знач. сказ. (быть в пользу)*: ему́ всё ~, פון אלץ וועט ער גענעסן; ער דערלייגט צו גאָרנישט ניט ~

впро́сак *нареч. разг.*: попа́сть ~ ≅ אריַינפאלן* אי̇בער גוט אריַינפאלן*, די אויערן

впро́чем 1. *союз* אי̇בעריקנס, צוריק געריסן; 2. *в знач. вводн. сл.* אגעזו

впры́скивание *с мед.*. אינשפריצונג ו ־ען, אינעקציע ו ־ס

впры́скивать *несов.*, **впры́снуть** *сов. мед.* אריַנשפריצן

впряга́ть(ся) *несов. см.* впря́чь(ся)

впрямь *частица разг.* בעמעס, ווירקלעך

впрячь *сов.* אריַנשפאנען; ~ лошаде́й в пово́зку אין- שפאנען די פערד אינעם וואגן; ~ *кого-л.* в рабо́ту אין- שפאנען עמעצן אין דער אַרבעט; ~ся *сов.* אריַנשפאנען זיך

впуска́ть *несов.*, **впусти́ть** *сов.* אריַנלאָזן*

впусту́ю *нареч. разг.* נוצלאָז, אומזיסט

впу́тать *сов. разг. (вмешать)* אריַנפלאָנטען, אריַן- שלעפּן; ~ся *сов. разг. (вмешаться)* אריַנפלאָנטען זיך, אריַנקריכן*

впу́тывать(ся) *несов. см.* впу́тать(ся)

впя́теро *нареч.* פינף מאָל (אין); ~ бо́льше פינף מאָל אזויפיל

впятеро́м *нареч.* אינפינפן, זאלבעפינפט

в-пя́тых *вводн. сл.* פינפטנס

враг *м* (*мн.* סאָנים) סוינע מ, = פיינט מ; кла́ссовый ~ קלאַסן־סוינע מ (*мн.* ..סאָנים)

вражд||á *ж* ו סוינע, ו פיינטשאפט; пита́ть ~ý к *кому-л.* סוינע עמעצן צו א סוינע, פילן א זין* עמעצן; пита́ть ~ý друг к дру́гу סאָנים צווישן זיך זין*

вражде́б||ность *ж* ו פיינטלעכקייט, פיינטשאפטלעכקייט; ~ый פיינטלעכער, פיינטשאפטלעכער; ~ый взгляд א בליק פול מיט סוינע; ~ые сто́роны די סאָנים

враждова́ть *несов.* זין* (צווישן זיך) פיינט [סאָנים]

вра́жеск||ий פיינטלעכער, דעם פיינטס, דעם סוינעס; ~ий стан דער פיינטלעכער לאגער; ~ие ко́зни דעם סוינעס אינטריגעס

вразби́вку *нареч. разг.* אן א סיידער, צעווארפן

вразбро́д *нареч. разг.* אינציקווייז, צעווארפן; *(несогласованно)* אומיינהייטלעך

вразва́лку *нареч. разг.*: ходи́ть ~ גיין* קאטשקעווטע

вразно́с *нареч.*: торгова́ть ~ הויזירן

вразре́з: идти́ ~ с *чем-л.* זין* אין אייניס מיט עפּעס, זין* קעגן עפּעס; э́то идёт ~ с мои́ми при́нципами דאָס איז קעגן מיינע פרינציפּן

вразуми́тельный *(ясный)* °קלאָרער; *(убедительный)* איבערצייגעוודיקער, איבערצייגנדיקער

вразуми́ть *сов.*, **вразумля́ть** *несов.* אינגעבן* סייכל

вра́ки *мн. разг. (ложь)* שקרים מ, שקאָרים מץ.; э́то ~ דאָס איז ס'הייבט זיך (אפילו) ניט אן, שקער־וועקעזעוו

враспло́х *нареч.* אומדערווארט, אומגעריכט, פלוצעם; напа́сть на *кого-л.* ~ [אומ־] אָנפאלן* אף עמעצן אומגעריכט [דערווארט]

врассыпну́ю *нареч.* ווער ווהין, אין אלע זיטן; бро́ситься ~ לאָזן* זיך אין אלע זיטן [ווער ווהין]

врасти́ *несов.*, **врасти́** *сов.* ארַנוואקסן*

врастя́жку *нареч. разг.* 1. אויסגעצויגן; 2.: говори́ть ~ ריידן* צעצויגן

врать *несов. разг.* 1. ליגן (א) ליגן, זאָגן; 2. *(быть неточным)*: мои́ часы́ врут מיין זייגער נארט אָפּ; 3. *(фальшивить, ошибаться)* אונטערפאלשעווען

врач *м* דאָקטער מ (*мн.* דאָקטוירים)

враче́б||ный מעדיצינישער, דאָקטוירים־; ~ая по́мощь מעדיצינישע הילף; ~ая коми́ссия דאָקטוירים־קאָ- מיסיע ו ־ס

враща́тельн||ый אומדרייִ־, דרייִ־; ~ое движе́ние (אומ)- דרייִ־באוועגונג ו ־ען

враща́||ть *несов.* (אומ)דרייִען; ~ться *несов.* 1. (אומ)- דרייען זיך; Земля́ ~ется вокру́г Со́лнца די ערד דרייט זיך [באוועגט זיך]; 2. *перен.* אַרום דער זון האָבן* א פארקער מיט ארטיסטן

враще́ние *с* ו קרייז־באוועגונג, ו דרייונג, דאָס (אומ)- דרייען זיך

вред *м* שאָדן מ; причини́ть ~ בראָנגען* [אָנטאָן*] דאָס שאט ניט צום [דאָס איז שאָדן; э́то не во ~ здоро́вью ניט שלעכט פאר] געזונט

вреди́тель *м с.-х. и перен.* = שעדיקער מ; ~ский שע- דיקער־, שעדיקערישער; ~ская де́ятельность שע- דיקער־גרופּע ו ־ס, רישע טעטיקייט; ~ская гру́ппа שעדיקערײ ו; ~ство *с* שעדיקערײ

вреди́ть *несов. (дат.)* (דאט.) שאטן; *(о саботажнике)* ~ де́лу קאָליע מאכן; ~ здоро́вью צום שאטן [דעם] געזונט

вре́дн||о 1. *нареч.* שעדלעך; ~о отража́ться на *чём-л.* אומגע- שעדלעך אָפּרופן* זיך אף עפּעס; 2. *в знач. сказ.* קוריט ~о זיך ריכערן אין אומגעזונט; ~ость *ж* שעד- לעכקייט ו; *(для здоровья тж.)* אומגעזונטקייט ו; ~ый אומגעזונטער, שעדלעכער; *(для здоровья тж.)* אומגעזונט; ~ый кли- мат קלימאט °[אן אומגעזונטער] א שלעכטער; ~ая при- вы́чка געווינהייט [שעדלעכע] °א שלעכטע; ~ое произ- во́дство אומגעזונטע פראָדוקציע

вре́зать *сов.*, **врезать** *несов. (вделать)* אריַנשנידן*, אריַנפאסן, אריַנפראָווען

вре́заться *сов.*, **врезаться** *несов.* 1. *прям. и перен.* אריַן- זיך* שנידן; ло́дка вре́залась в прибре́жный песо́к דאָס שיפל האָט זיך אריַנגעשניטן אינעם בייבערגיקן זאמד; вса́д- ник вре́зался в толпу́ דער רײַטער האָט זיך אריַנגעשניטן אינעם המון; 2. *(запечатлеться)* אריַנקריכן זיך

временáми *нареч.* צומאָל, צײַטנווײַז

вре́менн||о *нареч.* צײַטווײַליק; ~ый צײַטלעכער; ~áя связь צײַטלעכע פארבינדונג; ~ый צײַטווײַליקער; *(преходящий тж.)* דערווײַליקער, אי̇בערגענגלעכער; ~ое прави́тельство רעגירונג צײַטווײַליקע; ~ые тру́дности שוועריקייטן צײַטווײַליקע [אי̇בערגענגלעכע]

вре́м||я *с* 1. צײַט ו; по моско́вскому ~ени לויט דער צײַט פון מאָסקווער צײַט; ~я лети́т די צײַט פליט; промежу́ток ~ени צײַט־]אינטערוואל מ ־ן; до настоя́щего ~ени ביז הײַנטיקן טאָג, ביז איצט; на бу́дущее ~я אף א שפּעטער, אף שפּעטער(דיק)ער צײַט; во ~я *(чего-л.)* בײַ־, בע־; с того́ ~ени פון דעמלט, זינט דעמלט; у меня́ есть ~я чита́ть פון יענער צײַט אן, דעמלט אן; 2. *(эпоха)* דער גײַסט ו, צײַט מץ., יאָרן; дух ~ени

פון דער צײַט; в на́ше ~я [הײַנטיקע צײַטן (יאָרן)]; *(о прошлом)* פאר אוּנדזערע יאָרן; во ~ена́ Петра́ I פאר פּעטער דעם ערשטן, דעם ערשטנס צײַטן; воённое ~я פאר פּעטער דעם ערשטן, קריגסצײַט ז; 3. *(пора́)* ־ן ז צײַט; у́треннее ~я ז פרימאָרגן־צײַט, מ אינדערפרי; четы́ре ~ени го́да ז די פיר (יאָר־)סעזאָנען, די פיר צײַטן פוּנעם יאָר; ~я е́хать צײַט צו פאָרן (ס׳איז); 4. *грам.* ז צײַט; настоя́щее ~я ז קעגנוואַרט; проше́дшее ~я ז פארגאַנגענהײט; бу́дущее ~я ז צוקונפט; ◇ всё ~я די גאַנצע צײַט; (в) пе́рвое ~я די לעצ- טכילעס, די ערשטע צײַט; в после́днее ~я בעשטע צײַט; в своё ~я 1) *(в прошлом)* זײַנערצײַט; 2) *(своевременно)* רעכטצײַטיק; в ско́ром ~ени גאָר אינגיכן; до сего́ ~ени ביז הײַנטיקן; на ~я ביז, אף א צײַט, אדעטע, אדע(ה)אײַם, אד(ה)יעם; со ~енем מיט דער צײַט; тем ~енем אַ געווי׳סער צײַט; ~я от ~ени בײַנע לעבי׳נע, דערווײַל; פון צײַט צו צײַט; в то ~я как *союз* דאן וועלן

времяпрепровожде́ние *с* מ צײַטפאַרטריב

вро́вень *нареч.* (с *тв.*) (מיט) אף איין הייך

вро́де 1. *предлог с род. п.* ווי א מין; что́-то ~ сара́я עפּעס ווי א מין שטאל; 2. *частица разг.* דאכט זיך; ווי; ~ похолода́ло דאכט זיך, [ס׳איז ווי] קעלטער אזעלכע; 3. *частица разг. (перед перечислением)* ~... ווי כע...; слова́ ~ „я́сно“, „поня́тно“ и т. п. וועלכע זאָגט מען, ווי «קלאָר», «פֿאַרשטענדלעך» אדג.

врождённый אײַנגעבוירענער; ~ недоста́ток אײַנגעבוירענע- טא- גע- ן, מ גאטוֹר־טאלאַנט; ~ тала́нт בוירענער פּעלער [כיסאָרן]

врозь *нареч.* באזונדערט, אָפּגעזונדערט

вру́бов||ый: ~ая маши́на *горн.* ־ן ז האַקמאשין; ־ס ז וואָרובאָווקע *разг.*

врукопа́шную *нареч.*: би́ться ~ זיך האָנט צו האָנט שלאָגן*

врун *м разг.* מ ־ס (מצ. שאַקראָנים), ליגנער; ~ья *ж разг.* ז ־ס שאַקרענטע, ליגנערטע

вруча́ть *несов. см.* вручи́ть

вруче́ние *с* ז אײַנהענטיקונג, אײַנהענטיקן

вручи́ть *сов.* אָפּגעבן*, דערלאַנגען, אין די הענט אריין; *(официально)* אײַנהענטיקן; ~ *кому-л.* повéстку אײַנהענטיקן [א] מעלוכע־באלוינונג; ~ правúтельственную награ́ду רופצעטל א צו טיקן עמעצן; ~ *кому-л.* свою́ судьбу́ אי׳בערגעבן* אין עמעצנס הענט (אי׳גענעם) גוירל

вручну́ю *нареч.* פון דער האנט; обрабо́тка ~ באאַר- בעטונג פון דער האנט

врыва́ть *несов. см.* врыть

врыва́ться *несов. см.* ворва́ться

врыть *сов.* ארײַנגראָבן*

вряд ли *частица* ס׳איז א גרויסער סאָפּעק, צי...; ~ он придёт ס׳איז א גרויסער סאָפּעק, צי ער וועט קומען

всади́ть *сов.* ארײַנזעצן; *(нож тж.)* ארײַנשטעכן*

вса́дник *м* = מ רײַטער

вса́живать *несов. см.* всади́ть

вса́сывать(ся) *несов. см.* всоса́ть(ся)

все *мест. см.* весь 1, 2, 4

всё[1] *мест. см.* весь 1, 2, 3

всё[2] *нареч. разг.* 1. *(всё время)* די גאַנצע צײַט; а он ~ пи́шет и пи́шет שרײַבט די גאַנצע צײַט, און ער שרײַבט און, און ער שרײַבט אין אין האַלט צו, ער הערט ניט אוף; 2. *(до сих пор)* נאָך אלץ; ты ~ ещё здесь? דו ביסט נאָך אלץ דאָ?; 3. *(только, исключительно)* אלײן; э́то ~ вы винова́ты דאָס זײַט איר אלײן שולדיק; 4. *в знач. усил. частицы* אלץ; рабо́та идёт ~ лу́чше די אַרבעט גייט אלץ בעסער; ◇ ~ ж, ~ же דאָך, פונדעסטוועגן

всевозмо́жный פארשיידנארטיקסטער, אלערליי׳יקער; *неизм.* אלערליי׳

всегда́ *нареч.* אלעמאָל, טאָמיד, שטענדיק; ~ гото́в! ווי שטענדיק [ווי טאָמיד] (אין); как ~ שטענדיק גרייט!

всего́ *нареч.* ארום און ארום, סאַכאַקל; *(лишь)* אינגאַנצן; ~ я прослужи́л в а́рмии семна́дцать лет סאַכאַקל האָב איך אָפּגעדינט אין דער ארמי׳ ז׳בעצן יאָר; он ~ на четы́ре ме́сяца ста́рше меня́ [סאַכאַקל] ער איז אינגאַנצן; ◇ ~-на́всего מיט פיר כאַטשעס עלטער פון מיר; то́лько и ~ סאַכאַקל, אינגאַנצן; ~ два, ~ один דאָס איז אַלץ, דאָס און דאָס

всезна́йка *разг. ирон. м* = מ אלצווי׳יסער; *ж* אלצווי׳יסערן ז ־ס

вселе́нная *ж* ז אַלוועלט, ז וועלט, מ וועלטאַל; *(космос)* קאָסמאָס מ

всели́||ть *сов.* 1. *(поселить)* ארײַנזעצן; 2. *перен.*: ~ть наде́жду [דערוועקן] (א) האָפענונג; ~ть подозре́ние [דערוועקן] א כשד ארויסרופן*; ~ть трево́гу [דערוועקן] אן אומרו ארויסרופן*; ~ть уве́ренность [דערוועקן] די זיכערקײט געבן*; ~ться *сов.* 1. *(поселиться)* ארײַנ- זעצן זיך; 2. *перен.*: ~лось подозре́ние ס׳האָט זיך דערוועקט; ~лась наде́жда ס׳האָט זיך דערוועקט א כשד פּאַרקלי׳בן; ~лась уве́ренность ס׳איז אופגעקומען א זי- כערקײט האָפענונג; א

вселя́ть(ся) *несов. см.* всели́ть(ся)

всеме́р||но *нареч.* [מעגלעכקײטן מיט, מיט אלע מיטלען; ~ый דער מעגלעכסטער; ока́зывать ~ую по́мощь די מעגלעכסטע הילף געבן*, העלפן* מיט וואָס נאָר ס׳איז מעגלעך

всеми́рно-истори́ческий אלוועלטלעך־היסטאָרישער

всеми́рный אלוועלטלעכער; Всеми́рный Конгре́сс сторо́нников ми́ра דער אלוועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם־אָנהענגער

всемогу́щ||ество *с* ז אלמעכטיקײט; ~ий אלמעכטיקער

всенаро́дн||ый אלפאָלקישער; ~ый пра́здник אן אלפאָל- קישער יאָמטעוו; ~ое одобре́ние פּוּנעם גאנצן פאָלק

всеоб́щий אַלגעמיינער

всеобъе́млющий אלץ־ארומנעם(ענד)יקער, ברייטסטער; ~ план אלץ־ארומכאפּנדיקער [אן אלץ־]; ~ ум פּלאַן אלץ־באגרי׳פּנדיקער פאר- ־ארומכאפּנדיקער]; שטאַנד

всеору́жи||е *с:* во ~и פּוּלשטענדיק באוואָפנט, אין פּוּלשטענדיק באוואָפנט; во ~и зна́ний פּוּלער באוואָפענונג מיט וויסן

всепобежда́ющий אלצבאזי׳גנדיקער

всеросси́йский אלרוסלענדישער

всерьёз *нареч. разг.* ערנסט (גאנץ); не принима́ть *кого-л.* ~ ניט מאכן קיין, ניט אָנעמען* עפעס פאר ערנסט וועזן פון עפעס

всеси́льный אלמעכטיקער
всесою́зный אלפארבאנדישער
всесторо́нн||е *нареч.* אלזײַטיק; ~е образо́ванный -אל זײַטיק געבילדעטער; ~ий אלזײַטיקער
всё-таки 1. *союз* דאָך, פונדעסטוועגן; говори́л он негро́мко, но мы ~ слы́шали ка́ждое сло́во נערעדט האָט ער שטיל, און דאָך [פונדעסטוועגן] האָבן מיר געהערט יעדער וואָרט; 2. *частица* פאָרט; куда́ он ~ де́лся? ווהין פאָרט איז ער אהינגעקומען [איז ער נעלעם געוואָרן]?
всеуслы́шание *с:* во ~ בעפֿולבי, אלע זאָלן הערן
всеце́ло *нареч.* פֿולשטענדיק, אינגאנצן; он ~ поглощён рабо́той ער איז אינגאנצן אריינגעטאָן אין זײַן אַרבעט [פארטאָן מיט זײַן אַרבעט]; я ~ на его́ стороне́ איך בין פֿולשטענדיק [אינגאנצן] אף זײַן זײַט
всея́дный אלצפרעסנדיקער
вска́кивать *несов. см.* вскочи́ть
вска́пывать *несов. см.* вскопа́ть
вскара́бкаться *сов. разг.* ארופקלעטערן, ארופדראפען זיך
вска́рмливать *несов. см.* вскорми́ть
вскачь *нареч.* אין גאלאָפּ, שוואליאָם(ט); нести́сь ~ גאלאָפּירן, יאָגן (ט)שוואליאָם
вски́дывать 1. *см.* вски́нуть; 2. *(быстро поднимать)* מיטאמאָל אופהייבן*
вски́нуть 1. (на *вин.*) (אף) ארופווארפן*; ~ мешо́к на плечо́ דעם זאק אף דער פלייצע ארופווארפן*; 2. *(быстро поднять)* געבן* א הייב אוף; ~ ружьё* א הייב אוף די ביקס געבן*
вскипа́ть *несов.*, **вскипе́ть** *сов.* 1. אופזידן*; молоко́ вскипе́ло די מילך איז אופגעזאָטן; 2. *перен. (о гневе и т. п.)* אופקאָכן, אָנצינדן* זיך, אופברענען; *(о человеке)* אופגעקאָכט [אופגעזאָטן] וועדן* вскипе́л гне́вом ער איז געוואָרן; ס׳האָט אין אים אופגעברענט דער קאס מאָלע־כּימע
вскипяти́ть *сов.* אופזידן*; ~ся *сов. разг.* אופגעזאָטן [אופגעקאָכט] וועדן*
всклоко́ченный צעשוּיבערטער, צעפֿאטלטער, צעקוּדלע-
всколыхну́ть *сов.* 1. צעווּיגן, אופרירן; 2. *перен.* אופרוּ-רן, דערן, צערודערן; ~ся *сов.* צעווּיגן זיך, אופרירן זיך; *перен.* אופגערודערט וועדן* זיך, אופרודערן
вскользь *нареч.* פֿאַרבײַלויפיק; ~ упомяну́ть -קוים דער פֿאַרבײַלויפיק באמערקן; ~ заме́тить מאָנען
вскопа́ть *сов.* אופגראָבן*
вско́ре *нареч.* אינגיכן, באלד; ~ по́сле э́того באלד דערוף
вскорми́ть *сов. (животных)* אויסהאָדעוועט; *(детей)* אויסכאָווען, אופציען*
вскочи́ть *сов.* 1. (на *вин.*) (אף) ארופשפרינגען*; (в *вин.*) (אין) אריינשפרינגען*; 2. *(с места)* אופשפרינגען*; ~ на́ ноги פֿונעם ערד אופשפרינגען*; 3. *разг. (о прыще, шишке)* אופלויפן*, זעצן זיך
вскри́кивать *несов.*, **вскри́кнуть** *сов.* א געשרײַ געבן*
вскруж||и́ть *сов.:* ~и́ть *кому-л.* го́лову פארדרייען עמעצן דעם קאָפּ; успе́х ~и́л ему́ го́лову פון דערפֿאָלג איז ער באקומען קאָפּשווינדל האָט
вскрыва́ть(ся) *несов. см.* вскры́ть(ся)
вскры́тие *с* 1. עפֿענען ז; *(письма тж.)* אופכאסמענען ז; 2. *(выявление)* אופדעקן ז; 3. *(рекá)* דאָס עפֿענען זיך, 4. *(трупа)* פֿאַלמעסן ז; 5. *(нарыва и т. п.)* עפֿענען ז; אופשניידן ז
вскрыть *сов.* 1. עפֿענען*; *(письмо тж.)* אופכאסמענען*; 2. *(выявить)* אופדעקן; 3. *(анатомировать)* פֿאַלמעסן; 4. *(нарыв и т. п.)* עפֿענען, אופשניידן*; ~ся *сов.* 1. *(обнаружиться)* אופגעדעקט ווערן* וועדן*; 2. *(о реке)* עפֿענען זיך
всласть *нареч. разг.* וויפל דאָס הארץ גלוסט
вслед *нареч.* 1.: крича́ть ~ נאָכשרײַען*; посла́ть ~ נאָכשיקן; ~ за נאָך נאָך; 2. *в знач. предлога с дат. п.* נאָך; смотре́ть ~ *кому-л.* עמעצן נאָכקוקן באגלייטן, באלד [גלײַך] נאָכדעם עמעצן; ◇ ~ за тем מיט די אויגן עמעצן
вследствие *предлог с род. п.* אַבער, מאַכמעס
вслепу́ю *нареч. разг.* בלינדערהייט; ניט קוקנדיק; де́йствовать ~ טאפן אין דער פינצטער
вслух *нареч.* אפן קאָל, (אינדער)הויך
вслу́шаться *сов.*, **вслу́шиваться** *несов.* אײַנהערן זיך
всма́триваться *несов.*, **всмотре́ться** *сов.* אײַנקוקן זיך; при́стально ~ אײַנקוקן זיך [גוט°] שארף
всмя́тку: яйцо́ ~ א לויז איי; свари́ть яйцо́ ~ פאר- פֿאַרן אן איי לויז
всо́вывать *несов. см.* всу́нуть
всоса́ть *сов.* אײַנזויגן*; אײַנזויגן; ◇ ~ с молоко́м ма́тери מיט דער מאַמעס מילך אײַנזויגן*
вспа́ивать *несов. см.* вспои́ть
вспа́рывать *несов. разг. см.* вспоро́ть
вспаха́ть *сов.*, **вспа́хивать** *несов.* אופאקערן
вспа́шка *ж* ו אופאקערונג
вспе́нивать(ся) *несов. см.* вспе́нить(ся)
вспе́нить *сов.* אופשוימען; ~ся *сов.* אופגעשוימט וועדן* לאָז* א טרער, א ווײַן טאָן*
всплакну́ть *сов. разг.* אופפליעסק מ ־ן
всплеск *м*
всплёскивать *несов.*, **всплесну́ть** *сов.* אופפליעסקען; ◇ всплесну́ть рука́ми א פֿליעסקע טאָן* [א פּאטש טאָן* מיט דעם ענט
всплыва́ть *несов.*, **всплыть** *сов.* 1. אופשווימען*, אופטויכן; 2. *перен. (обнаружиться)* ארופשווימען*
вспои́ть *сов. (животных)* אופהאָדעוועט; ~-вскорми́ть *(воспитать)* אויסכאָווען, אופציען*
всполоши́ть *сов. разг.* אופרודערן, אָנמאכן א מהומע
вспоминать(ся) *несов. см.* вспо́мнить(ся)
вспо́мнить *сов. (вин., о предл.)* (אין) דערמאָנען זיך; ~ся *сов. (дат.)* (דאט.) דערמאָנען זיך; мне вспо́мнилось де́тство מיר האָט זיך דערמאָנט מײַן קינדהײט
вспомога́тельн||ый הילף-, באהילפיקער; ~ые сре́дства באהילפיקע מיטלען; ◇ ~ый глаго́л *грам.* הילפווערב מ ־ן
вспоро́ть *сов. разг.* אופטרענען
вспорхну́ть *сов.* אופלאטערן, אופליען*
вспоте́ть *сов.* דערשווּיצט וועדן*, פֿאַרשווּיצט וועדן*
вспры́скивать *несов.*, **вспры́снуть** *сов.* 1. באשפּריצן, באשפּרענקלען; 2. *разг. (лекарство)* אײַנשפּריצן; 3. *разг. шутл. (ознаменовать выпивкой)* באנעצן
вспу́гивать *несов.*, **вспугну́ть** *сов.* אופשרעקן*
вспыли́ть *сов. разг.* אָנגעצונדן וועדן*, אופגעקאָכט וועדן*

вспы́льчив||ость *ж* ו הי׳ציקײט ו ספֿילשליוועקײט *разг.*; **~ый** הי׳ציקער(ר) ספֿילשליווע(ר) *тж. неизм. разг.*; **~ый** человéк קײסנטע ו ־ס (מצ. קײסאָנים) קײסן מ *(о женщине)*

вспы́хивать *несов.*, **вспы́хнуть** *сов.* 1. *(загораться)* אופֿלאמען; *(об огне)* אופֿלאקערן; *(о свете)* אופֿבליצן; 2. *(краснеть)* צעפֿלאָמען זיך, מיטאמאָל רויט ווערן* זיך; лицó егó вспы́хнуло румя́нцем ס׳האָט זיך אים געשטעלט אויס-; 3. *(внезапно возникать)* ס׳האָט אויסגעבראָכן אין עפּי-ברעכן*; вспы́хнула эпиде́мия ס׳האָט אויסגעבראָכן אין דעמיע; вспы́хнуло восста́ние ס׳האָט אויסגעבראָכן אין אופֿשטאנד; вспы́хнула война́ ס׳האָט אופֿגעפֿלאקערט [ס׳האָט אויסגעבראָכן] א מילכאָמע; 4. *(раздражаться)* ווערן* אָנגעצונדן, אָנצינדן* זיך

вспы́шка *ж* 1. מ אופֿלאם, מ אופֿלאקער; *(света)* מ אופֿבליץ; 2. *(эпидемии)* מ אויסברוך; *(гнева и т. п. тж.)* מ אופֿברויז

вспять *нареч.* אף צוריק; поверну́ть **~** פֿארקערעווען אף צוריק

встава́ние *с* ז אופֿשטיין; почти́ть па́мять **~м** באַרן דעם אָנדענק דורך אופֿשטיין

встава́||ть *несов. см.* встать; ◇ не **~я** אַן אי׳בערש אין ניט אופֿשטייענדיק פֿונעם אָרט

вста́вить *сов.* ארײַנשטעלן; *(вделать)* אײַנפּאסן; **~** сло́во ארײַנשטעלן א וואָרט

вста́вка *ж* 1. *(действие)* ו ארײַנשטעלונג; ו אײַנפּאסונג; 2. *(у платья)* מ ־ן אײַנזאץ

вставля́ть *несов. см.* вста́вить

встави||то́й ארײַנגעשטעלטער; *(о зубах тж.)* פּאַלשער; **~ы́е** ра́мы *мн.* טאָפּלפּענצטער

встать *сов.* 1. *(подняться; тж. перен.)* אופֿשטיין*, אופֿשטיין* [אופֿהייבן* זיך] פֿון עפּעס; **~** с ме́ста אַראָפֿ|גיין* פֿונעם, אופֿשטיין* אַרט נעם; **~** с посте́ли אַראָפֿגיין* פֿונעם בעט; *(о выздоровевшем)* אויפֿשטיין* פֿונעם בעט געלעגער; **~** на борьбу́ צום קאמף אופֿהייבן* זיך [אופֿשטיין*]; **~** на защи́ту צו באשיצן אופֿהייבן* זיך [אופֿשטיין*]; 2. *(на вин.; ногами)* אופֿשטעלן זיך (אויפֿן); 3. *(о светилах)* אופֿגיין*; 4. *(возникнуть)* אופֿקומען*, אונטשטיין*; **~** пе́ред глаза́ми אופֿשווימען* פאר די אויגן; 5. *(приступить)* שטעלן זיך אף דער שטעלן זיך אף דער אַרבעטס-וואכטע; 6. *разг. (остановиться)* שטיין בלײַבן*, אָפּשטעלן זיך לאָזן* זיך מיטן וועג; ◇ **~** на путь *чего-л.* שטעלן זיך אף [אָנעמען*] פון עפּעס; **~** на *чью-л.* сто́рону פּאַרשטעלן עמעצן צאד עמעצנס וועג, דעם וועג שטעלן זיך אין עמעצנס

встра́ивать *несов. см.* встро́ить

встревó||жить *сов. (вин.)* (בא) אומרו, ארויסרופן* באַמ-; *(взбудоражить)* אופֿרודערן; **~ся** *сов.* ווערן* רויקן; אופֿרודערן זיך, באַמרויקט [אופֿגערודערט]

встрёпа́нный *разг.* אופֿגעשויבערטער; ◇ вскочи́ть как **~** ≅ אופֿשטעלן זיך ווי א הירש אף די פּיס

встрепену́ться *сов.* 1. *(о птице)* זיך אופֿטרײסלען; 2. *(оживиться)* אופֿצאפֿלען; 3. *(о сердце)* אופֿלאטערן, אָנהייבן* שלאָגן שטאַרקער

встре́тить *сов.* 1. *прям. и перен.* באגעגענען; *(натолкнуться на что-л. тж.)* (אף) זיך אָנטרעפֿן*, אָנשטויסן* (אף); **~** *кого-л.* на у́лице עמעצן אין גאס באגעגענען; **~** отпо́р אָנטרעפֿן* אף א ווידער-, באגעגענען א ווידערשטאנד שטאנד; **~** подде́ржку געפֿינען* שטיצע; **~** одобре́ние באקומען* די באווילקונג; 2. *(увидеться)* טרעפֿן*; *~ кого-л.* в теа́тре עמעצן אין טעאַטער טרעפֿן*; 3. *(принять)* מעקאבל-פּאָנעם זײַן*, אופֿנעמען*, באגעגענען; **~** делега́цию באגעגענען [אופֿנעמען*, מעקאבל-פּאָנעם זײַן*] די דעלעגאַציע; **~** аплодисме́нтами באגעגענען מיט אפּלאָדיסמענטן; ◇ **~** Но́вый год באגעגענען נײַ־יאָר; **~ся** *сов.* 1. באגעגענען זיך; *(в назначенном месте тж.)* צוזאַמענטרעפֿן* זיך; мне встре́тился ста́рый знако́мый איך האָב, מיר האָט זיך באגעגנט אן אַלטער באקאַנטער; они́ договори́лись **~ся** באגעגנט אן אלטן באקאַנטן זיי האָבן זיך צונויפֿגערעדט צוזאַמענטרעפֿן זיך; дина́мовцы встре́тились со спарта́ковцами דינאַמאָוצעס האָבן די ספּארטאַקאָוצעס באגעגנט א מאטש מיט די; 2. *(попасться, случиться)* טרעפֿן* זיך; в те́ксте встре́тились опеча́тки אין טעקסט האָבן זיך געטראָפֿן דרוקפֿעלערן

встре́ча *ж* 1. ו ־ן באגעגעניש; *(организованная тж.)* מ אופֿנאם, מ באגעגעניש, ו צוזאַמענטרעף; 2. *(приём)* מ קאבאַלעס-פּאָנעם; 3. *спорт.* מ געוועט-קאמף; *(футбольная)* מ מאטש

встреча́ть *несов. см.* встре́тить; **~ся** *несов.* 1. *см.* встре́титься; 2. *(поддерживать знакомство)* זען* זיך, באגעגענען זיך

встре́чный 1. קעגן-; **~** ве́тер מ ־ן קעגנווינט; **~** по́езд מ ־ן קעגנצוג; 2. *(ответный)* אנטקעגן-, אנטקעגנדיקער; **~** план (מצ...-פּלענער) קעגן-פּלאן, אנטקעגן-אנטקעגן-; ◇ **~** ка́ждый פֿאר׳גייער מ = דיקער פּלאן; **~** и попере́чный ס׳וואָלן ניט זײַן* יעדערער וער; пе́рвый **~** דער ערשטער-בעסטער

встро́енный: **~** шкаф ו ־ס וואָנט-שאפע

встро́ить *сов.* ארײַנבויען; *(механизм, приспособление и т. п.)* ארײַנמאָנטירן

встря́ска *ж* ו אופֿשיטערונג; ו אופֿטרייסלונג *разг.*

встря́хивать *несов.* א טרייסל געבן*, טרײַסלען; **~ся** *несов. см.* встряхну́ться

встряхну́||ть *сов. однокр.* א טרייסל טאָן*; **~ть** кудря́ми א טרייסל טאָן* מיט די קוטשערן; автóбус **~ло** на поворóте ס׳האָט א טרייסל געטאָן דעם אוטאָבוס באַם פּאַרקערעווען; **~ться** *сов.* 1. אָפּטרייסלען זיך; 2. *перен.* אָפּפּרישן זיך, אופֿלעבן

вступа́ть(ся) *несов. см.* вступи́ть(ся)

вступи́тельн||ый 1. *(вводный)* ארײַנפיר-; **~ое** сло́во ארײַנטרעט-, ארײַנפיר-וואָרט ז; 2. *(при поступлении)* ארײַנטרעט-, ארײַנטריט-; **~ый** взнос מ ־ן ארײַנטרעט-אָפּצאָל; **~ый** экза́мен ארײַנטרעט-עקזאַמען מ ־(ע)ס

вступи́ть *сов.* 1. ארײַנטרעטן*; *(о войсках и т. п. тж.)* ארײַנמארשירן; 2. *(стать членом)* ארײַנטרעטן*; **~** в па́ртию ארײַנטרעטן* אין דער פּארטיי; 3. *(начать)* אײַנשליסן* זיך, אָנהייבן*, ארײַנטרעטן*; *(принять участие)* אײַנשליסן* זיך אין (אין); **~** борьбу́ אָנהייבן* א קאמף (קאמף); **~** в спор [א וויכּוח] פּארפֿירן א שטריט; **~** в бой ארײַנטרעטן* אין שלאַכט; **~** в сою́з с *кем-л.* שליסן* א בונד מיט עמעצן; **~** во владе́ние *чем-л.* ווערן* באלעבאָס איבער עפּעס, אין באזיץ פון עפּעס; **~** в но́вую фа́зу разви́тия ארײַנטרעטן* אין א נײַער אונט-ווי׳קלונגס-פּאזע; ◇ **~** в брак האָבן* חתונה; **~** в до́лжность אָנהייבן* ארבעטן אף, פּארנעמען* די שטעלע; **~** в свои́ права́ *(о зиме и т. п.)* באַ-דער שטעלע; **~** в си́лу *(о зако-*

не, договоре и т. п.) גילטיק ווערן* אריין אין קראפט, שטעלן זיך אפן וועג *чего-л.* אנהייבן* גילטן פון עפעס; ~ в строй *(о предприятиях и т. п.)* -ע(גאנג) אנהייבן* פונקציאנירן [ארבעטן], לאזט ווערן* (אין גאנג) ~ся *сов.* (за *вин.*) (פאר) אנעמען* זיך, אינשטעלן זיך (פאר); ~ся за *чью-л.* честь אנעמען* זיך עמעצנס קריוודע פארטיידיקן

вступле́ние *с* 1. *(действие)* ז ארײַנטרעטן; *(войск и т. п. тж.)* ז ארײַנמארשירונג, ווּ ארײַנמארשירן; ~ в па́ртию דאָס ארײַנטרעטן אין פארטיי; 2. *(введение)* ווּ ־ס האקדאָמע, ווּ ־ן ארײַנפיר

вступи́тельный *муз.* ווּ ־ן פֿאָרשפיל, ווּ ־ן ארײַנפיר

всу́нуть *сов.* ארײַנשטופן, ארײַנשטעקן

всухомя́тку *нареч. разг.:* пита́ться ~ באגיין* זיך מיט א טרוקענעם ביסן

всучи́ть *сов. разг.* ארײַנרוקן, ארײַנשטופן

всхли́п||нуть *сов. однокр.* א כליפּע טאָן*; ~ывать *несов.* אונטערכליפּען

всходи́ть *несов. см.* взойти́

всхо́ды *мн.* שפּראָצונגען מצ

всхо́жесть *ж с.-х.* ווּ אופּגאנג־פעיִקייט, אופּשפּראָץ־פעיִקייט

всы́пать *сов.* 1. ארײַנשיטן*; 2. *(дат.) разг.* -ארײַנ צימבלען (דאט.)

всыпа́ть *несов. см.* всы́пать 1

всю́ду *нареч.* אומעטום

вся́к||ий *мест.* 1. *(каждый)* יעדער *неизм.; (любой)* יעטוועדער; א ליאדע(ר) *тж. неизм. разг.;* ~ий раз, как ווען [אלעמאָל], ווען יעדער מאָל; во ~ое вре́мя ווען יעדער צייט, (נאָר) איר ווילט; צו יעדער צייט; ~ий шко́льник отве́тит на тако́й вопро́с א ליאדע שולקינד וועט ענטפערן אף אזא פראגע; 2. *(разный)* פארשיידנסטער, אלערלייקער; *мн. тж.* אלערליי(קע) *неизм.;* ~ие това́ры סכוירעס [פארשיידנסטע]; ~ие живо́тные פארשיידנסטע [אלערליי(קע)]; 3. *(при усилении отрицания)* קיין ראכ- (מצ. קיינע); без ~ой жа́лости אָן קיין רחמנות; без ~их средств אָן קיינע מיטלען; 4. *в знач. сущ. м (каждый)* יעדערער; *(любой тж.)* ס׳וואָלווער; דער ערשטער־בעסטער; ◇ во ~ом слу́чае יעדן פאל; на ~ий слу́чай אלנפאלס, יעדנפאלס; ווי א זאך מאכט זיך

вся́ческ||и *нареч. разг.* -אויפּא [קאָלערליי] אף אלערליי; *(всеми средствами)* מיט אלע מיטלען; ~ий *разг.* קאָלערלייקער, אלערלייקער

вся́чина *ж:* вся́кая ~ *разг.* וואָס איר ווילט (אף דער וועלט)

вта́йне *нареч.* בעסאָד; ~ надея́ться אין זיך האָפן

вта́лкивать *несов. см.* втолкну́ть

вта́птывать *несов. см.* втопта́ть

вта́скивать *несов.*, **втащи́ть** *сов.* 1. *(внутрь)* -ארײַנ שלעפּן (אין); *разг.;* 2. *(наверх)* ארופּשלעפּן ארופּטאסקען (אף); *разг.*

втёмную *разг.* 1. *карт.* ניט זעענדיק (די קאָרטן); 2. *перен.:* де́йствовать ~ טאָפּן אין דער פינצטער

втере́ть *сов. (мазь и т. п.)* ארײַנרײַבן*; ◇ ~ *кому-л.* очки́ אויגן עמעצן די פֿאַרבלענדן; ~ся *сов.* 1. *(впитаться — о мази и т. п.)* ארײַנזאפּן זיך; 2. *перен. разг.* (אין) ארײַנדרייען זיך; ◇ ~ся в дове́рие אײַנ- קויפן זיך אין צוטרוי

втира́ние *с* 1. *(действие)* ז ארײַנרײַבן; 2. *(лекарство)* ווּ ־ן אײַנרײַבונג, זאלב

втира́ть(ся) *несов. см.* втере́ть(ся)

вти́скивать(ся) *несов. см.* вти́снуть(ся)

вти́снуть *сов.* ארײַנקווּעטשן, ארײַנשפּאַרן; ~ся *сов.* ארײַנשפּאַרן זיך, ארײַנקווּעטשן זיך

втихомо́лку *нареч. разг.* בישטיקע, שטילינקערהייט

втолкну́ть *сов.* ארײַנשטופּן

втолкова́ть *сов.*, **втолко́вывать** *несов. разг.* -אײַנטאָלקע, ווען ארײַנקלאפּן אין קאָפּ ארײַן

вто́пта́ть *сов.* אײַנטאָפּטשען; ◇ ~ в грязь אויסמישן מיט מאכן מיט דער בלאָטע גלײַך, בלאָטע

вторга́ться *несов.*, **вто́ргнуться** *сов.* זיך ארײַנרײַסן*; ארײַנמישן זיך, ארײַנדרינגען* *(вмешаться)*

вторже́ние *с* דאָס ארײַנרײַסן זיך; ווּ ־ס ארײַנדרינגונג, ז ארײַנדרינגען; *(вмешательство)* ווּ ארײַנמישונג

вто́рить *несов.* 1. *муз. (в хоре)* זיין* די צווייטע שטים; *(в оркестре)* שפּילן די צווייטע פֿאַרטיע; 2. *(повторять звук)* נאָכ- אײַבערכאָזערן, נאָכהילכן; 3. *(поддакивать)* באָקמקען

второ́ч||ный *нареч.* דאָס צווייטע מאָל, ווידעראמאָל; ~ый 1. *(повторный)* צווייטמאָליקער; 2. *(производный)* סע- קונדעע, קונדערער, צווייטיקער; ~ая форма́ция *геол.* סעקונדעע רע פֿאָרמאַציע; ~ые половы́е при́знаки [צוויי־ טיקע] געשלעכט־סימאָנים

второ́рник *м* דינסטיק ז ־ן

второго́дни||к *м* ־עס צווייטיאָרניק ז, צווייטיאָריקייט ווּ; ~чество *с* פֿאַרבליבענער אפן, צווייטיאָר

второ́е *с (блюдо)* (געריכט) דאָס צווייטע

второ́й 1. צווייטער; 2. *(второстепенный; худший):* на ~о́м пла́не אפן צווייטן פּלאַן; ~о́го со́рта פון צווייטן סאָרט; *перен.* סאָרט [נידעריקערן]; ◇ פון א צווייטן; ~а́я мо́лодость די צווייטע יוגנט; из ~и́х рук פון דער צווייטער האנט

второкла́ссник *м* ־עס צווייטקלאַסניק ז, צווייטקלעסלער פּונעם צווייטן קלאַס

второку́рсник *м* ־עס צווייטקורסניק ז, -פֿו- א סטודענט פֿון צווייטן קורס

второпя́х *нареч.* אין אײַלנדיק (זיך), אײַלעניש; *(наспех)* בעכיפּאָזן

второразря́дный פּונעם צווייטן ראנג *после сущ.; перен.* צווייטראַנגיקער

второсо́ртный פון צווייטן סאָרט; צווייטסאָרטיקער *после сущ. перен.* צווייטראַנגיקער, צווייטסאָרטיקער

второстепе́нный צווייטראַנגיקער; ◇ ~ член предложе́ния *грам.* ז ־ער בײַגליד

в-тре́тьих *вводн. сл.* דריטנס

втри́дорога *нареч.* דרײַ מאָל אזויפיל; брать ~ נעמען* דרײַ מאָל אזויפיל, בארײַסן*

втро́е *нареч.* דרײַ מאָל (אין); ~ бо́льше דרײַ מאָל אזויפיל, מער; увели́чить ~ פארגרעסערן אין דרײַ מאָל אזויפיל, מער פאר־ פאכן, דרײַ מאָל

втроём *нареч.* זאלבעדריט, אינדרײַען

втройне́ *нареч.* דרײַ מאָל מער, דרײַ מאָל אזויפיל

вту́лка *ж* 1. *тех.* ווּ ־ס הילזע; колёсная ~ ראָד- שפּונט ז ־ן; צאפּן ז ־ס; 2. *(затычка)* ז ־ער ביקסל; 2. *(затычка)*

втыка́ть *несов. см.* воткну́ть

втя́гивать(ся) *несов. см.* втяну́ть(ся)

втяну́ть *сов.* 1. *(вверх)* אַרויפציִען*; ~ во́здух אַרײַנאָטעמען, אַרײַנצוִען*; 2. *разг. (привлечь)* אַרײַנצוִען*; ~ в войну́ אַרײַנצוִען* אין א מילכאָמע; ~ся *сов.* 1. *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *(привыкнуть)* אַרײַנצוִען* זיך; *(пристраститься)* אַרײַנלאָזן* זיך; ~ся в рабо́ту אַרײַנצוִען* זיך אין דער אַרבעט

вуа́ль *ж* ־ן וואָאל

вуз *м* (вы́сшее уче́бное заведе́ние) ־ן הויכשול; ווזן *разг.*

вузовск||ий הויכשול־; **~ая** програ́мма הויכשול־פּראָגראַם

вулка́н *м* ־ען וואולקאַן; **~изи́ровать** *сов. и несов. тех.* וואולקאניזירן

вулкани́ческий וואולקאַנישער

вульгариз||а́тор *м* ־טאָר וואולגאריזאַטאָר; **~а́ция** *ж* וואולגאריזירונג; **~и́ровать** *сов. и несов.* וואולגאריזירן

вульга́рный וואולגאַרער

вход *м* 1. *(действие)* אַרײַנגאַנג; **~а нет** *(надпись)* קיין אַרײַנגאַנג; **~ свобо́дный** *(надпись)* אַרײַנגאַנג פרײַ; 2. *(место)* אַרײַנגאַנג

входи́ть *несов. см.* войти́

входн||о́й אַרײַנגאַנג־; **~а́я дверь** אַרײַנגאַנג־טיר; **~о́й биле́т** אַרײַנגאַנג־בילעט

входя́щая *ж канц.* אַרײַנגאַנג־; **~ая** פאפּיר

вхо́д||ий *разг.*: он ~ туда́ ער איז דאָרט אַן אָפּטאָר

вхолосту́ю *нареч. тех.*: рабо́тать ~ אַרבעטן אַף פּוסט

вцепи́ться *сов.*, **вцепля́ться** *несов.* אײַנקלאַמערן זיך; *(чтобы удержаться тж.)* אָנטשאַפּען זיך; ~ друг дру́гу в во́лосы אײַנקלאַמערן זיך אײנער דעם אַנדערן אין רײַסן* זיך

ВЦСПС (Всесою́зный Центра́льный Сове́т Профессиона́льных Сою́зов) צענטראַל־ווצספס (אלפּאַרבאַנדישער לער ראט פון פּראָפּעסיאָנעלע פאַריינען)

вчера́ *нареч.* 1. נעכטן; **~ у́тром** נעכטן אינדערפרי; 2. *в знач. сущ. с* נעכטן; *перен. (прошлое)* פאַרגאַנגענהייט; **~шний** נעכטיקער; **~шний день** נעכטן, דער נעכטיקער טאָג; *перен.* דער נעכטן; **~шние шко́льники** די נעכטיקע [שולקינדער]

вчерне́ *нареч.* אַף שוואַרץ; сочине́ние ~ гото́во דער אופּאַץ איז אַף שוואַרץ גרייט

вчетверо פּיר מאָל מער (אין); ~ бо́льше פּיר מאָל, פּאַרגרעסערן אין פּיר מאָל; увели́чить ~ פּיר מאָל אזויפיל, פּאַרפּיראַכן

вчетверо́м *нареч.* זאלבעפּערט, אינפּירן

в-четвёртых *вводн. сл.* פערטנס

вчита́ться *сов.*, **вчи́тываться** *несов.* אַרײַנלייענען זיך

вшива́ть *несов. см.* вшить

вши́вый פּאַרלײַזיקטער, לײַזיקער

вширь *нареч.* אין דער בריי

вшить *сов.* אַרײַניין

въе́даться *несов. см.* въе́сться

въезд *м* 1. *(действие)* אַרײַנפאָרן ז, אַרײַנפאָר מ; ~ запреще́н פאַרבאָטן (איז) אַרײַנפאָר (דער), אַרײַנפאָרן איז; 2. *(место)* אַרײַנפאָר מ ־ן; **~но́й** אַרײַנפאָר־; **~на́я ви́за** אַרײַנפאָר־ווִיזע ו ־ס

въезжа́ть *несов. см.* въе́хать

въе́сться *сов.* 1. *(вонзиться)* אַרײַנעסן*, אײַנזאָפּן זיך, אַרײַנעסן* זיך; 2. *(впитаться)* שוידן* זיך

въе́хать *сов.* 1. (в *вин.*) (אין) אַרײַנפאָרן*; *(в квартиру)* אַרײַנקלײַבן* זיך; 2. (на *вин.*) (אַף) אַרויפֿאָרן*; ~ на́ гору אַרויפֿאָרן* אַפּן בארג

вы *личн. мест.* (вас, вам, ва́ми) איר (דאַט., אק. אײַך); как вы себя́ чу́вствуете? ווי פֿילט איר זיך?; вас не́ было до́ма איר זײַט ניט געווען אינדערהיים; у вас есть каранда́ш? איר האָט א בלײַער?; мы вас давно́ ждём לאנג אַף אײַך; мир וואַרטן שוין איר האָט געריידט וועגן אײַך; он говори́л о вас ער; я хочу́ вам помо́чь איך וויל אײַך העלפן; вам необходи́мо занима́ться спо́ртом איר דאַרפּט פּאַרנעמען זיך מיט ספּאָרט; что с ва́ми? וואָס איז מיט אײַך? ◇ быть на вы *с кем-л.* זײַן* אַף «איר» מיט, אירצן זיך מיט עמעצן עמעצן

выба́лтывать *несов. см.* вы́болтать

выбега́ть *несов.*, **вы́бежать** *сов.* אַרויסלויפן*

вы́белить *сов.* אויסווײַסן

выбива́ть(ся) *несов. см.* вы́бить(ся)

выбира́ть(ся) *несов. см.* вы́брать(ся)

вы́бить *сов.* 1. אַרויסקלאָפּן, אַרויסשלאָגן*; *(из чьих-л. рук)* אַרויסשלאָגן*; *(дверь)* אַרויסזעצן, אַרויסשלאָגן*; *(стекло)* אַרויסזעצן, אויסשלאָגן*; *(противника)* אַרויס־; 2. *разг. (очистить)* אויסקלאָפּן; ~ ковёр אויסקלאָפּן דעם טעפּעך; 3. *(уничтожить градом)* אויסשלאָגן*; 4. *разг. (получить с трудом)* אויס־ צעגראָבן* [צעגריבלען, צעקא־ שלאָגן*]; ◇ ~ доро́гу אַרויסבאָקומען* זיך [אַרויסרײַסן* זיך]; 2. *(выскользнуть наружу)* אַרויסשטעקן זיך [אַרויסטאָר־ טשען]; у неё из-под шля́пки вы́билась прядь воло́с פון איר היטעלע אַרויס האָט (מיטאָמאָל) אַרויסגעשטעקט זיך [אַרויסגעטארטשעט]; ◇ ~ся из сил בלײַבן* אָן קוֹיכעס, אַרויסשלאָגן* זיך פון די קויכעס; ~ся в лю́ди וועלן* א מענטש; ~ся на доро́гу אַרויס־ שלאָגן* זיך אַף א וועג

вы́боина *ж (на дороге)* טיפּערל ז ־ער, וויבאָע ו ־ס

вы́болтать *сов. разг.* אויספּלאַפּלען, אויספּלוידערן; ~ секре́т אויסגעבן* א [דעם] סאָד

вы́бор *м* אויסוואל מ; большо́й ~ това́ров א גרויסער° אויסוואל [אסאָרטימענט] פון סכוירעס; сде́лать ~ קלײַבן* קיין אַנדער בריירע; нет друго́го ~а ניטאָ; останови́ть свой ~ на *чём-л.* אויסקלײַבן* (זיך)

выбо́рка *ж* 1. *(действие)* אויסנעמען ז; ~ се́ти דאָס אויסצוגן מץ; 2. *обыкн. мн.* אויסנעמען די נעץ

вы́борн||ость *ж* וועוויילטקייט ז; **~ый** 1. וועוויילטער; **~ые представи́тели** פֿאָרשטייער וועוויילטע; **~ая до́лжность** ז וואל־אמט; **~ое собра́ние** ז־ען וואל־פֿאַרזאַמלונג; 2. *в знач. сущ. м* **~ого** ז אויסגעוויילטער

вы́борочн||ый: **~ая убо́рка урожа́я** ערטערווײַזער טוויַע־שניט

вы́борщик *м* (מצ. ..מענער) וואַלמאן ז

вы́боры *мн.* (מצ.) וואלן; **всео́бщие ~** אַלגעמיינע וואלן; **дополни́тельные ~** (מצ.) צוּגאָב־וואלן; **~ в Верхо́вный Сове́т СССР** וואלן אינעם אויבער־סאָוועט פון פּסער

выбра́сывать(ся) *несов. см.* вы́бросить(ся)

вы́брать *сов.* 1. אויסקלײַבן*; *(из множества тж.)* אָפּקלײַבן*; *(отдать предпочтение)* אויסקלײַבן*; **~ профе́ссию** אויסקלײַבן* א פֿראָפֿעסיע; 2. *(голосованием)* אויסווײַלן*; *разг.*; 3. *разг. (очистить от примесей)* אויסקלײַבן*; **~ семена́** די אויסערקלײַבן*; 4. *(вытянуть снасть, якорь и т. п.)* ארויסנע־; 5. *разг. (освободить для чего-л.)* ארויסציען*, מען*; **~ удо́бное вре́мя** [א פּאַסיקע צײַט] סיקע; *(воспользоваться моментом тж.)* געפֿינען*; **~ся** *сов.* 1. *(из род.)* ארויסבאקומען*; **~ся из боло́та** זומפּ זיך פֿונעם ארויסבאקומען*; **~ся на доро́гу** זיך, ארופֿקומען* אפֿן וועג דערקלײַבן*; **~ся из нужды́** [ארויסשלאָגן* זיך] ביז צום וועג אַרויסקריכן*; 2. *(выселиться)* זיך אַרויסקלײַבן*; [זיך פון דער נויט] נויט; 3. *разг.* זיך אויסריסן*; **~ся в теа́тр** (גיין) אין טעאַטער

выбрива́ть(ся) *несов. см.* вы́брить(ся)

вы́брить *сов.* אָפּגאָלן; **~ся** *сов.* זיך אָפּגאָלן

вы́бросить *сов.* 1. ארויסוואַרפן*; **~ му́сор** ארויס־; **~ абза́ц** ארויסוואַרפן* אַן אבזאַץ; **~ся** וואַרפן* דאָס מיסט; **во́лны вы́бросили ло́дку на бе́рег** די כוואַליעס האָבן ארויס־געוואָרפן [אויסגעשפּיגן] דאָס שיפל אפֿן בערג; 2.: **~ ру́ку вперёд** נעבן* א צי אויס די האַנט פֿאָרויס; **~ флаг** [ארויסשטעלן* אַ פֿאָן]; ◇ **~ *что-л.*** из голово́й אַרויסשלאָגן* זיך פֿונעם קאָפּ; **~ *кого-л.*** на у́лицу עמעצן אין דער גאַס ארויסוואַרפן*; **~ *что-л.*** на ры́нок אין פֿאַרקויף ארויסוואַרפן*; **~ся** *сов.* 1. ארויס־; **~ся на парашю́те, с парашю́том** ארויס־וואַרפן* זיך; **~ся** [מיט] א פֿאַראשוט וואַרפן* זיך אין אוויר; 2. *(о дыме, пламени)* ארויסזעצן

вы́брошенн||ый ארויסגעוואָרפענער; **э́то ~ые де́ньги** ס׳איז אין אוויר דאָס געלט, ס׳איז ארויסגעוואָרפן געלט

выбыва́ть *несов.*, **вы́быть** *сов. (уехать)* אָפּפֿאָרן*, ארויספֿאָרן*; *(перестать числиться)* פֿאַרלאָזן*; **~ из шко́лы** אַוועקגיין* פון דער שול, פֿאַרלאָזן* די שול; **~ из игры́** [פֿונעם קאָמף] פון דער שפּיל פֿאַלן*; ◇ **~ из стро́я** ארויס|גיין* פֿונעם סטראָי

выва́ливать(ся) *несов. см.* вы́валить(ся)

вы́валить *сов. разг.* ארויסוואַלגערן; **~ся** *сов. разг.* ארויספֿאַלן*

вы́валять *сов. разг. (в грязи, в снегу)* אויסוואַלגערן; **~ся** *сов.* זיך אויסוואַלגערן

выва́ривать(ся) *несов. см.* вы́варить(ся)

вы́варить *сов.* 1. *(извлечь варкой)* ארויסקאָכן; **~ жир из косте́й** דאָס פעטס פון די ביינער ארויסקאָכן; 2. *(долго варить)* אויסקאָכן; **~ся** *сов.* זיך אויסקאָכן

вы́ведать *сов. разг.* (זיך) דערוויסן* זיך, דערגיין* דערפֿרעגן זיך

выве́дывать *несов. разг.* (זיך) דערגיין* (פֿרוון), (פֿרוון) דערפֿרעגן זיך, דערוויסן* זיך

вы́везти *сов.* 1. ארויספֿירן; **~ дете́й из го́рода на да́чу** ארויספֿירן די קינדער פון דער שטאָט אף דאַטשעס; **~ удобре́ния на поля́** ארויספֿירן די באַגיטיקונגען אף די פֿעלדער; 2. *(привезти с собой откуда-л.)* צו ברענגען*; 3. *разг. (выручить)* ארויסראַטעווען*, ארויסהעלפֿן*, פֿירן

вы́верить *сов. разг. (часы)* אויסרעגולירן; *(весы)* אויסטאַרעווען

вы́верка *ж разг. (часов)* ז אויסרעגולירונג, -אויסרע; *(весов)* ז גולירן; אויסטאַרעווען ז

вы́вернуть *сов.* 1. *(вывинтить)* ארויסדרייען, -ארויס; 2. *разг. (вывихнуть)* אויסווייכנען, אויסלינקען*; 3.: **~ наизна́нку** אויסקערן אף דער לינקער זײַט; **~ карма́ны** אויסקערן די קעשענעס; **~ся** *сов.* 1. *(вывинтиться)* ארויסשרויפן זיך, ארויסדרייען זיך; 2. *разг. (вывихнуться)* אויסווייכנען זיך, אויסלינקען* זיך; 3. *(высвободиться)* ארויסדרייען זיך; 4. *разг. (из затруднительного положения)* אויסדרייען זיך

вывёртывать(ся) *несов. см.* вы́вернуть(ся)

выверя́ть *несов см.* вы́верить

вы́весить[1] *сов.* אויסהענגען*, ארויסהענגען*; **~ флаг** אַ פֿאָן ארויסהענגען*; **~ объявление** [א מודיע] אויפֿהענגען* א מעלדונג ארויסהענגען*

вы́весить[2] *сов. (проверить вес)* אויסווענען*; *(уравновесить чашки весов тж.)* אויסגלײַכן*, אויסטאַרעווען

вы́веска *ж* שילד ז־ן

вы́вести *сов.* 1. ארויספֿירן; **~ войска́** דאָס ארויספֿירן דעם סאָוועטיק פֿון דער אָרבעטע; **~ спу́тник на орби́ту** מיליטער; **~ наруши́теля поря́дка** [דעם סאַטעליט] אף דער אָרבעטע; **~ся** ארויסמאַשאַלייעכן דעם שטאַרער פון דער אָרדענונג; 2. *(исключить из состава)* ארויספֿירן, אויסשליסן*; 3. *(из какого-л. состояния или положения)* ארויסברענגען-; **~ цех из проры́ва** ארויספֿירן דעם צעך פֿון דעם פּראָריוו; **~ся** ארויספֿירן, גען*; **~ся** *сов.* 4. *(сделать вывод)* פֿונעם דורכריס, ארויסדרינגען*; **~ся** ארויספֿירן א פֿאָרמול(ע) מאכן אן אויספֿיר; 5. *(птенцов)* אויסברייען, אויסזיצן*; 6. *(новый сорт, новую породу)* אופּציען*; 7. *(крышу, постройку и т. п.)* אויסנעמען*; 8. *(пятно)* אויספֿבויען, אויפֿשטעלן; *(сорняки, вредителей)* אויסראָטן*; 9. *(старательно выписать — буквы и т. п.)* שרײַבן; 10. *(описать)* אויסצוקן; ◇ **~ балл** [די סאַכאַקל־אָפּשאַצונג] באַשטימען דעם באַל; **~ *кого-л.*** в лю́ди [פֿאר א מענטש] מאכן עמעצן

вы́вести *сов.* [לײַט] ארויסברענגען* עמעצן פון די קיי־לים; **~ *кого-л.*** из равнове́сия ארויסברענגען* עמעצן פֿונעם גלײַכגעוויכט; **~ *кого-л.*** из терпе́ния [ארויס־פּירן] עמעצן פֿונעם גדולד; **~ *кого-л.*** на чи́стую во́ду ארויסברענגען* עמעצן אף דער ליכטיקער שיין; **~сь** *сов.* 1. פֿארשווינדן*, מער ניט זײַן*; **э́та поро́да вы́велась** דער דאָזיקער מין איז שוין מער ניטאָ; 2. *(о птенцах)* אויספֿיקן זיך, אויסברייען זיך

вывé|трива||ние *с* 1. *(действие)* ז אויסוועפּונג, -אויס; 2. *геол.* ז וועפּן; דאָס אויסוויטערן זיך, אויסוויטערונג ז; **~ть(ся)** *несов. см.* вы́ветрить(ся)

вы́ветрить *сов.* 1. אויסוועפּן; **~ запа́х нафтали́на** ארויסטרײַבן* דעם רייעך פון נאַפטאַלין; 2. *геол.* -אויס

וויטערן; ~ся *сов. (о запахе)* זיך אויסוועפן; *перен. тж.* די פּיכטקייט [די ווילן] פֿון פֿאַרשוווּנדן* סירость выветрилась גאָטש] איז פֿאַרשוווּנדן [איז ארויס

выве́шивать[1] *несов. см.* вы́весить[1]

выве́шивать[2] *несов. см.* вы́весить[2]

вы́винтить *сов.* ארויסשרויפן; ~ся *сов.* ארויסשרויפן זיך

вывинчивать(ся) *несов. см.* вы́винтить(ся)

вы́вих *м* אויסלונק м, וויכע ז; ~нуть *сов.* אויסלינקען*, אויסוויכנען

вы́вод *м* **1.** *(действие)* ארויספירן ז; ~ войск דאָס ארויספירן דאָס מיליטער; **2.** *(заключение)* אויספיר м ־ן; прийти́ к ~у צום אויספיר קומען* קומען

выводи́ть(ся) *несов. см.* вы́вести(сь)

вы́водок *м (птиц)* אויסברוט м; *(животных)* וויוואָדעק м; *разг.* פליד м

вы́воз *м* **1.** *(действие)* ארויספירן ז, ארויספיר м; **2.** *эк.* עקספּאָרט м

вывози́ть *несов.* **1.** *см.* вы́везти; **2.** *эк.* ארויספירן, עקספּאָרטירן

вы́воз||ка *ж* ארויספירן ז; ~но́й *эк.* עקספּאָרט־; ~ны́е по́шлины עקספּאָרט־פּאָשלינעס מצ.

выволáкивать *несов.*, **вы́волочь** *сов.* ארויסשלעפּן

выворáчивать *несов. см.* вы́вернуть 1, 3

вы́гадать *сов.*, **выга́дывать** *несов. (получить выгоду)* אויספילן, געווינען*; *(сберечь тж.)* אַרומשפּאָרן; ~ вре́мя געווינען* [אַרומשפּאָרן] צייט

вы́гиб *м* אויבייג м ־ן

выгиба́ть(ся) *несов. см.* вы́гнуть(ся)

вы́гладить *сов.* אויסגלעטן; *(сделать ровным тж.)* אויספרעסן; **2.** *(утюгом)* אויסגלייכן*

вы́гляд||еть *несов.* אויסזען*; она́ хорошо́ ~ит זי זעט אויס ° גוט; она́ ~ит ребёнком זי זעט אויס ווי א קינד; она́ ~ит ста́рше свои́х лет זי זעט אויס (צו זיין) עלט־ טער ווי זי איז

выгля́дывать *несов.* **1.** ארויסקוקן; **2.** *(показываться)* באווייזן* זיך, ארויסקוקן

вы́глянуть *сов.* **1.** קוק ארויס א געבן*; ~ из-за забо́ра קוק ארויס פון הינטערן פֿאַרקן געבן*; ~ в окно́ קוק ארויס פֿונעם פֿענצטער א געבן*; **2.** *(показаться)* קוק ארויס א ווייזן זיך, טאָן* א קוק ארויס; вы́глянуло со́лнце ס׳האָט זיך א קוק ארויס געגעבן [ס׳האָט א ווייזן געטאָן] די זון

вы́гнать *сов.* ארויסטרייבן*; ~ *кого-л.* из дому ארויס־ שטויסן* [ארויסיאָגן, פֿאַרטרייבן*] עמעצן פון דער שטוב

~ стáдо на луг די טשערעדע אף דער ארויסטרייבן*

~ *кого-л.* из шко́лы עמעצן פון ארויסטרייבן*

~ *кого-л.* с рабо́ты [אַראָפּ־ טרייבן*] עמעצן פון דער אַרבעט דער שול ארויסטרייבן*

вы́гнутый אויסגעבויגענער

вы́гнуть *сов.* אויסבייגן*; ~ся *сов.* זיך אויסבייגן*

выгова́ривать *несов.* **1.** *см.* вы́говорить; **2.** *разг. (кому-л.; делать замечание)* פֿירוואַרפן*, פֿירהאלטן*; ~ся *несов. разг. см.* вы́говориться

вы́говор *м* **1.** *(произношение)* אויספּראַך, -אק־ ווען; **2.** *(порицание)* אויסרייד м; объяви́ть *кому-л.* ~ דערקלערן עמעצן אן אויסרייד

вы́говорить *сов.* **1.** אויסרעדן*; не ~ ни сло́ва ניט קיין איין וואָרט אויסרעדן*; **2.** *(отдельные звуки)* ארויס־ שפּרעכן*; **3.** *разг. (поставить условием)* שטעלן אלס תנאי; ~ себе́ пра́во פֿאַרפֿרייען* באַוואָרענען פֿאַר זיך דאָס רעכט רעדן* זיך

вы́год||а *ж* **1.** *(прибыль, доход)* רעוווּנד м (מצ. רע־ ווּנדן), פּראָפֿיט м ־ן, וווּאָכים) **2.** *(польза)* נוצן м; נוץ [צו־ נוצן] פון עפּעס; без всякой ~ы для себя́ קיין נע־ גאָרנישט ניט געווינענדיק, וויכטיק פֿאַר זיך; ра́ди со́б- ственной ~ы צוליב אייגנוץ; ~но **1.** *нареч.* ° גוט־ לויפֿן, פֿאַרקויפֿן [גוט] פֿאַרקויפֿן עפּעס; ~но продáть *что-л.* מאכן א גוטן, גוט אויסבייטן* מאכן; ~но обменя́ть *что-л.* עפּעס בייטן; ~но отлича́ться от *чего-л.* דיק האָבן* די מילע לענג־ ס׳איז, ס׳איז גינסטיק [קענען] עפּעס טאָן*; нам ~но сде́лать э́то ра́ньше צוגונסטן ס׳לוינט; кому́ э́то ~но? אונדז מאכן דאָס וואָס פֿריער ווער איז ס׳לוינט; ~ный **1.** *(доходный)* רענטאַבעלער, לוינעוודיקער; **2.** *(благо- приятный)* גינסטיקער, ° גוטער; в ~ном све́те אין א גוטער ° א גינסטי- [א גינסטיקער שיין קער] אײַנדרוק

вы́гон *м* וויהאָן м ־ען; פֿאַשע־פּעלד ז ־ער

выгоня́ть *несов. см.* вы́гнать

выгора́живать *несов. см.* вы́городить

выгора́ть[1] *несов. см.* вы́гореть[1]

выгора́ть[2] *несов. см.* вы́гореть[2]

вы́гореть[1] *сов.* **1.** *(от пожара)* אָפּברענען; *(от за- сухи)* פֿאַרברענט ווערן*, אויסטריקענען*; *(о керосине в лампе и т. п.)* אויסברענען; **2.** *(выцвести)* אָפּבליאקעווען, אָפּגעבליאקעווט ווערן*

вы́горе||ть[2] *сов. разг. (удаться)* זיך אײַנגעבן*, אויס־ שפּילן; де́ло не ~ло ס׳איז דערפֿון גאָרנישט ניט געס־ ס׳האָט, ס׳האָט זיך דערפֿון גאָרנישט ניט באַקומען, וואָרן זיך ניט אײַנגעגעבן

вы́городить *сов.* **1.** *(отделить перегородкой)* אָפּצוימען; **2.** *разг.* ריינוואשן*, (פֿאר) אײַנשטעלן זיך; ~ себя́ ריי־ ווּאשן* זיך

выгреба́ть[1] *несов. см.* вы́грести[1]

выгреба́ть[2] *несов. см.* вы́грести[2]

выгреб||ны́е: ~на́я я́ма (גריבער.. מצ.) מיסטגרוב ז

вы́грести[1] *сов.* ארויסשאַרן

вы́грести[2] *сов. (вёслами)* ארויסשיפלען זיך

выгружа́ть(ся) *несов. см.* вы́грузить(ся)

вы́грузить *сов.* אויסלאָדן*, אויסגרוזע(וועט)ן; *(с судна тж.)* אויסשיפּן; ~ся *сов.* זיך אויסגרוזע(וועט)ן, לאָדן* דעם באַאָש אויסשיפּן זיך; *(с судна)*

вы́грузка *ж* אויסלאָדונג ז, אויסגרוזע(וועט)ן; *(с судна тж.)* אויסשיפונג ז

выдава́ть *несов. см.* вы́дать

выдава́ться *несов.* **1.** *(образовать выступ)* ארויסטאַר־ טשען, ארויסשטעקן; **2.** *(выделяться)* אויסטיילן זיך; **3.** *см.* вы́даться 2

вы́давить *сов.*, **выда́вливать** *несов.* **1.** *(выжать)* אויסקוועטשן, אויספרעסן; *перен.* אויסמוטשען; ~ лимо́н אויסקוועטשן א לימענע; он с трудо́м вы́давил из себя́ не́сколько слов ער האָט קוים אויסגעמוטשעט עטלעכע

וועֹרטער; 2. *(продавить)* ארויסזעצן; *(стекло)* אויסזעצן; 3. *(выпихнуть)* אויסשטאמפּעווען, אויסדריקן

выда́ивать *несов. см.* вы́доить

выдалбливать *несов. см.* вы́долбить

вы́данье: де́вушка на ~ *уст.* קאָלע־מיידל ז ־ען

вы́дать *сов.* 1. ארויסגעבן*; *(зарплату тж.)* אויסצאָלן; 2. *(обнаружить)* אויסגעבן*; ~ секре́т דעם אויסגעבן* סאָד; он стара́лся не ~ своего́ волне́ния ער האָט זיך ערגעטאָרעט ניט אויסגעבן* זײַן אומרו־ארויס; 3. *(кого-л.)* געבן*; 4. *(за вин.; девушку)* (מיט) כאָסענע מאכן; ~ за́муж* אויסגעבן* מאכן, כאָסענע; 5. *(представить не тем, что есть)* אויסגעבן*; ~ себя́ за друго́го זיך ארויסגעבן* פאר אן אַנדערן; 6. *(продукцию)* ארויסגעבן*; ◇ ~ себя́ זיך אויסגעבן*; ~ся *сов.* 1. *см.* выдава́ться 1, 2; 2. *разг. (случиться)* אויסגעבן* זיך; вы́дался со́лнечный день ס׳האָט זיך אויסגעגעבן א זוניקער טאָג

вы́дача *ж* ז ארויסגעבן; *(зарплаты тж.)* אויסצאָלן ז

выдаю́щийся גלענצנדיקער, אויסערגעווײנלעכער; *(видный)* פּראָמינענטער *книжн.*; ~ успе́х א גלענצנדיקער פּראָמינענטער; ~ учёный א פּראָמינענטער געלערנטער דערפֿאָלג

выдвига́ть *несов. см.* вы́двинуть; ~ся *несов.* 1. *см.* вы́двинуться; 2. *(быть выдвижным)* ארויסרוקן זיך

выдвиже́ние *с прям. и перен.* ז ארויסרוקן; *(кандидатов тж.)* ז ארויסשטעלן

выдвижно́й ארויסרוק־; ~ я́щик שׂופֿלאָד מ ־ן

вы́двинуть *сов. прям. и перен.* ארויסרוקן; ~ я́щик стола́ ארויסרוקן דעם טיש־שׂופֿלאָד; ~ те́зис ארויסרוקן א טעזיס; ~ обвине́ние ארויסרוקן א באשולדיקונג; ~ предложе́ние ארויסרוקן [ארײַנטראָגן*] א פֿאָרשלאָג; ~ *чью-л.* кандидату́ру ארויסרוקן [ארויסשטעלן] קאנדידאַטורע עמעצנס; ~ в председа́тели ארויסרוקן אלס פֿאָרזיצער; ~ся *сов.* 1. *(вперёд)* באוועגן* זיך, ארויסטרעטן*; 2. *(по работе)* ארופֿארבעטן זיך, ארויסרוקן זיך; он бы́стро вы́двинулся ער האָט זיך גיך אַרופֿגעארבעט

вы́делать *сов.* 1. *(тщательно сделать)* ארומארבעטן; 2. *(кожу, мех)* אויסמאכן

выделе́ние *с* 1. ז אויסטיילן; 2. *обыкн. мн. физиол.* אויסשיידונגען מצ

вы́делить *сов.* 1. אויסטיילן; ~ в отде́льную главу́ אויסטיילן אין א באזונדער קאפּיטל; ~ курси́вом טיילן מיט קורסיוו; ~ сре́дства אויסטיילן געלטמיטלען; 2. *(имущественно)* ארויסטיילן; 3. *физиол.* אויסשיידן*; ~ мокро́ту [לייַ־כץ] פון זיך ארויסגעבן* [סומע]; ~ся *сов.* 1. *(чем-л.; отличиться)* אויסטיילן זיך, אויסצייכענען זיך; 2. *(обособиться)* אויסגעזונדערט [אויס־] וועלט; ~ся в самостоя́тельный райо́н אויסגעטיילט; 3. *физиол.* אויסשיידן* זיך; *физ., хим.* ארויסגיין*, אויסטיילן זיך; *(образоваться)* אויסבילדן זיך

вы́делка *ж* 1. *(изготовление)* ז אויסארבעטונג; ~ ко́жи, ме́ха ז אויסמאכן; 2. *(качество)* ז אויסארבעטונג

выде́лывать *несов.* 1. *см.* вы́делать; 2. *(производить)* אויסארבעטן; 3. *разг. (вытворять)* דערארבעטן; ~ фо́кусы קונצן* באוועגן

выделя́ть(ся) *несов. см.* вы́делить(ся)

выдёргивать *несов. см.* вы́дернуть

вы́держанн||ый 1. אויסגעהאלטענער; ~ый хара́ктер אן אויסגעהאלטענער כאראַקטער; ~ый стиль אן אויסגעהאלטענער סטיל; 2.: ~ое вино́ וויין האלטענער [אָפּגעהיטער] וויין

вы́держать *сов.* 1. *прям. и перен.* אויסהאלטן*; ~ напо́р воды́ דעם אָנדראנג פֿונעם וואַסער אויסהאלטן*; ~ экза́мены אויסהאלטן* די עקזאַמענס; ~ пы́тку אויס־ הא̈לטן* די פֿײַניקונג; она́ не вы́держала и запла́кала זי אויסהאלטן* און זיך צעווײַנט; 2. *(сохранить)* אויסהאלטן*, אײַנהיטן*; ~ те́мпы, стиль אויסהאלטן*; 3.: ~ вино́ אויס־ [אײַנהיטן*] די טעמפּן, דעם סטיל; ◇ ~ не́сколько изда́ний אויסהאלטן* דעם וויין [א פּאָזע] מאכן א פֿויגל; ~ па́узу עטלעכע אופֿלאגעס; ~ хара́ктер אויסהאלטן* דעם כאַראַקטער

выде́рживать *несов. см.* вы́держать

вы́держка[1] *ж* 1. *(сила воли)* ז ווילנסקראפֿט; *(самообладание)* ז זעלבסטבאהערשונג; ז אויסגעהאלטנקייט; *(выносливость)* ז אויסדויער מ; 2. *фото* עקספּאָזיציע ז ־ס

вы́держк||а[2] *ж (цитата)* ז ־ן, אויסצוג מ ־ן; ◇ на ~у טראַף אויף מאכן; ווי ס׳וועט זיך אַרויסווייזן

вы́дернуть *сов.* ארויסריסן*

выдира́ть *несов. разг. см.* вы́драть[1]

вы́доить *сов.* אויסמעלקן*

вы́долбить *сов.* אויסדובען

вы́дох *м* מ אויסאָטעם, אויסהויך

вы́дохнуть *сов.* אויסאָטעמען, אויסעטעמען, אויסהויכן; ~ся *сов.* אויסגעוועפּט ווערן*, אויסוועפּן זיך; *перен. разг. тж.* אויסגעשעפּט ווערן*

вы́дра *ж (мех)* ז ווידרע; *(животное тж.)* וואַסער־ מארדער מ ־ס

вы́драть[1] *сов. разг. (вырвать)* ארויסריסן*, אויסריסן*

вы́драть[2] *сов. разг.* 1. *(высечь)* אָנשמיסן*; 2.: ~ за́ уши *кого-л.* עמעצן די אויערן אָנריסן*

вы́дрессировать *сов.* אויסדרעסירן

выдува́ть *несов. см.* вы́дуть

вы́дума||ть *сов.* אויסקלערן, אויסטראַכטן; ◇ он по́роха не ~ет ער וועט קיין פֿולווער ניט דערפֿינדן

вы́думка *ж* 1. *(измышление, вымысел)* אויסטראַכטעניש ז ־ן, ז ־ס; 2. *(затея)* אײַנפאל מ ־ן, האמצאָע ז ־ס; 3. *разг. (изобретательность)* דער־ אײַנפאלעריש־קייט ז פֿינדעריש־קייט ז

вы́думщик *м разг.* 1. *(затейник)* באלהאמצאָעניק מ ־עס; 2. *(лгун)* = אויסטראַכטער מ; *(клеветник)* בילבולניק מ ־עס

выду́мывать *несов. см.* вы́думать

вы́дуть *сов.* 1. ארויסבלאָזן*; всё тепло́ вы́дуло ס׳איז אַרויס די גאַנצע וואַרעם אויס־ בלאָזן*

выдыха́ть(ся) *несов. см.* вы́дохнуть(ся)

выеда́ть *несов. см.* вы́есть

вы́езд *м* 1. *(отъезд)* מ אָפּפאָר, ז אָפּפאָרן, ארויספאָרן ז; 2. *(экипаж и лошади)* ז געשפּאַן, מ פערד־ פֿערדצוג ז ־און־קאַרעטע ז *разг.*

вы́ездить *сов. (лошадь)* אויסטרענירן, אויספאָרן*

вы́ездка *ж (лошадей)* ז אויספאָרן, ז אויסטרענירונג, ז אויסטרענירן

выездн||о́й ארויספאָר־; ◇ ~а́я се́ссия суда́ ארויספאָר־ סעסיע פֿונעם גערי̈כט

выезжа́ть[1] *несов. см.* вы́ехать

выезжа́ть[2] *несов. см.* вы́ездить

вы́емка *ж* 1. *(действие)* ז אויסנעמען; 2. *(углубление)* ן־ ענ ווּ פארטיפונג, ז גריבל־ ך; *(в земле тж.)* ן־ ווּ נידערניש; 3. *(вырез)* ן־ מ אויסשניט

вы́есть *сов.* אויסעסן*

вы́ехать *сов.* 1. ארויספאָרן*; ~ на гла́вную магистра́ль ארופֿן* אף דער הויפּט־מאניסטראל; 2. *(из квартиры)* ארויסציען* זיך, ארויסקלײבן* זיך; 3. *(на предл.) перен. разг.* (אף) ארויספאָרן*, (ארויס)באהעלפן* זיך (מיט)

вы́жать *сов.* 1. אויסקוועטשן; *(бельё тж.)* אויסדרייען; ~ лимо́н ארויסקוועטשן א לימענע; ~ сок [אויסקוועטשן] דעם זאפט פֿון אויסגעצויגענע ענט

вы́ждать *сов.* (ביז, אף) אויסווארטן; ~ удо́бный моме́нт אויסווארטן ביז [אף] א גינסטיקער מינוט

вы́жечь *сов.* 1. אויסברענען, אויסברענען; вы́жженная со́лнцем земля́ די ערד, א פארברענטע פון דער זון; 2. *(узоры и т. п.)* אויסברענען

выжива́ть[1] *несов. см.* вы́жить[1]

выжива́ть[2] *несов. см.* вы́жить[2]

выжига́ние *с* ווּ אויסברענונג, ז אויסברענען; ~ по де́реву ווּ אויסברען־גראווירונג

выжига́ть *несов. см.* вы́жечь

выжида́ние *с* ווּ אויסווארטונג

выжида́тельный אויסווארט־; ~ая та́ктика אויסווארט־טאקטיק ווּ

выжида́ть *несов. см.* вы́ждать

выжима́ть *несов. см.* вы́жать

вы́жить[1] *сов. (остаться в живых)* בלײַבן* לעבן; ◇ ~ из ума́ אוועוערבאָטל, אָנווערן* דעם סייכל

вы́жить[2] *сов.* (вин.) *разг. (заставить уйти)* ארויסרוי־ פֿאָטער ווערן* (פון), כערן עמעצן

вы́звать *сов.* 1. ארויסרופֿן*; ~ врача́ א ארויסרופֿן* דאָקטער; ~ ученика́ к доске́ דעם שׂי־ ארויסרופֿן*; ~ *кого-л.* по телефо́ну לער צום טעלעפֿאָן ארויסרופֿן*; ~ в суд עמעצן דורכן טעלעפֿאָן ארויסרופֿן*; ~ актёра (פארן פֿאָרהאנג) דעם אקטיאָר ארויסרופֿן*; ~ *кого-л.* на соцсоревнова́ние עמעצן אף א סאָצפארמעסטונג [אף א סאָצגעוועטן]; ~ на поедино́к עמעצן אף א צווייקאמף ארויסרופֿן*; 2. *(по списку)* אויסרופֿן*; 3. (на *вин.*; *побудить*): ~ *кого-л.* на откровéнность אויפֿאדערן עמעצן צו זײַן אָפֿנהאַרציק [צו רעדן אָפֿן]; ~ *кого-л.* на разгово́р ארופֿירן עמעצן אף א געשפּרעך; 4.: ~ кровотече́ние [גוירעם זײַן*] א בלוט־ ארויסרופֿן*; ~ пожа́р [גוירעם זײַן*] א סרייפּע ארויסרופֿן*; ~ улы́бку, смех א געלעכטער ארויסרופֿן*; ~ восхище́ние אנציקונג ארויסרופֿן*; ~ гнев אופֿווען ארויסרופֿן*; ~ сомне́ния [ארויסרופֿן*] צוּוֹיפֿל אופֿווען; ~ воспомина́ния דערוועקן זיכרונות ספּייקער; ~ся *сов.* ארויסרופֿן* זיך

вы́зволить *сов.*, **вызволя́ть** *несов. разг.* ארויסראטעווען*

выздора́вливать *несов.* געזונט ווערן*; ~ающий *м* קע־ מ געזונט־ווערנדיקער

вы́здоров|еть *сов.* [געזונט] ווערן*; ~ле́ние *с* ז געזונט־ווערן, ווּ געזונטונג

вы́зов *м* 1. *(действие)* ז ארויסרופֿן; 2. *(приглашение, требование явиться)* ן־ מ ארויסרוף; получи́ть ~ в суд אן ארויסרוף אין געריכט; ~ на соцсоревнова́ние אן ארויסרוף אף א סאָצפארמעסטונג; 3.: бро́сить ~ שטעלן זיך קעגן, ווארפן* די העלפֿט; ◇ с ~ом רופעריש

вызрева́ть *несов.*, **вы́зреть** *сов.* [רײַף] פֿולקום צײַטיק ווערן*; *(дозреть)* דערגיין*

вы́зубрить *сов. разг.* אויסזוברעוונען

вызыва́|ть *несов. см.* вы́звать; ~ться *несов.* 1. *см.* вы́зваться; 2.: э́то не ~ется необходи́мостью דאָס איז נישט מיט גאָרנישט, דאָס וועט מאכמעס א נויטוענדיקייט ניט ארויסגערופֿן

вызыва́ющий ארויסרופֿערישער

вы́играть *сов. прям. и перен.* געווינען*, אויסשפּילן; ~ пять ты́сяч рубле́й פינף טויזנט רובל גענוינען*; биле́т ~ал בילעט האָט אויסגעשפּילט דער; ~ пá́ртию (אין דער פּאַרטיע) גענוינען*; ты от э́того ничего́ не ~аешь וועסט דערפֿון גאָרנישט ניט גענוינען*; он мно́го ~ал в моём мне́нии [в мои́х глаза́х] ער האָט א סאָך ביי מיר [אין מײַנע אויגן] גענוינען*; ~ать бой די שלאכט גענוינען*; ◇ ~ать вре́мя צײַט גענוינען*; *(сэкономить тж.)* אָפּשפּאָרן צײַט

вы́игрывать *несов. см.* вы́играть

вы́игрыш *м* 1. *(в игре, в лотерее)* ן־ גענוינס; гла́вный ~ пал на э́тот но́мер דאָס גרויסע גענוינס איז אויסגע־; я не рассчи́тываю на ~ איך פֿאלן אף אָט דעם נומער; ~ [אף גענוינען] רעכן ניט אויס אף א גענוינס; тира́ж ~ей לאָטעריי־ציונג ווּ; גענוינסן־טיראַזש מ ־ן; 2. *(выгода)* גע־ וויניס ז; ~ во вре́мени מ צײַט־אָפּשפּאָר; 3. *(победа)* גענוינען ז; ◇ быть в ~е גענוינען*; ~ный 1. *(о займе и т. п.)* גענוינסן־; 2. *(выгодный)*: быть в ~ном положе́нии האָבן* די בכוירע, זײַן* אין א בעסערער לאָגע; ~ная роль א ראָל אף אויסצונעמען, א קעדײַקע ראָל

вы́искать *сов. разг.* אויסזוכן, (אויס)געפֿינען*; ~ся *сов. разг.* (אויס)געפֿינען* זיך, אויסזוכן זיך

выи́скивать *несов. разг.* זוכן, פֿרוון אויסגעפֿינען*; ~ся *сов. см.* вы́искаться

вы́йти *сов.* 1. *(уйти откуда-л.)* ארויסגיין*; *(из вагона и т. п. на остановке тж.)* אראָפֿגיין*; *(выбыть из состава)* ארויספאלן*, ארויסגיין*; *(покинуть что-л.)* (פון) ארויסגיין* פון, פארלאָזן*, אוועקגיין*; ~ из до́му פון שטוב גיין; ~ из го́спиталя פון שפּיטאָל פארלאָזן*; ~ из игры́ ארויספאלן* פון דער שפּיל; 2. *(прийти куда-л.; появиться где-л.)* ארויסקומען*; ~ к ле́су צום וואלד ארויסקומען*; ~ на сце́ну [אופֿטרעטן*] מען*; ~ на пе́рвое ме́сто דאָס ערשטע אָרט פֿאַרנעמען*; луна́ вы́шла из-за туч די לבֿנה האָט זיך אַרויסגעשטעלט; 3. *(отправиться с какой-л. целью)* אוועקלאָזן* זיך, ארויסגיין*; ~ на охо́ту [אוועקלאָזן* זיך] אף גיין; ~ погуля́ть ארויסגיין* [אוועקלאָזן* זיך]; 4.: ~ из терпе́ния פון שפּאַנונג ארויסגיין*; ~ из повинове́ния פֿאַלגן אופֿהערן; 5. *(быть изданным)* ארויסגיין* פון דרוק; ~ из печа́ти דערשײַנען*; 6. *(получиться)* זיך באקומען*; *(стать)* גוט° באקומען* זיך אפן; хорошо́ ~ на фотогра́фии פֿאָטאָגעניש־קאַרטל פון אים; из него́ вы́йдет хоро́ший ма́стер ער איז א זײַער פון דער פארמעסטונג, טוג ער האָט געזונט אין דער פארמעסטונג; у меня́ не вы́шла зада́ча ס׳האָט זיך בא מיר ניט באקומען די אופֿגאַ־

вы́шла неприя́тная исто́рия ס׳האָט זיך באקומען ניט בע; вы́йдет ничего́ не вы́йдет דערפון וועט זיך גאָרנישט ניט באקומען [געשי׳כטע] מיסע [שיינע] קיין אָנגענעמע; из э́того ничего́ не вы́йдет טאָמער, כאָלילע, געשעט עפעס?; 7.: ~ (за́муж) за *кого-л.* עמעצן כאָסענע האָבן* פאר; 8. *(о происхождении)* שטאַמען, ארויסקומען*; он вы́шел из крестья́н ער קומט ארויס [ער שטאַמט] פון פויערים; 9. *(израсходоваться)* ארויסגיין*, זיך, אויסלאָזן*; дрова́ вы́шли דאָס האָלץ האָט זיך, דאָס האָלץ איז אויסגעגאנ(גען) ווערן* א לייט [א מענטש צו אויסגעלאָזט; ◇ ~ в лю́ди אויסגעלאָזט; ~ на пе́нсию [אוועקגיין*] אף פּענסיע; ~ в отста́вку אוועקגיין* אין דעמיסיע; ~ из бере́гов ארויסגיין* פון די ברעגעס; ~ из себя́ ארויסגיין* פון דער מאָדע; ~ из положе́ния זיך אין אייצע געבן*; ~ из дове́рия פון די קיילים; ~ из мо́ды ארויסגיין* פאַרלירן*; ~ нару́жу ווערן* אויס מאָדע, גיין* פון דער מאָדע; он ро́стом, умо́м не вы́шел ער וואָלט געמעגט זיין* גרעסער, ער קליגער א ביסל

выка́лывать *несов. см.* вы́колоть

выка́пывать *несов. см.* вы́копать

вы́карабкаться *сов.*, **выкара́бкиваться** *несов. разг.* 1. ארויסקראטשקען זיך, ארויסדראפען זיך; 2. *перен.* (קוים) ארויספלאָנטערן זיך, ארויסקריכן*

выка́рмливать *несов. см.* вы́кормить

вы́катить *сов.* ארויסקאטשען, ארויסקיקלען; *(коляску, велосипед и т. п.)* ארויסרעדלען, ארויספירן; ◇ ~ глаза́ אויסטארטשען א פּאָר אויגן, אויסגלאָצן די אויגן; ~ся *сов.* ארויסקיקלען זיך

выка́тывать(ся) *несов. см.* вы́катить(ся)

вы́качать *сов.*, **выка́чивать** *несов.* אויספּאָמפּען; *перен. тж.* אויספרעסן, אויסצאפן

выки́дывать *несов. см.* вы́кинуть

вы́кидыш *м* 1. אבאָרט מ ־ן, מאפל מ ־ן; 2. *(плод)* מאָפל־קינד ז ־ער, מאָפּעלע ז ־ך

вы́кинуть *сов.* 1. *см.* вы́бросить; 2. *разг. (о беременной)* מאפל זיין*; ◇ ~ шту́ку ארויסווארפן* א פּאָרטל

выкипа́ть *несов.*, **вы́кипеть** *сов.* אויסזידן*

вы́кладка *ж* 1. *обыкн. мн. (вычисления)* אויסרעכענונגען; 2. *воен.* עקיפּירונג ז.

выкла́дывать *несов. см.* вы́ложить

вы́клевать *сов.*, **выклёвывать** *несов.* 1. *(вырвать клювом)* אויספיקן; 2. *(склевать всё)* אויספיקן, אופעסן*

выкрика́ть *несов.*, **вы́крикнуть** *сов.* 1. *см.* вы́звать 2; 2. *разг. (выкрикивать)* אויסרופן*, אויסשרייען*

выключа́тель *м* אויסשליסער מ ־ס

выключа́ть *несов.*, **вы́ключить** *сов.* אויסשליסן*; ~ свет, газ, ра́дио [אויסדרייען] די שיין, דעם אויסשליסן*; ~ мото́р מאָטאָר דעם אָפּשטעלן; גאז, די ראדיא

выкля́нчивать *несов.*, **вы́клянчить** *сов. разг.* אויסקליאנ־ען, אויסבעטלען, טשען

вы́ковать *сов.*, **выко́вывать** *несов. прям. и перен.* אויסקאָווען, אויסשמידן

выковы́ривать *несов.*, **вы́ковырять** *сов. разг.* אויסקאלו־, אויסדאלובען, פּען

выкола́чивать *несов.*, **вы́колотить** *сов.* 1. ארויסקלאפן; 2. *(ковры, одежду)* אויסקלאפן; ~ пыль ארויסקלאפן דעם שטויב; 3. *разг. (получить с трудом)* אויסשלאָגן*

вы́кол||оть *сов.* אויסשטעכן*; ◇ (темно́) хоть глаз ~и א פּינצטערניש — כאָטש די אויגן ארויסצונעמען

вы́копать *сов.* 1. *(яму и т. п.)* אויסגראָבן*; 2. *(извлечь из земли)* אויסגראָבן*, ארויסגראָבן*; 3. *перен. разг.* אויסזוכן, אויסגראָבן*; где вы э́то вы́копали? וווּ האָט איר דאָס אויסגעגראָבן?

вы́кормить *сов.* אויספהאָדעוועט, אויספהאָדעוועט

вы́корчевать *сов.*, **выкорчёвывать** *несов.* אויסקאָרטשע־, אויסוואָרצלען, ווען; *перен.* אויסניקערן, אויסוואָרצלען; *разг.* אויסקאָרעניען

выкра́ивать *несов. см.* вы́кроить

вы́красить *сов.* אויספּארבן

вы́красть *сов.* ארויסגאנווענען*

вы́крик *м* אויסגעשריי מ ־ען

выкри́кивать *несов.*, **вы́крикнуть** *сов.* אויסשרייען*; *(вызвать)* אויסרופן*

вы́кроить *сов.* 1. צושניידן*; 2. *перен. разг.* אויסשטו־, קעווען; ~ вре́мя אויסשטוקעווען צייט

вы́кройка *ж* צושניט מ ־ס; ווי׳קרויקע ז *разг.*

вы́крутить *сов. разг. (вывинтить)* ארויסדרייען, אויס־; ~ся *сов. разг.* 1. ארויסדרייען זיך, ארויסשרויפן, שרויפן; 2. *перен.* אויסדרייען זיך, זיך

выкру́чивать(ся) *несов. см.* вы́крутить(ся)

вы́куп *м* 1. *(действие)* אויסקויפן ז, אויסלייזן ז, אויס־, אויסלייזונג ז; 2. *(плата)* אויסקויפּגעלט ז

вы́купать *сов.* אויסבאָדן*

выкупа́ть *несов. см.* вы́купить

вы́купаться *сов.* אָפּבאָדן* זיך, אויסבאָדן* זיך

вы́купить *сов.* אויסלייזן, אויסקויפן

выку́ривать *несов.*, **вы́курить** *сов.* 1. *(папиросу и т. п.)* אויסרויכערן, אויס־; 2. *(выгнать дымом)* ארויסרויכערן, רויכערן; *перен. разг.* ארויסרויכערן, ארויספאטערן

выла́вливать *несов. см.* вы́ловить

вы́лазка *ж* 1. *воен. и перен.* אויספאל מ ־ן; 2. *(прогулка)* אויספלוג מ ־ן

выла́мывать *несов. см.* вы́ломать

вы́лежаться *сов.* 1. *разг. (о больном)* זיך אויסליגן*; 2. *(о фруктах и т. п.)* זיך אויסליגן*, ביז רעכט אָפּליגן* (ווערן)

вылеза́ть *несов.*, **вы́лезти** *сов.*, **вы́лезть** *сов.* 1. *прям. и перен.* אויספאלן*, אויס־, קריכן*; 2. *(о волосах)* ארויסקריכן*

вы́лепить *сов.* אויסקלעפּן

вы́лет *м* 1. *(отправление)* ארויספלי מ, ארויספליען ז, אָפּפלי מ, אָפּפליען ז; 2. *(полёт)* שלאָכט־ארויספלוג מ ־ן; боево́й ~ ארויספלוג מ ־ן

вылета́ть *несов.*, **вы́лететь** *сов.* 1. *(с аэродрома тж.)* ארויספליען*; 2. *(о пробке и т. п.)* ארויס־, אָפּפליען*; *перен. разг.* ארויספליען*; 3. *(стремительно выехать)* ארויסיאָגן; *(навстречу)* אָנפאָרן*; *(выбежать)* ארויס־, אָנלויפן*; *(навстречу)* פליען*; ◇ вы́лететь из головы́ [פּונעם קאָפּ] ארויספליען*

выле́чивать(ся) *несов. см.* вы́лечить(ся)

вы́лечить *сов. (что-л.)* אויסהיילן; *(кого-л. тж.)* אויס־, אויסהיילן זיך; ~ся *сов.* אויסהיילן זיך

выливáть(ся) *несов. см.* вы́лить(ся)

вы́лизать *сов.*, **выли́зывать** *несов.* אויסלעקן; *перен. разг. тж.* אויסריניקן

вы́линять *сов.* 1. אָפּגעבליאקעוועט, אָפּבליאקעוועט, וועט*, וועט*, וועט*; 2. *(о животных)* ארויסגיסן*, אויסגיסן*; ~ гнев на *кого-л.* דעם אויסגיסן* דעם קאס צו עמעצן, אויסלאָזן* דעם קאס צו עמעצן; 3. *(изготовить литьём)* אויסגיסן*, אָפּגיסן*; ~ся *сов.* 1. אויס- גיסן*; 2. (в *вин.; принять какую-л. форму*) פאר- זיך; про́воды делега́ции вы́лились в демонстра́цию дру́жбы וואנדלען זיך אין עפעס די ארויסבאגלייטונג פון דער דעלע- גאציע איז פארוואנדלט געוואָרן אין א פרײנטשאפט־דעמאָ- סטראציע; неизве́стно, во что э́то вы́льется מע קען ניט וויסן, וואָס ס׳וועט וועט* דערפון

вы́ловить *сов.* 1. *(извлечь)* ארויסציען*; 2. *разг. (переловить)* אויספישן*, אויספאנגען*

вы́ложить *сов.* 1. ארויסלייגן; 2. *разг. (сообщить)* אויס- לייגן, ארויסזאָגן; 3. *(тв.; обложить)* אויס-, ארומלייגן; ~ кирпичо́м אויסלייגן מיט ציגל; ~ся *сов. разг.* אָפּגעבן* אלע קויכעס

вы́ломать *сов.* אויסברעכן*; ~ дверь [ארויס- זעצן] די טיר

вы́лупиться *сов.*, вылупля́ться *несов. (о птенцах)* אויס- פּיקן זיך; *(о пресмыкающихся)* אויסקריכן*

вы́мазать *сов.* אויסשמירן; *разг. (выпачкать) тж.* אויס- פּאטשקען; ~ гли́ной אויסשמירן מיט ליים; ~ся *сов. разг.* אויספאטשקען זיך, אויסשמירן זיך

вымáливать *несов. см.* вы́молить

вымáнивать *несов.*, вы́манить *сов. разг.* 1. *(у род.)* (בא) אויסנארן; 2. *(откуда-л.)* ארויסנארן

вы́марать *сов. разг.* 1. *(испачкать)* אויספאטשקען, אויסשמוצ(יק)ן; 2. *(зачеркнуть)* אויסקלעקן; ~ся *сов. разг.* אויספאטשקען זיך

вымáрывать(ся) *несов. см.* вы́марать(ся)

вымáчивать *несов. см.* вы́мочить

вымéнивать *несов.*, вы́менять *сов.* אויסטויש, אויסבייטן*

вы́мереть *сов.* אויסשטארבן*

вымерзáть *несов.*, вы́мерзнуть *сов.* 1. *(погибнуть от мороза)* אויסגעפרוירן וועלן*, אויספרירן*; 2. *(промёрзнуть насквозь)* דורכפרירן* אף דורך און דורך וועלן*; איין שטיק אײז

вы́местить *сов.* אויסלאָזן*; ~ всю злость на сосе́дке אויסלאָזן* דעם גאנצן קאס צו דער שכײנע

выметáть *несов. см.* вы́местить

вымещáть *несов. см.* вы́местить

вымира́ние *с* II אויסשטארבונג, I אויסשטארבן; быть обречённым на ~ זײַן* אויסגעשטעלט אף אויסצושטארבן

вымирáть *несов. см.* вы́мереть

вымогáтель *м* = מ אויספרעסער; *(шантажист)* שאנ- טאזשיסט מ ־ן; ~ство *с* II אויספרעסערײ; *(шантаж)* שאנטאזש מ

вымогáть *несов.* ארויסצווינגען*, אויספרעסן

вы́моина *ж геол.* מ (ערד־)אויסוואנק

вымокáть *несов.*, вы́мокнуть *сов.* 1. *(промокать)* דורכ- אויס- וועלן*, געוואָרן* פיטש־נאס, געוואָרן*; 2. *(в жидкости)* וועלן* זיך; 3. *(погибать от обилия влаги)* צעוועלט וועלן*, צעוועקט (פון נעץ)

вы́молвить *сов. разг.* אויסרעדן*, זאָגן; не ~ ни сло́- ва קיין (איין) וואָרט ניט אויסרעדן*

вы́молить *сов.* אויסבעטן*; ~ у *кого-л.* прощéние אויסבעטן* בא עמעצן מעכילע

вы́морочный *юр.* אָן יוֹרשים; אָנייאָדשימדיקער *после сущ.*

вы́мочить *сов.* 1. *(промочить)* דורכנעצן; 2. *(в жидкости)* אויסווייקן; ~ селёдку אויסווייקן א הערינג; 3. *(погубить обилием влаги)* צעוועלט מאכן פון נעץ, צעוועקט

вы́мпел *м* מ ־ן וויִמפּעל

вы́мученный *разг. (о стиле и т. п.)* אויסגעקיצלטער, אויסגעצווונגענער; *(об улыбке)* אויסגעמעלאָכעטער

вымывáние *с геол.* II אויסוועשונג, I אויסוועשונקען

вымывáть(ся) *несов. см.* вы́мыть(ся)

вы́мысел *м* II אויסטראכטונג; *(ложь)* אויסטראכטעניש ן־, II; сплошно́й ~ הויפּט אויסטראכטעניש

вы́мыть *сов.* 1. אויסוואשן*; *(лицо, руки)* אָפּוואשן*; 2. *(унести водой)* ארויסוואשן*; *(разрушить)* צעשוועמקען*

вы́мышленный אויסגעקלערטער, אויסגעטראכטער

вы́мя *с* מ ־ס אײַטער

выня́шивать *несов.* אויסטראָגן*; ~ ребёнка אויסטראָגן* אן אידי; ~ идéю אויסטראָגן* דאָס קינד

вы́нести *сов.* 1. ארויסטראָגן*; ~ ве́щи в коридо́р ארויסטראָגן* די זאכן אין קאָרידאָר; ~ примеча́ния в ко- не́ц главы́ אָנמערקונגען צום סאָף קאפּיטל*; 2. *(доставить куда-л.)* אָפּברענגען*; *(течением тж.)* ארויסווארפן*; 3. *перен.* ארויסטראָגן*, באקומען*; ~ впе- чатле́ние [באקומען*] אן אײַנדרוק ארויסטראָגן*; ~ убеж- де́ние איבערצײַגן זיך, ארויסטראָגן* אן איבערצײַגונג; 4. *(вытерпеть)* אויסשטיין*, אויסלײַדן*; э́того не вы́несу! איך וועל עס ניט אײַבערטראָגן!; 5.: ~ благода́рность ארויסטראָגן* א דאנק; ~ реше́ние אויס- טראָגן*, טראָגן* א באשלוס; ~ постановле́ние אויס- באשלוס, טראָגן* א באשטימונג; ◇ он вы́нес всю тя́жесть на свои́х плеча́х אף זײַנע פּלייצעס] איז אף אים אליין [געלעגן די גאנצע לאסט; ~ за ско́бки *мат.* ארויספירן אויסער די קלאמערן

вынимáть *несов. см.* вы́нуть

вы́нос *м:* ~ те́ла דאָס ארויסטראָגן דעם מעס

вы́носить *сов. см.* выня́шивать

выноси́ть *несов. см.* вы́нести; ◇ не ~ (קאָנען*) ניט קאָנען* אָנקוקן; *(кого-л. тж.)* פארלײַדן* עמעצן

вынóслив||ость *ж* II אויסהאלטעוודיקייט שטאנדהאפט- קייט; ~ый אויסהאלטעוודיקער, שטאנדהאפטיקער; *(закалённый)* פארהארטעוועטער

вы́нудить *сов.*, вынужда́ть *несов. (кого-л.)* צווינגען*; *(что-л.)* אַרויסרײַסן*, אַרויסצווינגען*; ~ проти́вни- ка отступи́ть [к отступле́нию] דעם סוינע אָפּ- צווינגען* עמעצן זיך מוידע צווינגען*; ~ *кого-л.* созна́ться טרעטן; ~ у *кого-л.* согла́сие [ארויסרײַסן*] זײַן; צווינגען* עמעצן מאָסקים זײַן*, בא עמעצן די האסקאָמע ארויסצווינגען*; из-за дожде́й мы бы́ли вы́нуждены отмени́ть экску́рсию אײַבערן רעגן האָבן מיר געמוזט אָפּשאפן די עקסקורסיע

вы́нужденн||ый 1. *(по принуждению)* ארויסגעצווונגענער; ~ое согла́сие אן ארויסגעצווונגענע האסקאָמע; 2. *(вызванный обстоятельствами)* געצווונגענער; ~ая поса́дка א געצווונגענע לאנדונג

вы́нуть *сов.* *ארויסנעמען; ◇ вынь да поло́жь *разг.* ≅ די רעגע [די מינוט] זאָל עס באשאפן ווערן

вы́нырнуть *сов.* 1. אויפטויכן; אויפשווימען*; 2. *разг. (неожиданно появиться)* זיך באווײַזן*

вы́нянчить *сов. разг.* אויסניאנטשען

вы́пад *м прям. и перен.* אויספאל מ ־ן, אויספראל מ ־ן

выпада́ть *несов. см.* вы́пасть

вы́палить *сов. разг.* *אויסשיסן; *перен. тж.* *אויספאליען

выпа́ривать *несов.*, вы́парить *сов.* 1. *(удалить влагу)* אויסדעמפן; 2. *(очистить паром)* אויספארען

выпа́рывать *несов. см.* вы́пороть[1]

вы́пасть *сов.* 1. *ארויספאלן; *(о зубах тж.)* *אויספאלן; *(о волосах)* *אויספאלן, *אויסקריכן; 2.: ~ из па́мяти פונעם זיקאָרן *ארויספאליען; 3. *(об осадках)* *אויספאלן; 4. *(дат.; достаться)* (אף) *אויספאלן; ему́ вы́пало сча́стье [ס׳איז אים באשערט געווען] (אף) ס׳איז אים אויסגעפאלן; 5. *(случиться)* *זײַן, (גראָד) מאכן זיך; ночь вы́пала тёмная [ס׳האָט זיך (גראָד) געמאַכט] א ס׳איז געווען פינצטערע נאכט; ◇ ~ на *чью-л.* до́лю אף *אויספאלן באשערט זײַן* עמעצן, עמעצנס גוירל

вы́пачкать *сов.* *אויספאטשקען; *אויסשמירן; ~ся *сов.* אײַנריכטן זיך, *אויסשמירן זיך, *אויספאטשקען זיך

выпека́ть(ся) *несов. см.* вы́печь(ся)

вы́печка *ж* 1. *(действие)* ז אויסבאקן; 2. *(количество выпеченного)* מ ־ן אויסבאק

вы́печь *сов.* *אויסבאקן; ~ся *сов.* *אויסבאקן זיך

выпива́ть *несов.* 1. *см.* вы́пить; 2. *разг. (иметь склонность к спиртным напиткам)* דעם טרונק [דעם ליב האָבן* ביטערן טראָפן]

вы́пивк||а *ж разг.* 1. *(попойка)* ז שנאַפּס; устро́ить ~у [מאכן א שנאפס] א שנאַפּס; 2. *(напитки)* ו מאַשקע

выпи́ливать *несов.*, вы́пилить *сов.* אויסזאגן

выпира́ть *несов. разг.* ארויסשפארן, ארויסטארטשען; *перен.* ארויסשפארן

вы́писать *сов.* 1. *אויסשרײַבן; ~ газе́ту *אויסשרײַבן; ~ о́рдер אן אָרדער *אויסשרײַבן; 2. *(делать выписки)* *ארויסשרײַבן; ~ стихи́ из журна́ла *ארויס-שרײַבן; 3. *(тщательно написать)* לײדער פונעם זשורנאל; 4.: ~ *кого-л.* (из домо́вой кни́ги) *אויסשרײַבן [*אויסמעלדן] עמעצן (פונעם הויזבוך); ~ *кого-л.* из больни́цы עמעצן פונעם שפּיטאָל *אויסשרײַבן; ~ся *сов.* *אויסשרײַבן זיך

вы́писка *ж* 1. *(действие)* ז אויסשרײַבן; *(цитат и т. п.)* ז *ארויסשרײַבן; 2. *(извлечение из книги и т. п.)* אויסצוג; ~ из протоко́ла פונעם פראָטאָקאָל אן אויסצוג מ ־ן

выпи́сывать(ся) *несов. см.* вы́писать(ся)

вы́пить *сов.* 1. *אויסטרינקען; ~ (стака́н) ча́ю א גלאָז) טיי *טרינקען; 2. *(быть пьяным)* א קויסע *נעמען; 3. *(в тостах)*: ~ за *кого-л.*, за *что-л.* *אויסטרינקען פאר עמעצן, פאר עפּעס

выпи́хивать *несов.*, вы́пихнуть *сов. разг.* ארויסשטופּן, ארויספערען

вы́плавить *сов.* *אויסשמעלצן

вы́плавка *ж* 1. *(действие)* ו אויסשמעלצונג; 2. *(количество металла)* מ אויסשמעלץ; ~ чугуна́ טשוגון־אויס-

שמעלץ מ

выплавля́ть *несов. см.* вы́плавить

вы́плакать *сов.* אויסווײַנען; ~ го́ре אויסווײַנען די צאָרע

выплёвывать *несов. см.* вы́плюнуть

выплёскивать *несов.*, вы́плеснуть *сов.* אויספליוסקען, ארויספליוסקען

выплыва́ть *несов.*, вы́плыть *сов.* 1. *(на поверхность)* *ארויפשווימען; *(добраться до берега)* *ארויפשווימען; 2. *перен. (возникать, обнаруживаться)* *אויפשווימען; вы́плыл ещё оди́н вопро́с ס׳איז אויפגעשוווומען נאָך אײַן פראַגע; 3. *(плывя, появляться, тж. перен.)* *ארויסשווימען; из-за о́строва вы́плыла ло́дка פון הינטערן אינזל איז ארויס-געשוווומען א שיפל; из-за туч вы́плыла луна́ פון הינטער די וואָלקנס איז ארויסגעשוווומען [האָט זיך באווײַזן] די לעוואָנע

вы́плюнуть *сов.* *אויספּײַען

выполаскивать *несов. см.* вы́полоскать

выползáть *несов.*, вы́ползти *сов.* *ארויסקריכן, -ארויס פּויזען

выполне́ние *с* ו אויספילונג, ז אויספילן

выполни́мый אויספילבארער

вы́полнить *сов.*, выполня́ть *несов.* 1. אויספילן; *(желание тж.)* מקיים זײַן*; ~ долг כּוויו אויספילן דעם; ~ план אויספילן דעם פלאן; ~ прика́з אויספילן דעם באפעל; 2. *(создать, сделать)* מאכן, אויספילן; статуэ́тка вы́полнена со вку́сом די סטאטוּעטקע איז אויסגעפילט [געמאַכט] געשמאַקפול [מיט געשמאַק]

вы́полоскать *сов.* אויסשוועמקען*

вы́полоть *сов.* אויסיעטן

вы́пороть[1] *(распороть, вынуть)* אויסטרענען, אָפּטרענען

вы́пороть[2] *(высечь)* *אויסשמיסן, אָנשמיסן*

вы́порхнуть *сов.* *ארויספלאטערן, ארויספליען*

вы́потрошить *сов.* אויסטרייבערן

вы́править *сов.* 1. *(выпрямить)* *אויסגלײַכן, אויסגראָדן; 2. *(исправить)* אויספאריכטן; *(улучшить)* אויסבעסערן; ~ся *сов.* 1. *(выпрямиться)* *אויסגלײַכן זיך, אויסגראָדן; 2. *разг. (исправиться)* אויסבעסערן זיך; זיך

вы́правка *ж (осанка)* ו האַלטונג, שטעל מ

выправля́ть(ся) *несов. см.* вы́править(ся)

выпра́шивать *несов. см.* вы́просить

выпрова́живать *несов.*, вы́проводить *сов. разг.* -ארויס שפּאַנען, מעשאלייעכן

вы́просить *сов.* אויסבעטן

выпры́гивать *несов.*, вы́прыгнуть *сов.* *ארויספרינגען

выпряга́ть *несов. см.* вы́прячь

выпрями́тель *м эл.* אויסגלײַכער מ ־ס

вы́прямить *сов.* *אויסגלײַכן, אויסגראָדן; ~ся *сов.* אויפשטעלן זיך [אויס-גלײַכן* זיך; ~ся во весь рост ציען* זיך] אין דער גאַנצער הייך

выпрямля́ть(ся) *несов. см.* вы́прямить(ся)

вы́прячь *сов.* אויספאנען

вы́пукло *нареч. прям. и перен.* רעליעף, בוילעט

вы́пукло-во́гнутый *опт.* קאָנוועקס־קאָנקאַווער

вы́пукл||ость *ж* 1. *(свойство)* ו בוילעטקייט; רעליעף-בוי-, -רעליעפער ו קײט; 2. *(выпуклое место)* ז בערגעלע; *(желвак)* ן־ מ אויסווואקס; ~ый *прям. и перен.* קאָנוועקסער; *опт.* לעטער

вы́пуск *м* 1. *(действие)* ן ארויסלאָז, ארויסלאָזן; увели́чить ~ проду́кции פארגרעסערן דעם ארויסלאָז פון פּראָדוקציע; 2. *(часть издания)* ן־ העפט ן; 3. *(одновременно окончившие учебное заведение)* ן־ ארויסלאָז ן

выпуска́ть *несов. см.* вы́пустить

выпуск||и́к *м* ן־ עס ארויסלאָזניק ן; ~о́й ארויסלאָז־; ~ы́е экза́мены מץ. ארויסלאָז־עקזאמען(ע)ס; ~о́й ве́чер ארויסלאָז־קלאס ן־; ~о́й класс ן־ ארויסלאָז־אָוונט ן

вы́пустить *сов.* 1. *ארויסלאָזן; я его́ не вы́пущу איך וועל אים ניט ארויסלאָזן; ~ во́ду из ва́нны ארויסלאָזן* פון די וואַסער; ~ из рук ארויסלאָזן* פון דער וואַנט; ~ заём ארויסלאָזן* א האלוואָע; ~ специали́стов по киберне́тике ארויסלאָזן* ספעציאליסטן אין (געביט פון) קיבערנעטיק; 2. *(освободить)* באפרײַען, ארויסלאָזן*; 3. *(продукцию)* ארויסגעבן, ארויסלאָזן*; 4. *(издать)* ארויסלאָזן*, ארויסגעבן*; 5. *(исключить, выкинуть)* דורכלאָזן* [ארויסשליסן*]; ~ два абза́ца צוויי אבזאַצן ארויסלאָזן*; 6. *(выставить наружу)* שטעלן; ~ ко́гти ארויסלאָזן* [ארויסשטעלן] די כּלי־נעגל

вы́путаться *сов.*, **выпу́тываться** *несов.* ארויספּלאָנ־ן זיך; *перен. тж.* ארויסקריכן*; он вы́путался из беды́ ער איז ארויס פֿונעם אומגליק

вы́пучить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטאראַ(ש)־ן טשען]

вы́пытать *сов. разг.* (זיך)* דערגיין, דערפרעגן זיך, אויסטאפּן

выпы́тывать *несов.* (זיך)* דערגיין, (פֿרוון) דער־ן פרעגן זיך

вы́пятить *сов. разг.* ארויספּוקלען, אויספּוקלען; *перен. (подчёркивать)* ארויסהייבן*, אויסטיילן; ~ся *сов. разг.* ארויסרוקן זיך (פאָרויס), אויספּוקלען זיך; *перен.* ארויסגעהויבן ווערן*

выпя́чивать(ся) *несов. см.* вы́пятить(ся)

выраба́тывать(ся) *несов. см.* вы́работать(ся)

вы́работать *сов.* 1. *(продукцию)* ארויסארבעטן, פאנאנדעראר־ צונויפשטעלן; 2. *(план и т. п.)* געבן*; 3. *(воспитать, развить)* בעטן; ~ вы́держку אנטוויקלען אין זיך אויסדויער; 4. *(заработать)* אנטוויקלען אין זיך; ~ся *сов.* פּארדינען, אויסארבעטן זיך; у него́ вы́работалась привы́чка ס׳האָט זיך בא אים אויסגעארבעט אַ געווינהייט

вы́работк||а *ж* 1. *(производство)* ן אויסארבעטונג, אויס־ ארבעטן ז; 2. *(количество выработанного)* ן, ן פּראָדוקציע; 3. *разг. (качество)* ן קוואליטעט; мате́рия хоро́шей ~и שטאָף פון גוטער קוואליטעט [אויסאר־°] בעטונג; 4. *обыкн. мн. горн.* מץ. גרובן

выра́внивать(ся) *несов. см.* вы́ровнять(ся)

выража́||ть *несов.* 1. *см.* вы́разить; 2. *(обозначать)* באטײַטן; ~ться *несов. см.* вы́разиться; ◇ мя́гко ~ясь ווייך [אײַדל] גערעדט

выраже́ни||е *с* ן־ מ אויסדרוק; находи́ть своё ~е דער אויסדרוק פון זיך, דריקן זיך* וועלן, אויסגעדריקט ווערן*; ~е лица́ דער אויסדרוק מ, פון געזיכט, געזיכט־אויסדרוק; си́льные ~я אָנבליק מ; алгебраи́ческое ~е אַלגעברישער אויסדרוק; ◇ чита́ть без ~я לייענען אויסדריקלעך; чита́ть с ~ем לייענען אויסדריקלעך

вы́раженный אויסגעדריקטער; я́рко ~ בוילעט אויסגע־ דריקטער

вырази́тель *м* = מ אויסדריקער; ~ность *ж* ן אויסדריק־ קייט, ן לעכקייט; ~ный אויסדרוקפולקייט, ן אויסדריקלעכער, באטײַטפולער *(многозначительный)* פיל־; ~ное чте́ние אויסדרוקפולער לייענען; ~ный взгляд אַגגדיקער; דאָס אויסדריקלעכע בליק אין אויסדרי־

вы́рази||ть *сов.* אויסדריקן; лицо́ его́ ~ло ра́дость זײַן פּנים האָט אויסגעדריקט פרייד; ~ть благода́рность גענוג־ זאָגט האָט אויסגעדריקט; ~ть о́бщее мне́ние באדאַנקען, דריקן א דאנק אויסדריקן [געבן*] אַלעמענס מיינונג; ~ть в сантиме́трах אין סאנטימעטערס; ~ться *сов.* אויסדריקן זיך; сове́тский патриоти́зм ~лся в ма́ссовом геройзме סאָוועטישער פּאטריאָטיזם האָט זיך אויסגעדריקט [איז ארויסגעווייזן גע־ וואָרן] אין מאסנהאפּט(יק)ער העלדישקייט; я ~лся не совсе́м то́чно כ׳האָב זיך אויסגעדריקט ניט גאָר [ניט אינגאנצן] פּינקט־ לעך; в чём ~лись его́ успе́хи? אין וואָס איז צו זען זײַנע דערפאָלגן?; расхо́ды ~лись в су́мме 1000 рубле́й די הוי־ צאָלן האָבן זיך אויסגעדריקט אין א סומע פון [האָבן בא־ טראָפן] טויזנט רובל

вырасти́ть *несов.*, **вы́растить** *сов.* 1. *(стать больше ростом)* אויסוואקסן*; за ле́то ма́льчик окре́п и вы́рос פּארן זומער איז דאָס יינגל געוואָרן קרעפּטי־ קער און איז אויסגעוואקסן [איז אונטערגעוואקסן]; ~ на два сантиме́тра סאנטימעטער אף צוויי אונטערוואקסן*; 2. *(стать взрослым)* א גרויסער, אויסוואקסן*; 3. *(появиться)* אויסוואקסן*; на клу́мбах вы́росли цветы́ אף די בייטן זײַנען אויסגעוואקסן בלומען; расте́ют но́вые дома́ עס וואקסן אויס נײַע הײַזער; 4. *(увеличиться)* גרעס־ער, פארגרעסערן זיך, סער ווערן*; вы́росла по־ купа́тельная спосо́бность населе́ния ס׳איז אויסגעוואקסן [געשטיגן] די קויף־פעיקייט פון דער באפעלקערונג; вы́рос ס׳איז גרעסער געוואָרן [ס׳האָט זיך פארגרעסערט] דער פּאַרזיי־שעטעך; 5. *разг. (предстать)* באוויזן* (מיטאמאָל) זיך, אויסוואקסן*; 6. *разг.*: ~ из свое́й оде́жды ארויסוואקסן* פון די קליידער; 7. *(стать кем-л.)*: он вы́рос в кру́пного учёного ס׳איז פון אים אויס־ געוואקסן א גרויסער געלערנטער; ◇ вы́расти в *чьих-л.* глаза́х אין עמעצנס אויגן אויסוואקסן*

вы́растить *сов.*, **выра́щивать** *несов.* אויפציען*; (*детей тж.*) דערציען*; ~ ка́дры קאָדערן אויסבאָווען

вы́рвать[1] *сов. прям. и перен.* ארויסריסן*, אויסריסן*; ~ из рук *что-л.* פון די הענט עפּעס [ארויסריסן*] א צאָן; ~ зуб ארויסריסן*; ~ страни́цу אויסריסן* [ארויסריסן*] א זײַטל; ~ согла́сие у *кого-л.* צווינגען* עמעצן מאַס־, ריסן* בא עמעצן די האסקאָמע; ◇ ~ *что-л.* с ко́рнем אויסוואָרצלען, אויסווערצלען, אויקער־מין־האשוירעש זײַן*; ריסן* מיט וואָרצל *уст.*

вы́рва||ть[2] *сов. безл. разг.*: его́ ~ло ער האָט אָפּגע־ בראָכן

вы́рваться *сов.* 1. *прям. и перен.* ארויסריסן* זיך; ~ из рук ארויסריסן* זיך פון די הענט; ~ из окруже́ния ארויסריסן* זיך פון אומרינגלונג; ~ на свобо́ду ארויסריסן* זיך אף דער פרײַ־ הייט; 2. *(прозвучать)* ריסן* זיך; *(о словах тж.)* ארויסכאפּן זיך; из его́ груди́ вы́рвался стон פון זײַן ברוסט האָט זיך ארויסגעריסן א קרעכץ; у него́ вы́рвалось неосторо́жное сло́во ס׳האָט זיך אים ארויסגעכאפּט אן אומבאטראַכט ווערט; 3.: из кни־

ги вы́рвалась страни́ца פּוֹנעם בּוך האָט זיך אויסגעריסן א זײַטל

вы́рез *м* אויסשניט מ ־ן

вы́резать *сов.*, **вырезáть** *несов.* 1. אויסשנײַדן*; 2. *(на дереве)* אויסשניצן; *(на камне)* אויסקריצן; *(на металле)* אויסגראווירן; 3. *(убить)* אויסקוילען, אויסשנײַדן*

вы́резка *ж* 1. *(действие)* אויסשנײַדן ז; 2. *(вырезанное место)* אויסשניט מ ־ן; газéтная ~ (צײַטונגס־)אויסשניט מ ־ן; 3. *(часть туши)* פּילי מ ־ן

вы́рисовать *сов.* אויסמאָלן; *(тщательно написать)* אויסצוקן; ~ся *сов.* אנטפּלעקן זיך, בוילעט אָנזיכ- ווערן* טיק

вырисо́вывать(ся) *несов. см.* вы́рисовать(ся)

вы́ровнять *сов.* 1. *(сделать ровным)* אויסגלײַכן*; ~ доро́гу דעם וועג אויסגלײַכן*; 2. *(выпрямить)* אויסגראָדן, אויסגלײַכן*; ~ ли́нию די לינײע אויסגראָדן; ~ самолёт אויסגלײַכן* דעם אעראָפּלאַן; ◇ ~ шаг אויסגלײַכן* דעם טראָט; ~ся *сов.* 1. *(стать ровным)* אויסגעגליכן [אויס-]; 2. *(выпрямиться)* אויסגעגראָדט [אויס-]; געגליכן, אויסגעגלײַכט] ווערן* [אויסבע-; 3. *(выправиться)* געשטעלט ווערן*; סערן זיך; *(о характере тж.)*

вы́родиться *сов.* דעגענערירן

вы́родок *м разг.* אויסווורף מ ־ן, אויסווואָרף מ ־ן; ווי- ראָדעק מ ··דקעס *разг.*

вырожда́ться *несов. см.* вы́родиться

вырожде́ние *с* דעגענעראַציע ז, דעגענערירונג ז

вы́рони||ть *сов.:* он ~л кошелёк ס׳איז בא אים אויס- געפאלן דאָס ביטעלע

вырубáть *несов.*, **вы́рубить** *сов.* אויסהאקן; *(рубя, извлечь)* ארויסהאקן

вы́рубка *ж* 1. *(действие)* אויסהאקן ז; 2. *(участок)* אויסהאקפּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער)

вы́ругать *сов. разг.* אויסזידלען; ~ся *сов. разг.* אויס- זידלען זיך

выруча́ть *несов.*, **вы́ручить** *сов.* 1. *(помочь)* ארויס- העלפן*, צו הילף קומען*; ארויסראטעווען; 2. *(получить деньги от продажи)* באקומען*, אָפּלייזן*

вы́ручк||а *ж* 1. *разг. (помощь)* הילף ז; на ~у צו הילף; 2. *(деньги)* לייזונג ז; פּידיון מ

вырыва́ть[1] *несов. см.* вы́рвать

вырыва́ть[2] *несов. см.* вы́рыть

вырыва́ться *несов.* 1. *см.* вы́рваться; 2. *(пытаться освободиться)* פּרוווון זיך ארויסריסן; ~ из рук ריסן* פּרוווון זיך ארויסריסן פון די הענט, זיך פון די הענט

вы́рыть *сов.* אויסגראָבן*

вы́рядиться *сов. разг.* אויסטראָצלען זיך, אויספוצן זיך

вы́садить *сов.* 1. ארויסזעצן; *(помочь выйти или сойти)* ארויסגיין [אראָפּגיין] העלפן*; ~ деса́нт א ארויסזעצן דעסאַנט; 2. *(растения)* אויספלאנצן; ~ся *сов. (из вагона и т.п.)* אויסשטיגן*, ארויסזעצן זיך; *(из судна тж.)* אויסשיפן זיך

вы́садка *ж* 1. *(с поезда, судна и т. п.)* אויסשטיגן ז, דאָס ארויסזעצן זיך; *(с судна тж.)* אויסשיפונג ז; ~ деса́нта דאָס ארויסזעצן א דעסאַנט; 2. *(растений)* אויס- פלאנצן ז

выса́живать(ся) *несов. см.* вы́садить(ся)

выса́сывать *несов. см.* вы́сосать

вы́свободить *сов.* ארויסבאפרייען; ~ ру́ку ארויסבא- פרייען די האנט; ~ сре́дства מיטלען ארויסבאפרייען; ~ся *сов.* ארויסבאפרייען זיך; вы́свободились сре́дства ס׳האָבן זיך באקומען פרייע מיטלען, זיך ארויסבאפרייט מיטלען

высева́ть *несов. см.* вы́сеять

высека́ть *несов. см.* вы́сечь[1]

вы́селить *сов.* ארויסזעצן

выселя́ть *несов. см.* вы́селить

вы́сечь[1] *сов. (на камне)* אויסקריצן; *(из камня)* אויס- האקן; ◇ ~ ого́нь פּייער אויסלאָגן*

вы́сечь[2] *сов. (розгами и т. п.)* אָפּשמײַסן*

вы́сеять *сов. с.-х.* אויספארזײַען

вы́сидеть *сов.*, **высижи́вать** *несов.* 1. *разг. (остаться, просидеть)* אָפּזיצן*; 2. *(птенцов)* אויס- זיצן*, אויס- בריען

вы́ситься *несов.* הייכן זיך

выска́бливать *несов. см.* выскоблить

вы́сказать *сов.* ארויסזאָגן; *(выразить)* אויסדריקן; ~ предположе́ние ארויסזאָגן א השאָרע; ~ *кому-л.* всю пра́вду в глаза́ (ארויס)זאָגן עמעצן אין די אויגן דעם גאנצן עמעס; ~ся *сов.* ארויסזאָגן זיך, (אייגענע) מיינונג; ~ся за *что-л.*, про́тив *чего-л.* ארויסזאָגן זיך פאר, קעגן עפּעס

выска́зывание *с* ארויסזאָגונג ז ־ען

выска́зывать(ся) *несов. см.* вы́сказать(ся)

выска́кивать *несов. см.* вы́скочить

выска́льзывать *несов. см.* вы́скользнуть

вы́скоблить *сов.* אויסקראצן, אויסשאָבן*

выскользну́ть *сов.* 1. ארויסגליטשן זיך; ~ из рук ארויסגליטשן זיך פון די הענט; 2. *(тихо уйти)* ארויסשארן זיך, ארויסגליטשן זיך

вы́скочить *сов.* 1. ארויספרינגען*; 2. *разг. (быстро выбежать)* ארויספרינגען*, ארויסלויפן*; 3.: ~ за́муж *разг.* כאפן זיך כאסענע האָבן; 4. *разг.* (с *тв.*) אפּיר- שפּרינגען*; ~ с замеча́нием אפּירשפּרינגען* מיט א באמער- קונג; 5. *разг. (выпасть откуда-л.)* ארויספאלן*; ◇ ~ из головы́, ~ из па́мяти ארויספּליען* פּונעם זיקאָרן [פון די געדאנקען]

вы́скочка *разг.* 1. *м* = מ אפּירשפּרינגער; *ж* אפּיר- שפּרינגערין ז ־ס; 2. *(по общественному положению) м* = דורכקריכער מ; *ж* דורכקרי- כערין ז ־ס

вы́слать *сов.* 1. *(послать)* ארויסשיקן; 2. *(сослать)* ארויסשיקן; *(куда-л. тж.)* פארשיקן

вы́следить *сов.* אויספירן, אויסלאָקערן

высле́живать *несов.* נאָכשפּירן, לאָקערן, טשאטעווען

вы́слуг||а *ж:* за ~у лет פאר פּיליאָריקער אַרבעט

выслу́живаться *несов.* (перед *тв.*) (צו) צוזינען זיך, סטאַרען זיך נויסע־כּיין זען (בא)

вы́служиться *сов.* (пе́ред *тв.*) (צו) צוזינען זיך (דורך כּניפּע) נויסע־כּיין זען* (בא)

вы́слушать *сов.*, **выслу́шивать** *несов.* אויסהערן; ~ до конца́ אויסהערן ביז סאָף; ~ це́лую ле́кцию אויסהערן עמעצן א גאַנצע לעקציע; ~ *кого-л.* внима́тельно אויסהערן וואָס עמעצער זאָגט, אויפמערקזאם אויסהערן דאָס הארץ

высма́тривать *несов.* 1. *см.* вы́смотреть; 2. *(выглядывать откуда-л.)* ארויסקוקן, ארויסבליקן

высме́ивать *несов.*, **вы́смеять** *сов.* *(кого-л.)* אויסלאכן; *(что-л.)* (119) אויסלאכן זיך

вы́смаркаться *сов. разг.* אויסשניצן (זיך) די נאז

вы́смотреть *сов.* 1. *(найти, заметить)* אויסקוקן, -צו; 2. *(разглядеть)* אויס(בא)קוקן, אויס(דער)זען*; ◇ ~ глаза́ *разг.* אויסקוקן (זיך) די אויגן

высо́вывать(ся) *несов. см.* вы́сунуть(ся)

высо́к||ий 1. *прям. и перен.* °הויכער; ~ая гора́ א הויכע° בארג; ~ий потоло́к סטעליע° א הויכע; ~ий уро́жай געראָטעניש° א הויכע; ~ая температу́ра בלוטדרוק° הויכער; ~ое давле́ние *(крови)* טעמפעראטור; ~ое мастерство́ מײַסטערשאפט° הויכע; ~ая но́та א הויכע נאָטע°; ~ий стиль סטיל הויכער; ~ая честь גרויס- קאָוועד° סער; 2. *(высокого роста)* °הויכער, הויכווקסי- קער; ~ая де́вушка מיידל [א הויכווקסיק] א הויך°; 3. *(расположенный высоко)* הויכליגנדיקער; ~ая ме́стность א הויכליגנדיקע געגנט; 4. *(благородный)* דערהויבענער; ~ие чу́вства דערהויבענע געפילן; 5. *(почётный)* הויכער; ~ие го́сти [הויכגעשטעלטע] געסט; ~ое зва́ние א הויכער° ראנג; ◇ Высо́кие Догова́ривающиеся Сто́роны *дип.* די הויכע זיך־צונויפרעדנדיקע צדדים; ~ая грудь א הויכע ברוסט; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האבן* א הויכע° מיינונג וועגן עמעצן

высоко́ *нареч.* 1. *прям. и перен.* °הויך; ~ над голово́й הויך אין דער הייך; ~ в не́бе הויך אין הימל; ~ держа́ть зна́мя коммуни́зма האלטן* הויך די פאָן פון קאָמאָ- ניזם; ~ ценить הויך° שאצן; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז הויך; тут о́чень ~ ס׳איז דאָ זייער, דאָ איז זייער הויך הויך

высоково́льтн||ый *эл.* פון [מיט] א הויכוואָלטאַזשיקער; מיט א הויכן° וואָלטאַזש, הויכער° שפּאַנונג *после сущ.*; ~ая ли́ния הויכוואָלטאַזשיקע ליניע

высокого́рный הויכבאַרגיקער

высокоиде́йный הויך־איידישער

высококаче́ственный פון הויכער° קוואליטעט *после сущ.*; הויכקוואליטאַטיווער

высококвалифици́рованный הויכקוואליפיצירטער

высокоме́р||ие *с* גרויסהאלטערישקייט ז, פארסנקייט ז, גרויסהאלטערישער, פארסענער, -ניצווע ז; ~ный גרויסהאלטערישער, פארסענער דיקער

высокоодарённый הויכבאַגאַבטער, הויכטאלאנטירטער

высокоопла́чиваемый מיט א גרויס° געהאַלט *после сущ.*; הויכבאצאָלטער

высокопа́рный באָמבאַסטישער, הויכקלינגענדיקער

высокопоста́вленный הויכגעשטעלטער

высокопродукти́вн||ый פון א הויכפּראָדוקטיווער ראַסע; ~ая поро́да скота́ הויכפּראָדוקטיווע; ~ое мастерство́ מײַסטערשאפט° הויכע; ~ая но́та א הויכע° נאָטע; ~ий стиль סטיל הויכער; ~ая честь גרויס- קאָוועד° סער; 2. *(высокого роста)* °הויכער, הויכווקסי- קער; ~ая де́вушка מיידל [א הויכווקסיק] א הויך°; 3. *(расположенный высоко)* הויכליגנדיקער; ~ая ме́стность א הויכליגנדיקע געגנט; 4. *(благородный)* דערהויבענער; ~ие чу́вства דערהויבענע געפילן; 5. *(почётный)* הויכער; ~ие го́сти [הויכגעשטעלטע] געסט; ~ое зва́ние א הויכער° ראנג; ◇ Высо́кие Догова́ривающиеся Сто́роны *дип.* די הויכע זיך־צונויפרעדנדיקע צדדים; ~ая грудь א הויכע ברוסט; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האבן* א הויכע° מיינונג וועגן עמעצן

высоко́ *нареч.* 1. *прям. и перен.* °הויך; ~ над голово́й הויך אין דער הייך; ~ в не́бе הויך אין הימל; ~ держа́ть зна́мя коммуни́зма האלטן* הויך די פאָן פון קאָמאָ- ניזם; ~ ценить הויך° שאצן; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז הויך; тут о́чень ~ ס׳איז דאָ זייער, דאָ איז זייער הויך הויך

высоково́льтн||ый *эл.* פון [מיט] א הויכוואָלטאַזשיקער; מיט א הויכן° וואָלטאַזש, הויכער° שפּאַנונג *после сущ.*; ~ая ли́ния הויכוואָלטאַזשיקע ליניע

высокого́рный הויכבאַרגיקער

высокоиде́йный הויך־איידישער

высококаче́ственный פון הויכער° קוואליטעט *после сущ.*; הויכקוואליטאַטיווער

высококвалифици́рованный הויכקוואליפיצירטער

высокоме́р||ие *с* גרויסהאלטערישקייט ז, פארסנקייט ז, גרויסהאלטערישער, פארסענער, -ניצווע ז; ~ный

вы́строить *сов.* 1. אויסבויען; 2. *(расположить строем)* אויסשטעלן (אין רייען), אויסשערענגעווען; ~ся *сов. (стать строем)* אויסשטעלן זיך (אין רייען), אויסשערענגעווען זיך

вы́стукать *сов.*, **выстýкивать** *несов.* אויסקלאפן; *мед. тж.* פערקוטירן

вы́ступ *м* ארויסשטארץ מ ־ן

выступа́ть *несов.* 1. *см.* выступить; 2. *(выдаваться вперед)* ארויס(שטארצן), ארויסגערוקט זיין*; 3. *(важно шагать)* שפרייזן

вы́ступить *сов.* 1. *(выйти вперёд)* ארויסטרעטן*; 2. *(отправиться)* לאָזן* זיך אין וועג; ארויסטרעטן*; ~ в похóд ארויסמארשירן, אין מארש ארויסטרעטן*; 3.: ~ из берегóв ארויס|גיין פון די ברעגעס; 4. *(проступить — о поте, слезах и т. п.)* באוויזן* זיך; ארויסטרעטן*; 5. *(публично)* ארויסטרעטן*; ~ на сцéне ארויסטרעטן*; ~ с докла́дом ארויסטרעטן* אף דער בינע [אופטרעטן*]; ~ в защи́ту *кого-л., чего-л.* מיט א פאָרטיידיקן עמעצן, עפעס ארויס־טרעטן* צו

выступле́ние *с* 1. *(действие)* ארויסטרעטן ז, ־ארויס; 2. *(в печати)* ־ארויס טרעטונג וו; *воен. тж.* ארויסמארש מ; *(на сцене тж.)* אופטריט מ; *(речь тж.)* רעדע וו ־ס

вы́суну||ть *сов.* ארויסשטעקן; ◇ ~в язы́к מיט אן ארויס־; ~ться *сов.* ארויסשטעקן זיך

высу́шивать(ся) *несов. см.* вы́сушить(ся)

вы́сушить *сов.* 1. אויסטריקענען; *(иссушить тж.)* טריקענען; 2. *перен. разг. (кого-л.)* מאכן דאר, אויסצערן; ~ся *сов.* אויסטריקענען זיך

вы́считать *сов.*, **высчи́тывать** *несов.* 1. אויסרעכענען, בארעכענען; 2. *(удержать)* אראָפרעכענען, אראָפרעכענען

вы́сш||ий 1. *(более высокий)* העכערער; 2. *(самый высокий)* העכסטער; *(о качестве тж.)* בעסטער; ~ий долг העכסטער כּוויוו; 3.: ~ее образова́ние העכסטע [הע־] בילדונג [כערע]; ~ее уче́бное заведе́ние העכערער לערן־ אנשטאלט ־ן, הויכשול וו; 4. *(более развитой)* העכע־ רער; ~ая фóрма организа́ции העכערע אָרגאניזאציע־ פאָרם־; фигу́ры ~его пилота́жа פיגורן פון העכערן פי־ לאָטאזש; ◇ в ~ей сте́пени העכסט; в ~ей сте́пени сло́жный העכסט קאָמפליצירטער

высыла́ть *несов. см.* вы́слать

вы́сылка *ж* 1. *(отправка)* ארויסשיקונג וו, ארויסשיקו ז; 2. *(административная)* ארויסשיקונג וו; *(куда-л. тж.)* פארשיקונג וו

вы́сыпать *сов.*, **высыпа́ть** *несов.* 1. אויסשיטן*; ~ муку́ из мешка́ פונעם זאק אויסשיטן* די מעל; 2. *разг. (выбежать, выйти)* ארויסשיטן* זיך; гурьбóй ~ на у́лицу ארויסשיטן* זיך אהולעם אף דער גאס

вы́сыпаться *сов.* 1. אויסשיטן* זיך; 2. *разг. см.* вы́сыпать 2

высыпа́ться[1] *несов. см.* вы́сыпаться

высыпа́ться[2] *несов. см.* вы́спаться

высыха́ть *несов. см.* вы́сохнуть

высь *ж* וו הייך

выта́лкивать *несов. см.* вы́толкнуть

выта́птывать *несов. см.* вы́топтать

вы́таращить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטא־ רא(ש)טשען] א פאָר אויגן

выта́скивать *несов. см.* вы́тащить

вы́тачка *ж (на одежде)* (הינטערשטער) אינלאָז מ ־ן

вы́тащить *сов.* 1. ארויסשלעפן; ארויסטאסקען *разг.; (выдернуть)* ארויסציען*, ארויסריסן*; *перен. разг. (кого-л.)* ארויסשלעפן; ~ *кого-л.* в теáтр ארויסשלעפן עמעצן אין טעאַטער; 2. *(выкрасть)* צושלעפן, ארויסגאנווענען*

вытворя́ть *несов. разг.* דערא́רבעטן

вытека́||ть *несов.* 1. *см.* вы́течь; 2. *(брать начало — о реке)* ארויספליסן*, אויספליסן*; 3. *(следовать)* ־ארויס דרינגען*; отсю́да ~ет, что... פונדאָנען איז געדרונגען, פונדאָנען דרינגט ארויס, אז... אז...

вы́тереть *сов.* אויסווישן*, אָפּווישן*; ~ ру́ки, лицó פּאָנעם [אויסווישן* אָפּווישן*] די הענט, דאָס; ~ пыль פּאָנעם אָפּווישן*; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּווישן*; 2. *разг. (износиться)* אויסריבן* זיך

вы́терпе||ть *сов.* 1. אויסלידן*, אויסשטיין*, אָנלידן*; 2. *разг. (сдержаться)* זיך; אויסהאלטן*; он не ~л и вскри́кнул ער האָט ניט אויסגעהאלטן און א געשרי געטאָן

вы́тертый *разг. (поношенный)* אויסגעריבענער

вы́тесни||ть *сов.*, **вытесня́ть** *несов.* 1. *(заставить уйти)* ארויספאָרן; *воен.* ארויסשטויסן*; 2. *(заменить собой)* ארויסשטויסן*; объём вы́тесненной жи́дкости דער פּאָרנעם פון דער ארויסגעשטויסענער פלי־ סיקייט; тепловóз ~л паровóз דער דיזעל־לאָקאָמאָטיוו האָט ארויסגעשטויסן דעם דאָמף־לאָקאָמאָטיוו

вы́течь *сов.* ארויסרינען*, אויסרינען*

вытира́ть(ся) *несов. см.* вы́тереть(ся)

вы́ткать *сов.* אויסווּבן

вы́толкнуть *сов.* ארויסשטופן, ארויסשטויסן*

вы́топить[1] *сов. (печь и т. п.)* אויסהייצן

вы́топить[2] *сов. (жир и т. п.)* אויסשמעלצן*

вы́топтать *сов.* אויסטרעטן*, אויסטאָפּטשען

вы́травить *сов.* 1. *(узор и т. п.)* אויסעצן; 2. *(уничтожить — пятно)* ארויסנעמען*

вы́требовать *сов.* ארויספאָדערן; *(кого-л.; заставить явиться тж.)* קומען (צו)* באפעלן

вытрезви́тель *м* אויסניכטער־פונקט מ ־ן

вытряса́ть *несов.*, **вы́трясти** *сов. (платье и т. п.)* ־אויס ארויסטרייסן, אויסטרעסען, טרייסלען; *(пыль и т. п. тж.)* ־ארויס טרעסען, ארויסטרעסען

вытря́хивать *несов.*, **вы́трясти** *сов. (пыль и т. п.)* ־ארויס טרעסען, אויסטרעסען, ארויסטרייסלען

выть *несов.* הוילן, הילן; *(о волках тж.)* וואָיען; *(о ветре, сирене)* וואָיען

вытьё *с* ז געהויל ז; וואָיען ז

вытя́гивать(ся) *несов. см.* вы́тянуть(ся)

вы́тяжка *ж фарм.* עקסטראַקט מ ־ן

вытяжн||óй: ~óй вентиля́тор אָפּצי־וועגטיליאַטאָר מ ־ס; ~óе кольцó *(парашюта)* צי־רינג מ ־ען

вы́тянуть *сов.* 1. *(вытащить)* אויסציען*, צעציען*; ~ прóволоку [אויסגלייכן*] דעם דראָט אויסציען*; ~ нóги דעם האלדז] דעם פיס; ~ шéю [אויסטרעקן] אויסציען*; 2. *разг. (извлечь)* ארויסציען*, ארויסשלעפן; из негó слóва не вытянешь בא אים איז ניט ארויסצורייסן קיין ווארט; 3. *(удалить тягой)* אָפּציען*; 4. *разг. (вытерпеть)* אויסהאלטן*; ◇ ~ (всю) ду́шу, ~ все жи́лы ארויס־ ציען* דעם קליאָק [דעם מארך] פון די ביינער; ~ся *сов.*

1. *(растянуться)* צעצי̇ען* זיך, אויסצי̇ען* זיך; 2. *разг. (вырасти)* (מיטאמאָל) א רוק טאָן* זיך, געבן* זיך א הייב; 3. *(выпрямиться)* אויסגלי̇כן* זיך, אויסצי̇ען* זיך; ◇ лицо́ его́ вы́тянулось *(от досады)* ער האָט געזיך; *(от удивления)* ער איז געבליבן מאָכט א זויער פּאָנעם (ווי) געפלעפט

вы́удить *сов.*, **выу́живать** *несов. разг.* אויספישן; *перен. (добыть, узнать у кого-л.)* אויסמאָנ-*; ארויסבאקומען טאטשען

выу́чивать(ся) *несов. см.* вы́учить(ся)

вы́учить *сов.* 1. *(что-л.)* אויסלערנען; *(наизусть)* אויס-, אויסכאזערן, אויסלערנען אף אויסווייניק; 2. *(кого-л.)* לערנען; ~ся *сов.* 1. *(дат., + инф.)* אויסלערנען זיך; ~ся англи́йскому языку́ ענגליש אויסלערנען זיך; ~ся пла́вать שווימען אויסלערנען זיך; 2. *(закончить учёбу)* פארענדיקן דאָס לערנען [דעם שטודיום] אויסלערנען זיך

вы́учка *ж* 1. *разг. (ученье)* ז לער, ז טוירד; 2. *(умение, навыки)* ז דערפאָרונג, ז אויסשולונג; боева́я ~ מי- שלאכט־דערפאָרונג, ז ליטעראישע אויסשולונג

выха́живать *несов. см.* вы́ходить

вы́хватить *сов.*, **выхва́тывать** *несов.* ארויסכאפן; *(у кого-л. тж.)* ארויסרייסן*; ~ *что-л.* из рук ארויסרייסן*; ~ нож ארויס- [ארויסכאפן] עפעס (בא עמעצן) פון די הענט כאפן א מעסער

выхлопа́тывать *несов. см.* вы́хлопотать

выхлопн||о́й *тех.* אויסקנאל־, ~ы́е га́зы אויסקנאל־גאזן מצ.

вы́хлопотать *сов. разг.* אויסקלאָפּאטשען; *(для кого-л. тж.)* אויסשטאדלענען

вы́ход *м* 1. *(действие)* ארויסגאנג מ, ארויסגיין ז; *(из организации)* ארויסטריט מ, ארויסטרעטן ז; *(актёра)* אופטריט מ־ן; ~ спу́тника на орби́ту דאָס ארויסגיין פונעם ספוטניק אף דער אָרבי̇טע [דאָס ארופקומען]; 2. *(место выхода)* (מצ. ··ענגן) מ (א)ויסגאנג; запа́сный ~ (מצ. ··ענגן) מ רעזערוו־ארויסגאנג; 3. *(из затруднения)* אויסוועג מ; 4. *(продукции)* באקום מ; ~ зерна́ с гекта́ра דער באקום פון טוויט פון (יעדן) העקטאר; ◇ дать ~ чу́вствам אונטפלעקן זיך [לאָזן* רעדן] די געפי̇לן לאָזן*; знать все ходы́ и ~ы ווי א טיר עפנט זיך וויסן*

вы́ходец *м* 1. מ־ען פּאָפּשטאמלינג; он ~ из рабо́чей семьи́ ער שטאמט [ער קומט ארויס] פון אן ארבעטער־פא־ער מיליע; 2. *(из страны)* = מ אויסוואנדערער, אָנגעקומע־נער מ ··נע

выхо́дит *в знач. ввод. сл. разг.* קומט אויס, הייסט עס; ~, он прав קומט אויס [הייסט עס], (אז) ער איז געראָטן

вы́ходить *сов. (больного)* שטעלן אף די פיס

выходи́ть *несов.* 1. *см.* вы́йти; 2. *(быть обращённым)* ארויסגיין*; о́кна выхо́дят в сад די פענצטער גייען ארויס אין סאָד

вы́ходка *ж* מ־ן אויספאל, מ־ן אויספראל

выходн||о́й 1.: ~о́й день (מצ. ··טעג) מ ארויסגאנג־טאָג, א פרייער טאָג; ~о́е пла́тье ז־ער ארויסגאנג־קלייד; ~о́е посо́бие ז פאָזאָג־שטיצע; ז געהאָלט־שטיצע; ~ы́е да́нные *(книги)* מצ. פארלאָג־אָנגאבן; 2. *в знач. сущ. м разг.* מ ארויסגאנג־טאָג

выхола́щивать *несов. см.* вы́холостить

вы́холенный אויסגעפּעסטעטער, אויסגעקלטער; *(о волосах и т. п.)* אויסגעצערטלטער

вы́холостить *сов.* קאסטרי̇רן; *перен.* אויס-, אויסהוילן, ארויסנעמען* דעם טאָמציס (וו) לי̇ידיקן

вы́хухоль *м* 1. *(животное)* (מצ. ··קעץ) ז פּי̇זעמקאץ; 2. *(мех)* מ פּי̇זעם

вы́царапать *сов.*, **выцара́пывать** *несов.* 1. אויסדרא-, ארויס- אויסגראבלען, פּעלן; 2. *разг. (получить с трудом)* רי̇סן*

вы́цвести *сов.*, **выцвета́ть** *несов.* אָפּ-, אָפּבליאקעוועלן קריכן*

вычёркивать *несов.*, **вы́черкнуть** *сов.* אויסשטרי̇כן*, אויסמעקן [אָפּוועישן]; ◇ ~ из па́мяти פּוועס

вы́черпать *сов.*, **вычёрпывать** *несов.* אויסשעפן

вы́чесать *сов.* אויסקעמען

вы́честь 1. *мат.* ארויסנעמען*; 2. *(удержать)* (אר)אָפּרעכענען

вычёсывать *несов. см.* вы́чесать

вы́чет *м* 1 ארויסרעכענען, ז ארויסרעכענונג; ◇ за ~ом כוץ, ניט רעכענדיק

вычисле́ние *с (действие)* ז אויסרעכענען; *(результат)* ז אויסרעכענונג; произвести́ ~ אויסרעכענען

вычисли́тель *м* 1. *(о человеке)* = מ רעכנער; 2. *(прибор)* מ־ן רעכן־אפּאראט; ~ный רעכן־; ~ный центр מ־ס רעכנצענטער

вы́числить *сов.*, **вычисля́ть** *несов.* אויסרעכענען

вы́чистить *сов.* אויסריניקן; ~ *что-л.* щёткой אויס- בערשטלען עפּעס

вычита́емое *с мат.* מ־ס מינערער

вычита́ние *с* ז ארויסנעמען; *мат.* מ כיסער

вы́читать *сов.* 1. *разг. (читая, узнать)* ארויסלייענען, ארויסלייענען; 2. *(рукопись)* אויסלייענען

вычита́ть *несов. см.* вы́честь

вычи́тывать *несов. см.* вы́читать

вычища́ть *несов. см.* вы́чистить

вы́чурный געצאַצקעטער; *(о почерке)* געדרייטלטער, געצוקטער

вышвы́ривать *несов.*, **вы́швырнуть** *сов. разг.* ארויס-, ארויסשמיצן, שלי̇דערן

вы́ше *(сравн. ст. от* высо́кий *и* высоко́*)* 1. העכער; *(ростом тж.)* גרעסער; 2. *нареч.* מער, העכער; де́ти от семи́ лет и ~ קי̇נדער פון זיבן יאָר און מער; этажо́м ~ העכער (מיט) א שטאָק; 3. *нареч. (в тексте)* פרי̇ער, אויבן; ~ бы́ло ска́зано פרי̇ער [אויבן] איז געזאָגט געווען; 4. *предлог с род. п. (вне чего-л.)* אויסער; *(сверх чего-л.)* אי̇בער; ~ подозре́ния אויסער פארדאכט; э́то ~ мои́х сил דאָס איז אי̇בער מי̇ין קויכעס; э́то ~ понима́ния דאָס, דאָס קאָן איך ניט פארשטיין [באגרי̇פן]; быть ~ предрассу́дков פאָרורטיילן העכער פון פאָרורטיילן* שטיין*; 5. *предлог с род. п. (вверх по реке)* (אָן) ארויף־צו; ~ Астрахани אסטראכאן נאָך ארויף־צו

вышеизло́женн||ый: всё ~ое דאָס אויבנגעזאָגטע; ווָאָס ס׳איז אויבן געזאָגט

вышеприведённый אויבנגעברא̇כטער

вышестоя́щий העכערשטייענדיקער

вышеука́занный אויבנאָנגעוויזענער

вышеупомя́нутый אויבנדערמאָנטער

вышива́льщица *ж* מ־ס אויסנייערקע, ז אויסנייערן

вышива́ние *с* I אויסנייען, ז שטיקן, ז העפטן(אויס)
вышива́ть *несов. см.* вы́шить
вы́шивка *ж* מ ־ען אויסגעניי, שטיקערײַ וו ־ען אויסהעפ-, טונג וו ־ען
вышин||а́ *ж* וו הייך; ~о́й в 50 ме́тров פֿופציק מעטער הויך; в ~е́ אין דער הייך; די הייך
вы́шить *сов.* אויסנייען, אויסהעפטן*
вы́шка *ж* 1. מ ־ס טורעם; *(для прыжков в воду)* -טו; наблюда́тельная ~ מ ־ס קער־טורעם; парашю́тная ~ מ ־ס פאראשוט־סטן־טורעם; буровáя ~ מ ־ס בויערונג־טורעם; 2. *(здания)* ז אײַבערשטיבל
вы́школить *сов. разг.* אויסמושטרירן, אויסשולן
вы́щипать *сов.*, **выщи́пывать** *несов.* 1. *(изнутри)* אויס- קנייפן*; 2. *(траву и т. п.)* אויסצופן; *(волосы тж.)* אויס- פליקן; *(перья)* אויספליקן
вы́явить *сов.* 1. *(проявить)* ארויסווײַזן*; 2. *(обнаружить)* אנטפלעקן; *(разоблачить)* אופדעקן; ~ся *сов.* ארויסווײַזן* זיך, אויסקלאָר° ווערן*
выявля́ть(ся) *несов. см.* вы́явить(ся)
выясне́ние *с* I אויסקלארונג וו
вы́яснить *сов.* אויסקלאָר° מאכן, קלאָר° ווערן*; ~ся *сов.* אויס- קלאָר° ווערן*, ארויסקלערן זיך, קלאָרן זיך
выясня́ть(ся) *несов. см.* вы́яснить(ся)
вьетна́м||ец *м* = מ ־ווייעטנאמעזער; ~ка *ж* ־ס וו; ~ский ווייעטנאמישער; ~ский язы́к די וויעטנאמיש ז, מישע שפראך
вью́га *ж* ־ס וו זאוועראכע; וויגע וו *разг.*
вьюк *м* מ (מצ. ־פּעק) לאסטפאק
вьюн *м* 1. *(рыба)* מ ־ען שמערלינג; ז ־ער שמערל, 2. *(о человеке)* מ קווענזילבער; ◇ вью́ться [верте́ться] ~о́м ניט קאָנען* אײַנ-, דרייען זיך ווי א ווינט; вью́ться о́коло *кого-л.* ~о́м ארומטאנצן ארום עמעצן
вьюно́к *м бот.* ז ־ער שלענדערל
вью́чить *несов.* באלאָדן*, אָנלאָדן*
вью́чн||ый לאסט־באלכּע; ~ое живо́тное מ לאסט־באלכּעס (מצ. ־באלעכאָיִם)
вью́шка *ж (печная)* ז ־ער קוימען־דעקל, פּאָקרישקע וו ־ס
вью́щи||йся 1. *(о волосах)* געלאָקטער, געקרײַזלטער; 2. *бот.* קלעטער־געוויקסן מצ. קלעטער; ~еся расте́ния
вя́жущ||ий 1. *(о вкусе)* טערפקע(ר) *тж. неизм.*; 2. *тех.* צעמענטירנדיקער, בינדנדיקער; ◇ ~ие сре́дства *мед.* אינציענדיקע מיטלען
вяз *м бот.* וו ־ס אולמע
вяза́льн||ый -שטריק; ~ая спи́ца ז ־ער שפּיזל; ~ый крючо́к ז ־ער העקל
вяза́льщ||ик *м* = מ שטריקער; *(снопов)* -בינ(גאָרבן־) = ז דער; ~ица *ж* ־ס וו שטריקערן; *(снопов)* -בינדערן(גאָרבן־) וו
вяза́ние *с* 1. *(связывание)* ז בינדן; 2. *(спицами)* ז שטריקן, אויסארבעטן; *(крючком)* העקלען
вяза́нка *ж* ז ־ער בינטל; ~ дров א בינטל האָלץ; ~ соло́мы א קול שטרוי
вя́заный אויסגעארבעטער; *(на спицах тж.)* -שטריק־ געשטריקטער
вяза́нье *с* וו שטריקערײַ, ז שטריקערײַ
вяза́ть *несов.* 1. *(связывать)* בינדן*; 2. *(спицами)* אויסארבעטן, שטריקן; *(крючком)* העקלען; 3. *(быть вяжущим)* טערפקע זײַן*
вяза́ться *несов.* (с *тв.*; *соответствовать*) בינדן* זיך (מיט), (מיט) שטימען; с ним э́то ка́к-то не вя́жется דאָס בינדט זיך ניט מיט זײַן כאראַקטער
вя́зк||а *ж* 1. *(снопов и т. п.)* ז בינדל; 2. *(способ вязанья)* אויסארבעטן; перча́тки ручно́й ~и האַנטגעאַרבעטע; 3. *разг. (связка чего-л.)* ז ־ער בינטל
вя́зкий 1. *(липкий)* קלייקער, קלעפּיקער; 2. *(топкий)* זומפיקער, קנעטיקער
вя́знуть *несов.* זינקען*, פארהרוזנען ווערן*
вя́леный געדערטער
вя́лить *несов.* דערן
вя́лый 1. *(о листьях и т. п.)* צוגעוועלקטער; *(о фруктах и т. п.)* צוגעוועלגערטער, צוגעפּוילטער; 2. *(о мускулах)* שלאַבעריקער; *(о коже)* וועלקנדיקער; 3. *(о движениях человека)* פּוילבלעכער; *(о настроении)* גלײַכ-, גילטיקער; *(о человеке)* צעקראָכענער, פּארשלאָפענער; 4. *(о торговле)* שוואַכער
вя́н||уть *несов.* 1. וועלקן, ווערן*, פּארוויאַנען; цветы́ ~ут די בלומען וועלקן [ווערן פּארוויאַנען]; ◇ у́ши ~ут ס׳ווערט ניט־גוט הערנדיק אזעלכס

Г

га *м* (гекта́р) הא מ (העקטאַר)
габарди́н *м* מ גאַבאַרדין; ~овый גאַבאַרדינענער
габари́ты *мн.* (*ед.* габари́т *м*) מצ. גאַבאַריטן
га́вань *ж* ־ס האפן מ
га́га *ж* (מצ. ־גענדז) וו אײַדערגאַנדז; ־ס וו גאַגע *разг.*
гага́ра *ж* ־ס מ טוקער
гага́чий: ~ пух מ אײַדערפוך; גאַגע־פוך *разг.*
гад *м* 1. *обычно мн.* מצ. רעפּטיליעס, שראָצים; 2. *бран.* (מצ. מע-, שרעצים) מ מענוול, נוואָלים)
гада́лка *ж* ־ס וו טרעפערן, ־ס וו טרעפערקע; *(на картах тж.)* קאָרטנוואַרפערן, -קאָרטנוואַרפערן וו ־ס דאָס ~ние *с* 1. ז טרעפן; *(на картах тж.)* ־קע וו ־ס האַשאָרע; 2. *(предположение)* וואַרפן קאָרטן; ~тельный *(предположительный)* האַשאָרעדיקער; *(сомнительный)* מסופּעקדיקער
гада́ть *несов.* 1. טרעפן*; ~ть *кому-л.* на ка́ртах פּרוּוון טרעפן עמעצן; וואַרפן* קאָרטן; 2. *(предполагать)* איך האָב זיך גאָר ניט געקאָנט אַרויסזאָגן בויך־, מעשׂאָער זײַן; ~ть на кофе́йной гу́ще פּארנעמען* זיך מיט טרעפענישן, -סוואָרעס
га́дина *ж* 1. *разг.* ־ן וו מיעסקייט; 2. *бран.* מענוול (מצ. מענוואָלים) מ; *(о женщине)* מענווייליעס(טע) וו ־סטעס..
га́дк||ий *тж. неизм.*, מיעסער, -עקלהאפ, פאסקודנע(ר) וועטער(ק)ער; ~ая пого́да א פאסקודנע(ר); он мне га́док ס׳עקלט מיך פון אים; ◇ ~ий уте́нок דאָס שפּעטע־ נע ענטל [קאָטשקעלע]
гадли́в||ый: ~ое чу́вство ז עקל־געפיל
га́дост||ь *ж* 1. ־ן וו מיעסקייט, ־ס וו פאסקודסטווע; 2.: говори́ть ~и רעדן* מיעסע רייד; де́лать

~и [פאסקודנע] טאַן* א מיעסע זאך, באגין* זיך מיעס [מיעסע מיסים]

гадю́ка *ж* 1. *зоол.* ס־ ,ווייפער מ (מצ. ווייפערשלאנג וו 2. *бран.* שלאנג (ניפטיקע) א (שלענג..ען־

га́ечный: ~ ключ שרויפשליסל, מוטערשליסל מ־ען

газ[1] *м* 1. ־ן מ גאז; приро́дный ~ נאטירלעך גאז; слезоточи́вый ~ טרער־גאז מ; удуши́вый ~ שטיקגאז מ; углеки́слый ~ קוילנווייער־גאז מ; вы́ключить ~ בויכ־ דעם גאז [אויסשליסן*]; 2. *мн. (кишечника)* גאזן מצ. ווינט מ

газ[2] *м текст.* וו גאז(זייד)

газе́т||а *ж* ־ען מ בלאט וו (מצ. בלעטער); ◇ стенна́я ~а וואנט־צייטונג וו; ~ный צייטונג(ען)־; ~ная бума́га צייטונגען־קיאסק מ; ~ный кио́ск צייטונגען־קיאסק מ; ~ный стиль צייטונגסטיל מ; ~чик *м* 1. *(продавец)* = צייטונגען־פארקויפער מ; 2. *разг. (сотрудник газеты)* = צייטונג־טוער מ

газиро́ванн||ый גאזירטער; ~ая вода́ גאזירטע וואסער; סאָדע־וואסער וו

газифи||ка́ция *ж* וו גאזיפיצירונג; ~ци́ровать *сов. и несов.* גאזיפיצירן

газоаппарату́ра *ж* וו גאז־אפאראטור

га́зов||ый[1] גאז־; ~ый фонта́н *горн.* גאזפאָנטאן מ־ען; ~ая плита́ גאזקאמער וו ס־; ~ая ка́мера וו גאזופליטע; ◇ ~ая гангре́на *мед.* גאז־גאנגרענע וו; ~ая сва́рка *тех.* גאז־שווייסונג וו

га́зовый[2] *текст.* גאזע־; ~ шарф גאזע־שארף מ־ן

газогенера́тор *м тех.* גאז־גענעראטאָר מ־ס

газоли́н *м тех.* גאזאָלין מ

газо́н *м* גאזאָן מ־ען

газонепроница́емый גאזופעסטער

газоно́сный *геол.* גאזהאלטיקער, גאזטראָגיקער

газообра́зный *физ.* גאזארטיקער

газопрово́д *м тех.* גאזלייטונג וו־ען

газоубе́жище *с воен.* גאז־שוצפונקט מ־ן

га́йка *ж* מוטערקע וו־ס

гаймори́т *м мед.* הימאָריט מ

гала́кт||ика *ж астр.* גאלאקטיק וו־ס; ~и́ческий גאלאקטישער

галантере́||йный: ~йный магази́н גאלאנטעריי־מאגאזין צעלניק־קראָם וו־ען, מ־ען; גאלאנטעריי־קראָם וו־ען, מ־ען *уст.*; ~я *ж* וו גאלאנטעריי; צעלניק מ *уст.*

гала́нтн||ость *ж* וו גאלאנטקייט; ~ый גאלאנטער; *(о мужчине тж.)* דושענטלמענישער

галдёж *м разг.* ־ן, געפילדער הארמידער

галде́ть *несов. разг.* פילדערן, ליארעמען

галере́я *ж* ־ען מ, גאלעריי וו־ס, גאלעריע; ~ я́рких о́бразов גאלעריי פון בוילעטע געשטאלטן (גאנצע); ◇ карти́нная ~ ־ען מ־ גאלעריי בילדער

галёрка *ж разг.* וו גאליאָרקע

гале́та *ж* ־ן מ גאלעט וו

галимать||я́ *ж разг.* מ קוואטש, מ אומזין; нести́ ~ю פלוידערן סטאם אין דער וועלט ארין

галифе́ *мн. нескл.* מצ. גאליפע(־הויזן)

га́лка *ж* ־ס וו דוילע, ־ס וו גאלקע

галл *м ист.* ס־ מ גאליער; ~ици́зм *м лингв.* גאלי־ ־ען מ צוזם

галлюцин||а́ция *ж* ס־ וו האליוצינאציע; ~и́ровать *несов.* האליוצינירן

галоге́н *м хим.* ־ען מ האלאָגען

гало́ид *м хим.* ־ן מ האלאָיד

гало́п *м* 1. מ גאלאָפ, וו גאלאָפירונג; 2. *(танец)* גאלאָפ(טאנץ) מ (מצ. ..טענץ); ~и́ровать *несов.* גאלאָפירן; ~ом *нареч.* אין גאלאָפ, (ט)שוואליאָם

га́лоч||ка *ж разг. (пометка)* ־ך ז פייגעלע; поста́вить ~у שטעלן א פייגעלע

гало́ши *мн. (ед.* гало́ша *ж)* מצ. קאלאָשן, מצ. גאלאָשן

га́лстук *м* ־ן מ האלדזטוך; (מצ. ..טיכער) שניפס

◇ пионе́рский ~ פיאָנערישער האלדזטוך

галу́н *м* מ פאָזומענט, מ גאלון

гальваниз||а́ция *ж физ.* וו גאלוואניזירונג; ~и́ровать *несов. и сов. физ.* גאלוואניזירן; ◇ ~и́ровать труп גאל- וואניזירן [פרוון אופלעבן] דעם מעס

гальвани́ческий *физ.* גאלוואנישער; ~ ток גאלוואנישער שטראָם; ~ элеме́нт גאלוואנישער עלעמענט

гальвано́метр *м физ.* ס־ מ גאלוואנאָמעטער

гальванопла́стика *ж тех.* וו גאלוואנאָפלאסטיק

гальваноско́п *м физ.* ־ן מ גאלוואנאָסקאָפ

гальваносте́гия *ж тех.* וו גאלוואנאָסטעגיע

га́лька *ж собир.* מצ. קיזלשטיין מ, קיזלשטיינדלעך; *(отдельный камешек)* ז גלאטשטיינדל ז־ען; פוטערשטיינדל ז־ען *разг.*

гам *м разг.* ־ן, טומל מ געפילדער

гама́к *м* ־ס מ האמאק

гама́ши *мн. (ед.* гама́ша *ж)* מצ. קאמאשן

гамби́т *м шахм.* ־ן מ גאמביט

га́мма[1] *ж муз. и перен.* ־ס וו גאמע; ~ цвето́в קאָ- פארבן־גאמע וו, לירן־גאמע וו

га́мма[2] *ж (греческая буква)* וו גאמא; ~-лучи́ *мн. физ.* גאמא־שטראלן מצ.

гангре́н||а *ж мед.* ס־ וו גאנגרענע; ~о́зный *мед.* גאנ- גרענעזער

га́нгстер *м* ס־ מ גאנגסטער

гандбо́л *м спорт.* מ האנטבאָל; ~и́ст *м* ־ן מ האנטבאָליסט; ~и́стка *ж* ־ס וו האנטבאָליסטקע

ганте́ль *ж спорт.* ־ן וו האנטעל

гара́ж *м* ־ן מ גאראָזש

гара́нт *м юр.* ־ן מ גאראָנט, (מצ. אָרווים) מ אָרעוו, אָרווועס־מאן מ (מצ. אָרווועס־לייט)

гарантийн||ый: ~ый срок מ גאראָנטיע־טערמין; ~ое письмо́ = גאראָנטיע־בריוו מ

гаранти́рованный גאראנטירטער

гаранти́р||овать *сов. и несов.* 1. גאראנטירן; завод́ ~ует высо́кое ка́чество изде́лий דער זאוואָד גאראנטירט די הויכע° קוואליטעט פון די אויסארבעטונגען; я вам ~ую успе́х איך גאראנטיר אייך דערפאָלג באוואָ־; 2. (от *род.*) קיינער (פאר) רענען; никто́ не ~ован от случа́йностей איז ניט באוואָרנט פון צופעליקייטן

гара́нти||я *ж* ס־ וו גאראָנטיע; ~я безопа́сности гра- ниц גאראָנטיע פאר דער זיכערהייט פון די גרענעצן; часы́ продаются с ~ей זייגערס ווערן פארקויפט מיט א גא- ראָנטיע

гардеро́б *м* 1. *(шкаф)* ־ן מ גארדעראָב, קליידער־שא- ־ען מ קליידער־שראנק, פע וו ־ס; 2. *(одежда)* קליידער; 3. *(помещение)* גארדעראָב, מ מאלבושים מצ. גאר-

гарде́ро||б *м* -ן מ ־ס ||; ~щик *м* = ־ס מ ־ן, דערדעראָב־קאמער; ~щица *ж* ־ס מ ־עס, גארדעראָבשטשיצע

гарди́на *ж* ־ן ||, ־ס מ ־ן, גארדי, פּאָרהאנג־פּעצטער

гаре́м *м* ־ן מ הארעם

га́рк||ать *несов. разг.* אויסהילכן, *אויסשרייען; *(на кого-л.)* הוקען; ~нуть *сов. однокр.* *א הילך טאָן; *(на кого-л.)* *א הוקע טאָן

гармо́ника *ж* ־ס ||, ◇ губна́я ~ ליפּן־הארמאָניק

гармони́ровать *несов.* (с *тв.*) (מיט) הארמאָניִרן; *זין (מיט) אין אײנקלאנג

гармони́ст *м* ־ן מ הארמאָניִסט

гармони́ческий, гармони́чный הארמאָנישער; гармони́чные зву́ки הארמאָנישע קלאָנגען; гармони́ческие колеба́ния *физ.* הארמאָנישע וואָקלונגען

гармо́ния *ж муз.* ||; *перен. тж.* הארמאָניע; -הארמאָניש ||

гармо́нь *ж см.* гармо́ника

гарнизо́н *м* ־ן מ גאַרניזאָן; ~ный גאַרניזאָן־; ~ная слу́жба ||

гарни́р *м* ־ן מ גאַרניר

гарниту́р *м* ־ן מ גאַרניטור

гарпу́н *м* ־ן מ הארפּון; бить ~о́м הארפּונירן; ~ёр *м* ־ן מ הארפּוניאָר

гарт *м полигр.* ז דרוקבלעך

га́рус *м (пряжа)* ־ס ||, ־ן מ גאַרוס; ~ный בלוטשקענער, גאַרוסענער

гарцева́ть *несов.* *ווייזן רײַטער־בעריישאפט, הארצירן

гарь *ж* ||; пáхнет ~ю סמאָלענע; ס׳שמעקט מיט סמאָלענע

гаси́ть *несов.* 1. *(פאר)לעשן; *(электричество, газ)* *אויסשליסן; 2.: ~ долги́ דעקן די כּיוועס; ~ почто́вую ма́рку פּאָשטעמפּלען די פּאָשטש־מארקע; 3. *тех.* דעמפן; 4. *спорт.:* ~ мяч [*לעשן] די פּילקע אָפּטייטן; ◇ ~ и́звесть *אָפּלעשן קאַלך

га́сну||ть *несов.* 1. *פאר)לעשן, *אויסלעשן זיך; *(о свече)* צאָנקען; 2. *перен.* *אויסגעלאָשן ווערן; *(чахнуть)* ס׳רי־ט ~, וויִ א ליכט צאָנקען, *אויסגיין נעכטן; надéжды ~ли אויס די האָפענונגען

гастри́т *м мед.* ־ן מ גאַסטריט

гастрол||ёр *м* ־ן מ גאַסטראָליאָר; ~и́ровать *несов.* גאַסטראָלירן

гастро́л||ь *ж* ־ן מ גאַסטראָל ||; выезжа́ть на ~и אַרויס־גאַסט; ~ьный: ~ьная пое́здка גאַסטראָל־ספּעק; ~ьный спекта́кль ראָל־טורנע מ ־ען טאַקל מ ־ען

гастроно́м *м* ־ן מ גאַסטראָנאָם; ~и́ческий גאַסטראָנאָמיש; ~ия *ж* ||, נאָמישער גאַסטראָנאָמיע

гати́ть *несов.* האַטיע(וועט)ן

гать *ж* ־ס ||, האַטקע

га́убица *ж воен.* ־ס ||, הויִביצע

гауптва́хта *ж воен.* ־ס ||, האופּטוואַכטע

гашён||ый: ~ая и́звесть (אָפּ)געלאָשענער קאַלך

гвалт *м разг.* ז, געפּילדער, ליאַרעם מ

гвард||е́ец *м* מ גווארדייער; ~е́йский גווארדיע־; ~е́йская диви́зия ||, ־ס גווארדיע־דיוויזיע

гва́рди||я *ж* ||, ־ס גווארדיע; ~и капита́н גווארדיע־קאפּיטאַן מ ־ען; ◇ Кра́сная Гва́рдия *ист.* די רויטע גווארדיע; ста́рая ~я די אלטע גווארדיע

гвозди́ка[1] *ж (цветок)* ||, ־ן ך נעגעלע, נעגלבלום

гвозди́ка[2] *ж собир. (пряность)* מצ. נעגעלעך

гвоздь *м* 1. (מצ. טשוועקעס) מ טשוואָק, צוואָק מ; сапóжные гвóзди *(деревянные)* פלעקלעך (מצ. צוועקעס); забúть ~ *פארשלאָגן א טשוואָק; 2. *перен. разг.:* ~ програ́ммы דער גאַלא־נומער פון דער פּראָגראַם; ~ сезóна דער היכפונקט [דער צימעס] פון סעזאָן; *(о пьесе тж.)* די שלאָג־פּיעסע אינעם סעזאָן

где *нареч.* וווּ; ~ вы живёте? וווּ ווינט איר?; ~ бы то ни́ было וווּ ס׳זאָל ניט זײַן; ~ бы он ни́ был וווּ ער ניט זײַן; ~ ему́..! זאָל ניט קען ער..!; ◇ ~ уж нам! קוקיכעס איז עס..! וווי קאָנען מיר גאָר האָבן אזא האסאָנעס!

где́-либо *нареч.*, **где́-нибудь** *нареч.* וווּ־ניט־איז, וווּ־עס־איז; мы ~ переночу́ем מיר וועלן וווּ־ניט־איז איבער־נעכטיקן

где́-то *нареч.* ערגעץ־וווּ; мы, ка́жется, ~ встреча́лись מיר האָבן זיך, דאכט זיך, ערגעץ באגעגנט

гебрай||зм *м лингв.* ־ן מ העברעיזם; ~ст *м* העברעיש־קענער, = מ ־ן, רעיסט; ~стика *ж* העברע־יסטיק ||

гегемо́н *м* ־ן מ העגעמאָן; ~и́зм *м* מ העגעמאָניזם; ~ия *ж* ||, העגעמאָניע; ~ия пролетариа́та די העגעמאָניע פּונעם פּראָלעטאריאָט

ге́йзер *м* ־ס מ גייזער

гекта́р *м* ־ן מ העקטאָר

гекто́граф *м* ־ן מ העקטאָגראף

ге́лий *м* מ העליום

гелиотро́п *м (цветок)* ־ן מ העליאָטראָפּ

гелиоцентри́ческ||ий: ~ая систе́ма *астр.* די העליאָצענטרישע סיסטעם

гемоглоби́н *м физиол.* מ העמאָגלאָבין

геморро́й *м* מ העמאָרוי; מצ. מעריִדן *разг.*

ген *м биол.* ־ן מ גען

генеало́гия *ж* ||, געניאַלאָגיע

ге́незис *м* מ גענעזיס; *(возникновение тж.)* ||, אנטשטייונג

генера́л *м* ־ן מ גענעראַל; ~ а́рмии ארמיי־גענעראל; ◇ сва́дебный ~ *шутл.* מ ־ן, ילכעס־גאסט

генера́л-губерна́тор *м* ־ס מ גענעראַל־גובערנאַטאָר

генерали́ссимус *м* ־ן מ גענעראליסימוס

генералите́т *м собир.* ־ן מ גענעראַליטעט; מצ. גענעראַלן

генера́л-||лейтена́нт *м* ־ן מ גענעראַל־לייטענאַנט; ~-майо́р *м* ־ן מ גענעראַל־מאיאָר; ~полко́вник *м* ־עס מ ראַל־פּאַלקאָוניק

генера́льн||ый גענעראַלער, גענעראַל־; ~ый план די גענעראַלע פּאַר־נעראַלער פּלאַן; ~ая ли́ния па́ртии טי־ליניע; ~ый секрета́рь ־ן מ גענעראַל־סעקרעטאַר; ◇ ~ый штаб ־ן מ גענעראַל־שטאַב; Генера́льная Ассамбле́я די גענעראַלע אסאמבלי ראַלע רעפּעטיציע

генера́льск||ий גענעראַל־; פון א גענעראַל *после сущ.*; ~ие пого́ны מצ. גענעראַל־פּאָגאָנעס; ~ое зва́ние גענעראַל־

дер טיטל [דער ראנג], געגעראל-ראנג м, גענעראל-טיטל פון א גענעראל

генера́льша *ж разг.* פרוי (א) גענעראלס, א גענעראלשע м

генера́тор *м* גענעראטאר м ־ס; ~ переме́нного то́ка וועקסלשטראם־גענעראטאר м ־ס; ~ный גענעראטאר־; ~ный газ גענעראטאר־גאז м

гене́тик *м* = м גענעטיקער; ~а *ж* וו גענעטיק

генети́ческий גענעטישער

гениа́льн||ость *ж* וו גענילקייט וו; גענישקייט *уст.* ~ый גענילער; גענישער *уст.*; ~ый худо́жник א גענילער קינסטלער; ~ое произведе́ние א גענילס ווערק

ге́ний *м* 1. *(о человеке)* גענוי м ־ן, יעס.. גענוס м ־ן; (מצ. גענויס) м גאָן *уст.*; 2. *(гениальность)* ווענוי *уст.*; ◇ до́брый ~ גוטער מלאך; злой ~ בייזער מלאך

геноци́д *м* פעלקער־מארד м ־ן, גענאציד м ־ן

генште́а́б *м* (генера́льный штаб) גענעראל־שטאב м ־ן

геогра́ф *м* געגראף м ־ן; ~и́ческий געגראפישער; ~и́ческая ка́рта א געגראפישע מאפע; ~и́ческое положе́ние געגראפישע לאגע

геогра́фия *ж* געגראפיע וו ־ס

геодези́||ст *м* געדעזיסט м ־ן; ~ческий געדעזישער; ~ческие измере́ния געדעזישע מעסטונגען

геоде́зия *ж* וו געדעזיע

гео́лог *м* געלאג м ־ן; ~и́ческий געלאגישער

геоло́гия *ж* וו געלאגיע

геологоразве́д||ка *ж* געלאגישע אויספארשונג [שונג]; ~очный געלאג־אויספארשערישער

геометри́ческий געמעטרישער

геоме́трия *ж* וו געמעטריע

георги́н *м бот.* גערגין וו ־ס, געארגינע וו ־ס

геофи́з||ика *ж* וו געפיזיק; געפיזישער; ◇ Междунаро́дный ~и́ческий год דאס צווישנפעלקערלעכע יאר

геохи́мия *ж* וו געכימיע וו, געכעמיע וו

гера́нь *ж бот.* בושל־שנאבל м, גערניום м

герб *м* ־ן м הערב; госуда́рственный ~ מעלוכע־הערב м ־ן

герба́рий *м* ־ס м הערבאריום

гербици́ды *мн. (ед.* гербици́д *м)* מצ. הערביצידן

ге́рбов||ый: ~ая ма́рка א הערבאווע מארקע; ◇ ~ый сбор דער הערבאווע שטייער

геркуле́с *м* 1. *(силач)* הערקולעס м ־ן, גוואר м ־ן; 2. *(крупа)* הערקולעס м ־ס, האָ־שימשן־האניבער; ~ов: ~овы столпы́ די הערקולעס־בער־פארפל מצ. ־זייל

германи́зм *м лингв.* גערמאניזם м ־ען

герма́ний *м хим.* גערמאניום м

германи́стика *ж* וו גערמאניסטיק

герма́нск||ий 1. *ист., лингв.* גערמאנישער; ~ие языки́ דייטשער, דייטשישער; 2. *(немецкий)* גערמאנישע שפראכן

гермафроди́т *м* ־ן м הערמאפראדיט; אנדרוגענעס м *уст.*

гермети́ческ||и *нареч.* הערמעטיש; שטיף; ~и закры́тый הערמעטיש פארמאכטער; ~ий הערמעטישער; ~ая кабина́ *ав.* הערמעטישע קאביע

геройзм *м* הערא́יזם м, הע̈לדישקייט וו

геро́ика *ж* וו הערא́יק; ~ на́ших дней די הערא́יק פון אונדזער צייט

геро́й||ня *ж* ־ס וו העלדן; ~ческий הערא́ישער, העל־; ~ческий посту́пок ־ן м העלדנטאט; דישער

геро́й *м* 1. ־ן м הערא́י, ־ן м העלד; 2. *(действующее лицо)* ־ן м העלד; ~ рома́на דער העלד פונעם סא־; ◇ Геро́й Сове́тского Сою́за העלד פונעם סאָוועטפארבאנד; Геро́й Социалисти́ческого Труда́ העלד פון סאציאליסטישער מי; ~ский העלדישער, העלדן־; ~ский посту́пок ־ן м העלדנטאט; ~ство *с* וו העלדישקייט; *(подвиг тж.)* ־ן м העלדנטאט

герц *м физ.* ־ן м הערץ *(с колич. словами мн.* הערץ)

ге́рцог *м* ־ס м, ־ן м הערצאג; ~иня *ж* ־ס וו הערצאגין

гестапо *с* וו געסטאפא; ~вец *м* (מצ.) м געסטאפאוועץ (..ווצעס)

ге́тман *м ист.* ־עס м העטמאן

ге́тры *мн. (ед.* ге́тра *ж)* מצ. גע̈טרעס; *(короткие)* קאמאשן מצ.

ге́тто *с нескл.* וו ־ס גע̈טא

гиацинт *м бот.* ־ן м היאצינט

ги́бель *ж* 1. ־ען м אומטערגאנג; *(смерть)* м אומקום, דאָס דראָט אים מיט אומ־; э́то грози́т ему́ ~ю טויט מ ־ן; ־ס וו אומגליק; 2. *разг. (множество)* פאר אים פאר איז טויטגעפערלעך, קום דאָס; (מיט) א שלאל, א מענגע; א שיר, אן א יאם; א; грибо́в в лесу́ бы́ло ~! אין וואלד איז געווען א שלאל מיט; ~ный שוואָמען; ~ные после́дствия טויטגעפערלעכער פאטאלע פאלגן

ги́бк||ий 1. ביג(עווד)יקער; *(о движениях)* עלאסטישער; *(о теле, фигуре)* ביג(עווד)יקער, עלאסטישער; 2. *перен.* נאָכגיביקער; *(уступчивый)* צופאסעוודיקער, עלאסטישער; ~ая поли́тика אן עלאסטישע פאָליטיק

ги́бл||ый *разг.*: ~ое де́ло א האָפענונגסלאָוז זאך; ~ое ме́сто א (טויט)געפערלעך אָרט, אן אָרט אף אומ־

гибнуть *несов. (о людях, о животных)* אומקומען*; *(о государствах, о цивилизациях)* אונטערגיין*; *(о ценностях и т. п.)* פארפאלן ווערן*, פארניכטעט ווערן*; *(о судне)* גיין*; צו גרונט אונטערגיין*; *(портиться)* אומקומען* פון שלאפקייט; ~ от боле́зней לעבעדיג

гибри́д *м* ־ן м היבריד; ~иза́ция *ж* וו היברידיזירונג; ~ный היבריד־; ~ные семена́ מצ. היבריד־זוימען

гига́нт *м* ־ן м, גיגאנט м ־ן; ~ы индустри́и רי־; אינדוסטריע־גיגאנטן מצ. זיקע אינדוסטריע־אונטערנעמונגען; ~ский גיגאנטן־; ריזיקער; ריזן־; ~ские уси́лия ריזיקע אנשטרענגונג־; ◇ ~ские шаги́ *спорт.* ריזנטריט מצ.; ריזנשריט; дви́гаться вперёд ~скими шага́ми באוועגן זיך פאָרויס מיט ריזן־טריט [מיט ריזיקע טריט]

гигие́н||а *ж* וו היגיענע; ~а труда́ וו אַרבעט־היגיענע, אַרבעטס־; ~и́ческий היגיענישער; ~и́ческие пра́вила היגיענע פון אַרבעט; היגיענישע קלאָלים, די קלאָלים פון היגיענע; ~и́чный היגיענישער; в ~и́чной упако́вке אין א היגיענישע שער אינפאקונג

гигро́метр *м физ.* היגראָמעטער м ־ס

гигроско́п *м физ.* היגראסקאָפ м ־ן; ~и́ческий ~и́чный היגראסקאָפישער

гид *м* ־ן м, גיד м = עקסקורסאנטן־פירער

ги́дра *ж* ־ס וו הידרע

гидра́вл||ика *ж* ll הידראָוליק; **~и́ческий** הידראָולי- **пресс** הידראָולישער פּרעס

гидра́т *м хим.* ־ן מ הידראָט

гидробиоло́гия *ж* ll הידראָביאָלאָגיע

гидро́||граф *м* ־ן מ הידראָגראף; **~графи́ческий** הידראָגראפֿישער; **~гра́фия** *ж* ll הידראָגראפֿיע

гидродина́мика *ж* ll הידראָדינאָמיק

гидро́лиз *м хим.* ־ן מ הידראָליז

гидро́||лог *м* ־ן מ הידראָלאָג; **~логи́ческий** הידראָלאָגישער; **~ло́гия** *ж* ll הידראָלאָגיע

гидрометеорологи́ческий הידראָמעטעאָראָלאָגישער

гидропла́н *м* ־ען מ הידראָ־אעראָפּלאַן

гидропо́ника *ж* ll הידראָפּאָניק, קולטיווירונג אָנעראיקע

гидросамолёт *м см.* гидропла́н

гидроста́нция *ж* ־ס ll הידראָסטאַנציע

гидроста́тика *ж* ll הידראָסטאַטיק

гидротерапи́я *ж мед.* ll הידראָטעראַפּיע, וואַסער־היי־ ll לונג

гидроте́хн||ик *м* = מ הידראָטעכניקער; **~ика** *ж* ll הידראָטעכניק; **~и́ческий** הידראָטעכנישער

гидротурби́на *ж* ־ס ll הידראָטורבינע, וואַסער־טורבי־ ־ס ll נע

гидроу́зел *м* ־ן מ הידראָקנופּ

гидроцентра́ль *ж* ll ־ן הידראָצענטראַל

гидроэлектри́ческий הידראָעלעקטרישער

гидроэлектроста́нция *ж* ־ס ll הידראָעלעקטראָסטאַנציע

гидроэнергети́ческ||ий הידראָענערגעטישער; **~ие ресу́рсы** הידראָענערגעטישע רעסורסן

гие́на *ж зоол.* ־ס ll הייענע

ги́к||ать *несов.* הייקען; **~нуть** *сов. однокр.* א הייק טאָן*

ги́льдия *ж ист.* ־ס ll גילדיע

ги́льза *ж* ־ס ll הילזע; **патро́нная ~** פּאטראָן־הילזע ll ־ס; **~ орудийного снаря́да** סנאריאָד־הילזע ll ־ס; **папиро́сная ~** ־ס ll הילזע

гимн *м* ־ען מ הימן; **госуда́рственный ~** מעלוכע־הימן מ־

гимнази́ст *м* ־ן מ גימנאזיסט; **~ка** *ж* ll גימנאזיסטקע

гимна́зия *ж* ־ס ll גימנאזיע

гимна́ст *м* ־ן מ גימנאסט

гимна́ст||ика *ж* ll גימנאסטיק; **худо́жественная ~ика** קונסטלערישע גימנאסטיק; **занима́ться ~икой** מאכן גימ־נאסטישע אבונגען; **~и́ческий** גימנאסטי־, גימנאסטיק; **~и́ческий зал** גימנאסטישער זאל פאר גימנאסטיק; **~и́ческие упражне́ния** [גימנאסטישע גענוטונגען אי־ זאל בונגען]

гинеко́лог *м* ־ן מ גינעקאָלאָג; **~и́ческий** גינעקאָלאָגי־ שער

гинеколо́гия *ж* ll גינעקאָלאָגיע

гипе́рбол||а *ж* ־ן ll היפּערבאָל; *(преувеличение тж.)* **~и́ческий** היפּערבאָלישער

гипертони́я *ж мед.* ll היפּערטאָניע, הויכער בלוטדרוק

гипертроф||и́рованный היפּערטראָפֿירטער; **~и́я** *ж* ll פּערטראָפּיע־הי־

гипно́з *м* 1. *(состояние)* היפּנאָטישער צושטאנד; 2. *(воздействие)* מ היפּנאָזע, היפּנאָטישע קראפט, היפּנאָטיזם מ; **лечи́ть ~ом** היילן מיט היפּנאָטיזם; **быть под ~ом** זיין* פארהיפּנאָטיזירט; *перен. тж.* זיין* אונטערן שטארקן אײַנפלוס

гипнот||изёр *м* ־ן מ היפּנאָטיזיאָר, = מ היפּנאָטיזירער; **~изи́ровать** *несов.* היפּנאָטיזירן; **~и́зм** *м* מ היפּנאָטיזם; **~и́ческий** היפּנאָטישער; **~и́ческое возде́йствие** היפּנאָטי־ שע ווירקונג

гипо́тез||а *ж* ־ס ll היפּאָטעזע; **стро́ить ~ы** בויען האשאָ־ רעס

гипотену́за *ж мат.* ־ס ll היפּאָטענוזע

гипотони́я *ж мед.* ll היפּאָטאָניע, נידעריקער בלוטדרוק

гиппопота́м *м зоол.* ־ן מ, היפּאָפּאָטאַם מ ־ען בעהעמאָט

гипс *м* 1. *мин., мед.* מ גיפס; **наложи́ть ~ на** *что-л.* פּאַראַגיפסעווען עפּעס; **рука́ в ~е** א פּאַראַגיפסעוועטע האנט; 2. *(слепок)* ־ן מ גיפס־מאָדעל; *(скульптура)* גיפס־סקולפּ־ טור ll ־ן; **~ова́ть** *несов. мед.* (פּאַר)גיפסעווען; **~овый** 1. =גיפס; 2. *(из гипса)* =גיפס, גיפסענער; **фун гипс** *после сущ.*; **~овая повя́зка** (מצ .. .בענדער) מ גיפסבאנד

гипю́р *м* מ גיפיור

гиреви́к *м (спортсмен)* = מ געוויכטלער

гирля́нда *ж* ־ס ll גירליאַנדע

гирокóмпас *м* ־ן מ גיראָקאָמפּאס

гироскóп *м* ־ן מ גיראָסקאָפּ

ги́ря *ж* ־ן ll געוויכט ז; *спорт. тж.* ־ן ll האנטעל; **часы́ с ~ми** ־ס וואָגמייגער מ

гист||о́лог *м* ־ן מ היסטאָלאָג; **~оло́гия** *ж* ll היסטאָלאָ־ גיע

гита́р||а *ж* ־ס מ גיטאָרע; **игра́ть на ~е** שפּילן אף גיטאָרע־שפּילער, גיטאריסט מ ־ן; **~и́ст** *м* דער גיטאָרע =מ

глав||á[1] 1. *м и ж* מ הויפּט, מ שעף; **~á правúтельства** דער הויפּט [דער שעף] פון דער רעגירונג; **~á семьи́** דער הויפּט [דער עלטסטער] אין דער משפּאָכע [אין דער פאמיליע]; 2. *(купол)* ־ן מ קופּאָל; ◇ **во ~é чего-л.** בעראָש מיט עפּעס; **во ~é с** *кем-л.* אין דער שפּיץ פון עמעצן; **ста́вить во ~ý угла́** האלטן* שטעלן אין אויבנאָן פּאַרן אויקער

глава́[2] *ж (книги)* קאפּיטל ז ־ער

главáрь *м неодобр.* = מ אָנפירער; *(банды тж.)* אטא־ מאן מ ־ען; *(заговора и т. п.)* = מ רעדלפירער

главе́нство *с* ll אויבערהערשאפט; **~вать** *несов.* הער־ שטיין* בעראָש; שעוונען

главк *м* (гла́вное управле́ние) מ ־ן (הויפּט־) גלאווק (־פּאַרוואלטונג)

главнокома́ндующий *м* ־ן מ הויפּטקאָמאנדיר; Верхóв- ный ~ אויבער־הויפּטקאָמאנדיר מ ־ן

гла́вн||ый 1. =הויפּט; **~ый го́род** (מצ .שטעט) ll הויפּט־ שטאָט; **~ые си́лы** *воен.* (מצ .שטעט..) הויפּטקרעפטן; **~ая цель** עלט־ הויפּטציל מ; 2. *(старший по должности)* =הויפּט, הויפּט־דאָקטער מ (מצ .דאָקטוירים..); **~ый врач** סטער; **~ый инжене́р** הויפּט־אינזשענער; **~ый бухга́лтер** דער עלטסטער דאָקטער מ; **~ый** דער עלטסטער אינזשעניער, ניער מ; 3. *в знач. сущ. с* מ הויפּט־בוכהאלטער; **самое ~ое** דאָס סאָמע, דער סאָמע אויקער וויכטיקסטע; **о ~ом он умолча́л** דאָס סאָמע וויכטיקסטע וויכטיקסטע; **~ое — не па́дать ду́хом** דער אויקער פארשווינדן; ◇ **~ым о́бразом** אין ניט פארלירן* דעם מוט; **~ая кни́га** *бухг.* (מצ .ביכער..) מ גראָסבוך; **~ое предложе́ние** *грам.* ־ן מ הויפּטזאץ

глагóл *м грам.* ן־ м ווערב; ~ьный ווערבאַלער, -ווֹער בישער

гладиáтор *м* ן־ м גלאדיאַטאָר

гладúльн||ый פּרעס־; ~ая доскá ער־ ז פּרעסברעט, א ברעט אף פּרעסן

гладиóлус *м (цветок)* ן־ м גלאדיאָלוס

глáдить *несов.* 1. *(сов.* погладить; *ласкать)* גלעטן; 2. *(сов.* выгладить; *утюгом)* פּרעסן; ◇ ~ *кого-л.* прóтив шéрсти גיין* מיט עמעצן קידער־וויִדער; ~ *кого-л.* по головке גלעטן עמעצן אויבערן קעפל

глáдк||ий 1. *(ровный)* גלאַטער; ~ая дорóга א גלאַט־ טער וועג; 2. *(плавный)* גלאַטיקער; *(о речи тж.)* -פלי סיקער; 3. *(о расцветке ткани)* אויסגעפאשטער, -אוֹמ געבלימלטער; 4. *разг. (упитанный)* גלאַטער; ~о *нареч. прям. и перен.* גלאַט; ~о выстрогать дóску גלאַט אָפּהובלען די ברעט; ~о выбритый גלאַט אָפּגעראזירטער; ~о говорúть רעדן* גלאַט; всё сошлó ~о אלץ איז אָפּגעגאנגען גלאַט

гладь[1] *ж* ז וואַסערשפּיגל; ~ воды́ ז שפּיגלגלעט

гладь[2] *ж (вышивка)* שטעפּשטעך מץ.

глаз *м* 1. ן־ ז אויג; голубы́е ~á בלויע אויגן; ~á навы́кате באַלכעוואָטע אויגן; 2. *обыкн. мн. (взгляд)* אויגן אומ- אַראָפּלאָזן* בליק מ, מץ.; бли́к ז; гру́стные ~á פּראַטרויערטע אויגן; тúкер [א טרויעריקער] בליק; потýпить ~á* טיקער; провожáть ~áми באגלייטן מיטן בליק; 3. *обыкн. мн. (зрение)* אויגן מץ, ז רייַע; рéзкий свет вредéн для ~ א בלענדיקע שטרן איז אומגעזונט פאר די אויגן [פאר דער רייַע]; не порть ~á! מאך זיך ניט קאליע די אויגן [די רייַע]!; 4.: óпытный ~ א געניט אויג; хозя́йский ~ אן אויג פון א באלעבאָס; ◇ в чьих-л. ~áх *(в чьём-л. мнении)* בא עמעצן אין די אויגן; в ~á: сказáть *кому-л.* прáвду в ~á זאָגן עמעצן דעם עמעס גלייַך אין די אויגן; смея́ться *кому-л.* в ~á לאכן עמעצן אין פּנים; смотрéть прáвде в ~á ניט מוירא האָבן* קוקן דעם עמעס [דער וואָר] גלייַך אין די אויגן; за ~á 1) *(с избытком)* מער ווייפל מע, אויבערגענוג; 2) *(за спиной)* הינטער די אויגן; на ~ *(приблизительно)* אפן אויג; на ~áх у *кого-л.* פּאר עמעצנס אויגן, פּאר עמעצן אין די אויגן; с ~у на ~ אונטער פיר אויגן, אויג אף אויג; у меня́ ~á разбежáлись כ׳האָב ניט גע- כ׳בין געבליבן שטיין מיט פּארגאַפּטע אויגן [באטראַכטן]; сдéлать бóльшие ~á וווסט וואָס פּרייַער צו באקוקן; идти́ куда́ ~á глядя́т אויסשטעלן [אָנשטעלן] א פּאָר אויגן; прочь с ~ моих! גיין* ווייַטער די אויגן (וועלן) טראָגן; ~ óстрый — ум тóпкий אוועק מיט אויגן זאָלן דיך מער, אוועק פון מײַנע אויגן!; ~ не нáмозолишь — рукá не отсóхнет (א פּינטערניש — כאָטש ניט אָנקוקן!; хоть ~ вы́коли כאָטש אויגן ארויסצונעמען; с ~ долóй — из сéрдца вон די אויגן ארויסצונעמען; с ~ долóй — из сéрдца вон אויס פון די אויגן — ווייט פון די אויגן — אויס דעם הארצן פון הארצן

глазáстый *разг.* 1. *(с глазами навыкате)* -באַלכעוואָ טע(ר) *тж. неизм.*; мит באַלכעוואָטע אויגן *после сущ.*; 2. *(с острым зрением)* שאַרפזיכטיקער; מיט א שאַרפער רייַע *после сущ.*

глазéть *несов. разг.* גלאָצן מיט די אויגן

глазирóванный גלאזירטער; *(о посуде)* געגלייזטער

глазировáть *сов. и несов.* 1. גלאזירן; *(посуду)* -(אָנ) גליין; 2. *(бумагу)* (אָפּ)גלאַנצן

глазни́к *м разг.* (מץ .דאָקטוירים־) ן־ м אויגן־דאָקטער

глазни́ца *ж анат.* (מץ .לעכער־) ז אויגלאָך, -אויג שפּאלט ן־ м

глазн||óй אויגן־; ~óй врач (מץ .דאָק־) ן־ м אויגן־דאָקטער; ~áя больни́ца ן־ м אויגן־שפּיטאָל

глаз||óк *м* 1. *ласк.* ער־ ז אייגעלע; 2. *(отверстие)* (מץ .לעכער־) ז אויג«»; ן־ קוקלאָך, ן־ м קוקשפּאלט; [כאפן א קוק] טאָן*; стрóить глáзки на ~óк *(приблизительно)* אפן אויג

глазомéр *м* ז אויגמאָס; у негó хорóший ~ ער מעסט גוט° [גרינג] אָפּ אפן אויג

глазýнья *ж кул.* ־ס ז פּרעזשעניצע־«אויג»־, אָקסן־ ־ן ־אויג ז

глазýрь *ж* 1. *(на посуде и т. п.)* ז גלייזעכץ; 2. *кул.* ז גלאזור־(צוקער־)

глáнды *мн. (ед.* глáнда *ж) анат.* מץ. מאַנ- דלען מץ.

глас *м уст., поэт.* ז קאָל, ז שטים; ◇ ~ вопию́щего в пусты́не קויל קוירע באמידבאָר

глас||и́ть *несов.* 1. *уст., поэт. (возвещать)* קינדיקן, אָנזאָגן א בסורע; 2: закóн ~и́т [זאָגט] דער געזעץ לויטעט, ס׳איז פּאראַן א געזעץ; поговóрка ~и́т ס׳איז פּאראַן א גלייכווערטל

глáсность||ь *ж* ז עפֿנטלעכקייט; ◇ предáть ~и פּאר- עפֿנטלעכן

глáсный[1] *(открытый, публичный)* עפֿנטלעכער; ~ суд אן עפֿנטלעכער גערי׳כט

глáсный[2] *лингв.* 1.: ~ звук ן־ м וואָקאַל; 2. *в знач. сущ. м* ן־ м וואָקאַל

глáуберов: ~а соль ז גלויבערזאלץ

глаукóма *ж мед.* ־ס ז גלאוקאָמע

глашáтай *м ист.* ן־ м העראָלד; *перен.* = м אָנזאָגער, = м קינדיקער

глéтчер *м* ־ס м גלעטשער

глúна *ж* ז ליים; гончáрная ~ ז טעפּערליים; огнеупóрная ~ פּייַערפעסטע ליים

глúнист||ый ליים־, ליימיקער; ~ая пóчва ליימיקער באָדן

глинобúтн||ый ליימענער; ~ая стенá א ליימענע וואנט

глинозём *м* ז ליים־ערד

глúняный ליימענער; פון ליים *после сущ.*

глúссер *м* ־ס м גליסער

глист *м* (וועדערעם.. .מץ) ן־ м בויכוואָרעם, מאָגנוואָרעם (וועדערעם.. .מץ)

глицерúн *м* ן־ м גליצערין; ~овый: ~овое мы́ло -גליצע ריין־זייף ז

глобáльн||ый גלאָבאַלער; ~ые проблéмы גלאָבאַלע פּראָבלעמען; ~ая ракéта א גלאָבאַלע ראקעטע

глóбус *м* ן־ м גלאָבוס

глодáть *несов.* 1. הריזן; 2. *(мучить)* הריזן, פּייַניקן; его́ глóжет тоскá ס׳נאָגט אים דאָס הארץ פאר בעגק- שאפט

глотáть *несов. прям. и перен.* שלינגען*; ◇ ~ вóздух שלינגען* [שטיקן אין זיך] די לופט; ~ слёзы שלינגען* די טערערן; ~ словá שלינגען* די ווערטער

глóтк||а *ж* 1. *анат.* ז שלונג; 2. *разг.* ־ען ן־ м גאַרגל; схвати́ть за ~у פּאַרן גאַרגל אָנכאפּן; ◇ орáть во всю

~у קוילעס־קוילע מיט שרײַען*; заткну́ть ~у *кому-л.* דעם פיסק פֿאַרמאַכן עמעצן

глотну́ть *сов.* א שלונג טאָן*

глото́к *м* שלונג מ ־ען, שלוק מ ־ן, זופ מ ־ן; сде́лать ~ א שלונג טאָן*; одни́м глотко́м מיט איין שלוק, מיט איין מ

глота́ть *несов.* 1. *(становиться глухим)* טויב ווערן*; 2. *(затихать)* פֿאַרשטיל̈ט ווערן*; 3. *(потухать, постепенно исчезать)* ווערן* צו נישט; 4. *(зарастать)* פֿאַר־ וואָפּשטעלן זיך; 5. *(о моторе)* אָפּ־, ווילדע(וועט ווערן* הערן אַרבעטן

глуби́н||а́ *ж* 1. *(расстояние)* ווי טיף; ~а́ реки́ די טיף פֿונעם טײַך; ~о́й в пять ме́тров פֿינף מעטער די טיף; на ~е́ в де́сять ме́тров צען מעטער די טיף; 2. *(глубокое место)* ־ן ווי טיפּעניש; морски́е глуби́ны יאָם־טיפּעניש־; 3. *перен.* ווי טיפֿקייט; ~а́ ана́лиза די טיפֿקייט פֿונעם אונטערן; ◇ в ~е́ души́, в ~е́ се́рдца טיף אין הארצן; до ~ы́ души́ טיף־טיף; от ~ы́ души́, от ~ы́ се́рдца פֿון טיפֿן הארצן

глуби́нн||ый 1. *(на большой глубине)* טיפֿער; טיפֿעניש־; ~ый лов ры́бы טיפֿער פֿישפאנג; ~ая бо́мба טיפֿעניש־ ־ס; ~ые го́рные поро́ды [טיפֿלינדיגע־] בעאַמבע ווי ־ס; 2. *(отдалённый)* [קע] בערג־מינים; ~ое село́ אַ העקדאָרף

глубо́к||ий *прям. и перен.* טיפֿער; ~ий коло́дец א טיפֿער ברונעם; ~ое буре́ние טיפֿע בויערונג; ~ая ни́ша א טיפֿע נישע; ~ие ко́рни טיפֿע ווּרצלען; ~ий вздох א טיפֿער זיפֿץ; ~ий ана́лиз א טיפֿער אנאַליז; ~ие противоре́чия טיפֿע ווידערשפּרוכן; до ~ой ста́рости ביז דער נאכט טיפֿער עלטער; ~ой но́чью טיף אין דער נאכט; ◇ ~ий го́лос א טיפֿער שטים, ~ий стари́к א גרײַז, א טיפֿער זאָק מ ־ן

глубоко́ 1. *нареч. прям. и перен.:* ~ дыша́ть טיף אָטעמען; ~ заду́маться טיף פֿאַרטראַכטן זיך; ~ ошиба́ться מען; ~ заду́маться טיף פֿאַרטראַכטן זיך; ~ ошиба́ться האָבן* א גרויסן טאָעס; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז א טיף אָרט, דאָ איז א טיף

глубоково́дн||ый טיפֿוואַסערדיקער; טיפֿער; ~ая река́ א טיפֿער טײַך; ~ые ры́бы טיפֿוואַסערדיקע פיש

глубокомы́сленный טיפֿזיניקער

глубокомы́слие *с* טיפֿזיניקייט ווי, טיפֿזין מ

глубокоуважа́емый הויכגעשעצטער, טיפֿגעאַכטער

глубь *ж* ־ן ווי טיף; в ~ ле́са טיף אין וואַלד ארײַן

глум||и́ться *несов.* (над *тв.*) (איבער) איז־דיעקעווען זיך, דאָס איז־, איז־דיעקעניש ז הלומען זיך (איבער); ~ле́ние *с* איז־דיעקעניש ז, דיעקעווען זיך ז, הלומעניש ז; ~ли́вый 1. *(насмешливый)* לייצאָנעסדיקער; 2. *(склонный к глумлению)* כויזעקמאכעריש, קער

глупе́ть *несов.* נאַריש(ער) ווערן*

глупе́ц *м* (מצ. נאַראָנים) נאר מ (מצ. טיפּשים) טיפּעש מ

глупи́ть *несов. разг.* נאַרישקייטן* זיך, טאָן* באַגיין* זיך

глупова́тый נאַרישעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

глу́пост||ь *ж* 1. ווי טיפּשעס, ווי נאַרישקייט; 2. *разг. (поступок, слова́)* ־ן ווי נאַרישקייט; сде́лать ~ь באַגיין* א נאַרישקייט [טאָן*]; не говори́ ~ей רעד ניט קיין נאַריש־ [קייטן]; 3. *разг. обыкн. мн. (пустяки, вздор)* נאַרישקייטן פּוסטע מיסעס, מצ.

глу́п||ый נאַריש; он ~ от приро́ды ער איז א געבוי־ ער איז נאר [א טיפּעש] פון געבוירן אָן, רעכער טיפּעש; ~ый ма́льчик א נאַריש ייִנגעלע; ~ое лицо́ א נאַריש פּנים; ~ая зате́я א נאַרישער אײַנפאל

глупы́ш *м разг.* ־ך ז, נאַריש קינד

глуха́рь *м* 1. *зоол.* (מצ. ־ען, העגער..) אוֹיערהאָן מ; 2. *разг.* טויבער מ..בע

глу́хо 1. *нареч. (тихо)* שטום, שטיל; *(неясно)* אומ־ (ס׳)איז טויבשטיל; 2. *в знач. сказ. безл.* דיסטלעך

глух||о́й 1. טויבער; он ~ на одно́ у́хо ער איז טויב אין איין אויער [אויך] אין ער איז טויב ווי; он соверше́нно ~о́й אויער; 2. *(о голосе)* פֿאַרדומפּענער; ~о́й согла́сный *лингв.* א דומפּער קאָנסאָנאַנט; 3. *(о лесе)* ווילדער, טוי־ 4. *(отдалённый)* געדיכטער; בער; *(безлюдный)* פֿאַרוואָרפענער, שטיל̈ער, טויבער; ~а́я дере́вня א פֿאַרוואָרפן דאָרף; ~о́й переу́лок א שטיל [א טויב] גאַסל; 5. *(сплошной, без отверстий)* בלינדער, טויבער; ~а́я стена́ א בלינד [א טויבע] וואנט; 6. *перен.:* быть ~и́м к про́сьбам האָבן* פֿאַרשטאָפּט אויערן פֿאַר טאכנונים; 7. *в знач. сущ. м* ־בע מ..; טויבער מ; шко́ла для ~и́х א שול פֿאַר טויבע; ◇ ~о́е вре́мя ווי אומצייט; ~а́я ночь טיף אין דער נאכט

глухома́нь *ж разг.* א טויב ווינקל, העק מ

глухонемо́й 1. טויב־שטומער; 2. *в знач. сущ. м* ־שטומער מ..מע

глухота́ *ж* ווי טויבקייט

глуши́тель *м тех.* פֿאַרדומפּער מ ־ס

глуши́ть *несов.* 1. *(делать неслышным)* פֿאַרדומפֿן; 2. *(не давать расти)* הלושען; 3. *перен.* שטיקן; ~ крити́ку שטיקן די קריטיק; 4. *разг. (оглушать — ударом)* אויסשליסן* [אָפּשטעלן] דעם מאַן; 5.: ~ мото́р באַטויבן; ◇ ~ ры́бу די פיש הלושען [פֿריטשמעליען]

глуш||ь *ж* 1. *(ле́са)* ווי געדיכטעניש; 2. *(захолустье)* וווינען אין א פֿאַרוואָרפן ווינקל, העק מ; жить в ~и́ אין א העק

глы́ба *ж* ־ס ווי הליבע, קלומפּ מ ־ן; ~ льда אײַז־ שטיינבלאָק ווי ־ס; ка́менная ~ הליבע־; ־ס

глюко́за *ж* ווי גליוקאָזע

гляде́ть *несов.* 1. קוקן; (на *вин.*) (אף) קוקן; 2. *разг. (брать пример с кого-л.)* (דאט.) לערנען זיך, נאָכטאָן*; 3. *разг.* (за *тв.*; *присматривать*) (בא), (אף) קוקן; 4. *(об окнах — выходить куда-л.)* (אף) טונג געבן*; 5.: гляди́, не разбе́й [מיט זיבן] קוקן מיט זיבן קוקן; ~ в о́ба גיב נאָר א קוק!; ◇ ~ в ни́ на что גיב נאָר, זאָלסט ניט צעברעכן; ניטאָ וואָס; מישטיינס־נעזאָגט; גיין* [בייַדע]; ~ в зе́ркало קוקן אין שפּיגל, שפּיגל־ לעז זיך

гляде́ться *несов.:* ~ в зе́ркало קוקן אין שפּיגל

глядь *межд. разг.* גיב נאָר א קוק!

гля́нец *м* גלאַנץ מ; *(на дереве тж.)* ווי פּאָליטור

гля́н||уть *сов. однокр.* א קוק, א קוק טאָן*; куда́ ни ~ешь וווּ מע גיט נאָר א וואָרף, וווּ מע גיט נאָר א קוק מיטן אויג

гля́нцев||ый: ~ая бума́га גלאַנצפּאַפּיר ז

гнать *несов.* 1. טרײַבן*; ~ ста́до טרײַבן* די טשערעדע; 2. *(вести на большой скорости)* יאָגן, טרײַבן*; ~ ло́шадь יאָגן [טרײַבן*] די יאָגן דאָס פערד; ~ маши́ну *разг.* יאָגן מאשין; 3. *(быстро ехать)* יאָגן; ~ во весь дух יאָגן

[אַן אָטעם [אָן א נעשאָמע; (*верхом*) גאלאָפּירן; 4. (*травить зверя*) (אַרויס)טרײַבן*, (נאָך) זיך יאָגן; 5. (*прогонять*) (אַרויס)יאָגן; 6. (*добывать перегонкой*) טרײַבן*; ~ся *несов.* 1. (*за кем-л.*) (נאָך) זיך יאָגן; 2. (*за чем-л.; добиваться*) (נאָך) זיך יאָגן, זוכן* לאָהעט; он не гна́лся за бога́тством ער איז ניט געיאָגט [ער האָט זיך ניט געיאָגט נאָך אשירעס געווען לאָהעט]

гнев *м* קאס מ, צאָרן מ; в припа́дке ~а אין א בייזער צאָרן; ~ный מינוט; אויפגעבראכטער, צעקאָסטער; (*выражающий гнев*) צאָרנדיקער; ~ный проте́ст א צאָרנדיקער פראָטעסט

гнедо́й רויטלעך־ברוינער; גניאָדע(ר) *тж. неизм. разг.*

гнезди́ться *несов.* 1. בוינען די נעסטן, נעסטן; (*ютиться*) זען* (איינס צום אַנדערן) (אין צום אַנדערן); 2. (*корениться*) טולין זיך, נעסטן, (טיף) פארוואָרצלט

гнездо́ *с* ~ן מ נעסט; вить ~ בויען א נעסט; воровско́е ~ א נעסט פון גאַנאָווים; дета́ли легко́ вошли́ в свой гнёзда די דעטאַלן זענען גרינג ארײַן אין זייערע נעסטן; ~ слов *лингв.* ווערטער־נעסט מ ~ן, א נעסט ווערטער; ◇ свить себе́ ~ 1) (*завести семью*) (גיטע) זיך אויסבויען א נעסט; 2) (*обосноваться где-л. — о преступниках и т. п.*) אײַנווראָרעמען זיך א נעסט

гнездова́ние *с* נעסטן זיך, נעסטונג מ

гнездово́й: ~ посе́в *с.-х.* נעסטווײַזער פאָרזיי

гнести́ *несов.*: его́ гнету́т тяжёлые воспомина́ния עס דריקן זײַנ הארץ [זײַן געמיט] שווערע זיכרונות; его́ гнетёт тоска́ אים נאָגט [אים דריקט] דאָס הארץ פאר בענק־שאפט

гнёт *м* אונטערדריקונג מ, יאָך מ ~ן; под ~ом *чего-л.* אונטערן דרוק פון עפעס

гнету́щи||й: ~ая забо́та [א שווערע דריקנדיקער; ~ее впечатле́ние (זייער) א שווערער דריקנדיקע] זאָרג אײַנדרוק

гни́да *ж* הנידע מ ־ס

гние́ние *с* פוילן ז

гнил||о́й 1. פוילער, צעפוילטער; ~ы́е я́блоки פוילע עפל; ~ы́е до́ски צעפוילטע [פוילע] ברעטער; ~о́й зуб פוילער צאָן; 2. (*о погоде*) פײַכטער, פוילער; ~ы́е бактерии וויילגאָט־פוילע־באקטעריע; ~а́я тео́рия [א שאָפעלע] פוילער ליבעראַליזם

гни́лостн||ый 1. (*вызываемый гниением*) פוילונג(ס)־; ~ый за́пах (מצ.) רייעך מ־רייעכער; 2. (*вызывающий гниение*) פויל־; ~ые бакте́рии פויל־באקטעריע מצ.

гнилу́шка *ж* 1. (*кусок гнилого дерева*) פוילהעלצל ז ־ך; 2. *разг.* (*кусок чего-л. гнилого*) פוילשטיקל ז ־ך

гниль *ж* 1. פוילעכץ ז, פוילשטאָף מ; 2. (*плесень*) שימל מ, (ה)ניליע ז

гнить *несов.* 1. פוילן, פארפוילט ווערן*; 2. *перен.* צעפוילן, פאנאנדערליגן זיך

гнои́ть *несов.* 1. פוילן* לאָזן; 2. (*в тюрьме*) לאָזן* יאָטערן זיך; ~ся *несов.* שמאכטן

гной *м* איטער מ, פליאָגמע ז; מאטעריע *разг.*

гнойни́к *м* מאָקע מ ־ס, געשווער, איטער מ ־ן; вскрыть ~ עפענען דעם געשווער; *перен. тж.* אופשטעכן דעם בלאָ־

гно́йн||ый יאָטערדיקער, איטערענדיקער; ~ая ра́на א יאָטערענדיקע ווונד; ~ый аппендици́т יאָטערענדיקער אפענדיציט

гном *м миф.* גנאָם מ ־ען

гносеоло́гия *ж филос.* גנאָסעאָלאָגיע

гнус *м собир.* (*насекомые*) גנוס מ

гнуса́в||ить *несов.* פאָנפענען; ~ый (ר)וואָטע, -אוני־, פאָנפענוואָטע(ר)

гну́сн||ый נידערטרעכטיקער, העסלעכער, געמיינער; ~ая клевета́ א נעמיין רעכילעס; ~ый преда́тель א נידערטרעכטיקער [א העסלעכער] פארעטער

гну́т||ый געבויגענער; געבויגן מעבל

гнуть *несов.* 1. בייגן*; ве́тер гнёт дере́вья דער ווינט בייגט [צו] דער ערד; 2. (*к чему-л.*) *разг.* עפעס וועלן* דערפירן; (*в беседе*) וועלן* בייגן* דעם [דערווײַזן] עפעס; ◇ ~ спи́ну אויסבריען* רוקן; он гнёт свою́ ли́нию ער האלט זיך בא זײַניקן; ~ся *несов.* 1. בייגן* זיך; дере́вья гну́тся к земле́ די בײַמער בייגן זיך [צו] צו דער ערד; стекло́ не гнётся גלאָז בייגט זיך ניט; 2. (*уступать натиску*) נאָכגעבן*, אָנהייבן* וואָקלען זיך

гнуша́||ться *несов.* (*чем-л., чего-л.; пренебрегать*) האלטן* עפעס פאר ניט־שיין [פאר אן אומקאָווערט]; (*кем-л.; кого-л.; избегать*) (פון) ווייכן*; (+ *инф.; брезгать*) מיעסן זיך; он не ~ется чёрной рабо́ты ער האלט ניט ס׳שטייט אים אָן, פאר קיין אומקאָווערט שווארצארבעט [פארנעמען זיך מיט] שווארצארבעט; он не ~ется никаки́ми сре́дствами ער קלײַבט ניט אי׳בער קיין מיטלען אלע מיט־, לען זײַנען בא אים גוט [קאָשער]

гобеле́н *м* גאָבעלען מ ־ן

гобо́й *м муз.* אָבאָע ז ־ס

го́вор *м* 1. (*речь, разговор*) גערעדעריי ז; ~ волн רײַדעניש ז ־ן, מונדארט מ ־ן; 3. *лингв.* אויסשפראך ז; **говори́льня** *ж разг. пренебр.* קיבעצאר־, רײַדאַרניע ז ניע ז

говор||и́ть *несов.* 1. (*пользоваться, владеть речью*) רעדן*, ריידן*; ребёнок уже́ ~и́т דאָס קינד רעדט שוין; ~и́ть на иностра́нном языке́ רעדן* אף אן אויסלענדישער שפראך; ~и́ть по-ру́сски, по-евре́йски רעדן* (אף) רוסיש, ייִדיש; 2. (*сообщать*) זאָגן, רעדן*, ריידן*; ~и́ть пра́вду רעדן* פאר זאָגן דעם עמעס; ~и́ть пе́ред аудито́рией רעדן* פאר דער אודיטאָריע; а́втор статьи́ ~и́т о но́вой те́хнике אן אאוטאָר פונעם ארטיקל רעדט וועגן דער נײַער טעכניק; что он ~и́т? וואָס רעדט [זאָגט] ער?; не дава́ть ~и́ть *кому-л.* ניט לאָזן* עמעצן רעדן [זאָגן א וואָרט]; 3. (*разговаривать*) רעדן*, ריידן*, שמועסן; мы ~и́ли о на́ших де́тях מיר האָבן גערעדט [געשמועסט] וועגן אונדזערע קינדער; об э́том мно́го ~я́т דעם רעדט מען א סאָך; 4. (*свидетельствовать*) זאָגן, רעדן*, ריידן*, (בא)ווײַזן*; о чём э́то ~и́т? וועגן וואָס זאָגט עס אונדז?; וואָס (בא)ווײַזט עס אונדז?; э́то ~и́т не в его́ по́льзу דאָס איז ניט אים צוגוטן; 5. (*проявляться*): в нём ~и́т со́бственник ס׳רעדט אין אים [ס׳רעדט פון אים ארויס] דער אײַגנטימער; 6.: ~я́т, (что)... מע זאָגט, (אז)...; ◇ ~и́т Москва́ (*начинает радиопередачу*) ס׳רעדט מאָסקווע; что вы ~и́те? וואָס ס׳רעדט אירע?; э́то ~и́т само́ за себя́ טאָקע אן עמעס?; דאָס ניטיקט זיך ניט אין קיין פיירו־, רעדט פאר זיך אליין; что и ~и́ть וואָס איז דאָ, (וואָס איז) שטעך צו רעדן?; שים

איר מעגט אײַך זאָגן וואָס איר פּאַראָן צו רעדן?; что ни ~й שוין אָפּגערעדט דער- וויל; не ~я́ уже́ о том, что... פּון, וואָס···; по пра́вде ~я́ דעם עמעס געזאָגט; со́бственно ~я́ אויב רעדן; откровéнно ~я́ אויב רעדן פֿינקטלעך; стро́го ~я́ אויב רעדן אויסגעטלעך גערעדט גערעדט, אָפּן; коро́че ~я́ קורץ גערעדט, בעקיצער, (ה)אקיצער; ~и́ться *несов.* רעדן* זיך; ◇ как говори́тся אזוי צו, ווי זאָגט מען זאָגן

говорли́вый בעריידעוודיקער; *(о ручейке и т. п.)* מורמלענדיקער

говору́н *м разг.* = פּלאַפּלער מ (מצ. פּלאַפּלעך) (זעק)..

говя́||дина *ж* רינדערנס, רינדערן פּלייש, רינד(נ)פּלייש ז; ~жий רינדערנער, רינד(ן)ער; ~жий жир רינדפּעטס, רינדערן פּעטס ז

го́голь-мо́голь *м кул.* גאָגל־מאָגל מ ־ס

го́гот *м* 1. גאָגאָטשען ז; 2. *разг. (хохот)* כאַכעניש, גאָגאָטשען ז

гоготáть *несов.* 1. גאָגאָטשען; 2. *разг. (хохотать)* כאַקען, גאָגאָטשען

год *м* 1. יאָר ז ־ן *(с колич. числ. мн.* יאָר*)*; прошло́ три ~а סײַ־אין פֿאָר־יבער דרײַ יאָר; в бу́дущем ~ý אין קומענדיקן יאָר; в про́шлом ~ý פֿאַראַ־אָרן; в э́том ~ý הײַנטיקס יאָר; ему́ три ~а ער איז אלט דרײַ יאָר; за ~ до побе́ды פֿון א יאָר [אין מעשען] אין פֿאַרלויף; за ~ до по́бед פֿון א יאָר פֿאַרן זיג; ро́вно че́рез ~ פּונקט אין א יאָר אַרום; 2. *мн. (возраст)* יאָרן; איבעראיאָר פּונקט אין דער צײַט; אין דײַן עלטער, אין דײַנע יאָרן, מצ. מ; в твои́ ~ы אין דײַנע יוגנט־יאָרן; ~ы ю́ности די יוגנט־יאָרן; 3. *мн.:* шестидеся́тые ~ы די זעכציקער יאָרן; ◇ Но́вый ~ דאָס נײַ־יאָר; с Но́вым ~ом! לעשאָנע טויווע!, א גוט׳ן גליקלעך יאָר!; *уст.*; из ~а в ~ פֿון יאָר צו יאָר; в ~áх *(пожилой)* באיאָר־טער; с ~áми מיט דער צײַט; бе́з ~у неде́ля א יאָר מיט ניט לויט די יאָרן (נאָר); ~ на́ ~ не прихо́дится א מיטוואָך; ~ от ~у יאָר צו יאָר איז ניט גלײַך; ~ за ~ом יאָר נאָך יאָר; וואָס א יאָר

года́ми *нареч.* יאָרנלאנג

годи́н||а *ж:* в тяжёлую ~у אין א שוער שטיקל צײַט

оди́||ться *несов.* (для *род.*, на *вин.*) (אַף) טויגן*; *(кому-л.)* (פֿאַר) טויגן*, (דאַט.) פּאַסן; э́та ткань ~тся и на пла́тье и для ле́тнего пальто́ אָט דער שטאָף טויג סײַ אף קליידן, סײַ אף א זומערמאנטל; она́ ему́ ~тся в до́чери דאָס פּאַסט אים פּאר א טאָכטער; э́то никуда́ не ~тся זי פּאַסט אים פּאר א טאָכטער אזוי צו, ווי זאָגט מען; ◇ так поступа́ть не ~тся טויג אפּן פּײַער זיך טאָר מען ניט

годи́чн||ый 1. יאָר־; *(продолжающийся один год)* יאָ־; ריקער; ~ый о́тпуск אורלויב אף א יאָר, יאָריקער אורלויב; в ~ый срок אין מעשען פון א יאָר; ~ый срок א טער־; 2. *(бывающий раз в год)* יערלעכער; ~ое собра́ние פּאַראַמלונג יערלעכע; די יערלעכע; ◇ ~ые ко́льца *бот.* יאָר־רינגען מצ.

го́дн||ый טויגעוודיקער, טויגלעכער; быть ~ым* טויגן*; вода́ ~á для питья́ די וואַסער טויג אף טרינקען, די וואַ־; сер מעג מען טרינקען; биле́т го́ден в тече́ние трёх су́ток דער בילעט איז גילטיק אין מעשען פון דרײַ מעסלעך; го́ден к строево́й слу́жбе *воен.* טויג אין סטראַי־דינסט; никуда́ не ~ый וואָס טויג אף קאפּאָרעס *после сущ.*

годова́лый פון א יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פון א יאָר

годово́й יערלעכער, יאָר־; ~ дохо́д די יערלעכע האַכנאָסע; ~ отчёт יאָרבאריכט מ ־ן

годовщи́на *ж* יאָרטאָג מ; 65-я ~ Вели́кой Октя́брьской социалисти́ческой револю́ции דער פינף־און־זעכציק־סטער יאָרטאָג פון דער גרויסער סאָציאליסטישער אָקטיאָבער־רעוואָליוציע; ~ со дня рожде́ния געבורטסטאָג מ; געבוירן־טאָג מ; ~ со дня сме́рти יאָרצײַט מ

гол *м спорт.* גאָל מ ־ן; заби́ть ~ אריינהאקן א גאָל, טרעפּן* אינעם טויער

голени́ще *с* כאָליעוע ז ־ס

голеносто́пный: ~ суста́в פּוסוואָרצל־געלענק מ ־ן

го́лень *ж* אונטערשענקל מ ־ען

голла́нд||ец *м* האָלענדער מ; ~ка *ж* 1. האָלענדערן ז ־ס; 2. *(печь)* האָלאַנדקע ז ־ס; האָלענדישער אויוון; *разг.*; ~ский האָלענדישער; ~ский язы́к *см.* нидерла́ндский язы́к; ◇ ~ская печь האָלענדישער אויוון קאָכ־ליע־אויוון מ ־ס

голов||á *ж* 1. (קעפּ. מצ) קאָפּ מ; у меня́ боли́т ~á סײַטוט מיר וויי דער קאָפּ; 2. *(ум)* קאָפּ מ, מויַח, סייכל; у него́ ~á хорошо́ рабо́тает ער האָט א ווויל קעפּל, ער איז א קאָפּמענטש [מויַח]; ему́ пришло́ в го́лову א לויטערער קאָפּ; я́сная ~á ס׳איז אים ארײַן א געדאַנק; 3. *(о человеке):* (у́мная) ~á קאָפּ־היצקאָפּ (קעפּ.. מצ); горя́чая ~á מענטש מ ־ן; 4. *разг. (руководитель)* = באל־דייע מ (מצ. בא־, דייעזאָגער, דער גאַנצער באלעבאָס, לע־דייע); 5.: городско́й ~á *ист.* שטאָט־גאַלאָוא מ; 6. *(отряда, колонны и т. п.)* שפּיץ מ; 7.: ~á са́хара א היטל צוקער; 8. *(единица счёта скота)* שטיקל ז ־ער; ◇ он челове́к с ~о́й ער איז א קאָפּמענטש [א באל־מויַח]; с ~о́й до ног פון קאָפּ קוידעמ־, אין דער ערשטער ריי; в пе́рвую го́лову בין פיס, פאר אלעם, קאָל; посы́паться на *чью-л.* го́лову א שאָט קאָפּ; взя́ть* себя́ в ~ý נעמען זיך אף עמעצנס קאָפּ בא עמעצן; бежа́ть сломя́ го́лову צוקאָפּנס לויפן* אף ברעכן האלדז־; отвеча́ть, руча́ться ~о́й אײַנלייגן דעם קאָפּ; (ט)שוואליאָם, לויפן* פּײַל־אויסן־בויגן, ־און־נאקן לויפן*; вы́дать себя́ с ~о́й אויסגעבן* זיך אליין

голова́стик *м зоол.* קאָפּ־עקל ז ־ער

голове́шка *ж* האָלאָוועשקע ז ־ס

голо́вка *ж* 1. *уменьш.-ласк.* קעפּל ז ־ער, קעפּעלע ז; 2. *(гвоздя, булавки)* קעפּל ז ־ער; 3. *разг. (главари)* רעדלפירער מצ. אָנפירערשאפט ז; 4.: ~ лу́ка ציבעלע ז ־ס, ציבעלקע ז ־ס; ~ чесноко́ка קנאָבלקע ז ־ס

головн||о́й 1. קאָפּ־; ~áя бо́ль קאָפּוויי־טיק; ~о́й мозг קאָפּמארך מ; 2. *(идущий впереди)* פּעדערשטער, ערש־; ~о́й вагóн דער פּעדערשטער [דער ערשטער] וואַגן; ~о́й отря́д דער פּעדערשטער אטריאַד

головня́ *ж* 1. *см.* головёшка; 2. *(болезнь злаков)* קאָרנבראנד מ

головокруже́ние *с* קאָפּשווינדל מ; у него́ нача́лось ~ ס׳האָט זיך אים פּאַרדרייט דער קאָפּ

головокружи́тельн||ый קאָפּשווינדלדיקער; ~ая высота́ קאָפּשווינדלדיקע הייך; ~ый успе́х אן איבערשנדיקער [אן אויסערגעווײַנלעכער] דערפּאָלג

головоло́мка *ж* פּלאָנטער־אופגאבע ז ־ס, געדולדשפּיל ז

головоло́мн||ый שווערער, האַרבער; ~ая зада́ча א אופגאבע אף ברענען זיך, שווערע [א האַרבע] אופגאבע דעם קאָפּ

головомо́йк||а *ж разг.:* зада́ть *кому-л.* ~у געבן* [אַנזייפן* אַ מאָר- ,עמעצן דעם (רעכטן) פּסאק

головоре́з *м разг.* = גאַזלען מ (מצ. גאַזלאָן, -קוילער מ (מצ. רעצייַך מ (מצ. רעצייַכים), גים)

головотя́п *м разг.* שמאָלקעפּיקער טויער; ~ство *с разг.* שמאָלקעפּלדיקייט, שמאָלקעפּלדיקע ארבעט

го́лод *м* 1. הונגער מ; он почу́вствовал ~ ער האָט זיך אים שטארק פארווואָלט עסן; ס׳האָט הונגערט; умира́ть с ~у הונגער [שטארבן* פון הונגער]; 2. *(нехватка)* מאנגל מ; това́рный ~ א מאנגל אין סכוירע(ס), סכוירע-דעפיציט מ

голода́ние *с* הונגערן ז; ◇ кислоро́дное ~ זויער-שטאָף־מאנגל מ

голода́ть *несов.* הונגערן

голода́ющий *м* הונגערנדיקער מ ..קע

голо́дн||ый 1. *(испытывающий голод)* הונגעריקער; быть ~ым הונגעריק* זיין*; 2. *(вызванный голодом)* הונגער־; ~ая смерть מ הונגער־טויט; умере́ть ~ой сме́ртью שטארבן* פון הונגער; 3. *(неурожайный)* הונגער־; ~ый год ז ־יאָר הונגער־; 4. *разг. (скудный)* מאָגערער, -גע- א געמיינער מיטיק; ~ый обе́д א מיינער; ~ый паёк א מאָגערער ראציאָן [פּאיאָק]

голода́вка *ж (в знак протеста)* הונגערשטרייק מ ־ן

гололёд *м*, **гололе́дица** *ж* גלאַט־אײַז ז, גליטש מ

голоно́гие *мн. зоол.* הוילפּיסיקע מצ.

голоно́гий *разг.* באָרוועסער

го́лос *м* 1. (מצ. קעלער, קוילעס) שטים ז ־ען, קאָל ז; дрожа́щий ~ א ציטערנדיקע שטים, א ציטערנדיק קאָל; узна́ть *кого-л.* по ~у דערקענען עמעצן נאָכן [לויטן] קאָל; ~ соловья́ דאָס קאָל פּוגעם סאָלאָוויי; потеря́ть ~ פאר-; 2. *муз.* שטים ז ־ען; пе́сня на два ~а א ליד אף צוויי שטימען; для ~а и орке́стра פאר א זינגער און אָרקעסטער; 3. *(звуки, издаваемые неодушевлёнными предметами):* ~ ве́тра דאָס געוואַי פוגעם וואלד וויגט; ~ ле́са דאָס גערויש פוגעם וויגט; 4. *перен.* ז שטים; ~ со́вести די שטים פוגעם געוויסן; 5. *(мнение)* מיינונג ז ־ען, שטים ז ־ען; прислу́шаться к ~у масс צוהערן זיך צו דער שטים [צו דער מיינונג]; 6. *(при голосовании)* הערן, וואָס ס׳זאָגן די מאסן, פון די מאסן ז ־ען; большинство́м ~о́в מיט א מער- באראטונגס־ ז ־רעכט; ◇ во весь ~ מיטן פולן מויל; בעקויל ראָם; с ~а́ *уст.;* быть в ~е דער שטים* זיין*; с ~а́ געהער אפן; в оди́н ~ אינשטימיק, ווי איין מענטש; говори́ть с чужо́го ~а זאָגן, וואָס אנדערע זאָגן יענעם

голоси́стый *разг.* מיט א הילכיקער שטים *после сущ.;* הויכשטימיקער

голоси́ть *несов. разг. (однообразно выкрикивать)* -פּיל, דערן, דערמען; *уст. (по покойнику)* יאָמערן

голосло́вн||ый גרונטלאָזער, אומבאגרינדעטער; ~ое обвине́ние אן אומבאגרינדעטע [א גרונטלאָזע] באשולדיקונג

голосова́ние *с* אָפּשטימונג ז; поста́вить на ~ שטעלן צום אָפּשטימען

голосова́ть *несов.* 1. *(за вин.)* שטימען; ~ за канда́та שטימען פאר קאנדידאַט; ~ за предложе́ние פאָרשלאָג; 2. *(что-л.; ставить на голосование)* שטעלן צום אָפּשטימען

голосов||о́й שטים-; ~а́я щель *анат.* שטימשפאלט מ ־ן; ~ы́е свя́зки *анат.* שטימבענדער מצ.

голубизна́ *ж* בלויקייט ז

голуби́н||ый טויבן-; ~ая по́чта טויבנפאָסט ז

голу́бка *ж* 1. טויביכע ז ־ס, (די „ז") טויב ז ־ן; 2. *ласк. разг.* ליובעניו ז, טעבעלע ז ־ך

голубова́тый בלויעכער

голубогла́зый בלוי־אויגיקער

голубо́й בלויער (-הימל)

голу́бушка *ж ласк. (обращение)* טעבעלע ז ־ך, האַרצעניו ז, ליובעניו ז

голубцы́ *мн. (ед.* голубе́ц *м) кул.* פּראָקעס מצ., האָלובצעס מצ.

голу́бчик *м разг. (обращение)* טעטערינקער מ ..קע, ליבינקער מ ..קע

го́лубь *м* טויב ז ־ן; почто́вый ~ פּאָסט־טויב ז ־ן; ◇ ~ ми́ра פרידנסטויב ז ־ן

голуба́тня *ж* טויבנשלאק מ ־ן

го́л||ый 1. הויער, נאַקעטער; ~ые дере́вья נאַקעטע בוימער; ~ые сте́ны וועגט [נאַקעטע] הויל; ~ое те́ло א הויער [דאָס נאַקעטע] לייב; ~ый че́реп שארבן* פון דער הויער [דאָס הויל]; спать на ~ой земле́ שלאָפן* אף דער הויל; 2. *(без добавлений, без прикрас)* הויל; ~ая пра́вда דער הויל עמעס; ~ые ци́фры הויל ציפער(ן); ~ое администри́рование הויל אדמיניסטרירונג; ◇ ~ыми рука́ми ביוראָקראַטיזם מיט די הויל הענט

голы́ш *м* 1. *разг. (голый человек)* נאַקעטער מ ..טע; *(о ребёнке)* א נאַקעט קינד; 2. *(кукла)* א נאַקעטע ליאַלקע; 3. *(гладкий камень)* פּוטערשטיינדל ז ־ער *разг.*

голыше́м *нареч. разг.* נאַקעטערהייט

голь *ж собир. уст.* קאפּצאָנים מצ., אָרעמשאפט ז; ◇ ~ на вы́думки хитра́ די נויט שאַרפט דעם סייכל

гольф *м спорт.* גאָלף מ

го́льфы *мн. (ед.* гольф *м)* גאָלפן מצ., קורצע וואָקן

гомеопа́т *м* האָמעאָפּאַט מ ־ן; ~и́ческий האָמעאָפּאַטיש-; ~ия *ж* האָמעאָפּאַטיע ז

гомери́ческий: ~ смех, ~ хо́хот א האָמעריש געלעכטער

го́мон *м разг.* געטומל ז

гомосексуали||зм *м* האָמאָסעקסואַליזם מ ־ן; ~ст *м* האָמאָסעקסואַליסט מ ־ן; ~ческий *уст.;* ~ст מישקאוו־זאָ-

гонг *м* גאָנג מ

гондо́ла *ж (лодка)* גאָנדאָלע ז ־ס; ~ стратостата́ די גאָנדאָלע פוגעם סטראטאָסטאַט

гоне́ни||я *обычно мн.* פּארפאָלגונגען מצ., רעדיפעס מצ.; подверга́ться ~ям פּארפאָלגט [ווערידעפט] ווערן*

гоне́ц *м (курьер)* שטאפעט מ (מצ. שעליכים) שאָליעך מ ־ן

го́нка *ж* 1. *разг. (спешка)* אײַלעניש ז, יאָגעניש ז; 2. *мн. спорт.* יאָג־געוועט ז; ◇ ~ вооруже́ний וואָפנפּאר- מעסט מ

го́нор *м разг.* האָנער מ, גאַדלעס ז, גײַוועט ז; челове́к с ~ом א האָנאָריסטע פּארשוין, א מענטש מיט האָנער, באל־גײַוועט מ (מצ. באלע־גײַוועט)

гонора́р *м* אוטאָר־האָנאָ- ;אָר מ ־ן האָנאָ; а́вторский ~ ראר מ ־ן

го́ночный יאָג־(געוועט־)וו- ;יאָג־געוועט; ~ автомоби́ль טאָמאָביל מ ־ן

гонт *м собир.* שינדלען מצ. ,גאָנטע ווו

гончáр *м* = מ טעפּער; ~ный טעפּער- ;טעפּער; ~ные изде́лия טעפּערוואַרג ז ;טעפּער־ראָד ווו (מצ. ..רעדער) ~ный круг

го́нчая *ж* (מצ. ..הינט) יאָגהונט מ

го́нщик *м спорт.* = מ געוועט־יאָגער

гоня́ть *несов.* 1. *см.* гнать 1, 2, 5; 2. *разг.* *(посылать с поручениями)* ארומשיקן; ~ся *несов. см.* гна́ться

гоп *межд.* האָפּ!

гор||á *ж* 1. (מצ. בערג) בארג מ; *(возвышение для спуска на салазках и т. п.)* גליטשבערגל ז ־ער; ката́ться с ~ы́ קאטשען זיך אראָפּ א בארג; в го́ру בארג־ארויף; по́д ~у בארג־אראָפּ; 2. *(чего-л., из чего-л.; большое количество)* (מיט) הרודע ווו ־ס ,א בארג; ~á бума́г א גאנצע הרודעס פאפּיר(ן) בארג (מיט); ◇ идти́ в го́ру גיין* אלץ העכער און העכער; стоя́ть ~о́й за *кого-л.* שטיין* שטאָל און אײַזן פּאר עמעצן; сули́ть золоты́е го́ры צוזאָגן גילדענע בערג; ~á с плеч אראָפּ א בארג; не за ~а́ми ≅ פון די פּליצעס ס׳איז שוין ניט לאנג צו ווארטן

гора́здо *нареч.* פּיל, א סאַך; в ~ бо́льшей сте́пени אין א פּיל גרעסערער מאָס, אין א סאַך א גרעסערער מאָס; ~ важне́е פּיל ווי׳כטיקער

горб *м* ־ס מ ־ן, הוי׳קער; ◇ заработа́ть свои́м ~о́м פּאַדינען מיט אײגענער הארבאָטע [מיט די אײגענע פינף פינגער]

горба́т||ый 1. (ר)האָרבאָטע *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* הוי׳קערדיקער; ~ый нос מיט א הוי׳קער *после сущ.*; א נאָז מיט א הערביקל, א האָרבאָטע נאָז; 2. *в знач. сущ. м* = מ האָרבאָטע; ◇ ~ого моги́ла испра́вит ≅ ער ווועט שוין אײַנגעבראָכענעם נאָזל קאָן מען ניט אויסגלייכן בעסער ניט ווערן

го́рбить *несов.* (אײַנ)הוי׳קערן, (אײַנ)האָרבענען; ~ спи́ну זיך* סוטולעווואָטע; ~ся *несов.* זיך* [גיין*] סוטולע-; (אײַנ)האָדבען זיך, (אײַנ)הוי׳קערן זיך וואָטע

горбоно́сый מיט א הערביקל אף דער נאָז *после сущ.*

горбу́н *м* = מ האָרבאָטע; ־ס מ ,הוי׳קער; ~ья *ж* = ווו האָרבאָטשקע; ־ס

горбу́ша *ж (рыба)* ווו ־ס גאָרבוישע

горбу́шка *ж* (מצ. אָקרײַצעס) אָקרײַצעס מ ,רעפטל ז ־ער, ריפטל ז ־ער

горбы́ль *м* מ ־ן האָרביל

гордели́вый גײַוועדיקער, גאַדלעסדיקער

горде́ц *м* (מצ. באל־גײַוועניק) באלגײַוועניק מ ,באל־גײַוועניק; א פּאריסענער פּאַרשוין, גרויסהאלטער מ ־ס, מ ־עס

го́рдиев: ~ у́зел קנופּ מ ,גאָרדי־קנופּ

горди́ться *несов.* 1. *(тв.)* (מיט) גרויסן זיך, שטאָלצירן זיך* (אף, מיט), (מיט) שטאָלץ זײַן*; 2. *разг.* גרויס בא זיך זײַן*

го́рд||ость *ж* 1. ווו שטאָלצקייט מ ,שטאָלץ; *(достоинство)* ווו ווירדע; с ~остью שטאָלץ; 2. *(высокомерие)* ווו גײַוועט ,ווו גרויסהאלטערישקייט; ~ый 1. שטאָל- ;צער מיט (זעלבסט)ווירדע *после сущ.*; *(об ответе, отказе)* ווירדיקער; 2. *(высокомерный)* גײַוועדיקער, גרויס- האלטערישער

го́р||е *с* 1. *(глубокая печаль)* מ ,צאר ,ווו לייד ,יעסורים; [פון יעסורים] פון צאר [דערשלאָגן]; ди́ть ~е и ра́дость (ן)פּריד און (ן)טיילן לי׳; ~е *кому-л.* יעסורים [פּאַרשאַפֿן* עמעצן]; 2. *(беда)* ס׳האָט צוגעטראָפֿן ז ־ן מ ,אומגליק ווו ־ס ,צאָרע; её пости́гло ~е ס׳האָט זיך בא איר] געטראָפֿן אן אומגליק; זי [ס׳איז פאר אונדז א גרויסער° בראָך [אומ- גליק]; 3. *в знач. сказ. разг. (кому-л.)* (צו) ווויי; ~е ему́! מיר האָבן מיט אים ס׳וואָל אים אָנ- ;אז ווויי איז צו אים! ~е нам с ним! ◇ ему́ и ~я ма́ло צו זינגען און צו זאָגן! ס׳איז ניט שוין לאנג צו לעבן! הייבן ארן!

го́ре- *в сложных словах:* ~-администра́тор קלאָגעדי- מישטיינס־געזאָגט־אדמיניסטראטאָר, קער אדמיניסטראַטאָר מ ־ן

горева́ть *несов.* (נעמען* זיך צום הארצן, קלאָגן (נאָך) קלאָגן

горе́лка *ж* ־ס מ ברענער

горе́лки *мн. (игра)* מצ. כאפּערלעך

горе́л||ый 1. צוגעברענטער, צוגעסמאליטער; 2. *в знач. сущ. с* ווו סמאָלענע; па́хнет ~ым ס׳הערט זיך סמאָלענע

горелье́ф *м* מ ־ן האָרעליעף

горемы́||ка *разг. м* ־ען מ שלימאזל; *ж* ווו = ; ~чный *разг.* שלימאזלדיקער, נעבעכדיקער

горе́ние *с* 1. ווו ברענונג ,ז ברענען; 2. *перен. (энтузиазм)* היסלעווע ז ,בדען מ

го́рестный 1. ביטערער, קלאָגעדיקער; *(о вести)* טרויע- ;דיקער; 2. *(выражающий горе)* פּאָרמערטער, באטריבס- טרויעדיקער, טער

го́рест||ь *ж* 1. *(печаль)* מ ,צאר מ ,האָרצוויי־טיק; с ~ью צאָרעס, אומגליקן ,זאָרגפול ,באטריבט; 2. *мн.* מצ.

гор||е́ть *несов.* 1. ברענען; дрова́ ~я́т דאָס האָלץ ברענט; ла́мпа ~и́т לאָמפּ ס׳ברענט דער; в о́кнах ~е́л свет אין די פענצטער האָט זיך געליכט; ~и́т электри́чество ס׳ברענט די שטיין; гори́м! ס׳ברענט! ,א סרייפע!; 2. *разг.:* ~е́ла печь ס׳האָט זיך צעהייצט] ס׳האָט געברענט; 3. *(быть в жару)* זיין* שטארק הייס; אין אויון; *(краснеть)* פלאָמען; он весь ~и́т ער האָט גרויס היץ; её щёки ~е́ли ס׳האָבן איר געפלאָמט די באקן; 4. *(сверкать)* לויכטן* זיך; *(о глазах тж.)* ברענען, פלאָמען, שטיינען; 5.: он ~е́л не́навистью к угнета́телям ס׳האָט אין אים געברענט די סינע צו די אונטערדריקער; ~е́ть жела́нием האָבן* א הייסן באגער; ~е́ть на рабо́те טאָן* די אַרבעט; ◇ рабо́та ~и́т в его́ руках די אַרבעט בדענט בא אים אין די הענט

го́рец *м* (מצ. באַרגלייט) באַרגמאן מ ,באַרג־אינווינער = מ

го́речь *ж* 1. *(вкус)* ווו ביטער(לעכ)קייט; *(запах)* בי- ;טערניש ווו ביטערקייט; 2. *(что-л. горькое)* טערער רייעך; ~ разлу́ки דער בי- טערער טאָם, ביטערגעפיל ז טערער טאָם פון צעשיידונג

горже́т *м*, горже́тка *ж* ־ס ווו גאָרושטקע

горизо́нт *м прям. и перен.* מ ־ן האָריזאָנט; со́лнце

скры́лось за ~ом דו ווּן איז פארשווּנדן הינטערן האָרי-
אנטדעקן נײַע האָרי- ;זאָגן
горизонта́ль *ж* ן־ ו האָריזאָנטאַל; ~ный האָריזאָנטאַל-
לער
гори́лла *ж* ס־ ו גאָרילע
горисполко́м *м* (исполни́тельный комите́т городско́го Сове́та наро́дных депута́тов) ען־ מ שטאָט־אויספירקאָם
гори́стый בארגיקער
гори||хво́стка *ж (птица)* ען־ ז רויטעקל; ~цве́т *м бот.* מ אדאָניס
го́ркнуть *несов.* ביטערלעך ווערן* ,יאָלקע*
горко́м *м* (городско́й комите́т) ן־ מ שטאָט־קאָמיטעט; ~ па́ртии שטאָטישער פארטיי־קאָמיטעט
горла́нить *несов. разг.* רײַסן* דעם גאָרגל; ~ пе́сню אויסהילכן א ליד
горла́стый *разг.* הויכשטימיקער; *(о человеке)* פיסקאַ־ טע(ר) *тж. неизм.*
го́рлинка *ж*, го́рлица *ж* ן־ ו טורקלטויב, ווילדע טויב
го́рл||о *с* 1. ען־ מ גאָרגל, (מצ. העלדזער) האלדז מ; у меня́ боли́т ~о ס׳טוט מיר ווי אין האלדז; полоска́ть ~о שוועָנקען* דעם האלדז מ (מצ.); 2. *(сосуда)* האלדז (העלדזער); ◇ дыха́тельное ~о אָטעם־גאָרגל מ; у меня́ дел по ~о כ׳האָב אַרבעט אריבערן קאָפּ; быть сы́тым по ~о שרײַען* אף קוילע־קוילעס, רײַסן* זיך אפן האלדז; приста́ть к *кому-л.* с ножо́м к ~у צושטיין* צו עמעצן אין האלדז; стать *кому-л.* поперёк ~а מיט א מעסער צום האלדז; промочи́ть ~о זיך שטעלן עמעצן ווי א ביין אין האלדז; באנעצן די ליפן נעמען* א קאפּ,
горлово́й האלדז־; ~ ка́шель מ האלדז־הוסט
го́рлышко *с* 1. *уменьш. (птицы и т. п.)* ז־ ך; 2. *(бутылки)* ז־ ער העלדזל
гормо́н *м физиол.* ען־ מ האָרמאָן
горн[1] *м тех.* ס־ מ שמעלץ־אויוון; גלי־אויוון מ ס־; *(доменной печи)* ס־ ו האָרנע; кузне́чный ~ מ ס־ שמיד־אויוון
горн[2] *м (труба)* ס־ מ האָרן; пионе́рский ~ פיאָ־ נעָרן־האָרן מ ס־
горни́ло *с высок.* לײַטער־קעסל מ
горни́ст *м* ן־ מ האָרניסט
го́рничная *ж* 1. *уст.* ס־ ו שטובדינסט, ן־ פאָקאָיעווע; 2. *(в гостинице)* ס־ ו צימער־באדינערן
горнодобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность מ בארג־אינ- דוסטריע ו, מינערײַ־אינדוסטריע ו
горноли́жный: ~ спорт מ בארג־סקיספאָרט
горнопромы́шленный בארג־אינדוסטריעלער
горнораба́чий *м* = מ בעַרגער, = מ גרובן־ארבעטער, = מ בארג־ארבעטער, = מ מינערײַ־ארבעטער
горнору́дн||ый: ~ая промы́шленность (בארג)ערץ־אינ- דוסטריע ו
горноста́й *м* הארמעלין מ
го́рн||ый 1. בארג־; ~ый во́здух ו בארגלופט; ~ые верши́ны מצ. בארגשפיצן; ~ое о́зеро ס־ ו בארג־אָזערע; 2. *(гористый)* בארגיקער; 3.: ~ое де́ло ז מינערײַ־וועזן; ~ый инжене́р מ ן־ בארג־אינזשעניער; ~ая промы́шленность ו בארג־אינ- דוסטריע; ~ый институ́т בארג־אינ- דוסטריע ו; ~ый комба́йн מ ען־ שאכטע־קאָמבין; ~ый компа́с מ ן־ בארג־קאָמפּאַס; ~ый молото́к מ ן־ בארג־האַמער; ~ый рабо́чий מ בארגאַרבעטער; ~ый хруста́ль מ אסבעסט, בארגפלאקס; ~ый лён מ קרישטאָל
горня́к *м разг.* 1. *см.* горнораба́чий; 2. *(студент)* בארג־ סטודענט פון בארג־אינסטיטוט (דער); *(инженер)* ן־ מ בארג־אינזשעניער
го́род *м* (מצ. שטעט) ו שטאָט; за ~, за ~ом הינטער; דער שטאָט; портово́й ~ (מצ. ..שטעט) ו פאָרט־שטאָט, פאָרט מ ן־; стира́ние разли́чий ме́жду ~ом и дере́вней דאָס אָפּווישן פון די אונטערשיידן צווישן שטאָט און דאָרף
го́род-геро́й *м* (מצ. שטעט—העלדן) א שטאָט — א העלד, (מצ. ..שטעט) ו העלדנשטאָט
городи́ть *несов. разг.*: ~ вздор רעדן* אין פּלאָפּלען, ניט קעדי אָנ- דער וועלט ארײַן; ◇ не сто́ит огоро́д ~ אן אויירע די אַרבעט ,צוהייבן
городи́ще *с археол.* אוראלטע שטאָט־רוינען
городки́ *мн. (игра)* מצ. גאָראָדקעס; игра́ть в ~ שפּילן אין גאָראָדקעס
городо́к *м* 1. ן־ ז שטעטל; 2.: вое́нный ~ מילי- טער־שטעטל ז ן־; университе́тский ~ אוניווערסיטעט- ן־ ז שטעטל; *(в США тж.)* ן־ מ קאַמפּוס
городо́шник *м* = מ גאָראָדקעס־שפּילער
городско́й שטאָט־; שטאָטישער; ~ жи́тель מ שטאָט־ אינוווינער, שטאָטישער אינווינער; ~ сове́т שטאָטראט ן־ מ; ~ тра́нспорт שטאָטישער טראַנספּאָרט; *(данного города тж.)* שטאָט־טראנספּאָרט מ
горожа́нин *м* = מ שטאָט־אינוווינער
горonó *м нескл.* (городско́й отде́л наро́дного образова́ния) מ (דער שטאָטישער אָפּטייל פאר פּאָלקס- בילדונג) גאָראָנאָ
гороско́п *м* ן־ מ האָראָסקאָפּ
горо́х *м* מ ארבעס; ◇ как об сте́ну ~ ווי אַרבעס אין דער וואנט; при царе́ Горо́хе ≅ צײַטן פאר סאָבעסקיס; ~овый 1. ארבעס־; פון ארבעס *после сущ.*; ~овый суп א זופ [סופ] פון ארבעס, ארבעס־זופ מ ן־; 2. *(о цвете)* פון ארבעס־קאָליר *после сущ.*; ◇ шут ~овый א ווי׳סטער מאָרשעלעך; чу́чело ~овое א יאָלד אין קאפּעליוש
горо́шек *м* 1.: души́стый ~ *бот.* דופטיקע ארבעסלעך; зелёный ~ *кул.* גרינע ארבעסלעך; 2. *(крапинки)* א געשפּרענקלט קלייד; пла́тье в ~ שפּרענקעלעך מצ.
горо́шина *ж* ן־ ז ארבעסל
го́рск||ий בארג־; ~ие наро́ды מצ. בארגפעלקער
горсове́т *м* (городско́й Сове́т наро́дных депута́тов) ן־ מ שטאָטאָוועט
го́рсточка *ж* ך־ ז הי׳פעלע, ך־ זשמעָנקעלע; ~ люде́й א הי׳פעלע מענטשן
горсть *ж* 1. *(руки́)* ו זשמעָניע; 2. *(количество)* ס־ מ; ס־ ו זשמעָניע; 3. *перен.* ז הי׳פל
горта́нн||ый 1. *анат.* קעל־; ~ые мы́шцы קעל־מוס- קולן מצ.; 2. גאָרגלדיקער; ~ый звук *лингв.* קעלקלאנג גוטוראָלער קלאנג, מ ען־
горта́нь *ж анат.* ו קעל; (מצ. ..קעפּ) מ קעלקאָפּ, (מצ. ..קעפּ) מ גאָרגלקאָפּ
горте́нзия *ж бот.* ס־ ו האָרטענזיע
горчи́ть *несов.* זיך* ביטערלעך
горчи́||ца *ж* מ זענעפט; ו גאָרטשיצע *разг.*; ~чник *м* ס־ מ זענעפט־פלאסטער, ס־ מ גאָרטשיטשניק; поста́-

◇ ~ая боле́знь ו בארגקראנקהיט; ~ый хруста́ль מ אסבעסט, בארגפלאקס, מ קרישטאָל

горня́к *м разг.* 1. *см.* горнораба́чий; 2. *(студент)* בארג־ סטודענט פון בארג־אינסטיטוט (דער); *(инженер)* ן־ מ בארג־אינזשעניער
го́род *м* (מצ. שטעט) ו שטאָט; за ~, за ~ом הינטער; דער שטאָט; портово́й ~ (מצ. ..שטעט) ו פּאָרט־שטאָט, פּאָרט מ ן־; стира́ние разли́чий ме́жду ~ом и дере́вней דאָס אָפּווישן פון די אונטערשיידן צווישן שטאָט און דאָרף
го́род-геро́й *м* (מצ. שטעט—העלדן) א שטאָט — א העלד, (מצ. ..שטעט) ו העלדנשטאָט
городи́ть *несов. разг.*: ~ вздор רעדן* אין פּלאָפּלען, ניט קעדי אָנ- דער וועלט ארײַן; ◇ не сто́ит огоро́д ~ אן אויירע די אַרבעט ,צוהייבן
городи́ще *с археол.* אוראלטע שטאָט־רוינען
городки́ *мн. (игра)* מצ. גאָראָדקעס; игра́ть в ~ שפּילן אין גאָראָדקעס
городо́к *м* 1. ן־ ז שטעטל; 2.: вое́нный ~ מילי- טער־שטעטל ז ן־; университе́тский ~ אוניווערסיטעט- ן־ ז שטעטל; *(в США тж.)* ן־ מ קאַמפּוס
городо́шник *м* = מ גאָראָדקעס־שפּילער
городско́й שטאָט־; שטאָטישער; ~ жи́тель מ שטאָט־ אינוווינער, שטאָטישער אינווינער; ~ сове́т שטאָטראט ן־ מ; ~ тра́нспорт שטאָטישער טראַנספּאָרט; *(данного города тж.)* שטאָט־טראנספּאָרט מ
горожа́нин *м* = מ שטאָט־אינוווינער
горonó *м нескл.* (городско́й отде́л наро́дного образова́ния) מ (דער שטאָטישער אָפּטייל פאר פּאָלקס- בילדונג) גאָראָנאָ
гороско́п *м* ן־ מ האָראָסקאָפּ
горо́х *м* מ ארבעס; ◇ как об сте́ну ~ ווי אַרבעס אין דער וואנט; при царе́ Горо́хе ≅ צײַטן פאר סאָבעסקיס; ~овый 1. ארבעס־; פון ארבעס *после сущ.*; ~овый суп א זופ [סופ] פון ארבעס, ארבעס־זופ מ ן־; 2. *(о цвете)* פון ארבעס־קאָליר *после сущ.*; ◇ шут ~овый א ווי׳סטער מאָרשעלעך; чу́чело ~овое א יאָלד אין קאפּעליוש
горо́шек *м* 1.: души́стый ~ *бот.* דופטיקע ארבעסלעך; зелёный ~ *кул.* גרינע ארבעסלעך; 2. *(крапинки)* א געשפּרענקלט קלייד; пла́тье в ~ שפּרענקעלעך מצ.
горо́шина *ж* ן־ ז ארבעסל
го́рск||ий בארג־; ~ие наро́ды מצ. בארגפעלקער
горсове́т *м* (городско́й Сове́т наро́дных депута́тов) ן־ מ שטאָטאָוועט
го́рсточка *ж* ך־ ז הי׳פעלע, ך־ זשמעָנקעלע; ~ люде́й א הי׳פעלע מענטשן
горсть *ж* 1. *(руки́)* ו זשמעָניע; 2. *(количество)* ס־ מ; ס־ ו זשמעָניע; 3. *перен.* ז הי׳פל
горта́нн||ый 1. *анат.* קעל־; ~ые мы́шцы קעל־מוס- קולן מצ.; 2. גאָרגלדיקער; ~ый звук *лингв.* קעלקלאנג גוטוראָלער קלאנג, מ ען־
горта́нь *ж анат.* ו קעל; (מצ. ..קעפּ) מ קעלקאָפּ, (מצ. ..קעפּ) מ גאָרגלקאָפּ
горте́нзия *ж бот.* ס־ ו האָרטענזיע
горчи́ть *несов.* זיך* ביטערלעך
горчи́||ца *ж* מ זענעפט; ו גאָרטשיצע *разг.*; ~чник *м* ס־ מ זענעפט־פלאסטער, ס־ מ גאָרטשיטשניק; поста́-

вить ~чник א גאָרטשיטשניק(צו)לייגן; ~чница ж -זע·
גאָרטשיצע·זוגעפט; разг.; ~чный -נעפט־מעסטל ז ־ער;
~чные ва́нны мн. זוגעפט־ביטלעך מצ.; זוגעפט־וואנעס מצ.;
◇ ~чный газ זוגעפט־גאז מ, איפריט מ

горше́чник *м* = מ טעפער

горшо́к *м* (мн. טעפ) מ טאָפּ; (*небольшой*) טעפל ז ־ער; цвето́чный ~ (мн. ·· טעפ) בלומענטאָפּ מ; ночно́й ~ (мн. ·· טעפ) נאכט־טאָפּ מ

го́рьк||ий ביטערער; *перен. тж.* האַרבער; ~ая до́ля ביטערזאלץ ז; ~ая соль ביטערזאלץ ז; ~ая и́стина דער ביטערער גוירל; ~ие слёзы א ביטערער [האַרבער] עמעס; ~ий пья́ница א פארפאַלענער שיקאָרניק; ~о *нареч.* 1. ביטער; ~о пла́кать ביטער(לעך) ווײנען; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז בי־ ווײנען מיט ביטערע טרערן; ~о во рту ס׳איז ביטער אין מויל; ~о бы́ло наблюда́ть всё э́то ס׳איז שווער געווען צוזען דאָס אלץ

горю́чее *с тех.* מ ברענשטאָף

горю́ч||ий[1] ברענעוודיקער, ברענען; ~ая жи́дкость א ברענעוודיקע פליסיקייט; ~ие вещества́ мн. ברענשטאָפן

горю́ч||ий[2]: ~ие слёзы טרערן [ביטערע] הייסע

горя́нка *ж* ־ען ז ־ס, באַרגאַינווינערן

горя́ч||ий 1. הייסער; ~ая вода́ הייסע [זידיקע] וואַסער; ~ие у́гли גלייקע קוילן; ~ее со́лнце א פלאַמיקע זון; 2. *(пылкий)* הייסער; א ברענענדיקע, א סאַרפענדיקע [זון]; *(страстный тж.)* פארברענטער; *(вспыльчивый)* הייציקער; א הייס [א וואַרעם] ספּילשליוועס *неизм. разг.*; ~ее се́рдце א הייסער באַגער; ~ее жела́ние א הייסער ברענענדיקע פלאַמיקע [הארציקער] גרוס; ~ий приве́т הייצקאָפּ מ; ~ая голова́ (мн. ·· קעפּ) א הייסער אָנהענגער; ~ая ло́шадь א פּיערדיק פערד; он уж сли́шком ~ איז הייסער; 3. *тех.*: ~ая обрабо́тка мета́ллов שוין צו הייציק; 4. *(очень напряжённый)* באַרבעטונג פון מעטאַלן; *(о работе)* רער; *(ожесточённый)* פארבייטערטער; ~ее вре́мя א הייס שטיקל; ~ий бой א פארבייטערטע שלאכט; ◇ по ~им следа́м נאָך די פּרישע שפּורן; попа́сть под ~ую ру́ку אָנטרעפן* [צושטעלן זיך]; אין א ביזער מינוט

горячи́ть *несов.* צעהיצן; ~ся *несов.* היצן זיך, קאָכן זיך

горя́чк||а *ж разг.* 1. *(лихорадка)* פיבער מ; роди́льная ~а קינדבעט־פיבער מ; биржева́я ~а בירושע־פיבער מ; 2. *(спешка)* כאַפּעניש ז, אילעניש ז; ◇ поро́ть ~у (ארויס)זעצן פון זיך די פּאַרע [די נעשאָמע]

горя́чность *ж* 1. *(пылкость)* הייציקייט ז, ברען מ, ווי; 2. *(вспыльчивость)* הייציקייט ז; ספּילשליווקייט ז *разг.*

горячо́ 1. *нареч.* הייס, מיט ברען, מיט הארץ; ~ любить *кого-л.* עמעצן הייס ליב האָבן*; ~ приня́ться за де́ло מיט ברען א נעם טאָן* זיך צו דער אַרבעט; ~ говори́ть רעדן* מיט ברען; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז הייס; ~ рука́м ס׳איז הייס פאר די הענט, ס׳איז הייס האלטן

госба́нк *м* (Госуда́рственный банк) מעלכּע־באנק מ

госбезопа́сность *ж*: о́рганы ~и די אָרגאַנען פון מעלכּע־זיכערהייט

госпитализа́ция *ж* שפּיטאַליזירונג ז

го́спиталь *м* שפּיטאָל מ ־ן, האָספּיטאל מ ־ן

Госпла́н *м* (Госуда́рственная пла́новая коми́ссия) מעלכּע־פּלאַן מ (מעלכּישע פּלאַנירקאָמיסיע)

господи́н *м* (мн. господа́) 1. הער מ ־ן; *(перед фамилией, званием)* הער מ ־ן; *(в обращении к еврею перед именем)* רעב *уст.*; пожило́й ~ עלטערער הער; ~ президе́нт הער פרעזידענט; господа́! מיינע הערן!; *(в обращении к евреям)* ראבוסי! *уст.*; 2. *(хозяин)* באלעבאָס מ (מצ. באלעבאַטים); *(барин; повелитель)* האר מ; у нас нет ни господа́, ни рабо́в בא אונדז איז ניטאָ ניט קיין האַרן אין ניט קיין קנעכט

господ́ств||о *с* 1. *(власть)* הערשאפט ז, הערשונג ז, מאכט ז; 2. *(преобладание)* הערשאפט ז, דאָמינירונג ז, אויבערהאנט ז; мирово́е ~о в во́здухе די הערשאפט אויבער דער וועלט; ~о в во́здухе די הערשאפט [אויבערוואָג] אין דער לופט; ~овать *несов.* 1. *(владычествовать)* הערשן, געוועלטיקן; 2. *(преобладать)* דאָמינירן, הערשן; 3.: гора́ господ́ствует над ме́стностью דער בארג הערשט אויבער דער געגנט

господ́ствующ||ий 1. *(властвующий)* הערשנדיקער; ~ие кла́ссы די הערשנדיקע קלאסן; 2. *(преобладающий)* דאָמינירנדיקער

госпожа́ *ж* 1. ־ס ז דאָמע; *(перед фамилией, званием и в обращении)* מאדאָם מ; 2. *(хозяйка)* באלע־ האָרנטע ז

гость *м* (госуда́рственный общесою́зный станда́рт) גאָסט מ ־ן (מעלכּישער אלגעמיין־פארבאַנדישער סטאנדאַרט); соответствовать ~ам אנטשפּרעכן* צו די גאָסטן [מעלכּי־ שע סטאנדאַרטן]

гостев||о́й גאסט־; ~о́й биле́т ז ־ן מ גאַסט־בילעט; ~ы́е места́ מ פאר גאסט פלעצער

гостеприи́м||ный גאַסטפרײנטלעכער; ~ный хозя́ин א גאַסטפרײנטלעכער אויפנאם (א באלעבאָס); ~ство *с* גאַסטפרײנטלעכקייט ז; א מאכנים־אויערעך

гости́ная *ж* ־ן ז גאַסטצימער

гости́нец *м разг.* ־ס ז, ־ן מ פּרעזענט

гости́ниц||а *ж* ־ן מ האָטעל; останови́ться в ~е פאר־ פּאָרן* אין א האָטעל

гости́ть *несов.* זיין* צוגאַסט

гост||ь *м* (мн. гости) מ גאסט; незва́ный ~ь אן אומגע־ זיין* אין, זיין* צוגאַסט בעטענער גאסט; ◇ быть в ~я́х хорошо́, а до́ма лу́чше *погов.* צוגאַסט איז גוט, אָן אינדערהיים איז נאָך בעסער

государ́ственн||ость *ж* מעלכּעשאפט ז; ~ый מעלכּע־, מעלכּישער; ~ый строй מעלכּע־אַרדענונג ז; ~ая власть מעלכּע־מאכט ז; ~ый перево́рот מעלכּע־אי־ ען אינעין פון מע־ בערקערעניש ז, ז; де́ло ~ой ва́жности לוכישער ווי־ כטיקייט ז; ◇ ~ое пра́во *юр.* מעלכּע־רעכט ז

государ́ство *с* ־ס ז מעלכּע; Сове́тское ~ ראטן־מע־ סאָוועטישע מעלכּע, לוכּע ז

государ́ыня *ж уст.* 1. *(ца́рица)* קייסערי־, קיניגן ז ־ס; 2. *(обращение)* מיין) האָרנטע ז ־ס; ניע)

го́т||ика *ж* ז גאָטיק; ~и́ческий גאָטישער; ~и́ческий шрифт גאָטישער שריפט

готова́льня *ж* א, קאָמפּלעקט צייכענונג־מאכשירים קעסטעלע מיט צייכענונג־מאכשירים

гото́вить *несов.* 1. גרייטן, צוגרייטן; ~ кни́гу к печа́ти גרייטן די לי־ בוך צום דרוק; ~ уро́ки גרייטן דעם גרייטן צו די עקזא־ מענס; ~ *кого-л.* к экза́менам עמעצן מודים

מענס; ~ спаса́тельные катера́ צוגרייטן די רעטונגס־קאַ-; 2. *(обучать)* גרייטן, אויסבילדן; институ́т гото́вит специали́стов по киберне́тике דער אינסטיטוט גרייט ספּעציאליסטן אין קיבערנעטיק; 3. *(варить, жарить и т. п.)* קאָכן [(צו)גרייטן]; ~ обе́д מיטיק קאָכן; она́ хорошо́ гото́вит °זי קאָכט גוט; ~ся *несов.* 1. גרייטן זיך; ~ся к отъе́зду גרייטן זיך צו דער נעסיע; ~ся к экза́мену גרייטן זיך צום עקזאַמען; 2. *(надвигаться)* גרייטן זיך, אָנגרייפן, דערוואַרטן זיך; гото́вятся кру́пные собы́тия ס׳רייפן אָן [ס׳דערוואַרטן זיך] גרויסע געשעענישן

гото́вност||ь *ж* וו גרייטקייט (צו); ~ь вести́ перегово́ры די גרייטקייט פירן אונטערהאַנדלונגען; в по́лной боево́й ~и אין פולער שלאַכטגרייטקייט

гото́в||ый 1. גרייט; он ~ вы́полнить зада́ние ער גרייט אויסצופילן די אופּגאבעס; э́того ле́ктора я ~ слу́шать часа́ми (צו) אָט דעם לעקטאָר בין איך גרייט אָפּצוהערן שעהנלאַנג; 2. *(быть в состоянии, близком к чему-л., быть способным сделать что-л.)* האלטן*, גרייט זיין*; она́ ~а была́ запла́кать זי האָט שיר ניט (טאָן עפּעס), אַ; он уже́ ~ был согласи́ться, но разду́мал ער איז שוין גרייט געווען [ער האָט שוין גע-; זיך שיר ניט צעווייגט ער איז גרייט אויסצופילן די אופּגאבע; איז גרייט, נאָר ער האָט זיך באטראכט האלטן בא] מאַסקים זיין; 3. *(законченный)* גרייטער, פאַרטיקער; суп ~ דער זופּ איז פאַרטיק; 4. *(заранее обдуманный)* צוגעגרייטער, פאַרטיקער, גרייטער; ~ый отве́т א פאַרטיקער ענטפער; ◇ всегда́ ~! שטענדיק גרייט!; ~ое пла́тье *собир.* קאָנפעקציאָן [קלײדער, האלבאָשע] מ; גרייט מאלבושים

го́тский גאָטיש; ~ язы́к די גאָטיש שפּראַך ז, גאָטיש ז

готтенто́ты *мн.* האָטענטאָטן

го́ты *мн. ист.* גאָטן

гофриро́ванн||ый גאָפרירט; ~ая ю́бка א גאָפרירט פון גאָפרירטן מעטאַל קלײדל; из~ого мета́лла

гофрирова́ть *несов.* גאָפרירן

граб *м бот.* האָרנבוים (מצ. ־בוימער), ה־ן מ

грабёж *м* רויבערײ וו, ־ען; ~ на большо́й доро́ге ז וועגרויבערײ וו, וואלד־גאזלאָנעס

граби́тель *м* = רויבער מ

граби́тельск||ий רויבערישער; ~ая война́ א רויבערישע מילכאָמע

гра́бить *несов. прям. и перен.* ראָבן, ראַבירן; *(заниматься грабежом тж.)* רויבן; ~ на большо́й доро́ге [א וועגרויבער פארנעמען*, זיין* א וואלד־גאזלען]

гра́бли *мн.* גראַבליע וו, ־ס

гравёр *м* = גראַווירער מ

гра́вий זשוויר מ

гравирова́льн||ый גראַווירער־; ~ая маши́на גראַווירער־מאשין וו, ־ען

гравирова́ть *несов.* גראַווירן; *(по камню тж.)* קריצן; *(травлением)* ראַדירן, (אויס)עצן

грави́ра *ж* גראַווירונג וו, ־ען

град *м* האָגל מ, ־ען; идёт ~ עס שיט א האָגל, ס׳האָגלט; осыпать ~ом насме́шек באהאָגלען מיט כויזעק־אויסרופן

гради́ровать *несов.* גראַדירן

гради́рня *ж тех.* גראַדירניע וו, ־ס

гра́дом *нареч.* ווי א האָגל; слёзы ка́тятся ~ ס׳קיקלען ס׳ציסט; пот с него́ льётся ~ זיך אראָפּ טרערן ווי באָבּ

гра́дус *м* גראַד מ, ־ן *(с колич. словами мн.* גראַד*); де́сять ~ов моро́за צען גראַד פראָסט; пять ~ов вы́ше нуля́ פינף גראַד העכער (פון) נול; под угло́м 45 ~ов 45 גראַד וויינקל פון אונטער א; 30 ~ов се́верной широты́ 30; גראַד צאָפּנדיקע ברייט; ~ник *м разг.* גראַ-טערמאָמעטער מ־ס, דוסניק מ־עס

граждани́н *м* = ביגער מ

граждан||ка *ж* ־ס וו ביגערן; ~ский 1. *(свойственный гражданину)* ביגער; ביגערש־; פון א ביגער *после сущ.*; ~ский долг ביגער־כויוו מ; ~ские права́ ביגער־רעכט; 2. *юр.* ציווילער, ציווילע־; ~ский иск א ציווילע מאַ-.מצ; ~ский ко́декс ציווילער קאָדעקס; דער ציווילער קאָדעקס מ; ~ское пра́во ז ציווילע־רעכט; 3. *(штатский)* ציווילע קלײ־, ציווילער; ~ское пла́тье ציווילע קלײדונג

гражда́нств||о *с* וו ביגערשאפט; приня́ть сове́тское ~о סאָוועטישע ביגערשאפט* אָנעמען*; получи́ть права́ ~а *прям. и перен.* באקומען* ביגער־רעכט

грамм *м* גראם מ־ען *(с колич. словами мн.* גראם*)

грамма́т||ика *ж* וו גראַמאַטיק מ; דיקדעק מ *уст.*; ~и́ст *м* באל־דיקדעק מ (מצ. באלע־דיקדעק); גראַמאַטיקער מ = *уст.*

граммати́ческ||ий גראַמאַטישער; ~ий строй языка́ די גראַמאַטישע סטרוקטור פון דער שפּראַך; ~ая оши́бка א גראַמאַטישע פּעלער [גריז]; ~ие пра́вила גראַמאַטישע קלאָלים

грамм||-а́том *м физ.* גראם־אַטאָם מ־ען; ~-моле́кула *ж физ.* גראם־מאָלעקול וו, ־ן

граммофо́н *м* גראַמאָפאָן מ־ען; ~ный גראַמאָפאָן־; ~ная пласти́нка גראַמאָפאָן־פּלאַטע וו־ס (גראַמאָפאָן־); פּלאַסטינקע וו־ס *разг.*

гра́мот||а *ж* 1. דאָס לייענען און שרײַבן; знать ~у זיין* אָיוורעדיק [שרײַבטקע־; קענען* לייענען און שרײַבן לערנען זיך לייענען און שרײַבן [א וועגרויבער פארנעמען*, זיין* א וואלד־גאזלען מיט וועגרויבערײ]; 2. *(документ)* גראַמאַטע וו־ס; почётная ~а ערן־גרא-; אשער־יאָצער־פּא-; מאַטע וו־ס; ◇ фи́лькина ~а *ирон.* א פוסט פאפּיר, פּירל ז־ער

грамоте́й *м разг.* באל־אויורע (מצ. באלע־אויורע) מ

гра́мотн||о *нареч.* 1. *(орфографически правильно)* ־ריכ־; ~о писа́ть ריכטיק; גראַמאַטנע *разг.*; ~о по-ריכטיק, גראַמאַטנע שרײַבן [גראַמאַטנע *разг.*]; 2. *(квалифицированно)* ריכטיק, מיט קענטשאפט; ~о руководи́ть предприя́тием פאַכמענערישער אָנפירן מיט דער אונטערנעמונג

гра́мотн||ость *ж* 1. *(умение читать и писать)* אויורע־, דיקטע וו, שרײַבטקענעוודיקייט וו; 2. *(осведомлённость)* באהאָנטקייט וו; ~ый 1. *(умеющий читать и писать)* גראַמאַטנע(ר) שרײַבטקענעוודיקער, אויורעדיקער; *тж. неизм. разг.*; 2. *(осведомлённый)* באהאָנטער; 3. *(без грамматических ошибок)* ריכטיק; גראַמאַטנע] אָנגעשריבענער *разг.*]; *(о чертеже, о проекте и т. п.)* פאַכמענערישער

грана́т[1] *м бот.* מילגרוים מ ־ען

грана́т[2] *м мин.* גראנאט מ ־ן

грана́т||а *ж воен.* גראנאטע ז ־ס || **~ный** גראנאטע(ס)־; **~ный оско́лок** א שפּליטער פון א גראנאטע

грана́тов||ый[1] 1. מילגרוים־; **~ый сок** מילגרוימזאפט מ; 2. *(о цвете)* גראנאטאוע(ר) *тж. неизм.*; **~ые** פון מילגרוים־ *после сущ.*

грана́тов||ый[2]: **~ое ожере́лье** גראנאט(ן)־האלדזבאנד (מצ. ..בענדער) מ, גראנעט(ן)־האלדזבאנד (מצ. ..בענדער) מ

грандио́зный גראנדיאזער

гранёный געשליפענע גלאז; **~ стака́н** א געשליפענע גלאז

грани́т *м* גראניט מ; **~ный** גראניט־; **~ная скала́** פון גראניט *после сущ.*; **~ная ста́туя** גראניט־פעלדז מ ־ן; **~ные** א סטאטוע פון גראניט

грани́ть *несов.* *שלייפן; ◇ **~ мостову́ю** *ирон.* *מעסטן ארומגיין* שלינג־און־שלאנג, די גאסן

грани́ц||а *ж* גרענעץ ז ־ן || *перен. тж.* ברעג מ ־ן, ראנד מ ־ן; госуда́рственная **~а** מעלוכע־גרענעץ ז ־ן; его́ ра́дость не зна́ла **~** זײן פרייד איז געווען ברעגלאז; э́то перехо́дит все **~ы!** דאס איז שוין גאר אן א מאס!; вы́йти из **~** [פון די גרענעצן] ארויס|ניי* פון די ראמען; ◇ за **~у** קיין אויסלאנד; за **~ей** אין אויסלאנד; из-за **~ы** פון אויסלאנד

грани́ч||ить *несов. прям. и перен.* גרענעצן; э́то **~ит** с глу́постью דאס גרענעצט, דאס איז קימאט ווי נאריש מיט טיפשעס

гра́нка *ж полигр.* קאַרעקטור־זשטאל ז ־ען, גראנקע ז ־ס || גראנקע ז ־ס

гран||ь *ж* 1. *(граница)* גרענעץ ז ־ן, ראנד מ ־ן; баланси́рование на **~и** войны באלאנסירונג אף א שפּאן; 2. *мат.* נאַענט צו מילכאמע; *(драгоценного камня)* שליף מ ־ן

граф *м* גראף מ ־ן

графа́ *ж* קאַלאַנקע ז ־ס, זשל מ ־ן; רובריק ז ־ען

графи́к[1] *м* גראפיק מ ־ען; **~** движе́ния *(поездов и т. п.)* פארקער־גראפיק מ; по **~у** לויט דעם גראפיק

графи́к[2] *м (художник)* = גראפיקער מ

графи́ка *ж* גראפיק ז

графи́н *м* קאראפין מ ־ען, גראפין מ ־ען

графи́ня *ж* גראפיניע ז ־ס, גרעפן ז ־ס

графи́т *м* גראפיט מ

графи́ть *несов.* (אף רובריקעס) צעווירען

графи́ческий גראפישער

графлёный רובריצירטער

графома́н *м* גראפאמאן מ ־ען, טינטלער מ ־ס

грацио́зный גראציעזער

гра́ция *ж* 1. גראציע ז ־ס, גראציעזקייט ז; 2. *миф.* גראציע ז ־ס; три Гра́ции די דרײ גראציעס; 3. *(корсет)* עלאסטישער קאָרסעט, גראציע ז ־ס

грач *м* קאַרנקרא ז ־ען, גראק מ ־ן

гребёнк||а *ж* קעמל ז ־ך, קעמעלע ז ־ך; стричь под **~у** [אונטערן קעמל] קורץ° (אפּ)שערן*; ◇ он стрижёт всех под одну́ **~у** אלע זינען בא אים פון אײן גראד, אלע זינען בא אים מעוּר עכאַד *уст.*

гре́бень *м* 1. קאם מ ־ען, קעמל ז ־ך; 2. *(у птицы)* קאם מ ־ען; 3. *(волны́)* קאם מ ־ען; *физ. тж.* שפּיץ מ ־ן; 4. *(горы́)* קאם מ ־ען (בארג); 5. *тех.* קאם מ ־ען

гребе́ц *м* = רודערער מ; он хоро́ший **~** ער רודערט, ער איז א גוטער רודערער°

гребешо́к *м* 1. קעמל ז ־ך, קעמעלע ז ־ך; 2. *(у птицы)* קאם מ ־ען

гре́бл||я *ж спорт.* רודערן ז; состяза́ние по **~е** רודער־געוועט ז

гребн||о́й 1. רודער־; **~о́й** спорт רודער־ספּאָרט מ; **~а́я** шлю́пка רודער־שליופקע ז ־ך, רודערשיפל ז ־ך; 2.: **~о́й** винт שיפשרויף ז ־ן

грёза *ж* טרוים מ ־ען

гре́зить *несов.* טרוימען; **~** наяву́ טרוימען אף דער וואַך

гре́йдер *м* 1. *тех.* גריידער מ ־ס; 2. *разг. (доро́га)* גרונטוועג מ ־ן; **~ный:** **~ная доро́га** גרונטוועג מ ־ן

гре́йпфрут *м* 1. *(плод)* גרייפפרוט מ ־ן; 2. *(дерево)* גרייפפרוטן־בוים (מצ. ..בויימער)

грек *м* גריך מ ־ן

гре́лка *ж* וואַרעמער מ ־ס, וואַרעמעפלאש ז ־ס || **~** *разг.; (бутылка)* גרעלקע ז ־ס (מצ. ..פלעשער)

греме́ть *несов.* 1.: (гром) гремит דונערט ס׳; 2. *(о выстрелах и т. п.)* קנאלן; 3. *(тв.)* קלינגלען, קלימפערן, קלאַפערן מיטן געפּעס; **~** посу́дой קלאַפערן מיטן געפּעס; 4. *перен.*: его́ сла́ва гремит по всему́ ми́ру ער האָט א שם [ער איז בא־סע ראשט מיט אים די, רימט] אין דער גאנצער וועלט וועלט

грему́ч||ий קנאל־, קנאלנדיקער; ◇ **~ий газ** קנאלגאז מ; **~ая змея́** קלאַפערשלאנג ז ־ען

гренки́ *мн. кул.* גרענקעס מצ.

грести́[1] *несов. (вёслами)* רודערן

грести́[2] *несов. (граблями)* שארן

греть *несов.* 1. וואַרעמען; со́лнце гре́ет די זון וואַרעמט; э́та шу́ба хорошо́ гре́ет דער פּוטער וואַרעמט גוט°, דער פּוטער איז זייער א וואַרעמער; печь хорошо́ гре́ет ко́мнату די הרובע גיט געגוג וואַרעמקייט דעם צימער; 2. *(нагревать)* וואַרעמען (אָנ); **~** во́ду וואַרעמען (אָנ); **~** окоченéвшие ру́ки וואַרעמען די פּארשטאַרטע הענט; **~ся** *несов.* וואַרעמען זיך

грех *м* 1. *рел.* = זינד, (מצ. כאטאַים) כעט; 2. *(предосудительный поступок)* פּעלער מ ־ן, = זינד; **~и́** мо́лодости יוגנט־זינד מצ.; כאטויס־נעוּרים מצ. *уст.*; 3. *в знач. сказ. разг.* ס׳איז א זינד, מע טאָר ניט, ס׳; **~** (тебе́) так говори́ть [ס׳איז א זינד] אזוי רעדן; מע טאָר ניט, не **~** бы тепéрь прогуля́ться דו זינדיקסט רעדניק אזוי ס׳וואָלט געווען א קליינע° אווירע זיך דורכשפּאצירן; ◇ от **~á** пода́льше אף א מייל פון אומגליק קומ מיט צאָרעס, **~** попола́м אבי׳ ווי(אזוי); что [не́чего] **~á** тайть עס כאטאָפּ אני; (ה)אלעמי זאָל איך פארליקענען מאזקיר *уст.*

гре́цкий: **~** оре́х א וועלשענער נוס

грека́нка *ж* גריכן ז ־ס

гре́ческий גריכישער; **~** язы́к גריכיש, די גריכישע ז

гречи́ха *ж* גריקע ז ־ס || (ה)רעטשקע ז, גריקע ז

гре́чнев||ый (ה)רעטשענער, גריקענער; **~ая** круна́ (ה)רעטשענע גרויפן

греш||и́ть *несов.* 1. זינדיקן; 2.: **~и́ть** про́тив и́стины זינען וועלן פון לייגן [זיך* קענן דעם] עמעס אין וויסנשפּרוך מיטן* זײַן; его́ произведе́ния **~а́т** однообра́зием אינערטיקייט

гре́ш||ник *м* = м א זינדיקער מענטש, זינדיקער; **~ница** *ж* = ו א זינדיקע פרוי, זינדיקע; **~но́** *в знач. сказ. разг.* מע טאָר ניט; **~но́ так говори́ть** מע טאָר אזוי ניט מע זינדיקט, אויב מע רעדט אזוי, רעדן; в таку́ю пого́ду **~но́ сиде́ть до́ма** וועלן ס׳איז אזא וועטער, איז פֿאַשיסט; **~ный** א פֿארברעך זיצן אין שטוב; **~ным де́лом** ניט שייך צו פארליקענען; **~о́к** *м* ן־ אוויערלע ו; мéлкие грешки́ [כאטאָימלעך] קליינע° אויסגליטשן

гриб *м* ־ען מ שוואַם, שוועמל ו ־ער; собира́ть **~ы́** גיין* קלײַבן שוועמלעך; ходи́ть по **~ы́** קלײַבן שוועמלעך*; ◇ бе́лый **~** ־ער ו שוועמל; **~ни́к** *м разг.* ־קלײַבער מ = שוואָמען־; **~ница** *ж бот.* מיצעליום מ; **~но́й** שוועמלדיק; **~но́е** мéсто מעז־, שוועמלעך; **~** א שוואָמערײַך ערטעלע; ◇ **~но́й дождь** א זון מיט א רעגן; **~о́к** *м* 1. *уменьш.* ן־ שוועמעלע ו; 2.: дрожжевы́е **~ки́** היוון־באקטעריעס מץ.

гри́ва *ж (волосы)* ־ס וו גרײַוע

гри́венник *м разг.* ־ס וו גרײַוונ(י)ק, גרײַוונ(י)נקע וו ־ס, א צענקאָפּיקעדיקע מאטבײַ

грильяж *м кул.* מ (־קאָנפעקט) גריליאַזש

грим *м* מ גרים

гримас||а *ж* ־ס וו גרימאַסע, האוו־ע וו ־ס; **~ничать** *несов.* טנוע [טנועס, האוו־ען] מאכן גרימאַסעס

гримёр *м* ־ן מ גרימיאָר, = מ גרימיר

гримирова́ть *несов.* גרימירן

грипп *м* מ גריפּ; боле́ть **~ом** שלאָף זיין* אף גריפּ

гриппо́зн||ый גריפּ־, גריפּ־; **~ое** заболева́ние גריפּ־ שלאפקײט וו־; **~ое** состоя́ние גריפּצוש צושטאנד; **~ый** больно́й א שלאָפער אף גריפּ

гриф[1] *м миф., зоол.* ־ן מ גריף

гриф[2] *м муз.* ־ן מ גריף

гриф[3] *м (печать)* ־ן מ גריף

гри́фель *м* ־ען מ גריפל; **~ный** גריפל־; **~ная доска́** גריפל־טאָוול מ ־ען

гроб *м* ־ס וו טרוג; אָרן מ ־ס *уст.*; ◇ до **~а** ביז פרינט אפן נאנצן לעבן; друзья́ до **~а** אין גרוב ארײַן; вогна́ть *кого-л.* в **~** ארײַנטרײַבן* עמעצן א לעבעדיקן; идти́ за **~ом** גיין* נאָך [אין דר׳ערד אין קיוועד ארײַן]; **~ни́ца** *ж* (мн. אויהאָלים) מ אוֹיהעל; **гробов||о́й**: **~о́й го́лос** א שטים פון קיוועד־ [פון יענער וועלט]; **~а́я** тишина́ וו טויט־שטילקײט; до **~о́й** доски́ טרוגען־ ־מאכער מ =; **~щи́к** *м* ־ען מ גרוב ארײַן, ביז אין גרוב, אפן נאנצן לעבן

гроз||а́ *ж* 1. ו געוויטער; *перен.* מ שטורעם; 2. *(опасность)* ־ן וו געפֿאָר; 3. *(что-л. внушающее страх)* ־ער ו ־ס, בילד וו סטראשידלע; он был **~о́й** всего́ двора́ אלע אין הויף האָבן פאר אים געציטערט (אימעס־ מאָווע)

гроздь *ж* ־ער ו העגל; **~ виногра́да** א העגל ווײַן־ טרויבן

гроз||и́ть *несов.* 1. דראָען; *(высказывать угрозы тж.)* סטראשען; ему́ **~и́т** опа́сность ס׳דראָט אים א געפֿאָר; промедле́ние **~и́ло** ги́белью פֿאַרזאָמונג האָט באטײַט; стена́ **~и́т** обва́лом, стена́ **~и́т** упа́сть טויט־נעפֿאָר; он **~и́т** уе́хать די וואנט קאָן יעדער מינוט אײַנוואלנערן זיך; 2. *(делать угрожающий жест)* דראָען; **~и́ться** *несов. разг.* סטראשען

гро́зн||ый 1. *(выражающий угрозу)* שטרענגער, דראָענדיקער; **~ый взгляд** א שטרענגער בליק; 2. *(внушающий страх)* גרויזאמער, שרעקלעכער, מוריעדיקער; **~ое** ору́жие דאָס שרעקלעכע [דאָס מוריעדיקע] געווער; ◇ Ива́н Гро́зный איוואַן דער גרויזאמער

грозов||о́й געוויטער־; **~ые ту́чи** מץ. געוויטער־כמארעס

гром *м* ן־ דונער מ; **~ греми́т** ס׳דונערט; **~ ору́дий** דאָס געקנאַל פון די הארמאַטן; **~ аплодисме́нтов** א דונ- שיטן*; ◇ мета́ть **~ы** и мо́лнии נער פון אפלאָדיסמענטן; как **~** среди́ я́сного не́ба ווי א דונער פֿעך און שוועבל; как **~**ом поражённый ווי א דונער אינמיטן העלן טאָג זאָל געווען טרעפן

громад||а *ж* מאָסע; *(множество)* קאָמפּ־, ריזיקער, גוואַלדיקער, אומגעהײַערער, לאָסאַלער; **~ный** גוואַלדאָוונע(ר); *тж. неизм. разг.*; **~ное** большинство́ די גרעסטע מער־; **~ное** значе́ние אן אומגעהײַערער [א קאָלאָסאַלער] וויכטיקײט; **~ное** зда́ние א קאָלאָסאַלע [א ריזיקע] געבײַדע

громи́ла *м разг.* 1. *(вор)* = מ א(ר)בערעכער; 2. *(погромщик)* פֿאָגראָמשטשיק מ ־עס

громи́ть *несов.* 1. *(разорять)* גראָמירן(פֿאָ); 2. *(врага)* צע־ קלאָפֿן(צע), שמעטערן(צע); 3. *разг. (критиковать)* מאכן טיל־טעל (119), קלאָפֿן

гро́мк||ий 1. הילכיקער; **~ий** го́лос א הויכע° [א הילכ- שטים]; 2. *(известный)* בארימטער, באוווסטער [באקאַנטער] נאָמען; **~ое** и́мя אלעמען באוווסטער פראָצעס; **~ое** суде́бное де́ло א בארימטער [כיקע]; 3. *(высокопарный)* וויכטיקער, הויכע°, קלינגענדיקער; **~ие** слова́ פראָזעס [שיינע] הויכע°; **~о** *нареч.* הויך°, הילכיק; **~о** смея́ться לאכן [הילכיק] הויך°; говори́ть **~о** רעדן* הויך° [אף א קאָל]

громкоговори́тель *м* ־ס מ הויכרײדער

громово́й דונערדיקער, דונערנדיקער; **~** го́лос דונער־קאָל, א דונערנדיקע שטים, א דונערנדיק קאָל ו

громогла́сн||о *нареч. уст.*; בעקול ראָם, אף א קאָל, הויך°; **~ый** 1. *(о голосе)* הויכער°, מיט א הויך°; 2. *(о человеке)* הויכשטימיקער; הילכיקער

громозди́ть *несов.* אָנהויפן, אָנווארפן; **~ся** *несов.* 1. *(возвышаться)* טורעמען זיך, הייכן זיך; 2. *разг. (взобраться)* ארופקלײַבן* זיך

громо́здкий צו גרויסער, פארנעמיקער

громоотво́д *м* ־ס מ בליץ־אָפּלייטער, בליץ־פֿאַנגער

громыха́ть *несов. разг.* רוישן, ליאַרעמען, קנאַקלען

гроссме́йстер *м шахм.* ־ס מ גראָסמײַסטער

грот *м (пещера)* ־ן מ גראָט

гроте́ск *м* ־ן מ גראָטעסק; **~ный** גראָטעסק־, קישער

грохнуться *сов. однокр.* מיט טראסק א פאל טאָן* געבן* א פאל מיט טראסק

гро́хот[1] *м* ו קראכן, ו געקראָך, ו געקנאַל, ו קנאלן

гро́хот[2] *м (решето)* ־ן וו דרויבלזיפ

грохота́ть *несов.* קנאלן, קראכן

грош *м* 1. *уст. (полкопейки)* ־ס מ גראָשן; 2. *обыкн. мн. разг. (маленькая сумма денег)* ו קליינגעלט; за **~**и́ *разг.* פאר קליין־, פאר גאָרנישט, פאר (האלב) אומזיסט; ◇ **~á** ло́маного не сто́ит עס האָט ניט די ווערט גענלט;

קיין צעבוי̈גענע דע̈נעזשקע; не име́ть ни ~á за душо́й ניט האָבן* קיין גראָשן געלט [קיין פּרוטע בא דער נעשאָ- זיי האָבן בא אים קיין [מע; он их ни в ~ не ста́вит שום ווערט ני(ש)ט; ~о́вый *разг.* גרא̈שנדיקער, ני̈שטיקער

грубе́ть *несов.* °גראָבן [פּארגרעבט] ווערן*

грубить *несов. (кому-л.)* גראָבן (מיט עמעצן) רעדן*

грубия́н *м разг.* גרוביאַן מ ־ען; א גראָבער פּאַרשוין

гру́б||о *нареч.* °גראָבן, ניט איידל, ניט פּיין; ◇ ~о говоря́ לעפּי̈ערעדיק, אויב זיין ניט פּי̈נקטלעך; ~ость *ж* 1. ניט־אי̈דלקייט ווי, גראָבקייט ווי; 2. *(слово, поступок)* גראָבקייט ווי ־ן

грубошёрстный *(об овцах)* גראָבוואָליקער; *(о тканях)* °גראָבער, °פּראָסטער; פון גראָבער° וואָל *после сущ.*

гру́б||ый 1. *(недостаточно отделанный; простой)* °גראָבער, °פּראָסטער; א גראָבע° שטיקל אר- בעט; ~ая рабо́та גראָבע [פּראָסט] פּראָסטע שיך; ~ое сукно́ °גראָבע [ניט־גענייטלטע] מעל; 2. *(приблизительный)* לעפּי̈ערעדיקער; 3. *(о голосе, смехе)* °גראָבער; 4. *(неучтивый)* ניט־אי̈דעלער, °גראָבער; ~ый человек א גראָבע° [א מענטשעמדיקער] א גראָבע° [א ניט־אי̈דעלע] בא- פּאַרשוין; ~ое обраще́ние נעמונג; ~ые слова́ °גראָבע [מי̈עסע] ווע̈רטער [מי̈עסער, °גראָבער; 5. *(недопустимый)* אומדערלאָזבארער; ~ая оши́бка גראָבער [א מי̈עסער] פע̈לער; ~ое наруше́ние договора́ אן אומדערלאָזבאר ברעכן דעם אָפּמאך, אן אומדערלאָזבאר אויוער זיין אפן אָפּמאך

гру́д||а *ж* ־ס הויפן מ; ־ס קופּע וו, ־ס הרודע וו; ~ы развали́н הויפנס רוי̈נען; ~а камне́й קופּע שטי̈נער וו; лежа́ть ~ами [קופּעסווײז] ליגן* הויפנווײז

груди́нка *ж* ברוסט וו; ז ברוסטפלייש

груд||о́й 1. ברוסט־, ברוסטיקער; ~а́я кле́тка *анат.* ברוסטקאסטן מ; ~а́я железа́ *анат.* ברוסט־דריז וו ־ן; 2.: ~о́й ребёнок ז ־ער זויגקינד; ◇ ~о́й го́лос א ברו̈־ סטיקע שטים

грудобры́шн||ый: ~ая прегра́да *анат.* דיאפראַגמע וו

грудь *ж* 1. ברוסטקאסטן מ, ברוסט וו; 2. *(у женщины)* (מצ. בריסט) ברוסט וו; корми́ть ~ю זייגן; 3. *(верхняя часть рубашки)* ברוסט וו; ◇ встать ~ю за *что-л.* אי̈נשטעלן דאָס לעבן פאר עפּעס

гружёный (אָן)געלאָדענער

груз *м* 1. *тк. ед. (тяжесть)* לאסט וו; מאָסע וו; мёртвый ~ אן אי̈בעריקער באלאסט; 2. *(товары)* פראכט מ

грузд||ь *м* ־ער מילכשוועמל ז; ◇ назва́лся ~ём, полеза́й в ку́зов ≅ ביסטו א ציג, טא שפּריג אין טשע̈רעדע

грузи́ло *с* זינקבלי̈ מ

грузи́н *м* = מ גרוזי̈נער וו ־ס, ~ка *ж* גרוזי̈נערן וו ־ס, ~ский גרוזי̈נישער; ~ский язы́к ז גרוזי̈ניש, די גרוזי̈נישע שפּראך

грузи́ть *несов.* 1. *(наполнять грузом)* (אָן)לאָדן*; 2. *(складывать груз куда-л.)* (עוו)ען־גרו̈; *(товары тж.)* פּראָכטעווען; ~ся *несов.* 1. (אָן)געלאָדן ווערן*, טעווען ווערן*; 2. *(о людях — на суда)* אי̈נשיפן זיך; *(в вагоны)* ארי̈נפעקלען זיך, ארי̈נזעצן זיך

гру́зный שוועריקער, שוועריגאָליקער; *(о человеке)* לי̈ביקער

грузови́к *м* ־ן לאָסט־אוטאָמאָביל מ

грузов||о́й ־לאסט, ־פּראכט; ~а́я маши́на לאָסטמאשין וו; ~о́е су́дно ־ן פּראָכט־שיף וו ־ען

грузообороо́т *м* פּראָכט־אומזאַץ מ

грузо||отправи́тель *м* = מ פּראָכט־איבערשיקער; ~получа́тель *м* = מ פּראָכט־אָפּנעמער

гру́зчик *м* = מ טרעגער, = מ אָנלאָדער

грунт *м* 1. *(дно водного бассейна)* גרונט מ; *(почва тж.)* באָדן מ; песча́ный ~ [באָדן] זאַמדיקער גרונט; лу́нный ~ דער גרונט פון דער לעוואָנע; 2. *жив.* גרונט מ

грунт||ова́ть *несов. жив.* גרונטעווען; ~о́вка *ж жив.* 1. *(действие)* ז גרונטעווען; 2. *см.* грунт 2

грунтов||о́й: ~ы́е во́ды מצ. גרונטוואסערן; ~а́я доро́га גרונטווע מ ־ן

гру́ппа *ж* ־ס גרופּע וו

группирова́ть *несов.* גרופּי̈רן; ~ся *несов.* גרופּי̈רן זיך

группиро́вк||а *ж* 1. *(действие)* ז גרופּי̈רן; 2. *(группа)* גרופּי̈רונג וו ־ען; полити́ческие ~и פּאָלי̈טישע גרופּי̈רונגען

группов||о́й ־גרופּן, ־גרופּע; ~о́й косми́ческий полёт קאָסמישער גרופּן־פלוג; ~ы́е интере́сы *неодобр.* קע־אינטערעסן מצ.

грусти́ть *несов.* 1. [טרויעריק, בא- זיין* פּאַרמערט; 2. *(по, о)* (נאָך) [בעקלאָגן; מעצאָער זיין* זיך, טרי̈בט ס׳טוען מיר באנג די פּארגאַנגענע יאָרן; грущу́ о было́м

гру́стн||о 1. *нареч.* אומעטיק, טרויעריק; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне ~о [סומנע] איך, ס׳איז מיר אומעטיק; ~ый טרויעריקער, אומעטיקער; ~ая пе́сня ליד [אן אומעטיקע] א טרויעריקע; ~ый взгляд [אן אומעטיקער, א פּאַרמערטער] א טרויעריקער; она́ была́ молчали́ва и ~а́ זי איז געווען שטי̈לשווײגנ- בליק; דיק און באטרי̈בט [טרויעריק, פּאַרמערט, אומעטיק]

грусть *ж* אומעט מ; טרויער מ, סומנעקייט וו

гру́ша *ж* 1. *(плод)* באָר וו ־ס, באַרנע וו ־ס; 2. *(дерево)* (מצ. ..־ביימער) באַרנבוים מ

грушеви́дный באַרפאַרמיקער

гры́жа *ж мед.* מ בראָך; ־ס קי̈לע וו *разг.*

грызня́ *ж разг.* ז געריי̈סערי̈

грызть *несов.* 1. הריי̈(ש)ען; ~ гале́ту א גא- ליט; ~ се́мечки קנאַקן קע̈רלעך; ~ но́гти בייסן* די הריי̈(ש)-, טאָטשען; 2. *разг. (докучать придирками)* נעגל; 3. *(терзать)* ניט לאָזן* רו̈ען, פּי̈ניקן, נאָגן, עסן*; его́ грызёт тоска́ ס׳נאָגט אים דער אומעט; его́ гры́зли сомне́ния ס׳האָבן אים ניט געלאָזט רו̈ען די ספּי̈קעס; ~ся *несов. разг. (ссориться)* רייסן* זיך; *(о собаках и т. п. тж.)* בייסן* איינס דאָס אַנדערע

грызу́н *м зоол.* מ ־ס נאָגער

гряда́ *ж* 1. *(на огороде)* בייט וו ־ן; 2. *(возвышенность)* הייכנפאס מ ־ן; 3. *(ряд однородных предметов)* ריי וו ־ען, שו̈רע וו ־ס

гря́дк||а *ж* בייט וו ־ן; копа́ть ~и (אופ)גראָבן* בייטן

гряду́щ||ее *с* צוקונפט מ; אָסיד אָ *уст.*; ~ий קומען־; ◇ на сон ~ий פּאַרן שלאָף, צום שלאָפן גיין; דיקער

грязев||о́й ־שלאם; ~ы́е ва́нны *мед.* שלאָמבעדער מצ.

грязелечебница *ж* ־ן שלאָם־שפּיטאָל מ

грязни́ть *несов.* 1. [ברו̈־, פּארומריניקן] מאכן אומריין; 2. *перен.* (בא)פּלעקן, (פּאר)שמוציקן; ~ся *несов.* [פּארפּאטשקעט, פּארברודיקט] ווערן*, קו̈טיק אוי̈סשמירן זיך

гря́зно *нареч.* 1. ניט ריין; э́то ~ напи́сано ס׳איז אָנ־ גע̈שריבן ניט ריין; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז בלאָטיק [א בלאָטע]; на у́лице ~ אין דרויסן איז א בלאָטע; в до́-

ме ~ אוֹמ- ,איז אָנגעמאכט ,איז א מיסט [איז שטוב איז ריין]

грязну́ля *м и ж*, **грязну́ха** *м и ж* ז ־ס ,נאכלייַע מ; **грязну́ха** *м и ж* ז ־ס ,שלימעזאָלניצע ז ־ס; *(о мужчине)* שלימעזאָלניק מ ־עס; *(о женщине)* אוֹמצוכט מ, ז ־ן

гря́зн||ый 1. *(покрытый грязью)* פּארשמוּ- ,אוֹמריינער ציקטער; *(о дороге)* פּארבלאָטיקטער ,בלאָטיקער; 2. *(запачканный)* קוֹטיק ,ברודיקער ,אוֹמריינער; ~ое бельё [ברודיק] הענט ברודיקע] ;אוֹמרייניע גרעט ~ая посу́да אוֹמריין געפּעס; 3. *перен.* ניט־ ,מיעסער ־שיינער; *(непристойный)* קוֹטיקער ,אוֹמריינער; *(о словах)* שמוציקע; ~ая исто́рия מיעסע מיעסט

грязь *ж* 1. *(размокшая земля)* ז בלאָטע; непроли́зная ~ א בלאָטע אף פּארהרוֹונעט צו ווערן [(אף)ניט דורכצו- ;קריכן] 2. *(нечистота)* ברוד מ ,קויט מ *(сор)* ז ;מיסט 3. *перен.* שמוץ מ; 4. *мн.* שלאַמ- ;הַיילשלאָם מ *(ванны)* בעדער מצ.; ◇ меси́ть ~ שליאָפּען אין דער בלאָטע; забро́сать *кого-л.* ~ю, смеша́ть *кого-л.* с ~ю מאכן עמעצן מיט דער בלאָטע גלייך

гря́ну||ть *сов.* 1. *(раздаться — о выстреле)* א קנאל ;א קראך טאָן*, א הילך טאָן* *(о громе)* ;טאָן* *(о музыке)* א זעץ טאָן*; *(о песне)* א שאל טאָן*; 2. *(вин.; заиграть)* א זעץ טאָן*; *(запеть)* א הילך טאָן*; 3. *(разразиться)* ס'האָט אויסגעבראָכן די מיל- ;אויסברעכן* ~ла война́ כאָמע

губа́[1] *ж* ז ־ן ליפּ; ◇ у него́ ~ не ду́ра ער איז א ער ווייסט, וואָס גוט הייסט ,מייוון אף א טשאד

губа́[2] *ж геогр.* ז ־ן אינגוס

губерна́тор *м* ז ־ן ..טאָרן גובערנאַטאָר; ~ский גובערנאַ- טאָרישער

губе́рн||ия *ж ист.* ז ־ס גובערניע; ~ский *ист.* גובער- ניאַלער; ~ский го́род א גובערניאַלע שטאָט

губи́тельн||ый פּארניכטנדיקער; ~ый ого́нь א פּארניכ- טנדיקער פּיער; ~ое влия́ние א פּארדאַרבלעכע ווירקונג

губи́ть *несов.* 1. פּארניכטן, (פּוּן) מאכן טיל־טיל- ;(*время, силы*) פּארשוווּנדן, פּאָטערן; 2. *(убивать)* אומברענ- באגראָבן* לעבעדיקערהייט ;געבן*

гу́бка *ж* ז ־ן שוואָם, ז ־ס גוֹבקע *разг.* ;(*для мытья тж.*) שוואָם

губн||о́й 1. ־ליפּן; ~а́я пома́да ז ליפּנפּאָרב; 2. *лингв.* *(о звуке)* לאביאַלער ,ליפּנדיקער

гу́бчат||ый שוועמאָרטיקער; ~ая рези́на ז שוועמע

гугу́: об э́том ни ~ [פּיפּס] קיין וואָרט — וועגן דעם וועגן דעם — פּאָסעך ש'ן — שא! ,ניט!

гуде́ть *несов.* ,הוֹדיען ,הוֹדושען *(о насекомых)* זשומען ,זשוזשען

гудо́к *м* 1. *(приспособление)* ז ־ען (סיגנאַל־)פּייפּל; *(фабричный)* ז ־ס סירענע; 2. *(сигнал)* (סיגנאַל־)פּייף מ ־ן ,(מצ. הודקעס) ז ־ס ,סירענע; *(паровоза тж.)* פּייף מ ־ן; услы́шав коро́ткие гудки́, он положи́л тру́бку דערהערט קורצע סיגנאַל־פּייפּן, האָט ער אוועק- געלייגט דאָס טרייבל

гудро́н *м тех.* גודראָן מ

гуж *м (часть упряжи)* ז ־ן כאָמעט־שלייף מ; ◇ взя́лся за ~, не говори́, что не дюж *погов.* ≅ האָסטו זיך אונטערגענומען — טאָ ווייס, וואָס דו האָסט צו טאָן

гужев||о́й: ~о́й тра́нспорт ז אָקס־טראַנספּאָרט; ~а́я пови́нность ז געשפּאַן־פליכט

гужо́м *нареч.* מיט דער אקס; вози́ть ~ פירן מיט דער אקס

гул *м* ז ,געהיל ז ,גערויש; *(неясный отзвук)* מ ,אָפּהילך דאָס גערויש [דער הו־האָ] פון קוילעס; ~ голосо́в ז עכאָ; א ווייט געהילך פון הארמאָטן дале́кий ~ ору́дий

гу́лкий 1. *(громкий)* הילכיקער; 2. *(с сильным резонансом)* רעזאָנירנדיקער ,אָפּקלינגענדיקער

гуля́ка *м* ז ־ס הוליאָקע מ ־ען; א פּריי- ,לעב־יונג *ж* לעכע נעשאָמע

гуля́нье *с* 1. (מצ. ..געגנ) ס שפּאציִרגאנג; 2. *(празднество)* ז ־ען מאָסן־פארווילונג

гуля́||ть *несов.* 1. *(прогуливаться)* שפּאציִרן; в па́рке ~ет мно́го наро́ду אין פּארק שפּאציִרן אום א סאך מענטשן; де́ти должны́ ежедне́вно ~ть по не́скольку часо́в קינדער דארפן זיין יעדן טאָג אף דער לופט עטלע- כע שאָ; 2. *разг. (быть свободным от работы)* זיין פרי, ניט אַרבעטן; 3. *(веселиться)* הוליען

гуля́ш *м кул.* ז ־ן גוליאַש מ

гуман||и́зм *м* ז ־ן הומאניזם מ; ~и́ст *м* הומאניסט מ ־ן

гуманита́рн||ый הומאניטאַרער; ~ые нау́ки הומאניטאַרע וויסנשאפטן

гума́нн||ость *ж* ז ,הומאניטעט ז ,הומאנישקייט; מענטשלעכ- קייט; ~ый (יש)ער ,הומאנ(יש)ער מענטשלעכער

гуммиара́бик *м* גומיאַראַביק מ

гумно́ *с* 1. *(для молотьбы)* ז ־ן טויק מ; 2. *(амбар)* ז ־ן שיִער מ

гу́мус *м с.-х.* הומוס מ

гурт *м* ז ־ן הורט מ; ~овщи́к *м* = הוֹרט־טרייבער מ

гурто́м *нареч. разг.* 1. *(оптом)* הורטאָם, אין הורט; 2. *(сообща)* אַלע אהולעם [איניינעם]

гурьб||а́ *ж разг.* ז ־ס כאָפּעט ז ־ס; כאליאָסטער ~о́й *нареч.* מיטן גאנצן אוילעם

гуса́к *м* ז ־ס גאָנער מ

гу́сени||ца *ж* 1. *зоол.* ז ־ס רויפּע; 2. *тех.* רויפּע ז ־ס, ז ־ן רויפּנקייט; ~чный רויפּן־; ~чный тра́ктор רויפּן־טראקטאָר מ ־ס

гуси́н||ый ,געזנדזן ,געזנדוענער; ~ое са́ло *(топлёное)* געזנדזנשמאלץ ז; ◇ ~ая ко́жа געזנדוענע שמאלץ נע הויט; ~ое перо́ ז ־ן געזנדזן־פעדער

гу́сли *мн. муз.* מצ. הוסליעס

густе́ть *несов.* געדיכט(ער) ווערן*

гу́сто *нареч.* 1. געדיכט; 2. *разг. (изобильно)* א גאָר שטארק רויט ,מער ווי מע דארף, סאך ;ווערן* רויט ווי א צוויק ,ווערן* 3. *в знач. сказ. разг.*: не ~ ווייניקלעך, ניט זייער [ניט גאָר] א סאָך

густ||о́й 1. געדיכטער; ~о́й лес א געדיכטער וואלד; ~ы́е бро́ви א געדיכטע בראָען; ~о́й суп א געדיכטער זופ; ~о́е населе́ние א געדיכטע באפעלקערונג; 2. *(о голосе)* א טיפע [א נידעריקע], °גראָבער, טיפער; ~о́й бас באָס־שטים

густоли́ственный מיט געדיכטע־בלעטערדיקער; געדיכט־בלעטערער *после сущ.*

густонаселённый מיט א געדיכ- טער באפעלקערטער; געדיכט־באפעלקערטער *после сущ.*

густота́ *ж* ז געדיכטקייט

гусы́ня *ж* ("ז„ די) (מצ. געגדז) ז גאנדז

гус||ь *м* 1. (מץ. געגדז) ווגאנדז; 2.: хоро́ш ~ь! -נישקאָ **דער עמעסער פויגל**; ◇ ~ь ла́пчатый פויגל **שע פון א פויגל**; как с ~я вода́ *кому-л.* ס'שטייט צו עמעצן **ניט צו**

гусько́м *нареч.* **איינס נאָכן אַנדערן**; спуска́ться по у́зкой ле́стнице ~ **אראָפשטיגן* אי'בער די שמאָלע טרעפ**

гуся́тина *ж* ז **גענדזנפלייש**, ז **גענדזנס**

гуталин *м* מ **שוּאקס**, מ **גוטאלין**

гуттапе́рч||а *ж* מ **גוטאפּעראטשע**; ~**евый גוטאפּעראטשענער**; **фун גוטאפּעראטש** *после сущ.*

гу́щ||а *ж* 1. *(осадок)* ווהוּשטשע; 2. *(чаща)* -(וואלד־) ווגעדיכטעניש; 3.: в ~е толпы́ **אין עכטן געווי'מל**; в ~е собы́тий **אין ברען פון די געשעענישן**

ГЭС *ж* (гидроэлектроста́нция) -(הידראָעלעקטראָ־ ווסטאנציע)

Д

да[1] *частица* 1. *утв.; в знач. предложения* **יאָ**; вы придёте? — Да. **איר וועט קומען? — יאָ**; 2. *утв. (кстати)* **יאָ**; *(в выводах и т. п. тж.)* **עמעס טאקע**; да, чуть не забы́л **יאָ [עמעס טאקע], דאָס איז געווען מיינער א פּע-**; ошибкой **לער**; 3. *(неужели)* **טאקע בעסעמס, שוין זשע?**; я уезжа́ю. — Да? **איך פאָר אַוועק. — שוין זשע [טאקע בעסעמס]?**; 4. *(при побуждении к ответу)* **איאָ** *в начале высказывания;* **ניין עפּשער** *в конце высказывания;* я си́льно измени́лся, да? **איך האָב זיך שטארק געענדערט — ניין**; **איאָ, איך האָב זיך שטארק געענדערט? עפּשערס?**; 5. *усил. (обычно не переводится)*: да что́ он зна́ет! **וואָס (מי-)**; да что́ вы говори́те! **וואָס שטי'נס־געזאָגט**; да **וויסט ערס!**; **טאקע אן עמעס, רעדט אירס!**; 6. *(пусть)* **זאָל**; да бу́дет вам изве́стно **איר זאָלט, זייט וויסן, זאָל אייך זיין באוווּסט**; да здра́вствует мир! **זאָל לעבן דער שאָלעם!**

да[2] *союз* 1. *соед.* **און**; поля́ да луга́ **פעלדער און לאָנ-**; 2. *против.* **נאָר, אָבער**; я прогуля́лся бы, да не́когда **כ'וואָלט זיך דורכגעגאנ, נאָר כ'האָב ניט ווען [כ'האָב אָבער ניט וועו]**; ◇ да и 1) *(наконец)* **און סאָפּ-**; **כ'האָב גע-טראכט, געטראכט און האָב סאָפּקאָלסאָך צוגעטראכט**; 2) *(кроме того)* **כ'האָב ניט איבע-**; **ריק ליב צו שרייבן בריוו, כוץ דעם האָב איך ניט וועו צו שרייבן**

дава||ть *несов.* 1. *см.* дать; 2. *разг.*: ~й(те) прися́дем **עפּשער וואָלטן מיר זיך צוגעזעצט?**; ~йте мири́ться **לאָמיר, לאָמיר מאכן שאָלעם (צווישן זיך)**; 3. *разг.*: он ~й бежа́ть! **זיך איבערבעטן**; **זיך לויפן!**; ~ться *несов.*: не ~ться в ру́ки *кому-л.* **ניט לאָזן* זיך ארײַנפאקן אין די הענט**; матема́тика даётся ему́ легко́ **מאטעמאטיק גייט בא אים גרינג**; э́то ему́ нелегко́ даётся **דאָס קומט, דאָס גייט בא אים צו שווערלעך**

дави́ть *несов.* 1. *(нажимать)* **דריקן**; 2. *(сплющивать)* **צעטרעטן***; *(наехав)* **צעווערפאָרן***; *(наступив)* **פון בענקשאפט איז** (מיט די פיס); 3.: тоска́ да́вит грудь **מיר שווער אפן הארצן**; 4. *(выжимать сок)* **אויסקווטשן**, **אויספרעסן**; 5. *(об обуви и т. п.)* **קווטשן**; 6. *перен. (угнетать)* **דרי'קן** (בא-); 7. *(душить)* **שטיקן, ווארגן*, ווערגן***

дави́ться *несов.* 1. *(костью и т. п.)* [**ווארגן***] **ווערגן* שטיקן זיך פאר געלעכטער**; 2.: ~ от сме́ха **זיך**

да́вка *ж разг.* ז **שטי'קעניש**, ז **שטופּעניש**, ז **געדראנג**

давле́ние *с* ווּ **דרי'קונג**, מ **דרוק**; атмосфе́рное ~ **די אטמאָספּער־דרוק**, מ **דרי'קונג פון דער אטמאָספּער**; кровяно́е ~ **בלוטדרוק** מ; оказа́ть ~ на *кого-л.* **אויסיבן א דרוק אף עמעצן**

да́вн||ий **פארצייטיקער, °אלטער**; с ~их пор **פון נאָר פון אמאָליקע צייטן, לאנג-(נאָך)**

давни́шн||ий **לאנגאָניקער, °אלטער**; ~яя ссо́ра **א לאנג-אן אלטער [א לאנגאָני-קער] פרי'נט**

давно́ *нареч.* 1. *(много времени тому назад)* **לאנג, זיי זי'נען פון לאנג אווי'ק-**; они́ ~ уе́хали **פון לאנג שוין**; **זיי זי'נען לאנג שוין אווי'קגעפאָרן**; э́то бы́ло ~ **דאָס איז געווען צורי'ק מיט, דאָס איז געווען לאנג צורי'ק**; не так ~ **נאָר ניט לאנג (אזוי')**; 2. *(долго)* **(שוין) יאָרן**; я вас ~ жду **איך וואַרט שוין לאנג °לאנג**; ◇ ~ бы так **שוין לאנג צייט געווען**

давнопрошедш||ий: ~ее вре́мя *грам.* **לאנגפארגאנגענע פרי'ערדיקע פארגאנגענהייט, צייט**

да́вност||ь *ж* 1.: газе́ты двадцатиле́тней ~и **צי'טונגען פאר-**; 2. *юр.* ווּ **פאריאָרונג**, **מאכמען פאריאָרונג [פארי'ל-]**; за ~ью **עלטערטקייט** ווּ **טערטקייט]**

давны́м-давно́ *нареч. разг.* **נאָר, מיט לאנגע יאָרן צורי'ק [שוין זי'ער] לאנג צורי'ק**

дагести́н||ец *м* = מ **דאגעסטאנער**; ~ка *ж* **דאגעסטאנ-**; ~ский **דאגעסטאנער** *неизм.*, **נערן** ווּ **־ס**

да́же *частица* **אפי'לע, אש**; он ~ не заме́тил нас **ער האָט אונדז אפי'לע ניט באמע'רקט**; танцева́ли ~ стару́шки **ס'האָבן געטאנצט אפי'לע זקי'נעס**; он ~ подпры́гнул от ра́дости **ער איז אש אונטערגעשפרונגן פאר פרייד**

да́ктиль *м лит.* מ **דאקטיל**

да́лее *нареч.* **וויי'טער**; ◇ и так ~ *(сокр.* и т. д.) **און (сокр. אאוו.) אזוי' וויי'טער**; не ~ как вчера́ **אָקאָרשט (ערשט) נעכטן**

далёк||ий 1. *(по расстоянию или во времени)* **וויי'טער**; ~ий бе́рег **דער וויי'טער ברעג**; мой ~ий друг **מיין וויי'-**; **די וויי'טע פארגאנגענהייט**; ~ое про́шлое **טער פרי'נט**; 2. *(протяжённый)* **לאנגער°, וויי'טער**; **דער וויי'טער אָוואר**; 3. *перен.*: я ~ от мы́сли, что́бы... **איך בין וויי'ט פו'נעם**; он не ~ от и́стины **איך מיין קלאל ניט, אז...**; **ער איז ניט וויי'ט פו'נעם עמעס [פון צו זיין גערעכט]**; по ро́ду свои́х заня́тий он был ~ от нау́ки **לויט זיין פראָפעסיע האָט ער געהאט גאָר א וויי'טע שי'כעס צו וויסנשאפט**

далеко́ 1. *нареч., тж. в знач. сказ. (по расстоянию или во времени)* **וויי'ט**; он живёт о́чень ~ **ער וווינט ביז צו דער שטוב איז נאָך**; до до́му ещё ~ **זייער וויי'ט**; до о́сени ещё ~ **צו האַרבסט איז נאָך וויי'ט**; 2. *безл. (дат.* до *род.)*: нам всем ~ до него́ **מיר אלע קומען**; **מיר אלע מעגן בא אים די הרובע הייצן, נאָך ניט צו אים**; ◇ ~ за: ~ за́ полночь **שפּעט נאָך האלבער נאכט**; ему́ уже́ ~ за шестьдеся́т **ער איז שוין וויי'ט אי'בער די**

שׂשים [אריבער זעכציק יאָר]; (слишком) ~ зайтú צו וויט; ~ не увéрен, что... פּאַרגיך*; קלאל ניט, וויט ניט; я ~ не ходúть за примéрами не прихóдится [קלאל] ניט זיכער, אז...; איך בין וויט קיין בשפּילן דארף מען לאנג; оставúть *кого-л.* ~ позадú וויט אי׳בערשטיקן*; ניט זוכן; он ~ пойдёт לאָזן*; ס׳וועט וויט הינטער זיך, עמעצן ער וועט זייער א סאך דערגרייכן; זיין פון אים גאָר א ליט

даль *ж* וויט ו; голубáя ~ די בלויע וויט; ~ мóря די יאָם־וויט; ◇ в такýю ~ אין אזא וויטן וועג, אזוי וויט; такáя ~ אזא וויטער מעהאלעך

дальневостóчный וויטמיזרעכדיקער

дальнéйш||ий די וויטערדיקער-; ~ее развúтие וויטערדיקע; ◇ в ~ем 1) *(в будущем)* אף וויטער; 2) *(ниже в тексте)* וויטער, אונטן; в ~ем именýемый... וואָס ווערט וויטער [אונטן] אָנגערופן...

дáльн||ий *прям. и перен.* וויטער; ~ие крáя וויטע געגנטן; ~ий путь א וויטער וועג; ~ий рóдственник א צוג פון וויטן קאָרעוו; пóезд ~его слéдования וויטער קאָרעוו; ◇ без ~их слов [מאכ־] מארשוט; политúка ~его прицéла א וויטגרייכיקע פּאָלי־טיק

дальнобóйн||ый וויטשיסנדיקער; ~ая артиллéрия וויט־שיסנדיקע ארטילעריע

дальновúдн||ый וויטזיכטיקער; ~ государственный дéятель א וויטזיכטיקער מעלוכע־טוער; ~ая политúка וויטזיכטיקע פּאָליטיק

дальнозóркий *(о глазах)* וויטזיכטיקער; *(о человеке тж.)* ריע מיט א וויטער [שארפער] *после сущ.*; *перен.* וויטזיכטיקער

дальномéр *м* וויטמעסטער ז ־ס

дáльность *ж* **1.** *(отдалённость)* וויטקייט ו; **2.** *(расстояние)* די שיס־דיסטאנץ ו ־ן; ~ стрельбы דיסטאנץ ו ־ן

дальтонúзм *м* קאָלירן־בלינדקייט ו, דאלטאָניזם ז ־ס

дáльше **1.** *(сравнит. ст. от* далёкий *и* далекó*)* וויי־טער; **2.** *нареч. (затем)* דערנאָך, וויטער; ◇ ~ — бóльше מער אלץ — וואָס וויטער; не вúдеть ~ своегó нóса ניט זען* וויטער וויי די אייגענע נאָז; не ~ как [чем] вчерá ערשט נעכטן

дáма *ж* **1.** דאָמע ו ־ס; **2.** *карт.* מאָלקע ו ־ס; пúковая ~ די מאָלקע גרין [שווארץ, פיק]

дáмба *ж* הרעבליע ו ־ס, דאָמבע ו ־ס

дáмк||а *ж (в шашках)* דאָמקע ו ־ס; провестú в ~и מאכן א דאָמקע

дáмский דאָמען־, פּרויען־; ~ портнóй דאָמען־שנײדער = ז; ~ плащ פּרויען־(רעגן)מאנטל ז ־ען

дáнн||ые *в знач. сущ. мн.* **1.** *(сведения)* .מצ אָנגאבן; цифровы́е ~ые .מצ צאָל־אָנגאבן; статистúческие ~ые סטאטיסטישע אָנגאבן; по послéдним ~ым לויט די לעצטע אָנגאבן; **2.** *(способности, качества)* .מצ פּעיקייטן, קישרוינעס .מצ; у негó все ~ые, чтóбы стать композúтором ער פארמאָגט אלע געהעריקע פּעיקייטן [קישרוינעס] אף צו ווערן א קאָמפּאָזיטאָר

дáнт||ист *м* צײן־דאָקטער ז ־ן, דאנטיסט ז ־ן (.מצ ..טוירים)

дань *ж ист.* צינס ז; ◇ отдáть ~ *кому-л., чему-л.* שאצן ווי געהעריק עמעצן, עפּעס

дар *м* **1.** *(подарок)* מאטאָנע ו ־ס, געשאנק ז ־ען; **2.** *(способность)* באגאבונג ו, טאלאנט ז, פּעיקייט ז; ◇ дар слóва, рéчи 1) *(красноречие)* רעדנער־טאלאנט ז; 2) *(способность говорить)* קויעך־האדיבער ז, לשון

дарвинúзм *м* דארוויניזם ז ־ס

дарён||ый *разг.* געשענקטער; ◇ ~ому коню́ в зýбы не смóтрят *погов.* א געשענקט פערד קוקט מען ניט אין די ציין

дарúть *несов.* (פּאר) א מאטאָנע, שענקען*

дармоéд *м разг.* (מצ .־דצעס) טונעיאדעץ ז ־ן

даровáни||е *с* באגאבונג ו, טאלאנט ז; прирóдное ~е אן אײנגעבוירענער טאלאנט, אײנגעבוירענע באגאבונג; молоды́е ~я יונגע טאלאנטן ז ־ן

даровáть *несов. и сов. уст.* שענקען*; ◇ ~ *кому-л.* жизнь עמעצן דאָס לעבן שענקען*

даровúтый באגאבטער, טאלאנטפולער, טאלאנטירטער

даровóй אומזיסט(יק)ער

дáром *нареч.* **1.** *(бесплатно)* אומזיסט; *разг. (очень дёшево)* האלב אומזיסט; я э́то и ~ не возьмý איך וועל עס ניט נעמען, איר זאָלט עס מיר געבן אפילו אומזיסט; **2.** *(напрасно)* אומזיסט, אומנישט; трáтить врéмя ~ (און אומנישט) פאָטערן ציים אומזיסט; э́то тебé ~ не пройдёт ס׳וועט דיר אזוי גלאט ניט אָפּגיין

дáрственн||ый **1.:** ~ая зáпись שענק־צעטל ז ־ען; **2.** *в знач. сущ. ж* ז ־ן, שענק־אקט ז ־ן, געשאנק־אָפּמאך ז ־ן

дáт||а *ж* דאָטע ו ־ס; поставúть ~у на чём-л. אופּ־דאטירן עפּעס, שרייבן* די דאָטע אף עפּעס

дáтельный: ~ падéж *грам.* דאטיו ז

датúровать *несов. и сов.* דאטירן; ~ что-л. бóлее пóздним [рáнним] числóм אָנגענבן* א שפּעטערדיקע [פריער־דיקע] דאָטע

дáтский דענעמארקער *неизм.*, דענישער; ~ язы́к דע־ניש ז

датчáн||ин *м* = ז דענער; ~ка *ж* ו ־ס דענערן

дáтчик *м тех.* געבער ז ־ס

дать *сов.* **1.** געבן*; ~ рýку *кому-л.* עמעצן די געבן*; ~ *кому-л. чей-л.* телефóн עמעצנס עמעצן האָנט געבן*; ~ *кому-л.* взя́тку עמעצן אין טעלעפאָן(־נומער) געבן*; ~ *кому-л.* задáние דער האָנט געבן*; באָפּטראָגן, געבן* [אן אופּגעבונג] עמעצן אן אופּגאָבן; ~ *кому-л.* возмóжность עמעצן די מעגלעכ־קייט געבן*; емý дáли óрден מע האָט אים געגעבן אן אָרדען, מע האָט אים באלוינט מיט אן אָרדען; **2.** *(в пользование):* ~ напрокáт פּאר ניצגעלט געבן*; אף פּראָקאָט געבן*; ~ взаймы́ *кому-л.* לעטן*; **3.** *(ударить):* ~ пощёчину *кому-л.* (אין פּאָנים) א פּאטש דערלאָנגען [געבן*]; ~ в зýбы *разг.* פּאר־ריכטן [א האק] אין די ציין געבן*; ~ по рукáм אי־נפּאָרן*] אין די ציין געבן*; ~ концéрт א קאָנצערט געבן*; 4 *(устроить):* ~ обéд в честь *кого-л.* [פּראָוען] א מיטיק געבן*; 5. *(принести как результат):* ~ экономúю אײנשפּאָרן*; ~ урожáй א ערנטעניש געבן*; э́то ничегó не даст ס׳וועט גאָרנישט ניט געבן*; ~ течь רינען*; 6. *(произвести):* ~ залп א זאלפּ געבן*; ~ знак א צייכן געבן*; ~ отбóй א זאלפּ געבן*; 1) *(по телефону)* טרײבל דאָס אופּהענגען*; 2) *(тревоги)*

דעזאליאַרמירן; 7. (+ *сущ.; при обозначении действий, на характер которых указывает существительное*): ~ сове́т דער עצה, געבן* אן אייצע; ~ согла́сие געבן* די אייניקע, האסקאָמע געבן* בא- באווילן, צושטימען, מאַסקירן זיך*; ~ показа́ния צוגעבן, דאָס וואָרט; ~ кля́тву געבן* א שווּער, צושוועריען*; 8. (+ *инф.*; *предоставить возможность*) לאָזן*; да́йте мне поду́мать לאָזט מיך א טראכט טאָן; да́йте мне сказа́ть לאָזט מיך ארויסזאָגן זיך; 9. *разг.* (*определить возраст*): ей мо́жно ~ все со́рок אפן איר זיי שוין טאַקע גאָנצע פערציק יאָר אלט [איז זי שוין טאַקע א באס־ארבאָים]; ◇ ~ поня́ть געבן* צו פארשטיין, געבן* אָנצוהערן; ~ знать געבן* צו וויסן; го́ды да́ют себя́ знать די יאָרן לאָזן זיך פילן; ~ сло́во 1) (*обещать*) געבן* דאָס וואָרט, צוזאָגן; 2) (*оратору*) געבן* א וואָרט אָפּטרעטן* [לאָזן*]; ~ доро́гу *кому-л.* געבן* עמעצן דעם וועג [פרי פאר]; ~ по́вод к *чему-л.* געבן* א גוטע געלעגנהייט פאר עפעס; ~ся *сов. см.* дава́ться

да́ч||а[1] *ж* (*для отдыха*) ס־ וו דאַטשע; снима́ть ~у פאָרן* אף א דאַטשע; пое́хать на ~у דינגען(אָפּ)* א דאַטשע

да́ча[2] *ж* (*действие*) ז געבן; ~ показа́ний *юр.* דאָס אָפּגעבן באווייזן

да́чник *м* ־עס ז דאַטשניק

да́чн||ый דאַטשע־; דאַטשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый по́езд וו דאַטשע־געגנט; ~ая ме́стность צוג דאַטשנער

два *при счёте и с сущ. м и с* צוויי; ~ стака́на צויי גלעזער; ~ ведра́ צויי עמער; в двух слова́х אין צויי (אויצקע) ווערטער, קורץ; в двух шага́х (отсю́да) אייגס טריט פונדאַנען, צויי באלד; ◇ в ~ счёта אָט דאָ ניט יענץ ניט דאָס

двадцатиле́тие *с* 1. (*срок*) יאָר צוואַנציק; 2. (*годовщина*) דער צוואַנציקסטער יאָרטאָג, דער צוואַנציקיאָריקער קער יובילי

двадцатиле́тн||ий צוואַנציקיעריקער, צוואַנציקיאָריקער; (*о возрасте тж.*) פון צוואַנציק יאָר *после сущ.*; ~яя де́вушка א מיידל פון צוואַנציק יאָר, א צוואַנציקיאָריק מיידל

двадца́т||ый צוואַנציקסטער; ~ого января́ דעם צוואַנ־ציקסטן יאַנואַר; ~ые го́ды די צוואַנציקער יאָרן; ему́ ~ый год ס׳גייט אים דאָס צוואַנציקסטע יאָר

два́дцат||ь צוואַנציק; ~ь оди́н צוואַנציק; ~ь пе́рвый איין־און־צוואַנציקסטער; ему́ ~ь лет ער איז איין־און־צוואַנציקסטער; ей о́коло ~и́ זי איז בא די צוואַנציק יאָר; אלט צוואַנציק יאָר

два́жды *нареч.* צויי מאָל; ~ Геро́й Сове́тского Сою́за צויי מאָל העלד פון סאָוועטנפארבאנד; ◇ я́сно, как ~ два (четы́ре) ס׳איז קלאָר ווי צויי מאָל צויי איז פיר, ס׳איז קלאָר ווי דער טאָג

две *с сущ. ж см.* два

двенадцатиле́тний צוועלפיאָריקער, צוועלפיעריקער; (*о возрасте тж.*) פון צוועלף יאָר *после сущ.*

двенадцатипе́рстн||ый: ~ая кишка́ *анат.* צוועלפפינגער־דיקע קישקע

двена́дцат||ый צוועלפטער; ~ого а́вгуста דעם צווישן, נאָך עלף אויגער; в ~ом часу́ אוועגוסט עלף און צוועלף

двена́дцать צוועלף

дверн||о́й ־טיר; פון דער טיר *после сущ.*; ~а́я ру́чка בישטיידל העגטל ז ־ער(־טיר), ס ־עס וו קליאַמקע; ~о́й кося́к ז ־ער

две́рца *ж* ז ־ערל טירל

двер||ь *ж* ן־ וו טיר; ◇ указа́ть на ~ь דעם* געבן* א טאָג פון פרישן; при закры́тых ~я́х וועג, ווייזן* די טיר; поли́тика откры́тых ~е́й פאָליטיק פון אָפענע טירן; ломи́ться в откры́тую ~ь אָפּע- ברעכן* זיך אין אָפענע טירן; день откры́тых ~е́й *(в вузе)* נער טיר

две́сти צווייהונדערט

дви́гатель *м* 1. ן־ ס וו באוועגער; ~ вну́треннего сгора́ния מאַטאָר פון אינערלעכער ברענונג; 2. *перен.* באוועגער ס־ ז טריבקראפט (מצ. ־קרעפטן)

дви́га||ть *несов.* 1. (*толкая, перемещать*) רוקן; ~ дива́н רוקן דעם דיוואַן; 2. (*направлять*) וואַרפן* [לאָזן*]; ~ войска́ на се́вер וואַרפן* דאָס מיליטער צפֿאָן־צו; 3. (*шевелить*) ריר, באוועגן; ~ рука́ми ריר מיט די הענט; 4. (*приводить в движение*) באוועגן, דאָס וואַסער בא- טריבן*; вода́ дви́жет колёса ме́льницы וועגט [טריבט] די רעדער פון דער מיל; 5. (*кем-л.; побуждать*) שטויסן*, באוועגן*; им дви́гало честолю́бие אים האָט געשטויסן דערצו זיין ערעגיץ; 6. (*развивать*) רוקן פאָרויס די וויסנ- (פאָרויס); ~ нау́ку (вперёд) שאפט; ~ся *несов.* 1. (*перемещаться*) באוועגן זיך; (*вперёд тж.*) רוקן זיך פאָרויס, גיין* פאָרויס; ~ся по инéрции באוועגן זיך לויט דער אינערץ; де́ло не дви́гается די זאַך [דער; די זאַך [דער אינעץ] רוקט זיך ניט פאָרויס; 2. (*шевелиться*) ריר זיך; не ~ся с ме́ста ניט ריר זיך פונעם אָרט; у меня́ па́льцы не дви́гаются איך קאָן קיין ריר ניט טאָן מיט די פינ- גער; 3. *разг.* (*отправляться*) לאָזן* זיך; ~ся в доро́гу (ארין) לאָזן* זיך אין וועג; ◇ ~ся по слу́жбе גיין* אלץ העכער (און העכער)

движе́ни||е *с* 1. וו באוועגונג; вращáтельное ~е אום- ברענגען* אין באוועגונג וו; приводи́ть в ~е דריי־באוועגונג; приходи́ть в ~е קומען* אין באוועגונג; *перен. тж.* אופרודערן זיך; управля́ть ~ем станко́в רעגולירן די באוועגונג [די אַרבעט] פון די ווערקשטעלן; 2. (*изменение положения тела*) באוועגונג ן־ ז; ~я его́ руки́ די בא- וועגונגן פון זיין האנט; сде́лать бы́строе ~е голово́й [טרייסל] מיטן קאָפּ; без ~я געבן* א האַסטיק קער; זיך ניט גיבנדיק קיין ריר, אומבאוועגלעך; 3. (*общественная деятельность*) וו באוועגונג; революцио́нное ~е רע- וואָליוציאָנערע באוועגונג; ~е сторо́нников ми́ра די שאָ- לעם־באוועגונג; 4. (*передвижение*) וו באוועגונג; (*транспорта тж.*) מ פארקער; оживлённое ~е א לעבהאפטי- קע באוועגונג; пра́вила у́личного ~я די קלאַלים פונעם גאַסן־פארקער; ~е войск די איבערוקן פון די מיליטער־ ־טיילן; 5. (*внутреннее побуждение*) ן־ מ אימפולס; сле́довать ~ю се́рдца פאָלגן דעם רוף [דער אינערלעכער; 6. (*изменение*) וו דינא- מיק; ~е собы́тий דער גאנג פון די געשעענישן

дви́жимость *ж юр.* מעטאַל- דאָס באוועגלעכע פארמעגן; *уст.* טעלין

дви́жим||ый: ~ое иму́щество *см.* дви́жимость

дви́жущ||ий: ~ие си́лы מ טרײַבקראפטן.

дви́нуть *сов.* **1.** *(переместить)* א רוק טאָן*; **2.** *(направить)* א ווארף טאָן*, א לאָז טאָן*; ~ войска́ א ווארף טאָן* [א לאָז טאָן*] דאָס מיליטער; **3.** *(шевельнуть)* א ריר טאָן*; ~ па́льцами מיט די פינגער א ריר טאָן*; **4.** *(привести в движение)* א טרײַב טאָן*, ברענגען* אין באוועגונג; **5.** *(развить)* א רוק טאָן* פֿאָרויס; ~ся *сов.* **1.** *(начать двигаться)* א ריר זיך רירן; **2.** *(шевельнуться)* ער האָט זיך קיין ריר נישט געטאָן* פֿונעם אָרט; он не дви́нулся с ме́ста טאָן* זיך; **3.** *см.* дви́гаться 3; *однокр. тж.* א לאָז טאָן* זיך

дво́||е צווויי; ~е дете́й צווויי קינדער; ко́мната на ~и́х מיט צוויי פֿענצטער; ◇ на свои́х (на) ~и́х אין אײגענע פֿיס

двоевла́стие *с* ווצווײַמאכט

двоето́чие *с* מ צווײַפונקט

двои́||ться *несов.* **1.** *(раздваиваться)* זיך צווײַ(צע)ן; доро́га здесь ~тся דאָ גייט אויפֿן דער, דאָ איז א שײַדוועג; **2.:** у меня́ ~тся в глаза́х איך זע אלץ געטאָפּלט

дво́йка *ж* **1.** *(цифра, отметка)* ווצווי ־ען; у него́ ~ по фи́зике ער האָט א צווי אין פֿיזיק; **2.** *карт.* צווייטל ז ־ער

двойни́к *м* מ ־ען, טאָפּלינג מ ־ען, צווײַטלינג

двойн||о́й 1. טאָפּל־, געטאָפּלטער, ~ые ра́мы טאָפּלראמען מ.צ., צווײַענדיקע ראָמען; ~а́я пла́та מ טאָפּל־לוין, צווי מאָל, געטאָפּלט; в ~о́м разме́ре טאָפּלגעצאָלטס ז; **2.** *(двойственный)* צווײַענדיקער; вести́ ~у́ю игру́ פֿירן א צווײַענדיקע שפּיל; ◇ ~а́я бухгалте́рия טאָפּעלע בוכהאלטעריע

дво́йня *ж* צווילינג מ ־ען; פּאָרל ז ־ער *разг.*

дво́йственн||ый 1. *(противоречивый)* צווײַענדיקער, צווייערליי(ק)ער; **2.** *(двуличный)* צווײַענדיקער, צווײַפֿלדיק; **3.** *(касающийся двоих)* צווײַצדאָדימדיקער; ~ое соглаше́ние אָפּמאך א צווײַצדאָדימדיקער; ◇ ~ое число́ *грам.* דואָל מ

двор[1] *м* **1.** הויף מ ־ן; за́дний ~ הינטערהויף מ ־ן; **2.** *(крестьянское хозяйство)* הויפֿווירטשאפט ־ן; ◇ на ~е́ אין דרויסן; на ~е́ хо́лодно אין קאלט דרויסן איז; на ~е́ зима́ ס׳איז שוין ווינטער; быть не ко ~у́ זײַן* נישט צום רומל

двор[2] *м (монарха)* (מ.צ. הייף) הויף מ; при ~е́ באַם קיניגלעכן הויף

дворе́ц *м* **1.** פּאַלאַץ מ ־ן; **2.:** Дворе́ц культу́ры קול־פּאַלאַץ; Дворе́ц пионе́ров פּיאָנערן־פּאַלאַץ מ ־ן; טור־פּאַלאַץ מ ־ן

дво́рник *м* **1.** = מ הויף־אופּזעער, = מ הויפֿוועכטער; (מ.צ. שאָמרים..) הויף־שומער; **2.** *разг.* *(в автомашине)* (שויבן־)ווישער מ ־ס

дворня́||га *ж*, ~жка *ж* (מ.צ. הינט..) הויפֿהונט מ

дворо́в||ый 1. הויף־; ~ые постро́йки הויף־געבעדעס מ.צ.; **2.** *в знач. сущ. м* = מ הויפֿדינער

дворцо́вый: ~ переворо́т הויף־איבערקערעניש ז, ־ן ווי, הויף־פּוטש מ ־ן

дворяни́н *м* (מ.צ. אָדל־) אָדלמאַן מ ..־קע אָדעליקער, אָדל־לײַט)

дворя́н||ка *ж* = ווי אָדעליקע ־ען, אָדלפרוי ווי; ~ский אָדעליקער, אָדל־; ~ское сосло́вие מ אָדלשטאַנד; ~ство *с* **1.** *(сословие)* מ אָדלשטאַנד; **2.** *собир.* ז אָדל־, אָדלטום מ.צ. ־לײַט; **3.** *(звание)* מ אָדלראַנג

двою́родн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ קינד ז ־ער (נע)שוועסטער (נע)־; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען [קערן זיך אָן] שײַני בעשײַני, שוועסטערקינדער

двояк||ий צווייערליי(ק)ער, צווייערלייקער; результа́т мо́жет быть ~им דער רעזולטאַט קאָן זײַן א צווייערליי־קער

двояко||во́гнутый *опт.* ביקאָנקאַווער; ~вы́пуклый *опт.* ביקאָנווקסער

двубо́ртный צווייבאָרטיקער, צווייריייקער; ~ пиджа́к א צווייבאָרטיקער [צווייריייקער] פּידזשאַק

двугóрбый: ~ верблю́д א צווייהויקערדיקער קעמל

двугри́венный *м разг.* א צוואנציק־קאָפּיקעדיקע מאַט־ביי

двузна́чн||ый: ~ое число́ א צווייציפֿערדיקע צאָל

двуко́лка *ж* ווי ־ס, בידקע ווי ־ס, בידאַרקע

двукра́тн||ый צווימאָליקער; в ~ом разме́ре צווי מאָל; ~ое предупрежде́ния אויפֿפּאַל, צווייפּאַל, טאָפּל; по́сле ~ого נאָך דער צווייטער וואָרענען דאָס צווייטע מאָל־רעגונג

двули́ч||ие *с*, ~ность *ж* ווצווייפּנעמדיקייט; ~ный צווייפּנעמדיקער

двуно́гий צווייפֿס(לד)יקער

двуо́кись *ж* ביאָקסיד מ

двуру́шни||к *м* טאָפּלזיניקער פּאַרשוין, א טאָפּלשפּיל־זען*, פּירן א טאָפּלשפּיל ־פּירער מ =; ~чать *несов.* טאָפּלשפּיל, פּירן*; ~ческий טאָפּלזיניקער; ~чество *с* טאָפּלשפּיל ווי, טאָפּלזין מ

двуска́тн||ый: ~ая кры́ша (מ.צ. ..דעכער) זאָטלדאַך מ

двусло́жный *лингв.* צווייטראַפּיקער

двусмы́сленн||ость *ж* **1.** ווצווידיטיקייט; **2.** *(непристойность)* ווצווידיטיקייט, פֿריוואָלער אָנדײַט; ~ый **1.** צווידיטיקער; **2.** *(непристойный)* צווי־, צווידיטיקער, פֿריוואָלער [סקאַברעזער] א פֿריוואָלער; ~ая шу́тка ווילע־אָנדיטיקער

двуспа́льн||ый: ~ая крова́ть ז ־ן טאָפּלבעט

двуство́лка *ж* א צווייר־ליקע ביקס

двуство́рчат||ый צווייפּלײַגלדיקער; ~ая дверь פּלײַגלטיר ווי ־ן

двусти́шие *с лит.* מ ־ן צווייפערז

двусторо́нн||ий 1. צווייזײַטיקער; ~ее у́личное движе́ние גאַסן־פּאַרקער אין בײַדע צווייזײַטיקער גאַסן־פּאַרקער; ~ее воспале́ние лёгких צווייזײַטיקע לונגען־רײַכטונגען; **2.** *(обоюдный)* קעגנזײַטיקער; ~яя радиосвя́зь ־אָנצינדונג; קעגנזײַטיקע ראַדיאָ־פֿאַרבינדונג; ~ее соглаше́ние צווייצדאָ־דימדיקער אָפּמאך; **3.** *текст.* טאָפּלזײַטיקער

двухгоди́чн||ый צווייר־יאָריקער, צווי־יאָריקער; ~ые ку́рсы צווי־יאָריקע קורסן

двухгодова́лый צווי־יאָריקער, צווי־יאָריקער; פֿון צווי יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פֿון צווי יאָר

двухдне́вный צווייטאָגיקער

двухколе́йн||ый: ~ая желе́зная доро́га א צווייקאָליי־דיקע אײַזנבאַן

двухколёсный צווייר־עדערדיקער; ~ая [מיט] צווי רעדער *после сущ.*

двухко́мнатн||ый צווייצימערדיקער; ~ая кварти́ра א צווייצימערדיקע ווינונג

двухле́тний צוויי־יאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוויי יאָר *после сущ.*

двухме́стн||ый צוויאָרטיקער; אף צוויי ערטער *после сущ.*; ~ое купе́ א צוויאָרטי־, א קופּע אף צוויי ערטער קופּע

двухме́сячный 1. צווייכאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון צוויי כאָשים *после сущ.*; 2. *(об издании)* צווייכא־, צווייַמאָנאטלעכער, כאָשימדיקער

двухмото́рный צווייַמאָטאָריקער; מיט צוויי מאָטאָרן *после сущ.*

двухнеде́льный 1. צוויי־וואָכיקער; 2. *(об и́здании)* צוויי־, צווייוועכנטלעכער, וואָכיקער

двухо́сный צווייאַקסיקער; מיט צוויי אקסן *после сущ.*

двухпала́тн||ый: ~ая систе́ма צווי־, פּאַרלאַמענט־סיסטעם; ~ый парла́мент א סיסטעם פון צוויי פּאַלאַטעס; א פּאַר־, לאַמענט מיט צוויי פּאַלאַטעס

двухсме́нн||ый אין צוויי וואָכטעס, אין צוויי אומבייטן *после сущ.*; ~ая рабо́та אַרבעט אין צוויי אומבייטן; ~ое зада́ние אַרבעט־אופגאבע פאר צוויי אומבייטן [וואָכטעס]

двухсотле́тие *с* 1. *(срок)* צוויי הונדערט יאָר; 2. *(годовщина)* דער צווייהונדערטסטער יאָרטאָג, דער צווייהונדערטיאָריקער יובילי

двухсо́тый צווייהונדערטסטער

двухта́ктный *тех.*: ~ дви́гатель צווייטאַקטן־מאָטאָר מ ־ן

двухцве́тный צווייפאַרביקער, צווייקאָליריקער

двухчасово́й 1. *(продолжающийся два часа)* צווייַשאָיקער, צווייַשאָעדיקער; 2.: ~ по́езд *разг.* דער צווייאויגער, דיקער צוג

двухэта́жный צווייגאָרנדיקער, צווישטאָקיקער

двучле́н *м мат.* בינאָם מ ־ען, צווי־, גליד מ ־ן

двуязы́чный צווישפּראָכיקער; *(о населении тж.)* בי־, לינגוויסטער

дебати́ровать *несов. (что-л., о чем-л.)* דעבאַטי́רן [פּירן (וועגן) דעבאַטן]

деба́ты *мн.* דעבאַטן מצ.

де́бет *м бухг.* דעבעט מ

дебю́т *м тех.* דעביט מ

дебо́ш *м разг.* סקאַנדאַל מ ־ן, דעבאָש מ ־ן; ~и́р *м разг.* = סקאַנדאַליסט מ ־ן, דעבאָשירער מ; ~и́рить *несов. разг.* סקאַנדאַליזירן, דעבאָשירן

де́бри *мн.* 1. *(лес)* וואַלד־(וועלדישע)נעדיכטעניש ז; *(глушь)* טיפענישן מצ; 2. *перен.* פּאַרוואָרפענע ווינקלען

дебю́т *м* עֶרשטער אויסטריט, דעביוט מ ־ן; *шахм.* דעביוט מ ־ן

дебюта́нт *м* דעביוטאַנט מ ־ן; ~ка *ж* דעביוטאַנטקע ז ־ס, דעביוטאַנטע ז ־ס

дебюти́ровать *сов. и несов.* דעביוטי́רן

де́ва *ж уст., поэт.* יונגפרוי ז ־ען; ◇ ста́рая ~ אן אַלטע מויד

девальва́ция *ж эк.* דעוואַלוואַציע ז

дева́ть(ся) *несов. см.* де́ть(ся)

де́верь *м* שוואָגער מ ־ס (דעם מאַנס ברודער)

девиа́ция *ж* דעוויאַציע ז; אָפּנייגונג ז, דאָס אָפּנייגן זיך

девиз *м* דעוויז מ ־ן

деви́ца *ж* מיידל ז ־ער; *поэт.* יונגפרוי ז ־ען

деви́ческий *см.* де́вичий

де́вич||ий מיידלשער, מיידל־; ~ья фами́лия מיידל־נעמען (מצ. ..־) מ ־; ◇ ~ья па́мять א קוץ־פאמיליע־נאָמען

де́вочка *ж* מיידעלע ז ־ך

де́вственница *ж* בתולה ז ־ס

де́вственн||ость *ж (целомудренность)* מיידלשע (מצ. ..־), אומ־, שולד ז, מיידלשאפט ז; ~ый 1. *(целомудренный)* מיידל־, אומשולדיקער; 2.: ~ый лес וועלדער (מצ. ..־), אורוואלד מ; ~ый снег בערגישיש־וואלד מ (מצ. ..־), אומבאטרעטענער [אומבאטרעטענער] שניי

де́вушка *ж* מיידל ז ־ער

девч||а́та *мн. разг.* מצ. מיידלעך; ~о́нка *ж разг.* אגרעס מ ־ן; *пренебр.* מיידעלע ז ־ך

девяно́сто נײַנציק

девяностоле́т||ие *с* 1. *(срок)* נײַנציק יאָר; 2. *(годовщина)* דער נײַנציקיאָריקער, דער נײַנציקסטער יאָרטאָג, נײַנציקיאָריקער, נײַנציקיעריקער; ~ний יובילי; *(о возрасте тж.)* פון נײַנציק יאָר *после сущ.*

девяно́ст||ый נײַנציקסטער; ~ая страни́ца דאָס נײַנציקס־, טע זײַטל; ~ые го́ды די נײַנציקער יאָרן

девятикла́ссн||ик *м* שׂילער פון, נײַנטקלאַסניק מ ־עס, נײַנטן קלאַס; ~ица *ж* שׂילערן, נײַנטקלאַסניצע ז ־ס, פון נײַנטן קלאַס

девятиле́тний נײַניאָריקער, נײַניערקער; *(о возрасте тж.)* פון נײַן יאָר *после сущ.*

девятисо́тый נײַנהונדערטסטער

девя́тка *ж* 1. *(цифра)* נײַן ז, נײַן־ען; 2. *карт.* נײַנטל ז ־ך

девятна́дцат||ый נײַנצעטער, נײַנצנטער; ~ь נײַנצן

девя́тый נײַנטער; ◇ ~ вал די נײַנטע שטורעם־כוואליע; *перен. тж.* די העכסטע געפאָר

де́вять נײַן

девятьсо́т נײַן הונדערט

де́вятью *нареч.* נײַן מאָל

дегази́ровать *сов. и несов.* דעגאַזירן

дегенера́т *м* דעגענעראַט מ ־ן

дёготь *м* דזשׂעגעכץ מ; древе́сный ~ האָלץ־דזשׂעגעכץ מ; ◇ ло́жка дёгтя в бо́чке мёда א לעפּל דזשׂעגעכץ אין פּעסל האָניק

деград||а́ция *ж* דעגראַדאַציע ז, דעגראַדירונג ז; ~и́ровать *сов. и несов.* דעגראַדירן

дегуста́||тор *м* דעגוסטאַטאָר מ ־טאָרן, = מ; פּאַרזוכער; ~ция *ж* דעגוסטאַציע ז

дед *м* 1. זײַדע מ ־ס; 2. *разг. (старик)* אלטיטשקער, אור־, עלטער־עלטערן מצ; 3. *мн. (предки)* פּעטער שנייער מצ. ־קע..; ◇ ~-моро́з עלטערן; дя́дя

де́довск||ий 1. דעם זײַדנס; 2. *(старинный)* פּאַרצײַטי־, אלטפרענקישע מינהגים, אלטפרענקישער, קער; ~ие обы́чаи

дедукция *ж* דעדוקציע ז

де́душка *м* זײַדע מ ־ס; *ласк.* זיידעניו מ, זיידעשי ז

деепричастие *с грам.* גערונדיוו מ ־ן

дееспосо́бный טאַטפעיקער

дежу́р||ить *несов.* 1. דעזשׂורירן, דעזשׂורנע ז, זיך*; 2. *(неотлучно находиться)* ניט אויפהערן*, ניט אָפּטרעטן*; ~ить у посте́ли больно́го [ניט אויפקוקן בעט] פּוֹ־, ניט אָפּטרעטן*; ~ный 1. *тж. нейзм.* דעזשׂורנע(ר); ~ный врач דעזשׂורנער דאָקטער; ~ный мага́зин דעזשׂורנע־מאגאזין מ ־ען, דעזשׂורמאַגאַזין; ~ное

блю́до ז דעזשור־געריכט, גרייט [פֿאַרטיק] געריכט; 2. *в знач. сущ. м* = מ דעזשורנע; ~ство *с* ו דעזשורסטוווע

дезавуи́ровать *сов. и несов.* דעזאוווי̇רן

дезерти́р *м* ־ן מ דעזערטי̇ר; ~овать *сов. и несов.* דע־זערטי̇רן; ~ство *с* ו דעזערטירערי̇

дезинфекцио́нн||ый דעזינפֿעקציע־; ~ая ка́мера דעזינפֿעקציע־קאמער ו ־ן

дезинфе́кция *ж* ו דעזינפֿעקציע

дезинфици́ровать *сов. и несов.* דעזינפיצי̇רן

дезинформи́ровать *сов. и несов.* דעזינפֿארמי̇רן

дезоргани́з||атор *м* דעזאָרגאניזאַטאָר מ ־־טאָרן; ~а́ция *ж* ו דעזאָרגאניזי̇רונג ז, דעזאָרגאניזי̇רן

дезориент||а́ция *ж* ו דעזאָריענטאַציע ו, דעזאָריענטי̇רונג ו; ~и́ровать *сов. и несов.* דעזאָריענטי̇רן

де́йственный עפֿעקטי̇וו, ווי̇רקזאמער

де́йстви||е *с* 1. *(деятельность)* ־ן ו, טאט מ; *грам.* טו̇ונג ו ־ען; руково́дство к ~ю א וועגווייזער צו טאט; план ~й דער פלאן פון האַנדלונג; 2. *мн. (поступки, поведение)* מעשים מצ. האַנדלונג ו ־ען; мы одобря́ем его́ ~я מיר באַטי̇קן [באווי̇ליקן] זיין האַנדלונג; самово́льные ~я ווי̇לקירלעכע מעשים; оскорби́ть *кого-л.* ~ем *юр.* באלי̇דיקן עמעצן מיט טאט; 3. *(функционирование механизмов и т. п.)* ו אַרבעט; ו ווי̇רקונג; ми́на заме́дленного ~я א מי̇נע פון פֿארלאַנגזאמטער ווי̇רקונג; привести́ в ~е (אין גאנג) לאָזן*; приходи́ть в ~е אָנהי̇בן* [פונקציאָנירן]; 4. *(применение на практике)* גי̇לטיקייט ו; ~е зако́на די גי̇לטיקייט פֿונעם געזעץ; ввести́ зако́н в ~е גי̇לטיק מאכן דעם געזעץ; 5. *(воздействие)* ו ווי̇רקונג, ו עפֿעקטי̇וקייט; ~е со́лнечной радиа́ции на организм די ווי̇רקונג פון דער זון־ראדיאַציע אפֿן אָרגאניזם; под ~ем אונטער דער ווי̇רקונג; ока́зывать ~е האַנדלונג [א פֿולע] ו, ווי̇רקן; 6. *(события)* האָבן* א ווי̇רקונג; ~е рома́на происхо́дит на Украйне די האַנדלונג פֿו־אַקט מ ־ן; 7. *театр.* נעם ראָמאַן קומט פֿאָר אין אוקראַינע; траге́дия в пяти́ ~ях א טראַגעדיע אין פינף אקטן; 8. *мат.* רעכן־אקט מ ־ן; четы́ре ~я арифме́тики די פיר קריגס־אָפּע־; ◇ вое́нные ~я רעכן־אקטן פון אריפֿמעטיק; предоста́вить *кому-л.* свобо́ду ~й לאָזן* ראציעס מצ. פֿאר עמעצן פרייע הענט

действи́тельн||о 1. *нареч.* בעצמע (טאקע), (טאקע) דאָס איז (טאקע) בעצ־; э́то ~о большо́й успе́х וועלקירלעך [(טאקע) ווי̇רקלעך] א גרויסער° דערפֿאָלג; 2. *в знач. вводн. сл.* אינדערעמעס (אוך); ~о, до́лго ждать не пришло́сь אינדערעמעס, לאנג וואַרטן האָט מען ניט געדאַרפט; ~ость *ж* 1. ו ווי̇רקלעכקייט; *(реальное существование тж.)* ו רעאַלקייט; на́ша сове́тская ~ость סאָוועטישע ווי̇רקלעכקייט; 2. *(законная сила)* ו גי̇לטיקייט; ◇ в ~ости אינדערעמעס; в ~ости де́ло обстоя́ло совсе́м не так אינדערעמעס איז עס געווען (גאָר) ניט אַזוי שלעכט; ~ый 1. *(реальный)* רעאַלער, ווי̇רקלעכער; *(подлинный)* פֿאַקטישער, עכטער; ~ый факт א ווי̇רקלעכער [א רעאַלער] פאקט; 2. *обычно кратк. ф. (имеющий законную силу)* גי̇לטיקער; биле́т действи́телен пять су́ток דער בילעט איז גי̇לטיק פינף מעלעס ◇ ~ый зало́г *грам.* אקטי̇וער געגנוס, אקטי̇וו מ; ~ая (вое́нная) слу́жба אקטי̇וו (מילי̇טער־)דינסט; ~ый член Акаде́мии нау́к ווי̇רקלעכער מי̇טגליד פון דער וויסנשאפֿט־אקאדעמיע

де́йствовать *несов.* 1. האַנדלען, טאָן*; *(о войсках)* אָפּע־ רי̇רן; ~ реши́тельно האַנדלען אנטשלי̇דן; на́до ~ מע דארף עפּעס טאָן, דארף אָנעמען מי̇טלען; מע דארף עפּעס טאָן; 2. *разг. (чем-л.)* ארבעטן; ~ вёслами מיט די וועסלעס ארבעטן; 3. *(о механизмах)* ארבעטן, פונקציאָנירן; 4. *(влиять)* ווירקן; ~ благотво́рно на *кого-л.* א גוטע° ווי̇רקן; ~ на не́рвы אף עמעצן [פֿולע] קומען; נערוו̇ירן; 5. *(иметь силу — о законах и т. п.)* גי̇לטן*, טיק

де́йствующ||ий: ~ие ли́ца *(в пьесе)* (ווי̇רקנדיקע) פּערי̇ר (פֿער־); ~ая а́рмия אַפּערי̇רנדיקע ארמי̇י; ~ая а́рмия זאָגען

де́ка *ж муз.* ־ס ו דעקע

декабри́ст *м ист.* ־ן מ דעקאבריסט

дека́брь *м* מ דעקאַבער; *ср.* а́вгуст

дека́брьский דעקאַבעריש־, דעקאַבערישער; *ср.* а́вгустовский

дека́да *ж* ־ס ו דעקאדע; 2.: ~ литерату́ры и иску́сства די דעקאַדע פון ליטעראטור און קונסט

декаде́нт *м* ־ן מ דעקאדענט; ~ский דעקאדענטישער; ~ство *с* מ דעקאדאנס

декан́ *м* ־ען מ דעקאַן; ~а́т *м* ־ן מ דעקאנאט

деквалифици́роваться *сов. и несов.* דעקוואליפיצי̇רן זיך

деклам||а́тор *м* דעקלאַמאַטאָר מ ־־טאָרן; ~а́ция *ж* ו דעקלאַמאַציע; *перен. тж.* ו מעלי̇צע; ~и́ровать *несов.* דעקלאמי̇רן

деклар||ати́вный דעקלאראטי̇וו־; ~а́ция *ж* ציע ו ־ס

деклассси́рованный דעקלאסי̇רטער

декольт||е́ 1. *с нескл.* מ דעקאָלטע; 2. *в знач. неизм. прил.* דעקאָלטי̇רטער (מיט) *после сущ.*; דעקאָלטי̇רט; ~и́рованный דעקאָלטי̇רטער; *(о платье тж.)* מיט דעקאָלטע *после сущ.*

декомпенса́ция *ж мед.* ו דעקאָמפּענסאַציע

декорати́вн||ый דעקאָראטי̇וו־; ~ое иску́сство דעקאָראטי̇וו געווע̇בן [שטאָפֿן]; ~ые тка́ни ראטי̇וו קונסט

декора́тор *м* דעקאָראַטאָר מ ־־טאָרן

декора́ци||я *ж* ־ס ו דעקאָראַציע; *перен. тж.* אויגן־; ◇ перемéна ~й פון אומענדערונג פון דער סיטואַציע

декори́ровать *сов. и несов.* באפּוצן; דעקאָרי̇רן

декре́т *м* ־ן מ דעקרעט; ~ о ми́ре דער דעקרעט וועגן שאָלעם־דעקרעט מ; ~ный דעקרעט־; ◇ ~ный о́тпуск דעקרעט־אורלויב מ ־ן

де́ланн||ый קי̇נסטלעכער, אומנאטי̇רלעכער, געמאכטער; ~ая улы́бка א געמאכטער שמייכל

де́лать *несов.* 1. *(изготовлять, производить)* מאכן, טי̇סאר־; ~ ме́бель מאכן מעבל; ~ тка́ни אויסארבעטן; 2. *(заниматься чем-л.)* בעטן געווע̇בן [שטאָפֿן]; 3. *(о механизмах)* פונקציאָנירן, ארבעטן; 4. *(влиять)* האָבן* א גוטע° ווי̇ר־; ~ благотво́рно на *кого-л.* ווירקן; ~ на не́рвы אף עמעצן [פֿולע] קומען; נערוו̇ירן; 5. *(иметь силу — о законах и т. п.)* גי̇לטן*, טיק

де́йствующ||ий: ~ие ли́ца *(в пьесе)* (ווי̇רקנדיקע) פּער־

~ *кого-л.* свои́м помо́щником מאכן עמעצן פאר א געהילף; ~ похо́жим на *кого-л.*, на *что-л.* מאכן עמעצן אף ענלעך; ◇ ~ вид מאכן זיך, מאכן דעם אָנשטעל אף עפעס; э́то де́лает ему́ честь מע מעג אים דערפאר לויבן און רי- דערפון וועט אים קיין מען; э́то не де́лает ему́ че́сти מע קאָן דאָ נאָרניט מאכן קאָוועד ניט צוקומען, ~ не́чего ניט האָבנדיק קיין אָנדער ניט ברירע ניט קיין; от не́чего ~ אָרבעט; ~ся *несов.* 1. וועלן*; де́лается прохла́дно ס׳וועלט טאָן*, פאָרקומען* קיל; 2. *(происходить, совершаться)* что тут де́лается? וואָס טוט זיך דאָ, וואָס קומט דאָ זיך; ◇ что ему́ де́лается? ס׳שטייט צו אים גאָרנישט פאָר?; וואָס פעלט אים? ניט צו!

делега́т *м* דעלעגאַט מ ־ן; ~ка *ж* דעלעגאַטקע ו ־ס

делега́ция *ж* דעלעגאַציע ו ־ס

делёж *м разг.* כאלוקע; ~ добы́чи דאָס (צע)טיילן זיך מיטן רויב

деле́ние *с* 1. ו (צע)טיילונג, ז (צע)טיילן; 2. *мат.* כּילעק מ, ז טיילן; 3. *(на шкале)* ו ־ען טיילונגס; 4.: ~ кле́тки *биол.* דאָס טיילן זיך [די טיילונג] פון דער צעל [פונעם קערל]

деле́ц *м* = מ געשעפטמאכער

деликате́с *м* דעליקאטעס מ ־ן

деликáтн||ичать *несов. разг.* זיין* צו איידל; ~ичать с *кем-л.* באגיין* זיך צו איידל מיט עמעצן; ~ый 1. דעליקאַט-; 2. *(щекотливый)* דעליקאַטער, קיצלדי-, אידעלער,טער

дели́м||ое *с мат.* = ו געטיילטע; ~ость *ж* טיילעוודיק-סימאַנים פון טיילעוודיקייט; при́знаки ~ости *мат.* קיט ו

дели́тель *м мат.* טיילער מ ־ס; о́бщий наибо́льший ~ דער גרעסטערער געמיינזאמער טיילער

дели́ть *несов.* 1. טיילן, צעטיילן; ~ по́ровну (צע)טיילן זיך [די טיילונג]; ~ сто на пять גלייך אף פינף; 2. *перен.* טיילן; я делю́ с ним и ра́дость и го́ре איך טייל מיט אים זיין פרייד און ליידן; ◇ нам ~ не́чего מישטיינס־געזאָגט — אידער וואָס מיר האָבן זיך דאָ צו קריגן; ~ шку́ру неуби́того медве́дя טיילן דעם בערס פעל; ~ся *прям. и перен.* טיילן; со́рок де́лится на пять פערציק טיילט זיך אף פינף; ~ся с дру́гом после́дним куско́м хле́ба טיילן מיטן טיילן זיך; ~ся впечатле́ниями פרייטן דעם לעצטן ביסן מיט די אײַנדרוקן

дели́шки *мн. разг.* מצ. געשעפטלעך; тёмные ~ מיעסע געשעפטלעך

де́л||о *с* 1. ו זאך; *(занятие)* ו אַרבעט; ~о спо́рится די אַרבעט ברענט אין די, די אַרבעט גייט פלינק; сиде́ть без ~а 1) *(бездельничать)* לייַ- ארומגיין* פוסט־און־פאַס, דיק־ארומגיין*; 2) *(быть без работы)* זיצן* אָן א שטאָך אַרבעט; по ~у צוליב אן איניען; ~о привы́чки ו א געוווינהייט(־זאך); א געשמאַק־זאך ו; как (ва́ши) ~á? ווי גייט עס?; вме́шиваться не в своё ~о מישן זיך אין פרעמדע [אין יענעמס] געשעפטן; 2. *(поступок, деяние)* ו טאַט, ו טאָט, ו אַרבעט, ו זאך; сло́вом и ~ом [מ׳סיס] מיט וואָרט און טאט; э́то ~о его́ рук דאָס איז זיין (שטיקל) אַרבעט; вы сде́лали большо́е ~о איר האָט אָפגעטאָן א גרויסע זאך; доказа́ть *что-л.* ~ом (מאַמעס) בעפּוי́זן* עפעס; 3. *(отрасль)*: слеса́рное ~о ו שלאָסער־קונסט; вое́нное ~о מיליטער־קונסט ו; министе́рство иностра́нных ~ מ אויסערן־מיניסטעריום; 4. *(интересы)* ו זאך; ~о ми́ра די זאך פון שאָלעם; 5. *уст. (предприятие)* ז געשעפט; 6. *юр.* (ערי́כט־)איניען (איניאָנים); 7. *канц.* מ (מצ. ..־) פּראָצעס; ז (מצ. ..־) איניען

ען ווּאָס, ווּאָס איז די מיינסע?; ◇ в чём ~о? דאָס איז גאָר אן איניאָנים; э́то совсе́м друго́е ~о גייט עס דאָ?; како́е мне ~о? דאָס איז גאָר עפעס אַנדערש, אַנדער זאך; в са́мом ~е אינדערמעסן, וואָס גייט עס מיך אָן?; ме́жду ~ом צווישן יאָ און ניין; за на́ми ~о צוריקלעך; не ста́нет ~а אין אונדז וועט קיין מענטש ניט זיין; име́ть ~о с *кем-л.* צו טאָן מיט עמעצן; пе́рвым ~ом קוי- האָבן*; гла́вное ~о в том, что... עפעס איז וויכטיק [איז דער ניט דאָס איז ניט אין דעם, אַנדערש איז ניט; не в э́том ~о; я ведь ~о говорю́ איך [איך דאָך, וואָס מע דארף ער האָט; его́ наказа́ли за ~о דעם פסאק קאָשער פארדינט

делови́т||ость *ж* ו זאַכלעכקייט, ו טיכטיקייט; ~ый 1. מיטן אויסזען פון אַ געשעפטלעכער בריוו; ~ые свя́зи די פראָפעסיאָנעל־געשעפטלעכע באציונגען; ~ые ка́чества פון א (שטארק) פארנומענעם [באשעפטיקטן] (מענטשן); 2.: с ~ым ви́дом טיכטיקער, זאַכלעכער; 2. *(касающийся существа)* זאַכלעכער; ~о́й подхо́д א זאַכלעכער צוגאַנג

делопроизво́дство *с* ו געשעפטספירונג

де́льн||о *нареч.* זאַכלעך; говори́ть ~о רעדן* זאַכלעך [טיכ- א פּעיקער]; ~ый 1.: ~ый челове́к [צו דער זאך]; א מענטש מיט טאָלק [מיט פּראַקטאַנד]; 2. *(целесообразный)* מאן [טיקער]; ~ый сове́т א גוטער° [א קלוגער°] אייצע; ~ое предложе́ние א גוטער° [א זאַכלעכער] פאָרשלאָג

де́льта *ж (рекú)* דעלטע ו ־ס

дельфи́н *м* דעלפין מ ־ען

деля́нка *ж* 1. *(участок леса)* וואַלד־כיילעק מ (מצ. ..־כא-); 2. *(участок поля)* ערד־כיילעק מ (מצ. ..־כאלאָ-)

деля́ческий: ~ подхо́д א שמאָלפראַקטישער [א פרינ-צי́פלאָזער] צוגאנג

демагóг *м* דעמאגאָג מ ־ן; ~и́ческий דעמאגאָגישער; ~ия *ж* דעמאגאָגיע ו

демаркацио́нн||ый דעמארקאַציע-; ~ая ли́ния דעמאר- קאַציע־ליניע ו ־ס

дема́рш *м дип.* דעמאַרש מ ־ן

демилитариз||а́ция דעמיליטאריזאַציע ו, דעמיליטאריזירן ז; ~о́ванный דעמיליטאריזירטער; ~о́ванная зо́на די דעמיליטאריזירטע זאָנע

демисезо́нн||ый (р) דעמיסעזאָנע(ר) *тж. неизм.*; ~ое пальто́ א דעמיסעזאָנער מאנטל

демобилиз||а́ция *ж* דעמאָביליזאַציע ו; ~о́ванный 1. דעמאָביליזירטער מ; 2. *в знач. сущ. м* דעמאָביליזירטע; ~ова́ть *сов. и несов.* דעמאָביליזירן; ~ова́ться *сов. и несов.* דעמאָביליזירט ווערן*, דעמאָביליזירן זיך

демокра́т *м* דעמאָקראַט מ ־ן; ~иза́ция *ж* דעמאָקראַ- טיזירונג ז; ~и́зм *м* דעמאָקראַטיזירן ז; ~и́ческий דעמאָקראַטישער; ◇ ~и́ческий централи́зм דעמאָקראַטישער צענטראליזם

демокра́тия *ж* דעמאָקראַטיע ו; социалисти́ческая ~ סאָציאליסטישע דעמאָקראַטיע

де́мон *м* דעמאָן מ ־ען; **~и́ческий** דעמאָנישער, טיוו־לאָנישער

демонстра́нт *м* דעמאָנסטראַנט מ ־ן

демонстрати́вн||о *нареч.* דעמאָנסטראַטיוו; **~о уйти́** דע־מאָנסטראַטיוו אוועקגיין*; **~ый** דעמאָנסטראַטיוו־ער; **~ый отка́з** אַ דעמאָנסטראַטיוו־ער אָפזאָג

демонстра́ция *ж* 1. דעמאָנסטראַציע ווו ־ס; **~** протёста דעמאָנסטראַציע ווו ־ס; 2. *(показ)* פֿראָעקסטע־דעמאָנסטראַציע ווו ־ס; **~ фи́льма** דאָס דעמאָנסטרירן, דער סטרירונג ווו; דעמאָנסטרירן; **~ся** *несов.* דעמאָנסטרירט ווערן*

демонтр||а́ж *м* דעמאָנטאַזש מ; **~и́ровать** *сов. и несов.* דעמאָנטירן

деморализ||а́ция *ж* 1. דעמאָראַליזאַציע ווו; 2. *(действие)* דעמאָראַליזירן, דער דעמאָראַליזירונג ווו; **~ова́ть** *сов. и несов.* דעמאָראַליזירן

де́мпинг *м эк.* דעמפינג מ

денатура́т *м* דענאַטוראַט מ

денацифика́ция *ж* דענאַציפיצירן, דער דענאַציפיצירונג ווו

де́нежн||ый 1. געלט־; **~ый** перево́д געלט־איבערווייז מ ־ן; **~ый** знак געלטצייכן מ ־ס; **~ая** опла́та труда́ געלט־שטי־אָפצאָל פאר דער אַרבעט ווו ־צע; **~ая** по́мощь געלט־אָפּצאָל מ ־ען; **~ая** рефо́рма געלטרעפאָרם ווו ־ען; в **~ом** выраже́нии אין געלטבאטרעף; 2.: он челове́к **~ый** *разг.* ער האָט דעם גראָשן [די מאטבייע]; ער איז בא געלט

де́нно: **~** и но́щно טאָג און נאכט, באטאָג און באנאכט

день *м* טאָג מ (мн. טעג); рабо́чий **~** אַרבעטסטאָג מ; выходно́й **~** (мн. ..טעג) ארויסגאנג־טאָג מ (мн. ..טעג); **~** рожде́ния געבוירטסטאָג מ (мн. ..טעג, געבוירן־טאָג (טעג..); День Побе́ды דער טאָג פון זיג; три ра́за в **~** דרײַ מאָל (אין) א טאָג; за **~** до (того́) פֿריער [צוריק] מיט א טאָג; по сей **~** ביז הײַנטיקן טאָג; с ка́ждым днём וואָס א טאָג; на сле́дующий **~** אפן אָנדערן טאָג; счи́танные дни געציילטע טעג; откла́дывать со дня на́ **~** אָפּלייגן פון אין טאָג אפן אָנדערן; ждать *кого-л.* со дня на́ **~** וואַרטן אף עמעצן אף טאָג; изо дня́ в **~** טאָג־אײַן, טאָג־אויס, טאָג־אַרום; средь бе́ла дня אינמיטן העלן טאָג; по це́лым дням טעג (נאָטץ); трёт ьего дня אי(ער)נעכטן; ◇ до́брый **~**! גוט־מאָרגן!; *(после полудня)* גוט־העלף!; в оди́н прекра́сный **~** אין דאָ ניט לאנג, אין שיינעם טאָג; на днях 1) *(о прошлом)* אונלטן, די טעג; 2) *(о будущем)* די נאָענטסטע טעג; на чёрный **~** *разг.* אף א שוואַרצן, אף ערגערע צייטן; расти́ не по дням, а по часа́м [שלעכטן, שווארצן] טאָג זײַנע טעג זײַנען; его́ дни сочтены́ וואקסן* ווי אף הייוון געציילטע

де́ньг||и *мн.* געלט; нали́чные **~и** מעזומען געלט; ме́лкие **~и** קליינגעלט, מינץ; ◇ ни за каки́е **~и** פאר קיין שום געלט ני(ש)ט; быть при **~а́х** (בא) האָבן* זײַן* בא געלט, (זיך) די מעזומאָנעס

день-деньско́й *нареч.* א גאַנצן טאָג

департа́мент *м* דעפּארטאַמענט מ ־ן

депе́ша *ж* דעפּעש ווו ־ן

депо́ *с нескл.* דעפּאָ מ ־ען; пожа́рное **~** פֿײַערלעשערײַ ווו ־ען, ־דעפּאָ מ ־ען

депози́т *м фин.* דעפּאָזיט מ

депре́ссия *ж* דעפּרעסיע ווו

депута́т *м* דעפּוטאַט מ ־ן; **~ский** דעפּוטאַטן־; **~ский** мандáт דעפּוטאַטן־מאנדאַט מ ־ן

дёрга||ть *несов.* 1. שלעפּן, רײַסן*, צי(ע)ן*; 2. *разг. (выдёргивать)* אַרויסרײַסן*; *(лён)* צופּן; **~ть** зу́бы אַרויסשלעפּן [אַרויסרײַסן*] זײַן; 3. *безл.:* его́ всего́ **~ет** ס׳צי(ע)טערן אים אַלע אײַוורים, ס׳וואַרפט מיט אים; 4. *перен. (беспокоить)* רוען* לאָזן*; **~ться** *несов. (судорожно)* צי(ע)טערן; у него́ **~ются** бро́ви ס׳צי(ע)טערן בא אים די ברעמען, ס׳וואַרפט מען; он весь **~ется** ער צוקט מיט די ברעמען, מיט אים ס׳צי(ע)טערן אים אַלע אײַוורים

деревене́ть *несов.* פֿארהילצערט ווערן*, פֿארשטאַרט ווערן*

дере́вня *ж* דאָרף ז (мн. דערפער)

де́рево *с* 1. בוים מ (мн. ביימער); 2. *(материал)* האָלץ ז; кра́сное **~** רויטהאָלץ ז

деревообде́лочн||ый האָלצבאַרבעטנדיקער; **~ая** промы́шленность די האָלצבאַרבעטנדיקע אינדוסטריע

дерев|у́шка *ж* דערפּעלע ז ־ך

де́ревце *с*, **деревцо́** *с* ביימל ז ־ך, ביימלע ז ־ך

деревя́нн||ый 1. הילצערנער; **~ый** дом א הילצערן הויז; 2. *перен.* פֿארשטאַרטער, הילצערנער; **~ое** лицо́ א פארדומפּענע שטים; **~ый** го́лос א פארשטאַרט געזיכט

деревя́шка *ж* 1. העלצל ז ־ער, קלעצל ז ־ער; 2. *разг. (деревянная нога)* א הילצערנער פוס

держав||а *ж* מעלוכע; морска́я **~а** ים־מעלוכע; вели́кие **~ы** די גרויסמאכטן ווו ־ס

держа́вный *высок.* 1. גרויסמעכטיקער; 2. *(величественный)* מאיעסטעטישער, מאלכעסדיקער

держа́тель *м (облигаций и т. п.)* = באזיצער מ

держа́ть *несов.* 1. האלטן*; **~** в руке́ אין דער האנט האלטן* [פאר] בא האנט; **~** за́ руку (צו)האלטן* בא [פאר] דער האנט; 2. *(поддерживать)* אונטערהאלטן*, אונטערשפּארן; коло́нны де́ржат балко́н די קאָלאָנעס [די זײַלן] האלטן אונ־טער [שפּארן אונטער] דעם באלקאָן; 3. *(заставлять быть где-л.)* **~** кого-л. в плену́ ניט ארויסלאָזן*, האלטן*; 4. *(хранить)* האלטן*; **~** де́ньги в сберка́ссе עמעצן אין געפּאָנגענשאפט האלטן* דאָס געלט אין שפּאָרקאַסע; 5. *(владеть)* האלטן* בא זיך; **~** соба́ку בא האלטן* סע; 6. *(направляться)* פֿאָרן*, גיין*; держи́ пря́мо! גיי [פאָר] גלײַך!; ◇ **~** кого-л. в рука́х האלטן* מיזרעך־צו גיין*, עמעצן אין די העט; **~** путь на восто́к גיין* מיזרעך־צו האלטן* א רעדע; **~** речь מיטן וועג אף מיזרעך גיין*, וועטן*; **~** слово וואָרט האלטן*; **~** пари́ אין געווע־טן האלטן* זיך; **~** экза́мен עקזאַמען האלטן*; **~** у́хо востро́ וויסן* ווי מע דארף זיך אף דער וואך האלטן* זיך גאנץ פיין (אין א געזעלשאפט), אופּירן; так **~**! אזוי גיין* וויטערן!; **~** язы́к за зуба́ми ס׳מויל האלטן* מאכן א שווײַג, האלטן* די צונג (צוזיש די ציין); **~ся** *несов.* האלטן* זיך; карти́на де́ржится на одно́м гвозде́ דאָס בילד האלט זיך אף איין טשוואָק; **~ся** на воде́ (אָן)האלטן* זיך אפן וואַסער האלטן*; **~ся** за пери́ла זיך אָן דער פֿאָרנטשע האלטן*; **~ся** бе́рега זיך אין דער נאָענט האלטן*; **~ся** вме́сте זיך איניגעם האלטן*; **~ся** в стороне́ זיך אין א זײַט האלטן*; **~ся** пря́мо

зиґ גלײַך; ~ся свобо́дно **פרײַ זיך האלטן***; не́сколько дней держа́лась я́сная пого́да **האָט זיך עטלעכע טעג עטלעכע**; ~ся из после́дних сил **[האָט אָנגעהאלטן] א לויטערער ווערער [ניט אופּגעבן* דעם קאמף] זיך האלטן***; ~ся того́ мне́ния, что... **מיט די לעצטע קויכעס**; ◇ тепе́рь держи́сь! **זיך בא דער מיינונג, אז... איצט האלט**; **איצט וויי, וואָס דו האָסט צו טאָן!**, **זיך!**; **פאלן***, **קוים האלטן* זיך [אײַנשטיין*] אף די פיס פון די פיס**

держа́ни||е *с* וואָגונג, וואגן; сме́лые ~я **דרייסטע וואָגונג**

держа́ть *несов.* **וואגן**

держи́ть *несов. разг.* **רעדן* ווי אן, רעדן* אנ(ט)קלעפּן, אויסדיקער-פּראָכער**

де́рзкий 1. **פרעכער, אויסדיקער**; 2. *(смелый)* **דרייסטער, געוואָגטער**; ~ шаг **א דרייסטער [גע-וואָגטער] טראָט**

дерзну́ть *сов.* **האָבן* די האָנט, דערוועגן זיך**

де́рзост||ь *ж* **פרעכקייט**, וו, **האָנט**, וו; **כוצפּע**; говори́ть ~и **רעדן* ווי אן אויסדיקער-פּראָכער**

дерматѝн *м* **דערמאטין**

дермато́лог *м* **הויט-דאָקטער** (מצ. **דערמאטאָלאָגן**; **דאָקטוירים**...)

дёрн *м* **פּאַרגראָזיקטע ערד**

дёрну||ть *сов.* 1. *однокр.* **א שלעפּ טאָן***, **א צופּ טאָן***, **א ריס טאָן***; ~ть за рука́в **פּאַרן ארבל אַ צי טאָן***; 2. *(рвануться)* **א ריס טאָן* זיך**; ◇ ~ла (меня́) нелёгкая пойти́ туда́, ~ло (меня́) пойти́ туда́! **דער רוֹיִעך האָט מיך געטראָגן גיין [כ'זאָל גיין] אהין!**; ~ться *сов.* 1. *однокр. (судорожно)* **א ציטער טאָן***; *см. тж.* дёргаться; 2. *(тронуться с места)* **א ריס טאָן* זיך (פּוֹנעם אָרט)**; 3. *(устремиться)* **א וואָרף טאָן* זיך**

дерю́га *ж* **רעדנע**

деса́нт *м воен.* **לופט-דעסאַנט**; парашю́тный ~ **פּאַראשוט-סטן-דעסאַנט**; вы́садить ~ **א דעסאַנט ארויסזעצן**; ~ник *м* **דעסאַנטניק**; ~ный **דעסאַנטן-**; ~ная опера́ция **דעסאַנטן-אַרמיי**; ~ный самолёт **דעסאַנטן-אַעראָפּלאַן**; ~ные войска́ **דעסאַנט-מיליטער**

десе́рт *м* **דעסערט**; ~ный **דעסערטן-**; ~ное вино́ **דעסערט-ווין**; ~ная ло́жка **דעסערט-לעפל**

десна́ *ж анат.* **יאָסל(י)ע**

дéспот *м* **דעספּאָט**; ~йческий **דעספּאָטישער**

десятигра́нник *м мат.* **צענווינקלער**, **דעקאָעדער**

десятидне́вный **צענטאָגיקער**

десятикла́сс||ник *м* **א שילער**, **צענטקלאַסניק**; ~ица *ж* **א צענטקלאַסניצע**; **פּוֹנעם צענטן קלאַס שילערן פּוֹנעם צענטן קלאַס**

десятикра́тн||ый **צענפאכער**; в ~ом разме́ре **צענפאך**, **צען מאָל אזויפיל**

десятиле́т||ие *с* 1. *(срок)* **יאָרצענדליק**; 2. *(годовщина)* **דער צענטער יאָרטאָג**; ~ка *ж (школа)* **צענטאָריקע שול**; ~ний **צענטאָריקער**, **צענטעריקער**; *(о возрасте тж.)* **פון צען יאָר** *после сущ.*; ~ний срок **צענטאָריקער טערמין**

десяти́чн||ый **דעצימאַלע ברוכ-צאָל**; ~ая дробь **דעצימאַלע ברוכ**; ~ые весы́ **צענער וואָג**

деся́тка *ж* 1. *(цифра)* **צען**; 2. *карт.* **צענטל**; **צענערל**; 3. *разг.* **צענער**

деся́тник *м* **דעסיאָטניק**

деся́т||ок *м* 1. **צענדליק**; 2.: ему́ (пошёл) шесто́й ~ок **ס'גייט אים, ער איז ארײַן אין זעקסטן צענדליק**; **ער איז שוין אריבער די זעקסטער צענדליק**; 3. *мн. (множество)* **צענדליקער**; ~ки киломе́тров **צענדליקער קילאָמעטער**; 4. *мн. мат. (разряд)* **צענדליקער**; ◇ он не ро́бкого ~ка **ער איז ניט קיין פּאָכדן, ניט פון די שרעקעוודיקע**

деся́т||ый **צענטער**; ~ые го́ды **די צענער יאָרן**

де́сять **צען**; ~ю *нареч.* **צען מאָל**; ~ю пять **צען מאָל פינף**

детализ||а́ция *ж* **דעטאַליזירונג**; ~и́ровать *сов. и несов.* **דעטאַליזירן**

дета́л||ь *ж* 1. **דעטאַל**; ~и машѝн **מאשין-דעטאַלן**; **אינצל-, פּראָט** (מצ. **פּראָטים**); 2. *(подробность)* **אויספירלעכער, געניוער, דעטאַלער**; ~ьный **הייַט**

детвора́ *ж собир. разг.* **קלייַנווארג**, מצ. **קינדער**

детдо́м *м* (де́тский дом) **קינדערהויז**; (מצ. **הײַזער**..)

детекти́в *м* **דעטעקטיוו**; ~ный: ~ный рома́н **א דעטעקטיוו-ראָמאַן**

детéктор *м радио* **דעטעקטאָר**; ~ный **דעטעק-טאָר-**; **דעטעקטאָר-אופּנעמער**

детёныш *м* **קינדעלע**; *(хищных животных)* **כּיַע-לע**

де́ти *мн.* מצ. **קינדער**

дети́на *м разг.* **יונגאָטש**, **באָכערעץ**, **ווערגעלעץ**

де́тище *с* **קינד**; *перен.* **שאָפּונג**, **ווערק**, = **1**

де́тка *ж (обращение)* **קינד מײַנס**

детона́||тор *м* **דעטאָנאַטאָר**; ~ция *ж* **דעטאָנאַציע**

деторожде́ние *с* **דאָס האָבן [געבוירן] קינדער**

детоубѝй||ство *с* **קינדער-מאָרד**; ~ца 1. *м* **קינדער-מערדערן**; = **קינדער-מערדערן**; 2. *ж* **קינדער-מערדער**

де́тск||ая *ж* **קינדער-צימער**; ~ий **קינדערן**; 1. **קינדער-יאָרן**; ~ие и́гры **קינדער-שפּילן**; ~ие го́ды **קינדער-יאָרן**; ~ая литерату́ра **קינדער-ליטעראַטור**; ~ий труд **קינדער-שטערב**; ~ие боле́зни **די אַרבעט פון קינדער, קינדער-ארבעט**; ~ая сме́ртность **קינדער-קראַנקהייט**; 2. *(как у ребёнка)* **קינדערשער**; ~ий по́черк **א קינדערשער קסאָו**; 3.: ~ое ме́сто *анат.* **פּלא-צענטע**; ~ий сад **קינדער-גאָרטן**; ~ий дом (**הײַזער**..) **קינדערהויז**, **קינדערהיים**

де́тств||о *с* **קינדהייט**; с са́мого ~а **פון קינדווײַז אָן**; ◇ впасть в ~о **ווערן* אויי-, באקומען* קינדערשן סייכל**

деть *сов. разг.* **אהינטאָן***; куда́ ты дел ключ? **ווּהין סע וואָלגערט זיך אין די גאַסן**; **נערט זיך אונטער די פּיס סע וואָלגערט**; ~ся *сов. разг.* **אהינטאָן* זיך**; куда́ де́лись мои́ очки? **ווּ זײַנען אהינגעקומען [ווּ האָבן* זיך אהינגעטאָן] מײַנע בריל?**; куда́ он де́лся? **ווּהין, ווּ איז ער אהינגעקומען?**; куда́ мне ~ся? **ווּ זאָל איך אַרפאַלן, איז ער געוואָרן?**; от пра́вды никуда́ не де́нешься **פּוֹנעם עמעס קאָן מען אין ערגעץ ניט אנטלויפן**

де-фа́кто *нареч.* דע־פאַקטאָ

дефе́кт *м* ־ן מ דעפעקט, (מצ. כעסרוינעס) כיסאָרן; *(у человека тж.)* (מצ. ־ים) פעלער מ ־ן, מום מ; ~и́вный דעפעקטוֹוער; ~ный (ר)דעפעקטנע *тж. неизм.*, מיט דעפעקטן, מיט א דעפעקט *после сущ.*

дефи́с *м* ־ן מ, דעפיס ־ן מ בינדשטריך

дефици́т *м* ־ן מ דעפיציט; *(нехватка тж.)* מאנגל מ; ~ный 1. דעפיציטער; (ר)דעפיציטנע *тж. неизм.*; ~ные това́ры דעפיציט(נ)ע סכוירעס; ~ная профе́ссия א דעפי־ ציט(נ)ע פראָפעסיע; 2. *(убыточный)* הפֿסדיקער

деформ||а́ция *ж* ן־ דעפארמאציע; ~и́ровать *сов. и несов.* דעפארמירן; ~и́роваться *сов. и несов.* דעפארמירט ווערן*, זיך דעפארמירט ווערן*

децентрализ||а́ция *ж* ן־ דעצענטראליזירונג, דעצענטראליזירן זיך; ~ова́ть *сов. и несов.* דעצענטראליזירן

дешев||е́ть *несов.* ווערן*, ווערן* בילליקער; ~и́зна *ж* מ זאָל

дешёвк||а *ж разг.* 1.: купи́ть по ~е קויפן פאר וואָלוול; 2. *перен.* א קליינע מעציע

дёшево *нареч.* (פאר) וואָלוול; ~ сто́ить קאָסטן וואָלוול; ~ купи́ть קויפן פאר וואָלוול; ◇ ~ отде́латься גוט אָפשניידן*

дешёвый *прям. и перен.* בילליקער, °וואָלוועלער; ~ успе́х א בילליקער דערפאָלג; ◇ дешёвле па́реной ре́пы וועל־ בעזיל(־ה)אזאָל, וועלער פון בארשט

дешифри́ровать *сов. и несов.* דעשיפרירן

де-ю́ре *нареч.* דע־יורע

дея́ние *с* ־ן ן־, טאט מ, אופטוונג ן־ ־ען

де́ятель *м* =ן מ טוער; госуда́рственный ~ מעלוכע־ =־טוער מ; обще́ственный ~ א געזעלשאפטלעכער טוער; Заслу́женный ~ иску́сств פאַרדינסטפולער קונסט־טוער; ~ нау́ки =ן מ וויסנשאפט־טוער

де́ятельность *ж* 1. ן־ טעטיקייט; обще́ственная ~ א־ געזעלשאפטלעכע טעטיקייט; революцио́нная ~ רעוואָליוציאָ־ אקטי־ נער טעטיקייט; 2. *(желёз, внутренних органов)* ן־ ווירקזאמקייט; *(сил природы)* ן־ ווי־ טעט; *(сил природы)* די הכֿערע נערוון־אקטיוויטעט

де́ятельн||ый אקטיווער, טעטיקער, טעטיקער; принима́ть ~ое уча́стие אן אקטיון [טעטיקן] אָנטייל נעמען*; ~ая подгото́вка א טעטיקע [א טעטיקע] צוגרייטונג

джаз *м* ־ן מ דושאז

джем *м* דושעם מ

дже́мпер *м* ־ס מ דזשעמפער

джу́нгли *мн.* דושונגליעס מצ.

диабе́т *м мед.* מ דיאבעט; са́харный ~ צוקער־קראנק־ ן־ הייט; ~ик *м разг.* =ן מ דיאבעטיקער

диа́гноз *м мед.* ־ן מ דיאגנאָז; поста́вить ~ א שטעלן [דעם] דיאגנאָז

диагно́ст *м* =ן מ דיאגנאָסטיקער

диагона́л||ь *ж мат.* ן־ דיאגאָנאל; ◇ по ~и 1) *(о направлении)* מיט דער דיאגאָנאל; 2) *(о расположении)* לויט דער דיאגאָנאל

диагра́мма *ж* ן־ ־ען דיאגראַם, ־ס דיאדעמע ן־ ־ס, דיאדעמ ן־ ־ען מ; *разг.* בענדער (מצ. ־־ער)

диакрити́ческий: ~ знак *лингв.* א דיאקריטישער צייכן

диале́кт *м* ־ן מ דיאלעקט

диале́ктика *ж* ן־ דיאלעקטיק

диалекти́ческий דיאלעקטישער; ~ материали́зм דיא־ לעקטישער מאטעריאליזם

диале́ктный דיאלעקט־, דיאלעקטן־, דיאלעקטאלער

диалектоло́гия *ж* ן־ דיאלעקטאָלאָגיע

диало́г *м* ־ן מ דיאלאָג; *перен. тж.* אונטערהאנדלונגען מצ.

диа́метр *м мат.* ־ס מ דיאמעטער

диапазо́н *м* ־ען מ דיאפאזאָן

диапозити́в *м* ־ן מ דיאפאָזיטיוו

диафра́гма *ж анат.* ־ס ן־ דיאפראגמע

дива́н *м* ־ען מ דיוואָן

дива́н-крова́ть *м* (מצ. בעטן־דיוואנען) בעט־דיוואָן מ

диверса́нт *м* ־ן מ דיווערסאַנט

диверсио́нный דיווערסיע־; ~ акт דיווערסיע־אקט מ ־ן

дивёрсия *ж* ־ס ן־ דיווערסיע

дивиде́нд *м эк.* ־ן מ דיווידענד

дивизио́н *м воен.* ־ען מ דיוויזיאָן; артиллери́йский ~ אן ארטילעריישער דיוויזיאָן; ~ный *воен.* 1. *(относящийся к дивизии)* דיוויזיע־; ~ный врач (מצ. דיוויזיע־דאָקטער מ; 2. *(относящийся к дивизиону)* דיוויזיאָן־; דאָקטוירים־־)

диви́зия *ж воен.* ־ס ן־ דיוויזיע; пехо́тная ~ פּעכאָ־ אינפאנטעריע־דיוויזיע ן־ ־ס, טע־דיוויזיע ן־ ־ס; та́нковая ~ טאַנקען־דיוויזיע ן־ ־ס

диви́ться *несов. разг.* 1. *(дат.; удивляться)* כידעשן זיך (אף); 2. *(на вин.; смотреть с восхищением)* באוווּנדערן זיך

ди́вный וווּנדערלעכער; *(прекрасный тж.)* אויסטער־ לישער

ди́во *с* (מצ. כידושים) כידעש מ, =ן וווּנדער; ◇ что за ~! 1) *(странно)* מאָדנע!, ניט צו פארשטיין!; 2) *(ничего удивительного)* וואָס איז דאָ דער כידעש?

дида́кт||ика *ж* ן־ דידאקטיק; ~и́ческий דידאקטישער

дие́з *м муз.* ־ן מ דיעז

дие́т||а *ж* ־ס ן־ דיעטע; моло́чная ~а מילכיקס־דיעטע זיין* אף (א) דיעטע; соблюда́ть ~у מילכיקע דיעטע ן־, דיעטיש נעמען; диети́ческ||ий דיעטישער, דיעטע־; ~ая столо́вая א דיעטיש גאָרקיך; ~ое пита́ние דיעטישע נערונג

ди́зель *м* ־ן מ דיזעל, דיזעל־מאָטאָר מ ־ן; ~ный дизе́нтер||ийный דיזעל־טראקטאָר מ ־ן; ~и́йные па́лочки *бакт.* דיזענטעריע־באצילן מצ.; ~ия *ж мед.* ן־ דיזענטעריע

дика́р||ка *ж* =ן ן־ וויבלדע פרוי, וויבלדע; *перен. разг.* א וויבלדער, וויבלדער מ ־דע; ~рь *м* א וויבלדע ברוי; א וויבלדע ברוי, פערע־אָדעם מ ־ס, מענטש; *перен. разг.* ди́к||ий 1. וויבלדער; ~ий зверь א וויבלדע כּיעט; ~ий виногра́д וויבלדע ווינטריבן; ~ие племена́ וויבלדע שווּאָ־ טים; ~ие нра́вы [מידעס] וויבלדע זיטן; 2. *(нелепый)* א מעשׂנענער, מעשׂנענער, אומגעלומפּערטער, וויבלדער; ~ая мысль [א מעשׂנענער אן אומגעלומפּערטער] געדאַנק; 3. *(сильный, огромный)* וויבלדער, שרעקלעכער, מוירעדי־ א וויבלדער [א מוירע־ שטאַרק, קער; אומגעהיערער; ~ая зло́ба א וויבלדע [א שרעקלעכע] רעציכ; [דיקער] האס

дикобра́з *м зоол.* (מצ. ־־זיירים) שטעכל־כאזער מ

дико́вин(к)||а *ж разг.* ן־ זעלטנהייט; א זעלטענע זאך, זעלטענע זאך; ◇ э́то ему́ в ~у נעמט זאך; דאָס איז פאר אים א זאך; э́то ему́ не в ~у דאָס איז פאר אים ניט קיין כידעשלעכע זאך [כידעשדיקע], דאָס איז פאר אים ניט קיין נאָווינע

дико́винный *разг.* כידעשלע־, מעשׂנענער, מעשׂנענע־ דיקער, כידעשדיקער

дикораст||у́щ||ий וויבלד־; ~ие дере́вья וויבלדביימער מצ.

ди́кость *ж* 1. וויל; 2. *(застенчивость)* שׂמעוודי-קייט, וו בוישעספאָנעמדיקייט; 3. *разг. (нелепость)* דאָס, דאָס איז ווילד [אומזיניק]! אַ ווילדע זאַך איז אין אומזין

диктáнт *м* דיקטאַנט מ ־ן

диктáт *м* דיקטאַט מ; ~ор *м* דיקטאַטאָר מ ‥־טאָרן; ~орский דיקטאַטאָרישער

диктатýра *ж* וו דיקטאטור; ◇ ~ пролетариáта די דיק-טאטור פון פּראָלעטאריאַט

диктовáть *несов.* דיקטירן; *разг.; перен.* דיקטעווען, גאָווינען*

диктóвк||а *ж* וו דיקטירן; ◇ под *чью-л.* ~у לויט עמעצנס גאָווינען

дúктор *м* דיקטאָר מ ‥־טאָרן

дúкция *ж* וו דיקציע

дилéмма *ж* וו דילעם

дилетáнт *м* דילעטאַנט מ ־ן; ~ский דילעטאַנטישער

динáмик *м радио* דינאַמיק מ ־עס

динáмика *ж* וו דינאַמיק

динамúт *м* דינאַמיט מ

динамúческий דינאַמישער

динáмо *с нескл.*, **динáмо-машúна** *ж* וו ־ס דינאַמא, די-נאַמא־מאשין וו ־ען

динáстия *ж* וו ־ס דינאַסטיע

дипкурьéр *м* (дипломатúческий курьéр) דיפקוריער מ ־ן (דיפלאָמאַטישער קוריער)

диплóм *м* 1. *(документ)* דיפלאָם מ ־ען; ~ с отлúчием עָרנדי-אַ דיפלאָם מיט אויסצייכענונג; почётный ~ פּלאָם מ ־ען; 2. *разг.* דיפלאָם־ארבעט וו ־ן

дипломáт *м* דיפלאָמאַט מ ־ן; ~úческий דיפלאָמאַטי-שער; ~úческий кóрпус קאָרפּוס דער דיפלאָמאַטישער; ~úческие отношéния דיפלאָמאַטיש באציונגען; ~ия *ж* וו דיפלאָמאַטיע

дипломúрованный דיפלאָמירטער

диплóмн||ый: ~ая рабóта דיפלאָם־ארבעט וו ־ן

директúв||а *ж* דירעקטיוו וו ־ן; ~ный דירעקטיוו(יש)ער; ~ные указáния דירעקטיוו(יש)ע אָנווייזונג(ען)

дирéктор *м* דירעקטאָר מ ‥־טאָרן

дирижáбль *м* דיריזשאבל מ ־עס

дирижёр *м* דיריזשאָר מ ־ן, דיריגענט מ ־ן; ~ский דיריגענטישער, דיריזשאָרישער, דיריגענט-דיריזשאָר-; ~ская пáлочка דיריגענט־, דיריזשאָר־שטעקעלע ז ־ך שטעקעלע ז ־ך

дирижúровать *несов.* דיריזשירן, דיריגירן

дисгармóния *ж* וו דיסהארמאָניע; *перен. тж.* וויידער-נאַנד מ

диск *м* דיסק מ ־ן; ~ луны דיסק פון דער לע-וואָנע, מ וואָנע־דיסק; метáть ~ דעם דיסק וואַרפן*

дúскант *м* דיסקאנט מ ־ן

дисквалифици́ровать *сов. и несов.* דיסקוואליפיצירן; ~ся *сов. и несов.* דיסקוואליפיצירט ווערן*

дискредит||áция *ж* וו דיסקרעדיטירונג, דיסקרעדיטירן ז; ~úровать *сов. и несов.* דיסקרעדיטירן

дискримина́ция *ж* וו דיסקרימינירונג, וו דיסקרימינאַציע; рáсовая ~ וו ראַסן־דיסקרימינאציע

дискуссио́нн||ый דיסקוסיאָנעלער ארטיקל; ~ая статья́ א דיסקוסיאָנעלע רעדאַקטירן א דיסקוסיע; печáтается в порядке ~и ווערט געדרוקט אין אָרדענונג [אין סיידער] פון א דיס-קוסיע

дискути́ровать *сов. и несов.* דיסקוטירן

дислока́ция *ж воен.* וו דיסלאָקאַציע

дислоци́ровать *сов. и несов. воен.* דיסלאָצירן

диспансéр *м* דיספאנסער מ ־ן

диспéтчер *м* דיספעטשער מ ־ס

диспропóрция *ж* וו דיספראָפּאָרץ

дúспут *м* דיספוט מ ־ן

диссертá||нт *м* דיסערטאַנט מ ־ן; ~ция *ж* דיסערטאַ-ציע וו ־ס; докторская ~ция וו דאָקטאָר־דיסערטאציע וו ־ס; ~ция на соискáние стéпени кандидáта нáук דיסערטאציע אף צו באקומען א קאנדידאַטן־שטופּע

диссидéнт *м* דיסידענט מ ־ן

диссимиля́ция *ж биол., лингв.* וו דיסימיליאַציע

диссонáнс *м муз.* דיסאָנאַנס מ; *перен. тж.* וויידער-אומיינשטימיקייט מ, וו

дистанцио́нн||ый: ~ое управлéние רעגולירונג פונדערווייטנס, גולירונג

дистáнци||я *ж* 1. וו דיסטאַנץ; 2. *ж.-д.* דיסטאַנץ וו ־ן, אויספאלן* פונעם לויף־ ליניע־באציר ק מ ־ן; ◇ сойти́ с ~и *спорт.* פונעם יאָג־נעווועט אויספאלן* פונעם לויף־נעווועט

дистиллиро́ванн||ый דיסטילירטער; ~ая водá דיסטי-לירטע וואסער

дистрофúя *ж мед.* וו דיסטראָפיע

дисципли́н||а[1] *ж (порядок)* וו דיסציפלין; соблюдáть трудову́ю ~у פאָהיטן* די אַרבעט־דיסציפלין

дисципли́на[2] *ж (отрасль науки)* דיסציפלין וו ־ען

дисциплин||áрный דיסציפלינארער; ~áрное взыска́ние שטראָף דיסציפלינארער; ~úрованный דיסציפלינירטער; ~úровать *сов. и несов.* דיסציפלינירן, געווינען צו דיסציפלין

дитя́ *с* קינד ז; ~ моё! קינד מינס!; ◇ чем бы ~ ни тéшилось, лишь бы не плáкало ≅ זאָל עמעצער האָבן כּיעס פון וואָס ער וויל, אבי שׂא־שטיל

дифира́мб *м* דיפיראַמב מ ־ן, ־ען; ◇ петь ~ы *кому-л.* לויבן עמעצן אין טאָג אריין [אין הימל אריין]

дифтери́||т *м разг.* דיפטעריט מ; ~я *ж мед.* דיפטע-ריט מ

дифто́нг *м лингв.* דיפטאָנג מ ־ען

дифференциа́||л *м мат.* דיפערענציאל מ ־ן; ~льный דיפערענציאַלער; ~льное исчисле́ние *мат.* דיפערענציאַלע רעכענונג

дифференциа́ция *ж* וו דיפערענציאַציע וו, דיפערענצירונג

дифференци́ров||анный דיפערענצירטער; ~ать *сов. и несов.* דיפערענצירן

диффу́зия *физ.* וו דיפוזיע

дича́ть *несов.* 1. *(о растениях)* פארווילדעווען ווערן*; *(о животных тж.)* ווילד ווערן*; 2. *(о человеке)* ווילד ווערן* א פערע־אָדעם, ווערן*

дичúться *несов. разг.:* ~ людéй מײַדן* מענטשן, מוירע האָבן* פאר א מענטשן

дичóк *м* 1. *бот.* ווילדביימל ז ־עך, ווילדלינג מ ־ען; 2. *перен. разг.* בוישעס־פּאָ, א ווילדע בריע, ווילדלינג מ נעם מ

дичь *ж* 1. *собир.* געווילד ז; 2. *(мясо)* געווילדפלייש

з; 3. *разг.* м אוֹמזין; поро́ть ~ פון רעדן* פּוּנעם וועג [פון הין]

длин||á *ж* וו לענג; ме́ра ~ы́ וו לענגמאָס; во всю ~ý אין דער גאַנצער לענג; ~о́й в два ме́тра צוויי מעטער לענג; ~á волны́ *радио* די לענג פון דער כוואַליע

длинно||волосый מיט לאַנגע האָר; לאַנגהאָריקער; ~но́гий לאַנגפּיסיקער; מיט לאַנגע פּיס *после сущ.*

длинно́ты *мн. (в произведении)* צעצויגענע שטעלן [ערטער]

дли́нн||ый °לאַנגער; ◇ у него́ ~ый язы́к *разг.* ער יאָגן זיך אַ לאַנגע צונג; гна́ться за ~ым рублём האָט נאָכן קערבל

дли́тельный לאַנגדויערנדיקער, °לאַנגער, דויערהאפטער, דויערנדיקער

дли́ться *несов.* צי̈ען* זיך, געדויערן

для *предлог с род. п.* 1. *(в пользу кого-л.)* פון עמעצן, וועגן, צוליב עמעצן; сде́лай э́то ~ нас טו עס צוליב אונדז; 2. *(по отношению к кому-л., к чему-л.)* פאר; *(учитывая что-л. тж.)* -וועדן; поле́зно ~ дете́й נוצלעך פאר קינדער; вре́дно ~ здоро́вья שעדלעך פארן געזונט; опа́сно ~ жи́зни גיפערלעך פארן לעבן; ~ него́ э́то безразли́чно עס אים איז (פאר); ~ того́ вре́мени э́то бы́ло достиже́нием וועדליק יענע צייטן איז דאָס געווען; 3. *(указывает на назначение)* פאר, אף; ваго́н ~ куря́щих א וואגאָן פאר רייכערער; альбо́м ~ рисова́ния אן אלבאָם אף מאָלן, צוליב, אף [קעדיי]; ~ выполне́ния пла́на אויסצופילן דעם פלאן, צוליב אויספילן דעם פלאן, פלאן; ◇ ~ того́, что́бы (+ *инф.*) צו [קעדיי]; (+ *придат. предл.*) קעדיי; ~ того́, что́бы поня́ть צו פארשטיין [קעדיי]; ~ того́, что́бы мы по́няли קעדיי מיר זאָלן פארשטיין; ~ чего́? צו וואָס? נאָך וואָס?

дневáльный *м воен.* = м דיעוואַלנע

дневáть *несов.*: ~ и ночева́ть *разг.* טאָגן און נעכטיקן

дневни́к *м* 1. (מצ. ..-ביכער) м, ז טאָגבוך; путево́й ~ (מצ. ..-ביכער) м, ז רײַזע־טאָגבוך; 2. *(ученический)* שילער־טאָגבוך м, ז (מצ. ..-ביכער)

дневн||о́й 1. טאָגיק, באטאָגיקער; ~о́й свет וו טאָגשײַן, טאָגליכט ז; ~а́я сме́на באטאָגיקער אומבײַט; 2. *(за день)* טאָגיקער; פאר א טאָג *после сущ.*; ~а́я но́рма דער טאָג־; די טאָגיקע נאָרמע; ~а́я зарпла́та м טאָגלוין; גיקער אַרבעט(ס)לוין

днём *нареч.* באטאָג; ◇ ~ с огнём не найти́ ס׳איז אין ערגעץ ניט צו קריגן, מע זאָל זוכן באטאָג מיט ליכט [מע זאָל אויסזוכן וווּ די וועלט האָט אן עק]

дни́ще *с (лодки)* м דנאָ; *(бочки тж.)* דעק м

дно *с* м דנאָ, דעק; *(морское)* גרונט; на дне мо́ря אין יאָם־גרונט; ◇ золото́е ~ א שמאָלצגרוב; идти́ ко дну צו גרונט; *(о корабле)* גיין*; перевернуть всё вверх дном אײַנערקערן אלצדינג מיטן קאָפּ; пить до дна אויסטרינקען* (און מיט די פיס אַרויף); на дне אין דער אונטערוועלט, אפן דעק

до[1] *предлог с род. п.* 1. *(указывает предел — пространственный, временной или количественный)* (צו) ביז; от Москвы́ до Ленингра́да פון מאָסקווע ביז לעניגראַד; до ле́са ביזן וואלד; до утра́ ביז אינדערפרי; до после́дней мину́ты ביז צו [ביז אין] דער לעצטער מינוט; де́ти до шестна́дцати лет קינדער ביזן עלטער פון זעכצן יאָר; собрало́сь до сорока́ челове́к ס׳האָבן זיך פארזאַמלט ביז פערציק מענטשן; 2. *(раньше чего́-л.)* ביז, פאר; до революции פאר [ביז] דער רעוואָלוציע; 3. *(указывает степень действия)* ביז; *часто предлогом не переводится*; вы́пить до после́дней ка́пли ביזן לעצטן אויסטרינקען* דורכגעפרורירן ווערן* אף* טראָפן; промёрзнуть до косте́й פיטש־נאַסער; мо́крый до ни́тки דורך און דורך; 4. *(указывает направление действия)* צו; до него́ дошли́ слу́хи ס׳זײַנען צו אים דערגאַנגען קלאַנגען; дотро́нуться до *чего-л.* עפּעס צורירן זיך צו*; ◇ до сих пор 1) *(о времени)* ביז אהיים, אד(ה)איאָם, ביז הײַנטיקן טאָג, ביז איצט; 2) *(о месте)* ביז אהער(צו), ביזדאָנען; до тех пор, пока́ -ביזוואָ נען; он до того́ слаб, что... ער איז אזוי שוואַך, אז...

до[2] *с нескл. муж.* דאָ м ־ען

доба́вить *сов.* צוגעבן*, צולייגן, צוגיסן, (א ביסל); נאָך*; מויסיף זײַן* *уст.*; ~ со́ли זאלץ צוגעבן* (א ביסעלע); мне не́чего ~ מער האָב איך ניט וואָס צוצוגעבן [וואָס צו זאָגן]

доба́вка *ж* צוגאָב м ־ן; *(к еде)* צוגאָבאָ וו ־ס

добавле́ни||е *с* צוגאָב м ־ן, ־ען, דערגאַנצונג וו; примеча́ния и ~я אָנמערקונגען און צוגאָבן; в ~е אלס דערגאַנצונג [צוגאָב]

добавля́ть *несов. см.* доба́вить

доба́вочный צוגאָב־, צוגאָבלעכער; ~ за́работок צוגאָב־ א צוגאָבלעך פארדינסט, ־פארדינסט ז

добега́ть *несов. см.* добежа́ть

добежа́ть *сов.* דערלויפן*

добела́ *нареч.*: раскалённый ~ ווײַס צעגליטער; отмы́ть ~ אויסוואשן*, עס זאָל בלאַנקען

доберма́н-пи́нчер *м (порода собак)* דאָבערמאַן־פּינטשער м ־ס

добива́ть *несов. см.* доби́ть

добива́ться *несов. (род.)* (צו) דערשלאָגן זיך*, וועלן*, וועלן* דערגרייכן, סטאַרען זיך באקומען

добира́ться *несов. см.* добра́ться

доби́ть *сов.* 1. דערטײַטן; 2. *(окончательно разбить)* צעשמעטערן ביזן סאָף

доби́ться *сов. (род.)* (צו) דערשלאָגן* זיך; ~ *чего-л.* у *кого-л.* דערשלאָגן* בא עמעצן עפּעס פּויעלן; ~ своего́ דערשלאָגן* פּויעלן וואָס מע האָט געוואָלט, זיך זינען; так ничего́ не добьёшься אף אזא אויפן וועסטו גאָרנישט ניט פּויעלן [ניט אף אזא אויפן וועסטו גאָרנישט ניט דערגרייכן, וועסטו צו גאָרנישט ניט דערשלאָגן זיך]

до́блестн||ый העלדנמוטיקער; ~ые войска́ העלדנמוטי־; ~ый труд אר־ העלדנמוטיקע קע ארמייען [כאילעס בעט [מי]

до́блесть *ж* м העלדנמוט

добра́ться *сов.* 1. דערקלײַבן* זיך*; ~ до до́му [דער־] (ביז) אהיים קלײַבן* זיך*; 2. *перен.* דערגרונטעווען זיך, דערגרונטע־, דערגיין* דעם עמעס*; ~ до и́стины דערגיין*; ◇ я ещё до тебя́ доберу́сь! וועלן זיך ביז צום עמעס; ווארט אויס — כ׳וועל דיך נאָך ארײַנפאקן אין די העזנט וועסט נאָך האָבן בא מיר אָפּגעשניטענע יאָרן, ארמין!

добреда́ть *несов.*, **добрести́** *сов.* דערשלעפּן זיך

добре́ть *несов. (делаться добрым)* בעסער ווערן*

добр||о́[1] *с* 1. *(благо)* גוטס ז; жела́ть *кому-л.* ~а́ וויגשן* עמעצן גוטס; 2. *(имущество)* פארמעגן ז, גוטס ז, האָב־ ־און־גוטס ז; наро́дное ~о́ פאָלקס־פארמעגן ז; 3. *ирон.*

דערמאָנען עמעצן ;מעציע ז ־ס ◇ помина́ть *кого-л.* ~о́м
ס׳וועט דערפון קיין גוטס ניט ;צו גוטן ס׳איז א שלעכטער ס׳מען ,ארויסקומען

добро́[2] *нареч. разг.* 1. *в знач. сказ.* גוט; 2. *в знач. союза:* ~ бы де́ти, а то взро́слые — כ׳פארשטיי נאָך ;קינדער, אָבער דערוואקסענע!; 3. *в знач. утв. частицы* באַרעכ- ,גוט ,מאַסקים ,זאָל זיין אזוי; ◇ ~ пожа́ловать! סקאָצל קומט! *(часто в обращении к женщине)* האבאָ! *уст.*; дать ~ דערלויבן ,געבן* די האסקאָמע

добровол||ец *м* ־ן מ ,פרײַוויליקער מ ;וואָלאָנטיאָר (אוועק)גיין* פרײַוויליק [וויא פרײַוויליקער] пойти́ ~ьцем

добровóльн||о *нареч.* פרײַוויליק ,[גוטן] מיטן אײגענעם ;ווילן ~ый פרײַוויליקער; ~ое (спорти́вное) о́бщество ספּאָרט־)געזעלשאפט פרײַוויליקע; на ~ых нача́лах אפן יסאָד פון פרײַוויליקייט

добровóльческий פרײַוויליקער; פון פרײַוויליקע *после сущ.*; ~ отря́д אן אָטריאָד פון ,א פרײַוויליקער אָטריאָד פרײַוויליקע

добродéтель *ж* ־ן ז טוגנט; *мн.* גוטע מידעס; ~ный מיט גוטע מידעס *после сущ.* טוגנטלעכער

добродýш||ие *с* ז גוטמוטיקייט ,מ גוטמוט; ~ный גוט- ;מוטיקער א גוטמוטיקער שמייכל ~ная улы́бка

доброжела́тель *м* =מ (מצ. גוטווינטשער מ ־פרײַנט גוטער־; ~ный 1. גוטווילליקער, (גוט־)פרײַנטשאפט- ;(גוט־פרײַנט לעכער; 2. *(выражающий добродушие)* פרײַנטלעכער, גוטמוטיקער, ליבלעכער

доброка́чественн||ый 1. קוואליטעט ° פון גוטער *после сущ.*; 2. *мед.* גוטארטיקער; ~ая о́пухоль א גוטארטיק געשווילעכץ

добро́м *нареч. разг.* מיט גוטן (ווילן)

добросердéчный גוטהאַרציקער

добросо́вестн||ость *ж* ז גועוויסנהאפטיקייט ;ווי ־גע ;סנהאפטיקער ~ый

добрососéдск||ий גוט־שכיינישער; ~ие отноше́ния גוט־ שכיינישע באציונגען

доброта́ *ж* ז גוטסקייט ,ז גוטהאַרציקייט

добро́тн||ый ° גוטער; קוואליטעט ° פון גוטער *после. сущ.*; ~ое сукно́ א גוט ° געוואַנט

до́бр||ый 1. ° גוטער, ווילער; *(о человеке тж.)* גוטהאַר- ;ציקער א גוטע ° יעדיעס; ~ый сове́т א גוטע ° אייצע; ~ые де́ла מיצוות־טויערים מצ. ,גוטע מיצות; 2. *разг. (в полную меру):* ~ых два часа́ גוטע [אײַזערנע] ,א גוטע [א הײַפשע] צוויי שאָ! [גוטער]; всего́ ~ого! אַלעס בעסטעס! ~ое у́тро! א גוט־מאָרגן! ;א גוט־ בу́дьте ~ы́ גוטע אזוי זייט; лю́ди ~ой во́ли מענטשן פון גוטן ווילן; по ~ой во́ле מיטן אײגענעם ווילן, ווילן; чего́ ~ого он рассе́рдится ער קאָן נאָך כאָלילע [די שאָ זאָל ניט זיין] ווערן אין קאַס ווילע נעשאָמעס; ~ые лю́ди

добря́к *м разг.* ° גוטער מענטש, א גאָל א ;א גוטער מענטש אָן ער איז א מעזוגע־טאָוו

добыва́ть *несов. см.* добы́ть

добы́ть *сов.* 1. *(что-л.)* קריגן*; ~ све́дения יעדיעס* קריגן*; ~ де́нег на доро́гу [אויסגעפינען*] געלט אף קריגן* דער נעסיע; 2. *(извлечь)* ארויסבאקומען*; ~ руду́, у́голь ארץ, קוילן ארויסבאקומען*; ~ хлор из пова́ренной со́ли ארויסבאקומען* כלאָר פון קאָכואלץ

добы́ч||а *ж* 1. *(действие)* ז ארויסבאקומען, -ארויסבא מעכאניזי׳ר- ,ז קריגן ,מ קום; механизи́рованная ~а то́рфа טער ארויסבאקום פון טאָרף; 2. *(добытое из недр земли)* ארויסבאקום מ; 3. *(трофеи)* זאָק־רויב מ; стать ~ей пла́мени מיטן פּיער [אוועק]זאָמקומען*; 4. *(хищника)* געפאַנג ז ,פאנג מ; *(охотника)* רויב מ

дова́ривать *несов.*, **доварúть** *сов.* דערקאָכן

довезти́ *сов.* צו פירן ;צופירן ברענגען*

дове́ренност||ь *ж* ־ען מ ־פארטרוי־שיין ;לויט א ~и по [פארטרוי־שיין] ;פארטרוי־שיין [פארטרויונג] ~ь на получе́ние де́нег א פארטרוי־שיין [א פארטרויונג] אף צו באקומען געלט

дове́ренн||ый באגליבטער, ~ое лицо́ א באגליבטע [אן אָנפאַרטרויטע] פערזאָן

дове́ри||е *с* ז צוטרוי ,ז עמונע *уст.*; оказа́ть ~е *кому-л.* פארגליבן ,ארויסווײַזן* צוטרוי עמעצן; оправда́ть *чьё-л.* ~е באַרעכטיקן צוטרוי עמעצנס; пита́ть к *кому-л.* ~е צוטרוי צו עמעצן געטרויען ,האָבן* עמונע אין עמעצן [גלייבן] עמעצן

дове́рить *сов.* (אָנ)פארטרויען; ~ *кому-л.* получи́ть *что-л.* פארטרויען עמעצן אף צו באקומען עפּעס; ~ та́йну פארגלייבן א סאָד (אָנ)פארטרויען; ~ *кому-л.* рабо́ту פארלאָזן* זיך אף עמעצן מיט דער ,(אף) עמעצן די אַרבעט פאר- ;אָנפארטרויען זיך (דאט.) ~ся *сов. (дат.)* אַרבעט לאָזן* זיך (אף)

до́верху *нареч.* ביז אויף

дове́рчивый צוטרוילעכער, פארטרוילעכער

довершáть *несов. см.* довершúть

довершéние *с* ז דערענדיקן; ◇ в ~ всего́ דערצו אַלע צו ;טאָמער איז קארג געווען ,נאָך צאָרעס в ~ всех бед

довершúть *сов.* דערענדיקן

доверя́ть *несов.* 1. גלייבן, געטרויען; не ~ *кому-л.* ניט גלייבן [ניט געטרויען] עמעצן (פונדאַ- ;נען אהין); 2. *см.* дове́рить; ~ся *несов. см.* дове́риться

дове́сок *м* ־ן מ צוליאָ (צו דער וואָג)

довести́ *сов.* 1. *(куда-л.)* צופירן; ~ *кого-л.* до угла́ צופירן עמעצן ביז צום ראָג; 2. *(достичь предела в чём-л.)* ברענגען*, דערפירן; ~ *что-л.* до совершéнства דערפירן עפּעס ביז פולקומקייט, עפּעס צו פולקומקייט ברענגען*; 3. *(привести в какое-л. состояние)* ארײַנברענג- ,דערפירן דערפירן עמעצן ביז פאר- ;גען*; ~ *кого-л.* до отча́яния ארײַנברענגען*; ◇ ~ до *чего-л.* све́дения מוידיע זיין* ,געבן* צו וויסן עמעצן; ברענגען* עמעצן צו קיאָטעניש

довести́сь *сов. безл.*: мне не довело́сь быва́ть там ס׳איז מיר ניט אויסגעקומען צו זיין דאָרט

до́вод *м* ־ן מ ,ארגומענט ;ריי ז ־ס; все ~ы за и про́тив אַלע ארגומענטן [ריי־עס] פאר און קעגן; приводи́ть ~ы ברענגען* באווײַזן [ארגומענטן], ריי־עס ברענגען*

доводи́ть *несов. см.* довести́; ~ся *несов.* 1. *см.* довести́сь; 2. *(дат.; о родстве)* (דאט.) אָנקערן זיך; он дово́дится мне дя́дей ער קערט זיך מיר אָן א פעטער

довое́нный ,ביזמילכאָמעדיקער, ביזמילכאָמע- ,פארמיל- פארמילכאָמעדיקער ,כאָמע-

довози́ть *несов. см.* довезти́

дово́льн||о *нареч.* 1. *(удовлетворённо)* צופרידן; 2. *в знач. сказ. (достаточно)* גענוג; на сего́дня ~о אף הײַנט איז [וועט זיין] גענוג; с меня́ ~о גענוג פאר מיר;

(*надоело*) איך בין שוין זאט דערמי̈ט; 3. (*порядочно*) היפש, גאנץ; ~о хорошо́ גאנץ גוט; ~о мно́го היפש געגוג; 4. (*восклицание*) האָדי!, געגוג!; ~ый צופרי̈דענער; я дово́лен тобо́й איך בין מיט דיר צופרי̈דן; ~ая улы́бка א צופרי̈דענער שמייכל

дово́льствие *с воен.* ווו פארזאָרגונג, ווו שפּיי̈ז-פארזאָרגונג; вещево́е ~ ווו קלי̈דונג; де́нежное ~ ז כו̈דעש-געלט; зачи́слить *кого-л.* на ~ פארלאָזן אין פארזאָרגונג

дово́льство *с* 1. (*удовлетворение*) ווו באפרי̈דיקונג, ווו צופרי̈דנקייט; 2. *разг.* (*достаток*) מ ווי̈לטאָג; ווי̈לטיק מ; *уст.*; (*изобилие*) ווו שפּעט

дово́льствоваться *несов.* באג(נ)וגענען זיך; ~ ма́лым זיך* א סאָמי̈עך בעכעלקוי; באג(נ)וגענען זיך מיט ווי̈ניקן *уст.*

дог *м* (*порода собак*) מ ־ן דאָג

дога́д||ться *сов.* זיך פאלן* אפן [אף א], אָנשטויסן* זיך; סייכל; нетру́дно ~ться ס׳איז גרינג צו פארשטיי̈ן; я никогда́ б не ~лся ס׳וואָלט מיר קי̈נמאָל אפן זינען ניט געקומען

дога́д||ка *ж* ס ־ ווו האשאָרע; стро́ить ~ки בוי̈ען ניט פרוון טרעפן, האשאָרעס; ◇ теря́ться в ~ках אָנהייבן* צו פארשטי̈ן; ~ливость *ж* ווו אי̈נפאלערישקייט, אָנשטויסעוו-; ~ливый האמצאָעדיקער, האמצאָעדיקייט ווו; он ~лив ער איז א באל־האמצאָע

дога́дыва||ться *несов. см.* догада́ться; я ~юсь איך בין זיך מעשאָער

доглядé||ть *сов. разг.:* он ~л спекта́кль до конца́ ער איז אויסגעזעסן אפן ספעקטאָקל ביזן סאָף

до́гм||а *ж* ס ־ ווו דאָגמע; ~ати́зм *м* מ דאָגמאטי̈זם; ~а́тик *м* = מ דאָגמאטי̈קער; ~ати́ческий דאָגמאטי̈שער

догна́ть *сов.* דעריאָגן, דעריי̈אָגן; ~ и перегна́ть דעריי̈אָגן און אי̈בעריי̈אָגן

догова́рива||ть *несов. см.* договори́ть; он чего́-то не ~ет ער דערזאָגט עפּעס ניט; ~ться *несов.* 1. *см.* договори́ться; 2. (*вести переговоры*) פירן אונטערהאַנדלונג-; ◇ ~ющиеся сто́роны די אָפמאך־צדאָדים

договó́р *м* מ ־ן אָפמאך; ми́рный ~ שאָלעם־אָפמאך; торго́вый ~ מ ־ן האַנדלס־אָפמאך; ~ о дру́жбе, сотру́дничестве и взаи́мной по́мощи פרי̈נטשאפט, מי̈טארבעט און קעגנזי̈טיקער הילף; ~ о социсоревнова́нии אָפמאך וועגן סאָצפארמעסטונג; коллекти́вный ~ א קאָלעקטי̈וער אָפמאך; заключа́ть ~ שליסן* אין אָפמאך; рабо́тать по ~у ארבעטן לויט אין אָפמאך; соблюда́ть усло́вия ~а אָפהיטן* אָפמאך [א קאָנטראָקט]

договорённост||ь *ж* ווו עסקנים, מ; согла́сно ~и (צווישן זיך) ווי מ׳האָט אָפגערעדט; дости́гнуть ~и קומען* צו א עסקנים

договори́||ть *сов.* דערזאָגן; он не ~л ער האָט ניט דערזאָגט; дай мне ~ть! לאָז מיך ענדיקן (וואָס כ׳וויל זאָגן)!; ~ться *сов.* 1. (צווישן זיך) אָפּרעדן*; (*с кем-л.*) צונויפ- (מיט) רעדן* זיך; мы с ним ~лись встре́титься מיר האָבן זיך מיט אים צונויפגערעדט באעגענען זיך; ~лись! אָפגערעדט!; 2. *разг.:* ~ться до абсу́рда דערעדן* זיך ביז צו אן אבסורד

договó́рн||ый אָפמאך; ~ые обяза́тельства די פארפליכטונגען, טונגען לויטן אָפמאך; на ~ых нача́лах אף אָפמאך־יעסוידעס

догола́ *нареч.* ביז נאקעט; разде́ться ~ זיך אויסטאָן* ביז נאקעט; остри́чь ~ [גאָל] הויל אָפשערן*

догоня́ть *несов. см.* догна́ть

догора́||ть *несов.* אויסברענען; (*о свечах*) צאָנקען; зоря́ ~ла די הימלרייט האָט געהאַלטן בא אויסלעשן זיך

догоре́ть *сов.* אויסברענען; (*о свече*) אויסגעלאָשן ווערן*

додава́ть *несов.*, **дода́ть** *сов.* צוגעבן*, דערגעבן*

доде́лать *сов.*, **доде́лывать** *несов.* דערענדיקן*, דערטאָן*

додýматься *сов.*, **додýмываться** *несов.* (до *чего-л.*) *разг.* (צו) דערטראַכטן זיך

доеда́ть *несов. см.* дое́сть

доезжа́||ть *несов. см.* дое́хать; киломе́тра два не ~я до го́рода (ניט דערפאָרנדיק) א צוויי קילאָמעטער ביזן [ביז דער] שטאָט

дое́ние *с* ז מעלקן

дое́сть *сов.* אויפעסן* ביזן סאָף

дое́хать *сов.* דערפאָרן*

дожда́||ться *сов.* 1. דערווארטן זיך; он ~лся наконе́ц письма́ סאָפקאָלסאָף האָט ער זיך דערווארט אף א בריוו; ~ться темноты́ דערווארטן זיך ביז ס׳וועט ווערן פינצטער; мы ~лись его́ прихо́да מיר האָבן זיך אף אים דערווארט; э́того он не дождётся ער, ער וועט זיך עס ניט דערווארטן; 2. *разг.:* ты у меня́ ещё дождёшься! ער וועט עס ניט דערלעבן!; ◇ ждём не дождёмся מיר (וואַרטן אן וואַרטן אוף) קאָנען זיך ניט דערווארטן

дожде́вание *с с.-х.* בארעגענונג (קינסטלעכע)

дожде́вик *м разг.* מ ־ען רעגנמאנטל

дожде́в||ой רעגנ-; ~а́я ка́пля ס ־ מ רעגן־טראָפן; ~а́я ту́ча ס ־ ווו רעגן־כמאָרע; ◇ ~о́й червь רעגן־ווארעם (מצ. ..ווערעם) מ ־

до́ждик *м* ז ־עך רעגנדל; ◇ по́сле ~а в четве́рг נאָך שאבעס דינסטיק; ווען אין הימל וועט זיין א יאריד

дождли́вый רעגנדיקער

дожд||ь *м* מ ־ס רעגן; проливно́й ~ь ס ־ מ גוסרעגן; морося́щий ~ь מראָקענדיקער רעגן; ~ь идёт ס׳גייט א רעגן, אין א רעגן; в ~ь בייס א רעגן, א רעגן; под ~ём אונטערן [אפן] רעגן

дожива́ть *несов.* 1. *см.* дожи́ть; 2.: ~ свой век אָפלעבן [אויסלעבן] די לעצטע עטלעכע יאָר

дожида́ться *несов.* (*род.*) (אף) ווארטן; ~ *чьего-л.* прихо́да וואַרטן ביז ס׳וועט עמעצער קומען; ~ рассве́та וואַרטן ביז ס׳וועט אָנהייבן טאָגן

дожи́ть *сов.* דערלעבן; ~ до глубо́кой ста́рости דער־דערלעבן ביזן לעבן ביז טי̈פער עלטער; ~ до побе́ды לעבן ביז ס׳וועט ווערן צו [דעם]; до чего́ мы дожили! אז אָך און ווי, צו וואָס זיך שיין דערלעבט!; מיר האָבן זיך דערלעבט!

до́за *ж* ס ־ ווו דאָזע; смерте́льная ~ א טויטגעפערלעכע דאָזע

дозва́ться *сов. разг.* זיך דערופן*; тебя́ не дозовёшься ניט אזוי גיך דערופט מען זיך דיך!

дозво́ленн||ый 1. דערלויבטער, דערלאָזטער; 2. *в знач. сущ. с:* переходи́ть грани́цы ~ого צופיל דערלויבן זיך

дозвони́ться *сов. разг.* זיך דערקלינגען*

дознава́ться *несов. разг.* (פרוון) דערוויסן* זיך [דער- גרונטעוועז זיך, דערגיין]

дознáние *с юр.* ו פֿאָר־אויספֿאָרשונג, -איס פֿאָרויסיקע אויס־ פֿאָרשונג

дознáться *сов. разг.* דערגיין*, דערוויסן* זיך, -דער גרונטעוועט זיך

дозóр *м воен.* מ ־ן פֿאטרול; ночнóй ~ נאַכט־פֿאטרול מ; быть в ~е אין פֿאטרולירן זיין*

дозревáть *несов.*, **дозрéть** *сов.* אויסרײפן

доигрá||ть *сов.* דערעַנדיקן דאָס שפּילן; ~ть пáртию דערשפּילן די פּאַרטיע [דעם קאָן] אָנגעפֿרעגט זיך א מאָל פּטער!; ~ться *сов.* דערשפּילט זיך!; ~лись! זיך; *разг.*

доúгрывать *несов. см.* доигрáть

доúльный מעלק־; ~ аппарáт מ ־ן מעלק־אפּאראַט

доискáться *сов. (род.) разг.* 1. *(отыскать)* דערזוכן דערגרונטעווען, זיך סאָפֿקאָלסאָף* גענײַגט*; 2. *(разузнать)* דערגרונטעווען זיך, זיך (צו) דערגיין*

доúскиваться *несов. (род.) разг.* 1. דערזוכן (פֿרוון) וועלן* דערגרונטעווען זיך* [געפֿינען]; 2. *(разузнавать)* כּוללערי־וועדוירעש זיך*, וועלן* דערוויסן זיך, זיך (צו)

доисторúческий פֿארהיסטאָרישער

доúть *несов.* מעלקן*

дóйка *ж* ו מעלקן, ו מעלקונג

дóйн||ый מעלקעדיקער; ~ая корóва א מעלקעדיקע קו [בעהיימע]; *перен. тж.* א פּעט קיללע

дойтú *сов.* 1. דערגיין*; вам нýжно ~ до бульвáра איר דאַרפֿט גיין ביז צום בולוואַר; мы дошлú до углá מיר זײַנען דערגאַנגען ביז צום ראָג; 2. *(о звуках, известиях и т.п.)* דערגיין*; *(о письмах и т.п.)* אָנקומען*; 3. *(стать понятным)* דערגיין*; лéкция не дошлá до слýшателей די לעקציע איז ניט דערגאַנגען צו די צוהער; 4. *(достигнуть уровня)* דערגרײכן, דערגיין*; счёт дошёл до ты́сячи рублéй דער כעשבן האָט דער־ גרײכט [איז דערגאַנגען] ביז טויזנט רובל; 5. *(прийти в какое-л. состояние)* (ביז צו) דערגיין*; он дошёл до отчáяния ס׳איז בא אים דערגאַנגען ביז צו פּאַרצווײפֿ־ לונג; 6. *безл.:* дошлó до тогó... ס׳איז דערגאַנגען דער־ צו...

док *м* מ ־ן דאָק; плавýчий ~ מ ־ן שוועבעדיקער דאָק; сухóй ~ טרוקענער דאָק

доказáтель||ный דערווײַזלעכער, דערווײַזיקער; ~ство *с* ו ־ס באַווײַז, מ ־ן דערווײַז; я́ркое ~ство ברענענדיקער באַווײַז [צושטעלן] באַווײַז; приводúть ~ства דערווײַזן*; ◇ вещéственное ~ство *юр.* ו ־ן דערווײַז־זאַך

доказáть *сов.* דערווײַזן*; как докáзано ווי ס׳איז דער־ וויזן; что и трéбовалось ~ אזוי דאָס האָט מען דאָך געדאַרפֿט דערווײַזן

докáзывать *несов.* דערווײַזן* (פֿרוון)

докáнчивать *несов. см.* докóнчить

докапиталистúческий ביזקאַפּי־, פּאַרקאַפּיטאַליסטישער טאַליסטישער

докáпываться *несов. разг.* וועלן* דערגרונטעווען זיך

докатúться *сов.* (до *род.*) 1. (ביז צו) דערקלעלן זיך, דערטראָגן* זיך (צו); *(о звуках тж.)* דערגרײכן (צו); 2. *разг. (опуститься до чего-л.)* קומען* צו אזא נידערי־ קער מאדרײגע ווי דערגיין* (ביז צו)

докéр *м* מ ־ס האָפֿן־ארבעטער, = האָפֿקער

доклáд *м* 1. *(лекция)* מ ־ן פֿאָרטראָג; *(устный отчёт на собрании и т.п.)* מ ־ן באריכט; 2. *(сообщение руководителю)* מ ־ן ראַפּאָרט; 3.: без ~а не входúть אומגעמאָלדן ניט ארײַנגיין*

докладн||óй: ~áя запúска ו מעלדשריפט

докладчúк *м* = מ פֿאָרטרעגער; *(выступающий с отчётом)* = באריכטאָפּגעבער

докладывать[1] *несов. см.* доложúть[1]

докладывать[2] *несов. см.* доложúть[2]

доконáть *сов. разг. (кого-л.)* דעם עק (דאט.)* דערגיין, מאכן א סאָף צו (עמעצן) יאָרן

докóнчить *сов.* דערענדיקן

докопáться *сов.* 1. *(до какого-л. слоя, водú и т.п.)* דערגרונטעווען, דערגריבלען זיך; 2. *разг.* דערגראָבן* זיך דערגרונטעווען זיך, אין וואָס; ~, в чём тут дéло גייט עס דאָ

докрáсна *нареч.* בין רויט

докторúм *м* 1. *(учёная степень)* מ ־ים ־טאָרן דאָקטאָר; ~ математúческих нáук דאָקטאָר פון מאטעמאַטישע ווי־סנ- שאפטן; 2. *разг. (врач)* מ (מצ. דאָקטוירים) דאָקטער; ~ский דאָקטאָר־; ~ская диссертáция דאָקטאָר־דיסער־ טאציע ו ־ס

доктрúн||а *ж* דאָקטרין ו ־ס, דאָקטרינע; ~ёр *м* מ ־ן דאָקטרינער; ~ёрство *с* ו דאָקטרינערײַ

докумéнт *м* מ ־ן דאָקומענט; предъявúть ~ы דער־ לאַנגען [ווײַזן*] (די) דאָקומענטן; истóрический ~ א גלט־דאָקומענט היסטאָרישער דאָקומענט; дéнежный ~ מ ־ן; ~áльный דאָקומענטאַלער; ~áльный фильм א דאָקומענטאַלער פֿילם; ~áция *ж* ו דאָקומענטאַציע; техни́ческая ~áция די טעכנישע דאָקומענטאַציע

докýривать *несов.*, **докурúть** *сов.* דערײכערן; ~ до концá אויסרײכערן ביזן סאָף

долг *м* 1. *тк. ед.* מ כּוויוו; священ́ный ~ דער הײליי־ האלטן* פֿאר א כּוויוו; считáть своúм ~ом קער כּוויוו; испóлнить свой ~ пéред Рóдиной אויספֿילן דעם כּוויוו פֿאַרן הײמלאנד; 2. *(взятое взаймы)* כּוויוו מ ־ס; у негó мнóго ~óв ער האָט א סאָך כּוויוועס; ◇ брать в ~ לײַען* (דאט.), (בא) בארגן*; давáть в ~ (בא) אנטלײַען*; быть в ~ý пéред *кем-л.* עמעצנס א באלכּוויוו זײַן*; пéрвым ~ом קוידעמקאָל, צום אַלעם ערשטן פֿאר אַלעם; отдáть послéдний ~ אויספֿילן דעם לעצטן כּוויוו

дóлг||ий 1. *(продолжительный)* °לאַנגער; ~ая жизнь א לאַנג° לעבן; 2. *(длинный)* °לאַנגער, וויטער; ~ий путь א וויטער וועג; ◇ ~ие гóды א סאַך יאָרן; не откладывать в ~ий я́щик ניט פֿאַרצײַען* אין דער לאַנ- גער; ~о *нареч.* °לאַנג, °ציט א לאַנגע; ~о ждать וואַרטן לאַנג°; ◇ как ~о ווי לאַנג; ~о ли, кóротко ли אין א ציט אָרום; ~о ли простýдиться? ס׳איז גרינג צו פֿאַרקילן זיך!

долговрéменн||ый (לאַנג)דויערנדיקער, דויערהאפֿטיקער; ◇ ~ая огневáя тóчка (дот) *воен.* פֿײַער־ פונקט מ

долговя́зый *разг.* °לאַנגער אומגעלומפּערט לאַנגער; ~ пáрень א (לאַנגער) דראַנג, א הויכער° ווערגעלעץ

долгождáнный לאַנג דערוואַרטער

долгоигрáющ||ий: ~ая пласти́нка לאַנגשפּילנדיקע פּלאַס־ טינקע [פּלאַטע]

долголéт||ие *с* ו לאַנגיאָריקייט; желáть здорóвья и ~ия [און אריכאס־יאָמים] וויבנטש* געזונט און לאַנגע יאָר; ~ний לאַנגיאָריקער

долгоно́сик *м зоол.* לאַנגנאָז ז ־עך

долгопо́лый מיט לאַנגע פּאַלעס; לאַנגפאַליקער *после сущ.*

долгосро́чный לאַנגטערמינִיקער; ~ кредѝт לאַנגטערמינִיקער קרעדיט

долгот||á *ж* ll לענג; ~á дня די לענג פֿונעם טאָג; ~á гла́сного *лингв.* די לענג פֿונעם וואָקאַל; 35° восто́чной ~ы́ מיזרעדיקע לענג 35°

до́лж||ен *в знач. сказ.* 1. *(обязан):* он ~ен был сказа́ть об э́том ער האָט געדאַרפט זאָגן וועגן דעם; я ~ен ко́нчить э́ту рабо́ту איך מוז פֿאַרענדיקן די אַרבעט; ты не ~ен э́того де́лать דו דארפסט עס ניט טאָן; 2. *(для выражения предположения):* он ~ен за́втра прие́хать ער דארף [ער וועט מיסטאָמע] מאָרגן קומען צו פֿאָרן; э́то ~но́ ему́ понра́виться דאָס וועט אים מיסטאָמע געפֿעלן; 3. *(задолжал):* он мне ~ен сто рубле́й ער איז מיר שולדיק הונ־, מיר פון אים הונדערט רובל; ◇ ~но́ быть *(вероятно)* אפֿשׁ־, וועט אויס; ~но́ быть, уже́ не придёт сего́дня ער וועט אויס, [ער וועט אפֿשׁ] הינט ניט קומען

должни́к *м* באלכויוו מ (מצ. באלע־כויוועס)

должностн||о́й אמט־, אמטלעכער; ~о́е лицо́ אן אמטלע־ען אמט־פּערזאָן; ~о́е преступле́ние כּע פּערזאָנ־אמט־פֿאַרברעך מ ־ן

до́лжност||ь *ж* שטעלע ll ־ס, אמט מ ־ן; занима́ть ~ь שטעלע [די] א* פֿאַרנעמען; освободи́ть *кого-л.* от занима́емой ~и באפרײַען עמעצן פון דער שטעלע

до́лж||ный 1. געהעריקער; ~ным о́бразом אף א געהעריקע־ען אופֿן; с ~ным внима́нием מיט דער געהעריקער אופֿמערקואמקייט; на ~ом у́ровне אפֿן געהעריקן ניוואָ; 2. *в знач. сущ. с:* воздава́ть ~ое *(кому-л.)* פאר־ (עמעצנס)* ניט פאַרבײַגן; *(чему-л.)* ווי געהעריק שאַצן דינסטן

доливá́ть *несов. см.* доли́ть

доли́на *ж* טאָל מ ־ן

доли́ть *сов.* דערגיסן*

до́ллар *м* דאָלאר מ (מצ. דאָלאַרן) *(с колич. словами мн.* דאָלאר)

доложи́ть[1] *сов.* 1. *(сообщить)* אינפֿארמירן, מיטיילן; *(руководителю тж.)* ראפּאָרטירן; 2. *(о посетителе)* מעלדן* וועגן עמעצן, אָנמעלדן* עמעצן

доложи́ть[2] *сов. (прибавить)* צולייגן, דערלייגן

долго́й *нареч.* 1. לאַנג; ~ой ночи́ לאַנגע נעכט; ~ой войну́! לאַנג־ליבער דער מלחמה!; ~ой фаши́зм! לאַנגליבער פֿאשיזם!; ~ой раси́стов! לאַנגליבער [אַראָפּ] מיט די ראַסיסטן!; 2.: уйди́ с глаз ~ой — איך זאָל דיך מער, אוועק פון מײַנע אויגן, אוועק!; אין מײַנע אויגן ניט זען!

долото́ *с тех.* דאָלעטע ll ־ס

до́лька *ж* שטיקל ז ־עך; *(апельсина тж.)* סעגמענטל ז ־עך; *(чеснока)* ציינדל ז ־עך

до́льше *сравн. ст. от* до́лгий לענגער

до́л||я *ж* 1. *(часть)* טייל, כּיילעק מ (מצ. כּאלאָקים); пя́тая ~я פּינפטל, א פּינפטכיילעק מ ־ן; в э́том есть ~я и́стины אין דעם שטעקט א שטיק עמעס; на его́ ~ю прихо́дится со́рок рубле́й אף זײַן כּיילעק טראָגט פֿערציק רובל; 2. *(судьба)* גורל מ (מצ. גוירלעס); го́рькая ~я ביטערער גורל; דער; ◇ вы́пасть на *чью-л.* ~ю אויספאלן* אף עמעצנס גורל

дом *м* 1. *(здание)* הויז ז (מצ. הײַזער); жило́й ~ הײַך־הויז ז (מצ. ־הײַזער); высо́тный ~ וואָלקנהויז ז (מצ. ־הײַזער); 2. *(жильё, квартира)* שטוב ll, היים ll; вы́гнать и́з ~у ארויסטרײַבן* פון דער שטוב; и́з ~у звони́ли מ׳האָט געקלונגען פון דער היים; 3. *(семья)* פאמיליע ll ־ס; мы знако́мы ~а́ми אונדזערע סײַרין באקאַנטשאפט; 4. *(учреждение):* ~ о́тдыха ז קוראָרטהויז (מצ. ־הײַזער); Дом культу́ры (מצ. ־הײַזער) מ; ~ моде́лей מאָדעסהויז (מצ. ־הײַזער); 5. *уст.:* банки́рский ~ באנקיר(ק)־הויז ז (מצ. ־הײַזער); торго́вый ~ דינאַסטיע ll ־ס; 6. *(династия)* האַנדלס־געשעפט ז ־ן

до́ма *нареч.* אינדערהיים; его́ не́ было ~ ער איז ניט אינדערהיים; געווען; быть как ~ פֿילן זיך ווי בא זיך אינדערהיים; у него́ не все ~ *разг.* ס׳פעלט אים א קלעפּקע אין קאָפּ

дома́шн||ие *мн.* הויזלײַט מצ., בניי־באַיס מצ.; ~ий 1. היים־, שטוב־; ~ий а́дрес מ ־ן היים־, שטוב־אדרעס; ~ий телефо́н מ ־ן שטוב־טעלעפֿאָן; 2. *(об одежде, обуви)* שטוב־; ~ий костю́м מ ־ן שטוב־אָנצוג; ~ие ту́фли מצ. שטוב־קאָסטיום מ ־ען, שטעק־, שטובשיך מצ. שיך; 3. *(относящийся к хозяйству семьи)* הויז־, שטוב־; ~ее иму́щество ז הויז־פֿארמעגן; ~ие расхо́ды מצ. הויצאָס; ~ее хозя́йство ll הויז־ווירטשאפט; 4. *(приготовленный дома)* היימישער; ~ий обе́д א היימישער מיטיק; 5. *(семейный)* פאמיליען־; по ~им обстоя́тельствам פאמיליען־אנגעלעגנהײטן [מאַכמע] אי׳בער; 6.: ~ие живо́тные היימישע באלעכאַיס; ~яя пти́ца *собир.* (שטוב־)אויפֿעס מצ.; ◇ ~ий аре́ст מ שטוב־ארעסט; ~ее зада́ние ll ־ען היים־אופֿגעבונג

до́менн||ый דאָמנע־; ~ая печь ll ־ס דאָמנע; ~ый проце́сс מ ־ן דאָמנע־פּראָצעס

до́менщик *м* ־עס מ דאָמענשטשיק

домин||а́нта *ж* ll ־ס דאָמינאַנטע; ~и́ровать *несов.* הערשן, דאָמינירן

домино́ *с нескл. (игра)* דאָמינאָ מ; דאָמינע ביינדלעך מצ. *разг.*

домкра́т *м* דאָמקראַט מ ־ן

до́мн||а *ж тех.* דאָמנע ll ־ס; заду́ть но́вую ~у אופּבלאָזן* א נײַע דאָמנע

домови́т||ый: ~ая хозя́йка א גוטע° באלעבאָסטע

домовладе́л||ец *м* = מ הויזבאזיצער; ~ица *ж* הויז־באזיצערן ll ־ס

домово́дство *с* ll הויז־פּירונג

домово́й *м фольк.* דאָמאָווּיק מ ־עס

домо́в||ый הויז־; ~ая кни́га (מצ. ..ביכער) מ, ז הויזבוך; ~ая ку́хня הײַזער־גאַרקיך ll ־ן

домога́||тельство *с* אקשאַנעסדיקע פּרווון צו דערשלאָגן; ~ться *несов. (род.)* אקשאַנעסדיק וועלן* זיך דער־ שלאָגן (צו)

домо́й *нареч.* אהיים; пора́ ~ צײַט צו גיין (ס׳איז) אהיים; отпра́виться ~ זיך גיין אהיים*

доморо́щенный *ирон.* היימישגעבאקענער

домосе́д *м* = מ שטובזיצער, = מ היימזיצער; ~ка *ж* היימזיצערן ll ־ס, שטובזיצערן ll ־ס

домотка́н||ый היימישער, היימיש געווּבענער

домоуправле́ние *с* ll ־ען הויז־פֿאַרוואַלטונג

домохозя́||ин *м см.* домовладе́лец; ~йка *ж* 1. *см.* домовладе́лица; 2. *(ведущая хозяйство)* הויזווירטן ll ־ס, הויז־באלעבאָסטע ll ־ס

домочá́дцы *мн. уст.* בניי־באַיס מצ.

домрабо́тница *ж* ־ס וו שטוב־ארבעטערן

домча́ть *сов. разг.* צושטעלן א שטעל צו, געבן* א יאָג צו, צויאָגן; ~ся *сов. разг.* געבן* א יאָג צו, צושמיס צו, געבן* א שמיס צו

до́мысел *м (предположение)* ־ס וו האשאָרע; *(выдумка)* בוך־סוואָרע וו ־ס, אָנטראכטעניש וו ־ן

дона́шивать *несов. см.* доноси́ть[3]

доне́льзя *нареч. разг.* ניט אויסערסט, ניט גאָר

донесе́ние *с* ־ן ראפּאָרט

донести́[1] *сов.* דערטראָגן*; ~ чемода́н до до́му דער־טראָגן* דעם טשעמאָדאָן ביזן שטוב

донести́[2] *сов.* 1. *(сообщить)* מיטיילן, מלטיילן, וויסן צו געבן*; 2. *(на кого-л.)* (אף) מעסירע דערלאָנגען, מאָסערן; кто́-то донёс на них עמעצער האָט זיי גענאָסערט

донести́сь 1. *(о запахах)* דערטראָגן* זיך; *(о звуках тж.)* לאָזן* זיך הערן; *(до кого-л.; о слухах)* (צו) דערגיין*; 2. *разг. (домчаться)* (גיך) קומען* צו [צו לויפן] פּאָרן

донжуа́н *м* ־ען דאָנזשואָן

до́низу *нареч.* ביז אראָפּ; све́рху ~ פון אויבן ביז פיס; פון קאָפּ ביז פיס אראָפּ

донима́ть *несов. см.* доня́ть

донкихо́т *м* ־ן דאָנקיכאָט; ~ство *с* וו דאָנקיכאָטערײַ

до́нор *м мед.* ־ס דאָנאָר

доно́с *м* ־ס וו מעסירע

доноси́ть[1] *несов. см.* донести́[1]

доноси́ть[2] *несов. см.* донести́[2]

доноси́ть[3] *сов.* 1. *(одежду, обувь)* [אָפּנעמן*] אָפּניצן (ביזן סאָף); 2. *(ребёнка)* אויסטראָגן*

доноси́ться *несов. см.* донести́сь

доно́с||чик *м* (מצ. מאָסערים) ־עס, מאָסער; ~ица *ж* ־ס וו מאָסערקע, מאָ־, זאָגטער ־ס וו סערניצע

донско́й דאָנער *неизм.*; ~ каза́к דאָנער קאזאק

доны́не *нареч. высок.* ביז הײַנטיקן, אדהײַם, אדהאיאָם

доня́ть *сов. разг. (вин. тв.)* (דאט.) דערגיין* די יאָרן (מיט), (מיט) (דאט.) דערשקוליען

дооктя́брьский פּאראָקטיאָבערישער, ־פּאראָקטיאָבערישער

допека́ть *несов.*, **допе́чь** *сов.* 1. *(кончить печь)* דער־באַקן*; 2. *разг. (вин. тв.)* (מיט) (דאט.) דערגיין* די יאָרן, דערשקוליען (מיט)

дописа́ть דערענדיקן דאָס שרײַבן, דערשרײַבן*

допла́т||а *ж* וו דערצאָלן; внести́ ~у דערצאָלן; ~и́ть *сов.* דערצאָלן; ~но́й: ~но́е письмо́ = ־ן דערצאָל־בריוו

допла́чивать *несов. см.* доплати́ть

доплести́сь *сов. разг.* דערשלעפּן זיך

доплыва́ть *несов.*, **доплы́ть** *сов.* דערשווימען*

допо́здинно *нареч. разг.* אפּ זיכער, גענוי; мне э́то ~ изве́стно [גענוי] איך וויים עס אפּ זיכער

дополза́ть *несов.*, **доползти́** *сов.* דערקריכן*

дополне́ние *с* 1. ־ן צוגאָב, דערגאָנצונג וו ־ען; в ~ צוגאָב, ווי א צוגאָב; פּאר א צוגאָב; 2. *грам.* ־ן אָביעקט; прямо́е ~ דירעקטער אָביעקט; ко́свенное ~ אומדירעק־, טער אָביעקט; ◇ в ~ ко всему́ דערצו נאָך

дополни́тель||но *нареч.* צוגאָבלעך נאָך; ~ый 1. צוגאָב־, צוגאָבן, לעכער; ~ая пла́та ־ן צוגאָב־אָפּצאָל; 2. *грам.*: ~ое прида́точное предложе́ние ־ן אָביעקט־בייזאַץ

допо́лн||ить *сов.*, ~я́ть *несов.* דערגאָנצן; изда́ние тре́тье, испра́вленное и допо́лненное דריטע, אויסגעבעסערטע און סערטע אויסגאבע; ◇ ~я́ть друг дру́га דערגאָנצן איינער דעם צווייטן

допото́пный *разг.* אלטפעטעריש, אלטפעטעריש; פון מיילעך סאָבעסקיס צייטן *после сущ.*; *(старомодный)* אלטמאָדישער

допра́шивать *несов. см.* допроси́ть

допризы́в||ник *м* ־עס ־ן פּאראָפּריזיוניק; ~ный פּאראָפּרי־, זיוו־; ~ая подгото́вка וו פּאראָפּריזיוו־צוגרייטונג

допро́с *м* ־ן פּאראָהער; перекрёстный ~ קרײַ־, קרײַצ־ן־פּאראָהער; подве́ргнуть обвиня́емого ~у פּאראָהערן ־ן; פּאראָהערן דעם באשולדיקטן

допроси́ть *сов. (свидетеля и т.п.)* פּאראָהערן; *(пленного)* אויספרעגן; ~ся *сов. разг.*: его́ не допро́сишься בא אים איז ניט צו דערבעטן זיך

до́пуск *м* 1. ־ן צוטריט; *(к кому-л.)* דאָס רעכט צו דערלאָזלעכער אָפּנייג; 2. *тех.* באזוכן

допуска́ть *несов. см.* допусти́ть

допусти́мый דערלאָזלע־, דערלאָזבארער, דערלאָזטער כער

допусти́ть *сов.* 1. צולאָזן*; ~ *кого-л.* к ко́нкурсу צולאָזן* עמעצן צום קאָנקורס; 2. *(позволить)* דערלאָזן*; *(позволить себе)* דערלויבן זיך; э́того нельзя́ ~ דאָס טאָר מען ניט דערלאָזן; ~ гру́бый вы́пад דערלויבן זיך גראָבן° אויספראל; 3. *(предположить)* דערלאָזן*; допу́стим, что э́то так לאָמיר דערלאָזן [זאָל זײַן], אז ס׳איז אזוי; не ~ и мы́сли о *чём-л.* ניט דערלאָזן* טאָן* אפּילו (אפּילע) דעם געדאַנק וועגן עפּעס; ◇ ~ оши́бку א פּעלער

допыта́ться *сов. разг.* דערפרעגן זיך, דערוויסן* זיך

допы́тываться *несов. разг.* דערפרעגן זיך, וועלן* זיך דערוויסן

допьяна́ *нареч. (вволю)* ביז שיקער; напи́ться ~ אָנ־, אָנשיקערן זיך, טרינקען* זיך ביז שיקער (וועלן); напои́ть *кого-л.* ~ עמעצן ביז שיקער (וועלן) אָנשי־, אָנטרינקען*, קערן עמעצן

дораба́тывать *несов.*, **дорабо́тать** *сов.* 1. דערארבעטן; ~ до пе́нсии דערארבעטן ביז דער פּענסיע; 2. *(усовершенствовать)* (איבער) נאָך צוארבעטן

дораст||а́ть *несов.*, ~и́ *сов.* 1. אויסוואקסן*; 2. *(о возрасте; тж. перен.)* דערוואקסן*; не ~и́ до *чего-л.* ניט דערוואקסן* צו עפּעס

дореволюцио́нный פאר־רעוואָליו־, ביזרעוואָליוציאָנערער, ציאָנערער

доро́г||а *ж* 1. ־ן וועג; шоссе́йная ~а וועג שאָסיי; ~ой, וועג; в ~е אָפּרוען נאָך דער רײַזע [נאָך] אין וועג; отдохну́ть с ~и [דער נעכטיקער] רײַזע; 3. *(направление)*: сби́ться с ~и פון־, פון־דורכגאנג, וועג; на са́мой ~е פונקט דאָרט, וווּ מע גייט דורך אפן סאָמע; ◇ желе́зная ~а ־ען וו אײַזנבאן; по ~е דורכגאנג; 1) *(попутно)* מיטן וועג, אײַנוועגס, פּאראַביײַגנדיק; 2): нам с ва́ми по ~е מיר גייען איין וועג מיט אײַך; нам с ва́ми не по ~е מיר גייען אין פּאראַשיידענע זײַטן; станови́ться *кому-л.* поперёк ~и דעם פּאראַשטעלן עמעצן; туда́ ему́ и ~а! ≅ א מיצווע אף אים! קיין־יוידו; וועג *уст.*

до́рого *нареч.* טײַער; э́то ему́ ~ обойдётся! *перен.* ס׳וועט אים אזוי גלאט ניט, ס׳וועט אים קאָסטן טײַער! כ׳וואָלט זיך געלאָזט ~ дал, заплати́л ס׳וואָלט בא מיר ניט געווען קיין, קאָסטן מי־יעדייע וויפל זיין לעבן האָט; он ~ о́тдал свою́ жизнь צו טײַער; טײַער אָפּגעקאָסט דעם סוינע

дорогови́зна *ж* יאָקרעס מ; *(продуктов и т.п.)* א יאָקרעס אף (פּראָדוקטן אדג.)

доро́гой *нареч.* אונטערוועג(ן)ס, אין וועג

дорог||о́й 1. טײַערע; ~и́е пода́рки טײַערע מאטאָנעס; ~а́я ка́ждая мину́та ס׳איז טײַער יעדער מינוט; нам до́роги э́ти воспомина́ния מיר שעצן טײַער אָט די זיכרוי־; ~о́й друг! נעס; טײַערער פרינט! 2. *в знач. сущ. м* ..רע מ טײַערער; мой ~и́е! טײַערע מײַנע!; все ~и́е и бли́зкие אַלע (האָרציק) טײַערע און נאָענטע

доро́дный באַלײַבטער, היפּשער

дорожа́||ть *несов.* *טײַערער ווערן; я́блоки зимо́й ~ют עפּל טײַערער ווערן [קאָסטן]; жизнь ~ет סוועלט א יאָקרעס

дорожи́||ть *несов. (тв.)* 1. ווי צו שעצן [ווי* וויסן; (וון) טײַער צו האַלטן]; ~ть *чьей-л.* дру́жбой ווי צו שעצן פרײַנטשאפט עמעצנס [ווי* וויסן]; 2. *(беречь):* он ~т ка́ждой мину́той אים איז טײַער יעדער מינוט; он не ~т жи́знью ס׳איז אים העפקער דאָס לעבן

доро́жка *ж* 1. *(тропинка)* סטעזשקע וו ־ס, שטעג מ; 2. *спорт.* ־ן; שטעג מ ־ן; 3. *(половик)* סטעזשקעלע ז ־ך, קאָבערצל ז ־ער, ־ך; *(скатерть)* אויבער־סערוויעטל ז ־ער

доро́жн||ый 1. וועג(ן)־; ~ое строи́тельство וועג(ן)־ וו ־בויונג; 2. *(для путешествия)* רײַז־, וועג־; ~ый костю́м רײַז־קאָסטיום מ ־ן; ~ые расхо́ды רײַז־הויצאָעס מצ. ,־וועג־הויצאָעס מצ.

ДОСААФ (Всесою́зное добровóльное о́бщество содéйствия а́рмии, авиа́ции и фло́ту) דאָסאאַף מ (־אלפאַרבאַנד)

досá||да *ж* 1. האָרן־וויוויק מ, פּאַרדראָס מ; с ~ы א מין פּאַרדראָס; פּאַר פּאַרדראָס! [שאָד]

досади́ть *сов. (дат.)* (דאַט.) אָנטאָליען; *(сделать назло)* אפּצולאָכעס* טאָן

доса́дн||о *в знач. сказ. безл.* [א] ס׳איז א פּאַרדראָס; ס׳איז א פּאַרדראָס [א וויוויק], ~о, что... וואָס...; как ~о! א מין פּאַרדראָס; ему́ бы́ло ~о, что его́ не позва́ли ס׳האָט אים שטערק פּאַרדראָסן, וואָס מע האָט אים ניט געוראָפן; ~ый פּאַרדרי׳סלעכער; ~ое недоразуме́ние א פּאַרדרי׳סלעך מי׳ספּארשטיענויש

доса́д||овать *несов.* 1. *(на кого-л.)* [טראָגן*] האָבן* (אף) פּאַרדראָס; 2. *(на что-л.):* он ~овал на свою́ оплóшность ס׳איז אים געווען א פּאַרדראָס, וואָס ער איז באַגאַנגען א פּעלער

досаждáть *несов. (дат.)* (דאַט.) די יאָרן* דערגיין; *(надоедать)* (דאַט.) דערקוטשען

досиде́ть *сов.*, доси́живать *несов. разг.:* ~ до конца́ *(спектакля и т.п.)* [בלײַבן*] ביזן סאָף דערזיצן*

доск||а́ *ж* 1. *(строительная)* ־ער וו ־ברעט; 2. *(плита, пластина)* ־ן מ ־טאָוול, ־ער וו ־ברעט; ~а́ для объявле́ний פּאַר מעלדונגען [א ברעט [א טאָוול]; ша́хматная ~а́ שאָכברעטל ז ־עך; кла́ссная ~а́ שולטאָוול; мемориа́льная ~а́ ־ן מ ־ערנטאָוול; ◇ от ~и́ до ~и́ פון טאָוול צו טאָוול, ביז טאָוול; ста́вить на одну́ до́ску с *кем-л.* מיט [אין איין ריי] שטעלן אף אין ברעט [אין עמעצן, גלײַכן*]

досказа́ть *сов.*, доска́зывать *несов.* דערצײַלן דאָס סאָף ביזן; ~ ска́зку до конца́ דערצײַלן דאָס מעסעלע ביזן סאָף

доскона́льн||ый געוויסער, גרינטלעכער; ~ое рассле́дование א גרינטלעבע [א געוויסע] אויספֿאָרשונג

досла́ть 1. *(остаток)* דערשיקן, צושיקן; 2. *воен. (снаряд, патрон)* צוטרײַבן*

досле́дование *с юр.* ־ען וו צוגאַב־אויספֿאָרשונג

дослóвн||о *нареч.* וואָרט בא וואָרט; ~ый פּינקטלעך; וואָרט־בא־וואָרט־, וועטלעכער; ~ый перево́д א וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג, לעכע איבערזעצונג, א וועטלעכער־

дослу́живаться *несов.*, дослужи́ться *сов.* (до *род.*) דינען ביז (באַקומען) דעם (ביז) דינען זיך; ~ до майо́ра מאיאָר־ראנג

досма́тривать *несов.* 1. *см.* досмотре́ть; 2. *(товары в таможне и т.п.)* דורכקאָנטראָלירן

досмо́тр *м* דורכקאָנטראָלירונג וו; тамо́женный ~ טאמאָזשנע־קאָנטראָל מ

досмотре́ть *сов.:* ~ спекта́кль, фильм до конца́ אויס־זיצן* אפן ספּעקטאַקל, אפן פילם ביזן סאָף

доспéхи *мн.* קלייטעען מצ.

досро́чн||о *нареч.* פּאַרן טערמין; вы́полнить план ~о פּאַרטערמיניקער; ~ый אויספֿילן דעם פּלאַן פּאַרן טערמין; ~ое выполне́ние пла́на דאָס אויספֿילן דעם פּלאַן פּאַרן טערמין, די פּאַרטערמיניקע אויספֿילונג פּונעם פּלאַן, טערמין

доставáть(ся) *несов. см.* доста́ть(ся)

доста́вить *сов.* 1. צושטעלן; *(вручить)* (אָפּ)ברענגען*; 2. *(причинить)* פּאַרשאַפן*; ~ удово́льствие פּאַרשאַפן* אומאָנגענעמלעכ־; ~ неприя́тности פּאַרגעניגן; קיטיק; 3. *(предоставить):* ~ возмóжность געבן* די; מעגלעכקייט צוגלעכקייט; ~ *кому-л.* удóбный слу́чай געלעגנהייט° א גוטע עמעצן

доста́вк||а *ж* 1 צושטעלן; сре́дства ~и я́дерного ору́жия מיטלען אף צושטעלן נוקלעאַר געווער; ~а на́ дом דאָס צושטעלן [דאָס אָפּברענגען] אהיים

доставля́ть *несов. см.* доста́вить

доста́т||ок *м* פּאַרמעגלעך לעבן; жить в ~ке לעבן ניט ווי* פון קיין נויט; פּאַרמעגלעך

доста́точн||о 1. *нареч.* גענוג; он ~о умён ער איז גענוג קלוג; я ~о отдохну́л כ׳האָב (זיך) גענוג אָפּגעראט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) גענוג; ~о сказа́ть (ס׳איז) גענוג [סטעפּן, זיין ~о, זאָגן]; צו זאָגן; э́того бу́дет ~о דאָס איז גענוג, גענוג; э́того бы́ло ~о, что́бы... דאָס איז גענוג נאָר, גענוג; ему́ ~о то́лько взгляну́ть ס׳איז אים גענוג (אז) ס׳זאָל...; ~ый א גענוג(דיק)ער; ~ое коли́чество א גענוג, גענוג(דיק)ע צאָל

доста́ть *сов.* 1. *(до чего-л.)* דערלאַנגען; ~ руко́й до потолка́ דערלאַנגען מיט דער האַנט ביז דער סטעליע; 2. *(приобрести)* אײַנשאַפן* זיך, קריגן*; ему́ удало́сь ~ биле́т на конце́рт אים האָט זיך אײַנגעלאַנגען קריגן א ביי־; 3. *(извлечь откуда-л.)* ארויסדער־, ארויסנעמען*, ארויסציען*; *(сверху)* אראָפּנעמען*;

~ кни́гу с по́лки אראָפנעמען* א בוך פון דער פּאָליצע; ~ плато́к из карма́на פון ארויסנעמען* [ארויסציען*] דער קעשענע דאָס טיכעלע

доста́||ться *сов.* 1.: дом ему́ ~лся в насле́дство דאָס הויז האָט ער געיאָרשנט [האָט ער באקומען בעירושה]; золота́я меда́ль ~лась сове́тскому спортсме́ну די גאָלד- דענע מעדאַל איז אָנגעקומען א סאָוועטישן ספּאָרטמאַן; на экза́мене ему́ ~лся тру́дный биле́т אפן עקזאַמען איז אים אויסגעפאלן א שווערער בילעט; ему́ э́то ~лось нелегко́ דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען; 2. *безл. разг. (о наказании):* ~нется тебе́ за э́то! וועסט שוין דערמיט וועט איר גאָרנישט ניט דערגרייכן

достиже́ни||е *с* 1. *(действие)* דערגרייכן ז; по ~и совершенноле́тия נאָכן דערגרייכן פוליערישקייט; для ~я це́ли צולייב דערגרייכן דעם ציל; 2. *(успех)* דערגרייך ז, דערגרייכונג וו ־ען, מ ־ן פון דער וויסנשאפט

достижи́мый דערגרייכבארער, דערגרייכלעכער

дости́чь *сов. см.* дости́гнуть

достове́рн||ый זיכערער; из ~ых исто́чников פון זיכערע יע- זיכערע מקורים [פון גאנץ באגלייבטע] קוועלן דיעס

досто́инств||о *с* 1. וועדע וו, ווערדע וו; чу́вство со́бственного ~а דאָס געפיל פון זעלבסטווירדע [פון אייגע- נער ווערדע]; счита́ть ни́же своего́ ~а פאר האלטן* פאר א פכיסעס־האקאָוועד [פאר אומווירדיק]; 2. *(положительное качество)* ־ס וו מעלע; одно́ из существе́нных ~ рома́на איינע פון די וויכטיגטלעכע מעלעס פונעם ראָמאַן; 3. *(стоимость)* וועדע וו, ווערט מ; облига́ция ~ом в два́дцать рубле́й א צוואנציקרובלדיקע אָבליגאַציע; ◇ оцени́ть по ~у פאָפשאצן ווי געהעריק

досто́йный 1. *(чего-л.; заслуживающий)* ווערט, וואָס איז ווערט ווי ווערדיקער מאן [א ווירדיקער]; 2. *(заслуженный)* פארדינטער; *(о наказании тж.)* -גע רעכטער; 3. *уст. (почтенный)* כאָשעווער, ווירדיקער; ~ человек א כאָשעווער [א ווירדיקער] מאן

достопримеча́тельн||ость *ж* ־ן וו מערקווירדיקייט, באקוקן די אויסטערלישקייטן וו ־ן; осма́тривать ~ости אויסטערלישער, מערקווירדיקער; ~ый מערקווירדיקייטן

достоя́ние *с* 1 אייגנטום ז, פארמעג מ ־ן, אייגנס ז; всенаро́дное ~ אלפאלקישער פארמעג; сде́лать кни́гу ~м масс מאכן דאָס [דעם] בוך פאר אן איגנס פון די מאסן

до́ступ *м* צוטריט מ ־ן; свобо́дный ~ א פרייער א צוטריט [צושטראָם] פאר פרישער לופט; откры́ть *кому-л.* ~ к *чему-л.* פרייַמאכן פאר עמעצן דעם צוטריט צו עפעס

досту́пн||ый 1. *(о местности и т.п.)* צוטריטלעכער; 2. *(подходящий для всех)* צוגענגלעכער; ~ые це́ны צוגענגלעכע פרייזן; ~ая для понима́ния кни́га א צוגענגלע- אין א צוגענגלעכער פאָרם כער בוך; в ~ой фо́рме

досу́г *м* פרייַע צייט; на ~е, в часы́ ~а אין א פרייַער [שאָ] צייט; организа́ция ~а דאָס אָרגאַניזירן די פרייַע צייט

досу́ж||ий *разг.*: ~ие до́мыслы פּוסטע אויסטראכטעניש

до́суха *нареч.*: вытира́ть ~ אויסווישן, °גוט אויסווישן [ביז] טרוקן

досыла́ть *несов. см.* доспа́ть

до́сы́та *нареч.* ביז זאט ווערן, צוזאָט; нае́сться ~ [ביז זאט ווערן] זיך צוזאָט אָנעסן*

дот *м воен.* דויערנדיקער פּייערפונקט; דאָט מ ־ן *разг.*

дота́ция *ж* דאָטאַציע וו ־ס

дотащи́ться *сов. разг.* דערשלעפּן זיך

дотла́: *нареч.* сгоре́ть ~ [ביז] גרונט אָפּברענען ביז גרונט [שפּענט]; разори́ть ~ 1) *(город и т.п.)* כאָרעוו מאכן ביז גרונט; כאָרעוו מאכן אד לעכאָרמע *уст.*; 2) *(кого-л.)* שטעלן בעדי־האדאל

дото́шный *разг.* אינגענעסן פינקטלעכער; *(пытливый)* צו נייגעריקער; ~ человек מעדאקדעק מ ־ים

дотра́гиваться *несов.*, **дотро́нуться** *сов.* (до *род.*) צוריר (זיך) (צו)

дотя́гивать(ся) *несов. см.* дотяну́ть(ся)

дотяну́ть *сов.* 1. *(дотащить)* דערשלעפּן; 2. *разг. (с трудом добраться)* דערקלעבן* זיך, דערשלעפּן זיך; 3. *разг. (до какого-л. времени)* דערציען*, האלטן*; он не дотя́нет до зимы́ ער וועט ניט דערלעבן [ניט זיך דערציען*] ביז ווינטער

дотяну́||ться *сов.* (до *род.*) 1. *(достать)* דערלאנגען; 2. *разг. (простираясь, достигнуть предела)* אויסציען*; די גאס האָט זיך אויס- (ביז) זיך; у́лица ~лась до реки́ געצויגן ביז צום טייך; 3. *разг. (добраться)* דערשלעפּן זיך, דערקלעבן* זיך, דערגיין* צו־ען*; 4. *разг. (о времени)* זיך (ביז)

доу́чивать(ся) *несов. см.* доучи́ть(ся)

доучи́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* דערפירן עמעצן ביז־לדונג; *(до определённого срока)* דערפירן עמעצן ביז...; *(об учителе)* ביז־לדונג ביז... (מיט עמעצן); 2. *(что-л.; до конца)* דערענדיקן דאָס לערנען; *(до определённого места)* אויסלערנען עפעס ביז...

доучи́ться *сов. (завершить ученье)* פארענדיקן די לער [די ביל־דונג]; *(до какого-л. срока)* אָפּלערנען זיך (ביז...)

до́хлый 1. *(о животных)* געפּייגערטער; 2. *разг. (тщедушный)* קוואָלע(ר) *тж. неизм.*; како́й он ~! איז דאָס א פענדל!

до́хну||ть *несов.* פּייגערן; ◇ му́хи ~т *(очень скучно)* ס׳וועדיעט ביז, מ׳קאָן אויסגיין [שטאַרבן] פאר לאַנגוויל טויט [ביז צום שטארבן]

дохну́ть *сов.* 1. *разг.* אן אָטעם טאָן*, א הויך טאָן*; 2. *(повеять)* א בלאָז טאָן*, א ווייַ טאָן*; ◇ ~ не́когда ניטאָ וועט דעם אָטעם אויבערצוכאפן

дохо́д *м* האכנאָסע וו ־ס, אינקונפט וו; годово́й ~ יאָר־האכנאָסע וו; национа́льный ~ נאַציאָנאַלע האכ- געבן* אינקונפט; приноси́ть ~ נאָסע

доходи́ть *несов. см.* дойти́; ◇ ру́ки не дохо́дят ס׳קלעקט קיין ציט ניט אף אלץ

дохо́дн||ый 1. האכנאָסע־; ~ая статья́ האכנאָסעדיקער טיקל מ ־ן; 2. *(приносящий доход)*

רעזולטאַטיווקייט; ~ое предприя́тие א האַנדלונג [א רעזולטאַטיווע אונטערנעמונג]

дохо́дчивый פאַרשטענדלעכער, צוגענגלעכער

доце́нт *м* ד"ר דאָצענט

дочёрн||ий 1. דער טאָכטערס; 2.: ~ее предприя́тие א פיליאַל אונטערנעמונג, פיליאַל ד"ר

до́чиста *нареч.* 1. אויס-, אַף ריין, ביז ריין; вы́мыть ~ אויסוואַשן* ביז ריין; 2. *разг.:* съесть всё ~ אויפעסן* אלץ (ביז א בערעקל)

дочита́ть *сов.*, дочи́тывать *несов.* דערלייענען (ביזן סאָף), דערגענדיקן דאָס לייענען

до́ч||ка *ж разг.* טאָכטער (מצ. טעכטער) וו; ~у́рка *ж ласк.* טעכטערל ז ד"ר

дочь *ж* טאָכטער וו (מצ. טעכטער)

дошко́льн||ик *м* פאָרשולניק ז ד"ר, פאָרשולקינד ז ד"ר; ~ица *ж* פאָרשולניצע וו ד"ר, פאָרשולקינד ז ד"ר; ~ый פאָרשול־; ~ое воспита́ние וו פאָרשול־דערציונג; ~ые учрежде́ния מצ. פאָרשול־אנשטאלטן

дощáтый פון ברעטער *после сущ.*, ברעטער־; ~ пол א דיל פון ברעטער; ~ забо́р ד"ר ברעטער־פארקן, ברעטער־פארקאן ד"ר עס

доя́рка *ж* ד"ס מעלקערן וו

драгоце́нн||ость *ж* 1. [א טייערער] א וועדטפולער כייפעץ; *(украшение)* ציר־ענגס־ארטיקל ד"ס כייפעץ; *мн.* ציר־ענגס ז *собир.*; 2. *перен.* א וועדטפולער כייפעץ; ~ый וועדט־, טייערער, קאָסטבארער, פולער; *перен.* וועדטפולער; ~ые ка́мни מצ. איידלשטיינער

дражé *с нескл.* = ד"ר דראזשע

дразни́ть *несов.* (צע)רייצן; ~ соба́ку רייצן דעם הונט; ~ аппети́т (צע)רייצן דעם אפעטי́ט

дра́ка *ж* ז געשלעג

драко́н *м* ד"ר דראקאָן

драко́новски||й דראקאָנישער; ~е зако́ны [אומבאראכטאָנעסדיקע] דראקאָנישע געזעצן

дра́ма *ж* ד"ס דראַמע; *перен. тж.* ד"ס טראגעדיע

драмат||и́зм *м* ד"ס דראמאטיזם וו; ~и́ческий דראמאטישער; ~и́ческий кружо́к דראמאטישער קרייז; ~и́ческий эпизо́д א דראמאטישער [א טראגישער] קרייז

драмату́рг *м* ד"ר דראמאטורג; ~и́я *ж* 1. *(искусство)* דראמאטורגיע וו; 2. *собир.* דראמאטישע ווערק מצ.; ~и́я Го́рького גאָרקיס דראמאטישע ווערק

драмкружо́к *м* ד"ר דראמקרייז (דראמאטישער קרייז)

дра́нка *ж собир. (штукатурная)* דראָנצע וו, דראָנקע וו; *(кровельная)* שיִנדלען מצ.

дра́ный *разг.* צעריסענער

драп *м текст.* ד"ר דראפ

драпир||ова́ть *несов.* דראפירן; ~о́вка *ж* 1. *(занавеска)* ד"ס פאָרהענגל ז ד"ך, פאָרטיערע וו ד"ס; 2. *тк. ед.* וו דראפירונג

дра́повый דראָפענער; פון דראפ *после сущ.*

дра́тва *ж* ד"ס דראָטווע וו

драть *несов. разг.* 1. ריסן*; *(разрывать)* (צע)ריסן*; 2. *(отрывать, снимать)* אָפּשיילן; 3. *(царапать)* צופּן, שלאָגן*; 4. *разг. (сечь)* שמיסן*, שלאָגן*; 5.: ~ *кого-л.* за́ уши דרייען עמעצן [ריסן* עמעצן בא] די אויערן; ~ *кого-л.* за во́лосы ריסן* עמעצן פאר [בא] דער האָר; ◇ ~ втри́дорога זיין* א גרויסער יאָקרען, ריסן* א פּאָלע от э́того моро́з по ко́же дерёт אויבער (אזש) דערפרוֹן גייט; א גרויל [לויפט אדורך א פראָסט] אויבערן לייב; ~ го́рло ריסן* זיך דעם גאָרגל

дра́ться *несов.* 1. שלאָגן* זיך; не дери́сь! שלאָג זיך ניט!; 2. *(на войне)* קעמפן, שלאָגן* זיך; *(на дуэли)* פירן שלאָגן* זיך; 3. *(за что-л.; бороться)* קעמפן (פאר)

драчу́н *м разг.* = ד"ר שלעגער; он ужа́сный ~ ער האָט שטארק ליב זיך שלאָגן

дребезжа́ть *несов.* קלימפערן

древеси́на *ж* 1. ד"ס האָלצשטאָף; 2. *собир. (лесоматериалы)* ז האָלצווארג

древе́сн||ый 1. האָלץ־; ~ый у́голь מצ. האָלצקויל; ~ый спирт ד"ס האָלץ־ספירט; 2.: ~ые поро́ды מינים בויימער

дре́вко *с* ד"ר שטאָק

древнегре́ческий אלטגריכישער; ~ язы́к די אלטגריכישע שפראך, אלטגריכיש ז

древнеевре́йский העברעישער; ~ язы́к די העברעישע שפראך, העברעיש ז; לאָשנקוֹידעש ז *разг.*

древнеру́сский אלטרוסישער; ~ язы́к די אלטרוסישע שפראך, אלטרוסיש ז

дре́вн||ий 1. אוראלטער, אלטערטימלעכער; ~яя исто́рия אוראלטע געשיכטע; 2. *(очень старый)*: ~ий дуб א פארצייטיקער דעמב; ~ий стари́к א טיפער זאָקן

дре́вност||ь *ж* 1. ז אלטערטום; в глубо́кой ~и אין אלטע° [אין די קאדמוניישע] צייטן; 2. *(антикварная вещь)* אן אנטיקווארער כייפעץ

дрези́на *ж ж.-д.* ד"ס דרעזינע וו

дрейф *м мор.* ד"ך דרייף; ~ова́ть *несов.* דרייפן

дрейфу́ющ||ий: ~ая льди́на א דרייפנדיקע קריהע; ~ая ста́нция א דרייפנדיקע סטאנציע

дрель *ж тех.* ד"ן דריל

дрема́ть *несов., прям. и перен.* דרעמלען; ◇ не ~ ניט שלאָפן*, וואכן, זיין* אף דער וואך

дремо́та *ж* ז דרעמל

дрему́ч||ий 1. געדיכטער; ~ий лес א געדיכטער וואלד; 2.: ~ее неве́жество פולנצטערע אמערא- [פולנצטערע] דאָס וויסן

дрена́ж *м* 1. *тех., мед.* ד"ש דרענאַזש; 2. *мед. (трубка)* ד"ך דרענאַזש־רערל

дрессиро́в||анный דרעסירטער (אויס); ~а́ть *несов.* דרעסירן; ~ка *ж* וו דרעסירונג, ז דרעסירן; ~щик *м* ד"ס דרעסירער = ד"ס סירער; ~щица *ж* ד"ס דרעסירערן וו

дробили́ка *ж тех.* ד"ן דרויבלמאשין וו

дробинка *ж* ד"ך שרויטל ז, שרויטעלע ז

дроби́ть *несов.* (צע)דרויבלען; *перен. тж.* צעשפליטערן; ~ си́лы צעשפליטערן די קויכעס; ~ся *несов.* 1. *(размельчаться)* צעדרויבלען זיך, צעדרויבלט ווערן*; *(раскалываться)* צעשפאלטן*; *(о волнах)* צעשפליטערן זיך; 2. *(делиться)* צעגליידערן זיך

дро́бн||ый 1. *(расчленённый)* דריבנע(ר) (פראָטימדיקער); *тж. неизм. разг.*; 2. *(о звуках)* ריטמישער; קורצער°; 3. *мат.* א ברוכצאָליקע; ~ая величина́ ברוכצאָליקער; ~ое число́ ד"ן ברוכצאָל וו

дробь *ж* 1. *собир. охот.* ד"ס שרויט; 2. *(о звуках)* דאָס שרויטיקע געקלאָפּ; барабанная ~ פויקן־ווירבל ד"ס; 3. *мат.* ד"ן דעצימאלע ברוכצאָל וו

проста́я ~ אײַנפאכע ברוכצאָל; пра́вильная ~ עכטע ברוכצאָל; непра́вильная ~ אומעכטע ברוכצאָל

дрова́ *мн.* ז האָלץ; коло́ть ~ האקן האָלץ

дровосе́к *м уст.* = מ וואַלדהעקער, = מ האָלצהעקער

дровяно́й האָלץ־; ~ склад מ ־ן האָלצקלאַד

дро́гнуть[1] *несов. (зябнуть)* ציטערן פאר קעלט

дро́гн||уть[2] *сов.* 1. *(вздрогнуть)* אויפצי־, א ציטער טאָן*; его́ рука́ не ~ула טערן די האנט האָט בא אים קיין ציטער ניט; го́лос ~ул די שטים האָט א ציטער; 2.: проти́вник ~ул דער קעגנער האָט זיך א ציטער ניט געטאָן; ◇ у него́ рука́ не ~ет (+ *инф.*) וואקל געטאָן; די האנט וועט אים קיין ציטער ניט טאָן (טאָ עפעס)

дрож||а́ть *несов. прям. и перен.* ציטערן; он весь ~и́т ס׳ווארפט מיט אים, דאָס גאַנצע ליב זינט ציטערט; ~а́ть от стра́ха ציטערן פאר שרעק; у него́ ~а́т ру́ки ס׳ציטערן אים די הענט; ~а́ть пе́ред *кем-л.* ציטערן פאר עמעצן אײַמעס־, [מוירא האָבן*] פאר עמעצן; ~а́ть за *кого-л.* ציטערן פאר עמעצן לײַב, ־מאָוועס; ~а́ть над *чем-л.* עפעס ציטערן, ס׳זאָל (כאָליל) עפעס ניט געשען מיט עמעצן; טרײַסלען זיך אײַבער עפעס

дрожжев||о́й היוון־; ~о́е те́сто טייג אף היוון

дро́жжи *мн.* מצ. היוון; пивны́е ~ בירהיוון

дро́жки *мн.* ו ־ס דראָשקע

дрожь *ж* מ ציטער, ז ציטערן; с ~ю в го́лосе מיט ציטער אין שטימע; при одно́й мы́сли об э́том меня́ броса́ет в ~ כ׳הייב אוש אָן ציטערן, ווי נאָר איך גיב א טראכט וועגן דעם

дрозд *м* ־ען דראָסל

дро́ссель *м эл., тех.* ־ן דראָסעל

дрофа́ *ж зоол.* ו ־ס דראָפוע

друг[1] *м* = מ פרײַנד; ~ ю́ности = מ יוגנטפרײַנד; боево́й ~ = מ שלאכטפרײַנט; ◇ ста́рый ~ лу́чше но́вых двух [צוויי] איז אלטער פרײַנד איז בעסער פון צען נײַע; друзья́ узнаю́тся в беде́ א פרײַנד דערקענט מען אין נויט

друг[2]: ~ ~а, ~ ~у אײַנער דעם אַנדערן; ~ без ~а אײַנער נאָכן אַנדערן אָן דעם אַנדערן; ~ за ~ом אײַנער מיטן אַנדערן; ~ с ~ом

друг||о́й 1. *(иной)* אַנדערער (מצ. אַנדערע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אַנדערער, (ו אַנדערע, מצ. אַנדערס) ז *без сущ.*; кто́-то ~о́й עפעס אַנדערער, אַנדערש; она́ тепе́рь совсе́м ~а́я אַנדערער; в ~о́м го́роде אין אַנדערש; 2. *(следующий, второй)* צווייטער, אַנדערער; на ~о́й день אפן אַנדערן [צווייטן] טאָג; 3. *в знач. сущ. м:* забо́титься о ~и́х זאָרגן וועגן יענעם; а где ~и́е? און וווּ זינען די אײַבעריקע?; ничего́ ~о́го не остаётся ס׳בליבט מער ס׳איז ניטאָ קיין אַנדער ברירע, גאָרנישט ניט; ◇ с ~о́й стороны́ זינט [צווייטער] פון דער אַנדערער; э́то ~о́е де́ло דאָס איז אַן אַנדער זאַך, דאָס איז עפעס אַנדערש; ~и́ми слова́ми אַנדערש גערעדט

дру́жб||а *ж* ו פרײַנטשאפט; по ~е אויס פרײַנטשאפט; ~а ме́жду наро́дами ו פֿעלקער־פרײַנטשאפט; быть в ~е с *кем-л.* זינען* אין פרײַנטלעכע באציונגען מיט עמעצן

дружелю́б||ие *с* ו פרײַנטלעכקייט, ו גוטפרײַנטשאפט; ~ный פרײַנטלעכער, גוטפרײַנטשאפטלעכער

дру́жеск||ий פרײַנטלעכער; ~ий сове́т פון אײַצע אן א גוטן־פרײַנט; ~ий шарж שארזש פון א פרײַנטלעכער; ~ая услу́га א פרײַנטלעכע טויווע

дру́жествен||ный פרײַנטשאפטלעכער; ~ые стра́ны פרײַנט־; бесе́да прошла́ в ~о́й обстано́вке שאפטלעכע לעֶנדער; дер שמועס איז דורכגעגאנגן אין א פרײַנטשאפטלעכער אטמאָספֿער

дружи́на *ж* 1. *ист.* ־ן מ באגלייט־אָטריאד; *(в древней Руси)* ו ־ס דרוזשינע; 2. *(группа добровольцев)* דרוזשינע; пожа́рная ~ ו ־ס פֿײַערלעשער־דרוזשינע; наро́дная ~ ו ־ס פֿאָלקס־דרוזשינע

дружи́нник *м* ־עס מ דרוזשיניק, א מיטגליד פון דער פֿאָלקס־דרוזשינע

дружи́ть *несов.* גוטע כאַווירים זיך*; זינען*; *(о коллективах и т.п.)* אין פרײַנטלעכע באציונגען זינען*

дружи́ще *м разг.* פרײַנט מײַנער, ליבער פרײַנט

дру́жн||о *нареч.* 1. *(в согласии)* גוט (צווישן זיך); они́ живу́т ~о זיי לעבן גוט צווישן זיך; 2. *(совместно)* אײַנ־, אַלע אינײַנעם, מוטיק; ~о взя́ться за рабо́ту [אַלע מיטאַמאָל] זיך נעמען* צו דער אַרבעט; ~ый 1. *(связанный дружбой)* אײַנהײַטלעכער, געזינקטער; א צונויפגעשמידטער [אַן אײַנהײַטלעכער] קאָלעק־; 2. *в знач. сказ.:* они́ о́чень ~ы זיי זינען פֿעסטע גוטע־פרײַנט; 3. *(совместный)* אײַנמוטיקער; *(о пении)* ראש [געדיכט] אופגעגאנגע־

дрыгать *несов. разг.* דריגען; ~ нога́ми מיט דריגען די פיס

дря́бл||ый 1. שלאַבעריקער; (ר) קוואָלע *тж. неизм.*, וועלקנדיקער; ~ая ко́жа א וועלקנדיקע הויט; 2. *перен.* שוואַכער

дря́зги *мн. разг.* מצ. רעסערײַען

дрянно́й *разг.* (ר) פאסקודנע *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* מיעסער

дрянь *ж разг.* 1. *собир.* ז טינופעס; ז פאסקודסטווע; 2. *(о человеке)* ו פאסקודסטווע; *(ничтожество)* גאָרנישט ו, מ; 3. *в знач. сказ.:* де́ло ~ ס׳איז ס׳האלט שמאָל פאסקודנע

дряхле́ть *несов.* ווערן* כאָרעוו, ווערן* אָפּגעלעבט

дря́хлый כאָרעווער, אָפּגעלעבטער

дуб *м* 1. *(дерево)* ־עס מ דעמב; 2. *тк. ед. (древесина)* ז דעמבנהאָלץ, מ דעמב; 3. *разг. (о человеке)* א דעמבענער קאָפּ, שטיק האָלץ

дуба́сить *несов. разг.* 1. *(вин.)* בײַקערן, באָקען; 2. *(по дат., в вин.)* (אין) זעצן, (אין) האקן; ~ в дверь זעצן [האקן] אין דער טיר

дуби́льн||ый ־גאַרב; ~ое вещество́ ־ן מ גאַרבשטאָף

дуби́нка *ж* ־ן מ שטאָק, ו ־ס דובינקע *разг.*; рези́новая ~ ־ן מ גומע־שטאָק

дублёнка *ж разг.* ־ן מ שאָפּנפּעלץ (מאָדישער)

дублёный געגאַרבטער; ~ полушу́бок (געגאַרבטער) שאָפּנפּעלץ ־ן מ

дублёр *м* ־ן מ דובליאָר; *(космонавта тж.)* רעזערוו־מאן מ (מצ. רעזערוולײַט)

дублёт *м* ־ן מ דובלעט

дубликáт *м* ־ן מ דובליקאָט

дубли́рова||ть *несов.* דובלירן; ~ть фильм א דובלירן די דאָזיקע פילם; э́ти лаборато́рии дубли́руют друг дру́га לאבאראטאָריעס דובלירן איינע די אַנדערע

дубо́в||ый 1. דעמבענער; ~ая ро́ща א דעמבן וועלדל; ~ый стол א טיש דעמבענער; 2. *разг.* (*тяжеловесный*) א הילצערנער סטיל; ~ый стиль הילצערנער

дуб||о́к *м* דעמבל ז ־ך; ~ра́ва *ж поэт.* -(דעמבן־) וועלדל ז ־ך

дуг||а́ *ж* 1. (*часть упряжи*) דוגה ז ־ס; 2. (*часть окружности*) קרײזבויגן מ ־ס; 3.: бро́ви ~о́й בויגנפֿאָרמיקער; спина́ ~о́й מיקע ברעמען; ◇ электри́ческая ~а́ *физ.* עלעקטרישער בויגן

дугообра́зный בויגנפֿאָרמיקער

дуде́ть *несов. разг.* פּײַפֿן*, דודען; ◇ ~ в одну́ дуду́ 1) (*быть заодно*) זײַן* איינס צווישן זיך, זינגען* אין איין כאָר 2) (*настойчиво повторять*) לעכערן די אויערן זיך

ду́дк||а *ж* פּײַפּל מ ־ען, דודק(ע)ן ז ־ס; ◇ пляса́ть под чью-л. ~у טאַנצן נאָך עמעצנס פּײַפּל [דודקע]ן*, טאַנצן ווי אַ עמעצער הייסט

ду́дки *межд. разг.* (*ответ*) קאָנסט נאָר ווארטן!

ду́ло *с* (*ствол оружия*) רער ז ־ן; (*отверстие*) רעָר-מויל ז (מצ. ..־מיילער)

ду́ма *ж* 1. (*мысль*) געדאַנק מ ־ען, מאכשאָווע ז ־ס; 2. *ист.* דומע ז; боя́рская ~ די באָיאַרישע דומע; Госуда́рственная ~ מעלוכע־דומע ז

ду́ма||ть *несов.* 1. (о *предл.*) (וועגן) טראכטן; (над *предл.*) (וועגן) קלערן (אָנגעשטרענגט) ברעכן* זיך פֿאַר דעם; (*разг.*; я до́лго ~ал об э́том קאָפּ איבער) איך האָב° לאַנג° וועגן דעם געטראַכט; 2. (*полагать*) מיינען, האַלטן*, וווי מיינט [דענקט, האַלט] איר? דענקען*; как вы ~ете? איך מיין ניט, אַז...; 3. (*намереваться*) טראכטן, קלערן; когда́ вы ~ете е́хать в Москву́? וען [טראכט] איר פֿאָרן קיין מאָסקווע? קלערט [טראכט] איר פֿאָרן קיין מאָסקווע? и не ~ю (*сделать что-л.*) איך טראכט גאָר ניט [איך קלער גאָר ניט, איך הייב ניט אָן צו טראכטן] (טאָן עפּעס) 4. (*заботиться, беспокоиться*) זאָרגן, טראכטן; ~ть то́лько о себе́ אין זינען האָבן*, טראכטן [זאָרגן] נאָר וועגן זיך; ну́жно бы́ло ~ть о ночле́ге מע האָט געדאַרפט זאָרגן [טראכטן] וועגן א נאַכטלענער; ◇ я ~ю! (*конечно*) אוואַדע!, איר דארפט נאָך פרעגן?; мно́го ~ть о себе́ זיך* צו גרויס בא זיך, האַלטן* פון זיך א וועלט; не до́лго ~я ניט לאַנג געטראַכט

ду́ма||ться *несов. безл.*: (мне) ~ется מיר דוכט (זיך), מיר שיינט

дунове́ние *с* בלאָז מ, ווייַ ז

ду́нуть *сов.* א בלאָז טאָן*; (*о ветре тж.*) א ווייַ טאָן*

дупли́стый מיט אויסהוילן, מיט אן אויסהוילן *после сущ.*

дупло́ *с* 1. (*дерева*) לאָך ז ־ן, אויסהויל מ (מצ. לעך-); 2. (*зуба*) לאָך ז (מצ. לעכער)

дура́к *м разг.* נאר (מצ. נאַרן), שוטה מ (מצ. שוטים), טיפֿש מ (מצ. טיפֿשים); наби́тый ~ אן אָפּגעריסענער נאר; ◇ оста́вить *кого-л.* в ~а́х עמעצן צום נאר [לאָזן]* שטעלן; оста́ться в ~а́х בלײַבן* באם נאר; ~а́м зако́н не пи́сан *погов.* אַף נאר איז ניטאָ קיין אויבערהאר!; не валя́й ~а́! פֿראָווע ניט קיין פּוילע שטיק!, זיך ניט נאַריש!

дура́цк||ий *разг.* נאַרישער; ~ая привы́чка א נאַרישע מעשׂנענע לאַגע; ~ое положе́ние א מעשׂנענע לאַגע

дура́чество *с разг.* קונדיסערײַ ז, שטותסערײַ ז ־ן

дура́чить *несов. разг.* מאכן צום נאר, בירן בא דער; ~ся *несов. разг.* פּירן אין באָד אריין, זיך נאַריש מאכן

дурач||о́к *м разг.* 1. נאַרעלע ז ־ך; прики́дываться ~ко́м מאכן זיך טאמעווטע; 2. *уст.* (*слабоумный*) צע-כוֹשעם מ ־ס, טאם מ ־ען, דרייטער מ ..־טע

ду́рень *м см.* дура́к

дури́ть *несов. разг.*: не дури́! פֿראָווע, זע ניט מעשׂוגע ניט [מאך ניט] קיין פּוילע שטיק

дурма́н *м* 1. *бот.* דולמאַן מ; טשוולנוס מ; 2. *перен.* דורמאַן מ, פֿארשיקערונג ז; ~ить *несов.* פֿארשיקערן

дурне́ть *несов.* מיעסער וועלן*

ду́рн||о 1. *нареч.* שלעכט°, מיעס; ~о вести́ себя́ שלעכט° [מיעס] אופֿירן זיך; ~о отзыва́ться о *ком-л.* ניט גוט אָפּרופֿן* זיך וועגן עמעצן; 2. *безл. сказ.* ניט־גוט; ему́ ста́ло ~о ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן; ~о́й 1. שלעכטער°; (*в моральном отношении тж.*) מיעסער; ~о́й посту́пок א שלעכטער° [מיעסער] טאט; א מיעסער פֿארשוין; ~а́я сла́ва א שלעכטער° [מיע־]רעפּוטאַציע; שלעכטע מיעסער [סער]; 2. *обычно в кратк. ф.* מיעסער; он совсе́м не дурён собо́й ער איז גאָר ניט אזוי מיעס

дурнот||а́ *ж* מלאָסנעקייט ז; он почу́вствовал ~ы́ ס׳איז אים געוואָרן מלאָסנע

дурну́шка *ж разг.* = מיעסינקע ז

дуршла́г *м* דורכשלאק מ ־ן

ду́рь *ж разг.* טראָנק מ, שיגאָעץ מ, מעשוגאס ז; вы́кинь э́ту ~ из головы́ שלאָג זיך ארויס פון קאָפּ דאָס מעשוגאס

ду́т||ый 1.: ~ое стекло́ גלאָז אויסגעבלאָזענע; ~ый брасле́т אן אופּגעבלאָזענער בראסלעט; ~ые ши́ны -אָנגע־בלאָזענע שיינעס; 2. *перен.* אופּגעבלאָזענער; ~ые ци́фры אופּגעבלאָזענע ציפֿערן

дуть *несов.* 1. בלאָזן*; ве́тер ду́ет с мо́ря דער ווינט בלאָזט אף די פֿינגער [בלאָזט פון יאַם־זיט]; ~ на па́льцы בלאָזן*; 2. *безл.*: здесь ду́ет ס׳איז דאָ א לופט, ס׳ציט דאָ א צוגלופט; ◇ он и в ус себе́ не ду́ет ס׳הייבט אים ניט אָנהייבן ארן, אָן צו ארן ס׳אָל אים אָנהייבן ארן

дутьё *с* 1. (*изготовление дутьём*) אויסבלאָזן ז; 2. (*в печах и т.п.*) צעבלאָזונג ז

ду́ться *несов. разг.* בלאָזן*, זיך, זיך* אָנגעבלאָזן

дух *м* 1. *тк. ед.* גייסט מ; в ~е маркси́зма-ленини́зма אין גייסט פון מארקסיזם־לעניניזם; э́то в моём ~е דאָס איז ווי איך האָב ליב, דאָס איז לויט מיין געשמאק; что́-то в э́том ~е עפּעס אזוינס [אזוי]; 2. *тк. ед.* (*моральное состояние*) מוט מ; собра́ться с ~ом אָנעמען* זיך מיט מוט; у меня́ не хвати́ло ~у זיך מיט מוט; для поднятия ~а קעדיי אופּצומונטערן, געקלעקט קיין מוט; не па́дать ~ом קעדיי אופּהייבן די שטימונג; ניט פאַרלירן* די נאָז [דעם מוט] *разг.*; 3. *тк. ед. разг.* (*дыхание*) אָטעם מ; перевести́ ~ דעם (אויבער)כאפן אָטעם; у меня́ ~ захва́тывает מיר (אוש) פֿארכאַפּט דעם אָטעם; 4. (*сверхъестественное существо*) גייסט מ; злой ~ בייזער־; (*призрак*) געשפּענסט ז ־ער; ◇ быть не в ~е שלעכט° זײַן*; ни слу́ху, ни ~у מע הערט ניט, מע זעט ניט קיין קויל; אויסהויכן די נעשאָמע [דעם לעצטן אָטעם]; одни́м ~ом מיט אין מאָל; при-

сýтствие ~а וו זוֹלבסטבאהערשונג; продолжáйте в том же ~е גייט [טוט אויך] ווייטער אזוי

духи́ *мн.* ־ען מ פּאַרפֿוֹם

духове́нство *с собир.* .מצ ,גייסטלעכע ,מ קלער; *(у евреев тж.)* .מצ קליי־קוידעש

духóвка *ж* ־ס וו דוכאָווקע

духóвн||ый 1. גייסטיקער; ~ый мир человéка דעם גייסטיקע נאָענט; ~ая блúзость מענטשנס גייסטיק לעבן טיק; 2. *(культовый)* רעליגיע, גייסטלעכער; ~ое лицó גייסטלעכער מ ...כע

духов||óй: ~óй оркéстр ־ס מ בלאָז־אָרקעסטער; ~óе ружьё פּנעוומאַטישע ביקס

духотá *ж* וו שטיקנדיקע היץ, פֿאַרנײַנט; *(в помещении)* וו דושנעקיט, ז דערשטיקניש; здесь такáя ~! ס׳איז דאָ אזוי דושנע!

душ *м* ־ן מ דוש; принимáть ~ א דוש נעמען*

душ||á 1. ־ס וו נשמה; благорóдная ~á אן איידעלע נעשאָמע; игрáть с ~óй מיט גרויס געפֿיל [מיט שפּילן מיט נעשאָמע]; ~á óбщества פון [די נעשאָמע] דער מיטלפונקט פון הארץ; в глубинé ~и אין (בא זיך) טיף דער גרונט פֿון דער נעשאָמע; 2. *(единица населения)* מ .מצ) נעפֿעש); произвóдство на ~у населéния אף א פּראָדוקציע די קיין לעבעדיקער נעפֿעש (פון דער באפֿעלקערונג); ни ~й קיין לעבעדיקער נעפֿעש; ◇ ~óй и тéлом מיט ליב און לעבן; всей ~óй, от всей ~й מיטן גאנצן הארצן; ~й не чáять в *ком-л.* ליב האָבן* עמעצן דאָס כּיעס (מיט דער נעשאָמע); жить ~á в ~у זײַן* אײַן גוף, איין נעשאָמע; скóлько ~é угóдно וויפל דאָס הארץ גלוסט; у меня́ не лежúт ~á к немý ער איז מיר ניט צום הארצן; у меня́ ~á в пя́тки ушлá די נעשאָמע מײַנע איז אנטלאָפֿן אין די שפּיץ קנעכל, די נעשאָמע איז מיר אויסגעפאלן

душевáя *ж* ־ן מ דושצימער

душевнобольнóй 1. גייסטיק [פּסיכיש] קראַנקער; 2. *в знач. сущ. м* א גייסטיק [פּסיכיש] קראַנקער

душéвн||ый 1. גייסטיקער, אינערלעכער; ~ое потрясéние גייסטיקע אינערלעכע אופּטרייסלונג; ~ые сúлы גייסטיקע קרעפֿטן; ~ое спокóйствие רו אינערלעכע, די אינערלעכע רו; 2. *(искренний)* אופֿריכטיקער; *(отзывчивый)* האַר־ציקער; ~ое отношéние א האַרציקע באציונג; ◇ ~ая болéзнь א גייסטיקע [א פּסיכישע] קראַנקהייט

душегýб *м уст. разг.* =מ מערדער, .מצ) רעציידע (רצחים

душегýбка *ж* 1. *(лодка)* ז ־ען דושע־אומקום־שיפל; *разг.*; 2. *ист. (передвижная газовая камера)* וו ־ס גובקע, דושעגובקע וו ־ס, שטיקגאז־אוטאָ וו ־ס

дýшенька *ж (обращение)* ז האַרצעניו, נעשאָמעניו

душераздирáющий האַרצרײַסנדיקער

душúстый דופֿטיקער, שמעקע(וו)דיקער, אראָמאַטישער; ~ горóшек *бот.* .מצ דופֿטיקע אַרבעסלעך

душúть[1] *несов.* 1. *(умерщвлять)* דערשטיקן; דושען *разг.*; *(схватив за горло)* וואַרגן*, ווערגן*; 2. *(подавлять)* (דער)שטיקן; ~ свобóду די פרײַהײט (דער)שטיקן; 3. *(стеснять дыхание; тж. перен.)* שטיקן; егó дýшит кáшель סע שטיקט אים דער הוסט; егó дýшит смех ער שטיקט זיך פֿאר געלעכטער; злóба душúла егó ס׳האָט אין אים געזאָטן דער קאס

душúть[2] *несов. (духами)* פֿאַרפֿומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *несов.* פֿאַרפֿומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

дýшн||о *в знач. сказ. безл.* דושנע; здесь ~о איז דאָ דושנע; мне ~о מיר פעלט אויס אָטעם; ~ый (ר)דושנע; *тж. неизм.*; ~ая кóмната א דושנע צימער; א דושנע [א דושנע] טאָג

душóк *м разг.* א שלעכטער רייַך°

душóнка *ж пренебр.*: дрянна́я ~ א פאסקודנע [א מיעסע]; א קליין מענטשעלע; א נישטיק ברירעלע; мéлкая ~ ברירע

дуэ́ль *ж* ־ן וו דועל; вы́звать на ~ ארויסרופן* אף א דועל

дуэ́т *м муз.* ־ן מ דועט

ды́бом: вóлосы встáли ~ די האָר האָבן זיך געשטעלט קאפֿויר

дыбы́: становúться на ~ (*о лошади*) שטעלן זיך דיבאָם; *перен.* שטעלן זיך האַרדע

ды́лда *разг.* 1. *м* ־ן מ לאַנגער דראַנג, ווערגעלעך; 2. *ж* ־ס וו לעפֿאָק מ ־עס באַנדע

дым *м* ־ן מ רויך; ◇ нет ~а без огня́ ≅ אז מע קלינגט, איז עס כאָגע; א שטוב גייט כאָדאָראָם די דומא ~ коромы́слом; טשאָדען (*о печи тж.*); дымя́т фабри́чные тру́бы ס׳שלאָגט דער רויך פון די פאבריק־קויס; ~ся *несов.* רויכערן זיך

ды́мн||о *безл. сказ.*: в кóмнате ~о איז א צימער אין רויך; ~ый רויכ(ערד)יקער

дымов||óй ־רויך; ~áя трубá מ ־(ע)ס קוימען; ~áя завéса *воен.* מ (מצ. ..ווענט), רויכנעפּל וו רויכוואנט

дымохóд *м* (מצ. ..לעכער) קוימענלאָך וו

ды́ня *ж* ־ס וו ־ען, דיניע, מעלאָן

дыра́ *ж* 1. (מצ. לעכער) ז לאָך; весь в ды́рах *(об одежде)* שטארק געלעכערטער [לעכעריקער]; 2. *разг. (захолустье)* א פאַרוואָרפן ווינקל, העק מ, לאָך וו

ды́рка *ж разг.* (מצ.לעכער) ז ־ער, לאָך

дыря́в||ый לעכעריקער, געלעכערטער; ~ые перча́тки א קור־לעכעריקע העַנטשקעס; ◇ ~ая голова́ [пáмять] א קור־צער זיקאָרן

дыха́ни||е *с* 1. מ אָטעם, ז אָטעמען, ז עטעמען; *(выдыхаемый воздух)* מ אָטעם; затайв ~е מיט אײַנגעהאלטע־נעם אָטעם; искýсственное ~е קינסטלעכע אָטעמונג [עטע־מונג]; 2. *перен.*: чýвствуется ~е весны́ ס׳האָט א שמעק [ניחוח] פֿון פרילינג [א וויע]; ◇ до после́днего ~я ביזן לעצטן אָטעם

дыха́тельн||ый אָטעם־; ~ые пути́ *анат.* אָטעם־קאנאלן מצ. ,אָטעם־וועגן מצ.

дыша́ть *несов.* 1. אָטעמען, עטעמען; 2. *(на что-л.)* (אף) בלאָזן* (אף); דעכטן *разг.*; 3. *перен.*: ~ прохлáдой [ארומנעמען*] מיט א קילקייט [וויין]; ~ покóем זײַן* שטיין*; ◇ ~ на лáдан [אין שטילקייט] אײַנגעהילט אין רו; שמעקן שוין מיט קוואָ־[זײַן*] שוין מיט א פוס אין קיווער; не дышá, чуть дышá רעס־בלעטער מיט אײַנגעהאלטענעם אָטעם

ды́шло *с* (מצ. דישלען) ז דיש(ע)ל

дья́вол *м* (מצ. טײַוואָלאָנים, טײַוואָלאַים) מ טײַוול

дья́вольск||и *нареч. разг.* ביז גאָר, שרעקלעך; я ~и устáл כ׳בין טויט־מיד, איך בין שרעקלעך מיד; ~и трýдная задáча א שרעקלעך שווערע אופּגאבע; ~ий 1. טײַוולאָ־; א טײַוולאָנישער פלאן; ~ий зáмысел א מוירעדיקער [א פּראָטראַקט]; 2. *разг.*: ~ий морóз מעסקענער פּראָסט

дья́кон *м* דיאקאָן מ ־עס

дю́жий *разг.* קרעפּטיקער, °שטאַרקער, °געזונטער

дю́жин||а *ж* טוץ מ ־ן (*с колич. словами мн.* טוץ); две ~ы צוויי טוץ; ~ами טוצנווײַז

дюйм *м* צאָל מ ־ען, דיום מ ־ס (*с колич. словами мн.* צאָל, דיום)

дю́на *ж* דיונע ו ־ס

дюралюми́ний *м* דיוראלומי(נ)ום מ

дя́дя *м* פעטער מ ־ס

дя́тел *м* פּיקהאָלץ מ ־ן

Е

ева́нге||лие *с* עוואַנגעליום מ ־ס; *перен. тж.* די אסע- ־ריס מ (מצ. סרי- ־אינוך מ ־ן, עוונוך מ ־ן, סאָרים); ~ли́ческий עוואַנגעלישער; ~ли́ческий רעס־האדי־ברעס מצ.

е́внух *м* סרי- ־אינוך מ ־ן, עוונוך מ ־ן (מצ. סרי- ־ריס מ); быть *чьим-л.* ~цем א עמעצנס זין* (מצ. ..־ברידער); ~цем [עמונע] מיט עמעצן זין* פון איין גלויבן, מיטגלייביקער

еди́новла́ст||ие *с* אליין־הערשאפט ו ־ס; ~ный אליינהער- שערישער

единовре́менн||ый אויפאַליקער; ~ое посо́бие אין איין- מאָל שטיצע

единогла́с||ие *с* אויפשטימיקייט ו; ~но *нареч.* אויפשטי- מיק; при́нято ~но אויפשטימיק אָנגענומען; ~ный אויפ- שטימיקער

единоду́ш||ие *с* איינמוטיקייט ו; ~ный איינמוטיקער

единокро́вный *уст.*: ~ брат שטיפבריידער מ (מצ. ..־ברי- דער) (פון איין פאָטער)

единоли́чн||ик *м* פּויער־יאָכיד מ, אויפלפויער מ ־ים, אינדיווידועלער, אויפל־ווירטשאפט ו ־ן, אינדיווידועלע ~ое хозя́йство (מצ. פּויערים־יעכידים); ~ый אויפנפערזאָניקע אָנ- ווירטשאפט; ~ая ответственность וואָרטלעכקייט

едино||мы́слие *с* אידיישע איינהייטלעכקייט; *(согласие)* איינפארשטענדעניש ז; ~мы́шленник *м* = מיטדענקער, אידייען־כאָווער מ (מצ. ..־כאָווירים)

единонача́лие *с* איינפערזאָניקייט ו, אָנ- איינפערזאָניקע פירונג

единообра́з||ие *с* אויפארטיקייט ו; ~ный אויפארטיקער

единоутро́бный *уст.*: ~ брат שטיפברודער מ (מצ. ..־ברידער) (פון איין מוטער)

еди́нственн||о 1. *нареч.* אויפציק; ~о возмо́жный דער אויסשליסלעך, בלויז, נאָר, אויפציק מעגלעכער; 2. *частица* איך זאָג עס בלויז [נאָר, אויסשליסלעך]; ~ый 1. אויפ־ ־ציקער, אויפציקע מעגלעכ- די איינציקע ־און־אויפציקער; ~ая возмо́жность בעפאָכיד מ, אן איין־און־אויפציקער זון; ~ый сын קייט אן איין־און־אויפציקע טאָכ- (מצ. בניי־יעכידים); ~ая дочь באסיעכידע ו ־ס, טער- דאס אויפציקע, וואָס מע ציקע; ~ое, что мо́жно сде́лать סינגולאַר מ, אויפצאָל ו; ◇ ~ое число́ *грам.* קאָן טאָן

еди́нство *с* אויפטלעכקייט ו; мора́льно-полити́ческое ~ сове́тского наро́да די מאָראַליש־פּאָליטישע איינהייטלעכ- קייט פּונעם סאָוועטישן פּאָלק; ~ взгля́дов איינהייטלעכקייט; ~ действий איין די אָנשויונגען

еди́н||ый 1. איינציקער, געפֿינקטער; ~ый фронт דאס פּאָלק אין איינהייטלעכער פראָנט; наро́д и па́ртия ~ы אין איינהייטלעכער נאַציאָנ- אין איינהייט; ~ое мне́ние פון די פּאַרטיי זענען געפֿינקט; ~ое лицо́ [איין־און־איינציק] וואָרט ניט קיין איין; ◇ все до ~ого אָלע ביז איינעם

е́дк||ий 1. עסיקער שטאָף; ~ое вещество́ אן עסיקער; 2. *перен.* בײַסיקער, גאַליקער; ~ая ирóния א בײַסיקע א גאַליקע [א בײַסיקע] באמער- ~ое замеча́ние איראָניע; ~ость *ж* 1. ו עסיקײט; 2. *перен.* ו בײַסיקײט, -גאַ קונג; ו ליקײט

едо́к *м* 1. = מ עסער; *(член семьи тж.)* מ נעפּעש פינף עסער [נעפּאָשעס, מײַ- נעפּאָשעס] (מצ.); пять ~о́в ער עסט ~ ער איז א שוואַכער עסער, שלעכט *разг.*; 2. *разг.* = מ עסער; он плохо́й

её[1] *род., вин. от* она́

её[2] *притяж. мест.* 1. איר (מצ. אירע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אירער (ו אירע, ז אירס, מצ. אירע) *после сущ. или перед неопред. артиклем*; её брат דער ברודער, אירער א ברודער, איר ברודער; её мать די מוטער אירע, איר מוטער אירער; её сло́во לויט איר מײַ- אירס א וואָרט, איר וואָרט; по её мне́нию נונג; её ве́рный помо́щник דער, איר טרײַער העלפער אירער; 2. *в составе сказ.* ו אירער (אירע, ז אירס, מצ. אירע); здесь мой стол, а здесь её אָט דאָ איז מײַן טיש, אָן אָט דאָ איז אירער; э́то ва́ша газе́та, а э́то её אָט דאָס איז אײַער צײַטונג, אָן דאָס איז אירע; ребёнок не её, а её сестры́ דאָס קינד איז ניט אירס, נאָר איר שוועסטערס

ёж *м* מ שטעכלער

ежеви́ка *ж* 1. *(ягода)* ו אָזשעניצע; 2. *собир.* מצ. אָזשענעס; 3. *(растение)* מ אָזשעניצע-קוסט

ежего́дник *м* מ יאָרשריפט; ז (מצ. ביכער) יאָרבוך

ежего́дн||о *нареч.* יעדער יאָר, אַלע יאָר; он ~о е́здит на Кавка́з אַלע יאָר פֿאָרט ער קיין קאווקאַז; ~ый יערלעכער, יאָר-; ~ый альмана́х יערלעכער אלמאנאַך

ежедне́вн||о *нареч.* יעדן טאָג, אַלע טאָג; ~ый טעגלעכער, טאָג-; ~ая газе́та א טעגלעכער טאָגטעגלעכער; ו טאָגבלאט (מצ. בלעטער); ~ая прогу́лка דער טאָגטעגלעכער שפּאַציר

е́жели *уст. см.* е́сли

ежеме́сячник *м* מ כּוידעש-שריפט, מאָנאַט-שריפט *уст.*

ежеме́сячн||о *нареч.* יעדן כּוידעש, אַלע כּוידעש; ~ый כּוידעשלעכער, כּוידעש-; ~ый взнос כּוידעשלעכער אָפּ- כּוידעש-; ~ый журна́л כּוידעשלעכער זשורנאַל, כּוידעש- צאָל; מ זשורנאל-שריפט *уст.*

ежемину́тн||о *нареч.* 1. מינוט [יעדער] אַלע; 2. *(непрерывно)* אלעמאָל, אַלע מינוט; ~ый *(непрерывный)* אלעמאָל, אומופהערלעכער; *после сущ.*; ~ые звонки́ דאָס אומופהערלעכע קלינגען

еженеде́льн||ик *м* מ וואָכנשריפט, וועכנטלעכער זשורנאַל; ~ый וועכנטלעכער

ежеча́сный יעדערשאָיקער שאָ, אַלע שאָ; *после сущ.*

ёжик *м* 1. *уменьш.* ז שטעכלערל; 2. *(стрижка)* ו שטעכלער-פריזור; מ יאָשיק *разг.*

ёжиться *несов.* 1. ציטערן זיך, צוזאַמקאָרטשען זיך; зя́бко ~ קעלט קאָרטשען זיך פּאר (צוזאַמ-); 2. *разг. (стесняться)* שעמען זיך; *(колебаться)* קוועטשן זיך, קנייטשן זיך

ежо́вы||й: держа́ть *кого-л.* в ~х рукави́цах האלטן* עמעצן פעסט אין די הענט

езд||а́ *ж* 1. ז פֿאָרן; *(верховая)* ז ריטן; 2.: в двух часа́х ~ы́ от... צוויי שאָ וועג (מיט דער באן, מיט אַוו- טאָמאָביל אדג.) פון...

е́здить *несов.* 1. פֿאָרן*, אומפֿאָרן*; ~ верхо́м ריטן*; פֿאָרן* רײַטנדיק, אף א פערד

ездов||о́й 1.: ~а́я соба́ка (מצ. ..הינט) מ שפּאַנהונט; 2. *в знач. сущ. м воен.* מ -עס פֿורמאן

ездо́к *м (верхом)* = מ רײַטער; *(на велосипеде)* מ -ן סיפּעדיסט; он хоро́ший ~ ער איז א גוטער רײַטער, ער רײַט גוט אף א פערד

ей *дат. от* она́

ей-бо́гу, ей-е́й *межд. разг.* איך שווער אײַך

ёкать *несов. разг.* טיאָקען

ёкну||ть *сов. однокр. разг.* א טיאָקע טאָן*; ~ло моё се́рдце ס׳האָט מיר א טיאָקע געטאָן דאָס הארץ

е́ле *нареч.* קוים; я его́ ~ догна́л איך האָב אים קוים; я его́ ~ узна́л קוים וואָס איך האָב אים דערי- קענט; ◇ он ~ ды́шит קוים וואָס, קוים וואָס ער אָטעמט

еле́-еле *нареч.* קוים־קוים

еле́й *м* 1. מ אײַלבירט-בוימל; 2. *перен.* מ באלזאַם, שעמען-לאָקריץ-זיסער, זיסינקער; ~ный שעמען-זאָיס מ זאיסדיקער

ёлка *ж* 1. *см.* ель; 2. *(новогодняя)* ו -ס יאָלקע; *(рождественская)* (מצ. ..ביימער) ניטלבוים מ; 3. *(празднество)* ו -ס יאָלקע

ело́вы||й: יאָדלע-; *(о древесине, изделиях)* יאָדלעוע(ר) *тж. неизм.*; ~е дрова́ יאָדלעוע האָלץ; ~е ши́шки יאָדלע-שישקעס מצ.

ёлочны||й: יאָלקע-; ~е украше́ния ו יאָלקע-באפוצונג *собир.*

ель *ж* יאָדלע, טאַנע ו -ן, טענענבוים מ (מצ. ..ביימער); ~ник *м* 1. *(лес)* ו -ס (מצ. ..וועלדער) טאַנענוואלד מ, (מצ. ..וועלדער) יאָדלע-וואלד מ; 2. *собир. (ветки)* יאָדלע-צווײַגן מצ.

ёмк||ий אינ- ארײַנעמיקער, ארײַנעמפּעיקער; *перен.* ארײַנעמפּעיקײט ו -ость *ж* 1. ארײַנעמפּעיקער; האלטסרײַכער; ו קײט; 2. *мн. (сосуды)* מצ. געפּעסן, רעזערוווּאַרן

ему́ *дат. от* он *и* оно́

еното́ *м* 1. *(животное)* מ -ן שאָפ; 2. *(мех)* שאָפּנפּוטער; ~овый פון שאָפּנפּוטער; *после сущ.*; ~овая шу́ба מ -ס שאָפּנפּוטער, שאָפּנפּעלץ מ -ן

епи́скоп *м* מ -ן בישאָף, ביסקופ מ -ן

ерала́ш *м разг.* מישמאש מ, מיט מאָן קאָשע

е́ресь *ж* 1. ז אפּיקאָרסעס; 2. *разг.*: городи́ть ~ רעדן* אין דער וועלט אריין

ерети́||к *м* (מצ. אפּיקוירעס) מ אפּיקאָרסער, הערעטישער; = מ קער; ~ческий הערעטישער, אפּיקאָרסישער

ёрзать *несов. разг. (о человеке)* (רוק) ניט אײַנזיצן*; *(о предмете)* ניט האלטן* זיך, ניט ליגן* גוט

ермо́лка *ж* ו -ס יאַרמעלקע

еро́шить *несов. разг.* שוי(צע)ן; ~ во́лосы שוי(צע)ן בערן די האָר

ерунда́ *ж разг.* נאַרישקײטן מצ., שטוסערײַען מצ.; ~! *(пустяки)* קיין מאַמעס ניט!, קיין באטרעף ניט!

ёрш *м* 1. *(рыба)* מ -ן בארש; 2. *(щётка)* (גלאָז-)בער- שטעלע ז -ך

ерши́стый *разг.* סטיפֿדישער

е́сли *союз* 1. אויב, אז; ~ хо́чешь, пойдём в теа́тр

אויב דו ווילסט, לאָמיר גיין אין טעאַטער; ~ знáешь, зачём же спрáшиваешь? אז דו ווייסט, וואָס זשע פרעגסטו; ~ б(ы) וועלן; ~ бы я знал рáньше וועלן איך זאָל געווען; ~ он не придёт? וואָס וועט זיין, וויסן (פאר)פרעמדט; что, ~ טאָמער קומט ער ניט; 2. *при сопоставлении* אויב; ~ в прóшлом годý в гóроде бы́ло три дéтских сáда, то в э́том годý их уже́ пять אויב פאראיאָרן איז געווען וועלן אין דער שטאָט דרײַ קינדער־גערטנער, איז הײַנטיקס יאָר שוין פאראָן נאָכצו פינף

есте́ственн||о 1. *нареч.* נאַטירלעך, נאַטירלעכערווײַז; 2. *в знач. вводн. сл.* פאַרשטייט זיך, נאַטירלעך; **~ый** 1. נאַטירלעכערווײַז, נאַטוראַלער, נאַטוראַליש; *(нормальный)* נאַטירלעכער; **~ые** богáтства מע. נאַטור־רעכטימער; **~ые нáуки** נאַטור־וויסנשאַפטן ז"מ; **~ая** грани́ца גרענעץ נאַטוראַלע; **~ый** румя́нец פּאַרב נאַטירלעכע; **~ая смерть** נאַטירלעכע טויט; э́то вполне́ ~о דאָס איז גאַנץ נאַטירלעך; 2. *(непринуждённый)* פרײַער, אומגעצוווּנגענער; ◇ **~ый отбóр** *биол.* נאַטירלעכער אָפּקלעק

естествознáние *с* נאַטור־קענטעניש ז, נאַטור־וויסנשאפט ז

естествоиспытáтель *м* = נאַטור־פֿאָרשער ז

есть[1] *несов.* 1. עסן*; он не ест грибóв ער עסט ניט קיין שוואַמען; мне хóчется ~ כ׳וויל עסן, כ׳בין הונגעריק; 2. *(разъедать)* אויסעסן*, צעעסן*; 3. *разг. (попрекать)* יאָדען, טאָדעלען

есть[2] *3 л. наст. вр. от* быть 1. *в знач. связки; переводится формами глагола* זיין*; *см.* быть; 2. *в знач. сказ. (имеется)* (ס׳)איז פֿאראן, (ס׳)איז דאָ; у меня́ ~ биле́ты на концéрт איך האָב [בא מיר זיינען דאָ] בילעטן; ~ ли жизнь на други́х планéтах? צי אפן קאָנצערט; ◇ так и ~! ס׳איז דאָ לעבן אף אַנדערע פלאַנעטעס?; ~ такóе дéло! כ׳האָב אַבער גענוג! גוט! אַפּגעמאכט!

есть[3] *межд. (ответ на команду)* יאָ!, ס׳וועט זיין אויס-געפילט!

ефре́йтор *м воен.* יעפרייטאָר ז"ס

éхать *несов.* 1. פֿאָרן*; *(на велосипеде тж.)* רײַטן*; ~ верхóм (אף א פערד) רײַטנדיק, רײַטן*; ~ в пóезде פֿאָרן* מיט דער באן; 2. *(уезжать)* פֿאָרן*(אוועק); я éду сегóдня איך פאָר (אוועק) הינט; 3. *разг. (сдвигаться)* גיט ליגן*, גוט, ארײַפּרוקן זיך, גיט האלטן* זיך; ◇ дáльше ~ нéкуда אד קאן (אן מער ניט פֿאראן)

ехи́дна *ж* 1. *зоол.* עכיִדנע ז"ס; 2. *разг. (о человеке)* א גיפטיקע [א פארביסענע] שלאנג

ехи́дн||ичать *несов. разг.* שטעכווערטלעך אָפּלאָזן*, גיפטיקער, פארביסענער, גאַליק; **~ый** *разг.* זיין*

ещё *нареч.* נאָך; дай ~ גיב נאָך; ~ раз נאָכאמאָל; ~ есть врéмя ער איז נאָך דאָ; ס׳איז נאָך צייט; он ~ мóлод ער איז נאָך יונג; ◇ ~ бы! נאָך א מין! אוואַדע!

éю *тв. от* онá

Ж

ж *см.* же[1]

жáба[1] *ж* זשאַבע ז"ס

жáба[2] *ж:* грудна́я ~ *мед.* ברוסט־זשאבע, סטענאָקאַרדיע ז

жáбры *мн.* זשאַברעס ז"מ; ◇ брать *кого-л.* за ~ אָנעמען* (מיט); 2. *разг.:* не ~ *кого-л.* [ניט שטארק] וויניק־וואָס צושטיין* צו עמעצן מיטן, מען* עמעצן פאר די גארגלעס כאָלעף צום האלדז

жáворон||ок *м* לאַרך ז; пéние ~ка דאָס זינגען פון א לארך

жáдина *м и ж* האבון ז"ס

жáднича||ть *несов. разг.* [גיציק] גיריק, זיין* אן, זיין* קראַג (скупиться) אײַנרײַסער; он (всё) ~ет ער ס׳איז אים קארג די וועלט, איז אן אײַנרײַסער; не ~й זי ניט אזוי גיציק [קארג]

жáдн||о *нареч. прям. и перен.* גיריק, דורשטיק, מיט דורשטיק [מיט דאָרשט]; ~о поглощáть влáгу דורשט [דורשטיק] אײַנזאפן די פּיכטקייט; ~о слýшать דורשטיק [דורשט] אופשטעלן מויל און אויערן; **~ость** *ж* 1. גיריקייט ז, קנייט ז; זשעדנעקייט ז; *(прожорливость тж.)* לאָהעטקייט ז; 2. *(скупость)* גיציקייט ז; קאַרגשאפט ז; **~ый** 1. *(до род., к дат., на вин.)* גיריקער (נאָך); זשעדנע(ר) (נאָך); לאָהעטער (נאָך) *(прожорливый тж.) тж. неизм.*; 2. *перен.* דורשטיקער, גיריקער; ~ое любопы́тство דורשטיקער ניגער; ~ый взор א דורשטיקער בליק; 3. *(скупой)* גיציקער

жáжд||а *ж прям. и перен.* דאָרשט ז, דורשט ז; испы́тывать ~у דאָרשטיק* [זיין*]; утоля́ть ~у שטילן דעם דאָרשט; ~а знáний דורשט נאָך ווייסן; **~ать** *несов. (род.)* (נאָך) דורשטן, (נאָך) לעכצן; **~ать** но́вых впечатле́ний דורשטן נאָך ניע אײַנדרוקן

жакéт *м* זשאקעט ז"ס

жале́||ть *несов.* 1. *(кого-л.)* (אף) ראכמאָנעס האָבן*, באדויערן; 2. *(о чём-л., или с союзом* что*)* באדויערן; איך באדויער [ס׳טוט מיר באנג], וואָס איך האָב אזוינס געזאָגט; я ~ю о ска́занном איך באדויער [ס׳איז מיר א שאָד], וואָס איך בין פארזאָמלונג אויך געווען; 3. *(что-л.; беречь)* גיט בײַגעווען; *(скупиться)* קארגן, זשאַלעווען, שפּאָרן; не ~ть сил גיט שפּאָרן [גיט קארגן] קיין קוכעס; не ~ть средств גיט זשאַלעווען [גיט קארגן] קיין (געלט)מיטלען

жа́лить *несов.* ביסן*; *(о пчёлах тж.)* לאָזן* א גיפט

жа́лк||ий 1. קלאָגעדיקער, נעבעכדיקער; ~ое зре́лище אן אומבאהאָלפענער; ~ая попы́тка א קלאָגעדיק בילד; ~ая роль א קלאָגעדיקע ראָליע; у него́ был ~ий вид פּרווו; 2. *(незначительный)* נישטיקער, נישטיקע; ~ие оста́тки נישטיקע רעשטלעך; 3. *(презренный)* נידעריקער; ~ий трус א וויסטיקער פאכדן

жа́лко *см.* жаль

жа́ло *с* שטעכלקע; *(змей)* גיפטיקע צונג; вонзи́ть ~ ארײַנלאָזן* גיפט

жа́лоб||а *ж* 1. טאָרמע ז"ס, (צו עמעצן) טײַנע ז"ס; *(больного)* קלאָגן זיך; פאריבל ז"ען; надоеда́ть ~ами דערעסן* עמעצן מיט טײַנעס; 2. *(официальная)* דערלאָנ-גע ז"ס; אָנקלאָגע ז"ס; אָנקלאָגן ז"ן *уст.*; пода́ть ~у גען אן אָנקלאָגן; **~ный** 1. ביטערלעכער, רירנדיקער; ~ный плач א ביטערלעך געוויין; ~ный го́лос א רירנדיקע; 2.: ~ная кни́га (ביכער) ...מצ, אָנקלאָגבוך ז, א בוך פאר אָנקלאָגן

жа́лобщик *м юр.* = אָנקלאָגער ז

жа́лованье *с* געהאַלט ז; סכירעס ז"מ *уст.*; *(рабочих)* געצאָלטס ז

жа́ловать *несов.* 1. *уст. (награждать)* באשענקען* (מיט); 2. *разг.:* не ~ *кого-л.* [ניט שטארק]

ארײַנקו- האלטן* פון זיך עמעצן (צו) ווי זיטן (בא) ארײַנגיין* (צו), מען* (צו)

жа́ловаться *несов.* 1. קלאָגן זיך; *(плакаться)* (בא)קלאָגן זיך; на что вы жа́луетесь? וואָס קלאָגט איר זיך? אף וואָס; *(в обращении к больному тж.)* וואָס טוט אייך ווייַ? 2. *(подавать жалобу)* קלאָגן זיך; ~ на *кого-л.* קלאָגן אָנקלאָגן עמעצן, זיך אף עמעצן

жа́лостливый *разг.* 1. וווייכהאַרציקער, בארעמהאַרצי- קער; ~ человéк באל־ראכמאָנעס מ (מצ. באלע־ראכ- מאָנעס); 2. *(печальный)* פארטרויִעריקער

жа́лостный 1. קלאָגנדיקער, טרויִעריקער; 2. *(сострадательный)* מיטלײַדפולער, מיטפיליקער

жа́лост||ь *ж* ז ראכמאָנעס; из ~и- פאר [אויס] ראכמאָנעס אף אים; ס'איז מיר א ראכמאָנעס (°גרויסער) א מין [סאָרא] פארדראָסן! נעס; ◇ кака́я ~ь! שאָדן!

жаль 1. *в знач. сказ. безл.*: как ~! א מין פאר- א שאָד, וואָס (°גרויסער) שאָדן!, דראָסן!; ~, что он уéхал ער איז אוועקגעפאָרן; мне ~, что егó при э́том нé было там א שאָד [ס'טוט מיר באנג], וואָס ער איז דערבײַ; ס'איז מיר א ראכמאָנעס אף אים; мне егó ~ ניט געוויין; 2. *в знач. сказ. безл. (о нежелании лишаться чего-л.)* мне ~ зря тра́тить сто́лько де́нег, вре́мени ס'איז מיר אן אויירע פאָטערן אויפיל געלט, צײַט; для вас ему́ ничего́ не ~ פאר אייך איז בא אים ניטאָ; צו טײַער; 3. *в знач. вводн. сл.* צום באדויערן; кака́я краса́та! Фотоаппара́та, ~ нет! סאָרא שיינקײַט! צום בא- דויערן, איז ניטאָ קיין פאָטאָ־אפאראָט

жалюзи́ *с нескл.* זשאַליוון מצ.

жандáрм *м* זשאנדאָרם מ ־ן *уст. разг.*

жанр *м* 1. זשאַנער מ (מצ. ־ס, ..נרען); 2. *жив.* זשאַנער מ, שטיִגער־מאָלערײַ ז, זשאַנער־מאָלערײַ ז

жáнров||ый: ~ая карти́на זשאַנער־בילד ז ־ער; ~ая жи́вопись *см.* жанр 2

жар *м* 1. היץ ז; 2. *разг. (горячие угли)* פריסעק מ, זשאר מ; 3. *(повышенная температура)* היץ ז; у негó ~ ער האָט היץ; 4. *перен.* ברען מ, היץ ז; говори́ть с ~ом רעדן* מיט ברען [מיט היץ]; ◇ зада́ть ~у *кому-л.* גוט ארײַנזאָגן עמעצן; чужи́ми рука́ми ~ загреба́ть בלאָנקען שפּראָך; как ~ горе́ть שטיִנען ווי א שפּיגל [ווי די זון]

жара́ *ж* היץ ז

жаргóн *м* זשאַרגאָן מ ־ן; воровскóй ~ גאַנאָווים־שפּראָך ז; ז גוינער־שפּראָך *книжн.*; ז הענטשקע־לאָשן *разг.*

жáрен||ый געפּרעגלטער; *(о мясе)* געבראָטענער; *(о картофеле)* געפּראָשעטע קער- טעפל; ~ые сéмечки געזשאַרעטער לער

жáрить *несов.* 1. פּרעגלען; *(мясо)* בראָטן*; *(картофель)* זשאַרען; 2. *разг. (о солнце)* בראָטן*; ~ся *несов.* 1. *(на жире)* פּרעגלען זיך; *(о мясе)* בראָטן* זיך; *(о картофеле)* זשאַרען זיך; 2. *разг.*: ~ся на со́лнце בראָטן* זיך אף דער זון

жáрк||ий הייסער; ~ий день א הייסער טאָג; ~ие стрáны הייסע לענדער; ~ие бой הייסע שלאכטן; ~ий спор א הייסער וויכוח [שטריט]

жáрко 1. *нареч.*: ~ натóпленная печь דער שטאַרק דער אָנגעגליטער אויוון; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז היים [ס'איז היים]; мне ~ от э́того ни ~ ни хóлодно ס'איז מיר דאָס איז פאר מיר לוי, אלצײַנס מיט דעם און אָן דעם מעלע וועלט מוירייד

жарко́е *с* געבראָטנס ז

жарóвня *ж* ־ס וו, זשאַראָווניע (מצ. ..טעפ) פּיִערטאָפּ מ

жаропонижáющее *с мед.* קעגנהיץ־מיטל ז ־ען

жар-птúца *ж фольк.* פּיִער־פויגל מ (מצ. ־ען, ..פּייגל)

жасмúн *м* זשאסמין מ

жáтва *ж* 1. *(действие)* שניט מ; 2. *(время жатвы)* ז, שניטצײַט וו; 3. *(урожай)* געריִטעניש ז

жать[1] *несов.* 1. *(вин.; сжимать)* דריקן, קוועטשן; ~ ру́ку דריקן די האנט; 2. *(об обуви и т. п.)* קוועטשן; 3. *(вин.; извлекать жидкость)* קוועטשן(אויס), אויסדריקן, אויספרעסן [קוועטשן]; ~ виногра́д ווינטרויבן אויספרעסן; ~ сок אויסקוועטשן זאפט; 4. *перен. (о сроках и т. п.)* דריקן

жать[2] *несов. с.-х.* שניידן*

жáться *несов.* 1. *(сжиматься)* זיך צונויפדריקן, צוזאַמענדריקן, צוטוליען זיך; 2. *(прижиматься)* קאָרטשען זיך זיך

жбан *м* (הילצערנער) קאַן, זשבאַן מ ־ען

жвáчк||а 1. *(действие)* מאלעניִרען ז; 2. *(пережёвываемая пища)* מאלעניִרעניש ז; жева́ть ~у מאלעניִרען; *перен. тж.* קײַען שטרוי

жвáчн||ый: ~ые живóтные מאלעניִרעדיקע באלעכאָים

жгут *м* זשמוט מ (צונויפגעדרייטער); свернýть ~óм צו- נויפדרייען ווי א שטריק

жгýч||ий 1. ברענענדיקער; ~ее со́лнце די ברענענדי- קע [ברענדיקע, סאָרפענדיקע] זון; ~ая крапи́ва ברענע- נדיקע קראָפּעווע; 2. *перен.*: ~ий стыд א דיקע [בריקע] פּנים; ~ие слёзы טרערן ביטערע; ◇ ~ий брюнéт הייסע טרערן; א מאן [א באָכער] מיט פּעכשווארצע האָר

ждать *несов.* 1. *(вин., род.)* (אף) וואַרטן; ~ по́езда וואַרטן אפן צוג; 2. *(род.; рассчитывать на что-л.)* (אף) ריכטן זיך (אף), ארויסקוקן (אף), וואַרטן; ~ вестéй וואַרטן [ארויסקוקן] אף יעדיעס; а мы вас и не жда́ли! און מיר האָבן זיך גאָר ניט גערעכט אף אייך!; тогда́ уж пощады́ не жди! אויב אזוי, האָסטו ניט וואָס צו וואַרטן, מע זאָל דיר מויכל זײַן*; она́ ждёт ребёнка זי שוואַנגערט; 3. *(вин.; предстоять кому-л.)* דערווארטן*, פּאָרשטיין*; что ждёт егó в жи́зни? וואָס שטייט אים [וואָס פּאָר] אין לעבן? 4.: врéмя не ждёт די צײַט שטייט ניט

же[1] *союз* 1. *(при противопоставлении)* נאָר, אָבער; обы́чно я встаю́ ра́но, сегóдня же я спал до 9 часóв געווינלעך שטיי איך אוף פרי, הינט אָבער [נאָר הינט]; 2. *(ведь)* דאָך; э́то же я́сно בין איך געשלאָפן ביז נײַן אזײַגער; мне же́ предупреди́л вас דאָס איז דאָך קלאָר איך האָב דאָך אײַך געוואָרנט

же[2] 1. *частица усил.* טאָקע, זשע, זשע... טאָ; сегóдня же טאָקע הינט; приходи́те же! קומט זשע!; что же он молчи́т? וואָס זשע שווײַגט ער?; ну и хитёр же ты! אוי ביסטו עס א כיטראָק [א כיטרע פארשוין]; 2.: такóй же פונקט אזא; стóлько же פונקט אויפיל; там же אויך דאָרטן

жёваный צעקײַטשטער; *перен. разг.* צעקנײַטשטער, מיאָטשעטער

жева́тельн||ый קײַגומע וו

жева́ть *несов.* קײַען; *перен. разг.* אײַנרקײַען

жезл *м* שטאָק מ ־ן; *(регулировщика)* רעגולי׳ר־שטעקע

маршальский ~ מאַרשאל־שטאָק מ ־ן

желáем||ый: принимáть ~ое за действи́тельное באַ־ זען* ניט דאָס, טראַכטן דאָס געוווּנטשענע אלס רעאליטעט ווּאָס איז פאַרן, נאָר דאָס, ווּאָס ס׳ווילט זיך

желáн||ие *с* וווּנטש מ ־ן, פֿאַרלאַנג מ ־ען; ווילן מ; по сóбственному ~ию לויטן אײַגענעם פֿאַרלאַנג; по ~ию пýблики לויטן וווּנטש פון דער פֿובליק; прóтив ~ия קעגן וויי איך; при всём моём ~ии בא מײַן גאָרן ווילן; горéть ~ием פֿאַרלאַנג* א הײַסן האָבן*; ~ный 1. באַגעהרטער, אָנגענעמער; ~ный гость אַן אָנ־ געלייגטער גאַסט; 2. *(дорогой, милый)* ליבער, טײַערער; 3. *в знач. сущ. м* מײַן געאַרטער; мой ~ый געוווּנטשענער

желáтельн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז געוווּנטשן, ס׳וואָלט גוט; ~о, чтóбы вы остáлись ס׳איז געוווּנטשן, אז איר זאָלט פֿאַרבלײַבן [ס׳וואָלט גוט געווען]; ~ый געוווּנטשענער

желатúн *м* זשעלאַטין מ

желá||ть *несов.* 1. *(+ инф.)* וועלן*; *(страстно)* באַ־ וועלן*, גערן (צו); *(требовать)* פֿאַרלאַנגען; ~ть, чтóбы... וועלן*, ווינטשן*; ~ю вам всегó наилýчшего איך ווינטש אײַך אַלעס בעסטעס; я не ~ю вам зла איך בין אײַך ניט קיין סוינע; ◇ здорóвье егó оставля́ет ~ть мнóгого [лýчшего] זײַן געזונט וואָלט גע־ מעגט זײַן פיל בעסער

желáющие *в знач. сущ. мн.* וועער עס וויל, דאָס וואָלט ווילן

желé *с нескл.* זשעלע מ

железá *ж анат.* דריז ו ־ן; жéлезы внýтренней секрéции דריזן פון אינערלעכער סעקרעציע

желéзистый[1] *хим.* אײַזנהאלטיקער

желéзистый[2] *анат.* דריזן־

железнодорóжн||ик *м* = אײַזנבאָנער מ; ~ый אײַזן־, באָן־, באָן־; ~ое движéние באָן־פֿאַרקער מ; ~ый ýзел אײַזנבאָן־טראַנספֿאָרט מ; ~ый трáнспорт אײַזנבאָן־קנופּ מ ־ן

желéзн||ый 1. אײַזערנער, אײַזן־; *(сделанный из железа)* ~ая рудá אײַזן־ארץ ז; ~ая решётка אײַזערנע גראַטע; ~ая крышá אײַזערנע דאַך; 2. *перен.* בלעכענער, אײַזערנער; ~ая вóля אײַזערנער ווילן; ~ая дисциплúна אײַזן־ זערנע דיסציפּלין; ◇ ~ая дорóга אײַזנבאָן ו ־ען

железнякóк *м мин.* אײַזנשטיין מ; крáсный ~ רויטער אײַזנשטיין, העמאַטיט מ; магнúтный ~ מאַגנעט־אײַזנשטיין מ

желéзо *с* אײַזן ז; листовóе ~ בלאַט־אײַזן ז, *(тонкое)* בלעך ז

железобетóн *м* אײַזנבעטאָן מ; ~ный אײַזנבעטאָנענער; ~ные конструкции אײַזנבע־ טאָנענע קאָנסטרוקציעס פון אײַזנבעטאָן *после сущ.*

жёлоб *м* רינע ו ־ס; водостóчный ~ רינוווע ו ־ס, דאַכרינוווע ו ־ס

желтéть *несов.* 1. *(становиться жёлтым)* וועלן* וועלן; 2. *(виднеться)* זיך (ב)ען־געל

желтизнá *ж* ו געלקייט

желтовáтый געלבלעכער

желтóк *м* ז ־ען, ז ־ס, געל(ע)כן

желторóтый 1. געלשנאָבלדיקער; מיט א גענען שנאָבל *после сущ.*; 2. *разг.*: ~ юнéц (יונגער) צוציק

желтýха *ж* ו געלזוכט

жёлт||ый 1. געלער; 2.: ~ая прéсса די גענע פרעסע

146

желýд||ок *м* מאָגן מ ־ס; на голóдный ~ок ניכטערער־ הויט; ◇ расстрóйство ~ка א קאַליע מאָגן; ~очек *м анат. (сердца)* האַרצקאַמער ו ־ן

желýдочн||ый מאָגן־; ~ый сок מאָגנזאפט מ; ~ые заболевáния מאָגן־קראַנק(ה)ייטן מצ.

жёлудь *м* אייכל מ ־ען

жёлчный 1. גאַל־; ~ пузы́рь *анат.* גאַל־פּעכער מ ־ס; 2. *перен.* גאַליקער

жёлчь *ж* ו גאַל

жемáн||иться *несов. разг.* פֿראַוען ציר־, כיינדלען זיך; ~ный מאַניִרלעכער; ~ство *с* מאַניִר־ לעכקייט ו

жéмчуг *м собир.* פּערל מצ.; в ~áх פּערל (הויל)ען; нить ~a א שנור פּערל

жемчýж||ина *ж прям. и перен.* = פּערל מ; ~ный 1. פּערל־; ~ное ожерéлье (מצ.) פּערל־האלדזבאַנד מ (בענדער)־; 2.: ~ный блеск פּערל־שנור מ ־ן, ־גלאַנץ; ~ные зýбы ציין ווי פּערל

жена́ *ж* ו ־ען, וויב ז ־ער

жена́т||ый 1. באַוויבטער; быть ~ым на *ком-л.* זײַן* מיט עמעצן; 2. *тк. кратк. ф.*: онú ~ы уже́ дéсять лет זיי זענען מאַן־און־וויב שוין צען יאָר

жéнин דעם וויבס

жени́ть *сов. и несов.* כאָסענע מאַכן; *(кого-л. на ком-л.)* פֿאַרהײַ־ כאָסענע מאַכן (עמעצן מיט עמעצן); ~ба *ж* ו דאָס כאָסענע האָבן, ראַטוג; ~ся *сов. и несов.* כאָסענע האָבן* (מיט עמעצן); *(на ком-л.)* כאָסענע האָבן*

жени́х *м* כאָסן מ (מצ. כאָסאָנים)

женоподóбный וויבערישער, פֿרוי־ענלעכער

жéнск||ий 1. פֿרויען־; ~ий труд ו פֿרויען־ארבעט; 2. *(свойственный женщине)* פֿרויען־, וויבערשער; ~ая лóгика *шутл.* פֿרויען־לאָגיק, וויבערשע לאָגיק ו; ◇ ~ий род *грам.* וויבלעכער מין; ~ий пол 1) *собир. разг.* פֿרויען־נעשלעכט ז; 2) *биол.* וויבערש געשלעכט; ~ие болéзни פֿרויען־קראַנק(ה)ייטן מצ. גינעקאָלאָגיש, קראַנקהייטן

жéнственн||ость *ж* ו וויבלעכקייט; ~ый וויבלעכער

жéнщина *ж* ו פֿרוי

женьшéнь *м бот.* זשענשען מ

жердь *ж* ו ־ער דרעגל ז; длúнный как ~ א לאַנגער דאַר; худóй как ~ דראָג וויי א שטעקל

жереб||ёнок *м* ז ־ער, פֿאָגער מ ־ס, ־ёц *м* ־ס זש(ע)רעבעץ מ ־בצעס

жеребúться *несов.* זשערעבען זיך

жеребьёвка *ж* ז פֿאַרפֿן וואָרפֿן, גוירל־וואַרפֿן, דאָס גוירל

жерлó *с* 1. *(вулкана)* קראַטער־קאַנאל מ ־ן; 2. *(дула)* (מצ. ־מילער) הארמאַטן־מויל ז

жёрнов *м* מילשטיין מ ־ער

жéртв||а *ж* 1. קאָרבאָן מ (מצ. קאָרבאָנעס); *рел. тж.* אָפּפֿער מ ־ס; ~ы войны́ די קאָרבאָנעס פון דער מיל־ אָפּפֿער*; быть ~ой клеветы́ [לײַדן*] אומזיסט כאָמע; 2. *(добровольный отказ)*: ценóй бóльших ~ זײַער א סאָך אָנווערנדיק; ◇ приносúть *что-л. в* ~у עפּעס זײַן* מאָקריוו אויבער עפּעס, אומקומען* פֿאַלן*; пасть ~ой *чего-л.* עפּעס קאָרבן פון עפּעס; ~енник *м* (מצ. ־ייעך) מיזבייעך; ~енный קאָרבן־, אָפּפֿער־

жéртвовать *несов.* 1. *(деньги и т. п.)* מענאַ־ שענקען*;

זיך מאַק- *уст.*; 2. *(тв.)* זשע זשן* מאַקריוו זשן*; ~ соббй דאָס לעבן דאָס זשן* מאַקריוו זשן*; ~ жи́знью ריוו זשן*

жертвоприноше́ние *с* ן־ען אָפּערונג

жест *м* ן מ זשעסט; сде́лать краси́вый ~ *перен.* טאָן* עפעס אף אויס־ ,ווייזן* (פּאר לייטן) א שיינעם זשעסט צופּיינען זיך

жестикул||и́ровать *несов.* זשעסטיקולי́רן; ~я́ция *ж* ן זשעסטיקולי́רונג, ן זשעסטיקולי́אציע

жёстк||ий 1. האַרטער; ~ая посте́ль א האַרט געלעגער; ~ие во́лосы האָר [שטיפּע] האַרטע; 2. *перен. (суровый)* האַרבער; ~ие ме́ры האַרבע מאָסמיטלען; ~ий хара́ктер א האַרבער כאַראַקטער; 3. *(строгий)* שטרענגער; ~ий гра́фик א שטרענגער גראַפיק; ~ие сро́ки שטרענגע טערמינען; ◇ ~ий ваго́н א האַרטער וואַגאָן; ~ая вода́ האַרטע וואַסער

жесто́к||ий 1. ברוטאַלער, אכזריעסדיקער; ~ий челове́к ברוטאַלער, א אכזער; ~ие нра́вы אומענטשלעכע זיטן; ~ое наказа́ние אכזריעסדיקע שרעקלעכער, 2. *(очень сильный)* [א האַרבע] באשטראָפונג; ~ий уда́р א שרעקלעכער קלאפ; ~ий моро́з א מוירעדיקער פראָסט; ~ое разочарова́ние א בי־ טערע אנטוישונג; ~ие бои́ [שווערע] שלאכטן; ◇ ~ая необходи́мость א לעבנס־נויטוועדיקייט; ~ость *ж* 1. ן ברוטאַלקייט, ן אכזריעס, ז אכזריעסדיקייט; 2. *(жестокий поступок)* ן־ען מערדערי; 3. *(суровость)* ן האַרבקייט, ן שטרענגקייט

жесть *ж* ז בלעך; кро́вельная ~ דאַכבלעך

жести́н||ка *ж (коробка)* ס־ן פּושקע (בלעכענע); ~о́й בלעכענער; פון בלעך *после сущ.*; ~щик *м* =ן בלעכער

жето́н *м* ן־ען מ זשעטאָן

жечь *несов.* 1. *(сжигать)* ברענען(פּאר); *(здания тж.)* צינדן*; 2. *(о солнце)* ברענען*; 3. *(вызывать ожог)* בריען; ~ся *несов. разг.* 1. *(о крапиве и т. п.)* בריען; 2. *(обжигаться)* אָפּבריען זיך

жже́ние *с* ן ברענונג; ~ в груди́ א ברענונג אין האַרצן

жжёный געברענטער

живи́тельный קרעפּטיקנדיקער, דערקווי́קנדיקער

жи́вность *ж собир. разг.* באלעכאָס (הי́ימישע); *(домашняя птица)* מ. אויפעס

жи́во *нареч.* 1. *(выразительно)* לעבעדיק; ~ описа́ть *что-л.* עפעס לעבעדיק שילדערן; 2.: э́то ~ нас заинтересова́ло דאָס האָט אונדז שטארק [לעבעדיק] פארינ־ טערעסי́רט; 3. *(оживлённо)* לעבהאפטיק; 4. *разг. (быстро)* פלינק, געשווינד, געשווינד! אפגיי!

живоде́р *м разг.* =ן שינדער; *перен.* =ן הונט־שינדער

жив||о́й 1. לעבעדיקער; ~о́е существо́ א לעבעדיק; ~а́я ры́ба *собир.* פיש [פרישע] לעבעדיקע; ~а́я приро́да די לעבעדיקע נאטור; он как ~о́й *(на портрете и т. п.)* ער איז פונקט ווי אין לעבן; оста́ться в ~ы́х בלייבן* לעבן; он ещё ~о́й ער לעבט נאָך; 2. *(интенсивный)* לעבעדיקער; ~о́й о́тклик на *что-л.* א לעבעדיקע בעדיקער אָפּרוף אף עפעס; прояви́ть ~о́й интере́с к *чему-л.* א לעבעדיקן אינטערעס צו עפעס* ארויסווייזן*; ~о́е воображе́ние א לעבעדיקע פאנטאזיע; 3. *(оживлённый)* א לעבהאפטיקער שמועס; ~а́я бесе́да לעבהאפטיקער; 4. *(энергичный)* לעבעדיקער; (ר) זשוואוועדיק *тж. неизм.*; ~о́й ребёнок קינד [א זשוואוועדיק] א לעבעדיק; 5. *(подлинный)* רעאַלער; לעבעדיקער; ~ые фа́кты פאקטן רעאַלע; ~а́я действи́тельность וויר־ קלעכקייט לעבעדיקע די; 6. *(насущный, жизненный)* אקטועלער, לעבנס־; ~о́е начина́ние א לעבנסווי־כטיקע איניציאטיוו; ~а́я иде́я אקטועלע אידיי; 7. *тк. кратк. ф.*: он ~ наде́ждой ער לעבט מיט דער האָפענונג; э́то ~о в мо́ей па́мяти דאָס שטייט לעבעדיק פאר מיינע, דאָס לעבט אין מיין זיכאָרן; ◇ ~о́й вес אויגן; די לעבעדיקע וואָג; ~а́я изгородь קוסטנצאם מ; ~о́й ум מויך [א פלינקער]; ни ~о́й души́ קיין לעבעדיקער נעפעש; ни ~о́го ме́ста не оста́лось ס׳איז קיין גאנצער אייבער ניט געבליבן; зади́еть *кого-л.* за ~о́е נעמען* בא די לעבער

живопи́с||ец *м* =ן מאָלער; ~ный 1. *(красивый)* מאָ־ ,ווונדער(שיינער); 2. *(красочный)* בילדעריש, לעריש, מאָלעריש

жи́вопис||ь *ж* 1. ן מאָלערײ; 2. *собир.* מע. בילדער; вы́ставка ~и ן בילדער־אויסשטעלונג

живороди́ящие *мн. зоол.* מע. לעבעדיק־געבוירנדיק

жи́вость *ж* 1. *(подвижность)* ן לעבעדיקייט, זשוואוועדיקייט; 2. *(оживлённость)* ן באלעבטקייט, לעבהאפטיקייט; 3. *(сила, острота)* ן שארפקייט; ~ ума́ די שארפקייט [די פלינקייט] פונעם מויך

живо́т *м* (מע. ביכער) בויך מ

животново́д *м* =ן באלעכאָים־ציכטלער; ~ство *с* ן באלעכאָמציכטלעריש; ~ческий באלעכאָים־צוכט; פאר באלעכאָים־צוכט *после сущ.*

живо́тное *с* (מע. באלעכאָים) באלכײ מ

живо́тный באלעכאָים־; פון באלעכאָים *после сущ.*; ~ жир ז באלעכאָים־פעטס; ~ инсти́нкт כּישער אינסטינקט

животрепе́щущий ברענענדיקער, צאַפּלדיקער, לעבנס־; ~ вопро́с אן אקטועלע [א ברענענדיקע] פראָגע

живу́||есть *ж* ן שטאַנדהאפטיקייט(לעבנס־); ~ий לעבנס־שטאַנדהאפטיקער; ~ее расте́ние א לעבנס־ שלעכטע° געווי־ן־ ,האפטיק געווי־קס; вре́дные привы́чки ~и שלעכטע° געווי־נהייטן האלטן זיך, הייטן זיינען שטאַנדהאפטיק לאנג

живьём *нареч. разг.* לעבעדיקערהייט; взять *кого-л.* ~ נעמען* לעבעדיקערהייט [א לעבעדיקן]

жи́дк||ий 1. פליסיקער; ~ое то́пливо פליסיקער ברענ־ ,שטאָף; 2. *(водянистый)* לויזער, שוועכער; ~ий суп א שוועכע זופ; ~ий чай לויזע טיי

жи́дкость *ж* ן־ען פליסיקייט

жи́жа *ж* ז גוואדז מ; *(грязь тж.)* שלאַם

жизнедея́тельность *ж* ן לעבנסטעטיקייט

жи́зненн||ость *ж* 1. ן לעבנספעזיקייט; 2. *(актуальность)* ן אקטועלקייט; ~ый 1. לעבנס־; ~ый о́пыт לעבנס־ ,דערפארונג ן־; ~ые о́бразы מע. לעבנס־געשטאלטן; 2. *(актуальный)* לעבנסווי־כטיקער

жизнеописа́ние *с* ן־ען ביאָגראַפיע, לעבנס־באשרײבונג ן ס־

жизнера́достн||ость *ж* ן לעבנסלוסטקייט(קייט), ן פרייד; ~ый לעבנסלוסטיקער; ~ый человек לעבנס־) א לוסטיקער [א האַפּערדיקער] פארשוין

жизнеспосо́бн||ый לעבנספעיקער; ~ый организм אָרגאַניזם לעבנספעיקער א; ~ое предприя́тие עקזיסטענץ־פעיקע אונטערנעמונג

жизнеутвержда́ющий לעבנסבאשטעטיקנדיקער, באיאָנדיקער

жизн||ь *ж* I לעבן; возникнове́ние ~и די אנטשטיונג וועו ער, בא [פאר] זיין לעבן פון לעבן; при его́ ~и דאָס גאנצע נאָך געלעבט האָט; в тече́ние всей его́ ~и אלע זיבעצן יאָרן, וויפל ער האָט געלעבט, לעבן זיבנס; общественная ~ь דאָס געזעלשאפטלעכע לעבן; о́браз ~и לעבנספירונג II, דער ארט לעבן; ◇ никогда́ в ~и קיינמאָל אין דער וועלט ניט; не на ~ь, а на смерть אף לעבן אָדער אף טויט, ביזן בלוט ארײַן

жи́л||а *ж* 1. *разг.* אָדער II, м ־ן; 2. *горн.* אָדער, צוג־אָדער II, м ־ן; золотоно́сная ~а גאָלד־אָדער II ־ן; ◇ тяну́ть ~ы צײַען* די קלײַ [דעם מארך פון די בײַ־נער]

жиле́т *м* זשילעטקע II; קאמזויל м ־ן *уст.*; **~ный** ־ס II *разг.*

жиле́ц *м* = м באווינער; жильцы́ на́шего до́ма די באווינער פון אונדזער הויז; пусти́ть жильца́ ארײַנלאָזן*; ◇ он не ~ на э́том све́те א שאָכן [א קווארטיראַנט]

жили́ще *с* ־ן II; ווין־געבעך I ־ן; **~щный** ־ווינונגס־באדינגונג־, ־ווינונגס־בויונג II דער צײַטער־ווינהײַזער; ~ое строи́тельство ווינונגס; ~ые усло́вия ווינונגס־באדינגונג־, ־ווינונגס־נעץ מצ.

жил||о́й 1. ־ווין; ~а́я пло́щадь м ווין־שעטעך; ~о́й дом (מצ. ־הײַזער) I ווינהויז; 2.: ко́мната име́ет ~о́й вид דער צימער זעט אויס הײַמלעך

жилпло́щадь *ж* м ווין־שעטעך

жиль||ё *с* 1. *(обитаемое место)* (מצ. יישוווים) м יישעוו; 2. *разг.* *(жилище)* (מצ. ־ערטער) I ווינונגס־אָרט וו; ווי־נונג II ־ן

жи́молость *ж бот.* זשמאָלאָסט м

жир *м* I ־ן פעטס; живо́тный ~ באלעכאַים־פעטס I; расти́тельный ~ I געווילקסן־פעטס; ры́бий ~ פיש־ ־אייל м; ◇ он с ~у бе́сится ער וויסט שוין ניט וואָס צו טאָן פאר ווילטיק

жира́ф *м*, ~а *ж* ־ן I, זשיראַפע II ־ס

жире́ть *несов.* פעט ווערן*

жи́рн||ый פעטער; ~ое мя́со פעט פלייש; ~ое пятно́ א פעטער פלעק; ~ая земля́ א פעטער באָדן; ~ый шрифт м פעטדרוק; ~ый челове́к א פעטער [דיקער, גלאַטער] מאן; ◇ ~ый кусо́к א פעטער ביסן

жиров||о́й ־פעטס; ~ы́е тка́ни מצ. פעטס־געוועבן

жите́йск||ий: ~ие забо́ты טאָגטעגלעכע דינגס; ~ая му́дрость וו לעבנס־כאָכמע II, לעבנס־דערפארונג

жи́тель *м* = м איינווינער

жи́тельство *с*: перее́хать на постоя́нное ~ אריבער־ פאָרן* צו באזעצן זיך אף שטענדיק

жи́тница *ж* м שפּײַזקאמער; *перен. тж.* וו שפּײַכלער

жить *несов.* 1. לעבן; ~ до́лго °לאנג לעבן; ~ ве́село לעבן א פריילעכן טאָג לעבן פון; ~ своим трудо́м לעבן פון אײגענער האָרעוואָניע [פראָצע]; 2. *(проживать)* ווינען, ווינען אין אוקראַינע ער לעבט; он живёт на Украи́не ~ в но́вом до́ме ווינען אין א נײ הויז; ◇ ~ своим умо́м לעבן מיט אײגענעם סייכל

жить||ё *с разг.* I לעבן; ◇ от него́ ~я́ нет ס׳איז ניט אויסצוהאלטן פון אים

жи́ться *несов. безл. разг.*: нам живётся непло́хо ס׳לעבט זיך אונדז [מיר לעבן] ניט שלעכט

жму́рить *несов.*: ~ глаза́ *см.* жму́риться; **~ся** *несов.* (פאר)זשמורען די אויגן

жму́рки: игра́ть в ~ שפילן זיך אין בלינדערלעך [אין זשמורקעס] *разг.*

жмых *м обычно мн.* מאקוכע II

жне́йка *ж с.-х.* שנײַדמאשין II ־ען

жнец *м* = שניטער м

жнивьё *с* 1. *(поле)* סטעריניע־פעלד I; 2. *(солома)* סטעריניע II

жни́ца *ж* שניטערן II ־ס

жоке́й *м* זשאָקיי м ־ען

жонгл||ёр *м* זשאָנגליאָר м ־ן; **~и́ровать** *несов. (тв.)* זשאָנגלירן (מיט)

жрать *несов. груб.* פרעסן*

жре́бий *м* זשעראב м ־עס; *(судьба)* גורל м; броса́ть ~ וואַרפן* גורל

жрец *м* פּריִסטער м ־ס; ~ы́ нау́ки די דינער [די פּריִסטערס, די קויהאנעס־גדולים] פון דער וויסנשאפט

жри́ца *ж* פּריִסטערן II ־ס

жужжа́||ние *с* I זשומען, זשומענישן, זשומעניש, זשוזשען, זשוזשע- I ניש; ~ть *несов.* זשומען, זשוזשען

жук *м* זשוק м ־עס; ◇ ма́йский ~ מײַ־זשוק м ־עס; навозный ~ מיסט־זשוק м ־עס

жу́лик *м (вор)* גאנעפּץ м ־ן; *(мошенник)* זשוליק м ־עס

жу́льнич||ать *несов. разг.* שווינדלען, מאָשעניעווען; **~еский** *разг.* שווינדלערישער, שווינדלערס־; **~ество** *с разг.* וו שווינדלערײַ

жу́пел *м* סטראשידלע II ־ס

журавли́||ный בושל־; *(как у журавля)* פון א בושל; א טשאָטע ווי בא באָטשאן *после сущ.*; ~ая ста́я פיס ווי בא [פון] א באָטשאן; ~ые но́ги בושלען

жура́вль *м* 1. *зоол.* בושל м (מצ. בושלען), זשוראָוו м ־ן; 2. *(у колодца)* זשוראָווע м ־ס; אָטשעפ м ־עס *разг.*

жури́ть *несов. разг.* מוסערן, פּירהאלטן*

журна́л *м* 1. זשורנאל м ־ן; צײַטשריפט II ־ן; ~ мод מאָדן־זשורנאל м ־ן; 2. *(для записей)* זשורנאל м ־ן; кла́ссный ~ קלאַס־זשורנאל м ־ן

журнали́ст *м* זשורנאליסט м ־ן; **~ика** *ж* זשורנאליסטיק II; **~ка** *ж* זשורנאליסטקע II ־ס

журча́||ние *с* I מורמלען, מורמלענישן, מורמלעניש, הורטשען, הורטשענען I; ~ть *несов.* מורמלען, הורטשענען

жу́тк||ий שרעקלעכער, מוירעדיקער, שוידערלעכער; *(с׳איז)* שוידער־, *(с׳איז)* א שוידער; ~о *безл. в знач. сказ.* ס׳האָט אים געשוידערט לעך; ему́ бы́ло ~о ס׳פאלט אף מיר א פאַכעד

жуть *ж разг.* м שוידער; меня́ ~ берёт ס׳שוידערט מיך, מיר א פאַכעד

жюри́ *с нескл.* м זשורי

З

за *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(за пределы)* הינטער; *(на другую сторону)* אף יענער זײַט; вы́ехать за́ город ארויס־פארוואַרפן* פּאָרן*; забро́сить за шкаф הינטער דער שטאָט ארויסוואַרפן* אף הינטער; вы́бросить за окно́ שאָפע

זיצט פֿעטצטער; 2. *(у, около)* צו; сесть за стол זיך צום טיש; 3. *(при обозначении объекта, к которому прикасаются, действия, которое начинают)* פֿאר; взять *кого-л.* за́ руку [פֿאר] אָנעמען* עמעצן בא; держа́ться за перила זיך פֿאר אָנהאלטן* דער האנט; взя́ться за рабо́ту זיך פֿאר נעמען* דער פֿאַרנטשע; 4. *(во время, в течение)* אין, פֿאר, אין דער אַרבעט; за после́дние ме́сяцы אין מעשעך [אין פֿארלויף] פון; за три дня вся рабо́та была́ сде́лана [פֿאר] די לעצטע כאדאָשים; אין [אין מעשעך פון, אין פֿארלויף פון] דרײַ טעג איז די גאנצע אַרבעט אָפּגעטאָן געוואָרן; 5. *(в возмещение, в обмен)* פֿאר; за пять рубле́й פֿאר פֿינף רובל; плати́ть за рабо́ту פֿאר דער אַרבעט צאָלן; за *чьи-л.* заслу́ги פֿאר עמעצנס פֿאַרדינסטן; наказа́ть за наруше́ние зако́на באשטראָפֿן פֿאר ברעכן דעם געזעץ; благодари́ть за по́мощь פֿאר הילף דאַנקען; 6. *(вместо кого-л.)* פֿאר, אָנשטאָט; *(в качестве кого-л.)* אלס; я э́то за тебя́ сде́лаю [אָנשטאָט] דיר איך וועל עס טאָן פֿאר; сего́дня она́ за секретаря́ זי פֿארבײַט היינט דעם סעק- רעטאַר; 7. *(ради, в пользу, во имя)* פֿאר; сража́ться за Ро́дину [שלאָגן* זיך] פֿאַרן היימלאנד קעמפֿן; голосова́ть за предложе́ние פֿאַרשלאָג שטימען פֿאַרן פֿאָרשלאָג; пить за *чьё-л.* здоро́вье פֿאר עמעצנס* געזונט טרינקען*; 8. *(при указании на расстояние или время до какого-л. предела) предлогом не переводится:* за 10 киломе́тров отсю́да [פונדאָנען] צען קילאָמעטער די ווײַט; за ме́сяц до сро́ка א כוידעש פֿאַרן טערמין; 9. *(свыше)* אַרײַבער, נאָך, העכער ער איז שוין אלט ער איז שוין אַרײַבער די זיבעציק [אַרי- העכער זיבעציק נאָך, העכער האלבע נאכט בער די שוועך]; за полночь [פֿונדאָנען] צען קילאָמעטער די ווײַט; II. *с тв. п.* 1. *(позади)* הינטער; *(по другую сторону)* אף יענער זיט; за шка́фом הינטער דער שאפע; за кули́сами הינטער די קולי́סן; за реко́й אף יענער זיט טײַך; 2. *(у, около)* בא; сиде́ть за столо́м זיצן* באם טיש; 3. *(во время)* בא, בייס; мы говори́ли об э́том за обе́дом מיר האָבן געשמועסט וועגן דעם בייסן מיטיק; 4. *(следом)* נאָך; бежа́ть за *кем-л.* נאָכלויפן* נאָך עמעצן; оди́н за други́м אײנער נאָכן אײנעם; год за го́дом אָנדערן יאָר נאָך יאָר; 5. *(указывает на цель действия)* נאָך; пойти́ за молоко́м נאָך מילך (צו)גיין*, שיקן נאָך א ברעגנען מילך; посла́ть за врачо́м גיין*; 6. *(вследствие)* מאַכמעס, איבער; за недоста́ток вре́мени [מאַכמעס] מאנגל אין צײַט איבער; 7. *(указывает на направление действия)* אף, אַרום, נאָך; уха́живать за больны́м שלאפן א אַרום אַרומגיין*; следи́ть за детьми́ קינדער געבן* אף די אכטונג; 8.: за мной долг פון מיר קומט א כּיוו; кни́га чи́слится за тобо́й דער בוך איז פֿארעכנט אף דיר נאָמען; за по́дписью дире́ктора מיט דער כּסימע פֿונעם דירעקטאָר; за исключе́нием אויסער, כּוץ, מיטן אויסנאם פון

заба́в||а *ж (развлечение)* פֿאַרווײַלונג ll ־ען; де́тская ~а צולי́ב פֿאַרווײַלן קינדערשפיל ll ־ן; для, ра́ди ~ы פֿאַרווײַלן, פֿאר א שפּילכן, זיך

забавля́ть *несов.* פֿאַרווײַלן, אמוזירן; ~ся *несов.* פֿאר- שפּילן זיך, ווײַלן זיך

заба́вн||о 1. *нареч.* אמוזאַנט; קאָמיש; ребёнок ~о щу́рится קאָמיש זיך זשמורעט דאָס קינד; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז א פֿארגעניגן (ס׳איז), ציקאַווע (ס׳איז), טשיקאַווע (ס׳איז); ~о смотре́ть на игра́ющих котя́т ס׳איז געווען א פֿארגע- נוג; ~ый טשיקאַ- קאָמישער (ר), ווע(ר) ציקאַווע *тж. неизм.*; *(смешной)*

забаллоти́ровать *сов.* פֿארבאלאָטירן

забаррикади́ровать *сов.* פֿארבאריקאדירן; ~ся *сов.* פֿארבאריקאדירן זיך

забастова́ть *сов.* פֿארשטרײַקן

забасто́вк||а *ж* שטרײַק ז ־ן; всеобщая ~а סאָלידאריטעט־שטרײַק; ~а солида́рности מיינער שטרײַק; объяви́ть ~у דערקלערן א שטרײַק ז ־ן

забасто́вочн||ый שטרײַק- ; ~ое движе́ние שטרײַק־באַווע- גונג ll; ~ый комите́т שטרײַק־קאָמיטעט ז ־ן

забасто́вщик *м* = שטרײַקער ז

забве́ни||е *с уст.* 1. *(утрата воспоминаний)* פֿארגעסונג ll; 2. *(пренебрежение чем-л.)* פֿאַרגעסן; ~е до́лга פֿאַרגעסן [דאָס פֿארזאָגן] די פֿליכט; ◇ преда́ть ~ю דערמאָנען מער, אויסמקן פֿונעם זיקאָרן* וועלן* זיך

забе́г *м спорт.* ז ־ן; ~ на 100 ме́тров א גענוג 100 (א דיסטאַנץ פֿון) מעטער

забе́га||ть *сов.* [לויפן הין און הער] נעמען*; у него́ глаза́ ~ли אויגן ער האָט אָנגעהויבן שאָרן מיט די

забега́ть *несов.* 1. *(бегом входить)* אַרײַנלויפן*; 2. *разг. (на короткое время)* אַרײַנכאפּן זיך; 3. *(далеко)* פֿאר- כאפּן די, פֿאַרלויפן* פֿאַרפֿליִער; ◇ ~ вперёд 1) לויפן*; 2) *(опережать кого-л. в чём-л.)* פֿאַרלויפן* עמעצן דעם וועג

забежа́ть *сов. см.* забега́ть

забели́ть *сов. разг. (сметаной)* פֿאַרווײַסן

забере́менеть *сов.* פֿאַרגיין* אין טראָגן, שוואַנגער ווערן*, טראָגעדיק [מעובערעס, שוואַנגער] ווערן*

забива́ть *несов. см.* заби́ть[1]

забива́ться *несов. см.* заби́ться[1]

забинтова́ть *сов.* פֿארבינטוועון

забира́ть(ся) *несов. см.* забра́ть(ся)

заби́тый *(безответный)* דערשלאָגענער

заби́ть[1] *сов.* 1. *(вбить)* אַרײַנשלאָגן*, אַרײַנקלאפּן; *(гвозди тж.)* פֿארשלאָגן*; ~ сва́и [אַרײַן- פֿאַרשלאָגן*; 2. *(закрыть наглухо)* פּעסטיקן] פֿאַלייעס, פֿאַרקלאפּן; ~ о́кна до́сками פֿאַרשלאָגן*, פֿאַרהאָקן פֿאַרקלאפּן

заби́ть[2] *сов. (о фонтане и т.п.)* שלאָגן* אָנהייבן

заби́ться[1] *сов.* 1. *разг. (спрятаться)* פֿאַרקרוכן זיך, פֿאַרהאָקן זיך [פֿאַרטײַען זיך]; ~ в у́гол [פֿאַרטײַען זיך] פֿאַרהאָקן זיך; 2. *(засориться)* אין א ווינקל פֿאַרשטאָפּט ווערן*; 3. *(проникнуть — о пыли, снеге)* זיך, פֿאַרקלײַבן* אַרײַנדרינגען*

заби́ться[2] *сов. (о сердце)* קלאפּן אָנהייבן

забия́ка *м и ж разг.* = שלעגער ז; *(задира)* פֿרי- טשעפּע ז ־ס

заблаговре́менно *нареч.* באציטנס; פֿאַרפֿרי־ער

заблагорассу́дит||ься *сов. безл.*: он де́лает, что́ ему́ ~ся ער טוט, וואָס אים פֿארווילט זיך

заблуди́ться *сов.* פארבלאָנדז(ש)עט זיך

заблу́дш||ий פארבלאָנדז(ש)עטער; ◇ ~ая овца́ א פארבלאָנדז(ש)עט שעפּעלע

заблужда́||ться *несов.* לעבן אין טאָעס; ты глубоко́ ~ешься, е́сли ду́маешь... דו האָסט א גרויסן טאָעס, אויב דו מיינסט...

заблужде́ние *с* ן־ טאָעס מ; *(ошибочное мнение)* א פאַלשע מיינונג; ввести́ *кого-л.* в ~ ארײַנברענגען* עמעצן אין א טאָעס

забода́ть *сов.* (אף טויט) פארבוצקען

забо́й *м горн.* ן־ אויסהאק־באציריק מ, ן־ זאבוי מ; ~щик *м* = ן־ (קויל)הקעלער מ

заболе́ваться *несов.* פארזומפּיקט ווערן*

заболева́||емость *ж* פארשלאפּלעכקייט ווו; ~ние *с* 1. *(болезнь)* ן־ קראַנק(ה)ייט ווו; 2. *(возникновение болезни)* פארשלאפונג ווו

заболева́ть *несов. см.* заболе́ть[1]

заболе́ть[1] *сов.* פארשלאפט [שלאף] ווערן*; ~ гри́ппом שלאף ווערן* אף גריפּ

заболе́||ть[2] *сов. (о части тела)* ווייַ טאָן* אָנהייבן*; у него́ ~ла голова́ ס׳האָט אים אָנגעהויבן ווייַ טאָן דער קאָפּ

заболо́ченный פארזומפּיקטער

заболта́ться *сов. разг.* זיך פארקעדן*

забо́р *м* ס־ עס, פּארקן מ ־ן פּארקאַן

забо́т||а *ж* 1. *(тревога)* ס־ ווו זאָרג ווו ־ן דיַגע; 2. *(попечение)* זאָרג ווו; ~а о человеке זאָרגן זיך וועגן די זאָרג [פארן] מענטשן; окружи́ть *кого-л.* ~ой אופּהערן זאָרגן זיך וועגן ניט; прояви́ть ~у о *ком-л.* עמעצן וועגן זאָרג, עמעצן מיט זאָרגלען אַרומרינגלען; ◇ э́то уже́ ва́ша ~а דאָס איז שוין אײַער זאָרג

забо́ти||ться *несов.* באָמרויקן; э́то его́ ничу́ть не ~т ס׳הייבט אים ניט אָן צו ארן זיך; ~ться *несов.* 1. *(тревожиться)* פארזאָרגט זיך* באָמרויקן זיך; 2. (о *предл.*) זאָרגן וועגן (וועגן) זאָרגן וועגן די קינדער

забо́тливый 1. געטריַער, אײַבערגעבענער; ~ оте́ц א געטריַער [אן אײַבערגעבענער] פאָטער; 2. *(тщательный)* זאָרגוודיקער, זאָרגאַמער; за больны́м ну́жен ~ уха́д מע דארף גוט אַרומגיין אַרום דעם קראנקן

забраковáть *сов.* פארבראקירן

забра́ло *с:* с откры́тым ~м גאנץ אָפן

забра́сывать[1] *несов. см.* заброса́ть

забра́сывать[2] *несов. см.* забро́сить

забра́ть *сов.* 1. *(вин.)* צונעמען*, פארנעמען*; ~ с собо́й [פארכאַפּן] מיט זיך פארנעמען*; 2. *(вин.) разг. (арестовать)* צונעמען*, פארנעמען*; 3. *(отклониться в сторону)* לינקס פארקערוון, פארקערוון לינקס זיך אף פארנעמען*; ◇ забра́ть себе́ *что-л.* в го́лову (ארײַן) זיך עפּעס אין קאָפּ ארײַנעמען*; ~ся *сов.* 1. *(внутрь)* אַרויפקריכן*; *(наверх)* אַרויפקלעטערן אף א בוים; 2. *(проникнуть)* פארגאַנווענען, ארײַנגאַנווענען* זיך; *(тайком)* ארײַנדרינגען* זיך; 3. *(далеко)* פארקלײַבן* זיך

забре́зжи||ть *сов.* 1. *(об огоньке)* גלימער טאָג*; ~л рассве́т ס׳האָט אָנגעהויבן טאָגן [שאַרײַן (אף טאָג)]; 2. *безл.:* ~ло ס׳האָט אָנגעהויבן שאַרײַן (אף טאָג)

забрести́ *сов. разг.* 1. *(далеко)* פארקריכן*, פארקלײַבן* זיך; 2. *(случайно)* פארבלאָנקען

заброса́ть *сов.* באשיטן*; *(осыпать тж.)* באשיטן* [באוואַרפן*] מיט цвета́ми מיט בלומען; ~ *кого-л.* вопро́сами מיט עמעצן פארשיטן* פראגעס

забро́си||ть *сов.* 1. *прям. и перен.* פארוואַרפן*; ~ть *что-л.* за шкаф עפּעס אהינטער דער שאַפע פארוואַרפן*; ~ть не́вод די נעץ פארוואַרפן*; судьба́ ~ла его́ в наш го́род דער גוירל האָט אים פארוואַרפן צו אונדז; 2. *(оставить без внимания)* פארנאַכלעסיקן; ~ть уче́бу אופּהערן לערנען, אויפקוואַרפן* דאָס לערנען

забро́шенный *(о саде и т.п.)* פאר-, פארוויַלדעטער; *(о шахте, о мельнице и т.п.)* אופּגיכטלאָז; ~ домик [פארוואַרפן] שטיבעלע ן־ (ק)ער

забры́згать *сов.*, забры́згивать *несов.* פארשפּריצן

забулды́га *м фам.* ס־ עס מ שיקאָרניק

забыв||а́ть *несов. см.* забы́ть; не ~а́й меня́! פארגעס מיך ניט!; ~а́ться *см.* забы́ться 1.

забы́вчивый מיט א שוואכן זיקאָרן; ~ человек = ס־ ווו מ, זאבודקע *разг.*

забы́тый 1. פארגעסענער; 2. *(заброшенный)* פארוואָר-; 3. *(оставленный где-л.)* אינערגעלאָזטער; פערגעסענער; עלנטער

забы́||ть *сов.* 1. פארגעסן*; (о *предл.*) (אין) פארגעסן*; ~ть *чей-л.* а́дрес עמעצנס אדרעס פארגעסן*; ~ть вы́ключить телеви́зор אויסשליסן דעם טעלעוויזאָר פארגעסן*; никто́ не ~т и ничто́ не ~то ס׳איז קיינער ניט פארגעסן, ס׳איז גאָרנישט ניט פארגעסן; 2. *(оставить где-л.)* אינער-; ~ть где́-то ключ עמעצן־וווּ אינער- לאָזן*, פארגעסן*; ◇ об э́том и ду́мать забу́дь! דאָס לאָזן דעם שליסל; забу́дь туда́ доро́гу! מעגסטו זיך אַרויסווארפן פונעם קאָפּ!; דין פוס זאָל דאָרט מער ניט זין!

забыть||ё *с* 1. *(беспамятство)* פארטראָגנקייט ווו; он в ~и́ [באשמאַכטער] פארטראָגענער; 2. *(дремота)* א לײַכטער דרעמל

забы́ться *сов.* 1. *(не удержаться в памяти)* פארגעסן* זיך, פארגעסן* זיך, ווערן*; 2. *(отвлечься)* פארגעסן* זיך; он де́лал всё, что́бы ~ זער האָט געטאָן אלץ, קעדיי צו פאר-; ~ся тяжёлым сном ארײַנפאלן* אין א שווערן שלאָף; 3.: ~ся *разг.* פארגעסן* זיך; 4. *(потерять самообладание)* פארגעסן* זיך, ווו עמעצער איז אין דער ווועלט

зава́л *м* 1. ס־ עס מ פּראַווואָלגער; сне́жный ~ ן־, שנייהורבעס מצ זאוויי; 2. *разг.:* у меня́ с рабо́той ~ כ׳האָב אַרבעט אַרײַערן קאָפּ

зава́ливать(ся) *несов. см.* зава́лить(ся)

зава́лин(к)а *ж* ס־ ווו פּריזבע

зава́лить *сов.* 1. *(наполнить до краёв, засыпать)* פארשיטן*; *(упав, покрыть собой)* פארליגן, פארוואָלגערן; *(загромоздить)* פארליגן, פארשטעלן; 2. *разг. (товарами и т.п.)* פארוואָלגערן; 3. *разг. (обрушить)* אומואל-, פארוואָרפן* (ביז); 4. *разг. (перегружать работой)* אײַנערפאלן* (אײַנערן קאָפּ); ~ся *сов.* 1. (за *вин.*) אינער-, פאלן* (הינטער),(אײַנער)ארונטערפאלן*; 2. *(обрушиться)* ארופוואָלגערן זיך, פאלן*; 3. *разг. (залечь)* אנטפּאָפן ווערן*, אוועקליגן זיך שלאָפן זיך; ~ся спать זאַוואַליאַן זיך* פארליגן*; *(о товарах)* פארלעגערן זיך

зава́ривать *несов.*, завари́ть *сов.* 1. *(чай)* פארפּאַרן; *(кофе)* אופּקאָכן*; *(обдать кипятком)* אָפּארן; 2. *тех. (расплавле́нным металлом)* פארגיסן*, פארפילן; ◇ ~ ка́шу א קאַשע פארקאָכן

зава́рка *ж разг.* ז פּאַרפֿאַרעכץ, (איין מאָל) טיי אף פּאַרפֿאַרען

заведе́ние *с* ־ן מ אונשטאַלט; учёбное ~ לערן־אונשטאַלט; вы́сшее учёбное ~ ־ן מ הויכשול ו

заве́довать *несов. (тв.)* (מיט) פֿאַרוואַלטן

заве́дом||о *нареч. (явно)* בעפּיירעש, אויסגעשפּראָכן; ~о непра́вильные да́нные ניט־ריכטיקע אויסגעשפּראָכן בעקיוונדיק [פֿאַלשע]; ~о ло́жные показа́ния פֿאַלש איידעס־זאָגן; ~ый: э́то ~ая ложь דאָס איז א בעפּיירעשער [אן אויסגעשפּראָכענער] ליגן

заве́дующий *м* = מ פֿאַרוואַלטער; ~ хозя́йством וויְרט־פֿאַרוואַלטער מ; ~ учёбной ча́стью שאפט־פֿאַרוואַלטער מ = פֿאַרוואַלטער פֿון לערנטייל

завезти́ *сов.* 1. *(попутно)* צופּירן; 2. *(далеко)* פֿאַרפֿירן; 3. *разг. (доставить — товары и т.п.)* פֿאַרפֿירן

завербова́ть *сов.* פֿאַרווערבירן

завере́ние *с* ־ען ו פֿאַרזיכערונג

заве́рить 1. פֿאַרזיכערן; 2. *(подпись и т.п.)* באשטעטיקן, באשטיניקן

заверну́ть *сов.* 1. *(упаковать)* פֿאַרווייקלען; *(ребёнка в одеяло и т.п.)* אײַנווייקלען; 2. *(повернуть)* פֿאַרקערן; 3. *разг. (мимоходом зайти)* אַרײַנכאפּן זיך; 4. *(завинтить)* פֿאַרשרויבן; *(кран)* פֿאַרדרייען; ~ся *сов.* 1. *(закутаться)* פֿאַרווייקלען זיך, אײַנווייקלען זיך; 2. *(загнуться)* זיך פֿאַרבייגן,* פֿאַרשאַרן זיך

завёртываться(ся) *несов. см.* заверну́ть(ся)

завершáть(ся) *несов. см.* заверши́ть(ся)

заверши́ть *сов.* פֿאַרענדיקן; ~ся *сов.* זיך פֿאַרענדיקן, פֿאַרענדיקט ווערן*

заверя́ть *см.* заве́рить

завёс||а *ж* 1. ־ען מ פֿאָרהאנג; 2. *(закрывающее от взгляда)* ־ן מ פֿאַרדעק, ־ן מ צודעק; ◇ дымова́я ~а רויכנעפּל מ; огнева́я ~а ־ן ו פֿײַערשוץ; приподня́ть ~у над *чем-л.* אַראָפּנעמען* דעם שלייער פון עפּעס, אופהייבן* דעם פֿאָרהאנג איבער עפּעס

заве́сить *сов.* פֿאַרהענגען*

завести́ *сов.* 1. *(куда-л.)* פֿאַרפֿירן; куда́ вы завели́ нас? וווהין האָט איר אונדז פֿאַרפֿירט; э́то заведёт нас сли́шком далеко́ דאָס קען אונדז פֿאַרפֿירן צו ווײַט; 2. *(приобрести)* פֿאַרפֿירן בא זיך, אײַנשאפן זיך; *(порядки и т.п.)* אײַנפירן, אײַנשטעלן; ~ соба́ку פֿאַרפֿירן בא זיך א הונט; ~ себе́ привы́чку מאכן זיך א געווינהײַט; 3. *(начать)* פֿאַרפֿירן; ~ знако́мство с *кем-л.* פֿאַרפֿירן באקאַנטשאפט מיט עמעצן [אָנקניפּן]; ~ разгово́р с *кем-л.* פֿאַרפֿירן א געשפּרעך [א שמועס] מיט עמעצן; 4. *(привести в движение)* לאָזן* אין גאַנג; *(часы и т.п.)* אָנציען,* אופציען*; ◇ ~ *кого-л.* в тупи́к [פֿאַרטרײַבן*] פֿאַרפֿירן; ~сь *сов.* 1. *(появиться)* ס׳האָט זיך בא אים עמעצן אין א טעמפּן ווינקל יאָוועג זיך; у него́ завели́сь де́ньги ס׳זינען אײַנגעפּירט געוואָרן; פּירט געוואָרן א ניַיער סיידער אײַנגעפּירט ווערן*; завели́сь но́вые поря́дки ס׳איז אײַנגעגאַנגען; 2. *разг. (установиться)* אײַנשטעלן זיך, געיאָוועט גלט; 3. *(о моторе и т.п.)* אָנהייבן* גיין; *(о часах)* אַרבעטן

заве́т *м высок.* ־ן מ געבאָט; ~ы Ле́нина לענינס געוויסן; ◇ Ве́тхий ~ אַלטער טעסטאַמענט, מ; Но́вый ~ ניַיער טעסטאַמענט, מ עוואַנגעליום

заве́тный 1. *(о мечтах, желаниях)* אינער־, טיפֿסטער־, פֿאַרבאָרגנסטער, לעכסטער; 2. *(о кладе и т.п.)* פֿאַר־ באָרגענער

заве́шать *сов. (сплошь)* באהענגען*; ~ все сте́ны портре́тами אַלע וועגן מיט פּאָרטרעטן באהענגען*

заве́шивать *несов. см.* заве́сить

завеща́ние *с* ־ס ו צאוואָס; оста́вить ~ א לאָזן* צאוואָס; сде́лать ~ א צאוואָס אָנשרײַבן*

завеща́ть *сов. и несов.* 1. *(наследство)* פֿאָפשרײַבן* (די ירושה) [אָפּזאָגן]; 2. *(выразить предсмертную волю)* אָנזאָגן, פֿארזאָגן

завзя́тый *разг.* פֿאַרברענטער, לײַדנשאפטלעכער; ~ охо́тник יעגער [לײַדנשאפטלעכער]; ~ куря́льщик א פֿאַרברענטער לײַדנשאפטלעכער רייכערער

завива́ть *несов. см.* зави́ть

зави́вка *ж* 1. *(действие)* ו קרײַזלונג(פֿאר); 2. *(причёска)* ו קרײַזלונג; шестимéсячная ~ א (פֿאר)קרײַזלונג כּעמישע [כּימישע] קרײַזלונג

зави́деть *сов. разг.* (פֿונדערוויַיטנס) דערזען*

зави́дно 1. *нареч.* אף מעקאָנע צו זײַן; 2. *в знач. сказ. безл.*: ему́ ~ ער איז מעקאָנע; мне ста́ло ~ כ׳האָב מע קנאָה מעקאָנע זײַן; ~ смотре́ть דערפֿילט (א) קינע צוקוקנדיק

зави́дн||ый (נאָר) אף מעקאָנע צו זײַן *после сущ.*; ~ое здоро́вье א בליענדיק געזונט

зави́довать *несов. (кому-л.)* (דאַט.) מעקאָנע זײַן*; *(чему-либо)* (אף) מעקאָנע זײַן*; ~ успе́ху אף מעקאָנע זײַן* עמעצנס דערפֿאָלג פֿילע זײַנען איר מעקאָנע

завинти́ть *сов.*, **зави́нчивать** *несов.* פֿארשרויבן

зави́с||еть *несов.* (от *род.*) (וון) אָפֿהענגיק, זײַן*; э́то от меня́ не ~ит (וון) נעמען* דאָס איז ניט אָפֿהענגיק [דאָס הענגט ניט אָפּ] פון מיר; всё, что от меня́ ~ит אַלץ, וואָס איז נאָר אין מיר געוועדט אין מיר

зави́сим||ость *ж* ו אָפֿהענגיקייט; ◇ в ~ости от обстоя́тельств אָפֿהענגיק פון די אומשטאַנדן; ~ый אָפֿהענג־ גיקער

зави́стлив||о *нареч.* מיט קינע; ~ый ניט־פֿאַרגינעריש־ער; *(выражающий зависть)* קינעפולער; ~ый взгляд א קינע־, ניט־פֿאַרגינער מ = באל־ פּולער בליק; ~ый челове́к מעקאָנע מ (מצ. באלע־מעקאָנע)

зави́стник *м* (מצ. באלע־מעקאָנע) באל־מעקאָנע מ

за́висть *ж* ו קינע; возбужда́ть ~ в *ком-л.* אופּוועקן קינע בא עמעצן

завит||о́й 1. פֿריזירטער, געקרײַזלטער, געלאָקטער; 2. *(закрученный)* פֿאַרפּלאָכטענער; ~о́к *м* 1. *(локон)* לאָק ו ־ן מ; 2. *(у вьющихся растений)* אויסלויפֿער מ

зави́ть *сов.* 1. *(волосы)* (פֿאר)קרײַזלען; *(щипцами тж.)* אָנדולירן; 2. *(закрутить)* פֿאַרפּלאָכטן*

завко́м *м* (заводско́й комите́т) זאוואָד־קאָמיטעט) ־ן מ זאווקאָם

завладева́ть *несов.*, **завладе́ть** *сов.* (*тв.*) 1. פארכאָפן אַרײַנעמען* צו זיך אין (אַפּעס), *פארנעמען*; (*присвоить*) פעסט האלטן* אין זיך; про́чно завладе́ть די העַנט (ארײַן); 2. *перен.* באהעַרשן; ~ умами די העַנט באהעַרשן; ~ вниманием аудито́рии די אַאוֹדי- פארכאָפן; ~ разгово́ром מויכעס; טאָריע; ~ разгово́ром פארנעמען* דעם אויבנאָן אינעם; געשפּרעך

завлека́ть *несов.*, **завле́чь** *сов.* 1. (*куда-л.*) פארנאַרן, ארײַנארן; 2. (*заинтриговать*) פארכאָפן

заво́д[1] *м* 1. זאוואָד מ ־ן; машинострои́тельный ~ מאשינבוי־זאוואָד מ ־ן; кирпи́чный ~ ציגל־זאוואָד מ ־ן; ציגעלניע; лесопи́льный ~ זעגמיל ווּ ־ן; пивова́ренный ~ בּראָוואָרניע ווּ ־ס, בּיר־זאוואָד מ ־ן; стеко́льный ~ גלאָז־)הוטע ווּ ־ס; 2.: ко́нный ~ פּערדפערמע ווּ ־ס, פּערדצוכט־זאוואָד מ ־ן, פּערדפּארם ווּ ־ען

заво́д[2] *м* (*приспособление*) אָנדריי; (*у часов*) אָנצי מ; ~ ко́нчился ס׳איז אויסגענאנגען שטויסקראפט אָנצי

заводи́ть(ся) *несов. см.* завести́(сь)

заводн||о́й אָנצי־; ~а́я игру́шка אָנצי־שפּילכל ז ־ער; ~о́й механи́зм אויפצי־מעכאניזם אָנצי־מעכאניזם מ ־ען

заводоуправле́ние *с* זאוואָד־פארוואלטונג ווּ

заво́дский, заводско́й זאוואָד־; заводски́е корпуса́ זאוואָד־קאָמפּלעקס מצ.

за́водь *ж* טײַך־אָדער ווּ, מ ־ן, טײַך־איינגוס מ ־ן

завоева́ни||е *с* 1. (*действие*) דעראָבערונג ווּ, דעראָבערונג־; ~ Ара́ратской до́лины בערן ז; 2. *мн.* (*достижения*) דעראָבערונגען מצ.; ~я революции די דעראָבערונגען פון דער רעוואָלוציע

завоева́тель *м* = מ באהעַרשער מ, =

завоева́ть *сов.*, **завоёвывать** *несов.* 1. *אַ־, אײַנעמען*, דעראָבערן, הערשן, דעראָבערן; 2. *перен.* געוויגען*, דעראָבערן, אויסקעמפן; ~ дове́рие דעם צוטרוי געוויגען*; ~ свобо́ду פרײַהײט [אויסקעמפן] דעראָבערן; ~ пе́рвенство פארנעמען* דאָס ערשטע אָרט

завоз *м разг.* צופיר מ, פּאַרפּירן ז, צופּירן ז; ~ това́ров דער צופיר פון סכוירעס

завози́ть *несов. см.* завезти́

заволака́ивать(ся) *несов. см.* заволо́чь(ся)

заволо́||чь *сов.* *פּאַרצײַען, באַדעקן; ту́чи ~кли́ не́бо די כמאַרעס האָבן פּארצויגן [באַדעקט] דעם הימל; всё вокру́г ~кло́ тума́ном אין אײַנגעהילט אין אלץ ארום; слёзы ~кли́ её глаза́ די טערען האָבן פּארנעפלט נעפל; אײַרע אויגן

заволо́чься *сов.* (*тв.*) (מיט) זיך *פּאַרצײַען, באַדעקן (אין) זיך (מיט)

завопи́ть *сов. разг.* זיך אף קוילעס־קוילעס, צעשרײַען* צעגוואַלדעווען זיך

заворáживать *несов. см.* заворожи́ть

заворожённый באַצויבערטער, פּארקישעפטער

заворожи́ть *сов.* באַצויבערן, פּארקישפּן

за́ворот *м:* ~ кишо́к *мед.* געדעַרעם־פּארפלאָנטערונג ווּ

завсегда́тай *м* אַפּטער, ארײַנגייער (אַפּטער), = מ אײַנגייער

за́втра 1. *нареч.* מאָרגן; ~ воскресе́нье מאָרגן איז זונטיק; приходи́ ~ קום מאָרגן; 2. *в знач. сущ. с* מאָרגן, מ, טאָג [מאָרגנדיקער] דער מאָרגנדיקער; откла́дывать *что-л.* на ~ אָנדער אף מאָרגן עפּעס אַפּלייגן; на́ше све́тлое ~ אונדזער ליכטיקע צוקונפט, זער ליכטיקער מאָרגן

за́втрак *м* פרישטיק מ ־ן, אָנבײַסן מ ־ס; дать ~ в честь *кого-л.* א פרישטיק לעקאָווד עמעצן* געבן*; ◇ корми́ть *кого-л.* «за́втраками» קאָרמענען עמעצן מיט האוטאָ־

за́втраш||ний מאָרגנדיקער, מאָרגנדיק; ~ний день דער מאָרגן, דער מאָרגנדיקער טאָג; *перен. тж.* די צוקונפט (נאָענטע); с ~его дня פון מאָרגן אָן; ~ее собра́ние פארזאַמלונג די מאָרגנדיקע פּאַרזאַמלונג; уве́ренность в ~ем дне די זיכערקייט אינעם מאָרגנדיקן טאָג

завуали́ровать *сов.* פּאַדוואָאַלירן, פּארשטעלן, פּארמאַסקירן

за́вуч *м разг.* (заве́дующий уче́бной ча́стью) זאוווטש מ ־ן (פּארוואַלטער פונעם לערנטייל)

завхо́з *м разг.* (заве́дующий хозя́йственной ча́стью) זאוואָכאָז מ ־ן (ווירטשאפט־פּארוואַלטער)

завыва́ть *несов.* וואָיען, ברומען

завы́сить *сов.* פּאַרהעכערן

завы́ть *сов.* [וואָיען] הילן*, אָנהייבן*

завыша́ть *несов. см.* завы́сить

завяза́ть *сов.* 1. *פּאַרבינדן; (*наложить повязку тж.*) פּאַרבאַנדאַזשירן; ~ у́зел קנופּ א מאכן; ~ узло́м פּאַר־אויסבינדן*; ~ га́лстук בינדן*, פּאַרקניפּן; ~ разгово́р דעם שניפּס; 2. (*начать*) פּאַרפּירן, אָנקניפּן; ~ дру́жбу פּאַרפּירן א שמועס; ~ бой באַפּרינדן זיך; ~ся *сов.* (*начаться*) פּאַרקנופּן זיך

завя́зка *ж* 1. בענדל ז ־ער; 2. *лит.* פּאַרקנופּונג ווּ

завя́з||нуть *сов.* 1. *פּאַרזונקען, פּאַרהרוזנען, וועלן*; машина ~лась в снегу́ דער אוטאָמאָביל איז וועלן*; ~ в долга́х געבליבן שטעקן אין שניי; 2. *перен. разг.* פּאַרזונקען*; ~нуть в долга́х פּאַרזונקען* אין כּוויוועס

завя́зывать(ся) *несов. см.* завяза́ть(ся)

за́вязь *с бот.* פרוכטקניפּל ז ־ער

загада́ть *сов.*: ~ зага́дку א רעטעניש פּאַרגעבן*; ~ число́ פּאַרטראַכטן א צאָל

зага́д||ка *ж* רעטעניש ווּ ־ן; ~очный רעטענישדיקער, א רעטענישפולע [אן געהיימנישפולער; ~очное явле́ние דערשינונג [אומדערקלערלעכע]; ~очное исчезнове́ние געהיימנישפולע פּאַרשווינדונג

зага́дывать *несов. см.* загада́ть

зага́р *м* פּאַרברוינטקייט ווּ; тёмный от ~а אַפּגעברענ־ א ברוינקייט האָבן; лицо́ покрыва́л ~ טער פון דער זון באַדעקט דאָס געזיכט

загво́здка *ж разг.* פּאַרהאַק מ, שטער מ, מענגע ווּ; в то́м-то и ~! אָט דאָס איז דאָך די גאַנצע מענגע!

заги́б *м* 1. קנייטש מ ־ן; 2. *перен.* פּאַרבייג מ ־ן

загиба́ть(ся) *несов. см.* загну́ть(ся)

загла́в||ие *с* טיטל מ ־ען, קעפל ז ־ער; ~ный: ~ная бу́ква א גרויסהאנטיקער אָ; ~ный лист (мз. שאַרבלאַט מ (טיטלבלאַט מ (мз. ..בלעטער, ..בלעטער)

загла́дить *сов.*, **загла́живать** *несов.* 1. (*неровности*) צופּרעסן, פּאַרפּרעסן, אויסגלייכן*; 2. *перен.* פּאַרגלעטן; ~ вину́ ד שולד פּאַרגלעטן

загла́зный *разг.* אונטער־אויגיקער, היינטער־אויגיקער

загло́хнуть *сов.* 1. (*затихнуть*) *פּאַרשטילט וועלן*; (*о слухах тж.*) *ניט לאָזן* זיך מער הערן, פּאַרשטומט וועלן*;

2. *(зарасти)* פארוואַקסן וועלן*, פארוואַלדעוועט וועלן*; 3. *(о моторе)* בלײַבן* שטיין

заглуша́ть *несов.*, **заглуши́ть** *сов.* 1. *(превосходить силой звука)* פארטאָן, פארהילכן, פארהילשען; *(приглушать)* פארדעמפן; 2. *(боль и т.п.)* לינדערן, אײַנשטילן; *(стремления и т.п.)* דערשטיקן; 3. *(растения)* פאר-הילשען

заглядéнье *с разг.:* э́то про́сто ~ ס׳איז דאָס אויג ניט אָפּצורײַסן דערפון

заглядéться *сов.* (на *вин.*) (אף) קוקן, פארקוקן זיך (אף) פארגאַפּט

загля́дывать *несов.* 1. *см.* загляну́ть 2, 3; 2. *(быстро, украдкой)* כאפן (פון מאָל צו מאָל) א קוק, ארײַנקוקן

загля́дываться *несов. см.* загляде́ться

загляну́ть *сов.* 1. *(в, на вин.)* גיין* א קוק אַרײַן, ארײַנקוקן אין עמעצן; ~ *кому-л.* в лицо́ כאפן א קוק אַרײַנקוקן עמעצן; 2.: ~ *кому-л.* в ду́шу פּאָנעם אַרײַן; 3. *разг. (зайти)* אַרײַנכאפן זיך; ◇ ~ вперёд זען* ווײַטער וועט א קוק טאָן* וואָס

за́гнанный 1. *(о лошади)* פארמאַטערטער; *(затравленный)* פאראָגטער, פארהעצטער; 2. *(забитый)* דערשלאָגן, געוואָר

загна́ть *сов.* 1. *(внутрь тж.)* פארטרײַבן*; *перен. (на чужбину)* פארטרײַבן*, פאריאָגן; 2. *(лошадь)* פארמאַטערן; ~ до сме́рти פארמאַטערן אף טויט; 3. *разг. (вбить)* פארשלאָגן*

загнива́||ть *несов.* פארפוילט וועלן*, פוילן; *перен.* דער צעפוילנדיקער קאפּי-טאַליזם (צע)פוילן; ~ющий капитали́зм

загни́ть *сов.* פארפוילט וועלן*

загнои́ться *сов.* אָנהייבן* יאָטערן זיך, צעיאָטערן זיך

загну́ть *сов.* 1. *(вверх)* אַרויפּביגן*; *(вниз)* אַראָפּביגן*; ~ страни́цу דאָס ווײַטל פּאַרביגן*; ~ рука́в [פארקאָטשען] דעם ארבל אַרויפּביגן*; 2. *разг. (свернуть)* ~ за́ угол דאָס הינטערן ראָג פּאַרנעמען*; 3. *фам. (сказать нелепость)* צו ווײַט אײַבער-, פארקריכן* זיך; ~ся *сов.* פּאַרביגן* זיך *(вверх)* אַרויפּביגן*, אַראָפּביגן* זיך *(вниз)*; כאפן די מאָס זיך

загова́ривать[1] *несов. (пытаться завести разговор)* (פּרוון) פארפּירן א שמועס

заговáривать[2] *несов. см.* заговори́ть[2]

заговáриваться *несов.* 1. *(говорить бессвязно)* רעדן* ניט צו דער זאַך; 2. *см.* заговори́ться

за́говор[1] *м (сговор)* פארשוואָרונג ו־; ◇ ~ молча́ния פארשוויגיקעם פארשטעקם מ

за́говор[2] *м (заклинание)* (קישעף־)שפּרוך מ־; *(от сглаза)* אָפּשפּרעכונג ו־

заговори́ть[1] *сов.* 1. *(начать говорить)* אָנהייבן* רעדן; א רעד טאָן*; ~ *с кем-л.* אָנהייבן* רעדן מיט עמעצן; 2. *(овладеть речью)* אָנהייבן* רעדן

заговори́ть[2] *сов. (кого-л.)* 1. *(утомить разговором)* פארנודיען [פארמאַטערן] מיט רייד; 2. *(заколдовать)* פארקישעפן (מיט א שפּרוך)*; ~ боль (פאר) פארשפּרעכן*; ◇ ~ зу́бы פארעדן* די ציין; א וויטיק

заговори́ться *сов. (увлечься разговором)* זיך* פארעדן; 2. *(сказать лишнее)* האקן א טשיניק

заговóрщик *м* = מ פארשוואָרער

заголóвок *м* קעפּל ז־ ער

загóн *м (для скота)* ארומצירונג ו־ען; *разг.*: ◇ быть в ~е [פארנאַכלעסיקט] זיין* פארלאָזט

загоня́ть *несов. см.* загна́ть

загора́живать(ся) *несов. см.* загороди́ть(ся)

загора́ть *несов.* 1. זון אף דער [ברענט]* ליגן*; 2. *(становиться загорелым) см.* загоре́ть

загора́ться *несов.* загоре́ться

загоре́лый פארברוינטער, אָפּגעברענטער

загоре́ть *сов.* פארברוינט [אָפּגעברענט] ווערן*

загоре́||ться *сов.* 1. אָנכאפן זיך, אָנצינדן* זיך; ברענען; 2. *(зажечься, засветиться)* אָנצינדן* זיך, אופּינק-; אין די אויגן האָט לעך, אופּלויכטן*; 3.: глаза́ ~лись זיך באַווײַן א פּיערל; на его́ щека́х ~лся румя́нец ס׳האָבן, ס׳האָט זיך אים געשטעלט די פּאַרב אין פּאָנעם; он ~лся жела́нием ס׳האָט זיך פאריטלט זײַנע באַקן; זיך אין אים אופּגעוועקט א באגער; 4. *безл. разг. (захотеться)* אָנקו-, שטארק פארוועלן* זיך [פארגלוסטן זיך]; מעג* מיטאַמאָל ס׳איז אים מיטאַמאָל; ему́ ~лось уе́хать אָנגעקומען אוועקפאָרן; 5. *(о споре и т.п.)* אופּלאקערן

загороди́ть *сов.* 1. *(обнести оградой)* פאר-, פארצוימען; 2. *(дорогу)* פארשטעלן, פארצוימען; 3. *(заслонить)* פארשטעלן; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּצוימען; 2. *(заслониться)* פארשטעלן זיך

загоро́дка *ж* פּלויט מ־ן; *(забор)* פארצוימונג ו־ען

за́городн||ый הינטערשטאָטישער; (וואָס) הינטערן שטאָט *после сущ.*; ~ый дом הויז הינטערשטאָטיש; ~ая прогу́лка א שפּאציר הינטער דער שטאָט

загости́ться *сов. разг.* זיך פארגאָסטיעווען*, פארזיצן* זיך לאנג צוגאַסט [אין געסט]

заготáвливать *несов. см.* загото́вить

заготови́тель *м* = מ פארגרייטער; ~ный פארגרייט-; ~ный пункт פארגרייט־פונקט מ־ן

загото́вить *сов.* 1. *(запасти)* פארגרייטן; 2. *(приготовить заранее)* האלטן* גרייט, צוגרייטן

загото́вк||а *ж* 1. *(действие)* פאר-, פארגרייטונג ו־ען; государ́ственные ~и מצ. מעלכע־פארגרייטונגען; גראָז־, צוגעשניטענער) אײַבערלעדער מ 2. *(сапожная)* רוי־פאבריקאט ו־ס; 3. *(металлическая и т. п.)* טאָווקע ו־ס מ־ן

заготовля́ть *несов. см.* загото́вить

загради́тельный פארצוים-; ~ огóнь *воен.* בארואש־פארצוים־פּײַער ז־, פּײַער־פארצוים־אראָסטאט מ־ן; ~ аэростáт *воен.*

заградúть *сов.*, **заграждáть** *несов.* פארשטעלן, פארצוי-מען

загражде́ние *с (преграда)* פארצוימונג ו־ען; ми́нное ~ *воен.* מינען־פארצוימונג ו־ען; про́волочное ~ *воен.* דראָט־פארצוימונג ו־ען

заграни́ца *ж разг.* אויסלאנד ז־

заграни́чный אויסלענדישער; ~ па́спорт אן אויסלענדי-שער פּאַס(פּאַרט)

загребáть *несов.* 1. פארשאַרן; 2. *(вёслами)* אַרבעטן (מיט די ווערטער [קערווען]); ◇ ~ де́ньги лопа́той שארן געלט מיט לאָפּעטעס

загреме́||ть *сов.* דונערן*; ~л гром א דונער גיט געטאָן; ~ть посу́дой קלאַפּערן מיט גע-שיר*; его́ го́лос ~л זײַן שטים פּלאַצט; ס׳האָט א הילך געטאָן

загрестú *сов. см.* загребáть

загри́вок *м* 1. *(у лошади)* הינטער־גריווע ן; 2. *разг. (у человека)* קאַרק מ ־ן, גענ׳ק מ ־ן

загримирова́ть *сов.* פֿארגרימ׳לירן; ~ся *сов.* פֿארגרימ׳לירן זיך

загро́бн||ый 1. *миф.* יענ׳וועלטיקער; ~ая жизнь דאָס יענ׳וועלטיקע לעבן אף יענער־וועלט; ~ый мир ן יענ׳וועלט־וועלט; 2.: ~ый го́лос א ניט־דאָזיקע שטים

загромождáть *несов.*, загромозди́ть *сов.* פֿארשטעלן; *перен.* אָנשפּיקעווען; ~ коридо́р ста́рой ме́белью פֿאר־שטעלן דעם קאָרידאָר מיט אלט־מעבל; ~ расска́з подро́бностями אָנשפּיקעווען די דערציילונג מיט פּרטים

загрубе́лый 1. *(ставший жёстким)* פֿארהאָרטעטער, -שאָ; 2. *(ставший грубым)* פֿארגראָבטער

загрубе́ть *сов.* 1. *(стать жёстким)* ווערן* שאָרס(ט)קע; 2. *(стать грубым)* פֿארגראָבט ווערן* [הארט]

загружáть *несов.*, загрузи́ть *сов.* 1. *(наполнить)* -אָנ פֿארלאָדן*, פֿארגרויסווען, לאָדן*; 2.: ~ до́мну די דאָמנע פֿארלאָדן*; 3. *разг. (кого-л. работой)* אָנלאָדן*

загру́зка *ж* 1. *(действие)* ן אָנלאָדונג, ז פֿארגרויסווען; 2.: ~ до́мны דאָס פֿארלאָדן די דאָמנע; 3. *(загруженность)* ן אָנגעלאָדנקייט, ן אָנלאָדונג

загрусти́ть *сов.* ארײַנפֿאלן* אין מאָרע [אין אומעט ווערן* אומעטיק [מאָרעשכוירעדיק]; [שכוירע]

загры́з||ть *сов.* 1. *(насмерть)* (אף טויט) פֿארהרײַזן; 2. *разг. (замучить)* פֿארנאָגן, פֿארמוטשען; *(упрёками и т. п.)* אויפֿעסן*; меня́ со́весть ~ла דאָס געווײַסן האָט מיך; דאָס געווײַסן לאָזט מיך ניט רוען, פֿארמוטשעט; она́ меня́ загрызёт זי וועט מיך אויפֿעסן לעבעדיקערהייט

загрязни́ть *сов.*, загрязня́ть *несов.* פֿאר-, פֿארשמוצ(ק)ן; *(бельё и т. п. тж.)* ברודיקן; פֿארקוויטקן; *(воду, атмосферу)* פֿארומריניקן

ЗАГС *м (отдел записи актов гражданского состояния)* זאגס מ (אָפּטייל פֿאר רעגיסטרירן [פֿארשרײַבן] אקטן פֿון בירגער־שטאנד)

загуби́ть *сов.* 1. *(жизнь, здоровье)* פֿאטערן(אויפֿ); *(человека)* אומברענגען*; 2. *разг. (истратить напрасно)* צעפֿאטערן, צעטאָכליעווען

загуде́ть *сов.* [פּיפֿן] א פּיף טאָן*, אָנהייבן* הודיען

загусте́ть *сов.* פֿארגעדיכטעווען זיך, געדיכט ווערן*

зад *м* 1. *(задняя часть)* די הינטערשט, -הינטערטייל מ; бить ~ом *(о лошади)* בריקעווען מיט די הינ- -טע זײַט; повернýться к *кому-л.* ~ом אויסקערעווען טערשטע פּיס; 2. *(седалище)* זיץ צו עמעצן מיטן הינטן, הינטן מ; *(животного)* זאָדעק מ; ◇ повторя́ть ~ы׳ אײַנערקײַען און אײַנערכאָזערן

задáбривать *несов. см.* задóбрить

задава́ть *несов. см.* зада́ть; ◇ ~ тон דעם טאָן* געבן*, שפּילן די ערשטע פּידל

задава́ться[1] *несов. см.* зада́ться

задава́ться[2] *несов. разг. (важничать)* זיך פֿארשׂן*, מאכן זיך גרויס

задави́ть *сов.* פֿאַרהאָרגענען*, דערקווישן; *(наехать на кого-л.)* (אף טויט) אײַנערפֿאָרן*

зада́ни||е *с* 1. *(плановое, государственное и т. п.)* ן -ען, אופּגאבונג; *(поручение)* ן -ען, אופּטראָג מ; по ~ю правúтельства לויט אן אופּטראָג פון דער רעגי׳רונג; 2. *(школьное)* פֿארגעבונג ן -ען; домáшнее ~е די פֿאר- געבונג אהיים

зада́ривать *несов.*, задари́ть *сов.* 1. *(щедро дарить)* -אונ- אָנשענקען*, באשענקען* מאטאָנעס; 2. *(подкупать)* טערקויפן מיט רשׁכע מאטאָנעס

зада́тки *мн.* [ניגונגען] אײַנגעבוירענע פּעיקייטן; у ребёнка хоро́шие ~ דאָס קינד ווײַזט אַרויס גוטע פּעיקייטן [ניגונגען]

зада́ток *м* ן -ן, אדערוף מ, אופּגאָב; внести́ ~ אריינטראָגן* [געבן*] אן אדערוף

зада́ть *сов.* 1. *(урок, задачу и т. п.)* פֿארגעבן*; 2. *разг.*: ~ пир [געבן*] א מאָלצײַט [א סודע]; מאכן; ~ стра́ху שטעלן [פֿארגעבן*] א פֿאָגוואָרפן*; ◇ ~ вопро́с אָנווארפן* א פֿאָכעד; я тебé зада́м! א פּראָגע; ווועסט בא, איך וועל דיר געבן!

задáч||а *ж* ן -ס, ..בן אופּגאבע; боева́я ~а שלאַכט־אופּ- גאבע; арифмети́ческая ~а אן אריפֿמעטישע אופּ- גאבע; ста́вить пе́ред собóй ~у שטעלן פאר זיך אן אופּ- גאבע; реши́ть ~у לייזן די אופּגאבע; ~ник *м* אופּגעבער מ ־ס, מ ־ס אופּגאבער

задвига́ть *несов. см.* задви́нуть

задви́ж||ка *ж* ־ען מ ־ס, ריגל; פֿארוקער מ ־ס, פֿארוקל ז ־ער; *тех.* שיבער מ ־ס; закры́ть дверь на ~ку פֿארמאכן די טיר, פֿארוקן [פֿאריגלען] די טיר אפּן פֿארוקל

задви́нуть *сов.* 1. פֿארוקן; *(ящик стола)* פֿארמאכן; 2. *(на засов и т. п.)* פֿאריגלען, פֿארוקן

задво́рк||и *мн.* ן הינטערהויף מ; ◇ на ~ах אין הינטער- גרונט

задева́ть *несов. см.* заде́ть

заде́л *м разг.* 1. *(начатая работа)* ן -ס האסכאָלע; 2. *(запас)* פֿארגרייט מ, רעזערוו־מאטעריאל מצ.

заде́лать *сов.*, заде́лывать *несов. (досками)* פֿארקלאפּן; *(кирпичом)* פֿארמויערן; *(щель и т. п.)* פֿאראַרבעטן

задёргать[1] *сов. (начать дёргать)* צי׳ען* אָנהייבן*; ~ вожжáми א צי טאָן* מיט די לייצעס (עטלעכע מאָל); ~ плечáми א צוק טאָן* מיט די פּלייצעס

задёргать[2] *сов. разг.* פֿארמאָטערן, פֿארמוטשען

задёргаться[1] *(начать дёргаться)* צי׳טערן* אָנהייבן* [טרייסלען זיך]; от обúды у неё задёргались гýбы פֿאר באלײַדיקונג האָבן בא איר אָנגעהויבן צי׳טערן די ליפּן

задёргаться[2] *сов. разг.* פֿארמאָטערט ווערן* פֿארמו- טשעט ווערן*

задёргивать(ся) *несов. см.* задёрнуть(ся)

задеревене́||лый *разг.* 1. פֿארהילצערטער, -פֿארשטאָר- טער; 2. *(о хлебе, сыре и т. п.)* (ווי א) פֿארהאָרטעטער (שטיין); ~ть *сов. разг.* 1. [פֿארשטאָרט] פֿארהילצערט ווערן* האָרט ווי א; 2. *(о хлебе, сыре и т. п.)* שטיין

задержа́||ть *сов.* 1. *(воспрепятствовать)* פֿארהאַלטן*; я вас до́лго не задержý כּוועל אײַך לאַנג ניט פֿאר- האַלטן; ~ть вы́плату гонора́ра דאָס אויס- פֿארהאַלטן*; 2. *(замедлить)* פֿארלאַנגזאַם-, פֿארהאַלטן* צאָלן האָנאָראָר; ~ть шаги́ מען פֿארלאַנגזאַמען [פֿארפּאַמעלעכערן] די פֿארלאַנגזאַמעט; ~ть дыха́ние דעם אָטעם אײַנהאַלטן*; холода́ ~ли сев די קעלטן האָבן פֿארהאַלטן דעם פֿארזײַ- טריט; 3. *(арестовать)* פֿארהאַלטן*; ~ть с поли́чным כאַפּן פֿארהאַלטן*; 4. *(противника)* אָפּשטעלן*; ~ться *сов.* זיך פֿארהאַלטן*

заде́рживать(ся) *несов. см.* задержа́ть(ся)

заде́ржк||а *ж* מ אָפּהאלט; *(в доставке чего-л. и т. п.)* פֿארהאַלטונג וו; без ~и אָן אָפּהאלט, אומגעזאמט

задёрнуть *сов.* 1. *(занавеску)* פֿארציִען*; 2. *(чем-л., покрыть)* פֿארהענגען*; ~ окно́ занаве́ской פֿארציִען* דעם פֿאַרהאנג אפן פֿענצטער

заде́||ть *сов.* 1. פֿארטשעפּען (קוים); *(за вин.)* פֿאר- (אָן) טשעפּען זיך; пу́ля ~ла плечо́ דִי קויל האָט (קוים) פֿארטשעפּט דעם אקסל; 2. *(возбудить какое-л. чувство)* ~ть *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן* עמעצנס אָ- אָנרירן; ~ть *разг. (обидеть)* פֿארדריסן*; э́то меня́ си́льно ~ло איך, דאָס האָט מיך שטארק פֿארדראָסן; ◇ ~ть за живо́е א נעם טאָן* בא דער לעבער

задира́ *разг.* 1. *м* מ ־ס, פֿריטשעפּע; וויאושון; 2. *ж* פֿריטשעפּע וו ־ס

задира́ть *несов.* 1. *см.* задра́ть; 2. *разг. (кого-л.)* פֿאר- טשעפּען זיך (מיט)

за́дн||ий הינטערשטער; ~ие коне́чности די הינטערשטע עִנדגלידער; ~ее колесо́ דִי הינטערשטע ראָד; ~ий ход צוריקגאנג מ; идти́ ~им хо́дом גיין* אָף צוריק; ◇ ~яя мысль בײַ־קאוואָנע וו ־ס; без вся́ких ~их мы́слей אָן בײַ־קאוואָנעס, פּנים; не без ~ей мы́сли ניט אָן א בײַ־קאוואָנעס, מיט א קיוון, בעקיוונדיק; *(умышленно)* быть без ~их ног זיצן מיין פֿאלן* פון די פֿיס; он ~им умо́м кре́пок ער איז א כאָכעם דערנאָך; подписа́ть *что-л.* ~им чис-ло́м אונטערשרײַבן* מיט א פּיעקל דאָט

за́дник *м* 1. *(обуви)* מ ־עס, טילעק; 2. *театр.* הינטער־ דעקאָראַציע וו

задо́брить *сов.* פֿארגיטיקן

задо́лго *нареч.* לאנג [א סאָך פריִער]; ~ до нача́ла סאָך פריִער] פֿארן אָנהייב

задолжа́||ть *сов. разг.* זײַן* א באלכוויוו; он ~л сосе́ду две́сти рубле́й ער איז שולדיק [ס׳קומט פון אים] דעם; он си́льно ~л שאָכן צווִיי הונדערט רובל; ער איז א גרויס־ ~ער, ער איז פֿארבאָדן אין כּוויועס, סער° באלכוויוו

задо́лженность *ж* וו פֿארשולדיקטקייט, כּוויועס מע.; погаси́ть ~ דעקן דִי כּוויועס; ~ по квартпла́те דירע־ ־געלט־פֿארשולדיקטקייט וו; ~ по чле́нским взно́сам פֿאר- שולדיקטקייט לויט מיטגליד־אָפּצאָל; академи́ческая ~ אקאדעמישע פֿארשולדיקטקייט

за́дом *нареч.* אָף צוריק; маши́на ~ въе́хала в воро́-та דער אוטאָמאָביל איז אריִנגעפֿאָרן אין טויער (גייענ- דיק); אָף צוריק* אָנטאָן*; ◇ наде́ть *что-л.* ~ наперёд עפּעס פֿארקערט [מיט דער הינטערשטער זײַט פון פּאָרנט]

задо́р *м* ז, ברען מ היסלעוועס; молодо́й ~ יוגנטלעכע האָפּערדיקייט, כער ברען; ~ный יוגנטלעכע האָפּערדי- קייט; ~ая пе́сня הילציקער קער; ~ный смех א האָפּערדיק געלעכטער

задохну́ться *сов.* דערשטיקט ווערן*; *(от бега и т. п. тж.)* בלייבן* אָן אָטעם

задра́ть *сов. разг.* 1. *(поднять кверху)* פֿארעסן*; ~ го́лову קאָפּ (אויף) דעם פֿארעסן*; 2. *(кожу)* אופדרא- פֿארעסן*, פּען; ◇ ~ нос [דעם קאָפּ] פֿארעסן*

задрема́ть *сов.* אײַנדרעמלען, אנדרעמלט ווערן*

задрожа́ть *сов.* אָנהייבן* ציטערן

задува́ть[1] *несов. см.* заду́ть[1]

задува́ть[2] *несов. см.* заду́ть[2]

задува́ть[3] *несов.* 1. *(дуть)* בלאָזן*; 2. *(проникать)* פֿאר- ארײַנבלאָזן*; 3. *(заносить ветром, пылью и т. п.)* בלאָזן*

заду́ма||ть *сов.* 1. *(замыслить)* פֿאר-, פֿארטראַכטן איך האָב פֿארטראַכט קלײַן; я ~л меня́ть кварти́ру [איך האָב פֿארקלײַנערט, ס׳איז מיר אריִן א געדאַנק] בײַטן; 2. *(мысленно выбрать что-л.)* ~ть число́ פֿאר-, פֿארטראַכטן; ~ться *сов.* 1. *(о предл.)* פֿארטראַכטן זיך (וועגן); (над *тв.*) פֿארטראַכטן זיך (וועגן, איבער); 2. *(погрузиться в раздумье)* פֿארזינקען* אין [פֿארקלײַערן זיך, מאכשאָוועס [אין געדאַנקען]; 3.: не ~ться прийти́ на по́мощь [ניט איבערקלערנדיק] אָן וואַקלונגען קומען* צו הילף

заду́мчив||ость *ж* וו פֿארקלײַערטקייט; в глубо́кой ~ости [פֿארזונקען] אין מאכשאָוועס [אין געדאַנקען]; ~ый פֿארטיפט, פֿארקלײַערטער, פֿארטראַכטער; ~ый взгляд א פֿארקלײַערטער בליק

заду́мыва||ть *несов. см.* заду́мать; ~ться *несов. см.* заду́маться; не ~ясь אָן שום וואַקלונגען

заду́ть[1] *сов. (погасить)* פֿארלעשן*

заду́ть[2] *сов. (домну)* אופבלאָזן*

заду́ть[3] *сов. (начать дуть)* א בלאָז, אָנהייבן* בלאָזן* טאָן*

задуше́вн||ый האַרציקער; *(сокровенный тж.)* אינטימער; ~ый друг האַרציקער [אינטימער] פֿרײַנט; ~ая пе́сня א פֿארטרוילעך גע- זאַנג; ~ый разгово́р א באַהאַרצטע ליד שפּרעך

задуши́ть *сов.* 1. דערשטיקן; דערדושען *разг.*; *(схватив за горло)* דערשטיקן, דערווערגן*, דערוואַרגן*; 2. *перен.* אָנהייבן* רויכערן

задыми́ть[1] *сов. (начать дымить)* פֿארויכערן

задыми́ть[2] *сов. (закоптить)* פֿארויכערן

задыха́||ться *несов.* 1. *(от бега и т. п.)* פֿארקלעמט זיך, פֿארקלעמט זיך, קרעקן זיך, דערשטיקט ווערן*; я ~юсь в э́той ду́шной ко́мнате איך וואַר דערשטיקט אין אָט דעם דושנע צימער; ~ться от сме́ха פֿאר געלעכטער קלעמט; 2. *(изнемогать)* מאַמעש דערשטיקט ווערן*, זײַן* רעכט אין דער קלעם; 3. *(умирать от удушья)* דערשטיקט ווערן*

заеда́ть *несов. см.* зае́сть

зае́зд *м* 1. *(действие)* ז פֿארפאָרן; 2. *спорт.* מ טור; 3. *(в санаториях и т. п.)* מ ־ן צונויפֿאָר

зае́здить *разг. (лошадь)* פֿארמאַטערן; *перен. тж.* אויסציען* דעם קליאָק פון דִי ביינער (בא עמעצן)

заезжа́ть *несов. см.* зае́хать

зае́зженный *разг.* 1. *(о лошади)* פֿארמאַטערטער; 2. *(давно известный)* אויסגעדראָשענער

заём *м* מ ־ס, האלוואָע וו; госуда́рственный ~ מעלוכע־ ־האלוואָע וו ־ס; облига́ции госуда́рственного за́йма דִי אָבליגאַציעס פון דער מעלוכע־האלוואָע

зае́сть *сов.* 1. *(загрызть)* פֿארציִען, פֿארהריִזן אף; *(укусами)* פֿארמוטשען; нас комары́ зае́ли ס׳האָבן אונדז פֿארמוטשעט [געטאָן אין טויט אריִן] דִי מוקן [דִי קאָמאַרן]; 2. *(тв., закусить)* (מיט) פֿארבײַסן*; 3. *разг. (извести)* פֿארגיין* דִי יאָר(ן); 4. *перен.:* его́ среда́ зае́ла ס׳האָט אים פֿארשלונגען [פֿארזויגן] דִי סוויוו; 5. *безл.* פֿארקלעמט דעם קראָ(ט)ן האָט ס׳; кран зае́ло פֿארפֿאָרן*; зае́хать *сов.* אַרײַנפֿאָרן זיך; *(мимоездом тж.)*

зажа́рить *сов.* *אָפּברענטן; אָפּפֿרעגלען

зажа́ть *сов.* 1. *(стиснуть)* צונויפּדריקן; *(что-л. в руке)* פֿארקווענטשן; ~ в тиски́ פֿארקלעמען; 2.: ~ у́ши זיך צוהאלטן* [זיך פֿארשטעלן]; ~ нос פֿארשטעלן די אויערן; ~ *кому-л.* рот руко́й [פֿארשטעלן] צוהאלטן* דעם מויל מיט דער האנט; 3. *разг. (подавить)* דערשטיקן; ~ кри́тику דערשטיקן די קריטיק; ◇ ~ рот *кому-л.* פֿארשטאָפּן [פֿארמאַכן] דעם מויל

заждáться *сов. (род.)* קוים דערוואַרטן זיך (אף)

зажéчь *сов.* 1. *אָנצינדן; ~ свет שיין מאכן, *אָנצינדן; ~ свечу́ א ליכט אָנצינדן*; 2. *перен.* באגייסטערן; ~ энтузиа́змом *кого-л.* מיט מיטרייסן* טערן, מיטרייסן* מיט ענטוזיאַזמוס

заживáть *несов. см.* зажи́ть[2]

заживи́ть *сов.*, **заживля́ть** *несов. разг.* פֿארהיילן, -אויס (א וונד)

за́живо *нареч.* לעבעדיקערהייט

зажига́лка *ж* צינדערל ז ־ער; ~ зажига́ние *с* 1. אָנצינדן ז; 2. *тех.* אָנצינדער מ ־ס

зажига́тельн||ый 1. צינד־; ~ая бо́мба צינדבאָמבע ו ־ס; 2. *перен.* אופּרעגנדיקער; ~ая речь מיטרייסנדיקע רעדע [אן אופּרעגנדיקע]

зажига́ть *несов. см.* зажéчь

зажи́м *м* 1. *(приспособление)* פֿארקלעמער מ ־ס; 2. *(действие)* פֿארקלעמען ז; *(подавление)* דערשטיקונג ו, דערשטיקן ז; ~ кри́тики דערשטיקן די קריטיק

зажима́ть *несов. см.* зажа́ть

зажи́точный פֿארמעגלעכער

зажи́ть[1] *сов.*: ~ по-но́вому אָנהייבן* א נייעם לעבן

зажи́ть[2] *сов. (о ране и т. п.)* פֿארהיילן זיך

зажму́рить *сов.*: ~ глаза́ פֿארשמורן די אויגן; ~ся *сов.* פֿארשמורן די אויגן

зазва́ть *сов. разг.* *אײַנלאדן; פֿארופֿן*

зазвене́ть *сов.* קלינגען* אָנהייבן*; *(монетами, шпорами и т. п.)* (מיט) קלינגלען אָנהייבן*

зазвони́||ть *сов.* קלינגען* אָנהייבן*; ~л телефо́н ס׳האָט אָנגעקלונגען דער טעלעפֿאָן

заздра́вн||ый: ~ый тост לעכאַיִם־וואָרט ז; ~ая ча́ша, ~ый ку́бок (מצ׳ קוסעס) ברָאָכע־קאָס מ; קאָס שעל ברָאָכע *уст.*

зазева́ться *сов. разг.* (на *вин.*) (אף) פֿארקוקן זיך; *(проявить рассеянность)* פֿארגאַפּן זיך

зазелене́||ть *сов.* 1. *(стать зелёным)* *אָנגרינען, -ווערן; 2.: вдали́ ~ли верху́шки дере́вьев היבן* גרינען; וועטנס האָבן זיך באוויזן [האָבן זיך א ווייז געטאָן] די גרינע ביימערשפּיצן

заземл||е́ние *с (приспособление)* פֿארערדיקונג ו; ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* פֿארערדיקן

зазнава́ться *несов. разг.* בלאָזן* פון זיך, פֿאריסן* זיך

зазна́йство *с разг.* פֿאריסנקייט ו, גאַדלעס ז

зазна́ться *сов. разг.* פֿאריסן*, גרויס בא זיך* ,וועלן* די נאָז

зазо́р *м тех.* שפּאָרונג ו ־ס

зазо́рн||ый שענדלעכער, אומווירדיקער; в э́том нет ничего́ ~ого דאָס איז קלאָל קיין שאַנד ניט [קיין אומקאָ־ועדע]

зазре́ни||е *с*: без ~я со́вести אָן בושע, אומפֿארשעמט; אָן גאָט אין הארצן, געוויסנלאָז(ק)

зазу́бренный[1] *(с зазубринами)* אויסגעשטשערבעטער, געקאַרבטער

зазу́бренный[2] *разг. (заученный)* אײַנגעזוברעוועטער, אײַנגעכאַזערטער

зазу́бривать[1] *несов. см.* зазубри́ть[1]

зазу́бривать[2] *несов. см.* зазубри́ть[2]

зазу́брина *ж* קאַרב מ ־ן, שטשערב מ ־ן

зазубри́ть[1] *сов.* אויסשטשערבן, אויסציינדלען, -אײַנ- קאַרבן

зазубри́ть[2] *сов. разг. (заучить)* אײַנכא-, אײַנזוברעווען זערן

зазыва́ть *несов. см.* зазва́ть

зайгранный 1. *(о пластинке)* אָפּגענוצטער, -אָפּגעריבע; 2. *(о пьесе и т. п.)* דערלעסענער, ניט־מעס געוואָרענער, באנאַל געווואָרענער

заигра́||ть[1] *сов. (начать играть)* *אָנהייבן* שפּילן; ~ла му́зыка מוזיק דערהערט שפּיל טאָן*; ס׳האָט זיך

заигра́ть[2] *сов.* 1. *(пластинку)* אָפּניצן*; 2. *(пьесу и т. п.)* פֿארבאַנאַליזירן, ניט־מעס מאכן

зайгрывать[1] *несов.* (с *тв.*) 1. *(кокетничать)* אונטערפֿלירטעוועט (מיט), שפּילן זיך (מיט); 2. *(заискивать)* כלינדלען זיך (צו), צוקאַנאַפּענען* זיך (צו)

зайгрывать[2] *несов. см.* заигра́ть[2]

зайка 1. *м* שטאַמלער מ, =טע.., זאיקעוואָטע(ר) ו; 2. *ж* שטאַמלערן ו ־ס, זאיקעוואָטע ו =

заика́ться *несов.* 1. פֿארהיקן זיך, שטאַמלען; 2. *см.* заикну́ться

заикну́||ться *сов.* 1. *(запнуться на полуслове)* פֿאר-דערמאָנען א וואָרט (וועגן); האָקן זיך; 2. (о *предл.*) *разг.* он да́же не ~лся об э́том קיין (מיט) ווָאָרט ניט דערמאָנט וועגן דעם

заимообра́зно *нареч.* בעסויראס־האל־; אלס האלוואָע; וואָע *уст.*

займствов||ание *с* 1. *(действие)* אײַבערנעמען ז; 2. *лингв.* אנטלייִונג ו ־ען; ~ать *сов. и несов.* *אײַבערנעמען; *лингв.* *אנטלייִענען; ~ать передово́й о́пыт (די) פֿאָר־שריטלעכע דערפֿאָרונג

зайндеве||лый באדעקטער מיט פּריר־, -פֿארפֿאָסטיקטער; באדעקט ווערן* ,פֿארפֿאָסטיקט ווערן* ,טוי; ~ть *сов.* מיט פּרירטוי

заинтересо́ванн||ость *ж* ו פֿאַרינטערעסירטקייט; при́нцип материа́льной ~ости דער פּרינציפּ פון מאטעריעלער פֿאַרינטערעסירטקייט; ~ый פֿאַרינטערעסירטער; ~ые сто́роны די פֿאַרינטערעסירטע צדדים; быть ~ым в *чём-л.* זיין* אין עפּעס פֿאַרינטערעסירט

заинтересов||а́ть *сов.* פֿאַרינטערעסירן; он уме́ет ~а́ть учеников ער ווייסט ווי צו פֿאַרינטערעסירן די שילער [ווי צוציען די שילערס אופֿמערקואמקייט]; э́та исто́рия меня́ ~а́ла מיך פֿאַרינטערעסירט דאָס האָט מיר מסתּ; ~а́ться *сов.* פֿאַרינטערעסירן זיך; он жи́во ~а́лся судьбо́й ребёнка ער האָט ארויסגעווויזן גרויס אינטערעס פֿאַרן קינדס גורל

заинтригова́ть *сов. (кого-л. чем-л.)* פֿאַרינטריגירן (עמעצן) ארויסרופֿן* (בא עמעצן) א שטאַרקן אינטערעס (צו מיט עפּעס); ~ающий כ(א)נופּעסדיקער; ווועלן* נויסע־כיין זיין (בא עפּעס)

зайска́||ть *несов.* (пе́ред *тв.*) (צו) זיך צוקאַנאַפּענען*; ~ющий כ(א)נופּעסדיקער; ווועלן* נויסע־כיין זיין (בא)

зайти́ *сов.* 1. *(к кому-л., куда-л.)* אַרײַנגיין*, -אַרײַנקו-

*מען; (за кем-л.) (נאָך) *קומען; 2. (удалиться, оказаться) *פארגין; *פארקריכן; куда́ мы зашли́? разг. [פארקאָכן]זיי; ~ слишком далеко́ וווהין זיינען מיר פארגאנגען; פארגין* צו ווייט; перен. тж. צופיל זיך דער- לויבן; 3. (за вин.) *באהאלטן* זיך; со́лнце зашло́ за ту́чку די זון האָט זיך באהאלטן הינטער א וואָלקנדל; 4. (о светилах) *פארגין; (о солнце тж.) זעצן זיך; 5. (обойти, подойти со стороны) *פארגין; ~ спра́ва *פארגין דעם סוינע; ~ в тыл неприя́телю *פון רעכטס הינטן־ארום; 6.: речь зашла́ о литерату́ре מ'איז ארופ- געקומען אינעם שמועס אף ליטעראטור; ◇ де́ло зашло́ далеко́ עס האלט שוין צו ווייט, ס'איז צו ווייט פארגאנגען

зайти́сь *сов. (от смеха, от плача)* *פארגין זיך; се́рдце зашло́сь *(от страха и т. п.)* דאָס הארץ איז פאר- קלעמט געוואָרן; ру́ки зашли́сь от хо́лода די הענט זיינען [ווי אָפגענומען געוואָרן] פאר קעלט פארשטאַרט

зáйч||ик *м* 1. *уменьш.* ־ך הַזעזלע ז; 2. *разг. (солнечный)* ־ך (זון־)העזעלע ז, ־ן זונפלעק מ; **~и́ха** *ж* ־ס האָזיכע ו; **~о́нок** *м* ־ך העזעלע ז

закабали́ть *сов.*, **закабаля́ть** *несов.* פארשקלאפן

закады́чный *разг.:* ~ друг = בוזעם־פרײַנט מ

зака́з *м* ־ען וו באשטעלונג; вое́нные ~ы מיליטעריש באשטעלונגען; стол ~ов דער טיש פאר באשטעלונגען; ваш ~ гото́в אײַער באשטעלונג איז גרייט; ◇ на ~ אף באשטעלן, באשטעלונג; по ~у я не пою́ איך זינג נישט, ווען דאָס ווילט זיך יענעם

заказа́ть *сов.* באשטעלן

зака́зник *м охот.* ־ן פארבאָט־געביט ז

заказн||о́й: ~о́е письмо́ א רעקאָמענדירטע(ר) ברייוו; посла́ть письмо́ ~ы́м שיקן דעם ברייוו רעקאָמענדירט

зака́з||чик *м* = מ באשטעלער; **~чица** *ж* ־ס וו

зака́зывать *несов. см.* заказа́ть

закалённый 1. פארהאַרטעוועטער; ~ боец א פארהאַרטעוועטער- טעוועטער שלאַכטמאן; 2. *(выносливый, здоровый)* אויס- פארהאַרטעוועטער, שטאַרקהאפטיקער, האלטעוודיקער

закали́ть *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען; 2. *перен.* פארהאַרטעווען; **~ся** *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען זיך, געהאַרטעוועט טעווען; 2. *перен.* פארהאַרטעוועט ווערן*

зака́лка *ж* 1. *тех.* האַרטונג ז, האַרטעווען ז; 2. *(физическая)* פארהאַרטעוועטקייט וו; פארהאַרטונג וו; 3. *(стойкость)* שטאַרקהאפטיקייט וו, אויסהאלטעוודיקייט וו

зака́лывать *несов. см.* заколо́ть[1]

закаля́ть(ся) *несов. см.* закали́ть(ся)

зака́нчива||ть *несов.* зако́нчить; я уже́ ~ю איך ענדיק [באלד] שוין; איך האלט בא ענדיקן; **~ться** *несов. см.* зако́нчиться

зака́пать[1] *сов.* 1. *(забрызгать)* פארשפריצן; פארקאַפען *разг.*; 2. *разг. (лекарство)* ארײַנקאפען

зака́па||ть[2] *сов. (начать капать)* קאַפען אָנהייבן*; *(о дожде тж.)* טריפן [נעמען*] אָנהייבן*; **~ли** слёзы ס'האָבן געגאָמען קאַפען טרערן, א קאַפע געטאָן טרערן

зака́пывать[1] *несов. см.* закопа́ть

зака́пывать[2] *несов. см.* зака́пать[1]

зака́т *м* 1. מ זון־פארגאנג, מ זון־אונטערגאנג; שקיע וו *поэт.*; 2. *перен.* מ אונטערגאנג, וו גסיסע; ◇ на ~е дней ווען ס'גייען אויס די יאָרן

закати́ть *сов.* 1. *(мяч и т. п.)* פארקיִקלען; 2. *разг.:* ~ *кому-л.* пощёчину עמעצן [דערלאַנגען, אָפלאָזן*] געבן*; ~ исте́рику [א פאטש] א היסטע- אוועקלייגן; א פליאסק (ע)ריק; ~ пир פראַוועט א סודע; ◇ ~ глаза́ פארגלאָזן

закати́ться *сов.* 1. *(о мяче и т. п.)* פארקיִקלען זיך; 2. *(о солнце)* *פארגין

зака́тывать[1] *несов. см.* закати́ть

зака́тывать[2] *несов. см.* закати́ть

зака́тываться *несов. см.* закати́ться

закача́||ть[1] *сов.* 1. *(убаюкать)* פארווינן; 2. *безл.:* его́ ~ло ער האָט באקומען די יאָם־קרענק

закача́ть[2] *сов. (начать качать)* אָנהייבן* שאָקלען

зака́шлять *сов.* אָנהייבן* הוסטן; **~ся** *сов.* פארהוסטן זיך

заква́сить *сов. (тесто)* פארזויערן*; *(молоко)* אײַן- אײַנזויערן, שטעלן

заква́ск||а *ж* 1. מ יוירשטאָף; *(для теста)* רעזשטשינע (אײַנגעפלאנצטע), האדראָכע ו, זויערטיג ז; 2. *перен.* וו מידעס

заква́шивать *несов. см.* заква́сить

закида́ть *сов.* פארוואַרפן*, באוואַרפן*; *перен. (вопросами)* פארשיטן*; ~ цвета́ми מיט בלומען באוואַרפן*; ~ землёй מיט ערד פארשיטן*

заки́дывать[1] *несов. см.* закида́ть

заки́дывать[2] *несов. см.* заки́нуть

заки́нуть *сов.* 1. *см.* забро́сить 1; 2.: ~ го́лову פאר- פארוואַרפן* א פוס; ~ но́гу на́ ногу וואַרפן* דעם קאָפ אויבער א פוס; ◇ ~ у́дочку א וועגטקע פארוואַרפן* א ≅; טאפ טאָן* אין וואָגן

закипа́ть *несов.* אָנהייבן* זידן*, פארזידן*

закипе́||ть *сов.* 1. *אופזידן; 2.: рабо́та ~ла די אַרבעט האָט געגומען ברענ- די אַרבעט גייט אין פולן גאנג נען אין די הענט

зака́кись *ж хим.* = מ סובאָקסיד

закла́д *м уст. см.* зало́г[1] 2; ◇ би́ться об ~ וועטן* גייַן*

закла́дка *ж* 1. ז פארלייגן; ~ па́мятника דאָס פאר- בוך־סימען (מצ. ־סי- לייגן א דענקמאָל); 2. *(для книги)* ארײַנלאָג מ ־ן (מאָנים)

закладна́я *ж уст. юр.* מאָשקן־צעטל מ ־ען

закла́дывать *несов. см.* заложи́ть

заклева́ть[1] *сов. (насмерть)* (אף טויט) פארפיקן; *перен. разг.* דערגיין* די יאָר(ן)

заклева́ть[2] *сов. (начать клевать)* אָנהייבן* פיקן

заклева́ть *несов.*, **заклева́ть** *сов.* פאר-, פארקלעפן קלייען

заклейми́ть *сов.* 1. פארקליימעווען, פארשטעמפלען; 2. *перен.* פארדאמען, (פאר)שטעמפלען

заклепа́ть *сов.* פארניט(עוועט)ן; פארקליאָפעווען *разг.*

заклёпка *ж* 1. *(действие)* פארניטעווען ז; פארקליאָפעווען *разг.*; 2. *(стержень)* ניטונג־שטיפט מ ־ן ז

заклёпывать *несов. см.* заклепа́ть

заклина́||ние *с* 1. *(действие)* באשוועָרונג, פארקישע- וו; *(слова́)* קישעף(־שפרוך) מ ־ן; 2. *(мольба)* דאָס אַרציקע באקאָשע, באשוועָרונג וו, בעטן זיך רחמנים

заклина́||ть *несов.* 1. (מיט א שפרוך) פארקישעפן; *(ду-*

хов) בעטן* זיך, באשוּוערן* *(умолять)* 2. באשוּוערן*; ~ю вас не дéлать э́того איך באשוּוער (בא) ראכמים; ~ть всем, что свя́то באשוּוערן* אייך דאָס ניט טאָן; ~ть всем, что свя́то באשוּוערן* בא וואָס הי׳ליק איז

заключá||ть *несов.* 1. *(содержать):* ~ть в себé אנט- האלטן*; 2. *см.* заключи́ть; ~ться *несов.* 1. *(в предл.; содержаться)* אנטהאלטן* זיך, פּאראַנען זיין*; в э́тих слова́х ~ется глубо́кий смысл אין אָט די ווערטער איז פּאראַנ(ען) [ליגט, שטעקט] א טי׳פער זין; 2. *(в предл., состоять)* (אין) באשטי׳ן*; преиму́щество но́вого ме́тода ~ется в экономи́чности די מי׳לע פּונעם ניי׳עם מע׳טאָד באשטי׳ט אין שפּאָרעוודיקייט; 3. *(тв.; заканчиваться)* פּארענדיקן זיך (מיט) שלאָסן וועלן* (מיט)

заключе́ни||е *с* 1. *(договора и т. п.)* שליסן ז; ~е ми́ра דאָס שליסן שאָלעם; 2. *(лишение свободы)* געפענגקנ- אַרעסט מ, טפי׳סע וו, ניש ז; предвари́тельное ~е פּאָר- לוי׳פּיקער ארע׳סט; отбыва́ть ~е טפי׳סע אין זיין*; זיצן* אין טפי׳סע; 3. *(вывод)* אוי׳ספיר מ ־ן; *(эксперта)* שלוס־אויספיר מ ־ן; сде́лать ~е מאכן אן אוי׳ספיר; прийти́ к ~ю קומען* צום אוי׳ספיר; обвини́тельное ~е *юр.* באשולדיקונגס־אויספיר מ; 4. *(конец чего-л.)* שלוס מ, סאָף מ; ◇ в ~е צום שלוס; לעצטנס

заключённый *м* טפי׳סעניק מ ־עס; *мн. тж.* אסורים מצ.

заключи́тельн||ый שלוסי־; ~ое сло́во (מצ.) שלוסוואָרט ז

заключи́ть *сов.* 1. *(лишить свободы)* אי׳נזעצן; ~ в тюрьму́ נעמען* אין טפי׳סע; ~ под стра́жу ארי׳נזעצן; 2. *(поместить)* אי׳נשליסן*; ~ в ско́бки [אי׳נעמען*, נעמען*] אין קלאמערן; אי׳נשליסן*; ~ в объя́тия ארומנעמען*, ארומארמען*; 3. *(сделать вывод)* מאכן אן אוי׳ספיר; 4. *(договор и т. п.)* שליסן*; ~ мир שליסן* (א) שאָלעם; ~ сою́з א בונד* שליסן*; 5. *(тв.; закончить)* שליסן* (מיט) פּארענדיקן; ~ речь здра́вицей [שליסן*] די רעדע מיט א לעכאיִם פּארענדיקן

закля́тый: ~ враг פּארבי׳סענער סוי׳נע

закова́ть *сов.*, **зако́вывать** *несов.* 1. שמי׳דן (פּאר)-; (פּאר)קאָוון *разг.*; ~ в кандалы́ שמידן אין קייטן; река́ зако́вана льдом דער טייך איז פּארשפּאָרט אונטערן אייז; 2.: ~ ло́шадь באַם פּערד א טלאָ צעקאלי׳עטשען דעם שמידן)

заколáчивать *несов. см.* заколоти́ть

заколдо́ванный פּארקי׳שעפּטער; ◇ ~ круг פּארקי׳שעפּ- קי׳שעף־קרייז מ, טער קרייז

заколдова́ть *сов.* פּארקי׳שעפּן

зако́лка *ж* האָר־קלעמערל ז ־ער

заколоти́ть *сов. разг.* 1. *(закрыть наглухо)* פּארשלאָגן*, פּארקלאפּן; 2. *(вбить)* ארי׳נשלאָגן*, ארי׳נקלאפּן

заколо́ть[1] *сов.* 1. *(кинжалом и т. п.)* שטעכן*(דער); *(животное)* קוי׳לען; 2. *(прикрепить)* צוטשעפּען, צו- שפּיליען; *(волосы)* פּארנעמען*; צושטעכן*

заколо́||ть[2] *сов. безл.:* у него́ ~ло в боку́ ס׳האָט אים אָנגעהויבן שטעכן אין א זייט

зако́н *м* געזעץ מ ־ן; де́йствующие ~ы די גי׳לטנדיקע געזעצן; основно́й ~ грונט־געזעץ מ ־ן; йменем ~а אין נאָמען פּונעם געזעץ; по ~у לויטן געזעץ; вне ~а דער (נאטור־)אויסערן געזעץ; ~ сохране́ния эне́ргии *физ.* געזעץ וועגן אופהיט פון ענערגיע

зако́нность *ж* וו געזעצלעכקייט; социалисти́ческая ~ די סאָציאלי׳סטישע געזעצלעכקייט; ~ докуме́нта די גע- זעצלעכקייט פּונעם דאָקומענט; ~ тре́бований לעכקייט פון די פּאָדערונגען

зако́нн||ый 1. געזעצלעכער; ~ое прави́тельство די געזעצלעכע רעגי׳רונג; на ~ом основа́нии אף א געזעצ- לעכן סמאך; 2. *(обоснованный)* בארע׳כטיקטער; с ~ой го́рдостью מיט בארע׳כטיקטן שטאָלץ

законода́тель *м* = מ געזעצגעבער; ~ный געזעצגע- בעריש; ~ная власть די געזעצגעבערישע מאכט; ~ство *с* וו געזעצגעבונג; де́йствующее ~ство [פונק- ציאָנירנדיקע] געזעצגעבונג

закономе́рн||ость *ж* וו געזעצמעסיקייט; ~ый געזעצ- מעסיק; ~ое разви́тие אנטוויקלונג געזעצמעסיקער; ~ый результа́т א געזעצמעסיקער [א נאטי׳רלעכער, אן אומ- דאָס איז געזעצמע- געזעצמעסיקער]; э́то ~о [פארמי׳דלעכער רעזולטאט אַנדערש קען דאָס גאָר ניט זיין; סיק *разг.*

законопа́тить *сов.*, **законопа́чивать** *несов.* פּארדע׳כטע- וועלן

законопрое́кт *м* מ ־ן געזעץ־פּראָיעקט; внести́ ~ אריי׳נ- טראָגן* א געזעץ־פּראָיעקט

законсерви́ровать *сов.* 1. *(продукты)* (פּאר)קאָנסערווי׳רן; 2. *(строительство и т. п.)* פּארקאָנסערווי׳רן, אָפּשטעלן, לאָן* שטיין

законспекти́ровать *сов.* צוניפּשטעלן; פּארקאָנספּעקטי׳רן (פון) א קאָנספּעקט

зако́нченн||ый 1. פּארגאָנצטער, פּארע׳נדיקטער; ~ое образова́ние פּארע׳נדיקטע בי׳לדונג; ~ая мысль א פאר- פּולקו- נאָנצטער געדאַנק; 2. *(достигший совершенства)* רי׳פּער, מער

зако́нчи||ть *сов.* פּארע׳נדיקן; ~ть рабо́ту досро́чно פּאר- ע׳נדיקן די אַרבעט פּארטערמי׳ניק [פּארן טערמי׳ן] ~л речь таки́ми слова́ми [גע- ער האָט פּארע׳נדיקט פּאָלעדיקע ווערטער שלאָסן]; ~ться *сов.* פּארע׳נדיקט ווערן*, פּארע׳נדיקן זיך

закопа́ть *сов.* 1. באגראָבן*, פּארגראָבן*; *(прятать)* באהאלטן*; 2. *(засыпать)* פּארשי׳טן*; ~ я́му פּארשי׳טן* די גרוב

закопте́лый פּארוי׳כערטער

закопти́ть[1] *сов. (начать коптить)* אָנהי׳בן* רויכערן

закопти́ть[2] *сов.* 1. *(покрыть копотью)* פּארוי׳כערן; 2. *(рыбу, мясо)* אי׳נרי׳כערן; ~ся *сов.* 1. *(покрыться копотью)* פּארוי׳כערן זיך, פּארוי׳כערט ווערן*; 2. *(о рыбе, мясе)* אי׳נרי׳כערן זיך

закопчённый *см.* закопте́лый

закорене́л||ый 1. *(о предрассудках и т. п.)* אי׳נגע- וואָרצלטער, אי׳נגעקאָרענ׳יעטער, לאנגאָניקער; *(о болезни)* פּארצו׳יגענער; 2. *(неисправимый)* פּארשטאָקטער

закорене́ть *сов.* 1. *(укорениться)* אי׳נגעוואָרצלט [אי׳נ- געקאָרענ׳יעט] ווערן*; 2. (в *предл.*) פּארשטאָקט ווערן* (אין)

закорю́чка *ж разг. (росчерк)* דרי׳ידעלע ז ־ך, צוק מ ־ן

закосне́||лый 1. *(укоренившийся)* אי׳נגעוואָרצלטער, אי׳נ- געקאָרענ׳יעטער; 2. *(неисправимый)* פּארשטאָקטער; ~ть *сов.* (в *предл.*) זיין* פּארזונקען, פּארשטאָקט ווערן* (אין)

закоу́лок *м* 1. *(глухой переулок)* ליקל ז ־עך, הינ- טערגעסל ז ־עך; 2. *(уголок)* א (פּארבאָרגן) ווי׳נקעלע

закоче́не||лый פארקליאקנעטער, פארגליווערטער; ~ть *сов.* פארקליאקנעט [פארגליווערט] ווערן*; ру́ки ~ли от хо́лода די הענט זײַנען פארשטאַרט געוואָרן פון קעלט

закра́дываться *несов. см.* закра́сться

закра́сить *сов.* פארפאַרבן

закра́||ться *сов.* פארגאַנווענען זיך*, אויפקומען*; ~лось подозре́ние ס׳האָט זיך פארגאַנווענט [ס׳איז אויפגעקומען] אַ כשאד

закра́шивать *несов. см.* закра́сить

закрепи́ть *сов.* 1. *(неподвижно)* פארפעסטיקן, -באפעסטיקן; 2. *(упрочить; тж. воен.)* פארפעסטיקן; ~ успе́х פארפעסטיקן דעם דערפאָלג; 3. *(вин. за тв.; обеспечить права)* פארפעסטיקן; ~ уча́сток за шко́лой פארפעסטיקן דעם ערד־כיילעק פאר דער שול; 4. *(желудок)* פאר- דעם הארט מאכן, הארטן; 5. *фото* פיקסירן; ~ся *сов.* 1. *(принять устойчивое положение)* האלטן* זיך פעסט; 2. *(упрочиться)* פארפעסטיקט [פארשטארקט] ווערן*; 3. *воен.* פארפעסטיקן זיך

закрепля́ть(ся) *несов. см.* закрепи́ть(ся)

закрепости́ть *сов.*, **закрепоща́ть** *несов.* 1. *ист.* פאר- מאכן פאר לײַב־אייגענע, קנעכטן; 2. *перен.* פארשקלאַפן

закрича́ть *сов.* 1. *(вскрикнуть)* א געשרי טאָן*; ~ от бо́ли א געשרי טאָן* פאר ווייטיק; 2. *(начать кричать)* אָנהייבן* שרײַען

закро́йщи||к *м* = צושניידער מ; ~ца *ж* צושניידערן ז ־ס

за́кром *м* זאָסיק מ ־עס

закругле́ние *с* 1. *(действие)* פארקרײַלעכיקן, -פאר ז; 2. *(изгиб)* קרײַלעכיקונג (פאר)קרימונג ז ־ען

закруглённый פארקרײַלעכיקטער

закругли́ть *сов.* פארקרײַלעכיקן; ~ся *сов.* 1. -פארקרײַ לעכיקן זיך; 2. *перен. фам.* -פארעַנ, מאכן עס בעקיצער זיך דיקן

закругля́ть(ся) *несов. см.* закругли́ть(ся)

закружи́ть[1] *сов. (утомить кружением)* פארמאַטערן, דערפירן ביז קאָפשווינדל

закружи́ть[2] *сов. (начать кружить)* דרייען* אָנהייבן*; *(о метели и т. п.)* וירבלען אָנהייבן*

закружи́ться[1] *сов.* 1. *(утомиться от кружения — в танце и т. п.)* פארמאַטערן* זיך, פארמאַטערט ווערן*, דערגיין* ביז קאָפשווינדל; 2. *разг. (устать от хлопот)* פארפאָרען זיך

закружи́ться[2] *сов. (начать кружиться)* דרייען* אָנהייבן*; ◇ голова́ ~лась ס׳האָט זיך פאר- דרייט דער קאָפּ

закрути́ть 1. פארדרייען; 2. *(намотать вокруг чего-л.)* ארומוויקלען; 3. *разг. (завинтить)* פארשרויבן, -פאר- דרייען; *(кран)* פארדרייען

закру́чивать *несов. см.* закрути́ть

закрыва́||ть *несов. см.* закры́ть; ~ться *нвсов.* 1. *см.* закры́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר פארמאַכט זיך נישט, די טיר קאָן זיך נישט פארמאַכן

закры́тие *с* פארמאַכן ז; *(заседания и т. п.)* שליסן ז

закры́т||ый פארמאַכטער; с ~ыми глаза́ми מיט פאר- מאַכטע [צוגעמאכטע] אויגן; при ~ых дверя́х בא געשלאָסענע־, -פאר מאַכטע זיצונג; ~ое заседа́ние א פארמאַכטע סעסיע; ~ое пла́тье א פאר- מאַכטע קלייד; ~ое письмо́ פארמאַכטע [צוגעמאכטע] בריוו; ◇ ~ое голосова́ние אָפּשטימונג [הײַמע]; ~ое мо́ре אינערלעכער יאָם; в ~ом помеще́нии אין פיר וועגט

закры́ть *сов.* 1. פארמאַכן, צומאכן; ~ кни́гу -פאר מאַכן [צומאכן] די אויגן; ~ глаза́ [дэм] בוך מאַכן דאָס [דעם]; закро́й дверь! פארמאַך די טיר!; магази́н закры́т דער פאר- מאַכן, מאגאזין איז פארמאַכט; 2. *(запереть)* פארמאַכן, -פאר- שפאַרן*, פארשליסן*; ~ на ключ פארשליסן*; 3. *(преградить)* פארמאַכן, פארשפאַרן; ~ грани́цу פארמאַכן [פארשפאַרן] די גרענעץ; ~ до́ступ к *чему-л.* פארמאַכן דעם צוטריט צו עפעס; 4. *(покрыть)* פארדעקן, צודעקן, באדעקן; ту́чи закры́ли не́бо וואָלקנס האָבן באדעקט די זון; 5. *(закончить)* שליסן*; ~ собра́ние שליסן* דעם הימל; ◇ ~ глаза́ на *что-л.* פארמאַכן די אויגן אף עפעס; он про́сто закры́л глаза́ на тру́дности ער האָט פאָשעט פאר- מאַכט די אויגן אף די שוועריקייטן, ער האָט פאָשעט זיך, געמאַכט, ווי ער זעט ניט די שוועריקייטן; ~ рот *кому-л.* פארמאַכן [פארשטאָפּן] עמעצן דאָס מויל; ~ ско́бки פאר- מאַכן, צומאכן; ~ счёт *(в банке)* פארמאַכן די קאָנטע

закры́||ться *сов.* 1. פארמאַכן זיך, צומאכן זיך; дверь ~лась די טיר האָט זיך פארמאַכט; глаза́ ~лись די אויגן האָבן זיך פארמאַכט [צוגעמאכט]; 2. *(запереться)* פארשליסן* זיך, פארשפאַרן זיך; он ~лся в ко́мнате ער האָט זיך פארשפאַרט אין צימער; 3. *(накрыться)* -צו, שליסן* זיך, פארדעקן זיך, דעקן זיך; 4. *(закончиться)* געשלאָסן ווערן* די דעבאַטן זײַנען גע- שלאָסן געוואָרן

закули́сн||ый 1. הינטער די קוליסן *после сущ.*; 2. *перен.* געהיימע, פארהיילענער; ~ые перегово́ры אונטערהאַנדלונגען

закупа́ть *несов.*, **закупи́ть** *сов.* אײַנקויפן

заку́пка *ж* אײַנקויף מ, אײַנקויפן ז

заку́поривать *несов.*, **заку́порить** *сов. (бутылку)* -פאר קאָרקעווען, פארקאָרקן; *(бочку)* -פאר שפּאָנען, פארשפּאָנט; **заку́порка** *ж* 1. פאר- קאָרקעווען ז, פארקאָרקן; 2. *мед.* -פאר שטאָפּונג ז; ~ вен ז, וועגן־פארשטאָפּונג ז; טראָמבאָז מ ־עס

заку́почн||ый: ~ая цена́ קויפּפריז (אײַנ) ז ־ן

заку́пщик *м* = אײַנקויפער מ

заку́ривать *несов. см.* закури́ть 1

закури́ть *сов.* 1. פאר־ייכערן; ~ папиро́су פאר־ייכערן; разреши́те ~? א פאפיראָס? מע קען פאר־ייכערן?; 2. *(начать курить)* רייכערן* אָנהייבן*; ~ся *сов. (зажечься)* פאר־ייכערן זיך

закуси́ть[1] *сов. (захватить зубами)* -אײַנ, פארבײַסן*; ~ удила́ 1) *(о лошади)* (אין) פארקלעמען (אין) בײַסן* זיך; 2) *перен.* דעם צוים־געביס נעמען*, קיין אָפּהאלט ניט וויסן*; ~ язы́к צומאכן דאָס מויל, אנשווײַגן ווערן*

закуси́ть[2] *сов.* 1. *(немного)* אײַבערכאפּן, צובײַסן*; 2. *(заесть)* פארבײַסן*

заку́ск||а *ж* פארבײַסן ז, צובײַסן ז; *(перед обедом и т. п.)* פאָרשפּײַז ז, פאָרגעריכט ז; ◇ на ~у אף א פארבײַס, פאר א פארבײַסן, צום סאָמע לעצט סעכץ

заку́сочная *ж* (מצ. ..הײַזער) בופעט־הויז ז, בופעט מ ־ן

заку́сывать[1] *несов. см.* заку́си́ть[1]

заку́сывать[2] *несов. см.* заку́си́ть[2]

зак|у́тать *сов.* פּאַרוויקלען, אײַנוויקלען; ~ся *сов.* -אײַנ- פּאַרוויקלען זיך, וויקלען זיך

зак|у́тывать *несов. см.* зак|у́тать; ~ся *несов. см.* зак|у́таться

зал *м* ־ן זאל מ; зри́тельный ~ ־ן צושויער־זאל מ; чита́льный ~ ־ן לייענמאל מ; ~ ожида́ния וואַרטזאל מ; а́ктовый ~ ־ן אָקטן־זאל מ, אָקטאָוועזאל

зала́ди||ть *сов. разг.* 1.: он ~л одно́ и то́ же ער האלט אין איין אײַנערכאזערן דאָס זעלבע לידל טײַנעט זיך זײַנס; 2. + *инф.*: он ~л ходи́ть в кино́ ער האָט אָנגעהויבן אָפט גיין קינאָ

зала́мывать *несов. см.* заломи́ть

зала́ять *сов.* בילן [נעמען*] [נעמען*], אָנהייבן*

залега́ние *с геол.* לאָגערונג ו

залега́ть *несов. геол.* *ליגן, זיך זעלאָגערט

заледене́||лый 1. *(покрывшийся льдом)* פּאַרזיקטער, מיט אײַז באדעקטער; 2. *(закоченевший)* פּאַרגליווערטער, פּאַרשטאַרט; ~ть *сов.* 1. *(покрыться льдом)* באדעקן זיך מיט אײַז, פּאַרזיקט ווערן*; 2. *(окоченеть)* פּאַרשטאַרט [פּאַרגליווערט] ווערן* אײַז־קאלטער

залежа́лый *разг.* לעגער, געלעגענער, פּאַרלעגענער; ~ това́р ו לעגער־סכוירע, פּאַרלעגענע [פּאַרלעגערטע] סכוירע

залежа́ться *сов.*, **залёживаться** *несов.* 1. פּאַרליגן* זיך; *(о товаре)* פּאַרלעגערן זיך; 2. *(испортиться)* צוגעלעגערט [קאָליע] ווערן*

за́лежн||ый: ~ые зе́мли מצ. ברוך־ערדן

за́леж||ь *ж* 1. *геол.* ־ן לאָגער מ; ~и ка́менного у́гля שטיינקויל־לאגער מ ־ן; 2. *мн. (скопление)* אָנוואלגער מ, הויפּט (גאָנצע) מצ.; 3. *с.-х.* ברוך־ערד ו

зале́зть *сов.* 1. *(на вин.)* (אף) ארופקלע-, ארופקריכן*; 2. *(в вин.)* (אין) אריינקריכן*

залепи́ть *сов.*, **залепля́ть** *несов.* 1. *(заделать)* קלעפּן; 2. *(облепить)* באקלעפּן; 3. *разг.*: ~ пощёчину געבן* א פּליאסק

залета́ть *несов. см.* залете́ть

залете́||ть 1. *(внутрь)* פּאַרפלויגן*, אריינפלויגן*; ба́бочка ~ла в ко́мнату דאָס פּלאַטערל איז אריינגעפלויגן [פּאַרפלויגן]; 2. *(далеко)* פּאַרפלויגן* אין צימער אריין

зале́чивать(ся) *несов. см.* залечи́ть(ся)

залечи́ть *сов.* 1. פּאַרהיילן; ~ ра́ны פּאַרהיילן די וווּנדן; 2. *разг. (кого-л.)* פון דער וועלט מיטן היילן אומברענגען* [מיט רעפּועס]; ~ся *сов.* פּאַרהיילן זיך

зале́чь *сов.* 1. אוועקלייגן זיך; *(в берлогу и т. п.)* פּאַרנאָרפאלן* זיך; 2. *(при обстреле)* צו דר׳ערד אַנידערפאלן*; *(в укрытие)* באהאלטן* זיך (אין א טראנשיי)

зали́в *м геогр.* ־ן אײַנגוס מ

залива́ть *несов. см.* зали́ть

залива́ться[1] *несов. см.* зали́ться[1]

заливаться[2] *несов. см.* зали́ться[2]

заливно́е *с кул.* [אין גליווער] פּליישׂ אין דרילעס; [אין גליווער] פיש אין דרילעס

заливн||о́й 1. פּליישׂ; ~ы́е луга́ פּליצלאָנקעס (פּאַר); 2. *кул.*: ~а́я ры́ба פיש אין גליווער, פיש אין דרילעס

зали́||ть *сов.* 1. *(затопить)* פּאַרפלייצן, פּאַרטרענ- דאָס וואַסער האָט פּאַרפלויצט קען*; вода́ ~ла́ луга́ [האָט פּאַרטרענקט] דאָס לאָנקעס*; 2. *перен.* פּאַרגיסן*, דער צימער איז באגאָסן*; ко́мната залита́ све́том באגאָסן*; 3. *(испачкать)* באגיסן*, מיט שמיץ; 4. *(облить, полить)* פּאַרגיסן* (אף), ארופגיסן*; ~ть ры́бу со́усом פּאַר- פּאַרגיסן* די פיש מיט סאָוס (מיט וואַסער) לעשן*; 6. *(покрыть)* פּאַרגיסן*; ~ть асфа́льтом פּאַרגיסן* מיט אספאַלט

зали́ться[1] *сов.* 1. *(покрыться водой)* פּאַר- [פּאַר- פּלייצט] וועלן*; 2. *(проникнуть)* פּאַרגיסן* זיך; вода́ залила́сь за воротни́к דאָס וואַסער האָט זיך פּאַרגאָסן הינטערן קאָלנער

зали́ться[2] *сов.*: ~ сме́хом פּאַרגיין* זיך אין געלעכטער; ~ пе́сней צעזונגען* זיך; ~ пла́чем א מיט אויסברעכן* צעווײַנט זיך, געוויין

залихва́тский *разг.* כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.*, בראַווער

зало́г[1] *м* 1. *(имущества)* פּאַרזאַץ ז; под ~ *чего-л.* מאשקן מ (מצ. פּאַרזאַצנדיק עפּעס; 2. *(заложенная вещь)* (מאשקאָנעס); *(денежная гарантия)* אָרוועס־געלט ז, קויציע ו; 3. *перен. (ручательство)* גאראַנטיע ו; *(свидетельство)* באויז מ; ~ ми́ра [дру́жбы] א גראַנטיע פון שׂלעם [פון פרײַנטשאפט]

зало́г[2] *м грам.* ־ן געזאוס מ; страда́тельный ~ דער פּא- פּאסיוו מ, סיווער געזוס

заложи́ть *сов.* 1. פּאַרליגן*; ~ ру́ки за́ спину פּאַרלייגן פּאַרוקן; ~ ру́ки в карма́ны די הענט הינטערן רוקן; ~ ми́ну [ארײַנטאָן*] די הענט אין די קעשענעס פּאַר- לייגן א מינע; 2. *разг. (неизвестно куда)* פּאַרשטעקן, אהינטאָן*; 3. *(заполнить)* פּאַרפילן, פּאַרליגן*; ~ ни́шу кирпичо́м פּאַרליגן די נישע מיט ציגל; 4. *(основать)* פּאַר- פּאַרליגן [לייגן דעם פונדאַמענט (פון)], לייגן דעם פונ- א דענקמאָל [דאַמענט פון] א שטאָט; 5.: стремле́ние к ми́ру зало́жено в само́й приро́де на́шего о́бщества די שטרעבונג צו שׂלעם איז אין דער עצעם נאטור פון אונדזער געזעל- שאפט; 6. *(лошадей)* שפּאַנען(אײַנ); *(экипаж)* שפּאַנען; 7. *(отдать в залог)* פּאַרזאַצן, פּאַרמאַשקענען, פּאַרמאַשקענען*, געבן*; ◇ ~ осно́ву *чего-л.* דעם (פּאַר)לייגן יסוד [דעם פונדאַמענט] פון עפּעס

зало́жн||ик *м* (מצ. ־לײַט) אָרוועס־מאן מ; ~и́ца *ж* ־ס אָרוועניצע ו; ~о́й

заломи́ть *сов.* 1. *(надломить)* אָנברעכן*; 2. *разг. (запросить)* פּרײַז אָנמוטן א הויכע°; ◇ ~ ша́пку פּאַרוקן פּאַרבאַרגן* דאָס היטל אין א זײַט; ~ *кому-л.* ру́ки פּאַרבאַרגן* עמעצן די הענט (אף אהינטער)

залп *м* ־ן זאלפ מ; дать ~ א זאלפ* [געבן* א זאלפ]; 2. *разг.* מיטאַמאָל, ניט אײַנערכאפּנדיק דעם אָטעם

за́лпом *нареч.* 1.: вы́стрелить ~ זאלפּירן, אַלע צוזאַמען; 2. *разг.* זאלפּירן, געבן* א זאלפ

залучи́ть *сов. разг.* ארײַנבאקומען*; ~ *кого-л.* в го́сти ארײַנבאקומען* עמעצן

залюбова́ться *сов. (тв.)* (פּאַר) אן-, פּאַרגאַפּט ווערן* (אף) ציקט פּאַרקוקן זיך

замáзать *сов.* 1. פּאַרשמירן; *(краской)* פּאַרפּאַרבן; 2. *(умышленно скрыть)* פּאַרשמירן, פּאַרוושן; ~ недоста́тки פּאַרוושן די דעפעקטן; 3. *(залепить)* פּאַרקלעפּן; *(окна замазкой)* פּאַרקיטעווען; *(щели и т. п.)* פּאַר- פּאַרקיטעווען; 4. *(запачкать)* פּאַרשמירן, פּאַרשפּאַקליעווען; בעטן

замы́||ть *сов.* פֿאַרמישן, פֿאַרמישט; ~ся *сов. разг.* אויסשמירן זיך, פֿאַרפּאַטשקען זיך

замя́зка *ж* קיט מ

замя́зывать(ся) *несов. см.* замя́зать(ся)

замя́лчивать *несов. см.* замолча́ть[2]

замя́нивать *несов.*, **заменя́ть** *сов.* פֿאַרנאַרן, ארײַנארן; ~ *кого-л.* в лову́шку עמעצן אין א ארײַנארן [פֿאַרנאַרן] פֿאַסטקע

замя́нчивый רײַצנדיקער, צוציענדיקער

замара́ть *сов.* 1. פֿאַרפּאַטשקען, אויסשמירן; 2. *(опозорить)* פֿאַרלאַמירן, פֿאַרפּלעקן, פֿאַרשמוצן; ~ся *сов.* 1. פֿאַר-בלאַמירן זיך, פּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך; 2. *(опозорить себя)* פֿאַר-מירן זיך

замара́шка *м и ж* נאכלײַ מ, דריפּקע מ, וו

замаскиро́в||анный פֿאַרמאַסקירטער; ~а́ть *сов.* פֿאַר-מאַסקירן; ~а́ться *сов.* פֿאַרמאַסקירן זיך

замя́сленный פֿאַרשמאָלצענטער

замя́тывать(ся) *несов. см.* замота́ть(ся)

замя́хиваться *несов.*, **замахну́ться** *сов.* 1. *(на вин.)* פֿאַרמעסטן* זיך, (אף) זאמיערען זיך* א האנט (אויפהייבן* אף) *разг.*; ~ па́лкой на *кого-л.* עמעצן אויפהייבן* אף; 2. *(вознамериться)* פֿאַרמעסטן* זיך א שטעקן

замя́чивать *несов. см.* замочи́ть

замя́шки *мн. разг. неодобр.* שטיק מצ. ,געגג

замедле́ние *с* וו, פֿאַרלאַנגזאמען ז פֿאַרלאַנגזאמונג

замедле́нн||ый פֿאַרלאַנגזאמטער; бо́мба ~ого де́йствия א באָמבע מיט שפּעטערן אופּריס

замедл||и́ть *сов.* 1. פֿאַרלאַנגזאמען; ~и́ть шаги́ פֿאַרלאַנג-זאמען זיך; 2. *(задержать)* פֿאַר-האַלטן* [פֿאַרפּאַמעלעכן] די טריט

замеша́ть *сов.* 1. (с *тв.*, + *инф.*; *запоздать*) פֿאַרהאַלטן* זיך (מיט); ~и́ть с отве́том פֿאַרהאַלטן* (זיך מיט) דעם ענטפער; слу́чай не ~ил предста́виться אזא געלעגנהײט לאָז זיך אינ'כן געמאַכט איך וועל באלד [גלײַך] קומען, ניט פֿאַרזאַמען צו קומען; ~иться *сов.* 1. פֿאַרלאַנגזאמען זיך, וועלן*; 2. *(задержаться)* פֿאַרהאַלטן* זיך

замедля́ть(ся) *несов. см.* заме́длить(ся)

заме́н||а *ж* 1. *(действие)* פֿאַרבײַטן ז, פֿאַרבײַט מ; 2. *(заменяющее)* פֿאַרבײַט מ ־ן; тру́дно найти́ ему́ ~у ס'איז שווער צו געפֿינען א פֿאַרבײַט פֿאַר אים; ס'איז שווער געפֿינען, וויר ס'זאָל אים פֿאַרבײַטן

замени́||мый פֿאַרבײַטלעכער; ~тель *м* ערזאַץ(־שטאָף) מ; סוראָגאַט מ ־ן; ~тель ко́жи ערזאַץ־לעדער מ

замени́||ть *сов. (что-л.)* פֿאַרבײַטן*; *(кого-л. тж.)* פֿאַרנעמען* עמעצנס אָרט; сестра́ ~ла ему́ мать די שוועסטער איז אים, טער האָט אים פֿאַרבײַטן די מאַמע; די שוועסטער איז אים געווען (ווי) א מאַמע; он ~л па́вшего в бою́ кома́ндира זיך האָט פֿאַרנומען דאָס אָרט פֿונעם אין שלאַכט געפֿאַלענעם קאָמאַנדיר

заменя́ть *несов. см.* замени́ть

замере́ть *сов.* 1. *(стать неподвижным)* פֿאַרשטאַרט (ווי); ~ на ме́сте בלײַבן* ווי צוגעשמידט צום אָרט; се́рдце его́ за́мерло דאָס הארץ איז אים (ווי) פֿאַרשטאַרבן געווען, ס'איז אים אנטפֿאַלן דאָס הארץ*; 2. *(прекратиться)* פֿאַרטוּבט [פֿאַרדומפן] ווערן*; *(о звуках)* (ווי) אָפּשטאַרבן*; сло́во за́мерло на его́ уста́х דאָס וואָרט איז אָפּגעהאַקט געווען אף זינע ליפּן

замерза́ни||е *с* ז פֿאַרפֿרוירן; ◇ то́чка ~я פֿרירפונקט מ ־ן

замерза́ть *несов.*, **замёрзнуть** *сов.* 1. *(превращаться в лёд)* פֿאַרפֿרוירן ווערן*; *(обледенеть)* אָנפֿרירן*, אָנגעפֿרוירן; река́ замёрзла פֿאַרפֿרוירן ווערן*; окно́ замёрзло איז אָנגעפֿרוירן געוואָרן; 2. *(погибать от мороза)* פֿאַרפֿרוירן ווערן*; *(о растениях тж.)* אויספֿרירן*, אויסגעפֿרוירן ווערן*; 3. *(сильно зябнуть)* פֿאַרגליווערט ווערן*

за́мертво *нареч.* א טויטער (קימאַט) ווי

замеси́ть *сов.* פֿאַרקנעטן*

замести́ 1. *(подмести)* פֿאַרקערן; 2. *(снегом и т. п.)* פֿאַרווייען, פֿאַרשנייען*; сне́гом замело́ все доро́ги דער שנייט האָט פֿאַרשאָטן [פֿאַרווייעט] אלע וועגן; ◇ ~ следы́ שניי פֿאַרווישן די שפּור

замести́тель *м* = מ פֿאַרטרעטער (שטעל)

замести́ть *сов.* 1. *(заменить)* פֿאַרבײַטן*; 2. *(вакантную должность кем-л.)*: до́лжности ассисте́нтов замещены́ די אסיסטענטן־שטעלעס זײַנען פֿאַרנומען

замета́ть[1] *несов. см.* замести́

замета́ть[2] *сов. (зашить)* פֿאַרסטרײַכוען

замета́ться *сов.* אָנהייבן* ווארפן זיך הין און הער

заме́ти||ть *сов.* 1. באמערקן; я э́то сра́зу ~л כ'האָב עס גלײַך באמערקט; 2. *(запомнить)* אָפּמערקן; заме́ть себе́ э́то מערק זיך עס אָפּ; 3. *(сказать)* באמערקן; ~ть вскользь באמערקן פֿאַרבײַלויפיק

заме́тк||а *ж* 1. *(знак)* ס'מען מ (מצ. ,מערק)צייכן מ ־ס (סימאָנים); 2. *(текст)* נאָטיץ וו ־ן; ~и на поля́х ראַנד-נאָטיצן; газе́тная ~а צײַטונג(ס)־נאָטיץ וו ־ן; путе-вы́е ~и רײַזע־נאָטיצן מצ. ◇ брать, взять на ~у פֿאַר-צייכענען; *(письменно)* פֿאַרנאָטירן

заме́тн||о 1. *нареч.* היפש, נישקאָשעדיק; он ~о вы́рос ער איז היפש [נישקאָשעדיק] אויסגעוואקסן; 2. *в знач. сказ. безл.* [קענטיק] ס'איז צו באמערקן, ס'איז קאָנטיק; бы́ло ~о, что он волну́ется ס'איז קאָנטיק געווען, אז ער איז אופֿגערעגט; ~ый 1. *(видимый, различимый)* קאָנטיקער, באמערקלעכער, היפֿשער; *(ощутительный)* נישקאָשעדיקער; 2. *(видный, известный)* אָנגעזעענער

замеча́ние *с* וו, באמערקונג; крити́ческое ~ קריטישע באמערקונג; сде́лать *кому-л.* ~ א באמערקונג מאכן, עמעצן פֿירהאלטן*

замеча́тельн||о *нареч.* מערקווירדיק; она́ ~о поёт זי זינגט מערקווירדיק [זייער שיין]; ~о краси́вая де́вушка אן אויסטערליש שיין מיידל; ~ый מערקווירדיקער; э́то ~ое достиже́ние דאָס איז א מערקווירדיקע דערגרייכונג

замеча́ть *несов. см.* заме́тить; ~ся *несов.* באמערקן זיך

замечта́ться *сов.* פֿאַרטרוימען זיך, פֿאַרזינקען* אין טרוי-מען

заме́шанн||ый פֿאַרמישטער; быть ~ым во *что-л.* אין עפּעס פֿאַרמישט

замеша́тельство *с* 1. *(кратковременное нарушение порядка)* וו, צעטומלונג וו, בעהאָלע; 2. *(растерянность)* וו, צעמישונג וו, פֿאַרלוירנקייט; привести́ в ~ אַרײַנברענגען* צעמישט, פֿאַרלירן* זיך; прийти́ в ~ אין פֿאַרלוירנקייט וועלן*

замеша́ть *сов. (вовлечь)* פֿאַרמישן, אַרײַנמישן; ~ся *сов.*

1.: ~ся в толпе́ אוֹיסמישן זיך מיטן אוֹילעם; 2. *(быть причастным)* (אין) פארמישט זיין*

заме́шивать[1] *несов. см.* замеси́ть

заме́шивать[2] *несов. см.* замеша́ть

заме́шкаться *сов. разг.* פארהאַלטן* זיך, פארהיַען זיך

замеща́ть *несов.* 1. *см.* заместѝть; 2. *(вин.; заменять собой)* (פון) פארנעמען* דאָס אָרט; 3. *(быть заместителем)* פארבעטן*, פארטרעטן*

заминѝровать *сов.* פארמינירן

замѝнка *ж разг.* מ אָפהאלט; *(в снабжении)* -איבער- שלאָג מ ־ן

замира́ние *с* : с ~м се́рдца מיט האַרץ־ציטערן

замира́ть *несов.* 1. *см.* замере́ть; 2. *(прерываться — о голосе)* איבערהאקן זיך

за́мкнут||ый 1. *(обособленный)* -אָפּ, אָפּגעזונדערטער געשלאָסענער; ~ая жизнь לעבן אָפּגעזונדערט אין אָפּגעשלאָסענע; ~ая гру́ппа גרופּע אין אָפּגעשלאָסענע; 2. *(необщительный)* -גע, אָפּגעשיידטער פארשלאָסענער; 3. *(смыкающийся)* -א געשלאָסענע קרומע (ליניע); ~ая крива́я א געשלאָסענע עלעקטרישע קייט

замкну́ть *сов.* 1. *уст. разг. (запереть)* פארשליסן*; 2. *(сомкнуть)* שליסן*; ~ электри́ческую цепь שליסן* די עלעקטרישע קייט; ~ся *сов.* 1. *(обособиться)* -אָפּזון, געשלאָסן ווערן* זיך, דערן זיך; 2. *(сомкнуться)* אָפּשליסן* זיך

замоги́льный *разг.*: ~ го́лос א שטים (ווי) פון יענער־ ־וועלט

за́мок *м* (שלעסער) מ שלאָס; ры́царский ~ רי- טער־שלאָס מ (מצ. ..שלעסער)

замо́к *м* (שלעסער) מ שלאָס; вися́чий ~ העענגשלאָס מ (מצ. ..שלעסער); запере́ть дверь на ~ די פארשליסן* מיט אן שלאָס, פארשפאַרן די טיר אן שלאָס; ◇ быть на замке́, быть под замко́м זיין* אונטערן שלאָס, זיין* פארשלאָסן האַלטן* אונטערן, האַלטן* פארשלאָסן אונטער זיבן [צען] שלעסער; за семью́ замка́ми שלאָס

замо́лвить *сов.*: ~ слове́чко за *кого-л. разг.* זאָגן פאר [וועגן] עמעצן א גוט וואָרט

замолка́ть *несов.*, **замо́лкнуть** *сов.* 1. *(перестать издавать звуки)* אנשטיל ווערן*; אנשוויגן ווערן*; 2. *(прекратиться)* אופהערן, אנשטיל ווערן*; пе́ние не замолка́ло דאָס געזאַנג איז ניט אנשטילט געווארן [האָט ניט אופגעהערט]

замолча́ть[1] *сов. см.* замо́лкнуть 1

замолча́ть[2] *сов. разг.* פארשווײַגן*; ~ кни́гу молодо́го а́втора פארשווײַגן* דעם בוך פונעם יונגן אוועאָר

замора́живание *с* ז אײַנפרירונג, וו אײַנפרירן; ◇ ~ за́работной пла́ты די פארפרירונג פונעם ארבעט(ס)לוין אפן אלטן ניוואָ

замора́живать *несов. см.* заморо́зить

замори́ть *сов. разг.* פארמאָרן; *(измучить тж.)* -פאר מאַטערן; ~ го́лодом פארמאָרן מיט הונגער; ◇ ~ червячка́ *разг.* עפעס אײַבערכאפן דעם הונגער, אײַבערכאפן אונטערלענען דאָס ארץ

заморо́зить *сов.* 1. *פארפרירן, *אײַנפרירן; 2. *разг. (дать озябнуть)* אָפּפרירן*; *(кого-л.)* פארפרירן לאָזן* 2. *(оставить неиспользованным)* פארפרירן*; ~ средства פארפרירן* די געלטמיטלען; ◇ ~ зарпла́ту פאר- פרירן* דעם ארבעט(ס)לוין

заморо́зки *мн.* נאַכטפרעסטלעך מצ.

замо́рыш *м разг.* מ ־ך, פארזעניש ז ־ן

замота́||ть *сов. разг.* פארוויקלען, ארומוויקלען; ~ться *сов. разг.* 1. פארוויקלען זיך, ארומוויקלען זיך; 2. *(устать)* אויסמאטערן זיך, פארמאַטערן זיך

замочи́ть *сов.* 1. פארנעצן, מאכן נאס; ~ но́ги פאר- נעצן די פיס; 2. *(опустить в жидкость)* אָנווייקן; ~ бельё אָנווייקן [פארווייקן] דאָס גרעט

замо́чн||ый -שלאָס־שפעלטל ז ־ער; ~ая сква́жина וו שלאָס־שפעלטלעך

за́муж *нареч.*: вы́йти ~ за *кого-л.* כאָסענע האָבן* מיט עמעצן; вы́дать ~ за *кого-л.* כאָסענע מאכן מיט עמעצן; ~ем *нареч.*: быть ~ем כאָסענע־געהאַט זיין* א כאָסענע; быть ~ем за *кем-л.* האָבן* א מאן זיין* עמעצנס וויב

замужест||во *с* וו זיווועגשאפט; до ~а ביז דער כאָסענע

замужняя: ~ же́нщина פרוי א כאָסענע־געהאַט; וו אישעס־אײַש *уст.*

замурова́ть *сов.*, **замуро́вывать** *несов.* פארמויערן

замусо́ливать *несов.*, **замусо́лить** *сов.* פארשמאַלצוועט

замут||и́ть *сов.* פארקאלאמוטיען; ◇ он воды́ не ~и́т ער וועט קיין פלעק אף דער וואַנט ניט טשעפען [ניט אָנגערירן]; ~и́ться פארקאלאמוטיעט ווערן*

замучи||ть *сов.* 1. *(до смерти)* פארמוטשען; פארפיניקן; 2. *(изнурить)* פארמאַטערן, פארמוטשען; ка́шель ~л дер הוסט האָט פארמוטשט; ~ть *кого-л.* вопро́сами פארמאַטערן עמעצן מיט פראגעס; ~ться *сов.* פארמוטשען זיך

за́мш||а *ж* וו זאמש; ~евый זאַמשענער

замыва́ть *несов. см.* замы́ть

замыка́ние *с:* коро́ткое ~ *эл.* מ קורצשלוס

замыка́ть *несов.* 1. *см.* замкну́ть; 2.: ~ше́ствие שליסן* די פראַצעסיע

за́мыс||ел *м* 1. *(намерение)* ־ס וו קאוואַנע; *(план)* בייזע פלענער; פלאן מ (מצ. פלענער); кова́рные ~лы 2. *(художественного произведения и т.п.)* מ פארטראכט ־ן

замы́слить *сов.* פארטראַכטן

замыслова́тый *разг.* פארוויקלטער, פארשפּיצטער; *(об узорах и т.п.)* געקינצלטער

замы́ть *сов.* פארוואַשן*

замышля́ть *несов. см.* замы́слить

замя́ть *сов. разг.*: ~ де́ло [מאכן צו נישט] פארטיבן* דעם איניען

за́навес *м* מ ־ן פאַרהאנג; ~ поднима́ется *(ремарка)* פאַרהאנג — אוף; ~ па́дает *(ремарка)* פאַרהאנג — אָפּ; ~ *(ремарка)* פאַרהאנג, אָפּ; *(в конце пьесы)* סאָף

занаве́сить *сов. (окно, дверь и т.п.)* מיט פארציען* [מיט א פאַרהאנג, פארהענגען*]

занаве́ска *ж* ־ער מ פאַרהענגל

занаве́шивать *несов. см.* занаве́сить

занемо́чь *сов. разг.* דערפילן זיך (עפעס) ניט־גוט [ניט מיט אלעמען]

занес||ти́ *сов.* 1. *(доставить)* פארטראָגן*; *(инфекцию тж.)* פארשלעפן; 2. *перен.* פארוואַרפן*, פארטראָגן*; судьба́ ~ла меня́ на Да́льний Восто́к דער גוירל האָט מיך פארוואַרפן [פארטראָגן] אפן ווייטן מיזרעך; как

э́то вас ~ло́ сюда́? וואָס פֿאַר א, ווי קומט איר אהער? 3. *(принести по пути)* (פֿאריינוועג) *ברענגען; 4. *(записать куда-л.)* אריַנטראָגן*, אריַנשרייבן*, אריַנשטעלן; ~ти́ в спи́сок אריַנשרייבן*] אין צעטל [אריַנשטעלן; ~ти́ в прото-кóл אין פּראָטאָקאָל [אריַנשרייבן*] אריַנטראָגן*; 5.: ~ти́ ру́ку *(для удара)* אופהייבן* די האנט; ~ти́ но́гу אופּ- ס׳האָט אָפּגעשטויסן] די אווטאָמאשין אין א זיט טראָגן [אָפּגעשטויסן

занижа́ть *несов. см.* зани́зить

зани́женный פֿארמינערטער

зани́зить *сов.* פֿארמינערן

занима́тельн||ый (ציקאַווע(ר), טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая математика מאטעמאטיק טשיקאַווע; ~ые и́гры שפּילן פֿארכאָפּנדיקע

занима́ть[1] *несов. см.* заня́ть[1]

занима́||ть[2] *несов.* 1. *см.* заня́ть[2] 1, 3, 4, 5, 6; 2. *(должность)* *פֿארנעמען; он ~ет до́лжность дире́к-тора ער איז דער, ער פֿארנעמט די דירעקטאָר־שטעלע; 3.: ~ть умы́ די מויכעס] באהערשן די; э́тот вопро́с меня́ о́чень ~ет אָט די פֿראָגע אינטערעסירט מיך שטארק

занима́ться[1] *несов. (тв.)* 1. זיך *פֿארנעמען; ~ спо́р-том זיך מיט ספּאָרט *פֿארנעמען; ~ э́тим вопро́сом זיך מיט דער דאָזיקער פֿראָגע *פֿארנעמען; 2. *(тв.) (сосредотачивать внимание)* (מיט) זיך *אָפּגעבן; 3. *(учи-ться)* לערנען זיך; *(в вузе тж.)* שטודירן; *(в данный момент)* לער- זיך*] אף די לימודים; ~ в университе́те נען זיך [שטודירן] אין אוניווערסיטעט; ~ с преподава́-телем לערנען זיך בא א לערער; ~ му́зыкой גרייטן [לערנען] די לימו- זיך מוזיק; 4. *(готовить уроки)* דים; *(работать — об учёном и т.п.)* ארבעטן; 5. (с *тв.*, *обучать)* (מיט) לערנען

занима́ться[2] *несов. см.* заня́ться[2]

за́ново *нареч.* פֿונסנײַ

зано́з||а 1. *ж* ־ען ־ס, פֿארשטעכל ז סקאָבקע; заг-на́ть ~у *разг.* *פֿארשטעכן זיך, *פֿארסקאָבען זיך; 2. *м и ж (о человеке)* ־ס ז, מ פּריטשעפע; ан אײַנגעזעסענע] ברייַ

занози́ть *сов.* *פֿארשטעכן זיך, *פֿארסקאָבען זיך; ~ па́лец *פֿארשטעכן* זיך א פֿינגער

зано́с *м:* сне́жные ~ы שניי־זאוויַיען מע.

заноси́ть[1] *несов. см.* занести́

заноси́ть[2] *сов. разг. (одежду)* אָפּנעמען, אָפּטראָגן*

зано́счив||ость *ж* גרויסהאלטעריש||קייט ז, גרויסנקייט ז, גיווע; ~ый גרויסהאלטעריש||ער, -טערע ז, גיוועדיק||ער

заночева́ть *сов.* בלײַבן* נעכטיקן

зано́шенный אָפּגענוצטער, אָפּגענוצענער

заня́ти||е *с* 1. *(дело, работа)* ־ען ז, באשעפטיקונג ז, אַרבעט; род ~й ז באשעפטיקונג; 2. *мн. (в учрежде-нии)* אַרבעט ז; *(в учебном заведении)* לימודים מע.; *(кружка́ и т.п.)* פֿארנעמונגען מע.

заня́тный *разг.* אינטערעסאַנטער; (טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*

занято́й פֿארנומענער, באשעפטיקטער

за́нят||ость *ж* 1. *эк.* ז באשעפטיקטקייט; 2. *(загру-женность работой)* ז פֿארנומענקייט

за́нят||ый 1. פֿארנומענער; он о́чень ~ ער איז שטארק פֿארנומען; места́ ~ы די ערטער זענען פֿארנומען; весь день телефо́н ~ א גאנצן טאָג איז דער טעלעפֿאָן פֿאר- נומען; 2. *(войсками)* פֿארנומענער *(оккупированный)*; -קו- פּירטער; 3. *(обеспеченный работой)* באשעפטיקטער

заня́ть[1] *сов. (взять взаймы)* *(אנט)לײַען], *באָרגן; ~ пять рубле́й у сосе́да פּינף רובל [באָרגן*] אנטלײַען*

заня́ть[2] *сов.* 1. *פֿארנעמען*; чертежи́ заня́ли всю сте́-ну די ציכענונגען האָבן פֿארנומען די גאַנצע וואנט; ~ но́-мер в гости́нице פֿארנעמען* א נומער [א צימער] אין האָטעל; зри́тели заня́ли свои́ места́ די צושויער האָבן פֿארנומען זייערע ערטער; ~ пе́рвое ме́сто в соревнова́-нии פֿארנעמען* דאָס ערשטע אָרט אינעם פֿארמעסט; 2. *(должность)* *פֿארנעמען, *באַרעטן; 3. *(время)* -אָפּ- נעמען*, *פֿארנעמען*; э́та пое́здка займёт не бо́льше двух дней אָט די נעסיע וועט פֿארנעמען] [וועט אָפּגענומען] ניט מער פון צוויי טעג; 4. *(о войсках)* *פֿארנעמען*; *(оккупи-ровать)* אָקופּירן; 5. *(использовать на работе)* באשעפ- טיקן; 6. *(развлечь)* אמוזירן, פֿארווײַלן

заня́ться[1] *сов.* 1. *(тв.)* זיך *פֿארנעמען*; *(приступить)* אָנהייבן*; он реши́л ~ журнали́стикой פֿארנעמען זיך ער האָט באשלאָסן פֿארנעמען זיך מיט זשורנאליסטיק; ему́ рекоменду́ют ~ спо́ртом אים רעקאָמענדירט מע פֿארנעמען זיך מיט ספּאָרט (אָנהייבן*); ~ убо́ркой ко́мна-ты פֿארנעמען זיך מיט צימער] אופּראמען דעם; 2. *(тв.; сосредо-точить внимание)* (מיט) זיך *אָפּגעבן; врач за-нялся больны́м נעמען* אָפּגעבן זיך דער דאָקטער האָט געזונט מיטן כוילע

заня́||ться[2] *сов.* 1. *(загореться)* זיך *אָנצינדן, אָנכאפן; 2.: заря́ ~лась זיך; день ~лся ס׳האָט שוין] אָנגעהויבן [געזומען] טאָג; ◇ дух ~лся ס׳האָט פֿאַרכאָפּט דעם אָטעם

заодно́ *нареч.* 1. יאָדאַכעס, סאָלידאַריש; 2. *в знач. сказ.:* мы с ним ~ מיר זענען [האָנדלען] מיט אים יאָדאַכעס; 3. *разг. (попутно)* פֿאריַינוועג

заокеа́нский טראנסאָקעאַניש||ער

заострённый 1. *(остроконечный)* שארפשפּיציקער; *(су-живающийся к концу)* פֿארשפּיצ(יק)טער, שפּיצעכיקער; 2. *перен.* פֿארשאַרפטער

заостри́ть *сов.* 1. *פֿארשפּיצן, דעם שפּיץ צושארפן; 2. *перен.* פֿארשאַרפן; ~ вопро́с די פֿראָגע פֿארשאַרפן, שטעלן שארף די פֿראָגע; ~ внима́ние на *чём-л.* -פֿאר שאַרפן די אופּמערקזאמקייט אף עפּעס; ~ся *сов.* 1. *פֿארשפּיצן זיך, *פֿארשאַרפן זיך; 2. *перен.* וועדן* שאַרפט

заостря́ть(ся) *см.* заостри́ть(ся)

зао́чн||ик *м* = ז הינטער־אויגלער; студе́нты-~ики סטו- דענטן־הינטער־אויגלערן ז ־ס; ~ица *ж* ־ס ז הינטער־אויגלערן; ~ое обуче́ние אויגלער־הינטער; ~ый приго́вор אין הינטער־אויגלער אויסטיטוט; ~ый институ́т עדיקן דעם אינסטי- טוט הינטער־אויגיק; суди́ть *кого-л.* ~о מישפּטן עמעצן הין- טער־אויגיק [אין זיין אָפּוועזנהייט]; ~ый הינטער־אויגיקער; ~ое обуче́ние אויגיקער אונטעריכט הינטער־אויגיקער אינסטיטוט; ~ый приго́вор הינטער־אויגיקער אורטייל

за́пад *м* 1. מ מַעֲרָב; ~ от границы אף מַעֲרָב פון דער גרענעץ; к ~у מַעֲרָבדיק; 2. (3.) *(западные страны)* מַעֲרָב, די מַעֲרָבדיקע לענדער

запада́ть *несов. см.* запа́сть

за́паднее וועסטער מַעֲרָב-צו

западноевропе́йский מַעֲרָב-אייראָפּעישער

за́падн||ый 1. מַעֲרָבדיק, ~ מַעֲרָב; в ~ом направле́нии אין דער מַעֲרָבדיקער ריכטונג; ~ый ве́тер מַעֲרָבדיקער ווינט, א מַעֲרָב-ווינט מ ־ן; ~ая литерату́ра מַעֲרָב-ליטעראטור ז; 2. *(обращённый к западу)* מַעֲרָב-זײַטיקער; ~ый склон מַעֲרָב-זײַטיקער באַרגניג

западня́ *ж прям. и перен.* פאַסטקע ז ־ס

запа́ивать *несов. см.* запаять

запаковáть *сов.*, **запако́вывать** *несов.* פאַרפאַק(עוועט)ן, אײַנפאַק(עוועט)ן

запа́л *м* 1. צינדער מ ־ן; צינדשנור מ ־ן; 2. *разг. (горячность)* היץ ז, ברען מ

запа́льчив||ость *ж* ז הי̈ציקייט, ז ספּילשליוועקייט; ~ый (р) ספּילשליוועך *тж. неизм.*; *(горячий)* הי̈ציקער

запанибрáта *нареч. разг.* פאַמיליאַר, גוטבערוד̈ערויש, פאַניבראַטיש; быть с *кем-л.* ~ מיט עמעצן פאַני-זײַן* מיט עמעצן מײַסע פאַני-, בראַטיש האַלטן* זיך מיט עמעצן [גוטבערוד̈ערויש] בראַט

запа́с *м* 1. *(заготовленное впрок)* פאַרגרייט, זאַפּאַס מ; ~ горю́чего רעזערוו מ; ~ проду́ктов פון פּראָדוקטן [א פאַרגרייט] א זאַפּאַס; де́лать ~ы מאַכן זאַפּאַסן, אָנקלײַבן* רעזערוון; 2. *обыкн. мн.* ~ы не́фти רעסורסן מצ. נאַפט-רעסורסן; 3.: ~ прóчности *тех.* סטעקייט-רעזערוו מ; ~ слов וואָקאַבו-לעקסי-, וואָרט-באַגאַזש מ ־ן; *(учащегося тж.)* זאַפּאַס סכום קנעטענישן דער שער באַגאַזש *разг.*; ~ зна́ний [יעדיעס]; 4. *разг. (излишек ткани за швом)* זאַפּאַס מ; 5. *воен.* רעזערוו מ; офице́р ~а רעזערוו-אָפּיצער מ ־ן; ◇ в ~е אין רעזערוו; у нас в ~е це́лый час מיר אין רעזערוו (אין רעזערוו) א גאַנצע שאָ אלס רע-האָבן נאָך אַ גאַנצע שאָ; про ~ אף א נויטפאל, זערוו

запаса́ть(ся) *несов. см.* запасти́(сь)

запа́сливый פאַרזאָרגערישער; ~ хозя́ин א באַלעבאָס אַ אָנגרייטער

запасн||о́й 1. רעזערוו-; פאַרבײַט-; ~ы́е ча́сти פאַר-בײַט-טיילן מצ. פאַרבײַט-דעטאַלן מצ.; ~о́й соста́в *воен.* רעזערוו-באַשטאַנד מ; ~о́й игро́к *спорт.* פאַרבײַ-רעזערוויסט מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м воен.* טער מ =

запа́сный רעזערוו-; ~ путь וועג ז; ~ вы́ход נויטפאל-אויסגאַנג מ

запасти́ *сов.* פאַרגרייטן; ~сь *сов.* זיך פאַרגרייטן; ◇ ~сь терпе́нием זיך מיט געדולד אָנעמען*

запа́сть *сов.* 1. *(о клавишах и т.п.)* אַרײַנפאַלן*, אַראָפּלייגן זיך; 2. *(стать впалым)* אײַנפאַלן*; щёки его́ запа́ли בעקן זײַנען אײַנגעפאַלן זײַנע; 3. *перен.* אַרײַן-דרינגען*; ~ в се́рдце אַרײַנדרינגען* אין הארצן; ~ в па́мять אײַנקריצן זיך אין זיקאָרן

за́пах *м* (מצ. ריחות) ריח מ, גערוך ז

запаха́ть *сов.* 1. פאַראָקערן; 2. *(удобрения)* אַרײַן-קערן

запа́хивать[1] *несов. см.* запаха́ть

запа́хивать[2] *несов. см.*. запахну́ть

запа́хиваться *несов. см.* запахну́ться

запа́х||нуть *сов. безл.* שמעק טאָן*, א שמעק האָט געקראָגן*; ~ло сире́нью ס׳האָט אָנגעהויבן שמעקן מיט בעז, ס׳האָט זיך דערשפּירט א ריח פון בעז

запахну́ть *сов.*: ~ по́лы пальто́ צוגעפּנעמען* די פּאָלעס פון מאַנטל; ~ шу́бу שטיפּ פאַרוויקלען זיך לעס פּונעם מאַנטל אינעם פּוטער

запа́чкать *сов.* פאַרפּאָטשקען, אויסשמירן; *перен.* פּלעקן אויסשמירן זיך, פאַרפּאָטשקען זיך

запа́шка *ж с.-х.* 1. *(действие)* פאַראָרן, פאַראָקערן ז; 2. *(количество запаханного)* קערונג ז

запая́ть *сов.* פאַרלייטן

запева́ла 1. *м* = מ פּאָרזינגער; *ж* ־ס ז פּאָרזינגערן; 2. *перен. м* = מ אופטורער; *ж* ־ס ז אופטוערן

запева́ть *несов.* פּאָרזינגען*

запека́нка *ж* 1. *(кушанье)* ־ן ז טיגעכץ, ז באָבקע; 2. *(наливка)* ־ס מ פודינג; ז אפּעקאָנקע

запека́ть(ся) *несов. см.* запе́чь(ся)

запёкш||ийся: ~иеся гу́бы אויסגעטריקנטע ליפן; ~аяся кровь פאַרבאַקן בלוט

запелена́ть *сов.* פאַרוויקלען

запере́ть *сов.* 1. *(на замок)* פאַרשליסן*; *(на засов)* פאַרריגלען; פאַרשפּאַרן; 2. *(куда-л., где-л.)* פאַרשפּאַרן, פאַרשליסן*; *(лишить выхода)* פאַרשפּאַרן; ~ неприя́тельский флот в зали́ве פאַרשפּאַרן דעם סוינעס פלאָט; ~ся *сов.* 1. *(в помещении)* פאַרשפּאַרן אינעם; ~ся *сов.* 1. *(в помещении)* פאַרשפּאַרן זיך, זיך פאַרשליסן* זיך, מאַכן זיך; 2. *(о замке, двери и т.п.)* פאַרשליסן* זיך; 3. *см.* запира́ться 2

запе́ть *сов.* אָנהייבן* זינגען

запеча́тать *сов.* פאַרקאָסמענען*; *(о конверте тж.)* פאַרמאַכן, פאַרקלעפּן

запечатлева́ть(ся) *несов. см.* запечатле́ть(ся)

запечатле́||ть *сов.* 1. *(передать, воплотить)* געבן* אײַן-(פון) פאַרקערפערן, דאָס בילד; 2.: ~ть в па́мяти קריצן [פאַרקריצן] אין זיקאָרן; па́мять ~ла *что-л.* דער זיקאָרן האָט פאַרהיט עפּעס; ~ться *сов.* 1.: ~ться в па́мяти אײַנקריצן זיך [פאַרקריצן זיך] אין זיקאָרן; ~ться в се́рдце פאַרהיטן* זיך [פאַרבלײַבן*] אין הארצן; 2. *(отразиться — в творчестве и т.п.)* פאַרקערפערט ווערן* באַקומען* אן אויסדרוק

запечáтывать *несов. см.* запечáтать

запе́чь *сов.* פאַרבאַקן*; ~ся *сов.* 1. פאַרבאַקן ווערן*; 2. *(о крови)* פאַרבאַקן ווערן*; 3. *(о губах)* טריקנט ווערן*

запива́ть *несов. см.* запи́ть[1]

запина́ться *несов. см.* запну́ться

запи́нк||а *ж:* без ~и (ק)גלאַט, זיך ניט פאַרהאַקנדיק; **запира́тельство** *с* (פאַראָקשנטע) פאַרלייקענונג

запира́||ть *несов. см.* запере́ть; ~ться *несов.* 1. *см.* запере́ться; 2.: замо́к не ~ется דער שלאָס פאַרמאַכט זיך ניט; 3. *разг. (отрицать)* ניט ווילן* זיך מודה זײַן, לייקענען (שטיין און ביין)

записа́ть *сов.* 1. פאַרשרײַבן*; *(для памяти)* פאַרנאָטירן; ~ со слов פאַרצייכענען, טיפּן; ~ сы́на в шко́лу פאַרשרײַבן* מויל פון א בײַזער פּונעם; 2. *(звук)* פאָנאָגראַפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ся *сов.* פאַרשרײַבן* זיך; ~ся в библио-

тéку פּאַרשרײַבן* זיך אין ביבליאָטעק; ~ся добровóльщем פּאַרשרײַבן* זיך אלס פרײַוויליקער

запи́ск||а *ж* 1. צעטל מ ־ן; 2.: служéбная ~а אַמט־צעטל מ ־ן; докладнáя ~а מעלדשריפט וו ־ן; 3. *мн.* זיכרוֹנות (מיט) (*воспоминания*) פּאַרטײַכענונגען מץ. נאָטיצן מץ. נעס מץ. מעמוֹאַרן מץ.; 4.: учёные ~и (וויסנשאפטלעכע) שריפטן

записн||óй: ~áя книжка בלאָק־, נאָטיצביכל ז ־ער

запи́сывать(ся) *несов. см.* записáть(ся)

зáпись *ж* 1. (*действие*) רעגיסטרירונג וו, פּאַרשרײַבן ז; (*на плёнку*) פילמירונג וו; (*на пластинку*) פּאַרקרײַצונג וו; 2. (*записанное*) פּאַרצײַכענונג וו ־ען, פּאַרנאָטירונג וו ־ען, נאָטיץ וו ־ן ־ן,

запи́ть[1] *сов.* (*вин. тв.*) פּאַרטרינקען*; ~ лекáрство водóй פּאַרטרינקען* די רעפּוע מיט וואַסער

запи́ть[2] *сов.* (*запьянствовать*) [טרינ־] אָנהייבן* שיקערן [קען, ארײַנלאָזן* זיך אין שיקרעס

запихáть *сов.*, **запи́хивать** *несов.*, **запихнýть** *сов. разг.* פּאַרשטעקן, פּאַרשטופּן

запла́канн||ый פּאַרווײַנטער; ~ые глазá פּאַרווײַנטע אויגן

запла́кать *сов.* צעווײַנען זיך, אָנהייבן* וויינען

запланúровать *сов.* פּאַרפּלאַנירן

запла́т||а *ж* לאַטע וו ־ס; постáвить ~у א לאַטע לייגן*; **заплати́ть** *сов.* 1. באצאָלן; ~ штраф שטראף באצאָלן מיט בלוט; 2. (*тв.*) (מיט) פּאָפּצאָלן; ~ крóвью באצאָלן מיט בלוט

заплéсневе||лый פּאַרשימלטער, פּאַרצוויטערט; ~ть *сов.* פּאַרשימלט ווערן*, פּאַרצוויטעט ווערן*

заплести́ *сов.*, **заплета́ть** *несов.* 1. פּאַרפלעכטן*; ~ кóсу באפלעכטן* דעם צאָפּ; 2. (*оплести*) פּאַרפלעכטן*

заплет||áться *несов.*: у негó язы́к ~áется ס׳פּלאָנטערט אים די צונג, זיך אים די צונג ווערט פלאָנטערט מיט דער צונג; у негó нóги ~áются ער פאלט פון די פיס

запломбирова́ть *сов.* פּאַרפלאָמבירן

заплы́в *м спорт.* ־ען מ (וועט)פּאַרשווימס

заплыва́ть[1] *несов. см.* заплы́ть[1]

заплыва́ть[2] *несов. см.* заплы́ть[2]

заплы́вший (*отёкший*) אָפּגעלאָפענער, אָנגעשוואָלענער; (*жиром*) פּאַרגאָסענער

заплы́ть[1] *сов.* (*куда-л.*) פּאַרשווימען*

заплы́ть[2] *сов.* (*отечь*) אָפּלויפן*, אָנגעשוואָלן ווערן*; (*жиром*) פּאַרגאָסן ווערן*

запну́ться *сов.* 1. (*за что-л.*) פּאַרטשעפּען זיך; 2. (*в речи*) פּאַרהאָקן זיך

заповéдн||ик *м* ־ן ז שׂוֹצגעביט מ ־ן; רעזערוואָט; ~ый 1. (*охраняемый законом*) רעזערווירטער, געשיצטער; ~ый лес וואַלד [געשיצטער] אָומבאַרירלעכער; 2. (*сокровенный*) געהיימער; סעקרעטנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 3. (*заветный*) פּאַרטרויִלעכער

зáповед||ь *ж* 1. ־ן מ געבאָט; дéсять ~ей די צען געבאָטן; די אַסערעס־האדיבערעס *библ.*; 2. *перен.* פּאָרשריפט וו ־ן, מ ־ן

заподóзр||ить *сов.* 1. (*кого-л.*) וואַרפן* א, כּוישעד זײַן* (אַף) כּשאד; ~ить *кого-л.* в измéне כּוישעד זײַן* עמעצן וואַרפן* א כּשאד אַף עמעצן, אַז ער איז א פּאַרעֿ-, אין פּאַראָטער; 2. (*что-л.*): он ~ил обмáн ס׳איז אים אַרײַן א כּשאד, אַז דאָ איז געווארעט [שווינדל]

запóем *нареч. разг.*: пить ~ טרינקען* אָן אופהער, גיסן* ווי אף א שטיין, האלטן* אין איין שיקערן; он читáет ~ ס׳איז אים ניט אָפּצורײַסן פונעם לייענען

запоздáлый פּאַרשפּעטיקטער

запоздáть *сов.* 1. פּאַרשפּעטיקן, שפּעט קומען*; 2. (с *тв.*) (מיט) פּאַרהאַלטן* זיך, (מיט) פּאַרשפּעטיקן; ~ с ответóм פּאַרשפּעטיקן מיטן ענטפערן צו שפּעט ענטפערן

запóй *м* ־ען וו טרינקווכט

заползáть *несов.*, **заползти́** *сов.* פּאַרקריכן*; *(под что-л. тж.)* ארומקריכן*

запóлни||ть *сов.* פּאַרפּילן; водá ~ла бассéйн דאָס וואַסער האָט פּאַרפּילט דעם באַסײַן; зри́тели ~ли зал די צושויער האָבן פּאַרפּילט דעם זאל; ~ть анкéту פּאַרפּילט ווערן*; ~ться *сов.* פּאַרפּילן די אנקעטע

заполня́ть(ся) *несов. см.* запóлнить(ся)

запóлярный טראַנספּאָליאַרער, פּאָליאַר־; ~ гóрод פּאָליאַר־שטאָט וו (מץ. ..שטעט)

запомина́||ть *несов. см.* запóмнить; ◇ ~ющее устрóйство פּאַרגעדענקענדיקער מעכאַניזם; ~ться *несов. см.* запóмниться

запóмнить *сов.* פּאַרגעדענקען; ~ся *сов.* פּאַרגעדענקען זיך

зáпонка *ж* ־ס וו זאָפּאָנקע

запóр[1] *м* (*приспособление*) ־ען מ ריגל, (מץ.) שלאָס (שלעסער); дверь на ~е [פאר־] די טיר איז פּאַרשפּאַרט [שלאָסן]

запóр[2] *м мед.* פּאַרשטאָפּונג וו; אציִרעס ז *уст.*; страдáть ~ами האָבן* א הארטן מאָגן [זײַן* נעצער זײַן* *уст.*

запорош||и́ть *сов.* 1. פּאַרפּראָשען; снег ~и́л дерéвья דער וועג איז פּאַרפּראָשעט מיט שניי; дорóгу ~и́ло снéгом דער וועג איז פּאַרפּראָשעט געוואָרן מיט שניי; 2. (*начаться*) פּראָשען* אָנהייבן*; ~и́л снежóк ס׳האָט אָנגעהויבן שיטן גרעפּל־שניי

запотева́ть *несов. см.* запотéть

запотéть *сов.* פּאַראָסעט ווערן*, פּאַראָסיקט ווערן*

запотéвший, запотéлый פּאַראָסיקטער; запотéвшее стеклó א פּאַראָסיקטע שויב

заправи́ла *м разг.* = מ (א גאָנצער) מאָכער, רעדלפירער מ = מ

запрáвить *сов.* 1. (*одежду и т.п.*) ארײַנלאָזן*; 2. *кул.* אויס־, צוריכטן; 3. (*прибор, машину и т.п.*) צוריכטן, אָנגיסן* ברענשטאָף [בענזין]; (*горючим*) פּראָווען; ◇ ~ кровáть דאָס בעט פּאַרבעטן; ~ся *сов. разг.* 1. (*горючим*) [אָנעמען*] ברענזין־, אָנגיסן* [בענזין] (די אוטאָמאשין אדג.); 2. (*поесть и попить*) אונטערלענען זיך דאָס ארץ [זאָט]

запрáвка *ж* 1. (*действие*) צוריכטן ז, אויספּראָווען ז; (*горючим*) דאָס אָנגיסן ברענשטאָף [בענזין]; 2. (*приправа*) פּאַרפּראָווענץ ז

запрáвля́ть *несов.* 1. *см.* запрáвить; 2. *разг.*: ~ всéми делáми אָנפירן מיט אַלע איניאָנים זײַן* דער באַלעבאָס; ~ся *несов. см.* запрáвиться

запрáвский *разг.* עמעסער, עכטער; как ~ охóтник ווי אן עכטער [אן עמעסער] יענער

запрáшивать *несов. см.* запроси́ть

запрéт *м* ־ן מ ־ן, פּאַרבאָט מ ־ן, פּאַרווער מ ־ן; наложи́ть

~ פארוועֿרן, פארבאָטן*, ארופֿלייגן א פארבאָט; ◇ быть под ~ом זיין* פארבאָטן

запрети́тельн||ый פארבאָט-, פארוועֿר-; ~ые ме́ры פארוועֿר־(מאָס)מיטלען мн. באָט־(מאָס)מיטלען мн.

запрети́||ть *сов.* פארבאָטן*, פארוועֿרן; ~ть я́дерное ору́жие פארבאָטן* דעם נוקלעאָרן וואָפן [פארבאָטן* דער דאָקטער האָט אים פארוועֿרט רייכערן]

запре́тн||ый פארבאָטענער; ~ая зо́на א פארבאָטענע פרוכט; ◇ ~ый плод א פארבאָטענע זאָנע

запреща́ть *несов. см.* запрети́ть

запреще́ние *с* ז פארבאָטן, ז פארוועֿרן; *(запрет)* ~ я́дерного ору́жия מ ־ן פארבאָט, מ ־ן פארוועֿר; דאָס פארבאָטן נוקלעאָרן וואָפן

запрещённ||ый פארבאָטענער, פארוועֿרטער; ~ая литерату́ра פארבאָטענע ליטעראַטור; טרייפע ליטעראַטור *разг.*

запроекти́ровать *сов.* פארפּראָיעקטירן

запроки́дывать(ся) *несов. см.* запроки́нуть(ся)

запроки́нуть *сов. разг.:* ~ го́лову פארוואַרפן* דעם קאָפּ; ~ся *сов. разг.* פארוואַרפן* זיך (אף אהינטער)

запропаст||и́ться *сов. разг.* פארפֿאַלן ווערן*, -אהינקו, מען*, куда́ он ~и́лся? ווּהין איז ער פארפֿאַלן געוואָרן? [אהינגעקומען]

запро́с *м* 1. ־ס ז אָנפראגע; обрати́ться с ~ом וועֿנדן* זיך מיט אַן אָנפראגע; 2. *обыкн. мн. (спрос)* נאָכפרעג מ, פאָדערונגען мн.; ~ы потреби́телей [די נאָכפרעג דער בא־ פון די געברויכער]; 3. *(потребности)* פאָדערונגען мн.; *(стремления)* באשטרעבונגען мн.; культу́рные ~ы קולטור־באדערפענישן мн.; у него́ большие ~ы °זינען באשטרעבונגען גרויס; ער פארמעסט פּרייז ניט אף צו זיך גאָר ברייט; 4. *разг.:* це́ны без ~а דינגען זיך

запроси́ть *сов.* (вин.) 1. *(сделать запрос)* מאכן אַן אָנפראגע, (בא) זיך אָנפרעגן; 2. *(назвать высокую цену)* אָנמוטן

за́просто *нареч.* פּראָסט (גאנץ), אָן צערעמאָניעס (גאנץ), הייַמישלעך

запру́да *ж* 1. *(плотина)* ־ס ז הרעבליע; 2. *(водоём)* ־ס ז סאָוואָ, ־ן מ סאָשלקע

запруди́ть *сов.*, **запру́живать** *несов.* 1. *(речку и т.п.)* פארהאַטיען; 2. *(заполнить)* פארפלייצן; толпа́ запруди́ла пло́щадь דער המון האָט פארפלייצט דעם פלאַץ

запряга́ть(ся) *несов. см.* запря́чь(ся)

запря́жка *ж* 1. *(действие)* ז אײַנשפאַנען; 2. *(экипаж с лошадьми)* מ פערד־און־וואָגן, ז געשפּאַן; 3. *(упряжь)* ז שפּאַנציג, ז געשלעֿדער

запря́тать *сов. разг.* פארשטעֿקן*, (פאר)באהאַלטן*

запря́чь *сов. прям. и перен.* אײַנשפאַנען; ~ся *сов. разг.* אײַנשפאַנען זיך אין אײַנשפאַנען זיך אין אַרבעט, דער אַרבעט נעמען* אף זיך א (שווערע) אַרבעט

запу́ганный אָנגעשראָקענער

запуга́ть *сов.*, **запу́гивать** *несов.* אָנשרעקן*

за́пуск *м* 1. *(мотора и т.п.)* ז לאָן; 2.: ~ иску́сственного спу́тника [דאָס ארויסשיקן א קינסטלעכן סאטעליט] [א ספוטניק]

запуска́ть[1] *несов.* 1. *разг. (бросать)* וואַרפן*; 2. *см.* запусти́ть[1] 2, 3, 4

запуска́ть[2] *несов. см.* запусти́ть[2]

запусте́ние *с* ז פֿוסטקייט, ז פארוויסטקייט

запусти́ть[1] *сов.* 1. *разг. (бросить)* וואַרפן*, א וואַרף געבן* א וואַרף [א טאָן*] (מיט) וואָרף טאָן*]; ~ ка́мень, ка́мнем в *кого-л.* א שטיין אין עמעצן; 2. *(спутник и т.п.)* ארויסשיקן*, ארויסשיסן*; *(бумажный змей)* לאָזן*; 3. *(мотор и т.п.)* לאָזן* (אין גאנג); ~ в произво́дство *что-л.* אָנהייבן* די פּראָדוק־; אויסארבעטן עמעס; 4. *разг. (засунуть)* ציע פון עמעס אין־, ארײַנרוקן, ארײַנשטעכן*

запусти́ть[2] *сов.* 1. *(довести до упадка)* פארנאָכלעסיקן; ~ хозя́йство פארנאָכלעסיקן די ווירטשאפט; 2. *(болезнь и т.п.)* פארלאָזן*

запу́танный פארפֿלאָנטע(ר)טער

запу́тать *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפֿלאָנטע(ר)ן; ~ вопро́с פארפֿלאָנטע(ר)ן די פראָגע; 2. *разг. (сбить с толку)* פּונעם וועג, פארפֿלאָנטע(ר)ן אראָפשלאָגן*; 3. *(вовлечь кого-л.)* פארמישן, ארײַנמישן, ארײַנציען*; ~ся *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפֿלאָנטע(ר)ן זיך; ни́тки запу́тались די פעֿדעמ האָבן זיך פארפֿלאָנטע(ר)ט; ~ся в сетя́х פארפֿלאָנטע(ר)ן זיך אין דער נעץ; де́ло ещё бо́льше запу́талось דער אײַנציען איז נאָך מער פארפֿלאָנטע(ר)ט גע־; ~ся в долга́х פארפֿלאָנטע(ר)ן זיך אין כּיוועס; וואָרן; 2. *разг. (сбиться)* פאר־, אראָפשלאָגן* זיך פּונעם וועג פלאָנטע(ר)ן זיך

запу́тывать(ся) *см.* запу́тать(ся)

запу́щенный 1. *(оставленный без ухода)* פארנאָכלעסיק־; *(о саде)* פארוויסלדעטער; 2. *(о болезни)* פאר־טער לאָזטער

запыли́ть *сов.* פארשטויב(יק)ן; ~ся *сов.* פארשטויב(יק)ן באדעקט ווערן* מיט שטויב, פארשטויב(יק)ט ווערן*, זיך

запыха́ться *сов. разг.* פארסאָפּען זיך, פארסאָפּען זיך

запя́стье *с анат.* ־ן מ האַנטוואָרצל, ז מיטלהאנט (מצ. ...העכער)

запята́я *ж* ־ס ז קאָמע

запятна́ть *сов.* פארפּלעֿקן; *(репутацию, имя тж.)* באשמוצן, באפלעֿקן

зараба́тывать *несов. см.* зарабо́тать[1]; ~ себе́ на жизнь *чем-л.* פארדינען אפן לעבן כאיטע, (פון) ציען* (פון)

зарабо́тать[1] *сов.* פארדינען

зарабо́тать[2] *сов. (о моторе и т.п.)* אָנהייבן* אַרבעטן

зарабо́таться *сов. разг.* פארַאַרבעטן זיך, אָנגעארבעטן זיך, אָנגעהאַרעוועט זיך

за́работн||ый: ~ая пла́та מ אַרבעט(ס)לוין

за́работок *м* ־ן ז פארדינסט

зара́внивать *несов. см.* заровня́ть

зажа́ть(ся) *несов. см.* зази́ть(ся)

зараже́ние *с* ז אָנשטעקונג, ז אינפֿעקציע; ~ кро́ви בלוט־פארגיפטונג ז

зара́з||а *ж* ז אָנשטעקונג; ~и́тельный אָנשטעק(נד)יקער; *перен.* מיטריסנדיקער; ~и́тельный смех א מיטריסנדיק געלעכטער

зарази́ть *сов.* 1. אָנשטעקן; *(воздух и т.п.)* פארגיפטן; 2. *(увлечь)* מיטריסן*; ~ся *сов.* 1. *(болезнью)* אָנשטעקן (מיט) זיך; ~ся от *кого-л.* זיך פון עמעצן אָנעמען*; 2. *(каким-л. настроением, чувством)* (מיט) אָנגעשטעקט ווערן*, מיטגעריסן ווערן* (פון)

зара́зный *(о больном)* אָנשטעקעוודיקער; *(о болезни)* קלעפּיקער, אָנשטעק(נד)יקער

зара́нее *нареч.* פֿאַרפֿרי֫ער; *(заблаговременно)* בא-צײַטנס

зарапортова́ться *сов. разг.* פֿאר-, פֿאַרפֿלו֫ידערן זיך פֿאַרקריכן* קיין בו֫יבעריק, פֿלי֫ען* אין דער וועלט ארײַן

зарастáть *несов.*, зарасти́ *сов.* 1. *(травой и т.п.)* ארומגעוואקסן ווערן*, פֿארוואקסן ווערן*; *(волосами)* בא-וואקסן ווערן*; 2. *(зарубцеваться)* פֿארצוי֫גן ווערן*

зарва́||ться *сов.* פֿאַרײַסן* זיך; ~вшийся агре́ссор דער פֿאַרײַסענער [טאקי֫פעסדיקער] אגרעסאר

зарде́||ться *сов.* 1. פֿאַרי֫טלען זיך; ~лась заря́ אי֫בערן [באזאָרגן] פֿאר זיך; 2.: она́ вся ~лась די וווגד האָט זיך פֿארצוי֫גן [אין פֿארצוי֫גן געווא֫רן]

зарéво *с* ll (פֿון א סרי֫פּע) פֿײַערשײַן

зарегистри́ровать *сов.* פֿאַרעגיסטרי֫רן; ~ся *сов.* 1. פֿאַרעגיסטרי֫רן זיך; 2. *разг. (оформить брак)* פֿאַרשרײַבן* זיך

зарéз *м разг.*: до ~у אין לעבן ארײַן, ווי מע דארף; мне до ~у ני֫טיק, איך דארף אין לעבן ארײַן, לעבן; איך דארף ווי מע דארף לעבן

зарéзать *сов.* 1. *(убить)* קי֫לען, (אויסן)האַרגענען* (מיט א מעסער אדע.); 2. *(животное)* קי֫לען; *(по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 3. *(загрызть — о волке)* פֿאַרצוקן; 4. *перен. разг.* אויסקי֫לען, אָפּקי֫לען; ◇ ~ без ножа́ קי֫לען אָן א מעסער; ~ся *сов. разг.* אי֫בערשנײַדן* זיך דעם האלדז; דערשטעכן* זיך

зарека́ться *несов. см.* зарéчься

зарекомендова́ть *сов.*: ~ себя́ с хоро́шей стороны́ זיך גוט° פֿארקאָמענדי֫רן

зарéчься *сов. (+ инф.)* (ניט טאָן) זיך* פֿארשוואָרן, (טאָן) פֿארזאָגן א צענטן; он зарёкся ходи́ть туда́ ער האָט זיך פֿארשווי֫רן ניט גיין אהי֫ן

заржáв||еть *сов.* ווערן* [פֿאַראָסטעט]; ~ле́нный פֿאַראָסטעטער, פֿארזשאַווערטער

зарисова́ть *сов.* פֿאַרצי֫כענען

зарисо́вка *ж (рисунок)* פֿאַרצי֫כענונג ll -ען, עסקי֫ז ם ־ן

зарисо́вывать *несов. см.* зарисова́ть

за́риться *несов.* (на *вин.*) *разг.* (אף) ראַדעוועט זיך, קוואַפּען (אף) זיך

зарни́ца *ж* געוי֫טער־שײַן ll ־ען

заровня́ть *сов.* פֿאַרגלײַכן*, אויסגלײַכן*; ~ я́му פֿאר-גלײַכן* די גרוב מיט דער ערד

зароди́||ться *сов.* אָפֿקומען*, אנטשטי֫י֫ן*; у него́ ~лась мысль ס׳איז אים אָפּגעקומען א געדאַנק

зарóдыш *м* עמבריאָן ם ־ען; ◇ в ~е: быть (ещё) в ~е נאָך) זײַן* אין עמבריאָנעלן צושטאַנד (נאָך) זײַן*; подави́ть *что-л.* в ~е דערשטי֫קן עפּעס פֿון אָנהייב אָן; ~евый עמבריאָנעלער אין סאָמע אָנהייב

зарожда́ться *несов. см.* зароди́ться

зарóк *м*: дать ~ не + *инф.* פֿאַרשוואָרן* זיך ניט טאָן, געבן* א ניידער ניט טאָן (צו) פֿאַרזאָגן א צענטן; я дал себе́ ~ не пить мно́го ко́фе כ׳האָב זיך געגעבן א ניידער ניט טרינקען קיין סאָך קאַוו, כ׳האָב פֿארזאָגט א צענטן צו טרינקען א סאָך קאַוו

зарони́ть *сов.* 1. *разг. (что-л., куда-л.)* פֿאַרוואַרפֿן*; 2.: ~ сомне́ние в *ком-л.* אין א עמעצן (ארײַן)וואַרפֿן* זאָפּעק; ~ подозре́ние в *ком-л.* אופּוועקן א כשאד בא עמעצן

за́росль *ж (кустарника)* ll שטרוי֫ך־געדיכטעניש; *(чаща)* ll וואַלד־געדיכטעניש

зарóсший ארומגעוואקסענער, פֿארוואַקסענער

зарпла́та *ж разг.* (за́работная пла́та) ם אַרבעט(ס)לוין

зарубе́жный אויסלענדישער

заруби́||ть *сов.* 1. *(убить)* צעהאַקן אף טויט; 2. *(сделать зарубку на чём-л.)* אײַנקאַרבן; ◇ ~ себе́ на носу́! פֿארשרײַב זיך אפּן שטערן!

зару́бк||а *ж* ן־ קאַרב ם ן־, אײַנשניט ם ן־; сде́лать ~у אײַנקאַרבן, מאכן א קאַרב

зарубц||ева́ться *сов.*, ~о́ваться *несов.* פֿארצי֫ען* זיך; ра́на ~ева́лась די ווונד האָט זיך פֿארצוי֫גן [אין פֿארצוי֫גן געווא֫רן]

заруча́ться *несов.*, заручи́ться *сов. (тв.)* באוואַרענען [באזאָרגן] זיך (מיט); באוואַרענען [באזאָרגן] פֿאר זיך; ~ *чьим-л.* согла́сием באוואַרענען [באזאָרגן] פֿאר זיך עמעצנס האסקאָמע

зарывáть *несов. см.* зары́ть

зарывáться[1] *несов. см.* зары́ться

зарывáться[2] *несов. см.* зарвáться

зары́ть *сов.* פֿאַרגראָבן*; ◇ ~ тала́нт (в зе́млю) בא-גראָבן* זיך; ~ся *сов.* פֿאַרגראָבן* דעם טאלאַנט

зар||я́ *ж* 1.: у́тренняя ~я́ ll באגי֫נען־רייט; вече́рняя ~я́ ll שפּעט־רייט; занима́ется ~я́ עס ll אָונט־רייט; встать на ~е́, с ~ёй שארי֫עט [עס פֿארנעמט זיך] אף טאָג; 2. *перен. (начало, зарождение)* אָפּשפּיי֫ן* באגי֫נען [קאיאָר, מיטן טאָגליכט]; ~я́ революции אָפּקום ם, אָפּשפּיי֫ן ם; на ~е́ челове́ческой цивилиза́ции באם אָפּקום פון דער מענטשלעכער ציוויליזאַציע; ◇ от ~и́ до ~и́ 1) *(всю ночь)* פון פרי֫ען אָונט ביז קאיאָר; 2) *(весь день)* פון אינדערפרי [פון קאיאָר] ביז אפּדערנאָכט

заря́д *м* 1. *воен., эл.* אָנלאָד ם; холосто́й ~ פּוסטער אָנלאָד; электри́ческий ~ עלעקטרישער אָנלאָד; 2.: ~ бо́дрости א זאפּאס פון לעבנסמוט; сне́жный ~ א פלוצעמ-דיקער שטאַרקער שנײַפאל

зарядú́ть[1] *сов.* אָנלאָדן*; ~ ору́дие דעם אָנלאָדן* די עלעק; ~ электри́ческую бата́рею די הארמאָט אָנלאָדן*; ~ фотоаппара́т דעם פּאָטאָ־אפּאַראָט פֿארלאָדן*

зарядú́||ть[2] *сов.*: он ~л одно́ и то́ же טרײַשע באטאַרי֫י אי֫נשטעלן די פי֫למע אינעם פּאָטאָ־אפּאַראָט, ער טי֫נעט אַ־אַזוי֫ פֿון אָנהייב עפּעס דערשטי֫קן; ~ дождь ס׳האלט אין איין רעגענען אלץ דאָס זעלבע; ~л дождь ס׳הערט ניט אוף צו גיסן, [גיסן]; дождь ~л на це́лую неде́лю דער רעגן האָט זיך געמאַכט גיסן א גאַנצע וואָך

заря́дка *ж* 1. *(действие)* זאריאָד־אָנלאָדן ז; 2. *спорт.* (אלע־טאָג־)גימנאַסטיק ll קע ll

заря́дный: ~ я́щик סנאריאָדן־וואָגן ם ־ס

заряжáть *несов. см.* зарядú́ть[1]

засáд||а *ж* ll לאָקערונג; сиде́ть в ~е זיצן* פֿארטי֫עט אי֫נשטעלן א לאָקערונג, אין לאָקערן; устро́ить *кому-л.* ~у א לאָקערונג נאָך עמעצן

засадú́ть *сов.*, засáживать *несов.* 1. *(растениями)* אר־י֫נזעצן; באפלאַנצן; 2. *разг. (в клетку и т.п.)* אי֫נזעצן; *(в тюрьму)* אויסזעצן; 3. *разг.*: ~ *кого-л.* за рабо́ту זעצן עמעצן פֿאר דער אַרבעט; ~ ученика́ де́лать уро́-

ки אוועקצוגעבן דעם שילער מאכן די לימודים; 4. *разг. (вонзить)* אריינשטעקן, אריינצוגעבן

засáленный פארשמאָלצעוועטער

засáливать[1] *несов. см.* засáлить

засáливать[2] *несов. см.* засолúть

засáлить *сов.* פארשמאָלצעווען; **~ся** *сов.* פארשמאָלצע- וועט ווערן*

засáсывать *несов. см.* засосáть

засáхар||енный געצוקערטער; **~ивать(ся)** *несов. см.* засáхарить(ся); **~ить** *сов.* פארצוקערן; **~иться** *сов.* געצוקערט [פארצוקערט] ווערן*

засветúть[1] *сов. (зажечь)* אָנצינדן*

засветúть[2] *сов. (фотоплёнку и т.п.)* פארשטראָלן

засветúться[1] *сов.* זיך אָנצינדן*; *перен.* אופשיינען, אופ- לויכטן*

засветúться[2] *сов. (о фотоплёнке)* פארשטראָלט ווערן*

засвéтло *нареч.* אידער; בא טאָגליכט, בא סחוורט [ס׳איז געווארן] נאכט

засвидéтельствовать *сов.* זאָגן אידעס, זיין* אן אידעס, באשטעטיקן; *(документ)* באשטעטיקן

засевáть *несов. см.* засéять

заседáтель *м* = מ בײַזיצער; ◇ нарóдный ~ = פאָלקס־בײַזיצער מ

заседá||ть *несов.* אָפהאלטן*; *(участвовать в заседаниях)* אָנטיילנעמען* אין די זיצונגען [אין דער זיצונג]; **~ет** учёный совéт ס׳האלט אָפ א זיצונג דער וויסנשאפט- לעכער ראט

засекáть[1] *несов. см.* засéчь[1]

засекáть[2] *несов. см.* засéчь[2]

засекрéтить *сов.* פארסעקרעטעווען

засекрéч||енный פארסעקרעטעווטער; **~ивать** *несов. см.* засекрéтить

заселúть *сов.*, **заселя́ть** *несов.* 1. באזעצן; ~ дом באזעצן אין הויז אײַנווינער; 2. *(поселиться)* באזעצן זיך; *(страну, край тж.)* באפעלקערן

засéсть *сов.* 1. *(усесться, приняться)* אויפקומען זיך; ~ писáть пúсьма אויפקומען זיך שרײַבן בריוו; ~ за рабóту אויפקומען זיך [נעמען* זיך] צו דער ארבעט; 2. *(где-л. надолго)* פארשטעקן זיך; ~ дóма פארשטעקן זיך אין שטוב, ניט ארויסגיין* פון דער שטוב; 3. *воен.* פאָ- פארגראָבן* זיך, רוקן זיך; 4. *(застрять)* בלײַבן* שטעקן; 5. *разг.:* э́та мысль засéла у негó в голове́ ס׳לאָזט אים פונעם קאָפּ ניט, ניט אָפּ אָט דער געדאנק ס׳קריכט אים פונעם קאָפּ ניט ארויס דער געדאנק

засéчь[1] *сов.* 1. *(сделать зарубку)* אײַנשנײַדן*, אײַנקאַרבן; 2. *(установить местоположение)* פאָרצייכענען, אָפּמערקן, פארפיקסירן; ◇ ~ врéмя פארפיקסירן די צײַט

засéчь[2] *сов. (розгами и т.п.)* (אף טויט) פארשמײַסן*

засéять *сов.* פארזייען

засидéться *сов.*, **засúживаться** *несов.* זיך פארזיצן*

засúлье *с* ז אויבערהערשאפט, הערשעוען

засúять *сов. прям. и перен.* אָפשיינען, א שיין טאָן*, אופלויכטן*

заскирдовáть *сов.* פארסקירדעווען, פארסטעקטעווען

заскóк *м разг.* (מצ. שיגיינעס) מ שיגעון; человéк с ~ами א מענטש מיט שיגיינעס [מיט כּעפּציעס]

заскорýзл||ый פארגרעבטער; *(косный тж.)* פארשטאָק- טער; ~ые рýки הענט [פארהאָרעווטע] פארגרעבטע

заскучá||ть *сов.* לאַנגווײליקן זיך*; он ~л אָנהייבן* ס׳איז אים געווען לאַנגעהויבן לאַנגווײליקן זיך, ער האָט אָנגעהויבן לאַנגווײליקן זיך (אפן הארצן)

заслáть *сов.* 1. *(далеко)* פארשיקן; 2. *(подослать)* אונ- טערשיקן

заслóн *м* 1. *(преграда)* (מצ. ..ווענט) ז בא-, שוצווענט, שוץ־אָטריאד מ ־ן; 2. *воен.* ריעל מ ־ן

заслонúть *сов.* 1. *(загородить собой)* פארשטעלן; *(от удара и т.п.)* באשיצן; 2. *перен. (оттеснить на задний план)* פארשטעלן; **~ся** *сов.* פארשטעלן זיך

заслóнка *ж* 1. *(печи)* ז אויוונטירל, זאסלינקע ז ־ס (שליזן־)שילד מ ־ן; 2. *(щит в шлюзах)* ־ער

заслоня́ть(ся) *несов. см.* заслонúть(ся)

заслýг||а *ж* ־ן מ פארדינסט; за осóбые ~и פאר באזונדע- ר פאָרדינסטן; ◇ он получúл по ~ам ער האָט באקומען, ווי ער האָט קאָ- קומען דאָס זײַניקע

заслýж||енно *нареч.* מיט רעכט; он получúл награ́ду ~о- ער האָט מיט פֿולן רעכט באקומען [ער האָט קאָ- שער פארדינט]

заслýженный 1. פארדינטער; ~ый успéх א פארדינטער דערפאָלג; ~ый упрёк א נערעכט- טיקער פאָרווורף; 2. *(имеющий большие заслуги)* פאר- דינסטפולער; ◇ заслýженный артúст респýблики פאר- דינסטפולער ארטיסט פון דער רעפובליק

заслýжива||ть *несов.* 1. *см.* заслужúть 1; 2. *(быть достойным)* פארדינען, ווערט זיין*; он ~ет награ́ды ער אים קומט א באלוי- נונג [ער איז ווערט]; э́ти сообще́ния ~ют дове́рия נונג; э́то ~ет внима́ния דאָס פארדינט אופ- מערקזאמקייט דערוף דארף מען לייגן אכט,

заслужúть *сов.* 1. פארדינען; ~ награ́ду די פארדינען באליבט ווערן*, ~ чью-л. любóвь בא עמעצן באלוינונג; ~ чьё-л. дове́рие געווינען* עמעצנס ליבשאפט- געוויינען*; 2. *разг. (заработать)* פארדינען זיך; עמעצנס צוטרו- ען

заслýшать *сов. (отчёт и т.п.)* אויסהערן; **~ся** *сов.* הערן, פארגעסנדיק אלץ אין דער וועלט; פארהאָרכן זיך

заслýшивать(ся) *несов. см.* заслýшать(ся)

заслы́шать *сов.* 1. *(уловить слухом)* דערהערן; 2. *разг. (узнать)* (דער)הערן, געוואָר ווערן*

засмáтриваться *несов. см.* засмотрéться

засмея́ть *сов. (вин.) разг.* מאכן לייטיש, אויסלאכן (119) געלעכטער; в такóм костю́ме меня́ засмею́т מע וועט מיך אויסלאכן [מע וועט האָבן פון מיר וואָס צו לאכן] אין אָט אזא אָנצוג

засмея́ться *сов.* אָנהייבן* לאכן, צעלאכן זיך

засмотрéться *сов.* פארקוקן זיך; פארגעסנדיק אלץ קוקן, אין דער וועלט

заснýть *сов.* אנשלאָפן ווערן*, אײַנשלאָפן*

заснять *сов. разг.* אראָפנעמען*, פאָטאָגראפירן

засóв *м* מ ־ס ריגל, פארקער מ ־ן; закры́ть на ~ פארמאכן [פארשפאַרן] אפן ריגל [אפן פארו- קער]

засóвывать *несов. см.* засу́нуть

засóл *м* 1. *(овощей)* ז אײַנזייערן, ז אײַנזייערונג; *(рыбы, мяса)* ז אײַנזאלצן, ז אײַנזאלצונג; 2.: кре́пкий ~ שטאַרקער [שאַרפער] אײַנזאלץ

засоли́ть *сов. (овощи)* אײַנזייערן; *(рыбу, мясо)* -אײַנ- זאלצן*

засоре́ние *с* ז פֿאַרמִיסטיקן, ז פֿאַרמִירונג; ~ языка́ דאָס פֿאַרמִיסטיקן די שפּראַך; ◇ ~ желу́дка דאָס פֿאַרמִיסטיקן פֿון מאָגן קאַליע

засори́||ть *сов.* 1. *(загрязнить)* פֿאַרמִיסטיקן, פֿאַרמִוצן; 2. *(повредить чем-л.)* קאַליע מאַכן (זיך); ~ть желу́док זיך קאַליע מאַכן דעם מאָגן; он ~л себе́ глаз ס׳איז אים עפּעס אַרײַן אין אויג (אַרײַן); 3. *(заполнить чем-л. ненужным)* פֿאַרמִיסטיקן; *(отверстие)* פֿאַרשטאָפּן; ~ть посе́вы פֿאַרמִיסטיקן די פֿאַרזײַענען; ~ть язы́к פֿאַרמִיסטיקן די שפּראַך; ~ться *сов.* פֿאַרמִיסטיקט [פֿאַרמִ-]; *(о желудке)* קאַליע ווערן* [רײניקט ווערן*]; ра́ковина ~лась דער אָפֿגוס איז פֿאַרשטאָפּט געוואָרן

засоря́ть(ся) *см. несов.* засори́ть(ся)

засоса́||ть *сов.* אַרײַנציען*, פֿאַרשלינגען*; *перен. тж.* פֿאַרזויגן*; боло́то ~ло ло́шадь דער זומפ האָט פֿאַר- שלונגען דאָס פֿערד; мещáнская средá ~ла его́ די קליין- בירגערלעכע סוויווע האָט אים פֿאַרשלונגען

засо́хнуть *сов.* 1. פֿאַרטרינקט ווערן*; 2. *(о растениях)* פֿאַרוויעלקט [פֿאַרוועלקט] ווערן*

за́спанный *разг.* פֿאַרשלאָפֿענער; у него́ ~ вид ער זעט אויס ווי פֿאַרשלאָפֿן

заспа́ться *сов. разг.* פֿאַרשלאָפֿן* זיך

заста́ва *ж* 1. *ист.* ז ־ן בראָם וו ־ען; 2. *(стража)* ז ־ן וואַכפּאָסט מ ־ן; погранúчная ~ גרענעץ־אַוואַנפּאָסט וו ־ס; וואַך וו ־ן *(גרענעץ-)* *разг.*

заставáть *несов. см.* застáть

заста́вить[1] *сов. (принудить)* צווינגען*, נייטן; ~ *кого-л.* рабóтать אַרבעטן* עמעצן צווינגען*; ~ *кого-л.* замолчáть פֿאַרמאַכן עמעצן מויל דאָס; ~ себя́ вставáть рáно אויפֿשטיין פֿרי צווינגען* זיך; он не заста́вил себя́ дóлго проси́ть ער האָט זיך גיט געלאָזט לאַנג בעטן

заста́вить[2] *сов.* 1. *(загромоздить)* (א סאַך) אָנשטעלן; 2. *(загородить)* פֿאַרשטעלן

заста́вка *ж (в книге)* ז ־ס ווינעטקע וו

заставля́ть[1] *несов. см.* заста́вить[1]

заставля́ть[2] *несов. см.* заста́вить[2]

заста́иваться *несов. см.* застоя́ться

застаре́лый אַרטשלטער, אַרטשנעוואַקסנינעטער; *(о болезни)* לאַנגאָניקער, °אַלטער

заста́||ть *сов.* טרעפן*; ~ть *кого-л.* до́ма טרעפן* עמעצן אינדערהיים; не ~ть *кого-л.* дóма ניט טרעפן* עמעצן; войнá ~ла его́ на грани́це דער מילכאָמע האָט אים פֿאר- כאַפּט, וועלן ער האָט געלעבט בא דער גרענעץ; ~ть *кого-л.* врасплóх טרעפן* עמעצן אומגעריכט [פֿאַרכאַפּן]

застёгивать(ся) *несов. см.* застегну́ть(ся)

застегну́ть *сов.* פֿאַרשפּיליען; *(на пуговицы тж.)* פֿאַר- קנעפּלען; ~ся *сов.* פֿאַרשפּיליען זיך

застёжка *ж* ז ־ן שנאַל מ; *(пряжка)* ז ־ן פֿראַשקע וו ־ס, ־ן

застекли́ть *сов.*, **застекля́ть** *несов.* גלאָזן, אָנגלאָזן, אַרײַנשטעלן שויבן (אין)

засте́нок *м* ז ־ן פּינקונגס־קאמער וו ־ס, קאטאַווניע

засте́нчив||ость *ж* וו ־קייט שעמעוודיקייט; ~ый שעמעוודי- קער; ~ый человéк (מצ. ביישאַנים) ביישן מ; ~ая улы́бка א שעמעוודיקער שמייכל

застига́ть *несов.*, **засти́гнуть** *сов.* פֿאַרכאַפּן; ~ врасплóх *кого-л.* פֿאַרכאַפּן עמעצן אומגעריכט; ~ на мéсте преступлéния כאַפּן בייס מעסע

застила́ть(ся) *несов. см.* застла́ть(ся)

застира́ть *сов.*, **засти́рывать** *несов.* 1. *(пятна)* פֿאַר- גרעטן*; 2.: засти́ранное бельё אָפּגעוניצט פון וואַשן*; *(о цветном)* אָפּגעבליאָקעוועט

застла́ть *сов.* 1. *(покрыть)* פֿאַרדעקן, אויסלייגן*, פֿאַרשפּרייטן; *(постель)* פֿאַרבעטן; ~ пол ковра́ми פֿאַר- שפּרייטן א טיש מיט א טישטעך; ~ стол ска́тертью שפּרייטן א טיש מיט א טישטעך; 2. *(о тумане и т. п.)* פֿאַרהילן, פֿאַרשטעלן, פֿאַרצילן*; *(о слезах)* פֿאַרטונקלען; ~ся *сов. (туманом и т. п.)* פֿאַרצוגן ווערן*; *(слезами)* פֿאַרטונקלט ווערן* (פון טרערן)

засто́й *м* 1. *(неподвижность)* וו ־ן באוועגלעכקייט; 2. *перен.* וו סטאגנאַציע; 3. *эк.* וו דעפּרעסיע; וו נאַציע

засто́льн||ый: ~ая (пе́сня) ז ־ער טישליד

застоя́ть *сов.* קרעכצן* אָנהייבן

засто́поривать(ся) *несов. см.* засто́порить(ся)

засто́порить *сов.* פֿאַרסטאָפּ(עוו)ען; ~ся *сов.* פֿאַר- האַלטן, פֿאַרסטאָפּ(עוו)ען זיך, סטאָפּ(עוו)ען ווערן* ווערן*

застоя́ться *сов.* 1. *(долго простоять)* צו לאַנג אָפּ- שטיין*; 2. *(испортиться — о воде)* אויבערשטיין*; *(о воздухе)* פֿאַרדומפּן ווערן*

застра́ивать(ся) *несов. см.* застро́ить(ся)

застрахова́ть *сов.* 1. פֿאַרסטראַכירן; 2. *перен.:* никто́ не застрахо́ван от оши́бок קיינער איז ניט באוואָרנט פֿאר פּעלערן; ~ся *сов.* 1. פֿאַרסטראַכירן זיך; 2. *перен.* בא- וואָרענען זיך

застра́чивать *несов. см.* застрочи́ть[1]

застрева́ть *несов. см.* застря́ть

застрели́ть *сов.* (דער)שיסן* זיך*

застре́льщик *м* ז ־ן פּיאָנער, איניציאַטאָר מ ··טאָרן

застро́ить *сов.* פֿאַרבויען; ~ся *сов.* פֿאַרבויט ווערן*

застро́й||ка *ж* וו פֿאַרבויונג, ז פֿאַרבויען; ~щик *м* = פֿאַרבויער מ

застрочи́ть[1] *(зашить)* פֿאַרשטעפּן

застроч||и́ть[2] *сов. разг.:* ~и́л пулемёт ס׳האָט אָנגע- הויבן שטעפּן [טאַראַקען] א קוילנווארפער

застря́||ть *сов. прям. и перен.* בלײַבן* שטעקן; *(в болоте, в грязи тж.)* פֿאַרזונקען [פֿאַרזונקען] ווערן*; слова́ ~ли у меня́ в го́рле כ׳האָב מער קיין וואָרט ניט געקענט אויסרעדן (פֿאַר פּאַכעד אדג.)

застуди́ть *сов. разг.* פֿאַרקילן, צוקילן; ~ся *сов. разг.* פֿאַרקילן זיך, צוקילן זיך

засту́живать(ся) *несов. см.* застуди́ть(ся)

за́ступ *м* ז ־ן רידל מ ־ער, גראָבײַזן מ ־ס זאָסטעפּ מ ־עס *разг.*

заступа́ться *несов.*, **заступи́ться** *сов.* אַנעמען* זיך, אײַנשטעלן זיך

засту́пник *м* = מ פֿאַרטיידיקער; *ирон.* מיליץ־יושער מ ־ס

засту́пничество *с* וו פֿאַרטיידיקונג, דאָס אָנעמען זיך*; *(ходатайство)* ז שטאַדלאָנעס

застыва́ть *несов. см.* засты́ть

застыди́ться *сов.* פֿאַרשעמען זיך*

засты́||ть *сов.* 1. *(затвердеть)* פֿאַרגליווערט ווערן*; 2. *разг. (покрыться льдом)* צוגעפֿרירן ווערן*; 3. *разг. (закоченеть)* פֿאַרגליווערט, פֿאַרשטאַרט ווערן*

וועלן*; 4. *(замереть, остаться без изменений)* בלײַבן* וועלן*; וויי פארגליווערט וועלן*, וויי פארשטאַרט אויף זײַנע ליפּן איז ווי פארשטאַרט געוואָרן א שמייכל; его́ рука́ ~ла у козырька́ זײַן האַנט איז ווי פארגליווערט געוואָרן באַם דאַשעק; 5. *перен. (о чувствах)* אָפּגעקילט ווערן*

засу́н||уть *сов.* 1. פארוקן, ארײַנרוקן; ~уть ру́ку в карма́н ארײַנטאָן* די האַנט אין קעשענע; 2. *разг. (деть)* אהינטאָן*, פארשטעקן; куда́ ты ~ул мой очки́? וווהין האָסטו פארשטעקט [אהינגעטאָן] מײַנע ברילן?

за́суха *ж* ן־ וו (פאר)טריקעניש

засухоусто́йчивый טריקענישפּעסטער

засу́чивать *несов.*, засучи́ть *сов.* פארקאַטשען; ~ рукава́ פארקאַטשען [פארקאַשערן] די ארבל

засу́шивать *несов.*, засуши́ть *сов.* 1. *(цветы и т. п.)* אײַבערבראַטן*; 2. *разг. (кушанье)* פארטריקענען

засу́шлив||ый טריקענישרא־, טריקענישפּעסטער; ~ые райо́ны טריקענישיאָנען, ראיאָנען, וואָס לײַדן פון טריקענישיאָר מצ. ן־ טריקענישיאָר; ~ый год

засчита́ть *сов.*, засчи́тывать *несов.* פארעכענען

засыла́ть *несов. см.* засла́ть

засы́пать *сов.* 1. *(заполнить)* פארשיטן*; ~ я́му פאר־ שיטן* די גרוב; 2. *(покрыть, усыпать)* פאר־, באשיטן*; 3. *разг. (насыпать)* פארשיטן*, אָנשיטן*; ~ лошадя́м овса́ פארשיטן* די פערד האָבער; ~ суп ри́сом בא־ שיטן* דעם זופּ מיט רײַז; 4. *(кого-л. чем-л.* בא־ פארשיטן* וואַרפן* מיט פראַגעס; ~ *кого-л.* вопро́сами עמעצן

засыпа́ть[1] *несов. см.* заснуть

засыпа́ть[2] *несов. см.* засы́пать

засы́паться[1] *сов.* 1. *(о песке и т. п.)* ארײַנשיטן* זיך, פארשיטן* זיך; 2. *(покрыться чем-л.)* באשאָטן [פארשאָטן], באדעקט] וועלן*

засы́паться[2] *сов. фам.* 1. *(быть уличённым)* ארײַנפאקן פארשיטן* זיך; 2. *(не выдержать экзамен)* זיך

засыпа́ться[1] *несов. см.* засы́паться[1]

засыпа́ться[2] *несов. см.* засы́паться[2]

засыха́ть *несов. см.* засо́хнуть

затаённ||ый פארבאָרגענער, באהאַלטענער (טיף); ~ые мечты́ פארבאָרגענע טרוימען (טיף)

зата||и́ть *сов.* באהאַלטן* אין זיך, פארבאָרגן*; он ~и́л оби́ду на *кого-л.* ער האָט באהאַלטן אין זיך [ס׳איז בא ער האָט פארבאָרגן אין דער ערד] א פארדראָס אף עמעצן; ◇ ~и́ть дыха́ние אײַנהאַלטן* [פארהאַלטן*] דעם אָטעם

зата́пливать *несов. см.* затопи́ть[1]

зата́птывать *несов. см.* затопта́ть

зата́скан||ный *разг.* 1. *(заношенный)* אָפּגענוצטער, -אָפּ, אויסגעדראָשע- געטראָגענער, נער, באנאַלער; 2. *(избитый, опошленный)*

зата́скать *сов. разг.* 1. *(одежду)* אָפּצניץ, אָפּטראָגן*; 2. *(опошлить)* באנאליזירן

зата́скивать[1] *несов. см.* зата́скать

зата́скивать[2] *несов. см.* затащи́ть

зата́чивать *несов. см.* заточи́ть[2]

затащ||и́ть *сов.* 1. פארשלעפּן, פארטראָגן*; *(внутрь)* ארײַנשלעפּן*; 2. *разг. (увлечь с собой)* פארשלעפּן; он ~и́л меня́ к своему́ прия́телю ער האָט מיך פארשלעפּט צו זײַנעם א גוטן־פריינט

затвердева́ть *несов. см.* затверде́ть

затверде́||лый פארהאַרטעטער, האַרט געוואָרענער; ~ние *с* וו פארהאַרטונג

затверде́ть *сов.* וווערן* האַרט, פארהאַרטעט

затверди́ть[1] *сов. (заучить)* אויסלערן־, אײַנכאַווערן (גוט°)

затверди́ть[2] *разг.:* ~ одно́ и то же טײַנען (אָנהייבן*) אלץ דאָס זעלבע

затво́р *м* 1. *разг. (засов)* ריגל ז ־ען, פארוקער ז ־ס; 2. *(винтовки и т. п.)* שלאָס ז (מצ. שלעסער); 3. *(фотоаппарата)* לעדל ז ־ער

затвори́||ть *сов.* פארמאַכן, צומאכן; ~ться *сов.* 1. *(о двери и т. п.)* פארמאַכן זיך, צומאכן זיך; 2. *(о комн.)* זיך פארשפּאַרן; *(уединиться)* אָפּזונדערן זיך

затворя́||ться *несов.* 1. *см.* затвори́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר קען זיך ניט, די טיר פארמאַכט זיך ניט פארמאַכן

затева́ть *несов. см.* зате́ять

зате́й||ливый קונציקער; ~ник *м* 1. = אופטויער ז; מענטש מיט אײַנפאלן; 2. *(руководитель массовых развлечений)* מאסאָוויק ז ־ס

затека́ть *несов. см.* зате́чь

зате́м *нареч.* 1. *(потом́)* דערנאָך, נאָכדעם; וויײַטער; 2. *(для того)* צוליב דעם; ~ я и прие́хал сюда́ צוליב דעם טאָקע בין איך געקומען צו פאַרן אהער; ~, что́бы קיין צו

затемне́ние *с* 1. וו פארטונקלונג; 2. *(маскировка света)* וו פארטונקלונג; וו פארפינצטערונג; 3. *(затемнённое место)* א טונקלער פלעק, פארטונקלונג וו ־ען

затемни́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* פארטונקלען; 2. *(маскировать свет)* פארטונקלען, פינצטער מאכן (אין); го́род был затемнён די שטאָט איז געווען פארטונקלט

за́темно *нареч. разг.* 1. *(до рассвета)* ס׳איז נאָך וועט אין דער נאכט ארײַן; 2. *(когда стемнеет)* פינצטער

затемня́ть *несов. см.* затемни́ть

затере́ть *сов.* 1. *(стереть)* פארײַבן*, אָפּרײַבן*; 2. *(сдавить)* פארקוועטשן, פארדריקן; су́дно затёрто льда́ми דאָס איז האָט פארדריקט [פארקוועטשט] די שיף

затёрянный פארוואָרפענער, פארלאָזענער

затеря́ть *сов. разг.* פארלירן*, פארטאַכלייעווען; ~ся *сов.* 1. *(потеряться)* פארפאַלן וועלן*, ניט סטײַען; 2. *(пропасть из виду)* פארשוווּנדן [נעלעם] וועלן*; 3. *(оказаться незаметным среди чего-л.)* זיך פארלירן*; в степи́ затеря́лась дереву́шка אין סטעפּ האָט זיך פארלוירן א דערפעלע

затеса́ться *сов. разг.* פארקלײַבן* זיך, פארקריכן*

зате́чь *сов.* 1. *(попасть внутрь)* ארײַנרינען*; 2. *(распухнуть)* אופּגעשוואָלן וועלן*, אופּליפּן*; 3. *(онеметь)* ס׳איז פארשלאָפן געוואָרן [פארשלאָפן וועלן*]; нога́ затекла́ דער פוס

зате́||я *ж* 1. *(замысел)* אידיי וו ־ען, אײַנפאל ז ־ן; (מצ. פּלענער) א קונציקער אופּטו; 2. *(забава)* פּלאַן ז; ◇ без ~й אָן, אָן קונצן, אָן צערעמאָניעס ז ־ן פּאָקוס; כאָכמעס

зате́ять *сов.* פארפּירן; ~ спор וויקוּעך א פארפּירן; ~ игру́ в пря́тки פּאַרטראַכטן א שפּילן זיך אין באהעל־ טערלעך

затира́ть *несов. см.* затере́ть

затиха́ть *несов.*, **зати́хнуть** *сов.* 1. אנשטיל ווערן*, אנשוויגן ווערן*; *(перестать слышаться)* פאר-, אופהערן, -אײַנ, אײַנשטילן זיך; שטיל ווערן*; 2. *(прекращаться)* שטילט ווערן*; געשטילט ווערן*

зати́шье *с* 1. *(безветрие)* שטיל, ווינט-שטיל ז; 2. *(тишина)* שטילקייט ז; наступи́ло ~ ס׳איז געווא́רן שטיל; 3. *(тихое место)* א שטיל ווינקעלע; 4. *(приостановка)* שטילשטאַנד מ; по́сле бо́я наступи́ло ~ נאָך דער שלאכט האָט זיך אײַנגעשטעלט א שטילשטאנד

заткну́ть *сов.* 1. פארשטעקן, פארשטאָפּן; *(пробкой)* פארקאָרקעווען; 2. *разг.* *(засунуть)* פארוקן; ◇ ~ за по́яс *кого-л.* פארשטעקן אין גאַרטל עמעצן; ~ рот *кому-л.* פארשטאָפּן עמעצן דאָס מויל [דעם פיסק]

затмева́ть *несов. см.* затми́ть

затме́ние *с* ז פארטונקלונג; со́лнечное ~ ליקע־כאַמע ז; лу́нное ~ ז ליקע־לעוואָנע

затми́ть *сов.* 1. *(заслонить)* פארהוילן, פארטונקלען; 2. *(превзойти)* פארשטעלן, שטעלן אין שאַטן

зато́ *союз* דערפאַר (אָבער), דערביי אָבער; в э́той ко́мнате те́сно, ~ тепло́ אין אָט דעם צימער איז ענג, נאָר [אָבער] וואַרעם

затова́ривать *несов.*, **затова́рить** *сов.* פארסכוירעווען, פארלאָדן* זיך

заткла́ть *сов.* 1. *(толкая, поместить)* פארשטופן; 2. *(толчками причинить боль)* פארשטויסן*

заткну́ть *сов. разг.* פארוקן, פארשטופן

зато́н *м* ־ן מ טיף־אײַנגוס

затону́ть *сов.* דערטרונקען ווערן*, פארזונקען ווערן*

затопи́ть[1] *сов.* *(печь)* (אין אויוון, אין הרובע) אײַנהייצן

затопи́ть[2] *сов.* 1. *(залить)* פארטרעפלייצן, פארפלייצן*; 2. *(пустить ко дну)* דערטרינקען*

затопта́ть *сов.* 1. *(растоптать)* פארטאָפּטשען, -צע צעטרעטן* (מיט די פיס); ~ оку́рок (מיט די פיס) טרעטן*; 2. *(вдавить)* אײַנטאָפּטשען; ◇ ~ в грязь מאכן מיט דער בלאָטע גליך

зато́р *м* ־ן מ פארשטאָפונג ז ־ס פּראָבקע *разг.*; *(при сплаве леса)* אײַז-, זאוואָלע ז ־ס; *(при ледоходе)* וואנט ז (מצ. ..וועגט)

затормози́ть *сов.* 1. פארטאָרמאָזירן; 2. *разг.* *(задержать развитие)* פארטאָרמע-, פארהאַלטן*, פארהאַמעווען

заторопи́ться *сов.* אָנהייבן* זיך אײַלן

заточа́ть *несов. см.* заточи́ть[1]

заточе́ние *с уст.* ז געפענקעניש, ז ־ס טפיסע

заточи́ть[1] *сов. уст.* *(в тюрьму)* אײַנזעצן; *(в монастырь)* פארשפאַרן

заточи́ть[2] *сов.* *(сделать острым)* אָנשארפן*, אָנשליפן*; ~ каранда́ш פארשניצן דעם בלײַער

затошни́ть *сов. безл. разг.*: его́ ~ло ס׳האָט אים אָנ-, געהויבן אים גוט־גוט [מלאָסנע], ס׳איז אים געווא́רן ניט־גוט

затравить *сов.* פארהעצן; *перен. разг.* *(человека тж.)* פארוידעפן

затра́гивать *несов. см.* затро́нуть

затра́т||а *ж* 1.: ~а средств דאָס אויסגעבן מיטלען; ~а труда́ דאָס אויפקלייגן מי*; 2. *мн.* *(денежные расходы)* מצ. הויצאָעס; не жале́ть ~ ניט זשאַלעווען קיין זיך לאָזן* קאָסטן וויפל מע דארף, געלט

затра́тить *сов.*, **затра́чивать** *несов.* פאָטערן; ~ труд [אויפקלייגן] מי* פאָטערן צייט; ~ вре́мя פאָטערן צייט; ~ де́ньги אויסגעבן* געלט

затре́бовать *сов.* ארויספאָדערן; ~ докуме́нты ארויס-פאָדערן די דאָקומענטן

затро́ну||ть *сов.* 1. *(коснуться)* (עטוואָס) פאר-, אָנרירן, -טשעפּען; *перен.* пу́ля ~ла плечо́ די קויל האָט (עט-) וואָס) פארטשעפּעט דעם אקסל; ~ть *чьи-л.* интере́сы פארטשעפּעט דעם אקסל; ~ть *чье-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס אינטערעסן; עמעצנס אייגנליבע; 2. *(вопрос и т. п.)* באריר

затрудне́ни||е *с* ־ן ז שוועריקייט; *(препятствие)* פאר-, גלעלט־שוועריקייטן מצ.; ~я. שוועריקונג ז ־ען; быть в ~и ניט (אָנהייבן* צו), זין אין א פארלעגנהייט וויסן* וואָס צו-טאָן

затрудн||ённый פארשוועריקטער; ~и́тельный שוועריק; ~и́тельное положе́ние לאגע געלעגנטע

затрудня́||ть *сов.* 1. *(кого-л.)*: вопро́с ~л его́ די פראַ-גע; האָט אים געבראַכט אין פארלעגנהייט; бою́сь ~ть вас כ׳וויל אייך ניט מאטריעך זיין; 2. *(что-л.)* שווער מאכן, פארשוועריקן; ◇ е́сли вас не ~т אויב ס׳וועט אייך ניט זיין שווער; ~ться *сов.* 1. *(испытать затруднение)*: он ~лся отве́тить ס׳איז אים שווער געווען [ער האָט ניט געוווסט ווי] צו ענטפערן; 2. *(стать более трудным)* שוועריקט [פארשוועריקט] ווערן*

затрудня́ть(ся) *несов. см.* затрудни́ть(ся)

затумáнивать(ся) *несов. см.* затума́нить(ся)

затума́нить *сов.* 1. באציען*, פארנעפלען, נעפּל; *(о слезах тж.)* פארטונקלען; 2. *(лишить ясности)* פארטונקלען, פארנעפלען; *(мысль и т. п. тж.)* מאכן מעטושטעש; ~ся *сов.* 1. באציען ווערן*, פארנעפלט ווערן*; *(о глазах тж.)* פארטונקלט ווערן*; 2. *(утратить ясность)* פארטונקלט, פארנעפלט ווערן*

затупи́ть *сов.* שטומפיק מאכן, פארשטומפיקן; ~ся *сов.* פארשטומפיקט [שטומפיק] ווערן*, פארשטומפיקן זיך

затуха́ние *с* 1. *(ослабление)* ז אָפשוואכונג ז, אָפּאל; 2. *физ., радио* ז אויסלעשונג

затуха́ть *несов.*, **зату́хнуть** *сов.* 1. *разг.* *(гаснуть)* אָפּגעשוואכט ווערן*, אויסלעשן* זיך; *(идти на убыль)* אויסלעשן* זיך; 2. *физ., радио* אויסלעשן* זיך

затушева́ть *сов.*, **затуше́вывать** *несов.* פארטושירן; *перен. тж.* פארווישן, פארשמירן

затуши́ть *сов. разг.* פארלעשן*; *перен. тж.* פארשטיקן

за́тхлый *(о воздухе и т. п.)* פארדומפּענער; *перен. тж.* פארשימלטער

затыка́ть *несов. см.* заткну́ть

заты́лок *м* ־ן מ נאקן, מ ־ס גניק; почеса́ть ~ א קראַץ טאָן* זיך הינטערן אויער; сдви́нуть ша́пку на ~ פארוקן דאָס היטל אהינטער־צו

заты́чка *ж разг.* ־ן מ שפּונט, ז ־ער פארשטעקל, פארשטעקער מ ־ס; *(у бочки)* צאפן מ ־ס; ◇ он ко вся́кой бо́чке ~ 1) מע פארשטופּט מיט אים אלע לעכער; 2) *(стремится во всём участвовать)* ער איז אומעטום פול

заты́гивать[1] *несов. см.* затяну́ть[1]

заты́гивать[2] *несов. см.* затяну́ть[2]

заты́гиваться *несов. см.* затяну́ться

заты́ж||ка *ж* 1. *(промедление)* מ אָפּהאלט; 2. *(при ку-*

рении) צי ־ען מ; папиро́са ему́ на три-четы́ре ~и א פאפירָאס קלעקט אים בלויז אף דרײַ־פיר מאָל פאר־ציִען זיך

затяжно́й דוֹיערהאפטיקער, דוֹיערנדיקער; ◇ ~ прыжо́к *(с парашютом)* א פארצויִגענער שפרונג

затяну́||ть[1] *сов.* 1. *(туго стянуть)* פארציִען*, אײַנציִען*; ~ть ремéнь פארציִען* דעם ריִמען; ~ть повóдья צו באציִען*, שטארק אָנציִען* די לײַצעס; 2. *(покрыть)* דער הימל איז פארוואָלקנט באדעקט; нéбо ~ло тýчами באדעקן; 3. *безл.:* рáну ~ло די וווּנד איז פארצויִגן גע־ווָאָרן; 4. *(засосать)* פארציִען*, פארזויִגן*; 5. *(задержать)* פארציִען*; ~ть рабóту פארציִען* די אַרבעט

затяну́ть[2] *сов. (песню)* זינגען אָנהייבן*

затяну́ться *сов.* 1. *(стянуться)* אײַנציִען* זיך; 2. *(чем-л.; покрыться)* באדעקן זיך, באצויִגן ווערן* באדעקט; 3. *(о ране)* פארצויִגן ווערן*; 4. *(занять больше времени)* געבן* א ציִ

заýмный פארשפּיִצטער, אִיבערגעשפּיצטער

зауны́вный טרויִעריקער, אומעטיקער

заупримиться *разг.* אײַנשפּאַרן זיך, אײַנאקשענען זיך

зауря́дный מיטלמעסיקער, געווײַנלעכער, באנאַלער

заусéница *ж* 1. *(на пальцах)* זאַניטצעס ווו ־ס; 2. *(на металле)* שאַרסטקעקייט מ ־ן; *мн.* וו אויסשטאַרק

заýченный צוגעווויינטער, אײַנגעכאזערטער *(о движениях)*

заýчивать *несов.*, **заучúть** *сов.* פארלערנען, פארכאַ־ זערן; ~ наизýсть (אף אויסווייניק) אויסכאזערן

заушáтельск||ий: ~ая крúтика [באלײַדיקנדי־ געמײַנע קריטיק]

зафиксúровать *сов.* פארפיקסירן

захáживать *несов. разг.* [ארײַנגיין*] אָפט° ארײַנקומען*; [נאסט] זײַן* אָן אָפטער° ארײַנגייער

захвáливать *несов.*, **захвалúть** *сов. разг.* אִיבערלויבן

захвáт *м* פארכאַפן ז

захвáтанный (פון פיל העגט) אויסגעפאטשקעטער

захватáть *сов. разг.* (מיט פיל העגט) אויספאטשקען

захвати́||ть *сов.* 1. *(взять какое-л. количество чего-л.)* פאר־ נעמען*, אָנעמען*; *(крепко зажать)* פארדריקן; 2. *(взять с собой)* פארכאַפן מיט זיך; ~ть с собóй *кого-л., что-л.* פארכאַפן מיט זיך עמעצן, עפּעס; 3. *(завладеть)* פאר־ כאַפן; ~ть власть פארכאַפן די מאכט; 4. *(увлечь)* פאר־ כאַפן; спектáкль егó ~л פאר־ דער ספּעקטאַקל האָט אים כאַפּט; 5. *разг. (вовремя принять меры)* פארכאַפן; ◇ ~ть *кого-л.* врасплóх פארכאַפן עמעצן אומגעריכט (אים)

захвáтнический פארכאַפערישער

захвáтчик *м* = מ פארכאַפער

захвáтывать[1] *несов. см.* захватáть

захвáтывать[2] *несов. см.* захвати́ть

захвáтывающ||ий פארכאַפנדיקער, שפּאַנענדיקער; ~ее зрéлище (שוי)בילד פארכאַפנדיק; א ~ий рóман א פאר־ כאַפנדיקער [א שפּאַנענדיקער ראָמאַן]; с ~им интерéсом מיט געשפּאַנטער אופמערקואמקייט

захворáть *сов. разг.* קראַנק ווערן*, פארשלאַפּט ווערן*

захирé||ть *сов.* 1. *(о человеке)* פאר־ אָפּגעשוואכט ווערן*; 2. *(прийти в упадок)* צו גרונט גיין*; דאָס געזונט לויִרן*; э́тот сад ~л דער סאָד איז אָט דער סאָד גייט צו גרונט ווייסט געזונט

захлебну́||ться *сов.* 1. פארכלינען זיך, פארשלוקן זיך, דערשטיקט ווערן* פון בלוט; ~ться крóвью פון בלוט; 2. *(от род.)* (פאר) פארגיִן* זיך; *(от радости)* (פאר) פארכלינען זיך; 3.: атáка ~лась די אטאקע האָט אפּגעהאַקט; 4. *(о моторе и т. п.)* פארהאַקן זיך, אויסגעוועפט זיך בלייבן*

захлёбываться *несов. см.* захлебну́ться

захлестну́ть *сов.*, **захлёстывать** *несов.* 1. *(веревкой и т. п.)* אויפּערוואַרפן* (אויף פאר־) פארציִען*; *(конец веревки)* צויִען*; 2. *(окатить — о воде)* פארשוועמען*; *(залить)* פארגיִסן*; *перен.* פארפלייצן

захлóпнуть *сов.* פארהאַקן, ראש פארמאַכן; ~ дверь צוקלאפּן מיט דער טיר, ראש פארמאַכן די טיר; ~ся *сов.* א קלאפּ טאָן*, ראש פארמאַכן זיך

захлóпывать(ся) *несов. см.* захлóпнуть(ся)

захóд *м* 1.: ~ сóлнца זון־פארגאנג מ, זון־אונטערגאנג; *поэт.* שקיִע ווו; 2. *(действие)* פארגיִן ז, ארײַנגיין ז; ~ в тыл неприя́телю דאָס פארגיִן דעם סוינע פון הינטן־ ניט ארײַנגייענדיק אין האפן ־ארום; без ~а в гáвань

заходи́ть *несов. см.* зайти́

захолýст||ный *(о городке и т. п.)* אָפּ־, פארוואָרפענער גענעגענער; ~ье *с* ווינקל [אין אָפּגעלעגן] פון פארוואָרפן; א העק מ

захотé||ть *сов.* פארוועלן*; он ~л путешéствовать ער האָט זיך אים פארוואָלט אומרייזן; ס׳האָט זיך פארוועלן* זיך ~ться *сов. безл.*

захромáть *сов. разг.* הינקען* אָנהייבן*

захудáлый 1. *(незначительный)* נישטיקער; 2. *уст. (разорившийся)* יאָרדישער, פארארעמטער

зацвести́[1] *сов. (о растениях)* בליִען* אָנהייבן*, צעבליִ־ ען זיך

зацвести́[2] *сов.* 1. *(о стоячей воде)* פארצוויטעט ווערן*; 2. *разг. (покрыться плесенью)* צוגעשימלט ווערן*

зацветáть *несов. см.* зацвести́[2]

зацеловáть *сов. разг.* פארקושן

зацепи́ть *сов.* פארטשעפּען; *(крюком и т. п. тж.)* פאר־ טשעפּען מיטן פוס דעם טעַ־ האָק; ~ ногóй за ковёр פּעך; ~ся *сов.* 1. פארטשעפּען זיך; 2. *разг. (ухватиться)* אָנכאפּן זיך

зацéпка *ж разг.* 1. *(крючок)* האַ־ אַטשעק מ ־ס, געלעגנהייט ווו ־ן, אָנכאפּענישׂ ז; 2. *(предлог)* טשעקל ז ־ען

зацепля́ть(ся) *несов. см.* зацепи́ть

зачасти́||ть *сов. разг.* 1. פאראָפּטעט ווערן*; дождь ~л דער רעגן האָט א גאָס געטאָן שטאַרקער; 2. *(заговорить быстро)* א שאָט טאָן* מיט רייד; 3. *(куда-л.)* אָנהייבן* ווערן* אן אָפּטער° ארײַנגייער [נאסט], אָפּט° ארײַנקומען

зачастýю *нареч. разг.* גאנץ אָפּט, אָפּטלעך

зача́тие *с* פארשוואַנגערונג ווו

зача́т||ок *м* 1. *(зародыш)* עמבריאָן מ ־ען; 2. *обыкн. мн. перен.* שפּראָצלינגען מצ. עמבריאָנען מצ.; ◇ быть в ~тке זײַן* אין עמבריאָנעלן צו־ שטאנד

зача́точ||ный עמבריאָנעלער; в ~ном состоя́нии אין עמ־ בריאָנעלן צושטאנד

зачáхнуть *сов.* 1. *(о человеке)* אײַנגעקוואַרט ווערן*; 2. *(о растениях)* פארוויאַנעט, פארוועלקט ווערן* ווערן*

зачéм *нареч.* נאָך וואָס, צולײַב וואָס, צו וואָס

зачéм-то *нареч.* צולִיב עִפּעס

зачёркивать *несов.*, **зачеркнýть** *сов.* *פּאר-, -פּארשטרײכן* מעקן

зачерпнýть *сов.*, **зачéрпывать** *несов.* *אָנעמען, *אָנשעפּן

зачерствéлый פּארדאָרט געוואָרענער, אלטגעבאַקענער

зачерствéть *сов.* 1. *(о хлебе)* [פּארדאָרט] אלטגעבאַקן; 2. *перен.* *פּארגרעבט ווערן, *ווערן; פּארשטאָקט

зачесáть *сов. (волосы)* פּארקעמען ארוף־, ארופקעמען צו־

зачесáться *сов. (начать чесаться)* *אָנהייבן קראצן; *(начать зудеть)* *אָנהייבן בייסן

зачéсть *сов.* פּארעכענען; ~ дéсять рублéй в упláту дóлга פּארעכענען די צען רובל אפּן כעשבן פֿונעם כויוו; ~ студéнту рабóту פּארעכענען דעם סטודענט די אַרבעט, סטודענט א זאטשאָט פּאר דער אַרבעט; געבן* דעם סטודענט; ~ся *сов.* פּארעכנט ווערן*

зачёсывать *несов. см.* зачесáть

зачёт *м* ־ען ז; פּארעכענונג ז; זאטשאָט מ ־ן; готóвиться к ~ам גרייטן זיך צו די פּארעכענונגען; получúть ~ בא- קומען* א זאטשאָט; ~ный: ~ная книжка זאטשאָטן־ביכל סטודענטישע זא- מאָטריקול מ ־ן; ~ная рабóта ־ער ז; טשאָט־ארבעט ז ־ן

зачинáтель *м* = מ אָנהייבער, מ ..־טאָר אויסיצאטאָר

зачúнщик *м* = מ אָנהייבער; *(беспорядков и т. п.)* = מ אופהעצער

зачúслить *сов.*, **зачислять** *несов.* פּארעכענען, *צוגענעמען; ~ в штат פּארעכענען אין שטאט; ~ вне кóнкурса в институ́т פּארעכענען [צוגענעמען*] אין אינסטיטוט אויסערן קאָנקורס

зачитáть *сов.* 1. *(огласить)* *פֿאַרלייענען; 2. *разг.*: ~ книгу до дыр (לייענדיק) מאכן, צעפּלוקן דאָס ביכל; 3. *разг. (не вернуть книгу)* -נע- פֿונעם ביכל טיל־טעל

зачúтывать[1] *несов. см.* зачéсть

зачúтывать[2] *несов. см.* зачитáть

зачúтываться[1] *несов. см.* зачéсться

зачúтыва||ться[2] *несов.* 1. *см.* зачитáться; 2.: он ~ется Гóрьким ס׳פּארכאפן אים גאָרקיס ווערק

зашагáть *сов.* *לאָזן זיך שפּאנען, א שפּאן טאָן*

зашевелúть *сов.* *אָנהייבן רירן, א ריר טאָן*; ~ся *сов.* *אָנהייבן רירן זיך, א ריר טאָן* זיך

зашивáть *несов.*, **зашúть** *сов.* פּאר-, *פּארנייען; ~ дыру́ פּארנייען עפּעס אין א לאָך; ~ *что-л.* в мешóк פּארנייען דעם ריס זאק

зашифровáть *сов.*, **зашифрóвывать** *несов.* פּארשיפֿרירן

зашнуровáть *сов.*, **зашнурóвывать** *несов.* פּארשנוּרעווען

зашпúливать *несов.*, **зашпúлить** *сов. разг.* צושפּילין, פּארשטעפּען

заштóпать *сов.* פּארמערעווען, פּארצירעווען

защёлка *ж разг. (задвижка)* פּארקער, ריגל מ ־ען מ ־ס

защёлкивать *несов.*, **защёлкнуть** *сов.* פּארמאַכן מיט א קנאק; ~ замóк פּארשליסן* מיט א קנאק

защемúть *сов.*, **защемлять** *несов.* פּארקלעמען

защúт||а *ж* 1. *(действие)* באשיצונג ז, *פּארטיידיקונג ז; ~а отéчества די באשיצונג [די פּארטיידיקונג] פֿונעם פּאָ- טערלאנד; встать на ~у זיך צו שוץ שטעלן; 2. *(защищающее средство)* באשיצונג ז, שוץ ז; ~а от вéтра די [שוץ] קעגן ווינט; 3. *юр.* *פּארטיידיקונג ז; 4. *спорт.* שוץ ז; 5. *шахм.* *פּארטיידיקונג ז; ◇ брать *кого-л.* под ~у עמעצן* אונטער דער שוץ נעמען*; ~а диссертáции דאָס פּארטיידיקן [די פּארטיידיקונג פון] א דיסער־טאציע

защитúтельн||ый: ~ая речь פּארטיידיקונגס־רעדע ז ־ס

защитúть *сов.* 1. *(от нападения и т. п.)* *פּארטיידיקן, באשיצן; ~ Рóдину פּארטיידיקן דאָס היימלאנד*; ~ свои́ правá פּארטיידיקן די (אויגענע) רעכט*; 2. *(оберегать)* בא- שיצן; ~ от хóлода באשיצן פֿון קעלט; ◇ ~ диссертáцию, диплóм פּארטיידיקן די דיסערטאציע, דעם דיפּלאָם*; ~ся *сов.* 1. *(от нападения и т. п.)* *פּארטיידיקן זיך; ~ся от обвинéний פּארטיידיקן זיך קעגן באשולדיקונגען; 2. *(предохранять себя)* בא- שיצן זיך; ~ся от дождя́ שיצן זיך פֿונעם רעגן

защищáть *несов.* 1. *см.* защитúть; 2. *юр.* פּארטיי- דיקן; ~ся *несов. см.* защитúться

заяви́ть *сов.* *דערקלערן, *מעלדן; ~ во всеуслы́шание עפֿנטלעך [דערקלערן*] מעלדן*; он заяви́л, что всё э́то клеветá ער האָט דערקלערט, אז דאָס אלץ איז א בילבל; ~ о согла́сии וועגן האסקאָמע מעלדן*; ~ проте́ст *(устно)* אויסדריקן א פּראָטעסט*; *(письменно)* דערלאָגגן מעלדן* אין מיליציע; ~ в мили́цию א פּראָטעסט

зая́вк||а *ж* 1. *(на изобретение и т. п.)* *אָנמעלדונג ז; 2. *(требование)* פּאָדערונג ז ־ען; по ~ам радиослу́шателей לויט די באקאָשעס פון די ראַדיאָ־צוהערער

заявле́ние *с* 1. *(высказывание)* דערקלערונג ז ־ען; сде́лать ~ דערקלערן, מאכן א דערקלערונג; 2. *(письменная просьба)* מעלדונג ז ־ען; пода́ть ~ דערלאָגגן א מעל- דונג

заявля́ть *несов. см.* заяви́ть

зая́длый *разг.* לעדנשאפטלע-, הייסער, פּארבראָטער; ~ картёжник קאָרטנשפּילער פּארבראָטענער; ~ спóрщик [לעדנשאפטלעכער] דיספוטאָנט [באל־ ווייקוען] א הייסער

за́яц *м* 1. מ ־ן האָז; 2. *разг. (безбилетный пассажир)* מ ־ן האָז, בלינדער פּאסאַזשיר

за́яч||ий האָזענער, האָזן־; ~ий мех מ האָזנפוטער; ~ья у́ши האָזענע אויערן; ~ья душá א נעשאָמע פון א פּאכדן; ◇ ~ья губá ז האָזנליפּ; א געשפּאָלטענע ליפּ *разг.*; ~ья капу́ста *бот.* ז האָזנקרויט

зва́ние *с* ־ען מ טיטל; *(воинское)* ־ען מ ראַנג; почётное ~ טיטל מ ־ן וויסנשאפטלעכער טיטל; учёное ~ טיטל מ ־ן פּרופֿעסאָר; оправда́ть высо́кое ~ коммуни́ста באַרעכטיקן דעם הויכן נאָמען קאָמוניסט

зва́ный 1. געפּרעגטער, אײַנגעלאַדענער; 2.: ~ обéд באנקעט מ ־ן, (א פּײַערלעכער) מאָלצײַט

зва́тельный: ~ падéж *грам.* ז וואָקאַטיוו מ

звать *несов.* 1. *רופן; ~ на пóмощь רופן* צו הילף; 2. *(приглашать)* *אײַנלאַדן, *פּארבעטן, *רופן; 3. *(называть)*: её звáли Ни́ной זי האָט, מע האָט זי געוואָרפן נינע; как тебя́ зову́т? ווי(אזוי) רופט, וויאזוי הייסטו? געהייסן נינע; ~ся *несов.* *הייסן; онá звалáсь Ни́ной זי האָט מע האָט זי געוואָרפן נינע, געהייסן נינע

звездá *ж* 1. = מ שטערן; Поля́рная ~ פּאָליאַר־שטערן מ; óрден Крáсной Звезды́ דער אָרדען פון רויטן שטערן

2.: ~ экра́на = м קינאָ־סטאר, קינאָ־שטערן; ◇ он звёзд с не́ба не хвата́ет [גרויסער כאָכעם] קיין גאָנ

звёздн||ый 1. שטערן־; ~ая ка́рта ז ־ס שטערן־מאפּע; 2. *(покрытый звёздами)* אויסגעשטערנטער; ~ое не́бо אן אויסגעשטערנטער הימל; ~ая ночь אן אויסגעשטערנטע נאכט; 3. *спорт.*: ~ый проби́г מ שטערן־וועטלויף; ◇ ~ый час די שטערן־שאָ, דער גרויסער מאָמענט

звёздочка *ж* ז ־ק שטערנדל

звене́ть *несов.* קלינגען*; *(тв.; монетами и т. п.)* קלינג־ לען; *(о стеклах)* בראָזגען

звено́ *с* 1. *прям. и перен.* מ ־ן רינג; ~ в цепи́ א רינג אין דער קייט; низовы́е звенья госуда́рственного аппара́та די אונטערשטע רינגען פֿונעם מעלוכע־אפּאראט; 2. *(группа)* ז ־ס גרופּע; пионе́рское ~ פּיאָ־ נערישער רינג; ~ самолётов א גרופּע פון דרײַ אעראָ־פלאנען

звеньев||а́я *ж* ז ־ס רינגלערן, ־ס רינג־אָנפירערן; ~о́й *м* = מ רינגלער, = מ רינג־אָנפירער

звере́ть *несов.* ווערן* ווי א ווילדע כּײַע; *(приходить в ярость)* ווערן* מאָלע־רעציכע

зверин||ец *м уст.* ־ס מענאשעריע; ~ый 1. פון כּײַע, פון א כּײַע *после сущ.*; ~ая шку́ра א פעל פון א כּײַע; 2. *перен.* כּײַשער, בעס־ טיאָלישער; ~ая не́нависть א כּײַשע [א בעסטיאָלע] סינאָ

звероб||о́й *м (охотник)* = מ יאָם־יעגער

звероло́в *м* = מ כּײַעס־פאנגער

звероподо́бный עולעכער אף א כּײַע, כּײַע־ענלעכער

зве́рск||ий כּײַשער, בעסטיאָלישער; ~ая жесто́кость א ראָצכי־ווילדע [בעסטיאָל(יש)ע] רעציכע; ~ое уби́йство א ברוטאָלער [א ראָצכישער] שער מאָרד; ~ий посту́пок טאט

зве́рство *с* 1. *(жестокость)* ז ־ק ראָצכישקייט, מערדעריש־ בעסטיאָלישקייט ז ־ק ברוטאָלקייט, ז ־ק; 2. *обыкн. мн.* ווילדע רעציכעס, ראָצכישע מעסים

зверь *м* 1. ־ס כּײַע ז ־ס רויב־כּײַע; хи́щный ~ ־ס פּוטער־כּײַעס מץ.; пушно́й ~ *собир.*; 2. *(жестокий человек)* א ווילדע כּײַע (מץ. ראָצכים); ◇ смотре́ть зве́рем [ווילד] קוקן ביי

зверьё *с собир. разг.* מץ. כּײַעס

звон *м* 1 געקלאַנג, ז קלינגערײַ; *(монет и т. п.)* קלינג־ לען; *(стекла)* 1 בראָזגען

звони́ть *несов.* קלינגען*; ~ по телефо́ну אין קלינגען* טעלעפֿאָן

зво́нк||ий קלינגעדיקער, קלינגעוודיקער; ◇ ~ие согла́сные *лингв.* [שטימיקע] קאָנסאָנאַנטן; ~ая моне́та מץ. מאטבייעס, ז מעטאַל־געלט; ~ая фра́за הויכקלינ־ גענדיקע ווערטער

звоно́к *м* 1. *(колокольчик)* ז ־ך גלעקל; электри́ческий ~ אן עלעקטריש גלעקל; 2. *(звук)* מץ. קלונג, מ (קלינג; разда́лся ~ ס׳האָט זיך דערהערט א קלונג, ס׳האָט א קלונג געטאָן

звук *м* 1. ־ן מ קלאנג; послы́шался ~ шаго́в ס׳האָבן זיך דערהערט טריט; ско́рость ~а די גיכקייט [שנעלקייט] פון קלאנג; 2. *муз.* מ, טאָן (מץ. טעמער); ~и ва́льса מץ. וואלס־טעמער; 3. *лингв.*: гла́сный ~ ־ן מ, ווואָקאַל; согла́сный ~ ־ן מ קאָנסאָנאַנט; ◇ ~ пусто́й א פּוסטע דיבורים; ни ~а ־ס טויט

איין קויל וועט, ־שטיל טויבשטיל *(в ответ)* קיין ענטפער; ~ся *уст.*; без ~а *фам.* אָן שום טעמעס אומעטיגעס

звуков||о́й קלאַנגען־, קלאַנגעכער; ~а́я волна́ *физ.* קלאַנגענפּילם, ־ס קלאַנגען־כוואַליע ז ־ן מ טאָנפּילם; ~ы́е зако́ны *лингв.* פּאָנעטישע געזעצן

звукоза́пись *ж* ז פּאָנאָגראַפֿיע, קלאַנג־פּיקסירונג ז

звуконепроница́ем||ый קלאַנגעפּעסטער; ~ая ка́мера *косм.* סורדאָקאַמער ז ־ן

звукоподража́ние *с* ז קלאַנג־נאָכמאכונג, קלאַנג־קאָפּי־ אָנאָמאטאָפּיע ז רונג; *лингв.* ז

звукопрово́д||ность *ж физ.* ז קלאַנגדורכפּיריקייט; ~я́- щий קלאַנגדורכפּיריקער

звукоснима́тель *м* מ ־ס אדאַפּטער, ־ס מ סורדאָקאַמער ז ־ן

звукоула́вливатель *м* ־ס מ קלאַנגפאַנגער

звуча́ние *с* 1. ז קלינגען; 2. *(значение, смысл)* באטאָ־ נונג ז; революцио́нное ~ *(художественного произведения)* א רעוואָליוציאָנערע באטאָנונג

звуч||а́ть *несов.* 1. קלינגען*; *перен. тж.* הערן זיך, איר שטים קלינגט לאָן* זיך פילן*; её го́лос прия́тно ~и́т אין זינע ווערטער [געלאָוט פילן] אומרו אָנגענעם; в его́ слова́х ~а́ла трево́га האָט זיך געהערט; 2. *(раздаваться, быть слышным)* שאלן, הילכן, לאָן* זיך הערן *(о музыкальном инструменте)* ~а́л смех ס׳האָט זיך געלאָוט הערן [ס׳האָט געהילכט] א געלעכטער; ~а́т пе́сни ס׳שאלן לידער

зву́чн||ость *ж* ז קלינגעוודיקייט; *(оркестра и т. п.)* קלינגעוודיקער, קלינגענדיקער; ~ый קלאַנגענדיקייט ז; *(о музыкальном инструменте)* קלאַנגענריכקייט ז, קלאַנ־ גענדיקלינגענדיקער

звя́к||ать *несов.* קלימפערן, קלינגלען; ~нуть *сов. однокр.* א קלינגל טאָן*

зги: не ви́дно ни ~ ס׳איז שטאָקפינצטער, א פּינצטער־ ס׳איז מאָמעש ווועקָ־ניש — כאָטש די אויגן זיך ארויסצונעמען מעש כּישעך *уст.*

зда́ние *с* ־ס מ געביידע; *(каменное тж.)* ז גמוֹיער

здесь *нареч.* דאָ; *(в этом городе)* הי (דאָ); он ~ ער דאָ איז קעדײַ צו בא־ (אפן אָרט) איז דאָ; ~ на́до заме́тить מערקן

здéшн||ий היגער, אָרטיקער; ~ие жи́тели די אָרטיקע [היגע]; он не ~ий ער, ער איז ניט קיין היגער אינווויינער איז ניט פון הי

здоро́ваться *несов.* (с *тв.*) (מיט) גריסן זיך; *(взаимно)* גריסן זיך די (איינער מיטן אנדערן) געבן* זיך העגט

здоровéнный *разг.* 1.: ~ па́рень א יונג מיט ביינער; 2. *(огромный)* גוואלדאָותע(ר) *тж. неизм.*; *(сильный)* דער עמעסער

здорове́ть *несов.* (און שטארק)° ווערן* געזונט

здо́рово *нареч. разг.* 1. *(сильно)* היפש, גאנץ נישקאָשע־ דיק; мы ~ проголода́лись מיר האָבן זיך היפש [גאנץ ניש־ קאָשעדיק] אויסגעהונגערט; 2. *(ловко, хорошо)* גאנץ פיין; ~ сде́лано! גאנץ פיין געמאַכט!; 3: (вот э́то) ~! אָט דאָס אזוי האָב איך ליב!, איז א זאך!

здоро́во[1] *в знач. сказ. безл.* °געזונט; де́тям ~ спать на све́жем во́здухе פּאר קינדער איז געזונט° צו שלאָפן אף דער פרישער לופט

здоро́во[2] *межд. разг. (приветствие)* הא, וואָס מאכט מען?

здоро́в||ый 1. *прям. и перен.* °געזונטער; ~ое се́рдце א געזונט° הארץ; ~ая кри́тика א געזונטע קריטי́ק; 2. *(полезный)* °געזונטער פארן גע-, געזונט-נוצליכער; ~ая пи́ща א געזונטע שפּיז; 3. *разг. (сильный, рослый)* קרעפּטיקער, °געזונטער, °הי́פשער; ◇ бу́дьте здоро́вы! זייט געזונט!

здоро́вье *с* ז געזונט; у него́ несокруши́мое ~ער גיין*; ходи́ть пешко́м поле́зно для ~я אין געזונט אן איזן זאָל אײַך [דיר] ווייל! צו געזונט!; ◇ на ~е! צופּוס איז געזונט; как ва́ше ~е? (אין געזונט)? באקומען!; за ~ווי פילט איר זיך

здоровя́к *м разг.* = א יונג מיט ביינער, גוואר מ

здра́виц||а *ж* מ וויוואט; *(тост тж.)* לעכאיִם; провозгласи́ть ~у в честь *кого-л.* [א] אויסרופן* א וויוואט לעכאיִם] לעקאָווד עמעצן

здра́вница *ж* קורי׳ר־אנשטאלט מ ־ן; *перен.* קוראָרט מ ־ן

здра́во *нареч.* מיט קלאָרן [געזונטן] פארשטאַנד, מיט געדאַנק; ~ рассужда́ть דענקען גאנץ לאָגיש; поступа́ть ~ האַנדלען קלוג°

здравомы́слящий מיט גראָדן סייכל, מיט קלאָרן פארשטאַנד *после сущ.*

здравоохране́ни||е *с* וו געזונט־פארהי׳טונג; министе́рство ~я דער מיניסטעריום פאר געזונט־פארהי׳טונג

здра́вств||овать *несов.* לעבן; זייַן* געזונט° און שטארק; ◇ да ~ует! זאָל לעבן!; ~ствуй(те)! 1) שלעמ־אלי׳- שאָלעם־אלי׳כם!; *(утреннее приветствие)* גוט־מאָרגן!; *(вечернее)* גוט־נאַכט!; 2) *ирон.* א גוט־מאָרגן אײַך!

здра́в||ый °געזונטער, °קלאָרער; ~ый смысл דער קלאָר־ער שכל; ~ым умо́м סייכל־האיִשער מ, רעכט פארשטאַנד; он в ~ом уме́ איז באַם פולן סייכל [באַם קלאָרן פארשטאַנד, בא אַלע געדאַנקען]

зе́бра ж וו ־ס זעברע

зев *м анат.* מ שלונג

зева́ка *м и ж разг.* = מ גאַפער; = מ לי׳דיקנייער

зева́||ть *несов.* 1. גענעצן; ~ть от ску́ки פאר גענעצן נודנעקייט; 2. *разг. (глазеть)* גאפן, גלאָצן; ~ть по сторона́м (ען)טן די אויגן (אין אַלע זייטן) שטשי׳(ען)טן; 3. *разг.:* не ~й! וויי׳ס וואָס דו האָסט צו טאָן! זי ניט קיין פארשלאָפענער!

зевну́ть *сов. однокр.* 1. א גענעץ טאָן*; сла́дко ~ אונטערשטעלן א געשמאַקן גענעץ; 2. *разг. шахм.* געבן*; געגעצערט וו, גענעצן ז

зево́||к *м* מ ־ן גענעץ; ~та *ж* ז ־ער

зелене́||ть *несов.* 1. *(становиться зелёным)* גרין ווערן*; 2. *(покрываться зеленью)* גרינען; 3. *(виднеться):* вдали́ ~ла ро́ща אינדערווי׳טנס האָט זיך געזען א גרין וועלדל; ~ющий גרינענדיקער

зеленщи́к *м* = מ גרי׳נס־העגדלער, = מ גרי׳נס־פארקיפער

зелён||ый גרי׳נער; *(изобилующий зеленью)* באגרי׳נטער; ~ые насажде́ния פלאַנצונגען גרי׳נע מז, וואַלד־פלאַנצונגען מז; 2. *(состоящий из зелени):* ~ый корм ז גראָפּיטער; ~ые щи מ ־ן גרי׳נס־סופ; *(из щавеля)* שטשאָוועל־בארשטש מ; 3. *(неспелый)* גרי׳נער, ניט־צי׳טיקער; 4. *разг. (неопытный)* גרי׳נער; ~ый юне́ц א יונגער שנעק; ◇ ~ая у́лица *ж.-д.* א גרי׳נע גאס; дать *чему-л.* ~ую у́лицу געבן* פאר עפעס א גרי׳נע גאס

зе́лень *ж собир.* 1. *(растительность)* ז גרי׳ן־געוועקס; 2. *(овощи)* גרי׳נס מז, גרי׳נזואַרג ז

земе́льн||ый 1. °ערד; ~ый уча́сток מ ערד־כיילעק (מז. ־כאלאָקים); 2. *(относящийся к землепользованию)* אגראַרע רעפאָרם, °ערד; ~ая рефо́рма אגראַרע רעפאָרם; ~ая со́бственность ערד־אי׳גנטום

землевладе́||лец *м* = מ ערדבאזיצער; ~ние *с* ערדבא- ז

земледе́||лец *м* = מ ערדארבעטער; ~лие *с* ערדאר- וו; ~льческий ערדארבעטערישער; ~льческие ору́дия ערדארבעט־מאכשירים מז.

землеко́п *м* = מ ערדגרעבער

землеме́р *м* = מ ערדמעסטער

землепо́льзование *с* מ ערדבאנוץ

землепрохо́дец *м* = מ לאַנד־אנטדע-, לאַנדרייזנדער = מ קער

землеро́йн||ый: ~ая маши́на ־ען וו ערד־גראָבמאשין

землесо́с *м* ־ס מ אָפּשלאָמער, ־ען וו אָפּשלאם־מאשין

землетрясе́ние ־ן וו ערדציטערניש

земле||устро́йство *с* וו ערד־איינאָרדענונג; ~черпа́лка *ж* ־ס מ ערד־שעפּמאשין, ־ען וו ערדשעפער

земли́стый: у него́ ~ цвет лица́ דאָס פּאָנעם זיינס איז שוואַרץ ווי די ערד

земл||я́ 1. (З.) *(планета)* וו ערד; Луна́ — спу́тник Земли́ די לעוואָנע איז א סאטעליט פון דער ערד; 2. *(место жизни людей)* וו ערד, וועלט; мир на ~е שאָלעם אף ערד; всё говори́ло о бли́зости бе́рега, ~и́ אלץ האָט גיווייזן, או ס׳איז נאָענט יאבאָשע; 3. *(суша)* ז לאנד, וו ערד; плодоро́дная ~я פרוכטבארער באָדן, פרוכטבארע ערד; цели́нные зе́мли רוי׳ערדן מז; 4. *(почва)* מ באָדן, וו ערד; 5. *(поверхность земли)* זיץ ניט אף דער ערד! не сиди́ на ~е́! וו ערד; 6. *(страна)* ז לאנד (מז. לענדער); родна́я ~я היימלאנד ז; 7. *(владения)* וו ־ן ערד; *(поместье тж.)* מז. ־ן נאכלע; колхо́зная ~я קאָלווי׳רטישע ערד (נאכלאָעס)

земля́к *м* (מז. לאַנדס־, זעמליאַק מ ־עס (מז. בניי־אי׳ר) בען־אי׳ר מ; мы с ним ~и́ [פון איין שטאָט] איר איז מיט מיר פון איין גענגט

земля́не *мн.* מז. ערד־איינווינער

земляни́||ка *ж* 1. *собир.* רוי׳טע יאָגדעס; פּי׳לעניצעס מז. מז, פּאָזעמקעס מז; 2. *(отдельная ягода)* וו פּי׳לעניצע; 3. *(растение)* מ ־ס, ־ן פּאָזמקע וו ־ס מ ־ן, ־ן פּאָזעמקע־קוסט; ~чный פּי׳לעניצעס־, פּאָזעמ- פון פּאָזעמקעס, פון פּי׳לעניצעס; קעס־ *после сущ.*

земля́нка *ж* זעמליאַנקע וו ־ס, ערדשטיבל ז ־ער

землян||о́й °ערד; *(сделанный из земли тж.)* ערדענער; ~о́й пол אן ערדענער דיל; ~ы́е рабо́ты ערד־ארבעטן מז.; ◇ ~ы́е оре́хи ערדניס מז.

земля́чество *с* ־ן לאַנדסמאַנשאפט וו

земля́чка *ж* ־ס וו לאַנדסמאַנקע, זעמליאַטשקע

земново́дн||ые *мн. зоол.* מז. אמפי׳ביעס; ~ый וואַסער- וואַסערערדישע באלעכאיִם, ערדישער; ~ые живо́тные אמפי׳ביעס מז.

земн||о́й 1. °ערד; ~о́й шар מ ערדקוגלעך; ~а́я ось ז ערד־הייטל; ~а́я кора́ וו ערד־קאָרע; 2. *(материальный)* ערדישער; *(чуждый духовных устремлений тж.)* אויילעמהאָזעדיקער; גאַשמי׳עסדיקער; ~ы́е бла́га ערדישע [אויילעמהאָזעדיקע] טינגס

земснаря́д *м* ז ־ער גרונטזויגשיפל

зени́т *м* 1. *астр.* מ זעניט; 2. *перен.:* в ~е сла́вы אין אפאָגיי [אין זעניט, אפן העכסטן שטאפל] פון רום

зени́т||ка *ж разг.* ־ס וו זעניטקע, זענ׳יט־הארמאט מ ־ן;

~ный 1. =זוניט; ~ное расстоя́ние *астр.* זוניט־דיסטאנץ זוניט־ארטילעריע ז; ~ная артилле́рия ז; 2.: ~чик *м воен.* = м ־ס ,זוניטשיק м ־ס ,זוניטלער

зени́ц||а *ж:* бере́чь как ~у о́ка היטן* ווי דאָס שווארצ־אפל פּופּעם אויג] ווי דאָס אויג אין קאָפּ]

зе́ркало *с* 1. м ־ען ,שפּיגל; *перен. (водная гладь)* שפּיגל־גלאַטע אויבערפלאַך ז; 2. *(отображение)* ז ,אָפּשפּיגלונג שפּיגל־גלאַטע אויבערפלאַך; литерату́ра как ~ жи́зни ליטעראטור אלס אן אָפּשפּיגלונג [א שפּיגל] פּופּעם לעבן

зеркáльн||ый 1. =שפּיגל; ~ая мастерска́я שפּיגל־וואר־שטאט ן־ ;שפּיגל־שאפּע ז־ס ,שפּיגל־גלאַטער ;2. *(гладкий)* שפּיגל־גלאַטער; *(блестящий)* ◇ ~ый карп שפּיגלקארפּ ן־ ,קיניגקארפּ ן־

зе́ркальце *с* ־ך ,שפּיגעלע ז

зерни́ст||ый קערנערדיקער; גראנולי́רטער; ◇ ~ая икра́ קערנערדיקער רויג [קאוויאר]

зерн||о́ *с* 1. ־ער ,קערן м; ко́фе в зёрнах קערנער־קאַפֿע ז; 2. *собир.* טוווּט ן; вагóны ~á טוווּט (מיט) וואגאָנען; произво́дство ~á טוווּט־פּראָדוקציע ז; 3. *(крупинка)* כלאָפֿיל־גרי́פּע ז ־ך ,גרי́פּעלע; хлорофи́лловые зёрна לעך מצ.; жемчу́жное ~о́ ־ך ,פּערעלע ז; 4. *перен.* рациона́льное ~о́ דער ראציאָנעלער קערן [יאָדער] ן ,קערן ,יאָדער

зернобобо́в||ый: ~ые культу́ры מצ. שוויטקולטורן

зернов||о́й 1. =טוווּט; ~ы́е культу́ры מצ. טוווּט־קולטורן; ~о́й совхо́з ן־ ;טוווּט־ראטווירט ז־ס 2. *в знач. сущ. мн.* טוווּטס מצ.; убо́рка ~ы́х דער אראָפּנעם פון די טוווּטס

зерно||дроби́лка *ж* ־ס ,קערנער־דרויבלער м; ~совхо́з *м* ן־ ;טוווּט־ראטווירט ז־ס ;~суши́лка *ж* ן־ ,טוווּט־טריקענער м ־ס ;~убо́рочный =טוווּט־)שניט(; ~убо́рочный комба́йн טוווּט־שפּיכ־)שניט־(קאָמבין ן־ ;לער ן־ ס־

зёрнышко *с* ־ך ,קערנדל ז־ ;*(яблока и т. п.)* ־ך ,קערעלע ז

зефи́р *м* ן־ ,זעפּיר

зигза́г *м* ן־ ;זיגזאג ן־ ;הינהערל ז־ *разг.*

зигзагообра́зный זיגזאגארטיקער

зи́ждиться *несов.* (на *предл.*) *высок.* (אף) זיין* געבויט האָבן* אלס יסוד* ,זיך (אף)

зим||а́ *ж* ־ס ,ווינטער ן; суро́вая ~á א האַרבער [בייזער] ווינטער; про́шлой ~о́й פּאראיאָרן ווינטער; бу́дущей ~о́й איבעראיאָר ווינטער; к ~é ווינטער־צו; *(для зимы)* אף ווינטער

зи́мн||ий =ווינטער, ווינטערדיקער; ~яя оде́жда ווינטער־אפּדער; ~ий ве́чер ווינטער־אָוונט [מאַלבושים] דיקע קלײדער; ־ן נאכט ן

зимова́ть *несов.* ווינטערן(איבער)

зимо́вк||а *ж* 1. *(действие)* ז ,ווינטערונג (איבער)־, (איבער) ז; оста́ться на ~у ווינטערן (איבער)בלײבן* ;2. *(помещение)* ־ך ,ווינטער־שטיבל ז־ ;*(для полярников)* ווינטער־סטאנציע ן־ ס־

зимо́вщик *м* = ן־ ,ווינטערער(איבער)

зимо́й *нареч.* ווינטער, ווינטערצייט (אום)

зимостóйкий קעלטפעסטער

зия́ть *несов.* צעגעפּנט (בריט)* ;זיין ס'האָט ארויסגעקוקט א בריט צעגעפּנטע וווּנד

зия́ющ||ий: ~ая про́пасть אָפּגרונט; ~ая ра́на [צעגעפּנטער] אָפּגרונט [בריט צעגעפּנטע] וווּנד

зла́к||и *мн. бот.* מצ. ,קערנער־גראָוויקסן; хле́бные ~и ן־ ;קערנער־גראָוויקסן מצ. ־גראָוויקסן

зле́йший: ~ враг דער ערגסטער סוינע

злить *несов.* ארגערענען* אין קאס ,בייזערן; *(собаку)* זיין* אין קאס ,בייזערן ,רייצן ;צעבייזערן; ~ся *несов.* זיך בייזערן

зло[1] *с* 1. *(всё дурное)* ז ;שלעכטס ;*(беда, неприятность)* ז ,בייז ;שלעכטס ז; ו רָאע; ме́ньшее из зол דאָס מינדסטע בייז; я тебе́ зла не жела́ю איך ווינטש דיר ניט; причини́ть *кому-л.* ~ איך וויל ניט דיין רָאע ,קיין שלעכטס ;3. *(досада):* ~ берёт ס'נעמט טאָן* עמעצן שלעכטס; со зла פּאר קאס ,פּאר פּארדראָס ;אָן א פּארדראָס

зло[2] *нареч.* בייז; ~ улыбну́ться בייז א שמייכל טאָן*, גענבן* א בייזן שמייכל; судьба́ ~ подшути́ла над ним דער האָט געטריבן מיט אים א ביטערן שפּאס גוירל

злоб||а *ж* ן ,קאס м ;סינע; пита́ть к *кому-л.* ~у מרָאָגן* זיין* בייז אף עמעצן ,[האָבן*] אף עמעצן א הארץ; в бесси́льной ~е אין אָנמעכטיקן קאס; ◇ ~а дня ו טאָג־טעמע; на ~у дня טעמע [צאפלדיקער] אף א ברעזענדיקער; ~ный א בייזער [א בייזער, בייזעסדיקער, רישעסדיקער; ~ный взгляд א פּארבי́סענער סוינע [רישעסדיקער] בליק; ~ный враг צאפלדיקער, אקטוּעלער, ברעזענדיקער

злободне́вный פּכאָדימדיקער, שלעכט־סימענדיקער

злове́щий

злово́н||ие *с* ז ,געשטאנק ן; אי́פּעש м; ~ный אי́פּעשדיקער

зловре́дный שעדלעכער; *(о человеке)* ־ ,בייווויליקער רי־ שעסדיקער

злоде́й *м* (מצ. גאזלען ן (מצ. ראָצחים, רעצייעך ן; ~ка *ж* ־ס ,רעצייעכטע ו (לאָנים); ~ский גאזלענט ו ־ס ,רעצייעכטער, אכזאָרישער; ~ское уби́йство א ראָצ־אכזאָרישער; ~ство *с* 1. מאָרד [אן אכזאָרישער] ו; 2. *(злодеяние)* ו ;רעצי́כע גאזלעוואָיע *разг.*

злодея́ние *с см.* злоде́йство 2

злой 1. °בייזער, שלעכטער; ~ челове́к א שלעכטער°; зла́я усме́шка א בייזער שמייכל; 2. *(вызванный злобой)* בייזער, רישעסדיקער; ~ у́мысел א רישעסדיקע [בייזע] קאוואָנע; 3. *только кратк. ф. в знач. сказ.* אין ער איז אין קאס אף מיר ;בייז, קאס; он зол на меня́ א מין בייזער איר זײט הינט! ;как вы сего́дня злы! 4. *(свирепый — о животных)* בייזער; 5. *(приносящий беду)* °שלעכטער, בי́טערער; зло́е вре́мя צײט [א בי́טערע] א שלעכטע°; зла́я судьба́ דער בי́טערער גוירל; 6. *(причиняющий боль)* א שווערע [א בי́טערער, גרויזאמער, שווערער] קרענק; зла́я казнь א גרויזאמע שטראָף; 7. *разг.* שאַר־ *(очень сильный)* מוירעדיקער, בי́טערער; *(едкий)* א מוירע־פּער; *перен. (язвительный)* גלי́קער; ~ моро́з א בי́טערער [א בי́טערער] פּראָסט דיקער; зла́я горчи́ца שאַרפּער; зла́я шу́тка א גלי́קער ווי ץ זוּנעפּט; ◇ злы́е языки́ בייזע צי́נגער; злой дух א בייזער גײסט

злока́чественн||ый *мед.* בייזמיניקער, בייזוווקסיקער; ~ая о́пухоль קאָנצער־געשווילעכץ ן

злоключе́ние *с* א שווערערע פּאסי́רונג

злонаме́ренный בייווויליקער; *(о человеке тж.)* מיט בייזע [שלעכטע] קאוואָנעס *после сущ.*

злопа́мятный אומפּארגי́ביקער, ~ челове́к אן אומפּארגי́ביקער מענטש, וואָס פּארגעסט ניט קיין שלעכטס מענטש

злополу́чный שלימאזלדיקער, אומגליקלעכער

злопыха́тель *м* א בייזהאפּטיקער [פּארבי́סענער] פּאר־

רישעס-, ביזהאפטיקער, רעכילעסניק מ ־עס; שׂין; ~ский ביזהאפטיקער, רישעס ז; ~ство *с* ווי ביזהאפטיקײט ז; דיקער

злора́д||ный שאָדנפריידיקער; ~ство *с* ווי שאָדנפריידיקײט; ~ствовать *несов.* האָבן* שאָדנפריידיק

злосло́ви||е *с* ווי לאָשנהאָרע ז, רעכילעס; ~ть *несов.* טרײבן* רעכילעס, ריידן* לאָשנהאָרע

зло́стн||ый 1. *(сознательно недобросовестный)* ביזווי-; א ביזווילי־קער ניט־צאָלער; ~ый неплате́льщик ליקער; 2. *(исполненный злобы)* ריזשעסדיקער, ביזווילי־קער; ~ые наме́рения ביזווילי־קע [ריזשעסדיקע] קאוואָנעס

злость *ж* ווי קאַס מ, רעצי־כע ז; *(свойство)* ביזקײט ווי; его́ ~ берёт ער ווערט שטארק, ס׳נעמט אים אָן א פארדראָס אין קאס

злосча́стный *см.* злополу́чный

злоупотреб||и́ть *сов.* מי־סברויכן; ~и́ть дове́рием מי־סברויכן מיט מאכט; ~и́ть вла́стью מי־סברויכן מיט צוטרוי; ~и́ть пи́щей אי־בערכאפן די מאָס מיטן עסן; ~ле́ние *с* 1. *(действие)* מי־סברויכן ז; 2. *(поступок)* מי־סברויך מ ־ן; ~ля́ть *несов. см.* злоупотреби́ть

злю́ка, злю́чка *разг. м* א בייזער [א פארבי־סענער] פאר-; שׂין; *ж* ווי בייזע ז, מארשאס ווי

змееви́дный שלאַנגלדיקער

змееви́к *м* 1. *(труба)* שלאַנגערער ווי ־ן; 2. *мин.* שלאַנ-; סערפענטין מ, געשטיין מ

змеи́н||ый 1. שלאַנגען-; ~ый яд מ שלאַנגגיפט; 2. *перен.* גי־פטיקער; ~ая улы́бка א גי־פטיקער שמייכל

змей||ться *несов.* שלאַנגלען זיך; на его́ губа́х ~лась презри́тельная улы́бка אף זײַנע ליפּן האָט זיך געקרי־מט א ביטל־שמייכל

змей *м* 1. *фольк.* דראקאָן מ ־ס, פי־פערנאָטער מ ־ן; 2. *(бумажный)* פלי־שלאנג ווי ־ן

змея́ *ж* (מצ. ־ען, שלענג) ווי שלאנג; ◇ ~ подколо́дная א גי־פטיקע שלאנג

знава́||ть *несов.*: я ~л... איך האָב, איך פלעג קענען... געקענט אמאָל...

знак *м* 1. ־ס צייכן, (מצ. סימאָנים) סי־מען מ; *(условное обозначение тж.)* סי־מוכאָל מ ־ן; фабри́чный ~ מאַרקע ווי ־ס; ~ равенства *мат.* גלײַכצייכן מ ־ס; ~и внима́ния צייכנס [ארו־סווי־זן] פון אופמערקזאמקײט; дурно́й ~ שלעכטער° סי־מען; опознава́тельный ~ דער-; סיגנאל־צייכן (מצ. ..סימאָנים); 2. *(сигнал)* קע־ן־סי־מען (מצ.); подава́ть ~и געבן* סיגנאל־צייכנס; ◇ ~и препина́ния מצ. אָפּשטעל־צייכנס; в ~ дру́жбы וויי א סי־מען פון פרײַנטשאפט [א באווײַז]; молча́ние — ~ согла́сия שווײַגן הייסט מאַסקים זיך

знако́мить *несов.* (с *тв.*) באקענען (מיט); ~ся *несов.* (с *тв.*) באקענען זיך (מיט)

знако́мство *с* 1. ווי באקאַנטשאפט; ста́рое ~ אן אלטע° באקאַנטע, באקאַנטע מצ. בא-; 2. *(круг знакомых)* קע־נטע מצ. ווי, באקאַנטשאפט; 3. *(наличие знаний)* קע־נטשאפט; ~ с матема́тикой קע־נטשאפט [קע־נטענישן] אין מאטעמאַטיק

знако́м||ый 1. באקאַנטער; ~ая пе́сня א באקאַנטע ליד; 2. *обыкн. кратк. ф. (дат.,* с *тв.)*: ему́ хорошо́ ~а фронтова́я жизнь אים איז גוט° באקאַנט דאָס פראָנט־לעבן, ער ווייסט גוט° דעם טאָם פּונעם פראָנט־לעבן; он хорошо́ ~ с э́той рабо́той ער איז גוט° באקאַנט מיט דער דאָזיקער ארבעט, ער איז גוט° באהאַוונט אין דער דאָזיקער ארבעט

я с ним давно́ ~ איך בין מיט אים פון לאַנג באקאַנט; 3. *в знач. сущ. м* באקאַנטער מ ..־טע, באקאַנטער מ ..־טע

знамена́тел||ь *м мат.* ־ס מ־טער; привести́ к о́бщему ~ю רעדוצי־רן צו איין די־טערס, אויסגלי־כן* די די־טערס

знамена́тельный 1. מע־רקווירדיקער, געדענקווירדיקער; 2. *грам.* באטי־טיקער

зна́мение *с*: ~ вре́мени א צייכן פון דער צײַט

знамени́т||ость *ж* ווי ־ן באר־מטקײט ז; א באר־מטע פער-; ~ый באר־מטער; זעלעבקײט

знаменова́ть *несов.* באצי־כענען

знамено́сец = מ פאַנענטרענער

зна́м||я *с прям. и перен.* ־ען פאַן ווי; кра́сное ~я די הויך האלטן*; ◇ высоко́ держа́ть ~я *чего-л.* רו־טע פאַן*; под ~енем *чего-л.* די פאַן פון ענפּעס פון אונטער דער פאַן ענפּעס

зна́ни||е *с* 1. ־ען קע־נטענישן ז, ווי־סן ז; ~е зако́нов разви́тия דאָס קע־נטענישן וויסן די אנטוי־קלונגס־געזעצן; ~е языка́ דאָס וויסן די ספראַך; со ~ем де́ла מיט בקי־עס, פאַכמענעריש; 2. *мн. ч.* מצ. קע־נטענישן; приобрести́ ~я דערלאַנגען קע־נטענישן

зна́тн||ый 1. *(выдающийся)* אַנגעזעענער; ~ые лю́ди на́шей страны́ די כּאָשעווע [אַנגעזעענע] מענטשן פון אונדזער; ~ый шахтёр לאנד; אן אַנגעזע־ענער שאכטיאָר; 2. *уст. (о роде)* אדעליקער; אדעליש־טאמיקער

знато́к *м* = מ קע־נער, (מצ. בקיאים) בקי־אָ ז; ~ своего́ де́ла א בקי־אָ אין זײַן פאַך

знать[1] *несов.* 1. *(иметь сведения)* ווי־סן*; он зна́ет всё ער ווייס(ט) אלצ(דינג); он знал о моём прие́зде ער האָט געווי־סט, אז איך בין געקו־מען צו פאַרן; не зна́ю, где́ он איך ווייס ניט, וו־ו ער איז; 2. *(обладать знаниями)* ווי־סן*, קע־ן-; ~ иностра́нные языки́ קע־נען אויסלענדישע שפראכן; 3. *(быть знакомым с кем-л.)* קע־נען*, (מיט) באקאַנט זײַן*; я хорошо́ его́ знал איך האָב אים גוט° געקע־נט; 4. *(испытывать что-л.)* (פון) דעם טאָם, ווי־סן* (פון) [פילן] פארזו־כט; она́ не зна́ла го́ря ניט פארזו־כט [פון קיין] צאָרעס; דעם טאָם, ניט געפי־לט דעם טאָם; 5. *(признавать)*: ~ ничего́ не хочу́ איך ווייל פון גאָרניט ווייסן; ◇ ~ ме́ру וויסן* א מאָס*; кто его́ зна́ет! ווער קען עס וויסן!; ~ толк в *чём-л.* א מיוון אף ענפּעס זײַן* בא-, זײַן* א מיוון אף ענפּעס; ~ це́ну *чему-л.* פארשטי־ן* זיך אף ענפּעס, האָבן אין ענפּעס וויסן* די ווערט פון ענפּעס

знать[2] *ж* ווי אריסטאָקראַטיע

знать[3] *вводн. сл. разг.* מאשמאָעס; זעט אויס

зна́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* פירן, קע־נען* זיך (מיט); האָבן* א מאגע־אומאָסע (מיט), באקאַנטשאפט (מיט)

зна́хар||ь *м* = מ טרעפער, זנאַכער מ ־ס; ~ка *ж* זנא-; טרעפערן ווי ־ס, זנאַכערקע ווי ־ס, כערן ווי ־ס

значе́ни||е *с* 1. *(смысл)* ־ן באטי־ט מ; 2. *(важность)* בא-; э́то име́ет большо́е ~е באטרע־ף מ, באדי־טונג ווי, די־ט מ; э́то не име́ет ~я דאָס איז פון [דאָס האָט א] גרויס° באדי־ט; я не придаю́ э́тому ~я איך גיב דעם ניט צו קיין באדי־ט; э́то не име́ет ~я איך האלט, עס ניט פאר ווי־כטיק דאָס איז ניט ווי־כטיק; ~е воспита́ния דער בא-, טיק; דאָס האָט קיין באטרע־ף גיט די־ט פון דערציונג

зна́чим||ость *ж* 1. *(слова и т. п.)* ווי באטי־טלעכקײט; 2. *(важность, значительность)* ווי־כטי-, באדי־טיקײט, ווי־כטיקײט ווי; ~ый 1. *(о словах и т. п.)* באטי־טלעכער; 2. *(важный)* ווי־כטיקער, באדי־טנדיקער

зна́чит *вводн. сл. разг.* עס הייסט, מאשמאָעס; ~, вы уже́ слыха́ли? מאשמאָ-; איר האָט, הייסט עס, שוין געהערט? וועסט ניט עס, איר האָט שוין געהערט?; ~, не пойдёшь? גיין, הייסט עס?

значи́тельн||ость *ж* 1. *(важность)* באדײַטפולקײט ו; 2. *(величина)* הי̈פשקײט ו; ~ый 1. *(большой)* °גרויסער, הי̈פשער; в ~ой ме́ре אין א באדײַטנדיקער [הי̈פשער]; 2. *(важный)* באדײַטנדיקער, וויכטיקער; ~ое собы́тие [א באדײַטנדיק] געשעעניש; 3. *(выразительный)* באדײַטפולער

зна́ч||ить *несов.* 1. *(означать)* באטײַטן*, מיינען, הייסן*; что э́то ~ит? וואָס זאָל עס באטײַטן?, וואָס הייסט עס?; э́то ещё не ~ит, что... דאָס הייסט [מיינט] נאָך ניט, אז...; э́то что́-нибудь да ~ит! דאָס האָט דאָך עפעס א ווערט!; э́то ещё ничего́ не ~ит דאָס, דאָס איז נאָך א קליינער באָוײַז; 2. *(быть существенным, иметь значение)* [א באדײַט] האָבן*; мно́го ~ить °גרויס, א ווערט; ~иться *несов.* באדײַטן פיל, וויכטיק*; он ~ится в о́тпуске ער פארעכנט, רעכענען זיך*; он ~ится в спи́ске ער איז פאַר- רעכנט זיך אין אורלויב [ער שטייט, ער פיגורירט]

значо́к *м* 1. *(нагрудный и т. п.)* צייכן, זשע- ס־; комсомо́льский ~ קאָמסאָמאָלעס ען־; 2. *(пометка)* צייכנדל ז־ער

зна́ющий קאָמפעטענטער; ~ челове́к א מענטש מיט וויסן [מיט (גרויס°) קענטעניש]

зноб||и́ть *несов. безл.*: его́ ~и́т עס, ער פי̈בערט וואַרפט אים אין היץ און אין קעלט

зной *м* שטאַרק, א ברענענדיקע היץ; כמי̈עס ~ный זי̈ער] הי̈סער; *(о солнце)* ברענענדיקער, סאָרפעדיקער

зоб *м* 1. *(у птицы)* וואָליע ו; 2. *(болезнь)* גו̈ידער מ; קראָפ מ; זאָב מ *разг.*

зов *м* רוף מ

зодиа́к *м астр.* זאָדיאַק מ; ◇ зна́ки ~а מאזאָלעס *уст.*; צייכנס מצ.־

зо́дч||ество *с* ו ארכיטעקטור, בויקונסט ו; ~ий *м* בויִמײַסטער מ ־ס, כיטעקטאָר מ ..־טאָרן

зола́ *ж* אש ז

золо́вка *ж* (דעם מאגס שוועסטער) שוועגערן ו ־ס

золоти́ст||ый גאָלדפארביקער, גאָלדיקער, גאָלדקאָלירי-; ~ая рожь דאָס גאָלדזאָנגיקע קאָרן קער; ~ое собы́тие [א באדײַטנדיק] געשעעניש

золоти́ть *несов.* באגילטן, אָפגילטן; *перен. (о солнце и т. п.)* באגילדן

золотни́к *м тех.* שיבער מ ־ס, זאָלאָטניק מ ־ען

зо́лото *с* ז גאָלד; листово́е ~ ז בלאַטגאָלד; ◇ не всё то ~, что блести́т ניט אלץ, וואָס גלאַנצט, איז גאָלד (אשטי- ניט אלץ, וואָס גלאנצט, איז גאָלד (אשטי- גער, א פליך) *шутл.*

золотоиска́тель *м* = מ גאָלדזוכער

золот||о́й 1. גאָלד-; *(сделанный из золота)* גאָלדענער, גילדענער; ~а́я валю́та ו גאָלד־וואַליוטע; ~ы́е часы́ א גילדענער [א גאָלדענער זיגער]; 2. *(о цвете)* גאָלדענער, גאָלדענער; ~ы́е ку́дри גאָלדענע לאָקן; ~о́й луч א גאָלדענער שטראל; 3. *(прекрасный)* גאָלדענער; ~о́е се́рдце א גאָלדענער האַרץ; ~о́й рабо́тник א גאָלדענער אַר- בעטער; 4. *в знач. сущ. м* רענדל ז ־ער; ◇ ~о́й век די גאָלדענע טקופע; ~а́я о́сень א געבענטשטע [א גאָלדענע] צײַט; ~а́я пора́ א געבענטשטע [א גאָלדענע] צײַט; ~ы́е ру́ки גאָלדענע הענט; ~а́я середи́на מיטן דער גאָלדענער; ~ы́х дел ма́стер *уст.* גאָלדשמיד מ ־ן

золотоно́сный גאָלדהאלטיקער, גאָלדרײַכער; ~ песо́к גאָלדזאמד מ

золотопромы́шленн||ик *м* = מ גאָלדגרובן־אײַגנטימער; ~ость *ж* ו גאָלד־אינדוסטריע

золоту́||ха *ж разг.* שקראָפל מ, ו זאָלאָטניכע; ~шный *разг.* שקראָפלדיקער

золочёный גענילטער

зо́лушка *ж* ו זאָלושקע, ז אש־טעכטערל

зо́льник *м тех.* אשהאלטער מ ־ס

зо́на *ж* ו זאָנע; ~, свобо́дная от я́дерного вооруже́ния א זאָנע, א פרײַע פון נוקלעאַרן וואָפן

зона́льный זאָנאַלער

зонд *м* מ זאָנד; ~и́ровать *несов.* זאָנדירן; ◇ ~и́ровать по́чву זאָנדירן דעם באָדן

зонт *м* 1. *см.* зо́нтик; 2. *(навес)* זאָנט מ ־ן; אָפּדאַך מ ־ן

зо́нтик *м* זאָנטיק מ ־עס; שירעם מ ־ס *уст.*

зоо́лог *м* מ ־ן זאָאָלאָג; ~и́ческий זאָאָלאָגישער [בעסטיאַל(יש)ער]; *перен. тж.*

зоологи́я *ж* ו זאָאָלאָגיע

зоопа́рк *м* מ ־ן זאָאָפּאַרק

зоотéхн||ик *м* = מ זאָאָטעכניקער; ~и́ческий זאָאָטעכ- נישער

зо́ркий 1. *(хорошо видящий)* שאַרפזעעוודיקער; מיט א שאַרפן אויג, א שאַרפער ריח *после сущ.*; ~ глаз פע ריח; 2. *(прозорливый)* שאַרפזיכטיקער; ~ взгляд דורכדרינגענדיקער בליק

зрачо́к *м* שוואַרצאַפל ז ־ען

зре́лищ||е *с* 1. בילד(שי) ז ־ער; 2. *(представление)* שוישפיל ו ־ן; ~ный שוישפיל-; ~ное иску́сство שוישפיל־אונטערנעמונגען ו ־קונסט; ~ные предприя́тия מצ.

зре́л||ость *ж* 1. *(спелость)* ציטיקײט ו, רײַפקײט ו; 2. *(полное развитие организма)* רײַפ-, דער רײַפער עלטער; ~ый 1. *(спелый)* ציטי- רײַפ, קײט ו; 3. *перен.* רײַפקײט ו; ~ый 1. *(спелый)* קער, רײַפער; 2. *(о человеке)* רײַפער; в ~ом во́зрасте אין רײַפן עלטער; 3. *перен.* רײַפער; ~ый ма́стер א רײַ- פער מײַסטער; ~ые мы́сли פער געדאַנקען; ~ое ре- ше́ние א (גוט°) דורכגעטראכטער באשלוס; по ~ом размышле́нии я реши́л... נאָכדעם ווי איך האָב זיך גוט° בא- קלערט, האָב איך באשלאָסן...

зре́ни||е *с* ו ליכט; о́рган ~я מ זעאָרגאַן; ◇ по́ле ~я שטאַנדפונקט מ זעי־קרײַז; то́чка ~я מ זעי־פעלד ז; *перен.* זעי־פונקט מ

зреть *несов.* 1. *(созревать)* ריפן, ציטיקן, צי- ווערן* ריף [ריפ] 2. *перен.* טיק

зри́тель *м* 1. = מ צוזעער; 2. *(в театре, в кино и т. п.)* = מ צושויער; ~ный זי̈ער-; ~ная па́мять 1. זעי־; ~ный зал 2.: צושויער־זאל מ ־ן

зря *нареч. разг.* אומזיסט; ~ тра́тить де́ньги אומזיסט הָאסט ניט געדאַרפט דער- פאַטערן געלט; ~ ты э́то зате́ял אומזיסט און אומנישט הָאסטו פארטראַכט, מיט אַנהייבן זיך אזעלעכס

зря́чий 1. זעענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* זעענדיקער מ ..־קע

зуб *м* 1. *(мн.* зу́бы*)* צאָן מ (מצ. ציין, ציינער); 2. *(мн.* зу́бья; *пилы́ и т. п.)* שפּיץ מ; *(вил)* ציינדל ז ־ער;

-ן; ◇ моло́чные ~ы мц. מילכציין; не по *чьим-л.* ~а́м 1) ניט צו האַרט, ניט פאר עמעצן ציין 2) *(не по силам)* ניט האָבן* אף עמעצן א; име́ть ~ про́тив *кого-л.* אויפצובייסן; класть ~ы на по́лку אוועקלייגן די ציין אף די באַנ-הארץ; кладь ~ы на по́лку טענעס [אף דער פאָליצע]; у меня́ ~ на́ ~ не попада́ет סע קלאפט מיר א צאָן אין א צאָן; ни в ~ (толкну́ть) ניט [פארשטיין] אָנהייבן* צו ווייסן

зуба́стый 1. *разг.* מיט שאַרפע(שארפ)ציינערדיקער; מיט א שארף כוצפעדיקער *после сущ.*; 2. *перен.* ציינער *после сущ.*

зубе́ц *м* 1. *(пилы́ и т. п.)* ציינדל ז -ער; 2. *обыкн. мн. (стены́)* ציינדלונג ו, мц. פארשפּיצונגען

зуби́ло *с* זוביל ו -ס; *(для обработки металла тж.)* קריצמעסטל ז -ער; *(для обработки камня)* שטיין-דאָ-לעטע ו -ס

зубн||о́й 1. צאָן-, ציין-; ~о́й нерв מ -ן צאָן-נערוו; ~а́я боль מ ציינווייטיק; ~о́й порошо́к מ ציינפודער; ~о́й врач -דאָק.. (мц.) מ ציין-דאָקטער; ~а́я щётка מ (טוירים) פּראָשעק *разг.*; ~а́я щётка ז -ך ציין-בערשטעלע; 2. *лингв.* צאָניקער, דענטאַלער

зубоврача́бный ציין-; ~ кабине́т מ -ן ציין-קאבינעט

зуболеча́бница *ж* ציין-קליניק ו -עס

зубоска́л *м разг.* = מ (мц. לייצים) לעץ; ~**ить** *несов. разг.* לעצטווען, (אָפּ)פשפּעטן

зубочи́стка *ж* מ -ס ציינשטעכער

зубр *м* 1. *зоол.* זובר מ -ן, ווילדאָקס מ -ן, (мц. וועלף) מ -ס טיגער, ווילדע כּיע

зубрёжка *ж разг.* ז זוברעווען

зубри́ть *несов. разг.* זוברעווען

зубча́т||ый צאָנצייגדלטער; ~ое колесо́ *тех.* ו גענזולעניש, ז בּיסעניש; 2. *перен. разг.* ז רעדנער-יעיצערהאָרץ, מ יעיצערהאָרץ

зуд||е́ть *несов.* 1. *בייסן; спина́ ~и́т ס׳בייסט אין רוקן; 2.: у него́ язы́к ~е́л сообщи́ть об э́том ס׳האָט אים גע-גענדזלט צו דערציילן וועגן דעם

зы́бкий וואַקלדיקער, ניט-זיכערער; *(неясный)* אומ-קלאָרער

зыбь *ж* ז געוויג

зы́чный: ~ го́лос שטים [א דונערנדיקע]

зюйд *м мор.* מ זיד; *(ветер тж.)* דאָרעם-ווינט מ -ן, זיד-ווינט מ -ן

зя́бкий *разг.* וואָס האָט מויער פאר קעלט *после сущ.*; уж о́чень он ~ ער איז א פארפרוירענע נעשאָמע

зя́блик *м* זיאבליק מ -עס; פינק *разг.*

зять *м* 1. *(муж дочери)* אידעם מ -ס; 2. *(муж сестры)* שוואָגער מ -ס

И

и[1] *союз* 1. *(соединительный)* און; поля́ и леса́ פעל-דער און וועלדער дождь прошёл, и мы отпра́вились гуля́ть דער רעגן איז אי׳בערגעגאנגן, און מיר האָבן זיך געלאָזט דער; по́езд мча́лся всё быстре́е и быстре́е גיין שפּאציר׳ן; стар и млад צוג האָט געיאָגט אלץ גיכער און גיכער [שנעלער און שנעלער]; קינד-און-קייט, אלט און יונג, 2. *(при перечислении — с повторением союза)* סיי, סיי; *(без повторения союза)* און; все уже́ спа́ли: и хозя́ева, и их де́ти, и го́сти אלע זענען שוין געשלאָפן: סיי די באלעבאָטים, סיי זיי-אלע זענען שוין געשלאָפן; спа́ли: и хозя́ева, и их де́ти, и го́сти סיי די באלעבאָטים, סיי זיי-ערע קינדער, סיי די געסט; и бо́льно, и доса́дно ס׳איז אי א ווייטיק, אי א פארדראָס; в магази́н привезли́ све́жие фру́кты: ви́шни, гру́ши, я́блоки и сли́вы אין מאגאזין האָט מען געברא׳כט צו פּירן פרישע פרוכטן: ווישנשל, בארן, עפּל און פלוימען; 3. *(усилительный)* (נאָר)...און; и как э́то тебе́ пришло́ в го́лову און ווי איז עס דיר (נאָר) געקומען אפּן אויף דעם; и́ли ס׳איז ניטאָ ווען נאָר; 5. *(именно)* ...דאָך טאָקע; вот об э́том я и говори́л אָט ווען דעם טאָקע האָב איך דאָך גערעדט

и[2] *частица* 1. *(усилительная) обычно не переводится:* и како́й ты уда́чливый! א מין בארמאָזל דו ביסט!; 2. *(тоже)* אויך; и я пойду́ с ва́ми איך וועל אויך גיין מיט; 3. *(даже)* אפילע; он и не ду́мал ходи́ть туда́ ער האָט אפילע ניט געטראָכט גיין אהינצו

и́бо *союз* ווייל, וואָרעם (דערפאַר)

и́ва *ж* ו -ס וועלבע; плаку́чая ~ טרויער-ווערבע ו -ס

ива́н-да-ма́рья *ж бот.* ז ברודערל-שוועסטערל

и́вовы||й ווערבן-; ~е пру́тья мц. ווערבן-ריטער

и́волга *ж* ו -ען אידלד-דראָסל; איוועלע ז

иври́т *м* ז איוריט

игла́ *ж* 1. ו -ען נאָדל; шве́йная ~ ו -ען נאָדל; вяза́льная ~ ז -ך שפּיזל; и́глы е́ли мц. יאָדלע-נאָדלען; 2. *(у ежа и т. п.)* ו -ען שטעכנאָדל

иглоко́жие *мн. зоол.* мц. שטעכלהויטיקע, נאָדלהויטי-שטעכלהויטיקע [נאָדלהויטיקע] באלעבאָטים, קע мц.

игнори́ровать *сов. и несов.* איגנאָרי׳רן; *(пренебрегать тж.)* ניט נעמען* אין אכט, פארזען*

и́го *с* מ יאָך

иго́лка *ж* ו -ען נאָדל; ◇ сиде́ть как на ~х זיצן* (ווי) אף שפּילקעס

иго́лочк||а *ж уменьш.* ז -ך נאָדלע; ◇ с ~и *(о новом платье)* נאָרוואָס פון דער נאָדל אריס; оде́т с ~и גענפוצט טשאָקנדיק און קנאָקנדיק

иго́льн||ый נאָדל-; ~ое ушко́ דאָס לעכל פון א נאָדל

иго́рный: ~ дом (мц. ..היזער) ז (אזאָרט-)שפּילן-הויז

игр||а́ *ж* 1. *прям. и перен.* ו -ן שפּיל; де́тские и́гры די קלאָלים פון דעד שפּיל; пра́вила ~ы́ קינדערשפּילן мц.; азартные и́гры אזאָרט-שפּילן мц.; ~а́ в ша́хматы שאָך-שפּיל ו; двойна́я ~а́ טאָפּלשפּיל ו; 2. *спорт. (встреча)* מאטש מ -ן, שפּיל ו -ן; ~а́ зако́нчилась вничью די שפּיל האָט זיך פארענדיקט מיט רעמי; 3. *(набор для игры)* שפּיל ו -ן; настóльная ~а́ טיש-שפּיל ו -ן; 4. *(исполнение)* שפּילן ז; ~а́ на сце́не ביגע שפּילן אף דער; ~а́ на скри́пке פידל-שפּילן אפן פידל, דאָס שפּילן; ◇ ~а́ воображе́ния די שפּיל פון דער פאנטאָזיע; биржева́я ~а́ דאָס שפּילן אף דער בי׳רזשע; ~а́ слов וועָר-טערשפּיל ו; ~а́ слу́чая א קאפּרי׳ז פון דעם צופאל; э́то ~а́ с огнём מע שפּילט זיך דאָ מיט פּיער; ~а́ не сто́ит свеч ≅ אן אווי׳רע די טי׳רכע

игра́льн||ый: ~ые ка́рты мц. קאָרטן

игра́||ть *несов.* 1. שפּילן זיך; де́ти ~ют во дворе́ די זיי שפּילן קינדער שפּילן זיך אין הויף; они́ ~ют в пря́тки [אין באהאלטערלעך] זיך אין הויף; 2. *(в на-*

стольные, впортивные игры) שפּילן; ~ть в футбо́л שפּילן אין פוטבאָל; ~ть в ка́рты שפּילן אין קאָרטן; ~ть на де́ньги שפּילן אַף געלט; 3. *(на сцене, на инструменте)* שפּילן; ~ть на скри́пке שפּילן (אַף א) פידל; ~ть вальс שפּילן א וואלס; ~ть Га́млета שפּילן (די ראָל פון) האַמלעט; 4. *(тв.)* (מיט) שפּילן זיך; *(вертеть в руках)* פאָרן זיך (מיט); 5. *(переливаться разными цветами)* שפּילן; 6. *(о вине)* שפּילן; ◇ ~ть пе́рвую скри́пку שפּילן די ערשטע פידל; ~ть (большу́ю) роль שפּילן א גרויסע ראָל(יע); э́то не ~ет ро́ли דאָס האָט קיין שפּיל, דאָס איז ניט ווי׳כטיק; ~ть *кому-л.* на́ руку וועלט ניט [קיין באדײַט ניט] אַרײַנ-; ~ть ניט [א מאריאָנעטקע] אין עמעצנס הענט; он ~ет на мои́х не́рвах ער דענערווי׳רט מיך, שפּילט אַף מײַנע נערוון

игра́ючи *нареч. разг.* שפּילנדיק(ערהײַט)

игри́вый שפּילעוודיקער; *(резвый тж.)* פארשפּרײַטער

игри́стый שפּילנדיקער, שוי׳מענדיקער

игро́к *м (участник игры)* = מיטשפּילער; *(любитель игры)* = שפּילער; аза́ртный ~ = אזאַרט־שפּילער

игру́шеч||ый 1. *(о магазине и т. п.)* שפּילצײַג־; ~ая фа́брика שפּילצײַג־פאבריק; 2. *(не настоящий)* צאַצקע־; ~ый самолёт צאַצקע־אראָפּלאן; 3. *(маленький)* פּיצימאָנטשיקער *тж. неизм.*

игру́ш||а *ж* צאַצקע; ёлочные ~и שפּיל־יאָלקע־צאַצקעס; фа́брика де́тской ~и צײַג־פאבריק; быть ~ой в *чьих-л.* рука́х זײַן* א שפּיל־צײַג [א מאריאָנעטקע] אין עמעצנס הענט

идеа́л *м* אידעאַל; ~иза́ция *ж* אידעאליזירונג; ~изи́ровать *сов. и несов.* אידעאליזירן

идеал||и́зм *м* אידעאליזם; ~и́ст *м* אידעאליסט; ~исти́ческий אידעאליסטיש

идеа́льный אידעאַלער

иде́йн||ость *ж* אידיישקײט; ~ый 1. אידיישער; ~ое содержа́ние рома́на דער אידיישער אינהאלט פון דעם ראָ-; 2. *(идеологический)* אידעאָלאָגישער; פון אידיין *после сущ.*; ~ая борьба́ אידעאָלאָגישער קאמף

идентичн||ость *ж* אידענטישקײט; ~ый אידענטישער

идео||графи́ческий *лингв.* אידעאָגראַפישער; ~гра́фия *ж* אידעאָגראַפיע

идео́лог *м* אידעאָלאָג; ~и́ческий אידעאָלאָגישער

идеоло́гия *ж* אידעאָלאָגיע

иде́||я *ж* 1. אידי׳ע; передовы́е ~и פּאָרגעשריטענע אידי׳עס; 2. *(замысел)* טענע [פראָגרעס׳וע], אײַנפאל; 3. *(основная мысль)* אידי׳ע, גרונט־געדאנק; ~я произведе́ния די אידי׳ע [דער גרונט־געדאנק, דער מיין] פון דער ווערק

идилли́ческий אידי׳לישער

иди́ллия *ж* אידי׳ליע

идио́м *м*, ~а *ж лингв.* אידיאָם; ~а́тика *ж лингв.* אידיאָמאטיק

идиомати́ческ||ий אידיאָמאטישער; ~ое выраже́ние אידיאָמאטישער אויסדרוק

идио́т *м* אידיאָט; ~изм *м* 1. *мед.* אידיאָטיע, שוואכזיניקײט; 2. *разг. (глупость)* אידיאָטישקײט; ~ский אידיאָטישער; פון אן אידיאָט *после сущ.*

идио́тство *с разг.* אידיאָטיזם

и́диш *м* ז יי׳דיש, יי׳דישער שפּראַך; говори́ть на ~е רעדן* אף יי׳דיש

и́дол *м* (מצ. אָפּגאָט) גאָט, געץ

идолопокло́нник *м* = געצנדינער

идти́ *несов.* 1. גיין*; ~ по у́лице גיין* אויבער דער גאס; ~ ле́сом גיין* דורכן וואלד; ~ пешко́м גיין* צופוס; ~ рысью לאָשע גיין; ~ гуля́ть גיין* שפּאציר׳ן; ~ на конце́рт גיין* אף א קאָנצערט; 2.: иди́ сюда́! קום אהער!; идёмте! קומט!; 3. *(о предметах — перемещаться)* גיין*, באוועגן זיך; автомоби́ль шёл со ско́ростью 60 км в час דער אוטאָמאָביל האָט זיך באוועגט [איז געפאָרן] מיט א גי׳כקײט פון 60 קמ א שע; ~ на паруса́х זעגלען; лёд идёт דאָס איז גייט; карава́н шёл о́чень ме́дленно דער קאראוואַן האָט זיך באוועגט זייער; пи́сьма туда́ иду́т до́лго° די בריוו גייען אהין לאנג; 4. *(отправляться)* גיין*(אָפּ); ещё оди́н авто́бус идёт в семь часо́в ве́чера נאָך אן אוטאָבוס גייט (אָפּ) זיבן אויפֿגעראָכט; 5. *(приближаться)* אָנקומען*; по́езд идёт! ס׳קומט אָן דער פּרי׳לינג; весна́ идёт ס׳קומט אָן דער צוג; 6. *(на вин.; нападать)* גיין*, אָנגרײַפן*; враг шёл на Москву́ דער סוינע איז געגאַנגען [האָט אָנגעגריפן] אף מאָס-; 7. *(развиваться)* גיין* (מיטן וועג); рабо́та идёт к концу́ די אַרבעט האלט בא פארענדיקט ווערן; ~ по пути́ прогре́сса גיין* מיטן וועג פון פּראָגרעס; мы идём к комму́низму מיר גייען (מיטן וועג) צום קאָמוניזם; всё идёт к лу́чшему ס׳וועט וואָס אמאָל בעסער; 8. *(за тв.; следовать)* גיין*, נאָכפאָלגן; бойцы́ шли за свои́м командо́ром די שלאַכטלעט זײַנען געגאַנגען נאָך [די שלאַכטלעט האָבן נאָכ-אַרײַנ-; 9. *(поступать куда-л.)* געפאָלגט] זייער קאָמאנדיר (וועלן*); ~ на математи́ческий факульте́т גיין*, טרעטן*; 10. *(исходить)* אָנקומען*; изо рта́ идёт пар פון דער ווונד גייט [רינט] בלוט; из ра́ны идёт кровь פונעם מויל גייט א פּאָרע; зву́ки шли отку́да-то из глубины́ די קלאַנגען זײַנען ארויסגעקומען [די קלאַנגען האָבן זיך געטראָגן] ערגעץ פון דער טיף; 11. *(происходить, иметь место)* פּאָרקומען*, גיין*; иду́т бои́ ס׳קו׳ן [ס׳גייען] די עקזאַמענס; иду́т экза́мены [מען פּאָר] שלאכטן; сего́дня идёт но́вая пье́са הײַנט גייט א נײַע פיעסע; 12. *(распространяться)* אומגיין*; слух идёт, что... ס׳גייט מע זאָגט, אז...; אום א קלאנג, אז...; 13. *(простираться)* צי׳ען*; э́та доро́га идёт с се́вера на юг דער וועג אָט זיך; ס׳גייט א שניי, ס׳גייט עס רעגנט, רעגן; идёт снег עס שנייט, ס׳גייט א שניי; идёт град ס׳פאלט א האָגל; 14.: идёт дождь פּאַרבײַלויפן*, גיין*; 15. *(о времени)* יאָרן לויפן פארבײַ [גייען]; шёл 1979 год ס׳איז געגאַנגען דאָס יאָר 1979; ему́ идёт пя́тый год ער דארף ווערן* פינף יאָר, ס׳גייט אים דאָס פינפטע יאָר; 16. (в, на *вин.; использоваться)* פּאַרניצט ווערן*, גיין*; отруби иду́т на корм скоту́ די קליען גייען אף האָדעווען; 17. *(на вин.; расходоваться)* טויגן* [פּאַרניצט ווערן*] אף עסן; ~ в пи́щу דאָס פי; мно́го вре́мени идёт на ремо́нт א סאך צײַט גייט אויף [וועט געפּאָטערט] אף רעמאָנט; больши́е су́ммы иду́т на жили́щное строи́тельство הי׳פשע סומעס גייען אויף בוי-; 18. *(дат.; подходить)* פּאסן, קליידן; э́то ~ет вам

костю́м тебе́ идёт [קלײַדט דיך] אָט דער אָנצוג פאסט דיר; 19.: ~ про́тив (вóли) *кого-л.* גיין* קעגן עמעצנס ווילן; ~ на перегово́ры אונטערהאנדלונגען אין* אײַנגיין*; 21. *(о часах)* גיין*; 22. *(тв., с род.; делать ход)* (ארויס)-גיין* מיט דער מאלקע; ~ с туза́ טרײַ (ארויס)גיין* מיט דער טרײַ; ◇ ~ на сме́ну *кому-л.* עמעצן צו פארבײַטן [אלס פארבײַט] קומען*; речь идёт о том... ס׳האנדלט זיך, ס׳גייט א רייד וועגן דעם... וועגן דעם...

иезуи́т *м* יעזויט ז ־ן; ~ский יעזויטישער

иера́рхия *ж* ווּ היעראַרכיע

иерóглиф *м* ז ־ן היעראָגליף; *мн. разг.* קאָטשערעס און לאָפּעטעס

иероглифи́ческ||ий היעראָגליפישער; ~ое письмó היע-רעגלי׳פיש שריפט, היעראָגליפן־שריפט ווּ

иждиве́н||ец *м* איזשדיוועניץ ז ··; א מענטש אף נצחס; ~ие *с* ווּ אויסהאלטונג, אויסהאלט ז; быть на ~ии (נגן) אויסהאלט(נגן) עמעצנס* זיין אף; ~ческий פון אן איזשדיוועניץ *после сущ.; перен. неодобр.* פאראזי־טאַרישער

из *предлог с род. п.* 1. פון; по́езд при́был из Ки́ева דער צוג איז אָנגעקומען פון קיִעוו; вы́нуть из карма́на ארויס־נעמען* פון דער קעשענע; вы́тащить из воды́ ארויסשלעפּן פון וואַסער [ארויסציען*]; узна́ть о собы́тиях из газе́т דערוויסן* זיך וועגן די געשעענישן פון צײַטונגען; отры́вок из поэ́мы א פראגמענט פון א פּאָעמע; зада́ча не из лёгких אן אויפגאבע גאָר ניט, אן אויפגאבע ניט פון די גרינגע קיין; оди́н из мно́гих איינער פון א סאָך; 2. *(при обозначении материала, состава)* פון; *тж. без предлога;* буке́т из роз א בוקעט (פון) רויזן; брасле́т из зо́лота א בראסלעט פון גאָלד, א גאָלדענער בראסלעט; 3.: из... в... פון... צו...; из го́да в год פון יאָר צו יאָר; из до́ма в дом פון שטוב צו שטוב; 4. *(по причине)* אויס; из осторо́жности (יקיצט) אויס פאָרזיכט; из ве́жливости אויס הפלעכקייט

изб||á *ж* ז ־ך שטיבל, ז ־ס כאַטע; в ~é אין שטוב

избави́тель *м* =ז אויסלייזער; ~ница *ж* אויסלייזערן ווּ ־ס

изба́вить *сов.* 1. *(спасти)* אויסראטעווען, אויסלייזן; ~ от сме́рти פון טויט אויסלייזן; 2. *(помочь избегнуть)* באפרײַען; ~ *кого-л.* от хлопо́т באפרײַען עמעצן פון קלאַפּ־פּאָט, באפרײַען עמעצן פון דעם [א] קלאַפּאָט; избáвьте меня́ от ва́ших сове́тов! לאָזט מיך צורו מיט אײַערע אײַצעס!; ~ся *сов. (спастись)* אויסראטעווען זיך, ניצל ווערן*; *(от смерти тж.)* אויסגעלייזט ווערן*; *(от кого-л.; освободиться)* (וון) פּאָטער ווערן*; ~ся от хлопо́т באפרײַען א קלאַפּאָט, זיך פון א קלאַפּאָט פּאַרשפּאָרן

избавле́ние *с* ווּ אויסלייזונג, ווּ באפרײַונג; *(спасение)* ווּ רעטונג

избавля́ть(ся) *несов. см.* изба́вить(ся)

избало́ванный צעבאַלעוועטער; *(изнеженный тж.)* צע־באַלעוועטער; ~ успе́хом פּאָטשעטעד פון דערפאָלג

избалова́ть *сов.* צעבאַלעוועטערן; *(изнежить тж.)* צעפּאָטשעטן; ~ся *сов.* צעבאַלעוועט ווערן*

изба́-чита́льня *ж* ז ־ך ליִענשטיבל

избега́ть *несов. (чего-л., + инф.)* (עפּעס) אויסמײַדן*; *(кого-л.)* (וון) האַלטן* זיך פון; (וון) ווײַכן*; ~ встреч с *кем-л.* אויסמײַדן* באַגעגענישן מיט עמעצן; ~ общества פון מענטשן ווײַכן*; ~ волне́ний יעסורים אויסמײַדן* יעדי׳ן; ~ о́строго קיין ניט עסן*; он избега́ет да́же упомина́ть об э́том מ׳שאַרפּט מײַכאָלים ער זעט ווי ווײַט מע׳גלעך ניט דערמאָנען אפּי׳לו וועגן דעם

избе́гнуть *сов. см.* избежа́ть

избежа́ние *с:* во ~ *чего-л.* קעדי׳י אויסצומײַדן עפּעס

избежа́ть *сов.* אויסמײַדן*; ~ опа́сности די אויסמײַדן* גפאַר

избива́ть *несов. см.* изби́ть

избира́тель *м* =ז וויילער; ~ный וואל־; ~ная ко-мúссия ז ־ס וואל־קאָמיסיע; ~ное пра́во וואלרעכט; ~ный уча́сток ז ־ן וואלבאצירק; *(помещение)* וואלפּונקט ז ־ן

избира́ть *несов. см.* избра́ть

избúт||ый 1. *(проторённый)* אויסגעטראָטענער; ~ый путь אן אויסגעטראָטענער וועג; 2. *(общеизвестный)* אויס־באַלעכט, געדרעשענער; ~ое сравне́ние אן אויסגעדרעשענער פאַרגלײַך; ~ая и́стина אן אַלגעמיין־באַווּסטער עמעס

изби́ть *сов.* צעמײַמעסן, צעזעלצן; ~ до полусме́рти צעזעלצן שיר ניט אף צו דער־, שיר ניט דערהאַרגענען

избороздúть *сов.* 1. *(покрыть бороздами)* צעגראָבן; ~ колея́ми מיט ראַד־שפּורן [קאָלײַעס] באדעקן; 2.: лицо́ его́ изборождено́ морщи́нами זײַן געזיכט איז צעקאַרבט דורכשנידן* דעם אָקעאַן (אין דער פון קנייטשן; ~ океа́н לענג און אין דער ברייט)

избра́ние *с* ז אויסקלײַבן, ז אויסווײלן

избра́нни||к *м* ז ־ק אויסדערווײלטער; ~ца *ж* אויס־ווײלטע = ווּ

и́збранн||ый 1. אויסגעקלײַבענער; ~ое о́бщество אן (אָפּ)געקליבענע; ~ые сочине́ния געקליבענע ווערק געזעלשאפט; 2. *в знач. сущ. мн.* יעכידיי־סגולע; אויסדערווײלטע מצ. עלי׳ט(ע) ווּ, מצ.

избра́ть *сов.* 1. *(выбрать)* אויסקלײַבן*; 2. *(голосованием)* אויסקלײַבן*, אויסווײלן

избу́шка *ж* ז ־ך שטיבל

избы́т||ок *м* 1. *(излишек)* מצ. מוֹיסרעס ז; אויפּ־דעף *уст.;* 2. *(обилие)* אויבערפלוס ז; у него́ ~ок эне́р-гии ער פארמאָגט, בא אים איז אין אויבערפלוס פון ענערגיע; ◇ в ~ке, с ~ком אויבערגענוג; ~очный אויבערפליסיקער; ~очная вла́га פליכט [די אויבערפליסיקע] קייט

извая́ние *с* ווּ ־ס סטאַטוע, ווּ ־ן סקולפּטור

извая́ть *сов.* (סקולפּטור־)ווערק)*; *(из глины, гипса тж.)* אויסקלעפּן; *(из дерева тж.)* אויסשניצן; *(из камня тж.)* אויסהאקן; *(из металла — отлить тж.)* אויסגיסן*

изве́дать *сов.* (וון) פאַרזוכן דעם טאם; ~ сча́стье פאר־זוכן דעם טאם פון גליק

изверг *м* (מצ. רעצייעך) ז, =ז רעשע־מערושע, ז ־ס

изверга́ть *несов.*, **изве́ргнуть** *сов.* 1. פון אויסווארפן* [ליִעס]; *(о вулкане тж.)* אויסשפּיען*; *(пищу)* אויסמײַקע־; 2. *(изгонять)* אויסשטויסן* פון קלאָ־שטן* מיט; אויסברעכן*, נען*; אויסווארפן* פּראָקלאַמירן

изверже́ние *с* ן־ אוֹיסבראָך מ; ~ вулка́на ווולקאַן־אוֹיסבראָך מ ־ן

изве́риться *сов.* (*в ком-л.*) (דאַס) גלייבן; (*в чём-л.*) (אין) אוֹפהערן גלייבן [די עמונע] פֿאַרלירן* דעם גלויבן

изверну́ться *сов. разг. прям. и перен.* זיך אויסדרייען

извести́ *сов. разг.* 1. *(истратить)* פֿאַ־, אויסברענגען* דערגיין*, אויסמאַטערן, אויסמוטשען 2. *(измучить)* טערן; די יאָר

изве́ст||ие *с* 1. ס־ וו יעדיעה; ра́достное ~ие א פֿריידי־קע יעדיעה; после́дние ~ия יעדיעס [שריפטן] פון דער וויסנשאפֿט־אקא־דעמיע

извести́ть *сов.* מיטיילן, געבן* צו וויסן, מודיע זיין*

изве́стка *ж разг.* מ קאַלך

известко́вый ־קאַלך; ~ раство́р מ קאַלכצעלאָזונג

изве́стн||о *в знач. сказ. безл.* [באַקאַנט] ס׳איז באַוווּסט; всему́ ми́ру ~о די גאַנצע וועלט וויסט* ◇ как ~о ווי באַוווּסט; наско́лько мне ~о וועדליק מיר איז באַוווּסט; ~ость *ж* וו באַרימטקייט; *(слава)* מ רום, מ שעם; по́льзоваться ~остью האָבן* זיין* באַרימט, זיין* בריט באַוווּסט; ~ый 1. *(знакомый)* באַוווּסטער, באַקאַנטער; ~ая поговóрка מ גלײַכווערטל באַקאַנט; всем ~ые фа́кты די אַלעמען באַוווּסטע פאַקטן; ~ый *чем-л.* באַוווּסט־טער מיט עפּעס; 2. *(знамени́тый)* באַרימטער, באַוווּסטער; ~ый писа́тель [באַרימטער] שרײַבער; ~ый лжец א באַקאַנטער ליגנער; 3. *(определённый)* באשטימט־, געוויסער, טער; в ~ых слу́чаях [באשטימטע] אין געוויסע פאַלן; в ~ом смы́сле אין א געוויסן זינען

известня́к *м* מ קאַלכשטיין

и́звесть *ж* מ קאַלך

изве́чный אייביקאַניקער, דוירעסדיקער; за́суха — ~ враг земледе́льца טריקענעניש איז דער אייביקאַניקער סוינע טריקענעניש איז דעם עַרדארבע־, פּוינעם עַרדארבעטער טערס סוינע פון אייביק אָן

извеща́ть *несов. см.* извести́ть

извеще́ние *с* ־ען וו מיטיילונג; *(документ)* הוידאָע־צעטל מ ־ען

изрива́ться *несов.* (האלטן* אין איין) אויסבייגן* זיך [וויק־] לען זיך, אויסדרייען זיך]; *(о реке, дороге)* שלענגלען זיך

изви́лин||а *ж* ־ן מ הין־הער־קרי־, הין־הער־אויסבייג מ ־ן; мо́зга מ מאַרכקנייטשן; ~а рекú ־ך־טייַ מ ־ען וו מונג; ~ый *м* ־ך־געשלענגל ז ־ער מ ־ס; געדרייטלטער, געשלענגלטער

извине́ни||е *с* 1. ־ען וו אנטשולדיקונג; проси́ть ~я בעטן* אנטשולדיקונג, זיך אנטשולדיקן; приноси́ть ~я *кому-л.* זיך אנטשולדיקן פאר עמעצן 2. *(оправдание)* פאַרענטפער טערעץ מ (מצ. טערוצים), מ ־ס

извини́тельн||ый פאַרגיב־; ~ые оши́бки לעכע פּעלערן

извини́||ть *сов.* אנטשולדיקן; ~те за беспоко́йство! אנט־שולדיקט, וואָס איך באַמרויק אייך!; ~ться *сов.* (*перед тв.*) בעטן* אנטשולדיקונג (בא), אנטשולדיקן זיך (פאַר) בעטן* מעכילע (בא) *уст.*

извини́ть(ся) *несов. см.* извини́ть(ся)

извлека́ть *несов. см.* извле́чь; ◇ ~ ко́рень *мат.* ־אויס ראדיצירן, ציען* א וואָרצל

извлече́ние *с* 1. *(действие)* ז ארויסציען, ארויסנעמען 2. *(выдержка)* ־ן מ אויסצוג; ◇ ~ ко́рня *мат.* ־רא ראדיצירן ז, דיצירונג וו

извле́чь ארויסציען*, ארויסנעמען*; ~ пу́лю из ра́ны ארויסציען* [ארויסנעמען*] די קויל פון דער וווּנד; ~ уро́к באַקומען* א נוץ פון; ~ по́льзу из *чего-л.* אָפּלערנען זיך; ◇ ~ ко́рень из числа́ *мат.* ארויסציען* דעם וואָרצל פון דער צאָל

извне́ *нареч.* פון אויסן; без по́мощи ~ אָן זײַטיקער הילף

изводи́ть *несов. см.* извести́

изво́зчик *м* 1. *(кучер)* ־עס מ פֿורמאן; *(при дальних перевозках)* ־ס מ באלעגאָלע 2.: éхать на ~е פֿאָרן* אף נעמען* א דראָשקע; взять ~а א דראָשקע

изво́лить *несов. уст. и ирон.* 1. *(+ инф.)* באווילן (צו טאָן עפּעס); изво́ль приходи́ть во́время זיי אזוי גוט און קום, ווען מע דארף! 2.: изво́ль(те)! ביטע!

изворáчиваться *несов. см.* извернýться

изворо́тливый 1. *(ловкий)* שמײַדיקער, פֿלינקער; 2. *(находчивый, хитрый)* אײַנפאַלעריש־ער, פֿיפֿיקער

изврати́ть *сов.*, **извращáть** *несов.* פֿאַרקרײַפּלען; *(слова́ и т. п. тж.)* פֿאַלש אויסטײַטשן

извраще́ние *с* 1. ־ען וו פֿאַרקרײַפּלונג; 2. *(отклонение от нормы)* ס־ וו אנאָמאַליע

извращённый 1. *(искажённый)* פֿאַרקרײַפּלטער; 2. *(противоестественный)* אנאָמאַלישער, פֿאַרדאָרבענער

изги́б *м* 1. ־ן מ (אויס)בייג; 2. *обычно мн. перен.* ניואַנס מצ.; ווינקעלעך

изгиба́ть(ся) *несов. см.* изогну́ть(ся)

изгла́дить *сов.* פֿאַרוישן, אָפּמעקן; ◇ ~ из па́мяти פֿאַרוישן [פֿאַרוישן] פּוינעם זיקאָרן אָפּמעקן; ~ся *сов.* אָפּגעמעקט ווערן*, אָפּגעוויישט ווערן*; ◇ ~ся из па́мяти אָפּגעמעקט [אָפּגעוויישט] ווערן* פּוינעם זיקאָרן

изгла́живать(ся) *несов. см.* изгла́дить(ся)

изгна́||ние *с* 1. *(врага)* ז ארויסטרײַבן, ז פֿארטרײַבן; *(мера наказания)* ז ארויסשיקן; *(в ссылку)* ז פֿארשיקן; 2. *(пребывание на чужбине)* מ עקזיל, מ גאָלעס; *(ссылка)* וו פֿארשיקונג; ◇ ~ие пло́да ־ען וו אָפּטרײַבונג; ~ник *м* ־נע מ פֿארטרײַבענער; жить ~ником גאָלעס אָפּריכטן; ~ница *ж* = וו פֿארטרײַבענע

изгна́ть *сов.* פֿאַרטרײַבן*, ארויסטרײַבן*; *(в наказание)* פֿארשיקן; *(сослать)* ארויסשיקן

изголо́вье *с* מ צוקאָפּנס

изголода́ться *сов.* 1. זיך אויסהונגערן; 2. *перен.* (по *дат.*) זיך (נאָך) אויסהונגערן; ~ по хоро́шей му́зыке זיך נאָך גוטער° מוזיק אויסבענקן

изгоня́ть *несов. см.* изгна́ть

и́згородь *ж* ־ן מ פּלויט

изготáвливать *несов.*, **изготóвить** *сов.*, **изготовля́ть** *несов.* מאַכן, אויסארבעטן

издава́ть[1] *несов. см.* изда́ть[1]

издава́ть[2] *несов. см.* изда́ть[2]; ~ за́пах *чего-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפּעס

и́здавна *нареч.* פון לאַנג, פונלאַנגעס

и́здали *нареч.* פֿונדערווײַטנס

изда́ние *с* 1. *(действие)* ז ארויסגעבן; 2. *(печатное произведение)* ס־ וו אויסגאבע; периоди́ческое ~ א פּע־ריאָדישע אויסגאבע; 3. *(все экземпляры с одного набора)* ־ס וו אופלאגע

изда́тель *м* = מ פֿאַרלאָגער, = מ ארויסגעבער; ~ский פֿאַרלאָגערישער; ~ство *с* ־ן מ פֿאַרלאָג

изда́ть[1] *сов.* (*закон*) *ארויסגעבן; (*книгу и т. п. тж.*) ארויסלאָזן*

изда́ть[2] *сов.* (*звук и т. п.*) [ארויסלאָזן*] ארויסגעבן* לאָזן* הערן פון זיך, פון זיך

издева́тель‖ский כּוזיזעקמאכערישער, כּוזיזעקדיקער מיט; **издева́ться** *несов.* (над *тв.*) 1. (איבער) איזדיעקעווען זיך; 2. (*зло высмеивать, бичевать*) (פון) אָפּלאכן (גאָליק)

издёвка *ж разг.* איזדיעקעניש ז, שטעכווערטל ז ־ער

изде́ли‖е *с* ־ען, ארטיקל מ ־ען; אויסארבעטונג ז ־ען; кóжаные ~я לעדער־ארטיק, לעדער־אויסארבעטונגען мн. לעדער, לען мн. אויסארבעטונגען פון לעדער; хлебобýлочные ~я ברויט און געבעקסן

издёрганн‖ый *разг.* צערודערטער, צעשרויפּטער; ~ые нéрвы צעשרויפּטע נערוון

издёргать *сов. разг.* צעשרויפּן, צערודערן; (*кого-л. тж.*) מאכן אויס מעטש

издержа́ть *сов.* *אויסגעבן; ~ся *сов. разг.* דאָס גאַנצע געלט (קימאָט)

изде́ржки *мн.* קאָסטן мн., הויצאָעס мн.; ~ производства פּראָדוצירן־קאָסטן мн., פּראָדוצירן־הויצאָעס мн.

издóхнуть *сов.*, **издыха́ть** *несов.* פֿיינערן

изжа́рить *сов.* *אָפּבראָטן; (*мясо*) אָפּפֿרעגלען

изжива́ть *несов.*, **изжи́ть** *сов.* (*недостатки и т. п.*) זיין* שוין פֿאַרלאָ- אויסלעבן, אויסהאָבן*; ◇ изжи́ть себя́ אָפּלעבן זיינס, טערט

изжóга *ж* דאָס ברענעניש אפן [אונטערן] ארצן; у негó ס׳ברענט אים אפן [אונטערן] ארצן

из-за *предлог с род. п.* 1. פון הינטער; (*с противоположной стороны*) פון יענער זיט; выглянуть ~ двéри ארויס- קוקן פון הינטער דער טיר; голоса́ доноси́лись ~ реки́ שטימען האָבן זיך געטראָגן פון יענער זיט טיך; ~ ту́чи вы́глянуло со́лнце פון הינטער דער כמאָרע האָט זיך באַווּזן די זון; встать ~ стола́ פֿונעם (באַם) טיש אויפֿהייבן* זיך; 2. (*по поводу, по причине*) איבער*; ~ шу́ма дождя́ ничего́ не слы́шно איבערן רויש פֿונעם רעגן קען מען גאָרנישט קריגן זיך איבער קליי- סקוריתן ~ пустяко́в ניט הערן; ~ того́, что... איבער [מאַכמעס] דעם, וואָס...

иззя́бнуть *сов. разг.* *אויסגעפרוירן ווערן

излага́ть *несов. см.* изложи́ть

излече́ни‖е *с* 1. (*выздоровление*) אויסהיילונג ז, -גענע ז זונג ז; 2. (*лечение*) הייַלונג ז; на ~е אף הייַלונג; находи́ться на ~и אין אויסהיילונג, היילן זיך אף זיך*

излéчивать *несов. см.* излечи́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* излечи́ться; 2. (*поддаваться лечению*) אויסגע- (קאָנען*) היילט ווערן*

излечи́‖мый קורירלעכער, אויסהיילעוודיקער; ~ть *сов.* אויסהיילן; ~ться *сов.* אויסהיילן זיך, גענעזן ווערן*

изли́вать *несов.*, **изли́ть** *сов.* *אויסגיסן; ~ гнев на *кого-л.* אויסלאָזן* דעם, אויסגיסן* דעם קאס אף עמעצן; ~ свой чýвства *кому-л.* עפענען דאָס גאנצן קאס צו עמעצן; ◇ ~ дýшу אויסגיסן* דאָס (ביטערע) האַרץ פאר עמעצן

изли́ш‖ек *м* 1. (*лишнее, остаток*) מ -אויסרעס; 2. (*чрезмерное количество*) מ אי׳בערפלוס; ~ек влáги [אן] צופֿיל אי׳בערפלוס פון] פי׳כטקייט

изли́ш‖ество *с* ז אי׳בערמאָס; архитектýрные ~ества אי׳בעריקייטן אין ארכיטעקטור; допускáть ~ества אי׳בער- צו־; **~ний** 1. (*чрезмерный*) אי׳בעריקער; כאפן די מאָס; ~ние подрóбности פּראָטים [צופֿיל] אי׳בעריקע; 2. (*ненужный*) אומזיסטיקער, אי׳בעריקער; ~няя предосторóжность אי׳בעריקע [אומזיסטיקע] באוואָרענישן

излия́ния *мн.*: ~ (чувств) מ האַרץ־אויסגוס, -דאָס אויס־ ז הישטאפּכעס־האנעפּעש; *уст.* גיסן דאָס הארץ

изловúть *сов. разг.* פאַקן, כאפן

изловчи́‖ться *сов. разг.* א קונץ [באוויזן*]; он ~лся бро́сить грана́ту, он ~лся и бро́сил грана́ту ער האָט א וואַרף געטאָן די גראנאָטע פלינק

излож‖éние *с* 1. ז אויסלייגונג; 2. (*пересказ*) אי׳בערדער- ארויס־, אויסדריקן, אויסלייגן; ~и́ть *сов.* ז ־ען ציילונג; אויסדריקן [אויסלייגן] די באקאָשע זאָגן; ~и́ть прóсьбу

изло́м *м* 1. (*место излома*) מ ־ן ברעאָכשפאלט; 2. (*болезненный надрыв*) מ אי׳נבראָך; душéвный ~ א פסיכי- שער [א גיסטיקער] אי׳נבראָך

изло́манный 1. (*непрямой*) געברעאָכענער; ~ почéрк א געברעאָכענער קסאוו; 2. *перен.* (*неестественный, испорченный*) פּראָדאָרבענער; (*изуродованный*) צעקרי׳פּל- מעשונעדיקער, געהאָרגעטער; (*о языке*) טער

изломáть *сов.* 1. (אף שטי׳קלעך) צעברעכן*; 2. *разг.* (*испортить, изуродовать*) (פון) צעברעכן*, מאכן א טעל; (*воспитанием*) פּראָדאָרבן*; ~ кому-л. жизнь צעברעכן* עמעצנס לעבן [מאכן א טעל פון]; ~ся *сов.* צעברעכן*, זיך צעברעכן* ווערן*

излуч‖áть *несов.* אויסשטראלן; ~áться *несов.* -אויסגע- שטראלט ווערן*; ~éние *с* ז אויסשטראלונג; *физ. тж.* ראדיאציע ז

излýчина *ж* ־ן מ אויסבייג, קרימונג ז ־ען

излучи́ть *сов. см.* излуча́ть

излю́бленный באליבטער מענטש; ~ приём באליבטער מעטאָד

измáзать *сов. разг.* אויסשמירן; ~ся *сов. разг.* -אויס- שמירן זיך

измáтывать(ся) *несов. см.* измота́ть(ся)

измельча́ть[1] *сов.* 1. (*стать мелким*) -מי- ווערן* קליין [זעלטנער, קלענער]; *перен.* ווערן* קליינלעך; 2. (*о реке и т. п.*) ווערן* פלאַטשיק [ניט־טיף]

измельча́ть[2] *несов.*, **измельчи́ть** *сов.* (*дробить*) צע- דריבנע מאכן, צעברעקלען, -צע- דריבלען; (*крошить*) צעשטויסן*; (*толочь*) ברעקן

изме́на *ж* מ פֿאראָטן, ז פֿאראָט; государственная ~ דאָס פֿאראָטן די מעלוכע־פֿאראָט; ~ великому дéлу מ גרויסע זאך; супрýжеская ~ ז אומגעטרישאפט

изменéни‖е *с* 1. (*действие*) דאָס ענדערן; ענדערן; ~е направлéния זיך פון דער טעמפּעראַטור; 2. (*перемена*) ז ־ען ענדערונג; вноси́ть ~я в проéкт טרעגן* אין פּראָיעקט ענדערונגען

измени́ть[1] *сов.* (*переменить*) ביטן*, ענדערן

измен‖и́ть[2] *сов.* 1. (*предать*) *פֿאראָטן; ~и́ть Рóдине פֿאראָטן* דאָס היימלאנד; 2. (*нарушить верность*): ~и́ть присяге ברעכן* די שווּע; ~и́ть дóлгу פֿאראָזן* די וועיב; ~и́ть женé, мýжу אומגעטרי דעם ווייב, פֿליכט; 3. (*перестать действовать*): сúлы ~и́ли דעם מאן;

емý ער איז געבליבן אָן ,ס׳האָבן אים פארלאָזט די קוֹיכעס קוֹיכעס; емý ~йла пáмять ס׳האָט אים אָפּגענארט דער דזשאָרן

изменúться *сов.* זיך ענדערן, ביטן* זיך; ~ к лýчшему ענדערן זיך צום בעסערן; ◇ ~ в лице́ מינען זיך

измéн||ник *м* = מ פארעטער; ~ик Ро́дины דער פארעטער-טער פונעם היימלאנד; ~ический פארעטעריש

измéнчивый בעטעוודיקער, פארענדערלעכער

изменя́ть[1] *несов. см.* изменúть[1]

изменя́||ть[2] *несов. см.* изменить[2]; éсли мне пáмять не ~ет וועדליך איך געדענק, אויב איך האָב קיין טאָמיס ניט ~ть мýжу, женé זיין* אומגעטרײַ דעם מאַן, דעם וויב

изменя́ться *несов. см.* изменúться

измере́ни||е *с* 1. *(действие)* ן אויסמעסטונג, אויסמעסטן I; 2. *мат.* ן־ען; ן־ס אויסמעסטונג; דימענסיע] во всех трёх ~ях אין אלע דרײַ אויסמעסטונגען [דימענסיעס]

измери́тель *м* 1. *(прибор)* מ־ס מעסטער, מעסט־; 2. *(показатель)* מ־ס ציִגער; ~ный מעסט־; ~ный прибóр מ־ן מעסט־אפּאראט

изме́рить *сов.*, **измеря́ть** *несов.* אויסמעסטן*, אָפּמעסטן*; ~ длинý די לענג אויסמעסטן*; ~ температýру (אָפּ)מעסטן* די טעמפּעראטור

измеря́||ться *несов.* וועלן* אויסגעמאָסטן; врéмя ~лось не минýтами, а секýндами ניט מען געדענקט די ציַט האָט אף מינוט, נאָר אף סעקונדעס

измождённый אויסגעדייוערטער, אויסגעמאטערטער; у негó ~ вид אויסגעמאטערט שטארק אויסגעמאטערט ער זעט אויס (צו זיין)

измока́ть *несов.*, **измóкнуть** *сов.* אויסגענעצט וועלן*, וועלן* פיטש־נאס

измóр *м*: взять ~ом 1) *(крепость)* דורך אײַנעמען* [ניט אָפּשטיין]* דערלאַנגער; 2) *(кого-л.) разг.* אויסהונגערן; ביז באקומען די האסקאָמע

и́зморозь *ж* ן געפרוֹר

и́морось *ж* מ־ס א דריבנע רעגדל, שפּריִרעגן

измота́ть *сов. разг.* אויסמאטערן, אויסמוטשען; ~ (войскá) проти́вника אויסשוואַכן די קוֹיכעס פונעם קעגנער; ~ся *сов. разг.* אויסגעמוטשעט וועלן*, אויסגעמאטערט וועלן*

измýченный אויסגעמוטשעטער, אויסגעמאטערטער

измýчить *сов.* אויסמוטשען, אויסמאטערן; ~ся *сов.* אויסגעמאטערט וועלן*, אויסמאטערן זיך*

измыва́ться *несов. разг. см.* издева́ться 1

измы́слить *сов.* 1. אויסטראכטן; 2. *(придумать)* צוזאַמענקלערן, טראכטן

измышле́ние *с* 1. *(действие)* ן אויסטראכטן I; 2. *(выдумка)* ן־ען אויסטראכטעניש; клевéтническое ~ בילבל (מצ. בילבולים) מ־ס אינסינואַציע

измышля́ть *несов. см.* измы́слить

измя́ть *сов.* 1. צעקנייטשן, צעמיאטשען; 2. *(придавить траву и т. п.)* צעטראָטן*; צעטאָפּטשען *разг.; перен.* אונטערבראָכן*

изна́нк||а *ж* 1. די לינקע זײַט; 2. *перен.* די פארקערטע זײַט; ~а событий די פארקערטע זײַט פון דער גענעראַל־שטאָב; ◇ с ~и פון דער אַנדערער זײַט

изнаси́лов||ание *с* ן פארגוואַלטיקונג, I פארגוואַלטיקן; ~ать *сов.* פארגוואַלטיקן

изна́шивать(ся) *несов. см.* износи́ть(ся)

изне́женный צאַרטער, אײַדעלער; *(избалованный)* צעפּאָמפּעטער, צעפּאָמפּעטעניש(אויס) *разг.*

изнéж||ивать(ся) *несов. см.* изнéжить(ся); ~ить *сов.* אויסקאַנקעוועט; אויסצערטלען *разг.*; ~иться *сов.* -אויס גענעראַלטע וועלן*; וועלן* אויסגעפּאַנקעוועט *разг.*

изнемога́ть *несов. см.* изнемóчь

изнеможе́ни||е *с* ן מאַטקייט, ן אײַנעמאטערטקייט; рабóтать до ~я אַרבעטן ביז די לעצטע קוֹיכעס; в ~и אָן קוֹיכעס

изнемóчь *сов.* בלײַבן* אָן קוֹיכעס; פאלן* פון די פיס; ~ от жары́ בלײַבן* אָן קוֹיכעס פאר היץ

изно́с *м* 1. *(изношенность)* ן אָפּגענוצטקייט; 2.: э́той о́буви ~у нет אָט אָט די שיך טראָגן זיך קיינמאָל ניט אָפּ, אָט די שיך זײַנען אן, די שיך וועלן קיינמאָל ניט אָפּגעטראָגן אײַביקע זאַך

износи́ть *сов.* אָפּניצן, אָפּפּטראָגן*; ~ся *сов.* אָפּניצן זיך; *(об одежде, обуви тж.)* אָפּגענוצט] וועלן* אָפּגעטראָגן

изно́шенный 1. אָפּגענוצטער; *(об одежде, обуви тж.)* אָפּגעפּאָרענער; 2. *разг. (об организме)* אָפּגעטראָגענער

изнур||éние *с* ן אויסגעשעפּטקייט, ן אויסגעמאטערטקייט; ~ённый אויסגעשעפּטער, אויסגעמאטערטער

изнури́тельн||ый אויסמאטערנדיקער, אויסצערנדיקער; ~ая рабóта אן אויסמאטערנדיקע אַרבעט; ~ая жарá אן אויסצערנדיקע היץ

изнури́ть *сов.*, **изнуря́ть** *несов.* אויסמאטערן

изнутри́ *нареч.* פון אינווייניק

изныва́ть *несов.* שמאכטן, אויסגיין* (מאמעש); ~ от жары́ פון היץ [פאר] שמאכטן; ~ от скýки פון עקן [פאר] אומעט

изо *см.* из

изоби́ли||е *с* ן שפּע; *(товаров)* מ־ן אי̈בערפלוס; в ~и בשפּע

изоби́л||овать *несов. (тв.)* (מיט) האָבן*, רײַך זײַן* [פארמאָגן]; א סאך; страна́ ~ует леса́ми דאָס לאנד איז פאראַן א סאך [דאָס לאנד פארמאָגט א סאך] וועלדער

изобли́||ть *несов.* 1. *см.* изобличи́ть; 2. *(обнаруживать)*: произноше́ние ~а́ло в нём иностра́нца לויט דער אויסשפּראך האָט מען באלד דערקענט, אז ער איז אן אויס-לענדער; ~и́ть *сов.* דעמאסקירן; ~и́ть *кого-л.* во лжи כאפּן עמעצן בא [אין] א ליגן

изображ||а́ть *несов.* 1. *см.* изобрази́ть; 2.: карти́на ~а́ла спя́щего ребёнка אפּן בילד איז געווען אָנגענאָמלט [אויס-גענאָמלט] א קינד, וואָס שלאָפט; скульпту́ра ~а́ла... די סקולפּטור האָט פאָרגעשטעלט...; 3. *разг.*: ~а́ть из себя́ *кого-л.* אויסגעבן* זיך פאר עמעצן

изображе́ние *с* 1. ן בילד; *(рисунок тж.)* ן אָפּמאָלונג; *(в зеркале)* ן אָפּבילדונג

изобрази́тельны||й מאָלעריש; ~е иску́сства די מאָלערישע קונסטן; ◇ ~е иску́сства אָפּבילדנדיקע קונסטן

изобрази́ть *сов.* 1. *(в живописи)* אויסמאָלן, אָנמאָלן; *(в скульптуре)* פאָרשטעלן; *(в литературе)* שילדערן; 2. *(на сцене)* פאָרשטעלן, וויזן*; 3. *уст. (выразить)* אויסדריקן; ~ся *сов.*: на его́ лице́ изобрази́лось удивле́ние זיין געזיכט האָט אויסגעדריקט פארווּנדערונג

изобрести́ *сов.* דערפינדן*

изобрета́тель *м* = מ־ער דערפינדער; ~ность *ж* דערפינדעריש, ן דערישקייט, ן האָמצאָעדיקייט; ~ный דערפינדעריש, ן האָמצאָעדיקייט; ~ство *с* ן דערפינדערײַ

изобрет||а́ть *несов. см.* изобрести́; **~е́ние** *с* דערפֿינדונג ו ־ען

изогну́ть *сов.* *אויסבייגן; **~ся** *сов.* זיך אויסבייגן*

изойти́ *сов. разг.:* ~ слезя́ми זיך מיט טרערן באוואשן*; ~ кро́вью מיט בלוט אָפּגיין*

изолга́||ться *сов. разг.* זיך פארלייגנערן; он **~лся** ער קיין וואָר ווָאָרט, האָט זיך פארלייגנערט [פארשאקרעטן] קומט פון זיין מויל ניט אריס

изоли́рованн||ый 1. איזאָלירטער; 2. *(единичный)* **~ые** фа́кты פאקטן פאראיזאלירטע; **~ый** слу́чай אויסצופאל מ ־ן

изоли́ровать *сов. и несов.* איזאָלירן, אָפּזונדערן

изоля́тор *м эл., мед.* איזאָליאַטאָר מ ־ס

изоляцио́нн||ый איזאָלירלענטע; **~ая** ле́нта *эл.* איזאָלירבאַנד ו ־טע

изоля́ци||я *ж* 1. איזאָלירונג ו, איזאָלירן ו, אָפּזונדערן ו; заключе́ние со стро́гой **~ей** [טורמע, טפיסע] געפענקעניש; 2. *эл.* איזאָליאַציע ו

изорва́ть *сов.* צעפליקן, צעריסן*

изото́пы *мн.* (*ед. ч.* изото́п) איזאָטאָפן מצ.

изощрённы||й פארשאַרפטער; *(тонкий)* **~й** слух ניטער; **~й** ум שאַרפער מויך; **~й** вкус [א ראפינירטער] א פינער; **~е** пы́тки אכזאָריש צוגעטראכטע פיניקונגען [אינים]

изощри́ть *сов.* פארשאַרפן; *(слух, вкус)* פארפינערן, ראפינירן; **~ся** *сов.* 1. פארשאַרפן זיך; *(о вкусе, слухе)* פארפינערט ווערן*; 2. (в *предл.; достигнуть совершенства*) (אף) [א מיסטער] ווערן* א בעריע

изощря́ть *несов. см.* изощри́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* изощри́ться; 2. קלינגן זיך; ~ся в остроу́мии קלינגן זיך [סטאַרקן זיך] אריסווייזן וואָס מער שאַרפזין

из-под *предлог с род. п.* 1. פון אונטער; ~ крова́ти פון אונטערן בעט; 2. *(о районе, области)* פון הינטער; ~ Ряза́ни פון הינטער ריאזאַן; 3.: буты́лка ~ молока́ א פלאש פון מילך

израз||е́ц *м* קאכל מ ־ן; **~цо́вый** קאכל־, קאַכלנער; **~цо́вая** печь קאַכל־אויוון מ ־ס, א קאַכלנער אויוון

израи́ль||ский ייסראַעל־; ייסראַעלדיקער; **~тя́не** *мн.* (*ед. ч.* израильтя́нин, *м*) 1. ייסראַעלים מצ., ייסרעיילים מצ. בניי־ייסראַעל מצ.; 2. *ист.* איזראעליטן מצ. גער מצ.

израи́||енный שטארק פארוואַנדן, צעלעכערטער פון ווענדן; **~ить** *сов.* שטארק פארוואַנדן

израсхо́довать *сов. (деньги)* אויסגעבן*; *(материал)* פארטאָן*, פארנישן

и́зредка *нареч.* 1. *(иногда)* וואָן־ניט־וואָן, זעלטן ווען; 2. *(местами)* וווּ־ניט־וווּ

изре́занный *(неровный)* צעשניטענער

изре́зать *сов.*, **изреза́ть** *несов.* 1. *(на куски)* צע־ (אף שטיקער)* שניידן; 2. *(сделать много порезов)* צע־ זורכ־ קאַרבן; *(поранить)* זיך צעשניידן*; 3. *(пересечь)* ме́стность изре́зана кана́лами די גאַנצע שניידן דורך אומעטום קאנאַלן

изрека́ть *несов. см.* изре́чь

изрече́ние *с* ־ען אפאָריזם מ, ארויסזאָגונג ו

изре́чь *сов.* *אויסשפרעכן; ~ и́стину ארויסזאָגן אן עמעס

изрешети́ть *сов. (пулями и т. п.)* מאכן, צעלעכערן, ווי א רעשעטע

изруби́ть *сов.* 1. *(на части)* (אף שטיקער) צעהאַקן; 2. *(саблями и т. п.)* צעהאַרג(ען)*

изрыга́ть *сов.* 1. *אויסמייקענען, *אויסברעכן; 2.: ~ руга́тельства אין איין, שטן* מיט זידלערײַען האלטן* שילטן* מיט טויטע קלאַפּעס; ~ проклятия זידלען

изры́ть *сов.* צערײַבן, צעגראָבן*

изря́дн||о *нареч.* הייפּש; **~о** проголода́ться [גוט] הייפּש; **~ый** הייפּשער; **~ое** коли́чество א הפּ־

изуве́р *м* קאנאַי מ ־ם; **~ский** ווילד־פא־; **~ство** *с* ווילדער פאנאטיזם; *(жестокость)* ווילדע רעציכע; *(жестокий)* ראַצישער; *(изверг)* ראַצכים (מצ. ראַצעייעך מ)

изуве́чить *сов.* מאכן פאר א קאליקע, צעקאליעטשען, צעמײַמסן

изумительный וווּנדערלעכער

изуми́ть *сов.* פארוווּנדערן, איבערראשן; **~ся** *сов. (тв.)* זיך* איבערראשט, בלײַבן* דערשטוינט (וון), שטוינען (וון), (וון)

изумле́ние *с* ו איבערראשטקייט; прихо́дить в **~** [איבערראשט] ווערן* דערשטוינט

изумлённый איבערראשטער, דערשטוינטער

изумля́ть(ся) *несов. см.* изуми́ть(ся)

изумру́д *м* שמאראגד מ ־ן, שמאראק מ ־ן; **~ный** 1. שמאראגדן, מיט שמאראגד; *(об изделии)* מיט א שמאראגד *после сущ.*; 2. *(о цвете)* שמאראגדקאַליריקער, שמאראגד־גרינער

изуро́довать *сов.* 1. *(обезобразить)* צעקריפלען, העס־; 2. *(нанести повреждения)* צעקאליעטשען; *(человека тж.)* צעשעדיקן; 3. *(воспитанием и т. п.)* פארדאַרבן*

изуча́ть *несов.* 1. (זיך) לערנען; *(углубленно)* שטודירן; ~ англи́йский язы́к (זיך) לערנען ענגליש; ~ медици́ну לערנען א שטודירן מעדיצין; ~ специа́льность ספעציאליזירן; 2. *(научно исследовать)* דערלערנען; ~ вопро́с דערלערנען די פראגע; 3. *(обследовать)* אויס־; ~ обстано́вку פאַרשן אויספאַרשן די סיטואַציע; 4. *(ознакомиться)* (מיט) גוט באקענען* זיך; ~ чьи-л. привы́чки גוט באקענען* זיך מיט עמעצנס געווויינשאפטן

изучи́ть *сов.* 1. (זיך) אויסלערנען; ~ англи́йский язы́к אויסלערנען זיך ענגליש; 2. *см.* изуча́ть 2, 3, 4

изъе́денный 1. *(молью, мышами и т. п.)* צעלעסענער, צעפרעסענער; 2. *(едким веществом)* אויסגעסענער

изъе́здить *сов.* *אויספאַרן

изъявительн||ый: **~ое** наклоне́ние *грам.* אינדיקאטיוו מ, מאָדוס

изъяви́ть *сов.*, **изъявля́ть** *несов.* אויסדריקן; ~ жела́ние אויסדריקן דעם [א] וונטש; ~ согла́сие [געבן*] די האסקאמע

изъя́н *м* כיסרון מ (מצ. כעסרונעס); *(в посуде тж.)* פּגאם מ (מצ. פּגאַמים)

изъясня́ться *несов.* *רעדן; ~ на неме́цком языке́ רעדן* דײַטש

изъя́ти||е *с* 1. *(действие)* ארויסנעמען ו; *(конфискация)* צונעמען ו; **~е** из обраще́ния דאָס ארויסנעמען פון צירקוליאַציע; 2.: все без **~я** אָלע אָן אויסנאם

изъя́ть *сов.*, **изыма́ть** *несов.* *ארויסנעמען; *(конфисковать)* צונעמען*

изыска́ние *с* 1. *(действие)* אויסזוכן ז; 2. *обыкн. мн. (исследования)* אויספֿארשונגען מ.

изы́сканн||ый ראפינירטער, אידעלער, פֿינסטער; ~ый вкус געשמאַק [אן אידעלער] [א ראפינירטער]; ~ые мане́ры מאנירן [פֿינסטע] אידעלע; ~ые блю́да אויס- עזוכטע מיכאָלים

изыска́ть *сов.* אויסזוכן; *(средства тж.)* אויסגעפינען*

изы́скивать *несов.* 1. *см.* изыска́ть; 2. *(исследовать)* אויספֿארשן

изю́м *м собир.* ראָז(ש)ינקעס מ.

изю́мин||а *ж* ראָז(ש)ינקע ז ־ס; ~ка *ж* 1. *см.* изю́мина; 2. *перен.* פֿינטעלע ז ־ער

изя́щ||ество *с* שיינקייט ז, פֿינקייט; *(одежды)* -עלע; ~ный° שיינער, פֿי- ז גראציעזקייט; *(движений)* גראציעזער; *(об одежде)* עלעגאנטער; *(о движениях)* -גראציע; ער; ◇ ~ная слове́сность *уст.* -קונסטלערישע ליטע ראטור

ика́ть *несов.* שלוקערצן

икну́ть *сов. однокр.* א שלוקערץ טאָן*

ико́на *ж* איקאָנע ז ־ס

ико́та *ж* 1 שלוקערצן

икр||а́[1] *ж* 1. *(рыб, амфибий)* רויג מ; мета́ть ~у́ פֿאַליינג רויג; 2. *(кушанье)* קאוויאר מ; ~и́нка *ж* 1. *см.* икра́; 2. *(кушанье)* איקרע ז *разг.* 3.: баклажа́нная ~á אײַנגעהאקטע פּאטלאזשאַנעס

икра́[2] *ж (ногй)* ליטקע ז ־ס

ил *м* שלאם מ

и́ли *союз* 1. צי [אָדער]; צי; да ~ нет? יאָ צי [אָדער] ניין?; 2. *(в противном случае)* אַניט; беги́, ~ бу́дет по́здно לויף, אַניט וועט זיין צו שפּעט; 3. *(то есть)* אָדער; бегемо́т, ~ гиппопота́м דער וואַסער־אָקס, אָדער היפּאָ- פּאָטאָם

и́листый שלאַמיקער

иллю́з||ия *ж* אילוזיע ז ־ס; ~о́рный אילוזאָרישער

иллюмина́тор *м мор., ав.* אילומינאַטאָר מ ־ס

иллюмин||а́ция *ж* 1 אילומינאַציע; ~и́ровать *сов. и несов.* אילומינירן

иллюстр||ати́вный אילוסטראַטיוו; ~ати́вный приме́р [אילוסטראַטיוו] בײַשפּיל אילוסטרירנדיקער; ~а́ция *ж* ־ס אילוסטראַציע ז; ~и́рованный אילוסטרירטער; ~и́рованный журна́л זשורנאַל אילוסטרירטער; ~и́ровать *сов. и несов.* אילוסטרירן

им 1. *тв. п. от* он, оно́; 2. *дат. п. от* они́

имби́рь *м* אינגבער מ

име́ние *с* (מצ. גיטער) גוט ז ־ס; פֿאַסעסיע *уст.*; *(родовое)* (מצ. נאכלאָס) נאַכלע ז

имени́нни||к *м* 1. ־עס מ אימעניניק; он (сего́дня) ~к באל־סימכע הײַנט איז זיין נאָמענטאָג; 2. *перен. шутл.* (מצ. באלע־סימכעס) מ; ~ца *ж* ־ס אימעניצע ז

имени́ны *мн.* (מצ.) אימענינעס, נאָמענטאָג מ

именительный: ~ паде́ж *грам.* נאָמינאטיוו מ

и́менно *частица* 1. *(как раз)* גראָד, טאָקע; ~ тако́й нам ну́жен גראָד אזעלכן דארפן מיר; ~ за э́то мы его́ лю́бим טאָקע דערפֿאַר האָבן מיר אים ליב; 2. *(при необходимости уточнения)* סאָמע, אייגנטלעך; кто ~ ווער אייגנטלעך; где ~ וווּ סאָמע; 3.: а ~ נעמלעך; *(перед перечислением тж.)* דהײַנט; он рабо́тал в Сиби́ри, а ~ в Бра́тске ער האָט געאַרבעט אין סיביר, נעמ- לעך אין בראַטסק

именн||о́й 1. פֿערסאָנעלער, נאָמענטלעכער; ~ы́е часы́ נאָמענטלעכער [א נאָמענטלעכער] זייגער [א פֿערסאָנעלער]; 2. *грам.* -נאָמי- נאַטיוו; ◇ ~о́й спи́сок דער צעטל פון פערזאָנען־צעטל מ ־ען פערזאָנען

именова́нн||ый: ~ое число́ *мат.* נאָמענצאָל ז ־ן

именова́ть *несов.* (מיטן נאָמען) רופן*; ~ся *несов.* אָנגערופן ווערן*, הייסן*

име́ть *несов.* 1. האָבן*; *(владеть чем-л. тж.)* -פֿאר- האָבן* [פֿארמאָגן] א ביבליאָטעק; ~ библиоте́ку האָבן* א פרײַנט; ~ дру́га האָבן* א ס׳אָפּט в чём-л. האָבן* אין עפּעס [זיך* דערפֿאַרונג דערפֿארן]; 2. *(обладать размером)* האַלטן*, האָבן*; сад име́ет сто́ два́дцать ме́тров в длину́ דער סאָד האַלט [האָט] הונדערט און צוואַנציק מעטער אין דער לענג; 3.: не ~ возраже́ний ניט האָבן* וואָס צו דערווײַדערן, קיין דערווײַדערונגען ניט האָבן*; ~ наме́рение האָבן* בעדײַט; име́й терпе́ние! האָב געדולד!; ~ глу́пость согласи́ться טאָן* א נאַרישקייט און מאַסקעס מסכים זיין*; ~ возмо́жность האָבן* די מעגלעכקייט קאָנען*; ◇ ~ ме́сто פֿאַרקומען*, פֿאָרקומען (ען) פֿאראַנ(ען)*; име́ет, име́ют ме́сто... ס׳האָט, ס׳האָבן אן אָרט...; ничего́ не ~ про́тив האָבן* ניט קיין גאָרנישט ניט קענען; ~ся *несов.* -פֿאראַ- ס׳זײַנען [ס׳איז] פֿא- נען זיין*; име́ются все возмо́жности ראַן אָלע מעגלעכקייטן; у нас име́ются все основа́ния מיר האָבן* א, ס׳איז בא אונדז פֿאראַן א פּולער סמאך פּולן סמאך; име́ется в прода́же ס׳איז פֿאראַן אין פֿאר- קויף; ◇ ~ся в виду́ געמיינט ווערן*

име́ющийся: ~ налицо́ פֿאראַנענער

и́ми *тв. п. от* они́

имит||а́ция *ж* 1. *(действие)* אימיטירונג ז, אימיטירן; אימיטאַציע ז 2. ~а́ция ко́жи קונסטלעכער לעדער; ~и́ровать *несов.* נאָכמאכן, אימיטירן

иммигр||а́нт *м* אימיגראַנט מ ־ן, = אײַנוואַנדערער מ; ~а́ция *ж* אימיגראַציע ז, אײַנוואַנדערונג ז; ~и́ровать *сов. и несов.* אײַנוואַנדערן, אימיגרירן

иммунитет *м* אימוניטעט מ; *юр. тж.* אימיוניטעט־ רעכט ז

импера́т||ор *м* טאָרן.. מ אימפעראַטאָר; ~ри́ца *ж* אימפעראַטאָרשע ז ־ס; אימפעראַטריס ז ־ס *разг.*

империал||и́зм *м* אימפעריאליזם מ; ~и́ст *м* -אימפע- ריאליסט מ ־ן; ~исти́ческий אימפעריאליסטישער

импе́р||ия *ж* אימפעריע ז ־ס; ~ский אימפעריישער

импоза́нтный אימפאָזאַנטער

импони́ровать *несов. (дат.)* (דאט.) אימפאָנירן; ~ *кому-л. чем-л.* אימפאָנירן עמעצן מיט עפּעס

и́мпорт *м* אימפאָרט מ; ~ёр *м* אימפאָרטיאָר מ ־ן; ~и́ровать *сов. и несов.* אימפאָרטירן, אראָפּנפירן; ~ный אימפאָרט־; ~ные това́ры אימפאָרט־סכוירעס מצ.

импоте́нт *м* אימפאָטענט מ ־ן

импрессиони́зм *м иск.* אימפרעסיאָניזם מ

импровиз||а́тор *м* טאָרן.. מ אימפראָוויזאַטאָר; ~а́ция *ж* אימפראָוויזאַציע ז ־ס; ~и́ровать *сов. и несов.* -אימ- פּראָווירן

и́мпульс *м физ., психол.* אימפולס מ ־ן; ~и́вный אימפולסיוו

иму́щественн||ый פֿארמעגן(ס)־; ~ый ценз פֿארמעגן(ס)־ אייגנטום־באציונגען מצ.; ~ые отноше́ния צענזן מ־

иму́щество *с* 1. פֿארמעגן ז; 2. *разг. (вещи)* האָב־ און־גוטס ז

имý||щи||й פֿארמעגלעכער; ◇ власть ~е מאַכטהאָבער מצ.

и́мя *с* 1. (мн. נעמען) נאָמען м; по и́мени Бори́с מיטן נאָמען בערל; как ва́ше ~? ווי־אזוי הייסט איר?; назва́ть *кого-л.* по и́мени רופן* עמעצן נאָמען; под чужи́м и́менем אונטער א פרעמדן נאָמען; 2. *(известность)* נאָמען м; приобрести́ ~ באַקומען* ווערן*, [שעם] נאָמען (גוט) א; учёный с мировы́м и́менем א וועלט־באַרימטער געלערנטער; 3.: кру́пные имена́ פֿערזענלעכקייטן; 4. *грам.* (мн. נעמען) נאָמען м; ~ существи́тельное סובסטאַנטיוו м; ~ прилага́тельное אַדיעקטיוו м; ~ числи́тельное (мн. ..נעמען) צאָלנאָמען м; ◇ шко́ла и́мени М. Го́рького שול אף מ. גאָרקיס נאָמען; теа́тр и́мени Ле́нинского комсомо́ла דער טעאַטער אפן נאָמען פֿונעם לענין־צוליב שאָלעם קאָמסאָמאָל; во ~ ми́ра на земле́ נישן קאָמסאָמאָל; на *чьё-л.* ~ אף דער ערד [וועלט]; от и́мени *кого-л.* עמעצנס נאָמען, אין עמעצנס נאָמען פון נאָמען; называ́ть ве́щи свои́ми имена́ми דאָס קינד* אָנגרופן* באם נאָמען

и́нача *нареч.* 1. אַנדערש; э́то де́лается ~ מע מאכט דאָס אַנדערש [אף אן אַנדער אויפן]; ~ обстои́т де́ло с... אַנדערש זאָך איז... (נאָר), אן אַנדער איז...; 2. *в знач. союза разг.* אָנ; иди́ сейча́с же, ~ бу́дет по́здно גיי טאָקע באלד, אָנ וועט זיין צו שפּעט; ◇ так и́ли ~ אזוי צי אזוי, אזוי אָדער אַנדערש

инвали́д *м* אינוואַליד м; ~ войны́ מילכאָמע־אינוואַליד; ~ труда́ אַרבעט(ס)־אינוואַליד м; ~ность *ж* אינוואַליד(יש)קייט ו; пе́нсия по ~ности אינוואַליד־פענסיע ו

инвентариз||а́ция *ж* אינוועניטאַריזירונג ו, אינוועניטאַריזירן ז; ~ова́ть *сов. и несов.* אינוועניטאַריזירן

инвента́рный אינוועניטאַר־; ~ но́мер אינוועניטאַר־נומער м

инвента́рь *м* 1. *(предметы)* אינוועניטאַר м; 2. *(опись)* אינוועניטאַר־צעטל м; ◇ живо́й ~ לעבעדיקער טיִטער אינוועניטאַר; мёртвый ~ אינוועניטאַר

инве́рсия *ж лингв., лит.* אינווערסיע ו

ингаля́ция *ж мед.* אינהאַליאַציע ו

ингу́ш *м* אינגוש м; ~ка *ж* אינגושקע ו; ~ский אינגושישער

инде́ец *м* = м אינדיאַנער

инде́йка *ж* אינדיטשקע ו

инде́йский אינדיאַנישער; ◇ ~ пету́х אינדיק м

и́ндекс *м* אינדעקס м

индиа́нка[1] *ж (в Америке)* אינדיאַנערין ו

индиа́нка[2] *ж (в Индии)* אינדיערין ו

индивидуал||изи́ровать *сов. и несов.* אינדיווידואליזירן; ~и́зм *м* אינדיווידואליזם м; ~и́ст *м* אינדיווידואליסט м

индивидуа́льн||ость *ж* 1. אינדיווידועלקייט ו; 2. *(личность)* אינדיווידואליטעט ו; ~ый אינדיווידועלער

индиви́дуум *м* אינדיווידוום м, אינדיווידויד м

инди́го *с нескл.* אינדיגאָ־פֿארב

инди́ец *м* = м אינדיער

инди́йский אינדישער

индика́тор *м тех., хим.* אינדיקאַטאָר м

индиффере́нтн||ость *ж* אינדיפֿערענטקייט ו; ~ый אינדיפֿערענטער

индоевропе́йский אינדאָ־איראָפּעישער

индонези́||ец *м* = м אינדאָנעזיער; ~йка *ж* אינדאָנעזיערין ו; ~йский אינדאָנעזישער

индукти́вный *лог., физ.* אינדוקטיוער

индукцио́нный *физ.* אינדוקציע־; ~ ток אינדוקציע־שטראָם м

индýкция *ж лог., физ.* אינדוקציע ו

индýс *м (последователь индуизма)* אינדוס м; ~ский אינדוסישער

индустриализ||а́ция *ж* אינדוסטריאליזאַציע ו; ~и́ровать *сов. и несов.* אינדוסטריאליזירן

индустриа́льный אינדוסטריעלער

индýстрия *ж* אינדוסטריע ו

индю́к *м* אינדיק м

индю́ш||ка *ж* אינדיטשקע ו; ~о́нок *м* אינדיקל ז

и́ней *м* פֿרימ, ז געפֿרירט

инéртн||ость *ж* אינערטקייט ו; ~ый 1. *физ.* אינערטיש(ער); 2. *(бездеятельный)* פּאַסיוו(ער), אינערטיש(ער); ◇ ~ые га́зы *хим.* אינערטע גאזן

инéрци||я *ж* 1. *физ.* אינערץ ו, אינערציע ו; по ~и *тж. перен.* לויט אינערץ; 2. *перен. см.* инéртность

инженéр *м* אינזשעניר м; ~ный אינזשעניר־, אינזשעניריש־; ~ное дéло אינזשעניריש פאך; ~ные войскá אינזשעניר־מיליטער ז

инжи́р *м* 1. *(плод)* פּיגע ו; *собир.* פּיגן, мн. פּיגעס; 2. *(дерево)* פּיגנבוים м (мн. ..ביימער)

инициáлы *мн.* איניציאַלן мн

инициати́в||а *ж* איניציאטיוו ו; по *чьей-л.* ~е לויט איניציאטיוו; проявúть ~у איניציאטיוו* אַרויסווייזן*; ~ный איניציאטיוועלער; *(предприимчивый)* איניציאטיוופולער

инициа́тор *м* איניציאַטאָר м

инквизи́||тор *м* אינקווויזיטאָר м; ~торский אינקווויזיטאָרישער; ~ция *ж* אינקווויזיציע ו

инкóгнито 1. *нареч.* אינקאָגניטאָ; 2. *в знач. сущ. с нескл.* אינקאָגניטאָ ו

инкримини́ровать *сов. и несов.:* ~ *кому-л. что-л.* באשולדיקן עמעצן אין עפּעס, אינקרימינירן עמעצן עפּעס

инкруст||а́ция *ж* אינקרוסטאַציע ו; ~и́ровать *сов. и несов.* אינקרוסטירן

инкуба́тор *м* אינקובאַטאָר м

инкубацио́нный אינקובאַציע־; ~ перио́д *мед.* אינקובאַציע־פּעריאָד м

иногда́ *нареч.* אמאָל, צומאָל, טיילמאָל, וועלכע־ניט־וועלכע מאָל

иногоро́дний *(о корреспонденции и т. п.)* פון אַנדער, פון אַנדערש *после сущ.; (о человеке тж.)* ניט קיין היגער, פרעמדשטאָטישער

иносе́м||ец *м* = м פרעמדלענדער; ~ный פרעמדלענדיש

ино́||й 1. *(другой)* אַנדער (мн. אַנדערע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* אַנדערער (ו אַנדערע, ז אַנדערס, мн. אַנדערע) *без сущ.;* тепéрь положéние ~е די לאָגע איז, איצט איז אן אַנדער לאָגע; איצט גאָר אן אַנדערע; *см.* другóй 1; 2. *(некоторый)* אן אַנדער *по родам и падежам не изменяется;* мн. אַיניקע; ~й слу́шатель и не согласúтся с ле́ктором אן אַנדער צוהערער [עמעצ(ער) וועט פון די צוהערער] קאָן* אמאָל ניט מסכים זיין* מיט לעקטאָר; 3. *в знач. сущ.*

עמעצ(ער) וועד; *мн.* אינ׳יקע; ~й и не заме́тит עמעצ(ער) וועד גאָר ניט באמערקן; иные́ и ра́ды бы́ли бы גאָר וועט אינ׳יקע וואָלטן גאָר צופרי׳דן געווען; ◇ (совсе́м) ~е де́ло גאָר עפּעס אַנדערש, גאָר אַן אַנדער זאַך; не кто ~й, как... קיין אַנדערער אלס...; не что ~е, как... קיין אַנדער זאַך אלס...; ~й раз אַן אַנדערס מאָל אמאָל

инородн||ый פון (גאָר) אַן אַנדער מין; אַנדערשדיקער *после сущ.*; ◇ ~ое те́ло פרעמדקערפּער מ ־ס

иносказа́||ние *с* אלעגאָריע ו ־ס; ~тельный אלעגאָריש

иностра́н||ец *м* = פרעמדלענדער מ; = אויסלענדער מ; ~ка *ж* פרעמדלענדערן ו ־ס, אויסלענדערן ו ־ס; ~ный 1. פרעמדלענדישער; אויסלענדישער; ~ный язы́к אויסלענדישע שפּראַך; ~ный капита́л אויסלענדישער קאַפּיטאַל; 2.: министе́рство ~ных дел מיניסטעריום פאר אויסערן־ינייאַנים, אויסערן־מיניסטעריום מ

иноха́дец *м* צעלטער מ ־ס

и́ноходь *ж* צעלטגאנג מ

иноязы́чный אנדערשפראַכיקער

инсинуа́ция *ж* בילבל מ (מצ. ביל-), אינסינואַציע ו ־ס

инспекти́ровать *несов.* אינספעקט׳ירן

инспе́ктор *м* אינספעקטאָר מ ־טאָרן; ~ский אינספעקטאָר־

инспекцио́нн||ый אינספעקציאָנעל, אינספעקציע־; ~ая пое́здка אן אינספעקציאָנעל נעס׳ע; ~ые о́рганы אינ־ספעקציע־אָרגאנען מצ.

инспе́кция *ж* 1. *(действие)* אינספעקטי׳רונג ו, אינספעק־ציע ו; 2. *(учреждение)* אינספעקציע ו

инспири́ровать *сов. и несов.* אינספיר׳ירן

инста́нция *ж* אינסטאַנץ ו ־ן

инсти́нкт *м* אינסטינקט מ ־ן; ~и́вный אינסטינקטי׳וער

институ́т *м* 1. *(учебное заведение, научное учреждение)* אינסטיטוט מ ־ן; 2. *юр.* אינסטיטוציע ו ־ס

инструкт||а́ж *м* 1. *(действие)* אינסטרוקטי׳רונג ו, אינ־סטרוקטאַזש מ; 2. *(инструкции)* אינסטרוקטאַזש מ; ~и́вный אינסטרוקטי׳וער; ~и́ровать *сов. и несов.* אינסטרוק־טי׳רן

инстру́ктор *м* אינסטרוקטאָר מ ־טאָרן; ~ский אינ־סטרוקטאָרישער; ~ские ку́рсы אינסטרוקטאָרן־קורסן מצ.

инстру́кция *ж* אינסטרוקציע ו ־ס

инструме́нт *м* אינסטרומענט מ ־ן; *собир.* אינסטרו־מענטן מצ.; ◇ музыка́льный ~ שפּיל־אינסטרו־מענט מ ־ן; *мн. тж.* קיילים *разг.*; ~а́льный 1. *тех.* אינ־סטרומענטאַלער; ~а́льный заво́д אינסטרומענטאַלע־ר זאַוואָד מ ־ן; 2. *муз.* אינסטרומענטאַלער זאָלא; ~а́льщик *м* אינסטרומענטאַלשטשיק מ; ~а́рий *м* אינסטרו־מענטן־מאכער מ, ־ס; *тех. тж.* אַרבעט־געצייג ז

инсу́льт *м мед.* אינסולט מ, אפּאָפּלעקסיע ו

инсценировать *сов. и несов.* 1. אינסצענ׳ירן; ~ рома́н אינסצענ׳ירן א ראָמאַן; 2. *(притворно изобразить)* אינ־סצענ׳ירן; *(симулировать)* סימול׳ירן

инсцениро́вка *ж* 1. *(литературного произведения)* אינסצענ׳ירונג ו, אינסצענ׳ירן ז; 2. *(симуляция)* סימול׳ירונג ו, סימול׳ירן ז; 3. *(инсценированное произведение)* אינ־סצענ׳ירונג ו ־ען

интегра́л *м мат.* אינטעגראַל מ ־ן

интегра́льн||ый *мат.* אינטעגראַלער; ~ое исчисле́ние אינטעגראַלע רעכענונג

интегри́ровать *сов. и несов.* אינטעגר׳ירן

интелле́кт *м* אינטעלעקט מ; ~уа́льный אינטעלעקטו־עלער

интеллиге́нт *м* אינטעליגענט מ ־ן; ~ность *ж* אינ־טעליגענטישקייט ו; ~ный אינטעליגענטישער

интеллиге́нция *ж* אינטעליגענץ ו

интенда́нт *м воен.* אינטענדאַנט מ ־ן; ~ский אינטע־נדאַנט־; ~ская слу́жба אינטענדאַנט־דינסט ו; ~ство *с* אינטענדאַנטסטוע ו

интенси́вн||ость *ж* אינטענסי׳וקייט ו; ~ый אינטענסי׳וער

интерва́л *м* אינטערוואַל מ ־ן

интерве́н||т *м* אינטערוואָנט מ ־ן; ~ция *ж* אינטער־וואָנץ ו

Интервью́дени||е *с* אינטערוי׳ויע ו; передава́ть по ~ю טראַנסלי׳רן דורך אינטערוי׳ויע

интервью́ *с* אינטערוי׳ו מ ־ען; брать ~ у *кого-л.* אינטערוי׳ירן עמעצן, נעמען* אן אינטערוי׳ו בא עמעצן

интервьюи́ровать *сов. и несов.* אינטערוי׳ירן

интере́с *м* אינטערעס מ ־ן; ~ к *чему-л.* אן אינטע־רעס° מיט גרויס°; с большим ~ом רעכט פאר עפּעס; представля́ть ~ для *кого-л.* עמעצן אינטערעסאַנט פאר עמעצן, זיין* אינטערעסי׳רן עמעצן; 2. *обыкн. мн.* אינטערעסן מצ.; жи́з-ненные ~ы לעבנס־אינטערעסן מצ.; в ~ах ми́ра צוליב שלום; э́то в на́ших ~ах דאָס איז אונדז צוגונסטן; ~но *нареч.* 1. אינ־טערעסאַנט; 2. *в знач. сказ. безл.* (с׳)איז אינטערעסאַנט; мне ~но знать ס׳איז מיר אינטערעסאַנט צו וויסן; איך וואָלט געוואָלט; [мне ~но,] получи́л ли он моё письмо́ [איך וואָלט א באלן געווען] ווי־סן, צי האָט ער באקומען מײַן בריוו; ~ный 1. אינטערעסאַנט; 2. *разг. (привлекательный)* גאנץ פּינער, אינטערעסאַנטער

интерес||ова́ть *несов.* אינטערעס׳ירן; всё его́ ~ова́ло אַלצדינג האָט אים אינטערעס׳ירט; меня́ ~у́ет, как вы реши́те тако́й вопро́с מיך אינטערעס׳ירט צו [איך וואָלט א באלן געווען] וויסן, וויאַזוי וועט איר דערלייזן אזא פּראָבלעם; ~ова́ться *несов.* אינטערעס׳ירן זיך; ~ова́ться фи́зикой אינטערעס׳ירן זיך מיט פיזיק

интерна́т *м* אינטערנאַט מ ־ן

Интернациона́л *м* 1. אינטערנאַציאָנאַל מ ־ן; Коммуни-сти́ческий ~ קאָמוניסטישער אינטערנאַציאָנאַל; 2. *(про-летарский гимн)* אינטערנאַציאָנאַל מ

интернационал||и́зм *м* אינטערנאַציאָנאַליזם מ; пролета́р-ский ~и́зм פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם; ~и́ст *м* אינטערנאַציאָנאַליסט מ ־ן; ~исти́ческий אינטערנאַציאָ־נאַליסטישער

интернациона́льный אינטערנאַציאָנאַלער; ~ соста́в אינ־טערנאַציאָנאַלער באשטאַנד; вы́полнить ~ долг אויספּילן דעם אינטערנאַציאָנאַלן כויוו

интерни́ровать *сов. и несов.* אינטערנ׳ירן

интерпрет||а́ция *ж* אינטערפרעטאַציע ו, אינטערפרע־טי׳רונג ו; ~и́ровать *сов. и несов.* אינטערפרעט׳ירן

интерье́р *м* אינטעריער מ

инти́мн||ый *(сокровенный)* אינטי׳מער; ~ые подро́бности אינטי׳מע פרעטן; ~ый друг = האַרצפרינט מ

интоксика́ция *ж мед.* אינטאָקסיקאַציע ו, פּארג׳פּטונג ו

интона́ция *ж* ו אינטאַנאַציע

интри́га *ж* 1. ־ס ו אינטרי׳גע; *мн.* (*происки тж.*) אינטרי׳גן מצ. 2. *лит.* הי׳נטערגעגנ מצ, הי׳נטערשפּיצלעך מצ.

сипёр-интри́ган ז, ו סיפּער־האמי׳סע

интриган *м* ־ן ז אינטריגאַנט; ~ка *ж* אינטריגאַנטקע ו ־ס; ~ство *с* ו אינטריג(אַנ)ערײ

интригова́ть *несов.* 1. אינטריגירן; 2. (про́тив *род.*) פּירן אינטריגעס (קעגן)

интроду́кция *ж муз.* ו אינטראָדוקציע

инту||ити́вный אינטוי׳טיוו; ~и́ция *ж* ו אינטוי׳ציע; по ~и́ции אינטויטיוו, לויט דער אינטוי׳ציע

инфанти́льный אינפאַנטי׳לער

инфа́ркт *м мед.* ־ן ז אינפאַרקט

инфекцио́нн||ый *мед.* אינפעקציעס־, אינפעקציאָנעלער; ~ое заболева́ние [אן אָנשטעקיקע] אן אינפעקציאָנעלע אינפעקציע־אָפּטייל ז ־ן; ~ое отделе́ние קראַנק(ה)ײט

инфе́кция *ж мед.* ו אינפעקציע

инфинити́в *м грам.* ־ן ז אינפיניטי׳וו

инфля́ция *ж эк.* ו אינפליאַציע

информа́тор *м* ..־טאָרן ז אינפאָרמאַטאָר

информацио́нн||ый אינפאָרמאַציעס־; אינפאָרמאַטי׳וועך; ~ое бюро́ אינפאָרמאַציע־ביוראָ ז, ו ־ען ביוראָ פאר אינפאָרמאַציעס; ~ое сообще́ние מי׳טיילונג אינפאָרמאַטי׳וועך

информа́ц||ия *ж* ו אינפאָרמאַציע; получи́ть ~ию באקו׳מען אינפאָרמאַציע־; ◇ тео́рия ~ии מע״ט אין אינפאָרמאַציע׳ס; сре́дства ма́ссовой ~ии מי׳טלען פון מאַסן־טעאָריע ו ־; ־אינפאָרמאַציע מצ. מאס־מערי׳א *книжн.*

информи́ровать *сов. и несов.* אינפאָרמי׳רן

инфракра́сн||ый *физ.* אינפראַרויטער; ~ые лучи́ אינפראַרויטע שטראַלן

инфузо́рия *ж зоол.* ־ס ו אינפוזאָריע

инциде́нт *м* ־ן ז אינצידענט

инъе́кция *ж мед.* ־ס ו אי׳נשפּריצונג ו ־ען

ио́н *м физ.* ־ען ז יאָן

ипподро́м *м* ־ען ז היפּאָדראָם

ипри́т *м хим.* ז איפּריט

ира́кский איראָקישער

ира́н||ец *м* = ז איראַנער; ~ка *ж* ־ס ו איראַנערן; ~ский איראַניש׳ער; ~ские языки́ די איראַנישע שפּראַכן

и́рис *м бот., анат.* ז אי׳ריס

ири́с *м* (*конфеты*) ז אי׳ריס

ирла́нд||ец *м* = ז אי׳רלענדער; ~ка *ж* ו אי׳רלענדערן; ~ский אי׳רלענדיש׳ער, אי׳ריש׳ער; ~ский язы́к די אי׳ריש ז, אי׳ריש שפּראַך

ирон||изи́ровать *несов.* איראָניזי׳רן; ~и́ческий איראָנישער

иро́ния *ж* ו איראָניע; ◇ ~ судьбы́ א שפּאַס פֿונעם גורל

иррациона́льн||ый איראציאָנעלער; ~ое число́ *мат.* איראציאָנעלע צאָל

ирригацио́нн||ый אירי׳גאַציעס־; ~ая систе́ма אירי׳גאַציע־סיסטעם ו ־ען

ирriга́ция *ж* ו אירי׳גאַציע

иск *м юр.* ו טוי׳ע, ו מאָנונג; предъяви́ть ~ к *кому-л.* [א מאָנונג] אן עמעצן אף דערלאַנגען א טוי׳ע; ◇ встре́чный ~ ו קעגן־מאָנונג

искажа́ть(ся) *несов. см.* искази́ть(ся)

искаже́ние *с* 1. *(действие)* ז פּאַרקרי׳פּלען, פּאַרקרי׳פּונג ו ־ען; 2. *(неправильность)* ו פּאַרקרי׳פּלונג; *(в тексте)* פּאַרגרי׳זונג ו ־ען

искажённый 1. פּאַרקרי׳פּלטער, געפּלשטער; 2. *(о лице и т. п.)* צעקרי׳פּלטער; אוי׳סגעקרי׳מטער

искази́ть *сов.* 1. *(извратить)* פּאַרקרי׳פּלען; ~ смысл фра́зы פּאַרקרי׳פּלען דעם זין [דעם מיין] פון דער פּראָזע; ~ фа́кты [פּעלשן] די פאקטן אי׳בערדרייען; 2. *(лицо и т. п.)* צעקרי׳פּלען; ~ся *сов.* 1. פּאַרקרי׳פּלט ווערן*; 2. *(о лице и т. п.)* צעקרי׳פּלט ווערן* זיך; פּאַרקרי׳מען זיך

искале́ченный צעקאליע׳טשעטער, צעמאָזיקטער; *(воспитанием и т. п.)* צעקאליע׳טשעטער, פּאַרדאָרבענער

искале́чить *сов.* צעקאליע׳טשען, צעמאָזיקן; *(воспитанием и т. п.)* צעקאליע׳טשטן, פּאַרדאָרבן*

иска́ния *мн.* ־ען מצ. זוכונגען מצ. באשטרע׳בונגען מצ. *(опыты)* פּרוּוון מצ.

иска́тель *м* = ז זוכער ◇ ~ приключе́ний אוואנטי׳ור־ריסט ז ־ן

иска́ть *несов.* זוכן; ~ ночле́г זוכן א נאכטלעגער; ~ спасе́ния זוכן א רע׳טונג

исключа́ть *несов. см.* исключи́ть; ~ся *несов.* זיך* אויסגעשלאָסן

исключа́я *в знач. предлога* כוץ, אויסער; не ~ ארי׳נ־ניט אויסשליסנדיק, רעכענענדיק אויך

исключе́ни||е *с* 1. *(удаление)* ו אויסשליסונג, אויסשליסן; 2. *(отступление от правила)* ז; ז ־ען ז אויסנאם; в ви́де ~я ווי אן אויסנאם; без ~я אָן אויסנאם; ◇ за ~ем אויסער, כוץ

исключи́тельно 1. *нареч. (особенно)* אויסשליסלעך, ביז גאָר; ~ интере́сный докла́д [א ביז גאָר] אינטערעסאַנטער פאָרטראָג; 2. *в знач. частицы (лишь)* אויסשליסלעך, נאָר, בלויז; он чита́ет ~ стихи́ ער לייענט אויסשליסלעך [נאָר, בלויז] לידער

исключи́тельн||ый 1. *(представляющий исключение)* אויסערגעווי׳ניק-, אויסנעמלעכער; *(необыкновенный)* אויסנאם־, אויסערגעוויינלעכע פּעי׳קייטן; 2. *(абсолютный, чрезвычайный)* אויסנאם־פאל ז ־ן; ~ый слу́чай לעכער; ~ые спосо́бности אויסערגעוויינלעכע; ~ое пра́во דאָס אויס־שליסלעכע רעכט

исключ||и́ть *сов.* 1. *אויסשליסן; ~и́ть из спи́ска אויס־ס׳איז שליסן* פּונעם צעטל; 2.: не ~ена́ возмо́жность ס׳איז ניט אויסגעשלאָסן, שיין זיין; не ~ено́ ס׳קאָן זיין ס׳איז ניט אויסגעשלאָסן, שיין זיין

исковёрканный 1. צעשעדיקטער; 2. *перен.* צעקאליע׳טשטער; 3. *(искажённый)* פּאַרקרי׳פּלטער

исковёркать *сов.* 1. צעשעדיקן, (פון) מאכן א טעל; 2. *перен.* צעקאליע׳טשען; ~ жизнь *кому-л.* עמעצן לעבן טשען [מאכן טיל־טעל פון]

исколеси́ть *сов. разг.* אויסשפּאַנען (איבער), אויספּאָרן*; ~ всю страну́ אויספּאָרן* דאָס גאַנצע לאַנד

исколо́ть *сов.* 1. *צעשטעכן; 2.: ка́рта была́ исколо́та флажка́ми אף דער מאַפּע זײַנען געווען דורכויס אָנגע־שטאָכן פּענדעלעך

иско́м||ый געזוכטער; ~ая величина́ די געזוכטע גרייס

иско́нн||ый אייביקאָניקער; ~ые зе́мли די אור־אייגענע; ~ые обита́тели אור־אינוווינער מצ. לאַנד־שטאָכים; ~ые права́ [די דוירעסדיקע] די אלטע רעכט; לעבנסרעכט מצ.

ископа́ем||ый 1. אוֹיסגעגראָבענער; 2. *в знач. сущ. с:* поле́зные ~ые [מינעראַלן] נוצלעכע אוֹיסגראָבונגען

искорени́ть *сов.*, **искореня́ть** *несов.* אוֹיס-, אוֹיסווּאָרצלען; ~ бюрократи́зм אוֹיסווּאָרצלען אוֹיסנִיקערן, קאָרעניצין [אוֹיסקאָרעניצין, אוֹיסנִיקערן] דעם ביוראָקראַטיזם

и́скоса *нареч.* שׂקלדיק, קרום, קאָסע; ~ смотре́ть на *кого-л.* שׂקלדיק [קאָסע] קוקן אף עמעצן; *перен.* קרום [קאָסע] קוקן אף עמעצן

и́скр||а *ж прям. и перен.* פונק ז ־ען; электри́ческая ~а אן עלעקטרישער פונק; ~а наде́жды [א] פונק [ברעקעלע] האָפענונג; ни ~ы чу́вства קיין מינדסט געפֿי́ל; ◇ у него́ ~ы из глаз посы́пались *(от боли и т. п.)* ער האָט ס׳האָבן געמוזט שפריצן פונקען פון זײַנע אויגן דערווײַל פאר זיך דעם מאלעכ(ה)אמאָוועס

и́скренний אופֿריכטיקער

искриви́ть *сов.* 1. אוֹיסקרימען; 2. *(лицо и т. п.)* פארקרי׳מען; ~ся *сов.* 1. אוֹיסקרימען זיך, אוֹיסגעקרימט וועלן*; 2. *(о лице и т. п.)* פארקרי׳מען זיך

искривля́ть(ся) *несов. см.* искриви́ть(ся)

искри́стый שׂימעדיקער; פֿינקלדיקער

искри́ться *несов.* 1. פֿינקלען; 2. *тв.* (מיט) שפריצן; глаза́ его́ искри́лись весе́льем זײַנע אויגן האָבן געשפריצט אין זײַנע אויגן האָט געלויכטן לוסט, מיט לוסט

искромса́ть *сов. разг.* צעשניידן* אף פֿיץ־, צעפֿי׳צלען ־פֿי׳צלעך

искроши́ть *сов.* צעברעקלען, צעקרי׳שען

искупа́ть[1] *сов. (выкупать) разг.* אוֹיסבאָדן*; ~ся *сов. разг.* אָפּבאָדן* זיך, אוֹיסבאָדן זיך

искупа́ть[2] *несов. см.* искупи́ть

искупи́тельн||ый אוֹיסלייזיק־; ~ая же́ртва אוֹיסקויף־קאָרבן מ (מצ. ־קאָרבאָנעס)

искупи́ть *сов.* אוֹיסקויפן [פארגלעטן]; ~ вину́ אוֹיסקויפן די שולד

искупле́ние *с* אוֹיסקויף מ; ~ вины́ דער אוֹיסקויף פאר דער שולד, דאָס אוֹיסקויפן די שולד

искуса́ть *сов.* צעבי׳סן*

искуси́тель *м уст.* יעיצערהאָרע מ

искуси́ть *сов. см.* искуша́ть

искýсн||ик *м разг.* (מצ. מומכים) מומכע מ, בעריע מ, מי׳סטערן מ ־ס, ־ס; ~ица *ж* ־ס ז, בעריע, מי׳סטערן מ ־ס ז; ~ый 1. *(умелый)* געניטער, בעריעשער, אוֹיסגע־; 2. *(выполненный мастерски)* צי׳יכנטער, מי׳סטערהאפֿ־ קונציקער, טער

искýсственн||ый 1. קינסטלעכער; ~ое волокно́ קינסט־ לעכע פאזערן; ~ое дыха́ние קינסטלעכע עטעמונג; ~ый спу́тник Земли́ א קינסטלעכער סאטעלי׳ט [א ספוטניק]; 2. *(притворный)* פאלשער, געמאכטער; ~ая улы́бка א געמאכטער [א פאלשער] שמייכל

искýсств||о *с* 1. קונסט ז ־ן; вое́нное ~о מיליטער־קונסט ז; произведе́ния ~а מצ. קונסטווערק; 2. *(умение)* בעריע־, שאפט ז, מי׳סטערשאפט ז, קענען ז; владе́ть ~ом звукоподража́ния פארמאָגן די קונסט [די פֿעיקייט] פון אימי־ טירן קלאַנגען; ~о воспи́тывать, ~о воспита́ния די דערציונגס־קונסט, קונסט [די פֿעיקייט] צו דערציען; покажи́-ка своё ~о וויזן דײַן, ווײַז נאָר, וואָס דו קענסט בעריעשאפט; ◇ изя́щные ~а מצ. שיינקונסטן

искусствове́д *м* = קונסט־פאָרשער מ; ~ение *с* קונסט־ קענטעניש ז

искуша́ть *сов.* צו א ניסאָיען* [ברעכענען, אויספרווון]; ◇ ~ судьбу́ מאזל (אויס)פרווון דאָס

искуше́ние *с* (מצ. ניסיונעס) ניסאָיען ז; ~ бы́ло вели́ко ס׳איז געווען גרויס [שטארק] דער יעיצערהאָרע

искушённый דערפֿאָרענער, גוט־באהאַוונטער

исла́м *м* איסלאָם מ

исла́нд||ец *м* = איסלענדער מ; ~ка *ж* ז איסלענדערן; ~ский איסלענדישער; ~ский язы́к די איסלענדישע [איסלענדיש] ז, שפראך

испа́н||ец *м* = שפאניער מ; ~ка *ж* ־ס ז שפאניערן; ~ский שפאנישער; ~ский язы́к די שפאנישע [שפאניש] ז, שפראך

испаре́ни||е *с* אוֹיסדאמפן מ ־ן, אוֹיסדאמף־, אוֹיסדאם־ פונג ז ־ען; вре́дные ~я שעדלעכע אוֹיסדאמפן(גען)

испа́рина *ж* שווייס מ (מצ.), שווייסטראָפֿנס

испари́ть *сов.* אוֹיסדאמפן; ~ся *сов.* 1. אוֹיסדאמפן זיך, אוֹיסגעדאמפט וועלן*; 2. *разг. (исчезнуть)* (ווי) נעלעם וועלן*, אוֹיסרינען*

испаря́ть(ся) *несов. см.* испари́ть(ся)

испа́чкать *сов.* אוֹיספּאטשקען, אוֹיסשמירן; ~ся *сов.* אוֹיסשמירן זיך, אוֹיספּאטשקען זיך

испе́чь *сов.* אָפּבאקן*

испещри́ть *сов.*, **испещря́ть** *несов.* אוֹיספֿרענקלען; ~ на́дписями מיט אוֹפּשריפטן באדעקן

исписа́ть *сов.* 1. *(заполнить знаками)* פארשרײַבן*; листо́к испи́сан ци́фрами דאָס גאַנצע בלעטל איז פאר- שריבן מיט ציפֿערן; 2. *(израсходовать на писание)* אוֹיסשרײַבן*; ~ся *сов. разг.* 1. אוֹיסשרײַבן* זיך; 2. *(о писателе)* אוֹיסוועפן זיך

испит||о́й *разг.* אוֹיסגעצערטער; ~о́е лицо́ אן אוֹיסגע־ מאָגערט און בלאַס פּאָנעם

испове́довать *сов. и несов.* 1. *(кого-л.) церк.* אוֹיס־ הערן עמעצנס אלכעס; *(умирающего)* אוֹיסהערן עמעצנס וויזוי; 2. *тк. несов.* (א גלויבן) געהערן צו; ~ испла́м זײַן* א מו־, געהערן צום איסלאָם [מוסולמענישן גלויבן]

и́споведь *ж* 1. *церк.* מיסוואָדע זײַן זיך; *(умирающего)* וויזוי ז, הישטאפּכעס־האנעפּעש ז

и́сподволь *нареч.* פאמעלעכן (אזוי), ביסלעכווײַז, פאוואָ־ לינקע

исподло́бья *нареч.*: смотре́ть ~ קוקן ביז׳ן(לעך); קוקן מיט אומצופֿרידן

исподтишка́ *нареч.* ביגנייווע, שטי׳לינקערהי׳ט

испоко́н: ~ веко́в, ~ ве́ку פון אי׳ביק אָן, פון דאָר־ ־דויערעס

исполи́н *м* ריז מ ־ן, גיגאַנט מ ־ן; ~ский ריזיקער; ~ская си́ла ריזיקע קראפֿט; челове́к ~ского ро́ста א מענטש א ריז

исполко́м *м* (исполни́тельный комите́т) אויספּירקאָם מ ־ען (אויספּיר־קאָמיטעט)

исполне́ни||е *с* 1. אוֹיספֿילונג ז; привести́ в ~е אוֹיס־ בייסן אוֹיספֿילן די, אוֹיספּירן, פֿילן; при ~и обя́занностей פֿליכטן; 2. *(роли)* אוֹיספֿילונג ז, שפּילן; *(вокального произведения)* אוֹיסזינגען; *(инструментального произведения)* אוֹיספּילן; отли́чное ~е די אוֹיסגעצי׳כנטע אוֹיספֿילונג

испо́лненный *(род.)* (מיט) אי׳בערגעפולט; ~ жела́ния

помóчь вам אויבערגעפולט מיטן באגעגן אײַך העלפן; взгляд, ~ печáли א טרויערפולער בליק

исполни́тель *м* 1. = м אויספירער; 2. *(артист)* -אויס = м פילער; *(вокалист тж.)* = м זינגער; *(инструменталист тж.)* = м שפּילער; ~ рóли דער אויספילער פון דער ראָל; ~ница *ж* ־ס ו אויספילערן

исполни́тельн||ый 1. -אויספיר, עקזעקוטיווער; ~ая власть ו אויספיר־מאכט, עקזעקוטיוו מאכט; ~ый комитéт ן־ אויספיר־קאָמיטעט; 2. *(добросовестный)* אויספיר־בוין ן־ס; ◇ ~ый лист ן־ס אויספילן־דעם

испóлни||ть *сов.* 1. אויספילן; ~ть долг אויספילן דעם כּוויוו; 2. *(роль)* אויספילן, שפּילן; *(вокальное произведение)* -אויס זינגען*; *(инструментальное произведение)* -אויס שפּילן; ~ться *сов.* 1. *(осуществиться)* אויסגעפילט ווערן*, דערפילט ווערן*, מעקויעם ווערן*; моё желáние ~лось מײַן וונטש איז אויסגעפילט [דערפילט, מעקויעם] געוואָרן; 2. *(о времени, сроке)* ווערן*; ~лось 35 лет со дня побéды над фашúстской Германúей 35 יאָר זײַט דעם זיג אויבער דעם פאשיסטישן דײַטשלאנד איז אלט געוואָרן פֿערציק יאָר; емý ~лось сóрок лет

исполня́||ть *несов. см.* испóлнить; ~ющий обя́занности дирéктора דער אויספילער פון די דירעקטאָר־פליכטן צײַטווײליקער פלי̈כטן־אויס פילער

исполня́ться *несов.* 1. *см.* испóлниться; 2. *(о музыке и т. п.)* אויסגעפילט ווערן*; исполня́ется впервы́е *(объявление)* פֿרשטע אויספילונג

испóльзовать *сов. и несов.* אויסניצן

испóртить *сов.* 1. קאַליע מאכן, אויבערפירן; *перен.* קאַליע מאכן די שטימונג; ~ настроéние קאַליע מאכן; 2. *(развратить)* פֿארדאָרבן*; ~ся *сов.* קאַליע ווערן*; *(ухудшиться)* ערגער ווערן*

испóрченный 1. קאַליע־געוואָרענער; 2. *(развращённый)* פֿארדאָרבענער

исправи́тельн||ый -אויס בעסער־מאַכנדיק; ~ая колóния ו־ס אויסבעסער־קאָלאָניע

испра́вить *сов.* 1. *(починить)* פֿאריכטן; 2. *(устранить ошибки)* פֿאריכטן; *(текст)* אויספאריכטן, אויסבעסערן; испрáвленное издáние אויסגעבעסערטע אויפלאגע; 3. *(кого-л.)* אויסבעסערן

исправле́ни||е *с* ־ען ו אויסבעסערונג; внести́ ~я -אויס בעסאריכטן, מאכן אויסבעסערונגען, בעסערן

исправля́ть(ся) *несов. см.* испра́вить(ся)

испра́вн||ость *ж:* всё в ~ости אלץ איז ווי ס׳דארף צו זײַן; мотóр в ~ости דער מאָטאָר אַרבעט נאָרמאַל; ~ый 1. רעגולערער, גאַנצער; 2. *(старательный)* -אקו פֿינקטלעכער, ראַטער

испраж||не́ния *мн.* .מצ עקסקרעמענטן, ו צויג; ~и́ться *сов.*, ~я́ться *несов.* אויסלייזיקן זיך

испро́бовать *сов.* אויספּרוון; ~ все сре́дства -אויס פּרוון [אויבערפּרוון] אלע מיטלען

испýг *м* ן דערשרעק, ן שרעק(אויבער); с ~у פאר דערשרעק; в ~е אין דערשרעק

испýганн||о *нареч.* מיט שרעק; ~ый דערשראָקענער, אויבערגעשראָקענער; *(о взгляде)* צעשראָקענער; ~ый крик ז דערשרעק־געשריי

испуга́ть *сов.* *דערשרעקן, אויבערשרעקן*; ~ся *сов.* אויבערשרעקן* זיך, דערשרעקן* זיך

испуска́ть *несов.*, **испусти́ть** *сов.* (פון זיך)* ארויסלאָזן; испусти́ть крик א געשריי* ארויסלאָזן; испуска́ть за́пах *чего-л.* עפעס הערן זיך מיט; ◇ испусти́ть дух -אויס הויכן די נעשמָע [דעם לעצטן אָטעם]

испыта́ни||е *с* 1. *(проверка качеств)* ו אויספּרווונג, אויספּרוו ן־; ~е я́дерного оружия די אויספּרווונג פֿון נוקלעאַרן וואָפֿן; ~е врéменем צייט [דורך] פּרוו מיט; 2. *(экзамен)* עקזאַמען ן־(ע)ס; *уст.*; 3. *(переживание)* (מצ. .ניסיונעס) פּרוו ן־, ניסיון

испы́танный אויסגעפּרוווטער

испыта́тель *м* = м אויספּרווער; ~ный -(אויס)פּרוו; ~ный срок ן־ען אויספּרוו־טערמין; ~ный полёт ן־ען פּרוֹוופלוג

испыта́ть *сов.* 1. *(проверить)* אויספּרווון; ~ самолёт פֿאר-, פֿארזוכן דעם אראָפּלאַן אויספּרווון; 2. *(ощутить)* זוכן דעם טאָם (ון) *(боль, горе)* אויבער-, אויסשטיין*; ~ на себé אויספּרווון אף זיך*

испыту́ющ||ий: ~ий взгляд דורכדרינגענדיק(ער) בליק; ~е смотрéть דורכדרינגענדיק קוקן

испы́тывать *несов.* 1. *см.* испыта́ть; 2.: ~ недоста́ток в *чём-л.* עפעס גענוג* [קארג] ניט האָבן*, ווייניק עפעס

иссле́дование *с* 1. *(действие)* ו אויספֿאָרשונג; проводи́ть ~ אויספֿאָרשן, מאכן אן אויספֿאָרשונג; ~ космúческого прострáнства פֿונעם קאָסמישן רוים די אויספֿאָרשונג; 2. *(научный труд)* ן־ פֿאָרש־ארבעט

иссле́дователь *м* = м פֿאָרשער; *(чего-л.)* אויספֿאָרשער (ון) = м; ~ский -פֿאָרש; פֿאָרשערישער; ~ская рабóта פֿאָרשערישער גיסט

иссле́довать *сов. и несов.* 1. *(научно)* דערלערנען, אויספֿאָרשן; 2. *(тщательно осмотреть)* גוט°, אויספֿאָרשן באטראכטן

и́сстари *нареч.* פון אמאָל, פון די (גאָר) אלטע צייטן

исстрада́ться *сов.* ביז גאָר אָנגעדן* זיך

исступле́ни||е *с* ווילדע אופרעגונג; в ~и אין ווילדער ווי א מעטורף; אופרעגונג

иссуша́ть *несов.*, **иссуши́ть** *сов.* אויסטריקענען; *перен.* אויסצערן

иссяка́ть *несов.*, **исся́кнуть** *сов.* זיך אויסשעפן; *перен. тж.* אויסגעשעפט ווערן*

иста́птывать *несов. см.* истопта́ть

истека́ть *несов. см.* исте́чь

исте́кш||ий פארגאַנגענער; в ~ем году́ פֿאַרנאַנגענעם יאָר

исте́рзанн||ый 1. *(израненный)* צעפּאַסעוועטער, צעלע־; *(измученный)* צעוויטיקטער (פון ווונדן); ~ая душá א צעוויטיקטע נעשמָע; 2. *(растрёпанный)* צעשוי־ קלאָגעדיקער; בערטער

истерза́ть *сов.* 1. *(изранить)* צעקארדאַשען, צעפּא־; *(изуродовать)* צעקריפּלען; 2. *(измучить)* סעווען; פּיניקן

исте́р||ик *м разг.* = м היסטעריקער; ~ика *ж* היס־ ו טעריק(ע); אן אָנפאל פון היסטעריע; биться в ~ике האָבן* די היסטעריק; ◇ впадáть в ~ику, закáтывать ~ику אָפּשפּילן א היסטעריק; ~и́ческий היסטעריישער; ~и́чка *ж разг.* ן־ס היסטעריקערן, היסטעריישקע ו־ס

истери́я *ж* ו היסטעריע; ◇ вое́нная ~ מילאָמע־ היטטעריע ו

исте́ц *м юр.* = מְאָנער מ; באל־טוי֫ע מ (מצ. באלע־טוי֫ע)

истечéни||е *с:* по ~и срóка אז ס׳וועט אויסגיין דער טערמין; *(о прошлом)* אז ס׳איז אויסגעגאנגען דער טערמין

истéчь *сов.* 1. *(кончиться)* דער טערמין* אויסגיין; срок истёк טערמין איז אויסגעגאנגען; 2.: ~ крóвью מיט בלוט אפֿגיין*

и́стин||а *ж* עמעס מ ־ן; в э́том есть дóля ~ы דעם שטעקט [איז פֿאראן] א שטיק עמעס; объективная ~а *филос.* דער אביעקטיווער עמעס

и́стинн||о *нареч.* בעעמעס, ווירקלעך; ~ый 1. עמעס־, ריכטיקער, דיקער; 2. *(настоящий)* עמעסער, עכטער; ~ый друг [אן עכטער] פרײנט אן עמעסער; э́тот ребёнок ~ое наказáние אט דאס קינד איז מאמש א שטראף פון גאט; ◇ ~ое врéмя *астр.* די ווירקלעכע צײט

истлевáть *несов.* 1. *(гнить)* פוילן, צעפוילט ווערן*; 2. *см.* истлéть 2

истлéть *сов.* 1. *(гнить)* צעפוילט ווערן*; 2. *(сгореть)* אויסטלײַען

исто́к *м* 1. מ ־ן אויספלוס; ~ рекú טײַך־אויספלוס מ; 2. *мн. перен.* מצ. אויסקוואלן; у ~ов нóвой жúзни בא די אויסקוואלן פונעם נײַעם לעבן

истолкова́ние *с* ווּ אויסטײַטשונג ווּ; אינטערפרעטאַציע ווּ

истолкова́ть *сов.*, **истолко́вывать** *несов.* אויסטײַטשן; ~ *чей-л.* постýпок עמעצנס האנדלונג אויסטײַטשן

истоло́чь *сов.* (אף פֿראַשעק) צעשטויסן*

исто́ма *ж* ווּ מאַטקײט

истоми́ть *сов.* אויסמאטערן; ~ся *сов.* אויסגעמאטערט ווערן*

истопи́ть *сов. (печь)* אויסהייצן

истопни́к *м* = הייצער מ

истопта́ть *сов.* 1. *(топча, повредить)* צעטרעטן*, צעטאַפּטשען; 2. *(испачкать)* (אף) א מיסט אָנטראָגן*; 3. *(обувь)* אָפּטראָגן*

исто́рик *м* = היסטאָריקער מ

истори́ческ||ий היסטאָרישער; ~ий рома́н א היסטאָרי־שער זיג [ניצאָכן]; ~ая побéда דער היסטאָרישער שער ראַמאַן

исто́ри||я *ж* 1. געשיכטע; о́пыт ~и די דערפֿאָרונג פון דער געשיכטע; ~я СССР די געשיכטלעכע דערפֿאָרונג פון דער סאָוועטן־פֿאַרבאַנד; ~я литерату́ры געשיכטע פון ליטעראַטור־געשיכטע; ~я болéзни געשיכטע פון קראַנקהײט; 2. *(повествование)* מעסע ווּ ־ס, דער קראַנקהײט; 3. *разг. (происшествие)* געשיכטע ווּ ־ס; א מיעסע מעסע ווּ ־ס; неприя́тная ~я געשעניש ווּ ־ן; вéчная ~я! געשיכטע; вот так ~я! אלעמאָל דאָס איינענע!; ◇ об э́том ~я умáлчивает *шутл.* א שיינע מעסע [געשיכטע]! דאָס בלײַבט א סאָד

истоскова́ться *сов. разг.* זיך אויסבענקען; ~ по люби́мой рабóте זיך נאָך דער צום הארצן ליבער אויסבענקען

источа́ть *несов.* (פון זיך) (פון, אויסטיילן) ארויסגעבן* (זיך); פארשפרייטן (ארום זיך)

исто́чник *м* 1. *прям. и перен.* מ ־ן קוואל; горя́чий ~ א הייסער קוואל; ~ дохóда מ ־ן האכנאָסע־קוואל; ~ знáния דער קוואל פון וויסן; из достовéрных ~ов פון באגלי֫בטע קוואלן; פון זי֫כערע קוועלן; 2. *(письменный памятник)* קוועל ווּ ־ן; *мн. тж.* מצ. מעקו֫ירים

исто́шный *разг.:* ~ крик א ווילד געשרי֫

истощ||а́ть(ся) *несов. см.* истощи́ть(ся); ~е́ние *с* 1. ווּ אויסגעצערטקײט, ווּ אויסגעמאָגערטקײט; ~е́ние по́чвы אויסגעמאָגערטקײט פונעם באָדן; 2. *(уменьшение запасов)* ווּ אויסשעפונג; ~ённый אויס־, אויסגעמאָגערטער, געצערטער; *(о почве)* אויסגעמאָגערטער, אויסגעשעפטער

истощи́ть *сов.* 1. אויסצערן, אויסמאָגערן; *(почву)* אויס־, אויסגעמאָגערט; 2. *(исчерпать)* אויסשעפן; ~ся *сов.* 1. אויס־, אויסגעצערט [אויסגעמאָגערט] ווערן*; *(о почве)* אויסגע־, אויסמאָגערט ווערן*; 2. *(израсходоваться)* זיך אויסשעפן*, אויסגיין*

истра́тить *сов.* פאָטערן; *(деньги)* אויסגעבן*; *(использовать на что-л.)* פארניצן; ~ся *сов.* 1. *(израсходоваться)* געפאָטערט ווערן*, אויסגיין*; 2. *разг. (потратить все деньги)* זיך אויסברענגען*

истреби́тель *м* מ ־ס פארניכטער; ~ный פארניכט־, פּײַער פארניכטנדיקער; ~ный ого́нь פארניכטנדיקער; ~ная авиáция ווּ פארניכט־אוויאציע

истреби́ть *сов.*, **истребля́ть** *несов.* פאר־, אויסראָטן*, אויסטיליקן, פארטיליקן, ניכטן

истребле́ние *с* ווּ פארניכטונג, ווּ אויסראָטונג

истрёпанный צערי֫סענער, צעפלי֫קטער; *(об одежде, обуви тж.)* אָפּגעניצטער, אָפּגעטראָגענער

истрепа́ть *сов. разг.* צערי֫סן*, צעפלי֫קן; *(одежду, обувь тж.)* אָפּניצן, אָפּטראָגן*; ◇ ~ не́рвы אויסמאטן די נערוון

истука́н *м* מ ־ן גוץ; ◇ стоя́ть как ~, стоя́ть ~ом שטיין* ווי א לי֫מענער גו֫ילעם

и́стый עכטער

истяза́||ние *с* ווּ פּי֫ניקונג ־ען; *мн. тж.* מצ. אינוים; ~ть *сов.* פּי֫ניקן; מוטשען *разг.*

исхо́д *м* 1. *(выход из затруднений)* מ אויסגאנג, אויס־; 2. *(конец)* מ סאָף; *(результат)* מ אויסגאנג, רעזולטאט מ; реши́ть ~ борьбы́ דעם גוירל פונעם לייַן; ◇ на ~е дня (צום) סאָף טאָג; быть на ~е *(о запасах)* קאמף אויסגיין*, אויסלאָזן* זיך

исходи́ть[1] *сов. (обойти много мест)* אויסזוכן*, אויסגיין*

исходи́ть[2] *несов.* 1. (от, из *род*) (פון) גיין*; *(о слухах и т. п. тж.)* שטאַמען; от кого́ э́то исхóдит? פון ווע־ן?; 2. (из *род.*; *основываться*) (פון) ארויסגיין* (אף), באזירן זיך

исходи́ть[3] *несов.* 1. *см.* изойти́; 2. *(о времени, сроке)* ענדיקן זיך, אויסגיין*

исхо́дн||ый אויסגאנג־; ~ый пункт מ אויסגאנג־פונקט; ~ое положе́ние אָנפאנגלעכע [פרי֫ערדיקע] לאגע

исхуда́||лый אויסגעצערטער, אויס־, אויסגעמאָגערטער; ~ть *сов.* אויסגעמאָגערט [אויסגעצערט, אויסגעדייוועדיקט] ווערן*

исцара́пать *сов.* צעדראַפּען; ~ себé ру́ки צעדראַפּען זיך; ~ся *сов.* צעדראַפּען זיך

исцеле́ние *с* ווּ אויסהיילונג; *(выздоровление тж.)* א רעפּוע שליימע *уст.*

исцели́ть *сов.* אויסהיילן זיך*; ~ся *сов.* אויסהיילן זיך*; א רעפּוע שליימע *уст.*

исцеля́ть(ся) *несов. см.* исцели́ть(ся)

исчáдие *с:* ~ áда מאלעך־כאבאָלע מ (מצ. מאלאכיי־כאבאָלע)

исчезáть *несов. см.* исчéзнуть

исчезнове́ние *с* וּ פֿאַרשווינדונג

исче́з||нуть *сов.* 1. פֿאַרשווינדן* וועַרן*, (*о человеке тж.*) נעלעם וועַרן*; 2. *разг.* (*потеряться*) פֿאַרפֿאלן וועַרן*, אהינקומען*; куда́ он ~? ווּהין איז ער אהינגעקומען [פֿאַרפֿאלן געוואָרן]?

исчерпа́ть *сов. прям. и перен.* אויסשעפּן; ~ запа́сы אויסשעפּן די רעזערוון; вопро́с исче́рпан איז די פֿראַגע אויסגעשעפּט; ~ся *сов.* אויסשעפּן זיך

исче́рпывать *несов. см.* исчерпа́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* исчерпа́ться; 2. (*тв.*) (*сводиться*) (אין) באשטיין* נאָר; э́тим не исче́рпывается его́ де́ятельность דערמיט שעפּט זיך ניט אויס זיין טעטיקייט

исче́рпывающий אויסשעפּ(נד)יקער; ~ отве́т אן אויס-שעפּ(נד)יקער ענטפער

исчисле́ние *с* 1. (*действие*) וּ אויסרעכענונג, אויסרע-; 2. *мат.* וּ רעכענונג; дифференциа́льное ~ די-כענען זּ; פֿערענציאַלע רעכענונג

исчи́слить *сов.*, **исчисля́ть** *несов.* אויסרעכענען

исчисля́||ться *несов.* אָפּגעשאצט וועַרן*; запа́сы не́фти ~ются миллио́нами тонн די נאַפֿט-רעזערוון וועַרן אָפּגע-שאצט אין מיליאָנען טאָן

ита́к *союз* הייסט עס, אַלזאָ; ~, вопро́с решён הייסט עס [אַלזאָ], די פֿראַגע איז געליייזט

италья́н||ец *м* = מ איטאַליענער; ~ка *ж* איטאַליענערין; ~ский איטאַליעניש; ~ский язы́к די איטאַליע-ניש זּ; ~ский *см.* איטאַליענישער

и т. д. (и так да́лее) (און אזוי ווייטער) אאוו.

ито́г *м* סאכאַקל מ ־ען; ~и пятиле́тки די סאכאַקלען פֿונעם פֿינפיאָר [אונטערפירן]* אונטערציען*; подводи́ть ~и סאכאַקלען; ◇ в ~е אין סאכאַקל; в коне́чном ~е אין סאכאַקל, אינזיך; ~о́м *нареч.* לעצטן סאכאַקל

ито́гов||ый 1. סאכאַקל-; ~ая су́мма וּ סאכאַקל-סומע; 2. (*завершающий*) פֿאַרסאכאַקלענדיקער

и т. п. (и тому́ подо́бное) אדג. (און דעַרגלייכן, און דאָגלייכן)

иуде́йский 1. *ист.* יהודישער, יעהודישער; 2. (*о вероисповедании*) יודאישער

их[1] *род. и вин. п. от* они́

их[2] *притяж. мест.* 1. (מצ. זייער) זייער *перед. сущ., по родам и падежам не изменяется;* זייערער (וּ זייערע, זייערן, מצ. זייערע) ז זייערס, מצ. זייערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* их оте́ц זייער פֿאָטער, זייערער פֿאָטער; их сестра́ זייערע א שוועסטער, זייער שוועסטער; их дом זייערע עלטערן, זייערער עלטערן; их роди́тели דאָס הויז זייערס, זייער הויז; 2. *в составе сказ.* זייערער (וּ זייערע) ז זייערס, מצ. זייערע); э́то наш двор, а за ним их אָט דאָס איז אונדזער הויף, און נאָך אים איז זייערער; газе́та не моя́ и не их, её здесь кто́-то забы́л די צײַטונג איז ניט מײַנע, עמעצער האָט זי דאָ פֿאַרגעסן; кни́ги, карти́на не их די בי̇כער, זײַנען ניט זייערע, דאָס בילד איז ניט זייערס

ихтиоза́вр *м* איכטיאָזאַוור מ ־ען

ихтиоло́гия *ж* וּ איכטיאָלאָגיע

и́шиас *м мед.* מ אישיאס

ишь *межд. разг.* זע אָקאָרשט, זעסט

ищейка *ж* מ (מצ. ..היגט) שפּירהונט

июль *м* מ יול; *см.* а́вгуст; ~ский יול-; ~ский день (מצ. ..טעג) מ יול-טאָג; *см.* а́вгустовский

июнь *м* מ יון; *см.* а́вгуст; ~ский יון-; *см.* а́вгустовский

Й

йод *м хим., мед.* מ יאָד; ~истый: ~истые препара́ты *фарм.* יאָדהאלטיקע פּרעפּאַראַטן; ~истый ка́лий *хим.* קאַליום-יאָדיד מ

йодофо́рм *м фарм.* מ יאָדאָפֿאָרם

йот *м* (*буква*) מ ־ען יאָט

йо́т||а *ж:* ни на ~у אף קיין האָר ניט

К

к *предлог с дат. п.* 1. צו; подъе́хать к вокза́лу צו-פֿאָרן* צום וואָקזאַל; подойти́ к *кому-л.*, к *чему-л.* צו-גיין* צו עמעצן, צו עפּעס; вести́ к побе́де פֿירן צום זיג; гото́виться к зиме́ גרייטן זיך צום ווינטער; варе́нье к ча́ю אײַנגעמאכטס צו דער טיי; прибы́ть *что-л.* к стене́ צושלאָגן* עפּעס צו דער וואנט; примкну́ть к гру́ппе тури́стов צושטיין* צו א גרופּע טוריסטן; к семи́ приба́вить три צו זיבן צוגעבן* דרײַ; к тому́ же דערצו נאָך; от до́ма к до́му פֿון שטוב צו שטוב; 2.: обрати́ться к специали́сту פּרעגן בא א ספּעציאַליסט; 3. (*при обозначении срока*) צו; (*приблизительного*) אַרום; к нача́лу весны́ צום אָנהייב פֿרילינג; к деся́тому а́вгуста צום צענטן אָוגוסט; к двум часа́м צו אַרום זעקס אויפֿער; часа́м к шести́ צוויי אויפֿער; к ве́черу ста́ло прохла́дно פֿאַרנאַכט-צו איז געוואָרן קיל-בלעך; ро́вно к двена́дцати (часа́м) פֿונקט צוועלף אויפֿער; 4.: к сожале́нию צום באַדויערן; к сча́стью צום גליק; ◇ к чему́ э́то? צו וואָס, נאָך וואָס? צו וואָס דאַרף מען עס?, טויג עס? צו וואָס איז (אינאַנצן) אײַנעריק

-ка *частица разг.* 1. (*при повелит. накл.*) נאָר, זאָג מיר נאָר [אָקאָרשט] דעם דאָזיקן בוך; גיט מיר נאָר [אָקאָרשט] דעם דאָזיקן בוך; 2.: ку́пим-ка э́ту кни́гу קויפן דעם דאָזיקן בוך; позвони́-ка я ему́ לאָמיר אים אָנקלינגען

кабак *м уст.* מ ־ען שענק; קאַבאַק *разг.*

кабал||а́ *ж* וּ קנעכטשאפט; быть в ~е́ у *кого-л.* זײַן* בא עמעצן [פֿאַרקויפט] פֿארשקלאַפט

кабаль||ый, פֿאַרשקלאַפּנדיקער, פֿעַנטענדיקער; ~ый договор אָפּמאַך [א פֿעַנטענדיקער] פֿאַרשקלאַפּנדיקער; ~ая зави́симость א קנעכטשאפטלעכע אָפּהענגיקייט

кабан *м* מ ־ען קאַבאַן; (*дикий тж.*) ווילדער כאָזער

кабарди́н||ец *м* = מ קאַבאַרדינער; ~ка *ж* קאַבאַרדינערין זּ ־ס

кабаре́ *с нескл.* מ ־ען קאַבאַרעט

кабато́р *м* = מ שענקער

кабачко́в||ый: ~ая икра́ אײַנגעהאקטער קאַבאַק

кабачо́к[1] *м уменьш.* מ ־ען שענקל

кабачо́к[2] *м* (*плод*) מ ־ן קאַבאַק

ка́бель *м* מ ־ן קאַבעל

ка́бельтов *м мор.* מ ־ס קאַבעלטאָוו

каби́на *ж* וּ ־ס קאַבינע; (*в самолёте*) פֿליאָט-קאַבינע

ס־ ווּ; ~ водúтеля שאָפֿער־קאַבינע ווּ ס־; душевáя ~ דוש־קאַבינע ווּ ס־

кабинéт *м* 1. ן־ מ קאַבינעט; рабóчий ~ ארבעטס־קאַבינעט מ ן־; зубоврачéбный ~ ציין־קאַבינעט מ ן־; физúческий ~ *(в школе)* פֿיזישער קאַבינעט; 2. *(правительство)* מיניסטאָרן־קאַבינעט מ ן־; сформировáть ~ א בילדן (מיניסטאָרן־)קאַבינעט

кабинéтный קאַבינעט־; ~ учёный קאַבינעט־נעלערנטער; ~ рояль א קליינער, קאַבינעט־ראָיאל מ ן־ °ראָיאל

каблýк *м* מ ן־ קנאַפּל, =ען־ °אָפּצאָס; тýфли на высóких ~áх טופליעס מיט הויכע °אָפּצאָסן; ◇ под ~óм אונטערן פּאַנטאָפֿל, אונטערן קנאַפּל

каботáж *м мор.* מ קאַבאָטאָזש; ~ный קאַבאָטאָזש־; ~ное плáвание ווּ קאַבאָטאָזש־שיפֿונג

каб||ы *союз.* 1. *(если)* ווען; 2. *(если б только)* ווען נאָר; ◇ éсли бы да ~ы ≅ ווען די באָבע וואָלט געהאַט א באָרד (וואָלט זי געוואָלט א זיידע)

кавалéр[1] *м* ן־ מ קאַוואַלער

кавалéр[2] *м:* ~ Золотóй Звезды́ קאַוואַלער פֿון גאָלד־דענעם שטערן

кавалерúйск||ий קאַוואַלעריע־; ~ие чáсти קאַוואַלעריע־ ־טיילן מצ.

кавалéрия *ж* ווּ קאַוואַלעריע, ז רײַטער־מיליטער

кавалькáда *ж* ס־ ווּ קאַוואַלקאָדע

кавардáк *м разг.* מ קאַוואַרדאָק, ווּ האַלעבוֹדעדע, ווּ־ ווּאָר מ

кáверз||а *ж разг.* ז ־ען; שפּיצל ז ־ען; שמאָד־שטיקל ז ־ען; שמאָד־, הינטערפּיסלעך מצ. הינטערשיסלעך מצ. *мн.* ־שטיק מצ.; ~ный *(запутанный, сложный)* פּאַרשפּיצ־; פּאַרפּלאָנטערטער, אויבערגעשפּיצטער, טער; ~ный вопрóс א פּאַרשפּיצטע פֿראָגע

кавéрна *ж мед.* ס־ ווּ קאַווערנע

кавкáз||ец *м* = מ קאַווקאָזער; ~ский קאַווקאָזער *неизм.*

кавы́чки *мн.* לאַפּקעס מצ.; גענדזנפּיסלעך מצ. *разг.*

кадéт[1] *м ист. (воспитанник военного учебного заведения)* ן־ מ קאַדעט

кадéт[2] *м ист. (член конституционно-демократической партии)* ן־ מ קאַדעט

кадéтский *ист.* קאַדעטישער, קאַדעט־; ~ корпус מ קאַדעטן־קאָרפּוס

кади́ло *с церк.* ־עס ווּ קאַדילע; ווּ־ען ווּ רויכערפּאַן

кади́ть *несов.* 1. *церк.* רויכערן ווּ־; 2. *(дат.) перен.* צענזי*ן זיך אין שוואָכים, לויבן אין הימל אריין (ווּ־)

кáдка *ж* ס־ ווּ דיזשקע, ־ך ז פּעסל

кадр *м фото, кино* ס־ מ קאַדער

кадри́ль *ж* ן־ מ קאַדריל

кáдровый קאַדראָווע(ר) *тж. неизм.*

кáдр||ы *мн.* קאַדרן מצ.; стáрые ~ы די אַלטע קאַדרן; ◇ отдéл ~ов מ ן־ קאַדרן־אָפּטייל

кады́к *м* (קנעפּ.. .מצ) מ קנאָפּ(־גאָרגל); אָדעמס עפּל *разг.*

каёмка *ж* ־ך ז קעמטעלע, זוימעלע ז ־ך

каждоднéвный טאָגטעגלעכער, אלטעגלעכער

кáжд||ый *мест.* 1. יעדער *(им., вин. жен. р. тж.* יעדע; *дат., вин. муж. и дат. ср. р. тж.* יעדן*), יעטווידער; ~ый человéк יעדער מענטש [יעטווידער]; ~ая тропúнка יעדער סטעזשקע; в ~ом дóме אין יעדער [יעדן] הויז; на ~ом дéреве אף יעדן בוים; 2. *(при указании на периодичность)* יעדער (אלע) יעדע(רע) מצ.); אלע *неизм.*; ~ую недéлю [אלע] יעדער וואָך; ~ые два часá צוויי שאָ [יעדערע] אלע; ~ый день יעדן טאָג [אלע טאָג] לייגן איך א צעטונג; *см.* кáждый 1; 3. *в знач. сущ. м* יעדערער, יעדערע, אי־טלעכער; от ~ого по (его́) спосóбностям, ~ому по (его́) трудý פֿון יעדערן לויט די [זיינע] פֿעיקייטן, לויט [זיין] ארבעט; ~ый из вас יעדערער; ◇ всех и ~ого יעדן אי־ינעם; на ~ом шагý אף יעדן טריט און שריט

кáжется *в знач. вводн. сл.* דוכט זיך, דאכט זיך

кáжущийся אילוזאָרישער, גענדוכטער

казáк *м* ן־ מ קאזאק; *(на Украине тж.)* מ קאָזאק (מצ. קאָזאקן)

казáлось *в знач. вводн. слова* האָט זיך געקאָנט דוכטן

казáрм||а *ж* ס־ ווּ קאזאַרמע; ~енный קאזאַרמע־; ◇ на ~енном положéнии אף א קאזאַרמע־רעזשים

казáться *несов.* 1. זיין צו זיין* [דוכטן]; אויסזען* זיך; он казáлся чём-то обеспокóенным ער האָט אויסגעזען פון עפּעס; צו זיין באַמרויקט; в темноте́ дерéвья казáлись вы́ше אין דער פֿינצטער האָבן די ביימער אויסגעזען; ~ молóже своúх лет אויסזען* (צו זיין); 2. *безл.* אויסווינען* זיך; ינגער ווּעדליק ער איז אלט; דאכטן [דוכטן] זיך; емý казáлось, бýдто за ним следя́т אים האָט זיך אויסגעווינט [האָט זיך געדוכט], אז מע שפּירט אים נאָך

казáх *м* ן־ מ קאזאָך; ~ский קאזאַכישער; ~ский язы́к קאזאַכיש ז, די קאזאַכישע שפּראַך

казáцкий קאזאַקישער

казáчество *с собир.* ז קאזאַקנטום, קאזאַקן מצ.

казáч||ий קאזאַקישער; ~ья сóтня א סאָטניע [א מייע] קאזאַקן, [מייע]

казáчка *ж* ־ען ווּ קאזאַטשקע, ס־ ווּ קאזאַקן־פרוי

казачóк *м (танец)* מ קאזאַטשאָק, ווּ קאָזאַצקע

казáшка *ж* ס־ ווּ קאזאַכן

казеи́н *м* מ קאזיין, קעז־שטאָף

казённ||ый 1. *уст.* מעלוכישער; קאזיאָנע(ר) *тж. неизм.*; на ~ый счёт אף קאזיאָנעם כעזשבן; 2. *перен.* קאזיאָנ־; נע(ר) *тж. неизм.*, פאָרמעלער; ~ое отношéние к дéлу א קאזיאָנע [א פאָרמעלער] צוגאנג צום איניען [צו דער זאך]; ~ый стиль א סקאַרבאָווער סטיל; ◇ ~ая часть *(оружия)* דער קאזיאָנע [דער הינטערשטער] טייל

казинó *с нескл.* מ קאזינאָ

казначéй *м* ־ען מ קאזנאטשיי; ~ский: ~ский билéт מ ן־ (פאפּירגעלט: *1, 3, 5* רובל) קאזנאטשייסטווע־בילעט; ~ство *с ист.* ווּ קאזנאטשייסטווע

казни́ть 1. *несов. и сов.* הינריכטן; *(обезглавить)* קעפּן; 2. *несов. перен.* פּיניקן; ~ся *несов.* (א) זיך* אופּעסן* לעבעדיקן, לעבעדיקערהייט)

казнокрáд *м* (מצ. ..גאנאָווים) מ אמט־גאנעוו

казн||ь *ж* ווּ הינריכטונג; *(отсечение головы)* ווּ קעפּונג; смéртная ~ь ווּ טויט־שטראָף; приговори́ть *кого-л.* к смéртной ~и פּארומשפּעטן עמעצן צום טויט, פּארורטיילן עמעצן צו טויט־שטראָף

казуи́стика *ж* ll קאזוי̈סטיק

ка́зус *м* ~ן קאָזוס מ; *разг. тж.* ~ען ll פאסי̈רונג

кайм||а́ *ж* ~ן ll זוים, קאנט מ ~ן; *перен.* (פאס) ראַנד; скáтерть с ~óй א טי̈שטעך מיט א זוים [מיט א קאנט]; ~á из дерéвьев по крáю дорóги א ראַנדפֿאס פון בי̈מער באם ברעג וועג

как 1. *нареч. (каким образом)* ווי, וויאזוי; ~ вы сюдá попáли? ווי(אזוי) קומט איר אהי̈ער?; ~ вы нас нашлú? ווי וויאזוי האָט איר אונדז געפֿונען?; ~ вы сказáли? ווי האָט איר געזאָגט?; ~ пройтú на Крáсную плóщадь? ווי- ארום גייט מען [קומט מען] צום רויטן פֿלאַץ?; 2. *частица:* ~ краси́во! ווי שיין!; ~ я егó жалéю! איך האָב אף אים אזא ראכמאָנעס!; 3. *частица (выражает негодование)* וואָס [סטיטשט]!, סטיטשט וואָס; ~! Вы мне не вéрите? איר גלייבט מיר ניט?; 4. *частица (выражает внезапность)* ניט אן ער טוט ניט א שפרונג; он ~ вскóчит ניט... אן ער נאָר; 5. *союз (сравнительный)* ווי; бéлый ~ снег ווייס ווי שניי; 6. *союз (в качестве)* ווי, אלס; ~ врач я не могý вам э́того разрешúть ווי א [אלס] דאָקטער קען איך עס אי̈ך ניט דערלויבן; 7. *союз (временной):* с того́ врéмени ~ זינט; с того́ дня, ~ זינט יענעם טאָג, וועג; едвá..., ~ (באלד) אזוי̈ ווי נאָר...; едвá я проснýлся, ~ послы́шался звонóк (באלד) ווי נאָר כ'האָב זיך אופגעכאפט, אזוי̈ האָט זיך געלאָזט הערן א קלונג; вся́кий раз, ~... וועג ווען...; ~ тóлько ווי נאָר, באלד, יעדער מאָל; 8. *союз (кроме)* ניט, כוץ, אויב; комý же, ~ не тебé знать ווער זשע נאָך כוץ דיר [ווער זשע, אויב ניט] קען וויסן; 9. *союз (присоединяющий дополнительные придаточные предложения)* ווי; мы не замéтили, ~ он вошёл מיר האָבן ניט באמערקט, ווי ער איז אריי̈נגעקומען; ◇ ~ бýдто 1) גלי̈ך ווי; 2) *(кажется)* דאכט [דוכט]; ~ бы то ни́ было ווי ס'זאָל [ווי די זאך זיין]; ~ же (אנדערש, ווי דען) גיכער [מעגלעכסט]; ~ мóжно (*по возможности*) וואָס, מעגלעכסט; ~ мóжно скорée וואָס [מעגלעכסט] גיכער; ~ нельзя́ лýчше אזוי̈ אז בעסער קאָן שוין (נאָר) ניט זיין; ~ ни: ~ мы ни спешúли, а к пóезду опоздáли ווי מיר האָבן זיך ניט גע̈ילט, דאָך האָבן מיר צום צוג פארשפעטיקט

какáо *с нескл.* 1. *(порошок, напиток)* ll קאקאָ; 2. *(дерево)* (מצ. ..בויימער) קאקאָ-בוים מ

кáк-либо *нареч. см.* кáк-нибудь 1.

кáк-нибудь *нареч.* 1. *(каким-либо образом)* ווי־(סאיז־)ניט־אי̈ז־, ווי־עס־אי̈ז־; 2. *разг. (кое-как)* אבי̈ ווי; ווי־ניט־אי̈ז־; 3. *разг. (когда-нибудь в будущем)* וועלן ~ניט־אי̈ז

какóв *мест.* 1. (אזוי̈) ווי *неизм.*; ~ó же бы́ло моё удивлéние ווי גרויס איז געווען מיין פארוווּנדערונג, ווי גרויס איז געווען דער טאָג אין די אויסרעכע-; ~á погрéшность в вычислéниях? פארוווּנדערט בין איך געווען; 2. *(с оттенком восхищения или возмущения)* ווי גרויס איז דער טאָג אין דער אויסרעכענונג!; ~ храбрéц! א מין בראָווער, א מין ברייט!; ~ы порядки? ווי גענעלט איך עפעס די פי̈רעכצן!; 3. *в знач. союза* א, וואָס פאר א, וואָסער; трýдно сказáть, ~ бýдет урожáй שווער צו זאָגן, וואָס פאר א גערעטע-; ◇ ~ поп, такóв и прихóд ≅ וואָסער פאסטעך, אזעלכע שאף

каковó *нареч.* 1. *вопросит.* וויאזוי̈; ~ ей тепéрь! ס'איז עפעס וויאזוי̈ מוז זי זיך פילן איצט!; ~ э́то слы́шать! ס'איז עפעס נוט צו הערן אזעלעכס!; 2.: ~! ווי געפעלט עס אי̈ך?

как||óй *мест.* 1. (א) וואָס פאר א (מצ. וואָס פאר) -וואָ, סער א (מצ. וואָסערע) *по родам и падежам не изменяются;* ~áя сегóдня погóда? וואָס פאר א [וואָסער א] וועטער איז היינט?; не знáю, ~ýю вам дать кни́гу כ'ווייס ניט, וואָס פאר א [וואָסער א] בוך זאָל איך אי̈ך געבן; ~óе сегóдня число́? וואָסער א דאַטע האָבן מיר היינט?; 2. *(который — из ряда предметов)* וועלכער; ~óй кэрандáш пи́шет лýчше? וועלכער בלייַער שרייבט בעסער?; 3. *(в восклицании)* סאָרא, א מין; ~óй краси́вый цветóк! סאָרא [א מין] שיינע בלום!; ~óй он энерги́чный! א מין [סאָרא] ענערגישער ער איז!; ~áя прéлесть! 1) *(о чём-л. красивом)* סאָרא שיינקייט (דאָס איז)!; 2) *(о чём-л. хорошем)* סאָרא מעכטיע (דאָס איז)!; 3) *(о человеке)* א מין גאָלד ער [זי] איז!; 4. *(в риторическом вопросе):* ~óй же он писáтель? אויך מיר (מישטיינס־געזאָגט) א שרייבער!; ~óй (же) я музыкáнт? זוי קום איך צו זיין?; ◇ ~óй угóдно, ~óй бы то ни́ было א מוזיקאַנט?; ~óй бы: в ~óй бы дом он ни зашёл... וואָסערער ס'זאָל ניט אריי̈נקומען...

какóй-либо *см.* какóй-нибудь 1

какóй-нибудь *мест.* 1. (א) וועלכער־ניט־אי̈ז (א) וואָ-; סער־ניט־אי̈ז *по родам не изменяется;* найтú ~ вы́ход געפי̈נען* א וועלכן־ניט־אי̈ז אויסוועג; 2. *разг.:* за какúх-нибудь три мéсяца אין אי̈ינע דרײַ כאדאָשים; осталось какúх-нибудь три киломéтра ס'איז געבליבן סאכאָקל דרײַ קילאָמעטער

какóй-то *мест.* 1. *(некоторый, неизвестный)* עפעס; ~ старúк останови́л меня́ на у́лице עפעס אן אלטער; она́ сегóдня какáя-то блéдная מאן האָט מיך אָפגעשטעלט אין גאס; זי איז היינט עפעס א בלאסע; 2. *(похожий на что-л.)* עפעס (א מין); אזא; э́то прямо какáя-то болéзнь דאָס איז עפעס א (מין) קרענק; 3. *(в риторическом вопросе)* ווער וויסט, וואָס פאר א ווינטער ס'וועט זיין!; какáя-то бýдет зимá? ווער וויסט, וואָס פאר א ווינטער ס'וועט זיין!

какофóния *ж* ll קאקאָפֿאָניע

кáк-то *нареч.* 1. ווי־ניט־אי̈ז; емý ~ удалóсь ס'האָט זיך אים ווי־ניט־אי̈ז אי̈נגענעבן; мне ~ неприя́тно ס'איז מיר עפעס ניט אָנגענעם; 2. *(однажды)* אי̈נמאָל; ~ раз אי̈נמאָל; ~ вéчером אי̈נמאָל אפֿדערנאכט; 3. *в знач. частицы разг. (а именно)* דעהי̈נט; 4. *(в риторическом вопросе)* ווי...; ~ нас встрéтят? ווי וועט מען עס אונדז באגעגענען?

кáктус *м* ~ן קאַקטוס מ

кал *м* צוי̈ע ll, עקסקרעמענט מצ.

каламбýр *м* ~ן קאלאמבור מ ll, ווי̈ערטערשפיל

каланчá *ж* ~ס פי̈ערלעשער־טורעם מ

калáч *м* ~ן קוי̈לעטש מ; ◇ тёртый ~ *разг.* א גערוי̈עגעשעדיקטער [דורכגעטרי̈בענער] פֿאר-כערטע ליולקע; ~óм не замáнишь שוין; מיט קיין צוקער־לעקעכל וועסטו ניט פארנאַרן

калáчиком *нареч.:* свернýться ~ צונויפֿדרייען זיך ווי א בייגל

калейдоскóп *м* ~ן קאלייַדאָסקאָפּ מ

калéка *м, ж* ~ן קריפּל מ ~ס, ll קאָליקע; *(о мужчине тж.)* באל־מוֹם (מצ. באלע־מומים) מ

календáрный קאלענדאַר־; ~ план קאלענדאַר־פּלאַן מ; ~ год קאלענדאַר־יאָר ז ~ן (מצ. פלענער)

календа́рь *м* קאלענדאר מ ־ן; *(еврейский лунно-солнечный тж.)* לוּנער מ ־ן; отрывно́й ~ אָפּריס־קאלענ- דאר מ ־ן

кале́н||ое *с:* бе́лое ~е ווײַסגלי מ; кра́сное ~е רויטגלי מ; ◇ довести́ *кого-л.* до бе́лого ~я דאָס צעקאָכן עמעצן עמעצן* פון די קיילים, בלוט ארויסברענגן*

кале́н||ый 1. *(раскалённый)* גענגליִטער(אָנ); 2. *(поджаренный — об орехах и т. п.)* גענפּראָשעטער; ◇ ~ым желе́зом выжечь אומבעראכמאָנעסדיק אויסארפּען [אויס- ברענען, אויסניקערן]

кале́чить *несов.* 1. קאליִ(ע)טשען, קאליקע מאכן פּאר א קרוּמען; 2. *перен. (портить)* פּארדאָרבן*, קאליִ(ע)טשען

кали́бр *м* קאליבער מ

ка́лий *м* קאָליום מ

кали́йн||ый קאָליום־ ־; ~ые удобре́ния קאָליום־באגיטי־ קונגען מצ.; ~ые со́ли קאָליום־זאלצן מצ.

кали́льн||ый גלי־ ־; ~ая печь גלי־אויוון מ ־ס

кали́на *ж* 1. *(куст)* קאָלינע־קוסט מ; 2. *собир. (ягоды)* קאָלינע(ס) מצ.

кали́тка *ж* פּאָרטקע ו ־ס קאליִטקע *разг.*

кали́ть *несов.* 1. *(накаливать)* גלי־ען; ~ до́красна פּרא- גלי־ען ביז רויט זשען; 2. *(поджаривать — орехи и т. п.)* גלי־ען

кали́ф *м* כאליף מ ־ן, קאליף; ◇ ~ на час א כאליף אף א וויִיל(ע)

каллиграфи́ческий קאליגראפישער; ~ по́черк א קא- ליגראפישע האנט־שריפט אין אויסגעשרי־ בען, א שיינער° קסאוו

каллигра́фия *ж* ו קאליגראפיע, ו שיינשריפט

калмы́||к *м* קאלמיק מ ־ן; ~цкий קאלמיקישער; ~- цкий язы́к קאלמיקיש ז, די קאלמיקישע שפּראך; ~чка *ж* קאלמיטשקע ו ־ס, קאלמיקן ו ־ס

калори́йный קאלאָריענרײַכער

калори́метр *м физ.* קאלאָרימעטער מ ־ס

калори́фер *м* קאלאָריפער מ ־ס

кало́рия *ж физ.* קאלאָריע ו ־ס

кало́ш||и *мн.* (*ед.* кало́ша *ж*) קאלאָשן מצ.; ◇ сесть в ~у (מיִעס) דורכפאלן* ,ארײַנפאלן* (אויבער די אויערן)

ка́лька *ж* קאלקע ו ־ס

калькиро́вать *сов. и несов.* קאלקירן

калькули́ровать *несов.* קאלקולירן

калькул||я́тор *м* 1. קאלקוליאטאָר מ ־טאָרן; 2. *(прибор)* קאלקוליאטאָר מ ־ס; ~я́ция *ж* קאלקוליאציע ו

кальсо́ны *мн.* גאטקעס מצ., קאלסאָנען מצ.

ка́льций *м* קאלציום מ

ка́мбала *ж* פלאָנדערקע ו, קאָמבאלע ו *разг.*

ка́мбуз *м мор.* קאָמבוז מ ־ן

камво́льный קאָמגארן־, קאָמוואָלן־; *(из камвольной пряжи)* קאָמגארענער, קאָמוואָלענער

камеле́к *м уменьш.* 1. *(камин)* א קליינער° קאמין; 2. *(очаг)* פּײַער ז; אייוועלע ז ־ך

каме́лия *ж (цветок)* קאמעליע ו ־ס

каменє́ть *несов.* 1. פּארשטיינערט ווערן*; *(становиться неподвижным тж.)* פּארשטאָרט ווערן*; 2. *(становиться бесчувственным)* פּארהאָרטעט ווערן*

камени́стый שטיינערדיקער

каменноуго́льн||ый שטיינקוילן־; ~ый бассе́йн קוילן־באסיין מ

קוילן־דזשענסק ז

ка́менн||ый 1. שטיינערנער, שטיין־; ~ая стена́ א שטיי- נערנע וואנט; ~ый дом א געמויערט הויז, א מויער מ ־ן; 2. *(неподвижный)* פּארשטיינערטער, פּארשטאָרטער; 3. *(бесчувственный)* פּארהאָרטעטער; *(жестокий)* האָרטהאָרצי- קער; ~ое се́рдце [א פּארשטאָקט הארץ]; ◇ ~ый век ו שטיין־טקופע; ~ая соль ו שטיינזאלץ; ~ый у́голь שטיינקוילן מצ.

каменолóмня *ж* שטיינבערכערײַ ו ־ען

каменотёс *м* = שטיינטעסער מ

ка́менщик *м* = מויערער מ, = מוליער מ

ка́м||ень *м* 1. *(порода)* שטיין מ; *собир.* שטיינער מצ.; 2. *(отдельный кусок)* שטיין מ ־ער; 3. *перен.* לאסט ו; у меня́ на се́рдце ~ень ס׳ליגט מיר ווי א שטיין אפן הארצן; ~ень с души́ свали́лся ס׳איז מיר אראָפּ א שטיין פון הארצן; 4. *мн. мед.:* ~ни в жёлчном пузыре́ גאלשטיינער מצ.; ◇ ~ня на ~не не оста́вить ניט לאָזן* א שטיין אף א שטיין

ка́мера *ж* קאָמער ו ־ן; ~ хране́ния багажа́ בא- טפּי־ טורמע־קאמער ו; тюре́мная ~ גאָזש־קאמער ו ־ן, автомоби́льная ~ סע־קאמער ו ־ן; ~ фотоаппара́та פאָטאָ־קאמער ו; ~ (футбо́льного) мяча́ פּילקע־קאמער ו

ка́мерн||ый קאָמער־; ~ая му́зыка קאָמער־מוזיק ו

камертóн *м* קאמערטאָן מ ־ען

ка́мешек *м* שטיינדל ז ־ער; ◇ э́то ~ в мой огоро́д דאָס מיינט מען מיך

каме́я *ж* קאמיִע ו ־ס

ками́н *м* קאמין מ ־ען

камнедроби́лка *ж* שטיינמיל ו ־ן

камо́рка *ж* אלקערל ז ־ער

кампа́ния *ж* קאמפּאניע ו ־ס; зи́мняя ~ *воен.* ווינ- טער־קאמפּאניע ו; избира́тельная ~ וואל־קאמפּאניע ו ־ס; посевна́я ~ פּארזיי־קאמפּאניע ו

камуфля́ж *м воен.* קאמופליאש מ

камф||ара́ *ж* קאָמפער מ, קאָנפער; ~а́рный קאָמ- פער־, קאָנפער־; ~а́рное ма́сло קאָמפער־אייל מ, קאָנ- פער־אייל מ; ~а́рный спирт קאָמפער־ספּירט מ, קאָנפער־ספּירט מ

камы́ш *м* טשערעטע(אָ); ~о́вый טשערעטע־(אָ); *(сделанный из камыша)* טשערעטענער(אָ); ~о́вые за́росли טשערעטע־פּארוואקסונגען מצ.; ~о́вая кры́ша טשערעטע־(אָ)דעק דאך

кана́ва *ж* ריוו מ ־ן, קאנאָווע ו ־ס; сто́чная ~ רינ- שטאָק מ ־ן

кана́д||ец *м* = קאנאדער מ; ~ка *ж* קאנאדערין ו ־ס; ~ский קאנאדער *неизм.*

кана́л *м* 1. קאנאָל מ ־ן; ороси́тельный ~ באוואסע- רונג־קאנאל מ ־ן; ~ и́мени Москвы́ דער קאנאל אפן נאָמען פון מאָסקווע; 2. *анат.:* слухово́й ~ געהער־קא- נאל מ 3. *мн.* קאנאלן מצ.; по дипломати́ческим ~ам לויט [דורך] דיפּלאָמאטישע קאנאלן

канализацио́нн||ый קאנאליזאציע־; ~ая труба́ קאנאלי- זאציע־רער ו ־ן

канализа́ция *ж* קאנאליזאציע ו

канаре́йка *ж* קאנאריק מ ־עס

кана́т *м* קאנאט מ ־ן; я́корный ~ אנקער־קאנאט מ ־ן; ~ный קאנאט־; ◇ ~ная доро́га פוניקוליאָר מ ־ן

канатохо́дец *м* = м קאנאָט־טענצער, דראָטן־טענצער = м

канва́ *ж* ll קאַנווע

кандалы́ *мн.* מצ. קייטן; заковáть в ~ שמידן אין קייטן; ручны́е ~ מצ. האַנטקייטן

канделя́бр *м* ־ס קאנדעליאַבער מ

кандида́т *м* 1. ־ן קאַנדידאַט מ; ~ в депута́ты דעפו־ טאַטן־קאנדידאַט מ ־ן; вы́ставить ~ом פאר ארויסשטעלן; 2. קאנדידאַט א; *(обладатель учёной степени)* קאַנדידאַט־, קאנדידאַטן־שטופע ll, ־גראד מ ־ן; *(степень тж.)* ll קאנדידאַטן־; ~ нау́к דעם גראד פון וויסנשאפטן באקומען* גראדוירט ווערן* אלס; קאנדידאַט פון ביאָלאָגישע וויסנשאפטן *книжн.*; 3.: ~ в чле́ны па́ртии קאנדידאַט פון ביאָלאָגישע וויסנשאפטן פאַרטיי־קאנדידאַט מ ־ן; ~ский קאנדי־ דאַטן־; ~ская диссерта́ция ll קאַנדידאַטן־דיסערטאציע דער סטאוש פון, קאנדידאַטן־סטאוש מ ־ס; ~ский стаж א פאַרטיי־קאנדידאַט; ~у́ра *ж* 1. ll קאַנדידאַטור; вы́ставить *чью-л.* ~у́ру עמעצן [ארויסרוקן] ארויסשטעלן קאַנדידאַטור; он снял свою́ ~у́ру ער האָט אַראָפגענומען זיין קאַנדידאַטור; 2. *(кандидат)* ll קאַנדידאַטור, קאנדידאַטן־ ־ן דידאַט מ ־ן; подходя́щая ~у́ра א פאַסיקע קאַנדידאַט, א פאַסיקער קאַנדידאַט

кани́кул||ы *мн.* מצ. קאַנִיקולן, וואַקאַציעס מצ.; ~я́рный קאַניקוליאַרער, וואַקאַציען־; ~я́рные дни די טעג פון קאַניקול(ן)־

кани́стра *ж* א קאַניסטער מ ־ס; ~ бензи́на (מיט) בענזין

канителиться *несов. разг.* וואָזנען זיך, מאַרודזשען זיך

каните́ль *ж* 1. שנור, שעך מ מצ.; 2. *перен. разг.* פּאַרשלעפּעניש ז, פּאַרצויגעניש ז; ◇ тяну́ть ~ צויען* אין דער לאַנגער באנק

канифо́ль *ж* ll קאַניפאָל, קאַנפאָליע ll

кано́н *м* ־ען מ קאַנאָן

канона́да *ж* ll קאַנאָנעז־שיסערײ ll

канонёр||ка *ж мор.* קאַנאָנערקע; האַרמאַטן־שיפל ז ־ער; ◇ поли́тика ~ок ll ־ס *разг.*; קאַנאָנערקעס־פּאָליטיק פון דראָנענען

канонизи́ровать *сов. и несов.* קאַנאָניזירן; *(установить в качестве образца тж.)* אײַנשטעלן

канони́ческий קאַנאָנישער

кано́э *с нескл.* ll ־ס קאַנאָע־שיפל ז ־ער, קאַנאָע

кант *м* ־ן קאַנט מ

канта́та *ж муз.* ll ־ס קאַנטאָטע

кантони́ст *м ист.* ־ן קאַנטאָניסט מ

ка́нтор *м* ־ס קאַנטאָר מ; *(в синагоге)* כאזן מ (מצ. כאזאָנים)

кану́н *м* עֶרעוו מ; в ~ עֶרעוו; в ~ Но́вого го́да עֶרעוו יאָמטעוו; в ~ пра́здника עֶרעוו ־יאָר; נע

ка́нуть *сов.*: ~ в ве́чность אף אײַביק* פאַרשווינדן; он как в во́ду ка́нул ער איז ווי אין וואַסער ארײַן

канцеля́р||ия *ж* ll ־ס קאַנצעליאַריע; ~ский קאַנצעליאַרישער, ליאַריע־; ~ские принадле́жности שרײַב־ ־מאכשירים מצ.; ◇ ~ская кры́са = м פּענקראצער; ~ский язык א קאַנצעליאַרישע [ביוראָקראַטישע] שפּראַך

канцероге́нный *мед.* קאַנצעראָגענער; וואָס קען ארויס־ ראַק־ארויסרופנדיקער, רופן ראַק

ка́нцлер *м* ־ס קאַנצלער

канюкить *несов. разг.* קליאַנטשען, אויסבעטלען; *(ныть)* קאַניוקען

каолин *м мин.* קאָאַלין, פּאָרצעלײַ־ערד ll

ка́па||ть *несов.* 1. טריפן, קאַפּען; *безл.* קאַפּט; слёзы ~ли из её глаз טרערן האָבן געטריפט [געקאַפּעט] פון ס׳האָט געקאַפּעט פון די דעכער; с крыш ~ло אויף אויגן; 2. *(лить по капле)* קאַפּען; *(попадать куда-л. тж.)* אַנקאַפּען; *(проливать на что-л.)* ארײַנקאַפּען; ~ть в глаза́ ארײַנקאַפּען אין די אויגן; не ~й на ковёр קאַפּע סע קאַפּעט ניט; ◇ над на́ми не ка́плет ניט אָן אפן טעפּעך מיר קענען צוווארטן, אויבער אונדז

капе́лла *ж* ll ־ס קאַפּעלע

капе́ль *ж*: на дворе́ ~ אין דרויסן לאָזט [קאַפּעט פון די דעכער]

капельди́нер *м уст.* ־ס קאַפּעלדינער מ

ка́пельк||а *ж* 1. ־ך טראָפּנדל ז, א קאַפּעלע; 2. *разг. (маленькое количество)* א טראָפּעלע, א קאַפּעלע; 3. *в знач. нареч.* א ביסעלע, א קאַפּעלע; посиди́те хоть ~у [א קאַפּעלע] זיצט כאָטש א ביסעלע; ◇ ни ~и: мне ни ~и не стра́шно איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

капельме́йстер *м* ־ס קאַפּעלמײַסטער מ

ка́пельница *ж* ־ס טראָפּן־ציילער מ

капилля́р *м* ־ן קאַפּיליאָר מ; ~ный קאַפּיליאַרער; ~ный сосу́д *анат.* ־ן קאַפּיליאָר מ

капита́л *м* 1. ־ן קאַפּיטאָל מ; промы́шленный ~ אינדוס־ גרונט־קאַפּיטאל מ; основно́й ~ *эк.* טריבעלער קאַפּיטאָל; власть ~а די מאַכט פונעם קאַפּיטאָל; 2. *разг. (богатство)* פאַרמעגן ז, קאַפּיטאָל מ ־ן

капитал||и́зм *м* ~и́ст *м* קאַפּיטאַליזם מ; קאַפּיטאַליסט מ ־ן

капиталисти́ческ||ий קאַפּיטאַליסטישער; ~ий строй די קאַפּיטאַליסטישע אָרדענונג; ~ие стра́ны קאַפּיטאַליסטישע לענדער

капиталовложе́ния *мн. (ед.* капиталовложе́ние *с)* אינ־ וועסטיציעס מצ.

капита́льн||ый קאַפּיטאָלער; *(основательный)* פונדא־ מענטאָלער; ~ый труд א פונדאמענטאָל ווערק; ◇ ~ый ремо́нт א קאַפּיטאָלע רעמאָנט; ~ая стена́ קאַפּיטאָלע בויונג; ~ое строи́тельство וואנט

капита́н *м* ־ען מ קאַפּיטאָן; ~ да́льнего пла́вания קא־ פּיטאָן פון וויטע רייסן; ~ инжене́рных войск קאַפּיטאָן פון אינזשעניריש מיליטער־טיילן; ~ футбо́льной кома́нды קאַפּיטאָן פון א פוטבאָל־קאָמאנדע

капита́нск||ий פון א קאַפּיטאָן; קאַפּיטאָן־ *после сущ.*; ~ое зва́ние דער ראַנג פון א קאַפּיטאָן; ◇ ~ий мо́стик קאַפּיטאָן־בריקל ז, קאַפּיטאָן־דעק ll

капитул||и́ровать *сов. и несов.* קאַפּיטולירן; ~я́ция *ж* ll קאַפּיטוליאַציע

капка́н *м* ־ס פּאָסטקע ll; קאַפקאָן מ ־ען *разг.*

каплу́н *м* (מצ. הענער..) קאַפּהאָן מ

ка́пл||я *ж* 1. ־ס טראָפּן מ; по ~е טראָפּנווײַז; 2. *тк. ед. разг. (малое количество чего-л.)* טראָפּל ז; у него́ нет ни ~и самолю́бия ער פאַרמאָגט ניט קיין טראָפּל אײַגן־ ליבע; 3. *мн. (лекарство)* טראָפּן מצ.; ◇ ~я в мо́ре וווי צוויי טראָפּן וואַסער; как две ~и воды́ אַ טראָפּן אין יאָם; до после́дней ~и кро́ви ביז לעצטן טראָפּן בלוט; ни ~и: ни ~и не бою́сь איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

ка́пор *м* ־ס קאַפּער מ

капо́т *м* 1. *уст. (одежда)* קאפאָט מ ־ן (מצ. ־ען), רעק (רעק); 2. *тех.* קאפאָט מ ־ן, אויבערדעק ווו ־ן

капра́л *м воен.* קאפראָל מ ־ן

капри́з *м* קאפריז מ ־ן; ~ничать *несов.* פראָווען קאפ־; ~ный קאפריזנע(ר) *тж. неизм.*; קאפּ־ריזוועון, ריזן קאפּ־; ~ный ребёнок א קאפריזנע קינד; ~ная пого́да א קאפריזיקער ווועטער

капро́н *м текст.* קאפראָן מ; ~овый קאפראָנאָוע(ר) *тж. неизм.*; פון קאפראָן *после сущ.*; ~овые чулки́ קאפּ־ זאָקן פון קאפראָן, קאָנאָוע זאָקן

ка́псула *ж* קאָפסול(ע) ווו ־לעס

капу́ст||а *ж* קרויט זו; кочан́ ~ы א היפּטל קרויט; ки́слая ~а געזויערט קרויט; ◇ цветна́я ~а בלומענקרויט זו; морска́я ~а יאָם־קרויט זו, לאמינאריע ווו

капу́ст||ник *м* 1. *(червь)* קרויטוואָרעם מ (מצ. ־ווערעם); 2. *(на вечеринке и т. п.)* בוֹך־ליאמע ווו ־ס; ~ница *ж зоол.* קרויטפלאטערל זו ־ער, קרויט־באבעלע זו ־ך; ~ный קרויט־ *после сущ.*, קרויט־; ~ная рассада קאָטלעטן פון קרויט; ~ные котле́ты פּאַרפלאנצונגען מצ. ־;

капу́т *м нескл. разг.*: ему́ ~ ס׳איז אין ער צו זויַנע יאָרן

капюшо́н *м* קאפּ־(ו)שאָן מ ־ען, קאָפּטער מ ־ס

ка́ра *ж* שטראָף מ ־ן; *уст.* מאָר

караби́н *м* קאראבין מ ־ען

кара́бкаться *несов.* קלעטערן, דראַפּען זיך

карава́й *м* (ברויט) לאבן מ ־ס

карава́н *м* קאראוואָן מ ־ען; ~ верблю́дов א קאראוואָן שיפן; ~ судо́в א קאראוואָן קעמלען

караи́м *м* קאראימער מ ־ם; *уст.*; ~ка *ж* קראַי מ ־ם; ~ский קאראימישער; ~ский язы́к די קאראימערן ווו ־ס; קאראימיש זו, קאראימישע שפּראַך

каракалпа́к *м* קאראקאלפאָק מ ־ן; ~ский קאראקאל־; ~ский язы́к קאָ־, די קאראקאלפאקישע שפּראַך; פאקישער, ראקאלפאקיש זו

каракалпа́чка *ж* קאראקאלפאקן ווו ־ס, קאראקאל־ פאטשקע ווו ־ס

карака́тица *ж* 1. *зоол.* סעפּיע ווו ־ס; 2. *перен. разг.* א מעשונעדיקע בריע, פארזעניש זו

кара́кулевый קאראקול־, (ר)קאראקולנע *тж. неизм.*

кара́кул||и *мн.* (*ед.* кара́куля *ж*) קאָטשערעס מיט לאָ־ פעטעס

кара́куль *м* קאראקול מ

карамéль *ж* קאראמעל ווו

карандáш *м* 1. בלײַער מ ־ס, בלײַ־ פעדער ווו ־ס, שטיפט מ ־ן; цветно́й ~ א קאָליִרטער בלײַער; 2.: ~ для бровéй בראָמען־פארבשטיפט מ ־ן; ◇ взять на ~ פארשרײַבן*, אָפּמערקן

карандáш||ный בלײַער־; ~ная фа́брика בלײַער־פאב־ ריק ווו ־ן; ~ный набро́сок א פארצייכענונג מיט א בלײַער

карантúн *м* קאראנטין מ

карапу́з *м разг.* פּיזשיקל ז ־ער, פּעמפּיקל ז ־ער

кара́сь *м* קאָרעס מ ־ן

кара́т *м* קאראָט מ ־ן *(с колич. словами мн.* קאראָט)

кара́тел||и *мн. собир.*: фаши́стские ~и די פאשיסטישע [הענקער] ראָצכים; ~ьный שטראָף־; ~ьный отря́д שטראָף־קאמאנדע ווו ־ס, שטראָף־אָטריאד מ ־ן

кара́ть *несов.* באשטראָפן, שטראָפן

карау́л *м* 1. *воен.* וואַך ווו, קאראָול מ; нача́льник ~а קאראול־עלטסטער מ ־טע; стоя́ть в ~е, нести́ ~ שטיין* אין קאראול [זיין*]; сменя́ть ~ ביטן* די וואך; 2. *в знач. межд.* קאראוועט!, גוואלד!; ◇ почётный ~ ווּרנוואך; брать на ~ סאליוטירן מיטן געווער; про́сто хоть ~ кричи́ כאָטש שרײַ גוואלד

карау́лить *несов.* 1. *(охранять)* באוואַכן*, היטן*; 2. *разг. (подстерегать)* לאָקערן (אף, טשאַטעווען (אַך)

карау́льн||ый 1. *воен.* קאראָול־, (ר)יאכט־; ~ое помеще́ние (מצ. ־הענער) וואַכט־הויז ז (מצ. ־הייזער); 2. *в знач. сущ. м* וואַכסאָלדאַט מ ־ן, == קאו אולנע

карби́д *м хим.* קארביד מ

карбо́лка *ж разг.* קארבאָלקע ווו, קארבאָל מ

карбюра́тор *м* קארבּיוראַטאָר מ ־ס

карга́ *ж бран.* מעכאשייפע ווו ־ס (אלטע)

кардина́л *м* קארדינאל מ ־ן

кардина́льный קארדינאַלער; *(основной)* גרונטיקער

кардиогра́мма *ж* קארדיאָגראַם, קארדיאָגראַמע ווו ־ס

карегла́зый קאָרע־אויגיקער *после сущ.*; מיט קאָרע אויגן

каре́л *м* קארעל מ ־ן; ~ка *ж* קארעלן ווו ־ס

каре́льск||ий קארעלישער; ~ий язы́к די קארעלישע שפּראַך, קארעליש ז; ◇ ~ая берёза קארעלישע בערזעוע

каре́т||а *ж* קאָרעטע ווו ־ס, קארעטע ווו ־ס; ~ка *ж тех.* קארעטקע ווו ־ס

ка́риес *м мед.*: ~ (зубо́в) ציין־קאריאָז מ

ка́ри||й קאָרע(ר) *тж. неизм.*; ~е глаза́ קאָרע אויגן

карикату́р||а *ж* קאריקאטור ווו; *перен. тж.* נאַכקריי־ מעניש ז; ~а на кого́-л. א קאריקאטור אף עמעצן; ~а на что́-л. א נאַכקרימעניש נאָך עפּעס; ~ист *м* קאריקאטו־ריסט מ ־ן; ~ный 1. קאריקאטור־; ~ный стиль קאריקא־ טוּנקל־ברוינער; 2. *(смешной)* קאריקאטורישער, לעכער־ טור־סטיל מ לעכער

каркáс *м* קארקאס מ ־ן, גערעם ז

ка́ркать *несов.* קראָקען

ка́ркнуть *сов. однокр.* א קראָקע טאָן*

ка́рлик *м* קאָרליק מ ־ן, לילי־פוט מ ־ן; ~овый קאָר־ לילי־, לילי־פוטן־; ~овые дере́вья ניִדערוווקסיקע ביימער; ◇ ~овая берёза פיגמיישע בערזעוע

карма́н *м* קעשענע ווו ־ס, טאש ווו ־ן; ◇ э́то мне не по ~у דערפון ס׳איז ניט פאר מיין קעשענע; э́то бьёт по ~у קענסט לאנג! וועריט א לאָך אין קעשענע; держи́ ~ (шире)! וואַרטן!; он за сло́вом в ~ не поле́зет *разг.* אים (בא)־ דאַרף מען די צונג ניט פּיקן

карма́нник *м разг.* (מצ. ־נאָוויִם) קעשענע־גאנעוו מ, קעשענ־ניק מ ־עס

карма́нн||ый קעשענע־, טאשן־; ~ый слова́рь טאשן־ קעשענע־ווערטערבוך מ, ז (מצ. ־ביכער); ~ые часы́ טאשן־זייגער מ ־ס, ־זייגער מ ־ס; ◇ ~ые де́ньги קעשענע־גאנעוו מ ־ס; ~ый вор קעשענע־געלט ז, ־געלט ז (מצ. ־נאָוויִם)

карнава́л *м* קארנאוואל מ ־ן

карни́з *м* 1. קארניז מ ־ן; *архит. тж.* געזימס מ ־ן; 2. *(для штор)* קארניז מ ־ן, שטאנג ווו ־ען

карп *м* קארפ מ ־ן; ◇ зерка́льный ~ קיניגקארפ מ ־ן, שפּיגלקארפ מ ־ן

ка́рт||а *ж* 1. *(географическая)* מאפע ווו ־ס, קאָרטע

полити́ческая ~а פאָליטישע מאַפּע; ~а полуша́рий קאָרט ווּ; 2. *(игральная)* די מאַפּע פֿון די האַלבקיילעכן ־ן; *мн. (игра)* קאָרטן מצ. ; игра́ть в ~ы שפּילן אין קאָרטן; 3. *(бланк, документ)* קאָרטל ז ־ך; קאַרטע ווּ; ◇ раскры́ть ~ы [אויפדעקן] די קאָרטן; поста́вить всё на ~у מיט אַלץ ריזיקירן, שטעלן אַלץ אין קאָן

карта́в||ить *несов.* קארטאַוועט; ~вый (р) קארטאַוועט(ר) *тж. неизм.*

карте́жник *м разг.* קארטיאָזשניק מ; (פּאַרבּרענטער) א קאָרטנשפּילער

карте́ль *м эк.* קארטעל מ ־ן

карте́чь *ж воен.* קארטעטש ווּ

карти́н||а *ж* 1. בילד ז ־ער; нарисова́ть ~у אָנמאָלן א בילד; пье́са в трёх а́ктах, десяти́ ~ах א פּיעסע אין דרײַ אקטן, צען בילדער; ~а нра́вов א בילד פון די פּי־; 2. *разг. (фильм)* פילם מ ־ען; ~ка *ж (иллюстрация)* קארטינקע ווּ ־ס; בילד ז ־ער *разг.*

карти́нн||ый 1. בילדער־; ~ая галере́я בילדערגאַ־לעריי ווּ ־ען; 2. *(живописный)* בילדערישער

карто́граф *м* קארטאָגראַף מ ־ן; ~и́ческий קארטאָגראַפֿישער

картогра́фия *ж* קארטאָגראַפֿיע ווּ

карто́н *м* קאַרטאָן מ, טעקטוֹר

картона́ж||ный קאַרטאָנאַזש־; ~ная мастерска́я קאַרטאָנאַזש־ווערשטאַט מ ־ן

карто́н||ка *ж* קארטאָן־פּודלע ווּ ־ס; קאַרטאָן־; ~ный פון קארטאָן *после сущ.*; ~ная коро́бка קארטאָן־שאכטל ז ־ך

картоте́ка *ж* קארטאָטעק ווּ ־ן

картофеле||копа́тель *м* קאַרטאָפֿל־אויסגראָבער מ ־ס, קארטאָפֿל־אויסגראָבמאשין ווּ ־ען; ~сажа́лка *ж* קאַרטאָפֿל־פּאַרזעצמאשין ווּ ־ען, טאָפּל־פּאַרזעצער מ ־ס

карто́фелина *ж разг.* בולבע ווּ ־ס, קארטאָפֿליע ווּ ־ס

карто́фель *м* 1. *(растение)* קאַרטאָפֿל מ; 2. *собир. (клубни)* קאַרטאָפֿליעס מצ. , בולבעס מצ. ; ~ный טאָפּל־; *(приготовленный из картофеля тж.)* פון קאַרטאָפֿל(יעס) *после сущ.*; ◇ ~ная мука́ קארטאָפֿל־מעל ווּ

ка́рточка *ж* 1. קארטל ז ־ך; визи́тная ~ ווי־ זיט־קאַרטל ז ־ך; учётная ~ דיסקאָנט־קארטל ז ־ך; 2.: фотографи́ческая ~ פאָטאָ־קארטל ז ־ך, פאָטאָגראַפֿיע ווּ ־ס

ка́рточн||ый 1. קאַרטלען־; ~ая систе́ма קאַרטלען־סיסטעם ווּ; 2. קאָרטן־; ~ая игра́ קאָרטנשפּיל ווּ; ~ый до́мик קאָרטן־שטיבל ז ־ך, א שטיבל פון קאָרטן

карто́шка *ж разг.* 1. *см.* карто́фель; 2. *см.* карто́фелина

карту́з *м* קאשקעט מ ־ן, קארטוז מ ־ן

карусе́ль *ж* קאַרוסעל ווּ ־ן

ка́рцер *м* קאַרצער מ ־ס

карье́р[1] *м (аллюр)* קאַריער מ; ◇ с ме́ста в ~ אָן שום האַכאָנעס

карье́р[2] *м горн.* קאַריער מ ־ן; ка́менный ~ שטיינקאַ־ שטיינערנעכערע ווּ ־ען, ריער מ ־ן

карье́р||а *ж* קאַריערע ווּ ־ס; ◇ сде́лать ~у מאכן א קאַריערע; ~и́зм *м* קאַריעריזם מ; ~и́ст *м* קאַריעריסט מ ־ן

каса́ни||е *с* באַרירונג ווּ; ◇ то́чка ~я *мат.* קאָנטאַקט־ באַריר־פונקט מ ־ן, ־פונקט מ ־ן

каса́тельная *ж мат.* טאַנגענטע ווּ

каса́тельств||о *с:* не име́ть ~а к *чему-л.* ניט האָבן* קיין שׂכּלעס צו עפּעס

каса́||ться *несов. (род.)* 1. *(дотрагиваться)* אָנרירן, (אָן)אָנרירן זיך; 2. *(упоминать)* באַרירן; ~ться вопро́са *(иметь отношение)* א האָבן* באַריר־ן די פראַגע; 3. *(иметь отношение)* שׂכּלעס (צו), *(кого-л. тж.)* אָנגיין*; э́то меня́ не ~ется ◇ דאָס גייט מיך ניט אָן, דאָס האָט צו מיר קיין שׂכּלעס ניט; что ~ется... ,וואָס אָנבאלאַנגט... ,וואָס (איז) שׂייַך... ; что ~ется меня́ ,וואָס (איז) שׂייַך צו מיר ,וואָס אָנבאלאַנגט מיך; де́ло ~лось *чего-л.* ס׳האָט זיך געהאַנדלט וועגן עפּעס

ка́ска *ж* העלם מ ־ען, קאַסקע ווּ ־ס

каска́д *м* קאַסקאַד מ ־ן

ка́сса *ж* 1. קאַסע ווּ ־ס; ~ предвари́тельной прода́жи биле́тов קאַסע פאַר פאָרויסיקן פאַרקויף פון בילעטן; 2.: несгора́емая ~ פּייַער־קאַסע ווּ ־ס; 3. *(учреждение, организация):* сберега́тельная ~ שפּאָרקאַסע ווּ ־ס; ~ взаимопо́мощи קאַסע פאַר קעגנזיטיקער הילף; 4. *(деньги)* מעזומענס ז, קאַסע ווּ; 5. *полигр.* קאַסטן מ ־ס

кассацио́нный קאַסאַציע־

касса́ция *ж юр.* קאַסאַציע ווּ ־ס

кассе́та *ж* קאַסעט ווּ ־ן

касси́р *м* קאַסיר מ ־ן

касси́ровать *сов. и несов.:* ~ приговор [אַ־] קאַסיר־ן אונטיר [קאַסיר־ן] די בערקוקן; ~ выборы דעם אוֹרטייל וואלן

ка́ссов||ый קאַסע־; ~ая кни́га (מצ.) קאַסע־בוך מ, ז; ~ый аппара́т ביכער־..; ~ое де́ло קאַסע־דערפאָלג מ

ка́ста *ж* קאַסטע ווּ ־ס

кастеля́нша *ж* קאַסטעליאַנשע ווּ ־ס

кастёт *м* קאַסטעט מ ־ן

ка́стов||ый קאַסטע־; ~ые предрассу́дки קאַסטע־פאָרורטיילן מצ.

кастро́||ка *ж разг.* ריצנייל מ; ~овый: ~овое ма́сло ריצנייל מ

кастра́т *м* קאַסטראַט מ ־ן, קאַסטראָט ־..טע

кастр||а́ция *ж* קאַסטראַציע ווּ, קאַסטרירונג ווּ; ~и́ровать *сов. и несов.* קאַסטריר־ן; *(животных тж.)* אויסליימן

кастрю́ля *ж* פּענדל ז ־ך, פּאַן ווּ ־ען

катакли́зм *м* קאַטאַקליזם מ ־ן

катако́мбы *мн.* קאַטאַקאָמבעס מצ.

ката́лиз *м хим.* קאַטאַליז מ; ~а́тор *м хим.* קאַטאַלי־ זאַטאָר מ ־ס

катало́г *м* קאַטאַלאָג מ ־ן

катало́жн||ый קאַטאַלאָג־; ~ая ка́рточка קאַטאַלאָג־ קארטל ז ־ך

катамара́н *м* קאַטאַמאַראָן מ ־עס, טאָפּל־שיף ווּ ־ן

ката́ние *с* 1. *(шара и т. п.)* קיִקלען ז; 2. *(в экипаже и т. п.)* פּירן ז; קאַטעען *разг.*; דאָס קא־ פאָרן ז; ~ на ло́дке דאָס שיפֿן זיך; שיפֿן זיך ז; ~ на конька́х גליטשן זיך, גליטשונג ווּ; ~ на са́нках שליטלען ז; фигу́рное ~ *спорт.* פיגור־גליטשונג ווּ

катапу́льта *ж* קאַטאַפולט ווּ ־ן

катапульти́роваться *сов. и несов.* קאַטאַפולטיר־ן זיך

ката́р *м мед.* קאַטאַר מ ־ן

катара́кта *ж мед.* ו קאטאראַקטע, מ, ו שטאָר

катара́льный *мед.* קאטאראַלער

катастро́ф||а *ж* ו ־ס קאטאסטראָפע; автомоби́льная ~а קאטאסטראָפע ו ־ס פֿון אויטאָמאָביל־קאטאסטראָפע; ~и́ческий קאטאסטראָפישער, סטראָפאַלער

ката́ть *несов.* 1. קאָטשען; *(круглый предмет)* קעֶגל־ען; *(предмет на колёсах)* פֿירן; *(в разных направлениях тж.)* אומפֿירן; 2. *(тесто)* וואַלגערן, אויסקאטשען; ~ ша́рики из хле́ба מאַכן קעֶגעלעך פֿון ברויט; 3. *(возить)* פֿירן; קאטע́ען *разг.*; ~ на ло́дке שיפֿלען; קאטע́ען זיך *разг.*; ~ся *несов.* 1. קאָטשען, קעֶגלען זיך; אף א שיפל *разг.*; ~ся на ло́дке שיפֿן זיך; ~ся на конька́х גליטשן זיך; ~ся верхо́м *(на лошади)* רײַטן; קאטע́ען זיך רײַטנדיק *разг.*; ◇ ~ся со́ смеху קאָטשען זיך פֿאר געלעכטער

катафа́лк *м* ־ן קאטאפֿאַלק

категори́ческ||и *нареч.* קאטעגאָריש; ~и запреща́ть טענגאָריש פֿאַרבאָטן*; ~ий קאטעגאָרישער; ~ое возраже́ние א קאטעגאָרישע דערוויידערונג

катего́рия *ж* ו ־ס קאטעגאָריע

ка́тер *м* ־ס קאָטער; торпе́дный ~ טאָרפּעדן־קאָטער

ка́тет *м мат.* ־ן קאָטעט

кати́ть *несов.* 1. קאָטשען; *(круглый предмет)* קעֶגל־ען; *(предмет на колёсах)* פֿירן; 2. *(быстро передвигаться)* יאָגן; ~ся *несов.* 1. *(о мяче и т. п.)* קעֶגלען; 2. *(об экипаже и т. п.)* רעדערן, טראָגן* זיך; 3. *(скользить)* גליטשן, גיין*; 4. *(о звуках)* הילכן(אָפֿ); 5. *(струиться)* רינען*; *(о слезах тж.)* קעֶגלען זיך

като́д *м физ.* מ קאטאָד; ~ный *физ.* קאטאָדיש

като́к *м* 1. *(на льду)* מ גליטשלקע, ו גליטשלקע; иску́сственный ~ א קינסטלעכע גליטשלקע; 2. *тех.* ־ן וואלץ מ

като́ли||к *м* ־ן קאָטויל מ ־עס קאטאָליק; קאטאָלי־ = קער מ; ~ци́зм *м* קאטאָליציזם מ

католи́чес||кий קאטוילישער; ~тво *с* קאטאָליציזם מ; דער קאטוילישער גלויבן, די קאטוילישע עמונע

ка́торга *ж* ו קאָטאָרגע; *перен. тж.* אווויידאס־פּעֶרעך ו *уст.*

каторжа́н||ин *м* ־עס קאטאָרזשאָן מ; ~ка *ж* קאטאָר־ זשאָנקע ו ־ס

ка́торжн||ик *м* ־עס קאָטאָרזשניק מ, ־עס קאטאָרזשאָן מ; ~ый 1. קאָטאָרזשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ые рабо́ты קאָ־ טאָרגע־ארבעט ו, קאָטאָרגע ו; 2. *перен.*: ~ый труд א קאטאָרזשנע ארבעט ו; אווויידאס־פּעֶרעך *уст.*; ~ая жизнь א לעבן וויי אין קאָטאָרגע [וויי אין גענעם]

ату́шка *ж* 1. *(ниток)* ־ס שפּולקע ו, ־ער קלעצל ז; 2. *тех.* ־ן שפּול ו; индукцио́нная ~ *эл.* אינדוקציע־ ־שפּול ו ־ן

катю́ша *ж разг. (ракетный миномёт)* ־ס קאטיושע ו

ау́рый הע̈ל־קעֶסטבריינער, (ר)הע̈ל־קאשטאַנאַווע *тж. неизм.*

аусти́ческ||ий: ~ая со́да סאָדע קאָוסטישע; קאָוסטיק ו *разг.*

аучу́к *м* מ קאָוטשוק; ~овый קאָוטשוק־; *(об изделиях тж.)* קאָוטשוקענער; פֿון קאָוטשוק *после сущ.*

аучуконо́с *м бот.* ־ן קאָוטשוק־נעווי־קס ז

афе́ *с нескл.* ־ן קאפֿע

а́федр||а *ж* 1. *(возвышение)* ו קאָפֿעדרע; говори́ть с ~ы רעדן* פֿון דער קאָפֿעדרע אראָפּ; 2. *(коллектив преподавателей, учёных)* ו קאטעדרע, ו קאָפֿעדרע; ~а фи́зики די קאטעדרע [די קאָפֿעדרע] פֿון [פֿאר] פֿיזיק; заседа́ние ~ы א זיצונג פֿון דער קאטעדרע [פֿון דער קאָפֿעדרע]

ка́фель *м* ־ס קאָכליע ו ־ן קאכל מ; ~ный קאכל־, קאָכלנער

кафете́рий *м* ־ס קאפֿעטעריע ו

кафта́н *м* ־ס קאפֿטן מ

кача́лка *ж* ו ־ן ווי̈גשטול מ,

кача́ние *с* 1. ו ווי̈גן, ו הו̈ידען; 2. *(насосом)* ז פּאָמפּען

кача́||ть *несов.* 1. ווי̈גן, הו̈ידען; *(колыбель)* ווי̈גן; 2. *безл.*: его́ ~ет от уста́лости ער פֿאלט פֿון די פֿיס פֿאר־; ~ет от верхо́м *(на лошади)* ער פֿאלט פֿון די פֿיס — אזוי̈ איז ער מיד, מ'דרקעט; су́дно ~ет (אהין און אהער) עס ווארפט די שיף; 3. *(насосом)* פּאָמפּען; 4. *(подбрасывать кого-л.)* הייבן* אף די הענט; ◇ ~ть голово́й שאָקלען מיטן קאָפּ; ~ться *несов.* 1. ווי̈גן זיך, הו̈ידען זיך, שאָקלען זיך; ма́ятник ~ется אומרו הו̈ידען זיך (אף א הו̈ידלקע); ~ться на каче́лях שאָקלט זיך; ~ться от ве́тра ווי̈גט זיך [שאָקלען זיך] מאַכמעס דעם ווינט; 2. *(пошатываться)* וואַקלען זיך; פֿאלן* פֿון די פֿיס

каче́ли *мн.* ־ס הו̈ידלקע ו

ка́чественн||ый 1. קוואליטאטי̈וו, אי̈יכעסדיקער; ~ые измене́ния עני̈דערונגען [אי̈יכעסדיקע] קוואליטאטי̈וו; 2. *(высококачественный)* קוואָ־ [פֿון הו̈יכער°] פֿון גוטער° *после сущ.*; ◇ ~ые прилага́тельные *грам.* קוואָ־ליטאטי̈וע אדיעקטי̈וון

ка́честв||о *с* 1. *(свойство)* ־ן אי̈יגנטימלעכקייט ו; *(положительное)* ־ס מי̈לע ו; 2. *(степень ценности, пригодности)* קוואליטעט ו; това́р вы́сшего ~а סכוי̈רע פֿון העכסטער קוואליטעט; 3. *филос.* אי̈יכעס ו; перехо́д коли́чества в ~о דער אר̈יבערגאנג [דאָס אר̈יבערגיין] פֿון מאָמעס אין אי̈יכעס; ◇ в ~е, ви́ א, אלס; в ~е консульта́нта ווי א [אלס] קאָנסולטאַנט

ка́чка *ж* ז געווי̈ג

ка́ш||а *ж* 1. ־ס קאָשע ו; ~а с молоко́м קאָשע מיט קוואטש מ, ־ווואדז מ; 3. *разг. (путаница)* מ קאָשע מיט מאָן, מישמאָש; ◇ сапоги́ про́сят ~и פֿארקאָכן די שטיוול ווילן עסן; завари́ть ~у די עמעסע קאָשע

кашало́т *м* ־ן קאשאלאָט מ

кашева́р *м воен.* = קעֶכער מ

ка́шель *м* הוסט מ

ка́шка *ж (растение)* מ קלעֶווער, ו קאָני(ט)שינע

ка́шлянуть *сов. однокр.* א הוסט טאָן*

ка́шлять *несов.* הוסטן; ~ кро́вью הוסטן מיט בלוט

кашне́ *с нескл.* ־ן קאשנע מ

каштан *м* ־ן קאשטאָן מ; *(дерево тж.)* קאשטאַנ(ען)־ (מצ. ..בויימער); *(плод)* = קעסט ו ־בוים מ

каштано́в||ый 1. קאשטאָנ־, קאשטאַנען־; ~ая ро́ща קאש־ טאַנען־וועלדל ז; 2. *(о цвете)* קאשטאַנאַווע(ר) *тж. неизм.*; קעֶסטבריינער

каю́та *ж* ־ס קאיו̈ט ו ־עס קאיו̈טע, קאיו̈ט־קאביינע ו ־ס

каю́т-компа́ния *ж мор.* ־ס קאיו̈ט־קאָמפּאניע ו

ка́яться *несов.* 1. *(сожалеть)* פֿילן, כארעטע האָבן* *(мучиться)* טשו̈וועט טאָן*, שלאָגן* זיך אלכּעט; 2. *рел.* ка́ю־ щийся гре́шник באל־, באל־טשו̈וועט מ (מצ. באלע־טשו̈וועט); מיסווא־ טשו̈וועניק מ ־עס; 3. (в *предл.*; *признаваться*)

דע זשן* זיך; 4. *в знач. вводн. сл.:* кáюсь כ׳בין מוֿדע

квадрáт *м* ־ן מ קוואדראָט; ◇ возводúть в ~ *мат.* דערהייבן* אין קוואדראָט

квадрáтн||ый קוואדראָטער, קוואדראָט־; ~ая кóмната א קוואדראָטער צימער; ~ое уравнéние *мат.* קוואדראָט־גלײַכונג ו ־ען; ~ый кóрень *мат.* קוואדראָט־וואָרצל מ ־ען

квадратýра *ж:* ~ крýга קוואדראטור פון א קרײַז

квáка||нье *с* ו קוואָקען; ~ть *несов.* קוואָקען

квалификациóнн||ый קוואליפיצי׳ר־; ~ая комúссия קוואליפיקאַציע; повы́сить ~ию העכערן די קוואליפיקאַציע* באַקומען*

квалифици́рованный קוואליפיצי׳רטער; ~ рабóчий א קוואליפיצי׳רטער אַרבעטער

квалифици́ровать *сов. и несов.* קוואליפיצי׳רן; *(характеризовать тж.)* אָפּשאצן, באַטראַכטן

квант *м физ.* ־ן קוואַנט מ

квáнтов||ый *физ.:* ~ая механúка קוואַנטן־מעכאניק ו; ~ый генерáтор קוואַנטן־גענעראַטאָר מ ־ס

квартáл *м* 1. *(четверть года)* ־ען קוואַרטל מ; 2. *(часть города, улицы)* ־ן קוואַרטאָל מ

квартéт *м муз.* ־ן קוואַרטעט מ

квартúр||а *ж* 1. *(часть жилого дома)* ־ען ווינונג ו, קוואַרטיר ו ־ן; трёхкóмнатная ~а א דרײַצימערדיקע ווינונג; 2.: жить на ~е, снимáть ~у אין א געוויינען ווינונג; 3. *мн. воен.:* ~ы דוגגעוואַרטירונגען מצ; расположúться на зúмние ~ы אײַנקוואַרטירן זיך אף ווינטער; ~áнт *м* ־ן מ קוואַרטיראָנט; (מצ. שכיינים) שאָכן מ *уст.*; ~áнтка *ж* ו ־ס קוואַרטיראָנטקע ו ־ס; ~ный קוואַרטיר־, ווינונג־, דירע־; ~ная плáта דירע־געלט ז; ~ная хозя́йка (הויז־)באלעבאָסטע ו ־ס

квартировáть *несов.* [אײַנשטיין*] אף קוואַרטיר זיך*; ~ у *кого-л.* בא עמעצן ווינען

квартирьéр *м воен.* ־ן קוואַרטיריער מ

квартплáта *ж* ז דירע־געלט

кварц *м* ־ן מ קוואַרץ; ~евый קוואַרץ־; ◇ ~евая лáмпа קוואַרץ־לאָמפּ מ ־ן

квас *м* ־ן מ קוואס

квáсить *несов. (капусту)* זויערן; *(молоко)* אײַנשטעלן; *(тесто)* ראָשטשינען

квасцы́ *мн.* האלון מ

квáшен||ый: ~ое молокó זויערמילך ו; ~ая капýста געזויערט קרויט

квашня́ *ж* ־ס ו באַקדייזש(ק)ע

квéрху *нареч.* (־צו)אַרוף, אין דער הייך

квинтéт *м муз.* ־ן קווינטעט מ

квинтэссéнция *ж* ו קווינט־עסענץ מ; טאָמצים מ

квитáнция *ж* ו ־ס, קוויטל ז ־ך קוויטאַנציע

квúты: мы с тобóю ~ *разг.* מיר זענען מיט דיר קוויט

квóрум *м* ־ן מ קוואָרום

квóта *ж* ו ־ס קוואָטע

кéгли *мн.* (קעגליעס) מצ; игрáть в ~ שפילן אין קעגל־ליעס

кедр *м* (ביימער־..) (מצ) מ צעדערבוים; צעדער ו ־ן *уст.*

кедрóвый צעדער־; ~ орéх (נוס־..) (מצ) מ צעדערנוס, צעדערניסל ז ־ך

кéды *мн.* (מצ. גומע־שיך, מצ. ספּאָרט־שיך) מצ קעדעס *разг.*

кекс *м* ־ן מ קעקס

келéйн||ый: ~ым óбразом, ~о בישטיקע, צוליכן זיך

кéлья *ж* ז ־ך מאָנאַכן־קעמערל

кенгурý *м нескл.* ־ען מ קענגורו

кентáвр *м миф.* ־ן מ קענטאַוור, צענטאַור

кéпка *ж разг.* ו ־ס קעפּקע

керáмика *ж* ו קעראַמיק

керамúческий קעראַמישער

керосúн *м* ־ן מ קעראָסין; ו גאָז, מ גאז *уст.*

керосúн||ка *ж* ו ־ס קעראָסינקע; ~овый קעראָסין־; ~овая лáмпа (קעראָסין־)לאָמפּ מ (מצ. לעמפּ־..); נאַפטלאָמפּ מ (מצ. לעמפּ־..) *уст.*

кéсарев: ~о сечéние *мед.* קיסערשניט מ

кессóн *м* ־ן מ קעסאָן

кéта *ж* ו ־ס סיבירער לאקס, קעטע

кéтов||ый: ~ая икрá קעטע־רויג מ, קעטע־קאוויאר מ

кефáль *ж* ו קעפאַל

кефúр *м* ־ן מ קעפיר

киберне́||тика *ж* ו קיבערנעטיק; ~ти́ческий קיבערנעטישער

кивáть *несов.* 1. *(в знак согласия, одобрения)* צושאָק־(צו)שאָקלען מיטן קאָפּ (אף «יאָ») (מיטן קאָפּ); ~ головóй א שאָקל נעבן* מיטן קאָפּ גרוסנ־וויזן*, אָנווינקען* (אף); 2. *(в знак приветствия)* דיק זיך; 3. (на *вин.*) *перен. разг.* (אף)

кивнýть *сов. однокр.* 1. *(в знак согласия)* א שאָקל (מיטן קאָפּ) (קוים) א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ אף «יאָ», צושאָקלען אף «יאָ»; 2. *(в знак приветствия)* א לײַכטער שאָקל (מיטן קאָפּ)

кивóк *м* (א לײַכטער) שאָקל (מיטן קאָפּ)

кидáть *несов.* 1. *(бросать)* וואַרפן*; ~ дровá в подвáл דאָס האָלץ אין קעלער אריין* וואַרפן*; ~ кáмешки [кáмешками] שטיינדלעך וואַרפן*; 2. *(на пол и т. п.)* אַראָפּוואַרפן*; *(в глубину)* פאַרוואַרפן*; 3. *обыкн. безл.:* сýдно кидáло из стороны́ в сторóну ס׳האָט געוואָרפן די שיף אהין און ס׳האָט געוואָרפן די שיף פון איין זײַט אין דער אַנדער־, אהער־רער; 4.: ~ взгля́ды וואַרפן* בליקן; 5. *(небрежно класть)* שלײַדערן; 6. *безл.:* его кидáло в жар и в хóлод ס׳האָט אים געוואָרפן אין היץ און אין קעלט; ~ся *несов.* 1. *(тв.)* וואַרפן* אײַנער אפן אַנדערן; וואַרפן* זיך (מיט) *(устремляться)* וואַרפן* זיך, לאָזן* זיך; וואַרפן* זיך ~ся на пóмощь, ~ся помогáть [וואַרפן* זיך] העלפן [צו הילף] לאָזן* זיך; ~ся на шéю *кому-л.* וואַרפן* זיך עמעצן אפן האַלדז; ~ся в вóду וואַרפן* זיך [אַרײַנשפּרינגען*] אין וואַסער אריין*; 3. (на *вин.*; *нападать*) אַרופּוואַרפן* זיך; 4. *(метаться)* וואַרפן* זיך (אהין און אהער)

кизúл *м* ־ן מ קיזיל; *собир. тж.* קיזיל־יאָגעדעס מצ; ~овый קיזיל־; ~овое варéнье ז קיזיל־איינגעמאכטס

кизúль *м см.* кизúл

кий *м* ־ן מ, קי ־ן מ (ביליאַרד־)שטאָק

кило́ *с нескл. разг.* קילאָ מ

киловáтт *м эл.* ־ן מ קילאָוואָט

килогрáмм *м* ־ן מ קילאָגראַם *(с колич. словами мн.* קילאָגראַם)

килограммомéтр *м физ.* ־ס מ קילאָגראַם־מעטער

киломе́тр *м* קילאָמעטער מ ־ס (*с колич. словами мн.* קילאָמעטער)
киль *м мор.* קיל מ ־ן
кильва́тер *м мор.* קילוואָטער מ
ки́лька *ж* קילקע ז ־ס; *собир.* קילקעס מצ.
кинема́тика *ж физ.* קינעמאטיק ז
кинемато́граф *м* 1. *(аппарат)* קינעמאטאָגראף מ ־ן; 2. *(искусство)* קינעמאטאָגראף מ, קינאָ מ
кинематогра́фия *ж* קינעמאטאָגראפיע ז
кинеско́п *м* קינעסקאָפ מ ־ן
кине́тика *ж физ.* קינעטיק ז
кинети́ческ||ий קינעטישער; **~ая эне́ргия** קינעטישע ענערגיע
кинжа́л *м* קינזשאָל מ ־ן
кино́ *с нескл.* 1. *(искусство)* קינאָ מ; 2. *разг. (кинотеатр)* קינאָ מ ־ן, קינא־טעאָטער מ ־ס
кино||актёр *м* קינא־אקטיאָר מ ־ן; **~актри́са** *ж* קינא־אקטריסע ז ־ס; **~аппара́т** *м* קינא־אפאראָט מ ־ן, קינע־מאטאָגראף מ ־ן
ки́новарь *ж* צינאָבער מ
кино||журна́л *м* קינא־זשורנאל מ ־ן; **~звезда́** *ж* קינא־צו־, ־סטאר מ, ז ־ן, = קינאָ־שטערן מ; **~зри́тель** *м* קינאָבילד ז (קינאָ)פּילם מ ־ען; **~карти́на** *ж* קינא־מעכאניקער מ = שויער מ; **~меха́ник** *м* קינאָ־אָפּעראטאָר מ ־טאָרן.. **~опера́тор** *м* קינאָ־פּאנאָראמא *ж* ־ען, קינאָ־טעאָטער מ ־ס; **~передви́жка** *ж* באוועגלעכער קינעמאטאָ־גראף מ; **~плёнка** *ж* קינאָ־פּילמע ז ־ס; **~промы́шленность** *ж* קינאָ־אינדוסטריע ז; **~режиссёр** *м* קינאָ־רעזשיסאָר מ ־ן; **~сеа́нс** *м* קינאָ־סעאַנס מ ־ן; **~сту́дия** *ж* קינאָ־סטודיע ז ־ס; **~сцена́рий** *м* קינאָ־סצענאר מ ־ן, קינאָ־סצענא־ען מ ־ן; **~съёмка** *ж* קינאָפילמירונג ז ־ען; **~теа́тр** *м* קינאָ־טעאָטער מ ־ס, קינאָ מ ־ען; **~установка** *ж* קינאָ־אינסטאליאציע ז ־ס, ־אינריכטונג ז ־ען; звукова́я **~установка** קינאָ־אינריכטונג פאר קלאַנג־פילמען; **~фа́брика** *ж* קינאָ־פאבריק ז ־ן מ ־ן
кинофика́ция *ж* קינאָפיצירונג ז
кинофи́льм *м* קינא(פּילם) מ ־ען; худо́жественный **~** קינאָלירטער פילם; цветно́й **~** פּילם, פּארבן־פילם מ ־ען; чёрно-бе́лый **~** שוואַרץ־ווײַסער פילם; дубли́рованный **~** דובלירטער פילם
кинофици́ровать *сов. и несов.* קינאָפיצירן
кино||хро́ника *ж* קינאָ־כראָניק ז; **~экра́н** *м* (קינאָ־)עק־ראַן מ ־ען
ки́нуть *сов.* 1. *см.* кида́ть 1,4; *однокр. тж.* א וואָרף *טאָן; 2. *см.* кида́ть 2; 3. *обычно безл.:* маши́ну ре́зко ки́нуло в сто́рону ס׳האָט מיטאמאָל א וואָרף געטאָן די מא־שין; 4. *разг. (покинуть)* *פּארלאָזן; *(жену)* *אוועקווארפן; 5. *безл.:* его́ ки́нуло в дрожь ער האָט אָנגעהויבן ציטערן; **~ся** *сов.* 1. *см.* кида́ться 2; *однокр. тж.* א וואָרף זיך *טאָן, א לאָז זיך *טאָן; 2. *см.* кида́ться 3
кио́ск *м* קיאָסק מ ־ן; газе́тный **~** צײַטונגען־קיאָסק מ ־ן
киоскёр *м* קיאָסקיאָר מ ־ן
ки́па *ж* 1. (*мн.* פּעק) פּאק מ; **~ книг** א פּאק (מיט) בי־כער; 2. *(тюк)* באלן מ ־ס
кипари́с *м* קיפּאריס מ ־ן, ציפּרעס מ ־ן; **~овый** קי־, פּאריס(ן)־, ציפּרעס(ן)־; *(из кипарисового дерева)* ציפּרעסן; **~овая алле́я** קיפּאריס־אלייע ז ־ס; **~овая шкату́лка** א ציפּרעסענע שקאטולקע
кипе́ни||е *с* 1. קאָכן ז, זידן ז; 2. *перен.* ברויז ז; ◇ то́чка **~я** זידפונקט מ
кипе́ть *несов.* 1. *קאָכן, *זידן; вода́ кипи́т [די] דאָס קאָכט; **2.** *(бурлить)* ברויזן; **3.** *(протекать оживлённо)* *זידן אין פולן; рабо́та так и кипи́т די אַרבעט ברענט; 4. *тв. перен.* (פּאַר) ברענען, ברענט (אויפן) העכער די; **~ гне́вом** ברענען פאר קאָכן זיך (צו); **кипу́ч||ий** ברויזנדיק; **~ая эне́ргия** ברויזנדיקע ענערגיע
кипяти́льник *м* זיד־אפּאראט מ ־ן; *(погружаемый)* זיד־מאכשיר מ ־ים
кипяти́ть *несов.* 1. *זידן(אפּ); *(молоко тж.)* ברענען; 2. *(бельё и т. п.)* קאָכן; **~ся** *несов.* 1. קאָכן זיך; 2. *разг. (горячиться)* היצן זיך
кипято́к *м* זידיקע וואַסער, קאָקרעפּ מ
кипячён||ый געזאָטענע; **~ая вода́** געזאָטענע וואַסער
киргиз *м* קירגיז מ ־ן; **~ка** *ж* קירגיזקע, קירגיזין ז ־ס; **~ский** קירגיזישער; **~ский язы́к** די קירגיזישע שפּראַך, קירגיזיש ז
кирилли́ца *ж лингв.* קיריל־אלפאבעט מ
кирка́ *ж* קירקע ז ־ס
кирпи́ч *м* = ציגל מ; *собир.* ציגל מצ; огнеупо́рный **~** פּײַערפעסטע ציגל מצ; **~ный** 1. ־ציגל; **~ный** заво́д ציגלעניע ז ־ס; **~ный** дом (*кустарный тж.*) ציגל־זאוואָד מ ־ן; 2. *(о цвете)* מויער מ ־ן, א געמויערט הויז; **~ная** פון ציגל־רויטער *после сущ.*; ◇ **~ный чай** ציגלטיי ז, געפּרעסטע טיי
кисе́йн||ый מוסלין־, מוסלינענער; ◇ **~ая ба́рышня** *ирон.* א שטרויענע פּאָנע [פּאניענקע]
кисе́л||ь *м* 1. קוואָשע ז, קיסעל מ; *перен. (жидкая грязь)* קוואַטש מ, גוואדז מ; 2. *разг. (о человеке)* לעי־ דעם פערדס; ◇ деся́тая [седьма́я] вода́ на **~é** מעשקע ז; за семь вёрст **~я́** хлеба́ть זיבן מיל נאָך א טרונק זויערמילך
кисе́т *м* קיסעט מ ־ן; טאבאק־, טוטין־זעקעלע ז ־ער, ־בײַטל מ ־ען
кисея́ *ж* מוסלין מ
ки́ска *ж ласк.* קעצעלע ז ־ך
кисли́нк||а *ж разг.:* с **~ой** זויערלעכער
кисло́ватый זויערלעכער
кислоро́д *м* זויערשטאָף מ; **~ный** זויערשטאָף־; **~ная** подýшка א קישן מיט זויערשטאָף; **~ное** голода́ние זויערשטאָף־הונגער מ, שטאָף־מאנגל מ
ки́сло-сла́дкий זויער־זיסער
кислота́ *ж* 1. זויערקייט ז; 2. *хим.* זויערס ז; се́рная **~** שוועבל־זויערס ז; лимо́нная **~** ציטרין־זויערס ז
кисло́тн||ость *ж* זויערהאלטיקייט ז; повы́шенная **~ость** *мед.* געהעכערטע זויערהאלטיקייט; **~ый** זויערהאלטיקער
ки́сл||ый *прям. и перен.* זויערער; *(квашеный тж.)* געזויערטער; **~ое я́блоко** א זויערער עפּל; **~ое молоко́** מאכן א זויערע מילך ז; сде́лать **~ое** лицо́ זויערמילך ז
кисля́тина *ж разг.* זויערניש מ, סאם־האמאוועס; *(о вине)* דאָס איז זויער ווי עסיק; **э́то** кака́я-то **~** באָרשטש מ
ки́снуть *несов.* 1. *זויער ווערן, *ווערט; 2. *перен. разг.* קוואַסען, הינען, שימלען

ки́сточка *ж* 1. *(для рисования)* פּענדזל ז ־ען; 2. *см.* кисть 2, 3

кисть *ж* 1. *(рукá)* האנט ז (מצ. הענט); האנטפלאך ז; 2. *(гроздь)* ־ער ז העענגל; ~ виногрáда א העענגל ווינ־ קוֹטאס, קאָטעס מ ־ן; טראָלד ז ־ן *(украшение)* 3. טרויבן; 4. *(для рисования)* פּענדזל מ ־ען; егó талáнтливая ~ זיין מאָלער־טאלאנט; картúна кúсти Рéпина א בילד רעפּינס; пейзáж, достóйная кúсти Левитáна א פייזאזש, וואס ס׳וואָלט אים געמעגט מאָלן (א) לעוויטאַן

кит *м* = וואָלפיש מ

китáец *м* = כינעזער מ

китáйск||ий כינעזישער; ~ий язы́к די כינעזישע שפּראַך, כינעזיש ז; ◇ ~ая грáмота ≅ טאַרגעם־לאָשן ז

китаянка *ж* כינעזערן ז ־ס

кúтель *м* קיטל מ ־ס; офицéрский ~ אָפּיצער(ן)־ קיטל מ ־ס

китобóец *м* א שיף פאר וואָלפיש־פאנג

китобóй *м* 1. *(работник)* = וואָלפיש־פאנגלער מ; 2. *(судно) см.* китобóец; ~ный: ~ное сýдно *см.* китобóец; ~ный прóмысел מ וואָלפיש־פאנג

китóвый וואָלפיש־; ~ жир ז וואָלפיש־פעטס; ◇ ~ ус פֿישביין מ

китолóвный *см.* китобóйный

кичúться *несов. (тв.)* (מיט) זיך גרויסן, אִיבערנעמען* זיך (מיט)

кичлúвый גרויסהאלטערי־, גשׂוועדיקער, גאָדלעסדיקער שער

киш||éть *несов.* שוויבלען, ווימלען; плóщадь ~éла нарóдом, нарóд ~éл на плóщади אפן פלאץ האָט געשוויבלט [האָט געווימלט] מיט מענטשן

кишéчн||ик *м* מצ. געדערעם; ~ый געדערעם־; ~ые заболевáния מצ. געדערעם־קרענק, געדערעם־שלאפקנטן מצ.

кишкá *ж* 1. *анат.* קישקע ז ־ס; *мн. (кишечник) тж.* מצ. געדערעם; прямáя ~ די גראָדע קישקע; слепáя ~ בלינדע קישקע; 2. *разг. (шланг)* קישקע ז

кишмúш: ~ кишéть שוויבלען אוו גריבלען

клавесúн *м* קלאוועסין מ ־ען

клавиатýра *ж* קלאוויאטור ז

клáвиш *м*, клáвиша *ж* קלאָויש מ ־ן

клад *м* (מצ. אויצערס) אויצער מ

клáдбище *с* בעסוילעם מ, ז, בייס־האקוואָרעס מ, ז ־ן; *(христианское тж.)* צווינטער מ ־ס; *(еврейское тж.)* בעסאלמען מ, ז ־ס

клáдка *ж* 1. *(действие)* ליגן ז; *(кирпича)* אויסליגן ז; 2.: кáменная ~ שטיין־מויערונג ז; кирпúчная ~ ציגל־ מויערונג ז

кладов||áя *ж* קלאדאָווקע, קאַמער מ ־ס; לאָגער ז ־ן; *разг.*; ~щúк *м* סקלאד־, קלאדאָוושטשיק מ ־עס = ־ארבעטער מ

кладь *ж* ז מאָסע; ручнáя ~ מ האָנטבאגאזש; тяжёлая ~ שוועָרע מאָסע, לאסט ז

клáняться *несов. (дат.)* 1. *(приветствовать)* פארניגן גריסן זיך, זיך; 2. *(передавать привет)* גריסן* לאָזן; 3. *разг. (просить)* בוקן זיך (פאר)

клáпан *м* 1. *тех.* קלאַפּאן מ ־עס; 2. *анат.* קליאַפּע ז ־ס, קלאַ־ פּאן מ ־עס

кларнéт *м* קלארנעט מ ־ן; ~úст *м* קלארנעטיסט מ ־ן

класс[1] *м (общественный)* קלאַס מ ־ן; рабóчий ~ אַרבעטער־קלאַס מ

класс[2] *м* 1. קלאַס מ ־ן; *(классная комната тж.)* קלאַסצימער מ ־ן; ученúк пя́того ~а א שׂילער פֿונעם פּינפטן קלאַס; шкóла с простóрными свéтлыми ~ами א שול מיט גרויסע ליכטיקע קלאַסן [קלאַסצימערן]; 2. *зоол.* דער קלאַס (פון) מילכזוי־ קלאַס מ ־ן; ~ млекопитáющих געריס; 3. *(разряд)* שטופּע ז ־ס; кáюты второ́го ~а קאַיוטעס פון צווייטן קלאַס; показáть вы́сший ~ ווייזן* העכסטע מיסטערשאפט

клáссик *м* = קלאַסיקער מ; ~и марксúзма-ленинúзма די קלאַסיקער פון מארקסיזם־לעניניזם; ~и рýсской литературы די קלאַסיקער פון דער רוסישער ליטעראטור

клáссика *ж собир.* קלאַסיק ז, קלאַסיקע

классификáция *ж* 1. *(действие)* קלאַסיפיצירונג ז; 2. *(система)* קלאַסיפיקאַציע ז ־ס

классифици́ровать *сов. и несов.* קלאַסיפיצירן

классици́зм *м* קלאַסיצי׳זם מ

классúчески||й קלאַסישער; ~ая литерату́ра די קלאַסישע שפּראַכן; ~ие языкú קלאַסישע שפּראַכן; ~ий примéр א קאראקטעריסטישער בײַשפּיל; ~ие черты́ лицá אנטי׳קיש־געטאָקטע [קלאַסישע] געזי׳כט־שטריכן

клáсси||ый קלאַס(ן)־; ~ая доскá טאָוול מ ־ען (קלאַס); ~ая кóмната קלאַסצימער מ ־ן, קלאַס מ ־ן; ~ый руководúтель = קלאַס־אָנפירער מ

клáссов||ый קלאַסען־; *в знач. сказ.* (ר)קלאַסעווע *тж. неизм.*; ~ая борьбá קלאַסן־קאמף מ; ~ый подхóд קלאַסן־ווידערשפּרוכן; ~ые противорéчия די קלאַסן־צוגאנג מ

класть *несов.* 1. לייגן (אוועק); ~ *что-л.* на мéсто (אוועק)־ ארײַנלייגן (צו זיך) אין; לייגן עפּעס אף אָרט; ~ в кармáн קעשענע; ~ дéньги в сберкáссу [ארײַנלייגן] דאָס ארײַנטראָגן*; ~ *кого-л.* в больни́цу געלט אין שפּאָרקאסע אוועקלייגן; ~ ногу нá ногу עמעצן אין שפּיטאָל פֿאַרלייגן איין פוס אויף איין; 2. *(сооружать)* לייגן; ~ печь לייגן אן אָנדערן; ~ стéну (אויס)לייגן א וואנט; ~ фундáмент (פֿאַר)־ ארײַנטאָן*, ארײַנטאָן* אין טייג קימל; 3. *(добавлять внутрь)* לייגן; ~ в тéсто тмин אַפּגענבן*, אוועקלייגן; 4. *разг. (употреблять)* אָפּ־ לייגן דעם פּונדאַמענט; 5.: ~ печáть געבן* [אוועקלייגן] אלע קויכעס; *перен.* ~ конéц *чему-л.* שטעמפּל; ~ начáло *чему-л.* מאכן אַ סאָף מיט עפּעס; ◇ ~ яйца מאכן אָנהייב לייגן

אָפּליגן עפּעס אין דער לאָגער באנק ארײַן, א זעט

клёв *м* פארטשעפּען די לאָקערשפּיזן, דאָס גיין אף, דאָס פארטשעפּען די לאָקערשפּיזן (אף) הינט כאפּט זיך ניט (קיין) דער וועטקע; сегóдня ~а нет דער וועטקע (פיש)

клевáть *несов.* 1. *(о птице)* פּיקן, עסן*; 2. *(о рыбе)* גיין* אף דער וועטקע, פארטשעפּען (די לאָקערשפּיזן); рыба не клюёт ס׳כאפּט זיך ניט קיין פיש; ◇ ~ нóсом פּיקן מיט דער נאָז

клéвер *м* קאָני׳(ט)שינע ז, קלעווער מ

клевет||á *ж* (מצ. בילבולים) בילבל מ; רעכילעס ז; *(в печати и т. п.)* פארלוימדונג ז ־ען; ~áть *несов.* טרייבן*, רעדן*, אויסטראכטן בילבולים (אף) רעכילעס; *(на вин.)* (אף) לאָשנהאָרעניק מ ־עס, רעכילעסניק מ ־עס *м*; *(в печати и т. п.)* פארלוימדן; ~ий

т. п.) = м פארלוימדער; ~ни́ческий פארלוימדערישער; ~ни́ческие измышле́ния פארלוימדערי- רעכילעסדיקער; אויסטראכטעניש [רעכילעסדיקע] שע

клеев||о́й קליי- פארב מיט [אף] קליי; ~а́я кра́ска קליי- קלע

клеён||ка *ж* וו צעראָטע; *(компрессная, детская)* קלע- יאָנ(ק)ע וו; ~чатый פון צעראָטענער; צעראָטענער *после сущ.*

кле́ить *несов.* קלעפן; ~ся *несов.* 1. *разг. (быть липким)* זיך* קלעפיק צו-; 2. *(поддаваться склеиванию)* קלעפן זיך; 3. *перен.:* разгово́р не кле́ится דער שמועס ס׳גייט (עפעס) ניט; де́ло не кле́ится קלעפט זיך ניט

клей *м* מ קליי; *(клейстер)* מ פאפ; столя́рный ~ גומע־קליי מ; рези́новый ~ מ סטאָליער־קליי

кле́йкий קלעפיקער, קלייקער; *(об изделиях тж.)* מאר- גענקליימעווטער; *тж. неизм. разг.*

клейкови́на *ж* מ קליישטאָף

клеймёный מאר- קירטער

клейми́ть *несов.* 1. קליימעווען; *(изделия тж.)* מאר- שטעמפלען צום שאַנד- סלופ

клеймо́ *с прям. и перен.* ס־ וו קליימע; фабри́чное ~ פאבריק־קליימע וו־ס; ~ позо́ра מ שאַנדציכן

кле́йстер *м* מ קלייסטער

клён *м* מ־ען קליאָן

клено́вый קליאָנען-; *(из клёна)* קליאָנאָוע(ר) *тж. неизм.*; ~ лист (בלעטער..) מ (מצ.) קליאָנעבלאט; ~ стол א קליאָנאָוע(ר) טיש

клёпаный גענייטעווטער

клепа́ть *несов. тех.* נייטעווען

клёпка *ж* 1. *тех. (действие)* נייטעווען ז; 2. *(бочарная)* קלעפקע וו־ס

клептома́ния *ж мед.* קלעפטאָמאניע וו

кле́тк||а *ж* 1. שטיגל ז־ך, שטיג וו־ן; *(для певчих птиц)* שטיגל ז־ך, שטיגעלע; выпустить из ~и פון ארויסלאָזן* שטיגעלע; 2. *(узор, рисунок)* קעסטעלע; דער שטיג [פונעם שטיגל] ז־ך; в ~у מיט קעסטעלעך; געקעסטלטער *после сущ.*; 3. *биол.* צעל ז־ך, קעמערל; уче́ние о ~е די צעל־לערע, צעלן־לערע; ◇ грудна́я ~а טרעפקאָרב מ (מצ..קערב); ле́стничная ~а ברוסטקאסטן מ; טרעפשאכטע וו־ס

кле́точн||ый 1. *биол.* צעל(ן)-; ~ое ядро́ צעל־יאָדער; 2.: ~ое содержа́ние живо́тных מ־ען; דאָס אופהאלטן באלעכאָים אין שטיגן

клетча́тка *ж* מ צעלנשטאָף; צעלולאָז(ע) וו

кле́тчат||ый 1. *(в клетку)* מיט קעסטע- געקעסטלטער; 2. *биол.* צעלן-; ~ое строе́ние органи́зма דער צעלנעבוי פון אן אָרגאניזם

клеть *ж* 1. *горн.* (שאכטע)קאָרב מ (מצ..קערב); 2. *уст. (кладовая)* קאָמער וו־ן

клёцки *мн.* קניידלעך מצ., טיגלעך מצ., קליאָצקעס מצ. *разг.*

клёш *м:* ю́бка ~ קליאָש־קליידל ז־ער; бры́ки ~ קליאָש־הויזן מצ.

клешня́ *ж* קלעמערל ז־ער

клещ *м зоол.* מ־ן קליעשטש, צוואַנגמילב וו־ן

клещеви́на *ж* ריצינוסאָל ז, ריצינגראָז ז

кле́щи *мн.* צוואנג וו־ס־ען, אָפצוועגע וו־ס־ען; взять в ~ *воен.* פארקלעמען (פון ביידע זייטן)

клие́нт *м* מ־ן קליענט, קונד מ־ן; ~у́ра *ж* קליענ- טור וו

клие́м||а *ж* מ־ס קליזמע וו־ן, קליסטיר; קאָנע וו־ס *разг.*; ста́вить ~у מאכן א קליזמע; מאכן א קאָנע *разг.*

кли́ка *ж* וו קליקע, קנופיע

кли́макс *м* מ קלימאקס

кли́мат *м* מ קלימאט; ~и́ческий קלימאט-, קלימאטיש; ~и́ческие усло́вия קלימאטישע באדינגונגען

клин *м* 1. מ־ען קלין, קייל מ־ן; 2. *(ткани)* צווייקל ז־ער; 3. *(участок земли)* מ קלין; ози́мый ~ ווינ-; ярово́й ~ מ טערקלין; זומערקלין מ; 4. *в знач. нареч.:* ~ом וויא א קלין; ◇ ~ ~ом вышива́ют *погов.* איין קלין שלאָגט ארויס דעם צווייטן; свет не ~ом сошёлся на *ком-л.*, на *чём-л.* ס׳לאָזט זיך נאָך ניט אויס די וועלט מיט עמעצן, מיט עפעס

кли́н||ика *ж* וו קליניק; ~и́ческий קליניש-, קליניקער

клино́к *м* מ־ען קלינג, קלינגל ז־ער

клинообра́зный קייַלפאָרמיקער

кли́нопись *ж* וו קייַלשריפט

кли́псы *мн.* מצ. קליפסן

клич *м* מ רוף; קוילקוירע מ *уст.*; ◇ кли́кнуть ~ом ארויס- וועגדן* זיך מיט א רוף, לאָזן* א קוילקוירע

кли́чка *ж* 1. *(животного)* (מצ..נעמען) מ רופנאָמען; 2. *(прозвище)* (מצ..נעמען) מ צונאָמען; партийная ~ פארטיי־נאָמען (מצ..נעמען) מ

клише́ *с нескл.* מ־ען קלישע

клок *м* 1. *(волос, шерсти)* מ־ן זשמוט; 2. *(кусок, обрывок)* ז־ער־ך, שטיק וו, מ־ער פיצל; разорва́ть в кло́чья צעריסן* אף שטיקער [אף פיצלעך]

клокота́ть *несов.* 1. *(о кипящей жидкости)* קלעק- ברויזן; *(о водопа́де и т. п.)* טשען; 2. *(о гневе, ярости)* זידן*, קאָכן

клони́ть *несов.* 1. *(наклонять)* בייגן*(אראָפ); 2. *безл.:* его́ кло́нит ко сну סע שלעפערט אים; 3. (к *дат.*; *направлять*) פירן, וועלן* דערפירן (צו); *(разговор)* ברענגען, וואָס וויל ער וועלן* אויסברענגען?; ~ся *несов.* 1. *(наклоняться)* בייגן*(אראָפ); זיך; 2. *(приближаться)* גיין* (צו); день кло́нится к ве́черу ס׳גייט צו נאכט; со́лнце клони́лось к за́паду די זון האָט זיך גענייגט צו מערעוו־צו; 3. *перен.* צילן; к чему́ всё э́то кло́нится? וווהין צילט דאָס אלץ?

клоп *м* וואנץ וו־ן

клу́н *м* מ־ען קלאָון

клочо́к *м (волос и т. п.)* ז־ך זשמוטקעלע; *(бумаги и т. п.)* ז־ער־ך שטיקל; ~ земли́ דאָס שטיקל ערד

клуб[1] *м (учреждение)* מ־ן קלוב

клуб[2] *м (пыли)* מ־ן זייל; *(дыма)* קנויל מ־ן

клу́бень *м* מ־ן וואָרצל־קנויל

клуби́ться *несов. (о пыли)* זיך קרייזלען; *(о дыме тж.)* קנוילן זיך

клубни́||ка *ж* 1. *собир.* מצ. טרוסקאָווקעס; קלובניקע וו *разг.*; 2. *(отдельная ягода)* וו־ס טרוסקאָווקע; 3. *(растение)* מ־ן טרוסקאָווקע־קוסט; ~чный קלובניק-, פון קלובניקע; פון טרוסקאָווקעס, טרוסקאָווקע- *после сущ.*

клу́бн||ый קלוב-; ~ая сце́на קלוב־בינע וו־ס

клуб||о́к *м* 1. מ־ן קנויל; קנייל־כל ז־ער־ך; ~о́к ни́ток א קנייל־כל פאָדעם; 2. *перен.* קנויל מ, ז, געפלאָנטער; ז

~о́к противоре́чий א קנויל [א געפלאָגטער] פון ווידער-; ◇ ~о́к в го́рле (стои́т) ווי א קנעלכל אין שפּרוכן; свернýться ~ко́м צונויפדרייען זיך ווי א קנויל [ווי א בייגל]

клу́мба *ж* ן־ בלומענבייט ו ס־ קלומבע *разг.*

клык *м (у человека)* (מצ. ..ציין) ן אויגצאָן; *(у животных)* (מצ. ..ציין) ן רעסצאָן; *(бивень)* שטויסצאָן ן (מצ. ..ציין)

клюв *м* ־ען ן שנאָבל; ־ן ן דזיוב *разг.*

клю́ква *ж* 1. *собир.* מצ. זשוראָווינעס, ו קליוקווע; 2. *(отдельная ягода)* ס־ ן זשוראָווינע; 3. *(растение)* ־ן ן זשוראָווינע־קוסט; ~енный זשוראָווינע־, קליוקווע־

клю́нуть *сов. однокр.* 1. *(о птице)* א פיק טאָן*; 2. *см.* клева́ть 2

ключ[1] *м прям. и перен.* ־ען ן שליסל; ~ от ко́мнаты דער שליסל צום צימער מוטערקע־; га́ечный ~ ־שליסל ן ־ען; ~ к реше́нию вопро́са א שליסל צום; ~ к ши́фру דער שליסל צום דערליין די פראָגע; баcóвый ~ *муз.* באס־שליסל ן

ключ[2] *м (родник)* ־ן ן קוואל; ◇ бить ~о́м שלאָגן* ווי א קוואל

ключев||о́й[1] *прям. и перен.* ־ שליסל־; ~а́я пози́ция די שליסל־פאָזיציע; ~ы́е о́трасли промы́шленности די פירנ־ דיקע צווייגן [די שליסל־צווייגן] פון דער אינדוסטריע

ключев||о́й[2] *(родниковый)* ־ קוואל־; ~а́я вода́ קוואַלווא־ סער ו, ז

ключи́ца *ж анат.* ־ער ן שליסלביין

клю́шка *ж (хоккейная)* ־ן ן האָקיישטאָק; ס־ ן, ן קליושקע *разг.*

кля́кс||а *ж* ־ן ן קלעק; посади́ть ~у א קלעק מאכן

кля́нчить *несов. разг.* קליאָנטשען, (אויס)בעטלען

кляп *м* ־ען ן פּאָרשטאָפּל; ־עס ן קליאפּ *разг.*

кля́сть *несов.* פּאָרשוליטן*, פּאָרשוליטן*

кля́сться *несов.* (זיך) שוועריען*; ~ в ве́рности שווערן* בליבן טרייַ [צוזאָגן מיט א שווּעג]; ~ *чем-л.* שווערן* זיך בא עפּעס

кля́тв||а *ж* ס־ ו שווּעג; дать ~у א שווּעג געבן*, שווערן* זיך; взять с *кого-л.* ~у א שווּעג בא אָפּנעמען* ברעכן* די שווּעג; нару́шить ~у

кля́твенн||ый: дать ~ое обеща́ние א שווּעג מיט צוזאָגן

кля́уз||а *ж разг.* ־ך ז, יאָבעדע מעסירעלע; ~ник *м разг.* ־עס ן, יאָבעדניק מאָסערניק

кля́узница *ж разг.* ס־ ו, יאָבעדניצע מאָסערניצע

кля́узничать *несов. разг.* יאָבעדעווען

кля́узн||ый *разг.:* ~ое де́ло (מצ.) ן יאָבעדע־איניען; ан и́ниен фаг יאָבעדניקעס (..איניאָנים)

кля́ча *ж разг.* ס־ ו קליאטשע

кни́г||а *ж* 1. (מצ. ־ן, ז (מצ. ביכער; ן בוך, ן סייפער (ספּאָרים *уст.*; 2. *(часть произведения)* ן בוך, ן טייל; 3.: ~а жа́лоб и предложе́ний בוך פאר אָנקלאָגן; ~а за́писей а́ктов граждáнского состоя́ния און פּאָרשלאָגן; ◇ ему́ и ~и в ру́ки דאָס דארף מען פרעגן בא אים דאָ, א פאר- איז ער דער ווייסער; ~а за семью́ печа́тями א בוך אונטער זיבן [צען] שלעסער, כאָסמעט(ער) בוך

книголю́б *м* ־ן ן ביבליאָפיל, = ביכער־ליבהאָבער

книгоно́ша 1. *м (продавец)* = ן ביכער־פארקויפער; א קנויל [א געפלאָגטער] פון ווידער- ן ס־ שפּרוכן; ◇ ~о́к в го́рле (стои́т) ווי א קנעלכל אין האלדז; свернýться ~ко́м צונויפדרייען זיך ווי א קנויל [ווי א בייגל]

клу́мба *ж* ן־ בלומענבייט ו ס־ קלומבע *разг.*

клык *м (у человека)* (מצ. ..ציין) ן אויגצאָן; *(у животных)* (מצ. ..ציין) ן רעסצאָן; *(бивень)* שטויסצאָן ן (מצ. ..ציין)

клюв *м* ־ען ן שנאָבל; ־ן ן דזיוב *разг.*

клю́ква *ж* 1. *собир.* מצ. זשוראָווינעס, ו קליוקווע; 2. *(отдельная ягода)* ס־ ן זשוראָווינע; 3. *(растение)* ־ן ן זשוראָווינע־קוסט; ~енный זשוראָווינע־, קליוקווע־

клю́нуть *сов. однокр.* 1. *(о птице)* א פיק טאָן*; 2. *см.* клева́ть 2

ключ[1] *м прям. и перен.* ־ען ן שליסל; ~ от ко́мнаты דער שליסל צום צימער; га́ечный ~ ־שליסל ן ־ען; ~ к реше́нию вопро́са א שליסל צום; ~ к ши́фру דער שליסל צום דערליין די פראָגע; баcóвый ~ *муз.* באס־שליסל ן

ключ[2] *м (родник)* ־ן ן קוואל; ◇ бить ~о́м שלאָגן* ווי א קוואל

ключев||о́й[1] *прям. и перен.* ־ שליסל־; ~а́я пози́ция די שליסל־פאָזיציע; ~ы́е о́трасли промы́шленности די פירנ־ דיקע צווייגן [די שליסל־צווייגן] פון דער אינדוסטריע

ключев||о́й[2] *(родниковый)* ־ קוואל־; ~а́я вода́ קוואַלווא־ סער ו, ז

ключи́ца *ж анат.* ־ער ן שליסלביין

клю́шка *ж (хоккейная)* ־ן ן האָקיישטאָק; ס־ ן, ן קליושקע *разг.*

кля́кс||а *ж* ־ן ן קלעק; посади́ть ~у א קלעק מאכן

кля́нчить *несов. разг.* קליאָנטשען, (אויס)בעטלען

кляп *м* ־ען ן פּאָרשטאָפּל; ־עס ן קליאפּ *разг.*

кля́сть *несов.* פּאָרשוליטן*, פּאָרשוליטן*

кля́сться *несов.* (זיך) שוועריען*; ~ в ве́рности שווערן* בליבן טרייַ [צוזאָגן מיט א שווּעג]; ~ *чем-л.* שווערן* זיך בא עפּעס

кля́тв||а *ж* ס־ ו שווּעג; дать ~у א שווּעג געבן*, שווערן* זיך; взять с *кого-л.* ~у א שווּעג בא אָפּנעמען* ברעכן* די שווּעג; нару́шить ~у

кля́твенн||ый: дать ~ое обеща́ние א שווּעג מיט צוזאָגן

кля́уз||а *ж разг.* ־ך ז, יאָבעדע מעסירעלע; ~ник *м разг.* ־עס ן, יאָבעדניק מאָסערניק

кля́узница *ж разг.* ס־ ו, יאָבעדניצע מאָסערניצע

кля́узничать *несов. разг.* יאָבעדעווען

кля́узн||ый *разг.:* ~ое де́ло (מצ.) ן יאָבעדע־איניען; ан и́ниен фаг יאָבעדניקעס (..איניאָנים)

кля́ча *ж разг.* ס־ ו קליאטשע

кни́г||а *ж* 1. (מצ. ־ן, ז (מצ. ביכער; ן בוך, ן סייפער (ספּאָרים *уст.*; 2. *(часть произведения)* ן בוך, ן טייל; 3.: ~а жа́лоб и предложе́ний בוך פאר אָנקלאָגן; ~а за́писей а́ктов граждáнского состоя́ния און פּאָרשלאָגן; ◇ ему́ и ~и в ру́ки דאָס דארף מען פרעגן בא אים דאָ, א פאר- איז ער דער ווייסער; ~а за семью́ печа́тями א בוך אונטער זיבן [צען] שלעסער, כאָסמעט(ער) בוך

книголю́б *м* ־ן ן ביבליאָפיל, = ביכער־ליבהאָבער

книгоно́ша 1. *м (продавец)* = ן ביכער־פארקויפער; *уст.*; *(общественник)* = ן בוך־פארשפרייטער; 2. *ж (продавщица)* בוך־פאר- ס־ ן ביכער־פארקויפערן; *(общественница)* ס־ ן שפּרייטערן

книгопечáтание *с* ן ביכערדרוק

книготорго́вля *ж* ו בוכהאנדלונג, ן בוכהאנדל

книгохрани́лище *с* 1. ס־ ן ביכערלאגער; 2. *(библиотека)* ביכער־אויצער ן (מצ. ..אויצעס)

кни́жк||а *ж* 1. ־ך ז ביכל; 2.: трудова́я ~а אר- שפּאָרביכל ז ־ך; ~а-сберега́тельная בעטס־ביכל ז ־ך; положи́ть де́ньги на ~у -(אר)שפּאָר אראָנליינג געלט אפּן ביכל

кни́жник *м* 1. *(любитель книг)* ־ן ן ביבליאָפיל, = ביכער־ליבהאָבער; 2. *разг. (работник торговли)* = בוכהענדלער

кни́жн||ый 1. ־ ביכער־, ־בוך; ~ый магази́н ־מאגאזין ן ־ען; ~ая торго́вля ן בוכהאנדל; ~ый шкаф ן ־ען; 2. *(о стиле)* ביכערווארט, ביכערדיקער; ~ое сло́во ביכערווארט אויסגעלייענ־ (מצ. ..ווערטער) ז; 3. *(о знаниях и т. п.)* ביכער־פאלא־ אבסטראקטער, טער ו טע

кни́зу *нареч.* (מצ..) אראָפּ(־צו)

кно́пк||а *ж* ס־ ו קנאָפּקע; приколо́ть ка́рту ~ами צופּעסטיקן די מאפע מיט קנאָפּקעס; ~а звонка́ די קנאָפּ־ קע; прише́ить ~у к ко́фточке קנעפל [פּונעם] גלעקל צוניי־ ען א קנאָפּקע צום קאָפּטל

кнут *м* ־ן ן ביטש; ◇ поли́тика ~á и пря́ника פּאָליטיק מיט א ביטש און א צוקער־לעקעכל

кнутови́ще *с* ־ך ז, פּוזשעלע ן ביטש־שטעקעלע

княги́ня *ж* ס־ ו פּירשטן

кня́жес||кий פּירשטן־, פּירשטלעכער; ~кий ти́тул ן פּירשטן־טיטל; ~кий род דער פּירשטלעכער שטאם; ~тво *с* ז פּירשטנטום

княжна́ *ж* (מצ. ..טעכטער) ו פּירשטן־טאָכטער, פּרינ־ צעסן ו ס־

князь *м* ־ן ן פירשט

ко *предлог см.* к

коалициóнн||ый קאָאליציע־; ~ое прави́тельство קאָאַלי־ ציע־רעגירונג ו

коали́ция *ж* ו קאָאליציע

ко́бальт *м* 1. *хим.* ן קאָבאלט; 2. *(краска)* קאָבאלט־ פּארב ו

кобе́ль *м* (מצ. ..היטן) ן הונט

ко́бра *ж зоол.* ס־ ו קאָברע

кобура́ *ж* ־ך ז (רעוואָלווער־)שיידל, ס־ ו קאָבורע

кобы́ла *ж* 1. ס־ ו שקאפע; 2. *спорт.* ס־ ו קאָביל, = גימנאסטיק־פערד ז

ко́ваный 1. געשמידטער; 2. *(о лошади)* געקאָוועטער, באשלאָגענער; 3. *(обитый железом)* געשמידטער

кова́р||ный הינטערליסטיקער, פאלשער; ~ство *с уст.*; *(таящий опасность)* פּארפירערישער; הינטערליסטיקייט ו

кова́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* שמידן; 2. *(подковывать)* שמידן, קאָוועט; ◇ куй желе́зо, пока́ горячо́ *погов.* שמיד דאָס אייזן קאָלומאָן ס׳איז נאָך הייס

ковбо́й *м* ־ען ן קאָוובאָי

ковбо́йка *ж* ס־ ו קאָוובאָיקע, ־ך ז העמדל־קאָוובאָי

ковёр *м прям. и перен.* טעפּעך מ ־ער; טעפּיך מ ־ער *уст.*; ◇ ~-самолёт פּליִ־טעפּיך מ ־ער, קישעף־טעפּיך מ ־ער

ковéркать *несов.* 1. קאָליע מאכן, צעשעדיקן; 2. *перен.* פּארדאָרבן*; ~ харáктер פּארדאָרבן* דעם כאראקטער; 3. *(искажать)* פּארקרי׳פּלען

ко́вк||а *ж* 1. ז שמידן, קאָוונען ז; 2. *(лошадей)* ז שמידן, שמי׳דוען ז; ~ий שמי׳דעוודיקער, שמי׳דבארער; ~ость *ж* ו דיקייט, שמי׳דבארקייט

коври́||га *ж* ־ער ז, לעבל ז ־ס, לאבן מ; ~га хлéба ברויט [א לאבן] א לעבל; ~жка *ж:* (медóвая) ~жка לעקעך מ; ◇ ни за какúе ~жки ≅ פּאר קיין שום געלט ניט

ковро́в||щица *ж* ו טעפּעך־אויסארבעטערין; ~ый ־טעפּעכער; ~ое произвóдство טעפּעכער־אויסארבעטונג ו; ~ая дорóжка ז ־ער קאָברעצל

ковчéг *м:* Нóев ~ *библ. и шутл.* נויעכס טייוועג

ковш *м* 1. ־ן מ שעפּ; 2. *тех.:* ~ экскавáтора דער גי׳סער־עמער מ ־ס; литéйный ~ שעפּ פון אן עקסקאוואטאר

ковы́ль *м* ז קאָוויל מ, אָלגראָ

ковыля́ть *несов. разг.* (אונטער)הינקען*

ковыря́ть *несов. разг.* 1. *(землю, песок)* גראָבלען; 2. *(в носу, в зубах)* (אין) קאלופּען, (אין) ד(א)לופּען; ~ся *несов. разг.* (в *предл.*) 1. ריען זיך, גראָבן* זיך; 2. *(в механизмах)* פּאָרקען זיך; *(медленно работать)* וואָזגען זיך

когдá[1] *нареч.* 1. וען; ~ ты придёшь? וען וועסטו קומען?; не пóмню, ~ э́то бы́ло וען, איך געדענק ניט; דאָס איז געווען; 2.: ~..., ~... *разг.* אמאָל... אמאָל...; он прихóдит к нам ~ в суббóту, ~ в воскресéнье ער קומט צו אונדז אין שאַבעס אין אמאָל זונטיק; 3.: ~ бы ни וען... ניט *в сочетании с формами вспом. гл.* זאָל + *инф.*; ~ бы вы ни пришлú, вы меня́ застáнете дóма וען איר זאָלט ניט קומען, וועט איר מיך טרעפן אינדערהיים; ◇ ~ как מאָל א וי; ~-~ וועלן־ניט־וועלן; рéдко ~ זעלטן וען

когдá[2] *союз* 1. וען, אז; *(при наличии соотносительных слов в главном предложении)* וען; ~ началáсь войнá, емý бы́ло дéвять лет אז [וען] ס׳האָט זיך אָנגעהויבן; он пришёл тогдá, ~ все ужé собирáлись уходúть די מילכאָמע, איז ער אלט געווען נין יאָר; ער איז געקומען וען אלע האָבן זיך שוין געקליבן אוועקגיין; 2. *(если)* וען; ~ б я знал וען איך זאָל געווען וויסן

когдá-либо, когдá-нибудь *нареч.* וען־(ס׳איז־)אמאָל; когдá-нибудь ты узнáешь всю прáвду וועסט אמאָל זיך דערוויסן דעם גאנצן עמעס; бóльше, чем когдá-либо מער ווי וען־ס׳ניט־איז

когдá-то *нареч.* 1. *(в прошлом)* מיט (נאָר) אמאָל, וען, יאָרן צוריק; 2. *(в будущем):* ~ мы опять увúдимся! וען מיר קאָנען זיך נאָך זען אמאָל!; ~ он придёт! וען ער קאָן נאָך אמאָל קומען!

кого́ *род. и вин. от* кто

кóготь *м* ־ן מ קרעל

код *м* ־ן מ קאָד

кóдекс *м* ־ן מ קאָדעקס; уголóвный ~ קרימינעלער קאָדעקס; ~ закóнов о трудé ארבעט־קאָדעקס פון דער גי׳סער־עמער; морáльный ~ совéтского человéка דער מאָראַ־לישער קאָדעקס פונעם סאָוועטישן מענטשן

кодúровать *сов. и несов.* (פאר)שיפּרי׳רן; קאָדי׳רן

кóе-гдé *нареч.* ווו־ניט־ווו, ערגעץ־ווו

кóе-кáк *нареч.* 1. *(как-нибудь)* ווי־ניט־אי׳ן, ווי־ניט־אי׳ן־ס׳ניט־אי׳ן; *(небрежно)* אבי׳ ווי; *(с трудом)* קוים־קוים, ווי־אזוי־; 2. *(с трудом)* קוים־קוים, ווי־אזוי־

кóе-какóй *мест.* 1. געוויסער; *мн.* געוויסע, אייניקע; 2. *(малозначительный)* וואָסערער־ניט־אי׳ן (א), וועלכער־ניט־אי׳ן (א), -

кóе-ктó *мест.* (וער) עמעצער, אייניקע מצ.; кóе с кем я успéл ужé познакóмиться מיט עמעצן [מיט אייניקע] האָב איך שוין באווי׳ן צו באקענען זיך

кóе-чтó *мест.* עפּעס(־וואָס).

кóж||а *ж* 1. ו הויט; *(животных)* ו פּעל; 2. *(материал)* ז לעדער; искýсственная ~а קינסטלעכער לעדער; 3. *разг. (кожура)* ו שאָלעכץ; ◇ из ~и (вон) лезть קריכן* פון דער הויט

кóжанка *ж разг.* ־ער ז לעדער־רעקל; *(пальто)* לעדער־מאנטל מ ־ען

кóжан||ый לעדער־, לעדערנער; פון לעדער *после сущ.*; ~ые перчáтки מצ. לעדער־הענטשקעס

кожгалантерéя *ж собир.* ו לעדער־גאלאנטעריי

кожéвенн||ый לעדער־; ~ая промы́шленность ו לעדער־אינדוסטריע; ~ый товáр ז לעדערווארג

кóжица *ж* ־ן מ הויטל, ־ך ז הי׳טעלע; *(плодов тж.)* ו שאָלעכץ

кóжн||ый הויט־; ~ые болéзни מצ. הויט־קראנק(ה)ייטן; ~ый покрóв מ הויט, ו הויטבאדעק

кожурá *ж* ו שאָלעכץ; *(тонкая тж.)* ז ־ך הי׳טעלע

кожýх *м* 1. *(тулуп)* מ ־ן שאָפּנ(פּעלץ); 2. *тех.* מ ־ען, דעק ו ־ן מאנטל

козá *ж* ו ־ן ציג

козёл *м* ־עס מ צאפּ; (מצ. בעק) צי׳גבאָק מ, באָק; (מצ. ־בעק) סאיר־; ◇ ~ отпущéния ז קאפּאָרע־הינדל; ־לאָזל מ

Козерóг *м:* трóпик ~а *геогр.* מ דאָרעם־טראָפּיק

кóз||ий צי׳גנס־, צי׳גנער, צי׳גענע; ~ье молокó ו צי׳גנמילך, צי׳גענע; ~лёнок *м* ־ך ז צי׳געלע; ~лик *м* ־ען ז צי׳גל; ~лятина ו צי׳גענע, צי׳גנס־, צי׳גנער; ~ья бородá ז צי׳גנבערדל, א צאפּן בערדל; ~ьи ножки צי׳גנפּיס, צי׳גנס־

козли́н||ый צאפּנס־, צאפּנער; ~ая бородá ז צאפּן־בערדל, א צאפּן בערדל, ז ־ער

кóзлы *мн.* 1. *(экипажа)* ו ־ס קעלניע; מצ. קאָזלעס; 2. *(подставка)* ז ־ן געשטעל; *(для пилки дров)* מ (מצ. ־בעק) זעגבאָק

кóзни *мн.* מצ. הינטערפיסלעך, מצ. הינטערשיסעלעך; стрóить ~ גיין* מיט הינטערשיסעלעך

козырёк *м* 1. ־עס מ שעפּ; 2. *стр.* מ פידאשעק; שקעס..; ◇ взять под ~ סאליוטי׳רן; טשעסט אָפּגעבן* *разг.*

козырн||óй: ~áя кáрта ו ־ס טרומף; ~óй туз ו ־ן קאָזירקאָרט; *разг.*; ־ן מ טרומפקאָרט; די טויז קאָזיר; די טויז טרומף *разг.*

козырнýть[1] *сов.* 1. *см.* козыря́ть[1]; 2. *тв.* א גלאנץ (מיט) טאָן*

козырнýть[2] *сов. см.* козыря́ть[2]

кóзыр||ь *м прям. и перен.* ־ן מ טרומף; ־ס מ קאָזיר; *разг.*; бить [крыть] ~ем שלאָגן* [דעקן] מיט טרומף; ◇ глáвный ~ь דער בעסטער קאָזיר [קאָזיר *разг.*]

козыря́ть[1] *несов.* 1. *карт.* מיט טרומף (ארויס)גיין*

[קאָזיר разг.]; 2. (тв.) перен. זיך אויסשטעלן, גלאנצן (מיט), זיך איבערנעמען*

козыря́ть[2] несов. разг. (приветствовать) אָפּגעבן*

козя́вка ж разг. מוקל ז ־ער

кой: ни в ко́ем слу́чае בע־, אין קיין (שום) פאל ניט, שום־אויפן(־וועג)פן ניט

ко́йка ж ־ער ז בעטל; мор. ־ער ז הענגבעטל; (больничная) ־ער ז (קראנקן־)בעטל

кок м мор. ־ן מ קאָק

кокаи́н м ־ן מ קאָקאַיִן

кока́рда ж ־ס ו קאָקאַרדע; ־ער ז קנעפל разг. ирон.

кокéт||ка ж 1. ־ס ו קאָקעטקע; 2. (верхняя часть платья) ־ס ו נעסטקע; ~ливый 1. קאָקעטישער; 2. (нарядный) עלעגאַנטער; ~ничать несов. 1. קאָקעטירן; 2. (тв.; выставлять напоказ) [קאָקעטירן] פּינען זיך (מיט); ~ство с ו קאָקעטעריי

коклю́ш м мед. ־ן מ קאָקלירש

ко́кон м зоол. ־ען מ קאָקאָן

кокóсов||ый ־ קאָקאָס־; ~ая па́льма ו פאלמע קאָקאָס־; ~ый оре́х (мн. ־ניס) ־נוס מ קאָקאָס־

кокс м ־ן מ קאָקס

коксова́ние с ו קאָקסירונג

коксова́ть несов. קאָקסירן זיך; ~ся несов. קאָקסירן

коксу́ющийся קאָקסיריקער; ~ у́голь קוילן קאָקסיריקע

кол м ־ער ז, פלאָקן מ פלעקל

ко́лба ж хим. ־ס ו קאָלבע

колбаса́ ж ־ן מ, ווורשט מ, קאָלבאַס מ קאָלבאס разг.

колго́тки мн. (זאָקן־)טריקאָ מ, קאָלגאָטקעס מ

колдов||а́ть несов. קישעף*, קישעפן* ־טאָן; ~а́ть над чем-л. перен. אויסקישעפן עפּעס; ~ство́ с ־ן מ קישעף

колду́н м = ־ן מ קישעפמאכער; ~ья ж ו קישעפמאכערן

колеба́||ние с 1. (качание) ־ען ־ן ו וואַקלונג; דאָס וויגן; 2. (неустойчивость) ו וואַקלונג; ~ние температу́ры די וואַקלונג [דאָס וואַקלען זיך] פון דער טעמפּעראַטור; 3. (нерешительность) ו קוועַנקלעריש ז, וואַקלונג ו; без ~ний אָן וואַקלונגען; ~тельный ־וואַקל; ~тельные движе́ния мн. וואַקל־באַוועגונגען мн., וואַקלונגען мн.; וויבריר־ רונג ו

колеба́ть несов. 1. שאָקלען(צע), ווינגן(צע); 2. перен. וואַקלען(אום); ~ся несов. 1. שאָקלען זיך, וויגן זיך; (с большой частотой) ווייבלירן זיך; 2. (меняться) וואַקלען זיך; давле́ние коле́блется דער דרוק וואַקלט זיך; 3. (не решаться) וואַק־ דרוק האלט אין איין בייטן זיך, קוועַנקלען זיך, לען זיך

коле́нка ж разг. см. коле́но 1

коленко́р м ־ן מ קאָלענקאָר; ~овый ־ קאָלענקאָר־, קאָלענ־ קאָרענער; פון קאָלענקאָר после сущ.; кни́га в ~овом переплёте א בוך אין א קאָלענקאָר־אײַנבונד

коле́н||ный: ~ный суста́в ־ען מ קני־געלענק; ~о с 1. (мн. ~и) ־ען, ־עס, = ו קני; стоя́ть на ~ях שטיין* אף די קני [קנייעס]; сиде́ть у кого-л. на ~ях זיצן* בא עמעצן אף די קני [קנייעס]; 2. (мн. ~ья, ~а) тех. (угол) ־ן מ אויסבייג; (отрезок) ־ער מ גליד; 3. (мн. ~а) муз. ־ן מ פאסאַזש; (в танце) ־ן ו פיגור; 4. (мн. ~а) (поколение) (мн. דוירעס) ־דאָר מ; ◇ (ему́) мо́ре по ~о ≅ גאָרנישט ניט אָפּ (אים) סע שטעלט

коле́нчатый тех. געגלידערטער, אויסגעקרימטער; ~ вал тех. קני־וואל מ ־ן, קרומוואלץ מ ־ן

колеси́ть несов. разг. 1. (ездить или идти непрямым путём) זיך אומטראָגן*; 2. (ездить много, в разных направлениях) (הין און הער) אומפאָרן*, ארומפאָרן*

колесни́ца ж ־ס מ קאָמף־וואָגן

колёсн||ый ־ ראָד־; ~ый тра́ктор מ ־ס רעדער־טראַקטאָר; ~ая мазь ו שמאראָווידלע; ~ый ма́стер מ ־ס סטעלמאַך

колесо́ с (мн. רעדער) ו ראָד; ведуще́е ~ טרײַבראָד ו; рулево́е ~ (мн. ..־רעדער) ו שטײַער־ראָד; ◇ грудь ~м א פּוקלדיקע ברוסט; но́ги ~м קרומע פיס

коле||я́ ж 1. (от колёс) ־ן מ רעדערשפור, ראָדשפור; 2. ж.-д. ־ס ו קאָלייע; ◇ вы́биться из ~и ארויסשלאָגן* זיך פון דער קאָלייע

ко́ли союз уст. разг. אויב; ~ (уж) на то пошло́ אז ס'איז שוין יאָ אזוי

коли́бри м нескл. зоол. ־ס ו קאָליברי

ко́лики мн. (ед. ко́лика ж) мед. שטעכעניש ז

коли́т м мед. ־ן מ קאָליט

коли́чественн||ый קוואַנטיטאַטיוו, קוואַנטיטאַטיווער; ~ые числи́тельные грам. סכומיקע צאָלווערטער; ~ый ана́лиз хим. קוואַנטיטאַטיווער אנאַליז

коли́честв||о с 1. סכום מ, קוואַנטיטעט ו; (число) צאָל ו; 2. филос. ו קאָמעס; перехо́д ~а в ка́чество דאָס אריבערגיין פון קאָמעס אין אײַכעס

ко́лкий[1] 1. (колючий) שטעכיקער; 2. (язвительный) גיפטיקער, בייסיקער

ко́лкий[2] разг. (легко раскалывающийся) שפּאַלטעוודי־ קער, וואָס שפּאַלט זיך גרינג после сущ.

ко́лкост||ь ж ־ער ז שטעכווערטל; говори́ть ~и ריידן* מיט שטעכווערטלעך

колле́га м и ж ־ן מ, ..גן ו קאָלעגע

коллегиа́льн||ость ж ו קאָלעגיאַלקייט; ~ый קאָלעגי־ אַלער

колле́гия ж ־ס ו קאָלעגיע

колле́дж м ־ן מ קאָלעדזש

коллекти́в м ־ן מ קאָלעקטיוו; ~ зово́да דער קאָ־ לעקטיוו פּונעם זאוואָד; твóрческий ~ א שעפּעריש קאָ־ לעקטיוו

коллективиз||а́ция ж ו קאָלעקטיוויזאַציע, קאָלעקטי־ ווירונג ו, ווירן ז קאָלעקטיוויזירן; ~и́ровать сов. и несов. קאָ־ לעקטיוויזירן

коллективи́зм м ־ן מ קאָלעקטיווי̇זם; развива́ть у дете́й чу́вство ~а אנטוויקלען בא די קינדער דעם קאָלעקטי־ ווי̇זם

коллекти́вн||ый קאָלעקטיווער; ~ая безопа́сность א קאָלעקטיווער זיכערהייט; ◇ ~ый догово́р קאָלעקטיווער אָפּמאַך

колле́ктор м ־ס מ קאָלעקטאָר; библиоте́чный ~ ביבליאָטעק־קאָלעקטאָר מ ־ס; канализацио́нный ~ קאנא־ ליזאַציע־קאָלעקטאָר מ ־ס

коллекцион||ёр м ־ן מ קאָלעקציאָנער; ~и́ровать не־ сов. קאָלעקציאָנירן

колле́кция ж ־ס ו קאָלעקציע

коллизия ж ו קאָליזיע

коллоди́й м ־ן מ קאָלאָדיום

колло́ид *м хим.* קאָלאָיד מ ־ן; ~ный *хим.* קאָלאָי־ דאָלער

колло́квиум *м* קאָלאָקוויום מ ־ס

коло́да[1] *ж (бревно)* (קלעצער .מצ) קלאָץ מ; *перен. тж.* קאָלאָדע ווי ־ס

коло́да[2] *ж карт.* טאָליע ווי ־ן, טאש ז טעשל ־עך

коло́дец *м* (מצ. ־ס, ברונעם מ (קרעניצע, ברונעמער ווי ־ס

коло́дка *ж* 1. *уменьш.* קלעצל ז ־עך; 2. *(сапожная)* קאָפּול מ ־עס, קאָפּיט מ ־עס; 3. *(рубанка)* הובלקאסטן ־ן מ ־ס; 4. *(то́рмоза)* (מצ .שיך) ברעמשוך מ; 5. *(ордена)* אָרדענ־פלאטע ווי ־ס; *разг. (вместо ордена)* אָרדענ־ ־פלאנקע ווי ־ס

ко́локол *м* (מצ. ־ן, גלעקער) גלאָק מ

колоко́ль||ный גלאָקן; ~ный звон גלאָקן־געקלאנג ז; ~ня *ж* גלאָקטורעם מ ־ס; смотре́ть со своей ~ни ≅ ניט ארויסגיין* פון די אייגענע דאלעד־אמעס; ~чик *м* 1. *уменьш.* גלעקל ז ־עך; 2. *(цветок)* גלאָקנבלום ווי גלעקעלע ז ־ך, ־ען

колониа́льный קאָלאָניאלער; ~ гнёт קאָלאָניאלע אונ־ טערדריקונג

колониз||а́тор *м* קאָלאָניזאטאָר מ; ~а́ция *ж* קאָלאָניזירונג ווי; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָלאָניזירן

колони́ст *м* קאָלאָניסט מ ־ן

коло́ния *ж* 1. קאָלאָניע ווי ־ס; борьба́ коло́ний за незави́симость דער קאמף פון די קאָלאָניעס פאר אומאפהענגיקייט; 2.: испра́вительно-трудова́я ~ אן אויסבעסערנדיקע אר־ בעט־קאָלאָניע

коло́нк||а *ж* 1. *(столбец)* זייל מ ־ן, זייל ווי ־ס; *(в газете)* שפאלט מ ־ן; ~и цифр זיילן [קאָלאָנקעס]; 2. *(для нагрева воды)* קאָלאָנקע ווי ־ס; *(водопроводная тж.)* פלומפּ מ ־ן

коло́нн||а *ж* 1. *архит.* זייל מ ־ן, זייל ווי ־ס; 2. *(группа)* קאָלאָנע ווי ־ס; ~а демонстра́нтов דעמאָ־ סטראָנטן־קאָלאָנע ווי ־ס; 3. *(цифр, слов)* זייל מ ־ן; ◇ пя́тая ~а פינפטע קאָלאָנע; ~а́да *ж* קאָלאָנאדע ווי; ~ый קאָלאָנען־; ~ый зал קאָלאָנען־זאל מ

колорату́р||а *ж муз.* קאָלאָראטור ווי; ~ный קאָלאָרא־ טור־; ◇ ~ное сопра́но קאָלאָראטור־סאָפּראָנאָ ווי

колори́т *м* קאָלאָריט מ; ~ный קאָלאָריטפולער, פּאַרבּ־ ריכער; *(своеобразный, яркий)* קאָלאָריטישער

ко́лос *м* זאָנג ווי ־ען; ~и́стый זאָנגענפולער, זאָנגענריך; ~и́ться *несов.* זאָנגלען זיך

колосники́ *мн.* (*ед.* колосни́к *м*) 1. *(топки)* פּיִער־ אייבערפלאנקען מצ; 2. *театр.* גראטע ווי ־ס

колосовы́е *мн. бот.* זאָנג־גראָזשקסן מצ

коло́сс *м* קאָלאָס מ ־ן; ◇ ~ на гли́няных нога́х א ריז אף לימענע פיסלעך; ~а́льный קאָלאָס־ אומגעהיערער, ריזיקער, סאָלער

колоти́ть *несов.* 1. (по *дат.*, в *вин.*; *ударять*) קלאפן (אין), טראָכקען (אין), זעצן (אין); 2. *разг. (избивать)* נעָרעקן; 3. *разг. (разбивать)* ברעכן*; ~ся *несов. разг. (о сердце)* האָסטיק קלאפן

ко́лот||ый[1]: ~ая ра́на שטעכווונד, א געלעכערטע וווּנד ווי ־ן

ко́лот||ый[2] געהאקטער; ~ые дрова́ געהאקט האָלץ; ~ый са́хар שטיקצוקער מ

коло́ть[1] *несов.* 1. *(чем-л. острым, тж. безл.)* שטעכן*; у меня́ ко́лет в боку́ עס שטעכט מיר אין א זייט; 2. *(пронзать)* (דורכ)לעכערן (דער)שטעכן*; 3. *(забивать скот)* קוילען; *(по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 4. *перен. (язвить)* שפּילקעס זאָגן, לאָזן* שטעכווערטלעך; ◇ пра́вда глаза́ ко́лет פּאַרן עמעס אין מען בארויגעז

коло́ть[2] *несов. (разбивать)* האקן; ~ дрова́ שפּאלטן* האָלץ [האקן]; ~ оре́хи ניס (צע)קנאקן

коло́ться[1] *несов. (вызывать ощущение укола)* שטעכן*, זיין* שטעכיק; *(о растениях)* זיין* שטעכלדיק

коло́ться[2] *несов. (раскалываться)* האקן, שפּאלטן* זיך; *(об орехах)* (צע)קנאקן זיך

колпа́к *м* 1. *(головной убор)* קאפל, קאָלפּעק מ ־עס; 2. *(покрышка)* שיידל ז ־עך; שייד ווי ־ן; *(над лампой)* אבאושור מ ־ן; ◇ держа́ть *кого-л.* под стекля́нным ~о́м פון גאָר לער וועלט פּהיטן*

колту́н *м* קאָלטן מ

колумба́рий *м* קאָלומבאריום מ ־ס, ־ריען, קאָלומבאָרי מ

колу́н *м* (מצ .העק) האָלצהאק ווי

колхо́з *м* קאָלכאָז מ ־ן; ~ник *м* קאָלחוירט־ מ ־ן, קאָלחוירטניק מ ־עס; ~ница *ж* קאָלחוירטניצע ווי ־ס; ~ный קאָלחוירטישער; ~ное крестья́нство דאָס קאָלחויר־ דער, קאָלחוירט־קלוב מ ־ן; ~ный клуб טישע פּויערטום קלוב פּוגעם קאָלחוירט

колча́н *м* פּיילנטאש ווי ־ן

колчеда́н *м мин.* קאָלטשעדאָן מ, פּיריט מ

колыбе́ль *ж* וויגל ז ־עך, וויג ווי ־ן; *перен.* וויג; ~ный וויג־; ~ная пе́сня וויגליד ווי ־ער

колыха́ть *несов.* (צע)וויגן, באוועגן (לייכט); *(флаг)* מאכן פלאטערן; ~ся *несов.* וויגן זיך (לייכט); *(о пламени)* פלאטערן, שפּרינגען*; *(о флаге)* פלאקערן

колыхну́ть *сов. однокр.* א וויג טאָן*; ~ся *сов. однокр.* א וויג טאָן* זיך

ко́лышек *м* פלעקל ז ־עך, פלעקעלע ז ־ך

коль *союз см.* ко́ли; ~ ско́ро וויבאלד

колье́ *с* קאָליע מ ־ען, (מצ .בענדער) האלדזבאנד מ

кольну́ть *сов. однокр.* א שטאָך טאָן*

кольцев||а́ть *несов.* רינגעווען; учёные кольцу́ют птиц וויסנשאפטלער טוען אן רינגען די פייגל רינגעווען די פייגל; ~о́й רינג־; ~а́я желе́зная доро́га קרייז־מארשרוט מ ־ן; ~о́й маршру́т ווי רינגבאן

кольцо́ *с* 1. רינג מ ־ען, רונג; ~ для ключе́й הייראט־פינגערל ז ־עך; обручальное ~ שליסלען־רינגל ז ־עך; *(у евреев)* קידושן־פינגערל ז ־עך; 2. *мн. спорт.* רינגען מצ; 3. *(маршрут)* קרייז־מארשרוט מ ־ן

кольчу́га *ж ист.* רינגען־פאנצער מ ־ס

колю́ч||ий 1. *(колющийся)* שטעכיקער; 2. *(с колючками)* שטעכלדיקע צווייגלעך; ~ие ве́тки שטעכלדראָט מ; ~ая про́волока שטעכלדיקער, גיפטיקער, בייסיקער; ~ка *ж* שטעכלקע ווי ־ס

коля́ска *ж* 1. *(экипаж)* קאָרעטע ווי ־ן, קאָרעטע ווי ־ס; 2. *(детская)* קינדער־וועגעלע ז ־ך; ביווועגעלע ז ־ך

ком[1] *м (земли и т. п.)* שראָל מ ־ן; *(большой)* קלומפּ מ ־ן; *(снега)* באלן מ ־ס; *(теста и т. п.)* שטיק ווי, מ ־ער

ком[2] *предл. п. от* кто

кома́нд||а *ж* 1. *(приказ)* קאָמאַנדע ו ־ס; дать ~у באַפֿעלן*, באַפֿעל(פֿאָ)געבן* די קאָמאַנדע; 2. *(начальствование)* קאָמאַנדירשאפט ו, אָנפֿירונג ו; под *чьей-л.* ~ой אונטער נעמען* קאָמאַנדירשאפט; принять ~у אָנפֿירונג!) קאָמאַנדירשאפט; 3. *(воинская часть)* קאָמאַנ- אף זיך די קאָמאַנדירשאפט; דע ו ־ס; 4. *(экипаж судна)* מאַנשאפט ו ־ן; 5.: пожа́рная ~а פֿײַערלעשער־קאָמאַנדע ו ־ס; футбо́льная ~а -פוט בּאָל־קאָמאַנדע ו ־ס; ◇ как по ~е אַלע ווי איינער

кома́ндир *м* 1. קאָמאַנדיר מ ־ן; ~ полка́ פּאָלק־קאָמאַנדיר מ ־ן; ~ корабля́ שיף־קאָמאַנדיר מ ־ן; 2. *перен.*: ~ы произво́дства די אָנפֿירער אין דער פּראָ- דוקציע; ~ова́нный *м* קאָמאַנדירטער מ.. טע; ~ова́ть *сов. и несов.* קאָמאַנדירן; ~о́вка *ж* קאָמאַנדירונג ו ־ען; ~о́вочный 1. קאָמאַנדירונג(ס)־; ~о́вочное удостовере́ние קאָמאַנדירונג(ס)־שײַן מ ־ען; 2. *в знач. сущ. м. разг. см.* командиро́ванный

кома́нд||ный 1. קאָמאַנדע־; פון דער קאָמאַנדע *после сущ.*; ~ые слова́ קאָ- מאַנדעס מצ.; ~ые соревнова́ния [פֿאַרמעסטן] געוועטן; 2. *(командирский)* קאָמאַנדיר(ן)־; צווישן די קאָמאַנדעס; 3. *перен. (руководящий)* פֿירנדיקער(אָנ); ~ое положе́ние אָרט אין אָנפֿירנדיק; ~ые посты́ פּאָסטנס פֿירנדיקע(אָנ); ◇ ~ый соста́в קאָמאַנדירן־באשטאנד מ

кома́ндование *с* 1. *(действие)* קאָמאַנדירונג ו; приня́ть ~ אי׳בערנעמען* די קאָמאַנדירונג; 2. *собир.* קאָמאַנדיר- שאפט ו; верхо́вное ~ אויבער־קאָמאַנדירשאפט ו; вы́с- шее ~ די העכערע קאָמאַנדירשאפט

кома́ндовать *несов.* 1. אָפּגעבן* די קאָמאַנדע; 2. *(тв.)* דער קאָמאַנדיר (פון), זיין* דער קאָמאַנדעוועזן (איבער); ~ ди- ви́зией קאָמאַנדעוועזן, זיין* דער קאָמאַנדיר פון א דיוויזיע; 3. (*тв.*, над *тв.*) אי׳בער א דיוויזיע *(распоряжа- ться)* שאפן* זיך (מיט) קאָמאַנדעוועזן (אויבער), ...ערשן (מיט)

кома́ндующий *м* = מ קאָמאַנדירער

кома́р *м* ־ן, מוק ו ־ן, קאָמאַר מ ־ן; маляри́йный ~ אַנאָפעלעס מ ־ן, מאַלאַריע־קאָמאַר מ ־ן; ◇ ~ но́су [но́са] не подто́чит קיינער וועט קיין פּגאם ניט געפֿינען

комба́йн *м* ־ען, קאָמבײַן מ ־ס; ~ер *м* קאָמבײַנער מ ־ס; ~ерка *ж* קאָמבײַנערקע ו ־ס, קאָמבײַנערין ו ־ס

комбико́рм *м* (комбини́рованный корм) קאָמבינירט פֿיטער; ~овый: ~овый заво́д א זאוואָד פאר (צוגרייטן) קאָמבינירט פֿיטער

комбина́т *м* ־ן מ קאָמבינאַט; ◇ ~ бытово́го обслу́- живания סערוויס־קאָמבינאַט מ ־ן

комбина́тор *м* קאָמבינאַטאָר מ ־טאָרן

комбина́ция *ж* 1. קאָמבינאַציע ו ־ס; ~ зву́ков קלאַנ־ גען־קאָמבינאַציע ו; ло́вкая ~ קונציקע קאָמבינאַציע; ша́хматная ~ שאָך־קאָמבינאַציע ו ־ס; 2. *(бельё)* קאָמ- בינאַציע ו ־ס; кружевна́я ~ מיט שפּיצן

комбинезо́н *м* קאָמבינעזאָן מ ־ען

комбини́ров||анный קאָמבינירטער; ~анный корм קאָמ- בינירט פֿיטער; ~ать *несов.* קאָמבינירן; *перен. разг. тж.* מאניפּולירן

комедиа́нт *м* קאָמעדיאַנט מ ־ן

комеди́йный קאָמעדיע־; ~ актёр קאָמעדיע־אקטיאָר מ ־ן; ~ жанр קאָמעדיע־זשאנער מ ־ן

коме́ди||я *ж* קאָמעדיע ו ־ס; *(притворство тж.)* מויקאַלישע קאָמעדיע; музыка́льная ~я אָנשטעל מ ־ן; ◇ разы́грывать ~ю קאָמעדיע א שפּיל(פֿאָ)ן

комендáнт *м* קאָמענדאַנט מ ־ן; ~ский: ~ский час בלאַקירשאָ ו, קאָמענדאַנט־שאָ ו

комендату́ра *ж* קאָמענדאַטור ו

коме́та *ж* קאָמעטע ו ־ס, קאָמעט מ ־ן

ко́ми *мн. нескл. (народ)* קאָמי מצ; язы́к ~ קאָמי־ שפּראַך ו

коми́зм *м* קאָמישקייט ו; *(юмор)* קאָמיזם מ; ~ положе́ния די קאָמישקייט פון דער סיטואַציע

ко́мик *м* = קאָמיקער מ; *перен. тж.* ווי׳צלינג מ ־ען

комиссáр *м* קאָמיסאַר מ ־ן; военный ~ מיליטעריש- קאָמיסאַר; ~иа́т *м* קאָמיסאריאַט מ ־ן; военный ~иа́т מיליטעריש קאָמיסאריאַט

комиссионе́р *м* קאָמיסיאָנער מ ־ן

комиссио́нный 1. קאָמיסיאָנער־; ~ магази́н קאָמיסי- אָנערע־געלט; 2. *в знач. сущ. мн.* ~ אָנערע מאגאזי׳ן

коми́сси||я *ж* 1. קאָמיסיע ו ־ס; избира́тельная ~я וואָל־קאָמיסיע ו ־ס; экзаменацио́нная ~я עקזאמענירי־ קאָמיסיע ו ־ס; 2. *(поручение)* קאָמיסיע ו; брать на ~ю *что-л.* אף קאָמיסיע נעמען*; сдать на ~ю (פֿאָ)געבן* אף קאָמיסיע

комите́т *м* ־ן מ קאָמיטעט; парти́йный ~ פּאַרטיי־ קאָמיטעט מ

коми́ческ||ий 1. קאָמישער, קאָמיקער־; ~ая роль קאָמי- קער־ראָל ו ־ן; ~ая о́пера קאָמישע אָפּערע; 2. *(смеш- ной)* וויציקער, קאָמישער; ◇ ~ий актёр = מ קאָמיקער

коми́чный *см.* коми́ческий 2

ко́мкать *несов.* 1. קנוידערן(צע), מיאַטשען(צע); 2. *перен. разг.* ווי׳ס־ניט־אי׳ן אָפּכאפּן

коммент||а́рий *м* 1. קאָמענטאַר מ ־ן, קאָמענטאַרים מ ־ס; 2. *мн. (рассуждения)* פּיירושים, קאָמענטאַרן מצ. קאָמענטאַרן זינען דאָ אי׳בע- ריק; ~а́тор *м* קאָמענטאַטאָר מ ־טאָרן; ~и́ровать *сов. и несов.* 1. *(текст)* קאָמענטירן; 2. *(толковать)* אויס־ טייטשן

коммерса́нт *м* קאָמערסאַנט מ ־ן

комме́рция *ж* קאָמערץ ו, קאָמערציע ו

комме́рческ||ий קאָמערציעלער, קאָמערץ־; ◇ ~ий дире́ктор דירעקטאָר קאָמערציעלער; ~ое учи́лище קאָ- מערץ־שול ו ־ן

коммивояжёр *м* קאָמיוואָיאזשאָר מ ־ן

комму́на *ж* ־ס ו קאָמונע; ◇ Пари́жская ~ די פּאַרי׳- זשער קאָמונע

коммуна́льн||ый קאָמונאַלער; ~ые услу́ги קאָמונאַלע באדינונג; ~ое хозя́йство קאָמונאַלע ווירטשאפט; ◇ ~ая кварти́ра א ווינונג פאר עטלעכע, א קאָמונאַלע ווינונג פאַמי׳ליעס

комму́нар *м ист.* קאָמונאַר מ ־ן

комму́низм *м* קאָמוניזם מ; строи́тельство ~а די בויונג פון [דאָס בויען] קאָמוניזם; нау́чный ~ ווי׳סנשאפטלעכער קאָמוניזם

коммуника́бельн||ость *ж* קאָמוניקאַבלקייט ו; ~ый קאָמוניקאַבלער

коммуникати́вный *лингв.* קאָמוניקאַטי׳ווער

коммуника́ци||я *ж* 1. קאָמוניקאַציע ו ־ס; перере́зать ~и проти́вника אי׳בערשניידן* דעם סוי׳נעס קאָמוניקאַציעס; 2. *лингв.* קאָמוניקאַציע ו ־ס; *(сообщение)* מי׳טיילונג ו ־ען

коммуни́ст *м* קאָמוּנִיסט מ ־ן

коммунисти́ческ||ий קאָמוּנִיסטִישער; ~ая па́ртия די קאָמוּנִיסטִישע פּאַרטִיי; ~ая мора́ль מאָ- קאָמוּנִיסטִישע ראָל

коммуни́стка *ж* קאָמוּנִיסטקע ז ־ס, קאָמוּנִיסטין ז ־ס

коммута́тор *м* קאָמוּטאַטאָר מ ־ס

коммюнике́ *с нескл.* קאָמוּניקאַט מ ־ן; קאָמ(י)וניקע מ ־ן

ко́мнат||а *ж* צִימער מ ־ן (מצ. כאַטעָרים), כּיידער מ ־ן; квартира из трёх ~ דרײַ צִימערן פּון וווינונג א; ◇ ~а ма́тери и ребёнка *(на вокзале и т. п.)* א צִימער שטוב־פאר מוטער און קינד; ~ный: ~ное расте́ние שטוב־געוויקס ז ־ן; ~ная соба́ка (מצ. ..היונט) מ שטוב־הונט; ~ная температу́ра ז שטוב־טעמפּעראטור

комо́д *м* קאָמאָד מ ־ן

комо́к *м (земли и т. п.)* הרודקעלע ז ־ך; *(снега)* באלכל ז = צעמיאטשען אין א קנײַלכל; смять в ~ צעמיאטשען אין א קנײַלכל; ◇ ~ в го́рле א קנײַלכל אין האלדז

компа́ктн||ый קאָמפּאַקטער; ~ая ма́сса א קאָמפּאַקטע קאָמפּאַקטע [צונויפּגע- מאַסע [געדיכטע]; ~ая пу́дра פּודער [פּרעסטע]

компане́йский קאָמפּאַניישער

компа́ни||я *ж* 1. ־ס כּעוו-, כּעוואָרע ז ־ס, קאָמפּאַניע ז ־ס, רײַע ז; в ~и хоро́ших парне́й אין א קאָמפּאַניע [אין א קאָמפּאַניע פון ווילע יונגען [כּעוואָרײַע]; соста́вьте нам ~ю שטייט זיך צו [וועצט זיך צו] צו אונדז קומט מיט אונדז; 2. *(торговая, промышленная)* ־ס ז, קאָמפּאַניע ז, געזעלשאפט [געזעל- אין אקציאָנערע קאָמפּאַניע]; акционе́рная ~я ־ן; ◇ води́ть ~ю с *кем-л.* קאָמפּאַניײַען זיך מיט זײַן* אין א כאָורוסע, כאָוערן זיך מיט עמעצן, עמעצן קעדײַ ניט אָפּשטיין* צוליב כאָורוסע; за ~ю פּון עמעצן פּון דער קאָמפּאַניע

компаньо́н *м* 1. ־ן מ קאָמפּאניאָן; 2. *(член торговой или промышленной компании)* ־ן מ קאָמפּאניאָן, שוטעף מ (מצ. שוטפים)

компа́ртия *ж* (коммунисти́ческая па́ртия) קאָמפּאַרטיי (קאָמוּנִיסטִישע פּאַרטיי) ז ־ען

ко́мпас *м* ־ן מ קאָמפּאס

компенс||а́ция *ж* 1. *(действие)* קאָמפּענסירונג ז; 2. *(сумма)* ־ס ז, קאָמפּענסאַציע ז; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָמ- פּענסירן

компете́нтн||ость *ж* 1. בקיעס ז, קאָמפּעטענטקייט ז; 2. *(правомочность)* קאָמפּעטענץ ז, קאָמפּעטענטקייט ז; ~ый קאָמפּעטענטער; ~ый консульта́нт א קאָמפּעטענ- טער קאָנסולטאָנט, א בקי, א קאָנסולטאָנט; ~ый суд א קאָמפּעטענטער גערי̇כט

компете́нци||я *ж* קאָמפּעטענץ ז; э́то вне его́ ~и דאָס איז אויסער זײַן קאָמפּעטענץ

компил||и́ровать *несов.* מאכן קאָמפּיליאַצי- קאָמפּילירן, ~я́тивный קאָמפּיליאַטיווער; ~я́тор *м* -קאָמפּיליאַ טאָר מ ־ס; ~я́ция *ж* קאָמפּיליאַציע ז

ко́мплекс *м* קאָמפּלעקס מ ־ן; ~ный קאָמפּלעקסישער; ~ная механиза́ция קאָמפּלעקסישע מעכאַניזירונג; ◇ ~ная брига́да אלע־פאַכן־בריגאדע ז, קאָמפּלעקס־בריגאדע ז ־ס

компле́кт *м* 1. *(набор)* קאָמפּלעקט מ ־ן; *(книг тж.)* גאנג מ (מצ. גענג); 2. *(предельное число лиц)* קאָמפּלעקט אויסערן [אריבערן] פּולער, מ פּולער; сверх ~а- קאָמ- פּלעקט; ~ный קאָמפּלעקטישער פּולער

комплектова́ть *несов.* 1. צונויפּשטעלן, קאָמפּלעקטירן; 2. *(дополнять до комплекта)* דערגאַנצן, דערפּולן [קאָמפּלעקטן] א קאָמפּלעקט

компле́кция *ж* קערפער־געבוי, מ קאָמפּלעקציע ז

комплимен́т *м* ־ן מ קאָמפּלימענט; сказа́ть ~ מאכן א קאָמפּלימענט; напра́шиваться на ~ы זיך אף* אַנשלאָגן קאָמפּלימענטן

компози́тор *м* ־טאָר מ קאָמפּאָזיטאָר

композ||иционный קאָמפּאָזיציאָנעלער; ~и́ция *ж* -קאָמ פּאָזיציע ז

компоне́нт *м* ־ן מ קאָמפּאָנענט; באשטאַנד־טייל מ ־ן

компо́ст *м с.-х.* קאָמפּאָסט מ

компо́стер *м* ־ס מ קאָמפּאָסטער

компости́ровать *несов.* קאָמפּאָסטירן; ~ биле́т -קאָמפּאָ סטירן דעם בילעט

компо́т *м* קאָמפּאָט מ

компре́сс *м* ־ן מ, קאָמפּרעס אומשלאָג מ ־ן

компре́ссор *м тех.* קאָמפּרעסאָר מ ־ס

компромети́ровать *несов.* קאָמפּראָמעטירן

компроми́сс *м* ־ן מ, קאָמפּראָמיס פשאָרע ז ־ס; пойти́ на ~ אַרײַנגיין* אף א קאָמפּראָמיס [אף א פשאָרע]; ~ный פשאָרעדיקער, קאָמפּראָמיסלעכער; ~ное реше́ние א קאָמפּראָמיסלעכע [א פשאָרעדיקע] לייזונג

компью́тер *м тех.* ־ס מ קאָמפּיוטער

комсомо́л *м* (Ко́ммунисти́ческий Сою́з Молодёжи) (קאָמוּנִיסטִישער יוגנט־פּארבאנד) מ, קאָמיוג מ; קאָמסאָמאָל מ; ~ец *м* ־ן מ לצעס, קאָמיוגיסט מ ..־ן; ~ка *ж* ־ס ז, קאָמיוגיסטין ז ־ס, קאָמסאָמאָלקע ז ־ס

комсомо́льск||ий קאָמסאָמאָלישער, קאָמיוגישער; ~ий биле́т קאָמיוגישער בילעט; ~ая организа́ция -קאָמיו גישע ארגאַניזאַציע; ~ий энтузиа́зм קאָמיוגיסטן־ענטוזיאַזם מ, קאָמיו- גיסטישער ענטוזיאַזם

комсо́рг *м* (комсомо́льский организа́тор) ־ן מ קאָמסאָרג (קאָמסאָמאָלישער אָרגאַניזאַטאָר)

кому́ *дат. п. от* кто

комфо́рт *м* קאָמפּאָרט מ; с по́лным ~ом מיט פולן מיט אַלע באקוועמלעכקייטן, קאָמפּאָרט

комфорта́бельн||ый קאָמפּאָרטאַבעלער, בא- (זייער) קוועמלעכער; ~ая кварти́ра א קאָמפּאָרטאַבעלע וווינונג מיט אַלע באקוועמלעכקייטן א וווינונג

конве́йер *м* ־ס ז קאָנווייער; ~ный קאָנווייער-; ~ная систе́ма ז קאָנווייער־סיסטעם

конве́нци||я *ж* קאָנווענץ ז; заключи́ть ~ю א שליסן* קאָנווענץ

конве́рт *м* ־ן מ קאָנווערט

конвои́р *м* = מ קאָנוואָירער; ~овать *несов.* קאָנוואָירן

конво́й *м* קאָנוואָי מ

конво́йн||ый 1. קאָנוואָי־שיף ז ־ן; קאָנוואָי־ ~ое су́дно 2. *в знач. сущ. м* = מ קאָנוואָירער

конвульси́вн||ый קאָנוולסיוועדיק, קראַמף־; ~ые движе́- ния קראַמף־באוועגונגען מצ., קאָנוולסיוועס מצ.

конву́льсия *ж мед.* קראַמף מ, ־ס ז קאָנוולסיע

конгломера́т *м* 1. ־ן מ קאָנגלאָמעראַט; *(смесь тж.)* -גע- מישמאש מ, מיש ז; 2. *геол.* מ קאָנגלאָמעראַט

конгре́сс *м* 1. ־ן מ קאָנגרעס; Всеми́рный ~ миро- любивых сил אלוועלטלעכער קאָנגרעס פון פרידליבי-

דיקע קרעפטן; Всемúрный ~ сторóнников мúра -אל וועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם־אָנהענגער; 2. *(законодательный орган, парламент)* м קאָנגרעס; ~мéн *м* (мн. ..סלימ) קאָנגרעסמאן

конденс||áтор *м эл.* קאָנדענסאַטאָר м ־ס; ~áция *ж* קאָנדענסאַציע ז, קאָנדענסירונג ז; ~úровать *сов. и несов.* קאָנדענסירן, פארגעדיכטערן

конди́тер *м* קאָנדיטער м ־ס; ~ская *ж* קאָנדיטערײַ ז; ~ский קאָנדיטער־; קאָנדיטער־; ~ская фáбрика קאָנדיטער־פאבריק ז ־ן, זיסווארג־פאבריק ז ־ן; ~ские изде́лия זיסווארג ז

кондиционе́р *м* קאָנדיציאָנער м ־ן *(комнатный тж.)* לופטקילער м ־ס

кондициони́рованный קאָנדיציאָנירטער; ~ вóздух -קאָנ דיציאָנירטע [געקילטע] לופט

кондýктор *м* קאָנדוקטאָר м ..־טאָרן

коневóд *м* = פערדצוכטלער м ־ס; ~ство *с* פערדצוכט ז; ~ческий פערדצוכט־, פערדצוכטלעריש־

конёк[1] *м* 1. *уменьш.* פערדעלע ז ־ך, פערדל ז ־עך; 2. *(излюбленная тема)* באליבטע טעמע, כאלאס ז; 3. *(крыши)* דאכקאם м ־ען; ◇ он сел на своегó конькá ער האָט זיך; ער איז שוין ארוף אף זײַן פערדל צוגעריסן צו זײַן טעמע

конёк[2] *см.* конькú

кон||éц *м* 1. סאָף м ־ן, ז (ע)נד; *(предмета)* ־ען м ־ן, ברעג м ־ן; ~éц дорóги דער סאָף פונעם וועג; ~éц гóда דער סאָף פונעם יאָר; в ~цé гóда סאָף יאָר; ~éц расскáза דער סאָף פון דער דערציילונג; ~цы́ верёвки דער סאָף פון דער שנור; óстрый ~éц שפּיץ (שאַרפער); со всех ~цóв странú פון אַלע עקן פון דער וועלט; блúзиться к ~цý האלטן* בא פארענדיקן זיך; 2. *(кончина)* סאָף м; он знал, что ~éц егó блúзок ער האָט געוווסט, אז גיך וועט קומען זײַן סאָף [אז ער האלט בא שטארבן]; он нашёл там свой ~éц דאָרט איז געקומען א סאָף צו זײַן לעבן; 3. *(расстояние)* מעהאַלעך м; сдéлать порядóчный ~éц דורכמאכן [אָפּגיין*] א היפּשן מעהאַלעך; в óба ~цá [צוריק] אהין און אהער; 4. *мор.* שטריק м ־ן; причáльный ~éц м צופעסט־שטריק; ◇ без ~цá אָן עק אָן אָן א סאָף (און אָן); говорúть без ~цá ניט אופהערן צו רעדן; в ~цé ~цóв סאָפקאָלסאָף; взя́ться не с того́ ~цá אַנהייבן* פארקערט; во все ~цы́ אין אַלע עקן; из ~цá в ~éц פון איין עק ביז אַנדערן; и ~цы́ в вóду און קיין סימען ניט געבליבן; ~цá-крáю нет אָן א גרענץ, אָן א ברעג; *(о длительности)* סיהאָט קיין ס׳האָט קיין עק ניט און קיין סאָף ניט; пáлка о двух ~цáх א שטעקן מיט צוויי עקן

коне́чно 1. *вводн. сл.* געוויס; *(разумеется)* פארשטייט זיך; вы, ~, меня́ не ждáли? -געוויס האָט איר ניט דער וואַרט, איך זאָל קומען? 2. *утв. частица* אוואַדע

коне́чности *мн.* (*ед.* коне́чность *ж*) עקנדגלידער мн.; вéрхние ~ אויבערשטע עקנדגלידער; нúжние ~ אונטערשטע עקנדגלידער

коне́чн||ый 1. *(находящийся в конце)* לעצטער; ~ая останóвка דער לעצטער אָפּשטעל; 2. *(окончательный)* עקנדגילטיקער רעזול־; ~ый результáт דער עקנדגילטיקער רעזולטאט; ~ая цель ז עקנדציל, ציל; ◇ ~ая величúна *мат.* אן עקנדלעכע גרייס

конúна *ж* פערדנפלייש ז

конúческий קאָנוסאַרטיקער, קאָנוספּאַרמיקער

конкретизúровать *сов. и несов.* קאָנקרעטיזירן

конкрéт||ность *ж* קאָנקרעטקייט ז; ~ный קאָנקרעטער

конкурéн||т *м* קאָנקורענט м ־ן; ~ция *ж* קאָנקורענץ ז; ◇ вне ~ции [אָן א] פארגלײַך אויסער

конкурúровать *несов.* קאָנקורירן

кóнкурс *м* קאָנקורס м ־ן; подáть рабóту на ~ -אָן געבן* אין אַרבעט אפן קאָנקורס; он принят в вуз по ~у מ׳האָט אים צוגענומען אין דער היכשול לויטן קאָנקורס; вне ~а אויסערן קאָנקורס; *перен.* אויסער פארגלײַך; ~ный קאָנקורס־; ~ный экзáмен м קאָנקורס־עקזאמען (ע)ס

кóнни||к *м* קאָוואַלעריסט м ־ן; ~ца *ж* קאָוואַלעריע ז, רײַטער־מיליטער ז

кóнн||ый 1. פערד־; ~ая тя́га ז פערד־שלעפקראפט; 2. *(состоящий из всадников)* רײַטער־; קאָוואַלעריע־; ~ая áрмия רײַטער־ארמיי ז ־ען; ~ый разъéзд רײַ־ טער־פאטרול м ־ן; ◇ ~ый завóд פערדצוכט־זאוואָד ז ־ן, פערדפערמע ז ־ס, מ ־ן

кóновязь *ж* 1. פערדסלופּ м ־ן; 2. *(верёвка для стреножívания лошади)* = פעטש־שטריק м

конокрáд *м* פערד־גאנווו (мн. ..־גאנאָווים)

конопáтить *несов.* פארדיכטעווען; קאָנאָפּאַטיען *разг.*

конопля́ *ж бот.* האנף ז, קאָנאָפּליע ז

конопля́нка *ж зоол.* העגפל ז ־ער

конопля́н||ый קאָנאָפּליע־, האנף־; ~ое мáсло -קאָנאָפּ ליע־אייל

консерват||и́зный קאָנסערוואַטיוועריש; ~и́зм *м* -קאָנסער וואטיזם

консерва́тор *м* קאָנסערוואַטאָר м ..־טאָרן

консерватóрия *ж* קאָנסערוואַטאָריע ז

консерви́рованный קאָנסערווירטער

консерви́ровать *сов. и несов.* 1. קאָנסערווירן; 2. *(строительство и т. п.)* פארקאָנסערווירן

консéрвн||ый קאָנסערוון־; ~ая бáнка קאָנסערוון־באנקע; ~ый нож קאָנסערוון־עפענער м ־ס

консéрвы *мн.* 1. קאָנסערוון мн.; мясны́е ~ פלייש־ -קאָנסערוון мн.; ры́бные ~ פיש־קאָנסערוון мн.; 2. *разг. (очки)* שוצבריל мн.

консúлиум *м мед.* קאָנסיליום м ־ס

консистéнция *ж* קאָנסיסטענץ ז

кóнский פערד(ן)־, פערדענער; ~ вóлос פערדהאָר мн.

консолид||áция *ж* קאָנסאָלידירונג ז, קאָנסאָלידאַציע ז; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָנסאָלידירן

консóль *ж* קאָנסאָל м ־ן

консóрциум *м* קאָנסאָרציום м ־ס

конспéкт *м* קאָנספּעקט м ־ן; ~и́вный קאָנספּעקטיוועריש; ~и́ровать *несов.* קאָנספּעקטירן

конспир||атúвный קאָנספּיראַטיוועריש; ~ати́вная кварти́ра קאָנספּיראַטיוועס דירע; ~áтор *м* -קאָנ ספּיראָטאָר м ..־טאָרן; ~áция *ж* קאָנספּיראַציע ז

конста́нта *ж мат.* קאָנסטאַנטע ז ־ס

констат||áция *ж* קאָנסטאַטירונג ז; ~и́ровать *сов. и несов.* פעסטשטעלן, קאָנסטאַטירן

конституцио́нн||ый קאָנסטיטוציאָנעלער; ◇ ~ая монáрхия קאָנסטיטוציאָנעלע מאָנאַרכיע

конститу́ция *ж* 1. *(основной закон)* קאָנסטיטוציע ו; 2. *(строение организма)* קערפער־געבוי מ־ס

конструи́ровать *несов.* 1. קאָנסטרוירן; ~ но́вую машину מאשין א נײַע קאָנסטרוירן; 2. *(учреждать)* צונויפ־פֿורעמען, ארגאניזירן, שטעלן

конструкти́вн||ый קאָנסטרוקטיוו; ~ое предложе́ние א קאָנסטרוקטיוו פֿאָרשלאָג

констру́ктор *м* 1. קאָנסטרוקטאָר מ־טאָרן; 2. *(набор для игры)* קאָנסטרוקטאָר מ־ס; ~ский קאָנסטרוקטאָר־; ~ское бюро́ קאָנסטרוקטאָרן־ביורא ז, ו

констру́кци||я *ж* 1. *(строение, устройство)* קאָנסטרוק־ציע ו; самолёт но́вой ~и אן אראָפּלאַן פון א נײַ־ער קאָנסטרוקציע; 2. *обычн. мн. (отдельные части сложного устройства)* קאָנסטרוקציעס מצ.; железобето́нные ~и אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרוקציעס; 3. *грам.* פאסיוו ו־ס קאָנסטרוקציע ו

ко́нсул *м* קאָנסול מ־ן; генера́льный ~ גענעראַל־קאָנסול מ־ן; ~ьский קאָנסול־; ~ьские полномо́чия קאָנסול־פולמאכטן מצ.; ~ьство קאָנסולאַט מ־ן *с*

консульт||а́нт *м* קאָנסולטאַנט מ־ן; ~а́ция *ж* 1. *(совет)* נעמען* א קאָנסולטאַציע ו־ס; получи́ть ~а́цию א קינדער־קאָנסולטאַציע ו־ס; 2. *(учреждение)* де́тская ~а́ция

консульти́ровать *несов.* קאָנסולטירן; ~ся *несов.* (с *тв.*) (בא) זיך אין אייַנע האלטן* (מיט) זיך קאָנסולטירן

конта́кт *м* 1. *(соприкосновение)* קאָנטאַקט מ, בארירן מ; *перен.* קאָנטאַקט מ־ן, פּארבינדונג ו; при ~е с больны́м בייַם א בארירן מיט כוילע; вступи́ть в ~ с *кем-л.* אײַנשטעלן א, קומען* אין א פּארבינדונג מיט עמעצן; деловы́е ~ы גע־שעפֿטלעכע קאָנטאַקט; טאַקטן [פּארבינדונגען] מיט עמעצן; 2. *тех.* קאָנטאַקט מ־ן

конте́йнер *м* קאָנטיינער מ־ס

конте́кст *м* קאָנטעקסט מ־ן

контине́нт *м* קאָנטינענט מ־ן

континента́льный קאָנטינענטאַל; ~ый кли́мат קאָנטינענטאַלער קלימאט; ◇ ~ый кли́мат יאבאָשע־קלימאט מ

конто́р||а *ж* קאָנטאָר מ־ן; ~ский קאָנטאָר־; ~ские кни́ги קאָנטאָר־ביכער מצ.

контраба́нд||а *ж* 1. *(занятие)* קאָנטראַבאַנדע ו, שמוגל ו, שמוגלערײַ ו; 2. *собир.* קאָנטראַבאַנדע־סכוירע ו, שמוגל־סכוירע ו; ~и́ст קאָנטראַבאַנדיסט מ־ן, שמוגלער מ=; ~ный קאָנטראַבאַנדע־, קאָנטראַבאַנדישער, שמוגל־; ~ный ввоз קאָנטראַבאַנדישער אריינפיר; ~ные това́ры שמוגל־סכוירעס מצ., קאָנטראַבאַנדע־סכוירעס מצ.

контраба́с *м муз.* קאָנטראַבאַס מ־ן

контраге́нт *м* קאָנטראַגענט מ־ן

контр-адмира́л *м* קאָנטער־אדמיראל מ־ן

контра́кт *м* קאָנטראַקט מ־ן; расто́ргнуть ~ אונטערן קאָנטראַקט; דעם קאָנטראַקט; ~а́ция *ж* קאָנטראַקטירונג ו; ~ова́ть *несов.* קאָנטראַקטירן

контра́льто *с нескл.* קאָנטראַלטאָ ו

контрама́рка *ж* קאָנטראַמאַרקע ו־ס

контра́ст *м* קאָנטראַסט מ־ן, מ; составля́ть ре́зкий ~ с *чем-л.* שאַרף קאָנטראַסטירן מיט זשע* עפּעס; ~и́ровать *несов.* (с *тв.*) קאָנטראַסטירן (מיט); ~ный וויידערשפּרעכלעכער, קאָנטראַסטישער

контрата́к||а *ж воен.* קאָנטער־אטאַקע ו־ס; ~ова́ть *сов. и несов.* קאָנטראַטאַקירן

контрибу́ци||я *ж* קאָנטריבוציע ו; наложи́ть ~ю אויפֿ־ארופֿ לייגן א קאָנטריבוציע

контрнаступле́ние *с воен.* קעגן־אָנגריף מ; перейти́ в ~ אינערגיין* אין קעגן־אָנגריף

контролёр *м* קאָנטראָליאָר מ־ן

контроли́ровать *несов.* קאָנטראָלירן

контро́л||ь *м* 1. קאָנטראָל מ; наро́дный ~ь פֿאָלקס־קאָנטראָל מ; отде́л техни́ческого ~я דער אָפּטייל פאר טעכנישן קאָנטראָל; взять под ~ь נעמען* אונטערן קאָנטראָל; 2. *собир.* קאָנטראָל מ; ~ьный קאָנטראָליאָרן מצ.; ~ьная рабо́та קאָנטראָל־; ◇ ~ьные ци́фры קאָנטראָל־ציפערן מצ.

контрразве́д||ка *ж* קאָנטער־אויספֿיר מ־ן; ~чик *м* קאָנטער־אויספֿירער מ=

контрреволюци||оне́р *м* קאָנטער־רעוואָליוציאָנער מ־ן; ~о́нный קאָנטער־רעוואָליוציאָנערער

контрреволю́ция *ж* קאָנטער־רעוואָליוציע ו

контруда́р *м воен.* קעגנקלאפ מ (מצ. ..־קלעפ)

контру́з||ить *сов.* קאָנטוזיען; ~ия *ж* קאָנטוזיע ו־ס

ко́нтур *м* קאָנטור מ־ן; ~ный קאָנטור־; ~ная ка́рта קאָנטור־מאפּע ו־ס

конура́ *ж* 1. הונטבעדל ז־ער, קאָנורע ו־ס; 2. *перен. разг.* לאָך ו, קאָנורע ו

ко́нус *м* קאָנוס מ־ן

конфедера́ция *ж* קאָנפעדעראַציע ו

конферансье́ *м нескл.* קאָנפעראנסיע מ־ען

конферéнц-за́л *м* קאָנפערענץ־זאל מ־ן

конферéнция *ж* קאָנפערענץ ו־ן; ми́рная ~ שאָלעם־קאָנפערענץ ו־ן; парти́йная ~ פּארטיי־קאָנפערענץ ו־ן; конфе́т||а *ж* קאָנפעט(ק) ו־ן; ~ный קאָנפעט(ק)ן־; ~ная фа́брика קאָנפעט(ק)ן־פאבריק ו־ן

конфетти́ *с нескл.* קאָנפעטי מ

конфигура́ция *ж* קאָנפיגוראַציע ו

конфиденциа́льн||о *нареч.* פּארטרויליך, פּאַרטרויליך; ~ый פּארטרויליכער, קאָנפידענציעלער

конфиска́ция *ж* קאָנפיסקאַציע ו; ~ имущества פּיסקירונג [קאָנפיסקאַציע] פונעם פּארמעגן

конфискова́ть *сов. и несов.* קאָנפיסקירן

конфли́кт *м* קאָנפליקט מ־ן, סיכסוך מ (מצ. סיכסוכים); вооружённый ~ באוואָפֿנטער קאָנפליקט; урегули́ровать ~ אײַנרעגולירן דעם קאָנפליקט [דעם סיכסוך]; ~ный קאָנפליקט־; ~ная коми́ссия קאָמיסיע ו־ס; ~ная ситуа́ция סיטואַציע א קאָנפליקטנע

конфо́рка *ж* קאָנפאָרקע ו־ס

конфу́з *м* קאָנפוז מ; получи́лся ~ ס׳האָט זיך באקוֹ־מען א קאָנפוז [זייער ניט שיין]; ~ить *несов.* (с)קאָנפוזיען, (с)קאָנפוזן; ~иться *несов.* אריינברענגען* אין צעמישונג שעמען זיך, זיך

концев||о́й לעצטער, עקסטער; ~а́я строка́ די לעצטע שורע

концентра́т *м* 1. קאָנצענטראַט מ־ן; пищевы́е ~ы פּיטער־קאָנצענטראַטן מצ.; кормовы́е ~ы שפּיז־קאָנצענטראַטן מצ.; 2. *горн.* ארץ־קאָנצענטראַט מ־טן

концентрацио́нный: ~ ла́герь קאָנצענטראַציע־לאגער מ־ן, מ־ן; קאצעט מ־ן *разг.*

концентра́ци||я *ж* 1. *(действие)* קאָנצענטרירונג ו,

צונויפזאמלונג ו; 2. *хим.* ו קאָנצענטראַציע; раствóр высóкой ~и א צעלאָז פון א שטאַרקער קאָנצענטראַציע

концентри́ровать *несов.* 1. *(скапливать)* קאָנצענטרירן, אָנזאמלען; 2. *перен.* קאָנצענטרירן; ~ внима́ние на *чём-л.* עפעס אף קאָנצענטרירן די אופמערקזאמקייט; ~ся *несов.* קאָנצענטרירן זיך

концентри́ческий, концентри́чный קאָנצענטרישער

конце́пция *ж* ־ס ו קאָנצעפציע

конце́рн *м* ־ען מ קאָנצערן

конце́рт *м* 1. ־ן מ קאָנצערט; дать ~ א קאָנצערט געבן*; ~ лёгкой му́зыки א קאָנצערט פון לײַכטער מוזיק; 2. *(произведение)* = ו קאָנצערטווערק; ~ для скри́пки с орке́стром א קאָנצערט(ווערק) פאר פידל און אָר־קעסטער; ◇ коша́чий ~ מ קאַצן־יאָמער

концерта́нт *м* ־ן מ קאָנצערטאַנט; ~ка *ж* ־קע ו ־ס

концерти́ровать *несов.* קאָנצערטירן*, [ארויסטרעטן* געבן מיט] קאָנצערט

концертме́йстер *м* ־ס מ קאָנצערטמײַסטער

конце́ртн||ый קאָנצערט־; פאר קאָנצערטן *после сущ.*; ~ый зал מ ־ן קאָנצערטזאל; ~ая му́зыка קאָנצערט־מוזיק מ ־ן; ◇ ~ый роя́ль קאָנצערט־פאָרטעפיאַנע מ ־ס

концессионе́р *м* ־ן מ קאָנצעסיאָנער

конце́ссия *ж* ־ס ו קאָנצעסיע

концла́герь *м* (концентрацио́нный ла́герь) קאָנצלאַגער מ ־ן; קאצעט מ ־ן *разг.*

концо́вка *ж* 1. *полигр.* שלוס־ווינקעטקע ו; 2. *(заключительная часть)* סאָף מ ־ן, שלוסטייל מ ־ן

конча́ть *несов.* 1. *см.* ко́нчить; 2. *(быть близким к окончанию, завершению)* האלטן* בא (פאר)ענדיקן; ~ся *несов.* 1. *см.* ко́нчиться 2, 3; 2. *(приближаться к концу)* האלטן* בא ענדיקן זיך; 3. *(умирать)* האלטן* בא גוסעסן; *(агонизировать)* שטארבן

ко́нчено *безл. в знач. сказ.* 1. (с *тв.*) ס׳איז א סאָף; с ним ~ מיט אים איז א סאָף; 2. *(довольно)*: ~! אן א סאָף!, עק!

ко́нчик *м* ־ן מ ־ען; *(остриё)* שפּיץ מ ־ן; ~ языка́ דער שפּיץ צונג

кончи́на *ж* פּטירע ו, טויט מ

ко́нчить *сов.* 1. *(довести до конца)* (פאר)ענדיקן; *(прекратить)* אופהערן; ~ ремо́нт דעם (פאר)ענדיקן רעמאָנט; ~ чита́ть אופהערן לייענען; 2. (*тв.*, на *предл.*; *заключить*) (מיט) פארענדיקן, (מיט) אויסלאָזן*, שליסן* (מיט); ~ речь здра́вицей [אויסלאָזן*, שליסן*] פארענדיקן; дава́йте на э́том и ко́нчим די רעדע מיט א ווייזע; 3.: он ко́нчил тем, что навсегда́ оста́вил родно́й го́род לאָמיר דערמיט פארענדיקן דער סאָף איז געווען, אז ער האָט אף שטענדיק פארלאָזט זײַן הײמשטאָט; 4. *(учебное заведение)* (פאר)ענדיקן; 5. (с *тв.*; *положить предел*) (מיט) אָפענדיקן, (צו) מאכן א סאָף; ~ с волоки́той [מאכן א סאָף צו] מיט אָפענדיקן; ◇ ~ самоуби́йством נעמען* זיך, באגיין* זעלבסטמאָרד; ~ пло́хо מיעס אָפשניידן*; דאָס לעבן האָבן* א וויסטן; ~ся *сов.* 1. ענדיקן זיך; 2. *(тв.)* ענדיקן זיך (מיט), (מיט) אויסלאָזן* זיך; война́ ко́нчилась на́шей побе́дой די מילכאָמע האָט זיך געענדיקט מיט אונדזער [ניצאָן]; ко́нчилось тем, что... ס׳האָט זיך אויס־געענדיקט [ס׳האָט זיך געענדיקט] דערמיט, אז...

דער סאָף; געלאָזט [ס׳האָט זיך אויסגעגאנגען] דערמיט, אז...; 3. *(иссякнуть)* איז געווען, אז...; сáхар ко́нчился ס׳איז אויסגעגאנגען; 4. *(умереть)* געלאָזט] דער צוקער אויסגיין*

конъюнктиви́т *м мед.* מ קאָניונקטיוויט

конъюнкту́р||а *ж* ו קאָניונקטור; ~ный קאָניונקטור־; ~ные це́ны מצ. קאָניונקטור־פרייזן; из ~ных соображе́ний קאָניונקטור־טעמים אויס; ~щик *м разг.* קאָניונקטורניק מ ־ס

кон||ь *м* 1. = ו פערד; 2. *шахм.* (ל)פערד, (גימנאַסטיק־)פערד ו; 3. *спорт.* = שפרינגער מ ־ס

коньк||и́ *мн.* גליטשערס מצ.; ~и́ на ро́ликах רעדל־גליטשערס מצ.; ката́ться на ~а́х קאטעען זיך גליטשן; ~ши́ך אף גליטשערס *разг.*

конькобе́ж||ец *м спорт.* מ גליטשלויפער; ~ный: ~ный спорт גליטש־ספּאָרט מ

конья́||к *м* מ קאָניאַק; ~чный קאָניאַק־

ко́нюх *м* = מ שטאַלדינער; קאָניוך מ ־ס *разг.*

коню́шня *ж* ־ן ו פערד־שטאל

кооперати́в *м* ־ן מ קאָאָפּעראַטיוו; жили́щный ~ וווינונגס־קאָאָפּעראַטיוו מ ־ן; ~ный קאָאָפּעראַטיוו־

коопера́||тор *м* ־טאָרן מ קאָאָפּעראַטאָר; ~ция *ж* 1. *(форма организации)* קאָאָפּעראַציע ו; 2. *(объединение)* קאָאָפּעראַציע ו; потреби́тельская ~ция געברויך־קאָאָפּעראציע ו; промысло́вая ~ция געווערב־קאָאָפּעראציע ו; сельскохозя́йственная ~ция לאַנדווירטשאפט־פּראַציע ו

кооперировать *сов. и несов.* קאָאָפּעריר; ~ся *сов. и несов.* קאָאָפּעריר זיך

коопт||а́ция *ж* ו קאָאָפּטירונג; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָאָפּטירן

координа́ты *мн.* (*ед.* координа́та *ж*) קאָאָרדינאַטן מצ.

координацио́нный קאָאָרדיניר־; ~ вычисли́тельный центр קאָאָרדינירנדיקער רעכנצענטער

координ||а́ция *ж* ו קאָאָרדינירונג; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָאָרדינירן

копа́ть *несов.* 1. גראָבן*; ~ зе́млю ערד גראָבן*; ~ огоро́д אופגראָבן* דעם גאָרטן; 2. *(выкапывать)* (אויס)גראָבן*; ~ я́му גראָב א גרוב (אויס)גראָבן*; ~ся *несов.* 1. גראָבן*; 2. *разг.* (в *предл.*; *искать*) זיך גראָבן*, נישטערן; *перен.* זיך אין דער ערד גריבלען; ~ в душе́ גריבלען זיך; 3. *разг.* (*мешкать*) זיך פּאָרקען; נעשאָמע

копе́ечк||а *ж*: стать [влете́ть] в ~у א שיינע קאָפּיקע [א שיינעם גראָשן]

копе́ечн||ый 1. קאָפּיקענער; קאָפּיקאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(незначительной цены)* גראָשאָווע(ר) *тж. неизм.*; וואָס האָט א גראָשן די ווערט *после сущ.*; 3. *перен.* קליינלעכער, נישטיקער, גראָשנדיקער

копе́йк||а *ж* 1. ־ס ו קאָפּיקע; 2. *собир. разг. (денежные средства)* דער גראָשן, די קאָפּיקע; бере́чь наро́дную ~у דעם פאָלקס קאָפּיקע [גראָשן]; ◇ без ~и (де́нег) אָן א גראָשן (געלט); до ~и ביז דער לעצט; ни ~и ניט קיין קאָפּיקע, קיין גראָשן געלט ניט; ни в ~у ניט טער קאָפּיקע

ко́пи *мн. горн.* מצ. גרובן, מינערײַען מצ.; соляны́е ~ זאלצגרובן מצ.

копи́лка *ж* ־ס ו (שפּאָר־)פושקע

копи́рка *ж разг.* ו קאָפּיר־פאפיר, ו קאָפּירקע

копирова́льн||ый קאָפּי׳ר־ **:** קאָפּי׳ר; ~ая бума́га קאָפּי׳ר־פאפּיר ז; ~ый стано́к קאָפּי׳ר־וועראקשטעל מ ־ן

копи́ровать *сов. и несов.* 1. *(снимать копию)* (אראָפּ־)קאָפּי׳רן; (119) קאָפּיע [מאכן [אראָפּנועמען*] א; 2. *(подражать)* נאָכמאכן, קאָפּי׳רן

копиро́в||щик *м* ־ן מ, = מ קאָפּי׳רער; ~щица *ж* ־ס ווּ קאָפּי׳רערן

копи́ть *несов. прям. и перен.* (אָנ)זאַמלען, (אָנ)קלייבן*; ~ де́ньги געלט קוי̈כען* קלייבן; ~ си́лы קראַפֿטן [קרעפטן]

ко́пи||я *ж* 1. ־ס ווּ קאָפּיע; снима́ть ~ю אראָפּנעמען* א קאָפּיע; ~я с карти́ны פון א בילד א קאָפּיע; 2. *разг.:* он то́чная ~я отца́ ער,ער איז דער טאַטע אויסן אויג איז דער טאַטע, ס׳זאָל פעלן א האָר

копн||а́ *ж* ־ס ווּ קאָפּיצע, ־ס ווּ קאָפּנע; ◇ ~а́ воло́с, во́лосы ~о́й וואלד האָר א

ко́поть *ж* רוס מ; קאָפּעטש מ *разг.*

копоши́ться *несов. разг.* 1. גראָבלען זיך; *(о насекомых и т. п.)* שווי̈בלען; 2. *(о мыслях)* ניט אָפּלאָזן*, פּיקן דעם מוי̈ער; 3. *(возиться, работать)* פּאָרקען זיך

коптёть *несов. (испускать копоть)* רויכערן, טשאדען

копти́лка *ж разг.* ־ען ז קוֹרניקל, ־ען ז קאָפּטשערל

копти́льня *ж* ־ען ווּ רייכערע

копти́ть *несов.* 1. *(дымить)* רויכערן, טשאדען; 2. *(покрывать копотью)* פארויכערן; 3. *(рыбу и т. п.)* רייכערן

копчёни||е *с:* ры́ба холо́дного ~я קאלט געריי̈כערטע פיש

копчён||ости *мн.* (*ед.* копчёность *ж*) ז געריי̈כערטס; ~ый געריי̈כערטער; ~ая ры́ба *собир.* פיש געריי̈כערטע

ко́пчик *м анат.* מ עקווארבל

копы́тн||ый 1. טלאָדיקער; ~ые живо́тные טלאָדיקע; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* טלאָדיקע באלעכאים קע; מצ.

копы́то *с* ־ען ווּ, ־ס ווּ, טלאָ קאָפּיטע

копьё *с* ־ן ווּ, שפּיז ווּ, ־ס ווּ פּיקע; ◇ лома́ть ко́пья из-за *чего-л.* שפּיז* אף מעסערס אי׳בער גיין

кора́ *ж* 1. *(дерева)* ווּ קאָרע; 2. *(твёрдый покров)* הייטל ז ־ען; ◇ земна́я ~ *геол.* ווּ ערד־קאָרע, ערד־ ~ головно́го мо́зга *анат.* דאָס הייטל פון־ הייטל ז ־; קאָפּמארך

корабе́л *м см.* кораблестрои́тель

корабе́льн||ый שיף־ **:** שיפֿ; ~ая верфь ־ן ווּ (שיפֿ)ווערף; ◇ ~ый лес (מצ. ..וועלדער) מאַסטבוים־וואלד מ

корабле||вожде́ние *с* ווּ נאַוויגאַציע, דאָס פירן א שיף; *(искусство)* ווּ נאַוויגאַציע־קונסט; ~круше́ние *с* שיף־ ־קאטאסטראָפֿע ווּ־ס; ~строе́ние *с* מ שיפֿבוי; ~строи́тель *м* = מ שיפֿבויער; ~строи́тельный שיפֿבוי־ **:** שיפֿבוי; ~строи́тельный институ́т מ ־ן שיפֿבוי־אינסטיטוט

кора́бль *м* ־ן ווּ שיף; вое́нный ~ ־ן ווּ קריגסשיף; ◇ косми́ческий ~ קאָסמישע שיף

кора́лл *м* ־ן מ קאָראַל; ~овый קאָראַלן־ **:** קאָראַלן; ~овые ри́фы מצ. קאָראַלן־ריפֿן

кора́н *м рел.* מ קאָראַן

кордебале́т *м театр.* מ קאָרדעבאַלעט

кордо́н *м* 1. *(отряд)* ־ן ווּ גרענעצוואַך; 2. *(местопребывание охраны)* מ וואַכפּאָסט; лесно́й ~ וואַלדשוץ־ ־פּאָסט מ

коре́ец *м* = מ קאָרייער

коре́йский קאָרייִשע **:** קאָרייער; ~ язы́к די קאָרייִשע שפּראַך ז, קאָרייִש

корена́стый יאָדערדיקער **:** פּעסטגעבויטער

корени́ться *несов.* וואָרצלען

коренн||о́й 1. *(исконный, постоянный)* אָרטגעבירטיקער, די אלטגעזעסענע [אָרטגע־ **:** אלטגעזעסענער; ~ы́е жи́тели מצ. טוי̈שוים [בירטיקע־ **:** אינווינער; 2. *(существенный)* גרונטיקער, ראדיקאַלער; ~о́й вопро́с א גרונטיקע פראַגע; ~ы́е измене́ния ראדיקאַלע ענדערונגען; ◇ ~о́й зуб באַק־ **:** צאָן מ (מצ. ..ציין); ~а́я ло́шадь שפּיצאָק מ ־ען; ~ы́м о́бразом ראדיקאַל, גרונטלעך

ко́р||ень *м* 1. ־ען מ וואָרצל; ~ни дере́вьев די וואָרצל־ **:** ביימער־וואָרצלען מצ. לען, פון די ביימער; ~ни воло́с הָאָר־וואָרצלען מצ.; ~ень зу́ба מ צאָנווואָרצל; 2. *(источник, начало)* ־ען מ וואָרצל, מ שוי̈רעס; ~ень оши́бок דער שוי̈רעס פון די פּעלערן; 3. *грам., мат.* מ וואָרצל ־ען; ◇ хлеб на ~ню טוי̈ט אין די זאָגען; вы́рвать с ~нем אויסרייסן* מיטן וואָרצל* אויקער מן האשוירעש זיין*; *уст.*; измени́ть *что-л.* в ~не ענדערן ראדיקאַל; пресе́чь зло в ~не מאכן אָפּשטעלן דאָס בייז אין זיין וואָרצל; пусти́ть глубо́кие ~ни לאָזן* ענדגילטיק א סאָף צום בייז; смотре́ть в ~ень טי̈פּע וואָרצלען דערגרונטעווען זיך צום טאָך

коре́нья *мн. кул.* קרי̈טעכצער מצ.

корешо́к *м* 1. *уменьш.* ־ך ז וועי̈רצעלע; 2. *(книги)* רוקן מ ־ס; 3. *(квитанционный)* טאלאָן מ ־ען

кореянка *ж* ־ס ווּ קאָרייערן

ко́ржик *м* ־ך ז פּלעי̈צעלע; ־ען ז קאָרזשיקל *разг.*

корзи́на *ж* (קערב מצ.) מ קאָרב, קויש מ ־ן; ~ для бума́ги מיסט־קערבל ז ־ען

коридо́р *м* ־ן מ קאָרידאָר; ~ный קאָרידאָר־ **:** קאָרידאָר; ~ная дверь קאָרידאָר־טיר ווּ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* ־דינער מ קאָרידאָר־

кори́ть *несов. разг.* 1. *(за вин.; упрекать)* פֿירהאלטן* אויסווארפֿן*; 2. *(тв.; попрекать)* (פֿאר) טאדלען

корифе́||й *м* ־ן מ קאָריפֿיי; ~и нау́ки פון קאָריפֿיי־ען דער וויסנשאפט

кори́ца *ж* צימרינג מ

кори́чневый ברוי̈נער

ко́рк||а *ж* 1. *(хлеба)* ־ס ווּ סקאָרינקע; 2. *(плёнка)* הייטל ז ־ען; 3. *(апельсина и т. п.)* ווּ שאָלעכץ; ◇ от ~и до ~и פון טאָוול ביז טאָוול

корм *м* ז פּי̈טער; ווּ האָדיוולייא *разг.; (для птицы)* זאפטיק פּי־ **:** טער

корма́ *ж мор.* מ הינטערבאָרט, ווּ קאָרמע

кормёжка *ж разг.* ווּ האָדעוואניע, ז (זיך) האָדעווען; *(на пастбище, на полях)* ז (זיך) פאשען

корми́||лец *м* = מ שפּי̈זער; *юр. тж.* מ אויסהאלטער; *ирон.* = מ ברוי̈טגעבער; ~лица *ж* 1. ־ס ווּ זי̈גערן, (נ)אם; ־ען ווּ; 2. *(семьи)* ־ס ווּ שפּי̈זערן; *ирон.* ברוי̈טגעבערן

корми́ло *с:* ~ правле́ния [вла́сти] מ מאכטרודער

корми́ть *несов.* 1. האָדעווען, עסן*, געבן*; 2. *(грудью)* זי̈גן*; 3. *(содержать)* שפּי̈זן, אויסהאלטן*, האָדעווען; ◇ ~ обеща́ниями מיט האוועטאָכעס* קאָרמענען*; ~ся *несов.* 1. *(питаться)* שפּי̈זן זיך, עסן*, *(пастись)* פּאַ־ **:** לעבן; 2. *(тв.; содержать себя)* (119) שען זיך; ~ся своим

трудо́м לעבן פון אײגענער מי; ~ся ры́бной ло́влей פון פֿישפאנג

кормле́ние *с* 1. ז הָאדעוועז; 2. *(грудью)* זייגן ז

кормов||о́й[1] =פֿיטער; ~ы́е культу́ры מצ. פֿיטער־קולטורן; ~а́я ба́за ו פֿיטער־באזע

кормов||о́й[2] *мор.* =קאָרמע, הינטערבאָרט; ~о́е весло́ ו קאָרמע־וועסלע

корму́шка *ж* ־ס ו קאָרעטע; *(для птиц)* שפּײַז־ברעטל ז ־ער

ко́рмчий *м* = מ רודערער(־שׂרח); *перен.* = מ פֿירער

корневи́ще *с бот.* 1. ־ער ז וואָרצל־שטענגל; 2. *(основной корень)* ־ען מ הויפּטוואָרצל

корнев||о́й 1. =וואָרצל; ~а́я систе́ма וואָרצל־סיסטעם; 2. *лингв.* ־ן ו; ־ער וואָרצלדיקע; ~ы́е слова́ וואָרצלדיקע וועָרטער

корнено́жки *мн. (ед.* корнено́жка *ж) зоол.* וואָרצלפי־סיקע מצ.

корнепло́ды *мн. (ед.* корнепло́д *м) бот.* וואָרצל־פֿרוכטן מצ.

ко́роб *м* (מצ. קערב) מ ־ס, קיש מ ־ן, קאָרב מ קוֹיבער; ◇ це́лый ~ новосте́й (מיט) פאק [א פֿולער] א גאַנצער; с три ~а קאָמע וועקאָמע, מי־יעדי״ע וויפּל נײַסן

коро́б||ить *несов.* 1. *тж. безл.* אויסקרימען*, אויסבייגן*; 2. *перен.* (דאָס.) ארן, זײַן* דערווי׳דער; меня́ ~ят его́ намёки, меня́ ~ит от его́ намёков מיך ארן שטארק זײַנע מיך אָנצוהערענישן; ~иться *несов.* 1. אויסגעקרימט ווערן*, אויסגעבויגן ווערן*; 2. *(об одежде)* אויסגעבלאָזן ווערן*

коро́бка *ж* 1. ־ך ז שאכטל, קעסטעלע ז ־ך; *(картонная)* פּודעלע ז ־ך; *(жестяная)* פּושקע ו ־ס; 2. *(остов здания)* וועגט מצ.; ◇ ~ скоросте́й *тех.* גע־שווינדקייט־קאסטן מ

коро́ва *ж* (מצ. קי) ו קו, בהמה׳לע ו ־ס

коро́в||ий קו אָנער; פון א קו *после сущ.*; ~ье молоко́ זוֹן, מילך פון א קו, קו־אָנער מילך; ~ка *ж:* бо́жья ~ка זוֹן־קו־שטאל ו ־ן, פּי־קי־שטאל ו ־ן; ~ник *м* ־ך ז קו־יעלע; ~ья смерть =טאָדישער

королє́в||а *ж* 1. ־ס ו קינגין, מאַלקע ו ־ס; 2. *см.* ферзь; ~ский קיניגלעכער; ~ство *с* קיניגרײַך ז

коро́ль *м* 1. ־ן מ קינג, (מצ. מעלאָכים) מ מיילעך; 2. *шахм.* ־ן מ קינג

коромы́сл||о *с* 1. *(для вёдер)* ־ס ו קאָרמיסלע; 2. *тех.* ־ן מ באלאנסיר־שטאנג; 3. *(весов)* ־ן מ שטאנג (וואָג־)

коро́н||а *ж* 1. ־ן ו קרון; 2. *астр.* ו זונקרון; ~а́ция *ж* ו קרוינונג

коро́нка *ж (зуба)* ־ן ו קרון(־קריינדל ז ־ך, (צאָן־צאָן־)

коро́нн||ый: ~ая роль *театр.* ו קרוינאָל

короновáть *сов. и несов.* קרוינען; ~ся *сов. и несов.* געקרוינט ווערן*

корота́ть *несов.:* ~ вре́мя פארטרײַבן* די צײַט

коро́тк||ий 1. °קורץ; ~ие но́ги °פֿיס קורצע; пла́тье ко́ротко דאָס קלייד איז צו קורץ; ~ие дни °קורצע טעג; ~ий разгово́р °א קורצער שמועס; 2. *(быстрый, решительный)* א באַל־אימפּעטיקער, האַסטיקער; ~ая распра́ва דיקע אָפּרעכענונג; 3. *(близкий, дружеский)* °נאָענטער, פאַמיליאַרער; ~ое знако́мство °נאָענטע באקאַנטשאפט; ~ие отноше́ния °נאָענטע [פרײַנטשאפטלעכע] באציִונגען; ◇ ~ие во́лны *радио* קורצע כוואַליעס; ~ая па́мять א קורצער זיקאָרן; быть на ~ой ноге́ с *кем-л.* מיט זײַן* מיט עמעצן א נאָענטער שמעלקע, עמעצן פאניבראַטיש

ру́ки ко́ротки у него́ מויר ניט קיין קורץ בא אים די הענט, צו מ׳האָט פאר אים

ко́ротко *нареч.* 1. °קורץ; 2. *(близко)* °נאָענט; я ~ знако́м с ним איך בין מיט אים נאָענט °[גוט] באקאַנט; 3. *(вкратце)* °קורץ, בעקיצער; ◇ ~ говоря́ קורץ געזאָגט; בעקיצער

коротково́лновый *радио* קורצכוואַליעדיקער; ~ приёмник א קורצכוואַליעדיקער אופּנעמער

короткометра́жный *(о фильме)* (ר)קורצמעטראַזשנע *тж. неизм.*

коротконо́гий מיט קורצע פיס; קורצפיסיקער *после сущ.*

коро́че *сравн. ст. от* коро́ткий *и* ко́ротко קירצער; בעקיצער, קורץ געזאָגט ◇ ~ говоря́

корпе́ть *несов. разг.* (над *тв.*) (איבער) מארו־, שוויצן דזשען זיך (איבער)

корпора́ция *ж* ־ס ו קאָרפּאָראַציע

ко́рпус *м* 1. *(мн.* ~ы) *(туловище)* מ טול, קערפּער; זיך א וועג טאָן* מיטן גאַנצן מ; пода́ться всем ~ом вперёд קערפּער פאָרויס; 2. *(мн.* ~á) *(оболочка механизмов)* ־ן מ קאָרפּוס, רעם ו ־ען; *(часов)* ־ס ו קופּערטע; 3. *(мн.* ~á) *(остов судна)* ־ן מ קאָרפּוס; 4. *(мн.* ~á) *(здания)* ־ן מ קאָרפּוס; гла́вный ~ מ הויפּט־קאָרפּוס; 5. *(мн.* ~á) *воен.* ־ן מ קאָרפּוס; 6. *(совокупность лиц):* дипломати́ческий ~ דער דיפּלאָמאַטישער קאָרפּוס; офице́рский ~ מ אָפּיצערן־קאָרפּוס, אָפּיצערן־באשטאנד

корректи́в *м* ־ן מ קאָרעקטי׳וו; внести́ ~ы (в план) (אין דעם פּלאַן) ארײַנטראָגן* קאָרעקטי׳וון

корректи́ровать *несов.* 1. *(вносить коррективы)* קאָ־, פאר־, קאָרעקטי׳רן, ריגירן; 2. *(стрельбу)* אויסבעסערן, ריגירן; 3. *(текст)* קאָריגירן, קאָרעגירן, פּינקטלעכן

корректиро́вщик *м (стрельбы́ и т. п.)* קאָרעקטי׳רער = מ; *(аппарат)* ־ס מ קאָרעקטי׳רער

корре́ктный קאָרעקטער

корре́кт||ор *м* ־טאָרן מ קאָרעקטאָר; ~орский קאָרעק־, טאָרישער; ~у́ра *ж* ו קאָרעקטור; ~у́рный קאָרעקטו׳ר־; ~у́рные зна́ки מצ. קאָרעקטור־צייכנס

корреспонде́нт *м* ־ן מ קאָרעספּאָנדענט; ◇ член ~ מי׳טגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מי׳טגלידער־קאָרעספּאָנדענטן)

корреспонде́нци||я *ж* ו קאָרעספּאָנדענץ; вести́ ~ю רעקאָמענדי׳רטע קאָרעספּאָנדענץ; заказна́я ~я פּירן די קאָרעספּאָנדענץ; ~и с теа́тра вое́нных де́йствий פראָנט־רעפּאָרטאזשן מצ.

корро́зия *ж хим., геол.* ו קאָראָזיע

корру́пция *ж* ו קאָרופּציע

корса́ж *м* מ קאָרסאַזש

корсе́т *м* ־ן מ קאָרסעט; ги́псовый ~ *мед.* גי׳פּסענער גי׳פּס־קאָרסעט מ ־ן, קאָרסעט

корт *м спорт.* ־ן מ קאָרט; те́ннисный ~ טעניסקאָרט

кортёж *м* מ קאָרטעזש

ко́рточк||и: сиде́ть на ~ах זיצן* אף די קאָרטעטשקעס

корчева́ть *несов.* (אויס)קאָרטשוון

ко́рч||ить *несов.* 1. *безл.* קראמפן, קאָרטשען; его́ ~ит от бо́ли (פאר וויי׳טיק) סע קראמפט [סע קאָרטשעט] אים; 2. *разг. неодобр.* (פאר) מאכן זיך; ~ить дурачка́ מאכן זיך פאר א נאַנצן; ~ить из себя́ учёного זיך נאָריש מאכן; ~ить грима́сы [ро́жи] צו־, געלעָרנטן מאכן האוי׳עס

[רעס]; ~иться *несов.* קראָמפן, קראַמפן* האָבן; ~иться от бóли קאָרטשען זיך פאר ווייטיק

кóршун *м* נעַיער מ ־ס; גייער קאָרשון מ ־עס *разг.*

корыстн||ый 1. אייגנוציקער; ~ые интерéсы אייגנוצי־קע אינטערעסן; 2. *см.* корыстолюбúвый

корысто||любúвый געלטגיריקער; ~любие *с* געלטגירי־קייט ו

коры́сть *ж* 1. ו נוץ, מ נוצן; какáя мне в э́том ~? וואָס האָב איך דערפֿון?; 2. *см.* корыстолю́бие

коры́т||о *с (для стирки)* קאָרעטע ו ־ס, מולטער ו ־ס; *(кормушка)* קאָרעטע ו ־ס; ◇ оста́ться у разби́того ~а ≅ בלייבן* זיצן אף דער פליישיקער באנק, בלייבן* מיטן ביטשל

корь *ж* מאָזלען מצ.

кóрюшка *ж зоол.* ו סטינקע, ו קאָריושקע

коря́вый 1. *(о растениях)* צעקרימטער; *(уродливый)* מעשונעדיקער; 2. *(о руках, пальцах)* פאר־, צעקאַרבטער, אומגעלומפער־; 3. *разг. (о стиле, о почерке)* גרעבטער

коса́[1] *ж (причёска)* (מצ. צעפ) צאָפ מ

коса́[2] *ж с.-х.* ו ־ס קאָסע

коса́[3] *ж (мыс)* ־ען לאַנדצונג ו

коса́рь[1] *м (косец)* = מ שניטער

коса́рь[2] *м (нож)* ז ־ס האָקמעסער מ,

кóсвенн||ый אומדירעקטער; ~ые ули́ки אומדירעקטע אויפווייזן; ~ое дополне́ние *грам.* אָביעקט אומדירעקטער; ~ая речь *грам.* רייד אומדירעקטע

косéканс *м мат.* מ קאָסעקאַנס

косéц *м см.* коса́рь[1]

коси́лка *ж с.-х.* ־ען ו שנידמאשין

кóсинус *м мат.* מ קאָסינוס

коси́ть[1] *несов. с.-х.* שניידן*; *(траву тж.)* קאָסען, מאָבערעגען* *перен. (об эпидемии и т. п.)*

коси́ть[2] *несов.* 1. קרימען(זיך); ~ рот דאָס קרימען מויל; 2. *(смотреть сбоку)* שילקלען; ~ глаза́, глаза́ми на *кого-л.* קוקן שילקלדיק אף עמעצן; 3. *(страдать косоглазием)* זיין* [קוקן] קאָסאָקע

коси́ться *несов.* 1. *(искривляться, наклоняться)* אויס־קרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. *(на вин.; смотреть искоса)* (אף) זיטלען זיך; 3. *(на вин., недружелюбно относиться)* (אף) קוקן קרום

косма́тый *(о животных)* קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*, האָריקער; *(о меховой одежде)* לאַנגשמיסיקער; *(о человеке)* באהאָרטער; *(о волосах)* צעשוויבערטער, צעפאַטל־טער

космéт||ика *ж* 1. ו קאָסמעטיק; 2. *собир.* קאָסמעטיק ו, קאָסמעטישע מיטלען; ~и́ческий קאָסמעטישער; ~и́ческое сре́дство א קאָסמעטיש מיטל; ~и́ческий недоста́ток שיינקייט־פעלער מ

космúческ||ий קאָסמישער; ~ое простра́нство קאָסמי־שער רוים; ~ая ско́рость קאָסמישע שנעלקייט; ~ая биоло́гия קאָסמישע ביאָלאָגיע; ◇ ~ие лучи́ קאָסמישע שטראלן

космови́дение *с* קאָסמאָוויזיע ו

космодро́м *м* מ קאָסמאָדראָם

космона́вт *м* מ ־ן קאָסמאָנאַווט; же́нщина-~ א פרוי קאָסמאָנאַווט ו (מצ. פרויען קאָסמאָנאַווטן); ~ика *ж* קאָסמאָנאַווטיק ו

космополи́т *м* מ ־ן קאָסמאָפּאָליט; ~и́зм *м* קאָסמאָפּאָליטיזם מ; ~и́ческий קאָסמאָפּאָליטישער

ко́смос *м* מ קאָסמאָס; покоре́ние ~а די באהערשונג פון קאָסמאָס; полёт в ~ א פלוג אין קאָסמאָס

ко́смы *мн. разг.* מצ. קודלעס, פאָטלעס מצ.

косне́||ть *несов.* 1. *(пребывать в состоянии застоя)* גליווערן, [פארשטאָקט] פארשטאָרט זיין*; ~ть в неве́жестве אין אומויסן* זינקען*; 2. *(о языке во рту)* פאר־קוים אויס־; говори́ть ~ющим языко́м האָרטעט ווערן*; שטאַמלען, רעדן* (א וואָרט)

ко́сность *ж* ו פארשטאָקטקייט מ

косноязы́ч||ие *с* ו שווערצונגיקייט; ~ный שווערצונגיקער; *(невнятный)* שטאַמלדיקער; ~ный человéк א שווערצונג־דיקער, גיקער מענטש

коснýться *сов. см.* каса́ться

ко́сный קאָנסערוואטיווער; פארשטאָקטער

косови́ц||а *ж* ו שניט; *(сенокос)* מ היישניט; *(пора́ тж.)* ו בייסן (הי)שניט; в ~у שניטציט ו

косоворóтка *ж разг.* ־ס (אייבערהעמדל קעלנערל) קאָסאָוואָראָטקע ו מיט א שטייענדיק קעלנערל

косогла́з||ие *с* ו שילקלדיקייט, ו קאָסאָקעדיקייט; ~ый קאָסאָקע(ר), שילקלדיקער *тж. неизм.*

косогóр *м* (באַרג־)שיפּוי מ (מצ. ..שיפּויִם)

кос||óй 1. *(наклонный)* שרעגער; קאָסע(ר) *тж. неизм.*; ~óй дождь א שרעגער [א קאָסע] רעגן; ~óй по́черк א קאָסע [א קרומער] קסאוו; 2. *(искривлённый)* °קרומער; קאָסע־; 3. *(косоглазый)* סע(ר) *тж. неизм.*; שילקלדיקער, קאָסאָקע־; ~ы́е глаза́ [קאָסאָקע] שילקלדיקע קע(ר) *тж. неизм.*; ~óй взгляд א ב(א)רוגעזדיקער [א קרומער] קוק; 4.: ~óй па́рус דרייעקיקער זעגל; ~áя са́жень в плеча́х מיט ברייטע פלייצעס גער ווינקל; ◇ ~óй у́гол *мат.* שרע־

косола́пый 1. קרומלאַפּעדיקער; 2. *разг. (неуклюжий)* בערישער, לעפּישער, אומגעלומפערטער

косоуго́льный *мат.* שרעגווינקלדיקער

костёл *м* מ ־ן קאָסטיאָל

костене́ть *несов.* 1. *(о трупе)* פארשטאָרט ווערן*, פארבייגערט ווערן*; 2. *(терять чувствительность)* פאר־דובעניעט ווערן*; ~ от хóлода פארשטאָרט [פארדובע־ניעט] ווערן* פאר קעלט

костёр *м* מ ־ס שיטער; разложи́ть ~ א שיי־אָנצינדן* פיאָנערן־שיטער; ◇ пионéрский ~ טער

кости́стый 1. *(ширококостный)* ביינערדיקער (ברייט); 2. *(о рыбе)* ביינדלדיקער; מיט א סאך ביינדעלעך *после сущ.*; 3. *см.* костля́вый

костля́в||ый מיט שטאַרקנדיקע ביינער; ביינערדיקער *после сущ.*; *(о человеке)* הויט און ביין(ער); ~ые ру́ки מאָגערע הענט

ко́стный ביין־, ביינער־; ~ туберкулёз ביינער־טובער־קולי̂אָ מ; ◇ ~ мозг ביין־מארך מ

ко́сточк||а *ж* 1. *уменьш.* ז ־ך ביינדל, ז ־ך ביינדעלע; 2. *(плодов)* ז ־ך קערל; ◇ перемыва́ть *кому-л.* ~и האלטן* עמעצן אין, אויסערוואשן* עמעצן די ביינדעלעך אין מויל; вое́нная ~а א סאָלדאַט מיט, אן עכטער סאָלדאַט ליב און זעל

кости́л||ь *м* 1. ־ס קוליע ו, מיליצע ו; ходи́ть на ~я́х גיין* אף קוליעס [אף מיליצעס]; 2. *(гвоздь)* הָאקן־ען; *ж.-д.* ־ען נאָגל מ ־ען רעלסן־נאָגל

кост||ь *ж* 1. ־ער ביין מ; 2. *собир.*: слонóвая ~ь

м הע̈לפאנדביין; 3. *мн. (игральные)* мн. ביינדלעך; 4. *(шарик на счётах)* ז ־ך ,ריינגעלע ז ־ער ,ביינדל; ◇ ко́жа да ~и (ער)־ביין־אויט הויט; ~е́й не собра́ть ־ברעכן* רוק קיין גאנצער ניט ארויס, ־אויף־לע̈נד; лечь ~ьми́ 1) -אָפּ גענעם* דאָס לעבן; 2) *шутл.* קרעקן

костю́м *м* ־ען מ ,קאָסטיו́ם מ ־ן; *(мужской тж.)* גארניטער מ ־ס *разг.*; купа́льный ~ ־ען מ באָדקאָסטיום; ◇ в ~е Ада́ма, в ~е Е́вы ווי די מאַמע האָט געהאַט

костюме́р *м* ־ן מ קאָסטיומע́ר

костюмиро́ванный: ~ бал בא̈ל־קאָסטיומי́רטער, ־מאסקאראַדן מ (мн. בע̈לער־מאסקאראַד)

костя́к *м* 1. *анат.* ־ן מ סקעלע́ט; 2. *перен.* גרונט מ קערן

костян||о́й 1. ביינערנער; 2. *(добываемый из костей)* ־ביין, ־ביינער; ~а́я мука́ ז ביין(ער)־מעל

костя́шка *ж разг.* 1. *(на пальцах)* (פינגער־)קנעכל ז ־ער; 2. *(на счётах)* ביינדל ז ־ער ,רינגעלע ז ־ך

косу́ля *ж зоол.* ־ן מ רע̈־הירש

коси́нка *ж* ־ס ו ,קאָסינקע ז ־ער

косьба́ *ж* ־ען מ שניט; *(травы́)* ז ,קאָסען היי̈שניט מ

коса́к[1] *м (двери, окна́)* ־ס מ ,אושאַק ־ער ז ביי̈שטידל

коса́к[2] *м* 1. *(лошадей)* ־ן מ הורט; *(оленей)* ו סטאַדע; 2. *(рыб)* ־ס ו שאר; 3. *(птиц)* ו טשאַטע

кот *м* ־ס מ ,קאָטער ◇ купи́ть ~а́ в мешке́ קויפן א קאַץ אין א זאק

ко́тангенс *м мат.* מ קאָטאַנגענס

котёл[1] *м* 1. ־ען מ ,קעסל; парово́й ~ דאַמפקעסל מ ־ען; из о́бщего котла́ [שיסל] פון איין קעסל; 2. *(полное окружение)* ־ען מ קעסל; (זעק) מ (мн. זאק); ◇ а́томный ~ רעאַקטאָר מ ־ס ,אַטאָמקעסל

котело́к *м* 1. *(посуда)* ־ך ז קע̈סעלע; *(солдатский тж.)* (мн. ־לקע̈ס) מ קאָטיעלאָק; 2. *(головной убор)* האַרטער קאפּעליו́ש

коте́ль||ная *ж* ־ן ו קע̈סל־קאמער; ~ный ־קעסל; ~ная установ́ка ו ־ען קע̈סל־אינסטאַלירונג; ~щик *м* מ קאָטליער ,= ־ס מ קע̈סלער

котёнок *м* ־ך ז קע̈צעלע

ко́тик *м* 1. *зоол.* (мн. ־היגט) מ ,יאָם־הונט מ ־עס; 2. *(мех)* מ קאָטיק; ~овый קאָטיקענער; קאָטיקאָ- *тж. неизм.* וועק(ר)

коти́роваться *несов.* 1. *фин.* זיך קאָטי́רן; 2. *перен.* שאצן זיך ,ווערן* אָפּגעשאצט

коти́ться *несов.* האָבן* קע̈צעלע̈ן זיך ,קע̈צעלעך

котле́та *ж* ־ן ו קאָטלע̈ט; отбивна́я ~ ־ן מ קלאָפּס

котлова́н *м* ־ען מ ,קאָטלאָוואַן ו פונדאַמענט־גרוב

котлови́на *ж* ־ן מ קע̈סלטאָל

кото́мка *ж* ־ס ו טאָרבע

кото́р||ый *мест.* 1. *вопр. (какой именно)* ווע̈לכער; *(по порядку)* דער ווי̈פלטער; ~ый час? ווי̈פל האלט [ווי̈פל איז] דער זייגער?; 2. *относ.* ווע̈לכער; וואָס; кни́га, ~ую я вам дал... דאָס בוך, ווע̈לכעס [וואָס] איך האָב דער; челове́к, о ~ом мне говори́ли... אייך געזאָגט...; друзья́, с ~ыми он служи́л в а́рмии... מענטש, ווען ווע̈לכן מע האָט מיר דערציילט... זיינע פרײַנט, מיט ווע̈לכע זיינען אין דער ארמיי...; ◇ в ~ый раз (שוין) ווי̈פל [דאָס ווי̈פלטע] מאָל

котте́дж *м* ־ן מ קאָטע̈דזש

ко́фе *м нескл.* 1. *(напиток, зёрна)* ו קאָפע; ו קאָווע; вари́ть ~ קאָווע [אופּזידן*] קאָכן; 2. *(дерево)* קאָפּע־ ־בוים מ (мн. ..־ביימער)

кофеи́н *м* קאָפעי̈ן מ

кофе́й||ник *м* ־ער ז קאָווע־קעסל; ~ница *ж* 1. *(мельница)* ־ער ז ,קאָפּע־מילכל ז ־ער ,קאָווע־מילכל; 2. *(банка)* ־ס ו קאָפּע־פּושקע; ~ный 1.: ~ное де́рево קאָפּע־ ־בוים מ (мн. ..־ביימער); ~ная ме́льница *см.* кофе́йница 1; 2. *(о цвете)* פון קאָפּע־קאָליר *после сущ.*

ко́фт||а *ж* ־ס ו קאָפּטע; ~очка *ж* ־ער ז קאָפּטל

кочá́н *м* ־ער ז היפּטל

кочева́ть *несов.* וואַנדערן ו; *(о птицах, животных тж.)* מיגרי́רן

кочев́ник *м* ־ן מ נאָמאַד

кочев||о́й ־וואַנדער; ~ы́е племена́ мн. וואַנדער־שוואָטים ו; נאָמאַדיש שוואָטים; ~о́й о́браз жи́зни וואַנדער־לעבן ז ,נאָמאַדן־לעבן

кочев́ье *с* 1. *(действие)* ו וואַנדערונג; 2. *(стоянка)* ־ן מ ,וואַנדערער־לאגער ז ־ן וואַנדער־געביט; 3. *(местность)* ־ן מ נאָמאַדן־לאגער

кочега́р *м* = מ הי̈צער; ~ка *ж* ־ן ו הי̈צקאמער

коченé||ть *несов.* 1. גליווערן, ־פּארשטאַרט ווערן* ;ריא; ~ют от хо́лода פּארשטאַרט פּאר קעלט ;די הענט ווערן פּארשטאַרט 2. *(о трупе)* פּארשטי̈פּט ווערן* ,פּארשטאַרט

кочерга́ *ж* ־ס ו קאָטשערע

кочеры́жка *ж (капустная)* ־עס מ קאָטשען

ко́чка *ж* ־ך ז הרודקעלע; (ניידער־)בערגעלע ז ־ך *(на болоте)* זומפּ־בערגעלע ז ־ך

коша́чий קע̈צישער

кошелёк *м* ־ך ז ,בי̈טעלע ז ־ער ,טי̈סטערל ז ־ער

кошёлка *ж разг.* ־ער ז קוישל

ко́шк||а *ж* 1. (мн. קעץ) ו קאַץ; 2. *мн. (для лазанья)* קלע̈טער־איזנס мн.; ◇ жить, как ~а с соба́кой לעבן צווישן זיך ווי צוויי קעץ אין איין זאק; ме́жду ни́ми пробежа́ла чёрная ~а א שוואַרצע קאַץ איז צווישן זיי דורכגעלאָפן; у него́ ~и на се́рдце [на душе́] скребу́т ס׳טאָטשען ס׳נאָגט אים בא דער נעשאָמע [אין ס׳עסן] אים ווע̈רעם הארצן]

кошма́р *м* 1. ־ן מ ,קאָשמאַר (мн. ..־כאלוימעס); 2. *(ужас)* ־ן מ ,גרויל ,שוידער; ~ный שוידערלע-, גרויליקער; קאָשמאַרפולער, כער

кощу́ств||енный כילעל־האקוידעשדי-; ~о *с* ו ,לע̈סטערונג מ כילעל־האקוידעש *уст.*; ~ствовать *несов.* מעכאלעל־קוידעש ;לע̈סטערן זײַן* *уст.*

коэффици́ент *м* ־ן מ קאָעפיציע̈נט; ~ полезного де́йствия *тех.* קאָעפיציע̈נט פון נוצלעכער ווירקונג

КПСС *ж* (Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за) (קאָמוניסטישע פּארטיי̈ פּונעם סאָוועטנפאלק) ו קפּסס

краб *м* ־ן מ קראב

кра́ги *мн. (на обуви)* мн. קאמאשן

кра́ден||ый 1. גענאַוועטער; 2. *в знач. сущ. с собир.* ז ג(ע)נייוו־זאכן ,געגאַוועטס мн.

кра́дучись *нареч.* ביגנייוו, בישטי̈קע

краевéд *м* = מ קאָנטקענער; ~ение *с* ו קאָנטקענטעניש; ~ческий: ~ческий музе́й מוזי̈י פאר קאָנטקענטעניש; ~ы́е организа́ции די קאָנטישע אָרגאַניזאַציעס, קאָנט־אָרגאַניזאַציעס

краеуго́льный: ~ ка́мень м וווינקלשטיין

кра́еш||ек *м* שפּיציקל ז ־עך; *(полоска)* פֿאסיקל ז ־עך; на ~ке сту́ла סאמע עק בענקל אפּן; ◇ слы́шать *что-л.* ~ком у́ха אויפכאפּן עפּעס מיט איין אויער

кра́жа *ж* ווו גנבֿה ז; *(чего-л.)* גנבֿוענען ז

кра||й *м* 1. ראנד מ ־ן; עק מ ־ן; *(обрыва и т. п.)* ברעג מ ־עס; *(сосуда)* אפּן עק טיש; на ~й стола́ אפּן ראנד (פֿונעם); налить до ~ёв פֿאַרנונט; 2. *(страна)* לאַנד ז (מצ. לענ-); ◇ не ме́сто ~т человека́, а человек ме́сто ניט דאָס אָרט צירט [באשׂינט] דעם מענטשן, נאָר דער מענטש; ~ться *несов.* 1. *(подвергаться окраске)* פֿאַרבן זיך; э́та ткань хорошо́ кра́сится דאָס אָרט; 2. *(красить лицо, губы)* פֿאַרבן, שמינקען זיך; 3. *разг. (пачкать краской)* פֿלעקן, אָפּקריכן*

кра́с||ка *ж* 1. *(красящее вещество)* פֿאַרב ווו; ма́сляная ~ка ווו אויל־פֿאַרב; 2. *мн. (цвет, колорит)* פֿאַרבן מצ.; 3. *мн. (выразительные средства)* קאָלירן מצ. פֿאַרבן מצ.; описывать, не жале́я ~ок שילדערן, ניט רויטלעכ-, פֿאַרב ווו; ~ка стыда́ איר האָט זיך געשטעלט די פֿאַרב אין פּנימ ווו; ~ка залила́ её лицо́ פֿון בושע איז פֿלאַם

красне́ть *несов.* 1. *(становиться красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פֿאַרלייטלען זיך; я красне́ю от стыда́ ס׳פֿלאמט מיר דאָס פּנימ פֿאַר בושע; 3. *(стыдиться)*: вам не придётся за меня́ ~ איר וועט ניט האָבן וואָס צו שעמען זיך מיט מיר; 4. *(виднеться)* רויטלען זיך; ~ся *несов. см.* красне́ть 4

красноарме́||ец *м* = מ רויטארמייער; ~йский רויטאר־ מיישער

красногвардеец *м* = מ רויטגוואַרדייער

краснознамённый רויטפֿאָניקער

краснолесье *с* (מצ. ..וועלדער) מ נאָדלוואלד

красноречи́в||ый 1.: ~ый адвока́т אן אדוואָקאט א; ~ое выступле́ние אן אינדרוקפולע רעדע; 2. *(выразительный)* באדײַטפולער; ~ый взгляд א בא־ דײַטפולער בליק

красноре́чие *с* ווו רעדנערקונסט; *(качество тж.)* עלא־ ווו קוועץ *книжн.*

краснота́ *ж* ווו רויט(לעכ)קײט

краснофло́тец *м* = מ רויטפלאָטלער

краснощёкий רויטבאַקיקער; מיט רויטע באקן *после сущ.*

красну́ха *ж* ווו רויטזוכט

кра́сн||ый 1. רויטער; 2. *фольк.* °שיינער; ליכטיקער; ~ые деньки́ די שענסטע טעג; 3. *в знач. сущ. мн.* די רויטע ארמיי, רויטע; ◇ Кра́сная А́рмия די רויטע ארמיי; Кра́сная пло́щадь דער רויטער פלאץ; Кра́сный Крест דער רויטער קרייץ; ~ая икра́ [קאוויאר] רויטער רויג; ~ая ры́ба מצ. שטערפיש, מצ. באליק־פיש; ~ая строка́ די סאמע גרעס־ טע פּרינט; ра́ди ~ого словца́ א גלײַכווערטל צוליב; ~ая де́вица פּנים מיידעלע, שיין מיידעלע; ~ое со́лныш- ко דורכ־ זון; проходи́ть ~ой ни́тью די גאַלדשטראַליקע זון; זײַן* דער לייטמאָטיוו; גיין* ווי א רויטער פֿאָדעם

красова́ться *несов.* 1. *(выделяться красотой)* ארויס־ שטעלן זיך; 2. *(рисоваться)* אויס־ שפּיגלען זיך אין אליין; שטעלן זיך

крас||ота́ *ж* ווו שיינקײט; ~оты́! א פֿראכט!; ~о́ты природы די פֿראכטן פון דער נאטור

кра́сочн||ый 1. =פֿאַרבן; ~ая промы́шленность פֿאַרבן־אינדוסטריע ז; 2. *(исполненный в красках)* קאָלירטער; *(яркий)* פֿאַרביקער; 3. *перен.* פֿאַרבנריכער

красть *несов.* 1. *גנבֿענען; 2. *(заниматься воровством)* גנבֿוו-, -גנבֿענען א גנבֿוו ,זיך מיט ג(ע)נייוו ,זיך* פֿארנעמען* זיך; ~ся *несов.* זיך גנבֿוועגען*; נעמען*

кра́сящ||ий: ~ее вещество́ פֿאַרבשטאָף מ ־ן

крат: во́ сто ~ הונדערט מאָל אזוי־פיל

кра́тер *м* קראָטער מ ־ס

кра́тк||ий 1. *(непродолжительный)* °קורצער; 2. *(о дороге)* °קורצער, °נאָענטער; 3. *(изложенный кратко)* קור- °צער, °קורצגעפאסטער, °קורצער; ~ий обзо́р איבערזיכט; в ~их слова́х אין קורצע ווערטער, אין צוויי־ בוך; 4. *лингв.*: ~ие гла́сные קורצע וואָקאַלן; ◇ ~ое прилага́тельное *грам.* קורצער אדיעקטיוו

кра́тко *нареч.* °קורץ

кратковре́менн||ый 1. *(непродолжительный)* °קורצער, °קורצדויערנדיקער; ~ый визи́т א קורצער° וויזיט; ~ые дожди́ קורצדויערנדיקע רעגנס

краткосро́чн||ый קורצטערמיניקער; ~ые ку́рсы קורצ־ טערמיניקע קורסן; ~ая ссу́да א קורצטערמיניקע האלוואָע

кра́ткость *ж* ו קורצקייט

кра́тн||ый *мат.* 1. פֿאַכיקער; ~ые чи́сла פֿאַכיקע צאָלן; чи́сла, ~ые пяти́ וואָס טיילן זיך אף פינף צאָלן; 2. *в знач. сущ.*: наиме́ньшее о́бщее ~ое דער קלענס־ טער געמיינזאמער פֿילפאך

крах *м* מ קראַך, מ באנקראָט; потерпе́ть ~ דורכפאלן*; *(о планах и т. п.)* קראכן, פיאסקע*; *(о человеке)* דורכפאל א ,לייגן* א מאפאָלע

крахма́л *м* מ קראָכמאל, מ קראָכמל

крахма́лить *несов.* קראָכמאליען

крахма́льн||ый 1. =קראָכמל; ~ый кле́йстер קראָכ־ מעל־קלייסטער מ; 2. *(накрахмаленный)* -געקראָכמאליע (ָן)טער; ~ый воротничо́к קעלנערל־ געקראָכמאליעט

кра́шен||ый 1. געפֿאַרבטער; ~ый пол א געפֿאַרבטער הָאר; ~ые во́лосы געפֿאַרבטע הָאר; 2. *разг. (о женщине)* אָנגעפּאַרבטער

краю́ха *ж разг. (хлеба)* מ ־ן רעפט, מ ־ץ.. אָקריץ

кре́дит *м бухг.* מ קרעדיט

креди́т *м* 1. מ ־ן קרעדי́ט; долгосро́чный ~ לאנגטער־ מיניקער קרעדי́ט; 2. *мн. (ассигнования)* קרעדי́טן מצ.; ◇ в ~ אף קרעדי́ט; ~ный =קרעדי́ט; ~ные опера́ции קרעדי́ט־אָפּעראציעס מצ.

кредитова́ть *сов. и несов.* 1. *(давать в долг)* געבן*; 2. *фин.* אף באָרג [אף קרעדי́ט]; פּינאנסי́רן, קרעדיטי́רן; ~ строи́тельство געבן* קרעדי́טן, קרעדיטי́רן די בויונג פאר דער בויונג

кредито́р *м* מ ־ן קרעדיטאָר, מ (מצ. באל־האלוואָע (באלע־האלוואָע)

кредитоспосо́бн||ость *ж* ו קרעדי́טפעיקייט; ~ый קרע־ די́טפעיקער

кре́до *с нескл.* מ קרעדאָ; מ אני־מַאמין *уст.*

кре́йсер *м мор.* מ ־ס קרייסער

крейси́ровать *несов. воен.* קרייסי́רן

крем *м* מ קרעם; *(косметический тж.)* זאלב ו ־ן; торт с ~ом א טאָרט מיט קרעם; сапо́жный ~ שוכקרעם מ, מ שוואקס

крем||ато́рий *м* מ ריען.., מ קרעמאטאָריום קרעמאטאָריעס מ; ~а́ция *ж* ו קרעמאַציע

кремéнь *м* 1. מ קיזלשטיין; מ פֿײַערשטיין קרעמען מ; *разг.* 2. *разг. (о человеке с твёрдым характером)* שטאָל ער האָט א ,אײַזן ז מ; не челове́к, а ~ *(бессердечный)* ער האָט ווי א שטיין הארץ

кремлёвск||ий =קרעמל; Кремлёвский Дворе́ц съе́здов דער קרעמליער צוזאַמענפֿאָרן־פאלאץ; ~ая ба́шня קרעמל־ טורעם מ ־ס; ~ая стена́ ו קרעמלוואנט

кремль *м* מ קרעמל; рубиновые звёзды Кремля́ די רוביגנע שטערן פונעם קרעמל

кре́мний *м хим.* מ סיליציום

кремни́стый[1] *(каменистый)* שטיניקער; *перен. (непреклонный)* שטאָלפעסטער, אײַזנפעסטער

кремни́стый[2] *хим.* סיליציומהאלטיקער; קיזל־ער־, קיזל־ דיקער

кре́мовый 1. *(из крема, с кремом)* =קרעם; מיט קרעם *после сущ.*; 2. *(о цвете)* קרעמאָווע(ר) *тж. неизм.*

крен *м мор., ав.* מ (זיט־)אָנייג; парохо́д идёт с ~ом דער דאמפער גייט אָנגענייגט (אין א זיט)

кре́ндель *м* מ ־ען קרענדל

крени́ть *несов. тж. безл.* (זיט א אף) אָנייגן; ~ся *несов. мор., ав.* (זיט א אף) נייגן זיך

креозо́т *м хим.* מ קרעאָזאָט

крео́л *м* מ ־ן קרעאָל; ~ка *ж* ו ־ס קרעאָלקע

креп *м* מ קרעפ

крепдеши́н *м* מ קרעפּדעשין; ~овый קרעפּדעשינענער; *тж. неизм. разг.* קרעפּדעשינאָווע(ר)

крепи́т||ь *несов.* 1. *(прикреплять)* צופֿעסטיקן; *(скреплять)* צונויפֿעסטיקן; 2. *горн.* באפֿעסטיקן; 3. *мор., ав.* פֿעסטיקן, פֿעסטן; 4. *перен.* צופֿעסטיקן, שטארקן; ~ть дру́жбу ме́жду наро́дами [פֿעסטיקן] די שטארקן

крепк||ий 1. פֿעסטער; *(твёрдый)* האַרטער; ~ая верёвка א פֿעסטער שטריק; ~ий орéх א האַרטער נוס; 2. *(сильный)* שטאַרקער, °געזונטער; ~ий па́рень א שטאַרקער, °קער [א געזונטער] באָכער; ~ий моро́з א שטאַרקער פֿראָסט; 3. *(насыщенный)* שטאַרקער; ~ий раство́р א שטאַרקע [האַרטע] טיי; ~ий чай שטאַרקער צעלאָז; ~ий за́пах א שטאַרקער [א שאַרפער] ריח; 4. *(неизменный, глубокий)* שטאַרקער, טיפֿער; ~ая дру́жба א שטאַרקע [א פֿעסטע] פֿרײַנטשאפט; ~ий сон א האַרטער שלאָף; ◇ ~ое словцо́ א גראָב [זידל]וואָרט

крепле́ние *с* 1. *(действие)* ז צופֿעסטיקן; *(скрепление)* ז צונויפֿעסטיקן; 2. *горн.* ו באפֿעסטיקונג; 3. *(для лыж; жёсткое)* רימענדל ז ־ען; *(мягкое)* קלעמער מ ־ס

крепну́ть *несов.* [קרעפֿטיקער] ווערן*; *(после болезни тж.)* שטאַרקער ,ווערן* צו די קויכעס

крепостни́чество *с* ז לײַב־אייגנטום

крепостн||о́й[1] 1. לײַב־אייגנטימערישער; ~а́я зави́симость לײַב־אייגנטימערישע אָפּהענגיקייט; ~о́е пра́во לײַב־ אייגנטום־רעכט ז; 2. *(принадлежащий помещику)* לײַב־ אייגנער; ~ы́е крестья́не פֿוירעס לײַב־אייגענע; ~ы́е актёры לײַב־אייגענע — אקטיאָרן; 3. *в знач. сущ. м* לײַב־ אייגענער מ ־ען..

крепостн||о́й[2] *воен.* פֿעסטונג(ס)־, פון דער פעסטונג *после сущ.*; ~ы́е воро́та די טויערן פון דער פעסטונג־טויערן, די פעסטונג

кре́пость[1] *ж* (*свойство*) ז שטאַרקייט, ז פעסטקייט; (*вина, табака и т. п.*) ז שטאַרקייט

кре́пость[2] *ж* (*укрепление*) ז ־ען פעסטונג

крепча́||ть *несов. разг.* שטאַרקער ווערן*; (*о ветре тж.*) שאַרפער ווערן*

крепы́ш *м разг.* (מצ. באל־קויעך) מ באל־קויעך; (*о молодом мужчине*) א געזונטער יונגאַטש

крепь *ж горн.* ז באפעסטיקונג

кре́сло *с* ־ן מ ,(פאָטער)שטול מ, ז ־ן פאָטעל

крест *м* 1. ־ן מ קריין; (*предмет культа или его изображение*) ־ער מ ציילעם; 2. *перен.* (*испытание*) גוירל (ביטערער); ◇ поста́вить ~ 1) (*на ком-л.*) שוין שטעלן צווויי זיך אין עמעצן* מיאַאש זיין*; 2) (*на чём-л.*) פייַן אף עפּעס

крестé́ц *м анат.* מ קריזש, מ קריין

крести́ны *мн.* (*обряд*) ז קריסטיקונג, ז טויפונג; (*празднество*) ז טויפמאָלצייט מ,

крести́ть 1. *сов. и несов.* קריסטיקן, טויפן; 2. *несов.* (*быть крестным отцом, матерью*) זיין* עמעצנס טויף־ [טויפמוטער] ־פאָטער; 3. *несов.* (*благословлять жестом*) ציילעמען; ~ся *сов. и несов.* 1. (*принять, принимать христианство*) טויפן זיך; (*о еврее тж.*) שמאדזן זיך; 2. *несов.* (*совершать крестное знамение*) ציילעמען זיך

крест-на́крест *нареч.* קרייצווייז

кре́стн||ик *м* (מצ. ־זין) מ טויפזון; ~ица *ж* (מצ. ־טעכטער) ז טויפטאָכטער; ~ый: ~ое знаме́ние *рел.* אויבערציילע־; ~ый ход *рел.* קירכלעכע פּראָצעסיע; ~ый отéц ז מונג; ~ая мать ז טויפמוטער; ~ый отéц ז טויף־פאָטער מ; 2. *в знач. сущ. м* מ טויף־פאָטער; *ж* ז טויפמוטער

крестови́на *ж* 1. ־ן מ באפעסט־קריין; 2. *ж.-д.* רעלסן־ מ קריין

крестóвый: ~ похóд *ист. и перен.* ־ן מ קריין־צוג

крестоно́сец *м ист.* = מ קרייצטרעגער

крестоцвéтные *мн. бот.* מצ. קרייצבלומיקע

крестцóв||ый *анат.*: ~ая кость ־ער מ קרייצבין

крестья́||нин *м* ־ן מ ,־ים פויער; ~ка *ж* ז פויערטע; ~ский פויער(י)ש־, פויערס־, פויערן־; ~ство *с* דאָס קאָלווירטישע פויערטום; колхóзное ~ство פויערטום

кретúн *м* 1. ־ען מ קרעטין; 2. *разг.* ־ן מ אידיאָט, שויטע בען פּיקהאָלץ

кре́чет *м зоол.* ־ן מ יגער־פאלק

крещéние *с* 1. (*обряд*) ז קריסטיקונג; 2. (*праздник*) ז טויף־כאָג; ז קרעשטשענע *разг.*; ◇ боевóе ~ שלאַכט־ ז קרייצונג

крещёный געטויפטער; (*о еврее тж.*) געשמאדטער

крива́я *ж* ז קרומע; ~ температу́ры די טעמפּעראַ־ טויר־קרומע ז; ◇ ~ вы́везет ≅ עפּשער וועט דאָס גליק צושפּילן

кривизна́ *ж* ז קרומקייט, ז אויסגעקרימטקייט

крив||и́ть *несов.* קרימען(אויס); ~ лицо́, гу́бы מאכן א קרום פּאָנעם; (*о ребёнке*) ברעכן* פּיסקעס; ◇ ~ душо́й זאָגן ניט וואָס געמיינט זיין*; ~ся *несов.* 1. אויס־ קרי־, קרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. (*о лице, губах*) מען זיך

кривля́||ка *м* = מ אָנשטעלמאכער; *ж* אָנשטעלמאכערין ז; ~нье *с разг.* ז אָנשטעלמאכערייַ

кривля́ться *несов.* [מאכן טנופֿעס [האוויעס]; (*манерничать*) כיינדלען זיך, מאכן אָנשטעלן

крив||о́й 1. °קרומער; (*перекошенный*) אויסגעקרימטער; ~ы́е но́ги קרומע [אויסגעקרימטע] פיס; 2. *разг.* (*о глазе*) בלינדער אף איין אויג; (*о человеке*) בלינדער; ◇ ~о́е зе́ркало קרומער שפּיגל; א ~а́я улы́бка [усме́шка] קרומער° שמייכל

кривоно́гий קרומפּיסיקער; מיט קרומע פיס *после сущ.*

кривото́лки *мн.* פֿאַלשע אויסטיטשונגען, ריידערייַען מצ.

кривоши́п *м тех.* ־ס מ קרומצאפן

кри́зис *м* ־ן מ קריזיס; ◇ прави́тельственный ~ רע־ גירונגס־קריזיס מ

крик *м* 1. ז געשריי; (*шум голосов*) ז געטומל, ז געפֿילדער; ~ бо́ли ז ווייגעשריי; 2. (*птиц*) ז געפֿילדער; ◇ ~ души́ א געשריי פֿונעם הארצן; после́дний ~ мо́ды דאָס לעצטע וואָרט פון דער מאָדע

крикли́в||ый 1. (*о человеке*) שרייענדיקער, טומלענדי־; (*о голосе*) גרילציקער; (*о птицах*) פֿילדערדיקער; 2. *перен.* שרייערישע אפּישן; ~ые афи́ши א געשריי טאָן*

кри́кнуть *сов. однокр.* שרייַ מ = מ טומלער, שרייַער מ קריגל ז ־ען, לאַדעשקעלע ז ־ך קריסטאַלי־ קריסטאַלל *м* ־ן מ קריסטאַל; ~иза́ция *ж* ז זירונג; ~изова́ться *сов. и несов.* קריסטאַליזירט ווערן*, קריסטאַליזאַציע ז; ~и́ческий קריסטאַליזירן; ~ический קרי־ סטאַלישער

крикну́н *м* = מ שרייַער, = מ טומלער

криминали́ст *м юр.* ־ן מ קרימינאַליסט; ~ика *ж* קרי־ מינאַליסטיק ז

криминáльный קרימינעלער

кри́нка *ж* ־ך ז ־ען, לאַדעשקעלע ז קריגל

кристáлл *м* ־ן מ קריסטאַל; ~иза́ция *ж* קריסטאַליזאַציע ז; ~изова́ться *сов. и несов.* קריסטאַליזירט ווערן*, קריסטאַליזירן זיך; ~и́ческий קריסטאַלישער

кристáльн||ый (*о человеке*) קרישטאָל־ריינער; человéк ~ой чéстности א מענטש, א לויטערער ווי קרישטאָל

крите́рий *м* ־ען מ קריטעריי

кри́тик *м* = מ קריטיקער

кри́тик||а *ж* ז קריטיק; подве́ргнуть ре́зкой ~е שארף קריטיקירן; э́то не выде́рживает ~и ס׳האלט ניט אויס קיין קריטיק; ни́же вся́кой ~и אונטער יעטווידער קריטיק; ~а́н *м* ־ען מ קריטיקאַן; ~а́нство *с* קריטיקאַנטשע ז

критикова́ть *несов.* קריטיקירן

крити́ческ||ий[1] (*содержащий критику*) קריטישער; ~ая статья́ א קריטישער ארטיקל; ~ий ум א קריטישער מויַח

крити́ческ||ий[2] (*переломный*) קריטישער, אויבערבראָך־; ~ий во́зраст אויבערבראָך־עלטער; דער קריטישער עלטער

кре́чет *м зоол.* ־ן מ יגער־פאלק

крещéние *с* 1. (*обряд*) ז קריסטיקונג; 2. (*праздник*) ז טויף־כאָג; ז קרעשטשענע *разг.*; ◇ боевóе ~ שלאַכט־ ז קרייצונג

крещёный געטויפטער; (*о еврее тж.*) געשמאדטער

крива́я *ж* ז קרומע; ~ температу́ры די טעמפּעראַ־ טויר־קרומע ז; ◇ ~ вы́везет ≅ עפּשער וועט דאָס גליק צושפּילן

кривизна́ *ж* ז קרומקייט, ז אויסגעקרימטקייט

крив||и́ть *несов.* קרימען(אויס); ~ лицо́, гу́бы מאכן א קרום פּאָנעם; (*о ребёнке*) ברעכן* פּיסקעס; ◇ ~ душо́й זאָגן ניט וואָס געמיינט זיין*; ~ся *несов.* 1. אויס־ קרי־, קרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. (*о лице, губах*) -קרי

пятно́ ן־ בלוטפלעק מ; ~ая ра́на וווּנד בלוטנדיקע; ~ая рво́та מ״יקעכץ מיט בלוט; 2. *(окровавленный)* פארבלוּ־ טיקטער; 3. *(кровопролитный)* בלוטיקער; 4. *(о цвете)* רויטער ווי בלוט; ◇ ~ая ба́ня ו בלוט־באָד; ~ое воскресе́нье *ист.* דער בלוטיקער זונטיק

крова́т||ка *ж* ך־ בעט ז; ~ь *ж* בעטעלע ז

кро́вель||ный =דאך; ~ное желе́зо ז בלעך, דאָך־אײַזן ז; ~щик *м* = מ דאכדעקער

кровено́сн||ый =בלוט; ~ый сосу́д ן־ בלוטגעפעס ז; ~ая систе́ма וו בלוטגעפעסן־סיסטעם

кровя́нк||а *ж*: ни ~и в лице́ דאָס פּאָנעם איז טויט־ בלאס [איז אָן א טראָפּן בלוט]

кро́вля *ж* (מץ. דעכער) דאך מ

кро́вн||о *нареч.*: ~о оби́деть *кого-л.* בלוטיק באלײדיקן (עמעצן); ~о заинтересо́ванный בלוטיק פארינטערעסי׳רטער; ~ый 1. *(родной по крови)* בלוט־אייגענער, לײַבלעכער; ~ое родство́ וו בלוט־קרוויוועשאפט; 2. *(породистый)* ראָסעווע(ר) *тж. неизм.*; 3. *(насущный)* בלוטיקער, לײַב־ לעכער; ~ые интере́сы [בלוטיקע] אינ־ די לײַבלעכע; 4. *разг. (добытый тяжелым трудом)*: ~ые де́ньги פארראָבענע [א טיפע] באלײדיקונג; א שוועָרע בלוט־ נעקאָמע וו

кровожа́дн||ость *ж* וו בלוטדורשטיקײט, וו בלוטגיריקײט; ~ый בלוטדורשטיקער, בלוטגיריקער

кровоизлия́ние *с мед.* מ בלוט־שטורץ; ~ в мозг א בלוט־שטורץ אין די געהירן

кровообраще́ние *с* וו בלוט־צירקוליאציע

кровоостана́вливающ||ий *мед.* בלוט־אָפשטעלנדיקער; ~ее сре́дство בלוט־אָפשטעלנדיק מיטל

кровопи́йца *м* = מ בלוטזויגער, = מ בלוטצאפער; *ж* בלוטצאפערן וו ־ס, בלוטזויגערן וו ־ס

кровоподтёк *м* ן־ בלוט־אופלויף מ ־עס, סיניאָק מ ־עס

кровопроли́т||ие *с* וו בלוט־פארגיסונג; שפיכעס־דמים ז *уст.*; ~ный בלוטיקער

крово||пуска́ние *с* וו בלוטלאָזונג; [דאָס שלאָגן] דאָס לאָזן בלוט; ~смеше́ние *с* וו בלוט־ מישונג, בלוטמישונג; צו דער אָדער ־שאנד וו; ~тече́ние *с* וו בלוטונג; ז בלוטן; у него́ ~тече́ние и́з носу ס׳רינט אים בלוט פון דער נאָז

кровоточа́щ||ий: ~ая ра́на א בלוטנדיקע וווּנד

кровоточ||и́ть *несов.* בלוטיקן; ра́на ~и́т די וווּנד בלוט, טיקט פון דער וווּנד גייט בלוט

кровоха́рканье *с* דאָס שפּײַען מיט בלוט; у него́ ~ער שפּײַט מיט בלוט

кров||ь *ж* 1. ז בלוט; артериа́льная ~ь ארטעריע־ ז בלוט־; 2. *(родство)* ז בלוט, וו בלוט־קרוויועשאפט; *(происхождение)* מ בלוט־ייכעס, מ אָפשטאם; своя́ ~ь לויטן אָפּ־ בלוט; по ~и לויט ייכעס, אייגן בלוט און פלייש; 3. *(порода животных)* וו ראָסע; конь чи́стых ~е́й א פערד פון ריינער ראָסע; 4. *(кровопролитие)* ז בלוט, ס׳וועט זײַן געגנ בלוט וו בלוט־פארגיסונג; довóльно ~и! פארגיסן!; ◇ ~ь с молоко́м ב בלוט און מילך; се́рдце ~ью облива́ется ס׳רינט [ס׳גיסט זיך] דאָס בלוט פונעם הארצן; ~ь сты́нет דאָס בלוט ווערט פארקילט אין די אָדערן; по́ртить ~ь *кому-л.* פאר־, קאָליע מאכן עמעצן דאָס בלוט זיך קאָליע; по́ртить себе́ ~ь אגמעסנעפעש* עמעצן שאָפן*; אגמעסנעפעש* זיך צום האָבן, מאכן דאָס בלוט נעמען*; דאָס ליגט אין זײַן בלוט; э́то у него́ в ~и דאָס בלוט

кровян||о́й =בלוט; ~о́е давле́ние מ בלוטדרוק; ~а́я колбаса́ מ בלוט־ווורשט

кроить *несов.* צושניידן*

кро́йк||а *ж* צושניידן ז; ку́рсы ~и и шитья́ שניידערי־ ־קורסן מץ.

крокет *м* קראָקעט מ

крокоди́л *м* ן־ קראָקאָדיל מ

крокоди́лов: ~ы слёзы צי׳בע־, קראָקאָדיל־טערערן מץ. לע־טערערן מץ.

кро́лик *м* 1. ך־ קיניגל ז; ־עס קראָליק מ *разг.*; 2. *(мех)* קיניגלעך־פוטער מ; קראָליק מ *разг.*

кроликово́д *м* = מ קיניגלעך־צוכטלער; ~ство *с* קיניגלעך־צוכט וו

кро́личий 1. =קיניגלעך; =קראָליק *разг.*; ~ мех *см.* кро́лик 2; 2. *(из кроличьего меха)* קראָליקענער; פון קיניגלעך־פוטער *после сущ.*

крол||ь *м спорт.* מ (־סטיל)קראָל; пла́вать ~ем שווי־ מען* קראָל

кольч||а́тник *м* ן־ וו קיניגלעך־שטאל; ~и́ха *ж* די «זי» קראָליק־

кро́ме *предлог с род. п.* 1. *(исключая)* כוץ(א); 2. *(вдобавок к)* אויסער [כוץ] דערצײַלונגען; ~ расска́зов в сбо́рник вошли́ стихи́ и крити́ческие статьи́ זײַנען אריין אין דער זאַמלונג לידער און קריטישע ארטיקלען; ◇ ~ того́ כוץ דעם; ~ шу́ток גאנץ ערנסט

кроме́шн||ый: ~ый ад גענעם [א ווייסטער]; א ביטערער ~ая тьма א פינצטערניש — מאַמעש וועיאָמעש כוישעך

кро́мка *ж* ן־ ראנד מ; *(ткани)* קאנט מ ן־; קרײַקע ס־ וו *разг.*; ~ льда מ אײַזראנד

кромса́ть *несов.* צעפאָסעווען, צעשטיקלען

кро́на[1] *ж* *(дерева)* ן־ קרוין וו (בוים־)

кро́на[2] *ж* *(денежная единица)* ן־ קראָן וו, קראָנע ס־ *(с колич. словами мн.* קראָן*)*

кронци́ркуль *м тех.* ן־ קרומצירקל, קראָנצירקל מ ן־

кронште́йн *м стр., тех.* ן־ קראָנשטיין מ

кропи́ть *несов.* באשפּריצן; *(о дождике)* קראָפּען, מרא־; סקרו־, פּולעזער; *(о человеке)* סקרופּולעזער; *(усердный)* פלעסיקער, מ״יקער

кросс *м спорт.* ן־ קראָס מ

крот *м* ן־ קראָט מ; מוילווארף מ ן־ *уст.*

кро́т||кий שטיל־האכנאָדיקער; זעלנפטיקער; *(о взгляде)* מילדער; ~ость *ж* זעלנפטיקײט וו

крохобо́р *м* = מ ברעקנקלײַבער, = מ האָרשפאלטער; ~ство *с* ברעקנקלײַבערײַ וו, האָרשפאלטערײַ וו

кро́хотный *разг.*, **кро́шечный** פּיצינקער, פּיצימאָנטשי־ קער

крошить *несов.* 1. ברעקלען(צע); *(ножом)* ברעקן; 2. *разг. (ломать)* האקן און ברעקן; *перен. (уничтожать)* צעהאקן אף שטיקער, ברעקן אָנמאכן ברעק־; 3. *(сорóть)* קרישלען זיך, ברעקלען זיך, לעך; ~ся *несов.* ברעקלען זיך

кро́шк||а 1. *ж* ך־ ברעקל ז; хлéбные ~и ברעקלעך פיצל ז, ברעקל ז ־עך; 2. *м и ж (о ребёнке)* ברויט; ◇ ни ~и קיין ברעקל ניט ־עך;

круг *м* 1. ן־ קרײַז מ; пло́щадь ~а *мат.* דער שטעטעך קרײַז מ ־ן, פון א קרײַז; 2. *(предмет в форме круга)*

КРУ

рин м -ען; ~ колбасы́ ווורשט א ריג; спаса́тельный ~ שטעלן זיך אין א קרײז; стать в ~ ראטיר-ריג м -ען; 3. *(окружность)* קרײז м -ן, אומקרײז м -ן; опи́сывать ~и́ в во́здухе מאכן אומקרײזן אינדערלופֿטן; 4. *(цепь событий, действий)* קרײז м; ציקל м; 5. *(сфера)* קרײז דער קרײז (פון) אינטערעסן; געביט ז, м -ן; ~ интере́сов 6. *(группа людей)* קרײז м -ן, מעסיבע ו; в ~у́ семьи́ אין א מעסיבע פון פאמיליען-קרײז; в ~у́ друзе́й אין אן ענגן [שמאָלן] קרײז; в те́сном ~у́ פרײנט; правительственные ~и́ רעגירונגס-ספערן רעגירונגס-קרײזן מצ. ◇ ~и́ пе́ред глаза́ми רינגען פאר די אויגן; на ~ אין דורכשניט

кру́гленьк||ий קײלעכינקער; ◇ ~ая су́мма א היפֿשע [א גאנץ פּינע] פּויטעקע

круглосу́точн||ый גאנצמעסלעסיקער; ~ое дежу́рство א גאנצמעסלעסיקע דעזשורסטוווע

кру́гл||ый 1. רונדער, קײלעכ(ד)יקער; 2. *(толстый)* אויס-, אויסגעקײלעכיק-; *(о лице, щеках)* רונדער, געפּאשעטער; 3.: ~ый год יאָר [גאנץ] א קײלעכיק; ~ые су́тки טער; ~ый дура́к א קײלעכיקער [א גאנצער] מעסלעס; 4.: ~ый дура́к א נאר פון קאָפּ ביז פֿיס; ◇ конфере́нция ~ого стола́ די קאָנפערענץ באם רונדן [קײלעכיקן] טיש; ~ый сирота́ א יתום קײלעכיקער; ~ые ско́бки קלאמערן רונדע; ~ая су́мма א היפֿ-; א היפֿשע [א גאנץ פּינע] סומע [פּויטעקע]; ~ый отли́чник א פולשטענדיקער [א קײלעכיקער]; ~ым счётом צו א גלעכן אויסגעצײכנטלער; ~ые пятёрки פינפן [הוילע] גאָלע; де́лать ~ые глаза́ אויסשטעלן א פּאָר אויגן

кругов||о́й קרײז-; ~о́е движе́ние ו קרײז-באוועגונג; ◇ ~а́я оборо́на ו רינגשוץ; ~а́я пору́ка 1) *(ответственность)* סאָלידאַרע אָרווועס; 2) *(взаимное укрывательство)* קעגנזײטיקע פארבאהאלטונג

круговоро́т *м* קרײזלויף м; ~ собы́тий דער קרײזלויף פון די געשעענישן

кругозо́р *м* האָריזאָנט м, זע-קרײז; широ́кий ~ ברײטער האָריזאָנט

круго́м 1. *нареч.* (און) אָרום; ~ всё ти́хо אָרום איז אלץ שטיל; посмотри́ ~ גיב א קוק אָרום און אָרום; 2. *нареч. разг. (полностью)*: быть ~ винова́тым זײן* שולד [אָרום און אָרום]; быть ~ в долга́х דיק פון אָנהייב ביז סאָף; 3. *предлог с род. п. разг.* זײן* פארבאָדן אין כּוועס (און) אָרום; ~ са́да דעם סאָד (און) אָרום; ◇ ~! *(команда)* קרוגאָם! אומגעדרייט זיך!

кругообора́т *м* קרײז-אומזאץ м

кругосве́тн||ый: ~ое путеше́ствие די רײזע אָרום דער וועלט; ~ое пла́вание די שיפֿרײזע אָרום דער וועלט

кружев||а́ *мн.* שפּיצן מצ.; ~ни́ца *ж* ־ס ו שפּיצנמאכערן

кружевн||о́й 1. שפּיצן-; *(из кружев)* פון שפּיצן *после сущ.*; *(с кру́жевами)* מיט שפּיצן *после сущ.*; ~о́е произво́дство ו שפּיצן-פּראָדוקציע; ~о́е бельё מיט גרעט שפּיצן; ~о́й воротничо́к א קעלנערל פון שפּיצן; 2. *(похожий на кружева)* שפּיצנארטיקער, נעצארטיקער

кру́жево *с см.* кружева́

кружи́ть *несов.* 1. *(вин., вертеть)* (אום)דרייען; *(кого-л.; в танце)* אומדרייען; 2. *(в воздухе)* ארומקרײזן; *(о птице тж.)* ארומשוועבן; 3. *(блуждать)* ארומפלאָנטן, אומבלאָנקען; *(о метели и т. п.)* ווירבלען; ◇ ~ *кому-л.* го́лову 1) עמעצן אַפּשווינדל בא* קאָפּ; 2) *(увлекать)* פארדרייען דעם קאָפּ עמעצן; ~ся *несов.* 1. -דרייען; 2. *см.* кружи́ть 2; 3. *(о снеге, пыли и т. п.)* ווירבלען זיך; ◇ голова́ кру́жится у *кого-л.* דער קאָפּ עמעצער האָט אַפּשווינדל; *перен.* דרייט זיך עמעצן

кру́жка *ж* 1. קווארט ו (מצ. קוואָרט); *(пивная)* קופל פּושקע ו ־ס; 2. *(для сбора пожертвований)* הינטן-ארום זיך עפּעס [דערגיך* עפּעס]

кружо́к *м* 1. רעדל ז ־עך; ~ колбасы́ וווּרשט א רעדל; 2. *(группа людей)* קרײז м ־ן, קרײזל ז ־עך; литерату́рный ~ א ליטעראַריש קרײז, א ליטעראַריש קרײזל; дру́жеский ~ א (שמאָלער) קרײז פון פרײנט

круи́з *м* שיפֿרײזע ו ־ס, קרוּיז м ־ן (טוריסטישע)

круп[1] *м (лошади)* טילעק м ־עס, קרופ м ־ן

круп[2] *м (болезнь)* קרופ м

крупа́ *ж* 1. גרויפן מצ.; перло́вая ~ פּערל-גרויפן מצ.; ма́нная ~ מאַנע-גרויפן מצ.; 2. *(снег)* (שניי)גריפּ- לעך מצ.

крупи́нк||а *ж* גריפּעלע ז ־ך; *(частичка тж.)* קערנדל [גריפּעלע] זאמד ז ־עך; ~а песка́ דאָס קערנדל זאמד; ни ~и пра́вды קיין ברעקל עמעס

крупи́ца *ж см.* крупи́нка

кру́пно *нареч.*: ~ нарéзать שטיקער° גרויס°; ~ писа́ть מיט גרויס° אויסיעס; ◇ ~ поспо́рить *фам.* שטארק צעקריגן זיך

крупноблóчн||ый גרויסבלאָקיקער; ~ое строи́тельство גרויסבלאָקיקע בויונג

крупно||кали́берный פון גרויסן קאליבער *после сущ.*, גרויסקאליבערדיקער; ~пане́льный פון גרויסע פאנעלן *после сущ.*, גרויספאנעלנדיקער

кру́пн||ый 1. *(большой)* גרויס°; ~ые я́годы גרויסע° יאגדעס; ~ый по́черк א גראָבער קסאוו; ~ые черты́ лица́ היפֿשע [בויליעטע] געזיכט-שטריכן; 2. *(из больших частиц)* גראָבער°; ~ый песо́к זאמד גראָבער°; 3. *(рослый)* גרויסער°, וווקסיקער, גרויסער°; 4. *(многочисленный)* גרויסער°; ~ый отря́д א גרויסער° אטריאד; 5. *(большого масштаба)* גרויס-; ~ая промы́шленность ו גרויס-אינדוסטריע; ~ая буржуази́я ו גרויס-בורזשואזיע; 6. *(значительный)* א גרויסער° [א באדײטנדיקער, גרויסער°]; ~ый учёный א גדול° בתורה; 7. *(важный, существенный)* געלערנטער [באדײטנדיקער], ווײכטיקער, באדײטנדיקער, גרויסער°; ~ое достиже́ние א גרויסער° דערפאָלג; א גרויסע° דערגרײכונג; ~ый успе́х א גרויסע° אסיגנאציע [גרויסוועדיקע]; ~ые де́ньги גרויסע רינד- פּי(ך) ז

крупо́зн||ый: ~ое воспале́ние лёгких א קרופּעזע לונגען-אָנצינדונג

крупору́шка *ж* דראטש מ ־ן, זשאָרנע ו ־ס

крупчáтка *ж* זעמלמעל ו

крутизна́ *ж* 1. שטײַקייט ו, שטײַלקײט ו; 2. *(обрыв)* אָפּריס מ ־ן, אראָפּהאנג מ ־ען

крути́ть *несов.* 1. *(вин.; вращать)* דרייען; 2. *(вин.; свивать)* צוזויפלעכטן*; *(сворачивать)* פארדרייען; ~ папиро́су פארדרייען א פאפּיראָס; 3. *(о ветре, метели)* שאפן*, דרייען, ווירבלען; 4. *(тв.) разг. (распоряжаться)* דרייען (אויבער), (קאָמאַנדעווען (איבער); 5. *разг. (хитрить)*

кру́т||о *нареч.* 1. *(отвесно)* שטעָך, שטעָציק, שטייל מע- שטארק; 2. *(внезапно, резко)* פלוצעם, שארף, הארט; ~о повернýть *שטאָן (קער(עווע) א [הארט] שארף; ~о оборва́ть разговóр אָפּהאקן דעם שמועס

крут||óй 1. *(отвесный)* שטעָציקער, שטייִלער; אָפּריסי- א שאַר- קער; 2. *(внезапный)* שאַרפער; ~óй перелóм א שאַרפער [ראַדיקאלער] אויבערבאָך פער; ~óй поворо́т א שאַרפע וועגדונג, קער, א שאַרפע; 3. *(суровый)* האַר- טער, שטרענגער; *(о характере)* האַרבער; ~ы́е мéры שטרענגע [האַרבע] (מאָס)מיטלען; 4. *(густой)* האַרטער, געדיכטער; ~а́я ка́ша א געדיכטע קאַשע; ~óе тéсто הארט טייג; ~óе яйцó א הארט אייַ; ◇ ~óй кипятóк זידיקע וואַסער

кру́ча *ж* שטייל־אָפּריס מ ־ן

кручёный צוגיפּגעדרייטער

крушéние *с* 1. באַן־קאטאסטראָפע ז ־ס; ~ пóезда *לייַדן א קאטאסטראָפע ז ־ס; потерпéть ~ טראָפע; 2. *перен.* אינברוך מ, קראך מ; ~ надéжд דער אונטערגאנג פון האָפענונגען

крушúть *несов.* *צעהאקן (אף שטיקער), צעברעכן; *(врага)* צעשמעטערן

крыжóвник *м* 1. *собир. (ягоды)* אגרעסן מצ.; 2. *(отдельная ягода)* אגרעסן־קוסט ז ־ען; 3. *(куст)* אגרעסל ז ־ען; מ ־ן

крылáт||ый באפליגלטע; ◇ ~ые слова́ וועָרטער

крылó *с* 1. ־ען, = מ פליגל; махнýть ~м *א פּאָר טאָן [א מאל טאָן*] מיטן פליגל; сýдно на подвóдных крыльях שיף אף אונטערוואסער־פליגלען; 2. *(автомобиля, велосипеда)* = מ שוצפליגל; ~ здáния א פליגל פון דער; געבײַדע; ◇ опустúть крылья *די הענט אראָפּלאָזן*; подрéзать крылья *кому-л.* אונטערהאקן עמעצן די פליגל

крылúшко *с:* под ~м у *кого-л.* אונטער עמעצנס פליגל־, אונטער עמעצנס שוץ, לעזן

крыльцó *с* ־עס מ גאַנג

крынка *ж см.* кринка

крыса *ж* ־עס מ שטשור, ־ן מ ראַץ; ◇ канцелярская ~ = מ פּעניקראצער

крысúный ראַצנס־; ~ яд מ ראַצנגיפט

крысолóвка *ж* 1. *(ловушка)* ראַצן־פאסטקע ז ־ס; 2. *(собака)* ראצנכאפער מ ־ס

крытый געדעקטער

крыть *несов.* דעקן; ~ крышу *דעקן דעם דאך*; ~ дом желéзом *דעקן דאָס הויז מיט בלעך*; ◇ емý нéчем ~ *ער האָט ניט וואָס אָפּצוטפערן*; ~ся *несов.:* за э́тим что́-то кро́ется *עפּעס איז דאָ [פּאראן] דער־, דאָ שטעקט עפּעס בײַ*

крыш||а *ж* (мн. דעכער) דאך מ; соло́менная ~а שטרוי־ דאך, ־דאך מ (мн. ־דעכער); ◇ под одно́й ~ей *אונטער איין דאך, אין איין שטוב*

крышка *ж* 1. דעקל ז ־ען; דעק ז ־ן; 2. *в знач. сказ. разг. (гибель, конец)* א סאָף, אן עק; тут емý и ~ *דאָ איז אן עק צו זײַנע יאָרן*; *דאָ איז זיין סאָף*

крюк *м* 1. (мн. крюки́) קרוק מ ־עס; вбить ~ в стéну *ארײַנשלאָגן* א קרוק אין דער וואנט; 2. (мн. крю́чья) האָקן מ ־ס; зацепúть ~óм *פאראטשעפּען מיטן האָקן*; 3. *разг.:* сдéлать большóй ~ *אָנלייגן א שיין ביסל וועג*

крю́чить *несов.:* его́ крю́чит от бóли ס׳דרייט [ס׳קאָר- טשעט] אים צונויף פון וויטיק

крючкова́тый האטשיקעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

крючкотвóр *м уст.* ־ן מ וווינקל־אדוואָקאט; ~ство *с уст.* יוריסטישע שווינדלערײַ

крючóк *м* 1. האָקנדל ז ־ען, האַטשיקל ז ־ען; 2. *(у дверей)* קלײַטעלע ז ־ך; 3. *(застёжка)* הע̈קעלע ז ־ך

крюшóн *м (напиток)* קריושאָן מ

кряж *м* 1. *(горный)* קריאוש ז, געבירג ז ־ן; 2. *(обрубок дерева)* קלאָץ מ (мн. קלעָצער) ז ־ן; **кря́жистый** *(о дереве)* °גראָבשטאָמיקער, גראָבער; *(о человеке)* יאָדערדיקער, געפּאָקטער

кря́к||ать *несов.* 1. *(об утках)* גאוויאָגען; 2. *(о человеке)* האָקען; ~нуть *сов. однокр.* 1. *(об утке)* א גע- שרי̈ טאָן*; 2. *(о человеке)* א האָקע טאָן*

кряхте́ть *несов.* (אונטער)קרעכצן

ксёндз *м* קסי̈אָנדז מ ־ן

ксилофóн *м муз.* קסילאָפֿאָן מ ־ען

ктá ти *нареч.* 1. *(вовремя)* צו דער (רעכטער) צײַט; *(уместно)* צום אָרט; э́то для меня́ óчень ~ דאָס איז פאר מיר פונקט ווי צוגעטראָפן; 2. *(заодно)* פאריינווועגס; зайди́ ~ в библиоте́ку גיי אריין פאריינווועגס אין ביבליאָ- טעק; 3. *в знач. вводн. сл.* אגעזונ; а, ~, как он пожива́ет? אגעזונ, ווי גייט עס אים?

кто *мест.* (кого́, кому́, кем, о ко́м) 1. *вопр., относ.* ווער (*в косв. п.* וועמען); ~ был здесь? ווער איז דאָ געווען?; у кого́ ты гости́л? בא וועמען ביסטו געווען צו- גאסט?; кому́ прия́тно с на́ми, тот оста́нется וועמען ס׳איז אָנגענעם מיט אונדז, דער וועט פארבלײַבן; с кем он дру́жит? מיט וועמען כאַווערט ער זיך?; не зна́ю, о ком вы говори́те איך וויים ניט, וועגן וועמען איר רעדט; 2.: ~..., ~... אין דער אנדערער...; ווער... אן ווער...; ~ поло́л, ~ поliва́л гря́дки וועָר ס׳האָט געזעָט, אן ווער; ווער ס׳האָט באגאָסן די בייטן אײַנער האָט געזעָט, אן דער; ווער ס׳האָט באגאָסן די בייטן האָט אנדערער; 3. *неопред. разг.* עמע- צער; не пойдёт ли ~ со мной? גייַן (ניט) וועט עמעצער מיט מיר?; ◇ ~ где ווער [אײַנער] דאָרט, ווער [אײַנער] אזוי, ווער [אײַנער] אנדערש; ~ как ווער [אײַנער] דאָ; ~-~, а ты до́лжен был э́то предви́деть ווער — ווער, אבער דו האָסט געדאַרפט דאָס פאָרויסזען; ~ кого́ ווער ס׳זאָל ניט...; ~ (бы) ни... וועָמען (ס׳וועט בײַקומען)

кто́-либо, кто́-нибудь *мест.* עמעצער; ווער־(ס׳איז־)-, ־ניט־אײַז, ווער־עס־אײַז

кто́-то *мест.* עמעצער; עמען

куб[1] *м мат.* ־ן מ קוב; возводи́ть в ~ *דערהײבן אין קוב*

куб[2] *м (котёл)* קעסל מ ־ען, קוב ־ן

ку́барем *нареч. разг.:* кати́ться ~ (אראָפּ)קײַקלען זיך [(אראָפּ)קוליען זיך] מיטן קאָפּ אראָפּ — מיט די פיס ארויף

кубату́ра *ж* קובאטור ז

ку́бик *м* קוביק מ ־עס, קוביקל ז ־ען

кубúн||ец *м* = מ קובינער; ~ка *ж* ס ־ן קובינערן; ~ский קובינ(יש)ער

кубúческий קוביש(ע)ר; ~ ко́рень *мат.* קוביש(ע)ר וואָרצל

ку́бок *м* 1. בעכער מ ־ס; (мн. קויסעס) מ קאָס; 2. *спорт.* בעכער מ ־ס

кубоме́тр *м* קובאָמעטער מ ־ס *(с колич. словами мн.* קובאָמעטער)

ку́брик *м мор.* קוברי̈ק מ ־עס

кубы́шка *ж* 1. *(копилка)* שפּאָר־, -שפּאָרקעסטל ז ־ער; 2. *разг. (толстушка)* פּעסעלע ז ־ך

кувши́н *м* (מצ. ־ן, קריג) קרוג ז

кувши́нка *ж* ־ס וואַסער־לילי ז

кувырка́ться *несов. разг.* קוליען זיך (סטראָם־האַלאָ־ווווי)

кувырко́м *нареч. разг.* מיטן קאָפּ ארא־ — מיט די פּיס סטראָם־האַלאָווווי, ארו־

куда́ *нареч.* 1. ווהין; ~ ты идёшь? ווהין גייסטו?; ~ ни посмо́тришь ווהין דו זאָלסט ניט א קוק טאָן; ~ бы то ни́ было ווהין ס׳זאָל ניט זיין; 2. *в знач. частицы разг. (гораздо)* א סאך [פיל, פיל מאָל, א סאך; ~ интере́снее [מאָל, פיל] אינטערעסאַנטער; 3.: ~ мне сто́лько...? *разг.* וואָס זאָל איך טאָן מיט, צוליב וואָס דארף איך אויפיל...?; ~ мне равня́ться с ним? *разг.* ווי קום איך אויפיל...? ◇ ~ ни шло גאָר צו גליכן זיך מיט אים? מיילע

куда́-либо *нареч.*, куда́-нибудь *нареч.* ווהין־עס־אין, ווהין־(ס׳איז־)ניט־אין; ערגעץ־ווהין

куда́-то *нареч.* ערגעץ, ערגעץ־ווהין

куда́хта||нье *с* ז קוואָקנען, קוואָקנעניש; ~ть *несов.* קוואָקנען

ку́дри *мн.* מצ. לאָקן, קוטשערן

кудря́вый *(о человеке)* קוטשעראָווע(ר) *тж. неизм.; (о волосах тж.)* געקרי־זלטער

кузне́ц *м* ז שמיד; *(деревенский тж.)* קאָוואַל ז ־יעס

кузне́чик *м* ז ־ן גראָזגריל ז ־ס, גראָזגריל

кузне́чный =שמיד; ~ мо́лот ז ־ס שמידהאמער; ~ цех ז ־ן שמידצעך, (זאוואָד־)שמידערי ז ־ען

ку́зница *ж* ז ־ען קוזניע, שמידערי ז ־ס

ку́зов *м (автомашины)* ז ־ס קאראָסעריע, קוזאָווע ז ־ס

кукаре́кать *несов. разг.* קרייען

кукареку́ *межд.* קוקאריקו

ку́киш *м разг.* ז ־ן פּיגע; ◇ показа́ть ~ в карма́не שטעלן א פּיגע אין ארבל, שטעלן א פּיגע אונטער דער פּאָלע

ку́кл||а *ж* ז ־ס ליאָלקע; *перен.* ז ־ס קוקלע; игра́ть в ~ы שפּילן זיך אין ליאָלקעס; теа́тр ку́кол ליאָלקע־טע־ אָטער ז ־ס

кукова́ть *несов.* קוקען, (ווי א קוקאָווקע) שרי*ען; ку-ку́ет куку́шка ס׳שרייט א קוקאָווקע

ку́колка *ж* 1. ז ־ך ליאָלקעלע; 2. *зоол.* ז ־ס לעלע

ку́кольный =ליאָלקע; ~ теа́тр ליאָלקע־טעאטער ז ־ס, מאריאָנעטן־טעאטער

кукуру́за *ж* ז קוקורוזע, פּאפּשוי, מאיס

кукуру́зный =קוקורוזע, =פּאפּשוי; *(из кукурузы тж.)* פון קוקורוזע *после сущ.*, פּאפּשוינער

кукушка *ж* ז ־ס קוקאָווקע

кула́к[1] *м* 1. ז ־ען קולעק, ז ־ן פויסט; 2. *воен.* פויסט; бронирова́нный ~ א געפּאַנצערטע פויסט; ◇ держа́ть *кого-л.* в ~е׳ עמעצן אין האנט האלטן*; смея́ться в ~ לאכן אין די הויפנס [אין די פויסטן]

кулак[2] *м (богатый крестьянин-эксплуататор)* קולאק ז ־ים, גוף ז ־ען, באלא־

кула́цкий קולאקישער, באלאגופישער

кула́чество *с собир.* ז קולאקנטום, באלאגופנטום

кула́чн||ый: ~ный бой ז פויסט־געפעכט, פויסט־רעכט ◇ ~ое пра́во ז דאס רעכט פון קראפט

кулебя́ка *ж* (א קוכן מיט פליש אדער פיש) ז ־ס קולעביאקע

кулёк *м* ז ־ך שקארמיץ ז ־ן פאפיר־זעקעלע

кули́к *м* ז ־ס זומפלויפער

кулина́р||ия *ж* 1. ז קולינאריע; 2. *собир. (кушанья)* מצ. מיכאָלים; магази́н ~ии ז ־ען קולינאריע־מאגאזין; ~ный קולינארער; ~ная кни́га (מצ. ־ן, ז) קולינאר־בוך (ביכער)

кули́с||ы *мн. (ед.* кули́са *ж) театр.* קוליסן מצ.; ◇ за ~ами הינטער די קוליסן; за ~ы אהינטער די קוליסן

кули́ч *м* ז ־ך פאסכע־קוילעטש

кули́чк||и *мн.:* у чёрта на ~ах *разг.* אין אויסרישע־ אין עק וועלט, ניש

куло́н[1] *м (украшение)* ז ־ען קולאן

куло́н[2] *м эл.* ז ־ען קולאן

кулуа́ры *мн.* מצ. קולוארן

куль *м* (זעק־..מצ. זאק) (רעדנע־)

кульминацио́нный =קולמינאציע, =קולמיניר; ~ пункт ז ־ן הייכפונקט, קולמיניר־פונקט

кульмина́ция *ж астр.* ז קולמינאציע; *перен. тж.* הייך־ פונקט ז

культ *м* ז קולט; служи́тель ~а = ז ־ס קולט־דינער, קליי־קוידעש מצ.; *мн.* ז קלער; גיסטלעכער ז ־כע *уст.*

культива́тор *м с.-х.* ז ־ס קולטיוואטאר

культиви́ровать *несов.* 1. *(почву)* באאר־, קולטיווירן (בעטן (מיטן קולטיוואטאר); 2. *(растения, тж. перен.)* קולטיווירן

культпохо́д *м* ז ־ן קולטמארש; ~ в музе́й א קולט־ מארש אין מוזיי

культтова́ры *мн.* מצ. סכוירעס פאר, קולט־סכוירעס [באדארף] קולטורלען אפרו

культу́р||а *ж* 1. ז קולטור; сове́тская ~а די סאוועט־ רייד־קולטור; ~а ре́чи ז טישע קולטור; за высо́кую ~у труда́ פאר א הויכער° ארבעט־קולטור; 2. *(развитие)* ז קולטיווירונג; ~а са́харной свёклы די קולטי־ וווירונג פון צוקער־בורעקעס; 3. *(растение)* ז ־ן קולטור; техни́ческие ~ы טעכנישע קולטורן

культу́рно *нареч.* קולטורלער; אף א הויכן° קולטור־ ־ניוואָ

культу́рно-просвети́тельный קולטור־אופקלערערישער

культу́рн||ость *ж* ז קולטור, ז קולטורלעקייט; ~ый 1. =קולטור; ~ый у́ровень ז קולטור־ניוואָ; ~ые свя́зи קולטורע־ קולטור־פארבינדונגען מצ.; 2. *(образованный)* א קולטורלער מענטש; 3.: ~ые расте́ния קולטור־געוויקסן מצ.

кум *м* 1. (קרויווים־..מצ.) ז טויף־קאָרעוו; 2. *разг. (обращение)* ז ברודער־לעבן; ~á *ж* 1. ז טויף־קרויווע ־ס; 2. *разг. (обращение)* ז שוועסטער־לעבן

куманёк *м ласк. см.* кум 2

кума́ч *м* ז קומאטש, רויטער ציץ

куми́р *м* (מצ. אפּגאָטער) ז אפּגאָט, ז ־ן גוץ; *перен.* ז אידאל; он был ~ом молодёжи די יוגנט האָט אים פארגעטערט

кумовство́ *с разг.* ז מישפּאָכעדיקייט

ку́мушка *ж* 1. *ласк. см.* кума́ 2; 2. *(сплетница)* ז ־ס בארייד־ערן, ז ־ס יאנטע, ז ־ס יאכנע

кумы́с *м* ז קומיס

кунжу́т *м бот.* ז קונושוט

ку́ний מארדערנער

куни́ца *ж* 1. *(животное)* מאָרדער מ ־ס; 2. *(мех)* מאָרדער(־פוטער) מ

купа́льн||ик *м разг. см.* купа́льный костю́м; ~ый ־באָד; ~ый костю́м מ ־ען באָדקאָסטיום; ~я *ж* וו שוועמבאָד; קופּאַלניע *разг.* (מצ. ־בעדער)

купа́льщ||ик *м* ־זיך־באָדנדיקער מ ־קע; ~ица *ж* ־באָדנדיקע וו =

купа́ние *с* דאָס באָדן זיך ז; באָדן זיך

купа́ть *несов.* באָדן* זיך; ~ся *несов.* באָדן* זיך

купе́ *с нескл.* קופּע מ ־ען

купе́ц *м* (מצ. סאָכרים) סוֹיכער מ

купе́чес||кий ־סאָכרים, סאָכרישער; ~кое сосло́вие סאָכרים־שטאנד מ; ~кие зама́шки געגנ סאָכרישע; ~кий сын א סוֹיכערס א זון מ; ~тво *с* 1. *(сословие)* סאָכרימטום מ, ז; 2. *собир. (купцы)* מצ. סאָכרים

купи́ть *сов.* 1. קויפן; 2. *(привлечь на свою сторону)* (אונטער)קויפן

купле́т *м* ־ן מ קופּלעט

ку́пля *ж* מ ־אײַנקויף, וו קנעל; ◇ ~-прода́жа קויף־ מעקער־אומימקער מ, און פארקויף־געשעפטן מצ.

ку́пол *м прям. и перен.* ־ן מ קופּאָל

купо́н *м* ־ען מ קופּאָן

купоро́с *м* מ קופּער־וויטריאָל; ме́дный ~ מ וויטריאָל

ку́пчая *ж (документ)* ־ן מ שטאר־מעכירע; קויף־אקט *уст.*; ־ס מ קופּטשע וו *разг.*

купчи́ха *ж* ־ס וו סוֹיכערטע

купю́ра[1] *ж (сокращение)* מ ־ן וו קופּיור, אויסשניט קירצונג וו ־ען, ־ן

купю́ра[2] *ж (деньги)* ־ן וו ־ס וו קופּיור, אסיגנאַציע

кура́нты *мн.* מצ. קוראַנטן מ ־ס, טורעם־זייגער מצ. ־קורעמ־זייגער

курага́ *ж собир.* וו קוראגא, אבריקאָסן־ (געטריקנטע) ־העלפטלעך מצ.

курга́н *м* ־ען מ קורגאַן

курд *м* ־ן מ קורד; ~ский קורדישער; ~ язы́к די קורדיש ז, קורדישע שפּראַך

курдю́к *м* ־ס וו קאָדע

куре́ние *с* 1. *(действие)* ז רייכערן; *(благовоний и т. п.)* ז רויכערוואַרג = ז רויכערונג; 2. *(благовоние)* ־רייכערער מ =

кури́льщик *м* = מ רייכערער

кури́н||ый ־הינער, הינערשער; ◇ ~ая грудь *мед.* הינער־ברוסט וו; ~ая слепота́ 1) *(болезнь)* נאַכט־בלינד־ קיים וו; 2) *(растение)* ראנונקל מ

кури́тельн||ый ־רייכער; ~ая бума́га ז פאפיר־פאפּיר, ציגאַר־פאפיר ז; ~ый таба́к מ רייכער־טוטן

кури́ть *несов.* 1. רייכערן; у нас не ку́рят בא אונדז רייכערט מען ניט; 2. *(добывать перегонкой)* טריבן*; ~ся *несов.* 1. רייכערן זיך; 2. *(тв.; покрываться — туманом и т. п.)* (אין) אײַנגעהילט* זומ; 3. *(носиться в воздухе — о дыме и т.п.)* קנוילן זיך

ку́рица *ж* (מצ. הינער) הון וו; *(курятина)* ז אָף; жа́реная ~ א געבראָטענע הון; у нас на обе́д ~ צום מיטיק האָבן מיר אָף קאַץ; *(безвольный человек)* א נאסע האָטשערקע; ку́рам на́ смех ≅ אף לײַטיש געלעכטער; у него́ де́нег ку́ры не клюю́т ≅ געלט איז בא אים ווי מיסט [ווי בלאָטע] געלט זיך אין בּאָדט ער, ער

курно́сый (ר)קוֹרנאָסע *тж. неизм.*

куро́к *м* ־ען מ (געווער־)ציגל

куропа́тка *ж* (מצ. ־הינער) וו פּעלדהון; וו קוראָפאַטקע שניייהון; ◇ поля́рная ~ (מצ. ־הינער) ־ס *разг.*

куро́рт *м* ־ן מ קורארט; ~ник *м разг.* קוראָרטניק; ~ный ־ס מ; ~ный сезо́н מ קוראָרט־סעזאָן; ◇ ~ная ка́рта ז ־ען קוראָרט־קארטל

курс *м* 1. *(направление)* מ קורס, וו ריכטונג; взять ~ на восто́к נעמען* זיך [לאָזן* זיך] אין דער ריכטונג מיזרעך; ~ на автоматиза́цию произво́дства אף דער קורס אוטאָמאטיזירן די פּראָדוקציע; полити́ческий ~ קורס אף דער פּאָליטישער קורס; 2. *(год обучения)* מ ־ן קורס; на пе́рвом ~е אפן ערשטן קורס; 3. *(учебник)* מ קורס; לערנבוך ז, מ (מצ. ־ביכער), ־ן; 4.: ~ лече́ния ־ליל־ קוריר־קורס מ ־; 5. *(денежный)* מ קורס; ~ до́ллара דער קורס פונעם דאָלאר; ◇ быть в ~е *чего-л.* אין קורס פון עפּעס, זיין* עפּעס, וויסן*, וויי ס׳האלט מיט עפּעס; держа́ть *кого-л.* в ~е אינפאָרמירט וועגן עפּעס זיין* האלטן* עמעצן אין קורס

курса́нт *м* ־ן מ קורסאַנט

курси́в *м полигр.* מ קורסיוו; выделя́ть ~ом אויסטיילן מיט קורסיוו

курси́ровать *несов.* גיין*, קורסירן

курсо́вка *ж* ־ס וו קורסאָווקע

курсов||о́й: ~а́я рабо́та ־ן וו קורס־ארבעט

ку́рсы *мн.* מצ. קורסן; ~ трактори́стов טראקטאָריסטן־ ־קורסן מצ.

ку́ртка *ж* ־ס וו קורטקע, רעקל ז ־ען

курча́вый *(о человеке)* קוטשעראוע(ר) *тж. неизм.; (о волосах тж.)* געקרײַזלטער

курьёз *м* ־ן מ קוריאָז, טשיקאָווע ז ־ן; ~ный קוריאָז־, זער טשיקאָווער

курье́р *м* ־ן מ קוריער; ~ский: ~ский по́езд יערצוג מ ־ן

куря́т||ина *ж* ז הינערפלייש, אָף ז; ~ник *м* קאטוֹך מ ־ן, וו ־ן הינערשטאל

куса́||ть *несов.* 1. בײַסן*; му́хи ~ют די פליגן בײַסן*; ~ть себе́ гу́бы (פון פארדראָס) זיך די ליפּ בײַסן*; 2. *разг. (о крапиве)* ברענען; *(о морозе)* צופּן; *(о грубой шерсти)* קיצלען; ~ться *несов.* 1. *(иметь привычку кусать)* (זיך) בײַסן*; 2. *см.* куса́ть 2; 3. *(кусать друг друга)* בײַסן* איינער דעם אַנדערן זיך

куса́чки *мн.* ־ך ז ־ען, שארף צוועגל בײַסצוועגל

кусково́й ־שטיק; ~ са́хар מ שטיקצוקער

кус||о́к *м* 1. ־ער מ, וו, ־ך ז ־ען, שטיק; ~о́к мы́ла א שטיקל זייף; разби́ться на ~ки́ צעברעכן ווערן* אף שטיקלעך [אף שטיקער]; 2. *(часть)* מ, וו שטיק; ~о́к не́ба א שטיק הימל; ~о́к жи́зни א שטיק לעבן; ◇ ~о́к хле́ба *(заработок)* וו מיכיע *уст.*; ~о́к в го́рло не идёт ס׳גייט מיר ניט אײַן דער ביסן אין מויל, ס׳בלײַבט מיר שטיין דער ביסן אין האלדז; попрека́ть ~ко́м אויסווארפן* דעם ביסן

куст *м* ־ן מ קוסט, שטרויך; ~а́рник *м* מ קוסטאַרניק, געשטרויך ז

куста́рн||ый 1. קוסטאַרישער; ~ые изде́лия קוסטאַרישע פּרי־, מעגושעמדיקער אויסארבעטונגען; 2. *(примитивный)* מיטוֹוער

куста́рщина *ж разг.* וו קוסטאַרשטשינע, פּרימיטיוועט

куста́рь *м* ־ן מ קוסטאַר

ку́тать *несов.* אײַנווּיקלען; אײַנהילן; *(одевать слишком тепло)* פֿרײַנדען; אײַנהילן; ~ся *несов.* אײַנווּיקלען זיך; *(слишком тепло одеваться)* פֿרײַנדען זיך

кутёж *м-с* ה"ז הוליאָנקע ז"ס, אָרגיע ז"ס

кутерьма́ *ж разг.* ז האלעבוֹרדע

кути́||ла *м разг.* ז"ס הוליאָקע, לעב־יונג ז"ן; ~ть *несов.*, פֿראָווען אָרגיעס; *шутл.* הוליען

кухáрка *ж* ז"ס קעכנע ה"ז, קעכ(ער)ן ז"ס

ку́хня *ж* 1. ז"ן קיך ה"ז; полевáя ~ ז"ן פּעלדקיך ה"ז; 2. *(подбор кушаний)* ז"ן קיך, מ"ץ מיכאָלים

ку́хонн||ый קיך־; ~ая посýда ז קיכנגעפעס, קיכנ־

ку́ц||ый 1. *(о хвосте)* קוצ(ר) *тж. неизм.*, קורצין־; קער; *(обрубленный тж.)* אונטערגעהאקטער; 2. *(о животных)* קוצ(ר) *тж. неизм.*, קורצעקיקער; 3. *(об одежде)* קורצינקער; 4. *перен. ирон.* ארומגעפליקטער, אונטערגעשניטענער; ~ая мыслúшка א שמאָלקעפֿלדיקער געדאַנק

ку́ча *ж* 1. ז"ס הויפן, ה"ז קופּע; *(нагромождение предметов тж.)* מ אָנווּאלגער; 2. *разг. (множество)* א גוזמע, אַן א שיר

кучев||óй: ~ы́е облака́ געהויפֿנטע וואָלקנס

ку́чер *м* ז"ס קוטשער, מ"ה אָנטריבער

ку́чка *ж* 1. ז"ך הויפּנדל, קופּקעלע ז"ך; 2. *(небольшая группа людей)* ז"ך הויפֿעלע, רעדל ז"ך; ◇ могýчая ~ די מעכטיקע גרופּקע

куш *м разг.* ז"ס פּויטעקע

кушáк *м* ז"ן גארטל

ку́шанье *с* ז"ן עסנוואַרג, עסן, ז (מ"ץ) מיכל; (מ"ץ־אָלים) גערי̈כט ז"ן; *(блюдо)* ז"ן

ку́шать *несов. уст., разг.* עסן*

кушéтка *ж* ז"ס קושעטקע ה"ז, סאָפֿקע ז"ס

кювéт *м* ז"ן קיוועט

Л

лабáз *м уст.* ז"ן מעלקראָם; טוווּע־לאגער; ~ник *м уст.* (מ"ץ־סאָכרים) טוווּע־מעלסויכער, סויכער ז"ס (מ"ץ־סאָכרים)

лабири́нт *м* ז"ן לאבירינט; *перен. тж.* גענפלאָנטער

лаборáнт *м* ז"ן לאבאָראַנט; ~ка *ж* ה"ז לאבאָראַנטקע, ז"ס לאבאָראַנטן

лаборатóр||ия *ж* ז"ס לאבאָראַטאָריע ה"ז; ~ный לאבאָ־; ~ное оборýдование לאבאָראַטאָריש, ראַטאָריע־; ~ный óпыт א לאבאָראַטאָרי־ראַטאָריע־אויסשטאַטונג ה"ז; שער עקספּערימענט

лáва[1] *ж (вулканическая)* ה"ז לאווע

лáва[2] *ж горн.* ז"ס לאווע

лави́н||а *ж* 1. *(снега)* ז"ס לאווינע (שניי־); 2. *перен.* ה"ז לאווינע, מ פֿליִצשטראָם; 3. *в знач. нареч.:* ~ой וויי אין א פֿליִצשטראָם, א לאווינע

лави́ровать *несов. прям. и перен.* לאווירן; *(обходить препятствия тж.)* זיגזאַגווען (אויסמיידנדיק עפּעס)

лáвка[1] *ж (скамейка)* (מ"ץ בענק) באנק ה"ז

лáвка[2] *ж (магазин)* ז"ן קלייט, קראָם ה"ז

лáвочка[1] *ж (скамейка)* ז"ך בענקעלע

лáвочка[2] *ж* 1. *(небольшой магазин)* ז"ך קלייטל, ז"ך קרעמל; 2. *разг. (нечестное предприятие)* קלייטל דאָס איז איין קנופּיע, ווי שווינדלערײַ; онú однá ~ זי

лáвочник *м* = ז"ס קלייטניק, קרעמער מ"ה

лавр *м* 1. *бот.* (מ"ץ־ביימער) מ לאָרבערבוים; 2. *обычн. мн.* (מ"ץ־קרענץ) לאָרבערקראַנץ; ◇ почúть на ~ах רוען אף די לאָרבערקרענץ

лáвро́вый: лáвровая ро́ща לאָרבערבוים־וועלדל ז"ך; ◇ лавро́вый венóк (מ"ץ־קרענץ) לאָרבערקראַנץ; лавро́вый лист *собир.* לאָרבערבלאט מ"ה, לאָרבערבלעטער מ"ץ

лавсáн *м текст.* מ לאווסאַן; ~овый לאווסאַן־; *(сделанный из лавсана)* פֿון לאווסאַן־ לאווסאַנענער *после сущ.*

лáгерный לאָגער־; ~ режúм óтдыха шкóльников דער אָפֿרו־רעזשים פֿון די שילער אין א לאָגער

лáгер||ь *м* 1. ז"ן לאָגער; *(туристский и т.п. тж.)* קעמפּ ז"ן; воéнный ~ь ז"ן מיליטער־לאגער; ~ь (для) военноплéнных דער לאָגער פאר קריגס־געפאנגענע; стоя́ть ~ем לאָגערן; отдыха́ть в ~е אָפֿרוען אין א לאָגער [קעמפּ אין א לאָגער]; 2. *перен.* ז"ן לאָגער; ~ь социали́зма דער לאָגער פון סאָציאליזם; 3. *(группировка)* ז"ס לאָגער מ"ה מאַכנע *уст.*; разделúться на два враждýющих ~я צעטיילט ווערן* אף פּינטלעכע לאָגערן [מאַכנעס]; ◇ пионéрский ~ь ז"ן פּיאָנער־לאגער, פּיאָנערישער לאָגער

лагýна *ж* ה"ז לאגונע

лад *м* 1. *разг. (согласие)* מ שאָלעם, פֿרידן מ"ה; 2. *(способ)* (מ"ץ־אויפֿנים) אויפן מ"ה, מאניר; на нóвый ~ נאָר, אף אלערלײַ אויפֿנים; на все ~ы́ אף אַן אנדער אויפן; 3. *муз. (тональность)* ה"ז טאָנאַלקייט; 4. *обыкн. мн. (на струнных инструментах)* (מ"ץ) לאדן; *(на духовых)* קלאַ־ווישן מ"ץ; ◇ в ~ אין אוני־, אין אינקלאנג, הארמאָניש; ס'גייט א גאנג, ס'גייט אף א לאד; дéло идёт на ~ סאָן; жить в ~ý [~áх] לעבן צווישן זיך גוט; быть не в ~ý [не в ~áх] שאָווע־בעשאָווע; не в ~ ניט זין* ניט אין [צום טאקט]

лáдан *м* מ וויטרעך; ◇ он на ~ дышит ער שמעקט ווי א רויך פאר קרישמע רע האָבן* [ציטערן]; боя́ться как чёрт ~а מוי־ שוין מיט קוואָרעס־בלעטער; бояться как чёрт ~а

ладéйный *шахт.* טורעם־, ראָך־

лáд||ить *несов.* (с *тв.*) (מיט) אויסקומען* (קענען*), מיר קומען אויס מיט; (מיט) הויזן; мы с ним хорошó ~им ניט אויסקומען* (קענען*) מיט; не ~ить с сосéдями צווישן זיך ניט הויזן מיט שכיינים; ~иться *несов.* ס'באקומט זיך ניט, ס'קומט דערפון גארנישט ניט ארויס

лáдн||о *частица разг.* גוט, רעכט, מאסקים; ~ый *разг.* °גוט, פּינער; *(о фигуре)* וווילגעבויטער, שלאַנק; קער; שטאלטנע(ר) *тж. неизм. разг.*

ладó||нь *ж* ז"ס (א)לאניע ז"ן, ד(א)לאניע ה"ז; ◇ как на ~ни וויי אף דער ד(א)לאניע; ~ши *мн.:* бить [хлóпать] в ~ши פאטשן מיט די הענט, פּליִעסקען

ладья́ *ж шахт.* ז"ס טורעם (מ"ץ־ן), ראָך מ"ה

лазарéт *м* ז"ן לאזאַרעט

лáзать *несов. см.* лáзить

лазéйка *ж* 1. (מ"ץ לעכער) ה"ז לאָך, ז"ן שפאלט; 2. *перен.* ז"ך שפּאָרונקעלע, שפּעלטל

лáзер *м тех.* ז"ס לאזער

ла́зить *несов.* 1. קריכן*; *(в разных направлениях)* אומקריכן*; 2. *см.* лезть 2.

лазо́ревый, лазу́рный הימלבלויער

лазу́рь *ж* 1. ו בלוי(הימל); ו לאזור; ~ мо́ря לא- לאזורקע ו, די (הימל)בלוי פונעם יאם זוריק מ

лазу́тчик *м* שפיאָן מ ־ען, שפיק מ ־ן

лай *м* ז בילן, ז האווקערס ו, געביל

ла́йка[1] *ж (собака)* (מצ. ..הינט) בילהונט מ

ла́йк||а[2] *ж (кожа)* לעדער מ, וועסלעדער ו; ~овый לעדענער; פון לעקע *после сущ.*

ла́йнер *м* 1. *(судно)* לינער מ ־ס; 2. *(самолёт)* לופטלינער מ ־ס

лак *м* לאק מ, לאקיר מ; покры́ть ~ом בא-, לאקירן דעקן מיט לאק(יר)

лака́||ть *несов.* לעקן; ко́шка ~ет молоко́ די קאץ לעקט מילך

лаке́й *м (слуга)* באדינער מ ־ען, לאקיי מ ־ען, = מ; перен. אונטערהעלפער מ, = מ לאקיי; ~ский לאקייישער; *перен. тж.* קנעכטישער

лакиро́ванн||ый לאקירטער, לאקירענער; ~ые ту́фли לאקירטע [לאקירענע] שיך

лакирова́ть *несов.* 1. לאקירן; *(дерево)* פאָליטורן; 2. *(приукрашивать)* צופּוצן, לאקירן

лакиро́в||ка *ж* 1. *(действие)* לאקירונג ו; *перен. тж.* צופּוצונג ו; 2. *(слой лака)* לאקיר מ, פאָקאָסט מ; *(на мебели)* פאָליטור ו; ~щик *м* = מ לאקירער; *(мебели)* = מ פאָלי(טו)רער; *перен.* = מ לאקירער

ла́кмус *м* לאקמוס מ; ~овый: ~овая бума́га לאקמוס־פאפיר ז

ла́ков||ый 1. לאק־; ~ые кра́ски מצ. לאקפארבן; 2. *(покрытый лаком)* לאקירטער; *(о кожаных изделиях тж.)* לאקירענער

ла́комиться *несов. (тв.)* מעהאנע זיך* (מיט) נאשן; ~ мёдом מעהאנע זיך* מיט האָניק, נאשן האָניק

ла́ком||ка *м* = מ נאשער; *ж* ־ס ו נאשערן; ~ство *с* 1. *обыкн. мн. (сласти)* ז נאשווארג; 2. *(вкусная пища)* ־ען ו לאקעטקע, ־ס ו נאשערס; ~ый באטאמטער, מאָלעטאמעדיקער; ~ое блю́до מיכל מיטן באטאמט א, א געשמאקער ביסן א; ◇ ~ый кусо́к מיכל־מיכאָלים

лакон||и́зм *м* מ לאקאָניזם, ו לאקאָנישקייט; ~и́ческий *см.* лакони́чный; ~и́чность *ж* ו לאקאָנישקייט; ~и́чный לאקאָנישער; ~и́чный ответ ענטפער לאקאָנישער

лакри́ца *ж* לאקריץ מ

ла́ма[1] *ж зоол.* לאמע ו ־ס

ла́ма[2] *м (буддийский монах)* לאמע מ ־ס

ла́мпа *ж* 1. (־ן, מצ. לעמפ) לאמפּ מ; насто́льная ~ (־ן, מצ. ..לעמפ) טישלאמפּ מ; 2. *(прибор)*: пая́льная ~ לייטלעמפל ז ־ער; ◇ ~ дневно́го све́та טאָגליכט־לאמפּ מ (מצ. ..לעמפ, ־ן); ~ нака́ливания גלי־לאמפּ מ (מצ. ..לעמפ, ־ן)

ламп||а́д||а *ж*, ~ка *ж* ־ס ו לאמפאדקע, איקאָנע־לעמפל ז ־ער

ламп||а́с *м* לאמפאס מ ־ן

ла́мп||ов||ый לאמפּן־, לעמפּ־; ~ое стекло́ לאמפּנגלאז ז; ~ый приёмник *радио* לאמפּן־אופנעמער מ ־ס

ла́мпочка *ж* לעמפל ז ־ער

ландша́фт *м* 1. לאנדשאפט מ ־ן, פייזאש מ ־ן; 2. *геогр.* לאנדשאפט מ

ла́ндыш *м* לאגלעקל ז ־ער, מײגלעך מ ־ן; ~евый: ~евые ка́пли *фарм.* לאנדיש־טראפן מצ.

ланце́т *м* לאנצעט מ ־ן

лань *ж зоол.* דאמהירש מ ־ן; *(самка)* הינד ו ־ן

ла́п||а *ж* 1. לאפע ו ־ס; *(у птиц)* פיסל ז ־ער, לאפקע ו ־ס; попа́сть в ~ы *кому-л. разг.* ארײַנפאקן אין זיך אין דעם ארטן צו עמעצן; 2. *(хвойного дерева)* צווײג ו ־ן

лапида́рный: ~ стиль א לאפידאראער סטיל

ла́пка *ж* 1. *(игра)* לאפקע ו ־ס, לאָפּ ז ־ער; 2. *(бита)* שלאָגערל ז

лапта́ *ж* 1. *(игра)* לאפטא ו; 2. *(бита)* שלאָגערל ז ־ער

лапша́ *ж* 1. *собир.* לאָקשן מצ.; 2. *(суп)* לאָקשנזופ מ; кури́ная ~ א הינערשע לאָקשן־זופ

лапше́вник *м* לאָקשן־קוגל מ ־ען

ларёк *м* בודקע ו ־ס, לאריאָק מ ־ן

ларе́ц *м* שקאטולקע ו ־ס, שקעטל ז ־ער

ларингит *м мед.* לארינגיט מ

ларинго́лог *м* לארינגאָלאג מ ־ן

ла́рчик *м* שקאטולקעלע ז ־ך, שקעטעלע ז ־ך; ◇ а ~ про́сто открыва́лся ס׳איז געווען פּראָסט אזוי פּאָ- שעט

ларь *м* קלייטקאסטן מ ־ס

ла́ск||а[1] *ж* 1. צערטלונג ו, צערטלעכקייט ו; 2. *(ласковое отношение)* ליבלעכקייט ו; встреча́ть *кого-л.* (с) ~ой עמעצן* [פרײַנטלעך] אופּנעמען ליבלעך

ла́ска[2] *ж зоол.* ווײזעלע ז ־ך

ласка́тельный 1. *(нежный)* צערטל־, צערטלדיקער; 2. *грам.*: ~ су́ффикс צערטל־סופיקס מ ־ן

ласка́||ть *несов.* 1. צערטלען, לאשטשען; *(о ветерке и т. п.)* גלעטן; 2.: ~ть взор דאָס אויג* פארנעמען; пе́ние птиц ~ло слух ס׳איז געווען א מעכטיע צו הערן, ווי ס׳זינגען די פייגל; ~ться *несов.* (к *дат.*) לאשטשען זיך (צו)

ла́сков||ый 1. *(о человеке)* צוגעלאָזטער; *(выражающий ласку)* צערטלעכער, ליבלעכער; быть ~ым с *кем-л.* צוגעלאָזט [א צוגעלאָזט צו עמעצן]* זײַן; ~ый ребёнок [א האַרציקער] קינד ליבלעכער; ~ый приём [א ליבלעכער] אופּנאם; ~ая улы́бка א צערטלעכער שמייכל; 2. *(ласкающий)* צערטלעכער, מילדער; ~ый ветеро́к [א] מילד לינד, א צערטלעך] ווינטעלע

ласт *м* 1. *(животного)* (מצ. ..פיס) רודערפוס מ; 2. *(аквалангиста)* פּלאסרודערל ז ־ער

ластоно́гие *мн. зоол.* רודערפיסיקע מצ.

ла́сточка *ж* 1. שוואלבע ו, שוואלבל ז ־ך; 2. *спорт.* שוואלבפּיגור ו ◇ пе́рвая ~ די ערשטע שוואלב; одна́ ~ не де́лает весны́ *посл.* איין שוואלב ברענגט נאָך מיט זיך ניט דעם זומער

лата́ть *несов. разг.* לייגן לאטעס (אף) (פאר)לאָטען

латви́йский לעטלענדישער

латиноамерика́нский לאטײנ(יש)־אמעריקאָנישער

лати́нский לאטײנישער; ~ язы́к די לאטײנישע שפּראַך, לאטײן ז

латы́н||ный מעשענער; פון מעש *после сущ.*; ~ь *ж* מעש ז

ла́ты *мн.* קירעס ן־ מ, פאַנצער ס־ מ

латы́нь *ж разг.* לאטײַן ז

латы́ш *м* לעט ן־ מ; ~ка *ж* לעטן ס־ ווּ; ~ский לעטיש ז, די לעטישע שפּראַך; ~ский язы́к לעטישער

лауреа́т *м* לאורעאַט ן־ מ; ~ Госуда́рственной пре́мии דער לאורעאַט פון דער מעלוכע־פּרעמיע

лафе́т *м* לאפעט ן־ מ

ла́цкан *м* לאץ ן־ מ, ווּ

лачу́га *ж* כּוירווע ס־ ווּ, הײַזקעלע ך־ ז

ла́ять *несов.* בילן, האָווקען

лгать *несов.* לינ־, לײגן, זאָגן (א); *(быть лжецом)* שאַקרענען, נערן

лгун *м* שאַקרן ס־ מ, (מצ. שאַקראָנים); ~ья *ж* שאַקרענטע ס־ ווּ, לינגערטע ס־ ווּ, לינגערן ס־ ווּ

лебеда́ *ж* גענדזנפיס מצ. ווּ *разг.*

лебеди́н||ый שוואַנען־; ~ые пе́рья שוואַנען־פעדערן מצ.; ~ая по́ступь ם שוואַנען־גאַנג, שוואַנען פון א גאַנג; ◇ ~ая пе́сня ווּ שוואַנעליד

лебёдка *ж тех.* האַנטווינדע ס־ ווּ

ле́бедь *м* שוואַן ן־ מ

лебези́ть *несов. разг.* (перед *тв.*) (ארומ)פאַדנען, צוקאַנפענען* זיך (צו)

лебя́ж||ий שוואַנען־; ~ий пух ם שוואַנען־פוך; ~ья ше́я (מצ. ..העלדזער) ז שוואַנען־האַלדז

лев *м* לייב ן־ מ

лева́к *м разг. неодобр.* 1. *(экстремист)* לינקיסט ן־ מ; 2. *(получающий незаконный доход)* = ם לינקאַטש ס־ מ, לינק(ס)־פֿאַרדינער

лева́цкий *неодобр.* לינקאַטשישער

лева́ть *несов.* לינקער ווערן*; *ср.* ле́вый 2

левиафа́н *м миф.* ם לוויאָסן

левизна́ *ж* לינקײַט ם

левко́й *м бот.* לעוקוי ן־ מ, לעווקוֹיע ס־ ווּ

левобере́жный לינקבערגיקער

левша́ *м* געלינקטער ז, ..טע מ; *ж* = געלינקטע ווּ

ле́в||ый 1. לינקער; ~ая рука́ די לינקע האנט; ~ый бе́рег דער לינקער ברעג; 2. *полит.* לינקער; ~ые па́ртии די לינקע פֿאַרטײַען; 3. *(экстремистский)* לינקאַטשי־, לינקאַטשישע פֿראַזעס; 4. *в знач. сущ. мн. полит.* די לינקע; 5. *в знач. сущ. мн. (экстремисты)* לינקאַטשעס מצ.; ◇ ~ая сторона́ *(изнанка)* אופּשטײַן* אף דער לינקער זײַט; встать с ~ой ноги́ די לינקע זײַט

лега́в||ый: ~ая соба́ка *(длинношёрстная)* סעטער ס־ מ; *(короткошёрстная)* פוינטער ס־ מ

легализ||и́ровать *сов. и несов.* לעגאַליזירן; ~и́роваться *сов. и несов.* לעגאַליזירט ווערן* זיך; ~ова́ть(ся) *сов. и несов. см.* легализи́ровать(ся)

лега́льн||ость *ж* לעגאַלקײט ווּ; ~ый לעגאַלער

легенд||а *ж* לעגענדע ס־ ווּ; ~а́рный לעגענדאַר(יש)ער

легио́н *м* לעגיאָן ן־ מ; ~е́р *м* לעגיאָנער ן־ מ

лёгк||ий 1. *(не тяжёлый)* לײַכטער, גרינגער; ~ая корзи́нка א גרינג קוישל; боре́ц ~ого ве́са א ראַנגלער לײַכטער; ~ое пальто́ מאַנטל לײַכטער; ~ий у́жин א גרינג וועטשערע; 2. *(плавный, ловкий)* לײַכטער; ~ая похо́дка א לײַכטער גאַנג; 3. *(не трудный)* גרינגער, לײַכטער; *(развлекательный)* לײַכטער; ~ая зада́ча א גרינגע [א לײַכטע] אַרבעט; ~ая рабо́та א גרינגע אופּגאַבע; ~ая му́зыка מוזיק לײַכטע; 4. *(незначительный, слабый)* גרינגער, לײַכטער, לינדער; ~ий моро́зец א גרינג [א לינד]; ~ий ветеро́к א לײַכט [א לינד] פרעסטל; ~ое наказа́ние א גרינגע שטראָף; ~ая просту́да א לײַכטע פֿאַרקילונג; ~ий за́пах [שוואַכער] רייַך; 5. *(о вине, о табаке)* שוואַכער; 6. *(легкомысленный)* פֿרײַע [פֿריוואָלע], פֿרײַער, פֿריוואָלער; ~ие нра́вы ווילטן; 7. *(покладистый)* ווילער; ◇ ~ая промы́шленность ער איז נאָך אַזוי עמעצנס האסקאָלע [פֿאַטשאַטקע]; с ~им се́рдцем מיט לײַכטן האַרצן; ~ий хлеб (געווּנען) מע זאָל זיין צו געזונט; с ~им па́ром! דערמאָנען מאַשיעכן...! (דעם, וואָס האָט זיך אויסגעבאָדן)

легко́ *нареч.* 1. גרינג; *(слегка)* לײַכט; ~ ра́нен לײַכט (ס׳)איז גרינג פֿאַרוווּנדעט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז גרינג, לײַכט; ~ на се́рдце ס׳איז גרינג [גוט] אפן הארצן; ◇ ~ сказа́ть א וועָרטעלע אויסצורעדן, גרינג צו זאָגן

легкоатле́т *м* לײַכט־אטלעט ן־ מ; ~и́ческий לײַכט־אטלעטישער

легкове́р||ие *с* לײַכטגלייביקײט ווּ; ~ный לײַכטגלייביק קער

легкове́с *м* לײַכטוואָגיקער ספֿאָרטסמען; ~ный 1. לײַכטוואָגיקער, גרינגער; 2. *перен.* אויבנאָפּיקער

легково́й: ~ автомоби́ль ם־ פּאַסאַזשיר־אוטאָמאָביל ן

лёгк||ое *с* לונג ן־ ווּ; воспале́ние ~их לונגען־אָנצינ- דונג ם

легкомы́сл||енный לײַכטזיניקער; ~ие *с* לײַכטזין ן־ מ; לײַכטזיניקײט ווּ

лего́нько *нареч. разг.* פֿונדערגרינג, פֿאַמעלעך; ~ прикосну́ться к *чему-л.* קוים זיך צוריר צו עפּעס

лёгочный לונג־, לונגען־; ~ больно́й לונגען־קראַנקער ם.., קע

легча́ть *несов. разг.* 1. קלעָנער ווערן*, שוואַכער ווערן*; 2. *безл. (об улучшении самочувствия)* גרינגער [בעסער, לינדער] ווערן*

ле́гче 1. *(сравн. ст. от* лёгкий *и* легко́*) (по весу)* לײַכטער, גרינגער; *(по трудности)* גרינגער; 2. *в знач. сказ. безл.:* больно́му ~ דעם כּוילע איז בעסער [גרינ-]; [דער כּוילע פֿילט זיך בעסער; ◇ ~ на поворо́тах! וואָס א מאָל (אלץ) ערגער; час о́т часу не ~ אָן הײַנט!

лёд *м* 1. אײַז ז; ве́чные льды אײַז אייביקע; ис- ку́сственный ~ קינסטלעך אײַז; ко́рка льда אײַז־הײַטל ז; ~ идёт דאָס אײַז גייט; су́дно затёрло льдом די שיף איז פֿאַרקלעמט פון אײַז; та́нцы на льду *спорт.* טענץ אפן אײַז; 2. *перен.* קאַלטקײט ווּ; ◇ ~ тро́нулся ס׳איז אוועק א גאַנג

леден||е́ть *несов.* 1. באדעקן זיך, פֿאַרזיקט ווערן*; 2. *(коченеть)* קאלט ווי אײַז מיט אײַז; *(от страха)* פֿאַר-, ווערן* פֿאַרשטאַרט ווערן*; ◇ в жилах кровь ס׳ווערן פֿאַרקילט אַלע אײַוועס

ледене́ц *м* צוקערקע ס־ ווּ

леден||и́ть *несов.* 1. פֿאַרפֿרירן*; 2. *перен.* פֿאַרגליווערן; פֿאַרשטאַרן; ~я́щий: ~я́щий у́жас א גליווערנדיקער טויט־שרעק, שרעק ם

ле́ди *ж нескл.* לעדי ס־ ווּ

ле́дник *м (погреб)* קעלטער м ,אײַזקעלער м ־ן, ־ס

ледни́к *м геогр.* גלעטשער м ־ס; ~о́вый: ~о́вые озёра אײַז־פּעריאָד; ~о́вый пери́од גלעטשערישע אָזערעס м

ледо́вый =אײַזן; ~ покро́в וו אײַזדעק; ◇ Ледо́вое побо́ище *ист.* די שלאכט אפן אײַז (פון דער אָזערע פּיפּוס אינעם יאָר 1242)

ледоко́л *м* אטאָמי־אײַז־שפּאלטער; а́томный ~ שטאָמי־אײַז־שפּאלטער

ледоре́з *м (судно, сооружение)* אײַזברעכער м ־ס

ледоста́в *м* טײַכשטאנד м

ледохо́д *м* אײַזגאנג м ־ן

леды́шк||а *ж разг.* אײַז־שטיקל ז ־ער; у него́ ру́ки как ~и [קאלט ווי אײַז] די הענט זײַנען בא אים שטיקער אײַז

ледян||о́й 1. =אײַזן; ~о́й покро́в וו אײַזדעק; 2. *(холодный)* אײַז־קאלטע; ~а́я вода́ אײַז־קאלטע וואַסער; 3. *перен.* °קאַלטער; ~о́й взгляд א קאַלטער קוק [בליק]

лежа́к *м* פליאָש־בעטל ז ־ער

лежа́лый *(несвежий)* צוגעלעגערטער; פּאַרלעגערטער

лежа́нка *ж* לעזשאַנקע וו ־ס

леж||а́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* ליגן*; кни́га ~и́т на столе́ בוך ליגט אפן טיש [דאָס] דער; ~а́ть на боку́ ליגן* אָן באווּסטזין; ~а́ть без чувств ליגן* אף א זײַט; на кры́шах ~и́т снег שניי ליגט אף; го́род ~и́т на пра́вом берегу́ реки́ די שטאָט ליגט אפן רעכטן ברעג; нём ~и́т большая́ ответственность אף אים ליגט טײַך; 2. *(о больном)* ליגן* שלאָף; он ~и́т с ангино́й ער ליגט [ער איז] שלאָף אף אנגינע; 3. *(быть погребённым)* ליגן*, רוען; ~а́ть в моги́ле ליגן* [רוען] אין קיווער; ◇ ~а́ть в развали́нах זײַן* כאָרעוו וועגן ליגן*, אין רוינען; у меня́ душа́ не ~и́т к э́тому עפּעס איז מיר ניט צום הארצן; ~а́ть под сукно́м ≅ פּאַרליגן* זיך אין שופלאָד

лежа́ться *несов. безл.:* ему́ не лежи́тся ער קען ניט אינליגן

лежа́ч||ий 1.: ~ий больно́й קע.. м בעטקראנקער; 2. *в знач. сущ. м:* ~его не бьют *посл.* אן אומגעפּא־לעגנס שלאָגט מען ניט; ◇ в ~ем положе́нии ליגנדיק

ле́жбище *с (тюленей)* (מצ. ..פּלעצער) ליגפּלאץ м

лежебо́ка *м и ж разг.* פּוילער קלאָץ

ле́звие *с* 1. *(ножа и т. п.)* שארף וו ־ן, קלינג וו ־ען; 2. *разг. (для бритья)* גאָל־מעסערל ז ־ער

лезги́н *м* = м לעזגינער

лезги́нка[1] *ж* לעזגינערן וו ־ס

лезги́нка[2] *ж (танец)* לעזגינקע וו ־ס

лезть *несов.* 1. *(с трудом, вверх тж.)* קריכן*; טערן; *(вниз с чего-л.)* (וון) אראָפקריכן*; 2. *(внутрь)* (ארײַן)קריכן* דורכן פענצטער; ~ в окно́ (ארײַן)קריכן* אויסקריכן*, אויספאלן*; 3. *разг. (вмешиваться)* קריכן* זיך, מישן זיך; ~ в чужи́е дела́ קריכן* [מישן זיך] אין פרעמדע געשעפטן; 4. *(выпадать — о волосах)* אויסקריכן*, אויספאלן*; 5. *(расползаться — о материи)* (זיך) צעקריכן*; 6. *(настойчиво продвигаться)* קריכן*, שפּארן; 7. *(вмещаться)* ארײַנגיין*; *(надеваться)* אַרופגיין*; кни́ги не ле́зут в портфе́ль די ביכער גייען ניט אריין אין פּאָרטפּעל; боти́нки не ле́зли די שיך זײַנען ניט ארוף; ◇ в го́лову ле́зут ра́зные мы́сли ס׳קריכן אין קאָפּ אריין פאַרשײדענע געדאַנקען; ~ на глаза́ דרייען זיך פאר די אויגן; он за сло́вом в карма́н не ле́зет ≅ די צונג דארף מען אים ניט פּיקן; ~ на сте́ну קריכן* אף די גלײַכע וועגן; ~ в дра́ку רײַסן* זיך אין געשלעג

лейбори́ст *м* לייבאָריסט м ־ן; ~ский לייבאָריסטישער; ~ская па́ртия די לייבאָריסטישע פּארטײַ

ле́йденск||ий: ~ая ба́нка *физ.* לוידן־קאָלבע וו, לוידע־

ле́йка *ж* 1. *(для поливки)* גיסקאן וו ־ען; 2. *разг. (воронка)* ליקע וו ־ס, ליקע וו ־ס

лейкоци́т *м физиол.* לייקאָציט м ־ן

лейтена́нт *м* לייטענאַנט м ־ן; мла́дший ~ יונגערער לייטענאַנט; ста́рший ~ עלטערער לייטענאַנט

лейтмоти́в *м муз.* לייטמאָטיוו м ־ן; *перен. тж.* פּיר־מאָטיוו м

лека́ло *с (чертёжное)* קרומווירע וו ־ס; וו לעקאָלע *разг.*

лека́рственн||ый =רעפּוע־; ~ые расте́ния רעפּוע־גע־וויקסן мн.

лека́рство *с* רעצעפּט м ־ן; רעפּוע וו ־ס *разг.*; *перен.* אײַנעמען* א רעפּוע (הײַל)מיטל ז ־ען; приня́ть ~ א רעצעפּט *разг.*]

ле́карь *м уст.* (מצ. ־ס, רויפים) רויפע м

ле́ксика *ж* וו לעקסיק

лексико́||граф *м* לעקסיקאָגראף м ־ן; ~граф и́ческий לעקסיקאָגראפישער; ~гра́фия *ж* וו לעקסיקאָגראפיע; ~лог *м* לעקסיקאָלאָג м ־ן; ~логи́ческий לעקסיקאָלאָגישער; ~ло́гия *ж* וו לעקסיקאָלאָגיע

лексико́н *м* 1. *уст. (словарь)* לעקסיקאָן м ־ען; 2. *(запас слов)* וואָרט־אויצער м, לעקסיקאָן м

лекси́ческий לעקסישער

ле́ктор *м* לעקטאָר м ..־טאָרן

лекто́рий *м* לעקטאָריי м ־ען; *(помещение тж.)* לעק־ציע־זאל м ־ן, לעקציע־לאָקאל м ־ן

ле́кторск||ий =לעקטאָרן־; ~ий о́пыт לעקטאָרן־גרופע וו ־ס; ~ая гру́ппа וו דער־פאראנג־

лекцио́нный =לעקציע־; ~ зал м לעקציע־זאל м ־ן; ~ курс דער קורס לעקציעס

ле́кци||я *ж* לעקציע וו ־ס; ~я по фи́зике א לעקציע אין פיזיק; чита́ть ~и לייענען [געבן*] לעקציעס

леле́ять *несов. (вин.)* 1. צערטלען, (אויבער) ציטערן; ~ ребёнка צערטלען דאָס קינד, אויבערן קינד ציטערן; 2. *перен.:* ~ мечту́ אויסכאָוועט א טרוים; ~ мысль אויסכאָוועט [אויסטראָגן*] א געדאַנק; ~ наде́жду ס׳איז א מע־כאָוועט א האָפענונג; её го́лос леле́ет слух כּיַע צו הערן איר שטים

леме́х *м,* פלוגמעסער ז, м ־ס

ле́мма *ж мат.* לעמע וו ־ס

ле́мминг *м зоол.* לעמינג м ־עס, (מצ. ..מינז) פאַליאַרמויז וו

лён *м* 1. *(растение)* פלאקס м; се́ять ~ (פאר)זייען פלאקס; 2. *(ткань)* לינן м; *(волокно тж.)* פלאקס м; пла́тье из льна א לינען קלייד

лени́в||ец *м см.* лентя́й; ~ый 1. *(избегающий труда)* פוילער שילער; א פוילער; 2. *(вялый, мед-*

лительный): ~ая похóдка צעקראָכן געגל א; 3. *кул.:* ~ые варéники פּוילע וואַרעני-, טוואָרע-קליאָצקעס מץ. קעס; ~ые щи א זופ פון פּריש קרויט

ленингра́д||ец *м* = מ לענינגראָדער; ~ский -לענינגראָדער *неизм.*

ле́нин||ец *м* מ ··נצעס לענין; ~и́зм *м* מ לענינזם; ~ский 1. -לענין; ~ские места́ מץ. לענין-ערטער; Ле́нинская пре́мия ס ־ וו לענין-פרעמיע; 2. *(созданный Лениным, соответствующий принципам ленинизма)* -לע נינער, לענינס; Ле́нинский комсомо́л דער לענינישער קאָמיוגן; ~ское уче́ние לענינס לערע

лени́ться *несов.* פויל זיך; он ле́нится учи́ться ער איז פויל צום לערנען, פוילט זיך לערנען

ле́ность *ж* וו פוילקייט

ле́нта *ж* 1. וו לענטע; *(в волосах тж.)* וו ־ס סטעגע, (מץ. ··בענדער) מ האָרבאנד; 2. *тех.* וו ־ס לענטע; изоляцио́нная ~ וו איזאָליר־לענטע; конве́йерная ~ קאָנ־ קויל־נאַרטל מ; ◇ пулемётная ~ וויי־לענטע וו ־ס ־ען

ле́нточн||ый 1. -לענטע; *(из ленты)* פון לענטע *после сущ.*; 2. *(имеющий форму ленты):* ~ый червь *зоол.* באַנדוואָרעם (מץ. ··ווערעם); 3.: ~ая пила́ וו באַנדזעג ־ן

лентя́й *м разг.* לעדאַשטשע מ = פויליאק מ ־עס; *бран.*; ~ка *ж разг.* וו ־ס פויליאַטשקע; = וו לעדאַשטשע *бран.*; ~ничать *несов. разг.* -פויליאַקע, פוסטעפאַסעוועז

ленц||á *ж разг.:* рабóтать с ~óй צופויל זיך בא דער ארבעט

лень *ж* 1. וו פוילקייט; 2. *в знач. сказ. разг.:* мне ~ איך פויל זיך; ◇ все, кому́ не ~ וועמען סע ווילט וועט סיהאָט נאָר גאָט אין הארצן, זיך נאָר לעמפערט מ ־ן, לעאָפּאַרד

леопа́рд *м* מ ־ן,

лепестóк *м* בלומען־בלעטל ז ־עך

ле́пет *м* 1. ז פּלאַפּלען, וו פּלאַפּלערע; *(детский тж.)* ז לעפּעטשען; 2. *(ручья и т. п.)* ז מורמלען, געמורמל; ◇ де́тский ~ קינדערשע פּלאַפּלערי; ~а́ть *несов.* 1. פּלאַפּלען; *(о ребёнке тж.)* לעפּעטשען; 2. *(о ручье и т. п.)* מורמלען

лепёшка *ж* ז ־ך פּלעצעלע; *(лекарство, конфета)* וו ־ס פּאַסטילקע

лепи́ть *несов.* 1. קלעפּן; *(о скульпторе тж.)* -מאַדע (אויס)קלעפּן כּלערלעך; ~ зверю́шек из пластили́на פון פּלאַסטילין; ~ сне́жную ба́бу מאַכן א שנייַמענטש; 2. *(гнёзда, соты)* בויען; ~ся *несов.* (к *дат.*) טוליען זיך (צו); к скло́ну горы́ лепи́лись избу́шки צום באַרג־ שיפּוי האָבן זיך געטוליעט הייזקעלעך

ле́п||ка *ж* וו קלעפּונג, וו מאַדעלירונג; ~но́й -(אויס) מאַדעלירטער, געקלעפּטער; *(о потолке)* מאַדעלירטער, אויסגעצאַצקעטער

ле́пт||а *ж* מ צושטײַער; внести́ (свою́) ~у во *что-л.* ארײַנטראָגן* א צושטײַער צו [אין] עפּעס

лес *м* 1. (מץ. וואַלד) מ וועלדער; де́вственный ~ א וואלד פון אוראַלטע בוימער; ~ знамён (מץ. אוראַלד) מ וואַלד; 2. *тк. ед. (материал)* ז פּאַנעל; строево́й ~ ז בויִ־געהילץ; крепёжный ~ ז באַפּעסט־געהילץ; ◇ кто в ~, кто по дрова́ -אַיינער אין לייַסי, דער אונדער רער אין סטרייַסי

леса́[1] *ж (рыболовная)* מ ־ן וועסטקע־שנור

леса́[2] *мн. (строительные)* מץ. רישטעוואַניעס

лесúстый וואַלדריכער, וואַלדיקער

ле́ска *ж см.* леса́[1]

лесни́||к *м* = מ וואַלדוועכטער, (מץ. ··שאָמרים); ~чество *с* ־ן וו וואַלדווירטשאפט; ~чий *м* = מ וואַלד־אופזיער

лесн||о́й וואַלד-; ~áя тропи́нка ־ס וו וואַלד־סטעזשקע; ~ы́е я́годы מץ. וואַלד־יאָגעדעס; ~ы́е бога́тства וואַלד־ רעכטימער מץ.; ~о́й пожа́р וו וואַלד־סרייפע

лесово́д *м* = מ וואַלדציכטלער; ~ство *с* וו וואַלדצוכט

лесово́з *м* ־ס געהיַלץ־טראַנספּאָרטירער

лесо||завóд *м* ־ן געהיַלץ־זאַוואָד מ; ~заготóвки *мн.* מץ. געהיַלץ־פּאַרגרייטונגען

лесозащúтн||ый 1. -וואַלדשוץ; ~ая стáнция ־ס וו וואַלדשוץ־סטאַנציע; 2.: ~ые пóлосы שיצנדיקע פּאַסן (פּל) וואַלדפּלאַנצונגען

лесо||насаждéние *с обычно мн.* מץ. וואַלדפּלאַנצונגען; ~пáрк *м* ־ן וואַלד־פּארק מ

лесопúлка *ж разг.* ־ן זעגמיל

лесопúльный -זעג; ~ завóд ־ן מ געהיַלץ־זאַוואָד, זעגמיל וו ־ן

лесо||промы́шленность *ж* וו וואַלד־אינדוסטריע; ~рýб *м* = מ וואַלדהעקער

лесосéка *ж (участок)* ־ן מ וואַלדהאק־באַצירק

лесосплáв *м* מ געהיַלצטריב, פּליטונטריב

лесо||степнóй: ~степна́я зóна ־ס וו וואַלדסטעפּ־זאָנע; ~стéпь *ж* מ וואַלדסטעפּ; ~тýндра *ж* וו וואַלדטונדרע

лёсс *м* מ ליאָס

лéстни||ца *ж* 1. (מץ. טרעפּ) מ לייטער; *(приставная)* ־ס ־; 2. *перен.* מ לייטער, וו היעראַרכיע; общéственная ~ца סאָציאַלע היעראַרכיע לייטער, סאָציאַלער היעראַרכיע; 3. *в знач. нареч.:* ~цей טרעפּווייז; ~чный: ~чный пролёт ־ס טרעפּוישן מ; ◇ ~чная клéтка -טרעפּ קאַרב מ (מץ. ··קערב), שאכטע וו ־ס

лéстн||о *нареч.* 1. *(похвально)* זייער, זייער גינסטיק, גוט, הויכשעצעריש; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне ~о слы́шать э́ти слова́ ס'איז מיר העכסט אָנגענעם צו הערן די דאָזיקע ווערטער, איך בין געשמייכלט צו הערן די דאָזיקע ווערטער; ~ый 1. *(удовлетворяющий самолюбие)* -שמייכל, הויכשעצערי- *(похвальный)* -האפטיקער, זייער) גינסטיקער, שער הויכשעצערישער א; ~ый óтзыв (זייער) גינסטיקער] אָפרוף [א האפטיקער א שמייכלהאפטיקער א

лесть *ж* וו כ(א)נופּע

лёт *м* ז פּליען; ◇ на лету́ פּליענדיק, אין פלי; хвата́ть на лету́ [באנעמען* אופכאפן, גלייך] גרינג טויפּעס, האָבן* א גוטע° טפיסע, זינן*

лет||á *мн.* 1. *(годы)* (מץ. יאָרן); чéрез пять ~ אין פינף יאָר; 2. *(возраст)* מ יאָרן, עלטער (מץ. יאָרן); ско́лько вам ~? וויפל זינט איר אלט?; сре́дних ~ אין די מיטעלע יאָרן; мы с ним одни́х ~ מיר זיַנען מיט אים אין איינע יאָרן; ◇ в ~а́х מיר זיַנען מיט אים פון אין עלטער יאָרן, באיאָר(נ)טער; на ста́рости ~ אף דער עלטער; по мо́лодости ~ ווייל (צו) יונג

летарг||и́ческий *мед.* לעטאַרגישער; ◇ ~и́ческий сон וו לעטאַרגיע, לעטאַרגישער שלאָף; ~и́я *ж мед.* -לעטאַר היַנערפּלעט מ; גיע *разг.*

лета́тельный: ~ аппара́т פלי־אפאראט מ ־ן

лета́ть *несов.* 1. *פלי̈ען; *(в разных направлениях)* *אומפלי̈ען; 2. *см.* лете́ть 2

лет||е́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* *פלי̈ען; вот ~и́т ла́сточка אט פליט א שוואלבע; ~я́т пу́ли ס׳פלי̈ען די קויל̈ן; ~я́т дни ס׳פלי̈ען די טעג; 2. *разг. (падать)* *פאלן, *פלי̈ען

ле́тн||ий זומער־, זומערדיקער; ~ее пла́тье זומערקלייד א זומערדיקער רעגן מ ־ן; ~ий дождь

лётн||ый *ав.:* ~ый соста́в פלי̈ער־באשטאנד מ; ~ая пого́да פלי־וועטער מ; ~ое по́ле פלי־פלאץ מ

ле́т||о *с* זומער מ ־ס; про́шлым ~ом פאראיאָרן זומער, ~ом איבעראיאָר זומער; бу́дущим ~ом פאָריקן זומער; ◇ ско́лько лет, ско́лько зим א שאָק מיט יאָרן [א שיין ביסל יאָרן] ניט געזען זיך

ле́том *нареч.* זומער, זומערצייט (אום)

летопи́сец *м* כראָניקער מ, = כראָניסט מ ־ן, = אנאָלן־שרייבער מ

летопи́сный כראָניק־, אנאָלן־; ~ свод כראָניק־בוך מ, אנאָלן מצ. ; (מצ. ..ביכער)

ле́топись *ж* כראָניק ז ־ס; אנאָלן מצ.

летосчисле́ние *с* צײַט־רעכענונג ז

лету́ч||есть *ж (быстрая испаряемость)* אויסוועפיקייט ז; ~ий 1. *(носящийся по воздуху)* פלי̈קער; 2. *перен.* פלוג־; ~ее собра́ние פלוג־פארזאמלונג ז ־ען; 3. *(мимолётный)* פארבײַלויפנדיקער, עפעמעריש־; ◇ ~ая мышь 1) (מיזן ..מצ.) פלעדערמויז ז; 2) *(фонарь)* שיב־־לאמטערן מ ־ס; ~ка *ж разг.* 1. *(печатный листок)* פלוגבלעטל ז ־ך; עקסטרע־בלעטל ז ־ך; 2. *(собрание)* פלוג־פארזאמלונג ז ־ען

лётчик *м* = פילאָט מ ־ן, פלי̈ער מ; ~-испыта́тель *м* = פלי̈ער־אויספרווער מ; ~-космона́вт *м* פלי̈ער־קאָס־מאָנאָווט מ ־ן

лётчица *ж* פילאָט מ ־ן, פלי̈ערן ז ־ס

ле́чащий: ~ врач דאָק־ [צוגעפעסטיקטער] שטענדיקער טער

лечёбн||ица *ж* קליניק ז ־עס; ~ый היל־; ~ое учрежде́ние מעדיצי־היל־אנשטאלט מ ־ן; ~ая физкульту́ра נישע פיזקולטור

лечёни||е *с* 1. ז היילונג, ז היילן; ~е детей דאָס היילן פון קינדער; ~е ра́ка דאָס היילן ראָק־קראנק(ה)טן; 2. *(излечение)* דאָס היילן זיך ז, היילונג ז, קוראַציע; курс ~я ז קוריר־קורס מ, קוראַציע

лечи́ть *несов.* היילן; ~ се́рдце דאָס היילן דאָס הארץ; ~ от гри́ппа היילן פון גריפ; ~ся *несов.* קורירן זיך, היילן זיך

лечь *сов.* 1. ליגן זיך; *(о людях тж.)* אוועקלייגן זיך; *(расположиться спать)* (שלאָפן) ליגן זיך; он лёг на дива́н ער האָט זיך אוועקגעלייגט אפן דיוואָן; ~ по́здно ליגן זיך שפעט (שלאָפן); на поля́ лёг тума́н אף די פעלדער האָט זיך גאָר נעפל; 2. *(пасть в бою)* *פאלן; 3. *(расположиться определённым образом)* אויסליגן זיך; во́лосы легли́ во́лнами די האָר האָבן זיך אויסגעלייגט ווי־ארטיק; 4. *(о морщинах и т. п.)* *(בא)וויקן זיך; 5. *мор., ав.:* ~ на курс *נעמען דעם קורס [די ריכטונג]; 6. *(об ответственности, подозрении)* *פאלן; ◇ ~ тяжёлым бре́менем ליגן זיך ווי א שווערע לאסט

ле́ший *м фольк.* (שיידים ..מצ.) שרעטעל, וואלד־שעד ז ־ך

лещ *м* לעשטש (י)מ ־עס

лженау́ка *ж* פסעודאָוויסנשאפט ז

лжесвиде́тель *м* א פאלשער איידעס; ~ство *с* דאָס פאל־שע איידעס זאָגן

лжеуче́ние *с* פאלשע לערע; פאלשע טוירע

лжец *м* ליגנער מ ־ס

лжи́вость *ж* ז פאלשקייט; *(человека тж.)* ליגנעריש־קייט ז

лжи́в||ый ליגנעריש־; *(неискренний)* פאלשער; ~ые обеща́ния ליגנעריש צוזאָגן; ~ая улы́бка א פאלשער שמייכל

ли 1. *частица (в прямом вопросе)* צי; *иногда не переводится;* по́мнишь ли ты его́? צי דו געדענקסט אים?; צי, דו געדענקסט אים?; 2. *союз* צי; посмотри́, пра́вильно ли я написа́л גיב א קוק, צי האָב איך ריכטיק אָנגעשריבן; сам ли он вспо́мнил, и́ли ему́ подсказа́ли, но отве́тил он пра́вильно צי ער האָט זיך אליין דערמאָנט, צי עפשער האָט מען אים אונטערגעזאָגט, נאָר נעענטפערט האָט ער ריכטיק

лиа́на *ж* ז ־ס ליאָנע

либера́л *м* ליבעראַל מ ־ן; ~и́зм *м* ליבעראליזם מ

либера́льн||ичать *несов. разг.* האָנדלען מיט ליבעראַל; *(с кем-л.)* *באניין זיך ליבעראַל; ~ость *ж* ליבעראַלקייט ז, ליבעראליזם מ; ~ый ליבעראַלער

ли́бо *союз* אָדער; ~... ~... אָדער... אָדער...; ~ сего́дня, ~ за́втра הינט אָדער מאָרגן אָדער הינט, אָדער מאָרגן

либре́тто *с нескл.* ליברעטאָ ז ־ס

ли́вень *м* שלאָקסרעגן מ ־ס, גוסרעגן מ ־ס

ли́вер *м кул.* לונג־און־לעבער מ, לוינער מ; שלינגל מ; דרויב ז; ~ный: ~ная колбаса́ לעבער־ווורשט מ

ливре́я *ж* ליוורי ז ־ס, ליוורייע ז ־ען

ли́га *ж* ליגע ז ־ס

лигату́ра *ж* ז ליגאטור; *мет. тж.* לעגירונג ז

лигни́т *м горн.* ליגניט מ

ли́дер *м* לידער מ ־ס; ~ство *с* ז לידערשאפט

лиди́ровать *сов. и несов. спорт.* *זין (דער) לידירן, לידער

лиза́ть *несов.* לעקן; ~ся *несов.* 1. ארומלעקן זיך; 2. *(друг друга)* לעקן זיך

лизну́ть *сов. однокр.* *א לעק טאָן

лизоблю́д *м уст.* טעלערלעקער מ ־ס

лик[1] *м уст. поэт.* ז ־ער; געזיכט; *(облик)* אויסזען ז

лик[2] *м:* причи́слить к ~у святы́х צורעכענען צו דער קאנאניזירן; קיטע (פון) הייליקע [צו דער הייליקער קיטע]

ликвид||а́тор *м* ליקווידאַטאָר מ ..טאָרן; ~а́ция *ж* ליקווידי־; ליקווידירן ז, ווידירונג ז; ~а́ция негра́мотности ליקווידי־; ~и́ровать *сов. и несов.* ליקווי־רונג פון אנאלפאבעטיזם; ~и́роваться *сов. и несов.* ליקווי־, ליקווידירן זיך; דירט ווערן*

ликёр *м* ליקיאָר מ ־ן, ליקער

ликов||а́ние *с* יובל מ, יובלן ז; ~а́ть *несов.* יובלען; *(торжествовать)* טריומפירן; все лику́ют אלע יובלען [קוועלן]; се́рдце лику́ет דאָס הארץ פרייט זיך

лику́ющий יובלענדיקער; *(торжествующий)* טריומפירנ־, טריומף־, יובל־; *(выражающий ликование)* צאָכנדיקער

лилипу́т *м* ליליפוט מ ־ן; слова́рь-~ א ווערטערביכע לע א ליליפוט

ли́лия *ж* ו ־ס **לִילִיע**; водяна́я ~ ו ־ס **וואַסער־לילי**

лило́вый **לִילאָוו(ר)**; *тж. неизм.*; **לִילא** *неизм. книжн.*

лима́н *м геогр.* ־ען **לימאַן**

лими́т *м* ־ן **לימִיט**; ~и́ровать *сов. и несов.* **לימיטִירן**

лимо́н *м* 1. *(плод)* ו ־ס **לִימענע**, ־ען **ציטרין**; 2. *(дерево)* (מצ. ..ביימער) **ציטרינען־בוים**; ~а́д *м* **לימאַנאַד**; ~ный 1. **לִימענע־**, **ציטרין־**; ~ный сок **לִימענע־ציטרינען־וועלדל**, ־זאפט **ציטרין־זאפט**; ~ная ро́ща ז ־ען **ציטרינען־וועלדל**; 2. *(о цвете)* **ציטרינקאָליריקער**; ◇ ~ная кислота́ **ציטרין־זויערס**

ли́мфа *ж* ו **לִימפע**; ~ти́ческий **לימפאַטישער**; ~ти́ческие же́лезы **לימפאַטיש דריזן**

лингви́ст *м* ־ן **לינגוויִסט**, = **שפּראַך־פֿאָרשער**; ~ика *ж* ו **לינגוויִסטיק**, ו **שפּראַכוויסנשאפט**; ~йческий **לינגוויִסטיש**, **שפּראַכוויסנשאפטלעכער**

лине́йк||а *ж* 1. *(линия)* ו ־ס **לִיניע**, ו ־ס **ווִירע**; тетра́дь в (косу́ю) ~у **העפט [לִינִירטע] געוויִרעטע [א (קאָסע)**; писа́ть по ~ам **שרײַבן* אין דער ווִירע [שׁוּרע]**; 2. *(чертёжная и т. п.)* ו ־ס **ווִירע**; 3. *(сбор)*: вече́рняя ~а **פֿיאָנאָרישע ליניִקע**; пионе́рская ~а **אָוונט־אפּעל** מ

лине́йн||ый 1. **לינעאַלער**, **לינעִישער**; ~ый масшта́б **מאַסשטאָב [א לינעִישער]**; ~ое уравне́ние *мат.* **לינעאַלער [א לינעִישער]**; 2. *(обслуживающий линию связи)* **א לינעִישע גלײַכונג**; ~ая мили́ция *ж.-д.* ו **לִיניע־מיליציע**; ~ый монтёр **לִיניע־מאָנטיאָר** מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м воен.* **פּא־ראָד־מארקירער** מ ־ן =; ◇ ~ые ме́ры **לינעִישע [לינעאַלע]**; ~ый кора́бль **לינקאָר** מ ־ן; **לעגגמאָסן** מצ.

ли́нза *ж опт.* ־ן ו ־ס **לִינדז**; *разг.* ו **לִינוע**

ли́ни||я *ж* 1. ו ־ס **לִיניע**; прямáя ~я **א גראָדע ליניע**; ~я горизо́нта ו **האָריזאָנט־ליניע**; железнодоро́жная ~я ו ־ס **אײַזנבאן־ליניע**; ~я электропередáч (*сокр.* ЛЭП) **עלעקטרישע איבערגע־, ליניע פון עלעקטרע־טראַנסמיטירונג**; **בונגס־ליניע**; 2.: родство́ по отцо́вской ~и **קרוֹוועשאפט מיצאַד דעם פאָטער, לויטן פאָטערס ליניע**; 3. *(образ действий)* ו **אײַנשטעלונג**, ו **ליניע**; держáться прáвильной ~и **האלטן* זיך בא א ריכטיקער אײַנשטעלונג [לי־ניע]**; ~я поведе́ния ו **האַנדלונגס־ליניע**, **אופּירונגס־ליניע**; ◇ по ~и наиме́ньшего сопротивле́ния **לויט דער לי־ניע פון מינדסטן ווידערשטאנד**

линко́р *м* (лине́йный кора́бль) *воен.* **לי־**) ־ן **לינקאָר** מ **ניען־שיף**)

лино́ванн||ый **געוויִרעטער**, **לִיניִרטער**; ~ая бума́га **־גע וויִרעט פאַפּיר**

линова́ть *несов.* **לִיניִרן**, **ווִירן**

лино́леум *м* **לינאָלעום** מ

линоти́п *м полигр.* ־ן מ **לינאָטִיפּ**; ~и́ст *м* **לינאָטי־**, **לינאָטיפּ־זעצער** = מ ־ן **פּיסט**

линчева́ть *сов. и несов.* **לינטשן**

линь *м (рыба)* ־ס **שלײַען** מ

ли́нька *ж (животных)* ז **לִינען**, ז **לִינעניש**

линю́чий **קריכנדיקער**; **אָפּ** וואָס **קריכט** *после сущ.*; ~ сúтец **ציץ, וואָס קריכט אָפּ**

линя́лый *разг.* **אָפּגעקראָכענער**

линя́ть *несов.* 1. *(о тканях)* **אָפּקריכן***; 2. *(о животных)* **האָר, לִיניען**; *(о птицах)* **פּעדערן, לִיניען** [פּארלִירן*] **ארײַפֿווארפן*** [פּארלִירן*]

ли́па *ж* ו ־ס **לִינדנבוים** מ (מצ. ..ביימער), **לִיפּע**

ли́п||кий **קלעפּיקער**; ~нуть *несов.* (к *дат.*) 1. **קלעפּן** (צו), **זיך** (צו)**צושטיין***; 2. *разг. (льнуть)* **קלעפּן** (אין)

ли́пов||ый **לִינדן־**, **לִיפּע־**; **לִיפּאָווע(ר)** *тж. неизм.*; ~ая алле́я ־ען **לִינדן־אלייע** ו ־ס, **לִינדן־אלי** ו; ~ый мёд **לִיפּאָווער האָניק**; ◇ ~ый цвет *собир.* מצ. **לִינדן־בלומען**

ли́ра[1] *ж* ו ־ס **לִירע**

ли́ра[2] *ж (денежная единица)* ו ־ס **לִירע**

ли́рик *м* = מ ־ער **לִיריקער**

ли́рика *ж* 1. ו **לִיריק**; 2. *разг.* ו **סענטימענטאַלקייט**, **סענטימענטן** מצ.

лири́ческий **לִירישער**

лис *м* (*разг.* „ער") מ ־ן **פוקס**

лис||а́ *ж* 1. מ ־ן **פוקס**; *(самка)* ו ־ס **פוקסיכע**; чёрно-бу́рая ~а́ מ ־ן **זילבערפוקס**; 2. *(о человеке)* מ ־ן **פוקס**, ו ־ס **שעלמע**; ~ёнок *м* ־ך ז **פיקסעלע**

ли́с||ий **פוקסן־**, **פוקסענער**; ~ья нора́ ו **פוקסן־נאָרע**; ~ья шу́ба **א פוקסענער מאנטל**; ~ья хи́трость **פי־** ־ס **פיקייט [כיטרעקייט]**, ו **מאמזערישקייט**

лиси́ца *ж* ־ן מ **פוקס**; *(самка)* ו ־ס **פוקסיכע**

лиси́чка *ж* 1. ־ך ז **פיקסל**; 2. *(гриб)* ־ך ז **בעכער־שוועמל**; ־ס ו **ליסיטשקע**; ־ך ז **ליסיטשקע** *разг.*

лист *м* 1. *(мн.* ли́стья *и* листы́*)* *(у растений)* **בלאט**; *(листва)* **בלעטער** מצ.; *собир.* **בלעטער** מצ.; кленóвые ~ья **קלייִן־בלעטער** מצ.; сгребáть сухóй ~ **צונויפּ־שרעקענע בלעטער**; 2. *(мн.* листы́*)* *(бумаги)* **בויגן**; ־ס מ; *(металла)* **בלאט** מ (מצ. **בלעטער**); *(стекла, фанеры)* ־ען **טאָוול** מ; ~ желéза = **בלעך** מ; 3. *(мн.* листы́*)* *(документ)*: опрóсный ~ ־ס **פּרעָבויגן** מ; похвáльный ~ ־ן ו **לויב־ציטעניש**; 4. *(мн.* листы́*)* *полигр.* **בויגן**; *(с колич. числ. мн.* **בויגן**); áвторский ~ ־ס **אָוטאָר־זיגנען***, **שפּילן גלײַך**; ־ס **בויגן** מ; ◇ петь, игрáть с ~á **פון בלאט [פון די נאָטן]**; ~áж *м* **די צאָל בויגן**; **ליסטאָוש** מ *разг.*

листáть *несов. разг.* **בלעטערן**, **מישן די זײַטלעך**

листвá *ж собир.* ז **בלעטער**, **געבלעטער** מצ.

ли́ственн||ица *ж* (מצ. ..ביימער) **בלעטער־**, **לאָרכבוים** מ; ~ый **בלעטערדיקער**, **בלעטער־**; ~ый лес **שוואַרצוואלד** מ (מצ. ..וועלדער), **בלעטערוואלד** מ (מצ. ..וועלדער)

листóвка *ж* ־ך ז **פלוגבלעטל**

листов||óй: ~óе желéзо ז **בלאָט־אײַזן**

листóк *м* 1. *(растения)* ־ך ז **בלעטל**; 2. *(бумаги)* ־ך ז **בויגעלע**; *(бланк)* ־ס מ **בויגן**, ־ען מ **צעטל**; контрóльный ~ ־ס מ **קאָנטראָל־בויגן**; 3. *см.* листóвка; ◇ боевóй ~ ־ך ז **עקסטרע וואָנצייטונג**, **שלאָגבלעטל**; ~ нетрудоспосóбности, больни́чный ~ ־ען מ **קראַנקן־ביולעטען**, **קראַנקן־בויגן** מ ־ס

листопáд *м* **בלעטערפאל** מ

лита́вры *мн. (ед.* лита́вра *ж)* ו ־ן **קעסלפויק**; бить в ~ 1) **פויקן**; 2) *перен.* **טרייומפירן**, **מאַלע־סימכע זײַן***

литéй||ный **גוס־**; ~ный цех ־ען ו **גיסערײַ**; ~щик *м* **גי־** = **סער** מ

ли́тер *м ж.-д.* ־ס מ **ליטער**

ли́тера *ж* 1. *полигр.* ו ־ס **ליטערע**; 2. *уст. (буква)* **אָס** מ (מצ. **אויסיעס**)

литерáтор *м* ־ן מ **ליטעראַט**, ־ן מ **ליטעראַטאָר**

литерату́р||а *ж* ו ־ן **ליטעראַטור**; ~ный **ליטעראַרישער**;

~ное наслéдство יערושע ליטעראַרישע; ◇ ~ный язы́к די ליטעראַרישע שפּראַך

литературове́д *м* = מ ליטעראַטור־פֿאָרשער; ~ение *с* ן ליטעראַטור־קענטעניש; ~ческий ליטעראַטור־פֿאָרשערי־

ли́терн||ый[1] *(обозначенный буквой)* ליטער־, ליטעריר־; ~ый вагóн מ ־ען ליטער־וואַגאָן; ~ая лóжа א ליטערירטע לאָזשע

ли́терный[2] *разг. (являющийся литером)* ליטער־; ~ билéт מ ־ן ליטער־בילעט

ли́тий *м хим.* מ ליטיום

литóв||ец *м* = מ ־ליטווינער; ~ка *ж* ־ס ן ליטווינערן; ~ский ליטווישער; ~ский язы́к ליט־, די ליטווישע שפּראַך

литограф||и́рованный ליטאָגראפֿירטער; ~и́ровать *сов. и несов.* ליטאָגראפֿירן

литогра́ф||ия *ж* ן ליטאָגראַפֿיע; *(оттиск тж.)* א ליטאָגראַפֿישער; ~ский ליטאָגראַפֿישער

лит||óй גוס־; געגאָסענער; ~áя сталь מ גוסשטאָל; ~ы́е издéлия געגאָסענע אויסארבעטונגען

литр *м* ־ס מ ליטער *(с колич. словами мн.* ליטער*);* ~óвый *тж. неизм.*, פון א ליטער *после сущ.;* ~óвая буты́лка ליטראָווע(ר) א פלאש פון א ליטער, א ליטראָווע פלאש

литургúя *ж церк.* ן ליטורגיע

лить *несов.* 1. **גיסן; перен. тж. *צעגיסן;* ~ вóду *גיסן; луна́ льёт свой свет די לעוואָנע (צע)גיסט איר; 2. *(течь)* (זיך) *גיסן, *פליסן; вода́ льёт из кра́на פֿון קראַנ(ט) ס׳גיסט א רעגן; 3. *(изготовлять)* *גיסן(אויס); ◇ ~ слёзы *גיסן(פֿאר) טרערן

литьё́ *с тех.* 1. *(действие)* ן גיסן(אויס); 2. *собир. (изделия)* מ גוס

ли́ться *несов. прям. и перен.* *גיסן(צע) זיך; вода́ лила́сь דאָס וואַסער גיסט זיך (זיך) געגאָסן; льётся свет סע (צע)גיסט זיך א שיין; речь его́ лила́сь свобóдно זײַנע רייד האָבן זיך געגאָסן פרײַ

лиф *м* ־ס מ ליף, סטאַניק

лифт *м* ־ן מ ליפט

лифтёр *м* ־ן מ ליפטיאָר; ~ша *ж разг.* ן ־ס ליפטיאָרשע

ли́фчик *м* ־ס מ ליפטשיק; *(бюстгалтер тж.)* סטאַ־ניקל ן ־ער

лиха́ч *м (на автомобиле)* שאָפֿער העפּקי׳רעסדיקער; ~ество *с* ן בראַווי׳רן, העפּקי׳רעס

лихв||á *ж:* с ~óй מיט פּראָצענט

ли́х||о[1] *с разг.* ן ביין; ◇ не поминáть ~ом ניט דער־ווייסן*; узнáть почём фунт ~а מאָנען צו שלעכטן הייסט פארשטאַרצט ווערן

ли́хо[2] *нареч. разг.* 1. *(храбро)* דרייסט, בראַוו; 2. *(быстро)* אימפעטיק, האַסטיק; 3. *(бойко)* כוואַטסקע, ווי׳ליגנע־; 4. *(ловко)* פֿלינק, בעריע, קונציק

лих||óй[1] *(плохой)* °שלעכטער; *(о временах тж.)* שוץ־ יעדער אָנהייב איז ביטערער, רער; ◇ ~á бедá нача́ло קאָל האסכאָלויס שוועריש; *книжн.*

лихóй[2] *разг.* 1. *(храбрый)* דרייסטער, בראַווער; 2. *(быстрый)* פּיינער, האַסטיקער, אימפּעטיקער; *(о лошадях)* ־ווי׳ליגע; 3. *(бойкий)* כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.;* ־דיקער; 4. *(ловкий)* בעריעשער, פֿלינקער, ־גערישער

лихора́д||ить *несов. безл.:* меня́ ~ит מיך פּיבערט עס, איך פּיבער

лихора́д||ка *ж* מ פּיבער; ן קאדאָכעס *разг.;* ~очный 1. פּיבער־; ~очный румя́нец ן פּיבער־רויטלעכקייט; 2. *перен.* פּיבערדיקער, פּיבערהאפטיקער; ~очная дéятельность א פּיבערהאפטיקע [פּיבערדיקע] טעטיקייט

лицева́ть *несов.* ניצעווען

лицев||óй 1. געזיכט־; ~ы́е мы́шцы *анат.* געזיכט־מוס. קולן מצ.; 2.: ~áя сторонá *(материи)* די רעכטע זײַט; *(медали, монеты)* מ קאָפּ; ◇ ~óй счёт *бухг.* פערזאָנ־ לעכע קאָנטע

лицезре́ть *несов. ирон.* האָבן* די זכיה־צו זען

лице́й *м* ־ן מ ליציי

лицемéр *м* ־ס מ צווייאָק, פֿאַלשקייט ן, צווי׳עס; ~ие *с* פֿאַלשער, צווי׳שער, צווייאָקישער; ~ить *несов.* צווייאָטשען; ~ный פֿאַלשער

лице́нзия *ж* ן ־ס ליצענזיע

лиц||óּ *с* 1. (מצ. פּנים) מ, ן ־ער, פּאָנעם; (מצ. ־ס, פּארצופים) מ פּאַרצעף, צורע ן ־ס *неодобр.;* дéвичье ~óּ מיידלש(ער) פּאָנעם; ~óּ врага דעם סוינעס פּאָנעם; умы́ть ~óּ דאָס פּאָנעם* אָפּוואשן*; черты́ ~á פּאַרצעף; גענזיכט־שטריכן מצ. 2. *(отличительные черты)* געשטאַלט; 3. ן, ן כאַראַקטער, מ, פּיזיאָנאָמיע; не имéть своегó ~á ניט האָבן* קיין אייגן געשטאַלט [קיין אייגענע פּיזיאָנאָמיע]; *(отдельный человек)* ־ען ן פּערזאָן; *(личность тж.)* פּער־ א פּריוואַטע פּערזאָן; ן ־ן זעלבקייט; частное ~óּ א היסטאָרישע פּערזאָן [פּערזענלעכקייט]; 4. *(лицевая сторона)* די רעכטע זײַט; 5. *грам.* פּערזאָן

ן ־ען; ◇ знать *кого-л.* в ~óּ אין פּאָנעם קענען*; быть к ~ý קלייד, פּאס(ט)ן; плáтье ей к ~ý דאָס קלייד פּאס(ט)ן; быть не к ~ý פּאסט איר [קליידט זי]; ניט פּאס(ט)ן; *перен.* ניט אָנשטיין*, ניט פּאס(ט)ן פּאר; вам не к ~ý откáзываться עס דארף אײַך ניט אָנשטיין אָפּזאָגן זיך; на нём ~á нет ער איז בלאס ווי די וואנט; сказáть в ~óּ זאָגן אין די אויגן; ~óм к ~ý פּאָנעם־על־פּאָנעם; пéред ~óм 1) *(чего-л.)* אין אָנבליק פון עפּעס; 2) *(кого-л.)* אין דער נאָמען פון עמעצן; от ~á *кого-л.* אָנווענדונג פון עמעצן; в ~é *кого-л.* אין עמעצנס נאָמען; אין דער פּערזאָן פון עמעצן; они́ все на одно́ ~óּ זיי האָבן אַלע איין פּאָנעם; ~óм в грязь не удáрить ניט פּארשמוצט ווערן* פּאר לייטן

ли́чико *с* ־ער ן פּנימל

личи́н||а *ж* ־ס ן מאַסקע; под ~ой дру́жбы אונטער דער מאַסקע פון פרײַנטשאפט

личи́нка *ж зоол.* ־ער ן שליירל, לאַרווע ן ־ס, מאָד ן ־ן

ли́чно *нареч.* פערזענלעך

личн||óй: ~óе полотéнце א האַנטעך צום פּאָנעם

ли́чн||ость *ж* 1. *(индивидуальность)* ן פערזענלעכקייט; свéтлая ~ость א ליכטיקע פערזענלעכקייט; 2. *(отдельный человек)* ־ען ן פּערזאָן; роль ~ости в истóрии די ראָל פון דער פּערזאָן אין דער געשיכטע; 3.: перейти́ на ~ости צו פערזענלעכע אויספאלן קעגן עמעצן*; ~ый 1. פּערזענלעכער; ~ая ответственность פערזענלע־ כע פּאַראַנטוואָרטלעכקייט; ~ый секретáрь פּערזענלעכער סעקרעטאַר; ~ая жизнь דאָס פערזענלעכע לעבן; ~ая собственность פּערזענלעך אייגנטום; э́то моё ~ое дéло דאָס איז מײַן זאַך; 2. *грам.* פּערזאָניקער; ~ое местоимéние פּערזאָניקער פּראָנאָם; ~ые окончáния פּערזאָן־ענדונ־

נען מצ.; ◇ ~ое де́ло פערזענלעכער אינייַן; ~ый соста́в דער (פערזענלעכער) באשטאנד

лиша́й *м* לישׂ׳ן ז ־ען

лиша́йник *м бот.* לישׂ׳ניק ז ־עס

лиша́ть(ся) *несов. см.* лиши́ть(ся)

лише́ни||е *с* 1. *(действие)* אָפּנעמען ז; *(несправедливое)* באראָיבן ז; ~е свобо́ды דאָס אָפּנעמען די פרײַהײט; 2. *мн. (нужда)* נויט ז; терпе́ть ~я נויט ליידן*; בי׳דעוועג

лиши́ть *сов. (вин. род.)* (בא עמעצן עפּעס) אָפּנעמען*; ~ *кого-л.* насле́дства אָפּנעמען* פון עמעצן (עפּעס); ~ *кого-л.* гра́жданских прав באראָיבן; ~ себя́ удово́льствия אָפּזאָגן זיך פֿונעם פֿאַרגעניגן; э́то лише́но вся́кого смы́сла ס׳האָט קיין שום זינען ניט; ◇ ~ *кого-л.* жи́зни אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס לעבן; ~ себя́ жи́зни אָפּנעמען* זיך א מ׳סע אָנטאָן*, נעמען* זיך דאָס לעבן; ~ *кого-л.* сло́ва אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס וואָרט; он не лишён остроу́мия ס׳פעלט אים ניט קיין שאַרפזין; ~ся *сов. (род.) прям. и перен.* בלײַבן* (אָן), פֿאַרלירן*, אָנווערן*; она́ ра́но лиши́лась роди́телей זי האָט פרי פֿאַרלאָרן [אָנגעוואָרן] די עלטערן, טערן; они́ лиши́лись всего́ (иму́щества) זיי זײַנען געבליבן* אָן עלטערן; זיי איז פרי געבליבן* אָן אָבן פֿאַרמאָגן; זיי האָבן פֿאַרלאָרן אלץ, וואָס זיי האָבן פֿאַרמאָגט; ~ся чувств פֿאַרלירן* דאָס בא־; ~ся ре́чи [פֿאַרלירן*] דאָס לאָשן אָנווערן*; וווסטזין; ~ся рассу́дка אַראָפּ פֿונעם זינען; ◇ ~ся ~ себя́ בלײַבן* אָן לאָשן

ли́шн||ий אי׳בעריקער; ~ий экземпля́р אן אי׳בעריקער; ~ий раз אי׳בעריק מאָל, אן אי׳בעריק מאָל; ~ий труд טי׳רכע [אן אומזי׳סטע] ארבעט; אן אי׳בעריקע־, אן אי׳בעריקע [אן אומזי׳סטע] קע; ◇ не ~е(е) ס׳וואָלט ניט געשאט; ס׳וואָלט קעדי׳ געווען אופּירן זיך צו; позволя́ть себе́ ~ее פרי; сказа́ть, сболтну́ть ~ее ארויסכאפּן זיך מיט א וואָרט; с ~им הע׳כער [ארי־] ארי׳בער; три неде́ли с ~им דרי וואָכן בער]

лишь 1. *частица (только)* נאָר, בלויז; *(о времени)* נאָר [בלויז] דיר קאָן; ~ тебе́ я могу́ рассказа́ть всё ערשט; всего́ ~ סאכאָקל; ~ бы не сиде́ть до́ма איך אלץ דערצי׳לן; ~ неда́вно ערשט ניט אבי׳ (נאָר) ניט זיצן אינדערהיים; ~ че́рез мно́го лет לאנג; 2. *союз* ווי נאָר; ◇ ~ то́лько ווי נאָר

лоб *м* שטערן מ ־ס; ◇ атакова́ть в ~ אטאקי׳רן פראָנט־; пусти́ть себе́ пу́лю в ~ טאָל זיך ארײַנזעצן א קויל

ло́бзик *м* לאָבזעג ז ־ן

ло́бн||ый *анат.* שטערן־; ~ая кость שטערנביין מ; ◇ ~ое ме́сто *ист.* שטראָפּפלאַץ מ

лобов||о́й 1. פראָנטאָלער; ~а́я ата́ка *воен.* פראָנטאָלע אטאָקע; 2. *(находящийся в передней части чего-л.)* פּאָרן־ טיקער

лов *м* כאפן ז, פאַנגען מ

лове́ц *м (зверей)* = מ (כּ׳עס־)פאַנגער; *(рыбы)* פישפאנ־ גער מ =

лови́||ть *несов.* 1. כאפן; *(зверей тж.)* פאַנגען*; ~ть ры́бу פיש [פאַנגען*] כאפן, פישן; ~те его́! כאפט אים!; ~ть моме́нт כאפן דעם מאָמענט; ~ть зву́ки אופכאפן קלאַנגען; 2.: ~ть *кого-л.* на лжи כאפן עמעצן בא א ליגן; ~ть себя́ на мы́сли כאפן זיך באם געדאַנק; ◇ ~ть ка́ждое сло́во *чьё-л.* שלינגען* יעדער וואָרט פֿון עמעצן*, האלטן*; ~ть *кого-л.* на сло́ве אָפּן מויל און אויערן, הערנדיק עמעצן כאפן עמעצן באם וואָרט; ~ть на себе́ *чей-л.* взгляд (אויפ)־

כאפן אף זיך עמעצנס בליק; ~ть волну́, ста́нцию *радио* כאפן די כוואַליע, די סטאַנציע; ~ть ры́бу в му́тной воде́ כאפן פיש אין מוטנע וואַסער

ловка́ч *м разг.* א פֿי׳פיקער [א דורכגעטריבענער] פֿאַרשוין

ло́вк||ий 1. געשי׳קטער, פֿלינקער; 2. *разг. (сообразительный)* דורכגע־, פֿי׳פיקער; *(изворотливый)* געבי׳פטער; 3. *(свидетельствующий о хитрости):* ~ая проде́лка א קונציק שטיקל ארבעט; ~о 1. *нареч.* געשי׳קט, פֿלינק; 2. *в знач. межд. разг.:* ~о! א פין שטיקל; פּין!; ~ость *ж* 1. געשי׳קטקייט ז; *(искусность)* קונ־ ציקייט ז; 2. *разг. (изворотливость)* פֿי׳פיקייט ז; ◇ ~ость рук האַקוס־פאָקוס מ

ло́вля *ж* כאפן ז, פאַנגען מ; ры́бная ~ פישפאנג מ

лову́шк||а *ж* 1. פאַסטקע ז ־ס; *(для птиц тж.)* כאפ־ שטיגל ז ־ען; 2. *перен.* פאַסטקע ז ־ס; попа́сть в ~у אריינפאלן זיך, ארײַן אין א פאַסטקע

лог *м* יאר מ ־ן

логари́фм *м мат.* לאָגאַרי׳טם מ ־ען; табли́ца ~ов לאָגאַרי׳טמישע טאבעלע; ~и́ческий לאָגאַרי׳טמישער; ◇ ~и́ческая линейка רעכנווירע ז ־ס

ло́гика *ж* לאָגיק ז

логи́ч||еский לאָגישער; ~еский вы́вод א לאָגישער אויס־ פיר; ~ность *ж* לאָגישקייט ז; ~ный לאָגישער

ло́говище *с,* **ло́гово** *с* נאָרע ז; *перен.* לאָך ז, הייל ז; в ло́гове врага́ אין דעם סוינעס בערנלאָך

ло́дка *ж* שיפל ז ־ען; לאָדקע ז ־ס *разг.*

ло́дочник *м* = (אי׳בער)שיפער מ

ло́дочн||ый שיפלער־; ~ая ста́нция שיפלער־סטאנציע ז ־ס, דאָס יאָג־געווען אף שיפלער רעזאָלט ז ־ס; ~ые го́нки קנעכל ז ־ער

лоды́жка *ж анат.* פּוסטעפּאַסעווען*, ארומגיין* פּוסט־אן־פּאַס

ло́дырь *м разг.* פּוסטעפּאַסניק מ ־עס, ליידיקגייער מ

ло́жа[1] *ж (театральная)* לאָשע ז ־ס

ло́жа[2] *ж (ружейная)* ראם ז ־ען

ло́же *с уст. поэт. (постель)* בעט ז ־ן, געלעגער ז ־ס; ◇ прокру́стово ~ סדאָם־בעטל ז

ло́жечк||а *ж* 1. לעפּעלע ז ־ך; 2.: под ~ой сосёт ס׳נאָגט אונטערן לעפּעלע

ложи́ться *несов. см.* лечь

ло́жк||а *ж* לעפל מ =, ־ען; ча́йная ~а טי׳־לעפּעלע ז ־ך; разлива́тельная ~а קאָכלעפל, שעפּלעפל מ =, ־ען; ◇ че́рез час по ча́йной ~е אלע שבּת א טי׳־ לעפּעלע ־ען

ло́жн||ость *ж* פאַלשקייט ז; ~ый פאַלשער; ~ая скро́м- ность באשי׳דנקייט [אי׳בעריקע] פאַלשע; ~ые показа́ния דאָס פאַלשע אי׳דעס זאָגן; ~ая трево́га פאַלשער אליאַרם; *перен.* אומזי׳סטער שרעק; ◇ ~ое положе́ние א פאַלשע לאָגע; ~ый шаг א פאַלשער טראָט; представля́ть *что-л.* в ~о́м све́те עפּעס אין א פאַלשער שײַן

ложь *ж* שקר, ליגן מ (мн. ־ס, ליגונים) שעקער מ (מצ. ריים)

лоза́ *ж* לאָזע ז ־ס, רוט מ (мн. ר׳טער)

ло́зунг *м* לאָזונג מ ־ען

локализ||а́ция *ж* לאָקאליזי׳רונג ז, לאָקאליזי׳רן; ~и́ровать(ся) *см.* локализова́ть(ся)

локализова́ть *сов. и несов.* לאָקאליזי׳רן; ~ся *сов. и несов.* לאָקאליזי׳רט ווערן*

лока́льный לאָקאַלער, אָרטיקער
лока́тор *м* לאָקאָטאָר מ ־ס
лока́ут *м* לאָקאָוט מ ־ן
локомоти́в *м* לאָקאָמאָטי́ו מ ־ן
ло́кон *м* גרי́זל ז ־ער, לאָק ז ־ן
ло́к||оть *м* 1. עלנבויגן מ ־ס; 2. *(старая мера длины)* אייל מ ־ן; ◇ чу́вство ~тя האָנט־בא־האָנט־שפּירונג ז; бли́зок ~оть, да не уку́сишь זי א בעריע אין גיב זיך א קוש אין שטערן
лом[1] *м (орудие)* ברעכשטאנג מ ־ען, ברעך־אייזן מ ־ס
лом[2] *м собир.* ברוכווארג ז, ברוך מ; металли́ческий ~ מעטאַלברוך מ
ло́ман||ый 1. *(сломаный)* צעברעכענער; 2.: говори́ть на ~ом языке́ רעדן* א געהאַרגעט לאָשן; 3. *(изогнутый под углом)* געבראָכענער, צעברעכענער א לי́ния לי́ניע
лома́ть *несов.* 1. ברעכן*; *(на куски)* צעברעכן*; *(постройку)* צעמעמען*, צעוואַרפן*; 2. *(добывать — камень и т. п.)* האקן(אויס); 3. *(уничтожать)* ברעכן*, אָפּזאָגן; ~ ста́рые тради́ции ברעכן* [אָפּזאָגן זיך פון] די זיך (119); ~ себе́ го́лову над *чем-л.* טראַדיציעס אלטע אי־בערמאכן זיך, אי־בערמאכן זיך דעם מויח אף עפעס; ~ ру́ки ברעכן* די הענט; ~ся *несов.* 1. ברעכן* זיך; *(приходить в негодность)* צעברעכן* זיך; 2. *(уничтожаться)* צעברעכן* ווערן*; лома́ются ста́рые обы́чаи אלטע מינהגים צעברעכן* זיך; 3. *(резко изменяться)* אי־בערגעמאכט ווערן*, אי־בערגעאנ־; 4. *(гибнуть, рушиться)* צוגרונט ווערן*, צוגרונט ווערן*, צוגרונט ווערן*; 5. *(о голосе)* ברעכן* זיך; 6. *(кривляться)* מאכן האויפענים; 7. *разг. (отказываться, жеманиться)* מאכן מאניפעריגעס, קנייטשן זיך
ломба́рд *м* לאָמבאַרד מ ־ן; ~ный לאָמבאַרד־; ~ная квита́нция לאָמבאַרד־קוויטל ז ־ער, לאָמבאַרד־קוויטאַנ־ ציע ז ־ס
ломи́ть *несов. разг.* 1. ברעכן*(אי־); 2. *безл. (болеть)*: у меня́ ло́мит спи́ну ס׳ברעכט מיר דער רוקן; ~ся *несов.* 1. *(от род.)* (119) צעשפּאַרט ווערן*; 2. *разг. (стремиться проникнуть)* ברעכן* זיך, שפּאַרן; ◇ ~ся в откры́тые две́ри ברעכן* זיך אין אָפּענער טיר
ло́мк||а *ж* ברעכן ז; ~ий ברעכ(ענוד)יקער
ломов||о́й: ~а́я ло́шадь = ז לאַסטפערד; ~о́й изво́зчик בינדיוזשניק מ ־ס
ломо́та *ж (боль)* ברעכעניש ז
ломо́ть *м (хлеба)* פּלעד ז ־ס, לוסטע ז ־ס
ло́мтик *м* פּענץ מ ־ער, ־ן; *(колбасы)* רעדעלע ז ־ך; *(хлеба, сыра, ветчины)* בלעטעלע ז ־ך
ло́н||о *с* שויס מ; ◇ на ~е приро́ды אף דער פרישער לופט, אין שויס פון דער נאטור
ло́пасть *ж* רודער, שוויול ז ־ער, לאפן מ ־ס
лопа́т||а *ж* גראָבשיט ז ־ס; *(заступ тж.)* רידל מ ־ן, ־ס; ◇ загреба́ть де́ньги ~ой שאַרן (געלט) מיט לאָפּעטעס; ~ка *ж* 1. ־ס ז לאָפּעטקע; ~ка штукату́рка קעלניע ז ־ס; 2. *анат.* ־בלע־ (מצ.) אקסלבלאט מ (טער) לאָפּעטקע ז ־ס *разг.*; ◇ положи́ть *кого-л.* на обе ~ки אויפקלייגן (מעמצן) אף בייד לאָפּעטקעס; бежа́ть во все ~ки לויפן* אי׳בער האלדז און קאָפּ
ло́п||аться *несов.*, ~нуть *сов.* 1. פּלאַצן; *(о стакане и т. п.)* צעזעצט ווערן*; 2. *разг.* פּלאַצן; банк ~нул דער ס׳האָט באנק האָט געקראַכט; ◇ у него́ терпе́ние ~нуло בא אים געפּלאַצט דאָס געדולד [קימכן] פאר געלעכטער
лопу́х *м* לאָפּוך מ ־ן; *собир. тж.* לאָפּוך־בלעטער מצ.
лорд *м* לאָרד מ ־ן
лорне́т *м* לאָרנעט מ ־ן
лоси́на *ж* 1. *(кожа)* זאָמש־לעדער מ; 2. *(мясо)* לאָסנ־ פליישׁ ז
лоск *м* גלאנץ מ
лоску́т *м* שטיקל ז ־ער
лосни́ться *несов.* גלאנצן
лосо́сина *ж* לאקס מ, לאָקסנפליישׁ ז
лосо́сь *м* לאקס מ ־ן
лось *м* אי׳לנהירש מ ־ן, לאָס מ ־ן
лот *м мор.* בלשׁשנור מ ־ן, לאָט מ ־ן
лотере́йный לאָטעריי־; ~ биле́т לאָטעריי־בילעט מ ־ן
лотере́я *ж* לאָטעריי ז ־ען; де́нежно-вещева́я ~ געלט־ און זאַכן־לאָטעריי ז
лото́ *с нескл.* לאָטאָ מ ־ען
лото́к *м* 1. *(разносчика)* טראָגקעסטל ז ־ער; 2. *(открытый прилавок)* טישל ז ־ער; 3. *(жёлоб)* רינע ז ־ס
ло́тос *м бот.* לאָטאָס מ ־ן
лото́чник *м* = גאָס־פארקויפער מ
лоха́нка *ж см.* лоха́нь; ◇ по́чечная ~ נירן־בעקן מ ־ס
лоха́нь *ж* שיסל ז ־ען; *(для стирки)* באַליע ז ־ס
лохма́тый *(о животных)* קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*; *(о мехе, изделиях)* האָריקער; *(непричёсанный)* צעשוי׳בער, צעפּאַטלאַטע(ר) *тж. неизм.*
лохмо́тья *мн.* טראַנטעס מצ.; ходи́ть в ~х גיין* אָפּגע־ ריסן, אָפּגעשליסן
ло́ция *ж мор.* לאָציע ז ־ס
ло́цман *м* לאָצמאן מ ־ען
лошади́н||ый פערדישער, פערדן־; ◇ ~ая си́ла *физ.* פערדקראפט ז; ~ая до́за א פערדישע פּאָרציע
лоша́дка *ж* פערדל ז ־ער
ло́шад||ь *ж* = פערד ז; на ~и (אף א פערד) רעטנדיק
лощёный 1. גלאַנצ(ענוט)ער, גלאַנציקער; 2. *(о человеке)* פראַנטעוואַטע(ר) *тж. неизм.*
лощи́на *ж* באַלקע ז ־ס, לענגטאָל מ ־ן
лоя́льн||ость *ж* לאָיאַלקייט ז; ~ый לאָיאַלער
луб *м* לוב מ; *(лыко тж.)* ליק מ
луб||о́к *м* 1. *мед.* בינדבערטל ז ־ער; 2. *(картинка)* א פרימיטי׳וו בילדל; לובאָק מ
лубо́чн||ый: ~ая карти́нка *см.* лубо́к 2; ~ая литерату́ра פסעודאָ־פאָלקסטימלעכע ליטעראטור
луг *м* לאָנקע ז ־ס; ~о́вой לאָנקע; ~овые тра́вы לאָנ־ קע־גראָזן מצ.
луди́||льщик *м* = אויסווייסער מ; ~ть *несов.* אויסווייסן, צי׳נעווען; ~ть котёл אויסווייסן דעם קעסל
лу́ж||а *ж* קאליושע ז ־ס; ◇ сесть в ~у מיעס ארײַנפאלן* לוזשע ז ־ס *разг.*;
лужа́йка *ж* לאָנקעלע ז ־ך; *(в лесу)* וואַלדלאָנקע ז ־ס
лужёный געצי׳נעווענער, אויסגעווייסענער

лу́за *ж* ־ען מ ־ס ,(ביליארד־)ביטל לוזע וו

лук[1] *м* 1. *(растение)* ציבל מ; 2. *собир.* ציבעלעס מצ. зелёный ~ ציבעלעס [גרינע] יונגע

лук[2] *м (оружие)* ־ס מ (פּיל)בויגן

лука́ *ж* 1. *(рекá)* ־ן מ טײַך־אויסבייג; 2. *(седла)* זאָטל־ ־שפּיץ מ ־ן

лука́в||ить *несов.* כיטרעוועט, פֿאַלשעווען; ~ство *с* 1. וו כיטרעקײט, וו פֿאַלשקײט; 2. *(задор)* וו מאָמזעריש־קײט; ~ый 1. *тж. неизм.:* כיטרע(ר), פֿאַלשער; 2. *(задорный)* מאָמזעריש־ער; ~ый взгляд א פֿאַרשײַטער בליק; 3. *в знач. сущ. м* סאָטן־מעקאָטרעג מ

лу́ковица *ж* 1. *бот.* ־ען מ ציבל־וואָרצל; 2. *(головка лука)* ־ס וו ציבעל(ק)ע

луко́шко *с* ־ס וו לוביאָנקע

лун||á *ж* ־ס וו לעוואָנע; свет ~ы́ וו לעוואָנע־שײַן; поса́дка на Луну́ די לאַנדונג אף דער לעוואָנע

лунати́зм *м мед.* מ לונאַטיזם, וו נאָכטוואַנדלונג

луна́тик *м* = מ לונאַטיקער, = מ נאָכטוואַנדלער

лу́нка *ж* 1. ־ך ז גריבעלע; 2. *(отверстие)* ־ך וו לאָך; 3. *анат.* ־ן מ (צאָן־)אויסהויל אלוועאָלע, (מצ. לעכער); ־ס וו

лу́нник *м разг.* ־עס מ ־ס ,לוניק לעוואָנע־ראקעטע וו

лу́нн||ый =לעוואָנע; ~ый свет וו לעוואָנע־שײַן; ~ое затме́ние וו ליקע־לעוואָנע; ~ый год ־ן ז לעוואָנע־יאָר; ◇ ~ый ка́мень *мин.* ־ער מ לעוואָנע־שטיין

лунохо́д *м* ־ך ז ,לעוואָנע־וועגעלע ,־ן מ לונאָכאָד

лунь *м зоол.* ־ן מ (ד)בוסאר; ◇ седо́й [бе́лый] как ~ גראָוו [ווײס] ווי א טויב

лу́па *ж* ־ס וו ,לופּע ,(מצ. ..גלעזער) וו פֿאַרגרעסער־גלאָז

лупи́ть *несов. разг.* 1. *(сов.* облупи́ть; *очищать от шелухи)* (אָפּ)שיילן; *(сдирать кору)* ארומרײַסן*; 2. *(сов.* отлупи́ть; *бить)* בייקערן, נעריקן; ~ся *несов.* 1. *(шелушиться)* שיילן זיך; у него́ лу́пится нос די נאָז שיילט זיך; 2. *(о штукатурке)* אָפּפאַלן*; *(о краске, лаке)* אָפּשיילן זיך

лупогла́зый *разг.* באָלכעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

луч *м* ־ן מ שטראל; со́лнечные ~и́ מצ. זונשטראלן; ~ надежды א שטראל פון האָפֿענונג; рентге́новы ~и́ רענטגען־ ־שטראלן מצ.; ◇ расходи́ться ~а́ми פאנאַנדערגיין* זיך ראדיאַל

лучев||о́й =שטראל(ן); ◇ ~а́я кость *анат.* שטראָלביין מ ־ער; ~а́я боле́знь וו שטראָלן־קראַנקהײט

лучеза́рн||ый שטראָלנדיקער; ~ое бу́дущее א ליכטיקע צוקונפט

лучеиспуска́ние *с физ.* וו ראדיאַציע, וו אויסשטראלונג

лучи́на *ж* 1. (מצ. שפּענער) ־ך ז ,שפּאָן מ שפּענדל; *собир.* מצ. שפּענדלעך; 2. *(для освещения)* ־ך ז קינעלע, קינדל ז ־ער

лучи́ст||ый 1. שטראָלנדיקער; *(о глазах тж.)* שפּינענדי־ קער; 2. *физ.:* ~ая эне́ргия ראדיִירטע ענערגיע, שטראָל־ ־ענערגיע וו

лу́чше 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший *и* хорошо́) בעסער; ~ всего́ בעסער פון אלץ; 2. *в знач. сказ.:* больно́му сего́дня ~ דעם קראַנקן איז היינט בעסער; 3. *в знач. частицы* בעסער, גלײַכער; ~ не спеши́ть גלײַכער [בעסער]; ~ не спра́шивай! פֿרעג בעסער ניט; вы бы ~ отдохну́ли ס׳וואָלט גלײַכער געווען, אז איר זאָלט אָפּרוען; 4. *в знач. вводн. сл.* ריכטיקער געזאָגט; э́тот слу́чай и́ли, ~, происше́ствие... אָט דער צופֿאל, ריכטיקער געזאָגט, אָט; ◇ тем ~ איז אוואָדע גוט, איז נאָך בעסער...; די פֿאַרגרונג...; как мо́жно ~ וואָס בעסער; как нельзя́ ~ אזוי אז בעסער קאָן שוין גאָר ניט זײַן

лу́чш||ий 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший) בעסערער; 2. *(превосх. ст. от* хоро́ший) בעסטער (סאָמע) דער; 3. *в знач. сущ. с* ז בעסערס; за неиме́нием ~его אז ס׳איז ניטאָ קיין בעסערס; ◇ в ~ем слу́чае אין בעסטן פאל; всего́ ~его! אַלדאָס בעסטנס!; всё к ~ему אלץ איז צום בעסטן, גאָם זו לעטוועוו

лущ||е́ние *с с.-х.* וו אויבנופּיקע), (אויבנופּיק) אויפאקערונג

лущи́ть *несов.* 1. לושטשען; *(семечки)* קנאקן; 2. *с.-х.* אויבנופּיק אויפאקערן; ~ стерню́ די סטערניע צעוואָרפֿן* אויפאקערן

лы́ж||и *мн. (ед.* лы́жа *ж)* מצ. ,סקי מצ. ,שליטנשיך לי־; ־ער מ ־ס ,סקילויפער ושעס מצ. *разг.;* ~ник *м* = מ ־ס ,סקילויפער לישוניק *разг.;* ~ница *ж* ־ס וו ־עס ,סקילויפערן סקי־; ~ный =סקי־; ~ные па́лки מצ. סקי־שטעקנס; ~ный костю́м סקילויפער־אָנ־ צוג מ ־ן

лыжня́ *ж* מצ. ,שפּורן פון לישעס סקי־שפּורן

лы́к||о *с* מ ליק ,לוב מ; ◇ не вся́кое ~о в стро́ку ≅ מע דארף ניט אזויפיל מדאַקדעק זײַן

лысе́ть *несов.* ווערן* ,ווערט* פֿליכטוואָטע ליסע

лы́с||ина *ж* ־ס וו ־ן מ ,פֿליק ;ליסינע ~ый (ר)ליסע *тж. неизм.,* (ר)פֿליכטוואָטע *тж. неизм.*

ль *см.* ли

льв||ёнок *м* ־ך ז ליבעלע; ~и́ный =לייבן; ◇ ~и́ная до́ля דער גרעסטער טייל מ, לייבנטייל; ~и́ца *ж* ־ס וו ביכע

льго́т||а *ж* ־ס וו ,להאָטע ־ס וו פֿריווילעגיע; ~ный =להאָטע; на ~ных усло́виях מיט האנאָכעס

льди́на *ж* ־ס וו ,קריהע קריע

льново́дство *с* וו פֿלאַקסצוכט

льнопряде́ние *с* וו לײַנשפּינונג

льноубо́рочн||ый: ~ая маши́на פֿלאַקס־אראָפּנעם־מאשין ־ען וו

льнуть *несов.* (к *дат.*) 1. *(прижиматься)* טוליען זיך (צו); 2. *(испытывать влечение)* קלעפּן (אין)

льнян||о́й 1. =לײַן; *(из льняной ткани)* לײַ־ ־נענער; ~о́е ма́сло מ פֿלאַקס־אייל; ~а́я ска́терть א לײַ־ ־נענער טישטעך; ~о́е полотно́ וו לינוונט; 2. *(о цвете волос)* פון פֿלאַקס־קאָליר, ווי פֿלאַקס *после сущ.*

льст||ец *м* ־עס מ כ(א)נ׳יפּעניק; ~и́вый כ(א)נ׳יפּעדיקער; ~и́вый челове́к כנ׳יפּעניק מ ־עס; ~и́вые ре́чи כנ׳יפּעדי־ קע רייד

льстить *несов.* 1. *(дат.)* (דאט.) כאָפּענען*; 2. *(быть приятным):* э́то льстит его́ самолю́бию ער איז געשמײַכלט טישען זיך [לעבן] מיט דער; ◇ ~ себя́ наде́ждой דערפֿון האָפֿענונג

любе́зн||ичать *несов.* (с *тв.*) (צו) לײַבלעך מאכן, זײַן* קאוואלערסטוע- ;(דאט.) קאָמפּלימענטן* ;(*о мужчине тж.*) ליב־ ,בענימעדיקײט וו ;וועטן ~ость *ж* 1. *(приветливость)* וו לעכקײט וו; 2. *обыкн. мн. (комплименты)* קאָמפּלימענטן; 3. *(одолжение)* מצ.; говори́ть ~ости מאכן קאָמפּלימענטן; ~ый א געפֿעליקײט; оказа́ть ~ость א געפֿעליקן* וו; ~ый друг *уст.* ליבער פרינט

любим||ец *м*, ~ица *ж* ליבלינג מ ־ען; ~чик *м разг.* מעיוכעסל ז ־ער; ~ый 1. געליבטער; 2. *(излюбленный)* באליבט(ער); моя ~ая кни́га בוך באליבט(ער) מײַן; 3. *в знач. сущ. м* געליבטע מ ..־טע; *ж* = געליבטע ווו

люби́тель *м* = ליבהאָבער מ; *(не профессионал тж.)* אמאטאָרישער מ ..־טאָר; ~ский ליבהאָבערישער; *(не профессиональный тж.)* אמאטאָרישער

люби́ть *несов.* ליב האָבן*; *(лицо другого пола тж.)* ליבן; ~ детей ליב האָבן* קינדער; ~ му́зыку ליב האָבן* מוזיק

лю́бо *в знач. сказ. безл. разг.*: ~ смотре́ть на *кого-л.*, на *что-л.* ס׳איז א פארגענײגן [א מעכײַע] צו קוקן אף עמעצן, אף עפּעס

любова́ться *несов. (тв.)* ניט קוקנען* זאָל זיך, באוווּנדערן; ~ на себя́ в зе́ркало שפּיגלען זיך (אף); האנאָע האָבן* קוקנדיק (אף)

любо́вн||ик *м* ..־טע מ ־ער, געליבטער, קאָכאָנעק מ ־ס; ~ица *ж* = געליבטע ווו ־ס, קאָכאָנקע; ~ый 1. ליבע; ~ая запи́ска ליבע־בריוול ז ־ער; 2. *(нежный)* ליבעפולער; ~ый взгляд א ליבעפולער בליק; 3.: ~ое отноше́ние к *чему-л.* זאָרגעוודיקע באציונג צו עפּעס

любо́вь *ж* ווו ליבע; материнская ~ ווו מוטער־ליבע; ~ к Ро́дине ליבע צום היימלאנד [מאכמעס] אויס; по любви́ ליבע; де́лать *что-л.* с ~ю ליבע (צו דער) מיט עפּעס טאָן* (זאך)

любозна́тельн||ость *ж* ווו ווויסנגיריקײט, ווויסנדורשטיקײט ווו; ~ый ווויסנגיריקער, ווויסנדורשטיקער

люб||о́й 1. *(всякий)* יעדער (אײניציקער), א באליביקער; *(какой угодно — на выбор)* וועלכער מע וויל; в ~о́й день אין וועלכן טאָג איר ווילט [דו ווילסט], אין א באליביקן טאָג; ~о́й шко́льник ответит на тако́й вопро́с א ליאָדע שילער א ליאָדע; וועט עטפּערן אף אזא פראָגע; 2. *в знач. сущ. м* יעדער; *ж* יעדער איינע, יעדערע, איינער; ~о́й из нас יעדערער [יעדער איינער] פון אונדז

любопы́т||ный 1. נײַגעריקער; *(о нескромном человеке тж.)* טשיקאָווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(привлекающий внимание)* טשיקאָווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאָ־ווע(ר) *тж. неизм.*, אינטערעסאַנטער; ~ный слу́чай א טשי־קאָווע(ר) פאל; ~ная кни́га בוך אינטערעסאַנט(ער); ~־ство *с* נײַגער מ, נײַגעריקײט ווו; ~ствовать *несов.* ארוי־סוועלן* וויסן, גערן זײַן* וויסן; נײַגער(יקײט)

лю́бящ||ий ליבנדיקער, ליבעפולער; *(выражающий любовь)* ליבעפולער; ~ая мать א ליבנדיקע [א ליבעפולע] מוטער; ~ий взгляд א ליבעפולער בליק

люд *м собир. разг.* .לײַט מצ; *(толпа)* האמון מ; рабо́чий ~ .ארבעטסלײַט מצ

лю́д||и *мн.* 1. .מענטשן מצ; ~и нау́ки .ווויסנשאפט־מענטשן מצ, ווויסנשאפטלער מצ.; 2. *разг. (другие)* .לײַט מצ, .מענטשן מצ; как у ~е́й .ווי בא לײַטן [מענטשן] וועלן זאָגן מענטשן; что́ ~и ска́жут .וואָס לײַט [מענטשן] וועלן זאָגן; 3. *уст. (прислуга)* מענטשן; ◇ ~и до́брой во́ли .מענטשן פון גוטן ווילן; молоды́е ~и 1) *(молодые мужчины)* .יונגעלײַט מצ; 2) *(молодёжь)* .יונגטלעכע מצ; вы́йти в ~и ארויסגיין* א מענטש, ווערן* א מענטש; вы́вести в ~и (גאָנצער) לײַט בעטן זיך; ווערן* א מענטש; жить, служи́ть в ~ях *уст.* זײַן* א מענטש בא מענטש; ~ный 1. *(о городах)* שטאַרק באפֿעלקערטער; 2. *(об улицах и т. п.)* באלעבטער

людое́д *м* מענטשנפרעסער מ ־ס, קאניבאל מ ־ן; ~ство *с* קאניבאליזם מ, מענטשנפרעסערײַ ווו

людско́й מענטשן־; ~ род מ מענטשן־שטאם; ~ пото́к מ מענטשן־שטראָם

люк *м* ליוק מ ־ן

люкс[1] *м физ.* ליוקס מ

люкс[2] *м*: гости́ница-~ לוקסוס־האָטעל מ ־ן

лю́лька *ж* ווויג ווו ־ן

люминесце́нтн||ый ליומינעסצענטער; ~ая ла́мпа ליומי־נעסצענטער לאָמפּ

люминесце́нция *ж* ווו ליומינעסצענץ

лю́стра *ж* ווו ־ס לוסטרע, הענגלײכטער מ

лю́тик *м бот.* ראנונקל מ ־ען; ~овые *мн. бот.* האָנע־פוסיקע מצ.

лю́тня *ж* ווו ־ס ליוטניע

лю́т||ость *ж* ווו ראָצכיש־, אכזאָריעס ז, אכזאָריעסדיקײט ווו; ~ый 1. גרויזאמער, אכזאָריעסדיקער; ~ый враг ביטערער סוינע; 2.: ~ая смерть פײַנלעכער טויט; ~ый моро́з א מוירעדיקער פראָסט

люце́рна *ж бот.* ווו ליוצערנע

ля *с нескл. муз.* ליא מ ־ען

ляга́ть *несов.* דריגען, בריקען; ~ся *несов.* (זיך) דריגען, בריקען זיך

лягну́ть *сов. однокр.* א בריקע טאָן*, א דריג טאָן*

ляга́шка *ж* ווו ־ס זשאבע *разг.* (מצ. פּרעש); פּראָש; ляжка *ж разг.* ווו פּאָלקע

лязг *м* ז קלינגלען, ז גרילצן; ~ать *несов.* קלינגלען, גרילצן; он ~ает зуба́ми ס׳קלאפּט אים א צאָן אין א צאָן; ~־нуть *сов. однокр.* א גרילץ טאָן*, א קלינגל טאָן*

ля́мк||а *ж* 1. .־ס אָקסל־רימען מ; 2. *(одежды)* ליאָמקע טראָגן* אף זיך, ציען* די ליאָמקע מיט דעם יאָך; ◇ тяну́ть ~у ־ס ווו; ◇ ליאָמקע

ля́пать *несов. разг. (говорить некстати)* ארײַנברענגען

ля́пис *м фарм.* ליאָפּיס מ

ля́пнуть *сов. разг.* ארײַנברענגען*, א זאָג טאָן*; ~ глу́пость א זאָג טאָן* א נאָרישקײט

ля́псус *м* ליאָפּסוס מ ־ן

лярд *м кул.* (צעלאָזטע) כאָזערשע שמאלץ, ליארד מ

M

мавзоле́й *м* מאוזאָלײַ מ ־ען; Мавзоле́й Ле́нина לענין־מאוזאָלײַ מ

мавр *м* מאור מ ־ען, מורין מ ־ען; ~ита́нский מוריני־טאַנישער, מאוריטאַנישער

маг *м* = מאָגיקער מ, (מצ. מעכאָשפים) מעכאָשעף מ

магази́н *м* 1. קראָם ווו ־ען, מאגאזין מ ־ען; 2. *тех.* מא־קאסטן מ ־ס, גאזין מ ־ען; *(у оружия)* מאגאזין מ ־ען; ~ сопротивле́ний וויידערשטאנד־קאסטן מ ־ס, וויידערשטאנד־; ~ный מאגאזין־; ◇ ~ная коро́бка *(оружия)* מאגאזין־קאסטן מ ־ס

маги́стр *м* מאגיסטער מ

магистра́ль *ж* ווו ־ן מאגיסטראָל; Байка́ло-Аму́рская ~ בײקאָל־אמורער מאגיסטראָל; ~ный מאגיסטראָלער; ~־ный кана́л מ ־ן, דער מאגיסטראָלער קאנאָל; ~ный путь разви́тия нау́ки [דער] הויפּט־טראקט אין דער אנטוויקלונג פון ווויסנשאפט

маги́ческ||ий מאָגישער, קישעף־; *перен.* מאָגישער, צוי־

צוֹיבערנדיקער, בער־; ~ое заклина́ние א מאַגישער שפרוך; צוֹיבערקראפט ז; ~ая си́ла קי̇שעף־שפרוך מ ־ן

ма́гия *ж* ז מאַגיע; *перен.* ז מאַגיק, ז צוֹיבערקראפט

ма́гма *ж геол.* ז מאַגמע

магна́т *м* מאגנאַט מ ־ן

магне́зия *ж* ז מאגנעזיע

магнети́зм *м* מאגנעטיזם מ; ◇ земно́й ~ ערד־מאגנעטיזם מ

магне́то *с нескл. тех.* מאגנעטאָ ז ־ס

ма́гниев||ый מאגנעזיום־; ~ая вспы́шка מאגנעזיום־אופ־ לאמפע ז

ма́гний *м* מאגנעזיום מ; מאגני מ *разг.*

магни́т *м* מאגנעט מ; מאַגנעט *разг.*; ~ный מאגנעטי־; ◇ ~ная анома́лия די מאגנעטישע אנאָמאַליע; ~ное по́ле *физ.* דאָס מאגנעטישע פעלד; ~ный по́люс *физ.* מאג־ נעטישער פאָליוס

магнитофо́н *м* מאגנעטאָפאָן מ ־ען; ~ный מאגנעטאָפאָן־; ~ная за́пись מאגנעטאָפאָן־פילמירונג ז ־ען; ~ная ле́нта מאגנעטאָפאָן־לענטע ז ־ס

магно́лия *ж бот.* מאגנאָליע ז ־ס

магомета́н||ин *м* = מ מאכמעדאַנער; ~ка *ж* מאכמעדאַ־ נערן ז ־ס; ~ский מאכמעדאַנישער; ~ство *с* מאכמעדא־ נעצטום ז

мадéра *ж (вино)* ז מאדיירע, מאדיירע־ווין מ

мадóнна *ж церк.* מאדאָנע ז ־ס

мадья́р *м* מאדיאַר מ ־ן, *см. тж.* венгр; ~ка *ж* מא־ דיאַרקע ז ־ס, *см. тж.* венге́рка[1]; ~ский מאדיאַרישער, *см. тж.* венге́рский; ~ский язы́к די מאדיאַרישע שפראַך, מאדיאַריש ז

маёвка *ж ист.* מאיאָווקע ז ־ס

мажо́р *м муз.* מאשאָר מ; *перен. разг.* מאשאָר־שטי־ מונג ז, שטימונג ז [°טע]; א געהויבענע [°טע]; ~ный *муз. и перен.* מאשאָר־שטי־, מאשאָרער; ~ное настрое́ние מאשאָר־שטי־ מונג ז

ма́занка *ж* ליימשטיבל ז ־ער

ма́заный 1. *разг. (грязный)* אויסגע־, פארפאַטשקעטער, שמירטער, פארשמוציקטער; 2. *(из глины)* ליימענער, ליים־; ~ пол א ליימענער דיל

ма́зать[1] *несов. (сов.* нама́зать) 1. שמירן; *(замазкой)* קי̇־ טעווען; ~ хлеб ма́слом באשמירן דאָס ברויט מיט פוטער; 2. *разг. (красить — губы и т. п.)* שמירן, שמינקען, פארבן; 3. *разг. (пачкать)* שמירן(פאר), פאַטשקען(פאר); 4. *(плохо рисовать)* שמירן, מאַליעווען

ма́зать[2] *несов. (сов.* прома́зать) *разг.* ניט טרעפן* אין כּיבען, ציל

ма́заться *несов.* 1. שמירן זיך; 2. *разг. (краситься)* פארבן זיך, שמינקען זיך, שמירן זיך

ма́зер *м тех.* מאזער מ ־ס

мази́ла[1] *разг. неодобр. (о художнике)* *м* = מ שמירער, ז שמירערן ־ס; *ж* פאטשקון מ ־עס

мази́ла[2] *разг. неодобр. (о спортсмене)* *м* פארטאטש מ ־עס; *ж* = פארטאטשקע

мазня́ *ж разг.* ז פאטשקערע, ז שמירערע

мазо́к *м* 1. *(кистью)* = מ (פענדזל־)שטריך; 2. *мед.* נעמען* א פראָבע (פון שלים); взять ~ שמירפראָבע ז ־ס

мазу́рка *ж* ז מאזורקע ־ס

мазу́т *м* מ מאזוט

мазь *ж* ז שמירעכץ; *фарм. тж.* מ ־ן זאלב; сапо́жная ~ מ שוואקס; колёсная ~ ז דזשענכץ; лы́жная ~ שמי־ רעכץ פאר סקי [לי̇זשעס]

майс *м* מ מאיס, קוקורוזע, קוקורוזע־; ~овый מאיס־, קוקורוזענער; ~овый крахма́л מ מאיס־קראָכמעל

май *м* מ מיי; ◇ Пе́рвое ма́я דער ערשטער מיי

ма́йка *ж* ־ס ז מייקע

майо́лика *ж* ־ס ז מאיאָליקע

майоне́з *м кул.* מ מאיאָנעז

майо́р *м* ־ן מ מאיאָר

ма́йск||ий 1. מיי־; *(как в мае)* (ר)מיי̇אָווע *тж. неизм.*; ~ая пого́да א מיי̇אָווע וועטער; оди́н из ~их дней איינער פון די מיי־טעג; 2. *(первомайский)* ערשטמיי̇קער; ◇ ~ий жук מיי־זשוק מ ־עס

мак *м* 1. מ מאָן; 2. *(цветок)* ־ען ז מאָנבלום

макаро́ны *мн.* מצ. מאקאראָנען

мака́ть *несов.* (אײַן)טונקען*

мако́т *м* ־ן מ מאקעט

ма́клер *м* מ ־ס מעקלער; ~ство *с* ז מעקלערײַ

ма́ков: как ~ цвет ווי א רויז

ма́ковка *ж* 1. *(плод мака)* ־ער ז מאָנקעפל; 2. *(купол)* ־ן מ קופּאָל; 3. *разг. (головы)* דער שפּיץ קאָפּ; 4. *кул.* ־ך ז מאָנעלע

макрокóсм *м* מ (אָם)מאקראָקאָסמ

ма́кси *прил. неизм.* מאקסי; пальто́ ~ מאקסי־ ־מאנטל מ ־ען

максимали́зм *м* מ מאקסימאליזם

максима́льный מאקסימאלער, גרעסטער, העכסטער

ма́ксимум *м* 1. מ מאקסימום; ~ эне́ргии פון מאקסימום ענערגיע; 2. *в знач. нареч.*: ~, что мо́жно сде́лать דאָס גרעסטע, וואָס מע קען טאָן; э́то займёт ~ три часа́ דאָס וועט צונעמען העכסטנס [מאקסימום] דרײַ שאָ

макулату́ра *ж* ז מאקולאטור; *перен.* שונד־ליטעראטור ז, מ שונד

маку́шк||а *ж* 1. *(дерева, горы́ и т. п.)* ־ן מ שפּיץ; 2. *(головы́)* דער שפּיץ קאָפּ; на ~е אפן שפּיץ קאָפּ

мала́||ец *м* = מ מאלעער; ~йка *ж* ־ס ז מאלערן; ~й־ ский מאלעישער; ~йский язы́к מא־ די מאלעישע שפּראַך, לעזש ז

малахи́т *м* מ מאלאכיט; ~овый מאלאכיטענער; фун מא־ לאכיט *после сущ.*

малева́ть *несов. разг.* 1. מאַלן; פארבן; 2. *(плохо ри- совать)* מאַליעווען, שמירן, פאַטשקען

малéйш||ий *(превосх. ст. от* ма́лый) מינדסטער; не име́ть ни ~его поня́тия קיין מינדסטן באגריף* ניט האָבן*

ма́леньк||ий 1. קליינער°, קליינינקער, קליינוווקסיקער; ~ие ру́чки קליינינקע [קליינע° העכסטע] לעך; 2. *(незначительный)* קליינער°, קליינינקער; ~ое недоразуме́ние א קליינינק מיספארשטענדעניש; ~ие моро́зы א קליין מעסטע [קליינע°] פרעסט; 3.: ~ий челове́к קליינער°; 4. *(малолетний)* קליינער°; 5. *в знач. сущ. м разг.* א קליין קינד; ◇ моё де́ло ~ое מיך גייט עס ניט אָן, ס'איז ניט מײַן אייסעק

мали́н||а *ж* 1. *(растение)* ־עס מ ־ן, מאַלינע־קוסט; 2. *собир. (ягоды)* מצ. מאַלינעס; 3. *(отдельная ягода)* מא־ לינע ז ־ס, לינע ז ־ס, מאַלינע־יאגעדע; ~ник *м* מאַלינע־ קוסטעס מצ. ־, מאַלינע־געשטרויך ז

мали́новка *ж зоол.* מאלינאָווקע ז ־ס, רויטקעלכל ז ־ער

мали́нов||ый 1. מאַלינע(ס)־; ~ое варе́нье מאַלינע(ס)־

פון מאַלינע־אײנגעמאכטס ז ־קאָליר *после сущ.*; 2. *(о цвете)* פאָמסענער; מאַלינאָוע(ר) *тж. неизм. разг.*

ма́ло 1. *нареч. и в знач. сказ. (немного)* ווינציק, ווינציק, קאַרג; *(недостаточно тж.)* קאַרג, גענוג; он ~ читáет ניט גענוג, קאַרג; он ~ изменúлся ווינציק [ווינ- ער האָט זיך ווייניק; вам э́того ~? דאָס איז אייך קאַרג [ווייניק, ציק]; пятú дней бýдет ~ געעדערט [ווינציק]? פינף טעג וועט זיין ווייניק [ניט גענוג, קאַרג]; ~ говорúть — нáдо дéлать (נאָך) רעדן איז ניט קיין סאָך, ווייניק — טאָן דארף מען; 2. *числ.* ווייניק, ווייניק; *в риторич. вопросе тж.* קאַרג; там ~ людéй דאָרט איז דאָ ס'איז גע- [ניט קיין סאָך] מענטשן; остáлось ~ воды́ ווייניק; рáзве ~ у негó другúх забóт? בליבן ווייניק וואָסער קאַרג; ~ кто знáет, что... האָט ער אַנדערע דינגען? [ווייניק]; 3. *с мест. или нареч.*: ~ где найдётся... זעלטן ווער ס'וויסט, אז... גאָר ווייניק; ~ ли что говоря́т! זעלטן וווּ ס'וועט זיך מענטשן וויסן, אז...; ~ ли чегó он хóчет! מאַלע וואָס מע זאָגט!; 4.: ~ ли не... מאַלע וואָס ער ווילּ!; ~ того́, что... מער; ~ ли что! ניט גענוג, וואָס...; מאַלע וואָס!

малоавторите́тный ניט גענוג אוטאָריטעטער

маловáжный אָומבאדײַטיקער, אָומוויכטיקער

маловéр *м* קע.. מ = שוואַכגלייביקער מ; ~ка *ж* = ס שוואַכגלייביקע ס־ סקעפטיקערן

маловероя́тный וואָס גלייבט זיך; וויניק־וואַרשיינלעכער קוים *после сущ.*

малогабари́тный קליינאַבאַריטישער, קליינער°; מיט קליי־ נע° גאַבאַריטן *после сущ.*

малогра́мотн||ость *ж* ס וויניק־גראָמאָטנעקייט, וויניק־ ־אויורעדיקייט ס; ~ый 1. וויניק־גראָמאָטנע(ר) *тж. неизм.*, וויניק־אויורעדיקער; 2. *(сделанный без достаточных знаний)* אָומקוואַליפיצירטער, ניט־קוואַליפיצירטער [אמעראָצישער]; ~ый проéкт פראָיעקט אָן אָומקוואַליפיצירטער

малодосту́пный וויניק צוטריטלעכער

малоду́ш||ие *с* ס קליינמוטיקייט, ס שוואַכמוטיקייט; ~ный קליינמוטיקער, שוואַכמוטיקער

малозаме́тн||ый 1. וויניק אָנזיכטיקער, קוים באמערקלע־ כער; ~ая щёлка שפעלטל אָנגעזעענער; 2. *(не выделяющийся)* ניט קיין אָנגעזעענער

малозаселённый וויניק באַזעצטער, וויניק באפעלקערטער

малоземе́л||ье *с* מ ערד־מאַנגל, ערד־אָרעמער; ~ьный ערד־אָרעמער

малознако́мый וויניק באַקאַנטער

малозначúтельный אָומבאדײַטיקער, קנאַפּ וויכטיקער

малоизвéстный וויניק באַוווּסטער

малоинтерéсный וויניק אינטערעסאַנטער

малокали́берн||ый פון קליינקאליבערדיקער; קליינער° קא־ *после сущ.*; ~ая винтóвка קליינקאליבערדיקע ליבער ביקס

малокро́в||ие *с* ס בלוט־אָרעמקייט, ס אַנעמיע; ~ный בלוט־אָרעמער, אַנעמישער

малолéт||ний 1. מינדערייַריקער; קליינער; ~ние дéти מינדערייַריקער קליינע קינדער; ~ний правонарушúтель מינדערייַריקער מ.. קע; 2. *в знач. сущ. м* רעכטבריקער; ~ство *с*: с ~ства פון קינדווײַז אָן [אויף] פון קליינווײַז אָן [אויף]

малолитра́жный: ~ автомобúль מ ־ן קליין־אוטאָמאָביל

малолю́дный *(о крае)* וויניק באפעלקערטער; *(об улице и т. п.)* שטיל־לער, אָומבאלעבטער

мало-ма́льски *нареч. разг.* מע זען עס־ ־טאָש עטוואָס; וואָס; ка́ждый ~ культу́рный человéк יעדער כאָטש עס־ ־טאָש קולטורעלער מענטש וואָס

маломóщн||ый 1. *(физически слабый)* שוואכקרעפטיקער, שוואַכער; 2. *(бедный)* שוואַכער, קליינער°; ~ое крестья́нское хозя́йство פויערשע ווירטשאפט [קליינע°]; א שוואַכע

3. *(небольшой мощности)* קליינמעכטיקער; ~ый мотóр א קליינמעכטיקער [וויניק מעכטיקער] מאָטאָר

малонаселённый וויניק באפעלקערטער

малоподви́жный וויניק באוועגלעכער, וויניק רירעוודי־ קער

ма́ло-пома́лу *нареч. разг.* ביסלעכווײַז, צוביס(ע)לעך

малопоня́тный וויניק פארשטענדלעכער

малопродукти́вный 1. וויניק פּראָדוקטיוו־ער, וויניק נוץ־ ניק פּראָדוקטיוו־ער; 2. *с.-х.* וויניק פּראָדוקטיוו־ער; ~ скот־ וויי ניק פּראָדוקטיוו־ס פי(ך)

малопроизводи́тельный וויניק פּראָדוקטיוו־ער; ~ ручнóй труд וויניק פּראָדוקטיוו האַנטארבעט

малора́звитый 1. *(физически)* ניט גענוג אנטוויקלטער; אינפאַנטיל־ער; ניט־דערוואַקסענער; 2. *(экономически и т. п.)* שוואַך אנטוויקלטער, וויניק געביל־דעטער, וויניק אנטוויקלטער

малоро́сл||ый ניד־ערווּקסיקער; *(о человеке тж.)* קליי־ ניד־ערווּקסיקע; ~ая порóда скотá ניד־ערוויטשקער, ווּקסיקער פי־ראסע

малосемéйный קליינפאמיליעדיקער; פא־ מיט א קליינער° *после сущ.*

малоси́льный 1. שוואַכער, שוואַכקרעפטיקער; 2. *(о моторе и т. п.)* קליינמעכטיקער

малосодержа́тельный אין, אינהאלט־אָרעמער° אינהאלט

малосóльный פרישׂ־געזעצערטער, האלבזויערער; ~ огурéц א האלבזויערע אוגערקע

малосостоя́тельный 1. *(небогатый)* אָומפארמעגלעכער; 2. *(неубедительный)* וויניק אויסגעהאלטענער, ניט־איבער־ צײגעוודיקער

ма́лость *ж разг.* 1. א קליין ביסעלע; ס קליינקייט; са́мая ~ оста́лась ס'איז געבליבן גאָר וויניק [א קליין ביסעלע]; 2. *в знач. нареч.* א ביסעלע, א קאַפּעלע; ~ посплю כ'וועל א ביסעלע [א ביסעלע] כאפן א דרעמל; א קאַפּעלע; мне ~ нездорóвится כ'פיל זיך ניט אינגאַנצן געזונט

малотира́жный קליניטיראַזשיקער; מיט א קליינעם° טיראַזש *после сущ.*

малоубеди́тельный וויניק איבערצײגעוודיקער; ~ аргумéнт ניט קיין שטאַרקער ארגומענט

малоупотреби́тельн||ый וויניק געברויכלעכער; ~ое слóво א וויניק געברויכלעך וואָרט

малоурожа́йный וויניק־ערטעניש־דיקער

малоутеши́тельн||ый וויניק באַרוקנדיקער; ניט גאָר פריי־ ניט גאָר פריילעכע יע־ [פריילעכער] ענדיקער; ~ые вéсти דיעס

малоце́нный פון קליינעם° ווערט; קליינווערטיקער *после сущ.*

малочúсленн||ый קליינער° אין צאָל; קליינצאָליקער; ~ые слýчаи זעלטענע אטריאַד° קליינער; א ~ отря́д

ма́л||ый[1] 1. *(по величине, возрасту)* קליינער°, קליי־ נינ־, קער; ~ые дéти קליינינקע קינדער; 2. *(незначительный)* נישטיקער; קליינער°; אָומוויכטיקער; *(ничтожный)*

кратк. ф. (не впору): пальто́ ему́ ~о́ דער מאנטל איז אף קליין (צו) אים; боти́нки ~ы די שטיבלעטן זיינען ענג; 4. *в знач. сущ. с:* дово́льствоваться ~ым באנוגענען זיך מיט וויניק [מיט וויניצק]; ◇ ~ой ско́ростью *ж.-д.* מיט קלייניר; с ~ых лет פון קליין- מיט פראכט־טראנספארט, גיכקייט; без ~ого пять лет קנאפע פינף יאר [אוף] וויניג אן; за ~ым де́ло ста́ло סע גייט אפ א קליניקייט; теа́тр ~ых форм מיניאטיור־טעאטער מ ־ס אייגס; мал ~á ме́ньше קלענער פונעם אנדערן; ~ золотни́к, да до́рог *погов.* א קליינס, אבער א פיינס

ма́лый[2] *м разг. (парень)* כעוורעמאן מ (מצ. ־יאט, ־ן) (כעוורעלייט); сла́вный ~ א ווילער כעוורעמאן [יאט]

малы́ш *м разг.* 1. קליין ינגעלע, צניפל ז ־ער; 2. *(о человеке маленького роста)* דאס פערטל אף, ווייזעלע ז ־ער

ма́льва *ж бот.* מאלווע ז ־ס

ма́льчик *м* ינגל, ינגל ז ־ער; ◇ ~ с па́льчик ינגל־צינגל ז; ~ на побегу́шках שיק־ינגל ז ־ער

мальчи́ш||еский ינגלשער; *(ребяческий)* קינדערשער; ~ество *с* ינגלשע נעגע; *(шалость)* קונדייסעריי ז; ~ка *м разг.* 1. ינגל ז ־ער; ינגעלע ז ־ער; *(непослушный, шаловливый)* (מצ. קונדיים) קונדעס; вести́ себя́ как ~ка פירן זיך ווי א ינגעלע [ווי א קונדעס]; 2. *(неопытный, незрелый человек)* א גרינע אוגערקע *шутл.*

мальчуга́н *м разг.* יונגאטשל ז ־ער

малю́сенький *разг.* פיצינקער, מאָנ(טש)ינקער

малю́тка *м и ж* איינעלע ז ־ך, קינדעלע ז ־ך

маля́р *м* 1. מאלייער מ ־ס; 2. *(плохой художник)* שמי־ רער מ =

маляри́||йный מאלייר־קאָ־; ~йный комá́р מאלייריע־קאָ; ~я *ж* מאלייריע ז; קאדאָכעס *разг.*

маля́рн||ый מאָליער־; ~ые рабо́ты מאָליער־ארבעטן מצ.

ма́ма *ж* מאָמע ז ־ס

мама́ша *ж разг.* מוטער ז ־ס; *(в обращении)* מאָמעשי ז

ма́менькин דער מאָמעס זינדעלע; ◇ ~ сынóк מאָמעס־פאָרטעכניק מ ־עס

ма́монт *м* מאָמאָנט מ ־ן; מאמאָנט

мандари́н[1] *м* 1. *(плод)* מאנדאריין מ ־ן, מאנדאריינקע; 2. *(дерево)* מאנדאריינען־בוים מ (מצ. ־ביימער) ז ־ס

мандари́н[2] *м ист. (чиновник в Китае)* מאנדאריין מ ־ן

мандари́нный, мандари́новый מאנדאריינען־; ~ сок מאנדאריינען־זאפט מ

манда́т *м* מאנדאָט מ ־ן; ~ный מאנדאָט־; ~ная комúссия מאנדאָט־קאָמיסיע ז ־ס

мандолúна *ж* מאנדאָלינע ז ־ס

манёвр *м* 1. *воен.* מאנעווער מ ־ס; *перен.* מאנעוורע ז; 2. *мн. воен., ж.-д.* מאנעווערס מצ. מאניפאָרגע ז ־ס, ־ן; היינטערגעגנל ז ־ער;

манёвренн||ость *ж* מאנעווריר־פעי־, מאנעווריריעודיקייט ז; ~ый מאנעווריר־; ~ая война́ מאנעווריר־קריג מ; 2. *(подвижный)* מאנעווריר־פעיקער

маневри́ровать *несов.* 1. *воен., ж.-д.* מאכן, מאנעווריר; 2. *перен.* מאנעווריר; *(хитрить)* לאווירן

маневро́вый *ж.-д.* מאנעווריר־; ~ локомоти́в מאנעווריר־לאָקאָמאָטיוו מ ־ן

мане́ж *м* 1. *(для верховой езды)* מאנעזש מ ־ן; רייט־ *(крытый)* פלאץ מ ־ן; רייטזאל מ ־ן; 2. *(цирковой)* מאנעזש מ ־ן, ־ס ז; צירק־ארענע; 3. *(детский)* מאנעזש מ ־ן

манеке́н *м* מאנעקען מ ־ן; ~щица *ж* מאנעקען־פרוי ז ־ן

мане́р *м разг.:* на ~ אינעם שניט, לויטן נוסעך; на свой ~ אף זיין שטיגער, אף זיין אויפן

мане́р||а *ж* 1. מאניר ז ־ן, (מצ. אויפאנים) אויפן מ; *(привычка, способ)* טעוווינשאפט ז; געוווינהייט; ~а говори́ть די מאניר [דער אויפן] פון רעדן; 2. *мн. (внешние формы поведения)* מאנירן מצ.; 3. *(особенности творчества, исполнения)* (מצ. נוסכאָעס) נוסעך מ ־ן, סטיל מ ־ן; מאניר ז ־ן; ~а пéния זינג־סטיל מ ־ן; די מאנערע זינגען *разг.* ~ный מאנירלעכער

манже́та *ж* מאנושעט מ ־ן־; מאנקעט *разг.*

маниака́льный מאניאקאלער

маникю́р *м* מאניקיור מ ־ס ז; ~ша *ж* מאניקיורשע ז ־ס

манипул||и́ровать *несов.* מאניפולירן; ~я́тор *м (в цирке; тж. неодобр.)* מאניפוליאטאָר מ ־ס, ..־טאָרן; ~я́ция *ж* מאניפוליאציע ז ־ס

мани́ть *несов.* 1. צוריפן*, רופן*, צו זיך, ווינקען*; 2. *(привлекать)* מאניען, צוציען*, רופן*; мóре мáнит его́ рома́нтикой דער יאם ציט אים צו מיט ראָמאנטיק

манифе́ст *м* מאניפעסט מ ־ן; Манифе́ст Коммунисти́ческой па́ртии דער מאניפעסט פון דער קאָמוניסטישער פארטיי

манифеста́ция *ж* מאניפעסטאציע ז ־ס

мани́шка *ж* פאָרהעמדל ז ־ער, מאנישקע ז ־ס

ма́ния *ж* מאניע ז ־ס; ~ вели́чия גרויסקייט־מעשוגאס ז; ~ преслéдования פארפאָלג־מאניע ז

ма́нка *ж разг.* מאָנע־גריפלעך מצ.

манки́р||овать *сов. и несов. (тв.) уст.* (מיט) מאנקירן; он ~ует своими обя́занностями ער מאנקירט מיט [ער פארזעט (אָפט)] זיינע פליכטן; он ~ует заня́тиями ער מאנקירט מיט [ער פארלאָזט] זיינע לימודים

ма́нн||ый: ~ая крупá מאָנע־גרויפן מצ.; ~ая ка́ша מאָנע־קאשע ז ־ס

маномéтр *м* מאנאָמעטער מ ־ס

мансáрда *ж* מאנסאָרדע ז ־ס, בוידעם־שטיבל ז ־ער, אייבערשטיבל ז ־ער

манти́сса *ж мат.* מאנטיסע ז

ма́нтия *ж* מאָנטיע ז ־ס

манто́ *с нескл.* פרויען־פוטער מ ־ס, מאנטאָ מ ־ן

мануфактýр||а *ж* 1. *тк. ед. (ткани)* מאנופאקטור ז, שניט־סכורע ז; 2. *ист.* מאנופאקטור ז ־ן; ~ный 1. מאנופאקטור־; שניט־, נופאקטור־; ~ный магази́н מאנופאקטור־מאגאזין; 2. *ист.* מאנופאקטור־; ~ный пери́од капитали́зма דער מאנופאקטור־פעריאד פון קאפי־ טאליזם

маньчжýр *м* מאנדזשור מ ־ן; ~ка *ж* מאנדזשורקע ז ־ס; ~ский מאנדזשורישער

манья́к *м* מאניאק מ ־ס

мара́зм *м* מאראזם מ ז; *перен. тж.* אויוועראָטלדיקייט ז; דעגראדאציע, צעפוילטקייט ז

мара́ть *несов. разг.* 1. *(пачкать)* (אויס)שמירן, פלעקן; 2. *(бесчестить)* (פאר)פלעקן, בלאמירן; 3. *(плохо писать)* דראקען; *(плохо рисовать)* שמירן; 4. *(вычёркивать)* (אויס)מעקן; ◇ ~ ру́ки об *кого-л., обо что-л.* פאטשקען זיך (די הענט) אן עמעצן, אן עפעס; ~ся *несов.* פאטשקען זיך; פארפאטשקעט ווערן*

марафо́нский: ~ бег м מאראפאָן־לויף
ма́рган||ец *м* מאנגאַן־ערץ ז; ~цевая руда́ מאנגאַן
маргари́н *м* מארגאַרין
маргари́тка *ж бот.* מארגאריטקע, געגדזן־בלימל ז ־ער; ~ס ז"ר
ма́рево *с* 1. מיראָזש ז ־ן, לופטבילד ז ־ער; 2. *(дымка)* דאָמפּנעפל מ
маре́нго *прил. неизм.* מארענגאָ־קאָלירקער; пальто́ цве́та ~ מארענגאָ־קאָלירקער מאנטל, א מאנטל פון מארענגאָ־קאָלירקער
мар||и́ец *м* = מ ־ן מאָריער; ~и́йка *ж* ז"ר ־ס מאָריערן; ~и́йский מאָריישער; ~и́йский язы́к מאָריישע שפּראַך, די מאָריישע ז
марина́д *м* 1. מ מאָרינאָד; 2. *обыкн. мн. (маринованный продукт)* מ"ע מאָרינאָדן
марини́ст *м* מ ־ן מאָריניסט; худо́жник-~ א קינסטלער־מאָריניסט [מאָלער]
марино́в||анный מאָריניטער; ~а́ть *несов.* 1. מאָריניר; 2. *перен. разг.* מאָריניר; *(дело тж.)* פּאָרצי́ען*
марионе́т||ка *ж* 1. ז ־ס ליאָלקע, ז ־ס מאָריאָנעטקע; 2. *перен.* ז ־ס מאָריאָנעטקע; ~очный מאָריאָנעטן; ~очное прави́тельство ז ־ען מאָריאָנעטן־רעגירונג
ма́рка *ж* 1. *(знак оплаты)* ז ־ס מאָרקע; почто́вая ~ ז ־ס פּאָסטשט־מאָרקע; 2. *(клеймо)* מ ־ס צייכן, מאָר־; фабри́чная ~ ז ־ס פּאבריק־צייכן, פּאבריק־; ז ־ס קע; ז ־ס ־מאָרקע; 3. *(сорт, тип изделия)* ז ־ס מאָרקע; но́вая ~ ста́ли אָ נײַע מאָרקע שטאָל
марки́з *м* מ ־ן מאָרקיז
маркизе́т *м* מ ־ן מאָרקיזעט
ма́ркий שמוצעוודיקער, פּלעקעוודיקער; וואָס נעמט אָף זיך פּלעקן *после сущ.*
маркси́зм *м* מאָרקסיזם
маркси́зм-ленини́зм *м* מאָרקסיזם־לעניניזם
маркси́ст *м* מ ־ן מאָרקסיסט; ~ский מאָרקסיסטיש
маркси́стско-ле́нинский מאָרקסיסטיש־לעניניש
ма́рлев||ый מאָרליע־; ~ая повя́зка מאָרליע־באנדאזש
ма́рля *ж* ז מאָרליע
мармела́д *м* מ מאָרמעלאָד
мародёр *м* מ ־ן מאָראָדער; ~ство *с* ז מאָראָדערי; ~ствовать *несов.* מאָראָדירן
ма́рочн||ый מאָרקע־; ◇ ~ые ви́на מ"ע מאָרקע־ווײַנען
Марс *м миф., астр.* מ מאָרס
марселье́за *ж* ז מאָרסעלייַע
марсиа́нин *м* = מ מאָרסיאַנער
март *м* מ מאָרט; *ср.* а́вгуст; ◇ Восьмо́е ~а דער אַכטער מאָרט
марте́н *м* מ ־ן מאָרטען; ~ский מאָרטען־; ~ская печь מ מאָרטען־אויוון; ~ская сталь מ מאָרטען־שטאָל
мартироло́г *м* מ ־ן מאָרטיראָלאָג; *(перечень замученных тж.)* ־ען קדושים־צעטל מ
ма́ртовский מאָרט־; ~ день (מ"ע ...טעג) מ מאָרט־טאָג
мартышка *ж* (מ"ע ...קעץ) ז יאָם־קאַץ; ז ־ס *разг.*
марципа́н *м* ־ען מאָרציפּאָן
марш[1] *м* 1. *воен.* מ מאָרש; *(поход тж.)* צופּוס־מאָרש מ; идти́ церемониа́льным ~ем по Кра́сной пло́щади מאָרשירן אין פּאראָד־טראָט אי̈בערן רויטן פּלאַץ; с ~а в бой גלײַך פּונעם ווע̈ג אין שלאַכט; быть на ~е זײַן* [אין מאָרשווע̈ג]; 2. *муз.* מ ־ן מאָרש; игра́ть ~ שפּילן א מאָרש; торже́ственный ~ א פּײַערלעך־מאָרש; 3. *(лестницы)* מ ־ן טרעפּמאָרש
марш[2] *межд.* מאָרש!; ша́гом ~! אין טראָט מאָרש!; ~ отсю́да! אַוועק פּונדאָנען!, מאָרש פּונדאָנען!
ма́ршал *м* מ ־ן מאָרשאל; Ма́ршал Сове́тского Сою́за מאָרשאל פון סאָוועטנפּאָלקאָנד; гла́вный ~ артилле́рии הויפּט־מאָרשאל פון ארטילעריע
ма́ршальск||ий מאָרשאל־; ~ая [звезда́] מאָרשאל־שטערן מ =
ма́ршев||ый *воен.:* ~ая ро́та א מאָרשעווע ראָטע
маршир||ова́ть *несов.* מאָרשירן; ~о́вка *ж* ז מאָרשירונג, מאָרשגאנג מ
маршру́т *м* מ ־ן מאָרשרוט; ~ный מאָרשרוט־; ~ное таксѝ מ סיען..־טאקסי מאָרשרוט
ма́ск||а *ж* 1. *прям. и перен.* ז ־ס מאָסקע; ~а противога́за ז ־ס גאָזמאסקע; 2. *(участник маскарада)* מ ־טע פּאָרשטעלטער; ◇ сбро́сить ~у (с себя́) אראָפּ־ווארפן* [פון זיך]; сорва́ть ~у с *кого-л.* אראָפּ־דעמאסקירן [עמעצן, ריסן* די מאָסקע פון עמעצן]
маскара́д *м* 1. *(бал)* מ ־ן מאָסקאראָד, מאָסקנבאל מ; 2. *(притворство)* ז פּאָרבלענדשפּיל, קאָמעדיע ז; ~ный מאָסקאראָד־; ~ный костю́м מאָסקאראָד־קאָסטיום מ ־ען
маскирова́ть *несов.* 1. מאָסקירן, קאָסטיומירן; 2. *воен. и перен.* פּאָרמאָסקירן, קאָמופּלירן; *(чувства тж.)* אויס־קאָסטיומירן זיך, מאָסקירן זיך, באַהאַלטן*; ~ся *несов.* 1. מאָסקירן זיך, קאָמופּלירן זיך; 2. *воен.* פּאָרמאָסקירן זיך; 3. *(притворяться)* מאָסקירן זיך, טרעגן* א מאָסקע
маскиро́вка *ж* 1. *(действие)* ז פּאָרמאָסקירונג; 2. *(приспособление)* קאָמופּליאַזש מ, מאָסקירונג ז
маскиро́вочный מאָסקיר־; ~ халáт מאָסקיר־כאַלאַט מ ־ן
ма́сленица *ж* ז קאַרנאַוואַל־וואָך, ז מאַסליעניצע; ◇ ему́ не житьё, а ~ *разг.* ער לעבט א מעשׂהלעניע; не всё кото́ру ~ *погов.* ≅ ניט אַלע טאָג [ניט טאָמיד] איז פּורים
маслёнка *ж* 1. *(посуда)* ז ־ס פּוטערניצע; מאַסליע־; ז ־ס ניצע *разг.*; 2. *тех.* ז ־ען אי̈לקאַן
маслёнок *м* ז ־ענק פּוטער־שוועמל
ма́сленый 1. אף פּוטער *после сущ.*; מיט פּוטער *после сущ.*; *(запачканный маслом)* פּאָרשמאַלצעוועטער; 2. *(о глазах, взгляде)* טי̈ווועדיקער, טי̈ווועפּולער
масли́на *ж* 1. *(плод)* ז ־ס אי̈לבערט מ ־ן; מאַסליע־; 2. *(дерево)* (מ"ע ...בייַמער) מ אָליווע, אי̈לבערטבוים ז ־ס
ма́сличн||ый אי̈ל־; ~ые расте́ния מ"ע אי̈לנעוויקסן
масли́чн||ый אי̈לבערט־; ◇ ~ое де́рево *см.* масли́на 2
ма́сл||о *с* 1. ז, מ אייל; *(растительное)* מ בוימל; маши́нное ~о מ מאשין־אייל; 2. *(коровье)* ז פּוטער; 3. *жив.* מ אייל; ז אי̈ל־מאָלערט; писа́ть ~ом מאָלן אין אי̈ל־; ◇ (всё) идёт как по ~у ס'גייט ווי א מי̈זמער פּאָרב
маслобо́й||ка *ж* (מ"ע ...פּעסער) ז פּוטערפּאַס, מאַסניצע; ז ־ס אי̈לזואָד מ ־ן; ~ня *ж* ז"ר פּוטער־אויסארבעטער מ; ~ие *с* ז פּוטער־פּראָדוקציע

маслозаво́д *м* פֿוטער־זאוואָד מ ־ן

масляни́стый 1. אײַליקער, פּעטער; 2. *(лоснящийся)* גלאַנציקער

ма́слян||ый פּעטער, פּעטער; ~ое пятно́ פּעטער פלעק; ◇ ~ая кра́ска ווּ אײַלפּאַרב

ма́сс||а *ж* 1. ווּ מאַסע; 2. *(полужидкое вещество)* -מאַ ווּ סע, ווּ קאַשע; сырко́вая ~а טוואָרע־מאַסע זײַסע; 3. *(скопление)* שוואָרעם מ, געוויל ז; 4. *(большинство)* מערהייט ווּ, דער גרעסטער טייל; основна́я ~а דער גרעסטער טייל, א שלאל, א גוטמע; ~а новосте́й א שלאל מיט נײַס; потра́тить ~у вре́мени פֿאַטערן אָן א שיר ציט; 6. *см.* ма́ссы; ◇ в ~е אלס מערהייט

масса́ж *м* מאַסאַזש מ ־ן; ~и́ст *м* מאַסאַזשיסט מ ־ן; ~и́стка *ж* מאַסאַזשיסטקע ווּ ־ס

масси́в *м* מאַסיוו מ ־ן; *(большое пространство тж.)* שטאַטער מ (מצ. שטאַכים); го́рный ~ באַרגמאַסיוו מ; лесны́е ~ы וואַלד־שטאַכים מצ. ווּאַלדמאַסיוון מצ.; ◇ жили́щный ~ מאַסיוו־וווין מ ־ן; ~ный מאַסיוו־

масси́рованный: ~ налёт *ав.* קאָנצענטרירטער אָנפלי; ~ ого́нь *воен.* קאָנצענטרירט פּייער

масси́ровать[1] *сов. и несов. (делать массаж)* -מא מאכן א מאַסאַזש, ס(אזש)ירן

масси́ровать[2] *сов. и несов. воен.* קאָנצענטרירן

массови́к *м разг.* מאַסאָוויק מ ־עס

масси́вка *ж разг.* מאַסאָווקע ווּ ־ס; *театр, кино тж.* מאַסן־סצענע ווּ ־ס

ма́ссов||ость *ж* ווּ מאַסאָוודיקייט, ווּ מאַסנהאַפטיקייט; ~ый 1. *(с большим числом участников)* מאַסן־; *(не единичный)* מאַסנהאַפטיקער; ~ая демонстра́ция פֿאַרן מאַסן־דעמאָנסטראַציע ווּ ־ס; для ~ого чита́теля פֿאַרן מאַסן־לייענער; ~ый геро́изм מאַסנהאַפטיקע העלדישקייט; 2. *(производимый в больших количествах)* מאַסאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое произво́дство מאַסאָווע פֿאַבריצירונג

ма́ссы *мн.* מאַסן מצ.; трудя́щиеся ~ די אַרבעטנדיקע מאַסן

ма́стер *м* 1. מײַסטער מ ־ס; часовы́х дел ~ זײַגער־מאַכער מ ־ס; да́мский ~ פֿריזיער־פֿאַריקמאַכער מ ־ס; 2. *(искусный специалист)* מײַסטער מ ־ס; ~ худо́жественного сло́ва א מײַסטער פֿון קונסטלערישן וואָרט [פֿון דעקלאַמאַציע]; ~а́ высо́ких урожа́ев מײַסטערס פֿון הויכע ערנטעס; он ~ своего́ де́ла ער איז א מײַדים אין זײַן פאַך; 3. (+ *инф.*, на *вин.*): он ~ на вы́думки ער איז א מאַזיק אָף האמצאָעס; 4. *(должность)* מײַסטער מ ־ס; ~ цеха́ צעך־מײַסטער מ; 5. *(звание)* מײַסטער מ ־ס; ~ спо́рта פֿון, ספּאָרט־מײַסטער מ ־ס ספּאָרט; ◇ он ~ на все ру́ки ער איז א בעריע [א מומכע]; де́ло ~а бои́тся *погов.* די מעלאָכע דאַרף אָלצדינג מען קענען

мастери́ть *несов. разг.* מײַסטרעווען

мастери́ца *ж* 1. ־ס ווּ מײַסטערקע, ־ס ווּ מײַסטערן; э́то вышива́ла о́пытная ~ דאָס האָט אויסגעהאָפּטן א דערפֿאַרענע מײַסטערן; 2. *разг.* ־ס ווּ בעריע; ~ пляса́ть א טענצערן — אוא געזונט מיר

мастеровы́е *м уст.* ־ס באַלמעלאָכע

мастеро́к *м стр.* ־ס ווּ קעלניע

мастер||ска́я *ж* 1. ־ן מ וואַרשטאָט; шве́йная ~ска́я נייוואַרשטאָט מ ־ן; 2. *обыкн. мн.* וואַרשטאָטן מצ.; железнодоро́жные ~ски́е אײַזנבאַן־וואַרשטאָטן מצ.; 3. *(художника, скульптора)* אטעליע מ ־ן

мастерско́й מײַסטערהאפּטער, מײַסטערישער

мастерство́ *с* 1. *(ремесло)* באַלמעלאָכע, -מעלאָכע ווּ ־ס; 2. *(умение)* כּישע אָרבעט, -מײַסטעריש, -מײַסטערשאפּט ווּ קייט ווּ

масти́ка *ж* ווּ מאַסטיק(ע)

масти́тый: ~ учёный גרויסער געלערנטער; ~ стари́к א געאַכפּערטער זאָקן, א האַדרעספֿאָנעמדיקער

мастодо́нт *м* מאַסטאָדאָנט מ ־ן

масть *ж* 1. *(животного)* מאַסט ווּ ־ן, קאָליר מ ־ן; 2. *карт.* מאַסט ווּ

масшта́б *м* מאַסשטאָב מ ־ן; ~ ка́рты דער מאַסשטאָב פֿון דער מאַפּע; в большо́м ~е אין גרויסן מאַסשטאָב; в международно́м ~е אין וועלט־מאַסשטאָב, אין צווישן־גרויסער, ~ность *ж* פֿאַרנעם, גראַנדיאָזקייט ווּ

мат[1] *м шахм.* מאַט מ

мат[2]: крича́ть благи́м ~ом שרײַען* אָף קויל־קויעס

матема́тик *м* = מ מאַטעמאַטיקער

матема́т||ика *ж* ווּ מאַטעמאַטיק; ~и́ческий מאַטעמאַטי-שער

матриа́л *м* 1. ־ן מ ־ן, מאַטעריאָל מ ־ן, שטאָף מ ־ן; *(ткань тж.)* ווּ מאַטעריע, צײַג ז ־ן; твёрдый ~ האַרטער שטאָף; стро́ить из сэконо́мленных ~ов בויען פֿון אײַנגעשפּאָרטע מאַטעריאָלן; ~ на пальто́ מאַטעריאָל אָף א מאַנטל, מאַנטל־שטאָף מ; 2. *(источник, основа)* מאַטעריאָל מ ־ן; истори́ческий ~ דער היסטאָרישער מאַטעריאָל; ~ы суде́бного де́ла די מאַטעריאָלן פֿונעם געריכט־איניען

материал||и́зм *м* מאַטעריאַליזם מ; диалекти́ческий ~и́зм מאַטעריאַליסטישער מאַטעריאַליזם; ~и́ст *м* מאַטעריאַליסט מ ־ן; ~исти́ческий מאַטעריאַליסטישער

материа́льн||ый 1. מאַטעריעלער; ~ый мир די מאַטעריעלע וועלט; ~ая заинтересо́ванность פּאַ-מאַטעריעלע לאָגע; ~ое положе́ние די מאַטעריעלע לאָגע; 2. *(для материалов)* מאַטעריאַלן-; ~ый склад מאַטע-ריאַל־סקלאַד מ ־ן; ◇ ~ая часть דער מאַטעריעלער טייל

матери́к *м* קאָנטינענט מ ־ן

матери́н||ский 1. *(принадлежащий матери)* דער מוטערס, מוטערלעכער; 2. *(свойственный матери)* מוטערלעכער, מוטערשאפּט; ~ская любо́вь מוטער־ליבע ווּ; ~ство *с* מוטערשאפּט ווּ

матёри||я *ж* 1. ווּ מאַטעריע; 2. *(ткань)* שטאָף, צײַג ז ־ן; 3. *разг. (тема)*: говори́ть о высо́ких ~ях רעדן* וועגן (גאָר) הויכע° איניאַנים

матеро́й הײַפּשער, אײַבערגעוואַקסענער

матёрчатый פֿון צײַג; צײַגענער *после сущ.*

матёрый 1. *см.* матеро́й; 2. *перен.* געריבענער, -גע-טער; ~ враг פֿאַרבײַסענער סוינע

ма́тка *ж* 1. *(самка)* מוטער ־ס ווּ, זי ־ס ווּ; *(пчелиная)* קיניגן ־ס ווּ, מאַלקע ־ס ווּ; 2. *анат.* -געבוירן־מו-טער, מוטערטראַכט ווּ ־ס

ма́товый מאַטאָווע(ר) *тж. неизм.*

ма́точн||ый: ~ое поголо́вье *с.-х.* זײַען־באַשטאַנד מ

матра́с *м*, матра́ц *м* מאַטראַץ מ ־ן

матриа́рхат *м* מאַטריאַרכאַט מ

ма́трица *ж* מאַטריץ ווּ ־ן; *полигр.* מאַטריצע ווּ ־ס

матро́с *м* מאַטראָס מ ־ן; ~ка *ж (блуза)* מאַטראָסקע

מאטראָסן־טאנץ ‖ ~ס ‖ ~ский «מאטראָסן; ~ский та́нец м (мн. ~טענץ)

ма́тушк‖а *ж уст.* מאָמינקע ‖ ~ס ‖ מוֹטער; *(обращение)* ‖ מאָמעשי; ◇ ~и (мой)! מאָמעלע מײַנע!

матч *м спорт.* מאטש ‖ ~ן м; ~ на пе́рвенство ми́ра по футбо́лу א מאטש אינעם אלוועלטלעכן פוטבאָל־טשעמפּיאָנאט

мать *ж* מוֹטער ‖ ~ס ‖ ~-геройня מוֹטער־העלדן ‖ (мн. מוֹטערס־העלדנס)

мафусаи́лов: ~ век [~ы го́ды, лета́] жить *шутл.* האָבן* מעטושעלעכס יאָרן

мах *м* מאך ‖ ~ן м, (колеса) מ (ע)פֿאָכ; ◇ одни́м ~ом מיט אין מאָל; *(прыжком)* מיט אין שפרונג; дать ~у באנאָרישן זיך, כּ׳בען

маха́ть *несов.* מאכן, פֿאָכן; ~ кры́льями פֿאָכן מיט; ~ хвосто́м דרייען מיטן ווידל; ~ руко́й *кому-л.* מאכן מיט דער האנט עמעצן

махина́ция *ж разг.* שאכערמאכערײַ ‖ מאכינאַציע ‖ ~ס

махну́ть *сов.* 1. *однокр.* א פֿאָכ(ע) טאָן*, א מאך טאָן*; 2. *разг. (кинуться, прыгнуть)* א לאָז טאָן* זיך; 3. *разг. (поехать)* א פֿאָר טאָן*; *(в другой город)* אוועקלאָזן* זיך; ◇ ~ руко́й на *кого-л.*, на *что-л.* מיט אוועקמאכן דער האנט אף עמעצן, אף עפּעס

махови́к *м тех.* שוואונגראָד ‖ (мн. ~ר־ע..)

махов‖о́й: ~о́е колесо́ *см.* махови́к

махо́рка *ж* מאכאָרקע ‖

махро́вый 1. *(о цветке)* פֿילבלעטערדיקער; 2. *разг.*: ~ реакционе́р א פֿארבי׳סענער מ ־ן; א רכי־רעאקציאָנער ‖ רעאקציאָנער; 3. *см.* мохна́тый 2

маца́ *ж* מאצע ‖ ~ס

ма́чеха *ж* שטי׳פֿמוטער ‖ ~ס, שטי׳פֿמאמע ‖ ~ס

ма́чт‖а *ж* 1. (мн. ..ביימער) מאסט מ ־ן, מאַסטבוים מ; *(на парусном судне тж.)* (мн. ..ביימער) זשגלבוים מ; 2. *тех.* מאסט מ ־ן; ~овый מאַסט(בוים)־; ~овый лес מאַסטבײַמער־וואלד מ

маши́на *ж* 1. מאשין ‖ ~ן м; *(организация тж.)* -מע כאניזם מ; паровáя ~ דאַמפּמאשין ‖ ~ן м; швéйная ~ נײַמאשין ‖ ~ן м; воéнная ~ *перен.* קריגס־מאשין ‖ ~ן м; 2. *(автомобиль)* מאשין(אוטאָ) ‖ ~ן м

машина́льн‖ый מאשינעלער, אוטאָמאַטישער; ~ое движе́ние א מאשינעלע באוועגונג

машини́ст *м* מאשיניסט ‖ ~ן м

машини́стка *ж* מאשיניסטקע ‖ ~ס

маши́нк‖а *ж* 1. מאשין ‖ ~ן м; 2. *(для стрижки)* מאשינקע ‖ ~ס; 3. *разг. (пишущая)* מאשינקע, שרײַבמאשין ‖ ~ס; печáтать на ~е דרוקן אף א שרײַב־מאשין ‖ ~ן מאשין

маши́нн‖ый מאשינען־, מאשין־; *(механизированный тж.)* מאשיניסט־; ~ое отделе́ние מאשינען־אָפּטייל מ ־ן; ~ое ма́сло מאשין־אייל מ ־ן; ~ый перево́д מאשין־איבער- ‖ זעצונג ‖

машинопи́сн‖ый: ~ое бюро́ מאשין־ביורא ‖ ־ן, ז; ~ый текст שרײַבמאשין־טעקסט מ

маши́нопис‖ь *ж* מאשין־שרײַבונג ‖; ку́рсы ~и מאשי- נ׳סטקעס־קורסן מ.

машиностро‖е́ние *с* מאשינבויונג ‖; ~и́тельный -מאשי נבוי־; ~и́тельный заво́д מאשינבוי־זאוואָד מ ־ן

мая́к *м прям. и перен.* לײַכט־טורעם מ ־ס

ма́ятник *м* אוֹמרו מ ־ן; *(стенных часов тж.)* פֿאָמ- פּעדי׳קל מ ־ן

ма́яться *несов. разг.* מאַטערן זיך; *(переносить лишения тж.)* פֿארשוואַרצט ווערן*

маячить *несов. разг.* (אָנ)זען* זיך

мгл‖а *ж* 1. *(пелена тумана)* נעפּל־שלייער מ; 2. *(сумрак)* נעפּלדיקער ‖ פּינצטערניש ‖, כאַשכעס ז; ~и́стый

мгновéн‖ие *с* אויגנבליק מ ־ן, ־ס ‖ רגע; ◇ в одно́ ~ие, в ~ие о́ка אין אין אויגנבליק; אין איין הערעך־אין־אין *уст.*; ~но *нареч.* אויגנבליקלעך, אויגנבליק; ~ный מאָמענטאַלער, אויגנבליקלעכער; ~ная смерть א פּלוצלעכער [א מאָמענטאַלער] טויט

меáндр *м геогр.* מעאַנדער מ ־ס

мéбель *ж собир.* מעבל ז; ◇ для мéбели *шутл.* אבי׳ מעבל־; ~ный מעבל־; ~ный магази́н פֿארעמען אן ארט־מאגאזין מ ־ן

меблиро́в‖анный מעבלי׳רטער; ~а́ть *сов. и несов.* (אויס)מעבלי׳רן

меблиро́вка *ж* 1. *(действие)* (אויס)מעבלי׳רן ז; 2. *собир. (мебель)* מעבלירונג ‖; מעבל ז; современна́я ~ מאָדערן מעבל

мегафо́н *м* מעגאפֿאָן מ ־ן

мегéра *ж* מעגערע ‖ ~ס, מארשאָס ‖ ־ן

мёд *м* 1. האָניק מ; 2. *(напиток)* מעד מ; ◇ ва́шими бы уста́ми да ~ пить ≅ פון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

медали́ст *м* מעדאלי׳סט מ ־ן; ~ка *ж* ‖ מעדאלי׳סטן מעדאלי׳סטקע ‖ ־ס, ־ס

меда́л‖ь *ж* מעדאַל מ, ‖ ־ן; золота́я ~ь א גאָלדענע(ר) מעדאַל; ◇ оборо́тная сторона́ ~и די פֿארקערטע זײַט פון דער מאטבײַע

медальо́н *м* מעדאליאָן מ ־ן

медве́дица *ж* בערי׳כע ‖ ~ס; ◇ Больша́я Медве́дица *астр.* דער גרויסער בער; Ма́лая Медве́дица *астр.* דער קליינער בער

медве́дь *м* בער מ ־ן; бе́лый ~ וויסער בער; бу́рый (גרוי־)ברוינער בער ~

медвежа́тина *ж* בערנפֿלייש ז

медве́‖жий 1. בערן־; ~жья шку́ра בערנפּעל ‖; 2. *(как у медведя)* בערישער; ◇ ~жья услу́га א בערישע טויווע; ~жо́нок *м* בערעלע ז ־ך

медеплави́льный קופּערשמעלציקער; ~ заво́д קופּער־שמעלצערײַ ‖ ־ן

медиа́на *ж мат.* מעדיאַנע ‖ ־ס

ме́дик *м* = מעדיקער מ

медикаме́нты *мн.* (*ед.* медикаме́нт *м*) מעדיקאמענטן מ.

медици́н‖а *ж* מעדיצין ‖; ~ский מעדיצי׳נישער; ~ская по́мощь מעדיצי׳נישע הילף; ◇ ~ская сестра́ מעדיצי׳נישע קראַנקן־שוועסטער ‖, שוועסטער

ме́дленн‖о *нареч.* לאַנגאַם, פֿאַמעלעכן; פֿאוואָליע *разг.*; ~ый פֿאַמעלעכער, לאַנגזאַמער

медли́тельный *(о человеке)* געלאַסענער, פֿאוואָליקער; *(о движениях)* פֿאַמעלעכינקער, פֿאוואָליקער

ме́длить *несов.* (מ׳)הײַנען; (с *тв.*) פֿארצײַנען*; ~ с отве́том פֿארצײַנען* [פֿארזאַמען] דעם ענטפֿער

ме́дн‖ый קופֿערן־; *(сделанный из меди тж.)* קופֿערנער; ~ая руда́ קופֿער־ארץ ז; ~ая посу́да קופֿערן געפּעס,

קוֹפּער־געפּעס ז קוֹפּער־קאָלטשעדאן מ, מ

медо́в||ый ◦הָאָניק; *перен.* לאָקריץ־זיסער; ~ый пря́ник הָאָניק־לעקעך מ ־ער, ~ые ре́чи לאָקריץ־זיסע רייד, הָאָניק־כּוידעש מ ,זיסינקע רייד; ◇ ~ый ме́сяц קוֹשׁוּאָך ווּאָך ,ז

медосмо́тр *м* מעדבאטראכטונג ז (מעדיצינישע באטראכטונג)

медпу́нкт *м* מעדפונקט מ ־ן (פונקט פאר ערשטער מעדיצינישער הילף)

медсанба́т *м* (ме́дико-санита́рный батальо́н) מעדסאנבאט (מעדיצינישׂ־סאניטארישער באטאליאָן) מ

медýза *ж зоол.* מעדוזע ז ־ס

мед||ь *ж* 1. קופער ז; жёлтая ~ מעש ז; 2. *собир. разг. (медные деньги)* קופער, ז; קופערגעלט ז; ~я́к *м разг.* א קופערנע מאטבייע

меж *см.* ме́жду

межа́ *ж* מעשע ז ־ס

междоме́тие *с грам.* אינטעריעקציע ז ־ס

междоусоб||ица *ж* רייסערײ ז ־ען; ~ный: ~ные во́йны אינערלעכע מילכאָמעס

ме́жду *предлог с тв. п.* צווישן; дру́жба ~ наро́дами פרײנטשאפט צווישן די פעלקער; ◇ ~ на́ми говоря́ צווישן אונדז געזאגט [רעדנדיק]; ~ про́чим 1) *нареч.* פאר־אנדז געזעגט; 2) *вводн. сл.* בײַגעגנדיק; ~ тем אגאָר; ~ тем как... *союз* בײַנע לעבײַנע; אין דער צײַט, וועהרענט...

междугоро́дный צווישנשטאָטישער

междунаро́дн||ый אינטערנאציאָנאל־, צווישנפעלקערלעכער; ~ый о́рган אין אינטערנאציאָנאל־ווּאָלט; *(мировой)* ~ое положе́ние די צווישנפעלקערלעכע [די דאָס צווישנפעלקער־לעבן; ~ое пра́во אינטערנאציאָנאל] לאָגע; ~ая Междунаро́дный же́нский день דער צווישנפעלקערלעכער [דער אינטערנאציאָנאל] פרויען־טאָג

междуре́чье *с* צווישנטײך מ

междуца́рствие *с* צווישנהערשאפט ז

межев||а́ть *несов.* מעשענען; ~о́й ־גרענץ, ־מעשע; ~ы́е зна́ки .מצ מעשע־צייכנס, .מצ גרענץ־צייכנס

межзвёздный צווישנשטערנדיקער, אינטערסטראלער

межколхо́зный צווישנקאָלכאָזישער

межконтинента́льн||ый צווישנקאָנטינענטאָלער; ~ая балли́стическая раке́та צווישנקאָנטינענטאָלע באליסטישע ראַקעטע

межпланéтн||ый אינטערפלאנעטאָר־, צווישנפלאנעטישער; ~ые сообще́ния צווישנפלאנעטישער פארקער; ~ая ста́нция *косм.* צווישנפלאנעטישע סטאנציע

мезозо́йский *геол.* מעזאָזאָישער

мезони́н *м* מעזאנין מ ־ען

мексика́н||ец *м* = מעקסיקאנער מ; ~ка *ж* מעקסיקאנערין ז ־ס; ~ский מעקסיקאנישער; *неизм.* מעקסיקאנער

мел *м* קרײד ז ,וו

меланхо́л||ик *м* = מאָרעשכוירעניק, מעלאנכאָליקער מ ־ען; ~и́ческий מאָרעשכוירעדיקער, מעלאנכאָלישער; ~ия *ж* מאָרעשכוירע וו, מעלאנכאָליע וו

мелéть *несов.* פלאַטשיק ווערן, פלאַכ(וואסערדיק) ווערן*

мелиор||ати́вный מעליאָראטיוו; ~а́тор *м* מעליאָראַטאָר מ ־טאָרן..; ~а́ция *ж* מעליאָראַציע וו

мéлк||ий 1. *(состоящий из малых частиц)* דריבנע(ר) זאמד; ~ий песо́к דריבנע(ר) זאמד; ~ий дождь א דריבנע(ר) רעגן; 2. *(небольшой)* ◦קליינער; ~ие я́блоки קליינע(ך) עפל; ~ий скот ◦קליינפי(ך) ז; 3. *(экономически маломощный)* ◦קליינער, ◦קליין; ~ое хозя́йство קליינבאזיצער מ; ~ий со́бственник ◦קליינע וויירטשאפט; ~ая буржуази́я קליינבורזשואזיע וו; 4. *(незначительный)* ◦קליינער, אומבאדײטיקער; ~ая кра́жа א קליינע ג(ע)נייווע; ~ие подро́бности אומבאדײטיקע פראָצעס; 5. *(неглубокий)* פלאַכער; *(о реке и т. п. тж.)* ניט־טיפער; ~ая таре́лка א פלאַכער טעלער; 6. *(ничтожный)* קליינלעכער; ~ая душо́нка א קליינלעכע נעשאָמע; ◇ ~ие де́ньги קליינגעלט ז; ~ая со́шка א קליין מענטשעלע

мелкобуржуа́зный קליינבורזשואָזער, קליינבירגערלעכער

мелково́дный פלאַכער, פלאַכוואסערדיקער

мелково́дье *с* פלאַכוואסער ז

мелкокали́берн||ый קליינקאליבערדיקער; פון א קליינעם◦ קאליבער *после сущ.*; ~ая винто́вка קליינקאליבערדיקע ביקס

мелкосо́бственнический קליין־אײגנטימערישער

мелкоте́мье *с* קליינלעכע טעמאטיק

мелкова́рн||ый: ~ое хозя́йство א קליינסכוירעדיקע ווירטשאפט

мелов||о́й ◦קרײדע; ~ы́е го́ры .מצ קרײדבערג

мелодеклама́ция *ж* מעלאָדעקלאמאציע וו

мелоди́ч||еский 1. ◦מעלאָדיע, מעלאָדישער; 2. *(благозвучный)* מעלאָדישער; ~ный *см.* мелоди́ческий 2

мело́дия *ж* ◦מעלאָדיע וו ־ס, (מצ. ניגונים) ניגן מ

мелодра́ма *ж* מעלאָדראַמע וו ־ס; ~ти́ческий מעלאָדראמאטישער

мело́к *м* קרײדל ז ־ען

мелома́н *м* מוזיק־ליבהאָבער מ ־ען, = מעלאָמאַן

мелочн||о́й 1.: ~а́я торго́вля דער דריבנע האָנדל; 2. *см.* ме́лочный

ме́лочность *ж* קליינלעכקייט ז

ме́лочн||ый 1. קליינלעכער; ~ые интере́сы קליינלעכע אינטערעסן; ~ые оби́ды פארדראָסן קליינלעכע; 2. *(о человеке)* קליינלעכער, גראָשנדיקער

ме́лоч||ь *ж* 1. *собир. (мелкие предметы)* דרויב, דראָביסקע ז; 2. *собир. (мелкие деньги)* קליינגעלט ז, מינץ ז; 3. *(пустяк)* קליניקײט וו; *(подробность)* פראָצ (מצ. פראָצעס) דעטאַל ז ־ן, מ; ◇ разме́ниваться на ~и צעבײטן* זיך אף קליינגעלט

мел||ь *ж* זאָמדבאנק וו; ◇ сесть на ~ь שלעכט בלײבן* שטעקן אין א בלאָטע, פארפאָרן*; сиде́ть на ~и́ זיצן* אין א קלעם

мельк||а́ть *несов.* 1. (און פארשווינדן*) וויזן זיך*; 2. *перен.:* у него́ ~а́ла мысль ס׳האָט בא אים געשווילבלט א געדאנק; 3. *(быстро следовать)* פארבײַלויפן*; 4. *(мерцать)* בלינצלען; ◇ в глаза́х ~а́ет עס שווינדלט אין זיך; ~ну́ть *сов.* 1. *однокр. (показаться)* א ווינק; 2. *перен.:* ~ну́ла мысль ס׳האָט דורכגעבליצט א געדאנק

ме́льком *нареч. разг.* פארבײַגייענדיק; ~ взгляну́ть на *что-л.* [פארבײַגייענדיק] א קוק אף עפעס כאפן צעשטרײַט; слы́шать ~ אופכאפן א קלאנג

ме́льни||к *м* מילנער מ ־ס; ~ца *ж* מיל ז ־ן; ◇ лить во́ду на *чью-л.* ~цу גיסן* וואסער אף עמעצנס מילשטיינער

мельча́йш||ий *(превосх. ст. от* ме́лкий) קלעֶנסטער, מיט די קלעֶנסטע [מִנד-סטע] פּראָצנטים; до ~их подро́бностей מינדסטער

мельча́ть *несов.* 1. *(становиться меньше по величине)* קלײנערן* ווערן*; 2. *перен.* קלײנלעכ(ער) ווערן*; 3. *(о реке и т. п.)* פלאַכ(ער) ווערן*

ме́льче *(сравн. ст. от* ме́лкий *и* ме́лко) 1. *(по величине)* קלעֶנער; 2. *(о реке и т. п.)* פלאַכער

мельчи́ть *несов.* דרײבלען

мелюзга́ *ж собир. разг.* דראָביסקע ז, דרויב ז; *(о детях)* קלײנווארג ז, שנעקלעך מצ.

мембра́на *ж* מעמבראַנע ו ־ס

мемора́ндум *м* מעמאָראַנדום מ ־ס

мемориа́л *м* 1. *спорт.* מעמאָריאַל מ ־ן; ~ бра́тьев Зна́менских (ספּאָרט־)פּאַרמעסטונג צו ערן דעם אָנדענק פּון ברי́דער זנאַמענסקי; 2. *(сооружение)* מעמאָריאַל מ, מעמאָריאַלער ארכיטעקטור־קאָמפּלעקס ־ן

мемориа́льн||ый מעמאָריאַל־, מעמאָריאַלער; ~ая доска́ א מעמאָריאַל־ברעט ו; ~ый ко́мплекс מעמאָריאַלער קאָמפּלעקס

мемуа́р||ный מעמואַרן־; ~ная литерату́ра מעמואַרן־ליטעראטור ו; ~ы *мн.* מצ. מעמואַרן, זיכרונות מצ.

ме́на *ж* בײַטאוש (אויס) מ, בײַט מ

ме́нее *(сравн. ст. от* ма́ло) ווייניקער; ~ чем за два го́да אין קנאַפּע צוויי יאָר ווי אין צוויי יאָר; ◇ тем не ~ פונדעסטוועגן, און דאָך

мензу́рка *ж* מעזורקע ו ־ס

менингит *м мед.* מעניגיט מ

менов||о́й טויש־(אויס), בײַט־(אויס); ~а́я торго́вля טויש־בײַטהאַנדל מ, האַנדל מ

менструа́ция *ж* מענסטרואַציע ו ־ס; רעגל מ *уст.*

ментол *м* מענטאָל מ; ~овый מענטאָל־; ~овое ма́сло מענטאָל־אייל מ

ме́нтор *м ирон.* מאַדריך מ (מצ. מאַד-, מענטאָר, ־ס; ~ский *ирон.* מענטאָרישער

ме́ньше 1. *(сравн. ст. от* ма́ленький, ма́лый) קלעֶנער; 2. *(сравн. ст. от* ма́ло) ווייניקער; как мо́жно ~ וואָס ווייניקער; ◇ ~ всего́ אין דער קלעֶנסטער, מינדסטנס, ווייניקער פון אלץ, מאָס

меньшев||и́зм *м* מענשעוויזם מ; ~и́к *м* מענשעוויק מ ־עס; ~и́стский מענשעוויסטישער

ме́ньш||ий 1. *(сравн. ст. от* ма́лый, ма́ленький) קלע־, נערער; 2. *(превосх. ст. от* ма́лый, ма́ленький) דער קלעֶנסטער; 3. *разг. (младший)* ייִנגערער, ~ий брат דער קלעֶנערער [ייִנגערער] ברודער; ◇ по ~ей ме́ре 1) *(не меньше, чем)* צומווייניקסטן, ווי־, 2) *(во всяком случае)* לעכאָלהאפּאַכעס

меньшинств||о́ *с* מינדערהײט ו; оста́ться в ~е́* בלײַבן* אין מינדערהײט; ◇ национа́льное ~о́ נאציאָנאַלע מינ־א דערהײט

меньшо́й *разг. (младший)* דער ייִנגסטער; *(из двух)* דער ייִנגערער

меню́ *с нескл.* מעניו ־ן מ

меня́ *род., вин. от* я

меня́ла *м* כאלפן מ (מצ. כאלפאָנים)

меня́ть *несов.* 1. *(обменивать)* בײַטן* (אויס); 2. *(деньги)* צעבײַטן*; 3. *(замещать другим)* בײַטן*; ~ бельё בײַטן* דאָס וועש; 4. *(изменять)* בײַטן*, ענדערן [ענדערן]* די מינונג; ~ курс בײַטן* דעם קורס; ~ся *несов.* 1. *(обмениваться)* בײַטן* (אָפּ); 2. *(сменять друг друга)* בײַטן* זיך; в кла́ссе ча́сто меня́лись учителя́ אין קלאַס האָבן זיך אָפט געבײַטן די לערער; 3. *(изменяться)* בײַטן* זיך, ענדערן זיך; обстоя́тельства меня́ются די אומשטאַנדן ענדערן זיך [בײַטן* זיך]; ◇ ~ся в лице́ מינען זיך

ме́р||а *ж* 1. מאָס ו ־ן; ~ы длины́ לענגמאָס מצ.; 2. *(мероприятие)* מיטל(מאָס) ז ־ען; приня́ть все ~ы שטערקסטע מיטל־מאָס) אלע מאָס)מיטלען*; ~а наказа́ния פּאָרזיכט־מיטל ז ־ען; ~а предосторо́жности ו ־ן; 3. *(предел, граница чего-л.)* מאָס ו; чу́вство ~ы מאָס־ גפּיל ז; всему́ есть ~а* דאַרף זײַן [יעדער זאָל] אלץ; ~ א מאָס; 4. *(старая единица ёмкости сыпучих тел)* שפּעל ז ־ען; ◇ по ~е того́, как ווי מער מאָס, אין מער; по ~е возмо́жности ווײַט מעגלעך; в изве́стной ~е אין א געוויסער מאָס; в ~у א מאָס, מיט א מאָס, צו דער מאָס; в ~у свои́х сил ווי־עדליך די קוכעס; не в ~у א׳בער דער פּולער מאָס; в по́лной ~е צו, דער מאָס; ни в како́й ~е בעשום־אויפן ניט, אין קיין אויפן ניט; сверх ~ы, че́рез ~у א׳בער דער מאָס

мере́жка *ж* מערעשקע ו ־ס

мере́щиться *несов. разг.* אויסווייזן* זיך, אויסדוכטן זיך, כאָלעמען זיך

мерза́в||ец *м* פּאַסקודניאַק מ ־עס, מענוול מ (מצ. מענוולים); ~ка *ж* פּאַסקודניאַשקע ו ־ס, מענוולטע ו ־ס; ~ский פּאַסקודנעצ(ר)ע; פּאַסקעוועט ו, פּאַסקודסטוו ו; ◇ ~ запусте́ния מויל פון פּאַרוואָסטונג, כורבן־גרויל מ

мерзки́й *тж. неизм.*

мерзлота́ *ж:* ве́чная ~ פּרירבאָדן, אייביקער אייביקע, געפרוירנקייט (פּוגעם באָדן)

мёрзлый 1. פּאַרפרוירענער, פּאַרגלייווערטער; ~ ком צוזאַמענגעפרוירענער [פּאַרגלייווערטער] קלומפּ; 2. *(испорченный морозом)* (צו)געפרוירענער

мёрзнуть *несов.* פרירן*

ме́рзость *ж* 1. עקלדיקייט ו; *(слов, поступков и т. п. тж.)* נידערטרעכטיקייט ו; 2. *(то, что вызывает отвращение)* מיעסקייט ו, פּאַסקודסטוו ו; ◇ ~ запусте́ния גרויל פון פּאַרוואָסטונג, כורבן־גרויל

мериди́ан *м* מערידיאַן מ ־ען

мери́ло *с* קריטעריי מ ־ען, מאָס ו

ме́рин *м* מערין מ ־עס

мерино́с *м* 1. *(порода овец)* מעריאָס מ ־ן; 2. *(шерсть)* מעריאָס־וואָל ו; ~овый מעריאָסן־; *(об изделиях)* מעריאָסנוואָליקער, מעריאָסענער; ~овая шерсть מעריאָס־וואָל ו

ме́рить *несов.* 1. מעסטן*; 2. *(примерять)* (אָנ)מעסטן*; ~ся *несов.* מעסטן* זיך; ~ся си́лами с *кем-л.* פּאַר־מעסטן* זיך אין קוכעס מיט עמעצן

ме́рк||а *ж* 1. מאָס ו ־ן; по ~е מאָס לויט, וועדליך די מאָס; снять ~у с *кого-л.* אראָפּנעמען* עמעצן א מאָס; 2. *(предмет и перен.)* מאָס ו ־ן; ме́рить *кого-л.* свое́й ~ой גלײַכן* מעסטן* עמעצן מיט אן אײגענער מאָס עמעצן מיט זיך

меркантили́зм *м* מערקאַנטיליזם מ

меркантильный קרעמעריש, מערקאַנטיליסטיש; *перен. тж.* אויסגערעכנטער

ме́ркнуть *несов.* 1. *(тускнеть)* טונקל(ע)ן* ווערן*; 2. (перед *тв.*) *перен.* פאַרלירן* דעם גלאַנץ (קענען)

Мерку́рий *м миф., астр.* מערקור(י) м

мерлу́шк||а *ж* לעמלפוטער м; ~овый לעמלפוטערנער; ~ий мех פון לעמלפוטער *после сущ.*

ме́рн||ый 1. גענאָמטענער, ריטמישער; ~ая по́ступь ריטמישער] (מאַרש)טראָט [גענאָמטענער; 2.: ~ая цепь מעסט־קייט ו ־ן

мероприя́ти||е *с* (*общественное*) -אונ; ־ען ו ־טערנעמונג ו ־ס אימפּרעזע *книжн.*; санита́рные ~я סאניטאַרישע מאָסמיטלען; план культу́рно-ма́ссовых ~й клу́ба דער פלאַן פון קולטור־מאסעוע אונטערנעמונ-גען אינעם קלוב

ме́ртвенн||о: ~о бле́дный טויט־בלאסער; ~ый 1. -טוי ווי בא [פון] א טויטן; *после сущ.*; ~ая бле́дность טער; ו טוט־בלאסקייט; ~ый взгляд בליק א טויטער; 2. *(не-подвижный)* טויט־; טויט־רויקייט ו, טויט־שטילקייט ו

мертве́ть *несов.* 1. (*сов.* омертве́ть; *о клетках, тканях*) פּאַרשטאַרבן*; (*неметь*) פּאַרשטאַרט ווערן*, גליווערן*, פּאַפּנענומען ווערן*; 2. (*сов.* помертве́ть): ~ от у́жаса בלייבן* טויט פאר שרעק

мертве́ц *м* ..טע מ (מצ. מ׳יסים), טויטער; ~ки *нареч.*: ~ки пьян שיקער ווי לאָך, טויט־שיקער

мертворождённый טויטגעבוירענער

мёртв||ый 1. טויטער; *перен. тж.* -טויט; ~ая тишина́ ו טויט־שטילקייט, טויטע שטילקייט; א; 2. *в знач. сущ. м* ..טע מ, טויטער (מצ. מ׳יסים), מעס מ; ◇ спать ~ым сном שלאָפן* ווי א געהאַרגעטער טויטער; ~ый капита́л קאַפּיטאַל; ~ый язы́к א טויטע שפּראַך; ~ая пе́тля *ав.* טויטער שלייף; ~ая то́чка *тех.* טויטער פונקט; сдви́нуть *что-л.* с ~ой то́чки רירן עפּעס פונעם טויטן פונקט; ~ый час די שטילע שאָ; ~ое простра́нство *воен.* טויטער שטעטעך

мерца́ть *несов.* בלינצלען, שימערירן, גלימערן

ме́рять(ся) *см.* ме́рить(ся)

ме́сиво *с разг.* 1. ד (עכץ)געמיש; *(грязь)* ו בלאָטע; 2. *(корм для скота)* ו מישענקע

меси́ть *несов.* קנעטן*; ◇ ~ грязь (אין דער) שליאָפּען בלאָטע)

мессиа́нский מעסיאַנישער, מעשי׳כישער

месси́я *ж* (מצ. מעשי׳כים) מאָשי׳ך מ

места́ми *нареч.* ערטערווײַז

местé́чко[1] *с (хорошее место)* ־ך ז ערטעלע; ◇ тёплое ~ א וואַרעם ערטעלע

местé́чко[2] *с (селение)* ־עך ז שטעטל

мести́ *несов.* 1. (צו)קערן; *(пол и т. п.)* אויסקערן; *(сор)* פאַרקערן; 2. *(гнать, кружить)* ווירבלען; 3. *безл.*: в степи́ метёт אין סטעפּ איז א זאַוואָלע

местко́м *м* (ме́стный комите́т) -ארטי) מ ־ען (אָרטקאָם קער קאָמיטעט פונעם פּראָפּאַרי׳ן)

ме́стност||ь *ж* ו ־ן קאנט מ ־ן; געגנט; *(край тж.)* гори́стая ~ь א בארגיקע געגנט; в на́шей ~и אין אונ-זער קאנט [געגנט]

ме́стн||ый לאָקאַלער, ארטיקער; *(здешний тж.)* הי׳גער; ~ые го́воры די ארטיקע [די לאָקאַלע] רייד־ענישן; ~ые о́рганы вла́сти די ארטיקע מאכט־ארגאנען; ~ые жи́тели די הי׳גע אינווווינער; ~ый уроже́нец א הי׳גער א געבו-רענער; ◇ ~ое вре́мя די ארטיקע צייט; ~ый колори́т א לאָקאַלער קאָלאָרי׳ט; ~ая промы́шленность די ארטיקע אינדוסטריע; ~ый комите́т דער ארטיקער קאָמיטעט (פונעם פּראָפּאַרי׳ן)

ме́ст||о *с* 1. (מצ. ערטער) ו ארט; *(свободное пространство тж.)* מ פּלאַץ; ~о де́йствия דאָס ארט פון דער האַנדלונג; положи́ть на ~о אוועקלייגן אפן ארט; выбира́ть ~о для постро́йки אויסקלײַבן* פּלאַץ פאר בויונג; стол занима́ет сли́шком мно́го ~а דער טיש פארנעמט [פּלאַץ]; 2. *(сиденье)* (מצ. ערטער) ו ארט; צופּיל ארט [פּלאַץ]; уступи́ть ~о ста́ршему אָפּטרעטן* דאָס ארט אן עלטערן פון זיך; во́згласы с ~а רעפּליקעס פון די ערטער; 3. *обыкн. мн. (местность)* (מצ. ערטער) ו ארט; *тж. мн. (периферия)* ערטער; знако́мые ~а׳ באקאנטע ערטער; на ~áх אף די ערטער; 4. *(в книге и т. п.)* ארט ו *(положение)* ארט; занять пе́рвое ~о פּאַרנעמען* דאָס ערשטע ארט; 6. *(должность)* ־ס ו שטעלע; 7. *(отдельный предмет багажа)* (מצ. ערטער) ו ארט; 8.: рабо́чее ~о ארבעטספּלאַץ מ (מצ. ..פּלעצער); ◇ я бы на ва́шем ~е... אף אײַערע פּלעצער; стоя́ть, остава́ться на ~е (בלײַבן*) ווי לאָך איך...; уби́ть *кого-л.* на ~е ניט רירן זיך פון ארט, שטיין אפן ארט; застá́ть *кого-л.* на ~е преступле́ния עמעצן אף דער האַנט [בייס כאפן [פאקן] עמעצן באַ דער האַנט [בייס כאפן באַם גאָלדן דעם פּאַרברעך [מיסע]; *юр.* де́тское ~о *анат.* ו פּלאַצענטע; ו ארט *разг.*; ~á о́бщего по́льзования ערטער פאר גמיינזאמען באנוץ; не находи́ть себе́ ~а זיך ניט קענען* קיין ארט; к ~у וויזיט* עמעצן, צום ארט; поста́вить *кого-л.* на ~о אמפּלאָצירן, צום ארט; не должно́ быть ~а *чему-л.* עס וווּ זיין ארט איז; не на (своём) ~е ניט אמפּלאַץ, ניט צום ארט; он не на ~у טאָר ניט דערלאָזט ווערן עפּעס; ни с ~а 1) ניט רירן זיך פון ארט!; 2) *(в том же положении)* אף קיין האָר ניט וויטער

местожи́тельство *с* ו ווינארט; вре́менное ~ א צײַטווי־ליק ווינארט

местоимé́||ие *с грам.* ־ען מ פּראָנאָם; ли́чное ~ие פּראָנאָמינאַלער פּראָנאָם; ~ный *грам.* פּערזאָניקער פּראָנאָם

местонахожде́ние *с* ו געפּינ־ארט; его́ ~ ещё не устано́влено ס׳איז נאָך ניט פעסטגעשטעלט, וווּ ער געפּינט זיך

местоположе́ние *с* ו ארטלאגע; краси́вое ~ куро́рта די שיינע° געאָגראָפּישע לאגע פונעם קורארט

местопребыва́ние *с* ו אופּהאלט־ארט

месторожде́ние *с геол.* ו געבוי־ר־ארט; ~ нéфти דאָס געבוי־ר־ארט פון נאפט

месть *ж* ו נעקאָמע

ме́сяц *м* 1. *(календарный)* (מצ. כאדאָשים) מ כוידש; ~á́ми כאדאָשימלאנג; 2. *(луна)* ו לעוואָנע; молодо́й ~ נײַ־לעוואָנע ו

ме́сячн||ик *м* ־עס מ כוידעשניק; ~ик документа́льных фи́льмов דאָקומענטאלן פילם; א כוידעשניק; ~ый окла́д א כוידשלעך גע־כוידעש־לעכער, כוידעשלעך; ~ый о́тпуск כוידעש, אן אורלויב אף א כוידש האלט; ~ый срок טערמין פון איין כוידש דער טערמין, לעכער אורלויב א כוידשלעכער טערמין

мета́лл *м* ־ן מ מעטאל; ~ист *м* ־ן מ מעטאליסט, מעטאל־ארבעטער מ =

металли́ческ||ий 1. מעטאַל־; *(из металла)* מעטאַלען; ~ий блеск מעטאַלגלאנץ פון מעטאל *после сущ.*; ~ий

м; ~ие де́ньги געלט מעטאַלן; 2. *перен. (о звуках)* מעטאַלקלינגענדיקער

металлоло́м *м* מעטאַלבּרוך מ

металлообраба́тывающ||ий מעטאַלבאַארבעטנדיקער; ~ая промы́шленность מעטאַלבאַארבעטנדיקע אינדוסטריע

металлоре́жущий מעטאַלשנייד(נד)יקער; ~ станóк -מע טאַלשנייד(נד)יקער ווערקשטעל

металлу́рг *м* מעטאַלורג מ ־ן; ~и́ческий -מעטאַלורגי שער; ~и́я *ж* ו מעטאַלורגיע

метаморфо́за *ж* ו מעטאַמאָרפאָזע

мета́н *м хим.* מעטאַן מ

мета́ние *с* 1. *спорт.* ז וואַרפן; ~ ди́ска דאָס וואַרפן; 2.: ~ икры́ דאָס אָפּלייגן רויז; דעם דיסק

метастáз *м мед.* מעטאַסטאַז מ ־ן

мета́ть[1] *несов.* 1. *(бросать)* וואַרפן*; 2.: ~ икру́ צוזאַמלייגן אין א סטויג [אין אָפּלייגן רויז]; ◇ ~ стог [א סטעקל, א סטערטעוון]; ~ банк *карт.* וואַרפן* די שיטן* פּעך; ~ гро́мы и мóлнии געבן* די קאַרטן; באנק און שוועבל

мета́ть[2] *несов. (стежками)* סטרי́געווען; ◇ ~ пе́тли (אויס)שלייפן לעכלעך

мета́ться *несов.* 1. *(суетливо)* האַסטן, אומשמיסן; 2. *(в постели)* ליט קעגען* אײַנליגן, (אום)וואַרפן* זיך; ~ в бреду́ וואַרפֿן* זיך אין היץ

метафи́з||ик *м* = מ מעטאַפיזיקער; ~ика *ж* ו מעטאַפיזיק; ~и́ческий מעטאַפיזישער

мета́фор||а *ж лит.* מעטאַפאָר ו ־ן; ~и́ческий *лит.* מעטאַפאָרישער

мете́лица *ж разг. см.* мете́ль

мете́лка *ж* 1. בעזעם מ ־ער; 2. *бот.* ז ־ענך בעזעמל

мете́ль *ж* ו ־ס, שניישטורעם מ ־ס, וואוערוכע

метеóр *м* מעטעאָר מ ־ן; ~и́т *м* מעטעאָריט מ ־ן

метеор||о́лог *м* מעטעאָראָלאָג מ ־ן; ~ологи́ческий מעטעאָראָלאָגישער; ~ологи́ческие наблюде́ния -מעטעאָרא לאָגישע באָבאכטונגען; ~ологи́ческая сво́дка וועטער־ בּאריכט מ ־; ~оло́гия *ж* ו מעטעאָראָלאָגיע

мети́л *м хим.* מעטיל מ; ~овый מעטיל־; ~овый спирт מעטיל־ספּירט מ, האָלץ־ספּירט

мети́с *м* ־ן מעטיס מ

ме́тить[1] *несов. (вин.; ставить знак, метку)* -אָפּצייכן, (אף) מאַרקירן, מאכן א סימן [סימאָנים] (אויף), כּוונען

ме́тит||ь[2] *несов.* 1. *(целиться)* (זיך) צילן; он ~ в цель ער וויל טרעפן אין ציל; 2. *разг. (намекать)* מיינען; 3. *разг.:* он ~ в руководи́тели ער האָט כּיישעק [ריסט זיך] צו ווערן דער אָנפירער

ме́тка *ж* (מצ. סימאָנים) מ ־ס, צייכן

ме́тк||ий 1. טרעפֿיקער; ~ий вы́стрел א טרעפֿיקער שאָס; ~ий стрелóк [א פֿינקטלעכער] שיסער; א גוטער°; ~ий глаз א שארף אויג; ~ое попада́ние -דאָס פֿינקטלע (אין ציל) כּע טרעפן; 2. *перен.* טרעפֿלעכער; ~ое сравне́ние א טרעפֿלעכער פאַרגלײַך; ~ость *ж* 1. ו טרעפֿיקייט; 2. *перен.* ו טרעפֿלעכקייט

метла́ *ж* בעזעם מ ־ער; ◇ но́вая ~ чи́сто метёт *погов.* א נײַער בעזעם קערט גוט°

метну́ть *сов. однокр.* וואַרף טאָן*; א; ~ диск *спорт.* א וואַרף טאָן* דעם דיסק

ме́тод *м* מעטאָד מ ־ן; маркси́стский ~ דער מארקסיסטישער מעטאָד; ~ рабóты מעטאָד־ארבעטס

мето́д||ика *ж* ו מעטאָדיק; ~и́ст *м* מעטאָדיסט מ ־ן; ~и́стка *ж* ס ־, מעטאָדיסטקע ו

методи́ческ||ий 1. מעטאָדישער; ~ое посóбие -מע טאָדיש (ער) הילפסבוך; 2. *см.* методи́чный

методи́чный סיסטעמאַטישער, מעטאָדישער

методо||логи́ческий מעטאָדאָלאָגישער, ~ло́гия *ж* -מע טאָדאָלאָגיע ו

метони́мия *ж лит.* מעטאָנימיע ו ־ס

метр[1] *м* 1. מעטער מ ־ס (*с колич. словами мн.* -מע טער); квадра́тный ~ קוואדראַט־מעטער; куби́ческий ~ קוביש־מעטער; 2. *(линейка)* -מע טער מ ־ס, צוזאַמלייג־מעטער; склáдной ~ טער־ווירע ו ־ס

метр[2] *м лит.* פּערזונמאָס ו, מעטער מ

метра́ж *м* 1. *(длина чего-л. в метрах)* לענג ו (אין מעטערס); 2. *(площадь чего-л. в кв. метрах)* מעטראָש מ

ме́трика[1] *ж лит.* ו מעטריק, פּערזונמאָס מצ.

ме́трика[2] *ж (документ)* מעטריקע ו ־ס

метри́ческ||ий[1]: ~ая систе́ма מעטרישע מאָס־סיסטעם

метри́ческий[2] *лит.* מעטרישער

метри́ческ||ий[3]: ~ое свиде́тельство מעטריקע ו ־ס

метро́ *с нескл.* מעטראָ מ ־ען

метроно́м *м* מעטראָנאָם מ ־ען

метрополите́н *м* מעטראָפּאָליטען מ ־ען

метропо́лия *ж* מעטראָפּאָליע ו ־ס

мех[1] *м (мн.* меха́*)* 1. *(зверя)* האָר מצ.; *(шкура)* פעל מ ־ן ו; 2. *(выделанный)* פּוטער מ; *мн. собир. (пушнина)* רויכווארג ז, פּוטערווארג ז; пальто́ на ~ý פּוטער מ, א מאנטל מיט פּוטערנעם אונטערשלאק

мех[2] *м (мн.* мехи́*)* 1. *(кузнечный и т. п.)* בלאָז־זאק (מצ. ־זעק) מ; 2. *(для вина)* לאָגל מ ־ען

механиза́||тор *м* מעכאניזאַטאָר מ ־טאָרן; ~ция *ж* מעכאניזירונג ו, מעכאניזאַציע ו; ~ция се́льского хозя́йства מעכאניזירונג פון דער לאַנדווירטשאפט

механизи́ров||анный מעכאניזירטער; ◇ ~анные войска́ דאָס מעכאניזירטע מיליטער כאניזירן; ~ать *сов. и несов.* -מע

механи́зм *м* 1. מעכאניזם מ ־ען, געווער ז ־ן; часово́й ~ זייגער־מעכאניזם מ; 2. *(машина):* подъёмные ~ы הייבמאשינען מצ., הייב־מעכאניזמען מצ.; 3. *перен.* -מע כאניזם מ; ~ управле́ния госуда́рством דער מעכאניזם פון מלוכע־אָנפירונג

меха́ник *м* = מ מעכאניקער

меха́ника *ж* ו מעכאניק

механи́ческ||ий 1. מעכאנישער; ~ая до́йка מעכאנישע מלקונג; ~ая пила́ א מעכאנישע זעג; 2. *перен.* -מע כאני; ~ое движе́ния -מע כא נישע [מאשינעלע, אוטאָמאַטישע] באוועגונגען

мехи́ *мн. (ед.* мех *м)* בלאָז־זאק (מצ. ־זעק) מ

мехов||о́й פּוטער־; *(из меха)* פּוטערנער; ~а́я промы́шленность פּוטער־אינדוסטריע ו; ~о́е пальто́ פּוטער מאנטל, מ ־ס א

меценáт *м* מעצענאַט מ ־ן

ме́ццо-сопра́но *с нескл.* 1. *(голос)* מעצא־סאָפּראַן מ; 2. *(певица)* -מעצא־סאָפּ ראַנאָ ו ־ס

меч *м* שוואַרד ו ־ן; ◇ поднять ~ די אופהייבן* כּאָרעוו מאכן מיט פּײַער; предáть огню́ и ~ý שוואַרד

אוועקלייגן דאָס גע- ;און שווערד вложи́ть ~ в но́жны
ארײַנלייגן די שווערד אין איר שייד ,ווער; Дамо́клов ~
דאמאָקלס שווערד

ме́чен||ый ,געצייכנטער ,מארקי׳רטער; ◇ ~ые а́томы
מארקי׳רטע אָטאָמען

мечёть *ж* מעטשעט ז ־ן

мечта́ *ж* ־ען ז טרוים; *(грёза)* כאָלוי- (מצ.) כאָלעם ז
(מעס); э́то его́ давни́шняя ~ דאָס איז זײַנער אײן אַלטער
טרוים, ווען דעם טרוימט ער שוין פון לאנג; ~ станови́тся
я́вью דער טרוים ווערט פאַרווירקלעכט אין דער וואָר

мечта́ние *с* 1. ז טרוימען; 2. *обыкн. мн. (мечты)* פאַנטאזי׳רן ז;
טרוימערײַען מצ. ,טרוימען מצ.

мечта́тель *м* = ז טרוימער; ~ница *ж* ־ס ז טרוימערן;
~ность *ж* ז פאַרטרוימטקייט ,ז טרוימערישקייט; ~ный
1. פאַרטרוימטער ,פאַרטרוימערישער; 2. *(несбыточный)* פאַנ-
טאַסטישער

мечта́||ть *несов.* (о *предл.*) (וועגן) טרוימען; *(быть по-
гружённым в мечты)* פאַנטאזי׳רן; он ~л стать
космона́втом ער האָט געטרוימט ווערן א קאָסמאָנאַווט

мешани́на *ж разг.* ז מישמאַש; *(в голове)* א קאַשע מיט
מאָן

меша́||ть[1] *несов. (препятствовать)* שטערן; не ~йте
мне рабо́тать לאָזט מיך אַר- ,שטערט מיר ניט אַרבעטן
ס׳וואָלט ,ס׳וואָלט ניט געשטערט בעטן; ◇ не ~ло бы
ניט געשאַט

меша́ть[2] *несов.* 1. *(размешивать)* מישן; 2. *(смеши-
вать)* צונויפמישן

меша́ться[1] *несов. разг.* 1. *(быть помехой)* פלאָנטערן
(ארײַנ)מישן זיך ,שטערן ,זיך; 2. *(вмешиваться)*

меша́||ться[2] *несов.* 1. (с *тв.*; *соединяться*) צונויפמישן
זיך; 2. *(путаться)* אי׳בערמישן זיך; мы́сли ~лись די
געדאַנקען האָבן זיך אי׳בערגעמישט [געפלאַנטערט]

ме́шкать *несов. разг.* 1. *(медлить)* הײַנען ,זיך ,זאָמען
זיך ,פאַרהאַלטן* זיך ,פאַרהײַנען 2. *(задерживаться)*

мешкова́тый 1. *(об одежде)* הײַנגענדיקער ,ביטלדיקער;
2. *(о человеке)* אומגעלומפערטער ,לײַפישער

мешкови́на *ж* ז זאַקלייוונט ,ז רעדנע

меш||о́к *м* (זעק (מצ. ז זאק; ◇ сиде́ть ~ко́м на
ком-л. (об одежде) אף עמעצן* הײַנגען; ~ки́ под глаза́-
ми קישעלעך [טאָרבעלעך] אונטער די אויגן

мещани́н *м* 1. (מעשטשאנעס (מצ. ז מעשטשאנין;
2. *перен.* = ז ־ער ,קליינבירגער ,באַלעבאַסל

меща́н||ка *ж* 1. ־ס ז מעשטשאנקע; 2. *перен.* קליי-
מע- ־ס ז בירגערן ־ס ז מעשטשאנקע *разг.*; ~ский 1.
שטשאנישער; 2. *перен.* קליינבירגערלעכער ,באַלעבאַסל-
דיקער; ~ство *с* 1. *собир.* ז מעשטשאנעטום ,קליינביר-
גערטום ז; 2. *перен.* ז באַלעבאַסלדיקייט ,קליינבירגער-
לעכקייט ז

ми *с нескл. муз.* מי ז

миг *м* ־ן ז רעגע; на ~ אויגנבליק ,ס׳איז ,ווייניק אף איין
אין איין אויגנבליק [רעגעלע]; ◇ в оди́н ~ אין איין אויגנבליק;
אין דער זעלבער- ,אין איין הערשף־אין *уст.*; в тот же ~
בער רעגע

мига́||ть *несов.* 1. (מיט די אויגן) פינטלען; смотре́ть не
~я (מיט די אויגן) קוקן ניט פינטלענדיק; 2. *(подавать
знак)* *(צו)ווינקען; 3. *(мерцать)* בליצלען; *(о звёздах)*
פינקלען ,גלימערן

мигну́ть *сов. однокр.* 1. (מיט די אויגן) *א פינטל טאָן;
2. *(подать знак)* *צווויינקען ,*א ווינק טאָן; 3. *(об огонь-
ке и т. п.)* *א בליצל טאָן

ми́гом *нареч. разг.* [מינוט] אין איין רעגע; טי׳קעף
мигра́ция *ж* ז מיגראַציע
мигре́нь *ж мед.* ז מיגרעָן
мигри́ровать *несов.* מיגרי׳רן
мизансце́на *ж театр.* ־ס ז מיזאנסצענע
мизантро́п *м* ־ן ז מיזאנטראָפ, = ז מענטשנהאסער
мизе́рный ,מיזעריש ,נישטיקער
мизи́нец *м* ־נגער [דער קליינער] פינגער; זע- ;דער מינדסטער
уст. רעס ז

микро́б *м* ־ן ז מיקראָב
микробиоло́гия *ж* ז מיקראָביאָלאָגיע
микроклима́т *м* ־ן ז מיקראָקלימאט
микрокосм *м* ז מיקראָקאָסמ(אָס)
микро́метр *м* ־ס ז מיקראָמעטער; ~и́ческий מיקראָ-
מעטרישער

микро́н *м* ־ען ז מיקראָן (*с колич. словами мн.* מיק-
ראָן)

микроорганизм *м* ־ען ז מיקראָארגאניזם
микропо́рист||ый: ~ая рези́на גומע מיקראָפאָרעדיקע
микрорайо́н *м* ־ען ז מיקראָראיאָן
микроско́п *м* ־ן ז מיקראָסקאָפ; ~и́ческий מיקראָ-
סקאָפישער

микрофо́н *м* ־ען ז מיקראָפאָן
микстýра *ж* ־ן ז מיקסטור
ми́ленький *разг.* 1. *(красивый)* שיינינקער; 2. *(дорогой,
любимый)* ליבינקער ,טײַערינקער ,ליבלינקער; 3. *в знач. сущ. м*
געליבטער ז ..טע ,טײַערינקער ז ..קע

милитариз||а́ция *ж* ז מיליטאריזירונג; ~и́ровать *сов.
и несов.* מיליטאריזי׳רן

милитар||и́зм *м* ז מיליטאריזם; ~и́ст *м* מיליטאריסט
ז ־ן; ~исти́ческий מיליטאריסטישער

милице́йский מיליצײַישער; ~ пост פאָסט מיליצײַישער
милицио́нер *м* ־ן ז מיליציאָנער
мили́ция *ж* ז מיליציע
миллиа́рд *м* ־ן ז מיליארד
миллиарде́р *м* ־ן ז מיליארדער
миллиа́рдн||ый 1. *числ.* דער מיליאַרדסטער; 2 *прил.
(исчисляемый миллиардами)* מיליאַרדיקער; ~ые при́бы-
ли מיליאַרדיקע רעוואָכים

миллигра́мм *м* ־ען ז מיליגראַם *(с колич. словами мн.*
מיליגראַם)

мили́лиме́тр *м* ־ס ז מילימעטער *(с колич. словами мн.*
מילימעטער)

миллио́н *м* 1. ־ען ז מיליאָן *(с колич. словами мн.*
מיליאָן); 2. *обыкн. мн. (большое количество)* מיליאָנען
מיליאָנען מענטשן ,אָן א שיר .מצ

миллионе́р *м* ־ן ז מיליאָנער; колхо́з-~ א קאָלווירט
א מיליאָנער

миллио́нн||ый 1. *числ.* מיליאָנסטער; 2. *прил. (исчисля-
емый миллионами)* מיליאָניקער; ~ые при́были מיליאָניקע
רעוואָכים; го́род с ~ым населе́нием א שטאָט מיט א
מיליאָניקער באפעלקערונג

ми́ло 1. *нареч. (хорошо)* ליב ,וויל ,°שיין; *(приятно)* ליב-
לעך; ~ улыба́ться שמייכלען ליבלעך; 2. *в знач. сказ.
безл.* פין, °שיין; о́чень ~ с ва́шей стороны́ ס׳איז זייער
פין [שיין] פון אײַער זײַט

ми́ловать *несов.* באגעדיקן
милови́дный כ׳יגעוודיקער, ל׳יבלעכער
милосе́рд||ие *с* ו בארעמהאַרציקייט; ◇ сестра́ ~ия *уст.* בארעמהאַרציקע שוועסטער; ~ный בארעמהאַרצי-קער; *(о боге)* דערבאַרעמדיקער
ми́лостив||ый *уст.* גנעדיקער; ~ая улы́бка א גנעדיקע קער [ווילגענייגטער] שמייכל
ми́лостын||я *ж* ס־ ו נעדאָווע; проси́ть ~ю א בעטן* נעדאָווע
ми́лост||ь *ж* 1. *(доброта)* ו גוטהאַרציקייט, ו ג(ע)נאָד; *(сострадание, снисхождение)* מ כּעסעד; сде́лать *кому-л.* ~ь אויס ראכמאָנ- כּעסעד (א) עמעצן; из ~и טאָן* מיט; 2. *(помилование)* ו באגנעדיקונג; 3. *(благодеяние)* נעס; 4. *разг.:* быть в ~и у *кого-л.* [כּסאָדים] פון עמעצנס ג(ע)נאָד, געניסן*; попа́сть в ~ь к *кому-л.* זיין* אין ג(ע)נאָד בא עמעצן; ◇ сда́ться на ~ь победи́теля זיך דעם זיגער אָנגעטרויען; ~и про́сим! בעקאָווען גאָדלן!; скажи́те на ~ь 1) *(обращение)* זאָגט, איך בעט אײַך; 2) *ирон.* ווי געפעלט עס אײַך? וווי; по *чьей-л.* ~и פארדאַנ- עמעצן צו קענען
ми́л||ый 1. ווילער; *(приятный на вид)* ל׳יבלעכער, אָנגענעמער; како́й ~ый человек! סאַרא ווילער מענטש!; ~ая улы́бка א ל׳יבלעכער שמייכל; 2. *(любимый)* ליבער; *(в обращении тж.)* ליבהאַרציקער; его́ се́рдцу здесь ~ ка́ждый уголо́к איז דאָ ליב יעדער ווינקעלע; 3. *в знач. сущ. м (возлюбленный)* ס־ מ ..טע, געל׳יבטער = האַרצפרינט מ
ми́ля *ж* ן־ ו מײַל (*с колич. словами мн.* מײַל)
ми́мика *ж* ו מימיק
мимикри́я *ж биол.* ו מימיקריע; *перен.* ו מאסקירונג
мими́ческий מימישער
ми́мо 1. *нареч.:* прое́хать ~ פארבײַפאָרן*; пройти́ ~ פארבײַגיין*; пробежа́ть ~ פארבײַלויפן*; пролете́ть ~ פארבײַפליען*; стреля́ть ~ פארבײַ טרעפן* ניט, פארפעלן דעם; 2. *предлог с род. п.* פארבײַ; ~ ста́нции פארבײַ צײַל; דער סטאַנציע; ◇ пропусти́ть *что-л.* ~ ушей ניט צו- דאָס; הערן זיך צו עפעס; он пропусти́л э́то ~ ушей איז אים אין [דורך] איין אויער אַרײַן, דורכן אַנדערן אַרויס; пройти́ ~ 1) *(не распознать)* פארזען* 2) *(не осветить, умолчать)* עפעס פארבײַגיין*
мимое́здом *нареч. разг.* פארבײַפאָרנדיק
мимо́за *ж* 1. *бот.* ס־ ו מימאָזע; 2. *перен.* א מין ריר־מלך־ניט־אָן מ, ו, שוישאַנע די צנוע
мимолётн||ый פארבײַלויפיקער, °קורצער; ~ый взгляд א פארבײַלויפיקע בא- א לויפיקער בליק; ~ая встре́ча געגעניש; ~ое впечатле́ние אײַנדרוק אויסגעלויקלעכער; ~ый успе́х אין עפעמערישער דערפאָלג
мимохо́дом *нареч.* 1. פארבײַגייענדיק; загляну́ть к *кому-л.* ~ זיך צו עמעצן פארבײַגייענדיק אריינכאפן; 2. *(между прочим)* דערבײַ אגעווען, אגעוודיק
ми́н||а[1] *ж воен.* ס־ ו מינע
ми́н||а[2] *ж (выражение лица)* ס־ ו מינע; сде́лать ки́слую ~у *разг.* מאכן א זויערע מינע; ◇ де́лать хоро́шую ~у при плохо́й игре́ מאכן א גוטע מינע צו דער שלעכ- זיך געבן* א קניפ אין באק, די פארב זאָל, טער שפּיל שטיין*

минаре́т *м* ן־ מ מינאַרעט
миндалеви́дн||ый מאַנדלפאָרמיקער; ~ая железа́ *анат.* מאַנדל־דריז ו ן־
минда́лина *ж* 1. ן־ מאַנדל מ; 2. *анат.* מאַנדל ו ס־, ן־ גלאַנדע
минда́ль *м* 1. *собир. (плоды)* מאַנדלען מצ.; 2. *(дерево)* מאַנדלבוים מ (מצ. ..ביימער); ~ничать *несов.* (с *тв.*) *разг.* צערעמאָניען זיך (מיט); ~ный מאַנדל-; ~ное ма́сло מאַנדל־אייל מ; ~ное пиро́жное מאַנדל־פלעצל ז ־ער
минёр *м воен.* ן־ מינײַר מ, = מינירער
минера́л *м* ן־ מינעראַל מ
минерало́гия *ж* ו מינעראַלאָגיע
минера́льн||ый מינעראַלער, מינעראַל-; ~ые удобре́ния מינעראַל־וואסערן מצ.; ~ые во́ды מינעראַלע באַדיקונגען
ми́ни *прил. неизм.* מיני; ю́бка ~ ך־ מיני־קליידעלע ז
ми́ни-футбо́л *м* מיני־פוטבאָל מ
ми́ни-ю́бка *ж* ך־ מיני־קליידעלע ז
миниатю́р||а *ж* ן־ ו מיניאַט(י)ור; ◇ в ~е אין מיניא- טור; ~ный 1. מיניאַט(י)ורן־טעאַטער מ ס־; театр ~ מיניאַט(י)ור־מאָלערײַ ו; ~ная жи́вопись מיניאַט(י)ור־; 2. *(очень маленький)* מיניאַטיורנע(ר), מיניאַט(י)ורער, פּיצינקער *тж. неизм.*
минима́льный מינימאַלער, קלײַנסטער, מינדסטער
ми́нимум *м* 1. מינימום מ; свести́ до ~а [к ~у] דער- פּירן ביז א מינימום [צו א מינימום]; 2.: кандида́тский ~ קאַנדידאַט־מינימום מ; техни́ческий ~ טעכנישער מיני- מום; 3. *в знач. нареч.* מינימום, צומווייניקסטן; ◇ прожи́точный ~ עקזיסטענץ־מינימום מ, לעבנס־מינימום
мини́ровать *сов. и несов.* מינירן
министе́рск||ий מיניסטער-, מיניסטעריאַל-; פון א מיניסטער *после сущ.*; *(относящийся к министерству)* מיניסטעריי- מיניסטער־פליכטן, שער, מיניסטעריום-; ~ие обя́занности די פליכטן פון א מיניסטער, מצ.
министе́рство *с* ס־ מ מיניסטעריום; Министе́рство вну́тренних дел מ אינערן־מיניסטעריום; Министе́рство иностра́нных дел מ אויסערן־מיניסטעריום; Министе́рство культу́ры מ קולטור־מיניסטעריום
мини́стр *м* ן־ מיניסטער מ; Сове́т Мини́стров מיני- סטאַרן־ראט מ; ~ вну́тренних дел מ אינערן־מיניסטער; ~ без портфе́ля א מיניסטער אָן א פאָרטפעל; ◇ ~ ..טע
мини́||ый *воен.* מינען-; ~ое по́ле ז ־ער מינענפעלד
минова́||ть 1. *сов. и несов. (вин.) (пройти)* דורכגיין* פארבײַ (דאָט.); *(проехать)* דורכפאָרן* פארבײַ (דאָט.); 2. *сов. (вин.; не причинить вреда)* אויסמײַדן*; 3. *(окончиться)* פאַרבײַגיין*; ~ла о́сень איז הארבסט דער, פאַרבײַגעגאַנגען (געגאַנגען); опа́сность ~ла ס׳איז אויפֿן דער הארבסט; 4.: не ~ть ему́ беды́ די געפאָר איז פאַרבײַגער; ~ло и забы́то ס׳איז אויפֿן דער אומגליק ניט, ס׳וועט אים ניט אויסמײַדן דער אומגליק; ◇ мину́я подро́бности ניט אָפּ- טשעלנדיק זיך אין קיין פּרטים; двум смертя́м не быва́ть, а одно́й не ~ть *посл.* צוויי מאָל שטאַרבט מען וואָס (איז) באשערט, ניט; чему́ быть, того́ не ~ть *посл.* דאָס (איז) באַשערט

мино́га *ж зоол.* ן־ נעפֿן־אויג מ; ס־ ו לאמפּרעטע
миномёт *м воен.* ס־ מ מינענוואַרפער; ~ный *воен.*: ~ный ого́нь מינענוואַרפערס פון שיסערײַ; א; ~ный баталь́он א באַטאַליאָן מינענוואַרפלער; ~чик *м воен.* = מינענוואַרפלער מ

миноно́сец *м мор.* מינעזטרעגער ז ־ס

мино́р *м муз.* ז מינאָר; *перен. разг.* מינאָר־שטימונג ז, א געפֿאַלענע שטימונג; ~ный *муз. и перен.* מינאָר־, מי־

мину́вш||ее ז פֿאַרגאַנגענהייט; ~ий פֿאַרגאַנגענער; в ~ем году́ פֿאַריקן ווינטער אינעם פֿאַרגאַנגענעם יאָר; ~ей зимо́й פֿאַרגאַנגענעם ווינטער

ми́нус *м* 1. *мат.* ז מינוס; испра́вить ~ на плюс מאכן פּונעם מינוס(־צייכן) א פּליוס; пять ~ три равно́ два פֿינף מינוס [ארָאָפּ, ארָאָפּנעמען] דרײַ איז צוויי; 2. *(о температуре)*: сего́дня ~ 15° (גראד) הײַנט איז מינוס פֿופֿצן; 3. *разг. (недостаток)* ז ־ן מינוס, כּסרון (מצ. כּסרונות) כּיסאָרן; существе́нный ~ в рабо́те (נעס) דער אַרבעט אין א וועזנטלעכער מינוס

мину́т||а *ж* 1. ־ן ז מינוט *(с колич. словами мн.* מינוט*)*; без пяти́ ~ во́семь פֿינף מינוט צו אכט; пять ~ восьмо́го פֿינף מינוט אף אכט; 2. *(мгновенье)* ז מינוט, מאָמענט; зайти́ *куда-л.* на ~у אַרײַנגיין* ערגעץ־וואָהין אף א מינוט; помо́чь *кому-л.* в тру́дную ~у אויסהעלפֿן* עמעצן; ◇ с ~ы на ~у יעדער מינוט; в пе́рвую ~у אַ־הייב, אין אָנהייב; сию́ ~у אָכטונג — מינוט; ~у внима́ния! — די מינוט, די רעגע; без пяти́ ~ инжене́р קימאַט א פֿאַרטיקער אינ־זיינען געווען מאָמענט, אז ס׳האָט זיך געדוכט...

мину́тн||ый 1. מינוטן־; ~ая стре́лка מינוטן־ווײַזער; דער גרויסער ווײַזער, ז ־ס אַן אויבע־; 2.: ~ый переры́в רעס אף איין מינוט; 3. *(кратковременный)* °קורצער; *(преходящий)* פֿאַרגענגלעכער, קורצדויעריקער; ◇ ~ое де́ло אַן אַרבעט אף איין מינוט

мину́||ть *сов.* 1. *(пройти)* פֿאַריבער|גיין*; уже́ семь лет ~ло с тех пор, как... ס׳איז שוין פֿאַריבער דרײַ יאָר, זינט...; 2. *(о возрасте)*: ему́ ми́нуло два́дцать лет ער איז אלט אַרבעט יאָר, געווען צוואַנציק יאָר, ס׳איז אים

миока́рд *м анат.* ז מיאָקאַרד

миокарди́т *м мед.* ז מיאָקאַרדיט

мир[1] *м* 1. ־ן ז וועלט; אָלוועלט; *(вселенная тж.)* די אינטערנאַציאָנאַל פֿון דער (אַל)וועלט; происхожде́ние ~а פֿון דער גאַנצער וועלט; со всего́ ~а וועלט־; растительный ~ פֿלאָרע, ז וועלטן־וואָלקן; живо́тный ~ באַלעכאַיִם־וועלט ז, ז פֿאַונע; театра́льный ~ די טעאַטראַלע וועלט; вну́тренний ~ человека́ די אינערלעכע וועלט פֿון א מענטשן; 2. *ист. (крестьянская община)* ז ־ס גמיינדע; ◇ всем ~ом אַלע איינעם; не от ~а сего́ דעם, א ניט־דאָזיקער

мир[2] *м (отсутствие вражды, войны)* ז שלום, פֿרידן, борьба́ за ~ דער קאמף פֿאַר פֿרידן [פֿאַר שלום]; жить в ~е с *кем-л.* לעבן פֿרידלעך מיט, לעבן אין פֿרידן מיט עמעצן

мира́ж *м* ז ־ן, ז ־ס מיראָזש; *перен.* אילוזיע

мириа́ды *мн.* מצ. מיליאָן; מצ. מיריאַדן *уст.*

мири́ть *несов. (вин.)* שלום מאכן (צווישן); ~ся *несов.* 1. *(сов.* помири́ться*)* זיך אויסבערטן*, שלום מאכן; 2. *(сов.* примири́ться; *терпимо относиться)* זיך מיט עפּעס אויסבערטן*; ~ся с мы́слью שלום מאכן מיט גדאַנק; нельзя́ ~ся с таки́ми недоста́тками מע טאָר ניט שלום מאכן מיט אזעלכע כּעס־רוינעס

ми́рн||ый 1. *(миролюбивый)* פֿרידלעכער; ~ый челове́к א פֿרידלעכער מענטש; 2. *(не военный; содействующий сохранению мира)* שלום־, פֿרידן־, פֿרידלעכער; ~ое населе́ние באפֿעלקערונג [פֿרידלעכע] זיוילע; ~ое вре́мя ז פֿרידנצײַט; ~ый догово́р ז ־ן שלום־אָפּמאַך; ~ая поли́тика ז שלום־פּאָליטיק; ~ое сосуществова́ние פֿרידלעכן אויפן; לעכע קאָעקזיסטענץ; ~ым путём אף א פֿרידלעכן אופן; 3. *(спокойный)* רויקער, שטילער; ~ый сон רויקער שלאָף

миров||а́я *ж разг.*: пойти́ на ~у́ю אײַנגיין* אף א פֿשאָרע

мировоззре́ние *с* ז וועלט־אָנשויונג

миров||о́й[1] 1. *(всемирный)* וועלט־; ~о́й ры́нок וועלט־קריג, וועלט־מילכאָמע ז ־ס; ~а́я война́ מארק ז ־ן; в ~о́м масшта́бе אין וועלט־מאסשטאָב; с ~ы́м и́менем מיט א וועלטבארימטן נאָמען; 2.: ~о́е простра́нство (אל)וועלטרום ז, קאָסמאָס ז

миров||о́й[2] *(примирительный)*: ~а́я сде́лка ז פֿשאָרע; מיראָווי ז ־ען; ~о́й судья́ *ист.* אויסגלײַך ז ־ן, ־ס

мироздáние *с* ז וועלט, ז אלוועלט

миролюби́в||ый פֿרידנסליבנדיקער, שאָלעם־ליבנדיקער; ~ые наро́ды שאָלעם־ליבנדיקע פֿעלקער; ~ая поли́тика ז פֿרידן־פּאָליטיק, ז שאָלעם־פּאָליטיק; Всеми́рный конгре́сс ~ых сил דער וועלט־קאָנגרעס פֿון פֿרידנסליבנדיקע קרעפֿטן

миролю́бие *с* ז פֿרידלעכקייט, ז פֿרידן־ליבע

мироощуще́ние *с* ז וועלט־שפּירונג; ז וועלט־עמפּינדונג *уст.*

миротво́рец *м* = ז שאָלעם־מאכער

ми́рта *ж бот.* ז מירט

ми́ска *ж* ז ־ען שיסל

миссионе́р *м* ז ־ן מיסיאָנער

ми́сси||я *ж* 1. ז מיסיע, ז שליחות; вы́полнить свою́ ~ю [דאָס שליחות] אויספֿילן די מיסיע; 2. *(представительство)* ז מיסיע

мисте́рия *ж* ז ־ס מיסטעריע

ми́стик *м* = ז מיסטיקער

ми́стика *ж* ז מיסטיק; ~ кака́я-то! *разг.* א רעטעניש!

мистифи||ка́тор *м* ז ־טאָר מיסטיפֿיקאַטאָר; ~ка́ция *ж* ז מיסטיפֿיקאַציע; ~ци́ровать *сов. и несов.* מיסטיפֿיצירן

мист||ици́зм *м* ז מיסטיציזם; ~и́ческий מיסטישער

ми́тинг *м* ז ־ען מיטינג

митинговáть *несов. разг.* מיטינגירן; *перен.* פֿארנעמען* זיך מיט פּוסטע רייד

митрополи́т *м* ז ־ן מיטראָפּאָליט

миф *м прям. и перен.* ז ־ן מיף; ~и́ческий *прям. и перен.* מיפֿישער

мифологи́ческий מיטאָלאָגישער, מיפּאָלאָגישער

мифоло́гия *ж* ז מיטאָלאָגיע, ז מיפּאָלאָגיע

ми́чман *м мор.* ז ־עס מיטשמאן

мише́нь *ж прям. и перен.* ז צילבערט; служи́ть ~ю для *чьих-л.* насме́шек זײַן* א צילפּונקט פֿאר עמעצנס לייצאָ־נעס

мишура́ *ж* 1. ז שעך; 2. *перен.* [אויסערלעכער] פּוסטער; ז מישורע, גלאַנץ *разг.*

мишу́рный 1. שעך־; שעך מיט *после сущ.*; 2. *перен.* פּוס־, פֿאַלשער, טער

младе́н||ец *м* 1. ז ־ער קינד, דאָס פּיצל קינד; 2. *перен.* ז ־ער מעלוכּפֿן־קינד; ~ческий 1. פֿון א פּיצל קינד *после сущ.*; ~ческие го́ды די פֿרילע קינדער־יאָרן; 2. *(наив-*

ный) קינדישער; (начальный) אָנפאנגלעכער; ~чество с די פרײַע קינדהײט, די פרײַע קינדער־יאָרן

мла́дш||ий 1. (более молодой) יונגערער; (самый молодой) יונגע- -דער יונגסטער; 2. (по служебному положению) -א יונגערער וויסנשאפטלע- -רער; ~ий нау́чный сотру́дник -דער יונגערער קאָמאנדיר־באשטאנד; 3. (о классе, курсе) יונגערער

млекопита́ющие мн. (ед. млекопита́ющее с) зоол. (מילכ)ווייגערס מצ.

млеть несов. 1. (от восторга и т. п.) צע- ,פארגיין* זיך; (от тепла и т. п.) וואַרעמען* ;מאַט ווערן*; 2. разг. (о частях тела) פארשלאָפן ווערן*

мле́чный: Мле́чный Путь астр. מילכוועג ז

мне дат., предл. от я

мне́н||ие с ־ען ז מיינונג; обще́ственное ~ие די געזעלשאפטלעכע] מיינונג; быть хоро́шего ~ия о ком-л. עמעצן [עפנטלעכע מיינונג ווען א גוטער° [האָבן א גוטע°] מיינונג וועגן זיין*; по моему́ ~ию ווען מיין מיינונג נאָך, לויט מיין מיינונג, נאָך מיין מיינונג; я того́ ~ия, что... איך בין בא דער מיינונג; ~ия, что... איך האלט, אז...; быть о себе́ сли́шком высо́кого ~ия צוליל האלטן* פון זיך; разделя́ть чьё-л. ~ие זיין* בא דער מיינונג, וואָס עמעצער זעלבער מיינונג

мни́м||ый 1. (воображаемый) געדאַכטער; 2. (притворный, ложный) קלויגערשטער; ~ый больно́й קלויגער- -שטער קראַנקער; ◇ ~ые чи́сла мат. אימאַזשינערע צאָלן

мни́тельн||ость ж ז פארדאַכט- ,אי׳בערטראכטערישקייט; боле́зненная ~ость ז היפּאָכאָנדריע; ~ый פולקייט ז; боле́зненно ~ый פארדאַכטפולער ,אי׳בערטראכטערישער; היפּאָכאָנדרישער

мнить несов. уст. מיינען ,דענקען*; сли́шком мно́го ~ о себе́ צוליל האלטן* זיך פון זיך; ~ себя́ кем-л. פאר עמעצן

мно́г||ие 1. פיל ,א סאך; во ~их отноше́ниях אין פיל היניזיכטן; 2. в знач. сущ. мн. (מענטשן) פילע ,א סאך; оди́н из ~их אייגער פון א סאך; ~ие счита́ют, что... א סאך מענטשן מיינען, אז...

мно́го 1. нареч. א סאך; он ~ рабо́тает ער אַרבעט א סאך; он ~ спосо́бнее бра́та ער איז א סאך פעיקער פונעם ברודער; сли́шком ~ צוליל ,פיל ,א סאך; 2. числ. ~ люде́й מענטשן [א סאך] פיל; ~ рабо́ты א סאך אַרבעט; 3. числ. (слишком много) צוליל; 4. нареч. разг. (не больше, чем) מערסטנס ,העכסטנס; пройдёт год, ~ два סיי׳וועט אי׳בערגיין א יאָר, העכסטנס [מערסטנס] צוויי יאָר; 5.: ~ ли вам на́до? א סאך [וויפל מישטיינס־געזאָגט] דארפט איר (האָבן)?; ◇ ни ~, ни ма́ло ניט מער און ניט ווייניקער

многобо́рье с спорт. מערקאמף

многовеково́й פילדויערדיקער

многово́дный 1. (о реке) פולוואסערדיקער; 2. (хорошо орошаемый) וואַסער־רייכער

многоголо́сый פילקעפיקער

многоголо́с||ый 1. פילשטימיקער; (исполняемый многими голосами) אין פיל שטימען פּאָליפאָנישער

многогра́нн||ик м мат. פּאָליעדער ,פילוועטלער ז ־ס; ~ый 1. мат. פילוועטלדיקער; 2. перен. פילזײַטיקער; ~ый тала́нт א פילזײַטיקער טאַלאַנט

многоде́тн||ый פילקינדערדיקער; ~ая мать פילקינדער- א מוטער מיט א סאך קינדער, דיקע מוטער

многодне́вный פילטאָגיקער

мно́г||ое с א סאך זאכן; во ~ом אין פיל הינזיכטן; здесь ~ое неясно דאָ זענען א סאך זאכן ניט קלאָר

много||же́нец м ־ן ז ־עס; פילוויבערניק פּאָליגאַמיסט; разг.; ~жёнство с ז פּאָליגאַמיע

многозначи́тельн||о нареч. באדײַטפול; ~ый באדײַטפו- -לער

многозна́чный 1. мат. פילציפערדיקער; 2. лингв. פיל- ,פּאָליסעמאַנטישער ,באטײַטיקער

многоквартйрный: ~ дом א הויז מיט פיל ווינונגען

многокра́сочный פילפאַרביקער ,פילקאָלירקער

многокра́т||о нареч. פיל מאָל; ~ый פילמאָליקער

многола́мповый радио פיללעמפּיקער

многоле́т||ий פיליאָריקער; ~ий труд פיליאָריק אַר- -בעט; ~ее расте́ние א פיליאָריק געווי׳קס

многолю́дный (о городе, стране) געדי׳כט באפעלקער- -טער; (об улице и т. п.) באלעבטער; (о собрании и т. п.) פילקעפיקער

многоме́стный פילערטערדיקער

многомиллио́нный פילמיליאָניקער

многонациона́льн||ый פילנאציאָנאלער ,פילפעלקערדי- -קער; ~ая сове́тская литерату́ра די פילנאציאָנאלע סאָוועט- -טיש ליטעראטור; ~ое госуда́рство א פילפעלקערדיקע [פילנאציאָנאלע] מעלוכע

многоно́жка ж зоол. = פילפּיסלער ז

многообеща́ющий פילצוואָגדיקער; ~ молодо́й худо́жник א פילצוואָגדיקער יונגער° קינסטלער

многообра́з||ие с ז פילארטיקייט; ~ный פילארטיקער

многоотраслев||о́й פילצווייגיקער ,צעצווייגטער; ~о́е хозя́йство פילצווייגיקע וירטשאפט

многоречи́вый בארײַדעוודיקער; (излишне длинный) בא- -ארי׳כעסדיקער

многосеме́йный פאמיליע° מיט א גרויסער after сущ., גרויספאמיליעדיקער

многосло́в||ие с ז באארי׳כעסדיקייט; ~ный באארי׳כעסדי- -קער

многосло́ж||ный פילטראפיקער; ~ое сло́во א פילטרא- -פיק וואָרט

многостано́чник м ־עס ז פילווערקשטעלניק

многосторо́нн||ий 1. мат. פילזײַטיקער; 2. (с несколькими участниками) פילצדדימדיקער; ~ие перегово́ры פילצדדימדיקע אונטערהאנדלונגען; 3. (разнообразный) פילזײַטיקער אינטערעסן; ~ие интере́сы פילזײַטיקע

многострада́льный פיללײַדנדיקער ,פילגעפלאָגטער

многоступе́нчат||ый: ~ая раке́та א פילשטופיקע ראקעטע

многотира́ж||ка ж разг. ־ס ז פילטיראָשקע; реда́ктор заводско́й דער רעדאַקטאָר פון זאוואָדישער פיל- -טיראָשקע; ~ный גרויסטיראָשיקער ,מיט א גרויסן° טיראָש after сущ.

многото́мный פילבענדיקער; (ער)בענד אין פיל after сущ.

многото́чие с грам. ־ן ז פּילפונקט

многоуважа́емый הויכגעשעצטער ,פילגעשעצטער

многоуго́льн||ик м мат. ־ן ז פּילעק; ~ый мат. פיל- -עקיקער

многофа́зный эл. פילפאזנדיקער

многоцве́тн||ый 1. (разноцветный, пёстрый) פילפאַר- -בלו־; 2. полигр. בונטער ,ביקער; 3. бот. פילקאָליריקער ,מערציכער

многочи́сленн||ый 1. *(состоящий из большого числа участников)* גרויסער°; ~ый отря́д אטריאד גרויסער°; ~ая толпа́ א פילקעפיקער המון; 2. *(имеющийся в большом количестве)* פילצאליקער, צאלרייכער; ~ые фа́кты פילצאליקע פאקטן

многочле́н *м мат.* פאלינאם מ ־ען, פילגליד מ ־ער; ~ный *мат.* פאלינאמישער, פילגלידיקער

многоэта́жный פילשטאקיקער, פילגרונדיקער

многоязы́чный פילשפראכיקער

мно́жественн||ый: ~ое число́ *грам.* מערצאל ן

мно́жеств||о *с* ן מענגע; бесчи́сленное ~о цветов א גרויס- מען ניט אויפצוציילן; צאל בלומען; вели́кое ~о בלומען ניט אויפצוציילן; סע° מענגע; ~о слу́чаев זייער פיל פאלן; име́ться во ~е פארן* זיך אין אויפרפלוס ־טעאריע ן

мно́жимое *с мат.* געקייפלטע

мно́житель *м мат.* קייפלער מ ־ס

мно́жительный: ~ аппара́т קאפי׳ר־אפאראט מ ־ן

мно́жить *несов.* 1. *мат.* קייפלען; 2. *(увеличивать)* פארגרעסערן, פארמערן; ~ ряды́ борцо́в за мир פארגרעסערן; ~ся *несов.* מערן סערן די ריי׳ען פון קעמפער פאר שאלעם; וואקסן*, זיך.

мной, мно́ю *тв. от* я

мобилиз||а́ция *ж* ן מאביליזי׳רונג, ן מאביליזאציע; ~о́ванный *в знач. сущ. м* ־טע מאביליזי׳רטער מ

мобилизова́ть *сов. и несов.* מאביליזי׳רן; ~ *кого-л.* в а́рмию ארמי׳ן דער אין מענטשן מאביליזי׳רן; ~ коллекти́в на выполне́ние пла́на אויסצוטיילן אף קאלעקטי׳וו דעם מאביליזי׳רן; ~ все сре́дства פילן דעם פלאן אלע רעסורסן מאביליזי׳רן; ~ся *сов. и несов.* מאביליזי׳רן זיך

моги́л||а *ж* (мн. קוואָרים) קייוער מ; ◇ бра́тская ~а (мн. ..קוואָרים) ברידער־קייוער מ; найти́ себе́ ~у באקו־ גראבן* אף מענטשן א גרוב; рыть ~у *кому-л.* מען* דעם טויט

моги́льн||ый קוואָרעס־שטיין; ~ая плита́ קוואָרעס־, מ ־ער, מצייוו ן ־ס; 2. *перен.* בעסוילעם־; ~ая тишина́ ן בעסוילעם־שטילקייט; ~ый хо́лод א קעלט ווי אין קייוער

моги́льщик *м* = מ באגרעבער, (мн.) קוואָרעס־מאן מ (..־לייט)

могу́чий מעכטיקער; *(физически сильный)* קרעפטיקער, געזונטער°

могу́щественный מעכטיקער

могу́щество *с* ן מאכט, ן מעכטיקייט

мо́д||а *ж* ן מאָדע; по ~е לויט דער מאָדע; не по ~е ניט לויט דער מאָדע, ניט מאָדיש; журна́л ~ מאָדן־זשורנאל מ ־ן; ◇ войти́ в ~у ארײַן* אין דער מאָדע; вы́йти из ~ы זין* אויס מאָדע, ארויס־גיין* פון דער מאָדע; в ~е אין דער מאָדע, מאָדיש

модели́ровать *сов. и несов.* מאָדעלי׳רן

моде́ль *ж* ן ־ מאָדעל

моделье́р *м* מאָדעליער מ ־ן; ~ да́мского пла́тья א מאָ- דעליער פון פרויען־בגאָדים

моде́ль||ный מאָדעלשיך, мн.; ~ная о́бувь מאָדעל־

моде́рн *м* 1. *иск.* דער סטיל מאָדערניזם, מאָדערן מ; 2. *часто ирон. (модное)* לעצטע מאָדע, מאָדערן מ; 3. *в знач. прил. неизм.* מאָדערן; та́нцы ~ מאָדערן טענץ

модерниз||а́ция *ж* ן מאָדערניזי׳רונג; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָדערניזי׳רן

модерн||и́зм *м* מ מאָדערני׳זם; ~и́ст *м* ־ן מ מאָדערני׳סט

модерни́стский מאָדערני׳סטישער

мо́дница *ж разг.* מאָדניצע ן ־ס

мо́дн||ый 1. לויט דער מאָדע *после сущ.*; ~ое пла́тье א קלייד לויט דער מאָדע, א מאָדיש קלייד; э́то уже́ не ~о- דאס איז שוין ארו׳יס פון דער מאָדע [ניט אין דער מאָ- דע]; 2.: ~ый журна́л [דע־ מאָדן־זשורנאל מ ־ן; 3. *(пользующийся успехом)* וואס איז אין דער מאָדע *после сущ.*; ~ая пе́сенка א נייעמאָדנע לידל

модули́ровать *несов.* מאָדולי׳רן

мо́дуль *м* מאָדול מ ־ן

модуля́ция *ж* ן ־ס מאָדוליאציע

можжеве́льник *м бот.* יאלאוועץ מ

мо́жно *в знач. сказ. безл.* 1. ס׳איז, מע קען, מע קאָן, דאָ א מעגלעכקייט; туда́ ~ добра́ться то́лько на вертолёте; אהין דער־קלײַבן זיך קאָן מען נאָר אף א העליקאָפטער; е́сли ~, оста́ньтесь [אויב איר קאָנט], אויב ס׳איז מעגלעך; 2. *(позволительно)* מע מעג, מע קען, מע; здесь ~ кури́ть בלייבט; ~ (войти́)? דאָ מעג מען ריי׳כערן; ~ ли? מע מעג ארײַן־גיין?; е́сли ~ так вы́разиться אויב מע קען זיך אזוי אויסדריקן; ◇ как ~ скоре́е וואָס ג׳כער, ווי ווייט מעגלעך; ~! *разг.* ווי מעג מען אזוי?!, ווי איז (עס) מעגלעך?!

моза́ика *ж* ן מאָזאיק

мозаи́чн||ый מאָזאיק־, מאָזאישער; ~ая рабо́та א טישעלע מיט מאָזאישע ארבעט, ־ארבעט ן; ~ый сто́лик מאָזאיק

мозг *м* 1. מארך מ; головно́й ~ קאָפּמארך, געהי׳רן מ; спинно́й ~ רוקנמארך מ; ко́стный ~ ביינער־מארך מ; 2. *перен. (центр)* מויח, מ קאָפּ; 3. *(кушанье)* געהי׳רן מ; ◇ до ~а косте́й אף דורך, ביזן מארך פון די ביינער; шевели́ть ~а́ми שטיין די געהי׳רן, צולייגן קאָפּ; און דורך; вправи́ть *кому-л.* ~и́ *разг.* אויפקשטעלן מענטשן דעם קאָפּ אף אן אָרט

мозгов||о́й 1. מארך־; ~ы́е изви́лины מ (мн.) מארכקנייטשן; 2. *(с костным мозгом)* מארכביין מ; ~а́я кость מויח־ער; 3. *(умственный)* מויח־, קאָפּ־; ~а́я рабо́та קאָפּ־ארבעט ן, ־ארבעט ן

мозжечо́к *м анат.* קליינמארך מ

мозо́лист||ый מיט מאָזאָליעס; *после сущ.*; ~ые ру́ки העגט מיט מאָזאָליעס

мозо́лить *несов.*: ~ глаза́ *кому-л. разг.* זין* גרויס אין קריכן* אין די אויגן (*о человеке*) די אויגן מענטשן

мозо́ль *ж* ן ־ס מאָזאָליע; *(на пальцах ног тж.)* הינער־ ־אויג ז ־ן; ◇ наступи́ть на люби́мую ~ א אָגרירן מענטשן שוואך אָרט

мой (*ж* моя́, *с* мое́, *мн.* мои́) *притяж. мест.* 1. מײַן (мн. מײַנע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* מײַנער (ן מײַנע, ז מײַנס, мн. מײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат מײַן ברודער, דער מײַנער א ברודער, ברודער מײַנער; моя́ сестра́ מײַן שוועס- טער, שוועסטער מײַנע א שוועסטער מײַנע; моё сло́во מײַנס א וואָרט, דאָס וואָרט מײַנס, מײַן וואָרט; ~ ве́рный друг מײַן געטרײַער פרײַנט; с мои́м това́рищем מיט מײַן כאָוור, מיט כאָוור מײַנעם; 2. *в составе сказ.* מײַנער (ן מײַנע, ז מײַנס, мн. מײַנע); э́та газе́та ва́ша, а та моя́ דאָס די צײַטונג איז אײַערע, אָן יענע איז מײַנע; э́тот стол мой דאָס טיש איז מײַנער; тот дом был мои́м יענע שטוב איז געווען מײַנע; кни́ги мои́, а карти́на не моя́ די ביכער איז נישט מײַנע;

זײַנען מײַנע, אין דאָס בילד איז ניט מײַנס; 3. *в знач. сущ. мн. разг. (близкие)* די מײַניקע; ◇ с моё (אזוי‌פיל) וויפל איך

мо́йка *ж* 1. ז וואַשן; 2. *(место)* ס־ וואַשבעקן מ

мо́кн||уть *несов.* 1. *(намокать)* נאַס ווערן*, פֿארנעצט ווערן*; דורכגיי-; 2. *(лежать в сосуде с жидкостью)* וויקן זיך; 3. *(о ране и т. п.)* אייטערן (זיך)

мокри́ца *ж зоол.* ־ער ז נעסטל

мокро́та *ж* מ ־ס, ווי ליכץ

мо́кр||ый נאַסער; *(влажный)* פּײַכטער; ◇ у неё глаза́ на ~ом ме́сте באלד עפּעס, זי איז א פּאַרווײַנטע ועשאָמע ווײַנט זי

мол[1] *м* ־ן מ, מאָל

мол[2] *частица разг.* הייסט עס; он, ~, э́того не знал ער, הייסט עס, האָט דערפֿון ניט געוווסט

молва́ *ж (слухи)* קלאַנג מ, קלאַנגן מצ; *(толки)* רײַ-; גערײַדערײַען מצ, דעכצן מצ

мо́лвить *сов. и несов. уст.* זאָגן; сло́во ~ א אויסרעדן* וואָרט

молдава́н||ин *м* ־ען מ, מאָלדאַוואַנאַ-; ~ка *ж* מאָלדאַוואַנקע ז ־ס

молда́вск||ий מאָלדאַוויש; ~ий язы́к די מאָלדאַוויש; ~ое вино́ מאָלדאַוויש ווײַן, שפּראַך ז מאָלדאַוויש

моле́бен *м* ז גאָטסדינסט; служи́ть ~ א גאָטס- פֿראָווען

моле́кул||а *ж* ־ן ז מאָלעקול; ~я́рный מאָלעקוליאַרע; ~я́рный вес די מאָלעקוליאַרע וואָג

моли́тв||а *ж* ־ס ז, ־ן ז טפּילע; ~енник *м* ז געבעט; סידור מ (מצ. סידוי-); בעטבוך ז (מצ. ־ביכער) *(у евреев)*

моли́ть *несов. (вин.)* בעטן* (זיך) (בא), ראַכ-, בעטן* זיך; ~ *кого-л.* о пощáде בעטן* זיך בא עמעצן דער- מים (בא); ~ся *несов.* 1. טפּילע טאָן*, מיספֿאַלעל זײַן*; *(о евреях тж.)* דאָווענען; ~ся *кому-л., чему-л.* בעטן* באַרעמען זיך; 2. *(на вин.; боготворить)* פֿאַרגעטערן, פֿאַלן*, עמעצן, עפּעס (פֿאַר) קוירים

моллю́ск *м зоол.* ־ן מ מאָליוסק

молниено́сн||ый בליצשנעלער; с ~ой быстрото́й מיט בליצשנעלקייט; ~ая война́ מ בליצקריג

мо́лни||я *ж* 1. ־ן מ בליץ; 2. *(телеграмма)* בליץ־טעלע-; 3. *(стенгазета)* ־ן ז וואַנטציטונג; 4. *(застёжка)* ־ער ז בליץ־שלעסל; сапо́жки на ~и שטיוועלעך מיט א בליץ־שלעסל

молодёжн||ый יונגטלעכע-; *(для молодёжи)* פֿאר יונגטלעכע; ~ая брига́да מ ־ס ז יונגט־בריגאדע; ~ое кафе́ א קאַפֿע פֿאר יונגטלעכע

молодёжь *ж собир.* ז יונגט; *(молодые люди)* ז יונגוואַרג, מצ. יונגטלעכע

молоде́ть *несов.* יונגער ווערן*

молоде́ц *м* 1. א בראָווער יונג; 2. *в знач. сказ. разг.* א כּוואַט, א בראָווער יאַט, ווי‌לער יונג [באָכער]; *(о женщине)* א ווי‌לע באָכערטע *шутл.*; א גערעטן קינד; ~кий ווי‌ל-; יונגערישער כּוואַטסקע *неизм.*

молоде́чество *с* ז בראָווקייט, ז ווי‌ליונגערישקייט; *неодобр.* ז בראַוואַדע, ז בראַווירונג

молоди́ть *несов.* יונגער מאַכן; ~ся *несов.* סטאַרען זיך אויסזען יונגער

молодня́к *м* 1. *собир. (о скоте)* ז יונגפי(ך); *(о диких животных)* ז יונג־ווילדוואַרג, מצ. כּיפּעלעך; 2. *(лес)* יונג-; יונגוואַרג ז

молодо́жены *мн.* דאָס יונגע פּאָרפּאָלק, דאָס יונגע פּאָר; **молод||о́й** 1. יונגער°; ~о́е поколе́ние דער יונגער°; ~о́й рабо́чий א יונגער° אַרבעטער; ~о́е вино́ יונגער ווײַן; ~о́й карто́фель יונגע קאַרטאָפֿליעס; 2. *(свойственный молодым)* יונגטלעכער; ~о́й задо́р יונגטלעכער ברען; 3. *в знач. сущ. мн.* יונגע מצ, יונגעלײַט מצ; 4. *в знач. сущ. мн. (на свадьбе)* כּאַסן־קאַלע מצ; *(молодожёны)* דאָס יונגע פּאָר-; 5. *в знач. сказ. разг.* יונג יונג; мо́лод ты меня́ учи́ть! צו יונג פֿאַלק; דו ביסט נאָך צו יונג, (אז דו) זאָלסט מיך לערנען

мо́лодост||ь *ж* ז יוגנט, ז יונגע יאָרן; ◇ не пе́рвой ~и שוין ניט קיין יונגט

молодцева́тый כּוואַטסקע *неизм.*

моло́дчик *м неодобр. разг.* כּעוורעמאַן מ (מצ. כּעוורע-)

молодчи́на *м разг. см.* молоде́ц 2

мо́лодь *ж (рыб)* יונגע פֿישעלעך

моложа́вый וואָס זעט אויס יונג *после сущ.*; у него́ ~ вид ער זעט אויס יונג, ער האלט זיך יונג

моло́зиво *с* ז מאָלאָזיווע

моло́ки *мн.* (בא פּיש) ז מילך

молок||о́ *с* ז מילך; ◇ у него́ ~о́ на губа́х נאָך מילך, דער מאַמע מילך ליגט אים נאָך אף די ליפּן אף די וואָנצעס

молокосо́с *м разг. ирон.* ־עס מ, צוציק מ ־עס

мо́лот *м* ־ס מ האַמער; кузне́чный ~ שמידהאַמער מ ־ס; парово́й ~ דאַמפֿהאַמער מ ־ס

молоти́лка *ж* ־ען ז דרעשמאשין

молоти́ть *несов.* דרעשן*, מ(ע)לויצען

молотобо́ец *м* = מ האַמערער, = מ האַמערקלאפּער

молот||о́к *м* ־ס מ האַמער; ◇ прода́ть с ~ка׳ אוועק-; לאָזן* אונטערן האַמער; ~о́чек *м уменьш. (рояля и т. п.)* העמערל ז ־ער

мо́лотый געמאָלענער; ~ пе́рец געמאָלענע פּעפּער

моло́ть *несов.* מאָלן*; ◇ ~ вздор האקן א טשײַניק

молотьба́ *ж* 1. *(действие)* ז דרעשונג; 2. *(пора́)* דרעש- ז, די צײַט פֿון דרעשן, צײַט ז

моло́чная *ж* ־ען ז מילכיקערײַ

моло́чн||ик *м* 1. *(посуда)* ־ער ז מילכקריגל; 2. *(продавец)* מ = מילכיקער; ~ица *ж* ־ס ז מילכיקערן

моло́чно-восков||о́й: ~а́я спе́лость מילכווועקסענע (טוווּע־)צײַטיקייט

моло́чн||ый 1. *(дающий, производящий молоко)* מילך-; ~ый скот ז מילכפי(ך); ~ое хозя́йство ז מילכווירטשאפט; ~ая промы́шленность ז מילך־אינדוסטריע; 2.: ~ый телёнок ז ־ער זויגקעלבל; 3. *(приготовленный из молока)* מילך-, מילכיקער; ~ые проду́кты מילך־פּראָדוקטן; ~ая ка́ша מ מילכיקע קאַשע; 4. *(о цвете)* מילכקא-. מצ; ~ая кислота́ ז מילכווירע; 6. *в знач. сущ. с (кушанья)* ז מילכיקס; ◇ ~ый брат מילך־ברו- (ברידער) מצ. ־ער; ~ые зу́бы מילכציין

мо́лча *нареч.* שווײַגדיק(ערהייט), שטילערהייט

молчали́в||ый 1. *(неразговорчивый)* שווײַגעוודיקער; 2. *(понимаемый без слов)* שטומער, שטילער; ~ое согла́сие א שטילע האסקאָמע

молча́ние *с* ז שווײַגן, ז שווײַגעניש; храни́ть ~ ניט זאָגן

שווינגן הייסט קיין וואָרט ניט, *שווינגן; ◇ ~ — знак согла́сия; обойти́ *что-л.* ~м קיין וואָרט ניט דערמאָנען מאָסקים זיך וועגן עפּעס

молча́ть *несов.* שטומען, *שווינגן; *(о неодушевлённых предметах)* שטיל זיין*

молчо́к *м в знач. сказ. разг.:* об э́том ~! — וועגן דעם מאכ(ט) א שווינ! ,קיין וואָרט ניט! וועגן דעם

моль *ж* מ ־ס ,מאָל

мольба́ *ж* ז געבעט מצ. ,טאכטונים

мольбе́рт *м* מ ־ן ,מאָלבערט ן ־ער

моме́нт *м* **1.** *(время)* מ ־ן מאָמענט; *(миг тж.)* רעגע ן ־ס; благоприя́тный ~ א גינסטיקער מאָמענט; в тот ~, когда́... אין דעם מאָמענט, וועלן... ,פונקט דאן, וועלן... ,אין דעם מאָמענט, וועלן...; в тру́дный ~ אין א שוועריקער צייט; **2.** *(отдельная сторона явления)* מ ־ן מאָמענט; положи́тельные ~ы пла́на די פּאָזיטיווע מאָמענטן] פונעם פּלאן]; ◇ в (оди́н) ~ [מינוט] אין איין מאָמענט; в да́нный ~ יעדע, צו יעדן מאָמענט; в любо́й ~ אין אידעטיקן מאָמענט מינוט

момента́льн||о *нареч.* באלד, אין איין מינוט, מאָמענטאל; ~ый сни́мок א מאָמענטאלער, מאָמענטאלער; באלדיקער; ~ый снимок פאָטאָגראפיע טאלע

мона́рх *м* מ ־ן מאָנארך; ~и́зм *м* מ ־ן מאָנארכיזם; ~и́ст *м* מ ־ן מאָנארכיסט; ~и́стский מאָנארכיסטישער; ~и́ческий **1.** *(о режиме и т. п.)* מאָנארכישער; **2.** *см.* монархи́стский

мона́рхия *ж* ז ־ס מאָנארכיע

монасты́рь *м* מ ־ן מאָנאסטיר

мона́х *м* מ ־ן מאָנאך; ~иня *ж* ז ־ס מאָנאכן

мона́шеский מאָנאכישער, ־

мона́шка *ж разг.* ז ־ס מאָנאשקע, מאָנאכן

монго́л *м* מ ־ן מאָנגאָל; ~ка *ж* ז ־ס מאָנגאָלקע

монго́льский מאָנגאָלישער; ~ язы́к די מאָנגאָלישע שפּראַך, מאָנגאָליש ז

моне́т||а *ж* ז ־ס מאטבייע; ме́лкая ~а א קליינע מאט- ;בייע; *собир.* ז קליינגעלט, ז מינץ; ◇ (от)плати́ть той же ~ой אַפּצאָלן מיט דער אייגענער מאטבייע; באצאָלן מיט דער זעלבער קענעד מידע

моне́тный: ~ двор מ ־ן מינצהויף

монога́мия *ж* ז מאָנאגאמיע

монограмма *ж* ן ־ען מאָנאגראם

монографи́я *ж* ז ־ס מאָנאגראפיע

моноко́ль *м* מ ־ען מאָנאקל

монолитн||ость *ж (сплочённость)* ן מאָנאליטישקייט, ן צונויפגעהעפטקייט, ן גליניקטקייט; ~ый מאָנאליטישער; *перен. тж.* צונויפגעהעפטער, גליניקטער

моноло́г *м* מ ־ן מאָנאלאג

монопла́н *м ав.* מ ־ען מאָנאפלאן

монополиз||а́ция *ж* ן מאָנאפּאליזאציע, מאָנאפּאליזירונג ן; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָנאפּאליזירן

монополи́ст *м* מ ־ן מאָנאפּאליסט; ~и́ческий מאָנאפּאליסטישער; ~и́ческий капита́л דער מאָנאפּאליסטישער קאַפּיטאל

монопо́ли||я *ж* **1.** *(исключительное право)* מאָנאפּאליע ן; ~я вне́шней торго́вли די מאָנאפּאליע אויסערן־האַנדל; **2.** *(объединение)* ז ־ס מאָנאפּאליע; капиталисти́ческие ~и קאפּיטאליסטישע מאָנאפּאליעס

монополь||ный מאָנאפּאליסטישער, ־; ~ое пра́во ז מאָנאפּאליסטישער רעכט; ~ое по́льзование באנוץ

монорéльсов||ый: ~ая доро́га מ ־ען מאָנאָרעלס־באן, ן איינרעלס־באן ן ־ען

монотейзм *м* מ מאָנאטעיזם

монотип *м полигр.* מ ־ן מאָנאָטיפּ; ~ный *полигр.* מאָנאָטיפּישער

монотóнный מאָנאָטאָנישער; *перен. тж.* אייניקטיקער

монтáж *м* **1.** *(действие)* ן מאָנטירונג, מ מאָנטאָש; ~ электростáнции די מאָנטירונג [דער מאָנטאָש] פון אן עלעק־טראָסטאַנציע; ~ фи́льма דער מאָנטאָש פון א פילם; **2.** *(фильм, произведение и т. п.)* מ מאָנטאָש; ~ник *м* מאָנטאָשניק מ ־עס, טירער מ =

монтёр *м* **1.** *(монтажник)* מאָנטירער מ ־ס, מאָנטאָש־ (עלעקטראָ)מאָנטיאָר מ ־ן ניק; **2.** *(электромонтёр)* מ ־עס

монти́ровать *несов.* מאָנטירן

монумéнт *м* מ ־ן דענקמאל, מ (מצ. דענקמע־ (לער; ~а́льный מאָנומענטאָלער; ~а́льное иссле́дование א מאָנומענטאָלע אויספּארשונג; ◇ ~а́льная пропага́нда פּראָפּאַגאַנדע מיט דענקמאלער

мопéд מ ־ן (מאָטאָריזירטער וועלאָסיפּעד) *м*

мора́ль *ж* **1.** *(нравственность)* ז מאָראָל; коммунисти́ческая ~ די קאָמוניסטישע מאָראָל; **2.** *(вывод)* ז מאָראָל, דער מוסער־האַסקל פון מ ־ס מוסער; ~ ба́сни דעם משל; **3.** *разг. (нравоучение)* ז מוסער, מ מאָראָל; чита́ть ~ *кому-л.* זאָגן טענצן מוסער

мора́льн||ый מאָראָל(יש)ער; *(нравственный тж.)* זיט־ מאָראָל(יש)ע פאראַנטוואָרט־ ;לעכער; ~ая отве́тственность (מאָראָלישע) פאראַלטערט־ ;לעכקייט; ◇ ~ый изно́с *эк.* קפּיט ן

морато́рий *м* דער־ מ ־ס מאראטאָריום; объяви́ть ~ קלעָרן א מאראטאָריום

морг *м* מ ־ן מאָרג; *(мертвецкая)* ז ־ער מייסים־שטיבל

морга́ть *несов.* **1.** (מיט די אויגן) פּינטלען; **2.** *(дат.; подавать знак)* (דאט.) ווינקען*; **3.** *(мерцать)* גלימערן, בלינצלען

морг||ну́ть *сов. однокр.* **1.** (מיט די אויגן) א פינטל טאָן*; **2.** *(дат.; подать знак)* א ווינק טאָן*; ◇ он да́же гла́зом не ~ну́л ער האָט זיך אפילו ניט פארקרימט ,ער האָט אפילו ניט קיין פינטל געטאָן מיט אן אויג

мо́рда *ж* **1.** מ ־ס ,פּיסק מ ־עס; **2.** *груб. (лицо)* ן ־ס מאָרדע, פּאָרצעף מ (מצ. ־ס, פּארצופים)

мордви́н *м* מ ־ען מאָרדווין

мордо́вка *ж* ז ־ס מאָרדאָווקע

мордо́вский מאָרדאָווישער; ~ язы́к די מאָרדאָווישע שפּראַך, מאָרדאָוויש ז

мо́р||е *с* **1.** ־ען, ־ים מ ;יאם; в откры́том ~е אין אָפּענעם יאם, אינמיטן יאם; у ~я אפן ברעג יאם, אפן ברעג יאם (סאָמע); **2.** *перен.* מ יאם; *(очень много)* א יאם, (מיט) א וועלט; ~е пшени́цы דער יאם פון ווייץ; ~е люде́й [א וועלט] א יאם

море́пла́в||ание *с* ן יאָם־שיפונג, ן נאַוויגאַציע; ~атель *м* נאַוויגאַטאָר מ ־טאָרן, יאָם־רייזנדער מ ־דע

морехо́дн||ый נאַוויגאַטאָרישער, נאַוויגאַציע־; ~ое учи́лище די נאַוויגאַציע־שול ן ־ן; ~ые ка́чества су́дна טאָרישע אייגנשאפטן פון דער שיף

мореха́дство *с см.* морепла́вание

морж *м* 1. *зоол.* = ז ־ן ,יאָם־פערד מ ;מאָרוש 2. *шутл. (любитель зимнего плавания)* מאָרוש מ ־ן

морзя́нка *ж разг.* .מצ מאָרוצ־סינאלן

мори́ть *несов.* 1. *(истреблять)* אויסראָטן*, אָפּטייטן; 2. *разг. (изнурять)* מאָרן; ~ го́лодом הונגער מיט מאָרן

морко́в||ка *ж разг.* מערל ז ־ער ,מער מ ־ן; ~ный 1. מערן־; ~ный сок מערנזאפט מ; 2. *(о цвете)* מערן־, מערנ־ פון מערן־קאָליריקער; *после сущ.*

морко́вь *ж* ־ן מ ;מער *собир.* .מצ מערן; тушёная ~ מערן־צימעס מ

моро́жен||ое *с* אײַזקרעם מ; ~щик *м* = אײַזקרעם־פארקויפער מ; ~ый: געפרוירענער פיש; ~ая ры́ба *собир.*

моро́з *м* (מצ. פרעסט) פראָסט מ; два́дцать гра́дусов ~а ס׳האָבן א זעץ געטאָן צוואַנציק גראד פראָסט; уда́рили ~ы ס׳גייט דורך א קעלט; ◇ ~ по ко́же подира́ет ס׳גייט דורך א קעלט; ~ить *несов.* 1. *(замораживать)* פראפרירן*; 2. *безл.*: ~ит עס פרירט; ~но *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א פראָסטיק, ס׳איז פראָסטיקער; ~ный פראָסטפעסטער

морозосто́йкий פראָסטפעסטער

морос||и́ть *несов.* 1. טריפן, מראָקן; ~и́т до́ждик ס׳גייט א דריבנע רעגדל; 2. *безл.*: ~и́т ס׳מראָקעט

моро́шка *ж собир.* .מצ טאָרף־יאגעדעס

морс *м* מאָרס מ

морск||о́й 1. יאָם־; יאָמישער; ~а́я ка́рта יאָם־מאפע ז; ~о́й бе́рег יאָם־ברעג מ ־ן, ־עס; ~о́й во́здух יאָם־לופט ז, ־לופט; ~и́е живо́тные יאָמישע לופט; ~и́е живо́тные יאָם־באלעכאים; 2. *(связанный с флотом)* יאָם־, פלאָט־; ~о́й офице́р יאָם־פלאָט־אָפיצער מ ־ן; ~о́й флот יאָם־פלאָט מ ־ן; ◇ ~а́я боле́знь יאָם־קרענק ז

морти́ра *ж воен.* מאָרטי׳רע ז ־ס

морфе́ма *ж лингв.* מאָרפֿעמע ז ־ס

мо́рфий *м фарм.* מ ,מאָרפֿיום מ ;מאָרפי; впры́снуть ~ ארײַנשפריצן מאָרפי

морфо||логи́ческий מאָרפאָלאָגישער; ~ло́гия *ж* מאָרפאָ־ לאָגיע ז

морщи́н||а *ж* ־ן מ ;קנייטש *(на лице тж.)* ־ען מ ;רונצל ~ы у глаз רונצלען אין די אויגן־ווינקלען

морщи́нистый געזונטלטער, געזונטלטשטער; מיט קנייטשן, מיט רונצלען *после сущ.*

мо́рщить *несов.* 1. *(сов.* намо́рщить) רונצלען; ~ лоб רונצלען דעם שטערן; 2. *(сов.* смо́рщить) קנייטשן(צונויפ); ~ гу́бы קנייטשן די ליפן(צונויפ); 3. *(сов.* смо́рщить; *образовать рябь на воде)* פאלדעוועט; ~ся *несов.* 1. *(о коже лица)* רונצלען זיך; 2. *(делать гримасы)* קנייטשן זיך; ~ся от бо́ли קנייטשן זיך פאר ווייטיק

моря́к *м* (מצ. יאָם־ליט) יאָם־מאן מ

москви́ч *м* = א מאָסקווער, מאָסקווינער; ~ка *ж* = א מאָסקווער, מאָסקווינערן

моски́т *м* ־ן מ מאָסקי׳ט

моско́вский מאָסקווער *неизм.*

мост *м* 1. בריק ז ־ן; разводно́й ~ הייב־בריק ז ־ן; 2. *(для зубов)* בריק ז ־ן; 3. *авт.*: за́дний ~ הינטערשאקס ז ־ן; пере́дний ~ פאָדערשאקס ז ־ן

мо́стик *м* 1. בריקל ז ־ער; 2.: капита́нский ~ קאפי־ טאָן־דעק ז ־ן

мости́ть *несов.* פלאָסטערן, ברוקירן

мосткй *мн. (через ручей и т. п.)* קלאָדקע ז ־ס

мостова́я *ж* ־ן מ ברוק

мот *м разг.* = מ אויסבערענער

мота́ть[1] *несов.* 1. *(нитки и т. п.)* ווי׳קלען; 2. *разг.*: ~ голово́й מיטן קאָפּ [דרייען] שאָקלען; ~ хвосто́м מיטן דרייען; ◇ ~ (себе́) на ус ≅ אויפקלייבן הי׳נ־ טערן אויער

мота́ть[2] *несов. разг. (тратить)* אויסברענגען*, -צע־ טרעצלען

моте́ль *м* ־ן מ מאָטעל

моти́в *м* 1. *(причина)* ־ן מ ;מאָטי׳וו ~ы отка́за די ס׳האָבן א זעץ געטאָן; уда́рили ~ы ס׳גייט דורך א קעלט; ◇ ~ по ко́же подира́ет ס׳גייט דורך א קעלט; ~ить *несов.* 1. *(замораживать)* פראפרירן*; 2. *безл.*: ~ит עס פרירט; ~но *в знач. сказ. безл.* ס׳איז פראָסטיק, ס׳איז א פראָסטער; ~ный פראָסטיקער

морозосто́йкий פראָסטפעסטער

морос||и́ть *несов.* 1. טריפן, מראָקן; ~и́т до́ждик ס׳גייט א דריבנע רעגדל; 2. *безл.*: ~и́т ס׳מראָקעט

моро́шка *ж собир.* .מצ טאָרף־יאגעדעס

морс *м* מאָרס מ

морск||о́й 1. יאָם־; יאָמישער; ~а́я ка́рта יאָם־מאפע ז; ~о́й бе́рег יאָם־ברעג מ ־ן, ־עס; ~о́й во́здух יאָם־ לופט ז, ־לופט; ~и́е живо́тные יאָמישע לופט; ~и́е живо́тные יאָם־באלעכאים; 2. *(связанный с флотом)* יאָם־, פלאָט־; ~о́й офице́р יאָם־פלאָט־אָפיצער מ ־ן; ~о́й флот יאָם־פלאָט מ ־ן; ◇ ~а́я боле́знь יאָם־קרענק ז

мотори́ст *м* ־ן מ מאָטאָרי׳סט

мото́рн||ый[1] *тех.* מאָטאָר־; ~ая ло́дка מאָטאָר־שיפל ז ־ער; ~ый ваго́н מאָטאָר־וואַגאָן מ ־ען; ~ый вагон

мото́рн||ый[2] *психол., физиол.* באוועג־, באוועגונג־; ~ые рефле́ксы באוועג־רעפלעקסן מצ. .מאָטאָרישע רעפלעקסן

моторо́ллер *м* ־ס מ מאָטאָראָלער

моторостроительный מאָטאָרנבוי־; ~ завод מאָטאָרנבוי־ זאוואָד מ ־ן

мотоци́кл *м* ־ען מ ;מאָטאָצי׳קל ~и́ст *м* מאָטאָציקלי׳סט מ ־ן

моты́га *ж* ־ס ז מאָטי׳קע

мотылёк *м* ־ער ז ,פלאָטערל ־ען מ ;שמעטערל

мотыжить *несов. уст.* טערלינג מ ־ען

мох *м* מ מאָך; ◇ ~ом обрасти́ פארנאכלי׳עט ווערן*; פארווי׳לדעוועט ווערן*

мохе́р *м* ז ־וואָל מאָהער

мохна́т||ый 1. *(обросший волосами)* האָריקער, באוואָק־; סענער; *(обросший шерстью)* קודלאָטע(ר) *тж. неизм.*; א קודלאָ־ ~ые бро́ви באוואָקסענע בראָמען; ~ая соба́чка מאָטע הינטל; 2. *(с густым ворсом)* מאָכקע(ר) *тж. неизм.*; *(о ковре)* וויי׳כער, געדי׳כטער; ~ое полоте́нце א מאָכקע האָנטעך

моцио́н *м* ־ען מ מאָצי׳אָן

моча́ *ж* ז ,אורין השאָטאָנע

моча́лка *ж* ־ס ז ־ס מאָטשאָלקע; *(рогожная тж.)* -(לי׳קע־) ווי׳כעטש מ ־ן

мочевина *ж хим.* מ אורי׳נשטאָף

мочев||о́й ־אורין; ~о́й пузы́рь *анат.* אורין־פענכער מ ־ס; ~а́я кислота́ *хим.* אורין־וויערס ז

мочегонный: ~ое сре́дство אן אורי׳נטריבי׳ביק מיטל

мочеиспуска́ние *с* ז ,השטאָנע־לאָזן אורי׳נירונג ז

мочеиспуска́тельный: ~ кана́л *анат.* אורין־קאנאל מ ־ן

мочён||ый: ~ые я́блоки געזי׳ערטע עפל מצ. .קי׳סליצעס *разг.*

мочеполово́й אוראָגענִיטאַלער
мочето́чник *м анат.* אורין־רער ז ־ן
мочи́ть *несов.* 1. *(смачивать)* נאס מאכן, (בא)נעצן; 2. *(вымачивать)* אויס)ווייקן); 3. *(фрукты)* מארינירן, אײַנוויי־ **мочи́ться** *несов.* מאשטן זיך*, לאָזן* די האשטאָנע ערן; ~ся
мо́чка *ж (уха)* לעפל ז ־עך
мочь[1] *несов.* 1. *(иметь возможность, уметь)* קענען*, קאָנען*; *(быть в состоянии тж.)* זיין* אימשטאַנד; сего́дня я о́чень за́нят и не могу́ идти́ в теа́тр היינטן בין איך זייער פֿאַרנומען און (איך) קען ניט גיין אין טעאַטער; я де́лаю всё, что могу́ איך טו אלץ, וואָס איך קען [וואָס איך בין אימשטאַנד]; 2. *(иметь право)* קענען*, מעגן*; могу́ ли я зайти́? איך קען נאָך גאָר א פּאָטער ≅ ביז אינדערפרי איז נאָך גאָט א פּאָטער; 3. *(при выражении вероятности, возможности)* קאָנען*; он ещё мо́жет прийти́ ער קען נאָך קומען; ◇ мо́жет быть, быть мо́жет 1) *(вероятно, возможно)* אָנקומען; 2) *(для смягчения категоричности)* עפּשער; вы, мо́жет быть, оста́нетесь? איר עפּשער פֿאַרבלײַבן?; не мо́жет быть! ס׳קאָן ניט זיין!; как живёте-мо́жете? ס׳איז אומעגלעך!; ס׳איז ניט אזוי גרינג; ~ догада́ться מע דארף זיין א בעריע אָנצושטויסן זיך; ◇ ~ ли не ~, что... איז דען א וווּנדער [א כּידעש]; ס׳איז קיין וווּנ- דער [קיין כּידעש] ניט, וואָס...
мочь[2] *ж разг.:* изо всей ~и מיט אַלע, מיטן גאנצן קויַעך; קрича́ть, что есть ~и שרײַען* מיט אַלע קויכעס; бежа́ть во всю ~ь לויפן* אַן אן [מיט באנומענע קוילעס]; ◇ ~и никако́й нет! ס׳איז ניט אײַנצוטראָגן [אויסצוהאלטן]!
мошéнник *м* = מאָשעניק; ~ичать *несов.* מאָשעניעווען; **мошéнничество** *с* שווינדלערײַ ז; שווינדל ז ־ען, מאָשעניעווען *разг.*
мо́шка *ж* פליגעלע ז ־ך, מוק ז ־ן; ~рá *ж собир.* מוקן מצ. געלעך מצ.
мощёный בערוקירטער, געפלאָסטערטער
мо́щи *мн.:* живые ~ הויט און בײַן, א לעבעדיקער מענש
мо́щность *ж* 1. קראַפֿטיקייט ז; מעכטיקייט ז; 2. *физ., тех.* מעכטיקייט ז; рабо́тать на по́лную ~ь אַרבעטן מיט מעכטיקייט; 3. *(пласта)* גראָב ז, גרעב ז; 4. *мн.* קראַפֿט־אָביעקטן מצ., פּראָדוצירן־מעכטיקייטן מצ.
мо́щный 1. מעכטיק; *(физически сильный тж.)* קרעפֿטיק; ~ая электроста́нция א מעכטיק עלעקטראָסטאַנ- ציע; 2. *(о пласте)* מעכטיקער, גראָבער°
мощь *ж* ז קראפֿט, ז מעכטיקייט; вое́нная ~ מיליטערי- שע קראפֿט [מעכטיקייט]
мрак *м* ז פינצטערניש, ס, כּושעכט ז; ◇ э́то покры́то ~ом неизве́стности דאָס איז אין א נעפּל פֿאַרהילן
мракобе́с *м* פינצטערלינג ז ־ען, אָבסקוראַנט ז ־ן; ~ие *с* אָבסקוראַנטיזם ז
мра́мор *м* מאַרמאָר ז, מירמלשטיין ז; ~ный מאַרמאָר- נער, פון מאַרמאָר; פון מירמלשטיין, מירמלשטיינערנער *после сущ.*
мрачне́ть *несов. (становиться тёмным)* כמאַרנע ווערן*; *перен.* פֿאַרמאָרעשכוירעט ווערן*; פינצטער ווערן*
мра́чный 1. *(тёмный)* פינצטערער, כּוישעכדיקער; 2. *(производящий гнетущее впечатление)* אומהיימ- לעכער; ~ые ска́лы פעלדזן [אומהיימלעכע]; 3. *(грустный)* פֿאַרמאָרעשכוירעטער, פֿאַרמוטער; ~ое настрое́ние שטימונג [א געדריקטע]; с ~ым ви́- ом פֿאַרמאָרעשכוירעט; 4. *(беспросветный)* פינצטערער,

דער פינצטערער; ~ая эпо́ха средневеко́вья מיטלאלטער
мсти́тель *м* = נעקאָמעדורש; ~ный נעקאָמעדורשטיקער מענטש; ~ный челове́к א נעקאָמעדורשטיקער; א נוקעם וועגיטער *высок.*
мстить *несов. (дат.)* נעקאָמע נעמען*
мудрено́ *в знач. сказ. безл.* ס׳איז ניט אזוי גרינג; ~ догада́ться מע דארף זיין א בעריע אָנצושטויסן זיך; ◇ ~ ли не ~, что... איז דען א וווּנדער [א כּידעש]; ס׳איז קיין וווּנ- דער [קיין כּידעש] ניט, וואָס...
мудрёный *разг.* 1. *(трудный для понимания)* פֿארשפּי־; 2. *(трудный для выполнения)* אײַבערשפּיציקער, ציקטער; 3. *(странный)* מאָדנע(ר) *тж. неизм.*, שווערער, האַרבער; מעשונעדיקער; ◇ у́тро ве́чера мудренее כיד אינדערפרי איז נאָך גאָט א פּאָטער
мудре́ц *м* כאָכעם ז (מצ. כאכאָמים)
мудри́ть *несов. разг.* סײַכלען זיך, -גיין* מיט אײַבערכאָכ- מעס
му́дрость *ж* ז קלוגשאפט, ז כאָכמע; наро́дная ~ פּאָלקס־כאָכמע ז; ◇ зуб ~и (мдр.) סײַכל־צאָן ז (מצ. ־ציין), כאָכמע־צאָן ז (מצ. ־ציין)
му́дрствовать *несов. разг.* כקירן, כאַקערענען; ◇ не ~уя лука́во אַן אײַבעריקע כאָכמעס
му́дрый קלוגשאפטלעכער; ~ старик א זאָקן א כאָכעם; ~ сове́т א קלוגע° אײַצע
муж *м* 1. *(мн.* мужья́*)* מאן ז (מצ. ־ען, מענער); её ~ איר מאן; 2. *(мн.* мужи́*)* *высок.* (מצ. מענער, לײַט) מאן ז
мужа́ть *несов.* קרעפֿטיקער ווערן*, רײַפֿער ווערן*
мужа́ться *несов.* מיט מוט [מיט שטאַרקן זיך אָנעמען* זיך הארץ]
му́жественный מוטיקער; *(выражающий силу)* מענערישּ־; ~ боре́ц א מוטיקער קעמפער; ~ про́филь א מענערישּ־קרעפֿטיקער פּראָפֿיל
му́жество *с* מוט ז; гражда́нское ~ בירגערמוט ז; име́ть ~ призна́ться האָבן* גענוג מוט צו מודה זיין זיך
мужи́к *м* 1. *уст. (крестьянин)* פּויער ז ־ים, ־ן; 2. *разг. (мужчина)* מאנצבל ז ־ען, מאן ז (מצ. מענער)
мужско́й מענער־; ~о́й хор מענער־כאָר ז ־ן; ~о́й портно́й = מענער־שניידער ז; ~а́я шко́ла א שול פאר יינגלעך; в ~о́й компа́нии אין א קאָמפּאַניע [אין א כאוו- רוסע]; ◇ ~о́й род *грам.* מין מענלעכער
мужчи́на *м* מאן ז (מצ. מענער), מאנצבל ז ־ען
му́за *ж* מוזע ז ־ס
музе́й *м* מוזיי ז ־ען, מוזייאון; ~ный מוזיי־, מוזייישער; ◇ ~ная ре́дкость יעקאָר־ראריטעט ז ־ן, מוזיי־זעלטנהייט ז ־ן, ־האמציעס ז ־ן
му́зык||а *ж* ז מוזיק; *(приятное звучание чего-л. тж.)* ז מעלאָדישקייט; симфони́ческая ~а סימפאָניש מוזיק; танцева́ть под ~у טאנצן אין באגלייטונג פון מוזיק; ◇ класть *что-л.* на ~у מוזיק צו עפעס אָנשרײַבן*
музыка́льность *ж* 1. *(способность к музыке)* מוזיקאַ- מעלאָדיש־, מוזיקאַלישקייט ז; 2. *(мелодичность)* ז לישקייט ז; ~ый 1. מוזיק־, מוזיקאַלישער; ~ый инструме́нт מוזיקאַלישער אינסטרומענט; מוזיק־אינסטרומענט ז ־ן; ~ая шко́ла א מוזיקאַלישע שול, מוזיקשול ז ־ן; 2. *(способный к музыке)* מוזיקאַלישער; 3. *(мелодичный)* מוזיקאַלישער, מעלאָדישער; ◇ ~ый слух דאָס מוזיקאַלישע געהער
музыка́нт *м* = מוזיקער ז ־ן, מוזיקאַנט; *(на народных*

праздниках, свадьбах и т. п.) = м קלעזמער; *(любитель)* = м מוזיצירער

му́к||а *ж* 1. ־ן ו לייד; *мн. тж.* ו פּײַן, מצ. אינוים; предсме́ртные ~и מצ. גסיסע־אינוים; ~и го́лода הונגער־ליידן; ~и тво́рчества מצ. שאפונגס־ליידן, מצ. ו הונגערפּײַן; 2. *в знач. сказ.* ־ן ו פּלאָג, -אָפּקו- פּערישע כעולם־לײַדע; мне одна́ ~а с ним ס׳איז מיט אים נאָר אַן אָפּקו- מענש ז; ~и ад איך האָב מיט אים צו זינגען און צו זאָגן, מענש; ◇ хожде́ние по ~ам שיווע מעדוריי געהענעם

мука́ *ж* ו מעל

мукомо́льн||ый: ~ая промы́шленность מעל־אינדוסטריע ו; ~ый трест מ מילן־טרעסט

мул *м* מויל־אייזל מ ־ען

мула́т *м* מולאַטקע ו ־ס מ ־ן

мулла́ *м* מולא מ ־ען

мультипликацио́нный: ~ фильм מולטיפּליקאַציע־פילם מ ־ען

мультипликáция *ж кино* ו מולטיפּליקאַציע

му́мия *ж* ו ־ס מומיע

мундшту́к *м* 1. *(у папиросы)* מ ־ן מונדשטוק; 2. *(для сигарет и т. п.)* ז ־ער־פּיסקל מ ־ן ציגאַרן־פּיסקל; 3. *(духового инструмента)* מ ־ן מויל־שטיק, מ ־ן מונדשטוק

мураве́й *м* מוראַשקע ו ־ס מוראַשניק מ ־עס

муравьи́н||ый מוראַשקע־; ◇ ~ая кислота́ *хим.* מוראַשקע־זויער ז

мура́шк||а *ж:* у меня́ ~и по спине́ бе́гают ס׳לויפט מיר דורך א גרויל [א פראָסט] אויבערן ליב

мурлы́к||анье *с* ז מורקען; ~ать *несов.* 1. מורקען; 2. *разг. (напевать)* ברומען

муска́т *м* מ מוסקאַט; *(об орехе тж.)* מ מוסקאַט־נוס; *(о вине тж.)* מ מוסקאַט־ווײַן; ~ный: ~ный оре́х מוסקאַט־ מ ־נוס (מצ. ־ניס)

му́скул *м* מ ־ן מוסקול; ~ату́ра *ж* מ ־ען מוסקל; ~истый מוסקולייזער, מוסקולעזער, געמוסקלטער; ~ы мо́ю [מוסקלען] שטאַרקע מוסקולן *после сущ.*

мусо́лить *несов. разг.* 1. באנעצן מיט סליונע; 2. *(пачкать)* פארשמאַלצעווען

му́сор *м* ז מיסט; ~ный ־מיסט; ~ный я́щик מיסט־ קאסטן מ ־ס

мусоропрово́д *м* ו מיסטלייטונג

мусси́ровать *несов. неодобр.:* ~ слу́хи צעבלאָזן* קלאַנ-

муссо́н *м* מוסאָן מ ־ען

мусульма́н||ин *м* = מ מוסולמענער; ~ка *ж* מוסולמענע- נערן ו ־ס; ~ский מוסולמענישער; ~ство *с* מוסולמענע- טום ז

мут||а́нт *м биол.* מ ־ן מוטאַנט; ~ацио́нный מוטאַציע־

мута́ция *ж* ו מוטאַציע

мути́ть *несов.* 1. *(жидкость)* קאלעמוטיען; 2. *(ум, сознание)* פארטונקלען, פארנעפּלען; 3. *безл. разг.:* меня́ мути́т ס׳איבלט מיך; ~ся *несов.* 1. *(сов.* замути́ться) (קא)מוטנע ווערן*; 2. *(сов.* помути́ться) *перен.* פארטונקלט צעמישט ווערן*; פארנעפּלט ווערן*, ווערן*

мутне́ть *несов.* 1. (קאלע)מוטנע ווערן*; 2. *перен.* פאר- טונקלט ווערן*, פארנעפּלט ווערן*

му́тный 1. (קאלע)מוטנע *тж. неизм.*; 2. *(тусклый)* פארסאָוועטער; 3. *перен.* פאר- צעמישטער, פארנעפּלטער, טונקלטער

муть *ж* ו קאלאמוט; *(осадок)* אָפּזאץ מ

му́фта *ж* ו ־ס מופּטע

му́х||а *ж* ־ן ו פליג; ◇ бе́лые ~и ווײַסער פליג; он и ~и не оби́дит ער וועט קיין פליג ניט טשעפּען [אף דער וואנט]; де́лать из ~и слона́ *погов.* מאכן פון א פליג [פון א מילב] א העלפאנד; слы́шно, как ~а пролети́т מען קען הערן א שפּילקע צו דר׳ערד פאלן

мухомо́р *м* ז ־ער פליגן־שוועמל

муче́ние *с см.* му́ка

му́чен||ик *м* = מ מארטי׳רער; ~ица *ж* ו ־ס מארטי׳רערן; ~ичество *с* ו מארטירערטום; ~ический מארטי׳רער־; ~ическая смерть מ מארטי׳רער־טויט

муч||и́тель *м* = מ פּײַניקער; ~ный פּײַנלעכער; ~ная боль פּײַנלעכע; ~ные сомне́ния ווייטיק פּײַנלעכע ספּיקעס

му́чит||ь *несов.* פּײַניקן, מוטשען; не мучь котёнка! מוטשע ניט דאָס קעצל! [מוטשעט] אים פּײַניקט; его́ ~ жа́жда דאָרשט דער; его́ ~ со́весть ס׳פּײַניקט אים דאָס געוויסן

му́читься *несов.* 1. לײַדן* יעסורים, מוטשען זיך; ~ пе́ред сме́ртью שווער גייסען, מוטשען זיך פאַרן טויט; 2.: он му́чится угрыз́ениями со́вести ס׳פּײַניקן אים געוויסן־ ביסן־; 3. (с, над *тв.*) *разг. (испытывать затруднения)* מאַטערן זיך (אויבער, מיט); ~ над прое́ктом [ברעכן* דעם מויעך] אויבער א פראָיעקט

мучни́стый 1. מעליקער; 2. *(напоминающий муку)* ארטיקער

мучн||о́й מעל־; *(из муки тж.)* פון מעל; *после сущ.:* ~ы́е блю́да מצ. מעליקע מיכאָ־, מעל־געריכטן לים

му́шка[1] *ж* 1. *уменьш.* ־ך ז פליגעלע; 2. *(на лице)* כּיין־ פלעסטערל ז ־ער

му́шк||а[2] *ж (винтовки)* ו ־ס מושקע; ◇ взять *кого-л.* на ~у צילן אין עמעצן, נעמען* עמעצן אף דער מושקע

мушке́т *м* מ ־ן מושקעטער; ~ёр *м* מ ־ן מושקעטער

муштр||а́ *ж* ו מושטער; מ מושטיר; ~ова́ть *несов.* מושט(ר)ירונג ו; ~о́вка *ж* מושטערעווען *разг.*; מושט(ר)ירן

мчать *несов.* 1. (מיט זיך) שנעל טראָגן*; *(уносить течением)* טרײַבן*; по́езд мчит меня́ на се́вер דער צוג טראָגט מיך; 2. *см.* мча́ться; ~ся *несов.* יאָגן; *(о времени)* פליען*

мши́стый מאָכיקער

мще́ние *с* ז נעקאָמע־נעמען, ו נעקאָמע

мы *личн. мест.* (нас, нам, на́ми) מיר *(дат., вин.* אונדז); сего́дня ~ идём в теа́тр מיר גייען הינט אין טעאַטער; ~ с бра́том учи́лись в ра́зных шко́лах מיין ברודער האָט זיך געלערנט אין אײַן שול, און איך אין אַן אַנדערער; среди́ нас нахо́дятся го́сти из По́льши צווישן אונדז געפינען זיך גאָסט פון פּוילן, דאָס כּידעשט אונדז; нас э́то удивля́ет דער פּילם פון מיר וואַנדערן זיך דאַרפּ־ביר; фильм нам понра́вился אונדז איז אונדז געפעלן געווען; нам ста́ло изве́стно, что... מיר האָבן זיך דערוווסט, אז..., איז באקאַנט געווארן, אז... מע האָט געשיקט נאָך אונדז אן; за на́ми присла́ли маши́ну אוטאָמאָביל; предло́женный на́ми план о́чень прост דער פּלאַן, וואָס מיר האָבן פאָרגעלייגט, איז גאָר אײַנפאַך

мы́лить *несов.* זײַפן; *(бельё и т. п.)* זײַפן(אָנ); ~ся *несов.* זײַפן זיך

мы́лкий זײַפיקער; *(растворяющий мыло)* זײַפיצעלאָזי-קער

мы́л||о *с* 1. ז זײַף; туале́тное ~о ז טואלעט־זײַף; хозя́йственное ~о ז וואַש־זײַף; 2.: ло́шадь в ~е א פערד אין מולינעס [אין פֿאַרע]

мыловаре́ние *с* ז זײַף־פראָדוקציע, ז

мыловáренный זײַף־; ~ заво́д מ ־ן זײַפואוואָדן

мы́льница *ж* ז זײַפמעסטל ־ער

мы́льн||ый 1. זײַפ(ן)־; ~ый порошо́к מ זײַפפולווער; ~ая пе́на מ זײַפשוים, .מץ זײַפן־בלעזל; ~ый пузы́рь מ זײַפן־בלעזל; 2. *(намыленный)* אָנגעזײַפטער; זײַפן־בולבע ז ־ס, ז ־ער; ~ые ру́ки אָנגעזײַפטע הענט העענט אין זײַף

мыс *м геогр.* מ ־ן קאפּ

мы́сленн||о אין געדאַנק; *(не вслух)* אין זיך; ~ый 1. *(воображаемый)* געדאַכטער; 2. *(не высказанный)* אינזיכיקער

мы́слим||ый מעגלעכער, דענקבארער, דענקלעכער; ◇ ~ое ли э́то де́ло? צי קען מען זיך, איז דען מעגלעך אזעלכס? (נאָר) פאָרשטעלן אזעלכס?

мысли́тель *м* = מ דענקער

мы́слит||ь *несов.* 1. דענקען; 2. *(вин.)* פאָרשטעלן זיך; как вы ~е себе́ э́то? ווי שטעלט איר זיך עס פאָר?

мысл||ь *ж* ז ־ען געדאַנק; *(догадка тж.)* מ ־ן אידיי; *(мыслительный процесс)* ז דענקען; глубо́кая ~ь א טיפער געדאַנק; счастли́вая ~ь א גליקלעכער אידיי, א גליקלעכע אידיי; основна́я ~ь ז גרונט־געדאַנק, ז גרונט־אידיי; погрузи́ться в ~и פארזונקען* אין געדאַנקען [אין ־ען]; ◇ о́браз ~ей מאכשאָוועס [מאכשאָוועס]; не допуска́ть (и) ~и ניט לאָזן* (אפֿילו) דעם געדאַנק; я и в ~ях не име́л э́того, у меня́ э́того в ~ях не́ было כ׳האָב דאָס (אפֿילו) אין דער, (נאָר) אפֿן געדאַנק ניט געקומען מאכשאָוועס ניט געהאַט

мы́слящий דענקענדיקער

мыта́рств||о *с* ז פלאָגעניש, ז מאַטערניש; пройти́ че́рез все ~а דורכגיין* אַלע שווער מע־, אויסשטיין* אַלע פלאָגן דורי׳ געהענעם

мыть *несов.* וואשן*; ~ ру́ки וואשן* די הענט; ~ посу́ду וואשן* דאָס געפּעס; ◇ ~ зо́лото וואשן* גאָלד; рука́ ру́ку мо́ет *погов.* איך: איין האנט וואשט די אַנדערע פאר דיר און דו פאר מיר

мытьё *с* ז וואשן; ◇ не ~м, так ка́таньем ניט מיט גוטן אזוי צי אזוי, איז מיט בייזן

мы́ться *несов.* וואשן* זיך; *(в ванне тж.)* באָדן* זיך

мыча́ть *несов.* 1. מוקען, מרוקען; *(громко тж.)* רעוון, ברילן; 2. *разг. (невнятно говорить)* מרוקען

мышело́вка *ж* ־ס ז מיז־פאסטקע

мы́шечн||ый מוסקול־; מוסקל־; ~ая ткань *анат.* מוס־קול(ו)ל־געוועב ז

мышин||ый 1. מיז־; *(как у мыши)* מיזענער; ~ая нора́ (мн. ־לעכער) ז מיזענלאָך; 2. *(о цвете)* מיז־גרויער

мы́шк||а[1] *ж уменьш.* ז ־ע מיזל, ז ־ך מיזעלע; ◇ игра́ть в ко́шки-~и שפּילן אין קאַץ־אוך־מויז

мы́шк||а[2] *ж:* под ~ой, под ~у, под ~ами אונטער דער פאכווע

мы́шле́ние *с* ז דענקען

мышо́нок *м* ז ־ך מיזעלע

мы́шца *ж* ז ־ען מוסקול, מ ־ן

мышь *ж* (мн. מיזן) ז מויז; полева́я ~ (мн. ־מיזן) ז פעלדמויז

мышья́к *м* מ ־ן ארסעניק

мя́гк||ий 1. ווייך; ~ая посте́ль א ווייך געלעגער; ~ий мета́лл א ווייכער מעטאַל; ~ие во́лосы דאָס האָר (זייד)ווייכע; 2. *(свежий, нечёрствый)* פרישער; ~ий хлеб [ווייך] פריש; 3.: ~ий го́лос [א זאַנפטע] שטים; ~ий свет [א מילדע] שין; ~ие черты́ лица́ [א ווייכע] צאַרטע; 4. *(о чувствах)* מילדער; 5. *(покладистый)* נאָכגיביקער, ווייכער; *(отзывчивый)* האַרציקער, פרײַנטלעכער; 6. *(нестрогий)* מילדער, ווייכער; *(вежливый)* [א מילדער [א ווייכער] אויף־; ~ий приговóр אידעלער; ~ая ме́бель [ווייך] מעבל געבעט; ~ий знак *грам.* מ ־ן ווייכצייכן; ~ий согла́сный א ווייכער קאָנסאָנאַנט

мягкосерде́ч||ие *с* ז ווייכהאַרציקייט; ~ный ווייכהאַרצי־קער

мя́гкость *ж* ז ווייכקייט; *перен. тж.* ז מילדקייט, צאַרט־קייט

мягкоте́лый 1. ווייכליביקער; *неодобр.* שלאַבעריקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* .מץ ווייכליביקע, .מץ מאַלוסקן

мяки́на *ж* ז פאַלאָוע, ז מעקענע

мя́киш *м (хлеба)* ז ווייכע

мя́кнуть *несов.* 1. *разг.* צעווייקט ווערן*, ווייך ווערן*; 2. *(смягчаться)* ווייכער [מילדער] ווערן*

мя́коть *ж* 1. *(тела)* ז פלייש, ז ווייכלייב; 2. *(плодов и т. п.)* ז ווייכע

мя́млить *несов. разг.* 1. *(невнятно, медленно говорить)* בעבען, שטאַמלען; 2. *(действовать медленно)* צעקראָכן ווען*

мя́мля *м и ж разг.* 1. *(говорящий невнятно)* שטאַמלער = מ; 2. *(вялый человек)* צעקראָכענער מ ־ע

мяси́стый פלייישיקער; *(тучный)* באפלייישטער; ~ карп א פלייישיקע נאָז א גראָבער° [פלייישיקער] קארפ

мясни́к *м* (мн. קאַצאָווים) מ קאַצאָוו

мясн||о́й 1. פלייש־; *(из мяса тж.)* פלייישיקער; ~ы́е блю́да פלייישיקע מיכאָלים; ~ы́е консе́рвы פלייש־קאָנ־סערוון מץ.; 2. *в знач. сущ. с* ז פליישיקס

мя́со *с* 1. ז פלייש; варёное ~ געקאָכט פלייש; курино́е ~ הינערפלייש ז; *(блюдо)* ז אָף; 2. *(мякоть плодов)* ווייכע; ◇ бе́лое ~ ביילעק מ; пу́шечное ~ קאַנאָנען־פלייש ז; вы́рвать с ~м *(пуговицу и т. п.)* מיט דער אויסריסן* מאטעריע

мясокомбина́т *м* מ ־ן פלייש־קאָמבינאט

мясору́бк||а *ж* ז ־ער פלייישמילכל; пропусти́ть мя́со че́рез ~у דורכלאָזן* דאָס פלייש דורכן פלייישמילכל מאָלן* דאָס פלייש

мя́та *ж* ז מיאָטע

мяте́ж *м* מ ־ן בונט, ז ־ס מרידע; ~ник *м* בונטאָווניק ־ער; ~ный מורדישער, אומרויקער, בונטאַרישער; 2. *перен.* צעבונטעוועטער

мя́тн||ый מיאָטנע(ר) *тж. неизм.*; מיאָטע־; ~ые ка́пли מיאָטע־טראָפן מץ., מיאָטנע טראָפן; ~ый зубно́й порошо́к צײַנפראָשעק מיט מיאָטע, א מיאָטנער צײַנפראָשעק

мя́т||ый 1. *(негладкий)* צעמיאַטשעטער, צעקנײַטשטער; ~ая одéжда צעקנײַטשטע קלײַדער; ~ая трава́ אײַנגעטאָפּטשטער גראָז; 2. *(раздавленный)* צעקוועטשטער; ~ые я́го-

ды צעקווע́טשטע יאָגעדעס; 3. *разг.:* ~ое лицо́ א מאט געזי́כט

мять *несов.* 1. קנייטשן(צע), מיאָטשען(צע); *(траву)* צע-טאָפּטשען(אײַנ); 2. *(размягчать)* צעווייכן; ~ глину קוועטשן, דריקן, ווייכן [קנעטן*] ליים; 3. *разг. (сжимать)*

мя́ться *несов.* 1. קנייטשן זיך; э́та ткань не мнётся אָט דער שטאָף קנייטשט זיך ניט; 2. *разг.* שלאָגן* זיך מיט קווענקלען זיך; *(проявлять нерешительность)* דער דיי́ע

мяу́кать *несов.* ניאַווקען, מי(א)וקען

мяч *м* באָל מ ־ן, פֿי́לקע ווו ־ס

мя́чик *м* פֿי́לקעלע ז ־ך

Н

на[1] *предлог* I. *с вин. п.* 1. אף; положи́ть кни́гу на стол אוועקלייגן דעם [דאָס] בוך אפן טיש; повеси́ть ка́рту на сте́ну אופהענגען* די מאַפּע אף דער וואנט; вы́йти на у́лицу ארויסגיין* אף דער גאס; идти́ на собра́ние אוועקפאָרן* אף דער פארזאַמלונג; уе́хать на два ме́сяца אף צוויי כאדאָשים; на сле́дующий день אפן אָנדערן טאָג; подписа́ться на газе́ту אבאָנירן זיך אף א צײַטונג; наде́яться на успе́х האָפן אף א דערפאָלג; накупи́ть книг на де́сять рубле́й קיי́פן* פארקויפן אף צען רובל; продава́ть на вес אָנקויפן ביכער אף צענטנער; умно́жить, раздели́ть на пять פאַרקוי́פן אף דער וואָג; разре́зать на куски́ צעשנײַדן* אף לען, צעטײַלן אף פינף שטי́קער; 2. *(при обозначении направления)* אף; *(при обозначении стран и т. п.)* קיין; по́езд на Ки́ев א צי́מער מיט קלעפּוי; ко́мната с о́кнами на юг, на Во́лгу א צי́מער מיט פֿענצטער אף דאָרעם, אף דער וואָלגע; е́хать на Кавка́з, на Ура́л פֿאָרן* קיין קאווקאז, קיין אוראל; верну́ться на ро́дину אומקערן זיך אין (זיין) היימלאנד; 3. *(при обозначении цели, характера действия):* на хране́ние אף היטונג; на па́мять אין [צום] אָנדענק; на проща́ние באם נעזעגענען [פאר] דרײַ פֿארשוין; 4. *(для)* א צי́מער אף [פאר] דרײַ פֿארשוין; 5. *(на средства)* פון, אף; жить на стипе́ндию לעבן אף [פון] דער סטיפּענדיע; 6. *(при сравнении)* אף, מיט; ста́рше на два го́да עלטער אף [מיט] צוויי יאָר; на го́лову вы́ше קאָפּ העכער; II. *с предл. п.* 1. אף; на столе́ אפן טיש; на стене́ אף דער וואנט; на Се́вере אפן צאָפן; на Кавка́зе אף קאווקאז; на Во́лге אף דער וואָלגע; на ро́дине (זיין) אין היימלאנד; на у́лице אף דער גאס; *(вне дома)* אין דרויסן; на собра́нии אף דער פארזאַמלונג; на деся́той мину́те אף דער צענטער מינוט; гре́ться на со́лнце אף וואַרעמען זיך אין זון; ходи́ть на костыля́х [אף קו־] גיין* אף מי́ליצעס; рабо́тать на электри́честве אַרבעטן אף עלעקטרע; игра́ть на скри́пке שפּילן אפן פידל; 2. *(при обозначении средств передвижения)* מיט; тебе́ придётся пое́хать на трамва́е דו וועסט מוזן פֿאָרן מיטן טראַמוויי; на лошадя́х *(в экипаже)* מיט דער פור; *(верхом)* אף פערד, אף רײַטנדיק

на[2] *частица в знач. сказ. разг.* נעם!; נאָ!; ◇ вот тебе́ и на́! נא דיר (אוא מין שטיקל)! אָט האָסטו דיר נאָר!

набáвить *сов. (вин.; повысить плату)* מוֹיסף זײַן*, (מיט) מער*; ~ це́ну העכערן די פּרײַז; ~ пять рубле́й מער מיט פינף רובל

набавля́ть *несов. см.* набáвить

набалдáшник *м* גאַלקע ווו ־ס

набальзами́ровать *сов.* איינבאלזאמירן

набáт *м* אליאַרם־געקלאַנג ז; ◇ бить в ~ (נא)־קלינגען* שלאָגן* אליאַרם [טרעוואָגע]; *перен.* גוואַלד

набе́г *м* אָנפאַל מ ־ן; соверша́ть ~и אָנפאלן*

набега́ть *несов.* 1. *см.* набежа́ть; 2. *(об одежде)* אופּ־קנייטשן זיך

набе́гаться *сов. разг.* אָנלויפן* זיך

набеж||а́ть *сов.* 1. *(на вин.)* (אף) אָנלויפן; *(о волнах)* (אף) אָנפלייצן*; *(о тучах)* אָנשווימען*; *(о ветре)* אָניאַגן; 2.: на глаза́ ~а́ли слёзы ס׳האָבן זיך געשטעלט טרערן אין אויגן; 3. *(скопиться)* צונויפלויפן*, זיך; *(о жидкости)* אָנלויפן*; *(о деньгах, о времени)* אָנרינען*, אָנלויפן*

набекре́нь *нареч. разг.:* ша́пка ~ דאָס היטל אף דער [אף א] זײַט

на́бело́ *нареч.* ריין; переписа́ть *что-л.* ~ אי׳בער־שרײַבן* עפּעס אף ריין

на́бережная *ж* ברעג־גאס ווו ־ן; *(улица)* ברעג־מויער ווו ־ן

набива́ть(ся) *несов. см.* набить(ся)

набивка *ж (папирос, чучел и т. п.)* אָנשטאָפּן ז

набивн||о́й 1. *текст.* געדרוקטער; ~о́й си́тец געדרוק־טער ציץ; 2.: ~о́е чу́чело *(зверя)* אָנגעשטאָפּטע כײַע; *(птицы)* אָנגעשטאָפּטער פויגל

набира́ть(ся) *несов. см.* набра́ть(ся)

наби́тый: ~ дура́к *разг.* אן אָפּגעריסענער נאר

набить *сов.* 1. *(наполнять)* אָנפֿאָפּן; אָנשטאָפּן; ~ тру́бку א פול אָנגעשטאָפּן די פּי׳פּקע; ту́го наби́тый чемода́н פאקטער טשעמאָדאַן; 2. *(насадить)* אָנשלאָגן*; ~ о́бручи на бо́чку רייפן אף דער פאס אָנשלאָגן*; 3.: ~ гвозде́й אָנ־ארײַנקלאפּן א סאך טשוועקעס, קלאפּן טשוועקעס; 4. *текст.* דרוקן; ◇ ~ оско́мину: он наби́л себе́ оско́мину ס׳זײַנען אים טי׳ליק געוואָרן די ציין; э́ти утвержде́ния наби́ли оско́мину די דאָזיקע באהויפּטונגען קריכן שוין פֿונעם האלדז; ~ себе́ це́ну יאַקרעזען זיך, צוגעבן* זיך וואָג; ~ ру́ку на *чём-л.* אויסטרוג* זיך צו עפּעס, אײַנגעניטן זיך אין עפּעס

наби́||ться *сов.* 1. צונויפשפּאַרן זיך, אָנפּאַקן זיך; в ко́мнату ~лось мно́го наро́ду אין צי׳מער האָט זיך אָנגעפּאַקט [צונויפגעשפּארט], דער צי׳מער איז פול; א גרויסער אויילעם [איז אָנגעפּראַפּט געוואָרן] מיט מענטשן; 2. *(о пыли снеге и т. п.)* אָנעמען* זיך; 3. *разг. (навязаться)* נ־אָנשלאָגן* זיך אף באקוועמ־קייט; ~ться на знако́мство שלאָגן* זיך; ~ться в помо́щники אָנבאָטן* זיך פאר א געהילף שאפט

наблюда́тель *м* = מ, אָכטגעבער מ, באַאַכטער; *(должность)* אָבסערוואַטאָר מ מצ. ־טאָרן; ~ ООН אוֹ־נאַ־אָבסערוואַטאָר מ; ~ность *ж* ווו ־קייטן, באמערקערישקייט; ~ный 1. באמער־קערישער, באַאַכטערישער; 2. *(для наблюдений)* אָבסערווי׳ר־פונקט מ ־ן

наблюд||а́ть *несов.* 1. *(вин., за тв.)* נאָכמערקן; ~а́ть, как... צוזען*, וי...; 2. *(вин., исследовать)* באַאַכטן, אָבסערווי׳רן, מאכן אָכטגעבונגען (אי׳בער); врач ~а́ет больно́го דער דאָקטער האָט אים אונטאָכע אי׳בער דעם כו׳לע; 3. *(за тв.; осуществлять надзор)* אופּזיכט [האוש־] האָבן; אָכטונג געבן* (אי׳בער); *(заботиться)* (אף) באָבע גיט אָכטונג אף די קינדער; ~а́ться *несов.* באמערקן זיך; ~а́ется колеба́ние темпе-

ратýры עס באמעֶרקט זיך [ס׳איז צו באמעֶרקן] א וואקלונג; ~éние с -ען ן, -אכטגעבונג; בא- פון דער טעמפעראטור; вести́ ~éние מאכן אכטגעבונגען; поделúться свои́ми ~éниями טיילן זיך מיט די אכטגעבונגען

на́божн||ость *ж* ן פרומקײט; **~ый** °פרומער

набо́йка *ж (на каблуке)* בלעטל ז -ער

на́бок *нареч.* אין דער זײט, אף א זײט; ша́пка сдви́нулась ~ דאָס היטל האָט זיך אַראָפגערוקט אף א זײט

наболе́вший אָנגעוויטיקטער; ~ вопро́с -אן אָנגעוויטיקטע טע פראָגע

наболе́||ть *сов.* אָנווייטיקן, *וועהן; **~ло** на душе́ ס׳איז אָנגעוויטיקט אפן הארצן [אף דער נעשאָמע]

наболта́ть *сов. разг. (наговорить лишнего)* אָנפלוידערן

набо́р *м* 1. *(куда-л.)* אָנעמען ז; *(учащихся)* אופנאם ן; 2. *(предметов)* קאָמפּלעקט ם -ן; ~ инструме́нтов אינסטרומענטאַרי ם, א קאָמפּלעקט (פון) אינסטרומענטן; 3. *полигр. (процесс)* זעצן ז; *(текст)* זאץ ם; сдать ру́копись в ~ דעם מאנוסקריפּט אין זאץ; ◇ ~ слов וווּרטער אָן א זין, סטאם וווּרטער; **~ный** *полигр.:* ~ная маши́на -שרי׳פט ן -ער; ~ная ка́сса זאצמאשין ן -ער; **~щик** *м* = ם זעצער; **~щи|ца** *ж* ן -ס זעצערן

набра́сывать[1] *несов. см.* наброса́ть

набра́сывать[2] *несов. см.* набро́сить

набра́сываться *несов. см.* набро́ситься

набра́ть *сов.* 1. *(вин., род.)* אָנעמען*; *(собрать тж.)* אָנעמען* [אָנקלײבן*] א קויש -מעטן [מיט) שוואָמען; ~ побо́льше во́здуху אײַנעטעמען [אָנע-]; ~ сто очко́в באקומען* הונדערט אויגן [מען*]; ~ корзи́ну грибо́в אָנעמען* [אָנקלײבן*] פּונקטן; *(при игре в карты)* אָנעמען* הונדערט אויגן; 2. *(вин.; род.; принять куда-л.)* אָנעמען*; *(учащихся)* אופנעמען*; ~ рабо́чих на завóд -אר אָנעמען*, אָנקלײבן*, בעטער אפן זאוואָד; 3. *(накопить)* אָנעמען*, אָנזאַמלען; ~ о́пыт דערפֿאַרונג; ~ ско́рость אָנזאַמלען; ~ судову́ю кома́нду [צונויפשטעלן] א שיף־מאנשאפט אָנעמען*; 5. *полигр.* אויסזעצן; 6.: ~ но́мер телефóна דעם טעלע- אופקלײבן*; ◇ ~ воды́ в рот מויל מיט פול א אָנעמען*; פאָן־נומער; **~ся** *сов.* 1. *(скопиться)* זיך אָנעמען*, -אָנ וואָסער; 2. *(о множестве людей)* זיך צונויפזאמלען, צונויפקלײבן* זיך; в бóчке набралóсь мно́го воды́ אין פאס האָט זיך אָנגענומען א סאך וואָסער; набралóсь мно́го рабóты ס׳האָט זיך אָנגענקליבן א סאך אַרבעט; 2. *(достигнуть какого-л. количества)* זיך אָנעמען*; наберётся ты́сяч пять ס׳וועט זיך אָנעמען בא די פינף טויזנט; 3.: ~ся сил אָנעמען* זיך מיט קריכעס אָנעמען*; ~ся хра́брости זיך מיט מוט

набрести́ *сов.* 1. (на *кого-л.*) (מיט) אָנטרעפן* זיך, (מיט) אָנשטויסן* טרעפן* זיך פּאָנעם־על־פּאָנעם; (на *что-л.*) אָנשטויסן* זיך (אף), זיך (אף) אַרופקומען*; ~ на шала́ш אַרופקומען* אף א שאלאש; ~ на след אַרופקומען* אף א שפור; 2. *перен.:* он набрёл на мысль ער איז אַרוף אף א גע- ס׳איז אים אריין א געדאַנק; דאַנק

наброса́ть *сов.* 1. *(вин.)* אָנווארפן*, אָנאַלגערן; 2. *(бегло написать)* אָנווארפן*; *(нарисовать тж.)* (אָן)סקיצירן

набро́сить *сов.* 1. אַרופּוואַרפן*; 2. *(небрежно надеть)* אַרופּכאַפּן אף זיך, אַרופּוואַרפן* (אף זיך)

вин.) 1. *(напасть)* (אף) אַרופּוואַרפן* זיך, (אף) אָנפאלן*; 2. *разг. (с жадностью приняться за что-л.)* צוכאפּן אַרופּוואַרפן* זיך, (אף) אַרופּוואַרפן* זיך (צו); ~ся на еду́ צוכאפּן זיך צום עסן, זיך אפן עסן

набро́сок *м* 1. *(рисунок)* ן -ן, עסקיז ם -ן, אָנווּאָרף ם -ן; 2. *(черновик)* סקיצע ן -ס, סכּעמע ן -ס

набуха́ть *несов.*, **набу́хнуть** *сов.* 1. *(о почках, семенах)* אָנגעשוואָלן*, 2. *(от сырости)* אָנגעבריאָקנעט ווערן*, (אָנ)געשוואָלן ווערן*; 3. *(отечь, распухнуть)* אָנבריאָקנען; **нава́га** *ж* (א פּיש) ן נאוואָגע

наважде́ние *с:* э́то како́е-то ~ ס׳איז עפּעס א מין קי- שעף

нава́ливать(ся) *несов. см.* навали́ть(ся)

навали́||ть *сов. разг.* 1. *(вин. на вин.) прям. и перен.* אַרופּוואַלגערן; ~ть мешóк на подво́ду אַרופּוואַלגערן א זאק אף דער פור; ~ть на *кого-л.* тяжёлую рабóту אַרופּוואַלגערן אף עמעצן א שוועָרע אַרבעט; 2. *(вин., род.; небрежно набросать)* אָנוואַלגערן; ~ть (ку́чу) камне́й (א קופּע) שטיינער אָנוואַלגערן; 3. *безл.:* ~ло мно́го сне́гу ס׳האָט אָנגעשאָטן [ס׳האָט אָנגעטראָגן] א סאך שניי

~ться *сов.* 1. אָנוואַלגערן זיך; *(нажать)* אָנשפּאַרן, -אָנ לייגן זיך; *перен.* אַרופּגעוואַלגערט ווערן*; ~ться плечóм на него́ אָנשפּאַרן מיט דער פלייצע

אף אים זיצנען אַרופּגעוואַלגערט געוואָרן א סאָך דע- бóт; 2. *разг. (напасть)* זיך אַרופּוואַרפן*; אָנפאלן*; 3. *разг. (с жадностью наброситься)* זיך אַרופּוואַרפן* זיך אַרופּוואַרפן* זיך צוכאפּן זיך צום עסן, אפן עסן (צו), (אף) צוכאפּן זיך צום עסן

нава́р *м* ן אָנווּאָס ם -ן, געברט ז; *(жир тж.)* דאָס פעטע; суп с ~ом א פעטער זופּ

нава́ристый פעטער; ~ борщ א פעטער בארשט

наварúть *сов.* 1. *(много)* אָנקאָכן; 2. *тех.* צושווייסן

навева́ть *несов. см.* наве́ять

наве́даться *сов.*, **наве́дываться** *несов. разг.* ארײַנקומען* (געווּאָר ווערן); наве́дайтесь денька́ че́рез три קומט ארײַן אין א דרײַ טעג ארום

наведе́ние *с (на цель)* ז אָנשטעלן

наведённ||ый: ~ая радиа́ция *физ.* -אינדוקטיוּוע ראדיאַ- אקטיוּוקײט

навезти́ *сов. (вин., род.)* ברעָנגען* צו, אָנברענגען* מאטאָנעס; ~ пода́рков אָנברענגען* (א סאָך) פּירן; ~ кирпи́ч ברעָנגען* צו פּירן ציגל

наве́к, наве́ки *нареч.* אף אייביק

наве́рно(е) *вводн. сл.* 1. מיס-, מיסטאָמע, מינ(ה)אסטאָם ער איז, זעט אויס [מי- טאָמע]; он, ~, за́нят סטאָמע], פּארנאָמען; мы, ~, не́ дождёмся его́ מיר וועלן, זעט אויס, זיך ניט דערוואַרטן אף אים; 2. *(несомненно):* ~! זיכער! געוויס!

наверну́||ться *сов.* 1. *(намотаться)* אָנווּיקלען זיך; 2. *(о гайке и т. п.)* אַרופּדרייען זיך; 3.: на глаза́ ~лись слёзы ס׳האָבן זיך געשטעלט טרערן אין די אויגן

наверняка́ *нареч. разг.* 1. *(несомненно)* אָן, געוויס, זיי וועלן געוויס שום סאָפּעק; они́ ~ добью́тся своего́ זיך דערשלאָגן, וואָס זיי ווילן; 2. *(не рискуя ошибиться)* גיין* אף זיכער; де́йствовать ~ אף זיכער; **~ся*** אף זיכער

наверста́ть *сов.*, **навёрстывать** *несов. (упущенное)* נאדאָלוזשען; ~ вре́мя די פאַרלאָרענע צײַט נאדאָלוזשען

навёртываться *несов. см.* наверну́ться

наве́рх *нареч.* אַרוֹף; *(в гору тж.)* בײַם אַרוֹף

наверху́ *нареч.* אויבן; *(на поверхности тж.)* אויבנאוֹף, פון אויבן

наве́с *м* (מצ. ..דעכער) מ אײַבערדאַך

навеселе́ *нареч. разг.* (בעגילופּן(דיק; быть ~ זײַן* בעגילופּן, אונטערן גלעזל

наве́сить *сов.* 1. אַנהענגען*, ארופהענגען*; ~ замо́к ארופּטאָן* די טיר אף שלאָס; 2.: ~ дверь אופהענגען* א שלאָס די זאוו֫סעס

навести́ *сов.* 1. *(указать направление)* ארופּ-, ארופּירן ארופּירן [ארופּבראַכט*] אף דעם ברענגען*; ~ на след ארופּירן אף דעם שפּור; 2. *перен.* ארופּירן; ~ *кого-л.* на мысль ארופּירן אַנוואַרפן* אַן אומעט; 3.: ~ тоску́ אַנוואַרפן* א מוֹרע [אַן איימע(אַנ)וואַרפן*; 4. *(оптический прибор)* אַנשטעלן; *воен. тж.* אַנציל(ן); 5.: ~ мост אײַבערלייגן [אײַבערוואַרפן*] א בריק; 6.: ~ гля́нец, лоск на *что-л.* ארופּירן א גלאַנץ אף עפּעס

краси́во- שיין; ~ поря́док מאכן אַן אָרדענונג; ~ спра́вки אינפאָרמירן, אַנפרעגן זיך, מאכן א ספּראָווקע

навести́ть *сов.* (кого-л.) (צו) קומען* געוואָר ווערן*; *(больного тж.)* מעוואקער־כוילע זײַן*; *(город и т. п.)* געוואָר ווערן*, באזוכן

наве́т *м уст.* (מצ. בילבולים) מ בילבל

наве́тренный קעגנווינטיקער; וואָס קעגן ווינט *после сущ.*

наве́чно *нареч.* אף אייביק

наве́шивать *несов. см.* наве́сить

навеща́ть *несов. см.* навести́ть

наве́ять *сов.* 1. אַנטרעפֿן*, אַנבלאָזן*, אַנווייען*; 2. *перен.*: ~ сон אַרײַנשלעפּערן, אַרײַנוואַרפן* אין א שלאָף; ~ тоску́ ברענגען* מיט זיך אומעט*; ~ сны אַרײַנברענגען* אין כאלוי֫מעס

на́взничь *нареч.* אויפן רוקן, מיטן פּנים ארוף

навзры́д *нареч.*: пла́кать ~ ביטער ווײַנען, יאָמערן

навига́тор *м* מ נאַוויגאַטאָר

навигацио́нный נאַוויגאַציע-; ~ пери́од נאַוויגאַציע־פּעריאָד מ ־ן; ~ прибо́р נאַוויגאַציע־מאכשיר מ ־ים

навига́ция *ж* ll נאַוויגאַציע; *(сезон тж.)* נאַוויגאַציע־פּעריאָד מ ־ן

навинти́ть *сов.* ארופּשרויפן זיך; ~ся *сов.* ארופּשרויפן זיך

навин́чивать(ся) *несов. см.* навинти́ть(ся)

наваси́ть *несов.*, **нави́снуть** *сов.* 1. (на *вин.*) אַראָפּ- (אײַבער) (זיך) העענגען*; во́лосы нави́сли на лоб די האָר האָט אַראָפּגעהאַנגען זיך אויף דער שטערן; 2. (над *тв.*; *расположиться*) העענגען* (אי־) (בער); *(о тучах)* אָנרוקן זיך; ска́лы нави́сли над мо́рем אַנגעהאַנגען* (אי־) (בער); *(о тучах)* אָנרוקן זיך; ска́лы нави́сли над мо́рем די פעלדזן העענגען אײַבערן יאם; 3. (над *тв.*; *угрожать*) העענגען*, דראָען (דאט.); над на́ми нави́сла опа́сность אײַבער אונדז העענגט א געפֿאָר

навлека́ть *несов.*, **навле́чь** *сов.* (на *вин.*) ארויסרופֿן*, ארויסרופֿן* צו זיך; ~ на себя́ подозре́ние גוירעם זײַן*; ~ на *кого-л.* беду́ גוירעם זײַן* אַן אומגליק אף [אף עמעצן קאָפּ]

наводи́ть *несов. см.* навести́

наво́дк||а *ж воен.* ז אָנשטעלן ז, אָנציל; прямо́й ~ой מיט דירעקטן אָנציל

наводне́ние *с* ז ־ס, גענוי֫סער ll ־ען פּארפּלייצונג

наводни́ть *сов.*, **наводня́ть** *несов.* פּארפּלייצן; ~ ры́нок това́рами פּארפּלייצן דעם מארק מיט סכוירעס

наво́дчик *м воен.* = מ אָנציל֫ער

наводя́щий: ~ вопро́с ll ־ס ראָגט־פּראָגע, לײַכט־אָנדײַט־פּראָגע

навоз *м* ז הנאי, מ שטאַלמיסט

навози́ть *несов. см.* навезти́

наво́зный מיסט(שטאַל)-; ~ жук מ ־ער מיסט־זשוק

на́волочка *ж* ז ־ך ציכל; *(нижняя)* מ ־ן אײַנשיט

наворова́ть *сов.* אָנגאנווענען*

навостри́ть *сов. разг.*: ~ у́ши די אויערן אָנשפּיצן; ~ лы́жи גרייט- זײַן* אנטרונען ווערן

навра́ть *сов. разг.* 1. אָנבראָקן, אָנליגענערן, אָנשאקרענען [ליגנים]; 2. (в *предл.*; *ошибиться*) לינגס; 3. (на *вин.*; *наклеветать*) (אין); אָנגרעדן* (לאָשנהאָרע) (אף)

навреди́ть *сов. разг.* [ברענגען*] א סאך שאָדן, אָנטאָן*, אָנשקאָדיגן

навря́д ли *нареч. разг.* (ציי) ס׳איז א גרויסער סאָפּעק; **навсегда́** *нареч.* אף שטענדיק, אף טאָמיד; ◇ раз (и) ~ אײַן מאָל פּאר אלע מאָל

навстре́чу *нареч.* אנ(ט)קעגן; идти́ ~ 1) גיין* אנ(ט)קעגן; 2) *(содействовать)* אנ(ט)קעגנקומען*; идти́ ~ опа́сности אנ(ט)קעגנגיין* דער געפֿאָר; идти́ ~ *чьим-л.* пожела́ниям אנ(ט)קעגנקומען* די ווינטשן פון עמעצן

на́вык *м* ll ־ן געוויטשאפט

навы́кат(е): глаза́ ~ באָלכעווראָטע אויגן

навы́лет *нареч.*: ра́нен в грудь ~ פּאראוונדעט אין דער ברוסט אף דורך און דורך

навы́пуск *нареч.*: бри́оки ~ *разг.* אריבערגעלאָזטע הויזן, הויזן אריבער די שטיוול; руба́шка ~ א העמדל אריבער די הויזן

навы́тяжку *нареч.*: стоя́ть ~ (וי) שטיין* אויסגעצויגן (א סטרונע)

навью́чивать *несов.*, **навью́чить** *сов.* באלאָדן*, אָנלאָדן*; ~ верблю́да דעם קעמל באלאָדן*

навяза́ть[1] *сов.* 1. *(прикрепить)* ארופּבינדן*, ארופּעס-; 2. *(заставить принять)* אָנבינדן*, אָנהענגען*; ~ бой *воен.* ארופּצווינגען* [אָנבינדן*] א שלאכט; 3. *(изготовить вязанием)* אָנשטריקן, אָנארבעטן; *(крючком)* אָנ- העקלען

навяза́ть[2] *несов. см.* навя́знуть

навяза́ться *сов. разг.* אָנבעטן* זיך, אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти אָנשלאָגן* זיך פאר א גאסט

навя́з||нуть *сов.* אָנקלעפּן זיך, אָנטשעפּען זיך; гли́на ~ла на колёсах די ליים האָט זיך אָנגעקלעפּט אף די רעדער; ◇ э́то в зуба́х ~ло ס׳קערט שוין דערפון די גאַל

навя́зчив||ый אײַנגעזעסענער; דאָקטשליווע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ая иде́я אידיי פיקס, א פּאראָנאָלגדיקע אידיי

навя́зывать *несов. см.* навяза́ть[1]; ~ся *несов. см.* навяза́ться

нага́йка *ж* ז ־ס, נאהײַקע ll ־ס קאָנטשיק מ ־ער

нага́р *м* (*на свече*) מ שנויץ

нагиба́ть(ся) *несов. см.* нагну́ть(ся)

нагишо́м *нареч. разг.* [אָדעם] מיטער, נאָקעטערהײַט

нагле́ть *несов.* (ער)פּרעכ ווערן*

наглéц *м* יונג [אומפארשעמטער] א פרעכער

нáглость *ж* וו פרעכקייט

наглотáться *сов.* (*род.*) זיך* אָנשלינגען; (*пыли и т. п.*) (מיט) זיך* אָנעסן

нáглухо *нареч.* 1. שטשילנע, הערמעטיש; закрыть ~ פארמאכן הערמעטיש; забить óкна ~ די* פארשלאָגן. 2.: ~ застегнýться -פאר פּעטצטער, ניט לאָזנדיק קיין שפּאלט שפּיליען זיך אף אלע קנעפּל(עך)

нáгл||ый פרעכער; ~ая ложь ליגן א גראָבער; ~ые глазá פארשטאָכענע אויגן

наглядéться *сов.* זיך (זאט) אָנקוקן; я не мог ~ на картúну כ׳האָב זיך ניט געקענט זאט אָנקוקן אפן בילד

наглядн||о *нареч.* אָנשוילעך; ~ость *ж* וו אָנשוילעכקייט; ~ый אָנשוילעכער; ~ые посóбия אָנשוילעכע לערן־מיט- לען; ~ое доказáтельство דערווייז אין אָנשוילעכער; преподáть ~ый урóк *кому-л.* עמעצן* באשטימפערלעך באווייזן

нагнáть *сов.* 1. (*догнать*) דעריאָגן, אָנייאָגן; 2. (*наверстать*) נאדאָלשטען, אָנייאָגן; 3. (*сосредоточить в одном месте*)* צוזאמענטריבן, אָנטריבן*; 4. *разг.* (*внушить какое-л. чувство и т. п.*)* אָנווארפן; ~ сон на *кого-л.* אָנווארפן* א שלאָף אף עמעצן; ~ стрáху на *кого-л.* -אָנ וואַרפן* א פּאָכעד אף עמעצן

нагнестú *сов. см.* нагнетáть

нагнетáтельный: ~ насóс דרוקפּאָמפּע וו ־ס

нагнетáть *несов. тех.* אָנפּאָמפּען; ~ давлéние פאר- שטאַרקן [פארגרעסערן] די דרוקונג

нагноéние *с* 1. (*воспаление*) וו אייטערונג, וו יאָטערונג; 2. (*гнойник*) געשווי׳ר מ ־ן

нагнýть *сов.** אָנבייגן; ~ся *сов.* זיך* אָנבייגן*, אײַנבייגן*

наговáривать *несов. см.* наговорúть 2, 3

наговóр *м разг.* ־ן מ רעכילעס, וו לאָשנהאָרע; (*клевета*) בילבל מ (מצ. בילבולים)

наговорúть *сов.* 1. (*род.*)* אָנרעדן, אָנריידן*; ~ глýпостей נאָרישקייטן אָנרעדן* א שיין ביסל; 2. (на *вин.*; *наклеветать*) (אף) (לאָשנהאָרע)* אָנרעדן; 3. (*текст на пластинку*) פּאָנאָגראפירן; (*на плёнку тж.*) פילמירן; ~ пластúнку אָנשפּרעכן* די פּלאַטע; ~ся *сов. разг.* (זאט) אָנרעדן* [אָנריידן*] זיך

нагóй נאַקעטער, הויליער

нáголо *нареч.*: остри́чь ~ הויל* אָפּשערן

наголó *нареч.*: с шáшками ~ מיט אנטבלויזטע שווערדן

нáголову *нареч.*: разбúть ~ врагá דערלאַנגען דעם סוינע; צעשמעטערן דעם סוינע א טויטקלאפּ

нагонúй *м разг.*: дать *кому-л.* ~ א געבן* עמעצן; получúть ~ כאפּן א פּסאק; פּסאק

нагонúть *несов. см.* нагнáть

на-гора́ *нареч. горн.* ארוף (אף); выдать у́голь ~ ארויסגעבן* קוילן ארוף־צו [אף ארוף]

нагоре́||ть *сов.* 1. (*покрыться нагаром*) אָנברענען; 2. *безл. разг.*: ~ло электри́чества на шесть рублéй ס׳האָט אָנגעברענט עלעקטריע־שטיין אף זעקס רובל; 3. *безл. разг.*: нагорúт тебé за э́то! וועסט ארײַן [וועסט האָבן כאפּן] דעם עמעסן פּסאק!

нагóрный 1. (*гористый*) בערגיקער; הויכער; ~ бéрег הויכער ברעג; 2. (*расположенный в горах*) -בערג, -בירג־ בערגיקער;

нагóрье *с* געבערג

наготá *ж* וו נאַקעטקייט; (*отсутствие растительности тж.*) וו הויליקייט

наготóве *нареч.* גרייט, אָנגעגרייט; быть ~ גרייט* זײַן; держáть орýжие ~ האלטן* אָנגעגרייט דאָס געווער

наготóвить *сов.* 1. (*запасти*) פארגרייטן, אָנגרייטן; ~ дров нá зиму אָנגרייטן האָלץ אף ווינטער; 2. (*много блюд*) צוגרייטן

награ́бить *сов.* אָנראַבענען, אָנרויבן

награ́д||а *ж* וו באלוינונג; (*орден и т. п. тж.*) באלויך־ ־ציכן מ ־ס; *перен.* וו באלוינונג, סכאר מ; в ~у אלס באלוינונג; вручúть ~у באלויך־צייכן אַ באלוינונג; אײַנהענטיקן; любóвь нарóда — лýчшая ~а герóю די ליבע פֿונעם פֿאָלק איז די בעסטע באלוינונג [איז דער בעסטער סכאר] פאר א העלד

награ́дить *сов.* 1. באלוינען; ~ óрденом מיט באלוינען; 2. (*одарить*)* באשענקען; אָן אָרדענען; 3. *разг.* (*поцéчиной и т. п.*)* מעכאַבעד זיך*

награждáть *несов. см.* наградúть

награждéние *с* וו באלוינונג

нагрева́тельн||ый ־הייץ, ־וואַרעם; ~ые прибóры -אָנ וואַרעם־אפּאַראַטן מצ.

нагрева́ть(ся) *несов. см.* нагрéть(ся)

нагрéть *сов.* אָנווארעמען; ◇ ~ рýки на *чём-л.* ≅ אָנווארעמען זיך, אָנפֿלעקן א בײַנדל בא עפּעס וואַרעם וועלן*

нагромождáть *несов. см.* нагромоздúть

нагромождéние *с* וו אָנהויפונג, מ אָנוואַלגער

нагромоздúть *сов.* אָנהויפֿ(ענע)ן, אָנוואַלגערן

нагрубúть *сов.* גראָב [פֿרעך] ארײַנזאָגן

нагрýдн||ик *м* 1. ־ער ז ־ברוסט־טיכל; (*детский*) ־ברוסט־פּאָנצער מ ־ס הערצל ז ־ער; 2. (*часть доспехов*)

нагружáть *несов.*, **нагрузúть** *сов.* 1. -אָנ פּאַרלאָדן*; ~ телéгу פּאַרלאָדן* דעם וואָגן; 2. *разг.* (*работой, поручениями*) אָנלאָדן*

нагрýзка *ж* 1. (*транспортных средств*) וו פּאַרלאָדונג; (*груза*) וו אָנלאָדונג; 2. (*работа*) וו אָנלאָדונג; ~ учúтеля די אָנלאָדונג פון א לערער

нагря́нуть *сов.* קומען*; אומגערופֿן* (*о гостях тж.*) אריינשטעלן זיך *разг.*

нагýл *м* (*скота*) וו צוגעקומענע וואָג, וו אָנפּיטערונג

нагýливать *несов.*, **нагуля́ть** *сов.* 1. (*прибавлять в весе*) אף פרי- אָנעמען* וואָג; 2. *разг.*: нагуля́ть аппети́т שער לופט באקומען* דעם רעכטן אפעטיט; нагуля́ть румя́нец אף פרישער לופט באקומען* רויטע בעקלעך

нагуля́ться *сов. разг.* אָנשפּאַצירן זיך

над *предлог с тв. п.* 1. אויבער; ~ столóм אויבערן טיש; высокó ~ головóй הויך אויבערן קאָפּ; рабóтать ~ проéктом ארבעטן אויבער א פּראָיעקט; трúста мéтров ~ýровнем мóря דריי הונדערט מעטער העכער פֿונעם [העכער דעם] ים־ניוואָ; 2.: смея́ться ~ *кем-л.* לאכן פון עמעצן; издевáться ~ *кем-л.* איזדיקעווען זיך אויבער עמעצן

надави́ть *сов.*, **нада́вливать** *несов.* אָנקווטשן, אָנדריקן

нада́ивать *несов. см.* надои́ть

надба́вка *ж* וו ־ס הויסאָפּע

надвига́ть(ся) *несов. см.* надви́нуть(ся)

надви́ну||ть *сов.* אָנרוקן; ~ть ша́пку אָנרוקן דאָס היטל

~ться *сов. прям. и перен.* זיך אָנרוקן; ~лась ночь [ס׳האָט זיך אָנגערוקט ס׳איז צוגעפאלן] די נאכט

на́двое *нареч.* אף צוויי טיילן, אף דער האלב; доро́га разделя́лась ~ דער וועג האָט זיך צעצוויי׳ט; ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла ס׳איז נאָך א גרויסער סאָפּעק

надвяза́ть *сов.*, надвя́зывать *несов.* (*вин.*) (*спицами*) אָנשטריקן; (*крючком*) אָנהעקלען; 2. (*верёвку и т. п.*) צוזינדן* (צו)

надгро́бн||ый: ~ый па́мятник מ ־ס מצי׳׳וע; ~ая на́дпись ן־ מ ־ס, מצי׳׳וע־אופשריפט; ~ая речь ס־ מ קווּרץ־רעדע

надева́ть *несов. см.* наде́ть

наде́жд||а *ж* ־ען מ האָפענונג; вы́разить ~у ביטאָכן מיט דער; אויסדריקן א האָפענונג; ◇ в ~е на *что-л.* לייגן אף עפעס אף האָפענונג; возлага́ть ~ы на *кого-л.* האָפענונגען אף (גרויס°) (עמעצן); пита́ть ~у א האָפענונג, האָבן* (פאר)אָפּן; он подаёт ~ы (גרויס°) מע לייגט אף אים

наде́жн||ый 1. (*внушающий доверие*) פארטרוילעכער; ~ый друг א טרייַער פרינט; 2. (*крепкий, прочный*) פעסטער, זיכערער; ~ый фунда́мент א פעסטער פונדאמענט; ~ая защи́та א זיכערע שוץ; 3. (*верный*) זיכערער; ~ое сре́дство א זיכער מיטל; ~ое ме́сто א זיכער [א באוואָרנט] אָרט

наде́л *м:* земе́льный ~ *ист.* מצ. ־כא עֶרד־כיילעק מ (לאָקים)

наде́ла||ть *сов.* 1. (א סאך) אָנמאכן; ~ть игру́шек -אָנ שפּילכלעך (א סאך) מאכן; 2. (*совершить, причинить*) וואָס האָסטו אָנגעטאָן*, אָנגעמאכן; что ты ~л? אָפּטאָן* (א סאך) נאָריש־; ~ть глу́постей אָנגעארבעט?; ~ть оши́бок באגיין* [אָנגעמאכן] (א סאך) פּעלערן; ~ть хлопо́т פּארשאפן* (א סאך) קלאפּאָט

наделя́ть *несов.* 1. (יעדערן) אויס-, געבן* אײַנטיילן צווישן די; ~ крестья́н землёй פּויערים די ערד; 2. (*одарить*) באשענקען*; он наделён большо́й физи́ческой си́лой ער איז באשאָנקען מיט א גרויסער° פּוישער קראפט

надёргать *сов.* 1. אָנצופּן; 2. *перен. разг.* צונויפשלעפּן; ~ цита́т צונויפשלעפּן ציטאַטעס

наде́ть *сов.* 1. אָנטאָן*; что бы́ло на ней надето? אין וואָס איז זי געווען [געגאַנגען] אָנגעטאָן?; 2. (*насадить*) ארויפזעצן, ארויפטאָן*

наде́||яться *несов.* 1. האָפן; 2. (*полагаться*) פארלאָזן* זיך; (*рассчитывать на что-л.*) דופֿן; я на тебя́ ~юсь איך פארלאָז זיך אף דיר; 3.: ~юсь *в знач. вводн. слова* כ׳האָף; ~юсь, вам изве́стно... עפּשער איז אײַך בא- וווסט...

надзе́мный איבערערדישער

надзира́тель *м* = מ אויפזעער; ~ница *ж* ן־ אויפזעערן

надзира́ть *несов.* (*за тв.*) (אף) אן האָבן*, (אף) אכטונג געבן*

надзо́р *м* 1. ן־ מ אויפזיכט, ן־ מ האושגאָכע; быть под ~ом поли́ции זיין אונטער דער אויפזיכט פון דער פּאָליצי׳י; 2. (*группа лиц*) ן־ מ אינספּעקציע, מצ. מאשגיחים; санита́рный ~ די סאניטאַרע אינספּעקציע

надко́стница *ж анат.* ־ען ז ביין־העטל

надкуси́ть *сов.*, надку́сывать *несов.* (עטוואָס) אָנביסן*

надла́мывать *несов. см.* надломи́ть

надлеж||а́ть *несов.* (*дат.*): вам ~и́т сдать годово́й отчёт до деся́того января́ [איר זײַט מעכטיגט] איר דארפט אָפּגעבן דעם יאָר־באריכט ביז צענטן יאנואַר; ~а́щий срок צום געהעריקן טערמין; в ~а́щем о́бразом אף א געהעריק אויפן וויי געהעריק,

надло́м *м* 1. ־ן מ אַנבראָך, ־ן מ אײַנבראָך; 2. *перен.*: душе́вный ~ דעפּרעסיע מ, אינערלעכער אײַנבראָך

надломи́ть *сов.* 1. (עטוואָס) אָנברעכן*; 2. *перен.* -אונ טערברעכן* (*здоровье*) אונטערזינקען*; го́ре надломи́ло его́ די צאָרע האָט אונטערגעבראָכן זײַנע קויכעס; ~ся *сов.* 1. (*слегка*) אָנברעכן זיך*; 2. *перен.* אונטערגעברעכן ווערן*

надло́мленный אָנגעברעכענער; *перен.* -אונטערגעברעכע נער

надме́нн||о *нареч.* פּאריסן, מיט גיווע, גאדלעסדיק; ~ость *ж* ן־ פּאריסנקייט, ן־ גיווע, ז גאדלעס; ~ый פּא- ריסנער, גיווערדיקער, גאדלעסדיקער

на́до[1] *в знач. сказ. безл.* 1. (*следует*) מע דארף; (*необходимо*) מע מוז; *переводится тж. личными формами глаголов* דארפן*, מוזן*; ~ идти́ מע דארף גיין; тебе́ ~ рабо́тать דו דארפסט ארבעטן; 2. (*требуется*) מע דארף האָבן; *переводится тж. личными формами глагола* דארפן*; им ~ бума́ги זיי דארפן; не ~ слёз זיי נייטיקן זיך אין פאפּיר, האָבן פּאפּיר; ~ бы́ло ви́деть, как... מע האָט געדאַרף ניט ווייזן; ◇ так ему́ и ~! א [אָנקוקן], וו׳(אזוי)... דאַרפט זען; ~ли עס קאָשער פארדינט! מיצווע אף אים! כ׳האָב דאָס אין, כ׳האָב מער ניט וואָס צו טאָן! мне ~! דער לינקער פּיאָטע! ~ ду́мать, ~ полага́ть 1) מינאס- וווי דען אַנ-, איך רעכן, טאָם גלייב איך, 2) (*как ответ*) מיסטאָמע, דערש? вы, ~ полага́ть, уже́ гото́вы? איר איך גלייב, אז איר זײַט שוין; זײַט שוין מיאסטאָם גרייט? גרייט?

надо[2] *предлог* **см.** над

на́добно *уст. см.* на́до[1]

на́добност||ь *ж* (*потребность*) ן־ באדערפעניש; (*необходимость*) ן־ נויטוועניקייט; в слу́чае ~и אז מע וועט דאַרפן; по ме́ре ~и אף וויפל ס׳איז נייטיק; без ~и וועלן מע דארף ניט

надоеда́ть *несов. см.* надое́сть

надое́дливый דערלעסטיקער; (*о человеке*) אײַנגענעסענער

надое́сть *сов.* דערלעסן*, נימעס וועלן*; мне надое́ло его́ слу́шать ס׳האָט מיר דערלעסן [ס׳איז מיר נימעס געווארן] הערן, וואָס ער רעדט

надойть *сов.* אָנמעלקן*

надо́й *м* ־ן מ אָנמעלק

надо́лго *нареч.* אף לאנג

надо́мн||ик *м* = מ הויס־ארבעטער; ~ица *ж* ־ס הויס־אר- בעטערן ן־

надорва́ть *сов.* 1. (עטוואָס) אָנרייסן*; 2. (*повредить*) אונטערברעכן*, אונטערזינקען*; ~ си́лы [אונ-] אונטערייסן* טערברעכן*] די קויכעס*; ~ го́лос די שטים אונטערברעכן*; ~ся *сов.* 1. אָנגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*повредить себе внутренние органы*) זיך אונטערברעכן*, אונטערייסן* זיך; 3. (*потерять душевные силы*) -אונ אינערלעך אײַנגע- ברעכן ווערן*

надоу́ми||ть *сов.* (+ *инф.*) *разг.* סייכל אײַנגעבן*; он

~л меня́ пойти́ к врачу́ ער האָט מיר אײַנגעגעבן סײכל (איך זאָל) גיין צו א דאָקטער

надписа́ть *сов.*, **надпи́сывать** *несов.* (אף) *אופשרײַבן, (אף) מאכן אן אופשריפט; ~ фотогра́фию מאכן אן אופ-שריפט אפן פאָטאָבילד

на́дпись *ж* ן־ וו אופשריפט

надпо́чечники *мн. анат.* בײַנירן מץ

надра́ть *сов.*: ~ у́ши *кому-л.* [אָנדרייען *אָנרײַסן] עמעצן די אויערן

надре́з *м* ן־ מ אָנשניט; *(бороздка)* ן־ מ אײַנשניט, קאַרב מ ־ן

надре́зать *сов.*, **надреза́ть** *несов.* *אָנשניידן (עטוואָס)

надруга́тельство *с* ז איזדיעקעניש; *(над святыней)* ן פאָרומוערדיקן

надруга́ться *сов.* (над *тв.*) (איבער) זיך איזדיעקעווען; *(осквернить)* פאָרומוערדיקן

надры́в *м* 1. ן־ מ ריס; 2.: душе́вный ~ אינערלעכער אײַנבראָך וו דעפרעסיע; ка́шлять с ~ом קרעקן זיך הוסטנדיק; петь с ~ом זינגען* אפעקטירט

надрыва́ть *несов.* 1. *см.* надорва́ть 1; 2.: ~ ду́шу ריסן* דאָס הארץ; ~ся *несов.* 1. *см.* надорва́ться 1; 2. *(делать что-л. с большим напряжением)* אוועקלייגן אלע קויכעס; надрыва́ясь тащи́ть, нести́ *что-л.* מיט די שרי-קעס קויכעס שלעפּן, טראָגן* עפּעס; 3. *(кричать)* לאָזן* אלע קויכעס; 4. (от *род.*; *страдать*) (פון) פּײַניקן זיך; ◇ се́рдце, душа́ надрыва́ется ס׳ווערט צעריסן [ס׳ריסט] דאָס הארץ

надсмо́тр *м* ן־ וו אופזיכט; ~щик *м* = מ אופזיכטער

надстра́ивать *несов.*, **надстро́ить** *сов.* *(этаж)* אויפ-בויען; *(дом)* ארויפּבויען

надстро́йка *ж* 1. *(действие)* ן־ וו ארויפּבויונג, ז; 2. *(часть здания)* ן־ ז אויבערגעבויע; 3. *филос.* בעריכקייט; ба́зис и ~ דער באָזיס און דער אויבער-בוי

надтре́снутый 1. אָנגעשפּאלטענער; 2.: ~ го́лос אן אונטערגעבראָכענע שטים

надува́тельство *с разг.* ן־ וו שווינדלערײַ, ז גענאַרערײַ

надува́ть *несов. см.* наду́ть; ~ся *несов. см.* наду́ть-ся 1

надувн||о́й לופט־; ~а́я ло́дка ן־ ז גומע־שיפל; ~о́й матра́ц ן־ מ לופט־מאטראץ

наду́манный אויסגעקליגלטער, אָנגעטראכטער

наду́тый *разг.* 1. *(надменный)* גאָדלעסדי-, פאָרנעמער; *(обиженный)* אָנגע-קוקט פון זיך; קער וואָס בלאָזט פון זיך *после сущ.*; 2. אָנגעדרודלטער, בלאָזענער

наду́||ть *сов.* 1. *אָנבלאָזן; ~ть щёки די אָנבלאָזן* דער וויינט האָט אופגעבלאָזן [האָט אָנגעצויגן]; 2. *(нанести — о ветре)* אָנווייען; 3. *разг. (обмануть)* אָפּשווינדלען, אָפּפּריצעווען; ◇ ~ть гу́бы דערדודלען זיך, אָנבלאָזן* זיך; ~ться *сов.* 1. -אָנ בלאָזן* זיך; *(вздуться)* אופּבלאָזן* זיך; 2. *разг. (оби-деться)* אָנדרודלען זיך, אָנבלאָזן* זיך

надуши́ть *сов.* אָנפּאַרפומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *сов.* אָנפּאַרפומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

надыми́ть *сов.* אָנרויכערן, אָנמאכן א רויך

наеда́ться *несов. см.* нае́сться

наедине́ *нареч.* אליין; поговори́ть с *кем-л.* ~ האָבן* [אונטער פיר אויגן] א שמועס מיט עמעצן אויג אויג אף אויג

оста́ться с *кем-л.* ~ בלײַבן* מיט עמעצן אליין; ~ с собо́й אליין מיט זיך, אינער אליין

нае́зди||ть *сов.* 1. *אָנפאָרן; шофёр ~л миллио́н кило-ме́тров דער שאָפער האָט אָנגעפאָרן א מיליאָן קילאָמע-טער; 2. *(укатать)* *אײַנפאָרן

нае́здни||к *м* = מ רײַטער; ~ца *ж* ס־ וו רײַטערן, ן־ ז רײַטערקע

нае́здом *нареч.*: быва́ть ~ ארומפאָרן-אַרומפאָרן זיך דיק

наезжа́ть *несов.* 1. *см.* нае́хать *и* нае́здить; 2. *разг. (посещать)* ארומפאָרן זיך

нае́зженн||ый: ~ая доро́га ון אײַנגעפאָרענער וועג

наём *м* 1. *(помещения и т. п.)* ן דינגען, וו ארײַנדע; 2. *(рабочей силы)* ן דינגען, ן אָנדינגען; рабо́тать по на́й-му זיין* אף לוין־ארבעט; ~ник *м* 1. *обыкн. неодобр.* = מ געדונגענער זעלנער; לוין־זעלנער; 2. *(прислуж-ник)* = מ (מץ. מעשאָרעס) מעשאָרעס, צודינער

наёмн||ый 1. פארדינגט; *(взятый внаём)* געדונגענער; ~ая цена́ ן־ וו פארדינגפריז; ~ая да́ча א געדונגענע דאַטשע; 2. *(работающий за плату)* לוין־; ~ый труд וו לוין־ארבעט; 3. *обыкн. неодобр.* געדונגענער; ~ые войска́ אן אָנגעדונגענע ארמיי; ~ый уби́йца אן אָנגעדונ-גענער מערדער

нае́сться *сов.* זיך* אָנעסן; ты не нае́лся? דו האָסט נאָך ניט זאַט? ביסט נאָך ניט זאַט, זיך ניט אָנגעגעסן?; ~ *чего-л.* *אָנעסן זיך מיט עפּעס

наéх||ать *сов.* 1. (на *вин.*) (אף) *אָנפאָרן, *ארופאָרן (אף); 2. *разг. (съехаться)* *אָנפאָרן; ~ало мно́го гос-те́й ס׳זינען אָנגעפאָרן א סאַך געסט

нажа́рить *сов.* *אָנברענטן, אָנפּרעגלען

нажа́ть[1] *сов.* 1. *(вин., на вин.)* (אף) *אָנדריקן, *(рукой тж.)* א קוועטש טאָן*; ~ кно́пку אָנדריקן אף דער קנאָפּ-קנעפּל, א קוועטש טאָן* די קנאָפּקע, 2. (на *кого-л.*) *разг. (оказать воздействие)* (אף) אָנקוועטשן (אף) אָנשפּאַרן; 3. (на *вин.*) *разг. (энергично приняться)* א נעם טאָן* (פאַר, צו) אָנשפּאַרן (אף), זיך

нажа́ть[2] *сов. (какое-то количество ржи и т. п.)* -אָנ שניטן*

нажда́||к *м* מ שמערגל, נאוזדאַק; ~чный: ~чная бума́га ן גלאָזפּאפּיר

нажи́в||а[1] *ж* ן־ וו בארײַכערונג; *(прибыль)* (מץ.) רעוואַך מ (רעוואָכים; погоня за ~ой דאָס יאָגן זיך נאָך פּעטע דאָס יאָגן זיך נאָך פּראָפּיט, [גראָבע°] רעוואָכים

нажи́ва[2] *ж см.* нажи́вка

наживáть(ся) *несов. см.* нажи́ть(ся)

нажи́вка *ж* (פאר פיש) וו לאָקערשפּיז

наживно́||й: э́то де́ло ~е *разг.* (מיט) דאָס קען מען זיך דער צייט (אָנלעבן

нажи́м *м* 1. מ אָנדריק, ז שפּאַרן; 2. *перен.* מ דרוק, אויסיבן א דרוק אף (עמעצן); оказа́ть ~ на *кого-л.* מ אָנדריק; под ~ом דרוק אונטערן; 3.: писа́ть с ~ом שרײַבן* אָנקוועטשנדיק אף דער פּען

нажима́ть *несов.* 1. *(вин., на вин.)* *אָנדריקן; *(рукой тж.)* אָנקוועטשן; 2. *см.* нажа́ть[1] 2; 3. (на *вин.*) *разг. (энергично приниматься)* נעמען* זיך (ווי ס׳דארף צו) אָנשפּאַרן (אף), (זיך, (פאַר, צו)

нажи́ть *сов.* 1. אײַנלעבן זיך, אָנלעבן* זיך; *(много де-нег)* אָנפּאַרדינען; 2.: ~ (себе́) враго́в סאָנים אָנלעבן זיך;

~ хлопо́т [א שטיקל אַרבעט אָנפרענגן זיך]; ~ боле́знь [אָנפרענגן זיך] א קרענק אָפּכאפּן; ~ся *сов.* (на *предл.*) (וון) ניסאָשער ווערן*; ~ся на вое́нных ста́вках ניסאָשער, מאכן א פארמעגן פון קריג־ליפערונגען ווערן* פון קריג־ליפערונגען

наза́втра *нареч. разг.* אפן אָנדערן טאָג, אף מאָרגן

наза́д *нареч.* 1. *(в противоположном направлении)* идти́ ~ צוריק (אף); א טראָט צוריק; 2. *(к задней стороне)* אהינטער, אף צוריק (אף); огляну́ться ~ אומקוקן זיך אף צוריק [אף אהינטער, אהינטער]; 3. *(обратно)* взять свой слова́ ~ צוריק; נעמען* די ווערטער צוריק; отда́ть *что-л.* ~ אָפּגעבן* צוריק עפעס; 4.: (тому́) ~ צוריק; пять лет (тому́) ~ פינף יאָר, פינף יאָר צוריק מיט צוריק

назва́ние *с* (מצ. נעמען) נ נאָמען; ~ расска́за דער נאָמען פון דער דערציילונג; расска́з под ~м „Степь" א דערציילונג מיטן נאָמען [אונטערן קעפּל] «דער סטעפּ»

назва́||ть[1] *сов.* 1. *(вин. тв., им.; дать имя)* נאָרופן*, געבן*; ма́льчика ~ли Михаи́л(ом) в честь де́да מ׳האָט דעם יינגל א נאָמען געגעבן מיכאל לעקאָוועד; ~ть *кого-л.* тру́сом [דעם זיידן נאָכן זיידן] נאָרופן*; 2. *(вин. тв.; охарактеризовать)* פאכדן האלטן*; (פאר) רעכענען (פאר); её нельзя́ ~ть краси́вой מע קען ניט זאָגן, זי ניט האלטן [רעכענען] פאר א שיינער מע קען ניט זאָגן, זי איז א שיינע; 3. *(вин.; произнести название, указать)* נאָרופן*; назови́те прито́ки Во́лги [בא רופט אָן] די נעמען; ~ть кра́йний срок [די בעסטע] פון דער וואָלגע ער האָט נאָרופן* דעם לעצטן טערמין; он ~л себя́ זיך פאָרגעשטעלט

назва́ть[2] *сов. (вин., род.; пригласить)* פארבעטן*

назва́ться[1] *сов.* 1. *(кем-л.)* (פאר) אָנגענבן זיך; 2. *(отрекомендоваться)* פאָרשטעלן זיך

назва́ться[2] *сов. (вызваться)* אָנבאָטן* זיך; *(напроситься)* אָנשלאָגן* זיך

назе́мн||ый אייבערערדישער, אייבערערדיקער; ~ый тра́нспорт אייבערערדישער טראַנספּאָרט; ~ые войска́ יאבאָשע־מיליטער ז

на́земь *нареч.* אף דער ערד

назида́||ние *с* ז באלערנונג, ז מוסער־לעקציע; в ~ние пото́мству *ирон.* [וויסן] אז קינדס־קינדער זאָלן געדענקען; ~тельный באלערוודיקער; ~тельным то́ном מיט א מענטאָרישן טאָן

на́зло́ *нареч.* אפצולאָכעס, אף צעזעצעניש; де́лать ~ *кому-л.* [אף צעזעצענישן] אפצולאָכעס* טאָן*; как ~ (ווי) אפצולאָכעס

назнача́ть *несов. см.* назна́чить

назначе́ни||е *с* 1. *(действие)* ז באשטימען; *(срока и т. п. тж.)* ז אָפּשטעלן; 2. *(на должность)* באשטימונג ז, ז נאָמינירונג; 3. *(предназначенность)* ז צילן־באשטימונג; *(задача)* ז אופּגאבע; *высок.* ז מיסיע; испо́льзовать по ~ю צוועקמעסיק אויסניצן, אויסניצן לויט דער באשטימונג; каково́ ~е э́того прибо́ра? אף וואָס דינט אָט דער מאַכ־אפּאראט? отвеча́ть своему́ ~ю אנטשפּרעכן* צו די פונקציעס; 4.: по ~ю врача́ לויט א פּירשריפט פון א דאָקטער; ◇ ме́сто ~я ז צילן־אָרט

назна́чить *сов.* 1. *(заранее наметить)* באשטימען; *(срок и т. п.)* אָפּשטעלן; ~ день отъе́зда אָפּשטעלן דעם טאָג פון אָפּפאָרן [באשטימען, אָנמערקן]; ~ свида́ние באשטימען א פּגישה; ~ пе́нсию א פענסיע אָפּשטעלן א טרעפונג; 2. *(на до́лжность)* נאָמינירן, באשטימען [באשטימען אלס דירעקטאָר עמעצן] [פאר א דירעקטאָר]; 3. *разг. (лекарство, лечение)* פּירשרייבן*, רעקאָמענדירן

назо́йлив||ость *ж* ז אינגעגעסנקייט; ~ый -אינגעגעסן, דאָקטשליווע(ר) נער; *тж. неизм.*

назрева́ть *несов.*, **назре́ть** *сов.* אָנרייפן; *(о вопросе тж.)* אקטוּעל ווערן*

назубо́к *нареч. разг.:* знать *что-л.* ~ א ווי עפעס וויסן* עפעס אף אויסוויניק, מיזמער

называ́емый: так ~ אזוי־גערופענער

называ́ть *несов. см.* назва́ть

называ́||ться[1] *несов.* 1. נאָרופן* זיך, הייסן*; как э́то ~ется? ווי רופט מען דאָס אָן?, ווי(אזוי) הייסט עס?; 2. *см.* назва́ться[1]

называ́ться[2] *несов. см.* назва́ться[2]

наибо́лее *нареч.* 1. *(больше всего)* אמערסטן, צומייסטן; 2. *(при образовании превосх. ст. прил. и нареч.):* ~ си́льный דער סאָמע שטאַרקער, דער שטאַרקסטער; де́йствовать ~ си́льно דער צומשטארקסטן ווירקן

наибо́льший דער גרעסטער

найвн||ость *ж* ז נאיוקייט; *(безыскусственная простота)* ז טמימעס; ~ый נאיוער; *(безыскусственно простой)* א נאיוע פּראָסטע; ~ый вопро́с טמימעסדיקער

наивы́сший דער העכסטער

найгранн||ый געקינצלטער, געמאכטער; ~ая весёлость א געמאכטע [געקינצלטע] פריילעכקייט

наигра́ть *сов.* 1. *разг. (основной мотив)* דורכשפּילן; 2. *(на пластинку)* פאָנאָגראפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пласти́нку די פלאטע אָנשפּילן; ~ся *сов. разг.* זיך אָנ־שפּילן (זאט)

найгрывать *несов.* 1. *см.* наигра́ть; 2. *(тихо)* שטילער־הייט [פאר זיך] שפּילן

наизна́нку *нареч.* פארקערט, אף דער לינקער זייט

наизу́сть *нареч.* אף אויסוויניק

наилу́чш||ий דער בעסטער; ~им о́бразом אפן בעסטן אויפן

наиме́нее *нареч.* צומווייניקסטן

наименова́ние *с* (מצ. נעמען) נ נאָמען

наиме́ньший דער קלענסטער, דער מינדסטער

наискосо́к *нареч. разг. см.* на́искось

на́искось *нареч.* אין אלאכסן, באלאכסן

наиху́дший דער (סאָמע) ערגסטער

наймит *м* = נ ··נע; צוזדינער נ; ~ы капита́ла די (ויצער־)מעשאָרסים פונעם קאפיטאל

найти́[1] *сов.* 1. *(обнаружить)* געפינען*; ~ клад געפּינען* אן אויצער; в я́щике стола́ я нашёл запи́ску אין טיש־שופלאָד האָב איך געפונען [דערזען] א צעטעלע; 2. *(отыскать)* געפינען*; *(подыскать тж.)* צוזוכן; ~ подходя́щую рабо́ту געפינען* [צוזוכן] א פאסיקע ארבעט; никак не найду́ э́ту кни́гу איך קען בעשום־אויפן ניט געפינען דעם בוך געפינען* אף דער קאָזיק; ~ на ка́рте столи́цу Ку́бы [מאפע די הויפט־שטאָט פון קובא] (אויס)געפינען*; 3. *(изобрести)* פינען*, אנטדעקן, צוטראכטן; ~ но́вый спо́соб очи́стки не́фти (אויס)געפינען* א נייעם אויפן אָפּצוריניקן נאפט; 4. *(счесть)* האלטן*, געפינען*; он нашёл э́то вполне́ целесооб-

ра́зным ער האָט עס געפֿונען [געהאַלטן] פאר גאנץ צוועק- מעסיק; 5.: ~ примене́ние [אויסגעניצט] ווערן*; ~ отраже́ние געפֿינען* א אָפּשפּיגלען זיך; ~ приста́нище מאָקעם־מענוכע; 6.: что он в ней нашёл? ווָאס האָט ער אויסינס אין איר דערזען? געפֿונען; нашёл чему́ ра́доваться! פון ווָאס אָנצוקוועלן! 7. *застать* אָנטרעפֿן*

найти́[2] *сов.* 1. *(надвинуться)* אָנרוקן זיך; нашли́ ту́чи ס׳האָבן זיך אָנגערוקט כמאַרעס; 2. *разг.:* на него́ нашёл страх ס׳האָט אים אָנגעכאַפּט א פּאַניעט; на него́ нашла́ тоска́ ס׳איז אים געוואָרן מיטאמאָל אומעטיק (אפן הארצן)

найти́сь *сов.* 1. *(обнаружиться в результате поисков)* געפֿינען* זיך, אָפֿזוכן זיך; 2. *(оказаться налицо)* צי איז ניט פאראַן בא* נען זיין*; не найдётся ли у вас..? צי האָט [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..? 3. *(не растеряться)* ניט פאר-, ניט בלײבן* אָפּהענטיק, געבן* זיך אן אייצע לירן* זיך; он не нашёлся, что отве́тить ער האָט ניט גע- וווסט, וואָס זאָל ער ענטפערן

нака́з *(депутаты)* אָנמאָג מ ־ן

наказа́ни||е *с* ווערֶאָפונג ו ־ען, שטראָף ו ־ן; *уст.:* тре́бовать ~я виновных פֿאָדערן (מע זאָל) בא- שטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобо́й ס׳איז מיר ביטער [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..?; ~е *(денутаты)* אויגעס מ; ~ый *уст.*; тре́бовать ~я винóвных (מע זאָל) בא- שטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобо́й ס׳איז מיר ביטער [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..? ~ая плóскость געגלייטער (אָנ)גע(גלייטער); ~ая плóскость געגלייטע; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך אלץ גיט פאלן* בארג־אראָפּ, ריקער גיין* בארג־אראָפּ, ריקער

наказа́ть *сов.* באשטראָפן

наказу́емый *юр.* באשטראָפלעכער

нака́зывать *несов. см.* наказа́ть

нака́л *м* ווָאלפֿראם ו, אָנגליונג ו, גלי מ; *перен.* גלי מ

накалённ||ый אָנגעשטרענגטער; *перен. тж.* אָנגעגליטער; ~ая атмосфе́ра [א געשפּאַנטע] אן אָנגעגליטע געשפּאַנטער

нака́ливан||ие *с* ווָאלפֿראם ו, אָנגליונג; ◇ ла́мпа ~я *эл.* גלי־לאָמפּ מ (מצ. ־ן, ..לעמפּ)

нака́ливать(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

накали́ть *сов. прям. и перен.* אָנגליען; ~ся *сов. прям. и перен.* אָנגליען זיך, אָנגעגליט ווערן*; ~ся до́красна́ אָנגעגליט ווערן* ביז רויט

нака́лывать *несов. см.* наколо́ть[1]; ~ся *несов. см.* наколо́ться

накаля́ть(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

наканý́не 1. *нареч.* מיט א טאָג צוריק, מיט א טאָג פריער; 2. *предлог с род. п.* ערעוו; ~ пра́здника ערעוו יאָמטעוו

нака́пать *сов.* אָנקאַפּען

нака́пливать(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накача́ть *сов.*, **нака́чивать** *несов.* אָנפּאָמפּען

накида́ть *сов.* אָנווארפן*

наки́дка *ж* 1. *(одежда)* פּעלעריע ו ־ס; 2. *(на подушку)* דעקל ז ־עך

наки́дывать(ся) *несов. см.* наки́нуть(ся)

наки́нуть *сов.* 1. ארופּווארפן*; 2. *(небрежно надеть)* אראָפּכאַפּן אף זיך, ארופּווארפן* (אף זיך) אי̈בערווארפן*; ~ плато́к на пле́чи [אי̈בער- ארופּווארפן*] א טוך אף די פלייצעס ארופּ-; וואַרפן*; 3. *разг. (набавить)* מוסיף זיין*, צוגעבן*, וואַרפן*; ~ся *сов.* 1. *(на кого-л.)* ארופּווארפן* זיך (אף), אָנפאַלן* (אף); 2. *разг. (на еду и т. п.)* צוכאַפּן זיך (צו), ארופּווארפן* זיך (אף)

накипа́ть *несов.*, **накипе́ть** *сов.* 1. *перен.* אָנזידן*; 2. *перен.* у него́ на се́рдце накипе́ло ס׳איז אים געוואָרן אָנגעזאַמלט אפן הארצן אָנגעוואַקסן [געהאַלטן] פאר גאנץ צוועק- מעסיק; 5.: ~ примене́ние [אויסגעניצט] ווערן*; ~ отраже́ние געפֿינען* א אָפּשפּיגלען זיך; ~ приста́нище מאָקעם־מענוכע; 6.: что он в ней нашёл? ווָאס האָט ער געפֿונען אויסינס אין איר דערזען? נאַטור*; 7. *застать* אָנטרעפֿן*

найти́[2] *сов.* 1. *(надвинуться)* אָנרוקן זיך; нашли́ ту́чи ס׳האָבן זיך אָנגערוקט כמאַרעס; 2. *разг.:* на него́ нашёл страх ס׳האָט אים אָנגעכאַפּט א פּאַניעט; на него́ нашла́ тоска́ ס׳איז אים געוואָרן מיטאמאָל אומעטיק (אפן הארצן)

найти́сь *сов.* 1. *(обнаружиться в результате поисков)* געפֿינען* זיך, אָפֿזוכן זיך; 2. *(оказаться налицо)* צי איז ניט פאראַן בא* נען זיין*; не найдётся ли у вас..? צי האָט [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..?; 3. *(не растеряться)* ניט פאר-, ניט בלײבן* אָפּהענטיק, געבן* זיך אן אייצע לירן* זיך; он не нашёлся, что отве́тить ער האָט ניט גע- וווסט, וואָס זאָל ער ענטפערן

нака́з *(депутаты)* אָנמאָג מ ־ן

наказа́ни||е *с* ווערֶאָפונג ו ־ען, שטראָף ו ־ן; *уст.:* тре́бовать ~я винóвных (מע זאָל) בא- שטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобо́й ס׳איז מיר ביטער [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..?; ~ый *уст.*; тре́бовать ~я винóвных (מע זאָל) בא- שטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобо́й ס׳איז מיר ביטער [פארמאָגט] איר ניט..? אייך..?; ~ая плóскость געגלייטער (אָנ)גע(גלייטער); ~ая плóскость געגלייטע; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך אלץ גיט פאלן* בארג־אראָפּ, ריקער גיין*

наказа́ть *сов.* באשטראָפן

наказу́емый *юр.* באשטראָפלעכער

нака́зывать *несов. см.* наказа́ть

нака́л *м* ווָאלפֿראם ו, אָנגליונג ו, גלי מ; *перен.* גלי מ

накалённ||ый אָנגעשטרענגטער; *перен. тж.* אָנגעגליטער; ~ая атмосфе́ра [א געשפּאַנטע] אן אָנגעגליטע געשפּאַנטער

нака́ливан||ие *с* ווָאלפֿראם ו, אָנגליונג; ◇ ла́мпа ~я *эл.* גלי־לאָמפּ מ (מצ. ־ן, ..לעמפּ)

нака́ливать(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

накали́ть *сов. прям. и перен.* אָנגליען; ~ся *сов. прям. и перен.* אָנגליען זיך, אָנגעגליט ווערן*; ~ся до́красна́ אָנגעגליט ווערן* ביז רויט

нака́лывать *несов. см.* наколо́ть[1]; ~ся *несов. см.* наколо́ться

накаля́ть(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

наканý́не 1. *нареч.* מיט א טאָג צוריק, מיט א טאָג פריער; 2. *предлог с род. п.* ערעוו; ~ пра́здника ערעוו יאָמטעוו

нака́пать *сов.* אָנקאַפּען

нака́пливать(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накача́ть *сов.*, **нака́чивать** *несов.* אָנפּאָמפּען

накида́ть *сов.* אָנווארפן*

наки́дка *ж* 1. *(одежда)* פּעלעריע ו ־ס; 2. *(на подушку)* דעקל ז ־עך

наки́дывать(ся) *несов. см.* наки́нуть(ся)

наки́нуть *сов.* 1. ארופּווארפן*; 2. *(небрежно надеть)* אראָפּכאַפּן אף זיך, ארופּווארפן* (אף זיך) אי̈בערווארפן*; ~ плато́к на пле́чи [אי̈בער- ארופּווארפן*] א טוך אף די פלייצעס ארופּ-; וואַרפן*; 3. *разг. (набавить)* מוסיף זיין*, צוגעבן*, וואַרפן*; ~ся *сов.* 1. *(на кого-л.)* ארופּווארפן* זיך (אף), אָנפאַלן* (אף); 2. *разг. (на еду и т. п.)* צוכאַפּן זיך (צו), ארופּווארפן* זיך (אף)

накипа́ть *несов.*, **накипе́ть** *сов.* 1. *перен.* אָנזידן*; 2. *перен.* у него́ на се́рдце накипе́ло ס׳איז אים געוואָרן אָנגעזאַמלט אפן הארצן אָנגעוואַקסן

на́кипь *ж* 1. *(пена)* שוים מ; снять ~ с *чего-л.* אראָפּנעמען שוים פון עפּעס, עפּעס אָפּשוימען*; 2. *(осадок на стенках сосудов)* אָנזאַץ מ

накладна́я *ж* פּראָכטצעטל מ ־ן

накла́дно *в знач. сказ. разг.* (ס׳)איז צו טייער

накладн||о́й: ~о́е зо́лото וואָג־גאָלד ו, באגילטעכץ ז; ~а́я борода́ א פּאַלשע באָרד; ◇ ~ы́е расхо́ды בײַ־הויצאָעס מצ.

накла́дывать *несов. см.* наложи́ть

накле́ивать *несов.*, **накле́ить** *сов.* 1. ארופּקלעפּן; ~ ма́рку א מאַרקע ארופּקלעפּן; 2. *(много)* אָנקלעפּן

накле́йка *ж (ярлычок)* עטיקעטקע ו ־ס

наклóн *м* (אָ)נייג מ

наклоне́ние[1] *с* אָנייג מ, אָנייגונג ו, אָנבייג מ, אָנבייגונג ו

наклоне́ние[2] *с грам.* מאָדוס מ ־ן

наклони́ть *сов.* אָנבייגן*, אָנייגן; ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך; она́ наклони́лась над ребёнком זי האָט זיך אָנגעבויגן צום קינד

наклóнн||ость *ж* 1. נייגונג ו ־ן, טענדענץ ו ־ען; 2. *мн.* ־ости נייגונגען מצ.; *(привычки)* טעוועס מצ.; дурны́е ~ости שלעכ- געוויגטע; ~ый (אָנ)גענייגטער; ~ая плóскость געגלייטע; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פּלאַך אלץ גיט פאלן* בארג־אראָפּ, ריקער גיין*

наклоня́ть(ся) *несов. см.* наклони́ть(ся)

наковáльн||я *ж* קאָוואָדלע ו ־ס; ◇ ме́жду мóлотом и ~ей צווישן (דעם) האַמער און (דער) קאָוואָדלע

накóлка *ж* 1. *(в волосах)* (בענדער..) האָרבאנד מ (מצ.); 2. *разг. (татуировка)* אָנשטעך מ ־ן

наколо́ть[1] *сов. (вин., род.; дров и т. п.)* אָנהאקן, ־אָנ שפּאלטן*

наколо́ть[2] *сов. (вин.)* 1. *(поранить)* פּארשטעכן* זיך; ~ па́лец פּארשטעכן* זיך א פינגער; 2. *(прикрепить)* ־אָנ ארופּשטעכן*, טשעפּען

наконе́ц *нареч.* 1. סאָפּקאָלסאָף, עָנדלעך; *(в результате)* עָנדלעך [לעסאָף] צום סאָף, צולעצט; вспóмнил ~ דערמאָנט זיך; 2. *(при перечислении):* (и) ~ (אוך) לעצטנס; 3. *в знач. вводн. слова* סאָפּקאָלסאָף; переста́нь, ~! הער שוין אוף! עָנדלעך!; ◇ ~(-то)!

наконе́чник *м* עקהוט מ ־ן

накопа́ть *сов.* אָנגראָבן*

накопи́ть *сов.* אָנזאַמלען, אָנקלײַבן*; ~ся *сов.* אָנקלײַבן* זיך, אָנזאַמלען זיך

накопле́ние *с* 1. *(действие)* אָנזאַמלען ז, אָנזאַמלונג ו; 2. *мн. (сбережения)* אי̈נשפּאָרונגען מצ., אָנזאַמלונגען מצ.

накопля́ть(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накорми́ть *сов.* 1. אָנהאָדעווען, אָנקאָרמענען*; 2. *(грудью)* אָנזייגן

накоси́ть *сов.* אָנקאָסען, אָנשניידן*

накра́пыва||ть *несов.* מראָקען, טריפּן; ~ет дождь ס׳מראָקעט

накра́сить *сов.* אָנפּארבן, *(лицо, губы тж.)* אָנשמינקען; ~ся *сов. разг.* אָנפּארבן זיך, אָנשמינקען זיך

накрахма́л||енный אָנגעקראָכמאַליעטער; ~ить *сов.* ־אָנ קראָכמאַליען

накрени́ть *сов.* אָנבייגן*, (אף א זייט) אָנייגן; ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך (אף א זייט), אָנייגן זיך (אף א זייט); ло́дка накрени́лась דאָס שיפל האָט זיך געגעבן א נייג אָן אף א זייט

накреня́ть(ся) *несов. см.* накрени́ть(ся)

на́крепко *нареч.* 1. *(прочно)* פעסט; закры́ть ~ פּאר-

שטשילגע [צומאכן] מאכן; 2. *разг. (решительно)* איין מאל פאר אלע מאל

на́крест *нареч.* קריצארטיק; ◇ ~ лежа́щие углы́ *мат.* קריץ־ווינקלען מצ.

накрича́ть *сов.* *אָנשרייען; (на *вин.; выругать*) -אויסזיד אָנשרייען* (אף), לען,

накроши́ть *сов.* 1. אָנברעקן; *(хлеба тж.)* אָנקריש(ל)ען; 2. *(насорить)* אָנמאכן (פול מיט) ברעקלעך, אָנברעקלען

накрути́ть *сов.*, **накру́чивать** *несов.* 1. אָנדרייען; *(обвить вокруг чего-л.)* אָנווינקלען; 2. *перен. разг.* -אָנפלאָג טערן

накрыва́ть(ся) *несов. см.* накры́ть(ся)

накры́ть *сов.* 1. צודעקן; *(целиком)* פארדעקן; ~ стол ска́тертью פארשפרייטן אפן טיש א טישטעך, פארשפרייטן דעם טיש מיט א טישטעך; 2. *разг. (застать врасплох)* כאפן אפן אָרט גרייטן צום טיש; ~ся *сов.* אויבערדעקן זיך, צודעקן זיך

накупи́ть *сов.* אָנקויפן

накури́ть *сов.* 1. אָנרייכערן; здесь о́чень наку́рено ס׳איז שטארק אָנגעריכערט פֿאָג; 2. *(благовониями и т. п.)* -אָנרויכערן

налага́ть *несов. см.* наложи́ть

нала́ди||ть *сов.* 1. *(исправить, отрегулировать)* -אײַנריכטן דעם ברעגען* אין אָרדענונג, ריכטן, ~ть стано́к אײַנריכטן דעם גוט° אויפֿקשטעלן, אויפֿקשטעלן, אָרגאניזירן; 2. *(организовать)* אויפֿקשטעלן אײַנלאדעוועט זיך* אויפֿקייך אף א, *разг.*; хорошо́ ~ть рабо́ту די אַרבעט; ~ться *сов.* די אַרבעט האָט זיך אײַנגעלאדעוועט, לאד; рабо́та ~лась ס׳וועט אלץ אף א לאד זיין רעכט

нала́дчик *м* = מ אײַנריכטער, = מ אויסרעגולירער

налга́ть *сов.* 1. אָנלייגן, אָנשאקרעגען; 2. *(на вин.; наклеветать)* (אף) אָנרעדן*, (אף) אָנרעכילעסן

нале́во *нареч.* 1. *(куда)* אף לינקס; *(где)* אין דער לינקס, לינקער זײַט; свернýть ~ פארקערעווען אף לינקס; ~ от меня́ לינקס פון מיר; ~! *(команда)* לינקס!; 2. *разг. (незаконно)* אף לינק(ס)

налега́ть *несов. см.* нале́чь

налегке́ *нареч.* 1. *(без багажа)* אָן מאָסע, גרינגערהייט; путеше́ствовать ~ רייזן אָן (א סאך) געפּעק; 2. *(в лёгкой одежде)* לײַכט אָנגעטאָן

налёт *м* 1. אָנפאל מ ־ן; *(с целью грабежа тж.)* אָנפלי מ ־ן; *(авиации)* אָנפלי מ ־ען; 2. *(тонкий слой)* אופלויף מ; 3. *(оттенок)* אָנהויך מ

налета́ть *несов.*, **налете́ть** *сов.* 1. *(на вин.; летя, натолкнуться)* (אף) *ארופֿליען; 2. *(на вин.) разг. (наскочить)* (אף) אָנשטויסן* זיך; 3. *(на вин.; напасть)* אָנפליען* (אף), אויבערפאלן*; 4. *(на вин.; обрушиться с обвинениями и т. п.)* (אף) ארופֿווארפן* זיך, באפאלן*; 5. *(внезапно начаться)* אָניאָגן; налете́л ве́тер ס׳האָט אָנגעיאָגט [ס׳האָט זיך אופֿגעהויבן] א ווינט; 6. *(слететься)* אָנפליען* (זיך)

нале́чь *сов.* (на *вин.*) 1. *(опереться)* (אף) אָנשפאַרן זיך; *(нажать)* (אף) אָנלייגן זיך; ~ на вёсла אָנלייגן זיך אף די נעמען*; 2. *перен. разг.* (וויי ס׳דארף צו זיין) וועסלעס; ~ на учёбу נעמען* זיך פאר די לימודים (פאר, צו), (אף) אָנשפאַרן;

налива́ть(ся) *несов. см.* нали́ть(ся)

нали́вка *ж* ־ס וו, נאליוועק; ליקער מ ־ן

наливн||о́й 1.: ~о́е су́дно טאָנקער מ ־ס; 2. *(о плодах)* אָנגעגאָסענער; ~о́е я́блоко אָנגעגאָסענער עפּל

нали́м *м* (פּיש א) נאלים מ ־ען

налинова́ть *сов.* אָנווירען

налит||о́й 1. אָנגעגאָסענער; *(о зерне тж.)* פּולזאָנגיקער; 2. *(мускулистый)* אָנגעגאָסענער, פּולער

нали́ть *сов.* 1. *אָנגיסן; ~ *кому-л.* стака́н воды́ עמעצן א גלאָז וואַסער; ~ во́ду в стака́н *אָנגיסן וואַסער; 2. *(разлить)* *אָנגיסן; אָנליאפען; אין גלאָז (ארײַן); *разг.*; ~ на́ пол *[פארגיסן* ,אָנליאפען] אפן דיל; ~ся *сов.* 1. *(натечь)* זיך* אָנגיסן, אָנרינען; 2. *(наполниться)* -אָנ גיסן* זיך; *(разлиться)* אָנליאפען; *разг.*; ~ся кро́вью אירע אויגן זײַנען פארלאָפֿן געוואָרן [זײַנען פול געוואָרן] מיט טרערן; 3. *(о плодах и т. п.)* וועריר* צונטער־רויט

налицо́ *нареч. в знач. сказ.*: фа́кты ~ די פאקטן זײַנען אף דער האנט; все чле́ны коми́ссии ~ אלע מיטגלידער פון דער קאָמיסיע זײַנען דאָ

нали́чи||е *с* וו, פארהאנדנקייט; при ~и בא דער פארהאנדן-; ◇ быть в ~и [אויב ס׳וועט זיין [אויב ס׳איז דאָ]; קיין פארהאנדן זײַן*

нали́чник *м (дверной, оконный)* לייסט וו ־ן

нали́чность *ж* 1. *см.* нали́чие; 2. *(товаров и т. п.)* דאָס פארהאנדענע מעזומעס; *(денежная)* דער פארהאנדענער סכום מעזומעס

нали́чн||ый 1. פארהאנדענער; ~ые де́ньги (פארהאנדענע) דאָס מעזומענע געלט, (נע) מעזומענס; 2. *в знач. сущ. мн.* צאָלן מיט מעזומען געלט, плати́ть ~ыми מיט מעזומענע [מיט מעזומאָנים]; сто рубле́й ~ыми מעזומענע הונדערט רובל; ◇ за ~ый расчёт פאר מעזומען, פאר מעזומאָנים

налови́ть *сов.* (א סאך) אָנכאפן; ~ по́лное ведро́ ры́бы אָנכאפן א פולן עמער (מיט) פיש

нало́г *м* שטײַער מ ־ן; прямо́й ~ דירעקטער שטײַער; ко́свенный ~ אומדירעקטער שטײַער; обложи́ть ~ом בא- שטײַערן, (אף) שטײַער אופֿלייגן

нало́гов||ый שטײַער(ן)-; ~ая систе́ма שטײַערן־סיסטעם

налогоплате́льщик *м* = מ שטײַערן־צאָלער

нало́женн||ый: ~ым платежо́м מיט נאָכצאָל; פּעקל נאָכ- נאמע *уст.*

наложи́ть *сов.* (*вин.* на *вин.*) 1. ארופֿלייגן; 2. *мед.*: ~ гипс (на́ руку) לייגן גיפס (אף דער האנט), פארגיפסעווען; ~ компре́сс на лоб צו קאָמפּרעס צו (די האנט); ~ повя́зку (פאר)באנדאזשירן; ~ швы לייגן (צו); ~ лак (אָן)לאקירן, באדעקן; 3. *(покрыть)*: ~ аре́ст на *что-л.* אופֿלייגן א סע- קווועסטרירן, סעקווועסטרירן אף עפּעס; ~ резолю́цию ארופֿלייגן שטראָף; ~ штраф на *кого-л.* לייגן א רעזאָליוציע; 5. *(вин., род.)* -אָנ לייגן א סאך צוקער אין אָנליגן, אף עמעצן, פארשטראָפירן (פאר); мно́го са́хару в чай דער טיי; ◇ ~ (свою́) печа́ть, ~ (свой) отпеча́ток на *что-л.* זיך א ארופֿלייגן א שטעמפּל אף עפּעס; ~ на себя́ ру́ки זיך נעמען* דאָס לעבן, מײַסע אָנטאָן*

налома́ть *сов.* 1. (א סאך) אָנברעכן*; 2. *(ломая, привести в негодность)* (א סאך) צעברעכן*; ◇ ~ дров אָנ- מאכן צאָרעס

нам *дат. от* мы

намагни́чиваться *несов.* מאגנעטיזי́רט ווערן*

нама́зать *сов.* 1. באשמי́רן, אָנשמירן; ~ хлеб ма́слом באשמי́רן [אָנשמירן] דאָס ברויט מיט פּוטער; 2. *разг. (накрасить)* אָנשמירן; ~ гу́бы אָנשמירן די ליפּן; 3. *разг. (напачкать)* אָנשמירגעוועט, אָנפּאטשקען; 4. *разг. (небрежно нарисовать и т. п.)* אָנשמירן, אָנפּאטשקען; ~ся *сов.* 1. אָנשמירן זיך; 2. *разг. (накраситься)* אָנשמירן זיך, אָנ-שמינקען זיך

намалева́ть *сов. разг.* אָנמאליעווען, אָנפּאטשקען

нама́тывать *несов. см.* намота́ть

намёк *м* ן־ וו אָנצוהערעניש; то́нкий ~ א פּינע [אן איידע-לע]; говори́ть ~ами רעדן* רעמאָזימדיק; в его́ слова́х нет ни ~а на иро́нию אין זײַנע ווערטער איז ניטאָ קיין שפּור פּן איראָניע

намека́ть *несов.*, **намекну́ть** *сов.* (*на что-л.*) נעבן* אן; (*на кого-л.*) אָנ- נעבן* אָנצוהערן, אז...; אָנ- (אף) מעראָמען זיך* (אף) דיטן (אף); намека́ете? וואָס מיינט איר, אַף וואָס גיט איר אן אָנצוהערעניש? דערמי́ט?

намерева́ться *несов.* האָבן* בעדיי́ע

наме́рен *в знач. сказ.* (+ *инф.*): что вы ~ы де́лать? וואָס רעכנט איר טאָן?, וואָס האָט איר בעדיי́ע צו טאָן?; я не ~ ждать איך וועל ניט גיין ווארטן

наме́рени||е *с* וו קאַוואָנע; (*умысел*) קיוון מ; име́ть ~е מיט א קאַוואָנע, האָבן* בעדיי́ע; с твёрдым ~ем מיט א פֿעסטן קאַוואָנע; до́брые ~я גוטע° קאַוואָנעס; ◇ без вся́кого ~я אָן א שום מיין; с ~ем מיט א קיוון

намести́ *сов.* 1. (*сметая, собрать*) צונויפקערן, אָנקערן; 2. (*о ветре и т. п.*) אָנווייען, אָנטרײַבן*; ~ сугро́бы שניי־הויפֿנס [שניי־קופּעס, שניי־הורבעס] אָנווייען, טרײַבן* [אָנ-]; 3. *безл.* намело́ мно́го сне́гу סאַק סאָנעטרײַבן א ס׳האָט אָנגעטרײַבן, ס׳זײַנען געוואָרן זאַוויין, שניי

наметáть *несов. см.* намести́

наме́тить[1] *сов.* 1. (*обозначить метками*) אָפּצייכענען, אָפּמאַרקירן (מיט ריכטצייכנס) די אָפּמאַרקירן, ~ тра́ссу טראַסע; 2. (*обозначить контуры чего-л.*) אָנצייכענען; *перен. тж.* אָנמערקן; ~ пути́ дальне́йшего подъёма се́льского хозя́йства אָנצייכענען [אָנמערקן] די ווײַטער- דיקן אופשטיג פון דער לאַנדווירטשאפט

наме́тить[2] *сов.* (*заранее назначить*) אָנמערקן; ~ день отъе́зда אָנמערקן דעם טאָג פון אָפּפאָר

наме́ти||ться *сов.* זיך אָנמערקן; ~лись но́вые тенде́нции ס׳האָבן זיך אָנגעמערקט [ס׳זײַנען קאָנטיק געוואָרן] ניע טענדענצן

намётка *ж* (*предварительный план*) פֿאָרלויפֿיקע אָנמער- קונג

намеча́ть[1] *несов. см.* наме́тить[1]

намеча́ть[2] *несов. см.* наме́тить[2]

намеча́ться *несов. см.* наме́титься

на́ми *тв. от* мы

намно́го *нареч.* 1. (*при сравн. ст. прилагательного*) פיל, סאַק; ~ сильне́е פיל שטאַרקער; 2. (*при глаголе*) היפש, שטאַרק [היפש] פֿאַרבעסערן; ~ улу́чшить סערן

намока́ть *несов.*, **намо́кнуть** *сов.* (פּיטש־)נאַס* ווערן*

намола́чивать *несов. см.* намолоти́ть

намоло́т *м* מ אויסדרוש

намолоти́ть *сов.* אָנמ(ע)לויצען, אָנדרעשן*

намоло́ть *сов.* אָנמאָלן*

намо́рдник *м* (מץ. ...שלעסער) מ מוילשלאָס

намо́рщить *сов.* צונויפקנייטשן, צונויפרונצלען

намота́ть *сов.* ארופּוויקלען, אָנווּיקלען

намочи́ть *сов.* 1. אײַנעצן, אָנעצן; (*погрузить в жидкость*) אָנליאפּען; 2. (*наплескать*) אײַנווייקן

намýчиться *сов. разг.* אָנמאטערן זיך, אָנמוטשען זיך

намыва́ть *несов. см.* намы́ть

намы́ливать(ся) *несов. см.* намы́лить(ся)

намы́лить *сов.* אָנזייפן; ◇ ~ *кому-л.* го́лову אָנרײַבן* [אָנזייפן] עמעצן א מאָרדע; ~ся *сов.* זיך אָנזייפן

намы́ть *сов.* 1. (*вин., род.; вымыть много*) אָנוואשן*; 2. (*вин.; образовать течением*) אָנ-, אָפּלייגן, אָנשוועמקען* ~ о́тмель טראָגן* א זאַמדבאנק; ~ плоти́ну אָנ- שוועמקען* אן ערד־דאמבע; 3. (*вин., род.; добыть*) אָנ- וואשן*; ~ зо́лота גאָלד אָנוואשן*

нанести́ *сов.* 1. (*принести много*) אָנברענגען*; 2. (*о воде, ветре и т. п.*) אָנברענגען*, אָנטרײַבן*; 3. *безл.*: нанесло́ мно́го сне́гу ס׳האָט אָנגעטרײַבן [אָנגעווייעט] א סאַק שניי; 4. (*обозначить*): ~ на ка́рту אָנצייכענען אָפּ דער מאַפּע; 5. (*причинить*): ~ оскорбле́ние באַליידיקן; ~ пораже́ние ברענגען* א מאַפּאָלע; ~ ущёрб הע- ברענגען*; ◇ ~ визи́т אָפּשטעקן [אָפּשטאָן] אַ ווייַט זעק

низáть *сов.*, **нанизывать** *несов.* אָנזיסילען, ארופּסילען

нанима́тель *м* 1. (*рабочего*) = מ אָנדינגער; 2. (*квартиры*) = מ (אָפּ)דינגער

нанима́ть(ся) *несов. см.* наня́ть(ся)

нано́с *м* ן־ עס אָנווי מ; (*речной*) ן־ מ אָנשוועמק, אָנטראָג

наноси́ть *несов. см.* нанести́

нано́сн||ый 1. אָנגעשוועמקטער; 2. (*чуждый, привнесённый*) אָנגעטראָגענער, אײַבערגעמאַכט; ~ое влия́ние זײַטיקער [פֿרעמדער] אײַנפלוס

наня́ть *сов.* 1. (*на работу*) (אָנ)דינגען*; 2. (*помещение и т. п.*) דינגען*; ~ся *сов.* זיך אָנדינגען*

наобещáть *сов. разг.* (א סאַק) צוזאָגן

наоборóт *нареч.* 1. פֿאַרקערט, אומגעקערט; де́лать ~ גראָד [פונקט] פאַר- [קאַפּוּר] טאָן*; как раз ~ פאַרקערט [קאַפּוּר]; 2. *в знач. вводн. сл.* פאַרקערט; אדאַראבע; קערט

наобýм *нареч.* אַף טראַף; отвеча́ть ~ *разг.* ענטפֿערן ווי ס׳קומט אין קאָפּ אריין, אַף טראַף

наóтмашь *нареч.*: уда́рить ~ (דאט.) פֿאַרפּאָרן*; уда́рить *кого-л.* ~ по лицу́ פֿאַרפּאָרן* עמעצן (אין פּאָנעם אַרײַן)

наотрéз *нареч.*: отказа́ться ~ לאכלוטן [אין מאָל פאר אלע מאָל] אָפּזאָגן זיך

напáдать *сов.* (*о снеге и т. п.*) אָנפאלן*

нападáть *несов. см.* напáсть

нападáющий *м спорт.* ן־ מ פֿאָרווארד, = מ אָנגרײַפער; центра́льный ~ מיטן־פֿאָרווארד, צענטער־פֿאָרווארד ן־ מ ן־ מ

нападéн||ие *с* 1. מ אָנפאל; 2. *спорт.* וו אָנגרײַף־גרופּע

напáдки *мн.* מצ. אָנפאלן

напáивать[1] *несов. см.* напои́ть

напáивать[2] *несов. см.* напая́ть

напáлм *м* מ נאפאלם; ~овый נאפאלם־; ~овая бóмба נאפאלם־באמבע וו ס־

напа́сть[1] *сов.* (на *вин.*) 1. *(совершить нападение)* -אָנ (אף)* פאלן*; *(с нескольких сторон тж.)* באפאלן*; 2. *(обнаружить)* (אף)* ארופקומען*, (אף)* ארטערעפן*; ~ на след אויפן אַרטערעפן* [ארופקומען*] אף א שפור סע׳איז אף אים אָנגענפאלן [ארופגענפאלן] א פּאַכעד; на него́ напа́ла тоска́ אים ארומגעכאפט אן אומעט סע׳האָט; 4. *разг. (обрушиться с упрёками)* (אף)* ארופווארפן* זיך, (אף)* אָנפאלן

напа́сть[2] *ж разг.* ן־ אָנשיקעניש

напая́ть *сов.* ארופלייטן, צולייטן

напе́в *м* (מצ. ניגונים) ן־ מאָטיוו, ניגן

напева́ть *несов.* 1. *см.* напе́ть; 2. *(тихо)* שטילערהייט [פאר זיך] זינגען*

напе́вный מעלאָדישער

наперебо́й *нареч. разг.* איבערשלאָגדיק איינער דעם אנ- רעדן* [ריידן*] אלע מיטאמאָל; говори́ть ~ דערן; говори́ть

наперегонки́ *нареч.:* бежа́ть ~ לויפן* אף ווי׳פערעדקעס

наперекó́р 1. *нареч.* מיט סטי׳רדעס, סטי׳רדיש; де́йствовать ~ *кому-л.* גיין* מיט סטי׳רדעס קעגן עמעצן; 2. *предлог с дат. п.* קעגן; ~ чьей-л. во́ле קעגן עמעצנס ווילן; ~ судьбе́ דעם גוירל אפצולאָכעס

наперере́з: бежа́ть *кому-л.* ~ לויפן* אף איבערנעמען דעם וועג, עמעצן לויפן* אף איבערשניידן עמעצן

наперечёт 1. *нареч.:* знать всех ~ קענען* אלע בין אײ- (ווי די איינענע פינגער) נעם; 2. *в знач. сказ.* אף די פינגער; таки́е специали́сты ~ אזעלכע ספעציא- ליסטן זינען אף די פינגער איבערצוציילן

напёрсток *м* ן־ פינגערהוט

напе́ть *сов.* 1. *разг. (основной мотив)* דורכזינגען*; 2. *(на пластинку)* פאָנאָגראפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пласти́нку די פלאטע אָנזינגען*

напечата́ть *сов.* אָפּדרוקן

напе́чь *сов.* 1. *разг.* אָנבאקן*; ~ блино́в בלינעס אָנבאקן*; 2. *безл. разг.:* ему́ напекло́ го́лову ס׳האָט אים אָנגעסארפעט דעם קאָפּ

напива́ться *несов. см.* напи́ться

напили́ть *сов.* אָנזעגן; ~ дров אָנזעגן האָלץ

напи́льник *м* ן־ פייל

напира́ть *несов. разг.* 1. *(теснить)* שפּאַרן; 2. *(на вин.; делать упор)* (אף) טרעפן דעם שטעלן

написа́ние *с (изображение на письме)* ן אָנשרײבונג, אויסלייג; пра́вильное ~ слова́ דער ריכטיקער אויסלייג

написа́ть *сов.* 1. אָנשרײבן*; 2. *(картину)* אָנמאָלן; ◇ у него́ на лбу́ напи́сано ס׳איז בא אים אָנגעשריבן אפן שטערן; на его́ лице́ напи́сано удивле́ние זיין געזיכט דריקט אויס; на роду́ напи́сано *кому-л.* ס׳איז בא- שטערט עמעצן (פון געבוירן אָן); что напи́сано перо́м, того́ не вы́рубишь топоро́м *погов.* מיט וואָס ס׳איז אָנגעשריבן דער פּען, זאָל אויסהאקן וועט עס קען

напи́ток *м* ן־ עס (מצ. מאשקאָעס) געטראַנק, ן

напи́ться *сов.* 1. זיך* אָנטרינקען; попроси́ть ~ בעטן* א טרונק; дать ~ א טרונק געבן* אָנשיקערן זיך, טרינקען* זיך

напиха́ть *сов.*, **напи́хивать** *несов. разг. (во что-л.)* -אָנ שטופן; *(чем-л.)* אָנפאק(עוועט)ן, אָנשטאָפּן

напи́чкать *сов. разг. прям. и перен.* אָנפּישן, אָנשטאָפּן

напла́ка||ть *сов.:* кот ~л *разг.* וואָס א קאַץ קען פאר- טראָגן אפן עק

напла́каться *сов.* 1. זיך אָנווײנען; 2. (с *тв.*) *разг. (получить много неприятностей)* האָבן* א שיין פעקל צאָ- צו זיגען אן זאָגן (מיט), רעס (מיט)

напластова́ние *с геол.* ן אָנשיכטונג, ן אָנפלאַסטונג

наплева́тельск||ий: ~ое отноше́ние אן אָפּגעלאָזענע בא- ן איך־שפּי־דערוף־באציונג, צי

наплева́ть *сов.* אָנשפּיען*; ◇ мне на э́то ~ איך שפּי דערוף

наплести́ *сов.* 1. אָנפלעכטן*; 2. *разг.* אָנפלוידערן, אָנפלאַפלען

наплы́в *м* 1. ן אָנפלייץ, ן שטראָם; ~ тури́стов אן אָנווונק; 2. *(нарост на деревьях)* ן אָנפלייץ פון טוריסטן; 3. *кино* ן אָנשוווים, ן אופלויף, ן אומבײט

напова́л *нареч.:* уби́ть *кого-л.* ~ דערהאָרגענען* גלײך אפן אָרט

наподо́бие *предлог с род. п.* צו עגלעך; ша́почка ~ шле́ма צו העלם עגלעך צו א היטעל (וואָס איז)

напои́ть *сов.* 1. טרינקען*; *(животных)* אָנפאָײען; *(ребёнка)* אָנפאָײען; ~ госте́й ча́ем די געסט טיי געבן*; 2. *(довести до опьянения)* אָנשיקערן, אָנטרינקען*; 3. *(пропитать)* אָנזאפן

напока́з *нареч.* אף כידושים, אף באקוקן; *(для вида)* פאר דער וועלט דאָס טוט זיך; э́то де́лается то́лько ~ דאָס טוט זיך נאָר אף אויס- נאָר פאר דער וועלט שטעלן זיך

напо́лнить *сов.* 1. אָנפילן; ~ вёдра водо́й די אָנפילן עמערס מיט וואַסער; демонстра́нты напо́лнили у́лицы דעמאָנסטראַנטן האָבן אָנגעפולט די גאַסן; 2. *(преисполнить)* אויבערפולן; ~ся *сов.* 1. פול ווערן*, אָנגעפולט ווערן*; *(звуками тж.)* (מיט) פול ווערן*; 2. *(преисполниться)* אויבערגעפולט [פול] ווערן*; его́ се́рдце напо́лнилось ра́достью זיין הארץ איז געוואָרן פול מיט פרייד

наполня́ть(ся) *несов. см.* напо́лнить(ся)

наполови́ну *нареч.* אף א האלב; *(не до конца)* האלב; рабо́та сде́лана лишь ~ ס׳איז אָפּגעטאָן ערשט א האלבע אַרבעט

напомина́ние *с* ן־ עס (אָנ)דערמאָנונג

напомина́ть *несов.* 1. *см.* напо́мнить; 2. *(быть похожим)* דערמאָנען; *(о внешности человека тж.)* כאפן דערמאָנען דעם (פון) דעם אָנבליק; ~ по вку́су *что-л.* טאַם פון עפּעס; ~ по за́паху *что-л.* [שמעקן] הערן זיך מיט עפּעס

напо́мни||ть *сов.* דערמאָנען; *(вызвать в памяти тж.)* דער- אויפן אָנגען; ~ть *кому-л.* о его́ обеща́нии מאָנען עמעצן וועגן זיין צוזאָג; э́ти поля́ ~ли ему́ родну́ю дере́вню אָט די פעלדער האָבן אים דערמאָנט [האָבן אויפגעלעבט אין זיין זיקאָרך] דאָס הײמדאָרף

напо́р *м* 1. *(давление)* ן דרוק, ן שטויס־קראפט; ~ воды́ דער דרוק פון וואַסער; 2. *(решительное действие)* אונטערן דרוק, ן אָנדראנג; под ~ом на́ших войск פון אונדזער מיליטער אָנדראנג; 3. *разг. (настойчивость)* ן אײנגעשפּאַרטקײט

напосле́док *нареч. разг.* צום (סאַמע) סאָף

напра́вить *сов.* 1. קערעוועט; *(оружие на кого-л.)* -אָנ קערעוועט דאָס שיפל שטעלן (אף); ~ ло́дку вниз по реке́ טײך־אראָפּ; 2. *(устремить)* ריכטן, וועגן*; ~ все уси́-

лия на *что-л.* עפעס אף באמערקונג אלע* וועגען; все взгля́ды бы́ли напра́влены на *кого-л.* אלע בליקן זיך צוגעגן געווען אויף; ~ уда́р на врага́ ריכטן דעם קלאפ געוועזענע אף עמעצן; 3. *(послать)* שיקן (אָפּ)*; *юр. (документ и т. п.) тж.* וועגען; ~ *кого-л.* на заво́д שיקן עמעצן (אַר- בעטן); ~ *кого-л.* к врачу́ שיקן עמעצן אף זאוואָס אָפּשיקן; ~ заявле́ние в министе́рство צום דאָקטער (אָפּ)שיקן א אויפק-, לאָזן* זיך; ~ся *сов.* (גיין) זיך* לאָזן; он напра́вился пря́мо к вы́ходу ער האָט אויפגעשפאנט גלייך צום אויסגאנג

направле́ни||е *с* 1. ן־ ווי רי׳כטונג; по всем ~ям אין אלע רי׳כטונגען; в том же ~и אין דער זעלבער רי׳כטונג; идти́ по ~ю к... גיין* אין דער רי׳כטונג צו...; 2. *(течение, группировка)* ן־ ווי רי׳כטונג, ן־ ווי שטרעמונג; но́вое ~е в жи́вописи [שטרעמונג] אין מאלערײ א נײַע רי׳כטונג; 3. *(документ)* ן־ ווי אָנווײַזונג; получи́ть ~е на заво́д באקומען* אן אָנווײַזונג אף זאוואָס

напра́вленность *ж* ן־ ווי געווענדטקײט, טענדענץ

направля́||ть *несов. см.* напра́вить; ~ющая си́ла רי׳כטונגקראפט; ~ться *несов. см.* напра́виться

напра́во *нареч. (куда)* אף רעכטס; *(где)* רעכטס, אין רעכטס; свернýть ~ דער רעכטער זײַט פארקערעווען אף רעכטס; ~ от меня́ רעכטס פון מיר; ~! *(команда)* רעכטס!; ◇ ~ и нале́во: швыря́ть де́ньги ~ и нале́во צע- טרעוצלען געלט

напрактикова́ться *сов.* אײַנגעניטן, אָנפראקטיקירן זיך זיך

напра́сн||о 1. *нареч.* אומזיסט; ~о я рассказа́л тебе́! כ׳האָב ניט גערעדט דיר דערציילן!; вы ~о та́к ду́маете אומזיסט מיינט איר אזוי אין אומזיסט-; 2. *в знач. сказ.* ס׳האָט, אלץ איז געווען אומזיסט טע טירכע; всё бы́ло ~о גאָרנישט ניט געהאָלפן; ~ый 1. *(тщетный)* אומזיסטער; ~ый труд [ארבעט] מי אומזיסטע אן; 2. *(ненужный)* אײַבעריקע [אומזיסטע-], אײַבעריקער, אומזיסטער; ~ые стра́хи אײַבעריקע פּכאָדים [טע

напра́шива||ться *несов.* 1. *см.* напроси́ться; 2.: ~ется сравне́ние ס׳קומט אויף פון זיך אן אויספיר; ~ется вы́вод ס׳בעט זיך א פארגלײַך

наприме́р *вводн. сл.* צום בײַשפּיל (*сокр.* צ.ב.), אשטיי-, לעמאָשל, גער

напрока́зить *сов.*, **напрока́зничать** *сов. разг.* אָנארבעטן, מײַסים, אָנשקאָדיען

напрока́т *нареч.* ניצגעלט [פאר] אף; אף פראָקאָט *разг.*; взять пиани́но ~ ניצגעלט [פאר] א פיאָנע אף נעמען*; дать ~ ניצגעלט פאר באצאָלטן, אָפּגעבן* אין אָפּגעבן באנוץ

напролёт *нареч. разг.:* всю ночь ~ א גאַנצ(ע)ע נאכט

напроло́м *нареч. разг.* ניט אָפּשטעלנדיק זיך פאר, גלייך גאָרניט

напропалу́ю *нареч. разг.:* весели́ться ~ הוליען אף וואָס די וועלט שטייט

напроро́чить *сов. разг.* אָנשפּרעכן*, אָנזאָגן נעווײַעס

напроси́ться *сов.* 1. *(добиться приглашения)* אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти [אָנבאָטן* זיך] אין געסט אָנשלאָגן* זיך; 2. (на *вин.*) *разг.:* ~ на оскорбле́ние אָנפרעגן זיך אף א באלײַדיקונג

напро́тив 1. *нареч.* אנ(ט)קעגן, קעגנײַבער; сиде́ть ~ זיצן* קעגנײַבער; 2. *предлог с род. п.* אנ(ט)קעגן; ~ на́шего до́ма אנקעגן אונדזער שטוב; 3. *вводн. сл. (наоборот)* פאר- קערט; אדעראבע

напряга́ть(ся) *несов. см.* напря́чь(ся)

напряже́ние *с* 1. ן־ ווי אָנשטרענגונג, אָנ-; с ~м שטרענג ן־ מיט אָנשטרענגונג, אָנגעשטרענגט; 2. *физ. и перен.* ן ווי שפּאַנונג

напряжённ||ость *ж* ן ווי געשפּאַנטקײט; разря́дка междунаро́дной ~ости די אנטשפּאַנונג פון דער צווישנפעלקער-; ~ый 1. אָנגעשטרענגטער; *(неослабевающий тж.)* געשפּאַנטער; ~ый труд אַרבעט אָנגעשטרענגטע אן; с ~ым внима́нием מיט געשפּאַנטער אויפמערקזאמקײט; 2. *(затруднительный, натянутый)* אָנ-, אָנגעשטרענגטער; ~ые отноше́ния [אָנגעצויגענע] אָנגעשטרענגטע געצווונגענער; 3. *(принужденный, неестественный)* געצווונ-; באַאויגענע א געצווונגענער [אן אויסגעמוטשעטער] שמייכל

напрями́к *нареч. разг.* 1. גלייך, וועג מיטן גלייכן; 2. *(откровенно)* אָפּן (גאנץ), גלייך; сказа́ть ~ זאָגן גלייך אין די אויגן

напря́чь *сов.* 1. אָנשטעפּן; ~ му́скулы די אָנשטעפּן דאָס מוסקולן; 2. *перен.* אָנשטרענגען; ~ слух אָנשטרענגען דאָס געהער; ~ все си́лы אָנשטרענגען אלע קייכעס; ~ся *сов.* 1. *(стать упругим)* שטײַף ווערן*, אָנגעצויגן ווערן*; 2. *(собрать все свои силы)* זיך אָנשטרענגען; 3. *(усилиться в своём проявлении)* אָנגעשטרענגט ווערן*

напу́ганный אָנגעשראָקענער

напуга́ть *сов.* אײַבערשרעקן*, אָנשרעקן*; ~ до́ смерти אײַבערשרעקן* אף טויט

напу́дрить *сов.* אָנפּודערן; ~ся *сов.* זיך אָנפּודערן

напуска́ть(ся) *несов. см.* напусти́ть(ся)

напускн||о́й קלויִמערשטער, פּאַלשער, געמאַכטער; ~а́я весёлость פרײַלעכקײט געמאַכטע

напусти́ть *сов.* 1. *(дать проникнуть куда-л.)* ארײַן-; לאָזן*; *(дым, всду и т. п.)* אָנלאָזן*; 2. *разг.:* ~ на себя́ стро́гость מאכן זיך קלויִמערשט שטרענג; 3. *разг. (натравить)* אָנהעצן; *(собак)* אָנרײַצן; ~ся *сов.* (на *вин.*) *разг.* (אף) ארופּווארפן* זיך (מיט זידלערײַען)

напу́та||ть *сов. разг.* אָנפּלאָנטע(ר)ן; ~ть в вычисле́ниях אָנפּלאָנטערן אין די אויסרעכענונגען; тут что́-то ~но דאָ איז עפּעס א פּלאָנטער

напу́тственн||ый: ~ое сло́во ן ווערט אויסבאגלייט־ (מצ. ..ווערטער)

напу́тствие *с* (מצ. ..ווערטער) ן ווערט אויסבאגלייט־

напу́тствовать *сов. и несов.* אָנזאָגן אין וועג ארײַן; ~ пожела́ниями [אָנווינטשן*] אין וועג ארײַן

напы́щенный 1. *(надменный)* גרויס(ע)די-, פּאריסענער, מעלײצעדיקער; 2. *(о стиле, речи)* באָמבאַסטישער, קער

наравне́ *нареч.* 1. *(на одном уровне)* אין איין, גלייך; 2. *(на равных правах)* באגלײַך; он рабо́тал ~ со взро́слыми ער האָט געאַרבעט (בא)גלייך מיט די דערוואַקסענע; ◇ ~ с *предлог с тв. п.* בא- נאנד (מיט)

нараспа́шку *нареч. разг.* צעשפּילעט, צעשפּרייט, צע-; א צעשפּילעטער מאנטל, קנעפּלט צעכראָסטעט; пальто́ ~ ער האָט אן אָפּן הארץ ◇ у него́ душа́ ~ מיט א ניגן

нараспе́в *нареч.* אָנווויקס ן, אָנווואקסן

нараста́ние *с*

нараста́ть *несов.* 1. *см.* нарасти́; 2. *(увеличиваться)*

дер рояш (ворн* алын гремер, воакын*; шум нарастáл

нарастú *сов.* 1. *(на поверхности чего-л.)* аґнуакын*, аёисуакын*; 2. *(накопиться — о процентах и т. п.)* аґнемын* зих, аґнуакын*

нарастúть *сов. (веревку и т. п.)* цопфес-, лéнгер макн тикн (цз)

нарасхвáт *разг.* 1. *нареч.:* брать, покупáть *что-л.* ~ рэсын* [какын] ефес фун ди ганц; 2. *в знач. сказ.:* такúе специалúсты у нас ~ азлéкса спецыалúстн зукт, азлéкса спецыалúстн цынен, мен ба ундзы мит лúкт ба ундзы мит маґлд глéйх

нарашéние *с* даґс макн гремер ворн; даґс маґлд ворн

нарáщивание *с* ср (фар)штáркунг

нарáщивать *несов.* (алын мер) фарштáркн; ~ тéмпы фаршнéлерн алын мер ун мер ди темпн

нарвáть[1] *сов.* 1. аґнрысн* эпл; ~ яблок; 2. *(разорвать)* (а таґн) аґнрысн* (ах штúк-, цырúсн*) (лер)

нарвá||ть[2] *сов. (нагноиться)* аґнрысн*; у него́ ~л пáлец с'хаґт ба им аґнгерысн ах а фúнгер

нарвáться *сов.* (на *вин.*) *разг.* (ах) фаґдúгн; ~ на неприя́тность аґнфдегн зих ах ун аґмаґнгенгемлехкейт

нарéзать *сов.*, **нарезáть** *несов.* 1. *(хлеб, мясо и т. п.)* аґнзнидн*; 2. *(винт и т. п.)* áйнкарбн; 3. *(участки земли)* аёистайлн

нарéзка *ж (винтовая и т. п.)* áйнкарбунг ср

нарекáн||ие *с:* вы́звать ~ия трóстн* аёисрофн

нарéчие[1] *с (диалект)* дúалéкт м -н, мóндарт м -н

нарéч||ие[2] *с грам.* адвóрб м -н; ~ный *грам.* ад-, вербáлер

нарисовáть *сов.* 1. *(красками)* аґнмаґлн; *(карандашом)* аґнцайхенен; 2. *перен.* шúлдерн

нарицáтельн||ый: и́мя ~ое *грам.* кóлэль-наґмен м (мц. -нгемен); стать и́менем ~ым *перен.* ворн* а шем-даґвоґр; ~ая стóимость *эк.* ди наґминáлэ ворт

наркóз *м* нáркоз м; под ~ом [мит] нáркозэ

наркомáн *м* нáркоман м -ен; ~ия *ж* нáркоманúе ср

наркóт||ик *м* нáркотик м -ес; ~и́ческий нáркотишер

нарóд *м* 1. (мц. фóлкер) фóлк з; сове́тский ~ ди фóлкер фун дер сóветн; ~ы ми́ра ди фóлкер фун дер вэлт; 2. *тк. ед. (люди)* м, и́лем мц.; мно́го ~у [а сáх мéнтшн] и́лем; 3. *тк. ед. (основная масса населения)* фóлк з; трудово́й ~ дер áрбетнд фóлк; ◇ просто́й ~ дер фрóстер фóлк, дер гемúнер мáн

народúться *сов. (возникнуть)* *, антштéйн*

нарóдник *м ист.* фóлксман м -ен

нарóдно-демократúческий фóлкс-демокрáтишер

нарóдность *ж* 1. цугехóрикайт ср, фóлксцугехерикайт ср; 2. *тк. ед. (национальная, народная самобытность)* фóлкстимлехкейт ср

народнохозя́йственный фóлксвúртшафтлех; ~ план фóлксвúртшафтлехер плáн

нарóдн||ый 1. фóлкс-; ~ые мáссы мц. фóлксмасн; ~ое хозя́йство ср фóлксвúртшафт; ~ое достоя́ние с фóлкс-эйгентум; ~ая пéсня ж фóлкслид; ~ый суд м фóлксгерихт; 2. *(в духе традиций народа)* -фóлкс; ~ая литерату́ра — литерату́ра ~ая óндзер (литерáтур из а фóлкшер (литерáтур); ◇ ~ое гуля́нье ср мáсн-фарвúлунг; ~ая демокра́тия фóлкс-демокрáтие ср -дéмокрáтиз; ~ое ополче́ние фóлкс-áфн- ср -штéнгикайт; ~ый университе́т культу́ры фóлкс-универзитéт ср; ~ый арти́ст респу́блики фóлкс-артúст фун дер рэспублúк

народонаселе́ние *с* ср бефóлкерунг

нарождáться *несов. см.* народúться

нарóст *м* 1. *(слой грязи, накипи)* аґнзихтунг ж; 2. *(опухоль)* аґнвúксн м -н

нарочúт||о *нареч.* бевúсн, умúстн; ~ый умúстндик, бевúсндик; *(показной)* дéмонстратúвер, бевúсндикер

нарóчно *нареч.* 1. *(намеренно)* умúстн, умúстнт, бевúсн; *(специально)* спецыéль; 2. *разг. (не всерьёз)* нúт; ◇ как ~ ви апцóлн, адермóл, ах квáтлэ

нарсýд *м* (наро́дный суд) фóлксгерихт м -н

нáрты *мн.* (*ед.* нáрта *ж*) нáртэ ср мц.; *(для езды на собаках тж.)* хúнт-шлúтн м -н; *(для езды на оленях тж.)* хúрш(н)-шлúтн м -н

нарубáть *несов.*, **нарубúть** *сов.* аґнхакн

нарýжност||ь *ж* áусзайт ж, áусзайтикайт ср; прия́тной ~и áусерлехер гестúлт

нарýжн||ый 1. *(обращённый наружу)* áусндикер; *(о стене и т. п.)* дрóйсндикер; ~ая пове́рхность ди áусн- дрóйсндикайт; 2. *(внешний)* áусерлехер; ~ое схóдство áусерлехе гелéйхкайт; ~ое споко́йствие áусн- директ; 3. *(о лекарстве)* áусерлехер; ~ое рóйкнгс; ~ое фар áусерлехн гебрáух

нарýжу *нареч.* áусн-цу; *(на улицу)* дрóйсн-цу; вы́глянуть ~ áусскукн ин дрóйсн; ме́хом ~ мúтн фóрер; выставля́ть ~ *прям. и перен.* áусн- фóрер

нарукáвники *мн.* (*ед.* нарукáвник *м*) ермлшúцер мц.

нарумя́нить *сов.* (ди) рóйт (ди) маґхн (ди; баґкн); ~ся *сов.* (зих) ди аґнрóйтлн (зих; баґкн)

нарýчники *мн.* (*ед.* нарýчник *м*) хáндшлéйсер мц.

нарушáть(ся) *несов. см.* нарýшить(ся)

нарушúтель *м:* ~ грани́цы = грéнцверлецер м; ~ общéственного поря́дка гезéлшафтсфайнд м; ~ дисципли́ны = дисциплúнфайнд м; ~ правúла у́личного движéния шáденфройер м

нарýшить *сов.* (*вин.*) 1. (ах) брéхн* (ин); ~ зако́н ин брéхн* дем гезéц; ~ договóр ин брéхн* дем вáґртраґг; ~ государ́ственную грани́цу ин брéхн* дем грéнц; ~ сло́во брéхн* [нит] дем вóрт; ~ пра́вила у́личного движéния ин брéхн* дем áусерлехн гебрáух; 2. *(прервать)* унтербрéхн*; ~ молча́ние брéхн* дем швúгн; ~ поко́й штéрн ди рóйэ

нарцúсс *м бот.* нарцúс м -ен

нáр||ы *мн.* 1. нáрэ ср мц.; спать на го́лых ~ах шлáфн* ун дер нúлер эрд

нарýв *м* 1. (*внутренний*) мáґгн м -н; (*наружный*) áусн- ср -н

нарывáть(ся) *несов. см.* нарвáть(ся)

наря́д[1] *м* (*одежда*) 1. тóйлэт ж, тóйлэт м -н, клúдунг ж

дер мн.; надéть прáздничный ~ יָאמטעוודיקע* אָנטאָן

אָנטאָן* יָאמטעוו־קליידער, האלבאָשע

наря́д[2] *м* 1. *(докумéнт)* נאריאָד מ ־ס, אָרדער מ ־ן, שיין מ ־ען; 2. *воен.* נאריאָד מ ־ן; וואָכטע וו ־ס; ~ вне óчереди שטראָף־וואכטע וו ־ס; 3.: ~ милúции מילי־ציאָנער־גרופּע וו ־ס

наряди́ть *сов.* 1. *(красиво одеть)* פארפּוצן, אויספּוצן; 2. *(для маскарада и т. п.)* אויבערטאָן*; *(кем-л.)* פאר־שטעלן (פאר); ~ся *сов.* 1. *(красиво одеться)* פארפּוצן זיך, אויספּוצן זיך; 2. *(для маскарада и т. п.)* אויבער־טאָן* זיך; *(кем-л.)* פארשטעלן זיך (פאר)

наря́дный 1. *(красиво одетый)* פאר־, אויסגעפּוצטער פּוצטער; *(убранный)* באפּוצטער; 2. *(об одежде)* °שיינער; *(праздничный)* יָאמטעוודיקער

наряду́ (בא)גלײַך מיט אלעמען; ◇ ~ с э́тим באגאַנד דערמיט

наряжа́ть *несов. см.* наряди́ть

наряжа́ться *несов.* פּוצן(אויס) זיך

нас *род., вин. от* мы

насади́ть *сов.* 1. *(растения)* פארזעצן, אָנפלאנצן; 2. *(плотно надеть на что-л.)* ארופּזעצן; 3. *см.* насажда́ть

насажда́ть *несов.* אינדוסטריאליזירן, אינדוסטריע; ~ культу́ру אינפלאנצן קולטור

насажде́ни||е *с* 1. *(растений)* פלאנצונג וו (פאר)־, (פאר)פלאנצן ז; 2. *перен.* אינדוסטריע ז; 3. *обыкн. мн.* פלאנצונגען מצ; древéсные ~я ביי־אָנגעפלאנצטע מער

насви́стывать *несов.* אויפּפייפן*

наседа́ть *несов.* 1. *см.* насéсть; 2. *разг.* שפּאַרן

насе́дка *ж* וו ־ס קוואָטשקע

насеко́мое *с* מ ־ן, אינזעקט

населе́ние *с* וו באפעלקערונג; *(города тж.)* אינוווינער מצ.

населённ||ость *ж* וו באפעלקערטקייט; ~ый 1. *(тв.)* באוווינטער (וון); 2. *(с большим населением)* (געדיכט) באפעלקערטער; *(о доме)* מיט א סאך אינוווינער *после сущ.*; ◇ ~ый пункт ישוב מ (מצ. ישובים)

насели́ть *сов.* באזעצן, באפעלקערן, *(дом)* באזעצן מיט אינוווינער

населя́ть *несов.* (*вин.*) 1. *см.* насели́ть; 2. *(составлять население)* באוווינען (אין), וווינען

насéст *м* וו ־ס (גא)סידלע

насéсть *сов.* 1. *(о пыли и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 2. (на *вин.*, *навалиться*) ארופּואלגערן, אָנוואלגערן זיך (אף); 3. (на *вин.*; *требовать*) (צו) צושטיין* (אף), אָנשפּאַרן זיך (אף)

насе́чка *ж* וו אינקאַרבונג

наси́женн||ый: ~ое ме́сто דאָס אויסגעוואַרעמטע אָרט

наси́лие *с* וו געוואַלט, וו גוואַלד, מ גוואַלדטאט; *(принуждение)* צוואנג מ

наси́ловать *несов.* 1. *(женщину)* פארגוואַלטיקן, שענדן; 2. *(принуждать)* נייטן, צווינגען*

наси́лу *нареч. разг.* קוים מיט צאָרעס, קוים; я ~ добра́лся דערקליבן (מיט צאָרעס) כ׳האָב זיך קוים; ~ я вас дожда́лся כ׳האָב זיך קוים דערוואַרט אף אײַך

наси́льник *м* = מ גוואַלדטוער

наси́льно *нареч.* מיט גוואַלד, באלקאָרכע; ◇ ~ мил не бу́дешь *погов.* ליב האָבן קען מען ניט נייטן

наси́льственн||ый געוואַלט־; ◇ ~ая смерть גוואַלדזא־מיסע־מעשונע וו, געוואַלט־טויט מ, מער טויט

наска́кивать *несов. см.* наскочи́ть

наскво́зь *нареч.* אף דורך און דורך; промóкнуть ~ דורכגענעצט [נאס] ווערן* אף דורך און דורך; мéстность простре́ливается ~ (ק)דורכויס די געגנט לאָזט זיך באשיסן דורכויס [פון איין עק ביזן אַנדערן]

наско́лько *нареч.* אף וויפל, וועדליק; ~ я понимáю... וועדליק [אף וויפל] איך פארשטיי... ~ они́ рáзные! וויי פארשיידן זיי זענען!

нáскоро *нареч. разг.* אפדערגלײַך; *(небрежно)* כאַפּקעם־לאַפּקעם; ~ поéсть אפגלײַך אויבערכאפן א ביסן

наскочи́ть *сов.* (на *вин.*) 1. *(наткнуться)* אָנשטויסן* זיך (אף); *(на кого-л.)* אָנלויפן* (אף); ~ на ми́ну אָנשטויסן זיך אף א מינע; 2. *перен.* (אף) אָנפרעגן זיך; ~ на неприя́тность ארײַנפאלן* (מיעס); 3. *разг. (набро-ситься)* ארופּוואַרפן* זיך (אף), ארופאלן* (אף)

наскреба́ть *несов.*, **наскрести́** *сов.* 1. אָנשקראָבן, צוזאַמענקראַבן; 2. *перен. разг.* צוזאַמענשפּאַרן; он éле наскрёб два рубля́ ער האָט קוים צוזאַמענגעשקראַבט צוויי רובל

наску́чить *сов.* זיך* צוערן

наслади́ться *сов.* האָבן* טײַגוים, לעבן אין טײַגע; *(тв.)* (אויס)גענײַסן*, האָבן* האנאָע (וון); ~ красотóй природы גענײַסן* די שיינקייט פון דער נאטור

наслажда́ться *несов.* האָבן* טײַגוים, לעבן אין טײַגע; *(тв.)* גענײַסן*, האָבן* האנאָע (וון); ~ родúтельским счáстьем האָבן* [קליבן*] נאכעס, גענײַסן* פון עלטערן־גליק פון קינדער

наслажде́ние *с* וו האנאָע, (מצ. טײַגוים) מ טײַגע; *(духовное)* מיט גרויס, מיט האנאָע; с ~м נאכעס־רוען מ פארגענעגן

насла́иваться *несов. см.* наслои́ться

насла́ть *сов. разг.* אָנשיקן

насле́дие *с* וו יערושע; идéйное ~ די אידייישע יערושע

наследи́ть *сов.* [בלאָטע] מיסט אָנטראָגן*

насле́д||ник *м* (מצ. יאָרשים) מ יורש; ~ница *ж* יורש־טראָן־יורעש וו ־ס רעשטע; ~ный: ~ный принц (מצ. יאָרשים)..

насле́довать *сов. и несов.* 1. *(вин.)* יאַרשענען*, באקו־מען* בעיערושע; 2. *(дат., быть наследником престола)* זײַן* עמעצנס יורעש־עצער

насле́дственн||ость *ж* וו יערושעדיקייט; ~ый יערושעדי־, קער, געיאַרשנטער

насле́дств||о *с* 1. ־ס וו יערושע; получи́ть в ~о באקו־מען* בעיערושע; литератýрное ~о די ליטעראַרישע יערו־שע; 2. *(наследование)* יאַרשענען ז, וו יערושע; правá ~а שע; *юр.* יערושע־רעכט מצ.

насло||е́ние *с* ־ען וו אָנשיכטונג; ~и́ться *сов.* אָנשיכטן זיך

наслу́шаться *сов. (род.)* אָנהערן זיך; ~ истóрий אָנהערן זיך (מיט) מײַסעס

наслы́шаться *сов.* (о *предл.*) *разг.* (וועג) אָנהערן זיך, (וועג) דערוויסן* זיך

насма́рку *нареч. разг.*: идти́ ~ צו נישט ווערן*

на́смерть *нареч.* 1. אף טויט; разби́ться ~ צעקלאַפּן אף טויט; 2. *перен.* זיך אף טויט; אף לעבן און אף טויט; би́ться ~ שלאָגן* זיך אף לעבן און אף טויט

насмеха́ться *несов.* (над *тв.*) (וון) טרײַבן*, כּוֹיזעק מאכן (מיט) אָפּשפּאָטן [קאָטאָוועס], לייצאָנעס

насмеши́ть *сов.* (*вин.*) (בא) ארויסרופן* א געלעכטער

насме́ш||ка *ж* שפּאָט מ; שפּאָטוועדל ז ־ער; כּוֹיזעק מ; в ~ку אף לייצאָנעס, אף כּוֹיזעק, אף געלעכטער; осыпа́ть *кого-л.* ~ками פון עמעצן [כּוֹיזעק מאכן] שפּעטן

насме́шливый 1. *(склонный к насмешкам)* אָפּשפּאָטנדי-, אָפּשפּעטערישער, קער; ~ человек אָפּ- אָפּלאכערישער; 2. *(выражающий насмешку)* כּוֹיזעק-, שפּאָט- ~ тон מ כּוֹיזעק־טאָן

насме́ш||ник *м разг.* = מ אָפּשפּעטער; כּוֹיזעקמא- כּוֹיזעקמאכערן וו ־ס; ~ница *ж* = מ כּער; ~ница *ж* ־ס

на́сморк *м* ־ס מ קאָטער

насмотре́ться *сов.* 1. *(род.)* זיך* אָנזען; 2. (на *вин.*) (אף) כ׳קען זיך ניט (געזונ) אָנקוקן; не могу́ ~ на неё כ׳קען זי ניט אָנקוקן אף איר

насоли́ть *сов.* 1. *(род.; овощей, грибов)* (א) אײַנזײַערן (סאָך); *(мяса, рыбы)* (א סאָך)* אײַנזאַלצן; 2. *(вин.) разг. (пересолить)* אָנזאַלצן*, אָג-; 3. *(кому-л.) разг.* שקאַדיען

насори́ть *сов.* (א מיסט) אָנמיסטיקן

насо́с *м* ־ס וו פּאָמפּע

на́спех *нареч.* אפּדערגיך

наспле́тничать *сов.* אָנרעכילעסן

наст *м* פּאַרהאָרטעוועטער שניצודעק, פּאַרפֿיזיקטער שניי(וועג)

наставáть *несов. см.* наста́ть

настави́тельный מוסרדיק; פון א מאָדריך *после сущ.*

наста́вить[1] *сов.* 1. (א סאָך) אָנשטעלן; 2. *(удлинить одежду и т. п.)* אָנזעצן

наста́вить[2] *сов.*: ~ *кого-л.* на путь и́стины ארופירן עמעצן אפּן דערעך־האיאָשער

наставле́ние *с* 1. ־ען וו אָנווײַזונג; 2. *(руководство)* אינסטרוקציע וו ־ס

наставля́ть[1] *несов. см.* наста́вить[1]

наставля́ть[2] *несов.* 1. *см.* наста́вить[2]; 2. *(поучать)* לערנען

наста́вник *м* = מ לערער, = מ דערציִער; מאָדריך מ (מצ. מאָדריכים) *уст.*

наста́ивать[1] *несов.* (на *предл.; стоять на своём*) בא- שטיִן* (אף)

наста́ивать[2] *несов. см.* настоя́ть[2]

наста́иваться *несов. см.* настоя́ться

наста́||ть *сов.* *(אָן)קומען*, *ווערן; ~ло у́тро ס׳איז גע- ס׳וועט קומען די שאָ; ~нет час ווערן טאָג

на́стежь *нареч.* צעפּראָלט; открыть ~ בריט, צעפֿינט צעפּענען

настéнн||ый = וואַנט; ~ые часы́ מ ־ס וואַנטזיגער; ~ый календа́рь מ ־ן וואַנט־קאַלענדאַר; ~ая жи́вопись וואַנט־ ־מאָלערי וו

настига́ть *несов.*, **настúгнуть** *сов. см.* насти́чь

насти́л *м* מ אָנבעט; *(из досок)* (בא)דעק מ ־ן

настила́ть *несов. см.* настла́ть

насти́чь *сов.* דערייִגן, אָנייִגן; *(поразить — о пуле и т. п.)* דערגרייכן, טרעפֿן*

настла́ть *сов.* 1. *(разостлать)* אָנבעטן; 2. *(уложить плотно)* אויסלייגן; *(пол)* לייגן

насти́лка *ж* 1. *(действие)*: ~ поло́в דאָס לייגן דילן; 2. *см.* насти́л

насто́й *м* ־ן מ עקסטראַקט; *(чая)* מ סענץ; пригото́вить ~ לאָזן* אָנציִען

насто́йка *ж* 1. מ ליקער; 2. *фарм.* ־ן וו טינקטור

насто́йчив||о *нареч.* צודרינגלעך; *(упрямо тж.)* מיט צודרינגלעך פּאָ- אקשאָנעס, אקשאָנעסדיק; ~о тре́бовать אקשאָנעסדיק איבערכאזערן; ~о повторя́ть דערן; ~ость *ж* צודרינגלעכקייט וו; *(неуклонность)* אומאָפּנייקייט וו; ~ый צודרינגלעכער; *(упрямый тж.)* אײַנגעשפּאַרטער, קער; ~ая про́сьба א דרינגענדיקע [א דרינגלע- א מענטש, וואָס קען בא- [כע] באקאָשע שטיִן אף זיך

насто́лько 1. *нареч.* אזוי, אזוי אף; не ~ глуп ניט אזוי נאָר; ניט אזא נאר;אזוי(פיל) נאָריש 2.: ~ (же)... наско́лько... אזוי(פיל)... וי...; она́ ~ же умна́, наско́лько краси́ва זי איז אזוי קלוג ווי שיין

насто́льн||ый 1. טיש־; ~ая ла́мпа מ (מצ. ־ן, טיש־טענים מ ־ס; ~ый те́ннис לעמפּ)...; 2. *перен.*: ~ая кни́га (מצ. ־ביכער) ז, האַנטבוך

настора́живаться *несов. см.* насторожи́ться

настороже́ *нареч.* אף דער וואַך, *перен. тж.* אָגע- זיין* אף דער וואַך; быть ~ שפּיצט

насторожённ||ый געשפּאַנטער, אָנגעשפּיצטער, מיט געשפּאַנטער אופּמערקזאמקייט אָנגעשפּיצט, מאכן פּאָרזיכ- אָנשפּיצן, וואַכזאם ־טיק; э́тот слу́чай ~л всех- אָט די געשעעניש האָט אַלע- מען אָנגעשפּיצט; ~ться *сов.* אָנשפּיצן זיך

настоя́ни||е *с* מ דרינגלעכע פּאָדערונג אָנדראַנג; по ~ю *кого-л.* עמעצנס אָנדראַנג אויפֿטער

настоя́тельн||ый: ~ая необходи́мость א דרינגענדיקע נויטוועניקייט [א דרינגלעכע]; ~ая про́сьба א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] באקאָשע

настоя́||ть[1] *сов.* (на *предл.; добиться чего-л.*) באשטיִן* (אף), אויספירן וואָס מע ווייל אויסגעפירט זיינס

настоя́||ть[2] *сов.* (*приготовить настой*) אײַנשטעלן; *(чай)* לאָזן* אָנציִען

настоя́ться *сов.* זיך, אײַנשטעלן זיך* אָנשטיִן*; *(о чае)* אָנציִען*

настоя́щее *с* וו קעגנוואַרט, מ היינט

настоя́щ||ий 1. *(теперешний)* איצטיקער, היִנטיקער; в ~ее вре́мя בא היִנטיקן טאָג, היִנטצוטאָג; в ~ую мину́ту אין דעם מאָמענט; 2. *(истинный, натуральный)* עכטער; ריינער; ~ий челове́к אן עכטער מענטש; ~ий друг אן עמעסער [עכטער] פרײַנט; э́то ~ее чу́до דאָס גיגאַנט, ריין גאָלד, איז מאָמעש א וווּנדער(זאך) I; 3. *(этот)* דער דאָזיקער; ~ая статья́ דער דאָזיקער; ◇ ~ее вре́мя *грам.* וו קעגנוואַרט

настра́ивать[1] *несов. см.* настро́ить[1]

настра́ивать[2] *несов. см.* настро́ить[2]

на́строго *нареч. разг.* שטרענג (זייער)

настрое́ни||е *с* ־ען וו שטימונג; припо́днятое ~е א זיין אין א גוטער° געהויבענע שטימונג; быть в хоро́шем ~и° שלעכט זיין* שטימונג, אופּגעלייגט זיין*; быть в плохо́м ~и° שטימונג; испо́ртить *кому-л.* ~е פאַטערן [קאַליע מאכן] געשטימט; у меня́ нет ~я идти́ туда́ כ׳בין ניט עמעצן די שטימונג; ◇ быть געשטימט [כ׳האָב ניט קיין כישעק] גיין אהינצו

не в ~и שטימונג° זין* ניט אופגע-, זין* אין א שלעכטער אין אומבא-, א מענטש מיט שטימונגען לייגט; челове́к ~я שטעדיקער

настро́ить[1] *сов. (в большом количестве)* אויס-, אָנבויען (א סאר בויען)

настро́ить[2] *сов. (вин.)* 1. *(музыкальный инструмент)* אָנשטימען, אָנסטראָיען; 2. *(наладить — станок и т. п.)* אויסריכטעווען, אויסרעגלירן; 3. *(радиоприёмник)* אָנ-שטעלן; 4. *(внушить кому-л. какое-л. чувство, отношение к кому-л., к чему-л.)* (אף) אופווירקן; ~ *кого-л.* в по́льзу *кого-л.* אופווירקן אף עמעצן לעטיובעס עמעצן; ~ про́тив *кого-л.* אופשטעלן [אופהעצן] קעגן עמעצן; почему́ он так про́тив тебя́ настро́ен? פארוואָס איז ער אזוי אָנגע-

настро́йка *ж (музыкального инструмента)* אָנשטימען ז, אָנסטראָיען ז; *(радиоприёмника)* אָנשטעלן ז; ~щик *м (роялей)* = אָנשטימער מ; *(наладчик станков)* אויסרעגלירער מ, = אינריכטער מ

настрочи́ть *сов.* 1. אָנשטעפן; 2. *разг. (написать)* אָנסקריפען

наступа́тельный אָנגריף-; *(воинственный)* אָנגריפערי-; ~ые бои́ שלאכטן־אָנגריף; ~ое ору́жие אָנ-גריף־וואָפן מ, ז

наступа́ть[1] *несов.* (на *вин.*) 1. *см.* наступи́ть[1]; 2. *воен. и перен.* (אף)* אָנגריפן; ~ по всему́ фро́нту אָנגריפן* אף דער גאַנצער פראָנט; ~ на пусты́ню אפילו אָנצוגרייפן* אף דער וויס־באהערשן דעם מידבר, טענדירן; 3. *(подступать с просьбами и т. п.)* (צו) צושטיין*

наступа́ть[2] *несов. см.* наступи́ть[2]

наступи́ть[1] *сов.* (на *вин.*) אָנטרעטן*, ארופטרעטן*; ~ *кому-л.* на́ ногу אָנטרעטן* עמעצן אפן פוס

наступи́||ть[2] *сов.* קומען(אָנ)*, ווערן*; ~ла зима́ ס׳איז אָנגעקומען (דער) ווינטער; ~ла ночь ס׳איז (אָנ)געקומען די נאַכט; ~ло вре́мя ס׳איז געקומען נאַכט; ~ла тишина́ ס׳איז געוואָרן שטיל; צי צייט

наступле́ние[1] *с воен.* אָנגריף מ

наступле́ни||е[2] *с (начало)* אָנקום מ, אָנקומען ז; с ~ем но́чи ווען ס׳ווערט [ווען, מיטן אָנקומען פון דער נאַכט] ס׳פאלט צו] די נאַכט

насту́рция *ж бот.* נאסטורציע ז

насу́пить *сов.:* ~ бро́ви די ברעמען אָנכמורען; ~ся *сов.* אָנכמורען זיך, אָנבו(א)רויגען זיך

на́сухо *нареч.* ביז טרוקן

насу́щн||ый לעבנסוויכטיקער; ~ый вопро́с אן אקטועלע [א לעבנסוויכטיקע] פראָגע; ~ая потре́бность א דרינגענדיקע; דיקע נויטוועניקייט; ◇ хлеб ~ый דאָס טאָגטעגלעכע (שטיקל) ברויט

насчёт *предлог с род. п. разг.* וועגן, מקוים

насчита́ть *сов.* אָנציילן

насчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* насчита́ть; 2. *(содержать в себе какое-л. количество)* ציילן; го́род ~ет сто ты́сяч жи́телей די שטאָט ציילט הונדערט טויזנט אינווינער

насы́пать *сов.*, насыпа́ть *несов.* 1. *(сверху)* אָנשיטן*; ~ мешо́к (полон зэк) א (פולן זאק) ארופשיטן*; ~ муки́ אָנשיטן* [אופשטעלן] א דאַמ-בע 2.: ~ плоти́ну מעל אָנשיטן*

на́сыпь *ж* אָנשיט מ

насы́тить *сов.* אָנזעטיקן; *хим. тж.* סאטורירן; ~ся *сов.* זאט ווערן* אָנזעט(יק)ן זיך

насыща́ть(ся) *несов. см.* насы́тить(ся)

насыще́||ние *с* 1. אָנזעטיקונג ז; до ~ия (ווערן) ביז זאט; 2. *хим.* סאטורירונג ז

насы́щенный 1. *хим.* סאטורירטער, אָנגעזעטיקטער; 2. *перен.* אינהאלטריכער, אָנגעזעטיקטער

ната́лкивать(ся) *несов. см.* натолкну́ть(ся)

натвор||и́ть *сов. разг.* אָנארבעטן; что вы ~и́ли! וואָס האָט איר אָנגעארבעט; ~и́ть бед צעריסן* אָנטאָן*

натере́ть *сов.* 1. *(кожу мазью и т. п.)* אָנשמירן*; 2. *(повредить кожу)* אָנריבן*; ~ мозо́ль זיך אָנריבן*; 3. *(придать блеск)* אָנריבן*; *(металлическим предметам тж.)* אָנשמירן; ~ парке́т אָנוועקסן

на́тиск *м* אָנדראנג מ; под ~ом на́ших войск אונטערן אָנדראנג פון אונדזער מיליטער

наткну́ться *сов.* (на *вин.*) 1. (אף) זיך אָנ-שטויסן*, שלאָגן* זיך (אין); 2. *разг. (найти)* (אף) אָנטרעפן*

натолкну́ть *сов.:* ~ *кого-л.* на мысль עמעצן אַרויפירן* אפן געדאַנק; ~ся *сов.* (на *вин.*) 1. (אף) זיך אָנשטויסן*; 2. *хим.* (אף) זיך אָנשטויסן*; ~ся на сопротивле́ние זיך אָנשטויסן* (אין); 2. *(случайно встретить)* אָנטרעפן* (אף)

натоло́чь *сов.* צעשטויסן* (א סאך), אָנשטויסן*

натопи́ть[1] *сов. (печь и т. п.)* אָנהייצן

натопи́ть[2] *сов. (вин., род.)* אָנשמעלצן*

натопта́ть *сов. разг.* 1. *(наследить)* מיסט אָנטראָגן* [בלאָטע]; אָנטרעטן*, אָנטאָפטשען*; 2. *(протоптать)* אויסטאָפטשען, אויסטרעטן*

наточи́ть *сов.* אָנשארפן*, אָנשלייפן*

натощак *нареч.* ניכטער(ן)ערהויט

натрави́ть *сов.*, натра́вливать *несов. (собак)* אָנרייצן; *перен.* אָנהעצן

на́трий *м хим.* נאַטריום מ, נאַטרי מ

натýр||а *ж* 1. *(характер)* נאַטור ז, טעוות, כאַראַק-טער מ; по (своéй) ~е בעטעוות, לויט דער נאַטור; беспоко́йная ~а אן אומרויקער כאַראַקטער; 2. *иск.* נאַטור ז; *(натурщик)* מאָדעל ז; рисова́ть с ~ы פון מאָלן צאָלן מיט פראָדוקטן [מיט דער נאַטור]; 3.: плати́ть ~ой [מיט נאַטור]; ◇ привы́чка — втора́я ~а א געווינהייט איז א צווייטע נאַטור

натурализа́ция *ж юр.* נאַטוראַליזאַציע ז

натурали́зм *м иск.* נאַטוראַליזם מ

натурализова́ть *сов. и несов. юр.* נאַטוראַליזירן; ~ся *сов. и несов. юр.* נאַטוראַליזירן זיך

натурали́ст *м* 1. *(естествоиспытатель)* נאַטוראַליסט מ, = מ־פאָרשער; 2. *(последователь натурализма)* נאַטוראַליסט מ; ~и́ческий נאַטוראַליסטישער

натура́льн||ый 1. *(настоящий)* נאַטורלער, עכטער; ~ый ко́фе קאַווע [עכטע] נאַטורלע; 2. *(соответствую-*

щий действительности) נאטורעלער, ווירקלעכער; ~ый цвет קאָליר [נאטורעלער]; в ~ую величину נאטורעלעכער; 3. *(непритворный)* -נאטורע אין דער ווירקלעכער גרייס; 4. *(оплачиваемый натурой)* -נאטורע נאטירלעכער, לער; ~ая опла́та ו נאטור־אָפּצאָלונג; ◇ ~ое хозя́йство נאטורעלע ווירטשאפט

нату́рщ||ик *м* = מ ־ן פּאָזירער, מאָדעל ו ־ן; ~ица *ж* מאָדעל ו ־ן, פּאָזירערן ו ־ס

натыка́ться *несов. см.* наткну́ться 1

натюрмо́рт *м* מ ־ן שטיל־לעבן ו ־ס, נאטיורמאָרט

натя́гивать *несов. см.* натяну́ть

натя́нут||ый 1. אָנגעשטרענגטער, אָנגעצויגענער; ~ые отноше́ния באציִונגען [אָנגעשטרענגטע אָנגעצויגענע]; 2. *(неестественный)* קינסטלעכער, געצוווּנגענער

натяну́ть *сов.* 1. אָנציִען*; 2. *(надеть)* ארויפציִען*; ~ на себя́ ארויפציִען* אף זיך; ~ сапоги́ אף זיך ארויפציִען* אף זיך די שטיוול; ~ одея́ло ארויפציִען* אף זיך די קאָלדרע

наугад *нареч.* אף טראָף; идти́ ~ אף טראָף גיין*, רעדן* אין דער ווּעלט; говори́ть ~ גיין* אף טראָף זיך ווהין ס׳לאָזט אריין

наудачу *нареч.* אף טראָף, אף מאזל

нау́к||а *ж* 1. ־ן ו ווי׳סנשאפט; то́чные ~и פּינקטלעכע ווי׳סנשאפטן [עקזאַקטע]; достиже́ния сове́тской ~и די דערגרייכונגען פון דער סאָוועטישער ווי׳סנשאפט; посвяти́ть себя́ ~е זיך דער ווי׳סנשאפט אָפּגעבן* (אינגאַנצן); 2. *(навыки, знания)* ו האדראָכע, ו טוּירע; нехи́трая ~а ניט קיין טיפּע טוּירע; э́та ~а ему́ о́чень пригоди́лась אָט די האדראָכע איז אים גוט צונוצגעקומען; 3. *разг. (урок)* -אָג דאָס ווועט אייך זיין אן אָנגלערנונג! ו לערנונג

наукообра́зный קוואזיווי׳סנשאפטלעכער

нау́ськать *сов.*, **нау́ськивать** *несов. разг.* אָנרייצן

наутёк *нареч. разг.:* пусти́ться ~ לאָזן* מאכן פלייטע; שטעלן פּיס, זיך (ט)שוואליאָם (119)

научи́ть *сов.* 1. ~ рисова́ть אויסלערנען; אויסלערנען א מעלאָכע; 2. *разг. (подговорить)* אָנלערנען; 3. *(убедить на опыте)* אויסלערנען; ~ся *сов.* אויסלערנען זיך

нау́чно-иссле́довательский -ווי׳סנשאפטלעך־פאָרשערי ווי׳סנשאפטלעך־פאָרשערישער אינ- שער; ~ институ́т סטיטוט

нау́чно-популя́рн||ый ווי׳סנ-, פאָפולער־ווי׳סנשאפטלעכער -שאפטלעך־פאָפולערער; ~ая литерату́ра די פאָפולער־ווי׳סנשאפטלעכע ליטעראטור

нау́чно-техни́ческ||ий ווי׳סנשאפטלעך־טעכנישער; ~ая революция (*сокр.* НТР) ווי׳סנשאפטלעך־טעכנישע רעוואָלוציע

нау́чно-фантасти́ческий ווי׳סנשאפטלעך־פאנטאסטישער; ~ рома́н א ווי׳סנשאפטלעך־פאנטאסטישער ראָמאַן

нау́чн||ый ווי׳סנשאפטלעכער; ~ая рабо́та -ווי׳סנשאפטלע כע ארבעט; ~ый рабо́тник = מ ווי׳סנשאפטלער; ~ый подхо́д ווי׳סנ- ווי׳סנשאפטלעכער צוגאנג; ~ый социали́зм שאפטלעכער סאָציאליזם

нау́шники *мн.* (*ед.* нау́шник *м*) 1. *(у шапки)* -לעפּ (קאַפּע)הערערס מצ. .אויערן מצ; 2. *радио* לער מצ.

нау́шничать *несов.* -אינזוימען (אין אויער ארײַן) רעכי- לעס [מעסירלעך]

нафтали́н מ ־ן נאפטאלין

наха́л *м* מ ־עס פּרעכער פּארשוין, כוצפּעניק; ~ка *ж* ־ס ו כוצפּעניצע; ו נאכאלקע

наха́ль||ный פּרעכער, כוצפּעדיקער; ~ный челове́к א פּרעכער אויפירונג; ~ное поведе́ние פּרעכער פּארשוין; ~ный взгляд אן אומפּארשעמטער קוק; ~ство *с* כוצפּע ו, ו פּרעכקייט

наха́мов||ец *м* מ ־וצעס, נאכימאָוועץ א שילער פון נאכימאָוו־(פלאָט־)שול; ~ский: ~ское учи́лище נאכימאָוו־(פלאָט־)שול ו ־ן

нахле́бник *м пренебр.* מ ־ס אָנלייגער, קעסטקינד ו ־ער

нахлобу́чивать *несов.*, **нахлобу́чить** *сов. разг.:* ~ ша́пку אָנרוקן דאָס היטל

нахлы́ну||ть *сов.* אָנפלייצן; א פליץ טאָן*; *однокр.* א ס׳האָט א פליץ געטאָן א כוואַ- לייע; ~ла волна́ פליץ טאָן*; на него́ ~ли воспомина́ния ס׳האָבן אים פּאר- פלייצט זיכרונעס

нахму́ренный אָנגעכמורעטער; *(угрюмый)* -מאָרעשכוירע דיקער

нахму́рить *сов.* אָנכמורען; ~ся *сов.* אָנכמורען זיך

находи́ть[1] *несов. см.* найти́[1]

находи́ть[2] *несов. см.* найти́[2]

находи́ться[1] *несов.* 1. *см.* найти́сь; 2. *(быть, пребывать)* געפינען* זיך, זיין*

находи́ться[2] *сов. (много ходить)* אָנגיין* זיך

наход||ка *ж* 1. ־ן ז געפינס; покажи́-ка свою́ ~ку! ווייז, ווייז, וואָס דו האָסט מיר אָקאָרשט דיין געפינס; археологи́ческая ~ка אן ארכעאָלאָגישע אנטדעקונג; режиссёрские ~ки פּונעם [אופּטוען] קונג; 2. *тк. ед.* ז געפינס, ז געוויסער; для меня́ э́то настоя́щая ~ка פאר מיר איז עס בעסטמעס א געוויסס

находчив||ость *ж* ו אינפאלערישקייט, האמצאָעדיקייט, אינפאלערישער, האמצאָעדיקער; ~ый па́рень אן אינפאלערי- שער עטפער; ~ый отве́т א באָכער א באל־האמצאָע

нацеди́ть *сов.* אָנצאפּן

нацепи́ть *сов.*, **нацепля́ть** *несов.* 1. אַרויפטשעפּען; 2. *разг. (приколов, пристегнув, надеть)* -אָנ, צוטשעפּען, טשעפּען

наци́зм *м* נאציזם מ

национализ||а́ция *ж* ו נאציאָנאליזירונג; ~и́ровать *сов. и несов.* נאציאָנאליזירן

национал||и́зм *м* מ נאציאָנאליזם; ~и́ст *м* נאציאָנאליסט מ ־ן; ~исти́ческий נאציאָנאליסטישער

национа́льно-освободи́тельн||ый -נאציאָנאל־באפרײַערי שער; ~ое движе́ние די נאציאָנאל־באפרײַערישע באוועגונג

национа́льност||ь *ж* 1. *(народность)* ו נאציאָנאליטעט; 2. *(национальная принадлежность)* ו נאציאָנאליטעט; по ~и לויט דער נאציאָנאלי- טעט; 3. *(национальная самобытность)* ו נאציאָנאלקייט, נאציאָנאלער כאראקטער; ◇ Сове́т Национа́льностей נאציאָנאליטעטן־ראט מ

национа́льн||ый 1. נאציאָנאלער; ~ая поли́тика -נאציאָ נאלע פּאָליטיק; де́вушки в ~ых костю́мах מיידלעך אין נאציאָנאלע קליידער; 2. *(государственный)* דער נאציאָנאלער הימן, מעלוכישער; ~ый гимн מעלוכי-

מעלוכע־הימן м ־ען; ~ый флаг СССР **די מעלוכע־פאָן**; ◇ ~ое меньшинство **א נאציאָנאַלע מינדער-** פון **פסר הינט**

на́ция *ж* ־ס וו **נאַציע**

начади́ть *сов.* **אָנטשאדען**; *(о дымящей печи тж.)* **אָנ-רויכערן**

нача́л||о *с* 1. м **אָנהייב**; с са́мого ~а **פֿונעם סאַמע אָנהייב**; с ~а до конца́ **פֿון אָנהייב אַן**, **פֿון אָנהייב (פֿונעם) אָנהייב**; в ~е ма́я **מיט אָנהייב**; ~о конце́рта в во́семь часо́в **דער קאָנצערט הייבט זיך אָן אכט אזייגער**; 2. *(рекá)* **יסוֿדיעס**; 3. *мн. (основы)* **אויסקוואל** м ־ן; ~а хи́мии **די יסוֿדיעס פון כּימיע**. мн.; ◇ на обще́ственных ~ах **אף געזעלשאפטלעכע יסוֿדיעס**; на добровóльных ~ах **אפן פרינציפ פון פרײַוויליקייט**; под ~ом (у) *кого-л.* **אונטער** עמעצנס, **אונטער דער אָנפירונג פון** עמעצן; я не хочý быть у негó под ~ом **כ׳וויל ניט זײַן אונטערגעאָרדנטער דער אָנפירונג**

нача́льник *м* ־עס, **שעף** м ־ן; **נאטשאַלניק**; ~ ста́нции **סטאַנציע־שעף** м ־ן; ~ шта́ба м **שטאַב־נאטשאַלניק**; ~ цéха **דער נאטשאַלניק פֿונעם שטאַב צעך־נאטשאַל-**, ־עס

нача́льн||ый 1. *(находящийся в начале чего-л.)* **אָנהייב-**, **ערשטער**; ~ый пери́од м **אָנהייב־פּעריאָד**; ~ые слова́ пéсни **די ערשטע וועָרטער פון דער ליד**; 2. *(первоначальный)* **אָנפאַנגלעכער**; **אָנפאַנגשול** וו **אָנפאַנגלעכע**; ~ая шкóла ־ן; ~ое образова́ние **אָנפאַנגלעכע בילדונג**

нача́льственный **באַפֿעלעריש**; **פון א נאטשאַלניק**; *после сущ.*; ~ тон **א טאָן פון א, א באַפֿעלעריש טאָן נאטשאַלניק**

нача́льство *с* וו **נאטשאַלסטוועס**

нача́льствующий: ~ соста́в а́рмии **דער קאָמאַנדירן־בא־ שטאַנד פון דער ארמיי**

нача́тки *мн.* **עלעמענטן**. мн.; ~ геоме́трии **עלעמענטן פון געאָמעטריע**

нача́ть *сов.* *אָנהייבן; ~ рабóту **די אַרבעט** *אָנהייבן, ~ хотя́ бы с того́, что... **אַנהייבן***, **אשטייגער, דערפֿון, וואָס...**

нача́||ться *сов.* **זיך** *אָנהייבן; *(наступить тж.)* **אָנקו-** *מען; рабóта ~лáсь **די אַרבעט האָט זיך אָנגעהויבן** [**ס׳האָט זיך אָנגעהויבן** **עס׳איז אָנגעקומען**] **דער פרילינג** весна́ ~лáсь; ~лáсь метéль **ס׳האָט זיך אָנגעהויבן** [**ס׳איז געוואָרן**] **א זא-** **ווערט**

начекý *нареч.*: быть ~ **זײַן*, זיין* אָנ-**, **אף דער וואַך גיך געשפּיצט**

на́черно *нареч.* **אף שווארץ**

начерта́ние *с* ־ען וו **אָנצייכענונג**

начерта́тельн||ый: ~ая геоме́трия **אָנצייכענעדיקע** [**דע-** **סקריפּטיוו**] **געאָמעטריע**

начерти́ть *сов.* **אָנצייכענען**

начёс *м* 1. *(причёска)* **האָר** [**טופּירטע**]; **אופּגעקעמטע**; 2. *текст.* וו **באַרווע**; ткань с ~ом **א ציג מיט א וואָרסע** [**מיט באַרווע**]

начина́ние *с* ־ן וו **אָנהייב** м ־ן, **איניציאטיוו**, **האס-** **אונטערשטיצן די האסקאָלע**; поддержáть ~ וו ־ס; **начина́тель** *м* **איניציאַטאָר** м ־טאָרן

начина́ть *несов.* 1. *см.* нача́ть; 2.: ~ (собóй) *что-л.* **עפּעס** פון **דער אָנהייב** *זײַן; ~ся *несов.* 1. *см.* нача́ться; 2. *(о реке и т. п.)* **זיך** *אָנהייבן, **אויספֿליסן***

начина́ющий 1.: ~ писа́тель **א שרײַבער אן אָנפֿאַנגער**; 2. *в знач. сущ. м* = м **אָנפֿאַנגער**

начина́я: ~ с **פון אָנהייבן**, **פון אָנגעהויבן** [**אָנהייבנדיק**]; ~ с сегóдняшнего дня **פון הינט** [**אָנהייבנדיק**] **פון הינט אָן**

начини́ть *сов.* 1. **אָנפֿילן**; ~ варéники твóрогом **אָנפֿילן** וו **ווארעניקעס מיט טוואָרג**; 2. *перен. разг.* **אָנשטאָפּן**, **אָנגעשטאָפּט**; он начинён знáниями **ער איז**

начи́нка *ж* **געפֿילכץ** ז

начиня́ть *несов. см.* начини́ть

начи́слить *сов.*, **начисля́ть** *несов. бухг.* 1. *(дополнительно)* **אַרופֿרעכענען פֿראָ-**; ~ проце́нты **אַרופֿרעכענען**; 2. *(зарплату и т. п.)* **צעטן**; **פּאַרעכענען***; **אַרײַנטראָגן***; **אין דער צאָל-ליסטע**

на́чисто *нареч. разг.* 1. *(набело)* **אף ריין**; переписáть ~ **אויבערשרײַבן*** **אף ריין**; 2. *(совершенно)* **ביז לעצט**, **בראָבעוען ביז ריין**; **אינגאַנצן**; **פֿולשטענדיק**; огрáбить ~ я ~ забы́л об э́том **פאר-** **איך האָב דאָס גאָר** [**אינגאַנצן**] **געסן**

начистоту́ *нареч. разг.* **גאַנץ אָפּנהאַרציק**, **אָפּן**; поговори́м ~ **לאָמיר רעדן אָפּן**

начи́тани||ость *ж* וו **אָנגעלייענטקייט**; ~ый **אָנגעלייענטער**, **באלעזענער**

начита́ться *сов.* **אָנלייענען זיך**

наш *притяж. мест.* 1. **אונדזער** (мн. **אונדזערע**) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* **אונדזערער** (וו **אונדזערע**, ז **אונדזערס**, мн. **אונדזערע**) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ отéц **אונדזער פאָטער**; ~а учи́тельница **אונדזער לערערין**, **אונדזערע לערערין**, ~е сло́во **אונדזערס א, אונדזער וואָרט**; ~и знакóмые **אונדזער אונדזערע באקאַנטע**, **אונדזערע באקאַנטע**; 2. *в составе сказ.* **אונדזערע** (וו **אונדזערע**, ז **אונדזערס**, мн. **אונדזערע**); э́тот шкаф ваш, а тот ~ **דאָס אָט די שאָפע איז אונדזערע**, **אָט יענע איז אונדזערע**; дом с балкóнами ~ **הויז מיט באלקאָנען איז אונדזערס**; кни́ги не ~и **כער זײַנען ניט אונדזערע**; 3. *в знач. сущ. мн.* **אונדזע-** **ריקע**

нашаты́рный: ~ спирт м **סאלמיאַק־ספּירט**, **אמאָניאַק־** ־ספּירט м; **נאשאטיר** *разг.*

нашепта́ть *сов.*, **нашёптывать** *несов.* **אָנשעפּטשען**

наше́ствие *с* ־ן, **אינוואזיע** וו ־ס, **אָנפאל** м ־ן

нашива́ть *несов. см.* наши́ть 1.

наши́вка *ж воен.* **אופּלאָג** м ־ן

наши́ть *сов.* 1. *(сверху)* **אויפֿנייען**; 2. *(сшить много)* **אָנייען**, **אויפֿנייען** (**א סאך**)

нашуме́вш||ий: ~ее (суде́бное) де́ло **סענסאַציאָנעלער פּראָצעס**, **א פּראָצעס**, **סענסאַציאָנעלער** *וואָס ס׳האָט מיט* **אים געראַשט** (**די וועלט**)

нашуме́ть *сов.* 1. **אָנליגן**, **מאכן א געדויער**; 2. *(вызвать много толков)* **אָנמאכן א ראש** (**אין דער וועלט**); **מאריש־אויפֿלעם זײַן*** *уст.*

нащу́пать *сов.*, **нащу́пывать** *несов.* **אָנטאפּן**; *перен. тж.* **זאָנדירן א** [**דעם**] **באָדן**; ◇ ~ по́чву **אָנשמעקן**

наэлектризова́ть *сов.* **עלעקטריזירן**; *перен. тж.* **צוהיצן**, **אופֿרודערן**

наябедничать *сов. разг.* **אָניאבעדעווען**

наяву́ *нареч.* אף דער וואָך; грéзить ~ טרוימען מיט אָפענע אויגן

не[1] *частица* ניט, נישט; *перед сущ.* ניט קיין; я не пое́ду туда́ כ׳וועל ניט פאָרן אהי̈נצו; ра́зве вы не зна́ете? צי ער האָט גאָר- ווייסט איר דען ניט?; он ничего́ не сказа́л נישט ניט געזאָגט; до́ма никого́ не́ было אינדערהי̈ם איז קיינער ניט געווען; наш го́род не узна́ть אונדזער שטאָט דאָס איז גאָר; э́то не так уж тру́дно איז ניט צו דערקענען; э́то не кни́га, а журна́л דאָס איז ניט אזוי̈ שווער; с׳איז קיין אומגליק ניט; не беда́ קיין בוך, גאָר א זשורנאל; как тут не ра́доваться! וויאזוי̈) זאָל מען זיך ניט פריי̈ען!; не без труда́ מי ניט אָן; ◇ не то *союз:* (а) не то אניט; не то..., не то... ...צי, ...צי; עפשער... און עפשער

не[2] *отделяемая часть местоимений* не́кого, не́чего *перед предлогами* ניטאָ; не́ в чем пойти́ в теа́тр ניטאָ וואָס אָנצוטאָן (אף גיין) אין טעאטער; не́ с кем посове́товаться אָנצוטאָן; не́ у кого́ бы́ло спроси́ть ניטאָ מיט וועמען זיך אן אי̈צע האלטן; с׳איז ניט געווען בא וועמען צו פרעגן

неаккура́тн||ость *ж* 1. ו אומאקוראטקייט; *(неточность)* ו אומפינקטלעכקייט, ו ניט־פונקטועלקייט; 2. *(неопрятность)* ו אומציטיקייט, ו נאכלי̈עדיקייט; ~ый 1. אומ- אקוראטער; *(неточный)* אומפינקטלעכער, ניט־פונקטועלער; 2. *(неопрятный)* נאכלי̈עדיקער, אומציטיקער

неаппети́тный ניט־געשמאקער, אומאפעטי̈טלעכער

небезопа́сный בעפי̈רעש א געפערלעכער

небезоснова́тельный בעפי̈רעש א באגרי̈נדעטער, (קלאל) ניט קיין אומבאגרי̈נדעטער

небезразли́чн||ый ניט קיין אינדיפערענטער (קלאל), (קלאל) ניט קיין גלי̈כגילטיקער; ~ое отноше́ние (קלאל) ניט קיין [קיין גלי̈כגילטיקע] אינדיפערענטע; она́ ему́ ~а ער איז צו איר (קלאל) ניט גלי̈כגילטיק

небезупре́чный (קלאל) ניט אָן פעלערן *после сущ.*

небезызве́стный [באקאַנטער] דער געוו̈ס באוו̈סטער

небезынтере́сный ניט אומינטערעסאַנטער (קלאל), דער געוו̈ס אינטערעסאַנטער

небеса́ *мн. см.* не́бо

небе́сн||ый הי̈מל־; ~ый свод ז הי̈מל־געוועלב; ~ые тела́ מע. הי̈מל־קערפערס; ◇ ~ый цвет ז הי̈מל־קאָליר

неблагови́дный גאָר ניט קיין פי̈נער, גאָר ניט קיין לי̈־ טיישער; ~ посту́пок גאָר ניט קיין פי̈נע האַנדלונג

неблагода́рн||ость *ж* ו אומדאנקבארקייט; ~ый אומ- דאנקבארער

неблагозву́ч||ие *с* ו אומווילקלינגעוודיקייט; ~ный אום- ווילקלינגעוודיקער

неблагонадёжный *уст.* 1. *(не внушающий доверия)* אומפארלאָזלעכער; 2. *(политически опасный)* פארדעכטי- קער; ניט־קאָשערער (פאָליטיש) *разг.*

неблагополу́ч||ие *с* ו אומקעשורדיקייט; ~но 1. *нареч.* שלימאזלדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ניט קעשורע; у них ~но בא זיי איז ניט אלץ, בא זיי איז ניט אלץ קעשורע אין אָרדענונג

неблагоприя́тн||ый אומגי̈נסטיקער; ~ое впечатле́ние אומגי̈נסטיקע אי̈נדרוק; ~ые усло́вия אומגי̈נסטיקער- גנונגען; ~ый кли́мат קלי̈מאט אומגי̈נסטיקער

неблагоразу́м||ие *с* ו אומבאזי̈ניקטקייט, אומבאדאכטקייט ו; э́то бы́ло бы ве́рхом ~ия ס׳וואָלט געווען אן עכטער אומבאדאכטער; ~ный אומבאדאכטער; *(о поступке тж.)* אומבא- די̈ניקטער

неблагоро́дн||ый אומנאָבעלער, ניט־פי̈נער; ◇ ~ые мета́ллы פראָסטע מעטאַלן

неблагоустро́енный ניט־אי̈נגעאָרדנטער; *(о квартире тж.)* אָן באקוועמלעכקייטן *после сущ.*

нёбный 1. *анат.* גוימענדיקער; 2. *лингв.* גוימענדי- קער

нёб||о *с (мн.* небеса́*)* הימל מ ־ען; ◇ как с ~а свали́лся פוינעוואקסן ווי פון דער הימל ארא̈פ, ווי טרעפן* מיט א פי̈ן- הע̈לער הויט; попа́сть па́льцем в ~о טרעפן* ווי א בלינדער אין גרוב ≅, גער אין דער סטע̈ליע; превозноси́ть *кого-л.* до ~е́с אין עמעצן הייבן* [לויבן] עמעצן אף הייבן*; לויבן עמעצן אין טאָג ארין, הימל ארין דרוקען

нёбо *с анат.* גוימען מ ־ס; мя́гкое ~ ווייכער גוימען; твёрдое ~ האַרטער גוימען

небога́тый ניט קיין רי̈כער; ~ челове́к ניט קיין רי̈כער אוי̈ס- מענטש, ניט קיין אוי̈שער ווא̈ל

небоеспосо́бный שלאַכט־אומפעיקער

небольш||о́й 1. *(по размеру, тж. перен.)* °קלי̈נער, ניט קיין גרוי̈סער; *(о расстоянии тж.)* °קורצער; ~о́й коридо́р [ניט קיין גרוי̈סער, ניט קיין לאַנגער] א קלי̈נער°; ~а́я су́мма סומע קלי̈ן(נק)ע; א קלי̈ן(נק)ער; ~а́я гру́ппа тури́стов [ניט קיין גרוי̈סע] גרופע טורי̈סטן א קלי̈נע°; ~а́я про́сьба באקאַנטע קלי̈ן(נק)ע; א בעדע ס׳איז א קלי̈נינ(נק)ער אומגליק; 2. *(непродолжительный)* °קורצער; ~а́я па́уза פאָוזע א קורצע°; 3. *(не имеющий авторитета)* °קלי̈נער, ניט קיין אָנגעזעענער; я челове́к ~о́й איך בין א קלי̈נער° [ניט קיין גרוי̈- סער, א קנאַפּער] באָקי (אין עפעס) קלי̈ן מע̈נטשעלע; ~о́й знато́к ער האָט ניט אי̈בעריק ליב פוטבאָל, ער איז א קלי̈נער ליי̈בהאָבער פון פוט- בא̈ל; ◇ с ~и́м אר̈יבער, עטוואָס מער פון] פע̈רציק יאָר אר̈יבער [עטוואָס מער

небосво́д *м* ז הי̈מל־געוועלב

небоскло́н *м* מ הי̈מלראנד, דער הימל אי̈בערן האָריזאָנט

небоскрёб *м* = מ וואָלקנקראצער

небо́сь *вводн. сл. разг.* 1. *(наверно)* מיסטאָמע; ~, есть хо́чешь? מיסטאָמע בי̈סטו, דו ווילסט מיסטאָמע עסן?; устал, ~? מיסטאָמע בי̈סטו מידי?; 2. *(уж конечно)* נישקאָשע; זיכט רוק; ~, сам не пошёл, други́х посла́л נישקאָשע, אליין איז ער ניט געגאַנגען, און אַנדערע האָט ער געשיקט

небре́жн||ость *ж* ו נאַכלעסיקייט, ו אָפּגעלאָזנקייט; *(пренебрежительность)* ו גרינגשעצונג, ו אומאַכטונג; по ~ости פארברעכערישע אויס אָפּגעלאָזנקייט; престу́пная ~ость נאַכלעסיקער, נאַכלעסיקייט; ~ый 1. אָפּגעלאָזענער; *(пренебрежительный)* גרינגשעצערישער, אומאָפּשיי̈לעכער; ~ый тон מ בי̈טל־טאָן; 2. *(сделанный без старания)* אומזאָר- גענער; אבי אף אָפּצוקומען *после сущ.;* ~ая рабо́та אן אומזאָרגענער; אן אַרבעט אבי אף אָפּצוקומען אבי־ווי־פריזור, געוודיקע פריזור

небри́тый ניט־געגאָלטער

небыва́лый אומגעוועזענער; ~ расцве́т нау́ки אומגעוועזענער [אומגעזעענער, אומגעהערטער] אופבלי פון דער וויסנשאפט

небыли́ц||а *ж* 1. ־ן ו אויסטראכטעניש; расска́зывать *кому-л.* ~ы דערציילן עמעצן וואָס ניט געשטיין;

ניט געפלויגן; 2. *(фантастический рассказ)* בָּאבע־מייסע ו ־ס

небьющийся אומצעברעכלעכער

нева́жн||о 1. *нареч. (плохо)* גוט [גאָר] ניט איבעריק; чу́вствовать себя́ ~о זיך ניט גוט, פילן איבעריק ניט* זײַן; 2. *в знач. сказ.:* э́то ~о דאָס איז ניט ווילכ- מיט אלעמען; ~ый 1. *(несущественный)* אומבאדײַטנד(נד)יקער ניט; 2. *разг. (посредственный)* איבעריק גוטער; *тж. неизм. разг.* ניט (קיין) ווי־אזשנע(ר)

невдалеке́ *нареч.* ניט ווײַט (דאָ)

невдомёк *нареч. в знач. сказ. разг.:* ему́ и ~ ס׳פאלט ס׳קומט אים גאָר ניט אפן געדאַנק, אים גאָר ניט אײַן

нево́дени||е *с:* по ~ю ניט ווילסנדיק; быть в ~и ניט אָנהייבן* צו וויסן (וואָס ס׳קומט פאָר), וויסן* פון גאָרניט

нево́дом||о *нареч. разг.* אומבאוווסט; ~о зачём- אומבאוווסט [מע וויסט ניט] נאָך וואָס אומבאוווסט; ~о откýда [מע וויסט ניט] פונוואַנען אומבאקאַנטער, אומבאוווסט- ~ый *(таинственный)* פארהילענער, פארבאָרגענער; по ~ой причи́не אײַבער אן אומבאוווסטער סיבע; ~ая си́ла קראפט [א פארהילענע, א מין קי- עפעס א שעף־קראפט

нева́жа *м* גראָבע־יונג ז (מצ. גראָבעס־יונגען); גראָביאַן ז ־עס (גען); *ж* גראָביאַנקע ו ־ס

нева́жда *м* (מצ. אמעראָצים) אמאָרץ ז; он кру́глый ~ ער איז אן אמאָרץ גאָמור

нева́жественный אמעראָצישער; ~ человéк אמאָרץ ז (מצ. אמעראָצים)

нева́жество *с* אמעראָצעס ז, אומוויסן ז; обнару́жить своё ~ אנטפלעקן די אייגענע אמעראָצישקייט [אומקאָמפעטענט קייט]

нева́жлив||ость *ж* אומהעפלעכקייט ו; ~ый אומהעפלע- כער

невезе́ние *с разг.* שלימאזל ז, שלימאזל

невели́к||ий *обыкн. кратк. ф.* °קליינער, קלײַן גרויס- ניט קיין גרויס; *(несущественный)* נישטיקער; ~á бедá ס׳איז א קליינער אומגליק

нева́рие *с* 1. ז אומגלייבן, ז ניט־גלייבן; 2. *(атеизм)* אפי- קאָרסעס ז

нева́рн||о 1. *нареч.* ניט ריכטיק, פאלש; ~о поня́ть ניט ריכטיק [ניט אזוי] פארשטיין*; 2. *в знач. сказ. безл.:* э́то ~о דאָס איז ניט עמעס, דאָס איז ניט ריכטיק; ~ость *ж* 1. *(неправильность)* ו ניט־ריכטיקייט; 2. *(вероломство)* ו פעלשונג, ו אומטרישאפט; ~ый 1. *(ошибочный)* ניט־ריכ- טיקער, אומריכטיקער; ~ая карти́на בילד ניט אומריכטיקער; 2. *(вероломный)* אומטרײַער; 3. *(неуверенный, нетвёрдый)* ניט־זיכער, ניט־פעסטער; ~ая похо́дка ניט־זיכע- רער גאנג; 4. *(подверженный ошибкам) разг.:* ~ый глаз אויג [א ניט־שארף] א שוואך טאָן; ~ый тон א פאלשער

невероя́тн||ость *ж* ו אומווארשיינלעכקייט; ◇ до ~ости ביז גאָר; ~ый 1. אומגלייבלעכער, אומווארשיינלעכער; ~ые слу́хи קלאַנגען אומווארשיינלעכע; 2. *(огромный)* מיר־דיקער; ~ое уси́лие ריזיקע אָנשטרענגונג

невесёлый אומעטיקער, ניט־פרייליכער

невесо́м||ость *ж* ו אָנוואָגיקייט; состоя́ние ~ости *косм.* גריי- (דער צושטאנד פון) אָנוואָגיקייט; ~ый *(очень лёгкий)* נינקער

нева́ста *ж* 1. ו ־ס קאַלע; 2. *разг. (достигшая брачного возраста)* קאַלע־מיידל ז ־ער

неве́стка *ж* 1. *(жена сына)* (מצ. שניר) שנור ו; 2. *(жена брата)* שוועגערן ו ־ס

нево́сть *разг.:* ~ что וואָס וועט וויסט וועָר

невещественный אומקערפערלעכער, אומאטעריעלער

невзви́де||ть *сов.:* он ~л све́та ס׳איז אים פינצטער [שוואַרץ] געוואָרן פאר די אויגן

невзго́ды *мн. (ед.* невзго́да *ж)* (מצ. פלאָגן; שוועריקייטן (מצ. פוראָניעס (מצ.

невзира́я: ~ на *предлог с вин. п.* ניט, ניט געקוקט אף ניט געקוקט אפן; ~ на непого́ду ניט רעכענענדיק זיך מיט; он шёл ~ на уста́лость אומועטער איז געגאַנגען ווי- טער, ניט רעכענענדיק זיך דערמיט, וואָס ער איז געווען

ניט שיינעדיק קיין פערזאָנען; ◇ ~ на ли́ца מיד

невзлюби́ть *сов. (вин.)* (אף) ניט ליב, וואַרפן* אן אומכיין באקומען*

невзнача́й *нареч. разг.* צופעליק, אומגערן

невзра́чный ניט איבעריק שיינער, אומאַנזייטיקער

невзыска́тельный מיט באשיידענע פאָדע- באגנוגענודיקער; ~ читáтель *после сущ.:* (*о вкусах*) רוגנען פרימיטיווער; ~ в ליענער אן פרעטענזיעס

не́видаль *ж разг.:* вот ~! מ׳האָט שוין געזען אזעלעכס! א מין אנטיקל! *ирон.*

неви́данный אומגעוענער, ניט־געזעענער- אויסערגעווײנ- לעכער; *(таинственный, странный)* מעשונעדיקער, מעשה- נעגער; ~ успéх אן אויסערגעווײנלעכער דערפאָלג

невиди́мка *м* 1. ז ־ס רויע־וועיינע־נירע; ша́пка-невиди́мка ז ־ך קיש־שעף־היטעלע, ז ־ך נעפל־היטעלע; 2. *(шпилька)* ז ־ך האָרנאָדעלע

неви́димый אומזיכטבארער; אומאַנוועוודיקער; *(скрытый)* פארבאָרגענער

неви́дный 1. *(невидимый)* אומאַנוועוודיקער; 2. *разг. (незначительный)* אומאַנזיכטיקער, ניט קיין אַנגענוועגער; 3. *разг. (некрасивый)* (מצ. מיזעראַנע(ר) *тж. неизм.*, נישטיקער *тж. неизм.;*

неви́нность *ж* 1. ו אומשולדיקייט; 2. *(целомудрие)* אומ- ו שולד; *(девушки)* ו בתולשאפט, ו ריינקייט

неви́нн||ый 1. אומשולדיקער; *(невиновный тж.)* ניט־שול- דיקער; 2. *(безвредный)* אן אומשולדיקער בליק; ~ый взгляд אומ- טמיעסדיקער, אומשולדיקער; ~ые развлече́ния גוטמוטיקער שפאס; ~ая шу́тка שולדיקע פארווילונגען; 3. *(целомудренный)* אומשולדיקער; *(о девушке)* ריינער, אומבאפלעקטער

невино́вн||ость *ж* ו אומשולדיקייט; ~ый אומשולדיקער, ניט־שולדיקער

невку́сный ניט־באטאמטער, אומגעשמאקער

невменя́ем||ость *ж* ו אומפארנטוואַרטפעיקייט; ~ый אומפארנטוואַרטפעיקער; он про́сто ~ ער וויסט פאָשעט ניט, וואָס ער טוט

невмеша́тельств||о *с* ו ניט־אריינמישונג; поли́тика ~а ניט־ אריינמישונג־פאָליטיק ו

невнима́ние *с* 1. ו ניט־אופמערקואמקייט; *(рассеянность тж.)* ו צעשטרייטקייט, ו צעטראָגנקייט; 2. *(пренебрежение)* ו אומאכטונג

невнима́тельн||ость *ж* 1. ו ניט־אופמערקואמקייט; *(рассеянность)* ו צעשטרייטקייט, ו צעטראָגנקייט; 2. *(пренебрежительность)* ו אומאכטונג; ~ый 1. ניט־אופמערקואמער; *(рассеянный тж.)* צעשטרייטער, צעטראָגנער; 2. *(небрежный)* ניט־אופמערקואמער

невня́тный ניט־דײַטלעכער, ניט־אוֹמדײַטלעכער; ~ шёпот אַן אוֹמדײַטלעך געשעפּטשערײַ

нево́д *м* ־ן ו (פֿיש)נעץ; ווּאָלעק מ ־עס *разг.*

невозвра́т||ный ניט אוֹמצוקערן; זײַך ניט־אוֹמקערנדיקער; ~ые го́ды אַף, זײַך ניט־אוֹמקערנדיקע יאָרן; ~ая поте́ря אַן אוֹוײַדע ניט אוֹמ־אײַביק פֿאַרגאַנגענע יאָרן צוקערן

невозде́ланный ניט־באַאַרבעטער, ניט־אוֹפּגעאַקערטער

невозде́ржанн||ость *ж* ו ניט־אָפּגעהאַלטנקײַט; ~ый ניט־אָפּגעהאַלטענער; он невозде́ржан на язы́к ער איז ניט צו־ריקגעהאַלטן אין רײַד

невозмо́жно *нареч. и в знач. сказ.* אוֹמגלעלעך; ~ себе́ представи́ть מע קען זיך ניט פֿאָרשטעלן דאָס איז אוֹמגלעלעך

невозмо́жн||ость *ж* ו אוֹמגלעלעכקײַט; в слу́чае ~ости אויב ס׳איז ניט מגלעלעך, ביז גאָר; ~ый 1. *(неосуществимый)* אוֹמגלעלעכער; 2. *разг. (невыносимый)* אוֹמדערטרעגלעלעכער, שרעקלעכער; ~ая боль אַ ווײַטיק ניט אײַבערצוטראָגן, אַ שרעקלעכער ווײַטיק; ~ая жара́ אַ שרעקלעכע היץ; ~ый хара́ктер אַן אוֹמ־דערטרעגלעכער כאַראַקטער

невозмути́м||ость *ж* ו קאַלטבלוטיקײַט, -אוֹמפֿרעגלעכקײַט ו; ~ый 1. קאַלטבלוטיקער, אוֹמפֿרעגלעכער; *(выражающий невозмутимость)* ניט־אוֹפּגערעגטער; ~ый тон [ניט־אוֹפּגערעגטער] טאָן; 2. *(ничем не нарушаемый)* פֿולשטענדיקער, אוֹמגעשטערטער; ~ое споко́йствие אַן אוֹמגעשטערטע רו

невола́ *несов. разг.* נייטן

невóльни||к *м* 1. = ו קנעכט, שקלאַף מ ־ן; ~чий שקלאַפֿן־; ~чий ры́нок שקלאַפֿנמאַרק מ (מצ. ־מערק)

невóльн||о *нареч.* 1. *(неумышленно)* אָן א קיוון, אוֹמגערן; 2. *(непроизвольно)* ניט־ווילנדיק; он ~о вздро́гнул ער האָט ניט־ווילנדיק א ציטער געטאָן

невóльн||ый 1. *(неумышленный)* אוֹמבעקוונדיקער; ~ая оши́бка אַן אוֹמבעקוונדיקער; 2. *(непроизвольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ый крик פּלעלער; 3. *(вынужденный)* ניט־ווילנדיקער, געצוווּנגענער; ~ый свиде́тель א ניט־ווילנדיקער אײַדעס

невóл||я *ж* 1. *(рабство)* קנעכטשאפט ו, שקלאַפֿערײַ ו; *(плен)* געפֿאַנגנשאפט ו, געפֿאַנגענעניש ו; 2. *разг. (необходимость)* מוזן ו; охо́та пу́ще ~и *погов.* אז מע וויל, קען מען ניט זיצן שטיל

невообрази́мый מײַרעדיקער, אוֹמגעהײַערער; ניט פֿאַר־; *после сущ.* צושטעלן זיך

невооружённ||ый אוֹמבאוואָפֿנטער; ◇ ~ым гла́зом מיטן מיט דער הײַלער רײַע, בלויזן אויג

невоспи́танн||ость *ж* ו אוֹמדערציונקײַט; ~ый אוֹמדער־ צויגענער

невосприи́мчивый 1. ניט־באַנעמפּעיקער; מיט א שלעכ־; אימוני־, אימונער טער° טפּיסע *после сущ.*; 2. *(к болезни)* זירטער

невостре́бованный ניט־אַרויסגעפֿאָדערטער

невпопа́д *нареч. разг.* ניט צו דער זאַך; ניט אמפּלאַץ *уст.*

невразуми́тельный מעטושטשער

невралги́ческий נעווראַלגישער

невралги́я *ж* ו נעווראַלגיע

невраstéн||ик *м* = ו נעווראַסטעניקער; ~и́ческий נעוו־ ראַסטעניש; ~и́я *ж* ו נעווראַסטעניע

невреди́мый אוֹמבאשעדיקטער, גאַנצער; он оста́лся цел и невреди́м ער איז אַרויס א גאַנצער

невре́дн||о *в знач. сказ. разг.:* ~о бы́ло бы вздремну́ть [ס׳וואָלט ניט געשאַט ס׳וואָלט קיין בייז ניט געוואָלט]; ~ый כאפּן א דרעמל אוֹמשעדלעכער

невро́з *м* ־ן נעוראָז ו

невропато́||лог *м* ־ן ו נעוראָפּאַטאָלאָג; ~ло́гия *ж* נעוו־ ראָפּאַטאָלאָגיע ו

невы́года *ж* 1. *(убыток)* (מצ. העזייקעס) העזעק מ; 2. *(отрицательная сторона чего-л.)* (מצ. כעסרוי־) כיסאָרן מ ־ן; (נעס) מינוס מ ־ן

невы́годн||ый 1. אומלוינעוודיקער; ~ый зака́з אן אום־ לוינעוודיקע באשטעלונג; 2. *(неблагоприятный)* אוֹמגינסטיקער; ~ые усло́вия באדינגונגען; ста́вить в ~ое положе́ние שטעלן אין אן אוֹמגינסטיקער לאגע (אוועק); 3. *(непривлекательный)* ניט־צוציענדי־, ניט אײַבעריק שיינער; אין אן אוֹמגינסטיקער שײַן קער; ◇ в ~ом све́те

невы́держанный 1. *(о человеке, о характере)* ניט־צוריק־ געהאַלטענער; *(вспыльчивый)* היציקער; 2. *(о стиле и т. п.)* אוֹמקאָנסעקווענטער, ניט־אויסגעהאַלטענער; 3. *(о сыре и т. п.)* יונגער°; ניט־אויסגעשטאַנענער; *(о вине тж.)*

невы́езд *м:* дать подпи́ску о ~е [אן] געבן* א כתּימע אוֹנטערשריפֿט] ניט אַרויסצופֿאָרן

невыноси́м||о 1. *нареч.* אוֹמדערטרעגלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז ניט אוֹמדערטרעגלעך (ס׳איז); э́то ~о! א אײַבערצוטראָגן; ~ый אוֹמדערטרעגלעכער; ~ая боль א ווײַטיק ניט אײַבערצוטראָגן, שרעקלעכער ווײַטיק; ~ый хара́ктер א בין גאָר שוועָרער כאַראַקטער

невыполн||е́ние *с* ו ניט־אויספֿילן; ~и́мый ניט־אויספּיל־ באַרעוגט; ~и́мое тре́бование א פֿאָדערונג, וואָס קען ניט אויס־ א ניט־אויספֿילבארע פֿאָדערונג; געפֿילט ווערן

невырази́м||ый ניט אײַבערצוגעבן; אוֹמבאשרײַבלעכער; *после сущ.:* אוֹמויסדריקלעכער, אומויסשפּרעכלעכער *высок.*; ~ая пре́лесть אוֹמבאשרײַבלעכער ריין; ~ый у́жас אוֹמגע־ הײַערער שרעק

невысо́к||ий ניט קיין הויכער, א ניט־הויכער; ~ий забо́р א ניט־הויכער [ניט קיין הויכער] פּארקן; ~ий поло́к סטעליע [ניט קיין הויכע] א ניט־הויכע; ~ая температу́ра [ניט קיין הויכע] טעמפּעראַטור א ניט־הויכע; ~ая оце́нка [ניט קיין הויכע] אָפּשאצונג

нéга *ж* 1. *(довольство)* ווילטיק מ; 2. *(блаженство)* צערטלעכקײַט ו; 3. *(нежность)* טענגע מ

негармони́чный אוֹמהאַרמאָנישער

негаси́мый *поэт.* אוֹמויסלעשלעכער

негати́в *м фото* ־ן ו נעגאַטיוו; ~ный 1. נעגאַטיוו־ ~ная оце́нка א נעגאַטיוועָ אָפּשאצונג; 2. *фото* נעגאַטיוו־

негашён||ый: ~ая и́звесть ניט־געלאָשענער קאלך

не́где *нареч.* ניטאָ קיין ארט, ניטאָ וווּ; ~ повернýться ניטאָ וווּ זיך א קער צו טאָן; ему́ ~ жить ס׳וועט ניט זײַן* וווּ אי־ צו וווינען; ~ бу́дет переночева́ть בערנעכטיקן

нети́бкий ניט־בייגעוודיקער; *перен. тж.* ניט־עלאַסטי־ שער

негигиени́ч||еский, ~ный אוֹמהיגיִענישער

негла́сный געהיימער

неглубо́к||ий *прям. и перен.* ניט־טיפער; ~ая я́ма א גרוב; ~ие зна́ния קנטנישן; ~ий сон א גרינגער [ניט־טיפער] שלאָף

неглу́пый 1. *(о человеке)* ניט קיין נאָר נאָרישער; 2. *(о содержании)* °קלוגער; ~ совéт אַ קלוגע° אייצע

него́ *род., вин. от* он *и* онó

него́дн||ость *ж* ll אומטויגלעכקייט; прийти́ в ~ость ניט אומטויגלעכקייט ווערן* מער, טויגן* *(от ветхости тж.)* אָפּדינען; привести́ *что-л.* в ~ость עפעס אײַנערפירן, עפעס אַ טעל מאכן פון עפעס; ~ый 1. אומטויגעוודיקער; ניט ניט ווערט אַ סך טויג *после сущ.*; ~ый к воéнной слýжбе [פאר קיין מיליטער־דינסט] ניט טויג ניט פאר מיליטער־דינסט [סאָלדאט]; 2. *разг. (плохой)* (ר)פאסקודנע *тж. неизм.*; ~ый человéк מענטש מ ־ פאסקודניאק

негодова́ни||е *с* ll אופּגעבראכטקייט, מ גרימצאָרן; прийти́ в ~е אריינפאלן* אין גרימ־, שטארק אופּגעבראכט ווערן* אין גרימצאָרן, אופּגעבראכטערהייט; с ~ем

негодова́ть *несов.* (на *кого-л.*, про́тив *кого-л.*) אופּגע־ (אף) בראכט זײַן* (קעגן); (на *что-л.*, про́тив *чего-л.*) אופּגעבראכט זײַן*

негоди́й *м* מ (מצ. מענוואָ־, -פאסקודניאק מ ־ עס) מענוולט ll ־ס, פאסקודניאטשקע ll ־ס (לים); ~ка *ж*

негостеприи́мный אומגאסטפרײַנטלעכער

негр *м* נעגער מ ־ס

негра́мотн||ость *ж* 1. מ ניט־אויפגעדי־, -אנאלפאבעטיזם ll קייט; ликвида́ция ~ости די ליקווידירונג פון אנאלפאבע־ טיזם; 2. *(невежество)* אמעראצעס [פון ניט־אויפגעדיקייט]; политúческая ~ость דאָס פּאָליטישע אמעראצעס; 3. *(наличие ошибок)* ll אמעראציש־קייט; ~ость проéкта די ניט־גראמאטנע(ר) אמעראציש־קייט פונעם פּראָיעקט; ~ый 1. *тж. неизм.*; ניט־אויפגעדיקער, אנאלפאבעטישער; 2. *(невежественный; с ошибками)* אמעראציש־ער; политúчески ~ый человéк אן אמע־ ראציש־ער פּראָיעקט; ~ый проéкт אַ פּאָליטישער אמאָרץ

негритя́н||ка *ж* נעגער(י)שער ll ־ס; ~ский נעגערטע

негро́мк||ий שטיל־ער; *(о голосе тж.)* ניט־הויכער; ~им гóлосом ניט הויך

неда́вн||ий 1. אנומלטיקער, אָקאָרשטיקער; ~ие собы́тия פון נאָר [פון] די אנומלטיקע געשעענישן; с ~его врéмени פון נאָר [בין דאָ] ניט לאנג; до ~его врéмени ניט בין נאָר [דאָ] ניט לאנג; в ~ем прóшлом אין דער נאָענטער פארגאַנגענהייט; 2. *(бывший кем-л.)* אָקאָרשטיקער, נעכטיקער; ~ие шкóльники די אָקאָרשטיקע [די נעכטיקע] שולקינדער

неда́вно *нареч.* ניט לאנג, ניט לאנג צוריק (ערשט)

недалёк||ий 1. ניט־ווײַטער, °נאָענטער; ~ий гóрод אַ ניט־ ווײַטע [אַ נאָענטע] °קורצע; ~ое путешéствие אַ °רײַזע; в ~ом прóшлом פארגאַנגענהייט; в ~ом бýдущем אין דער נאָענטער°; ~ (тот) день, когдá... ס׳איז (שוין) ניט ווייט דער טאָג, ווען...; он ~ от úстины ער איז ניט ווייט פונעם עמעס, ער איז קי־ מאָט נערעכט; 2. *(неумный)* ניט־אײַנערגעשפּיצטער

недалекó 1. *нареч.* ניט ווייט; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז ניט ווייט, ניט ווייט (ס׳)איז נאָענט°; до гóрода ~ בין צו דער שטאָט [איז נאָענט°]; до прáздника ~ בין יאָמטעוו [איז ניט ווייט]; от равнодýшия ~ до преступлéния [איז ניט ווייט] פון גלײַכגילטיקייט איז ניט ווייט צו א פארברעכן; ◇ за примéром ходúть ~ קיין בישפיל דארף מען לאנג ניט זוכן

недальновúдн||ость *ж* ll קורצזיכטיקייט; ~ый קורצזיכטי־, -קורצזיכטיקע פאָליטיק א קורצזיכטיקער

недáром *нареч.* 1. *(не без причины)* ניט אומזיסט; ~ э́та брига́да счита́ется лýчшей ניט אומזיסט רעכנט זיך אָט די בריגאדע פאר דער בעסטער; ~ онá так волнова́лась ניט אומזיסט האָט זי זיך אזוי באמרויקט; 2. *(не без умысла, не без цели)* ניט גלאט אזוי; он сюдá приéхал ~ ער איז נעקומען אהער צו פּאָרן ניט גלאט אזוי

недвúжим||ость *ж* [אייגנס] אומבאוועגלעכע פארמעג; ~ый: ~ое имýщество *см.* недвúжимость

недвижи́||мый אומבאוועגלעכער; он остáлся ~м ער האָט ניט א ריר געטאָן מיט קיין אייגער

недвусмы́сленный אומצווייטיקער, גאנץ קלאָרער

недееспосóбный 1. אומטאָטפעיקער; 2. *юр.* -אומפּאָקטפעי־ קער

недействúтельный אומגילטיקער

неделика́тный אומדעליקאָטער, -אומטאָק־ טישער

недели́м||ость *ж* ll ניט־טיילעוודיקייט; *(целостность)* ניט־טיילעוו־ -אומגעטיילטקייט, ll אומטיילבארקייט ll; ~ый אומגעטיילטער; *(целостный)* אומטיילבארער; ◇ ~ый фонд אומטיילבארער [אומגעטיילטער] פאָנד

недéльный *(на неделю)* אף א וואָך *после сущ.*; *(за неделю)* פאר [אין מעשעך פון] א וואָך *после сущ.*; в ~ срок אין מעשעך פון א וואָך; ~ зáработок דאָס פארדינסט פון א וואָך; ~ óтпуск דער אורלויב אף א וואָך; פאר א וואָך

недéл||я *ж* וואָך ll ־ן; чéрез ~ю אין א וואָך ארום; рóвно чéрез ~ю פונקט איבער־אכטאָג

недержáние *с:* ~ мочú *мед.* דאָס ניט קענען אײַנהאלטן דעם אורין

недёшево *нареч.* 1. *(дорого)* ניט ביליק, גאנץ טײַער; 2.: э́то емý ~ достáлось דאָס האָט אים ניט וויניק מי גע־ קאָסט, דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען

недисциплини́рованный אומדיסציפּליניִרטער

недобóр *м (при приёме куда-л.)* ניט קיין פולער אופ־ נעם־קאָנטינגענט

недоброжела́тельн||ость *ж* ll אומפרײַנטלעכקייט; ~ый אומפרײַנטלעכער

недоброка́чественн||ость *ж* שלעכטע קוואליטעט; ~ый שלעכטער° *после сущ.*; שלעכטער°

недобросóвестн||о ניט געטרײַ, אומגעוויסנהאפטיק; ~ость *ж* ll אומגעוויסנהאפטיקייט; ~ый אומגעוויסנהאפטיקער

недóбр||ый 1. *(злой)* ניט קיין גוטער, °שלעכטער; 2. *(исполненный неприязни)* בייזער; ~ый взгляд אַ בייזער קוק; ~ые намéрения בייוויליקע קאָנסטנעס; 3. *(плохой)* -שלעכ־ °טער; ~ая весть [ניט קיין גוטע] יעדיע° שלעכטע; ~ая слáва א שלעכטער° שעם

недовéри||е *с* מ אומצוטרוי; смотрéть с ~ем קוקן אומצו־ אומצוטרוי־וואָ־, -טרוילעך [ניט גלייבנדיק]; вóтум ~я טרוילעך טום מ

недовéрчив||ость *ж* ll אומצוטרוילעכקייט; ~ый אומצו־ טרוילעכער

недовéс *м* ll קנאַפּוואָג, ניט־דערוועגן ז

недовéсить *сов.*, **недовéшивать** *несов.* ניט דערוועגן*

недовóль||ный אומצופרידענער; он óчень недовóлен, что... ער איז שטארק ניט צופרידן, וואָס...; ~ство *с* -אומצופרידנ־ קייט; ~ство собóй אומצופרידנקייט (דאָס געפיל פון) מיט זיך אליין

недовыполне́ние *с* ז ניט־אויספילן, ניט־דערויספילן בײַם סאָף

недовы́полнить *сов.* ניט אויספילן, ניט אינגאנצן אויספילן

недога́дливый וואָס קען זיך ניט אָנ- ;ניט־האָמצאָעדיקער *после сущ.*

недогляде́ть *сов. разг.* 1. *(вин., род.)* *פֿאַרזעֿן; ~ оши́бки ניט געזע֯ן אַכטונג געבן* פֿאַרזעֿן* א פֿעלער; 2. *(за тв.)* ניט געזע֯ן אַכטונג געבן* אף די קינדער (אף); ~ за детьми

недогова́рив||ать *несов.* *ניט דערזאָגן, ניט דערעֿדן; он чего́-то ~ает ער רעדט מיט א, עפּעס דערזאָגט ער ניט האלבן מויל

недоговорённость *ж* 1. *(несогласованность)* ניט־צונויפ־ ||ניט־דערזאָגטקייט; 2. *(недосказанность)* ||נערעדטקייט

недодава́ть *несов.*, **недода́ть** *сов.* *ניט דערגעבן

недоде́л||ать *сов.* *ניט דערעֿנדיקן, ניט דערטאָן; ~ка *ж* דעפּעקט м ־ן; בלויז м ־ן

недоеда́ние *с* ן ניט־דערעֿסן

недоеда́ть *несов.* 1. *см.* недое́сть; 2. *(систематически)* *ניט עסן, צוהונגערן, ניט דערעֿסן

недое́сть *сов.* (ווערן) *ניט אָפּעסן; ביז זאָט

недозво́ленный ניט־דערלויבטער

недозре́лый ניט־אויסגעריפּטער, ניט־אויסגעצייטיקטער; *перен.* אומרי֯פער

недои́мк||а *ж* ן ־ס שטיי֯ער־רעשט м ן־; נעדאָמקע ||*разг.*; взыска́ть ~и אופּמאָנען די שטיי֯ער־רעשטן

недока́занн||ость *ж* ||ניט־דערווייזנקייט; ~ый ניט־דער־ ווייזנער; ~ое обвине́ние ניט־דערווייזענע באשולדיקונג

недоказу́ем||ость *ж* ||ניט־דערווי֯זלעכקייט; ~ый ניט־ דערווי֯זלעכער

недо́лгий קורצער°, אומדויערהאפטיקער

недо́лго 1. *нареч.* °ניט לאנג; א, ניט קיין לאָנגע צייט; ~ ду́мая °קליין שטיקל צייט ניט לאנג געטראכט; 2. *в знач. сказ. разг.:* ~ и утону́ть ס׳גייט וויניק אָפּ, מע זאָל דערטרונקען ווערן

недолёт *м* קורצשאָס м ן; *(о мяче и т. п.)* ניט־דערפלי֯ ן

недолю́бливать *несов. разг.* *ניט אויבעריק ליב האָבן

недомога́ние *с* ||ניט־געזונטקייט; чу́вствовать ~ פילן זיך ניט מיט אלעמען

недомога́ть *несов.* זיין* ניט מיט אלעמען, (עפּעס) זיין* ניט־געזונט

недомо́лвка *ж* ||ניט־דערזאָגונג, -וואר.. (מצ) ן האלבוואָרט (טער)

недомы́сли||е *с:* по ~ю מאכמע אומבאטראכטקייט

недоно́сок *м* ן ־ך ניט־אויסגעטראָגן קינד; מאָפּעלע; *(детёныш)* ן ־ך בעמ־פּעקועלע

недоно́шенный ניט־אויסגעטראָגענער, פרי֯געבוירענער, פריצייטיקער

недооце́нивать *несов.*, **недооцени́ть** *сов.* ניט דערשאצן

недооце́нка *ж* ||ניט־דערשאצונג ן ניט־דערשאָצן

недопусти́мый ניט־דערלאָזבארער, ניט־דערלויבטער, אומדערלאָובארער

недорабо́тывать *несов.*, **недоработать** *сов.* ניט דערארבעטן, ניט דערעֿנדיקן, בעטן

недора́звитый ניט געזונט [שוואך] אנטוויקלטער

недоразуме́ние *с* 1. ן מי֯ספארשטייעניש; 2. *обыкн. мн.* קריגערי֯ען מצ.

недо́рого *нареч.* °ניט טי֯ער, פּרי֯ז פאר א וואָלו(ע)לער

недорого́й °ניט־טי֯ערער, וואָלו(ע)לער

не́доросль *м* א יונג אן פּוסטער יונגאָטש; *(невежда)* א פּוסטער אמאָרץ

недослы́шать *сов.* 1. *(плохо расслышать)* ניט דער־ ניט דערהע֯רן, ניט אי֯נהערן, הע֯רן; 2. *(быть глуховатым)* זיין* שוועך אפן אויער, זיין* טויבלעך, (א ביסל)

недосмо́тр *м* ן מ *פֿאַרזעֿן; по ~у א אי֯בער [מאכמעס] פֿאַרזעֿן

недосмотре́ть *сов.* *פֿאַרזעֿן; *(за тв.)* ניט געזע֯ן אכטונג געבן* (אף)

недоспа́ть *сов.* *ניט דערשלאָפֿן

недоста||ва́ть *несов.* 1. *(не хватать)* ניט, אויספעלן [ס׳קלעקט ניט] קיין גע- קלעקן; ~ёт терпе́ния ס׳פעלט אויס; 2. *(отсутствовать)* פעלן, *אָפּזיין; чего́ вам ~ёт? דולד; וואָס גייט אי֯ך אָפּ?, וואָס פעלט אי֯ך? ;этого ещё ~ва́ло! טאָמער אי֯ז געזונט קראנק, דאָס האָט נאָך געפעלט!

недоста́||ок *м* 1. *(род.; нехватка)* ן (פּונ) אויספעלן, (אי֯ן) מאנגל מ (אי֯ן), דויכעק מ (אי֯ן); за ~ком вре́мени מאכמעס כיסאָרן מ (מצ. כעס- ;2. *(дефект)* דויכעק [מאנגל] אין צייט (רוי֯נעס) ן ־ן פּעלער מ, דעפּעקט ן ־ן; физи́ческий ~ок א מום מ ־ים, פי֯זישער פעלער

недоста́точн||о 1. *нареч.* ניט גענוג; 2. *в знач. сказ. безл.* דאָס אי֯ז ניט גענוג, (ס׳)אי֯ז ווייניק, (ס׳)אי֯ז ניט גענוג [נאָך ניט ווייניק]; припа́сов ~о פאר- ס׳אי֯ז ווייניק; ~ость *ж* ||ניט־גענוגעמדיקייט; кисло- ро́дная ~ость מאנגל מ זויערשטאָף־; זויערשטאָף־הונגער מ

недоста́точн||ый ניט־גענוגער (ר) קנאַפּע *тж. неизм.*; ~ые резе́рвы די ניט־גענוגע [קנאַפּע] רעזערוון; ~ый о́пыт ניט־ גענוגע [קנאַפּע] דערפאָרונג

недоста́ча *ж разг.* 1. *(род.; нехватка)* ן (פּונ) אויספעלן, (אי֯ן) מאנגל מ (אי֯ן); 2. *(обнаруженная ревизией)* אויספעל מ, דאָס אויספעלן צום כעזשבן; נעכסער מ

недостающий וואָס פעלט (אויס); פעלנד(יק)ער *после сущ.*

недостижи́мый אומדערגרייכבארער, אומדערגרייכלעכער

недостове́рный אומזיכערער, ניט־באגלייבטער

недосто́||йный 1. *(не заслуживающий)* וואָס איז ניט ווערט *после сущ.*; он ~ин награ́ды ער פארדינט ניט קיין באלוינונג; 2. *(презренный)* אומווערדיקער, אומווי֯רדיקער

недостро́енный ניט־דערבויטער

недосту́пн||ый 1. *(о местности)* אום־, ניט־צוטריטלעכער; צוטריטלעכער; 2. *(превышающий чьи-л. возможности)* ניט־צוגענגלעכער; *(трудный для усвоения тж.)* שווע֯רער; 3. *(о человеке)* צו ניט צוטרעטן (שטרענגער; וואָס ס׳אי֯ז ניט צוצוטרעטן אים) *после сущ.*

недосу́г *м разг.:* мне ~ איך האָב קיין צייט ניט

недосчита́||ться *сов.*, **недосчи́тываться** *несов. (род.)* אָנ- ארומזען* זיך, אז עס פעלט [אז עס ;ציילן ווייניקער (מיט) פעלן]

недосыпа́ть *несов.* *ניט דערשלאָפֿן

недосягаемый אומדערגרייכבארער, אומדערגרייכלעכער

недотро́га *м и ж* ן מ, ריר־מיך־ניט־אָן

недоумев||а́ть *несов.* צו פארשטיין *ניט אָנהייבן; он ~а́ет ער הייבט ניט אָן צו פארשטיין, ס׳אי֯ז אים א כי֯דעש

недоуме́ни||е *с* ן מ כי֯דעש; он в ~и ס׳אי֯ז אים א כי֯דעש, ער הייבט ניט אָן צו פארשטיין; привести́ в ~е (פאר)כי֯- דעשן

недоу́чка *разг. м* ..טע מ האלבגעבילדעטער; *ж* האלבגע- בילדעטע ן =

недочёт *м* 1. *см.* недостача 2; 2. *обыкн. мн. (недостаток)* כיסאָרן מ (מצ. כעסרוי֯נעס), פאַרזעֿן מ

не́дра *мн.* .מצ עֶרד־טיפענישן(עֶרד־)טיפענישן; ~ земли́ .מצ; ~ Яку́тии бога́ты алма́зами פון עֶרד־טיפענישן די יאקוטיע זײַנען רײַך מיט דימענטן

недрема́ющий וואַכנדיקער, וואַכ(עד)יקער

не́друг *м высок.* = מ פֿיַנט, (מצ. סאָנים) מ סוֹינע

недружелю́б||ие *с* וו אוֹמפרײַנטשאפט; ~ный -אוֹמפרײַנטלעכער

недру́г *м* ־ן זכאלאָס ז, קראָנקשאפט וו

недру́рн||о 1. *нареч.* נישקאָשעדיק (גאָנץ), גאָר ניט שלעכט; он ~о игра́ет в ша́хматы ער שפּילט גאָנץ נישקאָשעדיק שאָך; 2. *в знач. сказ. безл.:* ~о! ס׳איז גאָר ניט שלעכט; 3. *в знач. сказ. безл. (+ инф.):* тепе́рь ~о (бы́ло) бы пое́сть איצט וואָלט גוט געווען [וואָלט ניט געשאָט] עפּעס אָפּעסן

недурн||о́й 1. נישקאָשעדיקער (גאָנץ), גאָר ניט קיין שלעכ-, טער; 2. *обычн. кратк. ф. (о внешности):* она́ ~а́ (собо́й) זי זעט אויס גאָנץ פּיַין, זי איז גאָר ניט קיין מיעטע [שיין]

недю́жинн||ый אוֹמגעוויינלעכער, אויסנעמלעכער; обладáть ~ым талáнтом פארמאָגן אן אויסנעמלעכן טאלאַנט

неё *род., вин. от* она́

неестéственн||ый אוֹמנאטירלעכער; *(притворный)* געמאַכ-, פאַלשער, טער; ~ая улы́бка [א פאַלשער] א געמאַכטער שמייכל

нежда́нн||о *нареч.* אוֹמדערוואַרט, אוֹמגעריכט; ~о-негáданно גאָנץ אוֹמגעריכט, פלוצלינג, אינמיטנד(ע)רינען; ~ый гость אן אוֹמגעריכטער גאַסט

нежела́ние *с* ז, ניט־ווילן מ אוֹמווילן

нежела́тельн||ый ניט־געווינטשענער; ~ые после́дствия [רעזולטאַטן] ניט־געווינטשענע פאָלגן

не́жели *союз уст.* פון, אײַדער; сегóдня теплéе ~ вчерá היינט איז וואַרעמער פון [אײַדער, ווי] נעכטן

нежена́тый אוֹמבאַווײַבטער

не́женка *разг.* 1. *м* ־ן מ פּיעשטשוך, מ צעפּעסטעטער; *(изнеженный мальчик тж.)* מ ..קע צי̈טער(ד)יקער; 2. *ж* = וו צעפּעסטעטע; *(изнеженная девочка тж.)* צי̈טער- = וו (ד)יקע

нежива́й 1. *(мёртвый)* ניט־לעבעדיקער, טויטער; 2. *(неорганический)* אוֹמבאַלעבטער; 3. *(вялый)* אָן לעבן *после сущ.*, פלעגמאַטישער

нежи́знен||ный 1. *(нереальный)* אוֹמפֿאַקטישער; 2. *(неправдоподобный)* ניט־, אוֹמגלײַבלעכער, צוגעטראַכטער, -וואָרהאפט(יק)ער

нежизнеспосо́бный אויס־, ניט־לעבנספּעיקער; *перен. тж.* זיכטלאָז(יק)ער

нежило́й 1. *(необитаемый)* אוֹמבאַווינטער; 2. *(непригодный для жилья)* אוֹמבאַווינבארער, אוֹמבאַווינלעכער; 3. *(неуютный)* אוֹמגעמי̈טלעכער; у ко́мнаты ~ вид צימער זעט אויס אוֹמגעמי̈טלעך

не́жить *несов.* צערטלען, פּעסטען; ~ся *несов.* לאָזן* זיך; ~ся на со́лнышке ווילגין, וואַרעמען זיך אף דער זון; ~ся в посте́ли ווילגין אפן געלעגער זיך לאָזן*

не́жн||ость *ж* 1. וו צערטלעכקײט, וו צאַרטקײט; 2. *обыкн. мн. разг.* וו צערטלעכקײט; *(о словах)* .מצ צערטלרייד; ~ый 1. *(ласковый)* צערטלעכער, צערטער; 2. *(мягкий)* צאַרטער, ווייכער; ~ая ко́жа [וויכע] הויט א צאַרטע; 3. *(приятный)* אײַדעלער, פּיַנער; ~ый арома́т א פּיַנער

אראָמאַט; ~ый го́лос שטים אין אײַדעלע; 4. *(слабый, хрупкий)* דעליקאַטער

незабве́нный אוֹמפֿארגעסלעכער

незабу́дка *ж* ז ־ען, פֿארגעס־מיך־ניט פֿארגעסניטל

незабыва́емый אוֹמפֿארגעסלעכער

незави́дн||ый *разг.* ניט מעקאָנע צו זײַן *после сущ.*, -קלאָ; ~ое положе́ние א לאָנע ניט מעקאָנע צו זײַן, א קלאָגעדיקע לאָנע

незави́сим||ость *ж* וו אוֹמאָפּהענגיקײט; ~ый -אוֹמאָפּהענגיקער; ~ое госуда́рство [א זעלבשטענדיקע] אן אוֹמאָפּהענגיקע [קע] מעלוכע

незави́сящ||ий: по ~им обстоя́тельствам אי̈בער אוֹמאָפּהענגיקע אומשטאנדן

незада́чливый *разг.* שלימאזלדיקער

незадо́лго *нареч.* (פֿאר) ניט לאנג, ניט לאנג צוריק, קורץ (פֿאר); ~ до моего́ отъе́зда ניט לאנג פֿאר מײַן אָפּפֿאָרן

незаинтересо́ванный -ניט־פֿאריגטערעסי̈רטער אוֹמפֿאריי̈־, טערעסי̈רטער

незако́нный אוֹמגעזעצלעכער

незамени́мый וואָס ניט צו פֿארבײַטן; אוֹמפֿארבײַטלעכער *после сущ.; (невозместимый тж.)* אוֹמקאָמפּענסי̈רלעכער

незамерза́ющий ניט־צופֿרירנדיקער; וואָס ווערט ניט פֿאר- א ניט־צופֿרירנדיקער פּאָרט פֿרויַרן *после сущ.;* ~

незаме́тн||о 1. *нареч.* (אוֹמבאמערקט(ערהייט); בעמען פּרוי̈לעט ~о; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז (ס׳איז) ניט קאָנטיק; по нему́ ~о מע זעט אף אים ניט אין; ~ый 1. *(постепенный)* ניט־אָנגעזעעוודיקער, ביסלעכווײַזער; *(неприметный)* וואָס ווערפט זיך ניט אין די ניט־אָנגעזעעוודיקער, ניט־אָנגעזעענער אויגן *после сущ.;* 2. *(незначительный)* אוֹמבאדײַט(נד)יקער, ניט קיין אָנגעזעענער

незаме́ченный ניט־באמערקטער

незаму́жняя ניט־כאַסענע־געהאטע

незамыслова́тый *разг.* אוֹמגעקי̈נצלטער, אײַנפאכער

неза́нятый פרײַער, ניט־פֿארנומענער

незапа́мятн||ый: с ~ых времён פון פֿארצײַטנס, פון גאָר אלטע צײַטן

незапя́тнанный אוֹמבאפלעקטער

незаслу́женн||о *нареч.* 1. *(не по заслугам)* אוֹמפּארדינט; 2. *(несправедливо)* אומזיסט אן אומנישט, אוֹמפּארדינט; ~о оби́деть אומזיסט אן אומנישט באלײַדיקן; ~ый 1. *(полученный не по заслугам)* ניט־פֿארדינטער; 2. *(несправедливый)* ניט־גערעכטיקער, אומזיסט־אן־אומנישטיקער

незате́йливый *разг.* אוֹמגעקי̈נצלטער, פּאַשעטער

незауря́дн||ый אויסנעמלעכער, אויסגענומענער; ~ые спосо́бности אויסנעמלעכע פּעיקײטן

не́зачем *нареч. разг.* ניטאָ צוליב וואָס; ~ тебе́ туда́ ходи́ть! האָסט ניט צוליב וואָס גיין אהין!; ~ повторя́ть ס׳איז אי̈בעריק אי̈בערצוכאזערן

незва́ный אוֹמגעבעטענער, ניט־געבעטענער, ניט־גערופענער, -נער

незде́шний *разг.* פֿרעמדער, ניט־הי̈גער; я ~ איך בין ניט קיין הי̈גער

нездоро́в||иться *несов. безл.:* мне ~ится איך בין עפּעס ניט אין גוטן, ניט־געזונט

нездоро́в||ый 1. ניט־געזונטער, שלאָפּער; *(свидетельствующий о болезни)* קרענקלעכער; он ~ ער איז ניט־גע- ער איז שלאָף, זונט; ~ый цвет лица́ א קרענקלעכע געזי׳כט- פּארב; 2. *(вредный)* אומגעזונטער, פּארן גע- שעדלעכער (זונט; 3. *перен.* אומגעזונטשענער, ניט קיין געזונטער; ~ые настрое́ния אומגעזונטשענע [ניט קיין געזונטע] שט׳מונגען

незлопа́мятный פּאדג׳בנדיקער; וואָס געדענקט ניט קיין שלעכטס *после сущ.*

незнако́м||ец *м* טע.. ן אומבאקאַנטער; ~ка *ж* = ll קאַנטע; ~ый אומבאקאַנטער; *(о человеке)* ניט־באקאַנטער; я с ним ~ איך בין מיט אים ניט באקאַנט

незначи́тельн||о *нареч.* אומבאדײַטנד; *книжн.*; ~ый קליי(נק)ער, אומבאדײַט(נד)יקער; *(маловажный тж.)* אומוויכטיקער

незре́л||ый 1. *(неспелый)* ניט־פּאַרטיקער, ניט־רײַפּער, אום־; 2. *(не достигший полного развития)* ניט־צײַטיקער; *перен. тж.* ניט־רײַפּער, ניט־אויסגערײַפּטער; ~ые мы́сли ניט־רײַפּע געדאַנקען

незри́мый אומזיכטבארער; *(скрытый)* פּארבאָרגענער

незы́блемый פּעסטער, אומגעוואַקלטער

неизбе́жн||ость *ж* ll אומפּארמײַדלעכקײט; ~ый אומפּארמײַדלעכער

неизве́данный 1. *(о крае и т. п.)* ניט־(אויס)געפאָרשטער; 2. *(о чувствах)* נאָך ניט־אײַנערגעלעבט, נאָך ניט־באקאַנטער

неизве́стн||о *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז, מע וויסט ניט, דאָס, מיר איז דאָס ניט באוווּסט; мне э́то ~о וויס איך ניט; ещё ~о, согласи́тся ли он מע וויסט נאָך ניט; ~ый, צי ער וועט מאַסקים זײַן ll; ~ость *ж* 1. אומבאוווּסטקײט; ~ость пуга́ла их די אומבאוווּסטקײט האָט זיי געשראָקן; 2.: жить в ~ости אומבאוווּסט זײַן*; ~ый 1. אומבאקאַנט; *(неизведанный)* ניט־באקאַנטער (נאָך); 2. *(не пользующийся известностью)* אומבאוווּסטער; 3. *в знач. сущ. м* טע.. ן אומבאקאַנטער; *ж* = ll אומבאקאַנטע; 4. *в знач. сущ. с мат.* = ll אומבאוווּסטע; уравне́ние с одни́м ~ым א גלײַכונג מיט איין אומבאוווּסטער

неизглади́мый אומאָפּמעקלעכער; ~ след אן אומפּאָר- וויש־לעכער שפּור

неизданный ניט־פּאַרעפֿנטלעכטער, ניט־ארויסגעגעבענער

неизлечи́мый אומהײלעוודיקער

неизме́нн||ый 1. *(постоянный, твёрдый)* פּעסטער; ~ое пра́вило א פּעסטער קלאַל; 2. *(всегдашний)* געווײנטער, שטענדיקער; 3. *(преданный)* טרײַער (אײביק)

неизменя́емый אומפּארענדערלעכער

неизмери́м||о *нареч. при сравн. ст.* ניט אויסצומעסטן, פֿיל, א סאַך; ~о лу́чше אומפּארגלײַכלעך בעסער; ~ый אומהיימסעסטלעכער; *(огромный)* קאָלאָסאַלער

неиме́ни||е *с:* за ~ем лу́чшего אז ס׳איז ניטאָ [אז מע האָט ניט] קיין בעסערס; за ~ем вре́мени [מאַכמעס] אײַנער מאַנגל אין צײַט

неимове́рн||ый 1. אומגעהײַערער; с ~ой быстрото́й אום־גע׳הײַער גיך; 2. *(маловероятный)* אומגלײַבלעכער

неиму́щий אָרעמער°, אומפּארמעגלעכער

неинтере́сный 1. ניט־אינטערעסאַנטער; 2. *разг. (некрасивый)* ניט קיין שײַנער

неискорени́мый פּעסט אײַנגעוואָרצלטער; ניט אויסצוווּרצ- לען *после сущ.*

нейскренний ניט־אופּריכטיקער

неискушённый אומדערפֿאָרענער; *(в предл.)* ניט־בא- האָונטער (אין)

неисполни́мый ניט־אויספֿילבארער; וואָס קען ניט אויס- געפֿילט ווערן *после сущ.*

неисполни́тельный ניט־אויספֿאָלגערישער

неиспо́рченный אומפּארדאָרבענער

неисправи́м||ый אומויסבעסערלעכער; он ~ אים איז ניט ער איז א פּארפֿאַלע- אויסצובעסערן; он ~ый боле́льщик נער ספֿאָרט־פּאנאטיקער

неиспра́вн||ость *ж* 1. ll קאַליעדיקײט; ניט־ספּראָווּנקײט ll *разг.*; *(повреждение)* ן־ דעפֿעקט; ~ость станка́ (געווּנן) מאַכמעס דער ווערקשטאַט איז קאַליע- אָפּנע-, ניט־אקוראַטקײט ll 2. *(неаккуратность)* לאָזקײט ll ~ый 1. *(повреждённый)* קאַליעדיקער; *неизм.*; (ר)ניט־ספּראָווּנע *тж. неизм. разг.*; 2. *(неаккуратный)* אָפּגעלאָזטער, ניט־אקוראַטער

неиспы́танный 1. *(непроверенный)* ניט־אויסגעפרוווּטער; 2. *(неизведанный)* ניט־באקאַנטער, ניט־אײַנערגעלעבטער

неиссле́дованный ניט־אויסגעפֿאָרשטער

неиссяка́ем||ый אומויסשעפּלעכער; ~ая эне́ргия אומויס- שעפּלעכע ענערגיע

нейстов||о *нареч.* בײַ מעשׂ־אָס, ווילד; ~ство *с* 1. צעווײַל- דעוועקטקײט ll, מעטאָרעפּדיקײט ll; прийти́ в ~ство צעווײַל- ווערן; 2. ארויס!גיין* פון די קיילים; צעבושעווען זיך, דעווען זיך *часто мн. (жестокость)* מעשׂים־טאטוּים מצ.; ווילדע מעשׂים

нейстовствовать *несов.* 1. ווילדעווען, ווילדן מעשׂים; *(о стихии)* בושעווען, שטורעמען; 2. *(проявлять жестокость)* באנייַן* ווילדע מעשׂים [מעשׂים־טא- רעאָצעווען, טוּם]

нейстов||ый 1. באאומענער, מעטאָרעפּדיקער; 2. *(исступлённый)* ווילד־שטורמישער; ~ые аплодисме́нты ברײַוונדיקע אפּלאָדיסמענטן; ◇ ~ый Виссарио́н *(Белинский)* דער לעדנשאפּטלעכער ווייסאריאָן

неистощи́м||ый אומויסשעפּלעכער; он ~ на вы́думки ער האָט אין זיך אָן א שיר אײַנפֿאַלן

неистреби́мый אומויסראָטלעכער

неисцели́мый אומויסהיילעוודיקער

неисчерпа́емый אומויסשעפּלעכער

неисчисли́мый אָן א צאָל; אָן *после сущ.*

ней *дат., тв., предл. от* она́

нейло́н *м* ן ניילאָן; ~овый ניילאָנענער; פון ניילאָן *после сущ.*

нейрохирурги́я *ж* ll נעוואָראָכירורגיע

нейтрализа́ция *ж* ll נייטראליזירונג

нейтрализова́ть *сов. и несов.* נייטראליזירן

нейтралите́т *м* ן נייטראליטעט; соблюда́ть ~ אָפֿהיטן* דעם נייטראליטעט

нейтра́льн||ость *ж* ll נייטראַלקײט; ~ый נייטראַלער

нейтро́н *м физ.* ן־ נייטראָן

некази́стый *разг.* ניט אײַבעריק שיינער, ניט־אָנזיכטיקער

некапиталисти́ческий: ~ путь разви́тия דער ניט־קא- פּיטאַליסטישער אנטוויקלונגס־וועג

нека́чественный פון נידעריקער קוואַליטעט *после сущ.*

неквалифици́рованный ניט־קוואַליפּיצירטער

не́кем *тв. см.* не́кого

не́кий *неопр. мест.* א געוויסער, אײַנער א, עפּעס א

не́когда[1] *нареч. в знач. сказ.* ניטאָ קיין צײַט, ניט ווען; мне ~ ходи́ть в го́сти אין האָב קיין צײַט ניט; мне ~

איך האָב ניט וועט, איך האָב קיין צייט ניט גיין צוגאָסט צו גיין אין געסט

не́когда[2] *нареч. (когда-то)* אמאָל, אמאָליקע צייטן

не́кого *отриц. мест. (род.* не́ (у) кого, *дат.* не́кому, *вин.* не́кого, *тв.* не́кем, *предл.* не (о) ком): не́ у кого спроси́ть ס׳איז ניטאָ בא וועמען צו פרעגן; не́кому поручи́ть ניטאָ וועמען צו באָפטראָגן; не́кому взя́ться за э́то ניטאָ וועמען צו דערפאָר; не́кого посла́ть ניטאָ וויהין אַוועקצולייגן דעם בוך צוטאָן; ◇ да́льше ~ ניט זיין (גאָר) ערגער קען שוין

некульту́рный 1. אומקולטורעלער; 2. *(о растениях)* אומקולטיווירטער

некура́щ||ий 1. ניט רייכערט וואָס רייכערער *после сущ.*; я ~ий איך רייכער ניט; ניט־רייכערער מ = ~ий вагóн для ~их א וואגאָן פאר ניט־רייכערער

нела́дно *нареч. в знач. сказ. разг.* ניט גלאט, ניט קעשירט; тут что́-то ~ ניט גלאט [ניט] דאָ איז עפעס ניט גלאט [קעשירט]; у него́ ~ с лёгкими ס׳איז בא אים עפעס ניט גלאט מיט די לונגען

нелады́ *мн. разг.* מאכלויקעסן מצ; у него́ ~ с сосе́дом מיטן שאָוע־בעשאָוע [ער איז ניט ניט [ער הויזט ניט

нелега́льный אומלעגאַלער

нелёгк||ий ניט קיין לייכטער, ניט קיין גרינגער; ~ая зада́ча ניט קיין גרינגע אופגאבע; ~ая борьба́ ניט קיין גרינגע קאמף גרינגער; ~о́ *в знач. сказ.*: ей ~о́ איר איז גאָר זי האָט איר פעקל ניט גרינג *разг.*

нелеп||ость *ж* 1. אומגעלומפערטקייט ו, אומזיניקייט ו; 2. *(слова́, поступки)* אומזין מ ־ן, אבסורד מ ־ן; ~ый 1. *(бессмысленный)* אומזיניקער, אבסורדישער; 2. *(неуклюжий)* אומגעלומפערטער, לעפישער

нелéстн||ый אומגינסטיקער; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האָבן* ניט קיין גינסטיקע [ניט קיין וואָשנע] מיינונג וועגן עמעצן

нелётный *(о погоде и т. п.)* ניט־פליגינסטיקער

нели́ш||ие *нареч. в знач. сказ.* ס׳איז ניט אינעריק, ס׳איז ניט אינעריק ס׳שאט ניט; ~е напóмнить, что... ניט־אינעריקער, ~ий [ס׳שאט ניט] צו דערמאָנען, אז... נוצלעכער

нело́вк||ий 1. *(неуклюжий — о человеке)* אומגעשיקטער, ניט־געשיקטער; *(о движениях тж.)* לעפישער; *(неповоротливый)* פרימקרע(ר); 2. *(неприятный)* ניט־רירעוודיקער; *тж. неизм.*; אומבאקוועמער; ~ое молча́ние א פרי־קרע; поста́вить *кого-л.* в ~ое положе́ние קרע שטילשווייגן; ~о 1. *нареч.* לעפיש; 2. *нареч.*: чу́вствовать себя́ ~о פילן אומבאקוועם; 3. *в знач. сказ. безл. (дат.; неудобно — прям. и перен.)* ס׳איז אומבאקוועם; лежа́ть бы́ло ~о ס׳איז געווען אומבאקוועם צו ליגן; мне ~о беспоко́ить его́ ס׳איז מיר ניט באקוועם צו באָמרויקן [צו מאטרי־]; (ס׳)איז אים [אים זיין]; 4. *в знач. сказ. (дат.; неприятно)* ס׳איז געווען פריקרע; смотре́ть на э́то бы́ло ~о פריקרע; ~ость *ж* 1. פריקרעדיקייט ו; он испы́тывал ~ость ס׳איז אים געווען פריקרע; 2. *(поступок)* טאקטלאָזיקייט ו ־ן

нелоги́чный אומלאָגישער, ניט־לאָגישער

нельзя́ *нареч. в знач. сказ.* (+ *инф.*) 1. *(невозможно)* ס׳איז ניט מעגלעך, מע קען ניט; так темно́, что ~ чита́ть ס׳איז אזוי פינצטער, אז מע קען ניט [אז ס׳איז ניט מעגלעך צו לייענען]; 2. *(не следует)* מע טאָר ניט; ~ теря́ть ни мину́ты מע טאָר ניט פאַרלירן אי איין מינוט; здесь кури́ть ~ דאָ איז פאר־, דאָ טאָר מען ניט רייכערן; ему́ ~ кури́ть צו רייכערן באָטן; ער טאָר ניט רייכערן; ◇ ~ не... (+ *инф.*) ..., מע מוז [מע קען נישט ניט]; ~ не согласи́ться מע קען נישט ניט] מאָסקים זיין; ~ ли мне מע קען מען ניט, צי איז ניט מעגלעך?; ~ ли пора́ньше? צי איז ניט מעגלעך [צי קען מען ניט] א ביסעלע פריער?; как ~ лу́чше (אז) בעסער קען שוין (גאָר) ניט זיין

нелюбе́зный אומפרינטלעכער, ניט־צוגעלאָזטער

нелюби́мый אומגעליבטער; וואָס מ׳האָט ניט ליב *после сущ.*

нелюбо́вь *ж* וויידערגעפיל ז

нелюди́м *м* בעזליבדניק מ ־עס; אומגעזעליקער מ ־קע *разг.*; דער פוירעש מין האציבער *уст.*

нелюди́мый אומגעזעליקער

нема́ло *нареч.* 1. *(значительно)* ניט וויניק, היפש; он ~ потруди́лся ער האָט היפש [ניט וויניק] געהאָרעוועט; 2. *в знач. числ.* ניט וויניק, א היפש ביסל; у него́ ~ друзе́й ער האָט א היפש ביסל פריינט

немалова́жн||ый וויכטיקער, וואָנץ באדײַטיקער; ~ое значе́ние א היפשע באדײַטונג, א היפשער באדײַט

нема́л||ый היפשער; ~ый путь א היפשער וועג; э́то сто́ило ему́ ~ого труда́ דאָס האָט אים געקאָסט געוואַלטן מי באָלד, טייקף־אומיאָד; ~ым אומגעוואָמטער, באָלדיקער

немета́лл *м хим.* מעטאַל מ ־ן, ניט־מעטאל מ ־ן

неме́||ть *несов.* 1. פֿאַרלירן* דאָס לאָשן, שטום ווערן*; 2. *перен.:* он ~ет от изумле́ния ס׳נעמט בא אים אָפּ דאָס לאָשן פֿאר שטיינונג; 3. *(о частях тела)* אנשלאָפֿן ווערן*; *(у больного и т. п.)* אָפּגענומען ווערן*, -אָפּ- שטאַרבן*; *(от холода)* פֿארגליווערט ווערן*

неме́ц *м* דײַטש מ ־ן

неме́цкий דײַטש(יש)ער; ~ язы́к שפּראַך דײַטש(יש)ע, די דײַטשע ז

неми́лость *ж* אומגנאָד(ע) ז; ◇ впасть в ~ к *кому-л.* אָנווערן* עמעצנס גנאָד

неминуе́мый אומפֿאַרמײַדלעכער

не́мка *ж* דײַטשקע ז ־ס

немно́г||ий *мест.* 1. *мн.* ווייניקע; за ~ими исключе́ниями אין קורצע ווייניקע אויסגענומען; в ~их слова́х מיט ווייניק ווערטער [אין געציילטע] עטלעכע; 2. *в знач. сущ. мн.* ווייניק מענטשן (זייער); ~им изве́стно ווייניק מענטשן וויסן, ווייניק וואָר עס ווייסט מענטשן; ~им дано́ ווייניק וואָר ס׳האָט די זכּיה, האָבן די זכּיה; 3. *в знач. сущ. с:* то ~ое דאָס ביסעלע; ~им бо́льше ניט מיט קיין סאָך מער, ביסעלע מער; я тре́бую ~ого איך פֿאָדער גאָר ווייניק [ניט קיין סאָך]

немно́го *нареч.* 1. א ביסל, א ביסעלע; ~ подожда́ть צוווארטן א ביסעלע; 2. *(слегка)* עטוואָס; он ~ уста́л ער איז עטוואָס מיד געוואָרן; ~ бо́льше מער עטוואָס; 3. *в знач. числ.* ווינציק, א ביסל, א ביסעלע; ~ воды́ א ביסל וואַסער; ~ свобо́дного вре́мени א ביסעלע פרײַ; 4. *в знач. сказ.* ווייניק, ניט פיל; ещё ~, и... נאָך א ביסל, אַן...

немногосло́вный 1. לאקאָניש(ער), קורצער; 2. *(о человеке)* קאַרגער אין ווערטער, ניט־בעריידעוודיקער

немногочи́сленн||ый 1. *(по составу)* קליינער, ניט קיין גרויסער; ~ый отря́д אַטריאַד קליינער; 2. *мн.* ־ווייניקע: ~ые пассажи́ры дрема́ли פֿאסאַזשירן האָבן נעדרעמלט

нем||о́й 1. *прям. и перен.* שטומער; 2. *в знач. сущ. м* שטומער מ ־ע; *в знач. сущ. ж* = שטומע ז; ◇ ~о́й фильм שטומער פילם; ~а́я ка́рта א שטומע מאַפּע; ~а́я сце́на א שטומע סצענע

немолодо́й עלטערער, ניט קיין יונגער

немота́ *ж* שטומקייט ז

не́мощный שוואַכער; אָן קויכעס *после сущ.*

не́мощь *ж разг.* שוואַכקייט ז

нему́ *дат. от* он, оно́

немудрено́ *в знач. сказ. безл. (нетрудно)* ס׳איז קיין קונץ ניט, ס׳איז ניט שווער; *(неудивительно)* ס׳איז קיין וואָס איז (דאָ) דער כּידעש, כּידעש ניט

немудрён||ый *разг.* פֿאַשטער; אָן קונצן *после сущ.*; э́то де́ло ~ое דאָס איז, דאָס איז ניט קיין גרויס קונץ

немы́слимый אומגלייבלעכער, אומבאגרײַפלעכער

ненави́деть *несов.* *פֿײַנט האָבן, (פֿאר)האַסן

ненави́стный פֿארהאַסטער

не́нависть *ж* סײַנאה, האַס מ, ז

ненагля́дный טײַערער, געליבטער

ненадёжн||ый 1. אומפֿאַרלאָזלעכער, ניט קיין זיכערער; ~ый помо́щник אומפֿאַרלאָזלעכער געהילף; ~ые исто́чники ניט־זיכערע קוועלן; 2. *(непрочный)* ניט־פּעס־טער

нена́добность *ж:* за ~ю (מער) ניט וויל מע דאַרף עס, ווייל ניט נייטיק

ненадо́лго *нареч.* ניט אַף לאַנג, אַף א קורצער°; уе́хать ~ אוועקפֿאָרן* ניט אַף לאַנג

ненаме́ренный אומבעקיוונדיקער

ненападе́н||ие *с* ז ניט־אָנפֿאַלן; догово́р о ~ии דער אָפּמאַך וועגן ניט־אָנפֿאַלן

нена́стн||ый רעגנדיק; ~ый день רעגנדיקער°; א קאַלטער רעגנדי־

нена́стье *с* מ אומוועטער, -וועט [א נאַסער]; א רעגנדיקער

ненасы́тный אומאָנזעטלעכער; *(прожорливый тж.)* זוי־לעלוועסויוועדיקער

ненатура́льный 1. *(искусственный)* ניט־קינסטלעכער, ־נאַטירלעכער; 2. *(неестественный)* אומנאַטירלעכער

ненау́чный ניט־וויסנשאפֿטלעכער

не́нец *м* (*мн.* נענצעס) מ נענץ; ~кий נענצישער; ~кий язы́к נענציש ז, די נענצישע שפּראַך

не́нка *ж* נענקע ז ־ס

ненорма́льн||ость *ж* ־ן אומנאָרמאַלקייט ז; ~ый 1. -אומ־נאָרמאַלער; 2. *разг. (психически больной)* אומנאָרמאַ־צעכושטער, צעדרייטער, לער

ненорми́рованный אומנאָרמירטער; ~ рабо́чий день אומנאָרמירטער אַרבעטסטאָג

нену́жный אומנייטיקער, אי־בעריקער

необду́манный ניט־באַטראַכטער

необеспе́ченный 1. *(о человеке)* (נויט)באדערפֿטיקער, אומפֿאַרמעגלעכער; 2. *фин.* ניט־גאראַנטירטער

необжит||о́й ניט־איינגעווינטער; ~ы́е райо́ны Кра́йнего Се́вера [עקסטן] דער ניט־איינגעווינטע ראיאָנען אפֿן וויסטן צאָפּן

необита́емый אומבאווינטער, וויסטער; ~ о́стров אן אומבאווינטער אינזל

необозри́мый אָנגרעניצדיקער; ניט ארומצוכאפּן מיטן אויג *после сущ.*

необосно́ванный אומבאגרינדעטער

необрабо́танный 1. ניט־באַאַרבעטער; 2. *(неотделанный)* ניט־ארומגעאַרבעטער; *(о стиле и т. п. тж.)* ניט־אָפּגעשליפֿענער

необразо́ванн||ость *ж* ז אומגעבילדעטקייט; *(невежество)* ז אמעראַציאָנאַליזם; ~ый אומגעבילדעטער; *(невежественный)* אמעראַציאָנאַל

необрати́мый אומצוריקערלעכער; ~ проце́сс -אומ־קערלעכער פּראָצעס

необремени́тельный ניט־באלעסטנדיקער, -עסטן קיין ניט שווער

необстре́лянный *разг.* ניט־אויסגעפֿרווטער אין שלאַכט; וואָס האָט נאָך קיין פֿולווער ניט געשמעקט *после сущ.*

необу́занный אומגעצוימטער

необходи́м||о *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) (ס׳)איז ניט־קיין; מע דאַרף, מע מוז, (ס׳)איז נויטוועדיק; ~ость *ж* נויטוועדיקייט ז; нет (никако́й) ~ости в *чём-л.* עפּעס איז ניט נייטיק; по ~ости מאַכמעס מוז; по ме́ре ~ости ווען ס׳איז נייטיק; אַף וויפל ס׳איז נייטיק; в слу́чае ~ости ווען ס׳איז נויטיק; אין א נויטפאל; ~ый 1. *(очень нужный)* נייטיקער; 2. *(непременный)* אומבאדינגטער; *(неиз-*

бежный) דער אומבא- ;אומפארמיידלעכער ~ое усло́вие דינגטער טניי

необщи́тельный ניט־כאוועסדיקער, אומגעזעליקער

необъекти́вный ניט־אָביעקטיווער; *(пристрастный тж.)* פּנים־עסדיקער

необъясни́мый אומדערקלערלעכער, -אומפארשטענדלע כער

необъя́тный ראכווע־סדיקער, אָנגרענעצדיקער; *(огромный)* אומגעהיירער; *(бесконечный)* ענדלאָזער

необыкнове́нн||ый אומגעווײנלעכער; *(о внешности и т. п. тж.)* אויסטערלישער; *(чрезвычайный)* אויסערגעווײנ- לעכער; в э́том нет ничего́ ~ого דאָ שטעקן ניט קיין שום כידושים ,דאָס איז א גאנץ געווײנלעכע זאך

необыча́йный אויסערגעווײנלעכער

необы́чн||ый אומגעווײנלעכער; ניט קיין געווײנלעכער; в ~ое вре́мя אין א ניט־געווײנלעכער צײט

необяза́тельн||ый 1. ניט אומבאדינגט ניטיקער; э́то ~о ס׳איז לאוו דאָס איז ניט קיין מזל־זאך דאָס; 2. *(об учебном предмете)* ניט־אָבליגאטאָרישער, פאקולטאטיווער; 3. *(о человеке)* אומראיעלער, אומפארלאָזלעכער; ~ый челове́к ניט קיין ווארטסמאן

неограни́ченн||ый אומבאשרענקטער, אומבאגרענעצטער; ~ые полномо́чия -פול] [אומבאשרענקטע אומבאגרענעצטע מגולעכקײטן; ~ые возмо́жности מאכטן] [אומבאגרענעצטע פרײהײט [פולע] אומבאגרענעצטע; ~ая свобо́да פּאַרשיידענער, ניט־אלצײנער

неодина́ковый

неоднокра́тн||о *нареч.* ניט איין מאָל; ~ый פילמאָלי- קער

неодноро́дный 1. פּאַרשיידנמיניקער; 2. *(по составу)* ניט־איינארטיקער

неодобре́ние *с* ן, אומצופרידנקײט ם, אומהעסקעם; *(осуждение)* טאדל ם

неодобри́тельный ־טאדל; *(об отзыве и т. п.)* ניט־ נינסטיקער־, נענאַטיוועך; ~ взгляд ם ־ן טאָדלבליק

неодоли́мый גוואלדיקער, מעכטיקער; ניט גיוועך צו זיין *после сущ.*; *(непобедимый)* ניט בײַצוקומען *после сущ.*

неодушевлённый אומבאלעבטער

неожи́данн||о *нареч.* אומדערוואַרט, אומגערעכט; *(внезапно)* פלוצעם; ~ость *ж* ן, אומדערוואַרטקײט -אום נערעכטקײט ן; прия́тная ~ость ם ־ן ס(י)ורפּריז; э́то для меня́ ~ость [אומגערעכט] דאָס איז פאר מיר אומדערוואַרט; ~ый אומדערוואַרטער, אומגערעכטער; *(внезапный)* פּלוצעמדיקער

неоколониали́зм *м* ם נעאָקאָלאָניאַליזם

неоко́нченный ניט־פאַרענדיקטער

неолит *м ист.* ם נעאָליט

неологи́зм *м лингв.* ם ־ען נעאָלאָגיזם

нео́н *м хим.* ם נעאָן

неонаци́зм *м* ם נעאָנאַציזם

нео́нов||ый ־נעאָן; ~ый свет ן נעאָן־שײן; ◇ ~ая ла́мпа (מצ. ־ן, ־ען) ם נעאָן־לאָמפּ

неопа́сн||о *нареч.* ניט געפערלעך, אָן סאקאָנע; ~ый ניט־געפערלעכער

неопери́вшийся 1. ניט־באפעדערטער; נאָרוואַס פּונעם איי ארויס *после сущ.*; 2. *перен.* רויער

неопису́емый אומבאשרײַבלעכער, ניט צו באשרײַבן *после сущ.*; *(невыразимый)* ניט אויסצוגעבן *после сущ.*

неопла́тн||ый: я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́, я ваш ~ый должни́к איך בין אײַערער אין אייביקער באלכוועך

неопра́вданный אומבאַרעכטיקטער; *(необоснованный)* אומבאגרינדעטער

неопределённость *ж* ן אומבאשטימטקײט; *(неясность)* ן אומקלאָרקײט

неопределённ||ый אומבאשטימטער; *(неясный)* -אומקלאָ רער; ◇ ~ый член *грам.* ארטיקל אומבאשטימיקער; ~ая фо́рма глаго́ла *грам.* ם אינפיניטיוו

неопровержи́м||ый גאנץ אומאָפּפּרעגלעכער; *(бесспорный)* אומבאשטרײַטלעכער; ~ое доказа́тельство -אום אָפּפּרעגלעכער דערווײַז

неопря́тный אומצניעדיקער, ניט־פובליקו́- ,ניט־פּאַרעפנטלעכטער טער

нео́пытн||ость *ж* ן, אומדערפאַרנקײט ן, אומגענוגטקײט; по ~ости מאַכמעס אומדערפאַרנקײט; ~ый אומדערפא- רענער, רעזער; אומגענוגטער *после сущ.*

неорганизо́ванн||ость *ж* ן אומאָרגאַניזירטקײט; ~ый אומאָרגאַניזירטער

неорга́ническ||ий אומאָרגאַנישער; ~ая хи́мия -אומאָרגא נישע כעמיע [כימיע]

неосведомлённ||ость *ж* ן ניט־אינפאָרמירטקײט; ~ый ניט־אינפאָרמירטער

неосла́бн||ый ניט־אָפּגעשוואכטער; с ~ым внима́нием מיט ניט־אָפּגעשוואכטער אופמערקזאמקײט

неосмотри́тельн||ость *ж* ן אומבאדאַכטקײט; *(неосторожность)* ן אומבאהיטזאמקײט; ~ый *(о человеке)* -אום אומבאדאַכ טער, באהיטזאמער; *(о поступке)* אומפאָרזיכטיקער

неоснова́тельный 1. *(необоснованный)* גרונטלאָזער, -אום נעשטעלע- ניט־גענדעטער; 2. *разг. (легкомысленный)* באגרינדעטער טער

неоспори́мый אומבאשטרײַטלעכער

неосторо́жн||о *нареч.* אומפאָרזיכטיק; ~ость *ж* -אום פאָרזיכטקײט ן; допусти́ть ~ость פאָרזיכטיק האָנדלען ניט; ~ый אומפאָרזיכטיקער

неосуществи́мый אומפאַרווירקלעכבארער; וואָס מע קען ניט פארווירקלעכן [רעאליזירן] *после сущ.*

неосяза́емый ־אומפּילבארער; *(незначительный)* ניט־ ־מאמאָשעסדיקער

неотврати́мый אומאָפּווענדלעכער; *(неизбежный)* -אום פארמיידלעכער

неотвя́з||ный ניט־אָפּלאָזנדיקער, ניט־צורולאָזנדיקער; וואָס לאָזט ניט צורו *после сущ.*; ~чивый אײַנגענעסענער; דערקוטשליוועך(ר) *тж. неизм.*

неотдели́мый אומאָפּטיילבארער; ניט אָפּצוטיילן *после сущ.*

неотёсанный 1. ניט־ארומגעטעסטער; 2. *перен. разг.* ניט־אָפּגעשליפענער

нео́ткуда *нареч.* ניטאָ פונוואַנען; мне ~ взять э́то איך האָב ניט פונוואַנען עס צו נעמען

неотло́жн||ый דרינגלעכער; ~ое де́ло א דרינגלעכער באַלדיקע מעדיצי- ;אויטן ◇ ~ая медици́нская по́мощь -נישע הילף

неотрази́м||ый 1. אומאָפּשלאָגלעכער; *(неопровержимый)* אומאָפּוועגדלעכער; ~ый уда́р אומאָפּשלאָגלעכער

קלאפ; 2.: ~ое впечатле́ние אײַנדרוק פֿלעפֿנדיקער א
он ~ סʼאיז ניט בײַצושטיין קענן זײַן צוֹיבער

неотсту́пн||о *нареч.* ניט אָפּצוטרעטנדיק, ניט אײַנ-; ~ый נאָכגיין* אים פֿוסטריט; ~ое сле́дование ניט־אָפּלאָזנדי- געשפּאַרטער; ~ая мысль ניט אָפּצוטרעטן *после сущ.*; א ניט־אָפּלאָזנדיקער געדאַנק

неотъе́млем||ый דאָס אוֹמאָפּנעמלעכער; ~ое пра́во אָפּנעמלעכע רעכט, אן אָרגאַנישער טייל אוֹמאָפּטיילבארער

неофаши́зм *м* נעאָפֿאשיזם

неофициа́льный אוֹמאָפּיציעלער

неохо́т||а *ж* 1. אוֹמכיישעק; с ~ой כּיישעק אָן; 2. *в знач. сказ. разг.:* мне ~а איך האָב ניט קיין כּיישעק, סʼווילט זיך מיר ניט; ~но *нареч.* אוֹמגערן, אָן ניט גערן, כּיישעק

неоцени́мый אוֹמאָפּשאצלעכער; ניט אָפּצושאצן *после сущ.*

неощути́мый אוֹמפֿילבארער; *(незначительный)* אוֹמבא־ דיטיקער

непарнокопы́тные *мн. зоол.* ניט־נראָדטלאָזיקע

непа́рный אוֹמפּאָריקער; ניט צו דער פּאָר *после сущ.*

непартийн||ый 1. *(не состоящий в партии)* אוֹמפּאר־ טיישער; 2. *(не соответствующий принципам партии)* א ניט־ קעגנפּארטיישער, ניט־פּארטיישער; ~ое поведе́ние פּארטיישע אופֿירונג

непереводи́мый ניט־איבערזעצלעכער; וואָס מע קען [וואָס סʼלאָזט זיך ניט] איבערזעצן *после сущ.*

непередава́емый ניט אײַבערצוגעבן *после сущ.*

непереха́дный: ~ глагóл *грам.* אוֹמטראַנזיטיוער ווערב

непи́саный ניט־געשריבענער; ~ зако́н א ניט־געשריבענער נער געזעץ

неплатёж *м* ניט־צאָלונג, ניט־צאָלן

неплатёжеспосо́бн||ость *ж* אוֹמצאָלפעיקייט; ~ый אוֹמצאָלפעיקער

неплате́льщик *м* = ניט־צאָלער

неплодоро́дный אוֹמפֿרוכטבארער

непло́тно *нареч.:* ~ закры́тый ניט־שטשילנע פּארמאַכ־ טער

непло́хо 1. *нареч.* ניט שלעכט, גאנץ נישקאָשעדיק; 2. *в знач. сказ. безл.:* ~ бы́ло бы... סʼוואָלט ניט געשאט..., סʼוואָלט גוט געווען...

неплохо́й ניט קיין שלעכטער, נישקאָשעדיקער, גאנץ גוּ־ טער

непобеди́м||ость *ж* אוֹמבאזיגלעכקייט; ~ый אוֹמבא־ אומבאזיגבארער, זיגלעכער

непова́дно *нареч. в знач. сказ. разг.:* что́бы ~ бы́ло *кому-л.* סʼזאָל אָפּפאלן דער כּיישעק בא עמעצן

непови́нный ניט־שולדיקער, אוֹמשולדיקער

неповинове́ние *с* ניט אונטערווארפן זיך, דאָס ווידער־ שפּעניקייט

неповоро́тливый ניט־ריערוודיקער

неповтори́мый איינמאָליקער

непого́да *ж* שלעכטער וועטער, אוֹמוועטער

непогреши́м||ость *ж* אוֹמטאָעסדיקייט, פּעלערנפּריי־ קייט; ~ый פּעלערנפּריער, אוֹמטאָעסדיקער

неподалёку *нареч. разг.* דאָ ניט ווײַט

непода́тливый אוֹמנאָכגיביקער

неподви́жн||ость *ж* אוֹמבאוועגלעכקייט; ~ый אוֹמ־ באוועגלעכער

неподде́льн||ый 1. *(подлинный)* עכטער, עמעסער, ניט־ געפּעלשטער; 2. *(искренний)* אופֿריכטיקער; ~ая ра́- дость אופֿריכטיקע פּרייד

неподку́пн||ость *ж* ניט־אונטערקויפּלעכקייט; ~ый ניט־אונטערקויפּלעכער

неподоба́ющ||ий ניט־פּאַסיקער, ניט־אָנשטענדיקער; вести́ себя́ ~им о́бразом פּירן זיך ניט, פּירן זיך ניט אָנשטענדיק וויִ סʼדארף צו זײַן

неподража́емый אוֹמפּארגלײַכלעכער, אתיקאַלער; он ~ ма́стер אוֹמפּארגלײַכלעכער מײַסטער, ער איז אן אוֹמפּאר־ איז א מײַסטער — אײַנער אין דער וועלט

неподходя́щий ניט־געהעריקער, ניט־פּאַסיקער

неподчине́ние *с* דאָס ניט אונטערווארפן זיך

непозволи́тельный אוֹמדערלויבטער, אוֹמדערלאָזבארער, אוֹמדערלאָזלעכער

непоколеби́мый ניט־געוואַקלטער

непоко́рный אומגעהאָרכזאמער, טראָציקער, ווידערשפּע־ ניקער

непокры́т||ый: с ~ой голово́й אָן מיט א נאַקעטן קאָפּ, אָן היטל

непола́дки *мн.* (*ед.* непола́дка *ж*) *разг.* 1. *(неисправность)* סירכעס *мн.*, דעפּעקטן *мн.*; в маши́не ~ מאשין איז קאַליעדיק [ניט־ספּראָווען]; 2. *(организационные и т. п.)* אוֹמסיידער *м*; 3. *(ссоры, нелады)* רײַבונ־ מאכלויקעסן *мн.*, גען *мн.*

неполнопра́вный אוֹמפֿולבארעכטיקטער

неполнота́ *ж* ניט־געגנוגיקייט, אוֹמפֿולקייט

неполноце́нн||ость *ж* מינ(ד)ערווערטיקייט; ◇ ко́м- плекс ~ости מינ(ד)ערווערטיקייט־קאָמפּלעקס *м*; ~ый מינ(ד)ערווערטיקער

непо́лн||ый ניט קיין פֿולער, ניט־פֿולער; ~ое ведро́ א ניט־פֿולע רע- א ניט־פֿולע אַרבעטסוואָך; ~ая рабо́чая неде́ля שׂימע; по ~ым да́нным לויט ניט־פֿולע אָנגאבן

непоме́рн||ый אײַבערמאָסיקער, אוֹמגעהײַערער; ~ая цена́ פּריז [א צו הויכע] אין אוֹמגעהײַערע

непонима́ние *с* ניט־פּארשטיין; взаи́мное ~ דאָס קעגן- זיטיקע אוֹמפּארשטענדעניש

непоня́тливый אוֹמפּארשטאַנדיקער

непоня́тно 1. *нареч.* אוֹמפּארשטענדלעך, ניט קלאָר; (סʼאיז), (סʼאיז) ניט פּארשטענדלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* мне ~, как мóжно так поступа́ть ניט צו פּארשטיין איך פּארשטיי ניט, ווי קען מען אזוי האַנדלען

непоправи́м||ый אוֹמפּאריכטלעכער; ~ая оши́бка א פּעלער, וואָס מע קען ניט פּאריכטן

непоро́чный אוֹמבאפֿלעקטער; *(нравственно чистый)* אוֹמפּארדאָרבענער, ריינער

непоря́док *м* אוֹמאָרדענונג, אוֹמסיידער

непоря́дочный אוֹמאָנשטענדיקער

непосвящённый וואָס ווייסט ניט *после сущ.*; וואָס געהערט ניט צו די אויסדערווייל־ טע *после сущ.*

непосе́д||а *разг.* *м* = אײַנזיצער, ניט־אײַנזיצער; *ж* = ־ס; פּארשון; אן אוֹמרויקע בריע, ניט־אײַנזיצערקע; ~ливый וואָס קען ניט אײַנזיצן (אף קיין אָרט) *после сущ.*; אוֹמרויקער

непоси́льн||ый אײַבער די קויכעס; צו שווערער

сущ.; ~ая нагру́зка אָנלאָד, א צו שוועֶרער אָנלאָד אין אי̈בער די קו̈כעס

непосле́довательн||ость *ж* II ניט־נאָכקוועלנדיקייט; ~ый אומקאָנסעקווענטער

непослуша́ние *с* I ניט־פאָלגן

непослу́шн||ый אומפאָלגעוודיקער; ניט וואָס פאָלגט *после сущ.; перен.* קאפּריזנע(ר) *тж. неизм.*

непосре́дственн||ость *ж* II אומיטלבארקייט *(наивность)* II נאטי̈רלעכקייט; טמימסדיקייט *(естественность)* II ~ый 1. דירעקטער, אומפארמיטלטער; 2. *(естественный)* נאטי̈רלעכער, טמימסדיקער

непостижи́м||ый אומבאגרייפלעכער; ◇ уму́ ~о ס׳איז ניט צו באגרייפן, ניט צו פארשטיין ס׳איז

непостоя́н||ный 1. *(о погоде и т. п.)* אומשטאנדהאפטי־ אומשטענדיקער, קער; 2. *(о человеке)* אומבאשטענדיקער, ניט־אויסגעהאלטענער II ~ство *с* II ניט־אומבאשטענדיקייט, ניט־אויסגעהאלטנקייט II

непоча́тый ניט־אָנגעריטער, ניט־אָנגעהויבענער; ◇ ~ край אָן א שיר, א וועלט מיט אָן א ווערטל; рабо́ты ~ край א וועלט מיט ארבעט

непочти́тельный אומדערעכערצדיקער; אָן דערעכ- ערעץ *после сущ.*

непра́вд||а *ж* 1. ס׳איז ניט אמת, ס׳איז א ליגן! דאָס איז ניט עמעס! דאָס איז א ליגן; э́то ~а! אַ ליגן, לייגן; говори́ть ~у זאָגן, לייגן; 2. *(обман, мошенничество)* II באטריגערי̈ I, גענארעריי̈ I; ◇ все́ми пра́вдами и ~ами מיט אלע ווענג און מיטלען

неправдоподо́бный ניט־וואָרהאפטיקער, אומגלייבלעכער

непра́вильн||о *нареч.* ניט ריכטיק, אומריכטיק; פאלש; писа́ть ~о שרייבן* ניט ריכטיק [מיט גריזן]; ~ость *ж* II ניט־ריכטיקייט; *(ошибка)* ניט־ן מ, גריזן מ ־ן; פעלער; ~ый 1. *(не отвечающий нормам, непропорциональный)* אומרעגלמעסיקער; *(неестественный тж.)* אומנאַרמאלער; ~ое телосложе́ние אומרעגלמעסיקער געבוי פון קערפער; 2. *(неверный)* פאל־, אומריכטיקער, ניט־ריכטיקער; ~ое истолкова́ние אומריכטיקע אויסטייטשונג; 3. *(несправедливый)* אומגערעכטיקער, ניט־ריכטיקער; отмени́ть ~ое реше́ние אָפּשאפן* דעם אומיוישערדיקער; ◇ ~ая дробь *мат.* אומעכטע ברוכצאָל; ~ые глаго́лы *грам.* אומרעגולערע [אומרעגל- מעסיקע] ווערבן

неправоме́рно *нареч.* ניט־רעכטמעסיק

неправомо́чный *юр.* ניט־רעכטמעכטיקער

непра́вый *уст. (несправедливый)* ניט־גערעכטיקער, אומיוישערדיקער

непракти́чный אומפראקטישער

непревзойдённ||ый אומי̈בערשטייגלעכער; ~ый ма́стер א מייסטער, וואָס קיין; אומי̈בערשטייגלעכער מייסטער; ~ые образцы́ иску́сства די בעסטע קונסט־מוסטערן בעסערס פון אים איז ניטאָ

непредви́денн||ый ניט־פאָרויסגעזעענער; ~ые обстоя́тельства ניט־פאָרויסגעזעענע אומשטאנדן

непреднаме́ренный ניט־פאָרויסבעקוונדיקער, אומבא- קוונדיקער

непредубеждённый אָן פאָרורטיילן *после сущ.*

непредусмо́тренный ניט־פאָרויסבאוואָרנטער, אומפלאנירטער, געזעענער

непредусмотри́тельный ניט־פאָרויסבאטראכטער; *(о человеке)* אומבאדאכטיקער

непрекло́нн||ость *ж* II ניט־געוואָקלטקייט; II פעסטקייט; ~ый ניט־געוואָקלטער, פעסטער; ~ая во́ля א פעסטער וויל(עוד)יקער ווילן, אומבייג(עוד)יקער

непрело́жн||ый *(нерушимый)* פעסטער; *(неоспоримый)* אומבאשטרי̈טלעכער; ~ый зако́н א פעסטער געזעץ; ~ая и́стина אן אומבאשטרי̈טלעכער [א קלאָרער] עמעס

непреме́нн||о *нареч.* אומבאדינגט, אף געוויס; ~ый אומ- באדינגער; ~ое усло́вие א נייטיקער באדינגונג; ~ый уча́стник всех экску́рсий א באשטענדיקער אָנטיילנע- מער אין אלע עקסקורסיעס

непреодоли́м||ый ניט גיוועזן צו זיין *после сущ.;* ניט א שטערונג [א שטערונג; מענע] ניט גיוועזן צו זיין [ניט בייצוקומען] חאָס מע קאָן זי ניט גיוועזן זיין [וואָס זי איז ניט בייצוקומען]; ~ое жела́ние א מעכטיקער באגער

непререка́емый: ~ авторите́т אומבאשטרי̈טלעכער אויטאָריטעט

непреры́вн||о *нареч.* אָן אופהער, אומופהערלעך; ~о шли дожди́ ס׳האָבן ניט אופגעהערט צו גיסן די רעגנס, ס׳האָבן אָן אופהער געגאָסן רעגנס; ~ость *ж* אומי̈בערייסלעכקייט II

непреры́вн||ый 1. *(сплошной)* דורכ־, אומי̈בערייסלעכער קעסי̈־, אומופהערלעכער; 2. *(беспрестанный)* דערדיקער; ~ый рост произво́дства אומופהערלע- ניט־אָפּלאָזנדי- כער וווקס פון דער פראָדוקציע; ~ая боль געקי̈לטע ברוכ- קער וויטיק; ◇ ~ые дро́би *мат.* צאָלן

непреста́нный אומופהערלעכער, קעסי̈דערדיקער

неприве́тливый 1. *(неласковый)* קילב- אומפרי̈נטלעכער; 2. *(о местности)* לעכער אומהי̈מלעכער

непривы́чк||а *ж разг.:* с ~и מאכמעס ניט־געווי̈נטקייט; וויל ניט געווי̈נט

непривы́чно *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז מעשונעדיק, (ס׳)איז מאָדנע; мне ка́к-то ~ מיר איז עפעס מאָדנע, פאר מיר איז אומגעוויינלעך

непривы́чн||ый 1. *(новый, чуждый)* ניט־געווי̈נלעכער, ניט־געווי̈נלעכע [א פרעמ- דער]; ~ая обстано́вка פרעמדער; 2. *(о человеке)* ניט־צוגעווויינטער [דע] אומגעבונג

непригля́дн||ый ניט אי̈בעריק שיינער; ~ая роль ניט קיין שיינע ראָל(יע)

непригóдный אומטויגעוודיקער; וואָס טויג ניט *после сущ.*

неприе́млем||ый 1. ניט־אָנגענומבארער; וואָס מע קען (דע- רוף) ניט אי̈ננייגן *после сущ.;* ~ые усло́вия ניט־אָנגענומבא- רע באדינגונגען; 2. *(недопустимый)* אומדערלאָובארער

непри́знанный ניט־אנערקענטער

неприкоснове́нность *ж* II אומבאריי̈רלעכקייט; *(дипломата, депутата тж.)* אימוניטעט מ; ~ь ли́чности אומ- לאָזן* אומ- באריי̈רלעכקייט פון פערזאָן; оста́вить в ~и באריי̈רט

неприкоснове́нный אומבאריי̈רלעכער; ~ запа́с דער אומבאריי̈רלעכער רעזערוו

неприкра́шенн||ый ניט־צוגעפוצטער; אָן באפוצונגען *после сущ.;* ~ая и́стина דער הויפּטער עמעס, דער עמעס אָן באפוצונגען, דער עמעס ווי ער איז

неприкры́т||ый 1. *(неплотно закрытый)* ניט־צוגעמאכ- לאָזן* אפן די טיר; оста́вить дверь ~ой אָפּענער, טער; 2. *(не покрытый сверху, незащищённый)* הויפּלער; 3. *(явный)* אומפארשטעלטער, אָפּענער; ~ая пра́вда דער הויי־

עמעס [לער [דער נאקעטער; ~ая враждебность אָפּעגע [אומפארשטעלטע] פּינטשאפט

неприли́ч||ие *с* וו ניט־לײַטישקײט, וו אומאָנשטענדיקײט; до ~ия ביז העפקיִרעס; ~но *нареч.* אומאָנשטענדיק; *(непристойно)* צינײש, מיִעס; вести́ себя́ ~но אופירן זיך ניט לײַטיש [וווי אן אומלײַט, העפקיִרעסדיק]; ~ный אומ־אָנשטענדיקער; *(о поступках, поведении)* ניט־לײַטישער, העפקיִרעסדיקער; *(о словах)* מיִעסער, צינישער; ~ный анекдо́т א גראָבער אנעקדאָט

неприме́тный 1. ניט־אָנויכטיקער, אומבאמערקלעכער; 2. *(непримечательный)* וואָס ווערט זיך ניט פאָשעטער; אין די אויגן *после сущ.*

непримири́м||ость *ж* וו אומפשאָרעדיקײט; ~ый אומפשאָרעדיק־; ~ый враг א פארבײַ־אומקאָמפּראָמיסלעכער, רעדיקער; ~ые противоре́чия אומפשאָרעדיקע וויִדער־סענער סוינע שפּרוכן

непринуждённ||ость *ж* וו אומגעצוווּנגענקײט, נאַטיִרלעכ־אומגעצוווּנגענער, נאַטיִרלעכער; ~ый тон וו קײט; ~ая по́за [פּרײַע] אן אומגעצוווּנגענע; א נאַטיִרלעכער טאָן פּאָז

неприсоедини́вш||ийся: ~иеся стра́ны אויסערבלאָקן־לענדער מצ.

неприспосо́бленный אומצופּאסעוודיקער, ניט־צופּאסעוודיקער; אומצוגעפּאסטער

непристо́йн||ость *ж* 1. וו ניט־לײַטישקײט; 2. *(слова, поступки)* מ צינײם; говори́ть ~ости רעדן* ניבלפּי; ~ый מיִעסער, צינישער; *(о поведении)* ניט־לײַטישער

непристу́пн||ый 1. ניט־צוטריטלעכער; *(о крепости и т. п. тж.)* אומבאהאַרשלעכער; ~ая верши́на אן אומצוטריטלעכער [אן אומצוגענגלעכער, אן אומדערגרייכלעכער]; 2. *(о человеке)* וואָס ס׳איז ניט צו(צו)טרעטן צו אים [צו איר] *после сущ.*

непритво́рный אומגעמאַכטער, אומפּריטיקער, עמעסדי־קער

неприхотли́в||ый 1. ניט־אײַבערקלײַבערישער; *(о человеке тж.)* באַנוּגזוודיקער; 2. *(о вкусе)* פּרימיטיוער; פּרעטענציעס *после сущ.*; 3. *(незатейливый)* אײַנפאכער, אײַנפאַכע שפּײַז; ~ая пи́ща אײַנפאכע

неприя́зненный אומפּריינטלעכער; *(враждебный)* פּײַנט־שאפטלעכער

неприя́знь *ж* וו אומפּריינטלעכקײט, מ אומכיין; *(враждебность)* וו פּײַנטשאפטלעכקײט; относи́ться с ~ью к *кому-л.* באציִען* זיך מיט אונטיפאַטיע צו עמעצן

неприя́тель *м собир.* מ פּײַנט, מ סוינע; ~ский דעם סוינעס, פּײַנטס, דעם סוינעס; ~ская артилле́рия דעם סוינעס ארטילעריע

неприя́тн||о 1. *нареч.* ניט אָנגענעם, אומאָנגענעם; он был ~о удивлён ער איז געווען אומאָנגענעם פארוווּנדערט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פּרי־, (ס׳)איז אומאָנגענעם [אומאָנגענעם]; мне ~о, что... מיר איז פּריקרע; ~ость *ж* וו ־ן אומאָנגענעמ(לעכ)קײט; случи́лась ~ость ס׳איז, ס׳איז פאָרגעקומען אן אומאָנגענעמלעכקײט [צאָרעס]; у вас мо́гут быть ~ости ס׳וועלן ניט קיין אָנגענעמע מיִסע געשען; ~ый אי׳ר קאָנט האָבן אומאָנגענעמלעכקײט; ~ый за́пах א פּריקרע *неизм.*; ~ый челове́к א פּריקרע [א ניט־אָנגענעמער]; ~ое объясне́ние ניט קיין אָנגענעמער שמועס; мне неприя́тен э́тот разгово́р מיר איז ניט צום הארצן אָט דער געשפּרעך

непробу́дн||ый: ~ый сон טיפער שלאָף; *(смерть)* שלאָפן* ווי א געהאר־גע־טער

непроводни́к *м физ.* = מ ניט־דורכפירער

непроглядн||ый 1. שטאָקפינצטערער, כאשכעסדיקער; ~ая тьма מאַ־כאשכעס — די אויגן זיך אריסצונעמען; א כאשכעס *уст.*

непродолжи́тельный קורצער°, אומדויערהאפט(יק)ער

непродукти́вн||ый אומפּראָדוקטיוער; ~ый ручно́й труд דאָס אומפּראָדוקטיווע האַנטארבעט; ~ая тра́та вре́мени אומפּראָדוקטיווע פאַטערן צײַט; ~ые су́ффиксы *лингв.* אומפּראָדוקטיוו סופיקסן

непроду́манный ניט־דורכגעטראכטער

непрое́зж||ий ניט דורכצופאָרן; אומדורכפאָרלעכער; ~ая доро́га *после сущ.*; א וועג — ניט דורכצופאָרן, א וועג, אומ־אן דורכפאָרלעכער

непроизводи́тельн||ый אומפּראָדוקטיוער; ~ый труд דאָס אומפּראָדוקטיווע אַרבעט; ~ая тра́та вре́мени אומפּראָדוקטיווע פאַטערן צײַט; ~ые расхо́ды פּראָדוקטיווע פאַטערן צײַט; אומפּראָדוק־טיווע הויצאָעס

непроизво́льный ניט־ווי׳לנדיקער; *(о движениях тж.)* אומבאוווּסטזיניקער, רעפלעקטיוער

непрола́зн||ый: ~ая грязь א בלאָטע — ניט דורכצוגיין [ניט דורכצופאָרן]

непромока́ем||ый אומדורכנעצלעכער, וואַסערפעסטער; ~ая ткань א וואַסערפעסטער [אן אומדורכנעצלעכער] רעגנמאַנטל מ ־ען; ~ое пальто́ שטאָף

непроница́ем||ость *ж* וו אומדורכדרינגלעכקײט; ~ый 1. אומדורכדרינגלעכער, ניט־דורכדרינגלעכער; ~ый мрак רעטע־נישט; 2. *(недоступный пониманию)* שטאָקפינצטערניש וו; 3.: ~ое лицо́ פאַרפאַנצערט פּאָנעם, א פאַרפאַנצערט אן אומ־דורכדרינגלעך פּאָנעם

непропорциона́льный ניט־פּראָפּאָרציאָנעלער, אומפּראָ־פאָרציאָנעלער

непросвещённый אומגעבילדעטער

непрости́тельн||о 1. *нареч.:* он ~о наи́вен ער איז נאיִוון אויבער דער מאָס; 2. *в знач. сказ.:* э́то ~о דאָס קען מען ניט מויכל זײַן; ~ый אומפאַרגיבלעכער

непротивле́ние *с:* ~ злу דאָס ניט ווידערשטעלן זיך דעם בייז

непроходи́мый 1. אומדורכגענגלעכער; ניט דורכצוגיין *после сущ.*; 2. *разг.:* ~ дура́к א ווילדער שויטע

непро́чный 1. אומהאַפּטיקער, ניט־פעסטער; 2. *перен.* אומשטאַנדהאפטיקער; ~ сою́з ניט־זיכערער אומשטאַנד־אן האפטיקער בונד

непро́шенн||ый אומגעבעטענער, ניט־געבעטענער; *(непрошеный)* אומגערוויליקער; ~ый сове́т [אומ־גע־וווּנטשענע]; ~ый гость גאסט אומגעבעטענער; ~ые слёзы טרערן אומגערוויליקע

непутёвый *разг.* ניט־געשטעלטער; ~ челове́к א פּוס־ה׳וליאָקע מ ־ס; *(ведущий разгульную жизнь)* טע קיילע העפקער־יונג מ ־ען

непью́щий: он ~ ער איז ניט קיין טרינקט ניט, ער טרינקט ניט קיין טרינ־קער

неработоспосо́бный ניט־אַרבעטספּעיקער

нерабо́ч||ий 1. *(неработающий)* ניט־אַרבעטנדיקער;

(не из рабочих) ניט־פֿראָלעטאַרישער; *(ненатруженный — о руках и т. п.)* ניט־פֿאראָרבעטעט, אײַדעלער; 2. *(о времени)* פֿרײַ(אַרבעטס־); 3.: ~ая обстано́вка ניט קיין אַרבעטס־אטמאָספֿער בעטס־שטימונג; ~ее настрое́ние -ניט קיין אַר

нера́венство *с* 1. ווי אומגלײַכהײט; социа́льное ~ -סאָ אומגלײַכקייט; 2. *мат.* ווי אומגלײַכקייט

неравноду́ш||ный (к *дат.*) (צו) ניט־גלײַכגילטיקער; он ~ен к по́честям ער האָט ליב קאָוועד

неравноме́рн||ость *ж* ווי -ניט־גלײַכמעסיקײט, אומגלײַכ ווי ניט־גלײַכמעסיקײט פון; ~ость разви́тия די ניט־גלײַכמעסיקײט פֿאָסיקײט; ~ый אומגלײַכ־, ניט־גלײַכמעסיקער [אין] דער אנטוויקלונג

неравнопра́в||ие *с* ווי ניט־רעכט־אומגלײַכהײט; ~ный ניט־גלײַכבערעכטיקטער

нера́вн||ый פּאלן* אין; пасть в ~ом бою́ ניט־גלײַכער זיוועג; ~ый брак א ניט־גלײַכער שלאכט

неради́в||ый ניט־געטרײַער, אָפּגעלאָזטער; ~ый рабо́тник אַרבעטער [א ניט־געטרײַער] אָן; ~ый хозя́ин א שלעכטער° באלעבאָס

неразбери́ха *ж разг.* מ פּלאָנטער; *(переполох)* -מע הומע ווי

неразбо́рчив||ый 1. *(о почерке)* אומדײַטלעכער; *(невнятный)* מעטושעטעשער; 2. *(о человеке)* ניט־אײַבערקלײַ־ בערישער; он ~ в сре́дствах ער קלײַבט ניט אײַבער קיין אַלע מיטלען זײַנען בא אים רעכט [גוט], מיטלען

неразвито́й ניט־אנטוויקלטער; *(умственно тж.)* אָפּ־ געשטאַנענער

неразга́данный 1. *(о тайне и т. п.)* ניט־אנטפּלעקטער; 2. *(загадо́чный)* רעטעניש־ דיקער

неразгово́рчивый שוויגעוודיקער, ניט־באַרײַדעוודיקער; ~ челове́к א שוויגער

нераздéльный אומגעטיילטער

неразличи́мый 1. *(неприметный)* ניט־אָנגעוועוודיקער, ניט־קאָנטיקער; 2. *(трудно отличимый)* ניט־אונטערשיד־ לעכער; ניט אונטערצושיידן *после сущ.*

неразлу́чн||ый אומצעשײַדלעכער; ~ые друзья́ -אום צעשײַדלעכע פרײַנט; ≅ אין אויג מיט א ברעם

неразреше́нн||ый 1. *(недозволенный)* ניט־דערלויבטער, פֿארבאָטענער; 2. *(нерешённый)* ניט־דערלייזטער; ~ая пробле́ма א ניט־דערלייזטע פֿראָבלעם

неразреши́м||ый אומדערלייזלעכער; ~ые противоре́чия אומבאזײַטיקלעכע סתּירות

неразры́вн||ый אומצערײַסלעכער, ענגער, פּעסטער; ~ые у́зы дру́жбы אומצערײַסלעכע בינדפּעדעם פון פרײַנט־ שאפט

неразу́мн||ый ניט־ראציאָנעלער; *(о человеке)* -אומ פֿאר שטאַנדיקער; ~ое тре́бование א ניט־ראציאָנעלע פֿאָדע; ~ое дитя́ קינד אומפֿארשטאַנדיק; бы́ло бы ~о רונג; ס׳וואָלט געווען ניט ראציאָנעל

нерасположе́ние *с* ווי אנטיפּאטיע, ווידערגעפיל ז

нерассуди́тельный אומבאדאַכטער, אומבאקלערטער

нераствори́мый אומצעלאָזלעכער

нерасторо́пн||ость *ж* ווי -ניט־רירעוודיקײט, אומגעשיקט־ קײט; ~ый אומגעשיקטער, ניט־רירעוודיקער

нерасчётливый ניט־אויסגערעכנטער

нерациона́льный ניט־ראציאָנעלער

нерв *м* ן־ מ נערוו; кре́пкие ~ы [שטאַרקע] געזונטע°

נעрвничать *несов.* נערווירן זיך; *(волноваться)* זיך* אופּנערעגט

нервнобольно́й *м* קע־ מ נערווענקראַנקער

не́рвн||ость *ж* ווי נערוועזקײט; ~ый 1. נערוון; ~ая систе́ма ווי נערוון־סיסטעם; ~ый припа́док נערוון־אטאקע ווי; 2. *(раздражительный)* נערוועזער; ~ый челове́к א נערוועזער; ~ое состоя́ние נערוועזער צושטאַנד; 3. *разг. (полный тревог)* נערוועזער, אומרויקער; ~ая рабо́та א נערוועזע [אן אומרויקע] אַרבעט

нервозн||ость *ж* ווי נערוועזקײט; ~ый נערוועזער

нереа́льн||ый אומרעאַלער; всё каза́лось ~ым אלץ האָט אויסגעזען אומרעאַל [ווי ניט אין דער וואָר] ~ый план אן אומרעאַלער פּלאן

нерегуля́рн||ость *ж* ווי אומרעגולערקײט; ~ый -אומר גולערער

нере́дк||ий גאנץ אָפֿטער, ניט־זעלטענער; *(обычный)* -נע וויינלעכער; ~о *нареч.* ניט זעלטן, אָפֿט°

нерента́бельный אומרענטאַבעלער

не́рест *м* ן־ מ רויג־אָפּלייגן

нереститься *несов.* אָפּלייגן רויג

нереши́тельн||ость *ж* ווי אומאנטשלאָסנקײט; в ~ости אין פֿארלאָגנהײט

нереши́тельный אומאנטשלאָסענער; *(выражающий нерешительность)* א ניט־זיכערער; ~ ответ ניט־זיכערער עטפער

нержавéющ||ий ניט־זשאָווערנדיקער; ~ая сталь ניט־ זשאָווערנדיקער שטאָל

неритми́чный ניט־ריטמישער

неро́бк||ий האָפֿערדיקער, ניט־שרעקעוודיקער; ◇ он ~ого деся́тка ער איז ניט פון די שרעקעוודיקע

неро́вн||ый 1. *(негладкий)* ניט־גלאַטער; ~ая доро́га קרומער°, ניט־גלײַכער; 2. *(кривой)* א ניט־גלאַטער וועג ~ая ли́ния לינײע [א ניט־גלײַכע]; 3. *(неодинаковый)* א קרומע°; 4. *(неравномерный, прерывистый)* ניט־אלצינער; ניט־גלײַכמעסיקער; ~ый пульс ניט־גלײַכמעסיקער פולס [ניט־ריטמישער]; 5. *(неустойчивый)* -ניט שטאַנדהאפֿטיקער; ~ый хара́ктер ניט־שטאַנדהאפֿטער כאַראַקטער

неро́вня *м и ж разг.* א גלײַכן ניט עמעצן; он ей не ~ ער איז מיט איר ניט קיין פּאָר, ער איז ניט איר גלײַכן

неру́сский ניט־רוסישער

неруши́м||ый אומצעשטערבארער, פּעסטער; ~ая дру́жба אומצעשטערבארע פרײַנטשאפֿט

нер||я́ха *м и ж* ס־ ן־ ווי מ, נאכלײַ; אומצוכט ז; ~я́шество *с*, ~я́шливость *ж* ווי נאכלײַעדיקײט, אָפּגענ־ לאָזטקײט ווי; ~я́шливый 1. *(о человеке)* נאכלײַעדיקער, נאָכלעסיקער, אומצײַכטיקער; 2. *(о работе)* אָפּגענלאָזטער

несамостоя́тельн||ость *ж* ווי אומזעלבשטענדיקײט; *(зависимость тж.)* ווי אָפֿהענגיקײט; ~ый -אומזעלבשטענדי קער; *(зависимый тж.)* אָפֿהענגיקער

несбы́точн||ый אומפארווירקלעכדיקער, אומפארוי־ רקלעכער; ~ая наде́жда אין אילוזיאָרישע האָפֿענונג

несваре́ние *с:* ~ желу́дка ווי אומפאַרדײַנונג

несвéдущий ניט־באהאַוונטער, אומבאהאַוונטער; *(в чём-л.)* (אין) טער

несвéж||ий 1. *(испорченный)* ניט־פֿרישער; ~ее мя́со

ניט קיין פריש פלייש; 2.: имéть ~ий вид *(о человеке)* אוֹיסזען* מאט [אוֹיסגעמאטערט]; 3. *разг. (устаревший)* ניט קיין פרי־, °אַלטער; 4. *(нечистый)* ניט קיין פרי־שער; *(о белье)* קוֹיטיקלעכער

несвоевре́менный ניט צו דער צייט; ניט־רעכטצייטיקער *после сущ.; (неуместный)* ניט־פאסיקער

несвя́зн||ый אומגעבונדענער; ~ые слова́ אומגעבונדענע וועָרטער [ריד]

несгиба́емый אומבייגעוודיקער; *перен. тж.* -אײַנפעס טער

несгово́рчивый וואָס ס'איז שווער מיט אײַנגעשפּאַרטער; אים זיך צונויפריידן *после сущ.*

несгора́емый פּײַער־פעסטער; ~ шкаф ז ־ס פּײַער־קאסע

несде́ржанн||ость *ж* ז ניט־צוריקגעהאלטנקייט; *(вспыльчивость)* ז הי̇ציקייט; ~ый 1. *(об обещании)* ניט־אויס- געפילטער; *(о слове)* ניט־געהאלטענער; 2. *(о характере)* ניט־צוריקגעהאלטענער; *(резкий — о тоне)* שאַרפער (צו)

несдоброва́ть *сов.:* ему́ ~ ס'וועט אים גלאט ניט אָפּ- גיין

несерьёзн||ый 1. *(легкомысленный)* ניט־ערנסטער, ליכט־; ~ое отноше́ние ניט־ערנסטע [ליכטזיניקע] באַ- זיניקער; 2. *(незначительный)* אומבאדײַטי־, אומווי̇כטיקער; צוֹנג קער

несессе́р *м* ז ־ן נעסעסער

несимметри́чный אסימעטרישער, ניט־סימעטרישער

несказа́нн||о *нареч.* ניט גאָר, ביז גאָר, שטארק; ~о рад שטארק בייז אי̇בער־; ~ый אומבאשרײַבלעכער; [ביז גאָר] צופרי̇דן צוגעבן *после сущ.*

нескла́дн||ый 1. *(неуклюжий)* ניט־ אומגעלומפערטער; ~ое- זגראָבנע(ר) אום- *тж. неизм.;* 2. *(неудачно выраженный)* אומגעלומ־, באהאָלפענער פערטער; 3. *(неудачный)* שלימאזלדיקער, אומבייגעוודי־ קער

несклоня́емый *грам.* אומדעקלינירלעכער

не́скольк||о[1] *числ.* עטלעכע; ~о раз עטלעכע מאָל; сказа́ть ~о слов [א פּאָר] וועָרטער עטלעכע; ◇ в ~их слова́х בעקי̇־, אין געציילטע [עטלעכע] וועָרטער, °קורץ, צער

не́сколько[2] *нареч.* א ביסל, עטוואָס; ~ бо́льше עטוואָס מער; ~ преувели́чивать א ביסל איבערטרײַבן

нескончаемый אומענדלעכער

нескро́мный 1. *(бесцеремонный):* ~ взгляд א נײַגע- ריקער בליק; ~ вопро́с אן אומטאַקטישע פּראָגע; 2. *(неприличный)* מי̇עסער, צווייִדײַטיקער; 3. *(тщеславный)* אומבאשײַדענער

нескрыва́ем||ый ניט־אויסבאהאלטע־, אומפארהויִלענער, נער, אָפן ארויסגעוויזענער; с ~ой ра́достью מיט אומפאר־ הויִלענער פרייד

неслó жн||ый ניט־קאָמפליצי̇רטער, אײַנפאכער; ~ый механи́зм ניט־קאָמפליצי̇רטער מעכאַניזם; ~ая зада́ча א ניט־קאָמפליצי̇רטע [אן אײַנפאכע] אופּגאבע

несли́ханн||ый אומגעהערטער; ~ый результа́т אן אומ- געהערטער [אן אויסערגעווי̇נלעכער, א סענסאַציאָנעלער] רעזולטאַט; ~ая де́рзость אן אומגעהערטע האָזע

несли́шн||ый שטי̇לער; ~ыми шага́ми מיט שטי̇לע טריט

несме́лый אומדרייסטער

несме́тн||ый אָנצאָליקער; אַן א צאָל *после сущ.;* ~ое число́ [коли́чество] *чего-л.* אַן א שיר עפעס; ~ые бога́тства קאָלאָסאַלע רי̇כטימער

несмолка́емый אומופהערלעכער; וואָס ווערט ניט אנ- דאָס אומופהערלעכע שטי̇לט *после сущ.;* ~ шум волн רויש פון כוואַליעס

несмотря́: ~ на *предлог с вин. п.* ניט געקוקט אף, ניט געקוקט אף דעם, ניט קוקנדיק אף; ~ на то, что... ניט געקוקט אף אלץ וואָס...; ◇ ~ ни на что ניט געקוקט אף אלץ

несмыва́емый 1. אומאָפוואשלעכער; וואָס מע קען ניט אָפּוואַשן *после сущ.;* 2. *перен.:* ~ позо́р אי̇ביקע שאנד

несно́сный ניט אי̇בערצוטראָגן; אומדערטרעגלעכער *после сущ.;* שרעקלעכער; *(о человеке)* ניט־דערלי̇דלעכער

несоблюде́ние *с* ז ניט־אָפּהיטן; *(нарушение)* דאָס אוי̇- וועָר זיין (אף)

несовершенноле́т||ие *с юр.* ז אומפולי̇ע̈ריקייט; ~ний 1. אומפולי̇ע̈ריקער; 2. *в знач. сущ. м* ז אומפולי̇ע̈ריקער *ж* = ז אומפולי̇ע̈ריקע

несовершённый[1] אומפולקומער

несовершённый[2]: ~ вид *грам.* אומפערפעקטיווער אס- אימפערפעקט, פּע̈קט

несовершéнство *с* ז אומפולקומקייט

несовмести́м||ость *ж* ז אומצונויפפאָרלעכקייט, אומפארײַ- ז בארקייט; психологи́ческая ~ость פסיכאָלאָגישע אומ- צונויפפאָרלעכקייט (קעגנזיטיקע) פסיכאָלאָגישע אומצופּא־, רויגער; 3. *(отказ)* ניט־אײַנשטי־ מונג ז; (с *тв.*) ניט מאַסקים זיין (מיט) דאָס ניט־אײַנגיין, ז (אף)

несогла́сие *с* 1. *(разногласие)* ז מי̇י־, אומי̇ינשטימיקייט ז; כילוקע־די̇יעס מצ. נוגע־פארשיידנקייט ז; 2. *(разлад, ссора)* קריגערײַען מצ. רי̇גיעז מ; 3. *(отказ)* ניט־אײַנשטי־ מונג ז; (с *тв.*) ניט מאַסקים זיין (מיט) דאָס ניט־אײַנגיין, ז (אף)

несогла́сный 1. ניט־אײַנשטימיקער; וואָס אי̇ז ניט מאַס- קים *после сущ.;* 2. *(несогласованный)* אומי̇ניקער, אומ־ מאַגנעטי̇שער; *(о пении)* אומהארמאָניזשער

несогласо́ванн||ый 1. אומי̇ניקער, אומקאָאַרדינירטער; ~ая рабо́та ניט־קאָאַרדינירטע אַרבעט; 2. *грам.* ניט־ מי̇טשטימיקער אטרי־ בוט; ~ое определе́ние

несозна́тельн||ость *ж* ז אומבאוווסטזיניקייט; ~ый אום- באוווסטזיניקער; *(неразумный)* אומפארשטאַנדיקער; ~ый челове́к אן אומבאוווסטזיניקער מענטש; ~ое отноше́ние к рабо́те אן אומבאוווסטזיניקע באציונג צו אַרבעט

несоизмери́м||ый אומי̇טמעסטיקער; *перен.* אומפארגלי̇כ- לעכער; ~ые величи́ны אומי̇טמעסטיקע גרייסן; ~ые поня́тия אומפארגלי̇כלעכע באגרי̇פן

несокруши́мый אומצעשטע̈רלעכער

несомне́нно *нареч.* בעלי־ געווי̇ס, אָן (שום) סאָפּעק; ~ סאָפּעק *уст.*

несомне́нный אָנסאָפּעקדיקער; *(бесспорный)* אומבא- שטי̇מפערלעכער; *(очевидный)* באשי̇מפערלעכער; ~ успе́х א באשי̇מפערלעכער דערפאָלג

несообрази́тельный ניט־האמצאָעדיקער

несообра́зн||ость *ж* ז אומגעלומפערטקייט; אן אומג- לומפערטער געדאַנק; э́то кака́я-то ~ость דאָס איז קען סייכל־האי̇שער; ~ый 1. (с *тв.*) ניט וואָס פּאָרט זיך ניט (מיט) *после сущ.;* 2. *(нелепый)* אומגעלומפערטער

несоотве́тствие *с* וויידערשפּרעכ-, אומאנטשפּרעכיקייט ו; ~ хара́ктеров די פּארשיידנקייט פון די כא-ראַקטערן

несоразме́рный ניט־פּראָפּאָרציאָנעלער; (с *тв.*) וואָס אנטשפּרעכט ניט (מיט), וואָס הארמאָנירט ניט (צו)

несостоя́тельн||ость *ж* 1. *(необоснованность)* אומבא-אָמצאָלפּעי־קייט ו; 2. *юр.* הינטערשטעליקייט ו; גרינדעטקייט ו; ~ый 1. *(небогатый)* אומפּארמעגלעכער; 2. *(необоснованный)* הינטערשטעליקער, אומבאגרינדעטער; ~ый аргуме́нт אומצאָלפּעיקער; 3. *юр.* שוואכער ארגומענט

несоюзн||ый: ~ая молодёжь יוגנט, וואָס איז ניט אינעם יוגנט; ניט־קאָמיוניסטן מץ. אויסער־קאָמיוניסטיש יוגנט; קאָמסאָמאָל

неспе́лый ניט־צייטיקער, ניט־רייפער

неспоко́йн||о 1. *нареч.* אומרויק; больно́й спал ~о דער קוילע איז געשלאָפן אומרויק; 2. *в знач. сказ. безл.:* в го́роде ~о [אין שטאָט איז א בעהאָלע [איז ניט רויק]; на се́рдце у неё ~о [איר הארץ] איז פול מיט אומרו; זי איז באומרויקט; ~ый אומרויקער, אומרופולער; *(о погоде)* ניט־שטיל; ~ый нрав אומרויקע נאטור; она́ ~а זי איז באומרויקט

неспосо́б||ность *ж* ו אומפעיקייט; ~ный אומפעיקער, אומפעיקע [ניט קיין פעיקער]; ~ный ученик קיין פעיקער [ניט פעיקער שילער]

несправедли́в||ость *ж* ו אומגערעכטיקייט; *(поступок)* אומ-, אומגערעכטיקער, ~ый אומגערעכטיקע, ~ые во́йны אומגערעכטיקע מילכאָמעס; ◇ יושערדיקער

неспроста́ *нареч. разг.* ניט פּאָשעט, ניט גלאט אזוי; э́то ~ עפּעס איז דאָ דערבּי, דאָס איז ניט גלאט אזוי

неспряга́емый *грам.* אומקאָניוגירלעכער

несрабо́танность *ж* אומקאָאָרדינירטקייט אין דער ארבעט; (*сотрудников*) דאָס ניט־אויסקומען צווישן זיך

несравне́нн||о *нареч.* ~о ле́гче אומפּארגלייכלעך; ~ый אומפּארגלייכלעכער, אומפּארגלייכלעך גרינגער; גענדערלעכער; וווּנדערלעכער

несравни́мый וואָס ס׳איז ניט צו אומפּארגלייכלעכער; פּארגלייכן *после сущ.*

нестанда́ртный ניט־סטאנדאַרטער; *перен.* אומשאבלאָני־שער

нестерпи́м||ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль אין אום-דערטרעגלעכער וויי־טיק

нести́[1] *несов.* 1. *טראָגן; *перен. тж.* ברעמען*; ~ мешо́к на спине́ טראָגן* א זאק אף די פּלייצעס; ~ культу́ру в ма́ссы ברעמען* [טראָגן*] קולטור צו די מאסן; ~ мир наро́дам ברענגען* שאָלעם [פּרידן] צו די פעלקער; 2. *(быстро перемещать, мчать)* *טרייבן, יאָגן, טראָגן*; ве́тер несёт облака́ דער ווינט טרייבט [יאָגט] די וואָלקנס; тече́ние несёт ло́дку דער שטראָם טראָגט [טרייבט] דאָס שיפל; 3. *безл.* *שלאָגן, *ציען*; *(о запахе)* הערן (שטארק) פונעם אויוון האָט געשלאָגן א היץ; из по́греба несло́ хо́лодом פונעם קעלער האָט גע-צויגן א קעלט; от него́ несёт табако́м ס׳הערט זיך פון אים (שטארק) מיט טוטון; 4. *(выполнять)* אויספּילן; ~ обя́занности די פליכטן אויספּילן; ~ слу́жбу *воен.* דינען; ~ карау́л אף דער וואכט שטיין*; 5. *(терпеть):* ~ расхо́ды לידן* העכ־טראָגן* די הויצאָעס; ~ наказа́ние באקומען* די שטראָף זיצן*; 6. *разг.:* ~ вздор רעדן*, רעדן נאָרישקייטן; что ты несёшь! וואָס פלאַפלסטו! אין דער וועלט ארץ זיין*, טראָגן* פּראָאָטוואָרטלעכקייט

несоразме́рный פּראָפּאָרציאָנעלער; (с *тв.*) וואָס איז ניט (צו)

несостоя́тельн||ость *ж* 1. *(необоснованность)* אומבא-גרינדעטקייט ו; 2. *юр.* הינטערשטעליקייט ו; ~ый 1. *(небогатый)* אומפּארמעגלעכער; 2. *(необоснованный)* הינטערשטעליקער, אומבאגרינדעטער; ~ый аргуме́нт אומצאָלפּעיקער; 3. *юр.* שוואכער ארגומענט

несоюзн||ый: ~ая молодёжь יוגנט, וואָס איז ניט אינעם יוגנט; ניט־קאָמיוניסטן מץ. אויסער־קאָמיוניסטיש יוגנט; קאָמסאָמאָל

неспе́лый ניט־צייטיקער, ניט־רייפער

неспоко́йн||о 1. *нареч.* אומרויק; больно́й спал ~о דער קוילע איז געשלאָפן אומרויק; 2. *в знач. сказ. безл.:* в го́роде ~о [אין שטאָט איז א בעהאָלע [איז ניט רויק]; на се́рдце у неё ~о [איר הארץ] איז פול מיט אומרו; זי איז באומרויקט; ~ый אומרויקער, אומרופולער; *(о погоде)* ניט־שטיל; ~ый нрав אומרויקע נאטור; она́ ~а זי איז באומרויקט

неспосо́б||ность *ж* ו אומפעיקייט; ~ный אומפעיקער, אומפעיקע [ניט קיין פעיקער]; ~ный ученик קיין פעיקער [ניט פעיקער שילער]

несправедли́в||ость *ж* ו אומגערעכטיקייט; *(поступок)* אומ-, אומגערעכטיקער, ~ый אומגערעכטיקע, ~ые во́йны אומגערעכטיקע מילכאָמעס; ◇ יושערדיקער

неспроста́ *нареч. разг.* ניט פּאָשעט, ניט גלאט אזוי; э́то ~ עפּעס איז דאָ דערבּי, דאָס איז ניט גלאט אזוי

неспряга́емый *грам.* אומקאָניוגירלעכער

несрабо́танность *ж* אומקאָאָרדינירטקייט אין דער ארבעט; (*сотрудников*) דאָס ניט־אויסקומען צווישן זיך

несравне́нн||о *нареч.* ~о ле́гче אומפּארגלייכלעך; ~ый אומפּארגלייכלעכער, אומפּארגלייכלעך גרינגער; גענדערלעכער; וווּנדערלעכער

несравни́мый וואָס ס׳איז ניט צו אומפּארגלייכלעכער; פּארגלייכן *после сущ.*

нестанда́ртный ניט־סטאנדאַרטער; *перен.* אומשאבלאָני־שער

нестерпи́м||ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль אין דערטרעגלעכער וויי־טיק

нести́[1] *несов.* 1. *טראָגן; *перен. тж.* ברעמען*; ~ мешо́к на спине́ טראָגן* א זאק אף די פּלייצעס; ~ культу́ру в ма́ссы ברעמען* [טראָגן*] קולטור צו די מאסן; ~ мир наро́дам ברענגען* שאָלעם [פּרידן] צו די פעלקער; 2. *(быстро перемещать, мчать)* *טרייבן, יאָגן, טראָגן*; ве́тер несёт облака́ דער ווינט טרייבט [יאָגט] די וואָלקנס; тече́ние несёт ло́дку דער שטראָם טראָגט [טרייבט] דאָס שיפל; 3. *безл.* *שלאָגן, *ציען*; *(о запахе)* הערן (שטארק) פונעם אויוון האָט געשלאָגן א היץ; из по́греба несло́ хо́лодом פונעם קעלער האָט גע-צויגן א קעלט; от него́ несёт табако́м ס׳הערט זיך פון אים (שטארק) מיט טוטון; 4. *(выполнять)* אויספּילן; ~ обя́занности די פליכטן אויספּילן; ~ слу́жбу *воен.* דינען; ~ карау́л אף דער וואכט שטיין*; 5. *(терпеть):* ~ расхо́ды לידן* העכ־טראָגן* די הויצאָעס; ~ наказа́ние באקומען* די שטראָף זיצן*; 6. *разг.:* ~ вздор רעדן*, רעדן נאָרישקייטן; что ты несёшь! וואָס פלאַפלסטו! אין דער וועלט ארץ זיין*, טראָגן* פּראָאָטוואָרטלעכקייט

нести́[2] *несов.:* ~ я́йца לייגן אייער

нести́сь[1] *несов.* 1. יאָגן*; *(о пешеходе)* טראָגן* זיך; маши́на несла́сь со стра́шной быстрото́й די מאשין האָט געיאָגט מיט א שרעקלעכער שנעלקייט; 2. *(о звуках)* טראָגן*, זיך הערן; 3. *(протекать — о времени)* לויפן*, פליען*

нести́сь[2] *несов. (класть яйца)* לייגן זיך

несто́йк||ий וואָס וועפט [אומסטאביל]; *(выдыхающийся)* שוואכער זיך גיך אויס *после сущ.:* ~ие духи́ פּארפומס

несто́ящ||ий *разг.* נישטיקער; ~ее де́ло א פוסטע [ניט־קעדיקע] זאך

нестроев||о́й[1] *воен.* ניט געהעריקער צו סטראָי־דינסט [צו א שלאכט־טייל]; ~ые ча́сти ז הילף־מיליטער

нестроевы́е[2]: ~ лес ניט קיין בוי־געהילץ

нестро́йн||о *нареч.* אומהארמאָניש, ניט צום טאקט; ~ый 1. *(некрасиво сложённый)* ניט־שטאלטנער; 2. *(беспорядочно расположенный)* אומסיידערדי-קער; ~ые ряды́ רייען [אומסיידערדיקע]; 3. *(неслаженный)* אומהארמאָנישער; ניט צום טאקט *после сущ.*

несудохо́дный ניט־שיפּיקער, אומשיפּבארער

несура́зный *разг.* 1. אומזיניקער; 2. *(неуклюжий)* לע-אומגעלומפּערטער, פישער

несу́шка *ж:* ку́рица-~ א הון, וואָס לייגט זיך, א הון וואָס לייגט אייער

несуще́ственный אומוועזנטלעכער

несчастли́вый אומגליקלעכער; *(неудачливый)* שלימאזל-דיקער

несча́стн||ый 1. אומגליקלעכער; 2. *в знач. сущ.* אומ-גליקלעכער מ, גליקלעכער מ ז; 3. *разг. (злополучный)* שלימאזלדי-קער; 4. *разг. (жалкий)* נישטיקער, ווייסטיקער; из-за ~ых пяти́ рубле́й אויבער נישטיקע פינף רובל; трус ~ый! דו פאכדן אינער! ווייסטיקער פאכדן!

несча́сть||е *с* ן מ, ן ז אומגליק; *(несчастный случай)* אומגליקפאל מ ן־ס ו; *(бедствие)* צאָרע; ◇ к ~ю אף מזל; я име́л ~е (+ *инф.*) צו די צאָרעס, צום אומגליק אומגליק האָב איך געדארפט...

несчётный אַנצאָליקער

несъедо́бн||ый ניט עסן; ניט־עסבארער *после сущ.:* ~ые грибы́ ניט־עסבארע שוואמען

нет *частица* 1. *отриц. в знач. сказ. в безл. предложении (не имеется)* ניט; ~ пра́вым קיין פּראָ(ע)ן; ~ пи́сем איך האָב קיין צייט ניט; у меня́ ~ вре́мени בריוו איז ניטאָ; никого́ ~ ס׳איז קיינער ניטאָ; 2. *отриц. (в ответе)* ניין; *(при противопоставлении, во избежание повторения тж.)* ני(ש)ט; он до́ма? — Нет ער איז אינדערהיים? —ניין; ~, я не согла́сен ניין, איך בין ניט מסכים; во́все ~ קלאל ניט; вернётся он или ~? ער וועט זיך אום-קערן צי ניין [צי ניט]?; он уме́ет пла́вать, а я ~ ער שוומען, און איך ניט; 3. *усил. разг.:* ~, вы то́лько послу́шайте! הערט נאָר, הערט!; ~, како́в обма́нщик! (ניין,) ווי געפעלט אייך אָט דער שווינדלער?; 4. *вопр.* טאקע?; 5. *в знач. сказ. безл. (в вопр. предложении):* ~ ли у вас пройгрывателя? עפשער האָט איר א פלאטע-שפּילער?; 6. *(восклицание)* ניין!; *(ни в коем случае)* בעשום־אויפן ניט!; ра́зве он прав? — Нет! שוין זשע איז ער

נעריש; ◇ нет-нéт да и напúшет письмó נעין־ניט־וועין שיקט ער פאָרט צו א בריוו; сойтú на ~ נישט וועלן* צו; свестú на ~ נישט מאכן צו; на ~ и судá ~ *погов.* ווי־אזעלד ניין, איז וואָס קען מען מאכן

нетактúчн||ость *ж* II אומטאקטישקייט; ~ый אומטאקטיש-

неталáнтливый אומטאלאנטלאָזער, טאלאנטלאָזער

нетвёрд||о *нареч.* ניט פעסט; ~о знать ניט וויסן* פעסט; ~о держáться на ногáх ניט [ניט פעסט] האלטן* אף זיך קוים; ~ый 1. *(мягкий)* ווייכער, ניט־האַרטער (אנען); 2. *(неустойчивый)* ניט־פעסטער; ~ая походка ניט־פעס-

нетéрпелив||ый אומגעדולדיקער; ~ость *ж* II אומגעדולד מ, ז

нетерпéние *с* ז אומגעדולד מ

нетерпúмость *ж* II אומטאָלעראַנטקייט II, אומטאָלעראַנץ

нетерпúм||ый 1. *(недопустимый)* אומפאַרלאָזלעכער; ~ое положéние [אומדערלאָזלעכע] לאָגע אומפאַרלאָזלעכע; такóе положéние ~о אזא לאָגע איז ניט צו דערלאָזן; 2. *(о человеке)* אומטאָלעראַנטער

нетлéнный *(вечный)* ניט־פאַרגענגלעכער

нетовáрищеск||ий ניט־כאָווערישער; ~ое поведéние ניט־כאָווערישע באנעמונג

нетороплúвый ניט־פאַמעלעך(דיק)ער; *(о движениях)* ניט־געלאָסענער, ־געמעלטער

нетóчн||ость *ж* II אומפינקטלעכקייט II; *(ошибка тж.)* פעל־ גרייז מ ־ן, לער מ ־ן; ~ый אומפינקטלעכער

нетрéбовательный 1. *(не предъявляющий больших требований к кому-л.)* ניט שטרענג פאָדערנדיקער; 2. *(неприхотливый)* באנוגעוודיקער, ווייניק־פאָדערעוודיקער

нетрéзв||ый ניט־נידכטערער, שיקערער; в ~ом вúде שי־ קער(ערהייט)

нетрóнутый ניט־אָנגערירטער; וואָס מ׳האָט זיך (נאָך) צו דם ניט צוגערירט *после сущ.*

нетрýдно *в знач. сказ. безл.* [אין גרינג] ס׳איז ניט שווער; ~ догадáться [ניט שווער] אָנצושטויסן זיך ס׳איז גרינג

нетрýдный גרינגער, ניט קיין שווערער

нетрудовóй 1. *(нетрудящийся)* ניט־אַרבעטנדיקער; 2. *(добытый не своим трудом)* ניט־פאַראָנווועטער; ~ дохóд ניט־פאַראָנווועטע האכנאָסע

нетрудоспособн||ость *ж* II ניט־אַרבעטספעיקייט; ~ый ניט־אַרבעטספעיקער

нéтто *неизм. прил. и нареч.* II נעטאָ, וואָג ריינע

неубедúтельный ניט־איבערצײגעוודיקער

неýбранн||ый 1. ניט־אויפגעראמטער, ניט־צוגעקליבענער; ~ая кóмната [ניט־צוגעקליבענער] א ניט־אויפגעראמטער; 2. *(об урожае)* ניט־ארָאָפגענומענער

неуважéние *с* מ אומדערכערעץ, II אומאכטונג

неуважúтельн||ый 1.: ~ая причúна ס׳לבע ניט־געוונדיקע; 2. *разг. (непочтительный)* אומטאַרבעסדיקער; אָן דע- רעכערעץ *после сущ.*

неувéренн||ость *ж* II ניט־זיכערקייט; в егó гóлосе послúшалась ~ость אין זיין שטים האָט זיך געלאָזט פילן א ניט־זיכערקייט; ~ость в зáвтрашнем дне די ניט־זיכער- קייט אין דער צוקונפט; ~ый ניט־זיכערער, -ניט־אנטשלאָסן

неувядáем||ый אומפאַרגענגלעכער; ~ая слáва אומפאַר- גענגלעכער רום

неувя́зка *ж разг.* מ ־ן, פלאָנטער מיספארשטייעניש ז ־ן

неугасúмый אומויסלעשלעכער

неугомóнный *разг.* אומרויקער; *(беспокойный)* טומלדי- קער; *(непрекращающийся)* אומופהערלעכער; вот ~ אָט איז דאס אן אומרוי!

неудáч||а *ж* ן ־ מ דורכפאל; потерпéть ~у* דורכפאלן*; *(о человеке тж.)* האָבן* א דורכפאל; окóнчиться ~ей לויי־, שלימאזל ז ־ען, דורכפאלן*; ~ник *м* ן ־ער, שלעכטיגבן זיך; ~ный א ניט־גלוקנדיקע; ~ная попúтка א ניט־גלוקנדיקע; ~ный фотоснúмок א ניט־גלוקנדיקע פרוו־ נע; ~ный сын זון פאַטאָגראַפיע

неудержúм||ый אומאָפהאלטלעכער; *(очень сильный тж.)* אומאָפהאלטלעכע דאָס; ~ый смех מעכטיקער; ~ое желáние א מעכטיקער באגער

неудúвительно *в знач. сказ.* [כידעש] ס׳איז קיין וווּנדער ניט

неудóбн||о 1. *нареч., тж. в знач. сказ. безл.* אומבא- קוועם, ניט באקוועם; он сел кák-то ~о אויף זיך האָט [עפעס. ניט באקוועם] אומבאקוועם עפעס אויפגעזעצט; так сидéть ~о אזוי איז ניט באקוועם צו זיצן; 2. *в знач. сказ. безл.* פריקרע, ניט אָנגענעם; ей ~о было ס׳איז [פריקרע] איר נעווען ניט אָנגענעם; 3. *в знач. сказ. безл. (+ инф.) (неуместно)* ס׳פאסט ניט, ס׳איז ניט באקוועם; здесь ~о говорúть о лúчных делáх דאָ פאסט ניט [דאָ איז ניט באקוועם] צו רעדן וועגן פערזענלעכע אינאָנים

неудóбств||о *с* 1. *(свойство)* II אומבאקוועמקייט; 2. *(недостаток)* ן ־ מ אומבאקוועמלעכקייט II; 3. *(неловкость)* II פריקרעדיקייט

неудовлетворённ||ость *ж* II ניט־באפרידיקטקייט; ~ый ניט־באפרידיקטער

неудовлетворúтельный ניט־צו-, ניט־באפרידיקנדיקער פרידנשטעליקער

неудовóльствие *с* II אומצופרידנקייט

неуёмн||ый: ~ая энéргия אומויסשעפלעכע ענערגיע

неужéли *нареч.* שוין זשע (ניט); ~ э́то прáвда? (ניט) שוין זשע איז דאָס עמעס?

неужúвчивый וואָס קען זיך ניט איינלעבן מיט קיינעם *после сущ.*

неузнавáем||ость *ж:* до ~ости ניט צו דערקענען; ~ый: он стал ~ ער איז, ס׳איז אים ניט צו דערקענען געוואָרן גאָר אן אנדערער

неуклóнный 1. קעסיידערדיקער, אומופהערלעכער; ~ рост благосостоя́ния דער אומופהערלעכער וווקס פונעם וווילשטאנד

неуклю́ж||ий 1. *(неповоротливый)* ניט־ריערוודיקער; *(о движениях)* לעפישער; *(громоздкий)* אומגעלומפער- טער; он ~ий *(неумелый)* ער האָט ליימענע הענט; ~ая походка א לעפישער גאנג; 2. *перен.* לעפישער; ~ая фрáза א לעפישע פראָזע

неукосни́тельн||ый אומבאדינגטער, אומאָפווייכנדיקער;

~ое соблюде́ние зако́нов דאָס אומבאדיגטע אָפהיטן די אף קיין האָר ניט אָפּוויכן פון די געזעצן, געזעצן

неукроти́мый אומגעצוימטער, אומבאהערשלעכער; ~ гнев [קאס] אומבאהערשלעכער צאָרן

неулови́мый 1. וואָס מע קען ניט כאפן *после сущ.*; 2. *(незаметный)* קוים באמערקלעכער; *(о звуках)* וואָס מע קען ניט אומדערפון- *после сущ.; (о запахах)* אומדערפון- שפּירלעכער

неуме́л||ый *(неискусный)* אומגעשיקטער; *(неспособный)* ניט־פּעיקער; ~ый руководи́тель אָנפירער° א שלעכטער; ~ые ру́ки העגט [אומגעשיקט] אומגעוווינטע

неуме́ние *с* ז ניט־קענען

неуме́ренн||ость *ж* ו אי̈בערמאָסיקייט; ~ый 1. *(о человеке)* וואָס ווייסט ניט קיין גרענעץ; ניט־אי̈נגעהאלטענער [קיין מאָס] *после сущ.*; 2. *(чрезмерный)* אי̈בערמאָסיקער; ~ый аппети́т אי̈בער דער מאָס א צו גוטער *после сущ.*; אפעטי̈ט

неуме́стн||ый ניט צום ארט; ניט־פאַסיקער *после сущ.*; ~ое замеча́ние א ניט־פאַסיקע באמערקונג, א באמערקונג [ניט צום ארט אמפלאץ]

неу́мный ניט אי̈בעריק קלוגער

неумоли́мый אומדערבאַרעמדיקער

неумы́шленный אומגעוואָלטיקער, אומבעקוונדיקער

неупла́т||а *ж* ז ניט־אָפּצאָלן; в слу́чае ~ы אין פאל אויב מע וועט ניט אָפּצאָלן, פון ניט־אָפּצאָלן

неупотреби́тельн||ый ניט־נעברויכלעכער; ~ое сло́во ניט־נעברויכלעך [אומגענוצט] וואָרט

неуравнове́шенный ניט־צוריקגעהאלטענער; אין אי̈נער- *после сущ.*

неурожа́й *м* ז ־ן, ו אומגערעטעניש; ~ный אומגערעטעניש-; ~ный год אין יאָר פון, אן אומגערעטעניש־יאָר

неуро́чн||ый: в ~ое вре́мя, в ~ый час אין א ניט־גוט רעכטער צייט, ניט צו דער רעכטער צייט

неуря́дица *ж разг.* ו אומאָרדענונג, מ פלאָנטער; 2. *(ссора)* מצ. מאכלוקעסן

неуси́дчивый (אף קיין ארט) וואָס קאָן ניט אי̈נזיצן *после сущ.*; ~ человек = מ ניט־אי̈נזיצער

неуспев||а́емость *ж* ו אומדערפאָלגלעכקייט; ~а́ющий 1. וואָס לערנט זיך שלעכט *после сущ.*; אָפּשטייענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* קע.. מ אָפּשטייענדיקער

неуспе́х *м* מ אומדערפאָלג

неуста́нн||ый אומפּהערלעכער, אומדערמי̈דלעכער; ~ая забо́та אומפּהערלעכע זאָרג

неусто́йка *ж юр.* מ קנאס

неусто́йчив||ость *ж* ו אומשטאַנדהאפטיקייט, -אומסטאַביל; ~ый 1. *(шаткий)* אומשטאַנדהאפטיקער, -שאָקל; 2. *(непостоянный)* אומסטאַביל־לער, -פארענדערלע; ~ая пого́да [א פארענדערלעכער] אומסטאַביל־לער; 3. *(о человеке)* אומשטאַנדהאפטיקער, -ניט־גע; мора́льно ~ый אומשטאַנדהאפטיקער מאָראַליש; ~ый хара́ктер ניט־געשטעלטער כאראַקטער; ◇ ~ое равнове́сие *физ.* ניט־שטאַנדהאפטיק גלי̈כגעוויכט

неустраши́мый אומדערשראָקענער, שרעקלאָזער

неустро́енный ניט־אי̈נגעאָרדנטער

неусту́пчивый אומנאָכגיביקער

неусы́пный אומדערמידלעך־וואכזאמער

неутеши́тельн||ый ניט־פרי̈דיקער, ניט קיין פרי̈לעכער; ~ые ве́сти ניט קיין פרי̈לעכע יעדי̈עס

неуте́шный אומטרי̈סטלעכער

неутоли́м||ый אומגעשטי̈לטער; *перен. (жестокий)* אומ- בעראכמאָנעסדיקער; ~ая жа́жда אומגעשטי̈לטער דאָרשט; ~ая печа́ль אומגעשטי̈לטער קי̈מער; ~ый зной אומבע- ראכמאָנעסדיקע היץ

неутоми́мый אומדערמי̈דלעכער; ~ тру́женик אן אומ- דערמי̈דלעכער ארבעפאַשניק

не́уч *м разг.* (מצ. אמראָצים) מ אמאָרץ

неучти́в||ость *ж* ו אומהעפלעכקייט, אומדערעכערעצדי- קייט; ~ый אומהעפלעכער, אומדערעכערעצדיקער

неую́тный אומגעמי̈טלעכער, ניט־הי̈מלעכער

неуязви́м||ый אומפאַרוואונדלעכער; *(защищённый)* פעסט־באוואָרנטער; *перен.* אי̈נזנפעסטער; ~ая позиция 1) פעסט־באוואָרנטע [אומצעשטערלעכע] פאָזי̈ציע; 2) *(доводы и т. п.)* אן אי̈נזנפעסטע פאָזי̈ציע

нефтедобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность נאַפט־ארוי̈ס- באקומענדיקע אינדוסטריע

нефтеналивн||о́й: ~о́е су́дно ן־ ו נאַפט־שיף; טאַנקער מ ־ס

нефтено́сный נאַפטגיביקער

нефтеперего́нный נאַפט־ראפיניר(נד)יקער

нефтеперераба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность נאַפט־איבערארבעטנדיקע אינדוסטריע

нефтепрово́д *м* ו נאַפט־לייטונג

нефтепроду́кты *мн.* מצ. נאַפט־פראָדוקטן

нефтепро́мысел ז ־ער *м* נאַפט־פעלד

нефтепромы́шленность *ж* ו נאַפט־אינדוסטריע

нефтехи́мия *ж* ו נאַפט־כימיע, ו נאַפט־כעמיע

нефтехрани́лище *с* ן־ מ נאַפט־רעזערוואָר

нефть *ж* מ נאפט

нефтя́ник *м* = מ נאַפטלער

нефтян||о́й: נאפט־; ~а́я сква́жина ן־ מ נאַפט־שפּאלט

нехва́тка *ж (род.)* ז (ען) מאנגל מ (ארן), אויספעלן

нехи́тр||ый *разг.* אין קונצן; אי̈נפאכער *после сущ.*; э́то де́ло ~ое ס׳איז א קלי̈נע° קונץ

нехоро́ш||ий 1. ניט קיין גוטער, °שלעכטער; э́то про- изво́дит ~ее впечатле́ние דאָס מאכט א שלעכטן° אי̈נ-; 2. *кратк. ф. (о внешности)* דרוק; ניט קיין שי̈נער; она́ ~а́ (собо́й) זי איז ניט קיין שי̈נע

нехорошо́ 1. *нареч. тж. в знач. сказ. безл.* ניט גוט, אפירן זיך ניט גוט [ניט שיין, שלעכט°; ~ вести́ себя́ ניט גוט [ניט שיין] צו אזוי איז ניט גוט [ניט שיין]; ~ так говори́ть ניט־גוט ריידן; 2. *в знач. сказ. безл. (о самочувствии)* ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן (אפן הארצן); ему́ ста́ло ~ (אפן הארצן)

не́хотя *нареч.* אומווילן, אָן (אי̈בעריקן) כיישעק

нецелесообра́зн||ость *ж* ו אומצוועקמעסיקייט; ~ый אומצוועקמעסיקער; э́то ~о ס׳איז, ס׳איז ניט צוועקמעסיק ניט קעדעי

нечая́нн||о *нареч.* אומגערן, ניט בעקוונט, ניט אומי̈סטן; ~ый 1. *(неумышленный)* אומבעקוונדיקער, -אומגערנדי- קער; 2. *(неожиданный)* אומגעריכטער; ~ая встре́ча אן אומגעריכטע באגעגעניש

не́чего[1] *мест.* (*род.* не́ (у) чего, *дат.* не́чему, *тв.* не́чем, *предл.* не́ (о) чем) ניטא וואָס; мне ~ тебе́ ска-

за́ть אײַך האָב דיר ניט וואָס צו זאָגן; не́чему ра́доваться ניטאָ וואָס צו פרייען זיך; не́чем похвали́ться ניטאָ מיט דאָ איז וואָס זיך צו באַרימען; тут и говори́ть не́ о чем מע קען (דאָ) גאָר- ניטאָ פון וואָס צו רעדן; ◇ де́лать ~ ска- קיין אַנדער ברירע איז ניטאָ, ניט מאכן [העלפן]; ~ за́ть, прия́тное положе́ние! וואָס איז דאָ צו רעדן, שיין אַרטיגעפאלן!; от ~ де́лать אַז קיין אַנדער אַרבעט איז ניטאָ

не́чего[2] *в знач. сказ. (+ инф.) разг. (незачем)* ס׳איז ניטאָ; ~ ждать ס׳איז ניטאָ וואָס צו וואַרטן; вам ~ беспоко́иться איר, איר האָט ניט וואָס צו באַמרויקן זיך; ~ усмеха́ться! איר האָט דאָ פאַרשפּאָרט זיך באַמרויקן ניט וואָס צו שמאָכן!

нечелове́ческ||ий 1. *(несвойственный человеку)* ניט־מענטשלעכע [אַמדער־] 2.: ~ие усло́вия אַמעטשלעכע טרעגלעכע] באדינגונגן

не́чем *тв. см.* не́чего[1]

не́чему *дат. см.* не́чего[1]

нечёсаный ניט־פארקעמטער, צעפאָטלטער

нече́стн||ость *ж* וו אַמאָרנטלעכקייט; ~ый אַמערלע- כער, אַמאָרנטלעכער, ניט־ערלעכער; ~ый челове́к א פאַלשער מענטש

нечётк||ий אַמדיטלעכער, אַמקלאָרער; ~ий по́черк אן אַמאקוראַטע קסאוו אַרבעט; ~ая рабо́та אַמגראָדער, אַמיקער; ~ые чи́сла אַמגרא- דע [אַמיקע] צאָלן

нечистопло́тный אַמזויבע-; *перен. тж.* שמוציקער, רער

нечисто́ты *мн.* אַפּפאל מ *собир.*, מצ. אַמריינקייטן

нечи́ст||ый 1. אַמריינער, שמוציקער; 2. *(с примесью)* מיט צומישן *после сущ.*; ניט־ריינער; 3. *(о произношении)* מיט א פרעמדן אקצענט; ניט־ריינער *после сущ.*; 4. *(нечестный)* ניט־ערלעכער; ניט־קאָשערער; ~ая со́весть ניט קיין לויטער געוויסן, א ניט־ריין געוויסן; 5. *в знач. сущ. м уст.* שווארציאָר, מ סאָטן מ; ◇ он не- чи́ст на́ руку ער האָט קלעפיקע פינגער; ~ая си́ла סאָטן מ, שווארציאָר מ

не́чисть *ж* אַמפלייט ז מצ.

нечленораздельн||ый אַמארטיקולירטער; *(невразумительный)* ניט־געגלידערטער; ~ые зву́ки אַמארטיקולי- טע קלאַנגען

не́что *мест.* עפּעס; ~ тако́е עפּעס אזוינס; ~ поро́де עפּעס א מין, עפּעס ווי

нечувстви́тельный אַמשפּיר(עוד)יקער; *(нечуткий)* אַמ- פּארגרעבטער, פּילעוודיקער

неширо́кий גאנץ שמאָלער, ניט שטארק ברייטער

нешу́точн||ый *разг.* ניט־קאטאָוועסדיקער; ניט אף קא- טאָוועס *после сущ.*; גאנץ ערנסטער; де́ло ~ое! ס׳איז ניט קיין קאטאָוועס [קיין ניט גלעזטער עפּעס]!

нещáдн||о *нареч.* אַמבעראַכמאָנעסדיק, אַמדערבאַרעמ- דיק; ~ый אַמבעראַכמאָנעסדיקער, אַמדערבאַרעמ- דיקער

неэконо́мный ניט־שפּאָרעוודיקער; ניט־באלעבאטישער

неэти́чный אַמעטישער

не́ю *тв. от* она́

нея́вка *ж* ז ניט־קומען; *(в суд и т. п.)* דאָס ניט־יאָוועז

нея́ркий ניט־העלער, °טונק(ע)לער; *(невыделяющийся)* בלאַסער

неясн||о 1. *нареч.* אַמקלאָר, ניט קלאָר, ניט דיטלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז ניט קלאָר (ניט); ~ость *ж* וו קלאָרקייט; *(неопределённость)* מעטושטעשקייט; ~ый 1. *(неразборчивый)* ניט־דיטלעכער, אַמקלאָרער, ניט־ קלאָרער; 2. *(неопределённый)* אַמקלאָרער, מעטושטע- שער

ни[1] 1. *усил. частица:* ~ оди́н ניט איינער, קיין, קיין; ~ оди́н челове́к קיין איין מענטש, קיין מענטש; ~ сло́ва קיין איין וואָרט ניט; ~ души́ ניט נעפּעש, קיין איין; не име́ть ~ мале́йшего представле́ния ניט קיינער; (ניט) האָבן* קיין מינדסטע פאָרשטעלונג; 2. *усил. частица в уступит. придаточных предложениях:* кто б(ы) ты ни́ был ווער (דו) זאָלסט ניט זיין; где б(ы) ты ни рабо́- тал וווּ (דו) זאָלסט ניט אַרבעטן; куда́ б(ы) я ни шёл וווהין איך זאָל ניט גיין; что ни говори́ פאָרט וויא ס׳זאָל; 3. *отриц. частица:* ни с ме́ста! ניט רירן זיך; ни зву́ка! פּיפּס (ניט)!; ни тот, ни друго́й ניט...ניט, ...ניט; 4. *союз:* ни..., ни... ניט דער, ניט יענער; он не был ни в Крыму́, ни на Кавка́зе ער איז ניט געווען ניט אין קרים אן ניט אף קאוו- קאָז; не слы́шно бы́ло ни сме́ха, ни пе́сен ס׳האָט זיך ניט געהערט ניט קיין לאכן, ניט קיין געזאנג; ◇ ни то ни сё אינמיטן- אינמיטן פלוצעם, דערינען

ни[2] *(в сочетании с предлогом является отделяемой частью местоимений* никто́, ничто́, никако́й *и т. п.):* ни в ко́ем случае בעשום־אויפן(־וועגן), אין קיין פאל ניט ניט

ни́в||а *ж* 1. ־ער ז (אקער)פעלד; 2. *перен.* ־ן ז געביט, אר- בעטן אפן געביט [אפן פעלד] פון פאָלקסבילדונג

нивели́р *м геод.* ניוועליר מ ־ן; ~о́вка *ж геод.* ניוע- ניוועלירן ז, ־לירונג וו

нигде́ *нареч.* אין ערגעץ ניט; его́ ~ не мо́гут найти́ מע קען אים אין ערגעץ ניט געפינען

нигили́зм *м* ניהיליזם מ

нигили́ст *м* ־ן מ ניהיליסט; ~и́ческий ניהיליסטישער; ~ка *ж* ־ס וו, ניהיליסטן ־ס וו ניהיליסטקע

ни́же *(сравн. ст. от ни́зкий и ни́зко)* 1. *нареч.* ני־ דעריקער; этажо́м ~ מיט א שטאָק ניידעריקער; ~ по тече́нию ווי־טער מיטן שטראָם אראָפּ; 2. *прил. (короче)* ניידעריקער; *(ростом тж.)* קלענער; 3. *нареч. (далее в тексте)* ווי־טער; смотри́ ~ זע ווי־טער [אונטן]; 4. *предлог с род. п.* ניידעריקער פון, אונטער; три гра́дуса ~ нуля́ דרי גראד אונטערן, דרי גראד ניידעריקער פון נול; борода́ ~ по́яса א באָרד ביז אי־בערן גארטל נול; 5. *предлог с род. п. (вниз по течению реки)* (זאָן) ארא־פּ־צו; ◇ (э́то) ~ *чьего-л.* досто́инства א גרויס פּכיסע־הא- קאָווער פאר עמעצן

нижеподписа́вшийся דער אונטן־געכאָסמעטער

нижесле́дующий פּאָלגנדיקער

нижестоя́щ||ий די אונ־ טערשטע; ~ие организа́ции טערשטע ארגאניזאציעס

ни́жн||ий 1. דער אונטערשטער; ~ий эта́ж דער אונטער- שטער; 2. *(близкий к устью реки)* ניידער־; ~ее тече́ние וו ניידער־שטרעמונג; 3. *(о белье)* אונטערשטער,

אוֹנטער-, אַן אוֹנטערשט העמדל, ~ая руба́шка אוֹנטערהעמד ז ־ער; 4. *муз.* אוֹנטערשטער; ~ая окта́ва די אוֹנטערשטע אָקטאָווע

низ *м* 1. אוּנטן מ, אוֹנטערטייל מ; 2. *мн. разг.* די אוֹנטערשטע פֿאָלקס־שיכטן

низа́ть *несов.* (אַרויף)סילען

низверга́ть(ся) *несов. см.* низве́ргнуть(ся)

низве́ргнуть *сов.* אַראָפּשלײַדערן; ~ся *сов.* *פֿאלן

низи́на *ж* ־ן ווּ נידעריש

ни́зк||ий 1. נידעריקער; *(о росте тж.)* °קלײנער; ~ий забо́р א נידעריקע פּאַרקן; ~ий потоло́к א נידעריקע; 2. *(незначительный)* נידעריקער, °קלײנער; ~ие це́ны פּרײַז [נידעריקע] °קלײנע; ~ий у́ровень א נידעריקע [א קלײנע°]; ~ая температу́ра א נידעריקע קוואַליטעט°]; 3. *(плохой):* ~ое ка́чество א נידעריקע [א שלעכטע°]; 4. *(подлый)* נידעריקער, גמײַנ־; ~ий посту́пок [א נידעריקע(ר)] טאַט; 5. *(о звуках)* נידעריקער, טי֫פער; ◇ ~ий лоб שמאָ־; ~ий покло́н א טי֫פער פּאַרנײַג

низкова́льтный *эл.* [קלײנער°] שפּאַנונג, פון נידעריקער קליינוואָלטאַזשיקער

низкоопла́чиваемый *(о труде)* וויניק־באַלוינטער; *(о работнике)* מיט א נידעריקן אַרבעטסלוין *после сущ.*

низкопокло́н||ник *м* כאַנ֫פּענ֫יק מ ־עס; ~ничать *несов.* (перед *тв.*) כאַנפּענען*, בוקן זיך (פֿאַר); ~ство *с* דאָס בוקן זיך

низкопро́бн||ый 1. פון א נידעריקער פּראָבע *после сущ.*; 2. *перен.* [סאָרט] פון ערגסטן מין *после сущ.*; ~ая литерату́ра שונד מ

низкоро́слый קליינווּקסיקער; *(о растениях)* נידערוווּקסי־קער

низкосо́ртный פון א נידעריקן סאָרט *после сущ.*

низлага́ть *несов.*, **низложи́ть** *сов.* אַראָפּזעצן, אַראָפּ־ וואַרפן*

ни́зменн||ость *ж* 1. נידעראַנד ז; 2. *(низость)* געמײַנ־ קײט ווּ; נידעריקײט ווּ; ~ый 1. *геогр.* נידער־, נידער־ לעגדישער; 2. *(бесчестный)* נידערטראַכטיקער, נידעריקער, געמײַנער, קער; ~ые побужде́ния [געמײַנע] נידעריקע מאָטי֫ווען

низов||о́й: ~а́я парти́йная организа́ция אוֹנטערשטע פּאַרטײַ־אָרגאַניזאַציע; ~а́я печа́ть די אָרטיקע פּרעסע

низо́вье *с* ־ן נידערפלוס מ

ни́зость *ж* ווּ נידריקײט, ווּ געמײַנקײט; *(поступок)* ווּ געמײַנהײט

ни́зом *нареч.* מיטן אוֹנטערשטן וועג

ни́зш||ий 1. *(превосх. ст. от* ни́зкий*)* נידעריקסטער; 2. *(подчинённый)* אוֹנטערשטער; 3. *(простейший)* אײַנ־ פּאַכסטער; ~ие организ́мы אָרגאַניזמען [אָנפֿאַנגלעכע] בילדונג; ~ее образова́ние על־מעניטאַרע

ника́к[1] *нареч.* בעשום־אוֹיפן; *(совсем)* לאַכלומען; ~ не пойму́ איך הייב ניט, איך קען בעשום־אוֹיפן ניט פאַרשטיין; ~ нельзя́ согласи́ться מע קען בעשום־אוֹיפן [אין קיין פאַל] ניט מסכים זײַן

ника́к[2] *частица разг. (как будто):* ~ стуча́т? וואָס, מע קלאַפּט, דוכט זיך?; מע קלאַפּט!

никак||о́й *отриц. мест.* 1. קיין שום; нет ~о́го сомне́ния ס׳איז קיין שום סאָפּעק ניט; не име́ть ~о́го представле́ния קיין שום באַגריף* ניט האָבן; 2. *разг. (совсем не)* גאָר ניט קיין; ~о́й он не певе́ц ער איז גאָר ניט קיין זינגער; 3. *в знач. прил. разг. (никуда не годный):* организа́тор он ~о́й ער — אזא יאָ־ אין אָרגאַניזאַטאָר איז ער אַף אים

ни́келев||ый נ׳קלנער; *(содержащий никель)* ־ניקל; ~ая руда́ ניקל־ארץ ז

никелиро́ванный ניקעלי׳רטער

никелирова́ть *сов. и несов.* ניקעלי׳רן

ни́кель *м* ניקל מ

ники́м *тв. от* никто́

ни́кнут||ь *несов.* (צו דר׳ערד) בייגן* זיך; цветы́ ~ и вя́нут די בלומען לאָזן אַראָפּ קעפּלער און וועלקן

никогда́ *нареч.* (ניט) קיינמאָל; он там ~ не был ער (ניט) קיינמאָל; ~ в жи́зни אין קיינמאָל; как ~ (ניט) לעבן

никого́ *род., вин. от* никто́

ники́й: ники́им о́бразом (ניט) בעשום־אוֹיפן

никому́ *дат. от* никто́

никоти́н *м* ניקאָטין מ

никто́ *отриц. мест.* (*род., вин.* никого́, *дат.* никому́, *тв.* ники́м, *предл.* ни (о) ком) 1. (ניט) קיינער; ~ не мог отве́тить на э́тот вопро́с האָט ניט (ניט) קיינער געקענט ענטפערן אף אָט דער פראָגע; ~ друго́й קיין אַנדערער; там никого́ нет דאָרט איז קיינער ניטאָ; он никого́ там не ви́дел ער האָט דאָרט קיינעם ניט געזען; он никому́ не говори́л э́того ער האָט דאָס קיינעם ניט נעזאָגט; 2. *в знач. сущ. м разг. (ничтожная личность)* ניש(נאָר)ט מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м нескл. разг. (о родственных отношениях):* он нам ~ ער קערט זיך מיט אונדז גאָרנישט ניט אָן

никуда́ *нареч.* אין ערגעץ ניט; я ~ не пое́ду איך וועל אין ערגעץ ניט פֿאָרן; ◇ э́то ~ не годи́тся דאָס טויג אף קאַפּאָרעס וואָס טויג לאכלוטן ניט; ~ не го́дный *после сущ. разг.*

никчёмный *разг.* אומנוצלעכער

нима́ло *нареч.* לאכלוטן ניט; он был ~ не удивлён ער איז לאכלוטן [קלאל] ניט נעווען פּאַרכ׳דעשט

ни́ми *тв. от* они́

ниоткуда *нареч.:* ~ не ви́дно פון ערגעץ ניט; я пи́сем ~ не жду איך וואַרט פון ערגעץ ניט אף קיין בריוו

нипочём *нареч. разг.:* ему́ люба́я рабо́та ~ יעדער אַרבעט האָט בא אים קיין מאַמעש [קיין באַטראַף] ניט, יעדער אַרבעט איז בא אים א שפּילכל; ему́ ~ ни моро́зы, ни дожди́ ער האָט ניט קיין מורע ניט פאַר א רעגן פּראָסט און ניט פאַר א קאַלט; ему́ всё ~ ער לאכט זיך אויס פון אלץ

нисколько *нареч.* לאכלוטן ניט; он ~ не боится ער הייבט ניט אָן מורע צו האָבן

ниспада́ть *несов.* אַראָפּהענגען* זיך, אַרי׳בערפאַלן*

ниспроверга́ть *несов.*, **ниспове́ргнуть** *сов.* אַראָפּ־ אומווערפן*, וואַרפן*

нисходя́щ||ий אַראָפּשטײַגיקער, פֿאַלנדיקער; ◇ ~ее ударе́ние *лингв.* פֿאַלנדיקער אקצענט; ~ая ли́ния родства́ [אָפּשטאַם־לינײַ] אַראָפּשטײַגיקע קרי֫וועשאַפּט־לינײַ

ни́тк||а *ж* 1. (מצ. פֿעדעם) פֿאָדעם מ; *(вдетая в иголку тж.)* שנירל ז ־ך; באָוועלע ז; 2. *(жемчуга, бус)* ס׳זאָל זיך קוים האַלטן אין ־עך; ◇ на живу́ю ~у דורכגענעצט ווערן*, דורכגעשטיכן* ווערן*

פיטש־נאָס; обобра́ть *кого-л.* до ~и לאָזן* עמעצן אין איין ס'זיצען זיך אָן די וועסע שטעך, העמד; ши́то бе́лыми ~ами מע זעט אָן די פאסטרי́געס

ни́точк||а *ж* ־ען פּעדעמל ז; ◇ ходи́ть по ~е у *кого-л.* ≅ צי׳טערן פאר עמעצנס דעך; висе́ть на ~е הענגען* אף א האָר

нитроглицери́н *м* ניטראָגליצערין מ

нить *ж* (мн. פעדעם) פּאָדעם מ; ~ же́мчуга פּאָדעם פּערל־שנירל; потеря́ть ~ разгово́ра פּאָ־ פארלירן* דעם פּאָדעם; связу́ющая ~ ביינדפאָדעם מ; ◇ кра́сной ~ю проходи́ть דורכגיין* [צי׳ען* זיך] ווי א רויטער פאָדעם

них *род., вин., предл. от* они́

ниц: па́дать ~ פאלן* קוירים, צופאלן* צו דער ערד

ничего́[1] *род. от* ничто́

ничего́[2] *разг.* 1. *нареч. (сносно)* נישקאָשע (נאַנץ); ~ себе́ ме́лочь! נישקאָשע זיך פון א קלייניקייט!; 2. *в знач. сказ. (несущественно)* ס'מאכט ניט אויס

ниче́й *отриц. мест.* (ניט) קיינעמס; ничья́ земля́ קיינעמס ניט אײנטיינען ערד; ничьи́ уговоры не помогли́ קיינעמס ניט האָט ניט געהאָלפן

ниче́йный 1. *разг.* (ניט) קיינעמס; 2. *спорт.:* ~ результа́т רעמי־רעזולטאַט מ

ниче́м *тв. от* ничто́

ничему́ *дат. от* ничто́

ничко́м *нареч. разг.* מיטן פּאָנעם אראָפּ

ничто́ *отриц. мест.* (*род.* ничего́, *дат.* ничему́, *тв.* ниче́м, *предл.* ни о чём) 1. ניט(ש)ט, נאָרנישט, קיין זאַך; нас ~ не остано́вит קיין זאַך וועט אונדז ניט אָפּשטעלן; он ничего́ не де́лает ער טוט גאָרנישט ניט; я ничего́ подо́бного не ви́дел איך האָב אזוינס [אזעלכס] ניט געזען; он ниче́м не выделя́ется среди́ други́х ער טיילט זיך מיט גאָר־ ניט(ש)ט ניט אויס פון אַנדערע; я ниче́м не могу́ вам помо́чь איך קען אײַך מיט גאָרנישט (ניט) העלפן; его́ ниче́м не удиви́шь וועסט אים מיט גאָרנישט ניט אי׳בעראשן; 2. *в знач. сущ. м нескл.* גאָרנישט מ ־ן; ◇ ничего́ подо́бного! ס'הייבט זיך ניט אָן!

ничто́жество *с (о человеке)* גאָרנישט מ ־ן; он полне́йшее ~ ער איז א גאָרנישט־שעבע־ (א גאָרנישט (גאָלע) גאָרנישט) גאָרניט

ничто́жн||ость *ж* ־ות נישטיקייט; ~ый 1. נישטיקער; *(незначительный тж.)* אומבאדײַטיקער; ~ая су́мма א נישטי־ קע סומע; ~ая погре́шность אומפּינקט־ אין אומבאדײַטיקע; ~ая причи́на סיבע [אין אומויכטיקע]; א נישטיקע לעכקייט; 2.: ~ый челове́к א (גאָלע) גאָרניט, א נישטיקער פּאַרשוין

ничу́ть *нареч. разг.* (ניט) לאכלוטן; я ~ не уста́л איך בין קיין האָר ניט מיד; он ~ не беспоко́ится ער הייבט זיך ניט אָן צו באַמרו־ רויקט זיך לאכלוטן ניט קלאל אוכלאל; ◇ ~ не быва́ло ס'הייבט זיך ניט אָן, יקן; ◇ ~ не бывало ניט

ничья́ *ж спорт.* רעמי

ни́ша *ж* ־ס נישע

нища́ть *несов.* פּאַראָרעמט ווערן*

ни́щая *ж* ־ס בעטלערקע

ни́щен||ский 1. *(свойственный нищему, как у нищего)* בעטלער(י)שער־; 2. *перен.* דאַלעסדיקער; ~ство *с* 1. ־ות בעטלערי; 2. *(нищета)* דאַלעסדיקייט, דאַלעס מ; ~ствовать *несов.* 1. בעטלען, [אי׳בער] אין* (ארומ)גיין; 2. *(жить в нищете)* לעבן אין גויט [אין דאָס־ קעס]

нищета́ *ж* 1. דאַלעס מ, גויט ז; *перен.* דאַלעסדיקייט ז; 2. *собир. разг.* אָרעמשאפט ז

ни́щий 1. °אָרעמער, דאַלעסדיקער; 2. *в знач. сущ. м* (мн. אָרעמעלײַט) אָרעמאַן מ; = בעטלער מ; 3.: ~ ду́хом גײַסטיק אָרעמער

но[1] *союз* נאָר, אָבער; *(с уступительным значением тж.)* (אָן); *(в сочетании с* зато́*)* אָבער; тру́дная, но интере́сная рабо́та דאָך; א שוועֿרע, נאָר [אָבער] אן אינטערעסאַנ־ טע אַרבעט; мы написа́ли ему́ два письма́, но отве́та не получи́ли מיר האָבן אים אָנגעשריבן־ צוויי בריוו, נאָר קיין [קיין ענטפער אָבער] האָבן מיר ניט באקומען; идти́ бы́ло тру́дно, но никто́ не жа́ловался ס'איז געווען שווער צו גיין, אָן דאָך האָט זיך קיינער ניט געקלאָגט; клуб небольшо́й, но зато́ в нём отли́чная сце́на דער קלוב איז ניט קיין גרויסער, דערפאַר אָבער פאַרמאָגט ער אַן אויסגעצייכנטע ביִנע

но[2] *межд. (понукание)* וויאָ(־אָ)!

нова́тор *м* ־טאָרן מ; נאָוואַטאָר; ~ский נאָוואַטאָרישער; ~ство *с* נאָוואַטאָרישקייט ז

нове́йший נײַסטער, מאָדערנער

нове́лла *ж* ־ס נאָוועלע ז

новелли́ст *м* ־ן מ נאָוועליסט

но́венький 1. נײַנקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*; 2. *в знач. сущ. м разг.* נײַנקער מ ־קע; ~ понра́вился однокла́ссникам דער נײַנקער איז געפֿעלן געוואָרן זײַנע קלאַס־כא־ וויירים

новизна́ *ж* ־ות נײַקייט ז

нови́нк||а *ж* ־ן מ ז, נעס, נײַ זאַך; א נײַע; ~и литерату́ры נײַ־ דערשײַנענע ליטעראַטור־; кни́жные ~и נײַע ביכער; ◇ в ~у א כידעש, א נײַס

новичо́к *м* 1. *(в каком-л. деле)* (מענטש) ער רויער, א נעוויק; נײַ־ ־קע מ ־ן, פריץ *ирон.*; 2. *(новый член коллектива)* נײַ־ ־קער מ

новобра́нец *м* ־נצעס מ; נאָוואָבראַנעץ *уст.*

новобра́чн||ая *ж* ־ות ווײַבל; ~ые *мн.* דאָס יונגע פּאָרפּאָלק; ~ый *м* דער יונגער מאן

нововведе́ние *с* ־ען ז נײַ־אײַנפֿירונג

новогоди́н||ий נײַ־יאָר־; נײַ־יאָר; ~яя ёлка ז באַגרי׳סונגען צום נײַ־יאָר־באַגרי׳סונגען מצ. נײַעם יאָר

новоиспечённый *шутл.* פּריש־געבאַקענער, שפּאָגל־ נײַער

новокаи́н *м фарм.* נאָוואָקאַין מ

новолу́ние *с* ־ען ז נײַ־לעוואָנע, מוילעד מ

новообразова́ние *с* 1. ־ען ז נײַ(־אויס)בילדונג; 2. *мед.* נעאָפּלאַזמע ז, נײַבילדונג ז ־ען

новоприбы́вший 1. נײַ־אָנגעקומענער; 2. *в знач. сущ. м* נײַ־אָנגעקומענער מ ־נע

новорождённый 1. נײַ־געבוירענער; 2. *в знач. сущ. м* נײַ־געבוירענער מ ־נע, נײַ־געבוירן קינד

новосёл *м* 1. *(на новых землях)* נײַבאַזעצטער מ ־טע; 2. *(в доме)* = נײַבאַווינער מ

новосе́лье *с* 1. *(но́вое жилище)* [דירע] נײַע ווינונג; 2. *(празднество)* כאנוקאס־האבאית; справля́ть ~ פֿראָווען כאנוקאס־האבאית

новостро́йк||а *ж* ־ען נײַבויונג ז; жить в ~е אין ווינען

א נײַ־געבויטע שול; шкóла-~а נײַבויטע [אין א נײַ הויז]; ~и Сибúри די סיבירער נײַבויגענען

но́вост||ь *ж* 1. *(известие)* = ז נײַס; после́дние ~и לעצטע נײַס; 2. *(открытие и т. п.)* ז ־ן נײַס; ~и нау́ки и те́хники נײַס(ן) אין ווי׳סנשאפט און טעכניק; ◇ вот (ещё) ~ь [~и]! [נײַסן]?! דאָס איז שוין דאָס פאר א נײַס

но́вшество *с* ז ־ן נײַ־אײַנפירונג; *(новинка)* נײַס

но́в||ый 1. נײַער; ~ый костю́м [אָנצוג] א נײַער קאָסטיום; ~ые знако́мые נײַע באקענטע; ~ый карто́фель קאָר- טאָפל(יעס); соверше́нно ~ый [גאנץ] נײַער אבסאָליוט; 2. *(современный)* נײַער, מאָדערנער; ~ая исто́рия די נײַע גע- שיכטע; ~ая те́хника די מאָדערנע [נײַע] טעכניק; 3. *в знач. сущ. с* ז נײַע; *(новость)* נײַס; чу́вство ~ого דאָס געפֿיל דער [דער כוש] פאר דעם נײַעם; борьба́ ста́рого с ~ым קאמף צווישן אָפּגעלעבטן און דעם נײַעם [פֿראָגרעסיון]; что у вас ~ого? וואָס הערט זיך בא אײַך (נײַס)?; ◇ ~ый стиль דער נײַער סטיל

новь *ж* ווּ רויערד, ווּ נײַערד

ног||а́ *ж* (מצ. פֿיס) פוס מ; ◇ в ~а́х [אין] צופוסנס [באם]; идти́ в ~у с *чем-л.* עפעס גיין* אין טראָט מיט; сби́ться с ~ זיך אָפּלויפן* די פיס; поста́вить *кого-л.* на ноги 1) *(вылечить)* מאכן פאר שטעלן אף די פיס; 2) *(вырастить)* א ליט [פאר א מענטש(ן)]; стать на́ ноги 1) *(после болезни)* שטעלן זיך אף די פיס; 2) *(стать самостоятельным)* שטעלן זיך אף די אײגענע פיס; подня́ть всех на́ ноги אלעמען* וועלטן, אליאַרמירן; встать с ле́вой ~и אופֿשטיין* אף דער לינקער זײַט; жить на широ́кую но́гу לעבן בעהאַראָוע [אף א בריטן פוס]; не слы́шать [не чу́ять] под собо́й ~ от ра́дости ניט פֿילן די ערד אונטער; со всех ~ ≅ פֿיל־אויס(ן)־בוין; кла́няться в но́ги פאַרנײַגן זיך ביז צו דר׳ערד; стоя́ть одно́й ~о́й в могиле שטיין* [זיין*] מיט איין פוס אין קײַוער; я к нему́ [я туда́] ни ~о́й ניט [קומט אהין] מײַן פוס קומט צו אים אַרײַן

но́готь *м* (מצ. נעגל) נאָגל מ

нож *м* מ ־ס; удáр ~о́м א שטאָך מיט מעסער, מעסער־שטאָך מ (מצ. ...שטעך); ◇ э́то ему́ ~ о́стрый דאָס איז פאר אים א מעסער אין הארצן; быть на ~а́х с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן אף מעסער־שטעך

ножев||о́й מעסער־; ~а́я ра́на ז ־ן מעסער־ווונד

но́жик *м* ז ־ך מעסערל

но́жка *ж* 1. ז ־ך פיסל; *(куриная и т. п.)* פאָלקע ווּ; 2. *(у мебели)* ז ־ך פיסל; 3. *(стебель)* ז ־ך שטענגל

но́жницы *мн.* ז ־ך שערל, ווּ שער

ножн||о́й פוס־; ~а́я шве́йная маши́на פוס־(ניי)מאשין ווּ; ~а́я ва́нна ־ס פֿיסוואנע ווּ

но́жны *мн.* ז ־ך שיידל, ווּ שייד

ножо́вка *ж* ווּ ־ן האַנטזעג

ноздрева́тый פֿאָרעזער, שוואַמאַרטיקער

ноздря́ *ж* (מצ. ...לעכער) נאָזלאָך ווּ

нока́ут *м спорт.* נאָקאָוט מ

нокаути́ровать *сов. и несов. спорт.* נאָקאָוטירן

нокда́ун *м спорт.* נאָקדאָון מ

ноктю́рн *м муз.* נאָקטיורן מ

нолево́й *см.* нулево́й

ноль *м см.* нуль; ◇ ~-~ 1) *(о времени)* פונקט; 2) *спорт.* נול־נול; в пять ~-~ פונקט פינף אויגער; вы́играть со счётом 3:0 0:3 מיטן רעזולטאט גענוינען*; игра́ зако́нчилась вничью́ с счётом ~-~ די שפיל האָט זיך געענדיקט רעמי מיטן רעזולטאט [מיטן כעשבן] נול־נול

номенклату́р||а *ж* ווּ נאָמענקלאַטור; ~ный נאָמענקלאַטור־; ~ный спи́сок ־ען נאָמענקלאַטור־צעטל מ

но́мер *м* ־ן מ נומער; ~ до́ма הויז נומער, דער נומער פֿונעם הויז; ~ телефо́на ־ן מ טעלעפֿאָן־נומער; ~ в гости́нице א נומער [א צימער] אין האָטעל; вчера́шний ~ газе́ты דער נעכטיקער צײַטונג־נומער, די נעכטיקע צײַטונג; эстра́дный ~ ־ס עסטראַדע־אופטריט מ; ◇ э́тот ~ не пройдёт! דאָס וועל, דער דאָזיקער נומער וועט ניט דורכגיין! איך [וועלן מיר] ניט דערלאָזן!

номеро́к *м* ־ן מ נומער־זשעטאָן

номина́л *м* מ ־ן נאָמינאַל; по ~у לויט דער נאָמינאַל־ווערט

номина́льн||ый 1. נאָמינאַלער; ~ая сто́имость נאָמינאַל־ בלויז לויטן נאָמען; 2. *(фиктивный)* נאָמינאַלער; ~ווערט ווּ *после сущ.*

нонпаре́ль *ж полигр.* נאָנפּאַרעל ווּ

нора́ *ж* 1. ז ־ן נאָרע ווּ ־ס, הייל ווּ (מצ. לעכער); 2. *перен.* (מצ. לעכער) לאָך ווּ

норве́ж||ец *м* = מ נאָרוועגער; ~ка *ж* ־ס ווּ נאָרוועגערן; ~ский נאָרוועגישער; ~ский язы́к די נאָרוועגישע שפּראַך, נאָרוועגיש ז

норд *м мор.* נאָרד מ; צאָפּן מ; *(ветер)* נאָרד־, נאָרד מ

норд-вест *м мор.* 1. *(направление)* נאָרד־וועסט מ; צאָפּן־מערעוודי-; 2. *(ветер)* נאָרד־וועסט מ; צאָפּן־מערעוו מ קער ווינט

норд-о́ст *м мор.* 1. *(направление)* נאָרד־אָסט מ; צאָפּן־; 2. *(ветер)* נאָרד־אָסט מ צאָפּן־מיזרעכדיקער, מיזרעך־ ווינט מ

но́рк||а *ж (животное)* נאָרצל ז ־ך; נערצל ווּ ־ס נאָרקע *разг.; (мех)* נערצלנער, נערצל־פוטער; ~овый נערצל־

но́рм||а *ж* ־ס ווּ נאָרמע; ~а выработки אויסארבעט־נאָר- מע ווּ; вы́полнить ~у נאָרמע אויספילן די; сверх ~ы אויבער [העכער] דער נאָרמע; ~ы поведе́ния די נאָרמעס פון דער ליטעראַרישער שפּראַך; ~а представи́тельства פֿאָרשטייערשאפט־נאָרמע ווּ; ◇ войти́ в ~у אומקערן זיך צום נאָרמאַלן צושטאַנד; אין דער נאָרמע

норма́лиза́ция *ж* ווּ נאָרמאַליזירונג

нормализова́ть *сов. и несов.* נאָרמאַליזירן; ~ся *сов. и несов.* נאָרמאַליזירט ווערן*, נאָרמאַליזירן זיך

норма́льн||ый 1. נאָרמאַלער; ~ые усло́вия נאָרמאַלע טעמפּעראַטור; ~ая температу́ра באַדינגונגען; 2. *(психически здоровый)* נאָרמאַלער, (פּסיכיש) געזונטער

норматив *м* ־ן מ נאָרמאַטיוו, סטאַנדאַרט מ; ~ный נאָרמאַטיווער; ~ная грамма́тика נאָרמאַטיוו גראַמאַטיק

нормирова́ние *с* ז נאָרמירונג

нормиро́ванный נאָרמירטער; ~ рабо́чий день א נאָר- מירטער [א פעסט אײַנגעשטעלטער] אַרבעטסטאָג

нормирова́ть *сов. и несов.* נאָרמירן

нормиро́вщи||к *м* = מ נאָרמירער; ~ца *ж* ־ס ווּ נאָרמירערן

но́ров *м разг. см.* нрав; челове́к с ~ом א מענטש מיט א נאטערעוואָ; ло́шадь с ~ом א טראָנצעוואָטע מ, א טראָנצ- טע פערד

норови́стый *(о лошади)* נאטערעוואָטע *неизм.*

норови́ть *несов. разг.* (+ *инф.*) (טאָן עפּעס) זוכן ווי צו;

он всё́ норови́т убежа́ть ער זוכט נאָר ווי צו [ווי ער זאָל] אנטלויפן

нос *м* 1. (מצ. נעז, נעזער) ז נאָז; у него́ идёт кровь и́з ~у ס׳גייט בא אים בלוט פון דער נאָז; 2. *(клюв)* שנאָבל ז; 3. *(самолёта)* ז נאָז; *(судна тж.)* פאָדערבאָרט ז־ען; ◇ говори́ть в ~ רעדן* פאָנ-, רעדן* אונטער דער נאָז; оста́вить *кого-л.* с ~ом פעוואָטע לאָזן* עמעצן מיט א נאָז; оста́ться с ~ом בלײַבן* מיט א נאָז; пове́сить ~ אראָפ-לאָזן* די נאָז; из-под са́мого ~а מאָמעש (פון) אונטער דער נאָז; пе́ред ~ом, под са́мым ~ом אונטער דער נאָז; со-ва́ть свой ~ в чужи́е дела́ שטופן די נאָז וווּ מע דארף ניט; שטופן די נאָז אין ייַנעמס נעשעפטן, און וווּ מע דארף ניט זען* וויַטער פון דער נאָז; не ви́деть да́льше своего́ ~а (איי-נעזער); на ~ý: зима́ на ~ý אָט קומט דער ווינטער, דער ווינטער איז שוין גאָר נאָענט

носа́тый *разг.* נאָז° מיט א לאַנגער *после сущ.*

но́сик *м* 1. ז־ער פּיסקל; 2. *(у чайника)* ז נעזל

носи́лки *мн. (для тяжестей)* טראָגבערטלעך מצ.; *(санитарные)* ז־ער טראָגבעטל

носи́льщик *м* = ז באגאַזש־טרעגער, = ז געפּעק־טרעגער

носи́тель *м* = ז טרעגער; ~ культу́ры קולטור־טרעגער; ~ передовы́х иде́й א טרעגער פון פּאָרגעשריטענע [פראָגרעס׳וועג] אידייען

носи́ть *несов.* 1. טראָגן*; *(в разных направлениях)* אומטראָגן*; *(течением и т. п. тж.)* (אומ)טרייבן*; ~ тя́жести טראָגן* לאסטן; льди́ну до́лго носи́ло по́ морю ס׳האָט די קריהע לאַנג° אומגעטראָגן [אומגעטריבן] אי׳בערן יאם; 2. *(иметь на себе)* טראָגן*, (אין) גיין*; ~ тёмные очки́ טונקעלע ברילן [גיין* אין] טראָגן*; ~ дли́нное пальто́ לאַנגן° מאַנטל [גיין* אָנגעטאָן אין] א טראָגן*; он но́сит бо́роду ער איז מיט א באָרד, ער טראָגט א באָרד; 3.: ~ назва́ние טראָגן* נאָמען* [הייסן*], זיך; ~ фами́лию му́жа טראָגן* דעם מאַנס פאַמיליע־נאָמען; ~ хара́ктер *чего-л.* א כאראַקטער פון עפּעס [האָבן*]; ◇ все, спосо́бные ~ ору́жие אַלע די, וואָס קענען האַלטן א ביקס אין האַנט; ~ *кого-л.* на рука́х טראָגן* עמעצן אויף די הענט

носи́ться *несов.* 1. טראָגן*, זיך, ארומיאָגן, יאָגן; *(о пешеходе)* טראָגן* זיך; ~ в во́здухе (אומ)טראָגן* זיך [שוועבן]; 2. *(об одежде)* טראָגן* זיך; костю́м хорошо́ но́сится דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°; 3. *(с тв.) разг.* ארומטראָגן* זיך מיט(ן); ~ с мы́слью טראָגן* זיך מיטן געדאַנק; с ним о́чень уж носи́лись מע האָט זיך צופּיל מי טאָמ ארומגעטראָגן

но́ск||а *ж:* костю́м хоро́ш в ~е דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°

носки́ *мн.* סקאַרפעטקעס מצ., שקאַרפעטקעס מצ.

но́ск||ий 1. *разг. (о материи и т. п.)* וואָס טראָגט זיך לאַנג° *после сущ.*; 2.: ~ая ку́рица א פרוכפערדיקע הון, א הון, וואָס גיט [לייגט] א סאַך אייער

носов||о́й 1. נאָז-; ~а́я по́лость ז נאָז־כאָלעל; 2. *лингв.* נאזאַלער; ~о́й звук נאזאַלער קלאַנג ז־ען, א נאזאַלער קלאַנג; 3. *мор.* פאָדערשטער; ~а́я часть су́дна פאָדערשיף ז; ◇ ~о́й плато́к נאָזטיכל ז־ער

носоглóтка *ж* = ז נאָז־שלונג, ז אויבערשלונג

нос||о́к *м* 1. *(передняя часть обуви, чулка)* (מצ.) ז נאָז (נעזער); на ~ка́х אף די שפּיץ פינגער; 2. *см.* носки́

носоро́г *м* ז־ס נאָזהאָרן

но́т||а[1] *ж* 1. *муз.* (מצ. נאָטן) ז נאָטע; 2. *мн. (музыкальный текст)* מצ. נאָטן; игра́ть по ~ам שפּילן לויט נאָטן; ◇ как по ~ам ווי אף נאָטן; ווי א מיזמער; на одно́й ~е מאָנאָטאָניש

но́та[2] *ж дип.* ז־ס נאָטע; обме́н ~ми נאָטעס־אויס-וועקסלונג; ~ проте́ста ז־ס פראָטעסט־נאָטע

нотариа́льный נאָטאריעלער

нота́риус *м* ז־ן נאָטאַריוס

нота́ц||ия[1] *ж (нравоучение)* ז־ס נאָטאַציע; чита́ть *кому-л.* ~ии זאָגן עמעצן מוסער, לייענען עמעצן נאָטאַציעס

нота́ция[2] *ж (система обозначений)* ז נאָ-, נאָטאַציע; טיר־סיסטעם

но́тка *ж:* ~ недове́рия слы́шалась в его́ го́лосе עפּעס ווי אומצוטרוי האָט זיך געהערט אין זיין שטים

но́тн||ый: ~ый знак ז־ס נאָטע־צייכן; ~ая бума́га ז נאָטן־פאפּיר

ночева́||ть *несов.* נעכטיקן; ◇ и не ~ло: дисципли́на у них в шко́ле и не ~ла אפּילע קיין סימען פון דיסציפּלין איז אין זייער שול ניטאָ

ночёвк||а *ж* ז נאַכט־אָפּרו, ז (אי׳בער)נעכטיקן; приезжа́йте с ~ой קומט אַן בלײַבט נעכטיקן

ночле́г *м* 1. *(место)* ז־ס נאַכטלאַגער; 2. *(ночёвка)* ז נאַכט־אָפּרו, ז (אי׳בער)נעכטיקן; останови́ться на ~ בלײַבן* (אי׳בער)נעכטיקן

ночле́жка *ж разг.* (מצ. ..הייַזער) ז נאַכט(לאַגער)־הויז

ночни́к *м* (מצ. ־ן, ..לעמפּ) ז נאַכטלאָמפּ

ночно́е *с* דאָס באַנאַכטיקע פאַשען

ночн||о́й נאַכט-; *(происходящий ночью)* באַנאַכטיקער; ~а́я тьма ז נאַכט־פינצטערניש; ~о́е дежу́рство באַנאַכט-שוימער ז (מצ. ..שאָמרים, = ז נאַכטוועכטער); ~а́я ба́бочка נאַכט־פלאַ-טער; ~а́я руба́шка ז־ער נאַכטהעמד; ~о́й го́род די באַנאַכטיקע שטאָט

ноч||ь *ж* ז נאַכט (מצ. נעכט); по ~а́м (נאַנצע(נע) נעכט; за ночь דורך די נעכט; до по́здней ~и אי׳בער (דער) נאַכט; ◇ бе́лые ~и ווייַסע נעכט; поля́рная ~ь ז פאָליאַר־נאַכט; варфоломе́евская ~ь פּאָ-גראָם־נאַכט ז, ז האריגע־נאַכט; до́брой [споко́йной] ~и! א גוטע נאַכט!; пожела́ть споко́йной ~и «א גוטע נאַכט» זאָגן; на́ ~ь פארן שלאָפן

но́чью *нареч.* באַנאַכט; днём и ~ טאָג ווי נאַכט

но́ша *ж* ז לאסט, ז מאָסע; ◇ своя́ ~ не тя́нет *посл.* דאָס אייגענע פעלקל איז ניט שווער

но́шеный *(об одежде, обуви)* געטראָגענער

но́ющ||ий: ~ая боль נאָגנדיקער ווייטיק; א; ~ий го́лос א פּכיקענדיקע שטים

ноя́брь *м* ז נאָיאַבער; *см.* а́вгуст; ~ский נאָיאַבער-, נאָיאַבער(י)שער

нрав *м* 1. ז כאראַקטער, ז נאטור, ז טעוות; крутóй ~ א האַרטער [א שווערער] כאראַקטער; челове́к до́брого ~а א ווילער מענטש; у неё злой ~ זי איז א מרשעס; я хорошо́ зна́ю его́ ~ זיין טעות [נאטור], איך קען גוט° זיין טע-, זיין כאראַקטער; 2. *обыкн. мн. (обычаи)* זיטן מינהגים מצ., מנהגים מצ.; ◇ э́то ему́ не по ~у דאָס איז אים ניט צום הארצן

нра́в||иться *несов.* 1. *(кому-л.)* (דאט.) געפעלן; вам ~ится э́тот фильм? איך פּילם דער פּעלט אײַך אָט?; 2. *(любить делать что-л.):* ей ~илось встава́ть с восхо́дом со́лнца זי האָט ליב געהאַט אופּשטיין צו זון־אופגאנג

нравоучéн||ие *с* ו מאָראַל, מוסער־האָסקל מ ־ס; чита́ть ~ия *кому-л.* זאָגן עמעצן מוסר,לייענען עמעצן מאָראַל

нравоучи́тельный מאָראַליזירנדיקער; *(с нравоучением)* מוסערהאָסקלדיקע דער- א מוסערהאָסקלדיקע; ~ расска́з א דערציילונג מיט א מוסער־האָסקל, ציילונג; ~ тон א מאָראַליזירנדיקער [א מענטאָרישער] טאָן

нра́вственность *ж* 1. ו מאָראַל; 2. *(человека, поступков)* ו זיטלעכקייט

нра́вственный 1. מאָראַלישער; 2. *(соблюдающий нормы морали)* זיטלעכער

ну *межд. и частица разг.:* ну, скоре́й! גיכער!; ну, хорошо́! גוט, גו!; ну, так что ж? וואָס, איז גו, איז וואָס?; ну и пого́да! דער עמעסער וועטער!; да ну..? וואָס, וואָס רעדסטו!; ну его́! כאפט אים דער רוח!; ◇ ну и ну! רעדט אירי!..

ну́дный *разг.* (ר)נודנע א נודנע- ; ~ челове́к נודניק מ ־עס; ~ дождь פארשוין (ר)נע; א דערעסענער רעגן

нужд||а́ *ж* 1. *тк. ед. (бедность)* ו נויט; жить в ~е́ לעבן אין נויט [אין דאָכקעס]; терпе́ть ~у́ לײַדן* נויט; 2. *(надобность)* ו ־ן באדערפעניש, ו נייטיקייט; на ми́рные ну́жды אף פרידלעכע באדערפענישן; име́ть [испы́тывать] ~у́ в *чём-л.* נייטיקן זיך אין עפעס; в слу́чае ~ы́ אז ס׳וועט נייטיק זיין, אין א נויטפאל; без ~ы́ אז ס׳איז נישט נייטיק; нет ~ы́ говори́ть об э́том מע פארשפּאָרט ניט נייטיק; ◇ ~ы́ нет *уст.* [ס׳איז אײַבעריק] צו רעדן דערפון; а ему́ ~ы́ ма́ло אָן אים ארט עס גאָר ניט אויס; וויניק

нужда́||ться *несов.* 1. *(жить в бедности)* נייטיקן זיך, לײַדן* נויט; он о́чень ~ется ער נייטיקט זיך זייער; 2. *(в предл.)* נייטיקן זיך (אין); о́чень ~ться в деньга́х שטארק נייטיקן זיך אין [באדאַרפן] געלט; он ~ется в по́мощи ער נייטיקט זיך אין הילף; она́ ни в ком не нуждае́тся זי דארף קיינעם ניט האָבן

ну́жно *см.* на́до[1]; вот как ~ рабо́тать! אָט אזוי דארף מען אַרבעטן!; мне ~ с тобо́й поговори́ть איך מוז מיט דיר רעדן [דורכשמועסן זיך]

ну́жн||ый 1. נייטיקער; ~ые све́дения נייטיקע ידיעות; ~ый рабо́тник א נייטיקער אַרבעטער; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז נייטיק; что вам ~о? וואָס דארפט אירי?; для осуществле́ния э́того пла́на нужны́ три го́да קעדײַ צו רעאליזירן דעם פלאן איז נייטיק דרײַ יאָר; нужна́ больша́я сме́лость, что́бы реши́ться на э́то מע דארף זיין גענוג דרייסט, מע איך דארף זיך דערוף אנטשלי֯סן; мне ну́жен дире́ктор זאָל, וואָס איז נייטיק (זען); всё, что ~о אלץ, וואָס איז נייטיק; кому́ э́то ~о? אלץ, וואָס מע דארף דאָס וועט דארף האָבן)?

ну́-ка *межд. разг.* אנו!

нуклеи́н *м хим.* ו נוקלעי֯ן; ~овый נוקלעי֯ן; ~овая кислота́ נוקלעי֯ן־זויערס ז

нулев||о́й נולי֯קער; ~а́я температу́ра נולי֯קע טעמפּעראַ-; ~а́я кисло́тность *мед.* ו אכילי֯ע

нуль *м* 1. ו ־ן נול; 2. *(ничтожный человек)* א גאָר- נישט

нумера́ция *ж* 1. *(действие)* ו נומערירונג; 2. *(обозначение порядка предметов)* ו נומעראַציע

нумерова́ть *несов.* נומערירן

нумизма́т *м* = נומיזמאַטיקער מ; ~ика *ж* ו נומיזמאַטיק

нутр||о́ *с разг.:* всем ~о́м (чу́вствовать) מיטן (פילן) לי֯ב און מיט די געדערעם; ◇ э́то ему́ не по ~у́ דאָס איז אים ניט צום הארצן

ны́не *нареч. уст.* בא הײַנטיקע צײַטן, איצט

ны́нешн||ий *разг.* הײַנטיקער, איצטיקער; в ~ем году́ בא הײַנטיקע יאָר; в ~ие времена́ הײַנטיקס; ~яя молодёжь הײַנטיקע יוגנט; צײַטן

ны́нче *нареч. разг.* 1. *(сегодня)* הײַנט; хороша́ ~ пого́да! סאָרא גוטער וועטער הײַנט (איז)!; 2. *(теперь)* הײַנטי- אײַצט [הײַנטיקע, קע צײַטן [יאָרן]; ~ все у́чатся איצט לערנען זיך אַלע צײַטן]

ныря́ть *несов.* טוקן זיך (אונטער)טויכן,

ны́тик *м разг.* ו ־ס קלאָגמוטער

ныть *несов.* 1. *(болеть)* נאָגן,* ווייטאָגן; 2. *(жаловаться)* האלטן* אין איין יאָמערן, קלאָגן זיך; 3. *разг. (издавать жалобные звуки)* נאָגן בא דער נעשאָמע

нытьё *с* ז קלאָגעניש, ז זיפצעניש

нэп *м* (но́вая экономи́ческая поли́тика) *ист.* מ נעפּ (נײַע עקאָנאָמישע פּאָליטיק)

нюа́нс *м* ו ־ן ניואַנס מ

нюх *м разг. (у животных)* שמעק־, כוש־האָריי֯ך מ; *перен.* כוש מ; ◇ у него́ соба́чий ~ ער האָט א כוש־; ער דערשפּירט באלד, הײַנטשין כוש

нюха́тельный: ~ таба́к טאַבעקע ו שמעקטאַבעק מ; *разг.*

нюха́ть *несов.* שמעקן; ~ во́здух באשמעקן די לופט

ня́нчить *несов.* ניאַנטשען; ~ся *несов.* (с *тв.*) ניאַנטשען וואָגען זיך, ארומטראָגן* זיך (מיט) זיך; *перен. тж.* (מיט) (מיט)

ня́нька *ж разг.* ו ־ס ניאַנקע; ◇ у семи́ ня́нек дитя́ без гла́зу *посл.* בא א סאך ניאַנקעס ווערט דאָס קינד דער- שטיקט

ня́ня *ж* 1. ו ־ס ניאַניע; 2. *разг.* (в *больнице*) ו ניאַניע, ו ־ס, ־ס סאניטאַרקע

О

о[1] *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(указывает на соприкосновение)* א קלאפ טאָן* זיך אין, אין; уда́риться о ка́мень אָנשפּאַרן זיך אין [אָן]; א שטיין [אָן]; опере́ться о перила א שטיין; 2.: бок о́ бок זײַט בא זײַט; דעם פּאַרעגנטש; II. *с предл. п.* 1. *(относительно)* וועגן, פון, מיקוי֯ך; *перевод зависит от управления глагола в идише;* говори́ть о друзья́х טרוימען וועגן; мечта́ть о путеше́ствиях רעדן* וועגן די פרייַנט; думать о нём וועגן אים טראַכטן; пла́кать о погибших ווייַנען נאָך די אומגעקומענע; я уже́ слы́шал об э́том כ׳האָב שוין געהערט דערפון; он вспо́мнил обо мне́ ער האָט זיך דערמאָנט אין מיר; он да́же не упомяну́л о них ער האָט (וועגן) זיי אפי֯לו ניט דערמאָנט; забо́титься о де́тях זאָרגן וועגן די קינדער; кни́га о космона́втах בוך וועגן קאָסמאָנאָוטן; дискуссия о ро́ли телеви́дения в воспита́нии א דיסקוסי֯ע וועגן [מיקוי֯ך] דער ראָל פון טע- לעוויזיע אין דער דערציונג; 2. *уст.* מיט; па́лка о двух концах א שטעקן מיט צוויי עקן

о[2] *межд.* אָ!; о, как до́лго я ждал э́того дня! אָ, וויפל האָב איך געוואַרט אף אָט דעם טאָג!; о, не говори́те мне э́того! אָ, זאָגט עס מיר ניט!

оа́зис *м* ו ־ן אָאַזיס מ

об *см.* о[1]

о́ба *числ. с сущ. муж. и ср. рода* ביידע; ~ бра́та -ביי דע ברידער; в обо́их слу́чаях אין ביידע פאלן; нам обо́им אונדו ביידן [ביידע]

обагри́ть *сов.* באפארבן פֿורפֿור־רויט; его́ ру́ки обагре́ны кро́вью זיינע הענט זיינען אינגעטונקען אין בלוט; ~ся *сов.* [פֿורפֿור־רויט] בלוט־רויט ווערן*; ~ся кро́вью ווערן* פֿורפֿור־רויט פון בלוט

обагря́ть(ся) *несов. см.* обагри́ть(ся)

обанкро́титься *сов.* באנקראָטירן; *(о злостном банкроте тж.)* בלייבן* באנקראָט; *перен.* אָנוצען

обанкро́тившийся *прям. и перен.* באנקראָטירטער

обая́ние *с*, **обая́тельность** *ж* חן м; שארם м; צויבער м; *(миловидной женщины тж.)* כיין м

обая́тельный באצויבערנדיקער, שארמאַנטער; он челове́к о́чень ~ ער איז א זייער סימפּאַטישער מענטש

обва́л *м* 1. *(падение)* אינפאלונג, דאָס אינוואלגערן זיך; אינפאלגער ן; стена́ грози́т ~ом די וואנט קאָן אָט־אָט אינוואלגערן; 2. *(в горах)* אָפֿוואלגער м ־ס; *(снежная лавина)* זיך [אינפאלן]; שניי־אָפֿוואלגער ן ־ס, (שניי־)לאווינע

обва́ливать *несов. см.* обвали́ть

обва́ливаться *несов.*, **обвали́ться** *сов.* זיך אינוואלגערן, אינפאלן*; *(осыпаться)* אָפּפאלן*; потоло́к обвали́лся די סטעליע האָט זיך אינגעוואלגערט [איז אינגעפאלן]

обвали́ть *сов. (в муке и т. п.)* איבערטונקען*

обва́ривать(ся) *несов. см.* обвари́ть(ся)

обвари́ть *сов. (обдать кипятком)* אָפּארעז; *(обжечь горячей жидкостью тж.)* אָפּבריען (אָפּא־); ~ ру́ку אָפּבריען זיך, אָפּארעז; ~ся *сов.* [רען] א האנט

обвева́ть *несов. см.* обве́ять[1]

обве́ивать *несов. см.* обве́ять[2]

обвенча́ть *сов. (в церкви)* מעזאוועג זיין*; *(по еврейскому религиозному обряду)* כופּע־וועקידושן געבן*

обверну́ть *сов.*, **обвёртывать** *несов.* אינ־, ארומוויקלען, וויקלען

обве́с *м* פּאלשוואָג ן

обве́сить[1] *сов. разг. (недовесить)* דער [אף] אָפּנארן בא געבן* א פּאלשע וואָג, וואָג

обве́сить[2] *сов. разг. (увешать)* באהענגען*

обвести́ *сов. (вин.)* 1. *(вокруг чего-л.)* (ארום)פירן; 2. *(игрока — в футболе, хоккее)* די פֿילקע, די ארומפירן (ארום); 3. *(сделать круговое движение)*: ~ *что-л.* руко́й מיט דער בריוו א פיר טאָן* האנט ארום עפּעס; ~ *что-л.* взгля́дом עפּעס ארומבליקן; 4. *(окаймить)* ארומנעמען*; ~ кружко́м מיט א קרײַזיניע; 5. *(по намеченным контурам)* איבערגיין*; ◇ ~ *кого-л.* вокру́г па́льца עמעצן אָפּכיטרעוען

обве́тренн||ый 1. צעוועטערטער; 2. *(огрубевший)* פּאר־ צעטרעשטשעטער; *(о губах)* האַרטעטער (פּנים וויינט); ~ые ру́ки א פּאַרוויטיקט העט פּאַרהאַרטעטע; ~ое лицо́ פּנים

обве́триться *сов.* 1. צעוועטערט ווערן*; 2. *(огрубеть)* צעטרעשטשעט ווערן* (פּנים וויינט) ווערן*

обветша́лый 1. אָפּגעניצטער, °אַלטער; *(о строении и т. п.)* כאַרעוועט; 2. *(отживший)* פּאַרעלטערטער, אָפּגע־ לעבטער

обветша́ть *сов.* °אַלט ווערן*, כאַרעוו ווערן*

обве́шать *сов. (увешать)* באהענגען*

обве́шивать[1] *несов. см.* обве́сить[1]

обве́шивать[2] *несов. см.* обве́сить[2]

обве́ять[1] *сов.* ארומווייען

обве́ять[2] *сов. с.-х.* אָפּווייען

обвива́ть *несов. см.* обви́ть

обвине́ни||е *с* 1. ־ען ן באשולדיקונג; ~е в уби́йстве בא- שולדיקונג אין א מאָרד; незаслу́женное ~е אן אומוס־ טע באשולדיקונג; вы́двинуть ~е про́тив *кого-л.* באשולדיקן עמעצן; 2. *(приговор)* באשולדיקונג(ס)־אורטייל ן ־ן; вы́нести ~е אנערקענען; ארויסטראָגן* א באשולדיקתג(ס)־אורטייל; свиде́тели ~я פּאר שולדיק באשול־ דיקונג ן; 3. *тк. ед. (обвиняющая сторона)* די אידעס מיצאד דער באשול־ דיקונג

обвини́тель *м юр.* = באשולדיקער м; ~ный *юр.* באשול־ דיקונגס־; ~ное заключе́ние באשולדיקונג(ס)־אויספיר ן ־ן, ~ная речь באשולדיקונג(ס)־רע־ דע ן ־ס

обвини́ть *сов.* 1. באשולדיקן; ~ *кого-л.* в изме́не באשול־ דיקן עמעצן אין פּאראַט; она́ во всём обвини́ла му́жа זי האָט ארופּגעוואָרפן די (גאַנצע) שולד אף איר מאן; 2. *(вынести обвинительный приговор)* אנערקענען, באשולדיקן פּאר שולדיק

обвиня́емый *м* באשולדיקטער м ־טע

обвиня́ть *несов.* 1. *см.* обвини́ть 1; 2. *(выступать обвинителем)* זיין* דער באשולדיקער

обвиса́ть *несов. см.* обви́снуть

обви́слый *разг.* אראָפּגעהאנגענער; *(о щеках)* העגענדי־ קער

обви́снуть *сов.* אראָפּהענגען*

обви́ть *сов.* 1. *(обмотать)* ארומוויקלען, ארומנעמען*; 2. *(о растениях)* ארומפלעכטן*; *перен. тж.* ארומנעמען*; ~ рука́ми ше́ю עמעצן ארום די הענט ארומפלעכטן*; ~ся *сов.* 1. זיך ארומוויקלען, האלדזן עמעצן; 2. *(о растениях; тж. перен.)* זיך ארומפלעכטן*

обводи́ть *несов. см.* обвести́

обводн||е́ние *с* באוואסערונג ן; ~и́тельный באוואסערונגס־; ~и́тельный кана́л באוואסערונג־קאנאל м ־ן; ~и́ть *сов.* באוואסערן

обво́дный: ~ кана́л רינג־קאנאל м ־ן

обводня́ть *несов. см.* обводни́ть

обвола́кивать *несов.*, **обволо́чь** *сов.* באדעקן, פּארציען*; ту́чи обволокли́ не́бо די וואָלקנס האָבן פּארצויגן [בא- דעקט] דעם הימל

обворова́ть *сов.*, **обворо́вывать** *несов. разг.* באגאַנווענען*

обворожи́тельный באצויבערנדיקער

обворожи́ть *сов.* באצויבערן

обвяза́ть *сов.* 1. ארומבינדן*; 2. *(спицами)* ארומאר־ משטריקן, בעטן, ארומהעקלען; *(крючком)* ארומהעקלען; ~ся *сов.* ארומבינדן* דאָס טיכל ארום; ~ся платко́м ארומבינדן* זיך קאָפּ

обвя́зывать(ся) *несов. см.* обвяза́ть(ся)

обгла́дывать *несов.*, **обглода́ть** *сов.* ארומהריזען

обго́н *м* אויבעריאָג ן; ◇ в ~ (*обгоняя*) אויבעריג־ דיק

обгоня́ть *несов. см.* обогна́ть

обгора́ть *несов. см.* обгоре́ть

обгоре́лый 1. ארומגעפּאליטער, ארומגעברענטער, פּאר־

סאַרפּעטער; 2. *разг. (покрытый загаром)* אָפּגעברענטער, פּארסמאַליעטער

обгоре́ть *сов.* 1. ארומגעברענט ווערן*; ארומגעפאַליעט ווערן* *разг.*; 2. *разг. (получить солнечные ожоги)* -אָפּגע ווערן*, סארפּעט ווערן*, זיך אָפּבאקן*

обгрыза́ть *несов.*, **обгры́зть** *сов.* ארומהריזן

обдава́ть *несов.*, **обда́ть** *сов.* 1. *кого-л.* אָפּגיסן*; ~ кипятко́м באשפּריצן מיט בלאָטע; 2.: его́ о́бдало тепло́м ס׳האָט אים ארומגעכאפּט א וואַרעם; его́ о́бдало за́пахом цветов ס׳האָט א טראָג געטאָן אף אים מיט א ריח [א דופט] פון בלומען

обдели́ть *сов.*, **обделя́ть** *несов.* פּארטיילן; *(дать меньше)* קריודען; ~ пода́рками *кого-л.* פּארטיילן עמעצן מיט מאַטאָנעס; приро́да не обдели́ла его́ умо́м די נאַטור האָט אים ניט געקאַרגט קיין סייכל אף

обдира́ть *несов.* 1. *см.* ободра́ть; 2. *разг. (брать непомерную цену)* בארעסן*

обдува́ть *несов. см.* обду́ть

обду́манн||о *нареч.* מיט יישוב־הדאַס, באטראַכט; ~ый א דורכגעטראַכטער, באטראַכטער; ~ое реше́ние מיט קיוון, בעקיוון; с ~ым наме́рением טראַכטער באשלוס; אומיסטן

обду́мать *сов.*, **обду́мывать** *несов.* דורכ-, באטראַכטן זיך (גוט) מיאשעוו זיין*, באקלערן, טראכטן

обду́ть *сов.* 1. *безл. (овеять)* ארומווייען; 2. *(очистить)* ארומבלאָזן*; *(пылинки и т. п.)* אראָפּבלאָזן*

о́бе *числ. с сущ. женск. рода* ביידע; ~ сестры́ ביידע שוועסטער; обе́ими рука́ми ухвати́ться за *что-л.* אָנכאפּן זיי ביידע [ביידן]; им обе́им זיך מיט ביידע העכט פאר עפעס

обега́ть[1] *несов. см.* обе́гать

обега́ть[2] *несов. см.* обежа́ть

обе́га||ть *сов.* אויסלויפן* די; ~ть весь го́род גאַנצע שטאָט; он ~л всех знако́мых ער איז אויסגעוען בא אלע באקאַנטע

обе́д *м* 1. מיטיק מ ־ן, וואַרמעס מ ־ן; вку́сный ~ וואָס וועט זיין צום; что у нас на ~? וואָס וועט זיין צום מיטיק [צום וואַרמעס]? געשמאַקער וואַרמעס; пригласи́ть на ~ צום פּארבעטן* צום מיטיק; дать ~ в честь *кого-л.* א מיטיק לעקאָווד געבן* עמעצן; за ~ом בייסן מיטיק; по́сле ~а נאָך מיטיקצייט; *(после полудня)* נאָך מיטיק; 2. *разг. (обеденный перерыв)* מיטיק(־אויבערייס) מ

обе́дать *несов.* מיטיקן [וואַרמעס], עסן* מיטיק; оста́ться ~ צום מיטיק בלייבן*

обе́денный: ~ стол עסטיש מ ־ן; ~ переры́в מיטיק־אויבע-, מיטיק־האפּסאָקע ז ־ס, רייס מ ־ן

обеднéвший פּאראָרעמטער, אָרעם געוואָרענער

обедне́ть *сов.* פּאראָרעמט ווערן*, אָרעם ווערן*

обедни́ть *сов.* (*содержание*) בלאָסער מאכן; ~ себя́ באַוואוסט זיך אליין

обе́дня *ж церк.* מעסע ז ־ס

обедня́ть *несов. см.* обедни́ть

обежа́ть *сов.* 1. *(обойти бегом)* [דורכלויפן*] ארומלויפן*; ~ дом [вокру́г до́ма] ארום אן ארום דורכלויפן*; 2. *см.* обе́гать; ◇ ~ глаза́ми, взгля́дом אויגן פון ארום דעם הויז; ארומבליקן

обезбо́лив||ать *несов. см.* обезбо́лить; ~ающий: ~ающее сре́дство אנעסטעזיר־מיטל ז ־ען

обезбо́лить *сов.* אנעסטעזיר, אנטוליטיקן

обезво́деть *сов.* אנטוואַסערט ווערן*

обезво́дить *сов.*, **обезво́живать** *несов. (почву и т. п.)* אנטוואַסערן; דעהידרירן *хим.*

обезвре́дить *сов.*, **обезвре́живать** *несов.* מאכן אומשעדלעך

обезгла́вить *сов.*, **обезгла́вливать** *несов.* 1. קעפן, -אַראָפּ

обезжи́ренный [דעם קאָפּ אראָפּהאקן] געמען*; 2. *перен.* אנטקעפּן; ~ восста́ние דעם אופשטאנד אנטקעפּן

обездо́ленный פון אלץ בארויבטער; ~ челове́к יידעד מ (מצ. יאָרדים)

обездо́ливать *несов.*, **обездо́лить** *сов.* בארויבן פון אלץ

обезле́сение *с* ז אנטוואַלדיקונג

обезле́сить *сов.* אנטוואַלדיקן

обезли́чивать *несов.*, **обезли́чить** *сов.* 1. *(кого-л.)* מאכן דעזינדיווידואליזירן, אויס פערזעלעכקייט; 2. *(работу и т. п.)* אנטפערזאָניקן, אנאָנימיזירן

обезли́ч||ка *ж* ז אנאָנימקע; про́тив ~и в рабо́те קעגן אנאָנימקע אין דער אַרבעט

обезлю́деть *сов.* אויסגעליידיקט ווערן* פון, פוסט ווערן* מענטשן

обезобра́живать *несов.*, **обезобра́зить** *сов.* העסלעך פּארדאַרבן*, מאכן

обезопа́сить *сов. (кого-л.)* פּארהיטן* פון א געפּאַר [פון געפּאַרן]; *(что-л.)* זיכער מאכן

обезору́живать *несов.*, **обезору́жить** *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען

обезу́мевш||ий: смотре́ть на *что-л.* ~ими глаза́ми קוקן אף עפעס מיט ווילדע אויגן [מיט אויגן פון א מעטורעף]

обезу́меть *сов.* ווערן* ווי, שיר פון זינען ניט אראָפּ|גיין*; ~ от стра́ха שיר פון זינען ניט אראָפּ פאר א מעטורעף שרעק

обезья́н||а *ж* ז ־ס מאַלפּע; ~ий מאַלפּע; *(как у обезьяны)* מאַלפּישע; ~ья ло́вкость מאַלפּישער באוועגלעכקייט; ~ничать *несов. разг.* [ווי א מאַל-] נאָכמאכן [נאָכטאָן*] קיטע; (פע)

обели́ск *м* אָבעליסק מ ־ן

обели́ть *сов.*, **обеля́ть** *несов. разг.* ריינוואשן*, רעכט-, פּארטיקן

оберега́ть *несов.* אָפּהיטן*; *(защищать)* באשיצן; ~ся *несов.* (אָפּ)היטן* זיך

о́бер-ма́стер *м* אויבער־מייסטער מ ־ס

оберну́ть *сов.* 1. *(обмотать)* ארומוויקלען; 2. *(завернуть)* אינווויקלען; ~ в бума́гу אינווויקלען אין פאפּיר; 3. *(повернуть)* אויסדרייען, אויסקערעוון; *(дело, вопрос)* ווענדן; он оберну́л де́ло в свою́ по́льзу ער האָט געוועדט עס צו זיין טויווע; ◇ ~ *кого-л.* вокру́г па́льца אויס-אָפּכיט-; ~ся *сов.* 1. *(повернуть туловище)* רעוון זיך; *(оглянуться)* אומקוקן זיך, דרייען זיך, אויסקערעוון זיך; 2. *(совершить круг вращения)* אומדרייען זיך; 3. *(принять определённый характер)* א, א קער טאָן* זיך אָנעמען*; неизве́стно, как оберну́тся дела́ מע ווייסט נאָך ניט, וואָס פאר א וועגדונג וועלן אָנעמען די איניאָנים; ווייסט ניט, ווי ס׳וועלן זיך א קער טאָן די איניאָנים; 4. *(тв.; вылиться во что-л.)* ארויסווען* זיך ווי; пораже́ние оберну́лось успе́хом די מאַפּאָלע האָט זיך ארויסגעווען פון דער מאַפּאָלע האָט זיך באַקומען א, ווי א דערפּאָלג; דערפּאָלג; 5. *разг. (съездив, сходив и т. п. вернуться)*

אוֹיסדרייען זיך הין און צוריק; 6. *разг.* (*справиться с трудностями*) אוֹיסדרייען זיך; 7. (*тв.*, в *вин.*; *превратиться — в сказках и т. п.*) מעגלגל ווערן* (אין)

обёртка *ж* הילע וו ־ס; (*книги*) אומהיל מ ־ן

обертóн *м физ.*, *муз.* אויבערטאָן מ (מצ. ־טענער)

обёртывать *несов. см.* обернýть; ~ся *несов. см.* обернýться 1, 3, 7

обескрóвить *сов.* 1. אנטבלוטיקן; 2. (*лишить яркости*) מאכן בלוט־אָרעם

обескурáживать *несов.*, **обескурáжить** *сов.* אנטמוטיקן, אָפנעמען* דעם מוט

обеспéчен||ие *с* 1. (*материальное*) פאר-, פארזיכערן ז, זיכערן; (*снабжение*) באזאָרגן ז; (*гарантирование*) באוואָרענען ז, ז; ~ие промы́шленности сырьём דאָס פאר- דאָס זי־, זאָרגן די אינדוסטריע מיט רוישטאָפן; ~ие ми́ра פארזיכערונג; 2. (*средства к жизни*) כערן דעם שאָלעם וו; пра́во на материа́льное ~ие в ста́рости דאָס רעכט אף פארזיכערונג אף דער עלטער; 3. (*гарантия*) באוואָרעניש ז ־ן; ◇ социа́льное ~ие סאָציאַלע פארזיכע־ רונג; ~ность *ж* 1. (*степень обеспечения*) באזאָרגטקייט וו; 2. (*достаток*) פאר־, (מאטעריעלע) פארזיכערטקייט וו; ~ный (*безбедный*) פארזיכער־ (מאטעריעל) טער; (*зажиточный*) פארמעגלעכער

обеспéчивать(ся) *несов. см.* обеспéчить(ся)

обеспéчить *сов.* 1. (*дать средства к жизни*) פארזי־ כערן, פארזאָרגן; 2. (*снабдить*) באזאָרגן; ~ сéльское хозя́йство современными маши́нами באזאָרגן די לאַנדווירט־ שאפט מיט מאָדערנע מאשינען; 3. (*гарантировать*) זי־ כערן [גוראנטירן] דעם שאָ־ בוען, כערן; ~ мир [דעם פרידן] לעם; ~ успе́х де́ла [דעם דער- גוראנטירן פּאָלג פּונעם אינ־ זיכע; ~ся *сов.* באזאָרגן זיך

обеспокóить *сов.* באוממרויקן; ~ся *сов.* באוממרויקט ווערן*

обесси́леть *сов.* פאר־, בלייבן* אָן קויכעס, שוואַך ווערן* לירן* די קויכעס

обесслáвить *сов.* בלאמירן

обессмéртить *сов.* פאריביקן, אומשטאַרבלעך מאכן; ~ своё и́мя אומשטאַרבלעך דעם אינגענעם נאָמען

обесцвéтить *сов.*, **обесцвéчивать** *несов.* 1. מאכן פאַרב- לאָז מאכן בלאס [אומיסדריקלעך]; 2. *перен.* אויסבלייכן,

обесцéнение *с* וו אָפּוועדטונג, וו (ק)ונג; ~ дéнег אנטוווערטונג פון געלט

обесцéнивать(ся) *несов. см.* обесцéнить(ся)

обесцéнить *сов.* (ק)ן אָפּוועדט־ אנטוווערט־ן; ~ся *сов.* אָנווערן* די ווערט, אָפּגעווערטיקט [אנטווערטיקט] ווערן*

обесчéстить *сов.* 1. בלאמירן; שטעלן צו שאנד [מעוואָזע זין]*; 2. (*женщину*) שענדן

обéт *м* (מצ. נעדאָרים) מ ניידער; дать ~ א ניידער טאָן*

обетова́нн||ый: земля́ ~ая *библ.* דאָס צוגעזאָגטע לאנד; *перен.* דאָס אויסגעבעטע לאנד; (*изобильная*) ערד; זאָוואס כאָלאָוו אודוואָש *уст.*

обеща́ние *с* ־ן מ צוזאָג, וו ־ס האַוואָכע; дать ~ צוזאָגן; вы́полнить ~ אויספילן דעם צוזאָג [די האַוואָכע]

обеща́||ть *несов.* 1. צוזאָגן*; (מאַוועט זין)*; им ~ли награ́ду מע האָט זיי צוגעזאָגט א באלוינונג; он ~ял испра́виться ער האָט צוגעזאָגט זיך אויסבעסערן; 2. (*подавать надежды*): день ~ет быть со́лнечным ווי ס׳זעט אויס, דער טאָג, זעט אויס, וועט זין; וועט זין א זוניקער טאָג א זוניקער

обжа́ловани||е *с* ־ן מ, אָנקלאָגן; приговóр ~ю не подлежи́т דעם אורטייל איז ניט אָנצוקלאָגן

обжа́ловать *сов.* (*решение суда и т. п.*) דערלאָנגען אן אָנקלאָגן, אָנקלאָגן (אף)

обжа́ривать(ся) *см.* обжа́рить(ся)

обжа́рить *сов.* ארומבראָטן*; ~ся *сов.* ארומבראָטן* זיך

обже́чь *сов.* 1. (*обуглить*) ארומברענען; 2. (*причинить ожог*) אָפּבריען; (*кипятком тж.*) אָפּארען; (*едким веществом*) אָפּברענען; 3. (*обработать огнём*) אָפּברענען; ~ся *сов.* 1. אָפּבריען זיך; (*едким веществом*) אָפּברענען; 2. (*на предл.*) *разг.* אָפּבריען זיך (אף) זיך;

обжига́ть *несов.* 1. *см.* обже́чь; 2. (*обрабатывать огнём*) ברענען; ~ кирпи́ч ציגל ברענען; ~ся *несов. см.* обже́чься

обжива́ть *несов. см.* обжи́ть

обжит||о́й 1. אינגעזעסענער, אינגעווינטער; ~ы́е места́ [אינגעזעסענע] ערטער; 2. (*уютный*) גע־ מיטלעכער

обжи́ть *сов.* אינווינען

обжо́р||а *разг.* *м* = מ פרעסער; *ж* ־ס וו פרעסערן; ~־ ство *с разг.* וו פרעסערײ

обзавести́сь *сов.*, **обзаводи́ться** *несов.* (*тв.*) *разг.* אינ־ אינגשאפט* זיך באלעבא־ (פאר) זיך; ~ хозя́йством שאפן*; ~ семьёй פאמיליען־מענטש ווערן*; ~ знако́мыми טישקייט פארפירן באקאַנטשאפט

обзо́р *м* 1. באקוק מ ־ן, באקוקן ז; 2. (*возможность обозреть*) זע־פעלד ז; 3. (*сжатое сообщение*) איבערבליק קורצער° איבערבליק מ ־ן, איבערזיכט]; ~ событий [פון] די אין איבערזיכט איבער; ~ междунаро́дный צוויישנפעלקערלעכער איבערזיכט־ געשעענישן; ~ная ле́кция איבערזיכטיק; ~ный איבערזיכטיק־ לעקציע וו ־ס

обзыва́ть *несов. см.* обозва́ть

обива́ть *несов. см.* оби́ть; ◇ ~ поро́ги אָפּשלאָגן* די טירן

оби́вка *ж* 1. (*действие*) באשלאָגן ז, באצייגן ז; 2. (*материал*) באשלאָגעכץ ז, באצייגעכץ ז

оби́д||а *ж* ־ס וו אוולע; (*оскорбление*) באליידיקונג וו ־ען; (*чувство досады*) פארדראָס מ, אומקאָוועד מ; терпе́ть ~ы от *кого-л.* פארטראָגן* אוולעס; нанести́ ~у בא- וויינען פאר פארדראָס [אומיסדריקלעך]; пла́кать от ~ы באליידיקן, אוולען; ◇ не в ~у *кому-л.* будь ска́зано ס׳זאל נעמענער קיין ניט לאָזן*; פאריבל ניט האָבן* ניט זיך ניט לאָזן* באאוולען נעמענ־ טראָגן* א פאר- [נארן]; быть в ~е на *кого-л.* דראָס אף נעמענ־

оби́де||ть *сов.* 1. באאוולען; באליידיקן; 2. *разг.* (*причинить ущерб*) באאוולען, קריווודען; 3. *разг.*: приро́да не ~ла его́ си́лой די נאטור האָט פאר־ אים ניט געקאַרגט; ~ться *сов.* באליידיקן זיך; (на *кого-л.*) בא־ קיין קויעך; (на, за *что-л.*) ב(א)רויגען* וועלן* (אף), ליידיקן זיך (אף); ב(א)רויגען וועלן* (פאר), באליידיקן זיך (פאר)

оби́дн||о 1. *нареч.* באליידיקנדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז פארדריסלעך־ ~о слу́шать таки́е слова́ [דיבורים] לעך צו הערן אזעלכע וועלטער; ему́ ~о, что его́ не пригласи́ли ער פילט זיך באליידיקט, וואָס מ׳האָט אים ניט אינגעלאדן; 3. *в знач. сказ. разг.*: ~о, что мы не встре́тились (ס׳איז) א שאָד, וואָס מיר האָבן זיך ניט בא־

гэ́нгэнт; ~ый 1. אַ באַליִידיקנדיקער; ~ое про́звище -באַליִידיקנדיקער צונאַמען; 2. *разг. (досадный)* פֿאַרדריסלעכער; ~ая оши́бка אַ פארדריסלעכער פֿעלער

оби́дчивый באַליִידיק זיך גרינג; וואָס באַליִידיקט זיך גרינג *после сущ.*

оби́дчик *м* = м באַליִידיקער, = באַאוֹלער

обижа́ть *несов. см.* оби́деть

обижа́ться *несов.* באַליִידיקן זיך; *(на кого-л.)* באַליִידיקן האָבן* פֿאַריבל (אף), בו(א)רוִיגעז זיך* (אף), זיך (אף) *(на, за что-л.)* (פֿאַר) באַליִידיק, בו(א)רוִיגעז זיך* (פֿאַר), האָבן* פֿאַריבל (פֿאַר); не обижа́йся, но... נעם ניט פאר אוֹמגוט, נאָר...

оби́жен||ный 1. *(обидевшийся)* בו(א)רוִיגעזער; *(на кого-л. тж.)* (אף) וואָס האָט זיך באַליִידיקט; он ~ тем, что... ער איז בו(א)רוִיגעז דער- פֿאַר, וואָס...; он на вас ~ ער איז אף אײַך בו(א)רוִיגעז; 2. *(выражающий чувство обиды)* ער האָט זיך אף אײַך באַליִידיקט; ~ным то́ном מיט א בו(א)רוִי- געזעזער

оби́лие *с* 1. м אוִיבערפלוס, ו שפּעט; 2. *(достаток)* מאזל־בראָכע ו, שפּעט ו

оби́льн||о *нареч.* בעשפּעט, אוִיבערגענוג; *(щедро)* ריך, מיט דער פֿולער האנט; ~ый 1. *(имеющийся в изобилии)* אוִיבערפליסיקער; *(щедрый)* רײַכער; ~ый урожа́й אוִיבערגענוגער; ~ые снега́ רײַכע געטענישע; ~ые дожди́ רײַכע שניִיען געדיכטע; ~ый у́жин אוִיבערפליסיקע רעגנס; 2. *(тв.; изобилующий)* (מיט) רײַכער; *(отличающийся достатком)* פול מיט שפּעט, שפּעדיקער; ~ая страна́ [א שפּעדיק] לאנד אַ, א ריך לאַנד פול מיט שפּעט

обиня́к *м*: без ~о́в אָן מאניפֿאָרגעס; говори́ть ~а́ми גענן* אָנצוהערעניש

обира́ть *несов. см.* обобра́ть

обита́||емый באַווינטער; ~тель *м* = м אײַנוווינער

обита́ть *несов.* לעבן; *(в доме тж.)* וווינען

оби́ть *сов.* באשלאָגן*; *(мебель и т. п.)* באצויגן*; ~ же́стью מיט בלעך באשלאָגן*; ~ дива́н [בא- באצויגן* שלאָגן*] דעם דיוואַן

обихо́д *м* м געברויך; *(употребление)* לעבנשטייגער м; предме́ты ~а זאכן פון אלטאגלעכן געברויך; вы́йти из ~а ארויס|גיין* פון געברויך; *(о словах и т. п. тж.)* פון טאגטעגלעכן; ארויס|גיין* פונעם אומגאנג־געברויך געברויך *после сущ.*; ~ный язы́к ו אומגאנג־שפּראַך

обката́ть *сов.*, обка́тывать *несов. разг.* 1. *(дорогу ездой)* אײַנפֿאָרן*; *(катком)* אײַנטראַמבעווען; 2. *(автомобиль и т. п.)* אויספֿאָרן*

обкла́дывать(ся) *несов. см.* обложи́ть(ся)

обко́м *м* (областно́й комите́т) м ־ען (געגנטלע- גענטקאָם

обкра́дывать *несов. см.* обокра́сть

обкуса́ть *сов.*, обку́сывать *несов.* ארומהריסן, ארומבייסן*

обла́ва *ж* 1. м ־ס ו אָבלאָווע; 2. *охот.* ו הטצגעיע; *(цепь загонщиков)* м יעגער־רינג

облага́ть *несов. см.* обложи́ть

облагора́живать *несов.*, облагоро́дить *сов.* 1. -פאַריִיִר, מאכן נאָבעלער, לערן; *(сделать более изысканным)* מאכן דערהויבענער [ראפיניִרטער]; 2. *(улучшить породу животных, растений)* (פון) פארבעסערן די ראַסע

обладда́ние *с* ו פארמאָגן; бой за ~ го́родом די שלאכטן פאר באהערשן די שטאָט

облада́тель *м* = м באוויצער; ~ ти́тула = -טיטול־טרע באוויצערן ו ־ס; ~ница *ж* м ־ער, ~ница באוויצערן ו ־ס

облада́ть *несов.* פארמאָגן; ~ тала́нтом -פאר האָבן* זיין* טאלאנטירט [באאַבט, מאָגן] (א) טאלאנט

о́блак||о *с* м ־ס וואָלקן; ◇ вита́ть в ~а́х שוועבן [פליִען*] אין די הימלען

обла́мывать *несов. см.* облома́ть *и* обломи́ть; ~ся *несов. см.* облома́ться *и* обломи́ться

обласка́ть *сов.* צולאשטשען

областн||о́й 1. גענטלעכער, -געגנט־; ~о́й го́род ־צענטער м ־ס־; ~о́й исполни́тельный комите́т אויספיר־קאמיטעט; 2. *(диалектный)* לאקאלער, -פראָווינציע־ פראָווינציאליזם м ־ען, לאקאליזם м ־ען; ~о́е сло́во ־ען

о́бласт||ь *ж* 1. м ־ן ו געגנט; *(район распространения чего-л.)* м ־ס ו זאָנע; Моско́вская ~ь מאסקווער געגנט; ~ь ве́чных снего́в די זאָנע פון אײַביקן שניי; 2. *(отрасль знаний, деятельности)* ו ־ן, געביט ו ־ער; в ~и фи́зики [אפן פעלד] פון געביט; ~ь э́то не моя́ [ספּערט] פּיזיק; 3. *анат.* м ־ס ו זאָנע; бо́ли в ~и се́рдца וויִיטיקן אין (דער) זאָנע פונעם הארצן

о́блачн||ость *ж* ו פארוואָלקנטקייט; ~ый פארוואָלקנטער, (ר)כמארנע *тж. неизм.*; ~ое не́бо א פארוואָלקנטער הימל; ~ый день א כמארנע טאָג

обла́ять *сов. (вин.)* 1. (אף) צעהאָווקען זיך; *охот.* באהאָווקען; 2. *груб. (обругать)* אויסזידלען

облега́ть *несов. (вин.)* 1. *(об одежде)* -ענג אויס- זיין* (שטיף), ארומכאפן, געפאסט (שטיף)* ליגן*; 2. *см.* облечь[2] 2

облегча́ть *несов. см.* облегчи́ть

облегче́ни||е *с* ו פארלײַכטערונג, ו פארגרינגערונג; *(ослабление боли тж.)* ו לינדערונג; вздохну́ть с ~ем -גרינ־ אָפּעטעמען; вздох ~я м ־ן פארלײַכטערונגס־זיפּץ

облегчённ||о *нареч.*: ~о вздохну́ть גרינג אָפּעטעמען, ארויסשטויסן* א פארלײַכטערונגס־זיפּץ; ~ый 1. -פארגרינ־ גערטער; -גרינג, לײַכט־; пальто́ из ~ого дра́па א מאנטל פאריִנפאכ- דראפ [דינעם] פון גרינגערן; 2. *(упрощённый)* טער; 3.: ~ый вздох м פארלײַכטערונגס־זיפּץ

облегчи́ть *сов.* 1. *(уменьшить вес чего-л.)* גרינגער מאכן; 2. *(упростить)* אויפאכער מאכן; ~ конструкцию само- лёта פאריִנפאכן [מאכן אויפאכער] די קאָנסטרוקציע פונעם אפּפּאראַט; 3. *(сделать менее трудным)* פארלײַכטערן, פארגרינגערן; ~ чью-л. у́часть גירל עמעצנס; 4. *(смягчить, ослабить)* לינדערן, פארגרינגערן; ~ боль [פארגרינגערן לינדערן] דעם וויִיטיק; 5. *(успокоить кого-л.)* (דאט.) גרינגער מאכן אפן הארצן; ~ ду́шу -גרינ- גער מאכן דאָס הארץ

обледене́ние *с* ו פארײַזיקונג

обледене́ть *сов.* פארײַזיקט ווערן*, באדעקן זיך מיט אײַז

облека́ть *несов. см.* облечь[1]

облека́ться *несов. см.* облечься

обле́ниться *сов.* אָפּלאָזן* זיך, ווערן* פויל

облепи́ть *сов.*, облепля́ть *несов.* 1. *(прилипнуть со всех сторон)* באקלעפּן; *перен. (об одежде)* -שטיף צו (צו)* שטיין*; мо́края руба́шка облепи́ла спи́ну דאָס נאַסע העמדל איז שטיף צוגעשטאנען צום רוקן, דאָס נאַסע העמדל האָט זיך צוגעקלעפּט צום רוקן; колёса маши́ны об-

лéплены грязью די רעדער פון דער מאשין זײַנען בא- קלעפּט [זײַנען אינגאנצן באדעקט] מיט בלאָטע; 2. *(обклеить)* באקלעפּן, ארומקלעפּן; 3. *разг. (окружить)* ארומטוליען זיך (ארום); *(о мухах и т. п.)* באזעצן; дéти облепи́ли его́ די קינדער האָבן אים ארומגערינגלט; юбопы́тные облепи́ли все о́кна די נײַגעריקע האָבן זיך ארומגע- טוליעט ארום אלע פענצטער

облеси́ть *сов.* באוואַלד(יק)ן

облета́ть[1] *несов. см.* облете́ть

облета́ть[2] *сов.* 1. *(летая, побывать повсюду)* -אויס פליען*; ~ всю страну́ דאָס גאנצע לאנד אויספליען*; 2. *(самолёт)* אויספליען*

облете́||ть *сов. (вин.)* 1. *(вокруг)* מאכן א קרײַזפלי (ארום); 2. *(пролететь стороной)* פלי׳ענדיק אויסמיידן*, דורכפליען*; 3. *(быстро распространиться)* באזײַט (פון); צעטראָגן* זיך (איבער), פארשפרײַטן זיך (איבער); весть об э́том бы́стро ~ла го́род די דאָזיקע יעדיע האָט זיך גיך צעטראָגן אי׳בער דער גאנצער שטאָט; 4. *(опасть — о листьях)* אַפּפאלן*; *(обнажиться — о деревьях)* -אנטבלע׳ן בלײַבן* הויל [נאקעט], טערן זיך

обле́чь[1] *сов.* 1. *шутл. (кого-л. во что-л.; одеть)* -ארופ אײַנהילן (אין); 2. *(окружить чем-л.)* ציען* (אף); ~ что-л. та́йной אײַנהילן עפּעס אין סוֹידעסדיקייט מאכן פון; 3. *(выразить, воплотить)* -געשטאַל צוגעבן* דאָס געשטאַלט (פון), טיקן (אין); ~ мы́сли в слова́ די גע- דאַנקען דאָס געשטאַלטן; ~ в о́бразы פאר- געשטאַלטיקן די געדאַנקען אין ווערטער; ~ в вла́стью די פּוֹלע געבן*; 4.: ~ полномо́чиями פּולמאכטן געבן*; ◇ ~ *кого-л.* дове́рием שענקען* פולן צוטרוי; облечённый дове́рием באשאָנקען מיט פולן צוטרוי

обле́чь[2] *сов.* 1. *см.* облега́ть 1; 2. *(окутать — о тучах и т. п.)* פארהילן, באדעקן

обле́чься *сов. (в вин.)* 1. *шутл. (одеться)* ארופציען*; 2. *(выразиться, воплотиться)* באקומען* דאָס; ~ в о́бразы פאר- געשטאַלטיקן זיך (אין), געשטאַלט (פון); ~ в слова́ אויסגעדריקט קעראפערן זיך אין געשטאַלטן; ~ в вла́стью די פּוֹלע געבן* וועלמאכטן; ◇ ~ *кого-л.* дове́рием שענקען* פולן צוטרוי; облечённый дове́рием באשאָנקען מיט פולן צוטרוי

обли́||ть *сов. (вин. тв.)* 1. *(окатить, обдать)* -גיסן*; *(пролив, запачкать)* (אף) -פארגיסן*; 2.: лицо́ её бы́ло обли́то слеза́ми איר געזיכט איז באגאָסן [באוואַשן] געוואָרן מיט טערערן; всё бы́ло обли́то лу́нным све́том אלץ איז געוואָרן באגאָסן מיט לעוואָנע־שײַן; ~ся *сов.* זיך אָפּגיסן*

облицева́ть *сов. (вин. тв.)* (מיט) -אויסליינען; *(кафелем тж.)* -אויסקאכלייען, אויסקאכלען; *(деревом тж.)* -פאנעל׳ירן; *(мрамором)* מארמאָר׳ירן

облицо́в||ка *ж* 1. *(действие)* אויסלייגן ז; *(кафелем тж.)* -אויסקאכלונג ז; *(деревом тж.)* -פאנעל׳ירונג ז; *(мрамором)* מארמאָר׳ירונג ז; 2. *(материал)* באדעק מ; ~очный: ~очная пли́тка *собир.* מצ. באדעק־פליטקעס

облицо́вывать *несов. см.* облицева́ть

облича́ть *несов.* 1. *(вин.)* (קעגן) מוסרען, שטורעמען; *(бичевать)* בײַטשלען; *(вскрывать)* אופדעקן; ~ поро́ки שטורעמען קעגן שלעכטע מידעס; 2. *(свидетельствовать о чём-л.)* איידעס זאָגן, ווײַזן*; всё облича́ло в нём челове́ка тала́нтливого אלץ האָט געווײַזן [האָט איידעס געזאָגט], אז ער איז טאלאַנטי׳רט [אז ער פארמאָגט טאלאַנט]

обличе́ние *с* ז אופדעקן, ז בײַטשלען; *(выступление)* שטראָפרעדע ו־ס

обличи́тель *м (род.)* (קעגן) = מ מוסער־, שטורעמער; (פון) = מ אופדעקער; ~ный: ~ная литерату́ра דעמאסקי׳ר־ליטעראטור ו; ~ная речь שטראָפרעדע ו־ס.

обложе́ние *с* ו באשטײַערונג

обложи́||ть *сов.* 1. ארומלייגן; ~ть больно́го поду́шками ארומלייגן דעם כּוילע מיט קישנס; 2. *(облицевать)* באדעקן, אויסלייגן; 3. *(обволочь; тж. безл.)* פארדעקן, פארציען*; всё не́бо ~ли ту́чи דעם גאנצן הימל האָבן פארצויגן [פארדעקט]; всё не́бо ~ло ту́чами דער גאנצער הימל איז פארדעקט [איז פארצויגן] געוואָרן; 4.: язы́к обло́жен די צונג איז ווײַס; 5. *(крепость, город)* באלאגערן; 6.: ~ть нало́гом *(кого-л.)* באשטײַערן; ~ть да́нью ארופלייגן א שטײַער (אף); ~ться *сов. (тв.)* (מיט) ארומלייגן זיך; ~ться кни́гами ארומלייגן זיך מיט ביכער

обло́жка *ж* 1. *(книги)* ז־ך טעוועלע, ז־ך טאָוול מ־ען; *(тетради, журнала)* ו־ס הילע; 2. *(для документа)* -פּאַפּ אײַנפאסונג ו, מצ. טעוועלעך, ז־ך קעלע

обложно́й *разг.*: ~ дождь (אן אומפּהערלעכער) גוס- רעגן

облока́чиваться *несов.*, **облокоти́ться** *сов.* זיך אָנלענען

обloма́ть *сов.* 1. ארומברעכן*; 2. *разг. (уговорить кого-л.)* (עמעצן) אקשאָנעס, אײַנברעכן*; אײַנברעכן*; ~ся *сов.* זיך

обломи́ть *сов.* אָפּברעכן*; ~ся *сов.* זיך אָפּברעכן*; ве́тка обломи́лась דאָס צווײַג האָט זיך אָפּגעבראָכן

обло́м||ок *м* 1. *(кусок)* ז־ען ברוכשטיקל; *мн.* -אָפּ) (ברוכשטיקלעך; 2. *(остаток чего-л. исчезнувшего)* רעשטלעך (געברעכענע); ~ки старины́ אי׳בערבלײַבסן מ־ן [רעשטלעך] פון אמאָל [פון אמאָליקע צײַטן]

облупи́ть *сов.* 1. ארומ- שיגדן*, (פון קאָפּ ביז פיס) באנעמען*; ~ся *сов.* 1. *(о*

коже и т. п.) זיך אָפּשיילן; 2. *(о лаке, краске и т. п.)* זיך אָפּשיילן, זיך, אָפּריבן* זיך, אָפּפאלן*

облуч||а́ть *несов. см.* облучи́ть; ~е́ние *с* באשטראָלונג ן; радиоакти́вное ~е́ние באשטראָלונג ראדיאָאקטיוו; *(лечебное)* ן ראדיאָטעראָפּיע

облучи́ть *сов.* באשטראָלן

облучо́к *м* קאָלע ן ־ס, קעלניע ן ־ס

облысе́ть *сов.* באקומען* ווערן* [פּליכעוואָטע] ליסע, [א פּליץ] א ליסינע

облюбова́||ть *сов.:* он ~л уголо́к ס׳האָט זיך אים פּאָ- ער האָט זיך אָפּגעקליבן א ווינקעלע, ליובעט א ווינקעלע

обма́зать *сов.* 1. אָפּשמירן; *(известью тж.)* אָפּקאלכן; 2. *разг. (испачкать)* אויסשמירן, אויסמאטשקען; ~ся *сов. разг.* אויספּאטשקען זיך, אויסשמירן זיך

обма́зывать(ся) *несов. см.* обма́зать(ся)

обма́кивать *несов.*, **обмакну́ть** *сов.* אײַנטונקען*

обма́н *м* 1. *(дела́, поступок)* שווינדל ן, שווינדלערײַ ן; *(ложь)* שקר ן; געגנארערײַ ז; это ~! ס׳איז נישט אזוי! ס׳איז אויפגעדעקט גע- שקער־וועקזעהן; обнару́жился ~ ס׳איז אויפגעדעקט גע- שקער־וועקזעהן; получи́ть *что-л.* ~ом באקומען* וואָרן שווינדלערײַ; 2. *(заблуждение, ошибка):* впасть в ~ מיט [דורך] שווינדל; 3. *(ложное представление)* פּאר- פּירונג* ווערן*; ~ зре́ния אויגן־פּאַרבלענדעניש ז, בלענדעניש ז; оптический ~ אָפּטישער טאָר, פּאר- פּאַלשער; ~ный פּאר- פּירערישער; ~ным путём מיט שווינדל- מיט געגנארערײַ (ערײַ)

обма́нка *ж:* ци́нковая ~ *мин.* ציגק־בלעך ן

обману́ть *сов.* 1. אָפּנארן; *(поступить нечестно по отношению к кому-л.)* באשווינדלען; 2.: ~ *чьи-л.* наде́жды האָפּענונגען [ניט באַרעכטיקן] אָפּנארן; ~ *чью-л.* бди́тельность אויגן [אַנטפּלעקן] אָפּנארן; 3. *(изменить мужу, жене)* פּאר- פּירן; ~ся *сов.* זיך* נעגאָרט; **обма́нчив||ый** פּאר- פּירערישער; ~ая тишина́ א פּאר- פּירערישע שטילקייט; нару́жность ~а פּאר- אויסערלעכקייט רעריש; ~ость שטילקייט פּירט

обма́нщ||ик *м* = ן אָפּנארער, = ן שווינדלער(בא); ~ица *ж* ־ס שווינדלערקע ן, ־ס שווינדלערן (בא)

обма́нывать *несов. см.* обману́ть; ~ся *несов. см.* обману́ться

обма́тывать(ся) *несов. см.* обмота́ть(ся)

обма́хивать *несов.* 1. באָפּאַכ(ע)ן; באָפּעכערן; 2. *см.* обмахну́ть; ~ся *несов.* זיך באָפּאַכ(ע)ן, זיך באָפּעכערן

обмахну́ть *сов. (пыль и т. п.)* אָפּקערן, אָפּפּאַ-; *(очистить от пыли и т. п.)* אָפּרייניקן

обмелéть *сов.* פּלאַכ(וואַסערדיק) ווערן*, פּלאַטשיק ווערן*

обме́н *м* 1. *(действие)* אויסבייט ן, אויסטויש ן; *(документов)* בייטן ז; ~ мне́ниями מיינונגען־אויסטויש ן; ~ о́пытом דער אויסטויש מיט דער דערפאַרונג; ~ но́тами *дип.* דער אויסטויש מיט נאָטעס־אויסטויש; ~ посла́ми *дип.* דער אויסטויש מיט אמבאסאדאָרן; в ~ на... אלס א בייט פאר...; в поря́дке ~а אין סידער פון; 2. *эк.* אויסטויש ן; ◇ ~ веще́ств שטאָפּן־וועקסל ן, ־אומבייט ן

обме́нивать(ся) *несов. см.* обменя́ть(ся)

обменя́ть *сов. (отдать взамен)* אויסבייטן*, אויסטוישן; *(случайно)* פּאַרבייטן*; ~ся *сов.* זיך* בייטן*, אויסטוישן זיך; *(случайно)* זיך פּאַרבייטן*; ~ся слова́ми* אײַנערוואַרפן זיך מיט ווערטער; ~ся мне́ниями* צווישן זיך א מײַנונגען־אויסטויש; ~ся взгля́дами* זיך מיט אויגן אויסטוישן; ~ся посла́ми *дип.* מיטן צווייטן זיך מיט אמבאסאדאָרן

обмере́ть *сов. разг.* שיר ניט שטאַרבן*; *(о сердце, душе)* שיר ניט שטאַרבן* פּאַרשטאָרבן ווערן*; ~ от у́жаса פּאר שרעק

обме́ривать *несов.*, **обме́рить** *сов.* 1. *(измерить)* -מעסטן*; 2. *разг. (обмануть при измерении)* אָפּנארן בא נעבן* א פּאַלשע מאָס, [אף] דער מאָס

обмеря́ть *несов. см.* обме́рить

обмести́ *сов. (очистить от пыли и т. п.)* אָפּרייניקן; *(пыль и т. п.)* ארײַנקערן

обмета́ть[1] *несов. см.* обмести́

обмета́ть[2] *сов. (петли и т. п.)* באָרמניייען, באָרמשלייפן*

обмётывать *несов. см.* обмета́ть[2]

обмира́ть *несов. см.* обмере́ть

обмола́чивать *несов. см.* обмолоти́ть

обмо́лвиться *сов.* 1. *(оговориться)* זאָגן ניט אויף; 2. *(проговориться)* ארויסכאפּן זיך מיט א וואָרט; ◇ не ~ ни сло́вом о чём-л. קיין וואָרט ניט זאָגן [ניט דערמאָנען] וועגן עפּעס

обмо́лвка *ж* ריד־טאָעס ן

обмоло́т *м* 1. *(действие)* דרעשן ז; *(определённого количества зерна)* אויסדרעשן ז; 2. *(обмолоченное зерно)* געדרעש ז

обмолоти́ть *сов.* אויסדרעשן*

обмора́живать *несов.*, **обморо́зить** *сов.* אָפּפרירן*

о́бморок *м* כאלאָשעס ן, אָנמאכט ן; упа́сть в ~ פאלן* בלײַבן* אין כאלאָשעס, אין אָנמאכט

о́бморочн||ый: ~ое состоя́ние פּאַרשמאַכטקייט ן, כאָלעשטקייט ן

обмота́ть *сов.* ארומוויקלען

обмо́тка *ж* 1. *эл.* וויקלונג(אָן) ן; 2. *мн. (ботинок)* וויקל־געטרעס מצ.

обмундирова́ние *с* 1. *(действие)* מונדירונג ן; 2. *(комплект одежды)* אוניפאָרם ן ־ען, מונדירונג ן

обмундирова́ть *сов.* מונדירונג* געבן*; ~ся *сов.* באקלײַדן מען* מונדירונג

обмыва́ть(ся) *несов. см.* обмы́ть(ся)

обмы́ть *сов.* ארומוואשן*; ~ся *сов.* זיך* ארומוואשן*

обмя́кнуть *сов. разг.* 1. וויך [צעווייכט] ווערן*; 2. *(стать вялым)* שלאַבעריק ווערן*; 3. *(смягчиться)* וויכער ווערן*

обнагле́ть *сов.* (נאָר) פרעך ווערן*, כוצפּעדיק ווערן*

обнадёживать *несов.*, **обнадёжить** *сов.* צוגעבן* האָפּענונג; *(обещанием)* פּאַרזיכערן, צוזאָגן

обнажа́ть(ся) *несов. см.* обнажи́ть(ся)

обнажённ||ый 1. אנטבלויזט, נאַקעטער, הוילער; с ~ой голово́й [מיט אן אָפּגעדעקטן קאָפּ] מיט א הויל; ~ые пле́чи [אנטבלויזטע] אקסלען נאַקעטע; 2. *(лишённый листвы, растительности)* נאַקעטער, הוילער; 3. *(незащищённый)* אָפּגעדעקטער; *перен.* אָפּענער

обнажи́ть *сов.* 1. אָפּדעקן, אנטבלויזן; ~ го́лову -אנט- דעקן דעם קאָפּ [אָפּדעקן]; (пе́ред *тв.*) אָפּנעמען* דאָס היטל (פאר); 2. *(лишить листвы)* אנטבלעטערן; 3. *(освободить от покрова)* אָפּדעקן, אנטבלויזן; *перен.*

אוֹפדעקן; 4. *(вынув из ножен)* ארויסציען*, אנטבלויזן; 5.: ~ фронт ארויס- אנטבלויזן דעם פראָנט; 6. *перен.* אויסטאָן* זיך ווײַזן*; ~ся *сов.* 1. *(обнажить свое тело)* אנט- אוֹפדעקן זיך, נאַקעט; 2. *(о какой-л. части тела)* בלויז זיך; 3. *(лишиться листвы)* אנטבלעטערן זיך; 4. *(оказаться ничем не прикрытым)* אָפּגעדעקט ווערן*; *(стать явным)* ארויסווײַזן* זיך

обнаро́довать *сов.* פּובליקירן, פּאַרעפֿנטלעכן

обнару́живать(ся) *несов. см.* обнару́жить(ся)

обнару́жить *сов.* 1. *(найти)* אנטדעקן, געפֿינען*; *(случайно)* דערוײַזן*, באמערקן; *(раскрыть)* אוֹפדעקן; ~ проти́вника אוֹפדעקן, ווו ס׳געפֿינט זיך דער סוֹינע; 2. *(открыть взору)* ארויס- אנטפלעקן, באווײַזן*; *(проявить)* ארויסווײַזן* גרויסע° פּעה; ~ больши́е спосо́бности געפֿינען* אָפֿווכן זיך; ~ся *сов.* 1. *(отыскаться)* קלאָר ווערן*, ארויסווײַזן* זיך; 2. *(выясниться)* неожи́данно обнару́жилось, что... אומגעריכט האָט זיך אנטפלעקן זיך, ארויסגעווינען, אז...; 3. *(стать видимым)* באווײַזן* זיך; *(проявиться)* ארויסווײַזן* זיך

обнести́ *сов.* 1. *(огородить)* אַרומצוימען, אַרומנעמען*; 2. *(угостить всех)* אויסטערטראָגן* (יעדן); אַרומטיילן קיבעד; 3. *(пропустить при угощении)* פּאַרטיילן קיבעד מיט גאַסט

обнима́ть(ся) *несов. см.* обня́ть(ся)

обнища́ние *с* וו פּאַראָרעמטקייט; *(процесс)* דאָס פּאַראָרעמען אָרעמט ווערן

обнища́ть *сов.* פּאַראָרעמט ווערן*

обнови́ть *сов.* 1. *(восстановить первоначальный вид)* באַנײַען; *(возродить)* אופלעבן, צוגעבן* פּרישע קיכעס; обновлённый край קאַנט [באַנײַטער] אופגעלעבטער; 2. *(пополнить новым)* באַנײַען; *(репертуар и т. п.)* אָפּפּרישן; 3. *разг. (впервые употребить новую вещь)* באַנײַען; ~ся *сов.* 1. באַנײַט ווערן*; *(о человеке тж.)* (וויִ) ווערן* נײַ געבאָרן; 2. *(стать новым по составу)* באַנײַט ווערן*

обно́вка *ж разг. (одежда)* נײַער מאַלבעש; *(обувь)* נײַע שיך

обновле́ние *с* וו באַנײַען ז

обновля́ть(ся) *несов. см.* обнови́ть(ся)

обноси́ть *несов. см.* обнести́

обноси́ться *сов. разг. (износить одежду, обувь)* גיין* אָפּ-; 2. *(износиться)* אָפּגעניצט ווערן*, אָפּגעטראָגן ווערן*, טראָגן* זיך

обню́хать *сов.*, **обню́хивать** *несов.* אַרומשמעקן, בא- שמעקן

обня́ть *сов.* 1. *(заключить в объятия)* אַרומנעמען*; האַלדזן; 2.: ~ взо́ром, взгля́дом מיט אויג אַרומכאפּן; 3. *(овладеть — о чувствах)* באהערשן, אַרומכאפּן; 4. *(постигнуть)* באגעמען*, מאסיג זײַן*, אַרומכאפּן; ~ся *сов.* האלדזן זיך, אַרומנעמען* זיך

обобра́ть *разг.* 1. *(кого-л.)* באגעמען* (פון קאָפּ ביז פיס), קלעמבן*; 2. *(что-л.)* אויסבײַטלען

обобща́ть *несов. см.* обобщи́ть

обобщ||е́ние *с* וו ־ען פּאַראַלגעמיינערונג; ~ённый פּאַר- אַלגעמיינערטער; *(не затрагивающий частностей)* אַל- סומאַרער, געמיינער

обобществ||и́ть *сов.* פּאַראַרעגעלשאַפטלעכן; *(крестьянские хозяйства)* קאָלעקטיוויזירן; ~ле́ние *с эк.* פּאַראַרעגעלשאַפטלעכונג וו, שאַפטלעכן ז

зяйств) וו קאָלעקטיוויזאַציע ז, קאָלעקטיוויזירן; ~лённый *эк.* פּאַראַרעגעלשאַפטלעכטער

обобществля́ть *несов. см.* обобществи́ть

обобщи́ть *сов.* 1. *(объединить)* פּאַריניקן; 2. *(вскрыть общее в отдельных явлениях)* פּאַראַלגעמיינערן

обогати́тельн||ый: ~ая фа́брика *горн.* די פּאַבריק פּאַר אָרץ־באַרײַכערנדיקע פּאַבריק, אָרץ־באַרײַכערונג

обогати́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* ריך, באַרײַכערן; ~ свой о́пыт מאַכן; באַרײַכערן די אײגענע דערפֿאָרונג; ~ руду́ *горн.* באַרײַכערן דאָס אָרץ; ~ по́чву (азо́том) פּאַרבעסערן דעם באָדן (מיט שטיקשטאָף); ~ся *прям. и перен.* באַרײַכערט ווערן*, באַרײַכערן זיך; *(нажиться тж.)* ניסאַשער ווערן*

обогаща́ть(ся) *несов. см.* обогати́ть(ся)

обогаще́ние *с* וו באַרײַכערונג

обогна́ть *сов. прям. и перен.* אַריבערייגן, אַיבעריאָגן

обогну́ть *сов. (пешком)* אַרום פּאַרגיין*; *(объехать)* פּאַרפֿאָרן* אַרום

обоготвори́ть *сов.*, **обоготворя́ть** *несов.* פּאַרגעטערן

обогрева́ть *несов.* וואַרעם, געבן* וואַרעם; באַוואַרעמען; ~ся *несов.* באַוואַרעמט ווערן*; *(тв.; использовать для обогревания помещения)* (וון) באַקומען* וואַרעם; *(греться)* וואַרעמען זיך

обогре́ть *сов. разг.* באַוואַרעמען, אָנוואַרעמען; ~ся *сов. разг.* דערוואַרעמען זיך, אָנוואַרעמען זיך

о́бод *м* 1. ־עס מ אָבאָד; обо́дья колёс די אָבאָדעס [רייפן] פון די רעדער

обод||о́к *м* ־עך ז רעמל, מ אַרומזוים; таре́лка с голубы́м ~ко́м א טעלער מיט א בלוי פּאַסיקל

обо́дранный צעריסענער, צעפּעלקטער; *разг. (о человеке)* אָפּגעריסענער־אָפּגעשלעפּטער

ободра́ть *сов.* 1. אַרומריסן*; *(тушу)* די פּעל אָפּשינדן* (וון); 2. *разг. (исцарапать)* צעדראַפּען; 3. *разг. (отнять имущество и т. п.)* (פון קאָפּ ביז פיס) באַנעמען*; ◇ ~ как ли́пку (דאָט.) דאָס העמד פון לײַב אויסטאָן*

ободри́ть *сов. (вин.)* דערמוטיקן, צוגעבן* מוט (דאָט.); ~ся *сов.* באַקומען* דערמוטיקט ווערן*, דערמוטיקט ווערן, מוט דערמוטערן זיך

ободря́ть(ся) *несов. см.* ободри́ть(ся)

обожа́ние *с* וו פּאַראַגטערונג

обожа́ть *несов.* פּאַראַגטערן; *(сильно любить)* *разг.* ליב האָבן דאָס כּיעס

обожда́ть *сов. разг.* אָפּוואַרטן, צוווארטן

обожеств||и́ть *сов.* פּאַראַגטערן; ~ле́ние *с* פּאַראַגטערונג וו, פּאַראַגטערן ז

обожествля́ть *несов. см.* обожестви́ть

обо́з *м* 1. ־ן מ אָבאָז; 2. *уст. воен.* וואַלקע וו

обозва́ть *сов.* אָנרופן*; ~ *кого-л.* дурако́м עמעצן נאר אָנרופן*

обозли́ть *сов.* דערגאַזענען, צעבייזערן; ~ся *сов.* אין קאָס ווערן*, צעבייזערן זיך, רגאַזענען זיך

обозна́ться *сов. разг.* אָנעמען* (אלפי, א טאָפּ האָבן טאָפּעס) פּאַר אַן אַנדערן

обознача́||ть *несов.* 1. *см.* обозна́чить; 2. *(значить)* וואָס באַטײַט אָט דאָס, הייסן*; что ~ет э́то сло́во? דאָס וואָרט?; ~ться *несов. см.* обозна́читься

обозначе́ни||е *с (знак)* ־ען וו באַצייכענונג, מ ־ס צייכן; усло́вные ~я מצ. טנאַי־צייכנס

обозна́чить *сов.* 1. *(пометить)* אָפּמערקן, אָפּצייכענען; *(условным знаком)* באַצייכענען; 2. *(указать, назвать)* אָפּצייכענען, באשטימען; 3. *(сделать заметным)* אָנצייכענען; ~ся *сов.* 1. זיך אָנמערקן, אָנווייסטיק ווערן*; 2. *разг. (стать ощутимым)* זיך אָנמערקן, אָנהייבן* פילן

обозрева́тель *м* = מ אינערזיכטלער; *(газеты и т. п. тж.)* מ ־ס קאָמענטאַטאָר

обозрева́ть *несов. см.* обозре́ть

обозре́ни||е *с* 1. *(действие)* ז באַקוקן, מ באַקוק; для всеобщего ~я פאר אלעמענס אויגן, אז אלע זאָלן זען; 2. *(обзор)* מ ־ן, אינערבליק; международное ~е צווישנפעלקערלעכער אינערזיכט [אינער-בליק]; 3. *(эстрадное представление)* מ ־ען רעווי

обозре́ть *сов.* אַרומבליקן, באַקוקן; *(в статье и т. п.)* באַטראַכטן

обо́||и *мн.* מצ. טאפעטן מ, שפאליר; אָבאָיעס מצ. *разг.;* оклеи́ть ~ями (אויס)טאפעצירן, אויסשפאלירן

обо́йма *ж* ז ־ען; פאטראָנען־רעמל ז ־ען; אָבאָימע ז ־ס *разг.*

обойти́ *сов. (вин.)* 1. *(вокруг)* אַרום אין* (אַרומ)גיין*; ~ дом אַרום אין אַרום דעם (עפעס)* אַרומגיין*; 2. *(пройти)* הויז; אויסזיין*; אויסגיין* (אין); *(посетить)* אויסזיין*; ~ весь го́род אויסגיין* די גאַנצע שטאָט; ~ все музе́и אויסגיין* אין אַלע מוזייען] [אינערזיין*; 3. *воен.:* ~ проти́вника с фла́нга פֿאַרגיין* דעם סוינע פון דער פלאַנג־ ־זיטיק; 4. *(пройти стороной)* פאַרבײַגיין*, אויסמיידן* (אַרום); *перен. (не задеть, не коснуться кого-л.)* אויס- דורכגיין* באזײַט פון דער אויסמיידן*, פעלן; ~ лу́жу אויסמיידן* די קאליזשע, קאליזשעס; несча́стье их обошло́ [אויסגעמיטן] דער אומגליק האָט זיי אויסגעפעלט; 5. *(не коснуться — в разговоре и т. п.)* אויסמיידן*; ~ не́которые подро́бности פארשוויגן* [דורכלאָזן] איניקע פּרטים; 6. *(уклониться от исполнения)* אויסמיידן*; אַרום- דער פרוו אויסמיידן* גיין* *разг.;* попы́тка ~ зако́н באַזײַט פון דער אויסמיידן*, פעלן; ~ лу́жу אויסמיידן* די קאליזשע, קאליזשעס; несча́стье их обошло́ [אויסגעמיטן] דער אומגליק האָט זיי אויסגעפעלט; 5. *(не коснуться — в разговоре и т. п.)* אויסמיידן*; ~ не́которые подро́бности פארשוויגן* [דורכלאָזן] איניקע פּרטים; 6. *(уклониться от исполнения)* אויסמיידן*; אַרום- דער פרוו אויסמיידן* גיין* *разг.;* попы́тка ~ зако́н באַזײַט פון דער אויסמיידן*, פעלן; ~ лу́жу אויסמיידן* די קאליזשע, קאליזשעס; несча́стье их обошло́ [אויסגעמיטן] דער אומגליק האָט זיי אויסגעפעלט; 7.: ~ *кого-л.* по слу́жбе באַאַוו- דעם געזעץ [ארומגיין*]; 8. *(распространиться повсюду)* לען עמעצן מיטן פּאָסטן [מיטן ראָגן] צעטראָגן* זיך (איבער); слух обошёл весь го́род דער קלאַנג האָט זיך צעטראָגן איבער דער גאַנצער שטאָט; 9. *разг. (обогнать)* אריבעריאָגן, לאָזן* הינטער; 10. *разг. (обмануть)* אָפּשווינדן־, אײַבערכיטרעווען זיך; לען

обойти́сь *сов.* 1. (с *тв.; поступить*) (מיט) זיך באגיין*, (מיט) זיך באנעמען*; пло́хо ~ с *кем-л.* שלעכט באגיין* זיך מיט עמעצן; 2. *разг. (стоить)* (אָפּ)קאָסטן; ремо́нт обошёлся в сто рубле́й דער רעמאָנט האָט אָפּגעקאָסט הונדערט רובל; э́то ему́ до́рого обойдётся דאָס וועט דערפאַר טײַער קאָסטן; *перен. тж.* ער וועט דערפאַר טײַער באצאָלן, אים טײַער גרינג ניט אָפּגיין; с׳וועט אים גרינג ניט אָפּגיין; 3. *разг. (тв.; удовольствоваться)* (מיט) זיך באנוגענען; (без *род.*) גיין* זיך (אָן); ~ стака́ном ча́ю מיט א גלאָז טיי; ~ тремя́ рубля́ми в день מיט דרי רובל א טאָג קומען*]; ~ без посторо́нней по́мощи זיך אָן זײַטיקער הילף באגיין*; 4. *безл. (происходить)* אָפּגיין*; не обошло́сь без разногла́сий ס׳איז ניט אָפּגעגאנגען אָן כילוקעדייעס; 5. *обыкн. безл. (благополучно окончиться)*: ка́к-нибудь обойдётся ס׳וועט זיך* רעכט, ס׳וועט ווי־ניט־אײַז דורכגיין*

шло́сь благополу́чно -בעשאָ] גלאט אלץ איז דורכגעגאנגען [לעם

обо́йщик *м* = מ שפאלירער, = מ טאפעצירער; אָבאָי־ ־עס מ ־שטשיק *разг.*

обокра́сть *сов.* באנאַווענען*

оболга́ть *сов. (вин.) разг.* אָנרעדן* רעכילעס [לאָשנ- (אף) האָרע]

оболо́чка *ж* 1. מ ־ן, אינהיל; *перен.* ז הייטל, מאסקע ווי; вне́шняя ~ דאָס אויסערלעכע הייטל; 2. *биол., анат.* ז ־עך, הייטל; ра́дужная ~ ז ־עך רעגנבויגן־הייטל; рогова́я ~ שלעם־הייטל ז ־עך, האָרן־הייטל; сли́зистая ~ ז ־עך

обольсти́ть *сов.* 1. פארפירן, פארבלענדן; 2. *уст. (соблазнить)* פארפירן; ~ся *сов. (тв.)* לאָזן* זיך פאר- (פון) [פארפירן] בלענדן; ~ся успе́хом לאָזן* זיך פאר- בלענדן פונעם דערפאָלג

обольща́ть *несов. см.* обольсти́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* обольсти́ться; 2. *(быть в приятном заблуждении)* זיך* נארט זיך ניט אָפּ! פארבלענדט; не обольща́йтесь!

обольще́ние *с (соблазн)* מ ־ן, ריין; יעיצערהאָרץ

обоня́ние *с* מ שמעק־כוש, כוש־האָרייעך; то́нкое ~ א פײַנער שמעק־כוש [כוש־האָרייעך]

обора́чиваемость *ж* ז פארקערלעכקייט; ~ оборо́тных средств *эк.* די פארקערלעכקייט פון די אומזאַץ־מיטלען

обора́чивать(ся) *несов. см.* оберну́ть(ся)

оборва́нец *м разг.* מ ־ס, האָלדריגע; אן אָפּגעריסענער — אן אָפּגעשליסענער

обо́рванный 1. אָפּגעריסענער; 2. *(незаконченный)* אָפּ־ ניט־פארענדיקטער, גאָריסענער

оборва́ть *сов.* 1. אַרומריסן*; 2. *(дёрнув, разорвать)* אָפּריסן*; אײַבעריסן*, ~ про́вод אי- בעריסן*; 3. *(прекратить)* בעריסן* דעם דראָט אײַבעריסן* די רייד אינמיטן ווערט; 4. *разг. (кого-л.; заставить замолчать)* אײַבערהאקן די אײַבעריסן* (דאָט.) רייד; ~ся *сов.* 1. *(о верёвке и т. п.)* זיך; 2. *(сорваться, упасть)* אָפּריסן* זיך; אראָפּפאלן*; 3. *(внезапно прекратиться)* אײַבערגעריסן ווערן*; *(замолчать)* פארהאקן זיך

обо́рка *ж* ז ־ס שליאַרע

оборо́н||а *ж* 1. *(действие)* ז פארטיידיקונג, פארטיידיקן; ~а Ленингра́да די פארטיידי־ ־גונג פון לענינגראַד, קונג פון לענינגראַד; перейти́ от ~ы к наступле́нию פון פארטיידיקונג צו אײַבערגריף; 2. *(совокупность оборонительных средств)* שוץ אָנגריף; 3. *(линия оборонительных сооружений)* שוץ־ליניע; ~ *страны́* די לאַנד- [פעסטיקן] פארשטאַרקן שוץ; ~ *противника* די דורכריסן* [דורכברעכן*] שוץ־ליניע פון פּעסטיקונג; круго́вая ~а קרײַז־פארטיידיקונג, פארטיידיקונג אין אלע ריכטונגען

оборони́тельн||ый שוץ־; ~ое ору́жие ז שוצוועפן; заня́ть ~ую пози́цию פארנעמען* א שוץ־פאָזיציע

оборо́нн||ый שוץ־; ~ая промы́шленность שוץ־אינדוסטריע

обороноспосо́бн||ость *ж* ז שוצפעיקייט; ~ый שוצפעיק

оборони́ть *несов.* פארטיידיקן, באשיצן; ~ся *несов.* פארטיידיקן זיך, באשיצן זיך

оборо́т *м* 1. מ ־ן, אומדרייען *(при обозначении ско-*

рости вращения мн. אוֹמדריי); сто ~ов в минýту -הוֹנ
дерт אוֹמדריי (אין) א מינוט; 2. *эк.* מ אוֹמזאץ; годовóй ~ מ יאָר־אומזאץ; 3. *(вагонов и т. п.)* מ אוֹמלויף; *(сельскохозяйственных культур)* מ ציקל; 4. *(использование)* מ געברויך; *(слóва тж.)* מ אוֹמגאנג־געברויך; изъя́ть из ~а ארויסנעמען* פונעם פארקעֶר; 5. *(поворот)* מ ־ן(קער(אויס); 6. *(новое направление)* ן ־ען, וועֶנדונג מ קער; разговóр прúнял другóй ~ דאָס געשפּרעֶך האָט אָנגענומען אן אַנדער וועֶנדונג; 7. *(обратная сторона)* די זע אף דער [די אַנדערע] זײַט; смотрú на ~е פארקעֶרטע [די אַנדערע] זײַט; 8. *(словесное выражение)* אַנדערער [אף יענער] זײַט; ~ рéчи רייד־ ן ־, קאָנסטרוקציע ן ־ס; ◇ брать, взять *кого-л.* в ~ -נע מען* עמעצן] אין דער אַרבעט
óборотень *м фольк.* מ (מצ. גילגולים) גילגל
оборóтистый *разг.* פּיפיקער
оборóтн||ый 1. *эк.* אוֹמזאץ־; ~ый капитáл אוֹמזאץ־קאפּיטאל מ; 2.: ~ая сторонá -די פארקעֶרטע [די אַנ דערע] זײַט
оборýдование *с* 1. *(действие)* אויסשטאַטן ז, אויסשטאַ טונג ז, אויסריכטן ן, אויסריכטונג ן; 2. *(аппаратура и т. п.)* אויסשטאַטונג ן, אויסריכטונג ן; нóвое ~ шахт די נײַע אויסשטאַטונג פון שאַכטע
оборýдовать *сов. и несов.* אויסשטאַטן, אויסריכטן; зáново ~ цех צעף דעם אויסשטאַטן; ~ во дворé спортплощáдку אַ ספּאָרט־פלאַץ הויף אין מאכן
обоснова́ние *с* ן באגרינדונג; научное ~ באגרינדונג וויסנשאפטלעכע
обоснóванный באגרינדעטער
обоснова́ть *сов.* באגרינדן; ~ предложéние באגרינדן אײַנפונדעוועז [מאָטיווירן]; ~ся *сов. разг.* דעם פּאָרשלאָג זיך
обоснóвывать *несов. см.* обоснова́ть
обоснóвываться[1] *несов. см.* обоснова́ться
обоснóвываться[2] *несов.* (на *предл.*) באגרינדן זיך (אף), זײַן* באגרינדעט (אף)
обосóбить *сов.* אָפּזונדערן; ~ся *сов.* אָפּזונדערן זיך
обосóбленн||ый 1. איזאָלירטער, אָפּגעזונדערטער; 2. *грам.* אָפּגעזונדערטע ~ые члéны предложéния אָפּגעזונדערטע זאַצגלידער
обособля́ть(ся) *несов. см.* обосóбить(ся)
обостре́ние *с* 1. *(чувств, ощущений)* ן פארשאַרפונג; 2. *(ухудшение)* שאַרפע פארעֶרגערונג; ~ болéзни א שאַרפע פארעֶרגערונג פון דער שלאַפקײַט; 3. *(отношений и т. п.)* ן פארשאַרפונג; ~ противорéчий א פארשאַרפונג פון דער; ~ классовой борьбы א פארשאַרפונג פונ קלאַסן־קאמף
обострённ||ый 1. *(о чертах лица)* פארשפּיצטער, שאַר־ פער; 2. *(об ощущении, восприятии и т. п.)* פארשאַרפ־ טער; ~ый слух געהער [אף יענער] זײַט; ~ое внимáние אויפמערקזאמקײַט פארשאַרפטע
обостри́ть *сов.* 1. *(чувства)* פארשאַרפן, שאַרפער מאכן; 2. *(боль, болезнь)* שטאַרקער מאכן; 3. *(отношения)* פארשאַרפן; ~ междунарóдную обстанóвку פארשאַרפן די צווישנפעלקערלעכע לאַגע; ~ся *сов.* 1. *(о чертах лица)* שאַרפער ווערן*; *(о носе)* פארשפּיצט ווערן*; 2. *(о чувствах)* שאַרפער ווערן*; 3. *(об отношениях)* פארשאַרפטער
обостри́ть(ся) *несов.* обостря́ть(ся)
обóчин||а *ж* ן וועגראנד מ ־; на ~е дорóги אפן ראנד פונעם וועג
обою́дн||ый קעגנזײַטיקער; с ~ого согла́сия -מיט קעגנ זײַטיקער האסקאָמע פון ביידע צדדן, -מיט דער האסקאָמע פון ביידע דים
обоюдоо́стрый *прям. и перен.* צוויישארפיקער; מיט ~ая промы́шленность *после сущ.* -די באַאַר בעטנדיקע אינדוסטריע
обрабо́тать *сов.* באַאַרבעטן; ~ дета́ль באַאַרבעטן די דעטאַל; ~ зе́млю באַאַרבעטן [קולטיווירן] די ערד; ~ наро́дную пе́сню באַאַרבעטן [אומארבעטן] א פאָלקסליד; ~ ра́ну באַאַרבעטן [דעזינפיצירן] די ווונד
обрабо́тка *ж* ן באַאַרבעטונג; ~ на шлифова́льном станке́ באַאַרבעטונג מיט א שלײַף־ווערקשטײַן; музыка́льная ~ מוזיקאַליש באַאַרבעטונג [אומארבע־ טונג]; литерату́рная ~ ליטעראַרישע באַאַרבעטונג; ~ поступа́ющей информа́ции [דער] דאַנילונג די באַאַרבעטונג אנאליז] פון דער אָנקומענדיקער אינפאָרמאַציע
обра́довать *сов.* דערפרייען; ~ся *сов.* דערפרייען זיך; *(дат.)* (מיט) דערפרייען זיך; ~ся пода́рку דערפרייען זיך מיט דער מאַטאָנע
о́браз *м* 1. *тк. ед. (внешний вид, облик кого-л.)* -נע שטאַלט ז ־ן; 2. *обыкн. мн. (живое представление о ком-л., чём-л.)* בילדער מצ.; ~ы про́шлого פון בילדער דער פארגאַנגענהײט; 3. *(тип, характер в художественном произведении)* געשטאַלט ז ־ן; 4. *(характер, склад)* אויפן מ (מצ. אויפאַנים), ארט מ ־ן; ~ мышле́ния דער ארט לעבן, דער ארט דענקען; ~ жи́зни ן, פּי́רונג; ~ правле́ния ן רעגירונגס־פאָרם; ~ де́йствий -אויפן פון האַנד לונג; 5.: коренны́м ~ом ראדיקאַל, אף אַ ראדיקאַלן אויפן; ра́вным ~ом דעס(ט)גלײַכן, פונקט אזוי; каки́м ~ом? אויפן; нико́им ~ом בעשום־אויפן אף וואָס פאר אן אויפן?, וויאזוי? אף אזא אויפן, (ניט) אין קיין פאל ניט, таки́м ~ом אף אזא אויפן; *вводн. сл.* אזויאזוי; ◇ обстоя́тельство ~а де́йствия *грам.* ן ־ען, אויפן־אומשטאַנד מ ־ן; по ~у и подо́бию *чьему-л.* -לויט עמעצנס פוֹרעם און גע שטאַלט
образ||е́ц *м* 1. ן ־ מוֹסטער; ~цы това́ров מוֹסטערן פון דער מוֹסטער פון אוֹנ -פון סכוירעס; ~е́ц по́дписи טערשריפט; по установленному ~цу -לויט דעם אײַנגע שטעלטן מוֹסטער; 2. *(пример для подражания)* (מוֹסטער־ א (מוֹסטערהאפ־ האפּטער); ~е́ц геройзма בײַשפיל מ ־ן (טער); 3. *тех.* מאָדעל ן ־; винто́вки но́вого ~ца ביקסן פון א נײַער מאָדעל
о́бразность *ж* ן בילדערישקײַט
о́бразн||ый בילדעריש; ~ое выраже́ние -א בילדערי שער; א בילדערישע שפּראַך [א פיגורעלער] אויסדרוק
образова́ни||е *с* 1. *(действие)* ן בילדונג(אויס); ~е но́вых госуда́рств פון נײַע מעלוכעס די בילדונג; 2. *(то, что образовано)* ן ־ען; го́рные ~я באַרג־ אויסבילדונגען מצ.
образова́ние[2] *с (просвещение)* ן בילדונג; пра́во на

~ דאָס רעכט אף בילדונג; всеобщее обяза́тельное сре́днее ~ אלגעמיינע אָבליגאטאָרישע מיטעלע בילדונג [מיטל־בילדונג]; получи́ть ~ באקומען* בילדונג

образо́ванн||ость *ж* וו געבילדעטקייט; ~ый -געבילדע טער

образова́тельный ־בילדונג(ס); ~ ценз בילדונג(ס)־צענז מ ־ן

образова́ть *сов. и несов.* 1. *(создать)* שאפן*, אויסבילדן; *(составить)* בילדן; 2. *(организовать)* שאפן*; ~ся *сов. и несов.* 1. *(возникнуть)* שאפן* זיך, אויסבילדן זיך; 2. *(организоваться)* געשאפן ווערן*

образу́мить *сов. разг.* ארײַנגעבן*, אומקערן צום סייכל; סייכל; ~ся *сов.* אומקערן זיך צום סייכל, באטראכטן זיך

образцо́в||ый ־מוסטער; *(отличный тж.)* מוסטערהאפ- א מוסטערהאפטע, מוסטערדיקער, טער, מוסטערדיקע; ~ое хозя́йство מוסטער־וירטשאפט וו ־ן, [א מוסטערדיקע] וויר טשאפט

обра́зчик *м прям. и перен.* מוסטער מ ־ן

обрамле́ни||е *с* 1. *(действие)* בארעמלונג וו; 2. *(то, что обрамляет)* בארעמלונג וו ־ען, רעם וו ־ען; в ~и знамён מיט פאָנען ארום אן, אין א בארעמלונג פון פאָנען ארום

обрамля́ть *несов.* בארעמלען

обраста́ть *несов.*, **обрасти́** *сов.* 1. פארוואקסן* ווערן*; ~ мо́хом מיט מאָך פארוואקסן* ווערן*; 2. *разг. (покрыться волосами, шерстью)* באוואקסן ווערן*; 3. *разг.*: ~ жи́ром ארופנעמען* אף שמאלץ*, אָנקלײבן*; 4. *разг. (окружить себя)* ארומגעוואקסן ווערן*; го́род обро́с кварта́лами новостро́ек ארום דער שטאָט זײַנען אויסגעוואקסן גאנצע קוואַרטאַלן נײַבויגען

обрати́мый רעווערסיוו, צוריקערלעכער

обрати́ть *сов.* 1. *(повернуть)* אויסדרייען, אויסקערעווען; *(устремить)* וועגדן*; ~ взгляд на *кого-л.*, на *что-л.* וועגדן* דעם בליק אף עמעצן, אף עפעס; про́сьба обращена́ к нему́ די באקאָשע איז געוועגדט צו אים; 2. *(превратить)* פארוואַנדלען; *(изменить характер чего-л.)* אומווענדן; ~ в свою́ по́льзу אומווענדן צו אײַגענער; ~ что-л. в шу́тку מאכן פון עפעס א שפאס; ◇ ~ кого-л. в бе́гство עמעצן אנטלויפן (אין פֿאַ- ניק)

обрати́ться *сов.* 1. וועגדן* זיך; ~ к *кому-л.* с про́сьбой וועגדן* זיך צו עמעצן מיט א באקאָשע; ~ к врачу́ וועגדן* זיך צו א דאָקטער, פרעגן (בא) א דאָקטער; ~ в министе́рство с заявле́нием דערלאנגען אן מעלדונג אין מיניס- טעריום; 2. *(в вин.; превратиться)* פארוואַנדלען זיך, פארוואַנדלט ווערן*

обра́тно *нареч.* 1. צוריק; получи́ть ~ באקומען* צוריק; верну́ть ~ פארקערעווען אף צוריק; 2. *разг. (наоборот)* פארקערט; 3.: ~ пропорциона́льный *мат.* אומגע- קערט פראָפאָרציאָנעלער

обра́тн||ый 1. צוריק־; ~ый путь מ צוריקווענ; в ~ом направле́нии אין א פארקערטער ריכטונג; в ~ом поря́дке אין אן אומגעקערטן סיידער; 2. *(противоположный)* פארקערטער; ~ые результа́ты פארקערטע רעזולטאטן; 3. *(оборотный)*: ~ая сторона́ די פארקערטע [די אַנ- דערע]; 4. *мат.* אומגעקערטער; ~ая пропорциона́льность פראָפאָרציאָנעלקייט אומגעקערטע; ◇ ~ый а́дрес צוריק־אדרעס מ; ~ый биле́т א בילעט אף צוריק־קראפט פונעם געזעץ

обраща́ть *несов. см.* обрати́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* обрати́ться; 2. *(вращаться вокруг чего-л.)* אומדרייען זיך, באנעמען* זיך, באוועגן זיך; 3. *(с кем-л.)* (מיט) זיך באגיין*; 4. *(о деньгах)* (מיט) זיך; *(с чем-л.)* (מיט) זיך באגיין*; 4. *(о деньгах)* גילטן*, צירקולירן, האָבן* א פארקעֿר [אן אָנגאנג]

обраще́ни||е *с* 1. *(к дат.; призыв, послание)* וועַנדונג (צו) וו ־ען; Обраще́ние Всеми́рного конгре́сса сторо́ников ми́ра פונעם אלוועלטלעכן שאָלעם־ קאָנגרעס*; 2. *(с кем-л.)* באנעמונג וו; *(с чем-л.)* דאָס באגיין זיך; неосторо́жное ~е с огнём דאָס אומפאָר- גראָבע° בא-; гру́бое ~е זיכטיקע באגיין זיך מיט פּײַער; 3. *(употребление)* האַנדלונג; изъя́ть *что-л.* из ~я פונעם פארקעֿר אויסגענעמען*; 4. *грам.* וועַנדונג וו

обре́з *м* 1. *(у книги)* קאנט מ ־ען, ברעג מ ־עס; 2. *(оружие)* אָבריז מ ־ן; ◇ в ~ קום; *(о деньгах, припасах тж.)* קום אף דורכצוקומען

обре́зание *с рел.* מאל(ע)ן זײַן; דאָס מאל(ע)ן; *(праздничество)* בריסמילע וו, בריס מ

обре́зать *сов.*, **обреза́ть** *несов.* (*вин.*) 1. *(со всех сторон)* אָפשניידן*; *(конец, край)* אומשניידן*; 2. *(поранить)* צעשנײַדן*; 3. *разг. (заставить замолчать)* אַפּ- מאל(ע)ן זײַן*; 4. *рел.* די רייד [אויבערהאקן] האקן; ◇ ~ кры́лья *кому-л.* עמעצן אונטערהאקן

обре́заться *сов. разг.* צעשנײַדן* זיך

обрека́ть *несов. см.* обре́чь

обременённый באלאַסטיקטער, באלעַסטיקטער

обремени́тельный באלאַסטנדיקער, באלעַסטנדיקער, צו שווערער

обремени́ть *сов.*, **обременя́ть** *несов.* באלעַסטיקן, -א לאַסטיקן; чрезме́рно ~ איבערלעַסטיקן

обрести́ *сов.*, **обрета́ть** *несов.* געפינען*, קריגן*; обрести́ сча́стье קריגן* פרײַנט; ~ друзе́й געפינען* דאָס גליק

обречённ||ый פארוֹרטיילטער; (на *вин.*) אויסגעשטעלטער (אף); чу́вствовать себя́ ~ым פילן זיך ווי א פארוֹרטייל- טער; ~ый на ги́бель אויסגעשטעלטער אף אומקום

обре́чь *сов.* (на *вин.*) (אף) אויסשטעלן, (צו) פארוֹרטיילן; ~ на ги́бель אויסשטעלן אף אומקום

обрисова́||ть *сов.* 1. *(обвести чертой)* ארומצייכענען; 2. *(подчеркнуть формы — об одежде)* ארומכאפן; пла́тье чётко ~ло её фигу́ру דאָס קלייד האָט געמאכט זייער בוילעט איר פיגור; 3. *(охарактеризовать, описать)* -בא שילדערן די סי- טואַציע; ~ть ситуа́цию שילדערן, אָנמאָלן, מאָלן; ~ться *сов.* אָנזיכטיק בוילעט ארויסטרעטן* ווערן*

обрисо́вывать *несов. см.* обрисова́ть

обри́ть *сов.* אָפּגאָלן זיך, אָפּראזירן; ~ся *сов.* אָפּראזירן זיך

обро́к *м ист.* לעַבשטיער מ

оброни́||ть *сов.* 1. *(выпустить из рук)* ארויסלאָזן* פון; *(потерять)* פארלירן*; она́ ~ла перча́тку די הענט; 2. *(листву)* אַפּ- א זאָג* פאלן; *(сказать небрежно)* געבן*; 3. וואַרפן* פון זיך; ~ть замеча́ние לאָזן* פאלן א באמערקונג

обруба́ть *несов.*, **обруби́ть** *сов.* 1. ארומהאקן; ~ су́чья אָפּהאקן ארומהאקן די צווײַגן; 2. *(часть, конец чего-л.)* обру́бок *м* 1. *(бревна и т. п.)* קלעצל ז ־ער; 2.: ~ рукй́ ז פוס־רעשטל; ~ ногй́ ז האַנט־רעשטל

обрусе́вший, обрусе́лый רוסיפיצירטער, פארוסישטער
обрусе́ть *сов.* פארוסישט ווערן*, רוסיפיצירט ווערן*
о́бруч *м* ן־ ו רייף
обруча́льн||ый: ~ое кольцо́ קידושין־פינגערל ז ־ער; *(при помолвке)* פארקנאַס־פינגערל ז ־ער
обруча́ть(ся) *несов. см.* обручи́ть(ся)
обруче́ние *с* ו פארקנאַסונג
обручи́ть *сов.* פארקנאַסן; ~ся *сов.* פארקנאַסן זיך, פארקנאַסט ווערן*
обру́ш||ить *сов.* 1. אײַנוואלגערן; (на *вин.*) ארופּוואלגערן (אף); 2.: ~ить уда́р на врага́ דערלאַנגען א שמעטערנ- ; ~иться *сов.* 1. אײַנוואלגערן זיך, דיקן קלאפ דעם סוינע; (*тяжело упасть*) נעבן* א פאל; *перен.* (*о несчастье*) טרעפן*; дом ~ился דאָס הויז האָט זיך אײַנ- ; 2. (на *вин.; напасть*) (אף) ארופּווארפן* זיך, געוואלגערט; (*наброситься с упреками и т. п.*) ארופּווארפן* זיך (אף)
обры́в *м* ן־ מ אָפּריס
обрыва́ть(ся) *несов. см.* оборва́ть(ся)
обры́вистый 1. (*крутой*) אָפּריסיקער, שטיל־ער; 2. (*бессвязный*) צעברעקלטער, אומגעבונדענער
обры́в||ок *м* 1. ־ער ז שטיקל; (*верёвки и т. п.*) רעשטל ז ־ער; 2. *мн. перен.* ברעקלעך מצ., שטיקלעך מצ.; ~ки фраз ברעקלעך פראזעס; ~ки све́дений פראגמענטן פון ידיעס
обры́вочный אָפּגעריסענער
обры́згать *сов.* באשפריצן, אָפּשפריצן; ~ся *сов.* -אָפּ באשפריצן זיך, שפריצן זיך
обры́згива́ть(ся) *несов. см.* обры́згать(ся)
обрю́згл||ый אופּגעדראָלענער (פעטליביק); ~ые щёки אראָפּהענגענדיקע באקן
обрю́згнуть אופּגעדראָלן ווערן*
обрю́згший *см.* обрю́зглый
обря́д *м* ן־ ריטואל מ ־ס ו; ~овый צערעמאָניע; ריטואלער
обсади́ть *сов.*, **обса́живать** *несов.* באפלאנצן; ~ дорóжку куста́ми באפלאנצן [ארומצוצן] די סטעזשקע מיט קוסטעס
обса́сывать *несов. см.* обсоса́ть
обсервато́рия *ж* ־ס ו אָבסערוואטאָריע
обскака́ть *сов.* 1. (*кругом*) (ארום) דורכגאלאָפּירן; 2. (*обогнать*) אײַבעריאָגן אין גאלאָפּ
обсле́дование *с* ן־ ו אויספאָרשונג; (*учреждения и т. п.*) מעדי- ן־ ו דורכקאָנטראָלירונג; медици́нское ~ צינישע אויספאָרשונג
обсле́довать *сов. и несов.* אויספאָרשן; (*учреждение и т. п.*) דורכקאָנטראָלירן; ~ больно́го באטראַכטן דעם כּוילע
обслу́живание *с* ו באדינונג; (*бытовое тж.*) סערוויס מ; техни́ческое ~ טעכנישע באדינונג
обслу́живать *несов.* 1. *см.* обслужи́ть; 2. (*машину и т. п.*) (בא) אַרבעטן; ~ одновреме́нно не́сколько станко́в אַרבעטן אייניצ־טיק בא עטלעכע ווערקשטעלן
обслужи́ть *сов.* באדינען
обсоса́ть *сов.* ארומסאָקן
обсо́хнуть *сов.* אויסטריקענען*, טרוקן ווערן
обста́вить *сов.* 1. *(вокруг чего-л.)* ארומשטעלן; 2. *(квартиру и т. п.)* אויסמעבלירן, אויסמעבלירן; 3. *(создать обстановку)* ארומשטעלן; торже́ственно ~ встре́чу ארומשטעלן די באגעגעניש פּײַערלעך; 4. *разг. (превзойти)* אויבערגיין*; ~ся *сов. разг.* 1. *(тв.)* ארומשטעלן אויסמעבלירן די (ארום זיך); 2. *(устроить себе жилище)* ווינונג
обстано́вк||а *ж* 1. *(меблировка)* ז מעבל, ו מעבלירונג; *театр.* ו אײַנריכטונגען מצ., אויסשטאטונג; 2. *(положение)* ו ־ס לאָגע, ו באדינגונגען מצ., סיטואַציע; אטמאָספּער; дéти растýт в здорóвой ~е אין א קינדער וואקסן; междунáродная ~а די צווישנפּעל- גענוטער° אטמאָספּער; в ~е трудово́го подъёма אין אן אט- קערלעכע לאָגע; ~а на фро́нте די סי- טואַציע [די לאָגע] אפן פראָנט; я не могу́ рабо́тать в тако́й ~е! איך קען ניט ארבעטן אין אזעלכע באדינגונגען!
обстоя́тельный 1. *(подробный)* אויספירלעכער [א ענויער]; ~ отчёт אן אויספירלעכער באריכט; 2. *разг. (о человеке)* ראיעלער, סאָלידער
обстоя́тельств||о *с* 1. *(сопутствующий факт)* אומ- ן־ מ שטאנד; вы́яснить все ~а де́ла אויסקלאָרן אלע אויסקלאָרן אלץ, וואָס איז שייך, אומשטאנדן פונעם איניען; דאָס, דער פאקט, וואָס...; то ~о, что ... צום איניען; 2. *мн.* (условия, обстановка) אומשטאנדן מצ.; וואָס...; при таки́х ~ах בא אזעלכע אומשטאנדן; в стеснённых ~ах אין א געשפּאנטער לאָגע; ни при каки́х ~ах! אין קיין פאל ניט, בא קיינע אומשטאנדן ניט; по не зави́сящим от *кого-л.* ~ам מאַכמען סיבעס, וואָס זענען ניט אָפּהענגיק פון עמעצן; смягча́ющие ~а *юр.* מילדערנדיקע אומשטאנדן; 3. *грам.* (מצ. ..וועגן) ז אומשטאנדוואָרט, צײַטבאשטימונג ו ־ען; ~о вре́мени באשטימונג ו ־ען; ◇ смотря́ по ~ам אומשטאנדן אָפּהענגיק פון די אומשטאנדן; я поживу́ там неде́лю и́ли бо́льше, смотря́ по ~ам כ'וועל דאָרט אָפּזיצן א וואָך צי מער, וויי ס'וועט אויסקומען אומשטאנדן; стече́ние ~ דער צונויפאל פון אומשטאנדן
обсто||я́ть *несов.*: всё ~и́т благополу́чно אלץ איז קע- מיט לאָגע די; де́ло ~и́т так אלץ איז אין אָרדענונג, שוץ; плóхо ~я́ло (де́ло) с обуче́нием рисова́нию איז אזא; ס'האָט געהאַלטן שלעכט° מיטן לערנען מאָלן
обстре́л *м* 1. ן־ ו באשיסונג, ־ער ז פּײַער; артиллери́йский ~ אן ארטילעריש באשיסונג; быть [находи́ться] под обстре́лом זיך אונטערן פּײַער, באשאָסן ווערן*; ◇ взять *кого-л.* под ~ עמעצן אפן צימבל נעמען*
обстре́ливать *несов.*, **обстреля́ть** *сов.* באשיסן*; ~ из тяжёлых ору́дий פון שוועָרע הארמאַטן באשיסן*
обстре́лянный פארהאַרטעוועטער, שלאַכט־דערפאַרענער, אין שלאַכטן
обстрога́ть *сов.* אָפּהובלעווען
обстро́иться *сов. разг.* 1. *(построить для себя жильё)* אויסבויען פאר זיך (א ווינונג); 2. *(застроиться)* ארומגעבויט [פארבויט] ווערן*
обстру́кци||я *ж* ־ס ו אָבסטרוקציע; устро́ить *кому-л.* ~ю מאכן עמעצן אן אָבסטרוקציע
обступа́ть *несов.*, **обступи́ть** *сов.* (*вин.*) ארומרינגלען, ארומשטעלן זיך (ארום)
обсуди́ть *сов.*, **обсужда́ть** *несов.* -ארום, באהאַנדלען, רעדן*
обсужде́ние *с* ן־ ו באהאַנדלונג, поста́вить *что-л.* на ~ שטעלן עפּעס צום באהאַנדלען
обсуши́ть *сов.* אויסטריקענען*, אָפּטריקענען; ~ся *сов.*

(אויס)טריקענען זיך, ארומטריקענען זיך, אָפּטריקענען זיך קלײדער

обсчита́ть *сов.* אָפּנאַרן אין כּעשבן; *юр.* פּאַלשרעכענען; **~ся** *сов.* א טאָעס האָבן* אין כּעשבן, א טאָעס האָבן* אין באַם (אילבער)ציילן

обсчи́тывать(ся) *несов. см.* обсчита́ть(ся)

обсы́пать *сов.*, **обсыпа́ть** *несов.* באשטרײַען*

обсыха́ть *несов. см.* обсо́хнуть

обта́чивать *несов. см.* обточи́ть

обтека́емый 1. ארומגעפלייצטער; 2. *разг. ирон.:* ~ отве́т אן אויסמיד(נד)יקער ענטפער

обтере́ть *сов.* ארומוישן, אָפּוישן; *(жидкостью)* -ארום רײַבן*; **~ся** *сов.* 1. ארומוישן זיך, אָפּוישן זיך; *(какой-л. жидкостью)* ארומרײַבן* זיך; 2. *разг. (износиться)* אויסרײַבן* זיך

обтеса́ть *сов.* 1. ארומטעסלען; 2. *перен. разг.* אָפּטעסלען, וועלן*, וועלן* אָפּגעטעסלט; **~ся** *сов. разг.* אָפּגעטעסלט וועלן* אָפּגעשליפן

обтёсывать *несов. см.* обтеса́ть

обтира́ни||е *с* ־ן ווו ארומרײַבונג; холо́дные ~я -קאַל טע° ארומרײַבונגען

обточи́ть *сов.* ארומשלײַפן*

обтрёпанн||ый אָפּגעטרעפּלטער, אָפּגעטראָגענער; אָפּגע- -אָפּגעטרעפּלטע [אויסגע- פּרענדוטע] מאַנקעטן

обтрепа́ть *сов.* אָפּטרעפּלען*, אָפּטרעפּלען; **~ся** *сов.* -אָפּ געטראָגן וועלן*, וועלן* אָפּגעטרעפּלט

обтя́гивать *несов. см.* обтяну́ть

обтя́жк||а *ж:* в ~у *(об одежде)* צום לײַב

обтяну́ть *сов.* 1. באַציִען*, באַציִען; 2. *(охватить, прилегать — об одежде)* ארומכאַפּן שטײַף; **~ся** *сов.* 1. *(покрыться)* פּארציִגן וועלן*, וועלן* אויסגעצערט

обува́ть(ся) *несов. см.* обу́ть(ся)

обувн||о́й -שוך, שוכוואַרג-; **~а́я** промы́шленность שוך־ אינדוסטריע ווו, שוכוואַרג־אינדוסטריע ווו; **~о́й** магази́н א מאַגאַזין פון שוכוואַרג

о́бувь *ж* ז שוכוואַרג, שיך מצ.; всевозмо́жная ~ אלערליי שיך מצ.; ле́тняя ~ זומערשיך מצ.

обу́гленный פּארקוילטער, פּארסאָרפּעטער

обу́гливаться *несов.*, **обу́глиться** *сов.* פּארקוילט וועלן*, פּארסאָרפּעט וועלן*

обу́живать *несов. см.* обу́зить

обу́з||а *ж* ווו לאסט, מ אָל; быть ~ой для *кого-л.* זײַן* אין אָל אף עמעצן, זײַן* צו לאסט עמעצן

обуздáть *сов.*, **обу́здывать** *несов. (вин.)* 1. -אײַנצוימ לען, (אף) א צוימל* ארופּטאָן*; 2. *перен.* אײַנצאַמען; ~ агре́ссора אײַנהאלטן* אײַנצאַמען דעם אגרעסאָר דעם קאס

обу́зить *сов. (одежду и т. п.)* מאכן צו ענג

обусло́вить *сов.*, **обусло́вливать** *несов.* 1. *(тв., ограничить условием)* שטעלן אלס טנאי; 2. *(послужить причиной)* מיטבערענגען*, גוירעם זײַן*, באדינגען

обусло́вленный *(тв.)* (פון) באדינגטער

обу́ть *сов.* 1. *(ребёнка и т. п.)* די שיך (דאס.)* אָנטאָן*; *(сапоги, ботинки и т. п.)* אָנטאָן*; 2. *разг. (снабдить обувью)* באַזאָרגן מיט שוכוואַרג, באשיכן*; **~ся** *сов.* אָנטאָן* די שיך

о́бух *м* ־ן מ אָבוך; ◇ как о́бухом по голове́ ווי מיט א דאָבניע [מיט אן אָבוך] אילבערן קאָפּ

обуча́ть *несов.* לעַרנען; ~ *кого-л.* ремеслу́ לעַרנען עמעצן א מעלאָכע; **~ся** *несов.* 1. *см.* обучи́ться; 2. *(получать образование)* (זיך) לעַרנען; *(в высшем учебном заведении тж.)* שטודירן

обуче́ни||е *с* 1. ז לעַרנען; *(законченное)* -אויסלער נען ז; зао́чное ~е היגטער־אויגיק דאָס לעַרנען זיך; срок ~я מ לעַרנדויער; пла́та за ~е ז לעַרן־געלט סכאר־; ־לימעד מ *уст.*

обучи́ть *сов.* אויסלערנען; ~ *кого-л.* слеса́рному де́лу אויסלערנען עמעצן שלאָסערס; **~ся** *сов.* אויסלערנען זיך

обуя́||ть *сов.* ארומכאַפּן, אָנכאַפּן; его́ ~л страх ס׳האָט ס׳איז אף אים, אים אָנגעכאַפּט [ארומגעכאַפּט] א שרעק אָנגעפאַלן [ארופגעפאַלן] א פּאַכעד [א שרעק]

обхва́т *м* ־ן מ, ארומכאַפּ מ ־ן; де́рево в два ~а א בוים פון צוויי ארומכאַפּן אין דער גרעב

обхвати́ть *сов.*, **обхва́тывать** *несов.* ארומכאַפּן, -ארום נעמען*

обхо́д *м* 1. *(для осмотра)* ־ס ווו רונדע; *(врача тж.)* מאכן א רונדע; совершáть ~ *чего-л.* רונדבאזוך מ ־ן; 2. *(кружный путь)* איבער עפעס; 3. *воен.* אומוועג מ ־ן דאָס פארגין דעם סוינע פון דער פלאַנג־ארומכאַפּ מ -אויס־ פלאַנג־זיצ (דעם גענעראַלס, די קלאַלים) מידנדיק; ◇ в ~ *(закона, правил и т. п.)* מיידנדיק (דעם גענעראַלס, די קלאַלים)

обходи́тельный העפלעכער, בענימעדיקער

обходи́ть(ся) *несов. см.* обойти́(сь)

обходно́й, обхо́дный 1.: ~ путь אומוועג מ ־ן; *перен.* ארומכאַפּ־ מ־; 2. *воен.:* обхо́дный манёвр היגטערגאנג מצ. ריגגבויגן מ ־ס; ◇ обходно́й лист מאנעווער מ־

обхожде́ние *с* ווו באנעמונג

обша́ривать *несов.*, **обша́рить** *сов. разг.* אויסנישטערן, ארומטאפּן, איבערנישטערן

обшива́ть *несов. см.* обши́ть

обши́вка *ж* 1. *(отделка платья и т. п.)* מ באזאץ; 2. *(облицовка)* באשלאָג מ

обши́рн||ый 1. ברייטער°, גרויסער; *(просторный)* -ראָכ ברייטער°; א ברייטער° שעטעך וועסדיקער; **~ое** простра́нство 2. *перен.* ברייטער; **~ые** зна́ния ברייטע יעדיעס; **~ое** знако́мство א ברייטע באקאַנטשאפט

обши́ть *сов.* 1. *(пришить, отделать)* -באַ ארומנייען, ארומליאמעווען, ארומקאנטעווען; (по краю тж.) זעצן; 2. *(обтянуть тканью)* באציִען*; 3. *тех.* באשלאָגן*; ~ доска́ми מיט ברעטער באשלאָגן*; 4. *(кого-л.) разг.* באנייען; ~ всю семью גאנצע הויזגעזינד דאָס באנייען

обшла́г *м* ־ן מ מאַנקעט

обща́ться *несов.* [פארקער] א בארירן* האָבן*, -קאָנטאק באגעגענען זיך [קאָנטאקטירן] מיט; ~ с сосе́дями שכיינים

общегородско́й אלשטאָטישער

общегосуда́рственный אלמעלוכישער, -אלגעמיין־מעלוכי שער

общедосту́пный 1. אלגעמיין־צוטריטלעכער, -צוטריט לעכער פאר אלעמען; 2. *(понятный)* צו (פאר אלעמען) -אלעמען נעגלעכער

общежи́ти||е *с* 1. *(помещение)* ־ען ווו צוזאַמענווינונג; 2. *(общественный быт)* ז צוזאַמענלעבן; *(повседневная жизнь)* קלאַלים פון; пра́вила ~я צוזאַמענלעבן לעבן; דאָס געווינלעכע

זיי זײַנען וווֹי צוזאַמענלעבונג; оний прия́тные в ~и лю́ди לע מענטשן, וואָס מיט זיי איז גרינג אויסצוקומען

общеизве́стный אַלגעמיין־באַקאַנט, -טער

общенаро́дн||ый דאָס אלפאָלקישער; ~ое досто́яние אלפאָלקישע אייגנטום

общенациона́льн||ый אַלגעמיין־נאַציאָנאַל, -לער; ~ые интере́сы אַלגעמיין־נאַציאָנאַלע אינטערעסן

обще́ние *с* ד בראַיר м, פּאַרקער м, קאָנטאַקט м ־ן

общеобразова́тельн||ый: ~ая шко́ла אַלגעמיי־שול פאר אַלגעמיינער בילדונג

общеполе́зный אַלגעמיין־נוצלעכער; ~ труд אַלגעמיין־נוצלעכע מי

общепоня́тный אַלעמען, אַלגעמיין־פארשטענדלעכער פארשטענדלעכער

общепри́знанный פון אַלעמען, אַלגעמיין־אנערקענטער אנערקענטער

общепри́нят||ый אַלגעמיין־אָנגענומענער; в ~ом смы́сле אין געווינלעכן זינען

общереспублика́нский אלרעפובליקאַנישער

общесою́зный אַלגעמיין־פארבאַנדישער; *(всесоюзный)* אלפארבאַנדישער

обще́ственник *м* = м געזעלשאפטלער

обще́ственно-поле́зный געזעלשאפטלעך־נוצלעכער

обще́ственност||ь *ж* ו״ל געזעלשאפטלעכקייט; нау́чная ~ь די וויסנשאפטלעכע געזעלשאפטלעכקייט; ~ь завода́ די זאָוועטישע געזעלשאפטלעכקייט; мне́ние мирово́й ~и די געזעלשאפטלעכע מיינונג אין דער גאַנצער וועלט

обще́ственн||ый 1. געזעלשאפטלעכער, סאָציאַלער; ~ый строй געזעלשאפטלעכע אָרדענונג; ~ое положе́ние געזעל־שאפטלעכע [סאָציאַלע] לאַגע דאָס אָרט אין דער געזעל־שאפט; ~ые нау́ки וויסנשאפטלעכע [געזעלשאפטלעכע] וויסנשאפטן; ~ый де́ятель געזעל־שאפטלעכער טוער; ~ая рабо́та געזעל־שאפטלעכע אַרבעט; ~ое мне́ние די געזעלשאפטלעכע מיינונג; ~ая со́бственность *книжн.;* דאָס געזעל־שאפטלעכע אייגנטום [פאָלקסאייגנטום]; ~ые организа́ции [לאַנדסמאַנשאפטן] אויסצוגלייכן; 2. *разг. (любящий общество)* געזעלשאפטלעכער; ◇ ~ый обвини́тель לעכער באשולדיקער; ~ое порица́ние אין עפנטלעכע פארורטיילונג, אויסרייד; на ~ых нача́лах אין עפנטלעכע יעסוידעס אף געזעלשאפטלעכע יעסוידעס

о́бществ||о *с.* 1. ו״ל געזעלשאפט; социалисти́ческое ~о די סאָציאַליסטישע געזעלשאפט; 2. *(компания)* ו״ל געזעלשאפט; *(присутствующие)* м אויל־עם; ~о весели́лось דער אויל־עם האָט זיך מעסאַמייַען געזעלן; 3. *(окружение)* ו״ל סוויווע, ו״ל כאַוראָסע, ו״ל געזעלשאפט; в ~е образо́ванных люде́й אין א געזעלשאפט [אין א סוויווע] פון געבילדעטע (מענטשן); я хорошо́ себя́ чу́вствую в его́ ~е איך פיל זיך גוט, ווען איך בין צוזאַמען מיט אים; 4. *(организация, объединение)* ו״ל אסאָציאַציע, געזעלשאפט ־ן; спорти́вное ~о א ספּאָרטיווע געזעלשאפט ־ס

обществове́дение *с* ו״ל געזעלשאפט־קענטעניש

общеупотреби́тельный אַלגעמיין־געברויכלעכער

общечелове́ческий אַלגעמיין־מענטשלעכער

о́бщ||ий 1. אַלגעמיינער; ~ее пра́вило דער אַלגעמיינער קלאָל; в ~их черта́х אין אַלגעמיינע שטריכן; ~ее бла́го דאָס אַלגעמיינע ווויילזײַן; 2. *(совместный; сходный)* געמיינזאַמער; ~ими си́лами מיט געמיינזאַמע קרעפטן; ~ие знако́мые געמיינזאַמע באַקאַנטע; в них есть что́-то ~ее (צווישן) זיי האָבן עפּעס געמיינזאַמס (זיך; 3. *(принадлежащий совладельцам)* שוטפעסדיקער; 4. *(весь, целый)* גאַנצער, אַלגעמיינער; ~ая су́мма די אַלגעמיינע [גאַנצע] סומע; ◇ ~ее собра́ние די אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג; в ~ей сло́жности אין, אַרום און אַרום; в ~ем и це́лом גאַנצן סאַכאַקל; найти́ ~ий язы́к געפינען* א געמיינזאַמע שפּראַך; на ~их основа́ниях אף אַלגעמיינע, לויטן אַלגעמיינעם סיידער; не име́ть ничего́ ~его с *чем-л.* גאָרנישט ניט צו עפּעס; в ~ем צו עפּעס; ~ее ме́сто ו״ל באַנאַליטעט ־ן

о́бщина *ж* ו״ל געמיינדע; *(у евреев тж.)* ו״ל קהילה ־ס

общи́нн||ый געמיינדע־; ~ая со́бственность ו״ל אייגנטום געמיינדע־

общипа́ть *сов.*, **общи́пывать** *несов.* ארומפליקן; ~ ку́рицу ארומפליקן א הון

общи́тельн||ость *ж* ו״ל געזעליקייט, ו״ל כאַוראָסעדיקייט; ~ый простой и ~ый челове́к א כאַוראָסעדיקער, געזעליקער צוגעלאָזטער מענטש

о́бщность *ж* ו״ל געמיינזאַמקייט; ~ интере́сов געמיינזאַמ־קייט פון אינטערעסן

о́бщо *нареч. разг.* צו אַלגעמיין

объеда́ть(ся) *несов. см.* объе́сть(ся)

объеде́ние *с:* э́то про́сто ~! ס׳איז טאַמ־נאַניידן, ס׳איז מאָלע־טאַם

объедине́ние *с* 1. *(действие)* ד פאַריניקן, פאַריניקונג ו״ל; 2. *(союз)* ו״ל פאַריניקונג, ־ען קעָרפּערשאפט; литерату́рное ~ [גרופּע] פאַריניקונג פון ליטעראַרישע

объединённ||ый 1. פאַריניקטער; 2. *(совместный)* -גע־מיינזאַמע; ~ое заседа́ние זיצונג א געמיינזאַמע

объедини́тельный: ~ съезд м פאַריניקונגס־צוזאַמענפאָר

объедини́ть *сов.* פאַריניקן; ~ ме́лкие хозя́йства פאַר־יניקן די קליינווירטשאפטן; ~ си́лы פאַריניקן זיך קרעפטן; ~ся *сов.* פאַריניקן זיך; ~ся в борьбе́ за мир פאַריניקן זיך אינעם קאמף פאר שָׁלעם

объединя́ть(ся) *несов. см.* объедини́ть(ся)

объе́дки *мн. (ед.* объе́док *м) разг.* שפּײַז־רעשטלעך שיראַים מצ., מצ.

объе́зд *м* 1. *(действие)* דאָס ארומפאָרן אַרום און, (עפּעס) דורכפאָרן פאַרבײַ; *(обгон)* דאָס אי׳בעריאָנגן; 2. *(путь)* ד אומוועג м ־ן

объе́здить *сов.* 1. *אויספאָרן; *(побывать во многих местах)* אי׳בערזײַן*, אויסזײַן*; ~ всю Евро́пу אויספאָרן* אי׳בערזײַן* [אויסזײַן*]; ~ всех знако́мых גאַנץ איראָפּע אויסריטן*; 2. *(лошадь)* בא אַלע באַקאַנטע

объе́здчик *м* 1. = м רײַטוועכטער; 2. *(лошадей)* = м אויסריטער

объезжа́ть[1] *несов. см.* объе́хать

объезжа́ть[2] *несов. см.* объе́здить

объе́кт *м* ד אָביעקט м ־ן; ~ изуче́ния м פּאָרש־אָביעקט; строи́тельство промы́шленных ~ов די בויונג פון אינדוס־טריע־אָביעקטן

объекти́в *м фото* ד אָביעקטי׳וו м ־ן

объекти́вн||ость *ж* ו״ל אָביעקטי׳ווקייט; *(беспристраст-*

ность тж.) ו אָנפּנִיעסדיקײט; ~ость вне́шнего ми́ра *филос.* די אָביעקטִיווקײט פֿון דער אויסערלעכער וועלט; ~ый אָביעקטִיוו*; *(беспристрастный тж.)* אָנפּנִיעס-; ~ая действи́тельность די אָביעקטִיווע ווירקלעכ-; ~ые причи́ны סִיבעס אָביעקטִיווע; ~ая оце́нка דיקער; ~ое קײט אָביעקטִיווע [אָן אָנפּנִיעסדיקע] אָפּשאצונג

объём *м* מ פּאַרנעם*; *(количество)* מ סכום; ~ сосу́да דער פּאַרנעם פֿונעם געפֿעס; ~ строи́тельства דער פּאַרנעם פֿון דער בויונג; ~ торго́вли פּאַרנעם פֿון דער פּי-; ~ зна́ний דער סכום ידיעס; в по́лном ~е נעם מיסכער אין גאנצן [אין פֿולן] פּאַרנעם

объём||истый *разг.* גרויסער°, גרויספּאַרנעמיקער; ~истый том גראָבער° [הײפֿשער] באנד; ~ный 1. פּאַרנעם-; ~ное измере́ние ו פּאַרנעם־אויסמעסטונג; 2. *(передающий трёхмерность предмета)* סטעריאָ-, סטעריאָסקאָפּישער; ~ное кино́ מ סטעריאָקינאָ; 3. *перен.* גרויספּאַרנעמיקער

объе́сть *сов.* 1. אַרומעסן*, אַרומהריזן; 2. *(кого-л.) разг.* באַעסן* דעם קאָפּ (דאַט.); ~ся *сов.* אײַבערעסן* זיך

объе́хать *сов.* 1. *(вокруг)* (אַרום)פֿאָרן* אַרום אָדער אום; 2. *(проехать стороной)* פֿאַרבײַ-, אויסמײַדן (פֿאָרנדיק); 3. *(проехать по всему пространству)* (אַרום)* פֿאָרן*; *(побывать повсюду)* [אויסזײַן*] אויספֿאָרן*; ~ весь мир [אײַבערזײַן*] אויספֿאָרן* די גאַנצע וועלט; ~ все уча́стки (אַרומפֿאָרנדיק) אויסזײַן* אף אַלע בא-ציִרקן

объяви́ть *сов.* 1. (о *предл.; заявить*) (וועגן)* מעלדן*; ~, что... מעלדן* [דערקלערן] אז...; ~ о своём согла́сии מעלדן* וועגן דער אַסקאָמע [מעלדן*] דעם אָר-; 2. *(огласить)* פֿאַרעפֿנטלעכן [מעלדן*]; ~ приговор טײל; ~ результа́ты באַקאַנט מאַכן די רעזולטאַטן; 3. *(официально установить, заявить)* דערקלערן*; ~ войну́ דערקלערן אַ מילכאָמע*; ~ забасто́вку דערקלערן [מעלדן*] אַ שטרײק; ~ шах *шахм.* זאָגן שאָך; 4. *(официально признать кем-л., чем-л.)* דערקלערן*; ~ собра́ние откры́тым דערקלערן די פֿאַרזאַמלונג פֿאר געפֿעפֿנט; ~ себя́ *кем-л.* דערקלערן [פֿראָקלאַמירן] זיך פֿאַר א...; 5.: ~ благода́рность אַרויסטראָגן* אַ דאַנק; ~ вы́говор מאַכן אַן אויסרייד* יאָונען, באַווײַזן* זיך

объявле́ние *с* 1. *(действие)* ז מעלדן, ז דערקלערן*; ~ войны́ דאָס דערקלערן מילכאָמע; 2. *(извещение)* ז־ען מעלדונג; *(в газетах и т. п. тж.)* פֿובליקאַציע; ו, ־ס ־ן אַנאָנס; ו ־ס הוידאָע *уст.*

объясне́ние *с* 1. ו דערקלערונג*; 2. *(разговор)* דורכ-ליבע־דערקלערונג ו ־ען; ◇ ~ в любви́ שמועס מ ־ן*

объясни́м||ый דערקלערלעכער; э́то вполне́ ~о סאיז גרינג צו דערקלערן

объясни́тельн||ый: ~ая запи́ска דערקלער־צעטל מ ־ען

объясни́ть *сов.* 1. *(вин.)* דערקלערן*; *(сделать понятным тж.)* פֿארשטיין* צו געבן*; ~ пра́вило דערקלערן [געבן* צו פֿאַר-]; ~ смысл сло́ва דעם קלאַל; 2. *(вин. тв.; установить причину)* דעם באַטײַט פֿונעם וואָרט [שטיין*]; чем ~, что... דערקלערן* (מיט) וויאַזוי; как ~ его́ молча́ние דערקלערט מען, וואָס...; ~ся *сов.* 1. *(переговорить)* מען דערקלערן זיך שוועיגן; 2. *(выясниться)* דורכשמועסן זיך, דורכרעדן* זיך קלאָר

объясня́ть *несов. см.* объясни́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* объясни́ться; 2. *(изъясняться)* רעדן*; свобо́дно ~ся по-англи́йски רעדן* פרײַ ענגליש; 3. *(иметь причиной)* דערקלערט ווערן*, דערקלערן זיך; чем э́то объясня́ется? מיט וואָס איז עס צו, מיט וואָס דערקלערט עס זיך? דערקלערן?

объя́тия *мн.* ז אַרומנעמען, האַלדזן זיך; заключи́ть *кого-л.* в ~ אַרומנעמען אין די אָרעמס*; ◇ приня́ть с распростёртыми ~ми אָפּנעמען* מיט אָפֿענע אָרעמס

объя́тый: ~ у́жасом פֿאַרצאַפּלטער פֿון שרעק; ~ пла́менем אינגאַנצן אין פֿלאַמען

объя́ть *сов.* 1. אַרומנעמען*, אַרומכאפּן; 2. *(понять)* באַגרײַפֿן*, באַפֿאַסן

обыва́тель *м* 1. ז ־עך, פֿילִיסטער מ ־ס; 2. *уст.* = מ קלײנבירגער; ~ский פּי-, אײַנווינער; באַלעבעסלדיקער, לִיסטעריש

обыгра́ть *сов.*, **обы́грывать** *несов. (вин.)* 1. *(партнёра в игре)* (בא)* גווינען*; אָפּדאַצן *разг.*; 2. *разг. (для большего впечатления)* אויסניצן צוליב עפּעקט

обы́денный גווײַנלעכער, טאָגטעגלעכער

обыкнове́ни||е *с* ו ־ן, טעוות ו ־ס; ~e + *инф.* אַן עפּעס צו טאָן; по ~ю ◇ האָבן* א טעוות; ניט ווי ~я ווי דער שטײַגער איז; ווי גווײַנלעך, ווי גווײַנלעך; про́тив ~я גווײַנלעך

обыкнове́нн||о *нареч.* גווײַנ(ט)לעך; ~ый 1. *(часто встречающийся)* א גווײַנלעכע גווײַנ(ט)לעכער; ~ая исто́рия גווײַנ(ט)לעכע, גע-שׂיכטע; 2. *(ничем не примечательный)* א פּראָסט־, א גווײַנלעכער מענטש; ~ый челове́к טער כּיוועקײַעם

обы́ск *м* מ ־ן, דורכזוך אונטערזוך, אונטערזוכונג; ו ־ען; произвести́ ~ מאַכן א דורכזוך [אן אונטערזוך]

обыска́ть *сов.*, **обы́скивать** *несов.* 1. *(помещение)* דורכ-; מאַכן א דורכזוך [אן אונטערזוכונג] (אין); אונטערזוכן, זוכן (אין); *(кого-л.)* באזוכן; *юр.* (פון) מאַכן א פערזענלעכן אונטערזוך; 2. *(осмотреть в поисках потерянной вещи и т. п.)* גוט זוכן [דורכנישטערן] (אין); ~ все углы́ דורכנישטערן אין אַלעווינקעלעך

обы́чай *м* (מצ. מינהגים) מינהג מ; *(привычка)* געווײַנ-; שאפּט ו

обы́чн||о *нареч.* גווײַנ(ט)לעך; ~ый גווײַנ(ט)לעכער; *(ничем не примечательный тж.)* פּאַשעטער; в ~ое вре́мя אין דער גווײַנלעכער צײַט; ~ое явле́ние א גווײַנלעכע; ◇ ~ое вооруже́ние אַרדינערער וואָפֿן

обя́занност||ь *ж* 1. ז ־ן פֿליכט ו; входи́ть в *чьи-л.* ~и האַלטן* זיך* אין פֿליכטן עמעצנס; счита́ть свое́й ~ью פֿליכטן; 2. *мн.* מצ. פֿליכטן; исполня́ть ~и אויס-; פֿאר א פֿליכט; исполня́ющий ~и дире́ктора דער אויספֿילער פֿון די דירעקטאָר־פֿליכטן; освободи́ть *кого-л.* от ~ей באפרײַען עמעצן פֿון די פֿליכטן; ◇ вмени́ть в ~ь *что-л.* אַרויפֿליגן די פֿליכט (עפּעס)

обя́зан||ный 1. פֿאַרפֿליכטער; вы ~ы приходи́ть во́ время איר זײַט מחויב צו דער צײַט; 2. *(дат.)*: я вам о́чень ~ איך בין אײַך זייער דאַנקבאר, איך בלײַב; высо́ким урожа́ем колхо́з ~ אײַערער א באלכוויו; пра-

вильной агротéхнике פאר דער הויכער° געראָטעניש האָט דער קאָלחוֹזירט צו פארדאָנקען דער ריכטיקער אגראָטעכניק

обяза́тельн||о *нареч.* גענוי‑טע; לעמאָנהאשעם, אומבאדינגט; ~о приходи́те! איר זאָלט אומבאדינגט [לעמאָנהאשעם] קומען; он ~о придёт [אין שום פאַל] ער וועט גענוי‑טע קומען; ~ый 1. אָבליגאָטאָרישער; *(необходимый)* נייטיק‑; ~ое усло́вие א נייטיקער באדינג; ~ое обуче́ние אָבליגאָטאָרישע בילדונג; 2. *(услужливый)* דינסטגרייטער; ◇ ~ый экземпля́р פּליכט‑עקזעמפּליאַר מ ־ן

обяза́тельство *с* 1. פארפליכטונג ז ־ן, היסכּמוועס ז; он дал ~ испра́виться ער האָט זיך מיסכּמעוו געוואָרן; взял на себя́ ~ вы́полнить план досро́чно דער קאָלעקטיוו האָט זיך פארפליכט [האָט גענומען אף זיך א היסכּמוועס] אויסצופילן דעם פּלאַן פאַרן טערמין; 2.: долгово́е ~ היסכּמוועס‑צעטל מ ־ען

обяза́ть *сов.* 1. פארפליכטן, אָבלירן; 2.: ты меня́ о́чень обя́жешь כ'וועל בליבן דינער אין איביקער באל‑נעמען* אף זיך די, פארפליכטן זיך; ~ся *сов.* מעכּמעוו זיך* פליכט [דאָס היסכּמוועס]

обя́зыва||ть *несов. см.* обяза́ть; 2. *(налагать обязанности)* ארופלייגן א כויוו; дове́рие ко мно́гому ~ет דער צוטרוי לייגט ארוף גרויסע היסכּמוועסן; э́то вас ни к чему́ не ~ет דאָס איז אייך צו קיין זאַך ניט מעכּמעוו; ◇ положе́ние ~ет הויכע מאדריגע [שטעלע] פארפליכט

ова́л *м* ־ן אָוואַל מ

ова́льный אָוואַלער

ова́ц||ия *ж* ־ס אָוואַציע ז; устро́ить ~ию *кому-л.* מאכן אן אָוואַציע עמעצן; аплодисме́нты, переходя́щие в ~ию אפּלאָדיסמענטן, וואָס גייען אי‌בער אין אָוואַציע; до́лго не смолка́ющая ~ия דויערנדיקע אָוואַציע

овдове́ть *сов. (о мужчине)* ווערן* [בליבן*] אן אַל‑מאַנע; *(о женщине)* ווערן* [בליבן*] אן אלמאַנע

овёс *м* האָבער מ

ове́ч||ий שאָפּנערן, שאָפּנס‑; ~ка *ж* שפּעלץ ז ־ך

ови́н *м* ־ס (טריקן‑)שטיער מ

овладева́ть *несов. см.* овладе́ть

овладе́||ть *сов. (тв.)* 1. *(захватить)* ארומבאקומען* אי‌נעמען* די שטאָט; אין די הענט ארײַן; ~ть го́родом אין די הענט ארײַנ‌נעמען* די שטאָט; 2. *(подчинить себе)* ~ть разгово́ром דער טאָנעבער [די היפּנטיזיגור] ווערן* [בליבן*] אין אַל‑מאַנע; ~ть *чьим-л.* вниманием עמעצנס אויפמערק‌זאמקייט; 3. *(о мыслях, чувствах)* אין דער ראָש‌־האַלטן, פארכאַפּן עמעצן; мно́ю ~ла ра́дость מיך האָט באהערשט א פרייד; им ~л страх סיי‌ס האָט אים ארומגעכאפט א שרעק; 4. *(усвоить)* באהערשן; ~ть маркси́стско-ле́нинской тео́рией באהערשן די מארקסיסטיש‌־לענינישע טעאָריע; ~ть профе́ссией באהערשן א פראָפעסיע; ◇ ~ть собо́й באהערשן זיך* אין די הענט (ארײַן), זיך

о́вод *м* ־ן בייספליג ז ־ן פּערדפּלאַץ מ

овощево́д *м* ־ס גרינסציכטלער מ; ~ство *с* גרינסציכטלערישער פאר גרינסצוכט; ~ческий גרינסצוכט *после сущ.*

овощехрани́лище *с* ־ס גרינסשפּייכלער מ

о́вощ||и *мн.* (*ед.* о́вощ *м*) גרינוואַרג ז, גרינס מ; ~но́й גרינס‑; *(из овощей)* פון גרינוואַרג *после сущ.*; ~но́й магази́н גרינוואַרג‌־מאגאזין מ ־ן

овра́г *м* ־ן יאר, ־ס מ באַלקע ז

овся́нка[1] *ж* 1. *(крупа)* האָבער‌־גרויפן מצ.; 2. *(каша)* האָבערגריץ ז

овся́нка[2] *ж (птица)* צײַפּע ז ־ס, אַמער ז ־ס

овся́ной *см.* овся́ный 1

овся́н||ый 1. האָבער‌־; ~ое по́ле האָבערפעלד ז ־ער; 2. *(из овса)* האָבער‌־; פון האָבער *после сущ.*; ~ая ка́ша האָבערגריץ ז

овца́ *ж* שאָף ז

овцево́д *м* שאָפּציכטלער מ; ~ство *с* שאָפּצוכט ז; ~ческий פאר שאָפּצוכט *после сущ.*

овча́рка *ж* (мц. ־ הינט) שאָפּהונט מ; ־ס אָוועטשאַרקע ז

овча́рня *ж* ־ן שאָפּנשטאל ז ־ן, שפּאָנשטאל ז ־ן

овчи́н||а *ж* שאָפּנפעל ז; ~ка *ж:* ~ка вы́делки не сто́ит *погов.* די מי איז ניט ווערט די פּראַצע; не́бо с ~ку показа́лось *кому-л.* עמעצער האָט געמיינט, אז די פון שאָפּנפעל; ~ый: שאָפּן‌־; ~ый тулу́п שאָפּנפעלץ מ ־ן

ога́рок *м* ליכטערשטל ז ־ער

огиба́ть *несов. см.* обогну́ть

оглавле́ние *с* אינהאלט‌־פארצייכעניש, אינהאלט מ ־ן ז

огласи́ть *сов. (вин.)* 1. *(зачитать)* באקאַנט מאכן; 2. *(тв.; наполнить звуками)* באהילכן; ~ся *сов. (тв.)* מיט (מיט); ~ся *сов.* [פארפולט ווערן*] אָנפילן זיך קלאַנגען

оглаш||а́ть *несов. см.* огласи́ть; ~е́ние *с* באקאַנטמאכונג ז, פּאָליייענען; не подлежи́т ~ю ניט צום באקאַנט מאכן

оглобл||я *ж* ־ס האָלאָבליע ז; ◇ поверну́ть ~и פאר‌־קערעווען דעם דישעל

оглохнуть *сов.* טויב ווערן*

оглуша́ть *несов. см.* оглуши́ть

оглуши́тельный פארטויבנדיקער, פארהילכנדיקער

оглуши́ть *сов.* 1. *(звуком)* פארטויבן, פארהילכן, מאכן טויב; 2. *(ударом)* פריטשמעליען; *перен. тж.* פלעפן

огляде́ть *сов.* באקוקן; *(рассмотреть)* באטראכטן; ~ *кого-л.* с головы́ до ног באטראכטן עמעצן פון קאָפּ ביז פיס (די); ~ся *сов.* 1. (אין אַלע זײַטן) ארומקוקן זיך, ארומקוקן זיך (ארום זיך); 2. *(освоиться)* ארומזען* זיך, ארומקוקן זיך, וווּ מע איז אין דער וועלט

оглядк||а *ж:* бежа́ть без ~и לויפן* ניט אומקוקנדיק לויפן* אָן אָטעם, זיך

огля́дывать *несов. см.* огляде́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* огляде́ться 1; 2. *см.* огляну́ться

огляну́ться *сов.* אומקוקן זיך; ◇ не успе́ешь ~, как... וועסט זיך ניט באווײַן אומצוקוקן, ווי...

огнев||о́й 1. *воен.* פּײַער‌־; ~а́я то́чка פּײַערנעסט ז ־ן; 2. *(жгучий)* ברענענדיקער, פּײַערדיקער; *(пылкий)* הי‌־; ~о́й па́рень א יונג א ברען; ~о́й взгляд א ציקער; א פּײַערדיקער בליק

огнедыша́щий פּײַערשפּײַענדיקער

огнемёт *м* ־ס פּײַערוואַרפער מ

о́гненный 1. פּײַער‌־, פּײַערדיקער; ~ столб פּײַערזײַל

פּײַער־רויטער זײַל ן־, м 1. 2. (о цвете) פּײַערדיקער; 3. (жгучий) ברענענדיקער, פּײַערדיקער; (пылкий) הי- ציקער; ~ взгляд א פּײַערדיקער בליק; ~ темперáмент א פּײַערדיקער [א היציקער] טעמפּעראַמענט

огнеопáсный פּײַער־געפּערלעכער

огнестóйкий פּײַערפּעסטער

огнестрéльн||ый: ~ое орýжие ז שיס־געווער, פּײַער־ ז־; ~ая рáна וו ־ן שאָסווונד

огнетуши́тель *м* לעש־באלאָן מ ־ען, לעש־אפּאראט מ ־ן

огнеупóрный *тех.* פּײַער־ פּײַערפּעסטער; ~ кирпи́ч פּעסטער ציגל

огó *межд.* אָהאָ!

оговáривать(ся) *несов. см.* оговори́ть(ся)

оговóр *м разг.* רעכילעס ז ־ן, בילבל מ (מצ. בילבולים)

оговори́ть *сов. (вин.)* 1. *(условиться)* אויסנעמען* (וועג); *(сделать оговорку)* מאכן א באוואָרענען- (וועג); 2. *разг. (оклеветать)* (אף) רעניש* אויס-, אָנרעדן* (אף); ~ся *сов.* 1. *(сделать оговорку)* טראכטן א בילבל (אף); זאָגן, באוואָרענען; 2. *(ошибиться)* מאכן א טאָעס זיך טויט זײַן* (אין רייד), (אין רייד)

оговóрк||а *ж* 1. *(условие)* רעזער- באוואָרעניש וו ־ן, ריד־טאָעס מ (מצ. ־ן, וואָציע וו ־ס (טעות..)

оголённый הויל־, נאַקעטער; *(не прикрытый одеждой)* אנטבלויזעטער

оголи́ть *сов.* אנטבלויזן; *(деревья)* נאַקעט* לאָזן; 2. *перен.* פֿאָדעקן* אָפּדעקן; ~ фронт דעם פראָנט פֿאָדעקן

оголя́ть *несов. см.* оголи́ть

огонёк *м* 1. ־ער ז פּײַערל; 2. *разг. (задор)* ברען מ; рабóтать с огонькóм מיט ברען אַרבעטן; ◇ загляну́ть на ~ אַוונטציי (אמאָל) אַרײַנכאַפּן זיך

огóнь *м* 1. *тк. ед.* ־ער ז פּײַער; развести́ ~ צעלייגן [מאכן] א פּײַער; гре́ться у огня́ וואַרעמען זיך באַם פּײַער; 2. *(свет)* ־ן פּײַער ז, שײַן וו; зажéчь ~ в кóмнате אָנצינדן* [מאכן] שײַן [פּײַער]; огни́ большóго гóрода אינעם צימער; 3. *тк. ед. (блеск глаз)* גלאַנץ מ; 4. *тк. ед. (пыл; тж. о задорном человеке)* ־ער ז פּײַער, ברען מ; 5. *тк. ед. (стрельба)* (שיס)פּײַער ז; откры́ть ~ שיסן* אָנהייבן* פּײַער א; ли́ния огня́ וו פּײַער־ליניע; ◇ игрáть с огнём שפּילן מיט פּײַער; огнём и мечóм זיך מיט פּײַער; из огня́ да в пóлымя פון איין אומגליק אַרויס — אין פּײַער; пройти́ ~ и вóду דורכגיין* צווייטן אַרײַן; пойти́ в ~ и вóду גרייט זײַן* גיין אין פּײַער; нет ды́ма без огня́ אָן פּײַער איז קיין רויך ניטאָ ≅ אַז מע קלינגט, איז א כאָגע; подли́ть мáсла в ~ גיסן* בוימל אפּן פּײַער

огора́живать(ся) *несов. см.* огородúть(ся)

огоро́д *м* (גרניס־)גאָרטן מ (מצ. גערט(ע)נער)

огородúть *сов.* אָפּצוימען; אַרומצוימען; *(отгородить)* אָפּצוימען

огоро́дн||ик *м* = מ גערטנער; ~ичество *с* וו גערטנערײַ; ~ый גאָרטן־; ~ые растéния מצ. גרינסגעווויקסן

огоро́шивать *несов.*, **огоро́шить** *сов. разг.* פּלעפּן

огорчáть *несов. см.* огорчúть; ~ся *сов.* זיך נעמען* אָנעמען, אגמעסנעפּעש; не огорчáйтесь! עסט נישט אָפּ דאָס האַרץ!

огорчéни||е *с* ז יסורים] מצ. אגמעסנעפּעש, ־ן; к моемý велúкому ~ю צו מײַן טיפֿן באַדויערן

огорчúть *сов.* -אגמעסנען [פּארשאַפֿן*] יסורים* [פּעש]; ~ся *сов.* זיך מצטער זײַן*

огрáбить *сов.* בארויבן, בארויבענען; *(разорить тж.)* שטעלן בעדל־האדל; *(страну и т. п.)* באנעמען*

огрáда *ж* צאם וו, ־ן מ, צוים וו, ־ן מ פּארקן מ; *(плетень, частокол)* פּלויט מ ־ן; ־ס

оградúть *сов.* 1. *(отгородить)* אָפּצוימען, אַרומצוימען; 2. *перен.* באשירעמען; ~ от напáдок באשירעמען קעגן אָנפאלן

ограждáть *несов. см.* оградúть

ограничéни||е *с* וו ־ען באגרענעצונג; без ~я -אומבאגרענעצט

ограни́ченный 1. *(скудный)* באגרענעצטער, קנאַפּער; 2. *(о человеке)* באגרענעצטער; *(об уме тж.)* פלאַטש- קער

ограни́чивать(ся) *несов. см.* ограни́чить(ся)

ограничúтельн||ый 1. *(для ограничения)* באשרענק-; ~ые мéры מצ. באשרענק־מאָסמיטלען; 2. *(узкий)* בא- שמאָלער, גרענעצטער

ограни́чить *сов.* באגרענקען, באשרענצן; ~ úмпорт באשרענקען דעם אימפּאָרט; ~ орáтора двадцатью минýтами געבן* דעם רעדנער ניט מער ווי צוואַנציק מינוט; ~ себя́ в чём-л. זיך עפּעס* ניט פארגינען*; ~ся *сов. (тв.)* 1. *(удовольствоваться)* (מיט) באנוגענען זיך* אָפּקומען* באנוגענען זיך [אָפּקו- מען] (מיט) *неодобр.*; ~ся поклóном מיט א פארניי- גען זיך* [געבן*]; 2. *(сместись)* באגרענצן זיך (מיט); дéло ограни́чилось тем, что... מע איז אָפּגעקומען דער- מיט וואָס ...

огромн||ый קאָלאָסאַלער; *(о величине, размерах тж.)* ריזיקער; גוואלדאָנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ое здáние א ריזיקע געביידע; человéк ~ого рóста א גוואַלדיקער [א הויקסיקער מענטש; ~ая толпá פילקעפּיקער] האמון; ~ый успéх א קאָלאָסאַלע דערפּאָלג [קאָלאָסאַלער]; ~ое влияние א קאָלאָסאַלע אונטערשייד; ~ая рáзница א גרעסטע מערהייט

огрубéл||ый 1. *(о коже)* פארהאַרטעטער, שאַרסטקע וועראָנער; 2. *(о человеке)* פארגרעבטער

огрубéть *сов.* 1. *(о коже)* פארהאַרטעט ווערן*, שאַרסטקע ווערן*; 2. *(о человеке)* פארגרעבט ווערן*

огрызáться *несов.*, **огрызнýться** *сов.* 1. *(о собаке)* בייסן [גראָבן]; 2. *разг.* אָפּעטפערן בייס צוריק

огры́зок *м* 1. *(недоеденный кусок)* (אן ארומגעבריסן) רעשטל; 2. *разг. (карандаша и т. п.)* ־ער ז אָפּשניצל

огýльн||ый 1. *(без разбора)* אהולעמדיקער, (אהולנע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ое обвинéние בא- אומבאגרינדעטע שולדיקונג

огурéц *м* ־ס וו אוגערקע; солёный ~ א זויערע אוגער- קע

огурéчный אוגערקע־; ~ рассóл מ אוגערקע־ראָסל

óда *ж лит.* ־ס וו אָדע

одарённ||ость *ж* וו באגאַבטקייט וו; ~ый טאלאנטירטקייט באגאַבטער, טאלאנטירטער

одари́ть *сов.*, **одаря́ть** *несов.* 1. מא- שענקען* [געבן*]; *(тв.)* טאָנעס* [געבן*] פאר א מאטאָנע; 2. *(наделить)* באשענקען*; прирóда одари́ла егó талáнтом די נאטור האָט אים באשאָנקען מיט טאלאָנט

одевáть *несов.* 1. *см.* одéть; 2. *(обеспечивать одеж-*

дой того или иного качества) קלײדן, *אָנטאָן; ~ ребёнка со вку́сом -ги דאָס קינד מיט גע קלײדן [אָנטאָן*] שמאָק; ~ся *несов.* 1. *см.* оде́ться; 2. *(носить одежду того или иного качества)* קלײדן זיך, *אָנטאָן זיך; хорошо́ ~ся [°גוט] קלײדן זיך [אָנטאָן* זיך] עלעגאַנט

оде́жда *ж* 1. *собир.* קלײדונג ז, האלבאָשע ז, -קלײ.. מץ. דער; лётняя ~ זומערקלײדער מץ.; 2. *(надетое на ком-л.)* מאלבושים מץ. אָנטאָן ז, קלײדער מץ.

одёжк||а *ж разг.:* по ~е протя́гивай но́жки *погов.* (מע מוז) זיך שטרעקן נאָך די עקן

одеколо́н *м* אָדעקאָלאָן מ

оделя́ть *сов.*, **оделя́ть** *несов.* (אָלעמען) באַטיילן; ~ подарками געבן* יעדערן א מאַטאָנע

одёргивать *несов. см.* одёрнуть

одеревене́лый 1. פארהילצערטער; 2. *перен.* -פארשטאַר טער

одеревене́ть *сов.* 1. פארהילצערט ווערן*; 2. *(от холода)* ווערן* ווי א שטיק האָלץ, פארשטאַרט ווערן*

одержа́ть *сов.*, **оде́рживать** *несов.:* ~ побе́ду *אָפּהאלטן באקומען* די אויבערהאנט; ~ верх

одержи́м||ость *ж* ז באזעסנקייט; ~ый 1. באזעסענער (ען), באהערשטער (ען), מ.. -ע; 2. *в знач. сущ. м* באזעסענער מ (מץ. מעטורָפֿים) מעטורָף

одёрнуть *сов.* 1. *(поправить платье и т. п.)* -אַרָאָפּ, אויסגלעטן*, ציען*; 2. *разг. (кого-л.; заставить замолчать)* אָפּהאקן די רייד (דאט.)

оде́т||ый 1. אָנגעטאָנענער; он ещё не ~ ער האָט זיך נאָך ניט אָנגעטאָנען; 2. *(обеспеченный одеждой)* -אָנגעטאָנע, באקלײדטער, נער; 3. *(тв.; покрытый)* (מיט) באדעקטער, אָנגעטאָנענער (אין)

оде́ть *сов.* 1. *אָנטאָן*; 2. *разг. (обеспечить одеждой)* באקלײדן; 3. *(нарядить кем-л.)* פארשטעלן* אויבערטאָן*; 4. *(покрыть)* באדעקן; *(окутать)* פארהילן; ~ся *сов.* 1. זיך אָנטאָן*; 2 *(нарядиться кем-л.)* אויבערטאָן*; 3. *(покрыться)* באדעקט זיך, (פאר) פארשטעלן זיך, ווערן* באדעקן זיך, דערפֿון ווערן* בי׳מער מיט האָבן זיך באדעקט [האָבן זיך אָנגעטאָן אין] בלעטער

одея́ло *с* ז ־ס קאָלדרע

одея́ние *с* ז האלבאָשע

оди́н (одна́, одно́, *мн.* одни́) *числ.* 1. איין *неизм.; (при счёте)* איינס; одни́м уда́ром מיט איין קלאַפּ; 2. *в знач. мест. (какой-то)* אַ; в одно́м го́роде жила́ же́нщина אין אַ שטאָט האָט געלעבט א פרוי; ~ мудре́ц сказа́л ... כּאָטש האָט געזאָגט...; 3. *в знач. прил. (без других)* אַליין, אַנער; я оста́лась одна́ до́ма איך בין געבליבן (אַנע) אַליין אינדער-; 4. *в знач. прил. (никто другой, ничто другое)* נאָר [בלויז] ער; ~ он мо́жет сде́лать э́то נאָר, בלויז; зимо́й он хо́дит в одно́м костю́ме ער גייט אום אין איין קאָסטיום (אָן אן איבערשט) וויל-; кругом бы́ли одни́ ка́мни ארום אין ארום זענען געווען (אָן אן איבערשט) טער; 5. *в знач. прил. (тот же самый)* איין* אַליין אַנער; 6. *в знач. сущ. м (цифра)* איינס ז; 7. *в знач. сущ. м* אַנער מ; ~ из ты́сячи אַנער פון טויזנט; ~ из них אַנער פון זיי; по одному́ אַנערצווײַז; 8. *в знач. сущ. с:* одно́ и то же איינס אין זאַך; одно́ и то же איינס [איין זאַך] איז (פאר) מיר קלאָר; одно́ мне я́сно איינס אף אַ; ◇ ~ на ~ 1) איינס; 2) *(наедине)* אַנער (מיט) אַליין; боро́ться ~ на ~ קעמפן איינס אף איינס; ~-еди́нственный אַין־אַן־אַנערציקער; все до одного́ אַלע אַלע פאר אַנערעם; все за одного́, ~ за всех ביז אַנערעם; все как ~ אַנער פאר אַלע; одно́ вре́мя אַ שטיק צײַט, א געווי׳סע צײַט; одни́м сло́вом מיט אַ; ~ в по́ле не во́ин *посл.* אַנער בעקי׳צער, איין וואָרט אין פעלד איז קיין העלד

одина́ков||о *нареч.* גלײַך, אלצי׳נס; он ~о хорошо́ говори́т по-англи́йски и по-францу́зски ער רעדט פונקט אזוי גוט אף ענגליש ווי אף פראנצויזיש; ~ый, אלצי׳נער; в ~ой ме́ре אין דער זעלבער אַנער אין דער זעלבער; ~ое отноше́ние אלצי׳נע באציונג מאָס

одина́рный אַנערציקער, אַנערלדיקער

оди́ннадцатый עלפטער

оди́ннадцать עלף

одино́к||ий 1. *(единичный)* אַנערצלנער; *(единственный тж.)* אַין־אַנערציקער; 2. *(без семьи)* אַנפֿאַמי׳ליקער; *(не состоящий в браке)* פרײַלײַדיקער; ~ая мать מוטער פרײַלײַדיקע; 3. *(испытывающий одиночество)* עלנטער; 4. *в знач. сущ. м.* ..קע מ פרײַלײַדיקער; *ж* = ז פרײַלײַדיקע; ~о *нареч.:* жить ~о לעבן אַנערע [עלנט] אַליין

одино́чество *с* ז אַנפֿאַמי׳ליקייט, ז (קיט) עלנט

одино́ч||ка 1. *м* ..מע מ אַנערמאַן; *ж* = ז אַנערמאַ; запозда́вшие ~и פארשפּעטיקטע אַליינגייער; 2. *м (действующий один)* (מץ. יחידים) יחיד מ; 3. *(живущий без семьи) м* ..מע מ אַנפֿאַמי׳ליקער, ..קע מ אַנערמאַן; *ж* = ז אַנערמאַ; 4. *ж разг. (тюремная камера)* אַנערצל־קאַמער ז ־ן; 5. *ж (лодка)* -קלײַ אַנערצל־שלאַכט ז ־ן; ◇ в ~у *(по одному)* אַנערצוויז; *(собственными силами)* (אַנערע) אַליין

одино́чн||ый 1. *(о насекомых, животных)* -אַין־אַליי אַנערצל־קאַמער ז ־ן; 2. *(отдельный)* אַנערצלנער; ~ый вы́стрел -אַנערצל קער; 3. *(совершаемый силами одного)* -אַליין; ~ый бой אַנערצל־שלאַכט ז ־ן; 4. *(рассчитанный на одного)* -אַנערצל; ~ая ка́мера אַנערצל־קאַמער ז ־ן; ~ое заключе́ние טפֿיסע־אַיזאָליאַציע ז

одио́зный פארהאַסטער, אָדיעזער

одича́лый פארוואָלדעוועטער

одича́ть *сов.* 1. ווילד [פארוואָלדעוועט] ווערן*; 2. *(стать нелюдимым)* ווערן* א פֿערע־; -אָפּ, ווערן* אָפּגעלאָזט לאָזן* זיך

одна́ *ж см.* оди́н

одна́жды *нареч.* 1. *(один раз)* אַמאָל איין; 2. *(как-то раз)* אמאָל, אַנמאָל

одна́ко 1. *союз* אָבער, פונדעסטוועגן, דאָך; 2. *в знач. вводн. слова* פֿאַרט, נו־נו!, ווי געפֿעלט אײַך?, אָהאָ!

одни́ *мн. см.* оди́н

одно́ *с см.* оди́н

одноа́ктн||ый אַין אַקט, אַינאַקטער מ ־ס *после сущ.*; ~ая пье́са אַ פֿיעסע אין אַין אַקט, אַינאַקטער מ ־ס

однобо́кий קרומזײַטיקער; *перен.* אײַנזײַטיקער

однобо́ртн||ый אײַנבאָרטיקער; ~ое пальто́ -אײַנבאָרטיקער אַן טיקער מאַנטל

одновре́ме́нн||о *нареч.* אײַנצײַטיק, גלײַכצײַטיק; ~ый אײַנצײַטיקער, גלײַכצײַטיקער

одногла́зый מיט אײַן אויג; אײַן־אויגיקער *после сущ.*

одногоди́чн||ый אײַניאָריקער; ~ые ку́рсы אײַניאָריקע קורסן

одного́рбый: ~ верблю́д אײַנהוֹיקערדיקער קעמל

однодне́вный אײַנטאָגיקער; ~ дом о́тдыха א הויז פאר אײַנטאָגיקן אָפּרו

однозву́чный מאָנאָטאָנישער

однозна́чн||ый 1. *(с тем же значением)* גלײַכבאַטײַטי- מיט אלצײַנעם באַטײַט *после сущ.*; קער; 2. *лингв.* מיט אײַן באַטײַט *после сущ.*; ~ое сло́во א וואָרט מיט אײַן באַטײַט; 3. *мат.* אײַנציפֿערדיקער

одноимённ||ый מיטן זעלבן נאָמען *после сущ.*; фильм по ~ому рома́ну דער פֿילם לויטן ראָמאַן מיטן זעלבן נאָמען

однока́шник *м разг.* שול־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); *(однокурсник)* קורס־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים)

однокла́ссни||к *м* קלאַס־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); он мой ~к ער איז מיט מיר פון אײַן קלאַס; ~ца *ж* קלאַס־כאָוערטע ווּ ־ס

однокле́точный *биол.* אײַנקעמערלדיקער

одноклу́бник *м разг.* קלוב־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); *мн.* די קאָמאַנדע פֿונעם זעלבן קלוב

одноковшо́вый: ~ экскава́тор אַן אײַנשפּײַקיקער עקסקאַוואַטאָר; אַן עקסקאַוואַטאָר מיט אײַן שפּאַ; וואַטאָר

одноколе́йный *ж.-д.* אײַנקאָליִעדיקער; ~ путь קאָליִעדיקע באַן

одноко́мнатн||ый אײַנציִמערדיקער; ~ая кварти́ра אַן אײַנציִמערדיקע ווינונג

однокопы́тный *зоол.* אײַנטלאָיקער

одноку́рсни||к *м* קורס־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); ~ца *ж* קורס־כאָוערטע ווּ ־ס

одноле́тний *бот.* אײַניאָריקער

однолёт||ок *м разг.:* они́ ~ки זיי זײַנען אין אײַנע יאָרן, זיי זײַנען פון אײַן עלטער

одноме́стн||ый אײַנאָרטיקער; ~ая ка́юта אַן אײַנאָרטי- קע קאַיִוטע

одномото́рный אײַנמאָטאָריקער; ~ самолёт אַן אײַנמאָ- טאָריקער אעראָפּלאַן

одноно́гий אײַנפֿוסיקער; мы с ним ~е מיר זײַנען מיט אים פון אײַן מיליטער־טייל [פּאַלק]

однополча́н||ин *м* (мн. ..כאָווירים) פּאַלק־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); мы с ним ~е מיר זײַנען מיט אים פון אײַן מיליטער־טייל [פּאַלק]

однополый *биол.* איינגעשלעכטלעכער

однороднo||сть *ж (состава)* ווּ אײַנאַרטיקײט, -האָמאָגע- ניש קײט ווּ; ~ый 1. *(подобный)* גלײַכאַרטיקער פֿונעם; זעלבן מין *после сущ.*; *(сходный)* ענלעכער; 2. *(одинаковый во всех частях)* אײַנאַרטיקער, האָמאָגענער; ◇ ~ые чле́ны предложе́ния גלײַכאַרטיקע זאַצגלידער

однору́кий מיט איין האנט אײַנהאַנטיקער; *после сущ.*

односельча́н||ин *м* מיר זײַנען פון אײַן דאָרף אײַנווינער פון אײַן דאָרף; мы ~е

односло́жный 1. אײַנזילביקער; 2. *(немногословный)* א קורצער° [לאקאָנישער, קורצער°; ~ отве́т -לאקאָנישער ענטפער]

односпа́льн||ый: ~ая крова́ть אַן אײַנצלאָרטיק בעט

односторо́нн||ий 1. *прям. и перен.* אײַנזײַטיקער; ~ее движе́ние тра́нспорта אײַנזײַטיקע באַוועגונג פֿונעם טראַנס- פּאָרט; ~ее воспале́ние лёгких אײַנזײַטיקע לונגען־אָנצינ- דונג; ~ее разви́тие אײַנזײַטיקע אנטוויקלונג; 2. *(совершаемый одной стороной)* פון [דורך] אײַן; אײַנצאַדישער; ~ее сокраще́ние צאַד אײַנזײַטיקער; אײַנזײַטיקע באָרקירצונג דורך אײַן צאַד ווּאָפֿן־פּאַרקירצונג, ווּאָפֿן־פּאַרקירצונג

однотипный פון אין טיפּ *после сущ.*

одното́мн||ик *м разг.* (мн. אײַנבאַנד מ (מצ. אײַנבענד); ~ый אין אײַן באַנד אײַנבאַנדיקער; *после сущ.*

однофами́л||ец *м* (мн. ..כאָווירים) פאַמיליען־כאָוער מ (מצ. ..כאָווירים); мы ~льцы מיר האָבן אן, מיר זײַנען פאַמיליען־כאָווירים אלצײַנעם פאַמיליע־נאָמען

одноцве́тный מיט אין קאָליִר אײַנקאָליִריקער; *после сущ.*

одночле́н *м мат.* אײַנגליד ־ער מ

одноэта́жный אײַנשטאָקיקער, איינגאָרנדיקער

одобре́ние *с* 1. ווּ באַגיִטיקונג; *(согласие)* ווּ האַסקאָמע, פאַרדינען עמעצנס הויכ- צושטימונג ווּ; заслужи́ть *чьё-л.* ~ שאַצונג; с ~м отозва́ться о *чём-л.* ~ זיך גינסטיק אָפּ- גוט-, באַווילליקונג ווּ; 2. *(официальное)* רופֿן*; וועגן עפּעס הייסונג ווּ

одобри́тельный צושטימיקער; ~ о́тзыв א גינסטיקער אָפּרוף

одо́брить *сов.*, **одобря́ть** *несов.* 1. באַגיִטיקן; я одобря́ю твой вы́бор איך באַגיִטיק [מיר געפֿעלט] דײַן אויס- וואל; я не одобря́ю его́ посту́пки איך פאַרטיַיל זײַנע גוטהייסן*, באַווילליקן*; 2. *(официально)* מסכּים*

одолева́ть *несов.* 1. *см.* одоле́ть 1, 3, 4; 2. *разг. (овладевать)* סטאַרען זיך בײַקומען

одоле́ть *сов.* 1. *(победить)* בײַקומען*, גיִוויער זײַן*; ~ проти́вника גיִוויער זײַן*] דעם קעגנער בײַקומען*; 2. *разг. (овладеть)* אײַנבײַסן*; е́ле ~ пе́рвую главу́ קוים אײַנבײַסן* דאָס ערשטע קאַפּיטל; не ~ *чего-л.* ניט בײַקומען*; 3. *(о каком-л. состоянии)* קענען* אײַנבײַסן; его́ одоле́л сон דער שלאָף האָט אים בײַגעקומען; 4. *разг. (замучить):* комары́ одоле́ли די מוקן האָבן פאַרמאַטערט [פאַרמוטשעט]; ס׳איז ניט אויסצוהאַלטן פון די מוקן

одолжа́ть *несов. см.* одолжи́ть

одолже́ние *с* ווּ ־ן, געפֿעליקײט ווּ ־ס; ◇ сде́лайте ~ *уст.* 1) *(просьба)* זײַט אזוי גוט; 2) *(ответ)* בעקאָוועד גאָדלו, ביטע!

одолжи́ть *сов.* *(אנט)לײַען; ~ *кому-л.* де́нег, де́ньги געבן* עמעצן א גמילעס־כעסעד, לײַען* עמעצן געלט

одома́шнивать *несов.*, **одома́шнить** *сов.* פאַרהיימישן, פאַרהיימישן וויילדע בא- האַסטוביקן*; ~ ди́ких живо́тных לעכאַיִם

одр *м уст.:* на сме́ртном одре́ אפֿן טויטן־בעט

одряхле́ть *сов.* אָפּגעלעבט, ווערן* שטאַרק פאר- וועלטערט

одува́нчик *м* לופטל ז ־ען, בלעזערל ז ־ען

оду́маться *сов.* 1. *(изменить свои намерения)* -בא טראכטן זיך; 2. *разг. (опомниться)* קומען*, ארומקוקן זיך צו זיך

одура́чивать *несов.*, **одура́чить** *сов. разг.* אָנפּיפן*, שטעלן צום נאר

одуре́ни||е *с:* до ~я ביז כאלאָשעס

одуре́ть *сов. разг.* אראָפּגיין*, דול [מעשוגע] ווערן*

одурма́нивать *несов.*, **одурма́нить** *сов.* בארויש

одуря́ющий בארוישנדיקער

одутлова́тый אופּגעבלאָזענער

одухотворённ||ость *ж* ז באגייסטערטקייט; ~ый -באגייסט טערטער; ~ое лицо́ אין אידלגייסטיק געזיכט

одухотвори́ть *сов.*, **одухотворя́ть** *несов.* באגייסטערן

одушеви́ть *сов.* באלעבן, באגייסטערן; ~ся *сов.* -בא באגייסטערט ווערן*, לעבן זיך

одушевлённ||ый 1. באלעבטער, באגייסטערטער; 2. *грам.:* и́мя существи́тельное ~ое נאָמען פון א לעבעדיק וועזן

одушевля́ть(ся) *несов. см.* одушеви́ть(ся)

оды́шк||а *ж* ז יאדעשליוועקייט; страда́ть ~ой זיין* אין* א קורצן אָטעם, יאדעשליוועט האָבן*

ожереби́ться *сов.* לאָשעקלעך אָפּושערעבען זיך האָבן*

ожере́лье *с* (מצ. ־בענדער) מ האַלדזבאנד, האַלדז־שנור מ ־ן

ожесточа́ть(ся) *несов. см.* ожесточи́ть(ся)

ожесточе́ние *с* 1. *(озлобление)* ז פּארביסנקייט, -פּאר ביטערטקייט ז; 2. *(упорство)* דאָס ווילדע אקשאָנעס; де́лать *что-л.* с ~м טאָן* מיט פּארביטדערטער ענערגיע [מיט אקשאָנעס]

ожесточённ||ый 1. *(безжалостный, суровый)* -פּארביסע, ווילד־ פּארביטערטער, נער; 2. *(исполненный упорства)* ־אקשאָנעסדיקער פּארביטערטע שלאכטן; ~ые бои́

ожесточи́ть *сов. (кого-л.)* פּארביטערן, מאכן הארט ווערן* פּאר־, ווערן* פּארבי־סן עמעצן הארץ ביטערט; ~ся *сов.* פּארבי־סן

ожива́ть *несов. см.* ожи́ть

ожи́ть *сов.* 1. *(возвратить к жизни)* מאכן פון טויט לעבעדיק, אופּלעבן; *мед.* רעאנימירן; 2. *(восстановить силы)* צוגעבן* נייע קויכעס, אופּלעבן, דערפרישן; 3.: ~ *что-л.* в па́мяти עמעס אין זיקאָרן אופּלעבן; 4. *(придать выразительность — глазам, лицу)* באלעבן; 5. *(внести оживление во что-л.)* באלעבן, אופּלעבן; *(сделать более веселым тж.)* אופּמונטערן; 6. *(одежду и т. п.)* מאכן לעבעדיקער; ~ся *сов.* 1. אופּלעבן, ווערן* אופּגעלעבט; при упомина́нии об А́рктике ста́рый поля́рник ожи́вился אז מע האָט דערמאָנט אַרקטיק, האָט דער אלטער° פּאָליאָר־פּאָרשער אופּגעלעבט; ти́хая у́лица ожи́вилась די שטיל גאס האָט אופּגעלעבט; 2. *(стать более интенсивным)* ווערן* [אוועק־]גיין*] לעבעדיקער

оживле́ние *с* 1. *(действие)* ז וידערופלעבונג; *мед.* ז רעאנימירונג; 2. *(весёлость, живость)* ז אופּלעבונג, מונטערע שטימונג; ~ в за́ле *(ремарка)* אין אופּלעבונג; 3. *(движение, суета)* ז באלעבטקייט, אופּלע־ ז בונג; на у́лицах цари́ло ~ די גאסן זיינען געווען אין אופּ־ אף די גאסן האָט געהערשט שטארק באלעבט לעבונג

оживлённ||ый 1. *(весёлый, возбуждённый)* אופּגעלעבטער, מונטערער; *(о лице)* באלעבטער; 2. *(протекающий живо, бойко)* לעבהאפטיקער; ~ая бесе́да א לעבהאפטי־ קער שמועס; 3. *(исполненный движения)* באלעבטער; ~ая у́лица א באלעבטע גאס

оживля́ть(ся) *несов. см.* оживи́ть(ся)

ожида́ни||е *с* 1. ז וואַרטן; в ~и *чего-л.* אף זואַרטנדיק עפּעס; 2. *обыкн. мн.* מצ. דערוואַרטונגען; обману́ть чьи-л. ~я -ניט בארעכטיקן עמעצנס דערוואַרטונגען [האָפענונג־ען]; сверх (всяких) ~й (יעדער) דערוואַרטונג־ען; ◇ зал ~я ז ־ן וואַרט־זאל

ожид||а́ть *несов.* 1. *(вин., род.)* (אף) וואַרטן; *(рассчитывать на чей-л. приход тж.)* (אף) רייכטן זיך; ~а́ть с нетерпе́нием מיט אומגעדולד [ארויסקוקן] וואַרטן; 2. *(род.; надеяться, предполагать)* רייכטן זיך, דערוואַרטן (אף); от него́ всего́ мо́жно ~а́ть פון אים קאָן מען זיך פון אים קאָן מען דערוואַרטן אלץ, ריכטן אף אלץ; я не ~а́л вас уви́деть כ׳האָב זיך ניט גערי־כט אייך צו זען; как и сле́довало ~а́ть ווי מע האָט געקאָנט דערוואַרטן; 3. *(вин.; предстоять кому-л.)* (דאט.) פּאַרשטיין*; нас ~а́л тру́дный путь ס׳איז אונדז פּאָרגעשטאנען א שווע־ רער וועג

ожире́ние *с* ז פעטלייביקייט; ~ се́рдца *мед.* ־האַרץ ז ־פעטזוכט

ожире́ть *сов.* פעט(לייביק) ווערן*

ожи́ть *сов.* 1. *(стать снова живым)* ווערן* פון טויט לעבעדיק, אופּלעבן; 2. *(воспрянуть духом)* אופּלעבן; 3. *(наполниться движением)* באלעבט ווערן*; 4. *(о чувствах, воспоминаниях и т. п.)* דערוועקן, אופּלעבן זיך

ожо́г *м* 1. מ ברי(אָפּ); 2. *(обожжённое место)* -בראַנד ווונד ז ־ן

озабо́тить *сов. (вин.)* (דאט.) דיגענע פּארשאפן*; он чем-то озабо́чен אים קוימערט עפּעס

озабо́ченн||ость *ж* ז באזאָרגטקייט; ~ый באזאָרגטער; *(выражающий тревогу)* פּארזאָרגטער; ~ые лю́ди спеша́т куда́-то באזאָרגטע מענטשן אייל ענרגיע; ~ое лицо́ א פּארזאָרגט פּאָנעם

озагла́вить *сов.*, **озагла́вливать** *несов. (вин.)* -באטי־ טל געבן* (דאט.) א קעפּל

озада́ченный מעווהלבעלער

озари́ть *сов.* 1. באשיינען, באהעלן, באלויכטן*; 2.: её лицо́ бы́ло озарено́ ра́достью איר געזיכט האָט געלויכטן פון פרייד; 3. *(неожиданно прийти на ум)* אופּבליצן (בא); его́ озари́ла мысль ס׳האָט בא אים אופּגעבליצט א געדאַנק; ~ся *сов.* 1. באשיינט ווערן*, באהעלט ווערן*; 2. *перен.* (פּנים) אופּלויכטן*; её лицо́ озари́лось ра́достью איר געזיכט האָט אופּגעלויכטן פון פרייד

озаря́ть(ся) *несов. см.* озари́ться

озвере́лый, озвере́вший צעוויילדעוועטער, צעוישעטער

озвере́ть *сов.* צעוויילדעווען ווערן*, צעוישען ווערן*

озву́ченный: ~ фильм טאָנפיצירטער פילם

озву́чивать *несов.*, **озву́чить** *сов. (кинокартину)* -בא טאָנפיצירן, קלאָנגיקן

оздорови́тельн||ый פּארגעזונטערונג(ס)־, געזונט־; ~ые ме́ры פּארגעזונטערונג(ס)־מאָסמיטלען מצ.; ~ые лагеря́ געזונט־קעמפּן מצ. ־לאגערן מצ.

оздорови́ть *сов.* פּארגעזונטערן, מאכן געזונט°, מאכן מענטש געזונט°; *перен.* פּארבעסערן, מאכן

но́вку в коллекти́ве פֿארבעסערן די אטמאספֿער אינעם קאָלעקטי֫וו

оздоровле́ние *с* וו פֿארגעזונטערונג, דאָס געזונט־מאכן; *перен.* ו דאָס פֿארבעסערן, געזונט־מאכן

оздоровля́ть *несов. см.* оздорови́ть

озелене́ние *с* וו באגרינונג, ו באגרינען; ~ городо́в דאָס באגרינען די שטעט

озелени́ть *сов.*, **озеленя́ть** *несов.* באגרינען

озёрн||ый 1. ~ая вода́ וו אָזערע־וואסער; 2. *(изобилующий озёрами)* אָזערעדיקער; ~ый край אָזערעדיקער [אן אָזערעס־רייכער] קאנט

о́зеро *с* וו ־ס אָזערע

зим||ый 1. ~ая пшени́ца נ ווינטערוויץ; 2. *в знач. сущ. мн.* מצ. ווינטער־טוועס

о́зимь *ж* מצ. ווינטער־טוועס

озира́ться *несов.* ארומקוקן זיך; ~ по сторона́м ארום־קוקן זיך אין אלע זייטן

озло́бить *сов. (кого-л.)* פֿארביטערן, בייז מאכן, אופּבייזערן; ~ся *сов.* בייז* ווערן*, וועלן טערן זיך אויפֿגעבייזערט

озлобле́ние *с* וו פֿארביטערונג, וו פֿארביסנקייט

озлобля́ть(ся) *несов. см.* озло́бить(ся)

ознако́мить *сов.* באקענען*; ~ *кого-л.* с содержа́нием докуме́нта באקענען* עמעצן מיטן אינהאלט פֿונעם דאָקומענט*; ~ся *сов.* באקענען* זיך

ознакомля́ть(ся) *несов. см.* ознако́мить(ся)

ознаменова́ние *с:* в ~ *чего-л.* קעדיי צו באציי֫כענען אין אָנדענק, קעדיי אָפּצומערקן עפּעס, עפּעס פון עפּעס

ознаменова́ть *сов.* 1. *(явиться свидетельством чего-л.)* באציי֫כענען; ~ перево́рот в нау́ке באציי֫כענען אן איבערקערעניש אין דער וויסנשאפֿט; 2. *(сделать памятным)* באציי֫כענען, אָפּמערקן; ~ пра́здник трудовы́ми по́двигами אָפּמערקן דעם יאָמטעוו מיט אַרבעט(ס)־העלדן־טאטן; ~ся *сов. (тв.):* нача́ло двадца́того ве́ка ознаменова́лось вели́кими откры́тиями в о́бласти фи́зики דער אָנהייב פֿונעם צוואנציקסטן יאָרהונדערט איז אָפּגעמערקט מיט גרויסע° אנטדעקונגען אין געביט פון פיזיק

означа́ть *несов.* באטײַטן

озно́б *м* קאַלטער פּיבער; почу́вствовать ~ דערפֿילן א קעלט אין די אייוורים

озо́н *м* אָזאָן מ

озорн||и́к *м разг.* 1. *(шалун)* (מצ. קונדיסים) קונדעס מ, (מצ. ווייסער־כעוועניק) ווייסער־כעוורעניק מ; 2. *(нарушитель порядка)* סקאנדאליסט מ ־ן, בויאַן מ ־עס; ~ича́ть *несов. разг.* קונדיסעווען, קאָמאַנדעווען; ~о́й *разг.* פֿארשײַטער; ~о́й мальчи́шка א פֿארשײַטער קונ־דעס; ~а́я улы́бка א פֿארשײַטער שמייכל

озорство́ *с разг.* 1. *(шалости)* וו קונדיסערײַ; 2. *(бесчинство)* וו בויאנערײַ, וו ווילדקייט

озя́бнуть *сов. разг.* דערפֿרוירן ווערן*

ой *межд.* אוי!; *(при боли тж.)* אוי־וויי!

оказа́ть *сов.:* ~ влия́ние на *кого-л.* אויפֿשפּיל [מאשפּיע] אויף עמעצן*, זיך* האָבן* א השפּאָע; ~ внима́ние *кому-л.* שענקען* אופּמערקזאמקייט, זיך* אופּמערקזאם צו עמעצן; ~ на *кого-л.* давле́ние דריקן אויף עמעצן; ~ по́мощь *кому-л.* העלפֿן* (אויס), הילף* געבן עמעצן; ~ подде́ржку *кому-л.* שטיצן עמעצן; ~ предпочте́ние *кому-л.* בכּוירע* עמעצן; ~ сопротивле́ние אָפּגענבן*; ~ услу́гу *кому-л.* א טאָן* אַנטאָן*; ~ честь *кому-л.* א געפֿעליקייט [טוּיוּוע] עמעצן; ~ по́чести *кому-л.* א קאָוועד עמעצן; ~ содéйствие מיטווירקן עמעצן

оказа́||ться *сов.* 1. *(быть налицо):* в гости́нице не ~лось свобо́дных номеро́в אין האָטעל זײַנען קיין פֿרײַע נומערן [צימערן] ניט געווען; кни́га ~лась на ме́сте דער בוך איז געווען אפֿן אָרט; спи́чек у него́ не ~лось קיין שוועבעלעך האָט ער גאָר ניט געהאט; в стака́не не ~лось воды́ אין גלאָז איז גאָר ניט געווען קיין וואַסער; 2. *(очутиться где-л., в каком-л. состоянии):* он здесь ~лся случа́йно ער האָט פֿאַפֿאַדיעט אהער צופֿעליק; ~ться в меньшинстве́ בלײַבן* אין א מינדערהײט; ~ться в опа́сности ארומזיצן* זיך אין א געפֿאַר; 3. *(явиться на деле кем-л., чем-л.)* ארויסווײַזן* זיך; он ~лся о́чень ми́лым челове́ком ער האָט זיך ארויסגעוויזן פֿאר זייער; א ליבן מענטשן; мои́ опасе́ния ~лись напра́сными ווי ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן, זײַנען מײַנע פֿאַדעם געווען אומ־[אומבאגרינדעט]; 4. *безл. (выясниться):* как ~лось ס׳האָט זיך; ~лось, что... ווי ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן; ~лось, что они́ сосе́ди ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן, אז... ארויסגעוויזן, אז זיי זײַנען שכײַנים

ока́зыва||ться *несов.* 1. *см.* оказа́ться; 2. *в знач. вводн. сл.:* ~ется, что... לאָזט זיך אויס, [ווײַזט זיך ארויס]; ~ется, они́ уже́ уе́хали לאָזט זיך אויס [ווײַזט זיך ארויס], אז זיי זײַנען שוין אוועקגעפֿאָרן

окаймля́ть *несов.* ארומזיימען

ока́лина *ж тех.* וו זעגדרע

окаменéл||ость *ж* וו פֿארשטיינערונג; ~ый 1. פֿארשטיי־נערטער; 2. *(о пище)* האַרטער ווי שטיין; 3. *(бесчувственный — о сердце)* שטיינערנער; 4. *(застывший)* פֿאר־פֿאדשטיינערטער, פֿארגליווערטער, שטאַרטער

окаменéть *сов.* 1. פֿארשטיינערט ווערן*; *(затвердеть тж.)* ווערן* האַרט ווי שטיין; 2. *(застыть)* פֿארשטאַרט פֿארשטיינערט ווערן*, פֿארגליווערט ווערן*, ווערן*

ока́нчивать *несов. см.* око́нчить; ~ся *несов.* 1. *см.* око́нчиться; 2. *(иметь своим окончанием)* זײַנדיקן זיך; сло́во ока́нчивается на гла́сную דאָס וואָרט זײַנדיקט זיך מיט א וואָקאַל

ока́пывать(ся) *несов. см.* окопа́ть(ся)

ката́ть *сов.* אָפּגיסן*; ~ *кого-л.* холо́дной водо́й אָפּ־גיסן* זיך; ~ся *сов.* גיסן* עמעצן מיט קאַלטער° וואַסער

ока́чивать(ся) *несов. см.* ката́ть(ся)

ока́янный *уст. и бран.* פֿארשאַלטענער

океа́н *м* ־ען מ אָקעאַן; ~и́ческий אָקעאַנישער, אָקעאַן־; ~и́ческое тече́ние ־ען וו אָקעאַן־שטרעמונג

океаногра́фия *ж* וו אָקעאַנאָגראַפֿיע

океа́нск||ий אָקעאַן־; *(о судах тж.)* אָקעאַנישער; ~ие глуби́ны מצ. אָקעאַן־טיפענישן

оки́дывать *несов.*, **оки́нуть** *сов.:* ~ взгля́дом ארום־באטראַכטן; *(одного человека)* ארומכאפן מיטן אויג, בליקן פון קאָפּ ביז פֿיס

окисле́ние *с* וו אָקסידירונג

окисли́тель *м хим.* ־ען ו אָקסידיר־מיטל, אָקסידיר־־שטאָף מ ־ן

окисли́ть *сов. хим.* אָקסידירן; ~ся *сов.* אָקסידירן זיך, אָקסידירט ווערן*

окисля́ть(ся) *несов. см.* окисли́ть(ся)

о́кись *ж хим.* м אָקסי́ד

оккуп||а́нт *м* ־ן מ אָקופאַ́נט; **~ацио́нный** אָקופאַ́ציע־; **~ацио́нный режи́м** מ אָקופאַ́ציע־רעזשי́ם; **~а́ция** *ж* ו אָקופאַ́ציע

оккупи́ровать *сов. и несов.* אָקופי́רן

окла́д *м (размер зарплаты)* ־ן ז סכי́רעס; **~ гео́лта** *уст.;* ме́сячный דאָס כו׳ידעשלעכע געהאַ́לט מצ.

окла́дист||ый: **~ая борода́** א בריי́טע באָרד

оклевета́ть *сов. (вин.)* (אַף) (רעכי́לעס)* אַ֫נערדן, אוי׳ס־; (*в печати и т. п.*) פארלי́מדן; טראכטן א בילבל (אַף)

оклеи́вать *несов.*, **оклеи́ть** *сов.* באקלעפן, ארומקלעפן; **~ обо́ями** טאפעצי́רן, אויסשפאלירן

о́клик *м* ־ן מ רוף

оклика́ть *несов.*, **оклика́ть** *сов. (кого-л.)* (דאָס) געבן* א רוף טאָן* עמעצן, א געשרי׳

окн||о́ *с* 1. = ז; **~ в ко́мнате** פֿענצטער; 2. *разг. (подоконник)* = ז; цветы́ на **~е** די בלומען אפן פֿענצטער; 3. *(просвет)* ־ן מ דורכלויכט; *(отверстие)* ז פֿענצטער; 4. *разг. (промежуток времени между уроками)* = ז ניט אויסגעפילטע צייט פון א לעקציע, «פֿענצטער»

о́ко *с поэт.* ־ן ז אויג; ◇ **~ за ~, зуб за зуб** אן שיין טאָכאס שיין, אויג פאר אן אויג, א צאָן פאר א צאָן *книжн.* אין טאָכאס אין

оковá́ть *сов. (сундук и т. п.)* באשלאָגן*; *перен.* פאר־ פארקאָוון, שמידן

око́вы *мн.* מצ. קייטן; *перен. тж.* פֿענטעס; разби́ть **~** די קייטן* צערי׳סן

око́вывать *несов. см.* окова́ть

околдова́ть *сов.*, **околдо́вывать** *несов.* פארקי׳שעפן; *перен. тж.* באצוי׳בערן

околева́ть *несов. см.* околе́ть

околёсиц||а *ж разг.:* нести́ **~у** רעדן* אין דער וועלט ארין

околе́ть *сов.* פֿי׳גערן, פאלן*

око́лица *ж* 1. *(изгородь)* ־ען מ (דאָרף־)ארומצאַם; 2. *(край села)* דער ענ דאָרף, (דאָרפ)ראַנד מ

о́коло 1. *предлог с род. п. (возле)* בא, לעבן; *(недалеко от)* לעבן, ניט ווייט פון; **~ до́ма** לעבן דער שטוב; **~ ле́са** לעבן וואַלד, ניט ווייט פֿונעם וואַלד; 2. *предлог с род. п. (приблизительно)* בא, ארום; **~ семи́ ме́сяцев** ארום זיבן כאָטשעס; **~ семи́ часо́в ве́чера** בא די זיבן כאָטשעס; 3. *нареч. (рядом)* דערנעבן, אין דער נאָענט

околозе́мн||ый *косм.* ארומערדישער; **~ое простра́нство** ארומערדישער רוים

окол||олу́нн||ый *косм.* ארומלעוואָניקער; **~ая орби́та** ארומלעוואָניק [סעלענאָצענטרישע] אָרביטע

око́лыш *м* ־ש מ אָקאָלישקע

око́льн||ый: **~ый путь** ־ן מ אומוועג, ־ן מ בייוועג; **~ыми путя́ми** *перен.* מיט הינטערגעגנ

око́нн||ый: **~ая ра́ма** ־ען מ פֿענצטער־ראם; **~ое стекло́** ז פֿענצטער־גלאָז; *(в раме)* ־ן מ שויב

оконча́н||ие *с* 1. *(завершение)* ז פֿאַרענדיקן; по **~ии** университе́та נאָכן פארענדיקן דעם אוניווערסיטעט; 2. *(конец)* ־ן מ ענד, ־ן מ סאָף, ־ש מ שלוס; **~ие** в сле́дующем но́мере אינעם קומענדיקן נומער סאָף; 3. *грам.* ־ן מ ענדונג, ־ס ו פֿלעקסיע

оконча́тельн||о *нареч.* ענדגילטיק; *(совсем)* פֿולשטענדיק; **~о реши́ть** ענדגילטיק [אנטשיידן] באשליסן*; **~о порва́ть с** *кем-л.* די בא־ [איבערריסן*] פֿולשטענדיק צערי׳סן*; **~ый** ענדגילטיקער; *(полный)* פֿולשטענ־; **~ый вы́вод** אן ענדגילטיקער אויספיר; **~ый отве́т** ענדגילטיקער [אן אנטשיידנדיקער] ענטפער; **~ая побе́да** א פֿולשטענדיקער זיג

оконча́ть *сов.* ־ן (פאר)ענדיקן; **~ рабо́ту** פארענדיקן די ארבעט; **~ шко́лу** ־ן (פאר)ענדיקן די שול; **~ся** *сов.* (פאר)־ ענדיקן זיך

око́п *м* ־ן, ־עס מ שוצגראָבן; אָקאָפּ

окопа́ть *сов.* אַרומגראָבן*; **~ся** 1. *воен.* פארגראָבן* זיך אין שוצגראָבנס; 2. *перен.* געפינען* א מאָקעם־מי׳קלעט

о́корок *м (свиной)* ־ס ו שינקע

окостене́лый 1. פארביינערטער; 2. *(лишённый гибкости)* פארגלי׳ווערטער, פארשטאַרטער

окостене́ть *сов.* 1. פארביינערט ווערן*; 2. *(потерять чувствительность)* פארגלי׳ווערט, פארשטאַרט ווערן* ווערן*

око́т *м (овец)* ־ען ו אָפּשעפּסלונג

окоченéвший, окоченéлый 1. פארשטאַרטער, פארגלי׳־ פארשטיפטער, ווערטער; 2. *(о трупе)* פארשטאַרטער

окоченéть *сов.* 1. פארשטאַרט ווערן*, פארגלי׳ווערט, פארשטיפט, ווערן* ווערן*; 2. *(о трупе)* פארשטאַרט ווערן*

око́шко *с* = ז פֿענצטערל ז ־ער, פֿענצטער

окра́ин||а *ж* 1. *(города)* ־ן מ ראַנד; жить на **~е** וווינען אין עק שטאָט; 2. *(страны)* ־ן ו ראַנדגעגנט; **~ный** ראַנד־; **~ные райо́ны страны́** די ראַנדראיאָנען פֿון נעם לאַנד

окра́сить *сов.* 1. *(покрасить)* אָ֫פּפארבן; окра́шено! פֿריש געפֿאַרבט!; 2. *(придать определённый цвет, тж. перен.)* באפֿאַרבן; **~ся** *сов.* באפֿאַרבט ווערן*

окра́ск||а *ж* 1. *(действие)* ז (אָ֫פּ)פארבן; 2. *(цвет)* ־ן מ קאָליר, ־ן ו פארב; *перен.* ו באפֿאַרבונג; прида́ть другу́ю **~у** צוגעבן* אן אַנדער באפֿאַרבונג

окра́шивать(ся) *несов. см.* окра́сить(ся)

окре́пнуть *сов.* שטאַרקער ווערן*, קרעפּטיקער ווערן*; *(закалиться)* פארהאַרטעווט ווערן*; *(о больном)* קו־ שטעלן זיך אף די פיס; מען* צו די קויכעס; в пионе́рском ла́гере он отдохну́л и окре́п אינעם פֿיאָנעֶר־לאַגער האָט ער אָ֫פּגערוט אן אָנגענומען זיך מיט געזונט

окрести́||ть *сов.* 1. *рел.* (אָ֫פּ)טויפן; 2. *шутл. (вин. тв.; дать прозвище)* קרויענען מיטן נאָמען; её **~ли** принце́ссой מע האָט זי געקרוינט מיטן נאָמען פרינצעסן

окре́стность *ж* ־ן ו אומגעגנט

окре́стный ארומיקער

окриве́ть *сов. разг.* בלינד ווערן* אף איין אויג

о́крик *м* 1. *см.* о́клик; 2. *(грубый)* ־ען מ אָנגעשריי

окрова́вить *сов.* צעבלוטיקן; *(испачкать кровью)* פאר־ באפלעקן מיט בלוט, בלוטיקן

окрова́вленный צעבלוטיקטער; *(испачканный кровью)* באפלעקטער מיט בלוט, פארבלוטיקטער

окропи́ть *сов.*, **окропля́ть** *несов.* בא־, באשפרענקלען, שפריצן

окро́шка *ж* 1. מ קוואַס־באָרשט, ־ס ו אָקראָשקע; 2. *разг. (смесь)* מישמאַש

о́круг *м* ־ן מ קריז; избира́тельный **~** וואַלקריז מ

-ן; воéнный ~ מיליטער־קריז ז ־ן; национáльный ~ נאציאָנאַלער קריז

окру́га *ж разг.* ז ,ארום ,אומגעגנט ו

округли́ть *сов.* 1. מאכן קלײַנער(ד)יק; ~ глазá אויסשטעלן אויגן; 2. *перен.* פּאָר קלײַנערט אויגן; ~ цúфры פּארקלײַנערן [אופּקלײַנער(יק)ן] די ציפערן; 3. *разг. (придать законченную форму)* אויסקלײַנער(ד)יקן; ~ся *сов.* 1. זי האָט קלײַנער(ד)יק ווערן*; её щёчки округли́лись באקומען א פּאָר קלײַנערע בעקלעך; 2. *разг. (достигнуть значительного размера — о состоянии и т. п.)* היפש [נישקאָשעדיק] ווערן*

округля́ть(ся) *несов. см.* округли́ть(ся)

окружа́||ть *несов.* 1. *см.* окружи́ть 1, 3, 4, 5; 2. *(быть расположенным вокруг чего-л.)* ארומגאַרטלען; дерéвню ~ли сады́ и виногра́дники דאָס דאָרף האָבן ארומגעגאַרטלט [ארום דעם דאָרף זײַנען געווען] סעדער און ווינגערטנער; 3. *(составлять чьё-л. окружение)*: его́ ~ли лю́ди труда́ ער איז געווען אין א סוויוע פון ארום אים; ~ в ореóле всеóбщего уважéния ארומגעגאַרטלט פון אלגעמיינער אכטונג איז געווען אן אטמאָספער

окруже́||ние *с* 1. ז ,ארומרינגלונג ,ז ,ארום; *(среда тж.)* ז ־ס ,סוויוע ,ז ,מיליע; 2. *воен.* ז ,ארומרינגלונג; вы́рваться из ~ия אויסרײַסן* זיך פון (דער) ארומרינגלונג; ◇ в ~ии *кого-л.* אין, אין דער ארומרינגלונג פון עמעצן

окружи́ть *сов.* 1. *(занять место вокруг кого-л., чего-л.)* ארומרינגלען; *(о толпе тж.)* צונויפנעמען* זיך ארום; ученики́ окружи́ли своего́ учи́теля די שילער האָבן ארום-גערינגלט זייער לערער ארומנע-מען*; *(оградой тж.)* ארומצוימען; 3. *воен.* ארומרינגלען; ~ вражéскую дивúзию ארומרינגלען א דיוויזיע פונעם שאפן* א, ארומרינגלען (מיט) סויוע; 4. *перен. (кем-л.)* ~ себя́ пре́данными людьми ארומרינגלען (זיך) מיט אירע מענטשן; окружённый почита́телями אין א סוויוע פון פאַרערער; 5. *перен.*: ~ *кого-л.* вниманием и забо́той שאפן* פאר עמעצן אן אטמאָספער פון אופמערקזאם-קייט און זאָרגעוודיקייט; в на́шей стране́ де́ти окружены́ забо́той אין אונדזער לאנד הערט מען ניט אוף צו זאָרגן פאר קינדער

окружн||о́й 1. -קרײַזיש, קרײַז-; ~о́й центр קרײַזצענ-טער ז ־ס; ~а́я избира́тельная коми́ссия די קרײַזישע רינג־אײַנבאן [וואל־קאָמיסיע] ז ־ען; 2.: ~а́я желéзная доро́га

окру́жност||ь *ж* 1. *мат.* ז ־ס ,קרײַזליניע; 2.: на пять киломéтров в ~и אף פינף קילאָמעטער ארום און ארום; имéть дéсять мéтров в ~и האלטן* צען מעטער אין אין העקף

окрылённый באפליגלטער

окрыли́ть *сов.*, **окрыля́ть** *несов.* באפליגלען; успéх окрыли́л его́ דער דערפאָלג האָט אים באפליגלט

окрыля́ться *несов.* באפליגלט ווערן*

окта́ва *ж* 1. *муз., лит.* ז ־ס ,אָקטאָווע; 2. *(голос)* טיפע באס־שטים, טיפער באס

октябрёнок *м* ז ־ענך ,אָקטיאָבערל

октя́брь *м* ז ,אָקטיאָבער; *ср.* áвгуст

октя́брьск||ий אָקטיאָבער(י)שער-, Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция די גרויסע אָק-טיאָבערישע סאָציאַליסטישע רעוואָלוציע; ~ие дни -אָק-טיאָבער־טעג מצ.

окули́ст *м* ז ־ן ,אָקוליסט ,־דאָק.. ,ז (מצ.) אויגן־דאָקטער (טוירים)

окуля́р *м опт.* ז ־ן ,אָקוליאָר; ~ микроскóпа דער אָקוליאָר פונעם מיקראָסקאָפּ

окуна́ть(ся) *несов. см.* окуну́ть(ся)

окуну́ть *сов. (кого-л.)* אונטערטונקען; *(что-л.)* אײַנטונקען; *(обмакнуть)* אײַנטונקען*; ~ся *сов.* 1. אונטערטונקען זיך; 2. *перен.* (אין) זיך* אריינטאָן; ~ся с головóй в рабóту זיך אריינטאָן* ווי אינגאנצן אין דער ארבעט

о́кунь *м* (פיש) ז ־יעס ,אָקון

окупа́ть(ся) *несов. см.* окупи́ть(ся)

окупи́ть *сов.* דעקן, קאָמפּענסירן; ~ расхóды דעקן [קאָמפּענסירן] די הויצאָעס; ~ся *сов.* אויסקויפן זיך; *перен.* ניט זײַן* אומזיסט, באלוינט ווערן*

оку́ривать *несов.*, **оку́рить** *сов.* בארויכערן, ארומרויכערן

оку́рок *м* ז ־ערך ,צינאָר־רעשטל

оку́тать *сов.* 1. *(вин. тв., вин.* в *вин.)* אײַנווויקלען (מיט), (אין); ~ но́ги шерстяны́м платко́м אײַנווויקלען די פיס אין א וואָלענער פאטשיילע; 2. *(вин. тв.) перен.* (אין) אײַנהילן; ~ся *сов. (тв.)* 1. אײַנווויקלען זיך (אין); 2. *перен.* (אין) אײַנגענהילט ווערן*; ~ся тума́ном אײַנגענהילט ווערן* אין נעפּל

оку́тывать(ся) *несов. см.* оку́тать(ся)

оку́чивать *несов.*, **оку́чить** *сов. с.-х.* ארומהויפענען; ארומשיטן* *разг.*

оля́дья *ж* ז ־ס ,לאָטקע

оледене́ние *с* ו פאַרײַזונג

оленево́д *м* = ז ־ן ,הירשנציכטלער; ~ство *с* ו הירשנצוכט; ~ческий הירשנציכטלערישער; פאר הירשנצוכט *после сущ.*

оле́н||ий הירשן־; ~ьи рога́ מצ. הירשן־הערנער; ◇ ~ий мох ז ,הירשנמאָך ,ז ,יאָגעל; ~ина *ж* ז הירשנפלייש

оле́нь *м* ז ־ן ,הירש; сéверный ~ פּאָליאַרהירש

оли́в||а *ж* 1. *(плод)* ז ־ן ,אײַלבערט; 2. *(дерево)* ז (מצ. ..ביי, -אײַלבערטבוים (מצ. ..ביימער), (מער), ז (מצ. ..ביימער) אָלײַוונבוים; ~ковый -אײַלבערט(ן); ~ковое мáсло ז ,אָלײַוון־אייל ,ז ,אײַלבערט־אייל

олига́рхия *ж* ו אָליגאַרכיע

олимпиа́да *ж* ז ־ס ,אָלימפּיאָדע ו

олимпи́йский אָלימפּישער; ◇ Олимпи́йские и́гры אָלימ-פישע שפּילן

оли́фа *ж* ז ,פאַרב־אייל ,ז ,אָליפע ו *разг.*

олицетвор||éние *с* ו פערזאָניפיצירונג; *(воплощение)* ו פאַרקערפערונג; ~ённый פאַרקערפערטער; он ~ённое благоро́дство ער איז די נאָבלקייט אליין

олицетвори́ть *сов.* פערזאָניפיצירן; *(воплотить)* פאר-קערפערן

олицетворя́ть *несов.* 1. *см.* олицетвори́ть; 2. *(являться совершенным образцом чего-л.)* פאַרקערפערן; ~ со-бóй זײַן* א פאַרקערפערונג [פאַרקערפערן אין זיך], (ווי)

о́лово *с* ז ,צין

оловя́нный 1. צין-, צינערנער; ~ рудни́к צין־ארצגרוב; ~ солда́тик ז ־ן ,צינערן זעלנערל; 2. *(о глазах)* א צינערן, גלעזערנער, מילכיקער

о́лух *м разг.* שוּיטע מ (מצ. שוּיטים), באָמאָז מ ־ן

ольх||а́ *ж* ־ס וו אָלכע; ~о́вый אָלכענער

ольша́ник *м* אָלכע־פארוואקסונג וו ־ען

ом *м эл.* אָם מ ־ען *(с колич. числ. мн.* אָם)

оме́га *ж* וו אָמעגא

омерз||е́ние *с* מ איבל, מ מיגל; ~и́тельный איבלדי־, מיגלדיקער, קער

омертве́лый 1. אָפּגעשטאָרבענער; 2. *(неподвижный)* טויט־שטיל, טויט־שטילער; 3. *(опустевший)* פארשטאָרטער, געוואָרענער

омертве́ть *сов.* 1. *אָפּשטאָרבן, *ווערן; 2. *(стать неподвижным)* *פארשטאָרט ווערן

омле́т *м* אָמלעט מ ־ן

омола́живать(ся) *несов. см.* омолоди́ть(ся)

омолоди́ть *сов.* פאריינגערן, מאכן יינגער; ~ся *сов.* *פאריינגערן זיך, יינגער ווערן

омоложе́ние *с биол.* פאריינגערונג וו

омо́ним *м лингв.* האָמאָנים מ ־ען

омрача́ть(ся) *несов. см.* омрачи́ть(ся)

омрачённый פארמערטער; ничём не ~ אומפארוואָלקנטער

омрачи́ть *сов.* פארמערן; *(кого-л.)* באטריבן; ~ ра́дость פארשטערן די סימכע; ~ пра́здник פארשטערן [פארמערט ווערן*]; ~ся פארמערט ווערן*; *(о празднике и т. п. тж.)* פארשטערט ווערן*; *(о лице, взгляде)* באטריבט ווערן*

о́мут *м* (מצ. ־גריבער) וו וואסערגרוב; *(водоворот)* וואסער־ווירבל מ ־ען; *перен.* געוויירבל מ; ◇ в ти́хом ~е че́рти во́дятся *посл.* שטיל וואסער גראבט טיף

омыва́ть *несов.* 1. *см.* омы́ть; 2. *(о морях и т. п.)* באשוועמען [באשוואָנקען*]; ~ся *несов. (тв.; о берегах)* באשוועמען [באשוואָנקען*] ווערן* (פון)

омы́ть *сов.* ארומוואשן*; ~ся *сов.* ארומוואשן* זיך

он *личн. мест.* (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) (דאט. אים, אק. אים) ער; *переводится тж. формами личн. мест.* זי *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* он уе́хал ער איז אוועקגעפאָרן; э́то он דאָס איז ער; его́ нет до́ма ער איז ניטאָ אינדער־; у него́ мно́го друзе́й ער האָט א סאָך פרינט; дай ему́ кни́гу גיב אים דאָס [דעם] בוך; ему́ два́дцать лет ער איז צוואַנציק יאָר אלט; к нему́ подошёл челове́к צו ער איז צוגענאנגען א מענטש; на рабо́те им дово́льны אים איז צוגענומען; אף דער אַרבעט איז מען צופרידן מיט [פון] אים; им напи́сано сви́ше ста рабо́т ער האָט אָנגעשריבן מער פון הונדערט ווערק; над ним все смею́тся (אָפּ) אלע לאכן; мы говори́ли о нём מיר האָבן גערעדט וועגן פון אים; ма́льчик тала́нтлив, он прекра́сно рису́ет דאָס יינגל איז טאלאנטירט, עס מאָלט אויסגעצייכנט; э́то антиква́рный шкаф, ему́ две́сти лет דאָס איז אן אנטיקישע שאפע, זי איז אלט צווישן הונדערט יאָר

она́ *личн. мест.* (её, неё; ей, ней; ею, не́ю, ей, ней; (о) ней) (דאט. איר, אק. זי) זי; *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* где ~? ווו איז זי?; её нет до́ма זי איז ניטאָ אינדערהיים; для неё э́то ва́жно פאר איר איז דאָס ווי־כטיק; помоги́ ей! העלף איר!; что с ней случи́лось? וואָס האָט זיך מיט איר געטראָפן?; все е́ю восхища́ются אלע באווּנדערן, אלע זינען פון איר אנטיקט; он забо́тится о ней ער זאָרגט וועגן איר; прочти́ э́ту кни́гу, она́ о́чень интере́сная לייען דורך אָט דאָס [דעם] בוך, עס [ער] איז זייער אינטערעסאַנט; он напои́л ло́шадь и дал ей кусо́чек са́хару ער האָט אָנגעפאָטערט דאָס פערד און געגעבן דעם א שטיקל צוקער

онеме́||ть *сов.* 1. *שטום ווערן, *פארלירן דאָס לאָשן; *(от сильного чувства и т. п.)* בלי־בן* אָן לאָשן; 2. *(потерять гибкость, чувствительность)* *אנשלאָפן ווערן; *(от холода)* *פארגליווערן, פארשטאַרט ווערן

они́ *личн. мест.* (их, них; им, ним; и́ми, ни́ми; (о) них) (דאט., אק. זיי) זיי; они́ нас ждут זיי ווארטן אף זיי וואָלטן; сними́ чулки́ и наде́нь вме́сто них носки́ טו אויס אונדז; напиши́те им об э́том די זאָלן אן אָנשטאָט זיי טו אָן שקאַרפּעטקעס; к ним прие́хал сын שרי־בט זיי אָן וועגן דעם; мы их ви́дели מיר זען זיי איז געקומען דער; איך האָב זיך ניט גע־זעהן האָבן זיי; я любова́лся и́ми קוקנט אָנקוקן אף זיי; с ни́ми всегда́ ве́село מיט זיי איז אלע־ מאָל פריילעך; и́ми полу́чены интере́сные результа́ты זיי האָבן באקומען אינטערעסאַנטע רעזולטאַטן; о них забы́ли זיי האָט מען פארגעסן

онколо́гия *ж* וו אָנקאָלאָגיע

оно́ *личн. мест.* 1. (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) (דאט. דעם, אק. עס, דאט. אים, אק. עס) דאָס (דאָס; *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* זי *в зависимости от рода существительного в идише;* нале́й себе́ молока́, оно́ в кувши́не גיס זיך אָן מילך, זי איז אין קריגל; 2. *неизм. разг. (это)* דאָס; так ~ и бы́ло פונקט אזוי טאָקע האָט, אזוי איז דאָס טאָקע געווען; вот ~ что! אזא מעסע גאָר!, אָט וואָס!; זיך אלץ געטראָפן

ООН (Организа́ция Объединённых На́ций) וו (אָר־) אונ

опада́ть *несов. см.* опа́сть

опа́здывать *несов. см.* опозда́ть

опа́ивать *несов. см.* опои́ть

опа́л *м* ־ן מ אָפּאָל

опа́л||а *ж* ־ס מ אומגנאָד; быть в ~е זין* אין אומגנאָד

опа́ливать *несов.*, **опали́ть** *сов.* אָפּסמאליען

опа́лубка *ж стр.* ־ן מ (ברעטער־)באשלאָג, האָלץ־ *разг.* וו ־ס פּורעם־; (פּאר בעטאָן) אָפּאָלובקע

опа́льный אריינגעפאלענער אין אום־, אָפּגעשטויסענער גנאָד

опа́ра *ж* וו יויך־ראָשטשינע

опаршиве́ть *сов. разг.* *פארקרעצ־יקט ווערן

опаса́ться *несов. (род.)* 1. *(бояться)* *מורע האָבן (פאר); 2. *(остерегаться)* (פאר) היטן* זיך; сле́дует ~ проста́ды מע דארף היטן זיך פאר [פון] פארקילונג

опасе́ни||е *с* מ כּשאָש; вызыва́ть ~я כּשאָש אופּועקן א; вы́сказать ~е, что... כּשאָש, טאָמער... אויסדריקן א

опа́ск||а *ж разг.:* с ~ой מיט כּשאָש; זייער פאָרזיכטיק

опа́сно 1. *нареч.* מעסוקן, געפערלעך; он ~ бо́лен ער איז געפערלעך [מעסוקן] קראנק; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז א סאקאָנע, (ס׳)איז געפערלעך; здесь ~ остава́ться ס׳איז געפערלעך [ס׳איז א סאקאָנע] צו פארבליבן דאָ

опа́сност||ь *ж* 1. *(свойство)* וו סאקאָנע, ־ס וו ־ן נעפאָר; 2. *(угроза бедствия)* *זין אין א נעפאָר [אין א סאקאָנע] ~и; в ~и אין א נעפאָר; с ~ью для жи́зни מיט נעפאָר פאר לעבן; в слу́чае ~и בייס א סאקאָנע; סאקאָנעס־נעפאָשעס

опа́сн||ый געפֿערלעכער; *(своими последствиями и т. п. тж.)* סאקאָנעדיקער; מסוכּנע; ~ый преступ́ник א גע-פֿערלעכע [א סאקאָנעדיקע] נעסי׳ע; ~ое путеше́ствие פֿאַרבּרעכער געפֿערלעכער; א געפֿערלעכער

опа́сть *сов.* 1. *(о листьях)* *אָפּפאלן; *(о деревьях)* *בלי׳בן הויל [נאָקעט]; 2. *(об опухоли)* *אָפּגיין; *разг. (похудеть, ввалиться)* *אי׳נפאלן

опе́к||а *ж* וו אָפּזאָרגע, ז אפּעטראָפּסעס; взять в ~у *юр.* *נעמען אין אָפּזאָרגע; ◇ Междунаро́дная ~а טערנאציאָנאלע אָפּזאָרגע

опека́ть *несов. (вин.)* *אָפּגיין (עמעצנס) אָפּזאָרגן; *(заботиться о ком-л.)* *האָבן אַכטונג געבן (אויבער) (אף), [אפּעטראָפּעס]

опеку́н *м* מ (מצ. אפּע-, -עס) אפּעטראָפּעס; ~ский (ען)-אָפּעקונס-, אפּעטראָפּסים; טראָפּסים) שער

опёнок *м* ז ־ען האָניק־שוועמל

о́пер||а *ж* וו ־ס אָפּערע; ◇ из друго́й ~ы, не из той ~ы דאָס איז נאָר עפּעס אַנדערש דאָס איז פון אן אנדער סעדרע

операти́вн||ость *ж* וו אָפּעראַטיוקייט; ~ый אָפּעראַטי׳ו-; *мед. тж.* כירורגישער; ~ая гру́ппа אן אָפּעראַטי׳ו-וועג; ~ое вмеша́тельство אן אָפּעראַטיוו [א כירור-] גרופּע; ~ое руково́дство אָפּעראַטיוו אָנפירונג [גישע]; אַרט׳נמישונג

опера́тор *м* מ ־ען אָפּעראָטאָר

операцио́нн||ая *ж* ז ־ן אָפּעראַציע־זאל; ~ый אָפּעראַ-ציע־; ~ый стол אָפּעראַציע־טיש ז ־ן

опера́ци||я *ж* וו ־ס אָפּעראַציע; сде́лать *кому-л.* ~ю אָנגריף־ן אָפּעראַציע [מאכן עמעצן]; наступа́тельная ~я אָפּעראַציע וו ־ס; ба́нковые ~и מצ. באַנק־אָפּעראַציעס; экономить вре́мя на ка́ждой ~и שפּאָרן צייט אף יעדער אָרבעט־אָפּעראַציע

опереди́ть *сов.*, опережа́ть *несов.* 1. *(обогнать)* *לאָזן הינטער זיך; אי׳-אריבערי׳גן, בעריגן; *перен. тж.* *מאַכן זיין טאָן, *זיין פֿאַרלויפֿן דעם וועג פֿרי׳ער (פון); 2. *(сделать что-л. раньше другого)* *זיין (דאט.)

опере́ние *с* 1. וו באַפֿעדערונג; 2. *ав.*: хвостово́е ~ עק־פֿלאַכן מצ.

опере́точный ־אָפּערעטע; *перен.* טעאַטראַלישער

опере́тта *ж* וו ־ס אָפּערעטע

опере́ться *сов.* (на *вин.*) 1. (אף) אָנשפּאַרן זיך; *(прислониться тж.)* (אף) אָנלענען זיך; 2. *(найти поддержку в ком-л.)* (אף) שטיצן זיך; 3. *(взять в качестве логического основания)* (אף) באזי׳רן זיך; *(ссылаться на чей-л. авторитет)* (אף) שטיצן זיך; סוֹימעך זיין* זיך

опери́ровать *несов.* 1. *тж. сов. (кого-л.)* אָפּעריי׳רן, מאַכן אן אָפּעראַציע (דאט.); *(какой-л. орган)* מאַכן אן אָפּעראַציע (אף); ~ се́рдце מאַכן אן אָפּעראַציע אפּן הארצן; 2. *воен.* אָפּעריי׳רן, *זיין טעטיק; 3. *(тв.)* אָפּע-ריי׳רן מיט פאַקטן (מיט); ~ фа́ктами

опери́ться *сов.* 1. אראָפּנעמען* אף, באַפֿעסטיגט ווערן*; 2. *(возмужать)* *ווערן א סטאַטעק; 3. *разг. (упрочить своё положение)* שטעלן זיך אף די פֿיס

о́перн||ый ־אָפּערע; ~ый пева́ец = מ אָפּערע־זינגער; ~ый теа́тр ו ־ס אָפּערע; ~ая му́зыка וו אָפּערעס מוזיק פון אָפּערעס

опря́ться *несов. см.* опери́ться

опеча́ленный פֿאַרמערטער, באַטריבטער

опеча́лить *сов.*, פֿאַרמערן, באַטריבן* אר׳נפאַלן* אין, באַטריבט [פֿאַרמערט] ווערן* ~ся *сов.* צאָר

опеча́тать *сов.* *פֿאַרכאָסמענען

опеча́тка *ж* ז ־ן דרוקפֿעלער מ ־ן; טאָעס־האַדפֿוס *уст.*

опеча́тывать *несов. см.* опеча́тать

опе́шить *сов. разг.* *בלי׳בן] געפֿלעפּט ווערן* [בלי׳בן

опива́ться *несов. см.* опи́ться

о́пий *см.* о́пиум

опи́лки *мн.* ז זעגשטויב מ ־ן; *(металлические)* ז פּילשטויב מ ־ן, אָפּפּיי׳לעכץ

опира́ться *несов. см.* опере́ться

описа́ни||е *с* וו באַשרי׳בונג; *(изображение тж.)* שי׳ל-; ס׳איז ניט צו באַשרי׳בן וו דערונג; э́то не поддаётся ~ю

опи́санный *мат.* אַרומגעשריבענער

описа́тельный באַשרי׳ביקער, דעסקריפּטי׳וו-ער

описа́ть *сов.* 1. *באַשרי׳בן; *(изобразить тж.)* שי׳ל-; 2. *мат.* אַרומשרי׳בן*; 3. *(составить перечень)* (פון) אינוועטאַריזי׳רן, מאַכן א צעטל; 4. *юр. (имущество)* *אָפּשרי׳בן; 5. *(совершить движение по кривой)* *באַשרי׳בן; ~ дугу́ א בויגן־ליניע *באַשרי׳בן

опи́ска *ж* ז ־ן שרי׳בפֿעלער

опи́сывать *несов. см.* описа́ть

о́пись *ж* 1. *юр.* מ אָפּשרי׳ב, וו אָפּשרי׳בונג; ~ иму́щества די אָפּשרי׳בונג פֿונעם פֿאַרמעגן 2. *(список)* רעשי׳-; инвента́рная ~ אינוועטאַר־ רעשי׳מע וו ־ס

опи́ться *сов. разг.* *אי׳בערטרינקען זיך

о́пиум *м* מ אָפּיום

опла́кать *сов.*, опла́кивать *несов.* באווי׳ינען

опла́та *ж* 1. *(действие)* ז אָפּצאָלן(צאָלן); ~ услу́г דאָס אָפּצאָלן(צאָלן) פֿון סערוויס; 2. *(денежное вознаграждение)* ז לוין מ, געצאָלטס

оплати́ть *сов. (вин.)* (פֿאַר) אָפּצאָלן(צאָלן); ~ прое́зд דעקן די צאָלן פֿאַרן פּאָרן [פֿאַרן ביל׳עט]; ~ расхо́ды הויצאָפּעס; ~ счёт צאָלן לויט דער רעכענונג [לויטן רעכענונג, כעזשבן] באצאָלן די רעכענונג

опла́ченн||ый אָפּגעצאָלטער; с ~ым отве́том מיט אָפּגעצאָלטן ענטפער

опла́чивать *несов. см.* оплати́ть

оплеу́ха *ж разг.* ז ־ן פּליאַסק מ ־ן; *перен.* א פּאַטש אין פּאָנעם

оплодотворе́ние *с* וו באַפֿרוכטונג, ז באַפֿרוכפֿערן

оплодотвори́ть *сов.*, оплодотворя́ть *несов.* באַפֿרוכפֿערן

опло́т *м* מ ־ען פּעסטונג וו; надёжный ~ ми́ра א זיכערע פּעסטונג פאר שאָלעם

опло́шность *ж* מ ־ן פֿעלער, פּארזען

оповести́ть *сов.*, оповеща́ть *несов.* באַקאַנט מאַכן, מודי׳ע זיין*

оповеще́ние *с* ־ען וו ־ס, באַקאַנטמאַכונג וו הוידאָע

опозда́ни||е *с* ־ען וו פֿאַרשפּעטיקונג; прибы́ть без ~я אָנקומען* אָן פֿאַרשפּעטיק; узна́ть о *чём-л.* с большим ~ем דערוויסן*, דערווי׳סן* זיך פון [וועגן] עפעס צו שפּעט זיך פון [וועגן] עפעס מיט גרויס פֿאַרשפּעטיקונג

опозда́||ть *сов.* פֿאַרשפּעטיקן, צו שפּעט קומען*; ~ть на по́езд [צום באן] פֿאַרשפּעטיקן דעם צוג; ~ть на уро́к

опозда́ние *с* 1. (*действие*) ז פֿאַרשפּעטיקונג; 2. (*время*) ז פֿאַרשפּעטיקונג; **~ поезда́** פֿאַרשפּעטיקונג פֿון צוג; **~ на це́лый час** דער פֿאַרשפּעטיקט אַף א גאַנצער שָׁעה

опознава́тельный ~ знак ד״ס דערקענונג־צייכן; **~ые** דערקענונג־

опознава́ть *несов.*, **опозна́ть** *сов.* דערקענען

опозо́рить *сов. см.* позо́рить 1; **~ся** *сов. см.* позо́риться

опои́ть *сов.* 1. (*лошадь*) אויבערפּאַיען; 2. (*вином и т.п.*) אָנשיקערן, בראָוישן

опола́скивать(ся) *несов. см.* ополосну́ть(ся)

о́ползень *м* ז (ערד־)אַראָפּרוק

ополосну́ть *сов.* אָפּשוועמקען*; (*лицо, руки*) צוּנעמען; **~ся** *сов. разг.* צוּנעמען זיך, צוּנעמען דאָס פּאָנעם [די הענט]

ополча́ться *несов. см.* ополчи́ться

ополче́||ец *м* ז אָפּאָלטשענץ; **~ие** *с* אָפּאָלטשענע; **~ский** נאַראָדנע פּאָלקס־שוץ

ополчи́ться *сов.* (на *вин.*, про́тив *род.*) 1. (קעגן) נעמען זיך; 2. *перен.* (קעגן) קעגנשטעלן זיך (שׂראָף), (קעגן) אויסטרעטן*

опо́мниться *сов.* צו זיך קומען*; **~ от неожи́данности** צו זיך פון איבערראַשונג קומען*; **не дать** *кому-л.* **~** ניט געבן* עמעצן קיין צייט אומצוקומען זיך

опо́р *м:* **во весь ~** פֿולע־אויסן־בויגן(ט)שוואליאָם

опо́р||а *ж* 1. (*подпорка*) ז אָנשפּאַר; ז אונטערשפּאַר; 2. (*поддержка*) ד״ס אונטערהאלט, ד״ס שטיצפּונקט; ז זייל; ◇ то́чка **~ы** ד״ס אָנשפּאַרפונקט; *перен.* ד״ס שטיצפּונקט

опора́жнивать *несов. см.* опорожни́ть

опо́рн||ый שטיץ־קאָלאָ־, אָנשפּאַר־, שטיץ־; **~ые** коло́нны אָנשפּאַר־קאָלאָנעס מצ., **~ый пункт** *военн.* שטיצ־פונקט ז

опорожни́ть *сов.* אויסלייִדיקן; **~ся** *сов.* לייִדיק ווערן*

опорожня́ть(ся) *несов. см.* опорожни́ть(ся)

опроси́ться *сов.* האָבן* כאזיירימלעך, אָפּכאזערלען זיך

опоро́чить *сов.* (*очернить*) באשמוצן, באשמירן, בלאמירן; (*навлечь позор*) באפלעקן

опохмели́ться *сов.*, **опохмеля́ться** *несов.* נעמען* א טרונק צוליב אויסניכטערונג

опо́шлить *сов.* 1. (*представить ничтожным*) פאר־באנאַל; 2. (*сделать избитым*) מעזאַלזל זיין*, וועלוולערן

~ся *сов.* 1. פֿאַרגעמיינערט ווערן*, ווולגאַר ווערן*; 2. (*стать избитым*) באנאליזירט ווערן*

опошля́ть(ся) *несов. см.* опо́шлить(ся)

опоя́сать *сов.* 1. פֿאַרגאַרטלען, ארומגאַרטלען; 2. (*окружить собой*) ארומגאַרטלען, ארומרינגלען; **~ся** *сов.* 1. פֿאַרגאַרטלען זיך, ארומגאַרטלען זיך; 2. (*окружить себя*) ארומרינגלען זיך, ארומגאַרטלען זיך

опоя́сывать(ся) *несов. см.* опоя́сать(ся)

оппозицио́нн||ый אָפּאָזיציאָנעלער; אָפּאָזיציע־; (*входящий в состав оппозиции*) אָפּאָזיציע פון דער פּאַרטיי *после сущ.*; **~ый блок** אָפּאָזיציאָנעלער בלאָק; **~ые** настрое́ния אָפּאָ־זיציע־שטימונגען מצ.

оппози́ци||я *ж* ז אָפּאָזיציע; (*противодействие тж.*) ד״ס וויידערשטאַנד; ◇ быть в **~и** к *кому-л.*, к *чему-л.* די אויפּאָזיציע קעגן עמעצן, עפּעס זיין*; внепарла́ментская **~а** סערפּאַרלאַמענטישע אָפּאָזיציע

оппоне́нт *м* ז אָפּאָנענט; ◇ официа́льный **~** אָפּיציעלער אָפּאָנענט

оппортун||и́зм *м* ד״ס אָפּאָרטוניזם; **~и́ст** *м* אָפּאָרטוניסט; **~исти́ческий** אָפּאָרטוניסטיש

опра́ва *ж* ז רעם, ז אײַנפאַס; (*очков*) רעמל ז

оправда́ние *с* 1. (*действие*) ז באַרעכטיקונג; 2. *юр.* ז פֿרײַשפּרעכונג; 3. (*извинение, объяснение*) ז פֿאַרענטפֿערונג, (מצ. טערצים) ז טערעץ; сказа́ть *что-л.* в своё **~** פֿאַר־ענטפֿערן זיך מיט עפּעס

оправда́тельный: **~** приго́вор ז באַפרײַ־אורטייל; **~** докуме́нт ז באַרעכט־דאָקומענט

оправда́ть *сов.* 1. (*доказать чью-л. правоту*) פֿאַרענטפֿערן; (*выгородить*) פֿרײַ־שפּרעכן*; (*подсудимого*) רײַנוואַשן*; 2. (*извинить что-л.*) באַרעכטיקן; 3. (*проявить себя достойным чего-л.*) באַרעכטיקן; קאָנשער פֿארדינען *разг.*; **~** *чьё-л.* дове́рие צוטרוי באַרעכטיקן; **~** *чьи-л.* наде́жды האָפֿענונגען באַרעכטיקן; **~** почётное зва́ние [קאָנשער פֿארדינען] דעם באַרעכטיקן; **~ся** *сов.* 1. (*доказать свою правоту*) פֿאַרענטפֿערן זיך; (*выгородить себя*) רײַנוואַשן*; 2. (*подтвердиться*) באַרעכטיקט ווערן*; (*сбыться*) געדאַנקט, מקיים ווערן*; 3. (*окупиться*) אויסקויפֿן זיך, ווערן*

опра́вдыва||ть *несов.* 1. *см.* оправда́ть; 2. (*защищать кого-л.*) פֿאַרטיידיקן (אָף), מלאמעד־זכוס זײַן*; ты всегда́ его́ **~ешь!** דו ביסט טאָמיד מלאמעד־זכוס אף אים; **~ться** *несов.* 1. *см.* оправда́ться; 2. (*пытаться выгородить себя*) פֿאַרענטפֿערן זיך; не́чего **~ться!** פֿאַר־ענטפֿער זיך ניט!

опра́вить *сов.* (*платье и т.п.*) צוריכטן, צוריכט מאכן

опра́вить *сов.* (*привести в порядок свой туалет, причёску*) ברענגען* זיך אין אָרדענונג; 2. (*после болезни*) זיך שטעלן אף פֿיס; (*после какого-л. бедствия*) קומען* צו זיך

оправля́ть(ся) *несов. см.* опра́вить(ся)

опра́шивать *несов. см.* опроси́ть

определе́ние *с* 1. (*действие*) ז באַשטימען; (*нахождение, вычисление*) ז באַשטימען; **~** направле́ния по ка́рте דאָס באַשטימען די ריכטונג לויט דער מאַפּע; 2. (*формулировка*) ד״ס דעפֿיניציע; 3. *юр.* ז באַשטימונג; 4. *грам.* ד אטריבוט

определённ||о *нареч. разг.* (*несомненно*) באַשטימט, איך וויים עס באַשטימט; я э́то зна́ю **~о** (אף) זיכער; он мне **~о** нра́вится ער געפֿעלט מיר (אף) זיכער]; **~ость** *ж* ז קלאָרקייט, באַשטימטקייט; **~ый** 1. (*установленный*) באַשטימטער; в **~ое** вре́мя אין א באַשטימטער צייט; 2. (*отчётливый, ясный*) אין גאַווי־סער, °קלאָרער, באַשטימטער; 3. (*некоторый*) אין גאַווי־סע פֿאלן; 4. *разг.* (*несомненный*): э́то **~ый** успе́х דאָס איז בעפֿיירעש א דערפֿאָלג

определи́ть *сов.* 1. (*найти, высчитать*) באַשטימען; **~** хара́ктер боле́зни פֿעסטשטעלן דעם כאראַק־טער פון דער קרענק; **~** соста́в вещества́ באַשטימען דעם באשטאַנד פּוּנעם שטאָף; 2. *мат.* באַשטימען*, [געפֿינען*] באַשטימען; **~** объём те́ла דעם פֿארנעם פּוּנעם קערפּער; 3. (*дать определение*) באַשטימען, דעפֿיניִרן; (*найти формулировку*) פֿאָרמולירן; 4. (*назначить*) באַ־שטימען; **~ся** *сов.* 1. (*выясниться*) אויסקלאָרן זיך; 2. (*сформироваться*) אויספֿורמען זיך; קלאָר ווערן*;

3. *(определить своё местонахождение)* זיך אָריענטיִרן (אין רוים)

определя́ть(ся) *несов. см.* определи́ть(ся)

опресни́ть *сов.* זיס מאכן, אנטזאָלצן*

опре́снок *м рел.* מאצע ו ־ס

опресня́ть *несов. см.* опресни́ть

опроверга́ть *несов.*, **опрове́ргнуть** *сов.* אָפּפּרענגן; *(отрицать)* אָפּלייקענען

опровержéние *с* ־ען ו אָפּלייקענונג, האקכאָשע ו ־מ; официáльное ~ אָפּיציעלע האקכאָשע

опроки́дывать(ся) *несов. см.* опроки́нуть(ся)

опроки́нуть *сов.* 1. אויבערקערן; *(повалить)* אומווארפן*, צווינגען* אָפּטרעטן (אין); 2. *(неприятеля)* אויבערקערן *разг.*; 3. *(лишить прежнего значения)* אויבערקערן, אויבעראנדערשן; ~ все представлéния о *чём-л.* אויבערקערן [אויבעראנדערשן] אלע פאָרשטעלונגען; ~ся *сов.* אויבערקערן זיך; *(упасть на спину)* אומפאלן*, אומוואלגערן זיך; лóдка опроки́нулась דאָס שיפל האָט זיך אויבערגעקערט

опроме́тчив||ость *ж* ו אומבאטראכטקייט; ~ый באטראכטער

о́прометью *нареч.* פּלוי־אויסן־בויגן

опрóс *м* מ אויספרעג

опроси́ть *сов.* אויספרענגן

опро́сный: ~ лист = מ (אויס)פרעג־בויגן, אונקעטע ו ־ס

опротестова́ть *сов.*, **опротестóвывать** *несов. (вин.)* 1. *юр.* (קעגן) א פּראָטעסט* (אָנ)געבן; ~ приговóр (אָנ)געבן* א פּראָטעסט קעגן דעם אורטייל; 2.: ~ вéксель א פּראָטעסט קעגן דעם וועקסל* פּראָטעסטיִרן

опроти́веть *сов.* דערוויידער, נימעס(־אומאָנס) ווערן* ווערן*

опры́скать *сов.*, **опры́скивать** *несов.* באשפּריצן

опря́тн||ость *ж* ו ־ס, ריינקייט ו, ציכטיקייט; ~ый ריינער, ציכטיקער

о́птик *м* = מ אָפּטיקער

о́птика *ж* ו אָפּטיק

оптим||и́зм *м* מ אָפּטימיזם; ~и́ст *м* מ ־ן אָפּטימיסט; ~исти́ческий אָפּטימיסטישער

опти́ческ||ий אָפּטישער; ~ие прибóры אָפּטישע מאכשי־רים

оптóв||ый הורט־, אנגראָ־; ~ые цéны מצ. הורטפּריזן; ~ая торгóвля מ הורטהאנדל, מ אנגראָ־האנדל

о́птом *нареч.* אין הורט; ~ и в рóзницу אין הורט אין לאקאָדים

опубликова́ть *сов.*, **опубликóвывать** *несов.* פּאַרעפנט־, פובליקירן, לעכן

опуска́ть(ся) *несов. см.* опусти́ть(ся)

опусте́лый פּאַרוויסטעטער, פּוסט־געוואָרענער

опусте́ть *сов.* פּוסט ווערן*; *(о городе и т. п.)* פּאַר־ווייסט ווערן*

опусти́ть *сов.* 1. אראָפּלאָזן*; ~ ребёнка на́ пол אראָפּלאָזן* דאָס קינד אפן דיל; ~ воротни́к אראָפּלאָזן* דעם קאָלנער; ~ за́навес אראָפּלאָזן* דעם פּאָרהאנג; ~ глаза́ אראָפּלאָזן* די אויגן; ~ гóлову אראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ кры́шку роя́ля אראָפּלאָזן* די דעק פּונעם ראָיאָל; 2. *(погрузить)* אראָפּלאָזן*; *(монету в копилку, письмо в ящик и т. п.)* אריינווארפן*; ~ гроб в моги́лу אראָפּ־לאָזן* די טרונע אין קיווער־גרוב; ~ ру́ку в карма́н אריינטאָן* די האנט אין קעשענע; 3. *(исключить)* דורכ־לאָזן*; ~ подро́бности די פּראָטים* דורכלאָזן*; ◇ ~ ру́ки אָפּלאָזן* די הענט; ~ перпендикуля́р *мат.* אָפּ־לאָזן* א פערפּענדיקוליאָר

опусти́||ться *сов.* 1. אראָפּלאָזן* זיך; ~ться на коле́ни אראָפּוועצן זיך; ~ться на стул אראָפּלאָזן* זיך אף די קני; голова́ ~лась на грудь דער קאָפּ איז אף א בענקל; ~лся за́навес דער פּאָרהאנג צוגעפאלן צו דער ברוסט; 2.: ~лись су́мерки ס׳איז צוגעפאלן די דע־; ס׳האָט אָנגעהויבן דעמערן [מערונג] [דער ביינהאשמאָשעס]; на го́род ~лся тума́н אף דער שטאָט האָט זיך נע־; 3. *(морально)* זיך אָפּלאָזן*

опусто́ш||а́ть *несов. см.* опустоши́ть; ~е́ние *с* פאר־ו ו, כורבן מ, וויסטונג; ~ённость *ж* ו אויסגעשפּטקייט, אויסגעליידיקטקייט ו; душе́вная ~ённость אינערלעכע אויסגעשפּטקייט; ~ённый 1. פאַרוויסטער; 2. *перен.* פּוסט־געוואָרענער, אויסגעשפּטער, אויסגעליידיקטער, כאָרעוו־מאכנדיקער, רויגירנדיקער; פאַרוויסטג־, ~и́тельный דיקער

опустоши́ть *сов.* 1. *(разорить)* פאַרוויסטן, כאָרעוו; 2. *разг. (опорожнить)* אָפּ־ו (וט) מאכן, א טעל מאכן; ~ *чей-л.* кошелёк אויסבייטלען, אויסליידיקן, רייניקן; 3. *перен.* אויסשעפן; ~ *чью-л.* ду́шу פוסט מאכן עמעצנס הארץ

опу́тать *сов.*, **опу́тывать** *несов.* 1. *(обмотать)* אַרום־ו, ארומוויקלען, בינדן*; 2. *перен.* פּינטען; 3. *разг. (обмануть)* פאַרפּלאָנטערן

опуха́ть *несов.*, **опу́хнуть** *сов.* (אָנ)געשוואָלן ווערן*, אופּלויפן*

о́пухоль *ж* ו ־ן געשוויל(ע)כץ; *(разросшаяся ткань)* טומאָר מ ־ס, אָנווקס מ ־ן

опушённый: ~ мéхом ארומגעפוטערטער; ~ снéгом מיט שניי פאר(אָ)רשעטער

опу́шка[1] *ж (лéса)* ראנד מ ־ן (וואלד)

опу́шка[2] *ж (отделка мехом)* ו ארומפוטערונג

опущéние *с* 1. *(пропуск)* דורכלאָז מ ־ן; 2. *мед.* ו קוגג; ~ желу́дка מאָגן־זינקוגג ו

опыле́ние *с бот.* ו באשטויבונג

опыли́ть *сов.*, **опыля́ть** *несов. бот.* באשטויבן

о́пыт *м* 1. ו דערפאַרונג; *(опытность тж.)* ו שאפט; емý помóг ~ געניטשאפט; ~ передовико́в פון אוואנגארדיסטן דערפאַרונג; жи́зненный ~ ו לעבנס־דערפאַרונג; обмéн ~ом אויס־טויש מיט דערפאַרונג; лúчный ~ דערפאַרונג [אויגענע]; 2. *(эксперимент)* עקספּערימענט מ ־ן, פּרוו מ ־ן

о́пытн||ость *ж* ו דערפאַרנקייט, ו געניטשאפט; ~ый 1. *(обладающий опытом)* דערפאַרענער, געניטער; 2. *(экспериментальный)* פּרוו־, עקספּערימענטאַלער; ~ое по́ле ז פּרוּוּפעלד; ~ым путём עקספּערימענטאַל; ~ый полёт מ פּראָבע־פלוג

опьянéние *с* ו פארשיקערטקייט, ז שיקרעס; *перен.* בא־ו ו רוישונג, ו פארשיקערטקייט

опьянённый פארשיקערטער; *перен. тж.* בארוישטער

опьянéть *сов.* שיקער ווערן*; *перен. тж.* בארוישט ווערן*

опьяни́ть *сов.*, **опьяня́ть** *несов.* פארשיקערן; *перен. тж.* בארוישן

опя́ть *нареч.* וויִדער, וויִדעראמאל, נאָכאמאל

ора́ва *ж разг.* ז כאָפּטע

ора́кул *м* ז ־ן אָראָקול

орангута́нг *м* ז ־ן אָראנגוטאַנג

ора́нжевый אָראַנושע־; (ר)אָראַנושעווע *тж. неизм.*

оранжере́йн||ый אָראַנושעריי־; ~ые расте́ния *прям. и перен.* אָראַנושעריי־פלאַנצונגען מצ.

оранжере́я *ж* ז ־ען אָראַנושעריי

ора́тор *м* ז ־ס אָראַטאָר מ, = רעדנער

ората́рия *ж муз.* ז ־ס אָראַטאָריע

ора́торск||ий רעדנערי־, רעדנעריש, אָראַטאָרישער; ~ое иску́сство ז רעדנער־קונסט

ора́торствовать *несов. разг. ирон.* דאַרשענען*

ора́ть *несов. разг.* 1. שרייַען*; *(от боли тж.)* רעוועַן; ~ во всё го́рло שרייַען* אַף קויל־קויל־לויל; 2. (на *кого-л.*) שרייַען* (אַף)

орби́т||а *ж* 1. ז אָרביטע; вы́вести косми́ческий кора́бль на ~у אַרויספירן די קאָסמישע שיף אַף דער אָר־ביטע; 2. *(глазница)* (מצ. ־־לעכער) ז אויגלאָך; от удивле́ния у него́ глаза́ вы́лезли из ~ פאר פאַרוווּנדערונג זענען אים די אויגן פונעם קאָפּ אַרויסגעקראָכן

о́рган *м* (מצ. אָרגאַנען) מ אָרגאַן; ~ы чувств כּוש־אָרגאַנען מצ.; ~ы вла́сти מאַכט־אָרגאַנען מצ.; печа́тный ~ פּרעסע־אָרגאַן מ ־ען

орга́н *м муз.* אָרגל מ ־ן, אָרגאַן מ ־ען

организа́тор *м* אָרגאַניזאַטאָר מ ־־טאָרן; ~ский אָרגאַניזאַטאָרישער; ~ский тала́нт אָרגאַניזאַטאָרישע טאַלאַנט פון אַן אָרגאַניזאַטאָר

организа́ция *ж* 1. *(процесс)* ז אָרגאַניזירונג; 2. *(структура)* ז סטרוקטור; 3. *(объединение)* ז אָרגאַניזאַציע; Организа́ция Объединённых На́ций (ООН) די אָרגאַניזאַציע פון פאַראייניקטע נאַציעס (אונא); партийная ~ פּאַרטייִ־אָרגאַניזאַציע ז ־ס, פּאַרטייִשע אָרגאַניזאַציע

организ́м *м* אָרגאַניזם מ ־ען

организо́ванн||ость *ж* ז אָרגאַניזירטקייט; ~ый אָר־גאַניזירט; ~ая борьба́ דער אָרגאַניזירטער קאַמף; ~ый пролетариа́т אָרגאַניזירטער פּראָלעטאַריאַט; ~ое посеще́ние музе́ев קאָלעקטיוועך באַזוך פון מוזייען; 2. *(собранный)* זעלבסטדיסציפּליניר־טער; ма́льчик стал бо́лее ~ым דאָס יינגל איז געוואָרן מער זעלבסטדיסציפּליניר־ט

организова́ть *сов. и несов.* אָרגאַניזירן; ~ но́вый на́у́чный центр אָרגאַניזירן א נייַעם וויסנשאפטלעכן צענטער; ~ шáхматный кружо́к אָרגאַניזירן א שאָך־קרייזל; ~ эвакуа́цию населе́ния из райо́нов наводне́ния אָרגאַניזירן דאָס עוואַקויִרן די אינווינער פון די פּאַרפליצונגס־געגנטן; он уме́ет ~ молодёжь אָרגאַניזירן ער קען גוט° יוגנטלעכע; ~ся *сов. и несов.* אָרגאַניזירן זיך

органи́ст *м* ז ־ן אָרגאַניסט מ

органи́ческ||ий[1] *хим., биол.* אָרגאַנישער; ~ий мир די אָרגאַנישע וועלט; ~ие удобре́ния אָרגאַנישע באַמיסטיקונגען; ◇ ~ая хи́мия אָרגאַנישע כעמיע [כימיע]

органи́ческ||ий[2] *(касающийся внутреннего строения органов человека, тж. перен.)* אָרגאַנישער; ~ий поро́к се́рдца אָרגאַנישער האַרץ־פעלער; ~ое еди́нство орга́нии с пра́ктикой אָרגאַנישע אינהייט פון דער טעאָריע און פּראַקטיק

о́ргия *ж* ז ־ס אָרגיע

орда́ *ж* 1. *ист.* ז ־ס אָרדע(ה); 2. *перен.* ז כאָפּטע; *мн. неодобр.* כאיאָלעס (וויִלדע)

о́рден *м* 1. *(мн.* ордена́; *знак отличия)* מ ־ס אָרדן; ~ Ле́нина מ לענין־אָרדן; ~ Кра́сного Зна́мени אָר־דען פון רויטער פאָן; ~ Кра́сной Звезды́ אָרדן פון רויטן שטערן; ~ Октя́брьской револю́ции אָרדן פון אָקטיאָבער־רעוואָלוציע; награди́ть *кого-л.* ~ом באלוינען עמעצן מיט אן אָרדן; вручи́ть *кому-л.* ~ אינ־אויבערגעבן* [אײַנ־] עמעצן דעם אָרדן [העגטיקן]; 2. *(мн.* о́рдены *и* ордена́; *организация)* מ ־ס אָרדן; ры́царский ~ ריטער־אָרדן מ ־ס

орденоно́с||ец *м* = מ אָרדענטרעגער; ~ный אָרדענטרע־; ~ный колхо́з אָרדענטרעגערישער קאָלוויִרט אן אָרגערישער

о́рденск||ий אָרדען־; ~ая ле́нта ז אָרדען־לענטע

о́рдер *м (документ)* מ ־ס אָרדער; ~ на жилпло́щадь אן אָרדער אף (צו באקומען) ווין־שעטעך; прихо́дный ~ האכנאָסע־אָרדער מ ־ס; расхо́дный ~ הויצאָע־; ~ на аре́ст אן אָרדער אף ארעסטירן מ ־ס

ордина́рец *м воен.* אָרדינאַרעץ מ ־־רצעס

ордина́рный געווייַנלעכער, אָרדינאַרער

ордина́та *ж мат.* ז ־ס אָרדינאַטע

ордина́тор *м* אָרדינאַטאָר מ ־־טאָרן

орёл *м* מ ־ס אָדלער; го́рный ~ מ באַרג־אָדלער; ◇ ~ и́ли ре́шка? אָדלער צי קאָפּ [רעשעטע]?

орео́л *м* ז ־ן, לי̇כטקרייז מ, אָראָל מ; *перен.* גלאַנץ מ; в ~е сла́вы אין גלאַנץ פון רום

оре́х *м* 1. *(плод)* (מצ. ניס) נוס מ; 2. *тк. ед. (дерево)* (מצ. ־־בויימער) נוסנבוים מ; 3. *тк. ед. (древесина)* נוסנהאָלץ ז; ◇ ему́ доста́лось на ~и ער האָט באקומען מען זיין כיילעק [זיין ערלעך אויסקומעניש]

оре́хов||ый 1. נוסן־; נוס־; ~ая ро́ща נוסנ־ניס; ~ое ма́сло ז נוס־אייל; ~ый торт א ־ען נוסנוועלדל ז; 2. *(из орехового дерева)* פון נוסן־ניס [מיט] טאָרט; מעבל פון נוסנהאָלץ *после сущ.*; ~ая ме́бель

оре́шник *м* ז ־ן וואַלדניס־קוסט מ; נוסנוועלדל ז ־ען

оригина́л *м* 1. ז ־ן אָריגינאַל; э́то ко́пия, а не ~ דאָס איז א קאָפּיע, און ניט דער אָריגינאַל; ~ статьи́ דער מאנוסקריפּט פאר אויס־, דער אָריגינאַל פונעם ארטיקל; 2. *разг. (чудак)* א ־ן, אָריגינאַל מ ־ן, וועגן דעם ארטיקל מאָדנע פּאַרשון

оригина́льничать *несов. разг.* האלטן* זיך מיסע אָרי־גינאַל

оригина́льн||ый 1. *(подлинный)* אָריגינאַל־; ~ый экземпля́р אָריגינאַל־עקזעמפּליאַר מ ־ן; 2. *(самобытный)* אָריגינעלער; ~ый худо́жник אָריגינעלע־ [אייגנטימלע־] אן אָריגינעל [אייגנאַר־כער] קינסטלער; ~ое произведе́ние קונסטלער [ווערק טיק]

орнента́ция *ж* ז אָריענטאַציע

ориенти́р *м* ז ־ן אָריענטיר מ

ориенти́ровать *сов. и несов.* 1. אָריענטירן; *(прибор)* ריכטן, אָנשטעלן; 2. *(помочь разобраться в чём-л.)* אָריענטירן די סטודענטן אין די שוועָרע פראגן פון דער טעמע; 3. *(нацелить на что-л.)* אָריענטירן; קלאָר מאכן, פון דער טעמע

~ колхóзников на испóльзование нóвой тéхники אָרי־ עַנטי׳רן די קאָלחוי׳רטניקעס אף אוי׳סניצן די ניי׳ע טעכניק; ~ся *сов. и несов.* 1. אָריענטי׳רן זיך; *перен. (в чём-л.) тж.* (אין) פאַנאַנדערקלי׳בן* זיך; 2. (на *вин.*) *(быть нацеленным)* (אף) אָריענטי׳רן זיך (אף); אוי׳סרעכענען ~ся на мáссового читáтеля אָריענטי׳רן זיך [אוי׳סרע־ כענען] אפן מאַסן־לייענער

ориентиро́вка *ж* ווּ אָריענטי׳רונג

ориентиро́вочн||о *нареч.* בעע׳רעכדיק; ~ый 1. אָריענטי׳ר־ ; 2. *(приблизительный)* בעע׳רעכדיקער, אומגעפערער; ~ые цúфры בעע׳רעכדיקע צאָלן

оркéстр *м* ־ס זן אָרקעסטער; *(маленький тж.)* קא־ פּעלע ווּ ־ס

оркестра́нт *м* ־ן זן אָרקעסטראַנט

оркестро́вка *ж муз.* ווּ אָרקעסטרי׳רונג

орлёнок *м* אָדלערל ז ־ער, יונגער אָדלער

орли́ный אָדלער־ ; ~ взгляд אָדלער־בליק זן ־ן; ◇ ~ нос (מצ. ־ער) ווּ נעזער, אָדלער־נאָז ז א האָרבאַטע נאָז

орли́ца *ж* ־ען ווּ «זי» אָדלער־

орля́нк||а *ж:* игрáть в ~у שפּילן אין אָדלער־רעשעטע

орна́мент *м* ־ן זן אָרנאַמענט

орнито́лог *м* ־ן זן אָרניטאָלאָג

орнитоло́гия *ж* ווּ אָרניטאָלאָגיע

оробéть *сов.* דערשרעקן* זיך (עטוואָס); *(смутиться)* מעוולבל ווערן*

ороси́тельный באוואַסערונג־ ; ~ канáл באוואַסערונג־ קאַנאל זן ־ן

оросúть *сов.*, **орошáть** *несов.* 1. באגי׳סן*; *(увлажнить)* פּי׳כט מאַכן, באנעצן; *(слезами, кровью)* באוואַשן*; 2. *(почву)* באוואַסערן

орошéние *с* ווּ באוואַסערונג

ортодоксáльный אָרטאָדאָקסאַלער

ортопеди́ческ||ий אָרטאָפּעדישער; ~ая óбувь אָרטאָ־ פּעדישע שיך

орýди||е *с* 1. ז מאַכ־, אינסטרומענט זן ־ן, ווערקציי׳ג ז (מצ. מאַכשי׳רים); ~я трудá ז אַרבעט־נעציי׳ג; сельскохозя́йственные ~я לאַנדווירטשאַפטלעכע מאַכשי׳רים; ~я произвóдства מצ. פּראָדוצי׳ר־מאַכשי׳רים; 2. *перен.* ז געווער; послýшное ~е в рукáх *кого-л.* א געהאָרכואם אין עמעצנס הענט [אָן פּאָלגעוודיק געווער]; 3. *(артиллерийское)* ארמאַט זן ־ן

орудúйн||ый ארמאַט־קאַמאַנ־ ; ~ый (ר)ארמאַט־ ; ~ая бáшня ארמאַט־טורעם זן ־ס; ~ый залп ארמאַט־זאלפ זן ־ן [פון א ארמאַט]

орýдовать *несов. разг.* 1. *(тв.)* (מיט) מי׳סטרעווען, בערייש ארבעטן מיט (מיט); лóвко ~ ножóм ארבעטן מיט מעסער; 2. *(тв.); (распоряжаться)* (אי־) צו שאפן* האבן; (איבער, בער) דער באלעבאָס* זיין; 3. *(бесчинствовать где-л.)* וולדעווען, באלעבאטעווען

оружéйник *м* ־ס זן וואָפן־מייסטער

орýжи||е *с* 1. ז געווער; *(средство ведения войны тж.)* וואָפן זן, ז; огнестрéльное ~е ז שיסגעווער; ~е мáссового уничтожéния וואָפן פאַר מאַסן־פארניכטונג; старúнное ~е קלייזטען (אלט); с ~ем в рукáх מיט געווער אין די הענט; к ~ю! צום געווער!; 2. *перен.* ז געווער; печáть — мóщное ~е די פרעסע איז א מעכטיק געווער

орфографи́ческ||ий אָרטאָגראַפישער; ~ая ошúбка אָרטאָגראַפי־ שער [גריז]; ~ий словáрь אָרטאָגראַפישער פּעלער

орфогра́фия *ж* ־ס זן, ווּ אָרטאָגראַפיע

орфоэпúческий אָרטאָעפּישער

орфоэ́пия *ж* ווּ אָרטאָעפּיע

орхидéя *ж* ־ען ווּ אָרכידי׳

оса́ *ж* ־ן ווּ וועספּ

оса́да *ж* ווּ באלאַגערונג

осади́ть[1] 1. *сов.* 1. *(крепость)* באלאַגערן; 2. *перен. (кого-л.)* (פון אַלע זײַטן) באַפאַלן*, (צו) צוּשטיין*

осади́ть[2] *сов. хим.* אָפּזעצן

осади́ть[3] *сов.* 1. *(лошадь)* צוריקהאלטן*; אײַנהאלטן*; 2. *перен. (одернуть, заставить замолчать)* אָפּשטעלן, אָפּהאקן

оса́дк||а *ж* 1. *стр.* זעצן זיך; даватьאַ ~у זעצן זיך; 2. *мор.* ז טי׳פגאנג

оса́дки *мн.* מצ. אָפּזאצן; атмосфéрные ~ אטמאָספער־ אָפּזאצן מצ.

оса́дн||ый באלאַגער(ונג)־ ; ~ое положéние באלאַגער(ונג)־ צושטאנד ז

оса́док *м* ז אָפּזאץ; *перен. тж.* ז נאָכטאם; пóсле разговóра у меня́ оста́лся неприя́тный ~ פּוינעם געשפּרעך [אָפּזאץ] איז בא מיר פארבליבן אן אומאָנגענעמער נאָכטאם

оса́дочн||ый: ~ые поро́ды אָפּגעזעצטע באַרג־מי־ נים

осаждáть[1] *несов. см.* осади́ть[1]; ~ *кого-л.* прóсьбами צוּשטיין* צו עמעצן מיט באקאָשעס

осаждáть[2] *несов. см.* осади́ть[2]

осаждáться *несов.* 1. *хим.* זיך אָפּזעצן; 2. *(об атмосферных осадках)* אויספאלן*

оса́живать *несов. см.* осади́ть[3]

оса́н||истый שטאַלטיקער; שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ка *ж* ז שטאַלטונג, ז שטאַלט, ז שטעל

оса́ивать(ся) *несов. см.* осво́иться

осведоми́тель *м* = ז אינפאָרמי׳רער; ־ס ז זאָגטער *разг.*; ~ный אינפאָרמאַטיוו, אינפאָרמי׳ר־

осве́домить *сов.* אינפאָרמי׳רן, צו וויסן געבן*; ~ся *сов.* (о *предл.*) (וועגן) דערקוּנדיקן זיך, דערפרעגן זיך; *(о кем-либо. тж.)* (אף) נאָכפרעגן זיך

осведомлённ||ый באהאַוון־ ; (в *предл.*) אינפאָרמי׳רטער; ין גוט° אינפאָרמי׳רטע (אין) טער; в хорошó ~ых кругáх קרייזן

осведомля́ть(ся) *несов. см.* осведоми́ть(ся)

освежáть(ся) *несов. см.* освежи́ть(ся)

освежева́ть *сов.* אָפּשינדן*

освежи́||ть *сов.* 1. אָפּפרישן; дождь ~л вóздух דער רעגן האָט אָפּגעפרישט די לופט; 2. *(вернуть бодрость)* דער שלאָף האָט אים אויפרישן, דערפרישן; сон ~л егó דערפרישט; ~ть сúлы די קויכעס דערפרישן; 3.: ~ть в пáмяти אויפרישן דעם זיקאָרן, אָפּפרישן אין זיקאָרן; 4. *(подновить)* באַנײַען, אָפּפרישן; ~ться *сов.* 1. אָפּ־ דער; געפרישט ווערן* זיך, אָפּפרישן; 2. *(о человеке)* דערפרישן זיך, פרישט ווערן*

осветúтель *м театр.* = ז ביינע־באלייכטער

осветúтельн||ый ־ליכט; באלייכט־ ; ~ые прибóры בא־ שײַן־ראקעטע ז ־ס, לייכט־אפאראטן מצ.; ~ая ракéта ז ־ס לייכט־ראקעטע

осветѝ||ть *сов. (вин.)* 1. *באלײַכטן; *(о солнце тж.)* באשײַנען; у́лицы бы́ли пра́здничнo освещены́ די גאסן זײַנען געווען יאָמטעוודיק באלײַכט; со́лнце ~ло опу́шку ле́са די זון האָט באלײַכט [באשײַנט] דעם וואַלדראנד; ~ть фонарём по́греб באלײַכטן [ליכטיק מאכן אין] דעם קעלער מיט א לאמטערן; предстоя́ло ~ть ещё́ две дере́вни מע האָט געדאַרפט דורכפירן עלעקטרע־שטרײַק; אין נאָך צווײ דערפער; 2. *(оживить)* באהעלן; улы́бка ~ла её́ лицо́ א שמייכל האָט באהעלט איר געזיכט; 3. *(изложить, истолковать)* *באלויכטן, וואַרפן* א שטרײַכ, באלויכטן; ~ть вопро́с *באלויכטן די פראגע; ~ться *сов.* באשײַנט; *(о лице тж.)* *באהעלט ווערן *ווערן*

освещáть(ся) *несов. см.* осветѝть(ся)

освещéни||е *с* 1. וו באלײַכטונג; для ~я у́лиц קעדיי באלײַכטן די גאסן; 2. *(свет)* וו באלײַכטונג, וו שײַן; иску́сственное ~е קינסטלעכע באלײַכטונג; электри́ческое ~е עלעקטרישע באלײַכטונג; 3. *(объяснение, толкование)* וו באלויכטונג; в нау́чном ~и אין א וויסנשאפטלע־כער באלויכטונג

освидéтельствование *с* וו באטראַכטונג; медици́нское ~ מעדיצינישע באטראַכטונג

освидéтельствовать *сов.* באטראַכטן

освистáть *сов.*, **освúстывать** *несов.* *אויספײַפן; ~ пье́су, актёра אויספײַפן* די פיעסע, דעם אקטיאָר

освободúтель *м* = ן באפרײַער; *(избавитель тж.)* = ן רעטער; **~ный** באפרײַונג(ס)־; **~ное движе́ние** באפרײַונג(ס)־באוועגונג וו; **~ная война́** מע וו ־ס

освободúть *сов.* 1. באפרײַען; *(отпустить на свободу тж.)* *פרײַלאָזן; *(спасти, избавить)* באפרײַען, אויסלייזן; ~ наро́ды от колониа́льного ра́бства באפרײַען די פעלקער פון קאָלאָניאַלער קנעכטשאפט; досро́чно ~ из заключе́ния *ארויסלאָזן* פון דער טפיסע פארן טערמין; 2. *(от обязательств и т. п.)* באפרײַען; ~ *кого-л.* от нало́гов באפרײַען עמעצן פון שטײַער־אָפצאָלן; ~ *кого-л.* от занима́емой до́лжности באפרײַען עמעצן פון זײַן; 3. *(высвободить)* באפרײַען(ארויס); *перен.* ארויסבאפרײַען; он попыта́лся ~ ру́ку ער האָט זיך א פרווו געטאָן (ארויס)באפרײַען די האנט; революция освободи́ла тво́рческие си́лы наро́да די רעוואָלוציע האָט ארויסבאפרײַט די שעפערישע קרעפטן פונעם פאָלק; 4. *(очистить, опорожнить)* אָפּרייניקן; *(о сосуде тж.)* אויסליידיקן; ~ я́щик стола́ דעם טיש־שופלאָד אָפּרייניקן; ~ ко́мнату דעם צימער אָפּרייניקן; 5. *(оставить время для чего-л.)* *לאָזן פרט; ~ ве́чер для посеще́ния теа́тра *לאָזן* א פרײַען אָוונט אף גיין אין טעאַטער; **~ся** *сов.* 1. (от *род.*) (וון) באפרײַען זיך; *(избавиться, спастись тж.)* (וון) *פאָטער ווערן*; *перен. тж.* אויסגעלייזט ווערן; ~ся от зави́симости באפרײַען זיך פון אָפהענגי־קייט; ~ся от предрассу́дков [פאָטער ווערן*] באפרײַען זיך פון פאָרורטיילן; 2. *(высвободиться)* באפרײַען(ארויס); 3. *(стать пустым, очиститься)* *אָפּגעריניקט ווערן*, *(о сосуде тж.)* אויסגעליידיקט ווערן*; ба́нка освободи́лась דער סלאָי איז אויסגעליידיקט געווארן; на на́шем этаже́ освободи́лась ко́мната אף אונדזער עטאַזש האָט זיך באפרײַען א צימער; 4. *(о должности)* זיך באפרײַען, וואַרט צו, באלד וועל איך וועל זיך באלד באפרײַען איך זײַן פרײַ

освобождáть(ся) *несов. см.* освободѝть(ся)

освобождéние *с* וו באפרײַונג; *(спасение, избавление тж.)* וו אויסלייזונג

освóить *сов. (вин.)* 1. באהערשן; ~ но́вые ме́тоды труда́ נײַע אַרבעטס־מעטאָדן באהערשן [פאריגענען, אײַניגענען]; ~ специа́льность сле́саря באהערשן דעם פאך; ~ по́ле́зное ископа́емое פון א שלאָסער אויסלערנען זיך אף א שלאָסער; *разг.*; 2. *(обжить)* (אף) אײַנבאלעבאטעווען זיך; ~ целину́ אײַנבאלעבאטעווען זיך אף דער וויערד; 3.: ~ ассигнова́ния פארנײַצן די אסיגנירונגען; **~ся** *сов.* 1. *(где-л.)* דער־; 2. (с *тв.*; *усвоить*) פילן זיך היימיש; באהערשן; ~ся с но́вой рабо́той *פארשטיין* די נײַע אַרבעט

освятúть *сов.*, **освящáть** *несов.* 1. *рел.* הײליקן; 2.: освящённые века́ми тради́ции פון דורעסדיק] געהײַ־ליקטע טראַדיציעס

осела́ть *сов. (вин.)* 1. אָנזאַטלען; ~ коня́ אָנזאַטלען אָפּ־; ~ нос очка́ми [אופזאַטלען] דאָס פערד; 2. *разг.*: ~ нос очка́ми זעצן אף דער נאָז די ברילן; 3. *разг.* *(сесть верхом)* (אף) ארויפזעצן זיך רײַטנדיק*; 4. *разг.* *(подчинить себе)* ארײַנעמען* אין די הענט; *(кого-л. тж.)* פאָרן* רײַטנדיק; ~ но́вую те́хнику באהערשן די נײַע טעכניק; 5. *воен.*: ~ доро́гу באזאַטלען [באהערשן] דעם וועג

осе́длость *ж* וו אײַנגעזעסנקייט

осе́длы||й אײַנגעזעסענער שטאַם־; ~е племена́ אײַנגעזעסענע שטעמען, טוישוים־לעבן־טים; ~й о́браз жи́зни אײַנגעזעסענער לעבן

осека́ться *несов. см.* осе́чься

осёл *м* ן ־ער; *бран. тж.* (מצ. ־ען) אייזל; (קעפ..) אייזלקאָפּ

осело́к *м* 1. ן ־ער; 2. *перен.* ן פרוושטיין; ן עוועז־בויכן *уст.*

осеменúть *сов.*, **осеменя́ть** *несов. с.-х.* בא־(קינסטלעך) פרוכפערן

осени́||ть *сов.*: его́ ~ла мысль ס׳האָט בא אים אופּ־; ס׳איז מיר (גליקלעכער) געבליצט א געדאַנק; меня́ ~ло פלוצעם איז מיר אלץ קלאָר (מיטאמאָל) א געדאַנק אופגעקומען; **~ий** *(о месяцах тж.)* הארבסט־, ־סיען; ~ие ме́сяцы מצ. הארבסט־כאדאָשים, אָסיען־כאדאָשים; ме́лкий ~ий дождь א דריבנע הארבסטיקער רעגן

о́сень *ж* ן ־ס הארבסט, אָסיען

о́сенью *нареч.* הארבסטצײַט, (אום) הארבסט

осеня́ть *несов.* 1. *см.* осени́ть; 2.: нас осеня́ет зна́мя коммуни́зма אונדז באשיינט די פאָן פון קאָמוניזם

осе́сть *сов.* 1. *(о доме, грунте)* זעצן זיך; 2. *(о пыли, мути и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 3. *(поселиться)* ווערן* טוישוים; **осетúн** *м* = ן אָסעטינער; ~ка *ж* ־ס וו אָסעטינערן, אָסעטינקע ו ־ס; ~ский אָסעטינישער; ~ский язы́к די אָסעטיניש ו, אָסעטינישע שפּראַך

осётр *м* ן ־ען שטער

осетри́на *ж* ן שטער

осе́чк||а *ж* (וון געווער) פאראַנקן זיך פון דאָס; *перен.* ן פעלער; дать ~у *פארהאַנקן זיך, ניט אויסשיסן*

оси́ливать *несов.*, **оси́лить** *сов. (вин.) разг.* 1. *(победить)* *בעקומען, גיוואָר זײַן*; 2. *(справиться с чем-л.)* וואַרט צו, באלד וועל איך וועל זיך באלד באפרײַען איך זײַן פרײַ

освобождáть(ся) *несов. см.* освободѝть(ся)

освобождéние *с* וו באפרײַונג; *(спасение, избавление тж.)* וו אויסלייזונג

освóить *сов. (вин.)* 1. באהערשן; ~ но́вые ме́тоды труда́ נײַע אַרבעטס־מעטאָדן באהערשן [פאריגענען, אײַניגענען]; ~ специа́льность сле́саря באהערשן דעם פאך; ~ по́ле́зное ископа́емое פון א שלאָסער אויסלערנען זיך; *разг.*; 2. *(обжить)* (אף) אײַנבאלעבאטעווען זיך; ~ целину́ אײַנבאלעבאטעווען זיך אף דער וויערד; 3.: ~ ассигнова́ния פארנײַצן די אסיגנירונגען; **~ся** *сов.* 1. *(где-л.)* דער־; 2. (с *тв.*; *усвоить*) פילן זיך היימיש; באהערשן; ~ся с но́вой рабо́той *פארשטיין* די נײַע אַרבעט

освятúть *сов.*, **освящáть** *несов.* 1. *рел.* הײליקן; 2.: освящённые века́ми тради́ции פון דורעסדיק] געהײַ־ליקטע טראַדיציעס

осе́длость *ж* וו אײַנגעזעסנקייט

осе́длы||й אײַנגעזעסענער שטאַם־; ~е племена́ אײַנגעזעסענע שטעמען, טוישוים־לעבן־טים; ~й о́браз жи́зни אײַנגעזעסענער לעבן

осека́ться *несов. см.* осе́чься

осёл *м* ן ־ען אייזל; *бран. тж.* (מצ. ־ען) אייזלקאָפּ

осело́к *м* 1. ן ־ער שאַרפשטיין; 2. *перен.* ן פרוושטיין; ן עוועז־בויכן *уст.*

осеменúть *сов.*, **осеменя́ть** *несов. с.-х.* בא־(קינסטלעך) פרוכפערן

осени́||ть *сов.*: его́ ~ла мысль ס׳האָט בא אים אופּ־; ס׳איז מיר אלץ קלאָר (מיטאמאָל) א געדאַנק אופגעקומען; **~ий** *(о месяцах тж.)* הארבסט־, ־סיען; ~ие ме́сяцы מצ. הארבסט־כאדאָשים, אָסיען־כאדאָשים; ме́лкий ~ий дождь א דריבנע הארבסטיקער רעגן

о́сень *ж* ן ־ס הארבסט, אָסיען

о́сенью *нареч.* הארבסטצײַט, (אום) הארבסט

осеня́ть *несов.* 1. *см.* осени́ть; 2.: нас осеня́ет зна́мя коммуни́зма אונדז באשיינט די פאָן פון קאָמוניזם

осе́сть *сов.* 1. *(о доме, грунте)* זעצן זיך; 2. *(о пыли, мути и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 3. *(поселиться)* ווערן* טוישוים; **осетúн** *м* = ן אָסעטינער; ~ка *ж* ־ס וו אָסעטינערן, אָסעטינקע ו ־ס; ~ский אָסעטינישער; ~ский язы́к די אָסעטיניש ו, אָסעטינישע שפּראַך

осётр *м* ן ־ען שטער

осетри́на *ж* ן שטער

осе́чк||а *ж* (וון געווער) פאראַנקן זיך פון דאָס; *перен.* ן פעלער; дать ~у *פארהאַנקן זיך, ניט אויסשיסן*

оси́ливать *несов.*, **оси́лить** *сов. (вин.) разг.* 1. *(победить)* *בעקומען, גיוואָר זײַן*; 2. *(справиться с чем-л.)*

(מיט) ספּראָווען זיך; (*постигнуть*) *אײַנבײַסן; с трудóм ~ книгу קוים (קעָנען*) אײַנבײַסן* דאָס [דעם] בוך

оси́на *ж* ־ס ו אָסײַנע, (מצ. ··ביימער) ם־בוים־אָסײַנע, (מצ. ··ביימער) ם צײַטערבוים

оси́новый ־אָסײַנע; (ר) אָסײַנעווע *тж. неизм.*; (*из осины*) אָסײַנענער; (ר) אָסײַנעווע *тж. неизм.*; ◇ дрожáть как ~ лист ציטערן ווי א בלאט

оси́н||ый ־וועסּפּ; ◇ ~ое гнездó ־ן ו וועסּפּן־נעסט

осиротéвший, осиротéлый פּאריאָסעמטער; *перен. тж.* עלנטער

осироте́ть *сов.* *פּאריאָסעמט ווערן*; *перен.* * בלײַבן* עלנט, פּאריאָסעמט ווערן*

оскáл *м:* ~ зубóв ציין אויסגעשטיירעטע; зверúный ~ фашúзма דער כיישער פּראָצעס פּונעם פּאשיזם

оскáливать *несов.*, оскáлить *сов.*: ~ зýбы ־אויסשטעלן די ציין

оскандáлиться *сов. разг.* בלאמירן זיך, פּאראָווצירן זיך דאָס פּאָנעם

оскверни́ть *сов.*, осквернáть *несов.* פּאראָמוועדיקן; *рел.* פּאראָוועכן

оскóл||ок *м* ־ס ם שפּליטער; *перен.* ־ער רעשטל ז; ~очный ־שפּליטער; ~очная бóмба ו ־ס שפּליטער־באָמבע

оскóмин||а *ж* ו הקּיליקייט; ◇ набúть ~у: он набúл себé ~у ס׳זשענען אים געוואָרן הקּיליק ד, ציין

оскопи́ть *сов.*, оскопля́ть *несов.* קאסטרירן

оскорби́тель *м* = ם באליידיקער; ~ный ־באליידיקנדיקער

оскорби́ть *сов.* באליידיקן; ~ дéйствием *юр.* באליידיקן מיט טאט [מיט מעסים]; ~ся *сов.* באליידיקן זיך

оскорб||лéние *с* 1. ו באליידיקונג ז, באליידיקן; 2. (*слово, поступок*) ־ען ו באליידיקונג; ~лённый ־באליידיק; ~лённое достóинство געקרענקטער; געקרענקטע וועדע

оскорбля́ть(ся) *несов. см.* оскорби́ть(ся)

оскудевáть *несов. см.* оскудéть

оскудéлый *разг.* פּאראָרעמטער, יאָרדישער

оскудéние *с* ו פּאראָרעמטקייט, ו יערידע

оскудéть *сов.* *פּאראָרעמט ווערן*; не ~ талáнтами ניט אָרעמער ווערן* אין טאלאַנטן

ослабевáть *несов.*, ослабéть *сов.* 1. (*стать физически слабым*) *אָפּגעשוואכט ווערן*; 2. (*стать менее интенсивным*) *שוואַכער ווערן*; (*о ветре тж.*) *שטיללער ווערן*; (*о морозах*) *לינדער ווערן*; 3. (*стать менее тугим*) *לויזער ווערן*, *נאָכלאָזן

ослáб||ить *сов.* אָפּשוואכן; организм ~лен דער אָרגאַניזם שוואַכער מאכן; ~ить противника אָפּשוואכן די אויפמערק*זם; ~ить внимáние דעם קעגנער; 2. (*сделать менее тугим*) *לויזער, *נאָכלאָזן מאכן

ослабле́ние *с* 1. (*действие*) ז אָפּשוואכונג, ו אָפּשוואכן; (*уменьшение интенсивности*) ווערן שוואַכער; ~ морóзов ו ־לינדערונג; ~ напряжённости в междунарóдных отношéниях [לינדערן] אָפּגעשוואכן דאָס שטרענגטקייט אין די צווישנפּעלקערלעכע באציִונגען; 2. (*физическое состояние*) ו אָפּגעשוואכטקייט

ослабля́ть *несов. см.* ослáбить

ослáвить *сов. разг.* (*кого-л.*) שעם מאכן א שלעכטן; ~ *кого-л. кем-л.* שעם מאכן עמעצן א (...פון) (דאס.)

осле́нок *м* ־ך ז אייזעלע

ослепи́тельный בלענדנ(נד)יקער

ослеп||и́ть *сов.* 1. בלינד מאכן; 2. *перен.* פּארבלענדן; ~и́ть красотóй מיט שיינקייט פּארבלענדן; он ~лён гнéвом ער איז פּארבלענדט [פּארפּירט] פון קאס; ~ле́ние *с* 1. דאס בלינד מאכן; 2. *перен.* ו פּארבלענדונג, פּאר־ (א צושטאנד פון) אין בלענדעניש ז; в ~ле́нии פּאר־ ו בלענדונג; ~лённый 1. בלינד געמאכטער; 2. *перен.* פּארבלענדטער

ослепля́ть *несов.* 1. *см.* ослепи́ть 1; 2. *перен.* (פּאר־) בלענדן

осле́пнуть *сов.* *בלינד ווערן*

осли́ный ־אייזל; פון אן אייזל *после сущ.*; (*как у осла*) ־אויערן פון, ־אייזל־אויערן מצ. אויזלשער; ~ые ýши אן אייזל

осли́ца *ж* ־ס ו אייזלטע

осложн||е́ние *с* (*затруднение*) ־ס ו קאָמפּליקאַציע; *мед. тж.* ־ן ו נאָכווייעניש; ~и́ть *сов.* פּארקאָמפּליצירן; ~и́ться *сов.* *פּארקאָמפּליצירט ווערן*, פּארקאָמפּליצירן זיך; их положе́ние ~и́лось זייער לאָגע האָט זיך פּארקאָמפּליצירט; грипп ~и́лся воспалéнием лёгких דער גריפּ האָט צירט מיטגעבראכט ווי א נאָכווייעניש א לונגען־אָנצינדונג

осложня́ть(ся) *несов. см.* осложни́ть(ся)

ослу́шаться *сов. разг.* ניט פּאָלגן

слы́шаться *сов.* פּאלש דערהערן

осма́тривать(ся) *несов.* осмотре́ться

осме́ивать *несов. см.* осмея́ть

осмеле́ть *сов.* (*действовать уверенней*) *דרייסטער ווערן*, *שטאַרקער בא זיך [געוואָגטער] ווערן*

осме́ливаться *несов.*, осме́литься *сов.* דערוואָגן זיך, איך דערלויב האָבן* די האָזע; осме́люсь сказáть איך האָב די האָזע צו זאָגן, זיך צו זאָגן

осмея́ние *с* ז אויסלאכן

осмея́ть (*вин.*) אויסלאכן, (וון) אָפּלאכן; да меня́ осмею́т מע וועט מיך פּאָשעט אויסלאכן

осмо́тр *м* ז באַטראַכטן ז, באקוקן; врачéбный ~ א מעדיצינישע באטראַכטונג

осмотре́ть *сов.* באקוקן; (*исследовать*) באטראַכטן; ~ вы́ставку באקוקן די אויסשטעלונג; ~ со всех сторóн באטראַכטן דעם ארומקוקן פון אַלע זײַטן

осмáтривать(ся) *несов. см.* осмотре́ть(ся)

осмéивать *несов.*

(исходные положения) יעסוֿידעס מצ. גרונט־פרינציפן מצ; ~ы марксизма-ленинизма די יעסוֿידעס פון מארקסיזם־לעניניזם־; 4. *текст.* ז קנעָטע, ז אָסנאָווע, 5. *грам.* ז ־ס טעָמע; ◇ на ~е *чего-л.* אפן יעסאָד [אף דער באָזע] פון עפעס; положить в ~у ליגן אין גרונט; лежать в ~е ליגן* אין גרונט [אין יעסאָד]

основа́н||ие *с* 1. *(действие)* ז גרינדן; *(города и т. п.)* פארליִגן ז; с са́мого ~ия, со дня ~ия זינט ס׳איז געוואָרן, גרינדעט פון סאָמע אָנהייב; 2. *(фундамент)* ז ־ן פונדאָמענט; *(нижняя часть)* ז באָזע; 3. *(главное)* ז ־ס באָזע, (מצ. יעסוֿידעס) ז יעסאָד; 4. *(повод, причина)* ז סמאך, ז גרונט; без всяко́го ~ия אָן א סמאך; на како́м ~ии? אף וועלכן סמאך? אף שום סמאך [גרונט]; есть ~ия полага́ть... ס׳איז דאָ א סמאך צו מיינען...; 5. *мат., хим.* ז ־ס באָזע; ◇ на ~ии *чего-л.* אפן כאָרעוו סמאך פון עפעס; разру́шить до ~ия *что-л.* אד־כאָרמע [*уст.*] מאכן פון; מאכן עפעס ביזן גרונט אף אלגעמיינע יעסוֿי- טיל־טעל עפעס; на о́бщих ~иях דעס

основа́тель *м* = ז גרינדער

основа́тельн||о *нареч.* 1. גרינטלעך, פונדאמענטאל; 2. *разг.* היפש, נישקאָשעדיק (נאנץ); ~о проголода́ться היפש [נאנץ נישקאָשעדיק] אויסהונגערן(יק)ן זיך; ~ый 1. *(обоснованный)* באגרינדעטער, רעכטער; ~ая причи́на סיבע [א וואָגיקע] רעכטער; 2. *(о человеке)* געוויסנהאפטער, סאָלידער; 3. *(прочный)* פונדאמענטאלער; 4. *(тщательный)* גרינטלעכער, זאָרגזאמער

основа́ть *сов.* 1. *(вин.)* גרינדן; *(город)* פארליִגן; 2. *(вин. на предл.)* (אף) באגרינדן אפן יעסאָד; на чём осно́вано ва́ше предположе́ние? אף וואָס (וון); наро́дные приме́ты осно́ваны на веково́м о́пыте земледе́льцев איז באגרינדעט אײַער האשאָרע?; מאַנים האָבן אין זייער יעסאָד די דוירעסדיקע דערפאַ־רונג פון די ערדארבעטער; ~ся *сов.* *(поселиться)* אײַנפונדעוואָנען זיך

основн||о́й 1. גרונט־, גרונטיקער, הויפט־; ~ы́е зада́чи גרונט־אופגאבעס מצ; ~о́е внима́ние הויפט־אופמערקואם־; 2. *в знач. сущ. с* ז קנעט; דאָס אי־, דאָס ווילכטיקסטע קערדיקע; са́мое ~о́е ז אי־קער; ◇ в ~о́м אין גרונט; ~о́й капита́л *эк.* ז גרונט־קאפיטאל

основополо́жник *м* = ז גרונטלייגער; ~и марксизма-ленинизма די גרונטלייגער פון מארקסיזם־לעניניזם

осно́вывать *несов. см.* основа́ть; ~ся *несов.* 1. *(на предл.; опираться, исходить из чего-л.)* באזירן זיך (אף); *(иметь своей основой)* זיך* גע־, זיך* געבויט (אף); 2. *см.* основа́ться

осо́ба *ж* ־ען ז פערזאָן; ва́жная ~ א הויכע פערזאָן

осо́бенн||о *нареч.* 1. באזונדערס; 2. *(необычно)* מאָדנע; ◇ не ~о ניט אי־בערעק; ~ость *ж* ־ן ז באזונדערקייט; *(своеобразие)* ז אייגנארטיקייט, ז ספעציפישקייט; ◇ в ~ости באזונדערס; ~ый 1. באזונדערער; девя́тое ма́я — ~ый день דער נײַנטער מײ איז א באזונדערער טאָג; по́льзоваться ~ым успе́хом דער האָבן* א באזונדערן דערפאָלג; 2. *(своеобразный)* אייגנארטיקער; *(о запахе и т. п.)* ספעציפישער; ◇ ничего́ ~ого מ׳האָט שוין געזען אזעלע- ניט אי־אי־אַ; כעס

особня́к *м* (מצ. הײַזער..) ז זונדער־הויז; ז אָסאָבניאק

особняко́м *нареч.* אָפגעזונדערט; держа́ться ~ האלטן* זיך אין א זײַט

осо́б||ый 1. באזונדערער; *(специального назначения тж.)* ספעציעלער; *(специфический)* ספעציפישער; 2.: без ~ой охо́ты אָן אי־בעריקן כישעק

о́собь *ж* ־ן ז אינדיוויד

осознава́ть *несов.*, **осозна́ть** *сов.* באוווסטזיניקן; מאסיג זײַן* *уст.*

осо́ка *ж* ־ס ז אָסאָקע, ז זומפגראָז

о́сп||а *ж мед.* (מצ. פאָקן); приви́ть ~у *кому-л.* שטעלן אויסגעשטופלטער פון [נאָך] עמעצן פאָקן; изры́тый ~ой [נאָך] פאָקן; געשטופלטער *разг.*

оспа́ривать *несов.* *(вин.)* 1. *см.* оспо́рить; 2. *(добиваться)* קעמפן (פאר); ~ пе́рвенство קעמפן פארן ערשטן* אָרט בא עמעצן; ~ пе́рвенство у *кого-л.* וועלן* אָפנעמען דאָס ערשטע אָרט

о́спина *ж* ־ען (פאָקן־)שטופל ז

оспо́рить *сов.* באשטרײַטן*; ~ *чьё-л.* пра́во בא־שטרײַטן* עמעצנס רעכט

осрами́ть *сов. разг.* בלאמירן, שטעלן צו ביזאָיען; ~ся *сов.* האָבן* א מיִעס פאָנעם, בלאמירן זיך

ост *м мор.* ז אָסט; *(ветер тж.)* ז ־ן אָסט־ווינט, ז מיזרעך־ווינט ז ־ן

оставáться *несов. см.* оста́ться; ◇ счастли́во ~ (ז)זײַ (מיר) געזונט און גליקלעך!

оста́вить *сов.*, **оставля́ть** *несов.* 1. *(уходя, не взять с собой)* פאר־, לאָזן*; *(по забывчивости)* (אי־בער)לאָזן*; *(не)* געסן*; ~ детей до́ма די קינדער אינדער- (אי־בער)לאָזן* [פארגעסן] דאָס געלט אין־ לאָזן*; ~ до́ма де́ньги הײַם; ~ запи́ску א צעטל אי־בערלאָזן*; 2. *(предоставить в чьё-л. распоряжение)* (אי־בער)לאָזן*; *(по завещанию)* אָפּזאָגן*; ~ насле́дство לאָזן* א ירושע; ~ *кому-л. что-л.* (в насле́дство) עמעצן עפעס (אי־בער)לאָזן*; 3. *(сохранить)* לאָזן*; ~ ме́сто 1) *(для кого-л.)* לאָזן* [רעזערווירן] אן אָרט (פאר עמעצן); 2) *(для чего-л.)* לאָזן* אן אָרט (פאר עפעס); ~ без изме́нений לאָזן* דעם; ~ ко́мнату неу́бранной לאָזן* אָן עפּנדערונגען; ~ ученика́ на второ́й год צוימער ניט אויפגעראמט לאָזן*; 4. *(произвести)* דעם שילער אפן צווייטן יאָר מאכן; ~ следы́ שפורן לאָזן*; 5. *(покинуть)* פארלאָזן*; *(удалиться)* (וון) אוועקגיין*; она́ оста́вила сце́ну זי איז אוועקגעגאַן פון דער בינע, האָט פארלאָזט די בינע; ~ *кого-л.* в беде́ פארלאָזן* עמעצן אין א נויט; ~ семью́ פארלאָזן* [אוועקווארפן*] ווײַב־און־קינד; ~ наде́жду אָנווערן* די האָפענונג, אויפהערן צו האָפן; 6. *(перестать заниматься чем-л.)* אויפהערן; *(отложить в сторону)* הערט אוף צו שפאסן! אוועקלייגן; оста́вьте свой шу́тки! ◇ ; לייג אוועק די צײַטונג און עס! оста́вь газе́ту и ешь! טשעפע ניט! לאָז צורו! הער אוף! оста́вь! *(не трогай)* ~ в поко́е צורו* לאָזן*; ~ за собо́й 1) *(превзойти)* לאָזן* פאר זיך הינטער זיך; 2) *(закрепить)* לאָזן* [רעזערווירן] פאר זיך דאָס רעכט си́лы оста́вили его́ קויכעס אים פארלאָזט די, ס׳האָבן; ~ без внима́ния *что-л.* ער איז געבליבן אָן קויכעס; ניט ליגן קיין אכט אף עפעס *что-л.* оставля́ет жела́ть лу́чшего עפעס האָט געמאַכט זײַן בעסער

остальн||о́й 1. די אי־בעריקע; ~о́е вре́мя רעשט; всё *(прочее)* ז, מ דאָס אי־בעריקע; 2. *в знач. сущ. с* צײַט

~óе אין אַלעם [אַלדאָס] אי̈בעריקע; в ~óм אַלץ דאָס אי̈בעריקן; 3. *в знач. сущ. мн.* די אי̈בעריקע; все ~ы́е אַלע אי̈בעריקע

остана́вливать(ся) *несов. см.* остановѝть(ся)

оста́нки *мн.* ז גע̈בי̈ן

останови́||ть *сов.* 1. ~ть машѝну אָפּשטעלן; ~ть прохо́жего אָפּשטעלן [פארהאַלטן] דעם; ~ть кровотече́ние [דעם] אָפּשטעלן דאָס בלוט; דורכגיי̈עז; 2. *(удержать от чего-л.)* אָפּהאלטן*, [בלוט־שטורץ]; ничто́ меня́ не остано́вит קיין שום זאַך ניט דערלאָזן*; [ניט אָפּשטעלן] וועט מיך ניט אָפּהאלטן; 3.: ~ть свой взгляд на *ком-л.* פארהאַלטן* דעם בליק אַף עמעצן; он ~л своё внима́ние на стра́нном явле́нии ער האָט קאָנ־צענטרירט זיין אופמערקזאמקייט אַף דער מאָדנער דער־זיין אופמערקזאמקייט האָט צוגעצויגן אָט די מאָדנע, דערשי̈ננונג; он ~л свой вы́бор на *ком-л.*, на *чём-л.* זיין אויסוואל איז געפאַלן אַף עמעצן, אַף עפּעס; ~ться *сов.* 1. אָפּשטעלן זיך; машѝна ~лась у са́мого до́ма די מא־שי̈ן האָט זיך אָפּגעשטעלט בא דער שטוב; ~ться в гости́нице [אָפּשטעלן זיך] אין א האָטעל פּארפאָרן*; на чём же мы ~лись? וואָס זשע האָבן מיר זיך אַף [בא]; 2. (на *предл.; задержаться*): его́ взгляд ~лся *на ком-л., на чём-л.* זיין וווּ זשע האלטן מירן?, אָפּגעשטעלט; подро́бно ~ться на *чём-л.* בליק האָט זיך פארהאַלטן אַף עמעצן, אַף עפּעס; 3. (на *предл.; выбрать*) נעמען זיך אָפּשטעלן אַף עפּעס; он ~лся на второ́м вариа́нте אויסקלי̈בן*; זיין אויסוואל איז געפאַלן אפן צווייטן ווואריאַנט; ◇ он ни перед чём не остано́вится ס׳וועט אים קיין זאַך ניט אָפּהאלטן*

остано́вк||а *ж* 1. *(действие)* דאָס אָפּ־שטעלן; 2. *(перерыв, пауза)* אָפּשטעל, ז שטעלן זיך; без ~и אָפּשטעל, אָן אָפּהאלט, אָן אָפּשטעלנ־ניט; 3. *(временное пребывание)*: сде́лать ~у *где-л.* דיק זיך; во вре́мя ~и в Пари́же он... אָפּשטעלן זיך ערגעץ־וווּ; 4. *(место)* בייס ער האָט זיך אָפּגעשטעלט אין פאריז...; трамва́йная ~а טראַמוי־אָפּ־שטעל(־פונקט) ז ־ן; ◇ ~а за *кем-л.* די מענ׳ע איז אין עמעצן; ~а (то́лько) за *чем-л.* די מענ׳ע איז בלויז אין עפּעס; ס׳פעלט בלויז עפּעס

оста́т||ок *м* 1. מוסרעס מצ., רעשט ז, ז ־ן; *(материи тж.)* רעשטל ז ־ך; *мн. (пищи)* רעשט ז, ז ־ן; 2. *мн. (то, что уцелело от разрушения, гибели)* רעשט־; *(следы чего-л. минувшего)* רוינען מצ., לעך מצ., אי̈בער־; 3. *(последняя часть чего-л.)* רעשט ז, ז ־ן; ~ок пути́ דאָס, די רעשט וועג; ~ок до́лга אי̈בעריקע שטיקל וועג; דער רעשט כויוו; 4. *мат.* רעשט ז, ז; дели́ться без ~ка טיילן זיך ביזן סאָף; ◇ всё без ~ка נאָר בין שפּעט; אלץ לעצטע איז דאָס בעסטע; ~ки сла́дки *погов.* דאָס לעצטע איז דאָס בעסטע

оста́точный 1. געבליבענער; 2. *физ.* פארבליבענער; ~ магнети́зм דער פארבליבענער מאגנעטי̈זם

оста́||ться *сов.* בלי̈בן*; *(не вернуться)* (פאר)בלי̈בן*; *(задержаться)* בלי̈בן* אי̈בער־; ~ться до́ма בלי̈בן* נעכטיקן; ~ться ночева́ть בלי̈בן* דערהיי̈ם; ~лся на второ́й год דער שי̈לער איז אי̈בערגעבליבן אפן צוויי̈טן יאָר; он реши́л навсегда́ ~ться в Нори́льске ער האָט באשלאָסן פארבלי̈בן אין נאָריל̈סק אַף שטענדיק; в ка́ссе ~лось сто рубле́й אין קאַסע איז געבליבן הונדערט רובל; нам ~лось дочита́ть всего́ три страни́цы ס׳איז אונדז געבליבן דערליי̈ענען בלויז דרי זי̈טלעך; не ~ётся ничего́ друго́го, как... ס׳בלי̈בט קיין אַנדער ברי̈רע ניט, ארו̈ס א גאָנ־, גאנץ בלי̈בן*...; ~ться невреди́мым סטי̈דן; ~ться дово́льным צופרי̈דן בלי̈בן*; ~ться сиде́ть на ме́сте בלי̈בן* זיצן אפן אָרט; ~ться при своём мне́нии בלי̈בן* בא אן אי̈גענער מי̈ינונג; ◇ не ~ться в долгу́ ניט בלי̈בן* קיין באלכו̈וו; за ним ~лось де́сять рубле́й פון אים קומט ער איז געבליבן שולדיק צען רובל; נאָך צען רובל; ~ться в живы́х לעבן בלי̈בן*; ~ться ни при чём, ~ться ни с чем בלי̈בן* בא גאָרנישט

остепени́ться *сов.* סטאַטעטשנע ווערן*, אויסמענטשלען זיך

остервене́||лый צעוי̈לדעוועטער, צעוי̈שעטער; ~ние *с* רעציצע ז, גרי̈מצאָרן מ, ווי̈לדער קאַס גרויס אקשאָנעס

остерега́ться *несов.*, остере́чься *сов. (род.)* היטן* זיך (פאר); *(+ инф.)* היטן* זיך; ~ простуды́ היטן* זיך פאר פראַקי̈לונג; ты остерега́йся ходи́ть туда́ по́здно היט זיך גיין אהי̈ן שפּעט

о́стов *м* 1. קאַרקאַס מ ־ן; *(костяк)* סקעלעטע מ ־ן; 2. *(теории и т. п.)* טאַמציס מ, גרונטקערן מ

остолбене́ть *сов.* געפּלעפּט ווערן*; ~ от изумле́ния בלי̈בן* שטיין מיט אן אָפּענעם מויל פאר איבערא־שונג

осторо́жн||о *нареч.* פאָרזיכטיק, געהי̈ט; ~о! היט זיך!; ~ость *ж* ז פאָרזיכטקייט(יקייט), ז געהי̈טקייט; обраща́ться с ~остью באגי̈ן* זיך פאָרזיכטיק; ~ый פאָרזיכטיקער; ז׳ט פאָרזיכטיק; געהי̈טער; бу́дьте ~ы

остра́стк||а *ж разг.:* для ~и אף אָנצוסטראשען מע; зада́ть ~у *кому-л.* אָפּשרעקן* זאָל האָבן צו געדענקען עמעצן

острига́ть(ся) *несов. см.* остри́чь(ся)

остриё *с* 1. *(кончик)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(режущий край, тж. перен.)* שארף ז ־ן; быть напра́вленным своим ~м на *что-л.* געצי̈לט זיין* מיט, פארשארפט זיין* קעגן עפּעס דער שארף קעגן עפּעס

остри́ть[1] *несов. (точить)* (אָן)שארפן

остри́ть[2] *несов. (говорить остроты)* כאָכ־, ווי̈צלען זיך אף עמעצנס אָדרעס; ~ на *чей-л.* счёт מען* זיך

остри́чь *сов.* אָפּשערן*; *(ногти тж.)* אָפּשנידן*; ~ся *сов.* אָפּשערן* זיך

о́стров *м* ווי̈ספע ז ־ס; אינדזל מ ־ען; **островёрх||ий** שפּי̈ציקער; מיט א שפּיץ *после сущ.*; ~ий дом א הויז מיט א שפּי̈ציקן דאך; ~ая кры́ша א שפּי̈ציקער דאך, דאך מיט א שפּיץ

островитя́нин *м* = מ אי̈נדזל־אי̈נוווינער

остров||но́й אינדזל־; ~но́е госуда́рство אי̈נדזל־מעלוכע

о́строк *м* קלי̈נינקער אינדזל, ז ־ך אינדזעלע; ז ־ס

острога́ *ж* פי̈שער־האַרפון מ ־ען

острогу́бцы *мн. тех.* בי̈סצוועגל ז ־ען

остроконе́чный שארפשפּי̈ציקער

остро́т||а *ж* כאָכמע ז ־ס; ~ы отпуска́ть שיטן* מיט וויצן [מיט כאָכמעס]

острота́ *ж прям. и перен.* ז שאַרפקייט; ~ зре́ния די שאַרפקייט פון דער רי̈ע; ~ ума́ די שאַרפקייט פו̈נעם; ~ конфли́кта די שאַרפקייט [האַרב־] [פו̈נעם מויעך]; ~ сюже́та סייכל [פו̈נעם קאָנפליקט]

остроуго́льный שארפוי̈נקלדיקער; ~ треуго́льник א שארפוי̈נקלדיקער דרי̈עק

остроу́м||ие *с* וו שאַרפזיניקייט ז; ~ный שאַרפ-זיניק; (*удачный по своему решению*) האמצאָדיקער; ~ный человéк שאַרפזיניקער מענטש ז ־ען, א וויצלינג

óстр||ый 1. שאַרפער; (*о подбородке, носе и т. п.*) שפּיצעכיקער; ~ый нож א שארף מעסער; ~ая бородка א שפּיצעכיק בערדל; 2. (*хорошо развитой*) שאַרפער; (*проницательный*) דורכדרינגענדיקער; (*тонкий*) פּיינער; ~ое обоня́ние כוש־האַרייַך [א פּיינער]; ~ый ум א שאַרפער סייכל [מויַך]; 3. (*сильный, резкий*) שאַרפער; ~ый за́пах א שאַרפער ריַיך; ~ая кри́тика א שאַרפע קריטיק; 4. (*пряный*) שאַרפער, האַר-; ~ые блю́да א האַרבע מיכאָלים; 5. (*ясно ощущаемый*) בער; שטאַרקער, שאַרפער; ~ое чу́вство одино́чества א שאַרף [א שטאַרק] עלנט־געפיל; 6. (*остроумный*) שאַרפזיניקער, פער; (*язвительный тж.*) בייַסיקער; ~ая шу́тка א שאַרפע [א שאַרפ(זיניק)ער ווּיץ; ~ая сати́ра א שאַרפע בייַסיקע] סאטירע; 7. (*напряжённый*) קרי־, געשפּאַנטער; ~ый моме́нт א קריטישער מאָמענט; ~ое положе́ние א געשפּאַנטע [א קריטישע] לאגע; 8. *мед.* שאַרפער, אקוטער; ~ый аппендици́т א שאַרפער [אן אקוטער] אפּענ־דיציט; ◇ ~ый у́гол *мат.* א שאַרפער ווינקל; у него́ ~ый язы́к, он остёр на язы́к ער האָט א שאַרפע צונג

остря́к *м* ־ען ז וויצלינג ז = וויצלער ז, = וועַרטלזאָגער ז

остуди́ть *сов.*, остужа́ть *несов.* אויסקילן, אויס־לאָזן* קילן זיך

оступа́ться *несов.*, оступи́ться *сов.* אויסשטאָלפערן זיך; *прям. и перен.* געשטרויכלט ווערן*

остыва́ть *несов.*, осты́ть *сов.* 1. קאלט ווערן*; ешь, а то всё осты́нет עס, אניט ווען אלץ קאלט ווערן; 2. *перен.* אָפּגעקילט ווערן*

осуди́ть *сов.*, осужда́ть *несов.* (*вин.*) 1. (на *вин.*; *приговорить*) (צו) פּארמישפּעטן (אף), פּארורטיילן; ~ на пять лет פּארמישפּעטן צו [פּארורטיילן אף] פינף יאָר (טפּיסע); 2. (*порицать*) פּארורטיילן; ~ чьё-л. поведе́ние עמעצנס אופּירונג [טאַדלען] פּארורטיילן; 3. (на *вин.*; *обречь*) (אף) פּארורטיילן; он осуждён на одино́чество ער איז פּארורטיילט צו זיין עלנט

осужд||е́ние *с* וו פּארורטיילונג; *юр. тж.* פּארמישפּעטן ז; ~ённый פּארמישפּעטער, פּארורטיילטער

осу́ну||ться *сов.*: он ~лся ער איז אויף פּאָנעם פון; его́ лицо́ ~лось זיין פּאָנעם איז אָפּגעצערט [אָפּגעצויגן] געוואָרן

осуша́ть *несов. см.* осуши́ть

осуше́ние *с* ז אויסטריקענען, וו אנטוואַסערונג; ~ боло́т וו זומפּ־אנטוואַסערונג

осуши́ть *сов.* 1. (*болота и т. п.*) אויסטריקענען, אנט־וואַסערן; 2.: ~ бока́л ביז בעָכער דעם אויסטרינקען* דער שפּענט

осуществи́мый דורכפירלעכער, פּאַרווירקלעכבאַרער

осуществи́ть *сов.* פּאַרווירקלעכן; (*план и т. п. тж.*) רעאליזירן; ~ мечту́ פּאַרווירקלעכן דעם טרוים; ~ постано́вку о́перы אויפירן די אָפּערע; ~ своё наме́рение רעאליזירן דאָס, וואָס מע האָט בע־אויספירן דעם מיין; ~ся *сов.* פּאַרווירקלעכן זיך, פּאַרווירקלעכט ווערן*; (*о плане и т. п.*) רעאליזירט ווערן*

осуществля́ть *несов. см.* осуществи́ть; ~ руково́дство *чем-л.* עפּעס מיט אָנפירן; ~ контро́ль над *чем-л.* קאָנט־ראָלירן עפּעס; ~ся *несов. см.* осуществи́ться

осцилло́граф *м* ־ן ז אָסצילאָגראף

осчастли́вить *сов.* גליקלעך מאכן, באגליקן

осы́пать *сов.*, осыпа́ть *несов.* 1. באשיטן*, באוואַרפן*; 2. *перен.* אָפּשיטן*; ~ подáрками מיט מאטאָנעס אָפּשיטן*; ~ *кого-л.* угро́зами מיט דראָונגען אף עמעצן האָגלען; ~ уда́рами ניט זשאַלעווען קיין קלעפ

осы́паться *сов.*, осыпа́ться *несов.* 1. (*о штукатурке*) צושאַטן*; (*о земле, о насыпи*) זיך אָפּפאַלן*; 2. (*о листьях*) (אר)אָפּפאַלן*; (*о деревьях*) -אנט־וועַרן*; зерно́ осыпа́ется די טוווּע שיט זיך פון די זאָנגען, טוווּע שיט זיך אָפּ

ось *ж* ־ן וו אקס; *перен. тж.* מיטלפונקט ז; земна́я ~ ערד־אקס וו

осьмино́г *м* ־ס ז אכטפּיסלער

осяза́ем||ый פּילבאַרער; ~ые результа́ты מאמאָשעסדי־קע רעזולטאַטן

осяза́ние *с* ז טאָפּ־כוש; *уст.* כוש־האמישוש

осяза́тельн||ый 1. טאָפּ־; ~ые волоски́ טאָפּ־הערעלעך .מצ; 2. (*заметный*) מאמאָשעסדיקער

осяза́ть *несов.* 1. (אָנ)טאָפּן; 2. (*замечать, чувствовать*) פילן בעכוש

от *предлог с род. п.* 1. פון; отплы́ть от бе́рега אָפּ־הוּנ־דערט קילאָמעטער פון מאָסקווע; письмо́ от шесто́го ма́я א בריוו פונעם זעקסטן מיי; узна́ть *что-л.* от *кого-л.* געוואָר ווערן* עפּעס פון עמעצן; удержа́ться от сме́ха דאָס קנעפּל אָפּהאלטן* זיך פון לאכן; пу́говица от пальто́ פונעם מאנטל; 2. (*при указании на подлежащее предотвращению, прекращению*) פון, קעגן; (*на подлежащее устранению*) פון, *иногда предлогом не переводится;* очи́стить от гря́зи (פון בלאָטע) אָפּרייניקן; очи́стить от скорлупы́ אָפּשיילן; изба́виться от боле́зни פאָטער א קרענק פון דער ווערן*; сре́дство от головно́й бо́ли מיטל קעגן קאָפּוויייטיק; 3. (*при указании на причину чего-л.*) פון, פאר; петь от ра́дости פאר פרייד זינגען*; стона́ть от бо́ли פאר ווייטיק קרעכצן; глаза́, кра́сные от слёз רויטע פון ווייַנען, אויגן; почернéвший от ста́рости שוואַרץ־געוואָרענער פון עלטער; 4. (*при указании на связь с чем-л.*) פון; рабо́чий от станка́ מענטש פון וואַרשטאַט (נאָרוואָאָ); лю́ди от нау́ки פון וויסנשאפט־ליט מצ.; 5.: от всего́ се́рдца פונעם [מיטן] גאנצן הארצן; от *чьего-л.* и́мени פון טאָג צו טאָג, פון צייט צו צייט; вре́мя от вре́мени וואָס א טאָג; отáпливать *несов. см.* отопи́ть

ота́ра *ж* (שאָף) וו ־ס טשערעדע

отба́вить *сов.*, отбавля́ть *несов.* אראָפּנעמען*; (*часть жидкости*) אָפּגיסן*; ◇ хоть отбавля́й מער ווי מע דיַ וועהויסער, דארף

отбега́ть *несов.*, отбежа́ть *сов.* אָפּלויפן*; отбежа́ть в сто́рону אָפּלויפן* אין א זייט

отбе́ливать *несов.*, отбели́ть *сов.* ווייַס מאכן; (*холст*) בלייכן(אָפּ)

отбива́ть(ся) *несов. см.* отби́ть(ся)

отбивн||о́й 1.: ~а́я котле́та קלאָפּס ז ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* קלאָפּס ז ־ן

отбира́ть *несов. см.* отобра́ть

отби́ть *сов.* 1. *(отломать)* אָפּקלאָפן, *אָפּברעכן; ~ ру́чку у ча́йника דאָס הענטל פֿונעם טשײַניק אָפּברעכן*; 2. *(отразить)* אָפּשלאָגן, *אָפּקלאָפן; ~ мяч אָפּשלאָגן*, *אָפּשלאָגן [פֿאַרן] דעם אָפּשלאָגן*; ~ уда́р די פֿילקע אָפּקלאָפן*; ~ ата́ку די אטאקע אָפּשלאָגן*; 3. *(вернуть себе с боем)* אָפּקעמפֿן; *(пленных, имущество)* אָפּשלאָגן*; 4. *(привлечь к себе)* אָפּשלאָגן*; ~ покупа́телей קוינים שלאָגן*; 5. *разг. (вкус, запах)* פֿאַר-אָפּשלאָגן*; 6. *(такт)* טרײַבן*; 7. *(ушибить)* אויסקלאָפּן; צעקלאָפּן; ◇ ~ охо́ту דערקלאָפּן; אָפּשלאָגן* דעם כּישעף; ~ся *сов.* 1. *(отломаться)* זיך אָפּברעכן*; 2. *(отразить удар)* זיך אָפּקלאָפּן; 3. *(отстать)* אָפּשטיין*; אָפּשלאָגן* זיך פֿון דער טשעד; ~ от ста́да זיך אָפּשלאָגן*; 4. *разг. (перестать заниматься чем-л.)* פֿאַר-רעדע; ◇ ~ся от рук לאָזן*; ארויס|גיין* פֿון די האַלאָבליעס

отблагодари́ть *сов. (вин.)* באדאַנקען, זאָגן א דאנק (דאַט.); *(вознаградить)* אָפּדאנקען

о́тблеск *м* אָפּגלאנץ м, אָפּבלאנק

отбо́||й *м* עֶנד־סיגנאל м ־ן; *(после воздушной тревоги)* דעזאליארמיר־סיגנאל м ־ן; ◇ дать ~й אָפּקלינ-גלאָק*; אוֹפּהענגען*; ~ю нет от покупа́телей די קוינים שלאָגן אָפּ די טירן

отбо́йный: ~ молото́к אָפּקלאפֿ־האמער м ־ס

отбо́р *м* נאטירלעכער ~; есте́ственный אָפּקלעסב м; ~ный 1. *(отличный)* אָפּגעקליבענער; 2. *разг.*: ~ная ру́гань קאָפּלשמוינעדיקע זידלערײַ

отбо́рочн||ый: אָפּקלעסב־קאָמי-; ~ая коми́ссия אָפּקלעסב־פֿאַרמעסטונגען סיע ווי ־ס; ~ые соревнова́ния מצ.

отбра́сывать *несов. см.* отбро́сить

отбро́сить *сов.* 1. *אָוועקווואַרפֿן; перен. тж.* אָוועקווואַרפֿן*; ~ наза́д אָפּווואַרפֿן* אף צוריק; ~ в сто́рону אָפּווואַרפֿן*; ~ сомне́ния אָוועקווואַרפֿן* די ספֿיקעס; ~ мысль [אָפּזאָגן זיך פון] דעם געדאַנק אָפּווואַרפֿן*; 2. *(неприятеля)* אָפּשלעדערן, אָפּווואַרפֿן*; 3.: ~ тень אָפּ-ליגן א שאָטן

отбро́сы *мн.* אָפּפאל м; *перен.* פּסולעס ז; ~ о́бщества דאָס פּסולעס [די אויסווארפן] פון דער געזעלשאפט

отбыва́ть *несов. см.* отбы́ть

отбы́т||ие *с* 1. *(отъезд)* אָפּפאָר м, אָפּפאָרן ז; 2.: по ~ии наказа́ния נאָכן אָפּקומען די שטראָף

отбы́ть *сов.* 1. *(уехать)* אָפּפאָרן*; 2.: ~ наказа́ние אָפּקומען* די שטראָף; ~ воéнную слу́жбу אָפּדינען

отва́га *ж* וועוואָגטקייט ז, מוטיקייט ז; меда́ль «За отва́гу» [«פאר מוט»] דער מעדאַל «פאר וועוואָגטקייט»

отва́дить *сов.*, отва́живать *несов. разг.* אָפּגעווינען; *(от дома)* אָפּלאָנטשען

отва́живаться *несов.*, отва́житься *сов.* אויסטשטעלן זיך, אָנעמען* זיך מיט קוראַזש [מיט מוט]

отва́жный מוטיקער, וועוואָגטער

отва́л *м:* до ~а (наéсться) ביז ס׳קריכט (אָנעסן* זיך) ביז ס׳קריכט שוין פֿונעם, שוין אף צוריק האלדז

отва́лива||ть *несов.* 1. *см.* отвали́ть; 2.: ~й(те) *разг.* טראָג(ט) זיך אָפּ; ~ться *несов. см.* отвали́ться

отвали́ть *сов.* 1. *(отодвинуть в сторону)* אָפּוואַלגערן; 2. *разг. (щедро одарить)* אָפּסילקן; 3. *(отчалить)* אָפּשיפֿן זיך; ~ся *сов.* 1. אָפּוואַלגערן זיך, *אָפּפאלן; 2. *разг. (на спинку кресла и т. п.)* צוריקוואַרפֿן* זיך

отва́р *м* אָפּזאָץ м

отва́ривать *несов.*, отвари́ть *сов.* אָפּקאָכן, *אָפּזידן*

отварн||о́й: ~о́е мя́со אָפּגעזאָטענער, אָפּגעקאָכטער קאָכט [אָפּגעזאָטן] פליש

отве́дать *сов.*, отве́дывать *несов. разг.* 1. פּארזוכן; 2. *(испытать)* אויספֿארזוכן, אויספּרוון

отвезти́ *сов. (доставить)* אָפּפֿירן; *(увезти)* אוועק-פֿירן

отверга́ть *несов.*, отве́ргнуть *сов. (что-л.)* אָפּווארפֿן*, ניט אָנעמען*; *(кого-л.)* אָפּשטויסן*; ~ *чью-л.* по́мощь אָפּזאָגן זיך פון עמעצנס הילף, ניט אָנעמען* עמעצנס הילף; ~ мысль אָפּווארפֿן* דעם געדאַנק

отвердева́ть *несов.*, отверде́ть *сов.* הארט ווערן*; *(о жидкостях и т. п.)* פֿארגליווערט ווערן*

отве́рженный 1. פּארשטויסענער; 2. *в знач. сущ. м* פּארשטויסענער м ־ע

отверну́||ть *сов.* 1. *(отвинтить)* אָפּשרויפֿן; *(кран тж.)* אָפּדרייען; 2. *(отогнуть — рукав)* פֿאַר-פּארקאַטשען, אָפּקערע-; 3. *(повернуть в сторону)* אָפּוונדן, הייבן*; он ~л лицо́ אָפּגעקערט דאָס פּנים; ער האָט וווען; ~ться *сов.* 1. *(отвинтиться)* אָפּשרויפֿן זיך; *(о кране тж.)* אָפּדרייען זיך; 2. *(отогнуться)* פֿאַרביגן*; *(о рукаве и т. п.)* פּארקאַטשען זיך; 3. *(в сторону)* אָפּ-קערען זיך; *(от кого-л.) перен.* (זון) אָפּקערן זיך

отве́рстие *с* עפֿענונג ז ־ען; *(дыра)* לאָך ז (מצ. לעכער); *(щель)* שפּאלט м ־ן

отверте́ться *сов.* (от *род.*) *разг. (уклониться)* אויס-דרייען זיך (זון)

отвёртка *ж* שרויפּנציער м ־ס

отвёртывать(ся) *несов. см.* отверну́ть(ся)

отве́с *м* 1. ריכט־שנור м ־ן; 2. *(склон)* שטייגער נייג, אָפּהאנג м ־ן

отве́сить *сов.* אָפּוועגן; ◇ ~ ни́зкий покло́н טיף פאר-נייגן זיך

отве́сный שטייגער; וווערטיקאַלער *(крутой)*

отвести́ *сов.* 1. *(доставить)* אָפּפֿירן; *(увести)* אוועק-פֿירן; ~ ребёнка в де́тский сад אין קינדער־גאָרטן אָפּפֿירן [אוועקנעמען*]; ~ *кого-л.* в сто́рону עמעצן אין א זײַט [מען*]; 2.: ~ войска́ מילי- דיאָפּציעס*; טעלער־טיילן; 3. *(направить в сторону; тж. перен.)* אָפּוועגן; *(воду)* אָפּפֿירן; ~ глаза́ די אויגן אָפּוועגן; ~ беду́ [דעם בליק] אָפּוועגן דעם אומגליק, ניט דער-; 4. *(отвергнуть)* אָפּוועגן; ~ *чью-л.* кандидату́ру עמעצנס קאנ-דידאטור [אָפּווארפֿן*]; 5. *(предназначить для чего-л.)* אויסטיילן; ~ уча́сток אויסטיילן אן ערד־כיילעך; ~ вре́мя אויסטיילן; ◇ ~ ду́шу אויסרעדן*; ~ глаза́ *кому-л.* פארבלענדן עמעצן די אויגן

отве́т *м* 1. ענטפער м ־ס; טשוווע ז; вопро́с оста́лся без ~а די פראגע איז געבליבן אָן אן ענטפער; дать ~ ענטפער* געבן; *(на просьбу и т. п. тж.)* גלענצנדיקער ענטפער*; блестя́щий ~ א טשוווע געבן*; иска́ть ~ в зада́чнике זוכן דעם ענטפער אינעם אופגע-בער; 2. *(ответное чувство)* ענטפער м, אָפּרוף м; не находи́ть ~а [קיין אָפּרוף] קיין ענטפער* ניט געפֿינען*; 3. *(ответственность)* פֿאראַנטוואָרטלעכקייט ז; при-

влéчь к ~у פאראַנטוואָרטלעכקייט* צו צוציִען; держáть ~ כעזשבן* אָפגעבן, עטפערן; ◇ в ~ (אן) עטנט- אלס; слы́шать в ~ דערהערן אין עטפער; улыбну́ться в ~ שמייכל מיט א עטפערן; кивну́ть в ~ עטנט- אלס

ответв||и́ться *сов.* זיך אָפצווייגן; **~ле́ние** *с* 1. *(отросток)* ן אָפצווייג; 2. *(дороги и т.п.)* ן אָפשפּאָלט

ответвля́ться *несов. см.* ответви́ться

отве́т||ить *сов.* 1. עטפערן; *(дать ответ)* געבן* אין עטפערן; ~ить на вопро́с [געבן* אין עטפער] עטפערן; ~ить на письмо́ אפן בריוו עטפערן; ~ить отка́зом אָפזאָגן; ~ согла́сием צושטימען; ~ить уро́к [די פארנעבונג] עטפערן; 2. *(тв.; предпринять ответные действия)* (מיט) עטפערן; ~ить на ого́нь проти́вника אפן סיינעס פּײַער עטפערן; 3. *(откликнуться, отозваться)* אָפּרופן*, אָפענטפערן; 4. *(на какое-л. чувство)* עטפערן; ~ить взаимностью מיט עטפער־נעפיל עטפערן; 5. *(за вин.; нести ответственность)* (פאר) עטפערן, אָפגעבן* כעזשבן (פאר); באצאָלן *разг.*; ты (мне) отве́тишь за э́то דאָס וועט דיר גלאט ניט אָפגיין; **~ный:** ~ное письмо́ עטפער־בריוו ן, עטפער ן; ~ное предложе́ние קעגן־פאָרשלאָג ן ־; ~ный визи́т עטפער־וויזיט ן ־; ~ное чу́вство עטפער־נעפיל ז ־

отве́тственн||ость *ж* וו פאראַנטוואָרטלעכקייט; *(моральная тж.)* ז אכרײַעס; взять на себя́ ~ность אף זיך די פאראַנטוואָרטלעכקייט [דאָס אכרײַעס נעמען*]; привле́чь *кого-л.* к ~ости עמעצן צו פאראַנטוואָרטלעכקייט צוציִען*; **~ый** פאראַנטוואָרטלעכער; быть ~ым за *что-л.* пе́ред *кем-л.* זיך* פאראַנטוואָרטלעך פאר עפּעס לעגאַבע עמעצן; **~ый** реда́ктор פאראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר; ~ое поруче́ние [אן אכרײַעסדיקער] א פאראַנטוואָרטלעכער אופּטראָג; ~ый рабо́тник פאראַנטוואָרטלעכער טוער; ~ый моме́нт אן ערנסטער מאָמענט

отве́тч||ик *м юр.* ער ־ מ טעג; **~ица** *ж юр.* -גע = וו מאָנטע

отвеча́ть *несов.* 1. *см.* отве́тить; 2. *(за вин.; быть ответственным)* (פאר) פאראַנטוואָרטלעך זיך* טראָגן*; ~ за ка́чество (פאר) די פאראַנטוואָרטלעכקייט (אף זיך); ~ за ка́чество פאראַנטוואָרטלעך פאר דער קוואַליטעט זיך*; 3. *(дат.; соответствовать)* (מיט) שטימען, (צו) אנטשפּרעכן*; ~ требованиям אנטשפּרעכן* (צו) די פאָדערונגען, שטימען מיט די פאָדערונגען

отве́шивать *несов. см.* отве́сить

отвиливать *несов.*, **отвильну́ть** *сов.* (от *род.*) *разг.* אויסדרייען זיך (פון)

отвинти́ть *сов.* אָפשרויפן זיך; **~ся** *сов.* אָפשרויפן זיך

отвинчивать(ся) *несов. см.* отвинти́ть(ся)

отвиса́ть *несов. см.* отви́снуть

отвисе́ться *сов. разг.* (פון העגנען) אויסגלעטן זיך

отви́слый אראָפהענגענדיקער

отви́снуть *сов.* *אראָפהענגען

отвлека́ть(ся) *несов. см.* отвле́чь(ся)

отвлечён||ие *с* ן אָפוועגדן; для ~ия внима́ния קעדײַ אָפצוויענדן די אופּמערקזאמקייט

отвлечён||ый אבסטראַקטער; **~ые** поня́тия -אבסטראַקט אן אבסטראַקטע צאָל; ◇ **~ое** число́ *мат.* -טע באגריפן; **~ое** и́мя существи́тельное *грам.* -סוב אן אבסטראַקטער סטאַנטיוו

отвле́чь *сов.* 1. אָפוועגדן; извини́те, я вас отвлеку́ на мину́ту -ענדיק, כ׳וועל אײַך אָפוועגדן אף א רע אנטשולדיקט; **~** внима́ние די אופּמערקזאמקייט אָפוועגדן; 2.: **~** на себя́ ого́нь проти́вника סיינעס פּײַער אף זיך דעם פּײַער אָפציען*; **~ся** *сов.* אָפוועגדן זיך; *(от темы и т. п.)* אָפוייגן זיך

отво́д *м* 1. *(войск)* ן אָפּציען; 2. *(кандидатуры и т. п.)* ן ־ אָפוועג; дать **~** *кому-л.* געבן* אן עמעצן אָפוועגדן; 3. *(трубопровода и т. п.)* ן ־ אָפצווייג; ◇ для **~**а глаз אף פאר- בלעָנדן די אויגן

отводи́ть *несов. см.* отвести́

отво́дный: ~ кана́л ן ־ אָפּפיר־קאַנאַל

отвоева||ть *сов.* 1. צוריקגעווינען*; *перен.* אויסקעמפן; 2. *разг.:* ты уже́ своё **~**л דו האָסט שוין דיין כּיילעק פֿולוואר אָפגעשמעקט

отвози́ть *несов. см.* отвезти́

отвора́чивать(ся) *несов. см.* отверну́ть(ся)

отвори́ть *сов.* עפֿענען(אופֿ), אופֿמאכן; **~ся** *сов.* -(אופֿ) אופֿמאכן זיך, עפֿענען זיך

отворо́т *м (одежды)* ן ־ לאַץ ן, ו *(рукава)* מאַנקעט אומשלאָג ן ־ ן, ־ מ

отвороти́ть *сов. разг. см.* отверну́ть; **~ся** *сов. разг.* אָפקערעוען זיך

отворя́ть(ся) *несов. см.* отвори́ть(ся)

отврати́тельн||ый עקלדיקער, עקלהאפטיקער; *(скверный)* פאסקודנע(ר) *тж. неизм.*; **~ый** за́пах -עקלדי- אן עקלהאפטיקע פאסקודנע(ר)] קער; **~ая** пого́да [א פאסקודנע ר׳ייעך אין מיר העס- ער; он мне отврати́телен [מיעסער] ווועטער מיך עקלט פון אים, לעך [עקלהאפט

отвраще́ние *с* ן עקל, ז ווידערגעפיל; пита́ть **~** к *кому-л.*, к *чему-л.* צו עמעצן, א ווידערגעפיל האָבן* ארויסרופן* עקל [א ווידער- עפּעס; внуша́ть **~** *кому-л.* געפיל] בא עמעצן

отвыка́ть *несов.*, **отвы́кнуть** *сов.* זיך אָפגעווינען*; *(отдалиться)* אָפגעווינט ווערן*

отвяза́ть *сов.* *אָפבינדן; **~ся** *сов.* 1. זיך* אָפבינדן*; 2. *(от род.; отделаться)* *разг.* (פון) פּאָטער ווערן*; 3. *(от род.; оставить в покое)* *разг.* עמעצן צורוק* לאָזן*; טשעפּע זיך אָפּ (פון)* אָפּטשעפּען זיך; отвяжи́сь от него́! פון אים!

отгада́ть *сов.* *אָפטערפן, באשײַדן; **~** зага́дку ליזן טרעפן*, א רעטעניש

отга́дка *ж* וו ־ אָפטערפונג, מ באשײַד; ליזונג וו (פון א רעטעניש)

отга́дывать *несов. см.* отгада́ть

отгиба́ть(ся) *несов. см.* отогну́ть(ся)

отглаго́льный *грам.* דעווערבאַלער

отгла́дить *сов.*, **отгла́живать** *несов.* אויספרעסן, אָפּרעסן

отгова́ривать *несов.* (от *род.*) -אָפּ [אָפּרעדן* (פּרוון)] שלאָגן*]; **~ся** *несов. см.* отговори́ться

отговори́ть *сов.* (от *род.*) (פון) אָפּרעדן*; **~ся** *сов.* *(тв.)* מיט א טערעץ אָפּקומען*; *(оправдаться)* -פארעדן געפֿינען* א טערעץ, פּערן זיך; он отговори́лся нездоро́-

вьем עֶר איז אָפגעקומען מיט א טעֶרעץ, אז עֶר איז ניט געזונט

отгово́рка *ж* טעֶרעץ м (мн. טערעצים), אויסרייד м ־ן

отголо́сок *м* אָפהילך м ־ן, *перен. тж.* אָפקלאנג м ־ן

отгоня́ть *несов. см.* отогна́ть

отгора́живать(ся) *несов. см.* отгороди́ть(ся)

отгороди́ть *сов.* 1. אָפזונדערן, אָפטיילן; *(забором, стеной)* אָפצוימען; 2. *перен. (кого-л.* от *род.)* אָפזונדערן זיך, אָפטיילן זיך; *(забором, стеной)* אָפצוימען זיך; 2. *перен.* אָפזונדערן זיך; **~ся** *сов.* 1. אָפזונדערן זיך, אָפטיילן זיך; *(забором, стеной)* אָפצוימען זיך; 2. *перен.* איזאָלירן זיך; **~ся** *несов.*, **отгражда́ть(ся)** אָפגרענעצן

отгреба́ть[1] *несов. см.* отгрести́[1]

отгреба́ть[2] *несов. см.* отгрести́[2]

отгреме́ть *сов.* אָפדונערן; *перен. тж.* אָפהילכן

отгрести́[1] *сов. (вин.) (граблями и т. п.)* אָפשאַרן, אַוועקשאַרן

отгрести́[2] *сов. (веслами)* אָפרודערן

отгружа́ть *несов.*, **отгрузи́ть** *сов.* אָפגרוזע(וועל)ן; **~ся** *несов.* אָפפראכטעווען

отгу́л *м* קאָמפענסי־אָפרו м

отдава́ть *несов.* 1. *см.* отда́ть; 2. *(тв.; иметь привкус)* הערן זיך (מיט); *(пахнуть тж.)* שמעקן (מיט)

отдави́ть *сов.*: **~** *кому-л.* נאָגן אָף עמעצן* אָנטרעטן צוקוועטשן עמעצן א פוס, א פוס

отдале́ни||е *с (отчуждение)* דערווײַטערן זיך, דאָס ־ן; **◇** в **~и** אינדערווײַטנס; в **~и** от *чего-л.* ווײַט פון עפּעס

отдалённ||ый דערווײַטערטער, ווײַטער; **~ый** райо́н א ווײַטער ראיאָן; **~ое** схо́дство עטלעכקײַט; **~ые** пре́дки ווײַטע אָוועלטערן; в **~ые** времена́ אין די אמאָל; **~ое** бу́дущее די ווײַטע קומענדיקע צײַטן, ליקע צײַטן

отдали́ть 1. צוגעמען* א ביסל ווײַטער; **~** от глаз נעמען* א ביסל ווײַטער פון די אויגן; 2. *(отодвинуть на более поздний срок)* דערווײַטערן, פאַרצײַען* אף ווײַ־טער; 3. *(отчуждать)* דערווײַטערן, אָפּפרעמדן; **~ся** *сов.* (от *род.*) 1. דערווײַטערן זיך; *перен. (отклониться)* אוועקגיין* ווײַט [אין א זײַט]; 2. *(отчуждаться)* דערווײַטערן זיך, אָפּפרעמדן זיך

отда́ть *сов.* 1. *(возвратить)* אָפגעבן*, אומקערן; **~** *кому-л.* долг אָפגעבן* [אומקערן] עמעצן דעם כּויוו; 2. *(предоставить)* אָפגעבן*, (אָפּ)געבן*; *(посвятить)* אָפגעבן*; **~** *кому-л.* запи́ску אָפגעבן* עמעצן דעם צעטל; **~** зе́млю в аре́нду (אָפּ)געבן* די ערד אין ארענדע; **~** боти́нки в ремо́нт (אָפּ)געבן* פאַרכטן* די שיך; **~** все си́лы нау́ке אָפגעבן* אַלע קוייכעס דער וויסנשאפט; **~** жизнь за Ро́дину אָפגעבן* דאָס לעבן פאַר דעם היימלאנד; 3. *(отправить учиться)* אָפגעבן*; **~** дете́й в шко́лу געבן* אַרײַנגעבן* די קינדער אין שול; 4.: **~** за́муж за *кого-л.* כאַסענע מאַכן פאַר עמעצן; 5.: **~** распоряже́ние אָפגעבן* א באַפֿעל (אָפּ)געבן*; **~** прика́з א פאַראָרדענונג; **~** предпочте́ние בכּוירע אָפגעבן*; **~** под суд שטעלן צום געריכט; 6. *(сделать резкое движение назад — об оружии)* צוריקשטויסן*, דערלאַנגען אף צוריק; 7. *мор.*: **~** я́корь אַראָפלאָזן* דעם אַנקער; 8. *разг. (уплатить)* באַצאָלן, אָפגעבן*; **◇ ~** визи́т אָפגעבן* א ווייזיט; **~** *кому-л.* до́лжное עמעצן* מ׳לעזט ניט פאַרביגן; **~ся** *сов.* 1. *(предоставить себя)* זיך אָפגעבן*; **~ся** в *чьи-л.* ру́ки זיך אין עמעצנס רעשות אָפגעבן*; 2. *(дат.; посвятишь себя)* (מיט) זיך (אינגאַנצן) אָפגעבן*; **~ся** нау́ке זיך דער וויסנשאפט אָפגעבן*; целико́м **~ся** воспита́нию дете́й זיך מיט קינדער־דער־אינגאַנצן אָפגעבן*; **~ся** чу́вству פֿונעם געפֿיל צינגן באַהערשט ווערן*; **~ся** воспомина́ниям פאַרזונקען ווערן* אין זיכרונות; 3. *(о звуке)* אָפהילכן, אָפקלינגען*

отда́ч||а *ж* 1. *(действие)* אָפּגעבן ז; *(возврат тж.)* אומקערן ז; рабо́тать с по́лной **~ей** сил אַרבעטן, אָפּ־גיבן קוייכעס אַלע; 2. *(у оружия)* צוריקשטויס м; 3. *разг. (результат затраченного труда)* אָפּדינונג ווו, אומקער м; бы́страя **~а** א גיכער אומקער; **◇** без **~и** אף ניט אומצוקערן

отде́л *м* אָפּטייל м ־ן; *(книги и т. п. тж.)* טייל מ ־ן

отде́лать *сов.* 1. *(придать законченный вид)* ארומאר־בעטן; 2. *(украсить)* דעקאָרי־רן; *(одежду)* באפּוצן; 3.: **~** под дуб מאָמבע דעמי ארומארבעטן קעמוי; **~ся** *сов. разг.* 1. *(освободиться, закончив что-л.)* אופּאָרען זיך; 2. (от *род.*; *избавиться*) פּאָטער ווערן* (מיט); 3. *(тв.; ограничиться)* אָפּקומען* (מיט); **~ся** обеща́ниями אָפּקומען* מיט צוזאָגן; **~ся** испу́гом אָפּ־קומען* מיט אן אי׳בערשרעק; он легко́ отде́лался ס׳איז אים (נאָך) גלאט אָפּגענאַנגען

отделе́ние *с* 1. *(часть учреждения)* אָפּטייל м ־ן; סעקציע ווו ־ס; *(филиал)* אָפּטיילונג ווו ־ען; **~** больны́ц милי׳ציע־אָפּטיי־לונג ווו ־ען; **~** мили́ции שפּיטאָל־אָפּטייל м ־ן; почто́вое **~** פּאָסט־אָפּטיילונג ווו ־ען; 2. *(стола, портфеля и т. п.)* אָפּטייל м ־ן; 3. *(концерта)* אָפּטיילונג ווו ־ען; *(театрального представления тж.)* אקט м ־ן; 4. *воен.* אָפּטיילונג ווו ־ען

отдели́мый אָפּטיילעוודיקער

отдели́ть *сов.* 1. אָפּטיילן; 2. *(отличить)* אונטערשיידן; **~** пра́вду от лжи עמעס און שע־קער; 3. *(выделить, уступить)* אויסטיילן; **~ся** *сов.* 1. אָפּטיילן זיך; *(обособиться)* אָפּזונדערן זיך; 2. *(удалиться)* אָפּגיין*

отде́лка *ж* 1. *(действие)* ארומארבעטונג ווו; 2. *(украшение)* דעקאָרי־רונג ווו; *(платья)* באַ־פּוץ מ

отде́лочн||ый: **~ые** рабо́ты ווו אויספארטיקונגס־ארבעט

отде́лывать(ся) *несов. см.* отде́лать(ся)

отде́льно *нареч.* באזונדער; *(обособленно)* אָפּגעזונדערט

отде́льност||ь *ж:* в **~и** באזונדער; ка́ждый в **~и** באזונדער געמען; взя́тый в **~и** יעדערער באזונדער

отде́льн||ый 1. באזונדערער; **~ая** ко́мната א באזונדע־רער צימער; в ка́ждом **~ом** слу́чае אין יעדער באזונ־דער; 2. *мн. (некоторые)* אי׳ניקע; **~ые** недоста́тки [פּעלערן] פאל־דערן [אי׳ניצלעמס]; 3. *воен.* זעלבשטענדיקער, באזונדערער

отделя́ть *несов.* 1. *см.* отдели́ть; 2. *(служить границей)* אָפּטיילן; проли́в отделя́ет о́стров от материка́ דער דורכגוס טיילט אָפּ דעם אינזל פֿונעם קאָנטינענט; **~ся** *несов.* 1. *см.* отдели́ться; **~ся** запято́й אויסגעטיילט זיך

отдёргивать *несов.*, **отдёрнуть** *сов.* 1. *(занавес и т. п.)* (אין א זײַט) פּארנעמען*, אָפּציען*; 2. *(резко отвести*

назад) צוריק אוועקכאפן, *אָפּרײַסן; ~ ру́ку *אָפּרײַסן די האנט

отдира́ть *несов. см.* отодра́ть 1

отдохну́ть *сов.* אָפּרוען; *(сделать передышку)* אָפּרוען זיך

отдува́ться *несов.* 1. אָפּאַסאפּען; 2. *разг.:* ~ за всех אָפּקומען* פאר אַלעמען

отду́шина *ж* 1. ־ס ווּ לוֿפטיק; 2. *перен.* טרייסט־פּענק- א; שטיקעלע נעכאָמע, טערל ז *(для избытка энергии и т. п.)* וועגטיל מ ־ן

о́тдых *м* אָפּרו מ; ◇ дом ~а (מצ׳ ..הײַזער) אָפּרו־הויז ז; без ~а אָן אופהער

отдыха́ть *несов. см.* отдохну́ть

отдыха́ющий *м* = אָפּרוער מ

отдыша́ться *сов.* כאפן דעם אָטעם, אָפּאָטעמען; дать *кому-л.* ~ עמעצן אָפּאָטעמען לאָזן* (וואַסער־)אופשווּל מ ־ן **отёк** *м*

отека́ть *несов. см.* оте́чь

отёл *м* אָפּקעלבונג ווּ

отели́ться *сов.* (אָפּ)קעלבן זיך

оте́ль *м* האָטעל מ ־ן

отепли́ть *сов.*, **отепля́ть** *несов.* אינווא־, באוואַרעמען, מאכן ווינטערדיק, רעמען

оте́ц *м* 1. ־ס טאַטע מ; ־ס פּאָטער מ, стать отцо́м וועלן* א טאַטע; 2. *мн. (предки)* מצ׳ אורעלטערן; ◇ отцы́ го́рода די שטאָט־באלעבאטים

оте́ческ||ий פּאָטערלעכער, ־פּאָטער; ~ая забо́та פּאָ- טערלעכע זאָרג

оте́чественн||ый פּאָטערלענדישער; *(о товарах и т. п.)* אינלענדישער; ~ая нау́ка די פּאָטערלענדישע ווי̆סנשאפט; изде́лия ~ого произво́дства אינלענדישע אויסארבעטונגען; ◇ Оте́чественная война́ די פּאָטערלענדישע מילכאָמע

оте́чь *сов.* 1. אופּלויפן*, אופּגעשוואָלן ווערן*; 2. *(онеметь)* פּארשלאָפן ווערן*; 3. *(о свече)* אָנגעשמאָלצן ווערן*

отжа́ть *сов. (извлечь жидкость)* ארויסקווועטשן; *(освободить от жидкости)* אויסקווועטשן; *(бельё)* אויס- דרייען

отжива́ть *несов.* אָפּלעבן; *(об обычае тж.)* פארלאָ- טערט ווערן*

отжи́вший אָפּגעלעבטער; *(об обычае тж.)* פארלאָ- טערטער

отжима́ть *несов. см.* отжа́ть

отжи́ть *сов.* אָפּלעבן; он о́тжил свой век ער האָט שוין אָפּגעלעבט זײַן ביסל יאָרן; э́то сло́во в языке́ уже́ о́тжило אָט דאָס וואָרט איז שוין פארלאָטערט

отзвони́ть *сов.* 1. *(вин.) (пробить — о часах)* אויס- קלינגען*; 2. *(кончить звонить)* אָפּקלינגען*

о́тзвук *м* 1. ־ען מ וויִדערקלאַנג מ; 2. *(ответное чувство)* אָפּקלאַנג מ; אָפּרוף מ; 3. *(следствие чего-л.)* נאָכ- קלאַנג מ ־ען

отзвуча́ть *сов.* *אָפּקלינגען; *(о выстрелах и т. п.)* אָפּהילכן

о́тзыв *м* 1. ־ן מ אָפּרוף; положи́тельный ~ א גינס- טיקער אָפּרוף; 2. *воен.* ־ן מ עטפער־פּאראָל

отзы́в *м* אָפּרופן; ~ посла́ דאָס אָפּרופן דעם אמ- באסאַדאָר

отзыва́ть(ся) *несов. см.* отозва́ть(ся)

отзы́вчив||ость *ж* מיטפיל(עוד)יקייט, ווארעמהארציק- קייט ווּ; ~ый מיטפיל(עוד)יקער, ווארעמהארציקער

отка́з *м* אָפּזאָג מ; *(от чего-л. тж.)* דאָס אָפּזאָגן זיך; *(отрицательный ответ)* ניין־ענטפער מ; отве́тить ~ом עטפערן מיט ניין, געבן* א ניין־ענטפער, אָפּזאָגן; он получи́л ~ מ׳האָט אים געעטפערט, מ׳האָט אים אָפּגעזאָגט; до ~а ביז לעצט, וויפל ס׳לאָזט זיך; מיט ניין; де́йствовать без ~а ווירקן אָן פּעלער

отказа́ть *сов.* 1. אָפּזאָגן; напра́сно вы ему́ отказа́ли איר האָט ניט געדאַרפט, אומזיסט האָט איר אים אָפּגעזאָגט אָפּזאָגן זיך קומען; ~ *кому-л.* в по́мощи אים אָפּזאָגן זיך באקאָשע; ~ в про́сьбе צו הילף עמעצן; 2. *(лишить чего-л.):* ~ *кому-л.* в гостеприи́мстве אָפּזאָגן זיך אופענעמען עמעצן; ~ себе́ в са́мом необходи́мом ניט פאר- גינען* זיך דאָס סאַמע נייטיקסטע; 3. *(не признать наличия чего-л. у кого-л.):* ему́ нельзя́ ~ в остроу́мии מע מוז אנערקענען [מע קען ניט לייקענען], אז ער איז שארפזיניק; 4. *разг. (перестать действовать)* ניט אר- בעטן, קאַליע ווערן*; мото́р отказа́л דער מאָטאָר האָט אופּגעהערט ארבעטן; ◇ не откажи́те в любе́зности *(+ инф.)* זײַט אזוי גוט (און)...; не откажи́те в любе́зности открыть окно́ זײַט אזוי גוט און עפענט דאָס פֿענצטער; ~ся *сов.* אָפּזאָגן זיך; ~ся вы́слушать *кого-л.* אָפּזאָגן זיך פון געלט; ~ся от де́нег עמעצן אָפּזאָגן זיך אויסהערן; ~ся от мы́сли אפּילע די אייגענע האָבן זיך פון אים אָפּגעזאָגט; но́ги отказа́лись повинова́ться די פיס האָבן ער האָט מער ניט געקענט האלטן, מער ניט געקענט דינען זיך אף די פיס; ◇ не откажу́сь [не отказа́лся бы] *(+ инф.)* כ׳וואָלט גערן געטאָן עפּעס, כ׳וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט עפּעס טאָן; (от *чего-л.)* כ׳וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט פון עפּעס

отка́зывать *несов. см.* отказа́ть; ни в чём себе́ не ~ ניט זשאַלעווען זיך קיין שום זאַך, פארגינען* זיך אלצדינג; ~ся *несов. см.* отказа́ться

отка́лывать[1] *несов. см.* отколо́ть[1]

отка́лывать[2] *несов. см.* отколо́ть[2]

отка́лываться[1] *несов. см.* отколо́ться[1]

отка́лываться[2] *несов. см.* отколо́ться[2]

отка́пывать *несов. см.* откопа́ть

отка́рмливать *несов. см.* откорми́ть

отка́т *м (орудия)* צוריקגאנג מ

откати́ть *сов.* אָפּקאטשען; *(круглый предмет)* אָפּקייק- לען; *(предмет на колёсах)* (אין א זײַט) אָפּפירן; ~ся *сов.* 1. אָפּקאטשען זיך; *(о круглом предмете)* אָפּקייקלען זיך; *(о предмете на колёсах)* (אין א זײַט) *אָפּפאָרן; 2. *(о войсках)* צוריקשטראָמען

отка́т||ка *ж горн.* אוועקפירן ז; ~чик *м* אוועקפירער = מ

отка́тывать *несов.* 1. *см.* откати́ть; 2. *горн.* אוועקפירן; ~ся *несов. см.* откати́ться

отка́чать *сов.*, **отка́чивать** *несов.* 1. *(насосом)* אָפּאָמ- פּען, אויספּאָמפּען; 2. *(утопленника)* אָפּקאטשען

отка́чнуться *сов.* אָפּוואַקלען זיך

отка́шливаться *несов.*, **отка́шляться** *сов.* אָפּהוסטן זיך

откидн||о́й אָפּווארף־זיצל ז; ~о́е сиде́нье אָפּווארף־ ־ען

отки́дывать(ся) *несов. см.* отки́нуть(ся)

отки́ну||ть *сов.* 1. אָפּוואַרפֿן*; *(бросая, убрать)* אַוועק-; си́льный толчо́к ~л его́ наза́д א שטאַרקער שלעג; ~ть ка́мень с доро́ги אָפּשלעג דעם שטיין פֿון וועג; его́ ~ло наза́д אים אָפּגעוואָרפֿן אַהין צוריק; 2. *перен.* פֿון זיך* אָפּוואַרפֿן, אַוועקוואַרפֿן*; ~ть страх פֿון זיך דעם שרעק אַוועקוואַרפֿן*; ~ть сомне́ния פֿון זיך דעם ספֿיקעס אָפּוואַרפֿן*; 3. *(отогнув, открыть)* אָפּוואַרפֿן*; *(занавеску)* פֿארנעמען*, אָפּציען*; ~ть борт маши́ны וואַרפֿן* [אראָפּלאָזן*] דעם באָרט פון דעם לאַסט-אוטאָ-מאָביל; 4. *разг. (неприятеля)* אָפּשלעג; ~ться *сов.* צוריקוואַרפֿן* זיך אָפּ; ~ться на спи́нку кре́сла זיך אפֿן אָנלען פֿונעם שטול

откла́дывать *несов. см.* отложи́ть

откла́няться *сов. уст.* זיך אָפּגעזאָגט

откле́ивать(ся) *несов. см.* откле́ить(ся)

откле́ить *сов.* אָפּקלעפּן; ~ся *сов.* זיך אָפּקלעפּן

о́тклик *м* 1. *(ответ)* אָפּרוף מ ־ן; *(эхо)* ווידערקלאַנג מ ־ן; 2. *перен.* אָפּקלאַנג מ ־ן, אָפּרוף מ ־ן; встре́тить [найти́] горя́чий ~ האָבן* א ווארעמען אָפּקלאַנג; 3. *обыкн. мн. (отзывы)* אָפּרופֿן מ ־ן (מצ.); зарубе́жные ~и אויסלענדישע אָפּרופֿן

откликáться *несов.*, **откли́кнуться** *сов.* זיך* אָפּרופֿן; ~ на собы́тия זיך אָפּ* אָפּרופֿן* די געשעענישן; ~ на про́сьбу זיך אָפּ* אָפּרופֿן* דער באַקאָשע

отклоне́ние *с* 1. אָפּנייגונג מ, אָפּנייג; ~ стре́лки די אָפּנייגונג פֿונעם ווינקל פֿון דער נאָרמע; 2. *(предложения и т. п.)* אָפּוואַרפֿן, אָפּוועגדן; 3. *(отступление от чего-л.)* אָפּווייכונג ווו; ~ от но́рмы אָפּווייכונג פון דער נאָרמע

отклони́ть *сов.* 1. *(в сторону)* אָפּנייגן; 2. *(предложение, просьбу и т. п.)* אָפּוואַרפֿן*, אָפּוועגדן; ~ся *сов.* 1. אָפּנייגן זיך; стре́лка отклони́лась впра́во דער ווינקל האָט זיך אָפּגענייגט אַהין רעכטס; 2. *(уклониться от первоначального направления)* אָפּנייגן זיך; *перен. тж.* אָפּוועגדן זיך; кора́бль отклони́лся от намéченного ку́рса שיף האָט זיך אָפּגענייגט פֿונעם אָנגענומענעם קורס; ~ся от те́мы טעמע פֿון דער אָפּוועגדן זיך

отклоня́ть(ся) *несов. см.* отклони́ть(ся)

отключа́ть(ся) *несов. см.* отключи́ть(ся)

отключи́ть *сов.* אָפּשליסן*; ~ся *сов.* זיך אָפּשליסן*

отколоти́ть *сов. разг. (избить)* אָנבייקערן

отколо́ть[1] *сов.* 1. *(топором и т. п.)* אָפּהאַקן, אָפּ-; 2. *(отломать)* אָפּקלאַפּן, אָפּברעכן*; שפּאלטן*

отколо́ть[2] *сов. (отшпилить)* אָפּשפּיליען; ~ була́вку אויסנעמען* די שפּילקע

отколо́ться[1] *сов. прям. и перен.* זיך* אָפּשפּאלטן

отколо́ться[2] *сов. (о приколотом)* זיך אָפּשפּיליען

откомандирова́ть *сов.* (אָפּ)קאָמאַנדירן

откопа́||ть *сов.* אויסגראָבן*, אָפּגראָבן*; *перен. разг.* אויסגראָבן*; где он ~л э́ту цита́ту? ווו האָט ער גאָר אויסגעגראָבן אָט די ציטאַטע?

отко́рм *м* אויסהאָדעווען ז

откорми́ть *сов.* אויסהאָדעווען; ~ поросёнка אויסהאָ-דעווען א כאַזירל

отко́рмленный אויסגעהאָדעוועטער, אויסגעפּיטערטער, אויסגעפּאַשעטער

отко́с *м* (מצ. שיפּוי) שיפּוי מ; ◇ пусти́ть по́езд под ~ אראָפּלאָזן* דעם צוג פון די רעלסן

открепи́тельный: ~ тало́н אראָפּנע- א טאלאָן פאר [אף] אָפּפּעסטיקונג־טאלאָן מ ־ען, מען זיך פֿונעם דיסקאָנט

открепи́ть *сов.* 1. *(отделить)* אָפּפּעסטיקן; 2. *(снять с учёта)* אראָפּנעמען* פֿונעם דיסקאָנט; ~ся 1. אָפּפּעס-טיקן זיך; 2. *(сняться с учёта)* אראָפּנעמען* זיך פֿונעם דיסקאָנט

открепля́ть(ся) *несов. см.* открепи́ть(ся)

откре́щиваться *несов. разг.* (от *род.*) אָפּטרייסלען (זיך)

открове́ние ו ־ען אנטפלעקונג

открове́нничать *несов. (с кем-л.) разг.* רעדן* צו אָפּנהאַרציק (מיט)

открове́нн||ость *ж* ו אָפּנהאַרציקייט; ~ый 1. אָפּנהאַר-ציק; 2. *(нескрываемый, явный)* אָפּענער, ניט־פאר-שטעלטער; в его́ глаза́х мо́жно бы́ло проче́сть ~ое през-ре́ние אין זײַנע אויגן האָט מען געקענט זען אָפּענע [א ניט־פארשטעלטע] פאראַכטונג

открути́ть *сов.*, **откру́чивать** *несов.* אָפּדרייען; *(отвинтить)* אָפּשרויפֿן

открыва́ть(ся) *несов. см.* откры́ть(ся)

откры́ти||е *с* 1. ו עפֿענונג, ז עפֿענען; *(памятника)* ו אנטהיללונג; торже́ственное ~е די פייערלעכע עפֿענונג; до ~я магази́на дéсять мину́т ביז עפֿענען דעם מאגאזין זײַנען געבליבן צען מינוט; 2. *(научное)* ו ־ען אנטדעקונג; ~е Аме́рики די אנטדעקונג פון אמעריקע

откры́тка *ж* ז ־ען (פּאָסט)קארטל; *(художественная)* בילדקארטל ז ־ען

откры́т||о *нареч.* אָפֿן; *(явно тж.)* ביפֿרעי עפֿנטלעך; *уст.;* ~ый 1. אָפֿענער; ~ое окно́ סיע אָפֿן פֿענצ-טער; ~ый автомоби́ль אויטאָמאָביל אָפֿענער אויטאָ; 2. *(доступный взору)* אָפֿענער, פרייַער; ~ая равни́на אָפֿענע פלייַן [א פרייַער]; 3. *(обнажённый)* אָפֿענער, הויל-ער, נאַקעטער; *(о платье)* אָפֿענער; с ~ой голово́й [נאַקעטן, אָפֿגעדעקט] קאָפּ; 4. *(доступный для всех)* עפֿנטלעכער, אָפֿענער; ~ый суд אָפֿענע פּראָצעס; ~ое парти́йное собра́ние פּארטיי־אָפֿענע זיצונג; 5. *(искренний)* אָפֿענהאַרצי-קער; *(о взгляде)* אָפֿענער, גראָדער; 6. *(нескрываемый)* אָפֿענער; ~ая борьба́ קאמף אָפֿענער; 7. *горн.:* до-бы́ча ~ым спо́собом ארויס-[אויבערפלאכיקער] אָפֿענער; ◇ ~ая ра́на באקום אויבערפלאַך, באקום פֿונעם אויבערפלאַך; ~ое письмо́ 1) *(почтовая открытка)* אָפֿענע ווינד; 2) *(в газете и т. п.)* אָפֿע-ן־ען (פּאָסט)קארטל ז ־ען; ~ое голосова́ние אָפֿענע שטימונג; под ~ым не́бом אונטערן פרייַען הימל אף דער פרייַער לופט

откры́ть *сов.* 1. עפֿענען, אופֿעפענען; *(широко распахнуть)* אופֿפּראַלן; ~ окно́ פֿענצטער דאָס עפֿענען (אופֿ); ~ на́стежь две́ри טירן אופֿפּראַלן די; ~ буты́лку עפֿענען דעם שפּונט (אופֿ); ~ я́щик стола́ פּלאַש עפֿענען די פלאַש (אופֿ); ~ глаза́ אויגן עפֿענען די (אופֿ); 2. *(развернуть; тж. перен.)* עפֿענען; ~ кни́гу בוך עפֿענען דעם; ~ зо́нтик צעפֿעפֿענען דעם שירעם; ~ грани́цу גרענץ עפֿענען; ~ но́вый магази́н מאגאזין אָפֿענען א נייעם; ~ доро́гу к зна́нию וויסן אָפֿענען [מאכן פרייַ] א וועג צו וויסן; 3. *(освободить от чего-л. покрывающего)* אָפּדעקן; *(сделать видимым тж.)* אנטפלעקן; ~ лицо́ אנטהיללן [אנטפלעקן] דאָס פּנים; ~ па́мятник עפֿענען [עפֿענען] דעם דענקמאָל; 4. *разг.:* ~ кран

דעם קראן 5. *(начать)* עפענען; ~ собра́ние עפענען א פּײַער, אָנהייבן* שיסן; ~ ого́нь עפענען; די פארזאמלונג 6. *(доверить)* אנטפלעקן; ~ секре́т אנטפלעקן דעם סאָד; ~ пра́вду אויסזאָגן [דערציילן] דעם גאנצן עמעס; 7. *(выявить в результате исследований)* אנטדעקן; *(метод, способ тж.)* געפינען*; ~ звездý אנטדעקן א שטערן; ~ нефть נאפט אויסגעפינען*; ◇ ~ глаза́ *кому-л.* на *что-л.* עפעס עמעצן די אויגן אף עפענען; ~ счёт 1) *бухг.* עפענען דעם (שפּיל-); 2) *спорт.* עפענען א קאָנטע צעעפּע-, אופעפענען זיך, עפענען זיך; כעזשבן ~ся *сов.* 1. דער טשעמאָדאַן האָט זיך נען; чемода́н откры́лся זיך (אופ)-דאָס פּעקטער האָט זיך צעעפּנט; окно́ откры́лось ס׳האָט זיך געעפּנט אן; откры́лась ста́рая ра́на אלטע ווונד; 2. *(предстать взору)* זיך באוויזן*, 3. *(о болезни)* זיך אנטפלעקן; у него́ откры́лся туберкулёз בא אים האָט זיך אנטפלעקט טו-ער האָט אָנגעהויבן בערקוליאָז; у него́ откры́лся ка́шель קלאָר ווערן*; 4. *(стать понятным кому-л.)* הוסטן; *(о чём-л. скрываемом)* אופגעדעקט ווערן*; 5. *(об учреждениях и т. п.)* עפענען זיך; в на́шем го́роде откры́лся теа́тр אין אונדזער שטאָט האָט זיך געעפנט א טעאַטער; 6. *(довериться кому-л.)* אָנפאַרטרויען זיך; ◇ глаза́ откры́лись у *кого-л.* ס׳האָבן זיך געעפנט די אויגן בא עמעצן

отку́да *нареч.* פונוואַנען איז; ~ он прие́хал? פונוואַנען; ~ вы э́то зна́ете? פונוואַנען (צו פּאָרן)? ער געקומען; все бежа́ли в ту сто́рону, ~ доноси́лся крик וויסט איר דאָס? וווייסט; אָלע זײַנען געלאָפן אהין, פונוואַנען ס׳האָט זיך געהערט א געשריי; ◇ ~ ни возьми́сь אינמיטן פלוצעם

отку́да-либо, отку́да-нибу́дь פונוואַנען-(ס׳איז-)ניט-איז פון ערגעץ-וווּ

отку́да-то *нареч.* פון ערגעץ(-וווּ)

отку́поривать *несов.*, отку́порить *сов.* *(бутылку)* אופּשפּונט, אופּקאָרקעווען; *(бочку)* אופּעפענען, טעווען

откуси́ть *сов.*, отку́сывать *несов.* אָפּבײַסן*

отлага́тельств||о *с:* де́ло не те́рпит ~а דער איניען טאָר ניט אָפּגעלייגט ווערן

отла́мывать(ся) *см.* отлома́ть(ся) *и* отломи́ть(ся)

отлежа́ть *несов.:* он отлежа́л себе́ но́гу ס׳איז אים פאר-ער האָט אָפּגעלעגן א פוס, שלאָפן געוואָרן (פון ליגן) א פוס

отлежа́ться *сов. разг.* זיך אויסערליגן*

отлёживаться *несов.* 1. *см.* отлежа́ться; 2. *(пережидать лёжа)* אויסערליגן*

отлёт *м* פלי מ; ◇ дом стои́т на ~е דאָס הויז האלטן* אין; держа́ть на ~е שטייט ערגעץ אין דער זײַט

отлета́ть *несов.*, отлете́ть *сов.* אָפּפליען*; *(о мяче)* אָפּשפּרינגען*

отли́в *м* 1. מ ־ן אָפּפלוס; *перен.* מ אָפּפלייץ; 2. *(оттенок)* מ ־ן בײַ־קאָליר, (קאָליר־)שאטירונג ן ־ען; плáтье с серебри́стым ~ом א קלייד שאטירט מיט זילבער־קאָליר

отлива́ть *несов.* 1. *см.* отли́ть; 2. *(иметь какой-л. оттенок):* ~ зелёным אריינפאלן* אין א גרינלעכן קאָליר; ~ серебро́м אריינפאלן* אין זילבער־קאָליר; ~ все́ми цвета́ми ра́дуги מינען זיך, גלאנצן מיט אלערלײַ קאָליר

отли́ть *сов.* 1. *(часть жидкости)* אָפּגיסן*; 2. *(насосом и т. п.)* אויספּאָמפּען, אָפּפּאָמפּען; 3. *(изготовить литьём)* אויסגיסן*, אָפּגיסן*; ~ *что-л.* из бро́нзы פון בראָנז אויס-גיסן*

отлича́ть *несов.* 1. *см.* отличи́ть; 2. *(являться характерной особенностью)* (פון אַנדערע) אויסטיילן; ~ся *несов.* 1. *см.* отличи́ться; 2. (от *род.; быть непохожим*) (פון) אונטערשיידן זיך; ~ся по фо́рме אונטערשיידן זיך; האָבן* אן אַנדער פאָרם, זיך לויט דער פאָרם; 3. *(тв.; характеризоваться)* אויסטיילן, אויסצייכענען זיך (מיט); זײַן* ניט אײַבעריק שיין (מיט); זיך; не ~ся красото́й

отли́чи||е *с* 1. אונטערשייד מ; *(черта, признак)* באזונדערקייט ן ־ן; внéшние ~я דער באזונדער־שטריך, דער סימען־מאַרקירונג; ~ая черта́ ספּעציפישע בא-זונדערקייט; особенность

отличи́ть *сов.* 1. *(различить)* אונטערשיידן; 2. *(отметить наградой)* באלוינען, אויסצייכענען; ~ся *сов.* 1. אויסצייכענען זיך אין זיך; ~ся в бою́ אויסצייכענען זיך; 2. *разг.* *(сделать что-л., вызывающее удивление)* שלאָכט; שיין אויספּינען זיך

отли́чн||ик *м* = מ אויסגעצייכנטלער; ~ица *ж* געצייכנטלערין ן ־ס

отли́чн||о 1. *нареч.* אויסגעצייכנט; ~о учи́ться לעָרנען זיך אויסגעצייכנט; он ~о зна́ет, что... ער וויסט גאנץ גוט [אויסגעצייכנט], אז...; 2. *в знач. сказ.:* здесь мне ~о מיר איז דאָ גוט וואָס, מיר איז דאָ אויסגעצייכנט; 3. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* גוט הייסט

отлóгий אָפּלייקער

отложе́ние *с* 1. *геол.* ן ־ען אָפּלאָגערונג; 2.: ~ соле́й *мед.* אָפּלייג פון זאלצן

отложи́ть *сов.* אָפּלייגן; ~ в сто́рону א אין אָפּלייגן געלט אף; ~ де́ньги на поку́пку *чего-л.* זײַט; ~ заседа́ние קויפן עמעס; אָפּלייגן די זיצונג; ~ па́ртию *шахм.* אָפּלייגן די פּאַרטיע

отложно́й: ~ воротни́к אָפּגעלייגטער קאָלנער

отлома́ть *сов.* אָפּברעכן*; ~ ве́тку א צווײַג אָפּברעכן*; ~ся *сов.* אָפּברעכן* זיך

отломи́ть *сов.* אָפּברעכן*; ~ кусо́к хле́ба א שטיקל ברויט אָפּברעכן*; ~ ве́тку א צווײַג אָפּברעכן*; ~ся *сов.* אָפּברעכן* זיך

отлупи́ть *сов. разг.* אָנבייקערן, אָנערעקן

отлуча́ть(ся) *несов.* *см.* отлучи́ть(ся)

отлуче́ние *с рел.* כּיירעם מ (מצ. ־ס, כ(א)רמים)

отлучи́ть *сов.* *(вин.) рел.* (אף) ארופּלייגן א כּיירעם; ~ся *сов.* אָפּוויקן*, אָוועקגיין*; ~ на не́сколько мину́т אוועקגיין* אף עטלעכע מינוט

отлу́чк||а *ж* || **אָפּוועזנהײט**; он в ~е **ער איז ניט הי**; самово́льная ~а *воен.* **אומדערלויבטע אָפּוועזנהײט**

отлы́нивать *несов.* (от *род.*) **אויסדרייען (זיך)** (**סטאַרען זיך**) (וו9); ~ от рабо́ты **אויסדרייען זיך פון אַרבעט**

отма́лчиваться *несов.* **מיט שוויגן* אָפּקומען**

отма́тывать *несов. см.* отмота́ть

отма́хиваться *несов.*, **отмахну́ться** *сов.* 1. (от *род.*) **אָפּטרײַבן* פון זיך**, **אָפּפּאָ(ע)ן זיך** (וו9); *перен.* **אָפּטרייס-**, **אָפּ-**; **אָפּשאָקלען זיך** (וו9), **לען זיך** (וו9); ~ от комаро́в **אָפּטרײַבן* פון זיך די מוקן**, **פּאָ(ע)ן זיך פון די מוקן**; ~ от назо́йливых посети́телей **אָפּטרייסלען זיך** [**אָפּשאָקלען זיך פון**]; 2. *(делать отрицательный жест)* **אוועקמאכן מיט דער האנט**; 3. (от *род.*; *не желать заниматься чем-л.*) **אוועקמאכן זיך** (וו9), **ניט וועלן* הערן** (וו9); ~ от *чьих-л.* предложе́ний **ניט וועלן* הערן, אוועקמאכן זיך פון** עמעצנס **פֿאַרשלאָגן פון** עמעצנס **פֿאַרשלאָגן**

отмежева́ться *сов.*, **отмежёвываться** *несов.* **אָפּגרענעצן זיך**

о́тмель *ж* || **זאַמדבאנק** (**ביבערעוויקע**)

отме́на *ж* || **אָפּשאפונג**, *т* **אָפּשאפן**; *(закона, приговора)* || **אונלירונג**, *т* **אונלירן**; ~ ча́стной со́бственности на сре́дства произво́дства **דאָס אָפּשאפן פון די אָפּשאפונג פון פריוואַט־אייגנטום אף פּראָדוצירן־מיטלען**

отмени́ть *сов.* ***אָפּשאפן**; *(объявить недействительным)* **אונלירן דעם בא-**, **אונלירן, באָטל מאכן**; ~ прика́з **פּלאַ**

отме́нный **אויסגעצייכנטער-**; *(исключительный)* **אויסער-געווײנלעכער**

отменя́ть *несов. см.* отмени́ть; ~ся *несов.* **אָפּגעשאפט**; *(объявляться недействительным)* **אונלירט ווערן***; спекта́кль отменя́ется **דער ספּעקטאַקל איז אָפּגעשאפט**

отмере́ть *сов.* 1. ***אָפּשטאַרבן**, ***אטראָפירט ווערן**; 2. *(исчезнуть)* ***אָפּשטאַרבן**, **פאַרגיין***

отме́рить *сов.*, **отмеря́ть** *несов.* ***אָפּמעסטן**; ◇ семь раз отме́рь, оди́н раз отре́жь *посл.* **מעסטן און איין מאָל אָפּשנײדן** (**בעסער צען מאָל אידער פאַרקערט**)

отмести́ *сов.* 1. *(сор)* **אָפּקערן**; 2. *(отвергнуть)* **אָפּ-** **ווארפן***

отме́стк||а *ж*: в ~у **קעדיי אָפּצורעכע-**, **אויס נעקאָמע נען זיך**

отмета́ть *несов. см.* отмести́

отме́тить *сов. (вин.)* 1. *(пометить)* **אָפּצייכענען**, **אָפּ-**, **אָפּצייכענען** [**אָפּמערקן**] **אף דער מערקן**; ~ на ка́рте **מאַפּע**; 2. *(сделать запись)* **פאַרצייכענען**, **פאַרנאָטירן**; 3. *(обратить внимание)* **אָפּמערקן**; ~ про себя́ **אָפּ-**, **אָנ-**, **אָפּמערקן**, **מערקן אין זיך**; 4. *(указать на что-л.)* **אָפּמערקן די** [**אָנווײזן***] **אף דער**; 5. *(удостоить кого-л. похвалы, награды)* **אויסטיילן**; ~ *чьи-л.* заслу́ги **אָפּמערקן עמעצנס פאַרדינסטן**; 6. *(отпраздновать)* **אָפּמערקן דעם יובילי** [**דעם יוביל**]; ~ юбиле́й **פאַרגיסטרירן זיך**

отме́тк||а *ж* 1. *(метка, знак)* **סימאָנים** (*мн.*) *т* **סימן**, **צייכן**; *(запись в документе)* || **אָפּמערקונג**; 2. *(оценка знаний)* || **אָפּשאצונג**, *т* **באל**; получи́ть хоро́шую ~у **באקומען* א גוטע אָפּשאצונג**

отмеча́ть *несов. см.* отме́тить; ~ся *несов.* 1. *см.* отме́титься; 2. *(наблюдаться)* **באמערקן זיך**; отмеча́ется понижéние температу́ры **ס׳איז צו (בא)מערקן-[ס׳באמערקט] זיך א פאלן פון דער טעמפּעראַטור**

отмира́ть *несов. см.* отмере́ть

отмора́живать *несов.*, **отморо́зить** *сов.*: он отморо́зил (себе́) па́льцы **ס׳זיינען אים אָפּגעפֿרוירן געוואָרן די פֿינגער**

отмота́ть *сов.* **אָפּוויקלען**

отмыва́ть(ся) *несов. см.* отмы́ть(ся)

отмы́ть 1. *(грязь и т. п.)* ***(אר)אָפּוואשן**; 2. *(очистить что-л. от грязи и т. п.)* ***אָפּוואשן**; ***דערוואשן**; ~ся *сов.* 1. *(о грязи и т. п.)* ***(אר)אָפּוואשן זיך**; 2. *(стать чистым)* ***דערוואשן זיך**

отмы́чка *ж* **נאָכשליסל** *м* **־ען**, **האָקשליסל**

отнека́ться *несов. разг.* **אָפּשאָקלען זיך מיט ניין**, **פֿרוון אויסדרייען זיך** (וו9)

отнести́ *сов.* 1. ***אָפּטראָגן**, ***אוועקטראָגן**; ~ кни́ги в библиоте́ку ***אָפּטראָגן די ביכער אין ביבליאָטעק**; 2. *(переместить)* ***אָפּטראָגן**, ***אוועקטראָגן**; *(о воде, ветре и т. п.)* ***אָפּפֿרוקן**, ***אָפּטראָגן**; тече́ние отнесло́ ло́дку в сто́рону **דער שטראָם האָט אָפּגעטראָגן דאָס שיפל אין א זײַט**; 3. (к *дат.*; *причислить*) **צוגעכענען**, **צוגעכענען** (צו); *(принимать за кого-л., за что-л.)* ***האלטן** (פֿאר); ~ *кого-л.* к рома́нтикам **עמעצן צו די ראָמאַנ-** **צוגעכענען עמעצן צו מאנוסקריפּט צום**, **טיקער, *האלטן עמעצן פֿאר א ראָמאַנטיקער**; ~ ру́копись к деся́тому ве́ку **מאנוסקריפּט אלס, צענטן יאָרהונדערט פאַרגעכענען דעם אין צענטן יאָרהונדערט אָנגעשריבענעם**

отнести́сь *сов.* ***באציען זיך**; к нему́ отнесли́сь по-дру́жески **מע האָט זיך באצויגן צו אים פרײַנטלעך**; ~ к *чьим-л.* слова́м с дове́рием ***באציען זיך מיט צוטרוי**; ~ к рабо́те добросо́вестно ***באציען זיך געווי̈סנהאפטיק** [**געטרײַ**], **ארבעט ארבעטן געווי̈סנהאפטיק**

отнима́ть(ся) *несов. см.* отня́ть(ся)

относи́тельн||о 1. *нареч.* **פאַרהעלטנישמעסיק**; больно́й чу́вствует себя́ ~о хорошо́ **דער קראַנקער פילט זיך פאַרהעלטנישמעסיק גוט**°; 2. *предлог с род. п.* **וועגן, מיקוי̈עך**; ~ость *ж* || **רעליאַטי̈ווקייט**; тео́рия ~ости *физ.* || **רעליאַטי̈ווי̈טעט־טעאָריע**; ~ый 1. **רעליאַטי̈ווער**; ~ая и́стина *филос.* **א רעליאַטי̈ווער עמעס**; 2. *(некоторый)* **פאַרהעלטנישמעסיקער**; мы устро́ились с ~ым комфо́ртом **מיר האָבן זיך אײַנגעאָרדנט מיט פאַרהעלטנישמעסיקן קאָמפֿאָרט**; 3. *грам.* **רעליאַטי̈ווער**; ~ые прилага́тельные **רעליאַטי̈וו אדיעקטי̈וון**

относи́ть *несов. см.* отнести́

относи́ться *несов.* 1. *см.* отнести́сь; 2. (к *дат.*; *иметь отношение*) ***האָבן א שײַכעס**; э́то к де́лу не отно́сится **דאָס האָט צום אינעין קיין שײַכעס ניט**; э́то ко мне не отно́сится **דאָס, דאָס האָט צו מיר קיין שײַכעס ניט**, **דאָס גייט, *האָבן א די-**; непосре́дственно ~ к *чему-л.* **מיך ניט אָן**; **רעקטע שײַכעס צו עפּעס**; 3. (к *дат.*; *быть обращённым к кому-л.*) **געווענדט זיך***, **אדרעסי̈רט זיך*** (צו); 4. *мат.* **פאַרהאַלטן* זיך** (צו); *a* отно́сится к *в*, как *c* к *d* **פאַרהאַלט זיך צו** *c* **ווי** *в*, *a*; 5. (к *дат.*; *принадлежать*) **געהערן** (צו); ~ к числу́ тех, кто... **געהערן צו די, וואָס...**; ру́копись отно́сится к XVII ве́ку **דער מאנוסקריפּט איז פֿונעם** XVII **יאָרהונדערט**

отноше́ни||е *с* 1. *(образ действия)* || **באציונג**; *(взгляд на что-л. тж.)* || **שטעלונג**; чу́ткое ~е **א מי̈טפֿילעוו-**

א געווי̆סנהאפ- דיקע באצי̆ונג; добросо́вестное ~е к де́лу טיקע באצי̆ונג צו דער אַרבעט; отрица́тельное ~е נעגאטי̆וע שטעלונג; 2. *(связь с чем-л.)* ווּ שַׁיכעס; э́то не име́ет никако́го ~я к де́лу דאָס האָט קיין שום שַׁיכעס ניט צום אי̆ניען; 3. *мн.* מצ. באצי̆ונגען; произво́дственные ~я מצ. פּראָדוצי̆ר־באצי̆ונגען; установле́ние дипломати́ческих ~й דאָס אי̆נשטעלן דיפּלאָמאַטישע בא- זײַן* אין; быть в дру́жеских ~ях с *кем-л.* פּראָטעלטע באצי̆ונגען מיט עמעצן ווּ ניש; 5. *(документ)* ווּ ־ן וועלדשריפט; ◇ в ~и *кого-л., чего-л.*, по ~ю к *кому-л.* к *чему-л.* אין באַצוג צו עמעצן; בענעגי̆יע (צו) עמעצן, עפּעס; в э́том ~и אין דעם פּראָט, דער הי̆נזיכט; в не́котором ~и אין א גע־וי̆סער הי̆נזיכט; во мно́гих ~ях אין פּיל הי̆נזיכטן; во всех ~ях אין אַלע הי̆נזיכטן

отны́не *нареч.* פון הינט אָן

отню́дь: ~ не לאכלוטן ניט, קלאל ניט

отня́ть *сов.* 1. *(отобрать)* צונעמען*; *(лишить)* -אָפּ נעמען*, אוועקנעמען*; ~ у *кого-л.* де́ньги צונעמען* אָפּנעמען*; ~ у *кого-л.* наде́жду בא עמעצן דאָס גענוג קוי̆ך; 3. *разг. (ампутировать)* אראָפּ־, אָפּשנײַדן* נעמען*; 4. *разг. (вычесть)* אראָפּנעמען*; от десяти́ ~ пять פון צען אראָפּנעמען* פינף; ◇ ~ от гру́ди אנטוי̆נען; нельзя́ ~ *чего-л.* у *кого-л.* מע קען ניט זאָגן, אז עמעצער פארמאָגט ניט עפּעס; нахо́дчивости у него́ ~ нельзя́ מע קען ניט זאָגן, אז ער איז ניט קיין באל־ווּאָס עמעס איז עמעס — א באל־האמצאָע אי̆ז ער ־האמצאָע; ~ся *сов.* געלי̆מט ווערן*, אָפּגענומען ווערן*; у него́ отня́лись но́ги ס׳זי̆צען אים אָפּגענומען געוואָרן די פיס; у него́ отня́лся язы́к ס׳האָט אים אָפּגענומען דאָס לאָשן ער, ער האָט אָנגעווי̆רן דעם קוי̆עך־, אי̆ז געבליבן אָן לאָשן ער־האדי̆בער

отобража́ть(ся) *несов. см.* отобрази́ть(ся)

отображе́ние *с (в литературе и т. п.)* אָפּשפּיגלונג ווּ, ווּ אָפּבילדונג

отобрази́ть *сов.* אָפּשפּיגלען; ~ся *сов.* אָפּשפּיגלען זיך, אָפּגעשפּיגלט ווערן*

отобра́ть *сов.* 1. *(отнять)* צונעמען*; *(изъять)* -פאר נעמען*; *(вернуть себе)* אָפּנעמען*; 2. *(выбрать)* -אָפּ קלי̆בן*

отовсю́ду *нареч.* פון אומעטום

отогна́ть *сов.* אוועקטרי̆בן*, אָפּטרי̆בן*; *перен.* -אָפּ טרי̆בן* פון זיך; ~ мысль -אָפּטרי̆בן* פון זיך דעם גע- ניט צולאָזן* דעם געדאַנק, דאַנק

отогну́ть *сов.* 1. *(распрямить)* אָפּבי̆יגן*; 2. *(завернуть край чего-л.)* פּאַרבי̆יגן*, אָפּבי̆יגן*; ~ рукава́ פאר- בי̆יגן* [אָפּבי̆יגן*] די ארבל

отогрева́ть(ся) *несов. см.* отогре́ть(ся)

ото́гре́ть *сов.* דערוואַרעמען, אָנווארעמען; ◇ ~ змею́ на свое́й груди́ אויסהאָדעוועט א שלאַנג אף דעם אי̆יגע- ~ся *сов.* דערוואַרעמען זיך, אָנווארעמען זיך

отодвига́ть(ся) *несов. см.* отодви́нуть(ся)

отодви́нуть *сов.* 1. אָפּרוקן; ~ стол דעם טי̆ש אָפּרוקן; ~ от себя́ פון זיך אָפּרוקן; ~ на за́дний план *перен.* אי̆בערוקן אפן הי̆נטערפּלאַן; 2. *разг. (отсрочить)* אָפּרוקן זיך; 2. *разг. (отсрочиться)* אי̆בערוקן זיך אף וויי̆טער; *(об опасности и т. п.)* אָפּטרעטן*

отодра́ть *сов.* 1. *(оторвать)* אָפּרי̆סן*; 2. *разг. (высечь)* אָנורי̆סן*, אָנפּיצקען, אָנשמי̆סן*; ~ *кого-л.* за́ уши [אָנדרי̆יען] עמעצן די אוי̆ערן

отождестви́ть *сов.*, **отождествля́ть** *несов.* אידענטיפי- צי̆רן

отозва́ть *сов.* 1. *(кого-л. в сторону)* אָפּרופן*, -אוועק; 2. *(посла и т. п.)* אָפּרופן*; ~ся *сов.* 1. *(откликнуться) прям. и перен.* זיך אָפּרופן*; никто́ не отозва́лся קי̆ינער האָט זיך ניט אָפּגערופן; дру́жно ~ся на призы́в אָפּרופן* זיך אַלע ווי אי̆ינער אפן רוף; э́то воспомина́ние бо́лью отозвало́сь в его́ се́рдце בא אָט דער דערמאָנונג האָט ער דערפי̆לט א ווי̆טיק אין הארצן; 2. *(о предл.; высказать своё мнение)* אָפּרופן* זיך (וועגן); хорошо́ ~ся о *чём-л.* גוט° אָפּרופן* זיך ווען עפּעס; плохо ~ся о *ком-л.* שלעכט° אָפּרופן* זיך ווען עמעצן שלעכטס ווען עמעצן רעדן* *разг.*; 3. *(на предл.; отразиться)* האָבן* א ווי̆רקונג (אף) אָפּרופן* זיך (אף), שלעכט° אָפּרופן* א שלעכטע° ווי̆רקונג אפן געזונט, זיך אפן געזונט; плохо ~ся на здоро́вье האָבן* א ווי̆רקונג אפן געזונט, ווירקן אף

отойти́ *сов.* 1. אָפּגיין*; *(отлучиться)* אוועקגיין*; ~ в сто́рону אָפּגיין* אין א זײַט; по́езд отошёл в час дня דער צוג איז אָפּגענאַנגען איינס אזי̆יגער באטאָג; ~ от окна́ אָפּגיין* פּונעם פענצטער; я не могу́ ~ ни на мину́ту איך קען אף קיין אי̆ין מינוט ניט אוועקגיין; 2. *(о войсках)* אָפּטרעטן*; 3. *перен. (отклониться от чего-л.)* אָפּגיין זיך (וון), אוועקגיין* אין א זײַט (וון); ~ от те́мы אָפּגייגן זיך [אָפּגייגן זיך] פון דער טעמע אוועקגיין* אין א זײַט; ~ от оригина́ла אָפּגייגן זיך פונעם אָריגינאל; 4. *(отстать, отделиться)* אָפּשטיין*; *(об обоях тж.)* -אָפּ קלעפן זיך; 5. *(о пятнах и т. п.)* אָפּגיין*; 6. *(прийти в обычное состояние)* קומען* אָפּגיין*; *(о больном тж.)* זיך זאָל; он стра́шно серди́лся, но тепе́рь он отошёл ער איז געווען שרעקלעך אין קאַס, נאָר איצט איז ער אים דער קאַס אָפּגענאַנגען; ◇ э́то отошло́ в о́бласть преда́ния [воспомина́ний] ס׳איז קוים געבליבן א זי̆יכער דערפון; ~ ко сну́ שלאָפן* [אי̆נשלאָפן*]; у него́ се́рдце отошло́ ס׳איז אים אָפּגענאַנגען דער קאַס [דאָס הארץ]

отомсти́ть *сов. (кому-л.)* נעקאָמע* נעמען

отопи́тельный הי̆יץ־; ~ сезо́н ן־ען הי̆יץ־סעזאָן

отопи́ть *сов.* באהי̆יצן

отопле́ние *с* ווּ באהי̆יצונג; паровое́ ~ דאַמף־באהי̆יצונג ווּ; центра́льное ~ צענטראַלע באהי̆יצונג

ото́рванн||ость *ж (от род.)* (וון) ווּ אָפּגעריסנקי̆יט; ~ый *прям. и перен.* אָפּגעריסענער; ~ая пу́говица אן אָפּגעריסענער קנעפּל; ~ый от жи́зни אן אָפּגעריסענער; ווּאָס שטי̆יט ווי̆יט פונעם אָרומיקן לעבן; פונעם לעבעדיקן לעבן

оторва́ть *сов. прям. и перен.* אָפּרי̆סן*; опусти́те мо́нету и оторви́те биле́т וואַרפט אַרי̆ן די מאַטבי̆ע און ס׳האָט רי̆סט (זיך) אָפּ דעם בילעט; ему́ оторва́ло ру́ку אים אָפּגעריסן א האַנט; он не мог ~ глаз от карти́ны ער האָט ניט געקאָנט אָפּרי̆סן די אויגן פונעם בילד; ~ дете́й от роди́телей אָפּרי̆סן* די קינדער פון די עלטערן; его́ тру́дно ~ от чте́ния ס׳איז אים שווער אָפּצורי̆סן

פּוֹנעם לייִענען; ~ся *сов. прям. и перен.* זיך* אָפּרײַסן; оторвала́сь пу́говица פֿון קנעפּל א סְ׳האָט זיך אָפּגעריסן; им удало́сь ~ся от проти́вника ס׳איז זיי געלונגען אָפּצוריסן זיך; самолёт оторва́лся от земли́ דער פּוֹנעם קעגנער אעראָפּלאַן האָט זיך אָפּגעריסן פון דער ערד; ~ся от коллекти́ва זיך פּוֹנעם קאָלעקטיוו אָפּרײַסן*; ~ся от жи́зни זיך פּוֹנעם לעבעדיקן לעבן אָפּרײַסן*; он не мог ~ся от кни́ги ניט זיך ניט געקאָנט אָפּרײַסן פּוֹנעם בוך

отосла́ть *сов.* 1. *(отправить)* אָפּשיקן, אַוועקשיקן; 2. *(велеть выйти)* הייסן* (אַרויס)גיין; 3. *(предложить обратиться куда-л.)* אָפּשיקן; ~ чита́теля к первоисто́чнику אָפּשיקן דעם ליִענער צום אָריגינאל

отоспа́ться *сов. разг.* זיך (פֿאר דער גאַנ-)אויסשלאָפן* צער צייט)

оточи́ть *сов. разг.* פֿארשנײַדן

отощи́ть *сов. разг.* אויסגעמאַגערט ווערן*; *(о человеке тж.)* אָפּגעצערט ווערן*

отпада́ть *несов. см.* отпа́сть

отпари́ровать *сов.* פּאַרירן; *перен. тж.* אָפּענטפערן; *(доводы и т. п.)* אָפּקלאַפּן, אָפּוועגנדן

отпа́рывать(ся) *несов. см.* отпоро́ть(ся)

отпа́||сть *сов. прям. и перен.* אָפּפאַלן*; штукату́рка ~ла די שטוקאַטורקע איז אָפּגעפאַלן; вопро́с ~л сам собо́й די פראַגע איז בעמײַלע אָפּגעפאַלן; ~ла охо́та путеше́ствовать סְ׳איז אָפּגעפאַלן דער כּישעק אומריזן

необходи́мость в э́том ~ла דאָס איז שוין ניט ניטיק

отпа́яться *сов.* אָפּלייטן זיך

отпере́ть *сов. (замок)* אופֿשליסן*; *(задвижку)* אופֿרוקן; *(открыть)* אופֿעפענען [אופֿמאַכן]; ~ дверь אופֿעפענען [אופֿמאַכן] די טיר; ~ сара́й אָפּשפּאַרן די שטאַל

отпере́ться *сов.* 1. *(отомкнуться)* זיך עפֿענען(אופֿ); 2. *разг. (не сознаться)* לייקענען שטיין און ביין

отпе́тый *разг. (пропащий)* פּאַרפֿאַלענער; *(неисправимый)* מעסוקענער; *(отчаянный)* העפּקערדיקער, העפּ-קער-

отпеча́тать *сов.* 1. אָפּדרוקן; *(на машинке тж.)* אי-בערשרײַבן*; 2. *фото* (אָפּ)קאָפּירן; 3. *(сняв печать, открыть)* אופֿכאַסמענען*; ~ся *сов.* 1. *(оставить след)* לאָזן* סימאַנים, אָפּשטעמפּלען זיך; 2. *(запечатлеться)* אײַנקריצן זיך אין זיקאָרן; ~ся в па́мяти אײַנקריצן זיך

отпеча́ток *м* 1. *(след)* שפּור מ ־ן, אָפּדרוק מ ־ן; ~ па́льца פֿינגער־אָפּדרוק מ ־ן; 2. *перен.* שטעמפּל מ; наложи́ть свой ~ на *что-л.* אַרופּלייגן א שטעמפּל [א כּוי-סעם] אף עפּעס

отпива́ть *несов. см.* отпи́ть

отпи́ливать *несов.*, **отпили́ть** *сов.* אָפּזעגן

отпира́тельство *с* (דאָס) לייקענען (שטיין און ביין)

отпира́ть(ся) *несов. см.* отпере́ть(ся)

отписа́ться *сов. разг.* אָנשרײַבן* (אבי) אף אָפּצושטעלן פּען זיך

отпи́ска *ж разг.* אָפּצושטעפּען זיך (אבי) אן ענטפער

отпи́сываться *несов. см.* отписа́ться

отпи́ть *сов.* אָפּטרינקען*

отпи́хивать *несов.*, **отпихну́ть** *сов. разг.* אָפּשטופּן, אָפּשטויסן*

отпла́та *ж* מ אָפּצאָל, ו אָפּדאַנקונג; *(месть)* צערעך ו אָפּרעכענונג, ו כּעוונג

отплати́ть *сов.* אָפּצאָלן, אָפּדאַנקען; *(отомстить)* צעאָפּרעכענען זיך, רעכענען זיך

отплёвываться *несов.* אַרויספּיין*; *перен.* שפּיי(ען)* קלעק (וון)

отплыва́ть *несов. см.* отплы́ть

отплы́тие *с* ז אָפּשווימען

отплы́ть *сов.* 1. אָפּשווימען*; *(отправиться в плавание)* אָפּשווימען*, אָפּפאָרן*

о́тповедь *ж* (שאַרפער) אָפּענטפער; дать досто́йную ~ клеветника́м אָפּענטפערן די רעכילעסניקעס ווי געהער(יק) צו זיין

отполза́ть *несов.*, **отползти́** *сов.* אָפּ-, אַוועקריכן* קריכן*

отполирова́ть *сов.* אָפּאָלירן

отпо́р *м* מ צוריקשטויס; *перен.* א שאַרפער ווידער-שטאנד; дать ~ врагу́ דעם סוינע צוריקשטויסן*; встре́тить ~ אָנשטויסן* זיך אף א שארפן ווידערשטאנד

отпороть *сов.* אָפּטרענען; ~ся זיך אָפּטרענען

отправи́тель *м* = מ אָפּשיקער

отпра́вить *сов.* 1. אָפּשיקן, אַוועקשיקן; 2. *(поезд и т. п.)* (אַוועק)שיקן; אויסריכטן; ◇ ~ на тот свет אי׳בער-שיקן; ~ся *сов.* 1. לאָזן* זיך גיין (אַוועק); *(пешком)* לאָזן* זיך [אר)י׳בערפעקלען] אף יענער־וועלט; ~ся в путь (אר)יין* זיך אין וועג לאָזן*; 2. *(о поезде)* אָפּגיין*, אָפּפאָרן*; *(о судне тж.)* אָפּשווימען*; *(о самолёте)* אָפּפליען*

отправле́ни||е *с* 1. *(отсылка)* ז אָפּשיקן, ז אַוועקשיקן; *(транспортных средств)* ז אויסריכטן; 2. *(отход)* אָפּ-, גיין ז; מ אָפּפאָר; до ~я по́езда оста́лось пять мину́т ביז ס׳גייט אָפּ דער צוג זענען געבליבן פינף מינוט; 3. *(отправляемое по почте)* פּאָסט־שיקונג ו ־ען

отправля́ть *несов. см.* отпра́вить; ~ся *несов.* 1. *см.* отпра́виться; 2. *(от род.; исходить из чего-л.)* נעמען* באזירן (זיך) (אף), אלס אויסגאנג־פונקט

отправн||о́й 1. *(откуда отправляют)* אויסשיק-; ~о́й пункт гру́за דער אויסשיק־פונקט פּוֹנעם פראכט; 2. *(исходный)* אויסגאנג־; ~а́я то́чка מ ־ן אויסגאנג־פונקט

отпра́здновать *сов.* אָפּפייערן, אָפּפראָווען; ~ сва́дьбу אָפּפראָווען די כאַסענע

отпра́шиваться *несов.*, **отпроси́ться** *сов.* זיך* אָפּבעטן; он отпроси́лся на два часа́ ער האָט זיך אָפּגעבעטן אף צוויי שָׁעה

отпры́гнуть *сов.* אָפּשפּרינגען*

о́тпрыск *м* מ ־ן אָפּשפּרָאץ; *(потомок тж.)* נאָכקומ-לינג מ ־ען

отпряга́ть *несов. см.* отпря́чь

отпря́нуть *сов.* צוריקפּראַלן; ~ в испу́ге צוריקפּראַלן [אָפּראַלן] פאר שרעק

отпря́чь אויסשפּאַנען, אָפּשפּאַנען

отпу́гивать *несов.*, **отпугну́ть** *сов.* אָפּשרעקן*

о́тпуск *м* 1. מ ־ן אורלויב; декре́тный ~ דעקרעט־אורלויב מ (בייס שוואַנגערשאפט); ~ с сохране́нием содержа́ния אורלויב מיט געהאַלט; он в ~е [в ~у́] ער איז אין אורלויב; 2. *(выдача)* ז אָפּלאָזן, ז אויסגעבן

отпуска́ть *несов. см.* отпусти́ть

отпускн||о́й *м* מ ־עס אורלויבניק; ~о́й 1. אורלויב-; ~о́е удостовере́ние מ ־ען אורלויב־שײַן; 2. *эк.* פּאַר-קויף-; ~а́я цена́ ו פּאַרקויפּפּרײַז

отпусти́ть *сов.* 1. *(разрешить уйти, уехать)* -אָפּ*לאָזן; ~ детей игра́ть די קינדער שפּילן זיך לאָזן*; 2. *(освободить)* ארויסלאָזן*; ~ пти́чку на во́лю ארויס-לאָזן*; ~ *кого-л.* на свобо́ду לאָזן* דאָס פֿייגעלע פֿונעם שטיגל ארויסלאָזן* עמעצן אף דער פּרי; 3. *(выпустить из рук)* אָפּלאָזן*; 4. *(ослабить)* נאָכלאָזן*; ~ завя́зки נאָכ-לאָזן*; 5. *разг. (о боли)* אָפּלאָזן*; 6. *(продать)* אָפּלאָזן* [פארקויפן] סכוירע; 7. *разг. (обслужить)* באדינען, באהאַנדלען; закро́йщик бы́стро отпусти́л всех דער צושניידער האָט גיך באדינט אַלעמען; 8. *(отрастить)* זיך פּארלאָזן*; ~ бо́роду זיך א באָרד פּארלאָזן*; 9. *(выдать, ассигновать)* -אויסגעבן*, אָפּלאָזן*, ארויסלאָזן*; ~ дополни́тельные сре́дства на приобрете́ние книг אסיגנירן צוגאָבלעכע געלטמיטלען

отпуска́ть *несов. см.* отпусти́ть

отпуска́ться *несов. см.* отпусти́ться

отпуска́ющ||ий: ~ие вещества́ מע. ניפט־שטאָפן

отпуск||но́й 1. -אָפּשניט־; ~но́й талон מ אָפּשניט־טאַלאָן; 2. *(пришиваемый)* צוגעזעצטער; ~но́й лиф א צוגע-זעצטער סטאַניק [ליף]; пла́тье ~но́е в та́лии א קלייד מיט א נאַט אף דער טאַליע

отре́зок *м* 1. שטיקל ז -ער; *(небольшой кусок ткани)* רעשט ז"ל מ -ן; 2. *(ограниченная часть чего-л.)* אָפּשניט מ -ן, טייל מ -ן; ~ пути́ א טייל וועג [שטיק]; ~ вре́мени מ צײַט־אָפּשניט; 3. *мат.* -אָפּ-שניט מ -ן; ~ прямо́й אן אָפּשניט פון דער גראָדער

отрека́ться *несов. см.* отре́чься

отрекомендова́ться *сов.* זיך פֿאָרשטעלן

отремонти́ровать *сов.* פּאַרעמאָנטירן, פּאריכטן

отре́нье *с собир.*, **отре́нья** *мн. разг.* מע. שמאַטעס, טראַנטעס מע.

отрече́ние *с* זיך אָפּזאָגן; דאָס ◇ ~ от престо́ла -אב-דאָס אָפּזאָגן זיך פֿונעם טראָן, דיקאַציע ז"ל

отре́чься *сов.* זיך אָפּזאָגן; ~ от свои́х убежде́ний זיך אָפּזאָגן פון די איבערצײַגונגען; ~ от сы́на ניט אנערקענען מער פּאַר קיין זון, זיך פֿונעם זון; ◇ ~ от престо́ла זיך פֿונעם טראָן אָפּזאָגן, אבדיקירן

отреша́ться *несов. см.* отреши́ться

отрешённ||ость *ж* ז"ל אָפּגעשיידטקייט, דערוויטערטקייט; **~ый** אָפּגעשיידטער; ~ый взгляд א ניט־דאָיקער בליק

отреши́ться *сов.* (от *род.*) זיך (פון) אָפּזאָגן, אינגאַנצן [אופּגעבן*] דעם געדאַנק אָפּווארפן*

отрица́ние *с* דעם אָפּשלאָגן*; ~ть *чьи-л.* напа́дки פּאריר עמעצנס אויספאלן; 2. *(свет)* אָפּשפּיגלען; *(звук)* אָפּשפּיגלען*; 3. *(воспроизвести — о зеркале)* אָפּשפּיגלען; о́зеро ~ло облака́ די וואָלקנס אָפּגעשפּיגלט האָט אָזערע; 4. *(выразить, изобразить)* אָפּשפּיגלען; ~ться *сов.* 1. אָפּשפּיגלען זיך; на его́ лице́ ~лась ра́дость אף זײַן פּנים אָפּגעשפּיגלט האָט זיך געוויסט; 2. *(на предл.; повлиять)* (אף) זיך אָפּרופן*; плóхо ~ться на *чьём-л.* здоро́вье שלעכט° אָפּרופן* זיך אף עמעצנס געזונט

отрапортова́ть *сов.* אָפּראַפּאַרטירן

о́трасль *ж* צווײַג ז -ן, אָפּצווײַג מ -ן

отраста́ть *несов.*, **отрасти́** *сов.* (ווידער) אויסוואקסן*

отрасти́ть *сов.*, **отра́щивать** *несов.* זיך פּארלאָזן*; ~ бо́роду זיך א באָרד פּארלאָזן*; отрасти́ть брюшко́ *шутл.* אָנעסן* זיך א בויכל

отре́бье *с собир.* מע. פּסולעס, אויסווורפן

отрегули́ровать *сов.* אויסרעגולירן

отредакти́ровать *сов.* אויסרעדאקטירן, אויסרעדאגירן

отре́з *м* 1. -אָפּשניט מ -ן; ~ шёлка זיד אן אָפּשניט; 2.: ли́ния ~а ז"ל אָפּשניד־ליניע

отре́зать *сов.*, **отреза́ть** *несов. прям. и перен.* 1. -אָפּ-שנײַדן*; ~ кусо́к хле́ба ברויט א.שטיק אָפּשנײַדן*; баталь-о́н был отре́зан от своего́ шта́ба דער באטאליאָן איז אָפּגעשניטן פון זײַן שטאב געווען; ~ *кому-л.* до́ступ к *чему-л.* עמעצן דעם צוטריט צו עפּעס אָפּשנײַדן*; 2. *разг. (резко ответить)* אָפּהאקן

отрезве́ть *сов.* ניכטער ווערן*; *перен. тж.* באקומען* א ניכטערן מוח

отрезви́тельный אויסניכטערנדיקער

отрезви́ть *сов. прям. и перен.* אויסניכטערן

отрезвля́||ть *несов. см.* отрезви́ть; ~ющe *нареч.* ניכטערמאכנדיק; ~ющe де́йствовать на *кого-л.* -(אויס) ניכטערמאכנדיק, ניכטערן עמעצן אף וויטקן

отрезн||о́й 1. -אָפּשניד־; ~о́й талон מ אָפּשניד־טאַלאָן; 2. *(пришиваемый)* צוגעזעצטער; ~о́й лиф א צוגע-זעצטער סטאַניק [ליף]; пла́тье ~о́е в та́лии א קלייד מיט א נאַט אף דער טאַליע

отрёпок *м* 1. שטיקל ז -ער; *(небольшой кусок ткани)* רעשט ז"ל מ -ן; 2. *(ограниченная часть чего-л.)* אָפּשניט מ -ן, טייל מ -ן; ~ пути́ א טייל וועג [שטיק]; ~ вре́мени מ צײַט־אָפּשניט; 3. *мат.* -אָפּ-שניט מ -ן; ~ прямо́й אן אָפּשניט פון דער גראָדער

отрека́ться *несов. см.* отре́чься

отрекомендова́ться *сов.* זיך פֿאָרשטעלן

отремонти́ровать *сов.* פּאַרעמאָנטירן, פּאריכטן

отре́нье *с собир.*, **отре́нья** *мн. разг.* מע. שמאַטעס, טראַנטעס מע.

отрече́ние *с* זיך אָפּזאָגן; דאָס ◇ ~ от престо́ла -אב דאָס אָפּזאָגן זיך פֿונעם טראָן, דיקאַציע ז"ל

отре́чься *сов.* זיך אָפּזאָגן; ~ от свои́х убежде́ний זיך אָפּזאָגן פון די איבערצײַגונגען; ~ от сы́на ניט אנערקענען מער פּאַר קיין זון, זיך פֿונעם זון; ◇ ~ от престо́ла זיך פֿונעם טראָן אָפּזאָגן, אבדיקירן

отреша́ться *несов. см.* отреши́ться

отрешённ||ость *ж* ז"ל אָפּגעשיידטקייט, דערוויטערטקייט; **~ый** אָפּגעשיידטער; ~ый взгляд א ניט־דאָיקער בליק

отреши́ться *сов.* (от *род.*) זיך (פון) אָפּזאָגן, אינגאַנצן [אופּגעבן*] דעם געדאַנק אָפּווארפן*

отрица́ни||е *с* 1. ז אָפּלייקענונג, ז אָפּלייקענען; 2. *филос.* ז נעגירונג, ז נעגאַציע; ~е ~я פון נע- די נעגירונג; נעגאַציע; 3. *грам.* ז ־ס נעגאַציע

отрица́тельн||ый נעגאַטיוועד; ~ый ответ́ א נעגאַטיוועד ענטפער; ~ое отноше́ние צו א נעגאַטיוו; ~ый жест מ ־ן פּאַרנייענונג־זשעסט; ~ое влия́ние נעגאַטיוו אינפלוס; ~ые ка́чества נעגאַטיוו אייגנשאפטן; *(недостатки)* מע. כּעסרוינעס; ◇ ~ые чи́сла *мат.* נעגאַטיוו צאָלן; ~ый заря́д *физ.* א נעגאַטיווער אָנלאָד

отрица́ть *несов.* אָפּלייקענען; *(отвергать тж.)* ניט אנערקענען

отро́г *м* מ ־ן (בּאַרג־)אָפּצווייג

о́троду *нареч. разг.:* я ~ ничего́ подо́бного не слыха́л זינט איך לעב האָב איך נאָך אזוינס ניט געהערט

отро́дье *с презр.* דאָס (געמיינע) געזינדל

отро́сток *м* 1. מ ־ען שפּראָצלינג, ז ־ער שפּראָצל; 2.: ~ слепо́й кишки́ *анат.* ז ־ער אָפּצווייגל; אפּענדיקס

о́троче||ский: ~ские го́ды מע. דערוואַקסלינג־יאָרן, די יונגע יאָרן; *(мальчика тж.)* יינגלשע יאָרן; ~ство *с* ז יונגע יאָרן, דערוואַקסלינגשאפט; *(мальчика тж.)* ז יינגלשאפט, די יינגלשע יאָרן

отруба́ть *несов. см.* отруби́ть 1

о́труби *мн.* מצ. קלייַען

отруби́ть *сов.* 1. אָפּהאקן; 2. *разг. (ответить)* אָפּ- (שארף) האקן, אָפּענטפערן

отры́в *м* 1.: ~ от земли́ *ав.* דאָס אָפּרייסן זיך פון דער ערד; 2. *перен.* ז דערוויטערטקייט, אָפּגעריסנקייט; ◇ в ~е от *чего-л.* אָפּגעריסן פון עפּעס; в ~е от масс אָפּגעריסן פון די מאסן; учи́ться без ~а от произво́дства לערנען זיך, ניט פאַרלאָזנדיק די אַרבעט

отрыва́ть[1] *несов. см.* оторва́ть

отрыва́ть[2] *несов. см.* отры́ть

отрыва́ться *несов. см.* оторва́ться; ◇ не отрыва́ясь ניט אראָפּנעמען* אָן אײַבערייס; смотре́ть не отрыва́ясь ניט אָפּרייס*] די אויגן

отры́вист||ый אײַבערייסלעכער; אָפּגעריסענער; говори́ть ~ыми фра́зами רעדן* מיט אָפּגעהאקטע פראָזעס

отрывно́й־: אָפּרייס־קאַלענדאַר אָפּרייס; ~ календа́рь מ ־ן

отры́вок *м* ־ן מ פראַגמענט; ~ из по́эмы א פראַגמענט פון דער פּאָעמע

отры́вочн||ый פראַגמענטאַרישער; *(бессвязный)* אומגע- בונדענער; ~ые све́дения פראַגמענטאַרישע ידיעס

отры́жка *ж* ז גרעפּצן; *перен.* מ ־ן אָפּגרעפּץ; ~ про́шлого ז ־ן איבערבליבעכץ

отры́ть *сов.* 1. *אָפּגראָבן; 2. *воен.* *אויסגראָבן; ~ окоп אויסגראָבן* אן אָקאָפּ

отря́д *м* 1. מ ־ן אַטריאַד; передово́й ~ מ ־ן אוואַנגאַרד; пионе́рский ~ מ ־ן פּיאָנערן־אַטריאַד; студе́нческий строи́тельный ~ א סטודענטישע בויִ־גרופּע; 2. *зоол.* מ ־ן סובקלאס

отряди́ть *сов.*, отряжа́ть *несов.* שיקן, אָפּקאָמאַנדירן

отря́хивать(ся) *несов. см.* отряхну́ть(ся)

отряхну́ть *сов.* אָפּטרייסלען, אָפּטרעסען; ~ся *сов.* אָפּטרעסען זיך, אָפּטרייסלען זיך

отсади́ть *сов.*, отса́живать *несов.* 1. *(усадить отдельно)* אַרט] אַוועקזעצן אַף א באַזונדער; 2. *(животных)* אײַזונדערן; 3. *(растения)* אײַבערפלאַנצן (אַף א באַזונדער אָרט)

отса́сывать *несов. см.* отсоса́ть

о́тсвет *м* אָפּשײַן מ

отсве́чивать *несов.* 1. *(давать отблеск)* אָפּשײַנען, אָפּגלאַנצן; 2. *(отражаться)* *רעפלעקטירט ווערן, -אָפּ געשפּיגלט ווערן*

отсебя́тина *ж разг.* אייגענע צוטראכטעכצן

отсе́в *м* מ ־ן אָפּפלוס; *(при конкурсе и т. п.)* מ ־ן אָפּזיפּ

отсе́ивать *несов. см.* отсея́ть; ~ся *несов. см.* отсе́яться 1

отсе́к *м мор., ав.* ז ־ס סעקציע

отсека́ть *несов. см.* отсе́чь

отсече́ние *с* ז אָפּהאקן; ◇ даю́ го́лову на ~ איך לייג אײַן מײַן קאָפּ

отсе́чь *сов.* 1. אָפּהאקן; 2. *воен. (изолировать)* -אָפּ שנײַדן*

отсея́ть *сов. прям. и перен.* אָפּזיפּן; ~ся *сов.* 1. -אָפּ פּגעזיפּט ווערן*; אָפּפאַלן*; *перен. тж.* זיפּן זיך; 2. *разг. (кончить сеять)* פאַרזיי פאַרענדיקן דעם

отсиде́||ть *сов.* 1.: ~ть (себе́) но́гу פוס א זיך זיצן*; ס׳איז אים פאַרשלאָפן געוואָרן דער פוס; 2. *разг. (просидеть какое-л. время)* -אָפּ זיצן*, אויסזיצן*; я с трудо́м ~е́л два де́йствия и ушёл из теа́тра כ׳בין קוים אויסגעזעסן צוויי אקטן און בין אוועק פון טעאַטער (אין טפּיסע); ~ться *сов. разг.* זיך* אויסבאַהאַלטן, אָפּזיצן*

отси́живать(ся) *несов. см.* отсиде́ть(ся)

отска́бливать *несов. см.* отскобли́ть

отска́кивать *несов. см.* отскочи́ть

отскобли́ть *сов.* *אָפּשאָבן

отскочи́||ть *сов.* 1. *אָפּשפּרינגען; 2. *разг. (отделиться)* *אָפּפליען, *אָפּשפּרינגען; ~ла пу́говица דאָס קנעפל אָפּגעפל, דאָס קנעפל האָט זיך מיטאַמאָל -אָפּגע, איז אָפּגעשפּרונגען ריסן

отслужи́ть *сов.* אָפּדינען; *(о вещах тж.)* אינגאַנצן

отпе́ц||ать *сов.* 1. אָפּפּינצן; ~ свой срок 1) *(о солдате и т. п.)* -אָפּ דינען זיך; 2) *(о вещах)* אָפּדינען זיך צייט

отсня́ть *сов. кино* פאַרענדיקן די פֿילם־אופנאַמעס

отсове́това||ть *сов.* (+ *инф.*) (וון) *אָפּראַטן; ему́ ~ли идти́ туда́ מע האָט אים אָפּגעראָטן פון גיין אהין; מע האָט אים געזאָגט, ער זאָל ניט גיין אהין

отсоса́ть *сов.* *אָפּזויגן; *тех.* אָפּצוגן*

отсо́х||нуть *сов.* 1. *(о части растения)* אָפּגעטריקנט (ווערן)*; 2. *(о части тела)* אָפּדאַרן

отсро́чивать *несов.*, отсро́чить *сов.* 1. *(перенести на более поздний срок)* אָפּלייגן, *אײַבערטראָגן*; 2. *(продлить срок действия документа)* פאַרלענגערן דעם (וון) פּראָלאָנגירן; טערמין

отсро́чк||а *ж* 1. די פאַרלענגערונג פונעם טערמין; дать ~у פאַרלענגערן דעם טערמין*; даю́ тебе́ три дня ~и איך גיב דיר נאָך דרײַ טעג בעטן* פאַר-; проси́ть ~и לענגערן דעם טערמין; 2. *(продление срока действия документа)* ז פּראָלאָנגירונג, ז פּראָלאָנגאַציע; 3. *(при призыве на военную службу)* ז ־ס אָטסטראָטשקע

отстава́ние *с* ז אָפּשטיין

отстава́ть *несов.* 1. *см.* отста́ть; не ~! ניט אָפּשטיין!; 2. *(не прилегать)* *שטאַרצן, אָפּשטיין*

отста́вить *сов.* 1. (וואַטער) אויסערשטעלן; ~ в сто́рону אוועקשטעלן אין א זײַט; 2.: ~! *(команда)* אוֹפהערן!

отста́вк||а *ж* וו דעמיסיע; пода́ть в ~у אין אָנגעבן* דעמיסיאָ-, אוועקגיין* אין דעמיסיע; уйти́ в ~у דעמיסיע; ~а правúтельства די דעמיסיאָנירונג פונעם אמט נידערן; ◇ в ~е אין דעמיסיע [דעמיסיע]; *(о преподавателе)* עמעריטירטער; генера́л в ~е א געוועזענער-

отставля́ть *несов. см.* отставить 1

отставно́й *после сущ.; (о солдате)* אויס-

отста́ивать *несов. см.* отстоя́ть[1]; ~ свобо́ду פאר-טיידיקן די פרײַהײט; ~ свои́ права́ פארטיידיקן די (אײַ-); упо́рно ~ свою́ то́чку зре́ния אקשאָנעסדיק (געוע) רעכט; ~ся *сов.* (от *род.*) (וו) אָפּגיין*; (וו) אָפּוויכן*; ~ть от тради́ции פון דער טראדיציע אָפּוויכן*; ~ть от пре́жних взгля́дов פון די פריערדיקע אָנשויונגען אָפּגיין*; ~ться *сов.* (от *род.*) (וו) אָפּזאָגן זיך, אוֹפּגעבן*; роди́тели от него́ ~лись די עלטערן האָבן זיך אָפּגעזאָגט פון אים; ~ться от своего́ сло́ва בראָכן* דאָס וואָרט; я не отступлю́сь! כ׳וועל ניט נאָכגעבן!

отступле́ние *с* 1. מ צוריקטראָט, ז אָפּטרעטן; 2. (от *род.*) מ ־ען אָפּוויכונג; ~ от пра́вил פון אָפּוויכונג אין אָפּוועגונג [אָפּוויכונג]; ~ от те́мы פון די קלאַלים; 3. *(ледника, моря)* ז צוריקגאנג, וו רעגרעסיע; דער טעמע

отсту́пник *м* קע.. מ ־ן, אָפּטריניקער

отсту́пничество *с* וו רענעגאַטישקייט, וו אָפּטריניקייט

отступно́е *с* ז אָפּטרעטגעלט

отступя́ *нареч.* עטוואָס וויַטער; не́сколько ме́тров ~ от *чего-л.* עטלעכע מעטער ווײַטער פון עפּעס

отсу́тств||ие *с* 1. וו אָפּוועזנהייט; быть в ~ии אָפּוועזנד; 2. *(недостаток)* ז (אויס)פעלן; ~ие средств דאָס (אויס)פעלן פון מיטלען; за ~ием *чего-л.* מאַכמעס דעם אויספעלן פון, מאַכמעס מאַנגל אין עפּעס; ◇ в *чьё-л.* ~ие אָפּוועזנהייט אין עמעצנס; ~ствовать *несов.* 1. (בײַ-) ניט זײַן* (ביי)זײַן*; ~ на заня́тиях [ניט זײַן*] אָפּוועזנד זײַן* אין לימודים; 2. *(недостава́ть)* (אויס)פעלן, ניט זײַן*; отсу́тствует заинтересо́ванность ס׳איז ניטאָ קיין פארינטערעסירטקייט [קיין אינטערעס]

отсу́тствующ||ий 1. *в знач. сущ.* קע.. מ אָפּוועזנדיקער; спи́сок ~их אָפּוועזנדיקע פון די צעטל; 2. *в знач. прил.* ניט־דאָזיקער; ~ий взгляд קוק ניט־דאָזיקער

отсчита́ть *сов.*, **отсчи́тывать** *несов.* אָפּציילן; отсчита́ть де́сять шагóв אָפּציילן צען טריט; ~ де́ньги אָפּ-ציילן געלט

отсыла́ть *несов. см.* отосла́ть

отсы́лка *ж* 1. ז אָפּשיקן; 2. *(место в тексте)* ז (מצ. ..ערטער) אָפּשיק־ ־ארט

отсы́пать *сов.*, **отсыпа́ть** *несов.* אָפּשיטן*; отсы́пать немно́го муки́ א ביסל מעל אָפּשיטן*

отсы́паться *сов.* זיך אָפּשיטן*

отсыпа́ться[1] *несов. см.* отсы́паться

отсыпа́ться[2] *несов. см.* отоспа́ться

отсырева́ть *несов.*, **отсыре́ть** *сов.* אויסגעפייכט ווערן*; оде́жда отсыре́ла די קלײַדער זײַנען געוואָרן פייכט; отсыре́вшие дрова́ דאָס נאַסע האָלץ

отстре́ливаться *несов.* זיך שיסן* צוריק, פארטיידיקן זיך עטפּערן מיט פּײַער, מיט שיסן

отстреля́ться *сов.* 1. זיך מיט פּײַער אָפּשלאָגן*; 2. *(на учениях)* פארענדיקן די שיס־איבונגען

о́тступ *м полигр.* מ ־ן אָפּשטאנד

отступа́ть(ся) *несов. см.* отступи́ть(ся)

отступи́||ть *сов.* 1. אף צוריק* אָפּגיין*; 2. *перен.* זיך אָפּרוקן, אָפּטרעטן*; леса́ ~ли к ю́гу די צוריקטרעטן*, צוריקציען*, צוריקטרעטן*, אָפּטרעטן*; *перен.* זיך אָפּרוקן, אָפּטרעטן*, פירנדיק שלאכטן אָפּטרעטן*; 3. *(в бою)* וועלדער האָבן זיך אָפּגערוקט דאָרעם־צו אָפּטרעטן*; ~ть с боя́ми אָפּטרעטן*; не ~ть пе́ред тру́дностями מיט שלאכטן אָפּטרעטן*; 4. (от *род.; изменить чему-л.*) (וו) אָפּגיין*; (וו) אָפּוויכן*; ~ть от тради́ции פון דער טראדיציע אָפּוויכן*; ~ть от пре́жних взгля́дов פון די פריערדיקע אָנשויונגען אָפּגיין*; ~ться *сов.* (от *род.*) (וו) אָפּזאָגן זיך, אוֹפּגעבן*; роди́тели от него́ ~лись די עלטערן האָבן זיך אָפּגעזאָגט פון אים; ~ться от своего́ сло́ва בראָכן* דאָס וואָרט; я не отступлю́сь! כ׳וועל ניט נאָכגעבן!

отступле́ние *с* 1. מ צוריקטראָט, ז אָפּטרעטן; 2. (от *род.*) מ ־ען אָפּוויכונג; ~ от пра́вил פון אָפּוויכונג אין אָפּוועגונג [אָפּוויכונג]; ~ от те́мы פון די קלאַלים; 3. *(ледника, моря)* ז צוריקגאנג, וו רעגרעסיע; דער טעמע

отсту́пник *м* קע.. מ ־ן, אָפּטריניקער

отсту́пничество *с* וו רענעגאַטישקייט, וו אָפּטריניקייט

отступно́е *с* ז אָפּטרעטגעלט

отступя́ *нареч.* עטוואָס וויַטער; не́сколько ме́тров ~ от *чего-л.* עטלעכע מעטער ווײַטער פון עפּעס

отсу́тств||ие *с* 1. וו אָפּוועזנהייט; быть в ~ии אָפּוועזנד; 2. *(недостаток)* ז (אויס)פעלן; ~ие средств דאָס (אויס)פעלן פון מיטלען; за ~ием *чего-л.* מאַכמעס דעם אויספעלן פון, מאַכמעס מאַנגל אין עפּעס; ◇ в *чьё-л.* ~ие אָפּוועזנהייט אין עמעצנס; ~ствовать *несов.* 1. (בײַ-) ניט זײַן* (ביי)זײַן*; ~ на заня́тиях [ניט זײַן*] אָפּוועזנד זײַן* אין לימודים; 2. *(недостава́ть)* (אויס)פעלן, ניט זײַן*; отсу́тствует заинтересо́ванность ס׳איז ניטאָ קיין פארינטערעס [קיין אינטערעס]

отсу́тствующ||ий 1. *в знач. сущ.* קע.. מ אָפּוועזנדיקער; спи́сок ~их אָפּוועזנדיקע פון די צעטל; 2. *в знач. прил.* ניט־דאָזיקער; ~ий взгляд קוק ניט־דאָזיקער

отсчита́ть *сов.*, **отсчи́тывать** *несов.* אָפּציילן; отсчита́ть де́сять шагóв אָפּציילן צען טריט; ~ де́ньги אָפּ-ציילן געלט

отсыла́ть *несов. см.* отосла́ть

отсы́лка *ж* 1. ז אָפּשיקן; 2. *(место в тексте)* ז (מצ. ..ערטער) אָפּשיק־ ־ארט

отсы́пать *сов.*, **отсыпа́ть** *несов.* אָפּשיטן*; отсы́пать немно́го муки́ א ביסל מעל אָפּשיטן*

отсы́паться *сов.* זיך אָפּשיטן*

отсыпа́ться[1] *несов. см.* отсы́паться

отсыпа́ться[2] *несов. см.* отоспа́ться

отсырева́ть *несов.*, **отсыре́ть** *сов.* אויסגעפייכט ווערן*; оде́жда отсыре́ла די קלײַדער זײַנען געוואָרן פייכט; отсы́рев́шие дрова́ דאָס נאַסע האָלץ

отсыха́ть *несов. см.* отсо́хнуть

отсю́да *нареч.* 1. *(из этого места)* פונדאָנען, -פונדאָ; вон ~! אוועק פונדאָנען!; 2. *(вследствие этого)* דערפֿון, פונדאָנען; ~ вся э́та пу́таница דער- פונדאָנען [פון]; ~ сле́дует נעמט זיך אָט דער גאַנצער פֿלאָנטער דערפֿון [פונדאָנען] איז געדרונגען

отта́ивать *несов. см.* отта́ять

отта́лкивать(ся) *несов. см.* оттолкну́ть(ся)

отта́лкивающий עָקלדיקער, אָפּשטויסנדיקער; ~ вид אויסזען [עָקלדיקע אָפּשטויסנדיקע]; *(человека тж.)* דער העסלעכער פֿאַרצעפּ

отта́скивать *несов. см.* оттащи́ть

отта́чивать *несов. см.* отточи́ть

оттащи́ть *сов.* אָפּשלעפּן; ~ мешо́к в сто́рону אָפּ- שלעפּן דעם זאק אין א זײַט

отта́ять *сов.* 1. **אָפּגיין; перен. *ווייכער ווערן; 2. *(вин.; замороженные продукты)* אָפּגיין, לאָזן* שטעלן

оттени́ть *сов.* 1. *(на рисунке и т. п.)* טאָ-, שאטי́רן, ארויסהייבן*, אקצענטי́רן, באטאָנען; 2. *перен.* נירן

отте́н||ок *м* 1. ־ען ו ־ן מ בע־קאָליר, שאטי́רונג ו; зеленова́тый ~ок גרינלעכער בע־קאָליר; 2. *перен.* -שא טיט א ניואַנס מ ־ן, טי́רונג ו ־ען; с ~ком гру́сти מיט א ניואַנס [א שאטי́רונג] פון אומעט; ~ки го́лоса שטי́ם־ניואַנסן מצ.; с ~ком раздраже́ния עָטוואָס אופּגערייצט; без ~ка сму- ще́ния אָן א סימען [אָן א שעמען] פון פארלעגנהייט; реакцио́нные гру́ппки всех ~ков רעאקציאָנערע גרופּקעס פון קאָלערליי שאטי́רונגען

оттеня́ть *несов. см.* оттени́ть

о́ттепель *ж* ו ־ס אָדלי́הע

оттере́ть *сов.* 1. *(удалить)* *פארי́בן, *אָפּריבן; ~ пятно́ דעם פלעק [*אָפּריבן] *פארי́בן; 2. *(массировать)* *פאנאָנדערי́בן; ~ замёрзшие ру́ки сне́гом מיט *אײַנריבן; 3. *разг. (от- теснить)* ארו́ס-, *אָפּשפּאַרן, *אָפּשטופּן; *(отстранить)* *אָפּשטויסן, *באזײַטיקן, *שטויסן

оттесни́ть *сов.*, **оттесня́ть** *несов.* *אָפּשטויסן, *אָפּשפּאַרן; *перен.* *ארו́יסשטויסן

оттира́ть *несов. см.* оттере́ть

о́ттиск *м* 1. ־ן מ אָפּדרוק; ~и па́льцев פֿינגער־אָפּ- דרוקן מצ.; 2. *полигр.* ־ן מ אָפּצוג

оттого́ *нареч.* דערפֿאַר, דערי́בער; ~ что (דערפֿאַר) ווײַל

оттолкну́ть *сов.* 1. אָפּשטופּן; *(человека тж.)* *אָפּשטויסן; 2. *(отвергнуть, внушить неприязнь)* *אָפּשטויסן; ~ся *сов.* 1. זיך אָפּשטופּן; *אָפּשטויסן זיך; ~ся от бе́рега זיך פֿונעם ברעג אָפּשטופּן; 2. *перен.* *אָפּשטויסן זיך פֿון; ~ся от при́нципа экономи́чности זיך *אָפּשטויסן נעם פּרינציפּ פון עקאָנאָמישקייט

оттопы́ренн||ый שטאַרטשענדיקער, סטאַרטשענדיקער; ~ые у́ши אויערן [סטאַרטשענדיקע שטאַרצ(ע)נדיקע]; ~ые карма́ны קעשענעס אופּגעפּוישט

оттопы́ривать(ся) *несов. см.* оттопы́рить(ся)

оттопы́рить *сов. разг.* אויסטאַרטשען, אויסשטאַרצ(ע)ן; ~ карма́ны קעשענעס אופּפּוישן; ~ся *сов. разг.* אויסטאַרטשען זיך, אויסשטאַרצ(ע)ן זיך; карма́ны оттопы́рились קעשענעס זײַנען אופּגעפּוישט

отторга́ть *несов.*, **отто́ргнуть** *сов. высок. (территорию и т. п.)* *אָפּרײַסן

отторже́ние *с* 1. *высок.* ו אָפּרײַסן; 2. *физиол.* -אָפּ שטויסן ו

отто́ченн||ый אָנגעשליפּטער, אָנגעשאַרפּטער; *перен.* אָפּגעשליפּענער; ~ый нож -אָנגע- [אָנגע- שאַרפּטער(ער)]; ~ый карандаш מעסער [שליפּט(ער)] פֿאַרשני́צטער (גוט°) א; ~ые фра́зы בלײַער אָפּגעשליפּענע פּראָזעס

отточи́ть *сов.* *אָנשאַרפּן, *אָנשליפּן; *(карандаш)* (גוט°) *אָפּשליפּן דעם פֿאַרשני́צן; *перен.* *אָפּשליפּן; ~ стиль סטיל; ка́ждая строка́ отто́чена יעדע שורה איז אָפּגע- שליפּן

отту́да *нареч.* פון דאָרטן

оття́гивать *несов. см.* оттяну́ть

оття́жк||а *ж разг. (промедление)* מ פֿאַרהאַלט; без ~и אָן א פֿאַרהאַלט

оттяну́ть *сов.* 1. *אָפּציען; 2. *разг. (увести силой)* *אָפּציען [אָפּוועגן אַף זיך] דעם סוינעס; 3. *(отвлечь)* *אָפּציען, אוועקשלעפּן; 4. *(тяжестью)* *אַראָפּציען; ~ карма́ны עשענעס *אַראָפּציען די קעשענעס; вёдра оттяну́ли ру́ки *разг.* פון טראָגן די עמערס טוען שוין ווי די הענט; 5. *(от- ложить)* *אָפּציען; ~ реше́ние דעם באשלוס *אָפּציען; ◇ ~ вре́мя צייט *געווינען

отупе́ние *с* ו פֿאַרטעמפּטקייט

отупе́ть *сов.* *פֿאַרטעמפּט ווערן, *טעמפּ ווערן

отутю́жить *сов.* °גוט; отда́ть ~ костю́м אויספֿרעסן *אָפּגעבן דעם אָנצוג (אַף) אויספֿרעסן

отуча́ть(ся) *несов. см.* отучи́ть(ся)

отучи́ть *сов.* *אָפּגעווינען; ~ кури́ть [от куре́ния] -אָפּ געווינען (פון) רייכערן; ~ся *сов.* זיך *אָפּגעווינען

отха́ркивать *несов.*, **отха́ркнуть** *сов.* אויסכראַקען, אויסהוסטן

отхлебну́ть *сов.*, **отхлёбывать** *несов. разг.* אָפּזופּן

отхлеста́ть *сов. разг.* *אָנשמײַסן, אָנפּיצקען

отхлы́нуть *сов.* *אָפּשטראָמען, *אָפּפּלייצן; *(от род.)* -אָפּ פּלייצן (פון)

отхо́д *м* 1. *(отправление)* מ אָפּגאַנג, ו אָפּגיין; ~ по́езда в пять часо́в דער צוג גייט אָפּ פינף אוי׳גער; 2. *воен.* מ אָפּטריט, ו אָפּטרעטן, ו צורי׳קטרעטן

отходи́ть[1] *несов. см.* отойти́

отходи́ть[2] *сов. разг.:* ~ больно́го שטעלן דעם קראַנקן אף די פּיס

отхо́дчивый: он челове́к ~ ס׳גייט אים גיך אָפּ דער קאָפּ

отхо́ды *мн.* מצ. אָפּפּאַל־פֿראָדוקטן

отхо́жий: ~ про́мысел *ист.* (פון פּויערים) בע־ארבעט אין דער פרעמד

отцвести́ *сов.*, **отцвета́ть** *несов.* *אָפּבליען; *(увянуть)* פֿאַרוועלקן

отцепи́ть *сов.* *אָפּטשעפּען; *(вагон тж.)* אָפּקייטלען; ~ся *сов.* 1. זיך *אָפּטשעפּען; *(о вагоне тж.)* אָפּקייטלען; 2. *разг. (отстать)* זיך *אָפּטשעפּען זיך; זיך

отцепля́ть *несов. см.* отцепи́ть; ~ся *несов. см.* отцепи́ться 1

отцо́вск||ий פֿאָטערלעכער, פֿאָטער־; ~ие чу́вства -פֿאָ טערלעכע געפֿילן, טער־געפֿילן מצ.; в ~ом до́ме אין פֿאָטערלעכע, דער פֿאָטערהיים באַם טאַטן אינדערהיים

отцо́вство *с* ו פֿאָטערשאַפט

отча́иваться *несов. см.* отча́яться; не отча́ивайтесь! נעמט זיך ניט אזוי צום הארצן!; פֿאַלט ניט אַרײַן אין יי׳עש!

отча́ливать *несов.*, **отча́лить** *сов.* [אָפּשווימען* (אָפּגין*] אָפּשיפלען זיך, פּונעם ברעג; *(на лодке)* אָפּשיפלען זיך

отча́сти *нареч.* טיילווײַז, מאָס אויסער; ~ я сам винова́т איך שולדיק אין אליין ביסל

отча́яни||е *с* וו פּאַרצווײַפלונג, מ יִיעש; ~ломать в ~ии ру́ки פּאַרצווײַפלט ברעכן* די הענט; он в ~ии ער איז פּאַרצווײַפלט; ~но *нареч.* 1. פּאַרצווײַפלט; 2. *разг. (очень)* שרעקלעך; ~ный 1. *(проникнутый отчаянием)* פּאַרצווײַפלטער; ~ный взгляд יִיעשפולער בליק; ~ное положе́ние לאָגע [א פּאַרצווײַפלטע (א שרעקלעכע]; 2. *разг. (безрассудно смелый)* פּאַרשטאָרעטער, אײַנשטעלעריש; א באָכער אין אײַנשטעלער; 3. *(увлекающийся каким-л. занятием)* פּאַרברענטער; ~ный карте́жник א פּאַרברענטער קאָרטנשפּילער; 4. *(крайний, плохой)* פּאַרפּאַלעטער; ~ная глу́пость א פּאַרפּאַלעטע- לעמער שיקאָרניק; ~ная ле́ность א ווײַסטע נאָרישקײט

отча́я||ться *сов.* 1. זיך* פּול מיט זאַך* פּאַרצווײַפלט יִיעש; 2. *(+ инф.)* פּאַרלירן* די האָפענונג, מיאַטש זיך* זאַך; он уже́ ~лся заста́ть отца́ в живы́х ער האָט זיך שוין מיאַטש געוואָלט צו זען דעם פּאָטער א לעבעדיקן

отчего́ *нареч.* פּאַרוואָס, וואָס; ~ ты так побледне́л בײַ ווײַסטו אזוי בלייך געוואָרן? [וואָס] פּאַרוואָס; нет, ~ же? פּאַרוואָס דען ניט?

отчего́||-либо *нареч.*, **~-нибудь** *нареч.* [מאַכמעס [אײַבער עפּעס; **~-то** *нареч.* (א סײַבע) אײַבער עפּעס

отчека́нивать *несов.*, **отчека́нить** *сов.* 1. *(изготовлять чеканкой)* אויסשלאָגן*, אויסמינצן; 2. *(произнести чётко)* אָפּציילן יעדן ווערטער; *(каждый слог)* טראָפּ באַזונדער

отчёркивать *несов.*, **отчеркну́ть** *сов.* אָפּ-, אָפּצייכענען מערקן

о́тчество *с* (נעמען.. מצ) פּאָטערנאָמען מ

отчёт *м* 1. *(о работе и т. п.)* באריכט מ ־ן; годово́й ~ יאָרבאריכט מ ־ן; 2. *(объяснение)*: тре́бовать от *кого-л.* ~а [(אָפּ)רעכענונג כעזשבן עמעצן בא פּאָדערן; отдава́ть *кому-л.* ~ в *чём-л.* עמעצן אָפּרעכענען זיך פּאר כעזשבן ווען עפּעס, ווען עפּעס עמעצן כעזשבן* אָפּגעבן*; ◇ отдава́ть себе́ ~ פּאַרשטיין* זיך כעזשבן גוט°; не отдава́я себе́ ~а ניט אָפּגעבנדיק זיך קיין כעזשבן; брать де́ньги под ~ נעמען* געלט, נעמען* געלט ביז א כעזשבן אד־לעכעזשבן

отчётлив||о *нареч.* 1. דײַטלעך; следы́ ~о видны́ на снегу́ די שפּורן זענען זיך דײַטלעך אָן אפן שניי; говори́ть ~о רעדן* דײַטלעך; 2. *(ясно, понятно)* קלאָר°; *(живо)* בוילעט; ~о по́мнить [בוילעט] געדענקען קלאָר°; ~ый 1. דײַטלעכער; ~ое изображе́ние א דײַטלעך בילד; ~ое произноше́ние א דײַטלעכע [א קלאָרע] אויסשפּראַך; 2. *(ясный по мысли)* א קלאָרער° קאָפּ; ~ое представле́ние פּאָרשטעלונג

отчётно-вы́борн||ый: ~ое собра́ние באריכט־ און וואָל־ פּאַרזאַמלונג וו ־ען

отчётность *ж* 1. וו באריכטלעכקײט; 2. *(документация)* מצ. באריכט־דאָקומענטן

отчётный: באריכט־; ~ пери́од מ ־ן באריכט־פּעריאָד; ~ докла́д מ ־ן באריכט־פּאָרטראָג

отчи́зна *ж* ז היימלאנד, פּאָטערלאנד

о́тчим *м* מ ־ס שטיף־פּאָטער

отчисле́ние *с* 1. *(вычет)* וו ־ען אראָפּרעכענונג; 2. *(исключение из состава)* דאָס אויסשרײַבן (פון־), אויסשליסן ז (נעם צעטל); 3. *обыкн. мн. (ассигнования)* די (אסיגנירט־) סומעס (טע)

отчи́слить *сов.*, **отчисля́ть** *несов.* 1. *(вычесть)* אראָפּ־ אראָפּרעכענען, רעכענען; 2. *(исключить из состава)* אויסשרײַבן* (פון נעם צעטל), אויסשליסן*; 3. *(ассигновать)* אסיגנירן, אויסטיילן

отчи́стить *сов.* 1. *(удалить чисткой)* אראָפּרייניקן; ~ пятно́ אראָפּרייניקן [דעם פלעק]; 2. *(сделать чистым)* פּאַרשטעלן; *(щёткой тж.)* אָפּבערשטעלן; ~ся *сов. разг.* 1. *(исчезнуть после чистки)* אראָפּרייניקן; 2. *(стать чистым)* זיך אָפּרייניקן זיך

отчита́ть *сов. разг.* אויסמוסערן, אויסשטראָפן

отчита́ться *сов.* (пе́ред *тв.*) (פאַר) אָפּגעבן* א באריכט (דאָט.)

отчи́тывать(ся) *несов. см.* отчита́ть(ся)

отчища́ть(ся) *несов. см.* отчи́стить(ся)

отчужда́ть *несов.* 1. דערוויטערן, אָפּפרעמדן; 2. *юр.* אָפּייגענען

отчужде́ние *с* 1. וו אָפּפרעמדונג, וו פּאַרפרעמדונג, דאָס אָפּגעפרעמדטקײט וו, *(обособленность)* וו אָפּפרעמדן זיך; 2. *юр.* וו אָפּייגענונג, וו אנטייגענונג

отшатну́ться *сов.*, **отша́тываться** *несов.* 1. צוריקפּראַלן; 2. *перен. разг.* (от *род.*) (פון) אָפּשאָקלען זיך

отшвы́ривать *несов.*, **отшвырну́ть** *сов.* אָפּשלײדערן

отше́льник *м* מ (מצ. נעזיר) נאָזיר; *перен.* מ פּאָרש מיסנדידעד מ ־ים (מצ. פרושים)

отши́б *м:* жить на ~е וווינען אויסערן ישוב, וווינען אין א זײט פונעם ישוב

отшлёпать *сов. разг.* אָפּפּיצקען, אָפּשמיסן*

отшлифова́ть *сов.*, **отшлифо́вывать** *несов. прям. и перен.* אָפּשלײפן*

отшуме́ть *сов.* אײַנשטילן זיך, אויפהערן; *(о войне и т. п.)* פּאַרעגדיקן זיך

отшути́ться *сов.*, **отшу́чиваться** *несов.* מיט אָפּקומען* מיט א וויץ [מיט א וועָרטעלע]

отщепене́ц *м* מ ־ן, רעזנאַט מ ־ן.. קע

отщепи́ть *сов.*, **отщепля́ть** *несов.* אָפּשפּאלטן*

отщипну́ть *сов.*, **отщи́пывать** *несов.* אָפּשטשיפּען

отъеда́ть(ся) *несов. см.* отъе́сть(ся)

отъе́зд *м* מ אָפּפאָר, ז אָפּפאָרן; накану́не ~а פאָר עָרעוו עָר איז אוועק-, עָר איז ניטאָ הי דעם אָפּפאָר; он в ~е נעפּאָרן

отъезжа́ть *несов. см.* отъе́хать

отъезжа́ющий *м* מ.. קע אָפּפאָרנדיקער

отъе́сть *сов.* אָפּהריזען, אָפּעסן*

отъе́сться *разг.* זאָהאָדעוועט זיך (גוט°)

отъе́хать *сов.* אָפּפאָרן*; ~ от крыльца́ פּו- אָפּפאָרן* נעם גאַנצן; ~ на два киломе́тра в сто́рону אָפּפאָרן* אף צוויי קילאָמעטער אין א זײט

отъя́вленный *разг.* דער עָמעסער; ~ лгун דער עָמע- אַלעמען באַווּסטער ליגנער, סער ליגנער אן

отыгра́ть *сов.* אָפּגעווינען*; ~ся *сов.* 1. אָפּגעווינען* (דאָס פּאַרשפּילטע); 2. *(тв.; выйти из положения)* אָפּקומען* מיט א וויץ; ~ся шу́ткой (מיט) אָפּקומען*; ~ся на *чьей-л.* неопытности אויסניצנדיק זיך, אויסדרייען עמעצנס אומדערפאַרנקײט

отыгрывать(ся) *несов. см.* отыграть(ся)

отыскать *сов.* אָפּזוכן זיך, געפֿינען* ~ся *сов.* אָפּזוכן זיך, געפֿינען* זיך

отыскивать *несов.* אָפּזוכן(זוכן); ~ся *сов.* אָפּזוכן זיך, געפֿינען* זיך

отягчать *несов.*, **отягчить** *сов.* באשוועריקן, באלעסטיקן

отяжелеть *сов.* שוואר ווערן*; *(стать тучным)* לעביק ווערן*

офицер *м* אָפּיצער מ ־ן; ~ский אָפּיצער(ן)־; *(свойственный офицерам)* אָפּיצערישער; ~ское звание אָפּי־ צער־ראנג מ; ~ский состав אָפּיצערן־באשטאנד מ; ~ская выправка אָפּיצערישע האלטונג; ~ская столовая אָפּיצערן פאר אָרקיך פאר אָפּיצערן

официальн||о *нареч.* אָפּיציעל; ~ость אָפּיציעלקייט ז; ~ый אָפּיציעלער; ~ое сообщение אָפּיציעלע מי־ טיילונג; ~ый тон אָפּיציעלער טאָן; по ~ым данным לויט אָפּיציעלע אָנגאבן

официант *м* אָפּיציאַנט מ ־ן; ~ка *ж* אָפּיציאַנטן ז ־ס, אָפּיציאַנטקע ז ־ס

официоз *м* אָפּיציאָז מ ־ן; ~ный אָפּיציעזער, אָפּיציעלער־

оформитель *м* = אויספֿורעמער מ

оформить *сов.* 1. *(придать законченную форму)* אויס־ פּורעמען; ~ книгу אויספֿורעמען דעם בוך; ~ выставку אויספֿורעמען די אויסשטעלונג; 2. *(придать законную силу)* אויספֿורעמען; *(у нотариуса тж.)* נאָטאריזירן; ~ документы אויספֿורעמען די דאָקומענטן; 3.: ~ *кого-л.* на работу אָפּי־ פּארעכענען עמעצן אין (דער) אַרבעט, ציעל אויספֿורעמען עמעצן אין אַרבעט; ~ся *сов.* 1. *(принять форму)* אויספֿורעמען זיך; 2.: ~ся на работу *разг.* אָפּיציעל אויספֿורעמען דאָס אָנקומען אין אַרבעט

оформление *с* 1. *(действие)* אויספֿורעמונג ז, אויס־ פּורעמען ז; *(у нотариуса тж.)* נאָטאריזירונג ז, נאָטאריי־ רעמען ז; *(на работу)* אָפּיציעלע אויספֿורעמונג ז; 2. *(внешний вид)* אויספֿורעמונג ז; музыкальное ~ די מוזיקאַ־ לי(ש)ע אויספֿורעמונג

оформлять(ся) *несов. см.* оформить(ся)

оформ *м* ראדיר־גראוויור ז ־ן, אָפּאָרט מ ־ן

офсет *м полигр.* אָפּסעט(פּאָטאָ־); печатать ~ом אָפּסעטירן

ох *межд.* אָך!

охаивать *несов. см.* охаять

охапк||а *ж (дров)* בעָרעם מ ־עס, בעָרעם (פּעק) מ (מצ. פּעק); *(соломы и т. п.)* פּולע אָרעמס; ◇ схватить в ~у אַרומכאפן מיט ביידע הענט, פּאקן

охарактеризовать *сов.* כאַראקטעריזירן

охать *несов.* אויקען, אָכצן

охаять *сов. разг.* רעדן* שלעכטס (אף), מעוואַלזל זיין*

охват *м* אַרומכאפ מ

охватить *сов.*, **охватывать** *несов. прям. и перен.* אַרומכאפן; пламя охватило дом דער פלאם האָט אַרום־ גענאפט דאָס הויז; его охватил ужас אים האָט אַרומגע־ כאפט אן אימע; партизанская борьба охватила всю Белоруссию דער פּארטיזאַנען־קאמף האָט אַרומגע־ כאפט אַרומכאפן מיטן אויג; ~ взглядом גאנץ ווי־ סרוסלאנד; ~ умом אַרומכאפן מיטן סייכל; ~ всех подпиской на газеты אבאָנירן אַלעמען אף צייטונגען

охи *мн. разг.* דאָס אָכקען און אָכקען

охладевать *несов.*, **охладеть** *сов. (к дат.)* אָפּגעקילט ווערן* (צו); он охладел к театру ער איז אָפּגעקילט גע־ זען ליבע צום טעאַטער, ווערן צום טעאַטער; ער ברענט שוין ניט אזוי (ווי פריער) צום טעאַטער, קילט

охладить *сов. прям. и перен.* אָפּקילן; *(слишком горячую пищу тж.)* אויסקילן; ~ся *сов.* אָפּקילן זיך, *(о слишком горячей пище тж.)* אויסקילן זיך

охлаждать *несов.* אָפּקילן, קילן; ~ся *несов. см.* охладить

охлаждение *с* 1. אָפּקילונג ז; *тех. тж.* קילונג ז; 2. *(состояние чувств)* אָפּגעקילטקייט ז

охмелеть *сов.* שיקער ווערן*

охнуть *сов. однокр. разг.* א קרעכץ טאָן*

охот||а[1] *ж* 1 געיעג; ходить на ~у געיען אף געיעג; ~а на зайцев דאָס געיעג נאָך האָזן

охот||а[2] *ж* 1. *(желание)* כיישעק מ, ווילן, באלאָנגען ז; с ~ой מיט פּארגעניגן, גערן, מיט כיישעק מ; по своей כ׳האָב אָנ־ ~е מיטן איינגענעם ווילן; у меня отпала ~а געווירן דעם כיישעק; 2. *в знач. сказ. безл.:* ему ~а съездить к морю אים ווילט זיך [ער וואָלט א באלן גע־ איר דארפט טאָ־ ווען]; ◇ ~а вам אָן פּאָר טאָן צום יאם קע ניטיק; ~а пуще неволи וואָס דארפט איר; אז מע ווילט, קען מען ניט זיצן שטיל

охотиться *несов.* 1. (на *вин.*, за *тв.*) טרייבן* געיעג (נאָך); *(в данный момент)* זיין* אף געיעג (נאָך); 2. (за *тв.*) *перен.* (נאָך) יאָגן זיך; я давно уже охочусь за этой маркой איך סטאָרע זיך שוין לאנג ארײַנבאקומען די דאָזיקע מאַרקע

охотник[1] *м* יעגער מ; ◇ ~ за подводными лодками *мор.* קעגנסובמארינען־שיף ז ־ן

охотник[2] *м* 1. *(желающий)* באלן מ (מצ. באלאָנגס); найти ~а געפֿינען* א באלן; 2. *(до род., + инф.):* быть большим ~ом שטאַרק ליב האָבן*; он ~ путешествовать ער האָט ליב אומרײַזן

охотнич||ий יעגער־; *(свойственный охотникам)* יעגע־ רישער; ~ье ружьё יעגערביקס ז ־ן; ~ья собака יעגער־ הונט מ (מצ. ..הינט); ~ий азарт יעגערישער אזאַרט

охотно *нареч.* מיט פֿאַרגעניגן, גערן

охра *ж* אָכרע ז

охран||а *ж* 1 באַוואַכן ז; *(защита)* שיצן ז; ~а границ די גרענעצן דאָס; ~а памятников искусства דאָס אָפּהיטן די קונסט־דענקמעלער; ~а труда ארבעט־שוץ ז; ~а здоровья געזונט־פֿארהי־ טונג ז; быть под ~ой זיין* אונטער באַוואַכט, וואַך; *(под защитой)* זיין* אונטער דער שוץ (פון) וואַך; 2. *(стража)* גרענעצוואַך ז; пограничная ~а ז וואַך; ~ение *с воен.* שוצטייל מ ־ן; боевое ~ение שלאַכטפּאָסט מ ־ן; ~ный שוץ־; ◇ ~ная грамота = שוצבריוו מ

охранять *несов.* אָפּהיטן*, באַוואַכן; *(права, интересы)* (בא)שיצן; ~ся *несов.* באַוואַכט ווערן*; ~ся законом געשיצט ווערן* פונעם געזעץ

охрип||нуть *сов.* הייזעריק ווערן*; ~ший הייזעריק־גע־ הייזעריקער, וואַרעמער

охрометь *сов. разг.* הינקע(נ)דיק ווערן*

оцарапать *сов.* צעדראַפּען זיך; ~ся *сов.* צעדראַפּען זיך

оценивать *несов.*, **оценить** *сов.* 1. *(назначить цену)* שטעלן די פּרײַז (אף), אָפּשאַצן; ~ что-л. в сто рублей אָפּשאַצן עפּעס אין הונדערט רובל; 2. *(составить*

представление, суждение о чём-л.) אָפּשאצן; пра́вильно ~ созда́вшееся положе́ние -ריכטיק אָפּשאצן די געשאפּע נע לאָגע

оце́нк||а *ж* 1. *(действие)* וו אָפּשאצונג, ז אָפּשאצן, (אף) שטעלן א פּרײז (דאָס; 2. *(мнение, суждение)* אָפּ- מאָסקים זײן* געבן* עמעצנס אָפּשאצונג מיט; дать высо́кую ~у *чему-л.* שאצונג וו ־ען; согласи́ться с *чьей-л.* ~ой הויך° אָפּשאצן, א הויכע° אָפּשאצונג (דאָס.) באל מ ־ן, אָפּשאצונג וו ־ען *(экзаменационная)*

оце́нщик *м* = מ טאקסי׳רער, = מ אָפּשאצער

оцепене́лый פּארגליִוועדטער, פּארשטאָרטער; *(от ужаса и т. п.)* געפּלעפּטער

оцепене́ние *с* וו פּארגליִוועדטקײט, וו פּארשטאָרטקײט; *(от ужаса и т. п.)* וו דאָס ניט קאָנען, א געפּלעפּטקײט

оцепене́ть *сов.* פּארגליִוועדט ווערן*, פּארשטאָרט ווערן*; *(от ужаса и т. п.)* געפּלעפּט ווערן*

оцепи́ть *сов.*, оцепля́ть *несов.* ארומרינגלען; *(большой участок)* (ארום) בילדן [שאפן*] א קאָרדאָן*; ~ дом א קײט פון וואכלײט ארום דעם הויז

оча́г *м* 1. ז היימפּײַער, מ פּײַערשטעל; *перен.* וו היים; родно́й [дома́шний] ~ וו היימנעסט; די (אײגענע) היים; 2. *(центр)* וו נעסט; ~ боле́зней קראַנק- די נעסט פון קולטור; ~ культу́ры [דער צײַטער] פון קולטור; די נעסט ~ войны́ דער צײַנדשטיפטער פון מילכאָמע

очарова́ние *с* מ שארם, וו צויבערונג; באצויבערונג

очаро́ванный באצויבערטער

очарова́тельн||ый שאר- צויבערפולער, צויבערלעכער; *книжн.;* она́ ~а זי איז מאָלע־כיין

очарова́ть *сов.*, очаро́вывать *несов.* באצויבערן

очеви́дец *м* = מ (מצ. איידי־ ־בײַזעער; איד־ריַע מ (ריַע ־ *уст.*

очеви́дн||о *нареч.* 1. באשײַמפּערלעך; 2. *в знач. сказ. безл.:* бы́ло ~о, что он э́того не чита́л ס׳איז געווען קלאָר (ווי דער טאָג), אז ער האָט אָט דאָס ניט געלײענט; э́то соверше́нно ~о דאָס איז, דאָס איז אבסאָלוט קלאָר; 3. *в знач. вводн. сл.* זעט אויס, קלאָר ווי דער טאָג; *(вероятно)* ווארשײַנלעך; он, ~о, уже́ не придёт ער וועט שוין, זעט אויס, ניט קומען; вы, ~о, слы́шали איר האָט ווארשײַנלעך [מיסטאָמע] געהערט; ~ый באשײַמפּערלעכער

о́чень *нареч.* זייַער; *(с глаголом тж.)* שטארק; ~ до́лго זייַער לאנג; ~ мно́го זייַער א סאך; ~ интере́сная кни́га זייַער אן אינטערעסאנטער בוך; ~ нра́виться מיט, זייַער דערפּאָלגרײַך, שטארק געפּעלט*; ~ успе́шно גרויס° דערפּאָלג; не ~ ניט זייַער, ניט באזונדערס

о́чередник *м* דער, וואָס איז פּארשריִבן אין א צעטל (אף באקומען עפּעס); к Пе́рвому ма́я все ~и полу́чат но́вые кварти́ры צום ערשטן מײַ וועלן אַלע פּארשריִבענע אין דער ריי [איינעם צעטל] באקומען נײַע וווינונגען

о́чередн||ой 1. ~ы́е зада́чи -דיקע אַרדנטלעכער; ~о́й о́тпуск לעכע אוֹפנאבעס; 2. *(повторяющийся)* נײַ (נאָך א); в ~о́й раз ווידער- ווידעראמאָל באגײַן* א פּעלער

очерёдность *ж* וו סײַדערדיקײט, וו ריִיקײט

о́чередь *ж* 1. וו ריי; *(порядок тж.)* וו אַרדענונג; соблюда́ть ~ь ריי* די אָפּהיטן*; вошла́ в строй но́вая ~ь газопрово́да פונקציאָניִרן א נײַע ס׳האָט אָנגעהויבן ריי; 2. *(группа людей)* ־ען וו ריי פון דער גאָולייטונג; ~ь за биле́тами на конце́рт א ריי נאָך בילעטן אפּן קאָנצערט; стоя́ть в ~и אין דער ריי* שטין*; 3. *воен.* пулемётная ~ь א סעריע פון שאָסן, א פּײַערשטויס מ ־ן; стреля́ть ~я́ми א פּײַערשטויס פון א קוילנווארפער; ◇ по ~и לויט א ריי* שטויסווײַז; в свою́ ~ь [*иск.* זײַט] פון זײַן [איר אַנדז.]; в пе́рвую ~ь פּארשײַבן*; стать на ~ь אין דער ערשטער ריי* זיך אין דער ריי* [אין צעטל] שטין*; стоя́ть [быть] на ~и אפּן טאָג־סיידער, אף דער ריי

о́черк *м* 1. *(документальный рассказ)* פּארצײַכענונג; 2. *(исследование)* ־ען מ עסיִי; *мн. тж.* עטיוֹדן מצ.; ~ о жи́зни и тво́рчестве Бетхо́вена עטיוֹדן אײַבער געשיכטע פון בעטהאָווענס לעבן און שאפן; ~и (по) исто́рии Сре́дних веко́в מיטלאלטער

очеркист *м* פּארצײַכענונגען־שרײַ- ־ן מ אָטשערקיסט בער מ =

очерни́ть *сов.* אָנרעדן* רעכט- (кого-л.) מעוואלזל זײַן* לעס (אף)

очерстве́ть *сов.* האָרט(האַרציק) ווערן*

очерстви́ть פּארהאַרטן מאכן; האַרטהאַרציק

очерти́ть *сов.* 1. ארומצײַכענען; קאָנטורירן; 2. *(описать в общих чертах)* שילדערן, אָפּמאָלן

очерта́ния *мн. (ед. очерта́ние с)* קאָנטורן מצ.

очёрчивать *несов. см.* очерти́ть

очёс *м собир.*, очёски *мн. текст.* מ אויסקעם

очёчник *м* ־ן מ בריל־פוטליאר

очини́ть *сов.* פּארשנײַצן; ~ каранда́ш דעם בלײַער

очи́стить *сов.* 1. ריין מאכן, אָפּריניקן; *(дно реки, сад и т. п.)* אויסריניקן; *(щёткой — одежду и т. п.)* -אָפּ בערשטלען; 2. *(освобождать от примесей)* אָפּריניקן; *(промышленным способом)* ראפינירן; *(воду и т. п.)* לײַטערן; ~ нефть ראפינירן נאפט; 3. *(удалить кожуру, скорлупу)* אָפּשיילן; ~ ры́бу אָפּשאָבן די פיש; ~ я́блоко אָפּשיילן דעם עפּל; 4. *(убрать лишнее)* אָפּרא- מען; ~ ме́сто אָפּראָמען דאָס אָרט; ~ террито́рию от врага́ אָפּראָמען די טעריטאָריע פונעם סוינע; 5. *(освободить)* באפרײַען; ~ зал באפרײַען דעם זאל; 6. *(морально)* לײַטערן; ~ со́весть ריין מאכן דאָס געוויסן; 7. *разг. (опорожнить, съев всё)* אויסלעקן; 8. *разг. (обокрасть)* אויסלידיקן; ~ся *сов.* 1. אָפּריניקן זיך, אָפּגעריניקט ווערן* ריין ווערן*; 2. (от *род.*) (פון) река́ очи́стилась от льда טײַך איז אָפּגעריניקט געוואָרן דער טײַך איז אָפּגעריניקט געוואָרן; не́бо очи́стилось פונעם אײַז דער הימל האָט זיך אויס- געלײַטערט ווערן*; 3. *(морально)* געלײַטערט ווערן*

очи́стк||а *ж* וו אָפּריניקונג; *(от примесей)* וו אָפּריניקונג; *(промышленным способом)* וו ראפינירונג; *(воды и т. п.)* וו לײַטערונג; ◇ для ~и со́вести קעדײַ [אבי] ס׳זאָל בלײַבן ריין דאָס גערוי׳ן

очи́стки *мн.* ז שאָלעכץ *собир.*

очи́стн||ый: ~ые сооруже́ния וו ריִיניקונג־אינסטאליאַציע

очища́ть(ся) *несов. см.* очи́стить(ся)

очки́ *мн.* וו בריל, בריל מצ.; שפּאקולן מצ. *уст.;* защи́тные ~ שוצבריל מצ.

очк||о́ *с* 1. *(на картах, костях)* ־ן ז אויג; 2. *(единица счёта)* ־ן מ פּונקט; набра́ть два́дцать ~о́в -אָנע

לעכל ז ־ען *מען; 3. *(отверстие)* צוואָנציק פונקטן *(глазок)* קוקלעכל ז ־ען; 4. *разг. (карточная игра)* איין־און־צוואָנציק מ; ◇ втере́ть ~и *кому-л.* פאר־ בלאָנדן די אויגן עמעצן; дать *кому-л.* сто ~о́в вперёд ≅ פארשטעקן עמעצן אין גארטל

очковтира́тель *м* = מ אויגן־פארבלענדער; **~ство** *с* אויגן־פארבלענדעניש ז

очко́в||ый: ~ая змея́ (מצ. ־ען, ..שלאנג) ברילן־שלאנג ו

очну́ться *сов.* 1. *(от сна)* אויפכאפן זיך; 2. *(прийти в чувство)* קומען* צו זיך

о́чн||ый: ~ая ста́вка *юр.* קענגאנאנדערשטעלן, דאס קענגאנאנדער־ שטעלן אויג אף אויג; дать ~ую ста́вку שטעלן אויג אף אויג, שטעלן פּאָנעם־על־פּאָנעם, שטעלן

очути́ться *сов.* (פלוצעם) ארומזען* זיך (ערגעץ־וווּ); (פלוצעם) גע־ פּינען* זיך; *(в каком-л. положении тж.)* בלייבן*; ~ в глубо́ком подва́ле זיך ארומזען* (פלוצעם) אין א טיפן קע־ לער; ~ без де́нег אָן געלט בלייבן*; как вы здесь очути́лись? ווי קומט איר אהער?

ошара́шивать *несов.*, **ошара́шить** *сов. разг.* פלעפן

оше́йник *м* ־ס מ האלדזרימען; *(металлический)* ־ן ו האלדזקייט

ошеломи́ть *сов.*, **ошеломля́ть** *несов.* פלעפן

ошиба́ться *несов.*, **ошиби́ться** *сов.* 1. גריזן, א טאָעס, האָבן*; *(заблуждаться)* א טאָעס האָבן*; глубоко́ ошиба́ться א גרויסן° טאָעס האָבן*; ошиби́ться в расчётах א טאָעס אין די אויסרעכענונגען מאכן, האָבן*, א פּעלער [פּעלערן]; е́сли я не ошиба́юсь... אויב איך האָב קיין טאָעס ניט דו ביסט ניט...; ты не ошиби́лся הָאָסט קיין טאָעס ניט *(только что)* גענוי־ גענומען געראָטן; 2. *(в предл.; обма́нуться)* (אין) אָפּנארן זיך

оши́бк||а *ж* ־ן מ (מצ. ־ן, טעות־ס) טאָעס, פּעלער; *(описка и т. п.)* גריזן מ ־ן; сде́лать ~у *(поступить неправильно)* באניין* א פּעלער; *(на письме)* מאכן א גריזן; допуска́ть ~и אונטערגריזן; по ~е אלפּי טאָעס

оши́бочн||о *нареч.* פּעלערהאפטיק; *(по ошибке)* אלפּי טאָעס; ~ый ־ער(יק)הפטעלער, טאָעסדיקער; ~ое представле́ние א פאלשע פאָרשטעלונג

ошпа́ривать(ся) *несов.* ошпа́рить(ся)

ошпа́рить *сов. разг. (обдать кипятком)* אָפּארען; *(обжечь горячей жидкостью тж.)* אָפּבריען; ~ся *сов. разг.* אָפּארען זיך, אָפּבריען זיך

оштрафова́ть *сов.* שטראפירן

оштукату́рить *сов.* אָפּשטוקאטורען

ощени́ться *сов.* האָבן* הינטעלעך

ощети́ниться *сов. (о животном)* אופשטעלן די האָר; *(о человеке)* אופשטעלן די פּעדערן; ~ штыка́ми אופּ־ שפּיזן זיך מיט באגנעטן

ощипа́ть *сов.*, **ощи́пывать** *несов.* ארומפּליקן, אָפּפּליקן

ощу́пать *сов.*, **ощу́пывать** *несов.* ארומטאפּן, באטאָפּן

о́щупь: на ~ אפּן טאפּ; א טאפּ מע גיט עס א טאפּ

о́щупью *нареч.* אָנטאפּנדיק; *перен.* בלינדערהייט, מיט פּארמאָכטע אויגן

ощути́мый, ощути́тельный וואָס לאָזט זיך פּילן *после сущ.; (значительный)* מאמאָשעסדיקער; ощути́мая эконо́мия א מאמאָשעסדיקע אינשפּאָרונג

ощути́ть *сов.* דערפּילן, דערשפּירן; ~ хо́лод דערפּילן א קעלט [דערשפּירן]; ~ о́строе жела́ние דערפּילן א שטאַרקן באגער

ощуща́ть *несов.* פּילן, שפּירן; ~ся *несов.* (לאָזן*) זיך פּילן; уже́ ощуща́лось приближе́ние весны́ ס׳האָט זיך שוין געפּילט, או דער פרילינג איז נאָענט

ощуще́ние *с* 1. ־ען ו שפּירונג; 2. *(состояние, чувство)* ־ן ז געפּיל; испы́тывать ~ пи́лен; у меня́ тако́е ~, бу́дто... איך האָב דאָס געפּילט, ווי ס׳וואָלט... [ווי כ׳וואָלט...]

П

па *с нескл.* מ ־ען, פּא (מצ. ..טריט) טאַנצטראָט

па́ва *ж зоол.* ו ־ס (די „ז") פּאָוו

павильо́н *м* מ ־ען פּאַוויליאָן

павли́н *м* ו ־ס (דער „ער") פּאָוו

па́водок *м* ז ־ן, געוויסער ־ן הויכוואסער

па́вшие *мн.* די געפּאַלענע (אין שלאכט)

па́года *ж* ו ־ס פּאָגאָדע, טעמפּל, בודיסטישער־ טיט־שעדלעך

па́губн||о *нареч.* פּארדאָרבלעך, ~ый פּארדאָרב־ לעך; ~ое влия́ние פּארדאָרבלעך אָפּרופן* זיך לעכער; ~ые после́дствия א פּארדאָרבלעכע ווירקונג קאטאסטראָפאָלע פּאָלגן

па́даль *ж* ו נעווי׳לע, פּאָדלע

пада́||ть *несов.* 1. פּאַלן*; *(свалиться вниз тж.)* ארָאָפּ־ פּאַלן*; у него́ всё ~ет из рук ס׳פּאלט בא אים אלץ פּאַלן*; ра́неный ~л и с трудо́м встава́л דער דינג פון דער הענט פּאַרוווּנדעטער איז אלץ געפּאָלן און קוים ווידער אופּגע־ שטאַנען; ~ть на коле́ни פּאַלן* אף די קני; 2. *(о дожде)* בייגן* זיך, גיין*; *(о снеге)* שיטן*; 3. *(низко опускаться)* פּאַלן*; голова́ уста́ло ~ет на грудь דער קאָפּ בייגט דער קאָפּ פּאלט א מי׳דער, זיך א מי׳דער צו דער ברוסט אף דער ברוסט; 4. *(ниспадать — о волосах и т. п.)* ארָאָפּהענ־ גענדיק זיין*, אריבערפאלן*; *(об одежде)* ארָאָפּגעלאָזט ארָאָפּפלאָן* זיך; гора́ кру́то ~ет к мо́рю דער בארג לאָזט זיך שטייל אראָפּ צום־צו; 6. *(о росе, тумане, тени)* לייגן זיך; *(о свете)* פּאַלן*; 7. *перен.* פּאַלן*; подозре́ние ~ет на *кого-л.* דער כשאד פּאלט אף עמעצן; 8. *(на вин.; приходиться)* פּאַלן* (אויס); вы́бор ~ет на вас דער אויסוואל פּאלט אף אייך; на его́ до́лю ~ет са́мая отве́тственная рабо́та אף זיין כיילעק פּאלט אויס די סאַמע אכריי־ענדיקע ארבעט; 9.: ударе́ние ~ет на пе́рвый слог דער אקצענט [דער טראָפּ] פּאלט אפן ערשטן טראָף; 10. *разг. (выпадать — о волосах)* פּאַלן* (אויס); *(о зубах)* פּאַלן* (ארויס); 11. *(уменьшаться, ослабевать)* פּאַלן*; температу́ра ~ет די טעמפּעראטור פּאלט; атмосфе́рное давле́ние ~ет דער לופטדרוק פּאלט; курс до́ллара ~ет דער קורס פונעם דאָלאר פּאלט; 12. *(становиться ничтожнее, слабее)* פּאַלן*; его́ авторите́т ~ет זיין אוטאָ־ ריטעט פּאלט די שטימונג; ~ет настрое́ние ס׳פּאלט; 13. *(о скоте)* פּאַלן*, פּייגערן (אויס); 14. *см.* пасть 5; ◇ ~ть в о́бморок כאלאָשעס פּאַלן*; ~ть с ног כאלעשן פּאַלן*; ~ть ду́хом פּאַרלירן* דעם מוט [אין עמעצן אויגן] בא עמעצן; ~ть с лица́ ס׳קלעמט דאָס הארץ; ~ть в *чьих-л.* глаза́х סיפּאלט אריס דאָס הארץ; 2) *(о чувстве уныния)* אָנווערן* א סאך

падéж *м грам.* בייגפאל מ ־ן

падёж *м (скота)* מאנייפע ז ־ס

падéни||е *с* פאלן ז; ~е нрáвов מאָראלישע דעגראדאַציע; ◇ ýгол ~я *физ.* פאלווינקל מ ־ען

пáдкий (на *вин.*, до *род.*) לאָערער, לאָהעטער (נאָך); он пáдок на лесть ער האָט שטארק ליב, מע זאָל (נאָך); אים כאָטשעטן

пáдчерица *ж* שטיפטאָכטער (מצ. ··טעכטער) ז

паевóй ··פיי; ~ взнос פיי־אָפצאָל מ ־ן

паёк *м* ראציאָן מ ־ען, פאיאָק מ (מצ. פיקעס)

паз *м* 1. שפאלט מ ־ן; 2. *тех.* פאלץ מ ־ן; *(жёлоб)* גאַרע ז ־ס

пáзух||а *ж* 1. אויסהויל מ ־ן, בוזעם מ ־ס; 2. *анат.* פאכווע, בלאט־ (מצ. כאלאָלים); 3. *бот.* וויגקל מ ־ען; ◇ как у Христá за ~ой ≅ ווי באם טאטן האלטן* א שטיין; держáть кáмень за ~ой אין בוזעם אין וויינגאָרטן; держáть кáмень за ~ой אין בוזעם

пай *м* פיי ־ען מ; ◇ на паях אף, אף פיי־יעסוידעס, בעשוטפעס(דיק)

пáйка *ж тех.* (צוזויפ)לייטן ז

пáйщик *м* פישטשיק מ ־עס

пакéт *м* 1. פאקעט מ ־ן; запечáтанный ~ א פארכאס־ מעטער פאקעט; 2. *(с вещами)* פעקל ז ־ען; ◇ индивидуáльный перевя́зочный ~ אינדיווידועלער באנדאושי־ ־פאקעט

пакгáуз *м* פאקהאוז מ ־ן

пáкля *ж* וו פאקליע, וו קלאָטשע

паковáть *несов.* פארפאק(עוועט)ן, פאק(עוועט)ן

пáкостить *несов. разг.* 1. *(о животных)* פאסקודיען, פאנמאכן; *(вин.; грязнить)* פאטשקען, פארשמוציקן; 2. *(вин.; портить)* קאליע מאכן טעל (וון); מאכן; 3. *(кому-л.)* זוכן ווי אָנצוטאָן שאָדן (דאט.)

пáкост||ь *ж разг.* 1. *(гадкая вещь)* פאסקודסטווע ז; 2. *(гадкий поступок)* נעוואָלע וו ־ס; дéлать *кому-л.* ~и אָפּטאָן* שפּיצלעך עמעצן; 3. *обыкн. мн. (непристойные слова)* ניבלפּע, מיעסע רייד ז

пакт *м* פאקט מ ־ן

палáс *м (ковёр)* פאלאס מ ־ן

палáт||а *ж* 1. *(в больнице)* פאלאטע וו ־ס; 2. *(законодательная)* פאלאטע וו ־ס; ~ы Верхóвного Совéта СССР פון די פאלאטעס פונעם אויבער־סאוועט; ~а общин *(в Великобритании)* גענידעס־הויז ז; ~а представи́телей וו פאָרשטייער־פאלאטע; *(в США)* רעפרעזענטאנטן־הויז ז; Нарóдная ~а *(в ГДР)* פאלקס־ קאמער וו ־; 3.: торгóвая ~а וו האנדלספאלאטע; ~а мер и весóв די פאלאטע פאר מאָסן און געווי̆כטן; 4. *мн. уст. (хоромы)* פאלאצן מ (מצ. פאלאצן); פאקאיעס; ◇ у негó умá ~а (גאנצע) ער איז קלוג ווי די ער איז א כאָכעם מעכטקעם; וועלט

палáтка *ж* 1. בידל ז ־ך; געצעלט ז ־ן *уст.*; 2. *(киоск)* פאלאטקע וו ־ס

палáточн||ый 1. בידל־; ~ый посёлок בידלעך־יישוו (מצ. ··יישווים) מ; 2. *(ларёчный)* פאלאטקע־; ~ая торгóвля פאלאטקע־האנדל מ

палáч *м* הענקער מ ־ס; טאליאָנים (מצ. טאליאָן) מ, קאט מ ־ן

пáлев||ый שטרויקאָליריקער; פון שטרויקאָליר *после сущ.*; ~ого цвéта פון שטרויקאָליר

палёный (צו)געסמאָליעטער

палеонтолóгия *ж* וו פאלעאָנטאָלאָגיע

палести́н||ец *м* = מ פאלעסטינער; ~ка *ж* פאלעסטי־ נער; ~ский פאלעסטינישער; פאלעסטינער *неизм.*

пáлец *м* = מ פינגער; большóй ~ גראָבער פינגער; указáтельный ~ = מ טיפּטפינגער, = מ וויזפינגער; срéдний ~ מיטלסטער [לאנגער] פינגער; безымя́нный ~ רינג־ = מ פינגער; ◇ сквозь пáльцы смотрéть [глядéть *разг.*] מאכן זיך קעלוי־יאָדע, קוקן צווישן די פינגער; ~ о ~ не удáрить ניט א קלאפ טאָן א פינגער אָן א פינגער; знать, как свой пять пáльцев ווייסן* [קענען*] אף די פינגער; קענען* ווי אויסגעבונדן (מקום) פינגער; *(местность)*

палисáдник *м* פאליסאדניק מ ־עס, סעדל ז ־ער

пали́тра *ж* פאלי̆טרע וו ־ס

пали́ть[1] *несов.* 1. *(сов.* опали́ть) סמאליען(אָפּ); ~ гýся גלי̆ען, ברענען*; 2. *тк. несов.* סמאליען(אָפּ); со́лнце пали́т [באקט] די זון ברענט; 3. *(сов.* спали́ть) *разг.* צוברענען

пали́ть[2] *несов. разг. (стрелять)* שיסן*, קנאלן

пáлк||а *ж* שטעקן מ ־ס; *(тонкая)* שטעקל ז ־ך; *(трость)* שטעקל ז ־ך; лы́жная ~а מ ־ן סקי־שטאָק; ◇ вставля́ть *кому-л.* ~и в колёса שטעק־ שטעלן עמעצן קלעצער פאר די פיס ≅ לעך אין רעדער לייגן עמעצן; из-под ~и אונטערן קאנטשיק

паллиати́в *м* מ ־ן פאליאטי̆וו; *мед. тж.* לינדער־מיטל ז ־ן; ~ный פאליאטי̆וער, פאליאטי̆וו־; ~ное срéдство לינדער־מיטל ז ־ן; א פאליאטי̆וו מיטל; *мед. тж.*

палóмни||к *м* מ ־ען פילגרים; (מצ. אוי־) אויילע־רעגל מ (*уст.*; ~чество *с* פילגרים־נעסיע וו ־ס; *перен. разг.* דאס אויילע־רעגל זיין

пáлочка *ж* 1. שטעקעלע ז ־ך; дирижёрская ~ דירי־ קריידל ז ־ער; 3. *бакт.* באצי̆ל וו ־ן; туберкулёзная ~ טובערקוליאָז־בא־ ציל וו ־ן

пáлочн||ый: ~ая дисципли́на קאנטשיק־דיסציפלין וו

пáлуба *ж* (שיפ)דעק וו ־ן

пальбá *ж разг.* וו שיסערי̆, ז געשיסערי̆

пáльм||а *ж* פאלמע וו ־ס; фи́никовая ~а טייטלבוים מ (מצ. ··ביימער); ◇ ~а пéрвенства וו בכוירע; ~овый פאלמע(נ)צווייג וו ־ן; ~овая ветвь פאלמע(ן)־

пальто́ *с нескл.* פאלטאָ מ ־ען, מאנטל מ ־ן

паля́щий ברע־, סאָרפעדיקער, ברענדיקער, גלי̆ענדיקער, נענדיקער

памфлéт *м* מ ־ן פאמפלעט; ~и́ст *м* פאמפלעטי̆סט מ ־ן

пáмятка *ж* דערמאָן־צעטל מ ־ען; *(свод правил)* גע־ דענק־אינסטרוקציע וו ־ס

пáмятник *м* 1. (מצ. ··מעלער) מ דענקמאָל; *(монумент)* א דענקמאָל פושקינען מ ־ן מאָנומענט; ~ Пу́шкину архитекту́ры דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער); ~ письменности דערי̆פט־דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער); 2. *(надгробный)* מאצי̆יווע וו ־ס

пáмятн||ый 1. פארגעדענקלעכער, געדענקווירדיקער, אומפארגעסלעכער; ~ое событие א פארגעדענקלעכע [א געדענקווירדיקע, אן אומפארגעסלעכע] געשענעניש; 2.: ~ая медáль מ, וו ־ן געדענק־מעדאל; ~ый подáрок מ ־ן סוועני̆ר; ◇ ~ая запи́ска מ ־ס מעמאָראָנדום, דער־ מאָן־צעטל מ ־ען

па́мят||ь *ж* 1. *(способность запоминать)* м זיקאָרן; хоро́шая ~ь א גוטער° זיקאָרן; зри́тельная ~ь ז געדעכטניש; 2. *(воспоминание)* м אָנדענק, м זייכער; оста́вить по себе́ до́брую ~ь נאָך זיך א גוט געדעכטניש [א גוט זייכער]; чтить ~ь *кого-л.* ערן עמעצנס אָנדענק; оста́ться в ~и наро́да אין פאַרבליבן* אין זיקאָרן [אין געדעכטניש]; 3.: быть без ~и פֿונעם פאַלק זײַן* אַן באוווסטזײַן, זײַן* אין אָנמאכט א קורצער [א קלענערער] אין זיקאָרן; подари́ть на ~ь שענקען* אין אָנדענק; знать *что-л.* на ~ь עפּעס אויסווייניק* וויסן*; мне пришла́ на ~ь одна́ исто́рия איך האָב זיך דערמאָנט א געשיכטע; по ста́рой ~и לויט דער אַלטער געווויינשאפט; быть без ~и от *кого-л.* פון עמעצן א וועלט [אויפֿעם אומלויט] האַלטן*; люби́ть *кого-л.* без ~и אויסגיין* [וועלן* די קאפּאָרע] נאָך עמעצן

панам||а *ж (шляпа)* פאנאמע; ~ка *ж* פאנאמקע

панаце́я *ж* פאנאצייע, אן אוניווערסאל (היילן)מיטל

панеги́рик *м* לויבגעזאנג, פאנעגיריק

пане́ль *ж* פאנעל; *(для пешеходов тж.)* טראָטואַר

панибра́т||ский *разг.* פאניבראַטישער(ר), פאניבראַטסקע *тж. неизм.*, גאנץ פאמיליערער; ~ство *с разг.* פאניבראַטישקייט

па́ник||а *ж* פאניק; быть в ~е [אין] זײַן* אין פאניק; навести́ ~у [א מעהומע] אָנמאכן א פאניק, אַנווארפן* א פאַניק

паникёр *м* פאניקמאכער, =

панихи́да *ж* (מצ.) העספּיד; פאניכידע

пани́ческ||ий פאניק-, פאניש; ~ое настрое́ние פאניש־שטימונג; ~ий страх א פאניש פאַניק; ~ое бе́гство א בעהאָלעדיק אנטלויפן; אן אנטלויפן אין פאניק

панно́ *с нескл.* פאנאָ

панора́м||а *ж* 1. *(вид)* פאנאָראמע; открыва́ется широ́кая ~а ס׳אנטפלעקט זיך א ברייטע פאנאָראמע; 2. *(картина)* פאנאָראמע; ~ный: ~ный кинотеа́тр פאנאָראמישער קינעמאטאָגראף

пансио́н *м* 1. *(учебное заведение)* פאנסיאָן; 2. *(гостиница)* פאנסיאָן; 3. *(полное содержание)* פאנסיאָן; ко́мната с ~ом א צימער מיט קעסט

пансиона́т *м* 1. *(полное содержание)* פאנסיאָנאט; 2. *(гостиница)* פאנסיאָנאט; *(со стоянкой для автомобилей тж.)* מאָטעל

пантало́ны *мн.* 1. *уст. (брюки)* הויזן, פלודערן מצ.; 2. *(женские)* פאנטאלאָנען מצ.

пантео́н *м* פאנטעאָן

пантёра *ж* פאנטאָרע

пантоми́ма *ж* פאנטאָמימע

па́нцирь *м* 1. *(воина)* פאנצער; 2. *(животных)* שילד

па́па[1] *м разг.* טאטע

па́па[2] *м (римский)* פויפּסט

папа́ха *ж* פאפאכע

папа́ша *м разг.* טאטעניו, פאפאשע

па́перть *ж* קלויסטער־גאנג

папиро́с||а *ж* פאפיראָס, פיראָס(ן); ~ный פא־; ציגאָר; ~ный дым פאפיראָסן־רויך; ◇ ~ая бума́га פאפיראָס־פאפיר

папи́рус *м* פאפּיראָס

па́пка *ж* פאפקע; ~ для бума́г א פאפקע פאר פאפּירן

па́поротник *м бот.* פעדערגראז; פאפאראטניק

па́пский פויפּסטלעכער, פויפּסט־

папуа́с *м* פאפואס; ~ка *ж* פאפואסקע; ~ский פאפואסישער, פאפואסן־

папье́-маше́ *с нескл.* פאפיע־מאשע

пар[1] *м* 1. דאמף; 2. *(испарения)* פאַרע; ◇ на всех ~а́х 1) מיט פולן גאנג; 2) *(о человеке)* אין איין גרייט רירן פֿונעם אָרט אַטעם; под ~а́ми אויפֿגעקערן ברוכ־פעלד

пар[2] *с.-х.* ברוכפעלד; поднима́ть ~ שוואַרצברוך; ◇ чёрный ~ פעלד

па́р||а *ж* 1. =, ן־, פאָר; ~а чуло́к א פאָר זאָקן; ~а брюк א פאָר הויזן; 2. *(мужской костюм)* אָנצוג, קאָסטיום; 3. *(запряжка в две лошади)* צוויגע־; פאָרן* אין א געשפּאַן מיט צוויי פערד; е́хать на ~е שפּאַנען; 4. *(двое)* פּאָרל; танцу́ющие ~ы טאַנצנדיקע פּאָר־; ~ой: ~ой ряд לעך; 5. *в знач. сказ. разг.* גלייכן; она́ ему́ не ~а זי איז ניט זײַן גלייכן; 6. *разг. (две штуки чего-л.; несколько)* א פּאָר; съесть ~у яи́ц [א פּאָר] אויפֿעסן* צוויי; че́рез ~у дней אין א פּאָר טעג ארום; ◇ встать в ~ы [בע־] צוזאַמען; в ~е פון גאַט [שוטפּעס] מיט עמעצן; два сапога́ — ~а א פּאָר(ל) פון גאָט

парабе́ллум *м* פאראבעלום

пара́граф *м* פאראגראף

пара́д *м* פאראד; принима́ть ~ *воен.* אופנעמען*; ◇ в по́лном ~е, при всём ~е אויסגע־; דעם פאראד פּוצט פון קאָפּ ביז פֿיס

пара́дное *с* פאַדערטיר; = פאראדנע *разг.*

пара́дн||ый 1. פאראד־; צערעמאָניעלער; ~ый марш צערעמאָניעלער מארש; ~ая фо́рма פאראד־אוניפאָרם; 2. *(праздничный)* יאָמטעוודיקער; *(показной)* אויס־; שטעלערישער; ~ый костю́м ארויסגאנג־קאָסטיום; 3. *(главный)* יאָמטעוודיקער קאָסטיום; פאַדער־אריינגאנג (מצ. ..־גענג); ~ый подъе́зд פאַדער־

парадо́кс *м* פאראדאָקס; ~а́льный פאראדאָקסאַ־

парази́т *м* פאראזיט; 2. *(о человеке)* פאראזיט, טונעיאָדעץ; ~и́ровать *несов.* פאראזיטירן; ~и́ческий פאראזיטישער

парализо́ванный פאראליזירטער; געליימטער *разг.*

парализов||а́ть *сов. и несов.* 1. פאראליזירן; его́ ~а́ло ער איז פאראליזירט [געליימט] געוואָרן; у него́ парализо́вана нога́ ס׳איז בא אים פאראליזירט [געליימט] א פוס; 2. *перен.:* ~а́ть си́лы проти́вника פאראליזירן [פּגען]; страх ~а́л его́ во́лю טען] דעם קעגנערס קרעפטן] דער פאַכעד האָט אָפּ־; ~а́ть у́личное движе́ние פאַכעד האָט פאראליזירט זײַן ווילן [אָפּשטעלן] דעם גאַנג־פאַרקער

парали́тик *м разг.* = פאראליטיקער; געליימטער

паралич *м* פאראליטש; разби́тый ~о́м פאראליזירטער; געליימטער *разг.*; ~ный 1. פאראליטש־; ~ное состоя́-

ние м פּאראליטש־צושטאנד; 2. *(парализованный)* -פּאראלי
паралле́пипед *м мат.* פּאראלעלעפּי׳פּעד ן ־ס
параллели́зм *м* פּאראלעלי׳זם ן
параллелогра́мм *м мат.* פּאראלעלאָגראַם ן ־ען
паралле́ль *ж* פּאראלעל׳ ן ־ן; *перен. тж.* פּאראלעלער; ~ный פּאראלעלער; *(протекающий наряду с чем-л. тж.)* באַגלייטנדיק
пара́метр *м* פּאראַמעטער ן ־ס
парапе́т *м* פּאראפּעט ן ־ן
паратиф *м мед.* פּאראטי׳פ(וס) ן
парафи́н *м* פּאראפי׳ן ן; ~овый פּאראפי׳נ־; *(сделанный из парафина тж.)* פּאראפי׳נענער; ~овое ма́сло פּאראפי׳ן־אייל ן; ~овые све́чи פּאראפי׳נענע ליכט, -פּא ראפי׳ן־ליכט מצ.
парафи́ровать *сов. и несов. дип.* פּאראפי׳רן
парафра́за *ж лит., муз.* פּאראפראַז, -פּאראפראַ זע ן ־ס
парашю́т *м* פּאראשוט׳ ן ־ן; ~и́ст *м* פּאראשוט׳סט ן ־ן; ~и́стка *ж* פּאראשוט׳סטקע, פּאראשוט׳סטן ן ־ס
парашю́тн||ый 1. פּאראשוט־; ~ая вы́шка פּאראשוט־טורעם ן ־ס; 2. *(состоящий из парашютистов)* פּא־ראשוט׳סטן־; ~ый деса́нт פּאראשוט׳סטן־דעסאנט ן ־ן
паренёк *м разг.* בּאָכערל׳צל ז ־ער
па́рен||ый געדעמפטער, געפּאַרעטער; ◇ дешёвле ~ой ре́пы ≅ וועלט(ע)לער פון באָרשטש
па́рень *м* (מצ. ־ים, באָכער ן ־ען, יונג ן ־ען; יאט ן ־ן *разг.*
пари́ *с нескл.* ז ־ן, געווע׳ט ן ־ען, פּאר׳ן; держа́ть ~ אי׳ך גיי, וועטן* זיך גיין* אין געווע׳ט; ◇ держу́ ~, что... מי׳ט אי׳ך אין געווע׳ט, אז...
пари́жский פּאר׳זשער *неизм.*
пари́к *м* פּאר׳ק ן ־ן; *(в старину у замужних евреек тж.)* (האָר)שי׳טל ז ־ער *уст.*
парикма́хер *м* פּאריקמאַכער ן ־ס, = ן פּריזי׳רער; *(мужской тж.)* = ן שערער *уст.*; ~ская *ж* -פּאריקמאַכערסקע ן ־ס; פּריזירער׳ ן ־ען, כערי׳ ן ־ען *разг.*
пари́ровать *сов. и несов.* 1. *(отбивать)* פּאר׳רן, -אָפּ, וועהרן; 2. *(опровергать)* פּאר׳רן, אָפּפּרענגן
парите́т *м юр., эк.* ן פּאריטעט; ~ный *юр.* פּאריטעט־; на ~ных нача́лах מי׳ט גלי׳כע רעכט, אף פּאריטעט־יע־סוידעס
па́р||ить *несов.* 1. *(варить на пару)* דעמפן(צו); 2. *(подвергать действию пара)* פּאַרען(אויס); *(с лечебной целью)* פּאַרען; 3. *обыкн. безл.:* ~ит סע׳איז פּאַרנע; 4. *(выделять пар):* земля́ ~ит א [גייט] פּונעם באָדן ציט פּאַרע
пари́ть *несов.* שוועבן; ~ в облака́х *перен.* אין די וואָלקנס [אין די הי׳מלען] שוועבן
па́риться *несов.* 1. *(вариться на пару)* דעמפן זיך, פּאַרען זיך; 2. *(в бане)* פּאַרען זיך; *(веником)* בעזעמען זיך; 3. *разг. (изнемогать от жары)* פּאַרען זיך, אָפּגיין* מי׳ט שוויי׳ס
парк *м* פּאַרק ן ־ן; ~ культу́ры и о́тдыха פּאַרק טראַמוי׳־פּאַרק; трамва́йный ~ פּאַר קולטור און אָפּרו ן ־ן; артиллери́йский ~ ארטי׳לע׳ריע־פּאַרק

парке́т *м* 1. *собир.* ן פּאַרקעט, פּאַרקעט־ברעטעלעך, -מצ; 2. *(пол)* ן פּאַרקעט, פּאַרקעט־דיל ן ־ן; ~ный: ~ный пол *см.* парке́т 2
парла́мент *м* ן ־ן פּאַרלאַמענט; член ~а א מי׳טגלי׳ד פון פּאַרלאַמענט; ~ари́зм *м* ן פּאַרלאַמענטאַרי׳זם; ~а́рий *м* = ן פּאַרלאַמענטאַריער; ~а́рный פּאַרלאַמענטאַ־ר(יש)ער
парламентёр *м* ן ־ן פּאַרלאַמענטיאָר
парла́ментск||ий פּאַרלאַמענט־, פּאַרלאַמענטישער; *(имеющий парламент)* פּאַרלאַמענטאַרער; ~ие фра́кции -פּאַר לאַמענט־פראַקציעס, פּראַקציעס מצ. ~ие вы́боры וואלן־אין פּאַרלאַמענט
парни́к *м* ן ־ן טרי׳בקאסטן ן ־ס; ~о́вый ספּעקטן־; ~о́вая ра́ма ן ־ען ספּעקטן־ראם; ~о́вые огурцы́ ספּעקטן־אוגערקעס מצ.
парн||о́й פּרי׳שער; ~о́е молоко́ מילך פון אונטער דער פּרי׳ש; ~о́е мя́со בעהיימע פּריש פלייש
парнокопы́тные *мн. зоол.* גראָדטלאָ׳איקע מצ.
па́рн||ый 1. *(составляющий пару)* צו, פון איין פּאָר דער פּאָר *после сущ.*; *(о листьях)* געפּאָרטער; 2. *(об экипаже, о санях)* צוויי־געשפּאַניקער; 3. *(производимый парами)* פּאָרלעכווי׳זער; ~ое ката́ние *спорт.* -פּאָרלעכ וויזע גלי׳טשונג
паровоз *м* ן ־ן לאָקאָמאָטי׳ו(ן); ~ный לאָקאָמאָטי׳וון־; ~ное депо́ ן ־ען לאָקאָמאָטי׳וון־דעפּאָ; ~ная брига́да לאָקאָמאָטי׳וו־ברי׳גאדע ן ־ס
паровозоремо́нтный: ~ завод דער זאוואָד פּאר רעמאָנט פון לאָקאָמאָטי׳וון
паровозострои́тельный: ~ завод לאָקאָמאָטי׳וון־זאוואָד ן ־ן
паров||о́й[1] דאמף־; ~а́я маши́на ן ־ען דאמפמאשין; ~о́е отопле́ние ן דאמף־באהייצונג
паров||о́й[2] *с.-х.* ברוך־; ~о́е по́ле ז ־ער ברוכפעלד
пародийн||ый פּאראָדי׳ע־; ~ый жанр פּאראָדי׳ע־זשאנער ן; ~ая пе́сенка א לידל א פּאראָדי׳ע
пароди́ровать *несов. и сов.* פּאראָדי׳רן
паро́дия *ж* פּאראָדי׳ע ן ־ס
пароксизм *м мед.* ן ־ען אטאַקע ן ־ס, פּאראָקסי׳זם
паро́ль *м* ן ־ן פּאראָל
паро́м *м* ן ־ען פּאראָם
паро́мщик *м* ן ־ס פּאראָמשטשיק ן = פּאראָם־פּי׳רער
парообра́зный דאמפארטיקער
парообразова́ние *с* ן ־ען דאמף־אויסבילדונג ן
пароотво́дн||ый: ~ая труба́ דאמפאפּלייטנדיקע רער
пароход *м* ן ־ן דאמפשיף ן ־ס, דאמפער ן ־ס; ~ный דאמפ־, דאמפשיף־; ~ное сообще́ние (דאמפ)שי׳ף־פּאראקער־; ~ство *с* ן ־אמט שי׳ף־(פּאראקער־)
па́рочка *ж* פּאָרעלע ז ־ער
па́рт||а *ж* שולבאנק ן ־ס, (מצ. ־בענק) פּאַרטע, פּאַרטע
парт||акти́в *м* (парти́йный акти́в) פּאר־ טאקטי׳ו ן; ~биле́т *м* (парти́йный биле́т) פּאר־ טיי־אקטי׳ו־; ~бюро́ *с нескл.* (парти́йное бюро́) ן ־ן (פּאַרטיי־ביל׳עט); פּאַרטביורא׳ ז, ן (פּאַרטיי־ביורא)
парте́р *м* פּאַרטע׳ר ן ־ס
парти́ец *м разг.* = ן פּאַרטיי׳ער
партизан *м* ן ־ען פּאַרטיזאַן, = ן פּאַרטיזאַנער; ~ить *несов. разг.* זיין* א פּאַרטיזאַן; פּאַרטיזאַנעווען; ~ка *ж* ן ־ס פּאַרטיזאַנקע; ~ский פּאַרטיזאַ־

נישער; ~ский отря́д **פּאַרטיזאַנישער אָטריאַד**; ~ская война́ **א פּאַרטיזאַנישע מילכאָמע**

парти́йность *ж* 1. *(принадлежность к партии)* **-פּאַר** וו **טיי־אָנגעהעריקייט**; 2. *(соответствие принципам марксистско-ленинской партии)* וו **פּאַרטיישקייט**; ~ литерату́ры **די פּאַרטיישקייט פון דער ליטעראַטור**

парти́йн||ый 1. **-פּאַרטיי**, **פּאַרטיישער**; ~ое собра́ние **פּאַרטיי־פּאַראַמלונג** וו **־ען**; ~ая дисципли́на **פּאַרטיישע**; 2. *в знач. сущ. м* = **פּאַרטיִער** ז **־ס**; **партиту́ра** *ж муз.* **־ן** וו **פּאַרטיטור**

па́ртия *ж* 1. *(политическая организация)* וו **פּאַרטיי**; Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за **קאָמוניסטישע פּאַרטיי פֿונעם סאָוועטנפּאַרבאַנד**; 2. *(группа, отряд)* **-גרופּע** וו **־ס**; геологи́ческая ~ **א געאָלאָגישע אויס-**; 3. *(количество каких-л. предметов)* **-פּאָר**; **־פּאָרש־גרופּע**; 4. *(часть музыкального произведения)* **א פּאַרטיע סכויר**; **־טיע** וו **־ס**; ~ това́ра **פּאַרטיע סכויר**; 5. *(игра)* **-פּאָר**; **־טיע** וו **־ס**; **קאָן** ז **־ען** *разг.* *(в карты, домино тж.)*

партко́м *м* (парти́йный комите́т) **-פּאַר** ז **־ען**; **פּאַרטקאָם** ז **־ען**

партконфере́нция *ж* (парти́йная конфере́нция) **־פּאַרטיי־קאָנפֿערענץ** וו **־ן**

партнёр *м* **־ן** ז **פּאַרטניאָר**

парто́рг *м* (парти́йный организа́тор) **־ן** ז **פּאַרטאָרג** (**פּאַרטיי־אָרגאַניזאַטאָר**)

парт||организа́ция *ж* (парти́йная организа́ция) **־פּאַרטיי־אָרגאַניזאַציע** וו **־ס**; ~собра́ние *с* (парти́йное собра́ние) **־פּאַרטיי־פּאַראַמלונג** וו **־ען**

па́рус *м* **־ען** ז **זעגל**; идти́ под ~а́ми **זעגלען**; подня́ть ~а́ **אויפֿציען* די זעגלען**; на всех ~а́х **מיט פולן גאַנג**; *перен. (о человеке)* **אין איין אָטעם**

парусин||а *ж* וו **(ע)נ(ס)יסראַפּ**, וו **זעגל־לײַוונט**; ~овый **-פּא** **רוס(ע)נ(ס)ינענער**; **פון פּאַרוס(ע)נ(ס)ין** *после сущ.*

па́русн||ик *м* **־ן** ז **זעגלשיף** וו **־ן**; ~ый **־זעגל**; ~ое су́дно **זעגלשיף־ספּאָרט** ז; ~ый спорт ז **זעגלשיף־ספּאָרט**

парфюмёр||ия *ж собир.* וו **פּאַרפֿומעריע**; ~ный **-פּאַרפֿ** **־מעריע**; ~ный магази́н **פּאַרפֿומעריע־מאַגאַזין** ז **־ען**

парч||а́ *ж* ז **בראָקאָט**, וו **פּאַרטשאַ**; ~о́вый **־בראָקאָט**, **בראָקאָטענער**; **פון בראָקאָט**, **פון פּאַרטשאַ** *после сущ.*

парш||а́ *ж* *(у животных)* מצ. **קרעץ**; *(у человека)* ז **פּאַרך**, ז **גרינד**; ~и́веть *несов. разг. (о животном)* **קרעצעניש**; *(о человеке)* **פּאַרכעוואַטע**; ~и́вый 1. *(покрытый паршой)* **קרעצעניקער**; 2. *разг. (дрянной)* **פּאַסקודנע(ר)** *тж. неизм.*, **פּאַרשיוע(ר)** *тж. неизм.*

пас[1] *м* 1. *межд. карт.* **פּאַס**; 2. *в знач. сказ.:* я ~ **פּאַס**, **אָן מיר**; *перен. разг.* **דאָס איז ניט פּאַר מיר** [**ניט פּאַר מײַנע קויכעס**]

пас[2] *м спорт.* **־ן** ז **פּאַס**; то́чный ~ **א פֿינקטלעכער פּאַס**

па́сека *ж* **־ס** וו **ביִנשטאָק־גאָרטן** ז (מצ. **-גערט**..) **ביִנשטאָק־גאָרטן**

па́сечник *м* = ז **־עס** **ביִנעניצקטלער**, **פּאַסיטשניק**

па́сквиль *м* **־ן** ז **פּאַסקווייל**

па́смурный 1. *тж. неизм.; (о небе тж.)* **כמאַרנע(ר)**; 2. *перен.* **באַטריבטער**; **סומנע(ר)** *тж. неизм.*

пасова́ть[1] 1. *карт.* **פּאַסן**, **«פּאַס»** **זאָגן**; 2. *перен.* **-אָפּ** **אָפּהענטיק בלײַבן* קענען שוועריקייטן**; (пе́ред *тв.*) (קעגן) **לאָזן* די הענט**

~ пе́ред тру́дностями **אָפּהענטיק בלײַבן* קענען שוועריקייטן**

пасова́ть[2] *несов. спорт.* **פּאַסן**

па́спорт *м* 1. *(удостоверение личности)* ז **פּאַספּאָרט**; **־ן**; (мн. **פּעסער**) ז **פּאַס** *уст.*; 2. *(прибора, машины и т. п.)* ז **־ן**; **פּאַספּאָרט**; ~ный **־פּאַספּאָרט(ן)**; ~ная систе́ма וו **פּאַספּאָרטן־סיסטעם**; ◇ ~ный стол **־פּאַספּאָרט־אָפּטייל** ז **־ן**

пассаж[1] *м (торговое помещение)* ז **־ן** **פּאַסאַזש**

пассаж[2] *м муз.* ז **־ן** **פּאַסאַזש**

пассажи́р *м* ז **־ן** **פּאַסאַזשיר**; **־ען** ז **פּאַרשיין** *уст.*; ~ский **-פּאַסאַזשיר(ן)**; ~ский по́езд ז **־ן** **פּאַסאַזשיר־צוג**

пассат *м* ז **־ן** **פּאַסאַט**

пасси́в *м бухг., грам.* ז **פּאַסיִוו**

пасси́вн||ость *ж* וו **פּאַסיִווקייט**; ~ый **־פּאַסיִוואַר**; быть ~ым зри́телем **נאָר קוקן, זיין* א פּאַסיִוואַר צושויער**; ~ый балла́нс *эк.* **א פּאַסיִוואַר באַלאַנס**

па́ста *ж* וו **פּאַסטע**; зубна́я ~ וו **ציִנפּאַסטע**

па́стбищ||е *с* וו **פּאַשע**, ז **־ער** **פּיִטערפּעלד**, **פּאַשע־לאַנד**; **־קע** וו **־ס**; выгоня́ть скот на ~е **דאָס פּי אַרויסטרײַבן* אף פּאַשע**; ~ный: ~ные луга́ מצ. **פּיִטער־לאַנקעס**; ~ное скотово́дство **פּיִצוכט אף פּאַשע**

пасте́ль *ж жив.* וו **פּאַסטעל**; писа́ть ~ю **מאָלן מיט פּאַסטעל** [**אין**]

пастеризо́ванный **פּאַסטעריזִירטער**

пастеризова́ть *сов. и несов.* **פּאַסטעריזירן**

пастерна́к *м бот.* ז **פּאַסטערנאַק**

пасти́ *несов.* **פּאַשען**, **פּאַסטן**

пастила́ *ж* וו **פּאַסטילאַ**

пасти́сь *несов.* **פּאַשען זיך**, **פּאַסטן זיך**

пастора́ль *ж лит., муз.* ז **־ן** וו **פּאַסטאָראַל**

пасту́||х *м* ז **־ער** **פּאַסטעך**; ~шеский, ~ший **-פּאַס** **־טעך**; ◇ ~ший рожо́к ז **־ס** **פּאַסטעך־האָרן**

пасту́шка *ж* וו **־ס** **פּאַסטעכקע**

пастушо́к *м* ז **־עך** **פּאַסטעכל**

пасть[1] *сов.* 1. *см.* па́дать 1, 3, 6, 7, 8, 12, 13; 2. *(погибнуть в бою)* **פּאַלן***; ~ сме́ртью хра́брых **פּאַלן* אַרײַנפֿעשלט-**, **פּאַלן* דערט ווערן***; 3. *(быть свергнутым)* **ווי א העלד**; 4. *(о городе, крепости)* **פּאַלן***; 5. *(морально опуститься)* **פּאַלן*, דעגראַדירן**; 6. жре́бий пал на него́ **דער גוירל איז געפֿאַלן אף אים**; 7. *(ослабеть, ухудшиться)* **פּאַלן***; его́ влия́ние па́ло **זײַן אײַנפֿלוס איז געפֿאַלן**; па́ло настрое́ние **ס׳איז געפֿאַלן די שטימונג**

пасть[2] *ж* 1. (мн. **מײַלער**) ז **מויל** (מצ. **־ס**) **פּיסק** *разг.*; 2. *перен.* ז **־ן** **שלונד**

па́сха *ж* 1. *(христианская)* וו **פּאַסכע**; *(еврейская)* ז **פּיִסעך**; 2. *(кушанье)* וו **־ס** **פּאַסקע**; творо́жная ~ **א פּאַסקע פון טוואַרג**

пасха́льный **־פּאַסכע**, **פּאַסכאַלער**; *(относящийся к еврейской пасхе)* **־פּיִסעך**, **פּיִסעכדיקער**

па́сынок *м* (мн. **־זין**..) ז **שטיפֿזון**; *перен.* ז **־ער** **שטיפֿקינד**

патент *м* ז **־ן** **פּאַטענט**; ~ на изобрете́ние **א פּאַטענט** אף א דערפֿינדונג**

патентова́нн||ый **־פּאַטענטירטער**; ~ое сре́дство **א פּא־** **א פּאַטענטירטע רעפֿוע**, **טענטירט מיטל**

патентова́ть *сов. и несов.* **פּאַטענטירן**

патети́ческий **־היסלי־**, **לײַדנשאַפֿטלעכער**; **וועסדיקער**

патефо́н *м* פּאטעפֿאָן מ ־ען; ~ный פּאטעפֿאָן־; ~ная пласти́нка פּאטעפֿאָן־פּלאַטע ז ־ס

па́тока *ж* וו פּאַטעקע

патологи́ческий פּאטאָלאָגישער

патоло́гия *ж* וו פּאטאָלאָגיע

патриа́рх *м* פּאטריאַרך מ ־ן; ~а́льный פּאטריאַרכאַל־; (*устарелый тж.*) פּאַרצײטיקער, אלטפֿרענקישער; ~а́т *м* פּאטריאַרכאַט מ

патрио́т *м* פּאטריאָט מ ־ן; ~и́зм *м* פּאטריאָטיזם מ; ~и́ческий פּאטריאָטישער; ~ка *ж* פּאטריאָטקע וו ־ס

патро́н[1] *м воен., тех., эл.* פּאטראָן מ ־ען

патро́н[2] *м* 1. *уст. (покровитель)* פּאטראָן מ ־ען, בא־, = מ שוצער; 2. *(хозяин, начальник)* (מצ. באלעבאָס מ (באלעבאָטים, שעף מ ־ן; **патрона́ж** *м мед.* פּאטראָנאַזש מ (מעדיצינישע אופֿזיכט אינדערהיים)

патро́нн||ый פּאטראָנ(ען)־; ~ая ги́льза פּאטראָן־הילזע; ~ый заво́д פּאטראָנען־זאווד מ ־ן וו ־ס

патронта́ш *м* פּאטראָנטאַש מ ־ן

патрули́ровать *несов. воен.* פּאטרולירן

патру́ль *м воен.* פּאטרול מ ־ן; ~ный 1. פּאטרול־, פּאטרוליר־; ~ное су́дно פּאטרוליר־שיף וו; 2. *в знач. сущ. м* = מ פּאטרוליַרער

па́уз||а *ж* פּאַוזע וו ־ס, פּויזע וו ־ס; де́лать ~у מאכן א פּאַוזע [א פּויזע]

пау́к *м* שפּין וו ־ען

паути́на *ж* 1. פּאוטעטיניע ז; וו שפּינוועבס *разг.*; 2. *перен.* וו נעץ, ז געשפּינס; ~ лжи פון [א געשפּינס] א נעץ שעקער

па́фос *м* 1. היסלדוועס ז, ברען מ, פּאַטאָס מ; говори́ть с ~ом [מיט ברען] רעדן* מיט היסלדוועס; *неодобр.* רעדן* פּאטעטיש; 2. *(энтузиазм)* פּאַטאָס מ; ~ борьбы́ דער פּאַטאָס פון קאמף; ~ созида́тельного труда́ דער פּאַ־ טאָס פון שעפֿערישער מי

пах *м* דיכווינקל מ

па́хан||ый געאַקערטער ערד; ~ая земля́ געאַקערטע ערד

па́харь *м* (מצ. אַקערמאן מ (אַקערליט

пахáть *несов.* אַקערן

па́хн||уть *несов. прям. и перен.* שמעקן; цветы́ прия́тно ~ут [פּינן] די בלומען שמעקן גוט°; ~ет духа́ми עס שמעקט מיט פּאַרפֿום; ~ет больши́ми убы́тками *разг.* עס שמעקט מיט גרויסע° העזייקעס; ◇ ~ет по́рохом עס שמעקט מיט פּולווער

пахн||у́ть *сов. разг.* א בלאָז, א צי טאָן*, א וויַיע טאָן*; ~у́ло хо́лодом ס׳האָט א צי געטאָן א קעלט; ~у́ло арома́том цвето́в ס׳האָט א צי געטאָן מיט בלומענדופט; ~у́ло све́жестью ס׳האָט א וויַיע געטאָן א קיל [א פּריש] ווינטעלע

па́хот||а *ж* 1. ז אַקערן, וו אַקערונג; 2. *(вспаханное поле)* ז אַקערפעלד; ~ный אַקער־; ~ная земля́ וו אַקער־ערד

па́хта *ж* וו מאַסלינקע

па́хтать *несов.* (פּוטער) (אויס)שלאָגן*

паху́чий דופֿטיקער, שמעקדיקער

пациéнт *м* פּאציענט מ ־ן; ~ка *ж* פּאציענטקע וו ־ס

пациф||и́зм *м* פּאציפיזם מ; ~и́ст *м* פּאציפיסט מ ־ן; ~и́стский פּאציפיסטישער

па́че *уст.:* ~ чая́ния יעדער דערוואַרטונג; אויסער тем ~ אוואַדע שוין

па́чка *ж* 1. ז פּעקל ־ער; ~ пи́сем [א פּאק] א פּעקל; ~ де́нег געלט א פּעקל; ~ папиро́с פּא־ א פּעקל; 2. *в знач. нареч. разг.:* ~ми *(о посетителях и т. п.)* טשאטעסווײז

па́чкать *несов.* 1. (פּאר)פּאַטשקען, אויסשמירן; 2. *разг. (плохо рисовать, писать и т. п.)* שמירגעווען, פּאַטשקען; ◇ ~ репута́цию [בלאָמיר] די רעפּוטאַציע פּארפּלעקן; ~ся *несов.* 1. פּארפּאַטשקען זיך, אויסשמירן זיך; 2. *перен.* שמירן זיך דאָס פּאַנעס, פּאַטשקען זיך

пачкотня́ *ж разг.* וו פּאטשקערײ, וו שמירערײ

пачку́н *м разг.* 1. = מ פּאַטשקער, פּאטשקון מ ־ס; 2. *(о писателе, живописце)* = מ שמיַרער

па́шня *ж* ז אַקערפעלד

паште́т *м* מ פּאשטעט

па́юсн||ый: ~ая икра́ קאוויאַר שוואַרצער געפּרעסטער; **паяльн||ик** *м* מ ־ס לייט־אײַזן; ~ый לייט־; ~ая ла́мпа לייט־לעמפּל ז ־ער

паясничать *несов. разг.* פּאיאַצוועטן, מאכן לעצישע שטיק

паять *несов.* (פּאר)לייטן

паяц *м* מ ־ן, לעץ מ (מצ. לייצים) פּאיאַץ

певéц *м* 1. = מ זינגער; 2. *перен.* = מ באזינגער; *(поэт)* דער באזינגער פון דער נאטור

певúца *ж* מ ־ס פּאָעט; ~ приро́ды זינגערן וו ־ס

певу́ч||есть *ж* וו זינגעוודיקייט, וו מעלאָדישקייט; ~ий מעלאָדישער, זינגעוודיקער; ~ий го́лос א זינגעוודיקע שטים; ~ий язы́к א מעלאָדישע שפּראַך

пе́вчи||й 1. זינגי־; ~е пти́цы מצ. זינגפייגעלעך; שפּילפיי־; **певе́ц** *м* מ ־ן כאָריסט; *(в синагоге тж.)* מעשׂוררער מ ־ים; **пе́гий** געלגעפּלעקטער, שעקיקער

педаго́г *м* מ ־ן פּעדאגאָג; ~ика *ж* וו פּעדאגאָגיק

педагоги́ческ||ий פּעדאגאָגישער; ~ий сове́т פּעדאגאָגישער אינסטיטוט; ~ая литерату́ра פּעדאגאָגישע ליטעראטור; в ~их це́лях צוליב פּעדאגאָגיש [דערציִערישע] צוועקן

педа́ль *ж* ז פּעדאל מ ־ן; нажа́ть ~ אַנדריקן אפּן פּע־ פּעדאל; ~ный פּעדאל־; ~ный автомоби́ль קינדערשער פּעדאל־אוטאָמאָ־ א קינדערשער אוטאָמאָביל מיט פּעדאלגאנג, ביל מיט פּעדאלגאנג

педáнт *м* מ ־ן פּעדאַנט; ~и́зм *м* מ פּעדאַנטיזם; ~и́чность *ж* וו פּעדאַנטישקייט; ~и́чный פּעדאַנטישער

педиáтр *м мед.* מ ־ס פּעדיאַטער, קינדער־דאָקטער מ (מצ. ..דאָקטוירים); ~и́я *ж* וו פּעדיאַטריע

педикю́р *м* מ פּעדיקיור

пейза́ж *м* 1. *(вид местности)* מ ־ן פּייזאַזש, לאנד־; 2. *(картина)* מ ־ן פּייזאַזש; ~и́ст *м* מ ־ן פּייזאַזשיסט, = מ פּייזאַזשן־מאָלער; ~ный פּייזאַזש־; ~ная жи́вопись וו פּייזאַזש־מאָלערײ

пека́рня *ж* וו ־ען בעקערײ

пе́карь *м* = מ בעקער

пеклева́нн||ый געבײַטלטער; ~ая мука́ וו בײַטלמעל, געבײַטלטע ברויט, געבײַטלטע מעל; ~ый хлеб ז געבײַטלט ברויט

пе́кл||о *с разг.* מ נעגעס, (הע)נעם; *перен. тж.* ז נעגעס־פּייער; в са́мом ~е бо́я אינעם סאמע נעגעסן־פּייער

пелена́ *ж* מ ־ן אײַבערצוג; сне́жная ~ וו שניידעק; ◇ сло́вно ~ с глаз упа́ла פון [וי ס׳זאָל א חיטל אראָפּ] די אויגן

пелена́ть *несов.* ווינדלען, ווּיקלען

пе́ленг *м* מ פּעלענג

пеленга́тор *м* מ ־ס פּעלענגאַטאָר

пелён||ка *ж* ז ־ך ווינדעלע, ז ־ך ווּיקעלע; ◇ с ~ок (אָן) פון קינדווײַז פון ווּיקעלעך

пелери́на *ж* ז ־ס פּעלעריִנע; ~кел.. (מצ) העגנקאָלנער

пельме́ни *мн.* (*ед.* пельме́нь *м*) קרעפּלעך מצ; פּעל- מצ.

пе́мза *ж* מ פּימס

пе́н||а *ж* 1. מ שוים; снять ~у с *чего-л.* אָפּשוימען* דעם שוים פון עפּעס, ארײַנפּנעמען עפּעס; 2. (*мыльная*) מוילינקעס מצ, זײַפ(נ)שוים; 3. (*на лошади*) מיט שוים אף די ליפּן מצ; ◇ с ~ой у рта פּנאַל מ ־ן

пена́л *м* פּנאַל מ ־ן

пе́н||ие *с* 1. ז וינגען, מ געוואָג; учи́тель ~ия דער לע־ דער לערער אף וינגען; רער פון געוואָג *разг.*; 2. (*петуха*) ז קריִען

пе́нистый שוימיקער

пе́ниться *несов.* שוימען

пеницилли́н *м* מ פּעניצילין

пе́нк||а *ж* 1. (*на молоке*) ז הויט; ז פּלעווקע *разг.*; 2. (*варенья*) ז פּעֶרע, מ שוים; ◇ снима́ть ~и* אָפּהייבן* [דאָס איבערשטע [אראָפּנעמען*] סמעטענע]

пенопла́ст *м* מ שוימפּלאַסט

пеностекло́ *с* ז שוימגלאָז

пенсионе́р *м* מ ־ן פּענסיאָנער; *юр. тж.* פּענסיע־נעמער = מ; ~ по ста́рости פּענסיאָנער לויט די יאָרן; ~ по инвали́дности פּענסיאָנער מאַכמעס אינוואַלידישקייט; ~ка *ж* ז ־ס פּענסיאָנערקע

пенсио́нн||ый פּענסיע־; ~ое обеспе́чение די פּאַרזיכע־ רונג מיט פּענסיע; ~ый во́зраст מ פּענסיע־עלטער; ~ая кни́жка פּענסיע־ביכל ז ־עך

пе́нси||я *ж* ז ־ס פּענסיע; вы́йти на ~ю* אוועקגיין* אין פּענסיע]

пенсне́ *с нескл.* פּענסנע מצ

пень *м* מ ־ן קאָרטש, מ ־עס פּניאָק; ◇ стоя́ть как ~ שטיין* ווי א גוילעם

пеньк||а́ *ж* מ האַנף, ז פּענקע; ~о́вый האַנף־, פּענקע־; ~о́вая верёвка א שטריק פון פּענקע

пеньюа́р *м* מ ־ן פּעניואַר

пе́ня *ж* מ פּען, ז גלעט־שטראָף

пеня́||ть *несов.* (на *вин.*) *разг.* (צו) טיִענעס האָבן*; ◇ ~й на себя́! ביסט [וועסט זיין] אליין שולדיק

пе́пел *м* ז אש; обрати́ть *что-л.* в ~ מאכן פון עפּעס אש; поднять *что-л.* из пе́пла {אש און פֿאָרעך [אש און רויך}; ~и́ще *с* 1. (*пожарище*) פון רויִען [ווידערופשטעלן [ווידער אופּבויען]; 2. *уст.*: на ста́ром ~и́ще אין דער אמאָליקער [אלטער] היים

пе́пельница *ж* מ ־ס אשבעכער, ז ־עך אשטעצל

пе́пельный (*о волосах*) אשבלאָנדער

пе́рвен||ец *м* מ (מצ. בכוֹרים) בכאָר; ־ец *перен.* מ ־ען ערשטלינג; ~ство *с* 1. (*первое место*) ערשטלינג מ ־ען; 2. (*состязание*) דאָס ערשטע אָרט; завоева́ть ~ство דערָאָבערן דאָס ערשטע אָרט; ~ство СССР по футбо́лу פּוטבאָל־טשעמפּיאָנאט פון פּססר

пе́рвенствовать *несов.* דאָס אויבנאָן [דאָס פּארנעמען* דעם ערשטע אָרט]

пе́рвенствующий אויבנאָן־

перви́чн||ый 1. (*первоначальный*) אָנפאנגלע־, ערשטיקער; ~ая обрабо́тка אָנפאנגלעכע כער; *филос.* פרימערער; ~ая обрабо́тка אָנפאנגלעכע באַאַרבעטונג; мате́рия ~а פרימער איז מאַטעריע; 2. (*низовой*) פרימערער, אונטערשטער; ~ая парти́йная организа́ция אונטערשטע [ערשטיקע] פּארטיי־אָרגאַניזאַציע

первобы́тн||ый 1. אוראלטער; קאַדמוניישער *уст.*; ~ое о́бщество די אוראלטע געזעלשאפט; ~ые времена́ די אור- [קאַדמוניישע] צייטן; ~ый челове́к דער אוראלטער [אלטע]; ~ый мир, מענטש מ ־ן, אורמענטש; 2. אור־; (*примитивный*) פּאר- פּרימיטיווער, צייטיקער; ~ая те́хника פּאר- פּגעלעבטער [אָפּגעלעבטע] פּראַצייטיקע טעכניק; ~ые нра́вы צייטיקע [אָפּגעלעבטע] פּראַצייטיקע טעכניק; 3. (*невозделанный, нетронутый*) בעריישיש־; ~ый лес מ אורוואלד, מ בעריישיש־וואלד; 4. (*о животных*) ווילד רינד, אוראָקס מ אור־; ~ый бык מ אוראָקס

первозда́нн||ый 1. בעריישיש־; ~ый ха́ос *ирон.* בעריי־ שיש־כאָס מ; 2. (*неизменённый*) אורשפּרינגלעכער פּאָרם; в ~ом ви́де אין אורשפּרינגלעכער פּאָרם

первоисто́чник *м* מ ־ן אורקוואל

первокла́сс||ик *м* מ ־ס ערשטקלאַסניק, פּו־ א שילער; ~ица *ж* ז ־ס ערשטקלאַסניצע, א נעם ערשטן קלאַס שילערן פּונעם ערשטן קלאַס

первокла́ссный ערשטקלאַסיקער; פון העכסטער [בעס- טער קוואליטעט] *после сущ.*

первоку́рсн||ик *м* מ ־ס סטודענט, ערשטקורסניק, א פּונעם ערשטן קורס; ~ица *ж* ז ־ס ערשטקורסניצע, א סטודענטקע פּונעם ערשטן קורס

Первома́й *м* דער ערשטער מײַ, דער ערשטמײַ־יאָמטעוו

первома́йск||ий פּונעם) ערשטן מײַ, ערשטמײַקער *после сущ.*; ~ий пра́здник דער יאָמטעוו פון ערשטן מײַ, דער ערשטמײַ־יאָמטעוו; ~ая демонстра́ция די ערשטמײַקע דעמאָנסטראַציע

первонача́льн||о *нареч.* צוערשט; ~ый 1. (*исходный*) ער- פּריִערדיקער, ערשטער, אורשפּרינגלעכער, שטער [פּריִערדיקער] פּלאַן; 2. (*являющийся первым этапом чего-л.*) אָנפאנגלעכער, אָנפאנג־; ~ое обуче́ние אָנ- פּאנג־בילדונג ז; ~ое накопле́ние *эк.* אָנפאנגלעכע צוואמ- לונג; 3. (*элементарный*) אָנפאנגלעכער, עלעמענטאַרער; ~ые све́дения אָנפאנגלעכע [עלעמענטאַרע] ידיעס

первоосно́ва *ж* מ אור־יסאָד, אורגרונט

первоочередн||о́й ערשטרייקער; ~а́я зада́ча די דרינ- לעכסטע אופּגאַבע

первопеча́тн||ик *м* = מ ערשט־דרוקער; ~ый: ~ая кни́га אינקונאַבל ז ־ן, ערשט־דרוק מ ־ן

первопричи́на *ж* ז אור־סיבע

первопу́ток *м разг.* ערשטער שליטונג

перворазря́дн||ик *м* מ ־ס א ספּאָרט-, ערשטאוריאַדניק; ~ый ערשטקלאַסיקער; לער פּונעם ערשטן ראוריאַד

перворо́дный *высок.* ערשט־געבוירענער; ~ сын בכאָר מ (מצ. בכוֹרים)

перворо́дств||о *с:* ~о, пра́во ~а *перен.* ז בכוֹרה

первосо́ртный ערשטסאָרטיקער; פּונעם ערשטן סאָרט *после сущ.*

первостепе́нн||ый ערשטראַנגיקער; פון דער ערשטער, *после сущ.*; зада́ча ~ой ва́жности מאַדרייגע אופּגא- בע פון ערשטראַנגיקער וויכטיקייט

пе́рв||ый 1. ערשטער; ~ый день уче́бного го́да דער ערשטער טאָג פּונעם לערניאָר; ~ое впечатле́ние דער ערשטער אײַנדרוק; ~ый полёт в ко́смос דער ערשטער

דער ערשטער פעוו- **פלי** [פלוג] אין קאָסמאָס (אין) **די ערשטע טעג** (פון) **ראָל**; в ~ых чи́слах октября́ (פון) **באנאָכט**; полови́на ~ого **האלב איינס**; 2. *(лучший)* **ער-** **דער ערשטער, שטער**; 3. *(из упомянутых)* **דער ערשטער**; 4. *в знач. сущ. с (блюдо)* **דאָס ערשטע גריכט**; ◇ при ~ой возмо́жности **בא דער ערשטער מעגלעכקייט** [נע-] выдвинуть *что-л.* на ~ый план **ארויסרוקן** עפעס [**לעגהייט**]; из ~ых рук **פון דער ערשטן פלאן** [**אין פאָדערגרונט**]; ~ым де́лом **צום ערשטן, צום ערשטער האנט**; ~ое вре́мя **אין אָנהייב, די ערשטע צייט**

перга́мент *м* 1. *(кожа)* **פּאַרמעט** מ 2. *(рукопись)* **פּאַרמעט-שריפט** ווּ ־ן; 3. *(бумага)* **פּאַרמעט-פּאַפּיר** ז; **פּאַרמעט-**; ~ный **פּאַרמעט-**; ~ная бума́га **פּאַרמעט-פּאַפּיר** ז

переадресова́ть *сов.*, **переадресо́вывать** *несов.* **אי̇בער-אדרעסירן**

перебази́ровать *сов.* **אי̇בערבאזירן**; ~ся *сов.* **אי̇בער-באזירן זיך**

перебо́ртывать *несов. см.* переборо́ть

перебега́ть *несов.* 1. *см.* перебежа́ть; 2. *(перемещаться — о свете, тени и т. п.)* **אומוואנדערן, אומשוינדלען**

перебежа́ть *сов.* 1. *(что-л.)* **אי̇בערלויפן**; *(куда-л., через что-л. тж.)* **אי̇בערלויפן***; ~ у́лицу **אי̇בערלויפן***; ~ че́рез мост **אי̇בערלויפן*** [**אי̇בערלויפן***]; ~ на противополо́жный тротуа́р **בער דער בריק**; 2. *(в лагерь противника)* **בערלויפן*** [**אי̇בערלויפן***]; **אפן קעגני̇בערדיקן טראָטואָר**; ◇ ~ *кому-л.* доро́гу **אי̇בערלויפן*** עמעצן **דעם וועג**

перебе́жка *ж* 1. **אי̇בערלויף** מ ־ן; 2. *спорт.* **פונסני̇־לויף** מ ־ן

перебе́жчик *м* **אי̇בערגעלאָפענער** מ ־נע

перебеси́ться *сов.* 1. **מעשוגע ווערן***; 2. *разг. (успокоиться)* **אי̇בערמאָרדעווען זיך**

перебива́||ть *несов. (прерывать)* **אי̇בערשלאָגן*** (**שלאָג ניט אי̇בער!**; **ארי̇נפאלן*** **אין די רייד, רייד**); не ~й! ~ться *несов. см.* переби́ться; ◇ ~ться с хле́ба на квас ≅ **אָפּקומען* מיט שי̇ע־פּי̇ע**

перебира́ть *несов. (вин.)* 1. *см.* перебра́ть; 2. *(струны, клавиши)* **דורכגיין* זיך מיט די פינגער** (אי̇בער)

переби́ть *сов.* 1. *(убить всех)* **אי̇וסהארגענען***; 2. *(разбить всё)* **צעברעכן*** **אלע טעלער**; ~ таре́лки **צעברעכן*** **אלע טעלער**; 3. *(повредить)* **צעברעכן***, **אי̇בערברעכן***; 4. *(прервать)* **ארי̇נפאלן*** **אין די רייד, אי̇בערשלאָגן*** **די רייד**; ~ся *сов.* (**מיט**) **וויי־ס'ניט־אי̇ז דורכקומען*** [**אי̇וסקומען***] **קוים דורכלעבן זיך, דער הויצאָע**

перебо́||й *м* 1. *(неравномерность биения сердца)* **אומרעגלמעסיקייט** ווּ ־ן; ~и пу́льса **אומרעגלמעסיקער פולס** [**ארי̇טמישער**], ווּ **ארי̇טמיע**; 2.: мото́р рабо́тает с ~ями **דער מאָטאָר ארבעט אומרעגולער**; 3. *(в работе, в снабжении и т. п.)* **אי̇בערשלאָג** מ ־ן

переболе́||ть *сов.* 1. *(тв.; перенести какую-л. болезнь)* (אף) **קרעפּקען**, (אף) **שלאָף זיין***, **אי̇בערטראָגן***; *(многими болезнями)* (אף) **אי̇בערקרענקען**; *перен.* (מיט) **אי̇בערקרענקען**; он ~л неда́вно гри́ппом **ער האָט דאָ ניט לאנג** [**ער איז דאָ ניט לאנג שלאָף געווען, געקרעפּקט אף גריפּ**], **אף גריפּ**, **ער האָט ניט לאנג אי̇בערגעטראָגן גריפּ**; 2. *(перенести болезнь — о многих)* **אי̇בערקרענקען**; все де́ти ~ли ко́рью **אלע קינדער האָבן אי̇בערגעקרענקט אף מאָזן**

перебо́рка *ж* 1. *(действие)* **סאָרטי̇רן, אי̇בערקלייבן** ז; 2. *полигр.* **אויסזעצן פונסני̇** דאָס; 3. *(перегородка)* **שי̇דוועטל** ז ־ער

переборо́ть *сов.* **בעקומען***; *(какое-л. чувство)* **גוועלטיקן אין זיך, זיך***

переборщи́ть *сов. разг.* **אי̇בער-, אי̇בערכאפן די מאָס זאלצן***

перебра́нка *ж разг.* ז **געווערטלערי̇**

перебра́сывать(ся) *несов. см.* перебро́сить(ся)

перебра́ть *сов.* 1. *(разбирая, пересмотреть)* **דורכקוקן**, ~ пи́сьма **אי̇בערקוקן**; ~ **די בריוו אי̇בערקוקן**; 2. *(сортируя, отобрать годное)* **אי̇בערקלייבן***; ~ круп**ו́** **אי̇בער-קלייבן*** **די גרויפן**; 3. *(мысленно воспроизвести)*: ~ в па́мяти **אי̇בערקלייבן*** [**אופּשטעלן**] **אין זיקאָרן**; 4. *(взять больше полагающегося)* **אי̇בערנעמען***; 5. *полигр.* **אויס-**; ~ся *сов.* 1. *разг. (переправиться)* **ארי̇-** **זעצן פונסני̇**; 2. *(на новую квартиру)* **ארי̇בערגיין***, **בערפּעקלען זיך**

ארי̇בערקלייבן* **זיך, אי̇בערקלייבן*** **זיך**

перебро́сить *сов.* 1. **ארי̇בערווארפן***; ~ть мешо́к че́рез плечо́ **דעם זאק אף פלייצע** [**נעמען***]; 2. *(мост и т. п.)* **דורכלייגן, אי̇בערווארפן***; 3. *(перевести)* **אי̇-** **די דיוויזיע האָט מען בערווארפן***; диви́зию ~ли на юг **אי̇בערגעווארפן אף דאָרעם**; ~ться *сов.* 1. *(перепрыгнуть)* **ארי̇בערשפרינגען***, **ארי̇בערווארפן*** **זיך**; 2. *(распространиться)* **ארי̇בערווארפן*** **זיך**; ого́нь ~лся на сосе́дние дома́ **דאָס פּייער האָט זיך אי̇בערגעווארפן אף די וואַרפן***; 3. *(тв.; бросить друг другу)* **אי̇בער-** **איינער צום אַנדערן**; 4. *разг.*: ~ться сло́вом **דורכווערטלען**; ~ться шу́ткой **אי̇בערווארפן**

перебро́ска *ж* ז **אי̇בערווארפן**; ז **ארי̇בערווארפן**

перебыва́ть *сов. (во многих местах)* **אויסזיין*** ~ у всех знако́мых **אויסזיין*** **בא אלע באקאַנטע**

перева́л *м* (מע. ־דורכגענג) מ **באַרג־דורכגאנג**

перева́ливать *несов. см.* перевали́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* перевали́ться; 2. *(о походке)* **גיין*** **קאטשקעווען**

перевали́||ть *сов.* 1. *(с трудом переместить что-л.)* **אי̇בערלאָדן***; *(перегрузить тж.)* **אי̇בערוואלגערן**; *(через что-л.)* **ארי̇בערשלעפּן, ארי̇בערוואלגערן**; 2. *(горы, через горы и т. п.)* **ארי̇בערקומען***, **ארי̇בערשטיגן***; 3. *разг. (превысить)* **שוין דערגרייכן ביז העכער**; расхо́ды ~ли за ты́сячу рубле́й **די הויצאָעס האָבן שוין דער-** **גרייכט ביז העכער טויזנט רובל**; 4. *безл.*: ~ло за́ полночь **ס'איז שוין נאָך האלבער נאכט**; ему́ ~ло за се́мьдесят **ער איז שוין אריבער**; **ער איז שוין אלט אריבער זיבעציק**; ~ться *сов.* (через *вин.*) **אי̇בערווואלגערן זיך** (אריבער)

перева́лочный: ~ пункт **אי̇בערלאָד־פונקט** מ ־ן

перева́рива||ть *несов.* 1. *см.* перевари́ть; 2. *разг.*: я его́ не ~ю **איך קען אים ניט אָנ-**, **איך פארלייד אים ניט**; ~ться *несов. см.* перевари́ться

перевари́ть *сов.* 1. *(варить слишком долго)* **אי̇בער-** **קוקן**; 2. *физиол.* **לאָזן*** **צעקאָכט ווערן, קאָכן**; *перен.* **פארדייען**; ~ся *сов.* 1. **אי̇בערקאָכן זיך**, **פארדייט אי̇בערקאָכן זיך**; 2. *физиол.* **צעקאָכט ווערן***

перевезти́ *сов.* אַרײַבערפירן; *(грузы тж.)* טראַנספאָרטירן

переверну́ть *сов.* 1. *(на другую сторону)* אײַבערקערן (אַף דער אַנדערער זײַט); *(страницу)* אײַבערמישן; ~ всё вверх дном אײַבערקערן אַלץ מיט קאָפּ אַראָפּ, מיט די פֿיס אַרויף; 2. *разг. (опрокинуть)* אײַבערקערן; 3. *разг. (переворошить)* אײַבערישטערן; 4. *разг. (резко изменить)* אײַבעראַנדערשן (מיטאַמאָל); ~ся *сов.* 1. *(на другую сторону)* אויסדרייען זיך (אף אויסקערעוון זיך דער אַנדערער זײַט); 2. *(опрокинуться)* אײַבערקערן זיך; 3. *разг. (резко измениться)* אינגאַנצן אײַבעראַנדערשן זיך

переверты́ваться *несов. см.* перевернуться

перево́с *м* 1. אײַבערוואָג; 2. *(превосходство)* אויבער-; ~ на на́шей стороне́ מיר האָבן די אויבערהאַנט; име́ть чи́сленный ~ над врагом צאָליק אײַבערשטיגן* דעם סוֹינע

перевёсить *сов.* 1. *(на другое место)* אײַבערהענגען*; 2. *(быть тяжелее)* אַרײַבערוועגן*, אײַבערוועגן*; *перен. разг.* אײַבערוועגן*

перевеси́ться *сов.* (че́рез *вин.*) זיך אַרײַבערהענגען* (אײַבער)

перевести́ *сов.* 1. *(на другое место)* אײַבערפירן; *(через что-л. тж.)* אַרײַבערפירן; ~ *кого-л.* на другу́ю рабо́ту אײַבערפירן עמעצן אף אַן אַנדער אַרבעט; ~ ученика́ в сле́дующий класс אײַבערפירן דעם שׂולער אין העכערן קלאַס; 2. *(передвинуть)* אײַבער-, אײַבערוקן; ~ стре́лку часо́в אײַבערוקן [אײַבערשטעלן] דעם וויִי- שטעלן; ~ часы́ вперёд שטעלן דעם זײגער אף וויִטער זער; ~ часы́ вперёд זײגער אף וויִטער שטעלן דעם; 3. *(на другой язык)* אײַבערזעצן, אײַבערזעצן; ~ с ру́сского на англи́йский עבערזעצן פון רוסיש אף ענגליש; 4. *(переключить)* אײַבערפירן, אײַבערשליסן*; ~ заво́д на вы́пуск тракторо́в אײַבערפירן [אײַבערשליסן*] דעם זאוואָד אף ארויסלאָזן טראַקטאָרס; 5. *(деньги и т. п.)* אײַבערשיקן, אײַבערוויזן*; 6. *(выразить в других величинах)* אײַבער-, אַראָפּנעמען*; 7. *(чертёж, рисунок)* אײַבערצייכענען, פּירן, אײַבערקלאַפּן; 8. *разг. (истребить)* אויסראָטן*; 9. *(попусту истратить)* פֿאַטערן, פֿאַרשוועַנדן; ◇ ~ дыха́ние אײַבערכאַפּן דעם אָטעם; ~ся *сов.* 1. *(на другую работу и т. п.)* אײַבערגיין*, אײַבערן-; 2. *(исчезнуть)* זיך בערפירן; 2. *(исчезнуть)* זיך אויסלאָזן*; не перевели́сь ещё таки́е чудаки́ ס׳האָבן זיך נאָך ניט אויסגעלאָזט מאָדנע פֿאַרשוינען [ס׳איז נאָך נאָר פֿאַראַן]; у него́ не перевели́сь ещё де́ньги ער האָט נאָך גענוג געלט

перевё́шивать(ся) *несов. см.* перевесить(ся)

перевира́ть *несов. см.* перевра́ть

перево́д *м* 1. *(перемещение)* אַרײַבער-, אײַבערפירן ז; 2. *(стрелки)* אײַבערוקן ז, אײַבערשטעלן ז; 3. *(на другой язык)* אײַבערזעצן ז, אײַבערזעצונג ז; *(отдельного слова)* טײַטש מ ־ן; художественный ~ א קינסטלעריש; 4. *(денежный)* אײַבערווייַז מ ־ן; 5. *разг. (бесполезная трата)* פֿאַטערן ז; пусто́й ~ де́нег דאָס אומזיסטע פֿאַטערן געלט

переводи́ть *несов. см.* перевести́; ◇ не переводя́ дыха́ния ניט אײַבערכאַפּנדיק דעם אָטעם; ~ся *несов. см.* перевести́сь; у него́ де́ньги не перево́дятся ס׳לאָזט זיך בא אים ניט אויס קיין געלט

переводн||о́й: ~а́я бума́га ז קאָפּיר־פאַפּיר; ~а́я карти́нка קלאַפּבילד ז ־ער, אַן אײַבערגעקלאַפּט בילד

перево́дный 1. אײַבערגעזעצטער; ~ рома́н אַן אײַבערגע-; 2.: ~ бланк מ ־ן אײַבערווייַז־בלאַנק; זעצטער ראָמאַן

перево́дческий אײַבערזעצערישער; ~ труд אײַבערזעצער-

перево́дч||ик *м* = מ ־ן אײַבערזעצער; ~ица *ж* אײַבערזעצערין ז ־ס

перево́з *м* 1. אַרײַבערפיר מ ־ן; *(грузов тж.)* טראַנספאָרט ז; 2. *(место переправы)* (טעַך־)אַרײַבערפיר מ ־ן

перевози́ть *несов. см.* перевезти́

перево́зка *ж* 1 אַרײַבערפירן; *(грузов тж.)* טראַנספאָרט ז

перево́зчик *м* = מ אַרײַבערפירער

переволнова́ться *сов. разг.* שטאַרק באַמרויקן זיך

перевооружа́ть(ся) *несов.* перевооружи́ть(ся)

перевооруже́ние *с* 1. אײַבעראַרבאַוואָפענונג ז; 2. *(переоборудование)* אײַבעריסשטאַטונג ז; техни́ческое ~ промы́шленности די טעכנישע אײַבעריסשטאַטונג פון דער אינדוסטריע

перевооружи́ть *сов.* 1. אײַבעראַרבאַוואָפענען; ~ а́рмию אײַבעראַרבאַוואָפענען די אַרמיי; 2. *(переоборудовать)* אײַבעריסשטאַטן; ~ся *сов.* 1. אײַבעראַרבאַוואָפענען זיך; 2. *(оснаститься новым оборудованием)* אײַבעריסגעשטאַט ווערן*

перевоплоти́ть *сов.* (אײַבער)פאַרקערפּערן; *(на сцене и т. п.)* אײַבערגעשטאַלטיקן; ~ся *сов.* (אײַבער)פאַרקערפּערן זיך; *(на сцене и т. п.)* אײַבערגעשטאַלטיקן זיך

перевоплоща́ть(ся) *несов. см.* перевоплоти́ть(ся)

перевоплоще́ние *с* ז (אײַבער)פאַרקערפּערונג; *(на сцене и т. п.)* ז אײַבערגעשטאַלטיקונג

переворачивать(ся) *несов. см.* перевернуть(ся)

переворо́т *м* אײַבערקערעניש ז, ז ־ן; социа́льный ~ א סאָציאַלע אײַבערקערעניש; ~ в нау́ке א (גאָנצע) רעוואָלוציע אין דער וויסנשאַפט; вое́нный ~ א מיליטעַרישע פוטש מ ־ן; *неодобр.* אײַבערקערעניש

переворошить *сов. разг.* אײַבערישטערן, אײַבערקידן

перевоспита́ние *с* ז אײַבערציונג

перевоспита́ть *сов.*, перевоспи́тывать *несов.* אײַבער-דערציען*

перевра́ть *сов. разг.* אײַבערפלאָנטערן, אײַבערדרייען

перевы́бор||ный אײַבערוואָל-; ~ное собра́ние אײַבערוואָלן מצ. ~ы *мн.* וואָל־פאַרזאַמלונג ז ־ען

перевыполне́ние *с* ז אײַבערויספילן; ~ пла́на דאָס אײַבערויספילן [אײַבערשטיגן] דעם פּלאַן

перевы́полнить *сов.*, перевыполня́ть *несов.* אײַבעריס-, אײַבערשטיגן*, פּילן

перевяза́ть *сов.* 1. *(раненого)* (פאַר)באַנדאַזשירן; *(рану тж.)* אײַבערבינדן*; 2. *(обвязать)* אַרומבינדן*; ~ чемода́н верёвкой דעם טשעמאָדאַן מיט א שטריק; 3. *(заново завязать)* פֿונסנט אויסבינדן*; ~ га́лстук [פֿונסנט] אויסבינדן* דעם האַלדזטוך נאָכאַמאָל; 4. *(заново связать — спицами)* אײַבעראַרבעטן, שניפּס]

перевя́зк||а *ж* ז באַנדאַזשירונג, ז; сде́лать ~у (פאַר)באַנדאַזשירן, אײַבערבינדן*

перевя́зочный אײַבערבינד-, באַנדאַזשיר-; ~ материа́л באַנדאַזשיר־פֿונקט מ ־ן; ~ пункт אײַבערבינד־מאַטעריאַל

перевя́зывать *несов. см.* перевяза́ть

пе́ревязь *ж* 1. **-ס ־ אָקסל־רימען** מ; 2. *(для больной руки)* **אָקסל־באנדאש** מ ־ן

перегиб *м прям. и перен.* **-ן ־ אי̇בערבייג** מ

перегиба́ть(ся) *несов. см.* перегну́ть(ся)

перегля́дываться *несов.*, **переглянýться** *сов.* **אי̇בער-קוקן זיך**

перегна́ть *сов.* 1. *(обогнать, тж. перен.)* **אי̇בעריאָגן**, **ארי̇בעריאָגן**; 2. *(на другое место)* ***אי̇בערטרייבן**; 3. *хим., тех.* **דיסטיליר̇ן**

перегно́й *м* **פוי̇לשטאָף** מ, **הומוס** מ, **קאָמפאָסט** מ

перегну́ть *сов. прям. и перен.* ***אי̇בערבייגן**; ◇ ~ па́лку ***אי̇בערכאפן די מאָס**; ***אי̇בערבייגן** ~ся *сов.* **זיך**

переговáриваться *несов.* **אי̇בערשמועסן זיך**, **אי̇בער-וואַרפן* זיך מיט וועָרטער**

переговори́ть *сов.* 1. ***האָבן* א שמועס**, ***אי̇בערעדן**; об э́том вам ну́жно ~ с дире́ктором **וועגן דעם דארפט איר אי̇בערעדן מיטן דירעָקטאָר**; 2. *разг. (поговорить обо всём)* ***אָפרעדן**; 3. *разг. (заставить других замолчать)* ***אי̇בערעדן**

переговóрный: ~ пункт **טעלעפאָנישער שפרעכפונקט**

переговóры *мн.* **אונטערהאַנדלונגען** мн.; вести́ ~ **פירן פארהאַנדלען**, **אונטערהאַנדלונגען**

перегóн *м (расстояние между станциями)* **צווישן-שטרעקע** ll ־ס

перегóн||ка *ж хим., тех.* **דיסטיליר̇ונג** I, ll; ~ный **דיסטיליר̇-**; ~ный заво́д **דיסטיליר̇-זאוואָד** מ ־ן

перегоня́ть *несов. см.* перегна́ть

перегора́живать *несов. см.* перегороди́ть

перегора́ть *несов.*, **перегоре́ть** *сов.* 1. *(прийти в негодность)* **אי̇בערברענען**; ла́мпочка перегоре́ла **דאָס לעמפל האָט אי̇בערגעברענט**; 2. *(полностью сгореть)* **אי̇ס-ברענען**; 3. *(о чувствах и т. п.)* ***אי̇בערגעקאָכט ווערן**

перегороди́ть *сов.* 1. ***אי̇בערצוימען**; 2. *разг. (преградить)* **פארשטעלן**, **פארצוימען**

перегоро́дк||а *ж* 1. **שיי̇דוואנט** I ־ער, ll **שיי̇דוואנטל** (мн. ...וועטל); 2. *перен.* **בארי̇ער** מ ־ן; сосло́вные ~и **שטאַנד־באריערן** мн.

перегре́в *м*, ~а́ние *с* ll **אי̇בעראוווארעמונג**

перегрева́ть(ся) *несов. см.* перегре́ть(ся)

перегре́ть *сов.* **שטארק צעוואָרעמען**, **אי̇בעראוווארעמען**; ~ся *сов.* ***אי̇בערגעוואָרעמט ווערן**, **אי̇בעראוווארעמען זיך**

перегружа́ть(ся) *несов. см.* перегрузи́ть(ся)

перегру́женность *ж прям. и перен.* ll **אי̇בערגעלאָדנקייט**

перегрузи́ть *сов.* 1. *(переместить груз)* ***אי̇בערלאָדן**; 2. *(чрезмерно нагрузить, тж. перен.)* **שטארק אָנגעלאָדן**, ***אי̇בערלאָדן**; ло́дка перегру́жена **דאָס שיפל איז צו שטארק אָנגעלאָדן**; он перегру́жен рабо́той **ער איז אי̇בער-געלאָדן מיט אַרבעט**; статья́ перегру́жена цита́тами **דער ארטי̇קל איז אי̇בערגעלאָדן מיט ציטאַטן**; ~ся *сов.* 1. *(переместить свой груз)* ***אי̇בערלאָדן זיך**; 2. *(чрезмерно нагрузиться)* ***אי̇בערגעלאָדן זיך**

перегру́зк||а *ж* 1. *(перемещение груза)* **אי̇בערלאָדונג** ll; 2. *(перегруженность)* ll **אי̇בערגעלאָדנקייט**; 3. *мн.* ***האָבן* אף זיך אי̇בערלאָדונגען** мн.; испы́тывать ~и **בערלאָדונגען**

перегруппирова́ть *сов.* **אי̇בערגרופירן**; ~ся *сов.* **אי̇בער-גרופירן זיך**

перегруппиро́вка *ж* ll **אי̇בערגרופירונג**

перегрыза́ть *несов.*, **перегры́зть** *сов.* **אי̇-בערהריזען**, ***אי̇-בערבייסן**

пе́ред *предлог с тв. п.* 1. *(о месте)* **פאר**; ~ окно́м **פאָר פענצטער**; ~ ва́ми Мавзоле́й В. И. Ле́нина **אָט זעט איר דאָ דעם לענין־מאוזאָלייַ**; предста́ть ~ судо́м **שטעלן זיך פארן גערי̇כט**; ~ са́мым но́сом *разг.* **פאר נאָז**; 2. *(о времени)* **פאר**; ~ едо́й **פארן עסן**; ~ восхо́дом со́лнца **פארן זון־אופגאנג**; ***אי̇ידער ס'גייט אוף**; ~ пра́здником **פאר יאָמטעוו**; ~ тем, как **פאר אי̇ידער** + *личн. ф. глагола*; ~ тем, как уе́хать, я позвони́л на рабо́ту **פארן אוועקפאָרן** [**אי̇ידער איך בין אוועקגעפאָרן**] **האָב איך אָנגעקלונגען אף דער אַרבעט**; 3. *(по отношению к кому-л., чему-л.)* **פאר**; извини́ться ~ *кем-л.* **אונטשולדיקן זיך פאר** עמעצן; не отступа́ть ~ тру́дностями **ניט אָפטרעטן* פאר שוי̇ער-**; я винова́т ~ ва́ми **איך בין שולדיק קענן אי̇ך ריקיטן**; ~ лицо́м опа́сности **אין אָנזיכט פון א געפאָר**; 4. *(по сравнению с кем-л., чем-л.)* **אין פארגלי̇ך מיט**, **קענן**; ~ э́тим шедёвром бледне́ют все его́ карти́ны **אין קענן פארגלי̇ך מיט** [**אָט דעם שעדעוור זענען זיך ניט אָן אלע זי̇נע בי̇לדער**]

перёд *м* **פאָרנט** מ, **פאָדערטייל** מ

передава́ть(ся) *несов. см.* переда́ть(ся)

переда́точный **אי̇בערגעב-מע-**; ~ механи́зм **אי̇בערגעבער** מ ־ס; ~ реме́нь **טרי̇בריימען** מ ־ס; ~ акт **אי̇בער-געב־אקט** מ ־ן

переда́тчик *м тех.* **אי̇בערגעבער** מ ־ס; коротково́лновый ~ *радио* **קורצכוואליעדיקער אי̇בערגעבער**

переда́ть *сов.* 1. *(вручить)* ***אי̇בערגעבן**, **אי̇בערענט-**; ~ *что-л.* из рук в ру́ки ***אי̇בערגעבן** עפעס **פון האנט צו האנט**; 2. *(свои права, знания и т. п.)* ***אי̇בעדגעבן**; 3. *спорт. (мяч)* **אי̇-**; 4. *(сообщить услышанное)* **אי̇-בערשיקן**, ***אי̇בערגעבן**, **בערגעבן***; *(разгласить)* **דערציילן** (אויס); ~ приве́т **אי̇-בערגעבן***; 5. *(изложить, изобразить)* **אי̇בער-גרוס* א בערגעבן**; ~ свои́ми слова́ми ***אי̇בערגעבן** [**אי̇בערדערציילן**]; 6. *(на рассмотрение)* ***אי̇בערגעבן**; ~ де́ло в суд **דעם אי̇ניען אין גערי̇כט**; 7. *(команду, распоряжение)* ***אי̇בערגעבן**, ***אָפגעבן**; 8. *(по радио, телевидению)* ***אי̇בערגעבן**; *(транслировать тж.)* **טראנסלי̇ר̇ן**; ~ся *сов.* ***אי̇בערגעבן זיך**; мне передало́сь его́ настрое́ние **מיר האָט זיך אי̇בערגעגעבן זי̇ן שטי̇מונג**; ~ся по насле́дству ***אי̇בערגיין בעיערשע**

переда́ча *ж* 1. *(действие)* **אי̇בערגעבן** I ־ער; 2. *(в больницу и т. п.)* **אי̇בערגעבונג** ll ־ען; 3. *(по радио)* **פעקל** I ־ער; *(по телевидению)* **(טעלעוויזיע-)אאודי̇ציע** ll ־ס; **טראנסמי̇סיע** ll ־ס; 4. *тех.* **טראנסמי̇ט̇ר־מעכאניזם** מ ־ען; *(ремённая)* **טראנסמי̇סיע** ll ־ס

передвига́ть *несов. см.* передви́нуть; ~ся *несов.* 1. *см.* передви́нуться; 2. *(ходить)* ***אומגיין**; *(на машине и т. п.)* ***אומפאָרן**; ~ся ползко́м ***קריכן**

передвиже́ни||е *с:* сре́дства ~я **טראַנספאָרט־מיטלען** мн.; свобо́да ~я **די פרי̇הי̇ט פון פארקער**

передви́ж||ка *ж* 1. *(действие)* **אי̇בערוקן** I; *(движение)* **באוועגונג** ll; 2.: библиоте́ка-~ка **באוועגלעכע ביבליאָטעק**; ~но́й **באוועגלעכער**; ~на́я вы́ставка **באוועגלעכע אויסשטעלונג**

передви́нуть *сов.* 1. אִיבערשטעלן, אִיבערוקן; 2. *разг. (перенести, изменить)* אִיבערטראָגן*, אִיבערוקן; ~ сро́ки [אִיבערוקן] די טערמִינען אִיבערטראָגן*; ~ся *сов.* -אי אִיבערניק*, בערוקן זיך

переде́л *м* ו אִיבער(פאר)טיילונג

переде́лать *сов.* 1. אִיבעראַרבעטן, אִיבערמאכן; *(литературное произведение и т. п.)* אִיבעראַרבעטן; ~ костю́м אִיבערמאכן דעם קאָסטיום; ~ рома́н в пье́су מאכן פּונעם ראָמאַן א פּיעסע; ~ жизнь אִיבערמאכן דאָס לעבן; 2. *(сделать всё, многое)* אִיבערטאָן*

переде́лк||а *ж* 1. *(действие)* אִיבערמאכן ז, -אִיבעראר- ז בעטן; отда́ть *что-л.* в ~у אַפּגעבן* עפּעס אִיבער-; 2. *(литературного произведения)* אִיבעראַרבע- ז ־ען טונג ו; 3. *(затруднительное положение)*: попа́сть в ~у, побыва́ть в ~е *разг.* האָבן* אף זיך קאלטס און וואַרעמס

переде́лывать *несов. см.* переде́лать

передёргивать *несов. см.* передёрнуть

передержа́ть *сов.*, **переде́рживать** *несов.* 1. -אִיבער האלטן*; 2. *фото* צו לאנג עקספּאָנירן, אִיבערעקספּאָנירן

переде́ржка *ж фото* ו אִיבערעקספּאָנירונג

передёрну||ть *сов.* 1. *(плечами и т. п.)* א צוק טאָן*, א פּיר טאָן*; 2. *безл.*: его́ ~ло от бо́ли ס׳האָט אים אַגנעכאפט א קראמף פאר ווייטיק; его́ ~ло от отвраще́ния עקל פאר עפּעס האָט אים אופּגעצוקט; 3. *(подтасовать)* פּעלשן, אִיבערדריען

пере́дн||ий פּאָדערשטער, פּאָדערשטער, פּעדערשטער; на ~ем пла́не אין פּאָדערגרונט; ~яя часть м פּאָדערטייל; ~ие но́ги פּעדערשטע פיס; ~ее колесо́ די פּעדערשטע פּאָדערשטע; ◇ ~ий край *воен.* [ליניע] פּאָדערשטע פּאָזיציע; ראָד

пере́дник *м* ־ער מ פּאָרטעך

пере́дняя *ж* (מצ. ··הייזער) ־ן מ פּאָדערצימער; פּי׳רהויז ז

передо *см.* пе́ред; ~ мной פאר מיר

передова́я *ж* 1. *см.* передови́ца; 2. *воен.* פּאָדערשטע פּאָזיציע [ליניע]

передови́к *м* = ־ן מ פּאָרשריטלער, אוואנגארדיסט; ~и́ произво́дства [די פּאָרשריטלער] פון דער פּראָדוקציע

передови́ца *ж разг.* ־ען מ לייטארטיקל

передов||о́й 1. *(идущий впереди)* פּאָרויס(גייענד)יקער; *(расположенный впереди)* פּאָדערשטער, פּעדערשטער, פּאָרנטיקער; ~о́й отря́д אוואנגאַרד מ ־ן; 2. *(превосходящий других)* אוואנגאַרדישער; *(прогрессивный)* פּאָרגע- שריטענער; ~ы́е колхо́зы קאָלווירטע אוואנגאַרדישע; ~о́й о́пыт די דערפאָרונג פון די בעסטע דערפאָרונג [פּראָגרעסיוו] אידיי- פּאָרגעשריטענע; ~ы́е иде́и בעסטע; ◇ ~а́я статья́ לייטארטיקל מ ־ען

передохну́ть *сов.* 1. *(перевести дух)* אִיבערכאפן דעם אָטעם; 2. *разг. (немного отдохнуть)* אָפּ-, אָפּאָטעמען טעמען

передра́знивать *несов.*, **передразни́ть** *сов. (вин.)* -אי בערקרימען זיך (דאט.), נאָכקרימען; не передра́знивай её קרים זיך איר ניט נאָך, קרים זי ניט אִיבער

переду́мать *сов.*, **переду́мывать** *несов.* 1. *(изменить решение)* כאַראַקטן האָבן* אִיבערקלערן, באטראַכטן זיך; *ирон.*; 2. *разг. (обдумать многое)* -אי, אִיבערטראכטן בערקלערן

переды́шк||а *ж* ־ן מ אָטעם־איבערכאפ, אָפּ-, אָפּאָטעמען; не дава́ть ~и ניט לאָזן* [ניט געבן* קיין צייט עטעמען ז; без ~и 1) *(без отдыха)* ניט אִיבער- [אף] אָפּאָטעמען; אָן אָטעם־איבערכאפ, כאפּנדיק דעם אָטעם; 2) *разг. (непрерывно)* אָן אופהער

переёзд *м* 1. *(передвижение)* מ אִיבערפאָר, -אִיבער- ז פאָרן; 2. *(на другую квартиру)* דאָס איבערקלײבן ז; *(в другой город)* דאָס אִיבערציען זיך, זיך אִיבערפאָרן; 3. *(место, где можно переехать)* ־ן מ אִיבערפאָר; железнодоро́жный ~ אײַזנבאן־איבערפאָר מ ־ן

переезжа́ть *несов. см.* перее́хать 1, 2

перее́хать *сов.* 1. *(что-л.)* אִיבערפאָרן*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אִיבערפאָרן*; ~ по́ле אִיבערפאָרן*; ~ че́рез ре́ку [אִיבערפאָרן*] דאָס פעלד אִיבערפאָרן*; ~ на другой бе́рег [אִיבער- אִיבערפאָרן*]; 2. *(на другую квартиру)* [פאָרן*] אפן אַנדערן ברעג אִיבערציען*; *(в другой город)* -אִי זיך, בערקלײבן* אִיבערפאָרן*; 3. *(задавить кого-л.)* אִיבערפאָרן*

переждА́ть *сов.* אִיבערוואַרטן

пережева́ть *сов.* צעקײַען, אִיבערקײַען

пережёвывать *несов.* 1. *см.* пережева́ть; 2. *(жвачку)* מאלעגירן; 3. *перен.* אִיבערקײַען

переживА́ние *с* ־ען מ אִיבערלעבעניש, אִיבערלעבונג ו ־ן ו

переживА́ть *несов.* 1. *см.* пережи́ть; 2. *разг.* -אִיבער נעמען* זיך צום הארצן, לעבן

пережидА́ть *несов. см.* переждА́ть

пережи́т||ок *м* ־ן מ אִיבערלעבסל, אִיבערבלײבסל; ~ок про́шлого פון דער [אִיבערלעבס] אין אִיבערבלײבסל; ~очный פּאַרגאַנגענהייט אָפּגעלעבטער

пережи́ть *сов.* 1. *(жить дольше кого-л., чего-л.)* -אי בערלעבן; 2. *(выжить)* אוֹיסהאלטן*; *(вытерпеть, вынести тж.)* אִיבערטראָגן*; как-нибу́дь переживём! מיר וועלן וויי־ס׳ניט־אי׳ו אוֹיסהאלטן!; он му́жественно пе́режи́л несча́стье ער האָט מוטיק אִיבערגעטראָגן דעם אוֹמ- גליק; я э́того не переживу́ איך וועל עס ניט אוֹיסהאלטן [ניט אִיבערטראָגן]; 3. *(испытать, изведать)* אִיבערלעבן; ~ волну́ющие собы́тия רעגנדיקע געשעענישן אִיבערלעבן; ~ ра́дость побе́ды פרייד פון ניצחון אִיבערלעבן; ~ расцве́т זיין* אין שוווּנג; ~ подъём זיין* אין אופּבלי; ◇ ~ века́ לעבן דורות אלנג

перезаключА́ть *несов.*, **перезаключи́ть** *сов.* -פּונ שליסן* סנט

перезаряди́ть *сов.*, **перезаряжА́ть** *несов.* פּונסנט אָנלאָדן*

перезво́н *м* ו גלאָקן־קלינגערט, ו נעקלינגערט

перезвони́ть *сов. разг.* וויִדער אָנקלינגען*

перезимова́ть *сов.* אִיבערווינטערן

перезрева́ть *несов.*, **перезре́ть** *сов.* -אי, אִיבערציטיקן בערייפן

перезре́лый צו, אִיבערגעריפּטער, אִיבערגעצייטיקטער רײַפער

переигра́ть *сов.* 1. *(вновь сыграть)* שפּילן, אִיבערשפּילן; 2. *(сыграть всё, многое)* -אִיבער [פּונסנט נאָכאמאל]; 3. *(сыграть роль ненатурально)* שפּילן, אִיבערשפּילן, אִיבערכאפן די מאָס (אין דער ראָל)

перейгрывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3

переизбира́ть *несов.*, **переизбра́ть** *сов.* אִיבערווײלן

переиздава́ть *несов. см.* переизда́ть

переизда́ние *с* 1. *(действие)* וויִדער־ארויסגעבן ז; 2. *(книга)* א נײַע אויפלאגע, וויִדער־אויסגאבע וו ־ס

переизда́ть *сов.* וויִדער ארויסגעבן*, פונסנײַ*

переименова́ть *сов. (вин.)* דעם נאָמען [בײַטן*] עפּעמען זײַן* (פון) מעשאנע־שטאָם *уст.*; ~ Садо́вую у́лицу в у́лицу Гага́рина גאגאַ־ן — גאַסע א נײַעם נאָמען סאדאָווע גאס [בײַטן*] דעם נאָמען (פון דער) סאדאָווע, רין־גאס גאס אף גאגאַרין־גאס

перейти́ *сов.* 1. *(что-л.)* אַרײַנגיין*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אַרײַנגיין*; ~ у́лицу די גאס אַרײַנגיין*; ~ че́рез мост אַרײַנגיין* [אַרײַנגיין] אַרײַנער דער בריק; все перешли́ из за́ла в столо́вую אַלע זײַנען אַרײַנגעגאַנגען פֿונעם זאל אין עסצימער; 2. *перен.* אַרײַנגיין*; ~ на другу́ю рабо́ту אַרײַנגיין* אף אן אַנדער אַרבעט; ~ в сле́дующий класс אַרײַנגיין* אין העכערן [פּאָלגנ־] דיקן]; земля́ перешла́ (к) крестья́нам די ערד איז [צו] נײַע מײַסטאָדן פון אַרבעט פון, די פּריצנטשאפט איז אַרײַנער אין א לײַבע; ~ на сто́рону патриóтов דער פּריצנטשאפט איז געוואָרן א לײַבע פון אַרײַנגיין* אף דער זײַט פון די פּאטריאָטן; ◇ ~ от слов к де́лу אַרײַנגיין* פון ווערטער צו מײַסים

перека́пывать *несов. см.* перекопа́ть

перека́рмливать *несов. см.* перекорми́ть

переко́т *м* 1. *(на реке)* פּלאָכוואסער ז ־ן; 2. *мн.*: ~ы гро́ма מצ. דונער־קנאלן

перекати́-по́ле *с* 1. ן קורט; 2. *перен.* = ן וואָגלער, נאוועאדניק ן ־עס

перека́чать *сов.*, **перека́чивать** *несов.* אַרײַנפּאָמפּען

перека́шивать *несов. см.* перекоси́ть

переквали́фи||кация *ж* וו אַרײַנקוואליפיצירונג, -אַרײַנ־ ז קוואליפיצירן; ~ци́ровать *сов. и несов.* אַרײַנקוואליפיצירן זיך; ~ци́роваться *сов. и несов.* אַרײַנקוואליפיצירן זיך

перекида́ть *сов.* אַרײַנקידען, אַרײַנוואַרפן*; ~ со́тни кубоме́тров земли́ אַרײַנוואַרפן* הונדערטער קובאָמעטער ערד

переки́дывать *несов. см.* перекида́ть *и* переки́нуть; ~ся *несов. см.* переки́нуться

переки́нуть *сов.* 1. *(через что-л.)* אַרײַנוואַרפן*; *(придать другое положение тж.)* אַרײַנוואַרפן*; ~ мяч че́рез забо́р אַרײַנוואַרפן* די פּילקע אַרײַנערן פּאַרקן; ~ но́шу за́ спину אַרײַנוואַרפן* [אַרײַנוואַרפן*] די לאסט אף דער פּלייצע; 2. *(дальше, чем нужно)* -אַרײַנ־ בוואַרפן*; ~ся *сов.* 1. *(на вин.; распространяться)* אַרײַנוואַרפן* זיך; 2. *(тв.) разг.* אַרײַנוואַרפן* זיך מיט ווערטער; ~ слóвом דורכוווערטלען זיך; ~ шу́тками

пе́рекись *ж хим.* ן פּעראָקסיד

перекла́дина *ж* 1. באַנטע(נע) וו ־ס, קווערבאלקן ן ־ס; 2. *спорт.* טורניק ן ־עס

перекла́дывать *несов. см.* переложи́ть

перекрика́ться *несов.* אַרײַנרופן* זיך; (с *тв.*) *перен.* אַרײַנרופן* זיך (מיט)

перекли́чк||а *ж* 1. *прям. и перен.* ן אַרײַנרוף; 2. *(для проверки)* ן אפּעל; де́лать ~у אַרײַנרופן* בא די נעמען

переключа́тель *м тех.* ן ־ס אַרײַנשליסער

переключа́ть *несов.*, **переключи́ть** *сов.* אַרײַנשליסן*; *перен. тж.* אַרײַנפּירן; ~ телефо́н דעם אַרײַנשליסן* טעלעפֿאָן; ~ цех на произво́дство дета́лей [אַרײַנפּירן] דעם צעך אף פּראָדוצירן דעטאַלן

перекова́ть *сов.* 1. *(выковать заново)* אַרײַנשמידן; *(переделать во что-л. другое тж.)* אַרײַנמאכן; 2. *(лошадь)* אַרײַנשמידן, אַרײַנקאָוון; 3. *перен.* אַרײַנשמידן; ◇ ~ мечи́ на ора́ла אַרײַנשמידן די שווערדן אין אָקערס

переко́вка *ж прям. и перен.* ן אַרײַנשמידן; ~ ха́рактера דאָס אַרײַנשמידן [אַרײַנפּורעמען] דעם כאראַק־ טער (פון א מענטשן)

переконструи́ровать *сов. и несов.* אַרײַנקאָנסטרוירן

перекопа́ть *сов.* 1. *(вскопать целиком, всё)* -אוֹפּ־ גראָבן*; ~ все гря́дки אוֹפּגראָבן* אַלע בייטן; 2. *(вскопать заново)* אַרײַנגראָבן* (פונסנײַ), אַרײַנאָקערן

перекорми́ть *сов.* אַרײַנהאָדעווען

перекоси́||ть *сов.* 1. *(сделать косым; искривить)* מאכן אויסקרימען, [שטעלן] קאָסע [שטעלן], קרום אַרײַנגעקרימט [קאָסע]; 2. *(исказить)* אויסקרימען; рот ~ло *безл.* דאָס מויל האָט זיך געשטעלט קרום [אין א זײַט]; зла́я усме́шка ~ла его́ лицо́ א בייזער שמייכל האָט זײַן פּנים צעקרימט [צעקרימט] וועלן* קאָסע, וועלן* קאָסע; 2. *(о лице и т. п.)* -אויסגעקרימט [צעקרימט] ווערן*, קרימען זיך

перекочева́ть *сов.*, **перекочёвывать** *несов.* -אַרײַנוואַנ־ דערן

переко́шенный -צע־ קרימטער; *(о лице тж.)* -אויסגעקרימטער

перекра́ивать *несов. см.* перекро́ить

перекра́сить *сов.* אַרײַנפּארבן; *(всё, многое тж.)* אויספּארבן; ~ся *сов.* (в *вин.*) (אף) בײַטן* דעם קאָליר; *перен. тж.* (פּאר) אויסגעבן* זיך

перекра́шивать(ся) *несов. см.* перекра́сить(ся)

перекрести́ть *сов.* 1. אַרײַצײַלעמען; 2. *разг. (расположить крест-накрест)* אַרײַנקרייצן; ~ся *сов.* 1. -אַ־ רײַנקרייצן זיך; 2. *разг. (скреститься)* בערצײַלעמען זיך זיך

перекрёстный קרײַץ־פּאָרהער ן ־ן; ~ допро́с קרײַצווײַג ן ־ן; ◇ крича́ть на всех ~ках שרײַען* אין אַלע גאסן

перекре́щивать(ся) *несов. см.* перекрести́ть(ся) 2

перекрича́ть *сов.* אַרײַנשרײַען*

перекро́ить *сов.* 1. *(заново)* צושנײַדן* פונסנײַ; 2. *перен. разг.* אַרײַנאַנדערשן, אַרײַנמאכן

перекрути́ть *сов.*, **перекру́чивать** *несов. разг.* 1. *(испортить — пружину и т. п.)* אַרײַנדרייען; 2. *(скрутить)* צונויפּדרייען

перекрыва́ть *несов. см.* перекры́ть

перекры́тие *с (между этажами и т. п.)* שײַד־דעק ן ־ן וו צווישנדעק

перекры́ть *сов.* 1. *(покрыть заново)* אַרײַנדעקן; ~ кры́шу אַרײַנדעקן דעם דאך; ~ сара́й די אַרײַנדעקן; 2. *(сделать преграду)* לייגן א נײַעם דאך אף דער שטאל, שטאל אַרײַנצאַמען; ~ ре́ку плоти́ной אַרײַנצאַמען; 3. *разг. (план, нормы и т. п.)* דעם טײַך מיט א דאַמבע

אי׳בערשטיגן* [שלאָגן*]; ~ *чей-л.* рекóрд עמעצנס רעקאָרד

перекувы́ркиваться *несов.*, **перекувырну́ться** *сов. разг.* אי׳בערקוליען זיך, אי׳בערקערן זיך

перекупа́ть[1] *несов. см.* перекупи́ть

перекупа́ть[2] *сов. (слишком долго купать)* אי׳בער-; ~ся *сов.* צו לאנג באָדן*, אי׳בערבאָדן* זיך; צו לאנג באָדן*, באָדן* זיך

перекупи́ть *сов. разг.* אי׳בערקויפן

переку́пщик *м* = אי׳בערקויפער מ

переку́р *м разг.* (רייכער־)האפסאָקע ז ־ס, א האפסאָ־, קע אף רייכערן

перекуси́ть *сов.* 1. *(прокусить)* אי׳בערבייסן*; ~ нúтку אי׳בערבייסן* דעם פאָדעם; 2. *разг. (закусить)* אי־ בערכאפן דעם הונגער

перелага́ть *несов. см.* переложи́ть 2, 6

переля́мывать(ся) *несов. см.* переломи́ть(ся)

перелеза́ть *несов.*, **перелéзть** *сов.* אריי־, אי׳בערקריכן*; *(карабкаясь)* אריי׳בערקלעטערן; ~ чéрез забóр אי׳בערקריכן* [אריי׳בעקריכן*] אי׳בערן פארקן

перелéсок *м* צווישנוועלדל ז ־עך

перелёт *м* 1. ־ען מ אי׳בערפלי; ~ птиц פלי פון די פייגל אי׳בער-; беспосáдочный ~ אומאָפשטענגלע־ פלי; 2. *(о снаряде и т. п.)* כער אי׳בערפלי; ־ען מ אריי׳בערפלי

перелета́ть *несов.*, **перелете́ть** *сов.* 1. *(что-л.)* אי׳בער־ פלי׳ען*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אריי׳בערפלי׳ען*; ~ океáн אי׳בערפלי׳ען* דעם אָקעאַן; мяч перелетéл чéрез забóр די פילקע איז אריי׳בערגעפלויגן אי׳בערן פארקן; 2. *(упасть дальше цели)* מאכן אן אריי׳בערפלי

перелётн||ый: ~ая птúца ־ען, ־ס מץ. וואָגדערפויגל מ (פייגל)

переливáние *с* ז אי׳בערגיסונג, אי׳בערגיסן ז; ~ крóви בלוט־טראנספוזיע ז ־ס, בלוט־איבערגיסונג ז ־ען

переливáть *несов.* 1. *см.* перелúть; 2. *(о красках) см.* переливáться 2; ~ся *несов.* 1. *см.* перелúться; 2. *(о красках)* מיינען זיך; *(о звуках)* אין אלער־ צעגיסן* זיך; ~ся всéми цветáми рáдуги לויי טענער שפילן מיט אלערליי פארבן [קאָליר]

перели́вы *мн.* *(красок)* ז שפיל(־פארבן), דאָס מיינען זיך; *(звуков)* מץ. טרעלען, שטיס־מאָדוליאציעס מץ.

перелистáть *сов.*, **перели́стывать** *несов.* אי׳בערבלעטערן; *(бегло прочитать)* דורכבלעטערן

перели́ть *сов.* 1. *(в другой сосуд)* אי׳בערגיסן*; ~ *кому-л.* кровь מאכן עמעצן א בלוט־איבערגיסונג [א בלוט־ טראנספוזיע]; 2. *(налить больше, чем нужно)* אי׳בער־ גיסן*; 3. *(переделать литьём)* אי׳בערשמעלצן*, אי׳בער־ גיסן*; ~ся *сов.* זיך אי׳בערגיסן*; *(через препятствие)* אריי׳בערגיסן* זיך

перелицева́ть *сов.*, **перелицо́вывать** *несов.* אי׳בערניצע־ ווען

переложéние *с* 1. *муз.* ־ס ז טראנספאָזיציע; 2. *уст. (пересказ)* (שריפטלעכע) אי׳בערדערציילונג

переложи́ть *сов.* 1. *(на другое место)* אי׳בערליגן; 2. *(на другого человека)* אריי׳בערליגן; ~ ответственность на *кого-л.* עמעצן אף אריי׳בערליגן די פאראַנטוואָרטלעכקייט; 3. *(чем-л.)* (מיט) אי׳בערליגן, (מיט) דורכליגן; ~ я́блоки соло́мой אי׳בערליגן די עפל מיט שטרוי; 4. *(переделать печь)* אי׳בערוואַרפן*; 5. *(иначе уложить)* אי־ טראנס־; 6. *(музыкальное произведение)* בערפאָק(עוועַ)ן; *(прозу в стихи и т. п.)* אי׳בערליין פאָנ׳ירן

перело́м *м* 1. *(кости и т. п.)* אי׳נגבורך מ; 2. *перен.* א ראדיקאַלער אי׳בערבראָך מ; коренно́й ~ אי׳בערבראָך

переломáть *сов.* 1. *(всё, многое)* אי׳בערברעכן*, צע־ ברעכן*; 2. *перен. (кого-л.)* אי׳בעראַנדערשן, אי׳בער־ מאכן; ~ся *сов. разг. (о многих предметах)* זיך צעברעכן*, אי׳בערברעכן* זיך

переломи́ть *сов.* 1. *(надвое)* אי׳בערברעכן*; 2. *(резко изменить)* אי׳בערמאכן; ~ хара́ктер דעם כא־ ראַקטער; ◇ ~ себя́ 1) *(измениться)* זיך אי׳בערמאכן, נע־ זיך אי׳בעראַנדערשן; 2) *(подавить какое-л. чувство)* גיוועלטן זיך* [זיך* זען] אין אי׳ן, מען* זיך אין די העט אי׳בערברעכן* זיך

перело́мный א קריטישער מאָ־ מענט; ~ моме́нт קריטישער

перема́зать *сов. разг. (испачкать всё, многое)* אויס־ אויסשמירן, פאטשקען

перема́лывать(ся) *несов. см.* перемоло́ть(ся)

перема́нивать *несов.*, **перемани́ть** *сов.* אריי׳בערנארן

перема́тывать *несов. см.* перемота́ть

перемежа́||ть *несов.* בייטן*; ~ть рабóту óтдыхом אָרבעטן, א ביסל אָפרוען; א ביסל ~ть рýсские слова́ с англи́йскими צווישן די רוסישע וועָרטער ארט־ שטעלן ענגלישע; ~ться *несов.* בייטן* זיך נאָכאנאַנדער; зной ~ется с прохла́дой אָט איז קאלט אָט איז הייס; ~ющийся: ~ющаяся лихора́дка *мед.* פי־ פערי׳אָדישער בער

перемéн||а *ж* 1. ־ען ז ענדערונג; *(смена, замена)* ערנסטע ענדערונגען; серьёзные ~ы [שינוים]; ~а кли́мата פוינעם קלי׳מאט [אי׳בער]בייט מ ־ן; с ним произошлá большáя ~а אי־ ער האָט זיך שטארק [בערגעביטן געענדערט]; 2. *(перерыв между уроками, лекциями)* האפסאָקע ז ־ס, הפסק מ ־ן; 3. *разг. (комплект)* (מץ. ענגן) נאנג מ; ~а белья א נאנג ווש

переменúть *сов.* 1. *(заменить одно другим)* בייטן*; ~ разговóр אָנהייבן*, אי׳בערגיין* אף אן אנדער טעמע; ~ тон בייטן* [ענדערן] דעם רעדן וועגן עפעס אנדערש; ~ нéсколько профéссий אָנעמען* אן אנדער טאָן, טאָן אי׳בערבייטן* עטלעכע פראָפעסיעס; 2. *(сделать иным)* ענדערן; *(кого-л., чей-л. характер тж.)* אי׳בעראַנדערשן; ~ся *сов.* 1. בייטן* זיך; ענדערן זיך; *(о ком-л., о чьём-л. характере тж.)* וועלן* גאָר אן, אי׳בעראַנדערשן זיך; вéтер переменúлся דער ווינט האָט זיך געביטן; 2. (к *дат.*) (צו) בייטן* [ענדערן] די באציונג; 3. *разг. (поменяться)* בייטן* זיך

перемéнн||ый פארענדערלעכער; ◇ ~ый ток *эл.* א פארענדערלעכע ווערטשאָג מ; ~ая величинá *мат.* וועקסלשטראָם מ; ~ая óблачность גרייס; с ~ым успéхом מיט וואַקלדיקן [אומבאשטענדיקן] דערפאָלג

перемéнчивый *разг.* אומבאשטענ־, פארענדערלעכער דיקער

переместúть *сов.* 1. אי׳בערשטעלן, אי׳בערשטעל־ אי׳בער־; 2. *(по службе)* אי׳בערפירן (אף אן אנדער פירן); ~ся *сов.* אי׳בערוקן זיך; אי׳בערוקן, ארבעט*, אי׳בערגיין*

переметну́ться *сов. разг.* 1. *(перепрыгнуть)* אריי׳בער־ שפרינגען*; 2. *(на чью-л. сторону)* אריי׳בערוואַרפן* זיך

перемеша́ть *сов.* 1. *(смешать)* צונויפמישן, אויבערמישן; ~ гли́ну с песко́м [צונויפמישן] ליים מיט זאמד אויבערמישן; 2. *(переместить)* אויבערמישן, אויסמישן; *(угли в печке и т. п.)* אויבערשארן; 3. *(привести в беспорядок — книги, бумаги и т. п.)* אויבערפלאָנטערן, אויבערווארפן*; ~ся *сов.* 1. *(смешаться)* צונויפמישן זיך, אויבערמישן זיך; 2. *(перепутаться)* אויבערמישן זיך, אויבערפלאָנטערן זיך

переме́шивать(ся) *несов. см.* перемеша́ть(ся)

перемеща́ться *несов. см.* перемести́ть(ся)

перемещённ||ый: ~ые ли́ца פארוואָגלטע פערזאָנען; אי- בערגעזידלטע פערזאָנען

перемига́ться *несов.*, **перемигну́ться** *сов.* (с *тв.*) *разг.* אויבערווינקען* זיך

перемина́ться *несов.:* ~ с ноги́ на́ ногу אויבערשטעלן זיך פון איין פוס אפן אנדערן

перемо́рие *с* ווָאַפנשטילשטאנד м ־ן

перемножа́ть *несов.*, **перемно́жить** *сов.* אויבערקייפלען

перемога́ть *несов. разг.* בײַקומען* (מיט שוועריקייט); ~ боле́знь בײַקומען* די שלאָפקייט; ~ боль סטאָרען שטיקן אין זיך דאָס ווייטיק־געפיל ניט אונטערגעבן* זיך דער שלאָפקייט, זיך אויסהאלטן*

перемо́лвить *сов. разг.:* не́ с кем сло́ва ~ ניטאָ מיט וועם; ~ся *сов. разг.* כאפן א שמועס; אויסצורעדן זיך; ~ся с *кем-л.* сло́вом אויסרעדן* א וואָרט מיט עמעצן

перемота́ть *сов.* אויבערוויקלען

перемыва́ть *несов.*, **перемы́ть** *сов.* אויבערוואשן*; ◇ ~ ко́сточки *кому-л.* עמעצן* די ביינדעלעך אויבערוואשן*, -צע נעמען* עמעצן אף גאָפעלעך

перенапряга́ть(ся) *несов. см.* перенапря́чь(ся)

перенапряже́ние *с* 1. וו אויבעראָנשטרענגונג; 2. *эл.* אי- צו הויכע שפאנונג, בערשפאנונג וו

перенапря́чь *сов.* אויבעראָנשטרענגען; ~ся *сов.* אויבער- אָנשטרענגען זיך אויבער דער מאָס, אָנשטרענגען זיך

перенаселе́ние *с* וו אויבערבאפעלקערונג

перенаселённ||ость *ж* וו אויבערבאפעלקערטקייט; *(домов)* וו אויבערבאזעצטקייט; ~ый *(о доме)* אויבערבאפעלקערטער; אויבערבאזעצטער

перенести́ *сов.* 1. *(переместить)* אויבערטראָגן*, -ארי; ~ ребёнка че́рез ручёй אויבערטראָגן* [ארי-] דאָס קינד אויבערן בערטראָגן*]; ~ столи́цу טייכל אויבער- טראָגן*; 2. *(отложить)* אויבערטראָגן*; ~ заседа́ние на четве́рг די זיצונג אף דאָ- נערשטיק; 3. *(с одной строки на другую)* אויבערטראָגן*; 4. *(вытерпеть)* אויבערטראָגן*, אויסשטיין*; *(преодолеть)* אויבערטראָגן*, אויסהאלטן*; ребёнок перенёс корь דאָס גרינג קינד האָט אויבערגעטראָגן מאָזלען [אויסהאלטן*] די אָפעראַציע אויבערטראָגן*; ~сь *сов.* 1. *разг. (стремительно передвинуться)* אריבערפליען*, דורכטראָגן* זיך; *(о мыслях, внимании)* אויבערשליסן* זיך, אויבערטראָגן* זיך; 2. *(представить себе — местность, эпоху)* (אין) אויבערטראָגן* זיך אין געדאַנק

перенима́ть *несов. см.* перня́ть

перено́с *м* 1. *(действие)* אריבערטראָג м, אריבער-; 2. *(знак)* אריבערטראָג־צייכן м ־ס

переноси́ть *несов. см.* перенести́; ◇ не ~ *кого-л.* ניט קענען* עמעצן, פארלײַדן* עמעצן; ~ся *несов.* 1. *см.* перенести́сь; 2. *(на письме)* אויבערגעטראָגן ווערן*; 3. *(о сроках)* אויבערגעטראָגן ווערן*

перено́сица *ж* נאָזרוקן м ־ס

перено́сн||ый 1. פאָרטאַטיוועד; 2. *(иносказательный)* פיגורעלער, אויבערגעטראָגענער; ~ое значе́ние сло́ва דער אויבערגעטראָגענער [פיגורעלער] באטײַט פונעם וואָרט

перено́счик *м:* ~ боле́зней דער אויבערטראָגער [פאר- שפרייטער] פון קראַנקהײַטן

переночева́ть *сов.* אויבערנעכטיקן

перенумерова́ть *сов.* אויבערנומערירן

перня́ть *сов.* אויבערנעמען*; ~ о́пыт דערפאָרונג אויבערנעמען* די

переобору́дование *с* וו אויבער(ויס)שטאטונג

переобору́довать *сов. и несов.* אויבער(ויס)שטאטן

переобува́ть(ся) *несов. см.* переобу́ть(ся)

переобу́ть *сов. (кого-л.)* אָנטאָן* (אין) אַנדערע שיך [שטיוול אדג.]; *(по-другому надеть обувь)* אויבער- אָנטאָן* אַנדערע שיך [שטיוול אדג.]; ~ся *сов.* טאָן*; *(по-другому надеть)* אויבערטאָן* די שיך

переодева́ть(ся) *несов. см.* переоде́ть(ся)

переоде́тый *(с целью маскировки)* אויבערגעטאָנענער; *(кем-л., в кого-л. тж.)* פארשטעלטער

переоде́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* אויבערטאָן*; 2. *разг.:* ~ костю́м אָנטאָן* אן אַנדער קאָסטיום; 3. *(с целью маскировки)* פארשטעלן; *(кем-л., в кого-л. тж.)* אויבערטאָן* (פאר); ~ся *сов.* 1. אויבערטאָן* זיך; 2. *(с целью маскировки)* אָנטאָן* זיך; *(кем-л., в кого-л.)* פארשטעלן זיך (פאר), (וי)

переосвиде́тельствование *с мед.* וו וויידערבאטראכטונג

переосмы́сливать *несов.*, **переосмы́слить** *сов.* אי- בער- באזיניקן

переохлади́ть *сов.* אויבערקילן; ~ся *сов.* אויבערגעקילט ווערן*

переохлажда́ть(ся) *несов. см.* переохлади́ть(ся)

переоце́нивать *несов.*, **переоцени́ть** *сов.* 1. *(оценить заново)* אויבערטאקסירן, שטעלן נײַע פריזן; 2. *(оценить слишком высоко)* אויבערשאצן; ~ свои́ си́лы אויבערשאצן די אײַגענע קרײַכעס

переоце́нка *ж* 1. וו אויבערטאקסירונג, ז אויבערטאקסירן, דאָס (אוועק)שטעלן נײַע פריזן; 2. *(слишком высокая оценка)* וו אויבערשאצונג פון וועגן וועגן; ◇ ~ це́нностей אויבערשאצונג פון וועגן וועגן

перепада́ть *несов. см.* перепа́сть

перепа́лка *ж разг.* ז נערייסערײַ

перепа́сть *сов.* 1. *(об осадках)* אויספאלן* פון צייט; 2. *безл. разг.* אָנקומען*; авось и ему́ что́-нибудь перепадёт עפשער וועט אים אויך עפעס אָנקומען

перепаха́ть *сов.*, **перепа́хивать** *несов.* 1. *(снова)* אי- בעראקערן; 2. *(всё, полностью)* צעאקערן

пе́репел *м* (דער „ער") וואכטל м ־ען

перепёлка *ж* (די „זי") וואכטל м ־ען

перепечата́||ть *сов.* אויבערדרוקן; ~ка *ж (действие)* ז אויבערדרוקן; ~тывать *несов. см.* перепеча́тать

перепи́ливать *несов.*, **перепили́ть** *сов.* אויבערזעגן

переписа́ть *сов.* 1. *(списать)* אויבערשרײַבן*; *(на пишущей машинке тж.)* אָפדרוקן; 2. *(написать заново)* (פונסנײַ) אויבערשרײַבן*; 3. *(внести в список)* פארשרײַבן*, פארעגיסטרירן

перепи́с||ка *ж* 1. *(действие)* ז אויבערשרײַבן; *(на пишущей машинке тж.)* ז דרוקן; 2. *(обмен письмами)*

קאָרעספאָנדענץ ו; состоя́ть в ~ке с *кем-л.* -קאָרעספאָנדענץ מיט עמעצן [אויבערשריבן* זיך]; 3. *(собрание писем)* קאָרעספאָנדענץ ו

перепи́с||чик *м* = מ אויבערשרייבער; **~чица** *ж* -אויבער מאשינ־סטקע ו ־ס; *(на машинке)* שרייבערן ו ־ס

перепи́сывать *несов.* 1. *см.* переписа́ть 2, 3; 2. *(списывать)* אויבערשרייבן*; *(на пишущей машинке тж.)* דרוקן; **~ся** *несов.* זיך אויבערשרייבן*, קאָרעספאָנדירן, פירן א קאָרעספאָנדענץ

пе́репись *ж* ו רעגיסטראַציע; **~ населе́ния** -פאָלקסצייַ לונג ו

переплáвить[1] *сов. (металл)* אויבערשמעלצן*

переплáвить[2] *сов.* 1. *(лес)* (אויבער)טרייבן*; 2. *фам. (послать)* אויבערשיקן; *(нелегально)* אויבערשמוגלען

переплавля́ть[1] *несов. см.* переплáвить[1]

переплавля́ть[2] *несов. см.* переплáвить[2]

перепланúровать *сов.* אויבערפלאנירן

перепланиро́вка *ж* ו אויבערפלאנירונג

переплатúть *сов.*, **перепла́чивать** *несов.* אויבערצאָלן

переплести́ *сов.* 1. *(книгу)* אײַנבינדן*; 2. *(пальцы, ру́ки)* צונויפלעכטן*; 3. *(перевить чем-л.)* אויבערבינדן*, אויבערפלעכטן*

переплёт *м* 1. *(действие)* ז אײַנבינדן; отда́ть кни́ги в ~ אײַנבינדן בײַכער* אײַנבינדן; 2. *(крышка книги)* -אײַנ־ בונד מ ־ן; 3. *(оконный)* ז ־ן געפלעכט; ◇ попа́сть в ~ האָבן* אף זיך קאלט און וואַרעם

переплета́ть *несов. см.* переплести́

переплете́ние *с* 1. *(действие)* ז אויבערפלעכטן, -אויבער- ו פלעכטונג; 2. *(то, что сплетено между собой)* -(אויבער) ז געפלעכט; 3. *текст.* ז געפלעכט

переплёт||ный אײַנבינד־; **~ная** мастерска́я אײַנבינדערײַ ו ־ן

переплётчик *м* = מ אײַנבינדער

переплыва́ть *несов.*, **переплы́ть** *сов. (что-л.)* -אויבער; *(через что́-л., куда-л. тж.)* ארײַבערשווימען*; ~ на друго́й бе́рег אויבערשווימען* [ארײַבערשווימען*] אפן אָנדערן ברעג

переподгота́вливать *несов.*, **переподгото́вить** *сов.* -אויבער גרייטן

переподгото́вк||а *ж* ו אויבערגרייטונג; ку́рсы **~и** -אי בערגרייט־קורסן מצ.

переползáть *несов.*, **переползти́** *сов. (что-л.)* -אויבער; *(через что-л., куда-л. тж.)* אריבערקריכן*

переполне́ние *с* ז אויבערפילן, ו אויבערפילונג; *(переполненность)* ו אויבערגעפולטקייט

перепо́лненный -פול; *(людьми тж.)* אויבערגעפולטער; ~ зал [פולגעפאקטער] זאל אויבערגעפולטער; ~ сундýк קאסטן אָנגעשטאָפטער (פול); се́рдце перепо́лнено ра́достью דאָס הארץ איז אויבערגעפולט מיט פרייד

перепо́лнить *сов.* אויבערפילן; ~ бо́чку די אויבערפילן פאס; э́та весть перепо́лнила се́рдце ра́достью אָט די יעדיע הָאט אויבערגעפולט דאָס הארץ מיט פרייד; **~ся** *сов.* -אויבער; *перен. тж.* פול* [וואָרן*] געפולט וואָרן*; **~ся** ра́достью אויבערגעפולט וואָרן* [וואָרן*] מיט פרייד

переполня́ть(ся) *несов. см.* перепо́лнить(ся)

переполо́х *м* ו מעהומע, ו בעהאָלע, ו אופרודערונג

переполоши́ть *сов. разг.* אָנמאכן א בעהאָלע, -אופרודערן; ~ всё село́ אופרודערן דאָס גאַנצע [א מעהומע] לע;

אָנמאכן א בעהאָלע [א מעהומע] אינעם דאָרף, דאָרף ~ся *сов.* אופגערודערט ווערן*, אופרודערן זיך; всё село́ переполоши́лось דאָס גאַנצע דאָרף איז אופגערודערט גע- ווארן, אין דאָרף איז געווען א בעהאָלע [א מעהומע]

перепо́нка *ж* ז ־ען, ־ער, ־ן הײַטל

перепончатокры́лые *мн. зоол.* מצ. הײַטלפליגלדיקע

перепо́нчатый הײַטלדיקער

перепору́чать *несов.*, **перепоручи́ть** *сов. (кому-л.)* (אף) אויבערליגן דעם אופטראָג; ~ свою́ рабо́ту друго́му באופטראָגן אן אָנדערן אויספילן די אַרבעט

перепра́ва *ж* 1. *(действие)* מ (ר)אויבערגאנג; *(вплавь)* ו (ר)אויבערשווימונג; *(на лодках)* ו אויבערשיפונג; 2. *(место)* מ טײַך־איבערגאנג, מ אויבערגאנג־פונקט; 3. *(приспособления)* מצ. אויבערגאנג־מיטלען

перепра́вить *сов.* 1. אריבערפירן; *(на лодках тж.)* אריבערשיפן; 2. *(переслать)* אויבערשיקן; 3. *(исправить)* -אויבער; אריבערגיין*; *(вплавь)* אריבערשווימען*; *(на лодках и т. п.)* אריבערשיפן זיך; ~ся че́рез ре́ку אריבערגיין* אריבערגיין* דעם טײַך, אויבערן טײַך

переправля́ть(ся) *несов. см.* перепра́вить(ся)

перепро́бовать *сов.* אויבערפארזוכן, אויספארזוכן; *(средства и т. п. тж.)* אויבערפרוון, אויספרוון

перепрод||ава́ть *несов. см.* перепрода́ть; **~а́жа** *ж* אויבערפארקויף מ

перепрода́ть *сов.* אויבערפארקויפן

перепроизво́дство *с эк.* ו אויבערפראָדוקציע, -אויבערפרא־ ו דוצירונג

перепры́гивать *несов.*, **перепры́гнуть** *сов. (что-л.)* אריבער-; *(через что-л., куда-л. тж.)* אויבערשפרינגען*; שפרינגען* (אויבער)

перепря́гать *несов.*, **перепря́чь** *сов.* אויבערשפאנען; ~ лошаде́й אויבערשפאנען די פערד

перепу́г *м разг.* מ (דער)שרעק; с **~у** פאר אויבער(דער)שרעק; **~анный** דערשראָקענער אויבער(דער)שריק

перепуга́ть *сов.* אויבער(דער)שרעקן*; **~ся** *сов.* -אויבער (דער)שרעקן* זיך

перепу́тать *сов.* 1. פארפלאָנטע(ר)ן; ~ ни́тки -פאר צע־ פלאָנטע(ר)ן די פעדעם; 2. *(привести в беспорядок)* אויבערמישן, מישן, אויבערמישן; *перен.* אויבערפלאָנטע(ר)ן; ~ все бума́ги צעמישן [אויבערמישן] אלע פאפירן; ~ все пла́ны אויבערפלאָנטע(ר)ן אלע פלענער; 3. *(принять одно за другое)* אויבערפלאָנטע(ר)ן; ~ фами́лии די פאמיליע־נעמען

перепу́тье *с* ז ־ן שידוועג מ; ◇ на ~ אפן שידוועג

перераба́тывать *несов.*, **переработать** *сов.* 1. *(сырьё)* אויבערארבעטן; ~ хло́пок в пря́жу מאכן פון בוימוואָל; 2. *(делать пригодным для усвоения организмом)* גארן; 3. *(переделывать)* -אויבערארבעטן, אויבערארבעטונג ו; 4. *(работать дольше положенного времени)* ארבעטן מער [לענגער] ווי מע דארף

перераба́тка *ж* 1. *(сырья)* ו אויבערארבעטונג; 2. *(переделка)* ו אויבערמאכונג, ו אויבערארבעטונג; 3. *разг. (работа сверх нормы)* ו אויבערארבעט

перераспредел||е́ние *с* ו אויבערפארטיילונג; **~и́ть** *сов.*, **~я́ть** *несов.* אויבערפארטיילן

перерастáть *несов.*, **перерасти́** *сов.* 1. *(стать выше)* דער זון איז אריבער- אריבערוואקסן*; сын перерóс отцá

געוואקסן דעם פּאָטער; он на го́лову перерóс свои́х колле́г גע֫לע֫גן קאָלעגן זיינע פון העכער שטייט מיט א קאָפּ ער; 2. *(по возрасту)* אי֫בערגעוואקסן* ווערן*, אי֫בערוואקסן*; 3. *(во что-л.; превращаться)* (אין) אריבערוואקסן*, (אין) אריבערגיין*; конфли́кт перерóс в войну́ דער קאָנ֫פליקט איז אי֫בערגעוואקסן אין א מילכאָמע

перерасхо́д *м* 1. *(действие)* מ אי֫בערפארברויך*; *(денег)* מ אי֫בער־אויסבערענג; 2. *(сумма)* ז אי֫בערהויצאָע

перерасхо́довать *сов. и несов. (электроэнергию, продукты, материалы и т. п.)* פארברויכן צופֿיל*; *(деньги)* אי֫בערשטיגן* (אין די) קרעדיטן* צופֿיל אויסגעגעבן*; ~ кредиты הויצאָעס) די

перерасчёт *м* ז אי֫בערארעכענונג

перерва́ть *сов.* אי֫בעריסן*; ~ся *сов.* אי֫בעריסן* זיך

перерегистра́ция *ж* ז אי֫בערעגיסטראציע, -אי֫בערעגיסט רירונג ז

перерегистри́ровать *сов. и несов.* אי֫בערעגיסטרירן

перере́зать *сов.* 1. *(разрезать)* אי֫בערשנײַדן*; 2. *разг. (убить всех)* אויסקוילען; 3.: ~ доро́гу *кому-л.* אָפּ֫שנײַדן* עמעצן דעם וועג

перереза́ть *несов. см.* перере́зать 1, 3

перере́заться *сов.* 1. *(разрезаться)* אי֫בערשנײַדן* זיך; 2. *разг. (убить друг друга)* אי֫בערקוילען איינער דעם אַנדערן

перереза́ться *несов. см.* перере́заться 1

перерешá́ть[1] *несов. см.* перерешúть

перерешá́ть[2] *сов. разг.:* ~ все зада́чи אי֫בערדערליין אָלע אופֿגאבעס

перерешúть *сов.* 1. *(принять другое решение)* אַנדערש באשליסן*; 2. *(решить задачу и т. п. иначе)* אַנדערש דערליין; *(вторично)* לייַן פונסנ֫ט

перероди́ть *сов.* (מאכן פאר גאָר אן אַנדער מענטש(ן); ~ся *сов.* 1. *(обновиться)* ווערן* גאָר, ווערן* ווי נײַ־געבוירן דעגענערירט ווערן*; 2. *(выродиться)* אן אַנדער מענטש

перерожда́ть(ся) *несов. см.* перероди́ть(ся)

перерожде́||ец *м презр.* = מ אי֫בערגעבירטלער; -ווי֫ ~ие *с* 1. *(обновление, возрождение)* נעאָט מ ־ן; 2. *(вырождение)* אי֫בערגעבורט מ, דערגעבורט מ; 3. *презр.* אי֫בערגעבורט נערישקײַט ז

перерóсток *м* אי֫בערגעוואקסענער מ נע..

перерубá́ть *несов. см.* перерубúть 1

перерубúть *сов.* 1. *(надвое)* אי֫בערהאקן; *(полено и т. п.)* (אפצוויַיען)* צעשפּאָלטן; 2. *(изрубить)* צעהאקן; 3. *(срубить всё, многое)* אויסהאקן

переруга́ться *сов. (между собой)* אי֫בערקריגן זיך; *(со всеми тж.)* צעקריגן זיך

перерýгиваться *несов.* אי֫בערוואַרפן* זיך מיט זידלוועד־ טער [מיט זידלערײַען]

перерыв *м* אי֫בעריס מ ־ן, ז האפסאָקע; ~ в рабóте אין דער אַרבעט [א האפסאָקע] אין אי֫בעריס; обéденный ~ מיטיק־אי֫בעריס מ, מיטיק אף עסן מיטיק, אן אי֫בעריס; без ~а אָן אן אי֫בעריס

перерыва́ть[1] *несов. см.* перерва́ть

перерыва́ть[2] *несов. см.* переры́ть

переры́ть *сов.* 1. *(перекопать)* אי֫בערגראָבן*; 2. *(в поисках чего-л.)* אי֫בערנישטערן; אי֫בעריען *разг.*

пересади́ть *сов.* 1. *(кого-л. на другое место)* אי֫בערזעצן; 2. *(растения)* אי֫בערפלאנצן; 3. *мед.* טראנספּלאנטאַציע, אי֫בערזעצן, טי֫רן

пересáдк||а *ж* 1. *(растений)* ז אי֫בערפלאנצונג; 2. *мед.* ז טראנספּלאנטאַציע; ~а сéрдца האַרץ־טראנספּלאנטאַציע; 3. *(на транспорте)* מ אי֫בערזעץ; *(в метрополитене тж.)* מ אי֫בערגאנג; сдéлать ~у אי֫בערזעצן זיך; *(в метрополитене тж.)* אריבערגיין*; без ~и אומאַראָפּ־ שטיגלעך

пересáживать *несов. см.* пересади́ть; ~ся *несов. см.* пересéсть

пересáливать *несов. см.* пересоли́ть

пересдавáть *несов.*, **пересдáть** *сов.* 1. *(помещение)* אי֫בערפארדינגען*; 2. *(экзамен)* נאָכאמאָל* אָפּ֫געבן*; 3. *карт.* פונסנ֫ט* געבן*

пересекáть(ся) *несов. см.* пересéчь(ся)

переселе́н||ец *м* = מ אי֫בעריאַנדערער; -אי֫בעריאַנ ~ие *с (переезд — на новые земли)* ז דערונג ז; *(в другую квартиру)* דאָס אי֫בעראָנ֫קלײַבן זיך, דאָס אי֫בעראָנ֫ציען זיך; ◇ вели́кое ~ие наро́дов די גרויסע אי֫בעריאַנדערער־ ~ческий פּעלקער־(איבער)וואַנדערונג

переселя́ть *сов.* אי֫בערזעצן; ~ся *(на новые земли)* אי֫בעריאַנדערן, אי֫בערבאָזעצן זיך; *(в другую квартиру)* אי֫בערציען* זיך, אי֫בערקלײַבן* זיך

переселя́ть(ся) *несов. см.* переселя́ть(ся)

пересéсть *сов.* 1. אי֫בערזעצן זיך; ~ к окну́ אי֫בער־ זעצן זיך נאָענטער צום פֿענצטער, זעצן זיך צום פֿענצטער; 2. *(сделать пересадку)* אי֫בערזעצן זיך; *(в метрополитене тж.)* אריבערגיין*

пересечéни||е *с* ז קרײַצונג; на ~и доро́г אף דער קרײַצונג, וועג־קרײַצונג, אפֿן שײַדוועג, אפֿן קרײַצוועג; то́чка ~я *мат.* דורכשנײַד־פונקט מ ־ן

пересечённ||ый דורכגעשניטענער; ~ая мéстность א דורכגעשניטענע געגנט

пересéчь *сов.* 1. *(перейти, переехать)* אי֫בערשנײַדן*; ~ экватóр [אי֫בערקרײַצן] אי֫בערשנײַדן*; ~ у́лицу דעם עקוואָטאָר אי֫בערקרײַצן די גאס; 2. *(пройти по всей поверхности)* דורכשנײַדן*; желéзная доро́га пересекла́ пусты́ню די אײַזנבאן האָט דורכגעשניטן דעם אי֫בערשנײַדן* עמעצן דעם מי֫דבער; 3.: ~ доро́гу *кому-л.* וועג; ~ся *сов.* אי֫בערשנײַדן* זיך, אי֫בערקרײַצן זיך; *мат.* אי֫בערשנײַדן* זיך

переси́ливать *несов.*, **переси́лить** *сов.* אי֫בערשטארקן, גי֫וואָלד זײַן*; *(чувство, состояние и т. п.)* אי֫בערשטארקן; ~ себя́ גי֫וואָלד זײַן* זיך, אי֫בערשטארקן זיך

пересказ *м* 1. *(действие)* ז אי֫בערדערציילן; 2. *(изложение)* ז ־ען אי֫בערדערציילונג

пересказáть *сов.*, **пересказывать** *несов.* אי֫בערדערציילן

перескáкивать *несов.*, **перескочúть** *сов.* 1. *(что-л.)* אריבער־ אי֫בערשפּרינגען*; *(куда-л., через что-л. тж.)* (אי֫בער) שפּרינגען*; 2. *разг. (перейти к другой теме)* אי֫בערשפּרינגען*

пересла́ть *сов.* אי֫בערשיקן

пересма́тривать *несов. см.* пересмотре́ть 1, 2

пересмéиваться *несов.* לאכן צווישן זיך

пересмóтр *м* מ אי֫בערקוק, ז רעווידי֫רונג

пересмотре́ть *сов.* 1. *(просмотреть заново)* אי֫בער־ קוקן; 2. *(обсудить заново)* רעווי־ דורכקוקן נאָכאמאָל, די֫רן; ~ приговóр רעווידי֫רן דעם אורטייל; ~ нóрмы אי֫בערקוקן די נאָרמעס; 3. *(всё, многое)* אי֫בערקוקן, דורכקוקן; *(повидать)* אי֫בערזען*

переснима́ть(ся) *несов. см.* пересня́ть(ся)

пересня́ть *сов.* 1. *(заново сфотографировать)* אי̇בער- פאָטאָגראפירן; 2. *(с готового снимка)* אראָפּפאָטאָגראפירן, אראָפּקאָפּירן; 3. *(делать новую съёмку)* אראָפּנעמען*; ~ся *сов. разг.* אי̇בערפאָטאָגראפירן זיך

пересоли́ть *сов.* *אי̇בערזאלצן; *перен. разг. тж.* אי̇בער- כאפן די מאָס

пересортирова́ть *сов.* אי̇בערסאָרטירן

пересо́х||нуть *сов.* *פארטרי̇קנט, אי̇בערגעטריקנט ווערן*, אי̇סטרי- אי̇סגעטריקנט ווערן*; *(об источнике)* ווערן*; у меня́ в го́рле ~ло ס׳איז מיר (שטארק) טרוקן קענען; ~ся *сов. разг.* 1. *(проспать долго)* פארשלאָפן* זיך, אי̇בערשלאָפן* די נאכט שלאָפן*; 2. *(переночевать)* צופיל

переспе́лый אי̇בערגעצייטיקטער

переспе́ть *сов.* אי̇בערצייטיקן, אי̇בערגעצייטיקט ווערן*

переспо́рить *сов.* אי̇בערשפארן

переспра́шивать *несов.*, **переспроси́ть** *сов.* אי̇בערפרעגן, פרעגן נאָכאמאָל

пересса́ривать *несов.*, **пересоли́ть** *сов.* צעקריגן; ~ся *сов. (между собой)* אי̇בער- קריג [א רויגעז] (צווישן); צעקריגן זיך *(со всеми тж.)*

переставля́ть *несов. см.* переста́вить; ~ся *сов. разг.* אי̇בער- צופיל סטאָרען זיך, כאפן די מאָס

переста́||ть *сов.* אופהערן; ~нь шали́ть הער אוף שטיפן; дождь переста́л דער רעגן האָט אופגעהערט

переста́ивать *несов. см.* перестоя́ть

перестано́вка *ж* 1. אי̇בערשטעלן, אי̇בערשטעלונג; 2. *мат.* פערמוטאַציע

перестара́ться *сов. разг.* אי̇בער- סטאָרען זיך, כאפן די מאָס

перестра́||ть *сов.* אי̇בערלעבן, *אי̇בערלעדן זיך*, טראָגן*, אי̇סשטיין*

перестра́ивать(ся) *несов. см.* перестро́ить(ся)

перестрах||ова́ться *сов.* אי̇בערסטראכירן זיך; *перен. разг. тж.* באוואָרענען זיך; ~о́вка *ж* אי̇בערסטראכירונג; *перен. разг. тж.* באוואָרעניש; ~о́вщик *м разг.* = אי̇בערסטראכירער

перестрахо́вывать(ся) *несов. см.* перестрахова́ть(ся)

перестре́ливаться *несов.* באשי̇סן* זיך, אי̇בערשיסן* זיך (קעגנזייטיק)

перестре́лка *ж* שיסעריי (קעגנזייטיקע)

перестреля́ть *сов.* 1. *(убить всех, многих)* צעשי̇סן* (אלעמען, א סאך); 2. *разг. (израсходовать при стрельбе)*: ~ все патро́ны אי̇סשי̇סן* אלע קוילן

перестро́ить *сов.* 1. אי̇בערבויען; ~ дом אי̇בערבויען דאָס הויז; ~ всю рабо́ту אי̇בערבויען די גאַנצע אַרבעט; 2. *(реорганизовать)* רעאָרגאניזי̇רן; ~ систе́му управле́ния רעאָרגאניזי̇רן [רעאָרגאניזי̇רונג] די פארוואַל- אי̇בערבויען [רעאָרגאניזי̇רן] די אדמיניסטרי̇ר־ טונג־סיסטעם אי̇בער- סיסטעם; 3. *(расположить в строю по-другому)* אי̇בער- שטעלן, צוֿנדערש צעשטעלן [אוי̇סשטעלן]; 4. *(музыкальный инструмент)* אי̇בעראָנשטימען; 5. *(радиоприёмник)* אי̇בעראָנשטעלן אף אַן אַנדער כוואַליע, אַנדערש אי̇בערשטעלן זיך; ~ся *сов.* 1. *(расположиться по-иному)* אי̇בערשטעלן זיך אוי̇סשטעלן זיך; 2. *(изменить принципы работы и т. п.)* אי̇בערבויען זיך

перестро́йка *ж* 1. ו אי̇בערבויען, ווּ אי̇בערבויונג; 2. *(реорганизация)* ו אי̇בערבויען, ווּ רעאָרגאניזי̇רונג, ו רעאָרגאניזי̇רן, ווּ אי̇בערבויונג; 3. *(изменение расположения в строю)* ו אי̇בערשטעלן, ווּ אי̇בערשטעלונג; 4. *(музыкального инструмента)* ו אי̇בעראָנשטימען, ווּ אי̇בעראָנשטימונג; 5. *(на другую волну)* ווּ דאָס אָנשטעלן אף אן אַנדער כוואַליע, אי̇בעראָנשטעלונג

перестýкиваться *несов. (общаться)* אי̇בערעדן* זיך דורך קלאַפּ־סיגנאלן

переступа́ть *несов.* 1. *см.* переступи́ть; 2. *(идти)* שטעלן (די) פיס, טרעטן*

переступи́ть *сов.* 1. *(что-л.)* אי̇בערטרעטן*; *(куда-л., через что-л., тж.)* ארי̇בערטרעטן*; ~ поро́г אי̇בער- טרעטן* די שוועל; 2. *(поменять положение ног)* אי̇בער- שטעלן זיך פון איין פוס אפן אַנדערן; 3. *перен.* אי̇בער- ברעכן* דעם, אוי̇ווער זײַן* אפן געזעץ גענעצ; ~ зако́н טרעטן*

пересу́ды *мн. разг.* בארי̇דערי̇ען מץ

пересчита́ть *сов.*, **пересчи́тывать** *несов.* 1. *(всё, всех)* אי̇בערציילן; 2. *(вторично)* אי̇בערציילן נאָכאמאָל; 3. *(выразить в других величинах)* אי̇בערבארעכענען

пересыла́ть *несов. см.* пересла́ть

пересы́льный: ~ пункт מ ־ן עטאַפּ(־פונקט)

пересы́пать *сов.*, **пересыпа́ть** *несов.* 1. *(в другое место)* אי̇בערשיטן* די טוּט; ~ зерно́ в мешо́к אי̇בערשיטן* צו־ נאָנשיטן* אין א זאק; 2. *(насыпать слишком много)* פיל; 3. *(обсыпать)* אי̇בערשיטן*; ~ ве́щи нафтали́ном אי̇בערשיטן* די זאכן מיט נאפטאלי̇ן; 4.: ~ речь остро́тами צופּפערן [אי̇בערשיטן*] די רייד מיט ויצן

пересыха́ть *несов. см.* пересо́хнуть

перета́скивать *несов.*, **перетащи́ть** *сов.* *(переместить волоча)* אי̇בערשלעפן, ארי̇בערשלעפן; *(перенести)* אי̇בער- ארי̇בערטאסקען, טאסקען

перетере́ть *сов.* 1. *(измельчить)* אי̇בערטי̇בן*, צערי̇בן*; 2. *(трением разорвать)* אי̇בערטי̇בן*; 3. *(обтереть всё)* אי̇בערווישן אלע גלעזער; ~ все стака́ны אי̇בערווישן; ~ся *сов.* אי̇בערגעריבן ווערן*, אי̇בערטי̇בן* זיך

перетерпе́ть *сов.* אי̇בערלעדן*, אי̇בערטראָגן*, אוי̇סשטיין*

перетира́ть *несов. см.* перетере́ть 1, 2; ~ся *сов. см.* перетере́ться

перетолкова́ть *сов.* 1. *(неверно истолковать чьи-л. слова)* פאלש אוי̇סטייטשן; 2. *разг. (переговорить со многими, о многом)* אי̇בערשמועסן

перетру́сить *сов. разг.* שטארק [ניט אף קאטאָווע] אי̇בערשרעקן* זיך

перетя́гивать(ся) *несов. см.* перетяну́ть(ся)

перетяну́ть *сов.* 1. *(перетащить)* אי̇בער-, ארי̇בערשלעפן, ארי̇בער- שלעפן; 2. *разг. (переманить)* ארי̇בערציען*, ארי̇בער-

נארן; 3. *(туго перевязать)* אי׳בערבינדן* (שטיפ); ~ ремнём та́лию פארצי׳ען* די טאַליע מיט א רי׳מען; 4. *(заново затянуть)* פארצי׳ען* פונסנײַ; *(заново натянуть)* ארי׳-, אי׳בערציִען* פונסנײַ; 5. *(весить больше)* בערוועגן*; ~ся *сов.* פארצי׳ען* זיך (שטיפ)

переубеди́ть *сов.*, **переубежда́ть** *несов.* אי׳בערעדן*, אָפּרעדן*; צווי׳נגען* ביטן די מי׳נונג (וון) *(отговорить)*; никто́ меня́ не переубеди́т, קיינער וועט מיר ניט דערווי׳זן, אז איך בין ניט גערעכט

переу́лок *м* (קווער)גאסל ז ־ען, ליקל ז ־ך

переустра́ивать *несов.*, **переустро́ить** *сов.* אי׳בערבויען, אי׳בערפאַרמירן, אי׳בעראנדערשן

переустро́йство *с* וו אי׳בערבוינג, אי׳בערפאַרמירונג, רעקאָנסטרוקציע וו

переутоми́ть *сов.* מיד מאכן, אויסמאטערן; ~ся *сов.* אי׳בערמידן זיך, אויסגעמאטערט ווערן*; *(от работы)* אי׳בעראַרבעטן זיך

переутомле́ние *с* וו אי׳בערגעמאטערט-קייט וו

переутомля́ть(ся) *несов. см.* переутоми́ть(ся)

переучёт *м* וו אי׳בעררידיסקאָנטירונג

перефрази́ровать *сов. и несов.* אי׳בערפראזירן

перехвати́||ть *сов.* 1. *(задержать по дороге)* אי׳בער-נעמען*; 2. *(письмо)* אי׳בערכאפן; *(взгляд)* אופכאפן; 3. *(охватить что-л. одной рукой, удобней)* ארי׳בער-כאפן; 4. *(перевязать поперёк)* ארומבינדן*, ארומכאפן; ~ть по́ясом ארומכאפן מיט א גארטל; 5.: у него́ ~ло дыха́ние ס׳האָט אים פארכאפט דעם אָטעם; 6. *разг.* *(поесть)* אי׳בערכאפן, צוביסן*; ~ться *сов. разг.* אָנכאפן [אָנהאלטן*] זיך (פאר עפעס אנדערש)

перехва́тывать(ся) *несов. см.* перехвати́ть(ся)

перехитри́ть *сов.* אי׳בער-, אי׳בערקליגן, אי׳בערכיטרעווען שפּיצן

перехо́д *м* 1. *(действие)* אי׳בערגאנג מ; *(куда-л., через что-л. тж.)* ארי׳בערגאנג מ; *перен.* אי׳בערגאנג מ; при ~е у́лицы... באם אי׳בערגיין די גאס...; ~ на пятидне́вную рабо́чую неде́лю דער אי׳בערגאנג אף א פינף-טאָגיקער אַרבעטסוואָך; ~ на сто́рону патриóтов דער אי׳בערגאנג אף דער זײַט פון די פאטריאָטן; ~ в но́вое состоя́ние דער אי׳בערגאנג אין אן אַנדער צושטאנד; 2. *(расстояние)* דער אי׳בערגאנג אין אן אַנדער צושטאנד; 3. *(место)* (מץ. ...גענג) אי׳בערגאנג מ; מאַרש מ ־ען; подзе́мный ~ אונטערערדישער אי׳בערגאנג; 4. *(коридор)* (מץ. ...גענג) דורכגאנג מ

переходи́ть *несов. см.* перейти́

перехо́дный 1. *(служащий для перехода)* אי׳בערגאנג-; ~ тоннéль אי׳בערגאנג־טונעל מ ־ען; ~ мóстик בריקל ז; ־ך 2. *(промежуточный)* אי׳בערגאנג-; ~ перио́д איבער-טראנזיטי׳ווער ויערב מ; 3. *грам.*: ~ глаго́л גאנג־פערי׳אָד מ

переходя́щ||ий 1. *(о кубке и т. п.)* אי׳בערגייענדיקער; ~ее зна́мя וו אי׳בערגאנגס־פאָן; 2. *фин.* אי׳בערגאנג-טערי׳אָנער, אי׳בערטראַנ-קורצווי׳-; 3. *(перемежающийся)*: ~ие дожди́ ליקע רעגנס

пе́рец *м* מ פּעפּער; чёрный ~ שוואַרצער פּעפּער; кра́сный ~ רויטער [טערקישער] פּעפּער; ◇ зада́ть пе́рцу *кому-л.* געבן* עמעצן פּעפּער צו שמעקן

пе́речень *м* וו אי׳בערעכענונג; *(список)* צעטל מ ־ען

перечёркивать *несов.*, **перечеркну́ть** *сов. прям. и перен.* אי׳בערשטרײַכן*

перечерти́ть *сов.*, **перече́ртить** *несов.* 1. *(заново)* אַראָפּ-, אי׳בערצייכענען פונסנײַ; 2. *(с образца)* אַראָפּקאָפּירן, צייכענען

перечисле́ние *с* 1. *(действие)* וו אי׳בערעכענונג, אי׳בע-; *(сумма)* ז רעכענען; די אי׳בער-; 2. *бухг.* ז אי׳בערפירן; 3. *(перечень)* וו ־ען אי׳בערעכענונג, גענפירטע סומע

пе́речи́слить *сов.*, **перечисля́ть** *несов.* 1. אי׳בערעכענען; ~ столи́цы европе́йских стран אי׳בערעכענען די הויפּט־; 2. *бухг.* אי׳בערפירן; ־שטעט פון די אייראָפּעישע לענדער

перечита́ть *сов.* 1. *(повторно)* אי׳בערלייע-(נאָכאמאָל); 2. *(всё, многое)* (אלץ) אי׳בערלייענען; ־נען

перечи́тывать *несов. см.* перечита́ть 1

пере́чить *несов. разг.* *(кому-л.)* (דאט.) דערווי׳דערן, רעדן* אנטקעגן (דאט.)

пе́речница *ж* ז ־ך פּעפּערמעסטל

перечу́вствовать *сов.* אי׳בערלעבן, אי׳בערפילן

перешага́ивать *несов.*, **перешагну́ть** *сов.* 1. *(что-л.)* אי׳בערשפּאנען*, אי׳בערטרעטן*; *(куда-л. через что-л. тж.)* אי׳בערטרעטן*, ארי׳בערשפּאנען*; ~ поро́г אי׳בערטרעטן*; 2. *(че́рез вин.; преодолеть)* גיי׳וועך זײַן*; ~ че́рез страх גיי׳וועך זײַן* אין זיך דעם פּאַכעד; 3.: он перешагну́л за се́мьдесят ער איז שוין אי׳בער די שיי׳וים

перешééк *м* מ ־ן, עננפּאס מ ־ן לאַנדפּאס

перешёптываться *несов.* שושקען זיך (צווישן זיך)

перешива́ть *несов.*, **перешить** *сов.* אי׳בערנייען; *(перелицевать)* אי׳בערניצעווען

перещеголя́ть *сов.* *(кого-л. в чём-л.)* *разг.* אי׳בער-שטשעגאָליכען (אין), אי׳בערשטשעגאָליירן (אין)

переэкзаменова́ть *сов.* אי׳בערעקזאמענירן, אָפּנעמען* נאָכאמאָל דעם עקזאמען (בא)

переэкзамено́вка *ж* וו ־ען אי׳בערעקזאמעניר-ונג

перигéй *м астр.* מ פּעריגי

перигéлий *м астр.* מ פּעריגעלי

пери́ла *мн.* ז ־ך, פּאָרענטש וו ־ס געלענדער

пери́метр *м мат.* מ ־ס פּעריי׳מעטער

пери́на *ж* ז ־ך, אי׳בערבעט וו ־ס פּערנע

пери́од *м* 1. ז ־ך, פּעריאָד מ ־ן; צייט וו ־ן; послевое́нный ~ דער נאָכמילכאָמעדיקער פּעריאָד; ~ дождéй רעגן־; ~ расцвéта культу́ры די בליצייט פון דער פּעריאָד מ־; за ~ с 1945 г. по 1970 г. פאר דער צייט פונעם קולטור; в тече́ние до́лгого ~а אין 1970 יאָר ביזן יאָר 1945; 2. *геол., мат., грам.* מעשען פון א לאַנגער צייט; פּע-ריאָד מ ־ן

перио́дика *ж собир. разг.* וו ־ס פּעריאָדיש, פּעריאָדיק פּרעסע

периоди́ческ||ий פּעריאָדישער; ~ие за́суxи פּעריאָדישע פּרעסע; ~ая печа́ть די פּעריאָדישע פּרעסע; ~ая дробь *мат.* א פּעריאָדישע ברוכצאָל; ~ая систе́ма элéментов *хим.* די פּעריאָדישע עלעמענטן־סיסטעם

перископ *м* מ ־ן פּעריסקאָפּ

пе́ристый: ~ые облака́ פּעדעראַריטיקע וואָלקנס

перифери́||я *ж* וו ־ען פּעריפּעריע; прие́хать с ~и פון דער פּעריפּעריע קומען*

перифра́з *м*, ~а *ж лит.* מ ־ן, פּאַראַפּראָז פּאַרא-; פּעריפּראָז מ ־ן, פּרעזע וו ־ס

перл *м прям. и перен.* = מ פּערל; ~ искýсства קונסט־שעדעוור מ ־ס

перламу́тр *м* מ פּערלמוטער, מוטערפּערל מ; ~овый פּערלמוטערן; *(сделанный из перламутра)* -פּערלמוטער; נער; ~овые пу́говицы קנעפּלעך פּערלמוטערנע; ~овый отте́нок ווי פּערלמוטער־שאטירונג

перло́в||ый: ~ая крупа́ מצ. פּערלגרויפּן; *(крупная)* א זופ פון פּערלגרויפּן מצ. גאָגעלעך; ~ый суп

перманéнт *м разг. (завивка)* מ פּערמאנענט

перманéнтный פּערמאנענטער

перна́тый 1. באפּליגלטער, באפּעדערטער; 2. *в знач. сущ. мн.* מצ. באפּעדערטע, מצ. פּיגל, מצ. פּויגלען

перó *с* 1. *(птичье)* ן־ ו פּעדער; *собир.* מצ. פּעדערן; 2. *(писчее)* עס־ פּען, ס־ ו פּעדער; ◇ владéть ~м נעמען* האלטן* א פּען אין דער האנט; взя́ться за ~ נעמען* א פּען אין דער האנט, זיך פּאר דער פּען

перочи́нный: ~ ножи́к(ик) ז ־ענך פּעדערמעסערל

перпендикуля́р *м мат.* מ ־ן פּערפּענדיקוליאר; ~ный פּערפּענדיקולעריר

перро́н *м* מ ־ען פּערון

перс *м* מ ־ן פּערס

перси́дский פּערסישער; ~ язы́к שפּראך פּערסיש, ז פּערסיש

пéрсик *м* 1. *(плод)* ס־ ו פּערשקע; 2. *(дерево)* -פּערש (מצ. ..בוימער); קע־בוים מ; ~овый 1. -פּערשקע(ס)ן; ~ое варéнье אינגעמאכטס ז פּערשקע־; 2. *(о цвете)* -פּערש קע־קאָליר *после сущ.*

персóн||а *ж* ־ען ו־ פּערזאָן; *(важная особа)* -אן אָנגע א סערוויז אף צוועלף פּערזאָנען; сервúз на двенáдцать ~ א מיטיק פּערזאָנען [פּארשיין]; обéд на три ~ы [א מאָלצייט] אף דרײַ פּערזאָנען [פּארשיין]; ◇ со́бственной ~ой ביכווידוי אוועקצומוי

персонáж *м лит.* מ ־ן פּערסאָנאַזש

персонáл *м* מ פּערסאָנאָל

персонáльн||ый פּערסאָנעלער; ~ая пéнсия פּערסאָנעלע פּענסיע

перспектúв||а *ж* 1. ו־ פּערספּעקטיוו; 2. *обыкн. мн. (виды на будущее)* מצ. פּערספּעקטיוון, מצ. אויסזיכטן; блестя́щая ~а א גלענצנדיקע פּערספּעקטיוו; хоро́шие ~ы на урожáй אויסזיכטן אף א גוטער ערנטעניש; ◇ в ~е: у негó в ~е поéздка в Ленингрáд אים שטייט קיין לענינגראד נעסיע; ~ный 1. -פּערספּעקטיוון; ~ное изображéние -פּערספּעקטיוו־בילד ז ־ער; 2. *(предусматривающий будущее)* פּערספּעקטיווער; ~ный план א פּערספּעקטיווער פּלאן; 3. *(имеющий перспективу)* מיט א פּערספּעקטיוו *после сущ.*; óчень ~ная профéссия א פּערספּעקטיוויש פּראָפעסיע, א פּראָפעסיע מיט גוטע° פּערספּעקטיוון

перст *м уст.* =מ פּינגער; ◇ одúн как ~ עלנט ווי א שטיין

пéрстень *м* ־ען, רינג מ ־ען

пéрхоть *ж* מצ. קאָפּשופּן

перфокáрта *ж* ס־ ו פּערפּאָקאָרטע

перфорá||тор *м* ס־ מ פּערפּאָראַטאָר; ~ция *ж* -פּער פּאָראַציע ו

перчáтк||а *ж* ס־ ו הענטשקע; ◇ бро́сить *кому-л.* ~у אַרויסרופן* עמעצן; ווארפן* עמעצן די הענטשקע צו די פּיס אופהייבן* די; אף א געפּעכט [אף א דועל]; поднять ~у אָנעמען* דעם אַרויסרוף (אף א געפּעכט, אף א דועל) הענטשקע;

пéрчить *несов.* (צו)פּעפּערן

перш||и́ть *несов. безл. разг.*: у менá ~и́т в гóрле ס׳רײַסט מיר אין האלדז

пёрышко *с* ־ער ז פּעדער; лёгкий как ~ גרינג ווי א פּעדערל

пёс *м* (מצ. הינט) מ הונט

пéсен||ка *ж* ־ך ז לידעלע; ◇ его́ ~ка спéта ער איז שוין ס׳איז שוין פּונעם מארק אראָפּ; *(о близкой смерти)* ~ник *м* 1. *(певец)* ליד־זינגער =מ; 2. *(автор)* =מ ליד־שרײַבער; 3. *(сборник песен)* ־ען ו ליד־זאמלונג; ~ный ליד־; ~ный жанр מ ליד־זשאנער

песéц *м* 1. *зоол.* מ ־ן, פּאָליאַרפוקס מ ־ן, אײַזפוקס; 2. *(мех)* פּאָליאַרפוקס־פוטער מ

пескáрь *м* ־ער ז זאַמדפישל

песнь *ж уст.* ־ער ו ליד; ◇ ~ пéсней -שיר־השי׳רים מ

пéсн||я *ж* ־ער ו ליד; нарóдная ~я ו פּאָלקסליד; ◇ э́то стáрая ~я איז שוין אן אלט לידל; דאָס ־ער; тянýть всё ту же ~ю איבערקײַען אלץ דאָס איינעם

песóк *м* ו זאמד מ, זאמד; ◇ сáхарный ~ מ זאַמדצוקער; стрóить на пескé זאמד אף בויען; из негó ~ сы́плется ער שמעקט שוין מיט קוואָרעס־בלעטער ≅

песóчный זאמד־; *(о цвете)* -זאמדפאָליריקער; פון זאַמדקאַסטן מ ־ס זאַמדקאַליר *после сущ.*; ~ ящик

пессим||и́зм *м* מ ־ן פּעסימיזם; ~и́ст *м* ס־ מ פּעסימיסט; ~исти́ческий פּעסימיסטישער

пест *м* מ ־ן טוקאטש, מ ־ס פּויסל

пéстик *м* 1. *см.* пест; 2. *бот.* מ ־ען פּעסטל

пестр||éть[1] *несов.* 1. *(виднеться, выделяться своей пестротой)* פּילפּאַרביק בלאָנקען [שימערירן]; мéжду дерéвьями ~éли цветы́ צווישן די בײַמער האָבן פּילפּאַר-; луг ~éл цветáми בלומען בלאָנקט די בײַק געבלאָנקט; לאָנקע איז געוועלט בונט פון בלומען, פּילפּאַרביק געבלאָנקט מיט אירע בלומען; 2. *(становиться пёстрым)* בונט [פּילפּאַרביק] ווערן* אלערליי באקומען*

пестр||éть[2] *несов.* 1. *(мелькать)* פּאר די שימערירן אויגן; повсю́ду ~я́т плака́ты, ло́зунги זײַן* אומעטום זעט מען; 2. *(тв.; изобиловать)* בונטע פּלאקאַטן, לאָזונגען; книга ~и́т афори́змами (מיט) פול; ◇ в дéле ~и́т ошúбками דער בוך איז פול מיט אפּאָרײַמען

пёстрый 1. בונטער, פּילקאָליריקער; 2. *(неоднородный)* פּאַרשײַדנמינקער; 3. *(о слоге)* בּאַמבאַסטישער, מעלי׳צע-דיקער

пестчáник *м геол.* מ זאַמדשטיין

пестчáный זאַמדיקער

пестчи́нка *ж* ־ך ז זעמדעלע

петúт *м полигр.* מ פּעטיט

петúция *ж* 1. ס־ ו פּעטיציע

петли́ца *ж* 1. ־ך ז קנאָפּלעכל; שלייפל ז ־ך; 2. *(на форменной одежде)* ס־ ו פּעטליצע

пéтл||я *ж* 1. ־ן מ שלייף, ס־ ו פּעטליע; *(рекú, дороги и т. п.)* ־ן מ זיגזאג, שלייף; 2. *(для пуговицы)* ־ך ז לעכל; ס־ ו פּעטליע; *(для крючка)* וועבעלע; 3. *(в вязании)* ־ך ז אייגל; 4. *ав.* ־ן מ שלייף; 5. *(дверей, окон)* ־ן מ שאַרניר; ס־ ו זאוויסע; ◇ хоть в ~ю лезь כאָטש טו זיך א מיסע אָן

петру́шка[1] *ж бот.* ו פּעטערשקע

петру́шка[2] *м (кукла)* מ פּעטרושקע

пету́х *м* 1. (מצ. ־ען, הענער) מ האָן; 2. *мн.;* встава́ть с ~а́ми מיט האָנענקריי אופּשטיין*; ◇ пусти́ть кра́сного ~а́ מאכן בוירע מעוירע, לאָון* דעם רויטן האָן האָיש

пету́ший האָן-, הענער-; ~ гре́бень מ ־ען האָנענקאם

петуши́ный 1. האָן-, הענער-; ~ крик ז הענער־געקריי; ~ бой ז ־ן הענער־געשלעג; 2. *(как у петуха)* הענער-שער

петуши́ться *несов. разг.* היצן זיך

петушо́к *м* ז ־ך, האָנעכל ז ־ען הענדעלע

петь *несов.* 1. זינגען*; 2. *(быть певцом)* זינגען*; זי זינגט [זי איז א זינגערן] אין אָפּערע; она́ поёт в о́пере איז זינגער; 3. *(о петухе)* קריִין; 4. *высок. (воспевать)* באזינגען*

пехо́т||а *ж* ו אינפאנטעריע, ו פּעכאָטע; ~и́нец *м* מ ־ן פּאנטעריִסט; = מ פּעכאָטינער; ~ный אינפאנטעריע-; פּעכאָטע-; פּעכאָטנע(ר) *тж. неизм. разг.;* ~ный полк מ ־ן פּעכאָטע־פּאָלק, אינפאנטעריע־פּאָלק

печа́ли||ть *несов.* באטריִבן; меня́ э́то ~т מיך באטריִבט; ~ться *несов.* קי́мערן זיך; ~ться из-за *чего-л.* נעמען* זיך צום הארצן עפּעס

печа́ль *ж* 1. מ אוֹמעט, מ טרויער; 2. *разг. (забота)* ו זאָרג, ו דיִגע; кому́ кака́я ~ об э́том? וועמען ארט עס אָן?, וועמען גייט עס וועמע(נ)ס; ~ный 1. אוֹמעטיקער, טרויעריקער, מאָ-; דיִגע איז עס?; отчего́ он так печа́лен? וואָס איז ער רעשכויערדיקער; ~ный взгляд אזוי טרויעריק [אוֹמעטיק]?; 2. *(вызывающий печаль)* טרויעריקער, אוֹמעטיקער; 3. *(достойный сожаления)* טרויעריקער; ~ное недоразуме́ние א טרויעריק מיספארשטיִענויש; ~но, что я его́ не уви́жу ס׳איז זייער טרויעריק, וואָס איך וועל זיך מיט די טרויעריקע באריִמט אים ניט זען קיין

печа́тать *несов.* 1. דרוקן; *(на машинке тж.)* שרייבן*; 2. *(публиковать)* דרוקן, אַרויסלאָזן*, אַרויסגעבן*; ~ся *несов.:* он ра́но на́чал ~ся ער האָט פרי אָנגעהויבן דרוקן זיִנע ווערק

печа́тн||ик *м* = מ דרוקער; ~ый 1. *(для печатания)* דרוק-; ~ая маши́на ו ־ען דרוקמאשין; 2. *(напечатанный)* דרוק-, געדרוקטער; ~ые труды́ געדרוקטע דרוק־פּראָדוקציע; ~ая проду́кция ו וויסנשאפטלעכע ווערק; 3. *(имеющий форму напечатанного)* געדרוקטער; писа́ть ~ыми бу́квами מיט געדרוקטע אויסיעס שרייבן*; ◇ ~ый лист *полигр.* מ ־ן דרוקבויגן

печа́ть *ж* 1. מ ־ען שטעמפל; *перен. тж.* מ כּוֹיסעם; поста́вить ~ на *что-л.* שטעלן דעם שטעמפל [דעם כּוֹי-] אף עפּעס; наложи́ть свою́ ~ на *что-л.* אַרופּלייגן [סעם] אף עפּעס; 2. *(печатание)* דרוק; вы́шла из печа́ти кни́га... ס׳איז אַרויס פון דרוק א בוך...; 3. *(отрасль производства)* ז דרוקווען, ו פּאָליגראַפיע; рабо́тники печа́ти 1) מצ. פּרעסע־טויִער; 2) *(полиграфисты)* מצ. דרוקטויִער; 4. *(внешний вид напечатанного)* מ דרוק; цветна́я ~ קאָליִרטער דרוק; чёткая ~ א דיִטלעכער שריפּט; 5. *(пресса)* ו פּרעסע; периоди́ческая ~ פּעריאָדישע פּרעסע

печёнка *ж* ו לעבער; жа́реная ~ געבראָטענע לעבער

печён||ый געבאַקענער, געבראָטענער; ~ые я́блоки -גע בראָטענע קאַרטאָפֿליעס; ~ый карто́фель געבאַקענע עפּל

пе́чень *ж* ס ו לעבער

печёнье *с* ז ־ן געבעקס (זיס)

пе́чка *ж* מ ־ס אויוון; *(для обогрева)* ו ־ס הרובע

печн||о́й אויוון-; ~о́е отопле́ние ו אהיִצונג מיט אויוונס, אויוון־באהייצונג

печь[1] *ж* 1. מ ־ס אויוון; *(для обогрева)* ו ־ס הרובע; сажа́ть хле́бы в ~ זעצן די לאבנס אין אויוון; 2. *тех.* מ ־ס אויוון; известко́вая ~ קאַלך־אויוון

печь[2] *несов.* 1. באקן*; 2. *(о солнце)* ברענען*, באקן*

пе́чься[1] *несов.* 1. *(в печи)* באקן* זיך; 2. *разг. (греться на солнце)* ברענען* זיך, באקן* זיך

пе́чься[2] *несов.* (о *предл.*) (וועגן, פאר) זאָרגן (זיך)

пешехо́д *м* = מ פֿוסגייער

пе́ш||ий צופֿוס-; ~ие путеше́ственники צופֿוס־רייזנדע; ~ий перехо́д מ ־ן צופֿוס־מארש; в ~ем строю מצ. ווי פּעכאָטינער

пе́шка *ж* 1. *шахм.* מ ־ען פּיאָן; ס ־ו ו פּעשקע; 2. *(в шашках)* ז ־ער ציגל, ו שאַשקע

пешко́м *нареч.* צופֿוס; ходи́ть ~ גיין* צופֿוס

пеще́р||а *ж* ז ־ן היִל; ~ный היִל-; ~ные лю́ди מצ. היִל־מענטשן

пиани́но *с нескл.* ס ־ו פּיאָנע, ו פּיאָנאָ

пиани́ст *м* מ ־ן פּיאָניִסט; ~ка *ж* ס ־ו פּיאָניִסטן

пивн||а́я *ж* מ ־ען בירשענק; ~о́й בִּיר-; ~а́я пе́на ו בִּיר־בריִערי, בִּיר־זוואָדע מ ־ן בִּיר־בריִערייַ; ~о́й заво́д מ ־ן בִּירשוים; ~ой ס ־ו, ו ־ען ברואָוארניע

пи́во *с* מ ־ן בִּיר; ~ва́р *м* = מ בִּירבריִער, בִּירקאָכער; = מ; ־ס ברואָוארניק *разг.;* ~варе́ние *с* ו בִּירבריִערייַ

пивова́ренный: ~ заво́д מ ־ן בִּיר־בריִערייַ, בִּיר־זוואָדע מ ־ן בִּיר־בריִערייַ; ס ־ו, ו ־ען ברואָוארניע

пигме́й *м* מ ־ען פּיגמי

пигме́нт *м* מ ־ן פּיגמענט; ~а́ция *ж* ו פּיגמענטאַציע, ו פּיגמענטירונג

пиджа́к *м* מ ־עס פּידושאָק

пижа́ма *ж* ס ־ו ו פּיזשאָמע

пик *м* 1. *геогр.* מ ־ן שפּיץ (בארג), מ ־ן פּיק; 2. *перен.* מ הייכפונקט; ◇ часы́ ~ *(на транспорте)* ו פּיק־צייט; פּיק־שאָען מצ.

пи́к||а[1] *ж (оружие)* ז ־ן שפּיז; ס ־ו ו פּיקע *разг.;* ◇ в ~у אף צעזעצעניש

пи́ка[2] *ж карт. см.* пи́ки

пика́нтный פּיקאַנטער

пике́[1] *с нескл. (ткань)* ו פּיקע, מ פּיקי

пике́[2] *с нескл. ав.* מ טויִכפלוג, מ פּיקירפלוג

пикёйный פּיקיִענער, פּיקענער; ~ воротничо́к א פּיקן קעלנערל

пике́т *м* מ ־ן פּיקעט; ~и́ровать *несов.* פּיקעטירן; ~и́ровать зда́ние посо́льства פּיקעטירן די אמבאסאדע

пи́к||и *мн. (ед. пи́ка ж) карт.* מ פּיק, שוואַרץ, מ גרין; туз ~ [שוואַרץ] פּיק די טויִז

пики́ровать[1] *сов. и несов. ав.* פּיקירן

пикирова́ть[2] *сов. и несов. с-х.* אויִבערפלאנצן, פּיקירן

пики́роваться *несов.* אויִבערווואַרפן* זיך מיט שטעכווערט-לעך

пикни́к *м* פּיקנִיק ז

пи́кнуть *сов.* ***א; он и ~ не успе́л** ער האָט ניט באוויין עפּע-, האָט ניט באוויין א פּיפּס טאָן* **נען דאָס מויל;** попро́буй то́лько ~ פּרוּוו נאָר זאָגן איין **פּרוּוו נאָר א פּיפּס טאָן, ווואָרט**

пи́ков||ый 1. *карт.* פּיק, שוואַרץ, גרין *после сущ.*; ~ая да́ма [די מאַלקע] פּיק [שוואַרץ, גרין] דאָס מיידל; 2. *разг.:* ~ое положе́ние נאָר ניט קיין גרינגע לאָגע

пила́ *ж* זעג ז; ручна́я ~ האַנטזעג ז־ן ז־ך

пилён||ый: ~ые дрова́ צעזאָגט האָלץ; ~ый са́хар צי- געלעך־צוקער מ

пили́кать *несов. разг.* רימפלען

пили́ть *несов.* 1. זעגן; 2. *разг. (изводить)* יאָדען, טאָטשען, הרי־זען

пи́лка[1] *ж (действие)* זעגן ז

пи́лка[2] *ж* 1. *(ручная пила)* זעגעלע ז־ך; 2. *(для ногтей)* פּיילכל ז־ער

пило́т *м* פּילאָט מ־ן; ~а́ж *м* פּילאָטאַש מ

пилоти́ровать *несов. ав.* פּילאָטירן

пило́тка *ж* פּילאָטקע ז־ס

пи́льщик *м* =מ זעגער

пилю́л||я *ж* פּיל מ־ן ז; ◇ го́рькая ~я א ביטערע פּיל; позолоти́ть ~ю פּארוסן די פּיל; проглоти́ть ~ю אַנשלינגען* ווי א ביטערע פּיל

пингви́н *м зоол.* פּינגווין מ־ען

пино́к *м разг.* שטוף מ (מיטן, שטויס מ, שטורך מ־ן פּוס)

пинце́т *м* פּינצעט מ־ן

пионе́р[1] *м (зачинатель)* =מ אינ־, ווען־דורכלייגער, פּיאָנער מ־ן, ציאָטאָר מ..־טאָרן

пионе́р[2] *м (член детской коммунистической организации)* פּיאָנער מ־ן; ~вожа́тый *м* פּיאָנערן־אָנפּירער =מ, ~ка *ж* פּיאָנערקע מ..־טע; ~ская организа́ция ז־ס פּיאָנערן־אָרגאַניזאַציע; ~ские пе́сни לי- פּיאָנערישע דער

пипе́тка *ж* פּיפּעטקע ז־ס

пир *м* סוּדע ז, ־ן מ, מאָלצייט מ; ◇ ~ горо́й א סוּדע קעיאַד האמע-, א סוּדע אף טיש און אף בענק לעך

пирами́да *ж* פּיראמידע ז־ס

пирамида́льный פּיראמידאַלער

пира́т *м* פּיראָט מ־ן, =מ יאָם־רויבער; возду́шные ~ы לופּטפּיראטן מצ.; ~ский פּיראָטן-, פּיראָטישער; ~ское су́дно פּיראָטן־שיף ז־ן; ~ское нападе́ние א פּיראָטישער אָנפאל

пирова́ть *несов.* פּראָווען, סוּדעווען

пиро́г *м* קוכן מ (געפּילטער) ־ן; פּיראָג מ־ן; *(слоёный)* פּלאָדן מ־ס

пиро́жное *с* =ז פּיראָזשנע

пирож||о́к *м* פּירעשקע ז־ס; ~ки́ с мя́сом פּירעזשקעס מיט פּלייש

пироксили́н *м* פּיראָקסילין מ

пиротéхника *ж* ז פּיראָטעכניק

пирс *м мор.* פּירס מ־ן

писа́ка *разг. м* =מ טינטלער; *ж* ז־ס טינטלערן

писа́ние *с* 1. ז שרייבן; 2. *разг. (написанное)* נעשרי־פּט ז; ◇ священ́ное ~ די הייליקע שריפּט

пи́сан||ый שרי־פּטלעכער, געשרי־בענער; ◇ ~ая краса́вица א יעפּאס־טויער, א בילדשיינהייט; говори́ть как по ~ому רעדן* ווי פון א בוך ארויס

пи́сарь *м* =מ שרי־בער (קאנצעליאריע־); полкова́й ~ =מ פּאָלק־קאנצעליאריסט

писа́тель *м* =מ שרי־בער; ~ница *ж* ז־ס שרי־בערין; ~ский שרי־בערישער, שרי־בער־; ~ский труд שרי־בערי־; ~ский тала́нт מ טאלאַנט, שרי־בער־טאלאַנט; ~ских мно́гих שע מי; ~ская организа́ция פון א שרי־בער־אָרגאַניזאַציע ז־ס

писа́ть *несов.* 1. שרייבן*; ~ каранда́шом מיט שרייבן* א בלײַער; ~ заявле́ние א מעלדונג שרייבן*; он нам ча́сто пи́шет °ער שרייבט אונדז אָפט; ~ ме́лко שרייבן* מיט קליינקע אויסיעלעך, דרי־בנע שרייבן*; 2. *(сочинять)* ~ диссерта́цию א דיסערטאַציע שרייבן*; ~ стихи́ לידער, דיכטן, שרייבן*; ~ му́зыку מוזיק שרייבן*, קאָמפּאָנירן; 3. *(заниматься литературным трудом)* ער שרייבט זיך* א שרייבער, זיין*; он пи́шет в журна́лах [ער פּובליקירט זיך* וועג וועלכע] אין זשורנאַלן שרייבט; 4. *(рисовать)* מאָלן; ~ ма́слом אין אויל־פּארב מאָלן; ~ся *несов.* 1.: как пи́шется э́то сло́во? ווי שרייבט זיך [ווי] ווי שרייבט זיך*; 2. *безл.* что́-то мне не пи́шется מיר איז, עפּעס שרייבט זיך מיר ניט עפּעס ניט צום שרייבן

писк *м* ־ען ז קוויטשערי, קוויטשען; *(отдельный звук)* ז קוויטש מ, פּיפּס מ; *(птенцов)* ז פּישטשערי

пискли́вый 1. *(о голосе)* קוויטשיקער; 2. *(обладающий пискливым голосом)* מיט א קוויטשיק קעלכל *после сущ.*; ~ ребёнок [א קוויטשער, א פּישטשן] א קינד א שרייער; 3. *(пищащий)* פּישטשענדיקער

пискля́вый *разг. см.* пискли́вый 1

пистоле́т *м* פּיסטאָלעט מ־ן, פּיסטויל מ־ן

писто́н *м* פּיסטאָן מ־ען

писчебума́жный: ~ магази́н מאגאזין פון שרייבפּאפּיר, שרייבגעצייג־מאגאזין מ־ען

пи́сч||ий שרייב־; ~ая бума́га ז שרייבפּאפּיר

письмена́ *мн.* מצ. שרי־פּטצייכנס

пи́сьменн||о *нареч.* אין א שרי־פּטלעכער, שרי־פּטלעך, פּאַרם; ~ость *ж* 1. *(система графических знаков)* ז שרי־פּטלעכקייט; 2. *(совокупность письменных памятников)* ליטעראטור (שרי־פּטלעכע); ~ый 1. *(написанный)* א שרי־פּטלעכע באקאַנטשאַפט; ~ая про́сьба א שרי־פּטלעכער עקזאַמען; 2. *(для письма)* שרייב־; ~ые принадле́жности מצ. שרייב־מאכשירים, שרייבגעצייג ז; ~ый стол מ־ן שרייבטיש

письм||о́ *с* 1. *(послание)* ז בריוו מ, ־ען; заказно́е ~о́ רעקאָמענדירטע(ר) בריוו; 2. *(система графических знаков)* ז שריפּט; славя́нское ~о́ די סלאַווישע שריפּט; 3. *(умение писать)* ז שרייבן; научи́ть *кого-л.* ~у́ אויסלערנען עמעצן שרייבן; иску́сство ~а́ ז שרייבקונסט

письмоно́сец *м* =מ בריוו(ן)טרעגער

пита́ние *с* 1. *(действие)* ז דערנערן, ז שפּיזן, שפּײַ־; 2. *(пища)* ז שפּיז, ז נערונג; диети́ческое ~ ז דיעטישע נערונג; 3. *эл.* ז ענערגיע מ, שטראָם; *тех. (горючее)* ברענשטאָף מ; ◇ обще́ственное ~ געזעלשאפּטלעכע דערנערונג

пита́тельн||ый שפּײַזיק; (*сытный*) נאָרהאפטיקער, -נעָרעוו; ~ое вещество́ ן־שפּײַז־שטאָף מ; ◇ ~ая среда́ *биол.* וו נעָר־מאסע; *перен.* גיסטיקער ארום

пита́ть *несов.* 1. (*кормить*) שפּײַזן, האָדעוועָן, דערנעָרן; 2. *тех.* שפּײַזן; ~ энергией [מיט] שפּײַזן מיט ענעָרגיע [שטראָם]; 3. (*испытывать*) פילן; ~ отвращение к *чему-л.* פֿון עפּעס פילן צו עקל; ~ нежные чувства к *кому-л.* פֿון עמעצן פילן צו; האָבן* צאָרטע געפֿילן צו; ~ся *несов.* 1. נערן זיך; (*о человеке тж.*) דערנעָרן זיך, שפּײַזן זיך; хорошо́ ~ся [שפּײַזן זיך] עסן* גוט°; ~ся в столо́вой באקומען* אין א גאָרקיך; 2. *тех.*: ~ся от аккумуля́тора ענעָרגיע פון אקומוליאַטאָר; 3. *перен.* שפּײַזן זיך

пито́мник *м* (מצ. ..-גערט(ע)נער) מ פֿלאַנצגאָרטן; (*животных*) ־ס וו פֿערמע; *перен.* וו פֿלאַנצשול

пить *несов.* 1. טרינקען*; ~ чай טיי טרינקען*; мне хо́чется ~ ס׳דורשט מיך, כ׳וויל א טרונק; 2. (*злоупотреблять алкоголем*) שיקערן, טרינקען*; 3. (*за вин.*) -טרי(פֿאר) קען*, (פֿאר) אופֿהייבן* א קאָפּ; пью за ва́ше здоро́вье! לעכאיִם! פֿאר אײַער געזונט!; ◇ как ~ дать ≅ ס׳איז א קלאָרע זאך, זיכער ווי גאָלד

питьё *с* 1. (*действие*) ן־טרינקען מ; 2. (*напиток*) -גע ן־טראָנק

питьев||о́й -טרינק; ~а́я вода́ וו טרינקוואסער; ~а́я со́да וו געטראָנק־סאָדע

пих||а́ть *несов. разг.* 1. (*толкать*) שטויסן*, שטורכען; 2. (*засовывать*) (פֿאר)שטופּן; ~а́ть в карма́ны (פֿאר)-שטופּן אין די קעשענעס; ~ну́ть *сов. однокр.* א שטויס; א שטורכ(ע) טאָן*, טאָן*

пи́чкать *несов. разг. прям. и перен.* שטאָפּן; ~ лека́рствами מיט רעפֿוּעס האָדעוועָן

пи́шущ||ий: ~ая маши́нка שרײַבמאשינקע ־ס וו

пи́щ||а *ж* 1. וו שפּײַז, ן עסנוואַרג; расти́тельная ~а וועגעטאַטיוו שפּײַז; гото́вить ~у גרייטן עסן; ~ей кита́м слу́жит планкто́н די וואַלפיש שפּײַזן זיך מיט פּלאַנק-טאָן; 2. *перен.* וו שפּײַז; духо́вная ~а גײַסטיקע שפּײַז; ◇ дава́ть ~у *чему-л.* פֿאר [שטאָף] שפּײַזן* געבן*

пищá́ть *несов.* פֿישטשען; (*о ребёнке*) קוויטשען; (*о птенцах*) פֿישטשען

пищеваре́ние *с* וו (שפּײַז־)פֿאַרדײַונג

пищевари́тельный -פֿאַרדײַ־אפּא ראט מ

пищево́д *м* ן־שפּײַזרער מ ן־וויישעט מ *уст.*

пищев||о́й -שפּײַז־אינדוסט ריע וו

пия́вк||а *ж* 1. ־ס וו פֿיאָווקע; ста́вить ~и בלוטזויגן־, פֿיאָווקען; 2. *разг.* (*о человеке*) ־ס וו פֿיאָווקע, -געָר מ =

пла́вани||е *с* 1. ן שווימען; чемпио́н по ~ю א טשעמ-פּיאָן אף שווימען וו; кругосве́тное ~е שיפֿריזע ארום דער וועלט; находи́ться в ~и [אין יאָם־וועג] אפֿן יאָם*; отпра́виться в ~е זיך אין א ריים; לאָן*; ◇ большо́му кораблю́ большо́е и ~е ≅ אויבן איז געהויבן

пла́вательн||ый -שווים; ~ый бассе́йн שווימ־באסיין מ

пла́вать *несов.* 1. שווימען*; (*в разных направлениях*) אומשווימען*; (*о судне*) קורסירן; 2. (*на судне и т. п.*) פֿאָרן*; (*в разных направлениях*) אומפֿאָרן*; 3. (*держаться на поверхности жидкости — о предметах*) שווימען*; 4. (*в небе, в воздухе*) שוועבן טראָגן*, אומשווימען*; 5. *разг.* (*служить на судне*) דינען*, זיין*; ~ ради́стом (אף דער שיף) זיין* א ראדיסט; 6. *разг.* (*отвечать путано на экзамене*) «שווימען*», פֿלאָנטען

плавúльн||ый -שמעלץ־אויוון מ ־ס

пла́вить *несов.* שמעלצן*; ~ся *несов.* שמעלצן* זיך, געשמאָלצן ווערן*

пла́вка *ж* 1. ן שמעלצן; 2. (*один производственный цикл процесса плавления*) ן־שמעלצונג וו; скоростна́я ~ אויסשמעלץ מ ־ן־שנעל־שמעלצונג וו ־ען; 3. (*продукт*) פֿלאָווקעס מצ. *разг.*

пла́вки *мн.* מצ. שווימהייזלעך

пла́вк||ий שמעלציקער; ~ость *ж* וו שמעלציקייט

плавле́ни||е *с*: то́чка ~я *физ.* ן־שמעלץ־פונקט מ; температу́ра ~я וו שמעלץ־טעמפּעראטור

пла́вленый: ~ сыр ווייכער קעז

плавни́к *м* ן־פלוספעדער מ וו

пла́вн||ый פֿליסיקער, שווימיקער, גלאַטיקער; ~ые движе́ния באוועגונגען [צאַרטע] שווימיקע; ~ая похо́дка לײַכטער גאַנג; ~ая речь פֿליסיקע רייד; ◇ ~ые согла́сные קאָנסאָנאַנטן [ליקווידע]

плаву́ч||ий 1. (*плавающий*) שווימענדיקער, -שווים; ~ая ми́на ־ס וו שווים־מינע; ~ий дом о́тдыха שווימענדיק שווימפּעיקער; 2. (*способный плавать*) אָפֿרו־הויז

плагиа́т *м* ן־פלאַגיאַט מ ־ס; ~ор *м* ־ס מ פלאַגיאַטאָר

плáзма[1] *ж физ.* וו פלאַזמע

плáзма[2] *ж* (*крови*) וו פלאַזמע

плака́т *м* ן־פלאַקאַט מ

пла́кать *несов.* 1. ווײַנען; ~ от бо́ли פֿאר ווײַ-ווײַנען; ~ навзры́д טיק; ~ слезами יאָמערן; 2. (*о предл.*; *оплакивать*) ווײַנען (און קלאָגן); о чём ты пла́чешь? וואָס ווײַנסט?; ~ся *несов. разг.* (און קרעכצן) אָכצן; (*на вин.*) קלאָגן זיך מיט טרערן אף די אויגן (אף)

пла́кс||а *м*, *ж* ־ס וו קלאַגמוטער, א פֿאַרווײַנטע נעשמע; ~и́вый *разг.* פֿאַרווײַנטער, פֿאַרקלאָגטער; (*о голосе*) ווײַנענדיקער; ~и́вый ребёнок א קינד א שרײַער

плаку́ч||ий: ~ая и́ва טרויער־ווערבע ־ס וו

пламене́ть *несов.* פֿלאַמען, פֿלאַקערן

пла́менн||ый פֿלאַמיקער, פֿײַער(ד)יקער; ~ая любо́вь א פֿלאַמיקע [א פֿײַערדיקע] ליבע; ~ый патрио́т א פֿלאַמיקער [הייסער] פּאַטריאָט; ~ый приве́т מיקער; א פֿלאַמיקער גרוס

пла́м||я *с прям. и перен.* ן פֿלאַם, ־ער(ן) פֿלאַמפֿײַ; вспы́хнуть ~енем אויפֿלאַקערן; ~я любви́ א פֿלאַמפֿײַער פֿון ליבע

план *м* 1. (מצ. פֿלענער) מ פֿלאַן; пятиле́тний ~ -פֿינף־יאָריקער פֿלאַן; произво́дственный ~ פֿראָדוצירן־פֿלאַן; соста́вить ~ א פֿלאַן צוזאַמפֿשטעלן; стро́ить ~ы на бу́дущее בויען פֿלענער אף דער צוקונפֿט [אף וויטער]; 2. (*чертёж*) (מצ. ..פֿלענער) מ; ~ го́рода פֿלאַן; 3. (*расположение предмета в перспективе*): пере́дний ~ פֿאָדערפֿלאַן מ; за́дний ~ הינטערפֿלאַן מ; кру́пным ~ом *кино* נאָענט־פֿאַרגרעסערט; 4. (*точка зрения*) ן־אספּעקט מ; в теорети́ческом ~е פֿון טעאָרעטישן אספּעקט; ◇ на пе́рвом ~е אפֿן ערשטן פּלאַן, אין דער ערשטער ריי; на после́днем ~е אפֿן הינטערגרונט* אין דער לעצטער ריי, לעצטן פּלאַן; отойти́ на за́дний ~ אָפּגעווקט ווערן*

планёр *м* פלאנער מ ־ס

планери́ст *м* פלאנעריסט מ ־ן; ~ка *ж* פלאנעריסטן מ ־ס וו, פלאנעריסטקע וו ־ס

плане́та *ж* פלאנעטע וו ־ס, פלאנעט וו ־ן

планетари́й *м* פלאנעטאריום מ ־ס, פלאנעטאריי מ ־ען

плане́тн||ый פלאנעטן־; ~ая систе́ма פלאנעטן־סיסטעם וו ־ען

планиме́трия *ж* פלאנימעטריע וו

плани́ровать[1] *несов. (составлять план)* פלאנירן; *разг. (+ инф.; иметь намерение тж.)* פלאנעווען

плани́ровать[2] *несов. ав.* פלאנירן

планирова́ть *несов. (местность)* אויספלאנירן

планиро́вка *ж* 1. *(действие)* אויספלאנירונג וו; 2. *(расположение)* פלאן מ, אויספלאנירונג וו

пла́нка *ж* לייסטל ז ־ער, פלאנקע וו ־ס

планкто́н *м биол.* פלאנקטאָן מ

пла́нов||ость *ж* פלאנישקייט וו; ~ый פלאן־; -פלא- 1. *(запланированный)* נעוועג(ר) *тж. неизм.*; ~ое зада́ние פלאן־פארגעבונג וו; ~ое хозя́йство פלאנווע ווירטשאפט; 2. *(занимающийся составлением планов)* פלאניר־; ~ый отде́л פלאניר־אָפּ טייל מ ־ן

планоме́рн||ость *ж* פלאנמעסיקייט וו; ~ый פלאנמע־[2]; סיקער

планта́||тор *м* פלאנטאטאָר מ ־ן; ~ция *ж* פלאנ־ טאציע וו ־ס

планше́т *м* פלאנשעט מ ־ן

пласт *м* שיכט מ ־ן, פלאסט מ ־ן; ~а́ми שיכטנווייז; ◇ лежа́ть ~о́м ליגן* ווי א פלאסט [ווי א שטיין]

пла́стик *м* פלאסטיק מ ־ן

пла́стика *ж* פלאסטיק וו

пла́стиков||ый: ~ая бо́мба פלאסטיק־באמבע וו ־ס

пластили́н *м* פלאסטילין מ ־ן

пласти́нка *ж* 1. פלאסטינקע וו ־ס; *(с надписью)* -טאָ שילדל ז ־ער, וועלע ז ־ער; нарезать то́нкими ~ми אָנשניידן* אף בלעטעלעך; 2. *(патефонная)* פלאט וו ־ן; פלאטע וו ־ס; *разг.;* долгоигра́ющая ~ (ע)לאנגשפילנדיקע פלאט(ע) וו ־ס

пласти́ческ||ий פלאסטישער; ~ие движе́ния פלאסטישע באוועגונגען; ~ая опера́ция *мед.* א פלאסטישע אָפּעראציע; ◇ ~ая ма́сса פלאסטישע מאסע, פלאסטמאסע וו, -פלאס טיק מ

пласти́чн||ость *ж* פלאסטישקייט וו; ~ый פלאסטישער

пластма́сса *ж* פלאסטמאסע וו, פלאסטיק מ

пла́стырь *м* פלאסטער מ ־ס

пла́т||а *ж* 1. *(вознаграждение за труд)* לוין מ, -גע צאָלטס ז; 2. *(возмещение)* געצאָלטס ז, אָפּצאָל מ; входна́я ~а ארײַנגאנג־אָפּצאָל מ; внести́ квартирную ~у אָפּצאָלן דירע־געלט; ◇ за́работная ~а ארבעט(ס)לוין מ

плате́ж *м* 1. *(действие)* צאָלן, מ אָפּצאָל; 2. *(сумма)* אָפּצאָל־סומע וו

плате́жеспосо́бн||ость *ж* צאָלפעיקייט וו; ~ый -צאָל פעיקער

плате́жн||ый צאָל־; ~ая ве́домость אויסצאָל־ליס (אויס); ~ый бала́нс צאָל־באלאנס מ ־טע וו ־ס

пла́тин||а *ж* פלאטינע וו; ~овый פלאטינענער

плати́ть *несов.* 1. צאָלן; ~ за прое́зд צאָלן פאר דורכ- פאָרן; ~ долги́ אויס(אָפּ)צאָלן כּוועס; ~ в рассро́чку (אויס)צאָלן ראטעסווײַז; 2. *(тв.; делать что-л. в ответ на чей-л. поступок)* (מיט) צאָלן; ~ добро́м за зло צאָלן מיט נוטס פאר שלעכטס; ~ чёрной неблагода́рностью מיעס אָפּדאנקען; ◇ ~ той же моне́той צאָלן עטפּערן מיטן זעלבן; ~ взаи́мностью איינס פאר איינס; (נעפּיל)

пла́тн||ый 1. *(подлежащий оплате)* פאר־; געצאָלטער, א געצאָלטער ארײַנגאנג, געלט *после сущ.;* вход ~ый בא־ געצאָלטער, פאר ארײַנגיין דארף מען צאָלן; 2. *(оплачиваемый)* געדונגענער; באלוינטער, א באלוינטע [באצאָלטע] ארבעט; ~ый рабо́тник א באצאָלטער ארבעטער; 3. *(вносящий плату)* (אָפּ) צאָלט, וואָס צאָלט פאר געלט *после сущ.;* ~ые ученики́ שילער פאר סכאר־לימעד

плато́ *с нескл.* הויכלאנד ז ־ן, פלאטאָ מ ־ען

плато́к *м (головной)* טיכל ז ־ער; פאטשיילע וו ־ס *уст.;* носово́й ~ נאָזטיכל ז ־ער, נאָזטיכעלע ז ־ך

платфо́рма *ж* 1. *(станционная)* פלאטפאָרמע וו ־ס, פּעראָן מ ־ען; 2. *(вагон)* פלאטפאָרמע וו ־ס; 3. *(программа действий)* פלאטפאָרם וו ־ען

пла́тье *с* 1. *собир.* קלײדונג, וו האלבאָשע, קלײדער מצ.; בגאָדים מצ. *уст.;* 2. *(надетое на ком-л.)* קלײד ז ־ער, קלײדער מצ.; מאלבושים מצ. *(женское)* גרייטע מאלבושים, קאָנפעקציע וו ◇ гото́вое ~

платян||о́й קלײדער־; ~о́й шкаф קלײדער־שאפע וו ־ס; ~а́я щётка קלײדער־בערשטל ז ־ער

плафо́н *м* פלאפאָן מ ־ען

пла́ха *ж (эшафот)* עשאפאָט מ

плацда́рм *м* פלאצדאָרם מ ־ען

плацка́рт||а *ж* פלאצקאָרטע וו ־ס; ~ный פלאצקאָרטן־; ~ный ваго́н פלאצקאָרטן־וואגאָן מ ־ען; ~ный биле́т א בילעט מיט א פלאצקאָרטע

плач *м* געוויין ז

плаче́вн||ый *(бедственный)* קלאָגעדיקער; *(ничтожный тж.)* נעבעכדיקער; ~ое состоя́ние א קלאָגעדיקער [נעבעכדיקע] רע- קלאָגעדיקע צושטאנד; ~ые результа́ты זולטאָטן

плашмя́ *нареч.* פלאך; *(навзничь)* נאָנדיק

плащ *м* מאנטל מ ־ען; непромока́емый ~ רעגנמאנטל מ ־ען

плащ-пала́тка *ж* פלאשטש־פאלאָטקע וו ־ס; מאָנטעלע־ בײַדעלע ז ־ך *шутл.*

плебисци́т *м* פלעביסציט מ ־ן

плева́ *ж* הייטל ז ־ער, פלעָווע וו; ◇ де́вственная ~ *анат.* בתולע־הייטל ז

плева́тельниц||а *ж* שפּײַקעסטל ז ־ער

плева́ть *несов.* 1. *(на вин.) разг.* -אויס (אף) שפּײַען*; 2. שפּײַען*; мне на него́ ~ איך האָב אים אין איך שפּיי (זיך אויס) אף אים, דר׳ערד; он плюёт на эти́кет ער שפּיי זיך אויס אפן עטיקעט; ◇ ~ в потоло́к שפּײַען* אף דער סטעליע; ~ся *несов. разг.* שפּײַען*; *(иметь привычку плевать, плевать друг в друга)* שפּײַען* זיך; *(обрызгать слюной)* פּינען

плево́к *м* שפּיי מ ־ן

плёвра *ж анат.* פלעָוורע וו

плеврит *м мед.* פלעוויריט מ ־ן

плёв||ый: для него́ э́то ~ое де́ло *разг.* דאָס האָט בא אים קיין מאמש ניט

плед *м* פּלעד מ ־ן

плексигла́с *м* פּלעקסיגלאָס מ

племенн||о́й 1. *(о племени)* שׁייִנטע־, שׁוואָטים־; ~ы́е языки́ רײַסערײַען צווישן שוואָטים־שפּראכן; ~а́я вражда́ די שוואָטים־; 2. *(о скоте)* ראָסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~о́й бык ראָסעווע ביק

племя́ *с* 1. *ист.* שׁייִנטע מ (מצ. שׁוואָטים); 2. *тк. ед. (поколение)* דאָר מ, ווענעראַציע ו; ◇ оставля́ть на ~ *с.-х.* לאָזן* אף פּליד

племя́нн||ик *м* פּלימענניק מ ־עס; ~ица *ж* פּלימענניצע ו ־ס

плен *м* ו געפֿאַנגענשאפֿט; ו געפֿענקעניש; находи́ться в ~ý זײַן* א געפֿאַנגענער, זײַן* אין געפֿאַנגענשאפֿט; 2. *перен.:* быть в ~ý заблужде́ний האָבן*, לעבן אין טאָעס; быть в ~ý предрассу́дков זײַן* א גרויסן טאָעס; קנעכט פון פֿאָרורטיילן [אָבערגלויבענישן]

плена́рн||ый פּלענאַרער; ~ое заседа́ние פּלענאַרער זיצונג

плени́тельный באַצויבערנדיקער

плени́||ть *сов.* באַצויבערן; ~ться *сов.:* он ~лся её красото́й ס׳האָט אים באַצויבערט איר שיינקײט

плёнка *ж* 1. הײַטל ו ־ער; 2. *(фотографическая, магнитная)* פֿילמע ו

плéнник *м* 1. *уст.* ..נע מ (קריגס־)געפֿאַנגענער; 2. *перен.* בלינדער (קנעכט)

плéнный 1. געפֿאַנגענער; 2. *в знач. сущ. м* (קריגס־)געפֿאַנגענער מ ..נע

плéнум *м* פּלענום מ ־ס

плени́ть(ся) *несов. см.* плени́ть(ся)

плéсень *ж* שׁימל מ; покры́ться ~ю פֿארשׁימלט ווערן*

плеск *м* געפּליוסק ו; *(вёсел, волн о берег тж.)* פּאטשן ו

плеска́ть *несов.* 1. פּליוסקען; 2. *(брызгать, лить)* שפּריצן, פּליוסקען; ~ся *несов.* 1. פּליוסקען; *(ударяясь тж.)* פּאטשן; 2. *(переливаться через край)* צעפּליוסקען זיך

плéсневеть *несов.* פֿארשׁימלט ווערן*, שׁימלען

плести́ *несов.* 1. *(корзину, венок и т. п.)* פּלעכטן*; ~ ко́су דעם צאָפּ פֿארפּלעכטן*; *(паутину)* שפּינען*; 2. *перен.:* ~ интри́ги מיט הינטערשיסע־ אינטריגירן*; לעך; 3. *разг. (говорить несуразное)* פּלאַפּלען; что ты плетёшь? וואָס פּלאַפּלסטו?; ~ небыли́цы אויסטראַכטן וואָס ניט געשטויגן ניט געפּליגן

плести́сь *несов. разг.* שלעפּן זיך, קריכן*; ~ за *кем-л.* נאָכשלעפּן זיך עמעצן

плетёный געפּלאָכטענער

плете́нь *м* פּלויט מ ־ן

плётка *ж*, **плеть** *ж* קאַנטשיק מ ־עס, ביטשל ו ־ער

плечев||о́й אַקסל־; ~а́я кость *анат.* אַקסלבין מ ־ער

плéчики *мн. разг. (вешалка)* אופּהענג־«אקסלעך» מצ.

плечи́стый מיט בריײטע פּלייצעס *после сущ.*

плеч||о́ *с* 1. = אַקסל מ ־ן, פּלייצע ו ־ס; 2. *анат.* אויבערארעם מ ־ס; 3. *тех.* אַקסל מ ־ן; ◇ пожима́ть ~а́ми צוקן מיט די אקסל; ~о́м к ~ý אקסל צו; (не) по ~ý *кому-л.* פּאר עמעצנס קוכעס (ניט); с чужо́го ~а́ וואָס יענער האָט געטראָגן; *(не по фигуре)* ניט צו דער מאַס; у него́ за ~а́ми *что-л.* ער האָט שוין הינטער זיך; у него́ за ~а́ми соли́дный о́пыт ער האָט שוין הינטער זיך א היפּש דערפֿאָרונג

плешиве́ть *несов.* פּליכעוואָטע ווערן*, באַקומען* א פּליך

плеши́вый פּליכעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

плешь *ж* פּליך מ ־ן

плея́да *ж* פּלעיאַדע ו ־ס

пли́нтус *м стр.* דיל־לייסט ו ־ן, פּלינטע ו ־ס

плиссе́ *с нескл.* פּליסע מ

плиссиро́ванн||ый פּליסירטער, געפֿאַלדעוועטער; ~ая ю́бка א פּליסירט [א געפֿאַלדעוועט] קליידל

плита́ *ж* 1. פּלאַך ו ־ן, פּלאַטע ו ־ס; бето́нная ~ בעטאָן־פּליטע ו ־ס; 2. *(надгробье)* שטיין מ ־ער; мого́льная ~ (אפֿן קיוווער) א שטיין; 3. *(кухонная)* -פּלי־ אָפּליטע ו ־ס; אויוון מ ־ס ו טע; га́зовая ~ גאַזפּליטע ו ־ס

пли́тка *ж* 1. פּליטקע ו ־ס; ~ шокола́да א פּליטקע שאָקאָלאַד; 2. *(облицовочная)* -קאַכל מ ־ען; *собир.* קאַכל; 3. *(нагревательный прибор)* -פּליטקע ו ־ס, לען מצ.; אויוונדל ו ־ער; электри́ческая ~ אן עלעקטרישע פּליטקע

пли́точный: ~ пол טאָוולען־דיל מ ־ן; ~ чай -ציגל־ טיי ו; ~ шокола́д פּליטקע־שאָקאָלאַד מ

плове́ц *м* = שווימער מ

плод *м* 1. פּרוכט ו ־ס, פּירע ו; *(съедобный тж.)* אויבס ו; 2. *(зародыш)* עמבריאָן מ ־ען; 3. *перен.* פּרוכט ו, פּראָדוקט מ ־ן; ~ многоле́тнего труда́ א פּראָדוקט פון א סאך יאָרן אַרבעט

плоди́ть *несов.* 1. (פּאר)מערן; 2. *разг. (производить на свет)* (אָן)פּלאַדיען; 3. *(порождать)* פּלאַנצן; ~ бюрократи́зм פּלאַנצן ביוראָקראַטיזם; ~ся *несов. разг.* 1. *(размножаться)* (פּאר)מערן זיך, פּרוכפּערן זיך; *(рождаться)* פּלאָדיען זיך; 2. *(появляться)* מערן זיך

плодови́т||ость *ж* 1. פּרוכפּער(ד)יקייט ו; 2. *перен.* -פּראָדוקטיוקייט; *ирон.* -פּרוכפּעריקייט ו; ~ый 1. -פּרוכפּער; *ирон.* -דיקער; 2. *перен.* פּראָדוקטיוו־

плодово́д *м* = פּרוכטצוכטלער מ; ~ство *с* -פּרוכטצוכט ו; ~ческий פּרוכטצוכטלעריש־

плодо́в||ый פּרוכט־; פּרוכטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые дере́вья מצ. פּרוכטביימער; ~ые консе́рвы מצ. אויבס־קאָנסערוון

плодоноси́ть *несов.* ברענגען* [געבן*] פּרוכטן

плодоовощн||о́й: ~о́е хозя́йство אויבס־ און גרינס־ ווירטשאפֿט ו ־ן

плодоро́д||ие *с* פּרוכטבאַרקייט ו; ~ный פּרוכטבאַר; ~ная земля́ פּרוכטבאַרע ערד

плодотво́рн||о *нареч.* פּרוכטבאַר, פּראָדוקטיוו; *(успешно)* מיט דערפֿאָלג, דערפֿאָלגריך; ~о рабо́тать אַרבעטן [פּראָדוקטיוו, פּרוכטבאַר]; ~ый -פּרוכטבאַרער [פּראָדוקטיוו־, דערפֿאָלגרײַכער]; *(успешный)* וועך

пло́мб||а *ж* 1. *(свинцовая)* פּלאָמבע ו ־ס; 2. *мед.* (צאָן־)פּלאָמבע ו ־ס; ста́вить ~у (אפֿן) א פּלאָמבע ליגן (פּלאָמבירן א צאָן, צאָן)

пломбирова́ть *несов.* 1. *(запечатывать)* פּלאָמבירן; 2. *(зуб)* (אפֿן צאָן) פּלאָמבירן, א פּלאָמבע ליגן

пло́ск||ий 1. *(ровный)* פּלאַכער; 2. *(невысокий)* פּלאַכער; *(небольшой глубины)* -פּלא־ ניט־טיפֿער; ~ий чемода́н -קעסטל־ כער טשעמאָדאַן; 3. *(неостроумный)* פּלאַטשיקער; *(пошлый)* פּלאַטשיקער ווינ [שפּאס]; ~ая шу́тка געמיינער, ביליקער

плоского́рье *с* פּלאַטאָ מ ־ען, הויכלאַנד ו ־ן

плоскогу́бцы *мн.* פּלאַכצוועניגל ו ־ער

плоскодо́н||ка *ж* פלאַכשיפל ז ־ען, א שיפל מיט א פלאַכדעקיקער דנאָ; **~ный** פלאַכדעקיקער

плоскосто́пие *с* וו פלאַכפֿיסיקייט מ

пло́скост||ь *ж* 1. *(поверхность)* פלאַכהײט מ; *мат.* ־ן וו פלאַך; 2. *(область, сфера)* ־ן אספֿעקט מ; рассмотре́ть вопро́с в разли́чных ~я́х באטראַכטן די פֿראַגע פֿון פֿאַרשיידענע אספֿעקטן [פלאַכן]; э́ти пробле́мы лежа́т в ра́зных ~я́х אָט די פראגן ליגן אין פֿאַרשיידענע פלאַכן; 3. *ав.* ־ען פליגל מ

плот *м* ־ס טראַטוע וו, ־ן פליט מ

плотва́ *ж* ־ס פלאָטקע וו, פלאָטיטשקע וו

плоти́на *ж* ־ס דאַמבע וו, הרעבליע וו

пло́тник *м* = טעסלער מ

пло́тничать *несов.* זיך מיט טעסלערײַ*, פֿארנעמען* זיך

пло́тничий טעסלער־האק וו (מצ. ־ען); ~ топо́р טעסלערשע אקסט

пло́тн||о *нареч.* 1. *(туго, тесно)* שטיף, פעסט; пла́тье ~о облега́ет фигу́ру דאָס קלייד כאפט שטיף אום די גוט*; ~о закры́ть дверь [שטשילנע] פֿארמאַכן די טיר; придви́нуть шкаф ~о к стене́ צוריקן די שאַפע אָפּעסן*; ~о пое́сть אין האַרט צו דער וואַנט; ~о пообе́дать מי [א זאַטן] א פעטן אָפּעסן*; **~ость** *ж* 1. וו געדיכטקייט, וו קאָמפּאַקטקייט; 2. *(ткани, бумаги)* וו שטיפקייט, וו האַרטקייט; 3. *физ.* וו געדיכטקייט; ◇ ~ость населе́ния פון די געדיכטקייט דער באפֿעלקערונג

пло́тн||ый 1. האַרטער, געדיכטער; ~ая ма́сса א האַרטע מאַסע [א געדיכטע]; 2. *(густой, непроницаемый)* געדיכטער; ~ые слои́ атмосфе́ры די געדיכטע אטמאָספֿער־שיכטן; 3. *(о ткани, бумаге)* גראָבער, שטיפער; 4. *(коренастый)* יאָדערדיקער, געפֿאַקטער; 5. *разг. (сытный)* א פעטער [א זאַטער] מיטיק; ~ый обе́д פעטער, זאַטער*

плотоя́дный 1. פליישפרעסנדיקער; 2. *перен.* טיִוועפֿוגאשמיעס

плот||ь *ж* גוף מ; כוימער מ *уст.*; ◇ во ~и́ פליייש פון פליייש; *чья-л.* ~ь и кровь עמעצנס אייגן בלוט און פליייש; войти́ в ~ь и кровь אײַנאָפּן זיך אין בלוט און פליייש; облечься в ~ь и кровь אָנטאָן זיך בלוט און פליייש; облечь иде́ю в ~ь и кровь אידיי אָפּ דער בלוט און פליייש

пло́хо *нареч.* 1. שלעכט\°, ניט גוט; ~ себя́ чу́вствовать פֿילן זיך שלעכט\° [ניט־גוט]; ~ себя́ вести́ פֿירן זיך שלעכט\°; вы́глядеть ~ [ניט גוט] שלעכט\° [אויסזען*]; бы́ло ~ слы́шно מע האָט געהערט שלעכט\°; ~ па́хнуть האָבן* [ס׳]איז שלעכט\°; 2. *в знач. сказ. безл.* א, ס׳איז שלעכט; здесь не так уж ~ דאָ איז גאָר ניט אזוי שלעכט; ~ с тра́нспортом ס׳האלט שלעכט מיט טראַנספּאָרט; 3. *в знач. сказ. безл. (кому-л., о самочувствии)*: ему́ ста́ло ~ ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן; больно́му о́чень ~ דעם קראַנקן דער קראַנקער האלט שמאָל; איז זייער שלעכט *разг.*; 4. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* די אָפּשאַצונג «שלעכט»

плох||о́й ניט קיין גוטער, שלעכטער\°; פאַסקודנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~о́е вино́ ניט קיין גוטער ווין; ~о́й по́черк קסאַוו שלעכטער\°; ~а́я пого́да ניט קיין גוטער [א שלעכטער\°, א פאַסקודנע, א מיעסער] וועטער; ~о́й уро́жай [ניט קיין גוטע] נערעטנעניש שלעכטער\°; ~о́й при́знак [ניט קיין גוטער] סימן שלעכטער\°; ~а́я привы́чка א מיעסע טעוות; ~о́е утеше́ние א קנאַפּע טרייסט; ~о́е настрое́ние [א שוואַרצע] שטימונג שלעכטער\°; ~о́й акте́р [ניט קיין וואַשנע] אקטיאָר שלעכטער\°; ~а́я па́мять א שוואַכער [א שלעכטער\°] זיקאָרן; ~а́я репута́ция רעפוטאַציע שלעכטער\°, א שלעכטע נאָמען; ~о́й хара́ктер א שוואַרער [א שלעכטער\°, א ביטערער] כאַראַקטער; плохи́ твои́ дела́ ס׳האלט מיט דיר שמאָל טער; стари́к уже́ плох דער זאָקן איז שוין שטאַרק כאָרעוודיק; на него́ ~а́ наде́жда אף אים קען מען זיך ווייניק פֿאַרלאָזן; ◇ с ним шу́тки плохи́ מיט אים טאָר מען זיך ניט אָנ־הייבן

площа́дк||а *ж* 1. (מצ. פלעצער) פלאַץ מ; строи́тельная ~а (מצ. ..פלעצער) בויפּלאַץ מ; 2. *(лестничная)* טרעפּ־פלאטפאָרמע וו, ־ס; сосе́ди по ~е טרעפּ־שכיינים; 3. *(вагона)* (מצ. ־ס) פלאטפאָרמע וו; войти́ в авто́бус с пере́дней ~и אריַינגיין* אין אווטאָבוס דורך דער קינדערפלאץ מ (מצ. ..פלעצער); ◇ де́тская ~а פלעדערשטער טיר

пло́щадь *ж* 1. *(пространство)* (מצ. ־ס) שטאָך מ; *мат.* שטעטעך מ; посевна́я ~ פארזיי־שטעטעך (כים); 2. *(в городе и т. п.)* (מצ. ..שטאָכים) פלאץ מ; 3. *(помещение)* (פלעצער) שטעטעך מ; жила́я ~ וווין־פֿלעכן; ◇ произво́дственная ~ פראָדוצירטעריטאָריע שטעטעך מ

плуг *м* ־ס פלוג מ, ־ן אקער(־אייזן)

плут *м* (מצ. ..קעפּ) מ ־ן פלוט, (שווינדלער, דרייקאָפּ) = לער מ

плута́ть *несов. разг.* (אום)בלאָנדזשען, (אום)בלאָנדזשען

плутова́тый שעלמעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

плутова́ть *несов. разг.* פֿלוטעווען, שווינדלען; *(в игре)* מאָשעניעווען

плутовка *ж* (מצ. ..קעפּ) מ פלוט, (שווינדלער, דרייקאָפּ) לערן וו ־ס

плутовско́й 1. שווינדלעריש; 2. *(выражающий хитрость)* שעלמיש

плутовство́ *с* וו שווינדלערײַ

плыть *несов.* 1. שווימען*; 2. *(о судне)* זיך טראָגן*; *(куда-л.)* גיין*; 3. *(на судне)* פֿאָרן*; 4. *(в небе, в воздухе)* שווימען*, זיך טראָגן*, שוועבן; ◇ ~ по тече́нию מיטן שטראָם; ~ про́тив тече́ния קעגן שטראָם שווימען*

плюга́вый *разг.* שפּעטנע(ר) *тж. неизм.*

плю́нуть *сов. однокр.* א שפּײַ טאָן*

плюс *м* 1. *(знак)* ־ן פליוס מ; 2. *разг. (преимущество)* ־ן פליוס מ, ־ס מילע וו

плю́хнуться *сов. однокр. разг.* א, זיך פליוך טאָן* געבן* א פאל

плюш *м* פליוש מ; **~евый** פליושענער

плю́шка *ж* ־ך פוטער־בולקעלע ז

плющ *м* פליושט מ

плю́щить *несов.* אײַנפּלעטשן

пляж *м* ־ן פליאוש מ; песча́ный ~ א זאַמדיקער פליאוש

пляс *м разг.* (מצ. טענץ) טאנץ מ; пусти́ться в ~ טענצל ז ־ך טאָנצן; לאָזן* זיך אין א טענצל; **плясать** *несов. разг.* טאנצן (א פּאָלקסטאנץ)

пля́ска *ж* (מצ. ..טענץ) טאנץ מ (פּאָלקס)

плясу́н *м* = м טאַנצערקע וו ־ס; ~ья *ж* טאַנצערין ז ־נעס

пневмат||ика *ж* וו פנעוומאַטיק; ~и́ческий פנעוומאַטישער

по *предлог* I. *с дат. п.* 1. *(на поверхности)* אויבער, מיט; *(вдоль)* פֿאָרן* מיטן [אויבערן]; ехать по шоссе́ פֿאָרן* פֿאָוע דעם ברעג טיך; идти́ по бе́регу реки́ גיין* פֿאָוע דעם; путеше́ствовать по стране́ אומרײַזן אויבערן לאנד; по краям доро́ги בא די ראנדן פֿונעם וועג; 2. *(в точку, в предмет)* אין; сту́кнуть по столу́ א זעץ טאָן* אין טיש; стреля́ть по врагу́ שיסן* אפֿן סוינע; 3. *(в направлении)* מיט; по тече́нию מיטן שטראָם; по часово́й стре́лке אין דער רי׳כטונג פֿונעם (ווי׳זער־)ווי׳זער; 4. *(при обозначении времени) предлогом не переводится:* по утра́м (אָלע) אינדערפרי׳; по пра́здникам אָן־אַמטאָר־צײַט; не писа́ть по месяца́м ניט שרײַבן* כאדאָשימלאָנג; 5. *(посредством чего-л.)* מיט, דורך; по по́чте מיט דער פֿאָסט; по телефо́ну דורכן טעלעפֿאָן; по желе́зной доро́ге מיט דער אײַזנבאן; 6. *(в области)* אין; иссле́дования по хи́мии אויספֿאָרשונגען אין געביט פון כעמיע; выступле́ния по вопро́су... ארויסטרעטונגען אין דער פראָגע...; зада́чник по геоме́трии געאָמעטרישער אופֿגעבער; состяза́ния по стрельбе́ פארמעסטונגען אין שיסן; 7. *(согласно, в соответствии)* לויט; *(на основании признака тж.)* נאָך (...); по зако́ну לויטן געזעץ; по происхожде́нию לויטן אָפּשטאַם; по приказа́нию לויטן באפֿעל; по Ма́ркcу לויט מארקסן; по пра́ву מיט פולן רעכט; узна́ть *кого-л.* по го́лосу דערקענען עמעצן נאָכן קאָל נאָך; по лицу́ заме́тно מע זעט עס אין פּנימער; 8. *(вследствие, по причине)* אויבער עמעצנס, אויבער; по *чьей-л.* вине́ אויבער [מאַכמע] דער שלאָפקייט; по боле́зни אויבער, אלפּי טאָעס א טאָעס אויבער; 9. *(указывает на количество чего-л. при распределении)* צו; *(при обозначении стоимости переводится тж. без предлога);* по пяти́ рубле́й деся́ток צו פינף רובל א צענדליק; по рублю́ за час צו איין רובל א שאָ, א רובל א שאָ; мы вы́пили по стака́ну молока́ מיר האָבן אויסגעטרונקען צו מיר בעקען נאָך די; א גלאָז מילך קינדער; тоска́ по ро́дине וו הײַמווי ז, הײַמ־בענקשאפט; וו נאָסטאַלגיע; II. *с вин. п.* 1. *(вплоть, до)* ביז (אויבער); по пояс в воде́ גארטל אין וואַסער [ביז אויבערן]; с пе́рвого по пя́тое ноября́ פֿונעם ערשטן ביזן פינפטן נאָיאָ־; 2. *(за чем-л.) разг.* נאָך; идти́ по́ воду נאָך גיין* בער; 3. *(в сочетании с числительными)* צו; по́ три צו דרײַ; по́ двое צו צוויי; III. *с предл. п. (после)* נאָך; по прибы́тии на ме́сто נאָכן אָנקומען אפֿן אָרט נאָכדעם; по мне [נאָך] אָנגעקומען אפֿן אָרט לויט; ◇ по́ мне (ער איז) ווי; ◇ по́ мне [נאָך] לויט מיר נאָך

побагрове́ть *сов.* וועלן* צוטער־רויט, בלוטרויט

поба́ивать *несов. разг.* א, א ביסל מוירע האָבן*

поба́ливать *несов. разг.* עטוואָס [א ביסל] ווי טאָן*

побасёнки *мн. (ед.* побасёнка *ж)* מע. בלאָבע־מיסעס, פֿיזמוֹינעס מע.

побе́г[1] *м (бегство)* אנטלויפֿן ז; соверши́ть ~ אנטלויפֿן*

побе́г[2] *м (росток)* שפּראָצלינג ז ־ען

побе́гать *сов.* ארומלויפֿן* (א ביסל)

побегу́шк||и *мн.:* быть на ~ах у *кого-л.* זין* א שיק־ינגל בא עמעצן; ма́льчик на ~ах שיק־ינגל ז ־ער

побе́да *ж* (מע. ניצחונות) ניצאָן ז; ז״ג ז ־ן; ~ социали́зма в СССР דער זיג פֿונעם סאָציאליזם אין פּסטר

победи́тель *м* = ז זיגער (בא־); ~ница *ж* זיגערין (בא־)

победи́ть *сов.* 1. זיגן; *(вин.)* באזיגן, אָפּהאלטן* א ני־; ~ в бою́ זיגן אין שלאכט צאָכן (אי׳בער); ~ в состяза́нии זיגן אינעם פארמעסט, געווינען* דעם פארמעסט; ~ врага́ באזיגן דעם סוינע; страна́ победи́вшего социали́зма דאָס לאנד, וווּ דער; דאָס לאנד פֿונעם זיגרײַכן סאָציאליזם; 2. *(вин.; преодолеть)* באזיגן, גלי׳ווער זיין* [דער־]בעקומען*, גלי׳ווער זין* ~ страх שטיקן אין זיך] דעם פֿאכעד; ~ боле́знь גלי׳ווער זין* די קרענק

побе́дн||ый 1. ניצאָן־; פון זיג *после сущ.;* ~ые знамёна די פֿאָנען פון זיג; ~ый клич ניצאָן־רוף מ; 2. *(победоносный)* ניצאָנדיקער, טריומפֿי׳רנדיקער; ◇ до ~ого конца́ [זיג] ביזן פֿולשטענדיקן ניצאָן

победоно́сн||ый זיגרײַכער; *перен.* טריומפֿי׳רנדיקער; ~ое наступле́ние זיגרײַכער אָנגריף; ~ая улы́бка א טריומפֿי׳רנדיקער דיקער שמייכל

побежа́ть *сов.* 1. לאָן* זיך לויפֿן*; 2. *(потечь, политься)* נעמען* לויפֿן*

побежда́ть *несов. см.* победи́ть

побеле́ть *сов.* ווײַס ווערן*

побели́ть *сов.* אויסווײַסן; *(известью)* אויסקאלכן

побе́лка *ж* 1. *(действие)* וו אויסווײַסונג; ז אויסווײַסן; 2. *(слой мела)* קרײַד וו, ז

побере́жье *с* ז ־ן, יאָם־ברעג מ ־ן, ברעגלאנד ז

побере́чь *сов.* 1. *(сохранить)* אויפֿהיטן*; 2. *(заботливо предохранить от чего-л.)* אָפּהיטן*; ~ся *сов.* אָפּ־ זיך* היטן*

побесе́довать *сов.* א שמועס טאָן*, דורכשמועסן זיך*

побеспоко́ить *сов.* מאטרי׳עך זין*, באָמרויקן; ~ся *сов. (позаботиться)* (о *предл.)* (וועגן) זאָרגן; (+ *инф.)* (טאָן עפּעס) מאטרי׳עך זין* זיך*; о биле́тах на конце́рт вы уж са́ми побеспоко́йтесь די בילעטן אפֿן קאָנצערט באזאָרגט שוין איר; он да́же не побеспоко́ился сообщи́ть мне об э́том ער האָט זיך אפֿילו ניט מאטרי׳עך געווען מיר מיטצוטיילן וועגן דעם

побира́ться *несов. разг.* גיין* אין [אי׳בער] די, בעטלען בעטן* א נעדאָווע, הי׳זער

поб||и́ть *сов.* 1. *(избить)* אָנשלאָגן*, אָנהאָרגענען*; 2. *(нанести поражение)* צעשלאָגן*, צעקלאָפּן; *(в соревновании, игре)* באזיגן; 3. *(убить всех)* אויסהאָרגענען*; 4.: гра́дом ~и́ло хлеб דער האָגל האָט אויסגעשלאָגן די טוויטע; 5. *(посуду и т. п.)* צעברעכן*; ◇ ~и́ть реко́рд צעברעכן* זיך, ברעכן וועלן*

поблагодари́ть *сов.* באדאנקען אָפּדאנקען

побла́жк||а *ж разг.:* дава́ть ~у *кому-л.* מיטיוו זין* גיין* אף האנאָכעס מיט עמעצן, מיט עמעצן

побледне́ть *сов.* וועלן* בלאַס [בלייך]

поблёклый 1. *(о цветах и т. п.)* פֿאַר־, פֿאַרוועלקטער; 2. *(о красках)* וויאָנעטער

поблёкнуть *сов.* 1. *(о цветах и т. п.)* פֿאַרוועלקן, פֿאַרוועלקט [פֿאַרוויאָנעט] וועלן*; 2. *(о красках)* אָפּבליא־ אָפּגעבליאקעוועט וועלן*, קעוועט

поблёскивать *несов.* בלישטשען, שימערן

побли́зости *нареч.* דאָ ניט וויַט

побо́и *мн.* קלעפ מצ.

побо́ище *с* 1. *уст. (сражение)* שלאכט ווּ ־ן (גרויסע); 2. *разг. (драка)* האריגע ווּ ־ס; געשלעגערײַ ז ־ען

побо́рник *м (чего-л.)* (פון) = פּארטײַדיקער, -קעמפֿער מ (פאר) = פּער

поборо́ть *сов.* 1. *(одержать верх)* בא-, גיוואָנען זײַן* *(на войне тж.)* מצאַליגן זײַן*; 2. *(преодолеть)* קעמפֿן; ~ страх גיוואָנען זײַן* דעם פֿאַכעד

побо́ры *мн.* צינסן מצ.

побо́чн||ый זעקסטיקער, זעקסטיק; ~ые дохо́ды בי־פּראָדוקט מ ־ן; בי־האנדלעס; ~ый проду́кт סעס

побоя́ться *сов. (род.)* (פאר) מורא האָבן*; (+ *инф. тж.)* ניט אײַנשטעלן זיך (טאָן עפּעס)

побрата́ться *сов.* פֿארבריִדערן זיך

побрати́м *м* ברודער אָנגענומענער; ◇ города́-~ы ברידער־שטעט מצ.

побре́згать *сов. см.* бре́згать

побри́ть *сов.* אָפּגאָלן, אָפּראַזירן; ~ся *сов.* אָפּגאָלן אָפּראַזירן זיך, זיך

побросáть *сов.* 1. *(бросить в беспорядке)* וואַרפֿן*, אַוועקוואַרפֿן*; 2. *(оставить)* אַוועקלייגן וווּ עס מאכט זיך אִיבערלאָזן*

побряки́вать *несов. разг.* קלימפּערן, קלינגלען

побряку́шка *ж разг.* קלימפּערל ז ־ער; *(погремушка тж.)* קלאַפּערל ז ־ער

побуди́ть *сов.*, **побужда́ть** *несов. (к чему-л.* + *инф.)* דאָס האָט אים באַוועגט [געשטײַסן] מאַסקים צו זײַן; שטויסן*, באַוועגן*; э́то побуди́ло его́ согласи́ться

побужде́ни||е *с* מאָטיוו, סטימול מ ־ן (אינערלעכער); из благоро́дных ~й אויס נאָבעלע מאָטיוון

побыва́||ть *сов.* 1. *(в разных местах)* אויסזײַן*; 2. *(провести где-л. некоторое время)* (אָפּ)זײַן*; он ~л в Узбекиста́не אין אוזבעקיסטאַן (א שטיקל צײַט) געווען; 3. *(принять участие)* זײַן*; он ~л на войне́ אין גענוג אַפּ דער מילכאָמע

побы́вк||а *ж:* прие́хать на ~у *(о солдате)* קומען* (צו פֿאָרן) אהיים אַף דער אורלויב־צײַט

побы́ть *сов.* אָפּזײַן*; он по́был у нас три дня ער איז אָפּגעווען בא אונדז דרײַ טעג

пова́диться *сов. разг.* 1. *(+ инф.; приобрести привычку)* געווינטיק (שלעכטע), מאכן זיך א באַקומען*, זאגאַדיען זיך (מיִעסע); 2. *(часто ходить куда-л.)* טעוות

пова́дк||а *ж разг. (привычка)* -טע, געווינשאפט ווּ ־ן; ~и живо́тных די אופֿירונג [די טנועס] פון באלע־כאַים

пова́дно *разг.:* что́бы не́ было ~ *кому-л.* ס׳וואָל זיך מער ניט גלוסטן עמעצן

повали́ть[1] *сов. (свалить)* אומווארפן*, אומוואלגערן; ~ де́рево אומוואלגערן א בוים

повали́ть[2] *сов.* 1. *(двинуться)* א, א לאָז טאָן* זיך, אַנהייבן* פֿאלן, א שאָט טאָן* זיך; 2. *(о снеге)* שאָט טאָן* זיך

повали́ться *сов.* אומפאלן*; ~ от уста́лости на зе́млю א פאל טאָן* צו [א וואלגער טאָן* זיך אף] דר׳ערד

пова́льн||ый אלגעמיינער מאסטווע(ר); *тж. неизм.*; *(о болезни)* עפּידעמישער; ~ое увлече́ние מאסטווע פאר-; ~ый о́быск אלגעמיינער אונטערזוך

поваля́ть *сов.* אײַבערוואלגערן; *(в муке и т. п.)* -אײַבער טונקען*; ~ся *сов.* 1. אויסוואלגערן זיך; ~ся в снегу́ וואלגערן זיך אין שניי; ~ся на траве́ אויסוואלגערן זיך (א ביסל) אפן גראָז

по́вар *м* קעכער מ ־ס

пова́ренн||ый: ~ая кни́га -בי.. (מצ.), קולינאר־בוך מ, ז (כער); ◇ ~ая соль קאָכזאלץ ווּ

повар||и́ха *ж* קעכנע ווּ ־ס; קעכן ווּ ־ס *разг.*; ~ско́й колпа́к קעכער־קאַלפּעק מ ־עס

по-ва́шему *нареч.* 1. *(о желании)* ווי איר ווילט; *(об образе действия)* אף אײַער שטײגער, ווי איר האָט ליב; пусть бу́дет ~ זאָל זײַן ווי איר ווילט; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט אײַך נאָך, לויט אײַער מיינונג; ~, э́то справедли́во? איר רעכנט, אז דאָס איז יושערדיק?

поведе́ние *с* אופֿירונג ווּ; *(образ действий)* האַל- ווּ טונג

повез||ти́ *сов.* 1. פֿירן(אוועק); 2. *безл.:* ему́ ~ло́ ס׳האָט אים אָפּגענאַלטן

повелева́ть *несов.* 1. *(чем-л.)* (איבער) געוועלטיקן; *(кем-л. тж.)* (איבער) שאפן*; 2. *см.* повеле́ть

повеле́||ть *сов.* 1. *(приказать)* באפֿעלן*; 2. *перен.* הייסן*; так ~л мне долг граждани́на אזוי האָט מיר גע-הייסן מײַן בירגערלעכער כּוויוו

повели́тель *м* הערשער מ

повели́тельн||ый באפֿעלעריש, הערשעריש; ◇ ~ое наклоне́ние *грам.* אימפּעראַטיוו מ, באפֿעל־מאָדוס מ

пове́ренный *м* אָנגעפֿאַרטרויטער מ ־טע; ◇ ~ в дела́х *дип.* אינייאָנים־אָנגעפֿאַרטרויטער מ ־טע; прися́жный ~ *уст.* געשוואָרענער אדוואָקאַט

пове́рить *сов.* 1. גלייבן; 2. *уст. (проверить)* -אויס פֿרוון; 3. *(тайну)* פֿארטרויען

пове́рк||а *ж* 1. קאָנטראָל ווּ, קאָנטראָלירונג; ~а вре́мени פֿאַרוואָס דעם זײַגער; 2. *(перекличка)* אפֿעל מ; ◇ на ~у אינדערפֿרי

поверну́||ть *сов.* 1. *(изменить положение)* -אויסקערע; ~ть ключ אויסדרייען, ווען; ~ть ра́неного אײַבערקערן דעם פֿאַרוואונדעטן; ~ть го́лову אויסקערעוון דעם קאָפּ; 2. *(изменить направление)* דער וועג מיר האָבן זיך אום-, האָבן פֿאַרקערעוועט אף צוריק; 3. *(придать иное направление)* וועגדן*; ~ть разгово́р в пре́жнее ру́сло דעם שמועס אין דער פֿריִערדיקער ריכטונג; ~ться *сов.* 1. אויסקערעוון זיך, אָנעמען* אן אַנדער וועגדונג; 2. *перен.* אויסדרייען זיך; вот как де́ло ~лось! אַזוי ווי ס׳האָט זיך א קער געטאָן דער איניין!

повёртывать(ся) *несов. см.* поверну́ть(ся)

пове́рх *предлог с род. п.* אף (אויבן); ~ пальто́ (אויבן) אפן מאנטל; взгляну́ть ~ очко́в א קוק טאָן* פון אײַבער די ברילן

пове́рхностн||о *нареч.* אויבנפּיק, אויבערפלעכלעך; ~ый 1. *(верхний)* אײַבערשטער; 2. *(неосновательный)* אויבנפּיקער, אויבערפלעכלעכער; ~ый челове́к אן אויבנפּיקע; ~ые зна́ния בערפלעכלעכער פּאַרשוין יעדיעס

пове́рхност||ь *ж* אויבערפלאַך ווּ; гла́дкая ~ь воды́ אפן (אויבערפלאך פונעם) וואַסער־שפּיגל מ; на ~и воды́

ניט ארײַנדרינגען*; ◇ скользи́ть по ~и *чего-л.* וואָסער; אין דער טיף [אינעם טאָך] פון עפּעס

повéрье *с* ן־ ו גלייבעניש

поверя́ть *несов. см.* пове́рить 2, 3

повеселéть *сов.* *פרײַלעכ(ער) ווערן; *(приободриться)* אופּנעמונטערט ווערן*

повеселúться *сов.* *אמוזירן זיך; גוט פארבראַכט ווערן*

по-весéннему *нареч.* פרילינגדיק, ווי (אין) פרילינג, ווי פרילינגציט

повéсить *сов.* 1. *אופּהענגען; 2. *(казнить)* אופּהענגען* אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ [די] נאָז]; ◇ ~ гóлову [нос] אופּהענגען* זיך; ~ся *сов.* אופּהענגען* זיך

повествовáние *с* ן־ ו דערציילונג; ~тельный דערציילעריש, ציל-; דערציילעריש; ◇ ~тельное предложéние *грам.* דערציילעריש זאַץ

повествовáть *несов.* *(о *предл.*) (וועגן) דערציילן (אויס)

повести́ *сов.* 1. אוועקפירן; ~ ребёнка к врачу́ אויפּ- פּירן דאָס קינד צום דאָקטער; ~ полк в ата́ку פּירן דאָס קינד צום דאָקטער; 2. *(транспортное средство)* הייבן* דעם פּאָלק אין אטאַקע; он сам повёл маши́ну ער האָט אליין פּירן* נעמען פּירן די מאשין; ~ самолёт над облака́ми לאָזן* פליגן דעם אעראָפּלאַן העכער פון די וואָלקנס; 3. *(тв.* по *дат.)* א פּיר טאָן*, געבן* א פּיר; ~ смычко́м по стру́нам א פּיר מיט סמיטשעק אויבער די סטרונעס געבן*; 4. *(начать)* (פּירן) אָנהייבן*; ~ разгово́р (פּירן) אָנהייבן*; успе́шно ~ хозя́йство [פּארפּירן] א שמועס אָנהייבן*; 5. *(тв.; шевельнуть)*: ~ плеча́ми מיט די אַקסלען א פּיר טאָן*; ~ бровя́ми מיט די בראָען א צוק טאָן*; ◇ и бро́вью не ~ (אפּילו) ניט קיין פינטל טאָן* מײַטן אויג

повести́сь *сов.* 1. *(войти в обычай)* ווערן* א מינהג, אײַנגעפירט ווערן*; так уж и́сстари повело́сь אזוי האָט זיך שוין פון קאדמוינים אָן געפירט; 2. (с *тв.*) *разг.* אָנהייבן* ארומפירן זיך [כאָטש ווערן זיך] с кем поведёшься, от того́ и наберёшься *посл.* מיט וואָס פאר א מענטשן מע האָט צו טאָן, אזא ווערט מען אליין

повéстк||а *ж* ־ען ן־ רופּצעטל; ◇ ~а дня טאָג־אָר־ אף דער טאָג־אָר־; на ~е дня טאָג־סיידער ן; דענונג, אפן טאָג־סיידער, דענונג

пóвесть *ж* 1. דערציילונג ן־ (א גרעסערע); 2. *уст.* מעסע ן־ ס

повéшение *с* ן הענגען; смéртная казнь чéрез ~ טויט־ שטראָף דורך הענגען

повé||ять *сов.* 1. *(подуть)* [בלאָזן] אָנהייבן* ווייען; 2. *безл. (тв.)* פילן זיך פילן, (מיט) בלאָזן* א; ~яло свéжестью ס׳האָט זיך געלאָזט פילן א פרישקייט

повздóрить *сов.* צעקרײַגן זיך, צעוואָרטלען זיך

повзрослéть *сов.* *דערוואַקסענער ווערן

повива́льн||ый: ~ая ба́бка הייב־אם ן־ ו באָבע ן־ ס *разг.*

повида́ть *сов. разг.* 1. זיך [אָנקוקן] *[אָנוען; мно́го ~ на своём веку́ פיל אָנזען [אָנקוקן] זיך אין לעבן; 2. *(вин.; встретиться)* (מיט) זען* זיך מיט די זען*; ~ся *сов. разг.* (מיט) זען* זיך

по-ви́димому *вводн. сл.* אפּאָנעם, זעט אויס, ווײַזט אויס

повúдло *с* ן פּאָוויִדלע

повúнн||ая *ж:* прийти́ с ~ой קומען* אין זיך מיט שולד־ענערקענונג, זײַן קומען* מיט

повúнность *ж* ן־ ו פליכט; *перен. разг.* ז אָפּקומעניש; вóинская ~ ו מיליטער־פליכט

повúнн||ый (в *предл.*) (אין) שולדיקער; ни в чём не ~ые лю́ди [אבסאָליוט] אומשולדיקע מענטשן; он не повúнен в э́том ניט שולדיק; ◇ ~ую гóлову меч не сечёт *погов.* ער איז אין דעם מיידע בעסטער פאָטער

וואָר ס׳איז זיך מיידע, דעם שטראָפט מען ניט; מיקנאס

повинова́ться *несов. (прош. тж. сов.)* אונטער־, פאָלגן

повúнове́ни||е *с* ן־ ו נעהאָרכזאמקייט; вы́йти из ~я אופּ- הערן פאָלגן

повиса́ть *несов.*, **повúснуть** *сов.* 1. *בליבן העענגן; 2. *(свешиваться)* *ארײַפּהענגען; ◇ повúснуть в вóздухе *בליבן* העענגן אינדערלופט

повле́чь *сов.* *גיריעם זיך; ~ за собóй *מיטברענגען

повлия́ть *сов.* (на *вин.*) (אף) האָבן* א ווירקונג, ווירקן (אף), (אף) *מאשפּיע זיין*

по́вод[1] *м* (*мн.* пово́дья) ן־ ו לייץ, ־ס ו לייצע; отпусти́ть пово́дья *די לייצעס* אָפּלאָזן*; ◇ быть на ~ý *у кого-л.* זיך לאָזן* פירן פון עמעצן

по́вод[2] *м* (*мн.* по́воды) ן־ ו נעלעגנהייט; *(предлог)* בא יעדער נעלעגנ- געלעגנטער (אָנעגנטער); по вся́кому ~у געירעם הייט, וועג מע דארף יאָ און וועג מע דארף ניט; по како́му ~у? צוליב וואָס?; что вы ду́маете по э́тому ~у? וואָס דענקט איר וועגן דעם?; э́то не причи́на, а то́лько ~ דאָס איז ניט די סיבה, נאָר בלויז דער נאָענטסטער [דער שטויס] געבן* א נעלעגנהייט; ◇ дать ~ у ווועגן

поводи́ть[1] *сов.* 1. *(помочь, заставить ходить)* ארום- פּירן אהין און אהער; ~ карандашо́м по бума́ге מיטן בלײַער איבערן פאפּיר

поводи́ть[2] *несов. (тв.; шевелить)*: ~ бровя́ми צוקן מיט די בראָען; ~ плеча́ми דרייען מיט די אַקסלען

поводо́к *м* ־ס ן הונטרימען

поводы́рь *м уст.* ־ס ן אומפירער, באגלייטער

повóзка *ж* ־ך ז וועגעלע, וועגענער (מצ. ־ס, וועגען ן)

поволо́к||а *ж:* глаза́ с ~ой צאָרט־טרוימעריש אויגן

повора́чивать(ся) *несов. см.* поверну́ть(ся)

поворо́т *м* 1. *(действие)* פארקערעוען ז; 2. *(место поворота)* קער ן־ ז; на ~е דאָרט, וווּ דער וועג פאָר- וועגענדגן, וועגענדער; 3. *перен.* קער ן, וועגענדגן; ◇ дать от воро́т ~ *кому-л.* פארקערעוען דעם די- צוריקגען* עמעצן; ле́гче на ~ах! אָן היץ!, פאמעלעכן!; шаг

поворотúть(ся) *сов. разг. см.* поверну́ть(ся)

поворо́тливый 1. ריריגעוודיקער; 2. *(о машинах, самолётах)* מאנעווריר־פעיקער

поворо́тн||ый 1. קער־; ~ые механи́змы קער־מעכאַניזמען ן־ ז; ~ый круг *ж.-д.* קער־קרײַז ן־ ז מצ. ניזמען; ~ый пункт קרײַז ן־ ז; 2. *(переломный)* קער־, וועגענד־; וועגענדפונקט ן, קערפונקט ן

повреди́ть *сов.* 1. *(дат.; причинить вред)* שאטן, ברענגען* שאָדן; ~ здоро́вью שאטן דעם געזונט; 2. *(вин.; портить)* קאליע מאכן, צעשפּאַדיקן; 3. *(вин.; поранить и т. п.)* צעשפּאַדיקן זיך א פוס; ~ себе́ но́гу

повреждáть *несов. см.* повреди́ть 2, 3

повреждéние *с* צעשעדיקונג ז ־ען; **повременúть** *сов. разг.* צוווארטן; **повремéнн||ый:** ~ая оплáта צײַטלוין מ; **повседнéвный** טאָגטעגלעכער; *(постоянный)* שטענדיקער; **повсемéстн||о** *нареч.* אומעטום; ~ый אומעטומיקער; **повстáн||ец** *м* = מ אופשטענדלער; ~ческий אופשטענדלער-; ~ческий отрядˊ מ ־ן אופשטענדלער־אטריאד לער-; **повстречáть** *сов. разг.* באגעגענען; ~ся *сов. разг.* באגעגענען זיך; **повсю́ду** *нареч.* אומעטום; **повторéние** *с* ז ,אי־בערכאזערונג ז ,אי־בערכאזערן דאָס אי־; מ ־ן רעצידיוו *(болезни и т. п.)* בערכאזערן זיך; **повторúть** *сов.* אי־בערכאזערן; ~ся *сов.* אי־בערכאזערן זיך; דאָס שאָרכען האָט זיך אי־בערגע- шóрох повторúлся טאר זיך אי־בער- э́то не должнó ~ся כאזערט; **повтóрн||ый** צווייטמאָליקער, איבערגעכאזערטער; ~ый запрóс א צווייטמאָליקער אָנפרעג; ~ое нарушéние прáвил у́личного движéния דאָס אויוועג זען א צווייט מאָל אף די קלאָלים פונעם גאַסן־פארקער; **повторя́ть** *несов. см.* повторúть; ~ся *несов. см.* повторúться; вы повторя́етесь איר כאזערט זיך אי־בער; **повы́сить** *сов.* 1. העכערן; ~ тéмпы די העכערן טעמפן; ~ производúтельность трудá די ארבעט־ העכערן; ~ квалификáцию די קוואלי־פיקאציע העכערן; ~ цéны [אופהייבן*] די פריזן העכערן; 2. *(кого-л.)* געבן* א העכערן פאָסטן; ~ по слýжбе א געבן* אופ־ העכערן פאָסטן; 3.: ~ *кого-л.* в *чьих-л.* глазáх היבן* עמעצן אין עמעצנס אויגן [פרעסטיזש] אוועקאריטעט ◇ ~ гóлос די העכערן; ~ся *сов.* 1. *(стать выше)* היבן* זיך, שטיגן*; температýра повы́силась אופ)היבן*; ס׳האָט זיך אופגעהויבן [ס׳איז געשטיגן] די טעמפעראטור; 2. *(увеличиться, усилиться)* שטיגן*, געהעכערט ווערן* שטיגן*; благосостоя́ние нарóда повы́силось ס׳איז געהעכערט געווארן [ס׳איז געשטיגן] דער ווילשטאנד פונעם פאָלק; 3.: он повы́сился в *чьих-л.* глазáх [פרעס־ טיזש] איז אויסגעוואקסן אין עמעצנס אויגן

повышá́ть(ся) *несов. см.* повы́сить(ся)

повыше́ние *с* 1. ז ,העכערונג ז ,העכערן דאָס שטיגן פון די פריזן העכערן די; *(рост цен)* ~ квалификáции די העכערונג פון דער קוואליפיקאציע העכערן; 2.: получúть ~ по слýжбе [אויבערגיין* אף] א העכערן פאָסטן באקומען*

повы́шенн||ый געהעכערטער, געשטיגענער; ~ая температýра געהעכערטע טעמפעראטור; ~ый интерéс געשטיגענע; ~ое настроéние א גרויסער° אינטערעס, גענער אינטערעס העכערע פאָדערונג־ געהויבענע שטימונג

повязáть *сов.* ארומבינדן*; ~ гóлову платкóм ארום אויסבינדן* א טיכל מיט קאָפּ בינדן*; ~ гáлстук דעם שניפס; ~ся *сов.* זיך ארומבינדן*; ~ кушакóм אום טערגאָרטלען זיך

повя́зка *ж* 1. *(нарукавная)* מ ־ן ,בינט מ ־ן ,באנדאש ז ־ס *(на глаза)* בינדע ז ־ס; **повя́зывать(ся)** *несов. см.* повязáть(ся)

погáнка *ж (гриб)* ז ־ער ,גיפט־שוועמל סאָם־שוועמל ז ־ער

погáн||ый 1. *(о грибах)* ניט־עסבארער, גיפטיקער; 2. *разг.:* ~ое ведрó ז ־ס פאָמויניצע; 3. *разг. (скверный)* פאסקודנע(ר) *тж. неизм.*

погасúть *сов.* 1. *(несов.* гасúть) פארלעשן*; 2. *(несов.* погашáть): ~ задóлженность ליקווידירן די פאר־ שולדיקטקייט; ~ мáрки (בריוו־)מארקעס שטעמפלען די

погáс||нуть *сов.* 1. פארלאָשן ווערן*, אויסגעלאָשן ווערן*; огóнь ~ דאָס פּײַער איז פארלאָשן [אויסגעלאָשן] געווארן 2. *перен.* אויסגעלאָשן ווערן*; рáдость в её глазáх ~ла די פרייד אין אירע אויגן איז אויסגעלאָשן געווארן

погашáть *несов. см.* погасúть 2

погашéние *с* ז ,דעקונג דאָס דעקן דעם כויוו; ~ дóлга אף אויסצאָלן דעם כויוו; в ~ задóлженности

погибáть *несов. см.* погúбнуть

погúбель[1] *ж уст.* מ ,טויט אומקום מ

погúбел||ь[2] *ж:* согнýться в три ~и אינבייגן* זיך אינדרײַען

погúбнуть *сов.* אומקומען*; *(о корабле и т. п. тж.)* אונטערגיין*; *перен. (о мечтах и т. п.)* ווערן*; ~ в бою פאלן* [אומקומען*] אין א שלאכט

погúбший 1. אומגעקומענער; 2. *(морально опустившийся)* פארלאָרענער, פארפאַלענער

погладúть *сов.* 1. *(ладонью и т. п.)* א גלעט טאָן*; 2. *разг. (утюгом)* אויספרעסן

погла́живать *несов.* גלעטן, (פון צײַט צו צײַט) גלעטן

поглотúть *сов.*, **поглощáть** *несов.* 1. *(впитать)* אײַנ־ שלינגען*(אײַנ); *перен. (усвоить многое)* אײַנזויגן*, זאפן; он поглощáет книгу за книгой א בוך נאָך א בוך שלינגט א ער שלינגען* אײַנשלינגען*, פאר־; 2. *(скрывать в своих недрах)* אינגאנצן, פארכאפן; 3. *(всецело захватывать)* די וויסנשאפט האָט זי אינגאנצן פארנומען אָלע זינע געדאנקען פארנומען*; он весь поглощён наýкой זי איז אינגאנצן פארטאָן אין די שטוב־דינגס; 4. *(требовать много затрат времени и т. п.)* אָפּנעמען*, צונעמען*; э́та рабóта поглощáет мнóго врéмени אָט די פארשלינגען*; 5. *физ.* אינזאפן, אײַנזאפונג ז; 2. *физ.* פארשלינגונג ז; **поглощéние** *с* 1. *(впитывание)* אבסאָרבציע ז

поглупéть *сов.* נאָרישער ווערן*

поглядéть *сов.* א קוק טאָן*

погля́дывать *несов.* 1. *(на вин.)* כאפן א קוק (פון) אכטונג געבן* (אף) (צײַט צו צײַט) 2. *(за тв.) разг.* (אף)

погнáть *сов.* 1. *(заставить двигаться)* נעמען* טרײַבן*; ~ стáдо к рекé די טשערעדע צום טײַך טרײַבן*; 2. *(автомашину и т. п.)* א יאָג טאָן*, א טרײַב טאָן*; ~ся *сов. (за тв.) прям. и перен.* (זאָך) א יאָג טאָן זיך

погнýть *сов.* אויסביין*, אויסקרימען*; ~ся *сов.* אויסקרימען זיך, ביגן* זיך

поговáрива||ть *несов.*: ~ют, что... מע שמועסט, אז...; ס׳גיין אום קלאָנגען, אז...; מע זאָגט, אז...; ~ют о егó отстáвке מע שמועסט [שוש־, מע רעדט וועגן זײַן דעמיסיע קעגט זיך] וועגן זײַן דעמיסיע

поговорúть *сов.* 1. *(с кем-л.)* א גע־ האָבן* א שמועס [שפּרעך] (מיט)*; א רעד טאָן* (מיט), אי־בערעדן* (מיט); 2. *(о предл.)* באהאנדלען; 3. *(говорить некоторое время)* זי האָט ליב (אָפּ)רעדן*; онá любит ~ (א גע־ווינסט צײַט) זי האָט נײַן מאָל רייד רעדן*

поговóрка *ж* ז ־ער (גלײַכ)ווערטל

пого́д||а *ж* מ וועטער; сего́дня хоро́шая ~а היינט איז וואָס פאר א; в любу́ю ~у א שיינער° [גוטער°] וועטער; **~ый** וועטער־ענדערונג ז; **~ый** וועטער ס'זאָל ניט זיין וועטער־באריכט מ, וועטער־ביולעטען מ; сво́дка ~ы

погод||и́ть *сов. разг.* צוווארטן; (ну,) ~и́! וואַרט אויס!; ◇ немно́го погоди́ **[דער-]** וואַרט־וואַרט; עטוואָס שפּעטער

пого́жий: ~ день א לויטערער [שיינער°] טאָג

поголо́вн||о *нареч.* ביז אינעם, אַלע אָן אויסנאם; **~ый** אלגעמיינער

поголо́вье *с с.-х.* מ קאָפּ־באשטאנד

пого́н *м* מ ־עס פּאָגאָן

пого́нный: ~ метр לינעאישער מעטער

пого́нщик *м* מ ־ס (אָנ)טרי֯בער

пого́ня *ж* 1. ז נעיגע, נאָכיאָגן זיך; דאָס; 2. *(группа преследователей)* מצ. נאָכיאָגער; 3. *прям. и перен. (за чем-л.)* ז יאָגעניש; דאָס יאָגן זיך (נאָך)

погоня́ть *несов.* יאָגן*; טריבן*; *перен. (торопить)* צוטרייבן

погоре́лец *м* מ (מצ. ניס-, אָפּגעברענטער מ ··טע ניסרעף ראָפּים)

погоре́ть *сов.* 1. *(сгореть)* פּארברענט ווערן*; 2. *(стать жертвой пожара)* וועלן* א ניסרעף; אָפּברענען

погоря́чий||ться *сов.* היצן זיך; извини́, я ~лся אנטשולדיק, איך האָב זיך צעהיצט א ביסל

пого́ст *м* מ ־ס צווינטער

погости́ть *сов.* לעבן אלס גאסט, זיין* צוגאסט

пограни́чник *м* = מ גרענעץ־וועכטער, = מ גרענעצלער

пограни́чн||ый 1. ־גרענעץ; ~ый столб גרענעץ־סלופּ מ ־עס, מ ־עס גרענעץ־סטויפּ; ~ые войска́ גרענעץ־מילי־טער; ~ый инциде́нт מ ־ן גרענעץ־אינצידענט; 2. *(расположенный вблизи границы)* בייגרענעצדיקער; ~ый го́род א בייגרענעצדיקע שטאָט

по́греб *м* מ ־ס, ־ן קעלער; ви́нный ~ מ ־ס וויינקעלער; пороховой ~ מ פּולווערסקלאד

погреба́льн||ый ־קווערע; ~ая процессия לעווייע(־פּראָ)צעסיע; ~ый звон ז טרויער־געקלאנג וו ־ס

погреба́ть *несов.* ברענגען* צו קווערע, באערדיקן

погребе́ние *с* וו דאָס ברענגען צו קווערע, באערדיקונג

погрему́шка *ж* ז ־ער קלאפּערל

погрести́ *сов. см.* погреба́ть

погре́ть *сов.* (א געווי֯סע צייט) אָנווארעמען א; וואַרעמען

погреши́ть *сов* א זינד, זינדיקן*; באגי֯ן*; ~ про́тив и́стины זינדיקן קענען עמעס

погре́шность *ж* מ ־ן פעלער, טאָעס מ ־ן; *мат. тж.* אומפּינקטלעכקייט וו; *(механизма и т. п.)* מ ־ן דעפעקט

погрози́ть *сов.* דראָען, סטראשען

погро́м *м* מ ־ן פּאָגראָם; **~ный** ־פּאָגראָם; ~ная речь פּאָגראָמשטשיק מ ־ס פּאָגראָם־רעדע וו ־עס

погружа́ть(ся) *несов. см.* погрузи́ть(ся)

погруже́ние *с (подводной лодки)* דאָס אראָפּלאָזן זיך (אין וואַסער)

погрузи́ть *сов.* 1. *(опустить в жидкость)* אראָפּ־לאָזן*, (אַנ)טונקן, אריינטאָן*; 2. *(на транспорт)* אָנ־גרו֯זן, לאָדן*; *(людей)* אריינזעצן; 3.: дом погружён в темноту́ דאָס הויז איז פארזונקען אין כאשכעס; погружённый в размышле́ния א פארזונקענער אין הירהו֯רים; он погружён в рабо́ту ער איז פארטאָן אין דער אַרבעט; **~ся** *сов.* 1. אַריינטונקן זיך; *(о тонущем предмете)* זינ־קן*; подво́дная ло́дка погрузи́лась די אונטערוואַסער־שיף האָט זיך אראָפּגעלאָזט; 2. *(на транспортное средство)* אריינזעצן זיך, אריינשטיגן*; 3. *перен.* פארזונקען זיך אין לייענען; ~ся в чте́ние פארטי֯פן זיך אין לייענען; ~ся в глубо́кий сон אריינפאלן* [פארזונקען ווערן*] אין א טיפן שלאָף

погру́зка *ж* ז אָנלאָדן, ז גרו֯זעווען; *(людей)* ז אריינזעצן

погру́зочн||ый ־אָנלאָד; ~ые механи́змы אָנלאָד־מעכאַניזמען מצ.

под[1] *предлог* I. *с тв. п.* 1. *(ниже)* אונטער; ~ де́ревом אונטערן בוים; ~ водо́й אונטערן וואַסער; чемода́н стои́т ~ столо́м דער טשעמאָדאַן שטייט אונטערן טיש; 2. *(около, возле)* הינטער, בא; под Москво́й הינ־טער מאָסקווע; 3. *(указывает на состояние положение)* אונטער; ~ зна́менем Ле́нина אונטער לענינס פאָן; ~ руково́дством אונטער דער אָנפירונג; ~ влия́нием אונטער דער ווירקונג; ~ замко́м פאר־אונטער א שלאָס; 4. *(в зоне действия чего-л.)* אונטער, בייס, אין; ~ тёнью ду́ба אונטער שאָטן פון א דעמב; ~ огнём артилле́рии אונטערן פּייער פון דער ארטילעריע; ~ си́льным дождём אין [בייס] א שטארקן רעגן; 5. *(указывает на признак)* אונטער, מיט; дом под зелёной кры́шей הויז אונטערן [מיטן] גרינעם דאך; II. *с вин. п.* 1. *(ниже)* אונטער; поста́вить чемода́н под стол שטעלן דעם טשע־מאָדאַן אונטערן טיש; по́д ноги אונטער די פיס; по́д гору באַרג־אראָפּ; 2. *(около, возле)* הינטער; переéхать ~ Ленингра́д אריבערפאָרן* הינטער לענינגראד; 3.: взять ~ контро́ль נעמען* אונטערן קאָנטראָל; отда́ть ~ суд אריבערגעבן* [שטעלן] צום גערי֯כט; взять ~ стра́жу ארעס־טירן; 4. *(при обозначении времени)* צו, בא, קעגן; *(возраста)* ארום, בא; *(накануне чего-л.)* ערעוו; по́д вечер אפדערנאָכט־צו; ей ~ три́дцать זי איז אלט בא די דרײַ־סיק יאָר; ~ коне́ц צום סאָף; 5. *(наподобие)* קעמו֯י; шу́ба ~ ко́тик א פו֯טער קעמו֯י קאָטיק; кра́сить ~ мра́мор פּארבן, אימיטי֯רנדיק מאַרמאָר [מי֯רמלשטיין]; 6. *(для)* פאר; зда́ние ~ больни́цу א גע־בי֯דע פאר א שפּיטאָל; 7. *(в сопровождении чего-л. звучащего)* צו; ~ му́зыку אונטערן אקאָמפּאנעמענט פון מוזי֯ק; 8. *(в обме́н на ручательство)* אף; ~ зало́г אף א מאשקן; ~ че́стное сло́во אף ערנוואָרט עמעצנס; вы́дать ~ распи́ску ארו֯סגעבן*, נעמעדיק א כסי֯מע; получи́ть под распи́ску באקו֯מען*, געבנדיק א כסי֯מע

под[2] *м (печи)* דעק מ ־ן

подава́ть *несов.* 1. *см.* пода́ть; 2. *театр.* אונטערזאָגן, ארו֯יסווינען* סימאָנים פון לעבן; **~ся** *несов. см.* пода́ться

подави́ть *сов.* 1. *(восстание тж. перен.)* דערשטי֯קן; ~ вздох דערשטי֯קן [אין זיך] א זיפץ; 2. *(превзойти численностью и т. п.)* איבערשטיגן*; 3. *(подчёркивать своё превосходство)* דריקן; он не стара́лся ~ всех сво־и֯м авторите́том ער האָט זיך ניט געטאָרעט דריקן אף אלעמען מיט זיין אוטאָריטעט; 4. *(привести в угнетённое состояние)* דערשלאָגן*, דערי֯נערענגען* אין א געדריקטער שטי֯מונג

подави́ться *сов.* וואַרגן* זיך*; *(умереть)* דערווארגן*

подавле́ние *с* דערשטיקונג ו

пода́вленн||ость *ж* דערשלאָגנקייט ו, דעפּרעסיע ו; **~ый** *(о настроении)* דערשלאָגענער; *(о человеке)* געדריקטער

подавля́ть *см.* подави́ть

подавля́ющ||ий 1. אי͡בערוועלטיקער; **~ее** большинство́ די אי͡בערוועלטיקע מערהייט; 2. *(гнетущий)* דריקנדיקער

пода́вно *нареч. разг.* (שוין) אוראָדע

пода́гр||а *ж* ו פּאָדאַגרע; **~и́ческий** פּאָדאַגרישער

пода́льше *нареч.* עטוואָס ווײַטער; *(как можно дальше)* וואָס ווײַטער; куда́-нибудь **~** ערגעץ־ווּהין ווײַטער

подари́ть *сов.* *(אויפֿ)שענקען

пода́рок *м* מאטאָנע ו ־ס, געשאַנק מ ־ען; це́нный **~** א ווערטפּולע מאטאָנע; сде́лать **~** *кому-л.* עמעצן א מאטאָנע געבן*; я э́то получи́л в **~** מע האָט עס מיר גע־ א מאטאָנע, שענקט כ׳האָב עס געקראָגן אלס [פּאר] א מאטאָנע

пода́тель *м* דערלאַנגער מ ־ס, אי͡בערגעבער מ ־ס

пода́тливость *ж* ו נאָגיביקייט

пода́тливый ווייכער; *(о человеке тж.)* נאָגיביקער

по́дать *ж ист.* קאָפּ(־שטייער) מ ־ען, קאָפּגעלט ז

пода́ть *сов.* 1. דערלאַנגען, געבן*; **~** *кому-л.* стул דערלאַנגען דעם מאנטל; **~** пальто́ עמעצן א בענקל געבן*; **~** во́ду, газ וואַסער, גאז געבן*; 2. *(поставить на стол)* דערלאַנגען; 3. *(нищему)* א נדבֿה געבן*; 4. *(подводить для посадки, погрузки)* צופֿירן, דערלאַנגען; маши́на по́дана ווארט שוין דער אוטאָמאָביל; 5. *(представить в письменном виде)* דערלאַנגען, געבן*(אָנ); **~** заявле́ние דערלאַנגען א מעלדונג; **~** в суд на *кого-л.* עמעצן אַרײַנגעבן*] דערלאַנגען; 6. *спорт. (мяч)* דערלאַנגען; ◇ **~** го́лос 1) זיך הערן לאָזן*; 2) *(проголосовать)* אָפּגעבן* די שטימען, שטימען; **~** знак געבן* א צייכן; **~** мысль אויפֿגעבן* א געדאַנק; **~** приме́р דערלאַנגען [געבן*] די בײַשפּיל; **~** ру́ку וויזיטן* א בײַשפּיל; **~** ру́ку по́мощи אויסשטרעקן די העלפֿנדיקע האַנט; не **~** ви́ду ניט געבן*; ему́ бы́ло доса́дно, но он и ви́ду не по́дал ער האָט אפֿילע ניט געלאָזט צו דערקענען, אז סע ארט אים נישט צו געבן*; он не по́дал ви́ду, что зна́ет ער האָט זיך געמאַכט ניט וויסנדיק; ◇ руко́й **~** מיט דער האַנט צו דערלאַנגען; **~ся** *сов.* 1. *(уступить напору)* נאָכגעבן*, נאָכלאָזן*; *перен.* נאָכגעבן*; дверь подала́сь די טיר האָט נאָכגעגעבן [נאָכגעלאָזט]; 2.: **~ся** всем те́лом вперёд א קער טאָן* זיך מיטן גאַנצן קערפּער; **~ся** вперёд *(о толпе)* א שפּאַר טאָן* פֿאָר אַרויס; **~ся** פֿאָר אַרויס; 3. *разг. (отправиться)* זיך (אויפֿ)לאָזן*

пода́ч||а *ж* 1. ו דערלאַנגען; **~а** заявле́ния דאָס דערלאַנגען פֿון אַ מעלדונג; **~а** га́за דער צופֿלוס פֿון גאז; 2. *спорт.* ו דערלאַנגען; мяч с **~и** Ивано́ва забил Серге́ев איוואַנאָוו האָט דערלאַנגט די פֿילקע, און סערגייעוו האָט פּאַרשלאָגן דעם גאָל

пода́чк||а *ж разг.* 1. *(животному)* א צוגעוואָרפענער ביסן; 2. *перен.* נעדאָווע ו ־ס; бро́сить **~у** *(צו)ווארפן א ביינדל

подая́ние *с* נעדאָווע ו ־ס; жить **~м** לעבן פון נעדאָווע [פון קיצוע] וועס

подба́вить *сов.*, **подбавля́ть** *несов.* צוגעבן* נאָך

подба́дривать *несов. см.* подбодри́ть

подбега́ть *несов.*, **подбежа́ть** *сов.* *צולויפן, -אויגטער לויפן*

подбива́ть *несов. см.* подби́ть

подбира́ть(ся) *несов. см.* подобра́ть(ся)

подби́ть *сов.* 1. *(прибить снизу)* צושלאָגן*, צוקלאפּן; **~** каблу́к לייגן א בלעטל אפּן אָפּצאָס; 2. *разг. (тв.; одежду)* (מיט) אונטערשלאָגן*; 3. *(повредить)* אונטערשלאָגן*; с подби́тым гла́зом מיט אן אונטערגעשלאָגן [אונטערגעלאָפּן] אויג; **~** танк אונטערקלאפּן דעם טאנק; **~** самолёт ארונ־; **~** стрекну́ть) (אף) אונטערהעצן

подбодри́ть *сов.* דערמוטיקן, מוט צוגעבן*

подбо́р *м* 1. *(действие)* ז צוקלייבן, אונטערקלייבן; 2. *(собрание)* קאָמפּלעקט מ ־ן; קאָלעקציע ו ־ס; *(сочетание)* קאָמבינאַציע ו ־ס; ◇ (как) на **~** איינס אין איינס

подборо́док *м* בערדל ז ־ער; קין מ ־ען *разг.*

подбоче́||ниться *сов. разг.* פּאַרלייגן די הענט אף די זײַטן; **~нясь** מיט די הענט אף די זײַטן

подбра́сывать *несов.*, **подбро́сить** *сов.* 1. -(אונטער) אונ־; подбра́сывать и лови́ть мяч וואַרפן* אין דער הייך; טערוואַרפן* און כאַפּן די פֿילקע; 2. *обыкн. безл. (сильно трясти во время движения)* אונטערוואַרפן*, -טרייס־; маши́ну подбра́сывало на поворо́тах ס׳האָט אונטער־ געוואָרפן דעם אוטאָמאָביל אף יעדן קער פון וועג; 3. *(добавлять)* צוואַרפן*; **~** дрова́ в пе́чку אונטערוואַרפן* האָלץ אין דער רוּבע; 4. *(тайком подкладывать)* אונטערוואַרפן*; **~** запи́ску אונטער־ וואַרפן* א צעטעלע

подва́л *м* 1. קעלער מ ־ס, ־ן; *(жилой тж.)* קעלער־ שטיבער(־..) ו (מצ. שטוב); 2. *(газеты)* פּאַדוואַל מ ־ן, קעלער מ ־ס, ־ן

подва́льный קעלערש; **~** эта́ж קעלערשטוב ו (מצ. ־..)

подве́домственный *(дат.)* (דאט.) אונטערגעאָרדנטער, סובאָרדינירטער (פּון); וואָס איז אין דער קאָמפּעטענץ *после сущ.*

подвезти́ 1. צופֿירן; *(попутно)* אונטערפירן; 2. *(доставить, снабдить)* צופֿירן; צו פֿירן ברענגען*

подверга́ть(ся) *несов. см.* подве́ргнуть(ся)

подве́ргнуть *сов.*: **~** испыта́нию אויספּרווון; **~** кри́тике קריטיקירן; **~** наказа́нию באשטראָפן; **~** опа́сности סאָפּעק (א) שטעלן אין געפֿאָר, שטעלן אין סאָפּעק אונטער א סאָפּעק נעמען*; **~ся** *сов.*: **~ся** испыта́нию באפֿאַלן וועלן*; **~ся** нападе́нию אויסגעפרווט ווערן*; **~ся** опа́сности פּאַרפֿאַלגט ווערן*; **~ся** пресле́дованиям פּאַרפֿאַלגט ווערן*

подве́рженный *(дат.)* (צו) גענייגטער; он подве́ржен просту́де ער איז גענייגט צו פּאַרקילונגען זיך גרינג

подверну́ть *сов.* 1. *(завинтить)* פּעסטער [שטאַרקער] צושרויפן; 2. *(засучить)* פּאַרבייגן*, פּאַרקאַטשען; **~** рукава́ פּאַרקאַטשען די ארבל; 3. *(подогнуть края)* אונטער־ בייגן*; **~** одея́ло די קאָלדרע אונטערבייגן*; 4. *разг.*: **~** но́гу אויסדרייען זיך א פוס; **~ся** *сов.* 1. *(загнуться)* פּאַרקאַטשען; *(о рукавах, брюках)* אונטערבייגן* זיך; 2.: у него́ подверну́лась нога́ ער האָט זיך אויסגע־ דרייט א פוס; 3. *разг. (представиться)* אַנ־, מאכן זיך; мне подверну́лась интере́сная рабо́та ס׳האָט טרעפן* זיך; זיך מיר געמאַכט אן אינטערעסאַנטע אַרבעט; подверну́л-

ся удóбный слýчай **-ס׳האָט זיך געמאַכט א גינסטיקע געלעגנהײט**; подверну́лся хоро́ший попу́тчик **ס׳האָט זיך אָנגעטראָפן א גוטער° מיטרײזנדער**

подвёртывать(ся) *несов. см.* подверну́ть(ся)

подвéсить *сов.* **אָנהענגען***, **אונטערהענגען***

подвести́ *сов.* 1. **צופירן**; *(до какого-л. места)* **צופירן (ביז)**, **דערפירן (ביז)**; 2. *(подложить под что-л.)* **אונ-**: **~ фундáмент אונטערליגן א פונ-**, **אונטערפירן**; **~ бáзу под что-л. אונטערפירן א באזיס אונ-**; **~ итóги דאָמענט**; **~ под монóгр. טער שפּעס**; 3. *разг. (поставить в затруднительное положение)* **אונטערפירן**; не подведи́ меня́ **פיר מיך ניט**; **~ часы́ שטעלן דעם זייגער א מינע**; живóт подвело́ **טערלייגן א מינע**; **~ бро́ви דער מאָגן מאַנט עסן**

подвéтренн||ый **ניט־ווינטיקער**; **~ая сторона́ ניט־ווינטיקע זײט**

подвéшивать *несов. см.* подвéсить

по́двиг *м* **הערלדנטאט מ ־ן**; геро́йческий **~ הערלדישע־העלדנטאט מ ־ן**; трудово́й **~ ארבעטס־העלדנטאט מ ־ן**; соверши́ть **~ באגיין* א הערלדנטאט**

подвига́ть *несов.* 1. *(ближе)* **צורוקן**; *(в сторону)* **אָפּ-**: **רוקן**; 2. *разг. (содействовать развитию)* **רוקן פאָרויס**; **~ся** *несов. (ближе)* **צורוקן זיך**; *(в сторону)* **אָפרוקן זיך**

подви́д *м биол.* **סובארט מ ־ן**, **אונטערארט מ ־ן**

подви́жни||к *м* **מעסירעסנעפּעשדיקער מ ־ן**; **ענטוזיאַסט [טרײַע דינער] פון העלד**; **~ки** иску́сства **ענטוזיאַסטן פון** ; **~ческий** *перен.* **מעסירעסנעפּעשדיקער**, **העלדישער**; **~чество קונסט**

подвижн||о́й **באוועגלעכער**; **~о́й соста́в וואגאָנען־**; **~ы́е и́гры און לאָקאַמאָטיוו־באשטאַנד מ שפּילן**

подви́жн||ость *ж* 1. *п* **באוועגלעכקייט**; 2. *(человека)* *п* **רירעוודיקייט**; *п* **זשוואוועדיקייט**; **~ый רירעוודיקער**, **זשוואוועדיקער** *тж. неизм.* **~ый ребёнок א רירעוודיק קינד**; **~ые па́льцы פלינקע פינגער**; **~ое лицо́ א באלעבט פּנים**

подвинти́ть *сов.* **צושרויפן (פעסטער)**

подви́нуть *сов.* 1. *(ближе)* **צורוקן**; *однокр.* **א רוק געבן*** **[טאָן*]**; *(в сторону)* **אָפרוקן**; *однокр.* **א רוק געבן*** **אָפּ**; 2. *разг. (посодействовать развитию)* **א רוק געבן*** **(פאָרויס)** **[טאָן*]**; **~ся** *сов.* 1. *(ближе)* **צורוקן זיך**; *однокр.* **אָפרוקן זיך**; *(в сторону)* **א רוק צו געבן* זיך**; *однокр.* **א רוק אָפּ געבן***; 2. *(пойти вперёд, развиться)* **א רוק טאָן* זיך (פאָרויס)**

подви́нчивать *несов. см.* подвинти́ть

подвла́стный *(дат.)* **אונטערגעוואָרפן-**, **אונטערטעניקער**

подво́да *ж* **פור п ־ן**

подводи́ть *несов. см.* подвести́

подво́дник *м* = **וואָ-**: **אונטערוואַסערלער מ**; *(водолаз тж.)* **יאַם־לײט פון אונטער-**; морякú-**~и סערטוקער מ ־ס**; **אונטערוואַסער־שיף**. מצ.

подво́дн||ый **אונטערוואַסער-**, **אונטערוואַסערדיקער**; **~ая ло́дка סובמאַרין п ־ן**; **~ый спорт אונטערוואַסער־ספּאָרט מ**; **~ое тече́ние אן אונטער-**; **~ые ка́мни טיפשטיינער**; **◇ ~ые ка́мни שטרעמונג וואַסערדיקע** מצ.

подво́з *м* **צופיר п**, **צופירן ז**

подвози́ть *несов. см.* подвезти́

подворотничо́к *м* **אונטערקעלנערל ז ־ער**

подворо́тня *ж* **טויער־דורכגאנג** (מצ. **דורכגענג**) **מ ־ס**

подво́х *м разг.* **פּאָרטל מ**, **שפּיצל ז ־ער**, **־ן**; *мн. тж.* **הינטערשיסעלעך** מצ.

подвяза́ть *сов.* 1. *(привязать снизу)* **אונטערבינדן***, **אונטערבינדן*** **-אונ-**, **-רומ**; 2. *(обвязать — руку, щёку)* **צובינדן***; **~ся** *сов.* **ארומבינדן*** **זיך**; **בינדן***

подвя́зка *ж (для чулок)* **פּאָדישקע**, **זאָק(ן)בענדל ז ־ער** **ז ־ס**

подвя́зывать *несов. см.* подвяза́ть

подгиба́ть *несов. см.* подогну́ть

подгляде́ть *сов.* 1. *см.* подгля́дывать; 2. *(заметить)* **באמערקן**

подгля́дывать *несов.* **אונטערקוקן זיך**

подгова́ривать *несов.*, **подговори́ть** *сов. (+ инф.)* **-אָנ**: **אונטערעדן*** **(טאָן עפּעס)**, **רעדן*** **(טאָן עפּעס)**

подголо́сок *м* 1. **בייקוילעס** (מצ. **בייקאָל**) **מ**; 2. *презр.* **נאָכבאַמקער מ ־ס**

подгоня́ть *несов. см.* подогна́ть

подгора́ть *несов. см.* подгоре́ть

подгоре́лый **אונטערגעברענטער**, **צוגעברענטער**

подгоре́ть *сов.* **צוברענען***, **צוגעברענט ווערן***

подгота́вливать(ся) *несов. см.* подгото́вить(ся)

подготови́тельн||ый **צוגרייט(ונג)-**; **~ая рабóта צוגרייט־קורסן** מצ. **~ые ку́рсы צוגרייטונג ז**, **־ארבעט ז**; **~ые** ку́рсы **צוגרייטונג ז**; **~ые по́чву для посе́ва צו-**; **~ые ка́дры גרייטן קאַדערן**; **~ые докла́д גרייטן דעם באָדן צום פארזיי-**; **~ые докла́д א פאָרטראָג צוגרייטן**; **~ся** *сов.* **צוגרייטן זיך**

подгото́вка *ж* 1. *п* **צוגרייטונג**, **צוגרייטן ז**; вое́нная **~ מיליטעריש צוגרייטונג**; допризы́вная **~ פארפריזיוו־צו-**; 2. *(запас знаний)* *п* **צוגרייטונג**; у него́ хоро́шая **~ ער איז גוט° צוגעגרייט**; **◇** артиллери́йская **~** *воен.* **ארטילעריש צוגרייט־באשיסונג**

подгото́вленн||ость *ж* *п* **צוגעגרייטקייט**; **~ый צוגעגריי-טער**

подготовля́ть(ся) *несов.* подгото́вить(ся)

подгру́ппа *ж* **סובגרופּע п ־ס**, **אונטערגרופּע п ־ס**

подгу́зник *м* **אונטערווינדעלע ז ־ך**

поддава́ть *несов. см.* подда́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* подда́ться; 2. **לאָזן* זיך**; материа́л легко́ **поддаётся** обрабóтке **דער מאטעריאַל לאָזט זיך גרינג באאַרבעטן**; **◇** э́то не **поддаётся** описа́нию **דאָס, דאָס איז אומבאשרײַבלעך**

איז ניט צו(ם) באשרײַבן*

подда́кивать *несов.*, **подда́кнуть** *сов. разг.* **צואָמקנען**, **פּאָטאַקעווען**

по́ддан||ый *м* **אונטערטאַן מ ־ען**; **~ство** *с* **אונטער-טאנשאפט ז**

подда́ть *сов.* 1. **(א קלאַפּ) דערלאַנגען**; **~** ногóй мяч **אָרופּקלאַפּן מיטן פוס די פּילקע**; 2. *разг. (карту, шашку)* **אונטערגעבן***; 3.: **~** жáру *разг.* **היץ**; **~ся** *сов.* 1.: наконéц дверь **поддала́сь סאָפּקאַלאָף [נאָכגעלאָזט] האָט די טיר נאָכגעגעבן**; **~ся** *чьему-л.* влия́нию **זיך לאָזן* באווירקן פון עמעצן**; **~ся** и́скушéнию **זיך לאָזן* ניט בײַשטיין* דעם ניסאָיען**; **~ся** на уговóры **ניט ארײַנפאַלן* אין פּאָניק**; не **~ся** па́нике **אײַנרעדן**; 2. *разг. (противнику)* **אונטערגעבן* זיך**

поддева́ть *несов. см.* подде́ть

подде́лать *сов.* נאָכמאכן [מאכן]; ~ докуме́нты נאָכמאכן [מאכן] דאָקומענט [פֿאַלשע]; ~ *чью-л.* по́дпись ענטפֿאַלשן נאָכמאכן; ~ся *сов. разг.* (*к кому-л.*) (צו) זיך צופּאסן, (צו) זיך אונטערכאנפענען*

подде́лка *ж* 1. ו פּעלשונג, ז פּעלשן; 2. *(подделанная вещь)* ו אימיטאַציע

подде́лывать(ся) *несов. см.* подде́лать(ся)

подде́льный 1. *(фальшивый)* פֿאַלשער, געפּעלשטער; *(искусственный)* קינסטלעכער, (נאָך)געמאכטער, אימי-; ~ бриллиа́нт אימי-, קינסטלעכער בריליאַנט; 2. *(подложный)* פֿאַלשער, נאָכגעמאַכטער

поддержа́ть *сов.* 1. *(не давать упасть)* -אונטער; ~ по́д руку אונטערן אָרעם* אונטערהאלטן*; 2. *(оказать помощь)* שטיצן, אונטערהאלטן*; 3. *(выразить своё согласие)* אונ-; ~ *чью-л.* кандидату́ру טערהאלטן* קאנדידאטור ענטפֿאַנג; 4. *(не дать прекратиться)* אונטערהאלטן*; ~ разгово́р אונטערהאלטן* דעם שמועס; ~ поря́док האלטן* די אָרדענונג

подде́рживать *несов.* 1. *см.* поддержа́ть; ~ дру́жбу с *кем-л.* פרײַנטלעכע באציִונגען [אונטערהאלטן*] אָנהאלטן*; ~ перепи́ску с *кем-л.* מיט קאָרעספּאָנדירן; 2. *(служить опорой)* אונטער-, אונטערהאלטן* שפּאַרן

подде́ржк||а *ж* 1. ו שטיצע, ו אונטערשטיצונג; *(помощь тж.)* ו הילף; мора́льная ~а מאָראַלישע שטיצע; по́льзоваться широ́кой ~ой ברייט געשטיצט ווערן*; 2. *(опора)* ז אָנשפּאר

подде́ть *сов.* 1. פּארטשעפּען פון אונטן*, אונטערהייבן*; 2. *разг. (сказать колкость)* א שטאָך טאָן*

поддува́ло *с* (מצ. ..לעכער) צוג־לאָך ו

поддува́||ть *несов.* 1. *см.* поддува́ть; 2. *безл.:* ~ет עס ציט (א ווינט, א קעלט)

поддува́ть *сов.* בלאָזן* (פון אונטן)

подéйствовать *сов. (повлиять)* וויר-, וואָבן* א ווירקן קונג [א פֿולע]

подéла||ть *сов. разг.* 1. *(заняться чем-л. в течение некоторого времени)* (מאכן (א געוויסע צײַט)*; 2. *(сделать что-л.)* מאכן; ◇ ничего́ не ~ешь ס'וועט דאָ ניט העלפֿן, גאָרנישט ניט העלפֿן; ס'איז קיין אָנדער ברירע ניטאָ; ничего́ нельзя́ с ним מיט אים קען מען גאָרנישט ניט; מיט אים איז שווער האָבן צו טאָן; מאכן

подели́||ть *сов.* 1. צעטיילן; *(распределить)* צעטיילן (צווישן); и что́ они́ не ~ли? *разг.* וואָס האָבן זיי ניט פֿאַרוואָס קנאַנען זיי ניט אויסקומען [הויזן] צווישן, צעטיילט? זיך?; 2. *(уделить другому, пережить вместе)* טיילן זיך; ~ться *сов.* 1. *(уделить кому-л. часть своего)* טיילן זיך; ~ться с *кем-л.* после́дним куско́м хле́ба טיילן זיך מיט עמעצן מיטן לעצטן ביסן; 2. *(сообщить)* טיילן זיך; ~ться впечатле́ниями טיילן זיך מיט די אײַנדרוקן; ~ться о́пытом טיילן זיך מיט דער דערפֿאַרונג; хочу́ ~ться с ва́ми ра́достью איך וויל טיילן מיט אײַך מײַן פֿרייד

поделóм *нареч. разг.:* ~ тебе́ אזוי, א מיצווע אַף דיר האָסט עס קאָשער פֿאַרדינט, קומט דיר

подéлыва||ть *несов. разг.:* что ~ете? ווי גייט עס אײַך?, וואָס מאכט איר עפּעס?

подённ||о *нареч.* אף טאָגלוין; рабо́тать ~о אַרבעטן אף טאָגלוין; ~ый: ~ая опла́та ז טאָגלוין; ~ая рабо́та ו טאָגלוין־ארבעט

подёнщ||ик *м* = ז טאָגלוין־ארבעטער; ~ица *ж* -טאָגלוין־ארבעטערין ו ־ס

подёргивание *с (нервное)* צוקן ז

подёргива||ть *несов.* 1. (פון מאָל צו מאָל) צוקן* (א צוק טאָן*); 2. *безл. разг.:* его́ ~ет ער האלט אין איין צוקן; ~ться *несов.* צוקן, (אונטער)ציטערן

подéржанный געניצטער; *(об одежде тж.)* -געטראָגן נער

подержа́ть *сов.* (א געוויסע צײַט) האלטן*

подёрну||ть *сов.* פֿארציִען*, באדעקן; о́зеро бы́ло ~то ль́дом די אָזערע איז געווען פֿארציִגן [באדעקט] מיט א אײַז; ~ться *сов.* באדעקט ווערן*, פֿארציִגן ווערן*; её глаза́ ~лись слеза́ми אירע אויגן זײַנען פֿארנעפּלט פון טרערן

подешеве́ть [ווועלוו(ע)לער], בילליק(ער) ווערן* וואָלוול ווערן*

поджа́ривать(ся) *несов. см.* поджа́рить(ся)

поджа́ристый צוגעבראָטענער, צוגעברוינטער

поджа́рить *сов.* צופּרעגלען, צובראָטן*; ~ся *сов.* צוגעברוינט ווערן*; *(подрумя́ниться)* צובראָטן* ווערן*

поджа́ть *сов.:* ~ но́ги под себя́ די אַרומטערנעמען* זיך; ~ гу́бы קוויִערן, פּיס אונטער זיך; ~ хвост דעם עק אונטערבייגן*

поджелу́дочн||ый: ~ая железа́ דריז אונטערמאָגנדיקע

поджéчь *сов.* אונטערצינדן*

поджига́тел||ь *м* = ז אונטערצינדער; ◇ ~и войны́ מיל-כאָמע־אונטערצינדער מצ.

поджига́ть *несов. см.* поджéчь

поджида́ть *несов. см.* подожда́ть

поджи́лки *мн. разг.:* у них ~ трясу́тся סע ווארפט מיט זיי ווי אין קאדאָכעס (פאר פּאָכעד)

поджима́ть *несов. см.* поджа́ть

поджóг *м* אונטערצינדונג ו

подзаголóвок *м* אונטערקעפּל ז ־עך

подзадóривать *несов.*, **подзадóрить** *сов. разг.* -אונטער געבן* היץ

подзаты́льник *м разг.* א טשמעל [א זעץ] אין האלדז־און־נאָקן

подзащи́тный *м* פֿארטיידיקטער ז ..־טע; *(адвоката тж.)* קליענט ז ־ן

подзéмелье *с* קאטאקאָמבע ו ־ס

подзéмн||ый אונטערערדישער; ~ая желе́зная доро́га מעטראָ ז, אונטערערדישע באן, אונטערערדישע באן; ~ые рабо́ты אַרבעט אונטער דער ערד, אַרבעט אונטערערדישע; ~ый взрыв אונטערערדישער אופּריס

подзеркáльник *м* שפּיגל־טישל ז ־עך

подзóл *м с.-х.* אשקאָליריקער באָדן, פּאָדזאָל ז

подзóлист||ый: ~ая по́чва *см.* подзóл

подзóрн||ый: ~ая труба́ ו וויטזויכט־רער

подзывáть *несов. см.* подозвáть

подкáлывать *несов. см.* подколóть

подкáпывать(ся) *несов. см.* подкопáть(ся)

подкараýли||вать *несов. (вин.)* (אף, אָן) לאָקערן*; ~ть *сов. (вин.)* אויסלאָקערן, אויסטשאטעווען

подкáрмливать(ся) *несов. см.* подкорми́ть(ся)

подкати́ть *сов.*, **подка́тывать** *несов.* 1. *(катя, приблизить)* צוקלען, צוקאטשען; *(под что-л.)* ארונטער-קלעטשען, ארונטערקאטשען; 2. *разг. (подъехать)* ראש צופֿאָרן*; *(на велосипеде и т. п.)* צוראָלן; 3. (к *дат.*) צוטרעטן*; к го́рлу подкати́ло *разг.* צו׳ אין א קנייטלכל

подка́шивать(ся) *несов. см.* подкоси́ть(ся)

подки́дывать *несов. см.* подки́нуть

подки́дыш *м* אין אונטערגעווארפן קינד

подки́нуть *сов. см.* подбро́сить 1, 3, 4

подкла́дка *ж* 1. מ אונטערשלאק, מ אונטערלאג; 2. *перен. разг.* מ יעסאד, מ הינטערגרונט

подкла́дочный אונטערשלאק-; ~ шёлк וו זייד פאר אונטערשלאק

подкла́дывать *несов. см.* подложи́ть

подкла́сс *м* מ ־ן סובקלאס

подкла́ивать *несов.*, **подкле́ить** *сов.* אונטערקלעפן

подключа́ть *несов.*, **подключи́ть** *сов.* 1. *(вин.* к *дат.) прям и перен.* אינ־*; ~ дом к телефо́нной се́ти אינ־טעלעפֿאָן־נעץ* שליסן*; на́до и его́ подключи́ть к э́той рабо́те מע דארף אים אויך אינ־שליסן; 2. *(вин.; газ, свет и т. п.)* שליסן אין אָט דער אָרבעט לאָזן*, געבן*

подко́ва *ж* פֿאָדקאָוווע וו ־ס, פֿאָדקעווע וו ־ס

подкова́ть *сов.*, **подко́вывать** *несов.* 1. אונטערשמידן, אונטערקאָוון; 2. *перен. разг.* אונטערשמידן; он хорошо́ подко́ван в матема́тике ער האָט פֿעסטע יסודות אין מאטעמאטיק

подко́жн||ый אונטערהויטיקער; ~ое впры́скивание אונטערהויטיקע איניעקציע

подколо́ть *сов.* אונטערשפּילן; *перен. разг.* א שטאָך אונטערווארפן* א שפּילקע, טאָן*

подкоми́ссия *ж* סובקאָמיסיע וו ־ס

подконтро́льный קאָנטראָלפליכטיקער; *(дат.)* אונטער עמעצנס קאָנטראָל *после сущ.*

подко́п *м* וו אונטערגראָבונג; 2. *обыкн. мн. разг. (козни)* מצ. אינטריגעס, מצ. הינטערפּיסלעך

подкопа́ть *сов.* אונטער-; ~ся *сов.* 1. אונטערגראָבן*; 2. *(под кого-л.) разг.* אונטערשטעלן א פּיסל; не подкопа́ешься! ניטאָ צו וואָס צוטשעפּען זיך!

подкорми́ть *сов.* צוהאָדעווען, אונטערהאָדעווען

подко́рмка *ж с.-х.* ז צוהאָדעווען, ז אונטערהאָדעווען

подкоси́ть *сов.* 1. אונטערקאָסען; 2. *(лишить силы, бодрости)* פון די פיס (אראָפֿ)וואַרפן*; ~ся *сов.:* у него́ но́ги подкоси́лись ס׳האָבן זיך אים אונטערגעהאקט די פיס

подкра́дываться *несов. см.* подкра́сться

подкра́сить *сов.* צופּארבן, אונטערפּארבן; ~ окóнные ра́мы צופּארבן [אונטערפּארבן (א ביסל)] די פֿענצטער־ראמען; ~ гу́бы די ליפּן צופּארבן; ~ся *сов.* צופּארבן זיך, צושמינקען זיך

подкра́сться *сов. прям. и перен.* אונטערגאנווענען* זיך

подкра́шивать(ся) *несов. см.* подкра́сить(ся)

подкрепи́ть *сов.* 1. *(придать прочность)* באפֿעסטיקן; 2. *(восстановить чьи-л. силы)* אונטערקרעפֿטיקן, דערפֿריש; *(напитками и т. п. тж.)* דערקוויקן עמעצן; *(перекусить)* צוביסן*

подкрепле́ние *с* 1. *(действие)* ז באפֿעסטיקן; *(восстановление сил)* ז אונטערקרעפֿטיקן; 2. *воен.* פּאר־ פּארשטאַרק־קויכעס מצ., שטאַרק־טרופּן מצ.

подкрепля́ть(ся) *несов. см.* подкрепи́ть(ся)

по́дкуп *м* אונטערקויף מ

подкупа́||ть *несов. см.* подкупи́ть; ~ющий האַרץ־גע־; ~ющая и́скренность האַרץ־געווינענדיקע אופֿן־; ~ющей улы́бкой מיט א ליב שמייכעלע; ריכטיקייט

подкупи́||ть *несов.* 1. אונטערקויפן; 2. *(вызвать чьи-л. симпатии)* געווינען* עמעצנס הארץ, נעמען*; меня́ ~ла его́ и́скренность מיך האָט געזאָגט זיין אופֿריכטיקייט; מיך האָט געזאָגט [ער האָט געווּנען מיין הארץ] מיט זיין אופֿריכטיקייט; 3. *разг. (купить дополнительно)* צו־ קויפן

по́дле 1. *нареч.* דערנעבן; 2. *предлог с род. п.* לעבן; נעבן *уст.*; ~ меня́ לעבן מיר

подлеж||а́ть *несов.:* ~а́ть обложе́нию שטייער־ זיין*; э́то не ~и́т оглаше́нию דאָס דארף [טאָר] ניט פֿליכטיק; ◇ не ~и́т сомне́нию דאָס איז פֿאראָפּנטלעכט ווערן*

подлежа́щее *с грам.* מ ־ן סוביעקט

подлеза́ть *несов.*, **подле́зть** *сов.* (под *вин.*) אונטער־ קריכן* (אונטער)

подлета́ть *несов.*, **подлете́ть** *сов.* 1. אונטערפֿליען*, צופֿליען*; 2. *разг. (быстро приближаться — о человеке)* אונטערפֿליען*

подле́ц *м* א נידערטרעכטיקער פֿאַרשוין; *бран.* פּאסקוד־ ניאָק מ ־עס

подле́чивать(ся) *несов. см.* подлечи́ть(ся)

подлечи́ть *сов. разг.* צוהיילן; ~ся *сов. разг.* צוהיילן זיך

подлива́ть *несов. см.* подли́ть

подли́вка *ж* מ ־ן, סאָוס מ ־ן, אופֿגוס

подли́за *разг. м* = מ אונטערלעקער; *ж* אונטערלעקערן

подлиза́ть *сов.*, **подли́зывать** *несов.* (к *дат.*) אונטער־ לעקן זיך (צו)

по́длинник *м* מ ־ן אָריגינאל; *(картины тж.)* אָריגינאל־ ז ־בילד; ־ער; чита́ть в ~е לייענען אין אָריגינאל

по́длинн||ый 1. *(являющийся оригиналом)* אָריגינאל־, אָריגינעלער; *книжн.;* ~ый текст אָריגי־ נאל־טעקסט מ ־ן; ~ое письмо́ (р) בריוו (אאוטענטישע); э́то его́ ~ые слова́ דאָס זיינען זייַנע פּינקטלעכע ווער־ טער; 2. *(истинный)* עכטער; ~ый гуманизм עכטער הומאניזם; ◇ с ~ым ве́рно מיטן אָריגינאל שטימט

подли́ть *сов.* אונטערגיסן*, צוגיסן*; ◇ ~ ма́сла в ого́нь דערנידריקן זיך, אונטערנאפענען* זיך

подло́г *м* פּעלשונג וו ־ען; соверши́ть ~ א פּעל־ באגיין* א מאכן א פאלשן דאָקומענט, שונג

подложи́ть 1. אונטערלייגן; ~ поду́шку под го́лову אונטערן קאָפּ; 2. *(прибавить* צו־ אונטערווארפן* נאָך א לייגן; ~ ещё поле́но в пе́чку שיטל (האָלץ) אין הרובע; 3. *(тайно)* אונטערלייגן

подло́жный פּאַלשער, (נאָכ)געמאכטער

по́дл||ость *ж* 1. וו נידערטרעכטיקייט; *(подлый поступок)* א מין ני־ какáя ~ость!

ПОД

подма́зать *сов.* 1. צושמירן, אונטערשמירן; 2. *разг. (подкупать)* אונטערשמירן; ~ся *сов. разг.* 1. *(подкраситься)* אָנפארבן די ליפן, צופארבן זיך; 2. (к *дат.*) אונטערלעקן זיך (צו), צוכאנפענען* זיך (צו)

подма́зывать(ся) *несов. см.* подма́зать(ся)

подманда́тн||ый ~ая террито́рия מאנדאַט־טעריטאָריע ס־ ווּ

подмасте́рье *м* געזעל מ ־ן

подма́чивать *несов. см.* подмочи́ть

подмени́ть *сов.*, **подменя́ть** *несов.* 1. *(тайно)* פאר־ בײַטן*; *(подложить)* אונטערוקן; 2. *(на работе)* פאר־ בײַטן* (אף א קורצער צײַט)

подмерза́ть *несов.*, **подмёрзнуть** *сов.* צוגיג־, צופרירן*, פרוירן ווערן*

подмести́ *сов.*, **подмета́ть** *несов.* קערן(צו); *(пол и т. п.)* אויסקערן; *(сор)* פארקעָרן; ~ ко́мнату אויסקערן [פארקעָרן] אין צימער

подмести́ *сов.* דערזעָן*, באמעָרקן

подмётк||а *ж* ־ן מ ־ס ווּ זויל, פאָדעשווע; ◇ он ему́ в ~и не годи́ться ער דארף בא אים די הרובע הייצן ≅

подмеча́ть *несов.* 1. *см.* подме́тить; 2. *(быть наблюдательным)* האָבן° א שארף אויג

подмеша́ть *сов.*, **подме́шивать** *несов.* צומישן

подмигива́ть *несов.*, **подмигну́ть** *сов.* צווינקען*

подмина́ть *несов. см.* подмя́ть

подмока́ть *несов.*, **подмо́кнуть** *сов.* אונטערגענעצט ווערן*, צוגענעצט ווערן*

подмора́живать *несов.*, **подморо́зить** *сов.* 1. צופרירן*; доро́гу подморо́зило דער פראָסט האָט צוגעכאפט דעם ווועג; 2. *безл.*: подмора́живает ס׳נעמט א פרעסטל; подморо́зило ס׳האָט זיך געשטעלט א פרעסטל

подмоско́вный היינטערמאָסקווער, ביימאָסקווער *неизм.*

подмо́стки *мн.* 1. *(настил)* ־ן ווּ אי׳בערדעק; *стр.* רישטעוואָניעס מצ; 2. *(сцена)* ס־ ווּ ביִנע

подмо́ченн||ый: ~ая репута́ция *разг.* א פארפלעקטע רעפוטאַציע

подмочи́ть *сов.* פארנעצן, אונטערנעצן

подмыва́||ть *несов.* 1. *см.* подмы́ть 2. *безл. разг.*: меня́ ~ло сказа́ть им מיך געקאָרטעט זאָגן זיי ס׳האָט; ~ться *несов. см.* подмы́ться

подмы́ть *сов.* 1. אונטערוואשן*; 2. *(размыть, разрушить)* אונטערוואשן*, צעוושוּנקען*, צעשוּנקען*; ~ся *сов.* זיך

подмы́шка *ж (в косв. п. пишется раздельно)* אונטער דער פאָכווע; *см. тж.* мы́шка²

подмы́шник *м* ־ך ז (שוויס־)קישעלע

подмя́ть *сов.* פארקווּעטשן אונטער זיך

поднебе́сн||ый *поэт.* הימל־הויכער, הימל־; в ~ой вышине́ הויך אין הימל

поднебе́сье *с поэт.* ווּ הימלהייך

поднево́льный 1. *(зависимый)* אָפהענגיקער; я челове́к ~ איך בין ניט בא זיך אין די הענט; 2. *(принудительный)* צוואנג־ארבעט; ~ труд ווּ צוואנג־ארבעט

поднести́ *сов.* 1. צוטראָגן*; ~ чемода́н דעם צוטראָגן* דאָס צעטע־; ~ запи́ску к глаза́м צוטראָגן* טשעמאָדאָן

поднима́ть *несов. см.* подня́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* подня́ться; 2. *(о дороге и т. п.)* גיין* [פירן] בארג־ארוף; 3. *(возвышаться)* טורעמען זיך, הייכן זיך

подновя́ть *сов.*, **подновля́ть** *несов.* אָפּפרישן, באניַען

подного́тн||ая: знать всю ~ую וויסן* אלץ, וואָס אונ־ טערן נאָגל איז

подно́жие *с* 1. ־ס מ צופוסנס; ~ горы́ בארג־, בארנפוס מ; 2. *(памятника)* ־ן מ פיעדעסטאל; ־צופוסנס מ

подно́жк||а *ж* 1. *(вагона и т. п.)* ־ך ז טרעפל; 2. *разг. (удар ногой)* ־ך ז אונטערפיסל; дать ~у *кому-л.* אונטערשטעלן א פיסל עמעצן

подно́жный: ~ корм ז פוספיטער, ווּ פאשע

подно́с *м* ־ן ווּ טאַץ

подноси́ть *несов. см.* поднести́

подноше́ние *с* ־ן מ פרעזענט, ־ס ווּ מאטאָנע

подня́тие *с* 1. ז אופהייבן; *(см. тж.* подня́ть); 2. ז שטיגן, דאָס אופהייבן זיך *(см. тж.* подня́ться)

подня́ть *сов.* 1. אופהייבן*; ~ плато́чек אופהייבן* דאָס טיכעלע; ~ ру́ки вверх אופהייבן* די הענט ארוף; ~ воротни́к אופהייבן* [אופשטעלן] דעם קאָלנער; ~ я́корь אופהייבן* דעם אנקער; 2. *(флаг, паруса, занавес)* אופהייבן*, ארופציען*; 3. *(заставить встать)* אופהייבן*; *(разбудить)* אופטאָרן; ~ в ата́ку אופהייבן* [פירן] אין אטאקע; 4. (на *вин.*; *воодушевить)* (אף) אופמוטיקן; ~ на по́двиг אופמוטיקן אף באגיין א העלדנטאט; 5. *(увеличить, улучшить)* העכערן, העכערן די אר־; ~ производи́тельность труда́ אופהייבן*; ~ квалифика́цию בעט־פראָדוקטיוויטעט העכערן; ~ це́ны [אופהייבן*] די פרייזן קוואליפיקאַציע; ~ настрое́ние אופהייבן* די שטימונג; 6.: ~ восста́ние מאכן [אופהייבן*] אן אופשטאנד; ~ тревогу אופהייבן* א געשרי, אן אליאַרם; ~ крик אופהייבן* אופ־ 7. *(вспахивать)* אופהייבן*, אופאקערן; ~ целину́ אופהייבן* די רויערד; ~ глаза́ [אופהייבן*] אקערן; ◇ ~ на кого́-л. ארופנעמען* די אויגן; ~ пе́тли ארופנעמען* די אינגלעך; ~ ру́ку на кого́-л. אופהייבן* א האנט אף עמעצן; ~ на смех מאכן פון עמעצן; מאכן פון עמעצן דאָס גרעסטע געלעכטער כוכע־אוטלולע *уст.*; ~ся *сов.* 1. אופהייבן* זיך, ארופ־ 2. אופהייבן* זיך [ארופ־] שטיגן*; ~ся на кры́шу אופהייבן* זיך [ארופ־] שטיגן*] אפן דאך; ~ся по ле́стнице на четвёртый эта́ж ארופגיין* מיט די טרעפ אפן פערטן עטאַזש; он упа́л, но бы́стро поднялся ער איז אומגעפאלן, נאָר ער האָט זיך אופגעהויבן [נאָר ער איז גיך אופגעשטאנען]; ~ся с ме́ста אופהייבן* זיך [אופשטיין*] פונעם אָרט אופגיין*; со́лнце поднялось уже́ высоко́ די זון איז שוין געשטאַנען גאנץ הויך אין הימל; 3. *(взлететь)* אופהייבן* זיך, אופליען*; 4. *(встать с постели)* אופהייבן* זיך, אופשטיין*; 5. *(повыситься)* העכערן זיך, ווערן*; температу́ра поднялась די טעמפעראטור האָט זיך גע־; טעמפעראטור איז געשטיגן; це́ны поднялись די פרייזן העכערט [איז געוואָרן העכער]; настрое́ние поднялось זינען געשטיגן [זינען געוואָרן העכער]; ס׳האָט זיך אופגעהויבן די שטימונג; 6. *(восстать)* אופהייבן* אן אופשטאנד, אופשטיין*; 7. *(начаться, возникнуть)* אופהייבן* זיך, ווערן*; поднялся си́льный ве́тер ס׳איז געוואָרן [ס׳האָט זיך אופגעהויבן] א שטאַרקער

וויינט; поднялся шум ס׳האָט זיך אופגעהויבן [ס׳איז געוואָרן] א טומל

подо *см.* под[1]

подоба́||ть *несов. безл. обыкн.* פּאַס(ט)ן; ему́ не ~ет занима́ться таки́ми дела́ми עס פּאַסט ניט פּאר אים [עס פּאַסט ניט אָנשטיין] פּארנעמען זיך מיט אזעלכע זאכן; ~ющий פּאַסיקער; заня́ть ~ющее ме́сто א פּארנעמען* פּאַסיק אָרט

подо́би||е *с* 1. (אָן) עגלעכס (עפעס); жа́лкое ~е *чего-л.* עפעס אַ נעבעכדיקע אָנצוהערעניש אף א; в его́ слова́х не́ было да́же ~я пра́вды אין זיינע וועָרטער איז ניט אפילו קיין אָנצוהערעניש אף עמעס; 2. *мат.* -ענ לעכקייט ו

подо́бно *предлог с дат. п.* פונקט ווי, עגלעך צו; ~ тому́, как פונקט ווי

подо́бн||ый 1. *(дат.; сходный)* ווי אזעלכער; лю́ди, ~ые вам אזעלכע מענטשן, ווי איר; ~ым же о́бразом פונקט אזוי, פונקט אף אזא אויפן; 2. *(такой)* אזעלכער; в ~ых слу́чаях פאלן [עגלעכע] אין אזעלכע; 3. *мат.* עגלעכער; ~ые треуго́льники דרייעקן עגלעכע; ◇ ничего́ ~ого ס׳הייבט זיך (נאָר) ניט אָן; и тому́ ~ое *(сокр. и т. п.)* (אדג׳, און דאָסגלייכן (און דעס(ט)גלייכן

подобостра́ст||ие *с* קריכערײ, ו סערוויליישקייט; ~ный קריכעריש, סערווילישער

подобра́ть *сов.* 1. *(поднять с земли)* אופהייבן*; *(рассыпанное)* אופקלייבן*, צונויפקלייבן*; ~ моне́ту אופהייבן*; ~ ра́неных פּארנעמען* די פּארוואונדעטע; 2. *(выбрать)* אויסערקלייבן*, צוקלייבן*; ~ ключ к замку́ צוקלייבן* [צוזוכן] א שליסל צום שלאָס; ~ ну́жных люде́й צוקלייבן* גייטיקע מענטשן; ~ (подходя́щий) цвет צוקלייבן* (פאסיקן) קאָליר א; ~ себе́ костю́м צוקלייבן* אַ (פאסיקן) קאָליר; 3. *(убрать, спрятать под что-л.)* -פאר זיך אן אָנצוג; ~ во́лосы פּארנעמען* די האָר; אויסטערנעמען*, נעמען*; 4. *(приподнять)* אויפציען*, אויפערהייבן*; ~ пла́тье אָנציען* די ליי- זיך קלייד* דאָס; ~ся *сов.* 1. *(составиться)* צונויפקלייבן* זיך; подобра́лась хоро́шая компа́ния ס׳האָט זיך צונויפגעקליבן א קאָמפּאַניע°; 2. *разг. (подкрасться)* אויסטערגאנווענען* גוטע°; 3. *разг. (принять более строгий вид)* אויסטערציען* זיך זיך

подобру́-поздоро́ву *нареч. разг.:* убира́йся ~ גיי דיר געזונטערהייט (ביזואנען מע האָט דיך ניט מעשאלייעך גע-וועָרן)

подогна́ть *сов.* 1. *(пригнать)* צוטרייבן*; 2. *(торопить)* אויסטערטרייבן*, צוילן; 3. *(приладить)* צופּאסן; ~ по разме́ру צופּאסן צו דער מאָס

подогну́ть *сов.* 1. פּאַרבייגן*; 2.: ~ но́ги -ארומטערנע זיך (אויסטער זיך) מען* (אויסטער זיך) פּאַרבייגן*; ~ся 1. זיך פּאַרבייגן*; 2. *(о ногах)* אויסטערבייגן* זיך

подогрева́ть *несов.*, **подогре́ть** *сов.* 1. -דער, אָנווארעמען, -ווארעמען; 2. *перен.* אויסטערהייבן*; ~ настрое́ние אויסטערווארעמען די שטימונג היץ

пододвига́ть(ся) *несов. см.* пододви́нуть(ся)

пододви́нуть *сов.* צורוקן נעענטער; ~ся *сов.* צורוקן זיך (נעענטער)

пододея́льник *м* קאָלדרע־ציך ו ־ן

подожда́ть *сов.* 1. צוווארטן; ~ *кого-л.* צווארטן אף; ~ весны́ בעסער צווארטן ביז וועסנע; лу́чше ~ עמעצן

25 Русско-идиш сл.

дожди́(те)! ווארט א ווײלע!; 2. (+ *инф.*, с *тв.*) צו- האלטן* זיך (מיט)

подозва́ть *сов.* צורופן*

подозрева́ть *несов.* 1. האָבן* א כשד, כּוישעד זיין*; ~ *кого-л.* в изме́не עמעצן אין פארראָט כּוישעד זיין*; кого́ вы подозрева́ете? וועמען זייט איר כּוישעדיק?; אף וועָ-, וועמען, 2. (о *предл.; догадываться*): (и) не ~ о *чём-л.* עפעס קיין אָנונג וועגן עפעס אָנהייבן* צו וויסן וועגן עפעס; он ни о чём не подозрева́ет ער וויס(ט) פון גאָרניט

подозре́ние *с* פארדאַכט מ ־ן, (מצ. כשדים) כשד מ; ~ па́ло на него́ דער כשד איז געפאַלן אף אים; ◇ быть под ~м אונטער א כשד זיין* אונטער

подозри́тельн||о *нареч.* 1.: он ~о споко́ен ס׳איז עפעס [ניט גלאט], וואָס ער איז אזוי רויק; ~о, что ס׳איז עפעס ניט גלאט, וואָס ער איז אזוי לאנג נאָך ניטאָ; 2. *(недоверчиво)* מיט כשד; ~ость ж ו כשדימדיקייט; ~ый 1. פארדעכטיקער; ~ая ли́чность פארדעכטיקער פאַרשטייַן; ~ый шо́рох א פאר- 2. *(недоверчивый)* כשדימדיקער, באל־כשדים מ (מצ. באלע־כשדים) כשדפולער

подойть *сов.* אויסמעלקן*

подо́йник *м* דויניצע ו ־ס; מעלקשעפל ז ־ער

подойти́ *сов.* 1. *(к дат.; приблизиться)* (צו) צוגיין*; 2. *(о времени, событии и т. п.)* אונטערגיין*, -שוין דער; באלד (אָן)קומען*, נעענטערן זיך; подошло́ вре́мя сенокоса [ס׳האָט זיך דערנעענטערט אונטערגעזוקט] ס׳איז נעענטערט צו דער צייט פון היישניט; вре́мя подошло́ к полу́дню שוין געווען צו האלבטאָג; 3. (к *дат.; принять-ся*) צוגיין*, צוטרעטן*, איבערגיין*; ~ к са́мому гла́вному -איבער 4. (к *дат.; отнестись как-л.*) (צו) צוגיין*; ~ крити́чески к *чему-л.* צוגיין* קריטיש צו עפעס; 5. *(дат.; соответствовать)* טויגן (פאר), (דאט.) אונטערגיין*; *(по размеру, по форме)* -צו (צו) גיין*; *(по цвету и т. п.)* (צו) פאסן זיך; э́то ему́ не подойдёт דאָס טויג, דאָס וועט אים ניט אונטערגיין; דאָס איז ניט פאר אים, ניט פאר אים; 6. *разг. (о тесте)* האלטן* בא עגדיקן זיך אופגיין*; ◇ ~ к концу́ צו עגדיקן זיך

подоко́нник *м* פענצטערברעטל ז ־ער; цветы́ на ~е בלומען אפן פענצטער

подо́л *м* פאָלע ו ־ס

подо́лгу *нареч.* לאנג, גאנץ לאנג, א לאָנגע° צייט; я ~ проси́живал на берегу́ мо́ря כ׳פלעג אָפּזיצן שאָנלאנג [שאָ-] [ענווייז] באם ברעג יאם; он гости́л у нас ~ ער פלעג(ט) זיין בא אונדז צוגאַסט אף א לאָנגער° צייט

подо́нки *мн.* 1. פאָדאָנקעס מצ.; לעצטע טראָפנס *разг.*; 2. *перен.* דעק־לייט מצ.; ~ о́бщества דאָס פסוילעס [די אויסווארפן, די אויסוואָרפן] פון דער געזעלשאפט

подопе́чн||ый 1. אָפּעקירטער; ~ый (וואָס) אונטער אן אָפּע- אָפּעקירטער מ *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* ־טע קע

подоплёка *ж разг.* אונטערגרונט מ

подо́пытный עקספּערימענט; ~ кро́лик *прям. и перен.* עקספּערימענט־קיניגל ז ־ער

подорва́ть *сов.* 1. *(взорвать)* אופריסן*; 2. *перен.* אונטערריסן*; ~ *чей-л.* авторите́т עמעצנס אונטערריסן*; ~ (свое́) здоро́вье (זיך) דאָס אונטערריסן* אוועקאָריטעט; געזונט

подоро́жник *м* ז וועג־גראָז, ז ־ען גראָז
подоси́новик *м* ז ־ען רויט־שוועמל
подосла́ть *сов.* אונטערשיקן
подоспе́ть *сов. разг.* (צו דער צייט) אונטערקומען*, צושטעלן זיך
подостла́ть *сов.* אונטערבעטן, אונטערשפרייטן
подоткну́ть *сов.* ארונטערשטעקן
подотчётный 1. *(о деньгах)* צום אָפּרעכענען זיך *после сущ.*; אד־לעכעשבן *после сущ. уст.*; 2. *(о человеке)* באריכטפליכטיקער
подо́хнуть *сов.* פֿיגערן; *(о многих)* אויספֿיגערן
подохо́дный אַנקונפט־, האכנאָסע־; ~ налóг האכנאָסע־שטײַער ז
подо́шва *ж* 1. *(обуви)* ז ־ס, פּאָדעשווע ז ־ן, זויל ז; *(ноги)* פֿוסזויל ז; 2. *(горы)* בארג־צופוסנס ז, (בארג)פוס ז
подпада́ть *несов. см.* подпа́сть
подпа́ивать *несов. см.* подпои́ть
подпа́сок *м* פֿאסטעך־ינגל ז ־ען, פֿאסטעכל ז ־ען
подпа́сть *сов.* ארונטערפאלן*; ~ под *чьё-л.* влия́ние ארונטערפאלן* אונטער עמעצנס ווירקונג
подпева́ла *разг. м* ־ס נאָכזינגער ז; נאָכבאָמקער ז ־ס; *ж* נאָכזינגערן ז ־ס, נאָכבאָמקערן ז ־ס
подпева́ть *несов. (дат.)* 1. (מיט) מיטזינגען*; 2. *перен. разг.* (דאט.) נאָכזינגען*, נאָכבאָמקען
подпере́ть *сов.* אונטערשפּאַרן; ~ забóр אונטערשפּאַרן דעם פּלויט; ~ подборóдок рукóй אונטערשפּאַרן דעם קין מיט דער האנט
подпи́ливать *несов.*, **подпили́ть** *сов.* אונטערזעגן
подпира́ть *несов. см.* подпере́ть
подписа́ть *сов.* 1. *(поставить подпись)* אונטערשרײַבן*, אונטער(כאסמענען)*; *(обязательство и т. п.)* אונטערשרײַבן*; ~ договóр אָפּמאַך אַן אונטערשרײַבן*; подпиши́те! כאָסמעט זיך!; 2. *(написать внизу)* צושרײַבן*; 3. *(включить в число подписчиков)* אַבאָנירן; ~ *кого-л.* на газéту עמעצן אַבאָנירן אויך אַ צײַטונג; ~ся *сов.* 1. אונטער־כאָסמענען* זיך, טערשרײַבן* זיך; 2. *(на вин.; стать подписчиком)* (אויף) אַבאָנירן זיך*; ~ся на газéту אַבאָנירן זיך אויך אַ צײַטונג, אויסשרײַבן* אַ צײַטונג; ◇ ~ся обéими рукáми под *чем-л.* אונטערשרײַבן* זיך מיט ביידע הענט אונטער עפּעס
подпи́ск||а *ж* 1. *(на газеты и т. п.)* אַבאָנירונג ז, אַבאָנירן; журнáл высылáется тóлько по ~е דאָס זשורנאַל ווערט אַרויסגעשיקט בלויז די אַבאָנענטן; 2. *(обязательство)* דער היסכּוועס־צעטל ז ־ען
подписн||óй אַבאָנעמענט־פּרײַז; ~áя цена́ אַבאָנעמענט־; ~ы́е изда́ния ז; ◇ ~óй лист ז אַבאָנענט ז ־ן
подпи́счик *м* ז ־ן אַבאָנענט
подпи́сывать(ся) *несов. см.* подписа́ть(ся)
по́дпись *ж* 1. *(действие)* ז אונטערשרײַבן; (אונטער)כאָסמענען ז; отнести́ докумéнт на ~ דעם אויפֿקוקן אַן אונטערשרײַבן*; 2. *(фамилия)* ז ־ס כּסימע, דאָקומענט אויף כאָסמענען; поста́вить ~ אונטער־, כאָסמענען* זיך; אונטערשריפֿט ז ־ן; за ~ю *кого-л.* מיט עמעצנס כּסימע; 3. *(под рисунком и т. п.)* אונטערשריפֿט ז ־ן
подплыва́ть *несов.*, **подпло́ть** *сов.* 1. צושווימען*; *(о судах)* ארונטערשוויסן*; 2. *(под что-л.)* צוגיין*; אָנטרינקען*, אָנשיקערן*

подползáть *несов.*, **подползти́** *сов.* 1. *(к дат.)* צו(קריכן)*; 2. *(под что-л.)* (אונטער) ארונטערקריכן*
подполко́вник *м* ־ס פּאָדפּאָלקאָווניק ז ־ן
подпо́ль||е *с* 1. *(подвал)* ז ־ס, קעלער ז ־ן, קעלערגרוב ז; 2. *(конспиративное положение)* ז אונטערערד; уйти́ в ~е אויבערגיין* אין אונטערערד, אוועקגיין* אף אונטער־; работáть в ~е טערעדישער אונטערעדיש ארבעטן; в глубóком ~е אין טיפֿער אונטערערד [אומלעגאל]; ~щик *м* = ז ־ס אונטערעדישער טוער, אונטערעדלער; ~щица *ж* ־ס אונטערעדישע טוערן, אונטערעדלערן ז
подпóр(к)а *ж* ־ען אונטערלען ז ־ן, אונטערשפּאַר ז ־ן
подпóчва *ж* ז אונטערבאָדן
подпóчвенн||ый אונטערבאָדנדיקער; ~ые вóды אונטער־ אונטערגאַרט
подпоя́саться *сов.*, **подпоя́сываться** *несов.* אונטערגאַרט לען זיך
подпра́вить *сов.*, **подправля́ть** *несов.* 1. צופּאריכטן; *(привести в порядок)* עטוואָס בעסער מאכן; 2. *разг. (больного)* פּאריכטן (א ביסל), צוהיילן
подпру́га *ж* ־ס זאָטלפּאס ז ־ן, זאָטלרימען ז ־ס
подпры́гивать *несов.*, **подпры́гнуть** *сов.* אונטערשפּרינ־ גען*
подпуска́ть *несов.*, **подпусти́ть** *сов.* צולאָזן*; ~ бли́же נעענטער צולאָזן*
подраба́тывать *несов.*, **подрабо́тать** *сов. разг.* 1. *(дополнительно заработать)* צופּאַרדינען, צוֿאַרבעטן; 2. *(подготовить)* דערַאַרבעטן; ~ резолю́цию דערַאַרבעטן די רעזאָלוציע
подра́внивать *несов. см.* подровня́ть
подража́ни||е *с* 1. *(действие)* ז נאָכמאכן; приме́р, досто́йный ~я א בײַשפּיל, וואָס איז ווערט, מע זאָל אים נאָכמאַכן; 2. *(произведение)* ז ־ען נאָכאמונג, נאָכפֿאָלגן כונג ז ־ען
подража́ть *несов. (чему-л.)* נאָכמאכן, אימיטירן; *(кому-л.)* נאָכמאכן (דאט.); *(следовать примеру кого-л.)* נאָכמאכן [אימיטירן] דאָס בילנד [מעכאַניש] נאָכ־; ~ пéнию птиц פֿאָלגן (דאט.); ~ слéпо *кому-л.* זינגען פון פּייגל בילנד [מעכאַניש] אימיטירן די געגנ פון עמעצן, מאכן אויבערנעמען* אַ צײַטונג, אויסשרײַבן* אַ צײַטונג, אַבאָנירן זיך אף אַ צײַטונג; ◇ ~ся обéими рукáми под *чем-л.* אונטערשרײַבן* זיך מיט ביידע הענט אונטער עפּעס
подпи́ск||а *ж* 1. *(на газеты и т. п.)* אַבאָנירונג ז, אַבאָנירן; журнáл высылáется тóлько по ~е דאָס זשורנאַל ווערט אַרויסגעשיקט בלויז די אַבאָנענטן; 2. *(обязательство)* דער היסכּוועס־צעטל ז ־ען
подписн||óй אַבאָנעמענט־פּרײַז; ~áя цена́ אַבאָנעמענט־; ~ы́е изда́ния ז; ◇ ~óй лист ז אַבאָנענט ז ־ן
подпи́счик *м* ז ־ן אַבאָנענט
подпи́сывать(ся) *несов. см.* подписа́ть(ся)
по́дпись *ж* 1. *(действие)* ז אונטערשרײַבן; (אונטער)כאָסמענען ז; отнести́ докумéнт на ~ דעם אויפֿקוקן אַן אונטערשרײַבן*; 2. *(фамилия)* ז ־ס כּסימע, דאָקומענט אויף כאָסמענען; поста́вить ~ אונטער־, כאָסמענען* זיך; אונטערשריפֿט ז ־ן; за ~ю *кого-л.* מיט עמעצנס כּסימע; 3. *(под рисунком и т. п.)* אונטערשריפֿט ז ־ן
подплыва́ть *несов.*, **подпло́ть** *сов.* 1. צושווימען*; *(о судах)* ארונטערשוויסן*; 2. *(под что-л.)* צוגיין*; אָנטרינקען*

до мельча́йших ~остей ביז די מינדסטע פּראָטים; ~ый א גע- דעטאַלער, אויספּירלעכער, געוויסער; ~ый отчёт א גע- נויער [אן אויספּירלעכער] באריכט; ~ая ка́рта א דעטאַלע איבערזיכטיקע מאַפּע; ~ое перечисле́ние א דעטאַלע איבערצײלונג

подровня́ть *сов.* *מאכן גלײַך, *אויסגלײַכן; *(бороду, волосы)* *אונטערשערן

подро́сток *м* דערוואַקסלינג מ ־ען

подруба́ть[1] *несов. см.* подруби́ть[1]

подруба́ть[2] *несов. см.* подруби́ть[2]

подруби́ть[1] *сов. (топором)* אונטערהאקן

подруби́ть[2] *сов. (подшить)* ארומווימען

подру́га *ж* כאַווערטע ו ־ס; ◇ ~ жи́зни לעבנס- פּרינט מ =

подружи́ть *сов.* באפרײַנדן זיך

подру́ливать *несов.*, **подрули́ть** *сов.* 1. *(машину, самолёт и т. п.)* צוריכטן; 2. *(о самолёте)* צוראָלן

подрумя́нивать(ся) *несов. см.* подрумя́нить(ся)

подрумя́нить *сов.* 1. פּאריטלען, רויט מאכן; моро́з подрумя́нил щёки дете́й דער פראָסט האָט פּאריטלט די צוריי- באקן פון די קינדער; 2. *(румянами)* צופּארבן, צושמינקען, לען; 3. *кул.* צוברוינען; ~ся *сов.* 1. פא- ריטלט ווערן*; 2. *(румянами)* צופּארבן זיך, צושמינקען זיך, זיך צוגעברוינט ווערן*

подру́чн||ый 1. (וואָס) צו דער האנט *после сущ.*; ~ые сре́дства מיטלען, וואָס קומען צו דער האנט; 2. *в знач. сущ. м* ־ן ער; געהילף מ ־ן; לערן־יינגל ז ־ען; *(пособник)* = מ אונטערהעלפער; *мн. тж.* יויצער־מעשׂרסים מצ.

подры́в *м* ז אונטערזינק; ~ авторите́та דאָס אונטע- רזינק דעם אוטאָריטעט

подрыва́ть[1] *несов. см.* подорва́ть

подрыва́ть[2] *несов. см.* подры́ть

подрывн||о́й 1. אופּרײַס-; ~ы́е рабо́ты в ша́хте אופּ- רײַס־ארבעטן אין שאַכטע; 2 *перен.* אונטערישער; ~а́я де́ятельность אונטערישע טעטיקײט

подры́ть *сов.* *אונטערגראָבן; *(сделать глубже)* פאר- טיפֿערן

подря́д[1] *м* ־ן מ פּאָדריאַד; *(договор тж.)* קאָנ- טראַקט מ ־ן

подря́д[2] *нареч.* נאָכאנאַנד; אײַנער נאָכן אַנדערן; *(непрерывно)* קעסײַדער; пять часо́в ~ פינף שאָ נאָכאנאַנד; прозвуча́ло ~ два вы́стрела ס׳האָבן א קנאל געטאָן אײַ- נער נאָכן אַנדערן צוויי שאָס

подря́дчик *м* ־עס מ פּאָדריאַדטשיק; *(организация тж.)* = מ פּאָדריאַד־אויספּילער; *(по доставке)* ליפע- ראָנט מ ־ן

подсади́ть *сов.* 1. *אונטערהייבן; *(помочь сесть)* העלפֿן* ארופּועצן זיך; 2. *(к дат.; провокатора и т. п.)* צוזעצן; 3. *(растения и т. п.)* צופּלאנצן; 4. *разг. (взять попутчика)* *ארופּנעמען

подса́живаться *несов. см.* подсе́сть

подсве́чник *м* לײַכטער מ ־ס; *(для нескольких свечей тж.)* קאנדעליאַבער מ ־ס

подсе́сть *сов.* (к *дат.*) צוזעצן זיך

подсини́ть *сов.* *פארבלאָון; ~ бельё [אונטער- בלאָון] דאָס גרעט

подсказа́ть *сов.* 1. אונטערזאָגן, אונטערסופלירן; 2. *(навести на мысль)* אונטערזאָגן; о́пыт подсказа́л ему́, как поступи́ть זײַן דערפֿאַרונג האָט אים אונטערגעזאָגט, וואָס צו טאָן

подска́зк||а *ж* 1. *разг.* אונטערזאָגן ז; 2.: де́йствовать по *чьей-л.* ~е *טאָן אונטער עמעצנס טיטל

подска́зывать *несов. см.* подсказа́ть

подскака́ть *сов.* *צושפּרינגען; *(о всаднике)* *צורײַטן

подска́кивать *несов.* 1. *см.* подскака́ть; 2. *см.* под- скочи́ть

подскочи́||ть *сов.* 1. *אונטערשפּרינגען; ~ть от ра́дости (אוש) אונטערשפּרינגען* פאר פרייד; 2. (к *дат.; подбежать*) (צו) צושפּרינגען*, (צו) צולויפֿן*; 3. *перен. разг.* די טעמפּעראַ- טור האָט זיך א הייב אוף געבן*; температу́ра ~ла ס׳האָבן זיך גענומען א הייב אוף; це́ны ~ли זיך א הייב גענומען צו פּרײַזן

подсласти́ть *сов.*, **подслащи́ть** *несов.* זיסער, פּאַרזיסן מאכן

подслепова́тый *(о глазах)* בלינדלעכער; *(о человеке тж.)* מיט א שוואַכער ריע *после сущ.*

подслу́ша||ть *сов.* אונטערהערן; *(случайно тж.)* אפ- כאפן; кто́-то ~л наш разгово́р עמעצער האָט אונטער- געהערט אונדזער געשפּרעך; я невóльно ~л её отве́т איך האָב ניט־וויללדיק אונטערגעהערט [אפּגעכאפּט] איר ענטפֿער

подслу́шива||ть *несов.* 1. אונטערהערן זיך; он ~ет под две́рью ער הערט זיך אונטער הינטער טיר; 2. *см.* подслу́шать

подсма́тривать *несов.* אונטערקוקן זיך; *(за кем-л.)* נאָכשפּירן

подсме́иваться *несов.* (над *кем-л.*) (וון) מאכן טורעס; (над *чем-л.*) (וון) אָפּשפּעטן

подсмотре́ть 1. *см.* подсма́тривать; 2. *(заметить, перенять)* *צוזען, באמערקן

подсне́жник *м бот.* שניגלעקל ז ־ען

подсо́бн||ый: ~ые рабо́чие אַרבעטער באהילפיקע; ~ое хозя́йство בײַ־ווירטשאפט ו ־ן

подсо́вывать *несов. см.* подсу́нуть

подсозна́||ние *с* מ אונטערבאוווסטזין; ~тельный אונ- טערבאוווסטזיניקער

подсоли́ть *сов.* *צוזאלצן

подсо́лнечн||ик *м* ־ן ו זונרויז מ ־עס; ~ый זונרויז-; ~ое ма́сло = בוימל מ

подсо́лнух *м разг.* 1. *см.* подсо́лнечник; 2. *мн. (семечки)* קערלעך מצ. סעמעטשקעס מצ. *разг.*

подсо́хнуть *сов.* (זיך) צוטריקענען

подспо́рье *с разг.* ו (בײַ־)שטיצע

подста́вить *сов.* (под *что-л.*) אונטערשטעלן; 2. *(придвинуть, приставить)* צושטעלן; 3. *(повернув, сделать доступным)* אונטערשטעלן, אונטערוקן; ~ щёку אונטער- שטעלן די באק; 4. *(открыть)* ארויסשטעלן; ~ проти́в- нику фла́нги ארויסשטעלן די פלאַנגען אונטערן סיינעם פּי- ער; 5. *(заменить)* אונטערשטעלן, (מיט)* פארבײַטן*; ~ в уравне́ние *а* вме́сто *х* אונטערשטעלן אין דער גלײַכונג *а* אַנשטאָט *х*; ◇ ~ но́жку *кому-л.* אונטערשטעלן עמעצן א פּיסל

подста́вка *ж* ־ן מ (אונטער)געשטעל, ו אונטערשטעלונג

подставля́ть *несов. см.* подста́вить

подстав||но́й: ~о́е лицо́ אַן אונטערגעשטעלטע פּערזאָן

подстака́нник *м* ־ס מ גלאָזהאלטער

подста́нция *ж эл.* סובסטאנציע ו ־ס, אונטערסטאנציע ו ־ס

подстёгивать *несов.*, подстегну́ть *сов.* אונטערבייטשלען, צוזיטלען, אונטערטריבן*; *перен.* אונטערשמיסן*

подстели́ть *сов. разг. см.* подостла́ть

подстерега́||ть *несов. (вин.)* (אף, נאך) לאָקערן; *перен. тж.* (אף) לויערן; опа́сности ~ли его́ со всех сторо́н געפֿאָרן האָבן געלויערט אף אים פון אַלע זייטן

подстере́чь *сов. (вин.)* אויסלאָקערן

подстила́ть *несов. см.* подостла́ть

подсти́лка *ж* ־ס ו (רעדנע(טשקע); *(соломенная)* מאַטע (שטרוי־)אויסבעט מ; *(для скота)* ציגאָווקע ו ־ס, ו ־ס

подстра́ивать *несов. см.* подстро́ить

подстека́тель *м* = מ אונטערהעצער; ~ство *ж* אונ־ טערהעצונג ו

подстека́ть *несов.*, подстекну́ть *сов.* 1. *(к дат.)* (אף) אונטערהעצן; *(подговорить)* אונטערעדן*; 2. *(возбудить чувство)* צערייצן דעם נײַגער

подстре́ливать *несов.*, подстрели́ть *сов.* אונטערשיסן*

подстрига́ть *несов.*, подстри́чь *сов.* אונטערשערן*; *(деревья тж.)* ארומשערן*

подстро́ить *сов.* 1. *(пристроить)* צובויען; 2. *муз.* אָנשטימען, אָנשטעלן; 3. *(втайне сделать что-л.)* אָפּ־ טאָן*; ~ па́кость *кому-л.* א שפּיצל (מענטש)* אָפּטאָן; э́то всё бы́ло подстро́ено דאָס אלץ איז געטאָן געווען אומיסטן

подстро́чник *м* ־ען ו וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג ו

подстро́чн||ый: ~ое примеча́ние ־ס ו פּוסנאָטע; ~ый перево́д ו וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג ו

по́дступ *м* ־ן מ (צוטריט(־וועג); на да́льних ~ах אף [צוטריט־וועגן] די וויטע צוטריט; ◇ к нему́ ~а нет מע קאָן גאָר צו אים ניט, ס׳איז צו אים ניט צוצוטרעטן צוטרעטן

подступа́ть(ся) *несов. см.* подступи́ть(ся)

подступи́||ть *сов.* צוטרעטן*; слёзы ~ли к го́рлу די טרערן האָבן אָנגעהויבן ווארגן; ~ться *сов.:* к нему́ не ~ться מע קאָן צו אים, ס׳איז צו אים ניט צוצוטרעטן ניט צוטרעטן

подсуди́м||ый *м* ־טע מ; באשולדיקטער; скамья́ ~ых באשולדיקונגס־באנק ו

подсу́дн||ость *ж юр.* ו גערי̈כט־אָנגעהעריקייט; ~ый 1. *юр.* גערי̈כט־אָנגעהעריקער; де́ло ~о областно́му суду́ דער איניגע איז אָנגעהעריק דעם געגנטלעכן גערי̈כט; 2. *разг.:* э́то же ~ое де́ло! דערפֿאַר מישפּט מען דאָך!

подсу́нуть *сов.* 1. *(под вин.)* (אונטער) ארונטערוקן; 2. *(дат.) разг.* אונטערוקן; ~ *кому-л.* бума́гу на по́дпись א פּאפּיר (מענטש) אונטערוקן; ~ покупа́телю лежа́лый това́р פֿאַרלעגער קוינע דעם אונטערוקן טע סכוירע

подсу́шивать(ся) *несов. см.* подсуши́ть(ся)

подсуши́ть *сов.* צוטריקענען; ~ся *сов.* זיך צוטריקענען, צוגעטריקנט ווערן*

подсчёт *м* 1. *(действие)* ו אונטערכענונג, ו ציילן; ~ голосо́в דאָס ציילן די שטימען; 2. *мн.:* по предвари́тельным ~ам לויט א פֿאַרלויפיקן כעזשבן לויט א פֿאַרלויפיקער אונטערכענונג

подсчита́ть *сов.*, подсчи́тывать *несов.* אונטערכענען, אויסרעכענען; ~ голоса́ די שטימען אויבערציילן; ~ рас-

хо́ды די הויצאָגן (דעם באטרעף פון) אונטערעכענען; ~ стати́стики подсчита́ли, что... די סטאטיסטיקער האָבן אויסגערעכנט, או...

подсыла́ть *несов. см.* подосла́ть

подсы́пать *сов.*, подсыпа́ть *несов.* צושיטן*, -אונטער שיטן*; *(яд и т. п.)* צומישן*, ארײַנשיטן*

подсыха́ть *несов. см.* подсо́хнуть

подта́лкивать *несов. см.* подтолкну́ть

подтасова́ть *сов. карт.* פּעלשן; *перен.* פֿאַרדרייען; ~ фа́кты פֿאַרדרייען [וואָנגלירן מיט] די פאקטן

подтасо́вка *ж (фактов и т. п.)* ו פֿאַרדרייען; זשאָנג- לירן ו (מיט)

подтасо́вывать *несов. см.* подтасова́ть

подта́чивать *несов. см.* подточи́ть

подтверди́||ть *сов.* באשטעטיקן; *(служить доказательством и т. п.)* באווײַזן*; ~ть получе́ние письма́ באַ- שטעטיקן דאָס באקומען דעם בריוו; свиде́тели ~ли э́то איידעס האָבן עס באשטעטיקט; собы́тия ~ли пра́вильность э́тих предположе́ний די געשעענישן האָבן באַ- שטעטיקט [האָבן באווײַזן] די ריכטיקייט פון די דאָזיקע אַרבעס

подтвержда́ть(ся) *несов. см.* подтверди́ть(ся)

подтвержде́ние *с* ו באשטעטיקונג

подтека́ть *несов. см.* подте́чь

подтере́ть *сов.* אונטערווישן

подте́чь (под *вин.*) (אונטער) ארונטערינען*

подтира́ть *несов. см.* подтере́ть

подточи́||ть *сов.* 1. *(сделать острее)* צושלײַפן*, צו־ שאַרפן; 2. *(повредить, съедая)* אונטערעסן; 3. *(разрушить — о воде)* אויסווי־ טערן; *(о ветре)* אונטערשוועכן*; 4. *перен.* אונטערגיסן*; боле́знь ~ла его́ си́лы טערן; די קרענק האָט אונטערגעבראָכן [אונטערגעטאָסט] זײַנע קוויכעס

подтру́нивать *несов. (над кем-л.)* (פון) מאכן טורעס; *(над чем-л.)* (מיט) טריבן* לייצאָגן*

подтыка́ть *несов. см.* подоткну́ть

подтя́гивать(ся) *несов. см.* подтяну́ть(ся)

подтя́жки *мн.* מץ. שלייקעס

подтя́нут||ость *ж* ו אונטערגעצויגנקייט; ~ый אונטער- טע; געצויגענער שטאָלטנע; *неизм.*

подтяну́ть *сов.* 1. *(затянуть туже)* אײַנציען*; ~ пóяс [שטאַרקער פארציען*] דעם גאַרטל אײַנציען*; 2. *(подтащить)* צוציען*; 3. *(войска)* אונטערציען*; ~ ещё́ две диви́зии к грани́це [קאָנצענטרירן] אונטערציען* נאָך צוויי דיוויזיעס צו דער גרענעץ°; 4. *разг. (заставить лучше работать)* אונטערציען*; ~ отстаю́- щих די אָפּשטייענדיקע אונטערציען*; ~ся *сов.* 1. *(на руках)* זיך ארויפציען*; 2. *(сосредоточиться, приблизиться)* זיך צונויפציען*; *(догнать)* אונ־ טערהייבן* זיך; 3. *разг. (исправиться)* זיך אונטערציען*

поду́ма||ть *сов.* 1. א קלער טאָן*, א טראכט; об э́том я ка́к-то не ~л ווען דעם האָב איך עפּעס ניט אַ- טראכט; он ~л и отве́тил пра́вильно ער האָט א טראכט; мы уже́ ~ли, что вы не придёте מיר האָבן שוין געמיינט, אז איר וועט ניט קומען; 2.: ~ешь! אויך מיר א זאך! מע קאָן מיינען; 3.: ~ай(те)!, ~ть то́лько! וואָס וויסט וואָס! א טראכט

איך וועל אפילע ניט! טאָן נאָר!; ◇ и не ~ю (+ *инф.*)

подурне́ть *сов.* מיִעסער ווערן*; (*о красивом лице, человеке*)

поду́||ть *сов.* א בלאָז טאָן*; (*повеять тж.*) א וויִע ס׳האָט א בלאָז געטאָן [ס׳האָט אָנגעהויבן בלאָזן] א קאַלטער° ווינט*; ~л холо́дный ве́тер

поду́чивать(ся) *несов. см.* подучи́ть(ся)

подучи́ть *сов.* 1. (*обучить немного чему-л.*) צולערנען; (*лучше заучить*) פארלערנען, אויסלערנען; 2. *разг.* (*подговорить*) אונטערעדן*, אויסלערנען; ~ся *сов.* צולערנען זיך

поду́шка *ж* קישן ו ־ס

поду́шн||ый: ~ая по́дать *ист.* קאָפּשטיִער מ

подхали́м *м* כאניפוּשניק מ ־עס, אונטערלעקער מ ־ס, כ(א)ניפעניק מ ־עס

подхвати́ть *сов.*, **подхва́тывать** *несов.* 1. אונטערכאפן; 2. *разг.* (*болезнь*) פאקן, כאפן; 3. (*почин и т. п.*) אונ- טערכאפן; ~ мысль אונטערכאפן דעם געדאַנק אָנכאפן, זיך פארן געדאַנק אונטערהאלטן*; 4. (*песню*)

подхлестну́ть *сов.*, **подхлёстывать** *несов.* אונטער- שטיִפטירן*, שמיסן*; *перен. разг.* אונטערטרייבן*

подхо́д *м* 1. (*к какому-л. месту*) צוטריט מ ־ן; 2. (*к человеку, к вопросу и т. п.*) צוגאנג מ; индивидуа́льный ~ אן אינדיווידועלער צוגאנג

подходи́ть *несов. см.* подойти́

подходя́щ||ий פאסיקער; ~ий моме́нт א פאסיקער מאָמענט; пого́да ~ая *разг.* דער וועט- מעט; שאס־האקישער מ; טער איז אזא ווי [איז דער וואָס] מע דארף

подчёркивать *несов.*, **подчеркну́ть** *сов.* אונטערשטרייכן*; *перен. тж.* ארויסהייבן*, אקצענטירן, באטאָנען; ~ ва́жность *чего-л.* ארויסהייבן* די ווי׳כטיקייט פון עפעס

подчине́ни||е *с* 1. (*действие*) אונטער- ארדענען ז אָרדענען (*ср.* подчини́ть); 2. (*повиновение*) אונטער- גענגקייט ו, געוואָרפנקייט ו; быть в ~и у *кого-л.* אונטערגעוואָרפן עמעצן* זיין*; 3. *грам.* סובאָרדינאַציע ו, רונג ו

подчинённ||ость *ж* אונטערגעוואָרפנקייט ו, ~ый 1. אונטערגע- ארדנטקייט ו; 2. *в знач. сущ. м* ־נע אונטערגעאָרדנטער מ ־טע, אונטערגעוואָרפענער מ; 3. *грам.* סובאָרדינירטער

подчини́ть *сов.* 1. (*покорить*) מאכן, אונטערטעניק אונטערוואַרפן*; 2. (*чему-л.; подставить в зависимость от чего-л.*) אונטערוואַרפן* עפעס* ברענגען*; ~ *чьему-л.* влия́нию אונטער- וואַרפן* עמעצנס וועלקנג; всё бы́ло подчинено́ одно́й це́ли אלץ איז געבראַכט געווען אין העסקעם מיט איין ציל; 3. (*кому-л.; поставить под чьё-л. руководство*) סובאָרדינירן, אונטערארדענען; ~ся *сов.* 1. (*покориться*) אונטערוואַרפן* זיך; ~ся прика́зу אונטערוואַרפן* זיך [אויס(פאַלגן)]; 2.: ~ся *чьему-л.* влия́нию עמעצנס וועלקנג אונטערפאלן*; ~ся *какому-л.* чу́вству לאָזן* זיך פירן פון א געפיל

подчиня́ть(ся) *несов. см.* подчини́ть(ся)

подчи́стить *сов.*, **подчища́ть** *несов.* 1. אויס- ריינקן, צוריינקן (א ביסל); 2. (*написанное*) אָפּקראצן, אָפּרייבן*

подше́фный שעפּירטער

подшива́ть *несов. см.* подши́ть

подши́вка *ж* (*газет*) צייטונגס־קאָמפּלעקט מ ־ן

подши́ть *сов.* 1. (*с изнанки*) אונטערנייען; (*подогнуть край тж.*) ארומזוימען, ארומליאמעווען; 2. (*бумаги*) צו- נייען, צונויפשפּיליען, נויפנייען; ~ докуме́нт к де́лу צושפּיליען] דעם דאָקומענט צום אינ- [יגען

подшути́ть *сов.* (над *тв.*) טריבן* שפאס (מיט); зло ~ над *кем-л.* עמעצן טריבן* א ביטערן שפאס מיט

подшу́чивать *несов.* (над *кем-л.*) אונטערשפאסן (אי- בער), (די גאנצע צייט) טריבן שפאס (מיט); (*над чем-л.*) אָפּכויזקן (פון)

подъе́зд *м* 1. (*вход в здание*) פאראַד־, ארײַנגאנג מ ־ן; 2. (*путь к чему-л.*) צופאָר(־ווג) מ ־ן, ־טיר ו ־ן

подъездно́й: ~ путь *ж.-д.* צופאָר־, בײַלינייע ו ־ס, ־ליניע ו ־ס

подъезжа́ть *несов. см.* подъе́хать

подъём *м* 1. (*действие*) אופהייבן ז; (*флага*) ארופ- צייגן ז; (*вспашка*) אופּאקערן ז, אופּאקערונג ו; ~ зя́би אופּאקערונג ו, דאָס אופהייבן פריר־אקער; 2. (*повышение*) פריר־אקערונג ו; דאָס שטיגן פונעם וואַ- סער; 3. (*развитие*) אופשטיג מ, אופשוונג מ; ~ благосостоя́ния наро́да דאָס שטיגן פונעם פאָלקס־ווילן- דער אופשוונג פון שטאנד; 4. (*воодушевление*) דער רעוואָליוציאָנערער באוועגונג; עגטוזיאזם מ; היסלײַוועס ז, באגײַסטערונג ו, ברען מ; петь с ~ом [מיט היסלײַוועס] זינגען*; говори́ть с ~ом [מיט באגײַסטערונג, באגײַס- רעדן* מיט ברען טערט, מיט געפּיל]; трудово́й ~ מ אַרבעטס־ענטוזיאזם; 5. (*в гору*) א שטײַלער באַרג־אַרויף; крутой ~ מ גורסט, פּוסבלאט מ; 6. (*ног*) ◇ тяжёл на ~ גרינג אף דער פוס; лёгок на ~ שווער אף דער פוס

подъёмн||ый הייב־; ~ый кран מ ־ען הייבקראן; ~ый мост ארײַבערפאָר־ ־ן הייב־בריק ו; ◇ ~ые де́ньги ־געלט ז

подъе́хать *сов.* 1. (к *дат.*) צופאָרן* (צו), (*о всаднике тж.*) צוריטן (צו); 2. (под *вин.*) אונטערפאָרן*; (אונטער); 3. (к *дат.*) *разг.* (*добиться расположения*) צושאַרן זיך (צו)

подыма́ть *несов. см.* подня́ть

подыска́ть *сов.*, **подыскивать** *несов.* צוקלײַבן*

подыто́живать *несов.*, **подыто́жить** *сов.* (*вин.*) אונ- טערפירן [אונטערציען*] דעם סאכאָקל (פון); (*обобщать*) סומירן, פארסאכאָקלען

подыха́ть *несов. см.* подо́хнуть

подыша́ть *сов.* א ביסל אָטעמען*; ~ све́жим во́здухом כאפן פרישע לופט

поеди́нок *м* דועל ו ־ן, צווײַקאמף מ ־ן

поёживаться *несов.* שרומפן זיך (פאר קעלט)

по́езд *м* באן ו ־ען; צוג מ ־ן; ско́рый ~ שנעלצוג מ ־ן; това́рный ~ פראַכטצוג מ ־ן; е́хать ~ом פאָרן* אָ רוער־צוג מ ־ן [מיט צוג באן]; ◇ ~ здоро́вья מיטן צוג

поёздк||а *ж* רײַזע ו ־ס, נעסיע ו ־ס; гастро́льная ~а גאסטראָל־טורנע מ ־ען; совершáть ~у по стране́ (דורכ)מאכן א רײַזע איבערן לאנד

поёмный: ~ яуг פלייצלאָנקע ו ־ס

пое́сть *сов.* 1. אָפּעסן*; (*немного чего-л.*) א ביסל עסן*; 2. *разг.* (*съесть всё*) אופעסן*

пое́ха||ть *сов.* 1. פאָרן*; (*отправиться, уехать тж.*) ריין (פונעם) אוועקפאָרן*; (*о средствах передвижения*)

(אָרט); мы пое́дем не пе́здом, а на парохо́де מיר וועלן נישט מיט דער באן, נאָר מיט דער שיף; он ~л учи́ться в Москву́ ער איז אוועקגעפאָרן לערנען דיך קיין מאָסקווע; ~ть на куро́рт פאָרן* אף א קוראָרט; 2. *разг. (покати́ться вниз)* אראָפגליטשן זיך; *(поскользну́ться)* גענבן* זיך א גליטש אויס; 3.: чуло́к ~л *разг.* ס׳האָט זיך אראָפגעלאָזט אן אייגל פונעם זאָק

пожале́||ть *сов.* 1. *(вин.)* האָבן*] באקומען* ראכמאָנ- (אף) נעט; 2. *(о предл.; сожалеть)* כאראָטע קריגן* (אף) האָבן*]; я тут же ~л об э́том איך האָב באלד טאקע כאראָטע געקראָגן; ты ещё об э́том ~ешь! ס׳וועט נאָך נעמען אַ קעדעמ איז צולייב אזא נעמע; 3. *(приберечь)* זשאלעווען; не ~ть труда́ דיר נאָך באנג טאָן! נישט זשאלעווען קיין טירכע

пожа́ловать *сов. уст.* 1. *(дать)* שענקען*, געבן*; 2. *(прийти)* באווילקן צו קומען

пожа́ловаться *сов.* 1. קלאָגן זיך (בא); не могу́ ~ на здоро́вье איך האָב זיך נישט וואָס צו (בא)קלאָגן אף מין געזונט; 2. *(на кого-л.; подать жалобу)* קלאָגן זיך (אף); я ма́ме пожа́луюсь דער [מאָסערן] כ׳וועל זאָגן אָנקלאָגן מאמען

пожа́луй 1. *вводн. сл. (возможно)* עפשער, קאָן זיין (טאקע); *(вероятно)* זעט אויס; ~, вы пра́вы, איר זיט, איר זיט עפשער (טאקע) געראָטן קאָן זיין, גערעכט; **он, ~, сего́дня уже́ не придёт** ער וועט שוין הינט, זעט אויס [אפאָנעם], ניט קומען; 2. *частица (неопределённое согласие)* מאכ(ע)טייסע

пожа́луйста *частица* 1. *(в просьбе)* זיט אזוי גוט זיט; מויכל; *(в приглашении и т. п.)* ביטע; да́йте мне, ~, каранда́ш גיט מיר, זיט אזוי גוט, א בלײַער; сади́тесь, ~ גיט זיך, זיט מויכל, ביטע, זעצט זיך; подви́ньтесь, ~ ביטע, אַ רוק; 2. *(при выражении согласия)* ביטע; мо́жно войти́? — Пожа́луйста! — ביטע! מע מעג ארײַנגיין? — ביטע!; 3. *(в ответ на выраженную благодарность)* ניטאָ פאר וואָס

пожа́р *м* ־ס וו סרײַפע; *поэт.* ־ן וו בראנד; лесно́й ~ ־ס וו וואלד־סרײַפע; в до́ме ~ [די שטוב] דאָס הויז; ~ войны́ דאָס פײַער פון מילכאָמע; ~ище *с* ־ס וו אש־כורווע, ־ס וו אש־רוינע; ~ник *м разг.* פײַער- = ן לעשער; ~ный 1. סרײַפע; ~ная трево́га סרײַ- פע־אליארם ן; опа́сно в ~ном отноше́нии פײַערגעפער- לעך; 2. *(для тушения пожара)* פײַערלעשער־, לעש־; ~ная кома́нда ־ס וו פײַערלעשער־קאָמאנדע; ~ная маши́на ־ען וו לעש־מאשין; 3. *в знач. сущ. м* פײַערלעשער = ן; ◇ на вся́кий ~ный слу́чай טאָ- אף יעדן פאל מער טרעפט זיך עפעס

пожа́тие *с* ־ען וו האַנט־דריקונג; ~ его́ руки́ זיין האַנט־דריקונג

пожа́ть[1] *сов.* דריקן; ~ ру́ку דריקן די האנט; ◇ ~ плеча́ми [פלײַ- א צוק טאָן* [א צי טאָן*] מיט די אקסלען צעס]

пожа́ть[2] *сов.:* ~ плоды́ рабо́ты די (פון) גענײַסן* דערנאָבערן (פאר זיך) פרוכטן פון דער מי; ◇ ~ ла́вры דעם לאָרבערקראנץ; что посе́ешь, то и пожнёшь *посл.* וואָס מע פארזײַט, דאָס שניידט מען

пожела́ни||е *с* ־ן ן וווּנטש; наилу́чшие ~я די בעסטע וווּנטשן

пожела́ть *сов.* 1. וועלן*, באגערן; 2. *(кому-л.)* וווּנטשן*, וווּנטשעווען*

пожелте́лый פארגעלטער

пожелте́ть *сов.* פארגעלט ווערן*, גיל ווערן*

пожени́ть *сов. разг.* כאסענע מאכן; **~ся** *сов. разг.* כאסענע האָבן*

поже́ртвование *с* ־ן וו נאָב; *(с благотворительной целью тж.)* ־ס וו נדבֿה־אָווע

поже́ртвовать *сов.* 1. *(деньги и т. п.)* מענאָדעוו זיין*, שענקען*; ~ большу́ю су́мму на постро́йку больни́цы מענאָדעוו זיין* א היפֿשע סומע אף בויען א שפּיטאָל; 2. *(тв.)* מאקריוו זיין*; ра́ди тако́й пое́здки сто́ит ~ свои́м о́тпуском צולייב אזא נעסיע איז קעדעמ אָפּזאָגן זיך פונעם אורלויב

пожива́||ть *несов.:* как ~ешь? ווי לעבט זיך דיר?, וואָס מאכסטו?

пожи́ться *сов. (тв.) разг.* (מיט) פאָשוועון זיך

пожи́зненн||ый לעבנסלאנגער; ~ая пе́нсия א לעבנס- לעבנסלאנגע געפענקע- לאנגע פענסיע; ~ое заключе́ние ניש [טפיסע]

пожило́й אין די יאָרן, באטאָגטער, באיאָרטער *после сущ.;* он уже́ ~ челове́к ער איז שוין אן עלטערער, ער איז שוין אין די יאָרן, מענטש

пожима́ть *несов. см.* пожа́ть[1]

пожина́ть *несов. см.* пожа́ть[2]

пожира́ть *несов.* אופרעסן*; *перен.* (אײַנ)שלינגען*; ◇ ~ глаза́ми מיט די אויגן עסן*

пожи́тк||и *мн. разг.* בעבעכעס מצ, האָב־און־גוטס ז; со все́ми ~ами מיט האק־און־פאק, מיט די בעבעכעס

пожи́ть *сов.* 1. אָפּלעבן; *(некоторое время)* לעבן א גוטן טאָג, א לעב טאָן*; 2. *разг. (насладиться жизнью)* ◇ поживём — уви́дим! אז מיר וועלן לעבן, וועלן מיר זען

по́з||а *ж* ־ס וו פאָזע; ◇ приня́ть ~у *кого-л.* מאכן אָנע- ,זיך אוועקשטעלן ווי עמעצער, אן אָנשטעל פון עמעצן מען* א פאָזע פון עמעצן

позабо́||титься *сов.* (о *предл.)* (וועגן) זאָרגן; об э́том я сам ~чусь דאָס וועל איך אליין באזאָרגן; он да́же не ~тился позвони́ть ער האָט זיך אפילע ניט מאטריעך געווען אָנקלינגען

позабы́ть *сов. разг.* פארגעסן* (אינגאנצן)

позави́довать *сов. (кому-л.)* (דאט.) מעקאָנע זיין*; *(чему-л.)* (אף) מעקאָנע זיין*

позавтракать *сов.* פרישטיק אָפּעסן*

позавчера́ *нареч.* נעכטן (פון)אי(ער); **позади́** 1. *нареч.* הינטן (פון); 2. *нареч. (в прошлом)* דאָס, פֿאַרבײַ, פאָרבײַ; са́мое тру́дное оста́лось ~ דאָס פאָרבײַ [פארבײַ] שוועָרסטע איז פאָרביבער; 3. *предлог с род. п.* הינטער; ~ до́ма הינטער דער שטוב

позаймствовать *сов.* אײַבערנעמען*; ~ *чей-л.* о́пыт אײַבערנעמען* עמעצנס דערפאָרונג

позапро́шл||ый *разг.:* в ~ый вто́рник (מיט) דינסטיק פאראצוויי־ען; в ~ом году́ וואָכן צוריק

позави́риться *сов.* (на *вин.) разг.* (אף) ראַדעוועון זיך, קוואפען זיך (אף)

позва́ть *сов.* 1. רופן*, אַ רוף טאָן*; ~ на по́мощь אײַנלאדן*, רופן*, פארבעטן*; 2. *(пригласить)* [א רוף טאָן*] צו הילף רופן*

позволе́ни||е *с* ־ן וו דערלויבעניש; с ва́шего ~я אויב איר וועט דערלויבן, אויב איר; ◇ с ~я сказа́ть איר זאָלט מיר, איך בעט אײַבער אײַער קאָווועד

מויכל זיך; *ирон.* מישטיינס־געזאגט; э́тот с ~я сказа́ть рома́н אַז דער מישטיינס־געזאגט ראָמאַן

позво́лить *сов.*, **позволя́ть** *несов.* 1. דערלויבן; 2. *(дать возможность)* דערלויבן, געבן* א מעגלעכקייט; е́сли позво́лит вре́мя אויב, אויב די צייט וועט דערלויבן; э́то позво́лит сэконо́мить мно́го го́рючего סיוועט קלעקן צייט דאָס וועט געבן א מעגלעכקייט אָפּצושפּאָרן א סאך ברענשטאָף; 3.: позво́льте! *(при несогласии)* האָט קיין פאַרליבל ניט; позво́льте *(при удивлении, припоминании, несогласии)* (נאָר) שטייט, ווארט נאָר אויס; позво́льте, мы, ка́жется, уже́ знако́мы (נאָר) שטייט [ווארט אויס]; מיר זענען שוין, דאכט זיך, באקאַנט; позво́льте, как же тако́е возмо́жно? שטייט נאָר [ווארט נאָר אויס], ווי איז דען מעגלעך אזעלעכס? ◇ позво́лить себе́ 1) *неодобр.* דערלויבן זיך, נעמען* זיך דאָס רעכט; 2) *(быть в состоянии)* דערלויבן זיך, פארנעמען* זיך; я не могу́ себе́ позво́лить таку́ю ро́скошь איך קאָן זיך ניט דערלויבן [פארנעמען] אזא לוקסוס

позвони́ть *сов.* א קלונג טאָן*; *(по телефону)* אָנקלינגען*

позвон||о́к *м анат.* ־ען ז ווארבל; **~о́чник** *м анат.* כוט־האשערע ז רוקנבריין; *уст.*

позвоно́чный 1. רוקנבייניקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* רוקנבייניקע מצ.; ◇ ~ столб *см.* позвоно́чник

по́зд||ний שפּעטער; **~ие** цветы́ שפּעטע בלומען; **~ей о́сенью** שפּעט אין האַרבסט; до **~ей но́чи** ביז שפּעט; **са́мое ~ее** че́рез ме́сяц דאָס שפּעטסטע אין דער נאכט; **~ее** שפּעטער ווי אין א [שפּעטסטנס] ניט כּוידעש ארום

по́здно 1. *нареч.* שפּעט; ~ ве́чером שפּעט אפּדער־נאכט; лечь ~ (שלאָפן) שפּעט לייגן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* שפּעט (ס׳איז); кото́рый час? — Уже́ ~ ווי־פל שפּעט? — ס׳איז שפּעט! האלט דער ווייגער; вы́звали врача́, но бы́ло уже́ ~ מע האָט ארויסגערופן א דאָקטער, נאָר ס׳איז שוין געווען (צו) שפּעט

поздоро́ваться *сов.* גריסן זיך

поздорове́ть *сов.* געזונטער [קרעפטיקער] ווערן*

поздоро́ви||ться *сов. разг.:* ему́ не **~тся** ס׳וועט אים גרינג ניט אָפּגיי

поздрави́тельн||ый גראטולי־ר־; באגריסונג(ס)־; **~ая** телегра́мма באגריסונג(ס)־טעלעגראם ז ־ען

поздра́вить *сов.* באגריסן, גראטולירן, מאזל־אָפּגעבן*; ~ с днём рожде́ния באגריסן מיטן געבוירן־טאָג; ~ с успе́хом באגריסן מיטן דערפאָלג

поздравле́ние *с* באגריסונג ז ־ען, גראטולירונג ז ־ען

поздравля́ть *несов. см.* поздра́вить

позелене́ть *сов.* גרין ווערן*

поземе́льный ־ערד; ~ нало́г ערד־שטייער ז

по́зже *нареч. (сравн. ст. от* по́здно) שפּעטער

по-зи́мнему *нареч.* ווינטערדיק

пози́ровать *несов.* 1. פאָזירן; ~ худо́жнику פאָזירן פאַרן מאָלער; 2. *(рисоваться)* שטעלן זיך אין פאָזעס

позити́в *м фото* ־ן ז פאָזיטי־ו

позити́вный פאָזיטי־וער

позитро́н *м физ.* ־ען ז פאָזיטראָן

позицио́нн||ый פאָזיציאָנעלער; **~ая** война́ א פאָזיציאָנעלע; **~ое** преиму́щество א פאָזיציאָנעלער נעלע מילכאָמע; פאָרצוג

пози́ция *ж* ־ס ז פאָזי־ציע; *(отношение, точка зрения тж.)* שטאַנדפונקט ז, שטעלונג ז; на передовы́х ~х *воен. и перен.* אף די פאָדערשטע פאָזי־ציעס

познава́ем||ость *ж* דערקענבארקייט ז; **~ый** דערקענבארער; **~ость** ми́ра דערקענבארקייט פון דער וועלט

познава́тельн||ый דערקענטענישלעכער; **~ое** значе́ние иску́сства דערקענטענישלעכע באדײַטונג פון קונסט

познава́ть *несов. см.* позна́ть

познако́мить *сов.* באקענען; **~ся** *сов.* באקענען זיך

позна́н||ие *с* 1. דערקענטעניש ז; тео́рия **~ия** דער־קענטענישטעאָריע ז; 2. *мн. (знания)* יעדי־עס מצ.; טענישן מצ.

позна́ть *сов.* 1. דערקענען; *(получить знания)* דער־ארײַנדרינגען* אין טאָך לערנען; ~ су́щность явле́ний פון דערשײַנונגען; здесь ученики́ позна́ли осно́вы нау́ки דאָ האָבן די שילער דערלערנט די יסודי־דעס פון וויסנ־שאפט; 2. *(испытать)* (פון) דעם טאם [פארזוכן] פילן; ~ го́речь пораже́ний и ра́дость побе́ды פילן [פארזוכן] דעם ביטערן טאם פון מאפאָלעס און די פרייד פון ני־צאָכן; ~ ра́дость свобо́дного труда́ פון פרײַ־ער מי

позоло́та *ж* ז באגילדעכץ

позолоти́ть *сов.* באגילדן, באגילטן, באדעקן מיט גאָלד; *перен. (о солнце и т. п.)* באגילדן

позо́р *м* ז שאנד, ז כאַרפּע, ז ביזאָיען; покры́ть себя́ ~ом מאכן זיך אליין צו שאנד און צו שפּאָט

позо́рить *несов.* 1. *(кого-л.)* בלא־, שטעלן צו שאנד; *(что-л.)* באפלעקן; ~ семью́ שטעלן צו שאנד מיר; *(что-л.)* באפלעקן דעם [בלאמירן]; ~ до́брое и́мя די פאמיליע גוטן נאָמען; 2. *разг. (стыдить)* שטעלן צו שאנד; **~ся** *несов.* מאכן זיך צו שאנד, בלאמירן זיך

позо́рн||ый שענדלעכער; מיעסער *разг.*; ◇ пригвозди́ть кого-л. к ~ому столбу́ עמעצן צום [צוגאָגלען] שאנדסלופ

позы́в *м (к дат.; на вин.)* (צו) ז צייעניש; у него́ ~ к рво́те ער וויל ברעכן

позывны́е *мн. радио* מצ. (רוף־)סיגנאלן

поимённ||о *нареч.* אויס־, א זוך טאָן*; перечи́слить ~о א נאָמענטלעכער צעטל; ~ый спи́сок נאָמענטלעכער; ~ое голосова́ние נאָמענטלעכע אָפּשטימונג

пои́мка *ж* ז כאפן, ז פאקן

по́иск *м* ־ען ז זוכונג ז; *(разведка)* זוכפאָרשונג ז

поиска́ть *сов.* א זוך טאָן*, זוכן

по́иск||и *мн.* 1. *(разыскивание)* ז זוכן, ז זוכעניש, זו־, אוועקלאָזן* זיך זוכן; отпра́виться на ~и כערטל מצ.; в ~ах *чего-л.* זוכנדיק; ~и но́вых форм דאָס זוך־אויספאָרשונגען מצ.; 2. *геол.* זוכן נײַע פאָרמען

пои́стине *нареч.* בעמעס

пои́ть *несов. (вин.)* (דאט.) טרינקען* געבן; *(животных тж.)* פּאָיען; ~ с ло́жечки פּוגעס לעפּעלע פּאָיען; ~ госте́й ча́ем טיי געבן* די גע־סט

по́йло *с* ־ס ז פּאָילע ז

по́йма *ж* ־ס ז, פלייצלאָנקע ז באַלאָניע ז

пойма́ть *сов.* כאפן, פאקן; *(зверя, рыбу)* פאָנגען*, כאפן [פאקן]; ~ *кого-л.* на ме́сте преступле́ния כאפן [פאקן] עמעצן אפן אָרט; כאפן [פאקן] עמעצן בא דער האנט; ◇ ~ *кого-л.* на сло́ве כאפן עמעצן באם ווארט

пойти́ *сов.* 1. *אוועקגיין, לאָזן* זיך גיין, אוועקלאָזן* זיך; ~ в лес אוועקגיין* אין וואלד ארײַן; ~ пешко́м לאָזן* זיך גיין צופֿוס אהין איז; туда́ пошло́ письмо́ אוועקגעגאנגען) א בריוו; 2. *(начаться)* אָנהייבן* זיך; да́льше пошёл хво́йный лес -וועלדער האָט זיך אָנגעהויבן נאָדל; пошёл дождь גיין א רעגן אָנגעהויבן; 3. *(потечь однообразно)* אוועקציען* זיך; 4. *(начать двигаться)* רירן פֿונעם אָרט; по́езд пошёл דער צוג האָט; с'הָאט אָנגעהויבן גיין א רעגן; 5.: ему́ пошёл деся́тый год ס'גייט גערירט פֿונעם אָרט; ◇ пошёл (вон)! -פון; אוועק (דאָנען)! פֿאַרנעם זיך!; *см. тж.* идти́

пока́ 1. *нареч.* דערווײַל; פֿאָרלויפיק *книжн.*; я ~ подожду́ איך וועל דערווײַל צוהערן; э́того ~ доста́точно דאָס איז דערווײַל genug; никаки́х новосте́й ~ нет קיין נײַס איז דערווײַל נאָך ניטאָ; 2. *союз (в то время как)* ביזאָנען, קאָלומאָן, וויל; ~ бы́ло тепло́, мы жи́ли в пала́тке ביזאָנען] ס'איז געווען וואַרעם, האָבן קאָלומאָן] אין א צעלט; поговори́ с ним, ~ он здесь מיר געווינט; רעד מיט אים אײַבער, וויל [קאָלומאָן] ער איז נאָך דאָ; 3. *союз (до тех пор)* ביזאָנען; мы бу́дем боро́ться, ~ не победи́м מיר וועלן קעמפֿן, ביזאָנען מיר וועלן ניט; 4.: ~! *фам.* א גוטן!; ◇ ~ что דערווײַל

пока́з *м* באַווײַז ז; *(фильма и т. п.)* דעמאָנסטרירונג וו

показа́ни||е *с* 1. *(в суде и т. п.)* באַווײַז מ ־ן; дава́ть ~я באַווײַזן* געבן; свиде́тельские ~я די באַווײַזן; נוויעס־אײַדעס ז; אײַדעס־זאָגן ז, פֿון די אײַדעס; 2. *обыкн. мн. (приборов)* אָנגאבן מצ.

показа́тел||ь *м* 1. צײַגער מ ־ס; э́то мо́жет служи́ть ~ем того́, что... דאָס קען באַווײַזן, אַז...; доби́ться отли́чных ~ей -רעזולטאַטן* זיך אויסגעצייכנטע צײַגערס; 2. *мат.*: ~ь сте́пени גראַדווײַזער מ ־ס; ~ь ко́рня ראַדיקאַל־ווײַזער מ ־ס

показа́тельный 1. *(характерный)* באַווײַזלעכער; 2. *(организованный для всеобщего ознакомления)* -עפֿנטלע; 3. *(образцовый)* מוסטער־ראַט-מוסטערן; ~ совхо́з וויערט מ ־ן

показа́||ть *сов.* 1. *ווײַזן; (демонстрировать тж.)* דעמאָנסטרירן; он ~л мне свой ча́сики ער האָט מיר ווײַזן זײַן זײגערל; ~ть фильм א [דעמאָנסטרירן] געווײַזן; 2. *(указать)* *(אָנ)ווײַזן; ~ть руко́й на *что-л.* פֿילם; 3. *(разъяснить)* *ווײַזן; ~ть, как по́льзоваться ко́мпасом ווי*, ווײַזן; 4. *(проявить какие-л. качества)* אַרויסווײַזן*, באַווײַזן*; ~ть му́жество -אַרויס האָט צו באַצײַגן מיט א קאַמפֿאַס; ~ть лу́чший результа́т в бе́ге [באַווײַזן*] העלדנמוט; ~ть ве́ликодушие [ווײַזן*] דעם בעסטן רעזולטאַט אין לויפֿן; 5. *(об измерительных приборах)* ווײַזן*; термо́метр ~л де́сять гра́дусов אפֿן; דער טערמאָמעטער האָט געוויזן צען גראד [לויטן] טערמאָמעטער איז געווען צען גראד; 6. *(дать показания на суде, на допросе)* באַווײַזן*, אָנווײַזן*; 7. *разг. (проучить)*: он тебе́ пока́жет! ער וועט דיר געבן [ווײַזן*]!; ◇ ~ть себя́ אַרויסווײַזן* זיך; он пока́жет себя́ אַרויסשטעלן א; ~ть язы́к ער וועט ווײַזן, ווער ער איז; צונג

~ться *сов.* 1. *(стать заметным, появиться)* באַווײַזן*; вдали́ показа́лись дома́ אינדערווײַטנס האָבן זיך באַווײַזן הײַזער; на её глаза́х показа́лись слёзы אין אירע אויגן האָבן זיך באַווײַזן טרערן; 2. *(явиться, прийти)* ווײַזן* זיך; я бо́льше не покажу́сь туда́ איך מער וועט מען מיך, ווען זיך מער דאָרט ניט ווײַזן

~ться врачу́ דאָרט ניט אָנקוקן; 3. *безл. (почудиться)* אויסווײַזן* זיך, אויסדוכטן זיך; э́то тебе́ ~лось דאָס האָט זיך דיר אויסגעדוכט

показно́й 1. *(рассчитанный на внешний эффект)* אויסשטעלערישער, אויספֿירעריש-; 2. *(притворный)* מאַכטער

пока́зывать *несов. см.* показа́ть; **~ся** *несов. см.* показа́ться 1, 2; он нигде́ не пока́зывается ער גייט אין ער ווײַזט זיך קיינעם ניט פאר די אויגן, ערגעץ ניט

пока́лыва||ть *несов. разг.* 1. שטעכן* (פון צײַט צו); 2. *безл.*: ~ет в боку́ סע שטעכט אין אַ זײַט (צײַט)

покара́ть *сов.* שטראָפֿן

покати́ть *сов.* 1. *אוועקאטשען; (круглый предмет)* אוועקקיקלען; *(на колёсах)* אוועקפירן; 2. *разг. (начать быстро двигаться)* לאָזן* זיך יאָגן; **~ся** *сов.* 1. -אוועקאַפּקיקלען; *(по наклонной плоскости)* קיקלען זיך; он упа́л и покати́лся с горы́ ער איז אומגעפאלן זיך; 2. *(двинуться, поехать)* אוועקיאָגן; 3. *разг. (отступить)* -אָפּ; ◇ אָנהייבן* רינען [קיקלען זיך]; 4. *(о слезах)* פליצן; ~ся со́ смеху זיך קאַטשען פאר געלעכטער

пока́т||ость *ж (поверхность)* וו אלאַכסן־פלאַך; **~ый** אלאַכסנדיקער, מעשופּעדיקער

покача́ть *сов.* 1. *(тв.)* (מיט) צושאָקלען; א שאָקל; ~ голово́й מיטן קאָפּ* (מיט) טאָן*; 2. *(вин.)* א שאָקל טאָן*; ~ ребёнка (צו)ווײַגן דאָס, א וויג טאָן*; **~ся** *сов. (на качелях)* הוידען זיך (א ביסל)

пока́чивать *несов.* צוהוידען, צוווײַגן; ~ голово́й -צו (עטוואָס); идти́ пока́чиваясь גיין* וואַקלדיק [זיך וואַקלענדיק]

покачну́ть *сов.* א שאָקל טאָן*; **~ся** *сов.* 1. א שאָקל טאָן*; 2. *перен.* א וואקל טאָן* זיך; дела́ ка́к-то покачну́лись די געשעפֿטן האָבן זיך עפּעס א וואקל געטאָן

пока́шливать *несов.* צוהוסטן, אונטערהוסטן

покая́н||ие *с* דאָס שלאָגן זיך אלכעט; ◇ отпусти́ть ду́шу на ~ие צו לאָזן* צורן*; **~ный** כאראַטע־; **~ная речь** כאראַטע־רעדע וו ־ס

пока́яться *сов.* 1. *(раскаяться)* שלאָגן* זיך אלכעט; *(в чём-л.)* (מיט אַף עפּעס) זיך* מיסוואָדע זײַן; 2. *рел.* -טשוּ; *см.* ка́яться 2, 3

поквита́ться *сов. разг.* צערעכענען זיך; (с *тв.*; *отомстить*) (מיט) אָפּרעכענען זיך

покида́ть *несов.*, **поки́нуть** *сов.* -אוועק, פארלאָזן*; его́ все поки́нули אלע האָבן אים פארלאָזט; поки́нуть жену́ וויב* דאָס* וואַרפן*; поки́нуть го́род אוועקוואַרפן*; поки́нуть сце́ну פארלאָזן* די בינע; си́лы поки́нули его́ ס'האָבן זיך אים אויסגעלאָזט די קוי־כעס

покладая: рабо́тать не ~ рук אַרבעטן ניט שפּאָרן-; דיק קיין מי [קיין קויכעס]

покла́дистый נאָכגיביקער, נאָכלאָזיקער

покла́жа *ж разг. (груз)* וו מאַסע; *(багаж)* ז געפּעק

покло́п *м разг.* (מצ. בילבולים) מ בילבל; возводи́ть ~ на *кого-л.* אויסטראַכטן א בילבל אף עמעצן

покло́н *м* 1. פאַרנייגונג וו; 2. *(привет)* גרוס מ ־ן; переда́ть *кому-л.* ~ א גרוס עמעצן* לאָזן*, אײַבערגעבן* [ברענגען* אײַבערגעבן* א גריס עמעצן; переда́ть от *кого-л.* ~ -גרוס

[*גען; ◇ идти́ на ~ к *кому-л.* (*גיין) פון עמעצן א גרוס בוקן זיך צו עמעצן

поклоне́ние *с* 1. *рел.* (צו) דאָס בוקן זיך ז; דינען ז; 2. *(преклонение)* ווּ פּאַרעהרונג

поклони́ться *сов. (дат.)* 1. (פאר) פּאַרנייגן זיך; *(здороваясь)* (מיט) גריסן זיך; 2. *(передать привет)* (*לאָזן) גרוס (דאט.), גריסן; אויסרעכענען* א גרוס; поклони́сь тёте גריס איר אויבער א גרוס דער מומען, די מומע

поклóнн||ик *м* = מ פּאַרעהרער; *(женщины тж.)* -קא פּאַרעהרערן ווּ ־ס; ~ица *ж* וואלעהר מ ־ן

поклоня́ться *несов. (дат.)* 1. *рел.* (צו) בוקן זיך, דינען; 2. *(относиться с благоговением)* פּאַרעהרן

покóи *мн. (ед.* покóй *м) уст.* מצ. פּאַלאַטעס, -פּאָ; ◇ приёмный покóй (שפּיטאָל־)אָפּנעמע־צימער מצ. קאָמעס; ◇ приёмный покóй מ ־ן

покóиться *несов.* 1. *(на предл.; опираться)* האלטן* (אף), זיך* (אף), שטיין* (אף), זיך* געבויט (אף); *(основываться)* באַזירן זיך (אף), שטיצן זיך (אף); 2. *(спокойно лежать)* רוען; 3. *(быть похороненным)* רוען, רוען, ליגן* רויק

покóй||й *м* 1. *(неподвижность)* ווּ רו; состоя́ние ~я *физ.* מ רו־צושטאנד; 2. *(спокойствие)* ווּ רו, ווּ רויקייט; *(тишина тж.)* ווּ שטילקייט; больно́му необходи́м ~й דער קראַנקער נייטיקט זיך אין אבסאָלוטער רו(ויקייט); ◇ не дава́ть ~я *кому-л.* ניט לאָזן* רוען עמעצן; оставля́ть *кого-л.* в ~е לאָזן* עמעצן אַלײן, לאָזן* צורוּ עמעצן; смути́ть *чей-л.* ~й שטערן עמעצנס רו; уйти́ на ~й [אף פּענסיע] גיין* (פאַרדינטן) אַפּרו; ве́чный ~й אייביקע רו

покóйник *м* (מצ. מיסים) מ מעס; *(при упоминании об умершем)* נע.. מ פּאַרשטאָרבענער

покóйницкая *ж* מ מיסים־שטיבל ז ־ער מאַרג

покóйн||ый 1. *(неподвижный)* אומבאוועגלעכער; *(без тревог)* רויקער; *(тихий, смирный)* שטילער, רויקער; 2. *(умерший)* פּאַרשטאָרבענער; 3. *в знач. сущ. м* -נע.. מ נער; ◇ ~ой но́чи! א גוטע נאכט!; бу́дьте ~ы [זיך רויק [זיכער], איר קאָנט זיין רויק [זיכער]

поколебáть *сов.* א וואקל טאָן*

поколéн||ие *с* (מצ. דורעס) מ דאָר; молодóе ~ие דער יונגער°, יונגער° געוואַקסענער; ◇ из ~ия в ~ие פון דאָר צו דאָר

покóнчить *сов. (с тв.)* 1. *(довести до конца)* -פּאַרענדיקן (מיט), דיקן; 2. *(положить конец)* מאַכן א סאָף (צו); ◇ ~ с собóй זיך א נעמען* זיך דאָס לעבן, באַגיין* זעלבסטמאָרד; מיסע אָנטאָן*

покори́тел||ь *м* ־ס מ באַזיגער; ~и кóсмоса די בא־האַרצן; ◇ ~ь сердéц *шутл.* פּרעסער מ =

покори́ть *сов.* 1. *(силой подчинить)* באַזיגן*; *(население тж.)* מאַכן אונטערטעניק; перен. באַהערשן; ~ си́лы приро́ды באַהערשן די נאַטורקרעפטן; 2. *(пленить)* באַצויבערן, פאַנגן* עמעצנס הארץ; ~ слу́шателей צויבערן די צוהערער; ~ся *сов.* זיך* אונטערוואַרפן; не ~ся врагу́ ניט אונטערוואַרפן* זיך דעם סוינע; ~ся судьбе́ שאַלעם מאכן מיטן גוירל

поко́рн||о *нареч.* האכנאָעדיק; ◇ ~о благодарю́ *ирон.* אַ שיינעם דאנק אײַך; ~ый האכנאָעדיקער; ◇ ваш ~ый слуга́ אײַער אונטערטעניקער דינער

покоря́ть(ся) *несов. см.* покори́ть(ся)

поко́с *м* 1. *(косьба)* מ הײַשניט; *(время косьбы тж.)* שניט־לאָנקע, הי־לאָנקע ווּ ־ס; 2. *(луг)* הײַשניט־צײַט ווּ ־ס

покоси́||ться *сов.* 1. אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; забóр ~лся דער פּאַרקן איז אויסגעקרימט געוואָרן; изба́ ~лась דאָס הײַזל איז אײַנגעבויגן געוואָרן; 2. *(на вин., посмотреть искоса)* (אף) זיך* א זײַטל טאָן*

покра́сить *сов.* אָפּפּאַרבן

покрасне́ть *сов.* 1. *(стать красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פּאַרײַטלען זיך

покро́в *м* 1. צוֹדעק מ ־ן, דעק ווּ ־ן; сне́жный ~ שניידעק ווּ; 2.: ко́жный ~ הויט ווּ; волосяно́й ~ האָר ווּ; ◇ под ~ом но́чи אין שוץ פון דער נאכט; под ~ом темноты́ אין געהײַל פון דעם כאַשכעס

покрови́тель *м* = מ ־ען (אונטער)שטיצער, פּאַטראָן מ ־ען

покрови́тельственн||ый 1. פּראָטעקטאָרישער; ~ый тон סיסטעם פון פּראָטעקטאָרישער טאָן; 2. *эк.:* ~ая систе́ма פּראָטעקציאָניזם מ, שוץ־טאריפן; ◇ ~ая окра́ска *биол.* שוץ־קאָליר מ

покрови́тельство *с* ווּ שוץ; ока́зывать ~ -(אונטער) שטיצן; под *чьим-л.* ~м עמעצנס פליגל אונטער; ~вать *несов. (кому-л.)* (אונטער)שטיצן, פּראָטעזשירן; *(чему-л.)* אונטערהאלטן*

покро́||й *м* מ שניט, מ פאסאָן; ◇ на оди́н ~й אף [מאניר] איין שניט; (лю́ди) одного́ ~я פון איין (מענטשן) שניט

покроши́ть *сов.* אָנברעקלען, אָנקרישל(ע)ן; *(ножом)* אָנברעקן

покрыва́ло *с* ־ן מ צוֹדעק; *(вуаль)* (מצ. ז דעקטוך מ, טיכער..; *(для постели)* דעק ווּ ־ן

покрыва́т(ся) *несов. см.* покры́ть(ся)

покры́ть *сов.* 1. צוֹדעקן; *(крышей)* דעקן; ~ дом желе́зом דעקן דעם דאך מיט בלעך; 2. *(краской)* פּארבן; *(лаком)* לאקירן; 3. *(усеять поверхность чем-л.)* -בא דעקן; *(окутать)* אײַנהילן; ~ пы́лью באדעקן מיט שטויב; ~ мглóю אײַנהילן אין א נעפּל; 4. *(заглушить)* -פּאר הילכן; 5. *(возместить)* דעקן; ~ долги́ דעקן די כיוועס; ~ расхóды דעקן די הויצאָגעס; 6. *(преступника)* -(צו)דעקן; *(преступление)* פּאַרדעקן, פּאַרשטעלן; 7. *(преодолеть расстояние)* דורכמאכן; ◇ ~ сла́вой באַרימט מאכן; э́то покры́то мра́ком неизве́стности דאָס בלײַבט א סאָד פּאר אלעמען

покры́||ться *сов.* באדעקט ווערן*; не́бо ~лось облака́ми באדעקט מיט וואָלקנס; её лицó ~лось кра́сными пя́тнами איר גזיכט איז געוואָרן באדעקט מיט רויטע פלעקן; страна́ ~лась се́тью желе́зных доро́г באדעקט געוואָרן מיט א נעץ פון אײַזנבאן־לינייעס

покры́шка *ж разг.* 1. *(крышка)* דעקל ז ־ער; 2. *(мяча)* אויבערצוג מ ־ן; *(шины)* רָאַדמאנטל מ ־ן

поку́да *разг. см.* пока́ 1, 2

покупа́тель *м* (מצ. קוינים) מ קוֹינע; ~ница *ж* קוינעטע ווּ ־ס; ~ный קויף־; ~ная спосóбность קויף־פעיקייט ווּ

покупа́ть *несов.* 1. קויפן; 2. *(подкупать)* (אונטער)קויפן

поку́пк||а *ж* 1. *(действие)* קויכן ז; 2. *(купленная вещь)* קנוֹיע ווּ ־ס, אײַנקויף מ; де́лать ~и אײַנקויפן

покупн||óй: 1. געקויפטער; ~óе варе́нье דאָס געקויפטע אײַנגעמאכטס; ~áя цена́ קויף־פּרײַז ווּ

покури́ть *сов.:* (дава́йте) поку́рим לאָמיר פאריכערן, לאָמיר א ריכער טאָן

покуса́ть *сов.* צעביסן*

покуси́ться *сов.:* ~ на *чью-л.* свобо́ду פארמעסטן* פרוון אָפרויבן עמעצנס פרײַ- ,זיך אף עמעצנס פרײַהײט; ~ на *чью-л.* жизнь פרוון אומברענגן עמעצן, מאכן אף עמעצן אן אטענטאט

поку́шать *сов.* אָפּעסן*; он лю́бит ~ ער האָט ליב גוט אָפּעסן, ער האָט ליב די אכילע; поку́шайте ры́бки! פארזוכט (מײַנע) פישן

покуша́ться *несов. см.* покуси́ться

покуше́ние *с:* соверши́ть ~ на *кого-л.* מאכן אף עמעצן אן אטענטאט; ~ на *чью-л.* свобо́ду א פרוו צו באגרײַ- פון טע; ~ на самоуби́йство א פרוו צו נעמען זיך אום; באגיין זעלבסטמאָרד

пол[1] *м (настил)* פּאָדלאָגע ו ־ס, דיל מ ־ן; мыть ~ы׳ וואשן* די דילן; швырну́ть на́ пол א שמיץ טאָן* אף דר׳ערד

пол[2] *м биол.* געשלעכט ז ־ער; ◇ прекра́сный ~ דער שיינער מין

полага́||ть *несов.* מײַנען, רעכענען; име́ются все основа́ния ~ть ס׳איז פאראן א גענוגער סמאך צו מײַנען; ~ют (מע) רעכנט, ס׳איז א סוואָרע (ווי); ◇ на́до ~ть *вводн. сл.* מיסטאָמע, מיין(ה)אסטאָם

полага́||ться[1] *несов.:* как ~ется ווי ס׳דארף צו זײַן; так ~ется אזוי טוט מען געווײַנ- ,אזוי איז דער שטײגער; здесь кури́ть не ~ется דאָ איז ניט דערלויבט צו לעך; так поступа́ть не ~ется דאָ טאָר מען ניט ריכערן, ריכערן; אזוי טאָר מען ניט טאָן, אזוי טוט מען ניט; за рабо́ту ему́ ~ется де́сять рубле́й פאר דער אַרבעט קומט אים צען רובל

полага́ться[2] *несов. см.* положи́ться

пола́ди||ть *сов. разг.* אויסקומען*, קומען* צו א הע- ,זיי זײַנען ניט אויסגעקו- ,זיי האָבן ניט געקענט אויסקומען (צווישן זיך), מען; они́ не ~ли ме́жду собо́й קעם; א נאש טאָן*

пола́комиться *сов.* דאָס, דאָס איז נאָך צו דערלאַנגן

полбеды́: э́то ещё ~ איז נאָך א קלײנער אומגליק

полве́ка *м* א האַלבער יאָרהונדערט

полго́да *м* א האלב יאָר

полде́ла *с:* э́то ещё ~ דאָס איז ערשט א האַלבע אַר- ,דאָס איז נאָך ניט אלץ, וואָס מע דארף, בעט

по́лдень *м* האַלבטאָג, מיט־טאָג, האַלבער טאָג, האַלבטאָג; в ~ האלבן טאָג, מיט־טאָג; до полу́дня ביז האַלבטאָג; ◇ за́ ~ נאָך האַלבטאָג

полдне́вный מיט־טאָגדיקער, האַלבטאָגיק

по́лдни||к *м* ־ן מ נאַכווארמעס*; ~чать *несов. разг.* עסן* נאַכווארמעס

полдоро́г||и *ж* מ האַלבוועג; ◇ останови́ться на ~е בלײַבן* שטיין אינמיטן

полдю́жины *ж* א האלב טוץ

по́ле *с* 1. ־ער ז פעלד; засе́ять ~ пшени́цей פארזײַען פעלד מיט ווייץ; ~ бо́я ־ער ז פעלד שלאַכטפעלד; 2. *(поприще)* ז פעלד, ז געביט, ו ספּערע; ~ де́ятельности ז פעלד [ספּערע, געביט] פון טע- ;טעטיקײט־געביט

3. *(фон)* מ פאָן; бе́лые ли́нии на тёмном ~ טיקטע; 4. *мн. (страницы, шляпы)* ראַנדן מצ; заме́тки на поля́х ראַנד־נאָטיצן מצ; 5. *физ.* ז פעלד; магни́тное ~ ז מאגנעטפעלד; ◇ ~ зре́ния ז זע־פעלד; оди́н в ~ не во́ин אײנער איז קײנער

полево́д *м* = מ פעלדציכטלער; ~ство *с* פעלדצוכט ו; ~ческий פאר פעלדצוכט; פעלדציכטלערישער *после сущ.*

полев||о́й פעלד־; ~ы́е рабо́ты מצ. פעלד־ארבעטן; פעלד־ [אין] פעלד אפן ,ארבעטן די; ~а́я артилле́рия ו ־ארטילעריע; ◇ ~а́я су́мка מאפּנטאש ו ־ן פעלדטאש; ~о́й шпат *мин.* מ פעלדשפּאט

полёглы||й: ~е хлеба́ [צעלייגטע] טוות אראָפגענייגטע

полего́ньку *нареч. разг. (понемногу)* ביסלעך, צוביסלעך; *(не торопясь)* פאמעלעכינקע, פאמעלעכקן; *(слегка, осторожно)* א ביסעלע, שטילינקערהייט

полегча́||ть *сов. разг. безл.:* больно́му ~ло דעם דער קראַנקער, קראנקן איז בעסער [גרינגער] געוואָרן פילט זיך בעסער

полезащи́тн||ый: ~ые лесонасажде́ния שוצוואלד־פלאנ- צונגען מצ.

поле́зн||ый 1. נוצלעכער, נוצלעכער, נוציקער; *(для здоровья)* °געזונטער; ~ые расте́ния נוצלעכע געווילכסן; ~ая пи́ща שפּײַז* נוצלעך; א גוטע°; быть ~ым ברענ- ,זײַן* נוצלעכער שטעך; 2.: ~ая пло́щадь דער נוצלעכער שטעך; коэффицие́нт ~ого де́йствия דער קאָעפיציענט פון נוצ- ;לעכער ווירקונג

מיט וואָס קאָן איך דינען?

поле́зть *сов.* לאָזן* זיך קריכן; *(наверх тж.)* לאָזן* זיך ניין אין וואסער ארײַן; ~ в во́ду זיך קלעטערן; ~в карма́н за платко́м ווען* ארויסנעמען דאָס טיכעלע פון דער קעשענע

полемизи́ровать *несов.* פּאָלעמיזירן*, שטרײַטן*

поле́мика *ж* ו פּאָלעמיק

полеми́ческий פּאָלעמישער

полени́||ться *сов. (немного лениться)* זיך צופוילן; (+ *инф.*) (טאָן) עפּעס פוילן זיך; он не ~лся всё прове́рить ער האָט זיך ניט געפוילט אלץ דורכקוקן

поле́но *с* שיטל ז ־ער, שיט מ ־ן, שיטהאָלץ

полёт *м* 1. פלוג מ ־ן; ~ в ко́смос א פלוג אין קאָס- ;אינדערלופטן* אָפּזײַן*; пробы́ть в ~е во́семь часо́в אכט שאָ; ночно́й ~ נאַכטפלוג מ ־ן; 2. *перен.* שוונג; ~ фанта́зии דער שוונג פון דער פאנטאזיע; ◇ с (высоты́) пти́чьего ~а פון א פייגל־פערספּעק- ,פון דער הייך טיוו

полете́ть *сов.* 1. לאָזן* זיך פליען; 2. *разг. (упасть)* לאָזן* זיך יאָגן; 3. *(помчаться)* ארײַנפּלאָזן*, ארײַנפּאלן*; 4. *(о письмах, донесениях)* פליען* אָנהייבן*, א שאָט געבן*; 5. *(быстро распространиться)* זיך צעטרעאָגן* זיך; 6. *(о времени)* נעמען* יאָגן

поле́чь *сов.* 1. *разг. (лечь)* (אויס)לייגן זיך; 2. *(быть убитым в бою)* (טויט) פאלן*; 3. *(о растениях)* צובייגן* זיך צו דער ערד

по́лзать *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פויזען, אומקריכן*; *(в разных направлениях)* אומפויזען, אומקריכן*; 2. (перед *тв.*) (פאר) קריכן* אף אלע פיר

ползко́м *нареч.* פּויזנדיק; *(на четвереньках)* אף אלע פיר

ползти́ *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פויזען; ~ на четвере́ньках אף אלע פיר קריכן*; 2. *(медленно передвигаться)* שלעפן זיך, קריכן*; 3. *(о*

времени) קריכן*, זיך ציִען*; 4. *(распространяться)* שפרייטן זיך; чёрные ту́чи ползли́ по не́бу שוואַרצע כמאַ- רעס האָבן זיך געשפרייט איבערן הימל; по дере́вне ползли́ слу́хи אין דאָרף האָבן זיך צעטראָגן קלאַנגען; 5. *(медленно течь)* רינען*; *(о крови, тж.)* טריפן; 6. *разг. (расползаться — от ветхости и т. п.)* צעקריכן* (אוֹן- טער די העט)

ползунки́ *мн.* קרי̇ך־הייזעלעך מצ.

ползу́чий *(о растениях)* קריכנדיקער; ◇ ~ эмпири́зм פֿוי(ע)נדיקער עמפיריזם

поли́в *м* באגיסונג ז, באגיסן ז

поливáть *несов. см.* полúть

поливитами́ны *мн.* פֿאָליוויטאמינען מצ.

поливн||о́й 1. *(относящийся к поливке)* באגיס(ונג)־; ~о́й сезо́н באגיס(ונג)־סעזאָן מ; 2. *(нуждающийся в поливке)* איריגירטער, באוואסערטער; ~ы́е культу́ры באוואסערטע [איריגירטע] וואסערטע קולטורן; ~ы́е поля́ פעלדער

полига́мия *ж* פֿאָליגאמיע ו

полигло́т *м* פֿאָליגלאָט מ, =ן מ; באלשן מ (מצ. באלשאַ־, באל־לאָשן מ (מצ. באלע־לאָשן) נים) *уст.*

полигóн *м воен.* פֿאָליגאָן מ־ען

полиграфи||ческий פֿאָליגראַפישער; ~я *ж* ו פֿאָליגראַפיע

поликли́ника *ж* פֿאָליקליניק ו־ס

полиме́ры *мн.* פֿאָלימערן מצ.

полинези́||ец *м* פֿאָלינעזיער מ, =; ~йский פֿאָלינעזישער

полиня́лый אָפּגעבליאקעוועטער, אָפּגעקראָכענער

полиня́ть *сов.* אָפּבליאקעוון, אָפּקריכן*

полиомиели́т *м мед.* פֿאָליאָמיעליט מ, קינדער־פּאַרא- ליטש מ

поли́п *м зоол., мед.* פֿאָליפּ מ־ן

полирова́льный פֿאָליר־; ~ стано́к פֿאָליר־מאשין ו־ען

полиро́ванный פֿאָלירטער

полирова́ть *несов.* פֿאָלירן

полиро́в||ка *ж* פֿאָלירונג ו; ~щик *м* פֿאָלירער מ, =; פֿאָליטוערשטשיק מ־ס *разг.*

по́лис *м* סטראכיר־פֿאָליס מ־ן; страхово́й ~

полисеми́я *ж лингв.* פֿאָליסעמיע ו

политбюро́ *с нескл.* ו, פֿאָליטביוראָ ז; Политбюро́ ЦК КПСС די פֿאָליטביוראָ פון צק קפסס

политехниза́ция *ж* פֿאָליטעכניזירונג ו, פֿאָליטעכניזאַציע ו

политéхникум *м* פֿאָליטעכניקום מ־ס

политехни́ческ||ий פֿאָליטעכנישער; ~ое образова́ние פֿאָליטעכנישע בילדונג

политзаключённый *м* פֿאָליט־ארעסטירטער מ־טע..

поли́тик *м* פֿאָליטיקער מ, =

поли́тика *ж* פֿאָליטיק ו; вне́шняя ~ אויסערן־פֿאָלי- טיק ו; вну́тренняя ~ אינערלעכע פֿאָליטיק; ~ невмеша́тельства ניט־אריינמישונג־פֿאָליטיק ו; проводи́ть поли́тику פֿאָליטיק א (דורכ)פירן

политикáн *м неодобр.* פֿאָליטיקאַנט מ־ן; ~ство *с неодобр.* פֿאָליטיקאַנערי ו

поли́тико-воспита́тельн||ый פֿאָליטיש־דערציִערישער; ~ая рабóта פֿאָליטיש־דערציִערישע ארבעט

полити́ческ||ий פֿאָליטישער; ~ий строй פֿאָליטישע אָרד- נונג; ~ий де́ятель פֿאָליטישער טוער; א ~ая ка́рта ми́ра פֿאָליטישע מאַפּע פון דער וועלט; ◇ ~ая эконо́мия פֿאָליטישע עקאָנאָמיע

политкружóк *м* פֿאָליטקרי̇ז מ־ן

политотдéл *м* (полити́ческий отдéл) פֿאָליט־אָפּטייל מ (פֿאָליטישער אָפּטייל)

политрабóтник *м* (אין ארמיי) פֿאָליט־טוער מ =

политру́к *м* פֿאָליטרוק מ־עס

политу́ра *ж* פֿאָליטור

политучёба *ж* פֿאָליטישע לער, פֿאָליט־לער ו

поли́||ть *сов.* 1. *(улицы, растения)* באגיסן*; *(на руки)* אָנהייבן* [נעמען*] גיסן; אופגיסן*; 2. *(начать лить)* ~л дождь ס׳האָט אָנגעהויבן [ס׳האָט געוואָלט] גיסן א רעגן, ס׳האָט א גאָס געטאָן א רעגן

политэконóмия *ж* ו פֿאָליטישע עקאָנאָמיע, פֿאָליט־עקאָ- נאָמיע

полицáй *м презр. (сотрудник учреждённой немецко-фашистскими оккупантами полиции)* פֿאָליצַי מ־ען

полице́йский 1. פֿאָליצַי־, פֿאָליציישער; 2. *в знач. сущ. м* =ן מ, פֿאָליציאַנט מ־ן, פֿאָליצַיימאן, פֿאָליצַיילעט (מצ. פֿאָליצַיי־) מ

поли́ция *ж* פֿאָליצַי ו־ען; ו פֿאָליציע *разг.*

поли́чн||ое: поймáть *кого-л.* с ~ым כאפן עמעצן בא דער האנט

полишинéл||ь *м театр.* פֿאָלישינעל מ־ן; ◇ секрéт ~я א סאָד אף גאנץ ברעט

полиэтиле́н *м хим.* פֿאָליעטילען מ; ~овый פֿאָליעטי- לען־, פֿאָליעטילענער־

полк *м* 1. פֿאָלק מ־ן; 2. *разг. (множество)* כאָפּטע ו־ס

по́лка[1] *ж* פֿאָליצע ו־ס; кни́жная ~ ביכער־פֿאָלי- צע; ве́рхняя ~ вагóна די אויבערשטע פֿאָליצע ו־צע; אינעם וואגן

по́лка[2] *ж (сорняков)* יעטן ז, יעטונג ו

полкóвник *м* פֿאָלקאָוניק מ־עס

полковóдец *м* =, כאָיל־פירער מ, =; פֿאָלקן־פירער

полков||о́й פֿאָלק־; ~áя артилле́рия פֿאָלק־ארטילעריע ו; ~о́е зна́мя פֿאָלק פּאָנעם

пол-ли́тра *м* א האלבער ליטער

полнéть *несов.* פֿולער [דיקער, גרעבער] ווערן*

полни́||ть *несов. разг.* מאכן פֿולער, גרעבערן; э́та ку́ртка меня́ ~т אין אָט דעם רעקל זע איך אויס פֿולער

по́лно *в знач. сказ. разг.* 1. *(+ инф.; довольно)* -גע נוג (שוין); ~ вам ссо́риться זיך קריגן (שוין) גענוג אייך (שוין); 2. *(как возражение)* שוין גי(ט)!, הער(ט) שוין גי(ט)!, וואס רעדט אירי?

полно́ *нареч. разг. (много)* פול; в ко́мнате бы́ло ~ наро́ду דער צימער איז געווען פֿולגעפאקט מיט מענטשן

полновéсн||ый פֿולוואָגיקער; *перен. (веский)* וואָגיקער; ~ые зёрна שוועָרע קערנער

полновла́стный: ~ хозя́ин א פֿולשטענדיקער באלעבאָס, דער אינציקער באלעבאָס

полновóдный הויכוואַסער־דיקער

полнозна́чн||ый *лингв.* פֿולבאטי̇טיקער; ~ые глаго́лы פֿולבאטי̇טיקע ווערבן

полнокро́в||ие *с* ו פֿולבלוטיקייט; ~ный פֿולבלוטיקער; *перен. тж.* פֿולוועָרטיקער

полнолу́ние *с* פֿולע לעוואָנע; в ~ -נע בייס פֿולער לעוואָנ; *астр. тж.* אין האלב־כוידעש

полнометра́жный *(о фильме)* פולמעטראָזשיקער

полномо́чи||е *с* ־ן ו פּוֹלמאכט; предоста́вить *кому-л.* широ́кие ~я עמעצן בריטע פּוֹלמאכטן *געבן; превы́сить свои́ ~я אי׳בערטרעטן* די פּוֹלמאכטן

полномо́чный פּוֹלמעכטיקער; ~ посо́л פּוֹלמעכטיקער אמבאסאַדאָר

полнопра́вный פּולבאַרעכטיקטער

по́лностью *нареч.* פּוֹלשטענדיק, אינגאַנצן; ~ согла́сен פּוֹלשטענדיק [אינגאַנצן, אבסאָלוּט] מאַסקים; ~ вы́полнить обяза́тельства פּוֹלשטענדיק אויספילן די פארפליכטונגען; ◇ целико́м и ~ פּוֹלשטענדיק (און אינגאַנצן)

полнот||а́ *ж* 1. *(тучность)* ו פּוֹלקייט, ו פעטלעביקייט; 2. *(полная мера)* ו פּוֹלקייט; ~а́ вла́сти פּוֹלע מאַכט; ◇ от ~ы́ чувств פון גענפּילן [מיטגעריסן] באהערשט; от ~ы́ се́рдца, души́ פון פּולן הארצן

полноце́нн||ый פּוֹלוועַרטיקער; ~ая валю́та פּוֹלוועַרטיקע קע; ~ое произведе́ние א פּוֹלוועַרטיק ווערק וואליוטע

полно́чный האַלבנאַכטיק; в ~ час מיטערנאַכט

по́лночь *ж* ו האַלבנאַכט; כצאָס מ *уст., поэт.*; в ~ נאָך האַלבער נאַכט, מיטערנאַכט; ◇ за́ ~ נאָך האַלבער נאַכט

по́лн||ый 1. פּוֹלער; *(наполненный)* אָנגעפּולטער; *(набитый тж.)* אָנ)געפּאַקטער); ~ая таре́лка א פּוֹלער טעלער; ~ый зал א פּוֹלער [א געפּאַקטער] זאל; у́лицы полны́ наро́ду גאַסן זײַנען פּוּל מיט מענטשן, די גאַנצע גאַס איז פול מיט מענטשן; она́ была́ ~а́ трево́ги [трево́гой] זי איז געווען פול מיט אומרו; жизнь, ~ая иска́ний לעבן פול מיט זוכונגען; 2. *(исчерпывающий)* פּוֹלער, פּוֹלשטענדיקער; в ~ом соста́ве אין פולן באשטאַנד; в ~ой ме́ре אין דער פּוֹלער מאַס; ~ое собра́ние сочине́ний פּוֹלשטענדיקע; ~ая побе́да פּוֹלע זאַמלונג פון ווערק; в ~ом соответствии с *чем-л.* אין פולן העסקעם מיט עפּעס; 3. *(тучный)* פּוֹלער, דיקער, פעטלעביקער; ◇ дом — ~ая ча́ша א שטוב פון אַלדאָס גוטס

по́ло *с нескл. спорт.* ו פּאָלאָ; ◇ во́дное ~ וואַסער־פּאָלאָ ו

полови́к *м* ־ער ז קאָבערצל

полови́н||а *ж* ו האַלב, ־ן ו העלפט; в ~е седьмо́го האַלב זיבן; два с ~о́й דריטהאַלבן, צוויי מיט א האַלבן; ~а до́ма א האַלבע שטוב; ~а гру́ппы א העלפט גרופּע; о́бе ~ы בײדע העלפטן; во второ́й ~е XIX ве́ка אין יאָרהונדערט XIX (פונעם) דער צוויטער העלפט; ~ка *ж* ו העלפט; ~ный: плати́ть в ~ном разме́ре צאָלן א האלב

полови́нчатый א קאָמפּראָמיסלעכער; ~ отве́т א קאָמפּראָמיס־ענטפער; ניט יאָ ניט ניין; מיסלעכער *разг.*

полови́ца *ж* ו ־ער דילברעט

полово́дье *с* ־ס ו ־ן, געוויסער ו (וועסנע־)פארפליצונג, ז ־ען הוכוואסער

полов||о́й[1] *(для пола)* דילן־; ~а́я щётка ו דילבאַרשט (מצ. ..בערשט); ~а́я тря́пка ו ־ס דילרעדנע

полов||о́й[2] *биол.* סעק־, געשלעכטלעכער, געשלעכטס־; ~ы́е о́рганы מצ. געשלעכט־אָרגאַנען; ◇ ~а́я зре́лость געשלעכטלעכע [סעקסועלע] רײַפקייט

по́лог *м* ־ען מ פּאַרהאַנג

поло́гий מעשופּעדיקער (עטוואָס), אַפּליגיקער, ניט־שטי־ לער

положе́ни||е *с* 1. *(местонахождение)* ־ער מצ. ז אָרט (טער, ו אָרטלאַגע; географи́ческое ~е גאַגראַפישע אָרט־ געאַגראַפישע לאַגע; 2. *(поза)* ־ס ו פּאָזע; в сидя́чем ~и זיצנדיק; 3. *(состояние)* מ צושטאַנד; *(условия жизни)* ו לאַגע, ו סיטואַציע, מ מאַצעוו; семе́йное ~е פאַמיליען־צושטאַנד זאַכלאַגע; социа́льное ~е סאָציאַלע לאַגע; ~е вещей ו; ~е рабо́чих די ארבעטער לאַגע; он нахо́дится в тяжёлом ~и ער געפינט זיך אין א שוועַרער [אין א שווערן מאַצעוו] לאַגע; крити́ческое ~е א קריטי־ שע לאַגע [סיטואַציע]; 4. *(обстановка общественной жизни)* ו לאַגע; междунаро́дное ~е צווישנפעלקערלעכע לאַגע; 5. *(место в обществе)* ז אָרט; ~е в о́бществе דאָס אָרט [די רעאַליע] אין דער געזעלשאפט; 6. *(режим)* אָרט; вое́нное ~е מ שטאַנד; оса́дное ~е מ קריגסצושטאַנד; 7. *(свод правил)* מ צושטאַנד־(ס)אָגערונג(ס); ~ о ~ы́ х выборах מ ־ן; טאַקאָנעס מצ. [טא־ קאָנעס]; 8. *(тезис)* ־ס ו האַנאָכע; основны́е ~я מצ. גרונט־האַנאָכעס

поло́женн||ый געהעריקער; к ~ому сро́ку צום געהעריקן טערמין

поло́жим *вводн. сл.* זאָל זײַן; ~, что вы пра́вы זײַן, או איר זײַט געוועַרט

положи́тельн||о *нареч.* 1. *(утвердительно)* פאָזיטיוו; отве́тить ~о «יאָ» ענטפערן מיט יאָ; 2. *(совершенно, совсем)* ער ווייסט אבסאָלוט, לאכלוטן; он ~о ничего́ не зна́ет ער ווייסט [אבסאָלוט] גאָרנישט ניט; 1. ~ый פאָזיטיוער; ~ый отве́т א פאָזיטיווער ענטפער; ~ый геро́й א פאָ־ זיטיווער העלד; ~ый о́тзыв א גינסטיקער אָפּרוף; 2. *(деловой, солидный)* געשעפטלעכער; 3. *физ., мат.* פאָזיטיווער; ~ое число́ א פאָזיטיוו צאָל; ~ое электри́чество פאָזי־ טיוו עלעקטריזשיטעט; ◇ ~ая сте́пень сравне́ния *грам.* גרונ־ טיקער פארגלײַכגראד

положи́ть *сов.* 1. אוועקלייגן; *(внутрь)* אריינלייגן; *(поверх чего-л.)* אראָפלייגן; 2.: ~ нача́ло *чему-л.* מאכן לייגן דעם יסוד פון עפּעס, אן אָנהייב פון עפּעס; ~ коне́ц *чему-л.* מאכן א סאָף מיט עפּעס; ◇ ~ жизнь за Ро́дину דאָס לעבן פארן הײמלאנד *אָפּגעבן; ~ся *сов.* אף אים קאָן [מען] *פארלאָזן; на него́ мо́жно ~ся מען זיך פארלאָזן

по́лоз *м* (*мн.* поло́зья) מ ־ס (שליטן־)גלײַטשער

полома́ть *сов.* *צעברעכן; ~ся *сов.* 1. זיך *צעברעכן, *צעברעאָכן ווערן; 2. *разг. (некоторое время отказываться)* מאכן מאניפאָרגעס, קנייטשן זיך א ביסל

поло́мк||а *ж* 1.: из-за ~и... וועל ס׳האָט זיך צע־ ברעאָכן; 2. *(поломанное место)* מ ־ן

поломо́йка *ж разг.* ־ס ו דילוואשערן

полоне́з *м* ־ן מ פּאָלאָנעז

полони́зм *м лингв.* ־ען מ פּוילישיזם; א פּוילישע ווערט

полоса́ *ж* ־ן מ פּאַס; *(железа)* ־עס ו פּרעסע; ~ све́та א פּאַס שײַן; 2. *(пахотной земли)* ־ן מ פּאַס, ־ן מ פּאַס; 3. *(пояс, зона)* ־ס ו זאָנע; кли́мат сре́дней полосы́ דער קלימאַט פון דער מיטלער זאָנע; пограни́чная ~ ו גרענעץ־זאָנע; 4. *(промежуток времени)* מ ־ן, ־ן ו צײַט; ~ дожде́й א צײַט פּעריאָד; 5. *полигр.* ־ן ו זײַט

полоса́тый געשטרײַפטער [מיט] פאַסן; *после сущ.* מיט

поло́ск||а *ж:* ~а земли́ א פּאַסיקל ערד; в ~у אין פּאַסיקל; אין פּאַסיקלעך

полоска́ние *с* 1. *(действие)* ז שוועַנקען; 2. *(жидкость)* ־ן ז שוועַנקעכץ

полоска́тельница *ж* שוועָנקמעסטל ז ־ער

полоска́ть *несов.* שוועָנקען*; ~ бельё דאָס שוועָנקען* וועש; ~ рот מויל דאָס שוועָנקען* דאָס מויל; ~ся *несов.* 1. פלִיסקען זיך; 2. *(колебаться от ветра)* פלאַטערן; полóщутся знамёна ס׳פלאַטערן די פאָנען

по́лость *ж* 1. *анат.* (мн. כאָלעס) מ כאָלע; ~ рта מ מויל־כאָלע; брюшна́я ~ מ בויך־כאָלע; 2. *(полое пространство)* מ ־ן אויסהויל

полоте́нце *с* ־ער מ האָנטעך

полотёр *м* = מ דילנפוצער

полóтнище *с* ־ער ז צימשטיק; ~ фла́га מ פאָנעטוך (мн. ־טיכער)

полотно́ *с* 1. *(ткань)* ז ליווונט; 2. *(картина, тж. перен.)* ז ־ן ליווונט; большóе эпи́ческое ~ א גרויסע° ליווונט; 3.: железнодоро́жное ~ מ ־ן באַן־גרונט; 4. *(конвейера и т. п.)* ז ־ס לעָנטע; ◇ бле́дный как ~ בלייך ווי די וואַנט

полотня́ный לִיווונטענער; פון ליווונט *после сущ.*

полóть *несов.* יעטן

полоу́мный *разг.* מעשוגענער, צעדרייטער; како́й-то ~ עפעס א כּושעם

полпути́ *м:* на ~ אף א האַלבן וועג; не остана́вливаться на ~ ניט בליבן* שטיין אינמיטן וועג

полсло́ва *с:* ни ~ от него́ не услы́шишь מע הערט פון אים קיין וואָרט ניט

полтóнник *м разг.* ז האַלבטון־שטיק; א כאָצי־ראַך *уст.*

полтора́ *числ. в сочетании с сущ. мужского и среднего рода* אָנדערהאַלבן; ~ часа́ אָנדערהאַלבן שָׁעה; в ~ ра́за אָנדערהאַלבן מאָל אויפיל, אין אָנדערהאַלבן מאָל

полтора́ста *числ.* הונדערט (מיט) אָנדערהאַלבן הונדערט פופציק

полторы́ *числ. в сочетании с сущ. женского рода* אָנדערהאַלבן; ~ ты́сячи טויזנט אָנדערהאַלבן

полуавтома́т *м тех.* מ ־ן האַלב־אוטאָמאט

полуботи́нок *м* (мн. שיך) מ ־ס, שוך ז טופליע

полугóдие *с* ז האַלביאָר

полугоди́чн||ый האַלביאָריקער; ~ые ку́рсы האַלביאָריקע קורסן

полугодова́лый האַלביאָריקער; ~ ребёнок א קינד פון א האַלב יאָר

полугодов||óй האַלביאָר־; ~óй план מ האַלביאָר־פלאַן; א פלאַן אף א האַלב יאָר נאָך; по́сле ~óго пребыва́ния א האַלב יאָר (אָפּ)זיצן...

полуголóдный האַלבהונגעריקער

полуго́лый האַלבנאַקעטער

полугра́мотный (ר)וויניק־גראַמאָטנע) *тж. неизм.;* וויי־ניק־אויורעדיקער

полу́д||а *ж* 1. *(лужение)* ז אויסווייסן; 2. *(сплав)* מ צינשטאָף, מ אויסווייס־שטאָף

полу́денн||ый מיט־טאָגיקער; ~ый час מיט־טאָג; ~ый зной [היץ] מיט־טאָגיק סאָרפע; ◇ ~ая ли́ния מערי־דיאַנאַלע לינִיע

полуди́кий האַלבווילדער

полуживо́й האַלבטויטער, קוים א לעבעדיקער; ~ от стра́ха קוים א לעבעדיקער פאר פאַכעד

полузабы́тый האַלבפאַרגעסענער

полузабыть||ё *с:* лежа́ть в ~и 1) *(в полусне)* ליגן* אין האַלבדרעמל; 2) *(в полуобмороке)* ליגן* האַלבפאַר־שמאַכט

полузави́сим||ый: ~ые стра́ны האַלב־אָפּהענגיק לעָנדער

полузащи́т||а *ж собир. (в футболе)* ז האַלבשוץ; ~ник *м (в футболе)* = מ צווישנשפּילער

полукро́вный *(о животном)* האַלבראַסעווע(ר) *тж. неизм.*

полукру́г *м* מ ־ן האַלבקרייז; ~ом אין א האַלבקרייז; ~лый האַלבקרײַלעכ(ד)יקער, האַלבראַנדער

полулежа́ть *несов.* זיצן* אָנגעלענט

полуме́ра *ж* ז ־ן האַלבמיטל, מ ־ן פאַליאַטיוו

полумёртвый האַלבטויטער

полуме́сяц *м* ז האַלב־לעוואָנע, האַלבע לעוואָנע

полуме́сячный האַלבכוידעשדיקער; ~ окла́д א האַלב־דאָס געהאַלט פאר א האַלבן כוידעש, כוידעשדיק געהאַלט

полумра́к *м* ז האַלבפינצטערניש

полу́но́чный *см.* полно́чный

полуобнажённый האַלבנאַקעטער

полуоборо́т *м* א האַלבער אומדרייי

полуодётый האַלב־אָנגעטאָנענער

полуосвещённый שוואַך־באַלויכטענער

полуо́стров *м* מ ־ען האַלב־אינדזל

полуоткры́тый האַלב־אָפּענער

полуофициа́льный האַלב־אָפּיציעלער

полуподва́л *м* (мн. ־שטיבער..) ז קעלערשטוב

полупроводни́к *м физ.* מ ־ס האַלב־דורכפירער

полупрозра́чный האַלבדורכויכטיקער

полуразде́тый האַלב־אויסגעטאָנענער, האַלבנאַקעטער

полуразру́шенный האַלב־רוינירטער, האַלב־אײַנגעפּא־לענער, האַלב־כאָרעווער

полусвет *м* א טונקעלע שיין, האַלבליכט ז

полусло́в||о *с см.* полсло́ва; ◇ прерва́ть *кого-л.* на ~е אויבערשלאָגן* ענמיצן אינמיטן די רייד; поня́ть *кого-л.* с ~а פּאַרשטיין* ענמיצן אפן וועג

полусме́рт||ь *ж:* изби́ть до ~и שלאָגן* שיר ניט אף שרעקלעך צעמי־מעסן, צו דערהאַרגענען

полусо́н *м:* в полусне́ אין האַלבדרעמל; ~ный שלע־פאַרשלאָפענער, פעריקער

полуста́нок *м* מ סטאַנציע° קליינע; א ..נקעס *разг.*

полуте́нь *ж* מ ־ס האַלבשאָטן

полуто́н *м* (мн. ..טענער) מ האַלבטאָן; *муз. тж.* א האַלבער טאָן

полу́торка *ж разг.* ז ־ס אָנדערהאַלבונטאָגקע, א לאַסט־מאשין אף אָנדערהאַלבן טאָן

полутьма́ *ж* ז האַלבפינצטערניש

полуфабрика́т *м* מ ־ן האַלבפאַבריקאַט

полуфина́л *м спорт.* מ האַלבפינאַל

получасово́й האַלבשאָעדיקער, האַלבשאָ־עדיקער

получа́тель *м* מ ־ס באַקומער; *(адресат)* אדרעסאַט מ ־ן

получа́ть(ся) *см.* получи́ть(ся)

получи́ть *сов.* 1. באַקומען*; *(письмо и т. п.)* דער־האַלטן*; ~ пода́рок א מאַטאָנע באַקומען*; ~ зарпла́ту באַקומען* [דערהאַלטן*]; ~ телегра́мму געהאַלט באַקומען*; ~ согла́сие א טעלעגראַם באַקומען*; ~ вы́сшее образова́ние די האַסקאָמע באַקומען*; ~ за

ка́з באקומען* א באשטעלונג; 2. *(добыть, произвести)* ארויסבאקומען* (ארויס)באקומען*; ~ бензи́н из не́фти באקומען* בענזין פון נאפט; ~ интере́сные результа́ты באקומען* אינטערעסאנטע רעזולטאטן; 3. *разг. (заболеть)* באקומען*, קריגן* (אָפּ)כאפן, קריגן*; ~ на́сморк [אָפּכאפן, באקומען*] [האָבן*] פאר- באקומען* א קאטער; 4.: ~ удово́льствие געניגן; ~ ране́ние פארוואונדעט ווערן*; ~ распростране́ние פארשפרייט ווערן*; ~ примене́ние אן אָנ- באקומען* געווינען* די אנער- ווערן*, וועגן אָנגענומען; ~ призна́ние קע́נונג; ~ся באקומען* זיך; сни́мок получи́лся хоро́ший ס׳האָט זיך באקומען א גוטע° נו́טע; из э́того ничего́ не полу́чится ס׳וועט זיך פאָטאָגראפּיע; из неё полу́чится хоро́ший врач דערפון גאָרנישט ניט באקומען; полу́чится, что мы их подвели́ פון איר וועט זיך באקומען [וועט ווערן] א גוי- ס׳וועט אויסקומען, אז מיר האָבן זיי אונטערגעפירט

полуша́ри||е *с* м צ־ן האלבקײלעך; се́верное ~е דאָרעמדיקער האלב- קײלעך; ю́жное ~е צערעבראלע האלב- קײלעך; ~я головно́го мо́зга *анат.* די האלבקײלעכן פונעם קאָפּמארך

полушерстяно́й האלבוואָלענער

полушу́бок *м* פעלצל ז ־עך

полцены́: за ~ בע- האלב אומזיסט, פאר האלב געלט; כאָצי־כינעם *уст.*

полчаса́ *м* א האלבע שאָ; ка́ждые ~ אלע האלבע שאָ; за ~ פאר א האלבער שאָ; за каки́х-нибудь ~ פאר איין האלבער שאָ

по́лчищ||е *с* 1. (מצ. כאיאָלעס) כאָיל ז; 2. *обыкн. мн. перен.* גאנצע מאכטעס; *(о насекомых)* מצ. שוואָרמען; ~а мух שוואָרמען פליגן

по́л||ый 1. *(пустой внутри)* הוילער, אויסגעהוילטער; 2.: ~ая вода́ פלייצוואסער ז

по́лымя *с:* из огня́ (да) в ~ פון איין אומגליק אריין אין צווייטן

полы́нь *ж* ז ביטערגראָז; м פאָלין *разг.*

полынья́ *ж* (מצ. ..לעכער) איזלאָך ו

полыха́ть *несов. разг.* פלאָמען, פלאקערן

по́льз||а *ж* ו נוץ, מ נוצן; э́то принесёт стране́ большу́ю ~у דאָס, דאָס לאנד וועט האָבן דערפון גרויס° נוצ(ן); [וועט דעם לאנד געבן [ברענגען] פיל נוצ(ן); для о́бщей ~ы צום געמיינזאמען נוצן לטובת העקלאל *уст.*; ка́кая вам от э́того ~а? וואָס גיט, וואָס האָט איר דערפון?; для твое́й же ~ы טאקע פון דיין טויוועט; без ~ы נוצן, אָן נוצן; נוצלאָז; ◇ в ~у *кого-л., чего-л.* עפעס, עמעצן לטובת; конце́рт в ~у Кра́сного Креста́ א קאָנצערט לטובת רויטן קרייץ; э́то говори́т в его́ ~у דאָס איז, דאָס רעדט לטובתו אים; э́то пошло́ ему́ на ~у דערפון האָט ער געהאָט א פּוליע; счёт 2:0 в на́шу ~у דער כעזשבן איז לטובתו אונדז 0:2

по́льзовани||е *с* м באנוץ; места́ о́бщего ~я ערטער פון געמיינזאמען באנוץ; земля́ переда́на колхо́зам в ве́чное ~е די ערד איז אויבערגענעבן געוואָרן די קאָלווירטן אין אייביקן באנוץ [אף אייביק]

по́льзоваться *несов. (тв.)* 1. באנוצן, (מיט) זיך (בא)ניצן; ~ словаре́м באניצן זיך מיטן וועטערבוך; по́льзуйтесь услу́гами Аэрофло́та! ניצט אויס דעם סערוויס מיצאד

דעם ארטאָפּלאָט!; 2. *(использовать в своих интересах)* אויסניצן; ~ слу́чаем אויסניצן די געלעגנהייט; 3. *(обладать)* האָבן*, גענים*] פון אלע רעכט*; ~ все́ми права́ми אלע רעכט האָבן* דערפאָלג

по́лька[1] *ж (женщина)* פּוילקע ו ־ס; ו פאליאטשקע ־ס *разг.*

по́лька[2] *ж (танец)* פאָלקע ו ־ס

по́льский פּוילישער; ~ язы́к פּוילישע שפּראך; פּוי- ליש ז

польсти́||ть *сов.* 1. (דאט.) כאָפּנענען*, מאכן א כאני- (דאט.) (פע(לע); 2. *(быть приятным):* э́то ~ло ему́ ער האָט זיך- געפילט געשמייכלט דערפון; ~ться *сов. (на вин.) разг.* (אף) ראָדעוען זיך

польщён||ный געשמייכלטער; я ~ ва́шим внима́нием איך בין געשמייכלט פון אײַער אופמערקזאמער באציונג

полюби́ть *сов.* ליב באקומען*; [קריגן*] *(в кого-л. влюбиться)* ארײַן- פארליבן זיך (אין); ~ чита́ть [чте́ние] ליב באקומען*, לאָזן* זיך אין לייענען

полюби́||ться *сов. (дат.)* ליב ווערן*; ему́ ~лся э́тот лесо́к ער האָט, ס׳איז אים ליב געווואָרן אָט דאָס וועלדל ליב באקומען [געקראָגן] אָט דאָס וועלדל

полюб||ова́ться *сов.* 1. *(тв., на вин.)* (זאט) אָנקוקן, (אף) זיך פארגניגן צו קוקן (אף); האָבן*; 2. *разг. ирон.:* ~уйтесь! קוקט און האָט האנאָע [און שעפט נאכעס]!; ~уйтесь на него́ גיט נאָר א קוק אף אים

полюбо́вн||ый: ~ое соглаше́ние פרידלעכער העסקעם [אויסגלײַך]

полюбопы́тствова||ть *сов.* נײַגעריק* [זײַן*]; я ~л узна́ть איך בין א באלן געווען [איך בין געווען נײַגעריק] צו דער- וויסן זיך

по-людски́ *нареч. разг.* לײַטיש; ווי בא לײַטן

по́люс *м* 1. פּאָליוס מ ־ן; Се́верный ~ צאָפּן־פּאָליוס מ; магни́тный ~ מאגנעט־פּאָליוס מ ־ן; 2. *перен.:* они́ два ~а זײַנען א הײַפּעך מיט א הײַפּעך

поля́к *м* פּאָליאק מ (מצ. פּאָליאקן)

поля́на *ж* ־ס (וואַלד־)לאָנקע ו

поляриза́ция *ж физ.* פּאָליאריזאַציע ו

поля́рник *м* ־עס פּאָליאָרניק מ, פּאָליאר־(אויס)פּאָר- שער מ =

поля́рн||ый פּאָליאָרער, פּאָליאָר־; *перен.* (דיאמעטראָל) קעגנזײַטלעכער; ~ые льды אײַז דאָס פּאָליאָרע; ~ая экспеди́ция א פּאָליאָרע עקספּעדיציע; ◇ ~ая ночь פּאָ- ליאָרע נאכט; Поля́рный Круг מ פּאָליאָר־קרײַז; Поля́р- ная звезда́ מ פּאָליאָר־שטערן

пома́да *ж* ו פּאָמאָדע

пома́зать *сов.* אָנשמירן, באשמירן

помазо́к *м* ־ען מ (שמיר־)פּענדזל

пома́лкивать *несов. разг.* מאכן א שווײַג, צושווײַגן*

поманы́ть *сов.* א רוף טאָן* צו זיך, צורופן*; ~ па́ль- цем א רוף טאָן* מיטן פינגער

пома́рка *ж* ־ען מ אויספאַריכטונג

помаха́ть *сов.* א מאך טאָן*; ~ руко́й א מאך טאָן* מיט דער האנט

пома́хивать *несов.* מאכן, (פאָכ(ע)ן; ~ хвосто́м ווײַדלען

поме́дли||ть *сов.* (א ביסל) צוווארטן; ~ть с отве́том ניט כאפן זיך עטפּערן, צוהאלטן* זיך מיטן ענטפער; ~в мину́ту, он постуча́л א מינוט צוגעווארט ער האָט און אָנגעקלאפט אין טיר

поме́ньше *нареч. (числом)* וויניקער; *(размером)* קלענער

поменя́ть *сов. разг.* ~ся *сов.*

помере́щиться *сов.* זיך כאָטש אויסדוכטן; *разг.*

поме́рить *сов.*

поме́риться *сов.: ~ с кем-л.* сúлами *прям. и перен.*

поме́ркнуть *сов.* ווערן; *перен.*

помертве́лый פאַרשטאַרבענער, פאַרשטאַרטער; *(смертельно бледный)*

помертве́ть *сов.* ווערן; *(побледнеть)*

помести́ть *сов.* 1. *(поставить)* אויפֿשטעלן; *(положить)* אויפֿקלייגן; 2. *(предоставить место, помещение кому-л.)* ~ ребёнка в интернáт אינטערנאַט; ~ турúстов в гостúницу אינדערנען די טוריסטן אין א האָטעל; 3. *(средства)* ~ свои дéньги в сберкáссу אינוועסטירן, אריינלייגן; ~ капитáл אריינלייגן דאָס געלט אין שפּאָרקאסע; 4. *(публиковать где-л.)* ~ статью́ в газéте אויפֿנעמען, אָפּדרוקן; ~ объявлéние [אָפּדרוקן] אין ארטיקל אין צייטונג; ~ся *сов.* 1. *(уместиться внутри)* אַרײַנ|גיין; *(на поверхности)* אויסשטעלן זיך, -אויס

поме́сячный כּוידעשלעכער, כּוידעשדיק

помёт *м* 1. קויט, וו צויט(שטאל-); *(коровий)* קיען- וו -צויע; 2. *(выводок):* одного́ ~а

помé|та *ж* וו -ען אָפּמערקונג; *(знак)* צייכן, ס׳מאַנים (מצ. סימאַנים); ~ить *сов. (знаком)* אָפּצייכענען, מאכן סימאַנים; *(надписью)* אָפּמערקן; ~ка *ж см.* по-

помéха *ж* 1. וו -ען שטערונג; 2. *мн. радио* -שטערונג

помечáть *несов. см.* помéтить

помéшанный 1. צעדרייטער, דולער; онá помéшана на чистотé *разг.* איר מאניאָליע איז ריינקייט; 2. *в знач. сущ. м* צעדרייטער, צעדרייטע *ж* = וו -טע

помешáтельство *с* מעשונאס

помешáть[1] *сов. (препятствовать)* שטערן

помешáть[2] *сов. (ложкой и т. п.)* 1. (אויבער)מישן; 2. *(некоторое время)* מישן א ביסל

помешáться *сов.* אָפֿ|גיין, פֿונעם זינען, מעשוגע ווערן; он помешáлся на джáзе *разг.* ער האָט זיך אריינגענומען מען אין קאָפּ א מאניאָליע — דזשאז

помéшивать *несов.* מישן (פון צייט צו צייט)

помещáть *несов. см.* поместúть; ~ся *несов.* 1. *см.* поместúться; 2. *(находиться)* געפֿינען, זײַן; где помещáется редáкция? ווו געפֿינט זיך די רעדאַקציע?

помещéние *с* 1. *(капитала)* אריינלייגן, אינוועסטירן; 2. *(здание)* וו -ס געבײַדע; *(зал и т. п.)* לאָקאַל

помéщи|к *м* = מ גוטבאזיצער, -פּריץ (מצ. פּרי-); ~чий פּריצישער; ~ чин דעם פּאָרצע(ע)ס *после сущ.* (ציט;

помидóр *м* פּאָמידאָר

помúлование *с* באַנאָדיקונג

помúловать *сов.* 1. באַנאָדיקן; 2. *разг.:* помúлуй! וואָס רעדט אירן; помúлуйте! וואָס רעדסטו!

помúмо *предлог с род. п.* 1. *(кроме)* כּוץ, אויסער; ~ того́ כּוץ [אויסער] דעם; 2.: ~ вóли ניט-וויללדיק, עפּעס; э́то бы́ло сде́лано ~ меня́ דאָס האָט מען געטאָן ניט פֿרעגנ-, מען געטאָן אָן מײַן ווילן דאָס האָט דיק מיך

помúн *м:* и в ~е нет *чего-л.* ס׳איז קיין זײַכער ניטאָ; и ~у нет о *ком-л.*, о *чём-л.* פון עפּעס; ~ дермáнет דערמאָנט, עפּעס; лёгок на ~е! שוין, אפֿילע ניט ווען עמעצן זאָל געווען דערמאָנען מאָשיעכען!

помин|áть *несов.:* ~áй как звáли! אויפֿן ניטאָ און ניטא דערמאָנט אונדז ניט צו (אים)!; не ~áйте лúхом! שלעכטן!

помúнки *мн.* האזקאָרע-מאָלצײַט מ, וו -ן

поминýтн|о *нареч.* 1. אָלע מינוט, יעדער מינוט; 2. *(часто, беспрестанно)* אלעמאָל; ~ый 1. פון דער מינוט *после сущ.;* ~ая плáта [פֿאר יעדער] דער אָפּצאָל פון מינוט; 2. *(беспрестанный)* קעסיידערדיקער, זײַער אָפּטער

помирúть *сов. (кого-л.)* (צוזאַמען) מאכן; ~ся *сов.* זיך, שאָלעם מאכן צווישן אי׳בערבעטן* אי׳בערבעטן; давáй помúримся לאָמיר זיך אי׳בערבעטן

пóмнить *несов.* געדענקען; ◇ не ~ себя́ от рáдости שיר ניט מעשוגע ווערן* פאר פרייד; не ~ себя́ от гнéва זײַן* אויסער זיך פאר קאס; ~ся *несов.* 1. געדענקען מיר געדענקט זיך; мне хорошó пóмнится э́та встрéча זיך [איך געדענק] גוט די דאָזיקע באגעגעניש; 2. *в знач. вводн. сл.:* пóмнится איך געדענק, אף-וויפל זוי איך נע-; бы́ло э́то, пóмнится, вскóре пóсле войны דאָס איז נעווען, ווי איך געדענק, באלד נאָך דער מילכאָמע

помнóгу *нареч. разг.* זײַער א סאך

помнóжить *сов.* קײַפלען; ~ на пять קײַפלען אף פינף

помогáть *несов. см.* помóчь

по-мóему *нареч.* 1. *(о желании)* ווי איך וויל; *(об образе действия)* ווי איך האָב ליב, אף מײַן שטײגער; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט מיר נאָך, לויט מײַן מיינונג

помóи *мн.* פֿאָמויעס מצ

помóйка *ж разг.* מיסטגרוב וו (מצ. ..גריבער)

помóйн|ый: ~ая я́ма מיסטגרוב וו (מצ. ..גריבער); ~ое ведрó פֿאָמויניצע וו -ס

помóл *м* 1. *(действие)* (אָפּ)מאָלן ז; 2. *(качество размола)* אָפּמאָל מ

помóлвка *ж уст.* פּארלאָבונג וו; *(у евреев)* טנאָים מצ, ז -ן

помолúться *сов.* אָפּראָוון די טפּילע, מיספּאַלעל זײַן*; *(у евреев)* אָפּדאוונען

помолодéть *сов.* ייִנגער ווערן*

помолчáть *сов.* שווײַגן* (א געווי׳סע צייט)

помóрье *с* בייאַמישע געגנט

помóст *м* 1. בּרעטער-)דעק וו -ן); *(сцена)* בּינע וו -ס

пóмоч|и *мн.* שלייקעס מצ; ◇ водúть на ~áх פֿאָדטיאַשקעס מצ. *разг.;* פּירן באָם [פּארן] העמטל

помóчь *сов. (дат.)* 1. (דאט.) **העלפן***; *(прийти на помощь)* (דאט.) **צו הילף קומען***; *(выручить)* **ארויסהעלפן***; он помóг мне нести́ чемода́н **ער האָט מיר געהאָלפן ארויסהעלפן***, **ארויסראטעוונען** [עמעצן] **פון אן אומגליק**; ~ *кому-л.* изба́виться от беды́ **טראָגן דעם טשעמאָדאַן**; он всегда́ гото́в ~ **ער איז אין א נויט** עמעצן **בײַשטיין***; 2. *(оказать нужное действие)* (דאט.) **העלפן***, **האָבן*** **א פּוּלע** (אף); лека́рство ему́ помогло́ **די רע-, פּוּע האָט אים געהאָלפן**

помóщни||к *м* 1. = м **העלפער**(אונטער); 2. *(должность)* **העלפערן**(אונטער) ו **-ס**; ~ца *ж* **-ס** ו **-ן**; **געהילף** м **-ן**

пóмощ||ь *ж* ו **הילף**; *(пособие тж.)* ו **שטיצע**; оказа́ть ~ь **העלפן***, **צו הילף קומען***; взыва́ть о ~и **אליאר-**; **מירן** וועגן **הילף**; неотло́жная медици́нская ~ь **עקסטרע מעדיצינישע הילף**; ◇ с ~ью, при ~и *чего-л.* **מיט דער הילף פון** עפעס

пóмп||а[1] *ж (торжественность)* ו **פּאָמפּע**, **-פּאָמפּעס** ו **קנייט**; с ~ой **מיט פּאָמפּע**, **פּאָמפּעזע ביגראנדע** *уст.*

пóмпа[2] *ж (насос)* **פּאָמפּע** ו **-ס**; **פּלומפּ** м **-ן**

помпéзн||ый **פּאָמפּעזער**; **מיט פּאָמפּע** *после сущ.*; ~ое зда́ние **א פּאָמפּעזע געביידע**; ~ая встре́ча **א באגעגעניש מיט פּאָמפּע**, **א באגעגעניש פּאָמפּעזע**

помпóн *м* **פּאָמפּאָנע** ו **-ס**, **קאָטעפל** ז **-ען**

помрач||éние *с* ו **פארטונקלונג**; ~éние созна́ния **פאר-טונקלטקייט** פֿונעם **באווסטזיין**; **טירוף-האדאס** מ *уст.*; ~и́ться *сов.* **פארטונקלט ווערן***

помрачнéть *сов.* **פארטונקלט** [טונקל°] **ווערן***; *(о человеке)* **מאָרעשכוירעדיק ווערן***

помутнéть *сов.* **מוטנע ווערן***(קאלא)

помýчить *сов.* **אָנמוטשען**; ~ся *сов.* 1. **אָנמוטשען זיך**, **אָפּמוטשען זיך**; 2. (над *чем-л.*) **זיך** (איבער, מיט)

помчáть *сов.* 1. *(вин.)* **א טראָג טאָן***; 2. *разг. см.* помчáться; ~ся *сов.* **אוועקיאָגן**, **א יאָג טאָן*** (за *кем-л.*) **לאָזן*** **זיך יאָגן** (נאָך)

помыкáть *несов. (тв.)* **אפן קאָפּ** **טרעטן*** (דאט.)

пóмысел *м* **-ען** м **-ס**, **געדאַנק** м **-ס** ו **מאכשאָווע**; *(намерение)* **קאוואָנע** ו **-ס**

помы́слить *сов.* **א קלער טאָן***; **א טראכט טאָן***

помышля́ть *несов.* **קלערן**, **טראכטן**

помя́тый **צעקנייטשטער**; *(о лице)* **מאַטער**

помя́ть *сов.* 1. *(сделать неровным)* **צעקנייטשן**; *(металлические изделия)* ***צעבייגן**; *(траву и т. п.)* **-אײַנ-**; ~ пла́тье **צעקנייטשן דאָס קלייד**; 2. *(причинить повреждения)* **טרעטן***; **צוקוועטשן**; ~ся *сов.* 1. **צעקנייטשן זיך**, **צעקנייטשט ווערן***; *(о лице)* **מאט ווערן***; 2. *разг.* **-טאָפּ-**; *(проявить нерешительность)* **קווענק-טשען זיך א ביסל**; **שלאָגן*** **זיך מיט דער דייע**, **לען זיך א ביסל**

понаблюда́ть *сов.* **צוקוקן**, **צוזען***; (за *тв.*) **אכטונג כאפן א קוק** (אף), **געבן*** (אף)

понаде́яться *сов.* (на *вин.*) **פארלאָזן*** **זיך** (אף)

пона́добит||ься *сов.* ***נייטיק זײַן**; нам э́то ~ся **ס׳וועט מיר וועלן עס באדאַרפן**, **אונדז נייטיק זײַן**; е́сли ~ся **אויב מע וועט באדאַרפן**, **אויב ס׳וועט נייטיק זײַן**; на э́то ~ся мно́го вре́мени **אף דעם וועט אוועקנעמען א סאך צײַט**, **דאָס וועט פארנעמען א סאך צײַט**

понапра́ску *нареч. разг.* 1. *(бесполезно)* **אומזיסט**; 2. *(зря)* **אומזיסט און אומגיטig**

понасли́шке *нареч. разг.:* знать ~ **ווייסן*** **פון אָנהערן זיך**

по-настоя́щему *нареч.* **אף אן עכטן אויפן**, **ערנסט**; ~ взя́ться за рабо́ту **ערנסט [ווי ס׳געהער צו זיך] נעמען***

по-на́шему *нареч. (о желании)* **ווי מיר ווילן**; *(об образе действия)* **ווי מיר האָבן ליב**, **אף אונדזער שטייגער**

поневóле *нареч. разг.* **באלקאָר-, -ווילנדיק ניט-ווילנדיק כע**

понеде́льник *м* **מאָנטיק** м **-ן**

понеде́льный **וועכנטלעכער**, **וואָכנטלעכער**

понемнóгу *нареч.* 1. *(небольшими количествами)* **-צו-ביסלעכווײַז**, **ביסלעכווײַז**; 2. *(постепенно)* **אזוי פאמעלעכן**, **ביסל(ע)לעך**; 3. *разг. (сносно)* **נישקאָשע**

понести́ *сов.* 1. *(пойти, неся что-л.)* **אוועקטראָגן***; 2. *(быстро повезти, помчать)* **אוועקיאָגן**, **אוועקטראָגן***; 3. *безл.* **א צי טאָן***; 4.: ~ убы́тки **האָבן*** [**לײַדן***] **הפּסד-**; ~ наказа́ние **באשטראָפט ווערן***; **זען**; 5. *разг. (говорить что-л. неразумное):* ~ вздор, чепуху́ **שטראָף**; **אָנהייבן*** **רעדן נאָנסענס**; 6. *уст. (забеременеть)* **מעובערעס ווערן***

пóни *м нескл.* ו **פּאָני**

понижáть *несов. см.* пони́зить

пони́женн||ый **נידעריקערער**, **קלעגערער**; ~ые тре́бования **פארקלענערטע** [קלענערע] **פּאָדערונגען**; ~ое ка́чество **נידעריקערע קוואליטעט**; ~ая температу́ра **נידע-געפּאָלענע שטי-ריקערע טעמפּעראטור**; ~ое настрое́ние **מוטנג**

пони́зить *сов.* 1. **נידעריק**, **מאכן נידעריק**, **-פארקלע-**; ~ це́ны **פּרײַזן די** אראָפּ-**אראָפּזעצן**; ~ давле́ние **נערן**; 2. *разг.*: ~ *кого-л.* в до́лжности **זעצן די דריקונג**; ◇ ~ го́лос **אײַנערפירן** עמעצן **אף א נידעריקערער שטעלע**; *(о ценах, температуре тж.)* **נידעריקער ווערן***; *(о скорости и т. п.)* **פּאָלען***, **קלענער ווערן***; **פארקלענערט ווערן***

пóнизу *нареч. (низко)* **נידעריק** (נאָר); *(внизу)* **אונטן**, **פון אונטן**

поника́ть *несов.*, **пони́кнуть** *сов.* 1. **זיך אראָפּבייגן***, **בלײַבן*** **דעם קאָפּ אראָפּגעבויגן***; ~ голово́й **אראָפּלאָזן***; 2. *(утратить бодрость духа)* **פּא-נטומטיקט ווערן***, **אנטמוטיקט ווערן***

понима́ни||е *с* 1. *(способность осмысливать)* **פאר-שטאַנד** м **-ן**; ~е зако́нов разви́тия **דאָס פארשטיין די געזעצן פון אנטוויקלונג**; э́то вы́ше моего́ ~я **דאָס איז העכער** (פון) **מײַן פארשטאַנד**; 2. *(толкование)* ו **אופּאסונג**; ма́рксистское ~е **די מארקסיסטי-שע אופּאסונג**; в на́шем ~и **וועלטליק מיר פארשטייען**, **אין אונדזער אופּאסונג**

понима́||ть *несов.* 1. **פארשטיין***; ~ть по-англи́йски **פֿענגליש פארשטיין***; *см. тж.* поня́ть; 2. *(иметь определённую точку зрения)* **פארשטיין***; (под *тв.*) **פארשטיין*** (מיט), (מיט) **מיינען**; 3. *(вин., в предл.; быть сведущим)* **פארשטיין*** **זיך** (אף), **פארשטיין*** **א מיוון** (אף); **זײַן***; ~ть му́зыку **אף דעם בין איך**; в э́том я ма́ло ~ю **קיין מיוון ניט בין איך**; **דערין בין איך ניט באַקי**

по-но́вому *нареч.* **נאָר אנדערש**, **אף א נײַעם אויפן**

поно́с *м* ז לאקס׳רונג; לוֹיזער מאָגן *разг.*

поноси́ть[1] *сов.* (*носить некоторое время*) (א) טראָגן* (א געווי׳סע צײַט)

поноси́ть[2] *несов.* זי׳דלען; (*за глаза тж.*) רעדן* שלעכטס (אַף)

поно́шенный אָפּגעטראָגענער, אָפּגענוצטער; *разг.* (*о человеке*) אָפּגעפּאָרענער

понра́в||иться *сов.* געפֿעלן* וועלן, געפֿעלן זיך*; он нам ~ился ער איז אונדז געפֿעלן (געוואָרן)

понто́н *м* פּאָנטאָן מ ־ען; ~ный ־פּאָנטאָן; ~ный мост פּאָנטאָן־בריק ו ־ן

пону́дить *сов.*, **понужда́ть** *несов.* צוווינגען*, נייטן

понука́ть *несов.* אונטערטרײַבן*; ~ лошадёй ס׳קומט אויס טרײַבן* די פערד

пону́р||ить *сов.*: ~ить го́лову (פארומערט) אראָפּלאָזן* מיט אן אראָפּגעלאָזטן קאָפּ; ~ив го́лову דעם קאָפּ

пону́рый דערשלאָגענער, פארומערטער; отчего́ у тебя́ тако́й ~ вид? וואָס האָסטו, וואָס ביסטו אזוי פארומערט? אראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ?

по́нчик *м* פּאָנטשיק מ ־עס

поны́не *нареч. уст.* אד(ה)איאָם, אד(ה)׳יעם

поню́хать *сов.* א שמעק טאָן*

поню́ш||ка *ж:* ~ка табаку́ (א) שמעק טאָבעק; ◇ поги́бнуть ни за ~ку табаку́ פאר גאָרנישט אזוי׳ פארומערט* אומקומען

поня́ти||е *с* 1. *филос.* באגריף מ ־ן; 2. (*представление о чём-л.*) באגריף מ ־ן, פאָרשטעלונג ו ־ען; не име́ть никако́го ~я о *чём-л.* קיין שום פאָר- ניט האָבן* (באגריף, אונטער)שטעלונג; 3. *обыкн. мн.* (*совокупность взглядов*) באגריפן מצ., פאָרשטעלונגען מצ., אָנשויונגען מצ.

понятли́вый פארשטאַנדיקער

поня́тн||о 1. *нареч.* פארשטענדלעך; он говори́т де́льно и ~о ער רעדט זאכלעך און פארשטענדלעך; 2. *в знач. вводн. сл.* פארשטייט זיך; ты, ~о, бу́дешь жить у нас דו ווסט, פארשטייט זיך, ווירסט בא אונדז; ~ый 1. (*вразумительный*) פארשטענדלעכער, (*ясный*) קלאָרער°; 2. (*объяснимый*) פארשטענדלעכער; нам поня́тно ва́ше нетерпе́ние [מיר פארשטייען] אונדז איז פארשטענדלעך; ◇ ~ое де́ло *в знач. вводн. сл.* פארשטענדלעך, פארשטייט זיך

понято́й *м юр.* געזומענער אײַדעם

поня́ть *сов.* פארשטיין*; (*уловить смысл тж.*) באגרעף כ׳קען בעשום־אויפן ניט פאר- שטיין*; он по́нял свою́ оши́бку ער האָט פארשטאַנען, אין ס׳איז ניטא צו ווסט; нетру́дно ~ ס׳באשטייט זיך פֿעלער פארשטיין; его́ не поймёшь *разг.* ס׳איז אים שווער צו פארשטיין; ◇ дать ~ געבן* צו פארשטיין

пообе́дать *сов.* אָפּעסן* [ווארמעס]

подаль *нареч.* א ביסל [עטוואָס] ווײַטער

поодино́чке *нареч.* אײַנציקווײַז

поочерёдн||о *нареч.* אײַנער נאָכן אַנדערן, לויט דער רײַ; ~ый לויט דער רײַ *после сущ.*; ~ое дежу́рство דאָס דעזשורן לויט דער רײַ

поощре́ние *с* 1. (*действие*) סטימולי׳רונג ו; ~ агре́ссора דאָס צוגעבן קוראָזש, דאָס דערמוטיקן דעם אגרעסאָר; 2. (*награда*) (סטימולי׳ר־)באלוינונג ו

поощри́тельн||ый דערמוטערנדיקער, סטימולי׳רנדיקער; ~ая улы́бка שמייכל דערמוטיקנדיקער א; ~ая пре́мия א סטימולי׳רנדיקע פרעמיע

поощри́ть *сов.*, **поощря́ть** *несов.* (*кого-л.*) סטימולי׳רן (די אקטי׳וקײט פון עמעצן); (*ободрить*) דערמוטיקן; (*что-л.*) סטימולי׳רן, סטיצן; ~ передовико́в труда́ סטימולי׳רן די אַרבעט־פאָרשריטלער; ~ инициати́ву סטימולי׳רן די איניציאטי׳וו [שטיצן]; ~ агре́ссора צוגעבן* קוראָזש דעם אגרעסאָר

поп *м разг.* גאָלאָך מ (מצ. גאָלאָכים)

попада́ни||е *с* ז ־ען, טרעפן ו; צי׳ל־טרעפונג ו; прямо́е ~ דאָס טרעפן אין דירעקטע טרעפן; ~е в цель דאָס צי׳ל־טרעפונגען; не́сколько ~й עטלעכע צי׳ל־טרעפונגען; вероя́тность ~я ו טרעף־וואַרשיינלעכקײט

попада́ть(ся) *несов. см.* попа́сть(ся)

попадья́ *ж разг.* גאָלאָכטע ו ־ס

попа́рно *нареч.* פּאָרווײַז, אָרלעכווײַז; стоя́ть ~ (*в колонне и т.п.*) שטיין* צו צוויי אין א ריי

попа́сть *сов.* 1. (*достигнуть чего-л.*) טרעפן*; ~ ка́мнем в окно́ מיט א שטיין אין פֿענצטער טרעפן*; пу́ля попа́ла в плечо́ די קויל האָט געטראָפן אין אקסל; ~ ключо́м в сква́жину מיטן שליסל אין שלאָס טרעפן*; 2. (*пробраться, проникнуть куда-л.*) אריי׳נ־(ארײַן)*; 3. (*достигнуть какого-л. пункта*) קומען*; как ~ на пло́щадь Револю́ции? ווי קומט מען צום רעוואָליוציע־פּלאַץ?; как ты сюда́ попа́л? ווי׳אזוי? ביסטו געקומען אהער?; 4. (*оказаться в каких-л. обстоятельствах*) אריי׳נ־פאלן*; ~ в беду́ אין אן אריי׳נפאלן*; ~ в плен אין געפֿאַנגנשאפט אריי׳נפאלן*; ~ под маши́ну אונטער אן אוטאָמאָביל אריי׳נפאלן*; ~ под суд זיך א ערי׳כט האָבן*; 5. (*быть принятым*) אָנקומען*; ~ в институ́т אין אינסטיטוט אריי׳נקומען*; 6. *безл. разг.*: тебе́ попадёт פסאק א וועסט אריי׳נכאפן; ◇ де́лать *что-л.* как попа́ло ווי־ס׳ניט־אי׳ז טאָן*, עפעס אף אָפּצוקומען; ~ся *сов.* 1. (*оказаться против воли в каких-л. условиях*) אריי׳נפאלן*; (*в капкан и т. п.*) אריי׳נפאלן*; (*о рыбе*) כאפן זיך; (*быть арестованным*) אריי׳נפאקן זיך; 2. *разг.* (*встретиться*) אָנטרעפן* אין די הענט אריי׳נפאלן*; (*случайно найтись*) זיך; нам попа́лся хоро́ший сосе́д ס׳האָט זיך אונדז אָנגעטראָפן א גוטער°; среди́ бума́г нам попа́лся ва́жный докуме́нт צווישן די פאפי׳רן איז אונדז אריי׳נגעפאלן אין די הענט א ווי׳כטיקער דאָקומענט; ◇ ~ на глаза́ *кому-л.* זיך* ווײַזן; пе́рвый попа́вшийся דער ערשטער־בעסטער (עמעצן)

поперёк 1. *нареч.* אין דער בריי׳ט; פּאָפּערעק *разг.*; 2. *предлог с род. п.* (פון) [בריי׳ט] אין דער קוער; ~ доро́ги лежа́ло де́рево אין דער קוער פֿונעם וועג איז געלעגן א בוים

попереме́нно *нареч.* בײַטנדיק זיך, לויט דער ריי

попере́ч||ник *м:* в ~нике אין דער בריי׳ט; два́дцать сантиме́тров в ~нике צוואַנציק סאנטימעטער די [אין דער] בריי׳ט; ~ный קווער; ~ная ба́лка קווערבאלקן מ ־ס

поперхну́ться *сов.* פארשלוקן זיך

попече́ние *с* 1. האושגאָבע ו; оста́вить на чьё-л. ~ לאָזן* אונטער עמעצנס אופזיכט [האושגאָבע]

попечи́тель *м* = מ אופזיכטער, מאושגיבער מ (מצ. ־גי׳כים); ~ство *с* 1. אופזיכט ו, האושגאָבע ו

попира́ть *несов. (вин.)* (אף) טרעטן* מיט דן; ~ *чьи-л.* права́ טרעטן* מיט די פיס עמעצנס רעכט

попи́ть *сов. разг.* *(напиться)* -אָנטרינ(אָפּ)טרינקען*; דאָ קען זיך קענען*; здесь мо́жно отдохну́ть, пое́сть, ~ גיב מיר א !~ дай(те)!

поплавок *м* פלאָווטשיק ז ־ען, שווימערל ז ־ך

поплати́||ться *(тв.)* (מיט) באצאָלן*; он ~лся жи́знью за свою́ неосторо́жность ער האָט באצאָלט מיטן לעבן אי͡בער זיין אומפאָרזיכטיקייט

поплясáть *сов.* (א ביסל) טאנצן*; ◇ ты у меня́ попля́шешь! דו וועסט מיך האָבן צו געדענקען!

попóйка *ж разг.* ליאָמע ו ־ס

пополáм *нареч.* אף דער העלפט, אף דער האלב; дели́ть ~ האלב האלבירן, טיילן אף דער האלב; вино́ ~ с водо́й קוים־קוים, קוים; ◇ с грехо́м ~ וויין, האלב וואסער מיט צאָרעס

поползновéние *с (попытка)* פרווו ז ־ן; *(намерение)* קאוואָנע ו ־ס, מאכשאָוועלע ז ־ך (פארבאָרגענע)

пополнéние *с* 1. *(действие)* דערגאנצן ז; ~ запа́сов דאָס דערגאנצן די זאפאסן [די רעזערוון]; 2. *(о войсках и т.п.)* פארשטארק־קויכעס מץ; в полк при́было ~ אין פאָלק זיינען געקומען נײַע [פרישע] קויכעס

пополнéть *сов.* גרעבער [פולער, דיקער] ווערן*

попóлнить *сов.* דערגאנצן; *(людьми)* דערפולן; ~ колле́кцию דערגאנצן די קאָלעקציע; ~ полк דערפולן דעם פאָלק; ~ся *сов.* דערגאנצט ווערן*; *(людьми)* דער- פולט ווערן*

пополу́дни *нареч.* באטאָג, נאָך האלבן טאָג; в два часа́ ~ צוויי אויגער באטאָג

пополу́ночи *нареч.* באנאכט, נאָך האלבער נאכט; в два часа́ ~ צוויי אויגער באנאכט

попóмни||ть *сов. разг.* פארגעסן*, ניט פארגעדענקען; ~те моё сло́во! איר וועט דערמאָנען מײַנע ריידן! פארגעדענקט מײַנע ווערטער! וועסט מיך דערפאָר האָבן צו געדענקען!

попóна *ж* פאָפּאָנע ו ־ס

поправи́м||ый פארלכטלעכער; ~ая оши́бка א פעלער, וואָס מע קען פארלכטן [אויסבעסערן]

попра́вить *сов.* 1. *(починить)* פארלכטן, צוריכטן מאכן; 2. *(устранить ошибку в чём-л.)* פארלכטן, אויסבעסערן; *(говорящего)* אויסבעסערן; 3. *(привести в порядок)* צוריכטן מאכן; ~ га́лстук צוריכטן מאכן דעם שניפּס, א רוק טאָן* דעם שניפּס אף זיין אָרט; ~ ска́терть צו- רעכטן מאכן [אויסגלעטן] דעם טישטעך; 4. *(улучшить, восстановить)* פארלכטן; ~ здоро́вье פארלכטן דאָס פארבעסערן די לאָנג [די געשפּטן] געזונט; ~ дела́ פארבעסערן זיך; ~ся *сов.* 1. *(исправить свою ошибку в сказанном)* פארכאפן זיך; 2. *(улучшиться)* פארבעסערן זיך; дела́ попра́вились פארבעסערט האָבן זיך די געשפּטן; 3. *(выздороветь)* געזונט ווערן*; он ещё не попра́вился ער איז נאָך ניט אינגאנצן געזונט געוואָרן, ריכטן זיך; она́ о́чень попра́вилась זי האָט זיך שטארק פארלכט

попра́вк||а *ж* 1. *(исправление)* אויסבעסערונג ו, אויס- ־ען; *(к законопроекту и т.п.)* עונדערונג ו; פאריכטונג ו; *(исправление опечаток)* טיקן־טאָפּעס, אויסבעסערונג ו

м; 2. *(здоровья)* פארלכטן ז; дела́ его́ иду́т на ~у ער האלט שוין בא געזונט ווערן

поправля́ть(ся) *несов. см.* попра́вить(ся)

попра́ть *сов. см.* попира́ть

по-пре́жнему *нареч.* ווי פריער; *(как всегда)* ווי שטענ- דיק; *(всё ещё)* אלץ נאָך; всё оста́лось ~ אלץ איז געבליבן ווי געווען [ווי פריער]

попрёк *м разг.* פאָרווורף מ ־ן

попрека́ть *несов.*, **попрекну́ть** *сов.* -פיר, אויסווארפן*, ער ווארפט איר אויס [ער האלט איר אין איין דערמאָנען], אז זי עסט זיין ברויט

по́прище *с* געביט ז ־ן; он тру́дится на ~ наро́д- ного образова́ния ער איז טעטיק אפן געביט פון פאָלקס- בילדונג

попро́б||овать *сов.* 1. *(попытаться)* פרוון, א פרוו אנ(טאָן*)!; 2. *(на вкус)* פארזוכן; 3. *разг.*: ~уй(те)! פרוו(ט)!

попроси́ть *сов.* בעטן*, א בעט טאָן*; ~ся *сов.* בעטן* זיך

по́просту *нареч. разг.* פראָסט (גאנץ); פאָשעט אויס [פראָסט] געראָדט פראָסט; ~ говоря́ פאָשעט פראָסט;

попроша́й||ка *разг.* 1. *м* = בעטלער מ ־ס, = שנאָרער מ; 2. *ж* בעטלערקע ו ־ס, שנאָרערקע ו ־ס; ~ничать *несов. разг.* בעטלען, שנאָרען; קליאָנטשערי ו, שנאָרערי ו, בעטלערי ו, קליאָנטשערי ו; ~ничество *с разг.*

попрощáться *сов.* זיך אָפּגעזעגנען

попры́гунья *ж* ־ס האָצעלקע ו

попря́тать *сов. разг. (всех, всё)* אויסבאהאלטן*; ~ся *сов.* זיך אויסבאהאלטן*

попуга́й *м* ־ען מ ־ס, פאָפּוגיי ו ־ס פאפוגע *разг.*

попуга́ть *сов.* (א ביסל) (אָנ)שרעקן*

попу́дрить *сов.* צופודערן; ~ся *сов.* זיך צופודערן

популяриз||а́тор *м* ־טאָרן מ, פאָפּולאריזאָטאָר; ~а́ция *ж* פאָפּולאריזירונג ו

популяриз||и́ровать *сов. и несов.*, ~ова́ть *сов. и несов.* פאָפּולאריזירן

популя́рн||ость *ж* פאָפּולעריקייט ו; по́льзоваться ~остью זיין* פאָפּולער; ~ый 1. *(доступный, понятный)* צוגענגלעכער, צוטריטלעכער; ~ое изложе́ние א צוגענג- לעכע אויסלייגונג; 2. *(пользующийся известностью, успехом)*: ~ая пе́сня ליד א פאָפּולערע; он о́чень по- пуля́рен у [среди́] молодёжи ער איז זייער פאָפּולער בא דער יוגנטלעכע

попурри́ *с нескл. муз.* = פאָפּורי מ

попусти́тельств||о *с* נאָכלאָזן ז; при ~е *кого-л.* מיט שטילער, באָם נאָכלאָזן מיצאַד עמעצן צושטימונג פון עמעצן

по-пусто́му, по́пусту *нареч. разг.* -אומזיסט (און אום- זיסט); тра́тить вре́мя ~ אומזיסט פאָטערן צײַט (נישט);

попу́тн||о *нареч.* פאריגווענס, אײַנצוטיק; ~ый 1.: ~ая маши́на אוטאָמאשין א געלעגנהיטלעכע א; ~ый ве́тер גינסטיקער ווינט א; 2. *(производимый одновременно с чем-л.)* אגעווידיקע אן אגעווידיקע באמערקונג

попу́тчик *м* 1. *(пешехода)* = מיטגייער מ, מיטבאגלי- ער מ, מיטרינדער מ, מיטפאָרער מ = טער מ; *(пассажира)* = מיטלויפער מ ··דע; 2. *перен.* =

попыта́ть *сов.* פרווון; ~ сча́стья *разг.* פרווון [א פרווו] דאָס גליק [דאָס מאזל] [טאָן*]; ~ся *сов.* (זיך) פרווון, א פרווו טאָן*

попы́тк||а *ж* ־ן מ פרווו, פּאַרזוך; предприня́ть ~у מאכן א פרווו, (זיך) פרווון; ◇ ~а — не пы́тка *погов.* א טאפ אין וואָגן שאט ניט

попя́т||иться *сов.* געבן* א, א רוק טאָן* זיך אף צוריק; ~ный: идти́ на ~ный [на ~ную] *разг.* טרעט אָפּ אף צוריק; כאפן אף צוריק כאראָטע האָבן* *ирон.*

по́ра *ж* ־ס וו פּאָרע; (*пустота тж.*) שפּאָרונקעלע ז ־ך

пор||а́ *ж* 1. ־ן וו צײַט; פּערי́אָד מ ־ן; ле́тняя ~а́ זומערצײַט וו, זומער, מ; в зи́мнюю по́ру (צײַט) ווינטערצײַט; вече́рней ~о́й אָוונטצײַט, אין אָוונט; у нас тепе́рь горя́чая ~а́ מיר זײַנען איצט פּאַרנומען בײַ אײַבערן קאָפּ, ס׳איז איצט בא אונדז א הייס שטיקל צײַט; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז שוין צײַט (שוין) צײַט; давно́ ~а́ ס׳איז שוין לאנג צײַט; обе́дать ~ы́ до вре́мени ביז א צײַט; в са́мую по́ру (*вовремя*) פּונקט וועז מע דארף, צו דער רעכטער צײַט; до каки́х ~? ביזוואַנען?; с каки́х ~? וויי לאנג?; с тех ~ פון וועז אָן?; с тех пор как פון זײַנער צײַט אָן; до сих ~ 1) (*о времени*) ביז איצט; 2) (*до этого места*) ביזדאַנען, ביזדאָנעט; с да́вних ~ פון לאנגאָנען; на пе́рвых ~а́х די ערשטע צײַט

поработа́ть *сов.* (א וועווי́סע צײַט) אָפּארבעטן

работи́тель *м* = מ פּארשקלאָפער

поработи́ть *сов.*, **порабоща́ть** *несов.* פּארשקלאָפּן, פּארקנעכטן

порабоще́ние *с* וו פּארשקלאָפונג, וו פּארקנעכטונג

поравня́ться *сов.* (с *тв.*) (מיט) שוין זיך* זיך בא זיך; אויסגלײַכן* זיך (מיט)

пора́дова||ть *сов.* (*вин.*) (דאַט.) פּאַרשאָפּן* פּרייד, ~ть учи́тельницу успе́хами דערפרײַען די דערפרײַען [פּארשאפן* דער לערערן פּרייד] מיט דערפאָלגן; ~ться *сов.*: мы ~лись ва́шим успе́хам אונדז האָבן דערפרײַט [האָבן פּארשאפט פּרייד] אײַערע דערפאָלגן; мы ~лись за това́рища אונדז האָט פּארשאפט פּרייד דעם כאַווערס האצלאָכע

пораж||а́ть(ся) *несов. см.* порази́ть(ся)

пораже́н||ец *м* ־עס מ מאפּאָלעניק; ~ие *с* 1. מאפּאָלע וו; потерпе́ть ~ие לײַדן* א מאפּאָלע; нанести́ ~ие דערלאַנגען א מאפּאָלע; 2. (*болезненное повреждение*) צעשעדיקונג וו ־ען; ◇ ~ие в права́х *юр.* רעכט־אָפּ־נעמען, נעמונג וו; ~ческий מאפּאָלע־; ~ческие настрое́ния מצ. מאפּאָלע־שטימונגען; ~чество *с* וו מאפּאָלערײַ

порази́тельн||ый דערשטוינענדיקער, איבערראַשנדיקער; (*о новости и т.п. тж.*) פּלוצעמדיקער; (*необыкновенный*) וווּנדערלעכער; ~ая красота́ שיינקײט; ~ая па́мять א וווּנדערלעכער [אויסערגעווײנלעך-] קעפּל; ~ое схо́дство אן איבערראשנדיקע עולעכקײט [כער]

порази́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*нанести удар*) דערלאַנגען א קלאפ (דאַט.); (*пулей и т.п.*) טרעפן* (אין); (*ножом, кинжалом*) דערשטעכן*; (*победить*) צעקלאַפּן; ~ цель צעקלאַפּן [דערלאַנגען א קלאפ] טרעפן* אין ציל; ~ врага́ דעם סוינע; 2. (*вызвать болезненные изменения*) צו- די קרענק קאָן צו- שעדיקן; боле́знь мо́жет ~ пе́чень די קרענק קאָן צו- לעבער; 3. (*удивить*) איבערראַשן, -דערשטוי́; (*о новости и т.п. тж.*) פּלעפּן; ~ся *сов.* (*дат.*) דערשטוינט ווערן* (פון), איבערראַשט ווערן* (פון)

поразмы́слить *сов. разг.* גוט א טראכט טאָן*

пораста́ть *несов.*, **порасти́** *сов.* (*тв.*) פּאַרוואַקסן ווערן* מיט גראָז (מיט); ~ травой פּאַרוואַקסן ווערן* מיט גראָז (מיט)

порва́ть *сов.* 1. צעריסן*; (*провода и т.п.*) צו-; ~ письмо́ צעריסן* די בריוו; ~ пла́тье об гвоздь צעריסן* דאָס קלייד אָנעם צוואָק; 2. (*прекратить*) אײַ-; ~ дипломати́ческие отноше́ния אײַבערריסן*; ~ с про́шлым מיט דער פאר- בערריסן*; 3. (с *тв.*) צו- רײַסן*; ~ся *сов.* 1. זיך צעריסן*; (*разделиться на части*) אײַבערגעריסן ווערן*, אײַבערריסן* זיך; 2. *разг.* (*прекратиться*) אײַבערנעריסן ווערן*

пореде́||ть *сов.* (ער)שיטער* ווערן*; во́лосы ~ли די האָר זײַנען געוואָרן שיטער(ער); на́ши ряды́ ~ли אונ- זײַנען שיטער(ער) געוואָרן

поре́з *м* = מ שניט; (*рана*) וו ־ן שנידווונד

поре́за||ть *сов.* 1. (*вин.; поранить*) צעשנײַדן*; он ~л себе́ па́лец ער האָט זיך צעשנײַטן א פינגער; 2. (*вин.*) *разг.* (*зарезать всех, многих*) אויסהארגע- אויסקוילען [אויסקוילען*]; 3. (*вин., род.; нарезать*) אָנשנײַדן*

поре́й *м* וו פּאָרײַ־ציבעלע; *собир.* מצ. פּאָרײַ־ציבעלעס

порекомендова́ть *сов.* רעקאָמענדירן

по́ристый שוואַמאַרטיקער, פּאָרעדיקער

порица́||ние *с* וו טאַדלונג; (*выговор*) ־ן מ אויסרייד; вы́нести *кому-л.* ~ние אויסרייד [א פּאָר-] מאכן עמעצן; ~ть *несов.* טאַדלען; (*упрекать тж.*) פּיר- [ווורף] האלטן*

по́рка[1] *ж* (*распарывание*) ז (צע)טרענען

по́рка[2] *ж разг.* (*наказание*) ז שמיסן

порно||графи́ческий פּאָרנאָגראַפישער; ~гра́фия *ж* וו פּאָרנאָגראַפיע

по́ровну *нареч.* גלײַך אף גלײַך; раздели́ть ~ צעטיילן גלײַך אף גלײַך

поро́г *м* 1. ־ן וו שוועל; *перен.* ־ן מ ראנד; на ~е сме́рти אפן ראנד פון טויט; 2. (*речной*) וו (טײַך)שוועל; 3.: ~ слы́шимости די שוועל פון הערעוודיקײט; ◇ обива́ть ~и פּשלאָנען* די טירן; на ~ не пуска́ть *кого-л.* ניט לאָזן* עמעצן אף דער שוועל

поро́д||а *ж* 1. (*животных*) ־ס וו ראַסע; וו פּאָראָדע; (*растений*) ־ס מ סאָרט; 3. (*категория людей*) *разг.*; 2. טיפ מ ־ן; 4. *геол.*: го́рные ~ы מצ. באַרג־מינים; пуста́я ~а הויל ערד

поро́дистый ראַסעוועי(ר) *тж. неизм.*

породи́ть *сов.* 1. *уст.* ברענגען* אף דער וועלט, געבירן*; 2. (*повлечь за собой*) מיטברענגען*, גיירעם זיך*; ~ недове́рие גיירעם זיך* אומצוטרוי

породни́ть *сов.* 1. (*создать отношения родства между кем-л.*) דער- מאכן פאר קרויוים; 2. (*сблизить*) נעענטערן, נאָענט מאכן; ~ся *сов.* קרויוים* ווערן; (*о родителях супругов тж.*) זיך* מיסכאַטן זיך*

порожда́ть *несов. см.* породи́ть

порожде́ние *с* ־ן מ פּראָדוקט; фаши́зм — ~ капитали́зма פּאשיזם איז א פּראָדוקט פונעם קאפיטאַ- דער; ~ фанта́зии א שאפונג פון דער פאנטאזיע

поро́жн||ий *разг. (пустой)* לִיידיקער; ◇ переливáть из пустóго в ~ее ≅ קיין שטרוי

порожня́к *м ж.-д.* [לִיידיקע] וואגָענען; ~óм *нареч. разг.* לִיידיקערהייט

по́рознь *нареч. (врозь)* באזוּנדער; *(поодиночке)* -איין-ציקווײז

поро́й *нареч.* צומאָל, צוּוײלן

поро́к *м* 1. *(недостаток)* כיסָרון מ ־ן, פעלער; 2. *уст. (безнравственность)* זינד מצ. (מצ. כעסרוֹינעס); *(развратт тж.)* זוּנקען* אין זינד; 3. *(физический недостаток)* כּי- ,פעלער מ ־ן (מצ. כעסרוֹינעס); ◇ ~ сéрдца מ הַאַרצפעלער; бéдность — не ~ *посл.* אָרעם איז ניט קיין שאנד

поросёнок *м* (מצ. ־ער, כאזיירימלעך) כאָזערל מ ־ן

пороси́ться *несов.* כאָזערלען זיך

по́росль *ж* 1. *(побеги)* שפרָצונגען מצ; 2. *(молодой лес)* יונגוואלד מ; 3. *перен.* יונגווארג ז

поро́ть[1] *несов. (распарывать)* (צע)טרעַנען

поро́ть[2] *несов. разг. (наказывать)* שמײַסן*

поро́ть[3] *несов.:* ~ чушь, ~ чепухý, ~ вздор פלוי- רעדן* אין דער וועלט ארײַן, דערן

по́рох *м* מ פּוֹלווער; ◇ держáть ~ сухúм ≅ גרייט ס'האָט אים ניט האלטן* די ביקס געסטיִעט [ניט געקלעקט] קיין קוֹיכעס

поро́ч||ить *несов.* 1. *(чернить)* בלאמיִרן, פארמיִעסן, מאכן, מעווראָטל זײַן* שווארצן; 2. *(признать плохим)* ~ный 1. *(безнравственный — о человеке)* אויסגעלאסענער, פארדאָרבענער; *(о поведении и т.п.)* פּעלערהאפּ-, אמאָראַלישער, מיִעסער; 2. *(неправильный)* ~ный мéтод א פעלערהאפּט(יק)ער מעטאָד; א פארקישעפּטער קרײַז ◇ ~ный круг ערשט אויסגעפאלענער, פרישער שניי

порóша *ж* **порошкообрáзный** פודעראַרטיקער

порошóк *м* 1. מ ־ן, פּוֹדער; зубнóй ~ צײַן- ,פּראָשעק מ ־ן, פודער מ; 2. *(лекарство)* פּראָשעק מ ־ן; ◇ стерéть *кого-л.* в ~ מאכן פון עמעצן א פּראָשעק [א פּרעַ- זשעניצע]

порóю *нареч. см.* порóй

порт *м* 1. *(гавань)* מ ־ן, האפן מ ־ס; 2. *(портовый город)* מ ־ן, פּאָרט; ◇ воздýшный ~ אעראָפּאָרט מ ־ן, לופטפּאָרט מ ־ן

портáл *м архит.* מ ־ן פּאָרטאָל

портати́вный פּאָרטאַטיִוועך

портвéйн *м* מ פּאָרטווײַן

пóртить *несов.* 1. קאָליע מאכן, פּאַטערן; ~ мотóр א טעל מאכן קאָליע מאכן דעם מאָטאָר; ~ *чью-л.* рабóту קאָליע מאכן דעם מאָטאָר; ~ здорóвье פּאַטערן דאָס געזונט פון עמעצן אַרבעט; ~ зрéние קאָליע מאכן די ריע; ~ настроéние פּאַטערן קאָליע מאכן די באציִונגען; ~ отношéния די שטימונג; ~ *кому-л.* удовóльствие פּאַרשטערן עמעצן דעם פּאר- ,נעניגן; 2. *(оказывать дурное влияние на кого-л.)* פּאר- ,קאָליע מאכן, דאַרבן* ~ся *несов.* 1. *(приходить в негодность)* קאָליע ווערן* ערגער; *(ухудшаться тж.)* קאָליע ווערן* ווערן*; рыба бы́стро пóртится פיש ווערן גיך קאָליע ווערן*; погóда пóртится [ערגער] דער וועטער ווערט קאָליע ווערן*; 2. *(приобретать дурные наклонности)* פּאַרדאָרבן ווערן*

портни́ха *ж* מ ־ס, שנײַדערקע

портно́вск||ий שנײַדערשער, ־שנײַדער; ~ие но́жницы שנײַדער־שער ו ־ן

портно́й *м* מ ־ס ,=, שנײַדער; дáмский ~ דאָמען־שנײַדער מ ־ס ,=, мужскóй ~ מענער־שנײַדער מ ־ס ,=

портóвый ־פּאָרט, ־האפן; ~ рабóчий פּאָרט־ארבע- ,טער מ =, האָפן־ארבעטער; ~ гóрод ו פּאָרט־שטאָט (מצ. ־שטעט) פּאָרט מ ־ן,

портрéт *м* 1. מ ־ן פּאָרטרעט; ז בילד; написáть *чей-либо* ~ [פּאָרטרעט] עמעצנס בילד אָנמאָלן; 2. *разг. (подобие кого-л.)* מ ־ס קאָפּיע ו; он тóчный ~ своегó отцá פּינקטלעכע) קאָפּיע פון זײַן פּאָטער) ער איז א ,ער איז טאָטע אויסן אויג; 3. *(описание внешности персонажа)* אויסערלעכקייט ו ~йст *м* מ פּאָרטרעטיסט ,־ן, =, פּאָרטרעטן־מאָלער; ~ный ־פּאָרטרעטן; ~ная живóпись ו פּאָרטרעטן־מאָלערײַ

портсигáр *м* מ ־ן פּאָרטסיגאָר

португáл||ец *м* = מ פּאָרטוגעזער; ~ка *ж* ־פּאָרטוגעז- ו ־ס ערן

португáльский פּאָרטוגעזישער; ~ язы́к די פּאָרטוגעז- ז, דיש שפּראָך

португпéя *ж* ו ־ס, אקסל־רימען מ ־ס

портфéль *м* 1. מ ־ן פּאָרטפעל; 2. *(министерский)* (מיניסטער־)פּאָרטפעל מ ־ן

портьéра *ж* ו ־ס, פּאָרטיערע מ ־ן, פּאָרהאנג

портя́нка *ж* ו ־ס (ה)אָנעטשע

порубúть *сов.* 1. *(вырубить всё, многое)* אויסהאקן; 2. *(нарубить)* אָנהאקן; 3. *(зарубить)* צעהאקן (אף שטיקער)

поруга́ние *с* ו שענדונג; *(осквернение)* ו לעסטערונג; отдáть на ~ אויבערגעבן* אף שאנד און שפּאָט

поругáнный געשענדעטער; *(осквернённый)* געלעסטער-טער

поруга́ть *сов.* (אויס)זידלען; ~ся *сов.* 1. *(с кем-л.)* זידלען (מיט) דורכזידלען זיך; 2. *(ругаться недолго)* זידלען זיך (א ביסל)

поруб||а *ж* ו אָרוועס; брать *кого-л.* на ~и אָרוון באפּרײַען אף אָר- ;זײַן* פאר עמעצן וועס

по-рýсски *нареч.* אף רוסיש, רוסיש; *(в русском стиле)* רעדן* (אף) רוסיש; говорúть ~ אפן רוסישן שטיִגער

поручáть *несов. см.* поручúть

поручéние *с* מ ־ן אופּטראָג; дать ~ *кому-л.* באוף- טראָגן עמעצן

поручúтель *м* (מצ. אָרוום) מ אָרעוו; ~ство *с юр.* ו גאראַנטיע, ו אָרוועס

поручú||ть *сов. (вин., + инф.)* 1. (טאָן) באופּטראָגן; емý ~ли сдéлать доклáд מע האָט אים באופּטראָגט לייענען א פאָרטראָג; ~ть рабóту באופּטראָגן טאָן אן אַרבעט; 2. *(вверить)* אָנפּארטרויען; ей ~ли воспитáние детéй איר האָט מען אָנפּארטרויט דערציען די קינדער; ~ться *сов.* גאראַנטירן, אָרעוו זײַן*; ~ться за *кого-л.* אָרעוו זײַן* פאר עמעצן; он поручúлся за успéх дéла ער האָט גאראַנטירט דעם דערפאָלג פון דער זאך

порхáть *несов.* 1. *(о птице)* אומפליען*; *(о бабочке)* אומפלאטערן; 2. *перен.* (אום)שוועבן

порциóнн||ый: ~ое блю́до א, א באשטעלט געריכט, א געריכט לויט א באשטעלונג

пóрция *ж* ו ־ס פּאָרציע

по́рча *ж (действие)* דאָס קאַליע מאכן; *(состояние)* דאָס קאַליע ווערן

по́ршень *м* ־ס קאָלבן מ

поршнево́й =קאָלבן־פּאַמפּע ווי ־ס; ~ насо́с קאָלבן־פּאַמפּע ווי ־ס

поры́в *м* 1. *(ветра)* ־ן מ שטויס; си́льный ~ ве́тра שטאַרקער ווינט־שטויס [ווינטבראָך]; 2. *(воодушевление, стремление)* מ דראנג; *(проявление чувства)* מ אויסברוך; благоро́дный ~ נאָבעלער דראנג; в ~е гне́ва אין אויסברוך פון קאס; מ, אופּברויז

порыва́ть *несов. см.* порва́ть; ~ся *несов. (+ инф.)* (עפּעס טאָן) ריסן* זיך, באמיִען זיך; он порыва́лся уйти́ ער האָט זיך גריִסן אויפֿצוקומען

поры́вист||ый 1. *(внезапно усиливающийся)* -האַסטי קער; ~ый ве́тер א האַסטיקער ווינט; 2. *(резкий, стремительный)* אימפּעטיקער; ~ые движе́ния אימפּעטיקע באוועגונגען; 3. *(пылкий)* אימפּעטיקער

поры́ться *сов. разг.* א נישטער טאָן*; ~ в карма́нах א נישטער טאָן* אין די קעשענעס ◇ ~ в па́мяти פֿרוון זיך דערמאָנען

поря́дков||ый: ~ый но́мер ־ן מ נומער; סיִדער־נומער; ~ое числи́тельное *грам.* לויטן סיִדער; סיִדערדיק צאָלווארט

поря́дком *нареч. разг.* 1. *(сильно)* היפּש, גוט, גאנץ; 2. *(как следует)* [ס׳באדארף] ווי נישקאָשעדיק; צו זיין

поря́д||ок *м* 1. ן ווי ארדענונג; здесь повсю́ду по́лный ~ок דאָ איז אומעטום פֿולשטענדיקע ארדענונג; привести́ *что-л.* в ~ок בריִנגען* אין ארדענונג מאכן; нару́шить ~ок ארדענונג אין עפּעס שטערן די ארדענונג; 2. *(общественный строй)* ן ארדענונג, מ סיִדער, רע- ־ים מ שיִם; но́вый ~ок די נייַע ארדענונג; ста́рый ~ок דער אלטער רעזשים; 3. *(обычай, обыкновение)* סיִדער מ, ן ארדענונג; по заведённому ~ку לויטן אײַנגעשטעלטן ארדענונג, סיִדער; 4. *(последовательность)* מ סיִדער; алфави́тный ~ок אלעף־בית מ סיִדער; по ~ку אײַנס, צוויי, דרײַ, ווי ער ווייל דער ריי; ~ок слов *грам.* מ ווערטער־סיִדער, ווערטער־שטעלונג ן; 5. *(способ, метод)* מ אויפֿן; в организо́ванном ~ке אין אַן ארגאניזירטן אויפֿן; в спе́шном ~ке אין אַ חשים; зако́нным ~ком אין אַ געזעצלעכן אויפֿן; суде́бным ~ком דורכן גערי̈כט; в ~ке обсужде́ния פֿון סיִדער אין באהאנדלונג; *(подзаголовок статьи)* צום באהאנדלען; 6. *(построение, строй)*: боево́й ~ок שלאַכט־ארדענונג ן; ◇ в ~ке אין ארדענונג; всё в ~ке אין אַלץ איז אין ארדענונג; у неё не́рвы не в ~ке איר זיִנען די נערוון ניט אין ארדענונג; э́то в ~ке ве́щей ס׳איז גאנץ נארמאל; ~ок дня ן טאָג־ארדענונג; טאָג־סיִדער מ, ־צעטל

поря́дочн||о *нареч.* 1. *(честно)* לויטעך, ארנטלעך; поступа́ть ~о [האנדלען לויטיש [ארנטלעך]; 2. *разг. (много)* היפּש, גאנץ גענוג, א שיין ביסל; идти́ ещё ~о ס׳איז נאָך געבליבן א שיין ביסל [גאנץ גענוג] צו גיין; ждать пришло́сь ~о ס׳איז אויסגעקומען היפּש [א שיין ביסל] צו וואַרטן; ~ость *ж* ן ארנטלעכקייט; ~ый 1. *(честный)* לויטיש, ארנטלעכער; 2. *разг. (значительный)* גאנץ נישקאָשעדיקער, גאנץ פיינער, היפּשער; ~ый моро́зец א היפּש [א גאנץ פיין, א גאנץ נישקאָשע- א היפּש שטיקל קעז [דיק]; ~ый кусо́к сы́ру פרעסטל

посади́ть *сов.* 1. *(овощи и т.п.)* פֿארזעצן; *(деревья тж.)* פֿארפלאנצן; 2. *(усадить)* אוועקזעצן; ~ за стол (עסן) אוועקזעצן אין אוועק)זעצן צום טיש; ~ в по́езд העלפֿן* זעצן זיך אין צוג, צוג; 3. *(лишить свободы)* אײַנזעצן; ~ в тюрьму́ אײַנזעצן אין טפֿיסע; 4. *(самолёт и т.п.)* אוועקזעצן, אונטערזעצן; 5.: ~ су́дно на мель ארופֿזעצן די שיף אף א זאמדבאנק; 6. *(поставить в печь)* (אײַן)זעצן; 7. *разг.*: ~ пятно́ מאכן א פלעק

поса́дк||а *ж* 1. *(овощей и т.п.)* (פֿאר)זעצן ז; *(деревьев тж.)* (פֿאר)פלאנצונג ז ן; 2. *обыкн. мн. (насаждения)* פלאַנצונגען מץ.; 3. *(самолёта)* לאַנ- דונג ן; идти́ на ~у א לאנדן* בא האַלטן, נידערן אראָפּ; соверши́ть ~у לאנדן; 4. *(в поезд и т.п.)* אײַנשטיִג מ, אופּזעצן זיך; 5. *(манера держаться в седле)* האַלטונג ן

поса́дочн||ый 1. *с.-х.* =פלאַנץ־; ~ый материа́л מ מאטעריאל; ~ая маши́на ן פלאַנצמאשין; 2. *(служащий для посадки на поезд)* =אײַנשטיִג־; ~ый тало́н לאַנדונג(ס)- אײַנשטיִג־טאלאָן מ ־ען; 3. *ав.*: ~ая площа́дка לאַנדונג(ס)צייכן מ ־ס (מץ. ..־פלעצער) פלאץ; ~ый знак

поса́тататься *сов. (к кому-л.)* (צו) זיך שאַדכענען

посвеже́ть *сов.* פֿרישן(ער) ווערן*

посвети́ть *сов.* 1. *(дат.)* (דאַט.) צולײַכטן*; 2. *(некоторое время)* [שײַנען] (א געוויסע צייט) לײַכטן*

посветле́ть *сов.* לײַכטיק(ער) ווערן*

посви́стывать *несов.* צופֿײַפֿן*, אונטערפֿײַפֿן*

по-сво́ему *нареч.* 1. *(о желании)* ווי ער ווייל; *(об образе действия)* ווי ער האָט ליב, אף זיין שטייגער; *см.* свой 1; 2.: он ~ прав ער איז פון זיין שטאַנדפּונקט גע- רעכט; он ~ неплохо́й челове́к ער איז אף זיין שטייגער ניט קיין שלעכטער מענטש

посвят||и́ть 1.: ~и́ть *кого-л.* в та́йну פֿארטרויען; он ~и́л меня́ в свои́ пла́ны ער האָט מיך באקענט מיט זיינע פּלענער; ~и́ть в ры́цари מאכן פֿאר א ריטער; 2. *(предназначить)* אָפּגעבן*; ~и́ть себя́ нау́ке זיך מיט דער וויסנשאפט אָפּגעבן*; ~и́ть всю жизнь борьбе́ за мир דאָס גאַנצע לעבן דעם אָפּגעבן* קאמף פאר שאָלעם; 3. *(литературное произведение и т. п.)* ווידמען; кому́ посо́т ~и́л э́то стихотворе́ние? וועמען האָט דער דיכטער געווידמעט אָט די לידי? собра́ние, посвящённое юбиле́ю א פארזאמלונג, געווידמעט דעם יובילי

посвяще́ние *с (надпись)* ן ווידמונג

посе́в *м* 1. *(действие)* ־ען מ, פֿארזיִען ז; 2. *(посеянное)* ־ען ן פֿארזיִענג; озимые ~ы ווינטער־פֿארזיִענג- ן; ~ яровы́е ~ы מץ. זומער־פֿארזיִענגען מץ.; ~ная пло́щадь (מץ. ..־שטאָכים) פֿארזיִי־שעטעך מ

поседе́ть *сов.* גראָ(ו) [גרוי] ווערן*

поселе́н||ец *м* = מ באווינער; = אײַנוואַנדערער מ; ~ие *с* (מץ. יישׁובֿים) ישובֿ מ

поселя́ть *сов.* 1. *(в домах)* באזעצן; *(на землях тж.)* אײַנפּלאַנצן; 2. *(чувство)* אײַנאַרדענען; ~ся *сов.* 1. *(в домах)* באזעצן זיך; *(на землях тж.)* אײַנאַרדענען זיך; 2. *(о чувствах)* אײַנפּלאַנצן זיך

поселко́вый =ישובֿ־; ~ сове́т ־ן מ ־ראט

посёлок *м* (מץ. יישׁובֿים) ישובֿ מ; да́чный ~ דאַטשע־ (מץ. ..־ישׁובֿים) ־ישובֿ מ

поселя́ть(ся) *несов. см.* посели́ть(ся)

посеребри́ть *сов.* **באזילבערן**

посереди́не 1. *нареч.* **אינמיטן, אין דער מיט**; 2. *предл. с род. п.* **אינמיטן**; ~ ко́мнаты **אינמיטן צימער**

посере́ть *сов.* **גרוי ווערן***

посети́тел||ь *м* = **מ באזוכער**; приём ~ей **אופנאם פון באזוכער**; ~ьница *ж* **ן־ס באזוכערן**

посети́ть *сов. (вин.)* **באזוכן**; *(нанести визит)* **מאכן באזוכן די אויס-**; ~ вы́ставку **וויזיטירן, א באזוך (בא) שטעלונג**

посеща́емость *ж* **מ באזוך**

посещ||а́ть *несов. см.* посети́ть; ~а́ть шко́лу **לערן**, **נין*** (ארײַן) **אין שול**; ре́дко ~а́ть *кого-л.* **זעלטן ארײַנקומען*** **צו** עמעצן; ~е́ние *с* 1. **באזוכן**; 2. *(визит)* **מ־ן באזוך**

посе́ять *сов.* **פארזייען**; *перен.* **(אײַנ)פלאנצן**; ◇ что посе́ешь, то (и) пожнёшь *посл.* **וואָס פאר א זריע, אזא וואָס מע זייט, דאָס שניידט מען**; **טוווּעט**

поси́льн||ый **לויט די מעגלעכ-**, **לויט די קויכעס (נאָך)** *после сущ.*; оказа́ть ~ую по́мощь **העלפן* לויט די קויכעס נאָך [לויט די מעגלעכקייטן]**; э́та зада́ча ему́ ~а **אָט די אופגאבע איז פאר זײַנע קויכעס**

посине́ть *сов.* **בלאָוו ווערן***

поскользну́ться *сов.* **אויסגליטשן זיך**

поско́льку *союз* **דערפאַר ווײַל, אף וויפל**; ~ все согла́сны... **וויבאַלד אַלע זײַנען מאַסקים...**

поскупи́ться *сов.* 1. *(на вин.)* **קארגן**; *(+ инф.)* **זשאַלעווען**; ~ на расхо́ды **קארגן הויצאָעס**; он поскупи́лся тра́тить де́ньги на такси́ **ער האָט געזשאַלעווט**; 2.: не ~ на комплиме́нты **אויסגעבן געלט אף א טאקס**; **ניט זשאַלעווען [ניט קארגן] קיין קאָמפלימענטן**

послабле́ни||е *с* **ן־ס האנאָכע**; никаки́х ~й **קיין שום צוגיין* צו** עמעצן **וויכער**; сде́лать ~е *кому-л.* **האנאָכעס**, **[מילדער] געבן*** עמעצן **האנאָכעס**

посла́н||ец *м* **מ (מצ. ש(ע)ליכים)**; ~ие *с* **וועלט־**; ~ник *м* **ן־טע .. מ געזאַנדטער**

посла́ть *сов.* **שיקן**; ~ за врачо́м **שיקן נאָך א דאָקטער**; ~ по по́чте **שיקן מיט דער פאָסטע**; ~ приве́т **לאָזן* גריסן, געבן* א גרוס**

по́сле 1. *нареч.* **דערנאָך, שפּעטער**; 2. *предлог* **נאָך**; ~ обе́да **נאָכן מיטיק**; он вы́ступил ~ всех **ער איז אויסגעטראָטן דער לעצטער**

послевое́нный **נאָכמילכאָמעדיקער**

после́д *м анат.* **ן־ט פלאצענטע**; I. **אָרט** *разг.*

последи́ть *сов.* (за *тв.*) **אכטונג געבן***; ~ за ребёнком **כאפן א קוק אפן קינד**

после́дн||ий 1. **דער לעצטער**; ~ий день о́тпуска **דער (אין) לעצטער טאָג (פֿונעם) אורלויב**; в ~ие пять лет **לויט דער לעצטער מאָ-**; по ~ей мо́де **לעצטע פינף יאָר**; по ~ему сло́ву те́хники **לויטן לעצטן וואָרט פון** דע; **דער טעכניק**; ~ие изве́стия **לעצטע ידיעס**; 2. *(только что упомянутый)* **דער לעצטע דער-**, **דער לעצטער**; 3. *(окончательный)* **לעצטער, ענדגילטיקער**; ~ее сло́во **דאָס לעצטע וואָרט**; 4. *(самый плохой, худший)* **ערגסטער, נעמיינסטער**; обруга́ть *кого-л.* ~ими слова́ми **אויסזידלען עמעצן מיט די לעצטע [ערגסטע, גע-מיינסטע]**; ~ий челове́к **דער נידעריקסטער וועלטער**; 5. *в знач. сущ. с:* отда́ть ~ее **דאָס אָפּגעבן***

после́дователь *м* = **מ נאָכפאָלגער**; ~ность *ж* 1. **נאָכ-**; 2. *(логичность)* **קאָנסעקווענטקייט**; ~ный 1. *(следующий один за другим)* **נאָכאנאַנדי-**; 2. *(логичный)* **קאָנסעקווענטער**; ~ная ми́рная поли́тика **א קאָנסעקווענטע שאָלעם־פּאָליטיק**

после́дова||ть *сов.* 1. *(за дат.; пойти, поехать вслед)* **נאָכפאָלגן (נאָך)**; 2. *(за дат.; наступить после чего-л.)* **באלד (נאָך) קומען***; за про́сьбами ~ли угро́зы **באלד נאָך די באקאָשעס זײַנען געקומען [האָבן זיך אָנגעהויבן]**; **סטראשונקעס**; отве́та не ~ло **קיין ענטפער איז ניט געקומען**; 3. *(дат.; поступить, руководствуясь чем-л.)* **נאָכפאָלגן**; ~ть *чьему-л.* приме́ру **נאָכפאָלגן** עמעצנס **בײַ-**

после́дстви||е *с* **ן־ט רעזולטאַט**, **פאָלג-**, **קאָנסע-**; э́то чрева́то ~ями **דאָס קען גיירעם זיך ן־ט קוועטשן**; все вытека́ющие из э́того ~я **[דאָס קען מיטברענגן] ערנסטע פאָלגן**; предусмотре́ть все возмо́жные ~я **אַלע אנטשפרעכיקע קאָנסעקווענצן אַלע מעגלעכע פאָרויסזען***; ◇ оста́вить без ~й *(просьбу и т. п.)* **רעזולטאַטן [אָן באאכטונג] אָן רעזולטאַטן**

после́дующий **שפּעטערדיקער, וואָטערדיקער**

послеза́втра *нареч.* **איבערמאָרגן**

послеобе́денный **נאָכמיטיקדיקער**

послесло́вие *с* **ן (מצ. ..וואָרטער)**

посло́виц||а *ж* **ן (מצ. ..וואָרטער)**; ~ы **שפּריכוואָרט**; согла́сно ~е **ווי זאָגט דאָס שפּריכוואָרט**; **נאָכן וואָרטל**; ◇ войти́ в ~y **וואָרט* א שעם־דאָוואָר**

послужи́ть *сов.* 1. *(в армии)* **(אָפּ)דינען (א געוויסע צייט)**; *(в учреждении и т. п.)* **(א געוויסע צייט) אַרבעטן**; 2. *перен.* **דינען**; э́то послу́жит де́лу ми́ра **דאָס וועט דינען דעם שאָלעם**; пусть э́то послу́жит тебе́ приме́ром **דאָס זאָל דיר דינען, דאָס זאָל דיר זײַן א בײַשפּיל**

послужно́й: ~ спи́сок **ן־ען דינסט־צעטל**

послуша́ние *с* **ן געהאָרזאמקייט**

послу́ш||ать *сов.* 1. **הערן**; они́ ушли́ в клуб ~а́ть ле́кцию **זיי זײַנען אוועק קלוב הערן א לעקציע**; ~а́ть его́, мо́жно поду́мать, что... **אויב הערן, וואָס ער זאָגט**, **איצט הער** איצ...; ~ай, что́ я скажу́ **קאָן מען מיינען**, **מיך אויס**; 2. *мед.* **הערן**; 3. *(последовать чьим-л. советам)* **פאָלגן**; он никого́ не ~ает **ער וועט קיינעם ניט פאָלגן**; ~ь **ער וועט זיך ניט צוהערן צו קיינעמס אײַצעס**, 4. *(прислушаться)* **צוהערן זיך**; 5.: ~ай(те)! **זאָג(ט)**, **הער(ט)**; ~аться *сов.* **הערן**; ~аться *чьих-л.* сове́тов **צוהערן זיך צו** עמעצנס **אײַצעס**; ~ный **א געהאָרכזאמער אינסטרו-**; ~ное ору́дие **א געהאָרכזאמער געווער, מיטל**

послы́ша||ться *сов.* 1. *(стать слышным)* **דערהערן אויסווײַט***; 2. *(почудиться кому-л.)* **זיך לאָזן* הערן, זיך אויסדוכטן זיך, זיך**; мне ~лось, что кто́-то хо́дит **ס׳האָט זיך מיר אויסגעווײַזן, אז איך הער טריט**

посма́тривать *несов.* **קוקן [כאפן א קוק] פון צייט צו**; ~ по сторона́м **אומקוקן זיך (פון צייט צו צייט)**; **אין אַלע זײַטן**

посме́иваться *несов.* 1. אוֹנטערשמייכלען; 2. (над *кем-л.*) (וון) שפּאסן, (וון) מאכן טוֹרעס, טרייבן* לייצאָנעס, (וון) אָפּשפּעטן

посме́нн||о *нареч.* לויט אוֹמבייטן; рабо́тать ~о - אַר- לויט אוֹמבייטן [וואָכטעס]; ~ый: ~ая рабо́та - אַר- בעטן לויט אוֹמבייטן

посме́ртн||о *нареч.* נאָכן טויט; присво́ить *кому-л.* ~о зва́ние Геро́я Сове́тского Сою́за צוגעגעבן דעם נאָכן טויט העלד פון סאָוועטנפאַרבאַנד; ~ый טיטל; ~ая сла́ва דער רום נאָכן טויט *после сущ.*; ~ое изда́ние נאָכן טויט דערשינען אויסגאַבע

посме́|ть *сов.* פֿרוון, וואָגן, האָבן* די חאָטש; то́лько ~й! זיך נאָר!

посме́шище *с* ־ן וו כּוזעק־פּיגור; быть всеобщим ~м זין* צו לעכטיש געלעכטער; быть ~м в *чьих-л.* глаза́х זין* צו כּוזעק בא עמעצן

посмея́ться *сов.* 1. (א ביסל) לאכן; 2. (над *тв.*) - אָפּ לאכן (וון)

посмотре́ть *сов.* 1. א קוק טאָן*; 2. (за *кем-л.*) - אַכ טונג געבן* (אף); 3.: посмо́трим מירן זען; 4.: не ~ (*не считаться с чем-л.*) ניט רעכענען זיך, ניט קוקן (אף) (מיט)

посо́б||ие *с* 1. וו שטיצע, וו הילף; единовре́менное ~ие אייגמאָליקע שטיצע [הילף] וו; ~ие по инвали́дности וו אינוואַליד־פענסיע; 2. (*учебник*) הילפבוך מ, ז (מצ. ..־ביכער), (*справочник*) האַנטבוך מ, ז (מצ. ..־ביכער); 3.: нагля́дные ~ия אָנשויליעכע לערן־מאַכשירים

посо́бни||к *м* = מ יויצער־; אוֹנטערהעלפער; *мн. тж.* ־מעשׂאָרסים מצ.; ~чество *с* וו מיטהילף

посове́товать *сов.* אַייצען, *רעטן; ~ся *сов.* (с *тв.*) (מיט) זיך אויסייצען; (*попросить совета*) פרעגן אן אייצע (בא)

посоде́йствовать *сов.* צוהעלפן*, מיטווירקן

посо́л *м* ־דאָרן מ; אמבאַסאַדאָר; чрезвыча́йный и полномо́чный אויסערגעוויינטלעכער און פולמעכטיקער אמבאַסאַדאָר

посоли́ть *сов.* 1. באזאַלצן*, זאַלצן*; 2. (*засолить*) - אַטן זאַלצן*

посо́льство *с* ־ס וו אמבאַסאַדע

по́сох *м* ־ן מ שטאָק; (*странника*) וואַנדערשטאָק

поспева́ть[1] *несов.* *см.* поспе́ть[1]

поспева́ть[2] *несов.* *см.* поспе́ть[2]

поспе́ть[1] *сов.* 1. (*созреть*) *רײַף ווערן, צייטיק ווערן; 2. *разг.* (*быть готовым для еды*) פֿאַרטיק ווערן*

поспе́ть[2] *сов. разг.* (*успеть*) ניט באַווײַזן* קוֹמען

поспеши́ть *сов.* *см.* спеши́ть; ◇ поспеши́шь — люде́й насмеши́шь *посл.* פון אײַלעניש קומט קיין גוטס ניט אַרויס

поспе́шно *нареч.* כאַפּנדיק זיך, אײַלנדיק, אַפּ(דער)גיך; (*небрежно*) כאַפּ־לאַפּ

поспе́шность *ж* ז כאַפּעניש, אײַלעניש

поспе́шн||ый אײַליקער, געכאַפּטער; ~ый отъе́зд דער אוֹמבאַטראַכטער בא- אײַליקער אָפּפאָר; ~ое реше́ние שלוס

поспо́ри||ть *сов.* 1. *см.* спо́рить; 2. (*спорить некоторое время*) האָבן* א שטיקל וויקוֹנעך, אויסטיגען זיך; 3. (*с тв.; состязаться*) (מיט) זיך גלײַכן* (קעגענען*); (*о человеке тж.*) (מיט) זיך פֿארמעסטן קעגענען*; он ~т с лу́чшими шахмати́стами ער קען זיך פֿארמעסטן [גלײַכן] מיט די בעסטע שאָכשפּילער; наш заводско́й клуб мо́жет ~ть по красоте́ с теа́тром דער קלוב פון אונדזער זאוואָד קען זיך גלײַכן אין שיינקייט מיט א טעאַטער

посрами́ть *сов.* פֿארשעמען, מאכן צו שאנד

посреди́ 1. *нареч.* אינמיטן, אין דער מיט; 2. *предлог с род. п.* אינמיטן; ~ ко́мнаты אינמיטן צימער

посреди́не *см.* посереди́не

посре́дни||к *м* 1. (*в споре, переговорах*) פֿארמיטלער = מ; 2. (*торговый*) = מ מעקלער; ~чество *с* 1. (*содействие*) וו פֿארמיטלערײַ; 2. (*занятие*) וו פֿארמיטלונג

посре́дственн||о *нареч.* 1. מיטלמעסיק; 2. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) «מיטלמעסיק» די; получи́ть ~о «מיטלמעסיק» באקומען*; ~ость *ж* 1. מיטל- וו; 2. (*о человеке*) א מיטלמעסיק מענטשעלע, מיטלמעסיקייט; ~ый מיטלמעסיקער; (*заурядный*) דורכשניטלעכער

посре́дств||о: при ~е *кого-л.* מיט דער הילף פון עמעצן

посре́дством *предлог с род. п.* מיט דער הילף פון; (*благодаря*) דורך

поссо́рить *сов.* צעקריגן זיך; ~ся צעקריגן זיך

пост[1] *м* 1. (*место, пункт*) ־ן מ פּאָסט; наблюда́тельный ~ קאָנ- באַאָבאַכט־פּאָסט מ ־ן; контро́льный ~ - טראָל־פּאָסט מ ־ן; путево́й ~ *ж.-д.* באַן־פּאָסט מ ־ן; 2. (*охрана*) ־ן מ פּאָסט; *мн. тж.* וואַך וו; расставля́ть ~ы צעשטעלן פּאָסטן [די וואַך]; 3. (*ответственная должность*) ־ס מ פּאָסטן; занима́ть ~ פֿארנעמען* שטיין* אף דער וואַך; ◇ стоя́ть на ~ý דעם פּאָסטן; остава́ться на ~ý בלײַבן* אף זײַן פּאָסט

пост[2] *м рел.* (מצ. טאַניסים) מ פּאָסטן, טאָנעס ז

поста́вить[1] *сов.* *см.* ста́вить

поста́вить[2] *сов.* *см.* поставля́ть

поста́вк||а *ж* ־ען וו ליפֿערונג; государственные ~и מעלוכע־ליפֿערונגען מצ.

постав||ля́ть *несов.* צושטעלן, ליפֿערן; ~щи́к *м* - צו = ליפֿעראַנט מ ־ן, שטעלער מ ־ן

постаме́нт *м* ־ן מ פּאָסטאַמענט

постанови́ть *сов.* באשליסן*, באשטימען*

постано́вк||а *ж* 1. (*театральная*) וו אופֿירונג; 2. (*проблемы, вопроса*) ז שטעלן; при тако́й ~е вопро́са בא אוועקשטעלן ז; אונטער שטעלן די פראגע; 3. (*организация*) хоро́шая ~а воспита́тельной рабо́ты דאָס גוטע אונטער־שטעלן די דערציונגס־אַרבעט

постановле́ние *с* 1. וו באשטימונג, ־ן מ באשלוס; собра́ние вы́несло ~ - בא די פֿארזאַמלונג האָט באשטימט [שלאָסן]; 2. (*распоряжение*) וו ־ען פֿארֿאָרדענונג

постановля́ть *несов.* *см.* постанови́ть

постано́вщик *м театр.* = מ אופֿירער, ־ן רעזשיסיאָר

постара́ться *сов.* זיך באמיִען, סטאַרען זיך

постаре́ть *сов.* געלעבטערט ווערן*, °אלט ווערן*

по-старико́вски *нареч.* זקיניש, ווי זקיינים, ווי א זאָקן; ווי אלטע לײַט

по-ста́рому *нареч.* ווי פריִער, אפן אלטן שטיִגער; всё остаётся ~ אלץ בלײַבט ווי געווען

постели́ть *сов.* *см.* постла́ть

посте́ль *ж* 1. *(кровать)* געלעגער ז ־ס; 2. *(спальные принадлежности)* בעטצײַג ז; ~ный בעט־; ~ное бельё בעטוועש ז; ~ные принадлéжности בעטצײַג ז, בעטגעוואנט ז

постепéнн||о *нареч.* בײַסלעכווײַז, (דיק)בעהאדראָגע; ~ый בעהאדראָגעדיקער, בײַסלעכווײַזער

постига́ть *несов.*, **пости́гнуть** *сов. см.* пости́чь

постиже́ние *с* ז באגרײַפן

постира́ть *сов.* *אויסוואשן; ~ руба́шку דאָס העמד

пости́ться *несов.* פאסטן

пости́чь *сов.* 1. *(понять)* *באגרײַפן; 2. *(случиться с кем-л.)* *טרעפן; его́ пости́гло несча́стье ס׳האָט אים געטראָפן אן אומגליק, ס׳איז מיט אים געשען אן אומגליק; его́ пости́гла неуда́ча ער האָט געהאט א דורכפאל; его́ пости́гло разочарова́ние אים איז אויסגעקומען זיך אנ־טויש

постла́ть *сов.* אויסשפרייטן; ~ скáтерть א טיש־לייגן

по́стн||ый 1. טעג קיין פליישיקער (און ניט קיין מילכי־) (קער; פֿיסנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ый борщ א בארשטש אָן פלייש; ~ое мáсло בוימל מ; 2. *разг. (нежирный)* °מאָגערער; ~ое мя́со °מאָגער פלייש; 3. *разг. (невесёлый)*: ~ое лицó א זויערע מינע; 4. *разг. (ханжеский)* פרומאקישער, צוויאקישער

постово́й 1. ־וואך; 2. *в знач. сущ. м* (מצ) מ וואכמאן; (милиционер) מ ־ן וואך־מיליציאָנער

посто́льку: ~.., поско́льку *союз* אַף אַזויפיל, אַף וויפל

постороня́ться *сов.* מאכן א וועג, אָפּטרעטן* אין אזעט

посторо́нн||ий 1. זײַטיקער; ~ий человéк א זײַטיקער מענטש; без ~ей пóмощи אָן עמעצנס, אָן זײַטיקער הילף; ~ие разговóры мешáют די זײַטיקע גשפּרעכן הילף; 2. *в знач. сущ. мн.*: ~им вход воспрещён פאר זײַטיקע איז דער אריינגאנג פארבאָטן

посто́йлый: ~ двор (מצ.. היזער) ז אינפאָר־הויף, שטיי־

посто́янн||о *нареч.* שטענדיק, קעסיידער, טאָמיד; ~ый 1. *(непрерывный)* קעסיידערדיקער, (בא)שטענדיקער; ~ые вéтры וויינטן [קעסיידערדיקע](בא)שטענדיקע; ~ые наблюдéния קעסיידערדיקע באָבאכטונגען; 2. *(всегдашний)* שטענדיקער; ~ые покупáтели קוינים שטענדיקע; ~ые посети́тели באזוכער שטענדיקע; 3. *(не временный)* שטענדיק; ~ое местожи́тельство ווינארט שטענדיקע; ~ая рабóта אַרבעט שטענדיקע; 4. *(не изменчивый)* געשטאַלטער, אויסגעהאלטענער; *(верный)* טרײַער; быть ~ым в свои́х вкýсах זיך* אויסגעהאלטן אינעם געשמאק; ◇ ~ая áрмия רעגולערע ארמיי; ~ый ток *эл.* גלײַך־; ~ая величинá [באשטענדיקע] א קאָנסטאַנטע ז ־ס, גרייס

посто́янство *с* 1. אומפאַרענדערלעכ־, באשטענדיקייט ז; 2. *(во взглядах и т. п.)* געשטאַלטקייט ז; *(верность)* טרײַהייט ז, געטרײַשאפט ז

посто́ять *сов.* 1. *(стоять некоторое время)* *אָפּשטיין [שטיין*] (א געוויסע צײַט); 2. *(защитить)*: ~ за *кого-л.* עמעצן, אײַנשטעלן זיך [אָנעמען* זיך] פאר; ~ за Рóдину פארטיידיקן דאָס זיך; он постóит за себя́ זיך ער וועט באשטײן; ער וועט זיך ניט לאָזן שפּילן אין דער קאָשע; שטעלט וואַרט נאָר! ,שטיי(ט)! *разг.*; 3.: постóй(те)!

пострада́вший *м* געלײַטעגער מ ..נע

пострада́ть *сов.* 1. (за *вин.*; *поплатиться*) *לײַדן* (פאר), (פאר) *אויסשטיין; 2. (от *род.*; *испытать воздействие*) (פון) *לײַדן; рукопись почти́ не пострада́ла от пожа́ра דער קאטויאד [דער מאנוסקריפט] האָט קימאט ניט געליטן פון דער סרײַפע; 3. (от, из-за *род.*; *понести ущерб*) (איבער) *לײַדן, שאָדן* האָבן*; из-за разногла́сий ме́жду роди́телями мо́жет ~ воспита́ние ребёнка אײַבער כילוקע־דייעס בא די עלטערן קאָן לײַדן [האָבן שאָדן] די דערציונג פונעם קינד

постри́чь *сов.* 1. *אָפּשערן; *(укоротить волосы кому-л.)* אונטערשערן*; 2.: ~ *кого-л.* в монáхи מאכן אָפּ־; ~ся *сов.* 1. *(постричь волосы)* פאר א מאָנאָך; ~ся в монáхи *וערן* זיך, שערן* זיך, אונטערשערן*; 2.: ~ся в монáхи א מאָנאָך

постро́ение *с* 1. ז אופּבויונג, מ אופּבוי; ~ социали́зма דאָס אופּבויען(נג) פון סאָציאליזם; 2. *(фразы, предложения)* ז קאָנסטרוקציע, ז בוי; 3. *воен.* ז צעשטעלונג

постро́ить *сов.* 1. אויסבויען; *(мосты, дороги тж.)* דורכפירן, דורכלייגן; *(машины и т. п.)* *שאפן; ~ баррика́ды [אויסבויען] באריקאדעס אופשטעלן; 2. *перен.* אויסבויען; ~ коммуни́зм דעם קאָמוניזם אויסבויען; 3. *см.* стро́ить 3, 4, 6, 7; ~ся *сов.* 1. *(построить для себя)* אויסבויען פאר זיך א, פארענדיקן די אײַגענע בוינג; 2. *см.* стро́иться 5

постро́йка *ж* 1. *(действие)* ז אויסבויונג, ז אויסבויען; 2. *(место, где строят)* ז בוינג; 3. *(здание, строение)* געבעי ז ־ען

постскри́птум *м* אײַקער שאָכאָ־: פּאָסט־סקריפּטום מ ־ס

посту́кивать *несов.* (פון צײַט צו צײַט) קלאפן

поступа́тельн||ый פּראָגרעסיווער; פּאָרויסגייענדיקער; ~ое движе́ние *физ.* ז פאָרויסבאוועגונג

поступа́ть *несов. см.* поступи́ть

поступа́ться *несов. см.* поступи́ться

поступи́||ть *сов.* 1. *(действовать)* *האַנדלען, טאָן*; он не знал, как ~ть ער האָט ניט געוווסט, וויאזוי צו האַנד־ 2. (с *тв.*; *обращаться*) זיך* באגיין; [וואָס צו טאָן] לען; זי איז זיך ניט גוט באַגאַנגען; 3. *(вступить)* *אָנקומען; *(в учебное заведение тж.)* ארײַנטרעטן*; ~ть на рабóту אף אָנקומען* אין אַרבעט; ~ть на завóд инженéром אפן זא־ אָנקומען*; 4. *(дойти по назначению)* וואָס אלס [פאר] אן אינוועניער; באקומען* זיך, אָנקומען*; в прода́жу ~ла нóвая кни́га בוך (ער)נט אָנגעקומען א; ~ло заявле́ние ס׳איז אָנגעקומען א מעלדונג; де́ло ~ло в суд דער איניץ איז אָנגעקומען אין גריכט

поступи́ться *сов.* (*тв.*) (פון) זיך אָפּזאָגן; מעוואַטער זיך* אף די (אף)*; ~ свои́ми интере́сами אינטערעסן

поступле́ни||е *с* 1. ז אָנקומען; ~е на рабóту דאָס אָנ־; דאָס אָנקומען [ארײַנטרעטן] קומען אף אַרבעט; ~е в вуз אין א הויכשול; ~е све́дений דאָס אָנקומען פון יע־; 2. *мн.*: де́нежные ~я די ארײַנגעפאלענע געלט־ ־סומען

постýпок *м* טאַט ו ־ען, האַנדלונג ו ־ן, מ; *мн.* -טעס; смéлый ~ א געוואָגטער טאַט

пóступь *ж* טריט מצ. גאַנג, מ, טראָט מ; ~ врéмени די טריט פֿון דער צייט

постучáть *сов.* (א געוויסע צייט) קלאַפּן; (*в дверь*) אָנקלאַפּן, קלאַפּ טאָן*; ~ся *сов. разг.* אָנקלאַפּן

постфáктум *нареч.* בעדיעוועד, פּאָסט־פאַקטום; אַכער האַמיסע *уст.*

постыдúться *сов.* (*род.*) (פֿאַר) זיך שעמען; ~ чужúх людéй זיך פאר פרעמדע מענטשן שעמען

посты́дный אומווירדיקער, מיעסער, שענדלעכער

посты́лый *разг.* נימעסער

посýд||а *ж* 1. *собир.* געשיר ז, געפעס; столóвая ~а טישגעשיר ז; кухóнная ~а קיכנעשיר ז; мыть ~у וואשן* דאָס געפעס; 2. *разг.* (*сосуд*) (מצ. קיללים) קיללע ו

посýдина *ж разг.* (מצ. קיללים) קיללע ו

посуди́||ть *сов.:* ~те сáми זאָגט אליין

посýдн||ый געפעס־, געשיר־; ~ый шкаф געשיר־שאפע, ~ое полотéнце דער האַנ־, געפעס־האנטעך מ ־ער ו; ~ое полотéнце טעך פֿונעם געפעס

посули́ть *сов. разг.* צוזאָגן

посчастли́в||ться *сов. безл.* (+ *инф.*) אײַנ־, (*удостоиться*) געבן* זיך (צו); האָבן* דאָס גליק (צו); тебé прóсто ~лось דיר האָט פאָשעט אָפּגעגליקט; мне ~лось достáть билéт на вы́ставку מיר האָט זיך אײַנ־ גענעבן צו קריגן א בילעט אף דער אויסשטעלונג; емý ~лось бесéдовать с Гагáриным ער האָט געהאַט דאָס גליק צו האָבן א שמועס מיט גאַגאַרינען

посчитáть *сов.* 1. (אָפּ)ציילן; 2. (*сосчитать*) אײַבער־, רעכע־ ציילן; 3. *разг.* (*вин. тв.; составить мнение*) האלטן* (פאר), נען (פאר); (*принять за кого-л.*) האלטן*; ~ся *сов.* (с *тв.*) 1. (*свести счёты*) אָפּרעכע־ נען זיך (מיט); 2. (*принять во внимание*) רעכענען זיך מיט גאָרניט; ни с чем не ~ся גיט רעכענען זיך מיט גאָרניט; 3. *разг.* (*произвести денежные расчёты*) אָפּרעכענען זיך

посылáть *несов. см.* послáть

посы́лк||а *ж* 1. (*действие*) שיקן ז; 2. (*почтовая*) פּעקל ז ־ער, פּאקעט מ ־ן; 3. *филос.* (פֿאָר)האנאָכע ו ־ס; ◇ быть на ~ах זיין* א שיק־יינגל

посы́льный *м* קוריער מ ־ן

посы́пать *сов.*, **посыпáть** *несов.* באשיטן*; ~ хлеб сóлью באזאלצן* דאָס, באשיטן* דאָס ברויט מיט זאלץ; ~ пол опúлками באשיטן* דעם דיל מיט זעגעכץ

посы́па||ться *сов.* געבן* זיך א שאָט, א שאָט טאָן* זיך; лúстья ~лись ס׳האָבן זיך א שאָט געטאָן די בלעטער; на негó ~лись удáры ס׳האָבן זיך אף אים א שאָט גע־ טאָן קלעפ; на докладчика ~лись вопрóсы דעם פֿאָר־ טרעגער האָט מען אָנגעהויבן באשיטן מיט פראגעס

посягáтельство *с* דאָס פארמעסטן זיך*; ~ на *чьи-л.* прáва דאָס פארמעסטן זיך אף עמעצנס רעכט

посягáть *несов.*, **посягнýть** *сов.* (на *вин.*) פאר־ מעסטן* זיך (אף)

пот *м* שוויים מ; егó брóсило в ~ ס׳האָט אים בא־ שלאָגן א שוויים; ◇ он добы́л э́то ~ом и крóвью ס׳האָט מיט(ן) בלוט און שוויים אים געקאָסט; в ~е лицá בלוט־ טיקן [ביטערן] שוויים

потайнóй געהיימער; (ר)סעקרעטנע *тж. неизм.*

потакáть *несов. разг.* (*дат.*) (דאט.) נאָכגעבן* פּאָ־, נאָכגעבן* עמעצן (דאט.) טאָקעווען; ~ *кому-л.* в чём-л. עמעצן נאָכגעבן* אין עפּעס; во всём ~ *кому-л.* עמעצן נאָכגעבן* די שמאד

потасóвка *ж разг.* 1. (*драка*) געשלעג ז; 2. (*побои*) קלעפ מצ.

потáш *м* פּאָטאש מ

потащúть *сов.* שלעפּן* נעמען

по-твóему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי דו ווילסט; (*об образе действий*) אף דײַן שטייגער; пусть бýдет ~ זאָל זײַן, ווי דו ווילסט; 2. *в знач. вводн. слова* לויט דײַן מיינונג; ~, он прав? דו מיינסט, אז ער איז גערעכט? לויט דײַן מיינונג איז ער גערעכט?

потвóрство *с* נאָכגעבן ז; ~вать *несов.* נאָכגעבן*

потёмк||и *мн.* פֿינצטערניש ו; в ~ах אין דער פֿינצטער, טאפּן אין דער פֿינצטער; ◇ быть в ~ах טונקל° ווערן*, פֿינצטער ווערן*

потемнéть *сов.* פֿינצטער ווערן*

потенци||ál *м* ־ן מ פּאָטענציאַל; ~áльный פּאָטענציע־ לער; ~я *ж* ו פּאָטענץ

потеплéние *с:* наступúло ~ ס׳איז ווארעמער געווארן

потеплéть *сов.* ווארעמער ווערן*

потерпéвш||ий 1. געליטענער; ~ая сторонá *юр.* דער געליטענער מ ־נע; 2. *в знач. сущ. м* געליטענער צאד

потерпéть *сов.* 1. (*проявить терпение*) האָבן* א ווײַלע געדולד; דולד; потерпúте немнóго האָט א ווײַלע; 2. (*испытать что-л.*) לײַדן*; ~ неудáчу א מאפּאָלע לײַדן*; ~ убы́тки העזעק לײַדן*; 3. (*допустить*) דערלאָזן*, פּאַרלײַדן*; э́того я не потерплю́ דאָס וועל איך ניט דערלאָזן [פּאַרלײַדן]

потёртый אָפּגעריבענער

потéр||я *ж* 1. פֿאַרלוסט מ ־ן, אָנווער, מ; (*потерянное*) אוויידע ו; ~я врéмени צײַט־פֿאַרלוסט מ; ~я крóви בלוט־פֿאַרלוסט מ; ~я пáмяти זי־ דאָס פֿאַרלירן דעם קאָרן; для нас э́то большáя ~я פֿאַר אונדז איז דאָס א גרויסע° אוויידע מצ. פֿאַרלוסטן; нести ~и פֿאַרלוסטן; 2. *обыкн. мн.* פֿאַרלוסטן מצ.; ~янный 1. (*расстроенный*) דערשלאָ־ גענער; 2. (*смущённый*) פֿאַרלוירענער, סקאָנפוזיעטער; 3. *разг.* (*опустившийся*) פֿאַרפֿאַלענער

потеря́ть *сов. см.* теря́ть; ~ся *сов.* פֿאַרלירן* זיך, פֿאַרפֿאַלן ווערן*

потесни́ть *сов.* 1. (*толпу и т. п.*) צושפּאַרן; 2. (*неприятеля*) צוריקנעמען* אָפּטרעטן, אָפּשטויסן*; ~ся *сов.* זיך ענגער מאכן, גיפֿרוקן זיך

потéть *несов.* 1. (*сов.* вспотéть) שוויצן; 2. (*сов.* запотéть; *об окнах и т. п.*) פֿאַרשוויצט ווערן*, פֿאַרקאָ־ סיקט ווערן*; 3. *тк. несов. разг.* (над *тв.*) שוויצן; ~ над задáчей שוויצן אין אופּגאבע

потéх||а *ж* פֿאַרווילונג ו ־ען; на ~у ребятúшкам אף די קינדער זאָלן האָבן פון וואָס; פֿאַרווילן זיך קינדער אָנצוקוועלן

потешáть *несов.* פֿאַרווילן, אמוזירן; ~ся *несов.* 1. (над *тв.*) וויצלען זיך אמוזירן זיך, פֿאַרווילן זיך (איבער)

потéшить *сов.* מעהאָנע זײַן*, פֿאַרשאַפֿן* פֿאַרגענוגן; ~ся *сов. разг.* 1. (א ביסל) פֿאַרווילן זיך, מאכן זיך פריי־; 2. (над *кем-л.*) כויזעק מאכן, אָפּכויזעקן (פון); לעג

потéшный *разг.* קאָמישער

потирáть *несов.:* ~ рýки רײַבן* זיך די הענט

потихóньку *нареч. разг.* 1. (*медленно*) פֿאַמעלעכקע,

פאוואָלינקע; 2. *(неслышно)* שטילערהייט; *(тайно)* -שטי
בישטיקע, לינקערהייט

по́тн||ый פארשווי̈צטער, שווייסיקער; ~ые ру́ки -שווי
סיקע הענט; ~ый лоб פארשווי̈צטער שטערן

по-това́рищески *нареч.* כאָווערישן, אף א כאָוועריש
אויפן; э́то не ~ דאָס איז ניט כאָוועריש; ~ предупреди́ть וואָרענען ווי א כאָווער

пото́к *м* 1. *прям. и перен.* שטראָם מ ־ען; людско́й ~ מענטשן־שטראָם מ; ~ слов וועלטער־שטראָם מ; 2. *(непрерывное производство)*: на ~е אפן קאָנווייער

потолкова́ть *сов. разг.* כאפן א שמועס, א שמועס טאָן*

потол||о́к *м* 1. סטעליע ווו ־ס, סטעליע מ ־ן; 2. *(предельная высота)* די אייבערשטע גרענעץ ווו סטעליע; ◇ взять с ~ка נעמען* פון דער סטעליע

потолсте́ть *сов.* גראָב(ער) ווערן*, דיק(ער) ווערן*

пото́м *нареч.* דערנאָך, שפעטער; *(позже)* נאָכדעם

пото́м||ок *м* 1. נאָכקומער מ ־ען, = מ; אָפשטאמלינג מ ־ען; 2. *мн. (люди будущих поколений)* קינדס־קינ־ קינדער און קינדס־קינדער, דער דיקע דורעס, דער שפעטערדיקע דורעס

пото́мственный פון דאָר־דורעסדיקער; *после сущ.*: ~ сле́сарь א שלאָסער פון דאָר־דורעס

пото́мство *с* 1. *(дети)* קינדער מצ.; *(детёныши)* פליד מ; 2. *собир. (потомки)* קינדס־קינדער, קינדער און די שפעטערדיקע דורעס

потому́ 1. *нареч.* דערפאַר, דעריבער; ~ я и прие́хал דעריבער [דערפאַר] טאָקע בין איך געקומען צו פאָרן; 2.: ~ что *союз.* ווייל, דערפאַר וואָס

потону́||ть *сов.* דערטרונקען ווערן*; *(о судне тж.)* אונטערגיין*; его́ слова́ ~ли в шу́ме די ווערטער זענען פארלוירן געגאַנגען אינעם ראש

пото́п *м* מאבל מ ־ס

потопи́ть *сов.* 1. דערטרינקען*, דערטרענקען*; ~ су́дно דערטרענקען די שיף; 2. *(залить водой)* פארפלייצן; 3. *(в предл.; отвлечься при помощи чего-л.)* פאר- (אין) זיך* געסן; ~ своё го́ре в вине́ פארגעסן* זיך אין שיקערס

потопта́ть *сов.* צעטראָפטשען, צעטרעטן*

потора́пливаться *несов. разг.* צוזיילן זיך

потороп||и́ть *сов.* אונטעריאָגן, צוזיילן; ~ся *сов.* 1. *(постараться сделать что-л. быстрее)* אויילן זיך; 2. *(сделать что-л. преждевременно, необдуманно)* כאפן זיך

пото́чн||ый קאָנווייער־; ~ое произво́дство קאָנווייער־ פראָדוקציע ווו

потра́ва *ж*: ~ посе́вов דאָס אָנטאָן שאָדן (דורך פי) אין (אין)

потрави́ть *сов. (посевы)* אָנמאכן, אָנטאָן* שאָדן (אין)

потра́тить *сов. (деньги и т. п.)* פאָרטערן, אויסגעבן*; *(время)* פאָרטערן, אָפנעבן*; *(материалы)* פארוועדן

потреби́тель *м* = מ געברויכער; ~ный: ~ная сто́имость *эк.* געברויך־ווערט ווו

потреби́тельск||ий געברויך־; ~ая кооперация געברויך־קאָאָפעראַציע ווו; ~ие това́ры געברויך־סכוירעס מצ.; 2. *неодобр.* געברויכערישער; ~ий подхо́д א געברויכערישער צוגאנג

потреби́ть *сов. см.* потребля́ть

потребле́н||ие *с* געברויך מ; предме́ты ма́ссового ~ия זאכן פון מאסנגעברויך

потребля́ть *несов.* געברויכן; *(электроэнергию и т. п.)* פארנ(י)צן

потре́бност||ь *ж* ־ן ווו באדערפענישן; удовлетворя́ть ~и населе́ния באפרידיקן די באדערפענישן פון דער בא- פעלקערונג; культу́рные ~и די קולטור־באדערפענישן; у него́ небольши́е ~и ער איז א קליינער° באדאַרף; ~и промы́шленности в у́гле די פאָדערונגען פון דער אינדוס- טריע אף קוילן

потре́бный נייטיקער; נייטיק וואָס איז נייטיק *после сущ.*

потре́бова||ть *сов.* 1. פאָדערן; он ~л, что́бы мы неме́дленно верну́лись ער האָט געפאָדערט, מיר זאָלן זיך טייקף אומקערן; э́то потре́бует мно́го вре́мени דאָס צולייב דעם דאַרף מען האָבן, וועט אָפנעמען א סאך צייט; 2. *(испытать необходимость)* נייטיקן; дом вско́ре сно́ва потре́бует ремо́нта די שטוב וועט זיך; 3. *(вызвать кого-л.)* ארויסרופן*, הייסן* ארײַנקומען

потревожить *сов.* באָמרויקן; *(мешать кому-л. тж.)* מאטריעך זיין*

потрёпанн||ый 1. צעפליקטער; *(об одежде)* אָפגעטרָאָגן, אָפגעבאַרעטער, גענער; *(об обуви)* אויסגעטראָטענער; ~ая кни́жка א צעפליקט ביכל; 2. *(о войсках)* שוטער; 3. *разг. (о человеке)* אָפגענאַרעטער, געווארענער; у него́ ~ый вид ער זעט אויס אָפגענאַרעט

потрепа́ть *сов.* 1. *см.* трепа́ть 1; 3; 2.: ~ *кого-л.* по плечу́ עמעצן אויבער דער פלייצע* א פעטשל טאָן*; ~ *кого-л.* по щеке́ עמעצן באק א גלעטל טאָן*

потре́ска||ться *сов.* באקומען*, אָנגעשפאָלטן ווערן* צעטרעשטשעט; *(покрыться множеством трещин)* די ווערטער זענען צעטרעשטשעט; его́ слова́ ~ли в шу́ме די ליפן זענען צעטרעשטשעט -גע ווערן*; гу́бы ~лись וואָרן

потро́гать *сов.* מיט דער האנט, א טאפ טאָן* דרויב, דראָביסקעס מצ., פאָטרעכעס מצ.

потроха́ *мн.* אַרויסלאָזן*; со все́ми ~ми מיט אלע פאָטרעכעס

потроши́ть *несов.* 1. (אויס)טרייבערן; 2. *перен. разг.* אויסריניקן [אויסליידיקן] די קע- שענעס

потруди́||ться *сов.* 1. צוהאָרעווען; *(определённое время)* אָפארבעטן; 2. (+ *инф.*) (עפעס) מאטריעך זיך* זיך (צו טאָן); он не ~лся да́же позвони́ть ער האָט זיך אפילע ניט געגעבן די מי אָנצוקלינגען; ~тесь не опа́здывать! זייט אזוי גוט ניט פארשפעטיקן

потряс||а́ть *несов.* 1. *(тв.; размахивать)* פאָכ(ע)ן (מיט); ~а́ть кулака́ми מיט די פויסטן פאָכ(ע)ן; 2. *см.* потрясти́ 2, 3; ~а́ющий אופטרייס־, דערשיטערנדיקער, פלעפנדיקער; *(поразительный)* לענדיקער

потряс||е́ние *с* ווו דערשיטערונג, אופטריסלונג; ~ти́ *сов.* 1. *(тряхнуть)* א טרייסל טאָן*; 2. *(заставить колебаться)* אופטרייסלען; взрыв ~ зда́ние דער אופ- רייס האָט אופגעטרייסלט [האָט געמאַכט ציטערן] די גע- בײַדע; 3. *(сильно взволновать)* אופטרייס־, דערשיטערן; э́то изве́стие ~ло его́ לען; אָט די יעדיע האָט אים דער שיטערט

поту́ги *мн.* 1. *(родовые)* געבורטוויען מצ.; 2. *(усилия)* באמיונגען מצ., אָנשטרענגונגען מצ.

поту́пить *сов.*, потупля́ть *несов.*: ~ го́лову אראָפ- אראָפלאָזן* די אויגן קאָפ* דעם; ~ взор

потускне́ть *сов.* *וועלקן, טונקל° [*דעם] *וועלקערן אָנווערן

потусторо́нний: ~ мир ז יענע־וועלט

потуха́ть *несов.* *זיך אויסלעשן; *(о свече тж.)* צאָג־ קען

поту́хнуть *сов.* *פארלאָשן וועלקערן

поту́хш||ий אויסגעלאָשענער, פארלאָשענער; ~ий вулка́н אויסגעלאָשענע וואלקאָן; ~ие глаза́ אויסגעלאָשענע אויגן

потуши́ть[1] *сов. (огонь и т. п.)* *פארלעשן, *אויסלעשן

потуши́ть[2] *сов. (мясо и т. п.)* צודעמפן

потяга́ться *сов. (с тв.) разг.* (מיט) *זיך פארמעסטן

потя́гиваться *несов.* *זיך (אויס)צי̈ען; די אויסגלייכן ביינער *разг.*

потяну́||ть *сов.* *א צי טאָן; ~ть *кого-л.* за собо́й ס׳הָאט מיך א צי גע־ מי̈טשלעפן עמעצן; меня́ ~ло домо́й טאָן אהי̈ם

потяну́ться *сов.* 1. *см.* потя́гиваться; 2. *(за чем-л.)* *א צי טאָן* זיך (נאָך); 3. *(двинуться вереницей)* (נאָך) זיך (ניין, פלי̈ען* זיך (לאָן; 4. *(о времени)* *אָנהייבן* צי̈ען זיך אוועקגיין

пою́жинать *сов.* וועטשערע אָפּעסן*; пригласи́ть ~ *[פארבעטן] אף וועטשערע אי̈נלאדן

поумне́ть *сов.* *קלי̈גער וועלן

поутру́ *нареч. разг.* אינדערפרי̈; *(рано)* גאנצפרי̈

поуч||а́ть *несов.* מאָדריך זיין* *уст.*; ~е́ние *с* ז באלעָרונג מוסער־רייד מצ. *уст.*

поуча́тельный באלעָרעוודיקער, באלעָרנדיקער; ~ пример מעָנטאָרישער טאָן; ~ тон באלעָרנדיקער בי̈שפיל

похаб||ный *разг.* אומפארשעמטער, צי̈נישער; ~щина *ж* מי̈עסע רייד מצ. ניבלפּע ז

похвал||а́ *ж* ז לויב; отзыва́ться о *ком-л.* с ~о́й לויבן עמעצן

похвали́ть *сов.* לויבן; ~ся *сов.* באריי̈מען זיך

похвальба́ *ж* ז־ען באריי̈מערי̈

похва́льн||ый 1. *(содержащий в себе похвалу)* לויב־; ~ая гра́мота ס־ז לויב־גראמאָטע; 2. *(достойный похвалы)* לויבווירדיקער; ~ое усе́рдие לויבווירדיקער פלי̈ס

похва́стать *сов. разг. см.* похва́статься

похва́статься *сов.* באריי̈מען זיך; не могу́ ~ хоро́шим здоро́вьем מיט מי̈ן געזונט קאָן איך זיך ניט באריי̈מען

похити́тель *м* = ז רויבער(צו), = ז אוועקרויבער

похи́тить *сов.*, **похища́ть** *несов.* צורויבן, אוועקגאנווע- ארויסגאנווענען*, נעמען*; *(заложника)* *ארויסגאנווענען קי̈ד־ *книжн.*

похище́ние *с* ז צורויבן, אוועקגאנווענען, ארויסגאנווע- ז נעמען ז; *(заложника)* ז ארויסגאנווענען ז קי̈דנעפּן *книжн.*

похлёбка *ж* ז־ן קולי̈ש

похло́пать *сов.* (א געווי̈סע צייט) *פאטשן; *א פאטש טאָן (עָטלעכע מאָל); ~ по плечу́ *א פאטש טאָן* [א קלאפּ טאָן אי̈בער דער פלייצע (עָטלעכע מאָל)

похлопота́ть *сов.* 1. *(по хозяйству и т. п.)* פאָרען (סטאָרען זיך); 2. *(о чём-л.)* פו̈יעלן (א געווי̈סע צייט) זיך; он обеща́л ~ о моём де́ле ער האָט צוגעזאָגט, אז ער וועט פרוון אי̈נארדענען מי̈ן אי̈ניגן איך וועל, די בילעָטן וועל איך אלי̈ין באזאָרגן

похло́пывать *несов.* קלאפּן (פון צייט צו צייט); פאָטשן פעָטשלען

похме́лье *с* ז קאָצן־יאָמער; ◇ в чужо́м пиру́ ~ דאָס אָפּקומען אי̈בער יענעמס זינד

похо́д *м* 1. ז־ן מארש; вы́ступить в ~ ארויסמאר־ שירן; 2. *(военные действия)* ז־ס קאמפּאניע, קריג־ ז צוג; *перен.* ז־ס קאמפּאניע, ז קאמף קאמפּסמארש

дер קאמף פאר שפּאָרזאמקייט; ~ за экономию и бережли́вость א קאמפּסמארש פאר שאָלעם; ~ за мир 3. *(экскурсия)* ז־ן אויספלוג; лы́жный ~ סקי־אויס־ פלוג ז; ~ в музе́й אן אויספלוג אין מוזיי̈; туристи́ческий ~ ז־ן טורי̈סטן־אויספלוג; ~ по го́роду ארומגיין* אי̈בער דער שטאָט (ביסל); ~ по городу ארומקוקן, זיך אין דער שטאָט

походи́ть[1] *сов. (некоторое время)* (א) (ארום)גיין*

походи́ть[2] *несов.* (на *вин.*; *быть похожим*) עָנלעך אויסזען* ווי (אף); *(выглядеть как)* *זיין

похо́дка *ж* ז גאנג; у неё ле́гкая ~ א איר איז א גייט לי̈כט, לי̈כטער גאנג

похо́дн||ый 1. מארש־; ~ая коло́нна ז מאָרש־קאָלאָנע; ~ым* אין מאָרש־אָרדענונג; дви́гаться в ~ом поря́дке ס־; 2. *(предназначенный для похода)* מארש(צוג)־; *(подвижной)* פעלד־; ~ый го́спиталь ז פעָלדשפּיטאָל; ~ая ку́хня ז־ן פעָלדקיך; ~ое снаряже́ние ז צוג־אויסריכטונג מארש־

по́ходя *нареч. разг.* 1. *(торопливо, небрежно)* בי̈ס־ כיפּאָזן(דיק); 2. *(заодно)* פארי̈ינווענס; *(между прочим)* אגעווידיק

похожде́ния *мн.* מצ. אוואנט(י)ורן

похо́ж||ий עָנלעכער; быть ~им на *кого-л.*, на *что-л.* עָנ־ ער איז לעך זיין* אף עמעצן, אף עפּעס; он ~ на своего́ отца́ ס׳איז אים געראָטן אי̈נעם פּאָטער; он на себя́ не ~ דאָס איז [ניט] צו דערקעָנען; ◇ э́то на него́ ~е דאָס איז אף אים צו גלייבן; э́то на него́ не ~е דאָס איז ניט אין זיך נאטור; э́то ни на что не ~е ס׳וועט רוֹעך ווייסט וואָס; ~е на то, что пойдёт дождь ס׳איז אים קאלט° געוואָרן אין אָלע אייורים פאר שרעק; на кого́ вы ~и! וואָס, אז ס׳וועט ניין א רעגן גיט נאָר; они́ ~и как две ка́пли воды́ זיי זי̈נען א קוק אף זיך!

похолода́ние *с* דאָס קעָלטערער וועטער, א קעָלטערע; наступи́ло ~ ס׳איז קעָלטער געוואָרן; ס׳איז קעָלטער געוואָרן וועלן

похолод||а́ть *сов. безл.:* ~а́ло ס׳איז קעָלטער געוואָרן

похолоде́||ть *сов.* *וועלן; он ~л от у́жаса ס׳איז אים קאלט° געוואָרן אין אָלע אייורים פאר שרעק

похорони́ть *сов.* *באגראָבן, *באהאלטן

похоро́нная *ж разг. (извещение о гибели на фронте)* טרויערצעטל ז־ען

похоро́нн||ый: ~ое бюро́ ז קוועָרע־ביורא, ז־ען; ~ый марш ז טרויער־מארש־ן; ~ая процессия לעוויע ז־ס; ~ое настрое́ние שטימונג ז אָוול־(אוויילים־)

по́хороны *мн.* ז־ס קווערע, ז־ען באָאַרדיקונג; *(процессия)* לעוויע ז־ס

по-хоро́шему *нареч.* מי̈ט גוטן; разойти́сь ~ דורכקו־ צעשיידן זיך פרי̈דלעך, *מען צווישן זיך

похорошéть *сов.* *שיין° וועלן, שענער וועלן

по́хоть *ж* ז טי̈וווע

похуде́||ть *сов.* *מאָגער(ער) וועלן*, דאַר(ער) וועלן*; он о́чень ~л **פון אים איז געוואָרן א טעל**

поцелова́ть *сов.* **א קוש טאָן***

поцелу́й *м* **קוש** м ־ן; воздýшный ~ **לופטקוש** м ־ן

почасов||о́й: ~а́я опла́та **פון דער שעה [געצאָלטס] לוין**; ~о́й гра́фик **א גראָפיק לויט די שעה**

почáток *м:* ~ кукуру́зы **פשענישטקע** ז ־ס

по́чв||а *ж* 1. **באָדן**, м **גרונט**; плодоро́дие ~ы **די שוואַרצ- פרוכטבארקייט פונעם באָדן**; чернозёмная ~а **דאָ איז א צו פעטער ערד** ז; здесь сли́шком сыра́я ~а **סמאך גרונט**; 2. *(основа)* **באָדן** м; *(основание тж.)* **סמאך**, м **גרונט**; подгото́вить ~у для *чего-л.* **צוגרייטן א באָדן האָבן***; чу́вствовать под собо́й твёрдую ~у **פאר עפעס**; обвине́ние лишено́ вся́кой ~ы **א פעטן באָדן אונטער זיך**; ◇ нащу́пывать ~у **זאָנדירן א באָדן**; теря́ть ~у под нога́ми **פארלירן* דעם באָדן אונטער די פיס**; на ~е *чего-л.* **עפעס [מאכמעס] איבער**; уби́йство на ~е ре́вности **א מאָרד מאכמעס אייפערזוכט**

по́чвенн||ый **באָדן-**, **גרונט-**; ~ые во́ды **גרונט-וואסערן** мн.

почвове́д *м* **באָדן-פאָרשער** м ־ס, = м; ~ение *с* ז **באָדן-קענטעניש**

почём *нареч. разг. (по какой цене)* **(איז) ווי טייער**, **וואָס קאָסט**; ◇ ~ я зна́ю **ווי קום איך צו וויסן**

почему́ *нареч.* 1. **פארוואָס**; 2. *в знач. союзного слова* **פארוואָס**; вот ~ **פארוואָס, אָט דערפֿיבער**

почему́-то *нареч.* **עפעס (איבער)** он ~ недово́лен **ער איז עפעס אומצופרידן**

по́черк *м* **קסאוו** м ־ן, **האַנט-שריפט** ז ־ן; *перен.* **שרייבן*** *(מיט)* **קלייניע°**; писа́ть ме́лким ~ом **ניר** ז ־ן; **אויסיעלעך**; э́то его́ ~ **דאָס איז זיין קסאוו [האנט-שריפט]**

почернéть *сов.* **שוואַרץ וועלן***

почерпну́ть *сов.* **שעפן, נעמען***

почеса́ть *сов.* **א קראַץ טאָן***; ~ся *сов.* **א קראַץ טאָן* זיך**

по́чест||ь *ж* **קאָוועד** м **ערע**; возда́ть ~и *кому-л.* **אָפּגעבן* קאָוועד עמעצן באַערן עמעצן**; с во́инскими ~ями **מיט מיליטעריש קאָוועד**

почёсывать *несов. разг.* **קראַצן**; ~ся *несов. разг.* **קראַצן זיך**

почёт *м* ז **ערע**, **קאָוועד** м быть в ~е **געווען [געהערט] זיין***; окружи́ть ~ом *кого-л.* **בעקאָוועד האלטן***; ~ный 1. *(пользующийся почётом)* **בעקאָוועדיק-**; *(оказывающий почёт)* **בעקאָוועדיקער**; ~ный гость **[געהערטער] קער**; ~ное зва́ние м **ערן-פרע-**; ~ный граждани́н м **זידיום**; ~ный карау́л ז **ערנוואַך**; 3. *(делающий честь кому-л.)* **ערן-בירגער** м =; ~ная обя́занность **בעקאָוועדיקער, ערן**; 4. *(не нарушающий достоинства)* **בעקאָוועדיקער**; ~ный мир **בעקאָוועדיקער שלום**

по́чечн||ый *анат.* **נירן-**; ~ая боле́знь **נירן-קראַנקייט** ז

почи́н *м* 1. *(инициатива)* **איניציאטיוו** ז; по со́бственному ~у **לויט אייגענער איניציאטיוו**; 2. *разг. (начало)* **אָנהייב** м ־ן; *(в торговле)* **פאָטשאָטק** м; ~ сде́лан **דער אָנהייב איז געמאכט**

почини́ть *сов.* **פאַרריכטן**; ~ часы́ **פאַרריכטן דעם זייגער**

почи́нк||а *ж* **פאַרריכטן** ז; отда́ть в ~у **פא- געבן* רייכטן**

почи́стить *сов.* 1. **אָפּרייניקן**; *(щёткой тж.)* **אָפּבערשט-**; ~ боти́нки **די שיך [אָפּוצן] אָפּרייניקן**; 2. *(снять кожуру, скорлупу)* **אָפּשיילן**

почита́тель *м* = м **פאַרערער**; ~ница *ж* ־ס ז **פאַרערערן**

почита́ть[1] *сов. (читать некоторое время)* **ליינען (א ביסל)**

почита́ть[2] *несов. (кого-л.)* **[דערעכערעץ] אָבן***, **אָפּשיצ-**, **רעספעק-**, **אכטן** (פאר), (דאט.); **אָפּגעבן* קאָוועד** *(что-л.)*; **טירן**

по́чка[1] *ж бот.* **קנאָספ** м ־ן

по́чка[2] *ж анат.* **ניר** ז ־ן

по́чт||а *ж* **פאָסט** ז ־ן, **פאָסט** ז; пойти́ на ~у **גיין* [אין פאָסט ארײַן]**; возду́шная ~а **דער פאָסט**; посла́ть письмо́ по ~е **שיקן א בריוו מיט לופט-פאָסט** ז; доставля́ть ~у **צושטעלן די פאָסט**

почтальо́н *м* **בריוו(ג)טרעגער** м =, **פאָסטשטאליאָן** м ־ען

почта́мт *м* **פאָסטשטאָמט** м ־ן

почте́н||ие *с* **אָפּשיצ** м, **דערעכערעץ**, ז **רע-**, **אכטונג**; **אַרויסווינען* [דערעכערעץ, רעספעקט]** м; относи́ться к *кому-л.* с ~ием **האָבן* אָפּשיצ [דערעכערעץ, רעספעקט] אכטונג** עמעצן **פאר** עמעצן

почте́нн||ый 1. *(достойный уважения)* **בע-**, **כאָשעווער°**; ~ый во́зраст **עלטער קאָוועדיקער**; 2. *разг. (значительный)* **סאָלידער**; весьма́ ~ых разме́ров **פון גאנץ סאָלידן פארנעם**

почти́ *нареч.* **קימאָט**; э́то ~ то же са́мое **דאָס איז קימאָט דאָס זעלבע [די זעלבע זאך]**; мы уже́ ~ до́ма **מיר זײַנען שוין קימאָט אינדערהיים**; рабо́та ~ зако́нчена **די אַרבעט איז קימאָט פארענדיקט**; ~ всегда́ **קימאָט שטענדיק**

почти́тельн||ый 1. **אָכטפולער, רעספעקטפולער**; **וואָס גיט אָפּ קאָוועד** *после сущ.*; ~ый сын **זון וואָס גיט אָפּ קיבעד-אײַם [קיבעד-אויגן]**; 2. *разг. (значительный)* **היפשער (גאנץ)**, **סאָלידער**; на ~ом расто́янии **אף א היפשן (גאנץ) מעהאָלעך**

почти́ть *сов.* 1. *(отдать почести)* **באַערן, אָפּגעבן* קאָוועד** (דאט.); ~ *чью-л.* па́мять вставáнием **באַערן עמעצנס אָנדענק דורך אויפשטיין**; 2. *(оказать честь)* **אָנ- אָנטאָן* א קאָוועד טאָן***; ~ прису́тствием **דורך בייזײַן**

почто́в||ый **פאָסט-**, **פאָסטשט-**; ~ое отделе́ние **פאָסט-בריוו-**, ז **-עך**; ~ый я́щик **פאָסטקעסטל** м ־ן; ~ый го́лубь **קאָסטן** м ־ס; **פאָסט-טויב** ז ־ן ~ая откры́тка **פאָסטקארטל** ז **-עך**

почу́вствовать *сов.* **דערפֿילן, דערשפּירן**; ~ уста́лость **דערפֿילן זיך מיד**

почу́ди||ться *сов. безл.* **אויסדוכטן זיך, אויסווינען* זיך**; мне ~лось **אויסגעדוכט [אויסגעווינען] ס׳האָט זיך מיר**; мне ~лся его́ го́лос **ס׳האָט זיך מיר אויסגעדוכט, אז איך הער [ווי איך וואָלט געהערט] זיין שטים**

почу́ять *сов.* **דערשפּירן**

пошатну́||ть *сов.* **אומוואַקלען**; *перен.* **אומוואַקלען**; ~ть столб **אופּוואַקלען דעם סלופ**; ~ть чью-л. уве́ренность **אומוואַקלען עמעצנס זיכערקייט**; ~ться *сов.* 1. **אופּוואַק-** **ער האָט** **וואַקל טאָן* זיך, לען זיך**; он ~лся и упа́л

זיך א וואקל געטאָן און איז געפאלן; 2. *(наклониться)* דער פּאַרקאָן האָט זיך אויסקרימען זיך; забóр ~лся אויסגעקרימט; 3. *(поколебаться)** אומגעוואקלט ווערן*; его́ уве́ренность ~лась זײַן זיכערקייט איז אומגעוואקלט געוואָרן; его́ здоро́вье ~лось זײַן געזונט איז אונטערגעבראָכן געוואָרן

пошáтываться *несов.* זיך וואקלען (עטוואָס); ~ от уста́лости קוים האלטן* זיך אף די פֿיס פאר מידקייט

пошевéлива||ться *несов.* רירן זיך; ~йся! איטל זיך צו!

пошевели́||ть *сов. (вин.)* אויפרירן; *(тв.)* א ריר טאָן* (מיט); ве́тер ~л ли́стья דערווינט האָט אופגעריבן די בלעטער; ~ть во сне губа́ми א ריר טאָן* אין שלאָף; ~ться *сов.* א ריר טאָן* זיך; не сметь ~ться! מיט די ליפן ניט רירן זיך!

пошевельну́ть *сов. однокр.* א ריר טאָן*; ~ся *сов. однокр.* א ריר טאָן* זיך

пошли́б *м разг.* מאניר ן־; лю́ди одного́ ~а מענטשן פון איין שניט

по́шлина *ж* גרעניץ־אָפּצאָל מ; тамо́женная ~ אָפּצאָל מ, ן־; ге́рбовая ~ שטעמפל־אָפּצאָל מ

по́шл||ость *ж* 1. ן־ געמיינקייט, ן־ וועלגאַרקייט; 2. *(избитая мысль)* ן־ באנאליטעט; *(поступок)* ן־ געמיינהייט; 3. *(непристойность)* גראָבקייט מ ן־; говори́ть ~ости רעדן* ניבלפּעס; ~ый 1. *(низкий)* געמיינער; 2. *(банальный)* באנאַלער; *(непристойный)* גראָבער°, מיעסער

пошля́к *м разг.* א געמיינער פּאַרשוין

пошту́ч||ный שטיק־; ~ая опла́та מ שטיקלוין; דאָס גע- ~ая прода́жа מ שטיק־פּאַרקויף, שטיק־פּאַרקויף פון שטיק צאָלטס; ~ая обрабо́тка פּאַרקויף אפן שטיק שטיקווייז באאַרבעטונג

пошути́||ть *сов.* שפּאַסן, א שפּאס טאָן*; не серди́сь, я ~л זײ ניט ב(א)רויגעז, איך האָב געשפּאַסט

пощáд||а *ж* ראַכמאָנעס ן־, דערבאַרעמונג; не дава́ть никому́ ~ы קיינעם ניט דערבאַרעמען זיך אף קיין; проси́ть ~ы בעטן* דערבאַרעמען זיך

пощади́ть *сов. см.* щади́ть

пощёчин||а *ж* (מצ. פּעטש) מ ־ן, פּאַטש, פּליאַסק; *перен.* א פּאַטש אין פּאָנעם; получи́ть ~у א באַקומען* פּאַטש אין פּאָנעם

пощу́пать *сов.* א טאַפּ טאָן*

поэ́зия *ж* ן־ פּאָעזיע, דיכטונג

поэ́ма *ж* ס־ פּאָעמע

поэ́т *м* ן־ פּאָעט מ, =; דיכטער; ~éсса *ж* דיכטערין; ~ика *ж* ן־ פּאָעטיק; ~ический פּאָעטיש

поэтизи́ровать *несов.* פּאָעטיזירן

поэти́ческ||ий פּאָעטיש, דיכטערישער; ~ий дар א דיכטערישער טאלאַנט; ~ое произведе́ние א פּאָעטיש ווערק; ~ая фанта́зия דיכטע־ריש פאנטאזיע

поэ́тому *нареч.* דערפאר, אי־בער דעם, דערי־בער, מאכ־מעס דעם

появи́ться *сов.*, **появля́ться** *несов.* 1. *(показаться)* באוויזן* זיך; 2. *(возникнуть)* אופקומען*, אנטשטיין*; ◇ ~ на свет געבוירן ווערן*

по́яс *м* 1. גאַרטל מ ־ן; 2. פּאַס מ ־ן; 2. *(талия)* ביזן גאַרטל אין וואַסער; коса́ до ~а א צאָפּ ביזן גאַרטל; 3. *геогр.* פּאַס, זאָנע ן־ ס־; жа́ркий ~ הייסע זאָנע; ◇ спаса́тельный ~ רעטונגס־גאַרטל מ ־ן, טונגס־פּאַס; заткну́ть *кого-либо* за ~ פּאַרשטעקן עמעצן אין גאַרטל; кла́няться *кому-л.* в ~ טיף פאַרנייגן זיך פאר עמעצן

поясн||е́ние *с* דערקלערונג ן־; ~и́тельный דער־קלערעד־טעקסט מ; ~и́тельный текст

поясни́ть *сов.* דערקלערן

поясни́ца *ж* קרייזשעס מצ.

поясн||о́й 1. פּאַס־, גאַרטל־; ~о́й реме́нь מ ־ן פּאַס; 2.: ~о́й портре́т ז ־ער ברוסטבילד; 3. *(зональный)* זאָנאַלער; ~о́е вре́мя צײַט זאָנאַלע; ◇ ~о́й покло́н א טיפער פאַרנייג

поясня́ть *несов. см.* поясни́ть

праба́бка *ж*, **праба́бушка** *ж* ס־ עלטערבאָבע ן־

пра́вд||а *ж* 1. *(истина)* עמעס מ; сказа́ть *кому-л.* ~у в глаза́ דעם עמעצן עמעס אין די אויגן זאָגן; изобража́ть ~у жи́зни שילדערן די לעבנס־ווירקלעכקייט; 2. *(правдивость)* ן־ עמעסדיקייט; 3. *разг. (правота)*: на ва́шей стороне́ ~а איר זײַט גערעכט; 4. *(справедливость)* ן־ גערעכטיקייט; иска́ть ~у זוכן גערעכטיקייט; 5. *в знач. нареч.* בעמעס טאָקע; ты ~а не бои́шься? דו האָסט טאָקע בעמעס קיין מוירע ניט?; 6. *в знач. вводн. сл.* עמעס, יאָ; он, ~а, не знал, что я здесь [עמעס], ער האָט ניט געוווסט, אז איך בין דאָ; 7. *в знач. союза (хотя)* עמעס; он хоро́ший врач, ~а молодо́й ער איז א גוטער° דאָקטער, עמעס, ער איז נאָך יונג; ◇ по ~е говоря́, по ~е сказа́ть דעם עמעס זאָגנדיק [געזאָגט]; все́ми ~ами и непра́вдами מיט קאָשערע צי מיט טריפע מיטלען; не ~а ли? ניט אזוי?, ניין עפּשערע?; смотре́ть ~е в глаза́ קוקן דעם עמעס אין די אויגן; ве́рой и ~ой מיט ליב אן לעבן; ~а глаза́ ко́лет *посл.* פּאַר עמעס איז מען באַרויגעז

~и́вость *ж* 1. *(человека)* ן־ אופריכטיקייט; 2. *(рассказа, изображения)* ן־ טיקייט; **~и́вый** 1. *(о человеке)* אופריכטיקער; וואָס האָט ליב דעם עמעס *после сущ.*; 2. *(содержащий в себе правду)* וואָרהאפט(יק)ער; ~и́вый расска́з א וואָר־הייטיקער דערציילונג; ~и́вое сло́во א וואָרט וואָרט

правдоподо́бный גלייבווירדיקער; גלייבלעכער

пра́ведник *м* צאַדיק מ (מצ. צאַדי־קים); ◇ спать сном ~а שלאָפן* ווי א געווײַקלטער

пра́ведный רעכטפּאַרטיקער; *(справедливый тж.)* רעכטיקער

пра́вил||о *с* 1. (מצ. קלאָלים) קלאל מ; грамати́ческое ~о גראַמאַטישער קלאל; ~а внутреннего распоря́дка אינערלעכן רעגלעמענט [פון קלאָלים]; соблюда́ть ~а у́личного движе́ния פון קלאָלים די אָפּהיטן* פאַרקער; 2. *(образ мыслей, норма поведения)* פּרינציפּ מ ־ן; взять себе́ за ~о האלטן* פאר א פּרינ־ציפּ; ~о жи́зни א מענטש מיט שטרענג פרינציפּן; ◇ как ~о, по всем ~ам искýсства אלס קלאל; בישליימעס

пра́вильн||о *нареч.* 1. *(без ошибок)* ריכטיק; говори́ть ~о האַנדלען ריכטיק [קאָרעקט]; поступа́ть ~о האַנדלען ריכטיק; *(справедливо)* [מיט יושר] ריכטיק; 2. *(восклицание)* ריכטיק!; ~ость *ж* ן־ ריכטיקייט; *(речи тж.)* קאָרעקטקייט ן־

пра́вильн||ый 1. *(соответствующий правилам)* ריכ־טיק, רעגולערער, טיקער; *(закономерный)* קאָרעקטער, רעגל־

ПРА

מעסיקער; ~ое произношéние א ריכטיקע [א קאָרעקט- ~ый глагóл רעגולערער ווערב [טע; ~ая сменá дня и нóчи אומבייט פון טאָג און רעגולמעסיקער; 2. *(верный, точный)* ריכטיקער; ~ый ответ א ריכטיקער ענטפער; 3. *(настоящий)* עכטער; 4. *(равномерный)* רעגולמעסיקער; ~ое биéние сéрдца סימעטרי- רעגולמעסיקער; 5. *(симметричный)* סיקע האָרץ־פולסירונג; ~ые черты лицá געזיכט־ געטאָקטע געטאָקטע; ~ый крúзис м רעגירונגס־קריזיס, לונג פון דער רעגירונג; ~ая награ́да א באלוינונג פון דער קאבינעט־קריזיס м רעגירונג

правúтельство *с* ־ען ו רעגירונג

прáвить[1] *несов. (тв.)* 1. *(руководить)* (מיט) פֿאָנפירן, (איבער) רעגירן; 2. *(транспортным средством)* פירן, (מיט) קערוועגן; ~ лóдкой *(о гребце)* רודערן; *(о рулевом)* קערוועגן מיטן שיפל; ~ лошадьмú פֿאָנטריבן*; ~ автомашúной פירן די מאשין

прáвить[2] *несов.* 1. *(исправлять — ошибки и т. п.)* פארריכטן, אויסבעסערן; 2. *(точить)* (פֿאָן)שארפן*; правлéни||е *с* 1. *(управление государством)* פֿאָנפירן ז; רעגירן ז; óбраз ~я רעגירונגס־פארם ו ־ען; 2. *(выборный орган)* פארוואלטונג ו ־ען; ~е колхóза די פארוואלטונג פונעם קאָלוירט; ◇ бразды́ ~я די לייצן פון דער מאכט [פון דער מעלוכע]

прáвнук *м* אוריניקל ז ־ען (א מאָנצבל)

прáвнучка *ж* אוריניקל ז ־ען (א פרוי)

прáв||о[1] *с* 1. = ז רעכט; имéть ~о האָבן* דאָס רעכט; ~о гóлоса ז שטימרעכט; ~о на труд דאָס רעכט אף אַרבעט; 2. *тк. ед. (наука)* ז רעכט; граждáнское ~о קריי- ציוויל־רעכט ז, דאָס ציוויל־רעכט; уголóвное ~о מינעל־רעכט ז; изучáть ~о שטודירן קרימינאל־רעכט ז; 3. *мн. разг.:* ~á водúтеля שאָפֿער־שײן יוריספרודענץ; ◇ по ~у מיט רעכט; на ~áх *кого-л.* פראָוא מצ. *разг.*; מיט רעכט פון; מיט די רעכט פון, ווי, אלס; на ~áх гóстя מיט אלס [ווי] א גאסט, די רעכט פון א גאסט; на рáвных ~áх מיט גלײַכע רעכט

прáво[2] *вводн. сл.* כלומר, איך כלומר, ווייס ניט

правобережный רעכטבאַרעגיקער

правоверный רעכטגלויביקער

правов||óй רעכטלעכער, יורידישער; ~ые нóрмы די יורידישע נאָרמען רעכטלעכע; ~ые учреждéния אנ- שטאלטן

правомéрн||ость *ж* רעכטמעסיקײט; ~ый רעכטמעסיקער

правомóчный *юр.* רעכטמאכטיקער

правонаруш||éние *с юр.* רעכטברעכונג ו, געזעצברעכונג ו; ~úтель *м* = м רעכטברעכער

правописáние *с* אָרטאָגראַפֿיע ו; אויסלייג м

правосла́в||ие *с* פרא- דער פראָוואָסלאָווישער גלויבן ו וואָסלאָוויע ו; ~ный 1. פראָוואָסלאָווישער; ~ная цéрковь קירך [פראָוואָסלאָווישע] די פראָוואָסלאָווישע; 2. *в знач. сущ. м* = м פראָוואָסלאָווע

правосознáние *с* רעכט־באַווסטזײן ו

правосýдие *с* ו רעכט־טעטיקײט, ו יוסטיץ; отправля́ть ~ מישפּטן

правот||á *ж* ו נערעכטקײט; доказáть *чью-л.* ~ý דער- וויזן*; признáть *чью-л.* ~ý געבן* עמעצן נערעכט

прáв||ый[1] 1. רעכטער; ~ая рукá *прям. и перен.* די רעכטע האנט; по ~ую стóрону, по ~ую рýку רעכטס, ער האָט רעכט; ты не прав דו ביסט אומגערעכט, אין דער רעכטער זײט; 2. *полит.* רעכטער; ~ые пáртии די רעכטע פארטיען; ~ые социалúсты סא- ציאליסטן

прáв||ый[2] 1. *обыкн. краткая ф.* גערעכטער; быть ~ым האָבן* רעכט, זײן* גערעכט; он прав ער איז גע- רעכט; ты не прав דו ביסט אומגערעכט, ער האָט רעכט; 2. *(справедливый)* גערעכטיקער, קעמפן פאר א גע- רעכטער; боро́ться за ~ое де́ло רעכטער זאך; 3. *(невиновный)* אומשולדיקער

прáвящ||ий רעגירנדיקער; ~ая пáртия די רעגירנדיקע; ~ая верху́шка דער רעגירנדיקער אויבערשיכט

прагматúзм *м* פראגמאטיזם м

прагмáт||ик *м* = м פראגמאטיקער; ~úческий פראגמא- טישער

прáдед *м*, прадéдушка *м* עלטערזיידע ם

прáзднество *с* ־ען ו פֿײערונג; יאָמטעוו м (מצ. יאָמטו־ ווים)

прáздник *м* 1. (מצ. יאָמטוֹווים) м יאָמטעוו; פֿײערטאָג (מצ. ..טעג) м; с ~ом! א גוטן יאָמטעוו!; *(приветствие при встрече)* א גוט־יאָמטעוו; поéхать на ~и домóй אהיים [אף יאָמטעוו אף יאָמטוֹווים]; 2. *(веселье)* פֿאָרן*; семéйный ~ ־ס ו סימכע; ~ пéсни פאמיליען־סימכע ו ־ס; א ספּאָר- טיוועטער יאָמטעוו; ◇ бýдет и на нáшей ýлице ~ *погов.* אין אונדזער פֿײנטער ווען אויך אמאָל ארײַנקומט די זון

прáздничн||ый 1. יאָמטעוודיקער; יאָמטעוו־; *(устраиваемый в честь праздника тж.)* לעקאָווד יאָמטעוו *после сущ.*; ~ый день (מצ. ..טעג) м יאָמטעוו־טאָג; א קאָנצערט לעקאָווד יאָמ- דיקער טאָג; ~ый концéрт טעוו; 2. *(нарядный)* יאָמטעודיקער; ~ое плáтье יאָמ- טעודיקע קליידער; 3. *(торжественно-радостный)* יאָמ- פֿײערלעכער; ~ое настроéние א יאָמטעודי- קע [פֿײערלעכע] שטימונג

прáздновать *несов.* פֿײערן; *(в кругу семьи)* פֿאָוון; ~ Пéрвое мáя דעם ערשטמײַ־יאָמטעוו [פֿאָוון]

прáздност||ь *ж* פוסטעפֿאָסעוון, דאָס ארומגיין לײדיק; жить в ~и פוסטעפֿאָסעוון, ארומגיין* לײדיק

праздношатáющийся *м разг.* פוסטע- לײדיקגייער м ־ס, פֿאָסניק м ־עס

прáздн||ый 1. *(не занятый делом)* פוסטעפֿאָסנע(ר) *тж. неизм.*; לײדיקגיערישער; быть ~ым פוסטעפֿאָסע- ווען, ארומגיין* לײדיק; 2. *(бесцельный, пустой)* פוסטער, אומזיסטער; ~ая болтовня́ פוסטע פלאפלערײ; ~ое лю- бопы́тство פוסטער נײַגער; ~ый вопрóс אן אומזיסטע פראָגע

прáктик *м* = м פראָקטיקער; *(по складу ума и т. п. тж.)* א פראָקטישער מענטש

прáктик||а *ж* ו פראָקטיק; сочета́ть теóрию с ~ой פארבינדן* די טעאָריע מיט דער פראָקטיק; у негó бóльшая ~а по строи́тельству желéзных дорóг ער

-האָט א גרויסע° פראַקטיק [דערפאַרונג] אין בויען אײַזן-באנען; студе́нты прохо́дят ~у на завóде **די סטודענטן מאכן דורך זײַער פראַקטיק אפן זאוואָד**; а на ~е получи́лось не так **פראַקטיש [אין דער פראַקטיק] אָבער האָט זיך באקומען ניט אזוי**

практика́нт *м* **פראקטיקאַנט** מ ־ן

практикова́ть *несов.* **פראקטיקירן, פראקטיצירן**; *(методы и т. п. тж.)* **אָנווענדן**; библиоте́ка практику́ет чита́тельские конфере́нции **אין דער ביבליאָטעק איז אָנגענומען דורכפירן קאָנפערענצן פון לייענער**; ~ся *несов.* 1. *(сов.* напрактикова́ться; *упражняться)* **פראקטיקירן זיך, טרענירן זיך**; 2. *тк. несов. (применяться на практике)* **פראקטיצירט ווערן***, **פראקטיקירט ווערן***; *(о методах и т. п. тж.)* **אָנגענומען ווערן***; так у них практику́ется **אזוי איז בא זיי אָנגענומען געוואָרן**

пра́ктикум *м* **פראַקטיקום** מ ־ס

практи́ческ||ий **פראַקטישער**; ~ая де́ятельность **פראַקטישע אָפּ-טישע טעטיקייט**; ~ое приме́нение зна́ний **פראַקטישע אָנ-ווענדונג פון די קענטענישן**; ~ий о́пыт **פראַקטישע דער-פאַרונג**; ~ая хи́мия **[כימיע] כעמיע פראַקטישע**; не име́ть ~ой це́нности **ניט, ניט האָבן* קיין פראַקטישן ווערט האָבן* קיין ווערט פאר דער פראַקטיק**

практи́чн||ый **פראַקטישער**; ~ый челове́к **א פראַקטי-שער מענטש**; э́то не о́чень ~о **דאָס איז ניט גאָר פראַק-טיש [צוועקמעסיק]**

прароди́на *ж* **די אוראלטע היים**

прах *м* 1. *(пыль)* **שטויב** מ; 2. *(останки)* **געביין** ז, **אש** ז; ◇ пойти́ ~ом **אוועק מיטן רויך**; **גיין* צו גרונט**; *(о затраченном труде и т. п.)* **גיין* לעבעד**; мир ~у его́ **שאָלעם לעאפרוי**; **זאָל ער ליגן אין זיין רו** *уст.*

пра́чечная *ж* **וועשערײ** ז ־ען

пра́чка *ж* **וועשערן** ז ־ס

праща́ *ж* **שטיינוואַרפער** מ ־ס

пра́щур *м* **אור־אוזויידע** מ ־ס

праязы́к *м лингв.* **אורשפראך** ז ־ן

преа́мбула *ж* **פרעאַמבול** ז ־עס

пребыва́ни||е *с* **זיין**, **אופהאלט** מ; ~е у вла́сти **דאָס זיין בא דער מאכט**; ме́сто его́ постоя́нного ~я **דאָס אָרט, וווּ ער נעפינט שטענדיק אופהאלט־אָרט זיינס**; во вре́мя его́ ~я в Москве́ **בייס ער איז שטענדיק זיך געווען אין מאָסקווע**

пребыва́ть *несов. (в каком-л. состоянии)* **זיין***, **-פאר**; *(в каком-л. месте)* **זיין, זיין*, -אופ, געפינען***; ~ в неве́дении относи́тельно *чего-л.* **ניט וויסן* פון** עפעס

превенти́вн||ый **פֿאַרעווענטיווער**; ~ая война́ **א פרעווע-טיוו מילכאָמע**

превзойти́ *сов.* **אריבערשטיגן***; **אויבערשטיגן***; ~ *кого-л.* тала́нтом **אריבערשטיגן*** **מיט טאלאַנט**; ~ чи́сленностью **אריבערשטיגן*** **אין צאָל**; ~ все ожида́ния **אויבערשטיגן*** **אָלע האָפענונגען**; ◇ ~ самого́ себя́ **אויבערשטיגן*** **זיך אליין**

превозмога́ть *несов.*, **превозмо́чь** *сов.* **בעקומען*, גיוואָר זיין***

превознести́ *сов.*, **превозноси́ть** *несов.* **לויבן און רי-מען**; ~ до небе́с **לויבן ביזן הימל, לויבן אין טאָג ארײַן**

превосходи́тельство *с* ז **עקסצעלענץ**

превосходи́ть *несов. см.* превзойти́

превосхо́дн||о *нареч.* **אויסגעצייכנט**; *(как восклицание тж.)* **פֿרימא!**; ~ый **אויסגעצייכנטער**; ◇ ~ая сте́пень *грам.* **סופערלאטיוו** מ ־ן

превосхо́дство *с* ז **אויבערהאנט**, ז **העכערקייט**; чи́сленное ~ **מאָראַלי-די אויבערוואָג אין צאָל**; мора́льное ~ **שע אויבערהאנט**; признава́ть *чьё-л.* ~ **אנערקענען [העכערקייט] עמעצנס אויבערהאנט**

преврати́||ть *сов. (вин.)* **פארוואַנדלען**, (פון) **מאכן**; ~ть во́ду в пар **פארוואַנדלען וואַסער אין דאמף**; ~ть го́род в разва́лины **פארוואַנדלען די שטאָט אין רוינען**, **מאכן פון דער שטאָט א כורבן**; во что ты ~л ко́мнату? **וואָס איז בא וואָס האָסטו געמאַכט פֿונעם צימער?**; ~ться *сов.* (в *вин.*) **פאר-וואַנדלט ווערן***; **ווערן*** (אין), **וואַנדלען זיך** (אין); *(в сказках и т. п. — о живых существах тж.)* **מענלגל וואַסער איז פארוואַנדלט ווערן***; вода́ ~лась в лёд **דיר געווארן פונעם צימער?**; ~-ться в привы́чку **פון דער וואַסער איז געווארן אין אײַן**; ◇ ~ться в слух **אָנשפּיצן די אויערן**

превра́т||о *нареч.* **פאלש**, °**קרום**; истолкова́ть *что-л.* ~о **קרום [פאלש] אויסטייטשן עפעס**; ~ость *ж:* ~ости судьбы́ **די שפיל פונעם גורל**; ~ый 1. *(ложный)* **פאַל-שער**; ~ое представле́ние **א פאַלשע פאָרשטעלונג**; ~ое мне́ние **א פאַלשע מיינונג**; 2. *уст. (изменчивый)* **פאר-ענ-דערלעכער**

превраща́ть(ся) *несов. см.* преврати́ть(ся)

превраще́ние *с* 1. *(действие)* ז **פארוואַנדלונג**, **-פאר מעטאַמאָרפאָזע** ז ־ס; 2. *(резкое изменение)* **וואַנדלען** ז

превы́сить *сов.*, **превыша́ть** *несов.* 1. *(превзойти какое-л. количество)* **אי׳בערשטיגן***; 2. *(нарушать предел)* ~ власть **אי׳בערטרעטן*** **די פולמאכט אי׳בערטרעטן***

превы́ше: ~ всего́ **אי׳בער אלעמען, אי׳בער אלץ**

прегра́да *ж* **באריי׳ער** מ ־ן, **פאַרצוימונג** ז ־ען; *перен.* **מענ׳ע** ז ־ס, **שטערונג** ז ־ען, **אָפּהאלט** מ ־ן

прегради́ть *сов.*, **прегражда́ть** *несов.:* ~ путь **פאר-שטעלן דעם וועג**

прегреше́ние *с* (מצ. כאטאָים) **זינד**, = ז **כעט** מ

пред *см.* пе́ред

предава́ть(ся) *несов. см.* преда́ть(ся)

преда́ние[1] *с (действие):* ~ суду́ **דאָס אי׳בערגעבן צום גער׳כט**

преда́н||ие[2] *с (сказание)* **מעסוירע**, ז **לענדע** ז ־ס; по ~ию **לויט דער מעסוירע, ווי מע דערצײלט**

пре́данн||ость *ж* ז **אי׳בערגעבנקייט**, ז **געטרײשאפט**; ~ый **אי׳בערגעבענער, געטרײער**; он ему́ пре́дан всей душо́й **ער איז אים איבערגעבן מיט דער נעשאָמע בעלעוו וועגעפעש; מיט ליב און לעבן]** *уст.*] и́скренне ~ый вам *(в конце письма)* **אײַער געטרײער**

преда́тель *м* = מ **פאַרעטער**; ~ница *ж* ז **פאַרעטערן** ז ־ס; ~ский **פאַרעטעריש**; ~ское уби́йство **דער פא-רעטעריש מאָרד**; ~ский тума́н **דער פאַרעטעריש-קלאַס**; ~ство *с (поступок)* מ **פאַראַט**; *(вероломство)* ז **פאַרעטעריי׳קייט**

преда́ть *сов.* 1. *(изменить)* **פאַראַטן***; *(выдать)* **אויס-לייגן***; **פא-רגעבן***; ~ интере́сы рабо́чего кла́сса **פאַראַטן*** **די אינטערעסן פונעם אַרבעטער-קלאַס**; партиза́н кто-то пре́дал врага́м **עמעצער האָט אויסגעגעבן די סודות פאַרטיזאַנען דעם פֿײַנד**; 2.: ~ *кого-л.* суду́ **אי׳בער-**

פּאַרעפּנט- צום געבן* (געבן עמעצן); ◇ ~ гла́сности גלאַסנאָסט* זיך; ~ го́род огню́ и мечу́ מיט פּײַער און שווערד אײַבער דער שטאָט באַרדיקן; ~ землé פּאַרבּרענען; ~ огню́ פּאַרבּרענען; ~ся *сов.*: ~ся размышлéниям פּאַרזונקען* זיך [פּאַרזונקען* ווערן]; ~ся мечтáм פּאַרטרוימען זיך; ~ся печáли פּאַרטיפֿן זיך אין צאַר אַרטשאָן* [אין זונס] דער טיוווע

предвари́тельн||о *нареч.* פֿאַר(א)לײַער; ~ый 1. *(предшествующий)* פֿאַרויסיקער; *(неокончательный тж.)* פֿאַרלויפּיקער; ~ая подготóвка פֿאַרויסיקע צוגרייטונג; ~ое совещáние פֿאַרלויפּיקע- -ען ז־ פֿאַרבאַראַטונג; ~ые итóги לויט פֿאַרלויפּיקע סאַכאָקלען; по ~ым подсчётам [כעזשבונען] אונטערשיידונג; 2. *(заблаговременный)* פֿאַרויסיקער; ~ая продáжа билéтов פֿאַרויסיקע באשטעלונג; ~ый заказ פֿאַרויסיקע- -ען ז־ פֿאַרקויף פון בילעטן; ~ая рабóта פֿאַראַרבעט ז; ◇ ~ое заключéние *юр.* פֿאַר- -ען ז־ געריכטלעכער אײַנזיץ

предвéстник *м* אָנזאָגער מ ־ס

предвещá||ть *несов.* פֿאַרויסזאָגן, אָנזאָגן; *(предсказать будущее)* זאָגן נעווײַסע; тýчи ~ли грозý די כמאַרעס האָבן פֿאַרויסגעזאָגט [אָנגעזאָגט] אַ געווײַטער; э́то ничегó хорóшего не ~ет אַף קיין גוטס קאָן מען דערפֿון זיך ניט ריכטן; всё ~ло успéх אַלץ האָט פֿאַרויסגעזאָגט אַ דער- -פֿאָלג

предвзя́т||ость *ж* 1. ז פֿאַרויסגענומענקייט; *(предубеждение)* פֿאַר־איבערצייגונג ז ־ען; судúть без ~ости אויר- -טיילן אָן פֿאַר־איבערצייגונג; ~ый פֿאַרויסגענומענער; ~ое мнéние פֿאַרויסגענומענע מיינונג; ~ый подхóд אַ צוגאַנג מיט פֿאַר־איבערצייגונג

предви́деть *несов.* פֿאַרויסזען* [דערוואַרט ווערן*, זיך]; ~ся *несов.* פֿאַרויסזען*

предвкуша́ть *несов. (вин.)* פֿילן פֿאַרויס דעם טאַם (ז19); ~ удовóльствие פֿילן פֿאַרויס דעם טאַם פון פֿאַר- -גענוגן

предвкушéни||е *с* פֿאַרגנוס מ; в ~и *чего-л.* פֿילנדיק פֿאַרויס דעם טאַם פון עפּעס

предводи́тель *м* = אָנפֿירער מ; ~ство *с* אָנפֿירונג ז; под ~ством *(род.)* בערשט, אונטער דער אָנפֿירונג (ז19) (מיט), (ז19) (אָנ)געפֿירט

предвоéнный פֿאַרמילכאָמדיקער; פֿאַרמילכאָמעדיקער

предвосхи́тить *сов.*, предвосхища́ть *несов.*: ~ собы́тия פֿאַרויסזען* [וויסן* ווי צו] פֿאַרויסזען די געשעענישן [קענען*]; ~ *чью-л.* мысль אויסכאפּן עמעצנס געדאַנק (ווי)

предвы́борн||ый פֿאַרוואל־; ~ая кампáния פֿאַרוואל־ קאמפּאניע ז

предгóрье *с* פֿאַרבערג־געגנט ז ־ן, פֿאַרבערג מצ.

преддвéри||е *с*: в ~и собы́тий [סאַמע פֿאַר] די ערעוו געשעענישן

предéл *м* 1. *(граница)* גרענץ ז ־ן; в ~ах гóрода אין די גרענצן פון שטאָט; выехать за ~ы страны́ פֿאַר- -לאַנד* דאָס לאַנד; 2. *мн. (промежуток времени)*: в ~ах трёх мéсяцев אין די ראַמען פון דריי כאָדעשים; 3. *мн. (границы, рамки дозволенного)*: в ~ах возмóжного אין דעם (אַף) וויפּל ס׳איז נאָר מעגלעך; 4. *(высшая мера чего-л.)*: ~ высоты́ די מאַקסימאַלע הייך; ~ скóрости די מאַקסימאַלע שנעלקייט* [מאַקסימאַלע שנעלקייט]; нагрузúть до ~а מאַק- -אָנלאַדן* סימאַל [וויפּל ס׳לאָזט זיך]; 5. *(высшая ступень чего-л.)*:

~ совершéнства פֿולקומקייט די העכסטע; ~ желáний דער העכסטער באגער ראַנד; 6. *(граница, край)* סאָף מ ־ן; *(конец)* לימיט מ ־ן; 7. *мат.* предéльн||ый מאקסימאַלער, העכסטער [לעצטער] טערמין; ~ая скóрость מאַקסימאַלע שנעלקייט; ~ые усúлия [אָנגעשטרענגטסטע] מאקסימאַלע אָנלאָדונג; ~ая нагрýзка באמיונגען

предзнаменовáние *с* סימן מ ־ס, פֿאַרצייכן (מצ. סימאָנים); дóброе ~ א גוטער סימן

предикáт *м лог., грам.* פֿרעדיקאַט מ ־ן; ~и́вный *грам.* פרעדיקאטיוועך

предисло́в||ие *с* (מצ. פֿאַרווערטער) פֿאַ־, פֿאַרוואָרט ז; ~ א וואָרט ז ־ס, האקדאָמע ז ־ס, רעדע ז ־ס; *(заглавие тж.)* פֿאַרוואָרט [פֿאַרוויס]; вмéсто ~ия אָנשטאָט א פֿאַרוואָרט

предлага́ть *несов. см.* предложúть

предло́г[1] *м* פֿאַלשע סיבה; *(отговорка)* אויסרייד מ ־ן; под ~ом אונטערן (מצ. טערעצים, טרוצים) טעראָרץ מ; טעראָרץ

предло́г[2] *м грам.* פרעפּאָזיציע ז ־ס

предложéни||е[1] *с* 1. פֿאַרשלאָג מ ־ן; внестú ~е אריינ- -טראָגן* [מאכן] א פֿאַרשלאָג; рационализáторское ~е ראציאָנאליזאטאָרישער פֿאַרשלאָג; мúрные ~я שלאָלעם־; 2. *(вступить в брак)* פֿאַרשלאָג מ ־ן; מצ. פֿאַרשלאָגן־; 3. *эк.* אָנבאָט מ; ◇ сдéлать ~е מאכן א פֿאַרשלאָג; он сдéлал ей ~е ער, ער האָט איר געמאכט א פֿאַרשלאָג; ער האָט איר פֿאַר־, האָט איר פֿאַרגעלייגט וועלן זען פרוי געלייגט כאָטש האָבן מיט אים

предложéние[2] *с грам.* זאַץ מ ־ן; вопроси́тельное ~ פֿרעגזאַץ מ ־ן

предло́жи́||ть *сов.* 1. *(дат. вин.; предоставить)* פֿאַר- -לייגן, אָנבאָטן* (אָנ)באָטן*; *(цену)* ~ть *кому-л.* свой услýги עמעצן זײַנע דינסטן [פֿאַרלייגן] אָנבאָטן*; ~ть *кому-л.* чáю עמעצן טיי פֿאַרלייגן; ~ть *кому-л.* стул דער- -בעטן* עמעצן זיצן לאָזן עמעצן א בענקל; 2. *(вин.; на рассмотрение)* פֿאַרלייגן; он ~л свой проéкт ער האָט פֿאַרגעלייגט זײַן פּראָיעקט; ~ть *чью-л.* кандидатýру פֿאַר- -לייגן עמעצנס קאנדידאטור; 3. *(дат. + инф.; пригласить)* ער האָט פֿאַרלייגן אײַנלאדן*; он ~л ей потанцевáть זי אײַנגעלאדן טאנצן [אף א טאנץ]; 4.: ~ть *кому-л.* трýдную задáчу געבן* עמעצן א שווערע אופּגאבע; ~ть *кому-л.* вопрóс פֿאַרגעבן* עמעצן א פראגע; 5. *(дат. + инф.; предписать, потребовать)* פֿאַר- -הייסן* הייסן* עמעצן; ~ть *кому-л.* немéдленно выéхать לייגן גלײַך [טייקף] אריספֿאָרן

предло́жный *грам.* פרעפּאָזיטיוועך; ◇ ~ падéж פרע- -פאָזיטיוו מ

предмáйск||ий ערעוומײַקער; ~ое производственное соревнова́ние ערעוומײַקע פארמעסטונג אין דער פראָדוק- -ציע

предмéстье *с* (מצ. ..שטעט) פֿאָרשטאָט ז

предмéт *м* 1. קעגנשטאנד מ ־ן; очертáния ~ов éле ви́дны קוים וואָס מע זעט די קאָנטורן פון די קעגנשטאנדן; 2. *(вещь)* זאַך ז ־ן; *(товар)* סכוירע ז ־ס, ארטיקל [סכוירעס] פון זאכן; ~ы пéрвой необходи́мости ערשטן געברויך פון זאכן; ~ы наро́дного потребле́ния לוקסוס־זאכן מצ. מאסנגעברויך; ~ы ро́скоши

3. *(тема)* די טעמע ז ־ס, טעמע ז ־ן, אָביעקט מ; ~ разговóра שטריט־אָביעקט מ; 4. *(учеб-*

ная дисциплина) דיסציפלין ז ־ען, קלענשטאנד מ ־ן; 5.: быть ~ом насме́шек קיינער* אין אָביעקט פון כּוויזעק; ◇ на ~ получе́ния מיטן ציל, קעדי צו; на ~ מיטן ציל [קעדי צו]; ~ный: ~ный указа́тель אין אינ־קעדי צו באקומען; ◇ ~ный уро́к דעקס פון קלענשטאנדן מ; ~ный זאך־רעגיסטער ז; перен. אָנולערנונג ז

предназнача́ть *несов. см.* предназна́чить

предназначе́ние *с* 1. באשטימונג ז; 2. *(призвание)* מיסיע ז

предназна́чить *сов.* באשטימען; *(денежные суммы)* אסיג־ניר

преднаме́ренн||о *нареч.* מיט א קיוון, בעקיוונדיק; ~ость *ж* בעקיוונדיקייט ז; ~ый בעקיוונדיקער

пре́до *см.* пе́ред

предобе́денн||ый פארמיטיק־; ~ое вре́мя פארמיטיק־צייט ז

пре́д||ок *м* 1. שטאמפאטער מ, אורפאטער; *мн.* אור־ עלטערן מצ.; 2. *мн. (предшествующие поколения)* אור־ אוועס מצ.; ־אורעלטערן מצ.

предоктя́брьский 1. *(до Октябрьской революции)* פאר־ אקטיאבערישער; 2. *(происходящий перед годовщиной Октябрьской революции)* ערעוו־אקטיאבערישער

предопредели́ть *сов.*, **предопределя́ть** *несов.* פאריס־ באשטימען

предоста́вить *сов.*, **предоставля́ть** *несов.* 1. *(дать)* געבן*; ~ квартиру א דירע געבן*; ~ пра́во געבן*; ~ *что-л.* в *чьё-л.* распоряже́ние איבער־ געבן*; ~ *кому-л.* о́тпуск ענפעס אין ענפענס רשות געבן*; 2. *(дать возможность сделать)* לאזן*, געבן*; предоста́вьте реша́ть э́то мне די מיך אליין באשליסן לאזט; ~ *что-л.* на *чьё-л.* усмотре́ние אויפן ענפעס אפ איבערגעבן*; ◇ ~ самому́ себе́ אפ אייגענעם בארט לאזן*; ~ сло́во *кому-л.* דאס ווארט געבן*

предостерега́ть *несов. см.* предостере́чь

предостерега́ющий ווארענדיקער

предостереже́ние *с* ־ען ז, ווארענונג ז ־ס האסרא

предостере́чь *сов. (вин.)* ווארענען, מאכן א האסרא; ~ от *чего-л.* ווארענען פאר [קענען] ענפעס (דאט.)

предосторо́жност||ь *ж* 1. פארזיכט ז; ме́ры ~и פאר־ זיכט־(מאס)מיטלען מצ.; из ~и פארזיכטיקייט; 2. *(мера)* פארזיכט־(מאס)מיטל ז ־ען; несмотря́ на все на́ши ~и ניט געקוקט אף אלע אונדזערע פארזיכט־מיטלען

предосуди́тельный אומווירדיקער, ניט־שיינער

предотврати́ть *сов.*, **предотвраща́ть** *несов.* אויסמיידן*, אפוועדן* (צו); ~ опа́сность אויסמיידן* ניט דערלאזן*; ~ преступле́ние צו א פאר־ דערלאזן* ניט; ~ пожа́р די ברענט

предотвраще́ние *с* ז אויסמיידן; ~ но́вой войны́ דאס ניט דערלאזן צו א נייער מיל־, אויסמיידן א נייע מילכאמע כאמע

предохрани́тель *м тех.* ־ס זיכערער מ; ◇ пла́вкий ~ *эл.* זיכער־פראפן מ ־ס

предохрани́тельн||ый פרא־, זיכער־, באווארן־; *мед.* זיכער־מיט־, שוצמיטלען מצ.; ~ые ме́ры פילאקטישער; ~ые приви́вки פראפילאקטישע וואקצינאציעס לען מצ.

предохрани́ть *сов.*, **предохраня́ть** *несов.* (от *род.*) באווארענען (פאר), פארהיטן* (פון)

предписа́ни||е *с* ־ן ז פארשריפט; ~ врача́ דאקטער־ פארשריפטן פונעם אויספילן די פארשריפטן דעלענונג; секре́тное ~е פארדעגונג; выполня́ть ~я פארדענען

предписа́ть *сов.*, **предпи́сывать** *несов.* פארדענען

предпле́чье *с анат.* ־ס אונטערארעם מ

предполага́ть *несов.* 1. *(допускать возможность)* זיך האבן*, מעשאער זיין*; 2. *(иметь намерение)* בעדייע רעכענען; когда́ ты предполага́ешь верну́ться? ווען רעכנסטו קומען צוריק?; 3. *(иметь своим условием)* פארויס־ זעצן *книжн.*; ~ся *несов. безл.*: предполага́ется, что... מע רעכנט, אז...; здесь предполага́ется постро́ить мост מע האט בעדייע אויסצובויען דא א בריק

предположе́ни||е *с* ־ס האשערע; вы́сказать ~е ארויסזאגן א האשערע; стро́ить ~я בויען האשערעס

предположи́||ть *сов. см.* предполага́ть 1; предполо́жим, что... לאמיר דערלאזן, אז...

предосле́дний פארלעצטער; ~ слог פארלעצטער טראף

предпосыла́ть *несов. см.* предпосла́ть

предпосы́лк||а *ж* 1. *(условие)* ־ען פארבאדינג מ; ~а успе́ха דער פארבאדינג פונעם דערפאלג; 2. *(исходный пункт какого-л. рассуждения)* ־ס פארהאנאכע ז; тео-рети́ческие ~и טעאריטישע פארהאנאכעס

предпоче́сть *сов.*, **предпочита́ть** *несов.* 1. *(вин. дат.)* אפגעבן* די בכוירע (דאט.); ~ теа́тр ци́рку אפגעבן* די בכוירע דעם טעאטער לעבאבע דעם צירק; 2. (+ *инф.*) האלטן* פאר גליקער [פאר בעסער] (צו טאן עפעס); я предпочёл бы оста́ться до́ма איך וואלט בעסער געזעסן בלייבן אינדערהיים

предпочти́тельный *(оптимальный)* סאמע בעסטער

предпра́здничный פאריאמטעוודיקער, ערעוויאמטעוודי־ קער

предприи́мчивый איניציאטיווריכער, אונטערנעמפעיקער

предпринима́тель *м* = ן מ אונטערנעמער; *(делец)* גע־ שעפטמאן (מצ. ־לייט); ~ский אונטערנעמעריישער

предпринима́ть *несов. см.* предприня́ть

предприня́ть *сов.* פירנעמען*; он не знал, что ~ ער האט ניט געווסט, וואס זאל ער פירנעמען [טאן]; ~ ме́ры מאסמיטלען* [אנעמען*] פירנעמען*; ~ путеше́ствие נעמען* [מאכן] א רייזע

предприя́тие *с* 1. *(предпринятое дело)* אונטערנעמונג ז ־ען; риско́ванное ~ א ריזיקאליש אונטערנעמונג; 2. *(промышленное)* אונטערנעמונג ז ־ען; передово́е ~ א פארגעשריטענע אונטערנעמונג

предрасполага́||ть *несов.* 1. *см.* предрасположи́ть; 2. *(способствовать)* ארויסרופן* א בא־, אופווען א שטימונג; тишина́ ~ла к молча́нию די שטילקייט האט אזא שטילקייט שווייגן

предрасположе́ние *с* ־ן ז ־ען, ־ס נייגונג ז; *(к болезни)* נעטיע ז געניגטקייט ז

предрасположи́ть *сов.* נעניגט מאכן, אנרעגן; ~ *кого-л.* в свою́ по́льзу צאד צוויינען* עמעצן

предрассве́тный פארקאריקער

предрассу́док *м* ־ן פארורטייל מ

предреша́ть *несов.*, **предреши́ть** *сов.* פארויסבאשטימען; *(вопрос)* פארויסבאשליסן*

председа́тель *м* = ן פארזיצער מ; ~ колхо́за קאלכאז־ ווירט־פארזיצער מ =; Председа́тель Сове́та Мини́стров

СССР פּאָרזיצער פֿונעם מיניסטאָרן־ראט פון פּססר; ~-ство *с* פּאָרזיץ מ; под ~ством אונטערן פּאָרזיץ

председа́тельств||овать *несов.* זיין* דער פּאָרזיצער; ~ующий *м* פּאָרזיצער מ

предсе́рдие *с анат.* (מצ. ...הערצער) פּאָדערהארץ ז

предсказа́ние *с* 1. *(действие)* פּאָרויסזאָגונג ז; ~ погóды מעטעאָראָלאָגישע פּראָגנאָזירונג; 2. *(то, что предсказано)* נעווי׳עס ז; *(прогноз)* פּראָגנאָז מ ־ן; ~ сбылóсь דאָס נעווי׳עס איז מקוי׳עם געוואָרן

предсказа́тель *м* = פּאָרויסזאָגער מ

предсказа́ть *сов.*, предска́зывать *несов.* פּאָרויסזאָגן

предсме́ртн||ый גסי׳סע־; וואָס פֿאָרן טויט *после сущ.*; ~ый вздох גסי׳סע־זיפֿץ מ; ~ое завеща́ние די צאוואָאָ פֿאָרן טויט

представа́ть *несов. см.* предста́ть

представи́тел||ь *м* 1. = פּאָרטרעטער, פּאָרשטייער מ, = מ, ־ן מ פֿולמעכ־; полномо́чный ~ь רעפּרעזענטאַנט; ~и общественности די פּאָרשטייער טיקער פּאָרשטייער; пала́та ~ей פון דער געזעלשאפֿטלעכקייט רעפּרעזענ־; 2. *биол.* עקזעמפּליאָר מ ־ן

представи́тельн||ый 1. רעפּרעזענטאַטיווער; ~ое собра́ние רעפּרעזענטאַטיוו פּאַרזאַמלונג; 2. *(солидный)* אימ־; שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*

представи́тельств||о *с* 1. רעפּרע־, פּאָרשטייערשאפֿט ז; זעטאַנץ ז; установи́ть но́рмы ~а אײַנשטעלן נאָרמעס פון [פון רעפּרעזענטאַנץ] פּאָרשטייערשאפֿט; 2. *(учреждение)* האַנדלס־פּאָרשטייער־; торго́вое ~о פּאָרשטייערשאפֿט ז שאפֿט ז ־ן

предста́вить *сов.* 1. *(подать куда-л.)* צושטעלן; ~ план рабóты צושטעלן דעם אַרבעטס־פּלאַן; 2. *(предъявить)* דערלאַנגען; ~ дипло́м דעם דיפּלאָם דערלאַנגען דעם; 3. *(знакомить)* פּאָרשטעלן, רעקאָמענדירן; разреши́те вам ~ моего́ дру́га מײַנעם פּאָרשטעלן אײַך דערלויבט פּאָרשטעלן; 4. *(изобразить)* פּאָרשטעלן; ~ в смешно́м ви́де פּאָרשטעלן אין א לעכערלעכער שײַן; ~ на сце́не פּאָרשטעלן אף דער בינע; 5. *(копировать)* נאָכמאכן, אימיטי׳רן; 6. *(мысленно воспроизвести)* זיך פּאָרשטעלן; ~ себе́ זיך פּאָרשטעלן; представа́вьте себе́ таку́ю карти́ну מאַלט אײַך אויס אוא בילד; 7. *(причинить)* פּאָרשאַפֿן*; э́то не представи́т больши́х затрудне́ний דאָס וועט ניט פּאָרשאַפֿן קיין גרויסע שוועריקייטן; 8.: ~ *кого-л.* к награ́де עמעצן צו א באלוינונג [רעקאָמענדירן] צושטעלן; ~ся *сов.* 1. *(назвать себя)* זיך, רעקאָמענדירן זיך פּאָרשטעלן זיך; 2. *(возникнуть)* זיך, זײַן* שאפֿן*; как то́лько представи́тся возмо́жность וויי נאָר ס׳וועט זײַן [ס׳וועט זיך שאפֿן] א מגלעכקייט; 3. *(появиться в воображении)* פּאָרשטעלן שטעלן זיך פּאָר די אויגן; ему́ представи́лся родно́й дом אים האָט זיך פּאָרגעשטעלט [ס׳האָט זיך אים גע־ שטעלט פּאָר די אויגן] זײַן געבוירן־היים; 4. *(тв.) разг. (притворяться)* (פּאָר) פּאָרשטעלן זיך; ~ся немы́м פּאָר־ מאכן זיך שטום, שטעלן זיך פּאָר א שטומען

представле́ни||е *с* 1. *(предъявление)* צו־, דערלאַנגען ז, שטעלן ז; 2. *(театральное)* פּאָרשטעלונג ז ־ען; дневно́е ~е באַטאַגיקע פּאָרשטעלונג; 3. *(понимание, знание)* אָנונג ז ־ען, פּאָרשטעלונג ז ־ען, באגריף מ ־ן; име́ть смы́тное ~е о *чём-л.* האָבן* [אָנונג] א קנאַפּע [שוואַכע] פּאָרשטעלונג [אָנונג] ווען עפּעס; соста́вить себе́ пра́вильное ~е о *чём-л.* עפּעס פּאָרשטעלונג ווען עפּעס זיך א ריכטיקע; в моём ~и לויט מײַן אופֿאַסונג

представля́||ть *несов.* 1. *см.* предста́вить; 2. *(быть, являться)* זײַן*; э́то откры́тие ~ет для нас большо́й интере́с אָט די אנטדעקונג איז פּאַר אונדז פון גרויס° אינ־ טערעס; ~ть собо́й פּאָרשטעלן מיט זיך; что он собо́й ~ет? וואָס שטעלט ער מיט זיך פּאָר?; 3. *(быть представителем)* רעפּרעזענטי׳רן; ~ть Ро́дину за рубежо́м רעפּרעזענטי׳רן דאָס הײַמלאַנד אין אויסלאַנד; ~ться *несов. см.* предста́виться

предста́тель||ный: ~ная железа́ *анат.* פּראָסטאַטע ז ־ס

предста́ть *сов.* (перед *тв.*) (פּאָר) זיך, באוואַוזן־, דער־ שטעלן זיך פּאָרן גערי׳כט; ~ пе́ред судо́м שטײַנען* (פּאָר)

предсто||я́ть *несое.* פּאָרשטיין*; ~я́т вы́боры ס׳שטייען אונדז פּאָר; нам ~и́т путеше́ствие וואָלן מיר וועלן; нам ~и́т сами́м реши́ть э́тот вопро́с א רי׳זע [אונדז וועט אויסקומען] אליין לייגן די דאָזיקע פראַגע; ~я́щий קומענדיקער, פּאָרשטייענדיקער

предте́ча *м* = פּאָרגייער מ; *ж* ־ס ז

предубежде́ние *с* פּאָר־איבערצייגונג, פּאָרורטייל מ ־ן ז; относи́ться к *кому-л.* с ~м באצי׳ען* זיך צו [פּאָר־איבערצייגונג] עמעצן מיט פּאָרורטייל

предугада́ть *сов.*, предуга́дывать *несов.* פּאָרויס־, טרעפֿן* ווייסן* פּאָרויס, הפֿלעכ־; דינסטגרייטקייט ז ־ן ז

предупреди́тельн||ость *ж* קייט ז; ~ый 1. *(для предупреждения)* פּאָרהי׳ט־; *(о сигнале)* וואָרן־; *мед.* פּראָפֿילאַקטישער פּאָר־; ~ые ме́ры הי׳ט־מאַסמיטלען מצ.; ~ый вы́стрел וואָרנשאָס מ; 2. *(о человеке)* הפֿלעכער; דינסטגרייטער

предупреди́ть *сов.*, предупрежда́ть *несов.* 1. *(заранее известить)* (פּאַרפּרי׳ער) צו ווייסן* געבן*; *(предостеречь)* וואָרענען; ~ *кого-л.* об опа́сности עמעצן וואָרענען [וועגן] א געפֿאָר; он не предупреди́л о своём прие́зде ער האָט ניט געגעבן צו ווייסן פּאַרפּרי׳ער, אז ער קומט צו פֿאָרן; 2. *(предотвратить)* (צו) ניט דערלאָזן*; ~ ава́рию ניט דערלאָזן* צו אן אוואַריע; 3. *(опередить)* פּאַרלויפֿן* דעם וועג (דאָס.); ~ собы́тия פּאַרלויפֿן* דעם וועג צוטרעפֿן* עמעצן* [וועג די געשעענישן]; ~ чьи-л. жела́ния אין זינען באגעגנען

предупрежде́ние *с* 1. *(о чём-л.)* ־ען ז וואָרענונג ז; стро́гое ~ א שטרענגע וואָרענונג; 2.: ~ заболева́ний פּראָפֿילאַקטיק פון קרענק די

предусма́трива||ть *несов.* 1. *см.* предусмотре́ть; 2. *(устанавливать)* פּאָרויסזען*; бюдже́т ~ет увеличе́ние дохо́дов דער בודזשעט וועט פּאָרויס א פּאַרגרעסערונג פון די האַכנאָסעס

предусмотре́ть *сов.* פּאָרויסזען*; э́того нельзя́ бы́ло ~ дэאס האָט מען ניט געקענט פּאָרויסזען פּאַר־ פּרי׳ער

предусмотри́тельн||ость *ж* פּאָרויסזעעוודיקייט ז; ~ый פּאָרויסזעעוודיקער

предчу́вств||ие *с* ־ן ז פּאָרגעפיל; ~овать *несов.* האָבן* [א] פּאָרגעפיל, פילן פּאָרויס* דאָס; он ~овал бе́ду דאָס, ער האָט געפֿילט, אז ס׳וועט געשען אן אומגליק; ~ую, что мы бу́дем друзья́ми בא מיר איז אוא געפֿיל [א פּאָרגעפיל], אז מיר וועלן זײַן פרײַנט

предше́ственн||ик *м* = м פאָרגייער; ~ица *ж* -פאָרגיי-ערן ז ־ס

предше́ствовать *несов. (дат.)* גיין* פאר, זיין* פאר

предше́ствующий פאָריקער, פאָרגייענדיקער

предъяви́тел||ь *м* м דערלאַנגער; чек на ~я זי̈כט־טשעק מ ־ן

предъяви́ть *сов.* 1. *(показать)* דערלאַנגען; ~ про́пуск דעם דורכלאָז־שײַן [דערלאַנגען [ווײַזן*]; 2.: ~ тре́бования *кому-л.* פאָדערן בא, דערלאַנגען פאָדערונגען עמעצן; ~ *кому-л.* обвине́ние в уби́йстве *юр.* אינ־ [פון] עמעצן; באשולדיקן עמעצן אין א קרימינאַל־מאַדטאַט מאָרד

предъявля́||ть *несов. см.* предъяви́ть; совреме́нное произво́дство ~ет высо́кие тре́бования к рабо́чим די מאָדערנע פּראָדוקציע שטעלט גרויסע° פאָדערונגען צו די אַרבעטער

предыду́щий פּריערדיקער, פאָריקער, פאָרגייענדיקער; ~ ора́тор דער פּריערדיקער [דער פאָריקער] רעדנער; ~ ме́сяц דער פאָריקער כוידעש

прее́мник *м* = м נאָכקומער; *(продолжатель тж.)* יוירעש מ (מצ. יאָרשים)

прее́мственн||ость *ж* ז העמשעכדיקייט; ~ый העמשעכ־דיקער

пре́жде 1. *нареч. (раньше)* פריער; *(сначала тж.)* צוערשט; как и ~ ווי פריער; ~ поду́май, пото́м говори́ צוערשט [פריער] גיב א טראכט, דערנאָך רעד; 2. *предлог с род. п.* פאר, פריער פון; он пришёл ~ всех ער איז געקומען פאר אַלעמען; ◇ ~ всего́ פאר אַלעם, קוידעמקאָל, צום אַלעם ערשטן; ~ чем *союз* אידער, איידער איר וועט אויפֿקלינגען, פּאָרן, קלינגט אָן פארן אויפֿקאָרן

преждевре́менн||ость *ж* ז פּריצײַטיקייט; ~ый פּריצײַ־טיקער, טיקער פריער; ~ая смерть אַ פריצײַטיקער טויט; ~ая ра́дость אַ צו פריי פרייד, אַ צו פריין זיך; ~ые ро́ды א געבורט פאר דער צײַט, פריער געבוירן

пре́жн||ий פּריערדיקער, פארגאַנגענער, אמאָליקער; в ~ее вре́мя אין די פארגאַנגענע [פּריערדיקע] צײַטן

президе́нт *м* מ ־ן פּרעזידענט

прези́диум *м* מ ־ס פּרעזי̈דיום; Прези́диум Акаде́мии нау́к СССР דער פּרעזי̈דיום פון דער וויסנשאפֿט־אקאדעמיע פון דער סאָוועטן פֿאַרבאַנד; Прези́диум Верхо́вного Сове́та СССР פּרעזי̈דיום פֿונעם אויבערסאָוועט פון פּססר

презира́||ть *несов.* 1. פֿאראַכטן; 2. *(пренебрегать):* он ~ет опа́сность אים, ער רעכנט זיך ניט מיט געפֿאַר שטעלן ניט אָף קיין געפֿאַר

презре́н||ие *с* ז פֿאראַכטונג, מ ביטל; относи́ться с ~ием [מיט ביטל] באַציען* זיך מיט פֿאראַכטונג; ~ный ניוועדיקער; ◇ ~ный мета́лл *шутл.* מצ. מאמטאַקים, מצ. קלינגערס

презри́тельн||ый ביטלדיקער, ביטל־; ~ая улы́бка ביטל־שמייכל מ

преиму́щественн||о *нареч.* הויפּטזאכלעך, דערי̈קער, דערהויפּט; ~ый 1. הויפּטזאכלעכער, אי̈קערדיקער; 2. *юр.:* ~ое пра́во ז פֿאָרצוג־רעכט; по́льзоваться ~ым пра́вом זיין* בילכער, זיין* באַרעכטיגט

преиму́ществ||о *с* 1. *(достоинство)* מ ־ן פֿאָרצוג, מי̈לע ז ־ס; 2. *(особое право)* ז ־ס פֿריווילעגיע; ◇ по ~у הויפּטזאכלעך, דערי̈קער

преиспо́лненный *(род.)* (מיט) פול; ~ благи́х наме́рений פול מיט גוטע קאַוואָנעס

прейскура́нт *м* מ ־ן פּרייסקוראַנט, פּרייזקוראַנט

преклоне́ние *с* ז פֿאַרנײַגונג

преклони́ть *сов.:* ~ го́лову זיך פֿאַרנײַגן, נייגן דעם קאָפּ; ~ коле́ни* די קני̈ען; ~ знаме́на* פֿאָנעס

преклóнн||ый: ~ый во́зраст ז עלטער; челове́к ~ых лет א מענטש אין די עלטערע יאָרן

преклоня́ть *несов. см.* преклони́ть; ~ся *несов. (перед тв.)* גרויס* פֿאַרנײַגן, פֿאַרבאָגן (פֿאַר) האָבן*

прекосло́вить *несов.* דערוי̈דערן, רעדן* אנטקעגן

прекра́сн||о 1. *нареч.* אויסגעצײַכנט, וווּנדערלעך; я э́то ~о понима́ю איך פֿאַרשטיי גוט; 2. *в знач. сказ.* זומער איז, זײַער גוט; א מעכטיקע, לי̈ער א מעכטיקע; 3. *в знач. частицы* גוט; ~ый 1. *(очень красивый)* וווּנדערשיינער, בילדשיינער; 2. *(отличный)* אויסגעצײַכנטער [אן אויס־גלעזנדיק א; ~ое настрое́ние גוטע־געצײַכנטע [שטימונג]; ◇ ~ый пол דער שיינער מין; в оди́н ~ый день אין איין שיינעם טאָג

прекрати́ть *сов. (вин.)* (צו) מאכן א סאָף; *(прервать)* אויפֿהערן*; *(перестать делать что-л.)* אויפֿהערן* אַרבעטן, אויפֿהערן אַרבעטן*; ~ рабо́ту אויפֿהערן אַרבעטן*; ~ пре́ния שליסן* די דעבאַטן; ~ де́ло в суде́ ליקווידי̈רן דעם מאכן א סאָף צו דער מיל־; ~ войну́ אינעין אין גערי̈כט; ~ испыта́ния термоя́дерногоору́жия אָפּשטעלן [מאכן א סאָף צו] די אויס־פרווון פון נוקלעאַר־וואָפן; ~ ого́нь *воен.* אויפֿהערן שיסן; ~ся *сов.* (זיך) נעמען* א סאָף, אויפֿהערן*; *(прерваться)* אי̈בערגעריסן ווערן*, בעריסן* זיך

прекраща́ть *несов. см.* прекрати́ть

прекраще́ние *с* ז אויפֿהערן; *(временное)* מ אי̈בעריס

прелéстный וווּנדערבאַרעך, באַצויבערנדיקער; אנציקנ־דיקער

пре́лесть *ж* 1. צויבערלעכקייט, וווּנדערלעכע שיינקייט ז, ווּ, ווּ; ~ новизны́ דער כּיין פון ניקייט; 2. *в знач. сказ.:* э́то про́сто ~! ס׳איז אויס־גערישקייט]; ка́кая ~! א מין שיין־ס׳איז מאַמש אן אנטיק! טערלישּ! סאָרא פֿראכט! קיטש!

преломи́ть *сов. физ.* אי̈בערברעכן*; *перен.* (סוביעק־) טיוו (אויפֿאסן); ~ся *сов. физ.* זיך אי̈בערברעכן*; *перен.* אָפּשפּיגלען זיך*

преломле́ние *с* 1. *физ.* ז אי̈בערברעכונג, רעפראַקציע ז; ~ луче́й ז שטראַלן־איבערברעכונג; 2. *перен.* (סוביעק־) אָפּשפּיגלונג ז, טיווע) אָפּאסונג ז

пре́лый צוגעלעגערטער (צו); *(лежалый)* געפֿילטער

прельсти́ть *сов.* 1. *(очаровать)* באַצויבערן, נעמען*; 2. *(соблазнить)* פֿאַרפי̈רן, פֿאַרנאַרן; вряд ли кого́-л. мо́жет ~ тако́е предложе́ние ס׳איז א סאָפּעק, צי עמע־צער וועט זיך אָנכאפּן אין אזא פּאָרשלאָג; ~ся *сов. (тв.)* זיך פֿאַרפי̈רן [פֿאַרנאַרן], ניט בעקומען* דעם ניסאָיען (ווּ) קוואָפּען זיך (אף) *(польститься на что-л.)* (ווּ);

прельща́ть(ся) *несов. см.* прельсти́ться

прелю́дия *ж муз.* ז ־ס פֿרעלי̈דיע

премиа́льн||ый פּרעמיאַלער, פּרעמיע־; ~ая систе́ма א פּרעמיאַלע סיסטעם; ~ые де́ньги ז פּרעמיע־געלט; ~ый фонд מ ־ן פּרעמיר־פֿאָנד

премирова́ние *с* ז פּרעמי̈רונג, ז פּרעמירן

премирова́ть *сов. и несов.* פרעמי׳רן

пре́мия *ж* ־ס וו פרעמיע; Международна́я ~ ми́ра צווישנפעלקערלעכע שאָלעם־פרעמיע; ~ за перевыполне́ние пла́на פאר אי׳בערויספילן דעם פלאן אַ פרעמיע; страхова́я ~ וו סטראכי׳ר־פרעמיע

премýдрост||ь *ж разг.:* ~и טי׳פע טוירע; велика́ ~ь! אויך מיר א קונץ!

премье́р *м* 1. ־ן מ פרעמיע׳ר; פרעמיע׳ר־מיניסטער מ; 2. *театр.* ערשטער אקטיאָר

премье́ра *ж* ־ס וו פרעמיערע

премье́р-мини́стр *м* ־טאָרן מ פרעמיע׳ר־מיניסטער

пренебрега́ть *несов. см.* пренебре́чь

пренебреже́ние *с* 1. *(презрительное отношение)* גרי׳נג־שעצונג וו; отзыва́ться о *ком-л.* с ~м אָפרופן* זיך גרי׳נגשעצעריש וועגן עמעצן; 2. *(отсутствие внимания к чему-л.)* דאָס ניט־רעכטענען זיך (מיט) אינאַרי׳רן ז, גרי׳נגשעצעריש

пренебрежи́тельн||о *нареч.* מיט ביטל, גרי׳נגשעצעריש; ~о усмехну́ться א שמייכל טאָן* גרי׳נגשעצעריש; относи́ться к *кому-л.* ~о באצי׳ען* זיך צו עמעצן גרי׳נגשעצע־; ~ый ביטל־, גרי׳נגשעצעריש; ~ое отноше́ние ביטל־באציונג וו, א גרי׳נגשעצעריש באציונג

пренебре́чь *сов. (тв.)* 1. *(отнестись с презрением)* באצי׳ען* זיך גרי׳נגשעצעריש [מיט ביטל] (צו); 2. *(оставить без внимания)* ניט רע־ ניט ליין קיין אכט (אף); *(малой величиной — при расчётах)* כענען זיך (מיט); ~ сове́том ניט ליין קיין אכט אף דער אי׳־ניט (וועלן*) צוהערן זיך צו דער אי׳צע, צע ער האָט זיך ניט געריכטן מיט דער גע־ אים האָט, ער האָט ניט געקוקט אף דער געפאָר. פאָר גיט אָפגעשטעלט די געפאָר

пре́ния *мн.* דעבאטן מצ

преобладáние *с (перевес)* אי׳בערוואָג וו; *(господство)* אי׳בערהאנט וו

преобладá||ть *несов. (численно)* מערהייט* די שאפן*; здесь ~ют хво́йные поро́ды дере́вьев דאָ וואקסן צו־ סי׳הערשט א מי׳נסטן נאָדלביימער; ~ет мне́ние, что... מי׳נונג, אז...

преобладáющ||ий אי׳בער־, הערשנדיקער, דאָמיני׳רנדיקער; ~ее большинство́ די גרעסטע [די אי׳בער־ וועגנדיקער]; וועגנדיקע מערהייט

преображáть(ся) *несов. см.* преобрази́ть(ся)

преображе́ние *с* וו אי׳בערגעשטאלטיקונג, וו אומענדערונג

преобрази́ть *сов.* אי׳בערגעשטאלט(יק)ן, אומענדערן; ~ся *сов.* אי׳בערגעשטאלטיקט ווערן*, אומגעענדערט ווערן* וועדן* נאָר אן אנדערער

преобразова́ни||е *с* 1. *(действие)* אי׳בערגעשטאלטיקונג וו, וו אומענדערונג; *(реорганизация)* רעאָרגאניזי׳רונג וו; план ~я приро́ды אומענדערן פון אומענדערן די נאטור; דער פלאן 2. *(коренное изменение)* ־ען וו אומענדערונג; *(реформа)* ־ען וו רעפאָרם; революцио́нные ~я רעוואָלי׳וציאָנ־ נעמע אומענדערונגען; 3. *мат.* וו אי׳בערבילדונג

преобразова́тель *м* 1. = מ רעפאָרמי׳רער, אי׳בערבויער = מ; 2. *эл.* ־ס מ אומפאָרמער; *(трансформатор)* טראנספאָרמאַטאָר מ ־ס

преобразова́ть *сов.* 1. *(изменить)* אי׳בער־, אומענדערן, רעאָרגאני׳זי׳רן; *(реорганизовать)* אי׳בערמאכן, געשטאלט(יק)ן; ~ приро́ду די נאטור [אי׳בערמאכן אומענדערן]; ~ педагоги́ческий институ́т в университе́т רעאָרגאני׳זי׳רן

מאכן, דעם פעדאגאָגישן אינסטיטוט אין אן אוניווערסיטעט פוּנעם פעדאגאָגישן אינסטיטוט אן אוניווערסיטעט; 2. *физ., мат.* אי׳בערבי׳לדן; *эл.* טראנספאָרמי׳רן

преодолева́ть *несов. см.* преодоле́ть

преодоле́ние *с* דאָס גי׳ווינען זיך, בי׳קומען זיך

преодоле́ть *сов.* בי׳קומען*, גי׳ווינען זיך*; ~ тру́дности בי׳קומען* די שוו׳ערי׳קייטן; ~ все прегра́ды צעשטער׳ן גי׳ווינען זיך* די אוֹמ־ אָלע באריי׳רן; ~ нереши́тельность אנטשלאָסנקייט

препара́т *м* ־ן מ פרעפאראָט; витами́нные ~ы וויטא־ מי׳ן־פרעפאראטן מצ.; анатоми́ческий ~ אנאטאָמישער פרעפאראָט

препари́ровать *сов. и несов.* פרעפארי׳רן

препина́||ние *с:* зна́ки ~ия אָפשטעל־צייכנס מצ.

препира́тельство *с* ז אָמפערניש, שפאָרעניש

препира́ться *несов.* שפאָרן זיך, אָמפערן זיך

преподава́||ние *с* מ אוֹנטעריכט; *(преподавательская деятельность)* ז לערע׳רי; ~тель *м* = מ לע׳רער; *(вуза тж.)* מ ..טאָרן לע׳קטאָר; ~тельница *ж* ־ס וו לע׳רערן; ~ский לע׳רער־, לע׳רערשער; ~ский коллекти́в מ ־ן לע׳רער־קאָלעקטיוו

преподава́ть *несов.* אוֹנטעריכטן; ~ фи́зику פי׳זיק ריכטן פי׳זיק*; ~ в нача́льной шко́ле א לע׳רער אין דער אָנפאנגשול

преподнести́ *сов.*, преподноси́ть *несов.* 1. אוֹנטער־ אוֹנטערטראָגן* [שענקן*, טראָגן*; ~ *кому-л.* цветы́ עמעצן בלומען קען*]; 2. *разг. (сделать или сообщить что-л. неожиданное)* אוֹנטערטראָגן*; ~ *кому-л.* сюрпри́з עמעצן א סיורפריי׳ז אוֹנטערטראָגן*; ~ *кому-л.* неприя́тную но́вость עמעצן א שלעכטע° נייס אוֹנטערטראָגן* [א שלעכטע° בסורע]; 3. *(представить, изобразить в каком-л. виде)* דערלאָנגען, אוֹנטערטראָגן*; ~ материа́л жи́во и интере́сно דעם מאטע־ אוֹנטערטראָגן* [דערלאָנגען] ריאָל לעבעדיק און אינטערעסאָנט

преподноше́ние *с (дар)* ־ס וו מאטאָנע, געשאָנק מ ־ען

препроводи́тельн||ый באגלייט־; ~ое письмо́ באגלייט־ בריוו מ =־

препроводи́ть *сов.*, препровожда́ть *несов.* (אי׳בער)־ שיקן; *(кого-л.)* אוועקפירן

препровожде́ние *с:* ~ вре́мени צייט־פארטרייב מ

препя́тстви||е *с* 1. ־ען וו שטערונג, ־ס וו מניע; натолкну́ться на ~е זיך אף א שטערונג אָנשטויסן* преодоле́ть все ~я בי׳קומען* [גי׳ווינען זיך*] אלע שטערונג־ [א מניע] וועג [מניעס]; 2. *спорт.* ־ן מ בארי׳ער

препя́тствовать *несов. (дат.)* שטערן, שטערונג* זיך* א שטערונג (פאר) שטעלן מניעס [א מניע]; *(противиться)* (דאס.) *(протестовать)* פרוטעסטי׳רן

прерва́ть *сов.* אי׳בערי׳סן*; *(работу, молитву тж.)* אי׳בערי׳סן* מאָפסיק זיך* *часто ирон.*; ~ уро́к דעם לי׳מעד אי׳בערי׳סן*; ~ перегово́ры די אונטערהאַנדלונגען אי׳בערי׳סן*; ~ *кого-л.* אי׳בערשלאָגן*, ארי׳נפאלן* עמעצן די רייד אין דער רייד; вы́стрел прерва́л тишину́ א שאָס געבראָכן די שטי׳לקייט האָט; ~ся *сов.* זיך אי׳בערי׳סן*; *(о голосе)* אוֹנטערגעבראָכן ווערן*

пререка́ния *мн. (ед.* пререка́ние *с)* ז אָמפערניש, ז שפאָרעניש; вступи́ть в ~ זיך אויסטי׳נען* אָנהייבן* [זיך שפאָרן אָמפערן]

пререка́ться *несов.* זיך שפאָרן, זיך אָמפערן, פירן וויקוּחים

пре́рии *мн.* (*ед.* пре́рия *ж*) פּרעריעס מצ.

прерогати́ва *ж* פּרערָאגאטי֯וו ן ־

прерыва́ть(ся) *несов. см.* прерва́ть(ся)

прерыва́ющийся: ~ го́лос אן אונטערגעבראָכענע שטים

преры́вист||ость *ж* אי֯בערגעריסנ-, אי֯בערי֯סלעכקי֯ט ן; ~ый זיך־אי֯בערי֯סנדיקער; (*о линии*) אומדורכוי֯סיקער; ~ое дыха́ние זיך־אי֯בערי֯סנדי- ניט־גלי֯כער אָטעם; ~ый звук קער קלאנג

пресека́ть *несов.*, **пресе́чь** *сов.* (*вин.*) מאכן א סאָף (צו), ניט דערלאָזן*; אָפּשאפן*; ~ зло в ко́рне אויס- ראָטן* דאָס ביזן מיטן וואָרצל

преслéдован||ие *с* 1. (*погоня*) פּארפאָלגונג ן, פּאר- 2. (*гонение*) פּארפאָלגונג ן ־ען; נאָכיאָגן ן, פּאָלגן ן; 3. (*мучить*) רוידעפן ן, רוידעפן ן, פּארפאָלגן ן; суде́бное ~ие גערי֯כטלעכע פּארפאָלגונג; ◇ ма́ния ~ия פּארפאָלג־מאניע ן

преслéдовать *несов.* (*вин.*) 1. (*гнаться*) פּארפאָלגן, נאָכיאָגן זיך (נאָך); 2. (*подвергать гонениям*) פּאר- ניט לאָזן* רוען, פּארפאָלגן, רוידעפן, פּאָלגן; 3. (*мучить*) ס׳פּארפאָלגט אים [ס׳לאָזט אים ניט רוען]; 4.: ~ цель פּארפאָלגן א ציל; ~ свой интере́сы אין זינען האָבן* די אי֯גענע אינטערעסן דער געדאנק; 5. *юр.* פּארפאָלגן; ~ *кого-л.* в суде́бном поря́дке פּאר- פּאָלגן, פּארפאָלגן עמעצן דורכן גע- רי֯כט

преслову́тый גערי֯מטער, פּארנאָטער

пресмыка́ться *несов.* (*о человеке*) קריכן* אונטער די קריכן* אף אלע פיר, נעגל

пресмыка́ющиеся *мн. зоол.* רעפּטי֯ליעס מצ.

пресново́дный זיסוואסערדיקער

пре́сный 1. (*о воде*) זי֯סער, אומגעזאלצענער; (*о тесте*) אומגעזויערטער; 2. *перен.* פּלאָכער; אָן זאלץ *после сущ.*; (ר)נודנע *тж. неизм.*

пресс *м* 1. פּרעס ן ־; 2. *перен.* דרוק ן; нало́говый ~ שטי֯ערנדרוק ן

пре́сс||а *ж* 1. פּרעסע ן; 2. *собир.* (*корреспонденты, журналисты*) פּרעסע־פאָרשטייער מצ., פּרעסע; места́ для ~ы די ערטער פאר דער פּרעסע [פאר די פּרעסע־פאָרשטייער]

пресс-бюро́ *с нескл.* פּרעסבי֯ורא ן, ן ־ען

пресс-конфере́нция *ж* פּרעסע־קאָנפערענץ ן ־

прессо́ванный געפּרעסטער

прессова́ть *несов.* פּרעסן

прессовщи́к *м* = פּרעסער ן

пресс-папье́ *с нескл.* פּרעספאפּי֯ע ן ־ען; (*с промокательной бумагой тж.*) קלעקער ן ־ס

престаре́лый גרי֯ז־גרי֯ער, זקי֯ניש־ער

прести́ж *м* פּרעסטי֯ש ן; подорва́ть *чей-л.* ~ אונ- טערי֯סן* [אונטערגראָבן*] עמעצנס פּרעסטי֯ש

престо́л *м* טראָן ן ־ען; взойти́ на ~ קי֯ניגן* אָנהי֯יבן*; све́ргнуть с ~а (פונעם טראָן) אראָפּוואַרפן*; отре́чься от ~а אָפּזאָגן זיך פונעם טראָן

преступле́ни||е *с* פּארברעכן ן ־ס, פּארברעך ן ־ען; *перен. тж.* = זינד ן; ~е про́тив челове́чества א בא- פּארברעכ(ן) קעגן דער מענטשהי֯ט

совершить ~е גי֯ן* א פּארברעכ(ן); **поймать** *кого-л.* на ме́сте ~я כאפן עמעצן באם באגי֯ן דעם פּארברעכ(ן) כאפן עמעצן פּאר *разг.*

престу́пн||ик *м* = פּארברעכער ן; воённый ~ик פּארברעכער קרי֯גס־פּארברעכער ן = ־ס; ~ость *ж* 1. ן פּארברעכערי֯שקי֯ט; ~ость за́мысла די פּארברעכערי֯שקי֯ט פון אָט דעם פּלאן; 2. *юр.* ן פּארברעכלעכקי֯ט; борьба́ с ~остью פּאר- ~ый פּארברעכנס; קאמף מי֯ט דער פּארברעכלעכקי֯ט

пресы́титься *сов.*, **пресыща́ться** *несов.* (*тв.*) אי֯בער- זעטיקן זיך (מי֯ט)

пресы́щенный אי֯בערגעזעטיקטער

претворе́ние *с:* ~ в жизнь ן פּארוו֯ירקלעכונג, פּאר- ן וו֯ירקלעכן

претвори́ть *сов.*: ~ в жизнь רעאלי- זי֯רן; (*воплотить*) פּארקערפּערן; ~ся *сов.* 1. (*перевоплотиться*) פּארקערפּערט אומגעשטאלטיקט ווערן*; 2. (*осуществиться на деле*) פּארוו֯ירקלעכט ווערן*; רעאליזי֯רט ווערן*, ווערן*; его́ мечты́ претвори́лись в жизнь זי֯נע טרי֯מען זי֯נען פארוו֯ירקלעכט געוואָרן

претенде́нт *м* פּרעטענדע֯נט ן ־; ~ на зва́ние чемпио́на דער פּרעטענדע֯נט אפן טיטל טשעמפּי֯אָן [אפן טשעמפּי֯אָן־טיטל]

претендова́ть *несов.* (на *вин.*) 1. (אף) פּרעטענדי֯רן; 2. (*приписывать себе какие-л. качества*) פּרע- האָבן* (אף) טענזיעס; ~ на остроу́мие פּרעטע֯נזיעס אף האָבן* זיך פּאר שאַרפזיניק, שאַרפזין האלטן*

прете́нзи||я *ж* 1. (*требование, жалоба*) פּרעטענזיע ן ־ס, טענע ן ־ס, טענזיעס; зако́нная ~я פּרע- א געזעצלעכע טענזיע; заяви́ть ~ю פּרעטענדי֯רן; 2. (*стремление произвести впечатление*) פּרעטענזיע ן ־ס; челове́к без ~й פּרעטענזיעס אָן מענטש, א באשיידענער מענטש; одева́ться с ~ей на мо́ду קלייד֯ן זיך מי֯ט פּרעטענזיע [אָנגעטאָן* זיך מי֯ט טענזיעס]; ◇ быть в ~и на *кого-л.* פּרע- האָבן* אף מאָדישקי֯ט צו עמעצן [טענעס]

претерпева́ть *несов.*, **претерпе́ть** *сов.* 1. (*пережить, испытать*) אי֯בערטראָגן*, אויסשטיין*, ל֯ידן*; мно́гое претерпе́ть [אָנגעטאָן* אויסשטיין* זיך]; 2. (*подвергнуться чему-л.*): претерпе́ть измене́ния פּארענדערט ערענדערן זיך, ווערן* (שטארק)

претя́ть *несов.* דערוי֯דער זיין*

претковне́||ие *с:* ка́мень ~ия שטי֯ין ן ־ער, עוועג־נעגעף ן

преть *несов.* 1. (*сов.* сопре́ть; *гнить*) פּוילן, צוגע- פּוילט ווערן*; 2. (*сов.* упре́ть) *разг.* (*о пище*) פּרי֯ען, ווערן* צוגעפּריעט

преувеличе́ние *с* (מצ. גוזמאָעס) גוזמע ן; э́то ~ דאָס גוזמע איז א גו֯זמע, אי֯בערגעטריבן; не бу́дет ~м сказа́ть, что... ס׳וועט ניט זיין קיין גו֯זמע, אויב מיר וועלן זאָגן, אז...

преувели́чивать *несов.*, **преувели́чить** *сов.* אי֯בער- מענאָעם זיין*, טריבן*; ~ *чьи-л.* заслу́ги מעגאָעם זיין*, ער טריבט אי֯- עמעצנס פּארדינסטן; он преувели́чивает בער

преуменьша́ть *несов. см.* преуме́ньшить

преуменьше́ние *с* ן פּארמי֯נערונג, ן פּארמי֯נערן

преуме́ньшить *сов.* פּארמי֯נערן

преуспева́ть *несов.* 1. *см.* преуспе́ть; 2. *ирон.* גיין* מאכן גו֯טע געשעפטן, בארג־ארו֯ף

преуспе́ть *сов. (в предл.)* דערפֿאָלגן [האָבן*] מאכן (אין), (אין) מצליח זײַן*

пре́фикс *м грам.* פֿרעפֿיקס מ ־ן

преходя́щий פֿאַרבײַרגייענדיקער, פֿארגעגנלעכער

прецеде́нт *м* פֿרעצעדענט מ ־ן; э́то не име́ет ~ов דאָס האָט ניט קיין פֿרעצעדענטן אזוינס איז נאָך ניט געווען

при *предлог с предл. п.* 1. *(возле)* בא; ~ вхо́де באם וועג; ~ доро́ге באם אַרטיגאנג; 2. *(в присутствии)* פֿאר, אין אָנוועזנהײט פון; ~ свиде́телях פֿאר אײדעס, אָנוועזנהײט פון אײדעסער; ~ наро́де פֿאר גאנצן אולעם; 3. *(в эпоху)* פֿאר, אין די צײַטן; ~ Петре́ I פֿאר פּעטער, אין די צײַטן פון פּעטער; 4. *(для обозначения обстоятельств совершения действия)* בא; ~ све́те луны́ בא דער שײַן פון דער לעוואָנע; ~ перехо́де у́лицы באם אײבערגיין; ~ слу́чае בא א געלעגנהײט; ~ изве́стных усло́виях בא געוויסע באדינגונגען; 5. *(несмотря на)* בא; ~ всех его́ досто́инствах בא [ניט קוקט אף] אלע זײַנע מעלעס; ~ всём моём уваже́нии к нему́ בא מײַן; 6. *(имея в наличии)* מיט, אין; *часто предлогом не переводится;* он ~ га́лстуке ער האָט [מיט] א שניפּס; он был ~ теа́тре ער איז אין [מיט] א; он ~ оруди́и ער איז געווען באוואָפנט, געהאָט מיט זיך געוועלן; он ~ деньга́х ער האָט געלט; 7.: ~ по́мощи מיט דער הילף; ~ жела́нии אז מע וויל; אז ס׳איז פאראן א באגער; он при́ смерти ער גייט אויס, ער האלט באם שטארבן ◇ прилага́я ~ сём בײַליגנדיק

приба́вить *сов.* 1. *צוגעבן; ~ са́хару צו צען צוגעבן* [ארײַן־] טאָן* נאָך; к десяти́ ~ пять צו פינף, פינף צוזאַמענלייגן צען מיט פינף; к э́тому тру́дно что́-нибудь ~ ס׳איז שווער צו דעם (וואָס איז געזאָגט) וואָס ־ניט־איז צוגעבן; 2. *(увеличить)* פֿארגרעסערן, מאכן [גרעסער] מער; ~ *кому-л.* оклад דאָס העכערן עמעצן; ~ ша́гу שפּאַנען גיכער, מאכן גרעסערע טריט; 3. *разг.:* ~ в ве́се אַרופּנעמען* וואָג

приба́ви||ться *сов.* 1. *צוקומען; ~лось мно́го ученико́в ס׳איז צוגעקומען א סאך שילער; 2. *обыкн. безл.* вод ~лось ס׳איז זײַנען געוואָרן גרעסער, פֿארגרעסערן זיך, וועלן* גרעסער; дни ~лись די טעג צוגעקומען וואָרן גרעסער; 3. *разг.:* ~ться в ве́се אַרופּנעמען* וואָג [לעגער] סער

приба́вк||а *ж* 1. *(зарплаты)* (פּוץ) ז העכערונג, הוי־ (אף) ז ־ס סאָפע; получи́ть ~у באקומען* א העסאָפע; 2. *(увеличение, рост)* צוקום מ, צוקומען ז; ~а в ве́се דער צוקום אין וואָג

прибавля́ть(ся) *несов. см.* приба́вить(ся)

приба́вочн||ый צוגאָב־, נאָך א; ~ая по́рция צוגאָב־ נאָך א פּאָרציע, ־פּאָרציע ז; ◇ ~ая сто́имость *эк.* מערהערט ז

прибау́тка *ж* ז ווערטל (ווי׳ציק)

прибега́ть[1] *несов. см.* прибежа́ть

прибега́ть[2] *несов. см.* прибе́гнуть

прибе́гнуть *сов.* זיך* וועלן; ~ к *чьей-л.* по́мощи צו עמעצן* אָנקומען; ~ к кра́йним ме́рам (מחוץ*) אָנוועלן עקסטרעמע מיטלען

прибедня́ться *несов. разг.* מאכן זיך פאר א נעבעכל

прибежа́ть *сов.* צו לויפן קומען*

приберега́ть *несов.*, **прибере́чь** *сов.* צוהאלטן*; ~ де́ньги на о́тпуск צוהאלטן* [לאָזן*] געלט אף דער אור־ לויבציט

прибива́ть *несов. см.* прибить

прибира́ть *несов. см.* прибра́ть

прибить *сов.* 1. *(прикрепить)* צושלאָגן*, צוקלאפן; ~ каблуки́ צושלאָגן* [צוקלאפן] אָפּצאָסן; 2.: ~ пыль ארײַנפֿוצען [צונעצן] דעם שטויב; 3. *(пригнать силой воды)* צוטרײַבן* צום ברעג; ~ к бе́регу צוטרײַבן*

приближа́ть *несов.* 1. *см.* прибли́зить; 2. *(об оптических приборах)* מאכן נעענטער

приближённый[1] *мат.* דערנעענטערטער

приближённый[2] 1. *(о людях)* נאָענטער; 2. *в знач. сущ. м* (מצ. מעקורעוו) מעקוֹרעוו מ

приблизи́тельн||о *нареч.* אומגע־, בערעך, אין ערך; *(о времени тж.)* ארום; ~ый בערעכדיקער, אומגעפערער

прибли́зить *сов.* 1. *(поднести, придвинуть)* צו־ צוטראָגן* טאָן צעטעלע צו זײַנע טראָגן*; ~ запи́ску к глаза́м דעם צעטעלע צו זײַנע טראָגן*; 2. *(сделать более близким)* דערנענטערן; ~ предприя́тия к исто́чникам сырья́ דערנענטערן די אונטערנעמונגען צו די רוי־וואַרג־קוואלן; ~ побе́ду דערנענ־; ~ *кого-л.* к себе́ מע־ טערן [מאכן נענטער] דעם זיג; ~ся דערנענטערן זיך; קאָרעוו זיך* עמעצן צוקומען*, דערנענטערן זיך *сов.* 1. *(подойти ближе)* וועלן*, דערנענטערן זיך; 2. *(по времени)* נענטער; реши́тельный моме́нт прибли́зился דער אנט־ שיידענער מאָמענט האָט זיך דערנענטערט [איז געוואָרן נאָענט°]; 3. *(приобрести сходство с чем-л.)* דערנענ־ טערן זיך צו דערנענטערן זיך צו בײַ דער אומגעפערער

прибо́й *м* כוואַליענשלאָג מ, אָנפלוס־כוואליעס מצ.

прибо́р *м* 1. ־ן מ (מצ. מאכ־, אפאראט) מאַכשיר מ (שירים); измери́тельный ~ מעסט־אינסטרומענט מ ־ן; нагрева́тельный ~ וואַרעם־אפאראט מ ־ן; 2. *(набор)* שרײַב־קאָמפּלעקט מ ־ן; пи́сьменный ~ קאָמפּלעקט מ ־ן; столо́вый ~ געדעק ז ־ן

прибра́ть *сов. разг.* 1. *(привести в порядок)* צורא־ אופּראמען [צורא־ אופּראמען, מען, צוקלײבן*]; ~ ко́мнату צונעמען*; ◇ ~ к рука́м *(что-л.)* עפּעס אײבער וועלן* דער באלעבאָס; 2. *(убрать)* מען, צוקלײבן*] אין צימער נעמען* *(кого-л.)* ארײַנען] צו זיך אין די העכער; ~ся *сов. разг.* אופּראמען

прибре́жный בײַבערגיקער

прибыва́||ть *несов. см.* прибы́ть; вода́ в реке́ всё ~ла די וואַסער אין טײַך האָט נעהאַלטן אין איין צוקו־ מען

при́быль *ж* 1. (מצ. רעוואָכים) רעוֹוך מ; приноси́ть ~ גענבן רעוֹוך; 2. *(увеличение, рост)* צו־, צוקום מ; ~ный גיט רעוֹוך; רעוֹוועדיקער; ווסק מ; ~ное предприя́тие גיט רעוֹוך וואָס אונטערנעמונג, ווערט אן רענטאַבעלע אונטערנעמונג

прибы́ти||е *с* ז אָנקומען (גלײַך) נאָך; по ~и אָנקומען*

прибы́ть *сов.* 1. *(куда-л.)* אָנקומען*; 2. *(прибавиться)* צוקומען*; вода́ си́льно прибыла́ ס׳איז צוגעקומען א סאך וואַסער

прива́л *м* 1. *(остановка)* (אף אָפּרו) אָפּשטעל מ; сде́лать ~ (אף אָפּרו) אָפּשטעלן זיך; 2. *(место отдыха)* אָפּשטעל־אָרט ז, אָפּשטעל מ

прива́ливать *несов.*, **привали́ть** *сов.* 1. *(придвинуть)* צוֹקאטשען; 2. *(о судах)* *צושטיין; ◇ ему́ привали́ло сча́стье ער אין מיטאמאָל באגליקט געוואָרן

привезти́ *сов.* (צו פירן) *ברענגען; ~ дрова́ *ברענגען צו פירן האָלץ

приверед||ливый *разг.* קאפריזנע(ר); ~ливость *тж. неизм.*; ~ничать *несов. разг.* *אויסערקלייבן; קאפריזעווען, זיין* קאפריזנע

приве́ржен||ец *м* = מ ־ן אָנהענגער; אדעפט *высок.*; ~ность *ж* וו ־ קייט; (*склонность*) -נייגט-; ~ный (*наклонный*) אויסערגענייגטער; (*наукам и т.п.*) (אין) ארײַנגעטאָנענער; וואָס גיט זיך אָפּ בלויז (מיט) *после сущ.*

приве́сить *сов.* *אָנהענגען

приве||сти́ *сов.* 1. *(доставить)* (צו פירן)* ברענגען; ~ди́ его́ сюда́ ברענג אים אהער; он обещал ~сти́ своего́ това́рища ער האָט צוגעזאָגט ברענגען צו פירן; 2. *(указать направление)* *ברענגען; доро́га ~ла́ к реке́ דער וועג האָט געבראַכט צום טײַך; следы́ ~ли́ охо́тника к норе́ די שפּורן האָבן געבראַכט; 3. *(служить поводом для прихода куда-л.)* *ברענגען; что вас сюда́ ~ло́? וואָס האָט אײַך אהער געבראַכט; 4.: ~сти́ *кого-л.* к вы́воду *ברענגען; ~сти́ *кого-л.* к мы́сли о... ארופירן; 5. (в *вин.*; *повергнуть*) *ארײַנברענגען; ~сти́ *кого-л.* в восто́рг *ארײַנברענגען; ~сти́ в отча́яние *ארײַנברענגען; ~сти́ в изумле́ние דערשטוינען; 6.: ~сти́ *что-л.* в гото́вность *ברענגען; ~сти́ в движе́ние *ברענגען; ~сти́ в исполне́ние *ברענגען; 7. (к *дат.*, *быть причиной чего-л.*) *גורעם זיין; ~сти́ *кого-л.* к ги́бели *גורעם זיין; ~сти́ к пораже́нию *ברענגען; 8. *(ссылаться на что-л.)* *ברענגען; ~сти доказа́тельства *ברענגען; ~сти́ цита́ту *ברענגען; ~сти́ приме́р *ברענגען; ~сти́ *кого-л.* в приме́р *ברענגען; ◇ ~сти́ в себя́ (*упавшего в обморок*) אָפּמיטערן; (*задумавшегося*) אומקערן צו דער ווירקלעכקייט; ~сти́ к о́бщему знаменателю *אויסגלײַכן; э́то не приведёт ни к чему́ хоро́шему קיין גוטס וועט דערפון ניט ארויסקומען

приве́т *м* ־ן מ גרוס; переда́йте ~ ва́шим роди́телям גריסט אײַערע עלטערן; с това́рищеским ~ом מיט כּאַ-וועריש גרוס

приве́тлив||ость *ж* וו ־קייט, וו ־קייט; ~ый ־ער

приве́тственн||ый *-ая речь* ־ס וו ־ען; ~ая телегра́мма באגריסונגס־טעלעגראַם

приве́тств||ие *с* ־ען וו באגריסונג; ~овать *несов.* -גרי́סן; серде́чно ~овать האַרציק באגריסן; ~ую вас! דאָס גענריסט!; э́то мо́жно то́лько ~овать (מיר) זיין גענריסט

приве́шивать *несов. см.* приве́сить

прививать(ся) *несов. см.* приви́ть(ся)

приви́вка *ж* 1. *с.-х.* ז צוטשעפּען, ז אָקולי́רן; ~ плодо́вых дере́вьев פרוכטביימער [אָקולי́רן] צוטשעפּען; 2. *мед.* ־ס וו וואקצינאַציע; ~ о́спы דאָס שטעלן פּאָקן

приведе́ние *с* ־ער ז געשפּענסט

приви́де||ться *безл. разг.*: мне ~лось מיר האָט זיך אויסגעדוכט; (*во сне*) כ׳האָב, ס׳האָט זיך מיר געכאַלעמט; געזען אין כאַלעם

привилегиро́ванный פריווילעגי́רטער

привиле́гия *ж* ־ס וו פריווילעגיע

привинти́ть *сов.*, **привин́чивать** *несов.* צושרויפן

приви́ть *сов.* (*вин.*) 1. *с.-х.* (*черенок и т.п.*) -צו; (*дерево*) טשעפּען, זעצן; 2. *мед.* (א וואקצינע) ארײַנפירן; ~ о́спу שטעלן פּאָקן; 3. (*заставить усвоить*) אײַנפלאנצן, אײַנוואָרצלען; ~ *кому-л.* любо́вь к труду́ לייבע צו עמעצן אײַנפלאנצן בא; ~ *кому-л.* трудовы́е на́выки קולטיווירן בא; ~ся *сов.* 1. *с.-х.* -צוגעטאָנענהייטן; 2. *мед.* *צוגעמען זיך; 3. (*укорениться*) אײַנבירגערן; э́ти обы́чаи привили́сь во мно́гих стра́нах -אײַנגעוואָרצלט ווערן, זיך אָט די מינהאָגים האָבן זיך אײַנגעביר-געשטאַנען; געשטאַנען אין סאַך לעפּדער

при́вкус *м* ־ן מ בײַטאַם

привлека́тельный צוציענדיקער; (*о внешности тж.*) כּיינעוודיקער

привлека́ть *несов.*, **привле́чь** *сов.* *צוציען; ~ *кого-л.* к обще́ственной рабо́те *צוציען צו געזעלשאפטלע-; ~ к отве́ту *צוציען צו פאראַנטוואָרטלעכ-; ~ *чьё-л.* внима́ние *צוציען אופמערקואם-; ~ *кого-л.* к суду́ *צוציען צום געריכט; стихи́ привлека́ют свое́й све́жестью *צוציען די לידער ציען צו [נעמען אויס] מיט זייער פרישקייט

привнести́ *сов.*, **привноси́ть** *несов.* *ארײַנברענגען, *צוגעבן

приво́д[1] *м* ־ן מ צושטעל

приво́д[2] *м тех.* ־ס וו טראַנסמיסיע

приводи́ть *несов. см.* привести́

приводне́ние *с* וו וואַסער־לאַנדונג

приводни́ться *сов.* לאנדן אפן וואַסער

приводно́й *тех.* -טרײַב; ~ ремень ־ס מ טרײַב־רימען

приво́з *м* ־ן מ, דאָס צופיר; ברענגען צו פירן

привози́ть *несов. см.* привезти́

привозно́й *(заграничный тж.)* -אימ-פּאָרטירטער; ארײַנגעפירטער

приво́ль||е *с* 1. *(простор)* ־ן וו ראַכוועס; 2. *(свобода)* דאָ איז פּאַר די קינ-; здесь де́тям ~е א פּרײַ לעבן; ~ный 1. *(просторный)* דער א פּרײַ לעבן [א גאַניידן]; 2. *(свободный)* פרײַער; ראַכוועסדיקער

приворáживать *несов.*, **приворожи́ть** *сов.* באצויבערן, פּאַרקישעפן

привра́тник *м* = מ ־ער־היטער, = מ טויער־וועכטער

привстава́ть *несов.*, **привста́ть** *сов.* זיך* אויפשטיין* פּונעם אָרט

привходя́щ||ий: ~ее обстоя́тельство מ בײַ־אומשטאנד, ־ן זעטיקער אומשטאנד

привыка́ть *несов.* זיך (צו)געווינען

привы́кнуть *сов.* זיך צוגעווינען, *ווערן; ~ к дисципли́не זיך צו דיסציפּלין צוגעווינען; де́ти ско́ро

к нам привы́кли די קינדער האָבן זיך צו אונדז גיך צו- ;געווינט
ער איז געווינט אופֿ- ;געווינט; он привы́к встава́ть ра́но
צושטיין פרי ;איך בין דערצו ניט ;געווינט
привы́ч||а *ж* ן־ ווי געווינהייט, ן־ ווי געווינשאפט;
ווערן* א געווינהייט ;רעגילעס ן־ *уст.*: войти́ в ~у
[א רעגילעס]; си́ла ~и מאכט פֿון געווינהייט; у него́
~а щу́риться ער האָט א טעוות זשמורען זיך; ей без
~и тру́дно ווײל זי איז ניט געווינט, איז איר שווער
לויט דער געווינשאפט ~е

привы́чн||ый 1. *(вошедший в привычку)* -געווינשאפטלע
כער; *(обычный)* געווינ(ט)לעכער; ~ым движе́нием מיט א
א געווינלעכע ;געווינשאפטלעכער באוועגונג
געני- ;זאך; 2. *(привыкший)* צוגעווינטער; *(умелый тж.)*
טער

привя́занн||ость *ж* 1. *(чувство близости)* -צוגעבונדן
קייט ו; *(склонность)* ניגונג ו ־ען; 2. *(предмет увле-
чения)* פֿאַסיע ו ־ס; ~ый צוגעבונדענער; де́ти о́чень
привя́заны к воспита́тельнице די קינדער זינען שטארק
צוגעבונדן צו דער דערציערן

привяза́ть *сов.* 1. *צובינדן; 2.: ~ к себе́ *кого-л.*
עמעצן צו זיך* ;(צו)בינדן*; ~ся *сов.* 1. צובינדן* זיך;
~ся верёвкой צובינדן* זיך מיט א שטריק; 2. *(чувство-
вать привязанность)* צוביגן* זיך; о́чень ~ся к *кому-
-л.* שטארק צובינדן* זיך צו עמעצן; 3. *разг. (придрать-
ся)* צושטעפן זיך*; *(пристать тж.)* צושטיין*

привя́зчивый *разг.* 1. *(преданный)* צוגעלאָזענער,
צוגעלאָזטער; 2. *(придирчивый)* וואָס זוכט צו וואָס צושטע-
פען זיך* ;אָ, א פֿריטשעפּע!; 3. *(на-
доедливый)* דערקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*;
אײַנגענעסענער

привя́зывать(ся) *несов. см.* привяза́ть(ся)

при́вяз||ь *ж* ן־ שטריק, ו שטריקל; соба́ка на ~и *(у
дома)* דער הונט איז אף דער קייט; *(на поводке)*
הונט איז אפן רימען

пригвожда́ть *несов. см.* пригвозди́ть

пригвождённый: как ~ ווי צוגעקאָוועט; ווי צוגעשמידט
разг.

пригвозди́ть *сов.* צוגאָגלען; ◇ ~ к позо́рному столбу́
צוגאָגלען צום שאַנדסלופּ

пригиба́ть(ся) *несов. см.* пригну́ть(ся)

пригла́дить *сов.*, пригла́живать *несов.* צוגלעטן; ~
во́лосы צוגלעטן די האָר

пригласи́тельный: ~ биле́т אײַנלאדונג ו ־ען, אײַנ-
לאדונג(ס)־בילעט מ ־ן

пригласи́ть *сов.*, приглаша́ть *несов.* 1. *אײַנלאדן;
(гостей тж.) פֿארבעטן*, פֿארופֿן*; ~ *кого-л.* в го́сти
בעטן* עמעצן צוגאַסט; ~ *кого-л.* сесть עמעצן צוזיצן;
~ врача́ к больно́му דאָקטער צום כוילע רופן*; 2. *(просить выполнить работу)* נעמען*; ~ адвока́та
נעמען* אן אדוואָקאַט; завод приглаша́ет на рабо́ту сле́-
сарей *(объявление)* דער זאוואָד נעמט אוף שלאָסערס
אײַנלאדונג ו ־ען ~ше́ние *с*

приглуша́ть *несов. см.* приглуши́ть

приглушённый *(о звуках)* פֿארדומפּענער

приглуши́ть *сов.* 1. *(звук)* פֿארדומפּן; *(мотор)* -אָפּ
שטעלן, אויסשליסן*; 2. *разг. (чувство)* אָפּשוואכן; *(боль)*
לינדערן; 3. *(подавить)* צודריקן; *(критику и т.п.)*
שטיקן

приглядéть *сов. разг.* 1. (за *тв.*) (נאָך) נאָכקוקן,
אכטונג געבן* אפן ;אכטונג געבן* (אף)
קינד; 2. *(выбрать для себя)* אויסזען*, צוזוכן; ~ся
сов. разг. 1. צוקוקן זיך; 2. *(освоиться)* צוגעווויגט ווערן*,
צוגעווויגען זיך; 3. *(надоесть)* צועסן* זיך

приглян||у́ться *сов. разг.* געפֿעלן ווערן*; она́ мне
~у́лась זי איז מיר געפֿעלן געוואָרן

пригна́ть *сов.* 1. *(стадо и т.п.)* ברענגען* צו טרײַבן*;
2. *(приладить)* צופּאסן; пло́тно ~ дверь גוט° צופּאסן
[צולאָזן] די טיר

пригну́ть *сов.* *צובייגן, צובויגן*; ~ся *сов.*
עטוואָס אָנבייגן* זיך, צובייגן* זיך

пригова́ривать *несов.* 1. *см.* приговори́ть; 2. *разг.*
(דערבײַ) זאָגן; *(повторять)* איבערכאזערן

приговóр *м юр.* ן־ אורטייל מ; смéртный ~ טויט־
אורטייל מ ־ן; привести́ ~ в исполне́ние אויספילן דעם
אורטייל

приговори́ть *сов. юр.* פֿארמישפּעטן, פֿארורטיילן; ~
кого-л. к смéртной ка́зни פֿארמישפּעטן [פֿארורטיילן]
עמעצן צו טויט־שטראָף [צום טויט]

приго́диться *сов.* צוניץ קומען*

приго́дн||ость *ж* ו טויגעוודיקייט; ~ый טויגעוודיקער;
ערד, וואָס טויג אף באאַרבעט (צו) ווערן ;ערד, וואָס מע קען
זי באאַרבעטן

приго́жий *фольк.* כייניעוודיקער

пригоня́ть *несов. см.* пригна́ть

пригора́ть *несов. см.* пригоре́ть

пригоре́лый צוגעברענטער

пригоре́||ть *сов.* צוברענען; ка́ша ~ла איז קאַשע
צוגעברענט געוואָרן

при́город *м* ו פֿאָרשטאָט; ~ный בײַשטאָטישער; ~ное
сообще́ние בײַשטאָטישער פֿארקער; ~ный по́езд בע-
שטאָטישער צוג

приго́рок *м* ־ער ן בערגל

при́горшня *ж* ־ס ן, הויפֿן מ ־ס זשמעניע

пригорю́н||иться *сов. разг.* ווערן* מאַרעשכוירעדיק
זיצן* ;ארומערט פֿאַרפֿלאָנט* דעם קאָפּ; сидéть ~ившись

приготáвливать *несов. см.* приготóвить

приготови́тельн||ый צוגרייט; ~ый класс צוגרייט־ארבעטן מצ.
ן־; ~ые рабóты

приготóвить *сов.* 1. צוגרייטן; מאכן; ~ посте́ль -צו
גרייטן, אויסבעטן; ~ *кого-л.* к экза́менам עמעצן צו די עקזאַמענס
צוגרייטן; 2. *(изго-
товить)*: ~ обéд [אָפּקאָכן] וואַרמעס צוגרייטן; ~ уро́-
ки [מאכן] לימודים צוגרייטן; ~ся *сов.* צוגרייטן זיך;
~ся к отъéзду צוגרייטן זיך צום אָפּפאָר; ~ся к прыж-
ку́ צוגרייטן זיך צום שפרונג

приготовле́ние *с* 1. צוגרייט מ; צוגרייטן ו; ~ уро́ков
דאָס צוגרייטן [דאָס מאכן] די לימודים; ~ обéда
צוגרייטן [דאָס (אָפּ)קאָכן] וואַרמעס; 2. *мн.* צוגרייטונגען
האַכאָנעס מצ. ,מצ.

приготовля́ть(ся) *несов. см.* приготóвить(ся)

пригрева́ть *несов. см.* пригре́ть

пригре́ть *сов.* 1. דערוואַרעמען, צווואַרעמען; 2. *перен.*
אויסווארעמען; ◇ ~ змею́ на свое́й груди́ צולאָזנטשען
א שלאנג אין בוזעם

пригрози́ть *сов.* דראָען; צוסטראשען; ~ *кому-л.* су-

дóм **דרָאָן [צוֹסטראשען] עמעצן מיטן ערי׳כט**; ~ *кому-либо* пáльцем **צוֹסטראשען עמעצן מיטן פֿינגער**

придавáть *несов. см.* придáть

придави́ть *сов.* **צוֹדריקן, צוֹקווועטשן**; *(прищемить)* **צוֹקלעמען**

придáное *с* 1. **נאדן** м; 2. *(бельё для новорождённого)* **אוֹיסשטיִער** м

придáток *м* **צוֹלאָג** м ־ן, **צוֹגאָב** м ־ן

придáточн||ый: ~ое предложéние *грам.* **בײַזאַץ** м ־ן

придáть *сов.* ***צוֹגעבן**; ~ *чьим-л.* словáм другóй смысл **עמעצנס ווערטער אַן אַנדער זין** ***צוֹגעבן**; ~ сúлу *кому-л.* **קראפט** ***צוֹגעבן עמעצן**; он не придáл э́тому значéния **ער האָט דעם ניט צוגעגעבן קיין שום באדײַט**, **ער האָט דערוֹף גאָר ניט אכט**

придáч||а *ж* **צוֹגאָב** м ־ן, **צוֹלאָג** м ־ן; дать *что-л.* в ~у **דערצו נאָך** ***גענבן**; ◇ в ~у **אלס צוגאָב**

придвигáть(ся) *несов. см.* придви́нуть(ся)

придви́нуть *сов.* **צוֹרוקן**; ~ стол к окнý **צוֹרוקן דעם טיש צום פֿענצטער**; ~ к себé стакáн **צוֹרוקן צו זיך**

צוֹרוקן זיך [צוֹרוקן נעפֿענטער]; ~ся *сов.*

придво́рные *мн.* **הויפֿלײַט** מצ.

приде́лать *сов.*, **приде́лывать** *несов.* **צומאכן**; ~ рýчку к чемодáну **צומאכן א הענטל צום טשעמאָדאַן**

придержáть *сов.*, **приде́рживать** *несов.* 1. ***צוהאלטן**; ~ рукóй шляпу на ветрý **צוהאלטן*** **מיט דער האנט דעם הוט אפֿן ווינט**; 2. *(не пускать в оборот)* ***צוהאלטן**, **ניט אײַלן זיך פֿארקויפֿן [אויסגעבן]**

приде́рживаться *несов.* 1. (за *вин.*) **צוהאלטן*** **זיך** (אָן), (אָן, אי׳ן), **צוהאלטן*** **זיך**; ~ за перúла **צוהאלטן*** **זיך אַן דעם פֿאַרפֿענטש**; 2. *(род.; быть ближе к чему-л.)* ***האלטן** **זיך**; ~ прáвой стороны́ ***האלטן** **זיך רעכטס**; 3. *(род.; следовать чему-л.)* ***האלטן** **זיך** (בא); ~ прáвила ***האלטן** **זיך באם קלאל**; ~ мнéния ***האלטן** **זיך בא דער מיינונג**; ~ полúтики нейтралитéта **אָנהאלטן*** **א פּאָליטיק פון נייטראליטעט**

придúра *м и ж разг.* **פֿריטשפּעפּ** м, ו

придира́ться *несов.* (к *дат.*) (צו) **טשעפּען זיך**

придúрка *ж* **צוטשעפּעניש** ו ־ן

придúрчивый **וואָס טשעפּעט זיך** *после сущ.*; *(требовательный)* **שטרענגער** (צו)

придра́ться *сов.* (к *дат.*) (צו) **צוטשעפּען זיך**

приду́мать *сов.*, **приду́мывать** *несов.* 1. *(вин., + инф.; изобрести)* **צוטראכטן, צוקלערן**; *(изобрести)* **צוטראכטן**; неплóхо придýмано! **ניט שלעכט צוגעטראכט**; не придýмаю, где егó искáть **איך הייב ניט אָן צו ווייסן**, **ווו זוכט מען אים**; 2. *(вин.; сочинить)* **אויסטראכטן**; ~ отговóрку **אויסטראכטן א טערעץ**

придуши́ть *сов. разг.* **דערשטיקן**

придыха́ние *с лингв.* **אספּיראַציע** ו ־ס

приеда́ться *сов. см.* прие́сться

прие́зд *м* **קומען** (אָנ) זאַס, **אָנקום** м, **קומען צו פֿאַרן** דאָס

приезжáть *несов. см.* прие́хать

прие́зжий 1. **אָנגענעקומענער**; **נײַ־אָנגענעקומענער**; 2. *в знач. сущ. м* **אָנגענפֿאַרענער** м ־ס, **גאסט** м (מצ. **גאסטן**)

приём *м* 1. *(в партию, учебное заведение и т.п.)* **אופֿנאם**, ז **אופֿנעמען**; 2. *(гостей, посетителей, делегации и т.п.)* **אופֿנאם** м ־ן; часы́ ~а **אופֿנאם־שָׁעה** מצ.; записáться на ~ к врачý **פֿארשרײַבן*** **זיך צום**

אײַנפֿאַרדענען [נעבן*]; устрóить ~ в честь *кого-л.* **דאָקטער**; 3. *(товаров и т.п.)* **אָן אופֿנאם לעקאָוועד** עמעצן **צו**; 4. *(гостеприимство)* **אופֿנאם** м; оказáть *кому-либо* радýшный ~ עמעצן **אופֿנעמען*** **[האַרציק] וואַרעם**; 5. *(телеграмм, радиосообщений и т.п.)* **אופֿנעמען** ז; 6. *(лекарства)* **אײַנעמען** ז; *(доза)* **דאָזע** ו ־ס; у менá оставáлось аспирúна на одúн ~ **ס׳איז בא מיר געבליבן אספּירין אף דאָזע**; **ס׳איז בא מיר געבליבן אספּירין**; 7. *(способ)* **אײַן מאָל (אײַנעמען)**; 8.: в одúн ~ **מיטאַמאָל**, **מיט איין מאָל**; в нéсколько ~ов **אין עטלעכע מאָל [פֿאר]**

приéмлемый **אָנעמבאַרער**, **אָנעמלעכער**

приёмник *м радио* **(ראַדיאָ־)אופֿנעמער** м ־ס

приёмн||ый 1. **אופֿנאם־**; ~ые часы́ מצ. **אופֿנאם־שָׁעה**; ~ая комúссия **אופֿנאם־קאָמיסיע** ו ־ס; ~ые экзáмены מצ. **אופֿנאם־עקזאַמענעס**; 2. *тех., радио* **אופֿנעם־**; ~ая стáнция **אופֿנעם־סטאַנציע** ו ־ס; 3. *в знач. сущ. ж* **(אופֿנאם־)קאַבינעט** м ־ן; *(помещение для ожидающих приёма)* **וואַרטצימער** м ־ן; ◇ ~ый сын **אדאָפּטי׳רטער זון**; ~ые родúтели מצ. **אדאָפּטי׳ר־עלטערן**

приёмочный **צונעם־**; ~ акт **צונעם־אקט** м ־ן

приёмщи||к *м* **צונעמער** м ־ס; ~ца *ж* **צונעמערן** ו ־ס

приёмыш *м разг.* **דאָס אדאָפּטי׳רטע קינד**

прие́сться *сов. прям. и перен.* ***צוענסן** **זיך**

прие́хать *сов.* ***קומען** (אָנ), **צו פֿאַרן**

прижáть *сов.* 1. **צוֹדריקן, צוֹקווועטשן**; ~ к грудú **צוֹדריקן צום הארצן**; ~ противника к рекé **צושפּאַרן דעם קעגנער צום טײַך**; 2. *разг. (притеснить)* **צוֹדריקן**; ◇ ~ к стенé *кого-л.* **צושפּאַרן צום וועגל עמעצן**; ~ся *сов.* **צוטוליען זיך**; **צוֹדריקן זיך**

прижéчь *сов. мед.* **צוֹברענען**; ~ рáну йóдом **דעזינ־פֿיצי׳רן די וווּנד מיט יאָד**

приживáться *несов.*, **прижúться** *сов.* 1. **אײַנלעבן זיך**; ~ на нóвом мéсте **אײַנלעבן זיך אין א נײַ אָרט**; 2. *(о растении)* **צונעמען*** **זיך**

прижигáть *несов. см.* прижéчь

прижимáть(ся) *несов. см.* прижáть(ся)

прижúмистый **קאָמצאָנישער**

приз *м* **פּריז** м ־ן; переходя́щий ~ **אײַנערנייענ־געווינען*** **פּריזן**; брать ~ы́ **דיקער פּריז**; **פֿארקלערן זיך, פֿארטראַכטן זיך**

призадýматься *сов.*

призва́ние *с* **באַרוף** м; *(предназначение тж.)* **מיסיע** ו ־ס

призвáть *сов.* 1. ***רופֿן**; ~ на пóмощь **רופֿן*** **צו הילף**; ~ *кого-л.* в свидéтели **אײַדעסן זיך מיט** עמעצן; 2. *(на военную службу)* **רופֿן*** **[נעמען] אין מיליטער**; 3. (к *дат.*, + *инф.; привлечь к важному делу*) **(אופֿ)רופֿן*** (צו); ~ борóться за мир **(אופֿ)רופֿן*** **קעמפֿן פאר שָׁלעם**; ~ к сокращéнию вооружéний **(אופֿ)רופֿן*** **צו פֿארקי׳רצן**; 4. (к *дат.; потребовать*) (צו) **רופֿן***; ~ к порáдку **רופֿן*** **צו אָרדענונג**; ~ к споко́йствию **רופֿן*** **זיך באַרויקן**

призéмист||ый 1. **נידעריקער**; 2. *(низкий)* **נידערי־קער**; ~ые дóмики **הײַזער סאָמע, נידעריקע הײַזלעך**, **בא דער ערד**

приземле́ние *с* ו לאַנדונג

приземли́ться *сов.*, **приземля́ться** *несов.* לאנדן

призёр *м* פּריז־געווינער מ = ן־ מ פּריזיאָר

при́зма *ж* ס־ ו פּריזמע

признава́ть(ся) *несов. см.* призна́ть(ся)

при́знак *м* (מצ. סימאָנים) מ סימען; не подава́ть ~ов жи́зни ניט ארויסווייזן* קיין סימאָנים פון לעבן; по всем ~ам לויט אַלע סימאָנים

призна́ние *с* 1. *(действие)* ו אנערקענונג, אנערקענען ז; 2. *(исповедь)* וואָס מ מודע זיין זיך; *(виновного тж.)* ו שולד־אנערקענונג; ~ в любви́ ו ליבע־דערקלערונג; 3. *(общественное уважение)* ו אנערקענונג; заслужи́ть всео́бщее ~ פארדינען אַלגעמיינע אנערקענונג

при́знанный אנערקענטער; ~ тала́нт אן אנערקענטער טאַלאַנט

призна́тельн||ость *ж* ו דאַנקבארקייט; ~ый דאַנקבא־ רער; я вам призна́телен כ׳בין אייך דאַנקבאר

призна́ть *сов.* 1. אנערקענען; ~ *какое-л.* госуда́рство אנערקענען א מעלוכע; 2. *(согласиться с чем-л.)*: ~ *чью-л.* правоту́ עמעצן דאָס רעכט* אָפּגעבן; ~ свою́ оши́бку אנערקענען דעם אינעם פעלער; 3. *(прийти к какому-л. заключению)* דערקלערן, אנערקענען; ~ *кого-л.* винО́вным עמעצן פאר [דערקלערן] אנערקענען; ~ себя́ побеждённым [דערקלערן] אנערקענען; ~ поле́зным [געפינען*] פאר אנערקענען; ~ся *сов.* מודע זיין* זיך; они́ во всём призна́лись זיי האָבן זיך אין אלץ מודע געווען; ~ся в любви́ דערקלערן זיך אין ליבע; ◇ ~ся (сказа́ть) אָפּן ווערן* דעם עמעס זאָגנדיק

при́зрак *м* ר־ ז געשפענסט

при́зрачн||ость *ж* ו אילוזאָרישקייט; ~ый 1. -ש־ פענסטאַרטיקער; ~ое виде́ние זעונג א געשפענסטאַרטיקע; 2. *(мнимый)* אילוזאָרישער; 3. *(неясный)* מעטשטעשער

призре́ть *сов. (вин.) уст.* -אפ זיך די אופ־ נעמען* זיכט (איבער)

призы́в *м* 1. מ רוף; *(обращение тж.)* אופרוף; 2. *(лозунг)* מ ־ען לאָזונג; Первома́йские ~ы ЦК КПСС לאָזונגען פון צק קפסס צום ערשטן מיי; 3. *воен.* פּריזיוו; ◇ Ле́нинский ~ לענינישער צורוף

призыва́ть *несов. см.* призва́ть; ~ся *несов. разг.* שטיין* [שטעלן זיך] צום פּריזיוו

призывн||и́к *м* מ ־ס פּריזיוניק; ~о́й פּריזיוו־; ~о́й во́зраст מ פּריזיוו־עלטער; ~о́й пункт מ פּריזיוו־פונקט

призы́вный רוף־; ~ крик מ ־ן רוף

при́иск *м* ן־ מ ־ס, גרוב ו גראָבן; золоты́е ~и גאָלד־ גרובן מצ.

прииска́ть *сов.*, **прийскивать** *несов. разг.* צוזוכן

прийти́ *сов.* 1. קומען*, צו גיין* [צו קומען*]; *(прибыть)* אָנקומען*; ~ домо́й אהיים (צו גיין) קומען*; по́езд пришёл с опозда́нием פאר- דער צוג איז אָנגעקומען מיט א -שפּעטיקונג; посы́лка должна́ ~ че́рез неде́лю דאָס פעקל דארף אָנקומען אין א וואָך ארום -(אָנ)קומען*; пришла́ о́сень ס׳איז (אָנ)געקומען דער האַרבסט; пришло́ вре́мя расста́ться ס׳איז געקומען די צייט זיך צעשיידן; 3. *(возникать, появляться)* -אָנ)קומען*, -אָנ־ ביס; постепе́нно к нему́ пришла́ уве́ренность לעכווייז איז צו אים געקומען די זיכערקייט [הייבן* זיך]; э́то пришло́ по́сле его́ пе́рвого выступле́ния на сце́не דאָס האָט זיך אָנגעהויבן [באווייזן] נאָך זיין ערשטן אופטריט אף דער ביינע; 4. *(к дат.; достигнуть)* (צו) מ קומען*; ~ к заключе́нию קומען* צו א באשלוס; ~ к соглаше́нию קומען* צו א העסקעם [צו איינפארשטענדעניש קומען*]; ~ в отча́яние ארײַנפאלן* אין יאָש; ~ в восхище́ние אנציקט קומען* אפן, איינפאלן*; ~ в го́лову, на ум וועלן*; ◇ ~ в упа́док צו גרונט גיין*; *(об искусстве и т.п.)* געראַדירן; ~ в себя́ צו זיך קומען*; ~ в движе́ние ריר זיך, קומען* אין באוועגונג; ~ в чу́вство קומען* צו הילף צו זיך

прийти́сь *сов.* 1. *(оказаться на каком-л. месте)* אויסקומען*; полоска све́та пришла́сь ей пря́мо на глаза́ דער פאס שטיין איז איר אויסגעקומען פונקט אף [אין] זיך* (פונקט) צו; 2. *(соответствовать чему-л.)* די אויגן* דער מאַס; боти́нки пришли́сь по ноге́ די שיך זיצן; 3. *(совпасть с чем-л.)* (פונקט) צו דער מאַס אויספאלן*; Пе́рвое ма́я пришло́сь на сре́ду דער ערשטער מיי איז [אף] מיטוואָך אויסגעפאלן; 4. *безл. (оказаться необходимым)*: мне пришло́сь уе́хать איך האָב געמוזט אוועק- פּאָרן, מיר איז אויסגעקומען אוועקצופאָרן; 5. *безл. (случаться)*: мне пришло́сь тяжело́ כ׳האָב געהאַט א שווער שטיקל צייט; 6. *(причитаться)* אויסטראָגן*; на ка́ждого пришло́сь по десяти́ рубле́й אף יעדן איינעם האָט אויסגעטראָגן צו צען רובל זיין* עמעצן; ~ кста́ти צום הארצן דערצו עס ווען זיך מאכן, ווו ס׳מאכט זיך צייט; что придётся וואָס ס׳וועט זיך מאכן; что придётся ס׳מאכט זיך וואָס; וואָס ס׳האָט זיך געמאַכט

прика́з *м* ן־ מ באפעל; ~а́ние *с* מ פּאראָדענונג באפעל ן־ מ

приказа́ть *сов.*, **прика́зывать** *несов.* באפעלן*; ~ *кому-л.* сде́лать *что-л.* עמעצן טאָן עפּעס באפעלן*; ему́ бы́ло прика́зано яви́ться на сле́дующий день מע האָט אים געהייסן קומען אפן צווייטן טאָג; как прика́жете вас понима́ть? ווי זאָל [דארף] איך אייך פארשטיין?; ◇ что прика́жете? מיט וואָס קען איך אייך דינען?; приказа́ть до́лго жить זיין א גוטער בע- -אָפּוואָנען די עטלעכע גילדן טער *уст.*

прика́лывать *несов. см.* приколо́ть

прика́нчивать *несов. см.* прико́нчить

прика́рмливать צוהאָדעוועט

прикаса́ться *несов. см.* прикосну́ться

прикати́ть *сов.* 1. צוקאטשען, צוקיקלען; 2. *разг. (приехать)* אָנפאָרן*, געבן* א פאָר צו

прики́дывать(ся) *несов. см.* прики́нуть(ся)

прики́нуть *сов. разг.* 1. *(прибавить)* צוווארפן*, אונטערווארפן*; 2. *(приблизительно подсчитать)* מאכן א רעכן [א כעשבן] טאָן*, דעם כעשבן א רעכן טאָן* אפן קאָפ; 3. *(определить вес)* א פרווו טאָן*; ~ на руке́ *что-л.* אף עפּעס א וועג טאָן* (וון) די; ~ся *сов. разг.* מאכן זיך, פארשטעלן זיך האנט; ~ся больны́м מאכן זיך שלאָף

прикла́д *м* 1. *(оружия)* ס־ ו קאָלבע; 2. *(в портновском деле)* מ דאָקלאד, צודאט

прикладн||о́й פּראַקטישער, אָנווענדלעכער; ~о́е искусство פּראַקטישע קונסט; ~ы́е нау́ки [אָנווענדלעכע] וויסנשאפטן

прикла́дывать *несов. см.* приложи́ть

приклéивать(ся) *несов. см.* приклéить(ся)

приклепáть *сов.* צוניטן(עוּנ)

приклонúть *сов.:* емý нéгде гóлову ~ ער האָט ניט קיין מאָקעם־ ,ווו דעם קאָפּ אנידערצולייגן ־מעגוכע

приключáться *несов. см.* приключúться

приключéн||ие *с (происшествие)* ־ען ז פּאסירונג, ז ־ן (*похождения*) אוואנטו(י)ור; искáтели ~ий מצ. אוואנטיורי־סטן; ~ческий =אוואנטו(י)ור; ~ческий фильм ־ען מ אוואנטיור־פילם

приключúться *сов. разг.* זיך טרעפן*, געשען*, -פאָרקו

приковáть *сов.*, **прикóвывать** *несов.* 1. זיך צושמידן, -צו; 2. *перен.:* страх приковáл егó к мéсту פאר שרעק האָט ער זיך ניט געקאָנט רירן פון אָרט; ~ к себé всеобщее внимáние צו זיך די [צוציען*] צושמידן אלגעמיינע אופמערקואמקייט; быть прикóванным к постéли ניט קאָנען* ארָאָפגיין, זיין* צוגעשמידט צום בעט פונעם בעט

приколáчивать *несов.*, **приколотúть** *сов.* צושלאָגן*, צוקלאפן

приколóть *сов.* צושפּיליען

прикомандировáть *сов.* צוקאָמאנדירן

прикóрм *м (грудных детей)* ז צוגאָב־דערנערונג; *(скота)* ז צוגאָב־פּיטער, ז צוגאָב־האָדיוולייע

прикосновéние *с* מ צוריר

прикоснýться *сов.* זיך צורירן

прикрáсить *сов.* פּארשענערן, צופּוצן

прикрáс||ы *мн. (ед.* прикрáса *ж) разг.:* прáвда без ~ דער עמעס ווי ער שטייט און, דער הויפּט עמעס; рассказáть о *чём-л.* без ~ עפּעס דערציילן וועגן עמעס גייט; אָן פּוצן

прикрáшивать *несов. см.* прикрáсить

прикрепúть *сов.* 1. צופּעסטיקן; *(привязать тж.)* צובינדן*; *(приколоть)* צושפּיליען; 2. *(передать в чьё-л. ведение)* צופּעסטיקן; ~ практикáнтов к óпытным рабóчим צופּעסטיקן די פּראקטיקאַנטן צו געניטע [דער־ פּאָרענע] ארבעטער; 3. *(зарегистрировать для обслуживания)* צופּעסטיקן; ~ *кого-л.* к поликлúнике צו־ פּעסטיקן עמעצן צו א פּאָליקליניק

прикреплéние *с* 1. ז צופּעסטיקן; *(верёвкой и т.п. тж.)* ז צובינדן; *(булавкой)* ז צושפּיליען; 2. *(регистрация)* ז צופּעסטיקונג

прикреплять *несов. см.* прикрепúть

прикрúкнуть *сов.* (на *вин.*) (אף) געבן* א אָנשרייען* (אף) געשריי

прикрутúть *сов.*, **прикрýчивать** *несов.* 1. צודרייען; 2. *(фитиль в лампе)* ארײַנדרייען (עטוואָס)

прикрыть *сов.* 1. פּארדעקן, צודעקן; 2. *(скрыть)* פּארשטעלן, פּארמאסקירן, פּארבאהאלטן*; 3. *(заслонить)* פּארשטעלן; *(защитить войсками)* שיצן; צודעקן; ~ наступлéние צודעקן דעם אָנגריף; ~ фланги שיצן די פלאנגען; 4. *(неплотно закрыть)* צומאכן (עטוואָס); 5. *разг. (прекратить)* ליקווידירן, פּארמאכן, צומאכן; ~ся *сов.* 1. -עט) צודעקן זיך, וואָס) פּארדעקן זיך (עטוואָס); 2. *(скрывать)* פּארמאסקירן זיך; *(оправдаться)* פּארענטפערן זיך; ~ся красúвыми фрáзами מיט שיינע ווערטער* אָפּקומען*; 3. *(заслоняться)* פּארשטעלן זיך, פּארדעקן זיך; ~ся от сóлнца פּארדעקן זיך פון דער זון; 4. *(неплотно закрываться)* צומאכן זיך (עטוואָס)

прикупáть *несов.*, **прикупúть** *сов.* צוקויפן

прикýривать *несов.*, **прикурúть** *сов.* פּאריכערן; *(от другой папиросы)* צורייכערן

прúкýс *м* ־ן מ געביס

прикусúть *сов.* 1. *צובײַסן; 2.: ~ язы́к די אָפּבײַסן* צונג; *перен.* פּארמאכן דאָס מויל

прилáв||ок *м* ־ס ז סטאָקע, (בענק.. מצ) מ טאָמבאנק; рабóтник ~ка = מ קראָם־אָנגעשטעלטער, פּארקויפער מ ..טע

прилагáтельн||ый: и́мя ~ое *грам.* ־ן מ אדיעקטיוו

прилагáть *несов. см.* приложúть 2, 3

прилáдить *сов.*, **прилáживать** *несов.* צופּראוון, -צו פּאסן

приласкáть *сов.* צולאשטשען

прилегá||ть *несов.* 1. *(к дат.; примыкать)* זיך* [ליגן*] (מיט); 2. *(об одежде)* בישכיינעס* צושטיין (גוט), ארומכאפן

прилежáние *с* מ פלייס, ז האָסמאָדע

прилежáщий: ~ýгол *мат.* ווינקל בייגנדיקער

прилéжный פלייסיקער; ~ ученúк שי־ פלייסיקער א, א טאָלמיד א מאָסמיד, לער

прилепúть *сов.* צוקלעפן זיך; ~ся *сов.* 1. צוקלעפן זיך; 2.: к горé прилепúлись бéленькие дóмики צום בארג טוליען זיך ווייסינקע הייזלעך

прилёт *м* קומען צו פליען זיך; *(самолёта тж.)* -אָנ־ קומען ז, קום מ

прилетáть *несов.*, **прилетéть** *сов.* קומען* צו פליען; *разг. (примчаться)* קומען* צו יאָגן, ארײַנפליען*

прилéчь 1. זיך צולייגן; *(поспать)* כאפן א דרעמל; 2. *(пригнуться — о траве и т.п.)* זיך* צובייגן; *(осесть — о пыли)* זיך זעצן

прилúв *м* ־ן מ צופלוס; ~ и отлúв צופלוס און אָפּפלוס; ~ крóви к головé פון בלוט צופלוס דער; ~ дéнежных средств צום קאָפּ צופלוס פון געלט־ דער; ~ революцио́нного движéния פון אָנווואָקס מיטלען; ~ сил קוי־ פון צופלוס א רעוואָליוציאָנערער באוועגונג כעס

приливáть *несов. см.* прилúть

прилипáть *несов.*, **прилúпнуть** *сов.* 1. זיך צוקלעפן; 2. *разг. (приставать)* זיך, צושטיין* צוטשעפען

прилúпчивый 1. קלעפּיקער; 2. *разг. (заразительный)* קלעפּיקער; 3. *разг. (о человеке)* אײַנגעזעענער

прилú||ть *сов.* 1. *(прибавить)* צוגיסן*, דערגיסן*; 2. *(прихлынуть)* צושטראָמען, צופליסן*; кровь ~лá к головé דאָס, דאָס בלוט איז ארײַן אין קאָפּ (ארײַן) בלוט האָט צוגעגאָסן צום קאָפּ

прилúч||ие *с* ז אָנשטענדיקייט, ז אייידלקייט; соблюдáть ~ия [אָנשטענדיק] זיך פּיין אופּירן; для ~ия פון יוצג וועגן; ~но *нареч.* 1. אָנשטענדיק; ведú себя́ ~но! פיר זיך אוף אָנשטענדיק!; он ~но одéт ער איז אָנגעטאָן גאנץ פיין; 2. *разг. (неплохо)* נישקאָשעדיק; чýвствовать себя́ ~но פילן זיך (גאנץ) נישקאָשעדיק; ~ный 1. -אָנ־ שטענדיקער; *(порядочный)* פיינער; לעטישער; 2. *разг. (неплохой)* נישקאָשעדיקער, גאנץ פיינער; *(изрядный)* היפשער; ~ная зарплáта גאנץ פיין געהאַלט א; א גאנץ פיין; ~ная сýмма א היפש סומע

приложéние *с* 1. *(в книге и т.п.)* ־ס ז בײַלאגע;

(в виде отдельной книги, брошюры и т.п.) м צוגאַב ־ן; 2. *грам.* ז ־ס אפּאָזיציע

приложи́ть *сов.* 1. צולייגן; 2. *(присоединить)* בײַ־לייגן; к заявле́нию ну́жно ~ две фотогра́фии צו דער מעלדונג דארף מען בײַלייגן צוויי פאָטאָגראָפיעס; 3. *(применить)* אָנווענדן; ~ все си́лы קיכטיק אַלע כּוחות אָנווענדן

прилуне́ние *с* דאָס לאנדן אף דער לעוואָנע, לעוואָנע־לאנדונג ז

прилуни́ться *сов.* לאנדן אף דער לעוואָנע

прильну́ть *сов.* צוטוליען זיך, צודריקן זיך

прима́нивать *несов.*, **приману́ть** *сов. охот.* פאַרנאַרן

прима́нк||а *ж* ז פּאַראַרעכץ־שפּיז, לאָקער־שפּיז; *перен.* לעקעכל ז ־ער; служи́ть ~ой* צוציען

примелька́||ться *сов. разг.* ווערן* א געווינלעכע זאך; он ~лся מע זעט; דאס אויג האט זיך צו אים צוגעווויגט

примене́ни||е *с* 1. ז אָנווענדונג, אָנווענדן ז; ~е но́вых ме́тодов произво́дства דאס אָנווענדן נײַע פּראָדוצירמעטאָדן; находи́ть ~е* אָנגעווענדט ווערן; досто́йный лу́чшего ~я וואס איז ווערט [וואס פאַרדינט] א בעסערע אָנווענדונג; ~е вооружённой си́лы דאס אָנקומען צו געוואָלטיקע כּוחות; в ~и к *чему-л.* אין באַצוג אויף עפּעס, ווײַטער; דאס אָנווענדן געווינען; 2. *(к условиям местности)* ז אדאפּטירונג

примени́м||ость *ж* ז אָנווענדבאַרקייט, אָנווענדלעכקייט ז; ~ый אָנווענדלעכער, אָנווענדבאַרער; וואס מע קען אָנווענדן *после сущ.*

применя́тельно *нареч.* (к *дат.*) (צו) אין באַצוג (אף), בענעגיע

примени́ть *сов.* אָנווענדן; *(использовать тж.)* אויס־נוצן; ~ся *сов.* זיך צופּאסן

применя́ть(ся) *несов. см.* примени́ть(ся)

приме́р *м* 1. מ ־ן בײַשפּיל; *(образец тж.)* מוסטער ז ־ן; привести́ ~ ברענגען* א בײַשפּיל; ~ му́жества א בײַשפּיל פון מוטיקייט; ~ великоду́шия א בײַשפּיל פון גרויסמוטיקייט; сле́довать *чьему-л.* ~у נאָכפאָלגן (נאָכ)עמעצנס בײַשפּיל; по ~у דעם בײַשפּיל [לויט] נאָך; служи́ть ~ом דינען* [דינען פאר] א בײַשפּיל; 2. *(математический)* ז ־ן בײַשפּיל; ◇ к ~у צום בײַשפּיל; не в ~ 1) *(в отличие)* אין קעגנ־לעמאָשל, אשטיינער; 2) *(гораздо)*: не в ~ бо́льше אין אונטערשייד (פון) זאץ (צו), א סאָך [פיל] מער; наказа́ть для ~а בא־שטראָפן, מע זאָל האָבן צו געדענקען

примерза́ть *несов.*, **примёрзнуть** *сов.* (к *дат.*) צו־צוגעפרוירן ווערן* (צו), פריר* (צו)

приме́рить *сов.* מעסטן*; *(готовое изделие)* אָנמעסטן*, צומעסטן*

приме́рка *ж* ז מעסטן, אָנמעסטן ז

приме́рн||о *нареч.* 1. *(образцово)* מוסטערהאפט, מוס־טערדיק; вести́ себя́ ~о אופּירן זיך מוסטערהאפט [מוס־טערדיק]; 2. *(приблизительно)* אן ערך; *(почти, около тж.)* קימאט; ~ый 1. *(образцовый)* מוסטערדיקער, מוסטערהאפטער; 2. *(приблизительный)* בערערכדיקער

примеря́ть *несов. см.* приме́рить

при́месь *ж* ז ־ן צומיש; с ~ю *чего-л.* מיט א צומיש, פון עפּעס געמישט מיט עפּעס

приме́т||а *ж* (מצ. סימאָנים) מ סימן; ◇ име́ть на ~е* אין אויג האָבן

приметá́ть *сов.* צוסטריגעווען

приме́тить *сов. разг.* באמערקן; *(запомнить)* פאר־געדענקען

приме́тный 1. *(заметный)* קאָנטיקער, באַמערקער; 2. *(обращающий на себя внимание)* בוילעטער; וואָס וואַרפט זיך אין די אויגן *после сущ.*

приме́тывать *несов. см.* приметá́ть

примеча́||ние *с* ז ־ס פוסנאָטע; *(сноска)* ז ־ען אָנמערקונג; ~ние на поля́х ראַנד־אָנמערקונג ז ־ען; ~тельный מערקווירדיקער

примеча́ть *несов. см.* приме́тить

примеша́ть *сов.*, **приме́шивать** *несов.* צומישן

примина́ть *несов. см.* примя́ть

примире́н||ец *м* מ ־עס פּשאָרעניק; ~ие *с* ז שאָלעם; суд зако́нчился ~ием сторо́н דער מישפּעט האָט זיך פארענדיקט מיט א פּשאָרע [מיט אן אויסגלײַך]; צווישן די צדדים; ~ческий פּשאָרעמאכערישער, פּשאָרע־; ~чество *с* ז פּשאָרעמאכערײַ

примири́тельн||ый 1. *(миролюбивый)* פרידלעכער; ~ый тон א פרידלעכער טאָן; 2. *юр.* אויסגלײַכ־; ~ые фу́нкции מצ. אויסגלײַך־פונקציעס

примири́ть *сов. (вин.)* (צווישן) שאָלעם מאכן; *(в имущественном споре и т.п. тж.)* אויסגלײַכן*; ~ся *сов.* שאָלעם מאכן מיטן גאַנצן; ~ с мы́слью שאָלעם מאכן מיט געדאַנק

примити́вный פרימיטיוער

примкну́ть *сов. (к дат.; присоединиться)* צושטיין* (צו); ◇ ~ штык אָנשליסן* זיך (אָן); אופּטאָן* דעם באַנעט

примо́лкнуть *сов. разг.* שטיל ווערן*, אנשווײַגן ווערן*

примо́рский בײַאַמישער; ~ го́род א בײַאַמישע שטאָט

примо́рье *с* ז ־ס אָם־געגנט, א בײַאַמישע געגנט

примо́чка *ж* ז צוגעצעכץ; свинцо́вая ~ ז בלײַוואסער

при́мула *ж* ז ־ן פּרימול, שליסלבלום

при́мус *м* מ ־ן פּרימוס

примча́ться *сов.* קומען* צו יאָגן

примыка́ть *несов.* (к *дат.*) 1. *см.* примкну́ть; 2. *(быть смежным)* (מיט) בישכיינעס [ליגן*] זיך*

принадлеж||а́ть *несов.* 1. *(быть чьей-л. собственностью)* געהערן; дом ~и́т его́ роди́телям די שטוב געהערט צו זײַנע עלטערן; 2. *(быть чьим-л. творением)* געהערן; карти́на ~и́т ки́сти изве́стного худо́жника דאס בילד געהערט [איז א ווערק פון] א באַרימטן קינסטלער; кому́ ~а́т э́ти слова́? וועמענס ווערטער; 3. *(быть свойственным кому-л.)* טער זײַנען דאס; געהערן, האָבן*; хи́мии ~и́т большо́е бу́дущее כּעמיע האָט א גרויסע° צוקונפט; 4. *(входить в состав чего-л.)* (אָן)געהערן צו דער גרופּע, אָנגעהערן, געהערן; ~ать к гру́ппе געהערט צו דער גרופּע; э́тот рома́н ~и́т к лу́чшим произведе́ниям мирово́го иску́сства דער דאָזיקער ראָמאַן געהערט צו די בעסטע ווערק פון דער וועלטקונסט; он ~и́т к числу́ лу́чших писа́телей на́шей эпо́хи ער געהערט צו די בעסטע [ער איז איינער פון די בעסטע] שרײַבער פון אונדזער עפּאָכע

принадле́жност||ь *ж* 1. *чаще мн. (предметы)* נעצטן ז; пи́сьменные ~и אקסעסואַר מ ־ן; посте́льные ~и בעטצײַג ז, בעטצײַגן ז; ~и туале́та טואלעט־דעטאלן מצ., טואלעט־אקסעסוארן מצ.; 2. *(не-*

отъемлемое свойство) אײגנטימלעכ-, גרונט־שטריך מ ־ן

принадлежа́ть *несов. разг.* געהערן; **~ к** געהערן צו

принадлежи́ть *несов.* געהערן; **~ к** געהערן צו

принадлежность *ж* ‖ צוגעהעריקייט ‖ קלאַסן־אָנגעהעריקייט ‖; клáссовая **~ь** ‖ קלאַסן־אָנגעהעריקייט ‖

принаряди́ть *сов. разг.* פּאַרפּוצן, אויספּוצן; **~ся** *сов. разг.* פּאַרפּוצן זיך, אויספּוצן זיך

принести́ *сов.* 1. ברענגען*, ברעגנען*, צו טראָגן; **~** чемода́н דעם טשעמאָדאַן (צו טראָגן) ברענגען*; **~** весть ברענגען* די יידיש; 2. *(родить — о животных)* האָבן*; 3. *(давать урожай)* געבן*; 4. *(давать в результате)* געבן*, ברענגען*, געבן*; **~** при́быль ארײַנברענגען*] רעכט-; **~** по́льзу (נוצן) ברענגען*; 5.: **~** благода́рность *кому-л.* באַדאַנקען זיך; **~** в дар *что-л.* שענקען*; **~** сча́стье *кому-л.* גליק ברענגען*; **~** в же́ртву *кому-л.* אָנגעבן* פּאַר א מאַטאַנע; ◇ **~** в ру́ки פּאָליצײַ ברענגען* פּאַר א קאָרבן

принижа́ть *несов. см.* прини́зить

прини́женность *ж* ‖ דערנידעריקטקייט ‖

прини́женный 1. דערנידעריקטער; *(выражающий покорность)* האָכנאָדיקער; 2. *(унизительный)* נידעריקער; *уст.* נעכאָסדאַרגעדיקער

прини́зить *сов.* 1. *(унизить)* דערנידעריקן; 2. *(роль, значение)* פּאַרמינערן, פּאַרקלענערן

принима́ть(ся) *несов. см.* приня́ть(ся)

принора́вливать(ся) *несов. см.* приноро́вить(ся)

приноро́вить *сов. разг.* צופּאַסן; **~ся** *сов. разг.* צופּאַסן זיך

приноси́ть *несов. см.* принести́

приноше́ние *с* ־ען מ גאָבע

принуди́тельный צוואַנג־; **~** труд ‖ צוואַנג־אַרבעט

прину́дить *сов.*, **прину́ждать** *несов.* צווינגען, נייטן

принужде́н‖ие *с* מ צוואַנג; по **~ию** געצווונגענערהייט, געצווונגענע; без **~ия** אָן צוואַנג; *(добровольно)* מיט אײגענעם ווילן

принуждённость *ж* ‖ ניט־פרײַקייט ‖, געצווונגענקייט ‖

принуждённый ניט־פרײַער, געצווונגענער; **~** смех א געצווונגענעם לאַכן

принц *м* פּרינץ מ ־ן; *(в сказках и т.п.)* בנין־מעלאָכים, ־ס (מצ. ־מיילעך מ); **~éсса** *ж* פּרינצעסן ‖ ־ס ‖; *(в сказках и т.п.)* באַס־מאַלקע ‖ ־ס ‖

при́нцип *м* (מצ. פּרינציפּן) פּרינציפּ מ; ◇ из **~a** פּרינציפּיעל, אין פּרינציפּ; в **~e** פּרינציפּיעל

принципиа́льн‖ость *ж* ‖ פּרינציפּיעלקייט ‖; **~ый** פּרינציפּיעלער; **~ый** вопро́с א פּרינציפּיעלע פראַגע; **~ый** челове́к א מענטש מיט פּעסטע, א פּרינציפּיעלער מענטש

приня́тие *с* ז נעמען, ז אָנעמען

приня́ть *сов.* 1. *(взять)* נעמען*; 2. *(вступать в управление предприятием и т.п.)* אײַבערנעמען*; *(пост, должность)* אָנעמען*; **~** ро́ту אײַבערנעמען* די ראָטע; **~** пост дире́ктора אָנעמען* דעם פּאָסטן פון א דירעקטאָר; **~** назначе́ние אָנעמען* די באַשטימונג; 3. *(включать в состав чего-л.)* צונעמען*; его́ приня́ли в институ́т מע האָט אים צוגענומען אין אינסטיטוט; **~** на рабо́ту צונעמען* אף אַרבעט; 4. *(посетителей, гостей и т.п.)* אָפּנעמען*, צונעמען*; **~** делега́цию אָפּנעמען* א דעלעגאַציע; **~** посла́ אָפּנעמען* אן אמבאַסאַדאָר; **~** больно́го צונעמען* א פּאַציענט; **~** госте́й צונעמען* גוט° צונעמען*] געסט; хорошо́ **~** *кого-л.* [אָפּנעמען*

עמעצן [נעמען*; 5. *(проявить какое-л. отношение к чему-л.)* אָפּנעמען*; спекта́кль прия́няли хорошо́ דעם ספּעקטאַקל האָט מען גוט° אָפּגענומען; они́ с большо́й ра́достью прия́няли э́ту весть זיי האָבן אָפּגענומען מיט גרויס° פרייד די דאָזיקע יידיש; 6. *(согласиться с чем-л.)* באַשטעטיקן; 7. *(утвердить)* אָנעמען*; **~** резолю́цию רעזאָלוציע אָנעמען*; 8. *(по радио, телеграфу, телефону)* אָפּנעמען*; 9.: **~** реше́ние אָנעמען* אן באַשלוס*, א באַשלוס* אָנעמען*; **~** уча́стие נעמען*, אָנעמען* אן אָנטייל; **~** в ученики́ [באַקומען] א יאָמטעוודיק אויסזען; **~** опа́сный хара́ктер אָנעמען* א געפערלעכן כאַראַקטער; 12. *(лекарство)* אינעמען*; **~** микстýру מיקסטור אינעמען*; 13. *(подвергнуться какой-л. процедуре)* צונעמען*; **~** ва́нну מאַכן זיך א וואַנע, צונעמען* א וואַנע; 14. *(за вин.; счесть)* (פאַר) האַלטן*; *(по ошибке)* (פאַר) אָנעמען*; **~** всерьёз פאַר ערנסט אָנעמען*; его́ прия́ли за кого́-то другóго מע האָט אים אָנגענומען- מען פאַר עמעצן אַנדערש; е́сли я откажу́сь, меня́ прия́мут за ненорма́льного *разг.* אויב איך וועל זיך אָפּזאָגן, וועט מען מיך האַלטן פאַר א משוגענעם; 15.: **~** ребёнка *(при родах)* דאָס קינד נעמען*; 16.: **~** к све́дению זיך אָנעמען*; **~** чью-л. сто́рону נעמען* צו קעגנטעניש; **~** прися́гу שטעלן זיך אף עמעצנס זייט, פאַר עמעצן; **~** бой אָנעמען* די שלאַכט; **~** во внима́ние אין אכט נעמען*; **~** бли́зко к се́рдцу נעמען* זיך צום הארצן; **~ся** *сов.*, 1. (за *что-л.; приступить к чему-л.*) נעמען* זיך (פאַר עפּעס); **~ся** за рабóту נעמען* זיך פאַר דער אַרבעט; 2. (за *кого-л.*) *разг. (воздействовать)* נעמען* זיך (פאַר, צו); 3. *(о растениях)* צונעמען* זיך; *(о вакцине тж.)* אָנעמען* זיך

приободри́ть *сов. (вин.)* דערמוטיקן, דערמוטערן, הייטערער ווערן*, מוט- טערער ווערן*

приобрести́ *сов.*, **приобрета́ть** *несов.* 1. דערווערבן*, באַקומען*; *(купить)* קויפן; 2. *(получить)* אײַנשאַפן* זיך; **~** ва́жное значе́ние גרויסן° באַדײַט האָבן*; **~** о́пыт דערפאַרונג [באַקומען*] דערווערבן*; **~** авторите́т אויטאָריטעט דערווערבן*

приобрете́ние *с* 1. ז דערווערבונג, זיך אײַנשאַפן*; 2. *(покупка, вещь)* ‖ ־ס מ קנעפּל; 3. *перен.* ז ־ן גווינס

приобща́ть(ся) *несов. см.* приобщи́ть(ся)

приобще́ние *с* (צו) ‖ באַהעפּטונג; (צו) זיך

приобщи́ть *сов.* 1. באַהעפּטן*; 2. *(документы и т.п.)* צובאַהעפּטן*; **~ся** *сов.* (к *дат.*) צוגעבן*, בייליגן; **~ся** к культу́ре צובאַ- (צו), זיך (אָן), זיך אָנשליסן*; **~ся** к общéственной жи́зни אײַנשליסן* זיך [אָנהייבן* זיך באַטיילונג] אין געזעלשאַפטלעכן לעבן

приоде́ть *сов. разг.* אויסקליידן, באַקליידן; **~ся** *сов. разг.* אויסקליידן זיך, אויספּוצן זיך

приорите́т *м* פּריאָריטעט מ

приостана́вливать(ся) *несов. см.* приостанови́ть(ся)

приостанови́ть *сов.* (אף א צייט) אָפּשטעלן*; פּאַרהאַלטן*; **~ся** *сов.* (אף א צייט) אָפּשטעלן זיך, פּאַרהאַלטן*

приотвори́ть *сов.*, **приотворя́ть** *несов.* צוֹעפּעטאָן
приоткрыва́ть(ся) *несов. см.* приоткры́ть(ся)
приоткры́ть *сов.* צוֹעפּעטאָן; ~ глаза́ עטוואָס עפּענען; ~ся *сов.* צוֹעפּעטאָן זיך
приохо́тить *сов.* (к *дат.*) [כּיִשעק] אײַנפּלאַנצן ליבע (צו)
припада́ть *несов.* 1. *см.* припа́сть; 2. *(хромать)*: ~ на пра́вую [ле́вую] но́гу [צוהינקען*] אָפּן אונטערהינקען
припа́д||ок *м* 1. *мед.* ־ן מ אַטאַקע ווּ ־ס; сердéчный ~ок האַרץ־אַטאַקע ווּ ־ס; 2.: в ~ке гнéва [צוגעטראָטן] דער קאָס וועט ס׳איז אָנגעקומען
припа́йка *ж* 1. *(действие)* ז צוליטן; 2. *(припаянная часть)* ז צוליטעכץ
припаса́ть *несов.*, **припасти́** *сов.* (*вин.*) *разг.* פּאַר־ האַלטן* (מיט), גרייטן, באזאָרגן זיך; *(ответ и т.п.)* גרייט
припа́сть *сов.* 1. (к *дат.*) (צו) צוֹפאַלן*; צוֹדריקן זיך (צו); 2. (на *вин.*) אַראָפּפלאָן* זיך; ~ на колéно אַראָפּפלאָן* זיך אף איין קני
припа́сы *мн.* 1. מצ. פּאַרגריי־טונגען; съестны́е припа́сы פּראָוויאַנט מ, פּראָוויזיע ווּ; שפּײַז־רעזערוון מצ.; 2. *воен., охот.* שיסווארג ז
припая́ть *сов.* צוליטן
припе́в *м* ־ן מ צוויגג, ־ען מ רעפרעֶן
припева́ючи *нареч. разг.*: жить ~ לעבן א גוטן טאָג, לעבן ווי גאָט אין אָדעס
припёк *м:* на ~е אפן זונגלי
припёка: сбóку ~ ווי א פּינטע ראָד צום וואָגן
припека́ть *несов.*, **припе́чь** *сов. (о солнце)* בראָטן*, פּאַליען
приперé ть *сов.*, **припира́ть** *несов.* 1. *(прижать)* צו־ שפּאַרן, צוֹדריקן; 2. *(закрыть)* פּאַרשפּאַרן, צושפּאַרן; ◇ ~ *кого-л.* к стенé צושפּאַרן עמעצן צו דער וואַנט
приписа́ть *сов.* 1. *(прибавить к написанному)* צו־ שרײַבן*; 2. *(причислить к какой-л. организации, территории и т.п.)* צושרײַבן*, צופּעסטיקן; 3. *(дат.; считать следствием чего-л.)* (מיט) דערקלערן*; не зна́ю, чему́ э́то ~ איך ווייס ניט, מיט וואָס זאָל מען דאָס דער־ קלערן*; 4. *(счесть принадлежащим кому-то)* צושרײַבן*; э́то стихотворе́ние приписа́ли поэ́ту N אָט די ליד פּאַרן מעכאַבער, האָט מען צוגעשריבן דעם דיכטער N פון אָט דער ליד האָט מען גערעכנט [געהאַלטן] דעם דיכטער N
припи́ска *ж* 1. *(действие)* ז צושרײַבן; 2. *(дополнение)* ־ן ווּ צושריפּט; *(в конце письма)* פּאָסט־סקריפּ־ טום מ ־ס; 3. *обыкн. мн. разг. (в отчёте и т.п.)* צוריכטיקונגען מצ.
припи́сывать *несов. см.* приписа́ть
припла́та *ж* מ צוצאָל, ז צוצאָלן
приплати́ть *сов.*, **припла́чивать** *несов.* צוצאָלן
приплести́сь *сов. разг.* קוים דערשלעפּן זיך
припло́д *м* מ צוווּקס; מ פּליד *разг.*
приплыва́ть *несов.*, **приплы́ть** *сов.* צושוויממען*; *(о судне и т.п.)* אָנקומען*
приплю́снутый צוגעפּלעטשטער
приплясывать *несов.* אונטערטאַנצן, אונטערטענצלען
приподнима́ть(ся) *несов. см.* приподня́ть(ся)

припо́днят||ый: ~ое настрое́ние שטימונג א געהויבענע; ~ый стиль דערהויבענער סטיל
приподня́ть *сов.* 1. *(отделить)* אונטערהייבן*; -עט־ וואָס אופהייבן*; 2. *(загнуть)* ארויף־צו פּאַרגעמען*; ~ся *сов.* אונטערהייבן* זיך; ~ся на цы́почках אונטער־ הייבן* זיך אף די שפּיץ פֿינגער; ~ся на ло́кте אונטער־ הייבן* זיך אפן עלנבויגן
приподыма́ть(ся) *несов. разг. см.* приподня́ть(ся)
приполза́ть *несов.*, **приползти́** *сов.* צוקריכן*; *(по земле, по полу тж.)* צופּויזען
припомина́ть *несов.*, **припо́мнить** *сов.* דערמאָנען זיך, קנאַנען* געדענקען; наско́лько я припомина́ю אף וויפּל איך קען געדענקען, מיר געדענקט זיך אף; не припо́мню его́ и́мени וויפּל איך קען זיך דערמאָנען זען נאָ־ איך קען זיך ניט דערמאָנען, ווי ער הייסט, מען
припра́ва *ж* ־ן מ, געווירץ־סאָוס מ ־ן, ז ־ן פּאַרפּרא־ געווירץ ווּ ־ס *разг.*
припра́вить *сов.* 1. *(пищу)* אריינטאָן*; פּאַרפּראָווען (אין); *(пряностями и т.п.)* צוווירצן; 2. *перен.* צוווירצן
припра́вка *ж полигр.* ז צוריכטן
приправля́ть *несов. см.* припра́вить
припря́тать *сов.* פּאַרבאַהאַלטן*, צובאַהאַלטן*, פּאַר־ שטעקן
припу́гивать *несов.*, **припугну́ть** *сов. разг.* אָנשרעקן*, צוסטראַשען
припу́дривать(ся) *несов. см.* припу́дрить(ся)
припу́дрить *сов.* עטוואָס אָנפּודערן, צופּודערן; ~ся *сов.* לייכט אָנפּודערן זיך, צופּודערן זיך
припуска́ть *несов. см.* припусти́ть
припусти́ть *сов.* 1. *разг. (заставить бежать быстрее)* גיכער אונטערייָגן; 2. *разг. (побежать быстрее)* לויפן*; 3. *разг. (о дожде)* נעמען* די פֿיס אף די פּליִיצעס; 4. *(в шитье)* שטאַרקער נאָ(לאָן)*, צולאָן*; ~ на швы אף די נעט
припуха́ть *несов. см.* припу́хнуть
припу́хл||ость *ж* ווּ אָנגעשוואָלנקייט; ~ый אָנגעשוואָלע־ אופּגעלאָפענער, גער
припу́хнуть *сов.* אופּלויפן*, אָנגעשוואָלן ווערן*
прираба́тывать *несов.*, **приработа́ть** *сов.* צופּאַרדינען
прира́боток *м* ־ן מ, צוגאָב־פּאַרדינסט ז, בײַפּאַרדינסט ז ־ן
прира́внивать *несов.*, **приравня́ть** *сов.* (к *дат.*) צו־ גלײַכן* (צו)
прирастá ть *несов.*, **прирасти́** *сов.* 1. צוווּאַקסן*; גרעסער ווערן*, פּאַרגרעסערן זיך; 2. *(увеличиваться)* פּאַרגרעסערן זיך
приращéние *с* 1. *(увеличение)* מ צוווּקס, פּאַרגרעסע־ רונג ווּ; 2. *мат.* מ צוווּקס
прире́зать *сов.*, **прирезá ть** *несов.* 1. קוילען; *(перерезать горло)* אײַבערשנײַדן* דעם האלדז; 2. *(увеличить земельный участок)* צוטיילן, צומעסטן*
приро́д||а *ж* 1. נאַטור ווּ; зако́н ~ы א געזעץ פון נאַטור; любова́ться ~ой בא־ גאַשטונג פון דער נאַטור; охра́на ~ы וווּנדערן די נאַטור; 2. *(сущность, характер)* נאַטור ווּ, טעוות, כאַראַק־ טער מ; челове́ческая ~а [טעוות] די מענטשלעכע נאַטור; он до́брый по ~е ער איז א גוטער מענטש בעטעוות; ◇ (слепо́й) от ~ы פון דער נאַטור (א בליגדער) [לויט זײַן נאַטור]; на ло́не ~ы אין שויס פון דער נאַטור (אָן) געבוירן;

э́то в ~е вещёй דאָס איז; דאָס איז א נאטירלעכע זאך בעדערעך האטעוועט *уст.*

приро́дн||ый 1. נאטור־; ~ые бога́тства נאטור־רײכטי־; 2. *(врождённый)* געבוירענער; ~ый тала́нт א געבוירענער טאלאנט מער.

прирождённый 1. *(врождённый)* געבוירענער; 2. *(имеющий все данные для какой-л. деятельности)* געבוירענער [עכטער] יע־ א געבוירענער, נער; ~ охо́тник געבוירענער גער

приро́ст *м* צוווקס מ; ~ населе́ния דער צוווקס פון דער באפעלקערונג

прируча́ть *несов.*, **приручи́ть** *сов.* צוגע־, פארהיימישן, ווינען

приса́живаться *несов. см.* присе́сть 1, 4

присва́ивать *несов. см.* присво́ить

присвое́ние *с* צוגיינונג ז, צוייגענען

присво́ить *сов.* 1. *(завладеть)* צוייגענען, צוגענעמען*; 2. *(дать, предоставить)* צוייגענען; ~ *кому-л.* сте́пень до́ктора юриди́ческих нау́к צוייגענען עמעצן די שטופּע פון יורידישע דאקטאר; его́ и́мя присво́ено заво́ду זיין נאמען האט מען צוגעייגנט דעם זאוואד נאך; אים איז אנגערופן דער זאוואד

приседа́ние *с* 1. צוזיץ מ ־ן; 2. *(реверанс)* רעווע־ראנס מ ־ן

приседа́ть *несов. см.* присе́сть 1, 2

присе́ст *м:* в оди́н ~ אין איין אטעם, מיט אין אן איין

присе́сть *сов.* 1. צוזעצן זיך; ~ на ко́рточки קוליען; 2. *(сделать реверанс)* מאכן א רעווערענס; 3. *разг.:* мы так и присе́ли *(от неожиданности и т.п.)* מיר זענען געווען ווי געפלעפט [ווי פארשטארט]; 4. *(для отдыха и т.п.)* צוזעצן זיך

прися́зка *ж лит.* פארמיסעלע ז ־ך

прискака́ть *сов.* 1. *(приблизиться скачками)* צו־, שפרינגען*; 2. *(верхом на лошади)* צו רײטן, צוריטן*; 3. *разг. (примчаться, прибыть)* צו יאגן*

прискорб||ие *с уст.:* к ~ию צום באדויערן; с глубо́ким ~ием מיט טיפן ווייטיק [טרויער]; ~ный טרויעריג־, קער; ~ный слу́чай א טרויעריקער פאל

прису́чить *сов. разг.* נימעס ווערן*, דערעסן*

присла́ть *сов.* 1. *(доставить)* שיקן(צו); ~ *кому-л.* де́ньги עמעצן געלט שיקן(צו); 2. *(направить кого-л.)* ווער האט אײך געשיקט; кто вас присла́л? שיקן

прислони́ть *сов. (вин.* к *дат.)* (צו) צושטעלן, -אָנ־, שפארן (אָן); ~ся *сов. (к дат.)* (צו) צושפארן זיך

прислоня́ть(ся) *несов. см.* прислони́ть(ся)

прислу́га *ж* 1. *уст. (служанка)* דינסט ז ־ן, מיידל ז ־ך, (מצ. ..מיידן, ־ן); 2. *собир. уст. (слуги)* דינסטמויד ז; 3. *собир. воен.* דינערשאפט ז ־ס־ הארמאטקאמאנדע ז ־ס

прислу́живать *несов.* באדינען; ~ся *несов. разг.* וועלן* נויסט־כיין זיין

прислу́жник *м разг.* אונטערלעקער מ, לאקיי מ ־ען, (מצ. מעשאָרעס) מ; ~и реа́кции די יו־ =, צער־מעשאָרסים פון דער רעאקציע

прислу́шаться *сов.*, **прислу́шиваться** *несов.* (к *дат.*) 1. *(вслушаться)* (צו) צוהערן זיך, (אין) אײנהערן זיך*; 2. *(принять к сведению)* (צו) צוהערן זיך; ~ к го́лосу коллекти́ва הערן, צוהערן זיך צו דעם קאָלעקטיוו וואָס דער קאָלעקטיוו זאָגט

присма́тривать(ся) *несов. см.* присмотре́ть(ся)

присмире́ть *сов.* רויקער ווערן*, אײנגעשטילט ווערן*; *(притихнуть)* בליבן* שטיל

присмо́тр *м* אופּזיכט ווּ, האושגאָבע ז; оста́вить без ~а לאָזן* אָן אן אופּזיכט

присмотре́ть *сов.* 1. (за *тв.*); *(следить)* נאָכקוקן אכטונג געבן*, האָבן* אין אויג (אף), (נאָך); *(заботиться)* (אף); 2. *(подыскать)* אויסקוקן; ~ся *сов.* 1. *(всмотреться)* צוקוקן זיך; внима́тельно ~ся צוקוקן זיך גוט°; 2. *(освоиться с обстановкой)* צוגעווינט ווערן*; 3. *(привыкнуть к темноте — о глазах)* אײנגעבן זיך

присни́||ться *сов.* כאָלעמען זיך; он мне ~лся ער האָט זיך מיר געכאָלעמט; мне ~лся сон איך האָב גע־זען א כאָלעם

присоедини́ть *сов.* (к *дат.*) 1. *(добавить)* צוגעבן*, (צו); 2. *(включить в состав чего-л.)* (צו) פאריניקן, (אין באשטאנד פון)*; 3. *эл.* (אָן) אנשליסן*; ~ся *сов.* (к *дат.*) 1. *(войти в число участников)* (צו) צושטיין*; 2. *(выразить своё согласие)* (צו) פאריניקן זיך; ~ся к *чьему-л.* мне́нию פאריניקן זיך צו עמעצנס מיינונג

присо́хнуть *сов.* (к *дат.*) (צו) צוגעטריקנט, צושטיין*, ווערן* (צו)

приспе́шник *м* אונטערשטופער מ ־ס; *мн.* יוי־ צער־מעשאָרסים מצ.

приспосо́бить *сов.* צופּאסן; ~ся *сов.* צופּאסן זיך

приспособле́нец *м пренебр.* = צופּאסלער מ, קאָניונק־ טוריק מ ־עס

приспособле́ние *с* 1. צופּאסונג ז, צופּאסן; 2. *(прибор, механизм)* (מצ. מאכשירים) מ, אינריכטונג, מאכשיר ווּ ־ען

приспособля́ть(ся) *несов. см.* приспосо́бить(ся)

приставáние *с (надоедание)* צושטיין ז

приставáть *несов. см.* приста́ть 1, 2, 3, 4

приста́вить *сов.* 1. צושטעלן; ~ ле́стницу צושטעלן א לייטער; 2. *(пришить)* צושטעלן, צושטוקעווען

приста́вка *ж грам.* פרעפיקס מ ־ן

приставля́ть *несов. см.* приста́вить

приставн||о́й צוגעשטעלטער; ~а́я ле́стница מ לייטער ־ס; ~ы́е сту́лья צוגעשטעלטע בענקלעך

при́стальн||ый אָנגעשטרענגטער, אופּמערקזאמער, -גע־ א שאַרפער [אן אופּמערקזאמער]; ~ый взгляд מיט געשפאַנטער אופּמערקזאמ־ קוק; с ~ым внима́нием קיין

приста́нище *с* מאָקעם־מענוכע מ

при́стань *ж* 1. האפן מ ־ס, פונקט מ ־ן; צושטיי־; 2. *перен.* האפן מ ־ס

приста́ть *сов.* (к *дат.*) 1. *(прикрепиться)* צוקלעפן (צו), זיך (צו), צושטיין*; 2. *разг. (назойливо просить и т.п.)* צושטעפּען זיך, צושטיין*; 3. *разг. (присоединиться к кому-л.)* (צו) צושטיין*, פאריניקן זיך (צו); 4. *(причалить)* צושיפן, צושטיין*; 5. *безл. разг.* (+ *инф.; подобать)* פאסן; тебе́ не приста́ло... דיר פאסט ניט...

пристёгивать(ся) *несов. см.* пристегну́ть(ся)

пристегну́ть *сов.* צושפּילן; *(на пуговицы тж.)* צו־

צוקנעפלען זיך; ~ся *сов.* צושפּילינען זיך; *(на пуговицы тж.)* צוקנעפלען זיך; *(для безопасности)* צופּעסטיקן זיך

пристежно́й וואָס שפּילט זיך צו (צום מאַנטל, צום קלייד) *после сущ.;* ~ воротни́к קאָלנ-א צוגעשפּילטער נער

присто́йн||ость *ж* וו אָנשטענדיקייט; ~ый אָנשטענדיקער; *(о поведении тж.)* לפּטישער

пристра́ивать(ся) *несов. см.* пристро́ить(ся)

пристра́стие *с* 1. *(влечение)* לפּדנשאפט וו ־ן; у него́ ~ к *чему-л.* ער האָט באזונדערס שטאַרק ליב עפּעס מצ.; 2. *(необъективное отношение)* פּנימער

пристрасти́ться *сов.* (к *дат.*) זיך (אין) ארײַנלאָזן*; ~ к кни́гам זיך אין לייענען ארײַנלאָזן*

пристра́стн||ость *ж* וו פּנימעסדיקייט; ~ый פּנימעסדיקער

пристра́чивать *несов. см.* пристрочи́ть

пристре́ливать[1] *несов. см.* пристрели́ть

пристре́ливать[2] *несов. см.* пристреля́ть; ~ся *несов. см.* пристреля́ться

пристрели́ть *сов. (убить)* דערשיסן*

пристреля́ть *сов. (орудие, винтовку и т.п.)* גוט אײַנשיסן*; ~ся *сов.* זיך אײַנשיסן*

пристро́ить *сов.* 1. *(к зданию)* צובויען; 2. *разг. (устроить на работу и т.п.)* באשטאַטן; אײַנארדענען *неодобр.;* ~ся *сов. разг.* 1. *(расположиться)* געפּי-; *(присесть)* זיך אן אָרט נעמען*; זיך צוזעצן; *(прилечь)* זיך צוליגן; 2. *(устроиться на работу)* אײַנארדענען זיך

пристро́йка *ж* ־ן וו צובויונג; бокова́я ~ פליגל מ

пристрочи́ть *сов.* צושטעפּן

пристру́нивать *несов.*, **пристру́нить** *сов. разг.* נעמען*; אויסמוסערן; אין די הענט אריַן

присту́кивать *несов.* צוקלאפּן

присту́кнуть *сов.* 1. צוקלאפּן, א קלאפּ טאָן*; 2. *груб. (убить)* אויפקלייגן, אויפקאטערן

при́ступ *м* 1. *(припадок)* ־ן אָנפאל מ, וו אטאקע; ~ ка́шля הוסט־אָנפאל מ ־ן; 2. *(атака, штурм)* אָנגריף מ ־ן, שטורעם מ ־ס

приступа́ть(ся) *несов. см.* приступи́ть(ся)

приступи́ть *сов.* (к *дат.*) 1. *(начать)* צוטרעטן* (צו), (פּאר) זיך נעמען*; ~ к исполне́нию свои́х обя́занностей זיך צוטרעטן* אויספּילן די פּליכטן; 2. *(близко подойти)* צוקומען*; 3. *разг. (с требованиями)* צושטיין* (צו), (צו) צוטרעטן*; ~ся *сов. разг.* צוגיין*, צוקומען*, צוטרעטן*; ◇ к нему́ не присту́пишься ס׳איז ניט צו צוטרעטן צו אים

пристыди́ть *сов.* שטעלן אין בושע, אויסמוסערן

присуди́ть *сов.*, **присужда́ть** *несов.* 1. (к *дат.*) *юр.* (צו) פּארורטיילן, (אף) פּארמישפּטן; 2. *(премию и т. п.)* צוטיילן

присужде́ние *с (премии и т.п.)* ז צוטיילן

прису́тств||ие *с* וו אָנווועזנהייט; в ~ии *кого-л.* אין עמעצנס אָנווועזנהייט; ◇ ~ие ду́ха מוט מ, זעלבסטבא- הערשונג וו שליטע אויבער זיך; *уст.*

прису́тствовать *несов.* בייזיין*, זײַן*

прису́тствующие *мн.* בייוועזנדיקע; אָנווועזנדיקע מצ.

прису́щий וואָס איז אייגנטימלעכער; וואָס איז אייגנטימלעך *после сущ.*

присчита́ть *сов.*, **присчи́тывать** *несов.* צורעכענען

присыла́ть *несов. см.* присла́ть

присы́пать *сов.*, **присыпа́ть** *несов.* 1. *(прибавить)* צושיטן*; 2. *(тв.; посыпать)* (מיט) באשיטן* (א ביסל)

присыха́ть *несов. см.* присо́хнуть

присяга́||а *ж* ־ס וו שוועה; приводи́ть к ~е ברענגן* צו שוועה; приноси́ть ~у שוועה א שוועה, געבן*, שווערן*; нару́шить ~у ברעכן* די שוועה; под ~ой אונטער א שוועה

присяга́ть *несов.*, **присягну́ть** *сов.* געבן* א שוועה, שווערן*; ~ на ве́рность Ро́дине זיך [געבן* א שוועה] שווערן* טרעו דעם היימלאנד

прися́жный *уст. и перен.* געשוואָרענער

притайться *сов.* זיך פּארבאהאלטן*, פּארטיען

притáптывать *несов. см.* притопта́ть

притащи́ть *сов. разг.* 1. צו שלעפּן* ברענגן*; 2. *(привести кого-л.)* (מיט זיך) פּארשלעפּן; ~ся *сов. разг.* (קוים) דערשלעפּן זיך

притвори́ть *сов.* צומאכן

притвори́ться[1] *сов. (закрыться)* זיך צומאכן

притвор||и́ться[2] *сов. (сделать вид)* מאכן זיך; ~и́ться больны́м מאכן זיך פּאר קראנק; он ~и́лся, что ничего́ не зна́ет ער האָט זיך געמאַכט, ווי ער זאָל נאָר נישט ניט וויסן; *уст.* ער האָט זיך געמאַכט קעלוי־יאָדע

притво́рн||о *нареч.* פּאלש, געקינצלט; он ~о обра́довался ער האָט געמאַכט דעם אָנשטעל, אז ער איז דערפּרייט; ~ый פּאַלשער, געמאַכטער; ~ые слёзы פּאַלשע טרערן; ~ая улы́бка א געמאַכטער [א פּאַלשער] שמייכל

притво́р||ство *с* ־ן אָנשטעל מ, וו סימולי־אַציע; ~щик *м* = סימוליאַנט מ ־ן, אָנשטעלמאכער מ

притворя́ть *несов. см.* притвори́ть

притворя́ться[1] *несов. см.* притвори́ться[1]

притворя́ться[2] *несов. см.* притвори́ться[2]

притерпе́ться *сов. разг.* (מיט די צאָן) געווינט ווערן* צוגעווינען זיך (צו שלעכטס, רעס)

притесн||е́ние *с* וו אונטערדריקונג; *мн.* נעגישעס מצ.; ~и́тель *м* = אונטערדריקער מ

притесни́ть *сов.*, **притесня́ть** *несов.* אונטער-, באדריקן דריקן

притиха́ть *несов.*, **прити́хнуть** *сов.* שטיל(ער) ווערן*, אנשטילט ווערן*

приткну́ться *сов. разг.* זיך צושפּאַרן, זיך צוטוליען

прито́к *м* 1. ־ן מ צופלוס; ~ во́здуха א צופלוס פון לופט; ~ тури́стов פון טורי̇סטן א צופלוס; 2. *(реки́)* ־ן בעטעך מ

прито́м *союз* דערצו נאָך, דערבײַ

прито́н *м (воровской)* ־ן וו נעסט; *(разврата)* (שאַנד־)הויל ז ־ער

прито́пнуть *сов.* צושטופּן

притопта́ть *сов.* צוטראָפּטשען

прито́пывать *несов. см.* прито́пнуть

при́торн||ость *ж* וו זיסלעכקייט (פּריקרע); ~ый פּריק- רע־זיסינקער, לאקריצדיקער; *перен.* זיסער

притра́гиваться *несов.*, **притро́нуться** *сов.* צוריר זיך

приту́пить *сов.* 1. מאכן [טעמפּ] שטומפּיק, פּארשטומפּיקן; 2. *(ослабить)* אָפּשוואכן; *(чувства)* פּארטעמפּן, פּארדומ- פּיקן; ~ся *сов.* 1. שטומפּיק(לער) ווערן*; 2. *(ослабеть)*

פאר- *(о чувствах)* שוואכער וועלן*, אָפּגעשוואכט וועלן*; דומפיקן זיך, פארטעמפט וועלן*

притупля́ть(ся) *несов. см.* притупи́ть(ся)

прито́ч||а *ж* (מצ. משלים) מ ־ען, פאראבל ז ־ן; ◇ что за ~а? [באטײַטן] וואָס זאָל דאָס הייסן?; быть ~ей во языцех זײַן* בא אַלעמען אין מויל

притя́гивать *несов.* 1. *см.* притяну́ть; 2. *(привлекать)* צי(ע)ן* צו זיך

притяжа́тельн||ый: ~ое местоиме́ние *грам.* פאָסעסי־ וואר פראָנאָם

притяже́ние *с* ז צוצי(וגג)־קראפט; земно́е ~ גראַווי־ טאַציע ז

притяза́ние *с* ־ס ז טײַנע; *(на что-л.)* ז פרעטענזיע ־ס

притяну́ть *сов.* 1. *(тяжёлый предмет тж.)* צוציען*; 2. *(к дат.) разг. (обязать к участию)* צושלעפן; ~ *кого-л.* к отве́ту מאָנען דין־וועכעשבן פון צוציען*; ◇ ~ за́ волосы [за́ уши] *(аргументы и т.п.)* צושלעפן פאר די האָר

приукра́сить *сов.*, **приукра́шивать** *несов. разг.* 1. צו־ פוצן, באפוצן (עטוואָס); 2. *(представить более привлекательным)* צופוצן, פארשענערן

приуменьша́ть *несов.*, **приуме́ньшить** *сов.* קלענער, פארקלענערן, מאכן

приумножа́ть(ся) *несов. см.* приумно́жить(ся)

приумно́жить *сов.* פארמערן, פארגרעסערן; ~ся *сов.* פארגרעסערן זיך, פארמערט וועלן*

приуны́ть *сов. разг.* (א ביסל) ארײַן־, אומעטיק וועלן* לאָזן* דעם קאָפּ

приуро́чивать *несов.*, **приуро́чить** *сов.* צופאסן; приуро́чить о́тпуск к шко́льным кани́кулам צופאסן דעם אורלויב צו די שול־קאניקולן

приуса́дебный בײַהויפישער; ~ уча́сток בײַהויפישער ערד־כיילעק

приуча́ть(ся) *несов. см.* приучи́ть(ся)

приучи́ть *сов.* צוגעווינען; אויסלערנען; ~ к труду́ [צו אַרבעט] צוגעווינען אַרבעטן; ~ся *сов.* צוגעווינען זיך; *(научиться)* אויסלערנען זיך

прифранти́ться *сов. разг.* צופוצן זיך

прифронтов||о́й בײַפראָנטישער; ~а́я полоса́ בײַפראָנטישע זאָנע, טישער פאס

прихва́рывать *несов. разг.* צוקרענ־, אונטערקרענקען קען

прихвастну́ть *сов. разг.* א בארים טאָן* זיך; *(преувеличить)* אײַבערטרײַבן*

прихвати́ть *сов.*, **прихва́тывать** *несов.* 1. *(сжать)* פארכאפן; 2. *разг.:* на́скоро ~ бе́лой ни́ткой אפנײַך צונויפטשעפען מיט א ווײַסן פאָדעם; ~ чемода́н ремнём וווי־ניט־אײַז ארומכאפן דעם טשעמאָדאָן מיט א רימען; 3. *разг. (взять)* (מיט זיך) פארכאפן; ~ детей פאר- כאפן מיט זיך די קינדער; ~ с собо́й פארכאפן מיט זיך; 4. *разг.:* моро́з прихвати́л я́блоки, я́блоки прихвати́ло моро́зом דער פראָסט האָט א ביסל צוגעשלאָגן די עפּל; 5.: нас прихвати́л дождь *разг.* אונדז האָט פארכאפט דער רעגן; 6. *разг. (достать)* כאפן; ~ де́нег в долг כאפן (ערגעץ) א גמי׳לעס־כּעסעד

прихворну́ть *сов. разг.* זײַן* ניט מיט, ניט־געזונט

при́хвостень *м презр.* = מ נאָכטענצער

прихлеба́тель *м разг.* = מ אונטערלעקער

прихлёбывать *несов. разг.* זופן צוביסלעך

прихло́пнуть *сов.* 1. *(ударить ладонью по чему-л.)* צומאכן* א קלאפ טאָן*, א פאטש טאָן*; 2. *(закрыть)* מיט א קלאפ; ~ дверь מיט דער טיר א קלאפ טאָן*; 3. *разг. (прищемить)* צוקוועטשן, פארהאקן די טיר צוקלעמען

прихло́пывать *несов.* 1. *см.* прихло́пнуть 2, 3; 2. *(ударять ладонью по чему-л.)* צופאטשן; *(сопровождать хлопками)* צופליעסקען; ~ в такт צופליעסקען אין טאקט

прихо́д *м* 1. *(прибытие)* מ אָנקום, ז קומען; к твоему́ ~у דאָס (אָנ)קומען פון דיר; ~ к вла́сти צו דער מאכט; 2. *(доход, поступление)* ז האכנאָסע; ~ и расхо́д אײַנקונפט מ ־ן; האכנאָסע און הויצאָע, קרעדיט און דעביט; 3. *церк.* ז ־ס פארפיע

приходи́ть *несов. см.* прийти́; ~ся *несов.* 1. *см.* прийти́сь; 2. *(о родстве)* אָנקערן זיך; она́ мне прихо́дится тёткой זי קערט זיך, זי איז מײַנע [מיר] א מומע מיר אָן א מומע

прихо́дный האכנאָסע־; ~ о́рдер מ ־ס האכנאָסע־אָרדער

прихо́довать *несов. бухг.* אין האכנאָסע פארשרײַבן*

прихо́до-расхо́дн||ый האכנאָסע־הויצאָעדיקער; ~ая кни́га *бухг.* (מצ. ־ביכער) ז, מ קאָסע־בוך

приходя́щ||ий: ~ая домрабо́тница א הויז־ארבעטערן אין ארײַנגייערן

прихо́жая *ж* מ ־ן פאָרצימער

прихора́шиваться *несов. разг.* שענערן זיך

прихотли́вость *ж* 1. ז קאפריזיעריש(קײַט)־, אײַבערקלײַבערישקײַט ז; 2. *(причудливость)* ז מעשׂונעדיקײַט־, כידושים ז

прихотли́вый 1. *(о человеке)* קאפריזיענע(ר) *тж. неизм.*, מיט כּעפּציעס; אײַבערקלײַבערישער *(о вкусе)* קאפריזיענע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(причудливый)* מעשׂה־, כידושימדיקער, נעדיקער

при́хоть *ж* מ ־ן קאפריז, ־ס פרימכע, כּעפּציעס, מצ.

прихра́мывать *несов.* אונטערהינקען*, צוהינקען*

прице́л *м* מ ־ן, אָנציל מ ־ן; ווייזר; ◇ поли́тика да́льнего ~а פאָליטיק מיט א ווײַטן קוק; взять на ~ *кого-л., что-л.* (אָנ)ציילן זיך אין עמעצן, אין עפּעס

прице́ливаться *несов.*, **прице́литься** *сов.* (אָנ)ציילן זיך

прице́льн||ый 1. אָנציל־; ~ое приспособле́ние ־ס, א ציילעוודיק פּײַער, א נעציילט פּײַער

прице́ниваться *несов.*, **прицени́ться** *сов.* נאָכפרעגן זיך אף דער פריז

прице́п *м* מ ־ן, צוטשעפ מ ־ס; נאָכפאָר־וואָגן; *(автомобильный)* אוטאָצוטשעפ מ ־ן

прицепи́ть *сов.* 1. *(сцепить)* צוקייטלען, צוטשעפען; 2. *разг. (приколоть)* אָנטשפילין, צושפּילין; ~ся *сов.* 1. צוקייטלען זיך, צוגעטשעפט ווערן*; 2. *(пристать, повиснуть)* צושטיין*; 3. *разг. (начать надоедать, придраться)* צוטשעפען זיך

прицепля́ть(ся) *несов. см.* прицепи́ть(ся)

прицепно́й צוגעקייטלטער, צוגעטשעפטער

прича́л *м* ז ־ן צושיף־שטעל

прича́ливать *несов.*, **прича́лить** *сов.* צוֹשטיין*; *(лодку и т.п.)* צוֹטרײבן*; *(закрепить)* צוֹפּעסטיקן

прича́льный: ~ кана́т צוֹפּעסט־קאַנאַט מ ־ן = ־שטריק מ

прича́стие *с грам.* פּאַרטיציפּ מ ־ן

прича́стный[1] *(к чему-л.)* (צו) שׂײכעס א וואָס האָט *после сущ.*

прича́стный[2] *грам.* פּאַרטיצִיפּישער; ~ оборо́т א פּאַר־טיצִיפּישע קאָנסטרוקציע

причём 1. *нареч.:* ~ здесь я? וואָס פּאַר א שׂײכעס וואָס קערט זיך עס אָן צו מיר?, האָט עס צו מירז; 2. *союз.* דערבּײ (אוֹן); план был вы́полнен, ~ досро́чно דער פּלאַן איז געווען אויסגעפילט און דערבּײ [דערבּײ נאָך] פּאַר דעם טערמין

причеса́ть *сов.* צוקעמען, פּאַרקעמען; ~ся *сов.* צוקעם־מען זיך, מען זיך פּאַרקעמען

причёска *ж* פּריזור ו ־ן

причёсывать(ся) *несов. см.* причеса́ть(ся)

причи́н||а *ж* 1. סיבה ו ־ס; ~а и сле́дствие די סיבה און דער רעזולטאַט [פּויעל־יוניצע]; ~а пожа́ра גרונט מ ־ן, די סיבה פון דער סרײפע; 2. *(основание)* סמאך מ; без вся́кой ~ы אָן קיין שום גרונט; нет ~ы жа́ловаться אין קיין סמאך [ניטאָ וואָס] צו באקלאָגן זיך; по уважи́тельной ~е אויבער א ווי־כטיקער סיבה; э́тому нема́ло ~ סיאיז דאָס דערצו גענוג סיבה; я не ви́жу ~ для... ··· כ׳זע ניט קיין גרונט פאר...?; в чём ~а...? וואָס איז די סיבה פון...?; по ~е *уст.* מאכמעס, אי־בער; по той (просто́й) ~е פאַשטע דערפאַר

причини́ть *сов.* פּאַרשאַפן*, זײַן* צוגיעם; ~ боль שאָדן* [פּאַרשאַפן*] צאָרעס; ~ вред גוטאָן* [ארויסרופן*] וויטיק; ~ го́ре [פּאַרשאַפן*] צאָרעס

причи́нн||ый 1. סיבדיקער; קאוזאַלער; ~ая связь די סיבעדיקע [די קאוזאַלע] פּאַרבינדונג; 2. *грам.* סיבע־; ~ый сою́з סיבע־בינדוואָרט ז (מצ. ··וערטער)

причиня́ть *несов. см.* причини́ть

причи́слить *сов.*, **причисля́ть** *несов.*, *(к дат.)* 1. *(прибавить)* (צו) צוגעטאָן; *(относить к числу кого-л.)* (צו) צוגערעכנען, (פּאַר) פּאַרגעכנען; ~ к лу́чшим писа́телям פּאַרגעכנען צו די בעסטע שרײבער, צוגערעכנען צו בעסטע שרײבער

причита́ние *с* 1. *(действие)* ז געיאָמער, ז געקלאָג; *(по покойнику)* ז באוויינען; 2. *(обрядовая песня)* קלאָג־ליד ו ־ער

причита́ть *несов.* קלאָגן; *(по покойнику)* באוויינען

причита́||ться *несов.* קומען; ско́лько с меня́ ~ется? וויפל קומט פון מירז; ему́ ~ется за рабо́ту два́дцать рубле́й אים קומט פאר דער אַרבעט צוואַנציק רובל

причмо́кивать *несов.*, **причмо́кнуть** *сов.* צוסמאַטשקען

причу́д||а *ж* פּרימכע ו ־ס; с ~ами מיט פּרימכעס, מיט כּעפּציעס; ~ливый 1. *(затейливый)* מעשׂוודיקער, כידושימדיקער; 2. *разг. (капризный)* מיט פּרימכעס, מיט כּעפּציעס *после сущ.*

пришёлец *м* אָנגעקומענער מ ..נע

прише́ств||ие *с уст.* ז קומען; ◇ до второ́го ~ия ביז מאַשיעך וועט קומען

пришиба́ть *несов.*, **приши́ть** *сов.* צוניין; ~ пу́говицу צוניין א קנעפל

пришко́льный: ~ уча́сток ערד־כיילעך בא דער שול

при́шлый פּרעמדער, אײַנגעוואַנדערטער, אײַנגעקומענער

пришпи́ливать *несов.*, **пришпи́лить** *сов.* צושפּיליען, צושטעפּען

пришпо́ривать *несов.*, **пришпо́рить** *сов.* אונטערשפּאָרן*; שטעכן* מיט די שפּאָרן, רעזען; *перен. разг.* אונטער־טרײבן*

прищёлкивать *несов.*, **прищёлкнуть** *сов. (пальцами)* צוסמאַטשקען; *(языком)* צוקנאַקן

прищеми́ть *сов.* צוקלעמען, צוקוועטשן, פּארשטעמען

прищу́ривать(ся) *несов. см.* прищу́рить(ся)

прищу́рить *сов.:* ~ глаза́ צושמורען די אויגן; ~ся *сов.* צושמורען די אויגן, צושמורען זיך

прию́т *м* 1. היים ו ־ען, מ מאָקום־מענוכע; найти́ (себе́) ~ געפֿינען* א מאָקום־מענוכע; 2. *уст.* יעסוי־מים־הויז ז (מצ. ··הײזער)

приюти́ть *сов.* פּריטולירן, צו זיך (צו)נעמען*; ~ся *сов.* געפֿינען* א מאָקום־מענוכע

прия́тель *м* (מצ. גוטע־פּרײַנט) מ גוטער־פּרײַנט; ~ский גוטפּרײַנטלעכער; быть в ~ских отноше́ниях с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן גוטער־פּרײַנט, זיך* עמעצן גוטע־פּרײַנט

прия́тн||о 1. *нареч.* אָנגענעם; ~о провести́ вре́мя אָנגענעם פאַרבראַכט* זיך צייט; 2. *в знач. сказ. безл.* אָנגענעם (ס׳איז); ~о слы́шать צו הערן אָנגענעם; ס׳איז אָנגענעם; ему́ э́то бы́ло ~о דאָס איז אים געווען אָנגענעם; очень ~о! זייער אָנגענעמז; ~ый ангенэ́мер; ~ый за́пах אָנגענעמער [א גוטער°] ריח; ~ый челове́к אָנגענעמער; ~ая улы́бка מער [א ווילער] מענטש; ~ое воспомина́ние אָנגענעמע [א ליבער] שמייכל דערמאָנונג

про *предлог с вин. п. разг.* 1. *(о)* פון, וועגן; чита́ть ~ но́вые откры́тия לייענען וועגן נײַע אנטדעקונגען; ~ э́то я уже́ слы́шал איך האָב שוין געהערט וועגן; איך האָב שוין געהערט דערפון, דעם; 2. *(для)* פאר, פון עמעצן וועגן, צוליב; ◇ ~ себя́ אין זיך; чита́ть ~ себя́ לייענען אין זיך; ни за что, ни про что אומזיסט און אומגיטן

про́б||а *ж* 1. *(испытание)* אויספּרווו ז, אויספּרוון ז; דער אויספּרווו פון קויכעס; ~а сил פּראָבירן (אויס); 2. *(образчик)* פּראָבע ו ־ס; брать ~у א פּראָבע נעמען*; 3. *(относительное содержание драгоценного металла; клеймо)* פּראָבע ו ־ס; ◇ ~ пера́ ו פּען־פּראָבע, א ליטעראַרישער פּרווו

пробе́г *м* 1. *спорт.* (דורכ)לויף מ; автомоби́льный ~ דורכ־לויף־דיסטאַנץ ו; 2. *(расстояние)* דאָס יאָג־געווען פון אוטאָמאָבילן

пробега́ть *несов.*, **пробежа́ть** *сов.* 1. פּאַר־, דורכלויפן*, דורכלויפן* פּאַרבײַ; пробежа́ть ми́мо до́ма דעם הויז; 2. *(бегом преодолеть какое-л. расстояние)* דורכ־יאָגן, דורכטראָגן*; 3. *(быстро проехать, проплыть)* דורכיאָגן, דורכלויפן*; 4. *(быстро переместиться)* זיך פּאַרבײַיאָגן; *(о звуках)* דורכלויפן*; ~ па́льцами по кла́вишам אײַבערלויפן* מיט די פֿינגער אײַבער די קלאַווישן; 5. *(появившись, быстро исчезнуть)* דורכלויפן*; дрожь пробежа́ла по те́лу אַ ציטער איז דורכגעלאָפן אײַבערן לײַב; 6. *(о времени)* דורכפלײַען*, דורכלויפן*; 7. *разг. (бегло прочитывать)* (מיט די אויגן) דורכלויפן*, דורכקוקן

אפּנ׳ך; ~ (глаза́ми) спи́сок (מיט די אויגן) דורכלויפֿן*

пробе́л *м* 1. *(незаполненное место)* א ליידיק אָרט; 2. *(упущение)* בלויז מ ־ן; воспо́лнить ~ פֿאַרפֿילן דעם בלויז

пробива́ть *несов. см.* проби́ть 1, 2; ~ся *несов. см.* проби́ться

пробивн||о́й: ~а́я си́ла *воен.* וו דורכשלאָג־קראפֿט; ~о́й па́рень *разг.* א באָכער, וואָס קען זיך דערשלאָגן זינט

пробира́ть *несов. см.* пробра́ть; ~ся *несов. см.* пробра́ться

проби́рка *ж* פֿראָבירטרייבל ז ־ער

проби́ть *сов.* 1. *(сделать отверстие)* דורכשלאָגן*, דורכקלאפֿן; *(продырявить)* דורכלעכערן; *(проломить)* דורכברעכן*; ~ лу́нку во льду אין עפֿענונג דורכברעכן*; пу́ля проби́ла плечо́ די קויל האָט דורכגעדורכט; 2. *(проложить — дорогу)* לעכערט דעם אקסל דורכ-; 3. *(о часах)* שלאָגן*; проби́ло двена́дцать דער זייגער האָט געשלאָגן צוועלף; ~ся *сов.* 1. דורכשלאָגן* זיך; *(о войсках тж.)* דורכדרינגען* זיך; ~ся сквозь толпу́ זיך דורכן המון דורכשפּרעצן; 2. *(о растениях)* דורכשפּראָצן; ◇ ~ся в лю́ди ארופֿארבעטן זיך, ווערן* א מענטש

про́бк||а *ж* 1. *(материал)* קאָרק מ; 2. *(для бутылки и т.п.)* פֿראָפּן מ ־ס, קאָרקע מ ־עס; 3. *эл.* זיכער־פֿראָפּן מ ־ס; 4. *разг. (затор)* פֿאַרפֿאָפּונג וו; ◇ глуп как ~а נאר — כאָטש אין קוימען שפּאר א; ~овый קאָרק־; ~овый по́яс קאָרקע־גאָרטל מ ־ן

пробле́ма *ж* פֿראָבלעם וו ־ן

пробле́матика *ж* וו פֿראָבלעמאָטיק

пробле́мати́ч||еский, ~ный פֿראָבלעמאָטישער

про́блеск *м* אויפֿבליץ מ ־ן, דורכלויכט מ ־ן, אויפֿשיין מ; ~ мы́сли אין אויפֿבליץ פֿונעם געדאַנק; ~ на́дежды האָפֿענונג־שטראל מ

про́бный פֿרוווי־; ~ полёт פֿרוווֿפלי מ ־ען; ~ уро́к פֿרוווֿ־לעקציע וו ־ס; ◇ ~ ка́мень פֿרוווֿ־שטיין מ; עוועז־בוכן מ *уст.*

про́бовать *несов.* 1. *(испытывать, проверять)* (אויס)פֿרוווֿן; 2. *(на вкус)* פֿארזוכן; 3. (+ *инф.; пытаться)* פֿראָבירן, פֿרוווֿן (זיך)

прободе́ние *с мед.* דורכלעכערונג וו ־ען

пробо́ин||а *ж* (מצ. לעכער) לאָך וו; *(в стене тж.)* בערעש וו ־ן; су́дно получи́ло ~у אין דער שיף איז דורכגעשלאָגן געוואָרן א (רינ)לאָך

проболта́ть *сов. разг.* 1. (א געוויסע צייט) אָפּלאפֿלען, אָפּלויידערן; 2. *(сообщить)* אויספּלויידערן; ~ся *сов. (проговориться)* אויסזאָגן פון כיידער *ирон.*

пробо́р *м* שרונט מ ־ן

пробормота́ть *сов.* א מורמל טאָן*; *(сердито)* א בוך־טשע טאָן*

про́бочник *м* פֿראָפּנציער מ ־ס

пробра́ть *сов. (вин.) разг.* 1. *(выбранить)* אויס־דורכ־, זידלען, (דאט.) ארײַנזאָגן; 2. *(о холоде и т.п.)* נעמען*; *(о страхе)* אָרומכאפּן; ◇ его́ ничём не проберёшь ס׳העלפֿט צו אים גאָרנישט ניט

пробра́ться *сов.* 1. *(с трудом пройти)* דורכדרינגען*, דורכגאַנווענען* זיך; 2. *(прокрасться)* דורכריסן* זיך; *(проникнуть)* דורכשליכן* זיך

пробуди́ть *сов.* 1. *(разбудить)* אויפֿוועקן; 2. *перен.* אויפֿמונטערן; ~ твóрческие си́лы דערוועקן [אויפֿמונטערן] די שעפֿעריש קויכעס [קרעפֿטן]; ~ся *сов.* 1. *(о людях)* אויפֿוואַכן, (פון שלאָף) אויפֿשטיין*, אויפֿקומען*; *(о природе)* אויפֿלעבן; 2. *(о чувствах и т.п.)* דערוואַכן זיך, אויפֿוועקן זיך

пробужда́ть(ся) *несов. см.* пробуди́ть(ся)

пробужде́ние *с* וו אויפֿוואַכונג; *перен.* וו דערוואַכונג; ~ приро́ды [אויפֿוואַכונג] פון דער נאַטור אויפֿלעבונג; ~ кла́ссового созна́ния трудя́щихся די אויפֿוואַכונג פון דעם קלאַסן־באַווּסטזין בא די אַרבעטנדיקע

пробура́вить *сов.* דורכבויערן, אויסבויערן

проби́ть *сов.* *אָפּזיץ; ско́лько вре́мени вы здесь пробу́дете? [ווי לאנג] וועט איר דאָ אָפּזיצן [פאר-ברעגען]?

прова́л *м* 1. *(обрушение)* אײַנפאַלן ז; 2. *(углубление)* (מצ. גרי́בער) גרוב וו; *(в горах)* אײַנשטורץ מ; 3. *(неудача)* דורכפאל מ ־ן; потерпе́ть ~ דורכפאלן*; ◇ ~ па́мяти *мед.* פֿארטונקלונג פֿונעם זיקאָרן

прова́лив||ать *несов. см.* провали́ть; ◇ ~ай! *разг.* טראָג זיך אָפּ!, פֿארנעם זיך!; ~аться *несов. см.* провали́ться

провали́||ть *сов.* דורכוואַלגערן; ~ть хоро́шее начина́ние דורכוואַלגערן א גוטע° האסקאָלע; их организа́цию ~л провока́тор זייער אָרגאַניזאַציע האָט דורכגעוואַלגערט פֿראָוואָקאַטאָר; ~ть *кого-л.* на экза́мене דורכוואל-; ~ть предложе́ние דורכוואלגערן דעם גערן עמעצן; אפּן עקזאַמען; ~ть кандида́та דורכוואלגערן דעם גערן פֿאַרשלאָג; ~ться *сов.* 1. *(рухнуть)* אײַנפאלן*, אײַנ-; *(упасть — в яму и т.п.)* וואלגערן זיך; 2. *разг. (потерпеть неудачу)* דורכוואלגערן זיך, דורכ-; план ~лся פֿאלן איז דורכגעפאלן; ~ться на экза́мене דורכוואלגערן זיך אפּן עקזאַמען, דורכפאלן*; 3. *разг. (исчезнуть)* [בלײַבן* הינטערשטעליק] אפּן עקזאַמען; געלעם ווערן*, ניט סטיען, פאַרפֿאלן ווערן*; ◇ как сквозь зе́млю провали́лся ווי אין דער ערד ארײַן, ווי אײַנגעזונקען געוואָרן

прова́нск||ий: ~ое ма́сло מ פֿראָוואַנס־אייל, אָליוון־ מ ־אייל

провари́ть *сов.* דורכקאָכן, דורכוידן*

прове́д||ать *сов. разг.* 1. *(навестить)* באזוכן, געווינען; *(больного)* מעוואקער־כוילע זען*; 2. *(узнавать)* דערווײַסן*, דערוואָרן, געווינען; он каки́м-то о́бразом ~ал об э́том ער האָט ווי־ניט־אין זיך דערווסט [ער איז ווי־ניט־איז געוואָרן] וועגן דעם

провезти́ *сов.* דורכפירן

прове́ивать *несов. см.* прове́ять

провентили́ровать *сов.* דורכווענטילירן

прове́ренный אויסגעפרווועטער

прове́рить *сов.* 1. *(убедиться в правильности)* (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ расчёты די (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ тетра́ди учеников דורכקוקן די העפֿטן; כעזשבויניעס; 2. *(обследовать)* פון די שילער רעווידירן, קאָנטראָלירן; ~ рабо́ту столо́вой דורכ אַרבעט קאָנטראָלירן [רעווידירן]; ~, всё ли в поря́дке זען*, צי אלץ פון דער גאַנצער; 3. *(удостовериться в подлинности*

чего-л.) (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ биле́ты (דורכ)קאָנטראָלירן די לירן ביל׳עטן; ~ докуме́нты (דורכ)קאָנטראָלירן די (דורכ)קאָנטראָלירונג; 4. *(испытать)* אויספּרוּוון; ~ *кого-л.* в бою́ אויספּרוּוון עמעצן אין שלאכט; ~ часы́ צי דער זײגער גייט ריכטיק (ריכטיק) דעם זײגער; ~ *кого-л.* в дéле אָנשטעלן

прове́р||ка *ж* 1. *(контроль)* (דורכ)קאָנטראָלירונג ו, רעווידירונג ו; ~ка докуме́нтов (דורכ)קאָנטראָלירונג פון (דורכ)קאָנטראָ- די; ~ка выполне́ния пла́на דאָקומענטן; 2. *(испытание)* פּרוּוו(אויס) דער; ~ка мото́ра פּרוּוו(אויס) פּונעם אויספּילן דעם פּלאן; вы́держать ~ку вре́менем אויסהאלטן* פּונעם מאָטאָר; דעם פּרוּוו פון דער צײַט

провер||ну́ть *сов.* 1. *разг. (пробуравить)* דורכבויערן; 2. *(пропустить через мясорубку)* אײַבערדרייען, -אײַבער; ~ну́ть мя́со אײַבערמאָלן* דאָס פלייש; 3. *перен. разг.:* мы э́то жи́во ~нём מירן עס מאכן איינס און צוויי

проверя́ть *несов. см.* прове́рить

провести́ *сов.* 1. *(направляя, помочь пройти)* דורכ-, אײַבערפירן, פּירן, אַריבערפירן] דאָס קינד דורך [אײַבער] דער גאס; ~ отря́д че́рез лес דורכפירן דעם אָטריאַד דורכן וואלד; 2. *(сделать скользящее движение)* אדורכפירן, א פּיר אדורכפירן [א פּיר טאָן*]; ~ руко́й по волоса́м טאָן*; 3. *(обозначить)* דורכ-, מיט דער האנט אײַבער די האָר פּירן; ~ грани́цу דורכפירן א גרענעץ; 4. *(проложить, соорудить)* דורכפירן; ~ желе́зную доро́гу דורכפירן אן אײַזנבאן] דורככלייגן[; ~ газ גאז דורכפירן; 5. *(мысль, идею)* אנטוויקלען, דורכפירן; 6. *(добиться утверждения):* ~ предложе́ние דורכפירן דעם פאָרשלאָג; 7. *(осуществить)* דורכ-, דורכפירן, מאכן(דורכ); ~ собра́ние דורכפירן א קאמפּא-; ~ кампа́нию דורכפירן א פארזאמלונג; ~ о́пыт דורכפירן [דורכמאכן] אן עקספּערימענט; ~ наблюде́ние אָבסערווירן; 8. *(время и т.п.)* פאר-; ~ ле́то на ю́ге פארברענגען* דעם זומער אפן ברעג*; ве́село ~ пра́здник פּריילעך פארברענגען* דאָרעם; 9. *разг. (обмануть)* (אָפּ)נארן; его́ не проведёшь מים וועסטו ניט (אָפּ)נארן; אים ◇ ~ в жизнь פארווירקלעכן, דורכפירן אין לעבן

прове́тривание *с* ו דורכלופטערן

прове́тривать *несов.* (דורכ)לופטערן; ~ся *несов.* (דורכ)לופטערן זיך

прове́трить *сов.* דורכלופטערן; ~ся *сов.* 1. *(о помещении, вещах)* דער-, דורכלופטערן זיך; 2. *(о людях)* זיך* אף דער פרישער לופט, פרישן זיך; *(рассеяться) разг.* אָפּפרישן זיך

прове́ять *сов. с.-х.* דורכווייען

прови́дение *с* ו -ען, פאָרויסזען ו

провиде́ние *с* ו האושאָכע-פראָטיס

прови́деть *несов.* פאָרויסזען*

прови́зия *ж* ו פּראָוויזיע

прови́зор *м* פּראָוויזאָר מ

провин||и́ться *сов.* פּאַרזינדיקן זיך, פּארשולדיקן זיך; в чём ты ~и́лся пе́ред ним? מיט וואָס האָסטו זיך וואָס (פּאר (א) טײַנעם) האָט ער צו, פּארזינדיקט קעגן אים? דיר?

прови́нность *ж* ו שולד; (מצ. כאטאָים) כעט מ

провинциа́л *м* פּראָווינציאַל מ -ן; ~ка *ж* -פּראָווינציאַל

-ס ו קע; ~ьный פּראָווינציעלער, קליינשטעטלדיקער

прови́нция *ж* פּראָווינץ ו -ן

про́вод *м* דראָט מ -ן; телегра́фные ~á טעלעגראַף- דירעקטע פּארבינדונג; *кто-л.* на ~е עמעצער איז באם טעלעפאָן

проводи́мость *ж физ.* דורכפיר-, דורכפיר־פעיקייט ו לעכקייט ו

проводи́ть[1] *несов.* 1. *см.* провести́ 1—8; 2. *физ.* דורכפירן, דורכלאָזן*; мета́ллы прово́дят электри́чество מעטאַלן פירן [לאָזן] דורך עלעקטריע

проводи́ть[2] *сов.* 1. *(сопровождать)* דורכ-, באגלייטן, פירן; *(уезжающего)* בא(ג)לייטן; ~ *кого-л.* домо́й בא- אהיים [דורכפירן] עמעצן (ג)לייטן; ~ *кого-л.* до двере́й בא(ג)לייטן עמעצן ביז דער טיר; 2. *(отправить куда-л.)* (ארויס)באגלייטן; *(снарядить в путь)* אויסריכטן; ~ сы́на в а́рмию [אויסריכטן] דעם זון אין (ארויס)באגלייטן ארמיי; 3. *(выразить своё отношение к уходящему)* באגלייטן; ~ *кого-л.* аплодисме́нтами מיט באגלייטן עמעצן אפּלאָדיסמענטן; ◇ ~ *кого-л.* глаза́ми [נאָכפאָלגן] עמעצן מיט די אויגן (ארויס)באגלייטן

прово́дка *ж* 1. *(действие)* דורכפירן ו; *(водопровода, кабеля и т.п. тж.)* דורכלייגן ו; 2. *(сеть проводов)* דראָטן־נעץ ו, דראָטן מצ.

проводни́к[1] *м физ.* דורכפירער מ -ס; ~ тепла́ וואַ- רעם־דורכפירער מ -ס

проводни́к[2] *м* 1. *(в горах и т.п.)* = מ וועגווײַזער, = מ קאָנדוקטאָר; 2. *(в вагоне)* באגלייטער מ.. טאָרן

про́воды *мн.* ו ארויסבאגלייטונג

провожа́тый *м* = מ באגלייטער

провожа́ть *несов. см.* проводи́ть[2]

прово́з *м* דורכפירן ו; пла́та за ~ פראַכטגעלט ו

провозгласи́ть *сов.*, **провозглаша́ть** *несов.* 1. -עפֿנט) פראָקלא-; ~ респу́блику פּראָקלאַמירן* (לעך); 2. *(кого-л. кем-л.)* (פּאר) דערקלערן

провозглаше́ние *с* ו פּראָקלאַמירונג, ו דערקלערונג

провози́ть *несов. см.* провезти́

провози́ться *сов. разг.* (с *тв.*) 1. זיך פּארנעמען*, אָפּקאָמאנדע-; 2. *(в шалостях)* אומפּאָרען, פּארנומען זיך*

провока́тор *м* פּראָוואָקאַטאָר מ -ן

провокацио́нный פּראָוואָקאַציאָנעלער

провока́ция *ж* פּראָוואָקאַציע ו -ס

про́волока *ж* דראָט מ -ן; колю́чая ~ שטעכלדראָט מ; שטעכיקער דראָט

проволо́чка *ж разг.* 1 פּארשלעפּעניש; אָפּשלעפּע- ניש 1

про́волочн||ый דראָטענער, דראָט־; ~ое заграждéние דראָט־פּארצוימונג ו -ן

провóрный פלינקער; *(о человеке тж.)* ריר־עוודיקער

проворова́ться *сов. разг.* פאקן זיך אין ג(ע)נייווענ

провóрство *с* ו פלינקייט ו, ריר־עוודיקייט ו

проворча́ть *сов.* א ווָאַרטשע טאָן*

провоци́ровать *сов. и несов.* פּראָוואָצירן

прогада́||ть *сов. разг.* א סאך אָנווערן*; он не ~л ער האָט גאָרנישט ניט אָנגעווויירן

прога́лина *ж:* лесна́я ~ -ס ו וואַלד־לאָנקע

прогиб *м тех.* אויסבייג מ -ן

прогиба́ться *несов.* см. прогну́ться

прогла́дить *сов.*, **прогла́живать** *несов.* (אויס)פּרעסן

прогла́тывать *несов.*, **проглоти́ть** *сов.* אראָפּשלינגען*; אראָפּשלינגען* проглоти́ть оби́ду די באלי־; אײַנשלינגען*; проглоти́ть язы́к שטומעניש* א; אײַנעמען*; вку́сно — язы́к проглоти́шь! א טאם־גאניידן!

прогляде́||ть *сов.* 1. *(просмотреть)* דורכ־, אויבערקוקן קוקן; *(перелистать)* דורכבלעטערן; 2. *(пропустить)* ארויסלאָזן* פון אויג, פארזעהן*; он ~л са́мое ва́жное דאָס סאמע ווי׳כטיקע האָט ער פארזעהן

прогля́дывать *несов.* 1. *см.* прогляде́ть 1; 2. *см.* прогляну́ть

прогляну́||ть *сов.* זיך, באווײַזן* א ווײַזן טאָן*; со́лнце ~ло из-за облако́в די זון האָט זיך באווײַזן פון הינ׳ טער די וואָלקנס

прогна́ть *сов.* 1. *(стадо и т.п.)* דורכטרײַבן*, ארויס־; 2. *(заставить уйти)* ארויסטרײַבן*, פאר־; прогони́ его́! טרײַב אים ארויס! ווארף אים, טרײַבן*; ве́тер прогна́л ту́чи דער ווינט האָט פארטריבן דעם אומעט* [פאריאָגט]; ~ ску́ку פארטרײַבן* [דעם לאנגוויל]; 3. *разг. (уволить)* ארויסטרײַבן*, ארויס־, וואַרפן*

прогнива́ть *несов.*, **прогни́ть** *сов.* צעפוילט ווערן*, דורכגעפוילט ווערן*

прогно́з *м* ן־ מ פּראָגנאָז; ~ пого́ды וועטער־פּראָגנאָז

прогну́ться *сов.* זיך, אויסקרימען זיך אויסבייגן*

проговáриваться *несов. см.* проговори́ться

проговор||и́ть *сов.* 1. *(произнести)* א זאָג טאָן*; ~и́ть сквозь зу́бы א זאָג טאָן* צווישן די ציין; 2. *(долго разговаривать)* רעדן*(אָפּ); мы ~и́ли це́лый ве́чер מיר האָבן (אָפּ)גערעדט א גאנצן אָוונט

проговори́||ться *сов.* זיך, אויסרעדן* (מיט) ארויסכאפן זיך; איר זאָלט זיך ניט אויס- (א וואָרט); не ~тесь никому́ רעדן פאר קיינעם

проголода́ться *сов.* הונגעריק ווערן*, זיך אויסהונגערן

проголосова́ть *сов.* אָפּשטימען

прогоня́ть *несов. см.* прогна́ть

прогора́ть *несов. см.* прогоре́ть 1, 2, 3

прогоре́ть *сов.* 1. *(превратиться в угли)* אויסברע־, דורכ־; 2. *(испортиться от огня)* אויבערברענען, נען; געברענט ווערן*, דורכגעסאפעט ווערן*; 3. *разг. (разориться)* שלעכט אָפּשניידן*, באנקראָטירן; 4. *(гореть какое-то время)* (אָפּ)ברענען

прогóрклый ביטערלעכער, יאָלקעדיק; ~ жир יאָלקעדיק פעטס

прогóркнуть *сов.* ביטערלעך ווערן*, יאָלקע ווערן*

програ́мм||а *ж* ן־ פּראָגראָם ו; ~а па́ртии די פּראָ־גראָם פון דער פארטיי; ~а де́йствий טאָט־פּראָגראָם ו, פּראָגראָם פון דער רעגירונג; ~а для вычисли́тельной маши́ны אָפּקציע־פּראָגראָם ו; телевизио́нная ~а טעלעוויזיע־פּראָגראָם ו; ~а по матема́тике для пя́того кла́сса פּראָגראָם פון מאטעמאטיק פאר פינפטן קלאס; приня́ть ~у די פּראָגראָם* אָנעמען*; сверх ~ы אויסער דער פּראָגראָם

программи́рование *с* פּראָגראַמירונג ו

программи́ровать *несов.* פּראָגראַמירן

программи́ст *м* ן־ מ פּראָגראַמיסט

програ́ммн||ый פּראָגראָם־; ~ая речь פּראָגראָם־רעדע ס־; ◇ ~ая му́зыка פּראָגראָם־מוזיק ו

прогрева́ть(ся) *несов. см.* прогре́ть(ся)

прогреме́||ть *сов.*: ~л гром ס׳האָט אַ דונער געטאָן*, ס׳האָט אַפּגעהילכט א דונער; ~л вы́стрел ס׳האָט א שטרעל געטאָן* א שאָס; его́ сла́ва ~ла на весь мир זײַן נאָמען] האָט (דורכ)געקלונגען אײַבער דער גאָנצער וועלט [זײַן רום

прогре́сс *м* ן־ מ פּראָגרעס, פאָרשריט

прогресси́вн||ый 1. *(передовой)* פּראָגרעסי׳וו־, פאָר־, פּראָגרעסי׳וועס, פאָרשריטלעכער, נעשריטענער; ~ые си́лы פּראָגרעסי׳וע [קרעפטן]; 2. *(возрастающий)* פּראָגרעסי׳וו־, פּראָגרעסי׳ון־שטײַגער; ~ый нало́г פּראָגרעסי׳רנדיקער מ

прогресси́ровать *несов.* פּראָגרעסי׳רן; *(успешно развиваться тж.)* מאכן פאָרשריט, אנטוויקלען זיך

прогре́ссия *ж мат.* פּראָגרעסיע ו; арифмети́ческая ~ אריפמעטישע פּראָגרעסיע; геометри́ческая ~ געאָמעטרישע פּראָגרעסיע

прогре́ть *сов.* דורכווארעמען (גוט); ~ся *сов.* (גוט) דורכווארעמען זיך

прогрыза́ть *несов.*, **прогры́зть** *сов.* דורכבײַסן*, דורכ־, הרײַזען

прогуде́ть *сов.* הודיען(אָפּ), פײַפן*(אָפּ)

прогу́л *м* ן־ מ פּראָגול

прогу́ливать *несов.* 1. *см.* прогуля́ть 2, 3; 2. *(водить)* פאמעלעך ארומפירן; פירן שפּאציר־

прогу́лк||а *ж* ן־ מ שפּאציר; *(верховая)* רײַט־שפּאציר; *(по воде)* וואַסער־שפּאציר מ; совершы́ть ~у מאכן א שפּאציר

прогу́лочный שפּאציר־; ~ ка́тер שפּאציר־קאטער מ ס־

прогу́льщик *м* ־ען מ פּראָגולשטשיק

прогуля́ть *сов.* 1. *(провести какое-то время гуляя)* שפּאציר(אָפּ)ן א גאנצן פרי־(אָפּ); ~ всё у́тро מאָרגן; 2. *(не выйти на работу)* מאכן א פּראָגול; ~ два дня מאכן פּראָגולן; 3. *(пропустить что-л.)* דורכלאָזן* צוויי אַרבעטסטעג; ~ уро́к דורכלאָזן* א לימעד; ~ у́жин ניט קומען* צו דער וועטשערע; ~ся *сов.* דורכשפּאציר־ן זיך, מאכן א שפּאציר

продава́ть *несов. см.* прода́ть

продава́ться *несов.* 1. פארקויפן זיך; *(иметься в продаже)* זײַן* אין פארקויף; 2. *см.* прода́ться

прода́ж||а *ж* ן־ מ פארקויף, פארקויפן ו; име́ется в ~е פארקויפן (פאראן) אין פארקויף; поступи́ть в ~у אַנקומען*; ~а лотере́йных биле́тов דאָס פארקויפן פון לאָטעריי־ביליעטן; ~ный 1. פארקויף־; ~ная цена́ פאר־צום פארקויף־פריי ו; 2. *(предназначенный для продажи)* פארקויפטער; 3. *(подкупный)* פארקויפטע נאָכן פארקויפן; ~ная печа́ть פארקויפטע פרעסע

прода́ть *сов.* 1. פארקויפן; дёшево ~ בילויק פאר־; ~ что-л. в креди́т קרעדיט אף פארקויפן עפעס; ~ что-л. за нали́чный расчёт פאר קעש פארקויפן עפעס; ~ что-л. с торго́в פון עפעס פארקויפן מעזומען געלט; 2. *(предать)* פארקויפן, פארראטן*; ~ся *сов.* פארקויפן זיך די סאָנים; ~ся врага́м פארקויפן זיך

продвига́ть *несов.* 1. רוקן; *(приближать к чему-л.)* צורוקן; *(в отверстие)* דורכרוקן; 2. *разг. (ускорять)* רוקן פאָרויס; געבן* א העכערן פּאָסטן

~ся *несов.* 1. באוועגן זיך פֿאָרויס; с трудо́м ~ся по боло́ту קוים באוועגן זיך פֿאָרויס איבערן זומפ; 2. *(по службе)* רוקן זיך פֿאָרויס, ארופֿארבעטן זיך; 3. *разг. (приближаться к завершению)* רוקן זיך פֿאָרויס

продвиже́ние *с* וו פֿאָרויסבאוועגונג; ~ войск די פֿאָרויס-באוועגונג פֿונעם מיליטער

продви́нуть *сов.* 1. *א רוק טאָן; *(приблизить к чему-л.)* צורוקן; *(в отверстие)* דורכרוקן; 2. *разг. (ускорить)* *א רוק טאָן; ~ де́ло *דעם אינייַן א רוק טאָן; 3. *(по службе)* *א רוק טאָן, *א העכערן פֿאָסטן געבן; ~ся *сов.* 1. (פֿאָרויס) *א רוק טאָן זיך; ~ся с боя́ми вперёд *אין שלאכטן א רוק טאָן זיך פֿאָרויס; 2. *(по службе)* *א רוק טאָן זיך, ארופֿארבעטן זיך; 3. *разг. (приблизиться к завершению)* *א רוק טאָן זיך; рабо́та о́чень продви́нулась די אַרבעט האָט זיך היפּש א רוק געטאָן

продева́ть *несов. см.* проде́ть

проде́лать *сов.* 1.: ~ отве́рстие מאכן אַ עפֿענונג; ~ окно́ דורכשלאָגן* א פֿענצטער; 2. *(выполнить)* דורכ-דורכמאכן [אָפּטאָן*] א גרויסע אַרבעט

проде́лка *ж разг.* פֿאַרטל ז, ־ן; *(шалость)* שטיק שטיפֿערײַ וו ־ן, מצ.

продемонстри́ровать *сов.* דעמאָנסטרירן

продержа́ть *сов.* *אָפֿהאלטן; ~ окно́ откры́тым весь день *דאָס פֿענצטער א גאנצן טאָג אָפֿן (אָפֿ)האלטן; ~ся *сов.* (א געוויסע צײַט) *האלטן זיך

проде́ть *сов.* *דורכציען; ~ ни́тку в иго́лку ארײַן-סילען אַ פֿאָדעם אין דער נאָדל

продешеви́ть *сов.* [צו ביליק] פֿארקויפֿן צו וואָלוול

продиктова́ть *сов.* 1. (אָפּ)דיקטירן; 2. *(навязать)* דערצו האָט געצוווּנגען די נײַטוועניקײט דיקטירן; э́то продиктова́но необходи́мостью דערצו האָט געצוווּנגען די נײַטוועניקײט

продира́ть(ся) *несов. см.* продра́ть(ся)

продлева́ть *несов. см.* продли́ть

продле́ние *с* וו פֿאַרלענגערונג, ז פֿאַרלענגערן; *(срока, действия тж.)* וו פֿראָלאָנגירונג, ז פֿראָלאָנגירן

продли́ть *сов.* פֿאַרלענגערן; *(срок действия тж.)* פֿראָלאָנגירן; ~ жизнь פֿאַרלענגערן דאָס לעבן; ~ о́тпуск פֿאַרלענגערן דעם אוֹרלויב; ~ па́спорт פֿראָלאָנגירן דעם פּאַס(פּאָרט); ~ся *сов.* דויערן(נע), געוועלן; *(держаться)* *האלטן זיך; ско́лько э́то мо́жет ~ся? ווי לאנג קאָן דאָס געדויערן [געוועלן]? моро́зы продля́тся до конца́ неде́ли די פֿרעסט וועלן זיך האלטן ביז סאָף וואָך

продово́льственн||ый דערנער-, שפּײַז-; ~ый магази́н שפּײַז־מאגאזין ז ־ן, פֿראָדוקטאָווער מאגאזין; ~ые това́ры שפּײַז־פֿראָדוקטן מצ.

продолби́ть *сов.* דורכדויבען

продолгова́тый לענגלעכער

продолжа́тель *м* = פֿאָרזעצער ז

продолж||а́ть *несов.* פֿאָרזעצן; ~а́ть борьбу́ פֿאָרזעצן דעם קאמף; он ~а́л говори́ть ער האָט וויטער גערעדט; она́ ~а́ла смея́ться זי האָט (אלץ) וויטער געלאכט; ~а́ться *несов.* 1. *(не прекращаться)* פֿאָרגע-, דויערן; перегово́ры ~а́ются די אונטערהאַנדלונגען וועלן וויטער גיין; конце́рт ~а́ется דער קאָנצערט וועט נאָך פֿאָרגעזעצט ווערן; 2. *(длиться)* געדויערן; э́то ~а́лось до́лго דאָס האָט לאנג געדויערט

продолже́ние *с* וו ־ען, פֿאָרזעצונג ז (מצ. העמשיכים) *обыкн. тк. ед.*; ~ сле́дует פֿאָרזעצונג קומט [העמשך]; ◇ в ~ дня אין מעשה; в ~ дня אין מעשך פֿונעם טאָג

продолжи́тельн||ость *ж* דויער ז; сре́дняя ~ость жи́зни דורכשניטלעכער לעבנסדויער; ~ость дня לאנגער°-, דויערן-; ~ый פֿונעם טאָג [די לענג] דער דויער; ~ая боле́знь קרענק דיקער; на ~ое вре́мя [לענגערער] צײַט אַ לאנגער; ~ые аплодисме́нты (לאנג)דויערנדיקע אפּלאָדיסמענטן

продо́лжить *сов.* 1. *(вин.)* פֿארלענגערן; ~ о́тпуск *кому-л.* עמעצן דעם אוֹרלויב פֿארלענגערן; ~ трамва́йную ли́нию פֿארלענגערן די טראַמוויי־ליניע; 2. *см.* продолжа́ть; ~ся *сов. см.* продолжа́ться

продо́льн||ый לענג-; ~ая полоса́ לענגפּאס ז ־ן

продра́ть *сов. разг.* *דורכריבן, *צעריסן; ◇ ~ глаза́ אויגן פֿאַמאַכן; ~ся *сов.* 1. *(разорваться)* *צע-ריסן זיך; 2. *(пробраться сквозь что-л.)* *דורכגעריבן ווערן, *דורכריסן זיך; ~ся сквозь толпу́ דורכשטופּן זיך [דורכריסן* זיך] דורכן המון

продро́гнуть *сов.* *דורכגעפֿרוירן ווערן; *(дрожать от холода)* ציטערן פֿאר קעלט

продува́ть *несов.* 1. *см.* проду́ть 1; 2. *(о ветре)* *בלאָזן, *ציען

продувно́й *разг. (хитрый)* דורכגעטריבענער, מאַמ-זערישער

проду́кт *м* 1. פֿראָדוקט ז ־ן; побо́чный ~ בײַפֿראָ-דוקט; ~ы се́льского хозя́йства לאַנדווירטשאפֿט-דוקט ז ־ן; 2. *обыкн. мн. (съестное)* שפּײַז־פֿראָ-דוקטן מצ.

продукти́вн||ость *ж* וו פֿראָדוקטיוויטעט; ~ость труда́ אַרבעט־פֿראָדוקטיוויטעט וו; ~ый פֿראָדוקטיווער

продукто́вый: ~ магази́н שפּײַז־מאגאזין ז ־ן

продуктообме́н *м* פֿראָדוקטן־אויסטויש ז

проду́кция *ж* פֿראָדוקציע וו ־ס; годова́я ~ фа́брики די יערלעכע פֿראָדוקציע פון דער פֿאבריק; гото́вая ~ גרייטע [פֿאַרטיקע] פֿראָדוקציע

проду́манный דורכגעטראכטער; ~ отве́т א דורכ-טראכטער ענטפֿער

проду́мать *сов.*, **проду́мывать** *несов.* דורכטראכטן

проду́||ть *сов.* 1. *דורכבלאָזן; 2. *безл.:* меня́ ~ло כ'האָב געכאפּט א צוגלופט [א פארקילונג]

продыря́вить *сов. разг.* דורכלעכערן; *(износить до дыр)* (אין) אויסריבן* א לאָך [לעכער]

проеда́ть *несов. см.* прое́сть

прое́зд *м* 1. *(действие)* דורכפֿאָרן ז; ~а нет *(надпись)* פֿאָר־געלט ז; 2. *(место)* דורכפֿאָר ז ־ן; у́зкий ~ א שמאָלער° [ענגער] דורכפֿאָר; 3. *(переулок)* צווישנגאס וו ־ן

прое́здить *сов.* 1. *(определённое время)* *אָפּפֿאָרן, *אומפֿאָרן; 2. *разг. (истратить)* *פֿארפֿאָרן, פֿאטערן אף דער נעסל

проездно́й: ~ биле́т דורכפֿאָר־בילעט ז ־ן; *(железнодорожный тж.)* באַן־בילעט ז ־ן

прое́здом *нареч.* פֿארבײַפֿאָרנדיק

проезжа́ть *несов.* 1. *см.* прое́хать; 2. *см.* прое́здить 2

прое́зж||ий 1. פֿארבײַפֿאָרנדיקער, דורכפֿאָרנדיקער;

2. *(годный для езды)*: ~ая доро́га ן־ שליאך מ, דער דורכפאָריקער טראקט מ ן־; ~ая часть у́лицы טראָטואַר־פּאס מ ן־, טייל גאס; 3. *в знач. сущ. м* = דורכרײַזנדער מ, דע..דורכפאָרער מ

прое́кт *м* ן־ פּראָיעקט מ; *(здания, сооружения тж.)* דאָס הויז פון דעם פּראָיעקט [פּלאן] פון קאזאקאָוון; איז געבויט לויט פּראָיעקט; разрабáтывать ~ гидростáнции אויסארבעטן א פּראָיעקט פון א הידראָסטאַנציע; ~ зако́на א פּראָיעקט־געזעץ; געזעץ־פּראָיעקט מ ן־; ~ резолю́ции א פּראָיעקט פון דער רעזאָליוציע

проекти́ровать[1] *несов.* 1. *(составлять проект)* פּראָיעקטירן; 2. *тк. несов. (предполагать)* פּראָיעקטירן; פּלאַנירן

проекти́ровать[2] *несов. мат., кино* פּראָיעקטירן

проекцио́нный: ~ аппара́т ן־ פּראָיעקטאָר מ; ◇ ~ фона́рь *(детский)* צויבער־לאמפּערן מ ן־

прое́кция *ж мат., кино* ן־ פּראָיעקציע ון

проём *м стр.* כאַלאָלים (מצ. כאַלעל מ; окóнный ~ פּענסטער־כאַלעל מ (מצ. ..כאַלאָלים)

прое́сть *сов.* 1. *אצעסן, *דורכעסן; *(о кислоте и т.п.)* *אצעסן; 2. *разг. (истратить)* *פארעסן; он проéл все дéньги ער האָט פארעסן דאָס גאַנצע געלט

прое́хать *сов.* 1. *דורכפאָרן; по́езд проéхал чéрез тоннéль דער צוג איז דורכגעפאָרן דורכן טונעל; 2. *(покрыть какое-л. расстояние)* *דורכפאָרן, *אָפּפאָרן; ~ ты́сячу киломе́тров טויזנט קילאָ [*אָפּפאָרן] דורכפאָרן*-; 3. *(миновать)* פארבײַ־ פארבײַ־דורכפאָרן*, מיר זײַנען דורכגעפאָרן פארבײַ*; мы проéхали Бологóе מיר זײַנען דורכגעפאָרן פארבײַ*; ~ без остано́вки די סטאַנציע באַלאַגאָיע פארבײַפאָרן*; 4. *(пропустить нужную станцию, остановку)* אָן אָפּשטעל פארפעלן; ~ся *сов.* דורכפאָרן*

прожа́ривать(ся) *несов. см.* прожа́рить(ся)

прожа́рить *сов.* 1. *דורכברענען; 2. *разг. (сильно прогреть)* נוט אויסווארעמען; שטארק אינווארעמען; ~ся *сов.* דורכברענט* זיך

прожда́ть *сов. (род., вин.)* (אָפּ)וואַרטן; он прождáл егó цéлый час ער האָט (אָפּ)געווארט אף אים א גאַנצע שעה

прожева́ть *сов.*, **прожёвывать** *несов.* נוט צעקײַען

прожектёр *м* ן־ פּראָשעקטיאָר מ; ~ство *с* פּראָ- זשעקטערײַ ון

прожéктор *м* ן־ פּראָשעקטאָר מ

прожéчь *сов. (вин.)* אויסברענען א לאָך, דורכברענען (איין)

прожива́||ть *несов.* 1. *(жить, пребывать)* וווינען, אופּהאלטן* זיך; он ~ет по áдресу... ...זיין אדרעס איז; 2. *см.* прожи́ть 3

прожига́тель *м*: ~ жи́зни ן־ לעב־יונג מ; *разг.* הוליאקע מ ס־

прожига́ть *несов. см.* прожéчь; ◇ ~ жизнь לעבן א מעשוגענעם טאָג

прожи́лка *ж* ן־ אָדערל ז; *(в камне, металле, дереве и т.п.)* אָדער ון, מ ן־

прожи́точный: ~ ми́нимум מ ס־ לעבנס־מינימום

прожи́ть *сов.* 1. *(некоторое время)* (אָפּ)לעבן; *(в доме тж.)* אָפּוווינען; он проживёт сто лет ער וועט לעבן ביז הונדערט יאָר

прозá||а *ж* ון פּראָזע; *перен. тж.* -טאָגטעג (גרויע) די; художéственная ~а קינסטלערישע פּראָזע; писáть ~ой שרײַבן* אין פּראָזע

прозáик *м* = פּראָזאיקער מ

прозáйческ||ий פּראָזאישער; *перен. (будничный тж.)* פּראָזאַ- וואַכעדיקער; *(лишённый возвышенности тж.)* -טער, נעמײַנער; *(деловой тж.)* פּראַקטישער; ~ое произведéние = א פּראָזאיש ווערק ז

прозва́ни||е *с* (מצ. צונעמען) ן, צונאָמען ן; по ~ю מיטן צונאָמען; (מצ. בינעמען) וועמען מע רופט

прозва́ть *сов. (вин.)* [א צונעמעניש] נעבן* א נאָמען (דאס.)

про́звище *с* ן־ צונעמעניש ז

прозвуча́||ть *сов.* 1. *(издать звук)* *אָפּקלינגען; 2. *перен.* *לאָזן* זיך פילן, הערן זיך; в егó гóлосе ~ла трево́га [געלאָזט פילן] אין זײַן שטים האָט זיך נעהערט; 3. *(раздаться, послышаться)* לאָזן* זיך הערן, אומרו*; ~л вы́стрел ס׳האָט א קנאל געטאָן א שאָס; אָפּהילכן*

прозева́ть *сов. разг.* *פארזעסן, *אָנוועקן; ~ удóбный моме́нт א נוסטיקן מאָמענט פארזעסן*

прозимова́ть *сов.* אויבערווינטערן

прозорли́в||ость *ж* ון פּאָרויסזעערישקייט, וויטזיכטיקייט ון; ~ый פּאָרויסזעעריש, וויטזיכטיקער

прозра́чность *ж* 1. ון דורכזיכטיקייט; 2. *перен.* -קלאָרקייט ון

прозра́чн||ый 1. דורכזיכטיקער; 2. *перен.* °קלאָרער; ~ый стиль סטיל א קלאָרער°; ~ый намёк א קלאָרע° אָנצוהערעניש

прозрева́ть *несов.*, **прозре́ть** *сов.* 1. זען* אָנהייבן, מיטאמאָל זיך זעענדיק ווערן*; 2. *перен.*: я вдруг прозрéл איז מיר (אלץ) קלאָר געווָאָרן

прозяба́ть *несов.* פירן א נעווײַקסן־לעבן, וועגעטירן

прозя́бнуть *сов. разг.* דורכגעפרוירן ווערן*

проигра́ть *сов.* 1. *(потерпеть поражение в чём-л.)* פארשפּילן, *לײַדן; ~ сражéние פארשפּילן דעם גאַנצן קריג־פּראָצעס; 2. *(лишиться чего-л. в игре)* *פארלירן, *אָנווערן*; ~ фéрзя *шахм.* מאָל־ פארלירן* [אָנווערן*] די; ~ дéньги געלט פארשפּילן; 3. *(потерпеть ущерб от чего-л.)* *פארלירן, *אָנווערן*; от сокращéния рома́н не проигрáет פון פּאַרקירצונגען ווערט דער ראָמאַן גאָרנישט ניט אָנווערן; ~ в чьём-л. мнéнии* אין אויגן פון דיר אַראָפּפאַלן*; 4. *разг. (сыграть, заставить прозвучать)* דורכשפּילן, אָפּשפּילן; ~ пласти́нки שפּילן די פּלאַטן; 5. *(провести какое-л. время, играя во что-л.)* אָפּשפּילן; ~ в футбо́л цéлый день אָפּשפּילן אין פוטבאָל א גאַנצן טאָג; ~ся *сов. разг.* פארשפּילן ביז לעצטן נאָשן, פארשפּילן דאָס לעצטע

пройгрывать *несов. см.* проигра́ть 1, 2, 3, 4

пройгрыватель *м* ס־ פּלאַטנשפּילער מ

про́игрыш *м* 1. מ פּאַרשפּי́ל; в слу́чае *чьего-л.* ~а אויב עמעצער פּאַרשפּי́לט; оста́ться [быть] в ~е פּאַר- שפּי́לן; 2. *(проигранная сумма)* מ ־ן פּאַרלוסט

произведе́н||ие *с* 1. ־ען ו שאַפונג, = ז ווערק; ~ие иску́сства = ז קוּנסטווערק; литерату́рное ~ие א ליטע- ראַריש ווערק; и́збранные ~ия אויסגעוויילטע ווערק; 2. *мат.* מ ־ן פּראָדוקט

произвести́ *сов.* 1. *(выполнить, сделать)* (דורכ)- מאַכן אין עקספּערי- מאַכן, דורכפירן, אויספּילן; ~ о́пыт מעטן; ~ ремо́нт מאַכן רעמאָנט; *(обуви и т.п.)* פּא- רי́כטן; ~ сле́дствие אויס- דורכפירן די אויספּאָרשונג פּאַרשן; 2. *(изготовить, выработать)* פּראָדוצי́רן, אויסארבעטן; ~ това́ры ма́ссового потребле́ния פּראָ- דוצירן סכוירעס פון מאַסנגעברויך; 3. *(вызвать, породить)* (אָנ)מאכן; ~ впечатле́ние מאכן אין אינדרוק; ~ шум אָנמאכן א ליאַרעם; *(сенсацию)* אָנמאכן א טומל; 4. *(родить)* געבוירן*; 5. *(в вин.; присвоить звание)* (פּאר) מאכן; *кого-л.* ~ в офице́ры מאכן עמעצן פּאר גענג*, אן אָפּיצי́ר-ראַנג עמעצן* דעם אָפּיצי́ר-ראַנג, געבוירן* אף דער וועלט ◇ ~ на свет ברענגען*

производи́тель *м* 1. *эк.* = מ פּראָדוצי́רער; 2. *(животное)* = מ באלויפער; ◇ ~ рабо́т = מ אַרבעט־אָנפּירער

производи́тельн||ость *ж* ו פּראָדוקטי́ווקייט; ~ость труда́ ו אַרבעט־פּראָדוקטיווקייט; повыше́ние ~ости труда́ ו אַרבעט־פּראָדוקטיווקייט; ~ый פּראָדוקטי́ווער; ~ый труд אַרבעט פּראָדוקטי́ווע; ◇ ~ые си́лы *эк.* מצ. פּראָדוצי́ר־קרעפטן, פּראָדוצי́ר־ ־קויכעס

производи́ть *несов. см.* произвести́

произво́дн||ый 1. דעריוי́רטער; ~ые слова́ *лингв.* דעריוי́רטע וועָרטער, דעריוואָטן מצ.; ~ая пропо́рция *мат.* דעריוואָטע פּראָפּאָרץ; 2. *в знач. сущ. с* -דעריוא טי́ו ־ן

произво́дственн||ик *м* = מ פּראָדוצי́רער; он хоро́ший ~ик אַרבעטער° גוטער; ער איז א ~ый פּראָדוצי́ר; ~ый план (מצ. ..פּלענער) מ פּראָדוצי́ר־פּלאַן; ~ое сове́щание ו ־ען פּראָדוצי́ר־באראטונג; ~ые отноше́ния *эк.* פּראָדוצי́ר־באציונגען מצ.

произво́дств||о *с* 1. ו פּראָדוקציע; *(изготовление)* ו אויסארבעטונג; сре́дства ~а *эк.* פּראָדוצי́ר־מיטלען מצ.; ~о средств ~а פּראָדוצי́רונג פון פּראָדוצי́ר־מיטלען; спо́соб ~а מ פּראָדוצי́ר־אויפן; ~о ста́ли די אויסאר- בעטונג פון שטאָל, ו שטאָל־פּראָדוקציע; маши́на сове́тского ~а א מאשין פון סאָוועטישער פּראָדוקציע; 2. *(отрасль промышленности)* ו אינדוסטריע; автомоби́льное ~о ו אוטאָמאָביל־אינדוסטריע; 3. *(осуществление, проведение)* ו דורכפירונג, ז דורכפירן; разреше́ние на ~о о́пытов (אף) דורכפירן עקספּערי- מענטן; 4. *разг. (фабрика, завод)* מ ־ן פּאבריק, א- זוואָד מ ־ן; у нас на ~е [אף] זאוואָד א אונדז אפן בא; 5.: ~о в офице́ры דער פּאבריק]; דאָס געבן דעם אָפּי- דאָס מאכן פּאר אן אָפּיצי́ר, צצ́ר־ראַנג

произво́л *м* ווי́לקיר מ; ◇ на ~ судьбы́ אף גאָטס אף העפקער, בארא́ט

произво́льн||ый 1. *(свободный)* פּרײַער; ~ые движе́ния באוועגונגען פּרײַע; 2. *(самовольный)* ווי́לקירלעכער; ~ые отступле́ния от зако́на [אי́נגווילי́קע] ווילקירלעכע א ווי́ל- ־ע; ~ое распоряже́ние אָפּווייכונגען פּונעם גאַנצן

произнести́ *сов.* 1. *(сказать)* אויסרעדן*; ~ речь קיין איין וואָרט ניט; не ~ ни сло́ва האלטן* א רעדע; 2. *(артикулировать)* ארויס- ארויסרעדן*; *(произнести́ [ארויס]* ברענגען*; 3. *(огласить)* מעלדן*; ~ приго́вор מעלדן*

произноси́ть *несов. см.* произнести́

произноше́ни||е *с* ־ן ו אויסשפּראַך; *(отдельного звука)* ארויסברענג מ; суди́ть по ~ю, он иностра́нец לויט דעם אקצענט איז ער אן אויסלענדער

произойти́ *сов.* 1. *(случиться)* פּאַרקומען*, געשען*; что там произошло́? [געשען]? וואָס איז דאָרט פּאַרגעקומען; э́то произошло́ в 1941 году́ דאָס איז פּאַרגעקומען אין יאָר 1941; 2. *(быть результатом чего-л.)* זיך נעמען*, קומען*; отчего́ произошёл пожа́р? פון וואָס האָט זיך וואָס איז די סי́בע פון דער סרײַפע?, געניטן די סרײַפע? וואָס האָט גירעם געווען די סרײַפע?

проиллюстри́ровать *сов. прям. и перен.* אילוסטרי́רן

проинструкти́ровать *сов.* אינסטרוקטי́רן

проинформи́ровать *сов.* אינפאָרמי́רן

про́иски *мн.* אינטריגעס מצ.

происходи́ть *несов.* 1. *см.* произойти́; де́йствие происхо́дит в Москве́ די האַנדלונג קומט פאָר אין מאָסקווע; 2. *(быть какого-л. происхождения)* שטאַמען, ארויס- קומען*; ~ из крестья́н שטאַמען פון פּויערים

происхожде́ни||е *с* 1. מ אָפּשטאַם, ו אָפּשטאַמונג; социа́льное ~е סאָציאַלע אָפּשטאַמונג; по ~ю לויט דער אָפּשטאַם, לויטן אָפּשטאַמונג; сло́во лати́нского ~я א וואָרט פון לאטײַנישער אָפּשטאַמונג [פון לאטײַנישן שטאַם]; 2. *(возникновение)* ו אוטשטיי́ונג, אופקום מ

происше́стви||е *с* ־ען ו פּאסי́רונג, ז פּאַרלויפּעניש; без ~й (באזונדערע) פּאסי́רונגען אָן; доро́жное ~е *(несчастный случай)* וועג־קאטאסטראָפע ו ־ס

пройдо́ха *м разг.* מ ־עס, שעלמאָק א דורכגעטריבע- נער פּאַרשוין

про́йма *ж* (מצ. ..לעכער) ו אַרבל־לאָך; ו פּרעָימע ־ס *разг.*

пройти́ *сов.* 1. דורכגיין*; *(мимо)* פּאַרבײַגיין*; ~ по мосту́ דורכגיין* אי́בערן [מיטן] בריק; он прошёл незаме́тно ער איז פּאַרבײַגעגאַנגען אומבאמערקט; посети́тели прошли́ в кабине́т זײַנען אַרײַנגעגאַנגען [אַרײַן] די באזוכער; 2. *(какое-л. расстояние)* -אָפּ, דורכגיין*; мы прошли́ два́дцать киломе́тров не остана́вливаясь מיר זײַנען דורכגאַנגען צוואַנציק קילאָמעטער ניט [אָן אָפּשטעלנדיק זיך]; 3. *(миновать)* דורכ- פּאַרפּלאָן; заговори́вшись, мы прошли́ мой дом מיר האָבן זיך פּאַרבײַ* גיין* פּאַרבײַ; 4. *(пропустить, не заметить)* פּאַרפּלאָנט אין פּאַרגעס ווען ניט דורכ|גיין* דורך דער טיר; 7. *(просочиться)* דורכרינען*, דורכגיין*; 8. *(подвергнуться чему-л.)* דורכגיין*; ~ прове́рку דורכגיין* דעם קאָנטראָל

~ чéрез тяжёлые испыта́ния [דורכמאכן] אויסשטיין* ; 9. *(о времени)* פאָר׳בעריגיין*, -אי׳בער שוועֶרע ניסיוינעס; мно́го лет прошло́ с тех пор זינען יאָרן אַ סאַך א היפש ביסל יאָר אין אי׳בערגעלאָפן, פאָר׳בער זינט דעמלט זינט דעמלט; 10. *(закончиться с каким-л. результатом)* אדורכ|גיין*; конце́рт прошёл с успе́хом דער קאָנ- צוערט אין אדורך מיט דערפאָלג; 11. *(совершить какой-л. курс)* דורכ- דורכמאכן, דורכגיין*; ~ пра́ктику דורכ- [דורכמאכן] די פּראַקטיק גיין*; ~ курс лече́ния דורכ- [א קורי׳ר־קורס] מאכן א קורס היילונג; 12. *(прекратиться)* דער רעגן אי׳בערגיין*, אופהערן; дождь прошёл [האָט אופגעהערט] אין אי׳בערגעגאנגען; боль прошла́ ס׳האָט אופגעהערט ווי טאָן; 13. *(выпасть — об осадках)* אויספאלן*; прошли́ дожди́ ס׳זיינען אויסגעפאלן, רעגנט; 14. *(быть утверждённым)* דורכגיין*, אָנגענומען ווערן*; ~ по ко́нкурсу דורכגיין* דעם קאָנקורס; резолю́ция прошла́ די רעזאָליוציע איז אָנגענומען געוואָרן; 15. *(вин.) разг. (изучить)* דורכגיין*; э́ти пра́вила мы прошли́ ещё в пя́том кла́ссе אָט די קלאַלים זינען מיר דורכגענאַנגען נאָך אין פינפטן קלאַס; ◇ э́то ему́ да́ром не пройдёт דאָס וועט אים אזוי פאָשעט [גלאט] ניט אָפּ- גיין

пройти́сь *сов.* 1. *(прогуляться)* דורכ-, דורכגיין* זיך; 2. *(тв.; обработать поверхность)* דורכ- שפּאַצירן זיך; ~ утюго́м по мате́рии (מיט) גיין*, (מיט) (א)דורכפירן; ◇ ~ на *чей-л.* счёт, ~ по *чьему-л.* а́дресу אָפּכויזען פון עמעצן

прок *м разг.* נוץ, ווערט; что в э́том ~у? וואָס פאר א נוץ איז דערפון? וואָס האָט מען דערפון? из э́того не бу́дет ~у ניט זיין [ניט] דערפון וועט גאָרנישט ניט אַרויסקומען, ניט ווערן]

прокажённ||ый *в знач. сущ. м* (מצ. מצורע) מ מצוירע; избега́ть, как ~ого (ראָים) אויסמיידן* ווי א קרעציקן

прока́за[1] *ж (шалость)* ו קונדייסערי, ו שטיפערי

прока́за[2] *ж мед.* ו לעפּרע; ו צאָראַס *уст.*

прока́зить *несов. разг. см.* прока́зничать

прока́зник *м* (מצ. קונדעס) מ מאָזיק, (מצ. קונדיסים) מ שאָדנווינקל

прока́зничать *несов.* קונדייסענען, שטיפן

прока́т[1] *м (пользование)* מ פּראָקאָט; ~ автомоби́лей פּראָקאָט אויטאָמאָביל׳ן פאר ניצגעלט דאָס געבן, דאָס געבן אויטאָמאָביל׳ן אף פּראָקאָט; пла́та за ~ ניצגעלט

прока́т[2] *м тех.* 1. ו וואלצ(יר)ונג, ו וואלצן; 2. *(изделия)* ו וואַלצוונג

прокати́ть *сов. тех.* וואלצן

прокати́ться *сов. (кататься некоторое время)* אָפּ- קאטיען זיך

прокати́ть *сов.* 1. *(что-л.)* דורכקיקלען; 2. *(кого-л.)* דורכקאטיען; 3. *(быстро проехать)* זיך דורכטראָגן*; ~ся *сов.* 1. זיך דורכפּאָרן*, דורכקאטיען זיך; 2. *(о шаре, мяче и т.п.)* דורכקיקלען זיך

прока́тный[1] פּראָקאָט־; פאר ניצגעלט *после сущ.*

прока́тн||ый[2] *тех.* וואלץ־, געוואַלצטער; ~ое желе́зо ו וואַלץ־אייזן; ~ый лист ו וואַלץ־בלעך; ~ое обору́дование ו וואַלץ־אויסשטאָטונג

прока́тчик *м* מ וואלצירער, = מ וואַלץ־ארבעטער

прока́тывать *несов. см.* прокати́ть

прокипе́ть *сов.* 1. *(провариться)* דורכ)זידן*; 2. *(некоторое время)* אָפּזידן*

прокипяти́ть *сов.* דורכזידן*; *(стерилизовать)* סטע- רילזירן; ~ бельё אויסקאָכן דאָס גרעט

прокиса́ть *несов.*, **прокисну́ть** *сов.* זויער ווערן*

прокла́дка *ж* 1. *(действие)* ו דורכלייגן; 2. *(слой, предмет)* מ ־ן, צווישנשיכט

прокла́дывать *несов. см.* проложи́ть

прокламáция *ж* ו ־ס פּראָקלאַמאַציע

проклева́ть *сов.* דורכפיקן

проклина́ть *несов.*, **прокля́сть** *сов.* (פאר)שעלטן*, (פאר)-שילטן*

прокля́т||ие *с* ו ־ס קלאָלע; ~ие! פארשאָלטן זאָל עס!; ~ый פארפלוכטער, פארשאָלטענער; ~ый!

прокóл *м* 1. *(действие)* ו דורכשטעכן; 2. *(дыра)* מ ־ן, ו (מצ. לעכער) דורכשטעך

проколо́ть *сов. (вин.)* דורכשטעכן*, דורכלעכערן; דורכ- שטעכן* [מאכן] א לאָך (אין)

прокомменти́ровать *сов.* קאָמענטירן

проконсульти́ровать *сов.* קאָנסולטירן; ~ся *сов. (с тв.)* (מיט) קאָנסולטירן זיך (מיט)

проконтроли́ровать *сов.* דורכקאָנטראָלירן

прокопа́ть *сов.* דורכגראָבן*

прокорми́ть *сов.* דערנערן; ~ся *разг.* דערנערן זיך; *(просуществовать)* דורכקומען*, דורכלעבן זיך

прокра́дываться *несов.*, **прокра́сться** *сов.* דורכנאַוועג־ארײַנגאַוועגען* זיך, נעען* זיך

прокрича́ть *сов.* 1. אויסרופן*, אויסשרײַען*; 2. *ирон. (широко разгласить)* צעשרײַען*

прокурату́ра *ж* ו ־ן פּראָקוראַטור

прокуро́р *м* מ ־ן פּראָקוראָר; ~ский פּראָקוראָר־; ~ский надзо́р פּראָקוראָרישע אופּזיכט

прокуси́ть *сов.* דורכביסן*

прокути́ть *сов.* 1. *(истратить на кутёж)* פארהו־ אָפּהוליען; 2. *(кутить некоторое время)* ליען

проло́мывать *несов. см.* проло́мать

пролега́ть *несов.* ציען* זיך, ליגן*

пролеж||а́ть *сов.* אָפּליגן*; ~а́ть в посте́ли две неде́ли אין [צו] בעט צוויי וואָכן אָפּליגן*; заявле́ние ~а́ло у секретаря́ не́сколько дней די מעלדונג איז (אָפּ)נעלעגן באַם סעקרעטאָר עטלעכע טעג

про́лежень *м* ו ־ן ליגווונד

пролеза́ть *несов.*, **проле́зть** *сов.* דורכקריכן*; *перен. тж.* דורכשלײַכן* זיך, דורכשמוגלען זיך

пролёт *м* 1. *(промежуточное пространство)* צווישן, מ ־ס, רוים מ ־ען; 2. *стр. (моста)* בריקבויגן מ ־ס; *(лестницы)* טרעפּצווישן מ ־ס; 3. *разг. (перегон)* צווישנדיסטאנץ ו ־ן, צווישנשטרעקע ו ־ס

пролетариа́т *м* מ פּראָלעטאריאָט; промы́шленный ~ אינדוסטריעלער פּראָלעטאריאָט

пролета́рий *м* = מ פּראָלעטאַריער; пролета́рии всех стран, соединя́йтесь! פּראָלעטאַריער פון אַלע לענדער, פאריניקט זיך!

пролета́рск||ий פּראָלעטאַרישער; ~ая революция פּראָלע- לעטאַרישע רעוואָליוציע; ~ий интернационали́зм טאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם

пролета́ть *несов.*, **пролете́ть** *сов.* 1. דורכפליען*; *(мимо)* פארבײַפליען*; самолёт пролете́л над го́родом דער

אערפֿלאַן איז דורכגעפלויגן אי׳בער דער שטאָט; 2. *(лета, продвинуться на какое-л. расстояние)* *דורכפֿליען, *אָפּפֿליען; полови́ну пути́ мы пролете́ли со ско́ростью зву́ка - אַפּגע] פלויגן] מיט דער שנעלקייט פון קלאנג א העלפט וועג זיינען מיר דורכגעפלויגן; 3. *разг. (быстро проехать)* *דורכפֿליען, זיך *דורכטראָגן; по́езд пролете́л ми́мо ста́нции דער צוג איז דורכגעפלויגן פארבי׳ דער סטאנציע; 4. *(о времени)* *דורכפֿליען; он не заме́тил, как пролете́л ве́чер ער האָט ניט באמערקט, ווי ס׳איז דורכגעפלויגן דער אָוונט

проли́в *м* ן־ דורכגוס מ

проливáть(ся) *несов. см.* проли́ть(ся)

проливно́й: ~ дождь שלאָקערנען מ ס־, גוסרעגן מ ס־

проли́ть *сов.* *פארגי׳סן; *(расплескать)* *אויסגיסן; ~ свою́ кровь בלוט *פארגי׳סן; ◇ ~ свет на *что-л.* *ווארפן אויף עפּעס; ~ся *сов.* *פארגי׳סן זיך; *(расплескаться)* *אויסגיסן זיך

проло́г *м* ן־ פּראָלאָג מ

проложи́ть *сов.* 1. דורכלייגן, דורכפירן; ~ тру́бы דורכלייגן רערן; ~ доро́гу א וועג [דורכפירן] דורכלייגן; 2. *(вложить между чем-л.)* אי׳בערלייגן; ~ листы́ стекла́ соло́мой אי׳בערלייגן דאָס גלאָז מיט שטרוי

проло́мина *ж* ן־ דורכגעבראָכן ווערן, בראָכן זיך; лёд под саня́ми проломи́лся דאָס איז אונטערן שליטן האָט זיך אי׳נגעבראָכן

прома́зать *сов.* 1. *(детали машины и т. п.)* (גוט)שמירן; 2. *(замазкой)* פארקי׳טעווען; 3. *разг. (промахнуться)* (אין ציל) פארפֿעלן (דעם ציל) *טרעפן ניט

прома́сленный פּאר- דורכגעפעטטער שמאָלצעווטער

про́мах *м* 1. *(при стрельбе)* ן־ פּארבי׳שאָס מ; стреля́ть без ~а *טרעפן, אי איין מאָל ניט פארבי׳שיסן; 2. *(ошибка)* ן־ פֿעלער מ, טאָעס מ (מע. ן־, טעות); сде́лать ~ א פֿעלער *באגי׳ן; ◇ он (ма́лый) не ~ ער איז ניט א נאָרישקייט *разг.*; קיין מעלופֿן־קינד [קיין ניט־נקלעלע]

промахну́ться *сов.* 1. (אין ציל) *טרעפן ניט; *(при стрельбе тж.)* *פארבי׳שיסן; 2. *разг. (ошибиться)* *טאָן א נאָרישקייט, נאָרישן זיך

промáяться *сов. разг.* אָפּמאטערן זיך, אָפּמוטשען זיך

промедлéни||е *с* וו פּארזאָמונג; без ~я אָן שׂיעס; אָן־ ~е смéрти подóбно פארזאָמען איז א טויט

промежýт||ок *м* 1. *(пространство)* ן־ צווישן מ, צי׳ט־מעשען פון צען יאָר; 2. *(время)* וו צווישנצייט, צווישנרוים מ ן־; ~ок в дéсять лет א צי׳ט־מעשען פון צען יאָר; ~очный צווישנדיקער, צווישנסטא- ~очная стáдия וו דיע

промелькну́||ть *сов.* 1. דורכשוועבן, דורכשוויגלען, דורכשוויגלען; 2.: у негó ~ла мысль פּאר די אויגן ס׳איז אים דורכ-; 3. *(обнаружиться)* זיך פילן (לאָזן*), געלאָפֿן א געדאַנק; в егó слова́х ~ло недовéрие קאָנטיק זיינען* אין זיינע רייד איז, רייד האָט זיך געלאָזט פילן אומצוטרוי

קאָנטיק געווען אומצוטרוי; 4. *(о времени)* *דורכפֿליען; лéто ~ло דער זומער איז, דער זומער איז דורכגעפלויגן פאָרי׳בער

променя́ть *сов.* 1. *(что-л. на что-л.)* *אויסבייטן, *אויסטוישן; 2. *(кого-л. на кого-л.)* *פארבייטן; ◇ ~ кукýшку на я́стреба *погов.* ≅ אויסבייטן א הונט אף קא- דאָכעס

промерза́ть *несов.*, **промёрзнуть** *сов.* *דורכפרירן, *דורכגעפרוירן ווערן *(אף דורך און דורך); промёрзнуть до костéй *разг.* דורכגעפרוירן ווערן *אף דורך און דורך

проме́рить *сов.*, **промеря́ть** *несов.* דורכמעסטן*

промеси́ть *сов.* *אויסקנעטן, *דורכקנעטן

промо́зглый 1. *(о воздухе, запахе)* *פארדומפּענער; *(о помещении)* (וויגלאָטנע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(о погоде)* פֿוילער

промока́тельн||ый: ~ая бума́га ז קלעפּאפּיר, -לעש פּאפּיר ז

промока́ть[1] *несов.* 1. *см.* промо́кнуть; 2. *(пропускать влагу)* דורכלאָזן* נעץ [וואַסער]

промока́ть[2] *несов. см.* промокну́ть

промо́к||нуть *сов.* *דורכגענעצט ווערן, *דורכגענאַס ווערן; пальто́ ~ло דער מאנטל איז דורכגענעצט געוואָרן; ~нуть до костéй אויסגעווייקט [נאס] ווערן* אף דורך און דורך, דורך ווערן* פיטש־נאַס

промокну́ть *сов.* אָפּקלעקן

промолч||áть *сов.* 1. *(не ответить, ничего не сказать)* *אָפּשווײַגן, *צושווײַגן; 2. *(молчать некоторое время)* (א ציט) *אָפּשווײַגן; он весь ве́чер ~ал ער האָט געשוויגן [ניט אויסגערעדט קיין וואָרט] א גאנצן אָוונט

проморга́ть *сов. разг.* *דורכלאָזן, *פארשלאָפן, *פארזאָמען

промота́ть *сов. разг. (растратить)* *פארהוליען, -צע טרעפֿצעלען אלץ; ~ся *сов. разг.* צעטרעפֿצעלען זיך

промтова́рный: ~ магази́н א מאגאזין פון אינדוסטריע־ לע סכוירעס [ארטיקלען]

промтова́ры *мн.* [ארטיקלען] אינדוסטריעלע סכוירעס

промфинпла́н *м* (промы́шленно-фина́нсовый план) אינד- פינפלאן מ (אינדוסטריעל־פינאנציעלער פלאן)

промча́ться *сов.* 1. *פארבי׳פֿליען, זיך *דורכטראָגן; 2. *(о времени)* *דורכפֿליען, *דורכלויפן

промыва́ние *с* וו דורכוואשונג

промыва́ть *несов. см.* промы́ть

промы́вка *ж тех.* וו דורכוואשונג, דורכוואשן ז

про́мыс||ел *м* 1. *(занятие)* ז געווערב; рыболо́вный ~ел ז פישערי־געווערב, וו פישערײַ, פישפאנג מ; 2. *обыкн. мн. (предприятие):* соляны́е ~лы מע. זאלצגרובן; нефтяны́е ~лы מע. נאפט־פעלדער

промысло́в||ый 1. געווערב־; ~ая кооперáция וו קאָאָפּעראַציע־; 2.: ~ый флот פאנג־געווערבלעכער פיש; ~ая ры́ба פלאָט

промы́ть *сов.* *דורכוואשן, דורכשוועמען

промы́шленник *м* ן־ אינדוסטריאַל מ

промы́шленност||ь *ж* וו אינדוסטריע; тяжёлая ~ь שוו- לעכטע אינדוסטריע; лёгкая ~ь אינדוסטריע; добыва́ющая ~ь וו ארויסבאקום־אינדוסטריע; обраба́тывающая ~ь באאַרבעטנדיקע אינדוסטריע; рабо́тать в ~и אַרבעטן אף אן אינדוסטריע, אַרבעטן אין דער אינדוסטריע עלער אונטערנעמונג

промы́шленн||ый אינדוסטריעלער; ~ый пролетариа́т

אין אינ-דוסטרי׳עלער פּראָלעטאריאָט; ~ое предприя́тие אונטערנעמונג; ~ый райо́н אין אינדוסטרי׳עלע לער ראיאָן

промышля́ть *сов. (тв.)* (מיט) זיך לעבן, פּארנעמען* זיך (פון); ~ охо́той и рыболо́вством פּארנעמען* זיך מיט געיעג און פישפאנג

промя́млить *сов.* אדורכשטאמלען, א שטאמל טאָן*

пронес||ти́ *сов.* 1. דורכטראָגן*; *(мимо)* פּארבײַטראָגן*; 2. *безл.:* беду́ ~ло́ דער; דער אומגליק האָט אויסגעמיטן דער; אומגליק איז פּארבײַ

пронести́сь *сов.* 1. *(промчаться)* זיך דורכטראָגן*, זיך דורכפליען*, זיך דורכלויפן*; 2. *(о времени)* זיך דורכלויפן*, זיך דורכפליען*; 3. *(о слухах и т. п.)* זיך פּארשפּרײַטן, זיך צעטראָגן*

пронза́ть *несов. см.* пронзи́ть

пронзи́тельный *(о взгляде)* שאַרפער, דורכדרינגענדי-; *(о звуке)* שנײַד(נד)יקער, גרילצ(נד)יקער, קער

пронзи́ть *сов.* דורכשטעכן*; ~ *кого-л.* мечо́м דורכ-שטעכן* מיט דער שווערד; ~ *кого-л.* взгля́дом דורכבויערן] עמעצן מיט די אויגן* [דורכנעמען*

пронза́ть *сов.*, **прони́зывать** *несов. (о холоде, ветре и т. п.)* דורכנעמען* (אף דורך און דורך); я́ркий луч пронза́л темноту́ א העלער שטראל האָט דורכנעבויערט דעם כּוישעך

прони́зывающий *(о ветре и т. п.)* דורכנעמענדיקער; *(о взгляде)* דורכדרינגלעכער

проника́ть(ся) *несов. см.* прони́кнуть(ся)

проникнове́ние *с* 1. דורכדרינגען ז, ארײַנדרינגען ז; 2. *(проникновенность)* האַרציקײַט־דורכדרינגלעכקײט

проникнове́нный האַרציק־דורכדרינגלעכער

прони́кнуть *сов.* 1. ארײַנדרינגען*; *(сквозь что-л.)* דורכדרינגען*; в ко́мнату мо́жно ~ с балко́на אין צי- מער קען מען ארײַנדרינגען דורכן באלקאָן; со́лнечные лучи́ не могли́ ~ сквозь листву́ די זונשטראלן האָבן דורכדרינגען דורך די בלעטער; 2. *(понять суть)* ארײַנדרינגען*; ~ в смысл *чего-л.* ארײַנ- אין דעם זינען פון עפּעס; 3. *(стать известным)* דערגיין*, דרינגען*; све́дения прони́кли в печа́ть די יע- דיעס האָבן זיך באווײַזן [דורכגעריסן] אין דער פּרעסע

~ся *сов.:* ~ся уваже́нием к *кому-л.* דורכנעדרונגען; ~ся реши́мостью עמעצן] מיט דערעכּערעץ פּאר וועלן*; ~ся иде́ей פון פּארכאָפּט ווערן* פּעסט אנטשלי׳סן* זיך דער אידי׳

понима́ть *несов. см.* поня́ть

проница́ем||ость *ж* ז דורכדרינגלעכקײט; ~ый для све́та דורך ליכט דורכדרינגלעכער; ~ый וואָס לאָזט [שײַן] *после сущ.*

проница́тельн||ость *ж* ז שאַרפזיכטיקײט; *(взгляда)* דורכדרינג(ענד)יקײט ז; ~ый שאַרפזיכטיקער; *(о взгляде)* דורכדרינג(ענד)יקער; ~ый ум א שאַרפער מי׳עך; ~ый поли́тик א שאַרפזיכטיקער פּאָלי׳טיקער

проноси́ть[1] *несов. см.* пронести́

проноси́ть[2] *сов. (носить некоторое время)* (אומ)-טראָגן*; *(одежду)* אָפּטראָגן*; ~ся *несов. см.* пронести́сь

пронумерова́ть *сов.* (דורכ)נומער׳ירן

проны́ра *разг. м* = ז דורכקריכער, = ז קרי׳כער; *ж* קרי׳כערן ז ־ס, דורכקריכערן ז ־ס

проны́рливый דורכקריכיקער

прони́хать *сов. разг.* אָנשמעקן, דערשמעקן

прони́ять *сов. разг.* אדורכנעמען*

прообра́з *м* פּראָטאָטי׳פּ ז ־ן, פּאָרבילד ז ־ער

пропага́нд||а *ж* ז פּראָפּאגאַנדע; ~а передово́го о́пыта פּראָפּאגאַנדי׳רונג פון דער פּאָרשריטלעכער דערפאָרונג; ~и́ровать *несов.* פּראָפּאגאַנדי׳רן; ~и́ст *м* פּראָפּאגאַנ-די׳סט ז ־ן; ~и́стский פּראָפּאגאַנדי׳סטישער

пропада́ть *несов. см.* пропа́сть

пропа́жа *ж* פּארלוסט ז ־ן; *(пропавшее)* אוי׳דע ז ־ס

про́паст||ь *ж* 1. טהאָם ז ־ען, אָפּגרונט ז ־ן; *перен.* אפן ראנד פונעם אָפּגרונט ז; на краю́ ~и אָפּגרונט ז; их разделя́ла ~ь צווישן זיי איז געווען אן אָפּגרונט; 2. *разг. (множество)* אָן א שיר, א יאם; у меня́ сего́дня ~ь дел איך האָב הינט אָן א שיר אַרבעט; наро́ду ~ь א יאם מיט מענטשן

пропа́||сть *сов.* 1. *(потеряться)* פּארפאַלן* וועלן*; мой очки́ куда́-то ~ли מײַנע ברילן זײַנען ערגעץ פאר-פאַלן; 2. *(перестать появляться)* ניט וועלן*, וווהין ביסטו פּארפאַלן [נע?- נעלעם וועלן*; куда́ ты ~л? [לעם] גענאָרט; 3. *(исчезнуть; стать невидимым)* פּאר-שוווּנדן וועלן*; *(стать неслышным)* פּארשטילט וועלן*; ~сть из ви́ду פּארשוווּנדן וועלן* פון די אויגן; их голоса́ ~ли вдали́ זײַערע שטימען זײַנען פּארשטילט גע-; у меня́ ~ла охо́та כ׳האָב אָנגע-וואָרן אין דער וויט; 4. *(погибнуть)* [פּארלוירן] דעם כּישעק; איך בין א פּארפאַלענער! я пропа́л! פּארפאַלן, מען*; всё ~ло אלץ איז פּארפאַלן; 5. *(пройти бесполезно, безрезультатно)* פּארלוירן גיין*; на́ши страда́ния не пропаду́т אונדזערע באמי׳ונגען וועלן ניט זיין אומזיסט; ◇ пиши́ ~ло שטעלע [מענסט שטעלן] צוויי פּייַן

пропа́хнуть *сов.* 1. *(тв.)* דורכנעוואפּט ווערן* מיטן (פון); 2. *разг. (испортиться — о продуктах)* רייַעך; אָנהייבן* זיך הערן, באקומען* א רייַעך

пропа́щ||ий *разг.* 1. פּארפאַלענער; ~ие де́ньги פּאר-פאַלן געלט; 2. *(неудавшийся)* פּארפאַלענער, האָפּענונג-לאָזער; ~ее де́ло [א האָפּענונגלאָזער] אַ פּארפאַלענער; 3. *(дурной, неисправимый):* ~ий человек א פּארפאַלענער מענטש

пропека́ть(ся) *несов. см.* пропе́чь(ся)

пропе́ллер *м ав.* פּראָפּעלער ז ־ס

пропе́ть *сов.* 1. *(спеть)* אויסזינגען*; *(кончить петь)* אָפּזינגען*; 2. *(петь некоторое время)* אָפּזינגען*

пропе́чь *сов.* אויסבאקן* (גוט); ~ся *сов.* (גוט) אויס-באקן* זיך

пропива́ть *несов. см.* пропи́ть

прописа́ть *сов.* 1. *(жильца)* פּארמעלדן*; *(паспорт)* אײַנמעלדן, רעגיסטרי׳רן; 2. *(лекарство)* פּאָרשרײַבן*; *(+ инф.)* רעקאָמענדי׳רן, הייסן*; ~ся *сов.* פּארמעלדן* זיך, אײַנמעלדן* זיך

прописк||а *ж* ז פּארמעלדונג, ז אײַנמעלדונג; постоя́нная ~а א שטענדיקע אײַנמעלדונג; жить без ~и וווינען ניט אײַנגעמאָלדן

прописн||о́й 1.: ~а́я бу́ква אַ גרויסהאנטיקער אָס; 2.: ~а́я и́стина אלעפּבייס־עמעס ז ־ן; טרוים ז ־ען

пропи́сывать(ся) *несов. см.* прописа́ть(ся)

про́пись *ж* ז פּי׳רשריפט ז ־ן

про́писью *нареч.* מיט ווערטער; написа́ть число́ ~ אָנשרײַבן* די צאָל מיט ווערטער

пропита́ние *с* ו דערנעָרונג; зараба́тывать себе́ на ~ פארדינען אפן לעבן

пропита́||ть *сов.* דוֹרכזואפן, אָנזואפן; быть пропи́танным *чем-л.* מיט עפעס דוֹרכגעזואפט זײַן* מיט, אָנגעזואפט זײַן* מיט עפעס; *перен. тж.* מיט עפעס אָנגענעפילט זײַן*; ~ться *сов.* דוֹרכזואפן זיך, אָנזואפן זיך; [אָנגעזואפט] דוֹרכגעזואפט זיך; одéжда ~лась сы́ростью -דוֹרכ זײַנען זי קליידער די; ווערן*

пропи́тывать(ся) *несов. см.* пропита́ть(ся)

пропи́ть *сов. разг.* פארשיקערן, פארטרינקען*

проплáвать *сов.* שווימען*(אָפּ); *(о судне)* אפן* אָפּזײַן; ~ цéлый час שווימען* א גאַנצע שאָ(אָפּ); ~ всю жизнь матрóсом וואָסער; דאָס גאַנצע לעבן זײַן* א מאַטראָס

проплáкать *сов.* אָפּווויינען; ◇ ~ (все) глазá -זיך אויס ווינען די אויגן

проплывáть *несов.*, **проплы́ть** *сов.* 1. *(некоторое время)* אָפּשווימען*; *(о судне)* אָפּגיין*; *(на судне)* אָפּפאָרן*; 2. *(миновать)* פארבײַשווימען*; *(о судне)* פארבײַגיין*; *(на судне)* פארבײַפאָרן*; мы проплы́ли мая́к מיר זײַנען פארבײַגעפאָרן, מיר זײַנען דוֹרכגעפאָרן דעם לײַכט־טורעם; פארבײַ דעם לײַכט־טורעם; 3. *перен.* זיך דוֹרכטראָגן*, דוֹרכשווימען*; в его́ созна́нии проплы́ли карти́ны про́шлого אין זײַן באוווּסטזײַן האָבן זיך דוֹרכגעטראָגן [זײַנען דוֹרכגעשווימען] בילדער פון דער פארגאַנגענהײט

проповéдник *м* = מ פרײַדיקער; *(у евреев тж.)* מאַגיד מ ־ים

проповéдовать *несов. прям. и перен.* פרײַדיקן

про́поведь *ж* 1. *рел.* פרײַדיק־רעדע ו מ ־ס, דרשה ו; 2. *(чего-л.) перен.* (וון) פרײַדיקונג ו מ ־ס; 2. *(чего-л.) перен.* (וון) פרײַדיקונג ו

пропóйца *м разг.* שיקאָרניק מ ־עס

пропола́скивать *несов. см.* прополоска́ть

проползáть *несов.*, **проползти́** *сов.* דוֹרכקריכן*; *(внутрь)* אַרײַנקריכן*

пропóлка *ж* ז (אויס)יעטן

прополоскáть *несов.* דוֹרכשוועמען*

прополóть *сов.* דוֹרכיעטן

пропорциона́льн||ый פראָפּאָרציאָנעל; ~ая фигу́ра אָנגעפילט־פּראָפּאָרציאָנעל פיגור; обра́тно ~ый -פּראָפּאָרציאָנעל גלײַך־פּראָפּאָרציאָנעל; прáмо ~ый פּראָפּאָרציאָנעל

пропóрция *ж* ו ־ן פּראָפּאָרץ

пропотéть *сов.* 1. דוֹרכשוויצן; 2. *разг. (об одежде и т. п.)* נאס ווערן* פון שווייס

прóпуск *м* 1. *(действие)* ז דוֹרכלאָזן; 2. *(мн. пропускá) (документ)* דוֹרכלאָז־שײַן מ ־ען; 3. *(мн. пропускá) воен.* פאַראָל מ ־ן; 4. *(мн. прóпуски) (в тексте)* דוֹרכלאָז מ ־ן; *(пробел)* בלויז מ ־ן; 5. *(мн. прóпуски) (непосещение)* דוֹרכלאָז מ ־ן

пропускá||ть *несов. см.* пропусти́ть; штóра не ~ет свéта שטאָרע לאָזט ניט דורך קיין שײַן; бумáга ~ет *(чернила)* פאָס פאַפּיר קלעקט

пропускн||óй: погранúчный ~óй пункт א דוֹרכלאָז־פונקט אף דער גרענעץ־; ~áя способность דוֹרכלאָז־פעיקייט ו

пропусти́ть *сов.* 1. דוֹרכלאָזן*; *см. тж.* пропускáть; ~ ток דוֹרכלאָזן* שטראָם; столóвая мóжет ~ за день ты́сячу человéк קען פאר אײַן טאָג דוֹרכלאָזן די גאַרניר [באדינען]; ~ мя́со чéрез мясорýбку טויזנט מענטשן

איבערמאָלן* דאָס, דוֹרכלאָזן* פליישן דורכן פליישמילכל מאכן, דוֹרכלאָזן* [לאָזן*] א וועג; *(впустить куда-л.)* ארײַנלאָזן*; ~ детéй вперёд לאָזן* גיין די קינדער פאַרויס; пропусти́те жéнщину с ребёнком לאָזט דורך די פרוי מיטן קינד; 3. *разг. (разрешить к напечатанию и т. п.)* דוֹרכלאָזן*; 4. *(упустить)* דוֹרכלאָזן*, פאַרפּעלן; ~ срок -דוֹרכ לאָזן* דעם טערמין דוֹרכלאָזן* א; ~ удóбный слýчай גע°טע; געלעגנהײט 5. *(при переписывании, исполнении)* דוֹרכלאָזן*; *(умышленно — при чтении книг тж.)* -אי דוֹרכלאָזן*, פאַרפּעלן, דוֹרכלאָזן*; 6. *(не явиться)* בערהיפ(ער)ן; ма́льчик пропусти́л два уро́ка -דאָס יינגל האָט דוֹרכגע לאָזט [פאַרפּעלט] צוויי לימודים; ◇ он э́то пропусти́л ми́мо ушéй דאָס איז אים דורך איין אויער ארײַן, דורכן אַנדערן ארויס

прора́б *м* = מ ־ן פראָראָב *разг.*

прораба́тывать *несов. см.* прорабóтать 2, 3

прорабóтать *сов.* 1. *(работать некоторое время)* אָפּאַרבעטן; ~ трúдцать лет на одно́м завóде -אָפּאַר בעטן זיך; 2. *разг. (изучить)* דוֹרכשטודירן, דוֹרכארבעטן; 3. *разг. (раскритиковать)* אויסמוסערן, אויסטאַדלען

прораста́ть *несов.*, **прорасти́** *сов.* דוֹרכ-; דוֹרכוואקסן* צוויטשן

прорва́ть *сов. (вин.)* 1. צערײַסן*, דוֹרכרײַסן*; מאכן א צערײַסן* דעם זאָק, מאכן א לאָך (אין) א; ~ чулóк לאָך אינעם זאָק; 2. *(разрушить преграду)* דוֹרכרײַסן*; ~ фронт דוֹרכרײַסן* דעם פראָנט; ~ плоти́ну דוֹרכרײַסן* [דוֹרכבראָכן*] די דאַמבע; ~ся *сов.* 1. *(о ткани, бумаге и т. п.)* צערײַסן* זיך; *(разрушиться)* דוֹרכגיין, ריסן ווערן*; плоти́на прорвала́сь -די דאַמבע איז דוֹרכגי ריסן געוואָרן*; 2. *(о нарыве)* אופּרײַסן*, עפענען זיך; 3. *(проложить себе путь)* פלאַצן; ~ся из окруже́ния דוֹרכרײַסן* זיך דורך דער ארומרינגלונג דוֹרכרײַסן*

проре́з *м* שפּעלטל ז ־ער, שניט מ

проре́зать *сов.*, **прореза́ть** *несов.* דוֹרכשנײַדן*; *(пилой)* דוֹרכזעגן; ~ дыру́ לאָך מאכן א

проре́заться *сов. (о зубах)* זיך דוֹרכשנײַדן*, ארויס־ שפּראָצן

прореза́ться *несов. (о зубах)* זיך שנײַדן*

про́резь *ж* שפּאַלט מ ־ן, אײַנשניט מ ־ן

проре́ктор *м* פּראָרעקטאָר מ ־טאָרן

проре́ха *ж* 1. (מצ. לעכער) ו ־ן, לאָך; גוואַלדריס מ ־ן; 2. *разг. (упущение)* פעלער מ ־ן, בלויז מ ־ן

проро́к *м* פראָפעט מ ־ן, נאָווי מ (מצ. נעוויִים)

пророни́ть *сов.:* не ~ ни сло́ва [ניט לאָן* פאלן] ניט אויסרעדן*, ניט ארויסברענגען* פון מויל] קיין וואָרט; не ~ (ни) слези́нки ניט לאָן* פאלן קיין טרער

проро́че||ский נעוויִשער, פראָפעטישער; ~ство *с* -נע נעוויִעס ז, ווּנע ו; ~ствовать *несов.* זאָגן נעוויִעס

проро́чить *несов.* פאָרויסזאָגן

прорубáть *несов.*, **прорубúть** *сов.* דוֹרכהאקן; ~ про́секу דוֹרכהאקן א וואַלד־שטעג; ~ дверь דוֹרכהאקן א טיר

про́рубь *ж* (מצ. ..לעכער), פאָלאָנקע ו ־ס אײַזלאָך ו

прорыв *м* 1. *(действие)* ז דוֹרכרײַסן, מ דוֹרכרײַס; 2. *(отверстие, место)* דוֹרכבראָך מ ־ן; заде́лать ~ в плоти́не פאַראַרבעטן דעם דוֹרכבראָך אין דער דאַמבע;

в ~ устреми́лась пехо́та אין דעם דורכבראָך האָט זיך א לאָז געטאָן די אינפאנטעריע; 3. *(невыполнение плана и т. п.)* вы́вести цех из ~а ארויספירן דורכריס מ ־ן דעם צעך פונעם דורכריס

прорыва́ть[1] *несов. см.* прорва́ть

прорыва́ть[2] *несов. см.* проры́ть

проры́ть *сов. (прокопать)* דורכגראָבן*; ~ тоннéль דורכגראָבן* [מאכן, דורכלייגן] א טונעל

проса́чиваться *несов. см.* просочи́ться

просве́рливать *несов.*, **просверли́ть** *сов.* דורכבויערן

просве́т *м прям. и перен.* דורכלויכט מ ־ן

просвети́тель *м* = מ אופקלערער; *(у евреев тж.)* אופקלע-, -אופקלער (מע. מאסקי́לים) מאסקיל מ; ~ный אופקלער-, -רערישער; ~ная дéятельность ו אופקלער־טעטיקייט, מאסקי́לישע טעטיקייט אופקלעריש; *(у евреев тж.)*

просвети́ть[1] *сов. (сообщить знания)* אופקלערן

просвети́ть[2] *сов. мед.* דורכשטראלן

просвети́ться *сов.* אופגעקלערט* ווערן

просветле́ние *с (сознания)* ו קלאָר־, (זינען־)קלאָרקייט ו קייט (אין די געדאנקען)

просветле́ть *сов.* 1. *(о небе)* ליכטיק(ער) [קלאָר־] ווערן*; *(о лице)* שיינען, אופשיינען; [רער] אָנהייבן* שיינען*; 2. *(о сознании)* קלאָרער ווערן*

просве́чивание *с мед.* ו דורכשטראלונג ו, דורכליכטונג ו

просве́чивать *несов.* 1. *см.* просвети́ть[2]; 2. *(быть прозрачным)* דורכליכטן* זיך; *(быть видным через что-л.)* דורכזען* זיך

просвеща́ть *несов. см.* просвети́ть[1]; ~ся *несов. см.* просвети́ться

просвеще́н||ие *с* 1. ו אופקלערונג; *(у евреев тж.)* האס- ו קאָלע; 2. *(образование)* ו בילדונג; систе́ма парти́йного ~ия די סיסטעם פון פארטיי־בילדונג; ◇ эпóха Просвещéния *ист.* מ אופקלער(ונגס)־פעריאָד

просвещённый אופגעקלערטער, געבילדעטער; ◇ ~ абсолюти́зм *ист.* אופגעקלערטער אבסאָליוטיזם

про́седь *ж:* во́лосы с ~ю גראָוולעכע האָר

просе́ивать *несов. см.* просе́ять

про́сека *ж* מ ־ן וואלד־שטעג (דורכגעהאקטער)

просёлок *м* מ ־ן בייוועג

просёлочн||ый: ~ая доро́га *см.* просёлок

просе́ять *сов.* דורכזיפן

просиде́ть *сов.*, **проси́живать** *несов.* 1. *(сидеть некоторое время)* אויסרייבן* אָפזיצן; 2. *разг.:* ~ брю́ки אויסזיצן* דעם דיוואָן

проси́ть *несов.* 1. *(вин., род., о предл., + инф.)* בעטן*; ~ автóграф אן אוטאָגראף בעטן*; о чём он про́сит? וואָס פאר א באקאָשע האָט, וואָס בעט ער? ער?; ~ извине́ния אנטשולדיקונג בעטן*; ~ сове́та פרעגן רופן, בעטן*; ~ сло́ва א וואָרט בעטן*; про́сят не кури́ть מע בעט ניט רייכערן; 2. *(приглашать)* אייצע; вас про́сит дире́ктор דער דירעקטאָר בעט אײַך צו זיך, דער דירעקטאָר רופט אײַך; 3. *(за кого-л.)* מישטאָדל בעטן* א נע; 4. *разг. (нищенствовать)* זיך* זיך (פאר); ◇ прошу́! ביטע!

проси́ться *несов. разг.* זיך בעטן*; де́ти про́сятся гуля́ть די קינדער בעטן זיך אף דער פרי ער בעט זיך אַרבעטן אפן שוועלע; э́то так и про́сится на карти́ну כאָטש מאָל עס אין

проси́ть *сов.* שיין טאָן*; *(обнаружить радость)* אָנהייבן* שיינען פאר שיינען*; ~ от ра́дости פרייד

проскака́ть *сов. (верхом)* דורכנאלאָפירן; *(мимо)* פאר- בייטן*

проска́кивать *несов. см.* проскочи́ть

просквози́||ть *сов. безл.:* меня́ ~ло איך האָב געכאפט א צוגלופט

просклоня́ть *сов. грам.* דעקלינירן*, בייגן*

проскользну́||ть *сов.* 1. דורכגליטשן זיך; 2. *(пробраться незаметно)* (זיך) דורכשמוגלען; 3. *перен.* זיך* לאָזן* זיך זינען וועלטער האָט אין פילן; в его́ слова́х ~ла угро́за זיך געלאָזט פילן א דראָונג

проскочи́ть *сов.* 1. *(пронестись)* פארבייפליען*; 2. *(пробраться)* (זיך) דורכשמוגלען

прослáвить *сов.* בארימט מאכן, רימען; ~ся *сов. (тв.)* קיינע־ בארימט מאכן זיך (מיט)* בארימט וועלן, (מיט)* שעם זיך* זיך (מיט)

прослáвленный בארימטער; ~ геро́й דער בארימטער העלד

прославля́ть(ся) *несов. см.* прослáвить(ся)

проследи́ть *сов.* 1. *(выследить)* אויספירן; 2. *(проконтролировать):* ~ за выполне́нием זען* ס'וואָל אויס- געפילט ווערן*; 3. *(исследовать)* אויספארשן

просле́живать *несов. см.* проследи́ть

прослези́ться *сов.* לאָזן* א טרער

просло́йка *ж* מ ־ן שיכט; *(общественная)* צווישנשיכט מ ־ן

прослу́шать *сов.* 1. הערן; ~ конце́рт א קאָנצערט הערן; 2. *(курс лекций и т. п.)* אויסהערן, צוהערן; 3. *мед.* אויסהערן; 4. *разг. (не услышать)* דורכ- פארהערן, פאר- לאָזן*

прослы́ть *сов. (тв.)* (פאר, וי)* בא- פארשעמט ווערן*, קומען* א שעם (פון)

просма́тривать *несов. см.* просмотре́ть

просмо́тр *м* 1. *(фильма и т. п.)* דורכקוק מ ־ן; 2. *(проверка)* דורכקוקן ז; דורכרעווידירן ז; ~ ру́кописи דאָס דורכקוקן דעם מאנוסקריפט; 3. *разг. (недосмотр)* פארזעץ מ

просмотре́ть *сов.* 1. דורכקוקן; ~ фильм א דורכקוקן דורכ- פילם; 2. *(бегло прочитать)* דורכקוקן; ~ журна́л קוקן דעם זשורנאל; 3. *(пропустить)* פאר-, דורכלאָזן* [דורכלאָזן*] א דרוקפעלער פארזעץ*; ◇ ~ все глаза́ אויסקוקן זיך די אויגן

просну́ться *сов.* אופוואכן, אופכאפן זיך; *перен.* אופ- וואכן

про́со *с* ו פראָסע, מ הירזש

просо́вывать(ся) *несов. см.* просу́нуть(ся)

просоли́ть *сов.* דורכזאלצן* (אײַנ)זאלצן*

просо́хнуть *сов.* אויסטריקענען זיך* וועלן* טרוקן°

просочи́ться *сов.* דורכריפן, דורכרינען; *перен.* ארײַנ- דרינגען*

проспа́ть *сов.* 1. *(спать некоторое время)* אָפשלאָפן*; 2. *(не проснуться вовремя)* פארשלאָפן* זיך; 3. *(пропустить)* פארפעלן, פארשלאָפן*; ~ся *сов. (о пьяном)* אויסשלאָפן* זיך, אויסניכטערן זיך (אין שלאָף)

проспе́кт[1] *м* (*улица*) פּראָספּעקט מ ־ן; Ле́нинский ~ לענין־פּראָספּעקט מ

проспе́кт[2] *м* (*план*) פּראָספּעקט מ ־ן; рекла́мный ~ רעקלאמיר־פּראָספּעקט מ ־ן

проспряга́ть *сов. грам.* קאָניוגירן

просро́ченный: ~ па́спорт אויסגעגאנגענער פּאַספּאָרט; ~ платёж נאָכטערמיניקע צאָלונג

просро́чивать *несов.*, просро́чить *сов.* דורכלאָזן* דעם; ~ платёж דורכלאָזן* דעם צאָל־טערמין; טערמין

просро́чка *ж* דאָס דורכלאָזן דעם טערמין

простáвить *сов.*, проставля́ть *несов.* שטעלן; ארײַנ־; ~ да́ту שטעלן די דאַטע; שרײַבן*

простáивать *несов. см.* простоя́ть

простáк *м* א טאמעוואָטע(ר)

простéнок *м* צווישנוועגל ז ־ער

простира́ться *несов.* אויסשפרייטן זיך, צי׳ען* זיך; сте́пи простира́ются на со́тни киломе́тров דער סטעפּ ציט זיך (אף) הונדערטער קילאָמעטער

простúтельн||ый 1. פּארצי׳לעכער, פּארני׳בלעכער; וואָס; מע קען מויכל זײַן* *после сущ.*; 2. *в знач. сказ.*: ему́ ~о אף אים קען מען קיין פּאריבל ניט האָבן

проститу́||тка *ж* פּראָסטיטוטקע וו ־ס; זונע וו ־ס *уст.*; ~ция *ж* פּראָסטיטוציע וו

прости́||ть *сов.* 1. מויכל זײַן*, פּארגעבן*; 2.: ~те (меня́)! אנטשולדיקט!, זײַט* *(вежливое предупреждение)*

прости́ться *сов.* זיך גענעמען

про́сто *нареч.* 1. פּשוט, פּאָשעט; э́то ~ объясня́ется [פּאָשעט] דאָס דערקלערט זיך פּראָסט; 2. *в знач. сказ.*: ему́ о́чень ~ э́то сде́лать זיי־ קען עס טאָן* [לײַכט] ער פּאָשעט; тебе́ ~ рассужда́ть דיר איז גרינג ער [לײַכט] צו רעדן; 3. *в знач. усил. частицы* גלאט, מאָמע; э́то ~ неле́пость דאָס איז גלאט אן אומזין; накури́ли — ~ дыша́ть не́чем אָנגעראָכערט — ס׳איז מאָמע ניטאָ מיט וואָס; 3. *в знач. ограничительной частицы разг.* פּאָשעט; он ~ не хо́чет פּאָשעט ער וויל ניט; ◇ ~-на́просто פּאָשעט און פּראָסט; ~ так 1) *(обыкновенно)* גאָנץ פּאָשעט; 2) *(без цели)* גלאט אזוי זיך

простова́тый *разг.* פּאָשעטער; *(бесхитростный)* ניט־ קי׳בערגעשפּיצטער

простоду́шный טמי׳מעסדיקער, נאי׳וער; *(откровенный)* אָפּנהאַרציקער

прост||о́й[1] 1. *(несложный)* פּאָשעטער, אי׳נפאכער; ~а́я зада́ча אן אי׳נפאכע [א פּאָשעטע] אופּגאבע; 2. *(однородный, несоставной)* אי׳נפאכער; ~о́е предложе́ние *грам.* אן אי׳נפאכער זאץ; 3. *(безыскусственный)* פּאָ־ א פּאָשעט [פּראָסט] שעטער, פּראָסטער; ~о́е пла́тье קלײַד; 4. *(обыкновенный)* פּראָסטער, געווי׳נלעכער; ~ы́е лю́ди געווי׳נלעכע מענטשן; *(бесхитростные)* פּאָשעטע מענטשן [פּראָסטע], מענטשן אָן קונצן; ◇ ~о́е письмо́ א מיט, מיטן בלויזן אויג; ~ы́м гла́зом געווי׳נלעכער בריוו; по то́й ~о́й причи́не, что... דער הויפּטער ריע פּאָשעט דערפאַר, וואָס...

простóй[2] *м* לי׳דישטיין ז

простоква́ша *ж* זויערמילך וו

простона́ть *сов.* 1. א קרעכץ טאָן*; 2. *(стонать некоторое время)* אָפּקרעכצן; ~ всю ночь א גאַנצע נאכט אָפּקרעכצן

простóр *м* 1. ראַכווע וו; 2. *(свобода, раздолье)* פּרי־ הי׳ט וו

просторе́чие *с* 1. פּראָסטע רייד, פּראָסט לאָשן; 2. *лингв.* ווולגאר־שפּראך, ווולגאר׳זמען מצ.

простóрный גערעמער, גערעימער; *(о полях, степях и т. п.)* ראַכוועדיקער

простосерде́ч||ие *с* אָפּנהאַרציקייט וו, טמי׳מעסדיקייט וו; ~ный אָפּנהאַרציקער, טמי׳מעסדיקער

простота́ *ж* 1. פּראָסטקייט וו, פּאָשעטקייט וו; *(несложность)* אי׳נפאכקייט וו; 2. *(непосредственность)* פּאָש־ טעם וו

простофи́ля *м и ж разг.* [טראָפּ] קאָפּ, גאַרישער טאָם מ

простра́нный לאַנגער°, באאר׳כעסדיקער; *(подробный тж.)* אויספירלעכער

простра́нственный רוים־, רוימלעכער

простра́нств||о *с* 1. רוים מ; воздýшное ~о לופט־רוים מ; косми́ческое ~о קאָסמישער רוים; 2. *(промежуток)* שטאָכים) מ (מצ. שטאָך; оста́вить ~о ме́жду *чем-л.* לאָן* א לי׳דיק אָרט צווישן עפּעס, א שטאָך צווישן עפּעס; 3. *(поверхность)* שטאָכים) מ (מצ. שטאָך; огро́мные ~а גוואַלדיקע שטאָכים [טעריטאָריעס]

простре́л *м* *(болезнь)* ליומבאַגאָ וו

простре́ливать *несов.* 1. *см.* простреля́ть; 2. *воен. (местность)* האלטן* אונטערן פּײַער, באשי׳סן*; ~ся *несов.*: доро́га простре́ливается דער וועג קען באשאָסן דער וועג וועלט באשאָסן; *(в настоящий момент)* וועלן;

простреля́ть *сов.* דורכשיסן*

прострочи́ть *сов.* דורכשטעפּן

простýда *ж* פּארקי׳לעכץ ז ־ן, פּארקי׳לונג וו ־ען

простуди́ть *сов.*, зýкилн, פּארקי׳לן; ~ся *сов.* פּארקי׳לן זיך, זיך צוקילן

простýдн||ый: ~ые заболева́ния מצ. פּאר־, פּארקי׳לונגען קי׳לעכץ־קרענק מצ.

простужа́ть(ся) *несов.*, простýживать(ся) *несов. см.* простуди́ть(ся)

проступа́ть *несов. см.* проступи́ть

проступи́||ть *сов.* ארויסטרעטן*, באוויזן* זיך; *(стать более заметным)* אָנזיכטיק ווערן*; пот ~л на лбу אים שוויים איז ארויסגעטראָטן אפּן שטערן; на щека́х ~л румя́нец אף די באקן האָט זיך באוויזן [איז ארויסגע־ טראָטן] א רי׳טלעכקייט; на стене́ ~ли сы́рые пя́тна אף דער וואַנט זײַנען אָנזיכטיק געוואָרן פּײַכטע פלעקן

простýп||ок *м* פּארשוידיקונג וו; *мн.* כאטאָים מצ.; ме́л- кие ~ки קלי׳ינע° כאטאָים

простывáть *несов. см.* просты́ть

простыня́ *ж* לײַלעך מ ־ער

просты́||ть *сов. разг.* 1. *(остыть)* פּארקי׳לט ווערן*, קאַלט ווערן*; 2. *(простудиться)* פּארקי׳לן זיך, צוקילן זיך; ◇ его́ и след ~ л דאָס אָרט זינגט איז פּארקי׳לט גיי זוך אים; געוואָרן

просу́нуть *сов.* דורכשטופּן, דורכרוקן; ~ся *сов.* דורכשטופּן זיך, דורכרוקן זיך

просу́шивать(ся) *несов. см.* просуши́ть(ся)

просуши́ть *сов.* אויסטריקענען; ~ся *сов.* אויסטריקע- טרוקן° ווערן*, נען זיך

просуществова́ть *сов.* 1. עקזיסטירן; 2. *(поддержать своё существование)* דורכלעבן זיך

просчёт *м* 1. רעכן־פעלער מ ־ן, טעו־ (מצ. ־ן, טעאָס

(אין כעזשבן) (סים; 2. *(промах, ошибка)* פּעלער מ ־ן; допусти́ть ~ דערלאָזן* א פּעלער, האָבן* א טאָפּעס

просчита́ться *несов.* נארן האָבן* א טאָפּעס אין כעזשבן; זיך

про́сып *м разг.:* спать без ~у שלאָפן* ווי א געהאַר־ געטער

просы́пать *сов.* אויסשיטן*

просыпа́ть[1] *несов. см.* просы́пать

просыпа́ть[2] *несов. см.* проспа́ть 2

просы́паться *сов.* אויסשיטן* זיך

просыпа́ться[1] *несов. см.* просы́паться

просыпа́ться[2] *несов. см.* проснýться

просыха́ть *несов. см.* просо́хнуть

про́сьб||а *ж* ־ס וו, באקאָפּשע, ב(י)טע; у меня́ к вам ~а [א ב(י)טע] באקאָפּשע איך צו אייך; по ва́шей ~е כ'האָב צו אייך; обрати́ться с ~ой о *чём-л.* אײַער באקאָפּשע; זיך וועגן* [מיט א ב(י)טע] וועגן עפּעס; удовлетвори́ть ~у באפרידיקן די באקאָפּשע; отказа́ть в ~е אָפּזאָגן מע בעט ניט רייכערן; אין דער באקאָפּשע; ~а не кури́ть!

просян||о́й ־פּראָסע, ־הירוש, הירשענער; ~о́е по́ле פּראָסע־פעלד ז ־ער

прота́лкивать(ся) *несов. см.* протолкну́ть(ся)

прота́пливать *несов. см.* протопи́ть

прота́птывать *несов. см.* протопта́ть

протара́нить *сов.* (אף דורך אן דורך), טאראָנעוון, דורכברעכן* מיט א טאראָן

прота́скивать *несов.*, **протащи́ть** *сов.* 1. *(через, сквозь что-л.)* דורכשלעפּן, *(перенести)* דורכטראָגן*; 2. *разг.:* ~ резолю́цию דורכשמוגלען א רעזאָליוציע; ~ кандида́та דורכרוקן א קאַנדידאַט דורכזייפּן

протежé *нескл. м* = מ פּראָטעזשע; *ж* = וו פּראָטעזשע

протéз *м* ־ן מ פּראָטעז; ~и́ст *м* ־ן מ פּראָטעזיסט

протека́||ть *несов.* 1. *см.* протéчь; перегово́ры ~ли в атмосфе́ре серде́чности и взаи́много понима́ния די אונטערהאַנדלונגען זײַנען דורכגעגאַנגען אין א האַרציקער אטמאָספער פון קאָנפידענטיקונג; 2. *(о реках)* פליסן*

протекторáт *м* ־ן מ פּראָטעקטאָראַט

протекциони́зм *м* מ פּראָטעקציאָניזם

протéкци||я *ж* ־ס וו, פּראָטעקציע; по ~и [אַדאַנק] מיט דער פּראָטעקציע

протереть *сов.* 1. *(насквозь)* אויסריבן*; ~ *что-л.* до дыр עפּעס אין לעכער אויסריבן*; 2. *(вытереть)* דורכווישן; ~ очки́ דורכווישן די ברילן; 3. *(пропустить сквозь сито и т. п.)* דורכריבן*; ◇ ~ глаза́ דורכריבן* די אויגן

протéст *м* ־ן מ פּראָטעסט; заяви́ть ~ [דער־] מעלדן* א פּראָטעסט־דע־ מאָנסטראַציע וו ־ס

протеста́нт *м* ־ן מ פּראָטעסטאַנט; ~ский פּראָטעס־ טאַנטישער; ~ство *с* ז פּראָטעסטאַנטום

протестова́ть *несов.* (про́тив *род.*) (קעגן) פּראָטעסטירן

протéчь *сов.* 1. *(просочиться)* דורכרינען*, ארײַנרי־ נען*; 2. *(стать проницаемым для жидкости)* רינען*; *(о лодке и т. п.)* דער צעלעכצט זינק*; крыша протекла́ דער דאַך רינט [האָט אָנגעהויבן רינען]; 3. *(о событиях, процессах)* פאַרבײַ־ גיין*; *(быстро — о времени тж.)* לויפן*; э́ти дни протекли́ незаме́тно אָט די טעג זײַנען פאַרבײַגעלאָפן אומבאמערקט

про́тив *предлог с род. п.* 1. קעגן; ~ тече́ния קעגן שטראָם; боро́ться ~ фаши́зма קעגן פאשיזם קעמפן; сре́дство ~ гри́ппа קעגן גריפּ; א מיטל קעגן; ~ со́вести קעגן געוויסן; ~ во́ли קעגן ווילן; оди́н шанс ~ десяти́ איין קעגן צען; 2. *(напротив)* קעגן(אנט), קעגנ־ ; ~ до́ма אנטקעגן [קעגנ־] דעם הויז; друг ~ дру́га איינער קעגן אנדערן; 3. *(по сравнению)* אין פאַרגלײַך אנטקעגן, לעגאַבע, מיט; рост продýкции ~ про́шлого го́да דער וווקס פון דער פּראָדוקציע אנטקעגן [אין פאַרגלײַך מיט, לעגאַבע]; 4. *в знач. сказ.* קעגן; кто ~? ווער פאראַרן?; 5. *в знач. сущ.* מ קעגן; все «за» и «против» אַלע «פאר» און «קעגן»

про́тивень *м* ־ס מ בעקן, ז (באָק)בלעך

проти́виться *несов. (дат.)* (דאַט.) קעגנשטעלן זיך, ווערן זיך (קעגן)

проти́вник *м* 1. = מ קעגנער; 2. *собир. воен.* קעגנער מ, פיינט מ, סוינע

проти́вно 1. *нареч.* עקלהאפטיק, עקלדיק, מיעס; он ~ хихи́кает ער כיכיקעט מיעס [עקלדיק]; 2. *в знач. сказ. безл.* דערוויידער, עקלהאפטיק; ~ смотре́ть ס'איז ס'עקלט צו קוקן, דערוויידער צו קוקן

проти́вн||ый[1] 1. *(противоположный)* ־קעגן; ~ый ве́тер קעגנווינט מ; ~ое мне́ние פארקערטע מיינונג; א 2. *(враждебный):* ~ая сторона́ *юр.* קעגנצאד מ; 3. *в знач. сущ. с:* доказа́тельство от ~ого דערוויזן פונעם פאר־ קערטן; ◇ в ~ом слу́чае אין קעגנפאל

проти́вный[2] *(отвратительный)* עקלדיקער, עקלהאפ־ טיקער

противоалкого́льный אנטיאלקאָהאָלישער

противоа́томн||ый: ~ая защи́та קעגנאַטאָם־שוץ וו

противове́с *м* ז קעגנגעוויכט; в ~ *чему-л.* אנטקעגן־ שטעלט (צו) עפּעס

противовоздýшн||ый: ~ая оборо́на קעגנלופט־שוץ וו

противога́з *м* ־ס וו גאַז־מאסקע

противодéйств||ие *с* זיך קעגנשטעלן; *физ.* קעגן־ וווירקונג וו; оказа́ть *чему-л.* ~ие זיך קעגן שטעלן (קעגן)

противоесте́ственный קעגן־נאטירלעכער, אומנאטירלע־ כער

противозако́нн||ость *ж* וו קעגנגעזעצלעכקייט, אומגעזע־ צלעכער; ~ый לעכקייט וו

противозача́точн||ый: ~ые сре́дства מיטלען קעגן שוואַנ־ גערשאפט

противолежа́щ||ий *мат.* קעגנליגנדיקער; ~ие углы́ קעגנליגנדיקע ווינקלען

противомúнн||ый *воен.* ־קעגנמינען; ~ая защи́та מינען־שוץ וו

противообщéственный אנטיגעזעלשאפטלעכער; ~ посту́пок אן אנטיגעזעלשאפטלעכער טאט

противопожáрн||ый ־פייערשוץ־; ~ые мероприя́тия מע־ ערשוץ־מאַסמיטלען

противопока́занный *мед.* ניט־רעקאָמענדירלעכער, אומגעוונטער, שעדלעכער; *(вредный)* קעגנגעוויזענער

противополóжност||ь *ж* 1. *(свойство)* קעגנזעצלעכקייט וו; ~ь мне́ний מיינונגען פון קעגנזעצלעכקייט; ~ ин-

ПРО

тере́сов די קעגנוצצלעכקייט פון די אינטערעסן; 2. *(несходное с другим)* קאָנטראַסט מ, הייפּעך מ, קעגנוצאַץ מ; он по́лная ~ь своему́ бра́ту ער איז פונקט דער הייפּעך פון זיין ברודער; ~и схо́дятся [עקסטרעמקייטן] קעגנוצאַצן; 3. *филос.* קעגנוצאַץ מ ־ן; борьба́ ~ей צוגרייף (אָפּט) פּאלן; ◇ в ~ь *кому-л., чему-л.* דער קאמף פון קעגנוצאַצן צו עמעצן, צו אין קעגנוצאַץ צו עמעצן, צו לעהייפּעך צו עפּעס

противополо́жн||ый 1. *(расположенный напротив)* קעגנ- דער קעגנוּבער-, אנטקעגנדיקער, ~ый бе́рег דיקער ברעג; 2. *(противоречащий)* פּאר-, קעגנוצצלעכער, ~ое мне́ние א קעגנוצצלעכע מיינונג קעגנערישער

противопоста́вить *сов.*, **противопоставля́ть** *несов.* 1. *(сравнить)* קעגנשטעלן, פּארגלײַכן*; 2. *(направить против)* קעגנשטעלן

противоракéтн||ый קעגנראקעטן-; ~ое ору́жие קעטן־געווער ז

противоречи́вость *ж* וויִדערשפּרעכלעכקייט ז, וויִדער-, ~ выска́зываний די סטירע(ס)דיקייטן, שפּרעכיקייט ז; די וויִדערשפּרעכלעכקייט, די סטי- [די וויִדערשפּרעכיקייט רע(ס)דיקייטן] פון די ארויסזאגונגען

противоречи́в||ый וויִדערשפּרעכי-, וויִדערשפּרעכלעכער, ~ые све́дения סטירע(ס)דיקער, קער, וויִדערשפּרעכלעכע [וויִדערשפּרעכיקע, וויִדערשפּרעכנדיקע] יעדיעס

противоре́ч||ие *с* ־ן מ, וויִדערשפּרוך ז, ־ס ז; סטירע; кла́ссовые ~ия מע. קלאַסן־וויִדערשפּרוכן; по́лный ~ий פול מיט וויִדערשפּרוכן, וויִדערשפּרוכפולער; находи́ться в ~ии с *чем-л.* אין וויִדערשפּרוך [אין סטירע] מיט זיך* אין וויִדערשפּרוך; дух ~ия צולאָכעס מ; קאפּיר־ניסט מ עפּעס

противоре́чить *несов. (дат.)* 1. *(возражать)* דער- וויִדער-; 2. *(не соответствовать)* וויִדער- (דאט.) זיך* אין וויִדערשפּרוך [אין סטירע] (מיט), שפּרעכן* (צו)

противостоя́ние *с астр.* קעגנשטיין, קעגנזון־שטאנד מ ז (פון א פּלאנעט)

противостоя́ть *несов.* 1. *(сопротивляться)* אריסטוויזן* א וויִדערשטאנד [ווערן זיך, שטעלן]; 2. *(противополагаться)* זיך* קעגנגעשטעלט

противота́нков||ый קעגנטאנקען-; ~ое ружьё קען־ביקס ז ־ן

противоя́дие *с* קעגנגיפט מ

протира́ть(ся) *несов. см.* протере́ть(ся)

проти́скивать(ся) *несов. см.* проти́снуть(ся)

проти́снуть *сов.* דורכשפּאַרן, דורכשטופּן; ~ся *сов.* דורכשפּאַרן זיך, דורכשטופּן זיך

проткну́ть *сов.* דורכשטעכן*

прото́к *м* 1. ־ן מ דורכפלוס; 2. *анат.* קאנאל מ ־ן, דורכגאנג מ (מע. דורכגענג)

протоко́л *м* ־ן מ פּראָטאָקאָל; соста́вить ~ מאכן א פּראָטאָקאָל; по ~у *дип.* לויטן פּראָטאָקאָל [עטיקעטן]

протоколи́ровать *сов. и несов.* פּראָטאָקאָלירן, ארײַנ- שרײַבן* אין פּראָטאָקאָל

протоко́льный 1. פּראָטאָקאָל־; ~ отде́л פּראָטאָקאָלאַרטיקער; 2. *(о стиле)* פּראָטאָקאָלאַרטיק

протолкну́ть *сов.* 1. *(через что-л.)* דורכשטופּן; 2. *перен. разг.* א רוק טאָן* דעם אינ- א רוק* טאָן; ~ де́ло דורכשלאָגן* זיך א וועג, ~ся *сов.* דורכשטופּן זיך יען;

прото́н *м физ.* פּראָטאָן מ ־ן

протопи́ть *сов.* אויסהייצן, דורכהייצן

протопла́зма *ж биол.* פּראָטאָפּלאַזמע ז

протопта́ть *сов.* אויסטרעטן*; ~ доро́жку א סטעזשקע [א שטעגל]

проторённ||ый אינגעריבענער, גלאַטער; *перен.* -אויסגע- גיין* מיט אן אויס- טראָטענער; ◇ идти́ по ~ой доро́жке געטראָטענער סטעזשקע

прототи́п *м* ־ן מ פּראָטאָטיפּ, ־ער ז פּאָרבילד

прото́чн||ый: ~ая вода́ שטראָמ(ענד)יקע וואַסער; ~ый пруд א סאַזשלקע מיט שטראָמ(ענד)יק וואַסער

протрезви́ться *сов.* אויסניכטערן זיך, ניכטער ווערן*

протруби́ть *сов. см.* трубить

проту́хнуть *сов.* קאָליע ווערן*

протыка́ть *несов. см.* проткну́ть

протя́гивать *несов. см.* протяну́ть; ~ся *несов. см.* протяну́ться 1, 2

протяже́ни||е *с* לענג ז; *(расстояние)* מעהאָלעך מ; *(площадь)* שטעטעך מ; име́ть ~е зиען* זיך*; ~е в ширину́ ז בריים; на ~и всего́ пути́ אויבער דער לענג פון- [אויבערן] אפּן; на всём ~и от... до... נעם גאנצן וועג; ◇ на ~и *чего-л.* אין מעשעך; גאנצן וועג פון... ביז...; на ~и веко́в אין מע- פון עפּעס שעך פון יאָרהונדערטער

протяжённость *ж* לענג ז; ~ па́рка три киломе́тра דער פּארק איז דרײַ קילאָמעטער די לענג; ~ в ширину́ ז בריים

протя́жн||ый צעצויגענער ליד; ~ая пе́сня א צעצויגענע

протяну́ть *сов.* 1. *(натянуть)* דורכציען*, אויבערציען*; ~ верёвку че́рез двор א שטריק [אויבערציען*] דורכציען*; ~ телефо́нную ли́нию אויבערן הויף; 2. *(вытянуть)* אויסשטרעקן, לעפּאָן־ליניע; *(подать)* דערלאַנגען; ~ ру́ку за *чем-л.* אויס- [אויס] טע- אויסציען*; די האַנט צו נע-, שטרעקן] די האַנט נאָך עפּעס אויסציען*; ~ *кому-л.* письмо́ דעם עפּעס דערלאַנגען עמעצן; ~ ру́ку *(здороваясь и т. п.)* בריוו; ~ *кому-л.* ру́ку по́мощи אויסציען* [געבן*] עמעצן א העלפּנדיקע [א באהילפיקע]; 3. *(предложить)* דערלאַנגען; ~ *кому-л.* портсига́р עמעצן דעם פּאָרטסיגאַר [צעצויגענען]; 4. *(заставить длительно звучать)* אויסציען*, צעציען*; *(сказать что-л. протяжно)* אויסציען* די ווערטער, ~ но́ту [צעציען*] א נאָטע אויסציען*; 5. *разг. (затянуть, задержать)* פּארשלעפּן, פּארציען*; ~ де́ло [פּארשלעפּן] דעם איניען פּארציען*; 6. *разг.:* он до́лго не протя́нет ער וועט (שוין) לאנג° זיך ניט ס׳איז אים שוין קיין סאך ניט גע-, האלטן אף דער וועלט; ◇ ~ но́ги אויסציען* די פיס; ~ся *сов.* 1. *(о руках)* אויסשטרעקן זיך, אויסציען* זיך; 2. *(о пространстве)* אויסשפּרייטן זיך, ציען* זיך; на ты́сячи киломе́тров протяну́лись леса́ אף טויזנטער קילאָמעטער ציען* זיך; 3. *разг. (продлиться)* (גע)-, ציען* זיך דויערן

проучи́ть *сов.* 1. *разг. (наказать)* אָנלערנען; 2. *(учить некоторое время)* (אָפּ)לערנען

профа́н *м* ־ען מ פּראָפאַן; *(невежда)* אמאַרץ מ (מע. אמארצים); быть ~ом в *чём-л.* גאָרנישט ניט פאר- שטיין* אין עפּעס

профбиле́т *м* (профсою́зный биле́т) פּראָפּבילעט מ (מיט- גליד־בילעט פון פּראָפּאַריין)

профбюро́ *с нескл.* (профсою́зное бюро́) פּראָפּבּיורָא ז, ~ ־ען (אָרטיקע ביורָא פון פּראָפּאַרײַן)

профгру́ппа *ж* (профсою́зная гру́ппа) פּראָפּגרופּע ז ־ס (די גרופּע פון פּראָפּאַרײַן)

профессионáл *м* פּראָפּעסיאָנאַל ז ־ן

профессионáльн||ый פּראָפּעסיאָנעלער; ~ое образова́ние פּראָפּעסיאָנעלע בילדונג; ~ый революционе́р פּראָ-פּעסיאָנעלער רעוואָלוציאָנער; ◇ ~ый сою́з פּראָפּעסיאָנעלע פאריין

профе́ссия *ж* פּראָפֿעסיע ז ־ס

профе́ссор *м* פּראָפֿעסאָר ז ..־סאָרן

профессу́ра *ж* 1. פּראָפּעסור ז; 2. *собир.* פּראָפּעסאָרן מצ. ז, פּראָפּעסור

профилáктика *ж* פּראָפֿילאַקטיק ז

профилакти́ческий פּראָפֿילאַקטישער

про́филь *м* 1. *(лица; тж. перен.)* פּראָפֿיל ז ־ן; в ~ דער פּראָפֿיל פון דער הויכשול; ~ вýза אין פּראָפֿיל; 2. *тех.* פּראָפֿיל, ־ן ז קוועָרשניט; ~ доро́ги דער פּראָפֿיל [קוועָרשניט] פּוינעם וועג

профильтрова́ть *сов.* דורכפילטרירן

профко́м *м* (профсою́зный комите́т) פּראָפּקאָם ז ־ן (פּראָפּאַרײַנישער קאָמיטעט)

профóрм||а *ж разг.:* для ~ы פון יוצע וועגן

профсою́з *м* (профессионáльный сою́з) פּראָפּאַרײַן ז ־ן (פּראָפּעסיאָנעלער פּאַרײַן); ~ный פּראָפּאַרײַנישע, פּראָ- ~ное собра́ние פּראָפּאַרײַנישע פֿאַרזאַמלונג; ~ный биле́т א בילעט פון א פּראָפּאַרײַן־מיטגליד

прохáживаться *несов. см.* пройти́сь

прохвати́ть *сов.*, **прохва́тывать** *несов. разг.* 1. *(о холоде, сырости)* דורכקרעמען*; 2. *(раскритиковать)* דורכ־זיפּן

прохлáд||а *ж* קילע [פּרישע] לופט ז; קיל(בלעכ)קייט; пове́яло ~ой ס׳האָט א צי [א וויַע] געטאָן א קיל ווינטל

прохлáд||ец *м:* рабо́тать с ~цем אַרבעטן אָן ברען

прохлади́тельн||ый: ~ые напи́тки קאַלטע געטראַנקען [מאשקאָעס]

прохлади́ться *сов. разг.* אָפּקילן זיך, אָפּפרישן זיך

прохлáдн||о 1. *нареч.* קיל; *перен.* °קאַלט, °קילבלעך; ~о отнести́сь к *чему-л.* באציען* זיך צו עפּעס קאַלט [קילבלעך]; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קילבלעך; сего́дня ~о הײַנט איז קילבלעך; ему́ бы́ло ~о ס׳איז אים געווען קילבלעך; ~ый 1. קילער, קילבלעכער; פרישער; 2. *перен.* °קאַלטער, קילבלעכער

прохлажда́ться *несов.* 1. *см.* прохлади́ться; 2. *разг. (бездельничать)* האָבן* א גרינג לעבן; 3. *(неторопливо делать что-л.)* מאָרודיען

прохóд *м* 1. *(действие)* דורכגיין ז, דורכגאַנג מ; 2. *(место)* דורכגאַנג מ (מצ. דורכגענג); ◇ от него́ ~а нет, он мне ~у не даёт ער לאָזט מיך די גאַס ניט דורכגיין, ער לאָזט מיך ניט רוען; ни ~а, ни прое́зда ס׳איז ניט דורכצוגיין, ניט דורכצופֿאָרן

проходи́мец *м разг.* = שווינדלער ז ־ן, אפּעריסט ז ־ן

проходи́ть *несов.* 1. *см.* пройти́; 2.: доро́га прохо́дит че́рез лес דער וועג גייט [ציט זיך] דורך וואַלד

прохо́дка *ж горн.* דורכהאַקן ז

проходн||о́й 1. דורכגאַנג־; ~а́я ко́мната דורכגאַנג־צימער ז ־ן; ~о́й балл קאָנקורס־דורכגאַנגבאַל ז ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* (מצ. ..־דורכגענג) קאָנטראָל־דורכגאַנג ז ־ן; заводска́я ~а́я зоо́ל־טויער ז ־ן; ◇ ~а́я бу́дка דורכגאַנגהויף ז ־ן; ~о́й двор טראָל־בוד(ק)ע ז ־ס

прохо́жий *м* = פאַרבײַגייער ז ־ן, דורכגייער ז ־ן,

процвета́н||е *с* בליונג ז; *(экономическое тж.)* פּראָ-ספּעריטי ז *часто ирон.;* пери́од ~я בלי־פּעריאָד ז ־ן

процвета́ть *несов.* זײַן* אין פולן בלי

процеди́ть *сов.* 1. דורכזיִען; 2.: ~ (сквозь зу́бы) אַ זאָג טאָן* [א מורמל טאָן*] צווישן די ציין

процеду́р||а *ж* 1. פּראָצעדור ז ־ן; ~а голосова́ния אָפּשטים־פּראָצעדור ז ־ן; ~а подписа́ния догово́ра פּראָצעדור פון אונטערשרײַבן דעם אָפּמאַך; 2. *мед.* היילונג־פּראָצעדורן מצ. ז ־ן

процежи́вать *несов. см.* процеди́ть

проце́нт *м* פּראָצענט ז ־ן *(с колич. словами мн.* פּראָצענט); сло́жные ~ы *мат.* צוואַמענגעזעצטע פּראָ-צענטן; в ~ах אין פּראָצענטן, פּראָצענטוועל; вы́полнить план на сто ~ов אויספילן דעם פּלאַן אַף הונדערט פּראָצענט; ~ы с капита́ла פּראָצענט־געלט פּוינעם קאַ-פּיטאַל; два ~а годовы́х צווויי פּראָצענט יערלעך; то́лько небольшо́й ~ учеников не по́льзуется библиоте́кой בלויז א קליינער° פּראָצענט [טייל] שילער נעמט ניט קיין ביכער אין ביבליאָטעק

проце́нтн||ый 1. *(выраженный в процентах)* פּראָצענ-טואַלער, פּראָצענטיק; ~ая но́рма ז פּראָצענט־נאָרמע; ~ый соста́в דער באשטאַנד אין פּראָצענטן; ~ое содержа́ние желе́за в руде́ דער פּראָצענטואַלער אונטהאַלט פון פּראָצענטן; в ~ом отноше́нии פּראָצענטואַל; 2.: ~ые бума́ги מצ. פּראָצענט־פאַפּירן, וועקסל־פאַפּירן

проце́сс *м* פּראָצעס ז ־ן; ~ разви́тия דער פּראָצעס פון אנטוויקלונג(ס)־פּראָצעס מ, אנטוויקלונג־; произво́дственный ~ פּראָדוצירן־פּראָצעס מ; в ~е рабо́ты אין פּראָצעס [אין גאנג] פון דער ארבעט; откры́тый суде́бный ~ אן אָפּענער גערי׳כט־פּראָצעס; нача́ть ~ про́тив *кого-л.* עמעצן קענן אָנהייבן* [פּארפֿירן] א פּראָצעס אין לונגען־טובער, א פּראָצעס ~ в лёгких קוליאָ ז

проце́ссия *ж* פּראָצעסיע ז ־ס; похоро́нная ~ לע-וויע ז ־ס

прочеса́ть *сов. прям. и перен.* דורכקעמען; ~ лес דורכ-קעמען דעם וואַלד

проче́сть *сов. см.* прочита́ть

прочёсывать *несов. см.* прочеса́ть

про́ч||ий 1. אַנדערער, אַנדערע; 2. *в знач. сущ. с:* и ~ее *(сокр.* אד׳ג) דאָס אַנדערע; поми́мо всего́ ~его כּוץ דעם אַלעם; 3. *в знач. сущ. мн.* אַנדערע; все ~ие אַלע אַנדערע

прочи́стить *сов.* דורכרייניקן

прочита́ть *сов.* 1. לייענען, דורכלייענען; ~ статью́ דורכלייענען אן ארטיקל; ~ сло́во по слога́м אויסלייענען דאָס וואָרט טראָפּנווײַז; 2. *(устно изложить содержание)* לייענען; ~ докла́д א פּאָרטראָג לייענען; 3. *(исполнить литературное произведение)* פאָרלייענען; 4. *перен.* לייענען; в его́ глаза́х мо́жно бы́ло ~ испу́г אין זײַנע אויגן האָט מען געקענט לייענען שרעק

прочища́ть *несов. см.* проче́стить

про́чн||о *нареч.* פעסט; стро́ить ~о בויען פעסט; ~о обоснова́ться זיך אײַנפונדעווען [פעסט] °גוט; ~ость *ж*

פּעסטקייט ז; *(длительность)* דויערהאפטיקייט ז; ~ый 1. פּעסטער; *(о тканях и т. п.)* שטאַרקער; ~ое зда́ние א פּעסטער בּיניען; ~ая верёвка א שטאַרקער שטריק; 2. *перен.* פּעסטער; דויערהאפטיקער; ~ая дру́жба פּעס- טע פרייַנטשאפט; ~ый мир דויערהאפטיקער שאָלעם; ~ые зна́ния יִדיעס פּעסטע; ~ая семья́ א געיניקטע פאַמיליע [פּרידן];

прочу́вствованный האַרציקער, מיט געפֿיל *после сущ.*

прочу́вствовать *сов.* 1. *(воспринять чувствами что-л.)* טיף פילן; 2. *(пережить, испытать)* טיף אי֫בער- לעבן

прочь *нареч.:* уйти́ ~ אַוועקגיין*; ~ с глаз мои́х! פֿאַרנעם זיך פֿונדאַנען!, אַוועק פון מײַנע אויגן! ру́ки ~! אָן הענט! אַראָפּ די הענט (פון עמעצן, פון עפּעס)! ◇ не ~ (+ *инф.*) א באלן זײַן*, זיך ניט אָפּוואַנדן; я не ~ поéсть איך וואָלט א באלן געווען [איך וואָלט זיך ניט אָפּגעוואַנט] עפּעס אָפּעסן

прошéдш||ий 1. *(минувший)* פֿאַריקער, פֿאַרגאַנגענער; 2. *в знач. сущ. с* ז פֿאַרגאַנגענע, ז פֿאַרגאַנגענהייט; ◇ ~ее врéмя *грам.* ז פֿאַרגאַנגענהייט

прошéстви||е: по ~и гóда אין א יאָר אַרום; по ~и срóка נאָכן אויסגיין פֿונעם טערמין

прошибáть *несов.*, прошибúть *сов.* 1. *(выбить)* אויס- קלאַפּן*, אויסשלאָגן*; 2. *разг.:* егó прошúб пот ס׳האָט אים באשלאָגן א שווייס; егó прошúбла слезá ס׳האָבן זיך אים געשטעלט טרערן אין די אויגן

прошивáть *несов. см.* прошúть

прошипéть *сов.* צישען

прошúть *сов.* דורכנייען; *(прострочить)* אָפּשטעפּן

прошлогóдний פֿאראיריקער

прóшло||е *с* ז פֿאַרגאַנגענע, ז פֿאַרגאַנגענהייט; в недалёком ~м מיט א קורצער צייט צוריק, ניט לאנג צוריק; ◇ отойти́ в ~е פּעלן זיך; פֿאַלעבן

прóшл||ый פֿאַריקער, פֿאַרגאַנגענער; ~ый год דאָס פּאָ- ריקע יאָר; на ~ой неде́ле יענע וואָך; ◇ де́ло ~ое וועגן דעם איז שוין גיטאָ וואָס צו, וואָס געוועזן איז געוועזן רעדן

прошмыгнýть *сов. разг.* דורכשמוגלען זיך

проштудúровать *сов.* דורכארבעטן, דורכשטודירן

прощáй(те)! זײַ(ט) געזונט!

прощáльный -געזעגן; ~ концéрт מ געזעגן־קאָנצערט; ~ поцелýй זײַ־געזונט־מא- טאָנע ז ־ס; ~ пода́рок א לעצטער קוש; прощáние *с* ז געזעגענונג, דאָס געזעגענען זיך; ◇ на ~ אף זײַ־געזונט; *(в конце)* צום סאָף

прощáть *несов. см.* простúть; ~ся *несов. см.* простúться; уйти́ не прощáясь אוועקגיין* אָן א זײַ־געזונט

прощéн||ие *с* ז פֿאַרגעבונג, ז מעכילע; проси́ть ~ия у *кого-л.* בעטן* פֿאַרגעבונג [מעכילע] בא עמעצן; прошý ~ия! אנטשולדיקט!

проэкзаменовáть *сов.* פֿארהערן; עקזאַמענירן *ust.*; ~ся *сов.* עקזאַמענירן זיך

проявúтель *м фото* מ ־ס אנטפלעקער

проявúть *сов.* 1. אַרויסווײַזן*; ~ смéлость אַרויסווײַזן* דרייסט(קייט); ~ изобрета́тельность אַרויסווײַזן* דערפֿינ- דערישקייט [אײַנפאלעריש- קייט]; 2. *фото* אנטפלעקן; ~ плёнку אנטפלעקן די פילמע; ◇ ~ себя́ אַרויסווײַזן* זיך; он проявúл себя́ хоро́шим специали́стом ער האָט אַרויס- געוויזן זיך וויי א גוטער° פאַכמאן; ~ся *сов.* 1. אנטפלעקן, אנטפלעקט ווערן*; 2. *фото* אַרויסווײַזן* זיך, זיך אנטפלעקן

проявле́ни||е *с* 1. *(действие)* אַרויסווײַזן זיך; *фото* ז אנטפלעקן; 2. *(выражение, воплощение)* -אנטפלע קונג ז ־ען; во всех ~ях אין אַלע אנטפלעקונגען; אין אַלץ, וואָס אויסערט זיך

проявля́ть(ся) *несов. см.* прояви́ть(ся)

прояснéни||е *с* 1. *(погоды)* אויסלייטערונג ז; с кратковре́менными ~ями מיט קורצע° אויסלייטערונגען; 2. *(сознания)* אויסקלארונג ז, קלאָרקייט ז

проясни́ться *сов.*, проясня́ться *несов.* 1. *(становиться ясным, видимым)* קלאָר(ער) ווערן*; 2. *(о погоде)* לויטער(ער) ווערן*; אויסלייטערן זיך; не́бо прояснúлось ס׳האָט זיך אויסגעלייטערט; 3. *(становиться понятным)* קלאָר° ווערן*, אויסקלארן זיך; положéние прояснúлось לויטערער ווערן*, ווערט*; 4. *(о сознании)* קלאָרער° געוואָרן; 5. *(о лице)* אויפשײַנען

пруд *м* מ ־ס סאָשלקע; ◇ хоть ~ пруди́ *чего-л.* ער איז אַגנעשטאָפּט מיט געלט; ~ пруди́ *ust.;* де́нег у негó ער האָט אויסער אן אי֫בער אי֫בער; ד״ע וועהויסער

пружúн||а *ж* 1. ז ־ס פֿרוזשינע; ז ־ן פֿעדער; 2. *перен.* ז ־ן טרײַבפעדער; нажáть на все ~ы *разг.* לייגן [אי֫בערקערן] וועלטן

пружúнистый פֿעדעריק

пружúнить *несов.* פֿעדערן זיך

прусáк *м* מ ־ן פּרייס

прут *м* 1. (מצ. רוט) ז ־ען, ריטל ז ־ער; 2. *(металлический)* שטאנג ז ־ן

прыгалк||а *ж*, ~и *мн. разг. см.* скакáлка

прыгать *несов.* שפּרינגען*; *(о мяче)* אויפשפרינגען*; ~ на одно́й но́жке אף איין פוס שפּרינגען*; ~ с трампли́на אַראָפּשפּרינגען* פֿונעם טראמפּלין; ~ с парашю́том שפּרינגען* מיטן פּאראשוט

прыгнуть *сов. однокр.* א שפּרונג טאָן*

прыж||óк *м* מ ־ען שפּרונג; одни́м ~кóм מיט איין שפּרונג; ~ки́ в вóду *спорт.* דאָס שפּרינגען אין וואַסער; *(отдельные выступления)* מצ. קאָפּשפּרונגען

прыснуть *сов. разг.:* ~ со́ смеху א מיט אויסשיסן* געלעכטער

пры́ткий *разг.* (ר)ספּריטנע *тж. неизм.*, פּלינקער

прыть *ж разг.* ז ־ספּריטנעקייט; ◇ во всю ~ (ט)שוא- פּיל־אויסן־בוין, ליאָם

прыщ *м* מ ־עס פּרישטש; ~а́вый, ~ева́тый -פּריש- (ר)טשעוואטע *тж. неизм.*

пряде́ние *с* ז שפּינערײַ, ז שפּינען,

прядúльн||ый -שפּין; ~ая фа́брика ז שפּינפאבריק, ז שפּינערײַ; ~ая машúна ז ־ען שפּינמאשין

прядúльщи||к *м* = מ שפּינער; ~ца *ж* ז ־ס שפּינערין

прядь *ж* ז ־ן פּאס, מ ־ס פֿאָסמע; *(вьющихся волос)* לאָק ז ־ן, קרויז מ ־ן

пря́жа *ж* ז שפּינעכץ, מצ. גארן

пря́жка *ж* מ ־עס שפּראָנטשעק, ז ־ס שפּראָנטשקע

пря́лка *ж* (מצ. ...רעדער) ז שפּינראָד

прям||áя *ж* = ז גראָדע; расстоя́ние по ~óй דער מע- האַלעך לויט דער גראָדער לינייע

прямизнá *ж* ז גראָדקייט

прямикóм *нареч. разг.* גלײַך

пря́мо *нареч.* 1. גלײַך; держа́ться ~ זיך האלטן* גלײַך; перейдём ~ к де́лу לאָמיר אײַבערגיין גלײַך צום גלײַך; идти́ ~ к це́ли גיין* גלײַך צום [צו דער זאַך]; попа́сть ~ в глаз [פונקט] אין אויג טרעפן* גלײַך (ארײַן); 2. *(откровенно)* אָפן, גלײַך; я вам ~ скажу́ כ'וועל אײַך זאָגן אָפן [גלײַך]; 3. *в знач. усил. частицы разг.* מאָמעש; ~ у́жас ס'איז מאָמעש א שרעק; я ~ не зна́ю, что де́лать איך הייב ניט אָן צו וויסן, וואָס מע טוט; ◇ пря́мо-таки *см.* пря́мо 3

прямоду́ш||ие *с* וו אָפנהאַרציקייט; ~ный אָפנהאַרציקער

прям||о́й 1. גלײַכער, גראָדער; ~а́я ли́ния *мат.* א גראָדע ליניע; ~ы́е во́лосы גלאַטע האָר; 2. *(обеспечивающий непосредственную связь)* דירעקטער; ~о́е сообще́ние א דירעקטער פֿאַרקער; говори́ть по ~о́му про́воду [טעלעפאָנירן] דורך דער דירעקטער ליניע רעדן*; 3. *(непосредственный)* דירעקטער; ~ы́е вы́боры דירעק-; ~ы́е указа́ния דירעקטע אָנווײַזונגען; э́то его́ ~а́я обя́занность דאָס איז זײַן דירעקטע פליכט; 4. *(откровенный, правдивый)* אָפנהאַרציקער, אָפנטלעכער; *(искренний)* אופֿריכטיקער; ~о́й челове́к אן אָפנטלע-; ~о́й отве́т א גלײַכער ענטפער; 5. *(явный, открытый)* בעפֿירעשער, אָפענער; ~о́й вы́зов כער מענטש; ~о́й обма́н אן אָפענער [בעפּי-]; אן אָפענער אַרויסרוף [רעשער]; 6. *(безусловный, действительный):* ~а́я необходи́мость שווינדל; אן אומבאדינגטע נויטוועניקייט; ~о́й смысл поступи́ть так א בעפֿירעשער זין אזוי צו האַנד-; ◇ ~о́й во́рот א שטייענדיקער קאָלנער; ~а́я доро́га, ~о́й путь к *чему-л.* א גלײַכער וועג צו עפּעס; ~а́я речь *грам.* דירעקטע רייד מץ.; ~о́й у́гол *мат.* די גראָדע [גלײַכע]; ~а́я кишка́ *анат.* א גראָדערווינקל; в ~о́м смы́сле сло́ва אין עכטן זין פֿונעם וואָרט; ~о́е попада́ние דאָס דירעקטע טרעפן (אין ציל)

прямолине́йн||ость *ж прям. и перен.* וו גראָדלינייקייט; ~ый *прям. и перен.* גראָדלינייקער

прямот||а́ *ж* וו אָפנהאַרציקייט, וו אָפנקייט; со всей ~о́й גאַנץ אָפן

прямоуго́льн||ик *м* ן־ מ גראָדעק; ~ый גראָדעקיקער; ~ый треуго́льник א גראָדווינקלדיקער דרײַעק; ~ый стол א פּירעקעקיקער טיש

пря́ник *м* ער־ ז לעקעכל; ◇ поли́тика кнута́ и ~а א פּאָליטיק פון בייטש און צוקערלעקעכל

пря́н||ость *ж* ן־ ז געווירץ; *мн. тж.* בסמים מץ.; ~ый שאַרפער, געווירצטער

прясть *несов.* שפּינען*

пря́тать *несов.* 1. באהאַלטן*; *(долго, большое количество)* אויסבאהאלטן*; 2. *(скрывать)* פֿאַרבאָרגן*, פֿאר-; ~ся *несов.* באהאַלטן* זיך; *(долго, о многих)* אויסבאהאלטן* זיך

пря́тки *мн.:* игра́ть в ~ שפּילן זיך אין באהעלטער-לעך [אין באהאַלטשינקעס]

пря́ха *ж* וו ־ס שפּינערן

псало́м *м* א קאפּיטל טילים

псалты́рь *ж* טילים מ; *(отдельная книга тж.)* טילים־בוך ז, מ (מץ. ־ביכער)

пса́рня *ж* ן־ וו הינט־שטאל

псевдонау́чный פסעודאָוויסנשאפטלעכער

псевдони́м *м* ן־ מ פּסעודאָנים; под ~ом אונטערן פסעודאָנים

психиа́тр *м* ־ס מ פסיכיאָטער

психиатри́ческ||ий פּסיכיאָטרישער; ~ая больни́ца א פּסיכיאָטרישער שפּיטאָל; פּסיכיאָטרישער־הויז ז *разг.* מעשוגאַס־הויז

психиатри́я *ж* וו פּסיכיאָטריע

пси́хика *ж* וו פּסיכיק

психи́ческ||ий פּסיכישער; ~ая боле́знь פּסיכיש קראַנק-; ~ий больно́й א פּסיכיש קראַנקער; ◇ ~ая ата́ка *воен.* א פּסיכישע אטאַקע

психо́з *м* ן־ מ פּסיכאָז; вое́нный ~ מילכאָמע־פּסי-כאָז מ

психо́лог *м* ן־ מ פּסיכאָלאָג

психологи́ческ||ий פּסיכאָלאָגישער; ~ий рома́н א פּסי-כאָלאָגישער ראָמאַן; ~ая война́ נערוון־קריג מ

психоло́гия *ж* וו פּסיכאָלאָגיע

психоневрологи́ческий פּסיכאָנעוראָלאָגישער

психопа́т *м* ן־ מ פּסיכאָפאַט, מעטורא־ (מץ. מעטורעף) פּים)

психотерапи́я *ж* וו פּסיכאָטעראַפּיע

пта́шка *ж разг.* ך־ ז פֿייגעלע

птене́ц *м* ך־ ז פֿייגעלע

пти́ца *ж* 1. (פויגל מ (מץ. ־ען, פייגל; 2. *собир. (домашняя)* אויפֿעס מץ.

птицево́д *м* = מ אויפֿעס־ציכטלער; ~ство *с* וו ־צוכט אויפֿעס־; ~ческий פֿאר אויפֿעס־; אויפֿעסציכטלערישער *после сущ.*

птицело́в *м* = מ פֿויגלכאפער

птицефе́рма *ж* וו ־ס אויפֿעס־פֿערמע

пти́ч||ий פֿויגל־, פֿייגל־; ~ий клюв מ פֿויגל־שנאָבל; ~ьи голоса́ מץ. פֿייגל־שטימען; *(как у птиц)* ־ען; אויפֿעס־שטאל וו ־ן דער; ◇ ~ий двор פֿייגלשער

пти́чка *ж* 1. ך־ ז פֿייגעלע; 2. *разг. (знак)* סימענדל ז ־ער, ז ־ך

пти́ч||ник *м* 1. ן־ מ אויפֿעס־שטאל וו; 2. *(работник)* = מ אויפֿעס־אופּזיערן וו ־ס; ~ница *ж* אויפֿעס־אופּזיערין

пу́блика *ж* וו פּובליק ז פּובליקום *уст.*

публика́ция *ж* 1. *(действие)* ז פּובליקירן; פֿאַרעפֿנט-לעכן ז; 2. *(опубликованный материал)* וו ־ס פּובליקאַציע

публикова́ть *несов.* פּובליקירן, פֿאַרעפֿנטלעכן; *(издавать)* ארויסגעבן*

публици́ст *м* ן־ מ פּובליציסט; ~ика *ж* וו; ~и́ческий פּובליציסטישער

публи́чно *нареч.* עפֿנטלעך; *(открыто тж.)* פֿאַר אָפן, פֿאַר בעפּומביי; *уст.* אלעמען

публи́чн||ый עפֿנטלעכער; ~ая библиоте́ка עפֿנטלעכע ביבליאָטעק; ~ое выступле́ние עפֿנטלעכע ארויסטרע-טונג; ◇ ~ый дом (מץ. ..הייזער) שאַנד־הויז ז

пу́гало *с* וו ־ס סטראַשידלע; *перен.* ז שרעקבילד

пу́ган||ый אײַבערגעשרעקענער; ◇ ~ая воро́на и куста́ бои́тся ≅ אז מע בריט זיך אָפּ אף היסן, בלאָזט מען אף קאלטן

пуга́ть *несов.* 1. *(вин.)* שרעקן*, וואַרפן* א פֿאַכעד (אף); 2. *(угрожать)* סטראַשענען; ~ся *несов. (род.)* שרעקן* מוֹרא האָבן* (פֿאַר) זיך, (פֿאַר)

пугли́вый שרעקעוודיקער

пу́говица *ж* ער־ ז קנעפּל; *(крупная)* קנאָפּ מ (מץ. קנעפּ)

пу́говк||а *ж* ך־ ז קנעפּלע; нос ~ой א קליין נעזעלע, א נעזעלע ווי א קנעפּלע

пуд *м* (16,3 *кг*) פּוד ז ־ן (*с колич. словами мн.* פּוד)
пу́динг *м* פּוּדינג ז ־ן
пу́дра *ж* וו פּוּדער, ז פּוּדרע
пу́дреница *ж* פּוּדרעניצע ז ־ך; וו ־ס פּוּדרעניצע־שאכטל
пу́дрить *несов.* פּוּדערן; ~ся *несов.* פּוּדערן זיך
пу́зо *с груб.* ז ־ך טרעלבויך
пузырёк *м* 1. בּוּלבעלע ז ־ך; בלעזל ז ־ך *разг.*; 2. *(бутылочка)* פּלעשעלע ז ־ך
пузы́рь *м* 1. בּוּלבע וו ־ס; בלעזל ז ־ך *разг.*; мы́льный ~ זײַפנבלאָז ז ־ן; 2. *(вздутие кожи)* פּוכיר ז ־ן; 3. *анат.* פּעניסער ז ־ס; мочево́й ~ אורין־פּעניסער ז ־ס; 4.: ~ со льдом אײַזפּוכיר ז ־ן
пук *м* בינטל ז ־ך
пулемёт *м* קוילנווארפער ז ־ס; ручно́й ~ א לײַכ־קוילנווארפער; станко́вый ~ האַנט־קוילנווארפער ז ־ס, שווערער קוילנווארפער; ~ный קוילנווארפער; ~ная ле́нта וו ־ס קוילנווארפער־לענטע; ~ный ого́нь פון קוילנווארפערס [א שיסערײַ] א פּײַער; ~ная ро́та קוילנווארפלער־ראָטע וו ־ס, ראָטע (פון) קוילנווארפלער; ~чик *м* = ז קוילנווארפלער
пулю́вер *м* ז ־ס פּולאָווער
пульвериза́тор *м* ז ־ס פּולווריזאַטאָר
пульс *м* ז ־ן, פּולס ז ־ס; щу́пать ~ טאָפּן [פּולס] דעם דויפּעק; ~и́ровать *несов.* פּולסירן, שלאָגן*
пульт *м* ז ־ן פּולט; но́тный ~ ז ־ן נאָטן־פּולט; ~ управле́ния ז ־ן רעגולירן־פּולט
пу́ля *ж* ז ־ן קויל
пункт *м* ז ־ן פּונקט; коне́чный ~ ז פּונקט; сбо́рный ~ זאַמלפּונקט ז ־ן; перегово́рный ~ טעלעפאָן־פּונקט; ~ договора́ פּונקט פֿונעם אָפּמאַך; א פּונקט שער שפּרעכפּונקט; ◇ кульминацио́нный ~ ז פּונקט קולמינאַציע, קולמיניר־פּונקט וו; по ~ам פּונקט נאָך פּונקט
пунктир *м* ז ־ן פּונקטיר; ~ный פּונקטירטער. פּונקטיר־; ~ная ли́ния וו ־ס פּונקטירטע ליניע, פּונקטיר־ליניע
пунктуа́льн||ость *ж* וו פּונקטועלקײט; ~ый פּינקטלע־ פּונקטועלער, כּער
пунктуа́ция *ж* וו ־ס פּונקטואַציע
пунцо́вый פּאָנסעוועד, פּאָנסעוונער
пунш *м* ז ־ן פּונש
пуп *м разг. см.* пупо́к 1; ◇ ~ земли́ *шутл.* מיטל־פונקט פון דער ערד
пупови́на *ж анат.* ז ־ן נאָפּלשנור
пупо́к *м* 1. *анат.* ז ־ן נאָפּל; ז ־ס פּופּיק *разг.*; 2. *(у птиц)* ז ־ך, פּופּיק ז ־ס פּופּיקל
пурга́ *ж* וו ־ס שניישטורעם, זוועריי ז ־ן, זוועריכע ז ־ס
пури́зм *м* ז פּוריזם
пу́рпур *м* ז פּורפּור
пурпу́рный פּורפּור־; פּורפּור־רויטער; ~ный цвет פּור־קאָליר ז
пурпу́ровый *см.* пурпу́рный
пуск *м* ז לאָז; ~ турби́ны דאָס לאָזן אין גאַנג א טורבינע
пуска́й *см.* пусть
пуска́ть(ся) *несов. см.* пусти́ть(ся)
пусков||о́й: ~о́й пери́од ז לאָז־פּעריאָד; ~а́я раке́тная устано́вка סטאַרט־אינסטאַליאַציע פֿאַר ראַקעטן

пусте́ть *несов.* פּוסט ווערן*
пусти́ть *сов.* 1. *(отпустить)* לאָזן*(אָפּ); *(разрешить)* ארויסלאָזן*; דערלויבן; ~ на во́лю אַרויס פרײַ דער אף; пусти́ (мою́) ру́ку לאָז אָפּ מײַן האַנט; ~ ребёнка гуля́ть לאָזן* דאָס קינד אף דער פּרײַ; 2. *(впустить)* ארײַנ-לאָזן*; *(по пропуску)* דורכלאָזן*; ~ жильцо́в ארײַנ-לאָזן*; ~ ночева́ть נעכטיקן לאָזן*(ארײַנ); 3. *(привести в движение)* לאָזן* (אין גאַנג); ~ мото́р לאָזן* א ראַקעטע; ~ раке́ту (אין גאַנג) דעם מאָטאָר לאָזן*; *(космическую)* ארויסשיסן* א ראַקעטע; 4. *(воду, газ и т.п.)* לאָזן*; *(в дом и т.п. тж.)* געבן*; 5. *(заставить двигаться)* לאָזן* דאָס פערד לאָזן*; ~ ло́шадь гало́пом לאָזן* אין גאַלאָפּ; 6. *(бросить)* וואַרפן*; ~ ка́мнем в *кого-л.* וואַרפן* [א ווארף טאָן*] א שטיין אף עמעצן; ~ стрелу́ שיקן א פייל; 7. *(обратить для какой-л. надобности)* לאָזן*; ~ по́ле под пшени́цу דאָס פעלד לאָזן*; ~ в прода́жу אַרײַ פארזײַען וויין; 8. *разг. (распространить)* ארויסלאָזן*; ~ слух ארויס-לאָזן*, לאָזן* (פון זיך) שפּרעכצונגען; 9.: ~ ростки́ א קלאנג לאָזן*; ◇ ~ кровь *кому-л.* עמעצן געבן*; ~ в обраще́ние צו דער אָדער; ~ на дно [ко дну] דערטרינקען*; ~ в ход все сре́дства אַלע מיטלען מאכן פאר, לאָזן* אין איין העמד; ~ по́ миру אן אָרעמאַן; ~ся *сов.* 1. *(отправиться)* זיך לאָזן*; ~ся в путь זיך אין וועג (ארײַן) לאָזן*; он пусти́лся бежа́ть ער האָט זיך גלאָזט לויפן; 2. (в *вин.*; *начать что-л.*) (אין) זיך ארײַנלאָזן*; ~ся в подро́бности ארײַנ-נעמען* פּאַרעמט-, לאָזן* זיך אין א טאַנץ; ~ся в объясне́ния פּערן זיך; ~ся в пляс גיין* טאַנצן; 3. (на *вин.*): ~ся на хи́трость לאָזן* אין גאַנג א פּאַרטל [אן אײַבערשפּיצל]
пу́сто *в знач. сказ.* פּוסט; *(безлюдно)* ווויסט; в ко́мнате бы́ло ~ דער צימער איז געווען פּוסט [לײַדיק]; в э́тот по́здний час на у́лицах ~ אין אָט דער שפּעטער; ~ в его́ душе́ שאָ זינען די גאַסן ווויסט; на душе́ у него́ бы́ло ~ ס׳איז אים געווען פּוסט אפן הארצן
пустова́ть *несов.* לײַדיק, פּוסטעווען; гости́ница никогда́ не пусту́ет דער אָטעל בלײַבט קיינמאָל ניט אָן אָרכים
пустозво́н *м разг.* ז ־ס שוויצער; ~**ство** *с разг.* וו שוויצעריי
пуст||о́й 1. *(ничем не заполненный)* פּוס-, לײַדיקער, טער; *(безлюдный)* ווויסטער; *(незанятый)* פרײַער; ~а́я коро́бка א לײַדיק [פּוסט] קעסטל; ~о́й дом א פּוסט [לײַדיק] שטוב; ~ы́е у́лицы ווויסטע גאסן; на ~о́й желу́док אפן לײַדיקן [ניכטערן] מאָגן; в за́ле бы́ли ~ы́е места́ אינעם זאל זײַנען גע-ווען פרײַע ערטער (עטלעכע); וועלן; 2. *разг. (свободный от занятий)* א פרײַער לימעד, א «פּויגנ-טער»; 3.: ~о́й чай א פּוסטער; 4. *(несерьёзный, бессодержательный)* פּוסטער; ~о́й челове́к א פּוסטע קיילע; ~ы́е обеща́ния פּוסטע צוזאָגעכצן; ~а́я отгово́рка א טערעץ פאר די בעגטשליכט; א פּוסטער טערעץ; 5. *(ничтожный)* נישטיקער, °קליינער; 6. *в знач. сущ. с:* ~о́е! פּוסטע מיסעס; ◇ с ~ы́ми рука́ми מיט ליידי-קע הענט

пустоме́ля *м и ж* (מצ׳ זעק) ז פּלוידערזאק

пустосло́в‖ие *с* .мн **רייד פּוסטע**; **~ить** *несов. разг.* **פּלוידערט ,פּלוידערן פּארנעמען* זיך מיט**

пустота́ *ж* 1. *прям. и перен.* וו **פּוסטקייט**; 2. *(незаполненное пространство)* **הוילקייט** וו **־ן ,אויסהוילונג**, וואקוום מ וו **־ען**; *физ.*

пустоцве́т *м* 1. **בלום [פרוכטלאָזע]**; 2. *(о человеке)* **אן אומנוצלעכער פּאַרשוין ,א פּוסטע קיילע**

пу́стошь *ж* מ **פּוסטאַדן**

пусты́нн‖ый 1. **מידבר־**; **~ые зе́мли** .מצ **מידבאָריעס**; 2. *(необитаемый)* **אומבאפעלקערטער**; *(безлюдный)* **וויסטער**

пусты́ня *ж* 1. **מידבר** מ (מצ. **מידבאָריעס**); сне́жная **~** *поэт.* מ **שניי־מידבער**; 2. *(безлюдное место)* **וויס־טענישׁ** וו

пусты́рь *м* **־ס וו ,א פּוסטער פּלאַץ פּוסטקע**

пусты́шка *ж разг.* **מיזיוקל** ז **־ער**

пусть 1. *частица в составе повелительного наклонения; передаётся личн. ф. модального гл.* **זאָלן*** (+ *инф.*) *и* **לאָזן*** (+ *инф.*) *разг.*: **~** он войдёт **זאָל ער** **ארײַנגיין**; скажи́те им, **~** подожду́т **זאָגט זיי, זיי זאָלן צוזאָגן**; **~** то́лько попро́бует! **לאָז ער נאָר א פּרוּוו טאָן**; **~** бу́дет так! **זאָל זײַן אזוי**!; 2. *частица (так и быть)* **זאָל זײַן אזוי** (**אזוי**); **~**, я согла́сен — **זאָל זײַן אזוי**; 3. *союз* **זאָל זײַן ,מעג זײַן**; **~** я не пра́в, но и вы оши́блись **זאָל [מעג] זײַן, אז איך בין אומגעדאַכט, נאָר איר האָט אויך געהאַט א טאָעס**; прое́кт был его́ пе́рвой, **~** небольшо́й, но самостоя́тельной рабо́той **אָט דער פּראָיעקט איז געווען זײַן ערשטע עמעס [מעג זײַן] ניט־הײַפּשע, דערפֿאַר אָבער זאָלבשטענדיקע**; ни оди́н, **~** са́мый о́пытный, специали́ст не застрахо́ван от оши́бок **אי איינער ניט, אפילע [מעג זײַן] דער סאָמע דערפֿאַרנסטער פֿאַכמאַן איז ניט באַוואָרנט פון פּעלערן**

пустя́к *м* 1. **־ן** וו **קליניקייט ,־ן** וו **נאָרישקייט**; занима́ться **~**а́ми **פּארנעמען* זיך מיט קליניקייטן [מיט נאָרישקייטן]**; ссо́риться из-за **~**а́ **קריגן זיך אײַבער א קליניקייט**; 2. *обыкн. мн. (вздор)* .מצ **נאָרישקייטן**; говори́ть **~**и́ **רעדן* נאָרישקייטן(ך)**; 3. *обыкн. мн. в знач. сказ. (неважно)* **קליניקייט(ך)**; **~**и́, всё бу́дет хорошо́ **ס׳איז א קליניקייט, ס׳וועט אלץ זײַן רעכט**; ◇ для него́ э́то па́ра **~**о́в **בא אים איז דאָס א שפּילכל**; **~о́вый אומבאדײַטנדיקער, נישטיקער**

пустя́чный *см.* пустяко́вый

пу́таник *м разг.* (מצ. **־קעפּ**) מ **פּלאָנטער־קאָפּ**

пу́таниц‖а *ж* **־ס** מ **פּלאָנטער**; вноси́ть **~**у **ארײַן־ טראָגן* א פּלאָנטער**

пу́тан‖ый 1. *(запутанный)* **פּארפּלאָנטע(ר)טער**; **~**ые во́лосы **פּארפּלאָנטע(ר)טע האָר**; 2. *(сбивчивый, нелогичный)* **געפּלאָנטערטע רייד**; **~**ая речь **געפּלאָנטערטער**

пу́та‖ть *несов.* 1. *(приводить в беспорядок)* **־(פּאר) פּלאָנטע(ר)ן**; *(бумаги тж.)* **אײַבערמישן**; **~**ть ни́тки **פּארפּלאָנטע(ר)ן די פּעדעם**; 2. *(сбивать с толку)* **־(פּאר)פּלאָנטערן**; 3. *(говорить сбивчиво)* **פּלאָנטערן**; не **~**й, говори́ пря́мо! **פּלאָנטער ניט, רעד גלײַך**!; 4. *(смешивать с кем-л.)* **־פּאר פּלאָנטערן**; *(с чем-л. тж.)* **בײַטן***; **~**ть имена́ **פּלאָנטערן [פּארבײַטן*] די נעמען**; я **~**ю вас с ва́шим бра́том **איך פּלאָנטער אײַך מיט אײַער ברודער**; 5. *разг. (вовлекать кого-л. в неприятное дело)* **ארײַנמישן**; не **~**йте меня́ в э́то де́ло **מישט מיך ניט אַרײַן אין דעם דאָזיקן אינעם**; 6. *(стреножить лошадь)* **פּלאָנטען**; **~**ться *несов.* 1. **פּלאָנטערן זיך**; ни́тки пу́таются **די פּעדעם פּלאָנטערן זיך**; мы́сли пу́таются **עס פּלאָנטערן זיך די געדאַנקען**; 2. *разг. (ошибаться)* **פּארפּלאָנטערן זיך**; 3. *разг. (вмешиваться)* **־(ארײַן) מישן זיך**

путёвк‖а *ж* **־ס** וו **פּוטיאָווקע**; **~**а в санато́рий **א סאַנאַטאָריע פּוטיאָווקע אין א**; е́хать на строи́тельство по **~**е комсомо́ла **פּאָרן* אף דער בויונג לויט א פּוטיאָוו־ קע**; ◇ **~**а в жизнь **קע פּונעם קאָמיוניזם**

путеводи́тель *м* **־ס** מ **וועגווײַזער (כער)**; *(по городу, музею и т.п.)* **רײַזע־האַנטבוך** מ, ז (מצ. **־האַנטבי־**)

путево́дн‖ый: **~**ая звезда́ **לײַכט־שטערן** מ

путев‖о́й 1. **רײַזע־**; **~**о́й сто́рож **אײַזנבאן־וועכטער** = מ; 2. *(относящийся к путешествию)* **רײַזע־**; **~**ы́е заме́тки .מצ **רײַזע־נאָטיצן**

путе́ец *м разг.* 1. *(инженер)* **(אײַזן)באן־אינזשעניער**; 2. *(работник службы пути)* **אײַזנבאן־אַרבעטער** = מ

путём[1] *нареч. разг.* **רעכט**; **ווי ס׳דארף צו זײַן**

путём[2] *предлог с род. п. (посредством)* **מיט ,דורך דער הילף פון**

путеше́ственник *м* **־דע** מ **רײַזנדער**

путеше́ствие *с* **־ס ,רײַזע** וו **נעסיע**

путеше́ствовать *несов.* **ארומרײַזן ,מאַכן א רײַזע**; **~** по стране́ **מאַכן א רײַזע אײַבערן לאַנד**; **~** вокру́г све́та **מאַכן א רײַזע אַרום דער וועלט**

пути́на *ж* **־ען** מ **פּישפּאַנג־סעזאָן**; зи́мняя **~** **דער ווינ־**

пу́тник *м* **־דע** מ **רײַזנדער**; *(пеший)* = מ **וואַנדערער**

пу́тн‖ый *разг.* 1. **פּאַסיקער, געשיקטער**; 2. *в знач. сущ. с:* из него́ ничего́ **~**ого не вы́йдет **ס׳וועט פון** **ס׳וועט פון אים קיין לעט ,אים קיין רעכטס ניט אויס ניט זײַן**

путч *м* **־ן** מ **פּוטש**

пу́ты *мн.* .מצ **פּעטעס**

пут‖ь *м* 1. **וועג** מ **־ן**; са́нный **~**ь מ **שליטוועג**; е́хать во́дным **~**ём **פּאָרן* מיטן וואַסער**; е́хать морски́м **~**ём **פּאָרן* מיטן יאָם**; возду́шные **~**и́ .מצ **לופּטוועגן**; 2. *(железнодорожная колея)* **אײַזנבאן־ליניע, אײַזנבאן־וועג** מ **־ן**; 3. *(путешествие)* **רײַזע** וו **־ס**; на обра́тном **~**и́ **צוריקוועגס**; 4. *(направление)* **וועג** מ **־ן**; 5. *(направление деятельности)* **וועג** מ **־ן**; он на пра́вильном пути́ **ער איז אף א ריכטיקן וועג**; их **~**и́ разошли́сь **זיי׳ערע וועגן זיך פּאַנאַנדערגעגאַנגען**; 6. *(способ)* **אויפן** (מצ. **אויפֿאַנים**) מ; таки́м **~**ём **אף אזא אויפן**; ми́рным **~**ём **אף א פּריידלעך, פּריידלעך**; 7. *мн. анат.* **אָטעם־ קאַנאַל** מ **־ן ,טראַקט** מ **־ן**; дыха́тельные **~**и́ **דער לעצטער וועג**; ◇ после́дний **~**ь .מצ **־קאַנאַלן**; **~**и́ сообще́ния .מצ **קאָמוניקאַציעס**; счастли́вого **~**и́! **א גליקלעכע רײַזע**!; на **~**и́ к *чему-л.* **ארײַנגיין* פּאַריז־וועגס**; мы на **~**и́ к коммуни́зму **מיר זײַנען אפן וועג צום קאָ־ מוניזם**; нам по **~**и́ **מיר גייען אין איין וועג**; нам не по **~**и́ с ва́ми **וואַנדערע וועגן גייען זיך פּאַנאַנדער**; идти́ свои́м **~**ём **גיין* מיט אן אײַגענעם וועג**; напра́вить *кого-л.* на **~**ь и́стины **אַרופֿירן שטעלן אף א ריכטיקן**

גיין*, שפּאַנען [אפן דערד־האיאָשער] וועג; держáть ~ь

пух *м* מ פּוך; ◇ ни ~а ни перá! ≅ מיטן רעכטן מיט מאול! פּוס (פּאָרוס)!; разбúть в ~ и прах *кого-л., что-л.* מאכן טיל־טעל פון עמעצן, פון עפּעס

пу́хлый (ר)פּוכקע; *тж. неизм.*; *(толстый)* געדראָלע־; געשוואָלענער; *(о книге и т.п.)*

пу́хнуть *несов.* אויפלויפן*, געשוואָלן ווערן*

пухови́к *м* מ ־ן אײַבערבעט

пухо́вка *ж* ז פּודער־קישעלע

пухо́вый פּוכאָווע(ר); *(набитый пухом)* פּוכקע *тж. неизм.*; ~ плато́к א פּוכענע פּאטשיילע; *(небольшой)* א פּוכן טיכל

пучегла́зый *разг.* מיט באָלכעוואָטע(ר) *тж. неизм.*; אויסגעגלאָצטע *после сущ.*

пучи́на *ж* מ ־ן (יאם־)אָפגרונט, ז ־ן טהאָם

пучо́к *м* ז ־ענט; *(причёска)* ז ־ך ביגל; מ ־עס קוביליק; ~ травы́ שטראָלן־ביגל; א ~ луче́й ז ־ך גראָז

пу́шечн||ый האר־מאָטן־, קאנאָנען־; ~ый вы́стрел א קאנאָנען־פלייש ז

пуши́нка *ж* ז ־ך פּוכעלע

пуши́стый 1. פּוכיקער; *(о волосах)* ווייכער; ~ ковёр א פּוכיקער [גראָבער°] טעפּעך; ~ снег פּוכיקער שניי; 2. *(с мягкой шерстью)* ווייכהאָריקער; ~ котёнок א ווייכהאָריק קעצעלע

пу́шка *ж* מ ־ן, ־ען האַרמאַט

пушни́на *ж собир.* ז רויכווארג, ז פּוטערווארג

пушно́й: ~ зверь מ ־ס פּוטער־כּיע; ~ промы́сел ז רויכווארג־געווערב

пушо́к *м* פּוך (ווייכער); *(на лице)* העריעלעך מצ.

пу́ща *ж* ז ־ן (וואלד־)געדיכטעניש, מ ־ס; *(заповедник)* מ ־ס פּושטשע

пу́ще *нареч. разг.* (ער)מער, נאָך שטאַרקער

пу́щ||ий: для ~ей ва́жности *разг.* צולײַב מאכן גרעסער דעם האמיילעך

пчела́ *ж* ז ־ן בין; рабо́чая ~ מ ־ן ארבעטבין

пчели́ный ־ביגן; ~ яд ביגנגיפט

пчелово́д *м* = מ ביגנצוכטלער; ~ство *с* ביגנצוכט

пчёльник *м* מ ־ס פּאסיקע

пшени́||ца *ж* ז ־ן ווייץ; ~чный ווייצענער; ~чный хлеб ווייץ ברויט, ווייצן ברויט

пшённ||ый הירשענער; ~ая ка́ша הירשענע קאַשע

пшено́ *с* הירש

пы́жик *м* 1. *(животное)* דער זיגלינג פון א צאָפן־; 2. *(мех)* פּושיק; ~овый פּושיקענער; פון פּושיק *после сущ.*

пыл *м* מ ברען, ז היץ; юношеский ~ יוגנט־ברען; расска́зывать о *чём-л.* с ~ом דערציילן וועגן עפּעס; охлади́ть *чей-л.* ~ אָפּקילן עמעצן; ◇ в ~ý אין דער רעכטן ברען, אין סאַמע רעכטן היץ

пыла́||ть *несов.* 1. פּלאַמען, פּלאַקערן; зака́т ~л ס׳האָט געפּלאַקערט דער הימל אין שקיע; щёки ~ют ס׳פּלאַמען די באַקן; 2.: он ~ет гне́вом ער ברענט פאר כּעס; ס׳ברענט אין אים דער כּאַס; он ~ет любо́вью к *кому-л.*, к *чему-л.* ס׳פּלאַקערט זיך ליבע צו עמעצן, צו עפּעס, ער ליבט פּלאַמיק עמעצן, עפּעס

пылевлагонепроница́емый שטויב־ און וואַסערפעסטער

пылесо́с *м* מ ־ס שטויבזויגער

пыли́нка *ж* ז ־ך שטויבעלע

пыли́ть *несов.* א שטויב [אופהייבן*]; ~ся *несов.* פּארשטויביקט ווערן*, באדעקט ווערן* מיט שטויב

пы́лк||ий א היציקער, פּלאַמיקער; ~ий нрав א פּלאַמיקע [ברענעדיקע]; ~ая любо́вь א ברענענדיקע פּאנטאזיע; ~ость *ж* ז פּלאַמיקייט, ז היציקייט

пыл||ь *ж* מ שטויב; быть в ~и* זיין* באדעקט מיט שטויב, שטויב אין זיין*; ◇ пуска́ть *кому-л.* ~ь в глаза́ שיטן* עמעצן זאמד אין די אויגן

пы́льник[1] *м бот.* ז ־ך שטויב־בימעלע

пы́льник[2] *м разг. (плащ)* מ ־ען שטויבמאנטל

пы́льный שטויביקער; *(покрытый пылью тж.)* בא־ דעקטער מיט שטויב *обыкн. после сущ.*

пыльца́ *ж бот.* מ בלומענשטויב

пыта́ть *несов.* 1. *(мучить)* פּינקן, מאַטערן; 2. *разг.*: ~ сча́стье פרוון דאָס גליק (אויס); ~ся *несов.* פרוון, מאכן אַ פרוו, זיך

пы́тк||а *ж* 1. ז ־ענג פּינקונג; подве́ргнуть ~е פּינקן; 2. *перен.* מ נעם (הע)געז

пытли́в||ость ז ווי־סנגיריקייט; ~ый ווי־סנ־, דורשטיקער

пыхте́ть *несов.* 1. *разг. (тяжело дышать)* סאָפּען, שוואער אָטעמען; 2. *разг.* (над *тв.*) (איבער) שוויצן; ~ над зада́чей שוויצן אײַבער אן אופגאבע; 3. *(о машине и т.п.)* פּיקען; паровóз пыхтéл דער לאָקאָמאָטיוו האָט געפּיקעט

пы́шет: от пе́чки ~ жа́ром פון דער הויבע [פּונעם] אויוון; он ~ здоро́вьем עס שפּריצט פון אים דאָס געזונט; он ~ гне́вом ער ברענט עס זידט [עס ברענט] אין אים דער כּאַס, פּאר כּאַס

пы́шка *ж* 1. *(булка)* ז ־ך (פּוכקע) בול־, פּאַמפּושקע, ז ־ס קעלע; 2. *разг. (о ребёнке)* פּעמפּיקל; *(о женщине)* ז ־ך פּאַמפּושקע

пы́шность *ж (роскошь)* ז פּראַכט, ז גרויסארטיקייט

пы́шный 1. פּוכיקער; *(о волосах)* רעכער, אופּועשוי־; *(о хлебе)* (ר)פּוכקע *тж. неизм.*, אופּגעגאנ־ בערטער; 2. *(роскошный)* פּרעכטיקער, פּראַכטפּולער; *(о наряде)* גרויסארטיקער; *(о растительности)* שעפּעדי־; געדיכטער, רעכער, קער; 3. *(высокопарный)* מעליצעדי־ באָמבאַסטישער, קער

пьедеста́л *м* מ ־ן פּיעדעסטאַל, מ ־ן פּאָסטאמענט

пье́са *ж лит., муз.* מ ־ס פּיעסע

пья́нéть *несов.* שיקער ווערן*; *перен.* פּארשיקערט ווערן*

пья́нить *несов.* שיקער מאכן; *перен.* פּארשיקערן

пья́ница *м* (מצ. שיקורים) מ שיקער; *ж* ז שיקערטע

пья́ный 1. שיקערער; 2. *в знач. сущ. м* מ שיקערער; (מצ. שיקורים) שיקער, ...רע

пюпи́тр *м* מ ־ס פּיופּיטער, פּולט מ ־ן

пюре́ *с нескл.* מ פּיורע

пя́д||ь *ж* = מ שפּאן; ни ~и קיין שפּאן ניט; ◇ быть семи́ ~ёй во лбу זיין* מיט טויזנט קעפּ

пя́лить *несов.*: ~ глаза́ א פּאָר אָנשטעלן [אויסגלאָצן] אויגן

пя́льцы *мн.* שטיקראָם ז ־ען

пят||а́ *ж уст.* פּיאָטע ז ־ס; ◇ до пят -ביז די פּיאָ; ходи́ть за *кем-л.* по ~а́м עמעצן פֿוסטריט* נאָכגיין; гна́ться за *кем-л.* по ~а́м עמעצן אף די טריט נאָכיאָגן; под ~о́й אונטערן יאָך; с головы́ до пят פֿון קאָפּ ביז פֿיס

пята́к *м разг.* פּיא(א)טאָקל ז ־ען; צענער ז ־ס *уст.*

пятёрк||а *ж* 1. *(цифра)* פֿינף ז ־ן; 2. *(школьная отметка)* פֿינף ז ־ן, «אויסגעצייכנט»; ученик получи́л ~у דער שילער האָט באקומען א פֿינף; 3. *(группа)* פֿינפלינג מ ־ען; 4. *разг. (денежный знак)* פֿינפערל ז ־ך־; 5. *карт.* פֿינפטל ז ־ער

пятерн||я́, *ж разг.:* всей ~ёй (פֿינגער) מיט אַלע פֿינף

пя́теро פֿינף; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען פֿינף אײַנער

пятибо́рье *с спорт.* פֿינף־קאמף מ ־ן; совреме́нное ~ מאָדערנער פֿינף־קאמף

пятидесятиле́т||ие *с* 1. *(период)* פֿופּציק יאָר; א האַל- ־בער יאָרהונדערט; 2. *(годовщина)* פֿופּציקיאָריקער יובי- ־לײַ; ~ний פֿופּציקיאָריקער, פֿופּציקיערדיקער; *(о возрасте тж.)* פֿון פֿופּציק יאָר *после сущ.*; ~ний мужчи́на א מאן פֿון פֿופּציק יאָר, א פֿופּציקיאָריקער מאן

пятидеся́т||ый דער פֿופּציקסטער; ~ые го́ды די פֿופּ- ־ציקער יאָרן

пятизна́чн||ый: ~ое число́ א פֿינפציפֿערדיקע צאָל

Пятикни́жие *с рел.* כּומאַשים (מע. כומעש) מ

пятиконе́чн||ый פֿינפשפּיציקער; ~ая звезда́ פֿינפשפּי- ־ציקער שטערן

пятикра́тн||ый פֿינף־פֿאכיקער; в ~ом разме́ре פֿינף- ־פֿאכיק פֿינף מאָל אַזויפיל, ־פֿאכיק

пятиле́тие *с* 1. *(период)* פֿינף יאָר; 2. *(годовщина)* פֿינפטער יאָרטאָג

пятиле́т||ка *ж* 1. *(период)* פֿינף יאָר; 2. *(пятилетний план)* פֿינפיאָר מ ־ן; ~ку — досро́чно! דעם פֿינף- ־יאָר־פּלאן — פֿארטערמינירט! פֿינף- ־יעריקער; ~ний פֿינפיאָריקער, פֿינפיעריקער; *(о возрасте тж.)* פֿון פֿינף יאָר *после сущ.*; ~ний план (פֿלענער.. מע.) פֿינפיאָר־פּלאן מ; ~ний ребёнок א קינד פֿון פֿינף יאָר, א פֿינפיאָריק קינד

пятиме́сячный פֿינפכאדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פֿון פֿינף כאדאָשים *после сущ.*

пятисо́тый פֿינפהונדערטסטער

пятисто́пный *лит.* פֿינף־פֿוסיקער; ~ ямб -פֿינף־פֿוסי ־קער יאמב

пя́титься *несов.* רוקן זיך אף צוריק; אָפּטרעטן* אף צוריק

пятиугóльн||ик *м мат.* פֿינפּעק מ ־ן; ~ый -פֿינפּעקי ־קער

пятиэта́жный פֿינפשטאָקיקער, פֿינפּוראָרנדיקער

пя́тк||а *ж* פֿיאָט(ק)ע ז ־ס; ◇ показа́ть ~и מאכן לעקן דעם, שטעלן פֿיס, פֿלייטע; лиза́ть ~и *кому-л.* שטויב פֿון עמעצנס פֿיס; у него́ душа́ в ~и ушла́ די נעשאָמע איז אים אין שפּיץ קנעכל אנטלאָפֿן

пятнадцатиле́тний פֿופּצניאָריקער, פֿופּצניערדיקער; *(о возрасте тж.)* פֿון פֿופּצן יאָר *после сущ.*

пятна́дцатый פֿופּצנטער, פֿופּצעטער

пятна́дцать פֿופּצן

пятна́ть *несов.* פֿלעקן(פֿאר); *перен. тж.* באשמוצן, שווארצן, בלאמירן

пятни́стый געפֿלעקטער; מיט פֿלעקן *после сущ.*

пя́тниц||а *ж* פֿרײַטיק מ ־ס; в ~у פֿרײַטיק; в ~у ве́чером פֿרײַטיקצונאַכטס, פֿרײַטיקאפֿדערנאַכט; *см. тж.* воскресе́нье; ◇ у него́ семь ~ на неде́ле אָט אין בא אים זומער, אָט אין ווינטער

пятно́ *с* פֿלעק מ ־ן; черни́льное ~ טינטפֿלעק מ ־ן; со́лнечные пя́тна זונפֿלעקן מצ.; позо́рное ~ שאַנדפֿלעק מ ־ן

пятновыводи́тель *м* פֿלעקן־ארויסנעמער מ ־ס

пя́тнышко *с* שפּרענקל ז ־ער

пято́к *м разг.* (שטיק) פֿינף; ~ я́блок פֿינף עפּל

пя́т||ый פֿינפטער; ◇ ~ая коло́нна די פֿינפטע קאָ- ־לאָנע

пять פֿינף

пятьдеся́т פֿופּציק

пятьсо́т פֿינף הונדערט

пя́тью *нареч.* פֿינף מאָל; ~ семь — три́дцать пять פֿינף מאָל זיבן איז פֿינף און דרײַסיק

Р

раб *м прям. и перен.* = קנעכט מ, שקלאף מ ־ן; быть ~о́м свои́х страсте́й זײַן* א שקלאף פון די אײַגע- ־נע טיוועס, נע טיוועס; ~á *ж см.* раби́ня

рабко́р *м* (рабо́чий корреспонде́нт) ארבקאָר מ ־ן (אַרבעטער־קאָרעספּאָנדענט)

рабовладе́лец *м* = שקלאָפּנבאזיצער מ

рабовладе́льческий שקלאָפּנבאזיצערישער; ~ строй שקלאָפֿן־סיסטעם ז, די שקלאָפּנבאזיצערישע אָרדענונג

раболе́п||ие *с* שקלאַ- ־בנאָע ז, אונטערטענעקייט ז; ~ный פֿערישקייט ז; האַכנאָעדיקער, אונטערטענעריקער, שקלאָפֿערישער

раболе́пствовать *несов.* (пе́ред *тв.*) קריכן* אונטער (דאט.)

рабо́т||а *ж* 1. אַרבעט; *(механизма и т.п. тж.)* פּונקציאָנירונג ז; физи́ческая ~а אַרבעט פֿיזישע; у́мственная ~а אַרבעט אינטעלעקטועלע, קאָפּ־אַרבעט ז, געוויסנשאפטלעכע אַרבעט; общественная ~а אַרבעט פֿון דער פּונקציאָנירונג [פֿון אַרבעט]; ~а дви́гателя אַרבעט פֿונעם מאָטאָר; 2. *(деятельность на каком-л. предприятии)* אַרבעט ז; поступи́ть на ~у אף אָנקומען* אַרבעט; снять с ~ы פֿון דער אַרבעט אַראָפּנעמען*; быть без ~ы אַרבעטלאָז (אַן* זײַן*); 3. *мн.* אַרבעטן מצ., פּעלד־אַרבעטן מצ. ז, פּעלד־אַר- ־בעט ז; полевы́е ~ы בעט ז; исправи́тельно-трудовы́е ~ы פֿיזישע אויסבע- ־סער־אַרבעט; 4. *(то, что подвергается обработке)* אַרבעט ז; она́ ши́ла, наклони́вшись над свое́й ~ой [ענייט, שטאַרק צוגעבויגן צו איר אַרבעט] זי האָט; 5. *(продукт труда)* אַרבעט ז ־ן; *(произведение тж.)* אויסארבעטונג ז; *(изделие)* שאָפונג ז ־ען, ווערק ז = ־ען; а́втор мно́гих печа́тных ~ סאַך א פֿון אַוטאָר ־ען; вы́ставка ~ моско́вских худо́жников פֿון מאָסקווער אויסשטעלונג פֿון די ווערק [דרוקווערק]; 6. *(способ изготовления)* מאָלער ז; אויסארבעטונג ז; шкату́лка па́лехской ~ы א שקאַטולע פֿון פֿאַלעכער

אוֹיסאַרבעטונג; портре́т ~ы Ре́пина א פּאָרטרעט פון רעפּינס פּענדזל; 7. *физ.* ll אַרבעט; едини́ца ~ы -אַר; ◇ взять *кого-л.* в ~у א נעם טאָן* בעט־איינס ll ־ן; נעמען* אין די הענט ארין, זיך צו עמעצן

рабо́та‖ть *несов.* 1. *(трудиться)* אַרבעטן; *(напряжённо тж.)* הָאַרוועטן; ~ть в по́ле אַרבעטן אין פעלד; ~ть на фа́брике אַרבעטן אף א פאבריק; ~ть меха́ником אַרבעטן אלס מעכאניקער; ~ть над прое́ктом אַרבעטן אי׳בערן פּראָיעקט; вам нельзя́ так мно́го ~ть אַרבעטן אי׳בערן פּראָיעקט; 2. *(действовать, быть в действии)* אַרבעטן; *(о механизмах, органах тела тж.)* פונקציאָני׳רן; дви́гатель ~ет норма́льно דער מאָטאָר אַרבעט [פונקציאָני׳רט] נאָרמאַל; электростáнция ~ет на то́рфе די עלעקטראָסטאַנציע אַרבעט אף טאָרף(־הייצונג); чита́льня ~ет до десяти́ часо́в דער לייענזאל אַרבעט [איז אָפן] ביז צען אזײגער; телефо́н не ~ет דער טעלעפאָן איז קאַליע; се́рдце ~ет нева́жно דאָס הארץ אַרבעט [פונקציאָני׳רט] שוואַך; 3. (с *тв.; воспитывать*) פּארנעמען* זיך (מיט), אַרבעטן; ~ть с детьми́ אַרבעטן [פּארנעמען* זיך] מיט קינדער; ~ть с ка́драми אַרבעטן [פירן אן אַרבעט] צווישן די קאַדרען; 4. (на *вин.; в пользу кого-л.*) (אף) הָאַרוועטן, (אף) אַרבעטן; *перен.* ווירקן לעטוויווען; ~ть на други́х הָאַרוועטן [אַרבעטן] אף יענעם [פון יענעמס וועגן]; вре́мя ~ет на нас די צײט ווירקט אונדז לעטוויווען [אונדז צו־גוסטן]; 5. *(тв.; усиленно двигать)* (מיט) אַרבעטן; *(конечностями тж.)* (מיט) רודערן; ~ть локтя́ми רודערן [אַרבעטן] מיט די עלנבויגנס; ◇ ~ть над собо́й אַרבעטן צו׳ליב זעלבסטפאַרפֿולקומען

рабо́таться *несов. безл.:* сего́дня хорошо́ рабо́тается הײַנט גייט גוט° די אַרבעט, הײַנט אַרבעט זיך גוט°

рабо́тник *м* = מ אַרבעטער; *(деятель)* טוער מ; ~ тра́нспорта = מ טראַנספּאָרט־אַרבעטער, = מ; ~ просвеще́ния = מ בי׳לדונג(ס)־טוער; нау́чный ~ = מ וויסנשאפטלער; парти́йный ~ = מ פּאַרטיי־טוער; ~ посо́льства א מ׳טאַרבעטער פון דער אמבאַסאַדע

рабо́тница *ж* ll ־ן־ אַרבעטערן; ◇ дома́шняя ~ ll ־ס הויז־אַרבעטערן

работода́тель *м* = מ אַרבעטגעבער

работорго́в‖ец *м* = מ שקלאַפנהענדלער; ~ля *ж* דער האַנדל מיט שקלאַפן

работоспосо́бн‖ость *ж* ll אַרבעט(ס)פעיקייט; ~ый 1. *(трудоспособный)* אַרבעט(ס)פעיקער; 2. *(прилежный)* אַרבעטזאַמער

работя́га *разг. м* ־עס מ הָאַרעפֿאַשניק; *ж* הָאַרע־ פֿאַשניצע ll ־ס

работя́щий *разг.* (ר)הָאַרעפֿאַשנע *тж. неизм.;* אַרבעט־ זאַמער

рабо́че-крестья́нский אַרבעטער־פויערישער

рабо́чий[1] *м* = מ אַרבעטער

рабо́ч‖ий[2] 1. *(пролетарский)* אַרבעטער־; ~ее движе́ние ll אַרבעטער־באַוועגונג; ~ий класс אַרבעטער־ קלאַס מ; ~ая молодёжь ll אַרבעטער־יוגנט; 2. *(работающий)* אַרבעטס־; ~ие пчёлы מצ. אַרבעטבינען; ~ий челове́к מ (מצ. אַרבעטסלט, אַר־ אַרבעטסמאַן); 3. *(для работы)* אַרבעטס־; ~ий день מ (מצ. ..־טעג) אַרבעטסטאָג; ~ее ме́сто ־ אַרבעטס־; ~ий инструме́нт ן־ אַרבעטס־אינסטרומענט מ; ~ая гипо́теза ll אַרבעטס־היפּאָטעזע; 4. *тех.:* ~ее вещество́ אַרבעטנדיקער שטאָף; ~ие ча́сти маши́ны די פונקציאָנירנדיקע [די באַוועגלעכע] מאַשין־דעטאַלן; ◇ ~ие ру́ки מצ. אַרבעטסהענט; ~ая си́ла *эк.* אַרבעטס־ קראַפט ll

ра́бск‖ий 1. שקלאַפן־; ~ий труд ll שקלאַפן־ארבעט; 2. *(свойственный рабу)* קנעכטישער, שקלאַפישער; ~ая натýра א קנעכטיש נאַטור; ~ое подража́ние קנעכ־ טיש [בליִנדע] נאָכמאַכונג

ра́бств‖о *с* 1. *(строй)* ll שקלאַפן־סיסטעם; 2. *(состояние)* ll קנעכטשאפט, ll שקלאַפערי׳; быть в ~е у *кого-л.* זיין* פאַרשקלאַפט בא עמעצן

рабфа́к *м* (рабо́чий факульте́т) ־ן (אַר־ אַרבפֿאַק מ בעטער־פאַקולטעט)

рабы́ня *ж* ־ס ll שקלאַפן

равви́н *м* (מצ. ראַבאָנים) ראָו מ

ра́венств‖о *с* 1. *(одинаковость — по величине и т.п.)* ll גלײַכקייט; ~о сил ll קרעפֿטן־גלײַכקייט; 2. *(равноправие)* ll גלײַכהייט; 3. *мат.* ll גלײַכקייט; знак ~а גלײַכצייכן מ; ◇ ста́вить знак ~а ме́жду *кем-л., чем-л.* גלײַכן עפּעס צו עפּעס, גלײַכן* עמעצן צו עמעצן

равне́ние *с* 1.: ~ напра́во! *(команда)* גלײַך זיך אף רעכטס!; 2. *(ориентация)* (לויט) גלײַכן זיך; ~ на лу́чших мастеро́в דאָס גלײַכן זיך לויט די בעסטע מײַסטערס

равни́н‖а *ж* ־ען מ פֿליין; ~ный פֿלאַכער, פֿליִניקער

равно́ *нареч.* 1. *(в равной мере)* אַלצײַנס; 2. *в знач. сказ.* גלײַך; де́сять плюс пять ~ пятна́дцати צען און [פֿליוס] פינף איז (גלײַך) פופצן; 3. *союз:* а ~, ~ как (и) פונקט ווי; ◇ всё ~ אַלצײַנס; *(так или иначе)* בעמי׳לע, סײַ־ווי־סײַ; мне всё ~ סײַ־איז מיר אַלצײַנס; он всё ~ оста́нется до́ма ער וועט בעמי׳לע [סײַ־ווי־סײַ] בלײַבן אינדערהיים

равнобе́дренный *мат.:* ~ треуго́льник א גלײַך־ אָקסלדיקער דרײַעק

равновели́кий *мат.* גלײַכגרײַסיקער; גלײַכשײַטעכדיקער, גלײַכפֿאַרנעמיקער

равнове́си‖е *с прям. и перен.* ן גלײַכגעוויכט; сохраня́ть ~е האַלטן* דאָס גלײַכגעוויכט; ~е сил דאָס גלײַכגעוויכט פון קרעפֿטן; душе́вное ~е דאָס אינערלע־ גלײַכגעוויכט; вы́вести *кого-л.* из ~я ארויסברענגען* עמעצן פֿון גלײַכגעוויכט

равноде́йств‖ие *с физ.* ll גלײַכווירקונג; ~ующая *ж физ.* ll רעזולטי׳רנדיקע

равноде́нствие *с* ll טאָגנאַכט־גלײַך; весе́ннее ~ פרי־ לינגדיקע טאָגנאַכט־גלײַך

равноду́ш‖ие *с* ll גלײַכגילטיקייט, מ גלײַכגילט; ~но *нареч.* גלײַכגילטיקער; ~ный גלײַכגילטיקער; остава́ться ~ным גלײַכגילטיק בלײַבן*; ~ный взгляд א גלײַכגיל־ טיקער בליק; к спо́рту он равноду́шен צום ספּאָרט איז ער גלײַכגילטיק

равнозна́чный גלײַכדײַטנדיקער, גלײַכבאדײַטיקער; פון אלציינעם באדײַט *после сущ.;* (*о словах и т.п.*) גלײַך־ מיט אלציינעם באטײַט, אדעקוואטער; באטײַטיקער *после сущ.*

равноме́рн‖о *нареч.* גלײַכמאָסיק, גלײַכמעסיק; *физ.* גלײַכמעסיק פאַנאַנדער־; ~о распредели́ть גלײַכמאָסיק [ריטמיש] צוקלאַפּן; ~о постýкивать טיילן;

~ый גלײַכמאָסיקער, גלײַכמעסיקער; *физ.* -גלײַכמאָסי א גלײַכמעסיקע [א ריטמישע] עטע- קער; ~ое дыха́ние מונג

равнопра́в‖ие *с* ו גלײַכבארעכטיקונג; ~ие всех гра́ждан -די גלײַכבארעכטיקונג [גלײַכע רעכט] פאר אלע ביר- גער; ~ный מיט גלײַכע רעכט; גלײַכבארעכטיקטער; *после сущ.; (о договоре и т.п.)* אף גלײַכע יסודות זײַן* גלײַכבארעכטיקט האָבן* גלײַכע רעכט מיט עמעצן, מיט עמעצן

равноси́льн‖ый 1. *(равной силы)* גלײַכקרעפטיקער; *после сущ.;* 2.: э́то ~о самоуби́йству דאָס איז אלצײַנער פון אלצײַנער [פון גלײַכער] קראפט דאָס איז אלצײַנס ווי א זעלבסטמאָרד

равносторо́нний *мат.* גלײַכזײַטיקער

равноуго́льный *мат.* גלײַכווינקלדיקער

равноце́нный 1. *(одинаковый по цене)* -פון [מיט] אלצײַנער *после сущ.;* 2. *(одинаковый по качеству)* פון אלצײַנער [פון גלײַכער] ווערט; גלײַכווערטיקער *после сущ.*

ра́вн‖ый 1. גלײַכער; *(одинаковый)* אלצײַנער; ~ой величины́ גרייס [פון גלײַכער] פון אלצײַנער; ему́ нет ~ых в мастерстве́ ער האָט צו זיך ניט [ניטאָ צו אים] קיין גלײַכן אין מײַסטערשאפט; он говори́л со мной как с ~ым ער האָט גערעדט מיט מיר ווי מיט זינס א גלײַכן; 2. *мат.* גלײַכער; чему́ ра́вен *x*? צו וואָס איז *x*? גלײַך דער; ◇ ~ым о́бразом פֿונקט אזוי; ~ым о́бразом ошиба́ются те... פֿונקט אזוי האָבן א טעות אין דער זעלבער מאָס; на ~ых ...די; в ~ой ме́ре שכו́льники уча́ствовали в экспеди́ции на ~ых אף גלײַכע יסודות שולער האָבן געזומען אָנטייל דער עקספעדיציע ווי גלײַכע צווישן גלײַכע

равня́ть *несов.* 1. *(делать равным)* מאכן גלײַך; 2. (с *тв.; считать одинаковым*) (זיך) גלײַכן*; его́ нельзя́ ~ с други́ми אים קען מען ניט גלײַכן צו אַנדערע; ~ся *несов.* 1. (с *тв.*) *разг.* (זיך) גלײַכן* זיך; я не могу́ с тобо́й ~ся איך קען זיך צו דיר ניט גלײַכן; 2. (по *дат.; в строю*) (מיט) (אין דער שערעגע) אויסגלײַכן* זיך; 3. (по *дат.*, на *вин.; следовать примеру*) גלײַכן* זיך (לויט) גלײַכן* זיך לויט; ~ся на лу́чших, по лу́чшим די בעסטע; 4. *(чему-л.)* (גלײַך צו) זײַן* (צו); два́жды три равня́ется шести́ צוויי מאָל דרײַ איז (גלײַך צו) זעקס

рагу́ *с* ראגו מ

рад *в знач. сказ.* צופרידן; *часто переводится личн. ф. гл.* (זיך) פרייען; ~ сообщи́ть, что... מיך פרייט זיך צו זאָגן; я вам о́чень ~ מיך פרייט זיך צו זען; ~ не ~ — ווילסט יאָ — ווילסט ניט; ~ вас ви́деть איך בין צופרידן [מיך פרייט], וואָס איך זע אײַך; он ~ слу́чаю побыва́ть в родно́м селе́ אים פרייט די גע- לעגנהײט צו זײַן אינעם הײמדאָרף; ◇ он и сам не ~ ער איז אליין ניט גערן; он ~-радёшенек, ~-радёхонек ער איז העכסט צופרידן

рада́р *м* ראדאָר מ ־ן; ~ный ראדאָר־; ~ная установка ראדאָר־אינסטאליאציע, ראדאָר־אײַנריכטונג ו ־ען ו ־ס

ра́ди *предл. с род. п.* צוליב, פאר; ~ дете́й פון די קינדערס וועגן, [פאר] צוליב זײַנע קינדער; чего́ ~ *разг.* (אינמיטנד(ע)רינען), נאָר וואָס, צוליב וואָס עפּעס; шу́тки ~ צוליב א שפּאַס; ◇ ~ бо́га אום גאָט(ע)ס ווי גאָט איז אײַך ליב, ווילן

радиа́льный ראדיאַלער

радиа́тор *м* ראדיאַטאָר מ ־ס

радиа́ция *ж* ו ראדיאַציע, ו אַיאָניזאַציע; а́томная ~ אַטאָמישע ראדיאַציע; со́лнечная ~ זוניסטראַלונג פון דער זון

ра́диев‖ый (ראַדי(ום)־שטראַלן מצ.; ~ые лучи́ ראַדי(ום)־שטראַלן מצ.

ра́дий *м* ראַדיום מ ראַדי

радика́л[1] *м* ראדיקאַל מ ־ן

радика́л[2] *м мат., хим.* ראדיקאַל מ ־ן; знак ~а *мат.* וואָרצלצייכן מ ־ס, ראדיקאַל־צייכן מ ־ס

радикали́зм *м* ראדיקאַליזם מ

радика́льн‖ый ראַדיקאַלער; *(коренной тж.)* גרונטי- קער; ~ая рефо́рма [א גרונטיקע] רעפֿאָרם; א ראדיקאַלע ~ое сре́дство א ראדיקאַל מיטל

ра́дио *с* ו ראַדיאָ; по ~ דורך ראַדיאָ; слу́шать ~ אײַנשליסן* די ראַדיאָ; включи́ть ~ הערן ראַדיאָ

радиоактивн‖ость *ж* ו ראַדיאָאַקטיוויטעט; ~ый ראַ- דיאָאַקטיוו; ~ые вещества́ שטאָפֿן ראַדיאָאַקטיוו; ~ый распа́д ראַדיאָאַקטיוו צעפֿאַל; ~ое зараже́ние ראַדיאָאַקטיוו פֿאַרגיפֿטונג

радио‖вещани́е *с* ו ראַדיאָ־טראַנסלירונג; ~волна́ *ж* ו ־ען ראַדיאָגראַם; ~гра́мма *ж* ו ־ס ראַדיאָ־כוואַליע; ~зо́нд *м* ־ן מ ראַדיאָזאַנד; *разг.* ראַדיאָגראַמע ו ־ס

~коммента́тор *м* ראַדיאָ־קאָמענטאַטאָר מ ־טאָרן

радио́ла *ж* ו ־ס ראַדיאָלע

радиола́мпа *ж* (מצ. ־לעמפּ,) ־ן מ ראַדיאָלאָמפּ

радиолока́‖тор *м* ראַדיאָ־לאָקאַטאָר מ ־ס; ~ционный ראַדיאָלאָקאַציע־; ~ционная те́хника ראַדיאָלאָקאַציע־ טעכניק ו; ~ция *ж* ו ראַדיאָלאָקאַציע

ра́дио‖люби́тель *м* = מ ראַדיאָ־ליבהאָבער; ~мая́к *м* מ ־אמאַטאָר; ~обору́дование *с* ו ראַדיאָ־אויסשטאַטונג; ~переда́тчик *м* ־ס מ ראַדיאָ־איבערגעבער; ~переда́ча *ж* ו ־ען ראַדיאָ־איבערגעבונג, אַראַדיציע; ~перекли́чка *ж* ־ן מ ראַדיאָ־איבערוף; ~поме́хи *мн.* ראַדיאָ־שטערונגען מצ.; ~постано́вка *ж* ו ־ען ראַדיאָ־אופֿירונג; ~прибо́ры *мн.* ו ראַדיאָ־אפּאַראַטור *собир.*; ~приёмник *м* ־ס מ ראַדיאָ־אופּנעמער; ~репорта́ж *м* ־ן מ ראַדיאָ־פֿאַרבינדונג; ~свя́зь *ж* ו ־ס ראַדיאָ־רעפּאָרטאַזש; ~се́ть *ж* ־ן ו ראַדיאָ־נעץ; ~слу́шатель *м* ־ס מ ראַדיאָסטאַנציע; ~ста́нция *ж* ו ־ס ראַדיאָ־צוהערער מ = ראַדיאָ־; ~сту́дия *ж* ו ־ס ראַדיאָסטודיע; ~телегра́ф *м* 1. ־ס מ ראַדיאָ־טעלעגראַף; 2. *(станция)* ו ראַדיאָ־טעלעגראַפישע סטאַנציע; ~телефо́н *м* ־ן מ ראַדיאָ־טעלעפֿאָן; *разг.* ו ראַדיאָ; ~те́хник *м* ־ס מ ראַדיאָ־טעכניק; ~те́хника *ж* ו ראַדיאָ־טעכניק; ~у́зел *м* ־ן מ ראַדיאָ־קנופּ

радиофи‖ка́ция *ж* ו ראַדיאָפֿיקאַציע, ו ראַדיאָפֿיצירונג; ~ци́ровать *сов. и несов.* ראַדיאָפֿיצירן; ~ци́ровать- ся *сов. и несов.* ראַדיאָפֿיצירט ווערן*

радиоце́нтр *м* ־ס מ ראַדיאָ־צענטער

радиоэлектро́ника *ж* ו ראַדיאָ־עלעקטראָניק

ради́ровать *сов. и несов.* אײַנרעגלען* דורך ראַדיאָ

ради́ст *м* ־ן מ ראַדיסט; ~ка *ж* ו ־ס ראַדיסטקע, ו ־ס ראַדיסטן

ра́диус *м* ־ן מ ראַדיוס; ~ действия אַרומכאָפּקריז־ראַדיוס מ, דערגרייך־ראַדיוס מ

ра́довать *несов.* פרייען, פרייד פֿאַרשאַפֿן*; нас ра́дуют твои́ успе́хи אונדז פרייען דינע דערפֿאָלגן עס פֿאר-; цветы́ ра́дуют глаз שאַפֿן אונדז פרייד דינע דערפֿאָלגן; му́зыка ра́дует слух אַף די בלומען איז א מעכטיע צו קוקן די מוזיק איז א מעכטיע צו הערן

ра́доваться *несов.* פֿאַרגע-, פרייען זיך האָבן* [שעפֿן]; душа́ [се́рдце] ра́дуется נישמה; דאָס הארץ פרייט זיך; мы ра́дуемся твоему́ сча́стью אונדז פרייט דין גליק, אונדז פרייט, וואָס דו ביסט גליקלעך

радо́н *м* ז ראדאָן, ראַדאָן־וואנעס מע. ~овый ראדאָן־, ראַדאָן־; ~овые ва́нны וואנעס מיט ראדאָן

ра́достн||ый פֿרילעכער, פֿריידיקער, פֿרילעכער; (*о человеке тж.*) אופֿגעלייגטער; ~ая весть א פֿריידיקע; ~ая улы́бка א פֿריידיקער [א פֿרילעכע] יעדיע; ~ое собы́тие א פֿריידיקע געשעעניש; ~ое [פֿריידפֿולער] שמייכל; она́ вбежа́ла ~ая, е сия́ющим лицо́м זי איז אריין- ניש; [א פֿריידפֿולע] גלאָפֿן א קוועלנדיקע, מיט א שפּיגעלדיק געזיכט

ра́дост||ь *ж* ו פרייד; (*удовольствие*) פֿאַרגעניגן ז, נאכעס־רוֹעך ז; кака́я ~ь! סאָדאָ פרייד!; вне себя́ от ~и אויסער זיך פֿאַר פרייד; доставля́ть ~ь *кому-л.* פֿאַרשאַפֿן* עמעצן פרייד [פֿאַרגעניגן, נאכעס־רוֹעך]; ~и жи́зни לעבנס־פֿאַרגעניגנס מע. ◇ на ~ях מיט (גרויס) פֿאַרגעניגן; с ~ью פֿאַר פרייד

ра́дуг||а *ж* ־ס רעגנבויגן ז; отлива́ть все́ми цвета́ми ~и שפּילן מיט אלע פֿאַרבן

ра́дужн||ый פֿאַרביקער, בונטער, העלער, ליכטיקער; ~ые наде́жды האָפֿענונגען [פֿאַרביקע] ליכטיקע; ~ое настрое́ние א געהויבענע שטימונג; ◇ ~ая оболо́чка *анат.* ז רעגנבויגן־היטל; ви́деть всё в ~ом све́те זען* אלץ אין א העלער שײן [אין העלע פֿאַרבן]

радуш||ие *с* ו האַרציקייט, ו צוגעלאָזטקייט; (*гостеприимство*) ו נאָסטפֿרײַנטלעכקייט; ~ный צוגעלאָזטער, האַרציקער; (*гостеприимный*) נאָסטפֿרײַנטלעכער; ~ный приём א וואַרעמער [האַרציקער] אופֿנאם

раз[1] *м* 1. =ז מאָל; пять ~ פֿינף מאָל; ещё ~ נאָך אַ מאָל; в два ~а бо́льше צוויי מאָל אזויפיל; всяки́й ~, когда́... יעדער מאָל [אלעמאָל] וען...; на э́тот ~ דאָס מאָל, איצטיקס מאָל; 2. *нескл.* (*при счёте*) איינס; ~, два, צוויי, איינס; ◇ не раз ניט איין מאָל; ни ~у не ניט קיין מאָל ניט, קיין איין מאָל ניט; ~ (и) навсегда́ אין מאָל פֿאַר אלע מאָל; ~ на ~ не прихо́дится ניט טאָמיד אלציינס; ~ от ~у א מאָל וואָס א מאָל; в са́мый ~ 1) (*вовремя*) פֿונקט צו דער צײַט, פֿונקט וען מע דארף; 2) (*впору*) פֿונקט צו דער מאָס; вот те(бе́) ~! אָט אַ [איין] מאָל; на ~ [סתּרעפֿט זיך] אמאָל; ино́й ~ אנדערס מאָל

раз[2] *нареч.* אײַנמאָל; ка́к-то ~ (עפּעס) אײַנמאָל

раз[3] *союз разг.* אז, וויבאַלד; ~ не зна́ешь, не говори́ [וויבאַלד] דו וויסט ניט, רעד ניט

разба́вить *сов.*, разбавля́ть *несов.* צומישן, צומישן; ~ молоко́ водо́й צומישן מילך מיט וואַסער

разбаза́ривать *несов.*, разбаза́рить *сов. разг.* צעטרעפּנ-, צערײַבן*, לאָן, צעפֿאַטערן

разба́лтывать[1] *несов. см.* разболта́ть[1]

разба́лтывать[2] *несов. см.* разболта́ть[2]

разба́лтываться *несов. см.* разболта́ться[1]

разбе́г *м* ז פֿאַנאַנדעריאָג; ◇ с ~а, с ~у פֿון פֿא- זיך עלעקטראָן־געלויף; ~ электро́на *физ.* ז נאָנדעריאָגנדיק

разбега́ться *несов. см.* разбежа́ться

разбежа́||ться *сов.* 1. *(перед прыжком и т.п.)* פֿא- זיך; 2. *(в разные стороны)* צעלויפֿן* זיך נאָנדעריאָגן; ◇ глаза́ у него́ ~лись ער האָט ניט געוווּסט אף וואָס פֿריער צו קוקן

разберёд||ить *сов.* צעיאָטרען; ~ стары́е ра́ны צע- יאָטרען [צעריצן] די אַלטע וווּנדן

разбива́ть(ся) *несов. см.* разби́ть(ся)

разбинтова́ть *сов.* אָפּבאַנדאַזשירן, אָפּבינטעווען

разбира́тельство *с* ו באַהאַנדלונג; суде́бное ~ ו רי׳כט־באַהאַנדלונג

разбира́||ть *несов.* 1. *см.* разобра́ть; 2. *разг. (выбирать)* נעמען* ניט אי׳בער- אי׳בערקלײַבן*; брать не ~я ניט אי׳בערקלײַבנדיק קיין ווועג קלײַבנדיק; не ~я доро́ги

разбира́ться 1. *см.* разобра́ться; 2. *(разниматься на части)* צענעמען* זיך

разбитно́й *разг. (бойкий)* לוסטיקער, לעבעדיקער; *(расторопный)* (ר׳) זשוואוועט(ר) *тж. неизм.*, ר׳רעוודיקער; ~ па́рень א לוסטיקער יאָט

разби́тость *ж* ו מאַטקייט, ו צעבראָכנקייט

разби́т||ый 1. *(на куски)* צעבראָכענער, צעמולמענער; 2. *(повреждённый)* קאַליע, געוואָרענער, צעפֿאָרענער; ~ая доро́га א צעפֿאָרענער וועג; ~ый роя́ль א קאַ- אונטערגעברא־; ~ый го́лос ליע(־)געוואָרענער ראָיאַל; 3. *(расшибленный)* א געבראָכענע שטים, כענע שטים; 4. *(побеждённый)* צעמאַזיקטער, צעזעטערקטער; 5. *перен.:* с ~ым се́рдцем מיט א צעבראָכן הארץ; ~ые мечты́ נישט געוואָרענע טרוימען; ~ая жизнь א צעבראָכן לעבן; 6. *(обессиленный)* צעבראָכענער; он верну́лся соверше́нно ~ый ער האָט זיך אומגעקערט אינגאַנצן א צעבראָכן; он идёт ~ой похо́дкой כענער קוים וואָס שלעפּט זיך פֿון די פֿיס, זיך אַ פֿאַלט פֿון די פֿיס, זיך

разби́ть *сов.* 1. *(на куски)* צעבראָכן*; ~ таре́лку צעבראָכן* דעם טעלער; 2. *(расшибить)* צעקלאַפּן דעם שטערן; ~ лоб צעמאַזיקן, צעשלאָגן*; 3. *(противника)* צעקלאַפּן, צעשמעטערן; ~ а́рмии агре́ссора צעשמעטערן די ארמיי׳ן פֿײַנדעס אגרעסאָר; ~ чью-л. тео́рию עמעצנס טעאָריע צעקלאַפּן*; 4. *перен.:* ~ чьё-л. се́рдце עמעצנס הארץ צעברעכן*; его́ жизнь разби́та מאכן [פֿארוווּסט] זײַן לעבן איז צעשטערט; ~ наде́жды צו נישט די האָפֿענונגען צעשמעטערן; 5. *(разделить на части)* צעטיילן; צעטיילן; ~ игра́ющих на две кома́нды קלאַפּן; 6. *(устроить — сквер, лагерь и т.п.)* די שפּילער אף צוויי קאַמאַנדעס אופשטעלן; ~ пала́тку אופֿלייגן; 7.: его́ разби́л парали́ч בײַדל [א פֿאַלאַטקע] ער איז פֿאַראַליזירט [געליימט] געוואָרן; ~ся *сов.* 1. *(на куски)* צעבראָכן* זיך, צעברעכן* זיך; разби́лась таре́лка ס׳איז צעבראָכן געוואָרן [ס׳האָט זיך צעבראָכן] א טעלער; кора́бль разби́лся о ска́лы די שיף איז צעקלאַפּט געוואָרן אָן די פעלדזן; 2. *(ушибиться)* צעקלאַפּן זיך; *(до смерти)* צעמאַזיקן זיך; 3. *перен.:* разби́лись его́ наде́жды ס׳זײַנען צו נישט געוואָרן האָפֿענונגען; 4. (на *вин.; разделиться)* צעטיילן זיך, צעטיילן זיך [צעטיילט ווערן*] אף גרופּעס

разбогате́ть *сов.* ניס- ,וועלט* ,ריך ווערן* אין אוישער ווערן*

разбо́й *м* ווי רויבערײַ ,גאזלעווייסטווע

разбо́йник *м* 1. = מ רויבער ,(מצ. גאזלאָנים) מ גאזלען ;(מצ. רעצייַעך) מ פעלד־ ~ ס большо́й доро́ги ;(מצ. גאזלאָנים) מ ־גאזלען ;2. *разг. (сорванец)* שיבע- קאָלבוניק מ ־עס ,ניק מ ־עס

разбо́йничать *несов.* 1. *(грабить)* פארנע- ,גאזלענען* ;2. *(бесчинствовать)* ראָצכע- ;מען* זיך מיט רויבערײַ ווען

разбо́йнич||ий 1. פון גאזלאָנים *после сущ.;* ~ье гнездо́ א באָדע גאז- ;א נעסט פון גאזלאָנים ~ья ша́йка לאָנים; 2. *перен.* גאזלאָנישער ,ראָצכישער; ~ье нападе́ние א ראָצכישער אָנפאל

разболе́ться[1] *сов. разг. (о человеке)* ניט אף קאטאָ- ;(слечь) וועס קראנק ווערן* ;אוועקלייגן זיך

разболе́ться[2] *сов. разг. (о частях тела)* צעווייטיקן ס׳טוט ,שטארק ווייַ טאָן ,זיך* שטארק ווייַ דער קאָפּ ;אָנהייבן*

разболта́ть[1] *сов. разг.* 1. *(размешать)* צעבוימטען, צעמישן; 2. *(расшатать)* צעשאָקלען

разболта́ть[2] *сов. разг.* 1. *(разгласить)* צעפלוידערן, צעפויקן

разболта́ться[1] *сов. разг.* 1. *(расшататься)* צע- העפקיי- ,צעלאָזט ווערן* ;שאָקלט ווערן* ;2. *(о человеке)* רעסדיק ווערן*

разболта́ться[2] *сов. разг. (увлечься болтовнёй)* צע- צעראָדן* זיך ,פלאפלען זיך

разбомби́ть *сов.* צעבאָמבירן

разбо́р *м* 1. *(рассмотрение)* באטראכטן ,באהאנדלען ז; ~ статьи́ דאָס באהאנדלען דעם ארטיקל; ~ де́ла דאָס באהאנדלען דעם איניען; 2. *(грамматический)* אנאליז מ; 3. *разг.:* без ~а ניט איבער- ,אָן אונטערשייד קלייבנדיק; ~ка *ж* 1. *(на части)* צעמען ז; 2. *(сортировка)* איבערקלייבן ז

разбо́рный צעמאָבארער; וואָס צעמאָבאר הויז ,א צעמאָבארע הויזן, וואָס צעמאָבארע זיך אף ,א טיילן *после сущ.;*

разбо́рчив||ость *ж* 1. *(взыскательность)* אָפּקלייבע- ;רישקייט ווי 2. *(привередливость)* איבערקלייבערישקייט ווי; 2. *(почерка)* דײַטלעכקייט ווי; ~ый 1. *(взыскательный)* אָפּקלייבערישער; 2. *(привередливый)* איבערקלי- ;בערישער; 3. *(о почерке)* דײַטלעכער

разбра́сывать *несов. см.* разброса́ть; ~ся *несов.* צע- ווארפן* זיך

разбреда́ться *несов.*, **разбрести́сь** *сов.* 1. צעקריכן* זיך, צעשפרייטן זיך; ~ по своим углам צעקריכן* זיך אין די ווינקלען; ста́до разбрело́сь די טשערעדע האָט זיך צעשפרייט; 2. *(о мыслях)* צע-, צעשפליטערן זיך שטרייען זיך

разбро́д *м:* идейный ~ אידיישע צעשפליטערונג

разбро́санный 1. *(брошенный)* צעווארפענער; *(небрежно)* צעקידעטער; 2. *(расположенный в беспорядке)* צעווארפענער; *перен. (о мыслях и т.п.)* צעשפליטער- ;טער; 3 *разг. (о человеке)* צעווארפענער

разброса́ть *сов.* 1. צעווארפן*; ~ листо́вки צעווארפן* פלוגבלעטלעך; 2. *разг.* צעקידן, צעווארפן*; ~ игру́шки צעקידען די שפילכלעך; 3. *перен.* צעזייַען, צעווארפן* דער האָלב וועלט איבערן גאנצן לאנד גוירל; судьба́ разброса́ла нас по всей стране́

разбры́згать *сов.*, **разбры́згивать** *несов.* צעשפריצן, פאנאנדערשפריצן

разбуди́ть *сов.* אופּוועקן, *перен. тж.* דערוועקן

разбуха́ть *несов.*, **разбу́хнуть** *сов.* אופּגעשוואָלן ווערן*, אופּשוועלן*; *(о деревянных предметах)* אָנגעבראקניצט ,ווערן*

разбушева́||ться *сов.* 1. צעבושעוועט זיך; мо́ре ~лось דער יאָם האָט זיך צעבושעוועט; 2. *разг. (о человеке)* צעבויאָגעוועט זיך, צעבושעוועט זיך

развал *м* 1. מ צעפאַל ,זיך; דאָס צעפאַלן זיך; *(разруха)* מ כורבן; ~ рабо́ты דאָס צעוואָלגערן די אַרבעט; 2. *разг. (беспорядок)* ז ,וו אויבערקערעניש

развали́вать(ся) *несов. см.* развали́ть(ся)

развали́на *ж* 1. *см.* развали́ны; 2. *разг. (о человеке)* שוואַך־קיילע וו; א צעברעכענער שארבן

развали́н||ы *мн.* מצ. רוינען; гру́да ~ א הויפן [אף] רוינען; на ~ах про́шлого אף די רוינען [אף] שטיינער [בארג]; די כורבאָנעס פון דער פארגאַנגענהײט

развали́ть *сов.* 1. *(рассыпать что-л. сложенное)* אײַנוואל- ,צעוואָלגערן, צעוואַרפן*; *(постройку и т.п.)* מאכן ,כאָרעוו מאכן ,נערן; 2. *(привести в упадок)* (וון) טיל־טעל ;רבו́ту צעוואָלגערן די אַרבעט; ~ся *сов.* 1. *(на части)* צעוואָלגערט ווערן*; *(разрушиться)* כאָרעוו ווערן*; 2. *(прийти в упадок)* צעוואָלגערט ווערן*, כאָרעוו ווערן*; 3. *разг. (о позе)* צעליינן זיך אין דער בריט ;סידן כ׳וועל ווערן קראנק ;צעוואָלגערן, צעליין זיך לענג און אין דער בריט

развари́вать(ся) *несов. см.* развари́ть(ся)

развари́ть *сов.* צעקאָכן; ~ся *сов.* צע- ,צעקאָכן זיך קאָכט ווערן*

ра́зве 1. *частица (в вопросе)* צי דען (ניט) שוין ,שוין זשע איז ער דאָ? ,צי דען איז ער דאָ; ~ он здесь? ניט שוין זשע איז אײַך קלאָר?; ~ вам не я́сно? מו́כן מען דען? ,צי דען מען מעג; ~ мо́жно? סידן עפשער ;(עפשער) סידן ,שוין זשע איז ער דאָ; 2. *частица (может быть)* כ׳וועל ווערן קראנק ;סידן עפשער גיין אין קינאָ? ;כוץ עפשער ,וואָס ס׳איז געווען ,(דאָס) ;3. *союз (не считая того)* אין דער שטוב איז אלץ ווי געווען, כוץ עפשער ;4. *союз (если не)* סידן; непреме́нно прие́ду, ~ (что) заболе́ю כ׳וועל קומען אומבאדינגט, סידן כ׳וועל ווערן קראנק

развева́ть *несов.* צעפלאַטערן; ~ся *несов.* פלאַטערן

разве́дать *сов. (разузнать)* 1. *разг.* געווארן* ווערן*; 2. *воен.* דערוויסן* זיך; 3. *геол.* אויספאָרשן, אויסשפירן

разведённый 1. געגעטער; 2. *в знач. сущ. м* גאָרש (מצ. גרושים) מ; *ж* גרושע וו ־ס

разве́дк||а *ж* 1. *(действие)* אויספאָרשונג וו; *воен.* אויסשפירונג וו; их посла́ли в ~у מע האָט זיי געשיקט אויסשפירונג; ночна́я ~а די באַאַכטיקע אויסשפירונג; אף ~а недр דאָס אויספאָרשן די ערד־טיפענישן; 2. *(войсковая группа)* אויס- ;אויסשפיר מ ־ן; 3. *(организация)* אויסשפיר־דינסט וו, שפיר־אָרגאן מ ־ען

разве́дочн||ый 1. *геол.* אויספאָרש- ,אויסשפיר-; ~ые рабо́ты מצ. אויספאָרש־ארבעטן; 2. *воен.* אויסשפיר- ;~ый отря́д אויסשפיר־אָטריאד מ ־ן

развéдчи||к *м* 1. *воен.* = מ אוֹיסשפּירער; 2. *(геолог)* = מ אוֹיסספּאָרשער; 3. *(самолёт)* אוֹיסשפּיר־אעראָפּלאַן מ ־ען; ~ца *ж* ־ס ו אוֹיסשפּירערן

развéдывательн||ый *воен.* ־אוֹיסשפּיר; ~ый отря́д אוֹיסשפּיר־אָטריאַד מ ־ן; ~ая слу́жба ו אוֹיסשפּיר־דינסט; ~ые све́дения די אָנגאבן פֿונעם אוֹיסשפּיר

развéдывать *несов. см.* развéдать

развезти́ *сов.* 1. פּאַנאַנדערפּירן, צעפּי֫רן; ~ пригласи́тельные биле́ты פּאַנאַנדערפּירן די אײַנלאַדונגען; 2. *безл. разг.:* доро́гу развезло́ דער וועג איז געוואָ֫רן — ניט דורכ־צופּאָ֫רן; его́ развезло́ от жары́ ער איז אויס מענטש פֿאר היץ

развенча́ть *сов.* אַראָפֿווארפֿן* פֿון דער אַנטקרו֫ינען מאַדרי֫יגע

разверза́ться *несов.*, **развéрзнуться** *сов.* צעעפֿענען ס׳האָט זיך צעעפֿנט ווערן*; развéрзлась про́пасть זיך צעעפֿנט אַן אָ֫פּגרונט

развёрнут||ый 1. *(подробный)* פּאַנאַנדערגעוויקלטער, ענוי֫ער; ~ые те́зисы טעזיסן [ענוי֫ע] פּאַנאַנדערגעוויקלטע; 2. *(в широких размерах)* פּאַנאַנדערגעוויקלטער (ברייט); ~ое строи́тельство коммуни́зма פּאַנאַנדערגעוויקלטע (ברייט)־א בויונג פֿון קאָמוניזם; ~ое наступле́ние פּאַנאַנדערגעוויקלטער (ברייט)־א אָנגריף; 3. *воен.:* ~ым стро́ем אין פּאַנאַנדערגעוויקלטע ריי֫ען

развернýть *сов. (скатанное)* אוֹפּראָ֫לן, צעוויקלען; *(сложенное)* צעעפֿענען; *(завёрнутое)* אָ֫פּווי֫קלען, -אָפּ־; ~ ковёр אוֹפּראָ֫לן [צעוויקלען] דעם טעפּעך; ~ газе́ту, кни́гу צעעפֿענען די צײַטונג, דעם בוך; ~ конфе́ту אָ֫פּווי֫קלען דעם קאָנפֿע(ק)ט; 2. *(расправить)* ~ плéчи אוֹי֫סגלײַכן* די פּלײַצעס; 3. *воен.:* ~ строй פּאַנאַנדערווי֫קלען די ריי֫ען; 4. *(проявить в полной мере)* פּאַנאַנדערווי֫קלען, אנטפּלעקן; ~ свои́ си́лы פּאַנאַנדערווי֫קלען [אנטפּלעקן] די קו֫יכעס; 5. *(организовать в широких размерах)* פּאַנאַנדערווי֫קלען; ~ строи́тельство בריי֫ט פּאַנאַנדערווי֫קלען די בויונג; ~ наступле́ние בריי֫ט פּאַנאַנדערווי֫קלען אַן אָ֫נגריף; 6. *(устроить)* אוֹפּשטעלן; ~ перевя́зочный пункт אוֹפּשטעלן א פֿאַרבינדונג־פּונקט; 7. *(повернуть)* אוֹי֫סקערעוונען, -אוֹי֫ס־; ~ маши́ну אוֹי֫סקערעוונען [אוֹי֫סדריי֫ען] דעם אוטאָ֫מאָביל; ~ся *сов.* 1. *(о скатанном)* צעוויקלען זיך, אוֹפּראָ֫לן זיך; *(о сложенном)* צעעפֿענען זיך; *(о завёрнутом)* אָ֫פּווי֫קלען זיך, אָ֫פּדעקן זיך; 2. *воен.:* ~ся це́пью בריי֫ט קיי֫ט ביילדן א; 3. *(проявить свои силы)* באַווי֫זן* וואָס מע, ארו֫יסווי֫זן* זיך, אנטפּלעקן זיך קען; здесь ему́ е́сть где ~ся אָט דאָ האָט ער וווּ צו באַווי֫זן, וואָס ער קען; 4. *(принять широкий размах)* פּאַנאַנדערווי֫קלען זיך; 5. *(сделать поворот)* -אוֹי֫סקע, אוֹי֫סדריי֫ען זיך, רעוונע זיך

разверста́ть *сов.* פּאַנאַנדערטיי֫לן (לויטן פּלאַן)

развёрстка *ж* פּאַנאַנדערטיי֫לונג (לויטן פּלאַן)

развёрстывать *несов. см.* разверста́ть

развёртывать(ся) *несов. см.* разверну́ть(ся)

развеселúть *сов.* אוֹפּמונטערן, אוֹפּהי֫טערן; ~ся *сов.* מונטער [פּרי֫לעך] ווערן*, אוֹפּגעהי֫טערט ווערן*

развесёлый פּרי֫לעכער (זײַער א) (גאָר א) לוסטיקער

развé́систый *(о дереве)* צעצווי֫גטער

развéсить[1] *сов. (на весах)* צעווי֫גן*

развéсить[2] *сов.* 1. צעהענגען*, אוֹיסהענגען*; ~ карти́ны צעהענגען* [אוֹיסהענגען*] בילדער; 2. *(о дереве)* שפּרי֫טן*, צעווארפֿן*; ◇ ~ у́ши אוֹפּשטעלן מויל אין אוי֫ערן

развеснóй אף דער וואָג *после сущ.*; ~ са́хар צוקער אף דער וואָג

развести́ *сов.* 1. *(отвести в разные места)* -פּאַנאַנדערפּירן די קינדער; ~ дете́й по кла́ссам דערפּירן פּאַנאַנדערפּירן די וואַכ־אין; 2. *воен.:* ~ часовы́х צעשטעלן די קלאַסן־ליי֫ט; 3. *(разнять, раздвинуть)* פּאַנאַנדערנעמען*; ~ мост פּאַנאַנדערהייבן* די בריק; 4. *(расторгнуть чей-л. брак)* גע֫טן; 5. *(сделать раствор)* צעלאָ֫ן*; *(разбавить)* צעפּי֫רן; 6. *(животных)* האָ֫דעוועז, אוֹפּציען*; *(овощи)* פּאַרזי֫ען; *(сад, плодовые деревья)* (פּאַר)פּלאַנצן; 7. *(разжечь)* צעלי֫גן; ~ ого́нь צעלי֫גן א פּײַער; ◇ ~ рука́ми א צי טאָ֫ן* מיט די. צעפּי֫רן די הענט גע֫טן; ~сь *сов.* 1. *(расторгнуть свой брак)* אָ֫קסלען; 2. *(о грызунах, парази́тах и т.п.)* יאָוועז זיך

разветвúться *сов.* צעצווי֫גן זיך; *(о дороге и т.п. тж.)* צעשי֫דן זיך

разветвлéние *с* 1. צעצווי֫גונג; 2. *(место)* צעשי֫דונג ו; *(дороги тж.)* צעשי֫ד מ

разветвля́ться *несов. см.* разветви́ться

развé́шать *сов. см.* развéсить[2]

развé́шивать[1] *несов. см.* развéсить[1]

развé́шивать[2] *несов. см.* развéсить[2]

развéять *сов.* צעווי֫ען; *перен. тж.* פּאַרטרי֫בן*; ~ тоску́ צעווי֫ען [פּאַרטרי֫בן*] דעם אוֹמעט; ~ся *сов.* צעווי֫עט ווערן*, צעווי֫עט ווערן*; *перен. тж.* פּאַרשווינדן*, צעווי֫עט ווערן* ווי רויך; ~ся как дым צו נישט ווערן*

развива́ть(ся) *несов. см.* разви́ть(ся)

развива́ющ||ийся: ~еся стра́ны זיך־אנטוי֫קלענדיקע לע֫נדער

разви́лина *ж (сук)* ו צעצווי֫גונג; *(дорога тж.)* -צע־ שי֫ד מ

разви́лка *ж* מ צעשי֫ד (ווער־), ו צעצווי֫גונג

развинти́ть *сов.* צעשרויפן*; ~ся *сов.* 1. אָ֫פּשרויפן זיך; 2. *перен. разг. (стать недисциплинированным)* -צע לאָ֫זט ווערן*; *(о нервах)* צעשרי֫פט ווערן*; он совсе́м развинти́лся ער איז אינגאַנצן צעלאָ֫זט געוואָ֫רן

разви́нченный 1. צעשרי֫פטער; 2. *перен. разг.* -צעלאָ֫זט; *(о нервах)* צעשרי֫פטער; 3. *(о походке и т.п.)* צעשרי֫פטער, וואַקלדיקער

разви́нчивать(ся) *несов. см.* развинти́ть(ся)

разви́ти||е *с* 1. ו אנטוי֫קלונג; зако́ны ~я די געזעצן פון אנטוי֫קלונג; 2. *(уровень)* ו אנטוי֫קלטקייט

развит||о́й אנטוי֫קלטער; ~ые му́скулы אנטוי֫קלטע מוסקולן [קרע֫פּטיקע]; ~а́я промы́шленность אן אנטוי֫קלטע אינדוסטריע; ~о́й ребёнок קינד אן אנטוי֫קלט; полити́чески ~о́й студе́нт א פּאָלי֫טיש אנטוי֫קלטער סטודע֫נט; ~о́е социалисти́ческое о́бщество די אנט־ווי֫קלטע סאָציאלי֫סטישע געזעלשאפֿט

ра́звитость *ж* ו אנטוי֫קלטקייט

разви́ть *сов.* 1. *(расплести)* צעפּלע֫כטן* *(раскрутить)* פּאַנאַנדערפּלעכטן*; 2. *(усилить, усовершенствовать)* אנטוי֫קלען; ~ па́мять דעם זיקאָ֫רן אנטוי֫קלען; ~ слух דאָס געהע֫ר אנטוי֫קלען; ~ у *кого-л.* интере́с к литерату́ре בא עמעצן דעם אינטערעס צו אנטוי֫קלען

אנטוויקלען די אינדו-ליטעראטור; ~ промы́шленность אנטוויקלען א הויכע° גיכ-סטריע; ~ большу́ю ско́рость פֿאנאנדערווויקלען; 3. *(предпринять в больших размерах)* דערווויקלען; ~ бу́рную де́ятельность פֿאנאנדערווויקלען; 4. *(углубить)* פֿאר-, אנטוויקלען א שטורמישע טעטיקייט; ~ мысль אנטוויקלען דעם געדאנק; ~ успе́х *воен.* אנטוויקלען [פֿארפעסטיקן] דעם דערפאלג; ~ся *сов.* 1. *(расплестись)* זיך צעפלעכטן*; *(раскрутиться)* זיך פֿאנאנדערפלעכטן*; зави́вка развила́сь די אָנ-לאָקן זיינען גלאט געוואָרן, דאָס קינד האָט זיך שטארק דולירונג איז אָפּגענאנגען; 2. *(усилиться, усовершенствоваться)* זיך אנטוויקלען; ребёнок о́чень разви́лся אנטוויקלט; разви́лись но́вые о́трасли промы́шленности ס׳האָבן זיך אנטוויקלט ניע אינדוסטריע-צווייגן; 3. *(получить большое распространение)* זיך פֿאנאנדערווויקלען, פֿאנאנדערגעווויקלט ווערן*

развлека́тельный פֿאדוויילנדיקער (בלויז)

развлека́ть(ся) *несов. см.* развле́чь(ся)

развлече́ние *с* 1. פֿארווייַלונג ז, צייַטפֿארטריב מ, אמוזירונג ז; 2. *(зрелище и т.п.)* פֿארווייַלונג ז ־ען

развле́чь *сов.* 1. *(отвлечь)* צעשטרייען; 2. *(доставить удовольствие)* פֿארווייַלן, אמוזירן; ~ся *сов.* 1. *(отвлечься)* צעשטרייען זיך; 2. *(веселиться)* פֿאר-אמוזירן זיך, ווייַלן זיך

развод *м* 1.: оста́вить на ~ах אף פּליד* לאָזן; 2. *(расторжение брака)* גט מ ־ן, גיטע, געבן*; дать разво́д גיטע, געבן*; они́ в ~е זיי זיינען געגעט; 3. *воен. (часовых)* צעשטעלן ז

разводи́ть *несов.* 1. *см.* развести́ 1, 2, 3, 4, 5, 7; 2. *(животных)* האָדעוואנען, אופּציען*; *(овощи)* זייַען; *(сад, плодовые деревья)* פלאנצן; ~ся *несов. см.* развести́сь

разводно́й: ~ мост פֿאנאנדערנעם־בריק ז ־ן; ~ га́ечный ключ צעפּיריקער שרויפּשליסל

разво́ды *мн.*: 1. *(узоры)* אוזערס מצ.; 2. *(потёки)* פלעקן מצ.

разво́дье *с* אָפּעגע וואסער

разводя́щий *м воен.* = פּאָסטן־צעשטעלער מ

развози́ть *несов. см.* развезти́

разволнова́ть *несов. разг.* צעראדערן, אופּ-(שטארק) רעגן; ~ся *несов. разг.* צעראדערט ווערן*, שטארק אופּגערעגט ווערן*

разворáчивать *несов.* 1. *см.* развернýть; 2. *см.* разворотúть

разворова́ть *сов.*, **разворо́вывать** *несов. разг.* צעגנאַנ-וועג(נע)ן*

разворо́т *м* 1. *разг. (развитие)* פֿאנאנדערווויקלונג ז; 2. *(поворот)* אויסדרייַ מ ־ען, קער, פֿארקערעוועג ז; 3. *полигр.* צעפּאָפּטע זייטן

разворотúть *сов.* 1. *(сложенное в кучу)* צעוואלגערן, צעוואַרפן*; *(разбросать в беспорядке)* אי-צעוואַרפן*; 3. *(разрушить — постройку и т.п.)* כּאַ-מאכן טיל-טיל, (וווּ) רעוו מאכן

разворошúть *сов. разг.* 1. *(сено и т.п.)* צעשאַרן; 2. *(привести в беспорядок)* צעטרייסלען, אויבערוואַרפן*

разворчáться *сов. разг.* צעוואַרטשען זיך

развра́т *м* 1. זיטענפֿאַל מ, אויסגעלאסנקייט ז; 2. *(испорченность)* פֿארדאָרבנקייט ז; 3. *разг. (избалованность)* צעלאָזטקייט ז

развратúть *сов.* 1. [אין זינד] אין נייַעף* ארײַנציען*; 2. *(морально разложить)* פֿארדאָרבן*, דעמאָראליזירן; 3. *(избаловать)* צעפּעסטען, צעלאָזן*; ~ся *сов.* 1. ווערן* אַרײַנלאָזן* זיך אין זינד [אין נייַעף]; 2. *(морально разложиться)* פֿארדאָרבן ווערן*, דעמאָראלי-זירט ווערן*

развра́тни||к *м* נייַעף מ, אויסגעלאסענער פֿארשוין, נויאפים (מצ.); ~ца *ж* = נויעפּטע ז, אויסגעלאסענע ז, נוי-טרײַבן* זינוס, זין* ז־ס; ~чать *несов.* אויסגעלאסן עפּן

развра́тный אויסגעלאסענער

развраща́ть(ся) *несов. см.* разврати́ть(ся)

развращённый פֿארדאָרבענער, דעמאָראליזירטער

развью́чивать *несов.*, **развью́чить** *сов.* אנטלאָדן*

развяза́ть *сов.* 1. צעבינדן*, אופּבינדן*; *(узел)* אופּ-קניפּן; 2. *(дать свободу)* אופּבינדן*, אופּלייזן; 3. *(дать чему-л. развернуться)* אופּבינדן*, ארויסבאפרייען; ~ твóрческие си́лы масс אופּבינדן* [ארויסבאפרייען] די שעפּ-צעצינדן*; ◇ ~ войну́ פערישע קויכעס פון די מאסן געבן*; ~ *кому-л.* ру́ки עמעצן פרײַע הענט געבן*; ~ язы́к 1) *(заставить говорить)* עמעצן צעפּעפּענען; 2) *(разговориться)* ארויס מיט לאָשן; ~ся *сов.* 1. אופּבינדן* זיך, צעבינדן* זיך; *(об узле)* אופּ-קניפּן זיך; 2. *перен. разг.* (с *тв.*) (וווּ) פּאָטער ווערן*

развя́зк||а *ж* סאָף מ ־ן; *лит.* פּינאָל מ ־ן, אופּלייזונג ז; ס׳האלט שוין בא אַ סאָף; дéло идёт к ~е אַ סאָף

развя́зн||о צו פּריי; פֿאמיליאַריש; вести́ себя́ ~о [פֿאמיליאַריש] האלטן* זיך צו פּריי; ~ость *ж* צו פּרײַע; צו פּא-פּאָטער ווערן*; ~ый צו פּרײַע; פֿאמיליאַרישקייט ז; ~ый челове́к מיליאַרישער; ~ые мане́ры אומשעניר-טער פֿארשוין; צו פּרײַע מאניר

развя́зывать(ся) *несов. см.* развяза́ть(ся)

разгада́ть *сов.* 1. *(загадку)* באשיידן, (אָפּ)טרעפן*; *(шараду, кроссворд и т.п.)* לייזן; 2. *перен.* פֿארשטיין*, (פֿאַרויס) פֿאר-מאכן קאוואָנעס שטיין*

разга́дка *ж* עטפּער מ ־ס, באשיידן, לייזונג ז, ־ען

разга́дывать *несов. см.* разгада́ть

разга́р *м* ברען מ; в ~е бóя פון ברען אין סאָמע; рабóта в по́лном ~е אַרבעט איז אין פולן דער שלאכט; ле́то в ~е זומער סאָמע ס׳איז [ברען]

разгиба||ть *несов. см.* разогну́ть; не ~я спины́ ניט (די ביינער) אויסגלעטנדיק זיך; ~ться *несов. см.* разогну́ться

разгильдя́й *м разг.* אָפּגעלאָזטער מ־טע; *(рассеянный человек)* נאכלייַ; ~ство *с разг.* קאָפּ צעטראָגענער; ~ство ז

разглагóльствова||ния *мн. разг.* רייַדערײַען מצ.; ~ть *несов. разг.* האלטן* דראָשעטע, דראָשענען*

разгла́дить *сов.* 1. פֿאנאנדערגלעטן; *(уничтожить складки)* אויסגלעטן*; 2. *(утюгом)* אויספּרעסן; ~ся *сов. (о складках, морщинах и т.п.)* זיך אויסגלעטן*

разгла́живать(ся) *несов. см.* разгла́дить(ся)

разгласи́ть *сов.*, **разглаша́ть** *несов.* אויסגעבן*, אויס-זאָגן; *(публично)* מפֿאָרסעם זײַן*; ~ тáйну אויסגעבן* מעגאלע־סאָד זײַן*; דעם סאָד

разглаше́ние *с* ז **אויסגעבן**; ~ та́йны דאָס אויסגעבן דעם סאָד

разгляде́ть *сов.* **באמערקן**, ***דערזען**; *перен.* ***דערזען**, **פארשטיין***

разгля́дывать *несов.* **באטראכטן**; *(всматриваться)* **צוקוקן זיך** (צו)

разгне́ванный **דערצערנטער**, **דערשראָקן**; *(о взгляде)* **צאָרנדיקער**, **בייזער**

разгне́вать *сов.* **ארײַנברענגען**, **דערצערנען**, **דערשראָקן**; ~ся *сов.* **דערצערנט ווערן***; **נעמען** אין קאָס

разгова́рива||ть *несов.* 1. ***רעדן**, ***רײַדן**; *(беседовать тж.)* **שמועסן**; с кем э́то ты ~л? **מיט וועמען האָסטו רעדן*** [**שמועסן**] **וועגן**; ~ть о литерату́ре **דאָס גערעדט זיך**; 2. *разг. (поддерживать общение с кем-л.)* **לימעראטור**; мы с ним не ~ем **מיר רעדן ניט מיט אים***

разгове́ться *сов.*, **разговля́ться** *несов.* **אָפּפאסטן זיך**

разгово́р *м* 1. **שמועס** ז ־ן, מ ־ן, **געשפּרעך**; на конфере́нции шёл ~ о совреме́нной му́зыке **אף דער קאָנ-פערענץ איז געגאַנגען א רייד וועגן דער מאָדערנער מוזיק**, **מע האָט געשמועסט אף דער קאָנפערענץ וועגן הײַנטצײַטיקער מוזיק**; ме́жду ни́ми произошёл кру́пный ~ **זיי האָבן געהאַט צווישן זיך אן ערנסט געשפּרעך**; переме́ним ~ **לאָמיר רעדן וועגן עפּעס אַנ-דערש**; то́лько и ~у что о(б)... **מע האלט אין אין רעדן נאָר וועגן...**; 2. *обыкн. мн. разг. (пересуды)* **רײַ-דיס** מצ., **פליאָטקעס** מצ. ◇ без ли́шних ~ов **אָן אײַנעריקע דיבורים**

разговори́ться *сов. разг.* **זיך** ***צערעדן**; ~ с *кем-л.* **מיט עמעצן זיך** ***צערעדן**; *(завести разговор)* **פארפֿירן** [**א געשפּרעך**] **מיט עמעצן**; не дава́й ему́ ~ **לאָז אים ניט צערעדן זיך** [**צעדאַרשען(נע)ן זיך**]

разгово́рник *м* (מצ. ־ביכער) **שפּרעך־בוך** ז, מ

разгово́рный: ~ язы́к **אומגעגלעכע אומגאַנגשפּראַך**, **רײַדשפּראַך**, **שפּראַך**

разго́н *м* 1. *(демонстрации и т.п.)* **צעטרײַבן**; 2. *(разбег)* **צעיאָג** מ

разгоня́ть *несов. см.* разогна́ть

разгора́живать *несов. см.* разгороди́ть

разгора́ться *несов.*, **разгоре́ться** *сов.* 1. **צעברענען זיך**, **דאָס האָלץ צעפלאַקערן זיך**; дрова́ разгоре́лись **דער שׂיטער צעברענט זיך**; костёр разгоре́лся **דאָס האָט זיך צעפלאַקערט**; 2. *(стать красным от возбуждения)* **צעפלאַמען זיך**, ***פארפלאַמט ווערן**; щёки её разгоре́лись **אירע באקן האָבן זיך צעפלאַמט**; 3. *(увлечься)* **צעהיצן זיך**; 4. *(стать напряжённым)* **צעפלאַקערן זיך**; разгоре́лся спор **ס׳האָט זיך צעפלאַקערט א וויקוח**; стра́сти разгоре́лись **ס׳האָבן זיך צעשפּילט די געבליטן**; ◇ у него́ глаза́ (и зу́бы) разгоре́лись на *что-л.* **ער איז גערן געווען מיט די אויגן אופּעסן עפּעס**

разгороди́ть *сов.* **פאַנאַנדערצוימען**

разгорячённый **צעהיצטער**; *(о лице тж.)* **צעפלאַמט**, **פארפלאַמטער**, **טער**

разгорячи́ть *сов.* **צעהיצן**; ~ся *сов.* 1. ***צעהיצט ווערן**; от рабо́ты он разгорячи́лся **פון אַרבעט איז ער צע-היצט געווען** [**איז אים געווען שטאַרק הייס**]; 2. *(прийти в возбуждение)* **צעהיצן זיך**

разгра́бить *сов.* **צעראָבעווען**, **צעראַבירן**

разграниче́ние *с* ז **פאַנאַנדערגרענעצונג**; *перен. тж.* **דיפֿערענצירונג** ז

разграни́чивать *несов.*, **разграни́чить** *сов.* 1. *(разграничивать)* **פאַנאַנדערגרענצן**; 2. *перен.* **אונטערשיידן**, **אונטערשיידן** **אָפּגרענצן איינס פונעם אַנדערן**; ~ поня́тия **מאכן אן אונטערשייד צווישן די באגריפֿן**, **די באגריפֿן אָפּגרענצן איינס פונעם אַנדערן**; ~ фу́нкции **דיפֿערענצירן די פונקציעס**

разграфи́ть *сов.*, **разграфля́ть** *несов.* **(אויס)רובריצירן**

разгреба́ть *несов.*, **разгрести́** *сов.* **צעשאַרן**; *(лопатой)* **צעגראָבלען**

разго́м *м* 1. **צעשמעטערונג** ז; ~ врага́ **די צע-שמעטערונג פונעם סוינע**; 2. *(разорение)* **צעגראַמירונג**; дере́вня подве́ргласъ настоя́щему ~у **דאָס דאָרף איז מע האָט פאָשעט**, **בוכשטעבלעך צעגראַמירט געוואָרן**; כאָרעוו געמאַכט דאָס דאָרף **אינערקערעניש**, ז, כורבן מ

разгроми́ть *сов. (вин.)* 1. **צעשמעטערן**; *(опровергнуть тж.)* **צעשמע-טיל־טעל** (וון) **מאכן**; ~ врага́ **טערן דעם סוינע**; ~ статью́ **מאכן טיל־טעל פונעם**; 2. *(разрушить)* **צעגראַמירן**

разгружа́ть(ся) *несов. см.* разгрузи́ть(ся)

разгрузи́ть *сов.* 1. ***אויסלאָדן**; 2. *разг. (кого-л.)* ***באפרײַען פון א טייל אַרבעט**, ***פאַנאַנדערלאָדן** ***ווערן**; ~ся *сов.* 1. ***אויסגעלאָדן ווערן**; 2. *разг.* **א ביסל פרײַער**

разгру́зка *ж* ז **אויסלאָדן**

разгрыза́ть *несов.*, **разгры́зть** *сов.* **צעבײַסן***, **צעקנאַקן** *(орех)*

разгу́л *м* 1. **הוליעניש** ז; *(кутёж)* **ארגיע** ז ־ס; 2. *(неистовство)* **צעוישעווען** ז; *(стихий)* **צע-וישעווענדיקייט** ז; ~ реа́кции **דאָס האָט צעוישעווענדיקייט דער וועלט** [**פון דער רעאַקציע**]

разгу́ливать *несов.* **אומשפּאַצירן**, **ארומשפּאַצירן**; ~ся *см.* разгуля́ться

разгу́льн||ый: вести́ ~ую жизнь **הוליען** ***האַלטן** **אין איין פירן א העפּקער־לעבן**, **לעבן**

разгуля́||ться *сов.* 1. **צעהוליען זיך**; мете́ль ~лась **ס׳האָט זיך צעהוליעט די זאַוערוכע**; 2. *(расхотеться спать)*: он ~лся **ס׳האָט זיך אים אינערגעוואָלט** (**שלאָפן**); 3.: пого́да ~лась **ס׳איז**, **ס׳האָט זיך אויסגעליטערט** **לויטער(ער) געווען**

раздава́ть *несов. см.* разда́ть

раздава́ться[1] *несов. см.* разда́ться[1]

раздава́ться[2] *несов. см.* разда́ться[2]

раздави́ть *сов.* 1. **צעקווענטשן**; *(расплющить что-л. твёрдое)* **צעפּלעטשן**; 2. *(повредить часть тела)* ***צע-דערהאַרגע(נע)ן**; 3. *(неприятеля)* **צעהיצן**, **צעקאַליעטשען**, **מורשטן**; *(убить)* ***דערשטיקן**; *(мятеж)* **צעשמעטערן**

разда́ривать *несов.*, **раздари́ть** *сов.* ***צעשענקען**, **צעטיילן**

разда́ть *сов.* ***צעגעבן**, **צעטיילן**; *(раздарить тж.)* ***פאַנאַנדערטיילן** **די ראָלן צווישן די אקטיאָרן**; ~ роли актёрам

разда́||ться[1] *сов. (прозвучать)* ***לאָזן**, **דערהערן זיך**; ~лся вы́стрел **ס׳האָט א קנאַל געטאָן א שאָס**; ~лся го́лос **ס׳האָט זיך דערהערט א שטים**

разда́||ться[2] *сов.* 1: *(расступиться)* **צערוקן זיך**, ***מאכט א, מאכט א וואַרע!** **צעשפּאַרן זיך**; ~йся, наро́д!

раздра́ивать(ся) *несов. см.* раздои́ть(ся)

раздви́гать *несов. см.* раздви́нуть

раздвига́||ться *несов.* 1. *см.* раздви́нуться; 2. *(быть раздвижным)* **צערוקן זיך**; стол ~ется **דער טיש צע-רוקט זיך**

раздвижно́й **צערוק-**; ~ стол **צערוק־טיש** м ־ן; ~ за́навес **צערוק־פֿאָרהאנג** м ־ען

раздви́ну||ть *сов.* 1. **צערוקן**; *(разнять)* **פֿאַנאַנדערנע-**; ~ть ве́тви **פֿאַנאַנדערנעמען* די צווייגן**; ~ть стол **צערוקן דעם טיש**; 2. *(отодвинуть)* **צערוקן**; ~ть сту́лья **צערוקן די בענקלעך**; 3. *(заставить расступиться)* **מאכן זיך א וועג**; ~ть толпу́ **מאכן זיך א וועג צווישן**; ~ться *сов.* 1. **פֿאַנאַנדערגענומען* ווערן**; за́навес ~лся **דער פֿאָרהאַנג איז פאַנאַנדערגענומען געוואָרן**; 2. *(расступиться)* **צערוקן זיך**; *(о толпе тж.)* **צע-שפֿאַרן זיך**

раздвое́ние *с:* ~ ли́чности **צעצווייטקייט פון דער פערזענלעכקייט**

раздвои́ть *сов.* **צעצווייען**, **האלבירן**; *(разбить на две группы)* **צעטיילן אפצווייען**; ~ся *сов.* 1. **צעצווויגן זיך**; 2. *перен.* **צעצווייען זיך**

раздева́лка *ж разг.* **גארדעראָב** м ־ן

раздева́ть(ся) *несов. см.* разде́ть(ся)

разде́л *м* 1. *(действие)* **צעטיילונג** ו, **צעטיילן** ז; 2. *(книги)* **אָפּטייל** м ־ן; *(науки тж.)* **געביט** ז

разде́лать *сов.* 1. *(грядки и т. п.)* **ארומארבעטן**; *(рыбу, птицу)* **מאכן**; *(тушу)* **צעהאַקן**; **אויסטרייבערן**; 2.: ~ под дуб **ארומארבעטן קעמי דעמב**; ◇ ~ *кого-л.* под оре́х **מאכן פון עמעצן אש און פֿאָרעך**; ~ся *сов.* (с *тв.*) *разг.* 1. *(закончить свои дела с кем-л.)* **אָפּענ-** (מיט); **דיקן**; *(освободиться от кого-л., от чего-л.)* (פון) **פֿאָטער ווערן***; ~ся с долга́ми **פֿאָטער ווערן***; 2. *(расправиться)* **אָפּ-** **רעכענען זיך** (מיט)

разделе́ние *с* ז **צעטיילן**, ו **צעטיילונג**; ~ труда́ **אר-** **בעט־צעטיילונג** ו

раздели́тельный: ~ знак **אָפּטייליצייכן** м ־ס; ~ сою́з *грам.* **דיסיונקטיוו בינדוואָרט**

раздели́||ть *сов.* 1. **צעטיילן**; *(распределить тж.)* **פאַנאַנדערטיילן**; *(на разделы, главы, категории и т. п.)* **אײַנטיילן**; ~ть торт на во́семь насте́й **צעטיילן דעם** **טאָרט אף אכט כאַלאָקעס**; ~ть *что-л.* ме́жду *кем-л.* **פאַנאַנדערטיילן** [**צעטיילן**] **עפּעס צווישן עמעצן**; ~ть *что-л.* ме́жду собо́й **עפּעס צעטיילן זיך מיט**; уча́стники о́пыта бы́ли разделены́ на три гру́ппы **די אָנטיילנעמער** **פֿונעם עקספּערימענט זײַנען געוואָרן אײַנגעטיילט אין דרײַ** **גרופּעס**; 2. *(разобщить)* **שאפן*** **א מעכיצע**, **צעשיידן**, **דער שטיין** ~лял нас **געבליבענער צוג האָט אונדז צעשיידט** [**האָט געשאפן** **צווישן אונדז א מעכיצע**]; 3.: ~ть *чью-л.* у́часть **טיילן מיט** **האַלטן*** **זיך בא** **עמעצן זײַן גוירל**; ~ть *чьё-л.* мне́ние **עמעצן מיינונג**; ~ть *чью-л.* ра́дость **פרייען זיך מיט** **עמעצן זײַן פרייד**, **עמעצן פרייד** **טיילן מיט**; 4. *мат.* **צעטיילן**; ~ть де́сять на пять **פינף אף צען** **צעטיילן**; ~ться *сов.* 1. **צעטיילן זיך**; *(сгруппироваться)* **אײַנ-** **טיילן זיך**; на берегу́ тури́сты ~лись по пять челове́к и в ло́дках перепра́вились че́рез реку́ **אפן ברעג האָבן** **זיך די טוריסטן אײַנגעטיילט צו פינף אין א גרופּקע און** **אין שיפלעך אריבערגעפֿאָרן אײַבערן טײַך**; 2. *(разветвиться; о дороге и т. п.)* **צעשיידן זיך**, **פאַנאַנדערגיין***; 3. *(обнаружить разногласия)* **זיך פאַנאַנדערגיין***; мне́ния ~лись **מײַנונגען זײַנען זיך פאַנאַנדערגעגאַנגען**; голоса́ ~лись **די שטימען האָבן זיך צעטיילט**

разде́лывать(ся) *несов. см.* разде́лать(ся)

разде́льн||о *нареч.* 1. (**אײַנער פֿונעם צוויייטן**); **באזונדער**; 2. *(не слитно — о написании)* **באזונדער**; 3. *(отчётливо)* **דײַטלעך**; ~о произноси́ть ка́ждое сло́во **באזונדע-**, **אָפּגעטיילטער** 1. ~ый **ציילן די ווערטער**; 2.: ~ое написа́ние слов **רער**; **באזונדערשרײַבונג פון** **ווערטער**; 3. *(отчётливый)* **דײַטלעכער**

разделя́ть *несов. см.* разде́лить; ~ся *несов.* 1. *см.* разде́литься; 2. *(делиться на типы, категории и т. п.)* **טיילן זיך**

разде́тый **ניט־אָנגעטאָנע-**; *(без пальто)* **אויסגעטאָנענער** **נער**

разде́ть *сов.* 1. **אויסטאָן***; 2. *разг. (о грабителях)* **אויסטאָן*** **ביז צום העמד**, **שטעלן נאקעט**; ~ся *сов.* **אויס-** **טאָן*** **זיך**

раздира́ть *несов.* 1. *см.* разодра́ть; 2. *(вызывать внутренние противоречия)* **שפּאלטן***, **רײַסן*** **אף שטיקער**; 3. *(причинять боль):* ~ ду́шу, се́рдце **רײַסן*** **באם** **צופן בא דער נעשאָמע**, **הארצן**; раздира́ющий ду́шу крик **א האַרצרײַסנדיק געשרײַ**

раздира́ющ||ий **א האַרצ-**; ~ая сце́на **האַרצרײַסנדיקער** **רײַסנדיקע סצענע**

раздобре́ть *сов. разг. (располнеть)* **ווערן*** **פעט** [**דיק**, **גלאט**]

раздо́биться *сов. разг. ирон.* **מיטאמאָל גוט**° **ווערן***, **צעמילדעוועט זיך**

раздобыва́ть *несов.*, **раздобы́ть** *сов.* **קריגן***

раздо́ль||е *с* 1. *(простор)* **ראַכוועס**; 2. *разг. (свобода)* **א פרײַע וועלט**; ~ный *разг.* 1. *(просторный)* **ראַכוועסדיקער**; 2. *(свободный)* **פרײַער**; ~ная жизнь **א פֿאַרשפּּעט ליד**; ~ная пе́сня **פרײַ־לעבן**

раздо́р *м* **קריגעריי**, **מאכלויקעס**, **רײַסע-**; прекрати́ть ~ы **מאכן א סאָף צו די רײַ-** ־ן ו **סערײַען**

раздоса́довать *сов.* **אריינברענגען*** **אין פאַרדראָס**

раздража́||ть *несов.* 1. **דענערווירן**, **אויפֿברענגען***; его́ всё ~ет **אלצדינג ברענגט אים**, **אלצדינג דענערווירט אים**; 2. *физиол.* **אויפֿרייצן**; *(вызывать зуд, боль)* **צע-** **רייצן**; ~ть не́рвные воло́кна **אויפֿרייצן די נערוון־פיברעס**; ~ться *несов.* **דענערווירן זיך**, **אויפֿגעבראכט ווערן***

раздраже́ние *с* 1. ו **דענערווירונג**; с ~м **דענערווירט**, **אויפֿגעבראכטערהייט**; 2. *физиол.* ו **אויפֿרייצונג**; *(воспаление)* ו **צעריצונג**; *(сильное)* ו **אָנצינדונג**

раздражи́тель *м физиол.* м ־ס **אויפֿרייצער**; ~ность *ж* ו **נערוועזישקייט**; ~ный **נערוועזישער**

раздражи́т(ся) *сов. см.* раздража́ть(ся)

раздразни́ть *сов.* **צעריצן**; ~ соба́ку **צעריצן דעם** **הונט**; ~ аппети́т **צעריצן דעם אפעטיט**

раздроби́||ть *сов.* 1. *(измельчить)* **צעדרויבלען**; *(по-*

вредить) צעמורשטן, צעשפליטערן; пу́ля ~ла кость די קויל האָט צעמורשט [צעשפליטערט] דעם ביין; 2. *(разобщить)* צעשפליטערן; 3.: ~ть ме́тры в сантиме́тры פארוואַנדלען מעטערס אין סאַנטימעטערס; ~ться *сов.* 1. צעדרויבלען זיך; 2. *(разобщиться)* צעשפליטערן זיך, צעשפליטערט ווערן*

раздро́бленн||ость *ж (разобщённость)* צעשפליטערט-קייט ll; ~ый 1. צעדרויבלטער; 2. *(разобщённый)* צעשפליטערטער

раздроблять(ся) *несов. см.* раздроби́ть(ся)

раздувать(ся) *несов. см.* разду́ть(ся)

разду́ма||ть *сов.* (+ *инф.*) אויסערליגן זיך אנדערש, כאראַטע האָבן* *ирон.*; он ~л е́хать в Ленингра́д בעראַטן זיך; я хоте́л бы́ло написа́ть ему́ письмо́, да ~л, ווי בריוו, אין איך האָב געוואָלט אים אָנשרייבן א נאָר איך האָב זיך באטראַכט ניט שרייבן

разду́мыв||ать *несов.* 1. *(размышлять)* טראכטן, קלערן; *(колебаться)* שוואַנקען* זיך מיט דער דייַע, יישוון זיך; не ~ая ניט פארטראַכטן זיך; אָן וואַקלונגען, не ~ая отда́ть жи́знь за Ро́дину ניט פארטראַכטן זיך אָפּגעבן דאָס לעבן פאר דעם הייַמלאַנד

разду́мье *с:* в глубо́ком ~е טיף פארטראַכט-, פאר- נאָך לאַנג°; по́сле до́лгого ~я זונקען אין מאכשאַוועס אויבערקלערן זיך

разду́т||ый *разг.* 1. *(вздутый)* אויפגעדראָלענער, אויפ-געבלאָזענער; 2. *(ветром)* אָפּגעבלאָזענער; 3. *перен.* אויפגעבלאָזענע שטאַטן; ~ые шта́ты

разду́||ть *сов.* 1. *(огонь)* צעבלאָזן*; *перен.* צעפלאַקערן; 2. *безл. разг.:* у него́ ~ло щёку ס׳איז אים אויפגעפאַלן; 3. *разг. (преувеличить)* אויפבלאָזן*; зача́м ~ли всю э́ту исто́рию? די צוליב וואָס האָט מען אויפגעבלאָזן די גאַנצע געשיכטע?; ~ться *сов.* 1. *(наполниться воздухом)* אָפּגענבלאָזן ווערן*; 2. *(увеличиться в объёме)* אָפּגעדראָלן ווערן*; щека́ ~лась די באק איז אויפגעפאַלן

разева́ть *несов. см.* рази́нуть

разжа́лов||ить *сов. (кого-л.)* [צעווייקן] רירן עמעצן; ~иться *сов. разг.:* он ~ился ס׳האָט אים א ריר געטאָן דאָס ס׳האָט אים א נעם געטאָן באם ארצן, הארץ

разжа́ловать *сов. (кого-л.)* (בא) דעם ראַנג אָפּגעמען*

разжа́ть *сов.* אויפמאכן; ~ кула́к אויפמאכן די פויסט; ~ зу́бы צעשטעמען* די ציין; ~ па́льцы צענעמען* די; ~ пружи́ну פרוושינע* די, אָפּלאָזן*; ~ся *сов.* צענעמען* זיך; кула́к разжа́лся די פויסט האָט זיך; зу́бы разжа́лись די ליפן האָבן [צענומען] אויפגעמאכט; пружи́на разжа́лась די פרוושינע האָט זיך צעפּטן

разжева́ть *сов.*, **разжёвывать** *несов. прям. и перен.* צעקייַען

разже́чь *сов.* 1. צעצינדן*, אָנצינדן*; *(заставить сильнее гореть)* צעברענען, צעפלאַקערן; ~ ого́нь צעליגן א פּייַער; *(в печи и т. п.)* (אין) אַרייַנהייצן; 2. *перен.* צעפלאַקערן; *(вражду)* אויפהעצן; ~ся *сов.* 1. אָנצינדן*; дрова́ разожгли́сь די האָלץ האָט זיך אָנגעצונדן; 2. *перен.* צעפלאַקערן זיך

разжига́ть(ся) *несов. см* разже́чься

разжижа́ть *несов.* מאכן (ער)שיטער, לויז(ער) מאכן

разжима́ть(ся) *несов. см.* разжа́ть(ся)

разжире́ть *сов.* ווערן* [דיק] פעט

раззадо́ривать(ся) *несов. см.* раззадо́рить(ся)

раззадо́рить *сов. разг.* [הין] כייַשעק* אַרויסרופן; ~ся *сов. разг.* זיך צעהיצן

раззвони́ть *сов. разг. (разгласить)* צעקלינגען*, -צע פּויקן

рази́ну||ть *сов. разг.* צעעפענען; ◇ стоя́ть ~в рот מיט א צעפּענט מויל, שטיין* א פארגאַפטער שטיין*

рази́ня *м и ж разг.* גאַפּע m, ll ־ס

рази́тельн||ый פלעפּנדיקער, איבעראַשנדיקער; ~ое схо́дство פלעפּנדיקע ענלעכקייט; ~ые переме́ны איבע-ראַשנדיקע ענדערונגען

рази́||ть[1] *несов. (убивать)* אוועקהאַרגענען*; *(громить)* צעקלאַפּן, שמעטערן; его́ насме́шка ~ла напова́л זײַנע שפּאָטווערטער האָבן דערלאַנגט אין בײַן אַרץ

рази́||ть[2] *несов. безл. разг.:* от него́ ~т чесноко́м ס׳שלאָגט פון אים א דייַעך פון קנאָבל

разлага́ть *несов. см.* разложи́ть 4, 5, 6; ~ся *несов. см.* разложи́ться 2, 3, 4

разлага́ющe *нареч.* דעמאָראליזירנדיק, פארדאַרבנדיק; де́йствовать ~ דעמאָראליזירן, ווירקן דעמאָראליזירנדיק

разла́д *м* ווידעראַנאַנד m ־ס, סטירע ll; *(раздор)* אינער- קריגערײַ מצ., מאכלוקעס ו ־ן; душе́вный ~ לעכע צעצווייטקייט

разла́диться *сов.*, **разла́живаться** *несов. разг.* קאַליע דער איניען איז קאַליע געוואָרן; וווערן*; де́ло разла́дилось וווערן*

разла́мывать *несов. см.* разлома́ть *и* разломи́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разлома́ться *и* разломи́ться; 2. *разг.:* голова́ разла́мывается דער קאָפּ ווערט צענומען (פאר ווייטיק)

разлени́ться *сов. разг.* פויל* ווערן*, א פויליאַק ווערן*

разлета́ться *несов.*, **разлете́ться** *сов.* 1. *(в разные стороны)* פאַנאַנדערפליען* זיך, צעפלי̈ען* זיך; *перен. (разъехаться)* צעפאָרן* זיך; 2. *(быстро распространяться)* פארשפרייטן זיך, צעטראָגן* זיך; весть разлете́лась по всему́ го́роду די יעדיע האָט זיך צעטראָגן אויבער דער גאַנצער שטאָט; 3. *разг. (разбившись, распасться)* צעבריאָזנעט ווערן*; *(о надеждах и т. п.)* צו נישט ווערן*; 4. *разг. (набрать скорость)* צעיאָגן זיך

разле́чься *сов. разг.* צעליגן זיך (אין דער לענג און אין דער ברייט)

разли́в *м (половодье)* הויכוואסער ll, פארפליצונג

разлива́нн||ый: ~ое мо́ре вина́ טיכן ווין גיסט, ווין גיסט זיך ווי וואַסער

разлива́тельн||ый: ~ая ло́жка = קאָכלעפל m; קאָכ- ליע ll ־ס *разг.*

разлива́ть *несов. см.* разли́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разли́ться; 2. *(переливчато петь)* פארגיין*, צע-צעדאַרשע(נע)ן* גיסן*; זיך אין גענאַנג זיך; *(говорить много)* 3. *(плакать)* צעיאָמערן זיך

разливн||о́й: ~о́е вино́ פאַס-ווין m; ~о́е молоко́ קאַן- מילך, מילך פון דער קאַן, ניט-אײַנגעפלעשטע מילך

разлинова́ть *сов.* צעווירען, אויסווירען

разли́ть *сов.* 1. *(пролить)* צעגיסן*, אויסגיסן*; 2. *(налить, распределить)* צעגיסן*, פאַנאַנדערגיסן*; ◇ их

водо́й не разольёшь זיי קענען ניט לעבן אײנער אָנעם
זיי זײַנען; וווּ אײנער, דאָרט אין דער אַנדערער, אַנדערן
אוי̇ס- ;אן אויג מיט א ברעם ~ся *сов.* 1. *(пролиться)*
צעגי̇סן* זיך ,גיסן* זיך ;צעגי̇סן* 2. *(выйти из берегов)*
צע- ;פאַנאַנדערפלייצן זיך ,זיך ;3. *(распространиться)*
פלי̇סן* זיך ;*(о свете)* זיך צעגי̇סן* ;румя́нец разли́лся
по щека́м די רייט האָט זיך צעפלאָקן אײַבער די באקן

различа́ть *несов. см.* различи́ть; ~ся *несов.* אונטער-
שיי̇דן זיך; ~ся величино́й, ~ся по величине́ אונטער-
שיי̇דן זיך מיט דער נרייס

разли́чи‖е *с* ן־ מ ,אונטערשייד מ ;כי̇לעק ◇ зна́ки ~я .מצ ,דערקענן־צייכנס .מצ ;אָפּצייכנס без ~я אָן
ניט מאַכנדיק קיין אונטערשייד ,אונטערשייד

различи́ть *сов. (вин.)* 1. *(распознать)* דערקענען,
דערקענען [דערוען]*; ~ *что-л.* в тума́не ,אונטערשיי̇דן]
עפעס אינעם נעפּל ;אונטערשיי̇דן ~ сла́бый стон אונ-
טערשיי̇דן [דערהערן]* א שוואכן קרעכץ ;2. *(заметить разницу)* (צוישן) [א כי̇לעק ,מאכן אן אונטערשייד אונ-
טערשיי̇דן; ~ цвета́ די קאָליי̇רן אונטערשיי̇דן; ~ хо-
ро́шее и дурно́е אונטערשיי̇דן צווישן גוטס און שלעכטס,
אונטערשיי̇דן גוטס פון שלעכטס

разли́чный 1. *(неодинаковый)* פארשיי̇דענער; 2. *(разнообразный)* קאָלעריי̇קער; אלערלייַ *неизм.*, אלערלי̇י *неизм.*

разложе́ние *с* 1. *хим., физ.* צעליי̇נונג ו; ~ сил *физ.* צעליי̇נונג פון קרעפטן, צעליי̇נונג־קרעפטן ו; 2. *(гниение)* פאַנאַנדערליי̇נונג ו, צעפּוי̇לונג ו; 3. *(моральное падение)* דעמאָראליזי̇רונג ו, דעמאָראליזי̇רטקייט ו; 4. *мат.* צע-
גלי̇דערונג ו

разложи́ть *сов.* 1. *(разместить)* צע-, פאַנאַנדערליי̇גן, ליי̇גן, אויסליי̇גן; 2. *(разостлать)* אויסשפּרייטן; 3.: ~ костёр א שפּי̇טער [אָנצינדן]* ;צעליי̇גן 4. *(морально)* דע-
צעליי̇גן; 5. *хим., физ.* פּאַרדאַרבן,* מאָראליזי̇רן;
צעגלי̇דערן; ~ся *сов.* 1. *разг. (разместить свои вещи)* אויסליי̇גן; 2. *хим., физ.* צעליי̇גן זיך; 3. *(сгнить)* צעפּוי̇לט ווערן,* פאַנאַנדערגעליי̇גט ווערן*; 4. *(морально)* פּאַרדאָרבן ווערן*, דעמאָראליזי̇רט ווערן*

разло́м *м* 1. *(разъединение)* (זיך) צעברעכן (דאָס);
перен. ברוך־אַי̇נ(אײַנ) מ; 2. *(место)* ן־ מ

разлома́ть *сов.* צעברעכן*; *(постройку)* צעווואַרפן*,
צע-, צעברעכן, צעווואַלגערן, צענעמען*; ~ся *сов.* צע-
ברעכן זיך*

разломи́ть *сов.* צענעמען*, אי̇בערברעכן*; ~ я́блоко на две полови́нки צענעמען* דעם עפּל אין צוויי העלפטן;
2. *безл.:* его́ всего́ разломи́ло סע ברעכט אים יעדער אי̇י־
אי̇בער, ער איז אינאַנצן א צעברעכענער, ~ся *сов.* געבראָכן ווערן*

разлу́к‖а *ж* ו צעשיי̇דונג, זיך צעשיי̇דן (דאָס); быть в
~е* זיין* צעשיי̇דט

разлуча́ть(ся) *несов. см.* разлучи́ть(ся)

разлучи́ть *сов.* צעשיי̇דן; ~ся *сов.* זיך צעשיי̇דן

разлюби́ть *сов.* [ליב האָבן] אויפהערן ליבן; ווארפן*
אן אויכיין (אף) *разг.*

размагни́тить *сов.*, размагни́чивать *несов.* 1. דעמאג-
נעטיזי̇רן; *перен. разг. тж.* דעם פלעקל, אָפּקילן,* דעם פלעק [די אַרבעטסלוסט]; ~ся דעמאגנעטיזי̇רט ווערן*; *перен. разг. тж.* [די אַרבעטסלוסט] דעם פלעק* אָנווערן*

разма́зать *сов.* 1. צעשמי̇רן; אויסשמירן; 2. *разг. (излишне подробно изложить)* צעליי̇נען אף טעלערלעך
צעשמי̇רט ווערן ,זיך ;*перен.*; ~ся *сов.* צעשמי̇רן*

размазня́ *разг.* 1. *ж (каша)* ו לעמעשקע; 2. *м и ж*
א צעקראָכענע ברי̇ע ,לעמעשקע ו

разма́зывать(ся) *несов. см.* разма́зать(ся)

размалева́ть *сов.*, **размалёвывать** *несов. разг.* באשמי̇ר-
געווען

разма́лывать(ся) *несов. см.* размоло́ть(ся)

разма́тывать(ся) *несов. см.* размота́ть(ся)

разма́х *м* 1. *(движение)* מאך מ; 2.: ~ кры́льев
פלי̇גל־צעשפּרייט מ; 3. *(колебание)* ן־ מ ,צעווי̇גן; ~
колеба́ний *физ.* ו וואַקל־אמפּליטודע; 4. *(стиль деятельности)* פּאַרמעסט מ; *(широкий объём деятельности)* פּאַרנעם מ; челове́к большо́го ~а א מענטש מיט
דער פּאַרנעם; ~ строи́тельства א ברייטן פּאַרמעסט;
◇ с ~у מיט א פּאַרמאַסטנעער האנט; со всего́ ~у מיטן גאנצן קי̇עך; с ~ом אף א ברייטן פוס,
בעהאַרצאָוועדיק

разма́хивать *несов.:* ~ рука́ми מאכן מיט די הענט;
(жестикулировать) זשעסטיקולי̇רן; ~ са́блей מיט
פּאָכן דער סאַבליע

разма́чивать(ся) *несов. см.* размочи́ть(ся)

разма́шистый 1. *(о движениях)* ברייטער, ענערגישער;
2. *(о почерке)* ברייטער, צעווואָרפענער

размежева́ть *сов. прям. и перен.* צע-, פאַנאַנדערגרענעצן; ~ зе́млю דערנרענעצן די ערד(־כא-
פאַנאַנדערנרענעצן די פונקציעס (לאָקים); ~ фу́нкции
פאַנאַנדערנרענעצן; ~ся *сов.* 1. פאַנאַנדערגרענעצן זיך;
2. *перен.* אָפּגרענעצן זיך (איינער פונעם צווייטן)

размежёвывать(ся) *несов. см.* размежева́ть(ся)

размельча́ть *несов.*, **размельчи́ть** *сов.* צעדרוי̇בלען,
דרי̇בנע מאכן

разме́н *м:* ~ де́нег דאָס צעבי̇טן גועלט; ~ фигу́р
шахм. פּיגורן־אויסטויש מ, פּיגורן־אָפּערונג ו קעגנזי̇טיקע

разме́нивать(ся) *несов. см.* разменя́ть(ся)

разме́нн‖ый: ~ая моне́та ן מינץ, ן קליינגעלט; *перен.* ו טויש־מאטבייע; ~ая ка́сса ו צעבי̇טן־קאסע

разменя́ть *сов.* צעבי̇טן*, אויסטויש; ~ся *сов. разг.*
1. *(тв.)* (מיט) זיך אָפּבי̇טן*; 2. *перен.:* ~ся на ме́лочи צעבי̇טן* זיך אף מינץ [אף קליינגעלט]

разме́р *м* 1. *(величина предмета, суммы)* ו נרי̇יס;
די נרייס [דער פּאַרנעם] פונעם מ; ~ ко́мнаты פּאַרנעם מ; ~ брёвна больши́х ~ов צי̇מער- ;[לאַנגע°] בערווע
גרו̇יסע°; ~ премии די גרייס פון דער פרעמיע; ~ом в
пять ме́тров פינף מעטער די נרייס; 2. *(мерка)* מאָס
ן־ ו; ~ пла́тья די מאָס פונעם קלייד; в прода́же
име́ются костю́мы всех ~ов סוי̇טנען פאראן אין פאר-
קויף אָנצוגן פון אלע מאָסן [אָנצוגן פון אלע מאָסן];
3. *обыкн. мн. (масштаб явления)* מאסשטאָב, פּאַרנעם
אָנעמען* א נרויסן° [א ברייטן] נעמען*; приня́ть больши́е ~ы ס׳איז נאָך ניטאָ קיין אָנגאבן וועגן דעם מאסשטאָב פון דער קאטאס-
פּאַרנעם; 4. *лит., муз.* ן־ מאָס; ~ стиха́ ו פּערונמאָס

разме́ренный רי̇ט- ;נעמאָסטנער; *(о движениях тж.)* מישער

разме́рить *сов.*, **размеря́ть** *несов.* 1. צע-, אָפּמעסטן*
*מעסטן; 2. *перен.* אויסרעכענען, אָפּשאצן*; ~ свои́ си́лы אָפּשאצן די איינעם קויכעס

размеси́ть *сов.* צעקנעטן*

размести́ *сов.* 1. *(очистить от чего-л.)* אויסקערן; ~ доро́жки [שטעזשקעס שטעגלעך] אויסקערן די סטעזשקעס; 2. *(удалить)* פארקערן; ~ снег שניי דעם אָפּשארן

размести́ть *сов.* 1. *(расставить)* צעשטעלן, אויסשטעלן, פאנאנדערשטעלן-אײַנקוואר; 2. *(по квартирам и т. п.)* צעשטעלן, פאנאנדערשטעלן; 3. *(распределить)* פארטיילן, פאנאנדערטיילן; ~ зака́зы פארטיילן די באשטעלונגען; ~ся *сов.* אײַנארדענען זיך; *(усесться)* צעזעצן זיך

разметáть[1] *несов. см.* размести́

разметáть[2] *сов.* 1. *(разбросать)* צעשלײַדערן, צעקן-דען; 2. *(широко раскинуть — руки)* צעווארפן*; ~ ру́ки во сне צעווארפן* די הענט אין שלאָף; ~ся *сов.* צעווארפן* זיך (אין שלאָף)

разме́тить *сов.* מארקירן, אָפּצייכענען

разме́тка *ж* 1. *(действие)* אָפּצייכענען ז, מארקירונג וו; 2. *(знак)* צייכן מ ־ס, (מצ. סימאָנים) סימען מ

размечáть *несов. см.* разме́тить

размечтáться *несов. разг.* צעטרוימען זיך

размешáть *сов.* צעמישן; צעקאלויצען *разг.*

разме́шивать[1] *несов. см.* размешáть

разме́шивать[2] *несов. см.* размеси́ть

размещáть(ся) *несов. см.* размести́ть(ся)

разминáть(ся) *несов. см.* размя́ть(ся)

разминúровать *сов. и несов.* אָפּרייניקן פון אנטמינירן, מינעס

разми́нка *ж спорт.* פרעפּ אײַבונגען, צוגרייט־איבונגען; דאָס דערוואַרעמען זיך מצ.

разминýться *сов.* 1. *(не встретиться)* אויספעלן זיך; 2. *(не задеть)* אויסמיידן* זיך

размножáть *несов. см.* размно́жить; ~ся *несов.* 1. *см.* размно́житься; 2. *биол.* פארמערן זיך

размноже́ние *с биол.* פארמערונג וו

размно́жить *сов.* פארמערן; ~ спи́сок на маши́нке [פארמערן [אָפּדרוקן אין מער עקזעמפליאַרן]; ~ся *сов.* אופקומען* אין א גרויסער צאָל, פארמערן זיך

размозжи́ть *сов.* צעמורשטן, צעמורושען, *(голову)* (צע)פלעטן

размокáть *несов.*, **размóкнуть** *сов.* [צעווייקט] צעוועצט ווערן*

размóкший צעווייקטער

размóл *м* ז צעמאָלונג, צעמאָלונג וו; мука́ то́нкого ~a דינע מעל, דין צעמאָלטע מעל

размóлвка *ж* ז אומפארשטייעניש, א שטיקל מאכלוי-קעס

размолóть *сов.* צעמאָלן*

размори́||ть *сов. разг.* פארמאָרן; жара́ меня́ ~ла; כ'בין די היץ האָט מיך פארמאָרעט; меня́ ~ло от жары́ (געווארן) אויס מענטש פון דער היץ

размотáть *сов.* אָפּוויקלען, צעוויקלען

размочúть *сов.* צעוויייקן, צעוועצן

размывáть *несов. см.* размы́ть

размыкáть *несов. см.* разомкну́ть

размы́ть *сов.* צעשוועמען*; ~ бе́рег דעם צעשוועמענקען* ברעג

размышлéни||е *с* 1. *(действие)* דורכ-טראכטן, באטראכטן ז; по зре́лом ~и он реши́л [באַ-טראַכט נאָכדעם ווי ער האָט גוט° באטראכטן] נאָך א רעכטן; [קלוגערט] די זאַך, האָט ער באשלאָסן...; ישעוו־האדאס האָט ער באשלאָסן...; дать *кому-л.* вре́мя на ~e עמעצן צייט אף דורכטראכטן די זאַך [דעם געבן*; 2. *обыкн. мн.* געדאנקען מצ. מאכשאָוועס מצ.; погрузи́ться в ~я ראיינעס מצ. פארזינקען* [פארטיפן זיך] אין ראיינעס [אין געדאנקען]

размышля́ть *несов.* (о *предл.*) טראכטן (וועגן), קלערן (וועגן)

размягча́ть(ся) *несов. см.* размягчи́ть(ся)

размягче́ние *с* וו צעווייכונג; *мед.* וו צעווייכערונג; ~ мо́зга וו מארך־צעווייכערונג

размягчи́ть *сов.* 1. צעווייכן, צעוויך מאכן; 2. *перен.* וויך מאכן; ~ся 1. צעווייכט ווערן*, וויך ווערן*; 2. *перен.* (ער)וויכ° גוט ווערן*, ווערן*

размя́кнуть *сов.* צעווייכט ווערן*; *перен. разг.* צעקוואטשעט ווערן*

размя́ть *сов.* 1. *(пальцами)* צעווייכערן, צעקנעטן*; *(ложкой и т. п.)* צעקווטשן; 2.: ~ но́ги צעגיין* זיך (די פיס); ~ся *сов.* 1. צעווייכ(ער)ט ווערן*; 2. *разг. (о человеке)* אויסגלייכן* די ביינער

разнести́ *сов.* 1. *(доставить)* צעטראָגן*, פאנאנדער-טראָגן*; 2. *(обнося, раздать что-л.)* פאנאנדערטראָגן*, צעטראָגן*; 3. *(записать в разные места)* אריינ-שרײַבן*, אריינטראָגן*; ~ по графа́м אריינ-באַטיילן (מיט); 4. *разг. (рассеять)* צעווייען, פירן אין די רוביריקעס; *(разорвать)* צעריסן*; шторм разнёс ло́дку в щепки דער שטורעם האָט צעבראָכן דאָס שיפל אף שפּעלדלעך; котёл мо́жет ~ *безл.* דער קעסל קען פלאצן; 7. *разг. (разрушить)* צעגראָמירן, צעפוילן; 8. *разг. (отругать)* (נון) מאכן טיל־טעל; 9. *безл. разг.*: щёку разнесло́ די באק איז שטארק אופגעלאָפן; ~сь *сов.* 1. *(распространиться)* פאר-טראָגן*, צעטראָגן* זיך; 2. *(о звуке)* שפּרייטן זיך

разнима́ть *несов. см.* разня́ть

разни́ться *несов.* פארשיידן זיין*

ра́зниц||а *ж* 1. אונטערשייד מ, כילעק מ; *(несходство)* פארשיידנקייט וו; ~a ме́жду брошю́рой и газе́той דער אונטערשייד צווישן א בראָשור און א צײַטונג; в чём тут ~a? וואָס איז דאָ דער כילעק?; ~a вку́сов די בלויז (פארשיידנקייט פון געשמאַק(ן); с той то́лько ~ей מיט דעם אונטערשייד; 2. *(между величинами, суммами)* דיפערענץ וו; *(излишек тж.)* רעשט מ, וו; ◇ больша́я ~a סאיז גאָר עפעס אַנ-דערש; какая ~a? וואָס איז די נאַפקעמינע [דער כי-לעק]?

разнобо́й *м разг.* אומיניקייט וו, וויידערנאַנד מ; ~ в правописа́нии דער וויידערנאַנד אינעם אויסלייג

разновéс *м собир.* ז קליינגעוויכט

разнови́дность *ж* אונטערארט מ ־ן, מין מ ־ים; סאָרט מ ־ן; *книжн.; биол.* מאָדיפיקאַציע וו ־ס

разногла́сие *с* 1. כילוקע־דייעס מצ., וויידערנאַנד מ; 2. *(противоречие)* סטירע וו ־ס, וויידערשפּרעכיקייט וו

разноголо́с||ица *ж разг.* 1. *(в пении)* זינגען ווער

ווידערא- אין ליסי וועד אין סטריסי נאנד м (*во мнениях*) מצ. כילוקע־דייעס; ~ый פאר- שיידנשטימיקער

разнокалиберный 1. (*об оружии*) פון פארשיידענעם קאליבער *после сущ.*; 2. *перен. разг.* אלערליי־קער; פון פארשיידענער *после сущ.*, פון פארשיידענעם מין גריס *после сущ.*

разномастный 1. פארשיידנמאסטיקער, -פארשיידנקאליריקער; 2. *см.* разношёрстный

разнообразие *с* וו פארשיידנארטיקייט; для ~я פאר מאכן דאס לעבן פאר-; внести́ в жизнь ~е נאווינע; א שיידנארטיק [פילפארביק]

разнообразить *несов.* פארשיידנארטיקן, מאכן פאר-; (*приёмы и т. п.*) וואריירן; ~ить пи́щу שיידנארטיק; ~ный פארשיידנארטיקער, מאכן פארשיידנארטיק דאס עסן

разнорабочий *м* = м הילפס־ארבעטער

разноречивый סטירעסדיקער, ווידערנאנדיקער

разнородный פארשיידענערליייקער, פארשיידנמינ̈יקער

разно́с *м* 1. (*доставка*) ז צעטראגן, פאנאנדערטראגן; 2. *разг.* (*выговор*) וו ־ען; אויסזידלונג; сде́лать *кому-л.* ~ גוט אויסבעזעמען עמעצן

разноси́ть[1] *несов. см.* разнести́

разноси́ть[2] *сов.* (*обувь*) (אין) זיך* (אי)נגיין; ~ся *сов.* (*об обуви*) גערא̈ם ווערן*

разно́сный 1.: ~ая кни́га -בי.. (מצ. ז) קוריער־בוך; (*на почте*) -ביכער) מ, ז (מצ. ..פאטשטאליאן־בוך; 2. *разг.* (*резко критикующий*) צונישטמאכנדיקער; ~ая статья́ א צונישטמאכנדיקער ארטיקל

разносторо́нний פילזייטיקער; ~яя де́ятельность -פיל זייטיקע טעטיקייט; 2.: ~ий треуго́льник -פארשיידנזייטי קער דרייעק

ра́зность *ж мат.* וו דיפערענץ; ~ь потенциа́лов *физ.* וו פאטענציאלן־דיפערענץ; ◇ ра́зные ~и קאלער- לייי זאכן

разно́счик *м* 1. = м פאנאנדערטרעגער; 2. (*торгующий вразнос*) = м טעגדלער, = м הויזירער

разноцве́тный פארשיידנפארביקער, -פארשיידנקאליריקער

разно́шенный (*об обуви*) גערא̈ם געווא̈רענער

разношёрстный 1. פארשיידנוואליקער, -פארשיידנהא̈ריק; (*о лошадях*) פארשיידנמאסטיקער; 2. *перен. разг.* פון קאל־האמיינס *после сущ.*; ~ая пу́блика -אלער אנטיילנעמער פון; ~ый соста́в уча́стников פון קאל־האמיינס

разноязы́кий: слы́шался ~ го́мон ס׳האט זיך געהערט א ווירוואר פון לעשיינעס

разноязы́чный פארשיידנשפראכיקער; ~ое населе́ние א פארשיידנשפראכיקע באפעלקערונג

разнузда́нный אומגעצוימטער; *перен.* (*о человеке*) *тж.* צייושעטער, העפקייערדיקער; ~ая клевета́ דאס ווילדע רעכילעס

разнуздать *сов.* 1. (*лошадь*) אפּציימלען; 2. *перен. разг.* צעלאזן*; ~ся *сов.* 1. (*о лошади*) זיך אפּציימלען; 2. *перен. разг.* צעלאזט, ווערן* העפקערדיק

ра́зный 1. פארשיידענער; они́ ~ые лю́ди זיי זענען אין פאר- שיידענע מענטשן; в ~ых направле́ниях פארשיידענע; 2. (*разнообразный*) פארשיידנארטיקער, פארשיידענער; в леса́х мно́го ~ой ди́чи אין די וועלדער פיל פארשיידנארטיק געווילד; рассказывать ~ые исто́рии פארשיידענע מעשעס; ~ого ро́да פארשיידענערליי; 3. *разг.* (*всякий*) אלערליי *неизм.*; ~ый му́сор אלערליי מיסט; 4. *в знач. сущ. с* פאר- שיידנס ז

разня́ть *сов.* צענעמען*, -פאנאנדערנעמען*; ~ ру́ки פאנאנדערנעמען*; ~ драчуно́в צענעמען* די הענט [צענעמען*] די שלאגער

разоблача́ть(ся) *несов. см.* разоблачи́ть(ся)

разоблаче́ние *с* (*кого-л.*) וו דעמאסקירונג; (*чего-л.*) וו אופדעקונג

разоблачи́ть *сов.* (*кого-л.*) דעמאסקירן*, -ארא̈פריינען*; (*что-л.*) די מאסקע (פון) אופדעקן; ~ провока́тора ארא̈פריינען* די מאסקע פונעם פראוואקאטאר; ~ за́говор א פארשווערונג אופדעקן

разобра́ть *сов.* 1. (*забрать всё*) צענעמען*; (*быстро раскупить*) צעקא̈פן; 2. (*рассортировать*) אי̈בערקלייבן*, -פאנאנדערסא̈רטירן; 3. (*на части*) צעגלי̈דערן, צענעמען*; (*разрушить*) צעווא̈רפן*, צענעמען*; ~ мото́р צענעמען* [צעווא̈רפן*] דעם מא̈טא̈ר; ~ ста́рый до́мик באטרא̈כטן, באהא̈נדלען; 4. (*рассмотреть*) אן אלטע° שטוב; ~ чьё-л. заявле́ние באטרא̈כטן עמעצנס מעלדונג; ~ де́ло в суде́ באטרא̈כטן [באהא̈נדלען] דעם איניין אין גע- ריכט; ~ досто́инства и недоста́тки кни́ги באהא̈נדלען; 5. *грам.* אנא- לי̈זירן; 6. (*увидеть*) דערקענען, -פאנאנדערקלייבן*; (*воспринять слухом*) פארשטיין*, -פאנאנדערקלייבן*; (*уловить*) אופכאפן; он с трудо́м разобра́л, кто находи́лся в ко́мнате קוים דערקענט, וועד ס׳איז געווען אין צימער; я не разобра́л, что он сказа́л איך האב ניט איך קאן; פאנאנדערגעקליבן, וואס ער האט גערעדט; ~ по́черк פא- נאנדערקלייבן* דעם קסאוו; 7. *разг.*: его́ разобра́л смех ס׳איז אף אים אנגעפאלן דאס געלעכטער; его́ разобра́ло любопы́тство ס׳האט אים ניט געלאזט רוען דער נייגער; ~ся *сов.* 1. *разг.* (*разложить вещи*) צעפא̈קעווען זיך; 2. (в *предл.*) (אין) פאנאנדערקלייבן* זיך

разобща́ть(ся) *см.* разобщи́ть(ся)

разобщённость *ж* וו א̈פגעזונדערטקייט; -א̈פגעווען; איזאלירטער; דערטער

разобщи́ть *сов.* 1. צעשפא̈לטן*; (*вызвать отчуждение*) צעשפא̈לטן* דערווי̈טערן, -א̈פפרעמדן; ~ чьи-л. си́лы עמעצנס קרעפטן; 2. (*прервать чьё-л. общение, изолировать*) א̈פזונדערן, -א̈פריסן* (איינס פונעם אנדערן)

ра́зовый איינמא̈ליקער; ~ биле́т אן איינמא̈ליקער בי- לעט

разогна́ть *сов.* 1. צעטרי̈בן*; ~ демонстра́цию -צע טרי̈בן* די דעמא̈נסטרא̈ציע; 2. (*ликвидировать — организацию и т. п.*) צעטרי̈בן*, -צעלא̈זן*; 3. (*рассеять*) צעטרי̈בן* דער ווינט האט צע- טרי̈בן די כמא̈רעס; 4. *перен.* -פארטרי̈בן*; ~ тоску́ צע- לייגן [פארטרי̈בן*] דעם אומעט; 5. (*увеличить скорость*) צעיא̈גן; 6. *разг.* (*уволить*) צעטרי̈בן*; ~ся *сов.* צעלויפן*, -פאנאנ- דערלויפן* זיך

разогну́ть *сов.* אופבייגן*, -פאנאנדערבייגן*; ~ спи́ну אויסגלי̈כן* דעם רוקן; ~ся *сов.* זיך אויסגלי̈כן*; (*разогнуть спину*) אויסגלי̈כן* דעם רוקן

разогрева́ть(ся) *несов. см.* разогре́ть(ся)

разогре́ть *сов.* 1. אָנווארעמען; ~ обе́д אָנווארעמען דעם מיטיק; 2. *разг. (вызвать ощущение тепла)* -דער צעווארעמען, ווארעמען; ~ся *сов.* 1. אָנווארעמען זיך; 2. *разг. (почувствовать тепло)* צעווארעמען זיך

разоде́тый *разг.* אויסגעפוצטער, אויסגעשטראָצלטער

разоде́ть *сов. разг.* אויספוצן, אויסשטראָצלען; ~ся *сов. разг.* אויספוצן זיך, אויסשטראָצלען זיך

разодра́ть *сов. разг.* צעפליקן, צעריסן*

разозли́ть *сов.* אריינבערגענען*, צעקאָסן, צעבייזערן זיך -צע, צעבייזערן זיך (אָף) אין קאָס; ~ся *сов.* (на *вин.*) וועדן* אין קאָס (אָף), קאָסן זיך (אָף)

разойти́сь *сов.* 1. צעגיין* זיך, פאָנאַנדערגיין* זיך; зри́тели разошли́сь זשוישויער זײַנען זיך פאָנאַנדערגעגאַנגען; 2. *(рассеяться, исчезнуть)* צעגיין* זיך, -צע שוווימען וועדן* טו́чи разошли́сь זײַנען צע- מאַרעס כמו; 3. *(раствориться, растаять)* צעגיין*, וועדן* אין גענומען שוווּאָרן; ма́сло ещё не разошло́сь פּוטער די צעלאָזט וועדן*; 4. (с *тв.; не встретиться в пути*) (מיט) זיך אויספעלן; 5. *(пройти, не задев встречного)* זיך פאָנאַנדערגיין* זיך, אויסמיידן* זיך; 6. *(прекратить общение)* פאָנאַנדערגיין* זיך, אויבערריסן*; *(развестись)* זיך צעגיין* זיך, זײַנען זיך; 7. (с *тв.* в *предл.; не соглашаться)* פאָנאַנדערגיין* זיך; мы разошли́сь с ни́ми во мне́ниях מיר זײַנען מיט זיי פאָנאַנדערגענאַנגען זיך אין מיינונגען; 8. *(разветвиться)* צעצווײַגן זיך; *перен. (не совпадать)* פאָנאַנדערגיין* זיך; в лесу́ доро́га разошла́сь на не́сколько тропи́нок אין וואַלד האָט זיך דער וועג צעצווײַגט אף עטלעכע סטעזשקעס; мне́ния разошли́сь מיינונגען זײַנען זיך פאָנאַנדערגעגאַנגען [האָבן זיך צעטיילט]; 9. *(раздвинуться)* פאָנאַנדערוקן זיך; до́ски разошли́сь ברעטער האָבן זיך פאָנאַנדערגערוקט; по́лы пальто́ разошли́сь פּונעם מאַנטל האָבן זיך פֿאַלעס אויס-, פאָנאַנדערגיין* זיך; 10. *(распродаться)* צענומען; кни́га разошла́сь דער (טיראַזש פֿון) פּאַרקויפט ווערן* (געוואָרן); 11. *(о деньгах)* צעגיין* בוך איז אויספאַרקויפט (געלט); 12. *разг. (достигнуть крайней степени)* צעגיין* זיך, צעפאַטערט ווערן*, זיך

ра́зом *нареч. разг.* 1. *(в один приём)* אין איין מאָל; 2. *(одновременно)* מיטאַמאָל; 3. *(мгновенно)* טיקעף, באלד טאַקע

разомкну́ть *сов.* 1. אופשליסן*; *(створки и т. п.)* צעפּעטנען; *(губы, веки)* אופּעפּענען, אופּמאַכן; 2. *(цепь)* אופשליסן*; *эл. тж.* צעשליסן*; ~ся *сов.* 1. אופשליסן*; זיך; *(о створках и т. п.)* צעפּעטנען זיך; *(о губах, веках)* אופּעפּענען זיך, אופּמאַכן; 2. *(о цепи)* -איבע צעשלאָסן ווערן*; *эл. тж.* ריסן* זיך

разомле́||ть *сов. разг.:* он ~л от жары́ ס'איז אים געוואָרן מלאָסנע פון היץ

разонра́ви||ться *сов.* אופהערן צו געפֿעלן; он ей ~лся זי האָט אף אים געוואָרפן אן אומכיין

разо́рванный 1. *(рваный)* צעריסענער; *(о верёвке и т. п.)* אויבערגעריסענער; 2. *(отрывочный)* אָפּגעריסענער

разорва́ть *сов.* 1. צעריסן*; ~ запи́ску צעריסן דעם מאנטל*; ~ пальто́ דעם מאנטל צעריסן*; ~ на куски́ צעריסן* אף שטיקלעך; ~ цепи́ ра́бства די צעריסן* (שקלאפן־קייטן); 2. *(о хищнике)* פאַרצוקן; 3. *(взрывом)* דער (צענעמען* (אף שטיקער), אופריסן*, באָק, разорва́ло רעזערוואָאר איז אופגעריסן געוואָרן [איז צענומען

[אף שטיקער; 4. *(прекратить)* אויבערריסן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния די דיפּלאָמאַטישע בא-אויבערריסן* [אנולירן] דעם אָפּמאַך צעריסן*; ~ догово́р צוגענען; 5. (с *тв.; порвать*) (מיט) צעריסן*; ~ с про́шлым צעריסן* מיט דער פאַרגאַנגענהייט

разорва́||ться *сов.* 1. צעריסן* זיך; *(о верёвке и т. п.)* אויבערריסן* זיך; пальто́ ~лось דער מאנטל האָט זיך צעריסן*; 2. *(взорваться)* אופריסן*; бо́мба ~ла́сь זיך צעריסן; 3. *(прекратиться — об отношениях, связях и т. п.)* אויבערגעריסן ווערן*

разор||е́ние *с* רוינירונג; *(разрушение тж.)* כורבן; ~и́тельный רוינירנדיקער

разори́ть *сов.* 1. *(разрушить)* רוינירן, כאָראַוו מאכן, שטעלן, רוינירן; 2. *(довести до нищеты)* רוינירן, בעדאַלעס; ~ся *сов.* וועדן* אין אָרעמאַן, רוינירט ווערן*

разоружа́ть(ся) *несов. см.* разоружи́ть(ся)

разоруже́ние *с* אנטוואָפענונג

разоружи́ть *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען; ~ся *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען זיך

разоря́ть(ся) *несов. см.* разори́ть(ся)

разосла́ть *сов.* פאַנאַנדערשיקן, צעשיקן

разостла́ть *сов.* 1. *(постлать)* אויסשפרייטן; ~ ковёр אויסשפרייטן א טעפּעך; 2. *(разложить тонким слоем)* אויסליגן; ~ лён на лугу́ אויסליגן דעם פלאקס אף דער לאָנקע

разоткрове́нничаться *сов. разг.* צעריסן זיך צו אָפּן-האַרציק

разохо́титься *сов. разг.* (на *вин.*, + *инф.*) באקומען* שטארק כיישעק (צו)

разочарова́ние *с* אנטוישונג

разочаро́ванный אנטוישטער; *(выражающий разочарование)* אנטוישונגספולער; ~ челове́к אן אנטוישטער מענטש; ~ тон אן אנטוישטער טאָן

разочарова́ть *сов.* אנטוישן; ~ся *сов.* (в *предл.*) -אנ טוישן זיך (אין)

разочаро́вывать(ся) *несов. см.* разочарова́ть(ся)

разраба́тывать *несов.* 1. *см.* разрабо́тать; 2. *горн.* פאַנאַנדערארבעטן

разрабо́тать *сов.* 1. *(сделать пригодным для чего-л.)* קולטיווירן; *(почву тж.)* באַארבעטן; 2. *(подготовить)* פאַנאַנדערארבעטן; ~ план פאַנאַנדערארבעטן א אויסארבעטן [אופּבערגענגען*] א נײַעם מעטאָד; ~ но́вый ме́тод פּלאַן; 3. *(усовершенствовать, развить)* אויסארבעטן, אויסוויקלען; *(качества, способности)* אינטערעסירן; ~ па́льцы פינגער די אויסארבעטן; ~ го́лос שטים; 4. *горн. (исчерпать)* צעארבעטן ביז שפּענט, אויסשעפּן

разрабо́тка *ж* 1. *(исследование, подготовка)* -פאַנאַנ דערארבעטונג ז, -אויסארבעטונג ז; 2. *горн. (добыча)* ארויסבאקום־ארבעט ז; 3. *горн. (место)*: откры́тая ~ ז קאריער

разра́внивать *несов. см.* разровня́ть

разража́ться *несов.*, **разрази́ться** *сов.* 1. *(начаться)* אויסגעבראָכן א ס'האָט אויסברעכן* מיט, צעווינען זיך -צעווי; разрази́лась гроза́ גע; 2.: ~ слеза́ми אויסברעכן* מיט, צעווי; ~ сме́хом א געוויין; ~ статьёй *ирон.* ארויס מיט אן ארטיקל

разраста́ться *несов.*, **разрасти́сь** *сов.* 1. צעוואַקסן

*ווערן; (стать ветвистым) *צעצווײַגט ווערן; дерево разрослось דער בוים איז צעוואַקסן געוואָרן גרעסער ווערן* צעוואַקסן, אויסוואקסן*; разрослось дерево איז שטארק אויסגעוואקסן דער זאוואָד

разреве́ться *сов. разг.* צעיאָמערן זיך, צערעוועט זיך

разреди́ть *сов.*, **разреща́ть** *несов.* 1. מאכן (ער)שיטער; 2. *(воздух)* פארדינערן, צעשיטערן

разрежённый *(о воздухе)* פארדינערטער, צעשיטערטער

разре́з *м* 1. שניט מ ־ן; *(платья тж.)* שפאלט מ ־ן; 2. *тех.:* поперечный ~ קוועַרשניט מ; продольный ~ לענגשניט מ; ◇ ~ глаз אויגשניט מ; в ~е אין אספּעקט

разре́зать *сов.*, **разреза́ть** *несов.* *צעשנײַדן; *(ножницами тж.)* אופשנײַדן*; *(сделать надрез)* *צעשניטן

разрезно́й: ~ нож פאפּיר־מעסער ז, מ ־ס

разреша́ть *несов. см.* разреши́ть

разреша́||ться *несов.* 1. *см.* разреши́ться; 2. *(быть позволенным)* דערלויבט, דערלויבן זיך*; זיין; здесь кури́ть не ~ется דאָ, דאָ איז ניט דערלויבט צו רייכערן דערלויבט זיך ניט רייכערן

разреше́ни||е *с* 1. *(проблемы, спора и т. п.)* (דער)־ ווּ לייזונג ווּ; אנטשיידונג ווּ; мирное ~е вопроса פרידלעכע לייזונג פון דער פראגע 2. *(позволение)* דערלויבעניש ווּ; *(документ)* דערלויבעניש ווּ ־ן; ◇ с ва́шего ~я מיט אויב איר דערלויבט, אײַער דערלויבעניש

разреши́||ть *сов.* 1. *(позволить)* דערלויבן; кто тебе́ ~л взять нож? ווער האָט דיר דערלויבט נעמען דאָס מעסער?; врач ещё не ~л ему́ вставать דער דאָקטער האָט נאָך ניט דערלויבט אים אופצושטיין*; דערלאָזן; ~ть к печати צום דרוק דערלאָזן*; 3. *(проблему, спор)* (דער)ליזן; אנטשיידן; 4.: ~те курить דערלויבט (מיר); ~те собра́ние считать откры́тым דערלויבט מיר רעכענען די פארזאַמלונג פאר אָפן; ~те пройти́! דער־ לויבט דורכגיין!; ~ться *сов. (быть решённым, уладиться)* 1. דערלייזט ווערן*; вопро́с легко́ ~лся די פראגע איז גרינג דערלייזט געוואָרן; 2. *(кончиться)* ענ־ מע קען ניט וויסן, דיקן זיך; неизве́стно, как ~тся де́ло מיט וואָס וועט זיך ענדיקן דער איניען; ◇ ~ться от бре́мени (א קינד)* געבוירן*, האָבן

разрисова́ть *сов.*, **разрисо́вывать** *несов.* באמאָלן

разровня́ть *сов.* גלײַך מאכן

разро́зненн||ый 1. *(неполный)* ניט־פּוילער, ניט־גאַנצער; *книжн.:* ~ое собра́ние сочине́ний אומקאָמפּלעטער ניט־ א ניט־פּוילער זאַמלונג פון ווערק; ~ый сервиз סער־ ווּ; 2. *(не составляющий комплекта)* באזונדערער, אײַנצלנער; ~ые тома́ (ער)בענד [אײַנצלנע] באזונדערע; 3. *(разобщённый)* אומגעיניקטער, צעשפּלי̈טערטער

разро́знить *сов. (коллекцию и т. п.)* מאכן ניט פול

разруба́ть *несов.*, **разруби́ть** *сов.* צעהאַקן, צעשפּאַלטן*

разруга́ть *сов. разг.* אויסזידלען; *(дать неодобрительный отзыв о чём-л.)* מאכן טיל־טעל, צו נישט מאכן (119)

разрумя́ни||ть *сов.* צעפּלאַמען, פארייטלען; моро́з ~л щёки дете́й [פא־ פּאַסט האָט די קינדער צעפּלאַמט] פּא־, צעפּלאַמט ווערן*; ~ться *сов.* *צעפּלאַמט ווערן, [רייטלט] די בעקלעך רייטלען זיך

разру́ха *ж* מ כורבן; хозя́йственная ~ דער ווירט־ שאפטלעכער כורבן

разруша́ть(ся) *несов. см.* разру́шить(ся)

разруше́ние *с* ווּ רוינירונג, ווּ צעשטערונג

разруши́тельн||ый צעשטערנדיקער, כאַרעוומאכנדיקער; ~ое де́йствие רוינירנדיקע ווירקונג

разру́шить *сов.* 1. צעשטערן, רוינירן, כאַרעוו מאכן; взрыв разру́шил центр го́рода דער אופּריס האָט צע־ שטערט [כאַרעוו געמאכט] דעם צענטער פון דער שטאָט; ~ хозя́йство [эконо́мику] רוינירן די ווירטשאפט; 2. *(сломать, снести)* צעוואַלגערן, צענעמען*; ~ ста́рые постро́йки אלטע° געבײַדעס צענעמען*; 3. *(причинить вред)* רוינירן, ~ здоро́вье רוינירן דאָס געזונט מאכן א טעל, צו נישט מאכן; פּוינעם געזונט; 4. *(сгубить)* צעשטערן, פארניכטן; ~ семью צעוואַלגערן די פאמיליע; ~ся *сов.* 1. *(превратиться в развалины)* צעשטערט ווערן*, כאַ־ ווּ; *(рухнуть тж.)* רעוו ווערן*; אײַנפאלן*; 2. *(прийти в упадок)* כאַרעוו ווערן*, רוינירט ווערן*; 3. *(не осуществиться)* צו נישט, צעשטערט ווערן*

разры́в *м* 1. *(на части)* צעריסן זיך; *(пряжи и т. п.)* דאָס אופּ־ ווּ ־ען; *(котла, снаряда)* אײַבעריסונג ווּ; *(с кем-л.)* צעריס מ, אײַנריס מ; ~ дипломати́ческих отноше́ний דאָס אײַבעריסן די דיפּלאָ־ מאַטישע באציִונגען; ~ ме́жду ни́ми был неизбе́жен אײַנריס צווישן זיי איז געווען אומפּארמײַדלעך

разрыва́ть[1] *несов. см.* разорва́ть

разрыва́ть[2] *несов. см.* разры́ть

разрыва́ться *несов. см.* разорва́ться

разрывно́й *воен.* אופּריס־; ~ снаря́д אופּריס־סנא־ ריאד מ ־ן

разрыда́ться *сов.* צעקלאָגן זיך, צעיאָמערן זיך

разры́ть *сов.* 1. צעגראָבן*; 2. *разг. (привести в беспорядок)* צעריסן, צעקידן

разрыхли́ть *сов.*, **разрыхля́ть** *несов.* צעשיטערן, לויז מאכן, ווייך מאכן

разря́д[1] *м* 1. *(группа)* קאטעגאָריע ווּ ־ס, טיפּ מ ־ן; סאָרט מ ־ן; 2. *(степень квалификации)* ראזריאד מ ־ן; 3. *мат.* ראנג מ ־ען

разря́д[2] *м эл.* אויסלאָדונג ווּ ־ען

разряди́ть[1] *сов. разг. (нарядить)* אויספּוצן, אויס־ טראָצלען

разряди́ть[2] *сов.* 1. *(оружие, прибор)* אויסלאָדן*; ~ ружьё אויסלאָדן* די ביקס; ~ в *кого-л.* револьве́р אויסשיסן* אין עמעצן אלע קוילן פּוינעם רעוואָלווער; 2. *перен.:* ~ атмосфе́ру לינדערן די אטמאָספער

разряди́ться[1] *сов. разг. (нарядиться)* אויספּוצן זיך, אויסטראָצלען זיך

разряди́||ться[2] *сов.* 1. *эл.* אויסגעלאָדן, אויסלאָדן* זיך; 2. *перен.:* атмосфе́ра ~лась די אטמאָספער איז געלינדערט געוואָרן*

разря́дка *ж* 1. *(облегчение, ослабление, смягчение)* אנטשפּאַנונג ו, לינדערונג ו; ~ междунаро́дной напряжённости צוישנפּעלקערלעכער אין דער אנטשפּאַנונג; 2. *полигр.* שפּאַציע ו

разря́дник[1] *м эл.* אויסלאָדער ז

разря́дник[2] *м разг. (спортсмен)* ראזריאָדניק ז ־עס

разряжа́ть[1] *несов. см.* разряди́ть[1]

разряжа́ть[2] *несов. см.* разряди́ть[2]

разряжа́ться[1] *несов. см.* разряди́ться[1]

разряжа́ться[2] *несов. см.* разряди́ться[2]

разубеди́||ть *сов. (кого-л.)* אָפּנעמען* די איבערצייגונג מײַנע ארגומענטן (בא); мои́ аргуме́нты его́ не ~ли האָבן ניט געקענט צוזיגען אים אויבערצוטן זײַן איבערצייגונג; ~ться *сов.* אויבערצוטן* די איבערצייגונג; он ду́мал, что э́то легко́, но вско́ре ~лся ער האָט געמיינט, אז דאָס איז גרינג, אָבער ער האָט זיך באלד איבערצייגט, אז ער איז ניט (געוואָלט) גערעכט

разубежда́ть(ся) *несов. см.* разубеди́ть(ся)

разува́ть(ся) *несов. см.* разу́ть(ся)

разуве́р||ить *сов. (кого-л.)* אָפּנעמען* די זיכערקייט [דעם גלויבן] (בא); ~иться *сов.* (в *предл.*) אויפהערן [די עמונע זיכערקייט] (אין), גלייבן (אין), אָנווערן* (אין); он ~ился во всём, да́же в своём лу́чшем дру́ге ער האָט אויפגעהערט גלייבן אין וואָס־ניט־איז, ער האָט אפּילע אָנגעווארן די זיכערקייט אין זיך בעסטן פרײַנט

разуверя́ть(ся) *несов. см.* разуве́рить(ся)

разузнава́ть *несов.*, **разузна́ть** *сов. разг.* דערוויסן* געוואָר ווערן*, זיך

разукра́сить *сов. разг.* באפּוצן, אויספוצן; *(узорами и т. п.)* אויסציערן

разукрупни́ть *сов.*, **разукрупня́ть** *несов. разг.* פאר־צע־טיילן (פּון) קלעַנערן די גרייס; *(области, районы и т. п.)*

ра́зум *м* 1. *филос.* פארנונפט ו; торжество́ ~а דער ניצאָכן פון פארנונפט; 2. *(ум, интеллект)* סייכל ז, פארשטאנד ז; поня́ть ~ом מיטן סייכל באנעמען* מיטן סייכל

разуме́ть *несов.* 1. *(под тв.)* (מיט) מיינען*, פארשטיין* (מיט); 2. *(вин.) уст.* פארשטיין*; ◇ сы́тый голо́дного не разуме́ет א זאטער קען ניט פארשטיין קיין הונגע-ריקן; ~ся *несов.* 1. (под *тв.*) (מיט) געמיינט ווערן*, פארשטאנען ווערן*; 2.: разуме́ется *в знач. вводн. слова* אוועק-דע; само́ собо́й разуме́ется זעלבסטפארשטענדלעך; он, разуме́ется, то́же придёт ער וועט, פארשטייט זיך, אויך קומען

разу́мн||ый 1. *(обладающий разумом)* פארנונפטיקער; есть ли на други́х плане́тах ~ые существа́? צי זײַנען דאָ פארנונפטיקע באשעפענישן אף אנדערע פלאנעטן? 2. *(рассудительный)* °קלוגער, געשיקטער-, פארשטאנדיקער; ~ый ребёнок א קינד א בארדאָס; 3. *(целесообразный)* פארנונפטיקער, לאָגישער, גלײַכער *книжн.*; ~ое реше́ние א גלײַכער באשלוס; сейча́с са́мое ~ое... איצט איז וואָלט געווען דאָס גלײַכסטע...

разу́ть *сов. (кого-л.)* (דאָס) שיך* די, אראָפּ-, אויסטאָן* (דאָס); ~ся *сов.* (די שיך)* ציען*, אויסטאָן* (דאָס) שטיוול

разу́чивать(ся) *несов. см.* разучи́ть(ся)

разучи́ть *сов.* פארלערנען, אויסלערנען; ~ новую пе́сню אויסלערנען א נײַע ליד

разучи́||ться *сов. (+ инф.)* אָפּגעווענט* זיך; он ~лся рисова́ть ער האָט זיך אָפּגעווענט מאָלן; ער האָט פארגעסן* וויאזוי ער האָט פארגעסן וויאזוי צו מאָלן

разъеда́ть *несов. см.* разъе́сть

разъедини́ть *сов.* 1. *(отделить)* אָפּטיילן; *(разлучить)* צעשיידן; 2. *(говорящих по телефону)* אויבערטן*; ~ся *сов.* 1. אָפּטיילן זיך, פאנאנדערגעמען*; 2. *(потерять связь)* צעשיידט ווערן*

разъе́зд *м* 1. *(гостей, зрителей)* דאָס צעפאָרן זיך; 2. *мн. (поездки)* (ארום)פאָרן ז; он всегда́ в ~ах ער איז שטענדיק אין וועג, האלט אין איין ארומפאָרן; 3. *ж.-д.* ווענג־צעשייד ז ־ן; *(остановка)* ראזיעזד ז ־ן; 4. *воен.* רײַטער־פאטרול ז ־ן

разъезжа́ть *несов.* אומפאָרן*, אומרײַזן; ~ся *несов. см.* разъе́хаться

разъе́сть *сов.* אויסעסן*, צעעסן*

разъе́хаться *сов.* 1. *(уехать)* צעפאָרן* זיך; го́сти разъе́хались די געסט זײַנען זיך צעפאָרן; 2. *(проехать, не задев)* פאנאנדערפאָרן* זיך, אויסמײַדן* זיך; маши́ны не мо́гут ~ на тако́м у́зком мосту́ מאשינען קאָנען נישט אויסמײַדן אף אזא שמאָלער בריק; 3. *(не встретиться)* אויסמײַדן זיך ניט; 4. *(перестать жить вместе)* אויספּעלן זיך; 5. *разг. (скользя, разойтись)* צעפאָרן* זיך; коньки́ разъе́хались, и он упа́л מײַנע שליטשערס זײַנען זיך צעפאָרן, און ער איז געפאַלן; 6. *разг. (разорваться)* צעקריכן*

разъярённый מאָלערעציכדיקער, צעווילדעוועטער

разъяри́ть *сов.* אין דער רעציכ צע־ארײַנברענגען*, ריצן; ~ся *сов.* אין רעציכ צעריצט ווערן*

разъясне́ние *с* ו דערקלערונג; пи́сьменное ~ א דערקלערדאָקומענט ז ־ן, שריפטלעכע דערקלערונג

разъясни́ть *сов.* דערקלערן, קלאָר מאכן; ~ся *сов.* קלאָר ווערן*, אויסקלארן זיך

разъясня́ть(ся) *несов. см.* разъясни́ть(ся)

разыгра́ть *сов. (вин.)* 1. *(исполнить)* אָפּשפּילן; *(пьесу тж.)* אויפּירן; 2.: ~ дебю́т *шахм.* דורכפירן דעם דעביוט; 3. *(в лотерею)* פאנאנדערשפּילן; 4. *(притвориться)* (מיט) מאכן דעם אָנשטעל; ~ простачка́ מאכן דעם אָנשטעל פון א טאם; он разыгра́л удивле́ние ער האָט געמאכט דעם אָנשטעל, אז ער איז פארכידעשט; 5. *разг. (одурачить)* (מיט) טרײַבן* שפּאס [קאטאָוועס]; ло́вко мы их разыгра́ли? גוט האָבן מיר זיי אָפּגענארט?; גוט האָבן מיר מיט זיי שפּאס געטרײַבן?; ◇ ~ дурака́ בליבן* צום נאר

разыгра́||ться *сов.* 1. *(о детях)* ארײַנלאָזן* זיך אין די, שפּילן זיך, פארשפּילן זיך; *(расшалиться)* צעשטיפּן זיך; 2. *(начать играть непринуждённо)* אײַנשפּילן זיך; *(об актёре тж.)* ארײַן אין דער ראָל; 3. *(проявиться с силой)* צעשפּילן זיך; стра́сти ~лись ס׳האָבן זיך צעשפּילט שפּילט די געבליטן; бу́ря ~лась די נערוון האָבן זיך צעשפּילט [צעבושעוועט]; ~лись не́рвы א שטורעם; 4. *(о событиях)* אָפּשפּילן זיך; *(о сражении)* אופשטורעמען

разы́грывать(ся) *несов. см.* разыгра́ть(ся)

разыска́ть *сов.* אָפּזוכן, געפינען*; *(подобрать)* אויס־זוכן; ~ся *сов.* אָפּזוכן זיך

разы́скивать *несов.* זוכן; ~ся געזוכט ווערן*

рай *м* גאניידן מ ־ס; земно́й ~ ען ערדישער [אן עמעסער] גאניידן

райисполко́м *м* (райо́нный исполни́тельный комите́т) ראי־אויספירקאָם מ ־ען (ראיאָנישער אויספיר־קאָמיטעט)

райко́м *м* (райо́нный комите́т) ראיקאָם מ ־ען (ראיאָ־ דער ראיקאָם פון קאָמיוניסטישער פארטיי); ~ комсомо́ла דער ראיקאָם פון קאָמיוג (ניישער קאָמיטעט)

райо́н *м* ראיאָן מ ־ען; Гага́ринский ~ Москвы́ דער מאָסקווער ראיאָן אף נאָמען גאגאַרין־ראיאָן פון מאָסקווע; в трёх ~ах на́шей о́бласти начался́ сено- кос́ אין דרײַ ראיאָנען פון אונדזער געגנט האָט זיך אָנגעגי- די בוימ- הויבן דער הײַשניט; хлопкосе́ющие ~ы страны́ פון ערשטן ראיאָן; се́верные ~ы СССР и Ка- на́ды אין ראיאָנען [טעריטאָריע] פון פּססר די צאָפּנדיקע ראיאָנען שלאכטן הינטער; бои́ в ~е Берли́на אין ראיאָן [אפן אָרט] פון דער קאטאסטראָפע איז ארויסגעפאָרן א קאָמיסיע

райони́рование *с* ראיאָנירונג ז

райони́ровать *сов. и несов.* ראיאָנירן

райо́нн||ый ראיאָנ(ש)ער; ־ראיאָן־; ~ая больни́ца ראיאָן־פּארמעס- ראיאָנ(ש)ער שפּיטאָל טונגען מצ.

ра́йск||ий גאניידן־, גאניידנדיקער; ~ая жизнь א לעבן ווי אין גאניידן

рак[1] *м* 1. *зоол.* קרעפּס מ ־ן, ראק מ ־ס; 2.: тро́- пик Ра́ка צאָפּן־טראָפּיק מ; ◇ кра́сный как ~ רויט ווי א צוויק; я ему́ покажу́, где ~и зимуют! ער וועט מיך האָבן צו געדענקען!

рак[2] *м мед.* קאָנצער מ, ראק מ

раке́т||а[1] *ж* ראקעטע ז ־ס; освети́тельная ~а שטערן־ ראקעטע ז ־ס; косми́ческая ~а ראקעטע קאָסמישע; ◇ ~а-носи́тель, сателли́т-тра́гер מ ־ס ספוטניק־ טרעגער מ ־ס

раке́та[2] *ж спорт. см.* раке́тка

раке́тка *ж спорт.* ראקעטקע ז ־ס; *(для настоль- ного тенниса тж.)* הילקע ז ־ס

раке́тница *ж* ראקעטן־פיסטאָ- ראקעטן־לאָזער מ ־ס, לעט מ ־ן; ראקעטניצע ז ־ס *разг.*

раке́тн||ый ראקעטן־; ~ое ору́жие ראקעטן־וואָפן ז, מ; ~ые войска́ ראקעטלער־טיילן מצ.

ракетодро́м *м* ראקעטאָדראָם מ ־ען

раке́тчик *м* = ראקעטלער מ

ра́ковина *ж* 1. *(животного)* מושל ז ־ען; морска́я ~ מויערקעפל ז ־ען, יאָם־מושל ז ־ען; ~ ули́тки שנעקמושל ז ־ען, די מושל פון א שנעק; 2.: ушна́я ~ אויערמושל מ ־ען; 3. *(под краном)* אָפּגאָס־בעקן מ ־ס; ~ засори́лась דער אָפּגאָס איז פארשטאָפּט געוואָרן; 4.: оркестро́вая ~ אָרקעסטער־ סאָד־עסטראדע ז ־ס, עסטראדע ז ־

ра́ков||ый[1] פון ראקעס *после сущ.*; ~ые ше́йки העלדז- לעך פון ראקעס

ра́ков||ый[2] *мед.* ־ראק; ~ая о́пухоль ראקגעשוועל ז ־ן, ראקטומאָר מ ־ס

раку́рс *м* ראקורס מ

ра́м||а 1. *ж* ־ען ז, ראם מ ־ען ז ־ען; карти́на в ~е [רעם] א בילד אין ראם; дверна́я ~а ־ען ז ־ען; טיר־רעם ז ־ען; 2. *(оконный переплёт)* = ז פּענצטער; двойны́е ~ы טאָפּלפענצטער מצ., צוויי־ענדיקע פּענצטער

ра́мк||а *ж* 1. ־ען ז רעמל; 2. *мн. перен.* ראָמען מצ. גרענעצן מצ.; в ~ах зако́на אין דער ראָמען פונעם געזעץ; э́то выхо́дит за ~и на́шей зада́чи דאָס איז אויסער די ראָמען פון אונדזער אופגאבע; в ~ах на́ших возмо́ж- ностей אין דער ראָמען [אין די גרענעצן] פון אונדזערע מעגלעכקייטן; 3. *радио* ז ־ס רעם־אנטענע

ра́мочн||ый ־רעם־; ◇ ~ая анте́нна *см.* рамка 3

ра́мпа *ж театр.* ז ראָמפּע

ра́на *ж* ־ן ז וווּנד; *перен. (боль, обида) тж.* ווייטיק מ

ранг *м* ־ען מ ראנג; капита́н пе́рвого ~а קאפּיטאַן פון ערשטן ראנג; дипло́мат в ~е посла́ א דיפּלאָמאַט אינעם ראנג פון אן אמבאסאדאָר

ра́нее *см.* ра́ньше

ране́ние *с* ז פּאַרווּוּנדונג

ра́нен||ый 1. ־פּאַרווּוּנדעטער; ~ый бое́ц פּאַרווּוּנדעטער פּאַרבאַנדאַזשירן דעם; перевяза́ть ~ую но́гу פּאַרווּוּנדעטן פּוס; 2. *в знач. сущ. м* מ ־פּאַרווּוּנדעטער טע..

ра́нец *м (школьный)* ־ראנצל ז ־ען; *(солдатский)* ראָנעץ מ (מצ. ראָנצעס)

рани́мый פּאַרווּוּנדלעכער

ра́ни||ть *сов. и несов.* ־פּאַרווּוּנדן; *перен. тж.* ־פּאַרשאַפן* וווייטיק; ~ть в плечо́ פּאַרווּוּנדן אין אקסל; его́ ~ло оско́лком אים האָט פּאַרווּוּנדעט א שפּליטער; его́ слова́ меня́ бо́льно ~ли זיינע וואָרטער האָבן מיר פּארשאַפט שטארקן וווייטיק

ра́нн||ий ־פּרי; ~яя весна́ א פּריער פּרילינג; ~ие о́вощи פּרי גאָרטנווארג; ~им у́тром גאָנצפּרי; ◇ ~ее средневеко́вье פּריער מיטלאלטער מ, ־פּרי־מיטלאלטער; (он) из молоды́х, да ~ий (ער) האָט צו פּרי אָנגעהויבן

ра́но 1. *нареч.* ־פּרי; ~ встава́ть ־פּרי אויפשטיין*; ~ у́тром סאָמע אינדערפּרי; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ־פּרי; бы́ло ещё ~ ס׳איז נאָך גאָר פּרי; у́жинать ~ ס׳איז (נאָך) פּרי צו עסן וועט מע מעג אָנהייבן? — ס׳איז נאָך (צו) פּריי!; ◇ ~ и́ли по́здно פּריער צי שפּעטער; ра́ным-~ גאָנצפּרי

рант *м* ־קאַנט מ ן(זוילן); ~овой געקאַנטעוועטער; ~ова́я о́бувь געקאַנטעוועטע שיך

рантье́ *м нескл.* ־ראנטיע מ ־ען

рань *ж разг.:* в таку́ю ~ אזוי פרי, אזא פאר- אין אזא טאָג

ра́ньше *сравн. ст. от нареч.* ра́но 1. ־פּריער; я вста́- ну ещё ~ איך וועל נאָך פּריער אופשטיין; 2. *(до како- го-л. момента)* ביז, פּאַר; ~ ср́ока [ביזן] טער- פּאַרן; ~ чем ביז, איידער; ~ чем он придёт ביז (אי׳- מען); 3. *(прежде другого)* פּריער, פּאַר; ~ всех איך וועל דאָרט זיין פּאַר [פּריער] פון; я бу́ду там ~ вас אייך [פון]; 4. *(в прежнее время)* פּריער, אמאָליקע יאָרן; ~ мы ре́дко встреча́лись זעלטן באגעגענען [צייטן]; ~ здесь была́ ме́льница אמאָליקע פּאַר דער; ◇ ~ вре́мени יאָרן איז דאָ געווען א מיל; ~ вре́мени не́чего беспоко́ится ס׳איז אינעריק צייט [מע דארף ניט] באומרויקן זיך פּאַר דער צייט

рапи́ра *ж* ־ן ז ראפּיר, ־ן ז פּעכט־שפּיז

ра́порт *м* ־ן מ ראָפּאָרט; *(отчёт тж.)* ־באריכט מ; отда́ть ~ א ראפּאָרט ראפּאָרטירן, אָפּגעבן*; приня́ть אָפּגענומען* [אויסהערן] א ראפּאָרט

рапортова́ть *сов. и несов.* ראפּאָרטירן; *(сообщить тж.)*

מעלדן; ~ о досро́чном оконча́нии строи́тельства מעלדן, מעלדן*, או די בויונג איז פארענדיקט פארן טערמין די פארטערמיניקע פארענדיקונג פון דער בויונג

рапсо́дия *ж муз.* ז ־ס ראפסאָדיע

ра́са *ж* ז ־ס ראַסע

рас‖и́зм *м* מ ־ן ראסיזם; ~и́ст *м* מ ־ן ראסיסט; ~и́стский ראסיסטיש; ~и́стские режи́мы ראסיסטישע רעזשימען

раскабали́ть *сов.*, раскабаля́ть *несов.* -פרילאָזן*, -אנט שקלאפן

раска́иваться *несов.* כאראָטע האָבן*; ~ в *чём-л.* כאראָטע האָבן* [שלאָגן* זיך אלכעס] אף ענפעס

раскалённ‖ый צעגליטער, צעגלי̆טער, ~ое желе́зо דער צעגלי̆טער [דאָס צעגלי̆טע אייזן; ~ая печь דער צעגלי̆טער [די ברע̆נ-] אויוון; ~ый во́здух [אָנגעגליטער נעזדיקע] לופט

раскали́ть *сов.* אָנגליען; ~ докрасна́ בין רויט אָנגליען [בין פײַער־רויט]; ~ся *сов.* אָנגליען זיך*, אָנגעגליט ווערן

раска́лывать(ся) *несов. см.* расколо́ть(ся)

раскаля́ть(ся) *несов. см.* раскали́ть(ся)

раскапри́зничаться *сов.* צעקאפרי̆עוען זיך

раска́пывать *несов. см.* раскопа́ть

раскарма́ливать *несов. см.* раскорми́ть

раска́т *м* ז ־ן געהי̆לך, געקנאַל; ~ гро́ма דונער־גע- ז

~ы сме́ха מ לאַך־קאסקאד ז קנאַל

раскати́ть *сов.* אופּוויקלען, אופּראַלן; (*место*) -אויס- אויסוועלגערן, קאטשען

раска́тистый: ~ гром א קנאַלנדיקער דונער; ~ смех קאסקאַד־געלעכטער ז

раскати́ться *сов.* 1. (*набрать скорость*) פאנאַנדערריאַנען זיך; 2. (*покатиться в разные стороны*) -פאנאַנדערקניק לען זיך; 3. (*раскатисто прозвучать*) אופהילכן

раска́тывать *несов.* 1. *см.* раскати́ть; 2. *разг.* (*разъезжать*) ארומקאטשען

раскачи́ть *сов.* 1. צעוועג̆ען, צעהי̆דען; 2. *разг.* (*побудить к действию*) צעטאָרקען; ~ся *сов.* 1. צעהי̆דען זיך, צעוועג̆ען זיך; 2. *разг.* (*выйти из состояния бездействия*) א ריר טאָן* זיך

раска́чива‖ть *несов.* 1. *см.* раскачи́ть; (האלטן* אין שאָקלען (איין; 2. (*чем-л.*) (מיט) שאָקלען; ма́льчик ~л ногами́, сидя на де́реве דאָס יינגל האָט זיצנדיק אפן בוים געשאָקלט מיט די פיס; ~ться *несов.* 1. *см.* раскача́ться; 2. *разг.* (*при ходьбе*) וואַקעוועג̆ען זיך

раска́шляться *сов.* צעהוסטן זיך

раска́яние *с* ז כאראָטע

раска́яться *сов.* [באקומען*] כאראָטע קריגן*; ~ в *чём-л.* [באקומען*] כאראָטע קריגן* זיך, שלאָגן* אף ענפעס אלכעס אף ענפעס

расквартирова́ть *сов.* צעשטעלן אף קוואר-, אינקווארטירן טיר

расквита́ться *сов.* (с *тв.*) *разг.* 1. (מיט) קוויט* ווערן*, (מיט) צערעכענען זיך; 2. (*отомстить*) אָפרעכענען זיך (מיט)

раскида́‖ть *сов.* 1. *צעווארפן; 2. *разг.* (*положить небрежно*) צעקי̆דען; 3. *перен.* צעווארפן*, צעזי̆ען; жизнь ~ла друзе́й по всей стране́ דאָס לעבן האָט צעזי̆ט [צעווארפן] די כאווי̆רים אי̆בערן גאנצן לאנד

раски́дист‖ый ברייט צעצוג̆טער; ~ое де́рево א ברייט צעצוג̆טער בוים

раски́дывать *несов.* 1. *см.* раскида́ть; 2. *см.* раски́нуть; ~ся *несов. см.* раски́нуться

раски́ну‖ть *сов.* 1. (*развести в стороны*) צעשפרי̆טן; ~ть ру́ки צעשפרי̆טן די הענט; 2. (*разостлать*) אויסשפרי̆טן; 3. (*разместить*) צעווארפן*; фи́рма ~ла свои́ мага́зи́ны по всей стране́ פי̆רמע האָט צעווארפן* די אי̆רע מאגאזי̆נען אי̆בערן גאנצן לאנד; 4. (*палатку, лагерь*) אופשטעלן; ◇ ~ть умо́м א שי̆עור טאָן* די גע- הי̆רן; ~ться *сов.* צעשפרי̆טן זיך; *перен.* אויסשפרי̆טן זיך; צעשפרי̆טן זיך [צעלי̆גן זיך] אפן די- ברייט זי̆צען אויסגעשפרי̆יט ווי̆אַן; широко́ ~лись поля́ פעלדער

раскладн‖о́й צעלי̆גי-, צעלי̆ניפלי̆יגי-; ~а́я крова́ть -צעלי̆יג בעט ז ־ן

раскладу́шка *ж разг.* ז ־ער צעלי̆גבעטל

раскла́дывать *несов. см.* разложи́ть 1, 2, 3, 4; ~ся *несов. см.* разложи́ться 1

раскла́ниваться *несов.*, раскла́няться *сов.* פארניי̆גן זיך (פאר); (*при встрече тж.*) (מיט) גריסן זיך; (*друг с другом*) גריסן זיך

расклева́ть *сов.* 1. (*продырявить клювом*) צעפי̆קן, אויספיקן, אויפּפיקן; 2. (*съесть всё — о птицах*) אויספיקן

расклёвывать(ся) *несов. см.* расклева́ть(ся)

расклёить *сов.* (*афиши и т. п.*) אופקלעפן, צעקלעפן; ~ся *сов.* 1. פאנאַנדערקלייען זיך, צעפאָלן*; 2. *разг.* (*заболеть*) זין* ניט מיט אלעמען

расклепа́ть *сов.* אָפּניטעווען; ~ся *сов.* אָפּניטעווען זיך, פאנאַנדערניטעווען זיך

раскова́ть *сов.* 1. (*лошадь*) אָפּקאָווען; 2. (*узника и т. п.*) עמעצנס קייטן* צעברעכן, באפרי̆ען פון די קייטן; ~ся *сов.* (*о лошади*) אָפּקאָווען זיך

раско́л *м* 1. ז שפאלטונג; 2. *рел.* (*в России 17 в.*) ז ־ן ראסקאָל

расколо́ть *сов.* 1. צעהאקן, צעשפאלטן*; (*орех*) -צע שפאלטן* די אי̆נ- קנאקן; 2. *перен.* שפאלטן*; ~ единство -שפאלטן* די אי̆נ- הייט(לעכקייט); ~ся *сов. прям. и перен.* צעשפאלטן*; צעשפאלטן ווערן*, זיך אף [אין] גרופי̆רונגען צעשפאלטן*

раско́льни‖к *м* 1. = מ ־עס שפאלטלער; 2. *рел.* ראסקאָל-; ~ческий 1. שפאלטלעריש; ~ческая поли́тика שפאלטלעריש פאָליטי̆ק; 2. *рел.* ראסקאָלניקישער

раскопа́ть *сов.* 1. (*сделать глубже, шире*) צעגראָבן*; 2. (*копая, найти*) אופגראָבן*; *перен. разг.* אויסגראָבן*; 3. (*произвести раскопки*) פאנאַנדערגראָבן*

раско́пки *мн.* מצ פאנאַנדערגראָבונגען

раскорми́ть *сов.* אויספאשען

раско́сы‖й: ~е глаза́ קאָסע צעשטעלטע אויגן

раскошели́ваться *несов.*, раскошели́ться *сов. разг.* (צע)עפענען דעם בייטל

раскра́дывать *несов. см.* раскра́сть

раскра́ивать *несов. см.* раскрои́ть

раскра́с‖ить *сов.* פארבן, אויסקאָלירן (אויס); ~ить карти́нки אויסקאָלירן די בילדער; ~ка *ж* 1. אויסקאָלירונג ז, ז, באפארבונג ז, קאָ- ליר מ; 2. (*расцветка*) אויספארבונג

раскрасне́‖ться *сов.* צעפלאָמט ווערן*; она́ ~лась זי ס׳האָט זיך איר געשטעלט די, איז צעפלאָמט געווארן פארב אף די באקן [אין געזיכט]

раскра́сть *сов.* צוגאַנווע(נע)ן*

раскра́шенный אויסגעפארבטער, אויסגעקאָלירטער

раскра́шивать *несов. см.* раскра́сить

раскрепости́ть *сов.* באַפרײַען, אנטשקלאָפן; ~ся *сов.* פרײַ ווערן*, אנטשקלאָפט ווערן*

раскрепоща́ть(ся) *несов. см.* раскрепости́ть(ся)

раскритикова́ть *сов.* שארף קריטיקירן

раскрича́ться *сов.* צעשריִען זיך*, צעגוואַלדעווען זיך*; *(на кого-л.)* ארופווארפן* זיך מיט (אָף), צעשריִען* זיך (אָף) א געשריי

раскрои́ть *сов.* 1. צעשנײַדן*; ~ мате́рию на пла́тье א קלייד צושנײַדן*; 2. *(разрубить, рассечь)* צעשפאַלטן*; ~ че́реп צעשפאַלטן* [פלעטן] דעם קאָפּ

раскро́й *м*, ~ка *ж* I צושנײַדן

раскроши́ть *сов.* צעברעקלען, צעקריש(ל)ען; ~ся *сов.* צעברעקלען זיך, צעקריש(ל)ען זיך

раскрути́ть *сов.* 1. *(развить, распустить)* אָפּוויקלען, אויפוויקלען; ~ верёвку שטריק אויפוויקלען א; 2. *(заставить вращаться)* פאַנאַנדערדרייען, ברענגען* צום דרייַען זיך; ~ся *сов.* 1. *(развиться, распуститься)* אָפּוויקלען זיך, אויפוויקלען זיך; 2. *(прийти во вращение)* דרייַען זיך* אָנהייבן

раскру́чивать(ся) *несов. см.* раскрути́ть(ся)

раскрыва́ть(ся) *несов. см.* раскры́ть(ся)

раскры́ть *сов.* 1. *(открыть)* אויפמאכן, אויפעפענען; *(распахнуть)* צעעפענען; ~ я́щик столá אויפעפענען דעם שופלאָד [אויפמאכן]; ~ воро́та צעעפענען דעם טויער; ~ ста́вни [צעעפענען] די לאָדנס [אויפמאכן]; ~ кни́гу (אויפ)עפענען דאָס בוך מויל; ~ пакéт פאקעט דעם [אויפכאסמענען*] אויפעפענען; 2. *(обнажить)* אָפּדעקן; *(часть тела тж.)* אנטבלויזן; 3. *(рассказать, доверить)* אויפדעקן, אנטפלעקן; ~ *кому-л.* та́йну [אנטפלעקן] פאר עמעצן א סאָד אויפדעקן; 4. *(найти путём исследования)* אנטדעקן; 5. *(обнаружить, разоблачить)* אויפדעקן; ~ за́говор אויפדעקן די [ארויסברענגען* פארשוועָרונג עמעצנס הינטערגענג [עמעצנס שטן] אף דער ליכטיקער קרומע גענג]; ~ ду́шу пе́ред *кем-л.* דאָס (אויפ)עפענען [פאר עמעצן] האַרץ; ~ся *сов.* 1. *(открыться)* אויפעפענען זיך, נען זיך, אויפמאכן זיך; *(распахнуться)* צעעפענען זיך; 2. *(обнажиться)* אָפּדעקן זיך, בלויבן* אָפּגעדעקט; *(о части тела тж.)* אנטבלויזט ווערן*; 3. *(открыться взору)* באוויזן* זיך (פאר אנטפלעקן זיך, אויפעפענען זיך (פאר) ווערן*, די אויגן; *перен. (стать доступным)* עפענען זיך, פאר אים אָפּן; пе́ред ним раскры́лся мир иску́сства [איז געוואָרן אָפּן] די וועלט פון קונסט האָט זיך געעפנט; 4. *(рассказать откровенно)* (אויפ)עפענען דאָס הארץ; 5. *(выявиться)* אויפדעקן זיך, אויפגעדעקט ווערן*; раскры́лись злоупотребле́ния ס'זײַנען ארויסגעבראכט געוואָרן אף דער ליכטיקער שטן מיסבריכן; в э́том раскры́лся его́ тала́нт אין אָט דעם האָט זיך אנטפלעקט אין אָט דעם איז קאָנטיק געוואָרן זײַן טאלאַנט

раскула́чивать *несов.*, **раскула́чить** *сов.* אנטבאלע-גופ(עווע)ן

раскупа́ть *несов.*, **раскупи́ть** *сов,* צעקויפן; кни́гу сра́зу же раскупи́ли דעם בוך האָט מען גלײַך צעקויפט [צעכאפט (פון די הענט)]

раску́поривать *несов.*, **раску́порить** *сов. (бутылки)* עפענען, אויפקאָרקעווען

раску́ривать *несов.* 1. *см.* раскури́ть; 2. *разг. (не спеша курить)* מעהאָנע זײַן* זיך מיט רייכערן

раскури́ть *сов.* פאַרייכערן*, אָנצינדן*; он ника́к не мог ~ тру́бку ער האָט אָנגעצונדן די פּיפּקע און פאר- צויגן זיך, נאָר זי האָט אלץ ניט געוואָלט ברענען

раскуси́ть *сов.* 1. צעהרײַזען, צעבײַסן*; 2. *разг. (распознать)* רעכט דערקענען; мы его́ сра́зу ~ли מיר האָבן טיפקעף דערקענט, וואָס פאר א מענטש דאָס איז

раску́сывать *несов. см.* раскуси́ть 1

раску́тать *сов.* אָפּוויקלען; *(ребёнка и т. п. тж.)* אָפּוויקלען זיך, צעווויקלען זיך*; ~ся *сов.* אויסוויקלען זיך

раску́тывать(ся) *несов. см.* раску́тать(ся)

ра́сов||ый ראַסע-, ראַסן-; ~ые при́знаки ראַסע-סימאָנים מצ; ~ая дискримина́ция ראַסן-דיסקרימינאציע ו

распа́д *м* צעפאַלונג ז, צעפאַל ם; ~ колониа́льной систе́мы די צעפאַלונג [דער צעפאַל] פון דער קאָלאָניאַלער סיסטעם; радиоакти́вный ~ ראדיאָאקטיווע צעפאַלונג

распада́ться *несов.* 1. *см.* распа́сться; 2 *(на вин.; состоять)* (פון) טיילן זיך (אָף), אנטהאַלטן*, באשטיין*

распа́ивать(ся) *несов. см.* распая́ть(ся)

распаковá ть *сов.* צעפאַק(עווע)ן, אויפפאַק(עווע)ן

распаковáться 1. צעפאַק(עווע)ן זיך; 2. *(развязаться, развернуться)* צעפאַק(עווע)ן זיך, אָפּפאַק(עווע)ן זיך

распако́вывать(ся) *несов. см.* распаковá ть(ся)

распа́ривать(ся) *несов. см.* распа́рить(ся)

распа́рить *сов.* צעפאַרן; ~ся *сов.* צעפאַרן זיך, צעפאַרעט ווערן*

распа́рывать(ся) *несов. см.* распоро́ть(ся)

распа́||ться *сов.* צעפאַלן זיך*, צעפאַלן ווערן*; от уда́ра глы́ба льда ~лась на куски́ פונעם זעץ איז די קריהע זיך צעפאַלן אף שטיקער; драмкружо́к ~лся דער דראמקרײַז איז זיך צעפאַלן

распаха́ть *сов.* אויפאקערן; ~ целину́ אויפאקערן רוי- ערד

распа́хивать[1] *несов. см.* распаха́ть

распа́хивать[2] *несов. см.* распахну́ть

распа́хивать(ся) *несов. см.* распахну́ть(ся)

распахну́ть *сов.* 1. צעפראַלן, אויפפראַלן; ~ окно́ צעפראַלן [אויפפראַלן] דאָס פענצטער; 2. *(одежду)* שפּילייען; ~ся *сов.* 1. צעעפענען זיך, אויפעפענען ווערן*; 2. *(о человеке)* אָפּשפּיליען זיך; *(о по́лах, об одежде)* צעשפּיליען זיך

распа́шка *ж* ו אויפאקערונג

распашо́нка *ж* זויגקינד-העמדעלע ן־ך

распая́ть *сов.* אָפּלייטן, צעלייטן; ~ся *сов.* צעלייטן זיך, זיך

распева́ть *несов. разг.* זינגען* אין איין זינגען, האלטן*

распека́ть *несов. см.* распе́чь

распелена́ть *сов.* אויסווינדלען, אויסוויקלען; ~ся *сов.* אויסוויקלען זיך

распе́ться *сов.* 1. צעזינגען* זיך; 2. *(начать петь свободно)* אײַנזינגען* זיך

распеча́тать *сов.* אָפּעפענען, אויפכאסמענען*; ~ письмо́ אויפכאסמענען* [אויפעפענען] א בריוו; ~ся *сов.* אויפקלעפן זיך, געכאסמעט ווערן*

распеча́тывать(ся) *несов. см.* распеча́тать(ся)

распе́чь *сов. разг. (кого-л.)* געבן* דעם, אויסזידלען רעכטן פסאק

распива́ть *несов. разг.* 1. *см.* распи́ть; 2. *(пить не спеша)* מעהאָנע זיך*, טרינקען* (אזוי פאמעלעכן) מיט טרינקען

распи́ливать *несов.*, **распили́ть** *сов.* צוזעגן

распина́ть *несов. см.* распя́ть; ~ся *несов. разг.* -אײַנ ליגן וועלטן

расписа́ни||е *с* ן ־ס רעשׁימע; *(движения транспорта тж.)* ־ס גראָפיק ן; ~е уро́ков פון רעשׁימע די; по́езд пришёл то́чно по ~ю דער צוג איז לימודים די; אָנגעקומען פינקטלעך לויטן גראָפיק

расписа́ть *сов.* 1. *(выписать, переписать)* -ארויס ארויסשרײַבן* די ראָלן פון דער*שרײַבן; ~ ро́ли пье́сы פּיעסע; 2. *(распределить)* פאַנאַנדערשרײַבן*; ~ по мину́там פאַנאַנדערשרײַבן* לויט די מינוטן; 3. *(красками)* באמאָלן; 4. *разг. (описать, преувеличивая)* באמאָלן, צעליגן אף טעלעפלעך

расписа́ться *сов.* 1. *(ставить подпись)* צעשרײַבן* זיך, אונטערשרײַבן* זיך, כאַסמענען* זיך; ~ под докуме́нтом אונטערשרײַבן* זיך אונטערן דאָקומענט; ~ в кни́ге почётных госте́й צעשרײַבן* זיך אין בוך פאר ערן-; ~ в со́бственном бесси́лии (מוזן*) אנערקענען די געסט; 2. (с *тв.*) *разг. (зарегистрировать брак)* אײַנגעע מאַכטלאָזיקײט; פארעגיסטרירן זיך, צעשרײַבן* זיך (מיט)

распи́ск||а *ж* ן ־ען (כסימע־)צעטל ז ־ער קוויטל; под ~у מיט [אונטער] א כסימע

расписно́й *разг.* באמאָלטער

распи́сывать(ся) *несов. см.* расписа́ть(ся)

распи́ть *сов. разг.* (צוזאמען)* אויסטרינקען

распиха́ть *сов.*, **распи́хивать** *несов. разг.* 1. *(растолкать)* פאַנאַנדערשטופן, צעשטופן; 2. *(рассовать)* צעשטעקן

распла́вить *сов.* צעשמעלצן*; ~ся *сов.* צעשמאָלצן וועלן*, זיך

расплавля́ть(ся) *несов. см.* распла́вить(ся)

распла́каться *сов.* צעווײַנען זיך; ~ навзры́д אויסברעכן* צעיאָמערן זיך, מיט א געוויין

распланиро́вать *сов.* אויספלאַנירן; *разг.*: ~ своё вре́мя אויספלאַנירן די צײַט

распланирова́ть *сов.* אויספלאַנירן; ~ сад א סאָד

распласта́ть *сов.* 1. *(разре́зать)* -צע, אויפפלאַסטן, -שנײַדן*; 2. *(расплющить)* -אײַנפלאַכן; 3.: ~ кры́лья אויסצײַטן* זיך; ~ся *сов.* צעשפרײַטן די פליגל(ען)

распла́т||а *ж* 1. דאָס צעצאָלן זיך; 2. *(возмездие)* ן אָפּצאָלונג, ן אָפּרעכענונג, ן נעקאָמע; э́то ~а за его́ преступле́ния דאָס איז אן אָפּצאָלונג פאר זײַנע פאר- ברעכנס; настáл час ~ы (נע-) ס׳איז געקומען די שׂ פון מען) נעקאָמע

распла́титься *сов.*, **распла́чиваться** *несов.* (с *тв.*) 1. צעצאָלן זיך; ~ с долга́ми אַלע כּיוועס אָפּצאָלן; 2. *(отомстить)* (מיט) נעקאָמע נעמען*, אָפּרעכענען זיך (פון); 3. *(понести наказание)* זײַן שטראָף באקומען*; он распла́чивается за свою́ неосторо́жность ער באקומט זײַן שטראָף [ער קומט אָפּ] פאר זײַן אומפאָרזיכטיקײט

расплеска́ть *сов.* צעפּליוסקען, פּארגיסן*; ~ся *сов.* פּארגיסן* זיך, צעפּליוסקעט ווערן*

расплёскивать(ся) *несов. см.* расплеска́ть(ся)

расплести́ *сов.* צעפּלעכטן*; ~сь *сов.* צעפּלאָכטן זיך*, דער צאָפּ האָט זיך צעפּלאָכטן; коса́ расплела́сь צעפּלאָכטן

расплета́ть(ся) *несов. см.* расплести́(сь)

расплоди́ть *сов.* פארמערן; *разг.* פארפּלאָדיען; ~ся *сов.* 1. *(размножиться)* פארמערן זיך; *(о паразитах, грызунах и т. п.)* יאָוון זיך; 2. *перен. разг.* פארפּלאָ- דיען זיך

расплыва́ться *несов. см.* расплы́ться

расплы́вчатый *прям. и перен.* -מעטוש, צעשוואָמענער, אומקלאָרער, טעשער

расплы́||ться *сов.* 1. זיך צעפּליסן*; 2. *(утратить отчётливые очертания)* מעטושטש, צעשוואָמען ווערן*; 3. *разг. (располнеть)* אף זיך ליגט; 4.: лицо́ его́ ~лось в улы́бке, по его́ лицу́ ~лась улы́бка איבער זײַן געזיכט האָט זיך צעגאָסן [האָט זיך אויסגעלייגט] א שמייכל

расплю́щивать(ся) *несов. см.* расплю́щиться

расплю́щить *сов.* פלאַך מאכן, -אײַנפלאַכן; *(раздавить)* ווערן* פלאַך, -אײַנפלאַכן זיך; ~ся *сов.* צעפּלעטשן

распознава́ть *несов.*, **распозна́ть** *сов.* דערקענען; *(определить — болезнь и т. п.)* באשטימען

располага́ть[1] *несов. см.* расположи́ть

располага́||ть[2] *несов.* 1. *(тв.)* האָבן*, פארמאָגן, האָבן*; איך האָב ניט קיין פרײַע צײַט [איך פארמאָג ניט]; ~йте мной איך בין אײַער רעשׂט; 2. *(к дат.)* (אף) נייגיק, אָנשטימען; (צו) מאכן; тишина́ в чита́льне ~ет к заня́тиям די שטיל-, שטילקײט אין ליענזאל שטימט אָן אף אַרבעטן קײט אין ליענזאל מאכט ניגיק צו אַרבעטן

располага́ться *несов. см.* расположи́ться

располага́ющий *(приятный)* סימפאַטישער, ליבער

расползáться *несов.*, **расползти́сь** *сов.* 1. *(уползти)* צעקריכן*; *(по земле)* זיך צעפּויזען; 2. *разг. (о ткани и т. п.)* צעקריכן*; *(об одежде, обуви)* -צע פליקט ווערן*

располне́ть *сов. разг.* פול [דיק] ווערן*

расположе́ние *с* 1. ן צעשטעלונג; *(порядок тж.)* ן סיידער; запо́мнить ~ домо́в פארגעדענקען די צע- שטעלונג פון די הײַזער, ווי שטייען [ווי זײַנען] די הײַזער; 2. *воен.* ן דיספּאָזיציע; פאָזיציע; проникнуть в ~ проти́вника אין דעם פיינדרינגען* אײַנדרינגען; 3. *(симпатия)* ן ווילגענייגטקײט; נויסע־כיין זײַן* בא עמעצן ווערן*; 4. (к *дат.*; *склонность*) ן ־ס נייגונג, ן נעטיע; *(к болезни)* ן גענייגטקײט; 5. *(настроение)* ן שטימונג, לויע; ◇ ~ ду́ха ן שטימונג; быть в хоро́шем ~и ду́ха זײַן* אופּגעלייגט, אין א גוטער° שטימונג

располо́жен||ный 1. *(находящийся)* וואָס, וואָס ליגט דער געפינט זיך *после сущ.*; стадио́н ~ у са́мой реки́ סטאדיאָן ליגט [געפינט זיך] הארט באם טײַך; 2. *(к кому-л.; питающий симпатию)* ווילגענייגטער; 3. *(к чему-л.; склонный)* געשטימטער; он тепе́рь не ~ писа́ть пи́сьма ער איז איצט ניט געשטימט [ס׳איז בא אים איצט ניטאָ קיין שטימונג] צו שרײַבן בריוו; я не ~ шути́ть

ребёнок о́чень ~ к просту́де ס׳וייט מיר ניט אפן הארצן קיין שפאס דאָס קינד האָט א שטאַרקע געניגטקייט צו פארקילונגען

расположи́ть *сов.* 1. אויסיידערן, צעשטעלן; ~ слова́ по алфави́ту צעשטעלן די ווערטער לויטן אלעפבייס; 2. *(войска)* צעשטעלן; *(на фронте тж.)* דיסלאָצירן; 3.: ~ *кого-л.* к себе́ עמעצן בא זיך* נויסע־כיין; э́тот слу́чай ещё бо́льше расположи́л нас к нему́ אָט דער צופאל האָט דערוועקט אין אונדז נאָך מער סימפאטיע צו אים; ~ обще́ственное мне́ние в по́льзу *чего-л.* מאכן די געזעלשאפטלעכע מיינונג וויילגעניגט צו עפעס

расположи́||ться *сов.* 1. פארנעמען זיך*, אײַנאָרדענען; туристы ~лись отдыха́ть в лесу́ די טוריסטן האָבן זיך אָפגעשטעלט אף אָפרו אין וואלד; ~ться в кре́сле אוועקזעצן זיך אין שטול; 2. *(о войсках на фронте)* דיסלאָצירן זיך, פארנעמען* א פאָזיציע

распоро́ть *сов.* 1. צעטרענען; *(узор и т. п.)* אָפטרענען; ~ пла́тье צעטרענען דאָס קלייד; 2. *(разрезать, ранить)* צעטרענען, אופטרענען; ~ся *сов.* צעטרענען זיך

распоряди́тель *м* = מ פארָאָרדנער; ~ кредитов קרעדיט־פארָאָרדנער = מ; ~ность *ж* וו פארָאָרדנערישקייט; ~ный פארָאָרדנערישער; ~ный администра́тор אַ גוטער° אדמיניסטראַטאָר

распоряди́ться *сов.* 1. פארָאָרדענען, פארָאָרדענען [הייסן*], אז...; ~, что́бы... פארָאָרדענען [הייסן*]; ~ принести́ *что-л.* עפעס ברענגען הייסן*; ~ об отпра́вке *чего-л.* עפעס אוועקשיקן הייסן*; 2. *(тв.)*: мо́жете ~ э́той су́ммой по своему́ усмотре́нию איר קענט טאָן מיט דער סומע ווי איר פארשטייט

распоря́д||ок *м* וו (אײַנ)אָרדענונג, מ סיידער; пра́вила вну́треннего ~ка טאַקאָנעס וועגן אינערלעכן רעזשים; ~ок дня טאָג־רע- לים פון אינערלעכער (אײַנ)אָרדענונג זשים מ

распоряжа́||ться *несов.* 1. *см.* распоряди́ться; 2. *(тв.; управлять)* (אי)בער) צו שאפן האָבן*; всем ~ется дире́ктор אי׳בער אלץ האָט צו שאפן [איז באלעבאָס] דער באלעבאָטעווען ווי דירעקטאָר; ~ться как у себя́ до́ма בא זיך אינדערהיים

распоряже́ни||е *с* וו פארָאָרדענונג; по ~ю לויט דער ביז (ס׳וועט זיין) א ספע- ציעלע פארָאָרדענונג; ◇ в ~е, в ~и אין רעשות; переда́ть в *чьё-л.* ~е עמעצן רעשות אין אי׳בערגעבן*; име́ть в (своём) ~и האָבן* אין רעשות

распоя́саться *сов.*, **распоя́сываться** *несов.* אָפגאַרטלען זיך; *перен. разг.* צעלאָזן* זיך, צעגאַרטלען זיך

распра́в||а *ж* וויילדע נעקאָמע; кровава́я ~а בלוטבאָד וו; ◇ с ним у меня́ коро́ткая ~а מיט אים וועל איך מיט אים וועל איך זיך ניט, קיין מאכאָקעס ניט מאכן צערעמאָניען

распра́вить *сов.* אויסגלייכן*; *(смятое)* פאָלדערגלעטן; ~ пле́чи אויסגלייכן* די פלייצעס; ◇ ~ кры́лья צעפלי́רן נעמען* זיך צו דער אַרבעט, די הענט

распра́виться[1] *сов.* *(распрямиться)* אויסגלייכן* זיך, אויסגעגלייכט ווערן*

распра́виться[2] *сов.* *(с тв.)* אָפרעכענען זיך (מיט)

расправля́ть *несов. см.* распра́вить

расправля́ться[1] *несов. см.* распра́виться[1]

расправля́ться[2] *несов. см.* распра́виться[2]

распределе́ние *с* 1. וו פאַנאַנדערטיילונג; *(раздел)* צי- א ריכטיקע [גי]טיילונג וו; пра́вильное ~ обя́занностей פאַנאַנדערטיילונג פון די פליכטן [°טע]; 2. *(выпускников)* וו פארטיילונג; *(назначение)* וו צעשטעלונג; ~ бригади́ров по брига́дам דאָס צעשטעלן די בריגאדירן לויט [אין] פאַנאַנדערטיי- די בריגאדעס; 3. *(положение, размещение)* לונג וו; ~ хими́ческих элеме́нтов в земно́й коре́ פארטיילונג פון די כעמישע עלעמענטן אין דער ערד־קא- רע

распредели́тельный: ~ пункт מ ־ן פארטיי־פונקט; ~ зако́н *мат.* דיסטריבוטיוו־געזעץ

распредели́ть *сов.* 1. פאַנאַנדערטיילן; *(разделить)* צעטיילן; ~ обя́занности פאַנאַנדערטיילן די פליכטן; ~ *что-л.* по́ровну צעטיילן עפעס אף גלײַכע כאלאָקעס; 2. *(выпускников)* פארטיילן; *(назначить)* צעשטעלן; ~ дежу́рных по цехам צעשטעלן דעזשורנע לויט די צענטן; 3. *(систематизировать)* אויסליגן, אראנזשירן, אויס- שטעלן

распредели́ть זיך צעטיילן זיך

распределя́ть(ся) *несов. см.* распредели́ть(ся)

распродава́ть *несов. см.* распрода́ть

распрода́жа *ж* מ אויספארקויף

распрода́ть *сов.* אויספארקויפן

распростере́ться *сов.* 1. *(упасть)* אויסציען* זיך (מיט) אויס- (צעווארפענע העט); 2. *(занимать пространство)* ליגן* אויסגעשפרייט, שפרייטן זיך

распростёрт||ый 1. *(широко разведённый)* צעשפרי- מיט אָפענע, צעזומענער, טער; с ~ыми объя́тиями אויסגעצויגענער (מיט צעווארָ- אָרעמס); 2. *(о лежащем)* פענע העט)

распростира́ть(ся) *несов. см.* распростере́ть(ся)

распрости́ться *сов. разг.* אָפגעזאגענען זיך

распростране́ние *с* 1. *(действие)* וו פארשפרייטונג; 2. *(распространённость)* וו פארשפרייטקייט; име́ть большо́е ~ זיין* שטארק פארשפרייט; *(о методах и т. п.)* ווערן* בריים פראקטיקירט [אָנגעוועדט]

распространённ||ый פארשפרייטער; ~ое мне́ние א פארשפרייטע מיינונג; ◇ ~ое предложе́ние *грам.* פאר- בריייטערטער זאץ

распростране́||ль *м* = מ פארשפרייטער; вы мо́жете подписа́ться на газе́ту у обще́ственного ~ля печа́ти איר קענט אבאָנירן א [איר קענט זיך אבאָנירן אף א] צייטונג באם געזעלשאפטלעכן פרעסע־פארשפרייטער

распространи́тель||ный: ~льное толкова́ние א פארבריייטערטע אויסטי- טשונג

распространи́ть *сов.* 1. *(сделать широко известным)* פארשפרייטן; ~ о́пыт передовико́в פארשפרייטן די דערפארונג פון די אוואנגארדיסטן; ~ слух פאר- שפריייטן [צעלאָזן*]; 2. *(расширить круг действия)* אויסברייטערן; ~ своё влия́ние אויסברייטערן; 3. *(раздать)* פארשפרייטן; *(продать тж.)* פארקויפן; ~ листо́вки פלוגבלעטלעך פארשפרייטן; ~ся *сов.* 1. *(стать широко известным)* פארשפרייטן זיך; 2. (на *вин.*; охватить) (אף) פארשפרייטן זיך, ארום-; 3. *разг. (подробно рассказать)* צעשפרייטן זיך, כאפן מירעך זיין*

распространя́ть(ся) *несов. см.* распространи́ть(ся)

распрощáться *сов. см.* распроститься

ра́спр||я *ж* קריגערײַ ז, מאכלוקעס ז; ве́чные ~и אײביקע קריגערײַען

распряга́ть *несов. см.* распря́чь

распрями́ть *сов.* אויסגלײכן*, אויסגלעטן, מאכן גראָד [גלײַך]; ~ про́воволоку [אויסגלעטן*] דעם אויסגראָד(יק)ן; ~ спи́ну די פלײצע* אויסגלעטן*; ~ся *сов.* דראָט*; אויסגעגראָד(יק)ט ווערן*, אויסגלעטן ווערן* *(о человеке)* זיך

распрямля́ть(ся) *несов. см.* распями́ть(ся)

распря́чь *сов.* אויספאנען

распуга́ть *сов. разг.* פארטרײַבן*; אופדערשרעקן*

распуска́ть(ся) *несов. см.* распусти́ть(ся)

распусти́ть *сов.* 1. *(отпустить)* אָפלאָזן*; *(организацию и т.п.)* צעלאָזן*; ~ шко́льников на кани́кулы [אָפלאָזן*] די שולקינדער אף קאניקולן צעלאָזן*; ~ парла́мент דעם פארלאָמענט צעלאָזן*; 2. *(развязать, ослабить)* מאכן לויזער; נאָכלאָזן*; 3. *(расправить, развернуть)* פאנאנדערוויקלען, צעשפרײַטן; ~ паруса́ צעשפרײַטן די זעגלען; ~ во́лосы די האָר צעלאָזן*; ~ кры́лья [צעשפרײַטן] די פליגל(ען) צענעמען*; 4. *(уничтожить вязку)* אָפלאָזן*; פאנאנדערל ן*; ~ чуло́к -אָפ צעלאָזן*; 5. *разг. (избаловать)* לאָזן* דעם זאָק; 6. *разг. (распространить)* צעלאָזן*; ~ слу́хи -צע [שפרײַטן] א קלאנג צעלאָזן*; 7. *(растворить)* צעלאָזן*; ◇ ~ ню́ни פּיסקעס [מאכן] ברעכן*; ~ся *сов.* 1. *(о цветках, почках)* זיך עפענען; *(о деревьях)* זיך צעשפרײַצן; 2. *разг. (о шнуровке)* זיך לויזער ווערן*; *(о вязанье)* זיך, צענעמען* אָפלאָזן*; 3. *(о волосах)* זיך צעלאָזן*; 4. *разг. (потерять выдержку)* זיך אָפלאָזן*; 5. *(стать недисциплинированным)* צעלאָזט ווערן*; де́ти совсе́м распусти́лись די קינדער זײַנען בײַ גאָר צעלאָזט געוואָרן

распу́тать *сов.* 1. אופפלאָנטערן; 2. *перен.* -אויספלאָנ, טערן, אויסקלאָרן

распу́таться *сов.* 1. אופפלאָנטערן זיך; 2. *перен.* אויספלאָנטערן זיך, אויסקלאָרן זיך; 3. (с *тв.*) *разг. (покончить с чем-л. неприятным)* (וון) ארויסקריכן*; *(избавиться от кого-л.)* (וון) אָפענדיקן, פאָטער ווערן* (מיט)

распу́тица *ж* בלאָטעס מצ., פלײַצווועג מ

распу́т||ник *м* נויעף מ (מצ. אויסגעלאסענער, ~נע..); ~ница *ж* = אויסגעלאסענע ז, נאָפקע ז־ס; ~ный אויסגעלאסענער; ~ство *с* אויסגעלאסנקײט ז, נויעף מ

распу́тывать(ся) *несов. см.* распу́тать(ся)

распу́тье *с* קרײַצוועג מ־ן, שײַדוועג מ־ן; ◇ на ~ אפן שײַדוועג

распуха́ть *несов.*, распу́хнуть *сов.* אופגעשוואָלן ווערן*; אופשוועלן*; *перен.* אופגעפוישט ווערן*; у него́ распу́хла щека́ די באק איז אים אופגעשוואָלן געוואָרן; в воде́ де́рево распуха́ет אין וואַסער שוועלט דאָס האָלץ [דאָס]; у них в конто́ре распу́хли шта́ты אין זייער קאָנטאָר זײַנען שטאַרק אופגעפוישט געוואָרן די שטאַטן

распу́щенн||ость *ж* 1. *(недисциплинированность)* -צע לאָזטקײט ז; 2. *(безнравственность)* אויסגעלאסנקײט ז; ~ый 1. *(недисциплинированный)* צעלאָזטער; 2. *(безнравственный)* אויסגעלאסענער

распыле́ние *с* 1. צעשטויבונג ז; 2. *(жидкости)* -פא נאָנדערפראָשען; *(порошка)* נאָנדערשפּריצונג ז; 3. *перен.* צעשפּליטערונג ז, צעדרויבלונג ז; ~ сил די צעשפּליטערונג פון קרעפטן

распыли́тель *м* פולווערייזאטאָר מ־ס, צעשטויבער מ־ס

распыли́ть *сов.* 1. צעשטויבן; 2. *(рассеять — жидкость)* פאנאנדערשפריצן; *(порошок)* פאנאנדערפראָשען; 3. *перен.* צעדרויבלען, צעשפּליטערן; ~ си́лы צעדרויבלען די געלט-צע; ~ сре́дства שפּליטערן די קרעפטן; ~ся *сов.* 1. צעשטויבט ווערן*; 2. *перен.* צעשפּליטערט ווערן*, שפּרייט ווערן*

распыля́ть(ся) *несов. см.* распыли́ть(ся)

распя́тие *с* קרײַצביל ד ז־ער

распя́ть *сов.* קרײַציקן

рассáд||а *ж собир.* פארפלאנצונג ז, אויסשפראָצן מצ.; ~ный ראסאדע *разг.*; ку́стик капу́стной קרויט־אויס-

рассади́ть *сов.* 1. *(усадить по местам)* אויסזעצן; 2. *(усадить порознь)* פאנאנדערזעצן, צעזעצן; 3. *(растения)* פאנאנדערפלאנצן

рассáдник *м* 1. *с.-х.* (מצ. -ניק..) פלאנצגאָרטן מ (נעגערט(ע)נער); 2. *перен.* פלאנצשול ז, נעסט ז־ן

рассáживать *несов. см.* рассади́ть 1, 2

рассáживаться *несов. см.* рассе́сться

рассáсывать *несов. см.* рассоса́ться

рассве́рливать *несов.*, рассверли́ть *сов.* צעגרעבערן, אויסגעבערן די לאָך גרעסער

рассве||сти́ *сов. безл.* (אין, טאָג ווערן*) ווערן* ליכטיק; уже́ ~ло́ ס'איז שוין געווארן טאָג (דרויסן)

рассве́т *м* פארטאָג מ, קאיאָר מ, באגינען מ; на ~е אין באגינען

рассвета́||ть *несов. безл.* (שאריען (אף טאָג); ~ет סע שאריעט אף טאָג, ס'טאָגט

рассвирепе́ть *сов.* מאָלע־רעציכע ווערן*; *(о звере)* (שטארק) ביים [צעביזערט] ווערן*

рассе́длать *сов.* אָפזאָטלען

рассе́ивать(ся) *несов. см.* рассе́ять(ся)

рассека́ть *несов. см.* рассе́чь

рассекре́тить *сов.*, **рассекре́чивать** *несов. разг. (что-л.)* באפרײַען פון געהיימער; *(кого-л.)* מאכן אויס סאָד טעטיקייט

рассе́лина *ж* שפאלט מ־ן; ~ скалы́ פעלדנשפאלט מ־ן

рассели́ть *сов.* 1. *(разместить)* אויסבאזעצן; ~ погоре́льцев די ניסראָפים אויסבאזעצן; 2. *(поселить порознь)* פאנאנדערבאזעצן; ~ся *сов.* 1. *(разместиться)* אויסבאזעצן זיך; 2. *(поселиться порознь)* -פאנאנדערבא זעצן זיך

расселя́ть(ся) *несов. см.* расели́ть(ся)

рассерди́ть *сов.* בייזן*, צעקאסן, דערגרעטן; ~ся *сов.* בייז ווערן*, קאס ווערן*, דערגרעטן ווערן*

рассе́сться *сов.* 1. אויסזעצן זיך; зри́тели рассе́лись די צושויער האָבן פאר-, זיך צעזעצט נומען זייער ערטער

рассе́чь *сов.* 1. צעהאקן, צעשפאלטן*; 2. *(нанести рану)* צעשפאלטן* זיך א ליפּ; себе́ губу́ צעשפאלטן*; 3. *(разделить, пересечь)* איבערשנײַדן*

рассе́ивание *с*, **рассе́яние** *с физ.* ו צע- דיספּערסיע; **-рассе́янность** *ж* 1. *(невнимательность)* צעשטרײַט- ו קײט, ו צעטראָגנקײט; 2. *(разбросанность)* צעזײַט- ו קײט, ו צעוואָרפנקײט

рассе́янный 1. *(разбросанный)* צעוואָרפּע-, צעזײַטער, צעטראָגנער; 2. *(невнимательный)* צעשטרײַטער, צעטראָגענער; ~ челове́к מענטש [צעשטרײַטער] א; ~ взгляд א צעשטרײַטער בליק; 3.: ~ свет צעשפּרײַט [דיפֿוז] ליכט

рассе́ять *сов.* 1. *(семена)* פּאַנאַנדערזײַען; *(свет)* צע- זײַען, צעשפּרײַטן; 2. *(разогнать)* צעשפּליטערן; ~ коло́нну проти́вника צעשפּליטערן דעם סוינעס א קאָלאָנע; 3.: ~ сомне́ния צעזײַען די ספֿיקעס; ~ тоску́ פֿאר- טרײַבן* דעם אומעט; 4. *(отвлечь от неприятных мыслей)* צעשטרײַען; он вся́чески стара́лся её ~ ער האָט זיך, ווי נאָר ער האָט געקאָנט, זי צו צע- געפֿרוווט שטרײַען; ~ся *сов.* 1. צעשפּרײַט ווערן*, צעזײַט ווערן*; *(о свете)* צעזײַט [צעשפּרײַט] ווערן*; *физ.* דיפֿוז ווערן*; 2. *(распространиться; разойтись в разные стороны)* צעשליטן* זיך, צעזײַען זיך; бы́вшие однополча́не рассе́ялись по всей стране́ די אמאָליקע ארמיי־כאווויירים זײַנען צעזײַט איבערן גאנצן לאנד; толпа́ рассе́ялась דער האָמון איז זיך צעגאַנגען; 3. *(о дыме, тучах)* צעגיין*; 4. *(о неприятном чувстве)* צע- צעשוווּמען ווערן*, זיך רוען ווערן*, צעזײַט ניט געווען (זײַן*); 5. *(отвлечься от чего-л. гнетущего)* צעשטרײַען זיך

расска́з *м* 1. *(очевидца и т.п.)* מײַסע (סיפּער־הא) ו ־ס, געשיכטע ו ־ס; *(описание)* שילדערונג ו; его́ ~ заста́вил нас заду́маться דאָס, ווּאָס ער האָט דערציילט, האָט גוירעם געווען, מיר זאָלן זיך פּארטראַכטן; 2. *лит.* נאָווע̈לע ו ־ס, דערציילונג ו ־ען

рассказа́ть *сов.* דערציילן; ~ о но́вых кни́гах דער- ציילן וועגן נײַע בי̈כער; ~ ска́зку דערציילן א מײַסע; он всё рассказа́л учи́телю ער האָט אלץ דערציילט דעם לע̈רער

расска́зч||ик *м* = ן דערציילער; *(исполнитель тж.)* = ן פֿאָרלייענער; ~ица *ж* ־ס ו דערציילערן; *(исполнительница тж.)* ־ס ו פֿאָרלייענערן

расска́зыва||ть *несов. см.* рассказа́ть; ~ют, что... מע גיט אי̈בער [מע דערציילט], אז...

рассла́бить *сов.* אָפּשוואַכן; ~ чью-л. во́лю אָפּשוואַכן אנטשפּאַנען די מוסקולן; ~ мы́шцы עמעצנס ווילן

рассла́бленн||ость *ж* ו אָפּגעשוואַכטקײט; ו מאַטקײט; ~ый אָפּגעשוואַכטער, מאַטער; ~ым го́лосом מיט א שוואַכער שטים

рассла́бля́ть *несов. см.* рассла́бить

рассла́ивать(ся) *несов. см.* расслои́ть(ся)

рассле́дование *с* ו אויספֿאָרשונג; суде́бное ~ ־ט- ען ו ־אויספֿאָרשונג; по де́лу ведётся ~ דער איניין וועירט אויסגעפֿאָרשט

рассле́довать *сов. и несов.* אויספֿאָרשן; *(внимательно рассмотреть)* גוט° באטראַכטן

расслое́ние *с* ו צעשיכט(ער)ונג; *(места)* צעבלעטערונג ו; кла́ссовое ~ קלאַסן־צע- שיכטערונג ו

расслои́ть *сов.* צעשיכט(ער)ן; *(место)* צעבלעטערן; ~ся *сов.* 1. צעשיכט(ער)ן זיך; *(о месте)* צעבלעטערן זיך; 2. *перен.* צעגליִדערט ווערן*, צעשיכט(ר)ט ווערן* אף שיכטן

рассло́ня||ть דערהערן; я не ~л כ׳האָב ניט דער- כ׳האָב ניט דײַטלעך [ניט קלאָר] גענוג, העלט

рассма́тривать *несов.* 1. *см.* рассмотре́ть 2, 3; ~ с любопы́тством *что-л.* באטראַכטן מיט נײַגער; 2.: ~ *что-л.* как... באטראַכטן [אלס] ...וויי עפּעס; ва́ши слова́ все рассма́тривают как вы́зов אי̈ערע ווערט אין אי̈ערע ווערט, טער באטראַכטן אלע ווי אן ארויסרוף טער זענען אלע אי̈ן אן ארויסרוף

рассмешы́ть *сов.* צעלאַכן, אין געלעכטער ארײַנברענגען*

рассмея́ться *сов.* צעלאַכן זיך

рассмотре́ни||е *с* ן באטראַכטן; *(разбор тж.)* אַ- שטעלן (צו) ן; предста́вить [внести́] на ~е האַנדלען; при ближа́йшем ~и צום באהאַנדלען; א גענויערן באטראַכטן

рассмотре́ть *сов.* 1. *(увидеть)* דערזען*, דערקענען [דערקענען] אינדערוויטנס עפּעס ווי דערזען*; 2. *(вглядываясь, ознакомиться)* באטראַכטן; ~ со всех сторо́н *что-л.* באטראַכטן עפּעס פֿון אלע זײַטן; внима́тельно ~ в микроско́п נענוי באטראַכטן אין מיקראָסקאָפּ; 3. *(обсудить)* באטראַכטן, באהאַנדלען; ~ вопро́с באהאַנדלען [בא- האַנדלען] די פֿראַגע; ~ де́ло в суде́ טראַכטן] דעם איניין אין געריכט

рассова́ть *сов.*, **рассо́вывать** *несов. разг.* צעשטעקן; ~ *что-л.* по карма́нам צעשטעקן עפּעס אין די קעשענ- נעס

рассо́л *м* ן ראָסל; *(селёдочный)* ליאג ן

рассо́льник *м* ־עס ן ראסאָלניק, א זופּ מיט זויערע אוגערקעס

рассо́рить *сов. (вин.) разг.* אָנמאכן א מאכ- לויקעס (צוישן)

рассо́риться *сов. разг.* צעקריגן זיך

рассортирова́ть *сов.* פּאַנאַנדערסאָרטירן, אויסאָרטירן

рассоса́ться *сов.* 1. צעגיין* זיך, אי̈נואפּן זיך; 2. *разг. (о скоплении и т.п.)* צעריגנען* זיך

рассо́хнуться *сов.* צעטריקנט ווערן*

расспра́шивать *несов.*, **расспроси́ть** *сов. (кого-л.)* דערפרעגן זיך (בא), פּאַנאַנדערפרעגן זיך (בא)

расспро́сы *мн.* פֿראָגעס מצ ן, דערפרעגעניש

рассредото́чивать *несов.*, **рассредото́чить** *сов.* -צע- דעקאָנצענטרירן דאָס מי- וויסקע̈ס*, צעוואָרפן*; ~ войска́ ליטער

рассро́чивать *несов.*, **рассро́чить** *сов.* אי̈ן-, טערמינירן, שטעלן טערמינען; ~ упла́ту до́лга אי̈נשטעלן אויסצאָל־ ־ראטעס

рассро́чк||а *ж* ראָטעסווײַז אויסצאָלונג; предоста́вить ~у на три го́да לאָזן* עמעצן אויסצאָלן אין מעשעך פון דרײַ יאָר; в ~у אף אויסצאָלן

расстава́ться *несов. см.* расста́ться; он не расстаётся со свои́м транзи́стором ער צעשיידט זיך ניט מיט זײַן טראַנזיסטאָר

расста́вить *сов.*, **расставля́ть** *несов.* 1. *(разместить)* צעשטעלן, אויסשטעלן; ~ кни́ги в шкафу́ צעשטעלן די בי̈כער אין שאָפּע [אויסשטעלן]; ~ се́ти צעשטעלן; 2. *(распределить)* פּאַנאַנדערשטעלן, צעשטעלן; пра́вильно ~ ка́дры ראציאָנעל פּאַנאַנדערשטעלן די

קאָדרען; 3. *(раздвинуть)* צעשפרייטן, צעשפּרייטן; широко́ ~ но́ги צעשפרייט די פיס; 4. *разг. (одежду)* ברײַ- טער מאכן

расстано́вк||а *ж* 1. *(действие)* אויסשטעלן, צעשטעלן I; 2. *(распределение)* II צעשטעלונג; פאנאנדערשטעלונג II; ~а сил די צעשטעלונג פון די קרײַכעס; ~а слов в предложе́нии דער סיידער פון די וועלטער [דער וועלטער- טער־סיידער] אינעם זאץ; 3. *(пауза)* ן־ אָפשטעל, רעדען* מיט האספאָקע; говори́ть с ~ой ס־ II האספאָקע

расста́ться *сов.* 1. (с *тв.*) (מיט) צעשיידן זיך; *(прощаться тж.)* געזעגענען זיך; ~ с това́рищем צעשיידן זיך [געזעגענען זיך] מיטן כאָוער; 2. *(покинуть)* אָפגע- פּאַרלאָזן*, זעגענען זיך (מיט); ~ с родны́м го́родом אָפּ- פּאַרלאָזן* די היים, געזעגענען זיך מיט דער היימשטאָט שטאָט; 3. *(отказаться от чьих-л. услуг)* אָפּלאָזן*, אָפּזאָגן (דאט.); 4. *перен.:* ~ со свои́ми привиле́гиями אָפּגעזעגענען זיך מיט די פריווילעגיעס; ~ с мы́слью אָפּ- אופּגעבן* דעם געדאַנק, זאָגן זיך פונעם געדאַנק

расстёгивать(ся) *несов. см.* расстегну́ть(ся)

расстегну́ть *сов.* צעשפּיליען; ~ся *сов.* 1. *(о ком-л.)* צעשפּיליען זיך; 2. *(о чём-л.)* אָפּשפּיליען זיך

расстила́ть *сов. см.* разостла́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разостла́ться; 2. *(простираться)* ליגן* אויסגעשפרייט

расстоя́ни||е *с* מ מעהאַלעך; דיסטאַנץ II; ~е ме́жду Москво́й и Ленингра́дом דער מאַסקווער צווישן מאָסקווע און לענינגראַד; фо́кусное ~е *опт.* מ פאָקוס־אָפשטאנד; стреля́ть с бли́зкого ~я דיס- שיסן* פון א נאָענטער° טאַנץ; ◇ на ~и пу́шечного вы́стрела אף א דיסטאַנץ פון א הארמאַטן־שאָס; держа́ть *кого-л.* на почти́тельном ~и פון א היפשער דיסטאַנץ פון זיך האלטן* עמעצן

расстра́ивать(ся) *несов. см.* расстро́ить(ся)

расстре́л *м* II צעשיסונג, I צעשיסן; приговори́ть к ~у פּאַרמישפּעטן אף צעשיסונג

расстре́ливать *несов.*, **расстреля́ть** *сов.* 1. *(צע)שיסן*; 2. *(все патроны)* אויסשיסן*

расстро́енн||ый 1. *(беспорядочный)* דעזאָרגאניזירטער; ~ые ряды́ проти́вника דעזאָרגאניזירטע פּינטלעכע צו גרונט גייענדיקער; 2. *(о хозя́йстве и т.п.)* גרונט; 3. *(о здоро́вье)* אונטערגעריסענער, אונטערגעראָבענער; *(о нервах)* צעשרויפּטער; 4. *(о музыка́льном инстру́менте)* אנטשטימטער; 5. *(огорчённый)* צערודערטער; טרויעריקער

расстро́ить *сов.* 1. *(нарушить строй, порядок)* צע- צעוואַלגערן, וואַלגערן, דעזאָרגאניזירן; ~ ряды́ проти́вника דעזאָרגאניזירן* א מע- ארײַנברענגען, [דעזאָרגאניזירן] דעם סדר־היום אינעם סדר־היום; 2. *(привести в упадок)* לאָזן* גיין צו(ם) גרונט; 3. *(помешать осуществлению чего-л.)* צע- שטערן, צעשטערן; ~ чьи-л. пла́ны שטערן [מאכן צו נישט] עמעצנס פלענער; 4. *(привести в болезненное состояние)*: ~ здоро́вье אונטערגראָבן*; ~ чьи-л. не́рвы דאָס גרונט [אונטערגריסן*] עמעצנס נערוון; ~ся *сов.* 1. *(утратить правильность построения)* דעזאָרגאניזירט וועלן*, צעפאַלן*, וועלן*; 2. *(прийти в упадок)* גיין* צו גרונט; 3. *(нарушиться, прерваться)* צעשטערט וועלן*, אויסגעריסן וועלן*; *(не осуществиться)* צו, צעדרייט וועלן* ניט קומען*; связь расстро́илась די פארבינדונג איז אויסער- שטאנד

גערישן געוואָרן; пое́здка расстро́илась די נעסיע איז צע- שטערט געוואָרן, דרייט געקומען די נעסיע איז ניט צו שטאנד; 4. *(о здоровье)* אונטערגעריסן, אונטערגעגראָבן וועלן* וועלן*; *(о нервах)* צעשרויפּט וועלן*; 5. *(о музыка́льном инстру́менте)* אנטשטימט וועלן*; 6. *(огорчиться)* טרויעריק וועלן*; צערודערט וועלן*

расстро́йств||о *с* 1. *(беспорядок)* II דעזאָרגאניזאַציע, II אומאָרדענונג; внести́ ~о в ряды́ проти́вника אריין- ברענגען* א מהומע אינעם סדר־היום רייען; 2. *(упадок)* דאָס גיין צו גרונט; дела́ пришли́ в ~о דאָס געשעפט איז אין א יריד; 3. *(заболевание)*: не́рвное ~о נערווירטקייט II; ~о желу́дка אַקסרוג II קאַליע, 4. *(огорчение)* I אגמעסנעפעש, II צערודערונג; מאָגן

расступа́ться *несов.*, **расступи́ться** *сов.* 1. *(перед кем-л.)* מאכן א וואַרע; *разг.*: расступи́тесь! מאכט א וואַרע!; 2. *(о скале и т.п.)* צעשפאַלטן* זיך

рассуди́тельный באדאַכטער, באטראַכטער

рассуди́||ть *сов.* 1. *(вин.)* עמעצנס בוירער* מיש- זיין, פּעטן (צווישן); ~ нас! זי זאָלן בוירער מישפּטן!; 2. *(решить)* צווישן אונדז באקלערן

рассу́д||ок *м* מ פארשטאנד, מ סייכל־האיאָשער; потеря́ть ~ок פּאַרלירן* דעם קלאָרן פארשטאנד אראָפּ- פּאַרלירן*, קענן סייכל־האיאָ- גיין* פון די געדאַנקען; ~ку вопреки́ שער, כאָטש ס׳לייגט זיך ניט אפן סייכל; ◇ быть в по́лном ~ке זיין* בא אלע געדאַנקען

рассу́дочный ראציאָנאליסטישער, אלפיסייכלדיקער; *неодобр.* ראציאָנאליסטישער

рассужда́||ть *несов.* 1. *(мыслить)* דערנען*, דענקען; *(приводить доводы)* ברענגען; 2. *(о предл.; беседовать)* (וועגן) רעדן*, (וועגן) פירן א שמועס; 3. *разг. (возражать, обсуждать)* אָן (אויבעריקע) כקירעס; не ~я ניט ארײַנלאָזן* זיך אין (אויבעריקע) כקי-; не ~ть! אָן שום טענעס(־אומענעס)! רעס!

рассужде́ни||е *с* 1. מ געדאַנקענגאנג; 2. *мн. разг. (разговоры)* מצ. כקירעס; пусти́ться в ~я ארײַנלאָזן* זיך אָנהייבן* כקירען, אין וועט כקירעס ניט ארײַן- אָן שום טענעס(־או- לאָזן* זיך אין (אויבעריקע) כקירעס! מײַנעס)!

рассчи́танный 1. (на *вин.*) (אף) אויסגערעכנטער; 2. *(умышленный)* בעקוונדיקער

рассчита́||ть *сов.* 1. *(вычислить)* אויסרע- בארעכענען, אויספּלא- כענען; 2. *(учесть, задумать)* אלץ איז געווען אויס- גירן; всё бы́ло рассчи́тано зара́нее דער בוך איז אויסגערעכנט אף ספּע- גערעכנט [אויספּלאנירט] פארפּרעגער; кни́га рассчи́тана на специали́стов ציאליסטן; 3. *(правильно соразмерить)* אויסרעכענען; он не ~л свои́х сил ער האָט אויסגערעכנט° וואָס איז אין זיינע קרײַ- כעס; 4. *(уволить)* צערעכענען; ~ться *сов.* 1. (с *тв.*) צעצאָלן זיך (מיט), צערעכענען זיך (מיט); 2. (с *тв.; отомстить*) *разг.* אָפּרעכענען זיך (מיט); 3. *разг. (уволиться)* צערעכענען זיך; 4.: по поря́дку номеро́в рассчита́йсь! *(команда)* לויט די אָרדענונג־נומערן — אויס- ציילן!

рассчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* рассчита́ть; 2. (на *вин.*) (אף) האָבן* בעדייע, רעכענען; (+ *инф.*) אויסרעכענען; на него́ не́чего ~ть אף אים איז אויסצורעכע-

[נען [אויסצושטעלן; ~ть на *чью-л.* по́мощь אויסרעכענען; мы ~ем удво́ить вы́пуск проду́кции אף עמעצנס הילף; אויסארבעטונג פון דער פּראָדוקציע [מיר האָבן בעדייַ] צו פארטאָפלען די מיר רעכענען;
я ~л заста́ть вас до́ма איך האָב גערעכנט (אז איך וועל) אייך טרעפן
~ться *несов.* 1. *см.* рассчита́ться; 2. (за *вин.*; *нести ответственность*) (פאר) אָפּרעכענען זיך; אינדערהיים

рассыла́ть *несов. см.* разосла́ть

рассы́льный *м* קוריִער מ ־ן

рассы́пать *сов.*, **рассыпа́ть** *несов.* 1. *אויס, -צעשיטן; 2. (*распределить*) *פאנאנדערשיטן; ~ зерно́ по мешка́м פאנאנדערשיטן* די טוויע אין זעק

рассы́паться *сов.*, **рассыпа́ться** *несов.* 1. *צעשיטן* זיך, *אויסשיטן* זיך; 2. (*развалиться*) *צעשאָטן ווערן*; (*на очень мелкие частицы тж.*) *צעקרישעט ווערן*; 3. (*разбежаться*) *צעוויַען זיך, צעוואַרפן* זיך; 4. (*разорваться — о ветхой одежде и т.п.*) *צעשאָטן ווערן*, צע-; 5.: ~ в похвала́х לויבן אין טאָג אריין; ~ в компли́ментах מאכן אָן א שיר קאָמפּלימענטן; ~ в извине́ниях האלטן אין איין אנטשולדיקן זיך

рассы́пчатый קרישלדיקער(ר); סיפקע(ר) *тж. неизм.*

рассыха́ться *несов. см.* рассо́хнуться

раста́лкивать *несов. см.* растолка́ть

раста́пливать[1] *несов. см.* растопи́ть[1]

раста́пливать[2] *несов. см.* растопи́ть[2]

раста́пливаться[1] *несов. см.* растопи́ться[1]

раста́пливаться[2] *несов. см.* растопи́ться[2]

растаска́ть *сов. разг. см.* растаща́ть 1, 2

раста́скивать *несов. см.* растаща́ть

раста́чивать *несов. см.* расточи́ть[2]

растаща́ть *сов.* 1. (*разобрать, разрушить*) *צעזעמען; 2. (*разворовать*) צעשלעפּן; 3. *разг.* (*дерущихся*) *פאנאנדערנעמען; צעזעמען *разг.*

раста́я‖**ть** *сов.* 1. *צעגיין, צעגאנגען ווערן*; снег ~л צע- (געוואָרפן); דער שניי איז צעגאנגען; 2. (*исчезнуть*) רונען ווערן*; 3. (*умилиться*) *צעשמאלצן ווערן*; от э́тих слов он ~л דער מאן האָט די ווערטער, איז ער צעשמאלצן געוואָרן מיט

раство́р *м* מ צעלאָזונג; *стр.* ווא(בוי)פּנע ו

раствори́мый צעלאָזלעכער; ~ ко́фе (צעלאָזלעכער) קאָוו־קאָוו ו, טי׳קעף־קאָוו מ

раствори́тель *м хим.* צעלאָזער־שטאָף מ ־ן, צעלאָזער מ ־ס

раствори́ть[1] *сов.* (*раскрыть*) (צע)עפענען, צעפראַלן

раствори́ть[2] *сов.* (*в жидкости*) *צעלאָזן

раствори́ться[1] *сов.* (*открыться*) (צע)עפענען זיך, צע-פראַלן זיך

раствори́ться[2] *сов.* 1. (*в жидкости*) *צעלאָזט ווערן, צעגיין; 2. (*исчезнуть*) *צערינען ווערן*; ~ в тума́не צערונען ווערן* אינעם נעפּל

растворя́ть[1] *несов. см.* раствори́ть[1]

растворя́ть[2] *несов. см.* раствори́ть[2]

растворя́ться[1] *несов. см.* раствори́ться[1]

растворя́ться[2] *несов. см.* раствори́ться[2]

растека́ться *несов. см.* расте́чься

расте́ние *с* ־ן ז געוויקס

растениево́дство *с* ו געוויקסנצוכט

растере́ть *сов.* 1. (*размельчить*) *צעריבן; ~ в порошо́к פּראָשעט* אין א צעריבן*; 2. (*размазать*) צע-שמירן; 3. (*сделать массаж*) *אויסריבן; ~ся *сов.* 1. (*измельчиться*) צעריבן ווערן*, צעריבן* זיך; 2. (*натереть себя*) *אויסריבן* זיך; ~ся полоте́нцем *אויסריבן* זיך מיט א האנטעך; ~ся ма́зью זיך מיט א זאלב

растёрзанный *разг.* א צעשוויבער-, א צעכראסטעטער

растерза́ть *сов.* 1. *פארצוקן; 2. *разг.* (*порвать*) צע-פליקן, אף שטיקלעך* צעריסן*

расте́рянн‖**о** *нареч.* צעמישט, פארלוירן; ~ озира́ться פארלוירן-; ~ость *ж* ארומקוקן זיך (ווי) א פארלוירענער; ~ый צעמישטקייט ו; у него́ ~ый вид ער זעט אויס א פארלוירענער [א צעמישטער]

растеря́ть *сов.* *פארלירן; (*лишиться чего-л. тж.*) צעפאטערן; ~ся *сов.* 1. (*о предметах*) *פארלוירן גיין, מע-; 2. (*о человеке*) פארלוירן זיך, *פארלירן* זיך; ~ся от неожи́данности וווילבל ווערן* פארלירן* זיך פאר אומדערוואַרטקייט

расте́чься *сов. прям. и перен.* צע-פלייסן* זיך, שוויצן* זיך

расти́ *несов.* 1. *וואקסן; под окно́м расту́т ро́зы אונטערן פענצטער וואקסן רויזן; я рос в дере́вне איך מיינע קינדער־יאָרן זענען דורכ-בין געוואקסן אין דאָרף; ребёнок растёт богаты́рём דאָס קינד וועט אויסוואקסן א גיבער; 2. (*увеличиваться*) *וואקסן; расте́т культу́рный у́ровень населе́ния ס׳שטייגט דער קולטורעלער ניוואָ פון דער באפעלקערונג; 3. (*совершенствоваться*) זיין* גיין*; его́ тала́нт растёт אלץ העכער; он растёт на рабо́те ער גייט אלץ העכער־טאלאנט וואקסט כער

растира́ть(ся) *несов. см.* растере́ть(ся)

расти́тельност‖**ь** *ж* 1. געוויקסן מצ, פלאָרע ו; 2 (*волосы*) האָר מצ.; лицо́ без вся́кой ~и א פּאָנעם אָן א סימען פון באָרד און וואָנצעס

расти́тельн‖**ый** געוויקסן-; ~ый мир ו געוויקסנוועלט, פלאָרע ו; ~ая пи́ща ו געוויקסנשפּיז, וועגעטאַריש; ~ое ма́сло מ בוימל; ~ая жизнь ו וועגעטאַציע לעבן

расти́ть *несов.* (*детей*) *אויפציען; (*животных*) אויפּהאָדעווען; (*растения*) *אויפציען

растлева́ть *несов.*, **растли́ть** *сов.* שענדן, *פארדאָרבן

растолка́ть *сов.* (*вин.*) 1. (דורך) דורכשפּארן זיך; ~ толпу́ דורכשלאָגן* זיך דורכן המון; 2. (*разбудить*) אויפטאָרן

растолкова́ть *сов.*, **растолко́вывать** *несов.* דערקלערן

растоло́чь *сов.* *צעשטויסן

растолсте́ть *сов.* *וועלן [דיק, פעט]; גראָב°

растопи́ть[1] *сов.* (*вин.*) (*печь и т.п.*) אונטערהייצן, אינהייצן (אין)

растопи́ть[2] *сов.* (*вин.*) (*расплавить*) *צעשמעלצן; (*воск, жир*) *צעלאָזן; (*снег*) *לאָזן צעגיין

растопи́ться[1] *сов.* 1. (*о печи*) צעברענען זיך, צע-פלאָמען זיך

растопи́ться[2] *сов.* (*расплавиться*) זיך *צעשמעלצן; (*о воске, жире*) זיך *צעלאָזן; (*о снеге*) זיך צעגיין*, צעגאנגען ווערן*

раст**о́**пка *ж* 1. *(действие)* אונטערהייצן ז, אונטערהייצעכץ ז (אין); 2. *собир. разг. (щепки и т.п.)* אונטערהייצעכץ ז

раст**о**пта́ть *сов.* צעטרעטן*; *перен. тж.* צעטרעטן* מיט די פיס

раст**о**пы́ривать *несов.*, раст**о**пы́рить *сов. разг.* (בלייט) צעשפרייטן, צעגעמען*

раст**о**ргáть *несов.*, раст**о́**ргнуть *сов.* אנולירן; ~ договóр אנולירן [צערײסן*] דעם אָפמאך

раст**о**ржéни||е *с* וו אנולירונג; ~е бракá ז (אָפּ)געטן; свидéтельство о ~и бракá מ ־ען, געט מ ־ן

раст**о**рóпный בעריעשער

раст**о**чáть *несов.* 1. *см.* раст**о**чи́ть[1]; 2. *(щедро давать)* גיט קארגן, גיט דער פולער האנט; ~ похвалы́ *кому-л.* לויבן עמעצן אין הימל [אין טאָג] ארײן

раст**о**чи́тель *м* = מ אויסברענגער; ~ный אויסברענגע־; ~ство *с* וו אויסברענגערײ

раст**о**чи́ть[1] *сов. (истратить)* אויסברענגען*, צעטרעטן; רישער

раст**о**чи́ть[2] *сов. тех.* אויסבויערן, צעגלעטן

растрави́ть *сов.*, растравля́ть *несов.*: ~ ра́ну *прям. и перен.* צעריצן [צעיאָטרען] די ווונד

растра́та *ж* ־ען וו פארשוועדונג; *(действие)* פאר־ שוועדן ז

растра́тить *сов.* 1. *(израсходовать)* אויסברענגען*, צעטרעטלען; *перен.* צעפאָטערן; 2. *(чужие деньги)* פארשוועדן

растра́тчик *м* = מ פארשוועדער

растра́чивать *несов. см.* растра́тить

растревóжить *сов. разг.* 1. אופרודערן, צערודערן; 2. *(больное место)* צעיאָטרען

разтрезвóнить *сов. разг.* צעפויקן, צעקלינגלען

растрёпанн||ый 1. צעשויבערטער, צעקאָשמעטער; 2. *(о книге и т.п.)* צערישענער, צעפליקטער; ◇ в ~ых чýвствах א צערודערטער

растрепáть *сов.* 1. *(волосы)* צעשויבערן, צעקאָשמען; 2. *(книгу и т.п.)* צערײסן*, צעפליקן; ~ся *сов.* 1. *(о волосах)* צעשויבערן זיך, צעקאָשמעט ווערן*; 2. *(о книге и т.п.)* צעפליקט ווערן*

растрéскаться *сов.*, растрéскиваться *несов.* צע־ שפאלטן זיך, צעשפאָלטן ווערן*; *(покрыться множеством трещин)* צעטרעשטשעט ווערן*; *(лопнуть — о стекле и т.п.)* פלאצן, צעטרעשטשעט ווערן*

растрóгать *сов.* רירן; ~ до слёз (אין) רירן ביז טרערן (אויגן)

растрóга||ться *сов.*: он ~лся ס׳האָט אים גערירט

раструби́ть *сов. разг.* אויסטרומייט(ער)ן

растряс||ти́ *сов.* 1. *(раскидать, рассыпать)* צעטרײס־ לען; 2. *безл. (при езде)* צעהעצקעט; егó ~ло́ в машúне (שטארק) צעהעצקעט אין דער מאשין; ס׳האָט אים; 3. *разг. (истратить)* צעטרעטלען

растя́гивать(ся) *несов. см.* растяну́ть(ся)

растяжи́м||ый צעציִעוודיקער, עלאַסטישער; ~ое поня́тие א בריטער [אן עלאַסטישער] באגריף

растя́нут||ый 1. צעציִויגענער, אויסגעציִויגענער; 2. *перен.* דער ראָמאַן איז צעציִויגענער, באאריכעסדיקער צו באאריכעסדיק

растяну́||ть *сов.* 1. צעציִען*; ~ть перча́тки צעציִען* די גלעטקבענדער; 2. *воен. (разместить цепочкой)* אויסציִען*; 3. *(задержать, затянуть)* פארציִען*; ~ть сро́ки טערמין דעם פארציִען*; 4. *(медленно произнести)* צעציִען*; ~ть сло́во דאָס צעציִען* וואָרט; ~ться *сов.* 1. *(удлиниться; потерять эластичность)* צעציִונגן ווערן*; перча́тки ~лись די העַנטשקעס זײַנען, די העַנטשקעס האָבן זיך צעציִונגן; свя́зки ~лись *мед.* די גלעטקבענדער צעציִונגן געוואָרן; 2. *воен. (разместиться цепочкой)* זײַנען צעציִונגן געוואָרן; 3. *разг. (лечь вытянувшись)* זיך אויסציִען*; 4. *(затянуться, продлиться)* פארציִען* זיך; заседа́ние ~лось на весь ве́чер די זיצונג האָט זיך פארציִונגן אפן גאנצן אָוונט

расти́па *м и ж разг.* ־ן מ, גלאָמפ (א ליימענער)

расфасо́ванный אײַנגעפעקלטער, אין פּעקלעך *после сущ.*

расфасов||а́ть *сов.* אײַנפעקלען; ~ка *ж* וו אײַנפעקלונג

расфасо́вывать *несов. см.* расфасова́ть

расформирова́ть *сов.*, расформи́ровывать *несов.* נאָנדערפאָרמירן; *(организацию, воинскую часть тж.)* ליקווידירן, פאָנאַנדערלאָזן*

расха́живать *несов.* ארומשפּאַנען*, ארומגיין*; ~ взад и вперёд [אומשפּאַנען] הין און צוריק אומגיין*

расхва́ливать *несов.*, расхвали́ть *сов.* אויסלויבן

расхва́статься *сов.* באריִמען זיך (צופיל)

расхвата́ть *сов.*, расхва́тывать *несов.* צעכאַפּן; *(раскупать)* צעקויפן

расхвора́ться *сов. разг.* קראַנק ווערן* ניט אף קאַטאָ־ ווען

расхити́тель *м* = מ צעשלעפער, = מ צעראַבירער

расхи́тить *сов.*, расхища́ть *несов.* צעראַבירן, צער־ אַבענען; צעשלעפּן, צעשלעפּען*

расхище́ние *с* ז צעראַבירן, ז צעשלעפּן, צעגאַנוועגן ז, ז צעראַבענען

расхля́банн||ость *ж разг.* 1. וו צעוואַקלטקייט, צע־ שאָקלטקייט וו; 2. *перен.* וו אָפּגעלאָזטקייט, וו אָפּגעלאָזנקייט; *(в работе)* וו צעקראָכנקייט; ~ый 1. צעוואַקלטער, צעשאָקלטער; ~ая похóдка א וואַקלדיק געגל; 2. *перен.* אָפּגעלאָזענער, אָפּגעלאָזטער

расхóд *м* 1. *(издержки)* ־ס וו הויצאָג; канцеля́рские ~ы קאַנצעליאַרישע הויצאָגעס; доро́жные ~ы רײַזע־הוי־ צאָגעס; ~ы́ קלײן־הויצאָגעס מצ. צאָגעס מצ.; мéлкие ~ы. 2. *(потребление)* מ פּאַרנוץ, וו פּאַרוועדונג, מ פּאַרבריך; ~ горю́чего דער פּאַרנוץ [דער פּאַרבריך] פון בראַנשטאָף; 3. *(графа в бухгалтерской книге)* מ דעַבעט; ◇ ввести́ *кого-л.* в ~ עמעצן אין הויצאָגס אַרײַנברענגען*; списа́ть *что-л.* в ~ עפּעס אַראָפּשרײַבן*

расходи́ться *несов. см.* разойти́сь

расхóдн||ый הויצאָג־; ~ая кни́га ז הויצאָג־בוך מ, (מצ. ..ביכער)

расхóдование *с (денег)* ז אויסגעבן; *(материалов и т.п.)* וו פאַרוועדונג, מ פּאַרנוץ, מ פּאַרבריך

расхóдовать *(деньги)* אויסגעבן*; *(материалы и т.п.)* פּאַרוועדן, פּאַרבריכן, פּאַרניצן

расхожде́ние *с* 1. דאָס פאָנאַנדערגיין זיך, פאָנאַנ־ דער־; 2. *(несовпадение)* דאָס צעגיין זיך, גאנג מ פארשיידנהייט; ~ во мне́ниях מיינונגס־פארשיידנ־ הייט וו, ניט־צונויפאלן ז

расхола́живать *несов.*, **расхолоди́ть** *сов. (кого-л.)* -אָפּ
אנטוישן, אָפּנעמען* בא עמעצן דעם כּישעק, קילן

расхоте́||ть *сов. разг.:* он ~л спать ס׳האָט זיך אים
אויבערוועלן* זיך; ~ться *сов. разг.* אויבערגעוואָלט שלאָפן
ему́ ~лось пить ס׳האָט זיך אים אויבערגעוואָלט טרינ-
קען

расхохота́ться *сов.* אויסשיסן* א געלעכטער

расхрабри́ться *сов. разг.* אָנעמען* זיך מיט קוראַזש

расцара́пать *сов.* צעדראַפּען

расцве||сти́ *сов.* 1. צעבליִען זיך; я́блони ~ли́ די
עפּלביימער האָבן זיך צעבליט; 2. *(похорошеть)* -צע
בליִען זיך; *(повеселеть)* אופּשטיינען, אופּלויכטן*; 3. *(до-
стигнуть высокой степени развития)* אופּבליִען; куль-
ту́ра ~ла́ די קולטור האָט אופּגעבליט

расцве́т *м* 1. *(цветение)* ן צעבליִונג; 2. *перен.* -אופּ
בלי ז; ~ нау́ки דער אופּבלי פון דער וויסנשאפט; в
~е сил אין פולן בלי

расцвета́ть *несов. см.* расцвести́

расцвети́ть *сов. разг.* בונט מאכן; *(флагами и т.п.)*
באפּוצן

расцве́тк||а *ж разг.* ן אויסקאָלירונג; ткань прия́тной
~и אן אָנגענעם אויסגעקאָלירטע מאטעריע

расцве́чивать *несов. см.* расцвети́ть

расцелова́ть *сов.* אויסקושן; ~ся *сов.* צעקושן זיך

расце́нивать *несов. (вин.)* 1. *(товары)* טאקסירן,
(אף) שטעלן פּרייז פֿון; *(работу)* טאריפיצירן; 2. *перен.*
באטראַכטן, אָפּשאצן; ~ *что-л.* как гру́бую оши́бку בא-
טראַכטן [אָפּשאצן] עפּעס ווי א גראָבן° פּעלער; как сле́-
дует ~ ва́ше заявле́ние? ווי זאָל מען באטראַכטן [פּאר-
שטיין] אײַער דערקלערונג?

расцени́ть *сов. см.* расце́нивать

расце́нка *ж* 1. *(установление цены)* ן טאקסירונג;
(оплаты) ן טאריפיצירונג; 2. *(цена)* ן פּריז; *(оплата)*
טאריף־קאַציע ן, טאריף ז

расцепи́ть *сов.*, **расцепля́ть** *несов.* פּאַנאַנדערטשעפּען;
(вагоны и т.п.) אָפּקייטלען

расчеса́ть *сов.* 1. *(волосы)* פּאַנאַנדערקעמען; *(шерсть,
лён)* צעקעמען; 2. *(ногтями)* צעקראַצן; ~ся *сов.* פּא-
נאַנדערקעמען זיך

расчёска *ж* ז ־ך קעמל, ז ־ענך, קעמעלע

расчёсть *сов. разг. см.* рассчита́ть; ~ся *сов. см.*
рассчита́ться 1, 2

расчёсывать(ся) *несов. см.* расчеса́ть(ся)

расчёт *м* 1. *(вычисление)* ן ־ען אויסרעכענונג; про-
извести́ ~ מאכן די אויסרעכענונג, אויסרעכענען; 2. *(упла-
та за работу)* ן צעריכטונג; ז אויסצאָלן; 3. *(увольне-
ние)* ן צעריכטונג; взять ~ צעריכטענען זיך; 4. *(рас-
плата, наказание):* с ним у меня́ бу́дет коро́ткий ~
מיט אים וועל איך קיין לאַנגע מעסעס ניט פּראָווען;
5. *(предположение, намерение):* их ~ы не оправда́лись
זייערע דערוואַרטונגען [אויסרעכענונגען] האָבן זיך ניט
בארעכטיקט; в мои́ ~ы не вхо́дит е́хать туда́ איך האָב
אָפּ- ניט בעדייַ פֿאַרן אהין; обману́ться в свои́х ~ах
מיט אזא נארן זיך אין כעשבן; с таки́м ~о́м, что́бы...
כעזשבן, אז...; 6. *разг. (выгода):* мне нет ~а остава́ть-
ся здесь ס׳האָט פאר מיר קיין זינען ניט צו פארבליִבן
ס׳לוינט מיר ניט צו פארבליִבן דאָ, דאָ; 7. *воен.* קאָ-
קוילנווארפער־קאַמאנדע ן ־ס; пулемётный ~ ן מאַנדע

◇ быть в ~е с *кем-л.* קוויט מיט עמעצן* זײַן; в ~е
на *что-л.* אויסרעכענדיק אף עפּעס; из ~а по три
рубля́ на челове́ка רעכענדיק צו דרײַ רובל אף יעדן
אײַנעם; приня́ть в ~ נעמען* אין אכט; за нали́чный ~
פאר מעזומען געלט

расчётлив||ость *ж* ן אויסגערעכנטקייט; *(бережливость)*
ן שפּאָרעוודיקייט; ~ый 1. אויסגערעכנטער, שפּאָרעוודי-
קער; 2. *(осмотрительный)* וואָס לעבט מיט כעזשבן
после сущ.; אויסגערעכנטער, באדאַכטער

расчётн||ый 1.: ~ая табли́ца ס ־ ן רעכן־טאבעלע;
~ая ве́домость ס ־ ן צעריכטן־ליסטע; ~ый счёт ־ ן רעכן־
קאָנטע; 2. *тех.* פּארפּלאַנירטער; ~ая мо́щность
פּארפּלאַנירטע מעכטיקייט; орби́та, бли́зкая к ~ой *косм.*
אן אָרביטע, א נאָענטע צו דער אויסגערעכנטער

расчи́стить *сов.* ריין מאכן, אָפּריניקן

расчи́стка *ж* ן (אָפּ)ריניקונג

расчища́ть *несов. см.* расчи́стить

расчлени́ть *сов.*, **расчленя́ть** *несов.* צעגליִדערן

расчу́вствоваться *сов. разг.* צעווייקט ווערן* פון גע-
פֿילן

расшали́ться *сов.* צעשטיפּן זיך, צעשפּילט זיך

расша́ркаться *сов.*, **расша́ркиваться** *несов.* (пе́ред *тв.*)
צערעמאָניעל פּארנייגן זיך (פֿאר) אויסציען* זיך (פֿאר)

расша́танный 1. צעשאָקלטער, צעוואָקלטער; 2. *перен.
(о дисциплине и т.п.)* אָפּגעשוואכטער; *(о здоровье)*
צערו־, אונטערגעריסענער, אײַנגעבראָכענער; *(о нервах)* -
צעפאָרענער, דערטער

расшата́ть *сов.* 1. צעשאָקלען, צעוואָלגערן; 2. *перен.
(дисциплину и т.п.)* אָפּשוואכן; *(здоровье)* אײַנברעכן*,
אונטערמינען*; *(нервы)* צערודערן; ~ся *сов.* 1. צעשאָקלט
ווערן*, צעוואָקלט ווערן*; 2. *перен. (о дисциплине и т. п.)*
אײַנגעברָכן ווערן*, אָפּגעשוואכט ווערן*; *(о здоровье)*
אונטערגעריסן ווערן*, צערודערט ווערן*, צעפאָרן ווערן*

расша́тывать(ся) *несов. см.* расшата́ть(ся)

расшевели́ть *сов. разг.* אופּטאָרן; *перен.* צעטאָרן,
אופּלעבן

расшиба́ть(ся) *несов. см.* расшиби́ть(ся)

расшиби́ть *сов. разг.* צעקלאָפּן, צעמאָזיקן; ~ся *сов.*
צעמאָזיקן זיך, צעקלאָפּן זיך

расшива́ть *несов. см.* расши́ть

расшире́ние *с* 1. ן פּארברייט(ער)ונג; ~ ассорти́мента
די פּארברייטערונג פֿונעם אסאָרטימענט; ~ вен *мед.* -וו
אויס, נען־פּארברייטערונג ז, וואריקאָז ן; 2. *(развитие)*
ן ברייטערונג; ~ экономи́ческих свя́зей די אויסברייט-
רונג פון עקאָנאָמישע באציִונגען; ~ сфер влия́ния די אויס-
ברייטערונג פון די ווירקונג־ספערעס; 3. *(широкая часть
чего-л.)* צעברייטערונג ן

расши́рить *сов.* 1. פּארברייטערן, ברייטער מאכן;
прохо́д ברייטער מאכן [פּארברייטערן] דעם דורכגאנג;
2. *(увеличить в объёме, в числе)* פּארברייטערן; ~
предприя́тие פּארברייטערן די אונטערנעמונג; ~ телефо́н-
ную сеть פּארברייטערן די טעלעפֿאָן־נעץ; 3. *(сделать
более обширным)* אויסברייטערן; ~ кругозо́р אויסברי-
טערן; ~ся *сов.* 1. ברייטער ווערן*; гла-
за́ испу́ганно расши́рились די אויגן זינען וויט צעפּנט
געוואָרן פאר שרעק; 2. *(увеличиться в объёме, в чис-*

ле) פּאַרבריי̈טערט זיך, פּאַרבריי̈טערט ווערן*; ассортимéнт расши́рился דער אסאָרטימענט האָט זיך פֿאַרבריי̈טערט [איז פֿאַרבריי̈טערט געוואָרן]; 3. *(стать обширней)* אויסברייטערן זיך; егó кругозóр расши́рился זיין האָריזאָנט האָט זיך אויסגעברייטערט

расширя́ть(ся) *см. несов.* расши́рить(ся)

расши́ть *сов.* 1. *(распороть)* צעטרענען; 2. *(вышить)* אויסניייען, אויסהעפטן*

расшифрова́ть *сов.* דעשיפרירן, פֿאַנאַנדערשיפֿרירן; *перен. (разг.)* דערגיין* דעם סאָד

расшнурова́ть *сов.*, **расшнурóвывать** *несов.* צעשנורען, אָפּשנורעווען

расшуме́ться *сов. разг.* צעטומלען זיך, צערוישן זיך

расщéдриться *сов. разг.* צעמילדעווען זיך

расщéлина *ж* שפּאלט מ ־ן

расщепи́ть *сов.* 1. *хим.* צעשפּאלטן*, צעשפּליטערן; 2. *физ.:* ~ áтом פֿאַנאַנדערלייגן, צעגלידערן; 3. *(об атоме)* שפּאלטן* דעם אָטאָם; ~ся *сов.* 1. צעשפּאלטן* זיך, צעשפּליטערן זיך; 2. *хим.* פֿאַנאַנדערלייגן זיך, צעגלידערן זיך; 3. *физ.* געשפּאַלטן ווערן*

расщепля́ть(ся) *несов. см.* расщепи́ть(ся)

ратификацио́нн||ый: ~ые грáмоты ראטיפיצי̈ר־גראמאָטע מצ.

ратифика́ция *ж* ראטיפיקאַציע ז, ראטיפיצי̈רונג ז; ~ договóра די ראטיפיצי̈רונג פון אַ פֿאַמאַך

ратифици́ровать *сов. и несов.* ראטיפיצי̈רן

ра́тн||ый: ~ые пóдвиги די העלדנטאטן אין שלאכטן

ра́товать *несов.* (за *вин.*, прóтив *род.*) קעמפֿן (פֿאַר, קעגן); (за *вин.*) שטרייטן* (פֿאַר, קעגן)

ратýша *ж* ז ראָטהויז

рать *ж уст. поэт.* (מצ. כאילעס) כאָיל ז

рафина́д *м* האָרטער צוקער, ראפינאַד מ

рафини́рованн||ый *прям. и перен.* ראפיני̈רטער; ~ое мáсло בוימל [געלי̈טערטער ראפיני̈רטער]; ~ый эстéт א ראפיני̈רטער עסטעט

рафини́ровать *сов. и несов.* ראפיני̈רן; ~ сáхар ראפי־נירן צוקער, ראפינאַד נירן; ~ нефть אויסארבעטן

рахи́т *м* ז ראכי̈ט; די ענגלישע קרענק *уст.*

рахити́ческий, рахити́чный ראכי̈טישער

рацио́н *м* ראציאָן מ

рационализа́тор *м* ראציאָנאליזאַטאָר מ ··טאָרן

рационализа́торск||ий ראציאָנאליזאַטאָרישער; ~ое предложéние א ראציאָנאליזאַטאָרישער פאָרשלאָג

рационализа́ция *ж* ז ראציאָנאליזי̈רונג

рационализи́ровать *сов. и несов.* ראציאָנאליזי̈רן; ~ произвóдство ראציאָנאליזי̈רן די פּראָדוקציע

рациона́льн||ый ראציאָנעלער; *(целесообразный)* צוועקמעסיק; ~ые чи́сла *мат.* ראציאָנעלע צאָלן; ~ое испóльзование ресýрсов ראציאָנעלע [צוועקמעסיקע] אויסנוצונג פון די רעסורסן; ◇ ~ое зернó דער ראציאָנעלער קערן

ра́ция *ж* ז פּאָרטאַטי̈וע ראדיאָסטאַנציע, ראַציע

рачи́тельный: ~ хозя́ин א גוטער° [אויסגערעכנטער] באלעבאָס

рвану́ть *сов.* 1. *разг.* א ריס טאָן*; 2. *разг. (резко тронуться с места)* א ריס טאָן* זיך; ~ся *сов. разг.*

א ריס טאָן* זיך פֿאָרויס; ~ся вперёд א ריס טאָן* זיך

рва́н||ый 1. *(разорванный на части)* אי̈בערגערי̈סע-; ~ый рубль א צערי̈סענער רובל, נער צערי̈סענער; ~ые провода́ אי̈בערגעריסענע דראָטן; 2. *(с дырами)* צערי̈־סענער; ~ые сапоги́ צערי̈סענע שטיוול; 3.: ~ая ра́на א צעפֿראַנדזטע [א געהאַקטע] ווונד

рвать[1] *несов.* 1. *(выдёргивать)* ריסן*(ארויס); *(стаскивать с кого-л.)* אראָפּשלעפּן, אראָפּריסן*; *(цветы, плоды и т.п.)* ריסן*(אָפּ); ~ что-л. из рук (ארויס)־ריסן*; 2. *(на части)* צעריסן*; ~ в клочки́ (שטי̈ק־)שטי̈קער עפּעס אף.; 3. *(порывать связи и т.п.)* אי̈בעריסן*, אי̈נעריסן*; ~ отношéния אי̈בעריסן*; ◇ ~ *кому-л.* зýбы ריסן* אף אָרויסריסן* עמעצן ציין; ~ на себé вóлосы שיטן* פּעך און שוועבל זיך; ~ и метáть דער האָר זיך די ערע ברעכט

рвать[2] *несов. безл.:* егó рвёт

рва́ться *несов.* 1. *(разрываться)* ריסן* זיך; *(о нитке, проволоке и т.п. тж.)* אי̈בעריסן* זיך; 2. *(о связях, отношениях)* אי̈בערגעריסן ווערן*; 3. *(взорваться)* אופּריסן* זיך; 4. *(пытаться освободиться, стремиться куда-л.)* ריסן* זיך; ~ в бой ריסן* זיך אין שלאכט

рвач *м разг.* = מ בארי̈סער

рва́чество *с разг.* ז בארי̈סערי̈

рвéние *с* אי̈פער מ, ברען מ, פלי̈ס מ

рвóта *ж* ז ברעכן, מי̈קענישן ז

рвóтн||ый: ~ые срéдства (אָפּ)ברעך־מיטלען מצ.

рдеть *несов.* פלאָמרויט פלאָקערן; *(о румянце)* רייט־לען זיך

ре *с нескл. муз.* מ רע

реабилита́ция *ж* ז, רעאביליטי̈רונג ז, רעאבי־ליטאַציע

реабилити́ровать *сов. и несов.* רעאביליטי̈רן; ~ся *сов. и несов.* רעאביליטי̈רט ווערן*

реаги́рова||ть *несов.* (на *вин.*) 1. (אָף) רעאגי̈רן; *перен. тж. может переводиться др. глаголами;* на э́ти замечáния он не ~л אף די דאָזיקע באמערקונגען האָט ער גאָרנישט ניט געענטפערט [ער ניט רעאגי̈רט]; צו אָט די באמערקונגען האָט ער זיך באצוי̈גן אינדי־ווידועל האָט ער אופּגענומען, רעאגי̈רט אף אָט דער יעדי̈ע? ווידועל האָט ער אָפּגענומען, רעאגי̈רט אף אָט דער יעדי̈ע? אָט די יעדי̈ע?; 2. *хим.* רעאגי̈רן

реáктив *м хим.* מ ־ן רעאקטי̈ו

реактúвный רעאקטי̈ווער; ~ самолёт רעאקטי̈ווער אעראָפּלאַן

реáктор *м хим., физ.* מ ־ס רעאקטאָר; áтомный ~ אטאָמישער רעאקטאָר

реакционéр *м* מ ־ן רעאקציאָנער

реакцио́нный רעאקציאָנערער; ~ режúм א רעאקציאָנע־רער רעזשים

реáкция[1] *ж* 1. ז ־ס רעאקציע; *(процесс)* רעאגי̈רונג ז; ~ на свет [די רעאגי̈רונג] אף שין די רעאקציע; ~ мировóй прéссы на послéдние событúя די רעאקציע פון דער וועלטפּרעסע אף די לעצטע געשעענישן; 2. *хим.* ז ־ס רעאקציע; 3. *(резкое изменение в самочувствии)* אי̈בערבראָך מ, רעאקציע

реáкция[2] *ж полит.* ז רעאקציע; *собир. (люди)* רעאקציאָנערן מצ.

реализа́ция *ж* 1. ז, רעאליזי̈רונג ז, פּראָוויזי̈רקלעכונג; ~ пла́на [די פּראָוויזי̈רקלעכונג] פּונעם

פלאן; 2. *(продажа)* ז רעאליזירונג, ז אָפּזעצן; ~ продýктов די רעאליזירונג [דאָס אָפּזעצן] פון די פּראָדוקטן

реали́зм *м* מ רעאליזם; социалисти́ческий ~ דער סאָציאליסטישער רעאליזם

реализова́ть *сов. и несов.* 1. פארווירקלעכן, רעאליזירן; 2. *(продать)* אָפּזעצן, רעאליזירן

реали́ст *м* מ ־ן רעאליסט; ~и́ческий רעאליסטישער

реа́льн||ость *ж* 1. ז רעאליטעט, ז ווירקלעכקייט; объекти́вная ~ость *филос.* רעאליטעט אָביעקטיווע; 2. *(качество)* ז רעאלקייט; ~ость пла́нов די רעאלקייט פון פּלענער; ~ый רעאלער; *(осуществимый тж.)* רעאליסטישער; ◇ ~ая за́работная пла́та דער רעאלער אַרבעטסלוין

реанима́||тор *м* מ ־טאָר רעאנימאַטאָר; ~ио́нный רעאנימאַציע־, רעאנימירונג־; ~ио́нное отделе́ние больны́цы די רעאנימאַציע־אָפּטיילונג פון א שפּיטאָל; ~ция *ж* ז אופלעבונג, ז רעאנימאַציע, ז רעאנימירונג

ребёнок *м* ז ־ער קינד; грудно́й ~ זויגקינד

ребро́ *с* 1. *анат.* ־ן ריפּ; 2. *(край)* מ ־ן קאַנט; ◇ поста́вить вопро́с ~м די פראַ־ [גליך] שטעלן שארף

ре́бус *м* מ ־ן רעבוס; *перен. тж.* ז ־ן רעטעניש

ребя́т||а *мн.* 1. *мн.* קינדער; 2. *разг. (парни)* באָכע־, יונגען *мн.*; рим *мн.*; *(в обращении)* ז כּעוורע *собир.*; ~и́шки *мн.* קינדערלעך

ребя́ческий קינדערשער; *(несерьёзный тж.)* קינדישער

ребя́чество *с* קינדערשע שטיק; *(проделка)* קונדיי־, סערפּ ז

ребя́читься *несов. разг.* פּראָווען קינדערשע שטיק

рёв *м* 1. ז געברום, ז געבריל; *(ветра)* ז געברום, ז וואָיען; *(моторов)* ז געהילך; 2. *разг. (плач)* געער־, ז ווערפּ

рева́нш *м* מ רעוואַנש; взять ~ נעמען* רעוואַנש

реванши́ст *м* מ ־ן רעוואַנשיסט; ~ский רעוואַנשיסטי־, שער

ревёнь *м* מ ראַבּארבער

реверА́нс *м* מ ־ן רעווראַנס

реве́ть *несов.* 1. *(о зверях)* ברומען, רעוון, ברילן; *(о ветре)* ברומען, וואָיען; 2. *разг. (плакать)* רעוון

ревизиони́зм *м* מ רעוויזיאָניזם

ревизио́нн||ый רעוויזיע־; ~ая комúссия רעוויזיע־קאָ־ מיסיע ז ־ס

ревúзия *ж* 1. ז ־ס רעוויזיע; *(действие)* רעוויזירונג ז; 2. *(пересмотр учения)* ז רעוויזיע

ревизова́ть *сов. и несов.* 1. רעוויזירן, מאכן א רע־, (פון) וויזיע; 2. *(пересмотреть учение)* רעווידירן

ревизо́р *м* מ ־ן רעוויזאָר

ревмат||и́зм *м* מ רעוומאַטיזם; ~и́ческий רעוומאַטי־

ревмокардúт *м мед.* מ רעוומאָקארדיט

ревмя́: ~ реве́ть *разг.* רעוון, וואָיען

ревни́вый אייפּעריזיכטיקער

ревнова́ть *несов.* רעוון; ~ жену́ к дру́гу אייפּערן; דאָס וויב צום כאַווער

ре́вностный אייפּערדיקער

ре́вность *ж* ז אייפּערזוכט

револьве́р *м* מ ־ס רעוואָלווער

революционе́р *м* מ ־ן רעוואָליוציאָנער

революционизи́ровать *сов. и несов.* רעוואָליוציאָניזירן

революцио́нн||ый רעוואָליוציאָנער; ~ое движе́ние די רעוואָליוציאָנערע באוועגונג; ~ый класс דער רעוואָליוציאָנערע קלאס; ~ая пе́сня ליד רעוואָליוציאָנערע; э́то откры́тие име́ло ~ое значе́ние для нау́ки דער וויכטיקער אנטדעקונג האָט געהאַט א רעוואָליוציאָנערן באטײַט פאר דער וויסנשאפט

револю́ция *ж* ז רעוואָליוציע; социалисти́ческая ~ סאָציאליסטישע רעוואָליוציע; ~ в нау́ке א רעוואָליוציע [אין אידערקערעניש]

рега́ли||я *ж* ־ס ז רעגאַליע; быть при всех ~ях *разг.* האָבן* אף זיך אַלע שרנצייכנס [אלע רעגאַליעס]

ре́гби *с нескл. спорт.* ז רעגבי

регенера́ция *ж биол., тех.* ז רעגענעראַציע

ре́гент *м* מ ־ן רעגענט; ~ство *с* ז רעגענטשאפט

региона́льный רעגיאָנאַלער, זאָנאַלער

реги́стр *м* 1. *муз., тех.* מ ־ס רעגיסטער; 2. *(указатель)* מ ־ס רעגיסטער, זוכצעטל מ ־ן

регистра́т||ор *м* 1. מ ־טאָר רעגיסטראַטאָר; 2. *(прибор)* מ ־ס רעגיסטראַטאָר, מ ־ס רעגיסטרירער; ~у́ра *ж* ז רעגיסטראַטור

регистрацио́нный רעגיסטרירן־; ~ но́мер רעגיסטרירן־נומער מ ־ן

регистра́ция *ж* ז רעגיסטרירונג, ז רעגיסטראַציע

регистри́ровать *несов.* רעגיסטרירן; *(брак, рождение и т.п. тж.)* פּארשרײַבן*; ~ся *несов.* רעגיסטרירן זיך

регла́мент *м* מ רעגלאַמענט; установи́ть ~ אײַנשטעלן האלטן* זיך אָנעם [אינעם, א רעגלאַמענט; соблюда́ть ~ אָפּהיטן* דעם רעגלאַמענט [באם] רעגלאַמענט

регламент||а́ция *ж* ז רעגלאַמענטירונג; *(процесс)* רעגלאַמענטירן; ~и́ровать *сов. и несов.* רעגלאַמענטירן; אונטערארדענען (עפּעס) דעם רעגלאַמענט

регла́н *м* 1. *(фасон)* מ רעגלאַן; рука́в ~ רעגלאַן־ = מ ־ארבל; 2. *(пальто)* מ ־ען רעגלאַן־, מ ־מאנטל רעגלאַן־

регре́сс *м* מ רעגרעס, מ צוריקטראַט; ~и́ровать *несов.* צוריקטרעטן*, רעגרעסירן

регули́рование *с* ז רעגולירונג; ~ у́личного движе́ния רעגולירונג פֿונעם גאַסן־פּארקער

регули́ровать *несов.* רעגולירן; *(механизм)* אויסרעגולירן

регулиро́вщик *м* = מ פארקער־רעגולירער

регуля́рн||ый רעגולערער; ◇ ~ые войска́ דאָס רעגולערע מיליטער

регуля́тор *м* מ ־ס רעגוליאָטאָר

редакти́ровать 1. *несов.* (*сов.* отредакти́ровать) רעדאקטירן [רעדאגירן]; ~ ру́копись רעדאקטירן, רעדאגירן, טיין; 2. *тк. несов. (руководить изданием)* דעם קאוויאָד* דער רעדאַקטאָר (פון) [זיין* דער רעדאַקטאָר פון] א זשורנאַל רעדאקטירן; 3. *(сформулировать)* אויסדריקן, פארמולירן

реда́ктор *м* מ ־טאָר רעדאַקטאָר; гла́вный ~ הויפּט־, פאראַנטוואָרטלעכער מ ־רעדאקטאָר; ответственный ~ רעדאַקטאָר; ~ский רעדאַקטאָר־; ~ская де́ятельность רעדאַקטאָרישע; ~ская пра́вка רעדאַקטאָר־טעטיקייט ז אויסבעסערונגען

редакцио́нн||ый 1. *(служащий исправлению текста)* רעדאקציאָנער; ~ая обрабо́тка די רעדאַקציאָנעלע

באָרבעטונג; 2. *(занимающийся редактированием)* רעדאגיר־, רעדאקטיר־; ~ая колле́гия רעדאקטיר־קאָלעגיע ז ־ס, ז ־ן; רעדאגיר־קאָלעגיע ז ־ס; 3. *(исходящий от редакции)* רעדאקציע־; ~ая статья́ רעדאקציע־ארטיקל; רעדאקציע־ארטיקל פון דער רעדאקציע ן ־ען

реда́кци||я *ж* 1. *(редактирование)* רעדאקטירונג ז; 2. *(руководство изданием)* רעדאקציע ז; под ~ей профе́ссора Ива́нова אונטער דער רעדאקציע פון פראָפעסאָר איוואנאָוו ז ־ס; 3. *(формулировка, вариант)* רעדאקציע א נײַע רעדאקציע; нова́я ~я пу́нкта догово́ра פון אן אָפּמאך־פונקט; первонача́льная ~я рома́на די סאָמע ערשטע רעדאקציע פונעם ראָמאַן; 4. *(коллектив работников)* רעדאקציע ז ־ס; *(помещение тж.)* רעדאקציע־צימער ן ־

реде́ть *несов.* שיטער(ער) וועלן*; *(о тумане и т.п.)* צעגיין* זיך; ряды́ наступа́ющих реде́ли די רייען פון דער אָנגריפער זײַנען שיטערער געוואָרן

реди́с *м* ז רעדיסקע מצ. כּוידעש־רעטעכלעך; ~ка *ж* 1. *см.* реди́с; 2. *(отдельный корень)* רעדיסקעלע כּוידעש־רעטעכל ז ־עך, ז ־ך

ре́дк||ий 1. *(негустой)* שיטערער; ~ий лес א שיטע־ער; ~ие во́лосы שיטערע האָר; ~ое си́то א שיטערע זיפּ; 2. *(редко встречающийся)* זעלטענער; ~ий слу́чай א זעלטענער פאל; ~ий гость א זעלטענער גאסט; э́то о́чень ~ая вещь דאָס איז א אריטעט; 3. *(исключительный)* זעלטענער; ~ая красота́ אויסטערלישער שיינקייט; ~ий по зву́чности го́лос א זעלטן קלינגעודיקע שטים

ре́дко *нареч.* זעלטן

редколле́гия *ж* (редакцио́нная колле́гия) ז רעדאקטיר־קאָלעגיע, רעדאגיר־קאָלעגיע) (רעדאקטיר־קאָלעגיע)

ре́дкостный זעלטענער, (גאָר) אויסערגעווײנלעכער

ре́дкость *ж* 1. *(редкое явление)* א זעלטענע זאך; 2. *(редкая вещь)* זעלטנהייט ז ־ן, ראריטעט ז ־ן [דערשטונג]; ◇ на ~, טעט ז ־ן, יעקאר־האמציעס מ ־ן; на ~ со́лнечный день א זעלטן זוניק אויסערגעווײנלעך קער טאָג

ре́дьк||а *ж* מ רעטעך; *(отдельный корень)* רעטעך מ דערעסן* ווי א בי־; ◇ надое́сть ху́же го́рькой ~и ־ער; טערע ציבעלע

режи́м *м* 1. *(государственный строй)* רעזשים מ, ז אָרדענונג; при ца́рском ~е פאַרן [בייסן] צאַרישן רע־ זשים, ז אָרדענונג; פאַר [בייס] דער צאַרישער אָרדענונג; 2. *(распорядок)* רעגלאמענט מ, רעזשים מ; ~ дня טאָג־רעגלאמענט מ, רעזשים מ; טאָג־רעזשים מ; 3. *тех.* רעזשים מ ־ען; ~ рабо́ты маши́ны דער רעזשים פון אַרבעט בא דער מאשין; 4. *неодобр. (правительство)* רעזשים מ ־ען; марионе́точный ~ מאריאָנעטן־רעגירונג ז, מאריאָנעטן־רעזשים מ

режиссёр *м* רעזשיסאָר מ ־ן; спекта́кль, поста́вленный ~ом Орло́вым א ספּעקטאַקל, וואָס ס׳האָט געשטעלט א ספּעקטאַקל [אופּגעפירט] דער רעזשיסאָר אָרלאָוו; א ספּעקטאַקל אונטער, וואָס אָרלאָוו האָט רעזשיסירט אָרלאָוס רעזשי

режиссу́ра *ж* 1. מ רעזשי; 2. *собир.* רעזשיסאָרן מצ.

ре́жущ||ий 1. *(для резания)* שנײַד־; ~ие инструме́нты שנײַד־אינסטרומענטן מצ.; 2. *(резкий, острый)* שנײַדיקער, א שאַרפער וויטיק; ~ая боль שאַרפער

ре́зать *несов.* 1. *(сов.* разре́зать) צעשנײַדן*; *(ломтями тж.)* אָנשנײַדן*; ~ бума́гу פאַפּיר שנײַדן*; ~ про́волоку דעם דראָט צעשנײַדן*; ~ хлеб אָנשנײַדן*; 2. *(сов.* заре́зать) קוילען; *(скот, птицу — по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 3. *(сов.* вы́резать) (по *дат.*, на *предл.*) *(по дереву)* שניצן (אויס); *(по металлу, камню)* אויסקריצן; 4. *тк. несов. (об острых предметах)* שנײַדן*; нож хорошо́ ре́жет דאָס מעסער שנײַדט גוט°; 5. *тк. несов. (причинять боль)* שנײַדן*; ве́рёвка ре́зала плечо́ דער אײַנשנײַדן* זיך (אין); ◇ ~ глаз רײַסן* די שטריק האָט געשניטן די פלייצע; ре́жет у́хо אויגן; ~ пра́вду-ма́тку ס׳רײַסט די אויערן; ~ся *несов.* 1. זאָגן דעם עמעס (גלעך) אין די אויגן; 2.: у ребёнка ре́жутся зу́бы באַם קינד שנײַדן זיך צײַנדלעך

резви́ться *несов.* שפּילן זיך; שטיפן, (ארום)קאַמאַנדע־ וועלן

ре́зв||ость *ж* 1. ז פּראַשטקייט, ז שווּאָוועקייט; 2. *(лошади)* ז געשווינדקייט; ~ый 1. פּראַשטער; 2.: ~ая ло́шадь א געשווינד [א פּײַערדיק] פערד, א פערד א ברען

резеда́ *ж* ז רעזעדע

резе́рв *м* רעזערוו מ ־ן; неиспо́льзованные ~ы произво́дства פּראָדוקציע־רעזערוון [פרײַע]; ניט־אויסגענוצטע; бро́сить в бой ~ שיקן אין שלאכט דאָס רעזערוו־מילי־ טער [די רעזערוו־טיילן]; ◇ трудовы́е ~ы אַרבעטער־ רעזערוון מצ.

резерва́ция *ж* רעזערוואַט מ ־ן, רעזערוואַציע ז ־ס

резерви́ровать *сов. и несов.* רעזערווירן

резе́рвн||ый רעזערוו־; ~ый фонд מ רעזערוו־פאָנד; ~ые войска́ מצ. רעזערוו־טיילן, ז רעזערוו־מיליטער

резервуа́р *м* רעזערוואָר מ ־ן

резе́ц *м* 1. גראַווירער־שטיפט מ ־ן; *(гравера тж.)* שטיכל מ; *(у станка)* שנײַד־שטאָל מ ־ן; *(для резьбы по дереву, кости)* שנײַצמעסערל ז ־ער; 2. *(зуб)* שנײַד־ צאָן מ (מצ. ־ציין)

резиде́н||т *м* רעזידענט מ ־ן; ~т иностра́нной разве́дки רעזידענט פון אן אויסלענדישן אויספיר־ אָרגאַן; ~ция *ж* רעזידענץ ז

рези́н||а *ж* ז רעזינע, ז גומע, ז גומי; ~ка *ж* 1. *(тесьма)* גומילאַסטיק מ; 2. *(для стирания)* רעזינקע ז ־ס, גומקע מ ־ס, מעקער

рези́нов||ый 1. רעזינע־; ~ая промы́шленность רעזינע־ אינדוסטריע ז ־; 2. *(из резины)* רעזינענער, גומענער; 3. *перен.* גומענער, עלאַסטישער

ре́зка *ж* ז שנײַדן

ре́зк||ий 1. שנײַדיקער, שאַרפער; ~ий ве́тер א שנײַדי־ קער [א שאַרפער] ווינט; 2. *(неприятно действующий на органы чувств)* שאַרפער, האַרבער; ~ий за́пах א בלענד(נד)י־ האַרבער [א שאַרפער]; ~ий свет א האַרבע [א שאַרפער] רייך; ~ий го́лос א האַרבע שטים; 3. *(чётко обозначенный)* שאַרפער; ~ие очерта́ния שאַרפע קאָנטורן; 4. *(внезапный)* שאַרפער, ראַשער; ~ая переме́на א האַסטי־ שאַרפע [א ראַשע] ענדערונג; 5. *(о движениях)* שאַרפער, ראַשער, קער; 6. *(грубый; прямолинейный)* שאַרפער, א האַרבער; ~ая кри́тика א שאַרפע [א האַרבע] קריטיק; ~о *нареч.* שארף; *(внезапно тж.)* מיטאַמאָל; *(грубо)* האַרב, שארף; ~ость *ж* 1. ז שאַרפקייט, ז האַרבקייט; *(движений)* ז האַסטיקייט; 2. *(резкое выражение, слово)* אויסקייט ז ־ן

резно́й *(украшенный резьбой)* געשניצטער; געשניצט *после сущ.*

резня́ *ж* דער האריגע, דער שכיטע, דאָס בלוטבאָד

резолю́ци||я *ж* רעזאָליוציע ז -ס; принять ~ю אָננ- א רעזאָליוציע; ~я на заявле́нии מען* א רעזאָליוציע אף דער מעלדונג

резона́нс *м* רעזאָנאַנס מ; *перен. тж.* אָפּקלאַנג מ; име́ть большо́й обще́ственный ~ האָבן* א שטאַרקן אָפּ- קלאַנג אין דער געזעלשאפט

резона́тор *физ.* רעזאָנאַטאָר מ -ס

резонёр *м* רעזאָנער מ -ן; (*мн.* כאקראָנים) כאָקרען מ

резони́ровать *несов. физ.* רעזאָנירן, א רעזאָנאַנס געבן*

резо́нный *разг.* פארשטענדלעכער, באגרינדעטער

результа́т *м* רעזולטאַט מ -ן; ◇ в ~е 1) *(в итоге)* אין לעצטן סאכאקל, צום סאָף; 2) *(благодаря чему-л.)* מיט גוטע° מאכמעס, א׳בער; ~и́вный רעזולטאטיוער; רעזולטאָטן *после сущ.*

ре́зус-фа́ктор *м физиол.* רעזוס־פאקטאָר מ

ре́зчик *м:* ~ по де́реву = שניצער מ; ~ по мета́ллу = גראווירער מ

резь *ж* שנײַדעניש ז

резьба́ *ж* 1. שניצערײַ ז; 2. *(рисунок, узор)* געשניץ ז; 3. *(нарезка)* קארבירונג ז, אײַנקארבונג ז

резюме́ *с нескл.* רעזו(י)מע מ -ען

резюми́ровать *сов. и несов.* רעזו(י)מירן

рей *м мор.* זעגל־לײַסט ז -ן

рейд[1] *м мор.* רייד מ -ן; на ~е אפן רייד

рейд[2] *м воен.* רייד מ -ן; ~ в тыл врага́ א רייד אין סוי־נעס הינטערלאנד

ре́йка *ж* לײַסטל ז -ער; *(геодезиста)* ניוועליר־לײַסטל ז -ער

рейс *м* רייס מ -ן; обра́тный ~ צוריק־רייס מ -ן; ~овый רייס־; ~овый самолёт רייס־אראָפלאן מ -ען, א שטענדיק קורסירנדיקער אראָפלאָן

рейсфе́дер *м* רייספעדער מ -ס

рейсши́на *ж* צײַכנווירע ז -ס, רײַשינע ז -ס

рейту́зы *мн.* רײַטוזן מצ.; *(для верховой езды и т.п.)* רײַטער־הויזן מצ.

рейхста́г *м ист.* רײַכסטאג מ

рек||а́ *ж* טײַך מ -ן; вниз по ~е׳ טײַך־אראָפּ; вверх по ~е׳ טײַך־אַרויף; проливать ре́ки слёз, кро́ви פאר- גאָסן* טײַכן [בעך] טרערן, בלוט

ре́квием *м* רעקוויעם מ -ס

реквизи́ровать *сов. и несов.* רעקווירירן

реквизи́т *м театр.* רעקווירעט מ

реквизи́ция *ж* רעקווירירעניש ז -ס

рекла́ма *ж* רעקלאמע ז -ס; *(действие тж.)* רעק- לאמירן ז, רעקלאמירונג ז; световая ~ רעק- לאמע; безу́держная ~ רעקלאמע־מא- כערער] אן א מאָס

реклама́ция *ж* קלאַנדן־פראָטעסט מ -ן, רעקלאמאציע ז -ס

реклами́ровать *сов. и несов.* רעקלאמירן; *(расхваливать)* לויבן אין טאָג ארײַן, אויסלויבן, מאכן רעקלאמע

рекла́мный רעקלאמע־, רעקלאמירט; ~ отде́л רעק- לאמע־אָפּטיילונג מ -ן, רעקלאמיר־פלאקאט מ -ן, אנאָנס מ -ן

рекогносцирóвка *ж воен.* פאָר־אויס־, רעקאָגנאָסצירונג ז, שפּירונג ז

рекоменда́||тельный רעקאָמענדירנדיק־; ~тельное письмо́ רעקאָמענדיר־בריוו מ; ~ция *ж* 1. *(действие)* רעקאָ- מענדירונג ז; 2. *(отзыв)* רעקאָמענדאציע ז -ס; дать ко- му-л. ~цию в па́ртию עמעצן א רעקאָמענדאציע געבן*; 3. *(совет)* רעקאָמענדאציע, אײַנצע, פּאָרטײַ- אײַנ; выполня́ть ~ции врача́ (אויס)פאָלגן דעם דאָקטערס אײַנצע

рекомендова́ть *сов. и несов.* 1. רעקאָמענדירן; 2. *(со- ветовать)* ראָטן*; ~ся *сов. и несов.* 1. *безл.:* рекомен- ду́ется... ס׳ווערט רעקאָמענדירט...; 2. *(назвать себя)* באקענען זיך, פאָרשטעלן זיך

реконструи́ровать *сов. и несов.* 1. *(перестроить)* רעקאָנסטרוירן, אײַנרבויען; 2. *(воссоздать)* ווידערופ- רעקאָנסטרוירן, שטעלן

реконстру́кция *ж* 1. *(перестройка)* רעקאָנסטרוירונג ז, רעקאָנסטרוקציע ז, אײַנרבויונג ז, ווידערופשטעלונג ז

реко́рд *м* רעקאָרד מ -ן; ста́вить ~ שטעלן א רע- קאָרד; побы́ть ~ом [שלאָגן*] דעם רעקאָרד בראכן*

рекорди́ст *м* 1. *см.* рекордсме́н; 2. *(увлекающийся рекордами)* = רעקאָרדן־זוכער מ; 3. *(животное)* פּרי- רעקאָרדיסט מ -ן, נעמער מ =; ~ка *ж* 1. רעקאָרדס- טעלערין, מעלקע ז -ס; 2. *(увлекаю- щаяся рекордами)* רעקאָרדן־זוכערן ז -ס; 3. *(животное)* פּריזנעמערן ז -ס, קורבע־~קא; א קו מיט א רעקאָרד־נעמעלק, א קו א רעקאָרדיסטקע; א קו, וואָס גיט א רעקאָרד־נעמעלק

реко́рдный רעקאָרדישער, רעקאָרד־; ~ урожа́й א רעקאָרדישע גערעטעניש; в ~ срок אין א רעקאָרדישן טערמין

рекордсме́н *м* רעקאָרדסמען מ -ן, רעקאָרדשטעלער מ =; ~ка *ж* רעקאָרדסמענקע ז -ס, רעקאָרדשטעלערן ז -ס

ре́крут *м ист.* רעקרוט מ -ן

ре́ктор *м* רעקטאָר מ -טאָרן; ~ университе́та דער רעקטאָר פונעם אוניווערסיטעט

ректора́т *м* רעקטאָראט מ -ן

реле́ *с нескл. эл.* רעלע מ -ען; автомати́ческое ~ אן אוטאָמאטישער רעלע

религио́зн||ый רעליגיעזער; ~ые обря́ды רעליגיעזע [מינהגים]; ~ое чу́вство רעליגיעזער, פרומער°, גאָטספּאָרכ- טיקער

рели́гия *ж* רעליגיע ז -ס; *(вера тж.)* גלויבן מ -ס, עמונע ז -ס

рели́квия *ж* רעליקווייע ז -ס

релье́ф *м* רעליעף מ -ן; ~ный רעליעפער, בוילעטער

рельс *м* רעלס מ -ן; сойти́ с ~ов פון די אראָפּ|גיין* רעלסן; ◇ поста́вить *что-л.* на ~ы א אופשטעלן אף רעלסן; ~овый רעלסן־; ~овый путь רעלסן־ליניע ז -ס

рема́рка *ж* רעמאַרקע ז -ס; *(замечание)* א זשטיקע באמערקונג

ремённ||ый רימען־, לעדער־; ~ая переда́ча *тех.* ריי- מען־טראנסמיסיע ז

ремéнь *м* 1. ריימען מ -ס; *(пояс тж.)* לעדערפאס ז -ן; 2. *тех.* ריימען מ -ס; переда́точный ~ טרייבריימען מ -ס

реме́сленник *м* 1. = האַנטווערקער מ, באלמעלאָכע מ

־ס; 2. *(работающий по шаблону)* קוסטאָר מ ־ן; *(о писателе)* שריבאָר מ ־עס

реме́сленнический *пренебр.* קוסטאָרישער, פּאַרטאַ־ טשישער

реме́сленн‖ый 1. האַנטווערקער־, האַנטווערק(ער)ישער; ~ое производ́ство ווּ האַנטווערקער־פּראָדוקציע; 2. *(примитивный)* באַלמעלאָכישער, קוסטאָרישער; ~ая рабо́та באַלמעלאָכישע אַרבעט; 3. *(шаблонный)* קוסטאָרישער; ◇ ~ое учи́лище ווּ ־ן האַנטווערקער־שול

реме́сло *с* ־ס ווּ מלאָכע; *(занятие)* באַשעפטיקונג ־ן ווּ; сапо́жное ~ ווּ שוסטערײַ; портня́жное ~ שנײַ־ דערײַ ווּ

ремо́нт *м (помещений, машин)* רעמאָנט, רעמאָנט־ ווּ רונג; *(одежды, обуви)* פאָריכטן ז; отда́ть в ~ געבן* אין רע־ זײַן*, אף רעמאָנט געבן*; быть в ~е רעמאָנטירט ווערן*, מאָנט

ремонти́ровать *несов.* רעמאָנטירן

ремо́нтн‖ый רעמאָנט־; ~ая мастерска́я רעמאָנט־ווערק־ שטאט מ ־ן

ренега́т *м* ־ן מ רעניגאַט, רענעגאַט מ ־קע; ~ство *с* ווּ אָפּטריניקער, ווּ רענעגאַטשאפט

ре́нта *ж* ווּ רענטע; земе́льная ~ ווּ ערדרענטע

рента́бельн‖ость *ж* ווּ רענטאַבלקייט, ווּ לוינעוודיקייט; ~ый רענטאַבלער, לוינעוודיקער

рентге́нов: ~ы лучи́ מצ. רענטגען־שטראלן; ~ский: ~ский кабине́т ־ן מ רענטגען־קאַבינעט; ~ский сни́мок ־ער ז ־בילד רענטגען ־ס מ; *разг.*

рентге́нолог *м* ־ן מ רענטגענאָלאָג

рентгеноскопи́я *ж* ווּ רענטגענאָסקאָפּיע, רענטגענויזי־ רונג ווּ

реорганиза́ция *ж* ווּ רעאָרגאַניזאַציע, ווּ רעאָרגאַניזי־ רונג; *(действие тж.)* ז רעאָרגאַניזירן

реорганизова́ть *сов. и несов.* רעאָרגאַניזירן; ~ся *сов. и несов.* רעאָרגאַניזירט ווערן*

реоста́т *м эл.* ־ן מ רעאָסטאַט

ре́п‖а *ж* ־ן ווּ ריב; *собир.* ריבן מצ.; ◇ дешёвле па́реной ~ы וועלווועלער פּאַר בּאָרשטש

репара́ции *мн.* רעפּאַראַציעס מצ.

репарацио́нн‖ый רעפּאַראַציע־; ~ые платежи́ רעפּא־ ראַציע־אָפּצאָלן מצ.

репатриа́ция *ж* ווּ רעפּאַטריאַציע

репатрии́ровать *сов. и несов.* רעפּאַטריירן, אומקערן, אין היימלאַנד; ~ся *сов. и несов.* רעפּאַטריירן זיך, רע־ פּאַטריירט ווערן*

репе́й *м разг. см.* репе́йник

репе́йник *м* ־ן מ לאָפּוך; *(головка)* בוידיק מ ־עס, בעל־ זעלע ז ־ך

репертуа́р *м* ־ן מ רעפּערטואָר; совреме́нный ~ הײַנט־ צײַטיקער רעפּערטואָר

репети́ровать *сов. и несов.* 1. רעפּעטירן; ~ но́вую пье́су רעפּעטירן א נײַע פּיעסע; 2. *(ученика)* צולערנען זײַן* עמעצן רעפּעטיטאָר, צוקנעלן (מיט), (מיט)

репети́тор *м* רעפּעטיטאָר מ ־טאָרן

репети́ция *ж* ־ס ווּ רעפּעטיציע; генера́льная ~ גע־ נעראַלע רעפּעטיציע

ре́плика *ж* ־עס ווּ רעפּליק

репорта́ж *м* ־ן מ רעפּאָרטאַזש

репортёр *м* ־ן מ רעפּאָרטיאָר

репресси́вн‖ый רעפּרעסיוו־; ~ые ме́ры רעפּרעסיוו־ שטראָפמיטלען מצ.

репресси́ровать *сов. и несов.* רעפּרעסירן

репре́сси‖я *ж* ־ן ווּ רעפּרעסיע, שטראָפמיטל ז ־ען; подве́ргнуть ~и רעפּרעסירן

репроду́ктор *м радио* ־ס מ רעפּראָדוקטאָר, הויכרי־ דער מ ־ס

репроду́кция *ж* ־ס ווּ רעפּראָדוקציע; *(действие тж.)* רעפּראָדוצירונג ווּ

репти́лия *ж* ־ס ווּ רעפּטיליע; *мн. зоол.* רעפּטיליעס מצ., פויזענדיקע (באלעכאים)

репута́ци‖я *ж* ווּ רעפּוטאַציע; по́льзоваться хоро́шей ~ей האָבן* א גוטן° שעם, האָבן* א גוטע° רעפּוטאַציע

ре́пчатый: ~ лук צי־בעלעס מצ.

ресни́цы *мн. (ед.* ресни́ца *ж)* ווי־עס מצ.

респира́‖тор *м* ־ס מ רעספּיראַטאָר, שוצמאסקע ווּ ־ס; ~то́рный *мед.*: ~то́рное заболева́ние א קראַנק(ה)יט פון די אָטעמוועגן

респу́блика *ж* ־ן ווּ רעפּובליק; сове́тская социали- сти́ческая ~ די סאָוועטישע סאָציאליסטישע רעפּובליק; наро́дная демократи́ческая ~ דעמאָקראַטישע פאָלקס־רעפּוב־ ליק

республика́н‖ец *м* = מ רעפּובליקאַנער; ~ский רעפּוב־ ליקאַנישער

рессо́р‖а *ж* ־ן.. ווּ רעסאָרע; ~ный רעסאָרע־; אף רע־ סאָרן *после сущ.*

реставра́тор *м* ־טאָרן.. מ רעסטאַוראַטאָר, רעסטאַוריר־ א רעסטאַוריירער פון אל־ טע° בילדער; ~ ста́рых карти́н = ער מ

реставра́ция *ж* 1. ווּ רעסטאַוריירונג; 2. *(свергнутого строя)* ווּ רעסטאַוראַציע; *ист. тж.* רעסטאַוראַציע־ פּעריאָד מ

реставри́ровать *сов. и несов.* רעסטאַוריירן

рестора́н *м* ־ען מ רעסטאָראַן

ресу́рсы *мн.* רעסורסן מצ.; приро́дные ~ נאַטור־רע־ סורסן מצ., געלטמיט־ נאַטור־אויצרעס מצ.; де́нежные ~ לען מצ., רעסורסן מצ.

рети́вый אײַפּערדיקער, געפּלעסטער, פּײַערדיקער; ~ конь *фольк.* א פערד א ברען; ~ администра́тор אן אײַבעריײַפּערדיקער אדמיניסטראַטאָר

ретироваться *сов. и несов. разг.* אָפּטראָגן* זיך

ретóрта *ж хим.* ־ס ווּ רעטאָרטע

ретрансли́ровать *сов. и несов. радио* רעטראַנסלירן

ретушёр *м* = מ רעטושירער

ретуши́ровать *сов. и несов.* רעטושירן

ре́тушь *ж* מ רעטוש, רעטושירונג ווּ

рефера́т *м* ־ן מ רעפּעראַט; *(доклад тж.)* פאָרטראָג ־ן מ; ~и́вный: ~и́вный журна́л רעפּעראַטן־זשורנאל מ ־ן

референду́м *м* ־ס מ רעפּערענדום

рефере́нт *м* ־ן מ רעפּערענט; *(докладчик тж.)* פאָר־ טרעגער מ =

рефле́кс *м* ־ן מ רעפלעקס; усло́вный ~ באדינגטער רעפלעקס

рефле́ктор *м* 1. *(отражатель)* ־ס מ רעפלעקטאָר, באווארעם־רע־ פלעקטאָר מ ־ס; 2. *(обогреватель)* אָפּשפּיגלער מ ־ס

рефлекто́рный רעפלעקס(ן)־, רעפלעקטאָרישער

рефóрма *ж* רעפאָרם ז ־ען; аграрная ~ אגראַר־רע־ פאָרם ז ־ען

реформáтор *м* רעפאָרמאַטאָר מ ־טאָרן

реформáция *ж ист.* רעפאָרמאַציע ז

реформ||úзм *м* רעפאָרמיזם מ; ~úст *м* רעפאָרמיסט מ ־ן

рефрижерáтор *м* 1. *(передвижной холодильник)* רעפ־ריזשעראַטאָר מ ־ס; 2. *(часть холодильной машины)* אויסדעמפער מ ־ס

рехнýться *сов. груб.* מעשוגע ווערן*

рецензéнт *м* רעצענזענט מ ־ן

рецензúровать *несов.* רעצענזירן

рецéнзи||я *ж* רעצענזיע ז ־ס; положúтельная ~я א רעצענזיע [גינסטיקע] פאָזיטיווע; послáть книгу на ~ю אַפשיקן דעם בוך רעצענזירן

рецéпт *м* 1. רעצעפט מ ־ן; по ~у врачá א לויט רעצעפט; ~ напúтка דער רעצעפט פון א דאָקטער; 2. *перен. разг.* רעצעפט מ ־ן, פּעס־ פון דעם געטראָנק; א ~ кáлал טער ז ־ס; в такóм дéле нет готóвых ~ов אין אזא איניען איז ניטאָ קיין פאַרטיק רעצעפטן

рецидúв *м* 1. רעצידיוו מ, אויבערכאזערונג ז; 2. *мед., юр.* רעצידיוו מ ־ן; ~úст *м* רעצידיויסט מ ־ן = צידיוו־פאַרברעכער מ

речев||óй ־רייד; ~óй аппарáт м רייד־אפּאראַט מ; ~ы́е нáвыки רייד־געניטשאפטן מצ.

речéние *с* (мн. ~ия) גלײַכוואָרט (מצ.), זאָג מ, אויס־

речúстый *разг.* שיינרייד־ערישער; *(говорливый)* בארי־ דעוודיקער

речитатúв *м* רעציטאַטיוו ז, רעציטיאַציע ז; ◇ говорúть, читáть ~ом רעדן*, לייענען דזשענוודיק

рéчка *ж* טײַך מ ־ן, טיכל ז ־עך

речнúк *м* = טײַך־טראנספּאָרטלער מ

речн||óй ־טײַך; ~áя водá ז טיכוואסער; ~ы́е ры́бы טיכפיש מצ. ~óй трáнспорт м טײַך־טראנספּאָרט

реч||ь *ж* 1. *(способность говорить)* רייד מצ.; óргаֵны ~и גענלידער־ רייד־אָרגאנען מצ.; членоразде́льная ~ь טע ריידט; 2. *(язык)* שפּראַך ז, רייד מצ.; ýстная ~ь רוסישע שפּראַך, מינדלעכע רייד; рýсская ~ь ביכערשפּראַך ז; кни́жная ~ь ז רוסיש, שפּראַך; 3. *(произношение)* אויסשפּראַך ז, רייד מצ. אקּ־, אויסרעד מ, ארויסרעד; гортáнная ~ь צונג מ; 4. *(сказанное)* דיבורים מצ., ווערטער מצ. ס׳איז נעגאַנ־ גען א רייד [מע האָט נערעדט, מע האָט געשמועסט] וועגן ליטעראטור; ~ь идёт о том... ס׳האנדלט זיך וועגן דעם... об э́том и ~и не мóжет быть קיין קאָן גאָר נישט דעם איז אפילע וואָס צו רעדן, רייד ניט זיך וועגן; не об э́том ~ь ניט אין דעם גייט עס; 6. *(выступление)* די רעדע [דאָס רעדע] ז, וואָרט ז; ~ь прокурóра האלטן* א פּונעם פּראָקוראָר [וואָרט]; произнестú ~ь וועלן* אויסברענגען, רעדע; ◇ вестú ~ь к томý, что... אז...

решáть *несов. см.* решúть; ~ся *несов.* 1. *см.* решúться; 2. *(иметь решение)* זייַן זיך, געלייזט וועדן*; задáча решáется óчень легкó די אופּגאבע לייזט זיך זייער גרינג

решáющ||ий באשטימענדיקער, אנטשיידנדיקער; ~ая сúла אן אנטשיידנדיקע קראפט; ~ий момéнт אן אנטשיידנדיקער מאָמענט; ◇ с ~им гóлосом מיט באשטימענדיקער [קריטישער] דיקער;

решéни||е *с* 1. באשלוס מ ־ן; *(постановление тж.)* באשטימונג ז ־ען; твёрдое ~е א פעסטער באשלוס; принимáть ~е א באשלוס נעמען*, באשליסן*; выноси́ть ~е [א באשלוס] ארויסטראָגן*; прийтú к ~ю קומען* צום באשלוס, באשליסן*; 2. *(задачи и т. п.)* עטפער מ ־ס, לייזונג ז ־ען

решётк||а *ж* 1. גראָטע ז ־ס; *(на окне и т. п.)* גראָ־ טע מצ.; 2. *(забор)* פּארקן מ ־ס; 3. *(колосниковая)* רעשאָטקע ז ־ס; ◇ посадúть *кого-л.* за ~у אינזעצן (אין טפיסע)

решет||ó *с* ז ־ן; ◇ чудесá в ~é גאָטס וווּנדער

решётчатый, решéтчатый 1. גראָטעספּאָרמיקער; 2. *(снабжённый решёткой)* מיט גראָטעס *после сущ.*

решúмост||ь *ж* אנטשלאָסנקייט ז; быть пóлным ~и (א זיך) זיין* פעסט אנטשלאָסן

решúтельн||о *нареч.* 1. *(смело)* אנטשלאָסן; *(категорически)* קאטעגאָריש, אנטשיידן; ~о поддержáть *кого-л.* אנטשיידן שטיצן עמעצן; он ~о бро́сился в огóнь ער האָט זיך אנטשלאָסן א וואָרף געטאָן אין פּייער (אריין); я ~о прóтив э́того דעם איך בין קאטעגאָריש קעגן; 2. *(совершенно)* לעגאָמרע, אבסאָליוט, דורכויס; *(с отрицанием тж.)* גלייבן דורכ־ לאכלוטן; ве́рить ~о всем אלעמען [אבסאָליוט] גלייבן; мне ~о всё равнó ס׳איז מיר [אבסאָליוט] אלציינס; он ~о ничемý не удивля́ется ער כידעשט זיך לעגאָמרע ניט [לאכלוטן ניט] אף קיין שום זאך; ~ость *ж* 1. *(смелость)* אנטשלאָסנקייט ז; 2. *(категоричность)* קאטעגאָרישקייט ז, אנטשיידנקייט ז; ~ый *(смелый в принятии решений)* אנטשלאָסענער; *(энергичный)* אנטשיידענער; *(категорический)* אנטשיידענער, קאטעגאָרישער; ~ый человéк מענטש מענטש אנטשלאָסענער; ~ые мéры [ענערגישע] (מאָס)מיטלען אנטשיידענע; ~ый откáз [א קאטעגאָרישער] אָפּזאָג אן אנטשיידענער; ~ый тон א קאטעגאָרישער טאָן מיט אן אויס־ דרוק פון אנטשלאָסנקייט

решú||ть *сов.* 1. *(+ инф.; прийти к выводу)* באשליסן*; он ~л приня́ть э́то предложе́ние ער האָט באשלאָסן אָנצונעמען אָט דעם פּאָרשלאָג, ער האָט באשלאָסן, אז он ~л, что лу́чше подождáть סוועט גלײַכער זיין צוווארטן; 2. *(вин., + инф.; вынести решение)* באשטימען*, באשליסן*; колхóз ~л вы́делить сре́дства на строи́тельство санато́рия דער קאָלכאָז האָט באשטימט [האָט באשלאָסן] אויסטיילן מיטלען; реши́ть суде́бное де́ло אף אויסבויען א סאנאטאָריע; 3. *(вин.; определить искомое; тж. перен.)* שליסן* א נעריכט־איניען; ~ть зада́чу (דער)לייזן די אופּ־ גאבע; ~ть кроссво́рд קראָסווָארד (דער)לייזן; ~ть вопрóс (דער)לייזן די פראַגע; ◇ ~ть судьбу́, у́часть *чего-л.* אנטשיידן דעם גורל פון עפעס

решúться *сов.* 1. *(на вин., + инф.; принять решение)* אנטשליסן* זיך*; ~ переменúть профе́ссию אנטשליסן* זיך (אויבער)בייטן די פּראָפעסיע; ~ на смéлый шаг זיך אף [אנטשליסן* זיך מאכן] א דרייסטן טראָט; не ~ ניט קענען* באשליסן בא זיך; *(не осмеливаться)* ניט האָבן* די אָזע געוו־

דערליִיזט וועלן, לייזט וועלן*; де́ло реши́лось в его́ по́льзу דער איניען איז באשלאָסן געוואָרן אים צוגוסטן; сего́дня всё реши́тся הײַנט וועט אלץ אנטשיידט ווערן

ре́шка *ж разг. (у монеты)* ו רעשקע, ו רעשעטע; орёл и́ли ~? קאָפּ [וויט, רעשקע] צי אָדלער?

реэвакуи́ровать *сов. и несов.* רעעוואקוִירן, אומקערן פון עוואקואַציע

ре́я *ж см.* рей

ре́ять *несов.* 1. *(парить)* שוועבן; 2. *(развеваться)* פלאַטערן; ре́ют знамёна ס׳פלאַטערן די פאָנען

ржа́веть *несов.* רוסטן, זשאוועלן

ржа́в||чина *ж* ו זשאוועלן, ו ראָסט; покры́ться ~чиной [פארוסטעט] ווערן* פארזשאוועלט, ~ый זשאוועלדיקער, פארוסטעטער

ржан||о́й קאָרן-; *(приготовленный из ржи)* קאָרענער; ~о́е по́ле ז קאָרנפעלד; ~о́й хлеб קאָרן ברויט, שווארץ ברויט

ржать *несов.* הינדשען

ри́га *ж* ו קלוניע, ו דרעש־קלוניע

ри́за *ж* 1. *(священника)* ז טפּילע־קלייד (נאלאָכיש) ער־; 2. *(иконы)* ן־ באדעק (מעטאל־)

рикоше́т *м* ן ריקאָשעט; ~ом *в знач. нареч.* ריקאָ־ שעטאַרטיק

ри́мск||ий רוימישער; ◇ ~ие ци́фры רוימישע ציפער(ן)

ринг *м спорт.* ן רינג

ри́нуться *сов.* זיך אַ לאָז טאָן* זיך, א וואַרף טאָן* [א וואַרפן* אין בוי; ~ вперёд זיך פאָרויס אַ לאָז טאָן* זיך אין שלאכט

рис *м* ן רײַז

риск *м* 1. ז אינשטעלענישׂ; *(опасность)* ו סאקאָנע; с ~ом для жи́зни מיט סאקאָנעס־נעפאָשעס. מיט סאקאָנע. אינשטעלנדיק דאָס לעבן. נע פארן לעבן; подверга́ть ~у אינשטעלן אין סאקאָנע; пойти́ на риск אויסטעלן אין ריזיקירן; 2. *(действие наудачу)* ו ריזיקע; ◇ на свой страх и ~ אויף אייגענעם אכרײַעס; ~ — благоро́дное де́ло מע שטעלט ניט אײַן, נעמט מען ניט אריס

рискну́ть *сов.* 1. *однокр.* א ריזיקירן, ריזיקירט טאָן*; 2. *(на вин., + инф.)* אינשטעלן זיך; он не ~л заночева́ть в лесу́ ער האָט זיך ניט אינגעשטעלט בלײַבן נעכטיקן אין וואלד

рискова́нный א ריזיקאַלישער, ריזיקירטער; ~ шаг זיקירטער [א ריזיקאַלישער] טראָט

рискова́ть *несов.* 1. *(подвергаться риску)* ריזיקירן; заче́м зря ~? נאָר וואָס אומויסט ריזיקירן?; 2. *(тв.)* אינשטעלן (זיך) ריזיקירן; ~ жи́знью אינשטעלן דאָס לעבן, לעבן מיטן לעבן, ריזיקירן מיטן לעבן; ~ здоро́вьем ריזיקירן פאַטערן דאָס געזונט, געזונט; 3. + *инф.*: вы риску́ете опозда́ть к по́езду איר קענט נאָך פארשפּעטיקן דעם צוג

рисова́||льщик *м* = ן מאָלער(ע)נער; = ן צייכ־ נער; ~ние *с* ז צייכענען; ו מאָלערײַ *разг.*

рисова́ть *несов.* 1. צייכענען; מאָלן *разг.*; ~ с нату́ры מאָלן פון דער נאטור (אראָפּ־); 2. *(описывать)* שילדערן, באמאָלן, באשרײַבן*; ~ся *несов.*: 1. *(виднеться)* דערן, אויסטיילן זיך, אָפּצייכענען זיך; 2. *(дат.; представляться)* פאָרשטעלן זיך, אויסמאָלן זיך; ему́ рисова́лась така́я карти́на אויסגעמאָלט אזא בילד האָט זיך [ער;

3. *(тв.; стараться привлечь к себе внимание)* קאָקע־ אויסשטעלן זיך, טירן

рисо́вка *ж* ו אויסשטעלערײַ; ו פאָזע

ри́сов||ый רײַז-; *(приготовленный из риса тж.)* רײַזע־ נער; ~ое по́ле ז רײַזפעלד; ~ая ка́ша א רײַזענע קאַשע, ו־ס

рису́нок *м* 1. ן־ צייכענונג, ו־ען; *(иллюстрация)* קאָנטור, אָפּצייכענונג ו־ען; 2. *(очертание)* ן־ מעל; 3. *(узор)* ן־ דעסן; ~ тка́ни דער דעסן פון געוועב

ритм *м* ן־ ריטם

ри́тмика *ж* 1. *(характер ритма)* ז ריטם, די ריט־ מישע סיסטעם; 2. *(учение о ритме; система упражнений)* ו ריטמיק

ритми́ч||еский ריטמישער; ~ность *ж* ו ריטמישקייט; ~ность в рабо́те א ריטמ(ישקייט) אין דער אַרבעט; ~ный ריטמישער

ритор||ика *ж* ו ריטאָריק, ו רעטאָריק; ~и́ческий רע־ טאָרישער, ריטאָרישער; ◇ ~и́ческий вопро́с א רעטאָרישע [א ריטאָרישע] פראַגע

ритуа́||л *м* ן־ ריטואַל; ~льный ריטואַלער

риф[1] *м* ן־ ריף

риф[2] *м мор.* ן־ ריף (זאַנד)

ри́фма *ж* ן־ען, ו־ס גראם

рифмова́ть *несов.* גראַמען

рифмоплёт *м разг.* = ן גראַמענפּלעכטער

ро́ба *ж* ן, ו־ס ראָבע

робе́ть *несов.* שרעקן זיך (עטוואָס); *(смущаться)* זען* ניט געשראָקן; מעוווילבל ווערן*; не робе́й! אומדרייסט שרעק זיך ניט!, האָב קיין מוירע ניט!, זיך!

ро́бкий שרעקעוודיקער; *(застенчивый)* אומדרי־ סטער, א שעמעוודיקער [אן אומדרי־ס-; ~ ученик שעמעוודיקער] אן אומדרי־סטער בליק [טער; ~ взгляд שילער

ро́бость *ж* ו שרעקעוודיקייט; *(застенчивость)* אום־ שעמעוודיקייט, ו דרי־סטקייט

ро́бот *м* ן־ ראָבאָט

ров *м* ן־ס גראָבן, ן־ ריוו; *(крепостной)* גראָבן; противота́нковый ן־ס קעגנטאַנקגראָבן

рове́сник *м:* мы ~и מיר, מיר זײַנען פון איין עלטער; он мой ~ ער איז מיט מיר אין זײַנען אין איינע יאָרן; ~ Октября́ א געבוירענער בייס דער אָקטיאַבער־רעוואָלויציע

рове́сниц||а *ж:* она́ моя́ ~а זי איז מיט מיר אין איינע יאָרן; мы ~ы מיר זײַנען אין, מיר זײַנען פון איין עלטער איינע יאָרן

ро́вн||о *нареч.* 1. *(гладко)* גלײַך, גלאַט; доро́га пошла́ ~е́е דער וועג איז געוואָרן גלאַטער; 2. *(равномерно)* רעגולער, גלײַכמעסיק; се́рдце бьётся ~о דאָס האַרץ קלאפט (זיך) ריטמיש; дыша́ть ~о אָטעמען גלײַך; 3. *в знач. частицы (точно)* פונקט; מעסיק; ~о в три часа́ פונקט דרײַ אויפֿגעזעצט פונקט הונדערט; ~о сто рубле́й אבסאָלוט, רובל; 4. *в знач. частицы разг. (совсем)* לאכלוטן; он ~о ничего́ не понима́ет ער פארשטייט [אבסאָלוט] גאָרנישט ניט לאכלוטן; ~ый 1. גלײַכער, גלאַטער; ~ая ме́стность א גלײַך אָרט; 2. *(прямой)* גראָדע [א גלײַכע] גראָדער, גלײַכער; ~ая ли́ния א גראָדע [א גלײַכע]; 3. *(равномерный)* רעגולערער, גלײַכ(מעסיק)ער; *(о дыхании, о пульсе)* ריטמישער; ~ый кли́мат א גלײַכ־

מיט גלײַכמעסיקע מעסיקער קלײמאט; ~ыми шага́ми טריט [אלצייט]; 4. *(о характере)* רויקער, געלאַסענער, געשטעלטער; ◇ ~ый счёт א גלײַכער כעשבן; для ~ого счёта צו א גלײַכן כעשבן; ~ым счётом ничего́ אזוי גרויס [אזוי גוט] ווי גאָרניט; не ровён час די שאָ זאָל ניט זײַן

ро́вн||я *м и ж разг. (кому-л.)* גלײַכן (עמעצנס); он, она́ тебе́ не ~я ער, זי איז ניט דײַן גלײַכן; говори́ть как с ~ей רעדן* ווי מיט זײַנס א גלײַכן

ровня́ть *несов.* גלײַך [גלאט] מאכן, אויסגלײַכן*

рог *м* 1. האָרן מ (מצ. הערנער); оле́ньи ~á הירשן־האָרן; изде́лия из ~а האָרן־כפיציס מצ.; 2. *(музыкальный инструмент)* האָרן מ־ס; *мн.* טרומיטן מצ.; *(ритуальный)* שויפער מ (מצ. שויפרעס); труби́ть в ~ בלאָזן* אין האָרן; ◇ ~ изоби́лия וווּנדערהאָרן מ

рога́тк||а *ж* 1. *(на дороге)* באריער, ראָגאַטקע ז־ס; 2. *(метательное орудие)* ראָגאַטקע ז־ס; стреля́ть из ~и שיסן* פון א ראָגאַטקע; 3. *мн. (препятствия)* מענגעס מצ., שטערונגען מצ.

рога́тый האָרנפי; ~ скот הָאָרנפי; кру́пный ~ скот רינדער מצ., רינדפי

рогови́ца *ж анат.* הָאָרן־הײַטל ז

рогов||о́й האָרן־; ~ы́е очки́ בריל אין א האָרן־רעמל; ◇ ~а́я оболо́чка *анат.* הָאָרן־הײַטל ז; ~о́й покро́в האָרן־הויט ז

рогóжа *ж* ראָגעוש, ראָגעוש ז

род *м* 1. *(семья)* משפּאָכע ז־ס; 2. *(ряд поколений)* שטאם מ; *(поколение)* דאָר (מצ. דורעס); из ~а в ~ פון דאָר צו דאָר; 3. *разг. (происхождение)* פאַמ־; крестья́нского ~а פון פויער(י)שן שטאם מ; 4. *(сорт, тип)* מין מ־ים; 5. *(образ, характер)* ארט מ; ~ заня́тий דער ארט באשעפטיקונג; *(пункт в анкете и т. п.)* באשעפטיקונג ז; 6. *биол., грам.* מין מ־ים; существи́тельные мужско́го ро́да סובסטאַנטי֯וון פון מעלעכן מין; *(в идише тж.)* סובסטאַנטי֯וון פֿונעם מעלעכן מין; ◇ ~ людско́й, ~ челове́ческий דער מענטשן־ערשטן מין; ~ войск דער טיפ [דער מין] מילי־מין־; ему́ со́рок лет от ~у ער איז אלט פערציק יאָר; ему́ на ~у́ написано ס׳איז אים פון אָנהייב אָן באשעפט; без ~у, без пле́мени אָן שטאם אָן יחוס; вся́кого ~а (ни́ны) פארשידענער־אלערליי (מינים); ра́зного ~а אלערליי (מינים); что́-нибудь в э́том ~е עפּעס אזוינס אין ערעך; в своём ~е אפֿ זײַן שטיגער [אזוי]; своего́ ~а א בא־ אין א געוויסן; в не́котором ~е אינגאַרטיקער; א ביסעלע, סער מאַס

роди́льн||ица *ж* גענינערן ז־ס; קינד צו קומפּעטאַרן ז־ס; *(родившая)* קומפּעט־ הויז ז (מצ. ..הינער)

роди́м||ый 1. *разг. (родной по крови)* לײַבלעכער, אײַגענער; *(дорогой)* טײַערינקער, (האַרציק) ליבער; 2. *в знач. сущ. мн. (родители)* טאַטע־מאַמע מצ.; ◇ ~ое пятно́ געבורטפלעק מ־ן

ро́дин||а *ж* 1. היימלאנד ז, פאָטערלאנד ז; *(место рождения кого-л.)* היים־ארט ז; Сове́тская Ро́дина סאָ־ סאָוועטישע היימלאנד, וועטיש היימלאנד; провести́ ле́то на ~е פארברענגען* [פֿאַפלעבן, פֿוזין*]

דעם זומער אינעם היים־ארט; 2. *(место происхождения — растения, животного)* מוטערלאנד ז

ро́динка *ж* כּיין־פּינטל ז־ער; *(в виде бугорка)* -גע בורטפלעק מ־ן

роди́тели *мн.* טאטע־מאמע מצ. *разг.*

роди́тельный: ~ паде́ж *грам.* געניטיוו מ

роди́тельск||ий 1. -לטערן; ~ий дом הויז ז־ער, לטערן־קאַמי־; ~ий комите́т דאָס הויז פון די לטערן; ~ое собра́ние ווּ־ען לטערן־פארזאמלונג; 2. *(свойственный родителям)* פון ל־; לטערלעכער

рожда́ть *сов. и несов.* 1. האָבן* (א קינד), געבוירן*, געבוירן* [האָבן*] א קינד; 2. *перен. (послужить причиной чего-л.)* ארויסרופן*, זײַן* געבן* א ברעגען* מיט זיך; 3. *разг. (давать урожай)* ערעטעניש; ◇ в чём мать родила́ אָדעם־נאַקעט; ~ся *сов. и несов.* 1. געבוירן ווערן*; 2. *(возникнуть)* -אנט ס׳איז מיר שטיין*, אופקומען* [וואקסט גוט] קאָרן ווערן* אין א טיבל

родни́к *м прям. и перен.* קוואל מ־ן; ~о́вый -קוואל; ~о́вая вода́ קוואלוואסער ווּ

родн||и́ть *несов.* 1. *(сов.* породни́ть) פארקרויוישן, -דער, באפרײַנדן; 2. *(сов.* сродни́ть) מאכן פאר קרויוים; общие воспомина́ния ~и́ли их דער־מאָנונגען האָבן זיי באפרײַנדעט [דערנעענטערט איינס צום אנדערן]; 3. *тк. несов. (делать похожими)* -פארגלײַכן; простота́ и мелоди́чность ~я́т э́ту симфо́нию с наро́дными пе́снями מאכן ל־ך; איינפאכקייט און מעלאָדישקייט פארגלײַכן אָט די סימפאָניע מיט פאָלקסלידער; ~и́ться *несов.* 1. *(сов.* породни́ться) מיסכאָטן

ווערן* [זיך* קרויוים, זײַן* זיך (צווישן זיך)] ווערן* ענלעך

родно́й 1. *(по крови)* -לײַבלעכער, (בלוט־)אײַגענער; ~ брат אן אײַגענער [א לײַבלעכער] ברודער; ~ челове́к -גע אײַגענער מ (מצ. קרויוים), קאָרעוו; 2. *(о месте)* -היימשטאָט, -געבורט־שטאָט, -געבורט, -היים, -געבוירן; ~ го́род היימשטאָט ווּ; ~ дом -שטעט (מצ. ..שטעט); (מצ. ..שטעט); 3. *(дорогой)* האַרציק, פאָטערהויז ז; היים ווּ; *(в обращении тж.)* טײַערער; ליבער; 4. *в знач. сущ. мн. (родственники)* אײַגענע מצ., קרויוים מצ.; он живёт у родны́х ער וווינט בא קרויוים; ◇ ~ язы́к מאַמע־לאָשן ז־ן *разг.*

родня́ *ж* 1. *собир.* משפּאָ־, אײַגענע מצ., קרויוים מצ., כּע ווּ; 2. *разг. (о мужчине)* קאָרעוו מ; *(о женщине)* קרויווע ווּ; он мне ~ ער איז מײַנער א קאָרעוו [מײַנס א פרײַנט(ל)]

родов||о́й[1] 1. *ист.:* ~о́й строй שוואָטים־סיסטעם ווּ; 2. *(наследственный)* -יערושע, -פאַמיליע(ן); ~о́е име́ние יערושע־גוט ז (מצ. ..גיטער); נאַכלאָס ווּ (מצ. נאַכלאָסע); 3. *биол., грам.* -מין; ~ые при́знаки מין־סימאַנים מצ.

родов||о́й[2] *мед.* געבורט־; ~ы́е схва́тки געבורטווייען מצ.

родовспомога́тельн||ый: ~ое учрежде́ние געבורט־ הילף־אנשטאלט מ־ן

рододе́ндрон *м бот.* אלפּישע, ראָדאָדענדראָן מ־ען רויז

ро́дом *нареч.*: он ~ из Сиби́ри ער שטאמט פון סיבי׳ר; он ~ не́мец ער אי׳ז לוי׳ט דער אָפּשטאמונג א דײַטש

родонача́льник *м* מ שטאַמפּאָטער; *перен.* = מ גרי׳נדער, = מ גרונטלייגער

родосло́вная *ж* 1. *(история рода)* מ אָפּשטאַם, י׳כעס; 2. *(документ)* מ שטאַמצעטל ־ען, י׳כעס־בריוו

ро́дственни‖к *м* (מצ. קרו׳ווים) מ קאָרעוו; ~ца *ж* ו קרו׳ווע ־ס

ро́дственн‖ый 1. קרו׳ווישער; ~ые свя́зи קרו׳ווישע פאַרבינדונגען; 2. *(душевный)* קרו׳ווישער, וואַרעמהאַרציק; 3. *(сходный)* קרו׳ווישער, אָנאַנטער, ענלעכער; ~ые языки́ קרו׳ווישע שפּראַכן

родств‖о́ *с* 1. ו קרו׳ווישאפט; быть [состоя́ть] в ~é (קרו׳ווים) אָנקערן זיך* קרו׳ווים; быть в да́льнем ~é וויי׳ט קרו׳ווים* זײַן; 2. *собир. разг. (родственники)* ו קרו׳ווישאפט, מצ. קרו׳ווים; 3. *(сходство)* ו קרו׳ווישאפט, ו ענלעכקייט

ро́ды *мн.* מ געבו׳רט, ז געבו׳רן, ז האָבן; у неё начали́сь ~ זי גייט צו קינד*; преждевре́менные ~ פרי׳געבורט מ, א פרי האָבן

ро́ж‖а[1] *ж разг.* ־ס ו צו׳רע; ◇ ко́рчить ~и מאַכן קרי׳מען זיך, האַווי׳עס

ро́жа[2] *ж мед.* ו רויז; ו בעשעכע *разг.*

рожа́ть *несов. разг.* געבו׳רן, (א קינד)* האָבן*; *(испытывать родовые схватки)* גיין* צו קינד

рожда́емость *ж* ו געבו׳רטיקייט

рожда́ть *несов. см.* роди́ть 1, 2; ~ся *несов. см.* роди́ться 1, 2

рожде́ни‖е *с* מ געבו׳רט, ז געבו׳רן (וועלט); день ~я דאָס יאָר פון געבו׳רטסטאָג מ, געבו׳רן־טאָג מ; год ~я געבו׳רן אין יאָר; *(пункт в анкетах и т. п.)* געבו׳רן

рожде́ственск‖ий ־ניטל, ־ווײַנאַכט; ~ая ёлка ניטל־יאָל־ ו ־ס, קע ו ־ס ווײַנאַכט־יאָלקע

рождество́ *с* מ ניטל, ו ווײַנאַכט

рожени́ца *ж* ־ס ו געווינערן; *(родившая тж.)* קינד־ פעטאָרן ו ־ס

рожо́к *м* 1. *муз.* ־ס מ האָרן; англи́йский ~ ענגלי־ שער האָרן; 2. *(детский)* ־ך ז פלעשעלע(זויג־); 3. *(для обуви)* ־ך ז שיך־לאָפּעטקעלע; 4. *мн. (макаронные изделия)* מצ. פאַרפּעלעך, מצ. האָרנדלעך; 5. *(плод, лакомство)* ־ס מ באָקסער

рожь *ж* מ קאָרן

ро́з‖а *ж* ־ן ו רויז; ◇ ~ ветро́в ו ווינטן־רויז; ~а́рий *м*, ~а́риум *м* ־ס מ ראָזאַריום

ро́зг‖а *ж* 1. (מצ. ריטער) מ רוט; 2. *уст.* מצ. שמיי׳ך; наказа́ть *кого-л.* ~ами עמעצן שמיי׳סן* געבן*, עמעצן מיט ריטער

розе́тка *ж* 1. *(украшение)* ־ס ו ראָזעטקע; 2. *(для варенья)* ־ך ז טעפּעלע; 3. *эл.*: штепсельная ~ (עלעק־) טרישע ו ־ס ראָזעטקע

розмари́н *м бот.* מ ראָזמאַריין

ро́зниц‖а *ж* מ אי׳נצל־האַנדל, מ לאַכאָדעס־האַנדל; ◇ в ~у לאַכאָדעס; אי׳נצל; продава́ть *что-л.* в ~у פאַרקויפן אויפן לאַכאָדעס

ро́зничн‖ый ־אי׳נצל, ־לאַכאָדעס; ~ая прода́жа אי׳נצל־ מ ־פאַרקויף, מ לאַכאָדעס־פאַרקויף; ~ые це́ны לאַכאָדעס־ דים־פּרי׳זן מצ.

розня́ ж 1. *(распря)* ו רוגזע, ז מאַכלוי׳קעס; 2. *в знач. сказ.*: кни́га кни́ге ~ ניט א בוך צו א בוך איז ניט אלע בי׳כער זײַנען גלײַך, גלײַך ניט

розове́‖ть *несов.* 1. *(о чём-л. розовом — виднеться)* אינדערווײַטנס העלט זיך ראָז; вдали́ ~ет цвету́щий сад העלט ראָז א בליִענדיקער סאַד; 2. *(становиться розовым)* (ראָזן*) ווערן, ראָזן (אויף) קאַליר באַקומען*; 3. *(покрываться румянцем)* פאַרי׳טלען זיך מיט ראָזע(ווע) [מיט רויטלעכע] באַקן *после сущ.*

ро́зов‖ый 1. ־רויזן; ~ый куст מ ־ן רויזנקוסט; ~ое ма́сло מ רויזן־אייל; 2. *(по цвету)* ראָזער, ראָזוועווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые облака́ [ראָזוועווע] וואָלקנס; ~ые щёки [ראָזוועווע] באַקן; 3. *перен.* ליכ־ העלער; ~ые наде́жды האָפענונגען; ◇ ви́деть всё в ~ом све́те [אין זען* אלץ אין ליכטיקע פארבן א העלער שײַן]

ро́зыгрыш *м* 1. *(в лотерею)* ז פאַנאַנדערשפּילן; *(по жребию)* ז ציונג ו ־ען [דאָס וואַרפן גוירל]; 2. *(состязание)* מ טורני׳ר, מ מאַטש; ~ первенства по те́ннису דער טורני׳ר פאר געוויִנען דאָס ערשטע אָרט אין טעניס; 3. *(ничья)* מ (רעזולטאַט־) רעמי׳

ро́зыск *м* 1. *(действие)* ז זוכן; *мн.* ז זוכונגען, מצ.; 2. *юр.* מ אויספיר; ◇ уголо́вный ~ קרימינעלער אויספיר

рои́ться *несов.* שוואָרמען, ראָיען זיך; *перен.* שוואָרמען

рой *м* מ ראָי, מ שוואָרעם; *перен.* מ שוואָרעם

рок *м* מ גוירל, ז מאזל; פאַטום מ *книжн.*; злой ~ דאָס ביטערע מאזל

рокирова́ться *сов. и несов. шахм.* ראָכי׳רן

рокиро́вка *ж шахм.* ־ס ו ראָכאָדע

рокова́́й א פאטאַלער טראָט; ~ шаг פאטאַלער

ро́кот *м (грома)* ז געהי׳לך; *(моря)* ז געברוס, געוויש; *(струн и т. п.)* ז שאלן

рокота́ть *несов. (о громе)* הי׳לכן(פֿ); *(о море)* ברו־ קיִמ, רוישן, מען; *(о струнах)* שאלן

ро́лик *м* 1. *(у мебели)* ־ך ז רעדעלע; 2. *эл.* ראָליק רעדל־שיך מצ. ־עס מ; 3. *(коньки на колёсиках)*

роль *ж* 1. *(образ, текст)* ־ן ו ראָל; игра́ть ~ короля́ Ли́ра שפּילן די ראָל פון קיניג ליר; знать свою́ ~ נאיזכ׳ס וויסן* די ראָל (אף) וויסן*; 2. *(+ род.; работа, обязанности)* ו (יע)ראָל, מצ. פונקציעס; взять на себя́ ~ гида́ נעמען* אף זיך די ראָל(יע) [די פונקציעס] פון א גיד; 3. *(мера влияния)* ו ראָל; ~ труда́ в исто́рии челове́чества די ראָל פון אַרבעט אין דער געשיכטע פון דער מענטשהייט; ◇ в ро́ли *кого-л.* אלס] ווי; выступить в ро́ли посре́дника אין דער ראָל(יע) פון עמעצן, ארויסטרעטן* אין דער ראָל־ ארויסטרעטן* ווי [אלס] פארמי׳ט־(יע) פון א פארמי׳טלער; игра́ть ~ 1) *(влиять)* שפּילן א ראָל אויף, ווירקן; 2) *(быть кем-л.)* שפּילן די ראָל, זײַן*; *(чем-л. тж.)* דינען ווי [אלס]; игра́ть большу́ю, изве́стную ~ в *чём-л.* שפּילן א גרויסע°, א געוויסע ראָל אין עפּעס; э́то ро́ли не игра́ет דאָס שפּילט קיין ראָל(יע) נישט

ром *м* ראָם מ

рома́н *м* 1. ־ן מ ראָמאַן; истори́ческий ~ א היסטאָרי־ שער ראָמאַן; 2. *разг.* ו ליבע, מ ראָמאַן

романи́ст[1] *м (автор)* ־ן מ ראָמאניסט־שרי־ בער מ =

романи́ст[2] *м (филолог)* א פֿאָכמאן; [א ספּעציאליסט] אין ראָמאָנישע שפּראַכן

рома́нс *м* ראָמאַנס ז ־ן

рома́нск||ий ראָמאַנישער; ~ие языки́ די ראָמאַנישע שפּראַכן

романти́зм *м* ראָמאַנטיזם ז

рома́нтик *м* = ראָמאַנטיקער ז

рома́нтика *ж* ראָמאַנטיק ז

романти́ческий, романти́чный ראָמאַנטישער

рома́шка *ж* רומיאַנעק ז, ראָמאַשקע ז ־ס

ромб *м* ראָמב ז ־ן; в ви́де ~а ראָמבפֿאָרמיק

ромби́ческий ראָמבישער

ромште́кс *кул. м* ראָמשטעקס ז ־ן

роня́||ть *несов.* 1. *(выпускать из рук)* לאָזן* פֿאַלן; *(сталкивать)* אראָפֿוואַרפֿן*; он нёс охáпку дров, ~я поленья ער האָט געטראָגן א בערעמע האָלץ, און שׁיט- ער האָט; לעך זיינען בא אים געפֿאַלן פֿון די הענט; געטראָגן א בערעמע האָלץ, פֿאַרלירנדיק אין וועג שׁיטלעך ~ть со стола́ кни́ги (צופֿעליק) אראָפֿוואַרפֿן* בי׳כער פֿון- נעם טיש; 2. *тк. несов. (терять)* פֿאַרלירן*; пти́ца ~ет пе́рья באַם פֿויגל פֿאַלן, דער פֿויגל פֿאַרלירט די פֿעדערן לאָזן* ארויס די פֿעדערן; 3. *(бессильно опускать вниз)* פֿאַלן לאָזן* פֿאַלן; אראָפֿלאָזן*; ~ть го́лову на поду́шку פֿאַלן לאָזן* צופֿאַלן* מיטן קאָפּ צו דער, דעם קאָפּ אף דער קישן גענבן*, ארײַנווארפֿן* קישן; 4. *(небрежно произносить)* מי׳נערן; ~ть своё досто́инство מי׳- גיסן* מיט (אי׳יגענע) וועדע לאָזן* פֿאַלן א טרער (פֿון צײַט צו צײַט), טרערן

ро́пот *м* געמורמל ז; ~ недово́льства טאַראָמעס ז, דאָס געמורמל פֿונעם טײַכל ז; ~ ручья́ געמורמל ז

ропта́||ть *несов.* מורמלען; האָבן* טאַראָמעס ז; ~ть на судьбу́ באַקלאָגן דעם אי׳יגענעם גוירל; недово́льные ~ли די אומצופֿרידענע האָבן געמורמלט [האָבן געהאַט טאַראָ- מעס]

роса́ *ж* טוי, ז ־ען

роси́нк||а *ж* טרי׳יעלע ז ־ך; ◇ у меня́ ма́ковой ~и во рту не́ было כ׳האָב נאָך גאָרנישט ניט געהאַט אין מויל [ניט געגומען אין מויל אריין]

роси́стый מיט טוי באדעקטער, טוי׳יקער

роско́шный 1. פּרעכטפֿולער, פּראַכטיקער, לוקסוספֿו- לער; *(о наряде и т. п.)* גרויסאַרטיקער; 2. *разг. (очень хороший)* וווּנדערלעכער; גלענצנדיקער; *(об угощении и т. п.)* גרויסאַרטיקער; קעיאַד האמלעך *после сущ. уст.*; 3. *разг. (пышно растущий)* צעוואַקס-, פּרעכטיקער, סענער, געדי׳כטער

ро́скош||ь *ж* 1. *(внешнее великолепие)* פּראַכט ז; 2. *(излишества)* לוקסוס ז; וווילטיק ז; утопа́ть в ~и באַדן* זיך אין וווילטיק; предме́ты ~и מצ. לוקסוס־זאכן; э́то уже́ ~ь דאָס איז שוין א לוקסוס; 3. *(пышность — о растительности)* פּרעכטיקײט ז, געדי׳כטקײט ז

ро́слый 1. *(о человеке)* וווקסיקער, געווי׳קסיקער; 2. *разг. (о растениях)* הויכער°, הי׳פּשער

ро́спись *ж* 1. *(действие)* באמאָלן ז, אויסמאָלן ז; 2. *(стенная живопись)* וואַנטגעמעלן מצ.

ро́спуск *м* פּאַנאַנדערלאָזן ז; *(учеников на каникулы и т. п. тж.)* צעלאָזן ז; ~ парла́мента פּאַנאַנדערלאָזן דעם פּאַרלאַמענט

росси́йский רוסלענדישער

ро́ссказни *мн.* מצ. באָבע־מיסעס, פֿיזמוֹינעס מצ. טראַכטעניש מצ.

ро́ссыпь *ж (золота, алмазов)* פּעלד ז ־ער; алма́зные ~и מצ. די׳מענט־פּעלדער

рост *м* 1. ז וואַקסן; спосо́бствовать ~у дере́вьев ווּאַקס פֿון בי׳מער געבן* גי׳נסטיק פּארן וואַקסן פֿון; останови́ться в ~е אוֹפּהערן וואַקסן; 2. *(увеличение в числе, усиление, развитие)* ווּוקס ז; ~ населе́ния דער ווּוקס פֿון דער באַפֿעלקערונג; ~ рабо́чего движе́ния דער ווּוקס פֿון דער אַרבעטער־באַוועגונג; иде́йный ~ דער אידי׳ישער; 3. *(вышина)* ווּוקס ז, הייך ז; мужчи́на высо́кого ~а א הויכער° [א הויכ- מאַנצבל פֿון הויכן° ווּוקס] מאַנצבל; ~ом с *кого-л.* ווי עמעצער; די גרייס ווי; в ~ челове́ка אין היי׳ך ווי א מענטש; ◇ на ~: купи́ть ребёнку пальто́ на ~ קויפֿן א מאַנטל, ניט פֿאַרגעסנדיק, אז א קינד וואַקסט אין דער גאַנ- צער לענג; во весь ~ встаёт вопро́с... אין איר גאַנצער בריי׳ט שטעלט זיך די פֿראַגע; отдава́ть де́ньги в ~ געבן* געלט אף פֿאַרצינט

ро́стбиф *м кул.* ז, ראָסטביף ז

ростовщи́||к *м* ־עס, פֿאַרצינטניק ז ־עס, וואָכערניק ז ־עס, וואָכערער ז = ־ס; ~ческий ־וואָכער; ~ческий капита́л וואָכערי׳ ז; ~чество *с* וואָכער־קאפּיטאל ז

росто́к *м* ־ען ז שפּראָצונג; *перен.* ־ען ז שפּראָצונג; ростки́ но́вого די שפּראָצונגען פֿון דעם ני־אופֿגעקומע- נעם

ро́счерк *м* דרי׳דעלע ז ־ך, צוק ז, צוק ז; ◇ одни́м ~ом пера́ מיט איין צוק פֿון דער פֿעדער

рот *м* (מצ. מי׳לער) ז מויל; по́лость рта מויל־כאָלעל ז; дыша́ть ртом דורכן מויל אָטעמען; улыба́ться во весь ~ בריי׳ט שמי׳כלען; ◇ в ~ не брать *чего-л.* ניט נעמען* עפּעס אין מויל (ארײַן); в ~ не возьмёшь קען עס אין מויל ניט נעמען; (еда́) в ~ нейдёт ס׳קריכט ניט דער ביסן אין מויל ארײַן; раскры́ть ~ *(от удивления)* בלי׳בן* שטיין מיט א צעפּענט מויל; они́ (и) зу׳ זיי זיינען געבליבן שטיין מיט אָפּענע מי׳- לער; не сметь рта откры́ть ניט דערוועגן זיך א פּיפּס; разжева́ть и в ~ положи́ть צעקי׳עון און ארײַנלייגן טאָן; хлопо́т по́лон ~ אין מויל ארײַן; ему́ па́льца в ~ не клади́ מען אים אין מויל ניט ארײַנלייגן

ро́та *ж* דאָטע ז ־ס

рота́тор *м* ראָטאַטאָר ז ־ס

ротацио́нн||ый: ~ая маши́на *полигр.* ראָטאַציע־מאשין ז ־ען

ро́тный *воен.* 1. ־ראָטע; ~ команди́р ראָטע־קאָמאַנדיר ז ־ן; 2. *в знач. сущ. м.* ראָטע־קאָמאַנדיר ז ־ן; = ראָטנע ז *разг.*

ротов||о́й ־מויל; ~а́я по́лость מויל־כאָלעל ז

ротозе́й *м* 1. *(зевака)* גי׳נגעריקער לי׳ידיקנייער, א, = גלאָצער ז; 2. *(разиня)* נאַפּער ז = ; ~ничать *несов. разг.* נאפּן

ро́тор *м тех.* ראָטאָר ז ־ס

ро́ща *ж* וועלדל ז ־ער

роя́л||ь *м* ־ן ז, ראָיאַל ז ־ן; קלאַווי׳ר; игра́ть на ~е [אפּן קלאַווי׳ר] שפּילן אפּן ראָיאַל; у ~я Петро́в באַם ס׳אקאָמפּאניי׳רט פּעטראָווּ, ראָיאַל איז פּעטראָווּ

РТС (ремóнтно-техни́ческая ста́нция) טעכנישע רעמאָנט־סטאנציע

ртуть *ж* ז קוועקזילבער

руба́н||ок *м* ־ען מ הוֹבל(עוו)ען; строга́ть ~ком הוֹבלען

руба́ха *ж см.* руба́шка

руба́ш||а *ж* 1. *(мужская, верхняя)* ־ען ז העמדל, ־ס ו בלוזע; 2. *(бельё)* ־ער ז העמד; ночна́я ~а נאַכט־ העמד ז ־ער; ◇ в ~е роди́ться אין געבוירן ווערן* אין העמד; своя́ ~а бли́же к те́лу *погов.* א היבל יעדער איז זיך דער נעענטסטער קאָרעוו

руже́ж *м* 1. *(граница)* ־ן ראנד מ ־ן, ־ען ו גרענעץ; 2. *перен.* שיידּ- *(отделяющая грань)* גרענעץ־ליניע ו ־ס; но́вые ~и́ נײַע גרענעץ־ליניעס; ~и́ пяти-ле́тки פֿינפֿיאָר פּלענער [עטאַפּן] גרענעץ־ליניעס; 3. *воен.* קריגס־ליניע ו ־ס; оборони́тельный ~ שוצליניע ו ־ס; ◇ за ~о́м אין אויסלאנד, אף יענער זײַט גרענעץ

руже́ц *м* 1. *(след от раны)* שנאר מ, שראם מ ־ען; 2. *(шов)* ליאַמעווקע ו ־ס, זוים ו ־ען; 3. *(отдел желудка жвачных животных)* דער גרויסער מאָגן, וואמפּ מ

руби́льник *м эл.* אינשאלטער מ ־ס

руби́н *м* ־ען מ רובין; ~овый 1. רובינ־; *(об изделиях)* רובינענער; ~овые звёзды Кремля́ די רובינענע רובינ־, רובין־רויטער שטערן פֿונעם קרעמל קאָליריקער

руби́ть *несов.* 1. *(разрубать)* האקן; *(измельчать тж.)* צעהאַקן; ~ дрова́ האקן האָלץ; ~ капу́сту צע- האקן [שאַטקעווען] קרויט; 2. *(деревья)* האקן; *(хищнически)* אויסהאקן [וואַלגערן, ליגן] ביימער; ~ лес אויסהאקן; 3. *(вырубать из чего-л.)* אויסהאקן; ~ у́голь אויסהאקן קויל; 4. *(поражать холодным оружием)* ~ са́блями סאַבליע מיט די האקן; 5. *(строить)* אופּשטעלן א בעריוועלע (פון בערוועלעך) אופּשטעלן; ~ дом קעמפּן [שלאָגן* זיך] (מיט שווערדן)

ру́бище *с* טראַנטעס מצ, שמאַטעס מצ; в ~ קרוֹע־ אָפּגעריסן־אָפּגעשליסן, ־בלוֹע

ру́бка[1] *ж* ז האקן; *(измельчение)* ז צעהאַקן; ~ ле́са דאָס האקן וואַלד [ביימער]

ру́бка[2] *ж мор.* ־ס ו דעק־קאַבינע; *разг.* רובקע ו ־ס

рублёв||ый אייגרובלדיקער; ~ые полоте́нца האַנטעכער צו איין רובל

ру́блен||ый 1. געהאַקטער; ~ая капу́ста -גע האַקט קאָטלעטן קרויט [שאַטקעווען]; ~ые котле́ты געהאַקטע; 2. *(бревенчатый)* פון בערוועסע, פון באלקנס *после сущ.*

рубль *м* ־ען מ רובל *(мн. ч. с колич. словами* רובל*)*; пять рубле́й פינף רובל; ־ער ז קערבל *разг.*; пять рубле́й פינף קערבל־ *разг.*; ־ענק ז פּינדל *уст.*

ру́брика *ж* ־עס ו רוֹבריק

рубцева́ться *несов.* פֿאַרהיילן זיך

ру́гань *ж* ז זידלערײַ ו, זידלען

руга́тель||ный זידל־; ~ные слова́ מצ זידלווערטער; ~ство *с* ־ען ו זידלערײַ, (מצ. ־ווערטער) זידלוואָרט ז

руга́ть *несов.* 1. זידלען; 2. *(порицать)* שעלטן*, שילטן*; ~ погоду פֿאַרשעלטן* דעם וועטער; ~ спекта́кль *разг.* צעקריטיקירן [מאכן צו נישט] דעם ספּעקטאַקל; 3. *(выговаривать кому-л.)* מוסרן; ~ся *несов.* זידלען מאכן אײנער, אײַנערזידלען זיך; *(ссориться тж.)* דעם אָנדערן מיט בלאָטע גלײַך

руда́ *ж* ז ארץ

рудиме́нт *м биол.* ־ן מ רודימענט; *перен. тж.* -אי̆בער- א רו־ בלײַבס מ; ~а́рный רודימענטאַרער; ~а́рный о́рган רודימענטאַרער אָרגאַן, ־ן מ רודימענט

рудни́к *м* ־ס מ ארצגרובן, ־ן ו גרוב, ־ען ו מינערײַ; ~о́вый מינערײַ־; ~о́вые рабо́чие מצ. מינערײַ־ארבעטער, די ארבעטער פון די מינערײַען

рудни́чный מינערײַ־; ◇ ~ газ מ גרובן־ מינערײַ־גאז ־גאז מ

ру́дн||ый ארץ־; *(содержащий руду)* ארצהאלטיקער; ~ые за́лежи מצ. ארצלאגערן

рудоко́п *м уст.* = מ ארצגרעבער

рудоно́сный ארצהאלטיקער

ружёйный ביקס־; ~ ствол ז ־ן ביקסרער; ~ выстрел דער שאָס פון א ביקס

ружьё *с* ־ן ו ביקס; двуство́льное ~ א צווייריִקיק ביקס; противота́нковое ~ קעגנטאַנקען־ביקס ו ־ן; ◇ в ~! *(команда)* ביקס אין האנט!; под ~м: 1) а́рмия под ~м די ארמיי האלט, די ארמיי איז אין גרייטשאפט; 2) *(о ком-л.)*: быть, находи́ться, служи́ть под ~м גרייט דאָס קלייִדער זײַן* אין מיליטער־דינסט

руи́на *ж* 1. ־ס ו כורווע, ־ען ו רוין; 2. *разг. (немощный человек)* ־ס ו שוואַך־קיילע, א צעבראָכענער שארבן

рук||а́ *ж* 1. *(кисть)* (מצ. הענט) ז האנט; *(до плеча тж.)* ־ס מ ארעם; пра́вая, ле́вая ~а́ די רעכטע, די לינקע האנט; взя́ться за́ руки [אַ] פֿאר נעמען* זיך; с ору́жием в ~а́х מיט וואָפֿן אין די הענט; с ребёнком на ~а́х מיט א קליין קינד אף די הענט; 2. *(сторона)* ז זײַט; по пра́вую ру́ку פון רעכטס האנט(־שריפט), קסאוו מ, איך דערקענען זײַן האנט(־שריפט); 3. *(почерк)* ז; узнаю́ его́ ру́ку [קסאוו]; ◇ ру́ки вверх! הענט אַרוף!; ру́ки прочь от *чего-л.* ארײַף די הענט פון עפּעס!; по ~а́м! אַפֿגעמאכט!; ~а́ об ру́ку то́лько на́шим врага́м האנט בא האנט; э́то на́ ру́ку דאָס דינט נאָר אונדזערע סאָנים; э́то мне не с ~и́ דאָס איז מיר ניט צו דער האנט; דאָס גייט מיר ניט אונטער, פּאַסט מיר ניט; быть у *кого-л.* пра́вой ~о́й עמעצנס רעכטע האנט; זײַן* עמעצן אַן עפּעס, עמעצן ווי אַן עפּעס; быть без *кого-л., чего-л.* как без ~ זײַן* אַן עמעצן; быть в *чьих-л.* ~а́х העמעצן; теперь они́ в на́ших ~а́х איצט זײַנען זיי בא אונדז אין; איצט קאָנען מיר טאָן מיט זיי, וואָס מיר ווילן; у него́ на ~а́х больша́я семья́ ער האָט [טראָגט] אף זיך א גרויס° משפּחה; все кни́ги на ~а́х אַלע ביכער זײַנען צעגעבן, נעץ אף די הענט; вести́ *кого-л.* по́д ~у עמעצן פֿירן אונטער דער האנט; что попадётся по́д ~у וואָס ס׳קומט אונטער דער האנט; под ~о́й מיט דער האנט צו דער; ~о́й доста́ть אונטער דער האנט; взять *что-л.* в свой ру́ки לאַגען נעמען* עפּעס אין די הענט; взять *кого-л.* в ру́ки אין נעמען* עמעצן אויפֿנעמען אונטער הענט; взять себя́ в ру́ки זיך נעמען* אין די הענט; держа́ть себя́ в ~а́х זיך אין דער האנט האלטן* [העלטן]; у него́ ~а́ не дро́гнет די האנט וועט בא אים קיין זאַך ניט טאָן, ס׳וועט אים קיין ציטער ניט; у него́ ру́ки опусти́лись ער האָט אַראָפֿגענלאָזט די הענט; ~а́ не поднима́ется ס׳הייבט זיך ניט די האנט; выдать на́ руки *что-л. кому-л.* עפּעס עמעצן גלײַך* ארויסגעבן

אין די הענט ארײן; получи́ть *что-л.* на́ руки באקומען*; (напи́сано) от ~й (אָנגעשריבן) אף [אין] די הענט עפעס; в одни́ ру́ки אין איינע, יעדן איינעם מיט דער האנט; в на́ших ~áх (*возможностях*) אין אונדז איז גע-הענט; из рук в ру́ки, с рук на́ руки פון האנט צו וועגדט; из рук вон (плóхо) אזא יאָר אף מײנע סאָגים האנט; на ско́рую ру́ку ס׳טויג אף קאפאָרעס, ס׳טויג אין דר׳ערד אריין; ходи́ть по ~áм אידערגיין* פון אפדערגיך; с рук сбыть *что-л.* פאָטער ווערן* פון הענט צו הענט; сойти́ с рук גלאט* אָפּיין*; э́то де́ло его́ рук דאָס איז זיין שטיקל אַרבעט עפעס; приложи́ть ру́ку к *чему-л.* (*принять участие*) צולייגן די האנט; умере́ть на *чьих-л.* ~áх אויסגיין* אף עמעצנס הענט; наложи́ть на себя́ ру́ки זיך דאָס לעבן, זיך א מײסע אָנטאָן*; обе́ими ~áми ухвати́ться за *что-л.* אָנכאפן זיך מיט בײדע הענט אָן [אין] עפעס; пода́ть ру́ку по́мощи *кому-л.* עמעצן* [געבן] א הילפיקע האנט; име́ть ру́ку *где-л.* האָבן* ערגעץ א האנט [א צאָל]

рука́в *м* 1. =ארבל ז; 2. (*реки́*) (טײך-)אָדער נ; 3.: пожа́рный ~ שלאנג נ; ס״ק קישקע ז *разг.*

рукави́ца *ж* ס״ק הענטשקע ז

руководи́тель *м* = נ אָנפירער; кла́ссный ~ (פּעדאגאָג-) קלאַס־אָנפירער נ; худо́жественный ~ теа́тра (גישער; קינסטלערישער אָנפירער פונעם טעאַטער; ~ отде́ла דער אָנפירער פונעם אָפּטיילונג; ~ница *ж* ס״ק אָנפירערן ז

руководи́ть *несов.* (*тв.*) (מ׳ט) אָנפירן; ~ строи́тельством אָנפירן מיט דער בויונג; ~ заня́тиями драмкружка́ אָנפירן מיט דער אַרבעט פונעם דראמקרײַז שטיין*; ~ борьбо́й אָנפירן מיטן קאמף; ~ страно́й אָנפירן מיטן לאנד בערעש פונעם לאנד; ~ся *несов. см.* руково́дствоваться

руково́дств||о *с* 1. *(действие)* אָנפירן ז, אָנפירונג ז; пра́вильное ~о ריכטיקע אָנפירונג; א ריכטיק אָנפירונג פון עמעצן; בערעש מיט עמעצן אונטער דער אָנפירונג; 2. *(то, чем нужно руководиться)* ריכט־ליניע ז; ~о к де́йствию ריכט־ליניע צו טאַט אָנע-; א ריכט־ליניע; приня́ть к ~у מען* אלס ריכט־ליניע; 3. *(пособие)* האַנטבוך ס, ז (מצ.); 4. *собир.* אָנפירונג ז, אָנפירערשאפט ז; (*предприятия и т.п. тж.*) אדמיניסטראַציע ז (ביכער...)

руково́дствова||ться *несов. (тв.)* (זיך) נעפירט* זיך, לייגן אין יעסאָד פון וואָס זיך...? וואָס פאר מאָטיוון זיינען גע-איר נעפירט, וועגן...? וועגן בא אײַך, וועגן...?

руководя́щ||ий פירנדיקער; (*о человеке тж.*) אָנפירנדי-; ~ие указа́ния אָנווײַזונגען פירנדיקע; ~ий рабо́тник קער; (אָנ)פירנדיקער טוער

рукоде́||лие *с* ז האַנטאַרבעט (היימישע); שפּיזל־ארבעט ז; (*вещь, изделие*) ז האַנטאַרבעט; ~льница *ж* ס״ק האַנטאַרבעטערן (אמאַטאָר־); (*вышивальщица*) ס״ק אויסנייערקע, ס״ק שטריקערן; (*вязальщица*)

рукомо́йник *м* (מצ. -פּעסער) ז האַנטפאס

рукопа́шный 1. -האנט; ~ бой שלאכט־האַנט נ; 2. *в знач. сущ. ж* האַנט־שלאכט נ

рукопи́сн||ый האַנטשריבענער; ~ые те́ксты מצ. קסאוויאַדן, מאנוסקריפּטן; ру́копись *ж* מאנוסקריפּט נ, קסאוויאַד נ; (*напечатанная на машинке*) מאשינדרוק־טעקסט נ; (*для набора*) מאנוסקריפּט נ

рукоплеска́||ния *мн.* מצ. אפלאָדיסמענטן; ~ть *несов.* פאטשן בראָוואָ, אפלאָדירן

рукопожа́ти||е *с* ז האַנטדריקונג נ, האַנטדרוק נ; обменя́ться ~ями דריקן זיך [דריקן אײנער דעם אַנדערן] די הענט

рукоя́тка *ж* ענטל ז

рукоя́ть *ж см.* рукоя́тка

рулев||о́й 1. -רודער; ~о́е колесо́ (מצ.) ז רודער־ראַד (רעדער...); 2. *в знач. сущ. м* = נ רודערער, רודער-מאן נ

руле́т *м кул.* רולעט נ

руле́тк||а *ж* (*измерительная*) ס״ק רולעטקע ז; ле́нта ~и ז מעסט־טאשמע

рули́ть *несов.* 1. רודערן; 2. *ав.* ראָלן; ~ к анга́ру (צו)ראָלן צום אנגאַר

рулó́н *м* רולאָן נ; ~ обо́ев א רולאָן טאפעטן

рул||ь *м* 1. רודער נ, רול נ; ~ь высоты́ *ав.* הייכרודער נ; за ~ём [באם רול]; באם רודער; 2. *перен.* באם רודער ס״ק; у ~я госуда́рственной вла́сти רודער נ; ◇ без ~я́ и без ветри́л ווי א שיף אָן א רודער

румб *м мор.* רומב נ

румя́н *м* = נ רומענער; ~ка *ж* ס״ק רומענערן ז; ~ский רומענישער; ~ский язы́к די רומענישע שפּראַך, רומעניש ז

румя́на *мн.* ז רויטע פאַרב, שמינקע

румя́н||ец *м* ז רויטלעכקייט, ז פאַרב, ז רייט; ~ец стыда́ покры́л её щёки זי איז געוואָרן רויט פאר בושע; она́ залила́сь ~цем די פאַרב האָט זיך איר געשטעלט אין נעזיכט [אין פּאָנעם]

румя́нить *несов.* 1. *(покрывать румянцем)* רייטלען; моро́з румя́нит щёки דער פראָסט רייטלט די באקן; 2. *(румянами)* שמינקען, פארבן; 3. *(окрашивать в алый цвет)* (פּודרפור־)רויט באפאַרבן; зака́т румя́нит облака́ די פארנייענדיקע זון באפאַרבט די וואָלקנס פודרפור־רויט; ~ся *несов.* 1. *(покрываться румянцем)* רייטלען זיך; 2. *(краситься)* שמינקען זיך, פארבן זיך; 3. *(окрашиваться в алый цвет)* פארפלאַמט, ווערן* פודרפור־רויט צוגעברוינט ווערן*; 4. *(поджариться)* ווערן*

румя́н||ый 1. *(о щеках)* רויטער; *(о человеке)* מיט רויטבאקיק געזיכט; א רויטע באקן *после сущ.*; ~ое лицо́ 2. *(алый)* פודרפור־רויטער; 3. *(поджаристый)* צוגעברוינ-טער

руно́ *с* ז (שאָפּן)וואָל; золото́е ~ *миф.* גאָלדענע וואָל

ру́ны *мн.* (*ед.* ру́на *ж*) רונען מצ.

ру́пор *м* ן־ען נ, מעגאפאָן נ, רופּאָר נ; *перен.* -וואָרט ז, זאָגער נ =

руса́лка *ж* ן־ען ז, וואַסערפרוי ז, וואַסערמיידל ז; ס״ק רוסאַלקע ז *разг.*

руси́зм *м лингв.* רוסיזם נ־ען

руси́ст *м* רוסיסט נ־ן, = רוסיש־קענער

ру́сло *с* ז (טײַך)בעט; ◇ войти́ в своё ~ אוועקגיין* אפן גאַווײַנלעכן שטיגער

ру́сская *ж* רוסן נ, ס״ק ז, = רוסישע

ру́сский[1] *м* רוס נ־ן

ру́сск||ий[2] רוסישער; ~ий наро́д דאָס רוסישע פאָלק; ~ий язы́к ז רוסיש, די רוסישע שפּראַך; ◇ ~ое ма́сло א רוסי-שע אײַבערגעזאָטענע [געטאָפּטע] פוטער; ~ая печь

שער אויון; ~им языко́м говори́ть [сказа́ть] רעדן* קלאָ- רע דיבורים

ру́сый טונקל־בלאָנדער (ר)רוסיאווע *тж. неизм.*

рути́н‖а *ж* וו רוטינע, וועג אויסגעטראָטענער שאבלאָן, מ; ~ный רוטינירטער, אָפּגעלעבטער

ру́хлядь *ж разг.* שמאטעס מצ. אלטע שטובזאכן; *(одежда)* שמאטעס

ру́хнуть *сов.* 1. אראָפוואלגערן* אײַנפאלן; *(сверху)* וועלן* נעבן* א פאל, פאלן*; 2. *перен.* זיך; *(о человеке)* צו נישט קראכן, פּלאצן; *(о планах и т. п. тж.)*

руча́тельство *с* וו ־ס גראָנטיע; *(за кого-л.)* אָרוועס וו; с ~м מיט א גראָנטיע

руча́‖ться *несов. (за что-л.)* גראנטירן, קאווירן; *(за кого-л.)* איך גא- אָרעוו זײַן* (פאר); я вам ~юсь, что... גראנטירן א דער- ראנטיר אײַך, אז... פּאָלג

ручеёк *м* ־ך ז טײַכעלע; *(поток тж.)* ־ך ז ריטשקעלע

руче́й *м* ־ך ז טײַכל; *(поток тж.)* וו ־ס ריטשקע

ру́чк‖а *ж* 1. ־ך ז העגטל; вести́ ребёнка за ~у ז העגטל פּירן דאָס קינד פּאָרן העגטל; 2. *(рукоятка)* ־ך ז אויערל; *(кастрюли и т. п.)* ־ך ז קנאָפּ; дверна́я ~а מ (מצ. קנעפּ) קנאָפּ; 3. *(круглая)* וו ־ס קליאָמקע; *(для пера)* ־ך ז העגטל; *(с пером)* ז פּען וו ־עס, העגטל־פּען

ручн‖о́й 1. האַנט־; ~ы́е часы́ ־ך ז האַנטזיגערל; ~о́й бага́ж מ האַנטבאגאזש וו; ~а́я рабо́та האַנטארבעט; ~а́я вы́шивка מ האַנטהאפט, וו האַנט־שטיקערײַ; ~а́я грана́та וו ־ס האַנט־גראנאט; 2. *(прирученный)* פאר- א פארהיימישטער [שטו]ביקער, היימישטער; ~о́й ёж שטו- ס׳פּלאצן [ס׳ווערן צו נישט] אלע זײַנע פּלעצער; колониа́льная систе́ма ру́шится די קאָלא- ניאלע סיסטעם צעפּאלט זיך

ры́ба *ж* 1. מ פיש; 2. *собир.* מצ. פיש; све́жая ~ פרי- שע פיש; ◇ ни ~ ни мя́со ניט פליישיק, ניט מילכיק; чу́вствовать себя́ как ~ в воде́ פילן זיך ווי א פיש אין וואַסער [ווי בא זיך אינדערהיים]

рыба́к *м* = מ פישער

рыба́лк‖а *ж разг.* זאָס פיש כאפן; пое́хать на ~у פּאָרן* כאפן פיש

рыба́цкий, рыба́чий פישער־; рыба́цкие се́ти פישערנעץ וו ־ן; рыба́чья ло́дка ז ־ך פישער־שיפל

рыба́чить *несов.* פארנעמען* זיך מיט, זײַן* א פישער

рыба́чка *ж* 1. ־ס וו פישערן; 2. *(жена рыбака)* פי- שערקע וו ־ס, שער־פרוי וו ־ען

рыбёшка *ж* ־ך ז פישעלע

ры́бий 1. פיש־; פון פיש *после сущ.*; ры́бья уха́ פיש- וו ־ייך; 2. *перен.* פישענער; ры́бья кровь בלוט פישן; ры́бьи глаза́ אויגן, ווי בא א פיש אויגן; ◇ ~ жир מ פיש־אייל

ры́бн‖ый פיש־; ~ая промы́шленность פיש־אינדוסטריע וו; ~ые консе́рвы מצ. פיש־קאָנסערוון

рыбово́д‖ство *с* וו פישצוכט; ~ческий פישצוכט־; ~ческое хозя́йство וו ־ן פישצוכט־ווירטשאפט

рыболо́в *м* = מ פישאנגער, = מ פישכאפער

рыболове́цкий פישאנג־; ~ колхо́з פישאנג־קאָלווירט מ ־ן

рыболо́в‖ный פישאנג־; ~ный сезо́н מ פישאנג־סעזאָן; ~ные се́ти וו ־ן פישערנעץ; ~ство *с* מ פישאנג, -פישע וו ־ס

рыбообраба́тывающий פישבאארבעטנדיקער קאָמבינאָט א פישבאארבעטנדיקער

рыво́к *м* 1. מ רוק, מ צי; 2. *перен.* ־ען מ אָנשטרענג

рыга́ть *несов.* גרעפּצן

рыгну́ть *сов. однокр.* א גרעפּץ טאָן*

рыда́ни‖е *с* ז געקלאָג, ז געיאָמער; разрази́ться ~ями איך גא- אויסברעכן* מיט [אין] א געיאָמער

рыда́ть *несов.* קלאָגן, יאָמערן

рыжеборо́дый מיט א גילבערדיקער; געלבערדיקער

рыжево́лосый רויטהאָריקער, רויטער; *(о человеке)* גילבער, רויטער

ры́жий 1. גילב־רויטער; *(о лошади)* קאשטאַנאָוע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(выцветший)* זשאָווערקאָליריקער, אָפּגעבליא- קעוועטער; 3. *в знач. сущ. м (клоун)* גילבער לעץ, קלאָון מ ־עס

ры́жик *м (гриб)* גילב־שוועמל ז ־ך

рык *м* ברום מ; льви́ный ~ דער ברום פון א לייב

ры́ло *с* 1. ־ן מ שנוק; 2. *груб.* וו ־ס פּאָרדע, פיסק מ ־עס

ры́н‖ок *м* (מצ. מערק) מ מארק; мирово́й ~ок וועלט- ־; ~очный מארק־; ~очные це́ны מצ. מאַרקפריזן, מאַרק־מעקאָכים מצ.

рыса́к *м* = ז ריסאָק מ ־עס; טליספערד ז

рыси́ст‖ый טליס־; ~ая ло́шадь = ז טליספערד; ~ые испыта́ния מצ. טליספערד־אויספּרווון

ры́скать *несов.* אומשווענקען; *(бродить)* ~ по го́роду ארומבלאָנקען אי̈בער דער שטאָט; 2. *мор. (о корабле)* זיגזאגווען

рысцо́й *нареч. разг.* מיט לייכטן טליסגאנג

рыс‖ь[1] *ж (аллюр)* מ טליסגאנג; на ~я́х טליסגאנג

рысь[2] *ж (животное)* ־ן מ לוקס

ры́сью *нареч.* טליסגאנג; идти́ ~ טלי- ס- ,גיין* טען

ры́твина *ж* ־ס מ ריווטשאָק, ־ך ז (וועג־)גריבל

рыть *несов.* גראָבן*; ◇ ~ я́му *кому-л.* א גרוב גראָבן* זיך* פאר [אף] עמעצן; ~ся *несов.* (в *предл.*) 1. גראָבן*, ריען זיך; 2. *(разыскивая что-л.)* נישטערן; ~ся в карма́нах נישטערן אין די קעשענעס

рыхле́ть *несов.* 1. צעשיטערט ווערן*, ווייך ווערן*; 2. *разг.* קוואָלע ווערן*, שלאַבעריק ווערן*

рыхли́ть *несов.* צעשיטערן, ווייך מאכן; ~ зе́млю גראָב- ־ לען די ערד

ры́хл‖ый 1. לויזער, ווייכער; ~ый снег ווייכער שניי; ~ая земля́ שיטעוודיקע ערד; 2. *разг. (о человеке)* שלאַ- בעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

ры́царский ריטער־; *перен.* ריטערישער, ריטערלעכער; ~ о́рден *ист.* ־ס א ריטע- רי־ ,ריטער־אָרדן מ ריטערלעכע(ר) [ריטער־ראָ- מאן מ; ~ посту́пок ריטער־ווירשע(ר) ◇ ~ рома́н

ры́царство *с* 1. *собир.* ז ריטערטום; 2. *(благородство)* וו ריטערלעכקייט

ры́царь *м* ריטער מ ־ס

рыча́г *м прям. и перен.* הייבער מ ־ס

рыча́ть *несов.* ברומען

рья́ный אייפערדיקער

рюкза́к *м* רוקזאק מ ־ן

ря́мка *ж* קעלישעק מ ..־שקעס

ря́бина[1] *ж* 1. *(дерево)* (מצ. ..ביימער) פויגלבוים מ; ריאבינע ז ־ס; 2. *собир. (ягоды)* ריאבינע־יאג(ע)דעס מצ.

ря́бина[2] *ж (от оспы)* שטופל מ ־ען

ря́бить *несов.* 1. *(поверхность воды)* רונצ־, קרייזלען; 2.: у меня́ ря́бит в глаза́х ס'שווינדלט מיר אין די אויגן [אין קאפ]

ря́бой 1. געשטופלטער; 2. *(с пятном другого цвета)* ראבע(ר) *тж. неизм.*

ря́бчик *м* (מצ. ..הינער) וואלדהון ז

ря́бь *ж (на воде)* רונצלען מצ., געראנצל ז, געקרייזל ז

ряд *м* 1. שורע ז ־ס, ריי ז ־ען; три ~а домо́в דרי ריי [שורעס] הייזער; 2. *воен.* ריי ז ־ען; ~ы сдвои́! פארטאפלט די שערעגונג! 3. *(места в театре и т. п.)* ריי ז ־ען; второ́й ~ בעלעטאזש די צווייטע ריי פונעם; 4. *(совокупность)* סיריע ז, ריי ז; в дли́нном ~у́ событий אין דער לאנגער ריי [קייט] פון די געשעענישן; 5. *(некоторое количество)* גער° ריי; א ריי, א איניקע; в ря́де слу́чаев אין א ריי [אין] איניקע; це́лый ~ вопро́сов א גאנצע ריי פראגן פאלן; 6. *мн. (состав)* ריען מצ.; слу́жба в ~а́х Сове́тской А́рмии דאס דינען אין די ריען פון דער סאוועטישער ארמיי; вступи́ть в ~ы́ па́ртии אין די ארגענטען* שטעלעכלעך, ריי; 7. *(ларьки)* ריי ז ־ען פון דער פארטיי; моло́чный ~ די מילך־ריי; 8. *мат.* ריי ז; бесконе́чный ~ אומענדלעכע ריי; ◇ из ~а вон выходя́щий עקסטראארדינערער, אויסערגעווינלעכער

ря́дово́й 1. געווינלעכער; ~ слу́чай א געווינלעכער פאל; 2. *воен.*: ~ солда́т מ ־ן סאלדאט; ~ соста́в מ סאלדאטן־באשטאנד; 3. *с.-х.* ריענוויזער; ~ посе́в ריענוויזער פארזיי; 4. *в знач. сущ. м* סאלדאט מ ־ן

ря́дом *нареч.* 1. באנאנד, איינער לעבן אנדערן, друзья́ шага́ли ~ די פרינט האבן געשפאנט איינער לעבן אנדערן; он сиде́л ~ со мной ער איז געזעסן לעבן מיר; на́ши дома́ стоя́ли ~ אונדזערע הייזער זענען געשטאנען איינס לעבן אנדערן; 2. *(по соседству)* בישכיינעס, סאמע לעבן דער מאגאזין איז סאמע מיט; магази́н ~ с апте́кой לעבן דער אפטייק; врач живёт ~ דער דאקטער ווינט בי־ שכיינעס מיט אונדז; 3. *(очень близко)* נאר, דא ניט וויט נאנט; шко́ла ~ די שול איז דא ניט וויט

ря́женка *ж* ז ריאושענקע

ря́са *ж* ז גאלעך־מאנטל מ ־ען, גאלעך־האלבאשע ז ־ס; ריאסע ז *разг.*

ря́ска *ж* ז ענטלגרינס

С

с предлог I. *с род. п.* 1. *(при обозначении места)* פון; сорва́ть я́блоко с де́рева אפרייסן* אן עפל פונעם בוים; убра́ть посу́ду со стола́ צונעמען* דאס געשיר פונעם טיש; прие́хать с Ура́ла קומען* צו פארן פון או־ראל; снять с рабо́ты ארויסנעמען* פון דער ארבעט; 2. *(при обозначении направления)* זיט... פון, פון...זיט; ве́тер дул с се́вера דער ווינט האט געבלאזן פון צאפן־זיט; вход со двора́ [פונעם הויף] ארײַנגאנג פון דער הויף־זיט; со всех сторо́н פון אלע זיטן; 3. *(при обозначении времени)* פון; *(начиная с)* פון...אן; музе́й откры́т с десяти́ часо́в דער מוזיי איז אפן פון צען אזייגער; с са́мого утра́ פון סאמע אינדערפרי אן; в ночь с четверга́ на пя́тницу פון דאנערשטיק אף פרײַ־טיק; 4. *(в причинных оборотах)* פאר, פון; с испу́гу פאר שרעק; с го́ря פאר צאָרעס; умере́ть с го́лоду שטאַרבן* פאר [פון] הונגער; 5. *(на основании)* מיט; с разреше́ния дире́ктора מיט א דערלויבעניש פונעם די־ רעקטאָר; с согла́сия отца́ מיט דער אסקאמע פונעם פאָטער; 6. *(при обозначении способа, характера действия)*: взять го́род с бо́ю נעמען* די שטאָט אין שלאכט; корми́ть с ло́жечки פאדעוועטן פונעם לעפעלע; узна́ть с пе́рвого взгля́да דערקענען פונעם ערשטן בליק; 7. *(при обозначении источника чего-л.)* פון; нало́г с при́были דער פראצענט פון רעווך; перево́д с англи́йского איבערזעצונג פון ענגליש; сто це́нтнеров с гекта́ра הונדערט צענטנער פון (יעדן) העקטאר; получа́ть де́ньги с покупа́теля באקומען* געלט פונעם קויפער; 8. *(для)* פאר; хва́тит с меня́ э́того פאר מיר וועט דאס קלעקן; II. *с вин. п.* 1. *(приблизительно)* בא, קענען, דורכגיין* בא [קענען] אן ערד; пройти́ с киломе́тр אן ערד [אן קילאמעטער] א וואנדערטן; подожда́ть с полчаса́ בא א האלבער שעה; 2. *(при сравнении)*: он ро́стом с меня́ ער איז אזוי הויך ווי איך; ка́мень величино́й с кула́к א שטיין ווי א פויסט די גרייס; поживи́ с моё פרוי אפלעבן וויפל איך; III. *с тв. п.* 1. מיט; *(при обозначении совместности лиц тж.)* אן; дождь со сне́гом דער פאָ־ גן; א רעגן מיט א שניי; оте́ц с ма́терью דער פאטער און די מוטער, טאטע מיט דער מוטער; дом с вера́ндой א שטוב מיט א ווערענדע; бутылка с молоко́м א פלאש מיט מילך; мыть с мы́лом וואשן* מיט; посла́ть с курье́ром שיקן מיט א קוריער; обрати́ться с про́сьбой צו באקאָנט* מיט א בקשה; переписываться с това́рищами קארעספאנדירן מיט די כאווירים; познако́миться с *кем-л.* באקאנען זיך מיט עמעצן; что с ним? וואס איז מיט אים? וואָס איז מיט אים; 2.: два с полови́ной часа́ צוויי מיט א האלבער שעה; пять киломе́тров с ли́шним הונדערט פינף קילאמעטער; 3. *(включая, вместе)* (אינ)־ ארויסרייסן* (אינ־ינעם) מיטן (נעם) מיט; вы́рвать с ко́рнем וואָרצל; 4. *(при указании на преодоление чего-л.)* קעמפן קענן [מיט] דער, קענן, מיט; боро́ться с за́сухой טריקענעניש; 5. *(при обозначении времени) предложному сочетанию в переводе обыкн. соответствует наречие или придат. предложение; иногда переводится отдельно разными предлогами;* встать с зарёй אופשטיין* וועז די קאיאָר; с отъе́здом госте́й в до́ме ста́ло ти́хо גאסט זענען אוועקגעפאָרן [נאָכן אָפּפאָרן פון די געסט] איז אין שטוב שטיל געווארן; с рассве́том отпра́виться в путь זיך אין וועג ארײַן (מיטן) פארטאָג* [לאָון]; 6. *(при обозначении образа действия и состояния)* מיט; *предложному сочетанию в переводе соответствует тж. наречие, а при указании на наличие у лица предмета — винительный падеж без предлога;* встреча́ть с

улы́бкой באוגעזענען מיט א שמייכל אף די ליפן; боро́ться с ору́жием в рука́х קעמפן מיט געווע́ר אין די הענט; пить с жа́дностью טרינקען* מיט ,דורשטיק טרינקען*; ждать с нетерпе́нием וואַרטן מיט אומגעדולדיק וואַרטן; сиде́ть у реки́ с у́дочкой в руке́ זיצן*, זיצן* באם טײַך מיט א וועגטקע אין דער האַנט האַלטנדיק אין דער האַנט א וועגטקע, באם טײַך 7.: ря́дом с *кем-л.* לעבן עמעצן; наряду́ с *чем-л.* באַנאַנד מיט עפּעס; поравня́ться с кра́йним до́мом דערגרייכן די ערשטע הײַזער; вро́вень с землёй ערד בא דער ערד האַרט; укры́ться с голово́й צודעקן זיך אי͡בערן קאָפּ

са́бля *ж* ווו ־ס סאַבליע

сабота́ж *м* ־ען מ סאַבאָטאַזש; **~ник** *м* ־עס מ סאַבאָטאַזשניק

саботи́ровать 1. *сов. и несов. (что-л.)* סאַבאָטירן; ~ постановле́ние комите́та סאַבאָטירן די [ניט אונטערווארפן* זיך דער]; 2. *тк. несов. (заниматься саботажем)* סאַבאָטירן

са́ван *м* 1. ווו מיתים־האלבאָשע; *(у евреев)* טאכרי־; 2. *перен.* ווו דעק; сне́жный ~ ווו שניידעק

сагити́ровать *сов.* אויסאגיטירן, דורכאגיטירן

сад *м* (מצ. גערטן) מ גאָרטן; *(плодовый тж.)* סאָד; **фрукто́вый сад** מ (מצ. ־ס, אויבס־גאָרטן; **городско́й ~** מ (מצ. סעדער) סאָד; **ботани́ческий ~** מ (מצ. ..גערטנער) באָטאַני־גאָרטן; **зоологи́ческий ~** גאָרטן זאָאָלאָגישער גאָרטן; **де́тский ~** (מצ. ..גערטנער) קינדער־גאָרטן; **зи́мний ~** (מצ. ..גערטנער) ווינטער־גאָרטן

сади́зм *м* ־ען מ סאדיזם

сади́ст *м* ־ן מ סאדיסט; **~ский** סאדיסטיש

сади́ть *несов. разг. см.* сажа́ть 6; **~ся** *несов. см.* сесть

са́дн||ить *несов. безл.:* **~ит в го́рле** עס רײַסט [עס עסט, עס טוט ווײ] אין האלדז; **~ит ко́жу** עס רײַסט [עס דראַפּעט] די הויט

садо́вник *м* = מ גערטנער, = מ סעדער

садово́д *м* = מ גאָרטנציכטלער; **~ство** *с* ווו, ווו סעדערײַ

садо́в||ый 1. **~ая мали́на** סאָד־מאלי־, גאָרטן־, סאָד־; **~ые но́жницы** ווו ־ן גערטנער־שער; *(большие)* סעקאַטאָר מ ־ס; 2. *(садоводческий)* סעדערײַ־; **~ая о́пытная ста́нция** פּאַר סעדערײַ פּרוּוו־סטאַנציע פּאַר סעדערײַ

садо́к *м* 1. *(для разведения рыбы)* פיש־סאושלקע ווו ־ס; *(для сохранения, транспортировки)* פיש־רע־ ווו ־ן; 2. *(для животных)* שטיג ווו ־ן

са́жа *ж* ווו, רוס מ סאָזשע

сажа́ть *несов.* 1. *(просить занять место)* אוועקזעצן; **~ госте́й за стол** די געסט פּאַרן [אויסזעצן אוועקזעצן]; 2. *(помогать сесть — на поезд и т. п.)* [באַם] טיש; 3. *(самолёт)* זעצן; ארײַנזעצן; 4. *(лишать свободы)* ארײַנזעצן; *~ кого-л.* в тюрьму́ זעצן [עמעצן] אין טורמע [אין טפּיסע]; **~ соба́ку на цепь** דעם הונט אף דער קייט [נעמען*]; 5. *(за вин., на вин., + инф.; заставлять что-л. делать)* אוועקזעצן; **~ ма́льчика за уро́ки** דאָס יינגל גרייטן די לימודים; 6. *(растения)* זעצן (פּאַר); *(цветы, деревья тж.)* פלאנצן; ◇ **~ ку́рицу на я́йца** זעצן די הון (אף די אייער)

са́женец *м с.-х.* ־ען מ פלאַנצלינג

сажённ||ый *разг.:* **~ого ро́ста** א קלאַפּטער די הייך, הויך [לאַנג] ווי א מויער

са́жень *ж (2,14 метра)* ־ס מ קלאַפּטער *(с колич. словами мн.* ־עס מ סאָשען); *(с колич. словами мн.* סאָשען)

сазáн *м* ־ען מ סאָזאָן

са́йка *ж* ־ך ז בולקעלע

саквоя́ж *м* ־ן מ ,סאקוואיאָש ז ־ער (האַנט)רענצל

са́кля *ж* ־ס ווו סאָקליע (א היזל אין די קאווקאזער בערג)

саксофо́н *м* ־ען מ סאקסאָפֿאָן

сала́зк||и *мн.* 1. *(саночки)* ־ך ז שליטעלע; **ката́ться на ~ах** שליטלען זיך; 2. *тех.* ־ס מ רוקער

сала́ка *ж* ווו סאלאָקע

сала́т *м* 1. *бот.* מ סאלאָט; 2. *кул.* מ סאלאָט; **שא-** ווו ־ן סאלאָט־שיסל; **~ник** *м*, **~ница** *ж разг.;* לאָטע ווו ־ן סאלאָט־קאָליר; **~ный** *(о цвете)* סאלאָטקאָלירעק פון סאלאָט *после сущ.*

са́ло *с* 1. ווו שמאלץ; *(сырое тж.)* ז פעטס; *(для технических нужд)* מ כיילעוו; **свино́е ~** כאָזער־שמאלץ; ווו סאָלע *разг.;* 2. *(льдинки на воде)* מצ. אײַזעלעך, שווימענדיקע) אײַז־שטיקלעך מצ.

сало́н *м* 1. ־ען מ סאלאָן; **литерату́рный ~** ליטע־ ־ען מ ראָטן־סאלאָן; 2. *(для демонстрации одежды, обуви)* דעמאָנסטרירן־זאל מ ־ן; ◇ **~-вагóн** סאלאָן־וואגאָן מ ־ען

салфе́тк||а *ж* 1. ־ס ווו סאלפּעטקע; **бума́жные ~и** פּאַפּיר־סאלפּעטקעלעך מצ.; 2. *(в парикмахерской)* שערער־האנטעכל ז ־ער

са́льдо *с бухг.* ווו סאָלדאָ

са́льник *м анат.* מ פעטס־מאָגן; 2. *тех.* ־ס מ פארשטאָפּער

са́льн||ый 1. *(из сала́)* כיילעווענער; **~ая свеча́** א כיילעוון ליכט; 2. *(жирный)* פעטער; **~ое пятно́** א פעט־ טער פלעק; 3. *(непристойный)* מיעסער, גראָבער; ◇ **~ые же́лезы** *анат.* פעטס־דריזן מצ.

салю́т *м* מ סאליוט; **оруди́йный ~** הארמאַטן־סאליוט מ, ,סאליוטירן, אָפּ־ א סאליוט פון הארמאַטן; **отда́ть ~** געבן* סאליוט

салютова́ть *сов. и несов.* סאליוט, סאליוטירן, אָפּגעבן* סאליוט

сам *м* (сама́ *ж*, само́ *с*, са́ми *мн.*) *определит. мест.* 1. *после сущ. и мест.* אליין; **я ~ э́то сде́лаю** איך וועל דאָס אליין טאָן; **вы же ~и сказа́ли, что...** איר האָט דאָך אליין געזאָגט, אז...; **дире́ктору ~ому́ об э́том сообщи́ли то́лько сего́дня** דעם דירעקטאָר אליין האָט מען דאָס געגעבן צו וויסן ערשט הינט; **нас ~и́х э́то удиви́ло** ס׳האָט אונדז אליין פארכידעשט; **она́ сама́ винова́та** זי איז אליין שולדיק; **я по́мню её роди́телей и её ~оё** איך געדענק אירע עלטערן און זי אליין; 2. *перед сущ. и мест. (как таковой)* אליין, גופּע; **~ (э́тот) факт характеризу́ет их** אָט דער פאקט אליין גופּע אָט דער פאקט כאראקטעריזירט זיי, כאראקטעריזירט זיי; 3. *перед сущ. и мест. (лично)* אליין + *определённый артикль;* **(אליין) биково́ди** אוועצמי **его́ лечи́л ~ профе́ссор** אים האָט געהיילט אליין, דער פּראָפעסאָר אים האָט געהיילט דער פּראָפעסאָר ביכווידי אוועצמי; 4. *перед сущ. и мест. (даже)*

אפֿילע, אליין; ~ учи́тель не смог отве́тить на э́тот вопро́с אפֿילע דער לערער [דער לערער אליין] האָט אויך ניט געקאָנט ענטפערן אף אָט דער פראָגע; ◇ ~ по себе́ 1) *(самостоятельно)* אליין פאר זיך; 2) *(как таковой)* אן און פאָר זיך; 3) *в знач. сказ.:* о́тдых ~ по себе́, а спорт ~ по себе́ אָפֿרו איז אין זאך, און ספּאָרט איז (גאָר) אן אָנדער זאך; их успе́хи говоря́т ~и за себя́ זייערע דערפאָלגן רעדן פאר זיך אליין; ~о́ собо́й разуме́ется ס׳איז) זעלבסטפארשטענדלעך); *(перед придаточным предложением тж.)* דער סיכל איז מע- דאָס פארשפּאָרט איר מיר כּיעון...; э́то уж ~о́ собо́й ס׳האָט זיך זיך, זאָגן פארשטיט זיך; ~о́ собо́й получи́лось באקומען פון זיך

сама́ *см.* сам

само́ец *м* ן־ מ «ער»

са́ми *мн. см.* сам

са́мка *ж* ן־ ווי «זי»; ~ медве́дя ס־ ווי בעריכע; ~ оле́ня ס־ ווי הירשיכע

само́ *см.* сам

самоана́лиз *м* זעלבסט־אנאליז מ

самобичева́ние *с* ן זעלבסטפלאָגעניש

самобы́тн||ость *ж* ווי אייגנארט מ, אייגנארטיקייט; ~ый אייגנארטיק; национа́льная ~ость му́зыки די נאציאָנאלע אייגנארטיקייט [דער נאציאָנאלער אייגנארט] פון דער מוזיק; ~ый талáнт אן ארי- אייגנארטיקער, אריגינעלער; ~ый גינעלער טאלאנט

самова́р *м* ן־ מ סאמאָוואָר; поста́вить ~ שטעלן דעם סאמאָווארן

самовла́ст||ие *с* ווי אייגנמאכט מ, דעספּאָטיזם; ~ный דעספּאָטישער, אייגנמעכטיקער

самовлюблённый אין זיך אינ- זעלבסט־אינגעליבטער, זעלבסט־)אינ- (זעלבסט־אינבילדונ ווי רייד־ענישן ן

самово́льн||о *нареч.* אָן א דערלויבעניש, אומדערלויבט; ~ый 1. *(своевольный)* אייגנוויליקער; 2. *(без разрешения)* דאָס אָן א דערלויבעניש *после сущ.:* ~ая отлу́чка אומדערלויבטע אָפּ־; *воен.* אוועקגיין אָן א דערלויבעניש וועזנהייט

самовосхвале́ние *с* ווי זעלבסט־אויס־, זעלבסטרימונג לויבונג

самого́н *м* ן־ מ סאמאָהאָן, הוימישער בראנפן

самодви́жущийся *тех.* אוטאָמאָטאָרישער

самоде́льный אליין־געמאכטער

самодержа́в||ие *с* ווי זעלבסטהערשונג, אליינהערשעריש; ~ный זעלבסטהערשעריש, אליינהערשעריש

самоде́ржец *м* = מ זעלבסטהערשער, = מ אליינהערשער

самоде́ятельн||ость *ж* 1. ווי איניציאטיוו; 2. *(непрофессиональное искусство)* ווי זעלבסטטעטיקייט; худо́жественная ~ость קינסטלערישע זעלבסטטעטיקייט; ве́чер ~ости ן־ מ אָוונט פון זעלבסטטעטיקייט־אָוונט; ~ый 1. איניציאטיוו־, איניציאטיווער זעלבס־; 2. *(непрофессиональный)* פּולער, אקטיווער; ~ый хор א זעלבסטטעטיקער כאָר

самодисципли́на *ж* ווי זעלבסט־דיסציפלין

самодовле́ющий זעלבסטגענוגדיקער

самодово́ль||ный זעלבסטצופריידענער, *(о человеке тж.)* א צופרידענער מיט זיך (אליין); ~ная улы́бка א

זעלבסטצופריידענער שמייכל; ~ство *с* ן־ זעלבסטצופרידנקייט מיט זיך אליין, פרידנקייט ווי

самоду́р *м* ן־ מ דעספּאָט (אן אייגנוויליקער); ~ство *с* דעספּאָטיזם (אייגנוויליקער)

самозабве́н||ие *с* ווי זעלבסטפארגעסונג; ~но *нареч.* מיט היספּלעס, עקסטאָטיש

самозарожде́ние *с биол.* ווי זעלבסט־אנטשטייונג

самозащи́та *ж* ווי זעלבסטפארטיידיקונג, ווי זעלבשוץ

самозва́н||ец *м* ן־ מ סאמאָזוואָנעץ; ~ец Дми́трий א רעוויזאָר; ~ый: ~ый ревизо́р דער פאלשער דימיטרי; ~ый: ~ый ревизо́р דער פּארשוין, וואָס האָט זיך ארויסגע- א סאמאָזוואָנעץ; נעבן פאר א רעוויזאָר; ~ые помо́щники אומגעבעטענע העלפער

самока́т *м (игрушка)* ס־ מ זעלבסטראָלער; *разг.* ן־ מ קאָט

самокри́т||ика *ж* ווי זעלבסטקריטיק; ~и́ческий, ~и́чный זעלבסטקריטישער; ~и́чная статья́ א זעלבסטקריטי- שער ארטיקל

самолёт *м* ן־ מ אראָפּלאָן; ~ный אראָפּלאָן־; ~ное шасси́ = מ אראָפּלאָן־שאסי; ~ные мастерски́е אראָפּלאָנען־ווארשטאטן מצ.

самолюби́в||ый זעלבסטליביקער, אמביציעזער; он ~ ער איז אמביציעז, ער איז א מענטש מיט זעלבסטליבע

самолю́бие *с* ווי אייגנליבע, ווי זעלבסטליבע; אמביציע ווי; זатро́нуть *чьё-л.* ~ [האָנער] אָנרירן אמביציע

самомне́ни||е *с* ווי זעלבסט־שעצונג, זעלבסטמיינונג ווי; он челове́к с большим ~ем ער האלט פון זיך אן אויף- לעם

самонаводя́щ||ийся *воен.* מיט אוטאָמאָטישן אָנציל *после сущ.:* ~аяся раке́та א ראקעטע מיט אוטאָמאָטישן אָנציל

самонаде́янн||о זעלבסטזיכער; ~ость *ж* זעלבסטזיכערקייט ווי; ~ый זעלבסטזיכערער

самооблада́ние *с* ווי זעלבסטבאהערשונג; теря́ть ~ פאר- ליין* דעם קאָנטראָל אויבער זיך

самообма́н *м* ן זעלבסטגענארערײ

самооборо́на *ж* ווי זעלבשוץ

самообразова́ние *с* ווי זעלבסטבילדונג

самообслу́живани||е ווי זעלבסטבאדינונג; магази́н ~я א זעלבסטבאדי- נונג־גאָרקין ן־; столо́вая ~я מאגאזין מיט זעלבסטבאדינונג

самоокупа́емость *ж эк.* מ זעלבסט־אויסהאלט

самоопределе́ние *с* ווי זעלבסטבאשטימונג; пра́во на́ций на ~ דאָס רעכט פון די פעלקער אף זעלבסטבאשטי- מונג

самоопредели́ться *сов.*, самоопределя́ться *несов.* 1. *(о народах и т.п.)* זעלבסטבאשטימען זיך; 2. *(в обществе)* באשטימען דאָס איינצע ארט (אין לעבן), אײַנפאסן זיך

самоопроки́дывающийся *(о кузове машины и т.п.)* זעלבסט־איבערקערעוודיקער

самоопыле́ние *с бот.* ווי זעלבסטבאשטויבונג

самоотве́рженн||о *нареч.* מיט מע- מעסירעסנעפּעשדיק; סירעסנעפּעש, מעסירעסנעפּעש ן; ~ость *ж* מעסירעסנעפּעשדיקייט ווי; ~ый מעסירעסנעפּעשדיקער; *(жертвенный тж.)* א מעסירעסנעפּעשדי- קער; ~ый геро́й איבערנעגעבנסטער; ~ый посту́пок א מעסירעסנעפּעשדיקע(ר) טאט; ~ый труд איבערגעגעבנסטע מי [ארבעט]

самопи́ска *ж разг.* ס־ מ, קוואלפעדער ווי פּילפעדער

самопи́шущий: ~ прибо́р זעלבסט־רעגיסטרירער מ ־ס

самопожéртвование *с* וו זעלבסט־אָפּפֿערונג

самопозна́ние *с филос.* ז זעלבסט־דערקענטעניש

самопровéрка *ж* מ זעלבסטקאָנטראָל

самопроизво́льн||ый ספּאָנטאַנער; ~ые движéния -ספּאָנטאַנע באַוועגונגען

саморекла́ма *ж* וו זעלבסט־אויס-, זעלבסטרעקלאמע וו לויבונג

саморо́дн||ый *(о металле)* נאַטור־ריינער, נאַטורעלער; *тж. неизм. разг.;* ~ое зóлото סאַמאָראָדנע(ר) גאָלד; סאַמאָראָדנע גאָלד; אין שטיקער

саморо́док *м* 1. מ ־ער, נאַטורשטיק וו, מ ־ער, שטיק וו; 2. *перен.* מ ־דקעס, סאַמאָראָדעק א גענוי־רענער טאַלאַנט

самоса́дочн||ый: ~ая соль וו אָפּזעצואלץ

самосва́л *м авт.* מ ־ס זעלבסט־אויסלאָדער

самосовершéнствование *с* וו זעלבסטפאַרפולקומונג

самосозна́ние *с* ז זעלבסטבאַוווסטזיין; клáссовое ~ דאָס קלאַסעוע זעלבסטבאַוווסטזיין

самосохранéни||е *с* וו זעלבסטפאַרהיטונג; инстúнкт ~я דער אינסטינקט פון זעלבסטפאַרהיטונג

самостоя́тельн||о *нареч.* זעלבשטענדיק; больнóй не мóжет ~о передвигáться קראַנקער קען ניט אומ- אונטערנעמען* עפּעס o; предпринимáть *что-л.* ~о זעלבשטענדיק [לויט אייגענער איניציאטיוו]; изучáть *что-л.* ~о [זעלבשטענדיק] עפּעס אליין [דערלערנען]; ~ость *ж* וו זעלבשטענדיקייט; *(независимость тж.)* אומ- אָפּהענגיקייט וו; ~ый זעלבשטענדיקער; *(независимый тж.)* אומאָפּהענגיקער; ~ая рабóта זעלבשטענדיקע אַר- א זעלבשטענדיקע [אן אומאָפּהענגי- בעט; ~ое госудáрство [קע; мáльчик стал совсéм ~ым איז דאָס יינגל מעלוכע געוואָרן אן אבסאָליוט זעלבשטענדיקער מענטש

самосýд *м* מ ־ן זעלבסטגעריכט

самотёк *м* מ זעלבסטפלוס; пустúть на ~ לאָזן* אף לאָזן* גיין ווי סע גייט, זעלבסטפלוס

самоубúйств||о *с* מ ־ן זעלבסטמאָרד; покóнчить жизнь ~ом נעמען* זיך דאָס לעבן, באַגיין* זעלבסטמאָרד

самоубúйца *м* = מ זעלבסטמערדער; *ж* זעלבסטמער- דערין וו ־ס

самоуважéние *с* וו זעלבסט־אכטונג

самоувéренн||о *нареч.* זעלבסטזיכער, -מיט זעלבסטזיכערקייט; ~ость *ж* וו זעלבסטזיכערקייט; ~ый זעלבסטזי- א זיכערער אין זיך, כערער

самоуправл||éние *с* וו זעלבסטפאַרוואַלטונג; получúть ~éние [אוועקנעמען* זעלבסטפאַרוואַלטונג [באַקומען* זעלבסטפאַרוואַלטונג; ~яющийся אוועקנאָמער מיט זעלבסטפאַרוואַלטונג; *после сущ.*

самоупрáв||ный אינווילקירלעכער, וויללקירלעכקייט; ~ство *с* וו, אייגווילן מ וויללקירלעכקייט וו

самоусовершéнствование *с* וו זעלבסטפאַרפולקומונג

самоуспокóенность *ж* וו זעלבסטבאַרויקטקייט

самоустрани́ться *сов.*, самоустраня́ться *несов.* אליין באַזיטיקן זיך

самоучúтель *м* מ ־ס זעלבסטלערער; ~ немéцкого языкá זעלבסטלערער פון דײַטש

самоýчка *м и ж* מ ־ן אוטאָדידאַקט

самохвáльство *с разг.* וו זעלבסטבאַרימערײַ

самохóдн||ый אוטאָמאָטאָרישער; ~ный комбáйн אן אוטאָמאָטאָרישער קאָמבײַן; ~ое орýдие אוטאָמאָטאָרישער קאָמבײַן האַרמאָט

самоцвéт *м* מ ־ער; ураáльские ~ы אוראַ- אייִדלשטיין לער צירשטיינער

самоцéль *ж* מ זעלבסטציל

самочýвствие *с* וו זעלבסטגעפיל ז, זעלבסטפילונג ז, זײַן פילן זיך; у негó плохóе ~ °ער פילט זיך שלעכט; как вáше ~? ווי פילט איר זיך?

самшúт *м бот.* (מצ. ··בייִמער) מ בוקסבוים; *(древесина)* בוקסנהאָלץ ז; ~овый בוקסנביימער; ~овая рóща בוקסנ- פון בוקסבוים *после сущ.;* *(об изделиях)* סאַמשיטענער; א וועלדל (פון) בוקסנביי- האָלץ *после сущ.;*

сáм||ый 1. *(в сочетании с «тот», «этот»)* דער אָט; *(именно)* דער סאַמע, פונקט; с той ~ой минýты זעלבער; 2. *(при указании на временной или пространственный предел)* סאַמע; с ~ого утрá פון סאַ- אפן סאַמע בארג; на ~ой горé מע אינדערפרי אָן; у ~ой землú האַרט בא דער ערד; 3.: ~ое врéмя פונקט איצט איז פונקט; тепéрь ~ое врéмя жать рожь די צײַט; в ~ую мéру פונקט צו דער; די צײַט צו שנידן קאָרן; 4. *(для образования превосходной степени):* ~ый сúльный דער שטאַרקסטער; ~ый высóкий дом דער העכסטע הויז; ~ый глáвный начáльник דער העכסטער שעף; 5. *(даже)* нас интересýют ~ые свóйства этого сплáва פונקט, שוין ···אליין, גופּא, אפילו; ~ый гóлос егó мне неприятен דאָס קאָל זינגט אליין [גופּא דאָס קאָל זינגט, אפילו דאָס קאָל זינגט]; 6. *(собственно, именно)* עצם, סאַמע; ~ая суть עצם טאָג; нас интересýют ~ые свóйства этого сплáва [די סאַמע] אייגנשאפטן פון אָט דעם געשמאַלץ

сан *м* מ ,ראַנג ,טיטול ,טיטל

санатóр||ий *м* וו ־ס, סאַנאַטאָריע ז, סאַנאַטאָריום מ ־ס; ~ный סאַנאַטאָריע-, סאַנאַטאָרישער; ~ный режúм סאַנאַטאָרישער רעזשים; ~ное лечéние סאַנאַטאָרישע הי- [קורירונג] לונג; ~ный врач מ סאַנאַטאָריע־דאָקטער (מצ. ··דאָקטוירים); ~ное строúтельство בויונג פון סא- נאַטאָריעס

сандáлия *ж (обыкн. мн.* сандáлии) וו ־ס, סאַנדאַליע מ ־ן סאַנדאָל

сáни *мн.* מ ־ס שליטן

санитáр *м* מ ־ן סאַניטאָר

санитáрия *ж* וו סאַניטאָריע

санитáрка *ж* וו ־ס סאַניטאָרקע

санитáрн||ый סאַניטאָרער, סאַניטאָר-; ~ый врач מ (מצ. ··דאָקטוירים) טאָר־דאָקטער; ~ый надзóр סאַניטאָר-אַראָפּלאָן מ רע אומזיכט; ~ый самолёт סאַניטאָר־אויאציע ז ־ער; ◇ ~ая сýмка סאַניטאָר־רעצעפּט ז ־ער; ~ый батальóн סאַניטאָר־באַטאַליאָן מ ־ען

сáнк||и *мн.* 1. *см.* сáни; 2. שליטעלע ז ־ך, катáться на ~ах קאַטעוען זיך אף א שליטעלע [אף זיך שליטלען שליטעלעך]

санкциони́ровать *сов. и несов. (вин.)* סאַנקציאָנירן, געבן* די האַסקאָמע (אף), באַווילקן

са́нкци||я *ж* 1. *(одобрение)* באשטעטיקונג ז, סאנקציע ז; с ~и מיט דער סאנקציע; 2. *(наказание)* סאנקציע ז -ען, שטראָפמיטל ז -ס; применя́ть ~и -סאנק אָנוועגדן סאנקציעס* שטראָפמיטלען, ציעס

са́нный: ~ путь שליטוועג ז

сано́вник *м* הויכבאאמטער מ ··-טע

санскри́т *м* סאנסקריט מ

санте́хника *ж стр.* סאניטאָרע טעכניק

сантиме́тр *м* סאנטימעטער מ -ס (*мн. с колич. словами* סאנטימעטער)

сану́зел *м* (санита́рный у́зел) סאניטאָרער רוים; совмещённый ~ טואלעט- און וואַנע-צימער מ -ן

сап *м вет., мед.* סאפ מ, פערד(ן)-קאטאר מ

са́п||а *ж воен.* סאפע ז -ס, צוטרעט-שאנץ מ -ן; ◇ ти́хой ~ой שטילינקערהייט, פון הינטן-אַרום

сапёр *м воен.* סאפיאָר מ -ן; ~ный *воен.* 1. סאפיאָרן-; ~ный батальо́н סאפיאָרן-באטאליאָן מ -ען; 2. *(относящийся к военно-инженерным работам)* סאפיאָרי-שער; ~ные рабо́ты סאפיאָרישע אַרבעטן; ~ная лопа́тка שאַנץ-גראָבייזן מ

сапо́г *м* = מ שטיוול; ◇ быть под ~о́м у *кого-л.* זיין* אונטער עמעצנס יאָך [בייטש]

сапо́жник *м* 1. שוסטער מ -ס; 2. *разг. (неумелый человек)* שוסטערוק מ -עס, פארטאטש מ -עס

сапо́жничать *несов.* פארנעמען* זיך, זיין* א שוסטער מיט שוסטערס

сапо́жн||ый 1. (שטיוול-)שיך-; ~ые голени́ща מץ. כאַליעווס; ~ая ще́тка ז -ער שיכבערשטל; ~ая ва́кса מ שוווקס; 2. *(относящийся к производству обуви)* שוסטער-; ~ая мастерска́я ז -ס שוסטער-ווערשטאט; ~ое ремесло́ ן שוסטערס

сапфи́р *м* מ -ן, סאפיר מ -ן

сара́й *м* 1. סארי מ -ען; *(хлев)* ן -ס שטאל; 2. *разг. (неуютное помещение)* ן -ס שטאל; סטאדאָלע ן -ס

саранча́ *ж* מ -ן היישעריק

сарафа́н *м* מ -ען סאראפאן

сарде́лька *ж* ז -ס -ער, ווורשטל ן -ס סארדעלקע

сарди́н(к)а *ж* ן -ס סארדינקע

са́ржа *ж* ן סארזשע

саркази́зм *м* מ סארקאזם

саркасти́ческий סארקאסטישער

сарко́ма *ж мед.* ן סארקאמע

саркофа́г *м* מ -ן סארקאפאג

сатана́ *м* מ, סאטן מ, טייוול

сатани́нский טייוולאנישער, שעדישער

сателли́т *м* מ -ן סאטעליט; страны — ~ы *пренебр.* סאטעליטן—לעגדער

сати́н *м* מ סאטין; ~овый סאטינען-; *(сделанный из сатина)* סאטינענער

сати́р||а *ж* ן -ס סאטירע; ~ик *м* = מ סאטיריקער; ~и́ческий סאטירישער

сафья́н *м* מ סאפיאן; ~овый סאפיאן-; *(сделанный из сафьяна)* סאפיאנאווע(ר) *тж. неизм.*

са́хар *м* מ צוקער

сахари́н *м* מ סאכארין

са́харистый צוקערהאלטיקער, צוקערדיקער

са́харница *ж* ן -ס צוקערניצע; ן -ס סאכארניצע *разг.*

са́харн||ый 1. צוקער-; *(сладкий, содержащий сахар тж.)* צוקערדיקער, זיסער; ~ый заво́д מ צוקער-זאוואָד; ~ая пу́дра ז -ן צוקער-פודרע; ~ая свёкла מץ. צוקער-בורעקעס; ~ый арбу́з [א] זיסער קאוון [צוקערדיקער]; 2. *(приготовленный с сахаром)* געצוקערט [זיס] געבעקס, זיסער, געצוקערטער; ~о́е печёнье ן -ס געבעקס; ~ая вода́ ז -סע וואַסער; 3. *(слащавый)* לאקריץ-זיסער, צוקער-זיסער; ~ые ре́чи זיסינקע רייד

сахаро́за *ж* ן צוקראָזע

сачо́к *м* ז -ער זאקנעצל

сба́вить *сов.*, **сбавля́ть** *несов.* 1. *(отнять часть)* אראָפנעמען*, ארויפווארפן*; ~ пять килогра́мм с о́бщего ве́са פינף קילאָגראַם פון אראָפנעמען* [ארויפווארפן*] דער גאנצער וואָג; 2. *(уменьшить величину чего-л.)* ארויפזעצן, ארויפלאָזן*; *(цены тж.)* פארקלענערן; ~ шаг פארקלענערן [פארפאמעלעכערן] די טריט

сбаланси́ровать *сов.* אויסבאלאנסירן

сбе́гать *сов. разг.* געבן* א לויף צו, צולויפן*; сбе́гай за врачо́м לויף אן ברענג צו פירן א דאָקטער

сбега́ть *несов.* 1. *см.* сбежа́ть; 2. *(о тропинке, дороге)* ארויפלאָזן*, זיך; ~ся *несов.* 1. *см.* сбежа́ться; 2. *(сходиться в одной точке)* צונויפניין* זיך

сбежа́||ть *сов.* 1. *(спуститься бегом)* ארויפלויפן*; ~ть с крыльца́ פונעם גאנעק ארויפלויפן*; 2. *(стечь)* ארויפפליסן*, ארויפרינען*; 3. *(убежать)* אנטלויפן*; ~л престу́пник ס'איז אנטלאָפן א פארברעכער; ~ть от шу́ма и суеты́ פון ראש און טומל אנטלויפן*; 4. *перен. (об улыбке и т.п.)* פארשווינדן*; 5. *разг. (о кипящей жидкости)* אויסלויפן*; ~ться *сов.* זיך צונויפלויפן*

сберега́тельн||ый: ~ая ка́сса ן -ס שפּאָרקאסע; ~ая кни́жка ז -ער שפּאָרביכל

сберега́ть *несов. см.* сбере́чь

сбереже́ние *с* 1. *(действие)* ז (אָפּ)שפּאָרן, ן; ~ сил פארהיטן [דאָס שפּאָרן] די קויכעס; דאָס פארהיטן; 2. *мн. (накопления)* אָפּשפּאָרונגען מץ.

сбере́чь *сов.* 1. *(сохранить в целости)* אָפּהיטן*, אָפּהיטן* [אײַנהיטן*]; ~ колхо́зное иму́щество פארמעגן [אײַנהיטן*] פון קאָלווירטישע; ~ си́лы דאָס אָפּהיטן*; ~ в па́мяти [פארהיטן*] אין זיקאָרן; 2. *(уберечь от чего-л.)* פארהיטן*, אויסהיטן*; ~ я́блони от моро́за פונעם פרעסט [פארן] אויסהיטן* [פארהיטן*]; 3. *(сэкономить)* שפּאָרן

сбер||ка́сса *ж* (сберега́тельная ка́сса) ן -ס שפּאָרקאסע; ~кни́жка *ж* (сберега́тельная кни́жка) ז -ער שפּאָרביכל

сбива́ть(ся) *несов. см.* сби́ть(ся)

сби́вчивый 1. *(неясный)* געפלאָנטערטער; ~ отве́т א מיט אײַבער- געפלאָנטערטער ענטפער; 2. *(неровный)* ניט-ריטמישער *после сущ.*, שלאָגן

сби́тый 1. ארויפגעקלאפטער; ~ самолёт אן ארויפגע- קלאפטער אעראָפלאָן; 2. *(об обуви)* אָפּגעטראָגענער; *(о каблуках)* אויסגעקרימטער; 3. *кул.* אויפגעשלאָגענער

сбить *сов.* 1. *(ударить)* ארויפשלאָגן*, ארויפקלאפן; *(с поверхности)* אָפּקלאפן; ~ я́блоко с ве́тки אָפּ- קלאפן [ארויפשלאָגן*]; ~ снег с ва́ленок פון עפל פונעם צוויגל אָפּקלאפן דעם שניי פון די פוישטן; ~ самолёт ארויפשלאָגן* דעם אעראָפלאָן; ~ *кого-л.* с ног אומווארפן*

עמעצן פון דיר פיס; 2. *(заставить отклониться в сторону)* אראָפשלאָגן*; ~ *кого-л.* с дороги אראָפשלאָגן*; עמעצן פונעם וועג; не сбивай меня! מיך פארפלאָנטע(ר)! שלאָג מיך ניט אראָפ פונעם געדאנק! ניט! 3. *(масло)* אויסשלאָגן*; *(яйца, сливки)* אויפשלאָגן*; 4. *(сколотить)* צונויפשלאָגן*; 5.: ~ каблуки אויסקרימען די אָפצאָסן; ~ся *сов.* 1. *(сдвинуться)* פארוקן זיך; *(вверх)* ארוף-; *(вниз)* אראָפרוקן זיך; 2. *разг. (стоптаться)* ס'האָבן זיך אויס- וועלן* אָפגעקלאפט ווערן*; каблуки сбились געקרימט די אָפצאָסן; 3. *(отклониться)* אראָפשלאָגן* זיך פונעם וועג, ארא-; ~ся с дороги בלאָנדז(ש)עט ווערן* זיך; 4. *(ошибиться, запутаться)* פלאָנטערן זיך פארפלאָנטערן זיך אין פארגעסן* דעם כעזשבן, כעזשבן; ~ся во время ответа на экзамене פארפלאָנטערן זיך אפן עקזאמען; 5. *(собраться вместе)* צונויפשפארן זיך; ◇ ~ся с пути שלאָגן* זיך פונעם רעכטן וועג [פונעם דערנך־האיאָשער]

сближа́ть(ся) *несов. см.* сбли́зить(ся)

сближе́ние *с* 1. *(создание близких отношений)* נעָענטערונג ו; 2. *(сходство)* נאָענטקייט ו; 3. *воен.:* пойти́ на ~ с проти́вником צוגיין* אף א נאָענטער° טער

сбли́зить *сов.* 1. *(уменьшить расстояние)* צוזאַמענטערן; 2. *(создать близкие отношения)* צושטעלן (איינס צום אַנדערן); 3. *(вин. с тв., найти сходство)* אויסנוצן (צווישן)* עולעכקייט; ~ся *сов.* 1. צוזאַמענטערן זיך נאָענט (איינס צום אַנדערן); 2. (с *тв.; вступить в близкие отношения)* דערנעָענטערן זיך, דערנעָענטערט ווערן* נאָענט°; за вре́мя кани́кул друзья́ ещё бо́льше сбли́зились [אין מעשענ פון] די קאניקולן האָבן בייס [אין מע-, זיך די פריינט נאָך מער דערנעָענטערט שענ פון] די קאניקולן זיינען די פריינט נאָך נעָענטער געוואָרן; он сбли́зился с революцио́нными рабо́чими צוויש זיך איז ער נאָענט° צו די רעוואָליוציאָנערע ארבעטער

сбо́ку *нареч.* 1. *(на вопрос «где?»)* אין, בא דער זייט; *(на вопрос «откуда?»)* פון דער זייט; 2. *в знач. предлога* (פון) באזייט פון דער מאשין; ~ маши́ны

сболтну́|ть *сов. разг.* אויספלוידערן; ~ть ли́шнее רעדן*; ка́жется, я ~ла глу́пость איך האָב זיך ארויסגעכאפט מיט א נאָרישקייט

сбор *м* 1. *(собирание)* צונויפזאמלונג ו; ~ средств (צונויפ)זאמלונג פון געלטמיטלען; ~ нало́гов אופמאָנונג; 2. *(урожая зерновых)* שניט מ; *(фруктов, хлопка)* ארא-, אראָפנעמען ו, ז; 3. *(урожай)* ערטעניש ו, ז, ארא-, געערטענעש איז...; 4. *(взимаемые деньги)* -אָפ דורכשניט; средний ~ зерна́ составля́ет... לעכע טוועץ־גערטענעש איז...; 5. *(выручка театральной кассы)* גרעָנץ־אָפצאָל מ ־ן; тамо́женный ~ צאָל מ ־ן; по́лный ~ האכנאָסע ו; пье́са де́лает ~ы אנשלאָג מ ־ן; די פיעסע טראָגט ארײַן; 6. *(людей)* די פיעסע גיט סבאָרן פולע האכנאָסע; *разг.*; ~ в семь часо́в утра́ на вокза́ле צונויפקום מ; ~ пионе́рский — זיבן אזייגער אינדערפרי באם וואָקזאל פיאָנערן־צונויפזאמלונג ו ־ען; 7. *мн. (приготовления).* צוגרייטונגען מצ. האכאָנעס מצ.; ◇ все в ~е אַלע אלע זיינען געקומען, זיינען דאָ

сбо́рище *с* 1. *(толпа)* אויסלעם מ, געזעמל ז; 2. *(сходка)* צונויפקום מ

сбо́рка[1] *ж тех.* מאָנטאָזש מ

сбо́рк|а[2] *ж (складка)* פעלדעלע ז ־ך; *мн.* פאלדן מצ.; в ~у געפאלדעוועט

сбо́рная *ж спорт.* קאָמאָנדע געזאמלטע; ~ Сове́тского Сою́за קאָמאָנדע פונעם ראטנפארבאנד די געזאמלטע

сбо́рник *м (книга)* (מצ. ..ביכער) ז, זאמלבוך מ; ~ зада́ч אופגעבער מ ־ס

сбо́рн|ый 1. *(о месте)* זאמל-; ~ый пункт זאמלפונקט ז ־ן מ; 2. *(из разных мест)* געמישטער; ~ая кома́нда קאָמאָנדע געזאמלטע; 3. *(изготовленный путём сборки)* מאָנטירטע; ~ые железобето́нные конструкции מאָנטירטער קאָנסטרוקציעס; 4. *(разнородный)* געמיש-; ~ая ме́бель געמישט מעבל טער

сбо́рочный: ~ цех מאָנטאָזש־צעך מ ־ן

сбо́рщик *м* 1. *(взносов, подписей и т.п.)* צונויפזאמ-, אופמאָנער, לער מ = ; *(налогов и т.п.)* = מ; 2. *(рабочий)* מאָנטירער מ

сбра́сывать(ся) *несов. см.* сбро́сить(ся)

сбрива́ть *несов.*, **сбрить** *сов.* אָפגאָלן

сброд *м собир. разг.* געמיינער האמון, ערעווראוו מ

сбро́сить *сов.* 1. *(уменьшить)* אראָפווארפן*; ~ мешки́ с грузовика́ אראָפווארפן* די זעק פונעם לאסט־אוטאָמאָביל; ло́шадь сбро́сила вса́дника דאָס פערד האָט אראָפגעוואָרפן פון זיך דעם רײַטער; ~ бо́мбы на го́род אראָפווארפן* באָמ-; 2. *(ношу)* אָפווארפן*; 3. *(свергнуть)* אראָפשלײַדערן, אראָפווארפן*; ~ царя́ אראָפשלײַדערן* דעם קייסער; ~ его́ אראָפווארפן* דעם יאָך; 4. *воен.:* ~ проти́вника в ре́ку אראָפשטופן [אראָפווארפן*] דעם קעגנער אין טײַך; 5. *разг. (снять с себя)* ארא-, אראָפווארפן* פון זיך דעם וואַרפן* (פון זיך); ~ пальто́ מאנטל; 6.: я́щерица сбро́сила ко́жу בא דער יאַשטשער- קע איז אראָפ די הויט ניט נעמען* אין אכט; ◇ ~ со счето́в אראָפווארפן* זיך

сброшюрова́ть *сов.* אויסבראָשירן

сбру́я *ж* געשפאַן ז ־ען

сбыва́ть *несов. см.* сбыть

сбыва́ться *несов. см.* сбы́ться

сбыт *м* אָפזאַץ מצ.; ры́нки ~а אָפזאַץ־מערק; находи́ть ~ האָבן אָפזאַץ*; גיין* פון דער האנט, אָנגיין*; **сбыть** *сов. (вин.)* 1. *(продать)* פארהאַנדלען, אָפזעצן; 2. *разг. (отделаться от чего-л.)* (פון) אָפטער ווערן*

сбы́ться *сов. (о предсказаниях)* מעקויים ווערן*; *(о пожеланиях тж.)* אויסגעפילט ווערן*; *(о мечтах, надеждах)* פארווירקלעכט ווערן*

сва́дебный כאָסענע-; ~ пода́рок ו כאָסענע־מאטאָנע

сва́дьб|а *ж* כאָסענע ו ־ס; справля́ть ~у פראָווען כאָסענע; ◇ золота́я ~а די גילדענע כאָסענע; серебряная ~а די זילבערנע כאָסענע; до ~ы заживёт בין דער כאָסענע וועט זיך עס פארהיילן

сва́йн|ый -פאָליען; *(на сваях тж.)* אף פאָליעס *после сущ.*; ~ый мо́лот פאָליען־האמער מ ־ס; ~ые постро́йки פאָליען־געבייען מצ.

сва́ливать(ся) *несов. см.* свали́ть(ся)

свали́|ть *сов.* 1. אומווארפן*, אומוואלגערן; ве́тер ~л де́рево דער ווינט האָט אומגעוואלגערט דעם בוים; пу́ля

~ла его́ (אפן אָרט) דער קויל האָט אים אויפֿגעלייגט; 2. *(сбросить что-л. тяжёлое)* ארויפֿוואַרפֿן*, אָפֿוואַרפֿן* ~ть дрова́ с грузовика́ ארויפֿוואַלגערן [אָפֿוואַרפֿן*] דאָס האָלץ פֿון דער לאַסטמאשין אָפֿוואַרפֿן* ~ть но́шу с плеч די מאַסע פֿון דער פּליצע אַראָפֿוואַרפֿן* [ארויפֿוואַלגערן] פֿון זיך ~ть с себя́ неприя́тную обя́занность אומאָנגענעמע פּליכט אַראָפֿוואַרפֿן*; 3. *разг. (переложить на другого)* ארויפֿוואַלגערן, ארויפֿוואַרפֿן* *(вину)* на меня́ ~ли всю рабо́ту מיר ארויפֿגעוואַלגערט די גאַנצע אַרבעט אַף מיר אַליין צעברעכן די שויב און ארויפֿגעלייגט די שולד אפֿן ברודערל צונויפֿוואַלגערן, וואַלגערן צונויפֿוואַרפֿן*; ~ть в ку́чу 4. *(беспорядочно сложить)* אויסהאקן דעם וואַלד אַליין איינעם; 5.: ◇ ~ть с больно́й головы́ на здоро́вую ארויפֿלייגן [ארויפֿ־ וואַרפֿן*] די באַד אַף יענעם

свали́|ться *сов.* 1. *(упасть)* אַראָפֿוואַלגערן זיך, אַראָפּפאַלן*; *(обрушиться, повалиться)* אומגעוואַלגערט; ~ться с кры́ши אַראָפֿוואַלגערן זיך [אַראָפּפאַלן*]; 2. *разг. (неожиданно появиться)* פֿונוואַנען ביסטו אַראָפּפאַלן*; отку́да ты ~лся? פֿונוואַנען האָט עס דיך אָנגעטראָגן?; 3. *разг.* (на *вин.*) *(достаться)* ארויפֿגעוואַלגערט וועלן*; на него́ ~лась вся редакцио́нная рабо́та אף אים איז ארויפֿגעוואַלגערט; на него́ ~лось несча́стье אף אים איז געקומען אן אומגליק

4. *разг. (заболеть)* פֿאלן* צו בעט, אויפֿקלייגן זיך

сва́лка *ж* 1. *(мусора)* מיסטהויפֿן м ־ס; *(городская)* (מצ. ..פּלעצער) מיסטפּלאץ м; 2. *(драка)* געשלעגערײַ ז

свали́ть *сов.* אויסוואַלקן

свали́ться *сов.* 1. אויסוואַלקן זיך; 2. *(о шерсти и т.п.)* צונויפֿקנײַלן זיך

сва́ривать *несов. см.* свари́ть 2

свари́ть *сов.* 1. אָפּקאָכן; ~ обе́д מיטיק אָפּקאָכן; 2. *тех.* (צונויפֿ)שווייסן

сва́рка *ж тех.* שווייסונג ז; автоге́нная ~ אויטאָגענישע שווייסונג; га́зовая ~ גאַז שווייסונג

сварли́вый בייזער; *(любящий ссоры)* מאכלויקעסדיקער

сварн||о́й *тех.* ־שווייס; ~о́й шов ן־ שווייסניט м; ~ы́е тру́бы געשווייסטע רערן

сва́рочный *тех.* ־שווייס; ~ аппара́т שווייס־אפּאראט м ־ן

сва́рщик *м* = שווייסער м

сва́стика *ж* האָקנקרייץ ז ־עס, סוואַסטיק ז

сват *м* 1. (מצ. שאַדכנים) שאַדכן м; 2. *разг. (отец зятя или невестки)* (מצ. מעכוטאָנים) מעכוטן м

сва́тать *несов.* רעדן* אַ שידך, שאַדכענען; ему́ сва́тают Ната́шу מע רעדט אים פּאר אַ מאָל [מע שאַדכנט אים נאַטאַשען] שאַדכענען; ~ся *несов. (к кому-л.)* זיך (צו)

сва́тья *ж* ־ס ז מעכוטעסטע

сва́ха *ж* ־ס ז שאַדכנטע

сва́я *ж* ־ס ז פֿאַליע

све́дени||е *с* 1. *обыкн. мн.* (מצ. יעדיעס; *(данные тж.)* אָנגאבן מצ.; достове́рные ~я זיכערע יעדיעס; предста́вить ~я דערלאַנגען אָנגאבן; 2. *мн. (знания)* יעדיעס; элемента́рные ~я עלעמענטאַרע קענטענישן [קענטעניש]; 3.: приня́ть к ~ю צו קענען* גענעמען* אַלעמען צו טעניש; довести́ до всео́бщего ~я מוזיע זײַן* אַלעמען, וויסן; довожу́ до ва́шего ~я איך מעלד אײַך; до на́шего ~я דאָשלו́ מיר האָבן זיך דערוואַנען, וויסט צו אונדז איז דערגאַנגען; ◇ к ва́шему ~ю זײַט מיט רעספּעקט צו מעלדן; וויסן *ирон.*

сведе́ние *с:* ~ счётов с *кем-л.* דאָס אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן

све́дущ||ий קאָמפּעטענטער, באַהאָוונטער; он о́чень ~ в геогра́фии ער איז א מומחה אין געאָגראַפֿיע

свежева́ть *несов.* שינדן* אָן אויסטרייבערן

све́жест||ь *ж* 1. ז פֿרישקײט; 2. *(прохлада)* קילקײט ז, א קיל לופֿטל; ◇ не пе́рвой ~и ניט גאָר פֿרישׁ(ער); *(об одежде тж.)* ניט גאָר ריין(ער)

све́ж||ий 1. פֿרישׁער; ~ее ма́сло פֿרישע פֿוטער; ~ий хлеб פֿריש [וויַך] ברויט; ~ее полоте́нце א פֿרישער [א האַנטעך] רײַנער; 2. *(обновленный)* נײַער, באַנײַטער, מיט באַנײַטע [נײַע, פֿרישע] פֿרישׁער; со ~ими си́лами קוֹיכעס; 3. *(прохладный)* פֿרישׁער, קילער; *(холодный)* קאַלטער°; ~ий ветеро́к א פֿריש [א קיל] ווינטל; 4. *(новый)* נײַער, פֿרישׁער; ~ая газе́та א פֿרישע צײַטונג; ◇ (ещё) ~о́ в па́мяти ס׳איז נאָך פֿריש אין זיקאָרן, ס׳געדענקט זיך (נאָך) גוט

свежо́ 1. *нареч.* פֿריש; 2. *в знач. сказ. безл.:* ста́ло ~ ס׳איז געוואָרן קילבלעך [קאַלט°]

свезти́[1] *сов.* 1. *(вниз)* אַראָפּפירן; 2. *(в одно место)* צונויפֿירן; 3. *(увезти)* אַוועקפירן; ~ хлеб с по́ля אַרויס־ פֿירן [אַוועקפירן] די טוווּע פֿונעם פעלד; 4. *разг. (доставить)* ברענגען* צו פֿירן; *(кого-л. тж.)* его́ свезли́ в больни́цу מע האָט אים אָפּגענפֿירט אין שפּיטאָל

свезти́[2] *сов. см.* свози́ть

свёкла *ж (растение)* בוּרעק м ־עס; *собир.* בוּרע־ קעס; кормова́я ~ מצ. פֿיטער־בורעקעס; са́харная ~ מצ. צוקער־בורעקעס

свекло́вица *ж собир.* מצ. (צוקער־)בוּרעקעס

свекло́вичн||ый 1. (צוקער־)בוּרעקעס־; ~ый са́хар м בוּרעקעס־צוקער; 2.: ~ая планта́ция א פּלאַנטאַציע פֿון בוּרעקעס; ~ый райо́н א ראַיאָן פֿון [פֿאר] צוקער־בורעקעס

свекло́д||ство *с* ז בוּרעקעס־צוקט; ~ческий בוּרע־ קעס־; ~ческий колхо́з א קאָלווירט פֿאר בוּרעקעס־צוקט; א קאָלווירט פֿון [פֿאר] בוּרעקעס־קולטור

свеклоубо́рочн||ый: ~ая маши́на בוּרעקעס־אַראָפֿנעמ־ מאשין אף אַראָפֿנעמען בוּרעקעס, ־מאשין ז ־ען

свеко́льн||ик *м* 1. *кул.* בוּרעקעס־באָרשט м; 2. *разг. (ботва)* בוּראטשיניע ז, באָטווינע ז; ~ый בוּרעקעס־; ~ый сок פֿון בוּרעקעס *после сущ.:* בוּרעקעס־זאפט м

свёкор *м* שווער м ־ן (דעם מאַנס פֿאָטער)

свекро́вь *ж* שוויגער ז ־ס (דעם מאַנס מוטער)

сверга́ть *несов.*, **све́ргнуть** *сов.* אַראָפֿ־, אַראָפֿוואַרפֿן*; ~ с престо́ла פֿון יאָך אַראָפֿוואַרפֿן* דעם שלײַדערן; ~ с престо́ла (פֿונעם טראָן) אַראָפֿזעצן

сверже́ние *с* ז אַראָפֿוואַרפֿן, אַראָפֿשלײַדערן

све́рить *сов. (сличить)* פֿאַרגלײַכן*; *(проверить)* אויסגלײַכן* די ציפֿער אף די זיגערס [אויסגלײַכן* די ציפֿער מיטן אָריגינאַל פֿאַרגלײַכן* די קאָפּיע] וויַדירן; ~ часы́ גינאַל

сверка́|ть *несов.* גלאנצן, בליִשטשען; *(о металле и т. п.)* בלאָנקען; *(о драгоценностях)* פּינקלען; ослепи́тельно ~ть (דאָס אויג) בלענדן; его́ глаза́ ~ли от ра́дости זײַנע אויגן האָבן געשׂימט [געלויכטן] פּאר פּרייד; его́ глаза́ ~ют гне́вом זײַנע אויגן־פּנימער לויכט אין א צאָרן־פּנים; мо́лния ~ет עס לויכט אוף א בליץ, עס בליצט

сверка́ющ|ий *перен.* שׂימענדיקער; לויכטנדיקער; со ~ими глаза́ми מיט שׂימענדיקע [לויכטנדיקע] אויגן

сверкну́|ть *сов. однокр.* 1. א בליִשטשע, א שׂימ טאָן*; א בליִשטשען; *(о молнии)* אופלויכטן*; он гне́вно ~л глаза́ми אויגן; 2. א צאָרן־פּנים האָט אופגעבליצט אין זײַנע אויגן; 3. *(мелькнуть — о мысли)* אופבליצן

сверли́льный: ~ стано́к בויערונג־ווערקשטעל מ ־ן

сверли́ть *несов.* 1. בויערן, בוירן, עובערן; 2. *перен.:* ~ *кого-л.* глаза́ми מיט די דורכבויערן [דורכדרינגען*] עמעצן; 3. *(беспокоить)* (דעם מוֹיך) עובערן; его́ (мозг) сверли́ла одна́ мысль [געמאַטערט] זײַן ס׳האָט געעובערט מויך איין געדאַנק

сверло́ *с* עובער מ ־ס

сверля́щий *(о боли и т. п.)* בויערנדיקער

сверну́ть *сов.* 1. *(скатать)* צונויפּוויקלען, צונויפּראָלן; *(папиросу)* פּארוויקלען, צונויפּדרייען; 2. *(сократить)* פּארשמעלערן, אײַנשרומפן; ~ произво́дство פּארשמעלערן [פּארקירצן] די פּראָ־דוקציע; ~ фронт פּארשמעלערן [קירצן] דעם פּראָנט; 3. *(временно прекратить)* אָפּשטעלן; ~ рабо́ту אָפּשטעלן די אַרבעט; ~ го́спиталь אָפּשטעלן פּונעם אַרבעט; 4. *(повернуть в сторону)* אָפּקערעוונען; ◇ ~ го́лову, ше́ю *кому-л.* מיט א קאָפּ קירצער מאכן עמעצן; ~ себе́ ше́ю ברעכן* רוק־און־לעבן; ~ся *сов.* 1. *(скататься)* צונויפּוויקלען זיך, צונויפּראָלן זיך; 2. *(лечь, согнувшись)* צונויפּדרייען זיך; ~ся клубко́м צונויפּקנייטשן זיך; ~ся кала́чиком צונויפּדרייען זיך ווי א בייגל; 3. *(о молоке)* (אן)שטאַנען ווערן*; *(о крови)* גערינען ווערן*; 4. *(сократиться)* פּארשמעלערן זיך, פּארשמעלערט ווערן*, אײַנגעשרומפּט ווערן*; *(временно прекратиться)* אָפּגעשטעלט ווערן*, אָפּשטעלן זיך

сверста́ть *сов. полигр.* אויסווערסטעווען

све́рстн|ик *м*, ~ица *ж:* мы ~ики פון זײַנען מיר [אין אײנע יאָרן]; он мой ~ик מיט איר אין עלטער; она́ моя́ ~ица מיט איר אין עלטער [אין אײנע יאָרן]; мы ~ики פון איין עלטער [אין אײנע יאָרן]

свёрток *м* פּאקעטל ז ־ך, פּעקעלע ז ־ך

свёртывать(ся) *несов. см.* сверну́ть(ся)

сверх *предлог с род. п.* 1. *(поверх чего-л.)* אף; наде́ть ~ пиджака́ плащ אָנטאָן* אפן פידושאָק א רעגן־מאַנטל*; 2. *(помимо, кроме чего-л.)* אויסער, כּוץ; ~ всего́ и по́езд опозда́л כּוץ אַלעם האָט זיך נאָך פּאר־שפּעטיקט דער צוג; ~ програ́ммы אויסער דער פּראָגראַם; 3. *(выше, более чего-л.)* העכער, אײַבער, אויסער; ~ пла́на אײַבערן [העכער דעם] פּלאַן; ~ сро́ка אײַבערן; ~ ме́ры אײַבער דער מאָס; ◇ ~ (вся́кого) ожида́ния אויסער (יעדער) דערוואַרטונג

сверхзвуков|о́й אײַבערקלאַנגיקער; ~а́я ско́рость אי־בערקלאַנגיק גיכקייט [שנעלקייט]

сверхмо́щный *тех.* אײַבערמעכטיקער

сверхни́зк|ий אײַבערנידעריקער; ~ие температу́ры אי־בערנידעריקע טעמפּעראַטורן

сверхпла́нов|ый אויסערפּלאַנישער, העכערפּלאַנישער; אײַבערן [העכער דעם] פּלאַן *после сущ.:* ~ая добы́ча не́фти אויסערפּלאַנישער [העכערפּלאַנישער] ארויסבאַקום פון נאפט, נאפט ארויסבאַקום פון נאפט אויסערן [אײַבערן] פּלאַן

сверхприбы́ль *ж* (мн. ~и́) רעוואַכים מ אײַבער־רעווינסט

сверхскоростно́й אײַבערגעשווינדיקער

сверхсро́чник *м разг.* = אײַבערטערמינלער מ; сержа́нт-~ סערזשאַנט, וואָס איז געבליבן דינען אין אײַבערטערמיניקער דינסט

сверхсро́чн|ый 1. אײַבערטערמיניקער; ~ая слу́жба (מיליטער־)דינסט אײַבערטערמיניקע; 2. *разг. (неотложный)* עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכעד; в ~ом поря́дке עקסטרע, דרינגלעך

све́рху *нареч.* 1. פון אויבן; ~ хорошо́ ви́дно פון אויבן °גוט זעט מען; засы́пать я́му землёй, а ~ песко́м פאר־שיט* די גרוב מיט ערד, און פון אויבן אָנשיט* זאמד; 2. *(вверху)* פון אויבן, אויבן; сего́дняшняя газе́та лежи́т ~ הײַנטיקע צײַטונג ליגט אויבן; ~ кра́сный, внизу́ бе́лый אויבן [פון אויבן] רויט, אונטן [פון אונטן] ווײַס; 3. *(по поверхности)* אויבנאָף; ~ пла́вали жёлтые ли́стья אויבנאָף זײַנען אומגעשוווימען געלע בלעטער; ◇ смотре́ть на *кого-л.* ~ вниз קוקן אַף עמעצן פון אויבן אַראָפּ; ~ до́низу 1) *(целиком)* פון אויבן ביז אַראָפּ; 2) *(по реке)* פון אויבן פּונעם אויספלוס ביז דער לעפּצוג, ביז אונטן

сверхуро́чн|о *нареч.:* рабо́тать ~о אַרבעטן אײַבער־שאַיקע; ~ая рабо́та אײַבערשאַיקע; ~ое вре́мя אײַבערשאַן מ; 2. *в знач. сущ. мн.* אײַבער־אַרבעט־לוין מ

сверхчелове́к *м* אײַבערמענטש מ ־ן, אײַבערמענטשלעכער מ

сверхчелове́ческ|ий אײַבערמענטשלעכער; ~ое напряже́ние אײַבערמענטשלעכע אָנשטרענגונג

сверхчувстви́тельн|ый אײַבערשפּירעוודיקער; ~ые прибо́ры אײַבערשפּירעוודיקע מאכשי׳רים

сверхшта́тный אײַבערשטאַטיקער; אײַבערשטאַטנע(ר) *тж. неизм.*; אײַבערן שטאַט *после сущ.*

сверхъесте́ственный אײַבערנאַטירלעכער

сверчо́к *м* גריל ז ־ן

сверше́ни|я *мн. (чьи-л.)* אויפטון מצ., מעשׂים מצ.; год вели́ких ~й א יאָר פון גרויסע פּארווירקלעכונגען

сверя́ть *несов. см.* све́рить

све́сти|ть *сов.* אראָפּלאָזן*; сиде́ть ~в но́ги זיצן* מיט אראָפּהענגען*; 2. *(наклониться)* אריִבערהענגען* זיך (אײַבער); **свести́[1]** *сов.* 1. *(вниз)* אראָפּפּירן; ~ *кого-л.* с ле́стницы אראָפּפּירן עמעצן פון די טרעפּ; 2. *(в одно место)* צונויפּירן; их свёл слу́чай צוזאַמענ־פּירט; ~ бро́ви צונויפּציען* די בראָמען; 3. *(соединить, обобщить)* פּאריִניקן; ~ да́нные в табли́цу פּאריִניקן אין א טאַבעלע; 4.: он свёл руково́дство к го́лому администри́рованию פון אָנפירונג איז בא אים גע־וואָרן הוילע אדמיניסטרירונג; ~ всё к шу́тке מאכן פון רעדוצירן [צופּירן] ביז אלץ א שפּאס; ~ к ми́нимуму ארויסנע־מען*; 6. *(судорогой)* צונויפּקראַמפּן; у него́ свело́ но́ги ס׳האָט צונויפּגעצויגן, ס׳האָט אים פּארקראַמפּט די פּיס; 7. *разг. (рисунок)* אראָפּנעמען*; ◇ ~ концы́ с концо́ви קוים אויסקומען* מיט דער הוי־

צאָץ; ~ счёты с *кем-л.* עמעצן זיך מיט אָפּרעכענען; ~ *что-л.* на нет, ~ *что-л.* к нулю́ מאכן עפּעס צו נישט; ~ *кого-л.* с ума́ 1) מאכן עמעצן דול און מעשוגע; 2) *(обворожить)* פארדרייען עמעצן דעם קאָפּ; она́ его́ с ума́ свела́ ער ווערט די, זי האָט אים פארדרייט דעם קאָפּ קאפּאָרע נאָך איר

свести́[2] *сов. см.* своди́ть[2]

свести́сь *сов.* (к *дат.*): де́ятельность коми́ссии свела́сь к форма́льной прове́рке די אַרבעט פון דער קאָמיסיע איז באגרענעצט געווען בלויז מיט פאָרמעלן קאָנטראָל

свет[1] *м* 1. ו שײַן, ו ליכט; ~ со́лнца ז זונליכט, זונ-; при ~е луны́ בא דער שײַן פון דער לע(ענ)שײַן ו וואָנע; ~ и тень ליכט און שאָטן ו; 2. *(освещение)* ו שײַן; заже́чь ~ טאָג, טאָגלי̇כט ז אָנצינדן* די שײַן ו; электри́ческий ~ עלעקטרישע שײַן; плати́ть за ~ *разг.* צאָלן פאר שײַן; поверну́ться лицо́м к ~у אויס- קערעווען זיך מיטן פּאָנעם צו דער שײַן; лицо́ его́ свети́лось каки́м-то вну́тренним ~ом זײַן געזיכט האָט גע- לויכטן מיט עפּעס אן אינערלעך ליכט; 3. *перен.* ליכט ז; ~ и́стины עפּעס פון עמעס דאָס ליכט; стреми́ться к ~у и добру́ שטרעבן צו ליכט און גוטע מעסים; 4. *физ.* ו שײַן; ско́рость ~а די שנעלקייט פון שײַן; ◇ чуть ~, ни ~ ни заря́ וויניק ס'שא-, וויניק קיין טאָג אף קיין אופן; в ~е *чего-л.* אין שײַן פון עפּעס; броса́ть ~ на *что-л.* רעפלעקטירן* עפּעס; ви́деть *что-л.* в ро́зовом ~е זען* עפּעס אין רויזעלעך ליכט; ви́деть *что-л.* в мра́чном ~е זען* עפּעס אין א טונקעלער° שײַן

свет[2] *м* 1. *(земной шар)* ו ערד, ו וועלט, вокру́г ~а אַרום דער ערד אַרום דער וועלט; ча́сти ~а וועלט-; на всём ~е אף [אין] דער וועלט מצ. -טיילן; 2. *(человечество)* ו וועלט; всему́ ~у изве́стно (по)я- גע-, קומען* אף דער וועלט באוויזן* זיך אף דער וועלט, וועלט, אויפקומען* פון דרוק אַרויסגיין*, вы́йти в ~ בויר ווערן*; всё на ~е (אין דער וועלט) אלצדינג; ни за что на ~е (פאר קיין זאך) אין דער וועלט בע- קיינמאָל; на том ~е יענער- וועלט; אף שום-אויפן- וועלטיפן נישט; сжива́ть *кого-л.* со све́та [со ~у] טרייבן* [פארטרייבן*] עמעצן אין קיוואר ארײַן; руга́ть *кого-л.* на чём ~ стои́т אָנרופן* עמעצן, זידלען עמעצן מיט די לעצטע ווערטער; его́ уже́ на ~е нет ער איז שוין אין דער קאָרט; ער איז שוין אָלעוו-האשאָלעם אוועק(געגאן) פון דער וועלט *уст.*, ער איז שוין אפן אוילעם-האָלעמע *уст.*

свет||а́ть *несов. безл.:* ~а́ет עס שאַרײַעט, עס טאָגט אף טאָג

свети́ло *с* 1. ער ו הימל-ליכט; небе́сное ~ הימלקער-; 2. *перен.* פּער מ ן-ס; ~ нау́ки א לייכט- זײַל אין דער וויסנשאפט

свети́ть *несов.* 1. שײַנען, לייכטן*; 2. *(кому-л.)* -צו לייכטן*; ~ся *несов.* 1. *(излучать свет)* לייכטן*; *(о фосфоре и т. п.)* זיך לייכטן*; 2. *(быть освещённым):* свети́лось то́лько одно́ окно́ ס'האָט זיך געלייכט נאָר אין איין פענצטער; 3. *(выделяться белым цветом)* העלן; 4. *(тв.) перен.* (פאר, מיט) לויכטן*; его́ глаза́ свети́лись ра́достью [מיט] זײַנע אויגן האָבן געלויכטן פאר פרייד

светле́ть *несов.* 1. ווערן* (ער) ליכטיק; *(после дождя и т. п.)* אויסלייטערן זיך; 2. *перен.:* взгляд, лицо́ светле́ет דער בליק, דאָס געזיכט ווערט ליכטיק; на душе́ светле́ет ס'ווערט ליכטיק אין די אויגן; 3. *(виднеться)* העלן זיך

светло́ 1. *нареч.* ליכטיק; ла́мпа гори́т ~ דער לאָמפּ ליכט העל, ברענט ליכטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ליכטיק; в ко́мнате ~ אין צימער איז ליכטיק; бы́ло уже́ ~, когда́ он усну́л ס'איז שוין געווען ליכטיק, ווען ער איז אנשלאָפן געוואָרן

светловоло́сый בלאָנדהאָריקער, בלאָנדער

светло-голубо́й העל־בלויער

све́тл||ый 1. *(не тёмного цвета)* העלער; ~ый день א ליכטי- לייכטיקער צימער; ~ая ко́мната [א העלער] קער; 2. *(не тёмного цвета)* העלער, העלפּאַרביקער; *(о волосах)* בלאָנדער; ~ые глаза́ העלע אויגן; ~ое пальто́ מאנטל [א העלפּאַרביקער]; 3. *(чистый, прозрачный)* קלאָרער°; ~ый ручеёк א קלאָרער° ריטשקעלע; 4. *(радостный, прекрасный)* לייכטיקער; ~ое бу́дущее לייכטיקע דער- די לייכטיקע צוקונפט; ~ые воспомина́ния [וויכרוינעס] מאָנונגען; ~ые сто́роны жи́зни די לייכטיקע זײַטן [פון] לעבן; 5. *(ясный)* קלאָרער°; ~ый ум, ~ая голова́ א קלאָרער° מויח; 6. *(благородный, чистый)* לויטערע [לייכ- לויטערער, לייכטיקער; ~ые иде́алы א נאָבעלע פערזענלעכ- [טיקע; ~ая ли́чность א לייכטיקע נעשאָמע; קייט

светля́к *м* לעכט־זשוק מ ־עס

светово́й שײַן-, ליכט-; ~ сигна́л ליכט־סיגנאל מ ־ן; ~ год *астр.* שײַן־יאָר ז ־ן

светозащи́тн||ый: ~ые очки́ שוצבריל מצ.

светолече́бница *ж* עלעקטרע־שפּי- שײַן־שפּיטאָל מ ־ן טאָל מ ־ן

светолече́ние *с* ו שײַן־טעראפּיע, ו שײַן־היילונג, ו היילונג מיט שײַן

светолюби́вый *бот.* שײַנליב(גד)יקער

светомаскиро́вка *ж* ו שײַן־פאַרשטעלונג, ו רונג

светонепроница́емый שײַנפּעסטער

светоте́нь *ж жив.* ליכט־און־שאָטן מ

светоте́хника *ж* ו שײַן־טעכניק

светофи́льтр *м физ.* שײַן־פילטער מ ־ס

светофо́р *м* ן־ פאָטאָפאָר מ ן־; סוועטאָפאָר מ ן־ *разг.*

све́точ *м* לעכטזיל מ ן־

светочувстви́тельн||ый שײַנשפּירעוודיקער; ~ая плёнка שײַנשפּירעוודיקע פילמע

све́тск||ий 1. *(избранный)* העכע-, אריסטאָקראַטישער זי העכערע [די אריסטאָקראַטישע] רער; ~ое о́бщество טאלאָן־געשפּרעך; ~ий разгово́р געזעלשאפט; 2. *(благовоспитанный)* הינטוועלטיקער; *(о манерах тж.)* פּינער; 3. *(не церковный)* וועלטלעכער

свеч||а́ *ж* 1. = ז ליכט, ו, восковая́ ~а א ווקסענע לעמפּל אף הונדערט ליכט; ла́мпочка в сто ~е́й ליכטל ז ־ער; 2. *тех.* אָנצינדער מ ־ס; 3. *мед.* свече́ние *с* ו גלימערונג, ו ליומינעסצירונג, ו לעכטונג; ~ мо́ря ו יאָם־לעכטונג

све́чка *ж* 1. = ז ליכט, ו, ליכטל ז ־ער; 2. *см.* свеча́ 2, 3

све́шать *сов.* אָפּוועגן*

свéшивать(ся) *несов. см.* свéсить(ся)

свива́льник *м* וויקלשנור מ ־ן

свива́ть(ся) *несов. см.* свить(ся)

свида́ни||е *с* 1. אופטרעף מ ־ן, טרעפונג ו ־ען; *(влюблённых)* ראנדעוו* מ ־ען; назна́чить *кому-л.* ~е אָפּשטעלן באוֹך מ; 2. *(в больнице, тюрьме)* עמעצן א ראנדעוו* ־ן; ◇ до ~я! א גוטן טאָג! אף ווידערזען! *(вечером)* א גוטע נאכט!

свиде́тель *м* = מ ־אי̈דעס; ~ обвине́ния דער אי̈דעס מיצאַד דער באשולדיקונג; ~ защи́ты דער אי̈דעס מיצאַד דער פארטי̈דיקונג; призыва́ть *кого-л.* в свиде́тели ארוי̈ס־; ~ница *ж* = מ ־אי̈דעס; אי̈דעסטע ו ־ס *разг.*

свиде́тельск||ий: ~ие показа́ния די באוויזן פון די אי̈דעס

свиде́тельств||о *с* 1. *(словесное)* אופווייזן ז; по ~у современи́ков לויט ס׳וויזן אוף די מיטצי̈טלער; 2. *(подтверждающий факт)* באווייז מ ־ן; быть, служи́ть ~ом *чего-л.* עפעס* באווי̈זן; זאָגן אי̈דעס עפעס, ועגן עפעס; 3. *(показание)* באווי̈זן מצ. אי̈דעס־זאָגן ז; 4. *(документ)* די צי̈גענעניש ו ־ן, שין מ ־ען, צי̈גענעניש ו ־ס; ~о о рожде́нии מעטריקע ו ־ס; וועגן געבוירן *разг.*

свиде́тельств||овать *несов.* 1. *(о чём-л.)* באווי̈זן* עפעס, (וועגן) זאָגן אי̈דעס; на́дписи ~уют, что... די אופשריפטן דעם), אז... זאָגן אי̈דעס (וועגן דעם), אז... זאָגן אי̈דעס [וואָגט אי̈דעס], אז ער אין האמצאָע־ דאָס וויזט; 2. *юр.* גווי̈עס־אי̈דעס, זאָגן אי̈דעס* אָפּגעבן; 3. *(вин.; удостоверять подлинность)* באשטי̈ניקן; ~ по́дпись באשטי̈ניקן די כס׳מע

свина́р||ка *ж* ־ס ו כאוי̈רים־אופועראן; ~ник *м* כא־ ווי̈רים־שטאל ו ־ן

свине́ц *м* ז בלי̈

свини́на *ж* ז כאָזער־פלייש ז; כאָזער *разг.*

сви́нка[1] *ж (болезнь)* ו מומס; סווינקע *разг.*

сви́нка[2] *ж:* морска́я ~ ־ען כאָזערל ז ים־

свинов|о́д *м* = מ כאוי̈רים־ציכטלער; ~ство *с* כאוי̈־ רים־צוכט ו; ~ческий פאר כא־ כאוי̈רים־ציכטלערישער; *после сущ.* ווי̈רים־צוכט

свин||о́й כאָזער־; ~о́е са́ло ו סאָלע ו כאָזער־שמאלץ; ~а́я котле́та ו ־ן כאָזער־קאָטלעט; ~о́й хлеб כאָזערשע פי̈סלעך ו ־ן כאוי̈רים־שטאל; ~ы́е но́жки

свиномáтка *ж* (מצ. ..כאוי̈רים) ו מוטער־כאָזער

свинофе́рма *ж* ו ־ס כאוי̈רים־פערמע

сви́нс||кий *разг.* 1. *(грязный)* כאָזערשער; *(грубый тж.)* כאמולישער; 2. *(непорядочный)* כאָזערשער, שוויי־; ~тво *с* 1. *(грязь)* ו שמוץ מ; 2. *(низость)* כא־ נישער; ~ство ו ווערי̈ ו שוויינערי̈

свинцóв||ый 1. בלי־; ~ая пыль מ בלי̈שטויב; ~ые бели́ла ו בלי̈ווייס מ; 2. *(сделанный из свинца; тж. перен.)* בלי̈ענער; ~ая пу́ля א בלי̈ענע (שוי̈ס־)קויל; ~ая голова́ דער קאָפּ איז ווי אָנגענאָסן מיט בלי̈ ~ая тя́жесть א בלי̈ענע שווערקייט; 3. *(о цвете)* בלי̈ענער; ~ые ту́чи בלי̈ענע כמאָרעס

свинь||я́ 1. (מצ. כאוי̈רים) ו כאָזער; 2. *разг. (неопрятный человек)* א שמוציקער, א שמוציקער פארשוין; *(грубиян)* כאָזער; 3. *разг. (низкий человек)* דאָווער־, שווין מ ־ען, כאָזער; (מצ. כאוי̈רים) ו ־ס אכער

свире́ль *ж* ו ־ס דודע, פי̈פל ז ־ען

свирепе́ть *несов.* אין (דער) רעצי̈כע; *(о звере)* ארי̈נפאלן* (שטארק) ביים [צעבי̈יזערט] ווערן*

свире́пость *ж* ו רעצי̈כע; *(зверя)* ו בי̈זקייט

свире́пствовать *несов.* 1. ווי̈לדעווען; 2. *(о стихийном бедствии и т. п.)* בושעווען; *(о болезни)* בושעווען, אומ־ גיין*

свире́пый 1. *(о звере)* בי̈ן־ווילדער, בלוטדאָרשטיקער; 2. *(жестокий)* אומבאראכמאָ־, ראָצכישער, אכזאָרישער; נעסדיקער; *перен.* מוי̈רעדיקער, גרוי̈זאמער; ~ моро́з א בי̈יזער [צאָרנדיקער] מוי̈רעדיקער פראָסט בליק

свиса́ть *несов.* אראָפהענגען*

свист *м* ז פי̈פן, ו פי̈פערי̈; *(при помощи губ тж.)* ו סווי̈שטשערי̈, סווי̈שטשען; *(единичный)* מ פי̈ף; *(птиц)* ו טרי̈לערן; ~ ве́тра ו ווינט פי̈פן [דאָס הוֹדיען] פוֹגעם; ~ пуль (שוי̈ס־)קוילן; ◇ худо́жественный ~ ארטי̈סטישע סווישטשערי̈

свиста́ть *несов.*, **свисте́ть** *несов.* *פי̈פן; *(губами тж.)* סווי̈שטשען; *(о птицах)* טרי̈לערן; ве́тер сви́щет עס פי̈פן פון דער ווינט [הוֹדיעט] פי̈פט; свистя́т пу́ли עס פי̈פן די קוילן

сви́стнуть *сов. однокр.* *א פי̈פ טאָן; *(губами тж.)* א סווי̈שטשע טאָן*

свисто́к *м* 1. *(сигнал)* מ פי̈ף; дать ~ *א פי̈ף טאָן; 2. *(инструмент)* ז ־ען פי̈פל

свистопля́ска *ж разг.* מ טאראראָם

свисту́щий: ~ согла́сный *лингв.* א צי̈שנדיקער קאָנ־ צי̈ש־קאָנסאָנאנט מ ־ן, סאָנאָנט

сви́та *ж* ו באגלי̈טונג; סווי̈טע

сви́тер *м* מ ־ס סווי̈טער *разг.*

сви́ток *м* מ ־ען רולאָן; *(рукопись на пергаменте)* ו ־ס מעגי̈לע

свить *сов.* 1. *(скручивая, соединить)* צונויפדרייען; ~ верёвку א שטריק צונויפדרייען; 2. *(сплести)* אוי̈ס־ פלעכטן*; ~ венóк א קראַנץ אויסבויען; 3.: ~ гнездó א נעסט צונויפראָלן, צונויפוויקלען; 4. *(свернуть трубкой)* צונויפוויקלען זיך, צונויפראָלן זיך; ~ся *сов.* וועלן* נע־ אראָפּגיין* פו־; 2. *(сбиться с правильного пути)* ריי̈רט נעם דערעך־האי̈אָשער

свихну́ться *сов. разг.* 1. *(сойти с ума)* ריי̈רט; 2. *(сбиться с правильного пути)* פי̈סטול ו ־ן

свищ *м мед.* קעמפן פאר ~у א בוי̈סלאָן* אף דער פרי̈־ פרי̈הי̈ט; выпустить на ~у (הי̈ט); приговори́ть *кого-л.* к лише́нию ~ы פארמי̈שפעטן צום אָפּנעמען די פרי̈הי̈ט; ◇ демократи́ческие ~ы דעמאָקראַטישע פרי̈הי̈טן; ~а со́вести פרי̈הי̈ט; оста́вить за собо́й (по́лную) ~у де́йствий פון גאַנצן* לאָן; на ~е *(на досуге)* פאר זיך פרי̈ע הענט [שאָ] פרי̈ער צי̈ט

свобо́дн||о *нареч.* 1. פרי̈; ~о говори́ть по-англи́йски פרי̈ ענגליש רעדן*; чу́вствовать себя́ ~о פילן זיך פרי̈ [אומגעצוווּנגען]; 2. *(просторно)* געראָם; плащ сиди́т на нём ~о דער מאנטל ליגט אף אים געראָם [פרי־]; 3. *в знач. сказ. безл.:* в вагóне ~о אין וואגאָן איז געראָם, ס׳איז דאָ גענוג פרי̈ע ערטער אינעם וואגאָן; ~ый 1. פרי־; ~ые гра́ждане פרי̈ע בי̈רגער; ~ая мысль דער פרי̈ער מי̈ינונגען־; ~ый обме́н мне́ниями פרי̈ער געדאַנק

-אויסטויש; в ~ое врéмя אין דער פרײַער צײַט; у негó нет ни однóй ~ой минýты מיר האָט ניט קיין פרײַע מי-נוט; ~ые местá פרײַע ערטער; ~ые дéньги פרײַ-ע געלט; вход ~ый פרײַ — ארײַנאַנג; 2. *(непринуждённый)* פרײַ-א פרײַע [אומגע-אומגעצוווּנגענער, צוווּנגענע] באַנעמונג; 3. *(просторный)* גערעמער; *(об одежде тж.)* בריײַטער; сесть в бóлее ~ый вагóн זעצן זיך אין א וואַגאָן, וווּ ס׳איז גערעמער [וווּ ס׳איז דאָ מער פרײַע ערטער]; ~ая одéжда מאַלבושים גערעמע; ◇ ~ые электрóны *физ.* פרײַע עלעקטראָנען; разрешúте быть ~ым דערלויבט מיר גיין

свободолюбúвый פרײַהײַטלִיבנדיקער

свободомы́сл||ие *с* 1. ז פרײַדענקערײַ; ~ящий פרײַ-דענקנדיקער; 2. *в знач. сущ. м* = מ פרײַדענקער

свод *м* 1. *(текстов)* זאַמלונג ז -ען; *(цифровых данных и т. п.)* אינדעקס מ -ן; ~ закóнов געזעצבוך מ, ז; 2. *архит.* געוועלב ז; *(моста)* קאָדעקס מ -ן, (מצ. ..ביכער)

сводúть[1] *несов. см.* свести[1]

сводúть[2] *сов. (вин.; отвести куда-л. и привести обратно)* (מיט) צוגיין*; ~ *кого-л.* в цирк מיט צוגיין* עמעצן אין צירק

сво́дка *ж* מצ. סאַכאָקל-יעדיעס ז -ס, סוואָדקע ז -ס; *(метеорологическая)* ביולעטין מ -ען; операти́вная ~ אָפּע-ראַטיוו סוואָדקע; ~ погóды ביולעטין מ -ען, וועטער-בעריכט מ, דער ביולעטין וועגן וועטער

сво́дник *м разг.* = מ צוניפירער

сво́дн||ый 1. *(суммирующий)* סאַכאָקל-, סומאַרער; ~ый отчёт סאַכאָקל-בעריכט מ -ן, א סומאַרער בעריכט; 2. *(составленный из разных единиц)* געמישטער; ~ый полк א געמישטער פּאָלק; 3. *(о родстве)* שטיף-; ~ый брат (מצ. ..ברידער) מ שטיפ-ברודער; ~ая сестрá שטיף-שוועסטער = ז

сво́дчатый געוועלבטער, געוועלביקער

своё *см.* свой

своево́льный 1. אייגנווילִיקער; 2. *(совершаемый без разрешения)* אומדערלויבטער

своевре́менн||о *нареч.* רעכטצײַטיק, צו דער צײַט; по́мощь пришлá óчень ~о די הילף איז געקומען פונקט ווען מע דארף; ~ый רעכטצײַטיקער; צו דער צײַט *после сущ.*

своекоры́ст||ие *с* מ אייגנוץ; ~ный אייגנוציקער; ~ные цéли אייגנוציקע [ענאָיסטישע] צילן

своенра́в||ие *с* ז פּרימכדיקײַט, ז טראָצעוואָטישקײַט; ~ный (ר)טראָצעוואָטע *тж. нéизм.;* מיט פּרימכעס *после сущ.*

своеобра́з||ие *с* ז אייגנארטיקײַט; ~ный אייגנארטיקער

свози́ть[1] *несов. см.* свезти[1]

свози́ть[2] *сов. (отвезти и привезти обратно)* צופּאָרן* (מיט); ~ дóчку в Москвý מיט דער טאָכטער צופּאָרן* קיין מאָסקווע

свой *мн. см.* свой

сво||й *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свой *мн.*) *притяж. мест.* 1. *переводится в зависимости от лица, числа и рода субъекта действия* מײַן; דײַן; זײַן; איר; אונדזער; אײַער; זייער; я ищý ~й ключ איך זוך מײַן שליסל; ты нашёл ~ю книгу? דו האָסט געפֿונען דײַן בוך?; он пришёл со ~éй сестрóй ער איז געקומען מיט זײַן שוועסטער; онá уéхала к ~йм родúтелям זי איז אוועקגעפֿאָרן צו אירע עלטערן; *см. тж.* ваш 1; 2. *(своеобразный)* באזונ-דער, *иногда* + *притяж. мест.;* в э́том есть ~я прéлесть דאָס האָט א [זײַן] באזונדערן ריז; 3. *(собственный)* אייגענער *обыкн.* + *притяж. мест.;* онú éдут к мóрю на ~éй мáшúне זיי פֿאָרן צום יאם מיט זייער אייגע-נער מאשין; жить ~йм умóм לעבן מיט אייגענעם סייכל; 4. *в знач. сущ. с:* ты полу́чишь ~ё באַקומען דו וועסט [דײַן כיילעק, וואָס דיר קומט]; он стои́т на ~ём [דײַנס] כיילעק, וואָס דיר קומט]; ער האלט זיך בא זײַניקן; 5. *в знач. сущ. мн. (родственники) переводится в зависимости от лица, рода и числа* אונדזעריקע; אײַריקע; זײַניקע; דײַניקע; מײַניקע; איך בין געווען בא אײַערע; זייערע; я был у ~йх מײַניקע [בא מײַנע קרוֹיוים]; онá ушлá к ~йм זי איז דאָ אוועק צו אירע קרוֹיוים [צו אירע]; здесь все ~и́ אוועק; ◇ в ~ё врéмя 1) *(когда-то)* בעשטע, זײַנערצײַט; 2) *(своевременно)* אין זײַן צײַט; всё в ~ём врéмя אַלץ אין זײַן צײַט זאָל יעדער; он там ~й человéк ער איז דאָרט אַן אייגענער [א הײַמישער]; умерéть ~éй смéртью מעגטש שטאַרבן* מיטן אייגענעם טויט [נאַטירלעכן]; крича́ть не ~и́м гóлосом ווילד שרײַען*; в ~ём ро́де אַ באזונדערן, אַ מין, אַף א באזונדערע; он сам не ~й от *чего-л.* ער וויסט(ט) ניט אַף וועלכער [פּאַר] עפּעס; сказáть ~ё слóво в искýсстве וועלט ער איז אײַבער; рассказáть ~и́ми словáми זאָגן אַן אייגן וואָרט אין קונסט; го́ды берýт ~ё דערציילן מיט אייגענע וועָרטער; ге́ды יאָרן לאָזן זיך פֿילן; он ~ё возьмёт די ער וועט זיינס אויספֿירן

сво́йственн||ый *(дат.)* (דאַט.) אײַגנטימלעכער; со ~ой емý откровéнностью (פּאַר) ראַקטערישטישער; э́то емý не ~о מיט ענער אָפֿנהאַרציקײַט, וואָס איז אים אײַגנטימלעך [וואָס מיט דער אים אײַגנטימ-לעכער; איז פּאַר אים כאַראַקטערישטיש]; э́то емý не ~о [פּאַר אים כאַראַקטערישטישער] אָפֿנהאַרציקײַט, דאָס איז פּאַר אים ניט כאַראַקטערישטיש, באַגלײַט* מיט האָט ניט אוא טעות ער; человéку ~о ошибáться פֿעלערן איז בעדערף האָטעות

сво́йств||о *с* ן אייגנשאפֿט ז -ן; полéзные ~а метáллов די נוצלעכע אייגנשאפֿטן פון מעטאַלן; ~о *чьего-л.* харáктера די אײַגנטימלעכקײַט פון עמעצנס כאַראַקטער

свойств||ó *с* ז מעכוטאָנעשאפֿט; быть с *кем-л.* в ~é אָנקערן, זײַן* מיט עמעצן קרוֹיוים לויט מעכוטאָנעשאפֿט; זיך מיט עמעצן א מעכוטן

сво́ра *ж* 1. *охот. (ремень)* הונטרימען מ -ס; 2. *(стая собак)* קנופּיע ז -ס; טשטשקע ז -ס; 3. *перен.* קנופּיע ז -ס

сворáчивать *несов.* 1. *см.* своротúть; 2. *см.* свернýть 1, 2, 3

своротúть *сов. разг.* 1. *(сдвинуть)* רירן פֿון, -פֿאָרוקן; *(свалить)* אַוועקרערן, אומווארפן*; 2. *(повредить)* אויסקרימען

свои́ *см.* свой

свои́||к *м* (דער מאַן פֿונעם ווייבס שוועסטער) שוואָגער מ -ס; ~ченница *ж* (דעם ווייבס שוועסטער) שוועגערן ז -ס

свыка́ться *сов.*, **свы́кнуться** *несов.* (с *тв.*) צוגעווויינען (צו) זיך (צו); *(освоиться тж.)* צוגעווויינט ווערן*; אײַנ-געווויינען זיך (מיט)

свысока́ *нареч.* פֿון אויבן אַראָפּ; смотрéть на *кого-л.* ~ קוקן אַף עמעצן פֿון אויבן אַראָפּ; относúться к *кому-л.* ~ באַציִען* זיך צו עמעצן מיט ביטל

свы́ше 1. *нареч.* פֿון אויבן; по прика́зу ~ לויט א באפֿעל פֿון אויבן; 2. *предлог с род. п.* אי̇בער; *(с колич. числ.)* אריבער, הע̇כער; э́то ~ мои́х сил דאָס איז אי̇בער מי̇נע קו̇כעס; ~ двадцати́ госте́й אריבער [הע̇] כער] צוואָנציק געסט

свя́занн‖ый 1. *(стеснённый, несвободный)* געצוי̇מטער; ~ые движе́ния געצוי̇מטע באוועגונגען; ~ая речь געצוי̇מ-טע [האָמעטנע] רייד

связа́ть *сов.* 1. *(скрепить концы)* צוזוי̇פבינדן*; *(узлом)* פארקנו̇פן, פארבי̇נדן* מיט א קנופ; 2. *(объединить какие-л. предметы)* פארבי̇נדן*; ~ всё в у́зел. מאכן פון אָלע זאכן א פעקל; 3. *(спутать, лишая свободы)* בינדן*; перен. *(инициативу и т. п.)* צוי̇מען; אי̇נהאלטן*; ~ престу́пника בינדן* דעם פארברע̇כער; 4. *(обязать)* מע̇כ-טי̇עווען זיך*; ~ себя́ сло́вом געבן* א נ̇יידער, כ̇טי̇עווען זיך*; 5. *(установить сообщение)* פארבי̇נדן*, פארי̇ניקן; желе́зная доро́га связа́ла дере́вню с го́родом די אי̇זענבאן האָט פאריי̇ניקט [האָט פארבו̇נדן] דאָס דאָרף מיט דער שטאָט; 6. *(установить связь)* פארבי̇נדן*; ~ *кого-л.* по телефо́ну с Москво́й פארבי̇נדן* עמעצן דורכן טעלעפאָן מיט מאָסקווע; нача́льник экспеди́ции связа́л корреспонде́нта с геоло́гами דער אָנפירער פון דער עקס-פעדי̇ציע האָט פארבו̇נדן דעם קאָרעספאָנדע̇נט מי̇ט די געאָלאָגן; 7. *(сблизить, сдружить)* מאכן° פאר-, גאָעטע° געמיינזאמע אינטע-רעסן האָבן זיי פארבו̇נדן; их связа́ли о́бщие интере́сы זיי האָבן צו-בינדן*; их связа́ла судьба́ גו̇פנעפירט דער גורל; 8. *(сочетать)* פארבי̇נדן*; ~ теорию с пра́ктикой פארבי̇נדן* טעאָריע מיט פראָקטיק; 9. *(установить зависимость)*: головны́е бо́ли свя́заны с высо́ким кровяны́м давле́нием דער קאָפֿוויי̇טיק נעמט [זיך פון הויכן° בלו̇טדרוק; 10.: пое́здка свя́зана с больши́ми расхо́дами די רי̇זע איז געבונדן מי̇ט [די רי̇זע איז גרויסע° הויצאָגן; ◇ ~ по рука́м и нога́м *кого-л.* פי̇ס פֿוטען עמעצן בא (די) הענט און (בא די) פֿוטען; ~ себе́ ру́ки בינדן* זיך די הענט; ~ся *сов.* 1. *(сцепиться)* צוזו̇פבינדן* זיך (אי̇נער מי̇טן אַנדערן); 2. *(установить связь с кем-л.)* פארבי̇נדן* זיך (מי̇ט) אַי̇ן-, שטעלן א פארבי̇דונג (מי̇ט); ~ся с ме́стными краеве́дами פארבי̇נדן* זיך מי̇ט די אָרטי̇קע קאָנטקנער; ~ся *с кем-л.* по телефо́ну פארבי̇נדן* זיך מי̇ט עמעצן דורכן טעלע-פאָן, אי̇נשטעלן מי̇ט עמעצן א פארבי̇נדונג דורכן טעלע-פאָן; 3. *разг. (завести общие дела)* האָבן* צו טאָן*, האָבן* מאָנע-מאָסע; заче́м ты с ним связа́лся? וואָס האָסטו זיך אָנגעהויבן מי̇ט אי̇ם?

связи́ст *м* = פארבי̇נדלער מ; ~ка *ж* פארבי̇נדלערן ו ־ס

свя́зк‖а *ж* 1. ביונטל ז ־עך; *(книг, бумаг)* פעקל ז ־עך; 2. *анат.* (מע. בעו̇נדער) באַנד מ; голосовы́е ~и קאָפֿולע ו ־ס; 3. *грам.* שטי̇מבענדער מע.

связн‖о́й 1. פארבי̇נד־; ~о́й самолёт פארבי̇נד־אערא־-; 2. *в знач. сущ. м* = פארבי̇נדלער מ

свя́зн‖ость *ж* בי̇נדיקי̇ט ו, געבו̇נדנקי̇ט ו; ~ый расска́з בי̇נדיקער, בו̇נדענער א בי̇נדיקע דערצי̇י-לונג

связу́ющ‖ий: ~ее звено́ פארבי̇נד־רינג מ ־ען; ~ее вещество́ צוזו̇פבינד־שטאָף מ ־ן

свя́зывать(ся) *несов. см.* связа́ть(ся)

связ‖ь *ж* 1. *(взаимная зависимость)* צוזאַמענבונד מ; *(смысловая)* צוזאַמענהאנג מ; ~ь нау́ки с произво́дством פֿרא̇דוקציע דער צוזאַמענבונד צווישן דער וויסנשאפט און דער; 2. *(узы)* פארבי̇נדונג ו; кро́вная ~ь на́шей интеллиге́нции с наро́дом די לע̇בלעכע פארבי̇נדונג צווישן אונדזער אינטעליגענץ און דעם פאָלק; 3. *(общение)* בי̇נדונג ו ־ען; *мн. тж.* באציונגען מע.; поддержи́вать дру́жественные ~и с *кем-л.* פרי̇נטשאפט* אונטערהאלטן*; торго́вые ~и עמעצן [באציונגען] מיט עמעצן לע̇כע פארבי̇נדונגען מע. האַנדלס־פארבי̇נדונגען; 4. *(средства сообщения)* פארבי̇נדונג ו; телефо́нная ~ь טעלעפאָן־פארבי̇נדונג ו; рабо́тник ~и = פארבי̇נדלער מ; отделе́ние ~и פאָסט־(און) פארבי̇נדונגס־אָפּטי̇ילונג ו ־ען; טעלעגראָף־)אָפּטי̇ילונג ו ־ען; 5. *мн. (протекция, знакомство)* באקאַנטשאפט מע., פארבי̇נדונגען מע.; 6. *(любовная)* אי̇ן צו-; ◇ в ~й с *чем-л.* אי̇נטי̇מע פארבי̇נדונג; *(по причине)* זאַמענהאנג מיט עפּעס; в ~й с тем, что... אי̇בער, מאַכמעס; אין צוזאַמענהאנג דערמי̇ט, וואָס···; העי̇ו̇ס··· אי̇בער [מאַכמעס] דעם, וואָס···

святи́лище *с* מ הי̇יכל

свя́то *нареч.* הי̇ליק, אכפערדיק; ~ соблюда́ть *что-л.* עפּעס אכפערדיק אָפּהי̇טן*; ~ чтить па́мять геро́ев ערן דעם הי̇ליקן אָנדענק פון די העלדן

свят‖о́й 1. הי̇ילי̇קער; за ~о́е де́ло Револю́ции פאר דער הי̇ילי̇קער זאך פון (דער) רעוואָלי̇ו̇ציע; для него́ нет ничего́ ~о́го פֿאר לאכט זיך אויס פון אלץ וואָס הי̇י-ליק איז; 2. *в знач. сущ. м* ··קע מ הי̇ילי̇קער; ◇ ~а́я ~тых ז קאָדשע־קאָדאָשים, דאָס סאָמע הי̇ילי̇קע

свя́тость *ж* ו הי̇ילי̇קי̇ט

святота́тство *с* מ ,כי̇לעל־האקו̇ידעש ו פארשוו̇עכונג

свято́ша 1. *м* ־עס מ ,פרומאָק ,צוויי̇אָק ,גאָטס גא־; ־ס ו ,וויי̇ציד־קאָסקע צווויי̇אטשקע; 2. *ж* נעוו מ

святы́ня *ж* ז הי̇ילי̇קטום ,ו הי̇ילי̇קי̇ט

свяще́нник *м* ··כע מ ־ס ,פרי̇סטער גי̇סטלעכער; *(православный тж.)* גאָלאָך מ (מע. גאָלאָכים); *(протестантский тж.)* פאָסטאָר מ ־ס

священноде́йствовать *несов. ирон.* קי̇שעפן

свяще́нный הי̇ילי̇קער כוויו̇ן; ~ долг הי̇ילי̇קער

сги́б *м* מ ־ן אי̇סבייג; *(вогнутость)* אי̇נבייג מ ־ן; ~ ло́ктя עלנבויגן מ ־ס; ~ газе́ты דער קנייטש [דער צי̇טונג אי̇נבייג]

сгиба́ть(ся) *несов. см.* согну́ть(ся)

сги́нуть *сов. разг.* פארפאַלן ווערן*, אומקומען*; сгинь! מי̇נע אויגן זאָלן דיך מער, אי̇נגעזונקען זאָלסטו ווערן! ניט אָנקומען!

сгла́дить *сов.* 1. *(уничтожить неровности)* גלאַט מאכן, גלי̇יך מאכן; צוגלעטען; 2. *(ослабить, смягчить)* פאר-גלעטן; פארבי̇טן*; ~ противоре́чия די סטי̇רעס פארגלעטן דעם ניט־אָנגענע-מען; מען אי̇נדרוק; ~ся *сов.* 1. גלאַט ווערן*, גלי̇יך ווערן*, פאריבן פארגלעטן ווערן*; 2. *перен.* צוגעגלעטן ווערן*

сгла́живать(ся) *несов. см.* сгла́дить(ся)

сгла́зить *сов.* געבן* א גוט־אויג, געבן* אן אינ(ה)אָרע

сглупи́ть *сов. разг.* טאָן* א נאָרישקי̇ט

сгнить *сов.* פארפוילט ווערן*

сгнои́ть *сов.* לאָזן* פארפוילט ווערן

сгова́риваться *несов. см.* сговори́ться 1

сго́вор *м (договорённость)* м אָפּרעד, м העסקעם; *(преступное соглашение)* צונויפרעד (געהיימער); они́ в ~е זיי האָבן זיך צונויפגערעדט

сговори́ться *сов.* 1. *(условиться, договориться)* *אָפּרעדן; *זיך צונויפרעדן; 2. *(достигнуть договорённости)* *זיך צו א העסקעם, פארשטענדיקן קומען

сгово́рчивый נאָכגיביקער; он ~ человéк ער איז א מיט אים איז גרינג זיך צונויפ-, נאָכגיביקער (פארשוין) רעדן

сгоня́ть *несов. см.* согна́ть

сгора́ни||е *с* ן אויסברענונג; дви́гатель вну́треннего ~я פארברענונג-מאָטאָר, א מאָטאָר פון אינערלעכער ברענונג ן־

сгора́ть *несов.* 1. *см.* сгоре́ть 1, 4; 2.: ~ от нетерпе́ния *פאר אומגעדולד; ~ от стыда́ פארפלאַמט ווערן* פאר בושה

сго́рбить *сов.* אײַנהויקערן, אײַנהאָרבען; ~ся *сов.* -אײַנ אײַנהאָרבען זיך, הויקערן זיך

сго́рбленный אײַנגעהאָרבעטער, אײַנגעהויקערטער; ~ от ста́рости פון עלטער אײַנגעהויקערטער

сгоре́ть *сов.* 1. *פארברענען, פאַרברענט ווערן; *(о дровах и т. п.)* אויסברענען; 2. *(не щадить себя в работе)* *פאַטערן די קויכעס, אויסגעשעפט ווערן*; 3. *(пересохнуть от зноя — о растительности)* פארסאָרפעט; *אויסגעטריקנט ווערן, ווערן*; 4. *(сгнить, сопреть и т. п.)* *צעפוילט ווערן, צעפליעט ווערן*; 5. *см.* сгора́ть 2

сгоряча́ *нареч.* פון דער הייסער מינוט

сгреба́ть *несов.*, сгрести́ *сов.* 1. *(в одно место)* צונויפשארן; 2. *(с поверхности)* אַראָפשארן

сгружа́ть *несов.*, сгрузи́ть *сов.* *אויסלאָדן

сгруппирова́ть *сов.* צונויפגרופירן; ~ся *сов.* -צונויפ פירן זיך

сгуби́ть *сов. разг. (кого-л.)* *אוועקהארגענען; *(что-л.)* פאַטערן

сгусти́ть *сов.* פארגעדיכטערן, געדיכט מאכן; קאָנדענ-, אויסמאָלן מיט צו געדיכטע פארבן; ◇ ~ кра́ски *שאפן אין אָנגעצוי-, אָנציען* די אטמאָספער [אין אָנגעשטרענגטע] געגנט; ~ся *сов.* געדיכט-, קאָנדענסירט ווערן*; פארגעדיכטערן זיך, (ער) ווערן*; темнота́ сгусти́лась דאָס כאשכעס איז געדיכטער געוואָרן; ◇ атмосфе́ра сгусти́лась די אטמאָספער איז געוואָרן אָנגוי- צויגענער [אָנגעשטרענגטער]

сгу́ст||ок *м* 1. ן קאָנדענסאַט; ~ки кро́ви (געדיכטע) שטיקער בלוט; 2. *перен.* ן קאָנצענטראַט; ~ энéргии א קאָנצענטראַט פון ענערגיע

сгуща́ть(ся) *несов. см.* сгусти́ть(ся)

сгущённ||ый: ~ое молоко́ קאָנדענסירטע מילך

сдава́ть *несов. см.* сдать

сдава́ться[1] *несов.* 1. *см.* сда́ться; 2. *(внаём)* -פארדינ ס׳פארדינגט זיך א צימער צו* זיך, נען; сдаётся ко́мната זיך האָט אומגליק פארקלעמט איר הארץ; страх ~л ей го́рло זי איז געבליבן אָן אָטעם פאר שרעק

сда́вленный *(о голосе, крике)* פארשטיקטער

сда́вливать *несов. см.* сдави́ть

сдать *сов.* 1. *(передать)* *אײַבערגעבן; *(законченную работу)* *אָפּגעבן; ~ дежу́рство *кому-л.* *אײַבערגעבן; ~ дела́ *кому-л.* *אײַבערגעבן; ~ в эксплуата́цию *אָפּגעבן אין אינאָנים; 2. *(отдать, поместить куда-л.)* *אָפּגעבן; ~ ве́щи в бага́ж *אָפּגעבן די זאכן אין באגאַזש; ~ кровь на ана́лиз *אָפּ(אָפּ)געבן דאָס בלוט אף אנאַליז; 3. *(вернуть)* *אָפּגעבן [אום-, אומקערן, *אָפּגעבן; ~ кни́ги в библиоте́ку *אָפּגעבן [קערן] די ביכלעך אין ביבליאָטעק; 4. *разг. (дать сдачу)* *פאר-, *געבן, ארויסגעבן; 5. *(отдать внаём)* *דינגען; ~ ко́мнату *פארדינגען; ~ *что-л.* в аре́нду עפעס אין ארענדע *אָפּגעבן; 6. *(выдержать испытания)* *אָפּגעבן; ~ экза́мены עקזאַמענעס *אָפּגעבן; ~ матема́тику (דעם עקזאַמען אף) מאטעמאַטיק *אָפּגעבן; 7. *(отдать неприятелю)* *אָפּגעבן; ~ го́род *אָפּגעבן די שטאָט; 8. *разг.:* он си́льно сдал по́сле боле́зни ער איז שטאַרק אראָפּ נאָך דער שלאַפקייט; 9. *разг. (испортиться)* קאַליע ווערן*; машѝна сдала́ קאַליע גענוג; ~ся *сов.* 1. *אונטערגעבן זיך; *(об армии, крепости и т. п. тж.)* קאפיטולירן; ~ся в плен -אײַבער *געבן זיך אין געפאַנגנשאפט; гроссме́йстер сда́лся דער גראָסמייסטער האָט זיך אונטערגענגבן [האָט אָפּגענגבן] אָפּ-; 2. *(отступить перед трудностями)* *אָפּטרעטן (קענן), *שרעקן זיך (פאר); 3.: ~ся на про́сьбы אײַנגיין* אף דער ביטע

сда́ч||а *ж* 1. *(действие)* ז אײַבערגעבן, ז אָפּגעבן; ~а внаём ז פארדינגען; ~а экза́менов -עקזאַמען אָפּגעבן; ~а кре́пости פעסטונג *אָפּגעבן די; 2. *(излишек денег)* מ אויסגאַב; получи́ть ~у *אויסגאַב נעמען; дать ~у *געבן אויסגאַב; ◇ дать *кому-л.* ~и *געבן עמעצן אף צוריק

сдвиг *м* ן אײַבערוק, ן דאָס פארוקן זיך; 2. *(изменение)* ן־ אײַבערוק

сдвига́ть(ся) *несов. см.* сдви́нуть(ся)

сдви́нуть *сов.* 1. *אָפּרוקן; ~ *что-л.* с ме́ста עפעס רירן פארוקן דאָס היטל; ~ шáпку на заты́лок *פונעם אָרט; 2. *(сблизить)* צונויפרוקן; ~ бро́ви -צונויפ אף אהינטער; ~ся *сов.* 1. *(переместиться)* *אָפּרוקן; ציען*; не ~ся с ме́ста *פונעם אָרט זיך נישט קיין ריר טאָן; 2. *(приблизиться друг к другу)* צונויפרוקן זיך

сде́лк||а *ж* 1. *(торговая)* ן־ געשעפט; *(договор)* מ אָפּמאַך; 2. *(полюбовное соглашение)* מ־ן אויסגלייך; пойти́ на ~у с *кем-л.* *אײַנגיין מיט אף אויסגלייך; 3. *(тайный сговор)* עמעצן אָפּמאַך הינטן־ארום; ◇ ~а с со́вестью א קאָמפראָמיס מיטן געוויסן

сде́ль||но *нареч.* פונעם שטיק; рабо́тать ~но אַרבעטן פונעם שטיק; ~ный שטיק-; פונעם שטיק *после сущ.*; ~ная опла́та מ שטיקלוין; ~ная рабо́та ן שטיקארבעט, אַרבעט מיט געצאָלטס פונעם שטיק; ~щик *м разг.* = מ שטיקארבעטער; ~щина *ж* ן שטיקארבעט

сдёргивать *несов. см.* сдёрнуть

сде́ржанн||о *нареч.* צוריקגעהאלטן; ~ость *ж* -צוריקגע האלטנקייט ן; ~ый 1. צוריקגעהאלטענער; ~ый человéк א מעסיקער טאָן; ~ый тон א צוריקגעהאלטענער מענטש; ~ый отвéт א צוריקגעהאלטענער ענטפער; 2. *(подавляемый)* אײַנגעהאלטענער; ~ый смех אן אײַנגעהאלטן [א פארשטיקטער געלעכטער]

сдержáть *сов.* 1. *(противостоять натиску чего-л.)* פֿאַרהאַלטן*, אײַנהאַלטן*; *(устоять против чего-л.)* (קעגן) בײַשטיין*; ~ напóр воды דעם דרוק אײַנהאַלטן*; ~ нáтиск врагá דעם דרוק פֿאַרהאַלטן*; 2. *(остановить)* בײַשטיין*, קענען דרוק פֿונעם סוינע; ~ лóшадь אײַנהאַלטן*, אײַנצוימען; ◇ ~ себя́ דאָס פערד האַלטן* זיך אין באהערשן זיך; ~ слóво דאָס האַלטן* ווערט; ~ся *сов.* די הענט זיך אין די הענט האַלטן*, זיך

сдéрживать(ся) *несов. см.* сдержáть(ся)

сдёрнуть *сов.* אַראָפּשלעפּן*, אַראָפּרײַסן*

сдирáть *несов. см.* содрáть

сдóба *ж* 1. *(в тесте)* פּאַרפּראָוועכץ ז; 2. *собир.* פּעטס און פֿוטער־געבעקס ז

сдóбн||ый: ~ая бýлка פֿוטער־בולקע ז"ס; ~ый кóржик אײַערטייג ז, זיס טייג; ~ое тéсто אײַער־קיכל ז"ער; ~ое печéнье פּאַר [זיי מיר מויכל] פּאַר דעם, וואָס אײַערצוקאָכן; ◇ жить ~им днём 1) *(не отставать от жизни)* לעבן מיט די אינטערעסן פון אונדזער צײַט; 2) *(не думать о будущем)* ניט וועלן* וויסן, וואָס מאָרגן ווועט זײַן

сдержáть *сов.* הײַפֿט־נערוו ז

сдéржива||ть *несов.* (גרײַז־)גראָ(וו)ן*, ווערן, גרויזן; **~ющ||ий** גראָוו־ווערנדיקער; *(о человеке тж.)* גרויזיג; ~ие вóлосы גראָוו־ווערנדיקע האָר

сдержи́ваться *сов.* אופּכאווערן זיך, באפרײַנדן זיך

сдувáть *несов. см.* сдуть

сдýру *нареч. разг.* נאָרישערהײַט

сдуть *сов.* אראָפּבלאָזן*

сё: ни то ни сё ניט פליישיק, ניט דאָס, ניט יענץ; ни с того́ ни с сего́ מילכיק, אָן א, אינמיטנד(ע)רינען פּאַרוואָס, אָן א פּאַרוועג

сеáнс *м* סעאַנס ז"ן

себé[1] *см.* себя́

себé[2] *частица разг.* זיך; он идёт ~ ער גייט זיך; ◇ ничегó ~ נישקאָשע; ничегó ~ мéлочь! *ирон.* דאָס הייסט ניט (שטארק) פֿיגלדיק; так ~ אַ קליניקײט; **~бестóимость** *ж* קאָרנקאָסט ז, זעלבסטקאָסט ז"ן

себ||я́ *возвр. мест. (род., вин.* себя́, *дат., предл.* себé, *тв.* собóй, собóю) זיך; ~я́ я не считáю זיך רעכן; ~é он взял мéньшую дóлю זיך האָט ער גענומען; ~é виновáт сáмого ~я́ איך בין; я винóвен сáмому ~é איך האָב מען דעם קלעפּערן כיילעק; он не довóлен собóй ער איז מיט זיך אליין שׂולדיק; о ~é я не говорю́ ניט צופּרידן; к ~é зашёл он ער איז צו זיך; он не стал у́жинать, а сráзу ушёл к ~é ער האָט זיך אָפּגעזאָגט פון דער וועטשערע און איז גלײַך אוועק אין זײַן צימער; у ~я́ дирéктор ער איז בא דער דירעקטאָר; я у ~я́ посадúл я́блоню איך האָב (אין קאָבינעט) זיך; ◇ он вне ~я́ ער איז אויסער זיך; по ~é 1): он подыскáл рабóту ער האָט צוגעזוכט אן אַרבעט פאר זײַנע קינדער; 2) *(после себя)* נאָך זיך; он остáвил по ~é дóбрую пáмять ער האָט אײַבערגעלאָזט נאָך זיך א גוט געדענקעניש; про ~я́ 1) *(шёпотом)* שטילינקערהײַט; 2) *(не вслух)* אין זיך; ему́ не по ~é 1) *(нездоровится)* עפּעס פילט זיך; 2) *(неловко)* ער פילט זיך עפּעס פּריק־גוט; ער זיך ניט־גוט רע; он не в ~é ער איז שטארק צערודערט; онá хорошá собóй זי איז שיין°, זי זעט אויס גאנץ ווויל [גאנץ פינ]

себялю́бие *с* עגאָיזם ז

сев *м* פּאַרזיי; весéнний ~ פרילינג־פּאַרזיי ז"ן

сéвер *м* 1. ז"ן צאָפּן; на ~ צאָפּן־צו; к ~у от... צאָפּן־צו פון...; 2. (С.) *(северные страны, районы)* צאָפּן ז"ן; ◇ Крáйний Сéвер צאָפּן [עקסטער] דער; **~нее** צאָפּנדיקער, צו צאָפּן־צו; **~ный** 1. צאָפּן־, צאָפּנדיק; ~ный вéтер צאָפּן־ווינט א, ז"ן; 2. *(обращённый к северу)* צאָפּן־זײַטיקער

сéверо-востó||к *м* צאָפּן־מיזרעך ז"ן; **~чный** צאָפּן־מיזרעכדיקער; ~чный вéтер ווינט א צאָפּן־מיזרעכדיקער

сéверо-зáпад *м* צאָפּן־מערעוו ז"ן; **~ный** צאָפּן־מערעוודיקער; ~ный вéтер ווינט א צאָפּן־מערעוודיקער

северя́нин *м* = ז"ן צאָפּן־אינווינער

севооборóт *м* ז"ן זײַ־פּאַרקער

севрю́га *ж* סעווריוגע ז

сегмéнт *м* ז"ן סעגמענט

сегóдня 1. *нареч.* הײַנט; ~ у́тром הײַנט אינדערפרי; ~ вéчером הײַנט אפּדערנאָכט; 2. *в знач. сущ. с* הײַנט ז"ן; ◇ не ~зáвтра — ניט הײַנט דער הײַנטיקער טאָג, איז מאָרגן די נאָענטסטע טעג

сегóдняшн||ий 1. הײַנטיקער; на ~ий день בא הײַנטיקן טאָג, הײַנטצוטאָג; 2. *в знач. сущ. с:* простú меня́ за ~ее אונטשולדיק מיר [זײַ מיר מויכל] פאר דעם, וואָס איז הײַנט געשען; ◇ жить ~им днём 1) *(не отставать от жизни)* לעבן מיט די אינטערעסן פון אונדזער צײַט; 2) *(не думать о будущем)* ניט וועלן* וויסן, וואָס מאָרגן ווועט זײַן

седáлищ||е *с* זעזעס ז, גערעוו ז"ן; **~ный:** ~ный нерв הײַפֿט־נערוו ז"ן

седéть *несов.* (גרײַז־)גראָ(וו)ן, וועלן*, ווערן

седéющ||ий גראָוו־ווערנדיקער; *(о человеке тж.)* גרויזיג; ~ие вóлосы גראָוו־ווערנדיקע האָר

седúна *ж* 1. גראָ(וו)ע האָר; 2. *тк. ед. (проседь в мехе)* וויסע־גרויע הערלעך; 3. *тк. ед. (белый налёт на чём-л.)* אשגרויקײט ז"ן; ◇ дожúть до седúн דערלעבן זעלבע בײַ די גראָ(וו)ע האָר; *(о женщине тж.)* דערלעבן ביז גראָוון צאָפּ

седлó *с* זאָטל ז"ן

седлови́на *ж* (בארג־)פּאַרטפּונג ז"ן

седобоpóдый גראָוובאָרדיקער; מיט א גראָוער באָרד

седовлáсый, седоволóсый גראָ(וו)ער, גראָוואָהאָריקער; *после сущ.* מיט גראָ(וו)ע האָר

сед||óй 1. גראָ(וו)ער; *(о человеке тж.)* גראָוואָהאָריקער; א (גרײַז־)גראָ(וו)ער; ~ы́е виски́ גראָ(וו)ע שלייפן; ~óй стари́к א גרויער; 2. *перен.* גרויער; ~óй тума́н נעפּל; ◇ ~áя старинá דער טיפער אוראלט; до ~ы́х волóс ביז די גראָוע האָר

седóк *м* 1. *(всадник)* = ז"ן רײַטער; *(на велосипеде)* וועלאָסיפעדיסט ז"ן; *(на мотоцикле)* מאָטאָציקליסט ז"ן; 2. *(в экипаже)* פּאַסאַזשיר ז"ן; פּאַרשוין ז"ן *уст.*

седьм||óй זיבעטער; ~áя часть זיבעטל ז, זיבעט־; половúна ~óго זיבן האלב; ему́ пошёл ~óй деся́ток ער איז שוין אריבער די שישים; ◇ быть на ~óм нéбе זיין* אפן זיבעטן הימל

сезóн *м* ז"ן סעזאָן; одéться не по ~у זיך* אָנטאָן; **~ник** *м* = ז"ן סעזאָן־אַרבעטער; **~ный** סעזאָן־; ~ные рабóты סעזאָן־אַרבעטן מע.

сей *мест.* דיזער, דער דאָזיקער, אָט דער; ◇ до сих пор 1) *(доныне)* אד(ה)יאָם, אד(ה)יִעם; 2) *(до этого места)* ביז אהער, ביז דאָזאָנען; по сей день אד(ה)יִעם, אד(ה)יאָם, ביז הײַנטיקן טאָג; сию́ минýту באלד, טיקף, די מינוט

сейнер *м (судно)* סיִינער ז ־ס
сейсми́ческий סייסמישער
сейсмо́граф *м* סייסמאָגראף ז ־ן
сейф *м* פּיִער־קאסע, זיִכער־שאפע ז ־ס, סייף ז ־ן
сейча́с *нареч.* 1. *(в настоящее время)* איצט, אצינד; ~ мне не́когда איצט האָב איך ניט צייט; 2. *(только что)* נאָרוואָס; я ~ из́ дому [איך קום] איך בין נאָרוואָס פונדערהיים; 3. *(в скором времени)* באלד; я ~ приду́ איך וועל באלד קומען; ~ же באלד טאָקע, טייקעף
се́канс *м мат.* סעקאנס ז ־ן
секре́т *м (тайна)* סאָד ז (מצ. סוֹי- סעקרעט, בעסאָד־סוֹי- בעסאָד; по ~у בעסאָד; под большим ~ом האלטן* עפעס בעסאָד; держа́ть *что-л.* в ~е דעם סאָד* אויסגעבן; выдать ~ אויס)באהאלטן* עפעס, ניט מאכן קיין סאָד פון עפעס (פאר קיינעם); ◇ ~ полишине́ля א סאָד אף גאנץ ברעג
секретариа́т *м* סעקרעטאריאט ז ־ן
секрета́р||ский סעקרעטאר־; סעקרעטאָרישער; ~ская рабо́та סעקרעטאָר־ארבעט ז; ~ские обя́занности סעקרעטאָרישע פליכטן, פליכטן פון א סעקרעטאָר; ~ша *ж разг.* סעקרעטאָרש ז ־ס, סעקרעטאָרשע ז ־ס
секрета́рь *м* סעקרעטאָר ז ־ן; ли́чный ~ פערזענלע- געהילף־סעקרעטאר; генера́льный ~ סעקרעטאָר כער; ~ собра́ния דער פּראָטאָקאָל־סעקרעטאָר; ~ обко́ма דער סעקרעטאָר פון דער פּאַרטיע; учёный ~ דער סעקרעטאָר פון דער געזעלשאפטלעכער סעקרעטאָר; ◇ государ́ственный ~ *(в США)* מעלוכע־סעקרעטאר ז, שטאָט־סעקרעטאר
секре́тничать *несов. разг.* סוֹדעס [פּראָוען] פּירן, פּירן [פּראָוען] סעקרעטן
секре́т||о *нареч.* געהיים; *(доверительно)* קאָנפידענציעל, פּאַרטרויליך; соверше́нно ~о *(гриф)* פולקום געהיים
секре́тн||ый 1. געהיימער; ~ое совеща́ние א געהיימע באראטונג; 2. *(с секретом)* סעקרעטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый замо́к א שלאָס מיט א סעק-, א סעקרעטנע(ר) שלאָס; ~ый вы́ход א באהאלטענער [א סעקרעטנע] אויס- רעטע; ~ый агент
секре́ци||я *ж физиол.* סעקרעציע ז, אויסשייד; же́лезы вну́тренней ~и דריזן פון אינערלעכער סעקרעציע, דריזן פון אינערלעכן אויסשייד
секс *м* סעקס ז; סעקסואָלקייט ז
сексте́т *м муз.* סעקסטעט ז
сексуа́льный סעקסואָלער, געשלעכטלעכער
секта́нт *м* סעקטאָנט ז ־ן; ~ский סעקטאָנטישער; ~ство *с* סעקטאָנטישקייט ז
се́ктор *м* סעקטאָר ז ־ן, ־ס; *(отдел учреждения тж.)* אָפּטייל ז ־ן
секу́нд||а *ж* סעקונדע ז; רעגע *разг.*; ◇ в одну́ ~у אין איין רעגע; ~а в ~у 1) *(точно в срок)* פונקט; 2) *(одновременно)* פונקט אין דער זעלבער צייט; одну́ ~у איין מינוט; איין ווילינקע *разг.*
секунда́нт *м* סעקונדאָנט ז ־ן
секу́ндн||ый סעקונדן־; ~ая стре́лка סעקונדן־ווייזער ז ־ס
секу́щая *ж мат.* סעקאָנטע ז
секцио́нн||ый 1. די [אין] פון סעקציעס *после сущ.*: ~ые заседа́ния זיצונגען פון [אין] די סעקציעס; 2. *тех.* סעקציאָנעלער; סעקציעס *после сущ.*; ~ая постро́йка א געבויט מיט סעקציעס, א סעקציאָנעלע קאָנסטרוקציע
се́кция *ж* סעקציע ז
селево́й: ~ пото́к *см.* сель
селёдка *ж* הערינג ז ־, =ן
селёдочн||ица *ж* הערינג־פאָלומיסעק ז ..סקעס; ~ый הערינג־; ~ое фун הערינג *после сущ.*
селезёнка *ж* מילץ ז
се́лезень *м* קאָטשער ז ־ס
селекционе́р *м* סעלעקציאָנער ז ־ן
селе́кция *ж с.-х.* סעלעקציע ז
селе́ние *с* (מצ. יישׁוּוים) ישׁעוו ז
сели́тра *ж хим.* סעלי̈טרע ז
сели́ться *несов.* באזעצן זיך
сел||ó *с* (מצ. דערפער) דאָרף ז; на ~é אפן דאָרף, אין די דערפער; ◇ ни к ~ý, ни к го́роду ניט צו דער זאך
сель *м* ערד־ און שטיינער־לאווינע ז ־ס
сельдере́й *м* סעלעריי ז, סעלעריע ז
сельд||ь *ж* הערינג ז; ◇ как ~и в бо́чке ווי הערינג א שפּילקע־קעפל ניט ארײַנצוווארפן; אין א פאס
селько́р *м* (се́льский корреспонде́нт) דאָרפקאָר ז ־ן (דאָרפישער קאָרעספּאָנדענט)
се́льск||ий דאָרפישער, דאָרפּ(ס)־; ~ая ме́стность א דאָס לעבן אין דאָרף [אפן דאָרפישע געגנט; ~ая жизнь דאָרפּ(ס)־יוגנט ז; ~ая молодёжь די דאָרפישע, דאָרף]; ~ий учи́тель דאָרפּ(ס)לערער ז ־ס; ◇ ~ое хозя́йство לאַנדווירטשאפט ז
сельскохозя́йственн||ый לאַנדווירטשאפטלעכער; ~ые маши́ны לאַנדווירטשאפטלעכע מאשינען; ~ая вы́ставка א לאַנדווירטשאפטלעכע אויסשטעלונג
сельсове́т *м* (се́льский сове́т) דאָרפראט ז ־ן (דאָרפישער סאָוועט)
сема́нтика *ж лингв.* 1. *(наука)* סעמאַנטיק ז, סעמאַ- באטײַט; 2. *(значение, смысл)* סיאַלאָגיע ז; טיק ז
семафо́р *м* סעמאפאָר ז ־ן
сёмга *ж* לאקס ז, סיאָמגע
семе́йн||ый פאַמיליען־, פאַמיליע־; ~ые дела́ פאַמיליען־אָנגעלעגנ- פאַמי-; ~ый челове́к פאַמיליע־איניאָנים מצ. ,הייטן מצ.; ~ое положе́ние ליען־מענטש ז ־ן; ~ое положе́ние פאַמיליען־לאנע ז
семе́йственность *ж* מישפּאָכעדיקייט ז
семе́йств||о *с* 1. *(семья)* פאַמיליע ז ־ס, מישפּאָכע ז; 2. *бот.* מישפּאָכע ז ־ס
семени́ть *несов.*: ~ (нога́ми) טיאָפּקען, מאכן דריי- ניטשקע טריט
семенно́й זוימען־; ~ фонд זוימען־פאָנד ז, זוימען
семеново́д *м* זוימענציכטלער ז; ~ство *с* זוימענ- צוכט ז
семёрка *ж* 1. *(цифра)* זיבן ז; 2. *(группа из семи)* זיבעטל ז ־ער; 3. *карт.* זיבלינג ז
се́меро זיבן; нас бы́ло ~ (נאָנצע) מיר זיינען געווען מיר זיינען זיבן אירע, זיבן
семе́стр *м* סעמעסטער ז ־ס
се́мечк||о *с* 1. זוימענדל ז ־ער; *(в плоде растения)* קערלעך ז ־ער; 2. *мн.* יאָדערן, קערלעך מצ.; грызть ~и קנאקן קערלעך [יאָדערן]
семидесятиле́тие *с (годовщина)* דער זיבעציקסטער יובילי, יאָרטאָג דער זיבעציקיאָריקער

семидесятиле́тний זיבעציקיאָריקער; ~ стари́к א זיבע-ציקיאָריקער, א זאָקן א בען־שוועס

семидеся́т||ый די זיבעציקסטער; ~ые го́ды די זיבעציקער יאָרן

семиле́тка *ж (школа)* די זיבניאָריקע שול

семиле́тний זיבניאָריקער, זיבניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זיבן יאָר *после сущ.;* ~ ребёнок א קינד פון זיבן יאָר

семиме́сячный זיבנכאדאָשימדיקער; פון זיבן כאדאָשים *после сущ.;* ~ ребёнок 1) א זיבנכאדאָשימדיק קינד; 2) *(недоношенный)* א זיבעלע; קינד פון זיבן כאדאָשים; в ~ срок אין מעשנך [אין א טערמין] פון זיבן־ער; אין א זיבנכאדאָשימדיקן טערמין, כאדאָשים

семими́льн||ый: ~ыми шага́ми מיט גיגאנטישע טריט, מיט ריזנטריט

семина́р *м* סעמינאר מ ־ן

семина́рия *ж* סעמינאריע ו ־ס, סעמינאריום מ ־ס

семисо́тый זיבנהונדערטסטער

семи́т *м* סעמיט מ ־ן; ~и́ческий סעמיטישער; ~и́ческие языки́ סעמיטישע שפראכן; ~оло́гия *ж* סעמיטאלאגיע ו; ~ский *см.* семити́ческий

семиуго́льн||ик *м* זיבנעקיקער מ ־ן; ~ый זיבנעקיקער

семичасово́й 1. זיבנשאָיקער; ~ рабо́чий день א זיבן־שאָיקער אַרבעטסטאג; 2. *разг.:* ~ по́езд דער זיבן־אויגערדיקער צוג

семнадцатиле́тний זיבעצניעריקער, זיבעצניאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון זיבעצן יאָר *после сущ.*

семна́дцатый זיבעצעטער, זיבעצעטסטער

семна́дцать זיבעצן

семь זיבן; ◇ ~ раз отме́рь, оди́н отре́жь בעסער פריער וועגן; צען מאָל מעסטן און איין מאָל אָפשנידן און דערנאָך זיך דערוועגן

семьсо́т זיבן הונדערט

се́мью: ~ пять זיבן מאָל פינף

семь||я́ *ж* משפּאָכע ו ־ס, פאמיליע ו ־ס, געזינד ז; ~ер־; еди́ная бра́тская ~я сове́тских наро́дов איין ברי־דערלעכע משפּאָכע פון די סאָוועטישע פעלקער; ◇ в ~е́ не без уро́да אין איטלעכע משפּאָכע האָט זיך איר גע־סרעכע

семьяни́н *м:* (мн. באלע־משפּאָכע מ; хоро́ший ~ א (געטרײַער) פאמיליען־פאָטער

се́мя *с* 1. = זוימען מ; 2. *физиол.* ספּערמע ו, זערע ו; ◇ семена́ раздо́ра צאנקווימען מע. שטרײַטזוימען מע.

сена́т *м* סענאט מ ־ן; ~ор *м* סענאטאָר מ ־ן

се́ни *мн.* (мн. פּירהויז ז) פּירהײַזער

сенни́к *м* הײַ־מאטראץ מ ־ן, שטרוי־מאטראץ מ ־ן; סיענעק מ ־עס *разг.*

сенн||о́й הײַ־; ~о́й сара́й הײַשטאל ו ־ן; ◇ ~а́я лихора́дка הײַפיבער מ

се́но *с* הײַ ז

сеновал *м* (мн. ־ס, ..־בייִדעמער) הײַבוידעם מ

сенокос *м* 1. הײַשניט מ; все на ~е אַלע זענען פאר־נומען אפן הײַשניט; в са́мый ~ начали́сь дожди́ סאָמע אין צײַט פון הײַשניט האָבן א גאָס געטאָן רעגנס; 2. *(луг)* הײַ־לאָנקע ו ־ס

сено||коси́лка *ж* הײַ־שנײַדמאשין ו ־ען; ~суши́лка *ж* הײַטריקן־אינסטאליאציע ו ־ס

сеноубо́рка *ж* הײַ־אראָפנעם מ, הײַשניט מ

сенсацио́нный סענסאַציאָנעלער

сенса́ци||я *ж* סענסאַציע ו ־ס; производи́ть ~ю [א רושם] מאכן א סענסאַציע

сенте́нция *ж* סענטענץ ו ־ן

сентименталйзм *м иск.* סענטימענטאליזם מ

сентимента́льн||ость *ж* סענטימענטאַלקײט ו; ~ый סענטימענטאַלער

сентя́брь *м* סענטיאָבער מ; *см.* а́вгуст; ~ский סענטיאָבער־; סענטיאָבעריש, סענטיאָבערדיק; ~ские дожди́ רעגנס מע.־; *см.* а́вгустовский

сень *ж:* под ~ю дере́вьев אין שאָטן פון ביימער; под ~ю зако́на אונטער דער שוץ פונעם געזעץ

сепара́тный סעפּאַראַטער, סעפּאַראַט־; ~ мир א סעפּאַראַט־שאָלעם מ, ראַטער שאָלעם

сепара́тор *м* סעפּאַראַטאָר מ ־ס

се́ра *ж* 1. *хим.* שוועבל מ; 2. *(ушная)* אויערוואקס מ

серб *м* סערב מ ־ן

сербскохорва́тский סערביש־כאָרוואַטישער; ~ язы́к די סערביש־כאָרוואַטישע שפּראך

серви́з *м* סערוויז מ ־ן; столо́вый ~ טיש־סערוויז מ ־ן

сервирова́ть *сов. и несов.* סערווירן; גרייטן צום טיש; *(подать)* דערלאַנגען

сервиро́вка *ж* סערווירונג ו

серде́чник[1] *м разг.* 1. *(больной)* א קראַנקער אפן האַרץ־, א קראַנקער אפן הארץ; 2. *(врач)* דאָקטער (מע. ..־דאָקטוירים)

серде́чник[2] *м тех.* יאָדער מ ־ן

серде́чн||ый 1. הארץ־; ~ая мы́шца א האַרצמוסקל מ ־ען; ~ые боле́зни דאָס האַרץ־; האַרצקראַנקהײטן מע.; ~ый припа́док א האַרץ־אטאקע ו; ~ый больно́й א קראַנקער אפן הארץ; ~ая де́ятельность מענטש מיט א שלאַף הארץ; ~ые лека́рства רעפּוּעס קעגן האַרץ־אקטיוויטעט ו; 2. *(добрый, чуткий; искренний)* האַרצי־; ~ый приём א האַרציקער אופנאם; ~ый приве́т קער; א האַרציקער מענטש, א האַרציקער גרוס; ~ый челове́к א האַרציקער גרוס; 3. *(любовный)* אינטימער, אינטימע סוידעס [סעקרעטן] האַרץ־; ~ые та́йны

сердйт||ый 1. *(о человеке, о характере)* בייזערדיקער; быть ~ым на *кого-л.* [בארויגעז] אף עמצן* זײַן; 2. *(выражающий гнев, раздражение)* רויגעזדיקער, מיט א רויגעזדיקער [מיט אופּגעבראכטער]; ~ым го́лосом שטים; ~ое письмо́ א צאָרנדיקער [אן אופּגעבראכטער]; ~ый моро́з בריוו; 3. *разг.:* ~ая во́дка שטאַרקער בראנפן; ~ый моро́з א מײַרעדיקער [א ברענענדיקער] פראָסט

сердйть *несов.* דערצערנען, אר־נערגענען*; ~ся *несов.* זיך אין קאס בייזערן, בייזערן זיך

сердобо́льный *разг.* בארעמהאַרצייקער, ווייכהאַרציקער

се́рдц||е *с* (мн. הערצער) הארץ ז; больно́е ~е א קראנק צוֹדריקן די האנט [א שלאף] הארץ; прижа́ть ру́ку к ~у דאָס הארץ פרייט זיך; ~е ра́дуется צום הארצן; тяжело́ на ~е ס׳איז שווער אפן הארצן; ка́менное ~е א מאָסקווע הארץ פון שטיין; Москва́ — ~е на́шей Ро́дины איז דאָס הארץ פון אונדזער הײמלאנד; ◇ от всего́ ~а, всем ~ем מיטן גאנצן הארצן; от чи́стого ~а, с чи́стым, с откры́тым ~ем מיט אן אָפן הארץ, גאנץ, אָפנהארציק; ~е боли́т דאָס הארץ וויי; ס׳טוט; *перен. тж.* ס׳איז ס׳רײסט דאָס הארץ; ~е у него́ оборва́лось ס׳האָט זיך אים אָפּגעפאלן א שטיק הארץ

דאָס ארץ; мне э́то не по́ ~у דאָס איז מיר ניט צום; דאָס געפעלט מיר (עפּעס) ניט, הארצן; он мне (пришёлся) по́ ~у (געוואָרן) ער איז מיר ליב; в ~áх אף דער קאס, הייסער מינוט; с ~ем מיט הארץ; положá ру́ку на́ ~е מיט האנט אף הארצן; брать за́ ~е רירן אָנעמען* באם הארצן, דאָס ארץ

сердцебие́ние *с* ז האַרצקלאפענישׂ

сердцеви́на *ж* 1. *(ствола, корня)* ז ווייכלעב; 2. *(внутренняя часть)* ז אינ(ע)ווייניקסטע; *(ореха тж.)* ז יאָדער; 3. *(середина)* ז מיט, ווּ הארץ, מ צענטער; 4. *(суть)* מ טאָך, מיטלפונקט

сердцее́д *м разг.* = מ האַרצנפרעסער ליב-, ווּשׂבערשער ליב-לינג

серебри́стый זילבערדיקער; ◇ ~ то́поль זילבער-טאָ-פּאָליע ווּ -ס

серебри́ть *несов.* זילבערן(אָפּ); *перен.* זילבערן(בא); ~ся *несов.* זילבערן זיך

серебро́ 1. ז זילבער; *собир. (изделия тж.)* זילבער-; ז זילבער, ז זילבערגעלט; 2. *собир. (монеты)* כּסף־מטבעות מצ.

серебря́н||ый 1. זילבער-; זילל-; *(сделанный из серебра)* ~ая рудá ז זילבער-ארץ; ~ая ло́жечка בערנער; א זילבערן לעפעלע; 2. *перен.* זילבערדיקער; ~ый и́ней זילבערדיקער קלאנג; א זילבערדיקער פּירטוי; ◇ ~ая сва́дьба די זילבערנע כאַסענע

середи́н||а *ж* ווּ מיט; ~а путú די מיט וועג; ~а но́чи די מיט נאכט; ~а ве́ка יאָרהונדערט (פּונעם) מיט; в са́мой ~е סאָמע אינמיטן, אין דער סאָמע מיט; бро́сить рабо́ту на ~е וואַרפן* די אַרבעט ניט-פאַרענדיקטעראַיט; держа́ться ~ы האַלטן* זיך אָן דעם גאָלדענעם מיטן

середня́к *м* 1. (מצ. ..פּויערים) מ מיטלפּויער; 2. *перен. разг.* א מיטלמעסיק מענטשל, מיטלמעסיקייט

серёжка *ж* 1. *см.* серьга́ 1; 2. *бот.* ז -ך צעפּעלע, אויריגל ז -ער

серена́да *ж* ווּ -ס סערענאַדע

сере́ть 1. *(становиться серым)* גרוי ווערן*; 2. *(виднеться)* גרויען זיך

сержа́нт *м* מ -ן סערזשאַנט

сери́йн||ый 1. סעריענווייזער; ~ое производ́ство סע-ריע־אוטאָמאַביל מ -ן; 2. *(изготовленный по стандарту)* ריענווייז פראָדוצירונג; סעריע-; ~ый а́втомоби́ль

се́ри||я *ж* 1. סעריע; кни́ги выхо́дят в ~и истори́ческих рома́нов די ביכער ווערן געדרוקט אין דער סע-ריע היסטאָרישע ראָמאַנען; но́мер и ~я па́спорта, обли-га́ции דער נומער און די סעריע פונעם פאַספּאָרט, פון דער אָבליגאַציע; фильм в двух ~ях אין קינאָפילם א צוויי סעריע; 2. *перен. разг.* ריי (גאַנצע); א ~я жа́лоб א גאַנצע ריי אָנקלאָגן

се́рна *ж зоол.* ווּ -ס סאַרנע

серни́ст||ый *хим.* שוועבלדיקער; ~ая кислота́ שוועבל-דיק זויערס

се́рн||ый שוועבל-; ~ая кислота́ ז שוועבלזויערס; ~ый колчедáн מ שוועבל-קיזל, מ שוועבל-קאָלטשעדאַן, מ פּיריט

сероводоро́д *м хим.* מ שוועבל-וואַסערשטאָף

серогла́зый גרוי-אויניקער

сероуглеро́д *м хим.* מ שוועבל-קוילנשטאָף

серп *м* מ -ן סערפּ; ~ луны́ מ לעוואָנע-סערפּ; ◇ ~ и мо́лот סערפּ און האַמער

се́р||ый 1. גרויער; ~ые глаза́ אויגן גרויע; ~ое у́тро גרויער פרימאָרגן; 2. *перен. (бесцветный)* א גרויער בלאַסער; ~ое существова́ние א גרויע עקזיסטענץ; ~ая статья́ א גרויער [א בלאַסער] ארטיקל; 3. *разг. (необразованный)* גרויער, אומגעהובלטער

серьга́ *ж* 1. ז -ך אויריגל; 2. *тех.* מ -ן בינדרונג

серьёзн||о *нареч.* ערנסט; ~о относи́ться к *чему-л.* צו-בא- ערנסט צו עפּעס; он ~о бо́лен ער איז שטארק קראַנק; ~ые вы э́то ~о? קראַנק; ~ый 1. איר מיינט עס טאַקע ערנסט [אפּדערעמעסן]?; 2. *(важный)* ערנסטער, ווי־כטיקער; ~ое де́ло ערנסטער; א ערנסטער [א ווי־כטיקער] אינין; ~ые недостáтки ערנסטע [מאמאַשעסדיקע] דעפעקטן [כעסרוינעס]; с ~ым ви́дом מיט אן ערנסט פּאָנעם

се́ссия *ж* ווּ -ס סעסיע; ~ Акаде́мии нау́к א סעסיע פון דער ווי־סנשאפט-אקאדעמיע; экзаменацио́нная ~ עק-זאַמענעס מצ., זאמענער-סעסיע ווּ -ס

сестрá *ж* = ווּ שוועסטער; ◇ медици́нская ~ קראַנקן־שוועסטער ווּ =

сесть *сов.* 1. זעצן זיך; ~ на дива́н (אוועק)זעצן זיך אפן דיוואַן; ~ за стол זעצן זיך צום טיש; ~ на ло́-шадь אויפזעצן זיך אפן פערד; ~ бо́ком אוועקזעצן זיך מיט א זייטל; ~ верхо́м זעצן זיך רittענדיק; ~ в посте́-ли אויפזעצן זיך אפן געלעגער; 2. *(в вагон, на пароход и т. п.)* אריינשטיגן*, אריינזעצן זיך; 3. (за *вин.*, + *инф.; приступить к какому-л. делу*) (אוועק)זעצן זיך; ~ за чте́ние אוועקזעצן זיך לייענען; ~ за рабо́ту (אוועק)זעצן זיך; ~ за руль (אוועק)זעצן זיך צו דער אַרבעט, זעצן זיך אַרבעטן; 4. *(подвергнуться заключению)* אויפזעצן זיך פארן [צום] רוּדער; ~ под аре́ст ארעס-טירט וועריט*; он сел в тюрьму́ מע האָט אים אײַנגעזעצט; 5. *(следовать какому-л. режиму)* (אף) אין טורמע [אין טפּיסע]; ~ на дие́ту אײַבערגיין* אף א דיי-עטע; 6. *(о птице, насекомом)* (אַראָפּ)זעצן זיך; *(о самолёте и т. п.)* לאנדן; *(о парашютисте)* אראָפּלאָזן* זיך; 7. *(о солнце)* פארגיין*, זעצן זיך; 8. *(выпасть в осадок)* אָפּזעצן זיך; 9. *(о строении, грунте и т. п.)* זעצן זיך; 10. *(уменьшиться в размерах)* אײַנלויפן*, קריכן* עמעצן אפן; ◇ ~ на́ голову *кому-л.* קאָפּ; ~ на мель אראָפּגיין* אף א זאַמדבאנק; *перен.* בליבן* אָן א, בליבן* זיצן אף דער פּליישיקער באנק; ~ на я́йца גראָשן בא דער נעשאָמע זעצן זיך אף די אייער

се́тка *ж* 1. ז -ך, נעצל ז -ער, ווּ -ן נעץ; *(баскетбольная)* ~ волейбо́льная ווּ וואָלייבאָל-נעץ; מ -ן קויש; ~ кро-ва́ти מ -ן דראָט-מאטראץ; 2. *(для защиты от насекомых)* נעצוישל ז -ער; *(для волос)* ווּ -ן שוצנעץ; 3. *(сумка)* ווּ -ס נאזע(האָר-); 4.: тари́фная ~ טאריף־נעץ ווּ

се́товать *несов.* (на *вин.*) (אף) האָבן* באקלאָגן זיך, באוויינען [באקלאָגן] (קעגן) טאָרמעס; ~ на судьбу́ דאָס (ביטערע) מאזל

се́ттер *м (порода собак)* מ -ס סעטער

сетча́тка *ж анат.* ז נעץ-הויטל

сеть *ж* ווּ -ן נעץ; расста́вить се́ти אויסשפרייטן די נעצן; ~ желе́зных доро́г ווּ אײַזנבאן-נעץ; торго́вая ~ ווּ האַנדלסנעץ; ~ высо́кого напряже́ния *эл.* א נעץ מיט הויכער שפּאַנונג

сече́ние *с* מ שניט; попере́чное ~ מ קוועַרשניט; ◇ ке́сарево ~ *мед.* מ קיסער-שניט

се́чка *ж* 1. *(нож)* האָקמעסער מ, ז ־ס; 2. *(наруб-ленная солома)* ו סיטשקע, ו סיטשקע

сечь *несов.* 1. *(рубить, резать)* האקן, שנײדן*; 2. *(розгами и т. п.)* שמײסן*; ~ся *несов. (о ткани)* האקן זיך; *(о волосах)* ברענען זיך*

се́ялка *ж* זיימאשין ו ־ען, זיעלקע ו ־ס

се́янец *м с.-х.* זוימלינג מ ־ען

се́ятель *м* = מ זייער

се́ять *несов.* זייען; ~ раздо́р העצן, זייען קריגערײַ

сжа́литься *сов. (над тв.)* (אַף) דערבאַרעמען זיך, (אַף) קריגן* ראַכמאָנעס

сжа́тие *с* ו צונויפדריקונג

сжа́т||о *нареч.* °קורץ, געפּרעסט; ~ый 1.: ~ый кула́к פּאַרדרײקטע פויסט אַ צונויפגעדריקטע; ~ые зу́бы צײַן; 2. *тех.* געפּרעסטער(צונויפ)-; ~ый во́здух טע לופט; 3. *(краткий)* °קורצער, קורצפאַסטער; в ~ые сро́ки אין קורצע° טערמינען; ~ый курс א קורצע-פּאַסטער קורס

сжать[1] *сов. (несов.* сжима́ть) צונויפדריקן, צונויפ-; *(уменьшить объём)* פּרעסן; ~ пружи́ну פּאַרקווענטשן; ~ льды сжа́ли кора́бль צונויפדריקן [פּאַרקווענטשן] די פּרוזשינע; ~ *чью-л.* ру́ку דאָס אײז האָט פּאַרקווענטשט די שיף; ~ *кого-л.* в объя́тиях פּעסט דריקן עמעצנס האַנט; ~ *кого-л.* в объя́тиях עמעצן אין די אָרעמס, האַלדזן עמעצן; 2.: ~ кулаки́ פּאַר)דריקן צונויפדריקן די פויסטן*; ~ гу́бы צונויפשלישן* די ליפּן; 3. *(об ощущении боли)* צונויפדריקן; *(горло тж.)* פּאַרשטיקן; ~ се́рдце פּאַרפּרעסן דאָס האַרץ; *перен.* פּאַרקלעמען דאָס האַרץ

сжать[2] *сов. (несов.* жать[2]) ארַאָפּשניידן*, ארַאָפּנעמען*; ~ пшени́цу ארַאָפּשניידן* [ארַאָפּגענעמען*] דעם ווייץ

сжа́ться *сов.* 1. צונויפגעדריקט ווערן*; *(уменьшиться в объёме)* צונויפגעפּרעסט ווערן*; гу́бы сжа́лись די ליפּן האָבן זיך צונויפגעשלאָסן; 2. *(съёжиться)* אײַנשרומפּן זיך פּאַר, זיך אײַנקאָרטשען זיך; ~ от стра́ха אײַנשרומפּן זיך פּאַר שרעק; 3. *(об ощущении боли)* צונויפגעדריקט ווערן; *(о горле тж.)* פּאַרשטיקט ווערן*; у меня́ се́рдце сжа́лось от жа́лости ס׳האָט מיר פּאַרקלעמט דאָס האַרץ פּאַר ראַכמאָנעס

сжечь *сов.* 1. פּאַרברענען; 2. *(повредить растения)* פּאַרסאַרפּען; ◇ ~ свои́ кора́бли ≅ פּאַרברענען הינטער זיך די בריקן

сжива́ть(ся) *несов. см.* сжи́ть(ся)

сжига́ть *несов. см.* сжечь

сжима́ть *несов. см.* сжать[1]; ~ся *несов.* сжа́ться

сжить *сов.*: ~ со́ света אין דר׳ערד אַרײַן* פּאַרטרײַבן*, צונויפ-; ~ся *сов. разг. (с кем-л.)* (מיט) לעבן זיך; 2.: ~ся с мы́слью אײַנלעבן זיך מיטן צוגעווויינען זיך צו דעם געדאַנק, געדאַנק

сза́ди 1. *нареч. (где)* הינטן (פון); *(откуда)* פון הינטן; напада́ть ~ (אַרום־)פון הינטן* אָנפאַלן; 2. *предлог с род. п.* הינטער

сзыва́ть *несов. см.* созва́ть

си *с нескл. муз.* מ סי

сиби́р||ский סיבירער *неизм.*; ~як *м* ־ס מ סיבירײַק, סיבירישטשע ו ־ס; ~я́чка *ж* סיבירישע, סיבירישטשקע ו ־ס; א סיבירער אײַנווויינער

си́вый גרוי־בלויער, טויבנבלויער

сига́ра *ж* ־ן מ ציגאַר, ־ן ו סיגאָר; צינק־ציגאַר מ ־ן *разг.*

сигаре́та *ж* ־ן ו ציגאַרעט, ־ן ו סיגאַרעט

сигна́л *м* 1. ־ן מ סיגנאַל; ~ бе́дствия נויט־סיגנאַל; ~ воздýшной трево́ги דער סיגנאַל פון לופט־; ־ן מ; дать ~ סיגנאַליזירן, געבן* א סיגנאַל; 2. *перен. (предупреждение)* ־ן מ וואָרנסיגנאַל, וואָרענונג ו ־ען

сигнализ||а́ция *ж* 1. *(действие)* סיגנאַליזירונג ו; 2. *(система сигналов; приспособление)* סיגנאַליזאַציע ו, סיגנאַליזיר־סיסטעם ו; ~йровать *сов. и несов. прям. и перен.* סיגנאַליזירן

сигна́лить *несов.* געבן* סיגנאַלן

сигна́льн||ый סיגנאַל־; ~ый флажо́к סיגנאַל־פּענדל ז; ־ען; ~ая раке́та ־ס מ סיגנאַל־ראַקעטע ו; ◇ ~ый экземпля́р *полигр.* סיגנאַל־עקזעמפּליאַר מ ־ן

сигна́льщик *м* סיגנאַליסט מ ־ן

сиде́лка *ж* ־ס ו וואַרטערן ו זיצערן *разг.*

сиде́нье *с* ־ן מ זיץ; мя́гкое ~ א ווייכער זיץ

сиде́ть *несов.* 1. זיצן*; ~ за столо́м בײַ טיש זיצן*; пти́ца сиди́т на ве́тке א פויגל זיצט אפּן צווײַג; ~ за обе́дом מיטיק זיצן* אין עסן; 2. (за *тв.*, над *тв.*) (אי׳בער) זיצן*; ~ над чертежа́ми איבער די צייכנס- זיצן*; ~ за уро́ками איבער לימודים זיצן*; 3. *(быть, находиться)* זיצן*, זײַן*; ~ в гостя́х אינדערהיים זיצן*; ~ в тюрьме́ [אין טפֿיסע] זיצן*; ~ под аре́стом ארעסטירט זײַן*; ~ на дие́те אף דיעטע זײַן*; 4. *(ограничиться)* (מיט) אָפּקומען*; ~ на одно́й карто́шке קאַרטאָפֿליעס אָפּקומען* מיט הויל; 5.: ~ без де́ла אָרומגיין* לײַדיק זײַן* [זיצן*] אָן אַרבעט; ~ без де́нег [זיצן*] אָן א גראָשן; 6. *(держаться)* האַלטן* זיך, שטעקן דער טשוואָק; гвоздь сиди́т кре́пко שטעקט פעסט; 7. *(об одежде)* ליגן*; пла́тье сиди́т хорошо́ °דאָס קלייד ליגט גוט; ~ мешко́м ווי א העמדל; 8. *(иметь осадку — о судне)* זיך, גיין* האַלטן*; кора́бль сиди́т глубоко́ דאָס שיף גייט [האַלט (אין וואַסער); ◇ ~ на мели́ זיך אין וואַסער] טיף זײַן* אין דער; ~ сложа́ ру́ки בלײַבן* אָן א גראָשן בא דער נעשאָמע, קלעם זיצן*; на я́йцах (מיט) מיט פּאַרליגטע הענט; *(о курице тж.)* ברוין הינדעלעך אף די אייער

сиде́ться *несов. безл. разг.*: ему́ не сиди́тся на ме́сте ער קאָן ניט אײַנזיצן אף קיין אָרט

сидр *м* סיידער מ, עפּלווין מ

сидя́ч||ий: в ~ем положе́нии זיצנדיק, זיצנדיקערהייט; ~ая рабо́та ו זיץ־אַרבעט, זיציקע אַרבעט; א זיציקע; вести́ ~ий о́браз жи́зни פירן א זיציקן אָרט לעבן

си́л||а *ж* 1. קראַפט ו (מצ. קרעפטן); ~а уда́ра קויעך מ (מצ.); די קראַפט פונעם קלאַפ קויכעס; облада́ть огро́мной ~ой פּאַרמאָגן א גוואַלדיקע קראַפט; теря́ть ~ы אָנווערן* [פּאַרלירן*] די קויכעס; напря́чь все ~ы מיט אַלע קויכעס אָנשטרענגן אַלע קויכעס; изо всех сил כּעס; 2. *(физическое воздействие, насилие)* ו קראַפט, ו נעוואַלט [נעוואַלט]; приме́нить ~у קראַפט אָנווענדן; поли́тика с пози́ции ~ы ו קויעך־פּאָליטיק, שטאַרקייט־פּאָליטיק; 3. *(способность к деятельности)* קראַפט ו (מצ. קרעפטן); *(возможности)* פּאָטענץ; ~а во́ли ו קראַפט פונעם ווילן, ווילנסקראַפט ו; душе́вные ~ы

קראפט [פאַטענצן]; 4. *физ. (энергия)* די גשׂטיקע קרעפטן; подъёмная ~а ll הייבקראפט; ~а тя́жести שוועַר- ll קראפט, ll גראוויטאַציע-קראפט; ~а зву́ка די קראפט פון קלאַנג; 5. *(правомочность, действенность)* גילטיקייט ll, ll קראפט; име́ть ~у зако́на פארמאַגן [האָבן*] די גילטן* ווי א געזעץ, קראפט פון א געזעץ; утра́тить ~у אָפּהערן גילטן, אָוועקערן* די קראפט; оста́вить в ~е לאָזן* אין קראפט; 6. *(авторитет)* ll מאכט; *(способность воздействовать)* ll קראפט, מ קוֹיעך; ~а колле́ктива די מאכט פון א קאָלעקטיוו; ~а сло́ва די קראפט פונעם וואָרט; ~а любви́ [די קראפט] דער קוֹיעך; ~а доказа́тельств די קראפט פון די דער- וויזן; 7. *(значительность, глубина)* ll קראפט, מעַכטיקייט ll; ~а гне́ва די טיף- קראפט פון קאס; ~а тоски́ די קוֹיכעס מצ. קרעפטן מצ.; ~ы приро́ды (קיינט) פונעם אומעט קוֹיכעס מצ. נאַטור־קרעפטן מצ.; дви́жущие ~ы טריבקרעפטן מצ.; производи́тельные ~ы פּראָדוצי׳ר־קרעפטן מצ.; соотноше́ние ~ קוֹיכעס־פאר- העלטענים ז; 9. *(войска)* קרעפטן מצ.; вооружённые ~ы בעיעכוילעס [בעיעכוילעס] עפעס טאָן* זיין; я не в ~ах отказа́ться от э́того ס׳קלעקט מיר קיין מוט ניט אָפּצוגאָנג זיך דערפון; есть че́рез ~у מיט אלע קוֹיכעס; все́ми ~ами פּרוּוון מיט אלע קוֹיכעס; про́бовать ~ы в *чём-л.* דאָס ~ עפעס [פּראָבירן] די קוֹיכעס אין; э́то вы́ше мои́х ~ איז אי׳בער מײַנע קוֹיכעס; что есть ~ы, что бы́ло ~ מיטן גאנצן קוֹיעך

сила́ч *м* גוואר מ ־ן

силика́ты *мн.* סילי׳קאַטן מצ.

си́ли||ться *несов.* (+ *инф.*) *разг.* בא־, אָנשטרענגן זיך; больно́й ~лся встать דער קראַנקער האָט מײַן זיך; она́ ~лась улыбну́ться, но глаза́ её бы́ли полны́ слёз זיך אָנגעשטרענגט אופּצושטיין [בא־] זי האָט זיך געסטאַרעט מיט] צו שמייכלען, אָבער אי׳ר אויגן זײַנען געווען פול מיט טרערן

силлаби́ческий *лит.* סילאַבישער

силлоги́зм *м* סילאָגיזם מ ־ן

силов||о́й קראפט־; ~а́я ста́нция *эл.* קראַפט־סטאנציע ll; ~о́е по́ле *физ.* קראַפּטפעלד ז; ~о́й приём *спорт.* קראַפּטמיטל ז ־ן

си́лой *нареч.* מיט גוואלד, מיט געוואַלט

сило́к *м* סי׳ליצע ll ־ס

силоме́р *м* קראַפּטמעסטער, דינאמאָמעטער מ ־ס

си́лос *м. (корм)* סי׳לאָס מ; ~ный סי׳לאָס־; ~ная ба́шня סי׳לאָס־טורעם מ ־ס

силосова́ть *сов. и несов.* סילאָס׳ירן

силуэ́т *м* סילועט מ ־ן

си́льно *нареч.* שטאַרק; ~ уда́рить א שטאַרק קלאַפּ [זעץ], [א זעץ] טאָן* געבן; ~ испуга́ться זיך שטאַרק אי׳בערשרעקן*

сильноде́йствующ||ий שטאַרקווי׳רקעוודיקער, שטאַרקער; ~ее сре́дство מיטל [א שטאַרק] א שטאַרקווי׳רקעוודיק; *перен.* א שטאַרק וויׂרקואַם מיטל

си́льн||ый 1. שטאַרקער; *(о частях тела тж.)* קרעפּ־; *(о человеке, животном)* קרעפּטיקער; ~ый уда́р א שטאַרקער קלאַפּ; ~ый моро́з א שטאַרקער פראָסט; ~ый дождь א שטאַרקער רעגן; ~ая а́рмия א שטאַרקע ארמי׳; ~ая боль א שטאַרקער וויי׳טיק; ~ые ру́ки שטאַר- קרעפּטיקע באָכערים] קע; ~ые па́рни [קרעפּטיקע] הענט; 2. *(стойкий, волевой)* שטאַרקער, פעסטער; ~ый хара́ктер א פעסטער [א שטאַרקער] כאַראַקטער; ~ая ли́чность א שטאַרקער [א שטאַרקע] פערזענלעכקייט; ~ая во́ля [א פעסטער] ווילן; 3. *(могущественный)* שטאַרקער, מעַכטי- א שטאַרקע [א מעַכטיקע] מעלוֹ- קער; ~ое госуда́рство א שטאַרקער [א מעַכטיקער] באגעַר כע; ~ое жела́ние א שטאַרקער [א מעַכטיקער] שטאַרקער, מעַכטיקער; 4. *(мощный; сильнодействующий)* ~ый мото́р א שטאַרקער [א מעַכטיקער] מאָטאָר; ~ый яд א שטאַרקער סאם; 5. *(знающий, умелый)* שטאַרקער; ~ый ученик א שטאַרקער שי׳לער; ~ый плове́ц א קוֹנציקער שווי׳מער; ◇ ~ые выраже́ния שאַרפע דאָס איז די שטאַרקס- אויסדרוקן; э́то его́ ~ая сторона́ טע מײַלע זײַנע

симби́оз *м биол.* סימביאָז מ

си́мвол *м* סי׳מואָל מ ־ן, סימבאָל

символизи́ровать *сов. и несов.* סימואָליזי׳רן, סימבאָלי־ זי׳רן

символи́зм *м иск.* סימואָליזם מ, סימבאָליזם

символи́ст *м* סימואָליסט מ ־ן, סימבאָליסט

символи́ческий, символи́чный סימואָלישער, סימבאָלי־ שער

симметри́ческий סימעטרישער

симметри́я *ж* ll סימעטריע

симпатизи́р||овать *несов. (дат.)* סימפאטיזי׳רן; я ему́ не о́чень ~ую איך סימפאטיזי׳ר אים ניט באזונדער, איז מיר ניט באזונדער סימפאטיש

симпати́ческ||ий סימפאטעטישער; ~ая не́рвная систе́ма די סימפאטעטישע נערוון־סיסטעם; ◇ ~ие черни́ла סימפאטעטישער טינט

симпати́чный סימפאטישער; *(миловидный тж.)* כיינעוו־ דיקער

симпа́тия *ж* 1. ll סימפאטיע; 2. *разг. (предмет симпатии; о женщине)* ll סימפאטיע ll; קאָכאנקע; *(о мужчине)* קאָכאנעק מ

симпо́зиум *м* סימפאָזיום מ ־ס

симпто́м *м мед.* סימפטאָם מ ־ען, (אן אויסערלעכער) אָנזאָג, ווארצייכן מ (מצ. סימאָנים) סימען מ; *перен. тж.* (אף); ~ы боле́зни די סימפטאָמען פון דער קרענק; ~ы опа́сности א סימפטאָם פון [א ווארצייכן פון, אן אָנזאָג אף]; א סאקאָנע

симптомати́чный סימפטאָמאטישער

симули́р||овать *сов. и несов.* סימולי׳רן; он ~ует боле́знь ער סימולי׳רט קראַנקשאפט; ער מאכט זיך, אז ער איז קראַנק

симулянт *м* סימוליאַנט מ ־ן

симуля́ция *ж* ll סימוליאַציע ll

симфони́ческий סימפאָנישער; ~ конце́рт א סימפאָנישער אָרקעסטער קאָנצע׳רט; ◇ ~ оркéстр שער קאָנצע׳רט

симфо́ния *ж* סימפאָניע ll ־ס

синагóга *ж* ן־ ז ,שול ז ־ס ;סינאגאָגע хорáльная ~ כאָרשול ז ־ן

синагогáльный סינאגאָגאלער, שול־

сиидикали́зм *м* סינדיקאליזם מ

сиидика́т *м* ן־ סינדיקאָט מ

синева́ *ж* 1. *(синий цвет)* בלאָווקייט ז; 2. *(синее пространство)* בלוי ז; ~ не́ба הימלבלוי ז; ◇ ~ под глаза́ми א בלאָווקייט אונטער די אויגן

синегла́зый בלוי־אויגיקער

сииедрио́н *м* 1. *ист.* סאנהעדרען מ; 2. *перен. (судилище)* בעז(ד)ן מ ,סינעדריאָן מ

сине́кдоха *ж лит.* סינעקדאָכע ז

синера́ма *ж кино* ז ־ס סינעראַמע

сине́ть *несов.* 1. *(становиться синим)* בלאָו ווערן*; 2. *(виднеться)* בלאָון זיך

си́н||ий בלאָוער; *(об оттенке кожи)* בלאָולעכער; ~ие глаза́ בלויע אויגן; ◇ ~ий чуло́к א בלאָוער זאָק, א ביכערניצע

сини́льн||ый: ~ая кислота́ *хим.* בלאָוזויערס ז

сини́ть *несов. (бельё)* (אָן)בלאָון

сини́ца *ж* ז ־ער בלויערל

сино́д *м* סינאָד מ

сино́ним *м лингв.* ן־ סינאָנים מ; ~и́ческий, ~и́чный סינאָנימישער; ~и́я *ж* ז ־ע סינאָנימיע

сино́пт||ик *м* = מ סינאָפטיקער; ~ика *ж* ז סינאָפטיק; ~и́ческий סינאָפטישער; ~и́ческие усло́вия די סינאָפטישע וועטער־באדינגונגען [די מעטעאָראָלאָגישע באדינגונגען]; ◇ ~и́ческая ка́рта די סינאָפטישע מאפע מצ.

си́нтаксис *м* סינטאקס מ

синтакси́ческий סינטאָקסישער

си́нтез *м* סינטעז מ; *(обобщение тж.)* פארסאמאקלונג ז

синтети́ческ||ий סינטעטישער; ~ий каучу́к סינטעטישער קאוטשוק; ~ое волокно́ *собир.* סינטעטישע פעדעם; ~ие языки́ *лингв.* סינטעטישע שפראכן

си́нус *м мат.* ן־ סינוס מ

синхрониза́ция *тех.* סינכראָניזירונג ז

синхрони́зировать *сов. и несов. тех.* סינכראָניזירן

синхрони́ст *м* = מ סינכראָניסט, סינכראָן־איבערזעצער; ן־ מ

синхрони́ческ||ий סינכראָנישער; ~ий ме́тод סינכראָנישער מעטאָד; ~ие табли́цы סינכראָנישע טאבעלעס

синхро́инный סינכראָנישער; *(одновре́менный тж.)* גלײַכ־ א סינכראָנישע איבערזעצונג; ~ перево́д צייטיקער

синхротро́н *м физ.* סינכראָטראָן מ

синхрофазотро́н *м физ.* סינכראָפאזאָטראָן מ

синь *ж* ז בלוי

си́нька *ж* 1. *(краска)* בלאָוס ז; סינקע ז *разг.*; 2. *(чертёж)* בלויקאָפּיע ז ־ס

синя́к *м* סיניאק מ, סיניעק מ; א בלאָווער פלעק ־עס *разг.*; ◇ ~й под глаза́ми א בלאָווקייט אונטער די אויגן

сиони́||зм *м* ן־ ציוניזם מ; ~ст *м* ציוניסט מ; ~стский ציוניסטישער

сипе́ть *несов.* הייזעריק, רעדן* סיפען

си́плый הייזעריק(לעכ)ער

сире́на *ж* ז ־ע סירענע

сире́нев||ый 1. בעז־; ~ый куст ן־ בעז־קוסט מ; 2. *(о цвете)* בעזקאָליריקער; пла́тье ~ого цве́та א קלייד פון בעז־קאָליר, א בעזקאָליריק קלייד

сире́нь *ж* בעז מ; פליידער מ *книжн.*

сири́||ец *м* = מ סיריער; ~йка *ж* סיריש פרוי; ~йский סירישער

сиро́п *м* סירעפ מ; סערעפ מ *разг.*

сирота́ 1. *м* (מצ. יעסוֹימים) מ יאָסעם; 2. *ж* יעסוֹימע ־ס ז

сиротли́вый פאריאָסעמטער

сирóт||ский יעסוֹימישער, יעסוֹימים־; ~ская до́ля דער יעסוֹימים־הויז ז; ~ский прию́т *уст.* יעסוֹימישער גוירל (מצ. ..הייזער), הויז פאר יעסוֹימים; ~ство *с* יעסוֹימע־ שאפט ז

систе́м||а *ж* ן־ סיסטעם מ; автомати́ческая ~а управле́ния אוטאָמאטישע אָנפיר־סיסטעם; избира́тельная ~а וואָל־סיסטעם ז; не́рвная ~а נערוון־סיסטעם ז; со́лнечная ~а זון־סיסטעם ז; социалисти́ческая ~а хозя́йства די סאָציאליסטישע וויִרטשאפט־סיסטעם; привести́ *что-л.* в ~у ברענגען* אין א סיסטעם, אײַנפירן אין עפּעס א סיסטעם

систематизи́ровать סיסטעמאטיזירן

система́тика *ж* ז סיסטעמאָטיק

системати́ческий סיסטעמאָטישער

си́тец *м* ציץ מ

си́то *с* ן־ זיפ ז; просе́ивать сквозь ~ דורכזיפּן

ситуа́ция *ж* ז ־ס סיטואַציע

си́тцев||ый צִיצענער; ~ое пла́тье א ציצן קלייד

си́филис *м* פראנצן מצ. .סיפיליס מ

сифо́н *м* ן־ סיפאָן מ

ся́ *см.* сей

ся́ни||е *с* 1. ליכט ז ,שײַן ז; *(ореол)* ליכטקרוין ז; *(счастливое выражение глаз, лица)* לויכטן ז ,שײַנען ז, לעוואָנע־שײַן ז ,שטראלן ז; лу́нное ~е לעוואָנע־ליכט ז; 2. *(величие)* גלאנץ מ; в ~и сла́вы אין גלאנץ פון רום; ◇ се́верное ~е פאָליאָר־שײַן ז

ся́||ть *несов.* 1. שײַנען, לויכטן*; со́лнце ~ет די זון שײַנט; 2. *перен.* שטראלן, שײַנען; он ся́л от ра́дости ער האָט געשטראָלט [געשײַנט] פאר פרייד

сказ *м* ן־ (פאָלקס־)דערציילונג מ; ◇ вот тебе́ и весь ~ דאָס איז מײַן לעצט ווארט, און דאָס איז אינגאנצן

сказа́ние *с* ־ס ז, מעסירע ז ־ס, לעגענדע ז ־ס מעסע

сказа́||ть *сов.* זאָגן; что он ~л? ווָאָס האָט ער געזאָגט?; скажи́те ему́, что... זאָגט אים, אז...; ◇ ска́жем *вводн. сл.* לאָמיר זאָגן, אשטיינער, זאָגט א מעסע!; скажи́те! הערט!; легко́ ~ть ס׳איז גרינג אויסצורעדן; тру́дно ~ть ס׳איז שווער צו זאָגן; что он хо́чет э́тим ~ть? ווָאָס מיינט ער?; ווָאָס וויל ער דאָ האָבן?, דערמיט?; скажи́те, пожа́луйста! ווָאָס איז דאָ?; не́чего ~ть! ווי געפעלט עס אײַך?; ска́зано — сде́лано ווי געזאָגט, אזוי גע־ שײַעך צו רעדן; так ~ть ווי זאָגט מען, אזוי צו זאָגן; ничего́ не ска́жешь טאָן; ווָאָס עמעס איז עמעס שײַעך צו זאָגן

сказа́||ться *сов.* 1. *(в предл.; обнаружиться)* אנט־ לאָזן*; в э́том поступ́ке ~лось всё его́ благоро́дство אין אָט דער האַנד־ לונג האָט זיך אנטפלעקט [ארויסגעוויזן, געלאָזט פילן] זײַן גאָנצע נאָבלקייט; 2. *(повлиять)* לאָזן*; (на *предл.*) (אף) ווירקן; ~ться на *чьём-л.* здоро́вье ווירקן געזונט אף; он с трудо́м дви́гался: ~лась уста́лость עמעצן אף ער האָט קוים געריר מיט אן אויוור — ס׳האָט זיך געלאָזט פילן זײַן פארמאָטערטקייט; 3. *разг.:* он ~лся

больны́м [кра́нк] ער, ער האָט געזאָגט, אז ער איז שלעכט [кра́нк] האָט זיך געמאַכט שלעכט

скази́тель *м* = м פּאָעטקע־דערציילער; **~ница** *ж* ־ס פּאָעטקע־דערציילערין

ска́з||а *ж* ־ך I מײַסעלע, ־ס II מײַסע; (э́то) **~и!** ווי אין א פאנטאַסטיש, ס׳איז באָבע־מײַסעס! מײַסעלע

ска́зочн||ый 1. מײַסע־געשטאלטן; **~ые** о́бразы מײַסע־געשטאלטן מצ.; 2. *(волшебный)* פאנטאַסטישער, לעגענדאַר(יש)ער; **~ая** страна́ א לעגענדאַר(יש) [פאנטאַסטיש] לאנד

сказу́емое *с грам.* פּרעדיקאַט м ־ן

ска́зыва||ться *несов.* 1. *см.* сказа́ться; 2.: ско́ро ска́зка ~ется, да не ско́ро де́ло де́лается ניט אזוי גרינג טוט זיך, ווי ס׳רעדט זיך

скака́лка *ж* שפּרינגלקע ־ס II

скака́ть *несов.* 1. שפּרינגען*; *(ударяясь, отлетать)* אונטערשפּרינגען*; 2. *(на коне)* גאלאָפּירן, רײַטן*; ~ во весь дух פלי(ען)* [גאלאָפּירן] דעם אָטעם ניט אויסרעכן

скаков||о́й: ~а́я ло́шадь גאלאָפּיר־פערד I; **~ы́е** соревнова́ния רײַט־פארמעסטן מצ.

скаку́н *м* = I גאלאָפּיר־פערד

скала́ *ж* פעלדז ־ן м

скали́ст||ый פּעלדזיקער; **~ый** бе́рег א פּעלדזיקער ברעג

ска́лить *несов.*: ~ зу́бы *прям. и перен.* (אויס)שטשי־

ска́лка *ж* 1. *(для теста)* קאָטשלקע ־ס II; 2. *(для белья)* רוֹבליק м ־עס

ска́лывать *несов. см.* сколо́ть

скаме́йка *ж* (мн. **~и**) באנק II

скамь||я́ *ж* (мн. **~и**) באנק II; ◇ **~я** подсуди́мых פון דער שול־באשולדיקונגס־באנק II; со шко́льной **~й** באנק

скандал *м* 1. סקאנדאל м ־ן; 2. *(ссора)* געקריגערײַ I, געריסערײַ I

скандали́ст *м* סקאנדאליסט, = м ־ן שטרײַטמאכער

скандали́ть *несов.* מאכן סקאנדאל, סקאנדאליזירן, בויאַנעווען

скандальн||ый 1. שענדלעך-, מײַעסער; סקאנדאליזירן; **~ая** исто́рия א סקאנדאליזירן [א מײַעסע, א שענד] געשיכטע; 2. *разг.*: **~ый** челове́к סטיגאַטער [לעכע]; סקאנדאליסט м ־ן, ־ס

скандина́в *м* = м סקאנדינאַווער; **~ка** *ж* סקאנדינאַ־ **~ский** סקאנדינאַווישער; **~ские** стра́ны די סקאנדינאַווישע לענדער; **~ские** языки́ די סקאנדינאַווישע שפּראַכן

сканди́ровать *несов.* סקאנדירן

ска́пливать(ся) *несов. см.* скопи́ть(ся)

скарб *м разг.* I שטובזאכן מצ.; жа́лкий ~ דאָס ביסל אָרעמקייט

ска́редный *разг.* קאמצאַנישער

скарлати́на *ж* סקאַרלאַטין II; **~ый** שאַרלעך *разг.*

ска́рмливать *несов. см.* скорми́ть

скат[1] *м (спуск)* (мн. **~ы**) בארג־אראָפּ, שיפּוי м (мн. שיפּוים); **~ кры́ши** דאַך־אָפּהאנג м ־ען

ската́ть *сов.* 1. *(свернуть в трубку)* צונויפּוויקלען, צוגויפּראָלן; 2. *(катая, придать округлую форму)* צו־ אויסקיקלען, גויפקיקלען; **~** снежо́к שניי־ א קיקלען

ска́терт||ь *ж* ־ער м ־טישטעך; ◇ **~ью** доро́га! א גוט גייט אײַך געזונטער־, גיי דיר געזונטערהייט שליטן! *ирон.*; скати́ть *сов. (вниз)* אראָפּקיקלען, אראָפּקאטשען; **~ся** *сов.* 1. *(вниз)* אראָפּקוליען זיך, אראָפּקאטשען זיך; *(на велосипеде)* אראָפּרודערן; *(на машине)* אראָפּרעדערן; 2. *перен.* אראָפּקיקלען זיך

ска́тывать[1] *несов. см.* скати́ть

ска́тывать[2] *несов. см.* скати́ть

ска́тываться *несов. см.* скати́ться

скафа́ндр *м* סקאפאָנדער м ־ס

ска́чка *ж* 1. יאָגעניש I; *(верхом тж.)* גאלאָפּירונג II, גאלאָפּ м; 2. *мн. (состязания)* רײַט־פארמעסטן מצ.

скачо́к *м* שפרונג м ־ען; ка́чественный ~ *филос.* אײַנכעסדיקער [א קוואליטאַטיווער] שפרונג; ~ температу́ры א שאַרפע עלעדרונג פון דער טעמפּעראַטור

ска́шивать[1] *несов. см.* скоси́ть[1]

ска́шивать[2] *несов. см.* скоси́ть[2]

сква́жина *ж* 1. *(щель)* שפּאַלט м ־ן, שפּאַרונע II ־ס; замо́чная ~ (мн. ..לעכער) שלאָס־לאָך II; 2.: нефтяна́я ~ (мн. ..לעכער) נאפט־בויערלאָך II

сквер *м* סקווער м ־ן

скверносло́вить *несов.* רעדן*, ניבל־, רעדן מײַעסע רייד

сквёрн||ый °שלעכטער; *(гадкий)* (ר)פּאסקודנע *тж. неизм.*; *(недостойный)* מײַעסער; **~ая** пого́да א שלעכ־ א מײַעסע היסטאָריע [א פּאסקודנע] וועטער; **~ый** за́пах א פּאסקודנע ריח; **~ый** מײַסע

сквози́||ть *несов.* 1. *безл.*: здесь **~т** דאָ אין [יאָגט] א זשורקזוען*; 2. *(просвечивать, виднеться)* דורכזוען* זיך; 3. *перен.* לאָזן* זיך פילן; в его́ слова́х **~ла** го́рькая иро́ния אין זײַנע וועָרטער האָט זיך געלאָזט פילן א ביטע רע איראָניע

сквозн||о́й 1. *(проходящий насквозь)* דורך-; דורך אף דורך; א ווינד אף דורך און דורך *после сущ.*; **~а́я** ра́на אומארײַפשטיג־, דורך; 2. *(беспересадочный)* דירעקטער, לעכער; **~о́е** движе́ние א דירעקטער [אן אומארײַפשטיג־ לעכער]; 3. *(непрерывный, сплошной)* טראָנספּאָרט־פארקער [לעכער]; **~о́й** гра́фик א דורכויסיקער גראָ־ דורכויסיקער; 4. *(просвечивающий)* אושור־, שיטערער; ◇ **~о́й** ве́тер צוגווינט м ־ן

сквозня́к *м* צוגווינט м ־ן, ־ן II צוגלופט; не стой на **~é** שטיי ניט אפן צוגווינט

сквозь *предл. с вин. п.* דורך; ~ тума́н דורכן נעפּל; пробира́ться ~ толпу́ מאכן זיך א וועג דורכן אויילעם; ~ слёзы דורך טרערן; ◇ говори́ть ~ зу́бы רעדן* צווישן די ציין

скворе́ц *м* שטאר м ־ן

скворе́чник *м* שטאַרנשלאק м ־ן

скеле́т *м* 1. סקעלעט м ־ן; *(здания и т. п. тж.)* קאַרקאָס м ־ן; 2. *(план, набросок)* סכעמע II ־ס

ске́пт||ик *м* = м סקעפּטיקער; **~ици́зм** *м* סקעפּטיציזם м; **~и́ческий** סקעפּטישער

ске́рцо *с нескл. муз.* סקערצאָ II

ски́дк||а *ж* 1. *(понижение цены)* ראבאַט, האנאָכע II; продава́ть что-л. со **~ой** פארקויפן עפּעס מיט א הא־

[מיט ראבאט] נאָכע; 2. *(снижение требований к кому-л.)* ס ־ האנאָכע אף די אָביעקטיוו סיבעס

ски́дывать *несов.*, **ски́нуть** *сов.* 1. *(вниз)* אראָפוואַרפן*; *(с ожесточением)* אראָפשלײדערן; ~ снег с кры́ши אראָפ- וואַרפן* דעם שניי פונעם דאַך; 2. *(свергнуть)* אראָפ- וואַרפן*; 3. *разг. (снять с себя)* אראָפוואַרפן*, אראָפציען* [אראָפוואַרפן*] (פון זיך); ~ пальто́ אראָפנעמען* [אראָפשלעפן] דאָס דעם מאַנטל; ~ ша́пку הוט [אפן אײגענעם צאַד] אף; 4. *(освободиться от какого-л. чувства, состояния)* פון זיך פֿאַרטרייסלען; 5. *разг.:* ~ в ве́се פֿאַרלירן* אין וואָג; 6. *разг. (уменьшить цену)* נאָכלאָזן* א רובל; ~ рубль נאָכלאָזן*

ски́петр *м* ס ־ סצעפּטער ־ שטאָק

скипида́р *м* טערפּענטין ־ אייל

скирд *м*, **скирда́** *ж* ס ־ סטאָרטע

скирдова́ть *несов.* סטאָרטעווען

скиса́ть *несов.*, **ски́снуть** *сов.* 1. זויער ווערן; 2. *перен. разг.* [די נאָז] פֿאַרפֿאַלן*, פֿאַרפֿאַלאָזן* די פֿליגל

скита́|лец *м* ס ־ עס, = וואַגלער; ~ние *с* וואַגלענישן *мн.*; *мн.* וואַנדערן, וואַנדערונג ז; וואַגלען ז

скита́ться *несов. (странствовать)* וואַנדערן, (אומ)וואַנדערן, וואַנדע- רעווען; *(не иметь своего угла)* נאָוואַנדע- נאָוואַנדעווען, נאָדעווען, וואַגלען; *(бродить)* בלאָנקען(אום); ~ по бе́лу све́ту אומטראָגן* זיך אי̈בער דער וועלט

ски́фы *мн. ист.* סקיפן *мн.*

склад[1] *м (запас)* לאָגער ס ־ן, ־ס; *(помещение)* סקלאד ס ־ן; ~ору́жия געוועהר־לאָגער ס ־ן; он рабо́тает на скла́де ער אַרבעט אפן סקלאד

склад[2] *м (строй, характер)* טיפ ס, ארט ס; склад ума́ דער ארט אינטעליגענץ ז; *книжн.:* ~ жи́зни מצב־אַלטאָג ס; нра́вственный ~ מאָראַלישקייט ז; челове́к осо́бого ~а א מענטש פון א בא- זונדערן שניט

скла́д|ка *ж* ס ־ן, פאלד ז ־ן, פאַלב; ю́бка в ~у א גענפאַלדעוועט קליידל קנייטש ס ־ן, רונצל ס ־ען; 3. *геол.* פאלד ז ־ן; образова́ние го́рных скла́док אויסבילדונג פון בארגפאלדן, אויספאלדונג ז

скла́дн|о *нареч. разг. (удачно)* גוט; ווי ס׳דארף צו זײַן; *(связно)* גלאַטיק; он говори́т ~о ער רעדט גלאַט- ווי א בוך; ~ый 1. *(о речи)* גלאַטיקער; 2. *разг. (статный)* שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*, געשטאַלטיקער

складн|о́й צונויפלייג־בעט ז ־ן; ~а́я крова́ть צונויפלייג־מעסערל ז ־ן; ~о́й нож

скла́дчин|а *ж:* в ~у בעשוטפעס־, זיך צונויפלייגנדיק זיך צונויפלייגן און פֿראָווען (דיק); устро́ить у́жин в ~у א וועטשערע

скла́дывать *несов.* 1. *см.* сложи́ть 1, 3 — 7; 2. *мат.* צונויפלייגן, כּיבערן

скла́дываться *несов. см.* сложи́ться

скле́ивать(ся) *несов. см.* скле́ить(ся)

скле́ить *сов.* צונויפקלעפן, צונויפקלייבן; ~ся *сов.* צונויפקלעפן זיך, צונויפקלייבן זיך

склеп *м* ס ־ן סקלעפ

склепа́ть *сов.* צונויפיטעווען

скле́пка *ж* 1. *(действие)* ניטעווען ז; 2. *(место)* ניט ס

скле́пывать *несов. см.* склепа́ть

склеро́з *м мед.* סקלעראָז ס

склю́к|а *ж разг.* סקלאָטניע, רעסערוואַן מצ.; заводи́ть ~у פֿאַרקאָכן א סקלאָטניע, פֿאַרפֿירן אינטריגעס

склон *м* אָנייג ס ־ן, (מצ. שיפּוי) שיפּוי ס; крута́я ~ בארג־שיפּוי ס (מצ. בארגנייג ס ־ן, ..־שיפּוים); ◇ на ~е лет אויס זײַן אין סיגיין; לעייס וקנע; די יאָרן *уст.*

склоне́ние *с грам.* בייגונג ז, דעקלינאציע ז

склони́ть *сов.* 1. אָנבייגן*; ~ знамёна צובייגן* [אָנייגן*]; 2. (к *дат.*) אינערוואַנדן*, נייגיק מאכן (צו); ~ *кого-л.* к побе́гу אנטלויפן עמעצן אינערוואַנדן*; ~ *кого-л.* на свою́ сто́рону אי̈בערנעמען* עמעצן אף דער אי̈גענער זײַט [אפן אי̈גענעם צאד]; ◇ ~ го́лову (*перед кем-л.*) 1) *(признать себя побеждённым)* בייגן* דעם קאָפּ פאר טיף פֿאַרנייגן זיך פאר עמעצן; 2) *(благоговейно)* צובייגן* זיך (צו); ~ся *сов.* 1. (над *тв.*; *наклониться*) זיך (אי̈בער) נעמען* דעם קאָפּ, זיך אונטערוואַרפן*; 3. (к *дат.*; *принять, признать*) נעמען* זײַן (צו); ~ся к мне́нию נעמען* זײַן מיינען; ~ся на чью-л. сто́рону נעמען* שטעלן זיך אף עמעצנס צאד [אָנעמען עמעצנס זײַט]; 4. *(о солнце)* נייגן זיך

скло́нн|ость *ж* 1. *(влечение; талант)* נייגונגען מצ.; פֿעיקייטן [פֿעיקייטן] צו נייגונגען מצ.; ~ость к матема́тике מאטעמאַטיק מוזי־, נייגונגען צו מוזיק; ~ость к му́зыке נע־, געניגטקייט ז; 2. *(предрасположение)* קאַלישקייט ז; ~ость к просту́дным заболева́ниям א געניגט- ווערן; 3. *(пристрастие)* שוואַכקייט ז; ~ый א געניגטער [מיט א נייגונג] צו פעטלעבּיקייט; ~ый к ожире́нию ער איז געניגט מאַסקים צו זײַן

склоня́емый *грам.* דעקלינירלעכער

склоня́ть *несов.* 1. *см.* склони́ть; 2. *грам.* דעקלינירן, בייגן*; ~ся *несов.* 1. *см.* склони́ться; 2. *грам.* דע- קלינירן זיך, בייגן* זיך

скло́чник *м разг.* אינטריגאַנט ס ־ן, סקלאָט(ש)ניק ס ־עס

скля́нка *ж* פלעשעלע ז ־ך

скоба́ *ж* 1. ס ־ס, סקאָבע ז ־ס; 2. *(ручка ворот)* טויער־רינג ס

ско́бк|а *ж* 1. סקאָבליקל ז ־עך; 2. *(знак)* קלאַמער ס קוואדראַט־קלא- מערן מצ.; квадра́тные ~и עקיקע קלאַמערן, ־ן; фигу́рные ~и פּיגור־קלאַמערן מצ.; вы́нести за ~и *мат.* ארויספירן פאר די קלאַמערן; откры́ть ~и עפענען די קלאַמערן; заключи́ть сло́во в ~и אריי̈- נטאָן* דאָס וואָרט אין קלאַמערן; ◇ в ~ах заме́тим נעמען* לאָמיר אָנעווען באמערקן

скобли́ть *несов.* שאָבן*; *(чистить тж.)* רעיבן*

скобя́н|ой: ~о́й това́р, ~ые изде́лия אי̈זנווארג ז; זאליאַז ס *разг.*

ско́ванность *ж* געפֿענטעטקייט ז, געצוימטקייט ז; в игре́ музыка́нтов чу́вствовалась кака́я-то ~ אינעם שפּילן פון די מוזיקער האָט זיך געפֿילט א מין געפֿענטעטקייט

скова́ть *сов.* 1. *(выковать)* אויסשמידן; 2. *(соединить ковкой)* צונויפשמידן; 3. *(надеть кандалы)* קאָוון; שמידן; *разг.;* 4. *перен.:* ~ си́лы проти́вника פֿענטן דעם סוי־ מאכמעס פֿא- נע קרעפּטן; страх скова́л его́ движе́ния

כעד האָט ער ניט געקענט באוועגן זיך; моро́з скова́л ре́ки דער פראָסט האָט פארקאָוועט די טײַכן

сковорода́ ז ־ס סקאָוורעדע ז

ско́вывать *несов. см.* скова́ть

скола́чивать *несов.*, **сколоти́ть** *сов.* צוזוֹיפקלאפן, -זוֹיפשלאָגן*; *перен. разг.* צוזוֹיפשלאָגן*

сколо́ть *сов.* 1. אָפּהאקן; *(удалить)* אָפּשפּאלטן*; 2. *(скрепить булавкой и т. п.)* צוזוֹיפשפּיליין, צוזוֹיפטשעפּען

скольже́ни‖е *с* ז גליטשונג; пове́рхность ~я גליטש־אויבערפלאַך ז

скользи́ть *несов.* 1. גליטשן; *(вырываться — о скользких предметах)* ארויסגליטשן זיך; *(плавно двигаться)* שוועבן; 2. *(о луче, взгляде)* גליטשן; взгляд рассе́янно скользи́т по стро́чкам דער בליק בלאָנקעט אויבער די שורעס

ско́льзкий 1. גליטשיקער, גליטשיק־; 2. *(опасный)* זיקאַלישער קומען* [שטעלן זיך] אף; вступи́ть на ~ путь קומען* [שטעלן זיך] אף א ריזיקאַלישן, א גליטשיקן וועג

3. *(щекотливый)* קיצלדיקער, דעליקאַטער

скользну́ть *сов. однокр.* 1. א גליטש טאָן*; 2. *(о плавном движении)* א גליטש דורכשוועבן; *(о луче, взгляде)* קוים*; 3. *(по дат.; о пуле, кинжале и т. п.)* פּארטשעפּען; 4. *(быстро, незаметно пройти)* דורכשמוג־לען

скользя́щий: ~ гра́фик א באוועגלעכער גראָפיק

ско́лько 1. *мест. и нареч.* וויפל; ~ дете́й в кла́ссе? וויפל קינדער איז פּאַראַלעל אין קלאַס? ~ тебе́ лет? וויפל יאָר ביסטו אלט? ~ э́то сто́ит? וויפל קאָסט עס? ~ цвето́в! וויפל בלומען! ~ вре́мени? *разг.* אזוי־פיל בלומען! וויפל האָלט דער זייגער? он зна́ет сто́лько же, ~ и ты ער ווייסט (ט)פונקט אזוי־פיל, וויפל דו ער ווייס(ט) *(не больше)*; 2. *нареч. (насколько)* וועלכער, אזוי ווי; ~ я по́мню, ты жил в Сиби́ри אף וויפל [וועל] איך געדענק, האָסטו געווינט אין סיביר; ◇ не сто́лько..., ~ ... ניט אזוי..., ווי ניט אזוי קלוג, ווי איבערגעשפּיצט; ~ (душе́) уго́дно זאָגן עפּעס אָפּגעכאפט

ско́лько-нибудь 1. *мест. и нареч.* וויפל־ניט־אין, וויפל־ניט־אין־עס־; ~ де́нег וויפל־ניט־אין געלט; 2. *нареч. (в какой-то мере)* כאָטש, כאָטש עטוואָס כאָטש א ביסעלע; ~ петь мо́жет вся́кий וויפל־ניט־אין כאָטש א ביסעלע [עטוואָס, וויפל־סיניט־אין זינגען קען יעדערער]

скомбини́ровать *сов.* אויסקאָמבינירן

ско́мкать *сов.* 1. צוזוֹיפּקנייטשן, צוזוֹיפּמיאטשען; 2. *перен. (речь и т. п.)* אָפּכאפּן, אָפּמאכן אפּגיך

скомпоновáть *сов.* צוזוֹיפּשטעלן, קאָמפּאָנירן

скомпромети́ровать *сов.* קאָמפּראָמעטירן; ~ себя́ קאָמפּראָמעטירן זיך

сконфу́женный פּארשעמטער, קאָנפוזיעטער

сконфу́зить *сов.* פּארשעמען, סקאָנפוזיען; ~ся *сов.* פּארסקאָנפוזיען זיך, שעמען זיך

сконцентри́ровать *сов.* קאָנצענטרירן; ~ся *сов.* צענטרירן זיך

скончáться *сов.* אויסגיין*; וועלן* ניפּטער *высок.*

скопи́ровать *сов.* (אָפּ)קאָפּירן

скопи́ть *сов.* אָנזאַמלען, אָנקלײַבן*; *(деньги тж.)* אָפּשפּאָרן; ~ состоя́ние אָנקלײַבן* א פאָרמעגן; ~ся *сов.* צונויפשפּאָרן זיך, אָנזאַמלען זיך *(о людях)*, צונויפזאַמלען זיך

скопле́ние *с* 1. *(действие)* ז אָנזאַמלונג, אָנקלײַבן; 2. *(множество)* ז אָנהויפונג, ז צונויפזאַמלונג; *(людей)* צונויפלוס מ; ~ войск קאָנצענטראַציע פון מיליטער

скопля́ть(ся) *несов. см.* скопи́ть(ся)

скорбе́ть *несов.* (о *предл.*) טרויערן, מעצאַער (וועגן) זיך* (איבער)

ско́рбн‖ый 1. טרויעריקער, טרויער־; ~ая весть א טרויעריקע יעדיעה; ~ые дни מצ טרויערטעג; 2. *(выражающий скорбь)* טרויערפולער, טרויער־; в ~ом молча́нии [שוועריגן־שוויגן] אין א טרויער־; ~ое лицо́ א טרויעריק געזיכט

скорбь *ж* מ צאר, מ טרויער; мирова́я ~ וועלט־שמערץ מ

скоре́е, скоре́й 1. *(сравн. ст.* от ско́рый *и* ско́ро) וואָס גיכער [שנעלער, גיכער; чем ~, тем лу́чше שנעלער־שנעלער, גיכער־גיכער]; 2. *(вернее)* גיכער; э́то была́ ~ дере́венская, чем городска́я у́лица דאָס איז געווען גיכער [מער] א דאָרפישע, איידער א שטאָטישע גאַס; 3. *(охотней)* בעסער; ~ поги́бнем, чем сдади́мся בעסער ווען מיר אומקומען, איידער אונטערגעבן זיך; ◇ ~ всего́ גיכער כער פון אלץ

скорлуп‖á *ж* ז שאָלעכץ; ◇ уйти́ в свою́ ~ý אָפּ־דערוויטערן, שליסן* זיך אין די אייגענע דאלעד־אמעס זיך פון מענטשן

скорми́ть *сов.* פּארטאָן* אף האָדעוועז

скорня́к *м* = מ שטריכער

ско́ро *нареч.* 1. *(быстро)* באלד, גיך, שנעל; 2. *(вскоре)* באלד [אינגיכן]; ~ начнётся конце́рт וועט (גאָר) אינגיכן; я ~ верну́сь זיך אָנהייבן דער קאָנצערט כ׳וועל באלד [אינגיכן] קומען צוריק; 3. *в знач. сказ.* באלד וועט [גאָר אינגיכן]; ~ зима́ באלד וועט שוין [ווערן] זיין; ס׳איז שוין באלד אכט אזייגער; ~ вóсемь ס׳איז שוין באלד [זיין] וויינטער

скороговóрк‖а *ж* 1. ז גיכווערטל־ער; 2.: говори́ть ~ой זאָגן עפּעס אָפּגעכאפּט רעדן* גיך־גיך; сказа́ть *что-л.* ~ой скоропи́сь *ж* ז שנעלשריפט

скоропо́ртящ‖ийся: ~иеся проду́кты (גיך) קאַליע־ווערנ־דיקע פּראָדוקטן

скоропости́жн‖о: ~о скончáться [אומגעריכט] פלוצלעך א פלוצלעכער [אן אומגעריכ־טער] טויט

скоропости́жный: ~ая смерть שטאַרבן*; ~ый сорт я́блок מצ פּרי־עפּל־זאָרטן; 2. *перен.* צו אײַליקער; ~ое реше́ние א צו אײַליקער באשלוס

скоростни́к *м* 1. *(о рабочих)* = מ שנעל־ארבעטער; то́карь־~ ז ־ס שנעל־טאָקער; 2. *(спортсмен)* = מ גיכלויפער; конькобе́жец־~ = מ שנעל־גליטשלויפער

скоростн‖о́й: ~о́й ме́тод מ ־ן שנעלמעטאָד; ~о́е строи́тельство ז שנעלבויונג, ז גיכבויונג; ~а́я обрабо́тка мета́ллов ז שנעל־באארבעטונג פון מעטאַלן; ~о́й бег на конька́х *спорт.* ז שנעל־גליטשונג

ско́рость *ж* ז גיכקייט, ז שנעלקייט; *физ., тех. обыкн.* ז שנעלקייט; ~ бе́га ז לויפגיכקייט, ז לויפשנעלקייט; ~ све́та די שנעלקייט פון שין; ма́лой ~ю *ж.-д.* מיט קורצער שנעלקייט; развива́ть ~ в 200 *км/ч* דערפּירן די גיכקייט [די שנעלקייט] ביז צוויי הונדערט קמ א שאָ מיט א גיכקייט [שנעלקייט] (פון) co ~ю...

скоросшива́тель *м* ‖ בלי֑ך־פאפקע

скорота́ть *сов.*: ~ вре́мя פארטרי֫בן* די צײַט

скорпио́н *м* ־ען מ ;סקאָרפיאָן ;ע֫גדעש מ ־ן *уст.*

ско́рчить *сов.* 1. אײַנשרומפן, אײַנקאָרטשען; 2. *разг.*: ~ ро́жу, грима́су פארקרי֫מען די צורע, מאכן א האווי֫ע; ~ся *сов. разг.* אײַנשרומפן זיך, אײַנקאָרטשען זיך; *(съёжиться)* זיך

ско́р‖ый 1. גי֫כער, שנעלער; ~ый шаг [א] א גי֫כער [שנעל]; идти́ ~ым ша́гом [גיין* זיך מאכן, טראָט שנעלער]; ~ый по́езд מ ־ן שנעלצוג; 2. *(стремительный)* גי֫כע [שנעלע] טריט; 3. *(близкий по времени)* פלי֫נקער; ~ый отве́т א באַלד־ קער, גי֫כער; *(предстоящий)* נאָענטער; ~ая по́мощь גי֫כע הילף; он ~ на́ руку באלד עפּעס גייט ער מיט דער העט; на ~ую ру́ку כאָפּ־לאָפּ, אפּדערגי֫ך

скоси́ть[1] *сов. (траву)* אָפּשנידן*, אָפּקאָסען

скоси́ть[2] *сов.* 1. *(сделать косым)* מאכן קאָסע, מאכן שרעג; *(перекосить)* אויסקרימען; *(при кройке и т. п.)* קאָסע (פאר)שנידן*; 2.: ~ глаза́ напра́во א זײַטל טאָן*

скот *м собир. разг.* ז (ך)פי֫; *(отдельное животное)* רינדער, רינדפי(ך) ז; кру́пный рога́тый ~ ראָסטוע פי(ך) מצ.; племенно́й ~ פי(ך)־אופּוצער, -אופּזע *ж* ־ען מ ;פי(ך)־אופּוצניק *м* = ־ס ו

скоти́на *ж* 1. *собир. разг.* ז (ך)הויפי֫; *(отдельное животное)* באלפּי֫ך מ ־ן; 2. *бран.* א הונט מיט אויערן; פערדאָטש

ско́тн‖ик *м* = מ ־ען ו, עדן; ~ица *ж* ־ס ו

ско́тный: ~ двор פי(כ)הויף מ ־ן

скотобо́йня *ж* ז (מצ. ־הייזער) שלאכטהויז

скотово́д *м* = מ ;פי֫צוכט ;~ство *с* ו פי֫ציכטלערישער, -ישער; ~ческий פי֫ציכטלער, פי֫צוכט

ско́т‖ский 1. *(для скота)* פי(ך)־, פי(ך) פֿאַרן *после сущ.*; ~ский загон פֿאַרן פי(ך) אין ארומצוימונג; 2. *(животный, низменный)* בעהי֫מישער; *(нечистоплотный)* ווי גע־ *после сущ.*; כאזיִרים אין א שטאל; ~ство *с разг.* ו מי֫ינער; בעהי֫מישקייט; *(низкий поступок)* ו שווינערי

скра́дывать *несов.* צודעקן, פארשטעלן

скра́сить *сов.*, **скра́шивать** *несов.* פארשי֫נען, -פארשע֫; ~ жизнь נרי֫נגער [שענער] דאָס לעבן מאכן, נערן

скребни́ца *ж* ־ען מ ;פע֫רדקאָם

скре́жет *м* ז סקריטשען; *(металла тж.)* ז גרילצן; ◇ со ~ом зубо́вным קריצנדיק מיט די ציין

скрежета́ть *несов.* סקריטשען; *(о металле тж.)* גרילצן; ~ зуба́ми קריצן מיט די ציין

скре́пер *м тех.* ־ס מ סקרעפּער

скрепи́ть *сов.* 1. צונויפּעסטיקן; *(листы бумаги)* -צונויפּ, טשעפּען, פארקלעמען; *(булавками)* צונויפשפּיליען; 2. *(союз, дружбу и т. п.)* פארפּעסטיקן; 3. *(удостоверить)* לייגן, באפּעסטיקן מיטן שטעמפּל; ~ печа́тью שטעמפּל דעם; ◇ скрепя́ се́рдце אין אי֫בעריקן כיישעק

скре́пка *ж* ־ען ז קלעמערל

скрепля́ть *несов. см.* скрепи́ть

скрести́ *несов.* 1. *(чем-л.)* שאָבן*; *(когтями)* דראַפּען; 2. *перен.* נאָגן, טאָטשען

скрести́ть *сов.* 1. צונויפקרייצן; ~ ру́ки на груди́ פארלי֫גן די הענט אפן ארצן; 2. *биол.* קרייצן(צוניפ), צונויפקרייצן(פאָרן); ◇ ~ мечи́ שוועדן די צונויפקרייצן

скрести́‖ться *сов.* צונויפקרייצן זיך; ~лись лучи́ проже́кторов ס׳האָבן זיך צונויפגעקרייצט די פראָשעקטאָר־ שטראלן; на́ши пути́ ~лись אונדזערע ווענען האָבן זיך צונויפגעקרייצט [אי֫בערגעקרייצט]

скреще́ние *с*, **скре́щивание** *с* ‖ קרי֫יצונג(צוניפ); *биол. тж.* ‖ פאָרונג(צוניפ)

скре́щивать(ся) *несов. см.* скрести́ть(ся)

скриви́ть *сов.* 1. *(лицо — от боли и т. п.)* פארקרי֫- ; 2. *(каблук)* אויסדרייען, אויסקרימען; ~ся 1. *(о лице — от боли и т. п.)* פארקרי֫מען זיך; 2. *(о каблуке)* אויסדרייען זיך, אויסקרימען זיך

скрижа́л‖ь *ж* 1. *обыкн. мн. библ.* לוכעס־, לוכעס מצ. ־האברי֫ס מצ.; 2. *мн. перен.* פינקי֫יסים מצ.; ~и исто́рии די פינקי֫יסים פון דער געשי֫כטע

скрип *м* ז סקרי֫פען, געסקרי֫פ ז; *(снега под ногами)* כראָמטשען ז; ◇ со ~ом קוים־קוים

скрипа́ч *м* = מ ־ען, = פי֫דלער

скрипе́ть *несов.* 1. סקרי֫פען; дверь скрипи́т די טיר סקרי֫פעט; ~ зуба́ми קריצן מיט די ציין; 2. *разг. (говорить резким голосом)* גרילצן

скрипи́чный: ◇ ~ ключ מ ־ען פי֫דל־שליסל

скри́пк‖а *ж* ־ען ו, מ פי֫דל; игра́ть на ~е שפּילן (אף) פי֫דל; пе́рвая ~а *(музыкант)* מ פּרי֫מא־פי֫דלער

скри́пнуть *сов. однокр.* א סקרי֫פע טאָן*

скрипу́ч‖ий סקרי֫פענדיקער; ◇ ~ее де́рево два ве́ка стои́т אן אלטער שארבן לעבט אי֫בער א ניי֫עם טאָפּ ≅

скрои́ть *сов.* 1. צושנידן*; 2. *перен. разг.* -אויסשטוקע, וועג

скро́мн‖ик *м* מ (מצ. אנאָוו) אָנעוו, באשי֫דענער ז; ~ица *ж* ־ס ו אָנעווטע, = ו באשי֫דענע; ~ничать זיך* [האלטן* זיך] באשי֫דן; не ~йте! [האלטן* זיך] אנ֫ווענסדיק זייט ניט אזא אָנעוו!

скро́мн‖о באשי֫דענער; ~ый 1. באשי֫דענער; ~ая де́вушка א באשי֫דן מיידל; 2. *(простой)* פרָאָס־, באשי֫דענער; ~ая оде́жда [פראָסטע] האלבאָשע; 3. *(умеренный)* באשי֫דענע; ~ые потре́бности באשי֫דענע נאָר; бо́лее чем ~ые заслу́ги באדערפענישן; э́то о́чень ~ая цена́ פארנעמט דאָס איז א זי֫יער אָן־ געמאָסטענע פרי֫ז

скрупулёзный פרָאָטימדיקער, סקרופּולעזער

скрути́ть *сов.*, **скру́чивать** *несов.* 1. *(свить, свернуть)* צונויפּוויקלען, צונויפדרייען; 2. *(связать)* בינדן*; скрути́ть ру́ки престу́пнику בינדן* דעם פארברעכער; 3. *разг. (о болезни и т. п.)* מאכן, אונטערברענגן* העט; אויס מעטש (119)

скрыва́ть *несов. см.* скрыть; он что́-то ~ет -ער בא־ טאָלט עפּעס אויס; *(умалчивает)* ער דערזאָגט עפּעס ניט; не ~ть *чего-л.* ניט מאכן קיין סאָד פון עפּעס

скрыва́ться *несов.* 1. *см.* скры́ться; 2. *(прятаться от кого-л.)* (119) זיך* באגעגענישן, אויסבאהאלטן* אויסמיידן* (מיט)

скры́тничать *разг.* מאכן פון אלץ א סוד, פראָוועט

скры́т‖ость *ж* ‖ באהאלטנקייט, ‖ אָפּגעשלאָסנקייט; ~ый 1. באהאלטענער, אָפּגעשלאָסענער; 2. *(тайный)* פארבאָרגענער

скры́т||ый 1. *(скрываемый)* פארבאהאלטענער; ~ая угро́за א פארבאהאלטענע דראָונג; 2. *(внешне незаметный)* פארבאָרגענער; ~ые возмо́жности פארבאָרגענע מעגלעכקייטן [פאָטענציעל]

скрыть *сов.* 1. *(сделать незаметным)* פארדעקן, -פאר- באהאלטן*; ту́чи скры́ли со́лнце די כמאָרעס האָבן פאר- דעקט די זון; ~ волне́ние [ניט ארויסווייזן*] פארבאהאלטן*; ~ следы́ преступле́ния פארדעקן די שפּורן פֿונעם פארברעכן; 2. *(утаить)* פארהיילן, -אויס- באהאלטן*; ~ свои́ наме́рения [אויסבאהאלטן*] פארהיילן; ~, что... [ניט (אויס)זאָגן], אז... מע האָט פארהיילן פאר [מע האָט ניט געזאָגט] דער מוטער, אז דער זון איז קראנק; ~ своё и́мя [ניט אָנרופן*] דעם אויסבאהאלטן*; от ма́тери скры́ли боле́знь сы́на מע האָט פארהיילן פֿון דער מוטער; 3. *тк. прич.:* в земле́ скры́ты огро́мные бога́тства עמעסן נאָמען אומגעהײַערע אין דער ערד ליגן פארבאָרגן; в э́тих слова́х скрыт глубо́кий смысл אין דעם ווערטער שטעקט א טיפער זין

~ся *сов.* 1. *(спрятаться)* זיך פאר- פארהיילן*; 2. *(тайно уйти)* נעלעם* פארשוווּנדן, ווערן*; *(исчезнуть тж.)* פארשוווּנדן ווערן*; *(бежать тж.)* אנטלויפן*; ~ся в неизве́стном направле́нии פארשוווּנדן* אין אן אומבאוווּסטער ריכטונג; престу́пники скры́лись די פארברעכער זײַנען נעלעם גע- באהאלטן*; со́лнце скры́лось за горо́й די זון האָט זיך באהאלטן הינטערן בארג; от него́ ничего́ не скро́ется פון אים איז קיין זאַך ניט אויסצובאהאלטן

скрю́чивать(ся) *несов. см.* скрю́чить(ся)

скрю́чить *сов. разг.* צונויפשרומפן, -צונויפקאָרטשען; ~ся *сов. разг.* צונויפשרומפן זיך, צונויפקאָרטשען זיך; ~ся от бо́ли צונויפקאָרטשען זיך פאר ווייטיק

скря́га *разг.* 1. *м* א קאָרגער, קאמצנזניק; 2. *ж* קאָרגערקע

скря́жничать *несов. разг.* א קאָמצן [א קאָרגער] זײַן*

ску́дн||ый קנאַפּער, קאָרגער; ~ые запа́сы קנאַפּע [קאָר- גע] רעזערוון; ~ая расти́тельность א געמײַנע [א קנאַפּע] וויניקע יעדיעס, פלאָרע; ~ые све́дения א קנאַפּ געווען

ску́дость *ж* קנאַפּקייט; ~ средств קנאַפּקייט פון מיטלען; ~ интере́сов נישטיקייט פון אינטערעסן

ску́к||а *ж* אומעטיקייט, לאַנגוויל; *(надоедливое однообразие)* נודנעקייט, נודאָטע; от ~и פאר לאַנג- ווייל; его́ дли́нная речь нагоня́ет ~у רעדט זײַן לאַנגע° רעדע, וואַרפט אַרוף נודאָטע; разогна́ть ~у מיט סטאַרטשענדיקע באַקביינער פֿאַרטרײַבן* דעם אומעט

скула́ *ж* באַקבײַן; ~стый באַקביינערדיקער; מיט סטאַרטשענדיקע באַקביינער *после сущ.*

скули́ть *несов.* סקאַוווּטשען; *разг. (хныкать) тж.* -פּכי קען

ску́льпт||ор *м* סקולפּטאָר; ~у́ра *ж* 1. *(искусство)* סקולפּטור; 2. *(произведение)* סקולפּטור

скýмбрия *ж* מאקרעל

скупа́ть *несов.*, скупи́ть *сов.* צונויפקויפן, אויפקויפן

скупи́ться *несов.* 1. קאַרגלעך זײַן*; *(на вин.)* קאַרגן, (אָף) קארג זײַן*; ~ на расхо́ды קאַרגן הויצאָפּס זײַן*; 2.: не ~ на похвалы́ קיין שוואַכים ניט [קאַרגן] זשאַלעווען ניט; он не скупи́тся на обеща́ния ער קאַרגט ניט [ער זשאַ- לעווט ניט] קיין צוזאָגן [קיין האָוטאָכעס]

скýпка *ж* אויפקויף, אויפקויפן

скуп||о́й 1. קאַרגער, קאַמצאָנישער; *перен.* קאַרגער, קאַרגלעכער; он ~ на слова́ ער איז קארג אף א וואָרט; ~ы́ми слова́ми охарактеризова́ть *что-л.* אין קאַרגע [אין עטוואָס] געציילטע; ~о́й жест א קאַרגלעכע [א קנאַפּע] ווערטער כאראקטעריזירן; 2. *(недостаточный)* קנאַפּער, צוריקגעהאלטענער זשעסט; ~о́й свет שײַן [א קנאַפּע] קאַרגלעכער; 3. *в знач. сущ. м* (мн. קאמצאָנים) קאמצן

скýпость *ж* 1. קאַרגשאפט, קאמצאָנעס; 2. *перен.* -קנאַפּ קייט, קאַרגלעכקייט

скýпщик *м* = אופקויפער

скуча́ть *несов.* 1. *(испытывать скуку)* לאַנגווילן זיך; זיך נודיען *разг.*; он скуча́ет ער לאַנגווילט זיך, ס׳איז אים לאַנגוויליק; 2. (по *дат., предл.*, о *предл.*; *тосковать*) (נאָך) בענקען; ~ по до́му בענקען אהיים

скуча́ющ||ий מידער פאר לאַנגווײל; со ~им ви́дом אומעטיקלעך

скýченн||ость *ж* צונויפגעדרענגטקייט, -צונויפגעשפּארט- קייט; ~ость населе́ния די שטאַרקע קאָמפּאַקטקייט פון צונויפגעזעסנקייט; ~ый, צונויפגעדרענגטער; דער באַפֿעלקערונג שפּארטער

скýчиваться *несов.*, скýчиться *сов. разг.* צונויפדרענ- גען, צונויפשפּארן זיך

скýч||но 1. *нареч.* נודנע, לאַנגווילייק; докла́дчик говори́л до́лго и ~о° דער פֿאָרטרעגער האָט געדויערט לאַנג° און נודנע; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז אומעטיק, (ס׳)איז לאַנגווילייק; в санато́рии бы́ло ~о אין דער סאַנא- ס׳איז מיר לאַנגווי- טאָריע איז געווען אומעטיק; мне ~о° לייק [אומעטיק]; איך לאַנגווילייק זיך; ~ый 1. *(вызывающий скуку)* נודנע(ר) לאַנגווילייקער; *тж. неизм.*; ~ый спекта́кль א לאַנגווילייקער ספּעקטאַקל; ~ый челове́к א נודנע פֿאַרשוין; 2. *(унылый)* אומעטיקער; отчего́ ты така́́я ~ый? וואָס ביסטו אזוי אומעטיק?

ску́шать *сов.* אופּעסן*

слабе́ть *несов.* שוואַכ(ער) ווערן*, קלעַנער ווערן*; *(о морозе и т. п. тж.)*

слаби́тельное *с* -לאקסיר־מיטל, -אָפּפיר־מיטל, -ען

сла́бить *несов.* 1. *безл.*: его́ сла́бит עס לאקסירט אים; 2. *(послаблять)* שוואכן

сла́бо *нареч.* 1. שוואך; *(некрепко)* ניט פעסט; *(о завязанном тж.)* לויז; 2. *(плохо)* שוואך; ~ знать фи́зику זײַן* שוואך אף פיזיק, שוואך ווײַס* פיזיק

слабово́||лие *с* שוואכוויליקייט; ~ьный א שוואכער ווילן; מיט א שוואכן ווילן *после сущ.*

слабора́звит||ый שוואך [ווייניק] אנטוויקלטער; ~ая промы́шленность שוואך [ווייניק] אנטוויקלטע אינדוסטריע

слабоси́льный 1. שוואכער, שוואכקרעפטיקער; 2. *(о механизмах)* קליינמעכטיקער

сла́бость *ж* 1. שוואכקייט; *(физическая тж.)* אָפּגע- שוואכקייט [די אָפּגע- שוואכטקייט]; ~ по́сле боле́зни נאָך א שלאַפקייט; ~ зре́ния שוואכטקייט; ~ руково́дства פון דער אָנ- ווײַזונג, פירונג, אָנפירונג; проявля́ть ~ שוואכקייט [שוואכווילייקייט, אומאנטשלאָסנקייט]

разг. (к *дат.; склонность*) (צו) ניגונג, שוואכקייט ז ־ן

(צו) ־ען ז; (*предмет увлечения*) פאסיע ז ־ס

слабоу́мие *с* ז שוואכזיניקייט, ז שוואכקעפיקייט; стáрческое ~ ז אויוועראלטלדיקייט

слабохара́ктери||ость *ж* ז די שוואכקייט; שוואכזיליקייט; ~ый מיט א שוואכן; שוואכזיליקער; פונעם כאראקטער [ווילן] כאראקטער *после сущ.*

сла́б||ый 1. *прям. и перен.* שוואכער; (*болезненный тж.*) ער איז ניט־געזונטער, אפגעשוואכטער; он ещё óчень слаб ער איז נאך זייער שוואך [אפגעשוואכט]; ~ое сéрдце א שוואך [א]; ~ый вéтер א שוואכער ווינט; ~ый гóлос א שוואכע שטים; ~ый учéник א שוואכער שילער; ~ая пьéса א שוואכע פיעסע; ~ые дóводы שוואכע ארגו־מענטן; 2. (*малый, недостаточный*) שוואכער, קליינער°; ~ое утешéние א שוואכע [א קליינע°] טרייסט; ~ая надéжда א שוואכע [א קליינע°] האפענונג; 3. (*ненасыщенный*) שוואכער, שיטערער, לויזער; ~ый чай לויזע טיי; 4. (*слабохарактерный*) מיט א שוואכוזיליקער, שוואכער; 5. (*о механизмах и т. п.*) שוואכן ווילן [כאראקטער] *после сущ.*; קליינמעכטיקער; 6. (*недостаточно натянутый, нетугóй*) שלאבערקער, לויזער; 7. (*неотчётливый, неясный*) בלאסער, קוים אנזויכטיקער; ~ые следы קוים אנזויכטיקע שפורן [אזא־] בלאסע; ~ые очертáния א שוואך [קלארע] קאנטורן; ◇ ~ое мéсто, ~ая сторонá א שוואך סטרונעלע; ~ая струнка ארט

слáв||а *ж* 1. רום מ; (*известность*) באריממקייט ז; ~а герóям! ארבעטס־רום דעם העלדן!; трудовáя ~а רום די העלדן; 2. *разг.* (*репутация*) דורשטן נאך רום מ; жáждать ~ы שעם מ; пóльзоваться дурнóй ~ой שלעכטן° האבן* א שעם; 3. *разг.* (*молва*) קלאנגען מצ.; про негó хóдит ~а, что... וועגן אים, וועגן טראגן זיך אום קלאנגען, אז... רעדט מען, אז...; ◇ во ~у *ирон.* צו עמעצנס רום; угостúли нас на ~у מעכאבעד געווען האט מען אונדז גרויס־ארטיק; стадиóн пострóили на ~у סטאדיאן האט מען אויסגעבויט אף כידושים [אן אנטיקל]; тóлько ~а, что... אוך מיר א..., אבי סע הייסט...; ~а бóгу! לויבט איז גאט!

славúст *м* ־ן מ סלאוויסט, א קענער פון סלאווישע שפראכן

слáвить *несов.* רוממען (לויבן און)

слáвит||ься *несов.* באריממ זיך*, שעמען; этот край ~ся своúми садáми אט די געגנט שעמט [איז באריממט] מיט אי־אט; слáвься! זי גערימט! רע סעדער;

слáвн||ый 1. (*прославленный*) באריממטער, רומפולער; ~ые совéтские лётчики די רומפולע סאוועטישע פליער; ~ые мастерá Пáлеха די באריממטע פאלעכער מיסטערס; ~ый жúзненный путь דער הערלעכער [דער רומפולער] לעבנסוועג; 2. *разг.* (*хороший*) פינער, ווילער; ~ый пáрень, ~ый мáлый א ווילער באכער

слав||янúзм *м* 1. (*заимствование из какого-л. славянского языка*) סלאוויזם מ ־ען; 2. (*заимствование в русском языке из старославянского*) אלטסלאוויזם מ ־ען; ~янúн *м* סלאוו מ ־ן; ~янка *ж* ז סלאוויאנקע, א סלאוו־מיידל

славúнск||ий סלאווישער; ~ие языкú די סלאווישע שפראכן

слагáемое *с мат.* צוזויפלייג־צאל ז ־ן; כיבער־צאל ז ־ן

слагáть *несов. см.* сложúть 5, 6

слагáться *несов.* 1. צוזויפגעזעצט [צוזויפגעשטעלט] ווערן*, צוזויפשטעלן זיך; (*состоять*) באשטיין*; 2. (*о песнях, легендах и т. п.*) געשאפן ווערן*

слад *м разг.:* с ним ~у нет מע קען מיט אים גארנישט ער טוט וואס ער וויל, ניט מאכן

слáдить *сов.* 1. (*вин.; устроить*) ברענגען, אריינלאדעווען; 2. (*с тв.; справиться*) ספראווען (מיט) זיך (מיט) אין אייצע געבן* זיך

слáдк||ий 1. זיסער; ~ий виногрáд זיסע ווינטרויבן; ~ие грёзы זיסע טרוימען; ~ие звýки זיסע [מעכטיגדי־] פון־, גרינגער, זיסער [קע]; 2. (*о жизни, судьбе*) קלאנגען; 3. (*льстивый*) לאקריץ־זיי־, זיסינקער; לער מיט טינוגים; 4. *в знач. сущ. с* т זיסווארג т, זיסווארג־צוקערווארג; *разг.* (*десерт*) פארבייסנס (זיס)

слáдко *нареч.* 1. זיס; גרינג; ей там не так уж ~ живётся ס׳לעבט זיך איר דארט גאר ניט אזוי זיס [גרינג]; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне слúшком ~ ס׳איז מיר צו סאראַ מעכטיע! (אין מויל) זיס; о, как ~!

сладкоéжка *м и ж разг. см.* сластёна

сладкоречúвый זיסע רייד־; גלאטצונגיקער; מיט (די) זיסע רייד־

слáдостный זיסער, מעכטיגדיקער, טיינגדיקער

сладострáст||ие *с* ז טיווע, ז גלוסט; ~ный טיווע־דיקער, טיווע־פולער

слáдость *ж* 1. ז זיסקייט, זיסער טאם מ; *перен. тж.* האנאג, ז טיינג מ; 2. *мн. см.* слáсти

слáженный אריגאניזירטער°, גוט; קאארדינירטער; (*о пении*) הארמאנישער

слáживать *несов. см.* слáдить 1

слáзить *сов. разг.* (*вверх*) ארופקלעטערן*, ארופקריכן*; (*вниз*) אראפלאזן* זיך, אראפגיין*

слáлом *м спорт.* סלאלאם מ

слáн||ец *м* שיפער(שטיק) מ; горю́чие ~цы ברענשי־פער מ

слáнцев||ый שיפער־; ~ая порóда שיפערשטיין מ

сластёна *м* = נאשער מ ־ס, (זיס)נאשערן ז

слáсти *мн.* т זיסווארג, זיסווארג־צוקערווארג, זיסקייטן מצ. זיסע זאכן

сластолю́бец *м* באלטיווענ־יק מ ־עס

слать *несов.* שיקן

слащáв||ый זיסינקער שמייכל; א זיסינקער ~ая улы́бка

слéва *нареч.* 1. (*откуда*) פון לינקס, פון דער לינקער; 2. (*где*) אין דער לינקער זייט, לינקס; זייט

слегкá *нареч.* קוים, קוים; ~ удáрить א קלאפ גענבן* א לייכטן קלאפ, טאן* אפדערגרינג; ~ прикоснýться к *чему-л.* קוים זיך צורירן צו עפעס

след *м* 1. (*отпечаток*) שפור מ ־ן, סליד מ ־ן; (*человека тж.*) סימען מ; (*колёс и т. п.*) פוסדרוק מ ־ן; (מצ. סימאנים); ~ы зáйца на снегý דער סליד [די שפורן] סימען מ (מצ. סימאנים); 2. (*остаток чего-л.*) פון א האאר אפן שניי שפורן [סימאנים]; ~ы былóй красоты פון אמאליקער שיינקייט שפורן [סימאנים]; ~ы слёз פון טרערן; и ~á не остáлось от *чего-л.* ס׳איז קיין זייכער ניט פארבליבן פון עפעס סימען מ (מצ. שפור מ ־ן; 3. (*раны, ожога*) סימאנים); 4. (*последствие*) ~ы пожáра לאנג* [נאכפאלגן] עמעצן 1) (*идти не отставая*) נאכגיין* אומאפמערקזאם שפור; ◇ идтú по *чьим-л.* ~áм

פּוֹסטרִיט; 2) *(следовать учению или примеру кого-л.)* מיט עמעצנס וועג [אין עמעצנס וועגן] גיין*; исчéзнуть без ~á ניט לאָזן* קיינע שפּורן נאָך, שפּוּרלאָז פארשווינדן*; его́ и ~ просты́л ער, ער איז אוֹיסגערונען געוואָרן זיך; ער איז נעלעם געוואָרן

следи́ть[1] *несов.* (за *тв.; наблюдать*) 1. נאָכשפּירן (נאָך), צוקוקן זיך (צו); ~ глаза́ми за *кем-л.* נאָכשפּירן מיטן בליק נאָך עמעצן; прúстально ~ за *кем-л.* ניט אַראָפלאָזן* דאָס אויג פון עמעצן; ~, как *кто-л.* рабóтает צוקוקן זיך, ווי עמעצער ארבעט; 2. (за *тв.; интересоваться*) אינטערע-סירן זיך (מיט); ~ за нау́чной литерату́рой נאָכשפּירן (נאָך), זיין* אין קורס (פון); он не следи́л за разгово́ром ער האָט זיך ניט צוגעהערט צום שמועס; 3. *(с целью разоблачения и т. п.)* נאָכשפּירן, לאָקערן (נאָך), אויסקוקן (עמעצן); 4. *(заботиться)* אכטונג געבן* (אף); ~ за детьми́ אכטונג געבן* אף די קינדער; ~ за поря́дком אכטונג געבן* אף דער אָרדענונג; ~ за собо́й !) *(за здоровьем)* אָפּהיטן* דאָס געזונט, אכטונג געבן* אף זיך; 2) *(за внешним видом)* זיך ניט אָפּ-אכטונג געבן*, זען*, אז... ~, чтоб... לאָזן*; **следи́ть**[2] *несов. разг. (грязной обувью и т. п.)* אָנמאכן

сле́дова||ние *с:* по́езд да́льнего ~я א צוג פון ווייטן מארשרוט

сле́дователь *м* = אויספּאָרשער מ

сле́довательно *вводн. сл.* הייסט עס; *(из этого следует)* דערפון איז געדונגען אז...; а ~ אזוי אויך וויבאלד

сле́дова||ть *несов.* 1. *(за тв.; идти, ехать следом)* נאָכפאָלגן (דאט.), גיין* (נאָך); за та́нками ~ли ору́дия מיר נאָך נאָך די טאנקען זיינען נאָכגעגאנגען; ~ть за *кем-л.* נאָכגיין* עמעצן [נאָכפאָלגן]; 2. *(за тв.; наступать после чего-л.)* פוסטריט* קומען*; за жа́рким ле́том ~ла холо́дная о́сень נאָך א הייסן זומער איז געקומען א קאַלטער אָסיען; 3. *(дат.; руководствоваться)* נאָכפאָלגן (דאט.); ~ть приме́ру учи́теля נאָכפאָלגן דעם לערערס בײַשפּיל; ~ть мо́де נאָכגיין* נאָך דער מאָדע; 4. *(двигаться по назначению)* по́езд сле́дует до Севасто́поля דער צוג גייט ביז סעוואסטאָפּאָל; 5. *(логически вытекать)* דער-פון דערגיט אויס, אז... דערפון איז געדרונגען, אז...; 6. *(причитаться)* קומען*; с вас сле́дует пять рубле́й אײַך קומט פינף רובל; 7. *безл.:* сле́дует по́мнить, что מע דארף געדענקען, אז... מיר וואָלטן גע-דאַרפט [געקאָנט] וויי ס׳דארף צו זיין, как и ~ло ожида́ть דערוואַרטן; ◇ как сле́дует ווי ס׳דארף צו זיין

сле́дом *нареч.* גלײַך נאָך; ~ за *кем-л.* גלײַך נאָך עמעצן, עמעצן הינטער

следопы́т *м* = שפּורנפאָרשער מ; ю́ные ~ы יונגע שפּורן-

сле́дственн||ый אויספּאָרש-; ~ые о́рганы אויספּאָרש-אָרגאנען מצ

сле́дстви||е[1] *с (результат)* רעזולטאט מ ־ן, פּויעל-יוי-; ~ем э́того бы́ло то, что... דאָס האָט גע-צע מ ־ס; דאָס האָט גוֹירעם געווען, בראכט דערצו, אז...

сле́дствие[2] *с юр.* אויספּאָרשונג ו ־ן; предвари́тельное ~ פאָרגעריכטלעכע אויספּאָרשונג

сле́дуем||ый וואָס ס׳קומט *после сущ.;* ~ая су́мма די סומע [דאָס געלט], וואָס ס׳קומט

сле́дующ||ий פאָלגנדיקער; ~им о́бразом אף פאָלגנדיקן אופן, אזוי; (в) ~ий раз אפּן אָנדערן, אויפן אנדערן; на ~ий день אפּן אָנדערן טאָג, מאָל, אן אנדער מאָל; ~ий! ווײַטערדיקער!

слежа́ться *сов.*, **слёживаться** *несов.* אײַנגעפּרעסט ווערן* (פון ליגן)

сле́жка *ж* נאָכשפּירונג ו, נאָכשפּיר מ

слез||á *ж* 1. ־ן ו טרער; лить слёзы טרערן* (פאר)גיסן*; говори́ть сквозь слёзы רעדן* מיט טרערן אין די אויגן; заliва́ться ~а́ми באוואַשן* זיך מיט טרערן; доводи́ть *кого-л.* до слёз אראָפּנערענגן* עמעצן אין טרערן; смея́ться до слёз לאכן ביז טרערן אין די אויגן; мне бы́ло оби́дно до слёз ס׳איז מיר געווען אזא וויטיק [פארדראָסן], אז ס׳האָט זיך געוואָלט וויינען [מיט א טרער]; 2.: сыр со ~о́й קעז מיט טוי טרערן

слеза́ть *несов. см.* слезть

слези́нка *ж* ־ך ז טרעפּעלע

слези́ться *несов.* טרערן; у него́ глаза́ слезя́тся די אויגן טרערן אים

слезли́в||ый 1.: ~ая же́нщина א פּאַרווײַנטע נעשאָמע; א סענטימענטאַלע פּרוי; 2. *(чувствительная)* א ווײַנערן; 2. *(о голосе, тоне)* קלאָגנדיקער, ווײַנענדיקער

слёзн||о *нареч.:* ~о проси́ть בעטן* מיט טרערן אין די אויגן; ~ый 1. *анат.* טרערן-; ~ая железа́ טרעפּן־דריז; 2. *(жалобный)* מיט טרערן אין די; יאָמערדיקער; 2. ־ן ו

слёт *сов.* א ביטערע באקאָשע *после сущ.;* ~ая про́сьба אויגן

слезоточи́вый 1. *(слезящийся)* טרעפּן-, טרעפּעוודיקער; 2.: ~ газ טרעפּן־גאז מ

слезть *сов.* 1. *(спуститься вниз)* אראָפּקריכן*; *(с лошади тж.)* אראָפּשטיגן*; 2. *разг. (встать, подняться с трудом)* אופהייבן* זיך; 3. *разг. (с поезда и т. п.)* אראָפּגיין*, אראָפּשטיגן*; 4. *разг. (отпасть, сойти)* אָפּ-קריכן*

слепе́нь *м зоол.* בלינדפליג ו ־ן

слепе́ц *м* בלינדער מ ...־טע; *перен.* פארבלענדעטער מ ..־טע

слепи́||ть[1] *несов.* 1. *(о ярком свете)* בלענדן; 2.: снег ~т глаза́ דער שניי פארפּאָשעט די אויגן

слепи́ть[2] *сов.* 1. *(изготовить при помощи глины и т. п.)* אויסקלעפּן; 2. *разг. (склеить)* צונויפקלעפּן

слепну́ть *несов.* בלינד ווערן*

сле́по *нареч.* בלינד; ~ повинова́ться *кому-л.* בלינד געהאָרכן עמעצן; ~ доверя́ть *кому-л.* בלינד גלויבן [אין עמעצן פארטרוען דיק]

слеп||о́й 1. *прям. и перен.* בלינדער; ~а́я же́нщина בלינדע [אומבאגלע-בלינדע]; א בלינדע פרוי; ~о́е повинове́ние בלינדער גלויבן; ~а́я ве́ра [כע] געהאָרכזאמקייט; ~о́й слу́чай א בלינדער צופאל; ~о́й полёт *ав.* בלינ-דער פלוג; 2. *в знач. сущ. м* ..־דע בלינדער מ; ◇ ~а́я кишка́ די בלינדע קישקע

слепо́к *м* ־ן מ אָפּדרוק; гипсовый ~ גיפס־אָפּדרוק מ ־ן

слепорождённый א בלינדגעבוירענער פון גע-בלינדער; בוירן *после сущ.*

слепота́ *ж* בלינדקייט ו

слеса́рн||ый שלאָסער-; ~ая мастерска́я שלאָסער-וואר-שטאט מ ־ן; ~ое де́ло שלאָסערײַ ו

слеса́рь *м* שלאָסער מ, = ־ס

слёт *м* מ ־ן, צוזאַמענפאָר

слета́ть[1] *несов. см.* слете́ть

слета́ть[2] *сов.* 1. *(на самолёте)* א פלי צו* געבן; 2. *разг. (сбегать)* צו [א גייַ] א לויף* געבן

слета́ться *несов. см.* слете́ться

слете́||ть *сов.* 1. *(вниз)* אַראָפּפלי(ע)ן*; 2. *перен.:* сон ми́гом ~л с него́ דער שלאָף האָט זיך מיטאַמאָל אָפּגע- ארויסרי(ע)סן* זיך; 3. *разг. (упасть)* אַראָפּ-, אַראָפּפלי(ע)ן*, ער איז אַראָפּגעפלויגן [אַראָפּ- פאלן*; он ~л с ле́стницы געפאלן] פון די טרעפ; 4.: ~ть с уст, ~ть с губ *(о словах, возгласе)* אַראָפּגליטשן זיך

слете́ться *сов.* צוזאַמיפּלי(ע)ן* זיך

слечь *сов.* פאַרשלאָפּט ווערן*, אוועקלייגן זיך

сли́ва *ж* 1. *(плод)* פלוים ו ־ען; 2. *(дерево)* פלוימען- בוים מ (מצ. ..ביימער)

слива́ть(ся) *несов. см.* сли́ть(ся)

сли́вки *мн.* 1. שמאנט מ; снять ~ с молока́ אראָפּנע- נעמען* זיך דאָס בעסטע פון דער מילך [אָפּהייבן*] דעם שמאנט פון דער מילך*; 2.: ~ о́бщества די עלי- דער סאָמע צימעס פון דער געזעלשאפט; ◇ снима́ть ~ נעמען* זיך דאָס בעסטע פון עפּעס אין דאָס שענסטע

сли́вовый פלוימען-; ~ сок מ פלוימען־זאפט

сли́вочник *м* מ ־ן (שמאַנט־)לאדעש

сли́вочн||ый שמאַנט-; ~ое ма́сло ו (שמאַנט־)פוטער; ~ое моро́женое מ שמאַנט־אייזקרעם

слиза́ть *сов.* 1. *(с чего-л.)* אַראָפּלעקן; 2. *(съесть)* אויסלעקן

сли́зист||ый שלימ-, שלימיקער; ◇ ~ая оболо́чка ו שלים־הויטל

слизня́к *м* 1. *зоол.* מ ־ן, ־עס; וועגשנעק 2. *(безвольный человек)* א לעמעשקע, א נישט א גארנישט מיט

сли́зывать *несов. см.* слиза́ть

слизь *ж* שלים מ; *(мокрота)* ליכט ו, לייכץ ו

слиня́ть *сов. разг.* 1. *(о мехе, коже)* אָפּ-, אָפּקריכן*, אָפּבליאקווען; 2. *(об окраске)* לינען

слипа́ться *несов.*, сли́пнуться *сов.* 1. צוזאַמיפּקלעפּן זיך, צוזאַמיפּגעקלעפּט ווערן*; 2.: глаза́ слипа́ются די אויגן מאכן זיך אליין צו, קלעפּן זיך

сли́тно *нареч.* צוזאַמען, אינאיינעם; писа́ть ~ שרייבן* אינאיינעם [ווי איין וואָרט]

сли́тн||ый 1. *(непрерывный — о звуках)* דורכויסיקער; 2.: ~ое написа́ние ו צוזאַמענשרייבונג

сли́ток *м* מ ־ס צאנקן

слить *сов.* 1. *(смешать в одном сосуде)* צוזאַמיפּגיסן*; 2. *(удалить жидкость)* אָפּגיסן*; 3. *(соединить металлы)* צוזאַמיפּשמעלצן*; *(изготовить литьём)* אויסגיסן*; 4. *(соединить)* צוזאַמיפּגיסן*; ~ два институ́та צוזאַמיפּגיסן* בילדן פון צוויי אינסטיטוטן איינעם, צוויי אינסטיטוטן; ~ся *сов. прям. и перен.* צוזאַמיפּגיסן* זיך

слича́ть *несов.*, сличи́ть *сов.* פאַרגלײַכן*; ~ ко́пию с оригина́лом פאַרגלײַכן* די קאָפּיע מיטן אָריגינאַל

сли́шком *нареч.* 1. צו; ~ по́здно צו שפּעט; э́то ~ до́рого דאָס איז צו טײַער; я его́ ~ уважа́ю, что́бы подозрева́ть в плагиа́те איך אכט אים צו שטארק, איך זאָל אים קיינעם כּוישעד זאָל אין א פלאגיאט; 2.: он не ~ умён ער איז ניט איבעריק קלוג; э́то его́ не ~ трево́жит דאָס איז אים ניט קיין חידוש; ◇ э́то уж(е́) ~ דאָס איז שוין קימערט אים וויניק־וואָס דאָס איז שוין איבער [אריבער] דער מאָס, צופיל

слия́ние *с прям. и перен.* צונויפגוס מ; ~ рек דער צונויפגוס פון די טײַכן; ~ предприя́тий דער צונויפגוס פון אונטערנעמונגען [דאָס צונויפגיסן זיך]

слова́к *м* מ ־ן סלאָוואָק

слова́рн||ый 1. לעקסיקאָגראַפישער; ~ое изда́тельство ו וועלטערביכער־פאַרלאג מ ־ן; ~ая рабо́та די ארבעט איבער וועלטערביכער; די ארבעט אויפן לעקסיקאָגראַפישע טערביכער; 2. *лингв.* לעקסישער; ~ый соста́в языка́ דער לעקסישער באשטאַנד [דער וואָרטבאשטאַנד] פון דער שפּראַך

слова́рь *м* 1. *(справочник)* וועלטערבוך מ, ו (מצ. ..ביכער); 2. *(запас слов)* וואָרט־שאַץ מ ו, לעקסיק ו, וואָרטבאשטאַנד מ

слова́цкий סלאָוואָקישער; ~ язы́к די סלאָוואָקישע שפּראַך, סלאָוואָקיש ו

слова́чка *ж* ־ס ו סלאָוואָקישע פרוי, א סלאָוואָקישע

слове́сн||ость *ж* 1. ליטעראַטור ו; פילאָלאָגיע ו; 2. *разг.* פּוסטע וועלטער; ~ый 1. *(при помощи слов)* מינדלעכער, וואָרט-, וועלטערלעכער; *(устный)* מינדלעכער; ~ое сочета́ние וואָרט־באהעפטונג מ ־ן; ~ое оскорбле́ние א וועלטערלעכע באלײַדיקונג, באלײַדיקונג מיט וואָרט; ~ый прика́з א מינדלעכער באפעל; 2. *уст.* פילאָלאָגישער

слове́чк||о *с:* ни ~а קיין פּיצל, קיין איין וואָרט אפילע זאָגן א גוט וואָרט ניט; ◇ замо́лвить ~о за *кого-л.* וואָרט (וואָרט־)רייסטער מ

сло́вно 1. *союз (как)* ווי; он пла́чет ~ ма́ленький ребёнок ער ווײנט ווי א קליין קינד; 2. *союз (как будто)* גליך ווי *обыкн.* + *сослагательное наклонение;* 3. *частица разг. (кажется, будто)* עפּעס; он сего́дня ~ не в ду́хе ער איז הײַנט עפּעס ווי אין א שלעכטן אומער

сло́в||о *с* 1. (מצ. וועלטער) וואָרט ו; телегра́мма из двадцати́ ~ א טעלעגראַם פון צוואַנציק וועלטער; слова́рь иностра́нных ~ א וועלטערבוך פון פרעמדע וועלטער, טער, (מצ. ..ביכער) פּרעמדווערטערבוך מ, ו; проси́ть ~а בעטן* א וואָרט; взять ~о́ обра́тно נעמען* א וואָרט צוריק דאָס וואָרט, אָפּזאָגן זיך, נעמען* קיין וואָרט* ניט לאָזן; не дать ~а сказа́ть פּונעם וואָרט; он об э́том ни ~а не сказа́л אויסרעדן ער האָט וועגן דעם קיין וואָרט ניט דערמאָנט; вступи́тельное ~о אריין־, דעם קיין וואָרט ניט; заключи́тельное ~о ו שלוסוואָרט; дать че́стное ~о פּיר־וואָרט ו; че́стное ~о! אף מײַן ערנוואָרט!; нару́шить ~о וואָרט ניט; сдержа́ть ~о (דאָס) וואָרט; 2 *мн. (текст, положенный на музыку)* וואָרט-; пе́сня на ~а́ Ивано́ва א ליד אף די וועלטער טער מצ.; [אפן טעקסט] פון איוואַנאָוון; 3. *(трактат, обращение)* וואָרט ו; *(сказание)* זאָג ו ־ס; «Сло́во о полку́ Игореве» באפליגל- «די זאָג וועגן איגאָרס כאַיל»; ◇ крыла́тые ~а́ וועלטער וועלטליך ער דערציילט; по его́ ~а́м ער איז א וואָרט ניט; у него́ ~о не расхо́дится с де́лом ער איז א וואָרט אין דער דאָזיקער וועלט; он за ~ом в карма́н не поле́зет ער איז א וואָרט אין דער דאָזיקער וועלט; он ~ на ве́тер не броса́ет מען איז ניט פּיקן; к ~у (сказа́ть) דער וועלט ארײַן רעדט ער ניט; ~о за ~о א וואָרט פאר א וואָרט; ~ нет (ה)אלעמיי; ~ в ~о וועלטער, וועלטערלעך, וועלטערלעכע, וועלטערלעך; ~о в ~о שטיק צו זאָגן, זאָל איך זאָגן; не нахожу́ ~ כ׳פאַרמאָג ניט די וועלטער; взве́шивать свои́ ~а́ בעסטן* יעדער וואָרט* און מעסטן* וועגן; од-

ним ~ом בעקיצער, קורץ געראָדט; другúми ~áми אַנ-; на ~áх 1) (*только в речах*) מיטן מויל; דערש געראָדט; 2) (*устно*) מינדלעך; на ~áх он всё готóв сдéлать, а на дéле... מיטן מויל איז ער אלץ גרייט טאָן, נאָר אז עס קומט צו עפעס...; громкие ~á שיינע ווערטער הויכע, פראָזע; обладáть дáром ~а רעדנער° זיין*, פארמאָגן א רעדנער־טאלאנט; по послéднему ~у тéхники לויט די נאָסטע פאָדערונגען פון דער טעכניק; сказáть нóвое ~о в нáуке זאָגן א נײַ וואָרט אין דער ווי̆סנשאפט

слóвом *вводн. сл.* קורץ געראָדט, בעקיצער

словообразовáние *с* וואָרט־; ~тельный וואָרטבילדונג; ~тельные срéдства בילדונג(ס)־מיט־; וואָרטבילדנדיקער

словоохóтливый בעריידוודיקער

словопроизвóдный וואָרטבילדנדיקער, דעריוואטי̆ווער; ~ сýффикс א דעריוואטי̆ווער סופיקס

словосочетáние *с* ן־ וואָרטבאהעפט; устóйчивое ~ פעסטער וואָרטבאהעפט

словц||ó *с:* для, рáди крáсного ~á צוליב א שיין וואָרט, בעדערעך מעלי̆צע

слог[1] *м лингв.* ן־ טראָף

слог[2] *м уст.* (*стиль*) ן־ סטיל(שפראָך); высóкий ~ הויכער סטיל

слогов||óй: ~ы́е звýки טראָפיקע קלאַנגען; ~ы́е знáки טראָפצייכנס; ◇ ~óе письмó סילאַבישע שריפט

слоён||ый געבלעטערט; ~ое тéсто געבלעטערטער [בלעטעריק] טייג

сложéни||е *с* 1. (*действие*) ן צוזאַמענלייגן; *мат. тж.* ן־ צוגיפלייגונג; ~е сил *физ.* פון קרעפטן צוגיפלייגן; 2. (*тéла*) ן־ קאָמפּלעקציע; он крéпкого ~я איז ער פעסט געבויט

сложи́ть *сов.* 1. (*уложить в одно место*) צוזאַמענלייגן; (*упаковать*) (עוע)ן פאַרפּאַק; ~ дровá דאָס צוזאַמענגעלייגן האָלץ; ~ чемодáн פאַרפּאַקעווען דעם טשעמאָדאַן; 2. *мат.* צוזאַמענלייגן; ~ два числá צוויי צאָלן צוזאַמענלייגן; 3. (*построить из кирпича и т. п.*) לייגן; ~ печь לייגן אן אויוון; 4. (*согнуть*) צוזאַמענלייגן; ~ одея́ло די קאָלדרע צוזאַמענלייגן; ~ вдвóе אינצווייען צוזאַמענלייגן; ~ рýки на груди́ פאַרלייגן די הענט אפן הארצן; 5. (*сочинить*) שאפן*; ~ пéсню א ליד שאפן*; 6. *разг.* (*опустить*) ארײַנפּוואַרפן* [ארײַנפּלאָן*]; ~ нóшу ארײַנפּלאָן*, ארײַנפּוואַרפן*; 7. *перен.* ארײַנפּנעמען*; ~ с себя́ ответственность ארײַנפּנעמען* פון זיך דאָס אכרי̆עס; ◇ ~ гóлову לייגן דעם קאָפּ [אָפּ־] אוועקלייגן; ~ орýжие זיצן* מיט פארלייגט הענט; ~ся *сов.* 1. (*создаться*) שאפן* זיך; на стрóйке сложи́лся здорóвый коллектúв אף דער בויונג האָט זיך געשאפן א געזונטער קאָלעקטי̆ו; обстоя́тельства сложи́лись благоприя́тно די אומשטאנדן האָבן זיך צונויפגעלייגט גינסטיק; 2. (*сформироваться*) אינשטעלן זיך; 3. (*о человеке, характере*) אויספּורעמען זיך; он уже́ сложи́вшийся арти́ст ער איז שוין א פאַר־; טיקער ארטי̆סט; 4.: гýбы её сложи́лись в улы́бку אף אירע ליפן האָט זיך באוויזן א שמייכל; 5. *разг.* (*устроить складчину*) צונויפלייגן זיך; 6. *разг.* (*уложить свои вещи для отъезда*) פארפּאַקעווען זיך

сложноподчинённ||ый *грам.:* ~ое предложéние צונויפ־ געזעצט־סובארדיני̆רטער זאַץ

сложносочинённ||ый *грам.:* ~ое предложéние צונויפ־ געזעצט־קאָאָרדיני̆רטער זאַץ

слóжност||ь *ж* ן־ קאָמפּליצי̆רטקי̆ט; (*задачи, вопроса и т. п. тж.*) ן־ האַרבקי̆ט; ◇ в óбщей ~и (אַלגעמיי־) אין סאַכאַקל נעם

слóжн||ый 1. (*составной*) צוזאַמענגעזעצטער; ~ые вещества́ צוזאַמענגעזעצטע שטאָפּן; ~ое предложéние א קאָמפּליצי̆רט־ צוזאַמענגעזעצטער זאַץ; 2. (*многообразный*) א קאָמפּליצי̆רטע קאָנסטרוקציע; ~ая конструкция קאָמפּליצי̆רטער כאַראַקטער; ~ый хара́ктер א קאָמפּליצי̆רטער האַרבער, קאָמפּליצי̆רטער; 3. (*трудный*) א האַרבע סי̆כלדי־; ~ый вопрóс פּראָגע [א קאָמפּליצי̆רטע]; 4. (*замысловатый*) קונציקער, קער

слойст||ый פלאַסטנווי̆זער, שי̆כטנווי̆זער; ~ые облака́ שי̆כטנווי̆זע וואָלקנס

сло||й *м* 1. ן־ שיכט; *геол.* ן־ פלאַסט; 2. (*социальный*) ן־ שיכט; все ~и óбщества אַלע שיכטן פון דער געזעלשאפט

слóйка *ж кул.* א זיס בולקעלע

слом *м:* на ~ (*о машинах и т. п.*) אף ברוך; (*о доме*) אף צעוואָלגערן

сломáть *сов.* 1. (*на куски*) צעברעכן*; (*переломить*) צי̆ברעכן*; (*снести постройку*) צעוואָלגערן, צעברעכן*; 2. (*уничтожить — традиции, обычаи и т. п.*) וואַרפן*; 3. (*одолеть*) אי̆נברעכן*, צעשטערן, מאכן אן עק (מיט); ~ сопротивлéние проти́вника גי̆ווער זיך*] אי̆נברעכן*; ~ хара́ктер [גי̆ווער זיך*] דעם קענערס ווי̆דערשטאנד אי̆נברעכן*; 4. (*круто изменить в худшую сторону*) צעברעכן*, צעשטערן; ~ свою́ карье́ру צעברעכן* [צעשטערן] די אי̆גענע קאריערע

сломи́ть *сов.* 1. *разг.* צעברעכן*; (*отделить — ветку и т. п.*) אָפּברעכן*; 2. *перен. см.* сломáть 3; ◇ (бежáть) сломя́ гóлову סטראָם־האַלאַווי̆ (לויפן*)

слон *м* 1. ן־ העלפאנד; 2. *шахм.* ס־ לאפער; ~ из мúлых костéй מאכן פון א מילב מאכן א העלפאנד [פון א פלי̆ג]; (*о говорящем тж.*) ~и́ха *ж* ס־ העלפאנדיכע, ~ёнок *м* ן־ העלפאנדל; ן־ ען־ העלפאנד־«זי»; ~ова́я кость ן העלפאנדביין; ~ова́я боле́знь ן עלעפאנטי̆אז, העלפאנד־קרענק

слоня́ться *несов. разг.* (*без дела*) ארומגיין* לי̆דיק, פוסטעפאסעווען

слугá *м* 1. *уст.* = ן דינער, מע־ (מצ. מעשאָרעס) (שאָרסים); (*в гостинице и т. п.*) = ן באדינער; 2. *перен.* = ן דינער; *неодобр.* (מצ. מעשאָרסים) מעשאָרעס; депутáт — ~ народа דער דעפוטאט איז דעם פאָלקס א דער דעפוטאט דינט דעם פאָלק, דינער; слýги реáкции די יו̆יצער־מעשאָרסים פון דער רעאַקציע

служáнка *ж уст.* ן־ ען־ דינסט, דינסטמיידל

слýжащий *м* ן־ טע.. אָנגעשטעלטער

слýжб||а *ж* 1. (*работа*) ן אַרבעט; (*место работы служащего тж.*) ס־ שטעלע; (*в армии*) ן דינסט, די־ אָנקומען* אף א שטעלע [אף נען זיין*]; поступи́ть на ~у [אף דער אַרבעט גיין*]; идти́ на ~у אף דער אַרבעט [אַרבעטן]; на действи́тельной ~е אף ווירקלעכער (מיליטער־)דינסט; срок ~ы механи́зма דער ניץ־טערמין פון מעכאַניזם; 2. (*отрасль военных занятий; специальные учреждения*) ן דינסט; медици́нская ~а а́рмии די מעדיצי̆נישע דינסט

פון דער ארמיי; развéдывательная ~а ll אויסשפיר־דינסט; ~а погóды מעטעאָראָלאָגישע דינסט; ~а врéмени צײַט- ll מעסט־דינסט; 3. *церк.* ll גאָטדינסט; 4. *мн. уст.* מע. ווירטשאפט־געבידעס; ◇ постáвить на ~у *чему-л.* שטעלן צו דינסט (דאט.); не в ~у, а в дрýжбу ניט אלפי מוז, נאָר ווי א פרײַנט

служéб||ый 1. *(должностной)* אָמט-, אָמטלעכער; ~ые делá אָמטלעכע איניאָנים; ~ая тáйна מ אָמט־סאָד; в ~ое врéмя אין צײַט פון אָרבעט־שאָען, אין די אָרבעט־שעה; ~ом порядке אָמטלעך, אָפּי־ אָן אַף בייס מע אָרבעט; 2. *(вспомогательный)* הילפ(ס)־, באהילפיקע, צײַלן אויפן פּיקער; ~ая роль ll הילפסראָל, א באהילפיקע ראָל; ◇ ~ые словá *грам.* מע. באהילפיקע; הילפ(ס)־וועטער ll וועטער

служéние *с* ו דינען; ~ Рóдине דינען דעם היים- דאָס לאנד

служи́тел||ь *м* = מ דינער; ~ь муз מוזען־פריסטער = מ; ~ь кýльта = מ קולט־דינער

служи́ть *несов.* 1. *(работать по найму)* אָרבעטן; ~ секретарём אָרבעטן אלס סעקרעטאָר; 2. *(быть военным)* דינען; ~ в áрмии דינען אין דער ארמיי; 3. *(дат.; приносить пользу)* דינען; ~ нарóду דינען דעם פאָלק; ~ нáуке דינען דער וויסנשאפט; ~ дéлу мúра דינען דעם שאָלעם; чем могý ~? מיט וואָס קען איך אײַך דינען?; 4. *(выполнять своё назначение)* דינען; *(использоваться для чего-л. тж.)* ניצן; нóги ещё хорошó слýжат старикý °די פֿיס דינען נאָך דעם זאָקן גוט; этó пальтó мне слýжит ужé нéсколько лет דער מאַנטל דינט מיר שוין עטלעכע יאָר; трубá служúла для отвóда воды׳ די רער האָט געדינט [געניצט] אף אָפּצופּירן די וואַסער; 5. *(тв.; являться)* זײַן* (פאר) דינען; ~ примéром זײַן* [דינען] פאר]; ~ доказáтельством (того́), что... זײַן* בײַשפיל א; [דערוויזן*, אז... דערוויזן, אז...; ~ причúной גורעם זײַן*, פארורזאכן, זײַן* די סיבע; 6. *церк.* (טפילעס) אָפּריכטן; 7. *(о собаке)* סלוזשען

слух *м* 1. ו געהער; óстрый ~ א שארף געהער; игрáть по ~у שפילן נאָכן געהער נאָך; 2. *(молва)* קלאנג; ходят ~и מ ־ען; ס׳ניײַען אום קלאנגען; ◇ (весь) обратúться в ~ אָנשטעלן מויל און אויערן; אָנשפּיצן די אויערן ערן *разг.*

слухов||óй 1. ־הער(נע); ~óй нерв מ הער־נערוו(נע); ־ן; ~óе восприя́тие ll געהער־אופנעמונג; געהער־פער- ll צעפּציע *книжн.*; 2. *(служащий для слушания)* ־הער; ~óй аппарáт מ ־ן הער־אפּאראָט

слýча||й *м* 1. מ ־פאל; в рéдких ~ях אין זעל־ טענע פאלן; в дáнном ~е אין געגעבענעם פאל; частный ~й מ ־ן פּראָט־פאל; ещё не бы́ло ~я ס׳איז נאָך ניט געווען קיין [דער] פאל; ~и заболевáния פאלן פון פאר- שלאָפט וועלן; 2. *(происшествие, событие)* מ ־ן צופאל, פּאסירונג ll ־ען; несчáстный ~й מ ־ן צופאל; необыкновéнный ~й אומגליק־צופאל; ~и из жúзни Гóрького אין אויסערגעווינלעכע פאסירונגען; 3. *(возможность)* א גינסטיקע ll ־ן געלעגנהײַט; удóбный ~й א ס׳וועט זיך מאכן געלעגנהײַט; éсли представúтся ~й געלעגנהײַט; א; пóльзуюсь ~ем געלעגנהײַט; כּ׳ניץ אויס די; 4. *(случайность)* מ ־ן צופאל; этó дéло ~я דאָס איז צופאל; דאָס איז געוועזן אין א צופאל, א גליקואך; ◇ в ~е *чего-л.* אויב ס׳וועט זיך [אויב ס׳הייבט זיך אָן] א מילכאָמע ны; в ~е необходúмости אין א, אויב ס׳וועט ניטיק זײַן נויטפאל; в ~е чегó טאָמער עפּעס; по ~ю юбилéя אין צוואַמענהאנג מיטן יובילי; по ~ю плохóй погóды אילבער [מאכמע] דעם שלעכטן וועטער; на всякúй ~й וואָס ס׳זאָל זיך ניט מאכן; אף יעדן פאל; ни в кóем ~е בעשום־אויפן ניט, אין קיין פאל ניט; в крáйнем ~е בא יעדער; при всяко́м ~е פאר א נויט, אין ערנסטן פאל געלעגנהײַט; в ~е нáдобности אז מע וועט דארפן; во всяко́м ~е יעדנפאלס; в такóм ~е אויב אזוי; в противном ~е אין קעגנפאל

случáйно *нареч.* 1. דורך א צופאל, צופעליק; мы с ним познакóмились ~ מיר האָבן זיך באקענט מיט אים דורך א צופאל [צופעליק]; 2. *в знач. вводн. сл. разг.* עפּשער, ווי א זאך מאכט זיך; вы, ~, не замéтили ..? צי האָט איר עפּשער ניט באמערקט..?; ◇ э́то не ~! דאָס איז ניט גלאט אזוי!

случáйност||ь *ж* 1. ו צופעליקײט; 2. *(непредвиденное событие)* צופעליקײט ll ־ן צופאל מ; по счастли́вой ~и אדאנק א גליקלעכן צופאל; оградúть себя́ от ~ей באוואָרענען זיך פאר צופעליקײטן

случáйн||ый 1. צופעליקער; ~ая встрéча א צופעליקע; ~ая ошúбка [טאָעס] באגעגעניש; א צופעליקער גריז; ~ый посетúтель א צופעליקער באזוכער; ~ое явлéние געלעגנהײַט- ll ־ן צופאל מ; 2. *(нерегулярный)* צופעליקער, היטלעכער; ~ые зáработки צופע- כע [צופעליקע] פארדינסטן; 3. *(незакономерный)* ליקער

случáть *несов. см.* случúть

случáться *несов.* 1. *см.* случúться; 2. *в знач. вводн. сл.:* случáется (אמאָל) ס׳מאכט זיך; случáлось (ט)פלעג ס׳זיך (אמאָל) מאכן

случúть *сов. с.-х.* פּאָרן

случ||úться *сов.* 1. *(происходить)* טרעפן*, זיך, געשען*; ~úлось несчáстье ס׳איז געשען [ס׳האָט זיך געטראָפן] אן אומגליק; что здесь ~úлось? וואָס, וואָס איז דאָ געשען?; 2. *безл.* וואָס איז דאָ פאָרגעקומען?, האָט דאָ פאסירט?; мне кáк-то ~úлось там побывáть מיר איז אמאָל אויסגעקומען צו זײַן דאָרטן; как ~úлось אויסקומען*, ווי ס׳וועט זיך מאכן, ווי ס׳וועט זיך מאכן

слýчка *ж* 1. *с.-х.* ll פּאָרונג, ו פּאָרן; 2. *(совокупление)* באלויף מ

слýшатель *м* = מ צוהערער; внимáтельный ~ א צו־ אופמערקזאמער צוהערער; ~ воéнной акадéмии הערער פון דער מיליטעריישער אקאדעמיע; ~ница *ж* ll ־ס צוהערערן

слýша||ть *сов.* 1. הערן; *(очень внимательно)* צוהערן; ~ть лéкцию א לעקציע הערן; ~ть мýзыку הערן מוזיק; он пел, а мы ~ли און מיר האָבן (זיי)- ער האָט געזונגען, ער האָט געהערט; он включúл рáдио и ~л Москвý ער האָט אײַנגעשלאָסן די ראַדיא און געהערט מאָסקווע; 2. *(о враче)* באטראַכטן, באהאַנדלען; 3. *(судебное дело)* אויסהערן; *(информацию, свидетеля)* אויסהערן; 4. *(посещать лекции)* צוהערן, (אף) צוהערער; ~ть курс аналитúческой геомéтрии [זײַן* א צוהערער אף] א צוהערן; קורס אנאליטישע געאָמעטריע; 5. *(следовать чьим-л. советам)* הערן, [וועלטער רייד עמעצנס] צוהערן זיך צו; никтó егó не ~ет קיינער הערט, קיינער הערט אים ניט

זיך ניט צו זינען וועלטער; 6. *разг. (повиноваться)* ~ть ста́рших פֿאַלגן, פאַלגן עלטערס פון זיך הערן וואָס; ~ть ру́ля פֿאַלגן דעם האָט ניט גע- די שיף; су́дно не ~ло руля́ עלטערע זאָגן; 7.: ~й(те) מיר נאָר הער(ט) זאָג(ט); ~йте, оста́ньтесь בלייבט, כ׳בעט אײַך; 8.: ~ю! נאָר צו; 1) *(ответ подчинённого)* כ׳געהאָרך, ס׳וועט זיין אויסגע- פֿילט; 2) *(по телефону)* איך הער!, האלאָ!; ~ться *несов.* 1. *(кого-л.)* פֿאַלגן (דאט.); *(чего-л.)* אויספֿאַלגן (דאט.); ~ться отца́ פֿאַלגן דעם פֿאָטער; ~ться прика́за אויס- פֿאַלגן דעם באפֿעל; су́дно не ~лось руля́ די שיף האָט; ~ться сове́тов врача́ זיך ניט געלאָזט קערעוועט; 2. *(быть послушным)* פֿאַלגן; он не ~ется ער פֿאַלגט ניט; 3.: ~юсь! *воен.* ס׳וועט זיין אויסגעפֿילט!; 4.: ~ется де́ло *юр.* ס׳ווערט באהאַנדלט [באטראַכט] א גערי׳כט־איניען

слыть *несов. (тв.)* (פֿאר) שטֿמען; он слывёт лу́чшим стрелко́м ער שטמט פֿארן בעסטן שיסער

слыха́ть *несов. разг.* הערן; ◇ где э́то слы́хано?, слы́ханно(е) ли де́ло? וווּ איז עס געהערט געווען אזעלכס?

слы́ш||ать *несов.* 1. *(воспринять слухом)* הערן; ~ать крик הערן א געשרי׳; ~ать, как кто́-то вошёл, הערן, ווי עמעצער איז אריין; 2. *тк. несов. (обладать слухом)* ער, ער הערט ניט, הערן; он не ~ит האָבן* א געהער; ס׳איז בא אים קאַליע די שמיע; *ирон.*: я вас не ~у איז טויב(לעך); 3. *(о предл.; иметь какие-л. сведения)* כ׳הער ניט, וואָס איר זאָגט; я ~ал, что к нам приезжа́ют арти́сты Большо́го теа́тра הערן זאָגן; 4. *разг. (ощущать)* שפּירן, פֿילן; ~ать за́пах цвето́в שפּירן [פֿילן] א ריעך פון; ◇ он об э́том и ~ать не хо́чет ער ווייל אפי- בלומען; ~аться *несов.* 1. הערן זיך; ~ится стук ס׳הערט זיך א געקלאַפּ; 2. *(ощущаться)* הערן זיך; *(о запахе тж.)* פֿילן זיך, שפּירן זיך; *перен.* אין די לידער לאָזן* זיך פֿילן; в пе́снях ~алась тоска́ האָט זיך געלאָזט פֿילן בענקעניש [אומעט]

слы́шимость *ж* ll הערבארקייט ll, הערעוודיקייט ll

слы́шно *в знач. сказ. безл.* 1. *(слышаться)* מע הערט, מע הערט, ווי קען מען גוט הערן; ~, как поёт солове́й מע הערט; мне не ~ איך הער ניט; отсю́да хорошо́ ~ דאָ [פונדאָנען] קען מען גוט הערן; ему́ всё ~ ס׳זינגט דער סאָלאָוויי; 2. (о *предл.*, про *вин.*): что ~ но́вого? ווואָס הערט זיך?; о нём ничего́ не ~ מע הערט וועגן אים גאָרנישט ניט

слы́ш||ный 1. הערבארער, הערעוודיקער; ~ый шо́рох א קוים הערבאר הערט *после сущ.*; едва́ ~ный [הערעוודיק] גערוש; 2. *в знач. сказ.*: ~ы́ голоса́ люде́й ס׳הערן זיך [מע הערט, ס׳לאָזן זיך הערן] מענטשלעכע שטימען

слюд||а́ *ж* מ (גלימער(שטיין); ~яно́й גלימער(שטיין)־; *(из слюды тж.)* פון גלימער(שטיין) *после сущ.*; ~яно́е окю́шко א פענצטערל מיט שויבן פון גלימער

слюна́ *ж* מ גאָווער, ll שלינג; *(сплюнутая)* שפּיעכץ ו

слюни́ть *несов.* צונעצן [באנעצן] מיט שפּיעכץ

слю́нки *мн.*: у него́ ~ теку́т ס׳גייט אים אויבער די שלינג [די סמאָהע] אויבער די ליפּן

слю́нн||ый שלינג־; ~ые же́лезы מץ. שלינג־דריזן

слюня́вый *разг.* גאָוועדיקער, שלינעדיקער; וואָס סע רינט אים די שלינג (פונעם מויל) *после сущ.*

ся́кать *ж (грязь)* ll בלאָטע, ll שליאָטע; на дворе́ ~ אין דרויסן איז א שליאָטע; *(о погоде тж.)* ס׳איז א פוילער וועטער

сма́зать *сов.* 1. באשמירן, צושמירן; ~ ра́нку йо́дом אײַניילן די מא-; ~ машину́ צושמירן די וווּנד מיט יאָד שין; 2. *(стереть)* אָפּווישן, צעשמירן; 3. *перен. разг.* פּאַרווישן [פּאַרפּאַלן*]; ~ противоре́чия פּאַרפּאַלן*, פּאַרווישן; ~ся *сов.* 1. צושמירן זיך; 2. *(стереться)* אָפּווישן זיך; 3. *перен. разг.* פּאַרווישט פּאַרלירן* ווערן*, וווּערן*

сма́зка *ж тех.* 1. *(действие)* אײַניילן ו; 2. *(вещество)* שמירעכץ ו

смазли́в||ый *разг.* באטאַמטער, כיינעוודיקער; ~ое ли́чико א זיסינק [א כיינעוודיק] פּנימל

сма́зочн||ый: ~ое ма́сло שמיר־אייל מ

сма́зчик *м* = צושמירער מ

сма́зывать(ся) *несов. см.* сма́зать(ся)

сма́нивать *несов.*, **смани́ть** *сов.* 1. *(в одно место)* אריבערנארן, פּאַרמאַניען, פּאַרנאַרן; 2. *перен. разг.* אויסארבעטן, אויסמיטערוועט

смастери́ть *сов.*

сма́тывать *несов. см.* смота́ть

сма́хивать[1] *несов. см.* смахну́ть

сма́хивать[2] *несов.* (на *вин.*) *разг.* (אף) זיין*; *(о человеке)* (פון) כאפן דעם אָנבליק

смахну́ть *сов.* אראָפּפאָק(ע)ן; *(сбросить, сбить)* אראָפּ־; *(согнать)* אראָפּטרייבן*; ~ пыль אראָפּ־; ~ бума́жки со стола́ אראָפּטרייסלען דעם שטויב; ~ му́ху שמיצן די פּאַפּירלעך פונעם טיש אראָפּטרייבן*

сма́чивать *несов. см.* смочи́ть

смежа́ть *несов.*, **смежи́ть** *сов.*: ~ глаза́ צומאכן די אויגן

сме́жность *ж* ll שכיינעסדיקייט; *(наук и т. п.)* קרוי־ ll ווישקייט

сме́жн||ый 1. שכיינישער, שכיינעסדיקער; ~ые ко́мнаты שכיינעסדיקע צימערן; ~ые углы́ *мат.* שכיינישע ווינקלען; 2. *(непосредственно связанный)* קרויווישער; ~ые дисципли́ны קרויווישע דיסציפּלינען

смека́листый *разг.* גענשטער, פּארשטאַנדיקער; ~ па́рень א יונג מיט א קאָפּ אף די פּליי־, א געשטער יונג צעס

смека́лка *ж разг.* ll אײַנפּאַלערישקייט, מ אײַנפּאַל; для э́того нужна́ ~ דערצו דארף מען קענען פּאַלן אף א סייכל

смека́ть *несов. разг.* (א געשפּט) פּארשטיין*; א ווייס* טאָלק (אין)

смекну́ть *сов. разг. (догадаться)* זיך פּאַלן*, אָנשטויסן* אף א סייכל

сме́л||о *нареч.* דרייסט; *(отважно)* געוואָגט, מוטיק; *(уверенно)* זיכער; ~о выступа́ть про́тив консе́рва́торов דרייסט ארויסטרעטן* קעגן די קאָנסערוואַטאָרן; ~о бро́ситься на по́мощь מוטיק [געוואָגט] א וואַרף טאָן* זיך; ~о могу́ сказа́ть איך קען זיכער [מיט פּוילער] זאָגן; ~ость *ж* ll דרייסטקייט, געוואָגטקייט, זיכערקייט]; ◇ брать на себя́ ~ость (заявить, прийти́ *и т. п.*)

אדג.) האָבן* די דרייסטקייט (צו מעלדן, צו קומען ~ый; דרייסטער, (*отважный*) מוטיקער, געוואָגטער; ~ый ма́льчик א דרייסט ינגל; ~ый взгляд א דרייסטער בליק; ~ый посту́пок א דרייסטע(ר) [א געוואָגטע(ר)] טאט; ~ое реше́ние א דרייסטער באשלוס

смéн||а *ж* 1. (*действие*) בייט, דאָס בייטן זיך; ~а шпал בייטן די שפּאלטן; ~а поколе́ний דאָס בייטן זיך דער בייט פון דורעס; ~а руково́дства דער אומבייט פון דער אָנפירונג; ~а времён го́да פון דער אומבייט סעזאָנען; 2. (*время работы*) אומבייט м, וואָכטע ו ־ס; рабо́тать в две ~ы אַרבעטן אין צוויי אומבייטן ־ן; рабо́тать в две ~ы אַרבעטן אין צוויי אומבייטן ־ן; вы́работать две но́рмы за одну́ ~у אויסארבעטן צוויי נאָר־אויסארבעטן; пе́рвая ~а ко́нчила рабо́ту דער פֿרשטער אומבייט האָט פארענדיקט די אַר־בעט; 3. (*новое поколение*) פארבייט м; пионе́ры — ~а комсомо́ла די פּיאָנערן זײַנען א פארבייט פון קאָמיוגן; досто́йная ~а ווירדיקער פארבייט; א; 4.: ~а белья́ א גאנג [א קאָמפּלעקט] ווש [גרעט]

смени́||ть *сов.* 1. (*переменить*) בייטן*; (*заменить*) פארבייטן*; ~ть бельё דאָס גרעט בייטן*; ~ть дежу́рного פארבייטן* דעם דעזשורנע; 2. (*отстранить от должности*) פארבייטן*, ארויפנעמען* פון דער אַרבעט; 3. (*появиться вместо чего-л.*) צו פארבייטן* קומען*; ־ן; капитали́зм ~л феодали́зм דער קאפּיטאַ־ליזם איז געקומען צו פארבייטן [האָט פארבייטן] דעם פעאָדאַליזם; день ~л ночь נאָך דער נאכט איז אָנגע־קומען דער טאָג

смени́ться *сов.* 1. (*сменить друг друга на какой-л. должности и т. п.*) בייטן* זיך; 2.: ~ с дежу́рства פארענדיקן די דעזשורסטוע; я смени́лся в во́семь часо́в איך האָב זיך בא־, מע האָט מיך פארבייטן אכט אויגער; פרעט אכט אויגער; 3. (*тв.*): жара́ смени́лась прохла́дой נאָך דער היץ איז געוואָרן קילבלעך; испу́г смени́лся ра́достью דאָס אָרט פון שרעק האָט פארנומען פרייד

смéнн||ый 1. אומבייט־, ־ס; ~ый ма́стер אומבייט־מייסטער м ־ן; ~ая рабо́та אַרבעט לויט אומבייטן; ~ое зада́ние אומבייט־פארגעבונג ו; 2. (*сменяемый*) פארבייטלעכער; ~ая шестерня́ פארבייטלעכע צאָנראָד

сменя́емость *ж* פארבייטלעכקייט ו

сменя́ть(ся) *несов. см.* смени́ть(ся)

смерза́ться *несов.*, смёрзнуться *сов.* צונויפגעפרוירן, צוגעפרוירן* ווערן* איינס צום אַנדערן

сме́рить *сов.*, смеря́ть *несов. разг.* 1. אָפּמעסטן*, גלעבן* אויסמעסטן*; 2.: сме́рить *кого-л.* взгля́дом עמעצן באטראַכטן פון קאָפּ ביז פֿיס, א מעסט אָפּ מיטן אויג

смерка́||ться *несов. безл.* דעמערן; ~ется ס׳דעמערט (שוין), ס׳פאלט צו די נאכט

смёрк||нуться *сов. безл.*: ~лось ס׳איז פינצטער געוואָרן, ס׳איז צוגעפאלן די נאכט

смертéльно *нареч.* טויט־; ~ больно́й טויטקראנקער; ~ опа́сный טויטגעפערלעכער; ~ ра́ненный אף טויט ער איז טויט [שרעקלעך] מיד פארוואונדעטער

смертéльн||ый 1. טויט־, טויטגעפערלעכער; ~ый уда́р טויטקלאפ м; ~ый яд סאם־, א טויטגעפערלעכער סאם האָמאָוועס м ־; ~ая ра́на א טויטגעפערלעכע ווונד; ~ая опа́сность ו ־ן טויט־סאקאָנע ו ־ס; ~ая борьба́ א קאמף אף לעבן און אף טויט; 2. (*сопутствующий смерти*) טויט־; ~ая агóния ו גסיסע; 3. (*крайний*) טויט־, שרעקלעכער; ~ая уста́лость א שרעקלעכע מידקייט; ו טויטמידקייט; ◇ ~ый враг א סוינע אפן לעבן, א פארביסענער (מצ. ־סאָנים) דאָם־סוינע м (*чего-л.*) סוינע (פון)

смéртник *м* ־טע м טויט־, צום טויט פארורטיילטער, פארורטיילטער

смéртность *ж* ו שטערבלעכקייט

смéртн||ый 1. טויט־; ~ая казнь ו טויט־שטראָף; ~ый приговóр ן־ מ טויט־אורטייל; ~ый бой ו טויט־שלאכט, די לעצטע שלאכט אף לעבן און אף טויט; ~ый час (לעבנס־)שָׁעה; 2. (*подверженный смерти*) שטערבלעכער; все мы сме́ртны אַלע זײַנען מיר שטערבלעך; 3. *в знач. сущ. м* ־כע, באָסאָר־וועדאָם м ־ס שטערבלעכער; простóе ~ые געווײנלעכע באָסאָר־וועדאָמס; 4. (*очень сильный*) מוירעדיקער, שרעקלעכער; ~ая ску́ка א שרעק [א מוירעדיקע] אומעטיקייט

смертонóс||ный טויטברענגיקער; ~ое ору́жие טויט־סאם־האמאָוועס м ברענגיק געווער

смерт||ь *ж* 1. טויט м; (*растения, клетки и т. п.*) ו אָפּשטאַרבונג; ра́нняя ~ь א פרי־ער [א פריצייטיקער] טויט; умере́ть голо́дной ~ью שטאַרבן* פון הונגער; идти́ на ве́рную ~ь גיין* אף א זיכערן טויט; до са́мой ~и ביזן קיִיוער, ביזן טויט; 2. *в знач. нареч. разг.* (*очень сильно*) ~ь хочу́ пить כ׳וויל שרעק; א שרעק וויי; ~ь как хочу́ есть א שרעק וויי כ׳וויל טרינקען, לעך א טרונק; ◇ поги́бнуть ~ью геро́я שטאַרבן* אומקומען* מיט א העלדן־טויט; пасть ~ью хра́брых פאלן* [שטאַרבן*]; ווי א העלד; мне до́ смерти надое́ло ס׳איז מיר נימעס־, ס׳איז מיר נימעס געוואָרן ביז צום־, אומעָטעס געוואָרן; быть при́ смерти האלטן* בא שטאַרבן; побледне́ть как ~ь בלאס ווערן* [בלייך ווערן*] ווי די וואנט

смерч *м* ווירבל־שטורעם м ־ס; (*водяной*) וואַסערזייל ו; пы́льный ~ זאמד־שטורעם м ־ס ן־ מ

смести́ *сов.* 1. אָפּקערן; (*с поверхности чего-л. вниз*) אַראָפּבערשטלען, אַראָפּשאַרן, אַראָפּקערן; (*щёткой*) אַראָפּבערשטלען; (*о ветре*) אַראָפּבלאָזן*, אַראָפּווייען; 2. (*уничтожить*) אָפּ־, צו־, צונויפקערן; 3. (*в одно место*) ראַמען (פונעם וועג) נויפשארן

смести́ть *сов.* 1. אויבערוקן; *перен.* אויבעראנדערשן; 2. (*снять с работы*) אַראָפּנעמען*, אַראָפּזעצן; ~ся *сов.* אויבעראן־, אויבערוקן זיך דערשן זיך

смесь *ж* 1. ו געמיש; (*продукт смешения*) פארמיש ן־ מ; (*консервы, фрукты*) אסאָרטי; бето́нная ~ בעטאָן־פאר־; 2. (*раздел в журнале и т. п.*) ו פארשיידנס

сме́та *ж* ־ס ו סמעטע; ~ расхо́дов הויצאָעס־סמעטע; א סמעטע פון הויצאָעס ו, סמעטענע

смета́на *ж* ו סמעטענע

смета́||ть[1] *несов. см.* смести́; всё ~я на своём пути́ אָפּראמענדיק אלצדינג פונעם וועג

смета́ть[2] *сов.* (*сшить*) פארסטריגעווען; צונויפסטריגן־, ווען

смётка *ж разг.* ו אינפאלערישקייט, ו האמצאָעדיקייט

сме́тливость *ж* ו אינפאלערישקייט, ו האמצאָעדיקייט

сме́тливый אינפאלערישער, האמצאָעדיקער; он ~ челове́к ער איז א באל־האמצאָע

сме́тн||ый סמעטנ־; ~ые ассигнова́ния סמעטע־אסיגנירונגען לויט דער סמעטע, רונגען מצ.

смётывать *несов. см.* смета́ть[2]

сметь *несов. (+ инф.)* דערוועגן זיך, וואגן, האבן* די [דרייסטקייט [די האָזע; не смей! דערוועג זיך ניט!; как ты сме́ешь? ווי האָסטו די האָזע?; ты не сме́ешь э́того де́лать דו טאָרסט זיך ניט דערוועגן דאָס טאָן; сме́ю сказа́ть איך דערוועג זיך צו זאָגן

смех *м* געלעכטער; залива́ться ~ом פארגיין* זיך ניט קענען*; не удержа́ться от ~а אין געלעכטער; взрыв ~а דאָס געלעכטער האלטן פון אויסברוך; раздался взрыв ~а ס׳האָט אויסגעבראָכן א געלעכטער; ◇ ~ом; ס׳האָט אויסגעשאָסן מיט א געלעכטער, געלעכטער; ~а ра́ди צוליב א שפאס; ему́ не до ~а ס׳איז אים ניט; ס׳גייט אים ניט קיין געלעכטער אפן הארצן, צום לאכן; ~у бы́ло! אַגגעלאכט האָט מען זיך!; ~ и грех אי צום וויינען; ~ да и то́лько ס׳איז ניטאָ וועט; ס׳איז מאָמעש א געלעכטער; как на́ ~ ווי אף געלעכטער

смехотво́рный לעכערלעכער

сме́шанн||ый געמישטער; со ~ым чу́вством מיט א געמישטער [מיט א געמישט] געפיל; ◇ ~ый лес צווייענדיק [וואלד

смеша́ть *сов.* 1. *(составить смесь)* צונויפ־, אויסמישן; 2. *(нарушить порядок чего-л.)* מישן; אויבערמישן; *(мысли)* פארפלאָנטערן, צעמישן; ~ ряды́ проти́вника צעמישן אריינברענגען* אומאָרדענונג אין די, דעם סוינעס רייען; 3. *(спутать)* צונויפמישן, צונויפ־, רייען פונעם סוינע; ◇ ~ *чьи-л.* ка́рты פארמישן עמעצנס קאָרטן [פלאָנטערן; ~ся *сов.* 1. *(соединиться)* אויסמישן זיך; צונויפמישן זיך; *(с чем-л. тж.)* אויבערדרייען עמעצנס פלענער [כעזשבויגעס]; 2. *(расположиться беспорядочно)* אויבערמישן זיך; *(о войсках)* צעמישט ווערן*; *(в панике)* אריינגעבראכט ווערן*

смеша́ть *сов.* 1. *(составить смесь)* צונויפ־, אויסמישן זיך; 2. *(расположиться беспорядочно)* אויבערמישן זיך; *(о войсках)* צעמישט ווערן*; *(в панике)* אריינגעבראכט ווערן*; 3.: ~ся с толпо́й פארפאלן ווערן*; 4. *(о мыслях и т. п.)* אויסמישן זיך מיטן האמון, צווישן האמון; 5. *разг. (смутиться)* מעוווילבל ווערן*, צעמישט ווערן*

смеше́ние *с* צונויפמישונג, געמיש; ~ языко́в שפראכן־מישונג

сме́шивать *несов. см.* смеша́ть; ~ся *несов. см.* смеша́ться 1, 2, 3, 4

смешно́й *нареч.* קאָמיש, לעכערלעך; он ~ щу́рится ער זשמורעט זיך קאָמיש; пла́тье вы́глядит на ней ~ דאָס קלייד זעט אויס לעכערלעך אף איר; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне ~ ס׳נעמט מיך, מיר ווילט זיך לאכן; ~ сказа́ть ס׳איז א געלעכטער צו זאָגן; ~ ду́мать ס׳איז לעכערלעך צו מיינען; мне совсе́м не ~ ס׳גייט מיר קלאָל ניט קיין געלעכטער אפן הארצן; на него́ ~ смотре́ть — נאָר א קוק טאָן אף אים כאפט אָן א געלעכטער

смешн||о́й 1. *(вызывающий смех)* פריילעכער, קאָמישער; ~а́я опере́тта אפערעטע [א קאָמישע]; א פריילעכע

2. *(вызывающий насмешку)* לעכערלעכער, קאָמישער; поста́вить себя́ в ~о́е положе́ние אוועקשטעלן זיך אין א לעכערלעכע גע־; ~а́я привы́чка א קאָמישער לאָגע; ~ы́е прете́нзии וווינשאפט; לעכערלעכע פרעטענזיעס; выставля́ть *кого-л.* в ~о́м ви́де ארויסשטעלן עמעצן, אף כויזעק; מאכן א בער פון עמעצן; ◇ до ~о́го ביז איז ביז גאָר, צום לאכן; он до ~о́го наи́вен ער איז ביז גאָר, צום לאכן [ביז צום לאכן] נאיוו; ער איז אזוי נאיוו, אז ס׳כאפט אים אָן א געלעכטער

смешо́к *м* 1. געלעכטערל (א שטיל); 2. *мн. разг.* כויזעק־ווערטעלעך מצ.

смеща́ть(ся) *несов. см.* смести́ть(ся)

смеще́ние *с* 1. אויבערוק, אויבערוקן; 2. *(понятий и т. п.)* אויבראנדערשונג; 3. *(с должности)* אראָפזעצן, אראָפנעמען

смея́ться *несов.* 1. לאכן; ~ от души́ לאכן פונעם האָבן גע־; נאנצן הארצן; её глаза́ смея́лись אירע אויגן האָבן גע־; 2. *(над тв.; насмехаться)* שפאָטן (איבער), שמייכלט; 3. *разг. (говорить в шутку)* (פון) לאכן (פון), כויזעק מאכן (פון); да он смеётся שוין זשע, ער שפאסט מיינט ער עס ערנסט?

смире́ние *с* האכנאָע

смире́нный אנווועסדיקער, שטילינקער; *(покорный)* האכנאָעדיקער

смири́тельн||ый: ~ая руба́шка צוואנגהעמדל

смири́ть *сов.* [אינעמען* [אינשטילן; ~ гнев דעם צארן; ~ го́рдость דעם האָנער, אוועקלייגן פאר־, אונטערגעבן* זיך; ~ся *сов.* 1. ביגן* די גיווע אונטער־, אונטערגעבן* זיך; וואַרפן* זיך אוועקלייגן דעם; *(подавить в себе гордость)* האָנער; 2. (с *тв.*) (מיט) שאָלעם מאכן; ~ся с мы́слью о... שאָלעם מאכן מיט דעם געדאנק וועגן...

смирно *нареч.* 1. שטיל, רויק; сиде́ть ~ זיצן* רויק; [שטיל]; 2.: ~! סמירנאָ!; שטיין שטיל!; 3. *(навытяжку)* אויסגעצויגן; стоя́ть ~ שטיין* אויסגעצויגן

смирно́й 1. *(о человеке)* שטילינקער, רויקער; *(послушный)* האכנאָעדיקער; 2. *(о животном)* שטילער; סמירנע(ר) *тж. неизм. разг.*

смиря́ть(ся) *несов. см.* смири́ть(ся)

смо́ква *ж* 1. *(плод)* פיגן־; 2. *(дерево)* *см.* смоко́вница

смоко́вница *ж* פיגנבוים (מצ. ..ביימער)

смола́ *ж* פעך; *(древесная тж.)* סמאָלע

смолёный אָנגעסמאָליעטער

смоли́стый 1. *(о деревьях)* פעכגיביקער, סמאָלע־רייכ־; 2.: ~ за́пах סמאָלע־רייעך, א רייעך פון סמאָלע־כער; לע

смоли́ть *несов.* אָנסמאָליען

смолка́ть *несов.*, смо́лкнуть *сов.* 1. *(перестать звучать)* אנשטילט ווערן*; не смолка́я אופהערנדיק; до́лго не смолка́ющие аплодисме́нты לאָנגדויערנדיקע אפלאָדיסמענטן; 2. *(перестать издавать звуки)* אנשטילט ווערן*; וווינען*

смо́лоду *нареч.* 1. *(с молодых лет)* פון די יונגע יאָרן; 2. *(в молодости)* אין די יונגע יאָרן, אין דער יוגנט

смолоти́ть *сов.* אָפמ(ע)לויצען, אָפדרעשן*

смоло́ть *сов.* צעמאָלן*, אָפמאָלן*

смолча́||ть *сов.* ניט אָפענטפערן*, אָפשווייגן*; тут я уж не ~л דאָ האָב איך שוין מער ניט געקענט שווייגן

смоль *ж:* чёрный как ~ שוואַרצער ;פּעכשוואַרצער

смолян||о́й 1. -פּעך, סמאָלע; פּעכיקער; *(получаемый из смолы тж.)* פון סמאָלע *после сущ.;* ~ы́е масла́ סמאָלע־ ;פּעך־איילן мн. ;איילן פון פּעך, ~а́я ка́пля סמאָלע־ ;־טראָפן м ־ס ;~о́й за́пах м סמאָלע־ריעך, א ריעך; 2. *(смолёный)* אָנגעסמאָליעטער; ~о́й кана́т פּעכשווארצער; 3. *(о волосах)* אָן אָנגעסמאָליעטער שטריק

сморгну́||ть *сов.:* гла́зом не ~в ניט קיין פּינטל טוען- דיק מיטן אויג

сморка́ться *несов.* שנײצן די נאָז

сморо́дина *ж* 1. *(кустарник)* м וויִמפּערלעך־קוסט ;ן־ ;וועמ- סמאָראָדינע־קוסט м ן־ *разг.;* 2. *(ягоды) собир.* סמאָראָדינע ll *разг.;* чёрная ~ שוואַרצע פּערלעך мн.; ~ кра́сная רויטע וויִמפּערלעך

сморчо́к *м бот.* ־ך פֿאַלבנשוועמל

смо́рщенный געקנייטשטער, צעקנייטשטער; *(о лице)* גערונצלטער

смо́рщить *сов.* 1. *(собрать в морщины)* צונויפּרונצלען; ~ нос פּארקנייטשן די נאָז; 2. *(покрыть морщинами)* אויסקנייטשן, אויסרונצלען; 3. *обыкн. в форме причастия (покоробить)* אופּקנייטשן

смо́рщиться *сов.* 1. *(собраться в морщины)* צונויפּרונצ- ;לען זיך; 2. *(сделать гримасу)* פּארקרימען זיך; 3. *(стать морщинистым)* אויסגערונצלט ווערן*; 4. *(покоробиться)* אופּגעקנייטשט ווערן*

смота́ть *сов.* 1. *(сделать моток)* צונויפּוויקלען; 2. *(мотая, снять)* אָפּוויקלען, אראָפּוויקלען

смотр *м* 1. *воен.* м אינספּעקטאָר־דורכקוק; *(парад)* פּאראַד м ־ן; производи́ть ~ войска́м א אינאַרדענען

смотре́ть *несов.* 1. קוקן; ~ в окно́ קוקן אין פֿענצ- ;טער; ~ в зе́ркало קוקן אין שפּיגל; ~ исподло́бья צו- ;קוקן; 2. *(наблюдать)* קוקן אונטער די ברעמען; ~ как игра́ют де́ти קוקן ווי ס׳שפּילן זיך די קינדער; смотрю́ я на него́ и ви́жу, что он нездо́ровый איך קוק זיך צו אים צו אן אויג, אז ער איז ניט קיין הינער; 3. *(на вин.; обращать внимание)* (אף) קוקן; вы не смотри́те, что он ма́ленький איר קוקט ניט, וואָס ער איז א קליינינקער; да кто на э́то смо́трит? וועמען גייט [וועט אכט] דערוף? דאָס אָן?; 4. *(на вин.; относиться каким-л. образом)* (אף) קוקן; *(принимать за кого-л. тж.)* באטראכטן; как вы смо́трите на моё предложе́ние? ווי קוקט איר אף מײן פֿאָרשלאָג?; на него́ смо́трят, как на восходя́щую звезду́ מע קוקט אף אים ווי אף אן אופּגייענדיקן שטערן, מע באטראכט אים ווי אן אופּגייענדיקן שטערן; 5. *(за тв.; осуществлять надзор)* (אף)* אכטונג געבן; ~ за детьми́ אכטונג געבן* אף די קינדער; ~ за чистото́й [אכטונג געבן*], ס׳זאָל זיין ריין באטראכטן; 6. זען*; *(осматривать)* אָנקוקן; ~ карти́нки באטראכטן בילדער; 7. *(спектакль и т. п.)* זען*; ~ кинофи́льм א קינאָפֿילם זען*; 8. *(больного — о враче)* באטראכטן; 9. *(быть обращённым в какую-л. сторону)* ארויסגיין* מיט די פענצטער; *(о доме)* ארויסגיין*; о́кна смо́трят в сад די פענצטער גייען ארויס אין סאָד

10. *(просматривать, знакомиться с содержанием)* דורכ- ;קוקן; ~ ру́копись דורכקוקן דעם מאנוסקריפּט; 11. *тк. несов.:* ~ во́лком קוקן מיט גאזלאָנישע אויגן, זיין אין אויסזען*; ~ молодцо́м קאס אף דער גאנצער וועלט; 12.: смотри́! ! *(для привлечения внимания)* גיב נאָר א קוק!, זע נאָר זע!; 2) *(предупреждение)* זע, היט זיך; смотри́, не упади́! [היט זיך], זאָלסט ניט פאלן זע; смотри́те, не забу́дьте! זעט זשע, פארגעסט ניט!; ◇ на́до бы́ло ра́ньше ~ וווּ ביסטו [וווּ זײַנען פּריער געווען דײַנע [אײַערע] אויגן?; ~ в о́ба [זיט איר] געווען פּריער?; смотря́ как [когда́] וויאזוי [ווען] ס׳געווען זיך; не́ на что ~ ס׳איז ניטאָ אף וואָס צו קוקן; ~ с наде́ждой на *кого-л.*, на *что-л.* האָפֿענונגען ארויפליגן גרויסע° אף; ~ опа́сности в глаза́ עפעס אף, סאקאָנע גלײַך אין די אויגן שטיין* פֿאָנעם־על־פּאָנעם, סאקאָנע מיט דער סאקאָנע

смотре́ться *несов.* 1.: ~ в зе́ркало [באטראכטן] קוקן דעם; 2.: фильм смо́трится с интере́сом פילם קוקט זיך דורך, פילם זעט מען מיט אינטערעס מיט אינטערעס

смотри́тель *м* = м אופזיכער

смотров||о́й: ~а́я щель (מק. לעכער) ll קוקלאָך, ~о́й о́рдер *(на квартиру)* אָנקוק־ ;־ן м קוקשפאלט; ־ס м ־אָרדער

смочи́ть *сов.* צונעצן

смочь *сов.* זײַן* בעיעכולעס, זײַן* אימשטאַנד, קאָנען*

смрад *м* 1 м אופּעש, ~ный אופּעשדיקער

сму́глы||й טונק(ע)ליר°, ברוין(לעכ)ער; *(о человеке)* ברוינע הענט; ברוינהויטיקער; ברוינגעזיכטיקער; ~е ру́ки

сму́т||а *ж* ll אופרודערונג, ll צערודערונג; ◇ се́ять ~у (דאָס פּאָלק) וועקן אומצופרידנקייט העצן

смути́||ть *сов.* 1. *(взволновать):* ~ть *чей-л.* поко́й צעמישן; 2. *(повергнуть в смущение)* אופרודערן* עמעצן; ~ся *сов.* לעגנהייט ווערן*, צעמישט ווערן*, מעוולבל ווערן*, פארליגן* זיך, סקאָנפוזיען זיך

сму́тн||о *нареч.* 1. *(неясно)* אומקלאָר; ווי דורך א נעפּל; я ~о по́мню קוים וואָס איך, כ׳געדענק ווי דורך א נעפּל געדענק; 2. *в знач. сказ. безл. (беспокойно)* אומרויק; ~ый 1. *(мятежный)* פון אומרוען *после сущ.;* ~ая пора́ צײַט פון אומרוען, אן אומרויקע צײַט; 2. *(тревожный)* אומרויקער; ~ый сон אן אומרויקער; 3. *(неясный)* אומקלאָרער, נעפּלדיקער; ~ые очерта́ния домо́в אומקלאָרע [נעפּלדיקע] קאָנטורן פון הײַ- א נעפּלדי- ;א נעפּלדיקע אָנשטויסונג; ~ая дога́дка זער; קער אָנשטויס; ~ые жела́ния אן אומקלאָרער [מעטאָשטע- שטער]

смутья́н *м разг.* = м (אופּ)העצער, ן־ בונטאר, רו־ ־שטערער м =

смуща́ть *несов. см.* смути́ть

смуща́||ться *несов. см.* смути́ться; ничу́ть не ~ясь אָן א סימען פון בושת; אָן א סימען פון פארלוירנקייט

смуще́ни||е *с* ll פארלוירנקייט, ll צעמישטקייט; *(чувство стыда)* ll בושת; в ~и פארלוירן; צעמישט; от ~я זיך מאכמעס פארלוירנקייט, פארשעמענדיק

смущённ||ый 1. פּאַרלוֹירענער, צעמישטער; 2. *(выражающий смущение)* שׁעמעוודיקער; ~ая улы́бка א שׁעמעוודיקער שמייכל

смыва́ть(ся) *несов. см.* смы́ть(ся)

смыка́ть(ся) *несов. см.* сомкну́ть(ся)

смысл *м* 1. מ (ען)זי̈נ; *(значение тж.)* מ באטײַט, מיין; 2. *(назначение, цель)* (ען)זי̈נ; ~ жи́зни פֿונעם (ען)זי̈נ דער; ~ собы́тий פֿון די געשעענישן דער זי̈נען; ~ сло́ва [דער באטײַט] פֿונעם וואָרט דער מיין; в прямо́м ~е (сло́ва) (פֿונעם וואָרט) מ (ען)זי̈נ דירעקטן; 2. *(назначение, цель)* (ען)זי̈נ; ~ жи́зни פֿונעם (ען)זי̈נ דער; вся э́та суета́ лишена́ ~а אָט דאָס גאַנצע האַווע- לעבן; нет ~а туда́ ходи́ть ניט האָט קיין זי̈נ(ען) ס׳האָט; 3. *(разум)* מ סייכל, פֿאר-; здра́вый ~ געזונטער סייכל; ◇ в по́лном ~е сло́ва [אין עכטן] זי̈נ(ען) פֿונעם וואָרט אין פולן; он был мысли́телем в по́лном ~е сло́ва א גרויסן דענקער אין פולן [אין עכטן] זי̈נ(ען) פֿונעם וואָרט איז געווען; в ~е *чего-л.* [אין הינזיכט] פֿון (ען)זי̈נ עפּעס

смы́сл||ить *несов. разг.* 1. *פּאַרשטיין; דאָס קינד פּאַרשטייט נאָך גאָרנישט ניט; 2. *(в предл.)* (אין) זיך (אַף), וויסן* א טאָלק פּאַרשטיין*

смыслов||о́й 1. זי̈נלעכער, געדאַנקלעכער; ~а́я па́мять א זי̈נלעכער זיקאָרן; 2. *(по значению, содержанию)* ~ы́е отте́нки сло́ва טעמלעכער, טײַטלעכער; ~а́я оши́бка א פּעלער לויטן אינהאלט

смыть *сов.* 1. *прям. и перен.* *אראָפֿוואשן; ~ грязь אראָפֿוואשן* דעם פּלעק; ~ позо́р אראָפֿוואשן* דעם ברוד [דעם ביזאָיען]; 2. *(снести течением)* *אראָפֿשוועמען; ~ся *сов.* 1. *(о чём-л. пачкающем)* זיך אראָפֿוואשן*; *перен.* אראָפֿגעוואשן ווערן*; 2. *разг. (скрыться)* נעלעם ווערן*, ניט סטײַען, רינען*

смы́чка *ж* 1. *тех.* ן־ קאָנטאַקט; 2. *перен.* צוזאַמענשלוס מ; ~ го́рода с дере́вней דער צוזאַמענשלוס פֿון שטאָט מיט דאָרף

смычко́в||ый: ~ые инстру́менты *муз.* סמיטשעק־אינסטרומענטן מצ.

смычо́к *м* סמיטשעק מ

смышлёный פֿאַרשטאַנדיקער, געשיקטער

смягч||а́ть(ся) *несов. см.* смягчи́ть(ся); ~а́ющий וויי- כערמאַכנדיקער; *перен.* פֿאַרמילדערנדי-, פֿאַרווייכערנדיקער; ~а́ющие обстоя́тельства *юр.* פֿאַרווייכערנדיקע [(פֿאַר)מילדערנדיקע] אומשטאַנדן

смягче́ние *с* 1. פֿאַרווי- ווייך מאַכן דאָס; 2. *перен.* כערונג ו, לינדערונג ו; 3. *лингв.* פֿאַלאַטאַלי-, זירונג ו

смягчи́ть *сов.* 1. ווייכער מאַכן; ~ ко́жу (ער)ווייכ- מאַכן די הויט; 2. *(сделать менее суровым, строгим)* (ער)ווייכ- מאַכן; *(кого-л.)* ~ *чьё-л.* се́рдце עמעצנס הארץ ווייכער מאַכן; 3. *(ослабить, умерить)* פֿאַרווי- לינדערן, פֿאַרווייכערן; ~ тон *אָנהייבן* רעדן ווייכער, כערן דעם טאָן; ~ наказа́ние לינדערן [פֿאַרלייכטערן] די שטראָף; ~ боль אָפֿשוואכן דעם קלאַפ; 4. *лингв.* פֿאַלאַטאַליזירן, פֿאַרווייכערן; ~ся *сов.* 1. *צעווייכט ווערן*, ווייכ- (ער) ווערן*; 2. *(стать менее суровым)* ווייכ- (ער) ווערן*; 3. *(ослабеть, умериться)* לי̈נ-, שוואַכער ווערן*

смятé́ние *с* 1. *(растерянность)* ו פֿאַרלוירנקייט, צע- מישונג ו; 2. *(паника)* ו מעהומע, ו בעהאָלע, ו פֿאַניק; ~ чувств ו צערודערונג (אין אי̈נערלעכע)

смять *сов.* 1. צעקנייטשן; *(скомкать)* צעמאַטשן; ~ пла́тье צעקנייטשן דאָס קלייד; ~ запи́ску צעמאַטשן צוטאָפּטשן; 2. *(растения, траву)* דעם צעטל; 3. *(разгромить)* צעשמעטערן, אי̈בערקערן (די ריי̈ען); ~ пехо́ту проти́вника דעם ווידערשטאנד פון דעם סוי̈נעס ברעכן*; ~ся *сов.* צעקנייטשן, צעקנייטשט ווערן*; *(скомкаться)* צעמאַטשעט ווערן* זיך

снабди́ть *сов.*, **снабжа́ть** *несов.* 1. *(обеспечить)* באַ- זאָרגן; ~ экспеди́цию всем необходи́мым באַזאָרגן די עקספּעדי̈ציע מיט אלץ, וואָס נייטיק איז; ~ фа́брику сырьём באַזאָרגן די פֿאַבריק מיט רוי̈ווארג; 2. *(оборудовать)* אויסשטאַטן, באַשטאַטן; ~ стано́к автомати́ческим управле́нием באַשטאַטן דעם ווערקשטעל מיט אוטאָמאַטי- שער רעגולי̈רונג; 3. *(сопроводить чем-л.)* באַזאָרגן; ~ кни́гу примеча́ниями באַזאָרגן דעם בוך מיט אָנמער- קונגען

снабже́нец *м* = מ באַזאָרגער

снабже́ние *с* ו באַזאָרגונג, ז באַזאָרגן

сна́добь||е *с разг.* ו ־ס רעפּוע; *(мазь)* ז שמירעכץ, ן־ זאלב; *мн. (тра́вы)* מצ. קרי̈טעכצער

сна́йпер *м* מ ־ס, = סנייפּער, שאַרפשיסער

снару́жи *нареч.* פון דער אויסערלעכער, פון אויסן; 2. *(извне)* פון דרויסן; 3. *(по внешнему виду)* אוי- סערלעך

снаря́д *м* 1. *(приспособление)* מ (מצ. מאכ- מאַכשיר (שי̈רים); *(машина)* ן־ אפּאראַט; 2. *воен.* מ סנאריאַד; 3. *спорт.* ן־, ן־ הארמאַטקויל; (ספּאָרט־)מאַכשיר (מצ. ..מאכשי̈רים)

снаряди́ть *сов.* 1. *(экспедицию и т. п.)* אויסריכטן; *(экипировать)* עקיפּי̈רן, אויסשטאַטן; 2. *разг.* שיקן; ~ся *сов. разг.:* ~ся в путь אויסריכטן זיך אין וועג

снаряжа́ть(ся) *несов. см.* снаряди́ть(ся)

снаряже́ние *с* 1. *(действие)* ו אויסריכטונג, עקיפּי̈רונג ו; 2. *собир.* ו אויסשטאטונג, ו באשטאטונג; *(инструменты)* מצ. מאכשי̈רים, וועפּן; *воен.* ו אמוניציע, עקי- פּי̈רונג ו

снаст||ь *ж* 1. *собир.:* рыболо́вная ~ь ז פּישער־געצייג; 2. *мн.* ~и *мор.* מ, זעגל־שטריק מצ. טאַקעלאַזש

снача́ла *нареч.* 1. *(сперва)* צוערשט, פֿון אָנהייב; *(раньше)* פרי̈ער; 2. *(вновь)* פֿונסנ̈יי, פֿונעם אָנהייב

сна́шивать(ся) *несов. см.* сноси́ть(ся)

снег *м* מ שניי; идёт ~ ס׳שנייט; ◇ свали́лся как ~ на́ голову היימל (בלויען) ווי פֿונעם (אַראָפֿגעפֿאלן)

снегири́ь *м* מ ־ען, שנייערל ז ־ער, גימפּל מ ־ן; סנעגי̈ר מ *разг.*

снегово́й שנייִ־; ~ покро́в מ שנייצודעק

снегозадержа́ние *с* ו שנייפֿארהאלטונג

снегоочисти́тель *м* מ ־ס שניי־אָפֿראמער

снегопа́д *м* מ ־ן שנייפֿאל; ~ продолжа́лся весь день דער שניי האָט געשאָטן א גאנצן טאָג, ס׳האָט געשנייט א גאנצן טאָג

снегоубо́рочн||ый: ~ая маши́на מ ־ס שניי־אָפֿראמער

снегу́рочка *ж* שניי־מיידל ז ־ען, שניי־יונגפרוי וו

снедь *ж разг.* עסנוואַרג ז

снежи́нка *ж* שניי־לעלע ז ־ען

сне́жн||ый 1. שניי־; ~ая лави́на שניי־לאווינע וו ־ס; ~ый сугро́б זאוויי־ען מצ. שניי־הויבע וו ־ס; ~ые зано́сы שניי־הויבן; 2. *(обильный снегом)* שניי־רייכער, שניי־קער; ~ая зима́ א שניי־רייכער [א שניי־קער]; 3. *(покрытый снегом)* שניי־קער; *(запорошенный снегом)* פארשניי־טער; 4. *(о цвете)* שניי־ווייס־קייט וו; ~ая белизна́ שניי־ווייסער

снеж||о́к *м* 1. ז שניי־עלע; 2. *(снежный ком)* שניי־באל ן, ־ס וו ־ן, שניי־גאַמלקע; игра́ть в ~ки́* וואַרפן* שניי־גאַמלקעס, שפּילן אין שניי־באלן

снести́[1] *сов.* 1. *(вниз)* אַראָפּטראָגן*; 2. *(отнести, доставить)* אָפּטראָגן*; 3. *(принести в одно место)* צונויפ־טראָגן*; 4. *(увлекая с собой, переместить)* אָפּטראָגן*; *(сорвать — о ветре)* אַראָפּפריסן*; *(о волне)* אַראָפּטראָגן*; су́дно снесло́ тече́нием к бе́регу די שטרעמונג האָט אָפּגעטראָגן* דאָס שיף פֿון־צו־ברעג; 5. *(постройку)* צעניטמען*, צעשטערן*; 6. *(стерпеть)* אויסהאלטן*, אויבערטראָגן*, אויסלערן; не ~ обиду די באליידיקונג נים פּארטראָגן*; 7.: ~ *кому-л.* го́лову עמעצן דעם קאָפּ אָפּהאקן

снести́[2] *сов.*: ~ яйцо́ ליגן אן איי; ку́рица снесла́ яйцо́ די הון האָט זיך גע־, די הון האָט געליגט אן איי ליגט

снести́сь[1] *сов.* (с *тв.*) פארבינדן* זיך; ~ с Москво́й פארבינדן* זיך מיט מאָסקווע

снести́сь[2] *сов.*: ку́рица снесла́сь די הון האָט געליגט, אן איי די הון האָט זיך געליגט

снето́к *м (рыбка)* סניטקע וו ־ס

сниж||а́ть(ся) *несов. см.* сни́зить(ся); **~е́ние** *с* 1. פאר־ קלענערונג וו; *(температуры, давления и т. п.)* פאלן ז; ~е́ние себесто́имости פֿאַרקלענערונג פֿונעם קאָסטנאַט; 2. *(самолёта)* (אראָפּ)נידערונג וו

сни́зить *сов.* 1. פארקלענערן; ~ це́ны פארקלענערן די פּריזן; *(о конкурентах)* אראָפּזעצן. די פּריזן; ~ ско́рость פארקלענערן די שנעלקייט; ~ давле́ние פארקלענ־ערן; ~ интере́с к *чему-л.* [אָפּשוואכן] מינערן דעם אינטערעס צו עפּעס; 2.: ~ самолёт נו־ אראָפּלאָזן*; ~ся *сов.* 1. פארקלענערן זיך; *(о ценах тж.)* פאלן*; *(о температуре, давлении и т. п.)* פאלן*; 2. *(спуститься ниже)* אראָפּלאָזן* זיך; *(приземлиться)* לאנדן

снизойти́ *сов.*: ~ до разгово́ра с *кем-л.* באווילליקן צו רעדן מיט עמעצן*; ~ к *чьей-либо* про́сьбе פארנעמען* באווילליקן אויספילן עמעצנס באקאָשע

сни́зу *нареч.* 1. פון אונטן; ~ вверх פון אונטן ארויף; тре́тий ~ דער דריטער פון אונטן; кри́тика ~ די קריטיק דער דריטער פון אונטן; 2. *(внизу)* פון אונטן, אונטן; 3. *(с низовья реки)* קוקן טייך־ארויף; ◇ смотре́ть ~ вверх на *кого-л.* פון אויבן ביז אראָפּ; ~ до́верху *(во всех звеньях)* פון אונטן מיט אָפּשיי־ בן אראָפּ

снима́ть(ся) *несов. см.* сня́ть(ся)

сни́мок *м* 1. ז ־ער, פאָטאָגראַפיע ז ־ער, פאָטאָבילד ז ־ער; рентге́новский ~ רענטגענאגראַם וו ־ען, רענטגען־בילד ז ־ער

снискать *сов.*: ~ дове́рие צוטרוי* געווינען; ~ сла́ву פארדינען אכטונג; ~ уваже́ние דערָאָבערן רום

снисходи́тельн||о *нареч.* 1. *(нестрого)* מילד, ווייך; 2. *(свысока)* פון אויבן אראָפּ; разгова́ривать с *кем-л.* ~ רעדן* מיט עמעצן פון אויבן אראָפּ; ~ый 1. *(нестрогий)* ווילגע־, ווילמוטיקער, מילדער; *(благосклонный)* ווייכער; бу́дем к нему́ ~ы לאָמיר באגיין* זיך מיט אים ניגטער; 2. *(покровительственный)* פון־אויבן־ א פון־אויבן־אראָפּיקער טאָן; ~ый тон ־ארָאָפּיקער

снисходи́ть *несов. см.* снизойти́

снисхожде́ние *с* 1. (к *тв.*) באציונג [וויייכע]; *(при вынесении приговора и т. п.)* וו (פאר)מילדערונג; 2. *(высокомерное отношение)* פון־, א גיטוועדיקע באציונג וו

сни́ться *несов.* זיך כאָלעמען; он мне сни́лся ער האָט מיר געכאָלעמט; איך האָב אים געזען אין כאָלעם, זיך; ему́ сни́тся сон ער זעט א כאָלעם; тако́е сча́стье ему́ и не сни́лось ער האָט אפּילו ניט געקענט טרוימען וועגן ס׳האָט זיך אים אפּילו ניט געכאָלעמט אזא, אזא גליק גליק

сно́ва *нареч.* 1. *(опять)* וויידער, וויידעראמאָל, נאָכא־ מאָל; ~ и ~ וויידעראמאָל און אָבעראמאָל וויידער; 2. *(заново)* אפּסניט, באנייס, פֿונסניט

снова́ть *несов. (двигаться)* אומשמיסן; לויפן* הין און הער

сновиде́ние *с* ז ־ער, טרוימבילד (מצ. כא־ לויימער) ן (מצ. כאָלעם)

сногсшиба́тельный *разг.* פֿלעפּנדיקער

сноп *м* 1. ן ־ען, גארב ז ־עס; סנאָפּ ז ־ס; 2. *перен.*: ~ луче́й שטראל בינטל דאָס; упа́сть как ~ פאל* א געבן [ווי א סנאָפּ ווי א שטיין]

сноповяза́лка *ж с.-х.* וו ־ען פארבינד־מאשין

снорО́вк||а *ж* ז בקיעס, וו גענים־טשאפט; име́ть ~у в *чём-л.* זיין* בָּאָקי אין עפּעס, זיין* גענים צו עפּעס

снос[1] *м:* прода́ть дом на ~ פארקויפן דאָס הויז אף [אף צעוואַרפן צעוואַלגערן]

снос[2] *м:* э́тим боти́нкам ~у нет אָט די שיך טראָגן [ניצן] זיך גאָר (קיינמאָל) ניט אָפּ

носи́ть[1] *несов. см.* снести́[1] 1, 3, 4, 5, 6; ◇ ему́ не ~ головы́ ער וועט אָנלייגן מיטן קאָפּ ער וועט שוין, ער וועט קיין גאַנצער ניט ארויס

носи́ть[2] *сов. (износить)* אָפּטראָגן*, אָפּניצן

носи́ться[1] *несов. см.* снести́сь[1]

носи́ться[2] *сов. (износиться)* אָפּטראָגן* זיך, אָפּניצן זיך

сно́ска *ж (примечание)* וו ־ס פֿוסנאָטע

сно́сн||о *нареч.* דערטרעגלעך, צו דערלײדן; *(как ответ)* נישקאָשע *разг.*; ~ый דערטרעגלעכער; צו דערלײדן *после сущ.*; נישקאָשעדיקער *разг.*

снотво́рн||ый 1. שלאָף־; ~ое сре́дство ז שלאָפמיטל ז ־ען; 2. *в знач. сущ. с* ז ־ען שלאָפמיטל

сноха́ *ж* וו (מצ. שניר) שנור

сноше́ния *мн.* באציונגען מצ; вступи́ть в ~ с врага́ми קומען* אין פארבינדונג מיט. די סאָנים

сня́тие *с* ז ־ען; ~ блока́ды דאָס אראָפּנע־ מאָגער; ~ с рабо́ты דאָס אראָפּנעמען פון מען; ~ урожа́я פון בלאָקאָדע ארבעט

снят||о́й: ~о́е молоко́ מילך אראָפּגענומענע מילך וו

снять *сов.* 1. *прям. и перен.* אראָפּנעמען*; ~ кни́гу с по́лки אראָפּנעמען* א בוך פון דער פּאָליצע; ~ телефо́нную тру́бку אראָפּנעמען* דאָס טעלעפאָן־טרייבל; ~ паути́ну со стен אראָפּנעמען* דאָס שפּינוועבס פון די

אראָפּנעמען* די טיר פון די וועג; ~ дверь с пе́тель אראָפּנעמען* זאוויסעס; ~ урожа́й אראָפּנעמען* 60 צענטנער; ~ по 60 це́нтнеров с гекта́ра אראָפּנעמען* פון יענעם העקטאר; ~ ко́пию с докуме́нта אראָפּנעמען* א קאָפּיע פונעם דאָקומענט; ~ ме́рку אראָפּנעמען* די שיף פון דער מאָס; ~ су́дно с ме́ли אראָפּנעמען* די בלאָקאַדע; ~ блока́ду אראָפּנעמען* דער שמועס; ~ су́димость אראָפּנעמען* פון יענעם; ~ с *кого-л.* отве́тственность אראָפּנעמען* די פראַנטוואַרט; ~ вопро́с с повёстки дня אראָפּנעמען* די פראָגע פונעם טאָג־סיידער; ~ своё предложе́ние אראָפּנעמען* דעם פֿאָרשלאָג; ~ пье́су с репертуа́ра אראָפּנעמען* דעם פֿאָרשלאָג; ~ *чью-л.* кандидату́ру אראָפּנעמען* קאנדידאטור; 2. *(разобрав, удалить)* צענעמען* די צענעמען* די בײַדלעך; ~ пала́тки (בוי־)רישטעוואניעס; 3. *(одежду и т. п.)* אראָפּנעמען* אויסטאָן; ~ пальто́ אראָפּנעמען* אויסטאָן* דעם מאנטל; ~ очки́ אראָפּנעמען* אויסטאָן* די בריל; ~ кольцо́ אראָפּנעמען* [אויסטאָן*] דאָס פֿינגערל; 4. *кино фото тж.* אראָפּנעמען*; ~ фильм אראָפּנעמען* פאָטאָגראפירן; ~ смета́ну אראָפּנעמען* [דרייען] א פילם; 5.: ~ ко́жицу с колбасы́ אראָפּ־ [אָפּהייבן*] די סמעטענע; ~ шку́ру с медве́дя נעמען* [אראָפּשיילן] דאָס הײַטעלע פונעם ווודשט; ~ во́лосы אראָפּ־ אָפּשנידן* די פעל פונעם בער; 6. *(отозвать, уволить)* אראָפּ־ אָפּשעדן* די האָר; ~ карау́л נעמען* די וואך [דעם קאראול]; ~ с рабо́ты *кого-л.* אראָפּנעמען* פון דער אַרבעט; 7. *(выстрелив, удалить)* אראָפּשיסן*; 8. *(арендовать помещение)* אראָפּ־ דינגען*(אָפּ); ◇ ~ го́лову с *кого-л. (строго наказать)* דעם קאָפּ אָפּדריען עמעצן; ~ показа́ния פאָרנעמען* גוויסע־איידעס; ~ допро́с с *кого-л.* ארויסנעמען* די נעט עמעצן; ~ швы *мед.* אראָפּנעמען* פונעם דיסקאָנט; ~ показа́ние счётчика פאַרציכענען [פיקס'דן] די אָנגאבן פונעם ציילער; боль как руко́й сня́ло דער וויטיק האָט זיך אויסגעפעלט וויו ניט געווען; ~ся *сов.* 1. *(отделиться, соскочить)* אראָפּ־ אָפּגיין*, נעמען* זיך; дверь сняла́сь с пе́тель די טיר זיך אראָפּגענומען [איז אראָפּ] פון די זאוויסעס האָט; 2. *(об одежде, обуви)* אראָפּנעמען* זיך, אראָפּציען* זיך; 3.: ~ся с я́коря זיך אָפּאנקערן; 4. *(покинуть какое-л. место)* פאר־ לאָזן* זיך אין וועג ארײַן*; ~ся с бива́ка לאָזן* דעם ביוואק; 5. *(принять участие в киносъёмке)* שפילן אין א פילם, אראָפּנעמען* זיך; *(фотографироваться)* פאָטאָגראפירן זיך, אראָפּנעמען* זיך; ◇ ~ся с учёта אראָפּנעמען* זיך פונעם דיסקאָנט

со *предлог см.* с

соа́втор *м* מיט־אוטאָר מ

соба́к||а *ж* (*мн.* הינט) הונט מ; дворо́вая ~а הויפהונט מ; ~а-ищейка (*мн.* ..הינט) שפּיר־הונט מ; ◇ уста́л как ~а מיד ווי אן אלטע קליאטשע; ~е соба́чья смерть קיין־יוידו; вот где ~а зары́та דאָ ליגט דער הונט באגראָבן; он на э́том ~у съел ער האָט אף דער הונט; ~а ла́ет, ве́тер но́сит *посл.* דעם די ציין אויפגעגעסן; их с ~ами не сы́щешь עלעהי א הונט בילט

соба́ч||ий הינטיש; פון הינט *после сущ.*, פון א הונט *после сущ.*; ~ий нюх א הינטישער כוש־האָר; ~ий лай דאָס בילן פון א הונט [פון הינט]; ~ий оше́йник א הינטישע אי־ הינטישער האלדזרימען

א ביטערע [בערגעבנקייט טרישאפט]; ◇ ~ий хо́лод א קעלט — הינט צו פארטרײַבן קעלט; *(в помещении)*

соба́чка *ж* 1. ־ך הינטעלע ז; 2. *тех.* פארהאלט־הע־ צינגל ז ־ער; 3. *(ружья)* קעלע ז ־ך

собесе́д||ник *м* = מ מיטשפּרעכער מ, =; ~ование *с* ־ן מ שמועס(דורכ); *(в учебном заведении тж.)* ־ס מ קאלאקווים

собира́тель *м* = מ זאמלער מ ־ן; ~ наро́дных пе́сен פֿאלקסליד־ זאמלער פון; ~ ма́рок זאמלער פון פאָשטשט־מארקעס; ~ный זאמל־ 1. זאמלער פון, ־ן מ (מצ. ..גלעזער); ~ная ли́нза (גלעזער) ז זאמלגלאָז; 2. *(объединяющий в одно целое)* סינטעטישער; *(обобщённый)* פראלגעמיינערטער; ~ное поня́тие א סומאַרער באגריף; *грам.* מיינערטער באגריף

собира́ть *несов.* 1. *см.* собра́ть 1—10, 12, 13; 2. *(срывать, подбирать)* קלײַבן*; ~ я́годы יאָגדעס קלײַבן*; ~ся *несов.* 1. *см.* собра́ться 1, 2, 3, 5; 2. *(намереваться)* האָבן* בעדיי קלײַבן* זיך; где вы собира́етесь провести́ о́тпуск? וווּ קלײַבט איר זיך פאדערלענגען דעם איך האָב שוין; я уже́ собира́лся иска́ть их אורלויב?; я и не собира́юсь отка́зываться געוואָלט זיי זוכן כ'האָב נאָר ניט בעדיי אפצוזאָגן זיך

соблаговоли́||ть *сов. ирон.* באווילליקן; он ~л говори́ть с на́ми ער האָט באווילליקט צו רעדן מיט אונדז; ~те отве́тить! עפשער וועט איר באווילליקן צו ענטפערן?

собла́зн *м* יעיצערהאָרע מ, ניסאָיען מ; вводить в ~ בדרענגען* צו א ניסאָיען; не устоя́ть про́тив ~а ניט בײַ־ שטיין* דעם יעיצערהאָרע [דעם ניסאָיען]; ~ был вели́к ס'איז געווען גרויס דער יעיצערהאָרע

соблазни́тель *м* = פארפירער מ; ~ный רייצנדיקער, צוציענדיקער; *(о пище и т. п.)* אפעטיטלעכער; ~ное предложе́ние א רייצנדיקער פאָרשלאָג

соблазни́ть *сов.* 1. *(тв.; прельстить)* צו־ צוציען*, געבן* כיישעק; ~ *кого-л.* хоро́шим за́работком עמעצן מיט א גוט° פארדינסט; 2. (на *вин.*, + *инф.*; *подбить)* בדרענגען* צו דעם ניסאָיען (טאָן), אײַנרעדן* (עפעס); ~ *кого-л.* на рыба́лку עמעצן גיין אײַנרעדן* כאפן פיש; ~ся *сов.* 1. ניט בײַשטיין* דעם ניסאָיען; 2. *(тв.*, на *вин.)* לאָזן* זיך פארפירן (צוליב)

соблазня́ть(ся) *несов. см.* соблазни́ть(ся)

соблюда́ть *несов.* האלטן* זיך אָן, אָפּהיטן*; ~ дие́ту האלטן* זיך אָן דער דיעטע, אָפּהיטן* די דיעטע; ~ зако́н ניט אויפ־, ניט בדעכן* דעם געזעץ, אָפּהיטן* דעם געזעץ; ~ интере́сы госуда́рства אָפּהיטן* וועד זיין* אפן געזעץ; ~ приме́тность [אין זינען האָבן*, אין אכט נעמען*] די אינטערעסן פון דער מעלוכע; ~ пра́вила [האלטן* זיך אָן] די קלאָלים אָפּהיטן*; ~ приме́тности זיך לײַטיש, זיין* אָנשטענדיק; אויפּירן; ~ усло́вия договора [האלטן* זיך אָן] די טנאָים פונעם אָפּמאך

соблюде́ние *с* ז (אָן), אָפּהיטן זיך האלטן

соблюсти́ *сов. см.* соблюда́ть

соболе́знование *с* ז מיטגעפיל, מ; выразить *кому-л.* ~ [מיטליד] אויסדריקן עמעצן מיטגעפיל

соболе́зновать *несов.* (*кому-л.*) (דאט.) מיט־, מיטפילן לײַדן* (מיט)

собо́л||ий סויבל־; *(из собольего меха)* פון סויבלנער; ~ий мех סויבל מ, סויבלפוטער מ; ~ья шу́ба א סויבלנער פוטער

со́бол||ь *м* 1. (*мн.* ~и *и* соболя́) *зоол.* סויבל מ ־ען; 2. (*мн.* соболя́) (*мех*) סויבל מ, סויבלפוטער מ; да́ма в ~я́х א דאַמע (אויסגעפוצט) אין סויבלפוטער

собо́р *м* 1. (*храм*) קאטעדראל מ ־ן; Исаа́киевский ~ איסאקיי־קאטעדראל מ; кафедра́льный ~ קאטעדראל מ; 2. (*съезд*): Вселе́нский ~ *церк.* עקומעניישער ראט מ ־ן [קאנציל]

собо́ю *см.* себя́

собра́ние *с* 1. ־ען ו פארזאמלונג; о́бщее ~ אן אלגעמיינע־פארזאמלונג; партийное ~ פארטיי־פארזאמלונג; 2. (*коллекция*) ־ס ו קאלעקציע; 3. (*сборник*) ־ען ו זאמלונג; ~ наро́дных пе́сен פון א זאמלונג ־ען ו געזאמלטע ווערק; ~ сочине́ний פאלקסלידער

собра́т *м* (מצ. ..ברידער) מיטברודער מ; ~ья по ору́жию וואפן־מיטברידער מצ.; ~ по профе́ссии קאנ־ לעגע מ..גן

собра́ть *сов.* 1. (*сосредоточить в одном месте*) (פאר)־; (*созвать*) צונויפרופן*; (*стадо и т. п.*) צונויפ־ זאמלען; ~ сро́чное совеща́ние אן עקסטרע צונויפרופן* טרייבן*; ~ уча́стников конце́рта в фойе́ פארזאמלען בארא טונג; 2. (*сложить в одно место*) צונויפנעמען*; (*упавшие предметы тж.*) צונויפקלייבן*, אופקלייבן*; 3. *разг.* (*упаковать*) פאר־ צונויפקלייבן*; ~ чемода́н פארפאקן(עווע)ן דעם טשעמאדאן; 4. (*снаряжать*) אויסריכטן; 5. *разг.*: ~ на стол גרייטן צום טיש; 6. (в *вин.*; *соединить*) צונויפנעמען* (אין); ~ во́лосы в ко́су פלעכטן אפ צאפ; 7. (*сделать сборки*) צונויפאלדעווען; рука́в ну́жно немно́го ~ דעם ארבל דארף מען א ביסל צונויפאלדעווען [צונויפ־ מע דארף מאכן עטלעכע פאלדעלעך אפן ארבל ציען*]; 8. (*соединить и скрепить части чего-л.*) צו־, מאנטירן צונויפשטעלן [צונויפקלייבן*]; ~ радиоприёмник ראדיא־אופנעמער; ~ дом из кру́пных бло́ков אופ־ שטעלן א הויז פון גרויסע בלאקן; 9. (*скопить по частям*) אנזאמלען, אנקלייבן*; ~ библиоте́ку אנקלייבן* ביבליאטעק; ~ де́ньги [אנזאמ־ צונויפשטעלן]; 10. (*получить из разных источников*) צו־ לען] געלט; (*налоги, взносы тж.*) אופ־ צונויפזאמלען, נויפנעמען*; ~ све́дения יעדיעס צונויפנעמען*; 11. (*сорвать, подобрать*) מאנען; ~ корзи́ну я́год, грибо́в אנקלייבן*; 12. (*снять, убрать урожай*) ארא פנעמען*; ~ я́блоки ארא פנעמען*; ~ бога́тый урожа́й зерновы́х ארא פנעמען*; 13. *перен.*: ~ после́дние си́лы רעכט טוויי־גערעטעניש; ~ всё своё му́жество זיך מיט מוט [מיט מוט] אנגענעמען*; ~ся *сов.* 1. (*о людях*) זיך צונויפנעמען* זיך, פארזאמלען זיך; (*сойтись в одном месте*) צונויפקומען* זיך; ~ся на совеща́ние פארזאמלען זיך צו א בארא טונג; 2. (*набраться, скопиться*) אנזאמלען זיך, אנקלייבן* זיך; (*составиться тж.*) צונויפשטעלן זיך; собра́лась бога́тая библиоте́ка ס׳האט זיך אנגעזאמלט [צונויפגעשטעלט] א רייכע ביבליאטעק; 3. (*надвинуться*) אנרוקן זיך; (*о дожде*) אויסברעכן*; (*о грозе*) אנהייבן* גיסן; 4. (*готовиться*) אויסריכטן זיך אין וועג; ~ся в путь צוגרייטן זיך, גרייט זיין*; 6.: ~ся с си́лами אנשטרענגן זיך; ~ся с мы́слями קאנצענטרירן די גע־ דאנקען; ◇ ~ся с ду́хом מיט מוט [מיט מוט] אנעמען* זיך; ~ся в комо́к אינשרומפן זיך [קוראזש]

со́бственник *м* = מ אייגנטימער; земе́льный ~ ערד־ = מ ־אייגנטימער, = מ ערדבאזיצער; ме́лкий земе́льный ~ קליינפויערישער ערדבאזיצער

со́бственническ||ий פון אן אייגנטימער; אייגנטימער־ *после сущ.*; (*свойственный собственнику*) אייגנטימערי־ שער; ~ие настрое́ния שטימונגען אייגנטימערישע

со́бственно 1. *вводн. сл.* אייגנטלעך; чего́ он, ~, хо́чет? וואס, אייגנטלעך, וויל ער?; ~ говоря́ אייגנטלעך (נערעדט); 2. *в знач. частицы:* ~ го́род и при́город די אייגנטלעכע שטאט און פארשטאט

собственнору́чн||о *нареч.* מיט דער אייגענער האנט; ~ый כאסמענען* מיט; ~о подписа́ть מיט די אייגענע הענט; ~ая по́дпись דער אייגענער האנט [אייגנהאנטיק]; ~о постро́ить дом אייגן־ אויסבויען א שטוב מיט די אייגענע הענט; ~ый אייגנהאנטיקער, אייגנטיקער; ~ая по́дпись אן אייגנהאנטיקע כסימע

со́бственност||ь *ж* 1. ז אייגנטום; госуда́рственная ~ь ז פריוואט־אייגנטום; ча́стная ~ь ז מעלוכע־אייגנטום; присвое́ние чужо́й ~и דאס צוייגענען פרעמד אייגנטום; 2. (*принадлежность кому-л.*) מ באזיץ; (на *вин.*) אייגן־ ז (רעכט)־טום; приобрести́ в ~ь באקומען* אין באזיץ; пра́во ~и ז אייגנטום־רעכט; ~ь на зе́млю אייגנטום־ דאס רעכט אף ערד־באזיץ; социалисти́ческая ~ь на сре́дства произво́дства דאס סאציאליס־ טישע אייגנטום אף פראדוציר־מיטלען

со́бственн||ый 1. אייגענער; (*принадлежащий определённому лицу тж.*) אייגענער + *притяж. мест.*; у него́ ~ый автомоби́ль ער האט (זיינעם) אן אייגענעם אוטאמא־ בילן; огурцы́ с ~ого огоро́да אזערקעס פונעם אייגע־ נעם גארטן; я э́то ви́дел ~ыми глаза́ми איך האב עס געזעהן מיט מײַנע] אייגענע אויגן; по ~ому жела́нию מיטן [לויטן] אייגענעם ווילן; 2.: в ~ом смы́сле אין אייגנטלעכן זינען; ◇ и́мя ~ое *грам.* מ אייגן־נאמען (אונדזער); от ~ого корреспонде́нта פון (מצ. ..נעמען); вари́ться в ~ом соку́ פרעג־ ניט ארויסגיין* פון די אייגע־, לען זיך אינעם אייגענעם זאפט נע דאלעד־אמעס

собуты́льник *м разг.* (מצ. ..ברידער) מ פלאשברודער, = מיט־טרינקער מ

собы́ти||е *с* ־ן ו געשעעניש; междунаро́дные ~я וועלט־ ווישנפלקערלעכע געשעענישן, ־געשעעניש מצ.; ва́жное ~е דאס איז א וויכטיקע געשעעניש; э́то це́лое ~е א גאנצע געשעעניש

сова́ *ж* ־ס ו סאווע

сова́ть *несов. разг.* 1. שטופן, פארשטעקן; ~ ру́ки в карма́ны שטופן [פארשטעקן] די הענט אין די קעשענעס; 2. (*класть что-л. небрежно, торопливо*) פארשטעקן, פארשטעקן [פארליגן] די פארליגן; ~ ве́щи в чемода́н זאכן איינעם טשעמאדאן; 3. (*давать небрежно*) שטעקן; ~ *кому-л.* ру́ку שטעקן עמעצן א האנט; ~ *кому-л. что-л.* в ру́ки שטעקן עמעצן עפעס אין די הענט (ארײַנ)שטעקן [ארײַנרוקן] די נאָז (ארײַן); ◇ ~ (свой) нос (אומעטום); ~ся *несов. разг.* 1. קריכן*, שטופן זיך; куда́ ты суёшься? ווהין קריכסטו, ווהין שטופסטו זיך?; 2. (*приниматься за какое-л. дело*) פרוון*, אנהייבן*;

3. *разг. (вмешиваться)* אריַנשטעקן די נאָז; ~ся не в своё де́ло מע דארף אונ ווּ מע דארף ניט קריכן*, מישן זיך אין יענעמס אייסאָקים

соверша́ть(ся) *несов. см.* соверши́ть(ся)

соверше́нно *нареч.* אינגאַנצן, גאָר, אבסאָליוט, לעגאַמרע; *(с отрицанием)* אבסאָליוט, לאכלוטן; я ~ забы́л, что... איך האָב אינגאַנצן [אבסאָליוט, גאָר, לעגאַמרע] פארגעסן, טראכטן וועגן גאָר עפעס אז-; ду́мать ~ о друго́м אז...; он ~ ничего́ не понима́ет דערש; ~ неожи́данно פלוצלינג [אבסאָליוט] גאָרנישט

соверше́нно||лети́е *с* ן פוליעריקייט; дости́гнуть ~ия וועלט* פוליעריק

соверше́нн||ый[1] 1. *(безукоризненный)* פּוּלקומער, -פּער פּעקטער; *(о человеке)* שלימעדיקער, פוּלקומער; ~ое произведе́ние иску́сства א פּוּלקום [א פערפעקט] קונסט-; 2. *(полный)* פוּלשטענדיקער, אבסאָליוטער; ~ый неве́жда א פוּלשטענדיקער אמאָרץ; ~ая пра́вда אבסאָליוטער [ריינער] עמעס

соверше́нный[2] *грам.:* ~ вид אספּעקט פּערפעקטיוער, פּערפעקט ז

соверше́нств||о *с* 1. ן פוּלקומקייט, ז שליימעס; дости́гнуть ~а וועלט* שליימעדיק, קומען* צו שליימעס [פוּלקום]; э́то верх ~а דאָס איז העכסט פוּלקום; владе́ть англи́йским языко́м в ~е באהערשן ענגליש פוּלקום; 2. *мн.* הויכע מעלעס

соверше́нствование *с* ן פּערפוּלקומונג, ז פּערפוּלקומען

соверше́нствовать *несов.* פּערפוּלקומען; ~ свои́ зна́ния [דו- יעדיעס] פּערפוּלקומען די קענטעניש; ~ маши́ну פּערפעקטיִרן א מאשין; ~ся *несов.* פּערפוּלקומען זיך; *(становиться совершенней тж.)* וועלט* פוּלקומער; ~ся в ру́сском языке́ פּערפוּלקומען זיך אין רוסיש

соверши́ть *сов.* 1. באגיין*, (אָפּ)טאָן*; ~ по́двиг א העלדנטאט גיין*; ~ оши́бку א פּעלער באגיין*; ~ чу́до א נעס טאָן*; ~ преступле́ние א פּערברעכן באגיין*; ~ путеше́ствие א רײַזע דורכמאכן; ~ поса́дку *ав., косм.* לאנדן; ~ заду́манное [טאָן*] דאָס פּאר- אויספירן; 2. *(оформить)* שליסן*; ~ сде́лку א טראָכטע פּאָפּמאכן; *(договор)* אָפּמאַך* שליסן*; ~ся *сов.* פּאָרקומען*, געשען*

со́вестливый יוישערדיקער; מיט יוישער *после сущ.*

со́вестно *в знач. сказ. безл.:* мне ~ *(о чувстве неловкости)* ס׳איז מיר פּריקרע [ניט אָנגענעם]; *(о чувстве стыда)* ס׳איז מיר א ביזאָיען; как вам не ~ איך שעם זיך, וויַ איז עס אייך קיין ביזאָיען ניט?; мне ста́ло ка́к-то ~ ס׳איז מיר געוואָרן, איך האָב זיך דערפילט עפעס ניט־גוט, עפעס אומאָנגענעם

со́вест||ь *ж* ז געוויסן; чи́стая ~ь א ריין געוויסן; ~ь му́чает מיט א ס׳פּיניקט דאָס געוויסן; по (чи́стой) ~и ריין געוויסן; на ~ь 1) *(добросовестно)* ווי ס׳דארף צו זיין, געווישנהאפטיק; 2) *(полагаясь на честность кого-л.)* אף נעמאָנעס; не за страх, а за ~ь לישמאָ; рабо́тать не за страх, а за ~ь ארבעטן לישמאָ [מיט ליב און לעבן]; со споко́йной ~ью מיט א ריין געוויסן; поступа́ть про́тив ~и האָנדלען ניט אלפּי יוישער; пора́ и ~ь знать ס׳מוז דאָך האָבן א שיר

сове́т[1] *м (наставление)* עצה ז, *(врача)* רעקאָ- ן; по ~у кого́-л. עמעצנס עצה [נאָך] לויט; послу́шайтесь моего́ ~а הערט זיך צו מײַן עצה, הערט, וואָס איך וועל אייך עצה [ראָטן]

сове́т[2] *м* 1. *(выборный, административный и т. п. орган)* ראט ז־ן; учёный ~ институ́та דער וויסנשאפט־לעכער ראט פון אינסטיטוט; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи דער ראט פאר קאָמאָמישער עקאָנאָמישער הילף; Сове́т Безопа́сности ООН דער זיכערהייט־ראט פון אונ; Сове́т Мини́стров СССР דער מיניסטאָרן־ראט; 2.: держа́ть ~ בראָטן* זיך; семе́йный ~ פּון פּסקר; вое́нный ~ מיליטעריש ראט, מילי- ן הויז־בראטונג; טעריש בראָטונג

сове́т[3] *м* 1. *(орган государственной власти в СССР)* דער סאָוועט ז־ן, ראט ז־ן; Верхо́вный Сове́т СССР אויבער־סאָוועט פון פּסקר; Сове́т наро́дных депута́тов ראיאָן־ און שטאָטראט; 2. *мн. (советская власть)* דאָס סאָוועטנלאנד; Страна́ Сове́тов די; сове́тник *м* 1. = ן יועץ, ן אייצעגעבער (מצ. באלע־אייצע); 2. *(должность, чин)* באל- ראט־; גענעבער ן = מיליטעריש ראטגענעבער; вое́нный ~

сове́т||овать *несов.* 1. *אן אייצ(ענ)ען, אייצן, ראָטן*; 2. *разг. (с отрицанием)* ראָטן*; я вам не ~ую [не ~овал бы] рискова́ть איך וואָלט אייך ניט גערעטן; никто́ вам не ~овал ходи́ть туда́ ריזיקירן; קיינער האָט אייך ניט געהייסן גיין אהין

сове́товаться *несов.* 1. (с *тв.; спрашивать совета*) פרעגן אן, האלטן* זיך אן אייצן זיך (מיט), אייצן (מיט) באראַטן*, זיך; 2. *(совещаться)* אייצן זיך, אייצע (בא)

сове́тск||ий סאָוועטיש-, ראטן-, סאָוועטן; Сове́тский Сою́з ן סאָוועטנפארבאנד, ן ראָטנפארבאנד; ~ое госуда́рство די סאָוועטישע מעלוכע; ~ая власть ראָטנמאכט ז; ~ий строй די סאָוועטישע אָרדענונג; ~ий наро́д דאָס סאָוועטישע פאָלק

сове́тчик *м см.* сове́тник 1

совеща́ние *с* ן־ען בראָטונג; производ́ственное ~ פּראָדוצירן־בראָטונג ן־ען

совеща́тельн||ый בראָטונג(ס)־, ~ая ко́мната בראָטונג(ס)־רעכט; пра́во ~ого го́лоса טונג(ס)־צימער ז

совеща́ться *несов.* אייצען זיך, בראָטן* זיך

сови́н||ый סאָווע־; ~ые глаза́ מצ. סאָווע־אויגן; אויגן ווי בא א סאָווע

совлада́ть *сов.* (с *тв.*) *разг.* (מיט) ספּראָווען זיך; ◇ ~ с собо́й נעמען* זיך אין די הענט, באהערשן זיך (ארײַן)

совладе́||лец *м* = ן מיטבאזיצער; ~лица *ж* מיטבאזיצערין ז־ס

совмести́м||ость *ж* ן פאריינבארקייט, צונויפּפּאָרלעכ- ן קייט; психологи́ческая ~ость чле́нов экипа́жа די פסיכאָלאָגישע צונויפּפּאָרלעכקייט פון די קאָמאַנדע־מיט- גלידער (צווישן זיך); ~ый פאריינבארער, צונויפּפּאָרלעכ- [צונויפּפּאָרלעכע] בא- פאריינבארע; ~ые понятия דאָס פּאָרט גרופּן; э́то вполне́ ~о с его́ убежде́ниями זיך גאנץ גוט [דאָס שטימט אבסאָליוט] מיט זײַנע איבער- צײַגונגען

совмести́тельств||о *с* ן אָמט־פאריניקונג, ז; рабо́тать по ~у ארבעטן צוזאַמבלעך

совмести́ть(ся) *несов. см.* совмеща́ть(ся)

совме́стн||о *нареч.* צוזאַמען, אינייַנעם; владе́ть *чем-л.* ~о עפּעס בעשׂטפּעס [באזיצן*] האָבן*; де́йствовать ~о צוזאַמען [אָפּערירן] געמיינזאם האַנדלען; ~о с *кем-л.* אינייַנעם] מיט עמעצן] בעכאוו-; *(совершить что-л. тж.)* ~ый געמיינזאמער; ~ые де́йствия מיט געמיינזאמע אָנקציעס; ~ыми уси́лиями מיט געמיינזאמע קוֹיכעס; ~ая жизнь א געמיינזאם לעבן; шко́ла с ~ым обуче́нием *(мальчиков и девочек)* א געמישטע שול

совмеща́ть *несов.* 1. פאַריינקן; ~ рабо́ту с уче́бой אינטערעסאַנט אָרבעטן מיט לערנען זיך; ~ в себе́ простоту́ и стро́гость פאַריינקן אָרבעט מיט שטרענגקייט אין זיך פראָסטקייט און שטרענגקייט; 2. *мат.* צו* לאָזן; ~ся *несов.* 1. זיך* פאַריינקט; 2. *мат.* צונויפאַלן, פאַלן*

совмеще́ние *с* 1. פאַריינקן ז; ~ двух должносте́й דאָס פאַריינקן [דאָס פאַרנעמען איינצייטיק] צוויי שטעלעס; 2. *мат.* צונויפאַלונג ז, קאָנגרוי́רונג ז

Совнарко́м *м* (Сове́т Наро́дных Комисса́ров) *ист.* סאָוועט פֿאָלקס־קאָמיסאַרן (דער סאָוועט פון פֿאָלקס־קאָמיסאַרן)

сово́к *м* שופל מ ־ס, לאָפּעטקע ז ־ס (שיט־)

совоку́пн||ость *ж* ז גאַנצער סכום, געזאַמטקייט; в ~ости צוזאַמען גענומען; ~ый צוזאַמענדי-, געמיינזאמער קער

совпад||а́ть *несов. см.* совпа́сть; ~е́ние *с* 1. *(во времени)* צונויפאַל מ ־ן; 2. *(общность, одинаковость)* צו-, געמיינזאמקייט ז, גלייַכאַל מ; ~е́ние интере́сов דער צונויפאַל [די געמיינזאמקייט] פון אינטערעסן; 3. *мат.* קאָנ-, גרוי́רונג ז, צונויפאַל מ

совпа́сть *сов.* (с *тв.*) 1. *(по времени)* (מיט) צונויפאַלן*; 2. *(оказаться одинаковым)* צונויפאַלן* זיך; *(соответствовать чему-л.)* (מיט) שטימען; 3. *мат.* צונויפאַלן*, קאָנגרוי́רן

соврати́ть *сов.* פאַרפֿי́רן; *(разлагать)* פאַרדאַרבן*, דעמאָראַליזי́רן, אַרופֿירן אף א שלעכטן וועג; ◇ ~ *кого-л.* с пути́ (и́стинного) עמעצן פֿונעם גלייַכן אַראָפּפירן [פֿונעם דערעך־האיאָשער] וועג

совра́ть *сов. разг.* זאָגן א ליגן

совраща́ть *несов. см.* соврати́ть

совреме́нник *м* מיטצייטלער מ (מצ. בניי־) בען־דאָר מ ־דאָר)

совреме́нн||ость *ж* ז היינטצייטיקייט; ~ый 1. *(кому-л.)* פון עמעצנס צייט; ~ые Пу́шкину поэ́ты די פּאָעטן פון פֿושקינס צייט; 2. *(теперешний)* היינטיקער, איצטי-; ~ая молоде́жь די היינטיקע יוגנט; ~ая эпо́ха די איצטיקע עפּאָכע; 3. *(отвечающий требованиям времени)* היינטצייטיקער, מאָדערנער; ~ая те́хника די היינט-צייטיקע [די מאָדערנע] טעכניק; ~ый обы́чай א היינט-וועלטיקער [א היינטצייטיקער] שטייגער

совсе́м *нареч.* גאַנץ, אינגאַנצן, גאָר; он ~ молодо́й ער כ׳האָב גאָר [גאַנץ] יונג; я ~ забы́л אין־ [איז נאָך גאָר; ~ ра́но גאָר פרי; не ~ גאַנצן] פאַרגעסן; он не ~ здоро́в ניט אינגאַנצן געזונט; ער איז, ער איז ניט אינגאַנצן; я не ~ понима́ю ניט מיט אַלעמען; ס׳איז מיר ניט אין־ניט מיט אַלעמען; не ~ пра́вильно גאַנצן קלאָר; ~ не ניט אינגאַנצן ריכטיק; я его́ ~ не зна́ю ניט [לאַכלוטן] [לעגאַמרע] כ׳קען; ס׳איז קלאָר אים לאכלוטן [לעגאַמרע] ניט; э́то ~ не так ניט אזוי

совхо́з *м* סאָווכאָז מ ־ן, ראַטווירט מ ־ן; ~ный פֿונעם ראַטווירטישער, ראַטווירט־; ~ные поля́ די פֿעלדער, די ראַטווירטישע פֿעלדער [פון די ראַטווירטן פֿונעם ראַטווירט]; ~ные дела́ די אינ־, די ראַטווירט־איניאָנים, ראַטווירטישע איניאָנים פֿונעם ראַטווירט

согбе́нный אײַנגעהויקערטער, אײַנגעבויגענער; ~ стари́к אן אײַנגעהויקערטער זאָקן

согла́с||ие *с* 1. האַסקאָמע ז, אײַנשטימונג ז; *(на что-л.)* (אף) אײַנגיין ז; дать своё ~ие האָבן* [געבן* די האַסקאָמע]; дать ~ие на опера́цию אַפּעראַציע אף אָן אײַנגיין*; кивну́ть в знак ~ия «יאָ» צושאָקלען מיטן קאָפּ אף [צושאָקלען מיטן קאָפּ אף «יאָ»]; 2. *(согласование)* אײַנפּאַרשטענדיקונג ז, אײַנפּאַרשטענדעניש ז; по взаи́мному ~ию לויט א קאָמבינאַציע אײַנפּאַרשטענדיקונג; 3. *(единодушие)* אָכ־ וויי מ׳האָט אָפּגעראַטן צוישן זיך; אײַנהיט ז, דעם ז, они́ живу́т в по́лном ~ии זיי לעבן [בא זיי איז שאָלעם־וועשאָלווע, צווישן זיך גוט בא זיי איז שאָלעם־באַיס] *(о семье)*

согласи́ться *сов.* 1. זיך* מאַסקים; *(на что-л.)* -איין, (אף) גיין*; вряд ли он согласи́тся ס׳איז א גרויסער סאָך אַז ער וועט מאַסקים זיך פּעקן; ~ на все усло́вия אײַן- לויט, אין, אף אַלע טנאָים; 2. (с *тв.*; *признать правильным что-л.*) (צו) צושטימען, (מיט) מאַסקים זיך*; ~ с вы́водами коми́ссии צו [מאַסקים זיך* מיט] די אויס-צושטימען [פּירן פון דער קאָמיסיע]; нельзя́ не ~, что... מע מוז אנערקענען, אז...

согла́сно 1. *нареч. (согласованно)* אײַנמוטיק; *(о звучании и т. п.)* האַרמאָניש; петь ~ האַרמאָניש זינגען*; 2. *нареч.:* ~ кива́ть голово́й צושאָקלען מיטן קאָפּ אף «יאָ»; 3. *предлог с дат. п.* מיט, אין העסקעם [לויט, אין העסקעם מיט]; ~ прика́зу לויטן באפֿעל, אין העסקעם מיטן באפֿעל; ◇ ~ с *чем-л.* לויט דאָס פאַדערט; жить ~ установи́вшимся тради́циям לעבן לויט [ווי דאָס פאָדערן] די אײַנגעשטעלטע טראדיציעס

согла́с||ный[1] 1.: быть ~ным מאַסקים זיך* אײַן-, שטימיק; *(на что-л.)* (אף) אײַנגיין*; он ~ен там рабо́тать ער איז מאַסקים [ער איז אײַנשטימיק] צו אַרבעטן דאָרטן; он ~ен на все ва́ши усло́вия ער גייט אײַן אף אַלע אײַערע טנאָים; я с ва́ми не ~ен איך בין מיט אײַך [ניט אײַנשטימיק]; 2. *(о звучании, о пении)* האַרמאָניש

согла́сный[2] *лингв.* 1. קאָנסאָנאַנטישער; ~ звук א קאָנ- קאָנסאָנאַנט; סאָנאַנטישער קלאַנג מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָנסאָנאַנט מ ־ן

согласова́ние *с* 1. *(действие)* קאָאָרדינירונג ז, -קאָאָר-, דיניר ז; *(консультации, переговоры)* קאָנטאַקטירונג ז; 2. *грам.* מיטשטימונג ז

согласо́ванн||о *нареч.* 1. אין פולן קאָנ- קאָאָרדינירט, -טאַקט; 2. *(о звучании и т. п.)* האַרמאָניש; ~ость *ж* קאָאָרדיניר־ז; ~ый קאָנטאַקטירטקייט ז, קאָאָרדינירטקייט ז; ~ые движе́ния קאָאָרדינירטער, קאָנטאַקטירטער בא־ טער וועגונגען

согласова́||ть *сов.* 1. *(действия)* קאָאָרדינירן; *(с кем-л.; решения и т. п.)* (מיט) קאָנטאַקטירן; *(привести в соответствие с чем-л. тж.)* ברענגען* אין העסקעם [אין (מיט) מיטשטימונג]; он уже́ ~л э́тот вопро́с с дире́ктором אָט די פראָגע האָט ער שוין קאָנטאַקטירט מיט דעם דירעקטאָר; 2. *грам.* מיטשטימען; ~ться *сов.* 1.

(*быть в соответствии с чем-л.*) שטימען מיט; 2. *грам.* מיטשטימען (מיט), קאָרדינירן זיך (מיט)

согласо́вывать(ся) *несов. см.* согласова́ть(ся)

соглаша́тель *м* = м פֿשׁאָרעמאכער; ~ский פֿשׁאָרעמאכערי; ~ство *с* ו פֿשׁאָרעמאכערי

соглаша́ться *несов. см.* согласи́ться

соглаше́ни||е *с* 1. ו פֿאַרשטענדיקונג, מ הסכם; прийти́ к ~ю צו א הסכם קומען* זיך, אײַנפֿאַרשטענדיקן זיך; по взаи́мному ~ю לויט א קלענסטיקער פֿאַרשטענדיקונג, לויט א הסכם; 2. *(договор)* מ ־ן אָפּמאך; צווישן זיך אָפּמאכן; трудово́е ~е אַרבעטס־אָפּמאך; פֿאַרשטענדיקונג ו ־ען; ~е о переми́рии מ ־ן אָפּמאך וועגן וואָפֿן־שטילשטאנד

согна́ть *сов.* 1. *(с места)* פֿאַרטרײַבן*, אַראָפּטרײַבן*; ~ му́ху צו פֿליג אַראָפּטרײַבן*; 2. *(в одно место)* צונויפּטרײַבן*; 3. *(удалить)* פֿאַרטרײַבן*, פֿאַריאָגן*; ~ сон פֿאַרטרײַבן*; ~ морщи́ны с лица́ דעם שלאָף אַראָפּווישן

согну́ть *сов.* 1. צונויפּבייגן*; *(повредить)* אויסבייגן*, צעבייגן*; 2. *(сгорбить)* אײַנהויקערן*; 3. *(покорить)* אײַנבערגן*; ~ся *сов.* 1. צונויפּבייגן* זיך; ~ся под тя́жестью *(чего-л.)* צונויפּבייגן* זיך אונטער דער לאסט (וון); 2. *(сгорбиться)* אײַנהויקערן זיך; 3. *(покориться)* אָנבייגן* דעם קאָפּ, אײַנבייגן* זיך אינדרײַען

согрева́ть(ся) *несов. см.* согре́ть(ся)

согрева́ющий: ~ компре́сс א וואַרעמער קאָמפּרעס

согре́ть *сов.* 1. וואַרעמען; *(тело, руки и т. п.)* דערוואַרעמען; ~ во́ду וואַסער וואַרעמען; 2. *(кого-л.; утешить, ободрить)* דערוואַרעמען עמעצנס הארץ; *(воодушевить)* דערוואַרעמען, באגײַסטערן

согре́ться *сов.* וואַרעמען זיך *(о теле, руках и т. п. тж.)* דערוואַרעמען זיך; он до́лго не мог ~ ער האָט לאנג ניט געקאָנט דערוואַרעמען זיך

согреши́ть *сов.* זינדיקן

со́да *ж* ו סאָדע; питьева́я ~ ו טרינקסאָדע

соде́йстви||е *с* ו מיטווירקונג, ו מיטהילף; при акти́вном ~и *кого-л.* מיט דער אקטיווער מיטווירקונג מי־, מיט דער הילף; оказа́ть ~е в *чём-л.* עפּעס מיטווירקן אין; צאָד עמעצן מיטהעלפן* (דאט.)

соде́йствовать *несов. (чему-л.)* (דאט.) מיטווירקן; *(кому-л.)* (דאט.) מיטהעלפן*; ~ *чьему-л.* успе́ху מיטווירקן סטימולירן דעם ווּוקס עמעצנס דערפֿאָלג

содержа́ни||е *с* 1. *(действие)* ז אופֿהאלטן; ז; *(памятников и т. п.)* ז אופֿהיטן; ~е скота́ דאָס (אופּ)־; 2. *(денежное вознаграждение)* ז געהאלט, ז לוין, מ לוין; о́тпуск с сохране́нием ~я אן אורלויב מיט דערהאלטן, א באצאָלטער אורלויב; דעם לוין; 3. *(тема, сюжет)* מ אינהאלט; пересказа́ть ~е кинокарти́ны איבערדערציילן דעם אינהאלט פון א קינאָבילד; 4. *(оглавление)* מ אינהאלט; 5. *(смысл, сущность)* מ זינ(ען), מ אינהאלט; культу́ра, национа́льная по фо́рме и социалисти́ческая по ~ю א קולטור א נא־ציאָנאַלע לויט דער פֿאָרם און א סאָציאַליסטישע לויטן אינהאלט; борьба́ за свобо́ду составля́ла ~е его́ жи́зни דער קאמף פֿאר פֿרײַהײט האָט באזיניקט דאָס גאַנצע לעבן זינס; 6. *разг.:* ~е я́щика דאָס, וואָס ס׳געפֿינט זיך אין דער קאַסטן; 7. *(наличие какого-л. вещества)* מ אונטהאלט; ~е жи́ра в молоке́ פעטס [דער פֿראָצענט] אין דער מילך

содержа́тельный אינהאלטריכער; ~ докла́д פֿאָרטראָג אינהאלטריכער; ~ челове́к מענטש מיט א ריכן אינערלעכן פאָרמעג

содержа́ть *несов.* 1. *(давать средства к жизни)* אויס־האלטן*; ~ семью́ דעם האָבן* אויסהאלטן*; 2. *(поддерживать, сохранять)* פֿאַרלייגן* [דעם האָבן* אויסהאלטונג]; ~ дом в чистоте́ האלטן* (אופּ)־; ~ *кого-л.* под стра́жей עמעצן האלטן* רײַן די שטוב; 3. *(иметь в своём составе)* אונטהאלטן*; я́блоки соде́ржат витами́ны עפּל אונטהאלטן ויטאַמינען; ~ся *несов.* 1. *(входить в состав чего-л.)* אונטהאלטן* זיך, זײַן* (פֿאַראַנען); в я́ичном желтке́ соде́ржится желе́зо אינעם געלכל פון אײַ אונטהאלט זיך [איז פֿאַראַנען]; в э́том письме́ соде́ржатся интере́сные подро́бности אין אָט דעם בריוו זײַנען פֿאַראַן(ען) אינטערעסאַנטע פֿרעגן; 2. *(сохраняться в определённом положении)* (אופּ)געהאלטן ווערן*; сады́ и па́рки соде́ржатся в поря́дке די סעדער און פֿאַרקן ווערן (אופּ)געהאלטן אין אַרדענונג

содержи́мое *с:* всё ~ чемода́на אלץ, וואָס ס׳געפֿינט זיך [וואָס ס׳איז פֿאַראַן] אינעם טשעמאָדאַן

со́дов||ый: ~ая вода́ ו סאָדע־וואסער; סאָדע

содокла́д *м* מ ־ן, קאָרעספּאָנדענט מ ־ן בײַפֿאָרטראָג; ~чик *м* = מ ־ן, בײַפֿאָרטרעגער קאָרעספּאָנדענט

содо́м *м разг.* מ טומל, הארמידער

содра́||ть *сов.* 1. *(отделить)* אראָפּריסן*; *(шкуру)* אָפּשינדן*; 2. *перен. разг.* אָפּריסן*; он ~л с меня́ кру́пную су́мму ער האָט אָפּגעריסן בא מיר א היפּשע פֿויטעקע

содрога́ни||е *с* ו אופּצײַטערונג, ו אופּטרייסלונג, ו שוידערונג; э́та весть привела́ всех нас в ~е אָט דער בשׂורה האָבן אופּגעצײַטערט [זײַנען אופּגעטרייסלט געוואָרן] פון אַלע מיר; אָט די יעדיע האָט אונדז אלעמען אופּ־, אָט דער יעדיע געשוידערט; нельзя́ без ~я слы́шать об э́том מע קען ניט אָן אופּשוידערונג הערן וועגן דעם

содрога́ться *несов.*, **содрогну́ться** *сов.* אופּצײַטערן [אופּגעטרייסלט, אופּגעשוידערט] ווערן*

содру́жество *с* מ פֿרײַנטשאפֿט־בונד, ו געמײַנשאפֿט; ~ социалисти́ческих стран די גע־ מײַנשאפֿט] פון די סאָציאַליסטישע לענדער

со́ев||ый: ~ые бобы́ מצ סאָיע־; (*растение*) מ סאָיע־באָב; ~ые конфе́ты קאָנפֿעקטן מיט סאָיע

соедине́ние *с* 1. *(действие)* ז פֿאַרבינדן, ז פֿאַריניקן; *(стык)* מ ־ן צונויפּשלוס, קאָנטאַקט מ ־ן; 2. *воен.* פֿאַריניקונג ו ־ען

соединённ||ый: ~ые Шта́ты די פֿאַריניקטע סטעיטס

соедини́тельн||ый 1. (פֿאַר)בינד־; ~ые пла́нки (פֿאַר)באהעפֿט־ מצ; 2. *грам.:* ~ый сою́з בינד־לײַסטלעך (מצ.); ~ая ткань *анат.* בינדגעוועב ז

соедин||и́ть *сов.* 1. פֿאַרבינדן*, פֿאַריניקן; ~и́ть провода́ פֿאַריניקן [צונויפּשלײַסן*] די דרעטן; э́то шоссе́ ~и́ло наш посёлок с областны́м це́нтром דער שאָסיי האָט פֿאַרבונדן [האָט פֿאַריניקט] אונדזער ישובֿ מיטן גרעסטן שטאָט; телефони́стка ~и́ла меня́ с Москво́й לעכן צענטער; 2. *перен.* פֿאַרבינדן*; ~и́ть свою́ судьбу́ с *кем-л.*, с

чем-л. פארבינדן* דעם (אייגענעם) גוירל מיט עמעצן, מיט עפעס; ~ית בראָקם מעזאָוועג זין*; 3. *(смешать вместе)* פארבינדן*; צונויפמישן; ~ить водород с кислородом פארבינדן* וואַסערשטאָף מיט זויערשטאָף*; ~ить краски צונויפמישן די פארבן; 4. *(объединить)* פאריניקן; ~ить силы פאריניקן די קרעפטן [די קויכעס]; 5. *(сочетать)* פאריניקן, פארבינדן*; ~ить теорию с практикой פארבינדן* טעאָריע מיט פּראָקטיק; ~ить в себе ум и опыт פאריניקן אין זיך קלוגשאפט און דערפאַרונג; ~иться *сов.* 1. פארבונדן זיך* וועלן*, פארבינדן*; פאריי- проводá ~ились פארבונדן די דראָטן זענען* ניקט וועלן*; [פאריניקט, צונויפגעפעסטיקט געווָאָרן]; ~иться по телефóну פארבינדן זיך* דורכן טעלעפאָן; 2. *перен.*: ~иться узами брáка מעזאָוועג זין* זיך, כאָטעג האָבן*; 3. *(объединиться)* פאיינער מיט דער צוויי־טער); פא- ריניקן זיך; 4. *(сочетаться)* פאריניקן, פאריניקן זיך אין איר זענען* זין*; в ней ~ились красотá и одарённость האָבן זיך פאריניקט [אין איר זענען פאריניקט געווען] שיינקייט און טאלאנט־רטקייט

соединя́ть(ся) *несов. см.* соедини́ть(ся)

сожале́ни||е *с* 1. ו באדויערונג; вы́разить ~е אויס- דריקן באדויערונג; достóйно ~я ס׳איז צו באדויערן; 2. *(сострадание)* מ מיטלייד, ז (־געפיל) ראכמאָנעס; ◇ к ~ю צו מײַן לײַדער, צום באדויערן; к моемý велúкому ~ю צו מײַן גרויסן באדויערן

сожале́||ть *несов.* (о *предл.*) באדויערן; *(раскаиваться)* איך בין כאָטש זייער [ס׳טוט מיר שטארק באנג, וואָס כ׳האָב באדויער־ניט געקענט קומען; я уже́ ~ю, что сказáл емý э́то ס׳טוט מיר שוין באנג [איך האָב שוין כאָטש], וואָס איך האָב עס אים געזאָגט

сожра́ть *сов.* אופרעסן*

созва́ниваться *несов. см.* созвони́ться

созва́ть *сов.* 1. *(пригласить)* אײַנלאדן*, פארבעטן*, צונויפרופן*; 2. *(организовать)* צונויפרופן*; ~ съезд צונויפרופן* א צוזאַמענפאָר

созве́здие *с астр.* ז ־ס, געשטערן ו ־ס; קאָנסטעלאציע ו; *перен.* ו ־ס, פלעיאדע ו ־ס

созвони́ться *сов. разг.* צונויפקלינגען* זיך

созву́ч||ие *с* ז מיטגעקלאנג, ו קלאַנגען־הארמאָניע; *(сходное звучание)* ז נאָכגעקלאנג; ~ный הארמאָנירנדיקער; *перен. тж.* וואָס איז אין איינקלאנג *после сущ.*; ~ный эпóхе וואָס איז אין איינקלאנג [וואָס שטימט] מיט דער עפּאָכע

создава́ть(ся) *несов. см.* созда́ть(ся)

созда́ние *с* 1. *(действие)* ז שאפן; *(основание)* גרינדונג ו; 2. *(произведение)* ו ־ען שאפונג; 3. *(живое существо)* ז, ו ־ן באשעפעניש

созда́тель *м* 1. = מ שעפער; *(основатель)* גרינדער = מ; *(основоположник)* = מ גרונטלייגער; 2. *(бог)* בא- שעפער מ

созда́ть *сов.* 1. *שאפן; *(основать)* גרינדן; ~ поэ́му שאפן* [גרינדן] אן אָר- שאפן* א פּאָעמע; ~ организáцию שאפן* באדינגונגען; ~ услóвия для рабóты שאפן* א דורך אַרבעט איז פאר אַרבעט; труд создáл человéка די אַרבעט האָט געשאפן דעם, אופּגעקומען דער מענטש; 2. *(быть причиной)* מאכן, גוירעם זין*; ~ затруднéния גוירעם זין* [פארשאפן*]; ~ шум מאכן א ראש; 3.: он прóсто создан для сцéны ער איז ווי באשאפן פאר דער בינע; ~ся *сов.* ווי באשאפן זיך, געשאפן* וועלן*, שאפן* זיך; создалóсь впечатлéние ס׳האָט זיך געשאפן* [ס׳האָט זיך באקומען] אן אײַנדרוק; в создáвшихся услóвиях אין די געשאפענע באדינגונגען

созерца́||ние *с* 1. *(действие)* ז באטראכטן; 2. *(самоуглублённость)* ו זעלבסטפארטיפטקייט; 3. *филос.* -ספּע- קולאיטי־וקייט ו; ~тельный אין זיך פארטי־פטער; *(отвлечённый)* אבסטראקטער, ספּעקוליאטי־וער

созерца́ть *несов. (вин.)* באטראכטן, (אף) קוקן (אין) קלערן זיך

созида́тельный שעפערישער; ~ труд שעפערישע מי

созида́ть *несов.* בויען; *(об архитекторах)* שאפן*

сознава́ть *несов.* 1. פארשטיין* (גוט); *(отдавать себе отчёт)* באנעמען* זיך כעושבן (, אז...); ~ опáсность באנעמען* די געפאָר; ~ свою́ вину́ אײַנערלעך באנעמען* די שולד; он сознавáл, что рабóта предстоúт трýдная ער האָט זיך אָפּגעגעבן כעושבן, אז אים שטייט פאָר אַרבעט; ~ превосхóдство над *кем-л.* עמעצן פון ער פילט גוט, אז ער שטייט העכער פון; 2. *(обладать сознанием)* באנעמען*; ребёнок уже́ сознаёт окружáющее דאָס קינד באנעמט שוין דעם אָרום; больнóй уже́ ничегó не сознаёт דער כוילע באנעמט שוין גאָרנישט ניט צום כוילעס באווסטזין דערגייט שוין גאָר- ניט; ~ся *несов.* 1. (в *предл.*) מוידע זין*; *(признать)* אנערקענען; мне бы́ло сты́дно ~ся в своём бессúлии כ׳האָב זיך געשעמט אנערקענען [מוידע צו זין*]; 2. *(не отпираться)* זיך מוידע זין*

созна́ни||е *с* 1. ז באווסטזין; клáссовое ~е קלאַסן־באווסטזין ו; при пóлном ~и באם פולן באווסטזין, ־באווסטזין ו; потерять ~е פארלירן* דאָס בא- אלע געדאנקען; прийти́ в ~е צו זיך קומען* באווסטזין; бытиé определя́ет ~е דאָס זין באשטימט דאָס באווסטזין; 2. *(ясное понимание)* ז דאָס אָפּגעבן זיך רעכענונג, פארשטיין ו; ~е того́, что... דאָס פארשטיין [דאָס אָפּגעבן זיך רעכ- נונג], אז...; ~е своего́ превосхóдства над *кем-л.* דאָס עמעצן העכערקייט איבער; ◇ до потéри ~я ביז פארלירן דאָס בא- וווסטזין, ביז פאלן אין אָנמאכט

созна́тельн||о *нареч.* 1. באווסטזיניק; ~о относúться к своúм обя́занностям זיך באווסטזיניק צו די באציען* פליכטן; 2. *(намеренно)* בעקיוונ(דיק), מיט א קיוון, מיט א- או-, מיט א הייכע°; ~ость *ж* 1. ו באווסטזיניקייט; высóкая клáссовая ~ость קלאַסן־באווסטזיניקייט; 2. *(намеренность)* ו בעקיוונדיקייט; ~ый 1. באווסטזיניקער; *(убеждённый)* איבערצייגטער; ~ый рабóчий א באווסטזיניקער; ~ый материали́ст מאטעריאליסט [אן איבערצייגטער]; ~ое отноше́ние к трудý א באווסטזיניקע באציונג צו אַרבעט; ~ая дисциплúна א באווסטזיניקע דיסציפלין; 2. *(осмысленный, сознаваемый)* באווסטזיניקטער; гóды ~ой жúзни די יאָרן פון באווסטזיניקטן לעבן; с сáмого начáла моéй ~ой жúзни זינט איך בין געקומען צום פארשטאנד; 3. *(намеренный)* א בעקיוונדיקער טראָט, אומיסטנדיקער; ~ый шаг

созна́ть *сов. см.* сознава́ть 1

созна́ться *сов. см.* сознава́ться; на́до ~ מע דארף אנערקענען [מ׳וויסן זיך]; нельзя́ не ~ מע מוז אנערקענען

созрева́ние *с* 1. *(плодов, хлебов и т. п.)* ז צײַטיקן; 2. *(достижение физической или духовной зрелости)* רײַ־ פונ ו

созрева́ть *несов.*, **созре́ть** *сов.* 1. *(о плодах, хлебах и т. п.)* צײַטיק ווערן*; פֿאַרטיק ווערן* *разг.*; 2. *(достигнуть физической или духовной зрелости, тж. перен.)* רײַף ווערן*, אויסרײַפן, у них созре́л план בא זיי האָט אויסגערײַפט א פּלאן

созы́в *м* 1. *(действие)* ז צונויפרופן; 2.: се́ссия Верхо́вного Сове́та пе́рвого ~а די סעסיע פֿונעם אויבער־ סאָוועט פֿונעם ערשטן צונויפרוף

созыва́ть *несов. см.* созва́ть

соизво́лить *сов.* (+ *инф.*) *ирон.* אײַנוויליקן, באוויליקן (צו טאָן עפּעס)

соизмери́м||ый מיטמעסטיקער; *перен.* פֿארגלײַכלעכער; ~ые величи́ны גרייסן מיטמעסטיקע; ~ые поня́тия פֿאר- גלײַכלעכע באגריפֿן

соиска́ние *с:* диссерта́ция на ~ учёной сте́пени до́ктора биологи́ческих нау́к א דיסערטאַציע אף צו דער- וועלבן [באקומען] די וויסנשאפטלעכע שטופּע דאָקטאָר פון ביאָלאָגישע וויסנשאפטן

соиска́тель *м:* ~ учёной сте́пени אף פֿרעטענדירנט אף דער וויסנשאפטלעכער שטופּע

со́йка *ж (птица)* מ ־ס, סאָיקע ו ־ס

сойти́ *сов.* 1. *(вниз)* אראָפֿגיין*; *(выйти из вагона и т. п. тж.)* אראָפּשטיגן*; ~ с ле́стницы פון די אראָפֿגיין* טרעפ; ~ с по́езда פֿונעם צוג אראָפּשטיגן*; ~ с ло́шади פֿונעם פערד אראָפֿקריכן*; 2. *перен. (на что-л.)* אראָפֿלאָזן* זיך (אף), אראָפֿנידערן (אף); *(на кого-л. — о чувстве)* באהערשן, אַרומכאפן; ночь сошла́ на зе́млю אף די נאכט האָט אראָפּגענידערט [האָבן זיך אראָפּגעלאָזט] דער ערד, דער נאכט זיך פֿאַרלענגערט; 3. *(сдвинуться)* אראָפֿגיין*; по́езд сошёл с ре́льсов דער צוג איז אראָפּ פון די רעלסן; 4. *(исчезнуть с поверхности чего-л.)* אראָפֿגיין*; *(слинять)* אראָפֿקריכן*; снег сошёл с поле́й דער שניי פון די פעלדער איז אָפּגעגאַנג(ען) [איז אראָפּ]; кра́ска сошла́ די פּאַרב איז אָפּגעקראָכן [איז אראָפּ]; румя́нец сошёл с лица́ די פּאַרב [די רייט] פֿונעם; весну́шки сошли́ די זומער־שפּרענקלעך [די קלײַנע] זײַנען אראָפּ [זײַנען אָפּגע- אלץ איז אָפּ־ נאָן]; 5. *разг.:* всё сошло́ благополу́чно גענאַנגען גלאַט [גוט]; сойдёт! סײַוועט זיין רעכט!; 6. (за *вин., быть принятым за кого-л.)* (פּאַר) גילטן*, אָנגיין* (פּאַר); ◇ ~ на нет 1) *(потерять значение)* צו וועלן* צו גאַנצע אַרבעט די נישט; вся его́ рабо́та сошла́ на нет פון דער גאַנצער אַרבעט זײַנען איז געווען אַרום צו נישט נער איז גאָרנישט ניט געווען [האָבן זיך גאָרנישט ניט בא- קומען]; 2) *(исчезнуть)* ניט סטײַען, אויסלאָזן* זיך; ~ с ума́ פֿונעם זינען אראָפֿגיין*; ~ с рук *кому-л.* עמעצן גלאַט; ~ся *сов.* 1. *(встретиться)* צונויפטרעפן* זיך; *(о краях, концах чего-л.)* צונויפגיין* זיך; 2. *(собраться)* צונויפקומען* זיך, צונויפגיין* זיך; *(для состязания, боя тж.)* שטעלן זיך פּאָנעם־על־פּאָנעם; 3. *(сблизиться)* וועלן* גוטע־פרײַנט, נאָענט° ווערן*, צונויפכאוועלן זיך; *(вступить в любовную связь)* אָנהייבן* אן אינטימע פאר- העלטעניש; 4. (в *предл.; быть единодушными)* צונויפגיין* (אין) זיך; *(совпасть тж.)* צונויפאלן*; они́ не сошли́сь во мне́ниях זיי זײַנען זיך ניט צונויפגענאַנגען אין זייערע מיינונגען, מײַנונגען פאלן ניט צונויף; все сошли́сь на том, что... אַלע זײַנען מאַסקים געווען, אַז...; 5. *разг. (прийти к соглашению)* אויסגלײַכן* זיך, אויסקומען*; ~сь в цене́ אויסגלײַכן* זיך מיט דער פּרײַז

сок *м* ־ן מ זאפט; берёзовый ~ בערעזע־זאפט מ; желу́дочный ~ מאָגנזאפט מ; ◇ выжима́ть все ~и из *кого-л.* [דעם זאפט דעם עמעצן] (ארויס)ציען* בא; в са́мом ~ý אין סאַמע בלי (פון די פון קרעפטן)

со́кол *м* 1. ־ן מ פאלק; 2. *мн. (о советских лётчиках)* מצ אָדלערס; 3. *(о красивом, сильном человеке)* ־ן מ העלד, ־ן מ לייב, ־ן מ בחור; ◇ гол как сокóл א קאפּצן אין זיבן פֿאָלעס

соколи́н||ый פאלקן־; ~ые кры́лья מצ פאלקן־פליגל; ~ая охо́та מיט פאלקן געיעג; דאָס; ~ый взгляд אָדלער־בליק מ, פאלקן־בליק מ

сократи́ть *сов.* 1. קירצן; *(статью и т. п. тж.)* (אָפּ)קירצן; ~ срок טערמין קירצן; ~ путь קירצן דעם וועג; 2. *(уменьшить)* פֿאַר-, פֿאַרקלענערן [פֿאַרקירצן] די הויצאָל; ~ расхо́ды פֿאַרקלענערן; ~ шта́ты פֿאַרקירצן די שטאַט; 3. *разг. (уволить)* פֿאַר-, קירצן, אָפּזאָגן (דאָס.); 4. *мат.* פֿאַרקירצן; ~ дробь פֿאַרקירצן די ברוכצאָל

сократ||и́ться *сов.* 1. קירצער ווערן*, פֿאַרקירצן זיך; ~и́лось расстоя́ние ס׳האָט זיך פֿאַרקירצט [ס׳איז קירצער געווארן]; срок ~и́лся דער טער- מין איז פֿאַרקירצט געווארן; 2. *(уменьшиться)* פֿאַרקלענערן זיך, נערט זיך, פֿאַרקירצן זיך, זיך פֿאַרקלענערט; расхо́ды ~и́лись קלענער ווערן*; числó несча́стных слу́чаев די הויצאָל האָבן זיך פֿאַרקירצט [האָבן זיך פֿאַרקלענערט]; ~и́лось числó несча́стных слу́чаев די צאָל אומגליק־צופֿאלן האָט זיך פֿאַרקלענערט [איז ווינציקער געווארן]; 3. *физиол.* צונויפדריקן זיך, ספּאזמירן; 4. *мат.* פֿאַרקירצן זיך

сокраща́ть(ся) *несов. см.* сократи́ть(ся)

сокраще́ни||е *с* 1. *(действие)* ו פֿאַרקירצונג, פֿאַר- קירצן ז; *(статьи и т. п. тж.)* (אָפּ)קירצונג ו; 2. *(уменьшение)* ו פֿאַרקלענערונג, ז פֿאַרקלענערן; ~е расхо́дов די פֿאַרקלענערונג פון הויצאָל; ~е шта́- тов די פֿאַרקירצונג פון שטאַט; ~е вооруже́ний אויבערן [מאַכמעס] ו־ען פֿאַרקירצונג; по ~ю шта́тов [דעם] פֿאַרקירצן די שטאַט; 3. *(сокращённое обозначение)* ו־ען אברעוויאַטור; *лингв. тж.* ו־ן קירצונג; *(пропуск в тексте)* ו־ן בלויז, ו־ן קופּיור; 5. *физиол.* ו צונויפדריקונג, ו ספּאזמע; 6. *мат.* ו פֿאַרקירצונג

сокраще́нн||о *нареч.* געקירצט; ~ый 1. געקירצטער; ~ый рабо́чий день א געקירצטער [א קירצערער] אר־; ~ый курс א געקירצטער [א קורצגעפֿאַס־ טער] בעטסטאָג; 2. *лингв.* געקירצטער, אברעוויאַטער; ~ое сло́во ו־ן, קירצונג ו־ען, אברעוויאַטור ו־ן

сокрове́нн||ый טיף אינ(ע)וויניקסטער, פֿארבאָרגענער; ~ая мечта́ א פֿארבאָרגענער [א טיף אינווייניקסטער] טרוים; ~ая та́йна א פֿארבאהאלטענער [א טיפֿסטער] סאָד

сокро́вищ||е *с* 1. (мц אויצער) ו אויצער; *мн. тж.* די רײַכטימער [די אויצ- רײַכטימער מצ]; ~а земны́х недр פון דער ערד־טיפענישן [רעס]; ~а мирово́й культу́ры

די אויצרעס פון דער ווועלט־קולטור; 2. *разг.*: ~е моё! שאץ מײַנער!; ◇ ни за какие ~а פאר קיין זאך אין דער וועלט נישט, מע זאָל מיך אָפגילטן; ~ница *ж* שאַצ- ן ו קאמער; *перен. тж.* מ אויצער; ~ница знáний דער אויצער פון ווִסן

сокрушáть *несов.* 1. *см.* сокрушúть; 2. *(печалить)* פארשאפן* אנמעסנעפעש, מעצאער זין*, קימערן; ~ся *несов.* זיך מצטער זײַן*, נעמען* זיך צום הארצן, קימערן זיך

сокрушúтельный צעשמעטערנדיקער; ~ удáр по врагý א צעשמעטערנדיקער קלאפ דעם [אפן] סוינע

сокрушúть *сов.* 1. *(нанести поражение)* צעשמעטערן; *(разрушить)* (פון) מאכן טיל־טיל; *перен.* מאכן צו; ~ врагá צעשמעטערן דעם סוינע; 2. *см.* сокрушáть 2

сокры́тие *с* ז פארבאהאלטן

солгáть *сов.* זאָגן א ליגן

солдáт *м* ־ן מ זעלנער, = מ סאָלדאט; ~ революции דער סאָלדאט פון דער רעוואָליוציע

солдáтик *м (игрушечный)* ־ך ז זעלנערל

солдáтск||ий סאָלדאטן־, זעלנער־; *(свойственный солдату)* סאָלדאטישער, זעלנער(י)שער

соле́ние *с (действие)* ז זאלצן(אײַנ); *(овощей)* -(אײַנ)זעצן ז

солёный 1. *(о водоёмах и т. п.)* זאלציקער; 2. *(приправленный солью)* געזאלצענער; 3. *(засоленный)* -(אײַנ)געזײַערטע, געזאלצענער, געזײַערטער; ~ые грибы שוואָמ- געזײַערטע; ~ые огурцы אוגערקעס [געזײַערטע]; ~ая рыба פיש געזאלצענע

соле́нье *с обыкн. мн.* ז (אײַנ)געזײַערטס, מיכאָלים מצ

солидаризи́роваться *сов. и несов.* זיך סאָלידאריזירן

солида́рност||ь *ж* ו סאָלידאריטעט(יש)קייט, ו; из ~и סאָלי- אויס סאָלידאר(יש)קייט; забастóвка ~и סאָלי- דאריטעט־שטריק מ ־ן

солида́р||ный 1. סאָלידאר(יש)ער; я с ни́ми ~ен איך בין סאָלידאר(יש) מיט זיי; 2. *юр.*: ~ная ответственность סאָלידאַרע פאראנטוואָרטלעכקייט

соли́дн||ый 1. *(прочный)* פעסטער; ~ое здáние א פעסטע געבײַדע; 2. *(основательный)* היפשער; *(о знаниях тж.)* טיפער, גרינטלעכער; ~ый óпыт א היפשע; 3. *(значительный, серьёзный)* ערנסטער, דערפאַרונג; ~ый учёный [אן אָגנעזעענער] ערנסטער אן עגנעזעענער; ~ое учреждéние א סאָלידער [א בעקאָוועדי־] סאָלידער; ~ый журнáл [קער] אנשטאָלט [אן ערנסטער] סאָלידער; 4. *(важный, представительный — о человеке)* וישרנאל; סאָלידער, °כאָשעווער; געשטאָלטער *разг.*; *(свойственный солидному человеку)* אָנשטענדיקער, סאָלידער; ~ый вид אויסזען [אן אָנשטענדיק]; 5. *(крупный, полный)* היפשער, מאסיווער; 6. *(пожилой)* סאָלידער, באיאָרטער; 7. *разг. (значительный по величине)* היפשער, באדײַטנדיקער; ~ая сýмма סומע [א באדײַטנדיק(ע) היפש]

солúст *м* ־ן מ סאָליסט; ~ка *ж* ־ס ו סאָליסטקע, ־ס ו

солитёр *м* (מצ ..וועראַם) מ באַנדוואָרעם, מ סאָליטער

соли́ть *несов.* 1. *(ва)זאלצן; 2. *(впрок)* (אײַנ)זאלצן; *(овощи)* (אײַנ)זעצן

со́лнечн||ый 1. זון־, זונען־; ~ые лучи́ זונ(ענ)שטראלן מצ; ~ый свет ו זונ(ענ)שײַן; ~ые батарéи *эл.* זון־באטא- ריײַען; 2. *(освещённый, согретый солнцем)* זוניקער, זונדיקער; ~ый день א זוניקער טאָג; ~ая погóда א זוניקער ווועטער; ~ая кóмната א זוניקער צימער; 3. *перен.* הערלעך, ליכטיקער; ◇ ~ая систéма ו זון־סיסטעם; ~ый удáр מ זונשלאָק; ~ое сплетéние *анат.* זונגע- פלעכט ז

со́лнц||е *с* 1. ־ן ו זון; вращéние Земли́ вокрýг Со́лнца די אומדרייונג פון דער ערד אַרום דער זון; восхóд ~а זון־אופגאנג מ; захóд ~а זון־אונטערגאנג מ; ~ев- זון־פאר־, זון־אונטערגאנג מ; נאנג ו; שקיע *поэт.*; затмéние ~а ו ליקע־כאמע; ~е жгло немилосéрдно די זון האָט אומבארמהאַרציק גענבראָטן; 2. *(свет, солнечное тепло)*: грéться на ~е וואַרעמען זיך אין [קעגן] דער זון; щýриться от ~а זשמורען די אויגן קעגן דער זונשײַן; ◇ до ~а, לויט נאָך דער זון נאָך; по ~у מיטן פרײַען פארטאָג

солнцепёк *м:* на ~е אין דער זונגלוט

солнцестоя́ние *с астр.* מ זונשטאנד; ле́тнее ~ זומער־, זונ־ווענטערדיקער זונשטאנד; зи́мнее ~ דיקער זונשטאנד

со́ло *с нескл.* 1. ו סאָלא, ו שטים; 2. *в знач. нареч.* סאָלא; петь ~ סאָלא זינגען*

соловéй *м* ־ן מ סאָלאָוויי; ~ка ו ־ן נאכטיגאל *уст. поэт.* סאָלאָוויי(ען)־; ~ое гнездó סאָלאָוויין־ פוגעם [דאָס טרילערן] די טריל [פון דער נאכטיגאל]

со́лод *м* מאלץ

соло́ма *ж* ו שטרוי

соло́менн||ый 1. שטרוינער; ~ая кры́ша א שטרוינער הוט; ~ая шля́па א שטרוינער; 2. *(цвета соломы)* שטרוקאָליריקער; ◇ ~ая вдова́ א שטרוינע אלמאָנע

соло́минк||а *ж* ־ך ז שטרוילע; ◇ утопáющий и за ~у хвата́ется דער, וואָס טרינקט זיך, כאפט זיך אָן בא- דיִ אין א שטרוילע

соломоре́зка *ж с.-х.* ־ן ו שטרוי־שנײַדמאשין

со́лон *кратк. ф. от* солёный: ~о во рту ס'איז גע- ער האָט געהאַט צו זאלצן אין מויל; емý ~о пришло́сь אוועקגיין* מיט לײַדיקן זיך; ◇ уйти́ не ~о хлеба́вши זינגען און צו זאָגן

солони́на *ж* געזאלצן פלייש

соло́нка *ж* ־ך ז זאלצערל ז ־ך, זעלצער

солончáк *м* מ זאלצבאָדן

соль[1] *ж* 1. ו זאלץ; столо́вая ~ ו טישזאלץ; ка́менная ~ ו שטיינזאלץ; 2. *перен.* מ טאָך, סאָמע אי־, דער פעפער פונעם אנעק- דער פעפער; ~ анекдóта מ קער; ◇ в э́том вся ~ דאָס איז דער סאָמע אי־קער; דאָך; аттúческая ~ ו אטיק־זאלץ; ~ земли́ דער סאָמע צימעס פון דער געזעלשאפט, ו עליטע

соль[2] *с нескл. муз.* מ סאָל

со́льный *муз.* סאָלא־; ~ но́мер מ ־ן סאָלא־נומער

сольфе́джио *с нескл. муз.* ו סאָלפעדזשיאָ

соля́нка *ж кул.* ו סאָליאנקע

солян||о́й זאלץ־; ~ые ко́пи .מצ זאלצגרובן; соля́ная кислота́ ז זאלצוויערס

соля́рий *м* ־ס מ ריין.., סאָליאריום, מ סאָליאָרי

сом *м* ־ן מ וועלש; סאָם מ ־ען *разг.*

со́мкнут||ый: ~ым стро́ем, ~ыми рядáми אין געשלאָסן-
סענע רייען

сомкну́ть *сов.* צוזוּיפשליסן*; ~ кольцó окружéния
צושליסן* [צומאכן] פארשליסן* די ארומרינגלונג
פון אויגן; ~ глазá [צומאכן] ניט קיין אויג
צוזוּיפשליסן* זיך* די רייען; ◇ не ~ глаз ניט
צומאכן מיט קיין אויג; ~ ряды́ צוזוּיפשליסן* זיך*
די רייען; ~ся *сов.* сомкну́лись глазá די אויגן האָבן זיך צוגעשלאָסן
[מאכט]; ◇ ряды́ сомкну́лись די רייען זענען געשלאָסן
געוואָרן

сомнева́ться *несов.* סאָפּעקן זיך* האָבן* ספּייקעס;
(в *предл.*) זענען* אין א סאָפּ, זענען* ניט זיכער
[ניט זענען* זיכער צווייפלען]; ~ в *чьей-л.* правоте́
פעק; ~ в чьей-л. צווייפלען אין עמעצנס
זענען* אין א סאָפּעק, צי עמעצער, אין עמעצנס גערעכטיקייט
מע מעג זענען*; мóжно не ~ в том, что... איז גערעכט
זיכער, אז...; сомнева́юсь, что... איך בין ניט זיכער, כ'וויים ניט
я нискóлько не сомнева́юсь ס'איז בא מיר קיין שום סאָפּ
פעק ניט

сомнéни||е *с* (*мн.* спейкес) צווייפל м -ען, סאָפּעק м -ען;
подверга́ть ~ю *что-л.* שטעלן עפעס אונטער א סאָפּעק,
צווייפלען אין עפעס; э́то не подлежи́т ~ю דאָס איז אָן-
סער סאָפּעק; разреши́ть все ~я מעוואָטל מאכן אלע
קאָמפּאניע; ◇ без ~я [בעלי-] סאָפּעק אָן; вне вся́кого
~я אויסער יעדן סאָפּעק

сомни́тельн||о *в знач. сказ. безл.* ס'איז א סאָפּעק;
~ый 1. מעסוּפּעקדיקער, צווייפלהאפט(יק)ער, 2. *(подозрительный)*
פארדעכטיקער; ~ая компа́ния א פארדעכ-
טיקע קאָמפּאניע; 3. *разг.* צווייפלהאפט(יק)ער;
~ая заслу́га א צווייפלהאפטיקער פארדינסט

сомно́житель *м мат.* מיטקייפלער м -ס

сон *м* 1. שלאָף м; чу́ткий ~ א גרינגער שלאָף;
во сне איך בין שלעפעריק, איך בין שלאָפן* די
ניט שלאָפן*; провести́ ночь без сна ס'שלעפערט מיך
האָבן* א שלאָפלאָזע נאכט; 2. *(сновидение)* נאָצע נאכט;
ви́деть ~ זען* א כאָלעם м (מצ. כאלוימעס);
во сне он ви́дел мать אין כאָלעם האָט ער געזען די
מוטער, מוטער זיך אים געכאָלעמט די מוטער;
со сна פּאָרשלאָפענערהייט; на ~ гряду́щий פּארן שלאָף,
как сквозь ~ זיך לייגדיק שלאָפן; как ~ ווי אין כאָלעם;
спать сном пра́ведника שלאָפן* ווי א ווילקלינד;
сна ни в одно́м глазу́ нет ס'נעמט מיך קיין שלאָף ני(ש)ט;
заснýть ве́чным сном אינשלאָפן* אף ניט אופצושטיין

сона́та *ж муз.* סאָנאַטע ו -ס

соне́т *м лит.* סאָנעט м -ן

сонли́в||ость *ж* שלעפעריקייט ו; ~ый שלעפעריקער

сонм *м уст.* אידע ו

со́нн||ый 1. פּארשלאָפענער, פּארשלעפערטער;
~ые де́ти קינדער [פּארשלאָפענע] פּארשלעפערטע
глаза́ פּארשלעפערטע אויגן; 2. *(вызывающий сон)* אינשלע-
פּערנדיקער, שלאָף-; ~ый напи́ток שלאָפּגעטראנק ז;
◇ ~ая арте́рия *анат.* שלאָף-ארטעריע ו -ס; ~ая боле́знь
שלאָפוכט ו

со́ня 1. *разг. м* פּעפּערן м -ס; *ж* פּעפּערן ו -ס, -פּע-
שלאָפמויז ו (מצ. ...מיזן); 2. *ж зоол.* פּערקע ו -ס

сообража́||ть *несов.* 1. פּארשטיין*, באנעמען*;
(*быть сообразительным*) זען* א מענטש מיט טפּיסע
אים; а он непло́хо ~ет ער פּארשטייט די זאך
ניט; я сего́дня что́-то пло́хо ~ю איך בין היינט עפּעס
2. *(думать)* טראכטן, קלערן; *(стараться понять)* פּרוון
באקלעָר, וואָס דו קלאָר מאכן זיך; ~й, что говори́шь!
וואָגסט!

соображе́ни||е *с* 1. *(способность понимать)* פּארשטאַנד
м, סייכל м; 2. *(мнение)* מיינונג ו -ען; свой ~я по
э́тому вопро́су он изложи́л в докладно́й запи́ске זיינע
מיינונגען וועגן דער דאָזיקער פּראָגע האָט ער אריסגעזאָגט
טעמים אין זען מעלדשריפט; 3. *обыкн. мн. (расчёты)*
צוליב טאקטישע טעמים; по такти́ческим ~ям מצ.
נעמען* אין אכט [אין באטראכט]
приня́ть в ~е

сообрази́тельн||ость *ж* האמצאָעדיקייט, געשיקייט
ו; ~ый האמצאָעדיקער, שארפזיניקער, געשיקער

сообрази́||ть *сов.* 1. באנעמען*, פּארשטיין*,
(*догадаться*) פּאלן* אף א סייכל; он не сра́зу ~л, о
чём идёт речь ער האָט ניט באלד פּארשטאַנען, וועגן
וואָס ס'האנדלט זיך; легко́ ~ть, что... ס'איז גרינג פּאלן
א טראכט, א קלער טאָן*; 2. *(подумать)* אפן סייכל, אז...
дáйте ~ть לאָזט מיך א קלער טאָן*

сообра́зн||о: ~о с *чем-л.* אין העסקעם מיט עפּעס;
действовать ~о с обстано́вкой האַנדלען לויט [אין העסקעם
מיט] דער סיטואַציע; ~ый *(с чем-л.)* וואָס שטימט (מיט),
после *сущ.*; ◇ ни с чем не ~ый אומגעלומפּערטער

сообразова́ть *сов. и несов. (вин.,* с *тв.)* ברענגען*
אין העסקעם (מיט) (עפּעס); ~ расхо́ды с дохо́дами ברע-
גען* די הויצאָעס אין העסקעם מיט די האכנאָסעס
נעמען* אין, רעכענען זיך, ~ся *сов. и несов.* (с *тв.*) (מיט)
רעכענען זיך מיט די מעג-
лите́ли; ~ся с возмо́жностями אכט; соображу́ясь с си́лами נעמען* אין אכט די מעגלעכקייטן, לעכקייטן;
וועדליק ס'דערלאָזן די קויכעס

сообща́ *нареч.* מיט געמיינזאם, געמיינזאם קויכעס,
געמיינזאם [מיט געמיין-
נעם]; де́йствовать ~ האַנדלען געמיינזאם

сообща́||ть *несов. см.* сообщи́ть; как ~ет газе́та ווי די
ווי ס'טיילט מיט די צייטונג, צייטונג טיילט מיט

сообщ||а́ться *несов.* 1. *см.* сообщи́ться; 2. *(уведомляться)* מיטגעטיילט ווערן*; в телегра́мме ~а́ется אין
דער טעלעגראַם ווערט מיטגעטיילט; как уже́ ~а́лось ווי
ס'איז שוין מיטגעטיילט געווָאָרן; 3. *(быть соединённым)*
פּאריניקט [פּארבונדן] צווישן זיך; 4. *(поддерживать сношения)* צווישן זיך
האָבן* א פּארקער; ◇ ~а́ющиеся сосу́ды *физ.* פּאריניקטע קיילים

сообще́ни||е *с* 1. *(действие)* מיטיילן ז; 2. *(известие)*
מיטיילונג ו -ען, ידיע ו -ס; по официа́льным ~ям
לויט אפיציעלע מיטיילונגען [ידיעס]; правúтельственное ~е
אינ-
פּאָרמאַציע ו -ען, מיטיילונג ו -ס; 3. *(небольшой доклад)*
פּארקער; 4. *(связь)* פּאָרבינדונג ו, פּאָרבינדונג ו -ס;
железнодоро́жное ~е אייזנבאן-פּאר-
קער м; возду́шное ~е לופט-פּארקער м; прямо́е ~е
דירעקטער פּארקער; сре́дства ~я מצ. פּאָרקער-מיטלען;
~е ме́жду обо́ими города́ми пре́рвано די פּאָרבינדונג
[דער פּארקער] צווישן ביידע שטעט איז אויפגערייסן;
◇ ходы́ ~я *воен.* פּאָרבינד-טראנשייען מצ.
-שאנצן מצ.

сообще́ств||о *с* ו געמיינשאפט; ◇ в ~е с *кем-л.* אינ-
גיינעם [בעשוטפעס] מיט עמעצן

сообщ||и́ть *сов.* 1. *(уведомить)* מיטיילן, אויבערגעבן*;
(*заявить*) מעלדן*; рад ~и́ть, что... עס פּרייט (מיך)

מעלדן* אין דער מילי- מיטיילן, אז... ציע; об э́том ~и́л наш корреспонде́нт דאָס האָט מיטגע- דאָס האָט מיטגע- טיילט [אי̈בערגענעבן אונדזער קאָרעספאָנדענט 2. *(придать)* צוגעבן*; ~и́ть спла́ву твёрдость צוגעבן* דעם געשמעלץ האָרטקייט; ~и́ться *сов. (дат.)* זיך* אי̈בערגעבן, אי̈בערגענעבן ווערן*

соо́бщни||к *м* מיטבאטיליקער; מיטבאטיילער מ ..-טע, מ ..-קע, = מ; ~ца *ж* מיטבאטיילקע מיטפארבראכער מ; מיטשולדיקע = ן־, = ן; ~чество *с* מיטבאטיילקונג ן

сооруди́ть *сов.*, сооружа́ть *несов.* 1. *(воздвигнуть)* אופשטעלן, אופבויען; 2. *(смастерить из чего-л.) разг.* צונויפמייסטערוועלן, צונויפשטעלן

сооруже́ние *с* 1. *(действие)* אופשטעלן ז, אופבויען ז; 2. *(конструкция)* אינזשטרוקציע ן; *(здание)* געביי ז ־ען; оборони́тельное ~ שוץ־אינזשטרוקציע ן ־ען; вели́чественное ~ א גראנדיעזע געביי

соответственн||о 1. *нареч.* אנטשפרעכיק; *(надлежащим образом)* ווי געהעריק; 2. *предлог с дат. п.* אין העסקם- אין העסקם מיט עפעס וואס שטימט (מיט) אנטשפרעכיקער; ~ый 1. געהעריק- גייטיקער; געהעריק

соответстви||е *с* ן אנטשפרעכונג, ן מישטשטימונג; ~е ме́жду фо́рмой и содержа́нием אן אנטשפרעכונג [א מיט- צווישן דער פארם און דעם אינהאלט [שטימונג]; ◇ в ~и с *чем-л.* עפעס מיט עפעס; приводи́ть *что-л.* в ~е с *чем-л.* עפעס אין העסקעם מיט עפעס ברענגען*

соответ́ств||овать *несов. (дат.)* (דאט.) אנטשפרעכן*, (מיט) שטימען; ~овать действи́тельности [שטימען מיט] דער ווירקלעכקייט (צו); он не ~ует занима́емой до́лжности ער אין ניט [ער אין ניט ער אנטשפרעכט פאסיק פאר] דעם פאסטן, וואס ער פארנעמט

соответ́ствующ||ий געהעריק- אנטשפרעכיקער; *(надлежащий)* הערי̈קער; приня́ть ~ие ме́ры נעמען* די געהעריק, אפן געהעריקן אויפן מיטלען; ~им о́бразом געהעריק, אפן געהעריקן אויפן מיטלען; ~ее оформле́ние די געהעריקע [די פאסיקע] אויספורעמונג

соотéчественн||ик *м* (מצ. לאנדסלייט) מ ־ן קאמ- לאנדסמאן מ; פאטריאט מ ־ן; *книжн.* он мой ~ик ער אין מיט מיר פון איין לאנד; ~ица *ж* ־ס ן קאמפאטריאטקע *книжн.*; она́ моя́ ~ица זי אין מיט מיר פון איין לאנד

соотноси́тельный קאָרעליאטיוער

соотноше́ние *с* ז צווישנפארהעלטעניש; ~ сил קוי̈כעס־ ־פארהעלטעניש ז

сопе́рни||к *м* ן ־מ קאנקורענט מ ־ן; *(в любви тж.)* ריוואל ניט האבן* צו זיך קיין ־מ ן; не име́ть ~ков *в чем-л.* גלייכן אין עפעס; ~ца *ж* ־ס ן קאנקורענטקע; *(в любви тж.)* ריוואלן ן ־ס

сопе́рнич||ать *несов.* (с *тв.*) 1. *(стремиться превзойти)* (מיט) קאנקורירן; *(быть соперником в любви)* ר־ קענען*, גלייכן* זיך; 2. *(быть равным)* וואליזירן (מיט); ~ество *с* ן קאנקורענץ

сопе́ть *несов.* סאפען

со́пка *ж геогр.* ן סאפקע

соплеме́нн||ик *м* (מצ. ..-בריידער) מ שטאמברודער; они́ ~ики זיי זענען שטאמבריידער, זיי זענען פון איין שטאם

со́пл||и *мн. груб.* מ סמארק; ~и́вый *груб.* פארסמאר- קעטער

сопло́ *с тех.* ז ־ען נעזל

сопля́к *м груб.* ־עס מ שנעק

соподчине́ние *с грам.* ן מיטסובארדינירונג

сопоставим||ый פארגלייכעוודיקער; в ~ых едини́цах אין פארגלייכעוודיקע איינסן

сопоста́вить *сов.* פארגלייכן*, קאָנגשטעלן

сопостав||ле́ние *с* ז פארגלייך מ; קאָנגשטעלונג ן ־ען, ־ן; ~ля́ть *несов. см.* сопоста́вить

сопра́но *с нескл.* 1. ־ס ן סאפראנא; 2. *разг. (певица)* סאפראנא־זינגער) ן ־ען

соприкаса́||ться *несов.* 1. (с *тв.*) בארירן זיך; (מיט) זיך; 2. *(граничить)* גרענעצן, גרענעצן (מיט); зе́мли э́тих колхо́зов ~ются די ערד־שטא- נעס (מיט); כים פון די דאָזיקע קאָלווירטן ליגן בישכיינעס [מיטאנאנדער]; 3. *(иметь отношение к чему-л.)* זיי̈ערע אינטערעסן זענען* געבונדן (מיט); их интере́сы ~ются זיי̈ערע אינטערעסן זענען געבונדן איינס מיט, בארירן זיך; 4. *(общаться)* (מיט) קו־, האָבן* צו טאָן מען* אין בארי̈ר (מיט)

соприкоснове́ни||е *с* 1. ן מיטבארירונג; 2. *(взаимная связь)* בארי̈ר מ; войти́ в ~е с *кем-л.* קומען* אין בא- בארי̈רפונקטן מצ. ריר מיט עמעצן; ◇ то́чки ~я

соприкосну́ться *сов. см.* соприкаса́ться

сопроводи́тельн||ый בא(ג)לייט־; *(для почётного сопровождения тж.)* עסקארטי̈ר־; ~ое письмо́ בא(ג)לייט־ ־בריוו מ

сопроводи́ть(ся) *сов. см.* сопровожда́ть(ся)

сопровожда́||ть *несов.* 1. בא(ג)לייטן; *(о свите и т. п. тж.)* עסקארטי̈רן; *(охранять)* קאָנווא̈ירן; профе́ссор, ~емый врача́ми, обходи́л пала́ты דער פראָפעסאָר בא- דער פראָפעסאָר בא(ג)לייט פון דאָקטוירים [אין בא(ג)לייטונג פון דאָקטוירים] (ג)לייט פון דאָקטוירים; 2. האָט געמאכט א רונדע אי̈בער די שפיטאָל־פאלאטעס *(тв.; присоединять)* (מיט) בא(ג)לייטן; *(снабжать)* בא- באגלייטן מיט אפ- וואָרענען (מיט); ~ть аплодисме́нтами באוואָרענען; ~ть статью́ примеча́ниями אקאָמ- בא(ג)לייט; 3. *муз.* דעם ארטי̈קל מיט אָנמערקונגען בא(ג)לייט ווערן*; ~ться *несов. (тв.)* 1. (זון) פאנירן; *(влечь за собой)* ברענגען* מיט זיך; грипп ча́сто ~ется осложне́ниями דער גריפ ברענגט אָפט מיט זיך קאָמפליקאציעס, דער גריפ גייט אָפט צו מיט קאָמפליקאציעס; 2. *(быть снабжённым)* (מיט) באוואָרנט זיין*; ~ющий *м* = באגלייטער מ

сопровожде́ни||е *с* 1. ן בא(ג)לייטונג; *муз. тж.* אקאָמ- פאנעמענט מ; в ~и אין דער בא(ג)לייטונג; *муз. тж.* בא- אונטערן אקאָמפאנעמענט; 2. *(сопровождающие лица)* סוויטע ן (ג)לייטער מצ.; *(высокопоставленного лица тж.)*

сопротивле́ни||е *с* 1. מ ווידערשטאנד; ока́зывать ~е שטעלן [אריסווייזן*] א ווידערשטאנד; движе́ние Сопротивле́ния רעזיסטאנץ(־בא־, ווידערשטאנד־באוועגונג ן; ~е материа́лов (וועגונג) ן ווידערשטאנד מ; *физ., эл.* דער ווידערשטאנד פון מאטעריאלן; ◇ пойти́ по ли́нии наиме́ньшего ~я גיין* לויט דער ליניע פונעם קלענסטן ווידערשטאנד [מינדסטן]

сопротивля́емость *ж* ן ווידערשטאנד־פעיקייט

сопротивля́ться *несов.* ווידערשטעלן זיך; געבן* א ווי־; ~ на́тиску врага́ דערשטאנד זיך; (*противиться*) קאָנגשטעלן זיך; ~ боле́зни געבן* א ווידערשטאנד דעם סויגע ניט אונטערגעבן* זיך דער שלאפקייט

сопряж‖ённый 1. (с *тв.*) (מ"ט) געבונדענער; э́то ~ено́ с опа́сностью דאָס איז געבונדן מיט געפֿערלעכקייט; 2. *тех.* קאָניוגירטער

сопу́тств‖овать *несов.* (*дат.*) 1. מיטבאַ(ג)לייטן; 2. *перен.*: ему́ везде́ ~ует успе́х אומעטום גייט אים נאָך אומעטום האָט ער דערפֿאָלג, דערפֿאָלג

сопу́тствующ‖ий (מ"ט)באגלייטנדיקער; ~ие обстоя́тельства (מ"ט)באגלייטנדיקע אומשטאנדן

сор *м* ז מיסט; ◇ не выноси́ть ~а из избы́ ניט דער־מיסט ציילן [ניט אויסזאָגן] פֿונעם כיידער

соразме́рить *сов.* (с *тв.*) (צו) צופּאסן*, אויסגלייכן*

соразме́рн‖о 1. *нареч.* פּראָפּאָרציאָנעל; 2. *предлог с дат. п.* לויט [וועדליק, לויט; ~ость *ж* ו עמעצנס פּראָפּאָרציאָנעלקייט

соразмеря́ть *несов. см.* соразме́рить

сора́тник *м* = מ (מצ. מיטקעמפער) קאָמף־כאוועריר, קאָמפּס־ברודער מ (מצ. ..־ברידער), כאווייריר...

сорванец *м* מ (מצ. וויסע־כעוועניק) וויסער־כעוורעניק, שאָדנווינקל מ ־ען, קעסע)

сорва́ть *сов.* 1. (*что-л. растущее*) אָפּרייסן*; ~ я́блоко אָפּרייסן* אן עפּל; 2. (*снять что-л. прикреплённое, с силой отделить*) אראָפּרייסן*; ~ замо́к אראָפּשלעפּן [אראָפּרייסן*]; ~ ша́пку רייסן* דעם שלאָס היטל; 3. (*повредить*) אָפּברעכן*; ~ резьбу́ אָפּברעכן* די אינקארבונג; 4. (*помешать осуществлению чего-л.*) אונטערייסן*; ~ рабо́ту אונטערייסן* די אַרבעט; ~ перегово́ры [טאָרפּעדירן] די אונטערהאַנדאונטערייסן*; 5. (*на ком-л.; вместить*) (צו) אויסלאָזן*; ~ на *ком-л.* קילן אויסלאָזן* צו עמעצן דאָס ביטער הארץ; ◇ ~ го́лос אונטערייסן* דעם זיך דאָס הארץ אין עמעצן (שרײַענדיק)גאַרגל; ~ заве́су с *чего-л.* אופהייבן* דעם פֿאָרהאנג אויבער עפּעס

сорва́‖ться *сов.* 1. (*о чём-л. прикреплённом или висящем*) אָפּרייסן* זיך; ста́вни ~лись с пе́тель דאָבן זיך אָפּגעריסן [זײַנען אראָפּ] פון די זאוויסעס; 2. (*свалиться, обрушиться*) אָפּוואלגערן זיך; 3. (*упасть, потеряв опору*) אראָפּפאלן*; 4. (*разорвать привязь*) אָפּרייסן* זיך; соба́ка ~ла́сь с це́пи דער הונט האָט זיך אָפּגעריסן פון דער קייט; 5. (*поспешно покинуть своё место*) גיין* זיך א ריס; 6. (*потерять выдержку*) ניט אויסהאלטן* זיך; ניט אינהאלטן* ס׳האָט זיך בא אים אריס־; 7.: у него́ ~ло́сь с языка́ ער האָט זיך אריסגעכאפט מיט א וואָרט, גאַרגל (שרײַענדיק); 8. *разг.* (*потерпеть неудачу*) דורכפאלן*; ◇ его́ го́лос ~лся (*от напряжения*) ער האָט זיך אונטערגעריסן דעם גאַרגל (שרײַענדיק); (*от волнения и т. п.*) ס׳איז אונטער־ געבראָכן געוואָרן זיין שטים; как с це́пи ~лся פון א טלית [ווי פון א קייט] זיך אָפּגעריסן

сорвиголова́ *м и ж* ן ־ען מ; *м* (*отчаянный человек*) = מ אינשטעלער

соревнова́ни‖е *с* 1. ן ־ען, פאַרמעסטונג ו; געוועט; вы́звать на ~е אַרויסרופן* אף א געוועט; 2. *мн. спорт.* פאַרמעסטונגען מצ. וועטקאמפן מצ.; ~я по пла́ванию ז וועט־שווימען; ◇ социалисти́ческое ~е די סאָציאליסטישע געוועט, טישע פאַרמעסטונג דאָס סאָציאליסטישע

соревнова́ться *несов.* (с *тв.*) זיך* פֿאַרמעסטן, פּירן א (מ"ט) געוועט; ~ за досро́чное выполне́ние пла́на פּירן א געוועט פאר אויספילן דעם פּלאן פֿאַרן טערמין

сори́нка *ж* ז ־ך שטויבעלע

сори́‖ть *несов.* 1. אָנמאכן א מיסט; не ~! ניט מיסטיק!; 2.: он ~т деньга́ми גיט מיט געלט, ער שיט מיט געלט איז בא אים העפקער

со́рн‖ый מיסט־; ~ая трава́ ז מיסטגראָז, ז ווילדגראָז; ~ый я́щик מ ־ס מיסטקאסטן

сорня́к *м* ז מיסטגראָז, ז ווילדגראָז

со́рок פֿערציק; ему́ о́коло ~а́ (лет) ער האלט בא די פערציק [*шутл.* בא די ארבאָים־פֿערציק]

сорока́ *ж* ־ס ו סאָראָקע

сорокале́т‖ие *с* 1. (*период*) פֿערציק יאָר; 2. (*годовщина*) פערציקיאָריקער יובילי, דער פֿערציקסטער יאָרטאָג; ~ний פערציקיעריקער, פערציקיאָריקער

сороков‖о́й פֿערציקסטער; ~ы́е го́ды די פֿערציקער יאָרן

сороконо́жка *ж* ז ־ער, פֿערציקפיסל ז ־ער, טויזנטפיסל ז ־ער

соро́чк‖а *ж* (*мужская*) ז ־ער העמדל; (*женская*) העמד; ночна́я ~ ז ־ער נאַכטהעמד; ◇ роди́ться в ~е [אין א הייבל אין א זיידן העמדל] געבוירן ווערן

сорт *м* 1. ן ־ן סאָרט מ; чай вы́сшего ~а טיי פון העכסטן סאָרט; морозосто́йкие ~а́ пшени́цы פראָסטפעסטע סאָרטן; 2. *разг.* מין מ ־ים; я зна́ю люде́й тако́го ~а אזעלכע [אָט דעם סאָרט] מענטשן קען איך

сортирова́ть *несов.* סאָרטירן, (פאַנאַנדער)סאָרטירן

сортиро́вка *ж* 1. ו (פאַנאַנדער)סאָרטירונג; 2. (*машина*) סאָרטיר־מאשין ו ־ען

сортиро́вочн‖ый סאָרטיר־; ~ый цех מ סאָרטיר־צעך, צוזאַמ־, סאָרטיר־סטאַנציע ו; ◇ ~ая ста́нция *ж-д.* ו שטעל־סטאַנציע

сортиро́вщ‖ик *м* = מ סאָרטירער; ~ица *ж* סאָרטי־ רערן ו ־ס

сортов‖о́й (*тж. неизм.*; פֿונעם געהעריקן סאָרטעוועדיק) סאָרטעוועדיק, טוויט; *после сущ.*; ~о́е зерно́ סאָרט פֿראָפּיל־אייזן ז; ◇ ~о́е желе́зо ז סמאָ־ קען; ~ грудь (די ברוסט, זויגן* (די ברוסט) נעמען* די ברוסט, זויגן*; 2. *безл.*: у меня́ сосёт под ло́жечкой עס נאָגט מיך אונטערן לעפּעלע

сосе́д *м* (מצ. שכיינים) מ שאָכן; ~ка *ж* ־ס ו שכיינע, שאָכנטע ו ־ס; ~ний שכיינישער; (*расположенный близко*) דערבייקער; ~ский (*принадлежащий соседу*) דעם שאָכנס; (*принадлежащий соседям*) די שכיינימס; ~ский сад דעם שאָכנס סאָד; ~ские де́ти [די שכיינימס] קינדער

сосе́дств‖о *с* ו שכיינעשאפט; по ~у בישכיינעס

соси́ска *ж* ־ס ו סאָסיסקע; *разг.* ז ־ער ווורשטל

со́ска *ж* ־עס מ סמאָטשיק; (*пустышка*) מיזיוקל ז ־ער

соска́кивать *несов. см.* соскочи́ть

соска́льзывать *несов. см.* соскользну́ть

соскользну́ть *сов.* זיך* אראָפֿגליטשן; (*быстро сойти с чего-л.*) זיך* אראָפּכאפּן

соскочи́‖ть *сов.* 1. אראָפּשפּרינגען*; ~ть с по́езда на ходу́ אראָפּשפּרינגען* פֿונעם פּאָרנדיקן צוג; 2. (*упасть*) די רופּע איז אָפּ־ געשפּרונגען פון ראָד; гу́сеница ~ла с колеса́ אָפּשפּרינגען*

соску́ч||иться *сов.* 1. (+ *инф.; почувствовать скуку*): он ~ился ждать ס׳איז אים געוואָרן אומעטיק צו ווארטן; 2. (*о предл.*; по *дат.*) (נאָך) פארבײַטן זיך

сослага́тельн||ый: ~ое наклоне́ние *грам.* מ קאָניונקטי֫וו

сосла́ть *сов.* פארשיקן; ~ся *сов.* (на *вин.*) פארופן* זיך (אויף); (*в оправдание*) (מיט) פארענטפערן זיך; ~ся на Ма́ркса פארופן* זיך אף מארקסן; он сосла́лся на уста́лость ער האָט זיך פארענטפערט דערמי֫ט, ווײַל ער איז מיד

со́слепа, со́слепу *нареч. разг.* מאָכמען דער שלעכ-ניט זײַענדיק, טער ריי֫ע

сослóвие *с* שטאנד מ ־ן; дворя́нское ~ *ист.* אָדל-דער דרי֫טער שטאנד; тре́тье ~ *ист.* שטאנד מ

сослóвн||ый שטאנדן-; ~ые предрассу́дки קאָסטע־פֿאַ-רורטיילן מצ.

сослужи́в||ец *м* גן.. מ אָמטקאָלעגע; ~ица *ж* לעגע ו ..גן

сослуж||и́ть *сов.*: ~ить *кому-л.* слу́жбу 1) (*оказать услугу*) טאָן* עמעצן א טיי֫וועס; 2) (*принести пользу*) עמעצן צוזײַנען עמעצן, צוניץ קומען* עמעצן; зна́ние англи́йского языка́ ~и́ло мне хоро́шую слу́жбу מײַן וויסן ענגליש איז מיר גוט צוניץ געקומען

сосна́ *ж* ־ס ו סאָסנע

сосно́в||ый סאָסנע-; (ר)סאָסנאָוע *тж. неизм.*; ~ая смола́ מ סאָסנע־פֿעך; ~ый лес מ (מצ. ..ווע) סאָסנע־וואלד; ~ые до́ски סאָסנאָוע וואלד, ..וועלדער) ברעטער

сосну́ть *сов. разг.* א דרעמל טאָן*, כאפן א דרעמל

сосо́к *м* ־ען מ אָפּל; дер шпиц ברוסט *разг.*

сосредото́чение *с* ו קאָנצענטרירונג, ו קאָנצענטרירן; (*артиллерийского огня и т. п. тж.*) ו פּאָקוסירן

сосредото́ченн||ость *ж* ו קאָנצענטרי֫רטקי֫ט; ~ый קאָנצענטרי֫רט; (*о человеке тж.*) פארטי֫פטער

сосредото́чивать(ся) *несов. см.* сосредото́чить(ся)

сосредото́чить *сов.* קאָנצענטרירן; (*артиллерийский огонь и т. п. тж.*) פאָקוסירן; ~ войска́ קאָנצענטרירן דאָס מיליטער; ~ внима́ние на *чём-л.* קאָנצענטרירן די אופמערקזאמקי֫ט אף עפּעס; ~ся *сов.* קאָנצענטרירן זיך; (на *предл.*) (אויף) קאָנצענטרירן זיך

соста́в *м* 1. באשטאנד מ; ~ морско́й воды́ דער בא-שטאנד פון יאָם־וואסער; слова́рный ~ языка́ דער לעק-סיש־באשטאנד פון דער שפּראַך; входи́ть в ~ *чего-л.* אַרײַנגיין* אינעם באשטאנד פון עפּעס; 2. (*смесь*) ז געמיש; пропита́ть специа́льным ~ом דורכזאפֿן מיט א ספּע-ציעל געמי֫ש; 3. (*совокупность люде́й*) פערזאָן־באשטאנד מ; офице́рский ~ מ אָפיצערן־באשטאנד; профе́ссорско-преподава́тельский ~ פראָפעסאָרן־און לערער־באשטאנד מ; 4. *ж.-д.* צוג מ ־ן; ◇ подвижно́й ~ *ж.-д.* דער בא-וועגלעכער וואגאָנען־באשטאנד; в ~е пяти́ челове́к אין א באשטאנד פון פינף מענטשן; ~ преступле́ния *юр.* דער באשטאנד פון א פֿאַרברעך

состави́тель *м* = מ צוזאַמיפֿשטעלער

соста́вить *сов.* 1. (*поставить вместе*) צוזאַמיפֿשטעלן; (*сдвинуть*) צוזאַמיפּרוקן; ~ столы́ צוזאַמיפֿשטעלן [צוזיפּ-רוקן]; 2. (*сделать, собрать*) צוזאַמיפֿשטעלן; (*смесь и т. п. тж.*) צוזאַמיפֿשטעלן א מישונג, מאכן; ~ спи́сок צוזאַמיפֿשטעלן [בילדן] א זאַץ; ~ предложе́ние צוזאַמיפֿשטעלן; ~ микстýру צוזאַמיפֿשטעלן [צוגרייטן] א מיקסטור (*создать*) צוזאַמיפֿשטעלן, שאפן*; (*книгу тж.*) ~ план שאפן* [צוזאַמיפּ-צוזאַמיפֿשטעלן א פּלאַן; ~ слова́рь צוזאַמיפֿשטעלן [אָנ-שטעלן] א ווערטערבוך; ~ уче́бник שרײַבן*] א לערנבוך; ~ акт *юр.* מאכן אן אקט; 4. (*собрать постепенно*) צוזאַמיפֿשטעלן, אָנזאַמלען; ~ библио-те́ку צוזאַמיפֿשטעלן [אָנזאַמלען] א ביבליאָטעק; 5. (*создать путём наблюдений, заключений*) שאפן* זיך, באַקומען*; ~ (себе́) мне́ние מיינונג א [שאפן* זיך] באַקומען*; ~ (себе́) представле́ние פֿאָרשטע-לונג א [שאפן* זיך] באַקומען*; 6. (*дать в итоге*) אויסמאכן, בילדן; чи́стая при́быль фа́брики соста́вила о́коло сорока́ милли́онов рубле́й דער ריי֫נער רעוועך פון דער פאבריק האָט אויסגעמאכט [האָט באַטראָפֿן] בא די פּערציק מי-ליאָן רובל; ~ большинство́ בילדן א מערהי֫ט; 7. (*явиться чем-л.*) זײַן*; э́то не соста́вит труда́ דאָס וועט ניט קאָסטן קיין מי [קיין טי֫רכע], ניט זײַן שווער; ~ся *сов.* 1. (*образоваться*) צוזאַמיפּגעשטעלט ווערן*; (*возникнуть — о книге и т. п. тж.*) אויס-, געשאפֿן ווערן*; 2. (*скопиться постепенно*) צוזאַמיפּגע-זאַמלען, צוזאַמיפֿשטעלן זיך; אָנזאַמלט ווערן*, שטעלט ווערן*; (*получиться в итоге*) באַקומען* זיך; זאַמלען זיך; е́сли всё сложи́ть, соста́вится дово́льно кру́пная су́мма לייגט מען אלץ צוזאַך, באַקומט זיך א היפּשע סומע

составле́ние *с* ו צוזאַמיפֿשטעלונג; (*книги и т. п. тж.*) ז שאפן, ז אָנשרײַבן; (*смеси и т. п.*) ז צוזאַמיפֿשטעלן, ז מאכן, ז גרייטן

составля́ть(ся) *несов. см.* соста́вить(ся)

составн||о́й 1. צוזאַמיפֿשטעל-; (*сложный*) צוזאַמענגעזעצטער, צוזאַמענגעזעצטער מאָסטבים, בוים (מצ. ..ביימער); ~а́я ма́чта א צוזאַמענגעשטעלטער מאַסטבוים, בוים; ~о́е число́ *мат.* א צוזאַמענגעזעצטע צאָל; ~о́е сказу́емое *грам.* א צוזאַמיפּגעזעצטער פרעדיקאָט; 2.: ~а́я часть ז באשטאַנדטייל מ ־ן; (*лекарства и т. п.*) אינגרעדיענט מ ־ן

соста́рить *сов.* [עלטער] מאכן אלט°; (*преждевременно*) געלט°; ~ся *сов.* אלט° ווערן*; (*преждевременно*) עלטער ווערן*, טערט ווערן*

состоя́ни||е *с* 1. צושטאנד מ; (*положение тж.*) לאגע ו ־ס; в споко́йном ~и רויקן צושטאנד; ~е здоро́вья געזונט־צושטאנד מ; ~е дел דער צושטאנד פון די אינייאנים, זאכלאגע ו; быть в ~и войны́ с *кем-л.* מילכאָמע האלטן*, אין מילכאָמע־צושטאנד מיט עמעצן; восто́рженное ~е מיט; היסטעריעס, באגײַסטערט-מיט עמעצן; в хоро́шем ~и א גוטן° צושטאנד [מאַצעוו] קי֫ט ו; 2. (*богатство*) פארמעגן ז; (*крупная сумма*) קאפיטאל מ; 3. *физ.* ־ן מ צושטאנד; твёрдое, жи́дкое и́ли газообра́зное ~е פלי֫סיקער, גאָזאַרטיקער אָדער האַרטער צושטאנד; ◇ быть в ~и + *инф.* זײַן* אימשטאנד [זײַן* (צו טאָן עפּעס) בעיעכולעס]

состоя́тельн||ость *ж* 1. מ וווילשטאנד; (*должника*) קרע-די֫טפעי֫קי֫ט ו, צאָלפעי֫קי֫ט ו; 2. (*обоснованность*) באַ-גרי֫נדעטקי֫ט ו; ~ый 1. פארמעגן-; איבערצײגעוודי֫קי֫ט ו, איבערצײגעוודיק; 2. (*о должнике и т. п.*) צאָלפעי-קרעדי֫טפעי֫קער; (*обоснованный*) באגרינדעטער, איבערצײגעוודי-קער

состо||я́ть *несов.* 1. (*из род.*; *иметь в своём составе*) (פון) באשטיין*; (*содержать в себе тж.*) אנטהאלטן*; пье́са ~и́т из трёх де́йствий и проло́га די פּיעסע בא-

сóтов||ый סטעלניק־האָניק מ; ~ый мёд סטעלניק־שויב ז ־ן, סטעלניק־צעל ז ־ן האָניק־שויב ז ־ן; ~ая ячéйка

сотрýдни||к *м* = מיטארבעטער מ; мой ~к מײַן קאָ־ לעגע; ~ки газéты די מיטארבעטער פון דער צײַטונג; ◇ нау́чный ~к וויסנשאפטלעכער אַרבעטער מיטארבעטערן ז ־ס; ~ца *ж*

сотрýдничать *несов.* 1. מיטארבעטן, אַרבעטן צוזאַמען; *(об организациях и т. п.)* קאָלאַבאָרירן *книжн.*; (с *тв.*) זײַן* מיט) מיטארבעטן; 2. *(в печатном органе и т. п.)* זײַן* א מיטארבעטער (פון) שרײַבן* פאר, אַרבעטן אין א צײַטונג; ~ать в газéте א מיטארבעטער פון א צײַטונג; ~ество *с* 1. ז מיטאַרבעט, ז צוזאַמענארבעט; исслéдование проводи́лось в ~естве с *кем-л.* די אויס־ פאָרשונג איז דורכגעפירט געוואָרן צוזאַמען מיט עמעצן; 2. *(в печатном органе и т. п.)* ז מיטארבעטערשאפט

сотрясáть *несов.* צעטרײַסלען, אופטרײַסלען; ~ся *несов.* טרײַסלען זיך, (אופ)צײַטערן

сотрясéние *с* ז צעטרײַסלונג, ז אופּציטערונג; ◇ ~ мóзга ז מאַרך־צעטרייסלונג

сóты *мн.* סטעלניק מ, האָניק־שויבן מצ.

сóт||ый דאָס הונ־ דער הונדערטסטער; ~ая страни́ца הונדערטסיילעק מ; ~ая часть, дóля דערטסטע זײַטל הונדערטל ז ־ער, (מצ. ...כאלאָקים)

сóус *м* סאָוס מ ־ן; ~ник *м* סאָוסמעסטל ז ־ער

соучáст||ие *с* ז מיטבאטייליקונג; ~ник *м* מיטבאטייליק־ טער מ ...־טע; ~ница *ж* = ז מיטבאטייליקטע

соучени́||к *м* = מיטשילער מ; ~ца *ж* ז מיטשילערן ־ס

софá *ж* קאנאַפּע ז ־ס, סאָפע ז ־ס

сохá *ж* סאָכע ז ־ס

сóхнуть *несов.* 1. *(сушиться)* טריקענען זיך; на верёвке сóхнет бельё אפן שטריק טריקנט זיך גרעט; 2. *(засыхать, пересыхать)* פארטריקנט ווערן*, אײַנטריקענען, (*о пищевых продуктах)* פארדאָרט ווערן*; 3. *(испаря́ться)* אויסגעטריקנט ווערן*; 4. *(гибнуть — о растениях)* דאר (און ווערן* קוואר); 5. *разг. (худеть)* וואָלקן, וועלקן, וויאַנען

сохранéни||е *с* ז פארהיטונג, ז אײַנהיטונג; ~е та́йны [דאָס אָפּהיטן] דעם סאָד [דאָס האלטן בא זיך]; отдать де́ньги на ~е געבן* געלט אף אָפּהיטן [אף האלטן בא זיך]; зако́н ~я эне́ргии דער געזעץ פון ענערגיע־אײַנהיטונג [פון ענער־ גיע־דערהאלטונג]; о́тпуск с ~ем содержа́ния אן אורלויב מיט אײַנהיטן דאָס געהאַלט [דעם אַרבעטלין]; ~е ми́ра דאָס אײַנהיטן דעם שאָלעם

сохрани́ть *сов.* 1. פארהיטן*; אײַנהיטן*; ~ колхо́зное иму́щество פארמעגן פארהיטן* דאָס קאָלווירטישע אײַנהיטן*; ~ здоро́вье פארהיטן* [דאָס געזונט] דאָס אײַנהיטן*; ~ равнове́сие [פארהיטן*] דאָס גלײַכגעוויכט אײַנהיטן*; ~ за собо́й пра́во [רעזערווירן] פאר זיך דאָס רעכט פארהיטן*; ~ за собо́й жилпло́щадь [פארבראָנירן] פאר זיך פארהיטן* [דעם ווין־שעטעך]; 2. *(уберечь)* פארהיטן*; ~ продукты от по́рчи פארהיטן* די פּראָדוקטן פון קאָליע ווערן, ניט לאָזן* קאָליע ווערן די פּראָדוקטן; ~ па́мятники старины́ פארהיטן* די זייערס פּוענעם אמאָל; 3. *перен.*: ~ поря́док [פארהיטן*] אָפּהיטן*; ~ ве́рность [האלטן*] אָפּהיטן* דעם סאָד בליבן* טרײַ; ~ та́йну споко́йствие בליבן* רויק; я сохрани́л па́мять о нём как о ве́рном дру́ге ער איז פארבליבן אין מײַן זיקאָרן

וויִ א טרײַער פרײַנט אין קראפט; ~ си́лу *юр.* בלײַבן*, גילטיק

сохрани́||ться *сов.* 1. *(сберечься)* פאר-, פארהיטן* זיך; ~лись разва́лины ста́рой кре́пости ס׳האָבן זיך בלײַבן*; ~ лись (ס׳זײַנען פארבליבן) רוינען פון אן אלטער° פעס-פארהיט טונג; у меня́ ~лся экземпля́р его́ кни́ги ס׳האָט זיך פארהיט בא מיר אן עקזעמפליאַר פון זײַן בוך; 2. *(не испортиться)* זיך אופהיטן*; цветы́ хорошо́ ~лись די בלומען האָבן זיך גוט° אופגעהיט; 3. *разг.:* она́ хорошо́ ~лась זי זעט נאָך אויס, זי זעט נאָך אויס גאנץ פײַן גאָר יונג

сохра́нн||ость *ж* וו פארהיטקייט, וו גאנצקייט; ~ость вкла́дов די זיכערקייט [די אומבאירטקייט] פון די אײַנ-לאָגן; ~ый גאנצנבליבענער, פארהיטער

сохраня́ть *несов.* 1. *см.* сохрани́ть; 2. *разг. (хранить, помещать)* האלטן*; ~ о́вощи в по́гребе דאָס האלטן* אין א קעלער; ~ся *несов.* 1. *см.* сохрани́ться; 2. *разг. (храниться, помещаться)* געהאלטן ווערן*

соцве́тие *с* געבלום ז ־ען

социа́л-демокра́т *м* סאָציאל־דעמאָקראט מ ־ן; ~и́ческий סאָציאל־דעמאָקראטישער; ~ия *ж* סאָציאל־דעמאָקראטיע וו

социали́зм *м* סאָציאליזם מ; нау́чный ~ וויסנשאפט-לעכער סאָציאליזם; стра́ны ~а די סאָציאליסטישע לענ-דער

социали́ст *м* סאָציאליסט מ ־ן

социалисти́ческ||ий סאָציאליסטישער; ~ое госуда́рство א סאָציאליסטישע מעלוכע; развито́е ~ое о́бщество די אנטוויקלטע סאָציאליסטישע געזעלשאפט; ~ий строй די סאָציאליסטישע אָרדענונג; ~ая революция די סאָציאליס-טישע רעוואָליוציע

социа́льн||ый סאָציאלער; ~ое положе́ние די סאָציאלע סטאָציאלע פארזיכערונג; ◇ ~ое обеспе́чение

социо́||лог *м* סאָציאָלאָג מ ־ן; ~ло́гия *ж* סאָציאָלאָגיע וו

соцсоревнова́ние *с* (социалисти́ческое соревнова́ние) סאָצנעוועטע ז (דאָס סאָציאליסטישע געוועט)

соцстра́х *м* (социа́льное страхова́ние) סאָצסטראכירונג (סאָציאלע סטראכירונג) וו

соче́льник *м (рождественский)* דער ערעוו־ניטל

сочета́ние *с* 1. פאריניקן ז, (פאר)בינדן ז; *(расположение элементов в целом)* קאָמבינאַציע וו ־ס; ~ кра́сок א קאָמבינאַציע פון פארבן; 2. *мн. мат.* קאָמבינאַצי-עס מצ. עס

сочета́||ть *сов. и несов.* פאריניקן; *(создавать комбинацию)* קאָמבינירן; ~ть в себе́ си́лу и доброту́ פאריי-נדיקט מיט פראקטיק; ~ть тео́рию с практикой טעאָריע מיט פראקטיק; ~ться 1. *сов. и несов.* פאריניקט* זײַן; в ней ~лись ум и красота́ אין איר זײַנען געווען פאריניקט סייכל און שיינקייט; 2. *несов. (гармонировать)* זיך בינדן*, פאָרן זיך*; одно́ не ~ется с други́м אויס פאָרט זיך ניט [בינדט זיך ניט] מיטן צווייטן

сочине́ни||е *с* 1. *(действие)* שאפן ז, אָנשריבן ז; 2. *(произведение)* = ז ־ען וו שאפונג; по́лное собра́ние ~й געזאמלטע ווערק; 3. *(школьное)* אופזאץ מ ־ן; 4. *грам.* קאָאָרדינירונג וו זאצן־קאָאָרדי-נירונג וו

сочини́тельный *грам.:* ~ сою́з באהעפט־בינדוואָרט ז (מצ. ־־ווערטער) קאָאָרדיניריק בינדוואָרט,

сочини́ть *сов.*, **сочиня́ть** *несов.* 1. *(литературное произведение)* שאפן*, אָנשריבן*; *(музыку)* קאָמפאָנירן; 2. *(придумать)* צוטראכטן; 3. *разг. (неправду)* אויס-טראכטן

сочи́||ться *несов.* טריפן; кровь ~тся из ра́ны דאָס בלוט טריפט פון דער ווונד; ра́на сочи́тся кро́вью די ווונד ווונדט טריפט דאָס בלוט, פון דער ווונד בלוטיקט

со́чн||ость *ж* וו זאפטיקייט; ~ый 1. זאפטיקער; ~ое я́блоко פולזאפטי-קער עפל א זאפטיקער; 2. *(о губах, рте)* פולזאפטי-קער, געשמאקער, פולער; 3. *(о красках)* פרישער; *(о языке, стиле)* זאפטיקער, קאָלאָריטישער

сочу́вственн||о *нареч.* מיט מיטגעפיל, מיט מיטלעי(נד)יק; относи́ться ~о к *кому-л.*, к *чему-л.* באציען* זיך מיט מיט-מיטפיל- ~ый [מיטפילנדיק] צו עמעצן, צו עפעס געפיל, (נד)יקער; *(сострадательный)* מיטלייִדפולער; ~ый взгляд א מיטפיל(נד)יקער; ~ый о́тзыв א מיטלייִדפולער בליק [א וואַרעמער] אָפרוף

сочу́встви||е *с* וו מיטגעפיל, ז מיטגעפיל; вы́разить ~е אויסדריקן מיטגעפיל; его́ предложе́ние не встре́тило ~я צו זײַן פאָרשלאָג האָט מען ניט ארויסגעוויזן קיין מיטגעפיל; мне до́рого ва́ше ~е מיר איז טײַער אײַער מיטפילונג

сочу́вствовать *несов. (дат.)* מיטפילן; *(относиться благожелательно)* האָבן* א וואַרעם, סימפאטיזירן (דאַט.); ~ чьим-л. взгля́дам אף עמעצנס צאד (צו) מיטפילן עמעצנס צאר [וויייטיק]

сошни́к *м* 1. *с.-х.* לעמעש מ ־ן, אקער־איזן מ ־ס; 2. *воен. (у орудия)* וו לאפעט־פלאטע

сою́з *м* 1. *(единение)* בונד מ ־ן (צוזאמענ)בונד פון די ארבעטער (צוזאמענ)בונד (פון) סאָוועטישע סאָציאליסטישע רעפובליקן; 2. *(объединение для совместных действий)* בונד מ ־ן; заключи́ть ~ שליסן* א בונד; 3. *(федерация)* פארבאנד מ; Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик (דער) פאר-באנד (פון) סאָוועטישע סאָציאליסטישע רעפובליקן; 4. *(общественная организация)* פארבאנד מ ־ן; профессиона́льный ~ פראָפעסיאָנעלער פארײַן; Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи קאָמוניסטישער יונגט־פארבאנד; ~ спорти́вных о́бществ פון ספאָרט־געזעלשאפטן

сою́зн||ик *м* פארבינדעטער מ ־־טע; *(о стране и т. п. тж.)* אליירטער מ ־־טע; ~ица *ж* = וו פארבינדעטע; *(о стране и т. п. тж.)* = וו אליירטע; ~ический פון די פארבינדעטע [די אליירטן]

сою́зно-республика́нский פארבאנדיש־רעפובליקאנישער

сою́зн||ый 1.: ~ые держа́вы די פארבינדעטע [די אליירטע]; 2. *(в СССР)* פארבאנדישער; ~ые респу́блики פארבאנדיש רעפובליקן; ~ое министе́рство (אל)פארבאנדישער מיניסטעריום

со́я *ж* וו סאָיע

спад *м* פאלן ז; ~ делово́й акти́вности דאָס פאלן פון דער געשעפטלעכער טעטיקייט; о́бщий экономи́ческий ~ אלגעמיינע עקאָנאָמישע דעפרעסיע

спада́||ть *несов.* 1. *см* спасть; 2. *(свисать)* אריבער-פאלן*; ко́сы ~ют на пле́чи די צעפ פאלן אריבער אף* די אקסלען

спазм *м*, **спа́зма** *ж* ס״ר ווספאזמע

спазмати́ческий ספאזמאטישער

спа́ивать[1] *несов. см.* спаять

спа́ивать[2] *несов. разг. см.* споить

спа́йка *ж* 1. *(действие)* ווצונויפלייטונג; 2. *(место соединения)* (מצ. ..נעט) ווּפארלייט־נאָט; 3. *перен.* -אײַ ווניקונג; 4. *мед.* ן־מ צונויפוווקס

спали́ть *сов. разг.* 1. *(уничтожить огнём)* מיטן לאָזן*; *(испортить — утюгом и т. п.)* פארסמאָליען; 2. *(иссушить)* פארסאָרפען; 3. *(покрыть загаром)* שטארק פארברוינען, פארברעָטן*

спа́льн||ый שלאָפּ־; ~ый вагóн ־ען מ שלאָפוואגאָן; ~ое мéсто (מצ. ..ערטער) ז לויג־אָרט; ~ый мешóк -שלאָפּ זאק מ (מצ. ..זעק)

спа́льня *ж* ־ן מ שלאָפצימער

спа́ренный: ~ телефóн צונויפגעפאָרטע טעלעפאָן־אפאראטן

спа́ржа *ж* ווספאַרזשע, מ ספאַרגל

спа́ривать *несов.*, **спа́рить** *сов.* (צונויפ)פּאָרן

спартакиа́да *ж* ס״ר ווספארטאקיאָדע

спарта́нск||ий: ~ое воспита́ние -דער ספארטאָנישע א צוּנג

спа́рывать *несов. см.* спорóть

спаса́ние *с* ז ,ראָטעוועז ,ראטי׳רן

спаса́тельн||ый -ראטי׳ר; ~ый круг ־ען מ ראטי׳ר־רינג; ~ые рабóты מצ. ראטי׳ר־ארבעטן

спаса́ть(ся) *несов. см.* спасти́(сь)

спасе́ни||е *с* 1. *(действие)* ז ,ראָטעוועז ,ראטי׳רן; ~е утопáющих [טרעָנקענ] דאָס ראָטעוועז די, וואָס טרינקען; צוליב פּיקוּעך־נעפּעש; 2. *(помощь, избавление)* ווּרעטונג מ ראטונק *разг.*; искáть ~я в бéгстве זוכן א רעטונג [פרווון זיך ראָטעוועז] דורך אנט־; нет ~я от жары ניטאָ ווו אהינצוטאָן זיך פאַר היץ; ед́инственное ~е לויפן; די איינציקע רעטונג

спасённый 1. ניצל געווָאָרענער, געראָטעוועטער; *(об имуществе и т. п.)* אָפּגעראטעוועטער; 2. *в знач. сущ. м* ..טע מ דער ניצל געווָאָרענער, געראָטעוועטער

спаси́бо א דאנק פאר אוֹפּ־; ~ за внима́ние א דאנק פאר אויפמערקזאמקייט; большóе вам ~ א גרויסן דאנק אײַך; и на том ~ אויך [אזוי] נאָך גוט דאָס [אזוי]; ◇ за (одно́) ~ פאר ליבע, פאר הוילן דאנק

спаси́тель *м* = מ רעטער; *рел.* = מ אויסלייזער; ~ный -רעטונגס־; ~ное сре́дство ־ען ז רעטונג־מיטל; ראטונק מ ..נקעס *разг.*

спасова́ть *сов. см.* пасова́ть[1] 2

спасти́ *сов.* ראָטעוועז; *(имущество и т. п.)* -אָפּראטע־ ווען; *(выручить)* ארויסראטעוועז; *(от род.; избавить, уберечь)* (וון) באשיצן; (וון) פארהיטן*; ~ от смéрти -ראָ אָפּראטעוועז טויט טעוועז פונעם; ~ *кому-л.* жизнь עמעצן ראָטעוועז דעם, וואָס טרינקט; דאָס לעבן; ~ утопáющего זיך; спаси́те! ראָטעוועט!; ◇ ~ положéние -ארויסראטע ווען

спасти́сь *сов.* זיך (ארויס)ראָטעוועז זיך, אָפּראטעוועז; ~ бéгством זיך דורך אנטלויפן אָפּראטעוועז; он едвá спáсся ער איז קוים א, ער האָט זיך קוים גערראָטעוועט לעבעדיקער ארויס

спасть *сов.* 1. *(отделившись, упасть)* אָפּפאלן*; *(при поломке тж.)* ארָאָפּ־ניין*; колесó спáло с óси די ראָד איז אָפּגעפאלן [איז ארָאָפּ] פון דער אקס; 2. *(уменьшиться, ослабеть)* פאלן*, קלעָנער ווערן*; жарá спáла די היץ איז קלעָנער געוואָרן [איז געפאלן]; бóльше спáла דאָס געשווילעכץ איז אָפּגענאַנגען [איז קלעָנער געוואָרן]

спать *несов.* שלאָפן*; ~ пóсле обéда נאָכן שלאָפן*; мне хóчется ~ מיר ווילט זיך שלאָפן; ס׳שלעָ־מיר, -פערט מיך; ~ как уби́тый שלאָפן* ווי א געהרגעטער; ложи́ться ~ זיך לייגן שלאָפן; ◇ ~ вéчным сном רוען אויסגיין* [קרא־ אויביק]; ~ и во сне ви́деть *что-л. разг.* פּירן] נאָך עפעס

спа́ться *несов. безл.:* под у́тро хорошó спи́тся אינדער־ כ׳קאָן ניט שלאָפן; мне́ не спи́тся ס׳שלאָפט זיך מיר ניט, אנשלאָפן ווערן*

спа́янность *ж* ווצוזאמענגעהעפטקייט, ווּעיניקטקייט

спа́янный 1. *тех.* צונויפגעלייטער; 2. *перен.* צוזאַמע־ געיניקטער, געהעפטער

спаять *сов.* 1. *тех.* צונויפלייטן; 2. *перен.* -צוזאַמען פארייניקן, העפטן*

спева́ться *несов. см.* спéться

спéвка *ж* ס״ר ווּ־(כאָר־)רעפעטיציע, ווּ אינזינגונג

спека́ться *несов. см.* спéчься

спекта́кль *м* ־ען מ ספּעקטאַקל; дневнóй ~ א באטאָ־ גיקער ספּעקטאַקל

спектр *м* ס״ר מ ספּעקטער

спектра́льный: ~ ана́лиз *физ.* ספּעקטראַלער אנאַליז

спекули́ровать *несов.* 1. ספּעקולירן; *(чем-л.)* -ספּעקו (מיט) לירן; *(на чём-л.)* (אף) ספּעקולירן; 2. *перен. (чем-л., на чём-л.)* (פון, ספּעקולירן (אף) קאפיטאל* שלאָגן; ~ своéй популя́рностью, на своéй популя́рности [שלאָגן* קאפיטאל] אף דער אײַ־ ספּעקולירן געוער פאָפולעָרקייט

спекуля́нт *м* ־ן מ ספּעקוליאַנט; ~ка *ж* -ספּעקוליאַנ־ קע ווּ ס״ר

спекулятúвн||ый ספּעקוליאטיוער; ~ые цéны -ספּעקו ליאטיוע פרייזן

спелена́ть *сов.* (פאר)וינדלען

спéл||ость *ж* ווּ רייפקייט, ווּ צייטיקייט; ~ый רייפער, צייטיקער; פאַרטיקער *разг.*

сперва́ *нареч. разг.* צוערשט, טכילעס

спéреди *разг.* 1. *нареч.* פון פאָרנט, פון פאָרויס; ~ голова́ былá седá פון פאָרנט איז דער קאָפּ געווען גראָו; ~ шёл отéц פאָרויס איז געגאַנגען דער פאָטער; 2. *предлог с род. п.* פון דער פּעדערשטער זײַט

спéрма *ж физиол.* ווּ זוּרע, ווּ ספּערמע; ~тозóид *м физиол.* ־ן מ ספערמאטאָזאָיד

спёртый: ~ вóздух א שווערע [א שטיקנדיקע] לופט

специ́вый גיווּוועדיקער; האָנערוֹוע(ר) *тж. неизм.*; ~ человéк (מצ. באלע־גיווּוע) מ, באל־גיווּוע מיט מענטש א, האָנער

спесь *ж* ווּ גיווּוע, מ האָנער; ◇ сбить ~ *с кого-л.* אראָפּזעצן עמעצנס האָנער

спеть[1] *несов. (о плодах и т. п.)* רייפן, צייטיקן; פאַר־ טיק ווערן* *разг.*

спеть[2] *сов. (песню и т. п.)* (אָפּ)זינגען*

спéться *сов.* 1. *(в хоре и т. п.)* זיך צונויפזינגען*; 2. *перен. разг.* מאכן יאָדאכעס, צונויפזינגען* זיך

спех: ~у *разг.* סע, דאָס איז ניט דרינגענדיק ברענט ניט

специализа́ция *ж* ספעציאליזירונג ז

специализи́ровать *сов. и несов.* 1. *(обучить специальности)* מאכן פאר א ספעציאליסט; ~ студе́нтов по мелиора́ции מאכן די סטודענטן פאר ספעציאליסטן אין גע-ביט פון מעליאָראציע; 2. *(определить для использования)* ספעציאליזירן; ~ совхо́з на льново́дстве ספעציא-לירן דעם ראטוירט אף פלאקסצוכט; ~ся *сов. и несов. (обучиться специальности)* ווערן* א ספעציאליסט, ספעציאליזירן זיך; 2. *(принять одно направление)* ספע-ציאליזירן זיך; совхо́з специализи́ровался на льново́дстве דער ראטוירט האָט זיך ספעציאליזירט אף פלאקסצוכט

специали́ст *м* (мн. -и́сты) פאכמאן מ (мн. פאכ-, ספעציאליסט מ (לויט); ~ка *ж* ספעציאליסטקע ו ־ס, ספעציאליסטן ו ־ס

специа́льн||о *нареч.* 1. *(углублённо)* פאכמעניש, א, ווי א ספעציאליסט; занима́ться *чем-л.* ~о פארנעמען* זיך מיט ספעציאליסט; 2. *разг. (намеренно)* ספעציעל, ספעס ווי א ספעציאליסט; он ~о прие́хал повида́ть вас ער איז ספעציעל אומיסטן; я ~о вы́шел из ко́мнаты, что́бы не меша́ть де́тям игра́ть איך בין אומיסטן ארויס-געגאן פונעם צימער, קעדיי ניט שטערן די קינדער זיך שפילן; ~ость *ж (уклон)* ספעציאליטעט ו ־ן; *(профессия тж.)* פאך מ ־ן; рабо́тать по ~ости אַרבעטן לויטן פאך; ~ый ספעציעלער; *(особый)* באזונדערער; ~ое образова́ние ספעציעל בילדונג; ~ый вы́пуск газе́ты אן עקסטרע [א ספעציעלע] אויסגאבע פון דער צייטונג לויט א ספעציעלער [באזונדערער] באשטע-לונג; ~ые уче́бные заведе́ния ספעציעלע לערן-אנ-שטאלטן

спе́ции *мн.* געווירצן מצ.

специ́фи||ка *ж* ו ספעציפיק; ~ка́ция *ж* ספעציפי-קאציע ו, רוגג ו

специфи́ческ||ий ספעציפישער; ~ое сре́дство א ספעצי-פיש [א באזונדער] מיטל

специ́овка *ж* ו ־ך ספעצרעקל; ו ספעצאָווקע *разг.*

спецодёжда *ж* ספעצקלײדונג ו

спечь *сов. разг.* אָפּבאקן*; ~ся *сов. горн. тех.* צו-גלאָמערירט ווערן*; נויפגעבאקן ווערן*

спе́шивать(ся) *несов. см.* спе́шить(ся)

спе́шить *сов.* היסן* אראָפּ|גיין פונעם פערד [פון די פערד]

спеш||и́ть *несов.* 1. אילן זיך; мне не́когда, я ~ю́ איך אילן; האָב קיין צייט ניט, איך אײל זיך ניט; ~и́ть домо́й אילן זיך [זיך אהיים]; не ~и́ть с отве́том ניט כאפן זיך [ניט אילן זיך]; не ~и́те! כאפט ניט גע-גיין*, גיך, לויפן*!; 2. *(о часах)* פאמעלעכן (אזוי), עטפערן זיך; ◇ не спеша́ ארויפּ|גיין* פונעם פערד [פון די פערד]

спе́шиться *сов.* כאפענישן ז, אילענישן ז; в ~е אין אילענישן

спе́шн||о *нареч.* אפּיך; *(немедленно)* טייקף, דרינגלעך, באלד; ~ый 1. *(срочный)* דרינגלעכער; ~ая рабо́та א דרינגלעכע ארבעט; ~ая по́чта ו אילפּאָסט; в ~ом поря́дке דרינגלעך, דרינגענדיק; 2. *(торопливый)* אילעניקער, געילטער

спива́ться *несов. см.* спи́ться

спидо́метр *м* ג׳כמעסטער מ ־ס, ספידאָמעטער מ ־ס

спики́ровать *(на вин.)* אראָפּיקירן

спи́ливать *несов.*, спили́ть *сов.* אָפּזעגן

спин||а́ *ж* רוקן מ ־ס, פלייצע ו ־ס; стать ~о́й к све́ту אויסדרייען זיך מיטן רוקן צו דער שטן; пла́вать на ~é שווימען* אפן רוקן; ◇ поверну́ться к *кому-л.* ~о́й אומצוקערן זיך פון עמעצן; за ~о́й у *кого-л.* 1) *(тайком)* אין עמעצער זאָל ניט ווייסן, הינטער עמעצנס פלייצעס; 2) *(в прошлом)* הינטער זיך; у него́ за ~о́й две войны́ ער האָט הינטער זיך צוויי מילכאָמעס; нанести́ уда́р в спи́ну דערלאַנגען א קלאפ הינטן-ארום; рабо́тать не разгиба́я ~ы́ דעם רוקן [בייגן*] בערכן*

спи́нка *ж (у мебели)* אָנלען מ ־ן

спи́ннинг *м* ספּינינג מ ־ס, ספּינינג-וועגטקע ו

спинно́й רוקן-; ~ мозг מ רוקנמארך; ~ хребе́т זייל מ ־ן כוט-השעדרע ־ס *уст.*

спинномозгов||о́й רוקנמארך-; ~ые не́рвы מצ. רוקנמארך-נערוון, פונעם רוקנמארך; ~а́я жи́дкость ו מאַרך-פליסיקייט

спира́ль *ж* ספּיראַל ו ־ן; ~ный ספּיראַלער

спиритиз||м *м* ספּיריטיזם מ; ~ческий: ~ческий сеа́нс א סעאַנס פון ספּיריטיזם, ספּיריטישער סעאַנס

спирт *м* ספּירט מ; денатури́рованный ~ דענאטוראַט מ; ◇ нашаты́рный ~ סאַלמיאַק-ספּירט מ; *(для вдыхания)* כאַשעס-טראָפן מצ. *разг.*

спиртн||о́й ספּירט-; ~ы́е напи́тки אלקא-האָל-געטראנקען מצ.

спиртово́й ספּירט-; ~ термо́метр ספּירט-טערמאָמעטער מ ־ס; ~ лак ספּירטאָווע לאק ז

списа́ть *сов.* 1. *(текст)* אראָפּשרײבן*, איבערשרײבן*; ~ расписа́ние уро́ков [איבערשרײבן*] די אראָפּשרײבן*; ~ сочине́ние у това́рища לימודים-רעשימע אראָפּשרײבן*; 2. (с *род.; использовать как прототип*) דעם אופּזאץ באם כאַווער אראָפּשילדערן; *(о писателе тж.)* אראָפּמאָלן; ~ с нату́ры אראָפּמאָלן פון דער נאטור; 3. *(считать израсходованным)* אראָפּשרײבן*; ~ ста́рые маши́ны שרײבן* די אלטע מאשינען אראָפּ-שרײבן*; ~ задо́лженность אויס-, אויסשרײבן*; 4. *мор. (уволить)* שרײבן* דעם כויוו צוזאַמשרײבן* זיך; ~ся *сов.* (с *тв.*) מענקן (פונעם צעטל)

спи́с||ок *м* 1. *(перечень)* רשימע ו ־ס, צעטל מ ־ן; ~ки избира́телей וואָלצעטלען, צעטלען פון די ווילער מצ.; зна́читься в ~ках שטיין* אין די צעטלען; 2. *(документ)* צעטל מ ־ן; трудово́й ~ок אַרבעטצעטל מ; 3. *(рукописи и т. п.)* קאָפּיע ו ־ס

спи́сывать(ся) *несов. см.* списа́ть(ся)

спи́ться *сов. разг.* אריינלאָזן* זיך אין שיקרעס

спи́хивать *несов.*, спихну́ть *сов. разг.* אראָפּשטורכען; *перен.* (пф) פּאָטער ווערן*

спи́ца *ж* 1. *(для вязания)* שפּיזל ז ־ך; 2. *(колеса)* שפּיצע ו ־ס; ◇ пя́тая, после́дняя ~ в колесни́це די פינפטע ראָד אין וואָגן

спи́чечн||ый שוועבעלעך-; ~ая фа́брика שוועבעלעך-פאבריק ו ־ן; ~ая коро́бка א קעסטעלע שוועבעלעך; *(пустая)* א קעסטעלע פון שוועבעלעך

спи́чка *ж* שוועבעלע ז ־ך; худо́й как ~ דאר ווי א שוועבעלע [ווי א קינעלע]

сплав[1] *м (металлов)* געשמעלץ ז ־ן

сплав[2] *м (ле́са)* געהילצטריב מ

спла́вить[1] *сов.* צונויפשמעלצן*

спла́вить[2] *сов.* 1. *(лес)* לאָזן* מיטן שטראָם, אָפּטרײַבן*; 2. *перен. разг.* (פֿון) פּאָטער ווערן*

сплавля́ть[1] *несов. см.* спла́вить[1]

сплавля́ть[2] *несов (лес)* טרײַבן*

сплавно́й: ~ лес ז טראָטווע־געהילץ, ז פֿליטן־געהילץ

спла́вщик *м* = מ פֿליטנטרײַבער, ־ס מ פֿליטניק

сплани́ровать[1] *сов. ав.* אראָפֿלאנירן; ~ на лёд אראָפּ־ לאנערן אפֿן אײַז

спланúровать[2] *сов.* אויספּלאנירן

спла́чивать(ся) *несов. см.* сплоти́ть(ся)

сплёвывать *несов.* אויסשפּײַען*

сплести́ *сов.* 1. *(изготовить плетением)* אויספּלעכטן*; 2. *(соединить)* צונויפֿלעכטן*, צוזאַמענפּלעכטן*; *(пальцы)* צונויפֿלעכטן*; *(волосы)* פֿאַרפֿלעכטן*; 3. *перен.* אי־ בערפֿלעכטן*; ~сь *сов.* 1. זיך צונויפֿלעכטן*; 2. *перен.* זיך אײַבערפֿלעכטן*

сплета́ть(ся) *несов. см.* сплести́(сь)

сплете́ние с ־ן ז געפֿלעכט, ־ן מ צוזאַמענפּלעכט; *перен.* מ אײַבערפֿלעכט; ~ обстоя́тельств מ אײַבערפֿלעכט פון אומשטאַנדן

сплéтн||ик *м* = מ פֿליאָטקעמאכער; *(клеветник)* רע־ פֿליאָטקעמאכערן ו ־ס; ~ица *ж* כּילעסניק מ ־ס; *(клеветница)* פֿליאָ־ רעכילעסניצע ו ־ס; ~ичать *несов.* פּירן פֿליאָטקעס; קעוועז

спле́тн||я *ж* ו ־ס פֿליאָטקע *обыкн. мн.;* זלע ~и ביזיק רעכילעס ז; *(клевета)* רעכילעס

сплечá *нареч.* 1. מיט דער גאַנ־ צעפּירנדיק די הענט אויסשטרעקן דעם; מיט קויעך, צער האַנט אָדער און דערלאַנגען א קלאַפּ; 2. *перен.* אומבאַטראַכט, באשלוס* קילאכער־יאָד; רשת ~ קילאכער־יאָד

сплоти́ть *сов.* 1. צונויפּבינדן*; *(в плоты)* צונויפֿלעכטן*; 2. *перен.* צוזאַמענהעפֿטן*, באהעפֿטן*; ~ся *сов.* צוזאַמען־ באהעפֿטן* זיך, העפֿטן* זיך

сплоховáть *сов. разг.* א פּעלער, באגיין* טאָן* שלעכט

сплочéние *с (объединение)* ז באהעפֿטן, צוזאַמענהעפֿטן ז; ~ рядóв די צונויפֿשליסונג פון די ריִען

сплочённ||ость *ж* ו באהעפֿט־ צוזאַמענגעהעפֿטקייט ו; ~ый צוזאַמענגעהעפֿטער, צונויפֿ)געשלאָסנקייט ו (קיט ו; ~ый коллектúв א צוזאַמענגעהעפֿטער באהעפֿטער; ~ыми рядáми [א] קאָלעקטיוו אין געשלאָסענע [געיניקטער] ריִען

сплошн||óй 1. דורכויסיקער; *(непрерывный)* אומבערײַס־ לעכער; ~ые болóта זומפן דורכויסיקע, [אן אומבערײַסלעכע] ליניע; 2. *разг. (не содержащий ничего другого)* הויל־ ~óй вздор הוילע אין זײַן דיק־ נאַרישקייטן; у негó в диктáнте ~ые ошúбки טאָגט איז א גרײַז אף א גרײַז

сплошь *нареч.* 1. דורכויס, אינגאַנצן; нéбо ~ покры́то облакáми דער הימל איז אינגאַנצן [דורכויס] באדעקט מיט וואָלקנס; стена́ ~ увéшана картúнами די וואַנט איז דורכ־ ויס; 2. *(без исключения)* דורכויס; все ~ грáмотны אַלע דורכויס [פון אויבן ביז אַראָפּ] באהאַנגען מיט בילדער [ביז איינעם] זײַנען שרײַבקונדיק [אויורעדיק]; ◇ ~ да рядóм זײַער אָפט

сплыть *сов. разг.:* бы́ло да сплы́ло געווען אמאָל און ניט געווען

сплю́щенный צעפּלעטשטער, אײַנגעפּלעטשטער

сплю́щивать(ся) *несов.* 1. *см.* сплю́щить(ся)

сплю́щить *сов.* צעפּלעטשן, אײַנפּלעטשן; ~ся *сов.* אײַנגעפּלעטשט ווערן*, פּלעטשט ווערן*

сплясáть *сов. разг.* אויסטאַנצן

сподви́жник *м* = מ קאַמף־כאַווער (מצ. מיטקעמפער ז כאַווירים)

спозарáнку *нареч. разг.* 1. *(с утра)* פון גאַנצפרי אָן; 2. *(утром)* פֿאַרפרי, צו פרי

спóить *сов. разг.* אָנשיקערן; *(приучить к пьянству)* מאכן פאר א שיקער

споко́йно 1. *нареч.* רויק; *(невозмутимо тж.)* רויקער־ הייס; спать ~ רויק שלאָפן*; отве́тить ~ עטפערן רוי־ קערהייט; 2. *в знач. сказ. безл.* רויק (ס׳איז), (ס׳איז) שטיל; в го́роде ~ [איז רויק] אין שטאָט איז שטיל; у меня́ на душе́ ~ ס׳איז מיר גרינג אפֿן הארצן

споко́йн||ый 1. *(тихий, не бурный)* רויקער, שטיללער; ~ая река́ א שטיללער [א רויקער] טײַך; 2. *(не испытывающий волнения)* רויקער; я вполне́ споко́ен איך בין אבסאָלוט רויק; 3. *(выражающий спокойствие)* -געלאָסע־ נער, רויקער; ~ый тон טאָן [א רויקער] געלאָסענער; ~ые движе́ния [רויקע] באוועגונגען; געלאָסענע; 4. *(протекающий спокойно)* רויקער; ~ая бесе́да א רויקער שמועס [געמיטלעכער]; ~ая ста́рость א רויקע עלטער; 5. ~ый ребёнок א שטיל קינד; ~ая ло́шадь א שטיל פערד; ~ый сосе́д [א] רויקער [א שטיללער] שכן; 6. *(приятный для глаза)* ~ые тона́ צאַרטער, ווייכער; קאָליר־ ווייכע; 7. *(об одежде, мебели и т. п.)* באקוועמער; ◇ со ~ой со́вестью מיט א רויק געוויסן; ~ой но́чи! א גוטע נאכט!

споко́йстви||е *с* 1. *(тишина)* ו רויקייט, ו שטיללקייט; 2. *(порядок)* ו רו; наруши́тель обще́ственного ~я דער שטערער פון דער געזעלשאפטלעכער רו; 3. *(отсутствие тревог)* ו רו, ו רויקייט; утра́тить ~е פֿאַרליִרן* די רו; ра́ди ~я дру́га צוליב דער רויקייט פון פרינט, קעדיי דער פרינט זאָל זין* [לעבן] רויק

споко́н: ~ ве́ку, ~ веко́в פון דאָר־ פון אייביק אָן ־דיִרעס

споля́скивать *несов. см.* сполосну́ть

сползáть *несов.* 1. *см.* сползти́; 2. *(о слоях почвы и т. п.)* אראָפֿרוקן זיך

сползти́ *сов.* 1. *(ползком спуститься)* אראָפֿקריכן*; *(спуститься с трудом тж.)* אראָפֿדרא־, אראָפּקלעטערן, פּעגן זיך; 2. *(медленно стечь)* אראָפּרינען*; *(о слезе)* אראָפּקייקלען זיך; 3. *(сдвинуться)* אראָפֿרוקן זיך; седло́ сползло́ דער זאָטל האָט זיך אראָפֿגערוקט; 4. *перен.* אראָפּגליטשן זיך; ~ к шовини́зму אראָפּגליטשן זיך ביז צו שאָווינִיזם

сполна́ *нареч.* אינגאַנצן; уплати́ть ~ צאָלן אינגאַנצן [וויפל סע קומט]; рассчита́ться ~ с *кем-л.* זיך צערעכענען מיט עמעצן אינגאַנצן [ביז א קאָפּיקע]

сполосну́ть *сов. (умыть)* אָפּשוועמקען*; *(посуду, бельё)* דורכשוועמקען*

спор *м* 1. ־ן מ שטרײַט, (מצ. וויקוחים) ז וויקוּח; горя́чие ~ы [דעבאַטן] וויקוחים; 2. *юр.* ־ן מ שטרײַט; имýщественный ~ מ ־ן; ◇ ~у нет וואָס איז דאָ, וואָס עמעס איז עמעס שטייט צו רעדן

спóра *ж биол.* ו ..רן (ע)ספֿאָר

спорадúческий ספֿאָראַדישער

спóрить *несов.* 1. *(препи-*

раться) שפּארן זיך; ~ о жи́вописи פּירן א וויקוּעך [שטרײַטן*]; не спорь с ним וועגן מאָלערײַ שטרײַט ניט מיט אים, מיט אים שפּאר זיך ניט מיט אים; 2. *(сопротивляться)* ראָנגלען זיך; *(состязаться)* פּירן א קאמף פאַרמעסטן*, ראָנגלען זיך; *(соперничать)* גלײַכן* זיך; ~ с волна́ми מיט די כוואליעס פּירן א קאמפּ פאַרן ערשטן* אָרט; ~ за пе́рвенство קיט מיט עמעצן; ~ красото́й с *кем-л.* שיין- גלײַכן* זיך אין; 3. *(заключать пари)* וועטן* זיך; ◇ о вку́сах не спо́рят וועגן, ייִדער האָט זיך זײַן געשמאַק איז ניט שײַך צו שטרײַטן געשמאַק

спори́||ться *несов.* לעבעדיק; рабо́та ~тся у него́ в рука́х גיין* און פאלן*; ~ тся у него́ всё אַרבעט ברענט בא אים אין די הענט; אף אלץ איז, אלץ גיט זיך אים אין ער א בעל־מלאכה

спо́рн||ый שטרײַטיק; *(сомнительный)* באשטרײַטלעכער; ~ое насле́дство א שטרײַטיקע ירושה; ~ый вопро́с ווי־גן־פראגע ו; ~ое положе́ние א באשטרײַטלעכע האנאָכע

спороть *сов.* אָפּטרענען

спорт *м* ספּאָרט מ; каки́м ви́дом ~а вы занима́етесь? מיט וואָס פאַרנעמט איר זיך? ко́нный ~ רײַט־ספּאָרט מ; зи́мний ~ ווינטער־ספּאָרט מ

спорти́вн||ый ספּאָרטוועלער, ספּאָרט־; ~ая площа́дка ספּאָרט־פלאץ מ (мн. ־ן); ~ое о́бщество ספּאָרט־פאַרמעסטונג; ~ые состяза́ния ספּאָרט־טורנירן; ~ый костю́м א ספּאָרטוועלער קאָסטיום; ◇ де́лать *что-л.* из ~ого интере́са טאָן* עפּעס, ווײַל ס׳גייט אין אים נישט קיין ספּאָרטסמען

спортсме́н *м* ־ן ספּאָרטסמען מ; ~ка *ж* ־ס ספּאָרטסמענקע ו

спорхну́ть *сов.* אַראָפּפלאַטערן

спо́рщ||ик *м разг.* = באל־וויקוּעך מ, ־ן (мн. באלע־וויקוּעך); ~ица *ж разг.* דיספוטאַנטקע ו; ־ס

спорынья́ *ж бот.* מוטער־קערנדל ז; ־ען

спо́соб *м* 1. (мн. אויפּאַנים) אויפן מ; *(приём тж.)* מעטאָד מ; ־ן; ~ произво́дства פּראָדוצירן־אויפן מ; но́вый ~ обрабо́тки א נײַער באַאַרבעטונגס־מעטאָד; ~ употребле́ния פאַרניץ־אויפן מ; *(надпись тж.)* וויאזוי, וויאַרום, וועלכן [אף וואָס פאר אן] אויפן

спосо́бн||ость *ж* 1. ו פּעיקייט; ~ость дви́гаться פּעיקייט צו באוועגן זיך; 2. *обыкн. мн. (природные дарования)* קישרונעס מצ, פּעיקייטן מצ; музыка́льные ~ости מוזיקאַלישע פּעיקייטן [קישרונעס]; ~ости к матема́тике מאטעמאַטיק [צו] פּעיקייטן אין; ~ый 1. (к *дат.*, на *вин.* + *инф.*) וואָס איז פּעיק (צו טאָן), וואָס קען (טאָן) *после сущ.*; *(обладающий свойством)* א פּעיקער וואָס איז מסוגל (צו טאָן); ~ый к труду וואָס איז מסוגל צו אַרבעט; ~ый на по́двиг וואָס קען אַרבעטן; ~ый на же́ртвы וואָס איז פּעיק צו באַגיין א העלדנטאט; ~ый сочу́вствовать איז פּעיק מאַקריוו צו זײַן (א סאַך); ~ый поглоща́ть вла́гу א וואָס קען מיטפילן מאַטעריע́л, ~ый поглоща́ть вла́гу וואָס איז מסוגל אײַנצוזאפן פּיכטקייט; שטאָף, וואָס איז מסוגל אײַנצוזאפן פּיכטקייט; 2. *(одарённый)* פּעיקער; ~ый ученик א פּעיקער שילער

спосо́бствова||ть *несов. (дат.)* מיטווירקן; *(помогать)* מיטהעלפן* (דאט.); *(быть благоприятным)* באגינסטיקן, (פאר) גינסטיק* זײַן; ~ть успе́ху *кого-л., чего-л.* מיטווירקן עמעצער זאָל געזונט ווערן, פון עפּעס; ~ть выздоровле́нию *кого-л.* מיטווירקן עמעצער זאָל געזונט ווערן*; оби́лие тепла́ и вла́ги ~ло бы́строму ро́сту зла́ков די שפּעט פון וואַרעם און פּיכטקייט איז גינסטיק געווען פאַרן [האָט באגינסטיקט דעם] גיכן וווקס פון די טוווּעס

споткну́ться *сов.* 1. *(обо что-л.)* (אָן) זיך*; 2. *разг. (встретить затруднение)* פּאַרטשעפּען זיך (פאר); 3. *разг. (совершить ошибку)* פּאַראַרבעטן זיך; ספּאָטי- געשטרויכלט [ניכשל] ווערן*, קען זיך

спотыка́ться *несов.* 1. *см.* споткну́ться; 2. *(идти с трудом)* שטאָמפּערן, גיין* און פאלן*

спохвати́ться *сов.*, спохва́тываться *несов.* כאפּן זיך; *(вспомнить, догадаться тж.)* אַרומקוקן זיך, אַרומזען*; когда́ он спохвати́лся, бы́ло уже́ по́здно אז ער האָט זיך אַרומגעזען [געכאפּט], איז שוין געווען צו שפּעט

спра́ва *нареч.* רעכטס, רעכטער זײַט; פון רעכטס אף דער רעכטער זײַט; ~ нале́во פון רעכטס אף לינקס; ~ о́зеро, сле́ва лес רעכטס [פון דער רעכטער זײַט] איז אַ זעערע, פון דער לינקער זײַט איז א וואלד

справедли́в||о יושר; по יושר; поступа́ть ~о האַנדלען יושרדיק; ~ость *ж* 1. ו קיט, מ יושר; ~ость судьи́ א גערעכטיקייט פון א ריכטער; ~ость восторжествова́ла די גערעכטיקייט האָט געזיגט; 2. *(обоснованность)* ו גערעכטקייט; ~ость тре́бований די גערעכטקייט פון די פאַדערונגען; 3. *(правильность)* ו ריכטיקייט, ו עמעסדיקייט; ~ость све́дений די ריכטיקייט [די עמעסדיקייט] פון די ידיעס; по ~ости говоря́ דעם עמעס נעזאָגט; ◇ на́до отда́ть ~ость *кому-л.* וואָס, מע מוז אָפּגעבן עמעצן (דאָס) געראַכט

справедли́в||ый 1. קיט, ישר; ~ый приговор א גערעכטער; ~ый гнев א גערעכטער צאָרן; ~ое тре́бование א גערעכטע פּאַדערונג; 3. *(правильный)* ריכטיקער; ~ое суждение א ריכטיקע אורטיילונג; ◇ ~ые во́йны גערעכטי- קע מילכאָמעס

спра́вить *сов. разг.* פּראָווען, פּיערן; ~ день рожде́ния פּיערן דעם געבורטסטאָג פּראָווען *разг.*; ~ новосе́лье מאכן א כאנוקעס־האבאיס; ~ свадьбу פּראָווען די כאַסענע

спра́виться *сов.* 1. (с *тв.*; *с работой и т. п.*) ספּראָ- וועלן זיך (מיט); 2. (с *тв. одолеть, побороть*) פּראָטיק ווערן* (מיט); ~ с боле́знью קרענק ווערן* די בײַקומען*; ~ с хулига́ном דעם כוליגאַן בײַקומען*

справ||ка *ж* 1.: навести́ ~ки אינפאָרמירן זיך, דערקוקן זיך; 2. *(документ)* ספּראָווקע ו

справля́ть(ся) *несов. см.* спра́вить(ся)

спра́вочник *м* (мн. ־ביכער) ז, האַנטבוך מ; телефо́нный ~ טעלעפאָן־בוך מ, ז

спра́вочн||ый אינפאָרמיר־; ~ое бюро́ אינפאָרמיר־ ־ביורא ז, ו ־ען

спра́шивать *несов. см.* спроси́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* спроси́ться; 2. *безл.*: спра́шивается פרעגט זיך (א קשיא)

спрессова́ть *сов.* צונויפּפרעסן, אײַנפרעסן

спринт *м спорт.* ספּרינט מ

спри́нтер *м спорт.* = м ספרינטער

спринцо́вка *ж* м ־ס שפּריצער

спрова́дить *сов.*, спрова́живать *несов. разг.* ארויסמע־, פֿאָטער ווערן* פון עמעצן, שאלייעכן

спровоци́ровать *сов.* פּראָוואָצי׳רן

спрос *м* 1. *эк.* м נאָכפֿרעג; предъявля́ть большо́й ~ на *что-л.* עפּעס נייטיקן זיך שטארק אין; ~ и предложе́ние דער נאָכפֿרעג און דער אָנבאָט; 2. *разг.* (*ответственность*): с вас бо́льше ~у פון אײַך פֿאָדערט זיך וואָס קאָן מען מאָנען פון א מענטש; с ребёнка како́й ~? א קינד? קיין; 3.: без ~а, без ~у *разг.* אָן א דערלויבעניש, ניט פֿרעגנדיק (בא קיינעם)

спроси́||ть *сов.* 1. (*о предл.; обратиться с вопросом*) פֿרעגן (וועגן); ~, как он себя́ чу́вствует פֿרעג, ווי פֿילט ער זיך; ~ть фами́лию פֿרעגן, וויאזוי איז דער פֿאמי׳ליע־נאָמען; он о тебе́ да́же не ~л ער האָט זיך אפֿי׳לע נישט [אף] דיר ניט נאָכגעפֿרעגט; 2. (*вин., род.; попросить*) בעטן*; ~ть разреше́ния א דערלויבעניש בעטן*; ~ть сове́та פֿרעגן אן אי׳צע; ни (у) кого́ не ~в ניט פֿרעגנדיק בא קיינעם; 3. (*кого-л.; вызвать, пожелать видеть*) פֿרעגן, נאָכפֿרעגן זיך (אף); постуча́ли и ~ли сосе́да מע האָט אָנגעקלאפט און געפֿרעגט [נעריפֿן, נאָכגעפֿרעגט]; 4. *уст.* (*вин., род.; потребовать*) פֿאָדערן, פֿאַרלאַנגען; 5.: за э́то спро́сят с вас פֿאַר דעם, פֿאַר דעם זיצט איר פֿאַראַנטוואָרטלעך טראָגט איר דאָס אכרי׳עס

спроси́ться *разг.* 1. (*у кого-л.*) בעטן* א דער־, פֿרעגן; 2. *безл.*: с тебя́ спро́сится בא דיר וועט (בא) לויבעניש; ◇ кому́ мно́го дано́, с того́ мно́го спро́сится וואָר עס האָט א סאָך, פון דעם קומט א סאָך [מען פֿאָדערן מאָנען]

спросо́нок *нареч. разг.* נאָך פֿאַרשלאָפֿענערהייט

спрут *м зоол.* м ־ן, סְפֿרוט אָקטאָפּוס

спры́гивать *несов.*, спры́гнуть *сов.* אַראָפֿשפּרינגען*

спры́скивать *несов.*, спры́снуть *сов.* 1. (בא)שפּריצן, צוגיסן; 2. *разг.* (*выпить*) באגיסן

спряга́ть *несов. грам.* קאָניוגי׳רן, בייגן*; ~ся *несов. грам.* בייגן* זיך, קאָניוגי׳רן זיך

спряже́ние *с грам.* ז קאָניוגאַציע, ז בייגונג (פון ווערב)

спря́тать *сов.* (פֿאר)באהאלטן*; *перен. тж.* אויסבא־, האלטן*; ~ ве́щи (פֿאר)באהאלטן* די זאכן; ~ чу́вство פֿאַרבאהאלטן*; ~ улы́бку [אויסבאהאלטן*] דאָס געפֿיל באהאלטן*; ~ся *сов.* זיך באהאלטן*; א שמייכל

спу́гивать *несов.*, спугну́ть *сов.* אי׳בער־, צעפֿאָלשען שרעקן*

спуд *м:* держа́ть *что-л.* под ~ом פֿאר עפּעס האלטן*; извле́чь *что-л.* из-под ~а ארויסברענגען* עפּעס שטעקט; אף דער ליכטיקער שיין

спуск *м* 1. (*действие*) ז ארַאָפֿלאָזן, דאָס ארַאָפֿלאָזן; (*с горы тж.*) м ארַאָפֿשטיג; ~ корабля́ на́ воду זיך; דאָס ארַאָפֿלאָזן די שיף אפן וואַסער; 2. (*склон*) בארג־, ־אַראָפּ м אָנדרי׳, (מצ. שיפּוים) ז שי׳פּוי; 3. (*у оружия*) ניט נאָכ־, קער м ־ס; ◇ не дава́ть ~а, ~у *кому-л.* געבן* עמעצן

спуска́ть *несов. см.* спусти́ть; ◇ не ~ глаз с *кого-л.*, с *чего-л.* 1) (*смотреть не отрываясь*) ניט ארַאָפּנע־, ניט, מען* [ארַאָפֿלאָזן*] פון עמעצן, פון עפּעס קיין אויג קענען* זאָל אָנקוקן זיך אין עמעצן, אין עפּעס; 2) (*зорко следить за кем-л.*) ניט ארויסלאָזן* פון די אויגן עמעצן

спуска́||ться *несов.* 1. *см.* спусти́ться; 2. (*быть расположенным наклонно*) זיך ארַאָפֿלאָזן*; бе́рег кру́то ~ется к мо́рю דער ברעג לאָזט זיך שטיל ארַאָפּ; 3. (*свисать*) זיך ארי׳בער־, ארַאָפּהענגען* צום יאָם־צו פאלן*

спускно́й ארַאָפֿלאָזן־; ~ кран м ־ען אָנדריקער

спусково́й ארַאָפֿלאָזן־; ~ крючо́к м ־ס

спусти́ть *сов.* 1. (*переместить вниз*) ארַאָפֿלאָזן*; (*плоты и т. п. — по течению*) מיטן שטראָם לאָזן*; ~ ведро́ в коло́дец עמער אין ברונעם ארַאָפֿלאָזן* דעם; ~ ребёнка на пол דאָס קינד אפן (ארי׳ן) ארַאָפֿלאָזן*; ~ но́ги со скамьи́ די פֿיס פון דער באנק; 2. *разг.* (*переслать нижестоящим организациям*) ארַאָפֿלאָזן* [ארַאָפּ־, אַראָפֿשיקן*, ארַאָפֿלאָזן*, דירעקטי׳וו־] א דירעקטי׳וו [שיקן]; 3. *разг.*: ~ *кого-л.* с ле́стницы ארַאָפֿשלי׳דערן [ארַאָפּוואַרפן*] עמעצן פון די טרעפּ; 4. (*освободить*) ארַאָפֿלאָזן*; ~ соба́ку с це́пи ארַאָפּ־, לאָזן* דעם הונט פון דער קייט; 5. (*жидкость, газ*) ארויס־, אַראָפֿלאָזן*, אָפּצאַפּן, לאָזן*; ~ во́ду из пруда́ דאָס וואַסער פון סאָושלקע; 6. (*освободить от жидкости, газа*) ארַאָפֿלאָזן* די סאָושלקע; ~ пруд ארַאָפֿלאָזן* די סאָושלקע; ~ бало́н ארויסלאָזן* דעם גאַז פֿונעם באַלאָן; 7. (*ослабнуть*) די לופֿטרייף האָט נאָכגעלאָזט; ши́на спусти́ла נאָכלאָזן*; דער רייף איז ארויס פון לופֿט; 8. *разг.* (*истратить*) ארַאָפּ־, צעטרעפֿלען; 9. *разг.* (*потерять в весе*) ארַאָפּוואַרפן* פּינט קילאָ־, ווערן*; ~ пять килогра́ммов גראַם; 10. (*простить*) מויכל זיין*, שענקען*, נאָכגעבן*

◇ ~ пе́тлю (*при вязании*) אן אייגל [לאָזן] פֿאַרלירן*; ~ су́дно די שיף (אפן וואַסער) ארַאָפֿלאָזן*; спусти́ рукава́ אבי׳ אף פּאָצוקומען; ~ся *сов.* 1. (*переместиться вниз*) זיך ארַאָפֿלאָזן*; (*с горы и т. п.*) ארַאָפּשטיגן*; (*с крыши, с дерева и т. п.*) ארַאָפּקריכן*, ארַאָפּקלעטערן; ~ся с крыльца́ פֿונעם גאַנעק [ארַאָפּגיין*] זיך ארַאָפֿלאָזן*; ~ся вниз по реке́ זיך־ארַאָפּ [שטראָם־] ארַאָפֿלאָזן*; 2. (на *вин.*; *о птицах и т. п.*) [ארַאָפּ־] ארַאָפּזעצן זיך; (*о самолёте тж.*) לאנדן; *перен.* לייגן זיך; спусти́лся тума́н ס׳האָט זיך נעלי׳גט א נעפּל; спусти́лись су́мерки ס׳איז צוגעפאלן דער ביינהאשמאָ־, ס׳האָט געדעמערט; ◇ ~ся с облако́в (ווי) פֿונעם הימל צוריק אף אומקערן זיך צו דער ווירקלעכקייט; דער ערד ארַאָפּ

спусти́ *предлог с вин. п.* ארום ...אין־; ~ два го́да מיט צוויי יאָר שפּעטער, אין צוויי יאָר ארום

спу́танн||ый 1. פֿאַרפֿלאָנטע(ר)טער; ~ые ни́тки פֿאַר־, אומ־, געפּלאָנטע(ר)טע פֿלאָנטע(ר)טע; 2. *перен.* מעטשטעשער, דיטלעכער

спу́тать *сов.* 1. *прям. и перен.* פֿאַרפֿלאָנטע(ר)ן; (*перемешать*) פֿאַרפֿלאָנטע(ר)ן; ~ ни́тки אי׳בערפֿלאָנטע(ר)ן; мы́сли его́ спу́таны אים אי׳בערגעפֿלאָנטע(ר)ט [צעמישט], 2. *разг.* (*сбить с толку кого-л.*) פֿאַרדולן, צעמישן, פֿאַרפֿלאָנטע(ר)ן; 3. (*смешивать; с кем-л.*) פֿלאָנטערן; (*с чем-л. тж.*) פֿאַרבינדן*; 4. (*лошадь*) פֿאַרפֿלאָנטעווען; ◇ ~ *чьи-л.* ка́рты צעמישן [מאכן צו נישט] עמעצנס פּלענער

спу́та||ться *сов.* 1. *прям. и перен.* פֿאַרפֿלאָנטע(ר)ט ווערן*; (*перемешаться*) אי׳בערגעפֿלאָנטע(ר)ט; ни́тки ~лись די פֿעדעם זיינען פֿאַרפֿלאָנטע(ר)ט געוואָרן; мы́сли его́ ~лись די געדאַנקען זיינען אים אי׳בער־געפּלאָנטע(ר)ט [צעמישט] געוואָרן; 2. *разг.* (*сбиться*)

פארפלאָנטע(ר)ן זיך; 3. *разг.* (*принять одно за другое*) צונויפפלאָנטע(ר)ן

спу́тн||ик *м* 1. = מ (מיט)באגלייטער; (*в поездке*) -מיט- לעבנס-, = מ רײַזנדער; ~ жи́зни = מ באגלייטער-דער; 2. (*то, что сопутствует*) -פרינט מ; газ — обы́чный ~ик не́фти שמיר נאז געפינט ווו ־ען; גאז — обы́чный ~ик не́фти שמיר נאז געפינט ווו ־ען; 3. *астр.* סאטעליט מ ־ן; (*искусственный тж.*) ־ס ספוטניק מ ־ס; ~ица *ж* מיט(מיט)באגלייטערן ווו ־ס; (*в поездке*) ־ס מיטרײַזנדערן ווו ־ס; ~ица жи́зни ווו ־ס לעבנסבאגלייטערן

спу́тывать(ся) *несов. см.* спу́тать(ся)

спья́на, спья́ну *нареч. разг.* אין שיקערערהייט, שיקערעס

спя́тить *сов. разг.* -פון די גע אראָפּגוויין* פונעם זינען דאָנקען]

спя́чка *ж* 1. (*у животных*) סעזאָן־שלאָף מ; зи́мняя ~ וווינטער־שלאָף מ; 2. *перен.* -לע, פארשלאָפנקייט ווו טאָרגיע ווו

спя́щ||ий *в знач. сущ. м* ..קע מ שלאָפנדיקער; он притворя́ется ~им ער מאכט זיך, אז ער שלאָפט

сраба́тывать *несов. см.* сраба́тать

сраба́тываться[1] *несов. см.* сраба́ться[1]

сраба́тываться[2] *несов. см.* сраба́ться[2]

сраба́танность[1] *ж* (*степень изношенности*) (מאָס) אָפּגענוצטקייט ווו

сраба́танность[2] *ж* (*согласованность*) צונויפגעארבעט-ארבעטס־קאָנטאקט מ, קייט ווו

сраба́тать *сов.* (*о механизмах и т. п.*) וווירקן*; אָפּטאָן* זינס *разг.*

сраба́таться[1] *сов.* (*износиться*) אָפּ-, אָפּגענוצט ווערן* ניצן זיך

сраба́таться[2] *сов.* (*с кем-л.*) צונויפארבעטן זיך

сравне́ни||е *с* ־ן מ פארגלײַך; (*действие*) פארגלײַכן I; ◇ сте́пени ~я *грам.* מצ. פארגלײַכגראדן; в ~и с *кем-л.*, с *чем-л.*, по ~ю с *кем-л.*, с *чем-л.* אין פאר-לעגאָבע עמעצן, עפּעס, גלײַך מיט עמעצן, מיט עפּעס; э́то не идёт ни в како́е ~е с *кем-л.*, с *чем-л.* דאָס קען מען בעשום־אויפן ניט [דאָס איז אין קיין פאל ניט צו פארגלײַכן מיט עמעצן, מיט עפּעס

сра́внивать[1] *несов. см.* сравни́ть

сра́внивать[2] *несов. см.* сравня́ть

сра́внивать[3] *несов. см.* сровня́ть

сра́вниваться *несов. см.* сровня́ться

сравни́тельн||о *нареч.* 1. (с *тв.*) (מיט) אין פארגלײַך, לעגאָבע (דאָס.), (מיט) פארגלײַכן אויב; 2. (*относительно*) פארהעלטנישמעסיק, רעליאַטיוו; ~о легко́ גאָנץ גרינג; ~ый 1. פארגלײַכיקער, פארגלײַכיק; ~ый ме́тод פארגלײַכיקער מעטאָד מ; ~ое языкозна́ние [קאָמפּאראַטיוו שפּראַכוויסנ-פארגלײַכיקע

сравни́ть *сов.* (с *тв.*) (מיט)* פארגלײַכן; (*приравнять*) צוגלײַכן*; ~ся *сов.* (с *тв.*) זיך גלײַכן*; с ним никто́ не мо́жет ~ся в си́ле קינער קען זיך מיט אים ניט גלײַכן אין קראפט

сравня́ть *сов.* (с *тв.*) (*сделать равным*) אויסגלײַכן* (מיט); ~ся *сов.* (с *тв.*) (מיט) זיך אויסגלײַכן*

сража́ть *несов. см.* срази́ть; ~ся *несов. см.* срази́ться

сраже́ни||е *с* ־ן ווו שלאַכט; по́ле ~я ז שלאַכטפעלד זינ [מענאַצ'יעך, געווינען* די שלאַכט ־ער; вы́играть ~е זין*] אין דער שלאַכט

срази́ть *сов.* 1. (*убить*) דערהאָרגענען*; (*выстрелом*) אוועקהאר-, אוועקקלייגן; 2. (*о болезни, горе*) אוועקקלייגן, גענען*; 3. (*поразить*) דערשטיין, פלעפן*; ~ся *сов.* 1. פירן א געפעכט, שלאָגן* זיך; 2. *разг.*: ~ся с *кем-л.* в ша́хматы מאכן, א פרווו טאָן* די קוניצע אין שאָך

сра́зу 1. (*сейчас же*) באלד, גלײַך; я его́ ~ узна́л כ׳האָב אים באלד דערקענט; 2. (*в один приём, одновременно*) מיטאַמאָל; я от него́ получи́л ~ два письма́ איך האָב באקומען פון אים צוויי בריוו מיטאַמאָל

срам *м* ווו שאנד, ווו כאָרפּע; стыд и ~ ס׳איז א כאָר-פּע און א בושע

срами́ть *несов.* (*вин.*) *разг.* 1. (*навлекать позор*) בלאַמירן, שווארצן דאָס פּאָנעם (דאָס.); 2. (*стыдить*) בלאַמירן זיך; ~ся *несов.* מוסרן

сраста́ться *несов.*, срасти́сь *сов.* זיך צונויפוואקסן*, צונויפגעוואקסן ווערן*

срасти́ть *сов.* 1. צונויפוואקסן זיך לאָזן*; 2. *тех.* בא-, הפטן*; (*пайкой*) צונויפלייטן; (*сваркой*) צונויפשווייסן; (*канат и т. п.*) צונויפצינען*, צונויפבינדן*

сраще́ние *с* 1. (*действие*) ווו צונויפוואקסונג, *тех.* בא-צונויפווקס מ ־ן; 2. (*место срастания*) ווו הפטונג

сра́щивание *с* 1. *см.* сраще́ние 1; 2. (*слияние*) -צונויפ ווו צונויפגיסונג, ווו וואקסונג

сра́щивать *несов. см.* срасти́ть

сред||а́[1] *ж* 1. (*окружение*) ווו ארומרינגלונג, סוויוועט, מ מיליע; окружа́ющая ~á מ אָרום; в свое́й ~é אין אַ סוויוועט פון געלערנטע זינען סוויוועט; в ~é учёных 2. *физ.* ווו ־ס אָרום, סוויוועט

среда́[2] *ж* (*день недели*) מ ־ן מיטוואָך

сред||и́ *предлог с род. п.* 1. (*в середине*) אינמיטן; ~ но́чи אינמיטן (דער) נאכט; 2. (*между*) צווישן; ~ нас צווישן אונדז; ~ них צווישן זיי; (*в том числе*) דערין; אינמיטן העלן טאָג ◇ ~ бе́ла дня דערווענטער

средиземномо́рский מיטללענדיאַמישער; ~ кли́мат מיטללענדיאַמישער קלימאט

сре́дне *нареч. разг.* מיטלמעסיק

среднеазиа́тский צענטראַל־אזיאטישער, מיטלאזיאטישער

средневеко́вый מיטלאלטערלעכער

средневеко́вье *с* מ מיטלאלטער

среднегодово́й דורכשניטלעכער יערלעכער; ~ дохо́д די דורכשניטלעכע יערלעכע האכנאָסע

среднеме́сячн||ый דורכשניטלעכער כודעשלעכער; ~ая вы́работка די דורכשניטלעכע כודעשלעכע אויסארבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסארבעטונג פאר א כודעש

среднесу́точн||ый דורכשניטלעכער מעסלעסיקער; ~ая вы́работка די דורכשניטלעכע מעסלעסיקע אויסארבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסארבעטונג פאר א מעסלעס

сре́дн||ий 1. מיטלסטער; מיטלסדיקער *разг.*; ~яя дверь דער מיטלסטער טיר; ~ий брат מיטלסטער ברודער; 2. (*по размеру, весу*) מיטעלער; ~его ро́ста פון מיטלוווקסיקער, פון מיטעלן וווקס; ~ей величины

מיטעלער, מיטעלער; 3. *мат.* מיטעלער; *(в статистике)* דורכשניטלעכער; ~яя продолжи́тельность жи́зни דער דורכשניטלעכער לעבנסדויער; ~яя ско́рость די דורכשניטלעכע שנעלקייט; ~ее арифмети́ческое דאָס דורכשניטלעכע; 4. *(посредственный)* מיטלמעסיק-; א מיטלמעסיקער שילער; 5. *грам.*: ~ий род מין [נייטראלער]; ◇ ~ие века́ דער מיטלאלטער מ; ~ий па́лец [לאנגער] דער מיטלסטער; ~ее у́хо *анат.* דער מיטעלער אויער; Сре́дний Восто́к דער מיטעלער מיזרעך; Сре́дняя А́зия דער מיטעלער; ~ее образова́ние די מיטע-, -אזיע ז, -צענטראל-אזיע ז; ~яя шко́ла מיטלשול ז ־ן; לע ביל־דונג ז; челове́к ~их лет [אין] די מיטעלע יאָרן; а מענטש פון ~ем דורכשניטלעך

средото́чие *с* מיטלפונקט מ

сре́дств||о *с* 1. ־ען ז מיטל; *(лекарство тж.)* רעפּוע; надёжное ~о זיכער מיטל; а ~, ז ־ס, ז ־ס סגולע; ~а произво́дства מצ. פּראָדוציר־מיטלען; ~а передвиже́ния טראַנספּאָרט־מיטלען מצ.; ~о от головно́й бо́ли א מיטל [א רעפּוע] פון קאָפּווייטיק; пуска́ть в ход все ~а אָנ-; 2. *мн. (деньги)* מיטלען(געלט) מצ.; וועגן אלע מיטלען; ~а существова́ния לעבנסמיטלען מצ.; де́нежные ~а געלטמיטלען מצ.; оста́ться без ~ בלייבן* אָן (לעבנס)-; отпуска́ть ~а на строи́тельство אסיגנירן מיטלען מצ.; жить по ~ам לעבן נאָך די מיטלען(געלט); э́то ему́ не по ~ам דאָס איז פאר אים מעגלעכקייטן נאָך; דאָס איז ניט נאָך זיינע מעגלעכקייטן, צו טייער

средь *см.* среди́

срез *м* מ שניט; *(линия среза)* ־ס ז שניט־ליניע

сре́зать *сов.* 1. אָפּשנידן*; *(ветви и т. п.)* אָפּהאקן; 2. *(пулей, снарядом)* אראָפּהאקן; 3. *(резко оборвать чью-л. речь)* אָפּהאקן; 4. *разг. (на экзамене)* דורכוואל-

срезáть *несов. см.* сре́зать

сре́заться *разг. (на экзамене)* דורכפאלן*, פארשיטן*

срисова́ть *сов.*, **срисо́вывать** *несов.* אראָפמאָלן

сровня́ть *сов.* (с *тв.*) מאכן פון איין; מאכן גלייך מיט דער; ◇ ~ с землёй מאכן גלייך מיט (מיט) הייך, טיף; **~ся** *сов.* (с *тв.*) 1. וועלן* וועלן, גלייך (מיט) מיט דער; 2. *разг. (оказаться рядом)* אויסגלייכן* זיך (מיט)

сродни́ *нареч. разг.*: быть, приходи́ться ~ *кому-л.* זיין* עמעצנס א קאָ-, -נקערן זיך מיט עמעצן א קאָרעוו; быть ~ *кому-л.*, *чему-л.* פּונעם זעלבן מין, זיין* נאָענט° (צו), זיין* ענלעך (אָן); וואָס עמעצער, ווי עמעצן

сродни́ть *сов.* מאכן נאָענט°; *(сдружить, объединить тж.)* דערנענטערן; **~ся** *сов.* וועלן* צווישן זיך נאָענט°; צונויפלעבן זיך (מיט)

сро́ду *нареч. разг.*: ~ не ניט (אין לעבן) קיינמאָל

срок *м* 1. *(промежуток времени)* ־ען מ טערמין; ~ слу́жбы в а́рмии דער טערמין פון מיליטער־דינסט, דער; испыта́тельный ~ אויספּרווּו־; ~ наказа́ния אין ארמי־טערמין מ; зако́нчить рабо́ту в кратча́йший ~ פארענ־; דיקן די ארבעט אין מעשען פון גאָר א קורצער צייט; פארענדיקן די ארבעט וואָס גיכער; даю́ вам три дня ~у איך גיב אייך דרײַ טעג צייט; ~ истека́ет דער טערמין גייט אויס [ענדיקט זיך]; 2. *(предельный момент)* צײַט ז, דאָטע ז, טערמין מ; ~и платеже́й צאָל־טערמינען מ.; до ~а פּאַרן טערמין; на ~ אף א צייט; 3.: ~ом на [в]... אף א טערמין פון...; ◇ да́йте ~ גיט נאָר קומען די צייט; זאָל נאָר

сро́чн||о *нареч.* 1. דרינגלעך, דרינגעדיק, דרינגעוודיק; на́до ~о телегрази́ровать מע דארף דרינגעוו- עקסטרע; ~о [דרינגלעך, טיקף־אומיאד] טעלעגראפירן; ~о вы́звать врача́ דרינגעדיק [עקסטרע] ארויסרופן* א דאָק-; ~ость *ж* ז דרינגלעכקייט ז, דרינגעוודיקייט ז; ~ый טער; דרינגלעכער, דרינגעדיקער, דרינגעוודיקער; עקסטרע; *неизм.*; ~ая телегра́мма א דרינגלעכע [אן עקסטרע] טעלעגראָם; ~ый вы́зов ארויסרוף [אן עקסטרע]; 2. *(на определённый срок)* טערמינ־, טערמיניקער; ~ый вклад טערמיניקער אינלאָג

сруб *м* 1. *(действие)*: на ~ אף אויסהאקן; 2. *(избы и т. п.)* בערוועגעס־אופשטעל מ ־ן; *(колодца тж.)* צע־ברענע ז ־ס

сруба́ть *несов.*, **сруби́ть** *сов.* 1. *(ветви и т. п.)* אָפּ-; האקן; *(со всех сторон)* ארומהאקן; *(лес)* אויסהאקן; *(дерево)* אונטערהאקן; ~ го́лову קאָפּ דעם אָפּהאקן; 2. *(постройку)* (פון בערוועגעס) אופבויען

срыв *м* 1. *(действие)* ז אראָפּריסן; *перен. тж.* אונ־; ~ рабо́ты דאָס אונטערישן די ארבעט; 2. *(неудача)* ־ן מ דורכפאל

срыва́ть[1] *несов. см.* сорва́ть

срыва́ть[2] *несов. см.* срыть

срыва́ться *несов. см.* сорва́ться

срыть *сов.* צעווואלגערן; *(постройки)* אראָפּגראָבן*; **сря́ду** *нареч. разг.* נאָכאנאַנד

сса́дина *ж* ־ן מ דראפ, ראַץ; *(глубокая, кровоточащая тж.)* ווונד ז ־ן

ссади́ть[1] *сов.* 1. *(помочь сойти вниз)* אראָפּנעמען*, העלפן* אראָפּשטיגן [אראָפּניין]; 2. (*с поезда и т. п.*) ארויסזעצן; ~ безбиле́тного пассажи́ра ארויסזעצן דעם פאסאזשיר אָן א בילעט [דעם בלינדן פאסאזשיר]

ссади́ть[2] *сов. (кожу)* צעדראָפּען, צעראַצן; ~ себе́ ру́ки זיך צעדראָפּען די הענט

сса́живать[1] *несов. см.* ссади́ть[1]

сса́живать[2] *несов. см.* ссади́ть[2]

ссо́р||а *ж* ז קריג, ־ען ז קריגערײַ, מאכלויקעס; быть в ~е с *кем-л.* זיין* ב(א)רויגעז [צעקריגט] מיט עמעצן

ссо́рить *несов. (вин.)* (איינעם מיטן אַנדערן) צעקריגן, ארויסרופן* [גוירעם זיין*] א מאכלויקעס (צווישן); **~ся** *несов.* פירן א מאכלויקעס (צווישן זיך); קריגן זיך

ссо́хнуться *сов.* אינגעטריקנט, אינגעטריקענען, וועלן*

ссу́да *ж* ז האלוואָע; безвозвра́тная ~ אומצוריקער- לעכע האלוואָע

ссуди́ть *сов.*, **ссужа́ть** *несов.* (*вин. тв.*, *вин. дат.*) געבן* א האלוואָע (דאט.); ~ *кого-л.* деньга́ми געבן* עמעצן געלט (אויס)לייען*; ~ *кому-л.* де́ньги עמעצן א גמילעס־כיסעד

ссыла́ть *несов. см.* сосла́ть; **~ся** *несов. см.* сосла́ться

ссы́лк||а[1] *ж* (*наказание*) ז פארשיקונג; в далёкой ~е אין ווייטער פארשיקונג

ссы́лка[2] *ж* 1. *(указание)* ז פארוועג; 2. *(цитата)* ־ס ז ציטאַט; *(сноска)* ־ס ז פוסנאָטע

ссы́льный 1. פֿאַרשיקטער; 2. *в знач. сущ. м* פֿאַר-שיקטער м ··טע

ссы́пать *сов.*, ссыпа́ть *несов.* *אָפּשיטן; ~ зерно́ в мешки́ די טוועט אין זעק (אָפּ)שיטן* די

ссыпно́й: ~ пункт מ ־ן אָפּשיט־פונקט

ссыха́ться *несов. см.* ссо́хнуться

стабилиз||а́тор *м тех.* מ ־ס סטאביליזאַטאָר; ~а́ция *ж (действие)* סטאביליזירונג ll; *(состояние)* סטאביליזי־ ציע ll

стабилизи́рова||ть *сов. и несов.* סטאביליזירן; ~ курс валю́ты דעם קורס פון דער וואלוטע סטאביליזירן, אײַנשטעלן א פּעסטע וואלוטע; ~ться *сов. и несов.* סטאביליזירט ווערן*; це́ны ~лись סטאביליזירט ס׳זײַנען, ס׳האָבן זיך אײַנגעשטעלט פּעסטע, געווען די פּרײַזן פּרײַזן

стаби́льн||ость *ж* ll סטאבילקייט, ll שטאַנדהאפטיקייט; *(валюты и т. п.)* ll פּעסטקייט, ll סטאבילקייט; ~ый סטאבי́לער; ~ые уче́бники סטאבי́לע לערנביכער

ста́вень *м см.* ста́вня

ста́вить *несов.* 1. שטעלן(אויף); *(внутрь чего-л. тж.)* אַרײַנשטעלן; *(прислонить)* צושטעלן; ~ ребёнка на скамью́ שטעלן דאָס קינד אף דער באנק(אויף); ~ кни́ги в шкаф אַרײַנשטעלן די ביכער אין שאַפע; ~ ле́стницу к стене́ צושטעלן א לייטער צו דער וואנט; ~ посу́ду на стол שטעלן דאָס געשיר אפן טיש(אויף); ~ автомоби́ль в гара́ж שטעלן [אַרײַנפירן] דעם (אַרײַן)אוטאָמאָביל אין גאַראַש; ~ но́ги в тёплую во́ду אַרײַנשטעלן [אַרײַנטאָן*] די פיס אין וואַרעמער וואַסער; ~ телегра́фные столбы́ שטעלן טעלעגראַף־סלופּעס(אויף); ~ па́мятник שטעלן א דענקמאָל; 2. *(назначить для выполнения какой-л. работы)* שטעלן(אויף); *разг. (на какую-л. должность)* מאכן (פּאַר); ~ *кого-л.* к станку́ שטעלן עמעצן צום ווערקשטעל(אויף); ~ *кого-л.* бригади́ром מאכן עמעצן פאר א בריגאדיר; ~ охра́ну שטעלן א וואַך; 3. *(делать ставку — в азартных играх)* אײַן-שטעלן; (на *вин.*) (אף) שטעלן; ~ на пи́ковую да́му שטעלן אף דער מאַלקע שווארץ(אָן); ~ часы́ שטעלן דעם זייגער; ~ го́лос певцу́ שטעלן די שטים דעם זינגער(אויף); 5. *(устанавливать)* אויפשטעלן; ~ телефо́н שטעלן א טעלעפאָן; ~ ми́ны מינעס(צע); 6. *(банки, пиявки)* שטעלן; *(компресс и т. п. тж.)* צו-לייגן; 7. *(прикреплять)*: ~ подмётки לייגן זויל; ~ подкла́дку נעבן* אן אונטערשלאַק; 8. *(изображать на письме)* שטעלן; ~ то́чку שטעלן א פונקט; ~ отме́тку שטעלן א צייכן; 9. *разг. (строить)* אויפשטעלן; ~ избу́ שטעלן א באל אויפשטעלן א שטוב; 10. *(организовать)* אויפשטעלן; *(осуществлять)* שטעלן, מאכן; тут всё на́до ~ по-друго́му דאָ דארף מען אלצדינג אַנדערש אויפשטעלן; ~ о́пыты שטעלן [מאכן] עקספּערימענטן; 11. *(спектакль и т. п.)* שטעלן; *(о режиссёре тж.)* אויפֿירן; 12. *(приводить кого-л. в какое-л. состояние)* שטעלן(אויף); ~ *кого-л.* в нело́вкое положе́ние שטעלן עמעצן אין אויפֿן(אויף); ~ *кого-л.* в неблагоприя́тные усло́вия שטעלן עמעצן אין אומגינסטי־קע באדינגונגען; 13. *(выдвигать, предлагать)* שטעלן; ~ вопро́с на обсужде́ние שטעלן די פראגע אף [צום] באהאנדלען; ~ резолю́цию на голосова́ние שטעלן די רעזאָליוציע אף [צום] אָפּשטימען; 14.: ~ себе́ цель שטעלן פאר זיך א [דעם] ציל; ~ *что-л.* в вину́ *кому-л.* באשולדיקן עמעצן אין עפּעס, אויפווארפן* עמעצן עפּעס; ~ усло́вие ארויסרוקן [שטעלן ווי] א טנאי; ◇ ~ реко́рд שטעלן א רעקאָרד; ~ *кого-л.* в тупи́к אַרײַן-ברענגען* עמעצן אין א פאַרלעגנהייט; ~ те́сто פאַראָשטשי־נען [לאָזן* אויפֿגיין] (דאָס טייג); ~ маши́ну א ראָשטשינע, מאכן א; ~ *кому-л.* на вид עמעצן [פּירהאלטן*] אויפֿוויזן*; ~ всё на ка́рту שטעלן אלץ אין קאָן; его́ ни во что не ста́вят ער האָט בא קיינעם קיין שום ווערט ניט; ~ *что-л.* вы́ше всего́ פאַרן סאַמע אויקער האלטן*; ~ *кого-л.* на́ ноги שטעלן עמעצן אף די פיס באשטיין*

ста́вк||а[1] *ж* 1. *(оклад)* ס ־ ll סטאַווקע; тари́фная ~а לויט דער הענ־ טאַריף־סטאַווקע ll ־ס; по вы́сшей ~е סטאַווקע [דער מאקסימאַלער]; 2. *(в азартных играх)* מ ־ן אײַנשטעל; 3.: де́лать ~у на *кого-л.*, на *что-л.* שטעלן [אויסרעכענען] אף עמעצן, אף עפּעס

ста́вка[2] *ж воен.* מ ־ן שטאַב, ll סטאַווקע; ~ главноко-ма́ндующего די סטאַווקע פֿונעם הויפּטקאָמאַנדיר

ста́вк||а[3] *ж:* о́чная ~а *юр.* דאָס שטעלן אויג אף אויג; устро́ить *кому-л.* о́чную ~у с *кем-л.* שטעלן עמעצן אויג אף אויג מיט עמעצן

ста́вленник *м* מ ־ס א מענטש, עמעצנס קרעאטור

ста́вня *ж* מ ־ס לאָדן

ставри́да *ж (рыба)* סטאַווריד ll

стадио́н *м* מ ־ען סטאַדיאָן

ста́дия *ж* ll ־ס סטאַדיע; ~ разви́тия אנטוויקלונג(ס)־ ־סטאַדיע ll ־ס

ста́дный סטאַדע־; ~ инсти́нкт מ סטאַדע־אינסטינקט

ста́до *с* 1. ll ־ס סטאַדע, ll ־ס טשערעדע; ~ коро́в טשערעדע בהמות; 2. *тк. ед. ч. (количество животных)* מ קאָפּ־באשטאנד

стаж *м* 1. *(продолжительность работы, деятельности)* מ סטאַוש; пятиле́тний ~ סטאַוש פֿינפיאָריקער; трудово́й ~ מ סטאַוש־ארבעט; парти́йный ~ ־סטאַוש מ פּאַרטיי־; 2. *(прохождение практики)* ll סטאַושירונג, מ סטאַוש; проходи́ть ~ סטאַושירן, דורכגיין* פּראַקטיק

стажёр *м* מ ־ן, סטאַושאָר מ ־ן פּראַקטיקאַנט; ~ка *ж разг.* ll ־ס, סטאַושאָרקע ll ־ס פּראַקטיקאַנטקע

стажи́ровать *несов.*, ~ся *несов.* סטאַושירן, דורכגיין* פּראַקטיק

стажиро́вк||а *ж* ll סטאַושירונג, ll (־צייט)פּראַקטיק; проходи́ть ~у סטאַושירן, זײַן* אף סטאַושירונג

ста́йер *м спорт.* מ ־ס סטײַער; *(в беге тж.)* לויפער מ = ווייט־

ста́йерск||ий סטײַערשער; ~ая диста́нция א סטײַערשע דיסטאַנץ

стака́н *м* (מצ. גלעזער) ll גלאָז; ~ ча́ю א גלאָז טיי

сталева́р *м* = מ שטאָלקאָכער

сталелите́йный: ~ заво́д מ ־ען שטאָל־זאוואָד, שטאָל־גיס־זאוואָד מ ־ן

сталеплави́льный: ~ заво́д מ ־ן שטאָלשמעלץ־זאוואָד

сталепрока́тный: ~ цех מ ־ן שטאָלוואלץ־צעך

ста́лкивать(ся) *несов. см.* столкну́ть(ся)

сталь *ж* מ שטאָל; нержаве́ющая ~ ניט־זשאָווערנדי־ קער שטאָל

стальн||о́й שטאָל־; *(сделанный из стали)* שטאָלע־ נער; *после сущ.; перен.* פון שטאָל; ~ы́е אײַזערנער;

ре́льсы שטאָל־טרעסט מ ~о́й трест שטעטיזע, שטאמיזע ז ~ы́е му́скулы מוסקולן, מוסקולן ווי שטאָל; ~а́я во́ля אײַזערנער ווילן; 2. *(о цвете)* שטאָלקאָ-

стаме́ска *ж* שטעמפּ־אײַזן ז ־ס

стан[1] *м (туловище человека)* שטאלט מ, פיגור ז

стан[2] *м* 1. *(стоянка полевых бригад)* סטאן מ ־ען; полево́й ~ פֿעלד־סטאן מ ־ען; 2. *(воюющая сторона)* לאגער מ; *перен. тж.* מאכט ז ־ס

стан[3] *м тех.:* прока́тный ~ וואלצווערק מ = ==

станда́рт *м* 1. סטאנדאַרט מ ־ן; на у́ровне мировы́х ~ов אונטשפּרעכיק דעם וועלטניוואָ; 2. *перен.* שאבלאָן מ ־ען

стандартиза́ция *ж* סטאנדארטיזירונג ז; *перен. тж.* שאבלאָניזירונג ז

стандартизи́ровать *сов. и несов.* סטאנדארטיזירן; *перен. тж.* שאבלאָניזירן

станда́ртн||ый סטאנדאַרטנע(ר), סטאנדאַרטער, סטאנ- ־דאַרט; *перен. тж.* שאבלאָנישער; ~ый разме́р סטאנ- ־דאַרט־מאָס ז ־ן; ~ые дома́ סטאנדאַרט(נ)ע הײַזער; ~ый отве́т א סטאנדאַרטנער [א שאבלאָנישער] ענטפער

стани́на *ж (машины и т. п.)* פלאטפאָרמע ז ־ס, געשטעל ז ־ן

стани́ца *ж (казачья)* סטאניצע ז ־ס

станко́в||ый 1. *тех.* ־וועַרקשטעל(ן); ~ое обору́дование ז וועַרקשטעל־אויסשטאטונג ז; 2. *воен.:* ~ый пулемёт שוועַרער קוילנווארפער מ ־ס פּער; 3.: ~ая жи́вопись ז געשטעל־מאָלערײַ

станкостро||е́ние *с* ז וועַרקשטעל(ן)־בויונג; ~и́тельный ־וועַרקשטעלבוי־ ז; ~и́тельный заво́д ־זאוואָד מ ־ן

станови́ть(ся)[1] *несов. см.* стать[1] 1, 2, 3, 4, 5

станови́ться[2] *несов. см.* стать[2] 1

станови́ться[3] *несов. см.* стать[3] 2

становле́ни||е *с* ז פֿאָרמירונג, ז אויסבילדונג, ז וועַרן; ~е хара́ктера די פֿאָרמירונג פֿונעם כאַראַקטער; ~е мировой систе́мы социали́зма די אויסבילדונג פֿון אַן אלוועלטלעכער סיסטעם פֿון סאָציאליזם; в проце́ссе ~я אינעם פּראָצעס פֿון וועַרן

стано́к *м* 1. ־וועַרקשטעל מ ־ן; тка́цкий ~ וועַבשטול מ ־ן; строга́льный ~ (מצ. ־בענק) ז הוֹבלבאנק; 2. *(у оружия)* ־ן ז געשטעל

стано́чник *м* = ־וועַרקשטעל־ארבעטער מ

ста́нсы *мн. лит.* סטאנסן מצ

станцио́нн||ый ־סטאַנציע; פֿון דער סטאַנציע *после сущ.;* ~ая платфо́рма ז ־ס פּלאַטפאָרמע, די פלאט־סטאַנציע־ פֿאָרמע פֿון דער סטאַנציע

ста́нци||я *ж* ז ־ס סטאַנציע; железнодоро́жная ~я ז ־ס קנופּ־סטאַנציע; узлова́я ~я ז ־ס באַן־סטאַנציע; нача́льник ~и דער נאַטשאַלניק פֿון דער סטאַנציע, ־סטאַנציע־שעף מ ־ן; телефо́нная ~я טעלעפֿאָן־סטאַנציע ז ־ס; о́пытная ~я *с.-х.* ז ־ס פֿרוי־סטאַנציע

ста́пель *м* ז ־ן, סטאַפּל מ ־ס שיפֿבוי־געשטעל

ста́птывать *несов. см.* стопта́ть

страда́ние 1. *(усердие)* פלײַס מ; проявля́ть в рабо́те ~ ארויסווײַזן* פלײַס אין דער אַרבעט; 2. *обыкн. мн. (усилие)* ז ־ען באמיִנג, ז אָנשטרענגונג, ז אָנשטרענגען

страда́тель *м* = מ גאָלדגרעבער, = מ גאָלדזוכער

страда́тельн||о *(прилежно)* מיט פלײַס, מיט פֿלײַסיק; *(тщательно)* גוט°, אָרגפֿעליק°, ~о гото́вить уро́ки גרייטן [מיט האַסמאָדע] די לימודים מיט פלײַס; ~о мыть ру́ки [וואַשן* [אָרגפֿעליק°] גוט°; ~о избега́ть *чего-л.* עפּעס ווי ווײַט מעגלעך אויסמײַדן*; ~ость *ж* פלײַסיקײט ז, אָרגפֿעליקײט ז, געטרײַקײט ז; *(тщательность)* מיִא- ~ый 1. *(прилежный)* פלײַסיקער; *(трудолюбивый)* מער; ~ый учени́к א פלײַסיקער שילער (א שילער), א, מאַסמיד; 2. *(тщательный; свидетельствующий о стара́нии)* א געפלײַסטע [א גע- טרײַ] אַרבעט; ~ая рабо́та געפלײַסטער

страда́||ться *несов.* 1. *(проявлять старательность)* מײַן זיך; *(быть старательным)* זײַן* פלײַסיק; учени́к о́чень ~ется דער שילער איז פלײַסיק דער שילער, דער שילער לערנט זיך מיט האַסמאָדע, געטרײַ דער שילער; 2. *(+ инф.; стремиться)* באמיִן זיך, סטאַרן זיך; ~ться вы́играть вре́мя סטאַרען זיך געווינען צײַט

страде́йшин||а *м* דער עלטסטער; Сове́т ~ דער ראט פון די עלטסטע

страде́ть *несов.* 1. [עלטער, געעלטערט]* ווערן; אלט [עלטערן זיך; 2. *тк. несов. (устаревать)* פֿאַרעלטערט ווערן*

стра́рец *м* (מצ. זקיִנים) מ ־ן, זאָקן

страде́ющий זיך־עלטערנדיקער

стари́к *м* 1. (מצ. זקיִנים) מ ־טע, אַלטער; זאָקן מ (מצ. זקיִנים); אַלטער מאן; 2. *мн. (мужчины и женщины)* אַלטע מצ, אַלטע מענטשן [לײַט]

старико́вский זקיִנישער

старин||а́ *ж* 1. *(прошлое)* ז אַלטע, אמאָליקע ז, אמאָל מ; в ~у́ אין אמאָל-, אמאָליקע צײַטן [יאָרן]; 2. *(старинные вещи)* ליקע יאָרן; 3. *разг. обыкн. (обращение)* אַלטער מ, פּעטערל ז; ◇ тряхну́ть ~о́й דערמאָנען זיך אין די יוגנג יאָרן

стари́нк||а *ж:* по ~е אפן אלטן אויפן; ווי אמאָל

стари́нн||ый 1. פֿאַרצײַטיקער, אמאָליקער, אַלטער, אַלטצײַטישער; *(устаревший тж.)* אַלטפֿרעַנקישער; ~ый обы́чай א פֿאַרצײַטיקער מינהג; ~ая ме́бель אנטיקווַאר מעבל; 2. *(давнишний)* אַלטער, לאַנגאָניקער; ~ый друг אַן אַלטער [א לאַנגאָניקער] פֿרײַנט

ста́рить *несов.* עלטער, אַלטער מאכן; ~ся *несов.* עלטער ווערן*, אלט ווערן*

старичо́к *м* ־קע מ, אַלטיטשקער

старожи́л *м* (מצ. טוישעוו) מ, אלטעזעסענער ־נע מ

старомо́дный אלטמאָדישער; *(о человеке)* אלטפֿרעַנקי- שער

старообра́зный פֿאַרעלטערטער

старославя́нский: ~ язы́к אלטסלאַווישע שפּראַך, אלטסלאַוויש ז

ста́роста *м* ־ס סטאַראָסטע מ; ~ кла́сса קלאַס־סטא- ראָסטע מ ־ס

ста́рост||ь *ж* 1. ז עלטער; к ~и, под ~ь אף שוין; שוין אין די עלטערע יאָרן, דער עלטער; ~ь берёт своё די עלטער לאָזט זיך פֿילן; 2. *(ветхость, изношенность)* ז אַלטקײט; ◇ на ~и лет אף דער עלטער; ~ь не ра́дость אלט זאָל מען ווערן, אָבער ניט זײַן

старт *м* 1. *спорт.* סטאַרט מ; *(место тж.)* סטאַרט־ לאָזן* סטאַרטירן; взять ~ ־ליניע ז; дать ~

выходи́ть на ~ סטארטירן* גיין; 2. *ав.* סטארט, אופּלי מ; ◇ на ~! צום סטארט!

стáртер *м спорт., тех.* סטאַרטיאָר מ ־ן, סטאַרטער מ ־ס

стартовáть *сов. и несов.* סטארטירן

стáртов||ый סטאַרט־; ~ый сигнáл סטאַרט־סיגנאל מ ־ן; ~ая дорóжка סטאַרט־סטעזשקע ווּ ־ס; ~ая плóщáдка (מצ. ־פלעצער) סטארטיר־פלאץ מ

старýх||а *ж* = ווּ אַלטע פרוי, זקיינע ווּ ־ס, אַלטע; ~шечий פון א זקיינע *после сущ.*; ~шечий платóк פאטשיילע פון א זקיינע; ~шка *ж* = ווּ אַלטיטשקע, זקיינע ווּ ־ס

стáрческий זקיינישער; *мед. тж.* סענילער

стáрш||ий 1. *(по возрасту)* עלטערער; *(из всех)* עלטסטער; ~ий брат דער עלטערער ברודער; *(из всех)* דער עלטסטער ברודער; 2. *(по положению)* עלטערער, העכערער; אויבער־; ~ий нача́льник א העכערער־; ~ий ма́стер כערער נאטשאלניק [שעף] אויבער־מיסטער; ~ий нау́чный сотру́дник וויסנשאפט־ן עלטערער; 3. *(о классах, курсах и т. п.)* לעכער מיטארבעטער; для дете́й ~его шко́льного во́зраста פאר עלטערע שילער; 4. *(по давности)* עלטערער, פריער־; 5. *в знач. сущ. м (глава)* עלטסטער מ ־טע

старшина́ *м воен., мор.* סטארשינאָ מ ־ען

старшинств||ó *с:* по ~ý 1) *(по возрасту)* לויטן עלטער; 2) *(по званию, положению)* לויטן ראנג

стáр||ый 1. °אַלטער; ~ая жéнщина פרוי °אן אַלטע; ~ый долг כויוו °אן אַלטער אן אַלטע; ~ая исто́рия געשיכטע [מיסע]; она́ сли́шком ~á для ро́ли принцéссы זי איז צו אלט פאר דער ראָל פון א באַס־מאַלקע; он уж сли́шком ~ рабóтать [для рабóты] в по́ле ער איז שוין אלט, ער זאָל קיינמאל ארבעטן אין פעלד; 2. *(бывалый, опытный)* °דערפאַרענער, אַלטער; ~ый боéц אן °אַלטער [א דערפאַרענער] שלאַכטמאן; 3. *(прежний)* פריערדיקער, אַלטער; на ~ой кварти́ре אין דער אַל־; 4. *(прошлый)* דירע [אין דער פריערדיקער] טער; *(прошлый)* פארגאנגענער, אמאַליקער, °אַלטער; в ~ое вре́мя אין °די אַלטע [די אמאַליקע] צייטן [יאָרן]; ~ые мéтоды °מעטאָדן אַלטע; 5. *в знач. сущ. с* דאָס אַלטע; *(прежнее)* דאָס געוועזענע, דאָס אמאַליקע; борьбá нóвого со ~ым דער קאמף צווישן אלט און נייַ; забýдем ~ое לאָמיר פארגעסן דאָס געוועזענע־; לאָמיר פארגעסן דאָס געוועזענע, וואָס געווען איז זענע; ◇ челове́к ~ого зака́ла א מענטש פונעם אלטן שניט; Стáрый свет (דער עולם הישן (אויי־ די אלטע וועלט; по ~ому сти́лю לויטן אלטן סטיל [לויט (סטער אמעריקע; ~ и млад יונג און אלט, [דער אַלטער צייטרעכענונג; ~ый друг ле́гче нóвых двух קינד־און־קייט־ איין אַל־

старьё *с собир. разг.* אַלטע זאכן, אַלטווארג; *(старая одежда)* שמאַטעס מצ. טראַנטעס מצ.

старьёвщи́к *м* אַלטווארגער מ ־ס; *(торговец старой одеждой)* שמאַטניק מ ־עס

стáскивать *несов. см.* стащи́ть 1, 2

стáтика *ж* סטאַטיק ווּ

статúст *м* סטאַטיסט מ ־ן

статúст||ик *м* = סטאַטיסטיקער מ; ~ика *ж* סטאַטיס־; ~и́ческий סטאַטיסטישער ווּ טיק

стати́ческий סטאַטישער

стáтный *тж. неизм.*, שלאַנקער (ר)שלאַנקע

стáтор *м тех.* סטאַטאָר מ ־ס

стáтус *м* סטאַטוס מ ־ן

стáтус-кво *м нескл.* סטאַטוס־קוואָ מ

статýт *м* סטאַטוט מ ־ן, טאקאָנעס מצ.

статуэ́тка *ж* סטאטועטקע ווּ ־ס

стáтуя *ж* סטאַטוע ווּ ־ס

стать[1] *сов.* 1. *(расположиться стоя)* שטעלן(אויפֿ); ~ у стены́ זיך בא דער וואנט שטעלן(אויפֿ); ~ в о́чередь זיך אין דער ריי שטעלן(אויפֿ); ~ лицóм к све́ту שטעלן זיך מיט פּאָנעם צו דער זון; 2. *(приступить к какой-л. деятельности)* שטעלן זיך, אַרבעטן*; אָנהייבן*; ~ к станкý זיך צום ווערקשטעל שטעלן, אָנהייבן* אַר־; ~ на стрáжу בעטן באם ווערקשטעל שטעלן זיך אף; 3. *(разместиться):* ~ ла́герем דער וואָך; 4. *(встать)* שטעלן זיך(אופֿ); он не мог ни ~ ни сесть ער האָט ניט געקענט ניט אופשטעלן זיך, ניט אויפֿקומען; ~ на колéни קני שטעלן זיך אף די; ~ на цы́почки שטעלן זיך אף די שפּיץ פֿינגער; 5. *перен.:* ~ в оппози́цию к *кому-л.* נעמען* א קעגנערישע פּאָזיציע צו עמעצן*; ~ в у́ровень с ве́ком זיך גיין באַנאָנד מיט דער עפּאָכע; 6. *(остановиться)* די פערד זענען געבליבן שטיין, האָבן זיך אָפּגעשטעלט; мото́р стал דער מאָטאָר האָט זיך (אָפּ)געשטעלט; река́ ста́ла דער טייך האָט זיך געשטעלט; часы́ ста́ли דער שטעלן זיך; ◇ ~ во главе́ *чего-л.* נעמען* זיך בערשט [אין שפּיץ] פון עפּעס; ~ в по́зу נעמען* זיך אפּן פּאָזע; ~ на лы́жи פּאָזע; ~ на лёд גלייטשערס; ~ на учёт נעמען* זיך אפּן דיספּאָנט; ~ на я́корь שטעלן זיך צו דער מאכט; ~ у вла́сти

стать[2] *сов.* 1. *(сделаться)* ווערן*; ~ учи́телем ווערן* א לערער; ста́ло хо́лодно איז געוואָרן קאלט; мне ста́ло стра́шно איז מיר אָנגעפאלן א פּאָזע; 2. (+ *инф.; начать*) אָנהייבן*; ребёнок стал звать ма́му דאָס קינד האָט אָנגעהויבן רופן די מאַמע; ста́ло света́ть איז אָנגעהויבן שאַרײַן אף טאָג; 3. *(с отрицанием):* не ста́ну его́ угова́ривать כ׳וועל אים ניט גיין אויב, הייסט עס, איר אינערעדן; ◇ ста́ло быть *вводн. сл.* אזוי; ста́ло быть, вы не согла́сны? הייסט עס, איר זייט ניט מאַסקים?

стать[3] *сов.* 1. *(с тв.; произойти)* ווערן*, געשען*; что с ним ста́ло? וואָס איז מיט אים געשען?; 2. *(оказаться в наличии)* ווערן*; ста́ло бóльше автомоби́лей ס׳איז געוואָרן מער אוטאָמאָביל; не ста́ло боло́т ס׳איז ניט געסטיען די זומפן, געוואָרן אויס זומפן

стат||ь[4] *ж разг. (телосложение)* שטאַלט מ; ◇ под ~ь 1) *(подобен чему-л.)* ווי; געליכן צו; 2) *(в соответствии):* быть под ~ь *кому-л., чему-л.* זיין* צוגעפאסט; פאס(ט)ן זיך פאר עמעצן, צו עפּעס; с како́й ~и? וואָס עפּעס (אינמיטנדערינען)?; с како́й ~и я оста́влю рабóту? וואָס עפּעס אינמיטנדערינען וועל איך וואַרפן די ארבעט?

стáться *сов. разг.:* что с ним ста́лось? וואָס איז מיט אים געשען [געוואָרן]?; мóжет ~ ס׳קאָן זיך מאכן, ס׳קאָן זיין

стать||я *ж* 1. ־ען ארטיקל מ; 2. *(раздел)* ־ן ארטיקל מ; 3. *(бюджета)* ־ן פונקט מ; ~и́ дохóда ־ען האכנאָסע־ארטיקלען מצ.; 4. *(дело, занятие)* -גע, ־ן אינייען מ (מצ. איניאָנים), שעפט ז; *(отрасль)* -אָפּ,

צווייג מ ־ן; ◇ по всем ~ям אין לויט אלע סימאַנים, דאָס איז א באזונדערע זאַך אָבער הינזיכטן

стаха́нов||ец *м* סטאכאַנאָווץ מ ־וצעס..; ~ский סטאכאַנאָווישער

стациона́р *м* סטאציאָנאַר מ ־ן; ~ный סטאציאָנאַרער

стача́ть *сов.* צונויפנייען, צונויפשטוקעווען, צונויפשלעפן; ~ сапоги́ אופנייען [אופשטעלן] א פּאָר שטיוול

ста́чечн||ый שטרייק־; ~ый комите́т שטרייק־קאָמיטעט

~ое движе́ние ו שטרייק־באווועגונג

ста́чка *ж* שטרייק מ ־ן

стащи́ть *сов.* 1. אראָפּשלעפּן*; אראָפּציען*; *(силой)* צונויפשלעפּן; 2. *(в одно место)* צונויפשלעפּן; 3. *разг. (украсть)* צולאקכענען, צושלעפּן

ста́я *ж* 1. *(птиц)* שטאָטע ו־ס; *(волков)* סטייע ו־ס; 2. *перен. (людей)* כאָפּטע ו־ס; ~ туч א הויפן וואָלקנס

ста́ять *сов.* צעגיין*, צעגאנגען ווערן*

ствол *м* 1. *(дерева)* שטאם מ ־ן; 2. *(оружия)* רער ו ־ן

ство́рк||а *ж (ставней)* פליגל מ ־ען; *(дверей)* האלב־ טירל ז ־ער

стеари́н *м* סטעאַרין מ; ~овый סטעאַרין־; *(сделанный из стеарина)* סטעאַרינענער

сте́бель *м* שטענגל ז ־ער

стёган||ый געשטעפּטער; ~ое одея́ло א געשטעפּטע קאָלדרע

стега́ть[1] *несов. (прошивать)* שטעפּן; ~ одея́ло שטעפּן א קאָלדרע

стега́ть[2] *(хлестать)* שמייסן*

стегну́ть *сов. однокр.* א שמייס טאָן*; ~ ло́шадь א שמייס טאָן* דאָס פערד

стежо́к *м* (мн. ..שטעך) שטאָך (נאָדל)ז מ; ~ (машины) שטעפ מ

стека́ть *несов.* 1. *см.* стечь; 2. *(о ручье, о реке)* אראָפּפליסן; ~ся *несов. см.* сте́чься

стекло́ *с* 1. *(материал)* גלאָז ז; *(в раме и т. п.)* גלאָז ז ־ן; *(очков)* גלעזל ז ־ער; под ~м אונטער גלאָז; 2. *(в окне)* שויב ו ־ן, שויב ו־ס, טאָפליע; 3. *собир.* גלאָז־; ◇ увеличи́тельное ~ פארגרעסער־גלאָז ז; ווארג ז

стекловй́дный גלאָזאַרטיקער

стекловолокно́ *с собир.* גלאָזפּעדעם מץ.

стеклодув *м* = גלאָזבלאָזער מ

стёклышко *с (очков)* גלעזל ז ־ער; *(осколок)* שטיקל גלאָז; ◇ чи́стый, как ~ ווי א שפּיגל [ווי ריין גלאָז]

стекля́нн||ый *прям. и перен.* גלעזערנער; ~ая ва́за א גלעזערנע וואָזע; ~ый взгляд בליק א גלעזערנער; ◇ ~ая бума́га גלאָזפאפּיר ז

стекля́рус *м* גלאָזפערל מץ.

стеко́ль||ный גלאָז־; ~ный заво́д גלאָז־הוטע ו ־ס, גלאָז־אינדוסט; ~ная промы́шленность גלאָז־זאוואָד מ ־ן; ~щик *м* = גלעזער מ ריע ו

стели́ть(ся) *несов. разг. см.* стла́ть(ся)

стелла́ж *м* 1. *(для книг и т. п.)* סטעלאַש מ ־ן, פּאָליצעס מץ.; 2. *(для хранения чего-л. в стоячем положении)* געשטעל ז ־ן

сте́льк||а *ж* סטעלקע ו ־ן, בראַנדזויל ו־ס; ◇ пьян как ~а, пьян в ~у שיקער ווי לאָט, טויט־שיקער

сте́льная: ~ коро́ва א קעלביקע קו

сте́лющийся באַרדישער

стемне́||ть *сов. безл.* פינצטער ווערן*, טונקל°, уже́ ~ло ס׳איז שוין פינצטער [טונקל°] געוואָרן

צונעפאלן די נאכט

стен||а́ *ж* 1. (мн. ווענט) ו וואנט; *(ограда из камня тж.)* מויער ו ־ן; придви́нуть стол к ~е́ צורוקן דעם טיש צו דער וואנט; сте́ны кре́пости די פעסטונג־מויערן, אינ(ע)וויניק אין די ווענט פון דער שול, אין דער שול; вне ~ שקו́лы אויסער דער שול; 3. *тк. ед. ч. перен.* ו וואנט; ~а́ недове́рия א וואנט פון אומצוטרוי; ◇ в четырёх ~а́х сиде́ть 1) *(не выходить)* זיצן* פארשפּאַרט אין די אָפּזונדערן זיך; 2) *(не общаться ни с кем)* אין די אייגענע דאלעד־אמעס אופּשטיין* ווי קריכן* אף די גלעכער ווענט; лезть на ~у איין מענטש; как за ка́менной ~о́й ווי הינטער אן אײַזערנער וואנט

стенгазе́та *ж* (стенна́я газе́та) וואַנטצײַטונג ו ־ען

стенд *м* 1. סטענד מ ־ן; 2. *тех.* (мн. בענק..) פּרוּווּבאנק ו

сте́нк||а *ж* 1. וועגטל ז ־ער; 2. *обыкн. мн. (оболочка)* וועגטלעך מץ; ~и кровено́сных сосу́дов די וועג־ גימ־לעך פון די בלוטגעפעסן

נאסטיק־וועגטל ז ־ער

стенн||о́й וואנט־; ~ы́е часы́ וואַנטזייגער מ ־ס; ~о́й шкаф וואַנטשאפע ו־ס; ~а́я газе́та וואַנטצײַטונג ו ־ען

стенограф||мма *ж* סטענאָגראַם ו ־ען; ~фи́ровать *сов. и несов.* סטענאָגראפירן; ~фи́ст *м* סטענאָגראפיסט מ ־ן; ~фи́стка *ж* סטענאָגראפיסטקע ו ־ס; ~фи́ческий סטענאָגראַפישער; ~фия *ж* סטענאָגראַפיע ו

стенокарди́я *ж мед.* סטענאָקאַרדיע ו; זשאבע ו *разг.*

сте́ньга *ж мор.* שפּיצמאסט ו ־ן

степе́нн||о *нареч.* געזעצט, סאָלידע; ~ость *ж* געזעצטקייט ו, סאָלידקייט ו; ~ый *(о человеке)* געזעצטער, סאָלידער; *(о манерах, речи тж.)* מעיושעווודיקער

сте́пен||ь *ж* 1. גראד מ, מאָס ו ־ן; ~ь то́чности вычисле́ний די מאָס [דער גראד] פינקטלעכקייט פון; до изве́стной ~и ביז א געוויסן גראד, אויסרעכענונגען; в доста́точной ~и ביז א געוויסער מאָס; в до́лжной ~и נדיק)ער מאָס); в значи́тельной ~и אין א גרויסער גראד; 2. *(разряд, категория)* מאדרייגע ו; дипло́м второ́й ~и א דיפּלאָם פון דער צווייטער מאדרייגע; Орден Оте́чественной Войны пе́рвой ~и דער אָרדען פון דער פאָטערלענדישער מילי־ טערי; 3. *(учёное звание)* שטופּע ו; учёная ~ь кандида́та истори́ческих нау́к די וויסנשאפטלעכע שטופּע קאנדידאט פון היסטאָרישע וויסנשאפטן; 4. *мат., грам.* גראד מ ־ן; возвести́ в пя́тую ~ь דערהייבן* אין פינפטן גראד; ◇ ~ь родства́ די מאָס קרוֹוועשאפט; в вы́сшей ~и העכסט; в вы́сшей ~и тала́нтливый העכסט טאלאנטירטער; ни в мале́йшей ~и אין דער מינדסטער מאָס נישט

степн||о́й סטעפּ־; *(свойственный степи тж.)* סטעפּיגראָ שער; ~а́я полоса́ ו סטעפּוואָנע; ~а́я трава́ סטעפּגראָז ז; ~а́я ширь פּונעם סטעפּ ראַכווע; ~о́й во́здух די סטעפּישע לופט

степь *ж* סטעפּ מ ־עס

стервя́тник *м* 1. *(птица)* נעווי֫לע־גיער מ ־ס; סטערוויאָטניק מ ־עס *разг.*; 2. *перен.* סטערוויאָטניק מ ־עס

стереокино́ *с нескл.* סטערעאָ־קינעמאטאָגראף מ

стереоме́трия *ж* וו סטערעאָמעטריע

стереоско́п *м* סטערעאָסקאָפּ מ ־ן

стереоскопи́ческ||ий סטערעאָסקאָפּישער; ~ое изображе́ние סטערעאָ־סקאָפּיש בילד; א סטערעאָסקאָפּיש קינעמאטאָגראף

стереоти́п *м* סטערעאָטי֫פּ מ ־ן; **~ный** סטערעאָטי֫פּי־שער; *перен. тж.* שאבלאָנישער; ~ная фра́за א שאבלאָ־נישע פראָזע

стереофи́льм *м* א סטערעאָסקאָפּישער פילם

стереофони́ческий סטערעאָפאָנישער

стере́ть *сов.* 1. *(пыль и т. п. с чего-л.)* אָפּווישן, ארא֫פּווישן; 2. *(написанное и т. п.)* אָפּרײַבן*, אָפּמאַקן; 3. *(повредить кожу)* זיך אָנרײַבן*; ~ но́гу אָנרײַבן* זיך; ~ с лица́ земли́ פון דער ערד אָפּווישן; ~ *кого-л.* в порошо́к מאַכן פון עמעצן אש און אָפּאַרעך; ~ся *сов.* 1. *(счиститься)* זיך אָפּווישן; 2. *(о написанном)* זיך אָפּרײַבן*; 3. *(износиться, сгладиться)* זיך אָפּרײַבן*; 4. *перен.*: ~ся в па́мяти פֿאַרגעסט ווערן* פֿונעם זיקאָרן

стере́чь *несов.* 1. *(охранять)* אָפּהיטן*; *(кого-л.)* בא־וואַכן; 2. *(подстерегать кого-л.)* לאָקערן, אויסקוקן (נאָך, אַף)

сте́ржень *м* 1. שטאנג מ ־ען; שטענגל ז ־ער; 2. *перен.* וו דער סאָמע עצעם, הויפּט־אַקס

стерилиза́ция *ж* וו סטעריליזי֫רונג

стерилизова́ть *сов. и несов.* סטעריליזי֫רן

стери́льный סטערי֫לער

сте́рлинг *м:* фунт ~ов דער פונט סטערלינג; ~овый: ~овая зо́на וו סטערלינג־זאָנע

сте́рлядь *ж зоол.* מ ־ן סטערלעט

стерпе́ть *сов.* 1. *(боль, обиду и т. п.)* אויסלי֫דן*, אי֫בערטראָגן*; 2. *(сдержаться):* не ~ ניט אויסהאלטן*, ניט קענען* (מער) פאַרטראָגן

сте́рт||ый אָפּגעריבענער; *(о написанном тж.)* אָפּגע־מעקטער; ~ая моне́та אן אָפּגעריבענע מאטבי֫ע

стеснё́н||ие *с* 1. *(действие)* וו פֿאַרשמעלערונג; 2. *(ограничения)* וו צוימונג; מצ. באשרענקונגען; 3. *(затруднённость дыхания)* ז קלעמניש; 4. *(неловкость)* וו קיטע; געצוווּנגענקיט; испы́тывать ~е פילן זיך ניט רעדן* ניט שמעקדיק זיך פרי; говори́ть без ~я

стеснё́нн||ый 1. *(о дыхании)* פֿאַרשווע֫רט, פֿאַר־האלטענער; *(о движениях)* געצוווּנגענער; 2. *(затруднительный)* שווערער, געצוווּנגענער; в ~ых обстоя́тельствах אין א שווערער [געצוווּנגענער] לאגע

стесни́тельн||ость *ж* וו שמעווּדיקייט; ~ый 1. *(ограничивающий свободу)* באשווע֫ריקנדיקער; 2. *уст. см.* стеснённый 2; 3. *(застенчивый)* שמעווּדיקער; ~ый челове́к א בוישעס־, א שמעווּדיקער מענטש

стесн||и́ть *сов.* 1. *(лишить простора)* שמעלער מאכן, פֿאַרשמע֫לערן, באשרענקען, באגרענעצן (ער) מאכן; *перен.* צוענגען; 2. *(заставить потесниться)* שטערן, ענג מאכן; в но́вой кварти́ре никто́ вас не ~и֫т אין דער ניי֫ער ווינונג וועט אײַך קיינער ניט ענג מאכן [ניט שטערן]; 3. *(лишать свободы действий)* בינדן*, פֿאַנ־, פֿילן א דויכעק [זײַן* טען; быть ~ённым в сре́дствах אין געלט [געלטן]; ~и́ть *чью-л.* свобо́ду שטערן עמעצן; 4. *(лишить непринуждённости)* זשענירן; באלעמטיקן; 5. *(сдавить)* צוזאַמדריקן, פֿאַרקווע֫טשן; 6. *(горло, грудь)* צוזאַמדריקן זיך, פֿאַרקלעמען, פֿאַרדריקן; ~и́ться *сов.* 1. צוזאַמדריקן זיך, פֿאַרשווע֫ריקט ווערן*; 2. *(о дыхании)* צוזאַמפֿשפּאַרן זיך; *(о сердце, о груди)* פֿאַרהאלטן ווערן*; פֿאַרדריקט ווערן*, ווערן*

стесня́ться *несов.* 1. *см.* стесни́ться; 2. *(испытывать смущение)* שעמען זיך, זשעמי֫רן זיך; ~ *кого-л.* שעמען זיך פֿאַר עמעצן; не стесня́йтесь! שעמט זיך ניט!; ни́ט אי֫בערקלײַבן* קיין זיך פרײַ!; он не стесня́ется в вы́боре средств ס׳זשמינען זיך וועגן אַלע מי֫טלען

стетоско́п *м мед.* מ ־ן סטעטאָסקאָפּ

стече́ние *с* 1. *(рек)* מ צוזאַמפֿלוס, מ צוזאַמפֿגוס, דאָס צוזאַמפֿליי֫ן; 2. *(скопление)* מ צוזאַמפֿלוס; צוזאַמפֿגיסן זיך; 3. *(совпадение)* מ צוזאַמפֿאל; ~ обстоя́тельств א צוזאַמפֿאל פון אומשטאנדן

стечь *сов.* אראָפֿרינען*; *(по каплям тж.)* אראָפּקאַפּן־, פֿאַנ, צוזאַמפֿגיסן*, צוזאַמפֿליסן* זיך; ~ся *сов.* 1. *(о реках)* צוזאַמפֿליסן* זיך, צוזאַמפֿליצן זיך; 2. *(о людях)* צוזאַמפֿליסן* זיך

стилиз||а́ция *ж* 1. *(действие)* וו סטיליזי֫רונג; 2. *(произведение)* וו ־ס סטיליזי֫אציע

стили́ст||ика *ж* וו סטיליסטיק; ~и֫ческий סטיליסטישער

стил||ь[1] *м* מ ־ן סטי֫ל; романти́ческий ~ראָמאַנטי־שער סטי֫ל; в ру́сском ~е אין רוסישן סטי֫ל; ~ь ба́рокко *архит.* מ באראָקאָ־סטי֫ל; ~ь руково́дства דער סטי֫ל [דער מעטאָד] פון אָנפירונג; пла́вать ~ем брасс שוויי֫מען* אין בראַס־סטי֫ל; э́то не в моём ~е דאָס איז ניט מײַן גאנג [נוסח, סטי֫ל]

стил||ь[2] *м (способ летосчисления)* מ ־ן סטי֫ל, צײַט־; по но́вому ~ю לויט דער נײַער סטי֫ל, רעכענונג

сти́льн||ый 1. סטי֫לישער, סטי֫ל־; ~ая ме́бель מעבל ז; 2. *разг. (очень модный)* אפּעקטי֫רט־מאָדישער

стиля́га *м разг.* מ ־ס סטיליאַגע, מאָדע־פֿאנאטיקער = מ

сти́мул *м* מ ־ן סטי֫מול; вну́тренний ~ (אינערלעכער) שטויס

стимули́ровать *сов. и несов.* סטימולי֫רן

стипендиа́т *м* מ ־ן סטיפּענדיאַט, סטיפּענדי֫אַנט = מ; ~ка *ж* וו ־ס סטיפּענדיאַטקע

стипе́ндия *ж* וו ־ס סטיפּע֫נדיע

стира́льн||ый וואש־; ~ая маши́на וו ־ען וואַשמאשין, וואַש־אפּאראט מ ־ן; ~ый порошо́к מ וואַשפּולווער; ~ая доска́ וו ־ער וואַשברעט

стира́ть[1] *несов. см.* стере́ть

стира́ть[2] *несов. (бельё)* וואשן*

стира́ться[1] *несов. см.* стере́ться

стира́||ться[2] *несов.* וואשן* זיך; э́та ткань хорошо́ ~ется אָט דאָס ציג וואשט זיך גוט°

сти́рк||а *ж* 1. וואש, 1 נעוועש; ~а белья́ דאָס וואשן [פּאָס] נעבן*; отда́ть в ~у אין נעוועש נעבן*

сти́скивать *несов.*, **сти́снуть** *сов.* 1. צו־, פֿאַרדריקן, שטיפּ [פּעסט] ארומנעמען*; ~ *кого-л.* в объя́тиях קוועטשן

עמעצן, פארדריקן אין די אָרעמס; 2. *(горло)* פארדריקן; *перен. тж.* פֿאַרקלעמען; 3. *(плотно соединить — губы, зубы)* פארדריקן, צונויפדריקן

стих *лит.* 1. *(стихотворная строка)* פּערז ן־ מ; рома́н в ~а́х א ראָמאַן אין פערזן; 2. *мн.* ~и, געדיכטן מצ. לידער מצ.

стиха́ть *несов. см.* сти́хнуть

стихи́йн||о *нареч.* סטיכיי״ש; *(самопроизвольно тж.)* סטי- ספּאָנטאַן, פֿון זיך; **~ость** *ж* ו סטיכיי״שקייט; **~ый** סטי- כיי״ישער; *(самопроизвольный тж.)* ספּאָנטאַנער; **~ое бе́дствие** א סטיכיי״ש קאטאסטראָפע; **~ая си́ла** סטיכיי״- א; **~ое восста́ние** א סטיכיי״ישער אופשטאנד

стихи́||я *ж* 1. ו סטיכי״; *(разрушительная сила тж.)* וויל־ דע קראפט; во́дная **~я** ו וואַסער־סטיכיי; 2. *(не поддающееся регулированию общественное явление)* סטי- די אנאַרכיע ו, כי״ ו; **~я капиталисти́ческого ры́нка** כיע [די סטיכי״] פֿונעם קאפּיטאל־סטישן מארק; мелкобуржуа́зная **~я** די קליינבירגערלעכע סטיכי״; 3. *(привычное окружение)* הי״מישע אטמאָספֿער; здесь он в свое́й **~ии** דאָ איז ער אין זיין, דאָ איז ער ווי בא זיך אינדערהיים הי״מישער אטמאָספֿער

сти́х||нуть *сов.* 1. *(о звуках)* פֿארשטילט ווערן*; шум ~ דער ראש איז פארשטילט געוואָרן; шаги́ ~ли די טריט פארשטילט געוואָרן; 2. *(замолкнуть)* שטיל בלייבן*; זיינען פארשטילט געוואָרן; *(о людях тж.)* אנשוויגן ווערן*, אנשטילט ווערן*; всё ~ло אומעטום איז געוואָרן שטיל שטילער; 3. *(стать слабее)* שטילער ווערן*; *(прекратиться)* זיך אײַנעמען*; бу́ря ~ла דער ווינט איז אײַנגעזונקען; ве́тер ~ дער ווינט איז אײַנגעזונקען שטילער [איז פארשטילט] געוואָרן

стихосложе́ние *с* 1. *(сочинение стихов)* ווערסיפיצירונג ו; 2. *(строй стиха)* פּערזנבוי מ

стихотворе́ние *с* ן־ מ, געדיכט ליד ו, ־ער

стихотво́рн||ый 1.: **~ый разме́р** פּערזנמאָס ו; **~ая строка́** ן־ מ פערז; **~ые о́пыты** מצ. דיכטער־פרווון; 2. *(написанный стихами)* אין פערזן *после сущ.*; **~ый фельето́н** אין א לידפּעליעטאָן; **в ~ой фо́рме** אין פּאָרם

стлать *несов.* 1. *(сов.* постла́ть*)* אויסשפרייטן; **~ скатёрть на стол** אויסשפרייטן א טישטעך אויבערן טיש; **~ посте́ль** בעטן; 2. *(сов.* настла́ть*; паркет и т. п.)* אויסלייגן; **~ по́лом** דעקן די דילן מיט פּאַרקעט

сто 1. הונדערט; **~ процентов** הונדערט פּראָצענט; **~ два́дцать** הונדערט און צוואַנציק; 2. *разг.:* **я ~ раз говори́л тебе́** כ׳האָב דיר שוין וויפל מאָל געזאָגט

стог *м* ן־ מ, סטויג ו ־ס, סטאָרטע; **~ сена́** א סטויג [א סטאָרטע] היי

стогова́ние *с с.-х.* ן סקירדעוועז

сто́ик *м* = מ סטאָיקער

сто́имость *ж* 1. ן מ, קאָסט; **~ строи́тельных рабо́т** דער קאָסט פון די בויי־ארבעטן; 2. *эк.* ו וואַרט; ◇ **прибава́очная ~** ו מערווערט

сто́||ить *несов.* 1. קאָסטן; **ско́лько ~ит шкаф?** ווי־פל קאָסט דער שאַפע?; **я́блоки ~ят дёшево** עפּל קאָסטן וואָלוול°, [וואָלוול°]; **мне э́то ничего́ не ~ит** דאָס עפּל זיינען בילליק; 2. *(род.; обладать ценностью, значимостью)* קאָסט מיך גאָרנישט ניט; **така́я ру́чка и рубля́ не ~ит** דער וואָרט, וואָרט זיך* האָבן; אַזאַ פּען איז ניט וואַרט אפילו קיין רובל; **он ~ит пятери́х** ער אליין איז וואַרט [איז בעסער פּאר] פּינף אַנדערע; чего́ ~ят его́ обеща́ния? וואָס פּאר א וואַרט עס זיינע צוזאָגן?; 3. *(род.; требовать усилий)* -אָפּ) קאָסטן; ему́ ~ило большо́х трудо́в добра́ться сюда́ ס׳האָט אים אַפּגעקאָסט א סאַך מי דערקלעבן זיך אהערצו; 4. *безл. (+ инф.; иметь смысл)* לוינען זיך, קעדעי זיין*; **~ит ли так горячи́ться** איז דען קעדעי אזוי צו היצן זיך?; **э́ту статью́ ~ит проче́сть** אט דעם ארטיקל לוינט עס זיך; **не ~ит говори́ть об э́том** ס׳איז ניט קעדעי אויבערצולייענען; 5. *безл. (+ инф.; достаточно)* צו דאַרף מע, רעדן דערפֿון; **~ит то́лько написа́ть ему́, и он прие́дет** ס׳איז גענוג דאַרף נאָר [ס׳איז גענוג] אים אָנשרייבן, וועט ער גלייך קומען צו פֿאָרן; ◇ **де́нег не ~ит** 1) *(оправдывает затраты)* ס׳האָט די ווערט דאָס געלט; 2) *(даром не дадут)* אומזיסט קריגט מען נאָר מיסט; **э́то не ~ит ничего́** ס׳האָט בא אים א קליינע ווערט (צו טאָן עפּעס) *(+ инф.)*

сто́ит ס׳האָט בא אים קיין מאַמאָשעס ניט (צו טאָן עפּעס)

стои́ческ||и *нареч.* סטאָיש, מוטיק, סאוולאָ־ מיט גרויס°; **~ий** סטאָישער, נעס

сто́йбище *с* 1. *(кочевников)* ן־ מ לאָגער(־נאָמאַדן); 2. *(поселение)* מ (מצ. ישובֿים) ישובֿ

сто́йка[1] *ж* 1. *(подпорка)* ן־ ז געשטעל; 2. *(в буфете, ресторане)* ו ־ס סטאָיקע

сто́йк||а[2] *ж* 1. *воен., спорт.* מ שטיי־אויפן; 2. *спорт.* **сде́лать ~у** מיטן קאָפּ אראָפּ; מ קאָפּשטאנד; 3.: **де́лать ~у** *(о собаке)* (דער- שטיין) בלייבן* מיטאמאָל שטיין (דער- שפּירנדיק געווילד)

сто́йк||ий 1. האַפּטיקער, סטאביל־ער; **~ое** וואָס האלט זיך; **~ий за́пах** לאנג *после сущ.*; א דויערהאפטיקער ריח; **~ие** שטאַנדהאפטיקע גיפט־שטאָפֿן; 2. *(непоколебимый)* שטאַנדהאפטיקער, אײַזנפעסטער, פֿעלדזנפעסטער; **~ий боре́ц** אן אײַזנפעסטער קעמפער

сто́йкость *ж (непоколебимость)* ו (אײַזן)פעסטקייט, שטאַנדהאפטיקייט ו

сто́йло *с* ן־ מ (שטאל־)אָפּצוים

стоймя́ *нареч.* שטאַרציק, שטאַרצאָם; וועריטיקאַל

сток *м* 1. *(действие)* מ אָפּפלוס, מ אָפּפלייץ; 2. *(место стока)* ן־ מ רינשטאָק; *(водосточная труба)* ו ־ס רינוועז

стол *м* 1. *(мебель)* ן־ מ טיש; **пи́сьменный ~** שרײַב־ טיש מ ן־; **обе́денный ~** ן־ מ עסטיש; 2. *(приём пищи):* **за ~о́м** אז מע עסט, באם עסן, באם טיש; **за ~о́м разгово́р шёл о литерату́ре** באם טיש [באם עסן] האָט מען גערעדט וועגן ליטעראטור; **пригласи́ть к ~у́** (פאר-)געשמועסט; **сесть за ~** בעטן* צום טיש; **встать из-за ~а́** פֿונעם טיש* אופֿשטיין; **собра́ть на ~** גרייטן צום טיש; 3. *(питание, еда)* ן עסן; *(диета)* ו שפּיז, מצ. מיכאָלים; **плати́ть за стол и кварти́ру** צאָלן פאר עסן און ווינונג; **разнообра́зить ~** פּארשיידנארטיקן מילכיקע שפּיז, א מילכיקע קיך; **молочный ~** די שפּיז; 4. *(отдел в учреждении)* מ אָפּטייל, **адресный ~** מ אַדרעסן־אָפּטייל; **~ заказов** דער טיש מ; **выложить ка́рты на ~** אויפֿ- טיש פאר באשטעלונגען; ◇ דעקן די קאַרטן

столб *м* ־ער ן־ מ סטויפּ; *(телеграфный и т. п.)* סלופ מ ־ער; *перен.* מ זייל; **~ дыма** מ רויכזייל; **водяно́й ~** מ וואַסערזייל; ◇ **стоя́ть ~о́м, стоя́ть как ~** שטיין* ווי א לײַמענער גוילעם

столбе́ц *м (газетный)* ן־ מ שפאלט; **~ цифр** א קאָ- לאָנקע ציפֿערן

столбня́к *м* 1. *мед.* סטאָלבניאַק ז; שטאָר־קראמף ז; 2. *разг.* (*оцепенение*) פּאַרשטאָרונג ז; на него́ ~ нашёл ער איז (פּאַר)סטופּענ׳יעט געוואָרן

столе́т||ие *с* 1. (*век*) יאָרהונדערט ז ־ער; 2. (*годовщина*) דער הונדערטסטער יאָרטאָג; ~ний הונדערטיאָריקער; ~ний юбиле́й דער הונדערטיאָריקער יובילי [יו׳יוול]; ~ний стари́к א זאָק אריבער דער, א טיפער זאָק מי״ע

столе́тник *м бот.* אלאָע ז

столи́ца *ж* (מצ. ..שטעט) הויפּט־שטאָט ז; קרוינשטאָט ז *уст.*

столи́чный הויפּט־שטאָטיש־; הויפּט־שטאָטישער; ~ го́род הויפּט־שטאָט ז; (מצ. ..שטעט); ~ жи́тель הויפּט־שטאָטער ־; ~ акце́нт אינווויינער ז, ־אינווויינער דער הויפּט־שטאָטישער

столкнове́ние *с* צונויפּשטויס ז ־ן; *перен.* צונויפּשטויס ז; ~ поездо́в פון צונויפּשטויס; вооружённое ~ צוזאַמענשטויס ז; ~ интере́сов צוזאַמענ־ באַוואָפנטער צוזאַמענשטויס

столкну́ть *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּשטופן; (*кого-л. тж.*) אראָפּשטויסן*; (*сдвинуть с места*) אָפּשטופן, אָפּרוקן; ~ ло́дку в во́ду (ארײַן) אראָפּשטופן דאָס שיפל אין וואַסער; ~ *кого-л.* с ле́стницы [אראָפּשטופּן* עמעצן] צוזאַ־ 2. (*толкая, заставить удариться*) פון די טרעפ; ~ лба́ми *кого-л.* צעבלוצקען עמעצן; *перен.* מענשטויסן*; 3. (*с тв.; заставить встретиться*) (מיט) צונויפירן; (*с врагом, с трудностями и т. п.*) (מיט) צונויפּשטויסן*, (מיט) שטעלן פּאָנעם־על־פּאָנעם; ~ся *сов.* 1. (*удариться друг о друга; тж. перен.*) זיך צוזאַמענשטויסן*; их интере́сы столкну́лись זיי׳ערע אינטערעסן האָבן זיך סויסער [צוזאַמענגעשטויסן] געווען; 2. (*с тв.; встретиться*) נויפּטרעפן* זיך; *перен.* צונויפּשטויסן* זיך; אָנטרעפן*, (אף) ~ся с тру́дностями אף שוועריקייטן אָנטרעפן*; 3. (*с тв.; вступить в вооружённое столкновение*) בלייבן* פּאָנעם־על־פּאָנעם מיט די שוועריקייטן אופשטויסן* זיך (מיט), זיך (מיט) צוזאַמענשטויסן*

столкова́ться *сов.* קומען* צו אן אויס־, צונויפּרעדן* זיך גליך

столова́ться *несов.* *עסן; ~ у кварти́рной хозя́йки עסן* בא דער באלעבאָסטע (פון דער דירע)

столо́вая *ж* 1. (*в квартире*) עסצימער ז ־ן; 2. (*общественная*) גאָרקיך ז ־ן

столо́в||ый[1] 1.: ~ое серебро́ טישזילבער ז; ~ая ло́жка עסלעפל ז; ~ая соль קיכזאלץ ז; 2. *геогр.*: ~ые го́ры טאָולבערג מצ.

столо́вый[2]: ~ гарниту́р ме́бели מעבל־גארניטור [א מעבל־קאַמפּלעקט] פאר אן עסצימער

столп *м* קאָלאָנע ז ־ס, זייל ז ־ן; ~ы о́бщества די שטיצזיילן פון דער געזעלשאפט

столпи́ться *сов.* צונויפּדרענגען זיך

столпотворе́ние *с разг.* בעהאָלע, מהומע ז, געטומל ז; настоя́щее ~ טויהר־וואָוויהו אין עמעסער

столь *нареч.* אזוי; (*с прилагательным в полной ф.*) (מצ. אזעלכע) אזא; э́то не ~ ва́жно דאָס איז ניט אזוי וויכטיק; ~ неожи́данный результа́т אזא אומדערוואַרט־ טער רעזולטאַט

сто́лько *нареч. и числ.* אזויפיל; мы ~ жда́ли э́той мину́ты מיר האָבן אזויפיל געוואַרט אף אָט דער מינוט; там ~ цвето́в דאָרט איז אזויפיל בלומען; мы не мо́жем теря́ть ~ вре́мени מיר קענען ניט פארלירן אזויפיל צייט; он уплати́л два рубля́, я — ~ же ער האָט אָפּגעצאָלט צוויי רובל, איך אויך אזויפיל; он зна́ет ~ же, ско́лько и я ער וויסט(ו) פונקט אזויפיל, וויפל איך אזוי, וויפל... ניט אזויפיל...; он не ~ силён, ско́лько ло́вок ער איז ניט אזוי שטארק, ווי פלינק

сто́лько-то *нареч.* אזויפיל און אזויפיל

столя́р *м* סטאָליער ז ־ס; ~ничать *несов.* זיין* א סטאָליער, פארנעמען* זיך מיט סטאָליערײַ

столя́рн||ый סטאָליער־; ~ая мастерска́я סטאָליער־וואר־ שטאט ז ־ן; ~ое де́ло סטאָליערײַ ז; ◇ ~ый клей סטאָ־ ליער־קלײַ ז

стон *м* קרעכץ ז ־ן; (*единичный*) קרעכצן ז; (*о звуках, издаваемых неодушевлёнными предметами*) הדיען ז

стона́ть *несов.* קרעכצן; ~ от бо́ли קרעכצן פאר ווײ־ טיק; ~ под чужезе́мным и́гом קרעכצן אונטערן פרעמדן יאָך

стоп *межд.* סטאָפּ!, שטיי!

стоп||а́[1] *ж* (*ноги́*) פּוסזויל ז ־ן; (מצ. פּיס) פּוס ז; ◇ идти́ по *чьим-л.* ~а́м מיט עמעצנס וועג גיין* נאָכ־ נאָכפּאָלגן; напра́вить свои́ ~ы֭ זיך גיין* לאָזן

стопа́[2] *ж лит.* פּעריאָדע ז

стопа́[3] *ж* (*книг и т. п.*) שטויס ז ־ן; (*бумаги*) ריז ז ־ן

сто́пка[1] (*книг*) שטויס ז ־ן; (*бумаги*) ריזל ז ־ער

сто́пка[2] *ж* (*стаканчик*) גלעזעלע ז ־ך, קעליש־ שקעס

стоп-кра́н *м тех.* סטאָפּ־קראָן ז ־ען

сто́пор *м* סטאָפּער ז ־ס, אָפּשטעלער ז ־ס

сто́порить *несов.*, סטאָפּערן, אָפּשטעלן

стопроце́нтный הונדערטפּראָצענטיקער; (*охватывающий всех тж.*) פּולשטענדיקער

стопта́ть *сов.* (*каблуки*) אויסדריען, אויסקרימען; (*обувь*) אויסגליכן* זיך אין אויסדינגען*, אָפּטראָגן*, אָפּניצן

сторгова́ться *сов.* זיך אין, אויסדינגען* זיך אויסגליכן* דער פריים

стори́цею *нареч.* (בע)קייפל־קיפלאַים

сто́рож *м* = ז, וועכטער ז, (מצ. שאָמרים) שוימער ז; *перен. тж.* = ז היטער; ночно́й ~ = ז נאַכטוועכטער, נאַכט־שוימער ז (מצ. ..שאָמרים)

сторожев||о́й ־וואך; ~а́я вы́шка ז ־ס וואַכטורעם; ~о́й разъе́зд ז ־ן רײַטער־פאטרול; ~а́я соба́ка וואַכהונט ז (מצ. ..הינט)

сторожи́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*охранять*) אָפּהיטן*; (*кого-л.*) אויסקוקן, באוואַכן; 2. (*подстерегать кого-л.*) לאָקערן, (נאָך, אף)

сторо́жка *ж* וועכטער־היזל ז ־ער, וועכטער־שטיבל ז ־ער

сторон||а́ *ж* 1. ז ־ן ז ־ען; (*направление тж.*) ריכטונג ז; сто́роны горизо́нта [פּונעם] די זיבן פון דער וועלט [ריכ־ טונגען]; в ра́зные сто́роны אין פארשיידענע זיבן [האָריזאָנט]; повернуть не в ту сто́рону פארקערעוען זיך ניט [אהין]; пра́вая ~а́ у́лицы די רעכטע זײַט גאָס; со всех сторо́н פון אַלע זיבן; отозва́ть *кого-л.* в сто́рону אָפּרופן* זיצן* אין א ~é [אוועקרופן* עמעצן]; сиде́ть в ~é

זײַט; лицева́я ~á мате́рии די רעכטע זײַט פֿונעם שטאָף; сто́роны треуго́льника *мат.* די זײַטן פֿונעם דרײַעק; в ~é от доро́ги באזײַט פֿונעם וועג; 2. *перен.*: держа́ться в ~é האלטן* זיך פֿונדערווײַטנס, שטיין* אין א זײַט גיין* [אָפֿוועדן זיך] אין א זײַט; укло́ниться в сто́рону *(от темы)* זײַט; со ~ы́ виднée א, פון דער זײַט זעט מען בעסער א לאנד ז, הײַמלאנד ז, געבוירנלאנד ז; на чужо́й ~é אין, אין א פרעמד קאנט, אין א פרעמד לאנד צאד ז; 4. *(в переговорах, суде и т. п.)* די טעג- (מצ. צדדים); высо́кие догова́ривающиеся сто́роны הויכע פארהאנדלונגס־צדדים; ◇ приня́ть *чью-л.* сто́рону שטעלן זיך אף עמעצנס צאד, אָנעמען* עמעצנס צאד; дя́дя со ~ы́ отца́ א פעטער פֿונעם פאָטערס צאד; с *чьей-л.* ~ы́ פון עמעצנס זײַט; о́чень ми́ло с ва́шей ~ы́ ס׳איז זייער שיין פון אײַער זײַט; с одно́й ~ы́..., с друго́й ~ы́... פון אײַן זײַט..., פון דער אַנדערער [צוויי־טער] זײַט...; моё де́ло ~á איך מיש זיך ניט, דאָס איז ניט מײַן זאַך; мо́жешь идти́ на все четы́ре сто́роны קאָנסט דיר גיין ווהין דו ווילסט

стороня́ться *несов.* 1. *(отходить в сторону)* אין* אָפּגיין*, א זײַט (פֿאר עמעצן) מאכן א ווענג; 2. *(род.; избегать)* (פון) האלטן*, אויסמײַדן*, זיך אין א זײַט ווײַכן* לודײ פֿאר מענטשן, פון מענטשן מוירע האָבן*

сторо́нник *м* = ז אָנהענגער מ; ~и ми́ра די אָנהענגער פֿון שאָלעם, פֿון שאָלעם ווילן וואָס, די; быть *чьим-л.* ~ом זײַן* עמעצנס אָנהענגער

сторонóй *нареч.* בא דער זײַט; *перен.* אין א זײַט; гроза́ прошла́ ~ דאָס גיוויטער איז פֿאַרבײַ אין א זײַט; дождь прошёл ~ דער רעגן איז אויפֿגעגאַנגן אין דער זײַט

сторублёвый הונדערטרובלדיקער

стоси́льный: ~ тра́ктор א טראַקטאָר אף הונדערט פֿערדקראפט

стосковáться *сов.* (по *дат., предл.*) פֿאַרבײַנקען זיך (נאָך)

сто́чн||ый: ~ые во́ды מצ. אָפּפלײַץ־וואסערן; ~ая кана́ва ז ־ן רינשטאָק

стошни́||ть *сов. безл.:* его́ ~ло ער האָט (אָפּ)געבראָכן

стоя́нк||а *ж* 1. *(остановка)* ז ־ן אָפּשטעל; *(временное пребывание)* דאָס פֿאַרהאַלטן זיך, שטיין ז; дли́тельная ~а א דויערנדיקער אָפּשטעל; во вре́мя ~и корабля́ в порту́ בייס די שיף, בייסן שטיין פון דער שיף אין פֿאָרט אין; ~а автомаши́н запрещена́! אין געשטאַנען אין פֿאָרט; קיין אָפּשטעל־ארט; שטעלן אוטאָמאשינען איז פארבאָטן!; 2. *(конечный пункт; место для автомашин)* שטיי־ארט ז (מצ. ־ערטער); ~а такси́ א שטיי־ארט פֿאר טאקסיען*; 3. *(место временного жительства)* דער לאַגער מ ־ן, לאַגערונג ז ־ען; ~а экспеди́ции א לאַגער פון דער עקספעדיציע; ~а первобы́тного челове́ка גערונג פון די אורמענטשן

стоя́ть *несов.* 1. שטיין*; ~ у окна́ שטיין* באם פֿענצטער; ~ на коле́нях שטיין* אף די קני; ~ на цы́почках שטיין* אף די שפּיץ פֿינגער; ~ у станка́ שטיין* באם דער צוג שטייט; по́езд стои́т здесь три мину́ты דער צוג שטעלט זיך דאָ אַף אַף דרײַ, דאָ דרײַ מינוט; корабли́ стоя́т в га́вани די שיפֿן שטיין אין האפן ~ на я́коре אפן אַנקער זײַן*; пе́ред на́ми стои́т вопро́с עס שטייט פאר אונדז די פראַגע; 2. *(размещаться)*: ро́та стоя́ла в большо́м селе́ די ראָטע איז (אײַן)געשטאַנען אין א גרויסן° דאָרף; ~ ла́герем לאַגערן*; ~ на о́тдыхе אין א גרויסן° דאָרף; 3. *(бездействовать)* שטיין*; часы́ стоя́т דער זײַגער־ זײַ; заво́д стои́т [אַרבעט ניט] שטייט; 4. *(быть расположенным)* שטיין*, ליגן*; го́род стои́т на реке́ דער זאוואָד שטייט [שטייט] צוזאַמענס פֿונעם בארג; дере́вня стои́т под горо́й דאָס דאָרף ליגט; 5. *(быть обозначенным)* שטיין*, זײַן*; на докуме́нте стои́т по́дпись дире́ктора דער פֿאָקטאָרס דירעקטאָר שטייט דעם אונטערשריפֿט; ва́ша фами́лия стоя́ла в спи́ске אײַער פֿאַמיליע־נאָמען איז געשטאַנען [איז געשטאַנען] אינעם צעטל; 6. *(отстаивать)* זײַן* [קעמפֿן]*, שטיין*, קעמפֿן, זײַן*; ~ за мир פֿאַר שאָלעם; ~ за наро́д פֿאַרן פֿאָלק [זײַן*]; 7.: ~ на́смерть זיך ביז דעם לעצטן, שטיין* ביז סאָף קוקיכעס; 8. *(быть, продолжаться)* שטיין*, זײַן*; стои́т си́льная жара́ ס׳שטייט [ס׳איז] א גרויסע° היץ; стоя́ли си́льные моро́зы ס׳זײַנען געשטאַנען שטאַרקע פֿראָסטן; в лесу́ стоя́ла тишина́ אין וואַלד איז געווען שטיל; ◇ ~ во главе́ *кого-л., чего-л.* שטיין* אין שפּיץ [בעראָש] פון עמעצן, עפּעס פון; ~ у вла́сти שטיין* [זײַן*] בא דער מאַכט; ~ на стра́же ми́ра שטיין* אף דער וואַך פון שאָלעם; ~ над *чьей-л.* душо́й איבער עמעצן שטיין*; ~ за спино́й у *кого-л.*, за *кем-л. (тайно покровительствовать)* האלטן* זײַן* מיט עמעצן, עמעצנס צאד; он стои́т на своём בלײַבט בא זײַנס

стоя́ч||ий שטייענדיקער; ~ая вода́ שטייענדיק וואַסער; ◇ в ~ем положе́нии שטייענדיק; *(о неодушевлённых предметах)* -וועדטי קאָל

сто́ящ||ий *разг.*: ~ее де́ло א קעדײַטיקע [א גוטע°] זאַך [אַרבעט], פאר דעם איז קעדײַ זיך נעמען

страда́ *ж* 1. שניטצײַט ז (אָנגעשטרענגט); -פארפֿאַרעט א, אָנגעשטרענגטע צײַט; 2. *перен.* קנעכט ז (בייסן שניט) הייס שטיקל צײַט

страда́л||ец *м* ז ־קע.. לײַדנדיקער; *(мученик)* -מארטי־ רער ז ־ס; ~ица *ж* = ז לײַדנדיקע; *(мученица)* -מארטי־

страда́льческ||ий 1. *(исполненный страданий)* -פֿינפֿו ווי־, יעסורימפולער, לער; 2. *(выражающий страдание)* טיקדיקער; פון א לײַדנדיקן *после сущ.*; ~ая улы́бка א ווײַטיקדיקער שמייכל

страда́ни||е *с* ז ־ן, פּײַן ז לייד; причини́ть *кому-л.* ~я פֿאַרשאַפֿן* עמעצן לײַדן [יעסורים]

страда́тельный: ~ зало́г *грам.* -פֿא, פאסיוער גענוס סיוו מ

страда́||ть *несов.* 1. *(тв.; болезнью)* (פון)* קראנק, לײַדן* [האָבן*]; [שלאָף] זײַן* אף (אָף); ~ть головны́ми бо́лями קאָפּווייטיק; ~ть туберкулёзом קראנק [שלאָף] זײַן* אף טובערקולאָז; 2. *(тв.; иметь недостаток)* (פון)* לײַדן; рома́н ~ет многосло́вием ראָמאַן לײַדט פון וויל־ער; 3. *(мучиться)* טער־איבערפלוס מוטשען זיך; (от *род.*) (פון)* לײַדן, *(о нравственных мучениях)* פּינקן זיך; больно́й си́льно ~л דער קראַנקער האָט זיך שטארק גע־ מוטשעט; ~ть от бо́ли פון וויטיק* לײַדן*; ~ть от тоски́ по ро́дине [פון נאָסטאַלגיע] פּינקן זיך פון היימווי; 4. (за *вин.; терпеть*) (פאר)* לײַדן, (פאר)* אויסשטיין*; ~ть за

пра́ву פארן עמעס [אויסשטיין* יעסורים] לײדן*; 5. (от *род.; испытывать воздействие*) (פון) לײדן*; ~ть от за́сухи פון טריקענעניש לײדן*; 6. (от, из-за *род.; нести ущерб*) (איבער) לײדן*, האָבן* שאָדן (איבער); из-за моéй болéзни рабóта не должнá ~ть איבער מײן קרענק דארף איבער ניט לײדן; די ארבעט 7. *разг.* (*быть не на должном уровне*) *(אונטער)הינקען; у мáльчика ~ет орфогрáфия דאָס ייִנגעלע הינקט, באם ייִנגעלע הינקט דער אויסלייג אונטער אפן אויסלייג

страж *м высок.* = м באוואכער, = м היטער м, שוימער (מע. שאָמרים)

стрáж‖а *ж* וו וואך; ◇ стоя́ть на ~е שטיין* אף דער וואך; быть на ~е *чьих-л.* интересóв שטיין* פאר עמעצנס; взять под ~у נעמען* אונטער דער וואך אינטערעסן

страна́ *ж* (מע. לענדער) לאנד; родна́я ~ הײמלאנד; Страна́ Сове́тов סאָוועטנלאנד, דאָס לאנד פון סאָוועטן; ◇ стра́ны све́та די זײטן פון דער וועלט [פון האָריזאָנט]

страни́ц‖а *ж* 1. ־ער ז זײטל; откры́ть кни́гу на пя́той ~е עפענען דאָס [דעם] בוך אפן זײטל פינף; 2. *перен.* но́вая ~а в исто́рии на́шего го́рода א נײ קאפּיטל [בלעטל] אין דער געשיכטע פון אונדזער שטאָט; ◇ на ~ах кни́ги, газе́ты *и т. п.* אף די שפאלטן פונעם בוך, פון דער צײַטונג אדג.

стра́нник *м* 1. = м וואָגלער; *перен. тж.* וואַנדערער м; 2. *(паломник) уст.* פּילגער м, ־ס = , ־עס נאווענאדניק; פילגרים м ־ען, ־ס

стра́нн‖о *нареч.* 1. מאָדנע, (מעשונע(דיק); он ка́к-то ~о говори́т עפּעס רעדט ער מאָדנע [מעשונע(דיק)]; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~о, что... ס׳איז א כידעש, וואָס ···; как э́то ни ~о [אויסזען] ווי מאָדנע דאָס זאָל ניט זײַן; ~ость *ж* 1. *(свойство)* וו מאָדנעקייט, וו מעשונעדיקייט; 2. *(странное явление)* א מין מאָדנע זאך; что за ~ость? א מין מאָדנע זאך; челове́к со ~остями א מענטש מיט מאָדנע [מעשו-] זאך; ~ый (ר)מאָדנע *тж. неизм.*, מעשונעדיקער, [נעדיקע] נענג; ~ый вы челове́к [א] איר זײט א מאָדנער מעשונער; ~ое совпаде́ние א מאָדנער צופּאל; ◇ ~ое де́ло א מאָדנע זאך

стра́нств‖ие *с* ־ען וו וואַנדערונג; *(поездка)* ־ס וו רײַזע; по́сле ~ий נאָכן אומוואַנדערן, נאָכן ארומרײַזן

стра́нствовать *несов.* ארומ-אומוואַנדערן; *(разъезжать)* רײַזן

стра́нствующий וואַנדער-צירק; ~ цирк ־ן מ

стра́стн‖о *нареч.* מיט ברען, מיט היץ; ~о люби́ть свою́ профе́ссию לײַדנשאפטלעך ליב האָבן* רעדן* מיט היץ; говори́ть горячо́ и ~о זײַן פראָפעסיע [מיט ברען]; ему́ ~о хоте́лось побыва́ть в Ленингра́де [שטארק] כיישען צו זײַן אין לע-ניגראד° ער האָט געהאַט גרויס

стра́стн‖ой *церк.*: ~а́я неде́ля וו לײַדנוואָך

стра́стн‖ость *ж* וו לײַדנשאפטלעכקייט; *(пылкость тж.)* היץ וו, ברען м; ~ый 1. לײַדנשאפטלעכער; *(пылкий)* היציקער, הייסער; ~ое жела́ние א לײַדנשאפטלעכער בא-הייסע [א לײַדנשאפטלעכע] ליבע; ~ая любóвь גלעזר; ~ая речь א פלאַמיקע רעדע; 2. *(увлечённый)* א פארברענטער פישכאפער; ~ый рыболóв ברענטער

страст‖ь[1] *ж* 1. ־ן וו לײַדנשאפט; ~и разгоре́лись מע האָט זיך צעשפּילט די געבליטן

זיך בארויקט; 2. *(к чему-л.; увлечённость)* ברענען ז (צו), (אין) וו פארליבטקייט; ша́хматы его́ ~ь ער איז פאר-ליבט אין שאָך

страсть[2] *ж разг. (ужас)*: ~-то кака́я! א מין שרעק!; мне ~ как хо́чется посмотре́ть א שרעק, ווי מיר ווילט זיך א קוק טאָן

страте́г *м* ־ן מ סטראטעג; ~и́ческий סטראטעגישער; ~ия *ж* וו סטראטעגיע

стратона́вт *м* ־ן מ סטראטאָנאַוט; ~сфе́ра *ж* סטראטאָספער-פלי- = ער מ

страто‖ста́т *м* ־ן מ סטראטאָסטאַט; ~сфе́ра *ж* סטראטאָספער וו

стра́ус *м* ־ן מ סטרויס

страх[1] *м* וו מורא, מ שרעק; פאַכעד מ; смерте́льный ~ טויט-שרעק מ; ~ наказа́ния פאר באשטראָפונג [פאר באשטראָפונג]; наводи́ть ~ א מורא [אַ] אָנווארפן*; дрожа́ть от ~а פאַכעד [צײַטערן פאר שרעק]; испы́тывать ~ пе́ред *кем-л., чем-л.* צײַטערן אײַנעם־מאָוועס פאר עמעצן, עפּעס; со ~ом и тре́петом מיט האַרץ־צײַטערניש, מיט צײַטער אין הארצן; под ~ом сме́рти אונטער טויט־; ◇ на свой ~ (и риск) אף אײַגענעם אכרײַעס־; ־דראָנג

страхка́сса *ж* (страхова́я ка́сса) סטראכקאַסע וו ־ס (סטראכיר־קאסע)

страхова́н‖ие *с* סטראכירונג וו; социа́льное ~ие סאָציאַל־סטראכירונג וו; ~ие жи́зни לעבן־סטראכירונג וו, דאָס סטראכירן דאָס לעבן

страхова́ть *несов.* 1. סטראכירן; *(от чего-л.)* סטראכירן (קעגן); *перен.* (פאר) פארהיטן*, (פאר) באוואָרענען; 2. *(альпиниста, верхолаза и т. п. — предохранять от падения)* באוואָרענען זיכערהייט עמעצנס; ~ся *несов.* סטראכירן זיך; *перен. тж.* (פאר) באוואָרענען זיך

страхов‖о́й סטראכיר־; ~о́й по́лис מ סטראכיר־פאַליס; ~о́й фонд מ ־ן סטראכיר־פאָנד; ~а́я пре́мия סטראכיר־פרעמיע וו ־ס

страхо́вщик *м* = מ סטראכירער

страши́лище *с разг.* סטראשידלע וו ־ס

страш‖и́ть *несов.* שרעקן*; его́ ничто́ не ~ит אים קיין זאך שרעקט אים ניט, שרעקט גארנישט ניט אָפּ שרעקן* זיך (פאר), מורא האָבן* (פאר)

стра́ш‖но *нареч.* 1. שרעקלעך; ~о вы́глядеть שרעקלעך אויסזען*; 2. *разг. (сильно)* שטארק, שרעקלעך; ~о боя́ться מורא האָבן* [שרעקלעך]; ~о обра́доваться פרייען זיך [שרעקלעך] שטארק; 3. *в знач. сказ. безл.*: ~но א פאַכעד, א שרעק, (ס׳איז) שרעקלעך; тут ~о остава́ться ס׳איז א שרעק [א פּא-, דאָ איז שרעקלעך אויבערצובליבן כעד] איך האָב זיך אויבערצובליבן; мне ста́ло ~о ס׳איז אַזוי גענעפאלן אף מיר א פאַכעד, דערשראָקן; ~о по-ду́мать, что... ס׳טעמט אַן א שרעק א טראכט צו טאָן, כ׳האָב מורא אפילע א טראכט צו טאָן, אז···; мне ~о и поду́мать, что... ~ый 1. שרעקלעכער; *(ужасный)* גרויליקער; ~ый сон א שרעקלעכער כאַלעם; ~ая смерть א גרויליקער [א שרעקלעכער] טויט; 2. *разг. (сильный)* שרעקלעכער, שטאַרקער; *(о холоде и т. п. тж.)* מורא-דיקער; ~ая боль א שרעקלעכער [א שטאַרקער] וויטיק; 3. *в знач. сущ. с:* э́то ещё не са́мое ~ое דאָס איז נאָך [דאָס איז נאָך נעוועס, ניט דאָס ערגסטע צו דערלײַדן

стрекоза́ *ж* ־ך ז ליבעלע

стрекота́ние *с (насекомых)* ז צִירקען; *(сорóк)* -טרעש ז טשען; *(мотора)* ז טאראַכקען

стрекота́ть *несов.* 1. *(о насекомых)* צִירקען; *(о сорóках)* טרעשטשען; *(о моторе)* טאראַכקען; 2. *перен.* גראַגערן, פלאַפלען

стрел||á *ж* 1. *(прям. и перен.)* ן־ פּײַל ווּ; пускáть стрéлы שיקן פּײַלן; промчáться ~óй דורכשווינדלען [דורכ- פּײַל־אויסן־בויגן*]; стрéлы егó крúтики напрáвлены прóтив реакционéров די פּײַלן פון זײַן קריטיק זענען גע- צינגל ז ־ען; 3. *(весов)* צילט קענן די רעאקציאָנערן; 4. *(подъёмного крана)* הײַבשטאנג מ ־ען; *(указатель)* (אָנ)ווײַזער מ ־ס

стрéлка *ж* 1. *(часов и т. п.)* ווײַזער מ ־ס, ווײַזערל ז; 2. *ж.-д.* סטרעלקע ווּ ־ס; 3. *(указатель)* אָנווײַזער ־ער ווּ ־ס

стрелкóвый 1. ־שיס; ~ спорт מ שיס־ספּאָרט; 2. *воен.* שיסער־; *(пехотный)* פּעכאָטנע(ר) *тж. неизм.*; -אינפאנ שיסער־באטאליאָן מ ־ען; ~ батальóн טעריע־

стрелóк *м* = מ שיסער

стрéлочник *м* מ ־עס, סטרעלאָטשניק, אײַבערשטעלער = מ

стрельб||á *ж* 1. ווּ שיסערײַ, ז געשיסערײַ; ружéйная ~á א (נע)שיסערײַ פון ביקסן; орудúйная ~á א (נע)שי- סערײַ פון הארמאָטן; открыть ~ý *воен.* עפענען פּײַער; 2. *тк. мн. воен.* מצ. שיס־טרעניר־ונגען

стрéльбище *с* מ (מצ. ־פּלעצער) שיס־פּלאַץ

стрельнýть *сов. однокр.* א שאָס טאָן*

стреля́||ть *несов.* 1. שיסן*; ~ть из винтóвки פון שיסן* א ביקס; стой, ~ть бýду! שטיי — אניט שיס איך!; 2. *(вин.; убивать)* (דער)שיסן*; ~ть зáйцев אף געיעג גייך; 3. *(о боли)* שיסן*; в ушáх ~ет ס׳שיסט אין די נאָך האָזן; ◇ ~ть из пýшки по воробьям פון האר- שיסן* אויערן; ~ться *несов.* 1. *(стрелять в себя)* מאָטן אף שפּעטלעך שיסן* זיך; 2. *(на дуэли)* דועלירן זיך

стремглáв *нареч.* פּײַל־אויסן־בויגן

стреми́тельн||о *нареч.* האַסטיק, אימפּעטיק, ראש; ~ость *ж* ווּ האַסטיקײט, ווּ אימפּעטיקײט; ~ый 1. *(очень быстрый)* דער האַסטיקער, ראַשער; ~ый бег [דער ראַשער] לויף; ~ая атáка א שטורמיש אטאקע; 2. *(о человеке)* זשוואָווע(ר), אימפּעטפּולער *тж. неизм. разг.*; 3. *(выражающий устремлённость)* אימפּעטיקער; ~ая похóдка אן אימפּעטיקער גאנג

стреми́ться *несов.* שטרעבן; ~ к мúру שטרעבן צו שאַפן לעם; ~ (поступúть) в университéт שטרעבן אָנצוקומען אין אוניווערסיטעט; ~ к влáсти שטרעבן צו מאכט [צו באקומען די מאכט]

стремлéние *с* 1. *(к дат.; + инф.)* ווּ שטרעבונג, (צו) שטרעבן ז; ~ к мúру די שטרעבונג צו שאַפן לעם; ~ совершéнствоваться די שטרעבונג צו פארפולקומען זיך; 2. *мн. (помыслы, пожелания)* מצ. אספּי־, בשאטרעבונגען, ווילן מ, ראַציעס מצ.

стремнúна *ж* 1. *(реки)* ־ען מ שנעלשטראָם; 2. *(крутизна)* ן־ שטייל מ

стремя *с* ־עס מ סטרעמען

стремянка *ж* ־ס מ ליטער

стреножить *несов.* פּענטן

стрептомици́н *м* מ סטרעפּטאָמיצין

стрептоци́д *м* מ סטרעפּטאָציד

стриж *м* ־ן ווּ ברעגשוואלב ווּ ־ן

стри́жен||ый געשוירענער; *(о деревьях, газоне и т. п.)* אונטערגעשוירענער; ~ая головá קאָפּ א געשוירענער

стри́жк||а *ж* 1. *(действие)* ז שערן; ~а овéц דאָס שערן די שאָף; машúнка для ~и волóс ווּ שער־מאשינקע ־ס; 2. *(причёска)* ־ען מ שערפאסאָן; коротκая ~а קורצגעשוירענע האָר

стрихни́н *м* מ סטריכנין

стричь *несов.* *שערן; *(деревья, газоны и т. п.)* -אונטער שערן* [שנידן*]; ~ овéц* די שאָף* שערן*; ~ ногти (אָפּ)שערן* זיך; ~ся *несов.* די נעגל

строга́льный: ~ станóк (מצ. ..בענק) ווּ הובלבאנק, הובל־ווערקשטעל מ ־ן

строга́ть *несов.* הובל(עוו)ן; *(изготовлять)* -אויסהובלע ווען

стрóг||ий 1. שטרענגער; *(суровый тж.)* האר-, האַרטער -בער; ~ий учúтель א שטרענגער לערער; ~ие мéры א שטרענגע [האַרבע] (מאָס)מיטלען; ~ий вы́говор א שטרענ- שטרענגע [א האַרבער, א שארפער] אויסרייד; 2. *(точно выполняемый)* שטרענגער; *(точный тж.)* פּינקטלעכער; *(совершенный)* שטרענגער, אבסאָלוטער, פולשטענדיקער; ~ая диéта א שטרענגע דיעטע; ~ое разграничéние א שטרענגע פאנאַנדערגרענעצונג אין שטרענג־פּראָסט; в ~ом смы́сле слóва פּינקטלעכן [אין שטרענגן] זינען פונעם וואָרט; в ~ом соответствии с *чем-л.* [אין שטרענגער] אין פולשטענדיקער מיט עפּעס; 3. *(нравственно чистый)* -שטרענ- שטרענגע זיטן, גער; ~ие нрáвы שטרענגע זיטן; вести́ ~ую жизнь פּירן א שטרענג [א זויבער, אן אומבאפלעקט] לעבן; 4. *(классически правильный)* שטרענגער; ~ая красотá שטרענג־פּראָסט; 5. *(без украшений)* די שטרענגע שינקײט; ~ая причёска א שטרענג־פּראָסטע פריזור; ~ое плáтье א קלייד אָן באפּוצונגען, א שטרענג עלעגאַנט קלייד; ~о *нареч.* 1. *(сурово)* שטרענג, הארב; ~о наказáть *кого-л.* שטרענג [הארב] באשטראָפן עמעצן; ~о поговорúть с *кем-л.* מיט עמעצן הארבע דיבורים רעדן*; ~о обращáться с *кем-л.* מיט עמעצן [באגיין* זיך] באנעמען* זיך; 2. *(точно, неукоснительно)* שטרענג, פּינקטלעך; ~о слéдовать прáвилам שטרענג האלטן* זיך בא די קלאָ- לים; 3. *(просто, без украшений)* שטרענג־פּראָסט; ~о одевáться קליידן זיך שטרענג־פּראָסט; ◇ ~о воспрещáется אויב ס׳איז שטרענג פארבאָטן [פארווערט]; ~о говоря́ אפן שטרענגסטן רעדן גענוי [פּינקטלעך]

строгость *ж* 1. ווּ שטרענגקײט, ווּ האַרבקײט; ~ наказáний די האַרבקײט [די שטרענגקײט] פון די באשטראָ- פונגען; держáть *кого-л.* в ~ости עמעצן שטרענג האלטן* מיט דער פולער ~ости зако́на אין די הענט שטרענג-; по всей ~ости зако́на האַרבע געזעץ [פאַראַנדערס גע- פאַריאַדקעס]; у них там тепéрь бóльшие ~ости בא זיי דאָרטן איז איצט זייער שטרענג

строевóй[1] בוי־; ~ лес ז בוי־געהילץ

строев||óй[2] *воен.* 1.: ~óй устáв מ ־ן סטראָי־סטאטוט; ~áя подготóвка מ מושטיר; 2.: ~ы́е ча́сти שלאַכט־טיילן מצ.

строéние *с* 1. *(структура)* בוי מ, ז סטרוקטור ווּ; 2. *(здание)* ז ־ען געביי

стройтел||ь *м прям. и перен.* = מ בויער; *(строительный рабочий)* = מ בוי־ארבעטער; ~и коммунúзма די בויער פון קאָמוניזם

строи́тель||ный =бои; ~ные рабо́ты мн בוי־ארבעטן; ~ная те́хника ו בוי־טעכניק; ~**ство** *с* 1. ו בויונג; жили́щное ~ство ו (ווינ)הײַזער־בויונג; ~ство коммуни́зма בויונג ו ־ען; 2. *(объект)* ו בויונג די; די בויונג פון קאָמוניזם

стро́ить *несов.* 1. בויען; *(мосты, дороги, тж.)* דורכ־שפּאַנען, לייגן, דורכפירן; *(машины и т. п.)* פּראָדוצירן*, שאפן; ~ баррика́ды בריקאַדעס [בויען] אויפשטעלן; 2. *перен.* בויען; ~ коммуни́зм בויען דעם קאָמוניזם; ~ своё сча́стье בויען דאָס אייגענע גליק; 3. *мат.* קאָנסטרוירן; ~ треуго́льник א דרײַעק קאָנסטרוירן; 4. *(составлять)* בויען, צונויפשטעלן; *(организовать)* אײַנאָרדענען; ~ фра́зу בויען דעם ס(י)ושעץ [צונויפשטעלן]; ~ сюже́т בויען דעם ס(י)ושעץ; ~ рабо́ту рациона́льно אײַנאָרדענען [אָרגאניזירן] די אַרבעט; 5. *(намечать в уме)* בויען; ~ пла́ны בויען פּלענער; ~ предположе́ния בויען האשאָרעס; 6. *(основывать на чём-л.)* אָרגאניזירן, אוועקשטעלן; ~ рабо́ту по-но́вому אָרגאניזירן [אוועקשטעלן] די אַרבעט אף א נײַעם אויפן; ~ свои́ отноше́ния с людьми́ на взаи́мном дове́рии בויען די באציונגען מיט מענטשן אף קלוגזויטיקן צוטרוי; 7. *воен.* אויסשטעלן, אויסשערענגעווען; ~ ро́ту אויסשטעלן; ~ в шере́нгу אויסשטעלן; ◇ ~ возду́шные за́мки בויען לופט־שלעסער; ~ ро́жи מאכן האווײַעס; ~ из себя́ *кого-л.* ארויס־שטעלן זיך פאר עמעצן; ~ из себя́ ва́жную персо́ну ארויס־שטעלן זיך פאר א גאנצן יאָ־טעבע־דאָם

стро́иться *несов.* 1. *(строить для себя)* פּירן אײַנענע בויען; 2. *(воздвигаться)* בויען זיך; בויונג, בויען פאר זיך א הויז; *(о машинах и т. п.)* פּראָדוצירט ווערן*, אויסגעארבעט; *перен.* ווערן*; געבויט ווערן*; 3. *(намечаться в уме)* סיווערן געבויט ווערן*; стро́ятся предположе́ния אוועקגעשטעלט ווערן*, אָרגאניזירט ווערן*; 4. *(основываться на чём-л.)* האשאָרעס; 5. *(становиться в строй)* אויסשטעלן זיך, (אויס)שערענגעווען זיך

стро||й *м* 1. שערענג ו ־ס, ריי ו ־ען, דייען מע. ; встать в ~й שטעלן זיך אין די ריי ען; вы́йти из ~я ארויסטרעטן* פון די ריי ען; 2. *воен.* סטראָי ו; го́ден в ~й טויגעוודיק פאר דינסט, טויגעוודיק אין סטראָי; верну́ться в ~й אומקערן זיך אין שלאַכט־טיילן; 3. *(структура)* בוי, ו סטרוקטור; грамма́тический ~й языка́ דער גראמאַטישער בוי [די גראמאַטישע סטרוקטור] פון דער שפּראַך; 4. *(система общественного устройства)* ו אָרדענונג; социали́стический ~й סאָציאַ־ליסטישע אָרדענונג; 5. *(склад, характер)* מ ארט; ~й мышле́ния טאַנק־אויפן מ, דער ארט דענקען; 6. *муз.* ו טאָנאַלקייט; ◇ ввести́ в ~й לאָזן* אין מ שטאפל, ו נאגל; вступи́ть в ~й פונקציאָנירן* אָנהייבן*; вы́вести *что-л.* из ~я באשעדיקן, א טעל מאכן פון עפּעס; вы́йти из ~я *(о механизмах и т. п.)* אויפהערן פונקציאָנירן

стро́йка *ж* 1. *(действие)* ו בויונג, ז בויען; 2. *(объект)* ו ־ען בויונג

стро́йн||ость *ж* 1. *(фигуры)* ו שלאַנקייט; *(рядов и т. п.)* ו שטרענגקייט, ו גלײַכקייט; 2. *(логичность)* ו קאָנסעקווענטקייט, ו שטרענגקייט, ו קייט; 3. *(звучания)* ו הארמאָניש־קייט; ~ый 1. שלאַנקער; *(о фигуре (тж.)* א שלאַנק שטאַלטנ(ר) *тж. неизм.*; ~ая де́вушка א שלאַנקע טאָפּאָליע; 2. *(правильно расположенный)* שטרענגער, גלײַכער; ~ые ряды́ дере́вьев די גלײַכע ש־, די גלײַכע בײַמער־ריען

רעס בײַמער; 3. *(логично построенный, последовательный)* פּאַרנאָצטער, שטרענגער, אויסגעהאלטענער; ~ая тео́рия א פּאַרנאָצטע [א שטרענגע] טעאָריע; ~ая систе́ма доказа́тельств סיס־טעם דערווײַזן [א קאָנסעקווענטע] אין אויסגעהאלטענע הארמאָניש־קייט

строк||а́ *ж* ־ס ו שורע; ◇ чита́ть ме́жду ~ליינען צווישן די שורעס

стро́нций *м хим.* מ סטראָנציום

строп *м* 1. *(аэростата, парашюта)* מ ־ן קאַ־, טראָס, ־נאָט מ ־ן; 2. *(петля для захвата груза)* מ ־ן שלייף, רונג מ ־ען

стропи́ло *с* ־ס ו קראָקווע; *мн. собир.* מ באלקן

строптив||ость *ж* ו סטירדישקייט, ו אייגווילקייט; ~ый אייגווילקער, סטירדישער

строфа́ *ж* ־ס ו סטראָפע

строчи́ть *несов.* 1. *(на швейной машине)* שטעפן; *(что-л.)* אָפּשטעפן; 2. *разг. (писать)* טינטלען; 3. *разг. (о пулемёте)* שטעפן

стро́чка[1] *ж* ו נאָט; *(шов)* (נעט.. מע.) ו שטעפנאָט; ажу́рная ~ דורכזיכטיקע נאָט, א (נעט.. מע.) ו אושור־נאָט

стро́чка[2] *ж (текста)* ־ס ו שורע

строчн||о́й: ~а́я бу́ква א קליינהאנטיקער אָס

стро́ящийся *после сущ.*; ~ дом זיך־בויענדיקע אין בוי; דאָס הויז אין בוי, דאָס הויז זיך־בויענדיקע

стру́жка *ж* ־ס ו סטרוישקע

струи́ться *несов.* 1. שטראָמען; *(о ручейке)* רינען; *(о роднике)* קוועלן, שפּרודלען; 2. *(о свете)* פלייצן; *(о дыме)* ציען*

стру́йка *ж* ־ך ז שטראָמעלע; ~ кро́ви א שטראָמעלע בלוט

структу́ра *ж* ו סטרוקטור, מ בוי; ~ по́чвы סטרוקטור [דער בוי] פון דער ערד; ~ языка́ פּונעם באָדן; экономи́ческая ~ о́бщества די עקאָנאָמישע סטרוקטור פון דער געזעלשאפט

структу́рн||ый סטרוקטורישער, =סטרוקטור; ~ый ана́лиз מ סטרוקטורישע־אנאליז; ~ые по́чвы *с.-х.* סטרוקטור־באָדנס

струна́ *ж* ־ס ו סטרונע

стру́нк||а *ж*: вы́тянуться в ~у (ווי א) אויסציען* זיך (סטרונעלע); заде́ть *чью-л.* сла́бую ~у אָנרירן בא עמעצן א שוואַכן אָרט; ходи́ть по ~е у *кого-л.* ציטערן פאר עמעצן דעך

стру́нный =סטרונע; ~ орке́стр מ סטרונע־אָרקעסטער; ~ инструме́нт מ ־ן סטרונע־אינסטרומענט; ־ס

струп *м* מ ־ן סטרופ

стру́сить *несов. разг.* מוירע באקומען*

стручко́вый =שויטן; ~ горо́х אַרבעס אין שויטן

стручо́к *м* מ ־ן ו שויט; ־ס ו סטרוטשקע *разг.*

стру||я́ *ж* ־ען מ שטראָם; *(из насоса тж.)* מ שפּריץ; *(из родника)* מ שפּרודל; ~я све́жего во́здуха א שטראָם פרישע לופט; ~я ды́ма א זײַל רויך; течь ~ёй פליסן* אין שטראָמען; ◇ внести́ све́жую ~ю אַרײַנבערענגען* א פרישן שטראָם [שטראָמאַרטיק ווי א]

стря́пать *несов. разг.* 1. קאָכנעווען; באקן*; 2. *перен. пренебр.* (ווי בייגל) באקן*

стряпня́ *ж разг.* 1. *(действие)* ז קאָכנעווען; 2. *(кушанья)* מאכערײַ, נעקאָכטסן (און געבעקסן) ו ־ס

стряс‖ти́сь *сов. разг.* (זיך) *טרעפן, *געשען; что тут ~ло́сь? ווָאס איז דָא געשען, ווָאס האָט זיך דָא געטראָפן? ס׳איז מיט אים געשען [ס׳האָט אים געטראָפן] אן אומגליק

стря́хивать *несов.*, стряхну́ть *сов.* 1. אראָפּטרייסלען, אראָפּווארפן* (פון זיך); 2. *перен.* (לען]) דעם שניי פוּנעם היטל; ~ снег с ша́пки אראָפּטרייסלען [אָפּטרייסלען]; ~ со стола́ טרייסלען

студе́нт *м* ן־ סטודענט ז; ~ка *ж* ־ס ו סטודענטקע, סטודענטן

студе́нческ‖ий סטודענטישער; ~ие го́ды די סטודענטישע יאָרן; ~ое общежи́тие דאָס סטודענטווינונג, א סטודענטישע צוזאַמענווינונג

студе́нчество *с* 1. *собир.* סטודענטנשאפט ו; 2. *(пора)* סטודענטישע יאָרן

студёный *разг.* גליווערדיקער, אײַז־קאלטער

сту́день *м* דריל ז, גליווער ז, פעטשע ו

студи́ть *несов. разг.* אָפּקילן; ~ помеще́ние אָנמאכן א קעלט אין דער געבײַדע

сту́ди‖я *ж* 1. ־ס ו סטודיע; учи́ться в бале́тной ~и לערנען זיך אין דער באלעט־סטודיע; ~я документа́льных фи́льмов א סטודיע פון דאָקומענטאלע פילמען; телевизио́нная ~я טעלעוויזיע־סטודיע ו; 2. *(мастерская художника)* ־ען אטעליע ז

сту́жа *ж разг.* קרירע ו

стук *м* 1. ז געקלאפ, ו קלאפערײַ, ז זעצן; *(единичный)* ז קלאפ, ז האק; ~ молотко́в פון קלאפערײַ; ~ пи́шущих маши́нок די קלאפערײַ [מיט] די מאַשינען; ~ посу́ды דאָס בראָזגען פונעם פּן; ~ в дверь קלאפנדיק (אין טיר); послы́шался ~ в дверь ס׳האָט זיך דערהערט א קלאפ אין דער טיר

сту́кать *несов. разг.* קלאפן; *(сильно)* זעצן

сту́кну‖ть *сов.* 1. *однокр.* א קלאפ טאָן*; *(сильно)* א זעץ טאָן*; ~ кулако́м по столу́ מיט דער פויסט אין טיש; кто́-то ти́хо ~л в окно́ עמעצער האָט שטיל א קלאפ געטאָן [האָט א שטילן קלאפ געטאָן] אין ס׳האָט א קלאפ געטאָן די הויף־פּענצטער; ~ла кали́тка פּאַרטקע־; 2. *разг.:* сму́ ~ло три́дцать пять лет ער איז ארײַנגעפאָרן אינעם זעקס־און־דרײַסיקסטן יאָר; ~ться *сов. однокр.* (о, обо *вин.*) א קלאפ, א זעץ טאָן* זיך (אין) דערלאַנגען זיך (אין), טאָן* זיך (אין)

стул *м* 1. ן־ שטול ז, בענקל ז; 2. *мед.* שטולגאנג ז; ◇ сиде́ть ме́жду двух сту́льев צוויי* אף זיצן שטולן

сту́па *ж* ־ען שטייסל ז

ступа́‖ть *несов.* 1. *(делать шаги)* *טרעטן; ~ть по доро́жке טרעטן* אײַבער דער סטעזשקע; 2. *(на вин.; опираться при ходьбе)* (אף) שטעלן טריט; ~ть на больну́ю но́гу שטעלן טריט [שטעלן זיך] אפּן קראנקן פוס; 3.: ~й! גייט אײַך! גיי דיר! אוועק (פונדאַנען)!; ~йте! אוועק (פונדאַנען)!

ступе́нчатый מיט טרעפּ(לער); *после сущ.*: *(о ракете)* שטופּנווײַזער

ступе́н‖ь *ж* 1. *(лестницы)* = ו טרעפּ, ז טרעפּל; 2. *(выступ)* ן־ שטאפּל ז, ארויסשטאַרץ ז; 3. *перен.* ־ס ו שטופּע; מאדרײַג ו; высшая ~ь דער העכסטער שטופּע [מאדרײַג]; 4.: ~и ракéты די שטופּעס פון דער ראקעטע

ступе́нька *ж* 1. ־ען ז טרעפּל; *(у стремянки)* ־ס ו ליע; 2. *перен.* ן־ שטאפּל ז

ступи́ть *сов.* 1. *(шагнуть)* (אף) א טראַט טאָן*, א שטעל טאָן* זיך; 2. *(на вин.)* א שטעל טאָן* זיך אף די שפּיץ פֿינגער; 3. *(войти куда-л.)* (אין), אָנקומען* שטעלן א פוס (אף)

ступи́ца *ж (колеса)* ־ען ז (ראָד־)קלעצל

сту́пка *ж* ־ען שטייסל ז

ступня́ *ж* ן־ פּוס ז (מצ. פיס), פּוסזויל ו

стуч‖а́ть *несов.* קלאפן; *(о моторе)* טאראַקען; ~а́ть в дверь קלאפן אין (דער) טיר; он ~и́т зуба́ми от хо́лода ער קלאפט אים א צאָן אָן א צאָן פאר קעלט

стуча́ться *несов.* קלאפן; ~ в окно́ קלאפן אין פֿענצטער; ◇ ~ в дверь 1) *(обращаться с просьбой)* אָפּטיר; 2) *(приближаться)* שלאָגן* די טירן [די שוועלן]; שטיין* אף דער שוועל

стушева́ться *сов. разг.* 1. *(сгладиться)* אָפּגיין*, צעווערן* ניט; *(отступить на задний план)* שוואַמען ווערן*; 2. *(оробеть, смутиться)* פארלירן* זיך

стыд *м* ו בושה, ז ביזאָיען, ו כאַרפּע; ~ и срам! ס׳איז א בושה מיט א ביזאָיען!; ни ~á, ни со́вести קיין בושה און קיין ביזאָיען; отбро́сить ~ פארגעסן* דעם בי־זאָיען; к ~у́ моему́ צו זאָיען

стыди́ть *несов.* מוסערן

стыди́‖ться *несов.* שעמען זיך; ~тесь! ווי שעמט איר זיך ניט!

стыдли́в‖о *нареч.* שעמעוודיק; ~ость *ж* שעמעוודיקייט ו; ~ый שעמעוודיקער; *(выражающий смущение тж.)* פארשעמטער; ~ая де́вушка א שעמעוודיק מיידל; ~ый взгляд א שעמעוודיקער [א פארשעמטער] בליק

сты́дно *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א ביזאָיען; мне ~ כ׳שעם זיך, ס׳איז מיר א ביזאָיען; как вам не ~! ווי שעמט איר זיך ניט!; ~ так поступа́ть ס׳איז א מיעס [ס׳איז א ביזאָיען] אזוי צו טאָן

стык *м* ן־ קאָנטאַקט ז; *(место)* ־ען קאָנטאַקט־אָרט ז; *(линия)* ־ס בארירן־ליניע ו; на ~е *чего-л.* אף דער גרענעץ צווישן עפעס; колёса стуча́т на ~ах ре́льсов די רעדער קלאפן אויבער די שפאלטן צווישן די רעלסן־ברענעס; откры́тие на ~е нау́к אן אנטדעקונג אין דער גרענעץ־ספערע פון (צוויי) וויסנשאפטן

стыко́вка *ж косм.* צונויפשליסונג ו

сты́нуть *несов.*, стыть *несов.* 1. *(פארקילט] [קאלט; перен.* אָפּגעקילט ווערן*; 2. *(мёрзнуть)* *פּרירן; ◇ кровь сты́нет в жи́лах עס פאלן אײַן די בלוטן

сты́чка *ж* ן־ צוזאַמענשטויס ז; *(ссора тж.)* ־ס סיכסוך ז (מצ. סיכסוכים)

стюарде́сса *ж* ־ס סטיוארדעסע ו

стяг *м* ן־ פּאָנע ו, ־ען פּאַן ו

стя́гивать *несов. см.* стяну́ть 1—4; ~ся *несов. см.* стяну́ться

стяжа́тель *м* ן־ האבן ז, = ־ס אײַנריסער; ~ство *с* האבנערײַ ו

стяжа́ть *сов. и несов. (славу, уважение и т. п.)* דערן־ אָבערן

стяну́ть *сов.* 1. *(затянуть)* *פּארציען, אײַנציען; ~ пóяс [פּארציען] דעם פּאָסיק; 2. *(соединить концы чего-л.)* צונויפבינדן*, באהעפטן*; 3. *(собрать в одно место)* *קאָנצענטרירן, צונויפציען; ~ войска́ в го-

род צונויפציען* די מיליטער־טיילן אין דער שטאָט; 4. *(таща, снять)* ארויפשלעפּן, ארויפציען*; ~ сапоги́ ארויפשלעפּן [די שטיוול]* ארויפציען*; 5. *разг. (украсть)* צולאקכענען, צושלעפּן; ~ся *сов.* 1. *(туго затянуться)* אויפציען* זיך; 2. *(сомкнуться концами)* צונויפציען* זיך, אויפציען* זיך; *(сжаться)* אריינשרומפּן זיך; 3. *(собраться в одном месте)* קאָנצענטרירן זיך

суббо́т||а *ж* (מע. שאָבעס) מ שאָבעס; в ~у ве́чером שאבעסצונאכטס, שאבעס אפּדערנאכט; *см. тж.* воскресе́нье

суббо́тний שאָבעס־, שאָבעס־; ~ ве́чер שאבעסדיקער

суббо́тник *м* שאבעסניק מ ־עס; סובאָטניק מ ־עס *разг.;* Всесою́зный Ле́нинский коммунисти́ческий ~ אלפארבאנדישער לענינישער קאָמוניסטישער שאבעס־ניק

субордина́ция *ж* סובאָרדינאַציע ז

субсиди́ровать *сов. и несов.* סובסידירן

субси́дия *ж* סובסידיע ז ־ס

субста́нция *ж* סובסטאַנץ ז

субстра́т *м* סובסטראַט מ

субтро́п||ики *мн.* סובטראָפיקעס מע.; **~и́ческий** סוב־טראָפישער

субъе́кт *м* 1. סוביעקט מ ־ן; 2. *разг.* פּאַרשוין מ ־ן, סוביעקט מ ־ן; *(подозрительная личность)* טיפּ מ ־ן

субъективн||и́зм *м* סוביעקטיוויזם מ; *(необъективное отношение)* סוביעקטיווישקייט ז; **~ный** סוביעקטיווער

сувени́р *м* סווענירל ז ־ער, אָנדענקל ז ־ער

суверените́т *м* סווערעניטעט ז

сувере́нн||ый סווערענער; **~ое** госуда́рство א סווע־רענעם מעלוכע

сугли́нист||ый לוימיקלעכער; **~ая** по́чва א לוימיקלע־כער באָדן

сугли́нок *м* לוימיקלעכער באָדן

сугро́б *м* הוּרבע ז ־ס (שניי)

суго́уб||ый באזונדערער; уделя́ть ~ое внима́ние לייגן א באזונדערער(ס) שטאַרקע אכט

суд *м* 1. גערי́כט מ ־ן; наро́дный ~ פאָלקסגעריכט ז ־ן; вое́нный ~ דער מיליטעריישער גערי́כט; това́рищеский ~ דער כאָווערישער גערי́כט; Верхо́вный суд СССР דער אויבערער־געריכט פון פּססר; встать, ~ идёт! אופשטיין, דער גערי́כט גייט!; 2. *(судебное разбирательство)* פּראָצעס; גערי́כט־באהאנדלונגען מע.; גערי́כט מ ־ן; ~ над вое́нными престу́пниками דער גערי́כט [איבער דער פּראָצעס פון] די קריגס־פארברעכער; на ~é вы́яснились но́вые фа́кты אפן גערי́כט [בייס דער גע־רי́כט־באהאנדלונג] זײַנען קלאָר געוואָרן נײַע פאקטן; преда́ть ~ý אויבערגעבן* צום גערי́כט; попа́сть под ~ אוֹן־געמישפעט ווערן* אויבערגעבן* צום גערי́כט; быть под ~о́м טערפאלן* אונטערן גערי́כט; 3. *(суждение, оценка)* מישפּעט מ; אוֹרטייל מ; на ~ бу́дущих поколе́ний אפן מישפּעט פון די קומענ־דיקע דורות; ◇ пока́ ~ да де́ло אידער עפּעס וואָס [דאָס לעבן] מיט עמעצן גיט אים אַ מאָל אַ מאָל [אזא מארא] דער אָרט

суда́к *м* סודעק מ ־עס

суда́н||ец *м* = מ סודאַנער, = מ סודאַנעריניגער; **~ка** *ж* ־ס סודאַנערין ז ־ס, סודאַן־אינווויניגערן; **~ский** *неизм.,* סודאַנישער

суде́бн||ый גערי́כטלעכער, גערי́כט־; **~ый** проце́сс גערי́כט־פּראָצעס מ ־ן; **~ое** определе́ние מונג ז ־ען; **~ые** изде́ржки מע. גערי́כט־הויצאָבעס; **~ая** отве́тственность פּראָנטוואָהטלעכקייט גערי́כטלעכע; **~ая** медици́на מעדיצין גערי́כטלעכע

суде́йск||ий *юр., спорт.* רי́כטער־; **~ая** колле́гия רי́כטער־קאָלעגיע ז; **~ая** вы́шка רי́כטער־טורעם מ ־ס

суди́мост||ь *ж* געמישפּעטקייט ז; име́ть три ~и דרייַ מאָל געמישפּעט; снять с *кого-л.* ~ь פון עמעצן די געמישפּעטקייט ארויסנעמען*

суди́ть *несов.* 1. מישפּעטן; ~ *кого-л.* за уби́йство פּעטן עמעצן פאר באגיין א מאָרד; ~ *кого-л.* това́рищеским судо́м עמעצן כאָווערישן גערי́כט אויבער; 2. *(о предл.; составлять себе мнение)* אורטיילן (וועג), מישפּעטן (וועג); мне тру́дно ~ о досто́инствах кни́ги מיר איז שווער צו אורטיילן [צו מישפּעטן] וועגן די מי־טיילן [שאפן]* זיך א מיינונג] וועגן עמעצן לויט זײַנע ווער־טער; наско́лько я могу́ ~ о *ком-л.* по его́ слова́м וועדליך איך פארשטיי; не вам ~ меня́ ניט איר האָט דאָס רעכט מיך מישפּעטן; 3. *спорт.:* ~ футбо́льный матч דער רי́כטער אינעם פוט־באָל־מאטש

суди́ть *несов.* ◇ су́дя по *чему-л.* לויט עפּעס, אויב מישפּעטן [אורטיילן] לויט עפּעס, עפּעס; су́дя по его́ ви́ду אויב מישפּעטן [אורטיילן] לויט זײַן אויסזען; су́дя по всему́ לויט [גאָר] אַלע סימאָנים; ~ся *несов.* 1. פּראָצע־דירן זיך [מיט עמעצן]*; *(с кем-л.)* האָבן* צו טאָן מיט גערי́כט, סי־דירן זיך; 2. *(иметь судимость)* געמישפּעט זײַן*

су́дно[1] *с (мн.* суда́) שיף ז ־ן; па́русное ~ זעגלשיף; наливно́е ~ טאַנקער מ ־ס; ־ן

су́дно[2] *с (мн.* су́дна) ־לים (או)רי־, קראָנקן־קיילע ז נאָל מ ־ן

судове́рфь *ж* שיפבוי־ווערף ז ־ן, שיפבויערײַ ז ־ען

судовладе́лец *м* = מ שיף־אייגנטימער

судовожде́ние *с* נאַוויגאַציע־קונסט ז, שיפערײַ ז

судов||о́й שיף־; **~а́я** кома́нда שיף־קאָמאנדע ז ־ס, שיף־מאנשאפט ז ־ן

судо́к *м* 1. *(для соуса)* סאָוסמעסטל ז ־ער; 2. *(прибор для специй)* קלייגעשיר ז ־ן; ~ для хре́на כריי־ני־צע ז ־ס; 3. *(для переноски)* טראָג־געשיר ז ־ן

судомо́йка *ж* געפּעס־וואשערן ז ־ס

судопроизво́дство *с* גערי́כט־פירונג ז

судоремо́нтн||ый: **~ая** верфь די ווערף פאר שיפנרע־מאָנט

су́дорог||а *ж* קראמף מ ־ן; *мн. тж.* קאָנוואָולסיע ז; би́ться в ~ах קאָנוואָולסיוו צאַפּלען; лицо́ его́ свело́ ~ой זײַן געזיכט האָט זיך קאָנוואָולסיוו פארקרימט

су́дорожный קאָנוואָולסיוור; *(лихорадочный тж.)* **~о** בערהאפטיקער

судострое́ние *с* שיפבויונג ז, שיפבוי מ

судострои́тель *м* = מ שיפבויער; **~ный:** **~ная** верфь שיפבויערײַ ז ־ען, שיפבוי־ווערף ז ־ן

судоустро́йство *с* גערי́כט־אינאַרדענונג ז

судохо́д||ность *ж* שיפקייט ז; **~ный** שיפבארער, שיפיקער; **~ная** река́ א שיפבארער טײַך; **~ство** *с* שיפנאָנג מ ז, שיפערײַ ז

судьб||а́ *ж* 1. גורל מ; благодари́ть ~у́ דאנקען דעם גורל; 2. *(участь)* גורל מ; מאזל ז; связа́ть свою́ ~у́ с *кем-л.* פארבינדן* דעם גורל [דאָס לעבן] מיט עמעצן; такова́ уж его́ ~а́ אזא מאזל [אזא מארא] דער אָרט

שוין; 3. *обыкн. мн.* גויראָלעס מצ.; *(будущность)* דער גוירל, ווי׳טערדיקער גוירל זי; צוקונפט ז; אָסיד מ *уст.*; истóрические сýдьбы нарóдов די געשיכטלעכע גוירלעס פון; ◇ ви́дно, не ~á нам вмéсте рабóтать זעט אויס, ס׳איז ניט באשערט אונדז אַרבעטן צוזאַמען; какú-ми ~áми (вы сюдá попáли)? ווי׳ארום (קומט איר אהער)?; волéю судéб ס׳איז אזוי באשערט געווען

судья́ *м* = מ ריכטער; народный ~ מ פאָלקסריכטער; = ; ~ мáтча = מ מאַטש־ריכטער; он мне не ~! ניט ער מיך מישפטן!

суевéр||ие *с* 1. ס ־ אָבערגלויבן; *(поверье, примета)* גלייבעכץ ז ־ן זאבאָבענעס מצ. *разг.*; 2. *(человека)* אָבערגלויבערישקייט ז; אָבערגלויבערישער ~ный; ~ный человéк אָבערגלויבערישער מענטש; ~ные представлéния אָבערגלויבנס מצ.

суетá *ж* 1. האָוועניש ז, שמיִעניש ז; 2. *(тщетное, пустое)* נישטיקייט ז, פּוסטקייט ז; ◇ ~ суéт העוול־הא־וואָלים

суети́ться *несов.* ארומהאוטן זיך, ארומשמיִסן; суечýсь цéлый день כ׳האָוו אום א גאנצן טאָג

суетли́в||ость *ж* אומרויקייט ז, שמיִעוודיקייט ז; ~ый אומרויקער, שמיִעוודיקער; ~ый человéк אן אומרויקער אומרויק־האסטיקע פּארשוין, א טומלער; ~ые движéния באוועגונגען

сужáть(ся) *несов. см.* сýзить(ся)

суждéние *с* 1. ן ־ מיינונג ז; 2. *лог.* ן ־ אורטיילונג ז

сужéние *с* 1. *(действие)* פארשמעלערונג ז; *перен. тж.* מינערונג ז; 2. *(узкое место)* ן ־ פארשמעלערונג ז, א שמאָלער פאס

сýживать(ся) *несов. см.* сýзить(ся)

сýзить *сов.* פארשמעלערן, שמעלער מאכן; *перен.* פאר־ שמעלערן, מינערן; ~ отвéрстие מאכן די לאָך שמעלער; презри́тельно ~ глазá פארושמורען די אויגן פאר ביטל; ~ значéние *чего-л.* פארשמעלערן [מינערן] דעם באדײַט

сук *м* 1. ן ־ צוויג ז(זשט); 2. *(в древесине)* סוק מ ־ עס

сýка *ж* ן ־ צויג ז

сукнó *с* געוואָנט ז; ◇ положúть под ~ פארצײַען* אין לאָזן*; ~ на сукнó *погов.* דער לאָגער באנק ארײַן

суковáтый סוקעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

сукóнка *ж* ־ ער ־ טוך ז, (פּוץ־)געוועבטל ז

сукóнн||ый געוואָנט־; געוועבטענער, געוואָנטענע־ *(из сукна)*; ~ая фáбрика ן ־ געוואָנט־פאבריק ז; ~ое пальтó נער; ◇ ~ый язы́к א ליימענע [א הילל־ צערנע, א טעמפּע] שפּראך

сулемá *ж хим.* מ סובלימאָט

сули́||ть *несов.* 1. *разг. (обещать)* צוזאָגן; 2. *высок. (предвещать)* אָנזאָגן, (אף) האָפענונגען; געבן* זיך; э́то не ~т ничегó хорóшего דאָס זאָגט ניט אָן קיין גוטס; קנאַפּע האָפענונג אף עפּעס גוטס; ◇ ~ть золоты́е гóры צוזאָגן גילדענע בערג

султáн[1] *м (титул)* ן ־ סולטאָן מ

султáн[2] *м (украшение)* ס ־ פעדער ז

сульфáт *м хим.* ן ־ סולפאָט מ

сум||á *ж* טאָרבע ז; ◇ ходúть с ~óй אין דער גיין* הינטער

сумасбрóд *м* (מצ. מעטורפים) מ מעטורף־, כאַסערדיעניצע ז ־ ס; ~ка *ж* עניק מ ־ עס; ~ный מע־ דאָז (ווײַל־, אומזיניקער, טורעפדיקער מעשוגאס) ז

сумáтоха *ж* האָוועניש ז; *(паника)* מהומע ז

сумбýр *м* פּלאָנטער מ, מישמאש מ; סומבור מ *разг.*; ~ность *ж* פּלאָנטערדיקייט ז, צעמישטקייט ז, כאַטישער־, צעמישטער, פּלאָנטערדיקער; ~ный קייט ז; *(о мыслях тж.)* מעווולבעלער; *(полный суматохи)* טומל־ דיקער

сýмеречн||ый 1. דעמערדיקער, ביינהאשמאָשעסדיקער; *(слабо освещённый)* פּינצטערלעכער, °טונק(ע)לער; *(мрачный)* מאָרעשכוירעדיקער; סומנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый час א דעמערדיקע ביינהאשמאָשעסדיקע שעה; ~ый свет [א ביינהאשמאָשעסדיקע] שיין; 2.: ~ое состоя́ние *мед.* דעמער־שלאָף מ, טירוף־האדאָס מ

сýмерк||и *мн.* ז, דעמערונג ז, ביינהאשמאָ־ דעמערציט, שעס מ; в ~ах (אין) ביינהאשמאָשעס אין דעמערציט

сумé||ть *сов.* קענען*; он ~л завоевáть довéрие ער האָט געקענט [האָט געוווסט וויאזוי צו] געווינען (דעם) צוטרוי

сýмка *ж* 1. ־ ער ז, רעגצל ז, טאש מ, ן; *(школьная)* רא־ נצן מ ..; *(для покупок)* קוישל ז; патрóнная ~ ־ ער ז; санитáрная ~ סאניטער־רעגצל ז ־ ער ז; ~ почтальóна פּאָסטאליאָן־זעקל ז ־ ער ז; 2. *см.* сýмочка; 3. *анат.* זעקל ז ־ ער, ביטל מ ־ ען; сердéчная ~ האַרצזעקל ז ־ ער, האַרצביטל מ ־ ען; 4. *зоол.* ביטל מ ־ ען

сýмм||а *ж* 1. סומע ז; ~а углóв треугóльника די סומע פון די ווינקלען פונעם דרײַעק; в ~е סאכאָקל; 2. *(количество денег)* באטרעף מ, סומע ז ־ ס; расхóды составля́ют ~у в две ты́сячи рублéй די הויצאָגס מאכן [א באטרעף] פון צוויי טויזנט רובל; 3. *(общее количество)* סכום מ; ~а впечатлéний דער סכום אינדרוקן

суммáрн||ый סומאַרער; *(обобщённый тж.)* קורצלעדי־ קער; ~ая мóщность электростáнций די סומאַרע מעכטי־ קייט פון די עלעקטראָסטאַנציעס

суммúровать *несов.* פארסאכאָקלען, סומירן; אונטער־ ציען* דעם סאכאָקל (פון)

сýмочка *ж* ן ־ רידיקיל מ

сýмрак *м* טונקלקייט ז, טונקל מ

сýмрачн||о 1. *в знач. сказ. безл.* °טונקל, פּינצטערלעך; *(пасмурно)* טריב, כמורנע; *перен.* מאָרעשכוירעדיק; ~ый 1. כמורנע(ר) *(пасмурный)* °טונק(ע)לער, פּינצטערלעכער; *тж. неизм.*, טריבער; 2. *перен.* מאָרעשכוירעדיקער; *(о человеке)* פארמאָרעשכוירעטער; *(печальный)* באטריבטער

сýмчат||ый: ~ые живóтные ביטלדיקע באלעכאַים, ביטל־כייעס מצ.

сумя́тица *ж разг.* ז מהומע; פּלאָנטער מ

сундýк *м* ס ־ ן, קאסטן מ ־ ן; קופערט מ

сýнуть *сов. и однокр.* 1. פאר־, ארײַנשטופּן, ארײַנשטעקן [פארשטעקן] שטעלן; ~ рýки в карма́ны די הענט אין קעשענעס; 2. *(подать небрежно, торопливо)* א שטעק טאָן* עמעצן א; ~ *кому-л.* рýку א שטעק טאָן*; 3. *см.* совáть 2; ~ся *сов. разг.* 1. זיך א שטופּ טאָן*; 2. *(приняться за какое-л. дело)* זיך א פּרוּוו טאָן*, אָנהייבן*; 3. *(вмешаться)* זיך, א שטופּ טאָן* זיך אַרײַנשטעקן די נאָז

суп *м* ־ן מ זופ; סופ *разг.*

суперобло́жка *ж* ־ס ו סופערהילע

суперфосфа́т *м хим.* מ סופערפאספאט

су́песок *м*, су́песь *ж* זאמדליימיקלעכער באדן

супов||о́й זופ־; ~а́я ми́ска ו ־ען זופשיסל

супру́г *м* ־ען מ מאן; ~а *ж* ־ען ו פרוי, ־ער ז ווייב; ~и *мн.* ז מאן־און־ווייב, מצ. פאַרפאַלק

супру́ж||еский מאן־און־ווייב־; ~еская па́ра פאַרפאַלק ז; ~ество *с* מ מאן־און־ווייב־לעבן ז זיווג

сургу́ч *м* מ טרי׳וואקס; ~ный טרי׳וואקס־; ~ная печа́ть מ ־ען טרי׳וואקס־שטעמפל

сурди́нк||а *ж* ־ס ו סורדינקע, ־ס מ פֿארדעמפער; ◇ под ~у בישטיקע, שטילינקערהייט

суре́пица *ж бот.* 1. *(масличное растение)* פֿעלד־אומ־, ווילדקרויט ז קרויט; 2. *(сорняк)* ז פֿעלדר־בן מצ. ראפס מ

суре́пка *ж см.* суре́пица 2.

суро́во *нареч.* שטרענג, הארב; ~ взгляну́ть на *кого-л.* שטרענג [אָנגעב(א)רויגעזט] א קוק טאָן* אף עמעצן; ~ наказа́ть престу́пника הארב [ביז גאָר שטרענג] באשטראָפן דעם פֿארברעכער

суро́в||ый[1] 1. *(строгий, неласковый)* הארט־, שטרענגער; ~ый кри́тик שטרענגער קריטיקער (ביז גאָר) א; ~ый приговор הארט־ [א ביז גאָר שטרענגער] א הארבער; ~ый взгляд [אן אָנגעב(א)רויגעזטער] א שטרענגער; 2. *(трудный, тяжёлый)* הארבער, שווערער; ~ая действи́тельность די הארבע ווירקלעכקייט; ~ая борьба́ א הארטנעקיקער [שווערער] קאמף; 3. *(неблагоприятный для жизни)* הארבער; ~ый кли́мат א הארבער קלימאט; ~ая зима́ א הארבער [א קאלטער°] ווינטער; ~ый край אן אומהיימלעכער קאנט

суро́в||ый[2] *текст.* °גראָבער, רויער; ~ые ни́тки °גראָבע פֿעדעם

суро́к *м зоол.* ־ען מורמל מ

суррога́т *м* ־ן מ סוראָגאט, ערזאַץ

сурьма́ *ж хим.* מ אנטימאָניום

суса́льн||ый: ~ое зо́лото ז בלעטלגאָלד, לעושגאָלד ז

су́слик *м* ־ס מ סוסליק, זיסלמויז ו (מצ. ־מינ..) *разг.*

суста́в *м* ־ען מ געלענק; ~но́й: ~но́й ревмати́зм לענק־רעומאטיזם מ -גע

су́тки *мн.* ־ן מ מעסלעס *(с колич. словами мн.* -מעס לעס*)*

су́толока *ж* ז געדרענג

су́точн||ый 1. מעסלעסיקער, -מעסלעס; *(получаемый за сутки)* פאר א מעסלעס *после сущ.*; ~ое враще́ние Земли́ די מעסלעסיקע אומדרייונג פון דער ערד; ~ый план (מצ. ..־פלענער) מ מעסלעס־פלאן; ~ая вы́работка מ מעסלעס־פראדוקציע; 2. *в знач. сущ. мн.* די אויסארבעטונג פאר א מעסלעס; מעסלעס־געלט ז

суту́лить *несов.* אײַנהויקערן; ~ся *несов.* אײַנהויקערן זיך

суту́лый *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* סוטלעוואטע(ר) אײַנגעהויקערטער

сут||ь *ж* מ טאָג, טאָמצים; ~ь де́ла דער טאָמצים [דער טאָג] פון דער זאך; не в э́том ~ь איז דאָס ניט; по ~и де́ла [געוויסן געזעץ] אין טאָג; ◇ суфлёр *м* ־ן מ סופליאָר; ~ский: ~ская бу́дка ־סופ ליאָר־בוד(ק)ע ו ־ס

суфли́ровать *несов.* סופלירן

су́ффикс *м грам.* ־ן מ סופיקס

сухо́рь *м* 1. ־ער, סוכאר מ ־עס, פֿעזעץ; -גע א; 2. *перен. разг.* מענטש טרוקענער° א

су́хо *нареч.* 1. *(сдержанно)* °קאלט, צוריקגעהאלטן; ~ поклони́ться [צוריקגעהאלטן] פארנייגן זיך °קאלט; 2. *в знач. сказ. безл.* °טרוקן (ס׳איז); на доро́ге уже́ ~ אפן דאָ איז טרוקן° און; здесь ~ и тепло́ וועג איז שוין טרוקן° וואַרעם

сухове́й *м* ־ן מ טרוקנווינט

сухожи́лие *с* ־ן ו שפּאַנ־אָדער מ,

сух||о́й 1. °טרוקענער; ~и́е дрова́ °טרוקן האָלץ; ~а́я ко́мната א טרוקענער° צימער; ~о́й кли́мат א טרוקענער° קלימאט; ~о́й ка́шель א טרוקענער הוסט; 2. *(пересохший)* פארטריקנטער, אויסגעטריקנטער; ~о́е ру́сло דאָס פארטריקנטע אויסגעטריקנטע טעכעס; ~и́е ли́стья פארטריקנט אויבס(ט); ~о́й хлеб בלעטער [טרוקענע]; 3. *(сушёный)* געטריקנטער; ~о́е молоко́ מילך, געטריקנט אויבס(ט); ~и́е фру́кты מילך־פולווער מ; ~о́й бисквит זוגעטריקנטער ביסקווי׳ט; 4. *(о коже, волосах)* °טרוקענער; 5. *(сухощавый)* °דאַרער, °מאָגערער; *(исхудалый)* אויסגעצערטער, אויסגעדייוערטער; 6. *(неласковый)* °טרוקענער, °קאַלטער; ~о́й челове́к א טרוקענער° קאַלטער [א ביז גאָר שטרענגער] א שטרענגער [אן אָנגעב(א)רויגעזטער]; ~ый взгляд פֿארשוין טאָן [א קאַלטער° [א צוריקגעהאלטענער]; 7. *(лишённый эмоциональности)* °טרוקענער; ~о́й перека́з א טרוקענער; ◇ ~о́е вино́ טרוקענער ווין; ~о́й зако́н דער «טרוקענער», אוטיאלקאַאָל־געזעץ; ~о́й лёд טרוקן איז; ~о́й паёк [קאַל־] טרוקענער; ~и́м путём מיט דער יאבאָשע [טער]; на нём ~о́й ни́тки נאָר איז פיטש־נאָס, ער איז דורכגעווייקט אף דורך און דורך

сухопа́рый מאָגערלעכער

сухопу́тн||ый יאבאָשע־; ~ые войска́ יאבאָשע־מיליטער ז; ~ые грани́цы יאבאָשע־גרענעצן מצ.

сухосто́й *м собир.* מ טרוקנוואלד

сухоща́вый דאַרינקער, מאָגערלעכער

сучи́||ть *несов.* 1. *(нитки)* צווייפֿדרייען; 2.: ребёнок ~л но́жками דאָס קינד האָט געדרייעט מיט די פיסלעך

сучкова́тый סוקעוואָטע(ר) *тж. неизм.*

сучо́к *м* 1. ־ער ־ צווייג ז; 2. *(в древесине)* ז סוקל; ◇ без сучка́, без задо́ринки ־ער־; אָן, אַן א שפּרענקעלע א מינדסטן פגאם

су́ша *ж* ו יאבאָשע

сушён||ый געטריקנטער; ~ые фру́кты געטריקנט אויבס(ט)

суши́лка *ж* 1. *(аппарат)* מ טריקן־אפאראט; 2. *(помещение)* ו ־ן טריקן־קאמער

суши́льн||ый טריקן־; ~ая печь מ ־ס טריקן־אויוון

суши́ть *несов.* 1. טריקענען; ~ бельё דאָס טריקענען; ~ грибы́ שוואַמען טריקענען; 2. *(делать чрезмерно сухим)* פארטריקענען, אויסטריקענען; 3. *(мучить)* מאכן; 4. *(делать чёрствым кого-л.)* דער אויער קווער טריקענען זיך

су́шка *ж* 1. *(действие)* ז טריקענען; 2. *мн. (бара́нки)* טרוקענע ביגעלעך

сушь *ж* 1. *(засушливая пора́)* ו טריקעניש; 2. *(сухое место)* מ טרוקן ארט; 3. *перен. разг.* טרוקענע סכוירע

сущ||е́ственн||ый טאָכי-, מאמאָשעסדיקער, וועזנטלעכער, קער; ~ое разли́чие אונ- [א טאָכיקער] א וועזנטלעכער כיסאָרן טערשייד; ~ый недоста́ток א וועזנטלעכער

существи́тельное *с:* и́мя ~ *грам.* סובסטאנטי̇וו ן־

существ||о́[1] *(суть)* דער סאָמע אי̇קער, דער טאָך; ~о́ вопро́са דער סאָמע אי̇־, דער טאָך פון דער פראָגע רעדן* צו דער; קער אין דער פראָגע; ◇ говори́ть по ~у́ אין טאָך; по ~у́ (говоря́) *в знач. вводн. сл.* (גערעדט)

существо́[2] *с* באשעפעניש וו, ן־ וועזן ן, ־ס; живо́е ~ א געלי̇־ב־, א לעבעדיק באשעפעניש [וועזן]; люби́мое ~ כ׳פיל מיט מין; я всем (своим) ~м чу́вствую טער נעפעש גאנצן וועזן

существова́ни||е *с* וו עקזיסטענץ, וו עקזיסטי̇רונג; борь-ба́ за ~е דער קאמף פאר עקזיסטענץ; фо́рмы ~я мате́рии די עקזיסטי̇ר־פארמען פון מאטעריע; сре́дства ~я מיטלען צום לעבן, לעבנסמיטלען מצ.

существ||ова́ть *несов.* 1. פאראן(ען) זיין*; э́та шко́ла ~у́ет уже́ со́рок лет אט די שול עקזיסטי̇רט שוין פערציק יאר; ~у́ют лю́ди, кото́рые... ס׳זיינען פאראן מענטשן, וואס...; ~у́ет мне́ние, что... ס׳איז פא־ראן א מיינונג, אז...; 2. *(чем-л., на что-л.; получать средства к жизни)* לעבן (פון)

су́щ||ий: э́то ~ая пра́вда דאס, דאס איז ריינער עמעס; ~ие пустяки́ 1) גאָלע גאָרניט; 2) *(очень мало)* שפּאָט־וויניק; ~ее наказа́ние *разг.* מאמעש [א פלאָג א שטראָף פון גאָט]

су́щност||ь *ж* מעהוס ן, טאָך ן; ~ь бытия́ דער מעהוס פון זיין; ~ь произведе́ния דער טאָך פונעם ווערק; кла́с-совая ~ь דער קלאסן־מעהוס; ◇ в ~и (говоря́) אין טאָך גערעדט

сфабрикова́ть *сов. см.* фабрикова́ть

сфальцева́ть *сов.* פאָפּאלצעווען

сфальши́вить *сов. см.* фальши́вить

сфе́р||а *ж* 1. ספערע ן; *(область чего-л. тж.)* -גע; ~а чьей-л. де́ятельности די ספערע פון עמעצנס טעטיקייט [דאס געביט, דאס פעלד]; 2. *(сре-да)* ספערע ן, ארום מ, מילי̇ע מ; 3. *мн.* ~ы, ספערן מצ. קרייזן מצ.; в дипломати́ческих ~ах אין די דיפּלאָמאַטי̇־ווי̇רקונגס־ספערע ן [שע ספערן (קרייזן)]

сферри́ческий 1. קוגלעכפאָרמיקער, ספעריש־ער; 2. *мат.* ספעריש־ער

сформули́ровать *сов.* פאָרמולי̇רן

сфотографи́ровать *сов.* (אָפּ)פאָטאָגראפי̇רן

схвати́ть *сов.* 1. *(взять резким движением)* א כאפ טאָן* [אָנכאפן בא עמעצן [פאר]]; *(за вин.)* (בא) אָנכאפן; ~ ша́пку א כאפ טאָן*; ~ кого-л. за́ руку דאָס היטל [פאר]; 2. *(задержать кого-л. силой)* כאפן, פאָקן; ~ престу́пника דער האנט כאפן פאר־ברעכער; 3. *разг. (бо-лезнь)* אונטער־כאפן, א קאָ־נטערכאפן; ~ на́сморк א כאפ טאָן* זיך פאר־קילט; 4. *(подметить и запечатлеть)* אופכאפן; 5. *(бы-стро понять)* טיפעס זיין*; (באלד) באנעמען*, אופכאפן; ~ся *сов.* 1. *(за вин.)* (פאר) זיך א כאפ טאָן*; אָנכאפן א כאפ טאָן* זיך פאר גע־; ~ся за ору́жие זיך (פאר) זיך פאר גע־; ~ся за пери́ла וועלן; אָנכאפן זיך פאר דעם פאר־גע־; 2. *(вступить в драку)* (מיט) זיך צונויפן־; שטויסן* זיך; *перен. (в споре)* זיך צעמפערן; 3. *разг. (внезапно вспомнить)* (אז...) א כאפ טאָן* זיך

схва́тк||а *ж* 1. *(бой)* צוזאַמענשטויס מ ־ן; *(спортивное состязание)* גראַנגל ן; рукопа́шная ~а האַנטגעפעכט ן; 2. *(спор, ссора)* שטריט מ ־ן, קאָנפלי̇קט מ ־ן; 3. *мн. мед.* ספאזמען מצ.; родовы́е ~и (געבורט)ווייען מצ.

схва́тывать(ся) *несов. см.* схвати́ть(ся)

схе́ма *ж* 1. סכעמע ן־; 2. *(шаблон)* טראפארעט מ ־ן, סכעמע ן־; мы́слить ~ми סכעמאטיש דענקען

схемати́ч||еский סכעמאטישער; ~ность *ж* סכעמאטי̇ש־קייט ן; ~ный סכעמאטישער

схити́ть *сов.* גיין* מיט אי̇יבערשפּיצלעך, כי̇טרעוען

схлы́нуть *сов.* 1. אָפּפלייצן, אָפּפאלן*; *(о массе людей)* אָפּפלייצן*; 2. *(о чувстве)* אָפּפאלן*

сходи́ть[1] *несов.* 1. *см.* сойти́; 2. *с отрицанием:* не ~ с посте́ли ניט ארויפֿגיין* פונעם (קראנקן־)בעט; с её лица́ не сходи́ла улы́бка אף איר געזיכט האָט די גאנצע צייט; געשוועבט א שמייכל; ◇ у него́ не схо́дит с языка́ *что-л.* ער האלט אין, ער הערט ניט אוף צו רעדן פון עפעס; איין רעדן פון עפעס

сходи́ть[2] *сов. (пойти и вернуться)* אראָפּכאפן זיך, צוגיין* [געבן* א גיי צו]

сходи́ться *несов. см.* сойти́сь

схо́дка *ж уст.* פארזאמלונג ן־, סכאָדקע ן־, צונויפקום מ ־ן

схо́дни *мн. (ед.* схо́дня *ж)* שטיגל ן־; *мор.* טראפ מ ־ן

схо́д||ный 1. *(похожий)* עולעכער; 2. *(о цене)* צוגענג־ לעכער; ~ство *с* ן עולעכקייט

схо́жий *разг.* עולעכער

схола́ст *м* = מ סכאָלאַסטיקער; ~ика *ж* ן סכאָלאַסטיק; ~и́ческий סכאָלאַסטישער

схорони́ть *сов.* באהאלטן*, -באגראָבן*, ברענגען* צו קוואל; *перен.* באגראָבן*

сце́н||а *ж* 1. *(подмостки)* ן־ס, סצענע ן־ס, ביגע ן־ס; вращающаяся ~а דרייַ־סצענע ן־ס, דרייַ־פלאטפאָרמע, דרייַ־ביגע ן־ס; 2. *(театральная деятельность)* ביגע ן, טעאַ־טער־מייסטערס מצ. ביגע־מייסטערס, ביגע־ן; мастера́ ~ы טערס מצ.; 3. *(часть пьесы)* ן־ס, סצענע ן; בילד ן־ער; пе́рвая ~а второ́го де́йствия די ערשטע סצענע פונעם צווייטן אקט; 4. *(эпизод)* ן־ען, סצענע ן־ס, פאסי̇רונג ן; на у́лице я наблюда́л заба́вную ~у אין גאס האָב איך צוגעזען א טשיקאַווע סצענע; 5. *разг. (ссора)* ן־ס, סצענע ן; устро́ить *кому-л.* ~у אָפּשפּילן* פונעם ארפֿגיין* סקאנדאל מ ־ן; появи́ться на ~у (באווי̇זן* זיך; сойти́ со ~ы (מאכן עמעצן א סצענע, עמעצן א סקאנדאל

сцена́р||ий *м* מ ־ן סצענאר, סצענאר־י̇ן; ~и́ст מ ־ן סצענאר־י̇סט

сцени́ческ||ий סצענישער, ביגע(ן)־; ~ое иску́сство די ביגע־קונסט ן, סצענישע קונסט

сцени́чн||ый סצענע־טויגעודיקער; ~ая пье́са סצענע־ טויגעוודיקע פיעסע

сцепи́ть *сов.* צונויפקייטלען, צונויפטשעפען; ~ся *сов.* 1. צונויפקייטלען זיך, צונויפטשעפען זיך; 2. *(случайно за-цепиться)* פארטשעפען זיך; 3. *(о пальцах, руках)* צונויפ־ לעכטן* זיך; 4. *разг. (вступить в спор, драку)* צונויפ־ קלאמערן זיך (אי̇ינער מיטן צווייטן)

сце́пка *ж* ן צונויפקייטלונג, ן־ צונויפ־ טשעפען ן

сцепле́ние *с* 1. צונויפקייטלונג ז; *(в автомобиле и т. п.)* קופּלונג ז -ען; 2. *(притяжение)* צוציונג ז; ~ молеку́л דער צוציונג צווישן די מאָלעקולן; ◇ ~ обстоя́тельств צונויפלויף פון די אומשטאנדן

сцепля́ть(ся) *несов. см.* сцепи́ть(ся)

сце́пщик *м ж.-д.* = צונויפקייטלער מ

счастли́в||ец *м* מזלדיק מ (מצ. מזלדיקע, -ס בארמאָזל מ); ~ица *ж* = (א) גליקלעכע ז; (א) גליקלעכער מ (כע..); ~ый גליקלעכן, גליקלעכערהייט אף א; *(удачливый)* מאזלדיק; он ~о отде́лался ס'האָט אים אויפן; *(удачливо)* כ'ווינטש אייך לאנגע יאָרן גליקלעכן; живи́те до́лго и ~о! פֿאָגעגליקט זײַט (מיר) געזונט; ◇ счастли́во остава́ться גליקלעכן יאָרן מאזלדיקע יאָרן

счастли́в||чик *м разг. см.* счастли́вец; ~ый גליקלעכער א; *(удачливый)* מאזלדיקער; ~ый человёк גליקלעכער מענטש; *(удачливый)* באַרמאָזל מ -ס; ~ое де́тство גליקלעכע קינדהייט; ~ый взгля́д גליקלעכער [פּריידיקער] בליק; ~ый биле́т גליקלעכער בילעט; ~ый слу́чай גליקלעכער צופֿאל; ◇ роди́ться под ~ой звездо́й געבוירן ווערן* אין א מאזלדיקער שטערן

сча́сть||е *с* גליק ז; *(удача)* מזל ז, האצלאָכע ז; ◇ к ~ю, по ~ю צום גליק; на ~е *(дать, сказать и т. п.)* אף מאזל, אף האצלאָכע; на на́ше ~е ס'איז זיך צו מזל; אף נאָך זיך; имéть ~е *(+ инф.)* האָבן* [מזל] אונדזער האצלאָכע; ва́ше ~е, что... אַטער גליק איז, וואָס...; како́е ~е, что... א מאַראָכע, וואָס איר...; ס'איז ניט איבער- גליק, וואָס...

счесть *сов. см.* счита́ть[1] 6; ◇ не ~ ס'איז ניט איבער- צוצײַלן; его́ дни сочтены זײַנע טעג זײַנען געצײַלט

счёт *м* 1. *(действие)* ציילן ז; רעכענען ז; ~ до ста דאָס ציילן ביז הונדערט; обуча́ть *кого-л.* ~у и письму́ לערנען רעכענען [כּעזשבענען] און שרײַבן; сби́ться со ~а פֿארפּלאָנטע(ר)ן זיך אינעם כעזשבן; 2. *(результат подсчётов, тж. спорт.)* כעזשבן מ; ~ ма́тча 5:3 דער כעזשבן אינעם מאטש איז 3:5; 3. *(мн.* счета́*; документ)* כעזשבן מ (מצ. כעזשבונעס), רעכענונג ז -ען; уплати́ть по ~у אָפּצאָלן לויט דער רעכענונג; 4. *бухг.* קאָנטע ז -ס; лицево́й ~ פערזונלעכע קאָנטע; 5. *обыкн. мн. (взаимные претензии)* כעזשבונעס מצ; ли́чные ~ы פערזונלעכע כעזשבונעס; своди́ть ста́рые ~ы с *кем-л.* אונטער- אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן פאר אמאָל; ◇ без ~у אָן א פּרט מיט עמעצן אלטע כעזשבונעס; в два ~а שיר (און) צוויי (און) איינס; в коне́чном, в после́днем ~е אין לעצטן סאָכאָקל; в ~ *чего-л.* אפן כעזשבן פון עפּעס; рабо́тать в ~ бу́дущего го́да אַרבעטן שוין אפן כעזשבן פּונעם קומענדיקן יאָר; на, за *чей-л.* ~ אף עמעצנס כעזשבן; за ~ *чего-л.* אפן כעזשבן פון עפּעס; на э́тот ~ мо́жете быть споко́йны וועגן דעם האָט איר ניט וואָס צו באַמרויקן זיך; э́то не в ~ דאָס גייט ניט אין כעזשבן; не знать ~а деньга́м* וואַרפן זײַן* גרינג אפן קערבל, מיט גאָלט; поко́нчить ~ы с *кем-л.* אָפּענדיקן מיט עמעצן*; предъяви́ть ~ *кому-л.* קומען* מיט טענות [מיט פּרעטענזיעס] צו עמעצן; он у *кого-л.* на хоро́шем счету́ עמעצער האלט פון אים (א וועלט); сбра́сывать со счето́в ניט רעכענען, ניט נעמען* אין אכט; ~а [~у] нет *кому-л., чему-л.* אָן א שיר, אָן אַן ערעך

счётн||ый רעכן-; ~ая маши́на -ען ז רעכנמאשין; ~ая лине́йка ז -ס רעכנווירע, וויִרע לאָגאַריטמישע; ~ый рабо́тник = מ רעכן־טויער

счетово́д *м* = כּעזשבן־פּירער מ; ~ство *с* -כּעזשבן־פּי- רונג ז

счётчик *м* 1. = ציילער מ; 2. *(прибор)* צײַל־אפּאראט ז; ~ Ге́йгера גײַגערס צײַל־אפּאראט; -ן מ

счёты *мн.* רעכנבריידלעך מצ; שטשאָטי מ *разг.*

числе́ни||е *с:* систе́ма ~я נומעראַציע־סיסטעם ז -סיסטעם ז

счи́стить *сов.* אַרײַנריניקן, אַראָפּריניקן; *(щёткой тж.)* אָפּבערשטלען; *(кожуру)* אָפּשיילן; ~ся *сов.* אַרײַנריניקן; אָפּבערשטלען זיך, אַראָפּריניקן זיך *(щёткой тж.)*; אָפּשיילן זיך *(о кожуре)*

счита́ть[1] *несов.* 1. ציילן; ~ть до ста ציילן ביז הונדערט; ~ть де́ньги געלט ציילן; 2. *(выполнять арифметические действия)* רעכענען; уме́ть писа́ть и ~ть קענען רעכענען אפן פּען; ~ть на счётах רעכענען אויף דראָטן [רעכענדיק] פֿון ניט רעכענען; не ~я [שטשאָט] אף די רעכנביינדלעך; 3. *(пользоваться какими-л. единицами измерения)* רעכענען (אף); מעסטן* (אף); ~ть в килогра́ммах רעכענען מעסטן* אף קילאָגראַמען; ~ть в сантиме́трах נעמען אף סאַנטימעטערס; 4. *(от, с род.; принимать за начало отсчёта)* רעכענען (וון)*, אָנהייבן* (וון); тре́тий дом, ~я от угла́ דאָס דריטע הויז, אָנהייבנדיק [רעכענענדיק] פֿון עקן; נעם ראָג...; 5. *(принимать в расчёт)* רעכענען, נעמען*; сто пассажи́ров, не ~я дете́й הונדערט פאסאזשירן, אין אכט; זשירן, ניט רעכענענדיק קיין קינדער; 6. *(рассматривать)* רעכענען (פאר), האלטן* (פאר); его́ мы ~ем дру́гом אים האלטן מיר [רעכענען מיר] פאר א פרינט; ~ю свои́м до́лгом איך האלט פאר מײַנעם א כּיוון; мы ~ем себя́ впра́ве מיר האלטן, מיר האלטן פאר אונדזער רעכט; איך האלט [איך האָב מיר האָבן רעכט] אויף נייטיק [רעכן] פאר; ◇ он не ~ет де́нег געלט האָט בא אים בלאָטע, אים קיין ווערט ניט; געלט איז בא אים קיין וועלט; ~ть дни, часы́, мину́ты ציילן די טעג, די שעהן, די מינוטן

счита́ть[2] *сов. (текст)* אויסלייענען, אויסרעכענען*

счита́||ться *несов.* 1. רעכענען זיך; 2. (с *тв.; принимать во внимание)* (מיט) רעכענען זיך; ~ться с *чьим-л.* мне́нием רעכענען זיך מיט עמעצנס מיינונג; с ним не ~ются אים פרעגט מען, מיט אים רעכנט מען זיך ניט, ניט ער האָט קיין דייע ניט; 3. *(слыть)* רעכענען זיך ער רעכנט זיך (פאר); он ~ется кру́пным специали́стом מע האלט אים] פאר א גרויסן° ספּעציאליסט; ~ется, что... מע האלט, אז...

счи́тывать *несов. см.* счита́ть[2]

счища́ть(ся) *несов. см.* счи́стить(ся)

сшиба́ть *несов.*, **сшиби́ть** *сов. разг.* 1. *(сбить)* אראָפּ־; *кого-л.* אַראָפּקלאפּן, שלאָגן*; ~ с ног עמעצן אומוואלגערן, אומווארפן* עמעצן; 2. *(столкнуть вместе)* צוזאַמענייפשטויסן*; ~ лба́ми צעבומצקען

сшива́ть *несов. см.* сшить 2, 3

сшить 1. אופנייען; ~ пла́тье א קלייד אופנייען; 2. *(соединить швом)* צונויפנייען; 3. *(доски и т. п.)* -צונויפּ- עסטיקן, העפטן*

съеда́ть *несов. см.* съесть

съедéние *с:* на ~ волка́м אויף דעם וועלף זאָלן אויפעסן; на ~ *кому-л. перен.* אַרײַן* עמעצן אין דעם האלדז* אָפּגעבן

съедо́бный עסבאַרער; וואָס טויג צום עסן *после сущ.*

съёжиться *сов.* 1. *(уменьшиться, сморщиться)* -צע. אײַנדאַרן; 2. *(сжаться, скорчиться)* -אײַנ. קנייטשט ווערן*; אײַנקאָרטשען זיך, שרומפן זיך; ~ от хóлода אײַנקאָרטשען זיך פֿאר קעלט

съезд *м* 1. *(действие)* צונויפֿאָרן זיך ז, דאָס צונויפֿאָר מ; 2. *(собрание)* צוואַמענפאָר מ ־ן; Съезд Совéтов ראַטן־צוואַמענפאָר מ ־ן; партúйный ~ פּאַרטיי־צוואַמענפאָר מ ־ן; ~ учителéй לערער־צוואַמענפאָר מ ־ן; 3. *(спуск)* בארג־אַראָפֿ־וועג מ ־ן

съéздить *сов.* אַראָפֿ-. צופֿאָרן*; *(побывать у кого-л.)* צופֿאָרן* [אַראָפֿכאפן זיך] (צו); ~ к брáту כאפן זיך; צום ברודער

съéздовск‖ий *разг.*: ~ие встрéчи די באגעגעניש אפן צוואַמענפאָר

съезжáть(ся) *несов. см.* съéхать(ся)

съёмка *ж* 1. אַראָפֿנעמען ז; *(фотографирование тж.)* פאָטאָגראפֿירונג ז; 2. *(фильма)* פֿילמירונג ז

съёмный אָפּנעמבארער, אַראָפֿנעמבארער; ~ замóк הענגשלאָס מ (מצ. ..שלעסער)

съёмочн‖ый: ~ая площáдка *кино* פֿילמיר־פּלאַץ מ

съёмщик *м* 1. *(плана и т. п.)* = מ אַראָפֿנעמער; 2. *(квартиры)* = מ אָפּדינגער

съестн‖óй 1.: ~ы́е припáсы מצ. שפּײַז־רעזערוון, פּרא-; ז עסנווארג; 2. *в знач. сущ. с* וויזיע ז

съесть *сов.* 1. אופֿעסן*; 2. *(о грызунах, насекомых; о едких веществах)* צעסן*; 3. *перен. (извести упрёками)* אופֿהריזן, אופֿעסן*; ◇ он на э́том собáку съел ער האָט שון אף דעם זינע ציין אופֿגענעסן

съéхать *сов.* 1. אַראָפֿגליטשן זיך, אַראָפֿפּאַרן*; *(скользя)* אַראָפֿפּאַקאַטשען זיך; *(с дороги)* אַראָפֿפּאַרן*; 2. *разг.*: ~ (с квартúры) אַרויסקלײַבן* זיך; 3. *разг. (сместиться)* פּאַרוקן זיך; *(вниз)* אַראָפֿרוקן זיך; ~ся *сов.* 1. *(о едущих)* צונויפֿטרעפֿן* זיך אין וועג; 2. *(собраться)* צונויפֿאָרן* זיך

съехúдничать *сов. разг.* דערלאַנגען א, א שטאָך טאָן*; גיפטיק אָפּענטפערן *(ответить)*; ביסיק א זאָג טאָן*, שטאָך

съязвúть *сов. разг.* א, א שפּעט טאָן*, א כוויזעק טאָן*, ביסיק א וויצל טאָן* זיך

сывóротка *ж* 1. *(молочная)* ז(י)אָוועטקע; 2. *мед.* סעראָם מ; סיוואַראַטקע ז *разг.*

сыгранн‖ость *ж* צונויפֿגעשפּילטקייט ז

сыгрáть *сов.* 1. *(в вин., на предл.)* שפּילן; ~ в шáхматы שפּילן אַ שאָך; ~ на скрúпке שפּילן אפן פידל; 2. *(вин.)* אויסשפּילן(אָפּ); *муз. тж.* אויסשפּילן; ~ пáртию в шáхматы שפּילן א פּאַרטיע שאָך(אָפּ); ~ вальс אויסשפּילן א וואלס; ~ роль שפּילן א ראָל(יע); 3. *(на чём-л.)* *перен.* שפּילן אף, עפעס אויסניצן; ~ на *чьей-л.* откровéнности עמעצנס אָפּנהארציקייט [אויסניצן] שפּילן אף; ~ся *сов.* צונויפֿשפּילן זיך

сы́знова *нареч. разг.* פונסנײַ, ווידעראמאָל

сын *м* (מצ. זין) מ זון; ~ своегó врéмени א קינד פון זיין עפּאָכע; ~ своегó нарóда א קינד פון זיין פֿאָלק

сыни́шка *м ласк.* זונדעלע ז ־ך

сынóвний פון א זון *после сущ.*; ~ долг דער כּיוו פון א זון

сынóк *м* זונדעלע ז ־ך; *(в обращении)* זונעניו

сы́пать *несов. прям. и перен.* שיטן*; ~ крупу́ в суп שיטן* גרויפן אין זופ שיטן* מיט שארפוועדט-; ~ остротáми זינען* גרינג, ווארפן* לעג; ◇ ~ деньгáми מיט געלט (זיך) לעג; ~ся *несов.* שיטן* זיך; אפן קערבל; *(о штукатурке и т. п.)* פאלן* ווי א פֿאַפּאַלן*, אָפּשיטן* זיך; ◇ ~ грáдом האָגל

сыпнóй: ~ тиф מ פלעק־טיפוס

сыпу́ч‖ий שיטעוודיקער; ~ий песóк זאמד (ר)שיטעוודיקע; мéры ~их тел מצ. שיטמאָסן

сыпь *ж* מ אויסשיט

сыр *м* מ קעז; ◇ как ~ в мáсле катáться זיך באָדן* אין מילך און אין האָניק

сыр-бóр: ~ загорéлся из-за... די גאַנצע כאָסענע [דער גאַנצער שור־בור] האָט זיך אָנגעהויבן אויבער־גאַנצער...

сырéть *несов.* פּיקט ווערן*

сырéц: хлóпок-~ מ ראָוויימוואָל; шёлк-~ ז ראָזפֿד

сы́рник *м* ז ־ס קעזלאטקע

сыровáр *м* = מ קעזקאָכער

сыровáренный: ~ завод ז ־ען קעז־זאָ-, קעזקאָכערײַ ז וואָד מ ־ן

сыроéжка *ж* ז ־ער רוישוועמל

сыр‖óй 1. *(влажный)* נאַס(לעכ)ער, פּיקטער-; ~ая травá פּיקט גראָז; נע(ר)אַס(לעך) האָלץ; ~áя комнáта א נאַסער, א פּיקטער [א נאַסער פּיקטער] צימער; ~áя погóда ווילגאָטער; 2. *(не подвергавшийся варке)* ראָער; ~ы́е óвощи ראָיע גרינס; ~óе мя́со ראָי פלייש; ~áя водá ניט־געזאָטענע וואַסער; 3. *(недоварившийся)* ניט־דערקאָכט-; *(недопечённый)* ניט־דערבאַקענער, ניט־אויסגעבאַקע-; 4. *(необработанный, тж. перен.)* ראָער; ראָילע-; ~áя статья́ א ראָילעכער ארטיקל

сырóк *м* 1. *(плавленный сыр)* ז ־ען שמעלצקעזל; 2. *(творожный)* ז ־ען טוואָרעג־קעזל, גאָמלקע ז ־ס

сыромя́тн‖ый: ~ая кóжа מ ראָילעדער

сы́рость *ж* ז, נעץ ז, פּיקטקייט ז, ווילגאָטש ז

сырьё *с* מ ראָוואַרג, ראָישטאָף ז

сыскáть *сов. разг.* אויסזוכן, אָפּזוכן

сы́тн‖о 1. *нареч.* זאט°, צו דער זעט; ~о накормúть אָפּזעטן* א זאט°; ~о пообéдать אָנהאָדעווען צו דער זעט; ~о поéсть [צו דער זעט] זאט°(אָפּ)עסן*; 2. *в знач. сказ. безл.*: птúцам там тепло́ и ~о די פֿויגל לעבן דאָרט אין דער וואָרעם און אין דער זעט

сы́т‖ость *ж* ז, קייט זאטקייט; ~ый 1. זאט°; я сыт איך זאטער; 2. *разг. (упитанный)* פּיקטער, זאטער; 3. *разг. неодобр.* אויסגעכאָליעטער, זאטער; 4. *(обильный едой)* זעטיקער, זאטער°; 5. *разг. (сытный)* בעשעפּעדיקער; ◇ я ~ по гóрло *чем-л.* איך בין שוין אויבערזאט מיט עפּעס, ס'קריכט מיר שוין פונעם האלדז; ~ый голóдного не разумéет דער זאטער גלייבט ניט דעם הונגעריקן

сыч *м зоол.* מ ־ן סיטש; ◇ как ~ ≅ ווי א געקוילעטער האָן

сы́щик *м* = מ נאָכשפּירער; *(в Западной Европе и США тж.)* דעטעקטיו מ ־ן

сэконóмить *сов.* אָפּשפּאָרן

сюдá *нареч.* (צו)אהער; иди́ ~! קום אהער!; ~ приезжáют отдыхáть קומט מען אָפּרוען אהערצו

сюжéт *м* מ ־ס, ס(י)וושעט מ ־ן; סיפער־האמעס; ~ный 1. ס(י)וושעט-; ~ные лúнии романа́ די ס(י)וושעט־ליניעס פון; 2. *(имеющий сюжет)* מיט א ס(י)וושעטישער; נעם ראָמאַן; 2. *(имеющий сюжет)* א ס(י)וושעט *после сущ.*

сюйта *ж муз.* סיוִיטע ו ־ס

сюрприз *м* ס(י)ורפּריז מ ־ן

сюртýк *м* סורטוק מ ־ן; סיורטוק *разг.*

сюсю́кать *несов. разг.* 1. ציִשען; 2. *(в разговорах с детьми)* ציוציוקען, סיוסיוקען

сяк *нареч.:* (и) так и ~ אי אזוי אי, אי אזוי אי אנדערשוי

Т

та *см.* тот

табáк *м* טאבאק מ, טאבעק מ, טוטון מ; *(нюхательный)* טאבעק מ

табакéрка *ж* טאבעק(ע)־פושקעלע ז ־ער, טאבעק(ע)־שקעטעלע ז ־ער, טאבאקערקע ו ־ס

табаковóдство *с* טוטונצוכט ו, טאבאקצוכט ו

табáчн||ый 1. טאבאק־, טוטון־, טאבאק־; ~ая фáбрика פאפירן־פאבריק, טוטון־פאבריק ו ־ן, ־פאבריק ו ־ן ו; ~ый дым דער רויך פון טוטון; 2. *(о цвете)* פון טוטון־קאליר, טאבאק־ברוינער; טוטונקאליריקער *после сущ.*

табéль *м* 1. *(список)* טאבעל מ ־ן; 2. *(явки на работу)* קאנטראל־טאבעל מ ־ן; *(номерок)* (טאבעל־)זשע־ טאבעל מ ־ן; 3. *(в школе)* טאבעל מ ־ן

табéльн||ый: ~ая доскá טאבעל־טאוול מ ־ען

табéль||щик *м* טאבעלשטשיק מ ־עס; ~щица *ж* טאבעלשטשיצע ו ־ס

таблéтка *ж* טאבלעטקע ו ־ס

таблúца *ж* טאבעלע ו ־ס

таблó *с нескл.* סיגנאל־טאוול מ ־ען; световóе ~ סיגנאל־טאוול מ ־ען

табóр *м* לאגער מ ־ן, טאבאר מ ־ן; расположúться ~ом אופשטעלן* א לאגער, לאגערן

табýн *м* טאבון מ ־ען; ~ лошадéй א טאבון פערד

табýр *м*, табýрка *ж* טאבורעט מ ־ן, טאבורעט־קע ו ־ס

тавró *с* בראנדצייכן מ ־ס; קלייַמע ו ־ס *разг.*

тавтолóгия *ж* ו טאוטאלאגיע

таган *м* דרייפוס מ ־עס; טאגאן מ ־עס *разг.*, טרענאגע ו ־ס *разг.*

таджúк *м* טאדזשיק מ ־ן; ~ский טאדזשיקישער; ~ский язы́к די טאדזשיקיש ז, טאדזשיקישע שפראך

таёжн||ый טייגע־; ~ые трóпы מצ. טייגע־סטעפן

таз[1] *м (сосуд)* שיסל ו ־ען, בעקן מ ־ס

таз[2] *м анат.* בעקן מ ־ס

тайнственн||ый 1. *(загадочный, неизвестный)* געהיימ־; ~ый óстров א רעטענישפו־; ~ое исчезновéние די רעטענישדיקע [די גע־ לער אינדזל; ~ый посетúтель דער געהיימ־ פארשוינדונג [היימנישפולע]; 2. *(секретный)* געהיימער; סעקרעט־ נישפולער באזוכער; 3. *(скрывающий что-л.)* נע(ר)־ סוידעספו־ *тж. неизм.:* с ~ым вúдом סוידעספול לער

тайть *несов.* 1. *(от кого-л.)* (פון) פאר־, אויסבאהאלטן* *(не признаваться)* (פון) הוילן, (פון) בעסאד* האלטן*; *(чувства, мысли)* פארבאַרגן*, פארלייקענען (פאר)

האבן* ארץ אף עמעצן; ~ злóбу прóтив *кого-л.* זיך; 2. *(заключать в себе)* (זיך אין) פארבאַרגן*; нéдра Сибúри таят огрóмные сокрóвища אין די ערד־טיפענישן; охóта в горáх тайт немáло опáсностей דאָס געיעג אין די בערג איז פון סיבּיר זענען פארבאַרגן ריזיקע אויצרעס; ◇ нéчего грехá ~ פארבונדן מיט ניט וויניק פארבאַרגענע געפאַרן; ~ся *несов.* 1. האלטן* (פאר)שוטיגן*, פאר זיך; не тайсь! רעד אָפּן־ רעד אָפּע־, נע דיבורים!; 2. *(скрываться)* פארטיען זיך; 3. *(находиться в скрытом месте)* פארבאַרגן זיין*; 4. *(иметься где-л.)* שטיקן; в этóм-то тайтся опáсность אין אָט דעם טאָקע שטעקט די געפאַר

тайгá *ж* ו טייגע

тайкóм *нареч.* שטילינקערהייט, בישטיקע; ~ от родúтелей פון עלטערן זאָלן ניט וויסן; בעסאָד פון די עלטערן

тайм *м спорт.* טיים מ ־ן

тáйн||а *ж* 1. (מצ. סוידעס) סאָד מ; *(секретность)* ו סעקרעטקייט (יש)־סעקרעטע; всенная ~а מיליטערישער סאָד; א; имéть ~ы от *кого-л.* פון עמעצן [סוידעס] פון סעקרעטן* האבן*; ~а вкладóв די סעקרעטקייט פון אינלאגן; держáть *что-л.* в ~е עפעס בעסאָד האלטן*; ~ы мастерствá סוידעס [די סעקרעטן] פון מיסטערשאפט; доверять свой ~ы *кому-л.* סוי־ פארטרויען עמעצן די אייגענע סעקרעטן [דעס]; 2. *(неразгаданное)* סאָד מ (מצ. גהיימניש ו ־ן; סוידעס) ~ы природы פון דער [די גהיימנישן] סוידעס; ◇ покрыто ~ой נאטור; ס'איז אינגאנצן אין גהיימניש

тайни́к *м* 1. ־ן, באהעלטעניש ז, ו ־ן; סעקרעט מ ־ן; 2. *перен.:* в ~áх душ, сéрдца אין די טיפענישן פון דער טיף אין הארצן, נעשאָמע

тáйно *нареч.* געהיים; *(от кого-л.)* (פון) בעסאָד

тáйн||ый 1. געהיימער; *(скрытый)* פארבאהאלטענער; געהיי־ ~ый договóр א געהיימער אָפּמאך; ~ая полúция געהיים־פאליציי ו, מע פאליציי; ~ое óбщество א געהיימער [א פארבא־ געזעלשאפט; ~ый враг היימע; 2. *(скрытый)* פארבאַרגענער; *(смутный)* נעפלדיקער, אומפארשטענדלעכער; ~ое желáние א פארבאַרגענער באגער

тайфýн *м* טייפון מ ־ען

так 1. *нареч. (таким образом, до такой степени)* אזוי; ~ человéк прони́к в кóсмос אזוי איז דער מענטש אריינגעדרונגען אין קאָסמאָס; ~ реши́ло собрáние אזוי האָט באשלאָסן די פארזאַמלונג; он говорúт ~ тúхо, что я не слы́шу ни слóва ער רעדט אזוי שטיל, אז איך הער קיין וואָרט ניט; он ~ умён ער איז אזוי קלוג; мы ~ дóлго вас ждáли מיר האָבן אזוי לאנג געוואַרט אף אייך; 2. *нареч. (должным образом; обыкн. с отрицанием)* ווי מע דו האלטסט דאָס אזוי, דארף; ты не ~ дéржишь рýчку ניט אזוי האלט מען א, העגטל־פּען ניט ווי מע דארף העגטל־פּען; 3. *нареч. (без последствий)* אזוי גלאט; э́то тебé ~ не пройдёт ס'וועט דיר אזוי גלאט ניט אָפּגיין; 4. *нареч. (без особых намерений)* סטאם, גלאט אזוי; зачéм он приходúл? — (Прóсто) ~ סטאם — וואָס איז ער געקומען? 5. *частица (ничего особенного)* אזוי [גלאט]; אזוי; отчегó вы вздыхáете? — Так וואָס זיפצט איר אזוי? גאָרנישט —; у́чится он ~, срéдне לערנען לערנט ער זיך גאָרנישט; 6. *частица (значит)* (אין) אזוי זיך, מיטלמעסיק; *(при возобновлении разговора)* אין; ~ вы со мнóю не согласны? זייט איר, הייסט עס, מיט מיר ניט מאס־ הייסט עס

קים?; ~ о чём же мы говори́ли? איז וועגן וואָס האָבן מיר געהַט?; ~ вы зайдёте ко мне? איז וועט איר צו מיר געקומען?; 7. *нареч. (тогда, в таком случае)* איר וועט (אויב אזוי) איז; вы не пойдёте, ~ я сам пойду́ איר וועט (אויב אזוי) ניט גיין, איז וועל איך אליין גיין; 8. *союз (поэтому)* (דערי́בער) איז; мы бу́дем тебя́ ждать, ~ не опа́здывай מיר וועלן אף דיר וואַרטן, איז פארשפּעטיק זיך ניט; 9. *в составе сложных союзов:* ~ что אזוי אז; идёт дождь, ~ что гуля́ть мы не пойдём ס׳גיסט א רעגן, אזוי אז מיר וועלן ניט גיין שפּאַציִרן; ~ как (דערפֿאַר) וויל; собра́ние отло́жено, ~ как докла́дчик бо́лен די פארזאַמלונג (דערפֿאַר) וויל דער פאָרטרעגער האָט מען אָפּגעלייגט, האָסטו אפילע הערן ניט געוואָלט; 10. *союз (но, однако) отдельным словом не переводится:* я тебе́ говори́л, ~ ты и слу́шать не хоте́л איך האָב דיר געזאָגט, איז קראנק; 11. *частица:* ~ например אזוי צום בײַשפּיל, אזוי אשטיִגער; ◇ ~ называ́емый דער אזיִגערפּענער; ~ и есть אוואַ-; ~ себе́ זאָל מיִלעך!; ניט איבעריק גוט; ~ и быть! דע; ~ он и не догада́лся ער האָט טאַקע זיך שוין זען אזוי!; ~ ли э́то? ניט אָנגעשטויסן; ~ не צי איז עס טאַקע אזוי?; ~ то оно́ ניין עפּשער?; та́к-то איז עס אזוי; ~, но... און אזוי ווי׳טער נאָר [אָבער]..., и ~ да́лее [עמעס], נאָר; и ~ уж опа́здываем מיר שוין אזוי אויך; мы и ~ уж давно́ бы פארשפּעטיקן שוין אזוי אויך; как бы не ~ קענסט [ער קען, זיי קענען אדג.] וואַרטן!; ~ и зна́йте זאָלט איר טאַקע וויסן

такела́ж *м мор.* טאַקעלאַש м; ~ник *м* -טאַקעלאַש ניק м ־עס

та́кже *нареч., союз* אויך; а ~ אויך (און); и вас ~ *(поздравляю и т. п.)* גאַם־אַטעם

-таки *частица разг.:* опя́ть-таки ווי׳דעראמאָל; всё-таки פּונדעסטוועגן, דאָך

тако́в *мест.* (мн. אזעלכע) אזאַ *по родам и падежам не изменяется;* ~ он איז ער אזאַ; он не ~, как вы ду́маете ער איז ניט אזאַ, ווי איר מיינט; все они́ ~ы אזוי זיִנען זיי אַלע, זיי זיִנען אלע אזעלכע; ~ы фа́кты אזוי זאָגן די פאקטן; ◇ и был ~ *разг.* און גיי זוך אים, און אויסגערונען, און ניטאָ אים

таково́й *мест.* (мн. אזעלכע) אזאַ *по родам и падежам не изменяется;* ◇ как ~ אלס, ווי אזעלכער

так||о́й *мест.* 1. (мн. אזעלכע) אזאַ *по родам и падежам не изменяется;* ~ого учи́теля по́мнишь всю жизнь אזאַ לערער געדענקט מען דאָס גאַנצע לעבן; она́ ~а́я краси́вая! זי איז אזוי שיין!; זי איז אזאַ שיינע!; ~и́е слу́чаи быва́ют פאלן קומען פאָר אזעלכע; 2. *(в составе именного сказуемого)* אזאַ (мн. אזיִנע, אזעל-; אזעלכער; כע *по родам и падежам не изменяется;* он не ~о́й [אזאַ] ער איז ניט אזעלכער זיי וויבאלד; раз они́ ~и́е [אזיִנע] זיִנען אזעלכע; 3.: кто он ~о́й? ווער איז ער?, ווער איז דאָס?; кто он ~о́й, что мы должны́ его́ слу́шаться? ווער איז ער עס אזוינס, מיר זאָלן מוזן אים פאָלגן?; что ~о́е? ווָאָס איז דאָס?; что ~о́е прибава́очная сто́имость? ווָאָס איז אזוינס מערווערט?; 4. *в знач. сущ.* с אזוינס; ~о́е ре́дко встреча́ется אזוינס טרעפט זיך; ◇ ~о́й-то אזאַ און אזאַ; ~и́м о́бразом 1) *(так)* אזוי, אזוי אויפן; אף אזאַ; 2) *вводн. сл.* אזויאַרום; в ~о́м слу́чае אזוי אויב; до ~о́й сте́пени אזוי, אף אזויפיל

וויט; что ж тут ~о́го? ווָאָס איז דאָ אזוינס?; מא ראשי?

та́кс||а[1] *ж* (*расценка*) טאַקסע ז, мн. טאַריפֿן; пла́та по ~е [לויט די טאַריפֿן] אָפּצאָל לויט דער טאַקסע

та́кса[2] *ж* (*собака*) טאַקסע ז ־ס

таксѝ *с нескл.* טאַקסי ן־, ז ־ען

таксо́метр *м* טאַקסאָמעטער מ ־ס

такт[1] *м* 1. *муз.* טאַקט מ ־ן; попа́сть в ~ אופּכאפּן; 2. *разг. (ритм движения)* טאַקט מ; сби́ться с ~а פּאַרלי׳רן* זיך, פּאַרפֿאַלגן* זיך

та́кт[2] *м (в поведении)* טאַקט מ; с ~ом מיט טאַקט, טאַקטפול, טאַקטיש

та́к-таки *частица* טאַקע; они́ ~ не пришли́ זיי זיִנען ניט געקומען

та́ктик *м* = טאַקטיקער מ

та́ктика *ж* ז טאַקטיק

тактѝческ||ий טאַקטיש־, טאַקטישער; ~ие зада́чи -טאַק טיק־אופּגאבן מ; ~ая опера́ция *воен.* -אפּע א טאַקטישע רַאָציע

такти́чн||о *нареч.* מיט טאַקט, טאַקטיש; ~ость *ж* טאַקט מיט טאַקט, טאַקטישער, טאַקטיקוש מ; ~ый *после сущ.:* быть ~ым פּאַרמאָגן א טאַקט־כוש, זײַן* טאַקטיש; ~ый отве́т א טאַקטפולער ענט-, אן ענטפער מיט טאַקט פער

тала́нт *м* 1. טאַלאַנט מ; *(одарённость)* באגאַבונג ז; 2. *(человек)* א באגאַבטער מענטש, טאַלאַנט מ ־ן; ~ливость *ж* באגאַבטקייט ז; טאַלאַנטיִרטקייט ז; *(одарённость)* ~ливый 1. *(о человеке)* טאַלאַנטיר־, טאַלאַנטפולער; *(одарённый)* באגאַבטער; 2. *(о произведении)* מיט טאַלאַנט געשאַפענער

талисма́н *м* קאמיִע ז ־ס, טאַליסמאַן מ ־ען

та́ли||я *ж* טאַליע ז; пальто́ в ~ю א מאנטל צו דער טאַליע

талму́д *м* טאַלמוד מ, ז; געמאָרע; ~и́ст *м* טאַלמו-סכאָלאַסטיקער מ; דיסט מ ־ן; *перен. тж.* = טאַלאָן מ ־ען; *ж.-д.* אײַנ-שטיִג־טאַלאָן מ ־ען

тало́н *м* טאַלאָן מ ־ען; поса́дочный ~ צעטיִלונגס־טאַלאָן מ ־ען

та́л||ый: ~ый снег שניי׳דיקער שניי; ~ая вода́ שניי־ און אײַז־וואסער

тальк *м* טאַלק מ; *(порошок)* טאַלק־פּודער מ

там 1. *нареч.* דאָרט(ן); ~ я его́ не нашёл דאָרט איך אים ניט געפֿונען; ~ же אָפּ, דאָרט(ן) טאַקע; 2. *нареч. (потом)* דערנאָך [שפּעטער, ווי׳טער]; 3. *частица разг.:* всякие ~ фо́кусы פּאַרשיִדענע מינע קונצן; да како́й ~ моро́з! וועט פּראָסט, וואָס פּראָסט, אז ס׳הייבט זיך ניט אָן!; что́бы ~ ни говори́ли וואָס מע זאָל דאָרט ניט זאָגן, וואָס מע ווייל מען זאָגן; ◇ ~ и тут אף טריט און שריט; то тут, то ~ אָט דאָ, אָט דאָרט

тамада́ *м* טאַמאַדאַ מ ־ן, טאָסט־מייסטער מ ־ס

та́мбур *м* פּירהויזל ז ־ער, טאַמבור מ ־ן; *ж.-д.* טאַמבור מ ־ן

тамо́женн||ик *м* = טאַמאָזשנע־דינער; ~ый טאַמאָזשנע־אָפּצאָל מ; ~ая по́шлина טאַמאָזשנע־סאָזשנע; тамо́жня *ж* ז טאַמאָזשנע ־ס, צאָל־אמט מ ־ן

та́мошн‖ий *разг.* דאָרטיקער; ~ие жи́тели -די דאָרטי קע אײַנוווינער

тампо́н *м* טאמפּאָן מ ־ען

та́нгенс *м мат.* טאַנגענס מ ־ן

та́нго *с нескл. (танец)* טאַנגאָ ווּ ־ס

та́н‖ец *м* (мн. танцы) טאַנץ מ; учи́тель ~цев -טאַנצ (אוועק)ניין* אף א טאַנץ־ לערער מ =; пойти́ на ~цы ־אָוונט [אף טענץ]

танк *м* טאנק מ ־ען

та́нкер *м* טאַנקער מ ־ס, טאַנקשיף ווּ ־ן

танке́тка[1] *ж* טאנקעטקע, לײַכטער טאנק ווּ ־ס

танке́тка[2] *ж (фасон обуви)* טאנקעטקע ווּ ־ס

танки́ст *м* טאנקיסט מ ־ן

та́нков‖ый *воен.* טאַנק־, טאַנקען; ~ая дивизия -טאַנ קען־דיוויזיע ווּ ־ס; ~ая броня́ טאַנק־פאנצער מ ־ס

танцева́льн‖ый טאַנץ־; ~ый ве́чер טאַנץ־אָוונט מ ־ן; ~ая му́зыка טאַנצמוזיק ווּ; ~ая площа́дка טאַנצפלאַץ מ (мн. ..פלעצער)

танцева́ть *несов.* טאנצן

танцо́вщ‖ик *м* = טענצער מ ־ס; ~ица *ж* טענצערן ווּ ־ס

танцо́р *м* = טענצער מ; он хоро́ший ~ ער טאנצט גוט°

та́почки *мн.* טאַפּאַטשקעס מ; *(домашние тж.)* -שטעק שיך מ.

та́ра *ж* 1. *(упаковка)* גלע- טאַרע ווּ; стекля́нная ~ -טאַרע־וואָג ווּ, טאַרע ווּ; 2. *(вес упаковки)* זערנע טאַרע

тараба́рщина *ж разг.* קוידערוועלש ז, קוידריש ז

тарака́н *м* טאראקאַן מ ־ס

тара́н *м* 1. *ист.* טא- מויערבערעכער מ ־ס; 2. *воен.* -טאַ ראַן מ; идти́ на ~ א לאָז טאַן* זיך טאראַנעווען

тара́нить *несов.* טאראַנעווען

тара́нтул *м зоол.* טאראַנטול מ ־ן, טאראַנטל מ ־ען

тарато́рить *несов. разг.* גראַנערן

тарахте́ть *несов. разг.* טראַכקען

тара́щить *несов. разг.:* ~ глаза́ גלאָצן די אויגן

таре́лк‖а *ж* 1. טעלער מ; глубо́кая ~а א טיפער טעלער; ~а борща́ א טעלער באַרשט; 2. *мн. муз.* צימבאַלן מ. טאַצן מ.; ◇ быть не в своей ~е זיין* אין א שלעכטן° אומער

тари́ф *м* טאריף מ ־ן

тари́фн‖ый טאריף־; ~ая се́тка טאריף־נעץ ווּ ־ן

таска́ть *несов.* 1. *см.* тащи́ть 1, 2, 3, 4, 5; *(волочить в разных направлениях тж.)* אומשלעפּן; ~ по доро́жкам шланг, поливая сад -אומשלעפּן איבער די סטעזש קעס די קישקע, באגיסנדיק דעם סאָד; 2. *разг. (долго носить — одежду и т. п.)* טראָגן* (אין)* גיין*; 3. *разг. (носить с собой)* אומטראָגן*; ~ чью-л. фотогра́фию פאָטאָבילד עמעצנס (מיט זיך) אומטראָגן*; 4. *разг. (причинять боль)* שלעפּן, ציען*; ~ кого-л. за́ уши שלעפּן עמעצן פאר [בא] די אויערן [ציען*]; ◇ он е́ле но́ги таска́ет [וואָס ער שלעפּט זיך] קוים וואָס ער האלט זיך; ~ся *несов. разг.* 1. אומשלעפּן זיך, ארומשלעפּן זיך; ~ся по го́роду אומשלעפּן זיך [ארומשלעפּן זיך] איבער דער שטאָט; ~ся по знако́мым שלעפּן זיך פון איין באקאַנטן צום אַנדערן; 2. *(странствовать)* אומוואַנדערוועלן, אומוואַנדערוועלן; 3. (с *тв.; носить с собой)* (מיט) זיך אומטראָגן*; ~ся с тяжёлым чемода́ном אומטראָגן* זיך מיט א שווערן טשעמאָדאַן

тасова́ть *несов. (карты)* איבערמישן, טאַש(עווע)ן

ТАСС *м* (Телегра́фное аге́нтство Сове́тского Сою́за) טאַסס מ (די טעלעגראַפן־אַגענטור פונעם סאָוועטנפאר באַנד)

тата́р‖ин *м* טאַטאָר מ ־ן; ~ка *ж* טאַטאָרקע ווּ ־ס; ~ский טאַטאָרישער; ~ский язы́к די, טאַטאָרישע שפּראַך ז

татуи́рованный טאטוּירטער

татуи́ровать *сов. и несов.* טאטוּירן

татуиро́вка *ж* טאטוּירונג ווּ

тафта́ *ж* טאפט מ

тахта́ *ж* טאַכטע ווּ ־ס

тача́нка *ж* טאטשאַנקע ווּ ־ס; пулемётная ~ -טאַ קוילנווארפער־וואָגן מ ־ס, טשאַנקע ווּ ־ס

тача́ть *несов.:* ~ сапоги́ נײַען שטיוול

та́чка *ж* טאַטשקע ווּ ־ס

тащи́ть *несов.* 1. *(волочить)* שלעפּן, ציען*; ~ ло́дку в во́ду שלעפּן דאָס שיפל אין וואַסער (ארײַן); 2. *разг. (нести)* טראָגן*, טאַסקען; ~ тяжёлый чемода́н טראָגן* א שווערן טשעמאָדאַן [טאַסקען]; 3. *разг. (вести)* שלעפּן; ~ кого-л. за́ руку שלעפּן [ציען*] עמעצן בא דער האנט; ~ кого-л. в теа́тр פירן עמעצן אין טעאַטער באלאַקאַר- -ארויס; 4. *разг. (вынимать)* כע [שיר ניט מיט געוואַלט]; *(зуб тж.)* ארויסציען*, שלעפּן, ארויסרײַסן*; ~ гвоздь из стены́ ארויסשלעפּן א טשוואָק פון דער וואנט; ~ ведро́ из коло́дца ארויסציען* [ארויסשלעפּן] דעם עמער פונעם ברונעם; 5. *разг. (красть)* צושלעפּן, צולאקכענען

тащи́ться *несов.* 1. *(волочиться)* נאָכשלעפּן זיך; 2. *разг. (идти, ехать медленно)* שלעפּן זיך; 3. *(ехать, идти куда-л. без охоты)* שלעפּן זיך

та́яние *с* דאָס צוניין זיך, שמעלצן ז

та́ять *несов.* 1. שמעלצן*; *(о снеге, льде тж.)* צוניין*, צוגאַנגען ווערן*; 2. *безл.:* на со́лнце та́ет אף דער זון אויסלאָזן* זיך, אויסגיין*; 3. *(о силах и т. п.)* אויסלאָזן*; *(о запасах, деньгах)* צוניין* זיך; он та́ет на глаза́х ער צעשמאָלצן ווערן* (פאר)

тварь *ж уст. и разг.* באשעפענים ז, ־ן ווּ

твердéть *несов.* הארט ווערן*

твердúть *несов.* איבערכאזערן (נאָכאמאָל און ווידערא- מאָל); ~ кому-л., что... אײַנטינען מיט עמעצן, אז...; ~ о чём-л. ניט אופהערן צו רעדן ווען עפּעס

твёрдо *нареч.* פעסט; ~ решúть פעסט באשליסן*; ~ знать גוט° ווײַסן*; ~ запóмнить פארגעדענקען [פעסט] גוט°; он ~ стоит на своём ער האלט זיך פעסט (בא זיניקן)

твердока́менный *(стойкий)* אײַזנפעסטער; *(упрямый)* האַרטנעקיקער

твердолóбый *(косный)* הארטקעפּיקער

твёрдость *ж* 1. האַרטקײט ווּ; 2. *(черта характера)* פעסטוויליקײט ווּ, פעסטקײט ווּ; ~ дýха שטאַנדהאפטיקײט ווּ

твёрд‖ый 1. האַרטער; ~ые телá *физ.* -האַרטע קער; ~ый орéх א האַרטער נוס; 2. *перен.* פעסטער, שטאַרקער; ~ая вóля א פעסטער [א שטאַרקער] ווילן; бýдьте ~ы זײט [האלט זיך] שטאַרק [פעסט, שטאַנדהאפּ- -טיק]; ~ая похóдка א פעסטער [א האַרטער] טראָט; 3. *(устойчивый)* -שטאַר פעסטלער, סטאביל־; *перен. тж.* א פעסטער אָנשפּאר פאר קער; ~ая опóра под ногáми א שטאַרקע [א פעסטע] מאכט פּאר; ~ая власть די פיס; ~ые

цéны פרײַז [סטאבילע]פּעסטע; ~ая увéренность א פּעסטע זיכערקייט; 4. *(ясный, отчётливый)* לויטערער; *(о знаниях и т. п.)* זיכערער, פּעסטער; ~ая пáмять א לויטערער זיקאָרן; он не ~ в фúзике שוואך (ט)ער וויס; ◇ ~ый знак *(буква)* м ־ס האַרטצייכן; ~ые соглáсные פּויזק; стоять ~ой ногóй* שטיין מיט ביידע פיס, זיכער [פעסט] שטיין*; имéть ~ую пóчву под ногáми האָבן* אונטער זיך א פעסטן באָדן

твердúня *ж* ־ען ו (שוץ)פּעסטונג

твист *м (танец)* ־ן מ טוויסט

твой (*ж* твоя́, *с* твоё, *мн.* твои́) *притяж. мест.* 1. (מצ. דײַנע) דין *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* (ו דײַנער, ז דײַנס, מצ. דײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат דין ברודער, דײַנער ברודער; твоя́ сестрá דין שוועסטער, דײַנס שוועסטער; твоё слóво דין וואָרט, דײַנס וואָרט; ~ вéрный друг דין טרײַער פרײַנט; с твоúм талáнтом מיט דעם טאלאַנט מיט דײַ־, מיט דײַן טאלאַנט; твои́ дéти דײַנע קינדער, די קינדער; 2. *в составе сказ.* (ו דײַנער, ז דײַנס, מצ. דײַנע) דײַנער; э́та газéта твоя́, а та моя́ אָט די צײַטונג איז דײַנע, און יענע מײַנע; э́тот стол твой אָט דער טיש איז דײַנער; э́та картúна твоя́? אָט דאָס בילד איז דײַנס?; перчáтки не твои́ די הענטשקעס זײַנען ניט דײַנע; 3. *в знач. сущ. мн. разг. (близкие)* מצ. די דײַניקע; 4. *в знач. сущ. с* ז דײַנס; мне твоегó не нáдо איך דארף ניט דײַנס זאָל צו מיר אײַבערגיין

творе́ние *с* 1. ־ען ו באשאַפונג; 2. *(произведение)* ־ן ז, = ווערק; 3. *уст. (существо)* ־ן מ, ־ען ו באשעפענישׂ

творе́ц *м* 1. = מ שעפער; 2. *(бог)* מ באשעפער; בּוי־ רע(־אויל)עם מ

твори́тельный: ~ паде́ж *грам.* מ אינסטרומענטאַל

твори́ть *несов.* 1. *(создавать)* שאפן*; 2. *(совершать)* ~ добро́ גוטס טאָן*; ~ чудеса́ וווּנדער באַווירקן*; ~ беззако́ния מעשׂים־טאטוּים, אומרעכט טאָן*; ~ся *несов.:* что́ здесь твори́тся? וואָס איז דאָ געשען?; с ним твори́тся что́-то стра́нное מיט אים קומט פאָר אומגעווײַנלעכס

твóрóг *м* ו טוואָרעך, מ צוואָרעך; קעז מ (ווייכער)

творо́жник *м* ־ס ו קעזולאטקע

твóрческ||и *нареч.* אף א שפּעריש אויפן; ~ая мысль דער שפּעפּערישער געדאַנק; ~ий путь худóжника דער שפּעפּערישער וועג פון א קינסט־; ~ий успéх א שפּעפּערישער דערפאָלג; ~ий мéтод מ שאַפונגס־מעטאָד; ~ая лúчность שפּעפּערישע פּערזענלעכקייט

твóрчество *с* 1. *(деятельность)* ־ען ו שאַפונג, ז שאפן; худóжественное ~ קינסטלערישע שאַפונג, דאָס קינסט־; 2. *(созданное)* ־ען ו שאַפונג, מצ. שאַפונגען, ווערק

твоя́ *см.* твой

те *см.* тот

т. е. *см.* то́ есть

теáтр *м* 1. ־ס מ טעאַטער; драмати́ческий ~ דראַמאַטישער טעאַטער; ~ ку́кол ־ס מ ליאַלקע־טעאַטער; идти́ в ~ גיין* אין טעאַטער; 2.: ~ вое́нных де́йствий מ קריגס־טעאַטער

театра́л *м* ־ן מ טעאַטראַל, = מ טעאַטער־ליבהאָבער; ~ка *ж* ־ס ו טעאַטראַלקע, טעאַטער־ליבהאָבערן

театра́льн||ый 1. טעאַטער־; ~ое иску́сство ־קונסט ו טעאַטער־; ~ый зал מ טעאַטער־זאל; ~ый крúтик טעאַ־ טער־קריטיקער מ =; 2. *(предназначенный или характерный для театра)* טעאַטראַלער, טעאַטער־; ~ая му́зыка מוזיק טעאַטראַלע; ~ая сту́дия סטודיע טעאַטראַלע; ~ые костю́мы קאָסטיומען טעאַטראַלע; 3. *(награнный)* ~ жест א טעאַטראַלישער נעקונצלטער, נעקונצלטער [א נעקונצלטער] זשעסט

тебé *дат., предл. от* ты

тебя́ *род., вин. от* ты

тéзис *м* ־ס ו האנאָכע; מ טעזיס; ~ы докла́да די טעזיסן [די האנאָכעס] פונעם פאָרטראָג

тёзка *м* (מצ. ..־ברידער) מ נאָמען־ברודער; *ж* נאָמען־ שוועסטער ו =

текст *м* ־ן מ טעקסט; *(к музыке тж.)* ~ присяги דער טעקסט פון דער שווּע; ~ пéсен דער טעקסט פון די לידער, די וועָרטער צו די לידער

тексти́ль *м* מ טעקסטיל, מצ. טעקסטיל־סכוירעס; ~ный טעקסטיל־; ~ная фáбрика ־ן ו טעקסטיל־פאבריק; ~ные издéлия טעקסטיל־ארטיקלען מצ. טעקסטיל־אויס־; ~щик *м* = מ ארבעטונגען מצ. טעקסטיל־ארבעטער; ~щица *ж* ־ס ו טעקסטיל־ארבעטערן

текстуáльный וועָרטלעכער, טעקסטועלער

теку́ч||есть *ж прям. и перен.* ו פליסעוודיקייט; ~есть ка́дров די פליסעוודיקייט פון די קאַדרען; ~ий 1. *прям. и перен.* פליסעוודיקער; ~ий соста́в оркéстра א פלי־ סעוודיקער באשטאַנד פונעם אָרקעסטער; 2. *(проточный)* די פליסנדיקע [די קוועלנדיקע], פליסנדיקער; ~ие во́ды קוועלנדיקע] וואַסערן

теку́щ||ий 1. פליסנדיקער; 2. *(теперешний)* לויפנדיקער; ~ий моме́нт דער לויפנדיקער מאָמענט; ~ие со́бытия די לויפנדיקע געשעענישן; ~ие дела́ די לויפנדיקע אינגעם לויפנדיקן יאָר, [די טאָגטעגלעכע] אינייִם האַיאָר, הײַנטיקס יאָר

телевúдение *с* ו טעלעוויזיע

телевизио́нн||ый טעלעוויזיע־; ~ая передáча טעלעוויזיע־צענטער; זיע־איבערגעבונג ו ־ען; ◇ ~ый центр ־ס מ טעלעספוטניק; ~ый спу́тник טער מ

телевúзор *м* ־ס מ טעלעוויזאָר; смотрéть ~ *разг.* קוקן דעם טעלעוויזאָר; ~ный טעלעוויזאָר־; ~ный экрáн דער טעלעוויזאָר־עקראַן

телéга *ж* (מצ. ־ס, וועגנער, וועגן) מ וואָגן

телегрáмма *ж* ־ען ו טעלעגראַם; ~ *разг.* ־ס ו טעלעגראַמע

телегрáф *м* מ טעלעגראָף; *(аппарат тж.)* ~ный טעלעגראָף־; по ~у טעלעגראָף [מיטן] דורכן, טעלע־; ~ист ־ן מ אפּאראט; рабóтать на ~е אַרבעטן אפן טעלעגראָף; גראָפיש

телеграфúровать *сов. и несов.* א, טעלעגראפירן געבן*; *(сообщать тж.)* ~ кому́-л. טעלעגראָם צו ווען טעלעגראָ־ געבן*; ~ день приéзда טעלעגראפירן, וועגן אָנקום־טאָג פיש; ~ кому́-л. טעלעגראָפיש וועגן אָנקום־טאָג געבן*

телегрáфист *м* ־ן מ טעלעגראפיסט; ~ка *ж* טעלעגראפיסטקע, גראפיסטן ו ־ס

телегрáфн||ый 1. טעלעגראָף־; ~ый столб טעלע־ גראָף־סלופ מ ־עס; ~ая лéнта טעלעגראָף־לענטע ו ־ס; 2. *(осуществляемый при помощи телеграфа)* טעלעגרא־

פישער; ~ая связь טעלעגראַפישער פאַרקער; ~ое сообще́ние א טעלעגראַפישע מיטיילונג; ◇ ~ое аге́нтство טעלעגראַפן־אַגענטור ן־

теле́жка *ж* 1. ־ך ז וועגעלע; ручна́я ~ האַנט־וועגעלע; 2. *(вагонная)* ־ס ן, לע ז ־ך טאַטשקע; רעדער־גע־ שטעל ז ־ן

телезри́тель *м* = ־ר ז טעלעזשויער

телеметри́ческий טעלעמעטריש

телемеха́ника *ж* ן טעלעמעכאַניק

телёнок *м* ־ך ז קעלבל; *перен. разг.* (מצ) ־ב ז קאַלב (קעלבער); ◇ куда́ Мака́р теля́т не гоня́л ≅ וווּ דער שוואַרצער פּעפער וואַקסט

телеобъекти́в *м* ־ן ז טעלעאָביעקטיוו

телепа́тия *ж* ן טעלעפּאַטיע

телепереда́тчик *м* ־ס ז טעלע־איבערגעבער

телепереда́ча *ж* ־ס ן, טעלע־אי־ בערגעבונג ן ־ען

телеприёмник *м* ־ס ז טעלע־אופנעמער

телеско́п *м* ־ן ז טעלעסקאָפּ; ~и́ческий טעלעסקאָפּי־ שער, טעלעסקאָפּארטיקער

телёс‖ный 1. קערפּערלעכער; ~ые поврежде́ния קער־ פּערלעכע צעשעדיקונגען; ~ое наказа́ние א קערפּערלע־ קערפּער באשטראָפונג [פּוישע] כע; 2. *(материальный)* לעכער, מאטעריעלער; 3. *(о цвете)* פון לעב־קאָליר *после сущ.*

телета́йп *м* ־ן ז טעלעטייפּ, טעלע־ אויסיעסדיקער טעלע־ טייפּ־ ן־ גראַף ז; ~ный טעלעטייפּ; ~ная ле́нта לענטע ן־ ס

телеуправл‖е́ние *с* ן טעלעקערעוונג; ~я́емый טעלע־ געשטיערטער פונווייטנס, געקערעוועטער

телефо́н *м* ז טעלעפאָן; звони́ть по ~у קלינגען* אין טעלעפאָן; сообщи́ть по ~у טעלעפאָן מיטיילן דורכן טעלעפאָן, טעלעפאָניר־ן; разгово́р по ~у ז ־ן טעלעפאָן־געשפּרעך, א געשפּרעך דורכן טעלעפאָן

телефо́н-автома́т *м* (מצ) ־ן ז טעלעפאָן־אוטאָמאט (טעלעפאָנען־אוטאָמאט)

телефони́ровать *сов. и несов.* טעלעפאָנירן

телефони́ст *м* ־ן ז טעלעפאָניסט; ~ка *ж* ־ס ן טעלעפאָניסטן

телефо́нн‖ый טעלעפאָנישער; ~ая ста́нция טעלעפאָן־סטאַנציע ן ־ס; ~ое сообще́ние א טעלעפאָן־ נישע מיטיילונג דורכן טעלעפאָן; ◇ ~ая кни́га אבאָנענטן־בוך ז, ־ך (מצ) ־ביכער)

телефонограмма *ж* ־ן ן טעלעפאָנאָגראַם; נאָגראַמע ן ־ס *разг.*

теле́ц *м:* золото́й ~ אייגעל־האָאָהאָו ז

телецентр *м* ־ס ז טעלעצענטער

телиться *несов.* קעלבן זיך

тёлка *ж* ־ס ן טעלעצע

те́л‖о *с* 1. *физ.* ־ס ז קערפּער; твёрдые ~а האַרטע קערפּערס; небе́сные ~а הימל־קערפּערס; геометри́ческое ~о א געאָמעטרישער קערפּער; 2. *(человека, животного)* ־ס ז קערפּער, ־ך ־ער, לעב; *(физическое начало в человеке тж.)* ־ים ז גוף; температу́ра ~а די טעמ־ פּעראטור פונעם קערפּער; загоре́лое ~о א פּאַרברוינט ס׳ציטערט אים דאָס גאַנצע לעב; он дрожи́т всем ~ом ס׳ציטערן אים אלע איוורים, לעב; в здоро́вом ~е здоро́вый дух אז ס׳איז געזונט דער גוף, איז געזונט אויך

[דער גייסט] די נעשאָמע; ◇ инороднос ~о- פרעמדקער־ מיטן, מיט לעב און לעבן פּער ז ־ס; душо́й и ~ом גוף און מיט דער נשמה; они́ де́ржат его́ в чёрном ~е ≅ ער איז בא זיי ערגער פון א הונט

телогре́йка *ж* 1. *разг.* ־עס ז וואַטניק, וואַטאָווע ן וואַרעם קאַפּטל, לייבל ז ־ך; 2. *(безрукавка)* רעקל (אָן ארבל)

телодвиже́ние *с* ־ן ן קערפּער־באוועגונג; *(жест)* טנוע ן ־ס, זשעסט ז ־ן

телосложе́ние *с* ן קאָמפּלעקציע

телохрани́тель *м* = ז לייבוועכטער

тельня́шка *ж разг.* ־ך ז מאטראָסן־אונטערהעמדל

те́льце *с* 1. ־ך ז קערפּערל, גופּעלע; 2. *обыкн. мн. биол.* (מצ) ־ך קערפּערלעך; кровяны́е тельца́ בלוט־ קערפּערלעך (מצ).

теля́тина *ж* ז קאַלבנפלייש

теля́т‖ник *м* 1. *(хлев)* ־ן ן קעלבערשטאל; 2. *(работник)* = ז קעלבער־אופזיכער; ~ица *ж* קעלבער־אופ־ זערין ן ־ס

теля́‖чий 1. קעלבערנער; ~чьи но́жки קעלבערנע פיסלעך; ~чья ко́жа קעלבערנער לעדער; 2. *(из телятины:)* פון קעלבערן פלייש *после сущ.;* ~чьи котле́ты קאָטלעטן פון קעל־ בערנע קאָטלעטן

тем[1] *тв. от* то, тот; *дат. от* те; с ~, чтобы קעדיי (צו), ~ са́мым גופּע דערמיט

тем[2] 1. *нареч. (в сочет. с сравнит. ст.)* נאָך; ~ лу́чше אין נאָך בעסער; 2. *(в составе сложного союза:* чем... ~ אַסאָ... ווי; чем да́льше, ~ глу́бже וואָס נאָך מער, ווי־טיפער; ◇ ~ бо́лее, что... אַז... ~ не ме́нее און דאָך, און פונדעסטוועגן

те́м‖а *ж* ־ס ן טעמע; сочине́ние на ~у... אן אופּאץ א טעמע... אף דער טעמע; ~а с вариа́циями *муз.* מיט וואריאַציעס; на э́ту ~у я с ним не говори́л וועגן דערוף [אף אָט דער טעמע] האָב איך מיט אים ניט גערעדט

тема́тика *ж* ן טעמאַטיק

темати́ческий טעמאַטישער

тембр *м* ז טעמבער; ~ го́лоса פון דער טעמבער שטים

теменн‖о́й *анат.* ־שער; ~а́я кость ־ער ז שייטלביין

те́мень *ж разг.* ן פינצטערניש, ז כאַשכאַס, ז כוישעך

те́ми *тз. мн. от* тот

темне́‖ть *несов.* 1. (*сов.* потемне́ть) פינצטער(ער) ווערן* (ווערט), טונקל(ע)לער [טונקל(ע)לער ווערן*, ווערן* טונקלער ווערט]; *(о красках)* 2. (*сов.* стемне́ть) *безл.:* зимо́й ра́но ~ет אין פינצטערט פרי (אום), ווינטער ווערט (אום) פרי פינצטער; 3. *(видеться)* вдали́ ~ет лес אינדערווייטן טונקלט זיך דער וואלד; ◇ у меня́ в глаза́х ~ет от *чего-л.* ס׳ווערט מיר פינצטער אין די אויגן פון עפּעס

темни́ца *ж* ־ס ן, טפיסע ז ־ן, געפענקעניש

темно́ *в знач. сказ.* פינצטער (ס׳איז); бы́ло ~ ס׳איז פינצטער; ~ хоть глаз вы́коли — ס׳איז פינצטער געווען; די אויגן זיך אויסצושטעכן

тёмноволо́сый שווארצהאָריקער, טונקלהאָריקער

тёмноглазый שווארץ־אויגיקער

тёмноко́жий טונקלהויטיקער
тёмно-си́ний טונקל־בלאָוער
темнот||а́ *ж* 1. ווּ פֿינצטערניש, ז כּאשכעס; כּוישעך מ; в ~é אין דער פֿינצטער; до наступле́ния ~ы ביז וויל ס׳איז נאָך ליכטיק אין דרויסן; 2. *разг. (невежество)* ווּ דאָס (וויּלדע) אמעראָצעס, פֿינצטערקייט
тёмн||ый 1. פֿינצטערער; *(о цвете)* °טונק(ע)לער; ~ая ночь א פֿינצטערער נאכט; ~ая ко́мната א פֿינצטערע צימער; ~ые во́лосы טונק(ע)לע° האָר; ~ое пла́тье א טונק(ע)לע° קלייד; ~ая ту́ча א פֿינצטערע כמאָרע; 2. *(мрачный)* פֿינצטערער, מאָרעשכוירעדיקער; 3. *(подозрительный)* פֿינצטערער, פֿאַרדעכטיקער; ~ые ли́чности פֿאַרדעכטיקע [פֿאַרשוינען]; ~ые дела́ טערע [פֿאַרדעכטיקע] געשעפטן; 4. *(неясный)* טיקע [ניט־קאָשערע] געשעפטן; 5. *(невежественный)* אומוויסנדיקער, אומקלאָרער, קער; ◇ ~ое пятно́ א שווארצער פלעק
темп *м* טעמפּ מ ־ן; ~ та́нца טעמפּ פון דעם טאנץ; ~ы разви́тия промы́шленности די אנטוויקלונגס־טעמפּן פון דער אינדוסטריע; ~ всё нараста́л דער טעמפּ איז געוואָרן אלץ העכער און העכער [אלץ גיכער]; ◇ в ~е גיך; אויפן גיכער
темпера́мент *м* טעמפּעראַמענט מ ־ן; ◇ с ~ом מיט ברען; ~ный טעמפּעראַמענטפולער; *(пылкий)* היציקער; ~ный челове́к א טעמפּעראַמענטפולער מענטש, א מענטש מיט ברען
температу́р||а *ж* טעמפּעראַטור מ ־ן ווּ; у него́ повы́шенная ~a ער ס׳איז בא אים געהעכערט די טעמפּעראַטור; ~a разг.; ме́рить ~у די טעמפּעראַטור מעסטן*; ~a кипе́ния *физ.* די היץ וואָס וואַסער קאָכט (אָפּט) האָבן*; ~ный טעמפּעראַטור־; ~ный режи́м *тех.* מ טעמפּעראַטור־רעזשים ־ן; ~ить *несов. разг.* היץ (אָפּ) מעסטן*
те́мя *с* שיטל ז ־ן; *(макушка)* שׂאָרבן־דאך מ (מצ. דעכער)
тенденцио́зный טענדענציעזער; *(предвзятый)* פֿאָרויס־גענומענער; *(пристрастный)* פּנים־דיקער
тенде́нци||я *ж* 1. טענדענץ ווּ ־ן; *(к чему-л. тж.)* נעטיע ס ־ ווּ ניגונג ־ן; 2. *(художественного произведения и т.п.)* ווּ טענדענץ; *неодобр. тж.* פֿאָרויס־גענומענע האנאָכע
те́ндер *м ж.-д.* טענדער מ ־ס
тенев||о́й 1. שאָטנדיקער; ~а́я сторона́ у́лицы די שאָטן־זייטן; 2. *жив.* שאָטן־ער־; ~ы́е места́ דיקע זייטן גאס; 3. *(отрицательный)* שאָטנדיקער, שאָטן־; ~ые сто́роны *чего-л.* די שאָטן־זייטן [די שאָטנדיקע זייטן] פון ענין
тенелюби́в||ый: ~ые расте́ния [שאָטנפּאָ] שאָטנליביקע דערוווּקס
тени́стый שאָטנדיקער, פֿאַרשאָטנטער; ~ сад א שאָטן־דיקער סאָד
те́ннис *м* טעניס מ; ◇ насто́льный ~ טיש־טעניס מ; ~и́ст *м* טעניסיסט מ ־ן, = ; ~и́стка *ж* טעניסיסטקע ס ־ ווּ טעניסיסטן; ~ный טעניס־; ~ный мяч טעניס־פילקע ס ־ ווּ
те́нор *м* 1. *(голос)* טענאָר מ ־ן, טענאָר־שטים ווּ ־ן; 2. *(певец)* טענאָר מ ־ן
тент *м* שוצדעק ־ן ווּ, טענט מ ־ן
тен||ь *ж* 1. *тк. ед. (неосвещённое пространство)* שאָטן מ; в ~и́ прохла́дно קיל איז שאָטן; в ~и́ ста́рого ду́ба אין שאָטן פון אן אלטן דעמב; 2. *жив.* קאָנטראַסטן פון ליכט; контра́сты све́та и ~и שאָטן מ; 3. *(отбрасываемая)* שאָטן מ ־ס; дли́нные ~и дере́вьев לאַנגע° שאָטנס פון די בי׳מער; 4. *перен.* א שפּור [א שאָטן]; ~ь неудово́льствия שפּור מ, שאָטן מ; ни ~и сомне́ния קיין שפּור [קיין] פון אומצופרידנקייט; 5. *(неясное очертание)* סילועט מ ־ן; 6. *(призрак)* גייסט מ; דעמער־שאָטנס ז ־ער; געשפּענסט ז ־ער; ◇ ночны́е ~и וואַרפן* א שאָטן [א כשאד]; броса́ть ~ь на *кого-л.* אף עמעצן; держа́ться, быть, сто́ять в ~и זיך האלטן* [פֿאַרבלײַבן*]; אין הינטערגרונט [אין שאָטן]; ходи́ть, сле́довать за *кем-л.* как ~ь נאָכגיין* עמעצן ווי א שאָטן; от него́ оста́лась одна́ ~ь ער איז שוין געוואָרן א שאָטן [א סנאסט] פון א מענטש; ~и под глаза́ми טונק(ע)לע רייפֿעלעך ארום די אויגן
теоло́гия *ж* טעאָלאָגיע ווּ
теоре́ма *ж мат.* טעאָרעם ס ־ ווּ, טעאָרעמע
теоре́тик *м* = טעאָרעטיקער מ
теоретическ||ий טעאָרעטישער; ~ая фи́зика טעאָרעטישע פֿיזיק; ~ие расчёты פֿיזיקעכנונגען; **теори||я** *ж* טעאָריע ווּ; ~я воздухопла́вания די טעאָריע פון וואַרשײַנלעכקייט, לעכקייט־טעאָריע ווּ; э́то то́лько в ~и *разг.* [אין] דאָס איז נאָר טעאָרעטיש [אויף] טעאָריע
тепе́решн||ий *разг.* הײַנטיקער; ~ее вре́мя הײַנטיקע צײַטן
тепе́рь *нареч.* איצט(ער), אצינד; ~ уже́ по́здно איצט איז שוין שפּעט; ~ мы уже́ зна́ем, что... אצינד [איצט] וויסן מיר שוין, אז...; ~, когда́... איצט, אז...
тепле́||ть *несов.* וואַרעמען* (ער) ווערן; *перен. тж.* ציק(ער) [מילדער] ווערן*; на дворе́ ~ет אין דרויסן ווערט וואַרעמער (ער); взгляд её ~ет איר בליק ווערט מילדער [וואַרעמער]
те́пли||ться *несов. прям. и перен.* טלײַען; в нём ещё ~тся жизнь אין אים טלײַעט נאָך א פונק לעבן
тепли́ца *ж* ־ען ווּ וואַרעמהויז ז (מצ. אָראַנושעריי, הײַזער)
тепли́чн||ый אָראַנושעריי־; ~ые помидо́ры אָראַנושעריי־פּאָמידאָרן; ◇ ~ое расте́ние א דעליקאַט ווען, אראַנושעריי־געווויקס
тепл||о́[1] *с* 1. ווּ וואַרעמקייט; ווּ וואַרעם; расте́ниям нужны́ вла́га, ~о́ и свет געווי׳קסן דארפן האָבן פֿײַכט־קייט, וואַרעמקייט און ליכט; в ~é אין דער וואַרעם; 18 гра́дусов ~á אכצן גראד וואַרעמקייט; 2. *перен.* וואַרעמ־; ווּ האַרציקייט, ווּ קייט
тепло[2] *нареч.* 1. וואַרעם; *перен. тж.* האַרציק; ~ одéться וואַרעם זיך אָנטאָן* [אויפּגעמען*]; ~ встре́тить *кого-л.* וואַרעם עמעצן [האַרציק] באַגעגענען*; 2. *в знач. сказ. безл. прям. и перен.* (ס׳)איז וואַרעם; сего́дня о́чень ~ הײַנט איז זייער וואַרעם; мне ста́ло ~ от его́ до́брых слов ס׳איז מיר געוואָרן וואַרעם [גוט אפן הארצן] פון זײַנע גוטע וואָרטער
тепловóз *м* דיזעל־לאָקאָמאָטיוו מ ־ן
теплов||о́й 1. *физ., тех.* וואַרעם־; ~а́я энéргия וואַרעם־אויסשטראַלונג ווּ רעם־ענערגיע; ~о́е излуче́ние

ll; 2. *(основанный на использовании тепла)* -טעַרמָא, טעַרמישער; ~а́я электроста́нция -טעַרמָאעלעקטראָסטאַנ- ציע; ~а́я обрабо́тка טעַרמישע באַאַרבעטונג ll ־ס

теплоёмкость *ж физ.* ll וואַרעם־אופנעמיקייט

теплоизол||яцио́нный טעַרמָא־איזאָליאַטאָריש- ער; ~я́ция *ж* ll טערמָא־איזאָליאַציע, ll טערמָא־איזאָלירונג

теплопрово́дн||ость *ж физ.* ll וואַרעם־דורכפיריקייט; ~ый וואַרעם־דורכפיריקער

теплостойк||ий וואַרעמפעסטער; ~ие материа́лы -וואַ- רעמפעסטע מאַטעריאַלן

теплот||а́ *ж* 1. ll (וואַרעמ(קייט; *перен. тж.* האַרציקייט ll; серде́чная ~а́ האַרציקע וואַרעמקייט; говори́ть о *ком-л.*, о *чём-л.* с ~о́й רעדן* וועגן עמעצן, וועגן עפעס האַר- ציק [וואַרעם]; 2. *физ.* ll וואַרעמקייט; скры́тая ~а́ די וואַ- רעמקייט; едини́ца измере́ния ~ы́ פָארבאַָרגענע וואַרעמקייט; ~ообме́н רעם־איינס ll ־ן

теплотво́рн||ый וואַרעמבילדנדיקער; ~ая спосо́бность וואַרעמבילדנדיקע פעיקייט

теплоте́хника *ж* ll טערמָאטעכניק

теплофика́ция *ж* ll טערמָאפיצירונג, ll טערמָאפיקאַציע

теплохо́д *м* ll ־ן מָאטָארשיף

теплоцентра́ль *ж* ll ־ן טערמָאצענטראַל

теплоэлектроста́нция *ж* ll ־ס טעַרמָאעלעקטראָסטאַנציע

теплу́шка *ж разг. (вагон)* ll ־ס טעפלושקע

тёпл||ый וואַרעמער; *перен. тж.* האַרציקער, הערצלע- כער; ~ый дождь א וואַרעמער רעגן; ~ая пого́да א וואַרעמע [א האַרציקע] וואַרעמער וועטער; ~ая встре́ча א היימישע [א פרײַלעכע] באַגעגעניש; ◇ ~ая компа́ния קאָמפּאַניע; ~ое местёчко א וואַרעם ערטעלע

теплы́нь *ж разг.* א מעכטיקע וואַרעם

терап||е́вт *м* ll ־ן טעראַפעוט; ~евти́ческий -טעראַ- פעוטישער; ~и́я *ж* ll טעראַפיע

те́рем *м* (מצ. ..הײַזער) ז טוֹרעמהויז; *(часть здания)* אויבן מ

тере́ть *несов.* 1. *רײַבן; *(вытирать)* וויש; ~ виски́ וויש די שויבן מיט *רײַבן* די שלייפן; ~ стёкла тря́пкой וויש די שויבן מיט *רײַבן* א שמאַטקע; 2. *(на тёрке)* *רײַבן(אָן); *(растирать)* צע- *רײַבן*; 3. *(вызывать боль — об одежде, обуви)* *רײַבן*; ~ся *несов.* 1. *(тереть себя)* זיך *רײַבן(אײַנ); ~ся полоте́нцем מיט א האַנטעך *רײַבן*; 2. (о *вин.*) *רײַבן* זיך מיט א האַנטעך (אי, אָן); ко́шка тёрлась об но́ги די קאַץ האָט זיך (אי, אָן) געריבן אין די פיס; 3. *тк. несов. разг. (находиться среди кого-л.)* *רײַבן* זיך, דריי־ען זיך

терза́ние *с обыкн. мн.* מצ. לײַדן, ll פּײַן

терза́ть *несов.* 1. *(рвать)* (אף שטיקער)* *רײַסן; 2. *(мучить)* פּײַניקן, מוטשען, פּלאָגן; ~ся *несов.* פּלאָגן זיך, פּײַניקן זיך

тёрка *ж* ־ס ריבּיזן מ

те́рмин *м* ־עס טעַרמין מ; ~ологи́ческий -טעַרמינאָלאָגי- ש; ~оло́гия *ж* ll ־ס טערמינאָלאָגיע

термит[1] *м зоол.* ־ן טערמיט מ

термит[2] *м хим., тех.* טערמיט מ; ~ный מיט טערמיט *после сущ.*; ~ная сва́рка שווייסונג מיט טערמיט; ~ная бо́мба א באָמבע מיט טערמיט, טערמיט־באָמבע ll ־ס

терми́ческ||ий *физ., тех.* טעַרמישער; ~ая обрабо́тка мета́ллов טעַרמישע באַאַרבעטונג פון מעטאַלן

термодина́мика *ж* ll טערמָאדינאָמיק

термо́метр *м* ־ס טערמָאמעטער מ

терморегуля́тор *м* ־ס טעמפּעראַטור־רעגוליאַטאָר מ

те́рмос *м* ־ן טעַרמאָס מ

термоя́дерн||ый טערמָאנוקלעאַרער; ~ое ору́жие טערמָאנוקלעאַרע וואָפן; ~ая война́ טערמָאנוקלעאַרע מילכאָמע; ~ая эне́ргия טערמָאנוקלעאַרע ענערגיע

тёрн *м* 1. *собир. (ягоды)* מצ. שוואַרצדאָרן־יאגעדעס; 2. *(куст)* ־עס דאָרנקוסט מ (מצ. ..בייערן) דאָרנבוים, דאָרן

терни́стый דעַרנערדיקער; ~ путь א דעַרנערדיקער וועג

терно́вник *м см.* тёрн 2

терно́в||ый: ~ый куст ־עס דאָרנקוסט מ; ~ое варе́нье דעַרנערקראָנץ ז

терпели́в||о *нареч.* מיט געדולד, סאוולאָנישט, געדולדיק; ~ость *ж* ז געדולד, ll סאוולאָנישקייט, ll געדולדיקייט; ~ый סאוולאָנישער, געדולדיקער; ~ый челове́к סאוולען מ (מצ. סאוולאָנים)

терпе́ни||е *с* ז געדולד; вы́вести *кого-л.* из ~я -ארויס ברענגען* עמעצן פונעם געדולד; вы́йти из ~я, потеря́ть ~е פּאַרלירן* דאָס געדולד; запасти́сь, вооружи́ться ~ем, набра́ться ~я אָנעמען* זיך מיט געדולד; ◇ ~е и труд всё перетру́т *посл.* מיט געדולד שעפט מען אויס א קוואל, מיט געדולד בויערט מען דורך אפילע א קיזלשטיין

терпенти́н *м* ll טערפענטין, ll זשוויצע

терпе́||ть *несов.* 1. *(стойко переносить)* (אין* לײַדן (זיך, צולײַדן*; *(страдания, лишения и т. п.)* לײַדן*, אויסשטיין*, אויבערטראָגן*; бы́ло о́чень бо́льно, но он ~л ס׳האָט שטאַרק ווי געטאָן, נאָר ער האָט געלי̇טן אין זיך; тру́дно, но ну́жно ~ть ס׳איז שווער, נאָר מע מוז צו- לײַדן; 2. *(мириться с чем-л.)* פּאַרטראָגן*; פּאַרלײַדן*, דולדן; я не бу́ду ~ть тако́й беспоря́док в своём до́ме איך וועל ניט פּאַרטראָגן [דערלאָזן] אזא׳ האַרמידער אין מײַן שטוב; как они́ его́ те́рпят? ווי קענען זיי אים פּאַר- טראָגן*; он не те́рпит возраже́ний ער דערלאָזט ניט קיין לײַדן?; ~ть не могу́, когда́ меня́ перебива́ют דערווידערונגען; איך האָב פּינטן, אז מע שלאָגט מיר אי̇בער די רייד; я его́ ~ть не могу́ איך פּאַרלײַד אים ניט, איך קען אָנקוקן; 3. *(испытывать что-л. плохое, подвергаться чему-л. плохому)* לײַדן*; ארי̇בערטראָגן*; ~ть го́лод הונגער לײַדן*; ~ть уби́ток, уби́тки [האָבן*] לײַדן*; он не немало ~л в мо́лодости ער האָט געוואָלט גענוג זיך אָנגעליטן אין די יונגע יאָרן, יונגע יאָרן; ◇ вре́мя не те́рпит מער וואַרטן קאָן מען ניט; די ציט; מע קאָן צוווארטן ניט, ס׳איז ניטאָ וואָס צו אי̇לן זיך; вре́мя те́рпит שטייט ניט; де́ло не те́рпит отлага́тельства דאָס איז דרינגעדיק; טאָר מען ניט [דאָס קען מען ניט] אָפּליגן (אף שפּעטער)

терпе́ться *несов.*: ему́ не те́рпится -ער האָט קיין גע- דולד ניט, ער וואָלט געוואָלט וואָס גי̇כער

терпи́м||о 1. *нареч.*: относи́ться ~о к *кому-л.*, к *чему-л.* באצי̇ען* זיך טאָלעראַנט צו עמעצן, צו עפּעס; 2. *в знач. сказ.*: э́то ещё ~о דאָס איז נאָך צו דערלי̇דן; ~ость *ж* ll טאָלעראַנץ ז; ~ый 1. *(сносный)* סאוולאָנעס; דער- טרעגלעכער, צו דערלי̇דן *после сущ.*; 2. *(к чужому мнению и т. п.)* סאוולאָנישער, טאָלעראַנטער

те́рпкий (ר)טעַרפקע *тж. неизм.*; *перен.* בי̇סיקער, שאַרפער

терра́са *ж* 1. *(уступ)* טעראָסע ו ־ס; 2. *(летняя пристройка)* וועראַנדע ו ־ס, טעראָסע ו ־ס

территориа́льн||ый טעריטאָריעלער; ~ые во́ды די טע- ריטאָריעלע וואַסערן

террито́рия *ж* טעריטאָריע ו ־ס

терро́р *м* טעראָר מ

терроризи́ровать *сов. и несов.* טעראָריזירן

террори́ст *м* טעראָריסט מ ־ן; ~и́ческий טעראָריסטי- שער; ~и́ческий акт אקט פון א טעראָריסטישער אקט

тёртый צעריבענער; *(на тёрке)* אָנגעריבענער; ◇ ~ кала́ч א געריבענע לויקע

те́рция *ж муз.* טעראָציע ו ־ס

теря́ть *несов.* 1. **פארליר; птица взлетела, теряя пе́рья* דער פויגל איז אופגעפלויגן, און פעדערן זיַנען בא אים אָפגעפלויגן; 2. *(утрачивать)* *פארליר, *אָנווערן; ~ зре́ние *פארליר [*אָנווערן] די רי֫ע פאר-; ~ си́лы *פארליר; *לירן [*אָנווערן] די קויכעס פארליר* דאָס; ~ терпе́ние *פארליר [*אָנווערן] דעם פאָטער פאר-; ~ отца́ *אָנווערן; ~ в ве́се געדולד; ~ вре́мя צייט *פארליר [*פאטערן]; 3. *(проигрывать в чём-л.)* *פארליר; в перево́де рома́н мно́го теря́ет אין דער איבערזעצונג פארליר דער ראָמאן א סאך; ~ в *чём-л.* мне́нии *פארליר; мы ничего́ не теря́ем מיר, מיר פארליר דאָ גאָרנישט ניט; מיר דערליי֫גן גאָרנישט ניט ען גאָרנישט ניט; *разг.:* ◇ ~ го́лову *פארליר; ~ по́чву под ноги́ми *פארליר; ~ *кого-л.* и́з виду *ארויסלאָזן; ~ся *несов.* 1. *(пропадать)* פונעם אויג *פארפאלן ווערן, *פארלירן גיין; 2. *(делаться незаметным)* *פארליר זיך; *(о звуках)* פאר-, ניט סטיַען; 3. *(ослабевать)* *שוואכער ווערן; 4. *(смущаться)* *שווינדן; ◇ ~ся в дога́дках ניט קענען* פאלן, ניט אָנהייבן* צו פארשטיַין אפן סייכל

тёс *м собир.* דינע ברעטער, שאליווקעס מצ

теса́ть *несов.* 1. טעסן; ~ брёвна בעסטן בעסטן; 2. *(изготовлять)* אויסטעסן; ◇ ему́ хоть кол на голове́ теши́ כאָטש טעסט אין אים פלעקער

тесёмка *ж* 1. ־ס ו טאשמע, ־ך ז טאשמעלע; 2. *(завязка)* ־ער ז בענדעלע

тесни́на *ж* ־ן מ ענגפאס

тесни́ть *несов. (вин.)* 1. *(лишать простора)* צושפארן, (אף) שפארן; 2. *(заставлять отходить)* (אף) אָנשפארן; *(к чему-л.)* (צו) צושפארן; ~ неприя́теля אפן אָנשפארן צושפארן דעם קעגנער צום סוינע; ~ проти́вника к мо́рю צושפארן דעם קעגנער צום סוינע; 3.: тесни́т в груди́ סע שפארט אין דער ברוסט יאם; ~ся *несов.* 1. *(толпиться)* זיך צונויפדרענגען, -צונויפ זיַן* צונויפגע-; 2. *(находиться в тесноте)* שפארן זיך; *перен. (о мыслях)* שפארט; *(о чувствах тж.)* ברויזן, קאָכן; 3. *(толкать)* שטופן זיך; 4. *(сдвигаться теснее)* צונויפרוקן זיך

те́сно *нареч.* 1. *прям. и перен.* ענג; ~ обступи́ть *кого-л.* ענג ארומרינגלען עמעצן; э́ти явле́ния ~ свя́заны די דער- שטיַנונגען זיַנען ענג ציזאַמענגעבונדן; ~ прижа́ться צודריקן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* איז (ס׳)ענג; в ко́мнате ~ אין צימער איז ענג; 3. *в знач. сказ. перен.:* ему́ ~ в ти́хом городке́ אים איז ענג אינעם שטילן שטעטל, ס׳פעלט אים אויס רוים אינעם שטילן שטעטל

теснот||а́ *ж* ענגשאפט ו; жить в ~é אין [וווינען] לעבן ענגשאפט; ◇ в ~é, да не в оби́де *погов.* ≅ מיט א גוטער כוורוסע אפן שארף פון א שווערד

те́сн||ый 1. ענגער; *перен. тж.* °שמאָלער; ~ая кварти́ра אן ענגער [א] אן ענגע ווויַנונג; ~ый круг друзе́й קרייז פון פרײַנט [°שמאָלער]; 2. *(расположенный близко друг к другу)* ענגער; ~ыми ряда́ми אין ענג ריי֫ען; 3. *(близкий)* °ענגער, נאָענטער; ~ая дру́жба [א] אן ענגע [°נאָענטע] פרײַנטשאפט; ~ая связь אן ענגע פארבינדונג; 4. *(об одежде, обуви)* °שמאָלער, ענגער

те́ст||о *с* ז טיַיג; ◇ из друго́го ~а פון גאָר אן אנדער שניט

тесть *м* שוויער מ ־ן (דעם ווייבס פאָטער)

тесьма́ *ж* ־ס ו טאשמע

те́терев *м* (מצ. ..הינער) בירקהאָן מ

тетёрка *ж* (מצ. ..הינער) בירקהון ו

тетива́ *ж (лука)* בויגשנור מ

тётка *ж* 1. ־ס ו מומע; 2. *разг. (женщина)* וויבל ז ־ער

тетра́дка *ж*, тетра́дь *ж* ־ן ו, העפט מ; чернова́я ~ א געווי֫רעטע(ר) העפט; ~ в лине́йку שוואַרצהעפט מ, ־ן ו

тётя *ж* ־ס ו מומע; *(в обращении тж.)* מומעניו ו; ◇ здра́вствуйте, я ва́ша ~! *ирон.* א גוט־מאָרגן איך!

те́фтели *мн. кул.* פליישקניידלעך מצ. טעפטעלן מצ.

тех *род., вин., предл. от* те; *см.* тот

техми́нимум *м* (טעכנישער מינימום) טעכמינימום מ

те́хник *м* = מ טעכניקער; ◇ зубно́й ~ צין־טעכניקער = מ

те́хник||а *ж* 1. ו טעכניק; разви́тие нау́ки и ~и די אנטוויקלונג פון ווי֫סנשאפט און טעכניק; 2. *собир. (оборудование)* ו טעכניק, אויסשטאטונג (טעכנישע); испы́тывать но́вую ~у אויספרווון די נײַע טעכניק; 3. *(приёмы исполнения)* ו טעכניק, זיט טעכנישע; ◇ ~а безопа́сности ו זיכער־טעכניק

те́хникум *м* ־ס מ טעכניקום

техни́ческ||ий טעכנישער; большо́е ~ое достиже́ние א גרויסע° טעכנישע דערגרייכונג אין גרויסע° דערגרייכונג; ~ий надзо́р טעכנישע אופזיכט; ~ие культу́ры *с.-х.* טעכנישע קולטורן; ~ий институ́т טעכנישער אינ- סטיטוט; ~ие на́выки טעכנישע נעוי֫טשאפט

техно́лог *м* ־ן מ טעכנאָלאָג; ~и́ческий טעכנאָלאָגישער; ~и́ческий проце́сс דער טעכנאָלאָגישער פראָצעס

технологи́я *ж* ו טעכנאָלאָגיע

тече́ни||е *с* 1. ז ריַנען, ז פליסן; *(событий)* מ נאַנג; ~е вре́мени דער לויף פון דער צייט; ~е боле́зни דער נאַנג פון דער שלאָפקייט; 2. *(струя, поток)* מ שטראָם; вниз по ~ю שטראָם־אראָפּ; вверх по ~ю שטראָם־ארויף; про́тив ~я קעגן שטראָם; 3. *геогр.* ־ן ו שטרעמונג; ве́рхнее ~е Во́лги די אויבערשטרעמונג פון דער וואָלגע; тёплое ~е ז וואַרעמע שטרעמונג; 4. *(направление)* -שטרע געזעלשאפטלעכע שטרע-; ◇ в ~е *предлог с род. п.* (וון) אין פארלויף, (וון) אין מעשעך [אין מעשעך]; в ~е трёх ме́сяцев מיט דער צייט; с ~ем вре́мени פון דרי כאָדעשים [פארלויף]

те́чка *ж (у животных)* ו (אָפּלויפ)צייט

течь[1] *несов.* 1. *פליסן, *שטראָמען; с кры́ши тече́т פון- -פו; 2. *(о слезах)* *ריַנען, *פליסן; *(о крови*

тж.) *גיין; у него́ кровь течёт и́з носу ס׳גייט אים בלוט פון דער נאָז; 3. *(пропускать воду)* *רינען; кры́ша течёт דער דאַך רינט; 4. *(проходить, совершаться)* *פליסן; *(быстро)* *פליען, *(דורכ)לויפן; дни текли́ однообра́зно די טעג זינען געפלאָסן מאָנאָטאָניש; вре́мя течёт бы́стро [לויפט דורך] געשווינד; 5. *(двигаться сплошным потоком)* שטראָמען

течь[2] *ж* ן־ מ (רינ)לאָך ווּ (מצ. ..לעכער), (רינ)שפאלט; дать ~ *רינען

те́шить *несов.* 1. *разг. (развлекать)* *אונטערהאלטן, *פרייַלעך מאכן; *(доставлять радость)* *פאר־ פארשאפן* דאָס אויג [פארכאפן]* פארנעמען*; 2. *(утешать)* טרייסטן; ~ взор געניגן; ~ себя́ наде́ждой טרייסטן זיך מיט דער; קעכלען די האָפענונג, האָפענונג; ~ся *несов.* 1. *разг. (развлекаться)* כּיפּעס [פאר־ אונטערהאלטן* זיך האָבן*, געניגן]; 2. *(утешаться)* טרייסטן זיך; ~ся мы́слью טרייסטן זיך מיט נחמה; ◇ чем бы дитя́ ни те́шилось, лишь бы не пла́кало זאָל שמעצער האָבן כּיפּעס פון וואָס ער ווייל, אבי׳ שאָ־שטיל

тёща *ж* ־ ווּ (דעם ווייבס מוטער) שוויגער

тигр *м* ־ס מ טיגער; ~ёнок *м* ־עך ז טיגערל־; ~и́ца *ж* ־ס ווּ טיגעריכע; ~о́вый טיגער־; ~о́вая шку́ра ן־ מ טיגערפעל

тик[1] *м мед.* ז טיק, צוקעניש

тик[2] *м (ткань)* ך מ טיק, דריל(ע)

ти́канье *с* ז טיקען, ז טיקטאקעווען

ти́кать *несов. (о часах)* טיקען, טיקטאקעווען

ти́н||а *ж* מ שלאם; ~истый שלאמיקער

тип *м* 1. ן־ מ טיפּ; ~ы самолётов טיפּן אעראָפלאַנען; но́вый ~ уче́ного א נייַער טיפּ געלערנטער; 2. *разг. (человек)* ן־ מ טיפּ, סוביעקט מ ־ן; подозри́тельный ~ א פארדעכטיקער טיפּ [סוביעקט, פֿאַרשוין]

типа́ж *м* טיפּאַזש מ

типи́чески||й טיפּישער; ~е о́бразы טיפּיש געשטאַלטן; *см. тж.* типи́чный

типи́чный טיפּישער; *(характерный)* כּאַראַקטעריסטישער; ~ слу́чай א טיפּישער פאל; тако́й пейза́ж типи́чен для ю́га אזא פיזאַזש איז טיפּיש [איז כּאַראַקטעריסטיש] פארן דאָרעם

типов||о́й 1. *тж. неизм.;* ~о́й догово́р א טיפּאַווע(ר); 2. *(стандартный)* סטאַנדאַרטיזירטער; ~о́е строи́тельство סטאַנדאַרטיזירטע בויונג

типогра́ф||ия *ж* ־ס ווּ ־ען ווּ טיפּאָגראַפֿיע, דרוקערײַ; ~ский טיפּאָגראַפֿישער; ~ским спо́собом מיט טיפּאָגראַפֿי־

типоло́гия *ж* ווּ טיפּאָלאָגיע

типу́н *м* מ פּיפּעס; ◇ ~ тебе́ на язы́к בייס זיך אָפּ א טיפּעס האַלבע צונג

тир *м* ־ען, טיר מ ־ן שיס־גאלעריי ווּ

тира́да *ж* ־ס ווּ טיראַדע

тира́ж[1] *м (розыгрыш)* ־ען, טיראַזש מ ־ן; צוּזונג ווּ; ~ вы́игрышей לאָטעריי־ציונג ווּ ־ען; געווינסן־טיראַזש מ ־ן; ~ погаше́ния דערקונג־טיראַזש מ ־ן; облига́ция вы́шла в ~ די אָבליגאַציע איז געדרוקט אראָפּ פונעם מאַרק

тира́ж[2] *м (число экземпляров и т. п.)* ־ן מ טיראַזש; больши́ми ~а́ми אין גרויסע טיראַזשן

тира́н *м* ־ן, טיראַן מ דעספּאָט

тира́нить *несов. разг.* אונטערדריקן, פּייניקן

тирани́я *ж* ווּ דעספּאָטיזם מ; טיראַניע ווּ *разг.*

тире́ *с нескл.* ־ען מ טירע

ти́скать 1. *разг. (сжимать)* (צו)דריקן; 2. *полигр.* (אָפּ)־ דרוקן

тиск||и́ *мн.* 1. *тех.* ־ן מ שרויפשטיק; 2. *перен.* קלעם ווּ; в ~а́х אין קלעם

ти́снуть *сов. полигр.* אָפּדרוקן

тита́н[1] *м* ־ן מ טיטאַן, גיגאַנט; ~ нау́чной мы́сли א טיטאַן [א גאָלעם] אין וויסנשאפט

тита́н[2] *м хим.* ־ן מ טיטאַן

титани́ческий טיטאַנישער, ריזיקער

титр *м кино* (מצ. ־ן מ (טיט(ע)ר, אופשריפט ווּ

ти́тул *м* 1. *(звание)* ־ן מ טיטל; 2. *полигр.* ־ען מ טיטל

ти́тульный *полигр.* טיטל־; ~ лист (מצ. ־ן מ (טיטלבלאט

тиф *м* ־ן מ טיפֿוס *разг.*

тифо́зн||ый טיפֿאָזער; ~ый больно́й א טיפֿ(וס)־קראַנקער; ~ая эпиде́мия א טיפֿאָזע עפּי־ דעמיע

ти́х||ий 1. שטיל(ער); ~ий стук א שטילער קלאפ; ~ий шёпот א שטיל שפּעטשען; 2. *(погружённый в тишину)* שטומער, רויקער; *(безмолвный тж.)* שטומער; ~ий ве́чер א שטילער אָוונט; 3. *(без шума, суеты)* שטילינקער, באַרוטער; ~ий городо́к א שטילינק שטעטל; ~ая семе́йная жизнь פאמיליען־לעבן [באַרוט] א שטילינק; 4. *(смирный)* א שטיל(ינק)ער, רויקער; ~ий нрав א שטילער [א רויקער] כאַראַקטער; ~ий ребёнок א שטיל(ינק) קינד; 5. *(не бурный)* רויקער; *(о погоде тж.)* לינדער; ~ая печа́ль א רויק [א לינד] וויינטל; 6. *(медленный)* פֿאַמעלעכ(ינק)ער, פֿאוואָלינקער; ~ий ход פֿאַמעלעכער גאנג; ~о *нареч.* 1. *(негромко)* שטיל(ערהייט); 2. *(спокойно)* שטיל, רויק; сиде́ть ~о [שטיל] רויק; 3. *(медленно)* פֿאַמעלעכ(ן), פֿאוואָלינקע; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז רויק, (ס׳)איז שטיל; в ко́мнате ~о [רויק] אין צימער איז שטיל; на мо́ре сего́дня ~о אפן יאם איז היינט שטיל [רויק]

тихо́ня *м* קע.. מ שטילינקער; *ж* = ווּ שטילינקע

тихоокеа́нск||ий פֿונעם שטיל אָקעאַן; שטילאָקעאַנישער; ~ая сельдь הערינג שטילאָקעאַנישער; ~ий флот דער שטילאָקעאַנישער פלאָט

тихохо́дный מיט קליינער° שנעלקייט *после сущ.*, ־ניט שנעלער°־; ~ кора́бль א, א שיף מיט קליינער° שנעלקייט־ניט־שנעלע שיף

ти́ше 1. *(сравнит. ст. от* ти́хий *и* ти́хо) שטיל(ער); *разг. (медленнее)* פאמעלעכער; 2. *в знач. повел. накл. (не шумите)* שא(ט)!, שטיל זאָל זיין!; *(осторожно)* פֿא־ מעלעכן!; ◇ он ти́ше воды́, ни́же травы́ מע הערט אים ניט, מע זעט אים ניט

тишин||а́ *ж* ווּ שטילקייט; *(спокойствие)* ווּ רויקייט, ווּ; в ~е́ אין דער שטיל; соблюда́ть ~у́ שטיל* זיין, פֿאַ־ ברעכן* די שטילקייט; наруша́ть ~у́ די שטילקייט* היטן*; **тиш||ь** *ж* 1. *см.* тишина́; 2. *(безветренная погода)* א ס׳איז דאָ שאַלעם־ וועשאַלווע־

ткань *ж* 1. *биол.* געווע̈ב ז ־ן, געווע̈ב, ז צייג; 2. *текст.* שניט־סכוירע ו

ткать *несов.* וועבן

ткáцк||ий וועב(ער)־; ~ий станóк מ ־ן וועבשטול; ~ое дéло, ~ое ремеслó ו וועבערײ

ткач *м* = מ וועבער; ~ество *с* ו וועבערײ; ~йха *ж* וועבערן ו ־ס

ткнуть *сов. и однокр.* 1. *(вин. тв.; вонзить)* ארײַן־; *(иголку и т. п. тж.)* ארײַנשטעכן*; 2. *(ударить)* שטויסן*; *(прикоснуться, указывая на кого-л.; на что-л.)* א שטויס טאָן*

тлéние *с* 1. *(гниение)* צעפוילונג ו, צעפוילונג ו; 2. *(слабое горение)* טלײַען ז

тлеть *несов.* 1. *(гнить)* פוילן; 2. *(слабо гореть)* טלײַ־ען; дровá не горя́т, а тлéют דאָס האָלץ ברענט ניט, נאָר עס טלײַעט; 3. *(слабо проявляться)* טלײַען; надéжда ещё тлéет ס׳טלײַעט [ס׳שׂימערט] נאָך א האָפענונג

тля *ж зоол.* בלאָטלויז ו (מצ. ־לײַן)

тмин *м* קימל מ

то[1] *указ. мест. с см.* דער

то[2] *союз:* то..., то... ...אָט, ...אָט; אמאָל..., אמאָל...; то онá плáчет, то смеётся אָט וויינט זי, אָט לאכט זי; то одúн, то другóй אמאָל דער, אמאָל יענער; אמאָל, אמאָל אן אנדערער; то ли..., то ли..., не то..., не то... ...צי, ...צי; не то дождь, не то тумáн צי א רעגן, צי א נעפל; то ли он бóлен, то ли прóсто устáл צי ער איז קראנק [שלאף], צי פאָשעט מיד; ◇ да и то נאָר איין צײַ־ טונג, אי דאָס אי; одна́ газéта, да и то вчерáшняя אנײַט; а (не) то

то[3] *частица в начале главного предложения* אין; *часто не переводится;* éсли вы остáнетесь, то и я остáнусь אויב איר וועט בלײַבן, (אין) וועל איך אויך בלײַבן

-то *частица* 1. טאָקע; э́того-то я и хотéл דאָס טאָקע; в тóм-то и дéло אָט דאָס איז עס; 2. *обыкн. не переводится:* я́-то согласéн, но согласúтся ли отéц? איך בין מאָסקים, נאָר צי וועט; 3.: тáм-то (и тáм-то) דאָרט; в такóе-то врéмя אין אזא און אין אזא צײַט

тобóю *тв. от* ты

товáр *м* ־ס ו סכוירע; хóдкий ~ א גאָנגבארע סכוירע; ~ы широ́кого потребле́ния סכוירעס פון מאָסנגעברויך; ◇ показáть ~ лицóм וויזן* וואָס מע האָט צו פארקויפן

товáрищ *м* 1. (מצ. כאָוועריס) כאָוועריש; вéрный ~ א געטרײַער כאָוועריש; ~ по рабóте גן, ו קאָלעגע מ; ~ по орýжию (מצ. ־ברידער) שלאַכט־כאָוועריש; (מצ. ־כאָווייריס) שול־כאָוועריש; шкóльный ~ (מצ. ־כאָווייריס) כאָוועריש; 2. *(обращение к мужчине)* (מצ. ־כאָווייריס); *(обращение к женщине)* כאָווערטע ו ־ס; ◇ ~ по несчáстью אָך לעצטאָרע; א שוטעף צו די צאָרעס *уст.*

товáрищеск||ий כאָוועריש־; ~ая пóмощь כאָוועריש הילף; ~ий матч מאטש כאָוועריש; א כאָוועריש; ◇ ~ий суд כאָוועריש־ גערי̈כט

товáрищество *с* 1. כאָוועריש־ ו, כאָוועריש־ ו; 2. *(объединение)* געזעלשאפט ו ־ן; ~ на паях פּײַ־גע־ זעלשאפט ו; ~ на вéре קאָמאנדיט־געזעלשאפט ו

товáрн||ый 1. סכוירע־; ~ый склад מ ־ן סכוירע־סקלאד; ~ый знак מ ־ס סכוירע־מארקע ו; 2. *эк.* סכוירעדיקער; *(являющийся товаром)* מארק־; ~ый хлеб סכוירעדיקע ברויט, ו טוווע; 3. *ж.-д.* פראכט־; ~ый вагóн מ ־ן פראכטוואגאן; ◇ ~ое произвóдство סכוירע־פּראָ־ דוקציע ו

товарове́д *м* = מ סכוירע־קענער; ~ение *с* סכוירע־קענ־ טעניש ו

товарообмéн *м* מ סכוירע־אויסטויש

товарооборóт *м* מ ־ן סכוירע־אומזאץ

товáро-пассажи́рский: ~ пóезд פּראָכט־ און פּאסאזשירן־ צוג מ ־ן

тогдá 1. *нареч. (в то время)* דעמלט, דאן; 2. *союз (если так)* אויב אזוי; ты уезжáешь? тогдá и я уéду דו פּאָרסט אוועק? אויב אזוי, וועל איך אויך אוועקפאָרן; ◇ ~ как 1) *(наоборот)* אנטקעגן אָבער, אין דער צײַט וועז; 2) *(хотя)* האגאם

тогдáшний *разг.* דער דעמלסדיקער, דער דעמלטיקער; ~ дирéктор דער דעמלטיקער [דער דעמלסדיקער] די־ רעקטאָר

того́ *род., вин. от* тот; *род. от* то; *см.* тот

то́ есть 1. דאָס הייסט; в суббóту, ~ послезáвтра שאַבעס, דאָס הייסט [כ׳מיין] איבערמאָרגן; 2. *(для выражения удивления)* וואָס הייסט; не хочý. — То́ есть кáк э́то не хóчешь? וואָס הייסט דו ווילסט ניט? — כ׳וויל ניט,

тождéственн||ость *ж* ו אידענטישקײט; ~ый אידענטי־ שער

то́ждество *с* ו אידענטישקײט; *мат.* ו ־ן אידענטישקײט

той *дат., тв. от* та; *см.* тот

ток[1] *м* 1. שטראָם מ ־ן; ו צירקוליאַציע; ~ вóздуха לופט־שטראָם מ; 2. *эл.* שטראָם מ; ~и высóкой часто- ты שטראָמען פון הויכער° פרעקווענץ [אָפטקײט]

ток[2] *м с.-х.* טויק מ ־ן

токáрн||ый טאָקער־; ~ый станóк מ ־ן טאָקער־וואַרשטאַט; ~ая мастерскáя

тóкарь *м* טאָקער מ =, ־ס; ~ по метáллу מעטאַל־ האָלץ־טאָקער מ =, ־ס; ~ по дéреву טאָקער מ =, ־ס; токси́ческий גיפטיקער, טאָקסישער

тóлев||ый: ~ая кры́ша א מיט טאָל געדעקטער דאך

толк *м* 1. *разг. (смысл)* טאָלק מ; от негó ~у не добьёшься מע קען בא אים ניט דערגיין קיין טאָלק מע; ~ от этого никакóго ~у не вы́йдет פּארשטייט בא אים גאָרנישט ניט; 2. *разг. (польза):* из э́того ~ку не бýдет דערפון וועט גאָרנישט ניט; 3. *обыкн. мн. (разговоры, пересуды)* (מצ. ־פלאפלערײַען, ־ריידערײַען) זײַן [ארויסקומען]; э́то вы́звало мнóго ~ов דאָס האָט ארויסגערופן פיל פלאפלערײַען; хóдят ~и о том, что... מ׳האלט אין ס׳גיי̈ען אום קלאָנגען, אז...; ◇ бéз толку איך רעדן, אז...; с ~ом מיט טאָלק, מיט פארשטאַנד, קלוג; взять в ~ פאר־ כ׳הייב ניט אָן צו באנעמען*, שטיין*; в ~ не возьмý פּאָנעם ארײַנפּשלאָגן* זיך [פון די געדאַנקען] ארײַנפּשלאָגן*; сбúться с ~у [פון די פּאָנטעליקעס] פּאָנעם וועג; знать ~ в *чём-л.* גוט° פארשטיין* אין עפּעס, וויסן* א טאָלק אין עפּעס

толкáть *несов.* 1. שטויסן*; ~ *кого-л.* в бок שטופּן פּאָרויס [שטויסן*] אין א זײַט; 2. *(толчками двигать)* שטופּן; ~ пéред собóй колúску שטופּן קינדער־וועגעלע; 3. *перен.* (на *вин.*, + *инф.*; *побуждать*) דאָס; ~ *кого-л.* на преступлéние שטופּן זיך; ~ся *несов.* 1. שטויסן*; אָנשטויסן*; 2. *(толкаться)* שטופּן זיך; ~ся *несов.* 1. שטויסן*; אָנשטויסן*; 2. *(толкаться)*

не толка́йся שטופ זיך ניט; 2. *разг. (быть, находиться где-л.)* אומדרייען זיך, שטופן זיך

толка́ч *м разг.* = מ אוֹנטערשטופער

толкну́ть *сов. однокр.* 1. א שטויס טאָן*, א שטורך טאָן*; 2. *(толчком переместить)* א שטופ טאָן*; ~ дверь א שטופ טאָן* די טיר; 3. *см.* толка́ть; что вас на э́то толкну́ло? וואָס האָט אײַך באוועגט [געשטויסן] דערצו?; что его́ толкну́ло соверши́ть преступле́ние? וואָס האָט אים געשטויסן צו באגיין א פארברעכן?

толкова́ние *с* 1. ז אויסטייטשונג; *(текста тж.)* אינ-טערפרעטירונג ז; пра́вильное ~ зако́на א ריכטיקע אויס-טייטשונג פונעם געזעץ ז; 2. *(пояснительный текст)* דערקלערונג ז ־ען, טייטשונג ז ־ען

толкова́ть *несов.* 1. *(текст тж.)* אינטער-פרעטירן; э́то пра́вило мо́жно ~ по-ра́зному אָט דער קאָן פארשיידן אויסגעטייטשט [אינטערפרעטירט] ווערן; 2. *разг. (беседовать)* שמועסן; *(говорить)* רעדן*

толко́вый 1. *(о человеке)* געשיקטער, פארשטאַנדיקער; 2. *(понятный)* °קלאָרער, דיטלעכער; *(дельный тж.)* זאַכ-ליקער, טויגלעכער; 3.: ~ слова́рь מ, ז (מצ. ־ס) אויסטייטש־ווערטערבוך

то́лком *нареч. разг.* 1. *(понятно)* °קלאָר; *(изложить, объяснить тж.)* מיט קלאָרע דיבורים; говори́ ~ רעד קלאָרע דיבורים; 2. *(хорошо)* ווי ס׳דארף צו זײַן; ~ расспроси́ть דערפרעגן זיך ווי ס׳דארף צו זײַן

толкотня́ *ж разг.* ז שטופעניש, ז געדרענג

толку́чка *ж разг.* 1. *см.* толкотня́; 2. *(рынок)* טאָל-טעלמארק מ (מצ. ־מערק..); טשאָק מ (מצ. ־ס) טעלטשקעס)

толокно́ *с* ז האָבערמעל

толо́чь *несов.* שטויסן*; ◇ ~ во́ду в сту́пе שטויסן* וואַסער אין שטייסל

толпа́ *ж* מ האמון, מ אויילעם, ז ־ס מענגע

то́лпами *нареч.* מאַסנווײַז

толпи́ться *несов.* ווימלען; *(вокруг чего-л.)* שטופן זיך, צונויפדרענגען זיך

толпо́й *нареч.* מיט דער גאַנצער, מיטן גאַנצן אויילעם כאָפּטע

толсте́ть *несов.* פעטע(ר) ווערן*, דיק(ער) ווערן*

толсти́ть *несов. разг.* מאכן [גראָבער, דיק(ער)]; э́то пла́тье её толсти́т אָט דאָס קלייד מאכט זי גראָבער

толстоко́жий 1. *(о животных)* גראָבהויטיקער; *(о фруктах и т. п.)* גראָבער° מיט א שאָלעכץ *после сущ.*; 2. *перен.* גראָבהויטיקער

толстосу́м *м разг.* (מצ. ..זעק) מ געלטזאק

то́лст||ый 1. גראָבער°; ~ая кни́га בוך גראָב(ער)° א; ~ые гу́бы ליפן גראָבע° גרויסע; ~ое сукно́ גרויסע° גראָבע; 2. *(упитанный)* דיקער, גראָבער°; ◇ ~ый журна́л א דיקע־ קער [א גראָבער]; ~ая кишка́ *анат.* די גראָבע [דיקע] קישקע

толстя́к *м разг.* מ ־ען (מצ. ־ס) פעמפיק; באל־באָסאָר (באלע־באָסאָר) *уст.*

толчёный געשטויסענער

толчея́ *ж разг.* ז געדרענג, ז שטופעניש; ז האָוועניש, שמיטענייש ז

толч||о́к *м* 1. מ שטויס; מ שטופ; ~о́к в бок א שטויס מיט א שטופ פאר-ן ־ס; ~ко́м закры́ть дверь אין דער זײַט טרייסל מאַכן די טיר; 2. *(сотрясение при езде и т. п.)* מ, ז שטויס מ ־ן; подзе́мные ~ки מצ. ערדשטויסן; 3. *(побуждение)* סטימול מ, שטויס מ; дать ~о́к *чему-л.* סטימולירן, געבן* א שטויס עפעס; э́то откры́тие дало́ ~о́к разви́тию но́вой нау́ки אָט די אנטדעקונג איז געווען א סטימול פאר דער אנטוויקלונג פון א נײַער וויסנשאפט; 4. *(резкое отталкивающее движение)* א שטופ; *(рывок)* ריס מ פונעם אָרט; 5. *спорт.* מ שטויס

то́лщ||а *ж* 1. ז גרעב, [פלאסט]; ~а льда גראָבער° אײַז־שיכט; 2. *перен.* ז געדיכטעניש, געדיכ-טעניש מצ.; в ~е наро́да [אין דער געדיכטעניש] פונעם פאָלק

то́лще *сравнит. ст. от* то́лстый דיקער, גרעבער

толщин||а́ *ж* 1. ז גרעב; ~о́ю в пять сантиме́тров פון־לייביקייט פינף סאנטימעטער די גרעב; 2. *(человека)* ז; из-за ~ы она́ ка́жется ста́рше וויבל זי איז גראָב [דיק], אין דער געדיכטעניש [פון דעם פאָלק]

толь *м* מ טאָל

то́лько 1. *частица (всего)* נאָר, אינגאַנצן, סאכאָקל, מיטאמאָל, בלויז; *(о времени)* ערשט; *(исключительно)* נאָר; в за́ле бы́ло ~ два челове́ка אינעם זאל זענען געווען נאָר צוויי פארשוין; סאכאָקל ~ за оди́н год бы́ло откры́то не́сколько музе́ев בלויז פאר איין יאָר זענען געעפנט ערשט אין אלט; ему́ ~ пять лет געווארן עטלעכע מויז־יען; сейча́с ~ четы́ре часа́ מיטאמאָל פינף יאָר איצט אין; ~ пото́м он узна́л, что... ערשט פיר אזײַגער; ~ взгляни́ ты; דערנאָך האָט ער זיך דערווסט, אז... גיב אים קען ראָ-; ~ опера́ция мо́жет его́ спасти́ נאָר א קוק; все ушли́, оста́лись ~ сторожа́ טעוואָן נאָר אן אָפּעראַציע; אַלע זענען אוועקגעגאנגען, געבליבן זענען נאָר די וועכטער; не ~..., но и... [ניט בלויז...], נאָר... ניט נאָר... [ניט בלויז] קינדער, נאָר אויך דערוואקסענע לייענען; э́ту ска́зку чита́ют не ~ де́ти, но и взро́слые אויך...; 2. *союз (однако)* נאָר, אָבער; они́ приду́т, ~ по́зже וועלן קומען, נאָר [אָבער] שפּעטער; ~ что (что) סיידן; до дере́вни мы не доберёмся, ра́зве ~ прое́дет попу́тная маши́на אין דאָרף וועלן מיר ניט קומען אויסער אויב א פאַרנעמער מאַשין; 3. *нареч. (едва)* (וואָס) קוים, נאָר; ~ мы вы́шли на у́лицу, вдруг ви́дим... קוים וואָס [ווי נאָר] מיר זײַ-ן אויסגעגאַנגען אויף דער גאַס, זעען מיר פלוצעם...; как ~ [אבי] נאָר ניט פאר-; ~ бы נאָר; ~ бы не опозда́ть! אבי'ס נאָר; кто здесь ~ не быва́л איז ניט געווען (פרעגט); чего́ он ~ не ви́дел ניט געווען (פרעגט) וואָס האָט ער דאָ; зача́м ~ я э́то сказа́л איך האָב וואָס ניט געזאָגט; ~ посме́й! פרוו דאָס האָבן די אַדעראַבע, נאָר ניט געדאַרפט זאָגן; ~ что, נאָר־וואָס, אַקאָראַט; ~ кто ушёл אויסגעגאַנגען [אַקאָראַט] ווער איז נאָר־וואָס; ◇ он смеётся, да и ~ נאָר ער לאכט, נאָר ער האָלט אויסגערונען און ניטאָ; ~ его́ и ви́дели אין איין לאכן איז ניט; אזוי האָט איר אים געזען, אים

том[1] *м* מ באנד (מצ. בענדער, בעכער)

том[2] *предл. п. от* тот, то; *см.* тот

тома́т *м* 1. *(растение)* מ ־ן, פאָמידאָר; 2. *(соус, паста)* מ טאָמאָט; ~ный טאָמאָטן; ~ный сок מ טאָמאָטן־זאפט

то́мик *м* א קליינינקער באנד

томи́тельн||о *нареч.* דריקנדיק, פינלעך; ~о до́лго פינ-

томи||ть *несов.* 1. מאַטערן, מוטשען; его́ ~т жа́жда ס׳מאַטערט אים דער דאָרשט מוטשט; не томи́, говори́! ניט [נעם ניט ארויס די נעשמאָמע, רעדז! (צו)דושען, דעמפן

томи́ться *несов.* (*страдать*) מוטשען זיך, מאַטערן זיך; (*в неволе*) שמאכטן; (*тосковать, беспокоиться*) קיין אָרט אויסגיין* זיך ניט געפינען*; ~ от жа́жды מאַטערן זיך, זיך ניט [לעכצן] נאָך א טרונק שטיקן זיך וואַרטנדיק

то́мн||ость *ж* צערטלעכע שמאַכטיקייט; ~ый צערטלעך־שמאכטיקער

тому́ *дат. п. от* тот, то; *см.* тот

тон *м* 1. (*о звуках*) (*мн.* טעמער) טאָן м; ни́зкий ~ א נידעריקער טאָן; 2. (*цвет*) פּאַרב ו ־ן; (*оттенок*) שאטירונג ו ־ען; 3. *мн. мед.* טעמער מצ.; ~ы се́рдца פּולסיר־טעמער מצ.; 4. (*о речи*) טאָן м; повели́тельным ~ом באפעלערישן, אין א באפעלערישן טאָן; говори́ть споко́йным ~ом רעדן* רויק, רעדן* אין א רויקן טאָן; 5. (*характер, стиль поведения*) מאנירן מצ.; пра́вила хоро́шего ~а קלאָלים פון גוטע מאנירן [פון גוטער אופּי־רונג]; ◇ ~ом вы́ше אין א שאַרפערן טאָן; ~ом ни́же אין א מילדערן טאָן; зада́ть ~ 1) *муз.* אָנשטעלן [געבן*] געבן* דעם געהעריקן טאָן; 2) (*дать направление*) זיין* דער [די געהעריקע ריכטונג]; (*в общей беседе тж.*) זיך* דער ראָש־האמדאָברים *уст.*; 3) (*показать пример*) זיך* דער א רעד טאָן*; сба́вить ~ א רעד טאָן* מילדער; в ~ 1) (*того же цвета*) צום [אינעם זעלבן טאָן; 2) (*с той же интонацией*) не в ~ *муз.* אין א פאלשן טאָן, ניט צום טאקט

тон||а́льность *ж муз.* ו טאָנאַלקייט; ~и́ческий טאָנישער

то́нк||ий 1. דינער; (*узкий тж.*) שמאָלער°; ~ие ни́тки דינע פעדעם; ~ая тетра́дь א דינע(ר) העפט; ~ий слой ма́сла א דינע שיכט פוטער; ~ий стака́н א דינע גלאָז; ~ая поло́ска א שמאָל° [א דין] פּאַסיקל; 2. (*состоящий из мелких частиц*) דראָבנע(ר) *тж. неизм.*, דריב־ *тж. неизм.*; ~ий песо́к דינער זאמד [דריבנע(ר)]; 3. (*не грубый*) פּינער, דינער; *перен. тж.* ראַפינירטער, איי־; ~ое бельё [דין] וועש; ~ие черты́ лица́ [צאַרטע] געזיכט־שטריכן; ~ий вкус [צאַרטע] אידעלע; ~ий за́пах א ראַפינירטער [א אידעלער] געשמאַק; ~ая работа́ א פּינע [א דעליקאַטער]; ~ое воспита́ние א פּינע [א ראַפינירטע] דערציונג; 4. (*о звуках*) דינקער; (*резкий*) שאַרפער; ~ий свист א שניידיקער פּיף, א דין [א שארף] קעלכל; ~ий голосо́к א שניידיק פּיפּן; 5. (*сложный, искусный*) פּינער, געטאַקטער, קונציקער; (*требующий умелого подхода*) דעליקאַטער; (*детальный*) א קונציקע [א פּינע] פּינקטלעכער, געוויער; ~ая рабо́та א פּינע [א דעליקאַטער] אַרבעט; ~ое де́ло א דעליקאַטער איניען; ~ое зна́ние подро́бностей א געוויע באקאַנטשאפט מיט די דעטאַלן; 6. (*малозаметный*) דינער, פּינער; ~ие нюа́нсы [דינע] פּינע; 7. (*изящно-остроумный*) דעליקאַטער, סובטיל־; ~ий ю́мор סובטיל־הומאָר; 8. (*восприимчивый*) שאַרף, פּינער, פער; ~ий слух א שאַרף געהער; ~ое чутьё א שאַרפער [א פּינער]; ~ий ум סובטיל־ [א שאַרפער] כוש

то́нко *нареч.* 1. שאַרף, דין; ~ очинённый каранда́ш א דין [שארף] פאַרשניצטער בלײַער; 2. (*утончённо*) פּין, סובטיל, ראַפינירט; ~ чу́вствовать му́зыку ראַפינירט [סובטיל] פילן מוזיק; ~ разбира́ться в *чём-л.* (נאָנץ) שארף אַרײַנקוקן אין עפּעס; ~ подмеча́ть פּין פאַנאַנדערקלײַבן* זיך [פּין] אָפּמערקן

тонкоко́жий (*о фруктах и т. п.*) מיט א דינער שאָל־ לעכץ *после сущ.*

тонкору́нный מיט א דינער [פּינער] וואָל; *после сущ.*

то́нкость *ж* 1. דינקייט ו; 2. (*нежность*) פּינקייט ו; (*утончённость*) פּינעטקייט ו, פּינקייט ו, צאַרטקייט ו, אידלקייט ו; (*чувствительность, восприимчивость*) סובטילקייט ו, ראַפינירטקייט ו, שאַרפקייט ו, פּינקייט ו; ~ вку́са די שאַרפקייט [די קונציקייט] פון דער שני־ ערע; ~ резьбы́ פּינקייט פון געוויקייטן מצ.; 2. *мн.* געוויקייטן מצ., באַזונדערקייטן מצ.; *ирон.* צערט; ◇ знать *что-л.* до то́нкостей דיקדוקי־אנייעס מצ. ויסן* מיט אַלע פּראָטים [קריטשיקלעך] עפּעס

то́нна *ж* ־ען ו טאָן (*с колич. числ. мн.*)

тоннéль *м см.* туннéль

то́нус *м физиол.* טאָנוס м; *перен. тж.* געמיט ז; жи́зненный ~ לעבנס־טאָנוס, לעבנס־געמיט ז

тону́ть *несов.* 1. (אין וואַסער) זינקען*, אונטערגיין*, טרינקען* זיך, זינקען* זיך (אין); (*о человеке*) צו גרונט גיין*; 2. (*в предл.; вязнуть*) זינקען* (אין), הרוזנען פאַרהרוז־ (אין); נעט ווערן* (אין); 3. *перен.* דערטרונקען ווערן* (מאַמעש); (*о звуках*) פּאַרפאַלן ווערן*; дома́ то́нут в зе́лени דער הײַזער ווערן (מאַמעש) דערטרונקען אין גרינס

то́ньше *сравн. ст. от* то́нкий *и* то́нко

топа́з *м* ־ן טאָפּאַז מ

то́пать *несов.* 1. טופּען; 2. (*при танцах и т. п.*) צו־ קלאַפּן (מיט די פיס)

топи́ть[1] 1. *несов.* הייצן; ~ печь הייצן דעם אויוון; 2. (*отапливать*) באהייצן; кварти́ру давно́ не топи́ли די ווינטער האָט מען ניט באהייצט

топи́ть[2] *несов.* 1. (*плавить*) צעלאָזן*, צעשמעלצן*; (*жир тж.*) טאָפּען *разг.*; 2. (*молоко*) בריען, פּריען

топи́ть[3] *несов.* 1. (דער)טרינקען*, (דער)טרענקען*; ~ как котя́т (דער)טרינקען* ווי קעצעלעך; 2.: ~ го́ре в вине́ פּרווון פארגעסן די צאָרעס בא א גלעזל ווײַן* דערטרינקען*; 3. *разг.* (*губить*) די צאָרעס אין ווײַן קוילען, באגראָבן* א מעסער

топи́ться[1] *несов.* 1.: печь то́пится אין אויוון הייצט זיך; 2. (*отапливаться*) באהייצט ווערט; да́ча не то́пится די דאַטשע ווערט ניט באהייצט

топи́ться[2] *несов.* 1. (*плавиться*) זיך צעלאָזן*, צעשמעלצן*; (*о жире тж.*) זיך טאָפּען *разг.*; 2. (*о молоке*) זיך בריען, זיך פּריען

топи́ться[3] *несов. разг. (лишать себя жизни)* -(דער)טרינקען* זיך, -(דער)טרעפֿן* זיך

то́пка *ж* 1. *(действие)* הייצן ז; 2. *(часть печи)* הייצ- ווּ; *(паровоза и т. п.)* הייצרוים מ

то́пк||ий לאַך; בלאַטיקער; זומפּיקער; э́то о́чень ~ое ме́сто דאָס איז אַן אָרט אַף פֿאַרהרוזעט צו ווערן

топлён||ый 1. געפֿרוירענע; ~ый жир [אי-] געפֿרוירענע גענבריטע [געפֿרוירענע בערגעלאָזט] פּעטס מילך

то́пливн||ый הייצ-, ברענשטאָף-; ~ые ресу́рсы הייצווּאַרג-. ווּאַרג־רעסורסן מצ

то́пливо *с* ז הייצווּאַרג; жи́дкое ~ פֿליסיקער ברענ- שטאָף

то́пнуть *сов. однокр.* א טונקע טאָן*

топо́граф *м* מ ־ן טאָפּאָגראַף; ~и́ческий טאָפּאָגראַפֿי- שער; ~и́ческая ка́рта מאַפּע טאָפּאָגראַפֿישע; ~и́ческая съёмка אופנעמונג טאָפּאָגראַפֿישע

топогра́фия *ж* ווּ טאָפּאָגראַפֿיע

то́поль *м* מ ־ן טאָפּאָל ווּ ־ס, טאָפּאָליע

топо́р *м* (מצ. העק) האק ווּ

топори́ще *с* ז ־ן האָקשטיל ווּ ־ס טאָפּאָריסקע

топо́рн||ый האק-; 2. *(грубый)* אומגעשלי-, גראָבער° 1. גראָבע°, א גראָבע° [א פֿארטאָטשישע] אַרבעט שטיקל אַרבעט

топо́рщиться *несов. (о волосах, перьях)* סטאָרטשען, שלעכט°, אופקנייטשן זיך, שטיפֿן זיך; *(о ткани)* שטין*; לינן*

то́пот *м* ווּ טופּערע, ז געטופּערע; ко́нский ~ א טו- פּערע פון פּערד

топта́ть *несов.* צעטאָפּטשען; *(траву, цветы)* טאָפּטשען [טרעטן*] מיט די פֿיס; ~ ноги́ма צעטרעטן*; ◇ ~ в грязь *кого-л.* מאכן עמעצן מיט דער בלאָטע; ~ся *несов.* 1. טאָפּטשען זיך; 2. *разг. (быть, находиться где-л.)* שטעקן, שטעקן; ◇ ~ся на ме́сте שטיין* [טאָפּטשען זיך] אף איין אָרט

топь *ж* ז ־ן זומפּ(זונק)

То́ра *ж* ווּ טוירע; *(свиток)* סייפֿער־טוירע ווּ ־ס

то́рб||а *ж* ז ־ען זעקל(האָבער), ז ־ס טאָרבע; הענג- ־ען זעקל ז

אומטראָגן* זיך מיט עפּעס ווי שמעלקע מיט קאדאָכעס

торг *м* 1. *(торговля)* האנדל, מיסכער מ (מצ. מיסכאָרים); 2. *(соглашение о цене)* דינגעניש ז; *(сделка)* געשעפט ז ־ן; 3. *мн.* ־ען מצ. טאָרגס, מ, אאוקציאָן, ווּ ליציטאַציע; публи́чные ~и́ עפֿנטלעכע טאָרגס

торга́ш *м разг.* קרעמער ז ־ען; *(купец)* הענדלער = מ; *перен.* א קרעמעריש נעשאָמע

торгова́ть *несов.* 1. *(чем-л.)* (מיט) האנדלען; (с *кем-л.*) (מיט) פירן מיסכער; ~ хле́бом מיט טוויג האנדלען; ~ с Ку́бой פירן מיסכער מיט קובע; 2. *(заниматься торговлей)* פירן מיסכאָרים, זיין* א סוכער; *(отпускать товары покупателям)* שטיין* בא, זיין* א פארקויפער זיין* דעם טאָמבאנק; 3. *(быть открытым)* אַרבעטן, דער מאגאזין טורגו́ет до 8 часо́в ве́чера אַרבעט [איז אָפֿן] ביז 8 אזיגער אפֿדערנאָכט; 4. *перен.* (פארקויפן (פאר געלט; ~ своей со́вестью דאָס (פאר געלט); ~ся *несов.* דינגען* זיך

торго́в||ец *м* = מ הענדלער, (מצ. סאָכרים) סוכער מ; ме́лкий ~ец = מ קליינהענדלער; ~цы сме́ртью טויט־ מעקלער מצ. ~ка *ж* ס ־ הענדלערקע ווּ; *(на рынке)* מארקויצערן ווּ ־ס, מארקויצערקע ווּ

торго́вля *ж* מ האנדל, מיסכער מ; госуда́рственная ~ פריוואט־האנדל מ; ча́стная ~ מעלוכע־האנדל מ; оптО́вая ~ הויפט־האנדל, אנגראָס־האנדל מ; ро́зничная ~ לאאקאָדים־האנדל מ

торго́в||ый האנדלס-; ~ый центр מ האנדלס־צענטער; ~ый догово́р מ ־ן האנדלס־אָפּמאך; ~ый капита́л *эк.* מ האנדלס־קאפיטאל; ~ая поли́тика האנדלס־פּאָלי-; ~ое су́дно ווּ ־ן האנדלס־שיף

торгпре́д *м* (торго́вый представи́тель) האנדלס־פּאָר- שטייער מ; ~ство *с* (торго́вое представи́тельство) האנדלס־ פּאָרשטייערשאפט ווּ

торе́ц *м* 1. *(поперечная сторона)* קוועֶרזײַט ווּ; טאָרץ מ; 2. *(брусок)* ז ־ען ברוקיר־ברעטל; *собир.* ברזקיר־ ־ברעטלעך מצ.

торже́ственн||ость *ж* ווּ פֿײַערלעכקײט; *(приподнятость)* ווּ געהויבנקײט; *(пышность)* ווּ צערעמאָניעלקײט; ~ый צערעמאָניעלער; פֿײַערלעכער; *(пышный тж.)* צערעמאָניעל; ~ое заседа́ние א פֿײַערלעכע זיצונג; א פֿײַערלעכע; ~ая встре́ча א פֿײַערלע- די צע- [פֿײַערלעכע] אנטהילונג פֿונעם דענקמאָל; רעמאָניעלע; ~ая церемо́ния א פֿײַערלעכע צערעמאָניע; ~ые зву́ки ги́мна די פֿײַערלעכע טענער פֿונעם הימן; ~ое обеща́ние א פֿײַערלעכע שווּע

торжеств||о́ *с* 1. *(полный успех)* מ טריומף; ~о́ социали́зма דער טריומף פֿונעם סאָציאליזם; 2. *(празднество)* ־ען פֿײַערונג ווּ; ~а́ по слу́чаю *чего-л.* די פֿײַערונג- ־ען; 3. *(ликование)* טריומף מ, ווּ; с ~о́м טריומפֿירנדיק

торжествова́ть *несов.* 1. טריומפֿירן; (над *тв.*) טריום- ־ען* זעמען; 2. *(ликовать)* טריומפֿירן; *(о толпе и т. п. тж.)* יובלען; ~ побе́ду פֿײַערן דעם ניצחון [דעם זיג]

торжеству́ющ||ий טריומפֿירנדיקער; с ~им ви́дом טריום- מיט א טריומפֿירנדיק [ניצחנדיק] געזיכט, פֿירנדיק

то́рий *м хим.* מ טאָריום

торма́шк||и: полете́ть вверх ~ами פֿליען* מיטן קאָפּ אראָפּ, מיט די פֿיס אויף

торможе́ние *с* ווּ האַמוועונג, ז טאָרמאָזירונג; *(замедление, задержка)* ז האַמוועון; פארהאַלטן

то́рмоз *м* 1. *(мн.* тормоза́; *приспособление)* מ ־ן טאָרמאָז; 2. *(мн.* то́рмозы; *торможение)* ווּ טאָרמאָזירונג; 3. *(мн.* то́рмозы; *помеха)* ווּ ־ען שטערונג

тормози́ть *несов.* 1. טאָרמאָזירן; 2. *(задерживать)* האַמוועון, טאָרמאָזירן; ~ рабо́ту די אַרבעט האַמוועונען; 3. *(о транспорте)* טאָרמאָזירן; *(останавливаться)* אָפּ- שטעלן זיך

тормоши́ть *несов. разг.* 1. *(будить)* טאָרקען; 2. *(беспокоить, надоедать)* ניט לאָזן* רוען

то́рн||ый: ~ая доро́га [אויסגעטראָטענער- אויסגעריבענער וועג; *перен.* בענער, גלאַטער] וועג

тороп||и́ть *несов.* אונטערטרײַלן; он торо́пит меня́ с отъе́здом ער אײַלט, ער אײַלט מיך אונטער מיטן אָפּפאָרן; מיך אונטער, איך זאָל וואָס גיכער אָפּפאָרן; не ~те меня́! טרײַבט מיך ניט אונטער!

тороп||и́ться *несов.* (זיך) אײַלן; не ~сь! כאַפּ זיך ניט! ניט געכאַפּט (זיך)! ניט געזעלט! אײַל (זיך) ניט!; он не

о́чень торо́пится уходи́ть ער כאפט זיך ניט אוועקגיין*; не ~ться с вы́водами ניט כאפן זיך מאכן אויספירן; ◇ не торопя́сь פאמעלעך, ניט געכאפט

торопли́в||о *нареч.* בעכיפאָנג, האַסטיק, אין אײַלעניש; **~ость** *ж* ז אײַלעניש, וו אײַליקײט, ה האַסט; **~ый** (דיק) אײַליקער, אײַלנדיקער, האַסטיקער, גיכער; ~ые шаги́ גיכע [האַסטיקע] טריט

торо́с *м* ן־ ם טאָראָס

торпе́да *ж* ס־ וו טאָרפּעדע

торпеди́ровать *сов. и несов.* טאָרפּעדירן

торпе́дный טאָרפּעדן־; ~ ка́тер טאָרפּעדן־קאטער

торпедоно́сец *м* ס־ ם טאָרפּעדנטרעגער

торс *м* 1. *(туловище)* ן־ ם טול; 2. *(статуи)* טאָר־ טאָרס *разг.* ס־ ם סאָ

торт *м* ן־ ם טאָרט

то́рф *м* ם טאָרף

торфоразрабо́тки *мн.* טאָרף־לאגערן מצ; טאָרף־פעל־ דער מצ־

торфяни́к *м* 1. ן־ ם טאָרפזומפ; 2. *(рабочий)* טאָרף־ ־ארבעטער = ם

торфян||о́й טאָרף־; ~о́е боло́то ן־ ם טאָרפזומפ; ~о́й брике́т טאָרף־בריקעט ן־ ם

торцо́в||ый: ~ая мостова́я ם האַלצבروק

торча́ть *несов.* 1. *(выступать над поверхностью)* שטיין* שטאָרצאָם; *(высовываться)* ארויסשטאַרצן, ארויס־; ключ торчи́т в замке́ דער שליסל שטעקט שטעקן זיך; ~ в (ра́зные) сто́роны שטאַרצן אהער און אהין; 2. *(находиться, проводить время)* אײַבערליגן*, ניט אוועקגיין* (פון), ניט ארויסגיין* (פון)

торчко́м *нареч.* שטאָרצאָם

торше́р *м* ן־ ם טאָרשער

тоска́ *ж* 1. ם אוממעט, וו סומנעקײט; *(по дат.)* בענק־ ז בענקעניש, ז בענקען; ~ по ро́дине הײמווייַ ה נאָסטאַלגיע, וו נודנעקײט, וו אומעטיקײט; 2. *(скука)* אזא נודנעקײט! ;תקא

тоскли́в||о 1. *нареч. (уныло)* טרויעריק; *уст.:* петь ~о [אצוועסדיק] טרויעריק* [זינגען]; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне так ~о! [בענ־] ס׳איז מיר אזוי אומעטיק [קענדיק]; в опусте́вшем до́ме бы́ло ~о [אפן הארצן]! אין דער פוסט נעוואָרענער שטוב איז געווען אומעטיק; у него́ бы́ло ~о на душе́ [בענ־] ס׳איז אים געווען סומנע; **~ый** 1. *(исполненный тоски)* [קענדיק] אפן הארצן; *тж. неизм.,* טרויריקער; *(мрачный)* מאָרעשכוירעדיקער; ~ая пе́сня [א] אן אומעטפולע; ~ый взгляд [טרויריקע] ליד; א מאָרעשכוירעדיקער בליק; 2. *(наводящий тоску)* נאָגנדיקער, אומעטיקער

тоскова́ть *несов.* 1. *(испытывать тоску)* אומעטיקן [זיין* פארמאָרעשכוירעט, זיין*] באטריבט; она́ тоску́ет ס׳איז איר, זי איז פאמאָרעשכוירעט, זי אומעטיקט זיך [אפן הארצן] שווער [סומנע]; 2. *(по дат.)* בענקען (נאָך); **тоска́** *ж* ם טאָסט; провозгласи́ть ~ за *кого-л.* [א לעכאַים] לעקאָווד עמעצן* רופן* א טאָסט

тот *указ. мест. м (ж* та, *с* то, *мн.* те) 1. יענער (ז יענע, ז יענץ, מצ יענע); в тот день אין יענעם טאָג; на той у́лице אף יענער גאס; у того́ учи́теля בא יענעם לע־ רער; под тем де́ревом אונטער יענעם בוים; с те́ми това́рищами מיט יענע כאווייַרים; оди́н из тех יענע פון יענע; איינער ~..., кото́рый ...דער, וואָס...; он не ~, что ра́ньше ער איז שוין ניט דאָס, וואָס ער איז געווען; 2. *(какой нужен)* דער געהעריקער, דער; сойти́ не на той ста́нции אראָפשטיגן* ניט אף דער סטאַנציע, וואָס מע דארף; 3.: ~ са́мый דער זעלבער, דער סאַמע, אָט דער; с тех пор, с того́ вре́мени פון דעמלט אָן, פון דעמלט; 4. *в знач. сущ. м* יענער, *ж* יענע, *с* יענץ; *мн.* יענע; ~..., ~... ,דער...; ~ чита́ет, ~ рису́ет [איינער] לייענט, יענער [דער אנדערער] מאָלט; те смею́тся, те пла́чут [די אנ־] די [איינקע] לאכן, יענע [דערע] וויינען; ~ и друго́й [אי] דער, סע [אי] סע־; ~ и́ли друго́й יענער; דער אָדער יענער; *(безразлично какой)* וועלכער־ניט־אי־ז; э́то ему́ не нра́вится, то ему́ не подхо́дит דאָס געפעלט אים ניט, יענץ פאסט אים ניט; ◇ ~ же דער אייגענער, דער זעלבער; до того́, что אזוי (שטארק), אז גופא דער־, דערמיט אליין; тем са́мым מיט; тем вре́менем, ме́жду тем דערווײַל; *(при связи между эпизодами)* בייַנע לעביינע; с тем, что́бы קעדיי; вме́сте с ~ באנאנד דערמיט, איינצימטיק; к тому́ же דער־ צו נאָך; ме́сяц тому́ наза́д מיט א כוידעש צוריק; не то, что ניט וואָס; он не то, что бо́лен, а про́сто уста́л ניט וואָס ער איז קראנק, נאָר ער איז פאָשעט מיד; на том све́те אף יענער־וועלט

тотализа́тор *м* ס־ ם טאָטאליזאָטאָר

тоталита́рный טאָטאליטאָרער; ~ режи́м א טאָטאלי־ טאָרער רעזשים

тота́льн||ый טאָטאָלער; ~ая война́ א טאָטאָלע מיל־ כאָמע

то́-то 1. *(в том-то и дело)* וואָס דען (האָסטו) אוואָדע, וואָס; 2. *(так вот почему)* (טאָקע) דערי־, אָט דאָס [דערי־] בער גאָר; ~ он так ра́но встал אָט דאָס [דערי־] בער גאָר] איז ער (עס) אזוי פרי אופגעשטאנען; 3. *(вот уж подлинно)* אָט אזוי (איז עס)! ~, брато́к! אָט אזוי (איז עס), ברודערקע!

то́тчас *нареч.* גלײַך, טייקף, באלד

точёный געשליפענער; *перен.* געטאָקטער

точи́ло *с* 1. שלײַפשטיין ם־ ער; 2. *(станок)* שלײַפווערקשטעל ן־ ם

точи́льщик *м* = ם שלײַפער

точи́ть *несов.* 1. *(сов.* наточи́ть) שארפן (אָנ); *(на точиле тж.)* שלײַפן* (אָנ); 2. *(сов.* вы́точить) אויסטאָקן; 3. *тк. несов. (разъедать)* צעעסן*, צעטאָטשען (צע); *(металл)* צעעסן*; 4. *тк. несов. (мучить — о болезнях)* טאָטשען; *(о тяжёлых мыслях)* נאָגן; ◇ вода́ ка́мень то́чит דער טראָפן דוירבעט דעם שטיין

то́чк||а[1] *ж* 1. ן־ ם פונקט; *(пятнышко тж.)* פינטע־ א פונקטיר(־ליניע); пункти́р — ли́ния из то́чек ליע ז ־ך; **~ зрения** פון פונקטן [פון פינטעלעך] איז א ליניע; наибо́лее уда́лённая ~а דער וויטסטער פונקט; у́ровень воды́ дости́г са́мой высо́кой ~и דער וואַסער־ניוואָ האָט דערגרייכט; ~а пересече́ния זיך העכסטן פונקט; ~а замерза́ния ־פונקט ם =; ~а кипе́ния ם זידפונקט; ~а опо́ры ם פרירפונקט; 2. *(элемент системы)* ן־ ם איינס; торго́вая ~а ם האַנדלס־איינס; радиотрансляцио́нная ~а ם טראנסליר־אופנאם־איינס ן־; 3. *(знак препинания)* ן־ ם פונקט; ~а с запято́й ס־ וו פינטל־קאָמע, ם פונקט־קאָמע; 4. *в знач. сказ. разг. (конец)* סאָף, א, ען, ן, גענוג; я

сказа́л — и ~а! איך האָב געזאָגט — און געזאָגט [און א סאָף]!; ◇ сдви́нуть *что-л.* с мёртвой ~и עפעס* א ריר טאָן; ~и соприкоснове́ния באריהרפונקטן; ста́вить ~у [~и] над "и„ שטעלן דעם פינטל אפן ס'זאָל דעם כירעק אומטערן יוד, שין שטעלן; ~а в ~у וואָרט אין וואָרט, אָס בעאָס (*буквально*) פעלן א האָר; попа́сть в ~у (אריז) טרעפן* אין סאָמע פינטל; смотре́ть в одну́ ~у פארשטאָרן דעם בליק [קוקן מיט גלעזל-] זערנע אויגן] אין איין פינטל

то́чка[2] *ж* (*действие*) ו (אָן)שארפן; (*на точиле тж.*) (אויס)טאָקן ו; (*на токарном станке*) (אָן)שליפן*

то́чно[1] *нареч.* פּינקטלעך; (*по времени*) פונקט; (*определённо*) גענוי; по́езд прибыва́ет ~ по расписа́нию דער צוג קומט אָן פּינקטלעך לויטן גראָפיק; ~ вы́числить פּינקט-; ~ в пять часо́в פונקט פינף אזוי-; ~ так (же) לעך אויסרעכענען פונקט אזוי; я ~ зна́ю, что... גער; איך ווייס גענוי, אז...

то́чно[2] *союз* (*как*) אזוי ווי, ווי; (*как будто*) גלייך ווי

то́чност||ь *ж* ו פּינקטלעכקייט; с ~ью до 0,1 милли́метра מיט דער פּינקטלעכקייט ביז א צענטסיילעק פון מיט דער פּינקטלעכ- א מילימעטער; с ~ью хроно́метра קייט פון א כראָנאָמעטער; ◇ в ~и פּינקטלעך; (*буквально тж.*) וואָרט אין וואָרט, אָס בעאָס; всё испо́лнить в ~и אלץ אויספילן פּינקטלעך

то́чн||ый 1. פּינקט, גענויער; ~ые све́дения לעכע [גענויע] יעדיעס; ~ые прибо́ры פּינקטלעכע [פּרעציזע] מאכשירים; 2. (*о человеке*) פּונקטועלער אקו-, ראָטער; ◇ ~ые нау́ки פּינקטלעכע [עקזאקטע] וויסן- שאפטן

точь-в-то́чь *разг.* ס'זאָל פעלן א האָר, פּינקטלעך אקו-

тошни́||ть *несов. безл.:* меня́ ~т ס'איז, ס'איבלט מיך; меня́ ~т от одного́ ви́да ס'ווערט מיר ניט־גוט אף צו ברעכן מיר ניט־גוט [ס'שלאָגט מיר צום הארצן], אז איך טו נאָר א קוק אף...

то́шно *в знач. сказ. безл.* ס'איז ניט־גוט אפן הארצן

тошнот||а́ *ж* ו איבל, איבלקייט; э́то вызыва́ет у него́ ~ы́ ס'ווערט אים דערפון ניט־, דאָס איבלט אים ס'ווערט אים דערפון ניט־גוט; э́то мне надое́ло до ~ы́ דאָס איז מיר נישמעס גע- וואָרן ביז צום ברעכן

тошнотво́рный איבלדיקער; *перен. разг.* עקלדיקער; [צו דער גרינער גאל] וואָס שלאָגט צום הארצן *после сущ.*

тоща́ть *несов. разг.* דאַר(ער) ווערן* (ער)מאָגער, ווערן*

то́щ||ий 1. °מאָגערער, דאַרער; 2. (*скудный*) ארעמער, °מאָגערער; (ב)ידנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий кошелёк א מאָ- בידנעלע; ~ая коси́чка צעפּל [שיטער] א דין; 3.: ~ая по́чва טוואָרע פון מאָגערער° באָדן; ~ий тво́ро́г צוואָרעך, ארעפּגענומענער מילך; ◇ на ~ий желу́док אפן ניכטערן מאָגן, ניכטערהייט

трав||а́ *ж* ו גראָז; *мн.* גרעזער; *фарм.* קרייטעכער; ◇ как ~а́ (*о безвкусной пище*) ניט אין, ווי גראָז; ти́ше воды́, ни́же ~ы́ שטיללער ווי וואָס מויל צו נעמען; סער און נידעריקער ווי גראָז מע הערט אים ניט, מע זעט אים ניט

трави́нка *ж* ו גרעזעלע

трави́ть[1] *несов.* 1. (*ядом*) סאָמען, אָפּסאָמען; (*истреблять*) פארטיליקן, אויסראָטן*; ~ мышей אויסראָטן* [אָפּ-]; 2. (*изъявлять едким веществом*) צעעסן*; (*бередить*) פלאָגן; 3. *тех.* אויסעצן; 4. (*животными — поля и т. п.*) שאָדן* אין גיין, אָנטאָן*; (*поедать*) פארהעצן; 5. (*преследовать — зверя*) אָפּעסן*; (*человека*) רוידעפן, העצן, פירן א העצע (קעגן)

трави́ть[2] *несов. мор.* (*канат и т. п.*) לוי-, נאָכלאָזן*

трави́ться *несов. разг.* סאָמען זיך, סאָם אינעמען*

травле́ние *с тех.* ו (אויס)עצונג

тра́вля *ж* ו פארהעצונג; *перен.* ו העצע

тра́вма *ж мед.* ־ס ו טראָומע; психи́ческая ~ א פסיכישע טראָומע [דערשיטערונג]

травмати́ческий טראָומאטישער

травматоло́гия *ж* ו טראָומאטאָלאָגיע

травми́ровать *сов. и несов., прям. и перен.* טראָו-מירן

травосе́яние *с* ו פיטערגראָז־זייונג

травяни́ст||ый 1. גראָזיקער, גראָז-; ~ые расте́ния גראָז-; 2. (*покрытый травой*) גראָזגעוויקסן מץ, זיקע געוויקסן; ~ый бе́рег באגראָזטער ברעג; 3. *перен. разг.* א באגראָזטער ווי גראָז *после сущ.*

травяно́й גראָז-; ~ покро́в ם גראָזבאדעק

траге́ди||я *ж* ־ס ו טראגעדיע; ◇ де́лать ~ю из *чего-л.* טראגעדיע (גאָנצע) א מאכן פון עפעס

траги́зм *м* ו טראָגישקייט ם, טראָגיזם

тра́гик *м* (*артист*) = ם טראָגיקער

трагикоме́дия *ж* ־ס ו טראגיקאָמעדיע

траги́чески *нареч.* טראָגיש; ~ погиби́вший דער טראָגיש אומגעקומענער; относи́ться к *чему-л.* ~ עפעס באטראכטן א טראגעדיע, ווי א טראגעדיע *после сущ.*

траги́ческ||ий 1. טראָגישער; ~ая ги́бель דער טראָגי- א טראָגיש [א טרויע-]; ~ое зре́лище שער אומקום [סאָף]; ~ая ро́ль שויבילד [ריק]; приня́ть ~ий оборо́т אָנעמען* א טראָגישן, כאראקטער א קער [א וועג] טאָן זיך אף א טראָגישן; 2. (*свойственный трагедии*) טראָגי-, טראגעדיע-; ~ая актри́са ־ס ו טראָגיקערן; ~ий жест טראָ- שער; גישער זשעסט

траги́чн||о *нареч.* טראָגיש; ~ость *ж* ו טראָגישקייט; ~ый *см.* траги́ческий 1

традицио́нный טראדיציאָנעלער

тради́ци||я *ж* ו טראדיציע; по ~и לויט דער טראדי- ציע; войти́ в ~ю א טראדיציע ווערן* צו; нару́шить ~ю בערכן* די טראדיציע

траекто́рия *ж* ־ס ו טראיעקטאָריע; *воен. тж.* שאָס- וועג

тракт *м* ־ן ם טראקט; ◇ желу́дочно-кише́чный ~ פארדי־טראקט

тракта́т *м* 1. (*научный*) ־ן ם טראקטאָט, אָפּהאנדלונג; 2. (*международный*) ־ן ו; ־ן ם טראקטאָט, אָפּמאך

трактова́ть *несов.* 1. (*о предл.; излагать*) (ווען) רעדן*, (ווען) באהאנדלען די פראָגע; 2. (*вин.; истолковать*) באטראכטן, טראקטירן, אויסטייטשן; (*рассматривать*) רעדער־טראקטאָר ם ־ס; колёсный ~ ־ס ם טראקטאָר

тракторист *м* טראקטאָריסט מ ־ן; ~ка *ж* טראקטאָריסטקע ז ־ס, טראקטאָריסטן ז ־ס

тра́кторн||ый 1. טראַקטאָר־; ~ый заво́д טראַקטאָר־מאַטאָר מ ־ן; ~ый дви́гатель טראַקטאָר־בריגאדע ז ־ס; 2.: ~ая брига́да טראקטאָריסטן־בריגאדע ז ־ס; ~ая вспа́шка די אופּאקערונג מיט טראַקטאָרס; ~ые са́ни א שליטן אף טראַקטאָר־קראפט ־אקער מ ־ס; ~ый плуг טראַקטאָר־

тракторострои́тельный: ~ заво́д טראַקטאָר־זאוואָד מ ־ן

трал *м* 1. *(рыболовный)* (מצ. ..זעק) (יאָם־)נעצזאק מ; 2. *(минный)* (מינען־)טראל מ ־ן; 3. *(для исследования дна)* גרונט־טראל מ ־ן

тра́лить *несов.* 1. פאַנגען* מיט א טראל; 2. *(исследовать дно, тж. воен.)* טראַליעווען, טראַלירן

тра́льщик *м* 1. *(рыболовное судно)* טראָולער מ ־ס; 2. *(рыбак)* = טראַלירער מ; 3. *воен.* מינען־טראולער מ ־ס

трамбова́ть *несов.* טראַמבעווען

трамбо́вка *ж* 1. *(действие)* טראמבירונג ז, -אײַנטאָפּ; 2. *(машина)* טראמבירמאשין ז ־ען

трамва́й *м* טראַמוויי מ ־ען; *(вагон тж.)* טראַמוויי־וואַגאָן מ ־ען; е́хать на трамва́е פֿאָרן* מיטן טראַמוויי; сесть в ~ אריינשטיגן* אין טראַמוויי; ◇ речно́й ~ וואַסער־טראַמוויי מ ־ען; ~ный טראַמוויי־; ~ный парк טראַמוויי־סטער מ ־ן; ~ная остано́вка טראַמוויי־אָפּשטעל מ ־ן

трампли́н *м спорт.* טראַמפּלין מ ־ען; *перен. тж.* פּלאַצדאַרם; лы́жный ~ סקי־טראַמפּלין מ ־ען

транжи́ра *разг. м* = מ אויסבערענגער, צעטרעפּצלער; *ж* = ; צעטרעפּצלערקע ז ־ס, אויסבערענגערן ז ־ס

транжи́рить *несов. разг.* אויסבערענגען*, (צע)טרעפּצלען

транзи́стор *м* טראַנזיסטאָר מ ־ס

транзи́т *м* טראַנזיט מ; *(товаров тж.)* ז אריבערפירן; ~ войск מילי- דאָס אריבערפירן [דאָס אריבערווארפן*]; ~ный טראַנזיט־; ~ная торго́вля טראַנזיט־האַנדל מ; ~ный пассажи́р טראַנזיט־פּאַסאַזשיר מ ־ן

транквилиза́тор *м фарм.* טראַנקווילי־זאַטאָר מ ־ס, בא- רויקונגס־מיטל ז

транс *м* טראַנס מ; впасть в ~ אריינ־פֿאלן* אין א טראַנס

трансатланти́ческий טראַנסאַטלאַנטישער

трансконтинента́льный טראַנסקאָנטינענטאַלער

транскриби́ровать *сов. и несов. лингв.* טראַנסקריבירן

транскри́пция *ж лингв.* ז טראַנסקריפּציע

трансли́ровать *сов. и несов.* טראַנסלירן, אי־בערגעבן*; ~ конце́рт из консервато́рии [אי־בערגעבן*] א קאָנצערט פון דער קאָנסערוואַטאָריע

трансляцио́нн||ый טראַנסלי־; ~ая сеть טראַנסלי־נעץ ז

трансля́ция *ж* 1. *(действие)* ז טראַנסלירונג; ~ конце́рта ז די טראַנסלירונג פון א קאָנצערט; 2. *разг. (то, что передаётся)* ז טראַנסליאַציע ז ־ס, אאודיציע

трансми́ссия *ж тех.* ז טראַנסמיסיע

трансокеа́нский טראַנסאָקעאַנישער

трансплента́ция *ж мед.* ז טראַנספּלאַנטירונג, אי־בער־פלאַנצונג ז

тра́нспорт *м* 1. *(отрасль народного хозяйства)* טראַנס־פּאָרט מ; рабо́тники ~а מצ. טראַנספּאָרטלער; 2. *(перевозка)* ז טראַנספּאָרטירונג, אי־בערפירן ז; 3. *(партия грузов)* מ ־ן טראַנספּאָרט; 4. *воен.* מ ־ן טראַנספּאָרט; *мор.* ז ־ן טראַנספּאָרט־שיף

транспортёр *м* 1. מ ־ן טראַנספּאָרטיאָר, קאָנווייער; 2. *(автомашина)* טראַנספּאָרטירער מ ־ן ־ס

транспорти́р *м* טראַנספּאָרטיר מ ־ן

транспорти́р||овать *сов. и несов.* טראַנספּאָרטירן, אי־; ~о́вка *ж* ז טראַנספּאָרטירונג, אי־בערפירן

тра́нспортник *м* = מ טראַנספּאָרטלער

тра́нспортн||ый טראַנספּאָרט־; ~ое су́дно טראַנספּאָרט־שיף ז ־ן; ~ые сре́дства מצ. טראַנספּאָרט(יר)־מיטלען

трансформа́тор *м* 1. *эл.* טראַנספֿאָרמאַטאָר מ ־ס; 2. *(актёр)* טראַנספֿאָרמאַטאָר מ ־..טאָרן

трансформа́ция *ж* 1. ז טראַנספֿאָרמירונג, אי־בערבילדונג ז; 2. *театр.* ז טראַנספֿאָרמאַציע

трансформи́ровать *сов. и несов.* טראַנספֿאָרמירן, אי־; אי־בעראַנדערשן, בערבילדן

транше́я *ж* טראַנשיי ז ־ען

трап *м мор., ав.* טראַפּ מ ־ן

тра́пеза *ж* מאָלצײַט מ, ז ־ן, סוּדע ז ־ס

трапе́ция *ж* טראַפּעציע ז ־ס

тра́сса *ж* 1. *(направление)* ז ליניע ז, טראַסע ז ־ס; די טראַסע [די ליניע] פון דער גאַז- ־פּראָם*; ~ газопрово́да מיטן טראַסע ז ־ס; 2. *(дорога)* טראַסע ז ־ס; воздушная ~ אַראָ- ־לייטונג; לופט־טראסע ז ־ס, פּלאַן־טראַסע

трасси́рующ||ий טראַסירנדיקער, לײַכט־; ~ие пу́ли מצ. טראַסירנדיקע קוילן, לײַכט־קוילן

тра́та *ж* 1. *(действие)* ז פאַטערן, ז אויסגעבן; ~ де́нег דאָס אויסגעבן [דאָס פאַטערן] געלט; ~ вре́мени דאָס פאַטערן צײַט, דאָס צײַטפאַרלוסט מ; ~ сил דאָס פאַ- ־טערן קויכעס; 2. *обыкн. мн. (расходы)* מצ. הויצאָעס

тра́т||ить *несов.* פאַטערן; *(деньги)* אויסגעבן*; не ~я слов אָן אריבעריקע רייד; он ~ит мно́го вре́мени на доро́гу ס׳גייט בא אים אויפֿן א סאך צײַט אף גיין [פּאָרן]

тра́титься *несов.* 1. *(расходовать свои деньги)* פאַ- ־גע; אויסבערענגען* זיך, טערן געלט*; 2. *(расходоваться)* פאַטערט ווערן*; тра́тится мно́го сил, вре́мени и де́нег на... [ס׳גייט אויפֿן] ס׳ווערט געפאַטערט א סאך קויכעס, צײַט און געלט אף...

тра́улер *м мор.* טראָולער מ ־ס

тра́ур *м* טרויער מ; приступи́ть фла́ги в знак ~а אראָפּלאָזן* [אופּהענגען* נידעריקער] די פאָנען אלס טרויער־ צייכן*; носи́ть ~ по *ком-л.* טראָגן* אוויילעס־קליידער; ~ный טרויער־; ~ное ше́ствие א (שוואַרצע) טרויער־לענטע ז ־פּראָצעסיע; ~ная ле́нта עמעצנס טויט נאָך*; ~ный טרויער־

трафаре́т *м* 1. מ ־ן טראַפֿאַרעט; 2. *перен.* טראַפֿאַרעט

трафа́- ре́тный 1. *(о росписи и т. п.)* שאַבלאָן מ, ז; ~ный לויט א טראַפֿאַרעט *после сущ.*; 2. *перен.* שאַב- ־לאָנישער, לאָנישער, טריוויאַלער

трах *межд.* טראַסק!, טראַך!

трахе́я *ж анат.* ז טראַכיי ־ען

тра́хнуть *сов. однокр.* טראַכקע טאָן*; *(ударить)* א זעץ, א זעץ טאָן* דערלאָגען

трахо́ма *ж мед.* ז טראַכאָמע

тре́бовани||е *с* 1. פֿאָדערונג ז ־ען; ~я забасто́вщиков די פֿאָדערונגען פון די שטרײַקער; по настоя́тельному ~ю *кого-л.* אויפֿן [לויט] עמעצנס צודרינגלעכער פֿאָדערונג; 2. *обыкн. мн. (правила)* מצ. פֿאָדערונגען; קלאָלים מצ.

~я этике́та מצ. דִי פֶּאדערונגען פוּנעם, עטיקעט־קלאָלִים; 3. *обыкн. мн. (нормы)* מצ. נאָרמעס, פֶּאדערונ־; соответствовать технологи́ческим ~ям מצ. שטִימען; соотве́тствовать технологи́ческим ~ям [זײַן* אין העסקעם] מיט די טעכנאָלאָגישע פֶּאדערונגען [נאָר־ אנטשפּרעכן* צו די טעכנאָלאָגישע פֶּאדערונגען [נאָר־, מעס] באדינגונגען; 4. *обыкн. мн. (потребности, запросы)* מצ. פענישן; растýщие культýрные ~я óбщества די (אופ)וואקסנדיקע קולטור־באדערפענישן [קול־ טור־פֶּאדערונגען]; פון דער געזעלשאפט (ארויס)פֶּאדערונג וו ־ען

тре́бовательн‖ость *ж* וו פֶּאדערעוודיקייט; (к *дат. тж.*) שטרענגע פֶּאדערונגען (צו); ~ость к себе́ שטרענגע פֶּאדערונגען; ~ый פֶּאדערעוודיקער; он сли́шком тре́бователен ער פֶּאדערט צופיל

тре́бовать *несов.* 1. פֶּאדערן; ~ запреще́ния я́дерного ору́жия פֶּאדערן פארבאָטן דעם נוקלעאַרן וואָפן; он тре́бует, что́бы вы оста́лись здесь ער פֶּאדערט, איר זאָלט בלייבן דאָ; ~ от *кого-л.* бо́льшего прилежа́ния פֶּאדערן מער פלייס; ~ объясне́ния у *кого-л.* פֶּאדערן פון עמעצן (געבן) א דערקלערונג; он сли́шком мно́го тре́бует от нас ער פֶּאדערט פון אונדז צופיל; ~ про́пуск פֶּאדערן, דִי־ זיך* הייסן; 2. *(обязывать к чему-л.)* פֶּאדערן, מע־ דורכלאָז־שטִין*

тре́бовать *несов.* 1. פֶּאדערן; ~ запреще́ния я́дерного ору́жия פֶּאדערן פארבאָטן דעם נוקלעאַרן וואָפן; он тре́бует, что́бы вы оста́лись здесь ער פֶּאדערט, איר זאָלט בלייבן דאָ; ~ от *кого-л.* бо́льшего прилежа́ния זאָלט בלייבן דאָ; ~ объясне́ния у *кого-л.* פֶּאדערן פון עמעצן מער פלייס; он сли́шком мно́го тре́бует от нас ער פֶּאדערט פון אונדז צופיל; ~ про́пуск פֶּאדערן, דִי־ זיך* הייסן; 2. *(обязывать к чему-л.)* פֶּאדערן, מע־ דורכלאָז־שטִין*; создáвшееся положе́ние тре́бует, что́бы мы спеши́ли ער פֶּאדערט, איר זאָלט בלייבן דאָ; זאָל בלייבן דאָ; ~ от *кого-л.* бо́льшего прилежа́ния פֶּאדערן מער פלייס; ~ объясне́ния у *кого-л.* פֶּאדערן פון עמעצן מער פלייס; он сли́шком мно́го тре́бует от нас ער פֶּאדערט פון אונדז צופיל; ~ про́пуск פֶּאדערן, דִי־ זיך* הייסן; 2. *(обязывать к чему-л.)* פֶּאדערן, מע־ דורכלאָז־שטִין*; создáвшееся положе́ние тре́бует, что́бы мы спеши́ли דִי געשאפענע לאגע פֶּאדערט פון אונדז, מיר דִי געשאפענע לאגע איז אונדז מע־, זאָלן (זיך) צוזַיילן; справедли́вость тре́бует сказа́ть, что... כּדִי־עוו, מיר זאָלן (זיך) צוזַיילן; לעמאַן־האָמעס דארף מען זאָגן, אז...; 3. *(нуждаться)* נִי־טִיקן זיך (אין); зда́ние тре́бует ремо́нта דִי געבַּידע נִי־טִיקט זיך אין רעמאָנט; 4. *(вызывать)* אַרוֹיסרופן*, הִיסן* [בעטן*] ארַינקומען; вас тре́бует (к себе́) дире́ктор איך הייס ארַינקומען [בעט ארַינקומען, רופט ארוֹיס] דער דירעקטאָר; ~ся *несов.* 1. פֶּאדערן זיך, ס׳פֶּאדערן זיך [ס׳זַיינען נִי־טִיק זַיין*]; тре́буются касси́ры ס׳פֶּאדערן זיך נִי־טִיק] קאסִירן; тре́буются сро́чные ме́ры ס׳פֶּאדערן זיך [ס׳זַיינען נִי־טִיק] דרינגלעכע מִיטלען; 2. *безл. (необходимо)* ס׳פֶּאדערט זיך, (ס׳איז) נִי־טִיק (אז)...; тре́буется, что́бы... מע דארף, (אז)...; ס׳איז נִי־טִיק, (אז)...

требуха́ *ж* מצ. געדַּערעם, טרִיבוך м

трево́г‖а *ж* 1. *(беспокойство)* м ,וו אוֹמרו; *(переполох)* וו אוֹפרודערונג; быть в ~е זַיין* באַ־, באוֹמרויקן זיך; 2. *(сигнал об опасности)* זַיין* אוֹמרויק, באוֹמרויקט; поднять ~у אויפהייבן* אין וו טרעוואָגע *разг.*; אַליאַרם м; воздýшная ~а м אַליאַרם, אַליארמִירן; ло́жная ~а טרעוואָגע [א פאַלשער, א געמאַכטע] אַליאַרם; ◇ бить ~у אַליארמִירן, שלאָגן* אַליאַרם

трево́ж‖ить *несов.* 1. (*сов.* встрево́жить) באוֹמרויקן; нас ~т состоя́ние больно́го אונדז באוֹמרויקט דער צו־ שטאנד פוּנעם קראנקן; от него́ нет пи́сем, и э́то о́чень ~т роди́телей דִי עלטערן האָבן יעסוֹרים, וואָס פון אים איז ניטאָ קיין בריוו; меня́ э́то ничу́ть не ~т ס׳הייבט מיך ניט אָן צו ארך; 2. (*сов.* потрево́жить) באוֹמרויקן; *(мешать)* שטערן; *(затруднять)* מאטרִיעך זַיין*; осторо́жно, так чтоб никого́ не ~ть... פֶּאַרזיכטיק, עס זאָל קיינעם ניט שטערן [ניט באוֹמרויקן]...; ~ть *чей-л.* сон שטערן עמעצנס שלאָף; я забы́л ключ — придётся ~ть сосе́дей איך האָב פארגעסן דעם שליסל, ס׳וועט אויסקו־ מען מאטרִיעך זַיין דִי שכִינים; партиза́ны постоя́нно ~ли

неприя́теля דִי פארטיזַאנער האָבן ניט געלאָזט רוען דעם סוֹינע

трево́житься *несов.* (за *вин.*) (וועגן) באוֹמרויקן זיך; זַיין* באזאָרגט (וועגן)

трево́жно 1. *нареч.* אַליארמִירנדיק, אוֹמרויק; ~ гуди́т сире́на אוֹמרויק [אַליארמִירנדיק] פּיפט די סירענע; ~ спать שלאָפן* אוֹמרויק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז אין שטאָט איז געווען אוֹמ־ רויק; в го́роде бы́ло ~ אוֹמרויק; у меня́ на душе́ ~ מיך, איך בין פול מיט אוֹמרו־ רויק; ארץ איז עפּעס אוֹמרויק

трево́ж‖ный 1. *(исполненный тревоги)* אוֹמרויקער, אן אוֹמרויקע [אן אוֹמרופולע]; ~ое вре́мя אוֹמרופולער; ~ый сон אן אוֹמרויקער שלאָף; 2. *(выражающий тревогу)* באוֹמרויקטער, אוֹמרויקער; ~ый крик אן אוֹמ־ רויק געשריי; ~ый взгляд א באוֹמרויקטער [פארזאָרגטער] בליק; 3. *(внушающий тревогу)* באוֹמרויקנדיקער; ~ые слу́хи באוֹמרויקנדיקע [פּסאַדימדיקע] קלאַנגען; 4. *(исполненный опасности)* שוועָרער, קריטישער; в таку́ю ~ую мину́ту אין אזא שוועָרער מינוט; 5. *(предупреждающий об опасности)* אַליאַרם־, אַליארמִירנדיקער; ~ые сигна́лы אַליאַרם־סיגנאַלן מצ.

треволне́ние *с* ז קִימערניש, דִיגעס מצ.

тре́звенник *м разг.* = м ־ען ניטטערניק, ניט־טרִינקער

трезве́ть *несов.* אויסניכטערן זיך, ניכטער ווערן*

тре́зво *нареч. (разумно)* ניכטער; он ~ рассужда́ет ער דענקט ניכטער [זאָכלעך]

трезво́н *м* 1. ז קלינגערַי, וו קלאַנגען; *(звонкое пение птиц)* ז טערעלִיקען

трезво́нить *несов.* 1. *(о колоколах)* האלטן* אין איין צעפּוֹיקן, צעקלינגען*; 2. *разг.* קלינגען; **тре́звость** *ж* וו ניכטערקייט; *перен. тж.* וו קלאָרקייט; ~ мы́сли קלאָרקייט פון געדאַנק

тре́зв‖ый 1. *(не пьяный)* ניכטערער; 2. *перен.* ניכ־ טער(נ)ע, זאָכלעכער, טער(נ)ער; ~ая оце́нка *чего-л.* א ניכטער(נ)ע אָפּשאצונג פון עפּעס [א זאָכלעכע]; ◇ что у ~ого на уме́, то у пья́ного на языке́ וואָס בא א ניכטערן אף דער צונג, דאָס איז בא א שיקער אף דער לונג

трек *м спорт.* ז יאָגווע, טרעק м ־ן

трел‖ь *ж* м ־ן טריל, טרעל וו; ~и соловья́ די טרילערן [די טרילן] פוּנעם סאַלאַווַי; пуска́ть ~и טרילערן, טערעלִיקען

трелья́ж *м (зеркало)* ז טרעליאָש м ־ן

тренажёр *м косм.* טרענאזשאָר м ־ן, טרענירַי־אינריכ־ טונג וו ־ען

тре́нер *м* = м טרענִירער; *(женщина)* וו ־ס טרענירערן

тре́ние *с* 1. וו רִיבונג; 2. *мн.* מצ. רִיבונגען

тренирова́ть *несов.* טרענִירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך; *(в чём-л. тж.)* אִיבנעניטן זיך

тренирóвка *ж* וו ־ען טרענירונג

тренирóвочный טרענִיר־; ~ полёт м ־ן טרענִיר־פלוג; ~ костю́м ספאָרט־טריקאָ, טרענירונגס־קאָסטיום м ־ען

тренóга *ж* м ־ן דרִיפוס

тренóжить *несов. (лошадь)* פּוֹנטען

тренóжник *м* м ־ן דרִיפוס

тре́нькать *несов. разг.* קלִימפערן, (ג)רימפלען

трепана́ция *ж мед.* וו טרעפאנירונג; ~ че́репа טרע־ פאנירונג פוּנעם שארבן

трепáть *несов.* 1. *(колебать)* שאָקלען, ווינען; *(волосы)* צעשוידערן, צעקאָשמען; ве́тер трéплет флáги די פאָנען פלאַטערן אפן ווינט; 2.: ~ *кого-л.* по щекé פּעטשלען עמעצנס באק; 3. *разг. (одежду, обувь)* אָפּניצן*, אָפּטראָגן*; *(книгу и т. п.)* רײַסן*, צעפּליקן; 4. *(обрабатывать волокно)* ברעכן*; ◇ ~ лён פלאקס ברעכן*; ~ языкóм באלעבעטשען; ~ *кому-л.* нéрвы עמעצנס נערוון; ~ся *несов.* 1. *(развеваться)* פלאַטערן זיך, ווינען; 2. *разг. (изнашиваться)* אָפּנעניצט ווערן*; *(о книгах и т. п.)* צעפּליקט ווערן* זיך, רײַסן*; 3. *груб.* פלאַפלען

трéпет *м* 1. ציטערניש ז, ציטערן ז; *(подёргивание)* צוקן ז; ~ сéрдца האַרץ־צאַפלעניש ז; 2. *(волнение)* אופּציטערונג ז, אופרודערונג ז; с рáдостным ~ом מיט פּריידיקער אופרודערונג; 3. *(страх)* צאַפלעניש ז; приводúть *кого-л.* в ~ מאכן עמעצן אופּצאַפלען

трепетáть *несов.* 1. ציטערן, פלאַטערן; флáги трепéщут на ветрý די פאָנען פלאַטערן אפן ווינט; 2. *(содрогаться)* צאַפלען; ~ от стрáха פאר שרעק צאַפלען; 3. (за *вин.; беспокоиться)* (פאַר) ציטערן; ~ за *чью-л.* судьбý עמעצנס גורל ציטערן פאר; 4. (перед *тв.; испытывать страх)* (פאַר) ציטערן (אימעס־מאָטוע)

трéпетн||ый 1. ציטער(נ)דיקער; *(о дыхании, о сердце)* צאַפל־, אופּנערוודערטער; 2. *(взволнованный)* צאַפלדיקער; ~ое ожидáние דערוואַרטונג צאַפלדיקע דיקער; 3. *(боязливый, робкий)* ציטערנדיקער

трёпк||а *ж* 1. *(льна и т. п.)* ברעכן ז; 2. *разг.* קלעפּ, פּעטש מצ.; задáть *кому-л.* ~у עמעצן אין אָנלייגן; ◇ ~а нéрвов נערוון־צעשרויפונג

треск *м* 1. קנאַקן ז, טרעשטשען ז; *(выстрелов тж.)* קנאַל ז, געקנאַל ז; טראַכקען ז; 2. *разг. (шумиха)* טאראַראַם מ; без шýма и ~а (אי׳בע־) אָן ראש און אָן אויבן; ◇ с ~ом провалúться *(на экзамене и т. п.)* ריקן) טאראַראַם); מיט א קנאַק דורכפאַלן*

треска́ *ж* = м שטאָקפיש; *собир.* שטאָקפיש מצ.

трéска||ться *несов.* שפּאלטן* זיך, צעשפּאָלטן ווערן*; *(покрыться множеством трещин)* צעטרעשטשעט ווערן*; земля́ ~ется от жары́ די ערד ווערט צעטרעשטשעט פאר היץ

трескотня́ *ж разг.* 1. געקנאַקער ז; *(звук выстрелов тж.)* געקנאַלער ז; 2. *(болтовня)* געפּלאַפלער ז, בא־, לעבעטשען ז

трескýч||ий *разг.* 1. טרעשטשע(נ)דיקער; *(о звуке, о голосе)* נרילציקער; 2. *(высокопарный)* קנאַקנדיקער; ~ие фрáзы פראָזעס [הויכע] קנאַקנדיקע; ◇ ~ий морóз א ברענענדיקער פראָסט

трéснуть *сов.* 1. *см.* трéскаться; 2. *однокр. (издать треск)* א קנאק טאָן*, א טרעשטשע טאָן*

трест *м* טרעסט מ ־ן

третéйский: ~ суд בוירערים־ארביטראַזש־נעריכט מ ־ן; ~ *уст.* ארביט־, נעריכט מ ־ן־ *уст.*; ~ судья́ ראָזש־ריכטער מ ־ים = בוירער מ ־ים *уст.*

трéт||ий דריטער; ◇ из ~ьих рук פון א דריטער האַנט; ~ьего дня אי׳(ער)נעכטן; в ~ьем лицé אין דרי־ טער פערזאָן

третúровать *несов.* (*кого-л.*) טרעטי׳רן, מעזאַלזל זײַן*, באצי׳ען* זיך מיט ביטל (צו)

третúчный: ~ периóд *геол.* דער דריטיקער [טערנע־ רער] פערי׳אָד

трет||ь *ж* ־ях דריטל ז (*с колич. числ. мн.* דריטל); *(третья часть тж.)* דרי׳טכיילעק מ; две ~и צוויי דריטל

трéтье *с (блюдо)* דרי׳טע ז; דעסערט מ; на ~ צום דריטן

третьесóртный 1. פּוגעם דריטן סאָרט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* ניט קיין געהויבענער

треугóльн||ик *м* ־ן דרײַעק מ; ~ый דרײַעקיקער

трéфóвый *карт.* טרעף, צי׳לעם, אייכל, שפּאָ *неизм. после сущ.*; ~ туз די טויז טרעף

трéфы *мн. карт.* טרעף מ, צי׳לעם מ, אייכל מ, שפּאָ מ

трёхгодúчн||ый דרײַיאָריקער; ~ые кýрсы דרײַיאָריקע קורסן

трёхгодовáлый דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; פון דרײ יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פון דרײ יאָר, א דרײַיאָריק קינד

трёхгрáнный דרײַקאַנטיקער; *мат.* דרײַוועלדיקער

трёхднéвный דרײַטאָגיקער; в ~ срок [אין מעשען א טערמין] פון דרײ טעג; פאר דרײ טעג

трёхзнáчн||ый: ~ое числó א דרײַציפֿערדיקע צאָל

трёхколёсный דרײַרעדערדיקער; ~ велосипéд א דרײַ־ א וועלאָסיפּעד אף [מיט] דרײ, רעדערדיקער וועלאָסיפּעד

трёхлéтний דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײ יאָר *после сущ.*; ~ мáльчик א ייִנגעלע פון דרײ יאָר; א דרײַיאָריק ייִנגעלע; ~ план א דרײַ־ א; в ~ срок [אין מעשען פון] דרײ יאָר, פאר ריקער פּלאַן

трёхмéстный דרײַאָרטיקער; מיט דרײ ערטער *после сущ.*; ~ автомобúль א דרײַאָרטיקער אוטאָמאָבי׳ל, א אוטאָמאָבי׳ל מיט דרײ ערטער

трёхмéсячный דרײַכאָדעשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײ כאָדעשים *после сущ.*; ~ ребёнок א דרײַכא־ א קינד פון דרײ כאָדעשים, דרײַשימדיק קינד; в ~ срок [אין מעשען] פון דרײ כאָדעשים; פאר דרײ כאָדעשים

трёхнедéльный דרײַוואָכיקער

трёхпóлье *с* דרײַפעלד־סיסטעם ז

трёхпроцéнтный דרײַפּראָצענטיקער; אף דרײ פּראָ־ צענט *после сущ.*; ~ заём א דרײַפּראָצענטיקע האלוואָ, א האלוואָ אף דרײ פּראָצענט

трёхрáзов||ый דרײַמאָליקער; ~ое питáние דאָס עסן דרײ מאָל אין טאָג

трёхсложн||ый דרײַטראָפּיקער; ~ое слóво א דרײַ־ א וואָרט מיט דרײ טראפן, פּיק וואָרט

трёхсóтый דרײַהונדערטסטער

трёхсторóнн||ий 1. דרײַזײַטיקער; 2. *(с тремя участниками)* דרײַצדאָדימדיקער; ~ее соглашéние א דרײַ־ צדאָדימדיקער אָפּמאך

трёхступéнчат||ый דרײַשטופּיקער; ~ая ракéта א דרײַ־ שטופּיקע ראקעטע

трёхтóнка *ж разг.* א דרײַטאָנקע ז ־ס, לאַסט־אוטאָמאָביל

трёхцвéтный דרײַקאָלי׳ריקער

трёхчасовóй 1. דרײַשאָיקער; 2. *разг. (назначенный на три часа)* דרײַאויגערדיקער; ~ пóезд דער דרײ־ אויגערדיקער צוג

трёхэта́жный דרײַגאָרנדיקער, דרײַשטאָקיקער; ~ дом א דרײַשטאָקיק [א דרײַגאָרנדיק] הויז

трещ||а́ть *несов.* 1. טרעשטשען, קנאקן; *(о льде)* קראכן; *(о барабане и т. п.)* פּויקן, קלאַפּערן; *(о кузнечике и т. п.)* גראַגערן; 2. *разг. (болтать)* גראַגערן; 3. *разг.:* у меня́ голова́ ~и́т דער קאָפּ ווערט מיר צעשפּאָלטן; ◇ моро́з ~и́т דער פראָסט ברענט; де́ло ~и́т по всем швам ס'האלט שמאָל מיטן אײַנעם

тре́щин||а *ж* 1. שפּאלט מ ־ן; 2. *перен. (недостаток)* פּגאם מ; *(разлад)* שפּאלטונג ז; ◇ дать ~у 1) צע- שפּאלטן* זיך; 2) *(о любви, дружбе и т. п.)* אָפּגענקילט ווערן*

трещо́тка *ж* 1. גראַגער מ ־ס, קלאַפּערל ז ־ך; 2. *разг. (болтун)* = גראַגער מ; (מצ. ־זעק) פּלוידערזאק מ

три דרײַ

трибу́н *м* טריבון מ ־ען

трибу́на *ж* טריבונע ז ־ס

трибунА́л *м* טריבונאל מ ־ן; вое́нный ~ מיליטעריש־טריבונאל

тригонометри́ческий טריגאָנאָמעטרישער

тригономе́трия *ж* ז טריגאָנאָמעטריע

три́девять: за ~ земе́ль *разг.* אין עק וועלט

тридцатиле́т||ие *с* 1. *(период)* דרײַסיק יאָר; 2. *(годовщина)* דער דרײַסיקסטער יאָרטאָג; ~ний דרײַסיקיאָריקער, דרײַסיקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײַסיק יאָר *после сущ.;* ~ний мужчи́на א דרײַסיקיאָריקער מאַנצבל, א מאַנצבל פון דרײַסיק יאָר

тридца́т||ый דער דרײַסיקסטער; ~ого ма́я דעם דרײַסיקסטן מײַ; ~ые го́ды די דרײַסיקער יאָרן

три́дцать דרײַסיק; ему́ лет ~ בא די (שוין) ער איז דרײַסיק; ему́ за ~ בא די (שוין) אריבער ער איז דרײַסיק

три́ер *м с.-х.* טריִער מ ־ס

три́жды *нареч.* דרײַ מאָל; ~ он пыта́лся... דרײַ מאָל האָט ער געפרוווט...; ~ пять — пятна́дцать דרײַ מאָל פינף איז פופצן

трико́ *с нескл.* 1. *(ткань)* טריקאָ מ; 2. *(костюм)* טריקאָ מ ־ן; акроба́т в чёрном ~ אן אקראָבאַט אין שוואַרצן טריקאָ; 3. *(женское бельё)* מצ. טריקאָ־הייזלעך

трикота́ж *м* טריקאָטאַזש מ; ~ный טריקאָטאַזש־; *(сделанный из трикотажа)* טריקאָטאַזשענער; ~ная фа́брика א טריקאָ- טאַזש־פאבריק ז ־ן; ~ная ко́фточка טריקאָטאַזש קאָפּטל

триллио́н *м* טרילי֫אָן מ ־ען *(с колич. числ. мн.* טרי- ליאָן)

трило́гия *ж лит.* טרילאָגיע ז ־ס

трина́дцатый דרײַצענטער, דרײַצעטער

трина́дцать דרײַצן

три́о *с нескл.* טריאָ ז ־ס

три́ста דרײַ הונדערט

триу́мф *м* טריומף מ ־ן; *(победа)* ניצאָן מ (מצ. ניצ- כוינעס)

триумфа́льный טריומפאַלער

тро́гательный רירנדיקער

тро́га||ть *несов. (вин.)* 1. (זיך) צורירן; *(ощупывать, брать в руки)* (זיך) אָנעמען*; рука́ми не ~ть! ניט צורירן זיך (מיט א האנט)!; 2. *(обижать кого-л., нападать на кого-л.)* טשעפּען; мы его́ не ~ли מיר האָבן אים ניט געטשעפּעט; соба́ка не ~ет детей דער הונט טשעפּעט ניט קיין קינדער; 3. *(волновать, умилять)* נעמען* באם הארצן, רירן; ~ть *кого-л.* до слёз רירן [נעמען* עמעצן באם הארצן] ביז צום ווײַנען; э́то его́ ма́ло ~ет דאָס גייט אים ווײַניק־וואָס אָן; 4. *разг.:* ~й! נו, פאָר שוין (אמאָל)!; *(понукание)* וויאָ!

тро́гаться *несов.* 1. *(начинать движение)* רירן פּונעם; ~ в путь לאָזן* זיך אין וועג אָרט; 2. *(шевелиться)* ניט רירן זיך; не ~ с ме́ста פּונעם אָרט רירן זיך

тро́е דרײַ; три де́вушки и ~ ю́ношей דרײַ מיידלעך מיר זײַנען דרײַ פּאַרשוין; нас ~ *разг.* און דרײַ ינגלעך; мя́са хва́тит на троих ס'וועט קלעקן פלייש [דרײַ אירע] אף דרײַען [אף דרײַ פּאַרשוין]

троебо́рье *с спорт.* דרײַ־קאמף מ ־ן, דרײַאַרטיקער פּאַרמעסט

троекра́тный דרײַמאָליקער, דרײַפּאַכיקער

тро́иц||а *ж рел.* 1. דרײַ־אײניקײט ז; 2. *(праздник)* גרינער זונטיק ז; ◇ ~ын день *см.* тро́ица 2

тро́йка *ж* 1. *(цифра, отметка)* דרײַ ז ־ען; 2. *карт.* טריקע ז ־ס; 3. *(лошадей)* דרײַטל ז ־ך; 4. *(костюм)* קאָסטיום מיט א זשילעט, זשילעט־קאָסטיום מ ־ען

тройн||о́й דרײַפּאַכער; плати́ть штраф в ~о́м разме́ре צאָלן א דרײַפּאַכן שטראָף; צאָלן שטראָף דרײַ מאָל אזויפיל; ◇ ~о́е пра́вило *мат.* דרײַ־קלאָל מ

тро́йня *ж* דרילינג מ ־ען, דרילינג ז ־ס

тро́йственный 1. דרײַאַרטיקער; 2. *(заключённый тремя государствами)* דרײַצדאָדימדיקער, דרײַ־; Тро́йственный сою́з *ист.* דרײַבונד מ; Тро́йственное согла́сие *ист.* אנטאַנטע ז, דרײַ־אליאנס מ

тролле́йбус *м* טראָלי֫יבוס מ ־ן; ~ный טראָלי֫יבוס־; ~ный парк טראָלי֫יבוס(ן)־פּארק מ ־ן; ~ная остано́вка טראָלי֫יבוס־אָפּשטעל מ ־ן

тромб *м мед.* טראָמב מ ־ן; ~о́з *м мед.* טראָמ- באָז מ

тромбо́н *м муз.* טראָמבאָן מ ־ען

тромбофлебИ́т *м мед.* טראָמבאָפלעביט מ

трон *м* קיסע־האמלכעס מ טראָן; *уст.*

тро́нуть *сов.* 1. *см.* тро́гать; 2.: я́блоки тро́нуты моро́зом יאבלקעס פּונעם פראָסט האָבן אָנגערירט; ~ся *сов.* 1. *см.* тро́гаться 1, 2; ~ся в путь זיך אין וועג לאָזן טאָן; лёд тро́нулся דאָס אײַז האָט אָנגערירט; 2. *разг. (помешаться)* רירן זיך, אראָפּ֫גיין* פּונעם זונעם

тропа́ *ж* שטעג מ ־ן

тро́пик *м геогр.* 1. טראָפּיק מ ־עס; ~ Ра́ка צאָפּן־ טראָפּיק מ; ~ Козеро́га דאָרעם־טראָפּיק מ ־; 2. *мн.* מצ. די טראָפּישע זאָנע, טראָפּיקעס

тропи́нка *ж* סטעזשקע ז ־ס, שטעגל ז ־ך

тропи́ческ||ий טראָפּישער; ~ая лихора́дка טראָפּישער פּי֫בער; ~ий по́яс די טראָפּישע זאָנע

тропосфе́ра *ж* ז טראָפּאָספּע֫רע, דער אונטערשטער אטמאָספּע֫ר־שיכט

трос *м тех., мор.* טראָס מ ־ן

тростни́к *м* ראָר מ; ◇ са́харный ~ צוקער־ראָר מ

тростнико́вый ראָר־; ~ са́хар ראָרצוקער מ

тро́сточка *ж*, трость *ж* שפּאציר־שטעקעלע ז ־ך

тротуа́р *м* טראָטואָר מ ־ן

трофе́й *м воен.* טראָפּי֫ מ ־ען; ~ный טראָפּי֫־; ~ное ору́жие טראָפּי֫־וואָפן ז,

троюродн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ גלי֫ד־(נע)שוועס-

мир זײַנען גלײַד־טערקינד ז ־ער; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען שלישי בישלישי; ־(נע)שוועסטערקינדער מיר זײַנען שלישי; *уст.*

троя́к||ий דרײַערליי־קער; ~ого ро́да דרײַערליי, פון דרײַערליי; ~им о́бразом אויפֿאַנים דרײַערליי; אף דרײַערליי מינים

труба́ *ж* 1. ־ן ווּ טרויב, ־ן ווּ רער; *(дымовая)* קוימען; трубы отопле́ния ־(ע)ס מ; тру́бы דער פון רערן די־; водосто́чная ~ ־ס ווּ רינוש; 2. *муз.* טרומײַט מ; 3. *анат.* ־ן ווּ רער; ◇ вы́лететь в трубу́ בלײַבן* אין בלאָזן*, אויסברענגן* זיך ביזן העמד, באנקראָטירן

трубадýр *м* ־ן מ טרובאדור

трубáч *м* = מ טרומײַטער

трубúть *несов.* 1. בלאָזן*; ~ в трубу́ אין בלאָזן*, טרומײַטערן, טרומײַטן; тру́бы трубя́т עס שאלן די טרומײַטן; 3. *(подавать сигнал)* טרומײַטערן, אָנזאָגן, אָנזאָגן אן אליאַרם; ~ трево́гу טרומײַטערן [בלאָזן*] אליאַרם; 4. *разг.* (о *предл.; разглашать*) צעפּוּיקן

тру́бк||а *ж* 1. ־ער ז רערל; рези́новая ~а גומע־רערל ז ־ער; электро́нно-лучева́я ~а עלעקט־ראָנען־שטראלן־רערל ז ־ער; 2. *(телефонная)* טרײַבל ז ־ער; 3. *(курительная)* צי́бчик ס ־ס ווּ פּיפּקע, ־ס מ עס; 4. *(сверток)* рул ז ־ן מ ראָל; сверну́ть в ~у צונויפּראָלן ליולקע ווּ ־ס *разг.*;

тру́бный טרומײַט־, האָרן־; ~ сигна́л סיגנאל, א האָרן־סיגנאל פונעם האָרן

трубопрово́д *м* ווּ רעלײַטונג

трубопрока́тный: ~ стан = מ רעלן־וואלצווערק

трубочи́ст *м* = מ קוימענקערער

тру́бчатый רעלפֿאָרמיקער

труд *м* 1. ווּ ־ס, ווּ מי; *(тяжёлый)* האַרוואַניע ווּ; физи́ческий ~ פּיזישע ־ס; у́мственный ~ אינ־מויַך־ארבעט, ווּ טעלעקטועלע ־ס, קאָפּ־ארבעט ווּ; разделе́ние ~á ווּ ־ס־צעטיילונג; жить свои́м ~о́м טיר־, מי ווּ לעבן פון אײַגענער האַרוואַניע; 2. *(усилия)* פּאַטערן אף עפּעס כע ווּ; положи́ть на *что-л.* мно́го ~á מי גרויס° מיט [מאַטערניש] מי; я с ~о́м узна́л его́ סײַ־לוינט (זיך) ניט די מי; не сто́ит ~á סאַך מי; 3. *(сочинение)* קוים וואָס איך האָב אים דערקענט ז ־ן, ווערק ז = ־ס ווּ; *мн. (название научных сборников)* שריפטן מצ.; ◇ дава́ть себе́ ~ פרווון, באמיען זיך; он не дал себе́ ~á поду́мать ער האָט אפּילע ניט געגעבן אַ מחשבה; без ~á גרינג, אָן אַ גראָד פרווט קלערן [פּאַרטראַכטן זיך]; взять на себя́ ~ נעמען* אף זיך (אויבעריקער האַרוואַניע); **די טירכע**

труди́ться *несов.* 1. ־ס, *(напряжённо)* האַרוועווען; ~ на бла́го наро́да ארבעטן צום ווילזין פונעם פאָלק; ~ над *чем-л.* ־ס אויבער [האַרוועווען]; 2. *разг. (затруднять себя)* באמיען זיך*; не труди́тесь איר האָט זיך ניט וואָס צו באמיט זיך ניט; *(не пытайтесь)* פרווט זיך ניט

тру́дно 1. *нареч.* גרינג, ניט; ~ переводи́мое сло́во א וואָרט, וואָס איז שווער צו איבערזעצן; больно́й ~ дыша́л דער קראַנקער האָט שווער געאָטעמט; ему́ там живётся ~ ס׳לעבט זיך אים דאָרט ניט גרינג; 2. *в знач. сказ. безл. (+ инф.)* ס׳איז שווער; ~ повéрить ס׳איז שווער צו גלייבן; ~ сказа́ть ס׳איז שווער צו זאָגן; 3. *в знач. сказ. безл. (dat.):* он о́чень одино́к, и ему́ ~ ער איז עלנט און ס׳איז אים ניט גרינג; ей с ним ~ זי האָט מיט אים צו זײַנען און צו זאָגן; 4. *в знач. сказ. безл.* (с *тв.*): у него́ ~ с математикой ס׳גייט אים צו שוועריק מיט מאטעמאטיק; у меня́ тепе́рь ~ с деньга́ми ס׳איז מיר איצט עגג אין געלט; ~ бы́ло с запасны́ми частя́ми ס׳איז געווען א דויכק אין רעזערוו־דעטאלן

трудновоспиту́емый שווער־דערציִעוודיקער

труднодосту́пный צוטריטלעכער [שווער] קוים

труднопроходи́м||ый אִיבערגייעוודיקער [שווער] קוים; ~ое боло́то קימאָט ניט אִיבערצוגיין *после сущ.*; א קוים א זומפּ — קימאָט ניט אִיבערצוגיין, אִיבערגייעוודיקער זומפּ

тру́дн||ость *ж* 1. ווּ שווערקייט; ~ость пробле́мы די שווערקייט [די האַרבקייט, די קאָמפּליצירטקייט] פון דער פּראָבלעם; 2. *обыкн. мн.* מצ. שווערקייטן; не остана́вливаться пе́ред ~остями זיך ניט אָפּשטעלן פאר שווערי־קייטן; гла́вная ~ость состои́т в... דאָס שווערסטע איז...; **~ый** 1. שווער, ניט־גרינגער; *(изнурительный тж.)* שוועַר־, האַרבער; אויסמאטערנדיקער; *(о задаче, проблеме)* א שווערע [אן אויסמאטערנדיקע] אַר־ער; ~ая рабо́та א שווערע ארופשטעג [בארג־ארויף]; ~ый подъём בעט; ~ый путь [א שווערער [ניט קיין גרינגער] וועג; ~ая обстано́вка א שווערע לאגע; ~ые усло́вия [ניט־גרינגע] באדינגונגען; ~ая жизнь [א ביטער] א שווער; 2. *(с трудом поддающийся воспитанию, воздействию)* א שווער־דערציִעוודיק [א שווערער־דער־קינד]; 3. *(мучительный)* פּינלעכער, שווערער; ~ая боле́знь א שווערע קרענק

трудов||о́й 1. ־ס(ע)אַרבעט; ~áя дисципли́на ־אַרבעט־דיסציפּלין ווּ; ~о́е законода́тельство ־אַרבעט־געזעצגעבונג ווּ; ~о́е соглаше́ние ־אַרבעט־אָפּמאַך מ; ~о́й по́двиг ־אַרבעט־העלדנטאט מ; 2. *(трудящийся)* ־אַרבעטנדיקער; ~о́е населе́ние ־אַרבעטנדיקע באפֿעלקערונג; 3. *(заработанный)* דאָס פּאַרהאָרוועטער; ~ые де́ньги פּאַרהאָרוועטע געלט; ◇ ~áя кни́жка ־אַרבעט־ביכל ז

трудоде́нь *м с.-х.* ־אַרבעט־טאָג מ (מצ. ־טעג)

трудоёмк||ий מי־אַרבעמיקער; ~ие проце́ссы מי־אַרבעמיקע פּראָצעסן, וואָס פאָדערן א סאַך מי; **трудолю́бивый** פלייַסיקער, ־אַרבעטזאמער

трудолю́бие *с* ווּ פלייַס מ, ־אַרבעטזאמקייט

трудоспосо́бн||ость *ж* 1. ווּ ־אַרבעט(ס)פעיקייט; потеря ~ости דער פאַרלוסט פון ־אַרבעט(ס)פעיקייט; 2. *(способность много работать)* ווּ ־אַרבעטזאמקייט; **~ый** ־אַרבעט־; דער ־אַרבעט(ס)פעיקער; ~ая часть населе́ния ־אַרבעט(ס)פעיקער טייל באפֿעלקערונג

трудотерапи́я *ж мед.* ווּ ־אַרבעט־טעראפּיע

трудоустро́йство *с* ווּ דאָס באזאָרגן, ־אַרבעטס־באזאָרגונג מיט ־אַרבעט

трудя́щ||ийся 1. ־אַרבעטנדיקער; ~иеся ма́ссы די אַר־ בעטנדיקע; 2. *в знач. сущ. м* מ ־אַרבעטנדיקער מאסן

тру́жени||к *м* מ (מצ. ־ס, האַרעפּאַשניק, ־אַרבעטסמאן מ (אַרבעטספּרוי, האַרעפּאַשניצע ווּ ־ס; ~ца *ж* ווּ ־ען

трунúть *несов. (над кем-л.)* וועַרטלען זיך [כאָכמע(נע)ן* (אף עמעצנס כעשזשן) (פון), זיך] טרײַבן* ליי־; (מיט) שפּאסן (איבער); צאָגעס *(над чем-л.)*

труп *м* מת (טויטער) דער; *(мертвец)* מעס ן; *(животного)* נעוויילע ז ־ס; ~ный מיאסם-; (מצ. מיאסים); ~ный запах מ נעוויי-לע-ריייעך; מיאסים-ריייעך ן; ~ный яд מ לע-ריייעך

трýппа *ж* טרופּע ז ־ס

трус *м* (מצ. פּאכדאָנים) פּאכדן ן

трýсики *мн. см.* трусы́

трýсить *несов.* שרעקן* זיך, מוירע האָבן*

трусúть *несов. (о лошади)* פּאמעלעכ(ן) גיין* טליס

трусúха *ж разг.* פּאכדנטע ז ־ס

трусли́в‖о *нареч.* פּאכדאָנישקייט; ~ость *ж* פּאכדאָנישקייט ן; ~ый פּאכדאָנישער; он не ~ ער איז ניט קיין פּאכדן; ~ый взгляд א פּאכדאָנישער בליק

трýсость *ж* פּאכדאָנעס ז

трусы́ *мн.* טרוסיקעס מצ., טרוסן מצ., הי̈ילעך מצ.

трут *м* הי̈פקע ז ־ס, צונטער ן ־ס

трýтень *м 1. зоол.* טרי̈טל ן ־ען, דראָן ן ־ען; 2. *перен.* פּאראזי̈ט ן ־ן, טונעיאדעץ ן ־דצעס

трухá *ж 1. (от дерева)* האָלצמעל ז; *(от сена)* הי̈י-שטויב ן; 2. *перен. разг.* שימל ן

трухля́вый צעפוי̈לטער; טרוכליאָווע(ר) *тж. неизм.*

трущóба *ж 1. (лесная и т. п.)* וואַלד-)געדי̈כטעניש(; 2. *(захолустье)* העק ן; לאָך ז; 3. *(бедная, грязная окраина)* דאַלעס-קוואַרטאַל ן ־ן; *(жилище)* דאַ-לעס-הויז ז (מצ. ..־הי̈זער)

трюк *м* פּאָרטל ן ־ען, טריוק ן ־ן, קונץ ז ־ן; *перен. тж.* ז, ן ־ען

трюка́чество *с прям. и перен.* קונצנמאכערײַ ז; формали́стическое ~ פּאָרמאליסטישע קונצנמאכערײַ

трюм *м (корабля)* טריום ן ־ן

трю́фель *м 1. (гриб)* טריפל ז ־ער; טרופליע ז ־ס; 2. *мн. (конфеты)* (שאָקאָלאַד-)טרופליעס מצ.

тряпи́чник *м* שמאַטניק ן ־ס

тря́пка *ж 1.* שמאַט(ק)ע ז ־ס, שמאַטע ז ־ס; 2. *мн. (женские наряды) ирон.* שמאַטעס מצ.; 3. *разг. (о человеке)* שמאַטע ז

тряпьё *с собир. 1.* שמאַטעס מצ.; 2. *разг. (рваная одежда)* שמאַטעס מצ., טראַנטעס מצ.

трясúна *ж* זי̈נקזומפ ן ־ן; *перен. тж.* געמוי̈זעכץ ז

тря́ск‖а *ж* טרעסעניש ז, טריי̈סלענעניש ז; ~ий *(о повозке)* טרעסעדי-, גריבלדיקער; *(о дороге)* העצקעדיקער קער

трясогýзка *ж (птица)* צי̈טער-עקל ז ־ער

трясти́ *несов. 1.* שאָקלען, טריי̈סלען; ~ я́блоню טריי̈ס-(אויס)טריי̈סלען; ~ ковры́ שטארק דריקן [טריי̈סלען] דעם שאָקלען] דעם עפּלבוים; ~ *кому-л.* ру́ку עמעצנס האנט; 2. *(при езде)* טרעסען, טריי̈סלען; *(подбрасывать тж.)* העצקען(אונטער); 3. *(тв.; качать)* שאָקלען; ~ головóй מיטן קאָפּ שאָקלען; 4. *безл.:* его́ трясёт ער האָט דאָס; ס׳וואַרפט מיט אים, ער פי̈בערט קאדאָכעס *разг.*; ~сь *несов. 1. (дрожать, колебаться)* שאָקלען זיך; *(от холода, страха)* צי̈טערן; он трясётся от хóлода ס׳וואַרפט מיט אים; ער צי̈טערט פאר קעלט; у него́ трясу́тся ру́ки ס׳צי̈טערן אים די הענט; 2. *разг.* (перед *тв.; трепетать)* צי̈טערן (אי̈-) (פאר מעס-מאָוועס); 3. (за *вин.; опасаться)* אי̈בערלעבן צי̈טערן (פאר); 4. (над *тв.; оберегать)* צי̈טערן (פאר), (אי̈בער); *(скупо расходовать)* טריי̈סלען זיך (אי̈בער);

~сь над ка́ждой копе́йкой טריי̈סלען זיך אי̈בער יעדער קאָפּיקע; 5. *(при езде)* העצקען זיך

тряхну́ть *сов. однокр. 1.* א שאָקל, א טרייסל טאָן*; 2. *(при езде)* א טרעסע טאָן*; א העצקע טאָן*; 3. *(тв.)* (מי̈ט) א שאָקל טאָן*; ◇ ~ старино́й דער-מאָנען זיך די אמאָליקע יאָרן

тсс *межд.* ש־ש־ש!

туале́т *м 1. (приведение себя в порядок)* טואלעט ן; занима́ться свои́м ~ом מאכן דעם טואלעט; 2. *(одежда)* טואלעט-טישל ז, האלבאָשע ז; 3. *(стол)* טואלעט ן ־ן; 4. *(уборная)* בייס-, אָפּטרעט ן ־ן, טואלעט ן ־ן; בייס-האקי̈סע ן ־ס, ־האקיס ן ־ן *дст.*

туале́тн‖ый טואלעט-; ~ое мы́ло טואלעט-זייף ז; ~ая бума́га טואלעט-פאפיר ז

туберкулёз *м* טובערקוליאָז ז; ~ лёгких לונגענפּלעער ן; ~ник *(чахотка)* לונגען-טובערקוליאָז ן; ~ный שווינדזוכט ז; א טובערקוליאָזער פּראָ-צעס; ~ный больно́й א טובערקוליאָזער קע.. ן, א טובערקוליאָז-קראנקער; ~ный санато́рий א סאנא-טאָריע פאר טובערקוליאָז-קראנקע

тувúн‖ец *м* = ן טוווי̈נער; ~ский טוווי̈נישער; ~ский язы́к ז טוווי̈ניש, די טוווי̈נישע שפּראך

ту́г‖о *1. нареч.* שטיף, שטארק; ~о завяза́ть га́лстук א שטיפּ [ענג, שטארק] אי̈נצי̈ען* דעם שניפּס; ~о наби́ть мешо́к שטיפּ [שטארק] אָנפּאק(עוע)ן דעם זאק; ~о натяну́ть кана́т שטיפּ אָנצי̈ען* דעם קאנאָט; 2. *нареч. (с трудом)* שוועָרלעך; де́ло подвига́ется вперёд ~о דער אי̈ניען רוקט זיך פאָרויס לאַנגזאם; 3. *в знач. сказ. безл.:* ему́ ~о прихо́дится ער איז (גוט) אין דער; ~о́й *1.* שטיפּער; *(сильно стянутый тж.)* ענגער; ~о́й воротни́к א שטיפּער [א שטאַרק] קאָלנער; ~о́й у́зел א שטיפּער [אן ענגער]; ~о́й кана́т א שטיפּ אָנגעצויגענער קאנאָט; ~о́й по́яс א שטיפּער פּאָסיק; ~а́я пружи́на א שטיפּע [א שטיפּ אָנגעצויגענע] פרי̈ושי̈נע; 2. *(о мыслительных способностях)* שווערבאנעמיקער, אָפּגעטעמפּטער; ◇ ~о́й на́ ухо טויבלעכער, א שוועָרער אפן אויער

тугопла́вкий שוועָרשמעלציקער

тугоу́хий טויבלעכער; מיט א שווערן געהער *после сущ.*

туда́ *нареч.* אהין; ◇ ~ и обра́тно אהין און צוריק; ~-сюда́ *1) (повсюду)* ווו נאָר איר ווילט; *2) в знач. сказ.:* א לאָז [א וואָרף] געטאָן זיך אהער-אהין; и ~ и сюда́ *1)* אהער און אהין; *2) (и так и сяк)* אזוי און אזוי; ни ~ ни сюда́ ניט אהער ניט אהין; ~ ему́ и доро́га! א, קיין-יוי̈וודו שיינע ריינע קאפּאָרע!

туда́-сюда́ *нареч. разг.* נאָך צו דער-, נאָך וישקאָשע לי̈דן

тужи́ть *несов. разг.* מעצאָער זיין* זיך, קי̈מערן; не ~ ניט די̈גען

тужу́рка *ж* קורטקע ז ־ס, טושורקע ז ־ס

туз *м 1. карт.* (מצ. טעזן) טויז ז; *2. перен.* טאקיף (מצ. טאקי̈פים) ן; *мн. тж.* פינאנץ-מאגנאטן מצ.

тузе́м‖ец *м* ..־קע ן, אָרטגעבירטיקער, *(абориген)* אבאָריגינקע ז ־ס; ~ка *ж* = ז ריגין ן ־ען; *(аборигенка)* אָרטגעבירטיקע ז;

туземн||ый אָרטגעבירטיקער; *(коренной)* אבאָריגינער; ~ое населе́ние -בא] [די אבאָריגינע] די אָרטגעבירטיקע פעלקערונג

тузлу́к *м кул.* ליאָק מ, ליאג מ

ту́ловище *с* טול מ ־ן

тулу́п *м* פעלץ מ ־עס, טולעף מ ־עס; овчи́нный ~ שאָפנפעלץ מ ־ן

тулья́ *ж (шляпы)* דעקל מ ־עס

тума́н *м* נעפל מ ־ן; טומאן מ ־ן *разг.;* над реко́й густо́й ~ [טומאן] אי͡בערן טײַך איז א געדי͡כטער נעפל; ◇ как в ~е נעפל א אין אי͡ן, ווי אין כאָלעם, ווי; напусти́ть ~у [פארנעפלען] פארטונקלען עפעס

тума́нить *несов. прям. и перен.* פארנעפלען, פאר- טונקלען; ~ глаза́ די אויגן (ווי) מיט א נעפל* (ווי) פארצי͡ען*; ~ созна́ние [פארטונקלען] דאָס באוווסטזיין פארנעפלען; ~ся *несов.* 1. פארנעפלט ווערן*; река́ тума́нилась דער אי͡בערן טײַך איז געהאַנגען, טײַך איז געווען פארנעפלט אָנגעזען* זיך, נעפלען זיך; 2. *(неясно виднеться)* נעפל א; 3. *перен. (о глазах)* זיך ווי פארצי͡ען* זיך ווי אין א נעפל; *(о сознании)* מיט א נעפל פארטונקלט [פארנעפלט] ווערן*; 4. *(делаться печальным):* лицо́ его́ тума́нилось אי͡בער זײַן געזי͡כט האָט זיך ווי גלי͡יגט א נעפל

тума́нн||о *нареч.* 1. *(неясно)* פארנעפלט, פארטונקלט, מעטשטעש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז נעפלדיק, (ס׳)איז א נעפל; сего́дня ~о א נעפל איז א טינט, טינט איז נעפלדיק; ~ость *ж* 1. נעפל מ; *(неясность)* פארנעפלטקי͡יט ו, פארטונקלטקי͡יט ו; 2. *астр.* נעפלקי͡יט ו; ~ый 1. נעפלדיקער; *перен. тж.* פארנעפלטער, פארטונקלטער; ~ая даль ווי͡ט נעפלדיקע; име́ть ~ое представле́ние о *чём-л.* האָבן* א נעפלדיקע [אן אומקלאָ- רע]; 2. *(о глазах)* ווי מיט א נעפל פארצי͡ונגען [פאָרשטעלונג וועגן עפעס]

ту́мб||а *ж* טומבע מ ־ס; *(подставка тж.)* נעשטעל ז ־ן; ~очка *ж (шкафчик)* טומ- נאכט־טישעלע ז ־ך; בעטשקע ו ־ס *разг.*

ту́ндра *ж* טונדרע ו

тунец́ *м* = טונפיש מ

тунея́дец *м* פראזי͡ט מ ־ן, טונעיאדעץ מ ־דצעס

туннéль *м* טונעל מ ־ן; пешехо́дный ~ א טונעל פאר פוסגייער; железнодоро́жный ~ אי͡זנבאן־טונעל מ ־ן

тупе́ть *несов.* 1. *(о ноже и т. п.)* שטומפיק ווערן*, פארטעמפט ווערן*, טעמפ ווערן*; 2. *перен.* טעמפ ווערן*

тупи́к *м* 1. העק מ, בלי͡נד געסל ז ־ען; א בלי͡נד זאקגעסל; 2. *ж.-д.* טופי͡ק מ ־עס; 3.: зайти́ в ~ פארהאקן זיך; אין א טעמפן ווינקל; ◇ поста́вить *кого-л.* в ~ ארי͡נ- ברענגען* אין פארלעגנהי͡יט

тупи́ть *несов.* שטומפיק, פארטעמפן, פארשטומפיקן [טעמפ] מאכן

тупи́ца *м и ж разг.* מויך טעמפער, פארשטאָפטער קאָפ

тупоголо́вый מיט א טעמפן מויך טעמפער; *(выражающий тупость)* טעמפער; *(о взгляде, выражении глаз тж.)* קעל- א; ~а́я ухмы́лка בערנער, גלעזערנער; ~о́е упря́мство א טעמפ אקשאָנעס; ~о́е безразли́чие -א טעמפע גלי͡כ- גילטיקי͡יט; 5. *(безропотный)* בלי͡נדער, אָנטערמעסדיקער; ~о́е повинове́ние -א] געהאָרכזאם [אָנטערמעסדיקע בלי͡נדע; 6. *(не резкий)* טעמפער; ~а́я боль א טעמפער ווי͡טיק; ◇ ~о́й у́гол *мат.* א טעמפער ווינקל

тупоконе́чный טעמפשפי͡ציקער

тупоно́сый *(об обуви)* מיט בריי͡טע נעז *после сущ.*

ту́пость *ж* טעמפקי͡יט ו

тупоуго́льный *мат.* טעמפווינקלדיקער

тупоу́м||ие *с* טעמפזיניקי͡יט ו; ~ный טעמפזיניקער; פלאָטשיקער

тур[1] *м* 1. *(танца)* טור מ ־ן; 2. *(состязания)* טור מ ־ן; 3. *(этап)* רונדע ו ־ס, עטאַפּ מ ־ן; пе́рвый ~ выборов די ערשטע רונדע פון די וואלן

тур[2] *м (бык)* אויעראָקס מ ־ן; *(козёл)* בערגבאָק מ (מצ. ..בעק)

тура́ *ж шахм. разг.* טורעם מ ־ס

турба́за *ж* (тури́стская ба́за) טורי͡סטן־ טורבאָזע ו ־ס (־באזע)

турби́на *ж* טורבי͡ן ו ־ען, טורבי͡נע ו ־ס

турбовинтово́й *ав.* טורבינשרויפיקער

турбогенера́тор *м* טורבאָגענעראַטאָר מ ־ס

турбореакти́вный: ~ самолёт טורבאָרעאקטי͡וער אראָ- פלאָן; ~ дви́гатель א טורבאָרעאקטי͡וער מאָטאָר

туре́цкий טערקישער; ~ язы́к די טערקישע שפראך, טערקיש ז; ◇ ~ бараба́н מ ־ן באספויק

туриз́м *м* טורי͡זם מ

тури́ст *м* טורי͡סט מ ־ן; ~ка *ж* טורי͡סטן ו ־ס- טורי͡סט, קע ו ־ס; ~ский טורי͡סטישער

туркме́н *м* טורקמען מ ־ער; ~ский טורקמענישער; ~ский язы́к ז, די טורקמענישע שפראך טורקמעניש

турне́ *с нескл.* רונד־רי͡זע ו ־ס, טורנע מ ־ן; *(артистов)* גאסטראָלן־רי͡זע ו ־ס, טורנע מ ־ען

турне́пс *м* פי͡טער־ריב מ ־ן, טורנעפס מ

турни́к *м* טורני͡ק מ ־עס

турнике́т *м* טורניקעט מ ־ן

турни́р *м* טורני͡ר מ ־ן; ~ный טורני͡ר־; ~ная табли́ца טורני͡ר־טאבעלע ו ־ס

ту́рок *м* טערק מ ־ן

турча́нка *ж* טערקי͡ניע ו ־ס, טערקין ו ־ס, א טער- קישע פרוי

ту́скл||о 1. *нареч.* °בלאַס, °טונקל; ~о све́тит свеча́ די ליכט ווארפט א בלאַ- בלאס [°טונקל] ליכט די ליכט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז סע [א טונק(ע)ל°] שיין; ~ый 1. *(непрозрачный, мутный)* פארטונקלטער; מוטנע(ר) *тж. неизм.;* *(потерявший блеск)* אָפּגעבליאקעוועטער; ~ые сте́кла די אָפּגעבליאקע- שויבן [מוטנע] פארטונקלטע; ~ые кра́ски וועטע פארבן; 2. *(неяркий)* °בלאַסער, °טונק(ע)לער; ~ый свет שיין [א בלאַסע] °טונק(ע)ל°א; 3. *(невыразительный; о глазах, взгляде)* אויסגעלאָשענער; מוטנע(ר) *тж. неизм.;* 4. *(бессодержательный)* גרויער; ~ые бу́дни די פוסטע [א נודנע] גרויע וואָכעדיקע טעג רעדע

тускне́||ть *несов.* 1. פארטונקלט ווערן*; *(терять блеск)* דעם גלאנץ אָפּגעבליאקעוועט ווערן*; *(о красках)* אָפּבליאקעווען ווערן*; 2. *перен.* בלאַס(ער) ווערן*, שוואַכ(ער) ווערן*; тала́нт его́ ~ет זײַן טאלאַנט

וועדט שוואכער; его́ сла́ва ~ет זײַן רום פֿאַרגיט; 3. (перед *тв.; меркнуть*) (קעגן) זיך* צו, גיט אָנזען* זיך בלאס

тут *нареч.* 1. *(здесь)* דאָ; ~ никого́ нет דאָ איז קיינער ניטאָ; 2. *(тогда)* דאָ, דעמלט; ~ всё и вы́яснилось דאָ איז אלץ קלאָר געוואָרן, דערצו נאָך, נאָך; ◇ ~ же דאָ, אפֿן אָרט, באלד טאַקע; а он ~ как ~! -און ער איז אויסגעוואקסן ווי פֿון אונ איין מאָל ניין— ס׳גייט ניט; не ~-то бы́ло! טער דער ערד

ту́тов||ый: ~ое де́рево (מצ. ..ביימער) ז זײַדנבוים; (מצ. ..ביימער) ז טוטנבוים; ~ая я́года ווז ־ס אָשינע; ~ый шелкопря́д *зоол.* (מצ. ..וועדעם) ז זײַדוואָרעם

туф *м мин.* ז טוף

ту́фли *мн. (ед.* ту́фля *ж)* מצ. טופֿליעס, מצ. שיכלעך; дома́шние ~ מצ. שטעקשין, מצ. מעשטעס

ту́хлый (ר)טוכלע, *тж. неизм.*, קאַליע; *неизм.:* מיט א ריַיך *после сущ.:* וואָס הערט זיך *после сущ.:* *(о жире тж.)* יאָלקע *неизм.*, יאָלקעדיקער

ту́хнуть[1] *несов. (гаснуть)* זיך* אויסלעשן; *(о свечах тж.)* צאָנקען

ту́хнуть[2] *несов. (портиться)* טוכלע, וועדן* קאַליע; *(о жире тж.)* יאָלקע וועדן*; וועדן*

ту́ч||а *ж* 1. ־ס ווז כמאַרע; *(дыма, пыли)* ז וואָלקן; 2. *(множество)* ־ס ווז כמאַרע, ־ס ז מאַכנע; ~и комаро́в גאַנצע כמאַרע מוקן; ◇ ~и собрали́сь, сгусти́лись над *кем-л.* ס׳האָבן זיך אָנגעזוקט כמאַרע אויבער עמעצנס קאָפּ

тучне́ть *несов.* *פעט וועדן, *גלאַטער וועדן*; *(о человеке тж.)* *נעמען* אף זיך לייב, באלייבט וועדן*; *(о колосьях)* *(ער)וועדן, *פֿול(ער) וועדן, שוועֿר(ער)

ту́чный 1. *(упитанный)* גלאַטער, פעטער; *(о человеке тж.)* באלייבטער; 2. *(о земле)* פעטער; *(о колосьях)* פֿולער, אָנגעזאָמענער; *(о зерне)* שוועֿרער, פֿולער

туш *м муз.* ז ־ן טוש

ту́ша *ж* 1. ־ן ז ־ן טול; ווז ־ס טושע *разг.*; 2. *разг. (о тучном человеке)* (מצ. ..ביכער) ז טרעלבויך

тушева́ть *несов.* טושירן

тушёвка *ж* 1. *(действие)* ז טושירן; 2. *(штрихи, тени)* ז טושירעכץ

тушёнка *ж* קאַנסערוון פון געדעמפט פלייש; טושאָנ- קע *разг.*

тушён||ый (צו)געדעמפטער; ~ое мя́со (צו)געדעמפט פלייש

туши́ть[1] *(гасить)* *פֿאַרלעשן; ~ огонь *פֿאַרלעשן* דאָס פּיער; ~ свет *פֿאַרלעשן* די שײַן; *(электрический тж.)* אויסשליסן* די שײַן

туши́ть[2] *несов. кул.* (צו)טושן, (צו)דעמפן

туши́ться *несов. кул.* טושן זיך, דעמפן זיך

тушка́нчик *м зоол.* ז ־ן שפּרינגהאָז

тушь *ж* ז טוש

тща́тельн||ость *ж* ווז אָרגואמקייט, ווז זאָרגפֿעלטיקייט; со всей ~остью העכסט זאָרגזאם [אקוראָט]; ~ый אקוראַט- גענוי́ער, געטרײַער, זאָרגזאמער, טער; *(об анализе и т. п.)* שוואַכער, אויסגעדיווערטער

тщеду́шный טשעסלאַוו||ие *с* ז פּוסטע גיטווע, ווז ערענסן; ~ный ציקער

тщёт||но *нареч.* אומזיסט; ~ность *ж* ווז אומזיסטיקייט, ווז נוצלאָזיקייט; ~ный אומזיסטיקער, נוצלאָזער

ты *личн. мест.* (тебя́; тебе́; тобо́й; тобо́ю; (о) тебе́) דו (דאט. דיר, אק. דיך); *при обратном порядке слов форма именительного падежа часто сливается с личн. окончанием глагола;* тебя́ не́ было до́ма דו ביסט ניט געווען אינדערהיים; я тебе́ говори́л איך האָב דיר געזאָגט; учителя́ дово́льны тобо́й די לערער זײַנען צופֿרידן מיט דיר; мы говори́ли о тебе́ מיר האָבן גערעדט וועגן [פון] דיר; тебя́ зна́ю איך קען דיך; тебе́ хорошо́ ви́дно отсю́да? דו זעסט גוט פֿונדאַנען?; тепе́рь ты ви́дишь, что я был прав איצט זעסטו, אז איך בין געווען גערעכט; ◇ быть на ты с *кем-л.* «דו» מיט עמעצן אף זיך, זײַן* מיט עמעצן דוצן מיט עמעצן

ты́кать[1] *несов. (вин., тв.)* (ארײַן)שטעקן; *(вонзать тж.)* ארײַנשטעכן*; *(указывать на)* טיטשען; ~ па́лку [па́лкой] в гря́дки ארײַנשטעקן דעם שטעקן אין די ביטן

ты́кать[2] *несов. разг. неодобр.* דוצן

ты́ква *ж* ז קירבעס

ты́квенн||ый פון קירבעס; *после сущ.:* ~ые се́мечки קערלעך־קירבעס־קערלעך מצ.

тыл *м* 1. ז הינטערלאגד; напа́сть на *кого-л.* с ~а אָנפֿאלן* אף עמעצן פון הינטן־אַרום; в (глубо́ком) ~ý (טיפֿן) אין הינטערלאגד; 2. *обыкн. мн.* באהילפיקע טיילן

тылов||о́й 1. הינטערלאנד; וואָס פֿונעם הינטערלאנד; ~ы́е учрежде́ния די אנ- אין הינטערלאנד *после сущ.:* [וואָס אין הינטערלאנד שטאַלטן פֿונעם הינטערלאנד]; 2. *воен.* הינטערשטער; ~ы́е пози́ции די הינטערשטע פּאָ- זיציעס מצ.

ты́льн||ый הינטערשטער; ~ая сторона́ руки́ די פֿארקערט- טע זײַט פון דער האַנטפלאַך

тын *м* ־ס ז פּארקן שטאַכעטן מצ. *собир.*

ты́сяч||а *ж* 1. טויזנט; в ~у раз бо́льше טויזנט מאָל מער; 2. *обыкн. мн.* טויזנטער מצ.; мно́гие ~и פֿילע טויזנטער; 3. *мн. мат. (разряд)* טויזנטער מצ.

тысячеле́ти||е *с* 1. ־ער ז יאָרטויזנט; טויזנט יאָר; коне́ц второ́го ~я דער סאַף פֿונעם צווייטן יאָרטויזנט; 2. *(юбилей)* דער טויזנטיאָריקער יובילי׳ [יוביל]

тысячеле́тний טויזנטיאָריקער; פון טויזנט יאָר *после сущ.:* ~ юбиле́й דער טויזנטיאָריקער יובילי׳ [יוביל]; ~ пери́од א פּעריאָד [א צײַט-, א טויזנטיאָריקער פּעריאָד דויער] פון טויזנט יאָר

ты́сячн||ый 1. טויזנטסטער; ~ая до́ля טויזנטכיילעק, א טויזנטכיילעק, ז (מצ. ..כאלאָקים); 2.: ~ая толпа́ [האמון] א טויזנטקעפּיקער אויפֿלעם; ~ые при́были רעזולטאַטן אין די טויזנטער, טויזנטיקע רעזולטאַטן

тычи́нка *ж бот.* (מצ. ..פּעדעם) ז שטויבפֿאָדעם

тьма[1] *ж* ווז פּינצטערניש, ז כאַשכעס; сквозь тьму веко́в דורכן נעפּל פון פֿארגאַנגענע יאָרהונדער- דורכן נעפּל פֿונעם טיפֿן אָוואר, טער

тьма[2] *ж разг. (множество)* (מיט) א וועלט, א יאם (מיט), אַן א שיר; ~ наро́ду מענטשן (מיט), אַן, א יאם (מיט) א שיר מענטשן

тьфу *межд.* פּוי!, פּעי!

тюбете́йка *ж* ־ס ווז טיובעטייקע

тю́бик *м* ־ך ז טיוביקל; ~ зубно́й па́сты א טיוביקל צײַנפּאַסטע

тюк *м* ־ן ז באלן, ־ס ז טיוק

тю́левы||й פון טיול; *после сущ.:* ~е гарди́ны טיולענער פון טיול פֿאָרהאנגען

тюле́ний יאָם־הינט־פֿאנג м; ~ промы́сел יאָם־הונט־פֿעטס ז; ~ жир יאָם־הונט־פעטס

тюле́нь *м* יאָם־הונט м (מצ. ־הינט)

тюль טיול מ

тюльпа́н *м* טולפּע ו ־ס, ט(י)ולפּאַן מ ־ען

тюрба́н *м* ט(י)ורבאַן מ ־ען

тюре́мн||ый טורמע־; ~ый надзира́тель טורמע־אופּזעער = מ; приговори́ть *кого-л.* к пяти́ года́м ~ого заключе́ния פּאַרמישפּעטן עמעצן אף פינף יאָר טורמע [געפענקע־ניש, טפיסע]

тюре́мщик *м* = מ טורמע־אופּזעער; *перен.* באַדריקער = מ

тю́рк||и *мн.* .מצ טיורקן, טיורקיש פּעלקער; ~ский טיורקישער; ~ские языки́ די טיורקישע שפּראַכן

тюрьма́ *ж* טפיסע ו ־ס, טורמע ו ־ס

тюфя́к *м* מאַטראַץ מ ־ן

тя́вк||ать *несов.* ~нуть *сов. однокр.* אונטערהאַווקען; געבן* א האַווק, א האַווקע טאָן*

тя́г||а *ж* 1. *тех.* שלעפּקראפט ו; на ко́нной ~е מיט שלעפּקראפט פון פערד; электри́ческая ~а עלעק־טרישע שלעפּקראפט; 2. *(в печи)* צוג (לופט) מ; 3. (к *дат.; стремление)* צוג (צו) ו, צוגנג (צו) ו, שטרעבונג (צו) ו, דראנג (נאָך, צו) מ; ~а к зна́ниям דער דראנג צו [נאָך] וויסן

тяга́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* גלײַכן* זיך (מיט)

тяга́ч *м* שלעפּ־טראקטאָר מ ־ס

тя́гло *с:* живо́е ~ לעבעדיקע שלעפּקראפט

тя́гостн||ый 1. *(обременительный)* באלאַסטיקנדיקער, שוועריקע; ~ый труд שוועריקע אַרבעט; 2. *(мучительный)* דריקנדיקער, פּײַנלעכער; ~ое молча́ние א דריקנדיק שטילשוויגעניש

тя́гость *ж* לאסט ו; ◇ быть *кому-л.* в ~ זײַן* עמעצן שווער אפן קאָפּ, זײַן* צו לאסט

тяготе́ни||е *с* 1. *физ.* צוציונג ו; земно́е ~е גראַוויטאַציע־קראפט ו, גראַוויטיר־קראפט ו; си́ла ~я צוציונג־קראפט ו; зако́н всеми́рного ~я גראַוויטאַציע־געזעץ מ; 2. (к *дат.; связи — экономические и т. п.*) צוציונג ו; צײַג זיך (צו); 3. *(влечение)* נײַגונג ו, שטרעבונג ו; ~е к му́зыке א שטרעבונג [א נײַגונג] צו מוזיק

тяго́т||еть *несов.* 1. (к *дат.*) צוגעצויגן, צוגעבונדן; 2. (к *дат.; быть связанным экономически и т. п.*) זײַן* צו; 3. (к *дат.; испытывать влечение*) שטרעבן (צו); 4. (над *тв.*) דריקן (אף), הענגען* (איבער)

тяготи́||ть *несов. (вин.)* 1. *(обременять)* שוועריקן, שווער (דאט.); 2. *(удручать)* פּײַניקן, ניט לאָזן* רוען; его́ ~ло созна́ние своей неправоты́ [אים האָט ניט געלאָזט רוען] דער געדאַנק, אז ער איז ניט גערעכט; ~ться *несов.:* он ~тся э́той рабо́той די דאָזיקע אַרבעט איז אים צו לאסט; он уже́ ~тся ею, её о́бществом זי איז אים שוין שווער אפן קאָפּ

тя́готы *мн.* .מצ שוועריקייטן, שווערקייטן; *(бремя)* לאסט ו ־ן

тягу́ч||есть *ж* צעצויגנקייט ו, פּלאַסטישקייט ו; *(металлов)* צויגנקייט ו; *(жидкостей)* שמיד(עוד)יקייט ו; ~ий 1. צעצויגן, קלייַיקער, געדיכטער; 2. *(о металлах)* שמיד(עוד)־, צויגן־; *(о жидкостях)* קלייַיקער, געדיכטער; 3. *(томительный)* נודנע־לאַנגער; 4. *(о голосе и т. п.)* צעצויגן־, געצויגן

тя́ж||а *ж уст.* ז לאָדעניש; вести́ ~у זיך* לאָדן

тяжелéть *несов.* שווער(ער) ווערן*

тяжело́ *нареч.* 1. שווער; ~ нагружённый שווער בא־; ~ ды́шит ער אָטעמט שווער; 2. *(глубоко, сильно)* שווער, שטאַרק; он ~ переживáет смерть отцá ער לעבט שווער [שטאַרק] אי׳בער דעם פּאָטערס טויט; ~ больно́й א כוילע מעסוקן, א שווער קראַנקער; 3. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז שווער; ему́ ~ (бы́ло) подня́ть чемода́н ס׳איז אים שווער (געווען) אופּהייבן דעם טשע־מאָדאַן; нам ~ ви́деть, как он му́чится אונדז איז שווער; мне так ~ צוצוזען, ווי ער מוטשעט זיך; у меня́ ~ на душе́ מיר איז אזוי; שווער אפן מיר איז שווער הארצן

тяжёлоатлéт *м спорт.* שווער־אטלעט מ ־ן

тяжеловéс *м спорт.* = מ שווערגעוויכטלער; ~ный 1. שווערוואָגיקער, שווערער; *(о зданиях)* מאסיווער; ~ный соста́в *ж.-д.* שווערצוג מ ־ן; 2. *(о походке и т. п.)* שווערער; *(о стиле тж.)* האַמעטנע(ר) *тж. неизм.*

тяжёл||ый 1. שווערער; ~ый ка́мень שטיין א שווערער זאַ־; ~ые ту́чи שווערע כמאַרעס; ~ые коло́сья שווערע; ~ые шаги́ טריט שווערע; 2. *(трудный)* שווערער; ~ая рабо́та אַרבעט א שווערע; ~ый подъём א שווערער [ארויפשטיג [בארג־ארויף]; 3. *(глубокий, сильный)* שווערער, שטאַרקער; ~ый уда́р קלאַפּ א שטאַרקער [א שווערער]; ~ый вздох זיפּץ א טיפֿער [א שווערער]; ~ое наказа́ние שטראָף א שווערע [א האַרבע]; 4. *(обременительный)* באלאַסטיקנדיקער, שווערער; *(мучительный)* פּײַנ־ליקער [באלאַסטיקנדיקע] שטיפֿערן; ~ые нало́ги שווערע באדינגונגען; ~ая боле́знь א שווע־רע קרענק; ~ая смерть טויט א שווערער [א פּײַנלעכער]; 5. *(затруднённый)* אָטעם א שווערער [א פּאַרשווערטער]; 6. *(гнетущий)* דריקער, שווערער; ~ое настрое́ние שטימונג א שווערע [א געדריקטע]; 7. *(о человеке, о характере)* שווערער; 8. *(неприятный — о запахе)* שווערער; *(удушливый тж.)* שטיקנדיקער; 9.: ~ая артилле́рия שווערע ארטילעריע; ~ая вода́ *физ.* דאָס שווערע וואַ־סער; ◇ ~ый вес *спорт.* שווערוואָג ו; у меня́ ~ая голова́ דער קאָפּ איז מיר ווי מיט בלײַ אָנגענאָסן; ~ая промы́шленность די שווערע אינדוסטריע; ~ая рука́ א שווערע האנט; быть ~ым на подъём זײַן* שווער אף דער פּור

тя́жест||ь *ж* 1. ו שווערקייט; *(свойство тж.)* שווער־ו וואָניקייט; ~ь но́ши די שווערקייט פון דער מאַסע; си́ла ~и *физ.* ו שווערקראפט; центр ~и *физ. и перен.* מ שווערפונקט; 2. *(тяжёлый предмет)* ו מאַסע, לאסט; 3. *(суровость, серьёзность):* ~ь забо́т די שווערקייט פון די דיגעס; ~ь наказа́ния די שווערקייט; ~ь ули́к די וואָניקייט פון דער שטראָף; ~ь обви́нения די אָפּווי־זין; 4. *(бремя)* ו לאסט

тя́жк||ий שווערער; ~ий труд א שווערע אַרבעט; ~ая до́ля דער שווערער [דער ביטערער] גורל; ~ая вина́ א שווערע שולד; ◇ пусти́ться во все ~ие לאָזן* זיך דינען אלע אווידע־זאַכן (אין דער וועלט) *ирон.*

тяну́ть *несов.* 1. *(вин.; перемещать с силой)* ציִען*, שלעפּן; *(прокладывать)* דורכציִען*; ~ пилу́ к себе́ זאָגן* צו זיך

שלעפן דו זעג צו זיך; ~ *что-л.* в ра́зные сто́роны דורכ- עפּעס אין פארשיידענע זײטן [צײַען*]; ~ про́вод צײַען* א דראָט; 2. *(вин.; руку)* אויסצײַען*; ~ ру́ку к телефо́нной тру́бке אויסצײַען* די האנט נאָך דעם טעלע- פאָן־טרעבל; 3. *(вин.; вытягивать)* צעצײַען*; *(изготовлять)* צײַען*; ~ про́волоку צײַען* דראָט; 4. *(вин.; силой вести за собой)* שלעפן; буксúр тя́нет ба́ржу דער שלעפּן; мать тянýла его́ за́ руку בוקסיר שלעפּט די מאַמע; 5. *(вин.; заставлять идти, ехать куда-л.) разг.* (מיט) שלעפּן (זיך; ~ кого-л. в теáтр שלעפּן עמעצן מיט גוואלד אין קיינער האָט דיך נישט געשלעפּט פאר די ארבל אהער ניט געשלעפּט; 6. *(вин.; влечь)* צײַען*, רופן*; *безл.* צײַען*; нас тянýли к себе́ огни́ большóго го́рода אונדז האָבן געצויגן (גערופן) צו זיך די ליכטפיערן פון דער גרויסער° שטאָט; его́ тянýло на юг ס׳האָט אים געצויגן אפן דאָרעם; 7. *(вин. вынимать)* ארויסציען* דעם עמער; ~ ведро́ из колóдца ארויסציען* דעם עמער (ארויס)צײַען* דעם גוירל; 8. *(вин.; всасывать)* אינזאפן; *(о насосе)* פאָמפּען (ארויס); 9. *(иметь тягу)* צײַען*; дымохóд хорошó тя́нет קוימען ציט דער; 10. *(дуть)* צײַען*; גוט°, לופטצוג° איז א גוטער° קוימען; с мóря тя́нет влáжный ветерóк פונעם ים ציט וויינט [וויַעט]; от двéри тя́нет хóлодом פון [וויַעט] א פייכט וויינטל קעלט; 11. (с *тв.; медлить*) דער טיר ציט [יאָגט] א פּאַרצײַען*; *(вин.; медленно делать)* צײַען*; ~ с отвéтом פּאַרצײַען* דעם ענטפער; не тяни́те! פּאַרצי׳ט ניט!; 12. *(слова)* צײַען*; *(звук)* צעצײַען*; 13. *(продолжать)* דערצײַען* (קוים); ◇ ~ врéмя פאר- נעמען* זיך ציט, צײַען*; ~ *кого-л.* за́ душу 1) *(мучить)* ארויסנעמען* בא עמעצן די נעשאָמע אינעסן* זיך אין בייגער [אין די גענדערעם]; ~ *кого-л.* за язы́к פּיקן עמעצן די צונג; кто вас тянýл за язы́к? ווער האָט אייך געשלעפּט בא דער צונג?

тянýться *несов.* 1. צײַען*; чéрез весь двор тя́нется верёвка איבער דעם גאנצן הויף איז אינערגעצויגן א שטריק; 2. *(простираться)* שפרייטן זיך, צײַען*; *(о тенях, полосах света и т. п.)* אויסציען* זיך; за рекóю тянýлись холмы́ и поля́ אף יענער זײַט טײַך האָבן זיך געצויגן [געצויגן] בערגלעך און פעלדער; 3. *(двигаться)* שלעפּן זיך; *(ехать очень медленно)* צײַען* זיך; *(о дыме)* צײַען*, גיין*; 4. (за *тв.*, к *дат.; руками, корпусом*) צײַען* זיך; ~ рукáми за игрýшкой אויסשטרעקן זיך; 5. (к *дат.; стремиться)* צײַען* די הענט נאָכן שפּילכל; цветóк тя́нется к сóлнцу די בלום ציט זיך צו דער זון; ~ к знáниям זיך צו וויסן צײַען*; 6. *(с кем-л. стараться сравняться)* (מיט) גלײַכן* זיך (נאָך); 7. *(иметь свойство растягиваться)* צעצײַען* זיך, זײַען*; אויסציען* זיך; 8. *разг. (становиться навытяжку)* צײַעוודיק; 9. *(длиться)* צײַען* זיך; ожидáние тянýлось месяцáми דאָס ווארטן האָט זיך געצויגן גאנצע כאדאָשים; 10. *разг. (стремиться стать кем-л.)* יאָגן זיך זײַן עמעצער; *(желать получить что-л.)* יאָגן זיך נאָך עפּעס

тянýчка *ж* ו ־ס קלעפּיקע קאָנפעק(ק)ט, טיאנוטשקע

тяп: тяп-ля́п *разг.* כאפּ־לאפּ, כאפּעקעס־לאפּעקעס

тя́пка *ж* 1. *(сечка)* האקמעסער ז ־ס; 2. *(мотыга)* סאפּקע ו ־ס, יעט־איזן מ ־ס

У

у *предлог с род. п.* 1. *(возле, рядом)* בא, לעבן; сидéть у окнá בײַ פענצטער [לעבן] בײַם [זיצן*]; отдыхáть у мóря אָפרוען באם יאם; 2. *(при обозначении орудия или места действия)* בא; стоя́ть у руля́ באם [זיצן*] שטיין*; рабóтать у станкá ווערקשטעל באם ארבעטן; 3. *(при обозначении владельца)* בא; *переводится тж. без предлога конструкциями с глаголами* האבן* *и* -פאר; дáвать מיידל האָט [פאר- מאָגן]; у дéвушки голубы́е глазá א פּאָר בלויע אויגן [מאָגט]; у негó мнóго книг בא אים א סאך ביכער [ער פארמאָגט], איז פּאראַן א סאך ביכער; у меня́ нет врéмени סאך ביכער איך האָב קיין צײַט; у негó плохóе зрéние בא מיר איז ניטאָ קיין צײַט, ניט ער האָט א קאַליע ריע; בא אים איז א שלעכטע° ריע; 4. *(при обозначении принадлежности к предмету)* בא; у чемодáна металли́ческая ру́чка באם טשעמאָדאַן איז א מעטאַלן הענטל; 5. *(при указании на источник чего-л.)* בא; взять кни́гу у това́рища נעמען* א בוך באם כאַ- וועריש; проси́ть по́мощи у *кого-л.* בעטן* הילף בא עמעצן; 6. *(при обозначении объекта или участника действия)* בא; жить у родны́х לעבן בא די קרויוים; у нас не ку́рят בא אונדז רייכערט מען ניט; у сосéдей роди́лся ребёнок בא די שכיינים איז געבוירן געוואָרן א קינד; у негó украли́ дéньги מע האָט בא אים צוגענאנוועט געלט; 7.: у меня́ боли́т голова́ ס׳טוט מיר ווי דער קאָפּ

уба́вить *сов.* 1. מאכן קלענער, פארקלענערן; *(укоротить)* קירצער מאכן, אָפּקירצן; *(сузить)* פארשמעלערן, שמעלער מאכן; ~ скóрость פארקלענערן די שנעלקייט; убáвьте огóнь! מאכט קלענער דאָס פּיער!; ~ шаг אָנהייבן* גיין פאמעלעך, מאכן קלענערע טריט; ~ в швах אינעמען* אין די נעט; ~ себé гóды פארליקענען* זיך אין בייגער [אין די יאָרן]; 2. *(сократить, ослабить)* מינערן; ~ *кому-л.* спéси אראָפּזעצן עמעצן האָנער; 3.: ~ в вéсе -פאר לירן* אין וואָג; ~ся *сов.* 1. *(по объёму, размерам)* קלענער ווערן*; *(по числу, количеству)* ווייניקער ווערן*; расхóды убáвились די הויצאָגס זײַנען קלענער געוואָרן*; забóт убáвилось ס׳איז געוואָרן ווייניקער דיגעס

убавля́ть(ся) *несов. см.* уба́вить(ся)

убаю́кать *сов.* **убаю́кивать** *несов.* אינווייגן, פארווייגן; *перен.* אינשלעפערן

убега́ть *несов.* 1. *см.* убежа́ть; 2. *(быстро удаляться)* אָפּטראָגן* זיך; *(о предметах, мимо которых проезжают)* פארביפלינען*; 3. *(простираться)* -(אוועק) צײַען* זיך

убеди́тельн||о *нареч.* 1. איבערציגעודיק; говори́ть ~о דרינגלעך, רעדן איבערציגעודיק; 2. *(настоятельно)* איך בעט אײַך זייער און זייער; שטארק; ~ость *ж* ו איבערציגעודיקייט; ~ый 1. *(доказательный)* איבערציגעודיקער; ~ое доказáтельство -אין איבער; 2. *(настоятельный)* צוציגעודיקער [א קלאָרער°] באווײַז; ~ая прóсьба א דרינגלעכע [א שטארקער, שטארקע באקאָשע]

убеди́||ть *сов.* 1. (в *предл.*, + *придат. предложение*) (אין) איבערציגן; óпыт ~л меня́ в пра́вильности э́тих вы́водов די דערפאַרונג האָט מיך איבערציגט אין דער ריכטיקייט פון אָט די אויספירן; ~ть *кого-л.*, что...

אײַנ- אויבערצײַגן זיך, אז... (+ *инф.; уговорить*) אויבערצײַגן; 2. עמעצן, אז... мне с трудóм удалóсь ~ть егó поéхать с нáми רעדן*; איך האָב אים קוים אײַנגערעדט (ער זאָל) פֿאָרן מיט אונדז

убеди́ться *сов.* (в *предл.*, + *придат. предложение*) (אין) אויבערצײַגן זיך, אז..., אויבערצײַגן זיך; *(удостовериться тж.)* דערגיין* אף גאָוויס, זיכער וועלן*; ~ *в чьей-л.* невинóвности עמעצנס ניט־אויבערצײַגן זיך אין עמעצער איז ניט שולדיק, אז ניט שולדיק־; убедúвшись, что все ушлú, он... נאָכדעם ווי ער האָט זיך אויבערצײַגט [נאָכדעם ווי ער איז זיכער געוואָרן], אז אַלע זײַנען אוועקגענאַנגען, האָט ער...

убежа́||ть *сов.* 1. אנטלויפן*; кудá э́то он ~л? ווהין וויל אנטלויפן*; ~ть из тюрьмы́ איז ער אנטרונען געוואָרן? פון דער טורמע; 2. *(о кипящей жидкости)* אויסלויפן*

убежда́||ть *несов.* 1. *см.* убеди́ть 1; *(пытаться убедить)* (אין) פֿרוון [וועלן*], פֿרוון [וועלן*] אויבערצײַגן; 2. *(+ инф.; уговаривать)* פֿרוון אויבערצײַגן, אז...; как я егó ни ~л וויפל איך האָב אים ניט צוגערעדט [וועלן*], זאָלן* זיי נישט

убежда́ться *несов. см.* убеди́ться

убежде́ни||е *с* 1. *(действие)* אויבערצײַגן; воспúтывать путём ~я דערציען*, דערציען* דורך אויבערצײַגן; 2. *(убеждённость)* מיט אויבערצײַגונגס־מיטלען; מיט טיפע אויבערצײַגונג [אויבערצײַגונג], אז ער איז נישט אויבערצײַגט, איך האָב אויבערצײַגונגען; 3. *мн. (воззрения)* פּאָליטישע אויבערצײַגונגען, פּאָליטישע אויבערצײַגונגען [אָנשויונגען]

убеждённ||о *нареч.* מיט פֿעסטער אויבערצײַגט (פעסט), ~ость *ж* אויבערצײַגטקייט

убеждённ||ый אויבערצײַגטער (פעסט); быть ~ым в *чём-л.* זײַן* זיכער [פעסט אויבערצײַגט]; ~ый атеúст אַן אויבערצײַגטער אטעיסט

убе́жищ||е *с* 1. מאָ־, באהעלטעניש *т*, אנטרינונג *ж*, פֿריטולקע *м*; *(приют)* מאָקאָם־מענוכע *м*; ~ для бездóмных קאָם־מיקלעט *м*; 2. *разг.*; искáть ~а זוכן א מאָקאָם־מיקלעט; 2. *юр.*: (политúческое) ~е אזיל *м*; прáво ~а אזילרעכט *т*; 3. *воен.* שוצפונקט *м* ־ן

убелённый: ~ седúнами גרײַז־גראָוער

убере́чь *сов.* 1. *(сохранить в целости)* פֿארהיטן*, אויסהיטן*; 2. *(+ от чего-л.; избавить)* (פון) אויסהיטן*, אײַנהיטן*; ~ ребёнка от простýды פֿארהיטן* (פֿאר, פון) אויסהיטן* דאָס קינד פון, דאָס קינד פֿאר א פֿארקילונג; ~ся *сов.* אויסהיטן* זיך

убива́ть *несов. см.* убúть; ~ся *несов.* (из-за *род.*) *разг.* (איבער) נעמען* זיך שטארק צום; דערהאַרגענען* זיך; онá о сы́не убивáется זי נעמט זיך שטארק צום הארצן; דאָס טויט [די קרענק אדג.] פון איר זון הארצן דעם

убúйственн||ый 1. פֿארניכטנדיקער, טויטברענגיקער; ~ый огóнь артиллéрии דאָס פֿארניכטנדיקע [דאָס טויט־ברענגיקע] פֿײַער פון דער ארטילעריע; ~ая ирóния א שרעקלעכע אומדערטרעגלעכער, שרעקלעכער; 2. *(непереносимый, плохой)* א שרעקלעכער קלימאט; ~ое настроéние א שוועריקייט [א גרויליקע יעדיעה]; 3. *разг. (чрезвычайный)* זעלטענער, אויסערגעווײנלעכער; *(сильный)* שוועריקער, מויערדיקער; ~ое хладнокрóвие א זעלטענע [אן אויסערגעווײנלעכע] קאַלטבלוטיקייט; ~ая жарá א שוועריקע [א מויערדיקע] היץ; ~ая тоскá א דריקנדיק [א נאָגעניש]

убúйство *с (действие)* דערמאָרדן *т*; *(происшествие)* מאָרד *м*; ~ сопéрника דאָס דערמאָרדן דעם ריוואַל; политúческое ~ א פּאָליטישער מאָרד

убúйца *м* = מערדער *м*; *ж* ־ס מערדערן

убира́ть(ся) *несов. см.* убра́ть(ся)

убúт||ый 1. *(подавленный)* דערשלאָגענער; ~ый гóрем מיט א צעבראָכן הארץ; דערשלאָגן פון די צאָרעס *после сущ.*; с ~ым вúдом מיט א דערשלאָגן אויסזען; א דער־; 2. *в знач. сущ. м* שלאָגענער *м* ־טע, דערהאַרגעטער *м* ־טע, געהאַרגעטער *м* ־טע; *мн. тж.* הארוגים מץ.; *(жертва преступления тж.)* דערמאָרדטער *м* ־טע; дéсять ~ых и трúдцать рáненых צען דערהאַרגעטע און דרײַסיק פֿאר־ווונדעטע; ◇ спать как ~ый שלאָפן* ווי א געהאַרגעטער

убúть *сов.* 1. (דער)הארגענען*, טייטן*; *(преступно)* דערמאָרדן; 2. *безл.*: во врéмя атáки убúло командúра בייס דער אטאקע איז אומגעקומען [איז דערהאַרגעט גענוואָרן]; егó убúло мóлнией ס׳האָט אים דורכאמדיר; 3. *(истребить, уничтожить — чувство и т. п.)* דערשלאָגן א בליץ; ~ в себé жáлость דערשטיקן אין זיך דאָס ראכמאָנעס־געפיל; ~ надéжду צעשטערן [צונעמען*] די האָפענונג; 4. *(привести в отчаяние)* דערשלאָגן*, אוועקלייגן; э́то извéстие убьёт егó [דערשלאָגן] אָט די יעדיעה וועט אים אוועקלייגן; 5. *(потратить)* פֿאַרברענגען; ◇ ~ врéмя כאָטש האק מיך און בראָק מיך — хоть убéй, не поймý — הייב איך ניט אָן צו פארשטיין קלאָפן זיך (אף טויט)

ублажа́ть *несов.*, **ублажúть** *сов. разг.* צוטיילן האנאָע, צוטרעפן*

убóг||ий 1. *(имеющий увечье)* קריפּלדיקער, מומיקער; ~ий стари́к אן אלטער° קאָליקע, א זאָקן א באל־מום; 2. *(нищенский)* נעבעכדיקער, דאלעסדיקער; 3. *(малосодержательный)* קלאָגעדיקער, ארעמער, דאלעסדיקער; ~ая фантáзия אן ארעמע פאנטאזיע; 4. *в знач. сущ. м (бедняк)* באל־מום (מץ. עוויינים) עוויין *м* (מץ. באלע־מומים)

убóжество *с* 1. *(уродство)* קריפּלדיקייט; 2. *(бедность)* דאלעסדיקייט *т*, דאלעס *м*; 3. *(ничтожность)* דאלעסדיקייט, נישטיקייט, נעבעכדיקייט

убóй *м (скота)* קיילן *т*, קוילען *т*; *(по еврейскому религиозному обряду)* שעכטן *т*, קוילען *т*; посылáть на ~ שיקן אף האריגע; ◇ кормúть на ~ האָדעוועט אף צעוועצט ווערן

убóйн||ый 1. שעכט; ~ый скот שעכטפי(ך) *т*; 2. *воен.*: ~ая сúла טיטקראפט; ◇ ~ый вес טול־וואג

убóр *м* האלבאָשע; ◇ головнóй ~ קאָפּ־צודעק *м* ־ן; головны́е ~ы הוטלען מץ.; *(надпись в магазине тж.)* הוטוואַרג *т*

убóристый *(о почерке)* געדיכטער

убóрка *ж* 1. *(урожая)* אראָפּנעמען *т*; *(жатва)* שניט *м*; 2. *(помещения)* צוראמונג *т*, צוראמען, אופּראמונג *т*, אופּראמען *т*

убóрная *ж* 1. בייס־, בייס־האקיס *м* ־ן, קלאָזעט *м* ־ן; 2. *театр.* טואלעט־צימער *м* ־ן, האקיסע *м* ־ס

убо́рочн||ый אַרַאָפּנעם־קאַמ- ~ая кампа́ния שניטמאשין ן־ ען; ~ая маши́на פּאניע ן; **убо́рщица** *ж* אופּראמערן ן־ס

убра́нство *с* באפּוצונג ן; *(комнат)* אויסריכטונג ן; *(одежда)* אויספּוץ ן, האלבאָשע

убра́ть *сов.* 1. *(удалить)* אַראָפּנעמען*, אוועקנעמען*; *(вынести)* אַרויסטראָגן*; ~ с подоко́нника цветы́ אוועק- [אַראָפּנעמען*] פּונעם פענצטער די קווייטן [נעמען*]; ~ со стола́ פּונעם טיש [אָפּראָמען] צונעמען*; 2. *(изъять, исключить)* אַרויסנעמען*; 3. *(собрать урожай)* אַראָפּנע- [שניידן*] די טוווּעס*; ~ зерновы́е מען*; 4. *(спрятать, уложить куда-л.)* פּארנעמען*, צונעמען*; ~ кни́ги в шкаф פּארנעמען* [צונעמען*] די ביכער אין שאָפע (ארײַן); 5. *(привести в порядок)*: ~ ко́мнату אופּרא- [מען צוקלײבן*] אין צימער; ~ посте́ль פּארבעטן* (דאָס צונעמען*; 6. *(украсить)* באפּוצן; *(драгоценными украшениями)* באציר(ן); 7.: ~ паруса́ פּארנעמען* [צונעמען*]; ~ся *сов. разг.* 1. *(удалиться)* אַוועקנעמען* זיך, פּארנעמען* זיך; 2. *(привести в порядок что-л.)* אופּראמען

убыва́ть *несов. см.* убы́ть

у́быль *ж* פּארמינערונג ן; *(убывшее количество)* פּאר- דער פּארלוסט [די פּארלוסטן] וועלן* (אלץ) ווייניקער, פּאלן*; ◇ идти́ на ~ אין מיליטער; *(о воде)* קער; к ве́черу жара́ пошла́ на ~ אַוונט־צו איז די היץ געפּאלן

убы́ток *м* (מצ. העזײקעס) ן הפּסד; нести́ убы́тки לידן* הפּסד; причини́ть ~ גורעם זײן* הפּסד; продава́ть себе́ в ~ פּארקויפן, פּארקויפן אף צו דערלײגן מיט הפּסד

убы́точн||ый הפּסדיקער אף צו דערלײגן *после сущ.*, מיט הפּסד *после сущ.*; ~ая торго́вля דער אנדל [דער פּארקויף] מיט הפּסד; ~ое предприя́тие אן אומלויפענוי- דיקע [א הפּסדיקע] אונטערנעמונג

убы́ть *сов.* 1. וווּניקער, פּארמינערן זיך*; *(о воде)* אוועקגיין*; 2. *(выбыть из состава)* אוועקנעמען*

уважа́емый געשעצטער, רעספּעקטי́רטער, געאַכטער; *(в обращении)* כאָשעווער, געערטער

уважа́ть *несов. (кого-л.)* אכטן, רעספּעקטי́רן, האָבן* דערעכערעץ (פּאר); *(что-л.)* רעספּעקטי́רן; ~ ста́рших דערעכערעץ פּאר עלטערס פון זיך

уваже́ни||е *с* אַכטונג ן, רעספּעקט ן; דערעכערעץ ן, רעספּעקטי́רט, געאַכט וווּרן*, נעמען* קאָוועד, וווּרן*; пи́тать ~е к *кому-л.* אכטן, רעספּעקטי́רן עמעצן; достóйный ~я אַכטונגסוויר- דיקער; с ~ем *(в письмах)* מיט אַכטונג, מיט דערעכ- ערעץ

уважи́тельн||ый: ~ая причи́на א וויכטיקע סיבה נעמען* אין אַכט [באפּרידיקן] באקאָשע א קאָוועד*; 2. *(проявлять внимание к кому-л.)* אָנטאָן*

у́валень *м разг.* א לײמענער גוילעם, לעמעך ן־ס

ува́риваться *несов.*, **уварúться** *сов.* זיך אײנקאָכן*; *(до готовности)* פּאָרטיק ווערן*

уведоми́тельн||ый אינפאָרמי־ר־: ~ое письмо́ א שריפטלעכע מיטיילונג [הוידאָע], מיר־בריוו ן

уве́домить *сов.* מיטיילן, מודיע זײן*, לאָזן* ווײסן

уведомле́ние *с* מיטיילונג ן־ס, הוידאָע ן; полу- чи́ть ~ о де́нежном перево́де באקומען* א מיטיילונג ווענן א געלט־איבערווײז

уведомля́ть *несов. см.* уве́домить

увезти́ *сов.* 1. (מיט זיך) אוועקפירן; 2. *(похитить)* ארויסגאנווענען*; ארויספירן ביגנײַוע

увеково́чивать *несов.*, **увеково́чить** *сов.* פאריביקן; ~ *чью-л.* па́мять פאריביקן עמעצנס אָנדענק

увеличе́ние *с* ן פארגרעסערונג; *(усиление)* פארשטאַרקן, העכערונג ן; ~ числа́ рабо́чих פון פארגרעסערונג די פארגרעסערן דעם קאָפּ־באשטאנד; ~ фотогра́фии פון פארגרעסערן די אויס- פונעם פּ(ך); ~ вы́пуск проду́кции פארגרעסערן די אויס- ארבעטונג פון דער פּראָדוקציע; ~ фотогра́фию פארגרעס- סערן [גרעסער מאכן] דאָס פּאָטאָבילד; э́тот рома́н ещё бо́льше увели́чил популя́рность его́ а́втора אָט דער ראָ- מאַן האָט נאָך מער פארשטאַרקט די פּאָפולעריטעט פון זײַן מחבר; ~ производи́тельность труда́ העכערן די ארבעט־פּראָדוקטיוויטעט

увели́чи||ться *сов.* גרעסער ווערן*, פארגרעסערן זיך; *(о количестве тж.)* שטיגן*; *(о силе, степени)* העכערן שטיגן*, פארשטאַרקן, העכער ווערן*, זיך; семья́ ~лась די פאמיליע איז געוואָרן גרעסער; ~лись дохо́ды ס׳זײַנען געשטיגן [ס׳האָבן זיך פארגרעסערט, ס׳זײַנען גרע- סער געוואָרן]; ~лась зарпла́та ס׳איז גע- שטיגן [ס׳איז העכער געוואָרן] דער אַרבעט(ס)לוין; ~лась о́блачность ס׳האָט זיך פארשטאַרקט די פּראָוואָלקנטקייט

увенча́ть *сов.* 1. *(возложить венок на кого-л.)* באקרוינען דעם קרוינען; ~ победи́теля лавро́вым венко́м זיגער מיט א לאָרבערקראנץ; 2. *(успешно завершить)* קרוינען; ~ сла́вой באקרוינען מיט רום [מיט צו] דער זיגער; ~ся *сов.*: ~ся успе́хом געקרוינט ווערן* מיט דערפאָלג

увере́ние *с* ן־ ען פארזיכערונג ן

уве́ренн||о *нареч.* זיכער; говори́ть ~о רעדן* מיט זיכער- קייט; ~о смотре́ть вперёд *перен.* קוקן דרייסט [מיט צוי- טרוי] דער צוקונפט אין די אויגן; ~ость *ж* ן זיכערקייט; *(убеждённость)* ן איבערצײגטקייט; ~ость в свои́х си- лах די זיכערקייט [דער פעסטער גלויבן] אין די אײגענע קוייכעס; ~ость в побе́де די זיכערקייט [די איבערצײגט- קייט] אין א ניצאָכן; мо́жно с ~остью сказа́ть מע קען [קיין] אף זיכער [אף גאַנץ] זיכער; ~ый 1. *(твёрдый)* פעסטער, זיכערע שטים*; א זיכערער גאַנג; ~ый шаг א זיכערע [א פעסטער] טראָט; ~ая рука́ א זיכערע [א פעסטע] האנט איבערצײג- זײַן*; 2. *(убеждённый)* גענוג, א פעסטע איבערצײגט- זײַן* איבערצײגט, טער, זיכערער; быть ~ым в побе́де זיכער אינעם ניצאָכן [זיכער]; ~ый в себе́ פּולשטענדיק, זײַן* זיכער אין גלייבן [פארלאָזן* זיך אף] עמעצן; ◇ бу́дьте уве́рены! זײט [איר מעגט זײַן*] גאַנץ זיכער!

уве́ри||ть *сов.* פארזיכערן; *(убедить)* איבערצײגן; он ~л меня́ в своёй правоте́ ער האָט מיך איבערצײגט אין

ער האָט מיך איבערצײגט, אז ער איז, זײַן גערעכטקײט גערעכט; ~ться *сов.* (в *предл.*) די זיכערקײט, באקומען* אף געווײס (אז...), איבערצײגן זיך (אין)

увернýться *сов.* 1. ארויסדרייען זיך*, אויסמיידן*; ~ от уда́ра אויסמיידן* דעם, ארויסדרייען זיך פונעם קלאפ קלאפ; 2. *разг. (увильнуть от чего-л.)* אויסדרייען זיך

увéровать *сов.* (в *вин.*) עמונע* באקומען (אין)

увёртка *ж* מאניפאָרע ז ־ס, דריידל ז ־עך

увёртливый *(о человеке)* פּיפּיקער; *перен. тж.* מיט דריידלעך *после сущ.*; מיט מאניפאָרעס *после сущ.*

увёртываться *несов. см.* увернýться

увертю́ра *ж* אוווערטי(י)ור ז ־ן

уверя́ть *несов.* וועלן* [פרוון], איבערצײגן, פארזיכערן

увеселе́ни||е *с обыкн. мн.* מצ. פארווײלונגען; ма́ссовые ~я מאסן־פארווײלונגען מצ.

увесели́тельн||ый פארווײלונגס־, אמוזיר־; ~ые места́ לוסטרײזע ז ־ס; ~ая пое́здка אמוזיר־פלעצער

увеселя́ть *несов.* פריילעך מאכן, פארווײלן, אמוזירן

увéнистый 1. *(тяжёлый)* מאסיווער, געוויכטיקער; 2. *разг.:* ~ уда́р א שווערער שטיין (זייער); ка́мень א שווערע שוועריקער פליאסק [פאטש]

увести́ *сов.* 1. אוועקפירן, (מיט זיך) אוועקגענעמען*; *(о дороге, тропинке и т. п.)* פארפירן; 2. *перен.* אָפּוועגדן [פאר־], פארפירן; ~ читáтеля в сто́рону от те́мы אָפּוועגדן [פאר־] ארויספירן; 3. *(похитить)* פירן [דעם לייענער אין א זײַט ביגנייווע, ארויסגאנווענען*

увéчить *несов.* 1. מאכן פאר א קאָ(צע)קאליעטשען, קאַליע [פאר קאַליקעס]; 2. *перен.* פארדאַרבן*, מאכן

увéчье *с* ווקערפער־)צעשעדיקונג ז, קאליעצטווע ז, מום מ

увéшать *сов.* באהענגען*; ~ сте́ны карти́нами באהענגען* די וועגט מיט בילדער

увещáние *с уст. см.* увещевáние

увещáть *несов. уст. см.* увещевáть

увещевáние *с* צורעדעניש ז, אינטערעס ז; *(предостережение)* וואָרענונג ז ־ען

увещевáть *несов.* צורעדן* (מיט), אינטערעסירן

увидáть(ся) *сов. разг. см.* уви́деть(ся)

уви́деть *сов.* 1. זען*(דער); 2. *(лично встретиться с кем-л.)* זען* זיך (מיט); мне необходи́мо до отъе́зда ~ дире́ктора איך מוז זען זיך מיטן דירעקטאָר אידער; 3. *(осознать, понять)* זען*, פאר־, כ׳וועל אוועקפאָרן שטיין*; по́зже ты уви́дишь, что я был прав שפּעטער וועסטו זען [פארשטיין*], אז איך בין געווען גערעכט; ~ся *сов.* (с *тв.*) זען* זיך (מיט); *(встретиться тж.)* צונויפטרעפן* זיך (מיט)

уви́ливать *несов. прям. и перен.* סטאַרען זיך אויס־ (זוכן ווי) אויסצודרייען זיך, דרייען

увильну́ть *сов. прям. и перен.* אויסדרייען זיך; ему́ не уда́стся ~ от отве́тственности אים וועט זיך ניט אַנטלויפן אויסדרייען זיך פון דער פראַנטוואַרטלעכקײט

увлажни́ть *сов.*, **увлажня́ть** *несов.* באפײכטן, פײכט צונעצן, מאכן

увлека́тельно *нареч.* מיטרײסנדיק, פארכאָפּנדיק; ~ расска́зывать מיטרײסנדיק [פארכאָפּנדיק] דערציילן

увлека́тельный מיטרײסנדיקער, פארכאָפּנדיקער; *(занимательный — об играх и т. п.)* פארווײלנדיק, אמוזאַנטער; расска́з דיקער; ~ расска́з [א מיטרײסנדיקע] א פארווײלנדיק דערציילונג

увлека́ть *несов. см.* увле́чь

увлека́ться *несов.* 1. *см.* увле́чься; не увлека́йтесь! פארגעסט זיך ניט, כאפט ניט אײבער די מאָס!; 2. *(тв.; быть любителем чего-л.)* (פון) פארכאָפּט זײַן*; ~ спóртом מיט ברען פארנעמען*, זײַן* פארכאָפּט פון ספּאָרט זיך מיט ספּאָרט

увлечéние *с* 1. *(воодушевление)* ברען מ, היסלײַוועס; с ~м занима́ться спóртом מיט ברען [באגײַסטערט]; 2. *(повышенный интерес к чему-л.)* (מיט) פארנעמען* זיך מיט ספּאָרט; ~ ма́рками בריוון ז [צו] פארכאָפּטקײט ז, געלאָזטקײט (אין); ~ спóртом דאָס ברענען צו [די פאר־] כאָפּטקײט מיט] ספּאָרט; 3. *(влюблённость)* פאַסיע ז ־ס

увлечённый היסלײַוועסדיקער, באגײַסטערטער

увлéчь *сов.* 1. (מיט זיך) אוועקטראָגן*, מיטרײסן*; увлечённый людски́м пото́ком מיטגעריסן פונעם מענטשן־שטראָם; 2. *(о каком-л. деле, работе)* פארכאָפּן; ~ *кого-л.* широ́кими пла́нами עמעצן מיט ברייטע פלענער; рабо́та увлекла́ его́ די אַרבעט האָט אים פארכאָפּט; 3. *(влюбить в себя)* פאָנגען*, צוציען* ~ся *сов. (тв.)* 1. (פון) פארכאָפּט ווערן*, ארײַנלאָזן* זיך אין (אין); ~ся ша́хматами ארײַנלאָזן* זיך אין שאָך; 2. *(воодушевиться)* פארכאָפּט ווערן*; расска́зчик сам увлёкся דער דערציילער איז אליין פארכאָפּט געוואָרן פארקאָכן זיך (אין)

увози́ть *несов. см.* увезти́

увóлить *сов. (вин.)* 1. *(снять с работы)* אָפּזאָגן, ארײַפּנעמען* [באפרײַען] פון דער אַרבעט, (דאט.) *(в отпуск, в отставку)* אָפּלאָזן*; 2.: увóль(те)! לאָז(ט) מיך פון (פון)!; ~ся *сов.* באפרײַט(ט) מיך; צורוק!; *(от чего-л.)* אָפּזאָגן* זיך, אָפּלאָזן* זיך, אוועקגיין* פון דער שטעלע, פון דער אַרבעט לע; ~ся с завóда אוועקגיין* [באפרײַען זיך] פון דער אַרבעט אפן זאוואָד

увольне́ние *с* אָפּזאָגן [דאָס באפרײַען] ז, אָפּלאָזן ז; *(в отпуск, отставку)* פון דער אַרבעט

увольни́тельная *ж воен.* אָפּלאָז־שײַן מ ־ען

увольня́ть *несов. см.* увóлить 1; ~ся *несов. см.* увóлиться

увы́ *межд.* אָך און וויי!, ווויי!; *(для выражения сожаления — в ответе)* א שאָדע!

увяда́ние *с* (פאר)וועלקונג ז

увяда́ть *несов. см.* увя́нуть

увя́дш||ий 1. *(о растениях)* פארוועלקטער; *(о цветах тж.)* פאַרוויאַנטער, פארוויאָלעטער; 2. *перен.* אָפּ־, פארוועלקטער, געבליטער; преждевре́менно ~ая же́нщина אָפּגעבליטע פרוי; ~ая красота́ פארוועלקטע שיינקײט

увяза́ть[1] *сов.* 1. *(упаковать)* צונויפבינדן*, פאַרפּאַק־; 2. *(установить связь)* (עווע)ן; אין אײַנשטימונג ברענגען*, פארבינדן*; ~ тéорию с пра́ктикой טעאָריע פארבינדן* מיט פּראַקטיק

увяза́ть[2] *несов. см.* увя́знуть

увяза́ться *сов.* 1. *разг.* (за *тв.; неотступно следовать*) (נאָך) פּוסטרײט* נאָכגיין*; за рыбака́ми увяза́лись дереве́нские мальчи́шки זײַנען נאָכ־

די דאָרפישע ייִנגלעך, געמאנגען פֿוסטהײט די דאָרפישע ייִנגלעך זײַנען צוגעשטאנען צו די פֿישכאפער — ניט אָפּ-צוטרעטן; 2. *см.* увя́зываться 2

увя́знуть *сов.* 1. פֿאַרזונקען ווערן*, פֿאַרזונקען ווערן*; 2. *(оказаться в трудном положении, погрязнуть)* בליבן*; שטעקן פֿאַרזונקען ווערן*

увя́зывать *несов. см.* увяза́ть[1]; ~ся *несов.* 1. *см.* увяза́ться 1; 2. (с *тв.; согласовываться)* (מיט) שטימען, צונויפֿגיין* זיך (מיט)

увя́нуть *сов.* 1. *(о растениях)* פֿאַרוועלקען, פֿאַרוועלקט ווערן*; *(о цветах тж.)* פֿאַרוויאָלעט ווערן*, פֿאַרוויי-נעט ווערן*; 2. *перен. (о человеке)* אָפּבליען; *(о красоте и т. п. тж.)* פֿאַרוועלקט ווערן*; 3. *(утратить бодрость)* אנטמוטיקט ווערן*, פֿאַרמערט ווערן*

угада́|ть *сов.* 1. טרעפן*; вы ~ли איר האָט געטראָפֿן; как ты ~л? ווי האָסטו זיך אָנגעשטויסן?; 2. *(распознать)* דערפֿילן, דערזען*; ~ть в *ком-л.* тала́нт דערפֿילן אין עמעצן א טאלאַנט, דערפֿילן, אז עמעצער איז טאלאַנט-טירט

уга́р *м* 1. טשאד м; 2. *(болезненное состояние)* פֿאר-טשאַדעטקייט ז; טשאד м, פֿארשיקערטקייט ז; 3. *перен.*

уга́рный 1. טשאַדנע(ר) *тж. неизм.; (содержащий угар)* טשאד-; ~ во́здух ז טשאַד-לופט; 2. *(безудержный)* אומגעצוימטער, ווילדער; ◇ ~ газ м טשאַד-גאז, קוילנשטאָף-אָקסיד м

угаса́ть *несов. см.* уга́снуть 1; *(о свече)* זיך לעשן*; 2. *(о чувствах и т. п.)* אויסגעלאָשן ווערן*; *(о человеке)* אויסגיין* ווי א ליכט, צאָנקען

уга́снуть *сов.* 1. זיך אויסלעשן*, פֿאַרלאָשן ווערן*; *(о свече тж.)* אויסגיין*; 2. *перен.* אויסגעלאָשן ווערן*; как ра́но он уга́с! ווי פריצייטיק איז אויסגעלאָשן געווען זײַן לעבן!

углево́д *м* קוילנהידראט מ

углеводоро́д *м* קוילן-וואסערשטאָף מ

угледобы́ча *ж* קוילן-ארויסבאקום מ

углекислота́ *ж разг.* קוילנזויער-גאז מ

углеки́сл|ый: ~ый газ м קוילנזויער-גאז; ~ые со́ли *мн.* קוילנזויער-זאלצן

углеко́п *м уст.* = שאכטיאָר מ, קוילנגרעבער מ

углеро́д *м* קוילנשטאָף מ

углеро́дист|ый קוילנשטאָפֿהאלטיקער; ~ая сталь קוילן-שטאָפֿהאלטיקער שטאָל

углова́тый 1. שפּיצעקיקער, שארפקאַנטיקער; *(с резко выступающими костями)* שאַרפער; 2. *(неплавный; неуклюжий)* אומגעלומפערטער; 3. *перен. (о человеке, о характере)* פּריקרע(ר) *тж. неизм.*, שוועַרער, גראָדלי-ניק-האַרבער

углов|о́й 1. *(имеющий форму угла)* ווינקל-; ~о́е желе́зо ז ווינקל-אייזן; 2. *(находящийся в углу)* ווינקל-דיקער, עק-; *(находящийся на пересечении улиц и т. п.)* א ווינקלדי-ראָג; באם ראָג *после сущ.*; ~а́я ко́мната א ווינקל-ראָג-הויז ז (מצ.); ~о́й дом עקצימער מ, קער צימער; א הויז באם ראָג, א הויז אויפֿן ווינקל; 3. *мат., физ.*, ~о́й гра́дус ווינקל-גראד מ; ~а́я ско́рость ווינקל-שנעל-קייט ז; ◇ ~о́й уда́р *спорт.* א קלאפ פֿונעם פֿעלדווינקל

угломе́р *м* ווינקלמעסטער מ

углуби́|ть *сов.* טיפֿער מאכן; *перен.* פֿארטיפֿערן; ~ть ру́сло реки́ טיפֿער מאכן דעם בעט פֿון טײַך; ~ть зна́ния פֿארטיפֿערן; ~ться *сов.* 1. *(стать глубже)* טיפֿער ווערן*; *перен. тж.* פֿארטיפֿערן זיך; зна́ния студе́нтов ~лись די קענטעניש פון די סטודענטן זײַנען טיפֿער געוואָרן; 2. *(погрузиться)* אַרײַנזונקען* זיך אין לייענען; *перен.* (в *вин.*) פֿארזונקען*, (אין) פֿארטיפֿן זיך; *(в воспоминания и т. п.)* פֿארטיפֿן זיך אין לייענען; ~ться в чте́ние פֿארטיפֿן זיך אין לייענען

углубле́ние *с* 1. *(действие)* טיפֿער מאכן; *перен.* פֿארטיפֿערן זיך, פֿארטיפֿערונג ז; 2. *(впадина)* פֿארטיפֿונג ז; ־ען (אין); 3. *мор. (осадка судна)* זינקטיף ז

углублённо *нареч.* פֿארטיפֿערט

углублённый 1. פֿארטיפֿטער; ~ в чте́ние פֿארטיפֿטער אין לייענען; 2. *(основательный)* פֿארטיפֿטער, טיפֿער, גרינטלעכער

углубля́ть(ся) *несов. см.* углуби́ть(ся)

углядéть *сов.* (за *тв.*) *разг.* (אף) גוט° אכטונג געבן*; не ~ שלעכט° אכטונג געבן*; *(за кем-л. тж.)* ניט אויס-היטן*; за всем не углядишь אלצדינג קען מען ניט באַ-וואָרענען

угна́ть *сов.* 1. *(скот)* פֿארטרײַבן*, ארויסטרײַבן*; *перен. (принудительно отправить)* פֿארטרײַבן*, אוועק-טרײַבן*; 2. *(похитить)* ארויסגאנווענען*, אוועקטרײַבן*; ~ чью-л. автомаши́ну ארויסגאנווענען* [אוועקטרײַבן*] עמעצנס אוטאָמאשין

угна́ться *сов.* (за *тв.*) נאָכגיין*, דערגיין*; *перен. тж.* (מיט) גלײַכן* זיך (אויס)

угнета́тель *м* = м באדריקער, = м אונטערדריקער

угнет|а́ть *несов.* (*вин.*) 1. באדריקן, אונטערדריקן; 2. *(удручать)* (אף) דריקן, דערקענדיקן; שוועַרער מאכן (עמעצנס) [געמיט]; ~а́ющий שוועַרער, דריקנדיקער; ~а́ющее впечатле́ние א שוועַרער [א דריקנדיקער] אײַנדרוק

угнете́ние *с* 1. נעגי-, באדריקונג ז, אונטערדריקונג ז, שעס מצ.; 2. *(удручённое состояние)* דערשלאָגנקייט ז א שוועַר געמיט

угнетённ|ый 1. באדריקטער, אונטערדריקטער; борьба́ ~ых наро́дов דער קאמף פון די אונטערדריקטע פֿעלקער; 2. *(удручённый)* געדריקטער; ~ое настрое́ние א מיט א שוועַר געמיט; в ~ом состоя́нии געדריקטע שטימונג, דערשלאָגנקייט

уговáривать *несов.* (*вин.*) צורעדן*, איבערעדן*, (פֿרוון), (בא); ~ся *несов. см.* уговори́ться

уговóр *м* 1. *(соглашение)* אָפֿמאך מ, אָפּמאַך; по ~у [אָפּגעמאכט] וויי מע האָט אָפּגערעדט; 2. *(увещание)* צורעדעניש ז, איבערטענען ז; по́сле до́лгих ~ов נאָך לאַנגע צורעדעניש; не поддава́ться на ~ы גע°; בעשום־אויפן זיך ניט לאָזן* איבערעדן; ◇ ~ дороже де́нег א וואָרט איז ניט קיין פֿונט פֿון א כסימע בעסער

уговори́|ть *сов.* (*вин.*) צורעדן*, (בא) פֿויעלן; я ~л его́ оста́ться до́ма איך האָב אים צוגערעדט בליבן אינ-איך האָב געפֿויעלט בא אים, ער זאָל בליבן, דערהיים; ~ться *сов. (между собой)* זיך צונויפֿרעדן*, אינדערהיים; (*с кем-л.*) צוויישן זיך* (מיט) אָפּרעדן*, צונויפֿרעדן* זיך (מיט)

уго́д|а *ж:* в ~у *кому-л.* עמעצן צוליב טאָן [צוטרעפן] וועלנדיק

угоди́||ть *сов.* 1. *(дат.)* צופרידנשטעלן, (דאט.) צוטרעפן* (דאט.); ему́ не ~шь מע קען אים, אים איז שווער צוצוטרעפן; ни всех не ~шь ער איז קיינמאל ניט צופרידן (ה)אוירן ניט; 2. (в *вин.*) *разг. (оказаться)* (אין) ארײַנפאקן זיך; ~ть в я́му ארײַנ|פאלן* אין א גרוב; 3. (в *вин.*) *разг. (попасть)* (אין) טרעפן* גלײַך טרעפן* אין אויג אריַן

угóдливый אונטערלעקע-, קריכערישער, כניפעדיקער רישער

угóдно 1. *в знач. сказ., безл.:* что вам ~? וואָס דאַרפט איר?; éсли вам ~ ссóриться... אז איר ווילט [ווילט]; как вам бýдет ~ ווי איר ווילט דאָפקע זיך קריגן...; 2. *частица:* кто ~ ווער עס וויל נאָר, ווער סיאַל איך; всё, что ~ ווי-ניט זיך; куда́ ~ ווואָס נאָר איר ווילט; ◇ скóлько (душе́) ~ וויפל דאָס הארץ גלוסט; не ~ ли... צי וואָלט איר, צי וואָלט איר ניט געוואָלט... (קען איך אײַך זאָגן,) אויב; éсли ~ ניט א באלן געוועלן... איר ווילט

угóдный *(дат.)* (פאר) גיניציקער [גוטער°, געווינטשענער]

угóдь||е *с* (מצ. ..שטאָכים) ניץ־שעטעך מ; באצירק; полевы́е ~я פֿעלד־שטאָכים; лесны́е ~я וואַלד־באצירקן מצ.

угождáть *несов.* צופרידנ- (סטאַרען זיך), (ה)אוירן (סטאַרען זיך) צוטרעפן* (דאט.), שטעלן

у́гол *м* 1. ווינקל מ ־ען; *(выступ, конец)* עק, שפיץ מ ־ן; в углу́ двора́ אין א ווינקל פֿונעם הויף; углы́ рта מוילווינקלען מצ.; удáриться об ~ стола́ דער־ דער שפיץ [אָן עק] טיש; ~ платка́ לאַנגען זיך אָן שפיץ [עק] טיכל; 2. *(место пересечения улиц)* ראָג מ ־ן; магази́н (нахóдится) за углóм דער מאגאזין איז נאָכן ראָג [הינטערן]; 3. *(часть дома, комнаты)* ווינקעלע ז ־ך; *(сдаваемая внаём)* ווינקל מ ־ען; все разбрелúсь по свои́м углáм אַלע זענען זיך צעקראָכן, יעדערער אין זײַן ווינקעלע; он снимáет ~ в сосéднем дóме ער דינגט אַפּ א ווינקל אינעם דערבײַקן הויז; 4. *(приют, пристанище)* ווינקעלע ז, מאָקעם־מענוכע מ; имéть на стáрости свой ~ האָבן* אף דער עלטער אן אייגן ווינקעלע; 5. *мат., физ.* ווינקל מ ־ען; углы́ треугóльника ווינקלען פון א דרײַעק; ~ падéния פאַל־ ־ווינקל מ ־ען; ◇ убúйство из-за углá א מאָרד [א דער־] פון הינטן־ארום; под э́тим углóм зрéния אונטער אָט דעם קוקווינקל אונטער, אויפן אָט דעם שטאַנדפונקט; сглáдить о́стрые углы́ אָפּרײַבן* די שאַרפע ווינקלען; ходúть из углá в ~ ארומשפּאַנען הין און הער

угóловник *м* 1. קרימינעלער פאַרברעכער; 2. *разг. (специалист по уголовному праву)* קרימינאליסט מ ־ן

угóлóвн||ый קרימינעלער; ~ый кóдекс דער קרימינעלער קאָדעקס; ~ое преступлéние א קרימינעלער פאַרברעכ(ן); ~ый престýпник א קרימינעלער פאַרברעכער

угóлóвщина *ж разг.* 1. *(преступление)* קרימינאל מ; 2. *собир.* קרימינעלע מצ., אונטערוועלט ז

угóлóк *м* ווינקעלע ז ־ך; ◇ крáсный ~ דער רויטער ווינקל

у́голь *м* קוילן מצ.; ◇ древéсный ~ האָלצקוילן מצ.; бéлый ~ «ווײַסע קוילן», וואַסערקראפט ז; сидéть на ~ях, у́глях קוילן [היַסע] זיצן*, זיצן* ווי אף גליענדיקע אף שפּילקעס

угóльник *м (для черчения)* ווינקלשטיק מ ־ן

у́гольн||ый קוילן־; ~ая промы́шленность קוילן־אינדוסטריע ז; ◇ ~ая кислотá קוילנזויערס ז

у́гольщик *м* 1. דער אַרבעטער [טוער] פון דער שטיין־קוילן־אינדוסטריע; 2. *(изготовляющий древесный уголь)* = קוילנברענער מ

угомони́ть *сов. разг.* אײַנשטילן; *(успокоить)* אײַנהאמע-, אײַנהאלטן*, ווען

угомони́ться *сов. разг.* אײַנגעשטילט ווערן*; *(о ветре и т. п.)* געשטילט ווערן* זיך

угóн *м:* ~ самолёта דאָס פֿארכאַפּן מיט גוואלד אן אַראָפּלאָן

угоня́ть *несов. см.* угна́ть

угора́зди||ть *разг. чаще безл.:* и ~ло меня́ пойти́ туда́! דער רופֿעך האָט מיך געטראָגן גיין אהינצו!; как э́то вас ~ло упáсть на рóвном мéсте? ווי קומט איר אין־ מיטגעד(ע)רינען פאלן אף א גלײַך אָרט?

угора́ть *несов. см.* угорéть 1

угорéлый *разг.:* бежáть как ~ לויפן* ווי א פאר־ סאַמטער

угорéть *сов.* פֿארטשאַדעט ווערן*; *(до смерти)* פאר־ טשאַדעט ווערן* אף טויט

у́горь[1] *м (рыба)* וועגער מ ־ס, = אָלפיש מ

у́горь[2] *м (на коже)* פּרישטש מ ־עס, פּרישטיק מ ־עס

угости́ть *сов.* מעכאַבעד זײַן*, טראקטירן; ~ся *сов.* זיך מעכאַבעד זײַן*

угоща́ть(ся) *несов. см.* угости́ть(ся)

угоще́ние *с* 1. *(действие)* מעכאַבעד זײַן, דאָס טראק־ ־טירן ז; 2. *(то, чем угощают)* קיבעד מ

угожа́емый באדראָטער, געפֿעלכער

угожа́||ть *несов.* דראָגן; *(высказывать угрозы тж.)* אים דראָט א געפֿאָר; емý ~ет опáсность סטראשען; сгенá ~ет обрýшиться די וואנט קאָן יעדער מינוט אײַנוואל־ פֿאַלן* אף עמעצן מיט סטראשען; ~ть *кому-л.* репрéссиями געפֿרעסיעס

угожа́ющ||ий דראָענדיקער; ~ее положéние א דראָענ־ ־דיקע [א געפֿערלעכע] לאָגע; ~ий жест א דראָענדיקער זשעסט

угрóз||а *ж* 1. דראָנג ז ־ן; *(опасность)* געפֿאָר ז; находúться под ~ой אין געפֿאָר זיך אין געפֿינען*; постáвить под ~у שטעלן אין [אונטער] א געפֿאָר; 2. *(высказывание)* דראָנג ז ־ן; סטראשונעק מ ..־נקעס *разг.;* обрýшиться с ~ами на *кого-л.* אָנפֿאַלן* אף עמעצן מיט דראָ־ ־גונגען; я не бою́сь твои́х ~ איך האָב ניט קיין מורא פֿאר דײַנע סטראשונקעס

угрофúнск||ий אוגראָפֿיניש; ~ие языкú אוגראָפֿיניש שפּראכן

угрызéни||е *с:* ~я сóвести געוויסנביסן מצ.

угрю́мый *(о природе)* טרי־ כמורע(ר), *тж. неизм.; (о человеке)* פֿארמאָרשכירעטער, באטרי־ בטער

удáв *м* (מצ. ־ען, ..שלענג) ריזנשלאנג ז

удава́ться *несов. см.* удáться

удави́ть *сов.* דערשטיקן*, דערוואָרגן

удалéни||е *с* 1. דערוויטערן ז; *(устранение)* באזײַ־ ־טיקן ז; по мéре ~я от... וואָס ווײַטער פון...; по мéре ~я от дерéвни лес становúлся всё гýще וואָס ווײַטער

פֿונעם דאָרף איז דער וואלד געווען אלץ נעד׳כטער; 2. *(пятен)* ארויסנעמען ז; *(занозы)* ארויסציען ז; 3. *(зуба)* ארויסרײסן ז

удалённый דערווײַטערטער, ווײַטער

удали́ть *сов.* 1. *(отдалить)* ווײַטער מאכן, שטעלן, ווײַטער; *(устранить)* אַוועקטיקן; 2. *(пятно)* -ארויסנע מען*; *(занозу)* ארויסציען*; 3. *(зуб)* ארויסרײסן*; 4. *(заставить уйти)* -ארויספירן; ~ *кого-л.* из за́ла -דער פּירן עמעצן פֿונעם זאל; ~ся *сов.* 1. *(отдалиться)* -דערווײַטערן זיך, ווײַטער ווערן*; *(чуждаться)* אָפּניגן זיך [אָפּגיין*]; ~ся от те́мы -זיך, זיך אָפּפֿרעמדן זיך; 2. *(уйти)* אַוועקגיין*; *(уехать)* אַוועקפֿאָרן*

удал||о́й *(о человеке)* בראָווער; כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.*; *(о коне)* בערזענדיקער, פֿײַערדיקער; *(выражающий удаль)* פֿארשײַטער; ~а́я пе́сня א פֿארשײַטע ליד

у́даль *ж*, **удальство́** *с* ז בראָווור, ז בראָווקײט

удаля́ть(ся) *несов. см.* удали́ть(ся)

уда́р *м* 1. (מצ. קלעפ) ם קלאַפ; *(сильный, громкий)* ן־ם זעץ; *(толчок)* ן־ם שטויס; *(рубящий)* האק, ן־ם זעץ; *(колющий)* ם שטאָך; *перен.* (מצ. קלעפ) ם קלאַפ; наноси́ть *кому-л.* ~ы עמעצן (קלעפֿ) געבן* [דערלאַנגען]; ~ в спи́ну א פֿאַרע־, א קלאַפ פֿון הינטן־אַרום; ~ судьбы́ גורל־ די; ~ гро́ма די קלעפ פֿונעם (ביטערן); 2. *воен.* (מצ. קלעפ) ם קלאַפ; вы́вести из-под ~а ן־ארויספירן פֿון אונטערן סוינעס אָנגריף; 3. *мед.* ם שלאַק, ז (ע)אטאק; с ним сде́лался ~ ער האָט באקו־ער האָט געליטן אן אטאַק(ע), מען* א שלאַק; ◇ он в ~е ער איז אין א גוטער; *(в настроении)* ער איז אין א גוט אומער; ста́вить под ~ סאקאָנעס אויסשטעלן אף

удар́ение *с* ן־ם אקצענט, ם טראָפּ; де́лать на *чём-л.* ~ עפּעס דעם אקצענטירן [באטאָנען] אף עפּעס שטעלן

удá́ри||ть *сов.* 1. א קלאַפ טאָן*; *(сильно)* א זעץ טאָן*; *(кого-л. тж.)* דערלאַנגען (א קלאַפ); ~ть кулако́м по столу́ א קלאַפ טאָן* [א זעץ טאָן*] מיט דער פויסט אין טיש (ארײַן); ~ть *кого-л.* в висо́к דערלאַנגען (א קלאַפ); ~ть ло́шадь кнуто́м [א זעץ טאָן*] עמעצן אין שלייף (ארײַן); 2. *(причинить страдания)* דערשלאָגן*; יסורים (דאָז.); 3. *(произвести звук)* א זעץ טאָן*; ~ть в ко́локол א פאטש טאָן*; ~ть в ладо́ши [א זעץ טאָן*] אין גלאָק; 4. *(подать сигнал)*: ~ть в наба́т פֿליִעסקע טאָן*] מיט די הענט נעמען קלינגען אין די, אופֿהייבן* אן אליאַרם; ~ть отбо́й דעזאליאַרמירן; גלעקער אף אן אליאַרם; 5. *(раздаться)* א הילך טאָן*; א קנאל טאָן*; ~л гром ס׳האָט א קנאל געטאָן א דונער; 6. *(атаковать; тж. перен.)* א קלאַפ, א דערלאַנגען; ~ть по врагу́ א קלאַפ, א דערלאַנגען; ~ть по бюрократи́зму א קלאַפ טאָן* איבערן; ~ть по карма́ну *чьему-л.* אויסלאָזן*; ~ть по рука́м -זיך טקי־ געבן* [קאָנקלאַפן זיך] (אָן, ארײַן); *(ушибиться)* (אָן, ארײַן) זיך טאָן* זעץ, א, -דערלאַ

(אָן, ארײַן) (א קלאַפ) געבן זיך; ~ться голово́й о *что-л.* דערלאַנגען (זיך) מיטן קאָפּ אָן עפּעס; мяч уда́рился об де́рево האָט זיך געגעבן א קלאַפ [דער באָל] די פּילקע; 2. *разг. (пристраститься)* אריינלאָזן* [אינעם] בוים (ארײַן) זיך

уда́рник[1] *м* = ן־ם שלאָגלער; ~ коммунисти́ческого труда́ דער שלאָגלער פון קאָמוניסטישער אַרבעט [מי]

уда́рник[2] *м* 1. *(в оружии)* ן־ם שלאָגבאָלט; 2. *(музыкант)* = ם צימבלער; *(барабанщик)* = ם פּויקלער

уда́рн||ый[1] 1. -שלאָג־; ~ые инстру́менты *муз.* -שלאָג־אינ־, סטרומענטן מצ; ~ый батальо́н ן־ם שלאָג־באטאליאָן; 2. *лингв.* -אקצענט־, -באטאָנט

уда́рн||ый[2] 1. א שלאָג־; ~ая брига́да א שלאָגלערישער; ~ый труд אַרבעט שלאָגלערישע; 2. *(неотложный)* -שלאָג־, דרינגענדיקער; ~ое зада́ние א דרינגענדיקע אופּגעבונג, -אופּגעבונג ז

ударя́ть *несов.* 1. קלאַפן; *(сильно)* זעצן; *(кого-л. тж.)* דערלאַנגען (א קלאַפ); 2. *см.* уда́рить 2; 3.: ~ в ко́локол פּאטשן [פֿליִעס־]; ~ в ладо́ши געבן* א זעץ אין גלאָק; 4. *см.* уда́рить 4; 5. *(раздаваться)* געבן* [דערלאַנגען] א קנאל, הילכן; 6. *(атаковать)* קלאַפן; 7. *(о морозе)* געבן* א כאַפ; 8.: ~ в го́лову *(о вине)* אין נאָז [זעצן] שלאָגן*; ~ся *несов. см.* уда́риться; *(ушибиться)* דערלאַנגען זיך (א קלאַפ) געבן* זיך, א זעץ

уда́ться *сов.* 1. אײַנגעבן* זיך, געלינגען*, גערעטן*; опера́ция удала́сь איז געלונגען די אָפּעראַציע; торт удался איז גערעטן טאָרט דער; мне удало́сь купи́ть биле́т ס׳האָט מיר געלונגען [ס׳איז מיר געלונגען] קויפן א בילעט; 2. *разг. (в кого-л.)* (ארײַן) גלעך, גערעטן זען* (צו)

уда́ч||а *ж* ן־ם דערפאָלג, ז מאזל; жела́ть ~и וויגטשן* מאצליך זײַן, וויגטשן*; ему́ во всём ~а ער ס׳נייט אים אומעטום, האָט מאזל צו אלץ

уда́чливый מאָזלדיקער; ~ челове́к ם (מצ. מוצלעך) מוצלאָכים, בארמאזל ם־ס

уда́чн||о *нареч.* 1. *(успешно)* °גוט, מיט דערפאָלג; ~о приземли́ться לאנדן בעשאָלעמדיק; 2. *(хорошо)* °גוט; *(кстати)* טרעפֿלעך; ~о вы́ступить °גוט ארויס־

удáчн||ый 1. *(успешный)* מאָזלדיקער, -האצלאָכעדי־; ~ый момéнт ם *после сущ.*; 2. *(подходящий)* -פּאַסי, -גינסטי, שאס־האָריש; ~ое сравне́ние א טרעפֿלעכער פארגלײַך; у неё ~ые де́ти א איר זײַנען גערעטענע קינדער

удво́енн||ый 1. *(вдвое больший)* -טאָפּעלער, -געטאָפּל; 2. *(усиленный)* נאָך שטאַרקערער, נאָך שטאַרקער; с ~ой эне́ргией מיט נאָך שטאַרקערער [מיט פארשטאַרק־ טער, מיט פארגרעסערטער ענערגיע]

удво́ить *сов.* 1. *(увеличить вдвое)* (פאר)טאָפּלען; 2. *(усилить)* פארשטאַרקן, פארגרעסערן

уде́л *м (участь)* ם (מצ. גוראָלעס) גוירל

удели́ть *сов.* 1. *(выделить)* אויסטיילן; 2.: ~ вре́мя שענקען* אופּמערקזאמקײט צײַט* אָפּגעבן*; ~ внима́ние

уде́льный *физ.* ספעציפֿישער; ◇ ~ вес ספעציפֿישע כשׁוועס ז, וואָגיקייט ז

уделя́ть *несов. см.* удели́ть

у́держ: без ~у אָן אָפּהאלט, אומגעצוימט; ему́ ~у нет, он ~у не зна́ет ס׳איז אים ניט אָפּצוהאלטן

удержа́ние *с (из зарплаты и т.п.)* אראָפּרעכענונג ז ־ען

удержа́ть *сов.* 1. *אײַנהאלטן; ~ в рука́х *אײַנהאלטן די פערד; ~ коне́й *אײַנהאלטן; ~ неприя́теля *[פארהאלטן] דעם סוינע; 2. *(не отпустить)* *פארהאלטן; 3. *(не дать сделать что-л.)* *אָפּהאלטן; ~ *кого-л.* от неве́рного ша́га *אָפּהאלטן; ~ [פון א פּלאץ טראָטן] עמעצן פון א פּלאץ; 4. *(не дать проявиться)* *אײַנהאלטן; ~ слёзы *אײַנהאלטן די טרערן; ~ крик *אײַנהאלטן זיך ניט א געשריי צו טאָן; 5. *(сохранить)* *אײַנהיטן, *אײַנהאלטן; ~ пе́рвое ме́сто за собо́й *אײַנהיטן [*אײַנהאלטן] דאָס ערשטע אָרט בא זיך; ~ в па́мяти *אײַנהיטן [*פארהיטן] אין זיקאָרן; ~ кре́пость *אײַנהאלטן אין די הענט די פעסטונג; 6. *(не выплатить)* אראָפּרעכענען; ~ся *сов.* 1. *(устоять)* *אײַנהאלטן זיך (ביזן סאָף); едва́ ~ся на нога́х (אף די פיס) קוים אײַנשטיין*; враг тут не уде́ржится דער סוינע וועט דאָ זיך ניט אײַנהאלטן* (ביזן סאָף); 2. *(сдержаться)* [צוטאָן] זיך ניט צו ווײַנען; ~ся от слёз אײַנהאלטן זיך ניט צו ווײַנען

уде́рживать(ся) *несов. см.* удержа́ть(ся)

удесятерённ||ый פּארצענפאכטער; *перен. тж.* מיט פּארצענפאכטער [מיט פּארגרעסערטער, מיט פּארשטאַרקטער] ענערגיע

удесятери́ть פּארצענפאכן; *(усилия и т.п. тж.)* שטאַרקן; ~ся *сов.* [מער] ווערן* צען מאָל גרעסער; *перен. тж.* פּארשטאַרקט ווערן*, פּארשטאַרקן זיך

удесятеря́ть(ся) *несов. см.* удесятери́ть(ся)

удешеви́ть *сов.* בילליקער, פּארבילליקערן, פּארווילפֿלוועלערן; ~ся *сов.* [ווילפֿלוועלער ווערן*] בילליקער, ווילפֿלוועלער ווערן* מאכן

удешевлённый פּארבילליקטער, פּארווילפֿלוועלערטער; קערער, ווילפֿלוועלערער

удешевля́ть(ся) *несов. см.* удешеви́ть(ся)

удиви́тельн||о *нареч.* 1. ווונדערלעך, אויסטערליש; *(очень)* זייער, שטארק; ~о краси́во [אויס]ווונדערלעך זייער; ~о вку́сный [שטארק] געשמאַקער [טערליש] שיין; 2. *в знач. сказ. безл.:* не ~о ס׳איז קיין כּידש ניט [קיין ווונדער ניט]; ~о, как я э́того не заме́тил ס׳איז ניט צו פּארשטיין, וואָס איך האָב עס ניט באמערקט! ~ניט צו גלויבן!; ~ый 1. *(странный)* מאַדנע; כּידעשדיקער; ווונדערלעך!; ~ое совпаде́ние [א כּי] א מאַדנער נע(ר) *тж. неизм.:* 2. *(необыкновенный)* ווונדערלעכער, צונויפֿאל [דעשדיקער]; אויסערגעווויינלעכער אירע ווונדערלעכע [אויסערגעווויינלעכע] ווונדערלעכע אויגן; ~ая красота́ שיינקייט; 3. *(чрезвычайный)* זעלטענער; прояви́ть ~ую близору́кость ארויסווייזן* (עפּעס) א זעלטענע קורצזיכטיקייט

удиви́ть *сов.* פּארכּידשן, פּארווונדערן; *(поразить)* איבערראַשן; меня́ ~ло его́ поведе́ние מיך האָט פּארכּי[דעשט פּארווונדערט] זיין האַלטונג; он всех ~л свое́й эруди́цией אַלעמען מיט זיין ערודי[ציע]; э́тим тепе́рь никого́ не ~шь דאָס איז שוין איצט א קליינער° כּידש

удиви́||ться *сов.* פּארווונדערן זיך, פּארכּידשן זיך; *(поразиться)* *דערשטוינט ווערן, *ניספֿאָל ווערן; я ~лся его́ упо́рству איך בין דערשטוינט געווארן פון זיין אקשאָנעס, מיך האָט דערשטוינט זיין אקשאָנעס

удивле́ни||е *с* ז דערשטוינונג, ז פּארווונדערונג, ז ווונדערונג; к моему́ ~ю צו מײַן (דער)שטוינונג, צו מײַן פּארווונדערונג; смотре́ть на *кого-л.* с ~ем קוקן אף עמעצן מיט פּארווונדערונג [מיט שטוינונג]; ◇ на ~е אף כּידושים

удивля́||ть *несов.* כּידשן, ווונדערן; меня́ ~ет, что... ס׳איז מיר א כּידש, מיך ווונדערט [מיך כּידשט], וואָס ...; э́то никого́ не должно́ ~ть ס׳דארף קיינעם ניט ווונדערן; ~ться *несов.* כּידשן זיך, ווונדערן זיך; *(поражаться)* שטוינען; нельзя́ не ~ться его́ му́жеству מע מוז באווונדערן זיין מוטיקייט

удила́ *мн.* צוימגעביס ז

уди́лище *с* ז ־ס (מצ. וועגטשיסקע) ז ־רוט (ריטער)

уди́льщик *м* = פישכאפער ז

удира́ть *несов. см.* удра́ть

уди́ть *несов.* (מיט א ווינטקע) כאפן פיש; ~ щук כאפן העכט

удлине́ние *с* ז פּארלענגערונג, ז פּאדלענגערן

удлини́ть *сов.* 1. *(увеличить в длину)* לענגער מאכן; ~ пла́тье לענגער מאכן דאָס קלייד; 2. *(сделать более длительным)* פּארלענגערן; ~ся *сов.* 1. *(увеличиться в длину)* *לענגער ווערן; 2. *(сделаться более длительным)* פּארלענגערן זיך, *לענגער ווערן

удлиня́ть(ся) *несов. см.* удлини́ть(ся)

удму́рт *м* ז ־ן אודמורט; ~ка *ж* ז ־ס אודמורטן, אודמורטקע ז ־ס

удму́ртский אודמורטישער; ~ язы́к די אודמורטישע שפּראַך, אודמורטיש ז

удо́бн||о *нареч.* 1. באקוועם; ~о усе́сться אויפֿזעצן באקוועם; זיך באקוועם; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז באקוועם; нам ~о тут рабо́тать אונדז איז באקוועם אַרבעטן דאָ; 3. *в знач. сказ. безл. (прилично, уместно)* ס׳איז פּאַסיק, ס׳פּאסט; мне не о́чень ~о говори́ть с ва́ми об э́том מיר ס׳פּאסט ניט גאָר צו רעדן מיט אײַך ווען דעם; ~ый 1. פּאַסט; ~ое положе́ние באקוועמע לאַגע; א באקוועמער קאָמפּאַרטאַבעלער] שטול; 2. *(подходящий)* פּאַסיקער, גינסטיקער; ~ое вре́мя [א פּאַסיקע גינסטיקע] צייט; улучи́ть ~ую мину́ту די צוטרעפּנדע* געפּינען* א שאס־האקוישער גינסטיקע מינוט

удобопоня́тный גאנץ פּארשטענדלעכער

удобочита́емый גאנץ לייענבארער

удобре́ни||е *с* 1. *(действие)* ז באגיטיקן, ז באמיסטיקונג, ז באגיטיקונג; *(навозом тж.)* ז באמיסטיקן, ז באמיסטיקונג, ז באגיטיקונג; 2. *(вещество)* ז ־ען באגיטיקון-ארטיפֿנעבן*; внести́ ~я באגיטיקן, גען

удо́брить *сов.*, **удобря́ть** *несов.* באגיטיקן; *(навозом тж.)* באמיסטיקן

удо́бств||о *с* 1. *(удобность)* ז באקוועמקייט; 2. *(что-л. удобное)* ז ־ן באקוועמלעכקייט; квартира́ со все́ми ~ами א ווינונג מיט אלע באקוועמלעכקייטן; он привы́к к ~ам א ווינונג צו קאָמפּאַרט [צו באקוועמלעכקייטן] איז געווינט

удовлетворе́ни||е *с* 1. *(действие)* ז באפרידיקן, ז פּרידיקונג; 2. *(удовольствие)* ז באפרידיקונג; с чу́в-

ством глубо́кого ~я מיט גרויס° באפרי׳דיקונג; он нахо́дит ~е в рабо́те ער פילט אין דער אַרבעט א באפרי׳דיקונג; 3. *уст. (возмещение за оскорбление)* סאַטיס-פאַקציע ז

удовлетворённ||ость *ж* ז באפרי׳דיקטקייט; ~ый 1. *(довольный)* באפרי׳דיקטער; צופרי׳דענער; *(выражающий удовлетворение)* צופרי׳דענער באפרי׳דיקטער

удовлетвори́тельн||о *нареч.* 1. באפרי׳דיקנדיק, נישקאַשע-; דיק; 2. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* (די) אָפּשאצונג; ~ый 1. באפרי׳דיקנדיקער, נישקאַשעדי-; «באפרי׳דיקנדיק»; 2. *(достаточный)* צופרי׳דנשטעליקער, גענוגנדי-; קער

удовлетвори́ть *сов.* 1. באפרי׳דיקן; ~ спрос на това́ры באפרי׳דיקן דעם נאָכפרעג אף סכוירעס; ~ про́сьбу בא-; פרי׳דיקן [אויספילן] די באקאַשע, צופרי׳דנשטעלן; результа́т не удовлетвори́л его́ דער רע-; זולטאַט האָט אים ניט באפרי׳דיקט; 3. *см.* удовлетворя́ть 2; 4. *(тв.; снабдить)* באזאָרגן; ~ся *сов. (тв.)* בלי׳בן* צופרי׳דנשטעלן זיך (מיט) (פון); *(удовольствоваться)* באנוג(ענע)ן זיך (מיט)

удовлетворя́ть *несов.* 1. *см.* удовлетвори́ть; 2. *(дат.; соответствовать)* (צו) אנטשפרעכן*; ~ санита́рным тре́бованиям אנטשפרעכן* צו די סאניטאַרע פאָדערונגען; ~ся *несов. см.* удовлетвори́ться

удово́льстви||е *с* 1. ז פארגניגן; *(духовное наслаждение тж.)* מ מיט פארגניגן; с ~ем נאכמעס־רוֹעך; доставля́ть ~е *кому-л.* פארשאַפן* פארגניגן עמעצן; испы́тывать ~е от *чего-л.* פֿון עפּעס האָבן* פארגניגן; 2. *(развлечение)* פארגניגן מ ־ס, טיינוגים (מצ. טיינוג) מ

удово́льствоваться *сов.* באנוג(ענע)ן זיך

удо́д *м* (מצ. ··פייגל) מ דודל־פויגל

удо́||й *м* ז ־ן; געמעלק; су́точный ~й דאָס מעסלעסי-; молоко́ у́треннего ~я מילך פונעם אינדער-; קע געמעלק; весь ~й די גאַנצע אָנגעמאָלקענע מילך; פרי׳קן געמעלק

удорожа́ние *с* מ יאקרעס; ~ това́ров דער יאקרעס פון; ~ жи́зни מ יאקרעס

удорожа́ть *несов.*, **удорожи́ть** *сов.* פארטיערער, טיערער מאכן

удоста́ивать(ся) *несов. см.* удосто́иться

удостовере́ние *с* 1. *(действие)* ז באשטיניקונג, באשטיניקן; 2. *(документ)* ז ־ן, צייגעניש; שטן מ ־ען; ~ ли́чности פערזאָן־שטן מ ־ען

удостове́рить *сов.* באשטיניקן; ~ по́дпись די באשטיניקן כסי׳מע

удостове́риться *сов.* דערגיין* אף געווי׳ס, איבערצייגן זיך

удостоверя́ть(ся) *несов. см.* удостове́рить(ся)

удосто́ить *сов.* 1. *(вин.)* (דאט.) צוטיילן; באַערן; *(род.)* צוטיילן (מיט); באַערן; ~ *кого-л.* зва́ния Геро́я Сове́тского Сою́за צוטיילן עמעצן מיטן [באַערן עמעצן] דעם «העלד פונעם סאָוועטנפארבאנד [ראַטנפארבאנד]»; ~ награ́ды עמעצן* באלוינונג א געבן*; 2. *(вин. тв.) часто ирон.* באווי׳ליקן *(инф. + צו)*; ~ *кого-л.* отве́том באווי׳ליקן צו עמעצן* זיין; ~ *кого-л.* взгля́дом באווי׳ליקן צו ווארפן א בליק אף עמעצן; ~ся *сов.* 1. *(род.)*: ~ся высо́кого зва́ния באַערט ווערן* מיט דעם ערנטיטל באקומען*, דעם ערנטיטל; ~ся награ́ды באלוינונג א באקומען*; 2. *(род.; + инф.) часто ирон.* זויכע זיין* [האָבן* די זכי׳ע]

(צו); ~ся *чьей-л.* улы́бки זויכע זיין* [האָבן* די זכי׳ע] צו געזיכט פון עמעצן א שמייכל

удосу́живаться *несов.*, **удосу́житься** *сов.* (+ *инф.*) *разг.* ניט געפינען* קיין צייט* זיך; не ~ся אויסקלייבן* זיך

удочери́ть *сов.* (פאר א טאַכטער) אדאָפּטי׳רן

у́дочк||а *ж* ז ־ס; ◇ попа́сться на ~у פאַקן כאפּן אף דער וועג זיך אף דער וועג; пойма́ть на ~у וועגטקע

удра́ть *сов. разг.* מאכן, אנטרונען וועג* אנטלויפן*, פלי׳טע

удружи́ть *сов.* 1. *(кому-л.) разг.* (דאט.) טאָן* צוזינען, א שיינע טויוועט טאָן*; 2. *ирон.* (דאט.) א טויוועט; удружи́л, не́чего сказа́ть! אט דאָס איז אין מאָל א טויוועט!

удруча́||ть *несов. (вин.)* קלמערן, ערגערן; ווירקן דריקנדיק-; ~ющий דריקנדיקער (אף); דיק

удручённ||ый *(о человеке)* דערשלאָגענער; ~ое настрое́ние דערשלאָגנקייט שטימונג; у него́ ~ый вид ער זעט א געדריקטע; אויס דערשלאָגן

удручи́ть *сов. (вин.)* דערשלאָגן*

удуши́ть *сов. (газами)* דערשטיקן; *(удавить)* דערדרוסענען; דערווירגן* *разг.*

удýшлив||ый 1. *прям. и перен.* שטיקנדיקער; *(с душным воздухом)* דושנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый дым דער שטיקנדיקע אטמאָספֿער; ~ая атмосфе́ра א שטיקנדיקער רויך; ~ый ве́чер א דושנע(ר) אָוונט; ~ые га́зы שטיקגאז מצ.; 2. *(сопровождающийся удушьем)*; ~ый ка́шель קשׁה־הוסט מ; קשׁיכן ז

удýшье *с* ז דערשטיקעניש

уедине́ни||е *с* 1. *(пребывание в одиночестве)* אָפּגעזונדערטקייט ז, איינזאמקייט ז, זונדערטקייט ז; היסבוידעדעס; жить в ~и זיך* א מיסבוידעד לעבן אָפּגעזונדערט [איינזאם]; 2. *(уединённость) уст.*; אפּגעשלאָסנקייט ז, איזאָלירט-קייט ז

уединённ||ость *ж* ז אָפּגעזונדערטקייט, אָפּגעשלאָסנקייט ז; ~ый אפּגעזונדערטער, אפּגעשלאָסע-; איזאָלירטקייט ז; איזאָלירטער, נער

уедини́ться *сов.*, **уединя́ться** *несов.* אָפּזונדערן זיך; *(вести уединённую жизнь)* פראָוען היסבוידעדעס

уезжа́ть *несов.*, **уе́хать** *сов.* אוועקפאָרן*; он вчера́ уе́хал ער איז נעכטן אוועקגעפאָרן; уе́хать из родно́го го́рода פארלאָזן* די הײמשטאָט; она́ уе́хала в Москву́ учи́ться זי איז (אוועק)גענאָרן קיין מאָסקווע לערנען זיך

уж[1] *м зоол.* ז ־ס, נאָטער מ ־ען; אוושאק; וואָסערשלאנג ז ־ען

уж[2] 1. *нареч. см.* уже́; 2. *усил. частица:* уж я не зна́ю כלערן כ׳ווייס ניט; уж я всё разузна́ю נישקאַשע, כ׳וועל שוין אלץ זיך דערוויסן; уж е́сли так אז ס׳איז ווי׳אזוי שוין יאָ אזוי; уж е́сли он обеща́л... שוין גאָר ניט אזוי שוין צוגעזאָגט...; не так уж пло́хо זייט, כ׳בעט אײַך, מויכל שלעכט; уж вы извини́те

ужа́л||ить *сов.* א ביס טאָן*; *(о пчеле)* א גיפט לאָזן*; вскочи́ть как ~енный אופשפרינגען* ווי א שלאנג וואָלט א ביס געגעבן

у́жас *м* 1. *(страх)* מ שרעק, פאַכעד, אי׳מע ז, ארי׳נברענגען* אין שרעק; привести́ в ~ *кого-л.* ס׳האָט אים אָנגעכאפט [אין גרויל]; он пришёл в ~ עמעצן [אין גרויל]; 2. *(трагичность)* ז גרויליקייט; весь ~ поло-

же́ния דער לאָגע גרויליקייט פון דער; 3. *(ужасное явление)* ן־ גרויל מ; ~ы войны́ דער מיל־ פון גרויל; כאָמע; 4.: он с ~ом заме́тил ער האָט מיט א געפֿיל צום גרויסן שרעק באמעלקט; к ~у ханже́й פון שרעק; פון דעם דומאָקעס; 5. *в знач. нареч. разг.:* ~ как хо́лодно! א שרעק!; ס׳איז קאלט — א שרעק; ~ ско́лько! א מין שרעק!; ◇ како́й ~! וויפל!; אָן א שיר;

ужаса́ть(ся) *несов. см.* ужасну́ть(ся)

ужаса́ющий מוירעדיקער, שרעקלעכער

ужа́сно *нареч.* 1. שרעקלעך; он ~ выглядит ער זעט שרעקלעך; ס׳איז א שרעק א קוק צו טאָן* אף אים, אויס; 2. *разг. (очень плохо):* он ~ одева́ется א שרעק ווי ער; 3. *разг. (очень)* שרעקלעך, ביז גאָר; ~ смешно́ ס׳איז א ביז גאָר קאָמיש; 4. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א שרעק; и ду́мать об э́том ~ ס׳איז א שרעק אפֿילע צו טראכטן דערפֿון

ужасну́ть *сов. (кого-л.)* ארײַנברענגען* אין גרויל [אין שרעק]; ~ся *сов.* גרויזן; он ужасну́лся ס׳האָט אים אָנגעכאפּט א גרויל

ужа́сн||ый 1. שרעקלעכער, גרויליקער; ~ая катастро́фа קאטאסטראָפע [א גרויליקע]; א שרעקלעכע; ~ая весть א שרעקלעכע יעדיעה; ~ое преступле́ние א גרויליקער [שרעקלעכער] פארברעכן(ק); 2. *разг. (чрезмерный)* שרעק־ גוואלדאָוונע(ר) *тж. неизм. часто ирон.;* ~ый трус א שרעקלעכער פאכדן; ~ая жара́ היץ [א מוירעדיקע]; с ~ой си́лой מיט א גוואלדאָוונע קראפט

у́же *сравнит. ст. от* у́зкий *и* у́зко

уже́ 1. *нареч.* שוין; хлеб ~ у́бран די טוווע איז שוין; брат ~ верну́лся из а́рмии דער ברודער ארײַפֿגענומען; האָט זיך שוין אומגעקערט פון דער ארמיי; я учи́лся тогда́ ~ не в шко́ле, а в университе́те געלערנט האָב איך זיך דאן שוין ניט אין שול, נאָר אין אוניווערסיטעט; ~ в октябре́ вы́пал снег שוין אין אָקטיאָבער איז אויס־ געפאלן א שניי; 2. *усил. частица* שוין; ~ давно́ שוין לאנג; ~ мно́го раз שוין א סאך מאָל

ужива́ться *несов.* אײַנלעבן זיך; (с *тв.*) (מיט) הויזן, אויסקומען* (מיט)

ужи́вчивый (ר)לאגאָדנע *тж. неизм.;* וואָס קען הויזן [אויסקומען] מיט מענטשן *после сущ.*

ужи́мки *мн.* (*ед.* ужи́мка *ж*) גרימאַס, האוועס מצ. סעס מצ.

у́жин *м* ז וועטשערע; וועטשערויט; *(торжественный)* ן־ מ, וו אָוונט־מאָלציים

у́жинать *несов.* עסן*, וועטשערע

ужи́ться *сов.* אײַנלעבן זיך

узаконе́ние *с* 1. וו פארגעזעצלעכונג, ז פארגעזעצלעכן; 2. *уст. (постановление)* ן־ מ געזעץ־פאראָרדע, געזעץ

узако́нить *сов.*, **узаконя́ть** *несов.* פארגעזעצלעכן

узбе́к *м* ן־ מ אוזבעק; ~ский אוזבעקישער; ~ский язы́к ז אוזבעקיש, די אוזבעקישע שפּראך

узбе́чка *ж* ־ס וו אוזבעקן; ־ס וו אוזבעקשקע *разг.*

узда́ *ж* ־ען, צוים מ, וו צײמל ז ־עך

уздечка *ж* צײמל ז ־עך

уздцы́: под ~ פארן צײמל

у́зел[1] *м* 1. *прям. и перен.* קנופּ מ ן־; *(на верёвке и т. п.)* קניפּל ז ־עך; завяза́ть у́зел קנופּ א מאכן, פאר־; קנופּ פון סטרעס [וויידער־קניפּן; ~ противоре́чий 2. *(место сосредоточения чего-либо)* קנופּ מ ן־ שפּרוכן]; צענטער מ ־ס, ־ן; железнодоро́жный ~ אײַזנבאן־קנופּ; ~ радиотрансляцио́нный קנופּ־סטאנציע וו ־ס; *(станция)* ן־ מ; *(крупный)* ראדיאָ־טראנסלירקנופּ מ ־ן; узлы́ обороны́ *воен.* שוצקנופּן מצ.; נערוון־קניפּלעך 2. *анат.* קניפּל ז ־עך; не́рвные узлы́ נאָגנליעס מצ. .טע, 3. *тех.* צוזאמענהעפט מ ־ן, דע־; сбо́рка узло́в комба́йна טאלן־קאָמפּלעקס מ ־ן דער; ן אלטיטשקע מיט א שוועד בינטל; 4. *(свёрток)* בינטל ז ־ען, פּעקל ז ־עך; стару́шка с тяжёлым узло́м 5. *(волос)* קובליק מ ־עס; ◇ морско́й ~ יאָם־קנופּ מ; санита́рный ~ *стр.* סאניטאַרע אינסטאליאַציע; *(помещение)* טואלעט־צימער מ

у́зел[2] *м (единица скорости)* קנופּ מ

у́зк||ий 1. *(неширокий)* °שמאָלער; ~ий коридо́р א שמאָלער°, קאָרידאָר; 2. *(тесный)* °שמאָלער, שמאָלער, ענגער; бры́ки ему́ узки́ [ענג] די הויזן זיינען אים שמאָל; 3. *перен. (небольшой, ограниченный)* °שמאָלער, ענגער; ~ий круг знако́мых [אן ענגער] קרײַז באקאַנטע; א שמאָלער°; ~ое совеща́ние א שמאָלע° באראַטונג; ~ая специа́льность א שמאָלער° פאך; 4. *перен. (недалёкий, ограниченный)* א שוואך אָרט באגרענעצטער;

узкове́домственн||ый שמאָל־אַמטלעכער; ~ые це́ли שמאָל־אַמטלעכע צילן

узкоколе́й||ка *ж ж.-д. разг.* שמאָלע אײַזנבאן; ~ный: ~ная желе́зная доро́га א שמאָלע אײַזנבאן

узколо́бый *перен. разг.* שמאָלקעפּיקער

узкоплёночный: ~ киноаппара́т א שמאָל־לענטעדיקער קינאָ־אפּאראַט

узлов||о́й 1. קנופּ־; ~а́я ста́нция וו קנופּ־סטאנציע; 2. *(главный, основной)* גרונטיקער, אײַקערדיקער; ~ы́е вопро́сы די גרונטיקע [די אײַקערדיקע] פראגן

узнава́ть *несов. см.* узна́ть

узна́ть *сов.* 1. *(получить сведения)* זיך דערוויסן*, דער־; все подро́бности де́ла געווארן* [געווויר] וואָס; ~ זיך פֿראָגן פֿונעם אינעם*; я узна́л, куда́ уе́хал брат איך בין געווארן [איך האָב זיך דערוווסט] וווהין דער ברודער איז אויסגעפֿארן; ~ из газе́т о собы́тиях דערוויסן* זיך [געווארן* וועגן צײַטונג־] פון; 2. *(о предл.; осведомиться)* וועגן) זיך דערוויסן*; 3. *(обнаружить)* געווארן*, וועגן זיך; е́сли оте́ц узна́ет об э́том... אויב דער פֿאָטער וועט זיך דערוויסן וועגן אָט דעם...; 4. *(получить истинное представление)* דערקענען (גוט); тепе́рь мы его́ узна́ли как сле́дует איצט האָבן מיר אים גוט°; איצט זעען מיר, מיט וועמען מיר האָבן צו טאָן, דערקענט; 5. *(вин.; испытать, пережить)* פילן [פארזוכן] דעם טאם (פון); ~ ра́дость матери́нства פארזוכן די פריידן פון

узна́ть *сов.* 1. *(получить сведения)* זיך דערוויסן*, דער־; все подро́бности де́ла געווארן* [געווויר] וואָס; ~ זיך פֿראָגן פֿונעם אינעם*; я узна́л, куда́ уе́хал брат איך בין געווארן [איך האָב זיך דערוווסט] וווהין דער ברודער איז אויסגעפֿארן; ~ из газе́т о собы́тиях דערוויסן* זיך [געווארן* וועגן צײַטונג־] פון; 2. *(о предл.; осведомиться)* וועגן) זיך דערוויסן*; 3. *(обнаружить)* געווארן*, וועגן זיך; е́сли оте́ц узна́ет об э́том... אויב דער פֿאָטער וועט זיך דערוויסן וועגן אָט דעם...; 4. *(получить истинное представление)* דערקענען (גוט); тепе́рь мы его́ узна́ли как сле́дует איצט האָבן מיר אים גוט°; איצט זעען מיר, מיט וועמען מיר האָבן צו טאָן, דערקענט; 5. *(вин.; испытать, пережить)* פילן [פארזוכן] דעם טאם (פון); ~ ра́дость матери́нства פארזוכן די פריידן פון

узо́р *м* ן־ מ אוזאָר; *(на ткани и т. п. тж.)* דעסן; ~чатый געדעסנטער; מוסטער מ ן־, מ ־ס; *(в цветах)* געקווייטלטער

у́зость *ж* וו שמאָלקייט; *(ограниченность тж.)* באגרענ-; **~ кругозо́ра** די שמאָלקייט פוּנעם האָריזאָנט וו; **~ взгля́дов** [די באגרענעצטקייט] פון די שמאָלקייט

узурпа́тор *м* אוזורפאַטאָר מ ־ס, ־ן; *(род.)* אוזורפירער (119) = מ

узурпи́ровать *сов. и несов.* אזורפירן

у́зы *мн.* 1. *уст. (оковы)* פּענטעס מצ.; 2. *перен.* **~ дру́жбы** די בינדפעדעם פון פרײַנט-; בינדפעדעם מצ. שאפט

уйгу́р *м* אויגור מ; **~ский** אויגורישער; **~ский язы́к** אויגוריש ז; די אויגורישע שפּראַך

у́йма *ж разг.* **~ дел** אַ שיר אינאַנים, א גומע, א יאם; נאָרוּ — אַן א שיר אינאַנים; **~ народу** — א יאם מיט אויל

уйти́ *сов.* 1. *(отправиться куда-л.)* אוועקגיין*; **дома́ нет, он ушёл** דער ברודער איז ניטאָ אינדערהיים; **~ на рабо́ту** אוועקגיין* אף דער ארבעט; **по́езд то́лько что ушёл** דער צוג איז נאָר־וואָס אוועקגעגאנגען [אָפּגעפאָרן]; **~ на вёслах** אוועקרודערן; **~ в мо́ре** (ארץ) אוועקלאָזן* זיך אין יאם; 2. (от *род.; избегнуть*) אויסמיידן*; *(убежать)* אנטלויפן*; **~ от пого́ни** אוועקומען* פון די פארפאָלגער; **преступникам не ~ от ответа́** די פארברעכער וועלן ניט אויסמיידן דין־; 3. *(перестать заниматься чем-л.)* אוועק־־וועכשטשבן; *(покинуть тж.)* פארלאָזן*; **~ с рабо́ты** אוועקגיין* פון נייַ*; **~ в о́тпуск** דער ארבעט; **~ со сце́ны** אוועקגיין* אין אורלויב; **~ от му́жа** פארלאָזן* דעם מאן; **~ на пе́нсию** אוועקגיין* אף פענסיע; **~ от дел** אוועקגיין* פונעם מאן; 4. *(миновать)* סיע; **молодость ушла́** די יוגנד יאָרן זינען פארבײַ(געגאנגען); **вре́мя ещё не ушло́** ס׳איז נאָך ניט צו שפּעט; 5. (на *вин.; израсходоваться)* אוועקגיין*; **на э́то ушло́ мно́го вре́мени и сил** ס׳איז אוועק(געגאנגען) אף דעם א סאך צייט און קויכעס; 6.: **часы́ ушли́ вперёд** דער זייגער לויפט [גייט גיך]; 7. (в *вин.; увлечься чем-л.*) (אין) ארײַנטאָן* זיך; **~ в нау́ку** ארײַנטאָן* זיך אין וויסנשאפט; **он с голово́й ушёл в рабо́ту** ער האָט זיך אינגאנצן [בערושי וועראַווי] ארײַן-; **э́тим далеко́ не уйдёшь** מיט דעם קען מען ,דעם קען מען וויניק וואָס אופטאָן; **~ ни с чем** וועט ניט פארגיין; **~ в себя́** אוועקגיין* מיט ליידיקן; **~ вперёд** פארטיפן זיך אין זיך; **нау́ка ушла́ вперёд** די וויסנשאפט איז אויפן אויפֿקום; **у них по́чва ушла́ из-под ног** זיי האָבן פאר־ס׳האָט זיך ארויס-, לויפן דעם באָדן אונטער זיי׳ערע פיס; געגליטשט דער באָדן פון אונטער זיי׳ערע פיס

ука́з *м* אוקאַז מ ־ן; Ука́з Президиума Верхо́вного Сове́та СССР דער אוקאַז פונעם פרעזידיום פונעם אויבערסאָוועט פון פּססר; **◇ ты мне не ~** דו האָסט איבער מיר ניט, מיר ניט צו, בא דיר פרעג איך ניט, דו זאָגּ קיין דיי׳עס

указа́ни||е *с* אָנווייזונג וו ־ען, אָנווייזן מ ־ן; **дава́ть ~я** אָנווייזן*, געבן* אָנווייזונגען

ука́занн||ый אָנגעוויזענער; *(упомянутый тж.)* דער־; **в ~ое вре́мя** אָנגעוויזענער צייט; אין דער אָנגעוויזענער מאָמענט; **в ~ой статье́** אינעם אָנגעוויזענעם [דערמאָנטן] ארטיקל

указа́тель *м* 1. ־ס מ אָנווייזער *(дорожный)* וועגצייכן; *(стрелка)* ־ס מ; וועגווייזער מ ־ס; 2. *(в книге)* אינ־; *(справочник)*: **библиографи́ческий ~** ביבליאָגראַפישער האַנטבוך; **железнодоро́жный ~** באָן־וועגווייזער מ ־ס; 3. *(прибора и т. п.)* אָנווייזער מ ־ס

указа́тельн||ый: **~ое** местоиме́ние *грам.* אָנווייזיקער; **~ая** стре́лка פּראָנאָם; וויזער(אָנ) מ ־ס; ◇ **~ый па́лец** וויזפינגער מ, טײַטפינגער מ

указа́ть *сов.* 1. *кому-л.* וויזן*; **~ кому-л.** доро́гу עמעצן וויזן* דעם וועג; **~ па́льцем на кого-л., на что-л.** וויזן*; 2. (на *вин.; обратить чьё-л. внимание*) (אף) אָנווייזן*; **~ кому́-л. на** недоста́тки עמעצן אף די כּעסרוינעס [אף די דע-פּעקטן]; 3. (на *вин.; сослаться*) (אף) פאָרפֿון* זיך; 4. *(дать указания)* אָנווייזונגען, אָנווייזן* געבן

указ||а́ть *ж* 1. *(палочка)* ־ן מ טײַטל; 2. *разг.*: **е́ю ~ло** דער האָט באקומען די יאָס־קרענק

ука́зывать *несов. см.* указа́ть

укита́ть *сов. (дорогу и т. п.)* אײַנ־, אײַנטראַמבעווען גלעטן

укати́ть *сов.* 1. *(круглый предмет)* פארקײַקלען; 2. *разг. (уехать)* אוועקאַטײַנען; **~ся** *сов.* פארקײַקלען זיך

ука́тывать[1] *несов. см.* укита́ть

ука́тывать[2] *несов. см.* укати́ть 1

укача́||ть *сов.* 1. *(ребёнка)* פארוויגן, אײַנווייגן; 2. *безл.*: **его́ ~ло** דער האָט באקומען די יאָס־קרענק

ука́чивать *несов. см.* укача́ть

укла́д *м* 1.: **~ жи́зни** לעבנשטייגער מ; 2. *эк.* פאָר־ מאַציע וו ־ס

укла́дка *ж* 1. *(фундамента и т. п.)* ליגן ז; **~ ве́щей** [דאָס פארפּאַקעווען] די זאכן; **~ нефтепрово́да** דאָס דורכלייגן א נאַפטלייטונג; **~ воло́с** דאָס קאָלטע גרײַזלונג וו

укла́дывать *несов. см.* уложи́ть 1 — 6

укла́дываться[1] *несов. см.* уложи́ться; **◇ э́то не** укла́дывается в мое́й голове́ דאָס פּאַטײַפּעט זיך ניט בא מיר אין קאָפּ [אין מויער]

укла́дываться[2] *несов. см.* уле́чься 1, 2

укле́йка *ж зоол.* אוקלייקע וו ־ס, וויספישל ז ־ער

укло́н *м* 1. *(склон)* אָנייג מ ־ן (מצ. שיפּוי) שיפּוי; идти́ под **~** נייג* בארג־ארָאָפּ; 2. *(отклонение — в политике и т. п.)* אָפּנייג מ ־ן; ле́вый **~** לינקאטשישער אָפּנייג; 3. *(направленность)* נייג מ (אָפּ)נייג; шко́ла с гуманита́рным **~ом** א שול מיט א הומאניטאַרן אָפּנייג

укло́нение *с (от курса и т. п.)* אָפּנייגונג וו (119), דאָס אָפּנייגן זיך (119); *(от темы и т. п.)* דאָס אָפּוועגדן זיך (119); *(от обязанностей и т. п.)* דאָס אוועקגיין אין א זײַט (119), זיך (בעקוונדיקע) אויסמיידונג (119)

укло́ниться *сов.* (от *род.*) 1. *(отодвинуться)* אָפּנייגן זיך, זיך (אין א זײַט) ארויסדרייען; **~ от уда́ра** דרייען זיך פונעם קלאָפ; 2. *(избежать)* אויסמיידן*; **~ от** ответственности אכרײַעם* אויסמיידן*; **~ от** упла́ты нало́гов אויסמיידן* צאָלן שטײַערן (בעקוונדיק); **~ от** объясне́ния с отцо́м אויסמיידן* אן ערנסטן געשפּרעך מיטן פאָטער; 3. *(от направления, курса)* אָפּנייגן זיך אין א זײַט; 4. *(отвлечься)* אָפּגיין*, אָפּוועגדן זיך; **~ от те́мы** וועגדן זיך פון דער טעמע

укло́нчивый אויסמיידנדיקער, אויסמיידערישער; **~ ответ** [אומבאשטימטער] ענטפער; אן אויסמיידנדיקער ארויסדרייערישער ענטפער

уклоня́ться *несов. см.* уклони́ться

укло́чина *ж* רוֹדער־גאָפל מ ־ען

уко́л *м* 1. מ שטאָך; *перен. тж.* (מצ.) ז שטאָכווארט; 2. *мед.* ס ־ען, ווּ איניעקציע אײַנשפּריצונג ווּ ‹·..ווערטער›

уколо́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* א שטאָך טאָן* [דערלאַנגען] א שטאָך* געבן*; 2. *(палец и т. п.)* פּאַר־ שטעכן* (זיך)‹; ~ся *сов.* פּאַרשטעכן* זיך

укомплектова́ть *сов.* 1. קאָמפּלעקטירן; 2. *(заполнить до комплекта)* פּאַרפֿולן, דערגאַנצן

уко́р *м* מ ־ן, פֿיַרווארף מ ־ן, אופֿווּרף מ ־ן; взгляну́ть с ~ом אַ קוק מיט פֿאַרווּרף אינעם געבן*; ◇ сказа́ть не в ~ *кому-л.* ניט ליגנ׳ ענעמען זאָגן

укора́чивать(ся) *несов. см.* укороти́ть(ся)

укорени́ть *сов.* אײַנווּאָרצלען*; *перен. тж.* פֿאַרווּאָרצלען, אײַנפּלאַנצן; ~ся *сов.* אײַנגעווּאָרצלט ווערן*; *перен. тж.* אײַנגעפּלאַנצט ווערן*, פֿאַרווּאָרצלט ווערן*; укорени́вшаяся привы́чка אַן אײַנגעווּאָרצלטע געווינשאפט

укорене́ть(ся) *несов. см.* укорени́ться

укори́зна *ж* מ ־ן, פֿיַרווּאָרף מ ־ן

укори́зненно *нареч.* מיט פֿיַרווּאָרף, מיט פֿיַרווּאָרפּנדיקער, פֿיַרווּאָרפּספּולער ~ый

укори́ть *сов.* פֿיַרווּאַרפֿן*, אופֿווּאַרפֿן*

укороти́ть *сов.* קיִרצער מאַכן, אָפּקירצן; *(одежду тж.)* אונטערקירצן; *(срок)* פּאַרקיִרצן; ~ся *сов.* ווערן* קיִרצער

укоро́ченный קיִרצערער, פּאַרקיִרצטער; ~ рабо́чий день для несовершенноле́тних אַ קיִרצערער אַרבעטסטאָג פֿאַר מינדערייִעריקע

уко́ряя *несов. см.* укори́ть

укра́дкой *нареч.* בּיגנייִוועס, אומבאמערקט

украи́н||ец *м* = מ אוקראַינער; ~ка *ж* מ ־ס אוקראַינערן

украи́нский אוקראַיִנישער; ~ язы́к די אוקראַיִנישע שפּראַך, ז אוקראַיִניש

укра́сить *сов.* באַצירן; *(драгоценностями)* באַפּוצן; *перен.* באַשיינען, באַצירן; ~ фла́гами и цвета́ми באַפּוצן מיט פֿאָנען און בלומען; ~ся *сов.* באַפּוצט ווערן*; *перен.* באַצירט ווערן*, באַשיינט ווערן*

укра́сть *сов.* אוועקגאַנווענען*, צוגאַנווענען*

украша́тельство *с* ווּ שיינמאַכערײַ

украша́ть *несов. см.* укра́сить; ~ся *несов. см.* укра́ситься

украше́ни||е *с* 1. *(действие)* ז באַפּוצן; 2. *(предмет)* ווּ באַפּוצונג, מ שמוק; *мн. (драгоценности)* ז צירונג; ёлочные ~я (מצ.) עס יאָלקע־צאַצקעס; 3. *перен.* ז צירונג; *(гордость)* מ ־ען שײַנדלינג

укрепи́ть *сов.* 1. *(сделать более прочным)* באַפּעסטיקן; *(сделать устойчивым)* אײַנפּעסטיקן; *перен.* פּעסטיקן, פּאַרשטאַרקן; ~ дру́жбу פּאַרשטאַרקן די פּרײַנטשאפֿט; э́то ещё бо́льше укрепи́ло его́ в его́ наме́рении דאָס האָט נאָך מער פּאַרשטאַרקט זײַן קאַוואָנע, דאָס האָט נאָך פּעסטער געמאַכט זײַן פֿלאַן פּעסטער מאַכן [פּאַרשטאַרקן] זיכערקייט אין דערפֿאָלג זײַן; 2. *(сделать более выносливым)* דערקרעפּטיקן; ~ здоро́вье דערקרעפּטיקן; 3. *(подбодрить)* דערמוטיקן, דערמוטערן; 4. *(сделать более мощным)* פּאַר־ שטאַרקן, שטאַרקער מאַכן [פּאַרשטאַרקן] די שטאַרקער מאַכן; ~ колхо́зы

קאָלווירטן; ~ся *сов.* 1. *(сделаться более прочным)* בא־ אײַנפּעסטיקט ווערן*; *(сделаться более устойчивым)* פּאַרשטאַרקן זיך, פּעסטער ווערן*; *перен.* פּעסטיקן זיך 2. *(стать более выносливым)* דערקרעפּטיקן זיך, קרעפּ־ טיקער ווערן*; 3. (в *предл.*; *стать более уверенным*) פּעסטער ווערן*; ~ся в своём стремле́нии... ווערן* אין דער שטרעבונג...; 4. *(прочно установиться)* אײַנשטעלן זיך, פּאַרפּעסטיקט ווערן* (פּעסט); 5. *(стать более мощным)* שטאַרקער ווערן*, פּאַרשטאַרקן זיך; 6. *воен.* באַפּעסטיקן זיך

укрепле́ние *с* 1. *(действие)* זאַס באַפּעסטיקן זיך, פּאַרשטאַרקן ז; *(здоровья, сил)* ז דערקרעפּטיקן; *воен.* ז באַפּעסטיקן; 2. *(оборонительное сооружение)* באַפּעס־ טיקונג ווּ ־ען

укреплённый באַפּעסטיקטער; ~ райо́н *воен.* אַ באַפּעס־ טיקטער ראיִן

укрепля́ть(ся) *несов. см.* укрепи́ть(ся)

укро́мн||ый אָפּגעלעגענער, אָפּגעזונדערטער; ~ое ме́стечко אַן אָפּגעזונדערט [אַ שטיל, אַ זאטישנע] ווינקעלע

укро́п *м* מ (או)קראָפּ קריפּ

укроти́тель *м* = מ אײַנצוימער; ~ница *ж* ס ־ ווּ אײַנצוימערן

укроти́ть *сов.*, **укроща́ть** *несов.* 1. אײַנצוימען; אוס־ מעָרען* אין די הענט נעמען* *разг.*; *(непокорного человека)* צוימען, אײַנהאלטן*; ~ гнев אַרײַן; 2. *(сдержать)* צוי־ מן דעם צאָרן

укроще́ние *с* 1. *(зверей)* ז אײַנצוימען; ז אוסמעָרען *разг.*; 2. *(гнева и т. п.)* ז צוימען, ז אײַנהאלטן

укрупне́ние *с* ז פּאַרגרייס(יק)ן

укрупнённый פּאַרגרייס(יק)טער

укрупни́ть *сов.*, **укрупня́ть** *несов.* פּאַרגרייס(יק)ן

укрыва́тель *м* = מ אויסבאַהאלטער; ~ кра́деного פּאַרבאַהאַלטער [אויסבאַהאלטער פֿון ג(ע)נייווועס]; ~ство *с* פּאַרבאַהאַלטונג ווּ, אויסבאַהאלטונג ווּ, ז אויסבאַהאלטן

укрыва́ться *несов. см.* укры́ться

укры́тие *с* 1. *(защита)* ווּ שוץ; 2. *(место)* שוצאָרט מאָקאָם־מיקלעט מ; באַהעלטעניש ז, ווּ ־ן, ז (מצ. ..ערטער) *воен.* שוצפּונקט מ ־ן

укры́ть *сов.* 1. *(укутать кого-л.)* צודעקן, אײַנדעקן; *(что-л.)* פּאַרדעקן, צודעקן; ~ ребёнка одея́лом צודעקן (אויס)באַ־ קינד מיט א קאָלדרע; 2. *(спрятать)* דאָס האַלטן*; *(защитить)* באַשיצן; ~ от дождя́ פון באַשיצן אײַנ־, צודעקן זיך; א רעגן; ~ся *сов.* 1. *(укутаться)* צודעקן זיך, דעקן זיך 2. *(спрятаться)* (אויס)באַהאַלטן* זיך; *(защитить себя)* באַשיצן זיך; от него́ ничто́ не укры́лось ס׳איז פּאַר אים קיין סאָד ניט פּאַרבליבן

у́ксус *м* מ עסיק; ~ный עסיק; ◇ ~ная кислота́ עסיק־זויערס ז; ~ная эссе́нция עסיק־עסענץ ווּ *разг.*

уку́с *м* מ ־ן ביס; ~ змей אַ ביס פון אַ שלאַנג

уку́си||ть *сов.* א ביס טאָן*; *(о пчеле)* א גיפּט*; ◇ кака́я му́ха его́ ~ла? ≅ פון וועלכער טלית׳ע האָט ער זיך אָפּגערוסן?

уку́тать *сов.* אײַנוויקלען, אַרומוויקלען; ~ся *сов.* אײַנ־ אַרומוויקלען זיך, וויקלען זיך

уку́тывать(ся) *несов. см.* уку́тать(ся)

ула́вливать *несов. см.* улови́ть

ула́дить *сов.* אײַנאָרדענען, אײַנלאַדיגן; *(спор)* אײַנ־

רעגולירן; ~ все делá אַלעס [אײַנלאדיען] אײַנאַרדענען אינעם

улáди||ться *сов.* זיך [אײַנלאדיען], всё ~тся! אלץ ווערט זיך גוט!

улáживать(ся) *несов. см.* улáдить(ся)

улáмывать *несов. разг.* *אײַנבעטן (זיך) (סטאַרען), (בא) פֿויעלן (זיך) (סטאַרען), (עמעצן)

у́лей *м* ־ן מ בינשטאָק

улетáть *несов.*, **улетéть** *сов.* *אוועקפליען; *(на самолёте тж.)* *אוועקפאָרן, *אַוועקפֿאָרן

улету́чиваться *несов.*, **улету́читься** *сов.* 1. אויסוועפן זיך, *אויסגעוועפט ווערן; 2. *(незаметно исчезнуть) разг.* אויסרינען, *אנטרונען ווערן (מיטאמאָל)

улéчься *сов.* 1. *(для сна, отдыха)* אוועקליגן זיך; *(уместиться)* אײַנמאָסטען זיך; ~ спать (אוועק)ליגן זיך שלאָפן; 2. *(поместиться — о предметах)* אויסליגן זיך, אײַנליגן זיך; 3. *(о пыли и т. п.)* אָפּזעצן זיך; 4. *(ослабнуть — о ветре и т. п.)* *אײַנגעשטילט ווערן; *(о чувствах)* *געלינדערט ווערן

улизну́ть *сов. разг.* *ניט סטײַען, נעלעם ווערן

ули́к||а *ж* ־ן מ אומדירעקטע אופֿווײַז; кóсвенные ~и אופֿווײַזן; за недостáтком ~ ווײל ס׳פעלן (אויס) אופֿ- ווײל ס׳איז פֿאראַן ניט קיין אופֿווײַזן; וווײַזן

ули́тка *ж* 1. *зоол.* ־ן שנעק מ; 2. *анат.* אויערשנעק מ

у́лиц||а *ж* ־ן גאס ו; на ~е Гóрького אף גאָרקי־גאס; на ~е, на ~у *(вне помещения)* אין דרויסן; идтú по ~е ס׳איז קאלט אין גיין* מיט דער גאס דרויסן

уличáть *несов.*, **уличи́ть** *сов. (кого-л.)* *אופֿווײַזן עמעצנס כאפן (אין) עמעצן *אופֿווײַזן; *(в чём-л.)* עפּעס שולד; *разг.*; ~ кого-л. в подлóге *אופֿווײַזן עמעצנס פּעלשונג; ~ кого-л. во лжи אופֿווײַזן, אז כאפן עמעצן אין א ליגן עמעצער לינגט

у́личн||ый פון [אין] דער גאס (ן)גאס; *после сущ.*; ~ый шум דאָס געוויש פון [אין] דער גאס, גאס־געוויש ז; ~ое движéние גאָס־פאַרקער מ

улóв *м* ז פאנג, געפֿאַנג מ

уловúм||ый: едвá ~ая улы́бка א שמייכל — קוים צו באמערקן; едвá ~ый стон א קרעכצן — קוים צו דער־הערן; едвá ~ый зáпах א ריח — קוים אופֿצוכאפן

уловú||ть *сов.* אופֿכאפן; ~ть взгляд אופֿכאפן דעם בליק; ~ть звук אופֿכאפן דעם קלאנג; ~ть смысл слов אופֿכאפן [טויפּעס זיך*] דעם זינען פון די ווערטער; прибóр ~л незначúтельное колебáние пóчвы דער אפּאראַט האָט אופֿגעכאפט א שוואַכע וואַקלונג פֿונעם באָדן

улóвка *ж* ־ס מאניפֿאָרגע ו, דריידל ז ־ער

уложúть *сов.* 1. אוועקליגן; *(детей)* ליגן שלאָפן; *(устроить на ночлег)* ליגן; ~ рáненого на кровáть אוועקליגן דעם פֿאַרוואונדעטן אפּן בעט; гóстя уложúли на диванé דעם גאסט האָט מען גלייִג (שלאָפן) אפּן די- וואַן; врач уложúл егó в постéль דער דאָקטער האָט אים געהייסן ליגן; болéзнь опять уложúла егó в постéль די קרענק האָט אים ווידער געצוווּנגען אוועקליגן זיך; 2. *(расположить в определённом порядке)* אויסליגן, צונויפֿליגן; 3. *(сделать причёску)* אויסליגן; ~ вóлосы אויסליגן די האָר; ~ кóсы אויסליגן די צעפּ; 4. *(проложить):* ~ рéльсы ליגן רעלסן; ~ нефтепровóд דורכ- ליגן; 5. *(вещи в дорогу)* אײַנפּא-

פּאַרפּאַקעווען דעם פּאַרפּאַק(עווע)ן, ק(עווע)ן; ~ чемодáн טשעמאָדאַן; 6. *разг. (свалить с ног)* אוועקליגן; 7. *разг. (убить)* אוועקהאַרגענען*, אוועקליגן; ~ся *сов.* 1. *разг. (в дорогу)* זיך פּאַרפּאַקעווען; 2. *(поместиться)* אויס- שטעלן זיך, ליגן זיך, אײַנליגן זיך; *(о написанном)* אויסגיין; 3. *перен. (успеть):* доклáдчик уложúлся в одúн час דעם פֿאָרטרעגער, דעם פֿאָרטרעגער איז געגאַנגען אין שאָ; я не уложýсь в такóй корóткий срок נער האָט געקלעקט אין אַפּטאַן פּאַר איך וועל ניט באַווײַזן אלץ אַזאַ קורצער° צײַט

уломáть *сов. разг.* *אײַנבעטן (עמעצן) (קוים), (קוים) פֿויעלן (בא)

улучáть *несов.*, **улучúть** *сов.*: ~ момéнт כאפּן דעם געפֿינען* א שאַס־האַקוישער; גינסטיקן מאָמענט

улучша́ть(ся) *несов. см.* улу́чшить(ся)

улучше́ние *с* 1. *(действие)* ז פֿאַרבעסערן; 2. *(перемена к лучшему)* פֿאַרבעסערונג ו ־ען

улу́чшенный פֿאַרבעסערטער; *(об издании)* אויסגעבעסערטער

улу́чшить *сов.* פֿאַרבעסערן; ~ся *сов.* פֿאַרבעסערן זיך, בעסער ווערן*

улыба́||ться *несов.* 1. שמייכלען; привéтливо ~ться פֿרײַנטלעך שמייכלען; 2. *перен.* צושמייכלען; שײַנען; жизнь емý ~ется דאָס לעבן שמייכלט אים צו דאָס; דאָס מאזל שײַנט אים; 3. *разг.:* идтú тудá нóчью мне не ~ется גיין* אהין באַאַכט האָב איך ניט קיין אינעריקן כיישעק

улы́бка *ж* ־ן מ שמייכל

улыбну́||ться *сов.* 1. *א שמייכל טאָן; 2. *перен.:* счáстье емý ~лось דאָס גליק [דאס מאזל] האָט אים צוגעגעשפּילט [צוגעשמייכלט]

ультимати́вный אולטימאַטיווער

ультима́тум *м* ־ס מ אולטימאַטום

у́льтра *м нескл. неодобр.* עקסטרע-, אולטרא מ ־ס מיסט מ ־ן

ультрамари́н *м* אולטראמארין מ

ультрафиоле́тов||ый אולטראפֿיאָלעטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые лучú אולטראפֿיאָלעטאָווע שטראַלן

улюлю́кать *разг.* טיוקען, אוליולוקען

ум *м* 1. פֿאַרשטאַנד מ, סייכל מ; *(умственные способности тж.)* קלוגשאפט ו; природный ум דער נאַטירלעכער פֿאַרשטאַנד; своúм умóм дойтú до *чего-л.* *דערגיין; в здрáвом умé באם מיטן אײַגענעם סייכל; не отличáться умóм קלאָרן פֿאַרשטאַנד זײַן* ניט; человéк большóго ума° א גרויסער; человéческий ум קלוגקייט, אײַבעריק כּאָבעם, (מצ. פֿיקכים) מ ־ען פֿיקייען; 2. *часто мн. (мыслители)* (מצ. מויכעס) מוֹיכעס; лýчшие умы человéчества די בעסטע מוֹיכעס פון דער מענטשהייט; ◇ в умé אין געדאַנק, считáть в умé רעכענען אפּן קאָפּ; два в умé *(при вычислениях)* צוויי געהאַלטן; в умé ли ты? ביסט מעשוגע צי כאַסערדיי? быть не в своём умé ניט זײַן* בא די, ניט זײַן* באם קלאָרן פֿאַרשטאַנד אראָפּ־גיין* פֿונעם, מעשוגע ווערן*; сойтú с умá געדאַנקען, דול מאכן [פון די געדאַנקען] זינען; свестú с умá *кого-л.* עמעצן פֿאַרדריען; умá не приложý כ׳הייב ניט אָן צו פֿאַרשטיין [צו וויסן]; э́то у меня́ из умá нейдёт דאָס גייט בא מיר פֿונעם קאָפּ כ׳האָב עס ניט ארויס; у меня́ э́того и в умé нé было

אפֿילע אין דער מאכשׁאָווע ניט געהאָט; прийти́ на ум
וועמען (אַרופֿ)קומען*; кому́ придёт на ум
וועמען וועט עס אײַנפאלן, וועט עס קומען אפן געדאַנק;
кто зна́ет, что у него́ на уме́ וואָס ער האָט
ער האָט גאָר עפּעס אין גייַסט; у него́ друго́е на уме́
ער איז נישט קיין אַנדערש זינען; у неё то́лько та́нцы на уме́
[קריכן] אין קאָפּ ארײַן נאָר טענץ; он за́дним умо́м кре́-
זיין כאָכמע קומט דערנאָך, ער איז קלוג דערנאָך
ער איז א פֿיפֿיקער פּאַרשׁוין; э́то не его́
דאָס איז ניט פאר זיין [פאר זיין (שוואכן) מויך
קלי-, קומען*] צום סייכל; взя́ться за ум
וועלן] (שמאָלן); вы́жить из ума́ אויסווערבאָלט
[וועלן]*; что на
געך וועלן]*; уме́, то и на языке́ *погов.* דאָס אף
וואָס אף דער לונג, דער צונג; оди́н ум хорошо́, а два лу́чше *погов.* פיר
אויגן זעען מער ווי צוויי

умали́ть *сов.* פֿאַרמינערן; ~ *чьи-л.* заслу́ги פֿאַרדינסטן
עמעצנס

умалишённый 1. מעשוגענער; 2. *в знач. сущ. м* -מע
(מצ. מעשוגאָים) מ, מעטורעף מ, דולער מ, שוגענער מ, -לע
(מצ. מעטוראָפּים)

ума́лчива||ть *несов. см.* умолча́ть; ◇ об э́том исто́рия
~ет וועגן דעם איז אין סיפֿער־האזיכרוינעס ניט דערמאָנט,
דאָס בלײַבט אן אײַביקער סאָד

умаля́ть *несов. см.* умали́ть

уме́лец *м* מײַסטערקאָפּ מ; он настоя́щий ~ ער איז א
ער האָט גאָלדענע [געבענטש-, מײַסטערקאָפּ [א מײַסטער
טע] הענט

уме́л||ый בעריעשער, גענײַטער; ~ый ма́стер א גענײַטער
[געניטע] הענט; ~ые ру́ки
руково́дство גוטע° אָנפירונג

уме́ние *с* קענען ז; ~ ориенти́роваться דאָס קענען
[וויסן וויי] זיך אָריענטירן

уменьша́емое *с мат.* ז געמינערטע

уменьша́ть(ся) *несов. см.* уме́ньшить(ся)

уменьше́ние *с* פֿאַרקלענערונג ז, פֿאַרקלענערן ז

уменьши́тельн||ый 1. -פֿאַר, פֿאַרקלענער; ~ое стекло́
קלענער־גלאָז ז; 2. *грам.* פֿאַרקלענער; ~ый су́ффикс
פֿאַרקלענער־סופֿיקס מ; ~ое и́мя существи́тельное
דעמינוטיוו מ, פֿאַרקלענער־נאָמען מ (מצ. נעמען..)

уме́ньшить *сов.* מאכן קלענער, פֿאַרקלענערן; ~ расхо́ды
פֿאַרקלענערן די הויצאָעס; ~ вес
מאכן א קלענער פּיערל אינעם
לאָמפּ; ~ся *сов.* קלענער ווערן, פֿאַרקלענערן זיך; *(о количестве тж.)* לינדער ווי־ניקער ווערן*; *(о боли)*
שוואכער ווערן*, ווערן*

уме́ренн||о מיט מאָס, מעסיק; ~ый מעסיקער; ~ая
вла́жность מעסיקע פּיכטקייט; ~ые це́ны מעסיקע פּרײַזן
[אָנגענאָמענע]; ~ые либера́лы מעסיקע ליבעראַלן;
א מעסיקער קלימאט ◇ ~ый кли́мат

умере́ть *сов.* 1. שטאַרבן*; ~ сме́ртью геро́я שטאַרבן*
מיט א העלדנטויט, ווי א העלד; ~ за Ро́дину
אומקומען* פֿאַרן פֿאָטערלאַנד* דאָס לעבן פֿאַרן היימלאַנד
מע קען פֿלאַצן לאַכן- 2.: мо́жно ~ со́ смеху
דיק

уме́рить *сов.* מעסיקער מאכן, פֿאַרקלענערן; ~ боль
[אָפּשוואכן] דעם ווייטיק; ~ тре́бования
ארויסשטעלן מעסיקערע, פֿאַרקלענערן די פֿאָדערונגען
היצט זיך ניט אזוי!; умре́рьте свой пыл!

умертви́ть *сов.* טייטן, דערמאָרדן*, דערהאַרגענען*; *перен.*
אָפּטייטן, דערשטיקן

уме́рший *м* נע.. מ פֿאַרשטאָרבענער

умерщвля́ть *несов. см.* умертви́ть

умеря́ть *несов. см.* уме́рить

умести́ть *сов.* אײַנפּלאַצירן; *(расставить)* אויסשטעלן;
(усадить) אויסזעצן; *(уложить)* אויסלייגן; *(при письме)*
אויסשטעלן; ~ся *сов.* אײַנפּלאַצירן זיך; все на скамье́
не уместя́тся אלע וועלן זיך אף דער באנק ניט אויס-
אלץ האָט זיך אויסגעשטעלט אף איין זייטל; всё умести́лось на одно́й страни́чке
די זאכן וועלן אין טשעמאָדאַן ניט ארײַן; ве́щи в чемода́н не умеся́тся

уме́стн||ый צום אָרט; פּאַסיקער *после сущ.*; ~ое заме-
ча́ние א באמערקונג צום אָרט [צו דער זאך]; счита́ть
~ым רעכענען פאר פּאַסיק; бы́ло бы ~о ס'וואָלט קעדײַ
ס'פּרעגט, געווען, ס'וואָלט געפּאַסט; здесь уме́стен вопро́с
ס'איז קעדײַ צו פרעגן, זיך א קאַשע

уме́ть *несов.* קענען*; *(обладать искусством)* ווייסן*
דאָס מיידעלע וויי(אוי) צו; де́вочка уже́ уме́ет чита́ть
קען שוין לייענען; он уме́ет заинтересова́ть чита́телей
ער וויי(ט) וויי(אוי) צו פאַרינטערעסירן די לייענער; э́то
на́до де́лать уме́ючи דאָס דארף מען טאָן* מיט געניטשאפט
[מיט קענטשאפט]

умеща́ть(ся) *несов. см.* уме́стить(ся)

умил||е́ние *с* צערטלעכע (צערטקייט) ז; ~ённый
צערטלעך (צערטלעך) געריר

умили́ть *сов.* רירן (צערטלעך); ~ся *сов.* (צערטלעך)
געריר ווערן*

умо́лостивить *сов. (кого-л.)* עמעצנס [וויך מאכן]
רירן הארץ

умо́льный 1. צערטלעך־(צערטלעך)רירנדיקער; 2. *(угодливый)*
זיס־כ(א)נייפּעדיקער

умиля́ть *несов. см.* умили́ть

умира́ть *несов.* 1. *см.* умере́ть; *(кончаться, агонизи-
ровать)* גויסע(ס)ן, אויסגיין*; 2.: ~ со́ смеху
קיכן פאר קרעקן פאר אומעטיקייט; ~ от ску́ки
געלעכטער

умира́ющий *м* גויסע מ־ים

умиротвори́ть *сов.* בארויקן, אײַנשטילן; ~ вражду́ю-
щих מאכן (א) שאָלעם צווישן די באלע־מאכלויקעס

умне́ть *несов.* קלוג [קלוגער] ווערן*

у́мник *м разг.* 1. -ן מ, קאָפּמענטש (מצ.) מ, כאָכעם
(מצ. כאכאָמים) מ, בארדאָס מ־ן, כאכאָמים; 2. *ирон.* [גאָנצער]
ווילדער געשײַט [פּארשטאָנדיק] ינגעלע; 3. *(о ребёнке)*
כאָכעם

у́мница 1. *м и ж* (מצ. כאכאָמים) מ, כאָכעם, בארדאָס
מ־ן; он большо́й [больша́я] ~ ער איז א פּיקייַע;
2. *ж* כאכאָמע ז, בארדאָס מ־ן; 3. *м и ж (о
ребёнке)* געשײַט [פּארשטאָנדיק] קינד

у́мничать *несов. разг.* זיין* צו קלוג

у́мн||о *нареч.* מיט סייכל, קלוג°; он поступи́л ~о ער
האָט געהאָנדלט [געטאָן] קלוג°; ~ый קלוגער°; ~ая же́н-
щина א קלוגע°; א פּארשטאָנדיקע [א קלוגע°]; ~ый сове́т
אויגן פון א כאָ-, קלוגע° אויגן; ~ые глаза́ אייצע קלוגע°;
כעם; ~ая соба́ка הונט א קלוגער°; ◇ ~ая голова́
באל־מויך מ

умножа́ть(ся) *сов. см.* умно́жить(ся)

умноже́ние *с* 1. *(действие)* פֿאַרגרעסערונג ז, -פֿאַר
קייפּל מ, גרעסערן ז, פֿאַרמערן; 2. *мат.* ז

умно́жить *сов.* 1. מאכן, פֿאַרמערן (ער)מער; ~ дохо́ды

פארגרעסערן [מערער מאכן] די האכנאָסעס; 2. *мат.* קייפלען; ~ся *сов.* פארמערט ווערן* (ער)ווערט; умножились дохóды פארגרעסערט געוואָרן די ס׳זינען האכנאָסעס

умозаключéние *с* 1. סילאָגיזם מ ־ען (שלוס־)אויספיר מ ־ן; 2. *лог.*

умозри́тельный ספעקוליאטיוו־ער

умоли́ть *сов. (кого-л.)* אײַנבעטן*, דערבעטן* זיך (בא) קוים פּויעלן (בא)

у́молк: без ~у אָן אופהער, אומפהערלעך ניט אנ־; שווײַגן צו ווערן

умолка́ть *несов.*, **умо́лкнуть** *сов.* 1. *(перестать издавать звуки)* אנשטיל־ט ווערן*, אנשווײַגן ווערן*; при его́ появле́нии все умо́лкли [געיא־] ווען ער האָט זיך באוויזן, זינען אלע אנשווײַגן געוואָרן [וועט]; 2. *(перестать звучать)* אנשטיל־ט ווערן*; не умолка́ли раска́ты гро́ма ס׳איז ניט אנשטילט געוואָרן דאָס געהילך פונעם דונער, ס׳האָט ניט אופגעהערט הילכן דער דונער

умолча́ние *с* ז פארשווײַגן

умолча́ть *сов.* (о *предл.*) (פון) פארשווײַגן*, מאכן א שווײַג בעטן* זיך (ראַכמים) (בא); 2.: успоко́йтесь, ~ю вас! איך בעט אײַך זײַער, בארויקט זיך!

умопомеша́тельство *с* ז מעשוגאָס; ווּאָנזין מ *уст.*

умопомраче́ни||е *с уст.* טירוף־האדאָס מ; ◇ до ~я ביז מעשוגע צו ווערן*

умопомрачи́тельный *разг.* קאָפּשווינדלדיקער

умори́тельн||о *нареч.* ביז גאָר קאָמיש, אף צו האלטן העכסט, (זײַער) א לעכערלעכער; ~ый זיך בא די זײַטן קאָמישער

умори́ть *сов. разг.* 1. לאָזן* אומברענגען*; ~ го́лодом הונגער־פאר־, אויסמאטערן; 2. *(утомить)* אויסגיין פון הונגער מאַטערן; 3.: он их умори́л (со́ смеху) זיי האָבן בא אים געקיצט פון געלעכטער; ~ся *сов. разг.* פארמאַטערן זיך, אויסמאטערן* פון די קויכעס

у́мственн||ый אינטעלעקטועלער, גײַסטיקער; ~ые спосо́бности אינטעלעקטועלע פעיקייטן גײַסטיקע; ~ый труд קאָפּ־ארבעט ז, מויע־ארבעט ז

умудрённый: ~ о́пытом אָנגעלערנט פון דער אײַנענער דערפאַרונג

умудри́ться *сов.*, **умудря́ться** *несов. разг.* א באוויזן* [א בעריעשאפט] קונץ; он умудри́лся ле́том простуди́ться ער האָט באוויזן א קונץ [א בעריעשאפט] צו פארקילן זיך אינמיטן זומער

умча́||ть *сов.* גענומען* אוועקטראָגן; по́езд ~л нас на юг דער צוג האָט אונדז געשווינד אוועקגעטראָגן אפן דאָ־ רעם; ~ться *сов.* 1. אוועקיאָגן; 2. *(о времени)* אוועק־ פליען*, איבערפליען*

умыва́льник *м* ־ס וואַשבעקן מ

умыва́ть(ся) *несов. см.* умы́ть(ся)

умыка́ть *несов.* **умыкну́ть** *сов.*: ~ неве́сту ארויסגאַנ־ וועגן* די קאַלע

у́мысел *м* קיוון מ; без у́мысла מיין (זײַטיקן) אָן א, אָן א קיוון; э́то бы́ло сде́лано без зло́го у́мысла דאָס איז געטאָן (געוואָרן) אָן בייזע קאַוואָנעס

умы́ть *сов. (ребёнка и т. п.)* ארומוואַשן*; *(лицо и т. п.)* אָפּוואַשן*; ◇ ~ ру́ки פון העענט אָפּוואַשן* די אויסטאָן* זיך פון עפעס; ~ся *сов.* ארומוואַשן* זיך

умы́шленн||о *нареч.* מיט א קיוון, אומיסטן (דיק); ~ый בעקיוונדיקער

унасле́довать *сов.* באקומען* בעיעראשט, (אָפּ)ירשענען*

унести́ *сов.* 1. אוועקטראָגן*; ~ с собо́й פארנעמען* מיט זיך; 2. *разг. (украсть)* צושלעפּן; 3. *(увлечь; о течении, о ветре)* אוועקטראָגן*; *(куда-л.)* פארטראָגן*; ло́дку унесло́ тече́нием דער שטראָם האָט אוועקגעטראָגן פארפירן, דאָס שיפל האָט אים אוועקגעטראָגן*; 4. *(о мечтах, о мыслях и т. п.)* קוים ארויס א גאַנצער; ~сь *сов.* 1. אוועקיאָגן; *(быстро убежать) разг.* אָפּטראָגן*; 2. *(о мыслях, о мечтах и т. п.)* אנטלויפן*, זיך טראָגן* וועגן*; 3. *(миновать; о времени)* פארבײַלויפן*, איבערפליען*

универма́г *м* ־ן (אוניווערסאַלער מא־ גאזין) אוניווערמאַג מ

универса́льн||ый אוניווערסאַלער; ~ое сре́дство אן אוניווערסאַל מיטל; ~ый магази́н *см.* универма́г

университе́т *м* ־ן מ אוניווערסיטעט; ~ский אוניווער־ סיטעט־; ~ские преподава́тели אוניווערסיטעטישער, סיטעט־ אוני־; ~ское образова́ние אוניווערסיטעט־לערער מצ. וועלט; ~ское образова́ние א שטאָט מיט אן אוניווער־ סיטעט

унижа́ть(ся) *несов. см.* уни́зить(ся)

униже́ние *с* ll דערנידעריקונג

уни́женн||о *нареч.* האכנאָעדיק; ~ый האכנאָעדיקער

унижённый דערנידעריקטער

унизи́тельн||ый דערנידערנדיקער; ~ое усло́вие א דער־ ארומזען* ניד־ערנדיקער טנים; оказа́ться в ~ом положе́нии זיך אין א נידעריקער [אין א שאָפּלדיקער] לאָגע

уни́зить *сов.* דערנידעריקן זיך; ~ся *сов.* איינציקער אין דער וועלט

уника́льный אוניקאַלער

у́никум *м* ־ס אוניקום מ

унима́ть(ся) *несов. см.* уня́ть(ся)

унисо́н *м:* в ~ אין איינקלאנג, אין אויסאָן

унифика́ция *ж* ll אוניפיצירונג

унифици́ровать *сов. и несов.* אוניפיצירן

уничижи́тельн||ый פאראַכט־, ביטל־; ~ая кли́чка פאר־ אכטלעכער צונאָמען

уничтожа́ть *несов. см.* уничто́жить

уничтожа́ющий 1. *(губительный)* פארניכטנדיקער; ~ пулемётный ого́нь קוילן־פארניכטנדיק [פארניכטנדיק] א (צע)שמעטערנדיק; 2. *(о критике и т. п.)* וואַרפער־פּיינער; 3. *(выражающий презрение)* ביטל־, פאראַכטלעכער, א פארניכטנדיקער בליק; ~ взгляд א פארניכטנדיקער בליק [א פאראַכטלעכער] בליק פולער

уничтоже́ние *с* ll פארניכטונג; *(истребление)* אויסראָט־ טונג ll; *(упразднение)* ליקווידירונג ll, אונלירונג ll

уничто́жи||ть *сов.* 1. פארניכטן; *(истребить)* אויסראָטן*; пожа́р ~л библиоте́ку די בי־ בליאָטעק; ~ть врага́ פארניכטן דעם סוינע; 2. *(ликвидировать)* ליקווידירן; ~ть безрабо́тицу די ליקווידירן ארבעטלאָזיקייט; 3. *(надежды, сомнения и т. п.)* מאכן צו נישט; 4. *разг. (съесть без остатка)* אופּרעסן*; *(выпить)* אויסשליאָקן; 5. *(унизить)* פארשפּאָטן, דער־ נידעריקן

уноси́ть(ся) *несов. см.* унести́(сь)

у́нты *мн. (ед.* унт *м)* פּוטערנע שטיוול, אונטעס מצ.

у́нция *ж (мера веса)* אונץ ll ־ן

унывá||ть *несов.* זײַן* פאַרזאָמערט, זײַן* געפאַלן בא זיך; не ~й! (נאָר) ניט געדענקט, פאַל ניט אַראָפּ בא זיך!

уны́л||о 1. *нареч.* טרויעריק, זאָמעטיק; ~о вóет вéтер ס׳פּייפט אומעטיק דער ווינט; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז (ס׳איז) סומנע, (ס׳איז) אומעטיק; как здесь ~о! ווי טרויעריק איז דאָ!; ~о стáло на душé ס׳איז געווארן טרויעריק- ~ый 1. *(испытывающий или выражающий уныние)* פאַרזאָמערטער, באַטריבטער, טריבער; 2. *(наводящий уныние)* פאַרמאַרעשכוירעטער, מאַרעשכוירעדיקער

уны́ние *с* מ אומעט, ז מאַרעשכוירע; впасть в ~ וועלן* געפאַלן בא זיך, ארײַנפאַלן* אין מאַרעשכוירע

уня́ть *сов.* 1. *(успокоить)* אײַנשטילן; ~ ребёнка אײַנשטילן דאָס קינד [אײַנשטילן* מען]; ~ шалунóв שטיפּער; 2. *(прекратить, не дать проявиться)* אײַנ- ~ слёзы אײַנהאלטן* די טערען, אָפּשטעלן, האלטן*; ~ кровь אָפּשטעלן דאָס בלוט; 3. *(подавить чувство)* אײַנ- ~ся *сов.* 1. *(успокоиться)* דערשטיקן זיך אין זיך, מען*; 2. *(о непогоде и т. п.)* אײַנ- בארויקן זיך, אײַנשטילן זיך; *(о боли)* אײַבערגיין*, אָפּלאָזן*; да уймúтесь же, наконéц! בארויקט זיך סאָפּקאָלסאָף!

упá́д: смея́ться до ~у בליבן*, פלאצן פון געלעכטער; танцева́ть до ~у קויכעס לאכנדיק פאלן* פון די פיס טאנצנדיק

упáдок *м* ז יריד; ז יריד; экономи́ческий ~ אן עקאָנאָמישע יריד [דעגראדאציע]; пери́од упáдка א קומען* אין א פאלן*; прийти́ в ~ פּאַרפֿאַל פון יריד; ~ сил ז אָפּגעשוואכטקייט

упáдочничество *с* מצ. דעקאדאנס ז יריד-שטימונגען, **упáдочн||ый** יריד-; *(об искусстве и т. п.)* דעקא- דעקאַדענטער; ~ое настроéние ז יריד-שטימונג

упаковáть *сов.* פארפּאקן(עווע), אײַנפּאקן(עווע)

упако́в||ка *ж* 1. *(действие)* ז פּאַרפּאַקן(עווע), אײַנ- ז פּאק(עווע)ן; 2. *(материал)* ז פּאקונג(אײַנ); ~очный פּאק- ~очная бумáга ז פּאַקפּאַפּיר; ~щик *м* אײַנפּא- קער מ

упако́вывать *несов. см.* упаковáть

упáсть *сов.* 1. *(сверху)* פאלן*(אומ); *(сверху)* אַראָפּפאלן*; рáненый упáл דער פאַרוואונדעטער איז אומגעפאלן; ~ на колéни פאלן* אף די קני; 2. *(свеситься, опуститься)* פאלן*, אַראָפּלאָזן* זיך; тяжёлые кóсы упáли на плéчи די שווערע צעפּ האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט אף די פלייצעס; 3. *(о свете, о тени; тж. перен.)* פאלן*; 4. *(ослабеть, уменьшиться)* פאלן*; температу́ра упáла טעמפּעראַ- איז גע- טונגען איז טונגען; настроéние упáло פאלן*; ◇ ~ в óбморок כאלאָשעס פאלן*; ~ дýхом פּאַרלירן* דעם מוט, אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ в *чьих-л.* глазáх פּאַרלירן* [אָנווערן*] אין עמעצנס אויגן; *ср. тж.* пасть *и* пáдать

упереть *сов. (вин. в вин.)* אָנשפּאַרן (עפּעס — אין); צושפּאַרן (עפּעס — צו); ~ рýки в бокá אָנשפּאַרן די הענט אין די זײַטן; ~ весло́ в борт лóдки צושפּאַרן דעם רודער צום וועגטל פונעם שיפל; ~ся *сов.* 1. *(тв. в вин.)* אָנשפּאַרן זיך (מיט — אין); צושפּאַרן זיך (מיט — צו); ~ся плечóм в дверь אָנשפּאַרן זיך מיט דער פלייצע אין דער טיר; 2. *разг.:* ~ся глазáми, взглядóм в *кого-л.* во *что-л.* אײַנעסן* זיך מיט די אויגן אין עמעצן, עפּעס; 3. *разг. (заупрямиться)* אײַנאק-שענען זיך; 4. (в *вин.*) *разг. (подойти вплотную к чему-л.)* (אין) בלײַבן* שטיין (בא), אָנשטויסן* זיך; он шёл покá не упёрся в забóр ער איז געגאַנגען, ביזוואַנען ער האָט זיך ניט אָנגעשטויסן אין א פּאַרקן

упивáться *несов. (тв.)* זעטיקן זיך (מיט), גענײַסן* זײַן* באַרוישט [פּאַרשיקערט] (פון); ~ красотóй природы גענײַסן* די שיינקייט פון דער נאַטור

упирáть *несов.* 1. *см.* упереть; 2. (на *вин.*, *подчёркивать*) ארויסהייבן*, שטעלן דעם טראָפּ (אף); ~ся *несов.* 1. *см.* упереться; 2. *разг. (упрямиться)* אָקשן- נען זיך; 3. *разг.:* всё упирáется в нехвáтку рабóчих рук די מענ׳ע איז, וואָס ס׳פעלן אויס אַרבעטער

упúсывать *несов. разг. (есть)* אַרבעטן מיט, אָכלען אָכלען אף ביידע באקן; ~ за óбе щеки́ די ציין

упúтанн||ость *ж* ז אײַנגעהאַדעוועטקייט; ~ый אײַנגע- הדעוועטער

упла́та *ж* ז אָפּצאָל, מ אָפּצאָלן

уплати́ть *сов.*, **упла́чивать** *несов.* באצאָלן, אָפּצאָלן, **уплета́ть** *несов. разг.:* за óбе щеки́ רײַבן* אף ביידע באקן

уплотне́ние *с* 1. *(действие)* ז פּאַרשטאָפּונג, פּאַרשטאָפּן ז, ז פּאַרהאַרטונג; 2. *(более плотное заселение)* קאָמ- פּאַרהאַרטונג ז ־ען; 3. *мед.* פּאַרקלירן ז

уплотни́ть *сов.* 1. *(сделать более плотным)* פּאַרשטאָפּן, שטאָפּער מאכן; 2. *(сделать более насыщенным)* פּולער מאכן; ~ рабóчий день אַרבעטסטאָג פּולער מאכן; ~ срóки פּאַרקירצן די טערמינען; 3. *(заселить плотнее)* קאָמפּאַקטירן; ~ся *сов.* 1. *(стать плотнее, твёрже)* פּאַרשטאָפּן זיך, שטאָפּער ווערן*; 2. *(о рабочем времени)* פּאַרקירצט ווערן*; *(о сроках)* פּולער ווערן*

уплотня́ть(ся) *несов. см.* уплотни́ть(ся)

уплыва́ть *несов.*, **упли́ть** *сов.* 1. *(слишком далеко)* אוועקשווימען*; *(о судне)* אוועקגיין*; 2. *(на судне)* אוועקשווימען* [אוועקפאָרן*] (מיט דער שיף); 3. *(об облаках и т. п.)* אוועקשוועבן; 4. *(исчезнуть)* אויסרינען*

упова́ние *с уст.* ז ־ען, ביטאָכן מ האָפענונג

упова́ть *несов.* (на *вин.*) *уст.* (אף) פּאַרהאָפן, דופען

уподóбить *сов. (дат.)* (צו) צוגלײַכן*; ~ся *сов. (дат.)* (צו) געגלײַכן* ווערן*, (צו) גלײַכן זײַן*

уподобля́ть(ся) *несов. см.* уподóбить(ся)

упоéни||е *с* ז באַרוישונג; быть в ~и באַרוישט זײַן*; рабóтать с ~ем מיט לײַדנשאפט אַרבעטן

упои́тельный באַרוישנדיקער; מעכטיקעדיקער, כּיעסדי- קער

уполза́ть *несов.*, **уползти́** *сов.* אַוועקריכן*; *(по земле тж.)* אַוועקפּויזן

уполномóченный *м* מ באַפֿולמעכטיקטער

уполномóчивать *несов.*, **уполномóчить** *сов.* באַפֿולמעכ- טיקן

упомина́ни||е *с* ז דערמאָנונג; *(замечание)* מ ־ן אָנווײַז, ז ־ען באמערקונג; при ~и דערמאָנט אז מע

упомина́ть *несов. см.* упомянýть

упóмнить *сов. разг.* פּאַרגעדענקען

упомя́нутый דערמאָנטער

упомянýть *сов. (вин., о предл.)* דערמאָנען; *(заметить тж.)* באמערקן; вскользь ~ אַגאַוודיק באמערקן

упо́р *м* ־ן מ אָנשפּאר; ◇ де́лать ~ на *что-л.*, на *чём-л.* עפּעס שטעלן דעם טראָפ אף; вы́стрелить в ~ אויסשיסן* גלײַך אין לײַב ארײַן; смотре́ть на *кого-л.* в ~ אײַנגראָבן* די אויגן אין עמעצן; сказа́ть *что-л.* в ~ רעדן* אָפּענע דיבורים, זאָגן עפּעס גלײַך [אָפּן]

упо́р||ный אקשאָנעסדיקער, אײַנגעשפּאַרטער; *(о борьбе тж.)* פּאר-האָרטנעקיקער; *(упрямый, неуступчивый)* אײַנגעשפּאַרטע [אקשאָנעסדיקע]; ~ный труд שנעלנטער אָרבעט; ~ное сопротивле́ние וויידערשטאנד [האָרטנעקיקער]; ~ство *с* ן אקשאָנעסדיקײט, ן אײַנגעשפּאַרטקײט; *(стойкость тж.)* ן האָרטנעקיקײט; *(упрямство, неуступчивость)* ן פּאראָקשנטקײט; ~ство в борьбе́ האָרטנעקי-קײט אין קאמף

упо́рствовать *несов.* זיך* אײַנגעשפּאַרט; אקשענען זיך; *(в чём-л.)* (אין) בלײַבן* פּאראָקשנט

упорхну́ть *сов.* אוועקפלאַטערן, אוועקפליען*

упоря́дочение *с* דאָס ברענגען אין אָרדענונג

упоря́дочить *сов. (вин.)* ברענגען* אין אָרדענונג, -אײַנ-שאפן* אָרדענונג (אין), רעגולירן

употреби́тельн||ый נאָטיקלעכער, געברויכלעכער, אָנגענומענער; ~ые слова́ וואָרטער [פּארשפּרײַטע] גאַנגבארע

употреби́ть *сов. (вин.)* (מיט) אויסניצן, באניצן זיך; *(применить)* אָנווענדן; *(в речи, письме)* ניצן; ~ все уси́лия טאָן* אלע באמיִונגען [מאכן] אלע; ~ на *что-л.* мно́го вре́мени סאָך צײַט א עפּעס אף פּאָטערן; ◇ ~ во зло *чьё-л.* дове́рие צוטרוי אויסניצן לערנען עמעצנס

употребле́ни||е *с* ן באנוץ, מ באנוץ, ן באניצן, ן געברויך; вы́йти из ~я ניט גענוצט ווערן* [ווערט*]; быть в большо́м ~и בריײט געברויכט ווערן*, מער ווערן*; спо́соб ~я זײַן* אין מאָדנגעברויך; перед ~ем פּאָרן באנוץ; *(о лекарстве)* פּאָרן אײַנעמען

употребля́ть *несов. см.* употреби́ть

упра́в||а *ж:* я найду́ на него́ ~у ער וועט באָקומען ס׳וועט אים אזוי גלאט, בא מיר זײַן ערלעך אויסקומעניש; на него́ нет ~ы ער הערט קיינעם אין דער ניט אָפּגיין; וואָס ער וויל, טוט ער; וועלט ניט

управдо́м *м* (управля́ющий до́мом, дома́ми) הויז־פאר-וואלטער מ =

упра́виться *сов. разг.* (с *тв.*) פּאָרטיק ספּראָווען זיך; אָפּפּאַרטיקן זיך (מיט), וועלן* (מיט), וועלן* (מיט)

управле́ни||е *с* 1. *(автомашиной и т. п.)* פירן, קערעווונג ן; *(станком и т. п.)* רעגולירונג ן; 2. *(руководство)* פּאַרוואַלטונג ן; אָנפירונג ן; *(предприятием тж.)* אן אוטאָמאַטישע סיס־טעם פון אָנפירונג, אן אוטאָמאַטישע פּאַרוואַלטונג-סיס־טעם; ~е госуда́рством מיט א מעלוכע דאָס אָנפירן; оркестр под ~ем Ивано́ва דער אָרקעסטער אונטער דירעקטאָר איוואַנאָוון; 3. *(учреждение)* פּאָר-וואַלטונג ן; 4. *тех. (устройство)* קערעווונג ן, רעגולירונג(־אײַנריכטונג) ן; 5. *грам.* באהערשונג ן; ◇ (по)теря́ть ~е *(о самолёте и т. п.)* אויסגיין* פון אונטערן קאָנטראָל, אופהערן פאָלגן

управле́нческий: ~ аппара́т דער אדמיניסטראַטיוו אפּאראַט

управля́ем||ый געקערעוועטער, געפירטער; ~ая раке́та ראקעטע [א קאָנטראָלירטע]; ~ое сло́во *грам.* דאָס באהערשטע וואָרט

управля́ть *несов. (вин.)* 1. *(руководить)* (מיט) אָנפירן; ~ госуда́рством מיט דער מעלוכע אָנפירן; ~ оркестром [דיריזשירן] מיט דעם אָרקעסטער אָנפירן; 2. *(править — автомашиной и т. п.)* פירן, קערעווען; 3. *грам.* באהערשן

управля́ться *несов. см.* упра́виться

управля́ющий *м* = מ פּאַרוואַלטער; ~ дела́ми -אינ-יאָנים־פּאַרוואַלטער מ =

упражне́ние *с* ן־ען ן געניטונג; *(спорт. тж.)* איבונג ן־ען

упражня́ть *несов.* טרענירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך, גענוטן זיך

упразднение *с* ן אָפּשאפונג, ן ליקווידירונג

упразднить *сов.*, упраздня́ть *несов.* ליק-אָפּשאפן*, ווידירן

упра́шива||ть *(вин.)* (בא) בעטן* זיך; не заставля́ть себя́ ~ть ניט לאָזן* זיך לאנג בעטן; ско́лько его́ ни ~ли, он не оста́лся [וויפל מע האָט אים ניט געבעטן וויפל מע האָט זיך ניט געבעטן בא אים], האָט ער ניט געוואָלט בלײַבן

упрёк *м* ־ן מ פּאָרווורף; осы́пать *кого-л.* ~ами שטארק פֿירהאלטן* [פֿירווארפן*] עמעצן; ◇ бро́сить *кому-л.* ~ в *чём-л.* עמעצן עפּעס פֿירווארפן*; ста́вить *кому-л.* в ~ עמעצן פאר, אופּווארפן* עמעצן פאר א פּעלער [פאר א כעט]

упрек||а́ть *несов.*, упрекну́ть *сов. (вин.* в *предл.)* (עפּעס) אופּווארפן*, (עפּעס) פֿירווארפן*; она́ его́ упрека́ла в эгои́зме זי האָט אים אופּגעווארפן זײַן עגאָיזם

упре́ть *сов. (свариться)* אײַנפּרייען זיך, אײַנגעפּרייעט, אײַנגעפּרירט ווערן*, ווערן* (זיך)

упроси́||ть *(вин.)* (בא) דערבעטן* זיך, פֿויעלן, אײַנבעטן; я ~л его́ оста́ться כ׳האָב אים אײַנגעבעטן בלײַבן* (בא); כ׳האָב געפֿויעלט בא אים, ער זאָל בלײַבן

упрости́ть *сов.* 1. פּאָשעטער מאכן, אײַנפאכער מאכן; 2. *(представить менее глубоким, сложным)* פאריין-פאכן; ~ся *сов.* אײַנפאכ(ער) ווערן*, פּאָשעטער ווערן*

упро́чить *сов.* 1. פּעסטער מאכן, פּארפעסטיקן, -פּאר-פּארשטאַרקן [פּעס-טער מאכן] דעם בונד פון די אָרבעטער און די פֿויערים; ~ своё положе́ние [מאכן זיכערער] די (אײַ-זיכערער) פּארפעסטיקן; 2. *(закрепить)* פּאָזיציע (ענע) פּארפעסטיקן; ~ за *кем-л.* репута́цию хоро́шего врача́ עמעצנס פּארפעסטיקן דעם גוטן° דאָקטער (ווי) פון א רעפוטאַציע; ~ся *сов.* 1. -פּאר-זיכערער ווערן*, פּעסט(ער) ווערן*; 2. (за *тв.*) פּארפעסטיקן זיך

упрощ||а́ть(ся) *сов. см.* упрости́ть(ся)

упроще́нство *с*, упроще́нчество *с* ן פּאריינפאכלערײַ

упру́г||ий עלאַסטישער; *(пружинистый)* פּעדער(ד)יקער; ~ость *ж* ן עלאַסטישקײט

упря́жка *ж* 1. שפּאן מ; 2. *(упряжь)* ן געשפּאַן

упряжн||о́й 1. *(относящийся к упряжи)* -שפּאַנ- געשפּאַנזאכן מצ.; 2.: ~а́я ло́шадь לאָסטפערד ן =, שלעפּפערד ן = פּערד; *(ломовая)* ן =

у́пряжь *ж* ן געשפּאַן

упря́мец *м* אקשן מ (מצ. אקשאָנים)

упря́миться *несов.* זײַן* אײַנגעשפּאַרט, אקשענען זיך

упря́мица *ж* ־ס ן אקשנטע

упря́м||о *нареч.* פּאראָקשנט; *(настойчиво)* אײַנגעשפּאַרט, אקשאָנעסדיק; ~ство *с* 1. ן פּאראָקשנטקײט; 2. *(настой-*

чивость) ו אשקאַנעסדיקייט, ו אײַנגעשפּאַרטקייט; ~ый 1. פּאַרשׂקשנטער, אשקאַנעסדיקער, -אײַנ- געשפּאַרטער

упря́тать *сов. разг.* *פּארבאהאַלטן, פּארשטעקן; *перен.* פּארשטעקן; ~ в тюрьму́ פּארשטעקן אין טפֿיסע

упуска́ть *несов.*, **упусти́ть** *сов.* 1. *(дать убежать)* *ארויסלאָזן פון די הענט; *(не удержав, уронить, потерять тж.)* *אַפּלאָזן; ~ кана́т *ארויסלאָזן פון די הענט 2. *(не заметив, пропустить)*: э́то ме́сто фи́льма я ка́к-то упусти́л *אַפּלאָזן דעם שטריק, דאָס אָרט אינעם פילם האָב איך עפּעס דורכגעלאָזן; 3. *(не воспользоваться чем-л.)* *דורכלאָזן; ~ слу́чай *דורכלאָזן די געלעגנהייט; ◇ упусти́ть *что-л.* из ви́ду *ארויסלאָזן פֿונעם אויג עפּעס

упуще́ние *с (недосмотр)* פּאַרזען מ; *(пропуск)* -פּאַר לאָזן מ ־ן, פּעלער מ ־ן, דורכלאָז מ ־ן; *(ошибка)* -פּעלער מ ־ן

ура́ *межд.* 1. הורא!; 2. *в знач. сущ. с:* громово́е ~ [א דונערדיקער] הורא הילקיקער

уравне́ние *с* 1. *(действие)* ז אויסגלײַכן; ~ в права́х דאָס געבן גלײַכע רעכט, דאָס אויסגלײַכן אין רעכט; 2. *мат.* ו גלײַכונג

ура́внивать[1] *несов. см.* уравня́ть

ура́внивать[2] *несов. см.* уровня́ть

уравни́ловка *ж разг.* ו אויסגלײַכלקע; ו ניוועליִרונג; *неодобр. тж.* ו אוראוונילאָווקע *разг.*

уравнове́сить *сов.* *אויסגלײַכן, אויסבאלאנסירן; *перен.* *אויסגלײַכן* אין גלײַכגעוויכט ברעגנען; ~ ча́шки весо́в *אויסגלײַכן* אין גלײַכגעוויכט ברעגנען; ~ си́лы די וואָגשאָלן קרעפטן

уравнове́шенный *(о человеке)* גראָדמעסיקער, געלאָסענער

уравнове́шивать *несов. см.* уравнове́сить

уравня́ть *сов.* *אויסגלײַכן; ~ в права́х אין *אויסגלײַכן* גלײַכע רעכט, רעכט געבן*

ураган́ *м* ז הוראַגאַן, אוראַגאַן מ ־ען; *перен. тж.* שטורעם מ, אופּברויז מ

ураган́ный הוראַגאַנ-, אוראַגאַן-; ~ ве́тер שטורעם-אוראַגאַן; ~ ого́нь *воен.* ווינט מ ־ן, אוראַגאַן-ווינט; א הָאַגלדיק פּײַער, פּײַער

уразуме́ть *сов.* *באַגרײַפן, *באַנעמען זיך; מאַסיג

ура́н *м* מ (יום)אוראַנ

Ура́н *м astr.* אוראַן מ

ура́н||овый אוראַן-; ~овая руда́ ז אוראַן־ארץ

урва́ть *сов. разг.* *אָפּרײַסן [זיך אויס- צוכן] צײַט

урду́ *м нескл.* ז אורדו, ו אורדו־שפּראַך

урегули́ровать *сов.* אײַנרעגולירן

уре́зать *сов.*, **уреза́ть** *несов.* 1. *(сделать короче)* *קירצער מאַכן, אָפּקירצן; 2. *(уменьшить, сократить)* פּאַרקלענערן, פּאַרקירצן; ~ расхо́ды [פּאַר- קלענערן] די הויצאָפּס [מי- באַגרענצן עמעצנס רעכט]

урезо́нивать *несов.*, **урезо́нить** *сов. разг.* *ברעגנען, אײַנרעדן, *צום סייכל

у́рна *ж* 1. ו אורנע; 2. *(для избирательных бюллетеней)* ז ־ען, וואָלקעסטל ז ־ען, ו אורנע; 3. *(для мусора)* מיסטקעסטל ז ־ען

у́ровень *м* 1. מ ניוואָ; две́сти ме́тров над у́ровнем мо́ря צוויי הונדערט מעטער העכער דעם יאָם־ניוואָ; ~ воды́ מ וואַסערשטאַנד; на ра́зных у́ровнях אף א פּאַר- שיידענע ניוואָס; довое́нный ~ פּאַרמילכאַמעדיקער ניוואָ; жи́зненный ~ מ לעבנס־ניוואָ; 2. *(прибор)* וואַטערפּאַס ו ־ן, מ ־ן; ◇ быть на у́ровне אף *שטיין דער געהעריקער הייך

уровня́ть *сов.* *פּארגלײַכן, גלײַך מאַכן; ~ зе́млю פּאַר- גלײַכן* דעם באָדן

уро́д *м* 1. *(с физическим уродством)* מ ־ען, קריפּל; 2. *(с некрасивой внешностью)* ז, ו ־ן, פּאַרזעניש; *(о женщине)* מיעסקייט ו ־ס, מיעסניק מ ־ען; 3.: нра́вственный ~ מיעסע, פּאַרדאָרבענע נשמה [העסלעכע ברייע]

уроди́||ть *сов.* *געבן* א געוויקסענישן; земля́ ~ла мно́го хле́ба די ערד האָט געגעבן א רײַכע ערנטענישן פון טוווּע; ~ться 1. *(о растениях)* *געבן* א גוטע°, ווּוּקסן; овёс ~лся געוויקסענישן; 2. *разг. (в кого-л.; быть похожим)* (אין) *זען זיך; в кого́ он тако́й ~лся? דער האָבער איז ער געוואָקסן, דאָס איז ווי עמען אין ער געוואָקסן?

уро́длив||ый 1. *(с физическим уродством)* פּאַרקריפּלדי-, העסלעכער, מיעסער; 2. *(безобразный)* -קער; ~ая вне́шность מיעסקייט ו, העסלעכקייט ו; ~ая шля́па אומגעלומפּן העסלעך אויסזען; 3. *(извращённый)* פּאַרקריפּלטער הוט, -פּאַרקריפּלטער העס; *(извращающий)* פּאַרדאָרבנדיקער לערנונג; ~ое воспита́ние פּאַרדאָרבנדיק דערציִונג; принима́ть ~ые фо́рмы פּאַרקריפּלטע [העסלעכע] פאָרמען*

уро́довать *несов.* 1. קאליִעטשען, מאַכן פּאַר א קריפּל; 2. *(делать некрасивым)* מיעס מאַכן; 3. *(воспитанием и т. п.)* *פּאַרדאָרבן

уро́дство *с* 1. *(физическое)* מום מ ־ים; 2. *(некрасивость)* ו מיעסקייט, ו העסלעכקייט; 3. *(извращённость)* ו פּאַרקריפּלטקייט; нра́вственное ~ פּאַרדאָרבנ- קייט ו

урожа́й *м* ז ־ן, ו ־ען, ו ־ס; оби́льный ~ א רײַכע [א וועניש; выра́стить высо́кий ~ אויסכאָווען א הויכע° [גוטע°] ערנטע

урожа́йн||ость *ж* ו ערנטענישקייט; повы́сить ~ость העכערן די ערנטענישקייט; ~ый ערנטענישן-, ערנטע-; ~ый год ז ערנטענישן־יאָר, א יאָר פון טענישדיקער ערנטענישן; א סאָרט, וואָס גיט הויכע° [גוטע°] ערנטענישן

урождённая *(по девичьей фамилии)* (א) פון געבוירן, געבוירענע; Смирно́ва, ~ Петро́ва סמירנאָווא, א געבוירענע פעטראָווא

урожёнец *м* (אין) מ ־נע; א געבוירענער; ~ка *ж* ו א געבוירענע

урок *м* 1. *(учебный час)* מ (מצ. ־ס, ־ען) לימוד; ~ литерату́ры ו ליטעראטור־לעקציע; шёл второ́й ~ ס׳איז געגאַנגען די צווייטע לעקציע [דער צוויי- טער לימוד]; 2. *(учебное задание)* מ ־ן, אורקאָ; *мн. тж.* מצ. לימודים; де́лать ~и לימודים [גרייטן זיך אויס- מאַכן]; 3. *перен.* ו אָנלערנונג; послужи́ть *кому-л.* ~ом * זען עמעצן (פּאַר) עמעצן אין אָנלערנונג; извле́чь ~и из *чего-л.* עפּעס פון אָפּלערנען; дать *кому-л.* ~ אָנ- לערנען עמעצן; ~и исто́рии די דערפֿאָרונג פון דער געשיכ- טע; *(как заглавие статьи и т. п. тж.)* וואָס לערנט אונדז די געשיכטע [שטונדן]; ◇ дава́ть ~и אורקאָן [געבן*

брать ~и му́зыки, англи́йского языка́ נעמען* אורָקן [שטונדן] אין מוזיק, אין ענגליש

уро́лог *м* מ ־ן אוראָלאָג

уро́н *м* .מצ פּאַרלוסט, מ; понести́ ~ לײַדן* (האָבן*) פּאַרלוסט(ן)

урони́ть *сов.* 1. *(нечаянно выпустить из рук)* לאָזן* אַרײַנוואַרפן*, אַרָאפוואַרפן*; *(столкнуть)* פּאַרלירן*, פאלן; она́ урони́ла су́мочку ס׳איז בא איר אַרויסגעפאלן דער רידיקול; 2. *(бессильно опустить)* פאלן, לאָזן* אַראָפּ-; ~ го́лову на грудь לאָזן* פאלן דעם קאָפּ אף לאָזן* פאלן; 3. *(небрежно произнести)* זאָגן, געבן*; 4. *(умалить)* מינערן, *אָנווערן; ~ своё досто́инство מי- אָנ- נערן די אײגענע ווירדע; ~ себя́ в *чьих-л.* глаза́х לאָזן* פאלן א וואָרן* אין עמעצנס אויגן טרער

уро́чный באשטימטער, אײַנגעשטעלטער; ~ час די בא- שטימטע [די אײַנגעשטעלטע] צײַט

урча́||ть *несов.* בורטשען, ברומלען; в желу́дке ~ло אין בויך האָט געבורטשעט

урыва́ть *несов. см.* урва́ть

урыва́ми *нареч. разг.* פון צײַט צו צײַט, בא געלעגנהײַטן

урю́к *м собир.* מ אוריק, געטרײקנטע אבריקאָסן

ус *м* מ ־ס וואָנצע; *(у животных)* ז ־ך וואָנצעלע; ◇ мы са́ми с уса́ми מיר זײַנען אויך ניט קיין נעכטיקע [קיין הינקעדיקע שנײַדער]

усади́ть *сов.* 1. אויסזעצן, בא- זעצן; 2. (за *вин.*; + *инф.*) אויסקוועצן; ~ *кого-л.* за рабо́ту פאר דער אַרבעט אויסקוועצן עמעצן; ~ *кого-л.* рабо́тать אַרבעטן אויסקוועצן עמעצן; 3. *(растениями)* פאלאַנצן, באפלאַנצן

уса́дьба *ж* 1. ז ־ך, געהויף מ ־ן הויף; 2. *(помещичья)* גוט ז (גיטער .מצ); 3. *(колхозная, совхозная)* ז געהויף; центра́льная ~ דאָס צענטראַלע גע- הויף; 4. *разг. (приусадебный участок)* מ ־ן גאָרד־כיילעק (.מצ ..כאלאָקים)

уса́живать *несов. см.* усади́ть

уса́живаться *несов. см.* усе́сться

уса́тый מיט וואָנצעוואָטע(ר), וואָנצעדיקער; *тж. неизм.*; מיט וואָנצעלעך *после сущ.*; *(о животном)* מיט וואָנצע *после сущ.*

усва́ивать *несов. см.* усво́ить

усвое́ние *с* ז פּאַרײַנגענען; *(пищи)* ז פאַרדײַען

усво́ить *сов.* 1. *(сделать привычным для себя)* -(אײַנ) אײַבערנע- זיך [מאכן זיך] א געווויל- (אײַנ)שאפן* זיך; *(перенять у кого-л., от кого-л.)* אײַבערנעמען* בא עמעצן; 2. *(воспринять, понять)* באהאַלטן, פאריגענען [פאריגענען]; 3. *(пищу)* פאר- דײַען*

усе́ивать *несов. см.* усе́ять

усе́рди||е *с* מ פלײַס; *(прилежание тж.)* ו האסמאָדע; с ~ем מיט האסמאָדע, מיט פלײַסיק

усе́рдно *нареч.* מיט פלײַס, פלײַסיק; *(прилежно)* מיט אַרבעטן מיט האסמאָדע [מיט האסמאָדע מיט פלײַס]

усе́рдный פלײַסיקער, געטרײַער; ~ труд פלײַסיקע [געטרײַע] אַרבעט

усе́рдствовать *несов.* זיך סטאַרען (צופיל), זיך טאָרכענען

усе́сться *сов.* 1. זיך אויפקוועצן; *(по местам)* -אויס אַרײַנזעצן זיך אין דער קאבי́נע זיך זעצן; ~ в кабину́ 2. (за *что-л.*; + *инф.*) זיך אויפקוועצן; ~ за уро́ки דע́лать уро́ки זיך אויפקוועצן צו [פאר] די לימודים; ~ אויפקוועצן זיך מאכן די לימודים

усечённый *мат.* -אָפּגעשניטע- נער קאָנוס; ~ ко́нус

усе́я||ть *сов.* 1. פארזייען (דורכויס); 2. *(покрыть всю поверхность)* באשי́טן*; ли́стья ~ли бе́рег די בלעטער האָבן באשאָטן דעם ברעג; 3. *перен.* אָפּשיטן*; не́бо ~но звёздами דער הימל איז אָפּגעשאָטן מיט שטערן

усиде́ть *сов.* 1. *(удержаться сидя)* זיך האלטן*, בלײַבן*; ~ в седле́ זיצן אין זאָטל זיצן; 2. *(продолжать оставаться где-л.)* אײַנזיצן*; он не мог ~ до́ма ער האָט ניט געקענט אײַנזיצן אינדערהיים; 3. *разг. (удержаться в должности и т. п.)* זיך האלטן*

уси́дчив||о *нареч.* מיט האסמאָדע; ~ость *ж* ו האסמאָדישער; ~ый א שׂילער א מאַסמיד ученик

у́сики *мн.* (*ед.* у́сик *м*) 1. .מצ וואָנצעלעך; 2. *(у насекомых)* .מצ טאַפּערלעך; 3. *(у растений)* .מצ קלעטער־פעדעמלעך

усиле́ние *с* ו פארשטאַרקונג; *(увеличение тж.)* פאר- גרעסערונג ו

уси́ленн||о *нареч.* הפּטיק, שטאַרק, אינטענסיוו; ~ый 1. פאר- שטאַרקטער; *(увеличенный тж.)* פארגרעסערטער; *(напряжённый)* אינטענסיווער, אָנגעשטרענגטער; ~ое пита́ние פארשטאַרקטע נערונג; ~ая до́за א פארגרעסערטע אָנגעשטרענגטע [אן א גרעסערע]; ~ая рабо́та דאָזע [אינטענסיוו]; 2. *(настойчивый)* ארבעט(דרינגלעכער [אָן]); ~ые про́сьбы די (אָן)דרינגלעכע [די שטאַרק] באקאָשעס; ~ые приглаше́ния אײַנלאדונגען [קויכעס]

уси́ливать(ся) *несов. см.* уси́литься

уси́ли||е *с* מ ־ען, אָנשטרענג ו ־ען, באמיִונג, אָנשטרענגונג ו; сде́лать над собо́й ~е זיך א קויטש; ~е во́ли דער אָנשטרענגונג פונעם ווילן, די אָנשטרענגונגען פון ווילן־; объединёнными ~ями מיט געמיינזאמע בא- מיִונגען [קויכעס]

усили́тель *м тех.* מ ־ס פארשטאַרקער

уси́ли||ть *сов.* פארשטאַרקן; *(увеличить тж.)* -פארגרע סערן; ~ть внима́ние к *чему-л.* -פארשטאַרקן די אָפּמערק עמעצן* מער אָפּמערקזאמקייט צו, זאמקייט צו עפּעס; э́то то́лько ~ло жа́жду דאָס האָט נאָר פאר- גרעסערט דעם דורשט; ~ть а́рмию פארשטאַרקן די ארמיי; ~ться *сов.* פארשטאַרקן זיך, שטאַרקער ווערן*; *(увеличиться тж.)* פארגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*; ве́тер ~лся דער ווינט איז געוואָרן שטאַרקער; ~лся интере́с к литерату́ре דער אינטערעס צו ליטעראטור איז שטאַר- קער [גרעסער] געוואָרן

ускака́ть *сов.* 1. אויסקשפרינגען*; 2. *(на лошади)* אויסקרייטן*, אויסקגאלאָפּירן

ускольза́ть *несов.*, ускользну́ть *сов.* 1. *(вырваться)* (זיך) אויסגליטשן זיך; *(быстро уползти)* אויסשלייכן זיך, אויסקריכן; 2. *разг. (незаметно уйти)* -אויס דרייען זיך פון עמעצן; ~ от *кого-л.* מאכן זיך; 3. *перен.*: э́то ускользну́ло от на́шего внима́ния דאָס האָבן, האָט אויסגעמיטן אונדזער אָפּמערקזאמקייט

מיר ניט באמערקט; от нас ускользну́ла возмо́жность מיר האָבן דורכגעלאָזט די מעגלעכקייט

ускоре́ние *с* וו פּאַרשנעלערונג, וו פּאַרגיכערונג; *физ.* וו פּאַרגיכערונג

ускоре́нный פּאַרשנעלערטער; פּאַרגיכערטער; *физ.* פּאַרגיכערטער

усконрить *сов.* 1. פּאַרגיכערן, פּאַרשנעלערן; ~ те́мпы פּאַרגי- [פּאַרשנעלערן] די טעמפּן* נעמען* גיין גיכער [שנעלער], כערן [פּאַרשנעלערן] די טריט; 2. *(приблизить наступление чего-л.)* דער-, גיכער מאכן דערנעענ- (די ציים פון) נעענטערן; ~ оконча́ние рабо́т טערן דאָס פּאַרענדיקן די אַרבעט גוירעם זיין* א גיכערע גע-, דערנעענטערן דאָס געגען נעזוגן; ~ся *сов.* 1. פּאַרגיכערן זיך, פּאַרשנעלערן זיך; 2. *(приблизиться во времени)* דערנעענ-, גיכער ווערן* ס׳זיינען גיכער טערן זיך; ускори́лось созрева́ние плодо́в רייף געווָאָרן די פרוכטן

ускоря́ть(ся) *несов. см.* ускори́ть(ся)

усла́да *ж уст.* וו דערקווי̆קונג

услади́ть *сов. уст.* דערקווי̆קן, מעהאָנע זיין*; ~ся *сов. уст.* מעהאָנע זיין* זיך, דערקווי̆קן זיך

услажда́ться *несов. уст.* מעהאָנע זיין*, קוויקן

усла́ть *сов.* מעשא-, היי̆סן* גיין אוועקשיקן לייַענ זיין*

уследи́ть *сов.* (за *тв.*) (אַף) געגנ אָכטונג געבן*; *(за кем-л. тж.)* נאָכ- אויסהיטן*; *(быть в курсе чего-л.)* שפּירן (נאָך); тру́дно ~ за ребёнком ס׳איז שווער דער- הי̆טן א קינד; не ~ за *кем-л.* ניט דערהי̆טן* עמעצן; за всем не уследи́шь אלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך נאָכשפּירן (ביזן סאָף) נאָכן געדאַנקענגאנג פּונעם אָנוטאָר

услови‖е *с* 1. באדינג м (мн. טנאָים), טנאָי м; *(договора и т. п.)* פּונקט м; при ~и באַם באדינג, שטעלן פּאר א באדינג, מיטן טנאָי, ביטנאָי; ста́вить ~ем שטעלן אלס טנאָי; ~я зада́чи די באדינגען פון דער אופּ- טאקאָנעס м; 2. *мн. (установленные правила)* טאקאָנעס м; ~я прие́ма в вое́нные учи́лища טאקאָנעס וועגן אופּ- באדי̆נ-; 3. *мн. (обстановка)* אָמגינסטיקע נוגנען м; неблагоприя́тные пого́дные ~я פּאָרבא- [שוועָרע] וועטער-באדינגונגען; 4. *(предпосылка)* דינג м -ען, פּאָרהאנאָכע וו -ס; тала́нт и труд — необходи́мые ~я тво́рчества טאלאַנט און מי — דאָס זיינען די נייטיקע פּאָרהאנאָכעס פּאר שאפונג

усло́виться *сов.*, **усло́вливаться** *несов. (о чём-л.)* צו- (ווערן) נויפרעדן* זיך; (+ *инф. тж.)* צווישן אָפּרעדן* זיך; ~ о це́нах צונויפרעדן* זיך וועגן די פּריזן; ~ встре́титься в клу́бе צונויפרעדן* [טרעפן אָפּרעדן* זיך] זיך אין קלוב

усло́вленн‖ый אָפּגערעדטער; в ~ом ме́сте אף דעם אָפּגערעדטן אָרט

усло́вн‖о *нареч.* באדינגלעך; ~ость *ж* 1. באדינגלעכקייט וו, קייט וו; קאָנווענציאָנעלקייט וו; 2. *(норма поведения)* קאָנווענציאָנאליטעט וו -ן, פּירעכץ ז -ן

усло́вн‖ый 1. *(с условием)* קאָנווענציאָנעל-, באדינגלעכער; ~ый приговор באדינגלעכער אורטייל; 2. *(условленный)* אָפּגערעדטער; ~ый знак м -ס טנאָי-צייכן; *(символ — на карте и т. п.)* באדינג-צייכן м -ס; ~ый стук м סיגנאל-קלאפ; 3. *(воображаемый)* אימאזשינערע לי̆ניע; ~ая ли́ния פּאָרגעשטעלטער; 4. *иск.* סימוואָלישער דעקאָר- א סימוואָלישע; ~ая декора́ция באדינג-מאָדוס צייט; 5. *грам.* באדינג-; ~ое наклоне́ние באדינג-מצווה м -ן; ~ое прида́точное предложе́ние באדינג-בייזאץ ז -ן; ~ый сою́з (мн. ..ווערטער) באדינג-בינדווָארט ז; ◇ ~ый рефле́кс *физиол.* באדינגטער רעפלעקס

усложни́ть *сов.* פּאַרקאָמפּליצי̆רן; ~ся *сов.* קאָמפּלי- פּאַרקאָמפּליצי̆רן זיך, צי̆רט(ער) ווערן*

усложня́ть(ся) *несов. см.* **усложни́ть(ся)**

услу́г‖а *ж* 1. ס״ וו -ן, טוי̆וועס וו; געפעליקייט וו; оказа́ть ~у *кому-л.* [א געפעליקייט] טאָן* עמעצן א טוי̆וועס; плоха́я ~а קליינע טוי̆וועס; גאָר א א טוי̆וועס; ~а за ~у א טוי̆וועס בעד-; 2. *мн. (обслуживание населения)* נוגנג וו; *(бытовое тж.)* סערוויס м; коммуна́льные ~и באקוועמלעכקייטן; *(удобства)* קאָמונאָלע באדינונגס. мн.; но́вый вид ~ א נייַער מין באדינונג; ◇ к ва́шим ~ам *уст. (ответ)* גרייט אייך דינען (איך בין)*; на́ша библиоте́ка к ва́шим ~ам אונדזער ביבליאָטעק איז אין אייַער רעשוס

услу́жливый געפעליקער, דינסטגרייטער; ◇ ~ дура́к опа́снее врага́ א נאר איז ערגער, א נאר איז א גזאר פון א ראָשע

услыха́ть *сов.*, **услы́шать** *сов.* דערהערן; *(уловить слухом)* דערשפּירן; *(почуять)* פּארנעמען*

усма́тривать *несов. см.* усмотре́ть 1

усмеха́ться *несов.* אונטערשמייכלען, צושמייכלען

усмехну́ться *сов.* א שמייכל טאָן*, צושמייכלען

усме́шка *ж* ך״ ז שפּאָט-שמייכעלע

усмире́ние *с (мятежа и т. п.)* דערשטיקן ז

усмири́ть *сов.* 1. אײַנצאמען*; 2. *(мятеж и т. п.)* אײַנגעצאמט דערשטיקן; ~ся *сов. (стать послушным)* אײַנגעצאמט ווערן*

усмотре́ни‖е *с* ז אײַנזען; предоста́вить на *чьё-л.* ~е לאָזן* אף עמעצנס אײַנזען; де́йствуйте по своему́ ~ю טוט ווי איר פּארשטייט, האנדלט לויט אײַער אײַנזען

усмотре́‖ть *сов.* 1. *(в чьём-л.)* (אין) אײַנזען*; в мои́х де́йствиях он ~л неуваже́ние к себе́ אין מײַן האַנדלונג האָט ער אײַנגעזען אן אומקאָוועד [א פּכיסעס-האקאָוועד] פּאר זיך; 2. *(уследить)* (אף) געגנ אָכטונג געבן*; за всем не усмо́тришь אלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך

усну́ть *сов.* 1. אײַנשלאָפן*, אנשלאָפן*, ווערן*; 2. *(о рыбе)* אײַנשלאָפן*, טויט ווערן*

усовершéнствовани‖е *с* 1. וו -פּארפולקומונג; פּארפול- קומען ז; ку́рсы ~я פּארפולקום-קורסן מץ.; 2. *(улучшение)* ארײַ- פּארבעסערונג וו -ען; внести́ ~е в маши́ну פּארבעסערן, טראָגן* א פּארבעסערונג אין דער מאשין [פּארפולקומען] די מאשין

усовершéнствовать *сов.* פּארפולקומען; ~ся *сов.* 1. *(стать совершеннее)* ווערן* פּארפולקומט ווערן*, פולקומער; 2. (в *предл.*; *повысить свою квалификацию)* פּארפולקומען זיך (אין)

усомни́ться *сов.* 1. *(в чём-л.)* באקומען* ספּייקעס (אין), (אין) מעסופּעק ווערן*; 2. *(высказать сомнение)* צווייפלען, ספּייקען (אין) קיין; *(в ком-л.)* אָנווערן* די זיכער-

усо́пший *м уст.* נ״ע .. м, פּארשטאָרבענער м -ניפטער (мн. ניפטאָרים)

усо́хнуть *сов.* אײַנגעדארט ווערן*, אײַנגעטריקנט ווערן*; *перен.* אײַנגעשרומפּט ווערן*

успева́емость *ж* דערפאָלגלעכקייט ו

успева́||ть *несов.* 1. *см.* успе́ть; *(справляться)* ספּראָ- ;וועך זיך; она́ всё ~ет זי ספּראָווען זיך ארום אין ארום; 2. *(в учёбе)* האָבן* דערפאָלג ;ניט אָפּשטיין* хорошо́ ~ть גוט־אָפּשטייענדיקער ;וואָס גוטער° *(хороший)* לערנט זיך מיט דערפאָלג *после сущ.;*

успе́ется *сов. безл. разг.:* ניטאָ זיך וואָס צו אייַלן, ס׳איז נאָך דאָ גענוג צייט

успе́||ть *сов.* 1. *(+ инф.)* באַווייַזן*; ~ть предупреди́ть об опа́сности באַווייַזן* ווי־ערנען וועגן א געפֿאָר; я не ~ю всё э́то переписа́ть איך וועל ניט באַווייַזן דאָס איר האָט, ס׳וועט קלעקן צייט! ~ете! אלץ איבערשרייבן; 2. *разг.* (к *дат.*, на *вин.*; *не опоздать*) (צו) צייט גענוג צייט! נאָך; ~ть к у́жину צו דער צייט [ניט, פּאַרכאָפּן די וועגשטערע קומען*; ~ть к по́езду צו דער וועגשטערע] פּאַרשפּעטיקן; ~ть на заседа́ние ניט פּאַרשפּעטיקן צו דער זיצונג; 3.: не ~л я снять пальто́, как зазвони́л телефо́н קוים וואָס איך האָב אויסגעטאָן דעם מאַנטל, האָט א קלונג געטאָן דער טעלעפֿאָן; ◇ не ~ешь огляну́ться, как... מע באַווייַזט ניט אומצוקוקן זיך, ווי...

успе́х *м* 1. דערפאָלג מ ־ן; *(достижение)* דערגרייַ- ;כונג ו ־ען; ~и сове́тской нау́ки די דערפאָלגן [דערגרייַ- פון דער סאָוועטישער ווייסנשאפֿט [כונגען]; доби́ться ~а אויב ס׳וועט גיין קומען* צו א דערפאָלג [מיט דערפאָלג מיט מאַזל]; жела́ю вам ~а איך ווינטש מיט מאַצלייַח, אייך דערפאָלג [מיט מאַזל]; 2. *(признание)*: по́льзоваться ~ом у *кого-л.* אויסנעמען* [האָבן* א דערפאָלג] בא עמעצן; 3. *мн.* .מץ דערפאָלגן; как ва́ши ~и? ווי גייט עס אייך?; ◇ с ~ом גאַנץ גוט; пласти́масса с ~ом заменя́ет мета́лл פּלאַסטמאַסע פּאַרבייט גאַנץ גוט מעטאַל; с таки́м же ~ом פונקט אזוי גוט

успе́шн||о *нареч.* דער- ,דערפאָלגרייך מיט דערפאָלג, פאָלגלעך; рабо́та идёт ~о די אַרבעט גייט מיט דערפאָלג; ~ый דערפאָלגרייכער

успока́ивать(ся) *несов. см.* успоко́ить(ся)

успокое́ни||е *с* ו בארויקן, ו בארויקונג; для его́ ~я צוליב אים בארויקן

успокои́тельный 1. בארויקנדיקער; ~ отве́т א בא- בארוי- ;רויקנדיקער ענטפער; 2. *в знач. сущ. с мед.* קונגס־מיטל ו ־ען

успоко́ить *сов.* 1. בארויקן; *(ребёнка тж.)* אײַנעמען*, שטילן, לינדערן; ~ не́рвы בארויקן אײַנשטילן; 2. *(боль)* בא- ;ווען זיך; ~ся *сов.* 1. בארויקן זיך; успоко́йтесь! רויקט זיך!; 2.: я не успоко́юсь, пока́ не добью́сь своего́ איך וועל זיך ניט בארויקן [איך וועל ניט בלייַבן רויק], ביזוואָנען איך וועל ניט אויספֿירן מיינס; не ~ся на достигнутом ניט באַפרידיקן זיך מיטן שוין דערגרייכטן; 3. *(о ветре, море и т. п.)* זיך אײַנשטילן; 4. *(о боли)* פעלן זיך; געשטילט ווערן*, געלינדערט ווערן* *(пройти)*

уста́ *мн. уст.* .מץ לעפּצן; ליפּן ו, .מץ מויל; ◇ переходи́ть из уст в ~ פון [אײַבערגעבן ווערן*] פון אײַבערגיין מויל צו מויל; ва́шими бы ~ми да мёд пить ≅ פון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

уста́в *м* 1. סטאַטוט מ ־ן; *(военный тж.)* אוסטאָו מ ־ן; ~ КПСС קפּסס (דער) סטאַטוט פון דער; ~ ООН דער אונאָ־סטאַטוט מ

устава́||ть *несов. см.* уста́ть; ◇ не ~я אומדערמי́ד- ,לעך ניט מיד ווערניק

уста́вить *сов. разг.* 1. *(разместить)* צעשטעלן; ~ все кни́ги в шкаф צעשטעלן אלע ביכער אין שאַפע; 2. *(тв.; занять всю площадь)* ארומשטעלן; ~ ко́мнату кни́жными шкафа́ми ארומשטעלן דעם צימער מיט ביכער־שאַפעס־; 3. *(устремить)*: ~ глаза́ на *кого-л.* אויס- ;גלאַנצן [אָנשטעלן] א פּאָר אויגן אף עמעצן; ~ся *сов. разг.* 1. *(разместиться)* זיך אויסשטעלן; 2. *(смотреть)* אויסגלאַנצן [אָנשטעלן] א פּאָר אויגן

уставля́ть *несов. см.* уста́вить 1; 2; ~ся *несов. см.* уста́виться 1

уста́л||ость *ж* ו מידקייט, ו־; אויסגעמאטערטקייט; ~ый вид פּאַרמאָטערטער, מידער, אויסגעמאטערטער; у него́ ~ый вид [אויסגעמאטערט] ער זעט אויס מיד

у́стал||ь *ж:* без ~и ניט מיד ווערניק, אומדערמי́ד- ;לעך ניט מיד ווערן* не знать ~и*

устана́вливать(ся) *несов. см.* установи́ть(ся)

установи́ть *сов.* 1. *(поместить)* אוועקשטעלן; *тех. тж.* אינסטאַלירן; *(укрепить)* אײַנפּעסטיקן; ~ турби́ну אוועקשטעלן [אינסטאַלירן] א טורבינע; ~ шпиль на кры́ше אײַנפּעסטיקן א שפּיל אפּן דאַך; 2. *(осуществить)* באשטימען, אײַנפירן; *(ввести в действие тж.)* אײַנשטעלן; ~ дипломати́ческие отноше́ния דיפּלאָמאַטישע אײַנשטעלן א נאָכשפּירונג [א אײַנשטעלן; ~ наблюде́ние באציונגען]; ~ поря́док *чего-л.* סיידער אײַנשטעלן א; ~ це́ны פּון עפּעס אײַנשטעלן א פּריז; ~ тишину́ מאַכן סוואָל זיין שטיל; 3. *(выяснить)* פּעסטשטעלן, אויסקלאָרן; ~ фа́кты פּעסטשטעלן; ~ и́стину אויסקלאָרן דעם עמעס; ~ся *сов.* 1. *(утвердиться; войти в силу)* זיך אײַנשטעלן; 2. *(о погоде)* זיך שטעלן; 3. *(сформироваться)* אויספֿורעמען זיך

устано́вка *ж* 1. *(действие)* אײַנשטעלן, אוועקשטעלן ו; 2. *(механизм)* אינסטאַליאַציע ו ־ס; 3. *(руководящее указание, направленность)* אײַנשטעלונג ו ־ען

установле́ние *с (фактов)* פּעסטשטעלן ו; *(истины)* אויסקלאָרן ו; ~ дипломати́ческих отноше́ний דאָס אײַנ- שטעלן דיפּלאָמאַטישע באציונגען

устано́вленный אײַנגעשטעלטער; *(о времени, о цене)* פּעסטגעשטעלטער; *(о фактах)* אָפּגעשטעלטער

устарева́ть *несов. см.* устаре́ть

устаре́лый פּאַרעלטערטער; *(вышедший из моды)* אלט- מאָדישער

устаре́ть *сов.* פּאַרעלטערט ווערן*; *(выйти из моды)* ארויס|גיין* פון דער מאָדע

уста́ть *сов.* 1. מיד ווערן*, פּארמאַ- ,אויסגעמאטערט [טערט]; ~ от ходьбы́ גיין מיד ווערן*; 2. *перен.*: я уста́л ждать כ׳קען שוין מער ניט ווארטן, כ׳איז מיר שוין נישמע צו ווארטן

устила́ть *несов.*, устла́ть *сов.* פּאַרשפּרייטן, באדעקן; *перен.* באדעקן דעם דיל מיט טעפּעכער

у́стн||о *нареч.* מינדלעך; ~ый экза́мен א מינדלעכער עקזאַמען; ~ая речь מינדלעכע רייד;

усто́||й *м* 1. *(опора моста)* שטיצפלופ מ ־עס; 2. *(опора, подпорка)* אָנשפּאר מ ־ן; 3. *мн. перен.* יסוד- ;פּרינציפּן מץ.; *(принципы)* דעס מץ.

устóйчив||ость *ж* ו שטאַנדהאפטיקייט, ו סטאַביליטעט, ו פּעסטקייט; ~ый 1. *(твёрдо стоящий)* ניט־וואַקלדיק, שטאַנדהאפטיקער, קער, פּעס-, סטאַבילער; 2. *(постоянный)* שטאַנדהאפטיק, טער, שטאַנדהאפטיקער; ~ое равновéсие א שטאַנדהאפטיק גלײַכגעוויכט; ~ая валю́та א סטאַבילע [א סטאַבי-לע, א פּעסטע] וואליוטע; ~ые цéны [פּעסטע] סטאַבילע פּרײַזן; ~ая погóда א סטאַבילער וועטער; ~ые урожáи סטאַבילע גערעטענישן; ~ый режи́м дня א פּעסט סטאַבילע; 3. *(стойкий)* פּעסטער; ~ые убеждéния פּעסטע איבערצײַגונגען; морáльно ~ый מאַן א שטאַנדהאפטיקער ראַליש

устоя́ть *сов.* 1. *(удержаться)* אײַנשטיין*; ~ на мéсте אײַנשטיין* אפן אָרט; 2. *(не поддаться)* אויסהאלטן*, אויסהאלטן* זיך ביז סאָף; ~ под удáром врагá האלטן* דעם קלאַפּ פֿונעם סוינע; ~ прóтив соблáзна בײַשטיין* (קענען) דעם ניסאָיען

устоя́ться *сов.* 1. *(о жидкости)* זיך אָפּשטיין*; 2. *(твёрдо установиться)* זיך אײַנשטעלן

устра́ивать(ся) *несов. см.* устрóить(ся)

устранéние *с* ו באזײַטיקונג, ו באזײַטיקן

устрани́ть *сов.* 1. באזײַטיקן, אויסלעבן, (פון) באזײַטיקן [אָפּראמען זיך (פון)]; ~ препя́тствия [פּונעם וועג] שטערונגען; ~ недостáтки [אויסלעבן, באפרײַען זיך פון] די פֿעלערן; ~ся *сов.* 1. (פון) באזײַטיקן זיך, (פון) אַוועקגיין* אין א זײַט; ~ся от дел באזײַטיקן זיך פון די איניאָנים; 2. *(исчезнуть)* אויסגעלעבט ווערן*, אויסלעבן זיך

устраня́ть(ся) *несов. см.* устрани́ть(ся)

устраша́ть(ся) *несов. см.* устраши́ть(ся)

устраши́ть *сов. (вин.)* ארופוואַרפן* א פּאָ-, אָנשרעקן*

устраши́ться (פֿאַר) (אָפּ) [א מוֹרע] כּעד; ~ся *сов. (род.)* דערשרעקן* זיך מוֹרע באקומען* (פֿאַר),

устреми́ть *сов.* ווענדן*; ~ взóры די בליקן ווענדן*; ~ внима́ние די אָפּמערקזאַמקייט ווענדן*; их мы́сли устремлены́... זיי׳ערע געדאַנקען [מאַכשאַוועס] זײַנען געווענדט...; ~ся *сов.* 1. (אַראָפּ) זיך* לאָזן טאָן*, (אַראָפּ) זיך* א לאָז טאָן*; *(вниз)* געבן*; *(о потоке и т. п.)* א פּלייץ טאָן*; 2. *(принять направление)* ווענדן*; взóры всех устреми́лись на вошéдшего אַלע האָבן געווענדט זייערע בליקן אפן אײַנגע-קומענעם

устремле́ния *мн. (ед.* устремлéние *с)* באשטרעבונגען מץ

устремля́ть *несов. см.* устреми́ть

устремля́ться *несов.* 1. *(двигаться)* לאָזן* זיך; *(вниз)* געבן* זיך א לאָז אראָפּ; *(о потоке и т. п.)* פּלייצן; 2. *см.* устреми́ться 2

у́стрица *ж* אויסטער מ ־ס

устрои́тель *м* = מ ..־טאָר, אײַנאָרדענער, מ אַרגאַניזאַטאָר

устрóить *сов.* 1. *(изготовить)* מאַכן, אופשטעלן; ~ шалáш из камышá מאַכן [אופשטעלן] א בידל פון (אָ)טשערעט; 2. *(организовать)* אײַנאָרדענען; ~ концéрт [אײַנאָרדענען] א קאָנצערט; ~ мáссовое гуля́нье [אײַנאָרדענען] א מאַסן־פאַרווילונג; ~ обéд в честь *кого-л.* געבן* א מיטיק לעקאָווד עמעצן; я всё устрóю איך וועל אלץ אײַנאָרדענען [באַוואָרענען]; 3. *разг.:* ~ сцéну *кому-л.* א סצענע [אָפּשפּילן עמעצן]; 4. *(поместить)* אײַנאָרדענען; ~ *кого-л.* на рабóту אײַנאָרדענען-, אײַנאָר-; ~ больнóго в больни́цу נען עמעצן אין אָרבעט

דענען [באשטאַטן] א כּוילע אין שפּיטאָל; 5. *разг. (обеспечить чем-л.)* באַוואָרענען (מיט), אויסקאַמבינירן; я вам устрóю два биле́та в теáтр איך וועל אײַך אויסקאַמבי-נירן [באַוואָרענען מיט] צוויי בילעטן אין טעאַטער; 6. *разг. (удовлетворить)* זײַן* ווי געוווּנטשן; э́то его́ (вполне́) устрóило דאָס איז פּאַר אים געווען ווי געוווּנטשן; ~ся *сов.* 1. *(наладиться)* אײַנגעאָרדנט, אײַנגעלאַדיעט ווערן*; всё устрóилось наилу́чшим óбразом אלץ האָט זיך אײַנגעלאַדיעט אפן בעסטן אויפן; 2. *(обосноваться)* אײַנאָרדענען זיך; прекрáсно ~ся на нóвой квартúре אויסגעצײַכנט אײַנאָרדענען זיך אין דער נײַער ווינונג; ~ся на вéрхней пóлке вагóна אײַנאָרדענען זיך אף דער אײַבערשטער פּאָליצע אין וואַגאָן; ~ся рабóтать на завóде אײַנאָרדענען זיך אף א זאַוואָד

устрóйств||о *с* 1. *(действие)* ו אײַנאָרדענונג, אײַנאָר-; דאָס אײַנאָרדענען זיך; для ~а своúх дел צו-לײַב אײַנאָרדענען [צולײַב באַוואָרענען] די פֿערזונלעכע אינייאָנים; 2. *(планировка)* ו אראַנזשירונג, ו צעשטעלונג, ו סטרוקטור; 3. *(конструкция)* ו קאָנסטרוקציע, ו בוי, מ סיידער, ו אָרדענונג; *(строй)* מ государ́ственное ~о די אפּא-, אפּאראַטור, ו מעלוכע־אָרדענונג; 4. *(механизм)* מ ראָט, מ מעכאַניזם

устýп *м (горы́)* ו טעראַסע; *(стены́)* מ ארויסטאַרש

уступа́||ть *несов. см.* уступи́ть; он лóвок, но ~ет проти́внику в си́ле ער איז פלינק, נאָר ער איז ניט אזוי קרעפטיק ווי זײַן קעגנער

уступи́тельн||ый: ~ое прида́точное предложе́ние *грам.* קאָנצעסיווער בײַזאַץ

уступи́ть *сов.* 1. *(отдать)* אָפּגעבן*; אָפּטרעטן*; ~ *кому-л.* дорóгу עמעצן דעם וועג אָפּגעבן*; ~ *кому-л.* мéсто עמעצן דאָס אָרט אָפּטרעטן*; в теáтре он уступи́л мне свой бинóкль ער מיר אָפּגעבן אין טעאַטער האָט; не ~ ни пя́ди земли́ врагу́ זײַן ביסאָקל ניט אָפּגעבן*; 2. *(поддаться, согласиться)* אי איין שפּאַן ערד דעם סוינע; он упрямился, но, наконе́ц, уступи́л ער נאָכגעבן*; ער צום סאָף האָט זיך געאַקשנט, נאָר ניט בײַ-, נעצוווּנגען זײַן* נאָכגעבן [давле́нию] ~ си́ле [קענען קראַפט [דרוק] שטיין* זיך קעגן*; 3. *(дат.; не выдержать сравнения)* (פון) אָפּשטיין*; он не усту́пит своему́ партнёру в óпытности ער שטייט זיך קען, ניט אָפּ פון זײַן פּארטניאָר אין דערפֿאַרונג גלײַכן מיט זײַן פּארטניאָר אין דערפֿאַרנקייט; он никому́ не усту́пит в си́ле אין גוווּרע קען ער זיך גלײַכן מיט [קענען קראַפט דרוק]; 4. *разг. (продать дешевле)* אָפּלאָזן*, אראָפּלאָזן* צוויי רובל פּאַר וועלעווער; ~ два рубля́ פון דער פּרײַז

усту́пк||а *ж* 1. *(компромисс)* ו ־ס האַנאָכע; идти́ на ~и אײַנגיין* אף האַנאָכעס; 2. *разг. (скидка)* האַנאָכע ו, מ ראַבאַט

усту́пчив||ость *ж* ו נאָכגיביקייט; ~ый נאָכגיביקער

устыди́||ться *сов.:* он ~лся своего́ малоду́шия ס׳איז אים געווארן א ביזאָיען פּאַר זײַן קליינמוטיקייט

у́стье *с* 1. *(реки́)* ־ען מ לעפּצונג; 2. *(отверстие)* ־ען ו פּײַערלאָך; ~ пе́чи (מץ .. לעכער) עפּענונג

усугу́бить *сов.* פּארטאָפּלען, פּארשטאַרקן; *(вину тж.)* פּארטאָפּלט, שטאַרקער ווערן* מאכן שווערער ווערן*; *(о вине тж.)* שווערער ווערן*

усугубля́ть(ся) *сов. см.* усугуби́ть(ся)

усы́ *мн. см.* ус

усынов||и́ть *сов.* (פאר א זון) אדאָפטי́רן; ~ле́ние *с* אדאָפטאַציע ו, אדאָפטי́רונג ו

усыновля́ть *несов. см.* усынови́ть

усы́пать *сов.*, усыпа́ть *несов. прям. и перен.* *באשי́טן, *אָפשיטן

усыпи́ть *сов.*, усыпля́ть *несов.* (*вин.*) 1. פארשלעפערן, *אײַנשלעפערן; 2. *(гипнозом)* פארשלעפערן; *(наркозом)* *אײַנשלעפערן (דאט.); 3. *перен.* *אײַנגעבן נארקאָז; ~ *чью-л.* бди́тельность אײַנשלעפערן עמעצנס וואַכאמקייט; 4. *(умертвить животное)* (אף טויט) אײַנשלעפערן

усыха́ть *несов. см.* усо́хнуть

ута́ивать *несов.*, утайть *сов.* 1. *(скрыть от кого-л.)* פארלייקענען, *פארהיי̈לן; *(умолчать о чём-л.)* *פארשווײַגן, פארטײַען; 2. *(спрятать)* *אויסבאהאלטן; 3. *(тайно присвоить)* פארלייקענען

ута́йк||а *ж* ו פארטײַען, ו פארשווײַגן; без ~и גנָרנישט ניט פארלייקענדיק

ута́птывать *несов. см.* утопта́ть

утащи́ть *сов.* 1. אוועקשלעפּן; *(куда-л. тж.)* פארשלעפּן; 2. *разг. (украсть)* אוועקלאקכענען, צושלעפּן

у́тварь *ж собир.:* дома́шняя ~ ו הויזראַט, שטובואכן מץ.; церко́вная ~ קלויסטער־כפּי̈צים.

утверди́тельн||о: отве́тить ~о «יאָ» מיט עטפּערן, *געבן; ~ый отве́т א פאָזיטיוון ענטפער; א פאָזיטיוועס ענטפער

утверди́ть *сов.* 1. *(упрочить)* פעסט פארפעסטיקן, פארשטאַרקן; ~ своё госпо́дство [פעסט אײַנ- פארפעסטיקן פאר] די הערשאפט; ~ за *кем-л.* שטעלן עמעצנס; 2. *(убедить)* פעסט איבערצײַגן; ~ *кого-л.* в его́ реше́нии פעסט מאכן עמעצנס באשלוס; 3. *(признать окончательно установленным)* באשטעטיקן; *(постановление и т. п.)* סאנקציאָנירן; ~ прое́кт באשטעטיקן דעם פּראָ- יעקט; ~ но́вого дире́ктора באשטעטיקן דעם נײַעם די- רעקטאָר; ~ *кого-л.* в права́х סאנקציאָנירן עמעצנס רעכט; ~ся *сов.* 1. *(упрочиться)* פארפעסטיקן זיך; 2. (в *предл.; убедиться*) (אין) פעסט ווערן*; ~ся в своём реше́нии פעסט ווערן* (בא זיך) אײַנעם באשלוס

утвержда́||ть *несов.* 1. *см.* утверди́ть; 2. *(проводить мысль)* באהויפטן; *(в споре и т. п. тж.)* טענען; *(необоснованно)* וועלן* האָבן; 3.: ~ю *(перед подписью — на документе и т. п.)* באשטעטיקט

утверждáться *несов. см.* утверди́ться

утвержде́ние *с* 1. *(действие)* ו באשטעטיקן, סאנקציע־; 2. *(высказывание)* ו ־ען באהויפטונג ו, ו ־ן אָנירן

утека́ть *несов. см.* уте́чь

утёнок *м* ו ־ך עטעלע, ו ־ך קאַטשקעלע

утепли́ть *сов.*, утепля́ть *несов.* באווּ־, אײַנווּאַרעמען, רענען פאר קעלט

утере́ть *сов.* אָפּווישן; утри́ слёзы! ווייש זיך אָפּ די פארשטעקן עמעצן אין פּנים! טרערן; ◇ ~ *кому-л.* нос *разг.* אָפּווישן זיך [אין ארבל]; ~ся *сов.* גנָרטל

уте́ря *ж* ו פארלירן

утеря́ть *сов.* *פארלירן; ~ся *сов.* *פארלוירן וועלן, *פארפאַלן

утёс *с* (ברעג־)פעלדז ן ־ן

уте́ха *ж разг.* 1. *(наслаждение)* טענונ־ (מץ. טענעג ן ־ס, גים) פארגענוגן; 2. *(то, что доставляет радость)*

שטיקל כּײַעס איין; одна́ ~ мне оста́лась שטיקל כּײַעס איז מיר געבליבן

утёчка *ж (жидкости)* ן ־ענען, ו ־ן רינען; *(газа, тока)* ן ־ס פארלוסט; *перен.* ן ־ס אָפּפלוס; ~ умо́в אָפּפלוס פון מוחכעס

утёчь *сов.* 1. *(о жидкости)* *אָפּפליסן; *(о газе)* *ארויסגיין; 2. *разг. (о времени)* *אײַבערלויפן; ◇ мно́го воды́ утекло́ с тех пор זינט דעמלט איז א שיין ביסל וואַסער אײַבערגעלאָפּן

утеша́ть(ся) *несов. см.* уте́шить(ся)

утеше́ни||е *с* ן טרייסט; *(то, что успокаивает)* טרי־ סטוונג ו, סטונג ו, נעכאָמע; слова́ ~я מץ. טרייסטווערטער; найти́ ~е в *чём-л.* *אין [א נעכאָמע] געפֿינען א טרייסטונג; единственное ~е עפעס; еди́нственное ~е די איינציקע טרייסט; сла́бое ~е גאָר א קליינע טרייסט

утеши́тельн||ый טרייסטנדיקער, בארוקנדיקער; *(о вестях, новостях)* דערפרייענדיקער, °גוטער; ~ые слова́ מץ. טרייסטווערטער

уте́шить *сов.* טרייסטן; *(успокоить тж.)* בארוקן; могу́ вас ~ כ'קען אײַך דערפרייען; ~ся *сов.* טרייסטן זיך; *(успокоиться тж.)* בארוקן זיך; уте́шьтесь! באַרוקט זיך!

утилизи́ровать *сов. и несов.* אוטיליזירן; *(в личном хозя́йстве и т. п. тж.)* מאכן זיך א נוץ (פון)

утилита́рный ריין פּראַקטישער, אוטיליטאַרישער

ути́ль *м*, утильсырьё *с* ן אוטיל־רוי̈וואַרג, אוטיל

ути́н||ый עטנער(ק)שטאַטשקע־, קאַטשקע־, עטלש־, עטל־; ~ое мя́со ן פּליישקע, עטלפּלייש, פּליישן פון א קאַטשקע; ~ые ла́пы מץ. קאַטשקע־לאפּעס; ~ый нос *(у человека)* א נאָז ווי דער שנאָבל בא א קאַטשקע

утира́ть(ся) *сов. см.* утере́ть(ся)

утиха́ть *несов.*, ути́хнуть *сов.* 1. אוֹפּ־, אײַנשטילן זיך, הערן; *(о боли)* *אָפּלאָזן, געשטילט ווערן*; *(о буре и т. п.)* אײַנגעשטילט ווערן*; стрельба́ ути́хла די שיסערײַ איז [האָט זיך אײַנגעשטילט] אופגעהערט; ве́тер ути́х דער ווינט איז שטיל געבליבן; 2. *(о человеке)* בארוקן זיך; *(замолчать)* אנשווײַגן ווערן*

утихоми́рить *сов. разг.* בארוקן, אײַנשטילן; ~ся *сов. разг.* געשטילט ווערן*, בארוקן זיך; *(о боли, болезни)* נאָכלאָזן*, שטיל בלײַבן*, *אָפּלאָזן; *(о буре и т. п.)*

у́тка *ж* 1. ן ־ס ענטל, קאַטשקע; 2. *(ложный слух)* ן ־ער («ענטל־)צײַטונגס; газе́тная ~ ן ־ער בלאָף; ן ־ן

уткну́ть *сов.* 1. *разг. (спрятать)* פארשטעקן; 2. *перен.* *אײַנגראָבן, *פארגראָבן; ~ нос в кни́гу *אײַנגראָבן; ~ся *сов.* 1. זיך *אײַנגראָבן; די נאָז איגעם בוך; ~ся голово́й в поду́шку זיך מיטן קאָפּ אין קישן *אײַנ־, אײַנגראָבן; זיך *אײַנגראָבן; דעם קאָפּ אין קישן גראָבן*; ~ся в кни́гу זיך *אָנשטויסן; 2. *(натолкнуться)* (מיט די אויגן) אין בוך

утконо́с *м зоол.* ן ־ס שנאָבל־כייע

у́тлый *(непрочный)* שלאַבעריקער; *(жалкий)* נעבעכדי־ נעבעכדיק שיפל קער, דאַלעסדיקער; ~ чёлн

уто́к *м текст.* שוס ן

утоли́ть *сов.* 1. *(голод)* שטילן; *(жажду — тж.)* *לעשן; 2. *перен.* לינדערן; *(боль тж.)* שטילן

утолще́ние *с* פארגרעבערונג ו ־ען

утоля́ть *несов. см.* утоли́ть

утоми́тельный אויסמאטערנדיקער, אײַנמידנדיקער; *(скучный)* דערשטענדיקער

утоми́ть *сов.* מיד מאכן, אײַנמידן; *(сильно)* אויסמא-טערן; **~ся** *сов.* אײַנמידן זיך; *(сильно)* אויסגעמאטערט ווערן*

утомле́ние *с* ו מידקײט

утомлённый אײַנגעמידטער; *(сильно)* אויסגעמאטערטער

утомля́емость *ж* ו אײַנמידלעכקײט

утомля́ть(ся) *несов. см.* утоми́ть(ся)

утону́||ть *сов.* 1. פארזונקען ווערן*; *(о судне тж.)* דערטרונקען ווערן*; *(о человеке)* דערטרונקען, אונטערגיין*; 2. (в *предл.*; *увязнуть*) פארהרזונעט ווערן* (אין); 3. *перен.* (в *предл.*) פארזונקען ווערן*; *(о звуках)* פארפאלן ווערן*; всё **~ло** во мра́ке но́чи אלצדינג פארזונקען געוואָרן אין נאכט־כאשכעס

утончённый פײַנער, ראפינירטער; **~** вкус א פײַנער [א ראפינירטער] געשמאק

утопа́ть *несов.* 1. *см.* утону́ть; 2. *перен.*: **~** в зе́лени באהאלטן* זיך [דערטרונקען ווערן*] אין גרינס; **~** в ро́скоши [אין פארגעניגן] אין וווילטיק זיך*; ◇ **~** в крови́ בלוט זיך אין בלוט

утопа́ющий *м* דער, וואָס טרינקט זיך

утоп||и́зм *м* ו־ן אוטאָפּי́סט; **~ист** *м* ו־ן אוטאָפּי́סט

утопи́ть *сов.* דערטרענקען*, דערטרינקען*; **~ся** *сов.* דערטרינקען* זיך, דערטרענקען* זיך

утопи́ческий אוטאָפּישער; **~** социали́зм דער אוטאָפּי־שער סאָציאליזם

утопи́я *ж* ו אוטאָפּיע

утопле́нн||ик *м* ו־ן דערטרונקענער; **~ица** *ж* דער־טרונקענע ו=

утопта́ть *сов.* אײַנטאָפּטשען

уточне́ни||е *с* ו־ן פארפֿינקטלעכונג; внести́ **~я** פארפֿינקטלעכן, אײַנטראָגן* פארפֿינקטלעכונגען

уточни́||ть *сов.* פארפֿינקטלעכן; **~ть** коли́чество פאר־זאָגט פֿינקטלעכן די צאָל; **~те**, что вы име́ете в виду́ פֿינקטלעכער, וואָס מיינט איר

уточня́ть *несов. см.* уточни́ть

утра́ивать(ся) *несов. см.* утро́ить(ся)

утрамбова́ть *сов.*, **утрамбо́вывать** *несов.* אײַנטראָ־מבעווען, בירן

утра́т||а *ж* 1. ו־ן פארלוסט; 2. *(потеря)* אוויידע ו־ס; понести́ тяжёлую **~у** פארלוסט לײַדן* א שווערן פארלוסט

утра́тить *сов.* פארלירן*, אָנווערן*

утра́чивать *несов. см.* утра́тить

у́тренн||ий פרימאָרגנדיקער, פרימאָרגן־, אינדערפרי־קער; **~ее** заседа́ние די אינדערפרי־קע זיצונג; **~ие** за́морозки מצ. פרי־פרעסטעלעך; **~яя** заря́ ו מאָרגנרייט

у́тренник *м* 1. *(представление)* מאָרגן ו; *(в театре)* מאָרגן־פרעסטעלע ו־ך; 2. *(мороз)* מאָרגן־ספּעקטאקל ו־ן פרי־פרעסטעלע ו־ך; ז־ך

утри́ровать *сов. и несов.* אײַבערטרײַבן*, אוטרירן

у́тр||о *с* 1. ו־ס אינדערפרי, (פרי)מאָרגן ו־ן; в семь часо́в **~á** זיבן אויף אינדערפרי; под **~о** פרי־מאָרגן־צו, פארטאָג; ра́нним **~ом** נאנצפרי; по **~а́м** אַלע פרי־מאָרגן, אינדערפרי; в одно́ прекра́сное **~о** יעדן פרימאָרגן; 2. *см.* у́тренник 1; ◇ до́брое **~о**!, с до́брым **~ом**! א גוט־מאָרגן!; **~о** ве́чера мудрене́е *погов.* ≅ ביז מאָרגן איז נאָך גאָט א פאָטער

утро́б||а *ж (матери)* ו מוטערלײַב, (מוטער־)טראכט; ◇ ещё в **~е** ма́тери נאָך בא דער מאַמען אין בויך; ненасы́тная **~а** א קישקע אָן א דנא

у́тром *нареч.* אינדערפרי; ра́но **~** נאנצפרי

утружда́ть *несов.* באַמי́ען; **~** про́сьбами באָמרויקן מאטרי́ען זין* זיך, באמי́ען זיך; **~** себя́ מיט באקאָשעס

утю́г *м* ו־ך פּרעסל ז־ן, פּרעס־אײַזן מ־ס

утю́жить *несов.* פּרעסן

уф *межд.* אוף!

ух *межд.* 1. אך!; 2. *(при передаче резкого звука)* קנאקן, טראך!

ухá *ж* ו פֿיש־זופּ

ухáб *м* (מצ. ..גריבער) ו (וועג־)גרוב ז־ך; טינטערל ז־ך *разг.*

ухáбистый *(о дороге)* מיט גרי́בער; צעגריבלטער; מיט טינטערלעך *после сущ.*; *после сущ. разг.*

ухáживать *несов.* (за *тв.*) 1. *(заботиться)* (ה)אוי́רן, אַרומגיין* אַרום דעם; **~** за больны́м אַרום דעם קראנקן, כּוילע (ה)אוי́רן [וואַרטעוען]; **~** за цвета́ми אָכטונג געבן* אַף די בלומען, אַרומגיין* אַרום די בלומען; 2. *(за женщиной)* (מיט) קאוואַלי́ריש זײַן* ארומפאדען, (ארום) אוכאָשעוען (נאָך); *разг.*; (ה)אוי́רן *уст.*

ухвáт *м* ו־ס וויילקע, ראָהאָטש מ־עס

ухвати́ть *сов.* (за *вин.*) (פאר) אָנכאפּן

ухвати́ться *сов.* 1. (פאר) אָנכאפּן זיך; **~** за пери́ла אָנכאפּן זיך פאר דעם פּאָרעטש; 2. *разг. (старательно приняться за что-л.)* (צו) נעם טאָן* זיך; **~** за интере́сную рабо́ту א נעם טאָן* זיך צו דער (מיט ברען) אינטערעסאַנטער אַרבעט; 3. *разг. (воспользоваться)* אָנכאפּן זיך אין דעם (אין) געדאַנק; **~** за мысль

ухва́тка *ж разг.* 1. *(приём)* ו־ס טריק, (קונציקע) גנעי־טע, בעריישאפט ו־ן; 2. *(ловкость)* באַוועגונג ו־ן; 3. *(повадка)* מאַני́ר ו, געגג מצ.

ухитри́ться *сов.*, **ухитря́ться** *несов.* (+ *инф.*) *разг.* באַווי́זן* א בעריישאפט [א קונץ] (צו טאָן עפּעס)

ухищре́ние *с* ו־ן אײַנפאל מ־ס, טאכבולע

ухищря́ться *несов.* קלינגן זיך, זוכן טאכבולעס; **~** все́ми спо́собами זוכן אלערלײַ טאכבולעס

ухмыльну́ться *сов.* א שמוך טאָן*

ухмыля́ться *несов.* שמוכן

у́хо *с* 1. ו־ן אויער מ־ער; 2. *мн. (у шапки)* אויערדעק־אויערן מצ. לעך מצ.; ◇ говори́ть *кому-л.* на́ ухо אפּן אויער זאָגן עמעצן, ארײַנרעדן* עמעצן א סאָד אין אויער, עמעצן אין אויער ארײַנ־רוימען עמעצן; **~** ре́жет **עס רעסט די אויערן**; в уша́х звени́т **עס** קלינגט אין די אויערן; я э́то слы́шал свои́ми уша́ми איך האָב עס אליין [מיט די אײַגענע אויערן] געהערט; во все у́ши слу́шать אופּשטעלן, (אופּ)עפענען די אויערן; он и **~м** не ведёт אים גייט עס ווי־ס'זאָל אים אָנהייבן ארן ניק וואָס אָן; в одно́ **~** вошло́, в друго́е вы́шло ס'איז דורך איין אויער ארײַן, דורכן אנדערן ארויס (אים); по́ уши влюби́ться פאַרליבן זיך אײַנער די אויערן

ухо́д[1] *м* 1. ו אוועקגיין; пе́ред са́мым его́ **~ом** סאָמע דאָס אוועקגיין פון דער; **~** с рабо́ты פאר זײַן אוועקגיין דאָס פאַרלאָזן די אַרבעט, אַרבעט

ухо́д[2] *м* (за *тв.*) (אף) ו אופּזיכט, דאָס אכטונג געבן (אף); **~** за больны́м דעם כּוילע (ה)אוי́רן; **~** за са́дом דאָס [דאָס אכטונג געבן] אפּן סאָד די אופּזיכט

уходи́||ть *несов.* 1. *см.* уйти́; 2. *(простираться)* דער וועג ציט זיך; доро́га ухо́дит вдаль אוועקציען* זיך; далеко́ на юг ~ла широ́кая асфа́льтовая доро́га וויט אין דער אוועק; וויט אף דאָרעם האָט זיך אוועקגע- צוזיגן א בריי́טער אספאַלט־טראקט

ухудша́ть(ся) *несов. см.* уху́дшить(ся)

ухудше́ние *с* וו פֿאַרערגערונג, ערגער וועדן; ~ отноше́ний פֿאַרערגערונג אין די באציִונגען; ~ настрое́ния פֿון דער שטימונג [דאָס פאלן [דאָס קאַליע ווערן]

уху́дшить *сов.* פֿאַרערגערן, ערגער מאכן; э́то то́лько уху́дшило де́ло דאָס האָט נאָר ערגער געמאַכט [קאַליע

уча́ствовать *несов.* (в *предл.*) 1. (אין) באַטיִליקן זיך, באַטיִליקן זיך אין (אין)* אָנטיילנעמען; ~ в голосова́нии באַטיִליקן זיך אין דער אָפֿשטימונג; ~ в рабо́те (אין)* אָנטיילנעמען [נעמען* אָנטיי́ל; 2. *(быть пайщиком)* בא- טיִליקן זיך (אין), אין דער אַרבעט; ~ в де́ле האָבן* א טיי́ל [א כּיִילעק] זיין* א שותף

уча́сти||е *с* 1. מ אָנטיי́ל, וו באַטיִליקונג; *(в деле, в предприятии)* (מיט)באַטיִליקונג וו; при ~и *кого-л.* מיטן אָנטיי́ל פון עמעצן; 2. *(сочувствие)* ז מיטגעפיל; отнести́сь с ~ем к *кому-л.* צו באציִען* זיך מיט מיטגעפיל; ◇ принима́ть ~е в *ком-л.* זאָרגן וועגן עמעצן; принима́ть ~е в *чём-л.* באַטיִליקן זיך אין עפּעס, אָנטיילנעמען* אין עפּעס, נעמען* אָנטיי́ל אין עפּעס

участи́ться *сов.* פֿאַרפֿאָטערן זיך* וועדן, פֿאָטערן* וועדן; *(о пульсе)* גיִכער וועדן*

участко́вый 1. בא- צירק־, באציִרקישער, באציִרק־; ~ врач צירק־דאָקטער מ (מצ. ..דאָקטוירים); 2.: ~ (уполномо́ченный) *(милиционер)* צירקל־באפולמעכטיקטער מ ..טע

уча́стлив||о *нареч.* מיט מיטגעפיל, מיטפילנדיק; ~ый מיטפיליקער

уча́стник *м* = מ ..טע, אָנטיילנעמער באַטיִליקטער

уча́сток *м* 1. *(часть земельной площади)* ערד־כיילעק; приуса́дебный ~ בײַהויפישער ערד־ כיילעק; лесно́й ~ (מצ. ..כאלאָקים) מ; ~ (מצ. ..כאלאָקים) וואַלד־כיילעק; строи́тельный ~ בויפּלאַץ מ ־ס *разг.*; 2. *(часть поверхности чего-л.)* טיי́ל מ; ~ ко́жи א שטיק וו, מ ־ער; ־ן; *(отрезок)* אָפּשניט מ ־ן; ~ стены́ א טיי́ל וואַנט; ~ пути́ א שטיק הויט טיי́ל; 3. *(часть фронта)* סעקטאָר מ ־ס, ־ן; 4. *(сфера деятельности)* געביט ז ־ן, באציִרק מ ־ן; са́мый тру́дный ~ דער שווערסטער באציִרק; 5. *(единица административно-территориального деления)* באציִרק מ ־ן; *(милиции)* צירקל מ ־ען; избира́тельный ~ וואַל־באציִרק מ ־ן

у́часть *ж* מ גורל; раздели́ть *чью-л.* ~ טיילן מיט האָבן* איין גורל מיט עמעצן, עמעצן זיין גורל

учаща́ться *несов. см.* участи́ться

уча́||ийся 1. שטודיִרנדיקער; ~яся молоде́жь די שטודיִרנדיקע יוגנט, וו לערן־יוגנט; 2. *в знач. сущ. м* = מ ־ן סטודענט; *(вуза)* שילער

уче́б||а *ж* וו לערן; дли́ться ~у דאָס לערנען זיך; нача́ть ~у אָנ- הייבן* לערנען זיך; посла́ть на ~у в университе́т שיקן [שטודיִרן] אין אוניווערסיטעט לערנען; успе́хи в ~е די דערפאָלגן אין דער לערנ [אינעם לערנען זיך]

уче́бник *м* (מצ. ..ביכער) מ, ז לערנבוך, לערנביכל ז ־ער

уче́бн||ый לערן־; *воен.* טרענירי־; ~ый год ז לערניאָר; ־ן; ~ое заведе́ние ן ־לערן־אנשטאלט; в ~ое вре́мя בייס די לימודים, בייס לערנען; ~ые заня́тия מצ. מודים; ~ый план (מצ. ..פלענער) מ לערנפלאן; ~ый предме́т ן ־לערן־קעגנשטאנד; *мн. тж.* דיס- ציפלינען מצ.; ~ые посо́бия מצ. הילפס־לערנביכער; ~ая стрельба́ וו טרענירי־שיסערי

уче́ни||е *с* 1. ז לערנען, וו לערן; ко́нчить ~е עַנדיקן דאָס לערנען; *(в высшем учебном заведении тж.)* עַנ- דיקן דעם שטודיום; 2. *(теория)* וו לערע; ~е Ле́нина לעניִנס לערע; ◇ ~е — свет, неуче́ние — тьма וויסן איז ליכט, אומוויסן איז פינצטערניש; без ~я нет уме́ния אז מע לערנט ניט, קען ניט כאָטש וואָס כאימקע לערנט ניט, קען ניט כאָטש ניט, קען מע ניט

учени́к *м* 1. = מ שילער, (מצ. טאלמידים) מ טאַלמיד; 2. *(на производстве)* = מ שילער, ז ־ער; לערן־יינגל; 3. *(последователь)* = מ שילער, נאָכפאָלגער

учени́ца *ж* וו ־ס שילערן

учени́ческ||ий שילער־; *(незрелый)* שילעריש; ~ая тетра́дь ן ־ן, מ שילער־העפט; ~ая столо́вая א שילעריש אַרבעט; א קאָרקיך פאר שילער; ~ая рабо́та

учени́честв||о *с* וו שול־לער; *(на производстве)* שי- לערי; го́ды ~а מצ. שול־יאָרן וו

уче́ность *ж* וו ערודיציע, געלערנטקייט; *разг. ирон.* טיפע טוירע

уче́н||ый 1. געלערנטער; 2. *(относящийся к науке)* וויסנשאפטלעכע שטופע; ~ая сте́пень וויסנשאפטלעכער ראט; ~ый сове́т וויסנשאפטלעכער ראט; 3. *(дрессированный)* דרעסיִרטער; 4. *в знач. сущ. м* ..טע מ וויסנ־, געלערנטער א וועלט- שאפטלער = מ; всеми́рно изве́стный ~ый באריִמטער געלערנטער

уче́сть *сов.* 1. *(установить наличие)* אינערשריִבן*; *(с целью контроля)* אינערדיסקאָנטירן; 2. *(принять во внимание)* [אין באטראכט] אין אכט נעמען*, דיסקאָנטירן; ~ о́пыт про́шлого דיסקאָנטירן די פריִערדיקע דער- פאָרונג, דיסקאָנטירן די דערפאָרונג פון די פאָרגייער; ~ возмо́жные случа́йности [נעמען* אין אכט] די פאָרויסזען* מע́גלעכע צופעליקייטן; ~ потре́бности о́бщества דיס- קאָנטירן די באדערפענישן פון דער גאַנצלשאפט; учти́те, что... [פארגעסט ניט], אז...; ◇ ~ ве́ксель דיסקאָנטירן דעם וועקסל

уче́т *м* 1. *(действие)* וו אינערשריִבונג; *(с целью контроля)* וו אינערדיסקאָנטירונג; *(принятие во внимание)* וו דיסקאָנטירונג, מ דיסקאָנט; ~ потре́бностей о́бщества דאָס דיסקאָנטירן די באדערפענישן פון דער גאַנצלשאפט; магази́н закры́т на ~ דער מאגאזין איז פארמאכט אף; 2. *(регистрация)* מ דיסקאָנט; стать на ~ נעמען* זיך אפן דיסקאָנט; снять с ~а אראָפנע- מען* פונעם דיסקאָנט; состоя́ть на ~е אויסשריִבן*, מען* פונעם דיסקאָנט

дисконтный фун вуэкселя́ן דיסקאָנט פון ווּעקסלען; ◇ ~ векселёй זיין* אפן דיסקאָנט; ~ный דיסקאָנט- ער ז ־קאָנט-קארטל; ~ная ка́рточка ער ז ־דיסקאָנט-קארטל

уче́ч‖ник *м* = ער ז ־דיסקאָנט-פּירער; ~ица *ж* ־דיסקאָנט-פּירערן ז ־ס

учи́лище *с* שול ז ־ן; שול ז ־ס; ~ное *разг.*; театра́льное ~ טעאטראַלע שול; ◇ производственно-техни́ческое ~ פּראָדוצי׳ר־טעכנישע שול

учини́ть *сов.*, учиня́ть *несов.*: ~ скандал מאכן א סקאַנדאַל; ~ распра́ву над *кем-л.* מיט צערעכענען זיך; ~ нападе́ние מאכן אן אָנפאַל*, אָנפאלן*

учи́тель *м* = ער ז ־לערער; ~ истории פון געשיכ- טע לערער; шко́льный ~ = ער ז ־שול־לערער; ~ница *ж* לערערן ז ־ס; ~ница *разг.*; шко́льная ~ница שול־ לערערקע ז ־ס; ~ская ־לערערן ז ־ס; ~ский ־לערער; (*свойственный учителям*) ־לערערישער; ~ский институ́т ־לערערי- נסטיטוט ז ־ן; ~ство *с* 1. (*деятельность*) לערערי׳ע ז; 2. *собир.* לערערשאפט ז

учи́тельствовать *несов.* פארנעמען* זיך, זיין* א לערער

учи́тыва‖ть *несов. см.* учесть; ~я, что... נעמענדיק מע מוז נעמען* אין אכט, אז...; нельзя́ не ~ть אין אכט זיין* אז...

учи́ть *несов.* 1. (*вин. дат.*) (*обучать*) לערנען; ~ *кого-л.* англи́йскому языку́ לערנען (מיט) ענגליש עמעצן; ~ *кого-л.* игра́ть на рояле לערנען עמעצן שפּילן אף א ראָיאַל; 2. (*обыкн. с придат. предл.; развивать какую-то мысль, теорию*) לערנען; В. И. Ле́нин у́чит, что... וו. אי. לענין לערנט, אז...; 3. (*запоминать, усваивать*) לערנען (אויס)לערנען, כאָזערן; ~ стихотворе́ние (אויס)לערנען אף; ~ уро́ки [(אויס)לערנען] כאָזערן; ~ роль (אויס)לערנען די ראָל א נעדיכט; ~ לימודים

учи́ться *несов.* (זיך) לערנען; ~ чита́ть זיך לערנען (זיך) אין אוניווער- לערנען (זיך) סיטעט; ~ языка́м [שטודירן] שפּראַכן לערנען; ~ на агроно́ма [(אויס)לערנען] אגראָנאָם; ~ быть аккура́тным זיך אף אָגראָנאָם לערנען זיך [לערנען זיך] זיין אקוראַט געווינען; ◇ век живи́, век учи́сь *погов.* אייביק לערנען, אייביק לעבן

учреди́тельн‖ый ־גרינדונג(ס); ◇ ~ое собра́ние גרי׳נ- דונג(ס)־פּראָזאמלונג ז

учреди́ть *сов.*, учрежда́ть *несов.* 1. (*основать*) גרינדן, שאפן*; ~ нау́чное о́бщество [גרינדן] א וויסנשאפט- לעכע געזעלשאפט; 2. (*ввести*) אײַנשטעלן; ~ зна́ки отли́чия אײַנשטעלן אויסטייל־צייכנס

учрежде́ни‖е *с* 1. (*действие*) גרינדונג ז, גרי׳נ- דונג ז; 2. (*ведомство, организация*) אנשטאַלט ז ־ן; слу́жащие ~й [מיטאַרבעטער] פון אנשטאַלטן; אָנגעשטעלטע де́тские ~я קינדער־אנשטאלטן מצ.

учти́вый העפלעכער

учу́ять *сов.* דערשפּי׳רן; *перен. тж.* דערשמעקן

ушáнка *ж* אויערהיטל ז ־ען, לאַפּהיטל ז ־ען, וויג- אושאנקע ז ־ס; טערדיק היטל מיט קלאַפּעס *разг.*

ушáт *м* צעבער ז ־ס; ◇ вы́лить на *кого-л.* ~ холо́дной воды́ (ווי) אָפּגיסן* עמעצן מיט אן עמער קאַלט- טע וואַסער

ушúб *м* קלאַפּ ז ־ען, זעץ ז; (*место ушиба*) אופלויף ז ־ן; (*рана от ушиба*) (שטויס)וווּנד ז ־ן

ушибúть *сов.* צעקלאַפּן זיך, צעקלאַפּן זיך דער- א זעץ טאָן* זיך, לאָגען זיך

у́шко́ *с уменьш.* אויערל ז ־ער

ушко́ *с* אויערל ז ־ער; (*иголки*) לעכל ז ־ער

ушни́к *м разг.* (מצ. ..דאָקטוירים) אויערן־דאָקטער ז ־ן

ушн‖о́й אויער(ן)־; ~а́я ра́ковина אויערמושל ז ־ען; ~ы́е боле́зни אויערן־קראַנק(ה)יטן מצ.; ~о́й врач אויערן־ אָטאָלאַרינגאָלאָג ז ־ן, ־דאָקטער ז (מצ. ..דאָקטוירים)

ущéлье *с* באַרגשפּאלט ז ־ן; го́рное ~ שפּאַלט־טאָל ז ־ן

ущеми́ть *сов.* 1. פּארקלעמען, צוקלעמען; 2. ~ *чьи-либо* права́ מינערן עמעצנס רעכט; ~ *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס אייגנליבע

ущемлéние *с* 1. (*действие*) פּארקלעמען, צוקלעמען ז; 2.: ~ гры́жи *мед.* ברוך־פּארקלעמונג ז; 3.: ~ *чьих-либо* прав דאָס מינערן עמעצנס רעכט

ущемля́ть *несов. см.* ущеми́ть

ущéрб *м* שאָדן ז ־ען; (*материальный тж.*) נזּעק ז; причини́ть ~ *кому-л.* שאָדן עמעצן, ברענגען* גוירעם; без ~а для де́ла אָן שאָדן פאר זיין* נזּעק עמעצן; ◇ в ~ *кому-л.* ניט שאַטנדיק דער זאך, דער זאך צו עמעצנס שאָדן; в ~ *чему-л.* צום שאָדן פאר ענין; луна́ на ~е [איז מיט א פּנים] די לעוואָנע איז ניט קיין פּולע

ущипну́ть *сов. однокр.* א קניפּ טאָן*

ую́т *м* היימלעכקייט ז, געמי׳טלעכקייט ז; дома́шний ~ היימלעכקייט ז; ~но 1. *нареч.* היימלעך, געמי׳טלעך; ~но устро́иться אײַנאָרדענען זיך געמי׳טלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* געמי׳טלעך (ס׳איז); здесь ~но דאָ איז גע- מי׳טלעך; ~ный היימלעכער, געמי׳טלעכער

уязви́м‖ый שפּי׳רעוודיקער; ~ое самолю́бие אופּרייצ- א שוואַכע ארגומענ- טאַציע; ◇ ~ое ме́сто דאָס שוואַכע אָרט

уязви́ть *сов.*, уязвля́ть *несов.* טרעפן*; он был э́тим уязвлён ער האָט זיך דערפּון געפּילט שטארק געטראָפן; ~ *чьё-л.* самолю́бие אופּרייצן עמעצנס אייגנליבע

уясни́ть *сов.*, уясня́ть *несов.* קלאָר° מאכן, אויסקלאָרן; уясни́ть себе́ положе́ние אויסקלאָרן [קלאָר° מאכן] פאר זיך די לאָגע

Ф

фа *с нескл. муз.* פּא

фабзавко́м *м* (фабри́чно-заводско́й комите́т) פאבזאוו- קאָם ז ־ען (פאבריק־זאוואָדישער קאָמיטעט)

фа́брика *ж* פאבריק ז ־ן; текстильная ~ טעקסטיל־ פאבריק א קיך (מצ. פאב- ־ку́хня פאבריק ז ־ן; ~-ку́хня ריקן־קיכן)

фабрика́нт *м* 1. פאבריקאַנט ז ־ן, פאבריק־אייגנטימער ז (מצ. ..באלעבאַטים); 2. *перен. неодобр.* = ן, פאבריק־באלעבאָס ז; ~ы лжи פאבריצי׳רער ז; פאבריצי׳רער פון שקאַרים

фабрика́т *м* פאבריקאַט ז ־ן, פאבריק־ארטיקל ז ־ען, פאבריק־אויסארבעטונג ז ־ען

фабрика́ция *ж разг. ирон.* מאכן, פאבריצי׳רן; *перен.* פאבריצי׳רן, פאבריצירונג ז

фабрикова́ть *несов. разг. ирон.* פאבריצי׳רן, מאכן; *перен.* פאבריצי׳רן קלאַנגען; ~ слу́хи פאבריצי׳רן

фабри́чно-заво́дский, фабри́чно-заводско́й פאבריק־זא- וואָדישער; фабри́чно-заводско́е обуче́ние פאבריק־זאוואָ- דישער

דישע שילערע; фабри́чно-заводско́й комите́т *см.* фаб-завко́м

фабри́ч||ый פאבריק-; *(промышленный)* אינדוסטריע-; ~ая ма́рка ז פאבריק־מארקע; ~ые изде́лия נ"מ פאבריק־ארטיקלען; ~ый райо́н מצ. פאבריק־אויסארבעטונגען אן אינדוסטריעלער ראיאָן

фа́була *ж* ז פאבל, ז פאַבולע, מ סיפער־האמיסע

фаво́р *м:* быть в ~е у *кого-л.* זיין* פאוואָריט [ליבלינג], עמעצנס; בויסע־כיין זיין בא עמעצן; они́ у него́ не в ~е ליב [ניט אי̈בעריק] ער האָט זיי ניט שטארק

фавори́т *м* 1. מ ־ן, פאוואָריט; ליבלינג; 2. *спорт.* מ ־ן פאוואָריט; אי̈ינער פון די בעסטע; ~ка *ж* ז ־ס פאוואָריטקע

фагóт *м муз.* מ ־ן פאגאָט; ~и́ст *м* מ ־ן פאגאָטיסט

фагоци́т *м физиол.* מ ־ן פאגאָציט

фа́з||а *ж* ז ־ס פאָזע; *(стадия тж.)* סטאַדיע; ~ы развития די פאָזעס [די סטאַדיעס] אין דער אנטוויק־לונג; ~ы Луны́ די פאָזעס פון דער לעוואָנע

фаза́н *м* מ ־ן פאזאָן

фа́зис *м см.* фа́за

фазóметр *м эл.* מ ־ס, פאזאָמעטער

фазотро́н *м физ.* מ ־ן פאזאָטראָן

файдеши́н *м текст.* מ פיידעשין

фа́кел *м* מ ־ן, פאָקעל שטורקאָץ

факси́миле *с нескл.* 1. ז ־ס פאקסי̈מילע; 2. *в знач. прил. и нареч.* אין פאקסי̈מילע; ру́копись ~ א מא־נוסקריפט אין פאקסי̈מילע; ру́копись и́здана ~ דעם מאנוסקריפט האָט מען ארויסגעגעבן [דער מאנוסקריפט איז ארויס]_אין פאקסי̈מילע

факт *м* 1. מ ־ן פאקט; достове́рный ~ א זיכערער פאקט [א פעסטגעשטעלטער האָבן־]; пе́ред лицо́м ~ов [דיק פאר זיך פאקטן]; 2. *в знач. сказ. разг.:* ~! ס'איז [דאָך]! (דאָך)? א פאקט! ◇ поста́вить *кого-л.* пе́ред соверши́вшимся ~ом פאַקטן שטעלן עמעצן נעם־על־פאָנעם מי̈ט א גרייטן פאקט

факти́ческ||и *нареч.* פאקטיש; ~и же אינדערעמעסן פאקטיש; ~ий פאקטישער; ~ие да́нные פאקטישע אָנגאבן; ~ое положе́ние די פאקטישע [די עמעסע, די ווירקלעכע] לאגע

фа́ктор *м* מ ־ס פאקטאָר

факто́рия *ж* ז ־ס פאקטאָריע

факту́ра *ж* 1. *иск.* ז פאקטור; 2. *(характер обработки)* ארומארבעטונג; 3. *(документ)* ז ־ן פאקטור

факультати́в *м разг. см.* факультати́вный курс

факультати́вный פאקולטאטיוו־; אומאבליגאטאָרישער; ~ курс פאקולטאטיוו [אומאבליגאטאָרישער] קורס

факульте́т *м* מ ־ן פאקולטעט; он у́чится на медици́нском ~е ער לערנט זיך אפן מעדיצי̈נישן פאקולטעט; ער שטו־דירט מעדיצי̈ן; ~ский פאקולטעטישער; ~ское собра́ние א פא־קולטעט־פארזאמלונג ז ־ען קולטעטישע פארזאמלונגען

фал *м ав., мор.* מ ־ס, פאל צוביגד־רימען

фала́нга[1] *ж* 1. ז ־ס פאלאָנגע; *перен. тж.* ר"י (פינגער־)ביינדל ז ־ער; 2. *анат.* ז ־ס, פאלאָנגע ־ען;

фала́нга[2] *ж зоол.* ז ־ס פאלאָנגע

фа́лда *ж* 1. *(складка)* ז ־ן, פאלב ז ־ן, פאלד; 2. *(фрака и т. п.)* ז ־ס פאָלע

фальсифика́ция *ж* 1. *(действие)* ז פאלסיפיצי̈רונג, פאלסיפיצי̈רן ז; *(документов)* ז פעלשן; *(продуктов)* ז פאלשעוען; 2. *(поддельная вещь)* פאלסיפיקאַציע ז ־ס

фальц *м* 1. *(место сгиба листа)* מ ־ן צוגויפבייג, שפעלטל ז ־ער, גאָרע ז ־ס; 2. *(паз)* מ ־ן פאלץ; 3. *(выёмка)* מ ־ן פאלץ

фальцева́ть *несов.* 1. *(сгибать)* פאלצן, צוגויפבייגן*; 2. *тех.* פאַלצ(עוו)ן

фальце́т *м муз.* מ פאלצעט; говори́ть ~ом רעדן* מיט־א דין־קעלכל [מיט א קויטשיקל]

фальши́вить *несов.* 1. *(быть неискренним)* זיין* פאלש; 2. *(при пении, игре на музыкальных инструментах)* פאַלשעוען

фальши́вка *ж разг.* ז ־ס פאלסיפיקאַציע, געפעלש־טער דאָקומענט

фальшивомоне́т||ничество *с* דאָס מאכן פאלש געלט; ~чик *м* = מ געלטפעלשער

фальши́в||ый פאַלשער; *(неискренний)* ניט־אופריכטיקער; ~ая моне́та א פאַלשע מאטבי̈ע; ~ая улы́бка א פאַל־פרעם; ~ые во́лосы [א ניט־אופריכטיקער] שמייכל שער; ~ое пе́ние דער האָר; א געפאַלשעוועטע נעגי̈נע; ~ая но́та זיין* אין א פאַלשע נאָטע; быть в ~ом положе́нии א פאַלשער לאגע

фальшь *ж* 1. ז פאַלשקייט; *(в произведениях искусства тж.)* ז געקי̈נצלטקייט; 2. *(при пении, игре на музыкальном инструменте)* ז פאַלשעוען

фами́лия *ж* 1. (מצ. ־נעמען) מ פא־מי̈ליע־נאָמען; ווי איז זיין פאמי̈ליע(־נאָמען)? מי̈ליע *разг.*; как его́ ~? ווי הייסט ער לויט דעם פאמי̈ליע־נאָמען?; 2. *(род)* ז ־ס פאמי̈ליע

фами́льн||ый 1. שטאם־; ~ые портре́ты פון פאַרטרעטן פון פוינעם שטאם, די צוגעהעריקע צום שטאם פאַרטרעטן; 2. *(наследственный)* מישפאָכעדיקער, יערושעדיקער; ~ое схо́дство א מישפאָכעדיקע [א פאמי̈ליע־ענלעכקייט יערושעדיקע]

фамилья́рничать *несов. разг.* (с *кем-л.*) פאניבראַטע־ווען, (מיט) זיך* זיין* פאמיליאַריש [מיט מי̈סע פאניבראַט]

фамилья́рн||о *нареч.* פאמיליאַר, פאניבראַטיש, מי̈סע פאניבראַט; ~ость *ж* 1. ז פאמיליערקייט; 2. *(поступок)* פאניבראַטישע שטיק מצ. позволя́ть себе́ ~ости פאמיליאַרער; ~ый פאניבראַטישער, פאמיליאַרישער

фан||ати́зм *м* מ פאנאטי̈זם; *(фанатичность тж.)* ז נאָטישקייט; ~а́тик *м* = מ פאנאָטיקער; ~ати́ческий, ~ати́чный פאנאָטישער

фане́р||а *ж* 1. ז פאניר, ז פאניעָר; 2. *(многослойная)* מ דיקטעוער; ~ный פאניר־, פאניעָר־; *(из фанеры)* דיקטעוער; ~ная фа́брика ז ־ן פאניר־פאבריק; ~ная облицо́вка ме́бели מעבל אף פאניר־באדעק; ~ный я̈щик א דיקטע־נער קאסטן

фант *м* מ ־ן פאנט; игра́ть в ~ы שפילן אין פאנטן

фантазёр *м* מ ־ן פאנטאזיאָר, = מ טרוימער; ~ка *ж* ז ־ס פאנטאזיאָרקע, טרוימערן

фантази́ровать *несов.* 1. *(мечтать)* פאנטאזי̈רן, טרוי־מען; 2. *(выдумывать)* פארנעמען* זיך מיט אויסטראכטע־נישן, אויסטראכטן

фанта́зия *ж* 1. *(воображение)* קויעך־ || פֿאנטאָזיע; דעם קינסטלערס האדימיען־ *уст.*; бога́тая ~ худо́жника רײַכע פֿאנטאָזיע; 2. *(мечта)* פֿאנטאָזיע || ן־, טרוים ז; 3. *разг. (причуда)* קאפּריז, שיגאָנען ז (מצ. שיגונעס) ס־; така́я ему́ пришла́ в го́лову ~ ס'איז אים אריין ז; אין קאָפּ אזא שיגאָנען [אזא וויילדער געדאנק]

фанта́стика *ж* 1. || פֿאנטאַסטיק; нау́чная ~ וויסנשאפֿט־הויפֿט; 2. *(несбыточное)* פֿאנטאָזיעס

фантасти́ческий 1. פֿאנטאַסטישער; ~ рома́н א פֿאנטאַסטישער ראָמאַן; про́сто ~ цвет מאמע א פֿאנטאַסטישער טאַסטישער קאָליר; 2. *(странный, нелепый)* אומגעלומפּערט־; 3. *(порождённый фантазией)* פֿאנטאזיאָ־; 4. *(несбыточный)* אויסגעטראכטער, דאכטער אומרעאַלער [פֿאנטאזיאָרי־ ~ прое́кт רישער, אומרעאַלער שער] פּלאן

фантасти́чность *ж* || פֿאנטאַסטישקייט; *(несбыточность)* || אומרעאַלקייט

фанфа́ра *ж* 1. *(музыкальный инструмент)* שאל־טרו־ מײַט ן־; 2. *(сигнал)* טרומייט־סיגנאל, שאלרוף ן־; 3. *муз.* || ס־ פֿאנפֿאַרע ן־

фа́ра *ж* ס־ || פֿאַרע (אוטאָמאָביל־)

фарва́тер *м* ן־ פֿאַרוואָטער; ◇ плыть, идти́, находи́ться в ~е *кого-л., чего-л.* אין פֿאר־ גיין* וואָטער פון עמעצן, פון עפּעס

фарисе́й *м* 1. *ист.* ם־ פֿרושי; 2. *(ханжа)* היפּאָ־ קריט ן־ *книжн.*; ~ство *с* היפּאָקריטישער צווויאָקישער; *книжн.*; צווויאָקישקייט || *книжн.*; צווייאָצטוע || ן־, צוויעס ז

фармаколо́гия *ж* || פֿארמאקאָלאָגיע

фармакопе́я *ж* || פֿארמאקאָפּיי(ע)

фармаце́вт *м* ן־ פֿראָווי־זאָר ן־, פֿארמאצעוטישער; ~и́ческий פֿארמאצעוטישער

фарс *м* 1. *театр.* ן־ פֿארס; 2. *перен.* ן־ פֿארס, כּוי־ || זעקשפּיל

фа́ртук *м* ער־ פֿאַרטעך ן

фарфо́р *м* 1. ז פֿאַרצעלי־ן; ז פֿאַרצעלי־ן *уст.*; 2. *собир. (изделия)* ז פֿאַרצעלי־ן קיילים, אויס־ פֿאַרצעלי־ן; ~овый פֿאַרצעלי־ן־ארבעטונגען פון פֿאַרצעלי־ן; ~овая ва́за פֿאַרצעלי־ן־וואָזע

фарш *м* ן־ פֿארש; *(начинка)* ז געפּילעכץ; мясно́й ~ פלייש־פֿארש ן־, פלייש־פֿאַרש ן־

фарширо́ванный פֿארשי־רטער, אָנגעפּילטער; *(о рыбе)* געפּילטער

фарширова́ть *несов.* פֿארשי־רן, אָנפּילן; *(рыбу)* פּילן

фас *м:* в ~ אופּאַס

фаса́д *м* ן־ פֿאסאַד

фасо́ванный אי־נגעפּעקלטער; אין פּעקלעך *после сущ.*; ~ това́р סכויר־ע אין פּעקלעך [קעסטלעך, זעקלעך אדג.]

фасова́ть *несов.* אי־נפּעקלען (צעווי־גן* אוף)

фасо́вочн||ый אי־נפּאק־; ~ый цех ן־ אי־נפּאק־צעך; ~ая маши́на || ען־ אי־נפּאק־מאשין

фасо́левый: ~ суп א זופּ מיט פֿאַליעס

фасо́ль *ж* מצ. פֿאַליעס; *(отдельное растение)* פא־ סאָל־געוויקס ז ן־

фасо́н *м* ן־ פֿאסאָן

фата́ *ж* ס־ שלייער ן־; *(невесты тж.)* דעקטוך ן־ (מצ. ..טיכער) *уст.*

фатали́ст *м* ן־ פֿאטאליסט

фата́льный פֿאטאַלער, גי־רלדיקער; *(предопределённый)* באשי־רטער

фа́уна *ж* || פֿאַונע, || באלעכאַים־וועלט

фаши́зм *м* פֿאשיזם ן

фаши́ст *м* ן־ פֿאשיסט ן־; ~вующий פֿאשיסטיש גע־ שטימטער; ~ский פֿאשיסטישער

фая́нс *м* 1. ן־ פֿאיאַנס; 2. *собир. (посуда)* פֿאיאַנס־ געפּעס ז ן־

февра́ль *м* ן־ פֿעוואראַל; *см. тж.* а́вгуст; ~ский פֿעוו־ראַל־; ~ские мете́ли מצ. פֿעוואראַל־זאוועראכעס; ◇ Февра́льская револю́ция *ист.* די פֿעוואראַל־רעוואָלי־ציע

федера́льный פֿעדעראַלער

федерати́вный פֿעדעראטי־ווער; Росси́йская Сове́тская Федерати́вная Социалисти́ческая Респу́блика רוסלענדישע סאָוועטישע פֿעדעראטי־וע סאָציאליסטישע רעפּובליק

федера́ция *ж* || פֿעדעראַציע; Всеми́рная федера́ция профсою́зов די אלוועלטלעכע פֿראָפֿאַריי־נען־פֿעדעראציע

феерический, ~ный פֿאנטאַסטישער, פֿעי־ריש־ער

фе́ерия *ж* ס־ || פֿעי־ריע; *перен.* א פֿאנטאַסטיש בילד

фейерве́рк *м* = ז פֿי־ערווערק

фельдма́ршал *м* ן־ פֿעלדמארשאל

фе́льдшер *м* ס־ פֿעלדשער

фельдъе́герь *м* ס־ פֿעלדיעגער

фельето́н *м* ן־ פֿעליעטאָן; ~и́ст *м* פֿעליעטאָניסט

פֿעליעטאָנ־ ן־, = ן־, פֿעליעטאָנען־שרי־בער; ~ный ישער

фен *м* ן־ פֿען, ס־ פֿאָר־טריקענער

фенацети́н *м фарм.* ן פֿענאצעטי־ן

фенологи́я *ж* || פֿענאָלאָגיע

феномена́льн||ый אויסער־געוו־י־נלעכער, פֿענאָמענאַלער; ~ая па́мять א פֿענאָמענאַלער [אויסער־געוו־י־נלעכער זי־קאָרן]

феода́л *м* ן־ פֿעאָדאַל; ~и́зм *м* פֿעאָדאליי־זם ן; ~ьный פֿעאָדאַלער

ферзь *м шахм.* ס־ || קי־ניגן, ס־ || מאַלקע

фе́рма[1] *ж* 1. ס־ || ן־ פֿאַרם; 2. *(в колхозе и т. п.)* ס־ || ן־ פֿערמע; моло́чная ~ מי־לך־פֿערמע ס־ || ן־ פֿערמע

фе́рма[2] *ж (конструкция)* ס־ || פֿערמע

ферме́нт *м* ן־ פֿערמענט ן

фе́рмер *м* ס־ פֿאַרמער ן־, פֿערמער ן־

ферроспла́в *м* ן־ פֿעראָגעשמעלץ ז ן־, אי־זן־געשמעלץ ז

фестива́ль *м* ן־ פֿעסטיוואַל ן; музыка́льный ~ א מוזיקאַלער פֿעסטיוואַל; Всеми́рный ~ молодёжи אל־ וועלטלעכער יוגנט־פֿעסטיוואל; ~ный комите́т ן־ פֿעסטיוואַל־; ~ный комитет ן־ פֿעסטיוואַל־קאָמיטעט; ~ные дни די טעג פֿון נעם פֿעסטיוואַל

фесто́н *м* 1. *архит.* ן־ פֿעסטאָן ן; 2. *мн. (зубчатая кайма)* ן־ ארומציי־נדלונג

фетиши́зм *м* ן פֿעטישי־זם ן; *перен. тж.* || פֿארגעטערונג

фетр *м* ן פֿעטר, ן פֿילץ ן־; ~овый פֿעטרענער; ~овая шля́па א פֿעטרענער הוט, א פֿעטרענע שליאָפּע

фехтова́ль||ный פֿעכט־; ~ное иску́сство || פֿעכטקונסט; ~щик *м* = ן פֿעכטער

фехтова́ть *несов.* פֿעכטן*

фешене́бельный פֿעשענעבע־, מאָדערנער; לוקסוספולער, לער

фе́я *ж* ס־ || פֿי־יע

фиа́лка *ж* פֿיאָלקע ו ־ס; פֿיאָלכל ז ־ער *разг.*

фиа́ско *с нескл.* ו פֿיאַסקאָ; потерпе́ть ~ א האָבן* דורכפאַל, דורכפאַלן*

фи́бр||а[1] *ж биол.* ־ן ו פֿאַזער; ◇ все́ми ~ами души́ מיט אַלע רעמאָך אייוורים; מיט אַלע אייוורים *уст.*; ненави́деть *кого-л.* все́ми ~ами души́ פֿינט האָבן* עמעצן מיט אַלע סינאָפּסעס

фи́бр||а[2] *ж (прессованная бумага)* ו פֿיברע; ~овый פֿון פֿיברע *после сущ.*; ~овый чемода́н א טשעמאָדאַן פֿון פֿיברע

фибро́ма *ж мед.* ו ־ס פֿיברעמע

фиг *м см.* фи́га[2]

фи́га[1] *ж* 1. *(плод)* ־ן ו פֿיג; 2. *(дерево)* מ פֿיגנבוים (מצ. ..־ביימער)

фи́г||а[2] *ж разг.* ־ן ו פֿיג; ◇ ~а с ма́слом צוויי פֿיגן; ну их на́ ~! כאפּט זיי דער רוֹעך!; помо́жет он ~а (с) два! ער וועט העלפן, קענסט שוין ווארטן!; гляде́ть в кни́гу, а ви́деть ~у בנויי קוקן ווי א האָן אין «אָדעם»

фи́говый פֿיגן-; ◇ ~ листо́к מ פֿיגנבלאט

фигу́р||а *ж* 1. ־ן ו פֿיגור; геометри́ческие ~ы גיאָ- א רעטאַרישע פֿיגור מעטרישע פֿיגורן; риторическая ~а א פֿיגור פון העכסטן פֿילאָזאָש; ~а вы́сшего пилота́жа א פֿיגור פון טשאלט מ, שטאלט; стро́йная ~а שלאַנקע פֿיגור; 3. *(человек)* ־ען מ פֿאַרשוין; какие-то подозри́тельные ~ы עפּעס פֿאַרדעכטיקע פֿאַרשוינען; 4. *шахм.* ־ן ו פֿיגור; 5. *разг. (особа)* [אן אָפּגעזעענע] פֿערזאָן א ווי̆כטיקע

фигура́льн||ый פֿיגורעלער, בי̆לדערישער; ~ое выраже́ние א בי̆לדערישער אויסדרוק

фигури́ровать *несов.* פֿיגורי̆רן; *(упоминаться где-л. тж.)* דערמאָנט ווערן*

фигури́ст *м спорт.* ־ן מ פֿיגורי̆סט; ~ка *ж спорт.* ו ־ס, פֿיגורי̆סטקע

фигу́рн||ый 1. *(со сложными очертаниями)* פֿיגור-; ~ые ско́бки מצ. פֿיגור־קלאמערן; ~ый шокола́д פֿיגורי̆- שטער שאָקאָלאָד; 2. *(с фигурами)* פֿיגורישער; ~ое ката́ние *спорт.* פֿיגורישע גלי̆טשונג; 3. *шахм.* מיט פֿיגורן אן אָנגריף מיט די פֿיגורן

фи́зик *м* = מ פֿיזיקער

фи́зика *ж* ו פֿיזי̆ק, ו פֿיזיק

физио́лог *м* ־ן מ פֿיזיאָלאָג; ~и́ческий פֿיזיאָלאָגישער

физиоло́гия *ж* ו פֿיזיאָלאָגיע

физионо́мия *ж* 1. *(лицо)* ו ־ס פֿיזיאָנאָמיע, ו פֿיזיאָנאָמיע; 2. *перен.* ז געשטאַלט, ו פֿיזיאָנאָמיע; у ка́ждого го́рода своя́ ~ יעדע(ר) שטאָט האָט איר געשטאַלט

физиотерап||и́я *ж* ו פֿיזיאָטעראַפּיע; ~евти́ческий פֿיזיאָטעראַפּעוטישער

физи́ческ||ий 1. פֿיזישער; ~ие сво́йства אי̆ינ- פֿיזישע שאפטן; ~ий труд אַרבעט פֿיזישע; ~ие страда́ния פֿי- זישע ליידן; 2. *(относящийся к физике)* פֿיזי̆ק-, פֿיזי̆- דער פֿיזישער קאבינעט (אין א לערן־אנשטאלט), ־ן מ פֿיזי̆ק־קאבינעט; ◇ ~ая геогра́фия פֿיזיקאַלישע געאָגראַפּיע; ~ая хи́мия כעמיע פֿיזיקאַלישע; ~ая культу́ра פֿיזישע קולטור [כי̆מיע]

физкульту́р||а *ж* ו פֿיזקולטור; ~ник *м* פֿיזקולטוֹרניק מ; ~ница *ж* ו ־ס פֿיזקולטוֹרניצע; ~ный פֿיזקול- טוֹר-; ~ный зал פֿיזקולטוֹר־זאל מ ־ן דער זאל פֿאר פֿיזקולטור; ~ные упражне́ния מצ. פֿיזקולטור־איבונגען; ~ный костю́м א ספּאָרטי̆ווער קאָסטי̆ום

фикси́ровать *сов. и несов.* 1. *(отметить)* פֿיקסי̆רן, [אָפּמערקן] די צי̆ט פֿיקסי̆רן; ~ вре́мя אָפּמערקן; ~ в протоко́ле אינעם פּראָטאָקאָל אָפּמערקן; 2. *(окончательно определить)* פֿיקסי̆רן, פֿעסטשטעלן; ~ то́чные сро́ки פֿיקסי̆רן [פֿעסטשטעלן] די פֿינקטלעכע טערמי̆נען; 3. *(сосредоточить)* פֿיקסי̆רן, קאָנצענטרי̆רן; ~ внима́ние פֿיק- לי̆גן באַזונ-, סי̆רן [קאָנצענטרי̆רן] די אָפּמערקזאמקי̆ט; 4. *фото* פֿיקסי̆רן

фикти́вный 1. פֿיקטי̆ווער, קלוֹימערשטער; 2. *(поддельный)* פֿיקטי̆ווער, פֿאַלשער

фи́кус *м бот.* ־ן מ פֿי̆קוס

фи́кция *ж* ו פֿי̆קצי̆ע; *(вымысел)* אן אויסגעטראכטע זאך; *(видимость чего-л.)* (פון) אן אילי̆זי̆ע; ~ де́ятельности אן אילי̆זי̆ע פון טעטי̆קי̆ט

филантро́п *м* ־ן מ פֿילאַנטראָפּ, (מצ.) באל־צדאָקע; ~и́ческий פֿילאַנטראָפּישער; ~ия *ж* ו צדאָקע; ו פֿילאַנטראָפּיע

филармо́ния *ж* ו פֿילהארמאָניע

филатели́ст *м* ־ן מ פֿילאַטעלי̆סט, מאַרקעס־קאָלעק- ציאָנער מ ־ן

филателисти́ческ||ий פֿילאַטעלי̆סטישער; ~ая вы́ставка מאַרקעס־אויסשטעלונג, א פֿילאַטעלי̆סטישע אויסשטעלונג ו ־ען

филе́ *с нескл.* 1. ו לעדוויצע, מצ. פֿילאָנקען; 2. *(кусок рыбы или мяса, очищенный от костей)* מ פֿילי

филёнка *ж* ו ־ס פֿיליאָנגע

филиа́л *м* ־ן מ ־ן, פֿיליאַל; ~ институ́та א פֿיליאַל [אן אָפּצוויג] פון אן אינסטי̆טוט; ~ теа́тра א פֿיליאַל פֿונעם טעאַטער

фи́лин *м* ־ס מ אוהו; ־ען מ פֿי̆לין *разг.*

фило́лог *м* ־ן מ פֿילאָלאָג; ~и́ческий פֿילאָלאָגישער

филоло́гия *ж* ו פֿילאָלאָגיע

филосо́ф *м* ־ן מ פֿילאָסאָף

филосо́ф||ия *ж* ו פֿילאָסאָפּיע; ~ский 1. פֿילאָסאָפּי- שער; ~ский факульте́т פֿאקולטעט פֿילאָסאָפּישער; ~ский тракта́т א פֿילאָסאָפּישער טראקטאט; 2. *разг. (глубокомысленный)* °הויכער, °טי̆פער; с ~ским ви́дом מיט אן אויסדרוק פון העכסטער טי̆פויניקי̆ט אפן פּאָנעם; ~ские размышле́ния °פֿילאָסאָפּי- [°הויכע] ראיוינעס; 3. *разг.*: с ~ским споко́йствием מיט פֿישע גענאָנקען; דער רוי̆קי̆ט פון א פֿילאָסאָף

филосо́фствовать *несов.* פֿילאָסאָפּי̆רן

фильм *м* ־ען מ פֿילם (קינאָ); документа́льный ~ א דאָקומענטאַלער פֿילם

фильмоте́ка *ж* ו ־ן פֿילמאָטעק

фильтр *м* ־ס מ פֿי̆לטער; ~а́ция *ж* 1. *(действие)* דורכזי̆פן ו נונג, ו פֿילטרי̆רונג; 2. *(просачивание)* דורכרי̆- נונג ו

фильтрова́ть *несов.* פֿילטרי̆רן; *перен. разг.* דורכזי̆פן

фимиа́м *м* ווי̆רעך מ; ◇ кури́ть ~ *кому-л.* זאָגן לויבן עמעצן אין הימל ארי̆ן, שווּאָכים עמעצן

фина́л|| *м* 1. מ שלוס, מ סאָף; *(произведения тж.)* פֿעַר־טל- שלוס־טייל מ; 2. *спорт.* מ פֿינאַל; че́тверть ~ла דערגרי̆כן צום פֿינאַל מ; вы́йти в ~л פֿינאַל; ~льный פֿינאַל-; ~льный матч מ ־ן פֿינאַל־מאַטש; ~льный акко́рд דער לעצטער אקאָרד

финансúровать *сов. и несов. (вин.)* פינאנסי׳רן; געבן*; געלט (אף) געבן*, **финансúровать** ~ стройтельство פינאנסי׳רן די בויונג געלט אף דער בויונג

финансúст *м* פינאנסי׳סט ן־

финáнсов||ый 1. ־פינאנץ; ~ый капитáл פינאנץ־קא־; 2. *разг. (денежный)* ־געלט; ~ые затрудне́ния פינאנסיעלע שוועריקײטן, געלט־שווע־

финáнс||ы *мн.* 1. פינאנסן מצ.; министéрство ~ов פינאנץ־מיניסטעריום ן; 2. *разг.* פינאנסן מצ., געלט ז; с ~ами ту́го ס׳איז א דויכעק אין געלט

фи́ник *м* טייטל ן־; ~овый ־טייטל; ~овая па́льма (בויימער) טי׳טלבוים ן (מצ. ..־)

фи́ниш *м спорт.* פי׳נישן; ~и́ровать *сов. и несов.* דערגרייכן צום פי׳נישן, פינישי׳רן

фи́нишн||ый ־פי׳נישן; ~ая ле́нта פי׳נישן־לענטע ן־

фи́нка[1] *ж* פי׳נערן ן־, פי׳נלענדערן ן־

фи́нка[2] *ж (нож) разг.* פי׳נקע, א פי׳נישן מעסער

финн *м* = פי׳נער ן, = פי׳נלענדער ן

фи́нно-угóрск||ий: ~ие языки́ די פי׳נא־אוגרישע [אוגרא־] שפראכן

фи́нский פי׳נישער, פי׳נלענדישער; ~ский язы́к די פי׳נישע ז, נישע שפראך

фиоле́тов||ый ־פיאלעטאוע(ר); *тж. неизм.*; ~ого цве́та פון פיאלעטקאליריקער; ~ые черни́ла פיאלעטאוע טינט

фио́рд *см.* фьорд

фи́рма *ж* פי׳רמע ן־

фи́рменн||ый ־פי׳רמע; ~ый магази́н פי׳רמע־מאגאזין ן־; ~ые блю́да אי׳נגארטיקע מיכאלים פון א רעסטא־ן, ראן. מצ. פי׳רמע־מיכאלים

фисгармóния *ж* פי׳סהארמאניע ן־

фиста́шк||а *ж* 1. *(дерево)* פיסטאשקע־בוים ן (מצ. ..־ביימער); 2. *(плод)* פיסטאשקע, פיסטאשקע־ניסל ז ־ען; ~овый ־פיסטאשקע; *(о цвете тж.)* פיסטאשקע־ן־, ־גרינער פון פיסטאשקע־קאליר *после сущ.*

фистула́ *ж муз.* פיסטל ן, פאלצעט

фи́стула́ *ж мед.* פי׳סטולע (ע) ן (מצ. ..־טולעס)

фити́ль *м* 1. קנויט ן־; 2. *(шнур)* צינדשנור ן־

флаг *м* פאן ן־; поднять флаг די פאן* ארופציען*; спусти́ть ~ די פאן* ארא׳פלאזן*; ◇ под ~ом *чего-л.* אונטער דער פאן פון עפעס ארויסהענגען*; вы́кинуть ~ די פאן*

фла́гман *м* 1. *(командующий)* פלאג־, קאמאנדי׳ר ן־; 2. *(корабль)* פלאגמאן־שיף ן־; ~ский: ~ский кора́бль פלאגמאן־שיף ן־

флагшто́к *м* פלאגשטאק ן־, פאגשטאק

флажо́к *м* פאגעלע ז ־ך, פענדל ז ־ער

флако́н *м* (פארפום־)פלעשל ז ־ער, פלאקאן ן־

фламáнд||ец *м* = פלעמער ן; ~ка *ж* פלעמערן ן; ~ский язы́к פלעמישער שפראך, די פלעמישע שול אין מאלערי׳

фламúнго *м нескл. зоол.* פלאמינגא ן־

фланг *м* פלאנג ן־; *(бок тж.)* זייט ן־; ~о́вый 1. ־פלאנג; ~о́вый уда́р פלאנג־קלאפ, פלאנג־אטאקע ן; 2. *в знач. сущ. м* ־טע ..־ עקסטער ן

фланéлевый ־פלאנעל, פלאנעלענער

фланéль *ж* פלאנעל ן

фланéц *м тех.* רער־דיסק ן־

флегмáт||ик *м* = פלעגמאטיקער ן; ~и́ческий, ~и́чный פלעגמאטישער

флéйт||а *ж* פלייט ן־; ~и́ст *м* פלייטיסט ן־, = פלייטנבלאזער ן; *разг.*

флéксия *ж лингв.* פלעקסיע ן־; *(окончание тж.)* ענדונג ן־

флектúвный *лингв.* פלעקטי׳ווער; ~ язы́к א פלעקטי׳ווע שפראך

фли́гель *м* פליגל ן־; *(стоящий отдельно)* בי־ געביי ז ־ען

флирт *м* פלירט ן־

флиртова́ть *несов.* פלי׳רטעווען

флокс *м бот.* פלאקס ן־

флóра *ж* פלאָרע ן, געווי׳קסן־וועלט ן

флот *м* פלאט ן־; вое́нно-морско́й ~ יאמישער קרי׳גספלאט ן; торго́вый ~ האנדלספלאט ן; ◇ воздýшный ~ אוויאציע ן, לופטפלאט ן

флоти́лия *ж* פלאטי׳ליע ן־; китобóйная ~ וואל־פיש־פאנגערישע פלאטי׳ליע

флотово́дец *м* פלאט־אויבערקאמאנדיר ן־

флóтск||ий ־פלאט; ~ая слýжба ן פלאטדינסט (יאמישע)

флуоресце́нция *см.* флюоресце́нция

флю́гер *м* 1. פליוגער ן־, ־וועטער־פענדל ז ־ער; 2. *(о человеке)* = קאניונקטורניק ן־, ־עס, צופאסלער

флюоресце́нция *ж физ.* פלואָרעסצענץ ן

флюорогра́фия *ж мед.* פלואָראָגראפיע ן

флюс[1] *м мед.* פליוס ן־; א געשוואָלענע באק

флюс[2] *м тех.* פליוס ן־, שמעלץ־צומיש ן־

фля́га *ж* 1. *(походная)* פלע־ ..־פלעלדפלאש ן (מצ. ..־), פליאגע ן־ס, (שער); 2. *(для перевозки жидкостей)* רעזערוואָר ן־

фойе́ *с нескл.* פאָיע ן־

фокстерье́р *м (порода собак)* פאקסטערי׳ער ן־

фокстро́т *м* פאקסטראט ן־

фо́кус[1] *м физ. и перен.* ברענפונקט ן־; *уст.;* быть в ~е *чьего-л.* вниманúя זיין* אין צענטער פון עמעצנס אופמערקזאמקײט

фо́кус[2] *м* 1. *(трюк)* קונץ ן־, פאקוס; показа́ть ~ וויזן* א פאקוס; 2. *(секрет в устройстве механизма)* סעקרעט ן־; 3. *разг. (увёртка)* = קונצשטיק ן, קונצן דריידל ז ־ער; 4. *обыкн. мн. разг. (капризы)* מאכוואקעס מצ., שטיק מצ., מצ.; без ~ов! אן קונצן! פראווע(ט) ניט קיין שטיק! אן מאכוואקעס!

фо́кусник *м* 1. *(артист)* = קונצנמאכער ן, פאקוס־; 2. *разг. (ловкач)* ניק ן־ס, שאכער־מאכער ן־ס, = מאכליאר ן־ס, קונצנמאכער ן

фо́кусничать *несов. разг.* מאכן (פוילע) שטיק, *(капризничать)* פראווען קונצן

фо́кусн||ый: ~ое расстоя́ние *физ.* פאקאלע דיסטאנץ, פאקוס־אפשטאנד ן

фолиáнт *м* א גראבער° בוך; פאליאנט ן־

фóльга́ *ж* פאלגע ן; серебряная ~ זילבער־פאפיר ז

фольклóр *м* פאלקלאר ן; ~ист *м* פאלקלאריסט ן־, = פאלקלאר־פארשער ן; ~ный ־פאלקלאר

фон *м* פאן ן; *(задний план)* הינטערגרונט ן; на тёмном ~е אפן טונקעלן° פאן [הינטרגרונט]

фона́рн||ый לאמטערן־; ~ый столб לאמטערן־סלופ м -ס

фона́рь *м* 1. לאמטערן м -ס; *(сигнальный)* סיגנאל־ (мц. -ן, ..לעמפ) м -לאמפ; карма́нный электри́ческий ~ גאס־לאמ־; у́личный ~ ען עלעקטריש קעשטנע־לעמפל טערן м -ס; 2. *архит.* דאכשויבן мц.

фонд *м* 1. м פאנד; ~ за́работной пла́ты דער פאנד м פון ארבעטלוין־פאנד, валю́тный ~ ווא־ רעסורס, רעזערוו м, פאנד м לי׳וטע־פאנד м; 2. *(запас)* семенно́й ~ זוימען־רעזערוו м, זרע־פאנד м мц.; жили́щный ~ м ווינונג־פאנד; Алма́зный ~ Кремля́ די צי־ רונג־זאמלונג פון קרעמל; 3. *мн. (ценные бумаги)* דער גרעס־ мц. פאנדן, ◇ золото́й ~ דער טערסטער אויצער, טער שאץ; войти́ в золото́й ~ литерату́ры אינעם גאלדענעם אויצער פון ליטעראטור

фо́ндов||ый 1. רעזערוו־, פאנד־; ~ые строи́тельные материа́лы мц. פאנד־בוימאטעריאלן; 2. *фин.* פאנדן־; ~ая би́ржа ו פאנדן־בירושע

фоне́ма *ж лингв.* פאנעמע ו -ס, פאנעם ו -ען

фоне́т||ика *ж* ו פאנעטיק, די לערע קלאנגען־לערע, ו ווען ריידקלאנגען; ~и́ческий פאנעטישער; ~и́ческая транскри́пция די פאנעטישע טראנסקריפציע

фоно́граф *м* м -ן פאנאגראף

фонолО́гия *ж* ו פאנאלאגיע, קלאנגען־לערע

фонотека *ж* ו -ן פאנאטעק

фонта́н *м* м -ען פאנטאן; нефтяно́й ~ נאפט־פאנטאן м -ען

фонтани́ровать *несов.* 1. ארויסשפריצן, ארויסשלאגן*; 2. *(о скважинах)* פאנטאנירן

фо́р||а *ж:* дать *кому-л.* ~у עמעצן א פארע געבן*

форе́ль *ж* ו -ן פארעל, ו -ס סטראגונג; *собир.* -פא סטראגונעס мц., רעלן мц.

фо́рзац *м полигр.* м פארזאץ

фо́рм||а *ж* 1. ו -ען פארם; ~а и содержа́ние פארם אין א שריפטלעכער; в пи́сьменной ~е און אינהאלט; 2. *(одежда)* ו -ס פארמע, אוניפארם; учени́ческая ~а ו -ס שילער־פארמע; 3. *тех. (для отливки)* פורעם м -ס; 4. *лингв.* ו -ס פארמע; граммати́ческая ~а די גראמאטישע פארמע

формал||и́зм *м* м -ן פארמאליזם; ~и́ст *м* פארמאליסט м -ן

формалисти́ческ||ий פארמאליסטישער; ~ое иску́сство די פארמאליסטישע קונסט

форма́льн||о *нареч.* פארמעל; ~ость *ж* פארמאליטעט ו -ן; пуста́я ~ость א הויל פארמאליטעט; пренебрега́ть ~остями ניט מאכן אף פארמאליטעטן זיך*; ~ый פארמעלער; ~ое отноше́ние к де́лу א פארמעלע פארמעלע; ~ые права́ פארמעלע רעכט באציונג צום איניען

форма́т *м* м פארמאט; кни́га большо́го ~а א בוך פון גרויסן° פארמאט

форма́ция *ж* 1. ו -ס, טיפ м -ן, אנטוויק־ לונגס־פארם ו -ען; 2. *геол.* ו (בארג־)פארמאציע; ◇ обще́ственно-экономи́ческая ~ סאציאל־עקאנאמישע פאר־ מאציע

фо́рменн||ый 1. פארמע־; ~ая оде́жда ו -ס פארמע; ~ое пла́тье *(школьницы)* ו -ער שילערן־קליד; ~ая фура́жка ו -ען פארמע־היטל; 2. *разг. (самый настоящий)* עמעסער; ~ый прова́л ען עמעסער דורכפאל

формирова́ние *с* 1. ו פורעמונג, ו אויסבילדונג; *(организация)* ו אויסבילדן, ו שאפן; *воен.* ו פארמי׳רן; ~ хара́ктера דאס אויסבילדן דעם כאראקטער; ~ прави́тельства [דאס אויסבילדן] די רעגי׳רונג; ~ поездо́в דאס צונויפשטעלן צוגן; 2. *(воинское соединение)* ו -ען פארמי׳רונג

формирова́ть *несов.* 1. פורעמען; *перен.* אויסבילדן, שאפן*; ~ хара́ктер אויסבילדן דעם כאראקטער; 2. *(организовать)* בילדן, שאפן*; *воен.* פארמי׳רן; ~ прави́тельство [אויסבילדן] די רעגי׳רונג שאפן*; ~ соста́в *ж.-д.* צונויפשטעלן א צוג

формова́ть *несов.* פורעמען, מאדעלי׳רן

фо́рмула *ж* ו -ס פארמולע, ו -ן פארמול

формули́ровать *сов. и несов.* פארמולי׳רן

формулиро́вка *ж* 1. *(действие)* ו פארמולי׳רונג; 2. *(текст)* ו -ען פארמולי׳רונג

формуля́р *м* м -ן פארמולי׳אר; запо́лнить библиоте́чный ~ א ביבליאטעק־פארמוליאר אויספילן

форпо́ст *м прям. и перен.* м -ן אוואנ־, פארפאסט פאסט м -ן

форси́рованн||ый *(ускоренный)* פארשנעלערטער; ~ыми те́мпами מיט פארשנעלערטע טעמפן; ◇ ~ый марш *воен.* א פארסי׳רטער מארשצוג

форси́ровать *сов. и несов.* 1. פארסי׳רן; *(ускорить тж.)* פארשנעלערן; 2. *воен. (реку и т. п.)* פארסי׳רן

форт *м* м -ן פארט; ~ы́ кре́пости די פארטן פון דער פעסטונג

фо́ртель *м разг.* м -ען פארטל ז, м; вы́кинуть ~ א פארטל מאכן

фортепья́нный פארטעפיאנע־, פיאנע־, קלאווי׳ר־; ~ конце́рт м -ן פארטעפיאנע־קאנצערט

фортепья́но *с нескл.* ו -ס פארטעפיאנע, ו -ס פיאנע, ו -ן קלאווי׳ר; игра́ть на ~ [קלאווי׳ר] שפילן פיאנע

фортифик||ацио́нный: ~ацио́нные работы פארטיפיצי׳ר־ באפעסטיקונגס־ארבעטן мц. -ארבעטן, ~а́ция *ж* 1. *(наука)* ו פארטיפיקאציע; 2. *собир. (укрепления)* ו באפעסטיקונגען мц. פארטיפיקאציע,

фо́рточка *ж* м -ס פארטקע, ו -עס לופטשיק

фо́рум *м* м -ס פארום

фосфа́т *м хим.* м -ן פאספאט

фо́сфор *м* м פאספאר; ~ный 1. פאספאר־; ~ные со́ли мц. פאספאטן, פאספאר־זאלצן мц.; 2. *(подобный фосфору)* פאספאר־, פאספארישער; ~ный блеск א פאספארי־ פאספאר־גלאנץ м, שער גלאנץ

фо́то *с нескл. разг.* ו -ס פאטאגראפיע, ו -ס פאטא, פאטאבילד ז -ער

фото||аппара́т *м* м -ן פאטא־אפאראט; ~ателье́ *с нескл.* ו -ען פאטא־אטעליע; ~бума́га *ж* ו פאטא־פאפיר; ~вы́ставка *ж* ו -ען פאטא־אויסשטעלונג

фотогени́чный פאטאגעניישער

фото́граф *м* м -ן פאטאגראף

фотографи́ровать *несов.* פאטאגראפירן; ארא־ פנעמען* *разг.*; ~ся *несов.* זיך פאטאגראפירן זיך; ארא־פנעמען* *разг.*

фотогра́фи||я *ж* 1. ו פאטאגראפיע; занима́ться ~ей פארנעמען* זיך מיט פאטאגראפיע; 2. *(снимок)* פאטא, ו -ס גראפיע, ו -ער פאטאבילד; 3. *(ателье)* פאטא־אטעליע м -ען, פאטאגראפיע ו -ס

фото‖докуме́нт *м* פֿאָטאָ־דאָקומענט מ ־ן; **~ка́рточка** *ж* פֿאָטאָ־קאַרטל ז ־ער, **~ко́пия** *ж* פֿאָטאָבילד ז; פֿאָטאָ־קאַרטל ז ־ער, **~лаборато́рия** *ж* פֿאָטאָ־לאַבאָראַטאָריע מ ־ס; **~люби́тель** *м* פֿאָטאָ־אַמאַטאָר מ ־ן; **~монта́ж** *м* פֿאָטאָ־מאָנטאַזש מ ־ן; **~пласти́нка** *ж* פֿאָטאָ־פּלאַטע ז ־ס; **~плёнка** *ж* פֿאָטאָ־פֿילמע ז; **~репортёр** *м* פֿאָטאָ־רעפּאָרטיאָר מ ־ן; **~сни́мок** *м* פֿאָטאָ־קאַרטל ז ־ער, פֿאָטאָגראַפֿיע ז ־ס, פֿאָטאָ ז ־ס; **~сту́дия** *ж* פֿאָטאָ־סטודיע ז; **~телегра́мма** *ж* פֿאָטאָ־טעלעגראַם ז ־ס; **~телегра́ф** *м* פֿאָטאָ־טעלעגראַמע ז ־ן, **~хи́мия** *ж* פֿאָטאָ־כעמיע ז; פֿאָטאָ־כי־־טעלעגראַף מ; **~элеме́нт** *м* פֿאָטאָ־עלעמענט מ ־ן; מיע ז

фрагме́нт *м* פֿראַגמענט מ ־ן; **~а́рный** פֿראַגמענטאַרער

фра́з‖а *ж* פֿראַזע ז ־ס; пусты́е **~ы** פּוסטע ווערטער [רייד]

фразео‖логи́ческий פֿראַזעאָלאָגישער; **~ло́гия** *ж* 1. פֿראַזעאָלאָגיע ז; **~ло́гия ру́сского языка́** די פֿראַזעאָלאָגיע [די פֿראַזעאָלאָגיומען] פֿון דער רוסישער שפּראַך; 2. *(напы́щенные слова)* שיינריידערײַ ז, מעליצע ז

фразёр *м* פֿראַזיאָר מ ־ן, = מ שיינריידער; **~ство** *с* שיינריידערײַ ז, מעליצע ז

фрак *м* פֿראַק מ ־ן

фракцио́нный פֿראַקציאָנעלער

фра́кция[1] *ж (группа)* פֿראַקציע ז ־ס; парла́ментская **~** א פֿראַקציע אינעם פּאַרלאַמענט

фра́кци‖я[2] *ж хим.* פֿראַקציע ז ־ס, אויסשייד מ; **~и не́фти** נאַפּט־פֿראַקציעס מצ.

фраму́га *ж* פֿראַמוגע ז ־ס

франк *м (денежная единица)* פֿראַנק מ ־ן *(с колич. числ. мн.* פֿראַנק*)*

франт *м разг.* שטשאָגעל מ ־ן, פֿראַנט מ ־ן

францу́женка *ж* פֿראַנצויזין ז ־ס

францу́з *м* פֿראַנצויז מ ־ן; **~ский** פֿראַנצויזישער; **~ский язы́к** פֿראַנצויזיש ז, די פֿראַנצויזישע שפּראַך

фрахт *м мор. (груз)* פֿראַכט מ; *(плата)* פֿראַכט־אָפּצאָל מ

фрахтова́ть *несов. мор.* פֿראַכטירן, פֿראַכטעווען

фрега́т *м мор.* פֿרעגאַט מ ־ן

фре́за *ж тех.* פֿרעזע ז ־ן; פֿרעזע ז ־ס *разг.*

фре́зерный: **~** стано́к פֿרעזער־ווערקשטעל מ ־ן

френч *м* פֿרענטש מ ־ן

фре́ска *ж иск.* פֿרעסקע ז ־ס

фрикаде́лька *ж кул.* פֿריקאַדעלקע ז ־ן; פֿריקאַדעל ז ־ס *разг.*

фронт *м* 1. פֿראָנט מ ־ן; уйти́ на **~** אוועקגיין* [אף דער מילכאָמע] אינהייטלעכער פֿראָנט; еди́ный **~** פֿראָנט; борьба́ на идеологи́ческом **~**е אידעאָלאָגישן פֿראָנט; ши́рится **~** полевы́х рабо́т סע בריײטערט זיך אויס דער פֿראָנט פון די פֿעלד־ארבעטן; 2. *(шеренга)* פֿרונט מ; ◇ на два **~**а אף צוויי פֿראָנטן, אף צוויי ריכטונגען; вести́ борьбу́ на два **~**а פֿירן דעם קעמפֿן גלײַכצײַטיק מיט צוויי, קאַמף אף צוויי פֿראָנטן קעגנער

фронта́льн‖ый פֿראָנטאָלער; **~ая ата́ка** א פֿראָנטאָלע אטאקע

фронтов‖и́к *м* = מ פֿראָנטאָוויק מ ־עס; *разг.*; **~о́й** פֿראָנט־; **~а́я доро́га** פֿראָנט־שליאך מ ־ן, א באשטעלונג פֿונעם פֿראָנט פֿראָנט־וועג מ ־ן

фронто́н *м архит.* פֿראָנטאָן מ ־ען

фрукт 1. *обыкн. мн.* פֿרוכטן מצ., פֿיירעס מצ.; 2. *м разг. (субъект)* טאַכשיט מ, פֿויגל מ, אויבס(ט) ז; **~о́вый** פֿרוכט(ן)־; **~о́вый сад** פֿרוכט־גאָרטן מ ־ס, (מצ. סעדער); **~о́вые консе́рвы** פֿרוכטמעסער ז ־ס; **~о́вый нож** פֿרוכט־קאָנסערוון מצ.

фтор *м* פּטאָר

фу *межд.* 1. *(для выражения досады)* אוי!, איי!; 2. *(для выражения отвращения)* פּע!; 3. *(для выражения усталости)* אוף!

фу́га *ж муз.* פֿוגע ז ־ס

фуга́нок *м* גלעטהובל מ ־ען; פֿוגאָנקע ז ־ס *разг.*

фуга́с *м воен.* פֿוגאַס מ, (עפֿרייסשטאָף); **~ный** פֿוגאַס־; **~ная бо́мба** פֿוגאַס־באָמבע ז ־ס

фуже́р *м* הויכער בעכער, פֿוזשער מ ־ן

фунда́мент *м* פֿונדאַמענט מ ־ן; *перен. тж.* יסוד מ

фундамента́льн‖ый 1. *(про́чный)* פּעסטער; **~ая постро́йка** א פעסט געבעי; 2. *перен.* גרונטיקער, טיפער; **~ые зна́ния** גרונטיקע [טיפע] ידיעות; **~ое иссле́дование** א גרונטיקע [א גרינטלעכע] (אויס)פֿאָרשונג; 3. *(главный)* פֿונדאַמענטאַלער; **~ая библиоте́ка** א פונדאמענטאַלע ביבליאָטעק

фуникулёр *м* קאנאט־וועג מ, פֿוניקוליאָר מ ־ן

функциона́льный פֿונקציאָנעלער

функциони́ровать אַרבעטן, פֿונקציאָנירן

фу́нкци‖я *ж* 1. פֿונקציע ז ־ס; мы́шление — **~**я мо́зга דאָס דענקען איז א פֿונקציע פֿונעם מויך; тригонометри́ческие **~**и טריגאָנאָמעטרישע פֿונקציעס; 2. *перен. (круг деятельности)* פֿליכט ז ־ן, פֿונקציע ז ־ס; исполня́ть **~**и лабора́нта די פֿונקציעס [פֿליכטן] פון א לאַבאָראַנט; ◇ выступа́ть в **~**и *кого-л., чего-л.* זײַן* (ווי), ארויסטרעטן*

фунт[1] *м (мера веса)* פֿונט מ ־ן *(с колич. числ. мн.* פֿונט*)*

фунт[2] *м (денежная единица)* פֿונט מ ־ן *(с колич. числ. мн.* פֿונט*)*; **~** сте́рлингов פֿונט סטערלינגען

фура́ж *м* פּיטער־מיטלען מצ., פֿוראַזש מ

фура́жка *ж* קאשקעטל ז ־ער, היטל ז ־ען, ־ער, פֿוראַשקע ז ־ס

фура́жн‖ый פֿוראַזש־; **~ые культу́ры** פֿוראַזש־קולטורן מצ., פּיטער־קולטורן מצ.

фурго́н *м* 1. *(повозка)* פֿורגאָן מ ־ען; 2. *(грузовой автомобиль)* לאַסט־אָוטאָ־גענעראַלער [געדעקטער] אַסענער

фу́рия *ж* 1. *миф.* פֿוריע ז ־ס; 2. *разг.* מעכאשייפע ז ־ס, מארשאַס ז ־ן

фуро́р *м* פֿוראָר, א קאָלאָסאַלער דערפֿאָלג; произвести́ **~** מאכן א שטארקן רושם

фуру́нкул *м* פֿורונקול מ ־ען; טשירעק מ ־עס *разг.*

фурункулёз *м мед.* פֿורונקוליאָז מ, פֿורונקולן מצ.; טשירעקעס מצ. *разг.*

футбо́л *м* פֿוטבאָל מ; **~и́ст** *м* פֿוטבאָליסט מ ־ן; **~ка** *ж* פֿוטבאָלקע ז ־ס; פֿוטבאָליסטן־העמדל ז ־ער *разг.*

футбо́льн‖ый פֿוטבאָל־; **~ая кома́нда** פֿוטבאָל־קאָמאַנדע ז ־עס, מאנדע ז ־ס; פֿוטבאָליסטן־קאָמאַנדע ז ־ס; **~ый матч** פֿוטבאָל־מאטש מ ־ן; **~ый мяч** פֿוטבאָל־פֿילקע ז ־ס

футля́р *м* פֿוטליאָר מ ־ן; *(небольшого размера)* שיידל ז; ~ для очко́в בריל־שיידל ז ־ער; ◇ челове́к

в ~е א מענטש אין זײַנע דא-, א מענטש אין א שיידל אן אָפּגעשיידטער פון דער וועלט, לעד־אַמעס

футури́зм *м иск.* מ פוטוריזם

фуфа́йка *ж* 1. *(вязаная)* מ ־ס סוועטער; 2. *разг. (стёганая куртка)* (וואטאָווע) ווי ־ס רעקל, וואטירונקע

фы́ркать *несов.* 1. פאָרשקען, שנאַרכצן; 2. *разг. (смеяться)* הירושען, פֿירסקען; 3. *(с шумом выпускать дым, пар)* פֿיכקען; *(о жарящемся)* שפּיען; 4. *разг. (брюзжать)* בורטשען, וואָרטשען

фы́ркнуть *сов. однокр.* 1. א פאָרשקע טאָן*, א שנאַרכץ טאָן*; 2. *разг. (рассмеяться)* א הירושע טאָן*, א פֿירסק טאָן*; 3. *(с шумом выпустить дым, пар)* א פֿיכקע טאָן*; 4. *разг. (выразить недовольство)* א בורטשע טאָן*, א וואָרטשע טאָן*

фьорд *м* מ ־ן פיאָרד

фюзеля́ж *м ав.* מ ־ן (אעראָפּלאַן־)קאָר-, פיוזעליאַזש

X

хаза́р *м ист.* מ ־ן כאזאַר; *мн.* קויזרים מצ; **~ский** *ист.* כאזאַרישער; **~ское ха́нство** דאָס כאזאַרישע קיניגריך

ха́ки 1. *прил. неизм.:* цвет ~ מ כאַקי־קאָליר; 2. *с нескл. (материя, одежда)* מ כאַקי

хала́т *м* מ ־ן כאלאַט

хала́тн||ость *ж* וו אָפּגעלאָזטקייט, וו נאַכלעסיקייט; *(безответственность)* וו אומפאראַנטוואָרטלעכקייט; **~ый** אומפאר-, נאַכלעסיקער, אָפּגעלאָזטער

халва́ *ж* וו כאלוואַ

халту́ра *ж разг.* 1. *(небрежная работа)* פארטאַטשי-, כאלטורע וו, טאנדעט־אַרבעט וו, שע אַרבעט; *(в литературе и т. п.)* שונד מ; כאלטורע וו; 2. *(лёгкий побочный заработок)* פארדינסטלעך «לינקע», כאל- וו טורע

халту́р||ить *несов. разг.* 1. *(плохо работать)* פאר- טאטשעוועט, כאלטורעווען; 2. *(иметь побочный лёгкий заработок)* פארדינסטלעך «לינקע»* האָבן; **~ный** *разг.* פארטאַטשישער; *тж. неизм.:* כאלטורנע(ר) **~щик** *м разг.* מ ־ן כאלטורניק, פארטאַטש מ ־עס

хам *м разг.* מ ־ן כאם, מ ־ס כאַם, גראָביאַן; **~ский** *разг.* כאַמישער, כאַמסקע(ר); *тж. неизм.:* גראָביאַנסקע(ר) **~ство** *с* וו כאַמישקייט, גראָביאַנסטוועט

хамса́ *ж* וו אנטשאָוס מ ־ן, קאַמסאַ

хан *м* מ ־ען כאן

хандра́ *ж разг.* וו מאָרעשכוירע, אומער

хандри́ть *несов.* אָנציען* אף זיך די מאָרעשכוירע, אומגיין* א פארומערטער

ханжа́ *разг.* 1. *м* מ ־עס צוויאַק; *(святоша тж.)* גאָטע גאָנעוו; 2. *ж* מ ־ס וו צוויאַטשקע; *(святоша тж.)* ווייצידקאָסכאָ וו ־ס

ха́нжеский צוויאַקישער

ха́нжество *с* וו צוויאַצטוועט

ха́ос *м* 1. *миф.* מ כאָאַס, מ טויהו־וואָוויהו; 2. *перен.:* у него́ ~ в голове́ אלץ האָט זיך אויבערגעפלאָנטערט בא אים אין קאָפּ

хао́с *м (беспорядок)* מ ווירוואָר; в ко́мнате ~ אין צימער איז אן אויבערקערעניש

хаоти́ч||еский כאָאַטישער; **~ность** *с* וו כאָאַטישקייט, וו אָנסיידערדיקייט; **~ный** *см.* хаоти́ческий

ха́пать *несов. разг.* 1. כאפן; 2. *(красть)* שנאפן, כאפן

ха́пнуть *сов. разг.* 1. א כאפ טאָן*; 2. *(украсть)* צוכאפן, א שנאפ טאָן*

хара́ктер *м* 1. *(человека)* מ ־ס כאַראַקטער; челове́к с мя́гким ~ом א מענטש מיט א ווייכן כאַראַקטער; си́льные ~ы [שטאַרקע] פּעסטע כאַראַקטערס, כאַראַק- [שטאַרקן] מענטשן מיט א פעסטן כאַראַקטער; э́то не в его́ ~е ס׳איז ניט זײַן טעַוועט; 2. *(твёрдая воля)* כאַראַקטער (א שטאַרקער); челове́к с ~ом א מענטש מיט א (שטאַרקן) כאַראַקטער; 3. *(вид, качество чего-л.)* מ טיפּ, מ אײַגנארט, מין; ~ по́чвы דער טיפּ [דער מין] באָדן, אײַגנארט פוּנעם באָדן; затя́жно́й ~ боле́зни די פארשלעפּטקייט פון א קרענק; семина́р носи́л ~ непринуждённой бесе́ды דער סעמינאַר האָט געהאַט א פאָרם פון אומגעצוווּנגענעם שמועס; бесе́да носи́ла делово́й и конструкти́вный ~ דער שמועס איז געווען א זאַכלעכער און א קאָנסטרוקטיווער; ◇ вы́держать ~* ניט נאָכגעבן*

характериз||ова́ть *сов. и несов. (вин.)* 1. *(да(ва)ть характеристику)* כאַראַקטעריזירט; э́то хорошо́ его́ ~у́ет דאָס כאַראַקטעריזירט אים גוט° [פון א גוטער° זײַט]; 2. *(быть характерным)* כאַראַק-, כאַראַקטעריזירן זײַן* (פאַר) טערי́סטיש; его́ ~у́ет му́жество אים כאַראַקטערי- פאר אים איז כאַראַקטעריסטיש מוטיקייט; זירט מוטיקייט; **~ова́ться** *несов.:* континента́льный кли́мат ~у́ется холо́дной зимо́й и жа́рким ле́том פֿאַרן קאָנטינענטאַלן קלימאַט איז כאַראַקטעריסטיש א קאַלטער° ווינטער און א הייסער זומער

характери́стика *ж* 1. וו כאַראַקטעריסטיק, כאַראַק- טערי́רונג וו; мéткая ~ א צוטרעפּלעכע כאַראַקטערי- זירונג [כאַראַקטעריסטיק]; 2. *(документ)* כאַראַקטעריס- טיק וו ־עס; ~ с мéста рабо́ты פון א כאַראַקטעריסטיק אַרבעטס־שטעלע (עמפּלויס); 3. *мат.* וו כאַראַקטעריסטיק

характе́рно *в знач. сказ. безл.:* ~, что... ס׳איז כאַראַקטעריסטיש, וואָס [אָן]...

характе́рн||ый 1. *(с резко выраженными чертами)* אויסדרוקפולער, כאַראַקטעריסטישער; ~ые движе́ния [אויסדרוקפולע] באַוועגונגען; 2. *(свойственный)* אײַגנטימלעכער, כאַראַקטעריסטישער; ~ые симпто́мы боле́зни סימפּטאָמען כאַראַקטעריסטיש פון קרענק; э́то для него́ не ~о דאָס איז פאר אים ניט אײַגנטימלעך, ניט כאַראַקטעריסטיש; 3. *иск.* כאַראַקטער-; ~ая роль ר״ל וו ־ן כאַראַקטער־ראָל; ~ый актёр מ ־ן כאַראַקטער־אקטיאָר

ха́ркать *несов.* כרעכצן; ~ кро́вью מיט שפּייען* בלוט

ха́ркнуть *сов. однокр.* א כרעכץ טאָן*

ха́ртия *ж* 1. *(старинная рукопись)* מ מאַנוסקריפּט; *(пергаментный свиток)* וו מגילע; 2. *(документ)* מ ־ן, ־ן קסאוויאַד; וו ־ס כאַרטיע

хаси́д *м рел.* (мн. כסידים) м כאָסיד; **~и́зм** *м рел.* כסידעס ז; כאסידיזם м

ха́та *ж* ◻ ־ס ז הײַזקע, ־ס ז כאָטע; ◇ моя́ ~ с кра́ю איך האָב צו דעם קיין שׂי-, מיך גייט עס ניט אָן כעס ניט

ха́ять *несов. разг. (кого-л.)* זאָגן וואָס אין (דער) קאָרט (אף); *(что-л.)* מאכן צו נישט

хвал||а́ *ж* ז לויב; воздава́ть **~у́** *кому-л.* לויבן און רימען עמעצן; честь и **~а́** тебе́ ביסט ווערט מע זאָל דיך לויבן און רימען

хвале́би||ый ־לויב; **~ая** песнь ־ען м לויב־געזאנג; **~ая** реце́нзия א באגײַסטערטע רעצענזיע

хвалёиый *ирон.* פארלויבטער, אויסבארימטער

хвали́ть *несов.* לויבן; **~ся** *несов. разг. см.* хва́статься

хва́стать *несов. разг.* ארויס־, גרויסן זיך, בארימען זיך; не хва́стай! בארימ זיך ניט!; **~ся** *несов. (тв.)* (מיט) בארימען זיך, (מיט) גרויסן זיך; **~ся** успе́хами בארימען זיך [גרויסן זיך] מיט די דערפאָלגן; он хва́стается, что переплывёт ре́ку ער בארימט זיך, אז ער וועט אים׳ערשווימען דעם טײַך

хвастли́в||ость *ж* ז בארימערײַ, ז בארימערישקײט; **~ый** בארימערישער; **~ый** челове́к = м בארימער; **~ый** тон דער בארימערישער טאָן

хвастовство́ *с* ז בארימערײַ

хвасту́н *м* = м בארימער; = м פראָלער *уст.*; **~ья** *ж* ־ס ז בארימערן, ז בארימערקע, ־ס ז פראָלערן *уст.*

хвата́||ть *несов.* 1. *(брать, захватывать)* כאפן; (за *вин.*) (אַ, בא־) אָנכאפן; тут он **~ет** с земли́ ка́мень דאָ כאפט ער א שטיין־פון דער ערד אָן־; **~ть** за́ руки כאפן פאר [בא] די הענט; 2. *(арестовывать)* כאפן; 3. *тк. несов. (приобретать без разбора)* נעמען*, שלעפן; 4. *см.* хвати́ть 3; мне вас о́чень не **~ло** איר האָט מיר שטארק אויסגעפעלט; 5. *см.* хвати́ть 4; ◇ **~ть** ртом во́здух שלינגען* די לופט; э́того ещё не **~ло**! טאָמער איז געוען קארג!, דאָס האָט נאָך נעפעלט!

хвата́ться *несов.* (за *вин.*) 1. *(сов.* схвати́ться) גרייט (אַ, זיך) (פאר־); 2. *тк. несов.; (приниматься)* צוכאפן זיך (צו), נעמען* זיך (זיך*) (פאר־); ~ за вся́кую рабо́ту גרייט זיך נעמען* זיך פאר יעדער אַרבעט; ◇ ~ за го́лову אָנכאפן זיך פארן קאָפּ

хвати́ть *сов.* 1. *см.* хвата́ть 1; 2. *разг. (род.; перенести, испытать)* אויסלײַדן*, אויסשטיין*; ~ нема́ло го́ря אויסלײַדן* [אויסשטיין*] א היפש ביסל צאָרעס; 3. *безл. (род.; быть достаточным)* גענוג, קלעקן, זײַן* גענוג; у него́ хва́тит сил קלעקן קויכעס אים׳ס׳וועט; э́тих де́нег нам хва́тит на ме́сяц אָט דאָס גילט וועט אונדז קלעקן [זײַן גענוג] אף א כוידעש; у нас не хва́тит вре́мени ניט קלעקן קיין צײַט אונדז׳ס׳וועט; у него́ хвати́ло ума́ смолча́ть אים גענוג סייכל אָפּצוס׳האָט; с тебя́ хва́тит ער האָט גענוג סייכל ניט עטפערן, שווײַגן; 4. *безл. разг. (кого-л. на что-л.)* זײַן* פאר עמעצן קויכעס; на э́то его́ хва́тит וועט אים קלעקן אף אזוינס איז ער פעיק דערוף; א זעץ טאָן* [מוט, אדג.] קויעך; 5. *разг. (ударить)* א זעץ טאָן*; ער האָט געהאט גענוג סייכל ניט עטפערן, שווײַגן; 6. *разг.:* его́ хвати́л уда́р דערלאַנגען א זעץ; באקומען דעם שלאַק; ◇ хва́тит! גענוג!, האָדי!; ~ че́рез край נעמען* אַן אי־; ~ ли́шнего אײַבערכאפן די מאָס

א כאפ טאָן* זיך; בעריקן טראָפן; ~ся *сов. (род.) разг.* [ארומזען* זיך], אז ס׳פעלט (עמעצער, עפּעס)

хва́тка *ж* ז אָנכאפ; *(уменьш.)* ז בעריעשאפט, -ענע־; ◇ мёртвая ~ *(у собак)* м פארצוק־אײַנבײַס; *перен.* אײַזערנע קרעלן

хво́йи||ый ־נאָדל; *(добываемый из хвои)* ־בוימנאָדלען; ~ый лес (мн. ...וועלדער) м נאָדלוואלד; ~ая ва́нна בוימנאָדלען־וואנע ז ־ס

хвора́ть *несов. разг.* קרענקן, קרעפּנקען זיך*; כוואָרען

хво́рост *м собир.* 1. мн. פּאשינעס; פּרוטיעס *разг.*; собира́ть ~ צוזאַמלקלײַבן* טרוקענע צווײַגן; 2. *(печенье)* м כרוסט; כוואָראָסט *разг.*

хворости́на *ж* (мн. ריטער) ז רוט

хво́рый *разг.* קרעפּנקלעכער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

хвост *м* 1. м ־ען, עק; м ־ן, וויידל; *(у птиц)* м עק; *(у павлина)* м ־ס פּאָכער; 2. *(задняя часть чего-л.)* м עק; ~ коме́ты м קאָמעטן־עק; בעזעם *разг.*; ~ самолёта דער עק פון אראָפּלאָן; в ~е колóнны אין עק פון דער קאָלאָנע; 3. *разг. (очередь)* ז ריי; שרעגנע ז ־ס, ־ען; 4. *разг. (невыполненная часть работы)* ז ־ער(־ארבעט); *(несданный экзамен)* ז ־ך «וויידלע»; 5. *разг. (шлейф)* ז ־ן שלעפּ; ◇ плести́сь в ~е́ פון הינטן בלײַבן*

хво́стик *м* ז ־ך, וויידלע ז ־ך; ему́ пять-деся́т с ~ом *шутл.* ער איז אלט פופציק יאָר מיט א סמיטשעק

хвостово́й 1. ־עק; ~ плавни́к м ־ן עק־פלוספעדער; ~ вагóн הינטערשטער וואגאָן, עק־וואגאָן м ־ען

хво́я *ж* 1. ז ־ען בוימנאָדלען; *собир.* мн. בוימנאָדלען; 2. *(ветки)* мн. נאָדלצווײַגן; *(для шалаша и т. п. тж.)* סכאך м *собир.*

хе́дер *м (еврейская религиозная школа)* м כײדער (мн. כאדאָרים)

хек *м (рыба)*: (серебри́стый) ~ כעק (זילבערנער)

хе́рес *м* כערעס

херуви́м *м* м ־ים; קרוו; *перен.* мн. מאלעך м (לאָכים)

хиба́рка *ж* ז ־ך, הײַזקעלע ז ־ס, כאלופקע

хи́жиа *ж* ־ס ז הײַזקע; *(из веток и т. п.)* ז ־ען בײדל

хи́лый *разг.* שלאַבעריקער, קרענקלעכער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

химе́ра *ж* ־ס ז, טרוים м ־ען, כימערע פאנטאזיע ז ־ס

химиза́ция *ж* ז כעמיזירונג, ז כימיזירונג

хи́мик *м* = м כעמיקער, = м כימיקער

химика́лии *мн.*, **химика́ты** *мн.* мн. כעמיקאַליען, כימיקאַליען мн.

хими́ческ||ий כעמישער, כימישער; **~ий** элеме́нт א כעמישע רעאקציע; **~ая** реа́кция א כעמישע לאבאראטאריע; **~ая** лаборато́рия א כעמישע פּראָדוקטן און אויסארבעטונגען, שטיינער־כעמיע ז פארן שטיינער־באדארף; **~ие** удобре́ния כעמישע באגיטיקונגען; ◇ **~ая** война́ א כעמישע מילכאָמע; **~ий** каранда́ш א כעמישער בלײַער, טינט־ בלײַער = м

хи́мия *ж* ז כעמיע, ז כימיע; органи́ческая ~ אָרגאַנישע כעמיע; ~ не́фти ז נאפט־כעמיע; ◇ бытова́я ~ כעמישע פּראָדוקטן אויף שטיינער־כעמיע ז

химчи́стка *ж* כעמישע [כימישע] רייניקונג

хи́на *ж см.* хини́н

хи́нди *нескл. м (язык)* הינדי־שפראך ז, הינדי ז

хини́н *м* כינין ז, כינע ז

хи́нн||ый =כינין; ◇ ~ое де́рево (מצ.) כינע־בוים ז (ביימער)

хире́ть *несов.* 1. [קרענקלעך [שוואך, שלאבעריק, ווערן*, פארוויאונעט וועלקן, וועלקן*; *(о растениях)* פאדאַרעט, פאדאַרעט ווערן*; 2. *перен. (приходить в упадок)* גיין* צו גרונט

хиру́рг *м* כירורג ז, כירורג מ ־ן; ~и́ческий כירורגישער; ~и́я *ж* כירורגיע ז

хитре́ц *м* א כיטראק מ ־עס, א כיטערער [א דורכגעטרי־ בעגער] פארשוין

хитрец||а́ *ж:* челове́к с ~о́й א מענטש מיט אי׳בער־ כיטרע אי׳ינעלעך; глаза́ с ~о́й שפיצלעך

хитри́ть *несов.* 1. גיין* מיט אי׳בערשפיצ־, כיטרעווען לעך; ~ с *кем-л.* וועלן* אי׳בערקלינג עמעצן; 2. *разг. (проявлять изобретательность)* קלינג זיך

хи́тр||ость *ж* 1. כיטרעקייט ז, כיטרעקייט ז; 2. *разг. (изобретательность)* פארשפיצטקייט ז, קונציקייט ז; 3. *(уловка)* אי׳בערשפיצל ז ־ער; пусти́ться на ~ости פרווון גיין מיט אי׳בערשפיצלעך; 4. *разг. (скрытый смысл чего-л.):* невелика́ ~ость °ס׳איז גאָר א קליינע קונץ; ~ый 1. כיטרע(ר) *тж. неизм.*, דורכגעטריבענער, שלמישער; ~ая улы́бка א שלמישער שמייכל; 2. *разг. (изобретательный)* געבי׳פטער, פארשפיצטער; 3. *разг. (замысловатый)* קונציקער; *(сложный)* פארדרייטער; э́то не тако́е уж ~ое де́ло דאס איז גאָר ניט אזא שווערע זאך

хихи́кать *несов.* כיכיקען

хихи́кнуть *сов. однокр.* א כיכיקע טאָן*

хище́ни||е *с (действие)* צעראַבעווען, צעראַבעווען (צע)גאַנווענען ז; (слу́чаи) ~я צעראַבירונגען מצ., גי(ע)נייוועס מצ. ז

хи́щник *м* 1. *(зверь)* רויב־כייע ז ־ס; *(птица)* רויב־ פויגל מ (מצ. ־ען, ..פייגל); 2. *перен.* = בארויבער מ

хи́щническ||ий 1. כיישער; פון א רויב־כייע *после сущ.*; ~ие инсти́нкты די כיישע אינסטינקטן; 2. *(эксплуататорский)* רויבערישער; 3. *(бесхозяйственный)* רוינירנ־ דער רוינירנדיקער, רויבערישער; ~ая ру́бка ле́са קער [רויבערישער] וואלד־אויסהאק

хи́щничество *с* 1. פארצוקונג ז; 2. *(эксплуатация)* ראבירונג ז, באַרויבונג ז; 3. *(бесхозяйственность)* דאס בארויבערישע [רוינירנדיקע] באלעבאטעווען

хи́щн||ый 1. =רויב; ~ый зверь רויב־כייע ז ־ס; ~ая пти́ца (פייגל.., ־ען, מצ.) רויבפויגל מ; ~ые инсти́нкты כיישע אינסטינקטן; *перен.* ~ый взгляд רויב־אינסטינקטן; 2. *(эксплуататорский)* א רויבערישער בליק רויבערי־ שער

хладнокро́в||ие *с* קאלטבלוטיקייט ז; ~ный קאלטבלוטיקער; ~ное убийство א קאלטבלוטיקער מארד קאלטבלו־

хлам *м собир.* אלטוואַרג ז; כלאם מ *разг.*

хлеб *м* 1. *тк. ед.* ברויט ז; пшени́чный ~ ווייצן ברויט; 2. *(мн.* хле́бы*)* (ברויט) דער לאבן; 3. *тк. ед. (зерно)* טוווּע ז; вози́ть ~ на элева́тор פירן טוווּע צום טוווּע; 4. *(мн.* хлеба́*) (на корню)* טוווּע ז ־ס; עלעוואַטאָר־ ~а́ зре́ют די טוווּע רייפט; 5. *тк. ед. (заработок)* דאס שטיקל ברויט; ז, פארנאַסע, ז כאיונג; добыва́ть ~ קרינן* פארנאַסע, ציען* כאיונע; ◇ ~ насу́щный דאס

хлеб||а́ть *несов.* זופן, כליאַבן

хле́бница *ж* ברויט־טעלער ז ־ער, =ברויטמעסטל מ

хлебну́ть *сов.* 1. *однокр.* א כליאַבע טאָן*, א זופ טאָן*; 2. *перен. разг.* (מיט) זיך פארזוכן, אויסשטיין*; ~ го́ря [ליידן] זיך מיט אויסשטיין* צאָרעס צאָרעס

хле́бн||ый 1. =ברויט; ~ый магази́н ברויטמאגאזין מ ־ן; ~ый квас ברויטקוואס מ; 2. *(о зерне)* =טוווּע; ~ые запа́сы טוווּע־רעזערוון מצ. ז; ~ые зла́ки טוווּע־גע־ וויקסן מצ. ז; 3. *(обильный хлебом)* ברויטיר־ געטריידיקער, שפּעדיקער, כער; ~ый край א גערעטענישדיקער [א שפּעדיקער] קאנט; ~ый год א גערעטענישיאָר ז ־ן, טענישדיק יאָר; 4. *разг. (доходный)* האכנאַסעדיקער, פארנאַסעדיקער; ◇ ~ое де́рево ברויטבוים מ (מצ. ..ביימער)

хлебобу́лочн||ый: ~ые изде́лия ברויט־, ברויטווארג ז, און געבעק־ארטיקלען

хлебозаво́д *м* ברויט־זאוואָד מ ־ן

хлебозагото́вки *мн.* ברויט־פארגרייטונגען מצ.

хлебопа́ш||ество *с* ערדארבעט ז; ~ец *м* ערדארבע־ טער מ, =אקערמאן מ (מצ. אקערלייט)

хлебопёк *м* =בעקער מ (ברויט)

хлебопече́ние *с* ברויט־באקן ז

хлебопоста́вки *мн.* ברויט־ליפערונגען מצ.

хлебоприёмный: ~ пункт טוווּע־אופנאמפונקט מ ־ן

хлебопроизводя́щий טוווּע־פּראָדוצירנדיקער

хлеборо́б *м* (מצ. אקערלייט) אקערמאן מ

хлеборо́дный שפּעדיקער, ברויטריכער; *(урожайный)* א ברויטריכער קאנט, א גערעטענישדיקער, גערעטענישדיקער; ~ край [א שפּעדיקער] קאנט; ~ год יאָר גערעטענישדיק יאָר ז ־ן

хлебосо́л *м* מאכניס־אוי־, א גאסטפריינטלעכער מענטש (מצ. מאכניס־אָרכים) ז; ~ка *ж* א גאסטפריינטלעכע מאכניס־אוירעכטע ז ־ס, פרוי

хлебосо́льн||ый א גאסטפריינטלעכער; ~ный хозя́ин מאכניס־אוירעך מ (מצ. מאכניס־אָרכים); ~ство *с* האכנאַסעס־אָרכים ז, פריינטלעכקייט ז

хлебоубо́рочн||ый: ~ые маши́ны טוווּע־אראָפנעמ־ שניטמאשינען מצ., ־מאשינען

хле́бцы *мн.* ברויט־פלעצלעך מצ.

хлев *м* (פּוי־)שטאל ז ־ן

хлеста́ть *несов.* 1. *(стегать)* פּיצקען, שמיסן*; *(кнутом тж.)* בייטשלען; *(при движении — о ветвях и т. п.)* דראַפּען; *(о дожде, ветре)* שמיסן*; 2. *(литься)* פלייצן, פלייסן*; *(о крови)* שטראָמען, זויפן*; 3. *разг. (много пить)* זשליאָקען

хлёстк||ий 1. שמיסיקער; *(о ветре, морозе)* עסערי־ קער; *перен.* בייסיקער; ~ая статья́ א בייסיקער [א שאַר־ קער]; 2. *(звучный)* פער] ארטיקל; *(о выстреле)* קלינגעוודיקער זעץ; ~ий уда́р א קלינגעוודיקער קנאַלנדיקער

хлестну́ть *сов. однокр.* 1. א פּיצקע, א שמיס טאָן*; *(о дожде, ветре)* א שמיס טאָן*; 2. *(стремительно полить)* א פלייץ טאָן*; *(о крови)* א שטראָם טאָן*

хло́пать *несов.* 1. קלאַפּן, טראַכקען; ~ дверьми́ קנאַקן [קלאַפּן, טראַכקען] מיט דער טיר; ~ кнуто́м פּאַטשן מיט דער ביטש [קנאַלן]; ~ в ладо́ши פּאַטשן בראָווּ, פּליִעסקען; 2. *(аплодировать)* העטן; 3. (по *дат.; ударять)* קלאַפּן (אין), זעצן (אין); ~ *кого-л.* по плечу́ פּליִצע [אין] דער פּליִצע עטלעמען אף; ◇ ~ глаза́ми פּילטלען מיט די אויגן; ~ся *несов. разг.* פּאלן*

хлопково́д *м* = בוימוואָלציכטלער; ~ство *с* בוימוואָלציכטלערישער; ~ческий בוימוואָלציכטלערישער; ~ческий райо́н בוימוואָלציכטלע

хло́пковый בוימוואָל־; ~ое поля́ בוימוואָל־פעלדער; ~ое ма́сло בוימוואָל־אייל

хлопкоочисти́тельный: ~ заво́д בוימוואָל־ריניקנדיקער

хлопкопряди́льный: ~ое произво́дство בוימוואָל־שפּי־; ~ая маши́на בוימוואָלשפּין־מאשין

хло́пнуть *сов. однокр.* 1. א קלאפ טאָן*, א טראַכקע; ~ дверьми́ מיט [א קלאפ טאָן*] א טראַכקע טאָן*; ~ кнуто́м מיט [א קנאל טאָן*] א קנאק טאָן*; 2. (по *дат.*) (אין) א קלאפ טאָן*; ~ *кого-л.* по плечу́ עמעצן איבער דער פּליִצע א פּאטש טאָן*; ~ся *сов. однокр. разг.* א פּאל טאָן*

хло́пок *м* 1. *см.* хлопча́тник; 2. *(волокно)* בוימוואָל, באוול

хлопота́ть *несов.* 1. [פּארהאָוועט] זיין* פּאַרפּאַרעט; ~ у плиты́ סטאַרען זיך באַם אויוון; 2. *(о чём-л.)* פּאַרען זיך; он хлопо́чет об о́тпуске, פּויעלן; 3. *(за кого-л.)* קלאַפּאַטשען [זיך] (פּאר) (וועגן), [קלאפּאַטשען] מישטאַדל זיין* זיך

хлопотли́вый 1. פּאַרפּאַרעטער, פּארהאָוועטער; 2. *(затруднительный)* באשוועָרלעכער, קלאפּאַטפּולער

хло́поты *мн.* זאָרגן מץ, קלאַפּאַט м, קלאַפּאַטן м; *(о предл.)* (פּאר, וועגן) (זיך) קלאפּאַטשען; избави́ть *кого-л.* от хлопо́т באפרייען עמעצן פון קלאפּאַט פּאר־, שפּאָרן עמעצן קלאפּאַט

хлопу́шка *ж* 1. *(для уничтожения мух)* פליגן־קלאַ־ קנאַלערל ז ־ען; 2. *(игрушка)* פּיסטויל м ־ס

хлопча́тник *м* בוימוואָל; *(отдельное растение)* בוימוואָל־קוסט м ־ן

хлопчатобума́жный באוול־; *(изготовленный из волокна хлопка тж.)* באָולענער; ~ая ткань ז באָולצייג, באָולענע סכוירע; ~ая фа́брика באָול־פאבריק ו ־ן

хло́пья *мн.* קאָמקעס מץ, קאָמטשעס מץ, *(снега и т. п. тж.)* שטי׳קער מץ

хлор *м* כלאָר

хло́рист|ый כלאָריקער; ~ая кислота́ כלאָריק זויערס

хло́рн|ый כלאָר־; ~ая кислота́ ז כלאָרזויערס

хлорофи́лл *м* כלאָראָפיל м

хлорофо́рм *м* כלאָראָפאָרם м

хлы́нуть *сов.* 1. *(о жидкости)* א גאָס, א פליץ טאָן*; 2. *(о толпе)* א לאָז טאָן* זיך, א שפּאר טאָן*; טאָן*

хлю́пать *несов. разг.* כליופּקען, כליופּען; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

хля́стик *м* פּאטקע ו ־ס, כליאַסטיק м ־עס

хмеле́ть *несов. разг.* ווערן* בעגילופּן

хмел||ь *м* 1. *бот.* האָפּן м; 2. *(опьянение)* בארוישונג ו; во ~ю שיקערערהייט

хмельн||о́й 1. *(опьяняющий)* אלקאָהאָל־, שיקערנדיקער; 2. *(пьяный)* בעגילופּנדיקער, שיקערער; ~ы́е ре́чи רייד פון א שיקער, פון שיקורים

хму́рить *несов.* כמורען; ~ бро́ви כמורען [קנייטשן] די ברעמען

хму́риться *несов.* 1. כמורען זיך, זיין* אָנגעכמורעט; 2. *(о погоде)* פּארכמאָרען זיך, כמאָרנע ווערן* פאר־, כמאָרעט ווערן*

хму́рый 1. *(мрачный)* כמורנע(ר) *тж. неизм.;* פאר־ כמורעטער; 2. *(о небе, о погоде)* כמאָרנע(ר) *тж. неизм.;* פארכמאָרעטער

хна *ж* כנא ו

хны́кать *несов. разг.* פּכיקען, כניקען, קאניוקען; *перен.* באקלאָגן זיך, כניקען

хо́бот *м* שנויץ м ־ן, שנוק м ־ן

хобото́к *м (у насекомых)* זויג־שנוקעלע ז ־ך

ход *м* 1. *(движение, перемещение, скорость; тж. перен.)* גאנג м, באוועגונג ו; бы́стрый ~ דער שנעלער גאנג; спры́гнуть с трамва́я на по́лном ~ý אראָפּשפּרינגען פון פולן גאנג*; ускори́ть ~ פּאר־ גענעם טראמווי׳ן אין גאנג*; *(о человеке тж.)* פּארגיכערן די שנעלערן דעם גאנג; оста́лось три киломе́тра ~y טריט, [אָנהייבן* גיין גיכער [שנעלער]; с׳איז געבליבן צו גיין דרײַ קילאָמעטער; туда́ два часа́ ~y דער וועג אהינצו וועט פּארנעמען; рабо́та идёт по́лным ~ом צוויי שאָ גיין צופּוס; אהינצו איז צוויי שאָ גיין; די אַרבעט איז אין פולן גאנג; 2. *(развитие, течение чего-л.)* גאנג м, פּארלויף м; ~ собы́тий דער פּארלויף [דער גאנג] פון די געשעענישן; 3. *(в игре)* וועג דארף גיין?; чей ~? גאנג м (מץ. געגנג); 4. *(приём)* שריט м = מאנעווער м; ло́вкий ~ א קונציקער שריט; 5. *тех.* גאנג м; ~ по́ршня דער גאנג פונעם קאָלבן; рабо́чий ~ дви́гателя דער אַרבעטס־גאנג פונעם מאָטאָר; 6. *(вход)* אריַינגאנג м; ~ со двора́ דער אריַינגאנג איז אין הויף; чёрный ~ דער הינטערשטער אריַינגאנג; 7. *(коридор, тоннель)* דורכגאנג м (מץ. דורכגענג); подзе́мный ~ גיענדיק; *(сразу, быстро)* אף דער שטעל; жева́ть на ~ý קיַען; реша́ть *что-л.* на ~ý גייענדיק; дать ~ де́лу אָנעמען* א באשלוס אף דער שטעל; не дать ~y *кому-л.* עמעצן אין וועג* אין גאנג דעם אינעם* לאָן*, שטיין* ניט לאָן*; пусти́ть *что-л.* в ~ טע אָנווענדונג; дать ~y זיך* האָבן* א בריי־ טאָן* עפּעס אין גאנג, לאָן*, מאכן פליִטע, אָפּטראָגן* זיך אָנווענדן עפּעס

ходата́й *м* (מץ. שטאַדלאָנים) שטאַדלען; ~ство *с* אָנגעבן* א הישטאַדלעס; подава́ть ~ство ז הישטאַדלעס

ходата́йствовать *несов.* זיך מישטאַדל זיין*

хо́дики *мн. разг.* (מיט געווי׳כט) וואָנטזייגער м ־ס, כאָדיקעס מץ.

ходи́ть *несов.* 1. גיין*; *(в разных направлениях)* אום־ גיין*; ~ бы́стро גיין* גיך [שנעל]; ~ на цы́почках גיין* דאָס קינד גייט אף פּינגער; ребёнок уже́ хо́дит אף די שפּיץ פּינגער; ~ по ко́мнате אום (אום) דאָס קינד קאָן שוין גיין, שוין; ~ на лы́жах גליטשן זיך [אינעם] צימער; ~ в шко́лу גיין* אין שול אריַין; *(регулярно)* זיין* א שילער; 3. *разг. (быть)* אומגיין*; хожу́ голо́дный כ׳גיי אום א

הוֹנגעריקער; ~ в теáтр אין טעאַטער גיין*; 4. (в *предл.; носить*) (אָנגעטאָן) טראָגן*, גיין*; ~ в у́зких брю́чках טראָגן* שמאָלע הײַזלעך אין שמאָלע הײַזלעך גיין (אָנגעטאָן); ~ в очка́х בריל(ן) טראָגן*; ~ без ша́пки (אומ)-לעך; ~ в очка́х גיין* אָן א היטל; 5. *(о поездах, пароходах и т. п.)* די אוטאָבוסן קורסירן, גיין*; авто́бусы хо́дят регуля́рно [קורסירן] רעגולער גיין*; 6. *(о часах)* גיין*; 7. *(делать ход)* (ארויס)גיין* מיט דער (ארויס)גיין*, ארויסגיין*; ~ с туза́ טויז; ~ пе́шкой (ארויס)גיין* מיט א פיאָן; 8. за *тв.; (ухаживать)* (ארום) אומגיין*; ~ за больны́м אומגיין*; 9.: ~ по рука́м, ~ из рук в ру́ки וואַנדערן [(ה)אוועק] א כּוילע, ארום א כּוילע; хо́дят слу́хи ס'גייען אום קלאַנגען; ~ в геро́ях רעכענען זיך פאר א העלד

хо́дк||ий 1. גאַנגבארע סכוי-; ~ий това́р א גאַנגבארע [א פארשפרייטער] רע; ~ое выраже́ние אויסדרוק; 2. *(быстроходный)* שנעלגייקער, שנעלער; ~о *нареч.* דער קאַטער, גיך, געשווינד איז געפאָרן גיך

ходов||о́й 1. *(связанный с движением)* -ייִ; ~ы́е ка́чества самолёта די פלי־מיטלעס פונעם אראָפלאַן; ~ы́е испыта́ния су́дна די אויספרוון פון דער שיף אין גאנג; 2. *тех.:* ~а́я часть *(автомобиля и т. п.)* מאַטאָרישער טייל; ~о́е колесо́ (מצ. ..רעדער) ו לויפראָד; 3. *разг.* פארשפרייטער, גאַנגבארער; ~о́й разме́р оде́жды [די פארשפרייטע] מאָס פון קלייד גאַנגבארע

ходо́к *м* 1. *(пешеход)* = מ פוסגייער; он хоро́ший ~ ער גייט גוט° צופוס, ער איז א גוטער° פוסגייער; 2. *(выборный посланец)* (מצ. ..שעלי-) הישטאַדלעס־שאָליעך מ (כּים) דעלעגאַט מ ־ן

ходу́ли *мн.* מצ. שטאָלצן

ходу́льн||ый: ~ые фра́зы באנאַל־הילצערנע פראָזעס

ходу́н *м разг.:* ~о́м ходи́ть 1) *(сотрясаться)* גיין* כּאַדאַראַם, צי־טערן, טרייסלען זיך; 2) *(о наличии беспорядка, суеты)* וואַלקען זיך, צי־טערן, טרייסלען זיך

хожде́ние *с* ז גיין, ז אומגיין; ◇ име́ть ~ *(о деньгах)* גילטן*, זיין* גילטיק, האָבן* אָן אָנגאנג; ~ по му́кам שוועל מעדורי געהענעם, כיבעט־האקיוועך מ

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ווירטשאפטלעכע טעטיקייט אפן יעסאָד, אייגענער אויסהאלט; פון זעלבסט־אויסהאלט די ~; фа́брика перешла́ на פאבריק איז אי־בערגעגאנגען אף אייגענעם אויסהאלט; ~ный אף ווירטשאפטלעכער אויסרעכענונג *после сущ.*; אף אייגענעם אויסהאלט *после сущ.*; ~ное предприя́тие אן אונטערנעמונג אף אייגענעם אויסהאלט

хозя́ин *м* 1. *(владелец)* (מצ. באלעבאַטים) מ באלעבאָס; *(крупной собственности тж.)* = מ אייגנטימער; ~ фа́брики דער באלעבאָס [דער אייגנטימער] פון דער פאבריק; рабо́тать на себя́, на свой наро́д, а не на хозя́ев ארבעטן פאר זיך, לעטוועוועס דעם אייגענעם; 2. *(человек, ведущий хозя́йство)* (מצ. באלעבאַטים) מ באלעבאָס, ווירט מ ־ן; он хоро́ший ~ ער איז א גוטער° באלעבאָס; 3. *(глава дома)* די ווירטשאפט°, גוט°; 4. *перен.:* быть ~ом положе́ния דער באלעבאָס האָבן*, זיין* אין אלײַן דער באלע-; ◇ он сам себе́ ~ ער איז אלײַן דער באלע-; ער פרעגט בא קיינעם קיין דײַעס ניט, באָס אי־בער זיך

хозя́йка *ж* 1. *(владелица)* באלעבאָסטע ו ־ס; *(крупной собственности)* אייגנטימערן ו ־ס; 2. *(ведущая хозя́йство)* באלעבאָסטע ו ־ס, ווירטן ו ־ס; 3. *(глава дома)* באלעבאָסטע ו ־ס, הויזווירטן ו ־ס; ◇ дома́шняя ~ הויז־באלעבאָסטע ו ־ס

хозя́йничать *несов.* 1. *(вести домашнее хозя́йство)* זיין* די באלעבאָס־; פירן די שטוב [די באלעבאָטישקייט]; 2. *(распоряжаться)* האָבן* צו שאפן, באלעבאָטעווען; 3. *(руководить предприятием, учреждением и т. п.)* זיין* א גוטער באלעבאָס, באלעבאָטעווען; *(о многих)* זיין* גוטע באלעבאָטים

хозя́йск||ий 1. *(принадлежащий хозя́ину)* דעם באַ-; דעם באלעבאָס' זון; ~ий сын לעבאָס'; ~ое добро́ דעם באלעבאָס' גוטס [פארמעגן]; ~ие права́ א באלעבאָס; 2. *(свойственный хозя́ину)* פון א באלעבאָס *после сущ.*; ~ий глаз [די האשגאָכע] פון א באַ-אן אויג; ~им то́ном מיט א טאָן פון א באלעבאָס; ◇ מיט א טאָן פון א באלעבאָס; де́ло ~ое דאָס איז אײַער [דײַן] זאַך; ווי איר פארשטייט

хозя́йственник *м* = מ ווירטשאפטלער

хозя́йственн||ый 1. ווירטשאפטלעכער; ~ый о́рган א ווירטשאפט־; ~ая де́ятельность ווירטשאפטלעכער אָרגאן; ~ый отде́л דער ווירטשאפטלעכער; ~ый инвента́рь דער ווירטשאפטלעכער אינווענ-; 2. *(для домашнего хозя́йства)* הויזווירטשאפטלע-; ~ые това́ры הויזווירטשאפטלעכע סכוירעס; ~ый магази́н א מאגאזין פאר הויזווירטשאפטלעכע סכוירעס; 3. *(расчётливый)* פראַקטישער, אויסגערעכנטער; ~ый челове́к א גוטער° באלעבאָס

хозя́йство *с* 1. ווירטשאפט ו; мирово́е ~ וועלטווירט־ ו; наро́дное ~ פאָלקסווירטשאפט ו; това́рное ~ *эк.* סכוירע־ווירטשאפט ו; се́льское ~ לאַנדווירטשאפט ו; 2. *(домашнее)* הויזווירטשאפט ו, באלעבאָטישקייט ו; занима́ться ~м דער הויזווירטשאפט פארנעמען* זיך מיט [מיט דער באלעבאָטישקייט]; *(о женщине)* זיין* א הויז- ז; 3. *(оборудование, принадлежности какого-л. производства)* באלעבאָטישקייט ו, אינווענטאַר מ; 4. *(сельскохозя́йственная производственная единица)* ווירטשאפט ו ־ן; о́пытное ~ עקספע- אן; передово́е ~ פרו־וויר־טשאפט ו ־ן, רימענטאלע ווירטשאפט ו; единоли́чное ~ אינדיווידועלע ווירטשאפט; 5. *(предметы, необходимые в быту)* באלעבאָטישקייט ו

хозя́йствование *с* ז באלעבאָטעווען

хозя́йчик *м неодобр.* ז ־ער באלעבאָסל

хозя́юшка *ж разг. (в обращении)* ו באלעבאָסטינקע

хоккеи́ст *м* = מ האָקיי־שפילער; כאָקיי־סט מ ־ן *разг.*

хокке́й *м* ז האָקיי; כאָקיי ז *разг.*; *(на льду тж.)* ~ный האָקיי־; כאָקיי־; ~ная кома́нда כאָקיי־קאָמאנדע ו ־ס, כאָקיי־סטן־קאָמאנדע ו ־ס

хо́лен‖ый געפֿעסטעטער(אויס), ~ые ру́ки העגט [געי́דלטע] אָפּגעהיטע

холе́ра *ж* ו כאָלי́ערע

холестери́н *м* מ כאָלעסטעריִן

хо́лить *несов.* (*кого-л.*) פֿלעגן, קעָכלען; (*что-л.*) אָפּהיטן*; (*заботливо ухаживать за животными*) (צעָרט-) רייניקן (כאָליען; לעך) *разг.*

хо́лка *ж* (*у лошади*) ו ס פּאָטי́לניצע

холм *м* בערגל ז ־ען, הי́גל מ ־ען; ~ик *м* בערגעלע ז ־ך; ~и́стый געבערגלטער

хо́лод *м* 1. *тк. ед.* ו קעלט; 18 гра́дусов ~а אכצן גראד קעלט [פֿראָסט]; на ~е אין דער קעלט; дрожа́ть от ~а צי́טערן פֿאר קעלט; ~ пробежа́л по его́ спине́ א פֿראָסט איז אים דורכגעגאן אי׳בערן ליב 2. *мн.* קעלטן מץ. .פֿרעסט מץ; 3. *перен.* ו קי́לקייט

холода́‖ть *несов. безл.*: ~ет (אין) ס׳ווערט קאלט° (דרויסן); (*о погоде тж.*) ס׳שטעלט זיך א קאָלטער° ווע- טער

холоде́‖ть *несов.* 1. (*стынуть*) וועלן* וועלט; (*о частях тела*) פֿאר- פֿאר- קילט וועלן*; (*об умирающем*) גלי́ווערט וועלן*; 2. *безл.* וועלן* [קעָלטער] קאלט°; 3. (*от ужаса и т. п.*): она́ ~ет при одно́й мы́сли об э́том ס׳וועלן איר פֿארקי́לט אָ́לע אי׳ווערים, אז זי גיט א טראכט וועגן דעם; ◇ кровь ~ет в жи́лах ס׳וועלט פֿארקי́לט דאָס בלוט אין די אָדערן

холоде́ц *м* .מץ דרי́ליעס ו, פּעטשאָ́ מ; כאָלאָדי́ץ *разг.*

холоди́льник *м* 1. ־ס ו קי́לשאפּע, ־ס מ קי́לקאסטן; 2. (*помещение*) ־ן ו קי́לקאמער; (*вагон*) ־ען מ קי́ל־וואגאָן, רעפֿריזשעראָ́טאָר מ ־ס

холоди́льн‖ый ־קיל; ~ая устано́вка קי́ל־אינריכטונג ו ־ען

холоди́‖ть *несов.* 1. קילן; 2. *безл.* קיל וועלן*; от мя́ты ~т во рту ס׳וועלט קיל אין מויל פון מי́אטע; 3. *перен.* פֿארגליווערן; у́жас ~т се́рдце דער פֿאָכעד פֿארגליווערט דאָס הארץ

хо́лодно 1. *нареч. перен.* קאלט°; ~ встре́тить *кого-л.* עמעצן [אופּנעמען*] באגעגענען קאלט°; 2. *в знач. сказ. безл.* היינט איז קאלט°; сего́дня ~ (ס׳)איז קאלט°; мне ~ מיר איז קאלט°, ס׳איז מיר קאלט° דרויסן

холоднокро́вн‖ый: ~ые живо́тные באלעכאָ́ים מיט קאלט בלוט

холо́дн‖ый 1. קאָלטער°; ~ый ве́тер א קאָלטער° ווינט; ~ая зима́ א קאָלטער° ווינטער; ~ый чай טיי קאָלט°; ~ые блю́да ניט־וואָרעמ- (ענדיק)ער; 2. (*негреющий*) א ניט־וואָרעמ(ענדיק)ע [דינע]; ~ая шине́ль א ניט־וואָרעמ(ענדיק)ע [קאָלטע] שטיין; ~ый свет שינע; 3. (*не имеющий отопления*) אומבאהייצטער; ~ая да́ча זומער־דאטשע ו ־ס; אן אומבאהייצטע דאטשע; 4. (*неприветливый*) קאָלטער° א; ~ый приём אופּנאם קאָלטער° א; 5. (*лишённый пылкости*) קאָלטער; (*равнодушный*) גלי́כ- גילטיקער; ~ый рассу́док סייכל קאָלטער; ~ый челове́к א גלי́כגילטיקער [קאָלטבלי́טיקער מענטש]; ◇ ~ая война́ די קאָלטע מילכאָמע; ~ое ору́жие קאלט געווי́ר

холод‖о́к *м* 1. ו קי́לבלעכקייט; (*свежесть*) א קיל [א פּרי́שקייט, ו פּרישקייט]; 2. (*в отношениях*) -אָפּ- ווינטעלע ו; 3.: в ~ке́ אין שאָטן, אין א קיל ערטע- געקילטקייט ו; 4.: по ~ку́ וועג ס׳איז נאָך קיל ליבער- ליבע; 5. (*озноб*)

א פרעָסטעלע ו קעלט; ~о́к пробежа́л по его́ спине́ איז אים דורכגעגאנגן אי׳בערן ליב

холост‖о́й 1. (*неженатый*) אומבאוויבער- טער; 2. (*свойственный холостяку*) באָכערישער; 3. *тех.*, *воен.* פּוסטער; на ~о́м ходу́ אין פּוסטן גאנג; ~о́й вы́стрел א פּוסטער שאָס; ~о́й патро́н א פּוסטער [א לי׳ידי- קער] פּאטראָן

холостя́к *м* ..קע מ, פרעלי׳ידיקער, אומבאוויבטער מ ..טע; ста́рый ~ אן אלטער באָכער

холостя́цкий פרעלי׳ידיקערישער, באָכערישער

холощённый קאסטרי׳רטער; אויסגעלי׳יגטער *разг.*

холст *м* 1. ו לי׳ווענט; 2. (*картина*) ־ן ו לי׳ווענט

холщо́вый לי׳ווענטענער

хому́т *м* 1. ־ן מ כאָמעט; 2. *перен.* מ יאָך, דער סאָלי׳סט פּוזעם

хор *м* ־ן מ כאָר; соли́ст хо́ра אויספֿילן [זינגען*] א כאָר; испо́лнить ~ из о́перы «Де́мон» א כאָר פון כאָסי׳ס «דעָמאָן» פּערע אָפּגעָר דער פון פּאָר א ~ голосо́в שטי׳מען

хора́‖л *м* ־ן מ כאָרא́ל; ~льный: ~льная синаго́га קאָרשול ו ־ן, כאָרשול ו ־ן

хорва́т *м* ־ן מ כאָרוואָט; ~ка *ж* ־ס ו כאָרוואָטקע; ~ский כאָרוואָטיש; ~ский язы́к די כאָרוואָטישע שפּראך ז, כאָרוואָטיש ז

хо́рда *ж мат.* ־ס ו כאָרדע

хоре́й *м лит.* ־ען מ כאָרי׳, טראָכי׳ מ ־ען

хорёк *м* ־ן מ טכויר; (*мех*) טכויר- טכוי׳רענע פּעל- א טכוי׳רענער פּוטער (כלעך; шу́ба из хорька́

хореографи́ческий כאָרעאָגראָפּישער; ~ ансáмбль כאָ- טאַנץ- באלעט־אנסאמבל מ ־ען, רעאָגראָפּישער אנסאמבל מ ־ען

хори́ст *м* ־ן מ כאָרי׳סט; ~ка *ж* ־ס ו כאָרי׳סטקע

хорме́йстер *м* ־ס מ כאָרמי׳סטער

хорово́д *м* ־ן מ קאראהאָד

хоров‖о́й כאָר־; ~о́й кружо́к כאָר־קרייזל ז ־ער, געזאנג, כאָר־געזאנגס מ; כאָר־קרייז מ ־ן; ~о́е пе́ние פון א כאָר

хо́ром *нареч.* אלע איני׳נעם; петь ~ זינגען* אלע אינ׳י- זינגען*; אין כאָר [אלס כאָר] נעם

хорони́ть *несов.* באגראָבן*, באהאלטן*, צו ברענגען* קוורע; *перен.* באגראָבן*; ~ся *несов. разг.* -בא- (אויס)האלטן* זיך

хорохо́риться *несов. разг.* זיך* בא זיך, קוראָשען זיך* א גאנצער יא־טעבע־דאם

хорошеньк‖ий 1. שי׳נינקער, ליבינקער; (*о вещах*) מעכטיגדיקער; 2. *разг.* (*хороший*) גוטינקער; 3. *разг. ирон.* דער עמעסער, א שי׳נער, א פּי׳נער; ~ая по́мощь די עמעסע הילף, א שי׳נע הילף

хорошéть *несов.* שענער וועלן*

хоро́ш‖ий 1. גוטער°; ~ая квартúра א גוטע° ווינונג; ~ий приме́р א גוטער° בי׳שפּיל; ~ие усло́вия גוטע° באדינגונגען; ~ая пе́сня א גוטע° ליד; ~ий сове́т א גוטע° אי׳צע; ~ая пого́да א גוטער° וועטער; ~ее настрое́ние שטי׳מונג א גוטע° [זיין* אופּגעליי׳גט, זיין* אין א גוטער° שטי׳מונג]; ~ий специали́ст ספּעציאלי׳סט א גוטער°; 2. (*о человеке*) ווילער, גוטער°; 3. (*близкий*) גוטער, נאָענטער; ~ий знако́мый א גוטער [א נאָענטער] באקאנטער; 4. *тк. кратк. ф.* (*красивый*) שיין° (זי׳ער) זי איז שיין°;

5. *обыкн. кратк. ф. ирон.:* ~ това́рищ! נישקאָשע פון; ~ вы бы́л, е́сли... ... א שיין פֿאָנעם וואָלסטו געהאָט, וועו; 6. *разг. (достаточно большой)* ~ий рост הי׳פֿשער, נישקאָשעדיקער; ~ие проце́нты הי׳פֿשע; א הי׳פֿשער ווּקס; 7. *разг.* ~ий мой! לי׳בינקער מײַנער; 8. *в знач. сущ. с:* ничего́ ~его не жду от э́того כ׳זע ניט, ס׳זאָל דערפֿון אַרויסקומען; что тут ~его? ווּאָס קאָן דאָ געפֿעלן? ◇ ~ее де́ло 1) א גוט°ער זאַך; 2) *ирон.* א שיינע מײַסע! всего́ ~его! אַלדאָס בעסטע!

хорошо́ 1. *нареч.* גוט°; ~ говори́ть по-англи́йски זיך גוט° אויס- רעדן* (אף) ענגליש; ~ вы́спаться גוט° רעדן*; ~ пахну́ть גוט° שמעקן; ~ поступи́ть גוט° האנד- טאָן; нам э́то ~ знако́мо דאָס איז אונדז גוט° באקאַנט; 2. *в знач. сказ. безл.* גוט; вот ~! גוט!; вот и ~ אַזוי איז רעכט; мне тут ~ דאָ גוט° (מיר) ס׳איז, мне ~ здесь мно́го све́та, тепла́, зе́лени — מיר איז דאָ גוט°; ~! דאָ איז בעשטפע שיין, ווּאַרעם, גרינס־געוויקסן — גוט! ~ бы пройти́сь немно́го ס׳וואָלט גוט [— א מעכט׳ע!]; ~ бы ещё что... ס׳איז נאָך געווען זיך דורכגיין א ביסל; вам ~ говори́ть צו [גרינג] איר איז גוט, וואָס...; 3. *в знач. частицы (ладно)* זאָל זיין, רעכט, גוט זאָגן; אזוי; ◇ всё ~, что ~ конча́ется אז דער סאָף איז גוט, איז אַלץ גוט

хо́ры *мн.* גאלעריי(ע) ז, באלקאָן מ

хорь *м см.* хоре́к

хоте́ть *несов.* 1. וועלן*; ~ есть עסן וועלן*; я хочу́ пить ס׳דאָרשט מיך, איך וויל א טרונק; хо́чешь я́блоко? ווילסט אן עפּל?; чего́ он хо́чет? ווּאָס ווּיל ער?; я хочу́ домо́й איך וויל אהיים; я хочу́ твоего́ сча́стья איך וויל, דו זאָלסט זיין גליקלעך; что вы хоти́те э́тим сказа́ть? ווּאָס מיינט איר דערמי׳ט?; он об э́том и слы́шать не хо́чет ווען דעם וויל ער אפּילע ניט הערן; хоте́л бы я знать... כ׳וואָלט געווען [א באלן] ווּיסן...; я хочу́, чтоб вы меня́ пра́вильно по́няли איך וויל, אז איר זאָלט מיך ריכטיק פארשטיין; ма́льчик о́чень хо́чет стать космона́втом דאָס יינגל וויל שטארק ווערן א קאָסמאָנאָווט; דאָס יינגל האָט שטארק כישעק ווערן א קאָסמאָנאָווט; 2. (+ *инф.; иметь намерение*) וועלן*, האָבן* בעדייַ; он хоте́л бы́ло пое́хать в дере́вню, да переду́мал ער האָט געהאָט בעדייַ [ער האָט געוואָלט, ער האָט געזאָלט] אומצוּיסט ווילט איר [אומצוּיסט] מיך אײַנערעדן; напра́сно вы хоти́те меня́ уговори́ть פֿרוכוט איר זיך]; ◇ е́сли хоти́те אויב אײַנער איז ניכט; как хоти́те ווי איר ווילט אײַך; хо́чешь не хо́чешь צי מע ווייל יאָ, צי מע ווייל ניט ווילנדיק־ווילנדיק; ~ся *несов.* וועלן*; мне хо́чется спать ס׳וואָלט זיך מיר שלאָפן; мне хо́чется к мо́рю ס׳ווילט זיך מיר כישעק געהאָט פּאָרן צום יאָם; мне не хоте́лось бы опозда́ть (זיך) איך וואָלט ניט וועלן פארשפּעטיקן; хо́чется наде́яться, что... מירן האָפן, אז...

хоть 1. *союз (несмотря на то, что)* כאָטש, האָגאָם; приду́ на заседа́ние, ~ я ещё не совсе́м здоро́в כ׳וועל קומען צו דער זיצונג, כאָטש [האָגאָם] איך בין נאָך ניט אינגאַנצן געזונט; 2. *союз (или, пусть)* צי, מעג זיין, צי; ~ зима́, ~ ле́то — он купа́ется в реке́ צי ווינטער, צי מעג זיין ווינטער, מעג זומער — ער באָדט זיך אין טײַך; 3. *частица (даже, если хотите)* אפּילע [כאָטש]; ~ сего́дня אפּילע [כאָטש], הײַנטיקן טאָג; 4. *частица (даже):* ему́ ~ сто раз говори́... מעגסט אים זאָגן הונדערט מאָל...; ~ кто *разг.* ווער איר ווילט, יעדער; 5. *частица (только, по крайней мере)* כאָטשבי; подожди́те ~ ещё мину́ту וואַרט צו כאָטשבי נאָך א מינוט; скажи́те ~ одно́ сло́во! זאָגט כאָטשבי; да́йте ~ дух перевести́ לאָזט כאָטש-כאָטשבי איין וואָרט!; 6. *частица (например)* בי; взять ~ тебя́ — ра́зве ты поступи́л бы так? אשטי׳גער, נעמען, דיך — וואָלסטו דען אזוי געהאַנדלט?; 7. *союз:* ~ беги́ и́з дому כאָטש נעם און אנטלויף פון דער שטוב; туда́ ~ и не ходи́ אהין איז אײַבעריק צו גיין; ~ вы́жми פּיטש־נאַס; ◇ ~ бы כאָטש; ~ бы сло́во сказа́л זאָל כאָטש א וואָרט אויסרעדן; ~ бы ле́то скоре́й! וועו מע דערלעבט שוין, דער זומער זאָל קומען!; ~ бы не опозда́ть ס׳זאָל כאָטש ניט זיין צו שפּעט; ~ бы и так! נו, און אפּילע וועו אזוי, איז וואָס?; ему́ ~ бы что *(безразлично)* וואָס גייט עס, ס׳זאָל (אים) אַנהייבן ארן (אים) אָן?

хотя́ *союз* 1. *см.* хоть 1; 2. *(однако, но) разг.* כאָטש, נאָר; он пошёл с на́ми, ~ неохо́тно ער איז געגאַנגען מיט נאָר [כאָטש]; 3.: ~ бы *см.* хоть 5; ◇ ~ бы и так! און אפּילע וועו אזוי, איז וואָס?

хохо́л *м (у птиц)* קאם מ ־ען; *(у людей)* קודלע ז ו פּאַטלע ז ו ־ס, ~о́к *м разг. см.* хохо́л

хохота́ть *несов.* כאָכאָטשען, לאכן הויך; ~ до упа́ду האלטן* זיך בא די זיטן פון, קייכן פאר געלעכטער, געלעכטער

храбре́ц *м* [יונג] מוטיקער מ; א בראָווער פּארשוין; *(герой)* העלד מ ־ן; דרייסטער מ ··טע, ··קע

храбри́ться *несов.* מאכן זיך הארץ, קוראָשען זיך

хра́бр||ость *ж* בראָווקייט ז ו; *(отвага)* מוטיקייט ז ו, באוויזן* וועגדער-, געוואָגטקייט ז ו; прояви́ть чудеса́ ~ости באוויזן* העלדישע מעשים, לעכן מוט; набра́ться ~ости [מיט קוראָזש] אָנעמען* זיך מיט מוט; ~ый 1. בראָווער; *(отважный)* מוטיקער, געוואָגטער; 2. *в знач. сущ. м* העלד מ ־ן, העלדנמוטיקער מ ··קע; поги́бнуть сме́ртью ~ых אומקומען* ווי א העלד; ◇ (он) не из ~ого деся́тка (ער איז) א קנאַפּער העלד

храм *м* טעמפּל מ ־ען; *перен. тж.* הייכל מ; *(в древнем Иерусалиме)* בייס־האמיקדש מ; ~ нау́ки דער טעמפּל [דער הייכל] פון וויסנשאפט

хране́ни||е *с* היטן ז (אָפּ); *(содержание)* האלטן ז; ~е това́ров на скла́де דאָס האלטן די סכוירעס אין סקלאד; ка́мера ~я *ж.-д.* אָפּהיט־קאמער ז ו ־ן; сдать бага́ж на ~е אָפּגעבן* דעם באגאזש אין אָפּהיט־קאמער

храни́тель *м* 1. = אָפּהיטער מ; 2. *(музея и т. п.)* = היטער מ; 3. *уст. (оберегающий кого-л.)* = באשיצער מ, פאטראָן מ ־ען

храни́ть *несов.* 1. *(беречь)* היטן(אָפּ)*; ~ ста́рые пи́сьма אָפּהיטן* אלטע° בריוו; свя́то ~ *что-л.* עפּעס אָפּהיטן* אלטע° בריוו; 2. *(содержать)* האלטן*; ~ лека́рство в тёмном ме́сте ווי א פינצטער אָרט האלטן* די רעפּוע אין; ~ де́ньги в сберега́тельной ка́ссе דאָס געלט האלטן*; ~ в па́мяти היטן*(אָפּ) אין זיקאָרן [האלטן*], גוט°, גוט געדענקען* אין פארגעסן*, ניט; ~ та́йну האלטן* א סאָד; ~ в та́йне *что-л.* עפּעס האלטן*

בעסאָד; ~ молча́ние *שווײַגן, נאָרנישט ניט זאָגן; ~ся *несов. (в музее и т. п.)* זיך פּאַרהיטן*

храп *м* ז כּראָפּען, ז שנאַכצן; *(лошади)* ז פּאָרשקען

храпе́ть *несов.* כּראָפּען, שנאַכצן; *(о лошади)* פּאָרשקען

хребе́т *м* **1.** *анат.* רוקנבײן ז, שפּאַרע כּוט־הא־; **2.:** го́рный ~ באַרגרוקן ז

хрен *м* ז כריין; ◇ ста́рый ~ *бран.* אַלטער שטויר־אַלטער טפֿאַך, מאַק

хрестома́тия *ж* ־ס ז כרעסטאַמאַטיע

хризанте́ма *ж* ־ען ז כריזאַנטעמע

хрип *м* ז כריפּען, ז כריפּעניש; *(единичный звук)* ז כריפּע; предсме́ртный ~ גסיסע־כּאַרכלען

хрипе́ть *несов.* **1.** כריפּען; **2.** *(говорить, петь хриплым голосом)* זיך* הייזעריק

хри́плый הייזעריקער

хри́пнуть *несов.* הייזעריק* ווערן*

хрипота́ *ж* ז הייזעריקייט

христиани́н *м* ־ן ז קריסט

христиа́н||ка *ж* ־ס ז קריסטן; ~ский קריסטלעכער; ~ство *с* ז קריסטנטום; די, דער קריסטלעכער גלויבן; קריסטלעכע עמונע

хром *м* **1.** *хим., мет.* ז כראָם; **2.** *(кожа)* ז כראָם, כראָמאָווע לעדער

хрома́||ть **1.** *несов.* הינקען*; немно́го ~ть на ле́вую но́гу הינקען פּוס אַנטערהינקען* אפּן לינקן פוס; **2.** *перен.:* у него́ ~ет орфогра́фия ס׳הינקט בא, ער איז שוואך אפּן אויסלייג ס׳איז בא אים שוואך דער, אים אונטער דער אויסלייג אויסלייג

хроми́рованный כראָמירטער

хроми́ровать *сов. и несов. тех.* כראָמירן

хро́мов||ый **1.** *хим., мет.* ־כראָם; ~ая руда́ כראָם־ערץ ז; **2.** *(о коже)* כראָמאָווע(ר) *тж. неизм.;* ~ые сапоги́ כראָמאָווע שטיוול

хромо́й **1.** הינקעדיקער, קרומער; לאָמער; **2.** *в знач. сущ. м* מע.. ־קע, קרומער ז הינקעדיקער

хромоно́гий *разг. см.* хромо́й 1.

хромосо́ма *ж биол.* ־ען ז כראָמאָסאָם

хромосфе́ра *ж астр.* ז כראָמאָספֿער

хромота́ *ж* ז הינקעדיקייט

хро́ник *м разг.* א כראָניש קראַנקער

хро́ника *ж* **1.** ־עס ז כראָניק, אנאַלן מצ.; **2.** *(газетная)* ז כראָניק; **3.** *(в кино)* כראָניק־, כראָניקאַלער פילם ־קאדערס מצ.

хроника́льный כראָניקאַלישער; ~ фильм א כראָניקאַ־לער פילם

хрони́ческий כראָנישער

хронологи́ческий כראָנאָלאָגישער

хроноло́гия *ж* ז כראָנאָלאָגיע

хроно́метр *м* ־ס ז כראָנאָמעטער; ~а́ж *м* כראָנאָמעטער־אויסמעסטונג ז, ראָש־צײַט־אויסמעסטונג ז

хру́пк||ий **1.** *(ломкий)* ברעכיקער, ברעכ(עוד)יקער; *(распадающийся на мелкие частицы)* קרישלדיקער, ברעקלדיקער; (דעלי־) קרומכלע(ר) *тж. неизм.;* **2.** *(нежный)* שוואכ(ינק)ער, אײדעלער, קאַטער; *(болезненный тж.)* ~ость *ж* **1.** *(ломкость)* ז קרישלדיקייט, ז קרומכלעקייט; *(стекла и т. п.)* ז ברעכ(עוד)יקייט; **2.** *(организма и т. п.)* ז דעליקאַטקייט, ז אײדלקייט; *(болезненность тж.)* ז שוואכקייט

хруст *м* ז טרעשטשען; ז קנאַקן *(при разгрызании)* ז כראָמטשען

хруста́лик *м анат.* ־ן ז אויגלינדז

хруста́ль *м* **1.** ז קרישטאָל; **2.** *собир. (изделия)* ז קרישטאָלווארג; *(посуда)* ז קרישטאָל־געפעס; ◇ го́рный ~ שטיין־קרישטאָל ז; ~ный **1.** פון קרישטאָל; קרישטאָלענער; **2.** *(прозрачный)* קרישטאָל־ריי־ נער; ~ная вода́ ז קרישטאָל־וואסער, קרישטאָל־ריינע וואסער

хрусте́ть *несов.* טרעשטשען; *(при разгрызании)* כראָמ־טשען

хрустну́ть *сов. однокр.* א קנאַק, א טרעשטשע טאָן* טאָן*

хрустя́щий טרעשטשענדיקער; ~ие хле́бцы טרוקענע ברויט־פּלעצלעך

хрыч *м:* ста́рый ~ *бран.* אַלטער טעראָך

хрю́кать *несов.* כר(י)וקען

хрю́кнуть *сов. однокр.* א כר(י)וק טאָן*

хрящ[1] *м анат.* ז ווייכבײן

хрящ[2] *м геол.* ז זשוויר

худе́ть *несов.* דאַר(ער) ווערן*, מאָגער(ער) ווערן*; *(вследствие болезни и т. п.)* א טעל ווערן*

ху́д||о[1] *с уст.* ז בייז; שלעכטס; нет ~а без добра́ *посл.* בא יעדן אומגליק איז אויך פֿאראַן גליק

ху́до[2] **1.** *нареч.* °שלעכט; ~ отзыва́ться о *ком-л.*, о *чём-л.* שלעכט רעדן, וועגן עמעצן, וועגן עפּעס* זיך אָפּרופן*; **2.** *в знач. сказ. безл.:* не ~ бы́ло бы ס׳וואָלט ניט געשאט; больно́му сего́дня ху́же דער כוילע פילט זיך; ему́ сде́лалось ~ ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן; ему́ пришло́сь ~ ס׳האָט מיט אים געהאַלטן [שמאָל] שלעכט

худоба́ *ж* ז מאָגערקייט, ז אויסגעצערטקייט

ху́до-бе́дно *нареч. разг.* ניט וויניקער

худо́жественн||о *нареч.* קונסטלעריש, אף א קונסטלע־ שיין°; אין א קונסטלערישער פּאָרם, רישן אויפן; ~ый **1.** קונסטלערישער; ~ое произведе́ние א קונסטלעריש ווערק; ~ая литерату́ра די קונסטלערישע ליטעראַטור; ~ый тала́нт קונסטלערישער טאַלאַנט; **2.:** ~ые изде́лия קונסט־געשמאַק מצ.; ~ый вку́с קונסט־אויסארבעטונגען מצ; ~ая вы́ставка ז קונסט־אויסשטעלונג

худо́жн||ик *м* **1.** = ז קונסטלער; ~ик сло́ва וואָרט־קונסטלער, מאָלער, מייסטער ז ־ס; **2.** *(живописец)* = ז קונסטלערן; ~ица *ж* ־ס ז מאָלערן, ז ־ס קונסטלערן

худ||о́й[1] *(сравн. ст. ху́же)* **1.** *(плохой)* °שלעכטער; **2.** *разг.:* ~о́е ведро́ א רינעדיקער עמער; א ריסענע שטיוול; ~ы́е сапоги́ צעריסענע שטיוול; ◇ на ~о́й коне́ц אין ערגסטן פאל

худ||о́й[2] *(сравн. ст. худе́е)* °דאַרער, מאָגערער; *(о человеке тж.)* °העכט מאָגערע; ~ы́е ру́ки [אָפּגעצויגן] פּאָגעס; ~о́е лицо́ א דאר

худосо́ч||ие *с разг.* ז אויסגעדייוועדיקייט; ~ный אויסגעדייוועדיקער

худоща́вый מאָגער(לעכ)ער; *(о лице)* דאַרער, -אָפּגע־ צויגענער

ху́дш||ий **1.** *сравн. ст.* ערגערער; **2.** *превосх. ст.* ערגסטן פאל; в ~ем слу́чае דער ערגסטער; **3.** *в знач. сущ. с* ז דאָס ערגסטע; он ждал ~его ערגערס; са́мое ~ее то... דאָס ערגער האָט דערוואַרט ערגערס סטע איז דאָס...

ху́же (*сравн. ст. от* худо́й[1], плохо́й, ху́до[2], пло́хо) ערגער; тем ~ עס ניט [קען] שאטן וועט; ~ не бу́дет טאדלונג ז, זידלונגען מצ.

хула́ *ж* זידלען, טאדלער

хулига́н *м* כוליגאנערי, כוליגאן מ ־ס; ~ить *несов. разг.* כולי־גאנעווען; ~ство *с* כוליגאנערי ז

хули́тель *м* = טאדלער מ, = זידלער מ

хули́ть *несов.* טאדלען, זידלען

хурма́ *ж* 1. *(плод)* כורמא ז; 2. *(дерево)* כורמא־בוים מ (מצ. ..ביימער)

ху́тор *м* כוטער מ ־ס

Ц

цап *межд.* כאפ!

ца́пка *ж* סאפקע ז ־ס

ца́пля *ж* פישכאפער מ ־ס; צאפליע ז ־ס *разг.*; он как ~ ער איז ווי א באטשאן; ער איז הויך או דאר

цара́пать *несов.* 1. דראפען; *(когтями тж.)* קרעלן; 2. *разг. (плохо писать или чертить)* דראקען; ~ся *несов.* 1. *(иметь привычку царапать)* (זיך) דראפען; 2. *(друг друга)* [קראצן] איינער דעם אנדערן דראפען, זיך דראפען; 3.: ко́шка цара́пается в дверь די קאץ דראפעט די טיר, בעט זיך אין שטוב (ארײן) די קאץ דראפעט זיך

цара́пина *ж* דראפע ז ־ס, דראפ מ ־ן, קראץ מ ־ן; *(на предмете тж.)* קריץ מ ־ן

царе́в||ич *м* בנ־ (מצ. פרינץ מ ־ן, בעל־מיילעך מ ־ן); ~на *ж* פרינצעסן ז ־ס, באס־מאלקע ז ־ס (־מעלאכים); ~ны *мн.* דער צארישער רעזשים, צאריזם מ

цари́зм *м*

цари́||ть *несов.* הערשן; там ~ла гробова́я тишина́ דארט איז געהערשט א טויט־שטילקייט, דארט האט געהערשט א טויט־שטילקייט ווען שטיל ווי אף א בייס־האקווארעס

цари́ца *ж* מאלקע; *(русская)* קיניגין ז ־ס, קיניגין ז ־ס

ца́рск||ий 1. קייזערלעכער, דעם קייסערס; ~ий двор דער קייזערלעכער הויף; ~ий ука́з דער קייזערלעכער [דעם קייסערס] באפעל; 2. *(монархический)* צארישער; ~ая Росси́я דאס צארישע רוסלאנד; ~ий режи́м דער צארישער רעזשים; 3. *(роскошный)* מאלכעס־, קייסערשער, קייסערליך

ца́рственный *(величественный)* מאיעס־, מאלכעסדיקער, טעטישער

ца́рств||о *с* 1. קיניגרייך ז ־ן, קיניגרייך ז ־ס, מעלוכע; в не́котором ~е... אין איינעם א מעלוכע..., אין איינער א מעלוכע...; 2. *см.* ца́рствование; 3. *перен.* קיניגרייך ז; *(мир)* וועלט ז; расти́тельное ~о געווי־קסן־וועלט ז; в ~е све́та и свобо́ды אינעם קיניגרייך פון ליכט און פרײהייט; ~ование *с* קיניגן ז; в ~ование Петра́ I בייס סי־האט געקיניגט פעטער דער ערשטער

ца́рствовать *несов.* 1. קיניגן, קיניג דער *זין; 2. *разг. (распоряжаться)* געוועלטיקן; недо́лго им ~ לאנג וועלן זיי קיין קיעם ניט האבן, זיי ניט געוועלטיקן לאנג וועלן; 3. *перен. см.* царить

царь *м* (מצ. קייסער מ, מיילעך מ (מצ. קייסאָרים); *(русский)* קייסער מ (מצ. צאר מ ־ן, קיי־ סאָרים)

цвести́ *несов.* 1. בליען; *(о цветах тж.)* שפראָצן זיך; 2. *(быть здоровым, красивым)* בליען; 3. *(процветать)* בליען; цвети́, моя́ страна́! בלי, מײן לאנד [מע־]דינע]!; 4. *(о стоячей воде)* צוויטען, פארצוויטעט ווערן*

цвет[1] *м (окраска)* פארב ז ־ן, קאָליר מ ־ן; кра́сного ~а רויטן קאָליר, פון רויטער קאָליר; окра́сить в си́ний ~ פארבן בלאָ(ו); ~ лица́ געזיכטפארב ז

цвет[2] *м* 1. *мн.* (מצ. בלומען, מצ. קווייטן); 2. *(деревьев)* בליונג ז, בליט מ; צוויט *разг.*; 3. *перен. (лучшая часть)* זעמלמעל ז; סוילעס ז *уст.*; ~ молодёжи בלי די זעמלמעל פון דער יוגנט; 4. *(период цветения)* בלי מ; в по́лном ~ý אין פולן בלי; ◇ в ~е лет אין אין די בעסטע יאָרן, סאמע בלי

цвете́ние *с* 1. בליונג ז, בליען ז

цвети́стый 1. *(покрытый цветами)* בלומענריכער; 2. *(разноцветный)* בונטפארביקער, בונטער; 3. *(о стиле)* מעלי־צעדיקער, בלומענדיקער

цветни́к *м (сад)* בלומען־גערט(נד)ל ז ־ער; *(клумба)* בלומענבייטן מצ. *перен.* געבלום ז

цветн||о́й 1. *(разноцветный)* קאָליריקער, קאָליר־טער; ~о́й фильм קאָליר־פילם מ ־ען; ~о́е телевиде́ние קאָליר־טע [קאָליריקע] טעלעוויזיע; 2. *(не белой расы)* קאָליר־טער, קאָליר־היטיקער; ◇ ~ы́е мета́ллы קאָליר־טע; ~а́я капу́ста בלומענקרויט ז

цветово́д *м* = בלומענציכטלער מ; ~ство *с* בלומענ־צוכט ז

цветов||о́й פארבן־, קאָליר־; ~а́я га́мма פארבן־גאמע; ~ы́е отте́нки קאָליר־שאטירונגען מצ. ־ס ז; ~ы́е оттенки

цвето́к *м* 1. (*мн.* цветы́) בלום ז ־ען, בלום ז ־ן, קווייט מ ־ן; 2. (*мн.* цветки́; *цветущая часть растения*) בלום ז ־ען, בלומל ז ־ער; *мн. собир.* בליונג ז

цвето́ч||ек *м* בלי־מעלע ז ־ער; ◇ э́то ~ки, а я́годки впереди́ דאס איז נאָך גאָרניט, וואס זען, וואס ס׳וועט ווי־טער [שפעטער] זען

цвето́чница *ж* בלומען־פארקויפערן ז ־ס

цвето́чн||ый בלומען־; ~ая пыльца́ בלומענשטויב מ; ~ая клу́мба בלומענבייט ז ־ס, בלומען־קלומבע ז ־ן; ~ый одеколо́н בלומען־אָדעקאָלאָן מ

цвету́щ||ий 1. בליענדיקער, צעבליטער; ~ий сад א בליענדיקער [א צעבליטער] סאָד; 2. *(полный силы, здоровья)* אין פולן בלי, בליענדיקער *после сущ.*; ~ая де́вушка א מיידל אין פולן בלי, א בליענדיק מיידל; у неё ~ий вид זי זעט אויס פריש און געזונט; א בא איר אין; 3. *(процветающий)* א בליענדיק לאנד

цеди́лка *ж разг.* זיבערל ז ־ער

цеди́ть *несов.* 1. זיבן; דורכזיבן; 2. *(наливать медленно)* (צובי־סלעך) צאפן; 3. *(пить медленно) разг.* (צובי־סלעך) זופן; 4.: ~ сквозь зу́бы די רעדן* צווישן ציין

це́дра *ж:* лимо́нная ~ לימענע־שאָלעכץ ז

цезу́ра *ж лит.* צעזור ז ־ן

цейтно́т *м шахм.* צייטנאָט מ; *перен. тж.* צײט־דוי־אר־נפאלן* אין צייטנאָט; попа́сть в ~ כעק מ

целе́бн||ый היילענדיקער, היילענד־; ~ое сре́дство היילקוואל מ ־ן; ~ые тра́вы א היילענדיקער [א גע־זונטער] קלימאט

целев||о́й ציל־; **~а́я установка** ז ־ען אינשטעלונג־ציל; **целесообра́зн||ость** *ж* ז צוועקמעסיקייט; **~ый** צוועק־מעסיקער

целеустремлённ||ость *ж* ז צילגעווענדטקייט; **~ый** צילגעווענדטער

целико́м *нареч.* 1. *(в целом виде)* גאנצערהייט; проглоти́ть *что-л.* ~ שפּעס גאנצערהייט*; напеча́тать статью́ ~ (מיטא־) אָפּדרוקן דעם גאנצן ארטיקל; 2. *(совершенно, полностью)* פֿולשטענדיק, אינ־; **~ поддéрживать** *чьё-л.* פֿולשטענדיק אונטערהאלטן* שמעצנס פֿאַרשלאָג; ~ отдáться рабóте אינגאנצן זיך ארײַנטאָן* אין דער אַרבעט

целин||á *ж* 1. ז רויערד; *(район целинных земель)* ז רויערד־געגנט; ז צעלינאָ; распахáть ~ý צעאַקערן רויערד; поднять ~ý אופּאקערן רויערד; поéхать на ~ý פֿאָרן* אף דער צעלינאָ; 2.: снéжная ~á אומבאַרירטער שניי

целúнник *м* = מ רויערדלער

целúнн||ый רוי־, בסולע־; **~ые** зéмли מצ. רויבאָדנס, ז בסולע־ערד; *(территория)* ז רויערד־געגנט, ז רויערדן; ז צעלינאָ, מצ.

целúтельн||ость *ж* ז הײַלעוודיקייט, ז הײַלזאמקייט; **~ый** הײַלעוודיקער, הײַלזאמער; ~ый гóрный вóздух הײַלעוודיקע באַרגלופט

цéлить *несов.* 1. *см.* цéлиться; 2. *разг.:* он цéлит в начáльники אר האָט שטארק כײשעק צו ווערן א נא־; **~ся** *несов.* (в *вин.*) (אין) (זיך) צילן; *(направить оружие на кого-л.)* אָנשטעלן [אָנריכטן] דאָס געווער

целлофáн *м* מ צעלאָפֿאַן; **~овый** צעלאָפֿאַן־; *(сделанный из целлофана)* צעלאָפֿאַנענער

целлулóид *м* מ צעלולאָיד; **~ный** צעלולאָיד־; *(сделанный из целлулоида)* צעלולאָידענער

целлюлóза *м* ז צעלולאָז(ע)

целлюлóзно-бумáжн||ый צעלולאָז־פּאפּיר־; **~ая** промы́шленность ז צעלולאָז־פּאפּיר־אינדוסטריע

целовáть *несов.* קושן; ~ *кого-л.* в гýбы שמעצנס קושן; **~ся** *несов.* קושן זיך

целомýдр||енный רײַנער, אומבאפלעקטער; **~ая** дéвушка אן אומשולד־ריין מיידל; **~ие** *с* ז רײַנקייט, ז אומבאפלעקטקייט; *(девственность)* אומשולד־רײַנקייט

цéлостн||ость *ж* ז גאַנצהייטלעכקייט; **~ый** גאַנצהייט־; **~ый** לעכער

цéлост||ь *ж (неповреждённость)* ז גאַנצקייט; довезти́ в ~и ברענגען* צו פֿירן גאנצערהייט; сохрани́ть *что-л.* в ~и פֿאַרהיטן* גאנץ ווי געווען; ◇ в ~и и сохрáнности גאנץ ווי געווען

цéл||ый 1. *(полный; весь)* גאַנצער; *(при преувеличении тж.)* גאַנצענער; ~ая бóчка воды א גאַנצע פאס וואַסער (גאַנצע); ~ый ряд вопрóсов רײַ פֿראגן (גאַנצע); ждать ~ыми месяцáми וואַרטן גאַנצע(נע) כאָדעשים; об э́том напи́саны ~ые томá וועגן דעם זײַנען אָנגעשריבן גאַנצע בענדער; для негó э́то ~ое событие פֿאַר אים איז דאָס א גאַנצע; в ~ом мúре такóго не найти́ אין דער גאַנ־ צער וועלט איז אזעלכן ניט צו געפֿינען; 2. *(единый, цельный)* פֿולער, גאַנצהייטלעכער, איין גאַנצער; а́втору удало́сь в ма́леньком расска́зе дать ~ую карти́ну жúзни селá דעם מעכאַבער איז געלונגען אין א קלײנינקער דערציילונג געבן איין גאנץ [א גאַנצהייטלעך, א פול] בילד פֿונעם לעבן אין דאָרף; онú составля́ют едúное ~ое זיי בילדן [זיי זײַנען] איין גאַנצהייט; 3. *(сохранившийся)* גאַנצער; *(неповреждённый тж.)* אָן א פֿגאם אָלע זאכן זײַנען (געבליבן) אלץ איז אף זײַן אָרט, גאנץ; стáрый, но ~ый кувши́н אן אַלטער° קרוג, נאָר אָן אַלטער°, נאָר א גאַנצער קרוג; א פֿגאם; 4. *мат.* גאַנצער; ◇ ~ и невредúм א גאַנ־ סא־, אין גאנצן געזונטער; в ~ом צער און א געזונטער כאַקל

цел||ь *ж* 1. ז ־ן ציל; *(мишень тж.)* טרעפֿציל ז ־ן; попáсть в ~ь טרעפן* אין ציל; бить мúмо ~и ניט טרעפן*, פֿארפֿעלן דעם ציל; *перен.* ציל קאַווענע ז ־ס; добúться цéли זיך צום ציל, דערגרייכן דעם ציל; его́ ~ь мне ясна́ וואָס זײַן קאַווענע איז כ׳ווייס, אין זײַן* אין העסקעם מיטן, אנטשפּרעכן* דעם ציל; отвечáть ~и באַצווענען, האָבן* דעם ציל; ◇ имéть ~ью דעם ציל וואָס ווען א, נאָך ווען? צוליב וואָס? וואָס פֿאר א מיט ווען? с какóй ~ью? צו, מיטן ציל צו; קעדײַ צו; с ~ью (+ *инф.*) צילן; с единственной ~ью מיטן אײַנציקן ציל; с э́той ~ью צוליב דעם; с ~ью грабежá צוליב דעם קעדײַ צו, מיט רויבצווועק; убúйство с ~ью грабежá *юр.* ז רויבמאָרד; с коры́стной ~ью צוליב אײַגנוץ; в цéлях צוליב, צו, קעדײַ צו; в цéлях повышéния производúтельности трудá צוליב [קעדײַ צו] העכערן די אַרבעט־פּראָדוקטיוויטעט

цельнометалли́ческий דורכוי̈ס, דורכוי̈ס מעטאַלענער

цéльн||ый 1. *(сплошной)* פון איין שטיק *после сущ.*, *(отлитый целиком тж.)* פון איין גוס *после сущ.*; 2. *(обладающий внутренним единством)* גאַנצהייטלע־; **~ая** натýра א, א גאַנצהייטלעכער כאַראַקטער; כער; **~ое** молокó פאר־, גאַנצער; גאַנצהייטלעכע נאטור; 3. *(завершённый)* ניט־אָפּגעהויבענע מילך; 4.: ~ое молокó גאַנצער; **Цéльси||й**: 15° по ~ю לויט צעלזיוס [צעלזיוס] 15°

цемéнт *м* מ צעמענט

цементúровать *сов. и несов.* 1. פארצע־, צעמענטירן, צוזאַמענהעפטן*; 2. *перен.* צעמענטירן, מענטעווען

цемéнтн||ый צעמענט־; *(сделанный из цемента)* צע־ מענט־זאוואָד; ~ый завóд ז ־ן צעמענטענער; ~ая плитá א צעמענטענע פּליטע

цен||á *ж* 1. ז ־ן פּרײַז; (мн. мáкáм) מעקאָם מעקאָך; *уст.*; государственные цéны מצ. מעלכע־פּרײַזן; снижéние ~ א פארקלענערונג פון די פּרײַזן; ~óй в три рубля́ דרײַ רובל די פּרײַז; 2.: ~óй *чего-л.* מיט צאָלנדיק; ~óй жúзни צאָלנדיק מיטן לעבן; ◇ любóй ~óй וויפֿל ס׳זאָל ניט קאָסטן; грош ~á емý דאָס האָט קיין פֿרוטע ניט די ווערט; э́тому ~ы́ нет דאָס האָט די ווערט מי־יודײַ וויפֿל, איז ניט אָפּצוצאָלן גיין* אף גאָר א הויכער°, שטיין* גאָר הויך פּרײַז

ценз *м* מ ־ן צענז; возрастнóй ~ מ עלטער־צענז; образовáтельный ~ מ בילדונגס־צענז

цéнзор *м* מ ־זאָר צענזאָר

цензýра *ж* ז צענזור

цени́т|ель *м* = מ שאַצער; ~и поэ́зии פון די שאַצער פֿאַעזיע

цени́ть *несов.* 1. שאַצן(אָפּ); 2. *(признавать значение кого-л., чего-л.)* שעצן; таки́х люде́й на́до ~ אזעלכע מענטשן דאַרף מען שעצן

це́нник *м* פּרייסקוראַנט מ ־ן, פּרײַז־איינדעקס מ ־ן; *(на товарах)* פּרײַז־עטיקעטקע ו ־ס

це́нност|ь *ж* 1. *прям. и перен.* ווערט ו; объя́вленная ~ь די געמאָלדענע ווערט; худо́жественная ~ь рома́на די קינסטלערישע ווערט פֿונעם ראָמאַן; 2. *обыкн. мн. (ценные предметы)* ווערטפולע זאכן, ווערטן מצ.; *перен.* קולטור־ווערטן מצ.; культу́рные ~и ווערט ו ־ן; э́то не представля́ет никако́й ~и דאָס האָט קיין שום ווערט ניט; ◇ материа́льные ~и מאטעריעלע ווערטן

це́нн|ый 1. *(о почтовых отправлениях)* ווערט־; ~ая бандеро́ль ווערטפּאַקעט ו ־ן; 2. *(дорогой)* ווערטפולע [א טײַערע]; ~ый пода́рок ווערטפולע כּלי־יצים; 3. *(имеющий важное значение)* ווערטפולער, וויכטיקער; ~ые указа́ния וויכטיקע [וויכטיקן] אָנווײַזן

ценообразова́ние *с эк.* פּרײַז־אויסבילדונג ו

цент *м (денежная единица)* צענט מ ־ן *(с колич. числ. мн.* צענט*)*

це́нтнер *м* צענטנער מ ־ס *(с колич. числ. мн.* -צענט-נער*)*

центр *м* צענטער מ ־ס; в ~е го́рода אין צענטער פון דער שטאָט; кру́пные промы́шленные ~ы גרויסע° אינדוסטריעלע צענטערס; ~ да́льней косми́ческой свя́зи דער צענטער פאר ווײַטער קאָסמישער פֿארבינדונג; в ~е внима́ния אין צענטער פון אויפמערקזאמקייט; ◇ ~ нападе́ния *спорт.* דער מיטלסטער פֿאָרווארד [אָנפּאַ־לער]

централ|иза́ция *ж* צענטראליזירונג, צענטראליזירן ו; ~и́зм *м* צענטראליזם מ; ◇ демократи́ческий ~и́зм דעמאָקראַטישער צענטראליזם; ~изо́ванный צענטראליזיר־; ~изо́ванное планирование פּלאַ־נירונג צענטראליזירטע

централизова́ть *сов. и несов.* צענטראליזירן

центра́льн|ый צענטראַלער; ~ый райо́н א צענטראַלער ראיאָן; א ראיאָן אינעם צענטער; ~ый комите́т דער צענ־טראַלער קאָמיטעט; ~ая печа́ть די צענטראַלע פּרעסע; ~ое отопле́ние צענטראַלע באהײַצונג; ~ый напада́ющий *спорт.* דער מיטלסטער פֿאָרווארד [אָנפּאַלער]; ◇ ~ая не́рвная систе́ма די צענטראַלע נערוון־סיסטעם; Центра́льная А́зия ו צענטראַל־אזיע

центрифу́га *ж* צענטריפוגע ו ־ס

центробе́жн|ый *физ.* צענטריפוגאַלער; *перен. тж.* פּוסנצענטרישער; ~ая си́ла די צענטריפוגאַלע קראַפט

центростреми́тельн|ый *физ.* צענטרשטרעבנדיקער; *перен. тж.* צומצענטרישער; ~ая си́ла די צענטער־שטרעבנדיקע [די צומצענטרישע] קראַפט

цеп *м* דרעש־שטעקן מ ־ס, ציפ מ ־ן

цепене́ть *несов.* 1. פֿארשטאַרט ווערן*, פֿארשטײַפט ווערן*; *(от холода тж.)* פֿארגליווערט ווערן*; 2. *перен. (от ужаса и т. п.)* פֿארשטיינערט ווערן*

це́пк|ий 1. *(о когтях, пальцах)* קלעמעריקער; 2. *перен.* שאַרפער; ~ая па́мять א שאַרפער זיקאָרן; 3. *разг. (настойчиво добивающийся цели)* פֿארבי־סן־איינגעשפּאַר־טער; ~ость *ж (когтей, пальцев)* ו קלעמעריקייט; *(настойчивость)* פֿארבי־סענע איינגעשפּאַרטקייט

цепля́ться *несов.* 1. *(за вин.; задевать)* פֿארטשעפּען זיך; *(держаться)* (אין) זיך קלאַמערן; 2. *перен. разг.* צוטשעפּען זיך, קלאַמערן זיך

цепн|о́й קייט(ן)־; ~а́я переда́ча ו קייט־טראַנסמיסיע; ~о́й мост מ ־ן קייטן־בריק; ~а́я соба́ка מ קייטהונט; א הונט אף דער קייט, (מצ. ..היונט); ◇ ~а́я реа́кция *физ.* א געקייטלטע רעאַקציע

цепо́чк|а *ж* 1. קייטלע ז ־ך; 2. *(вереница)* שורע־; переда́ть по ~е דעם לע; ז ־ך אויבערגעבן* איינער אונדערן

цеп|ь *ж* 1. קייט ו ־ן; соба́ка на ~и́ א הונט אף קייט; 2. *мн. (оковы)* קייטן, פּעטנס מצ.; 3. *(вереница)* שורע, ריי ו ־ן; 4. *воен.* ו קייט; 5. *(непрерывное следование)* ~ь собы́тий א קייט פון געשעענישן; 6. *физ., эл.* ו קייט; 7. *(ряд гор)* ו ־ן באַרגקייט

церемониа́л *м* צערעמאָניאַל מ ־ן

церемониймейстер *м* צערעמאָניאַל־מײַסטער מ ־ס

церемо́ниться *несов. разг.* 1. מאכן, צערעמאָניען זיך; 2. (с *тв.*) צערעמאָניען זיך, (מיט) פֿראַוען זיך, (מיט) נישט מיט אים וואָס צו צערעמאָניען זיך; не́чего с ним ~

церемо́ни|я *ж* 1. *(обряд)* צערעמאָניאַל מ; צערעמאָניע; торже́ственная ~я די פּײַערלעכע צערעמאָניע; 2. *обыкн. мн.* צערעמאָניעס, צירלעך־מאנירלעך; прошу́ без ~й! פּילט זיך, אָן אײַנריקע צערעמאָניעס! ווי בא זיך אינדערהײם!

церемо́нный *(утончённо-вежливый)* מיט גאַלאַנטער; *(чопорный)* צירלעך־מאנירלע־ צערעמאָניעס *после сущ.*; כּער

церковнославя́нский קירכלעך־סלאַווישער; ◇ ~ язы́к קירכלעך־סלאַוויש ז; די קירכלעך־סלאַווישע שפּראַך

церко́вн|ый 1. *(религиозный)* קירכלעכער; 2. *(относящийся к церкви)* קלויסטער־; ~ые воро́та קלויסטער־טויער מ ־ן

це́рковь *ж* 1. *(религиозная организация)* ו קירך; отдели́ть ~ от госуда́рства אָפּטיילן די קירך פון דער מעלוכע; 2. *(здание)* קלויסטער מ ־ס

цех *м* צעך מ ־ן; ~ово́й צעך־; ~ово́й комите́т צעך־קאָמיטעט מ ־ן

циа́н *м хим.* ציאַן מ; ~истый: ~истый ка́лий ציאַן־קאַלי מ ־ס

цивилиз|а́ция *ж* ציווילי־זאַציע ו; ~о́ванный ציווילי־זירט, (הויך)קולטורעלער

цивилизова́ть *сов. и несов.* ציווילי־זירן

цига́рка *ж разг.* ציגאַרע מ ־ן

цига́рка *ж разг.* ציגי־פּוטער ו; ציגיקע

цика́да *ж зоол.* ציקאַדע ו ־ס

цикл *м* ציקל מ ־ען; произво́дственный ~ פּראָדוקציע־ציקל מ ־ען; ~ ле́кций [א קורס] לעקציעס

циклева́ть *несов.* ציקליעווען; ~ парке́т דעם פּאַרקעט ציקליעווען

цикли́ческий 1. *(совершающийся циклами)* ציקלענוי־; ~ое изложение לויט ציקלען *после сущ.*; 2. *хим.* ציקלישער

цикли́чный *см.* цикли́ческий 1

цикло́ида *ж мат.* ווו ציקלאָידע
цикло́н *м* ־ען מ ציקלאָן
циклотро́н *м физ.* ־ען מ ציקלאָטראָן
цико́рий *м* 1. *(растение)* ז ציקאָריע־גראָז, וו ציקאָריע; 2. *(примесь к кофе)* וו ציקאָריע
цили́ндр *м* 1. *мат., тех.* ־ס מ צילינדער; 2. *(шляпа)* (מצ. ..־הויט) ־ס מ צילינדער־הוט *разг.*; **~и́ческий** צילינדרישער, צילינדערפאָרמיקער; **~и́ческой фо́рмы** אין פאָרם פון א צילינדער, צילינדערפאָרמיקער
цимба́лы *мн.* מ צימבל
цинга́ *ж* מ סקאָרבוט; וו צינגע *разг.*
цини́зм *м* צינישקייט וו, ציניזם מ
ци́ник *м* = מ ציניקער
цини́ческий, цини́чный צינישער, אומפארשעמטער; *(непристойный тж.)* °מיעסער, גראָבער
цинк *м* מ צינק
ци́нков||ый 1. *(содержащий цинк)* צינק־; *(сделанный из цинка)* צינקענער *тж. неизм.*, צינקעווע(ר); **~ые** бели́ла ז צינקווייס; **~ое** ведро́ א צינקווע(ר) [א צינק־נער] עמער
цино́вка *ж* ־ס ווו מאָטע, ־ס וו צינאָווקע, ראָגעושקע וו ־ס
цирк *м* 1. ־ן מ צירק; *(искусство тж.)* צי׳רק־קונסט וו; арти́сты **~а** מצ. צי׳רק־ארטיסטן; **~-шапито́** וואַנדער־ צירק מ ־ן; 2. *геол.* ־ס מ קראָטער, צירק מ ־ן; 3. *перен. разг.* וו קאָמעדיע
цирк||а́ч *м разг.* ־ן מ קאָמעדיאַנט; **~ово́й** צירק־; **~ово́й арти́ст** צי׳רק־ארטיסט מ ־ן
циркули́ровать *несов.* צירקולי׳רן; *(о жидкости тж.)* (אום)פליסן*
ци́ркуль *м* ־ן מ צי׳רקול, צירקל מ ־ען
циркуля́р *м* ־ן מ צירקוליאַר; **~ный** צירקוליאַר־, צירקוליאַרישער; **~ное** письмо́ = מ צירקוליאַר־בריוו, צירקוליאַר מ ־ן
циркуля́ция *ж* וו צירקולי׳רונג, וו צירקוליאַציע; *(жидкости тж.)* פלי׳סן ז; **~ во́здуха** וו לופט־צירקוליאַציע
цисте́рна *ж* 1. ־ס וו ציסטערנע; 2. *(хранилище)* רעזערוואַר מ ־ן
цитаде́ль *ж* ־ן מ וו ציטאַדעל; *перен. тж.* (שוץ־)פעס וו טונג
цита́та *ж* ־ן מ וו ציטאַט, ־ס וו ציטאַטע, אויסצוג מ ־ן
цитва́рн||ый: **~ое** се́мя ז וועראמקרויט
цити́ровать *несов.* ציטי׳רן
ци́тра *ж муз.* ־ס וו צי׳טער
ци́трус *м* ז צי׳טרוס; **~овый** 1. צי׳טרוס־; **~овые** дере́вья מצ. צי׳טרוס־ביימער; 2. *в знач. сущ. мн.* צי׳טרוס־געוויקסן מצ.
цифербла́т *м (часов)* מ צי׳פערבלאט; *(приборов тж.)* צי׳פערטאָוול מ ־ען
ци́фра *ж* 1. ־ן מ וו צי׳פער; 2. *разг. (сумма)* מ סכום, וו סו׳מע; 3. *(данные)* ־ן מ וו צי׳פער; *(доходов, расходов)* וו סו׳מע; *мн. тж.* מצ. צי׳פער־אַנגאַבן; с **~ми** в рука́х доказа́ть *что-л.* עפעס מיט קלאָרע כיעשבוי׳נעס דערווי׳זן*
цифров||о́й: в **~о́м** выраже́нии אין צי׳פערן; **~ы́е** да́нные צי׳פער־אַנגאַבן מצ.
ЦК (Центра́льный Комите́т) צק מ (צענטראַל־קאָמיטעט)
цо́канье *с:* **~** копы́т דאָס צאָקען פון טלאָן
цо́кать *несов. (о копытах)* צאָקען; **~** языко́м צמאָקען
цо́кнуть *сов. однокр.* א צאָקע טאָן*; **~** языко́м א צמאָקע טאָן*
цо́коль *м* ־ן מ צאָקאָל; *(здания тж.)* אויבערפונדא־מענט מ ־ן; **~ный:** **~ый** эта́ж צאָקאָל־עטאַזש מ ־ן, קעלער־עטאַזש מ ־ן
цо́кот *м (копыт)* ז צאָקען
цу́гом *нареч.* נאָכשפּיץ, נאָכשפּיץ
цука́т *м* ־ן מ צוקאָט, צוקערפרוכט מ ־ן
цыга́н *м* = מ ציגי׳נער; **~ка** *ж* ־ס מ ציגי׳נערן; צי־ציגי׳נערן; **~ский** ציגי׳נער(י)שער; *разг.* גי׳נערטע וו ־ס; **~ский язы́к** ציגי׳נערי)שע שפראך ז, די ציגי׳נערי)ש ז; **~ский рома́нс** א ציגי׳נערישער ראָמאַנס
цыплёнок *м* ־ך ז הינדעלע, אי׳פעלע ז ־ך
цы́пки *мн. разг.* מצ. הויט־שפּאַרעלעך
цы́почк||и *мн.:* на **~ах** אף די שפּיץ פינגער
цыц *межд.* שטיל זאָל זיין!, שא!

Ч

чаба́н *м* ־ען מ ־ער, טשאבאַן מ ־ען שאָפּפּאסטעך
ча́вка||ть *несов.* טשוואָקען; *(при жевании тж.)* טשאָמ־; **~ть** под нога́ми **~ла** грязь אונטער די פיס האָט קען; געטשוואָקעט די בלאָטע
чад *м* 1. מ טשאד; *перен. тж.* וו בארוישונג; как в **~ý** ווי אין בא־, ווי בארוישט, ווי אין שיקרעס־טשאד רוישונג
чади́||ть *несов.* 1. טשאָדען; печь **~т** דער אויוון טשאָ־; 2. *(напускать чад)* (אָנ)מאכן א טשאד דעט; **~ть** *с уст. и ирон.* ־ער ז קינד; **~а** и домоча́дцы בניי־באָיס מצ.
чадра́ *ж* ־ס וו טשאדרע, (מצ. ..־טיכער) מ דעקטוך
чаёвничать *несов. разг.* זיך, זיצן* בא א גלעזל טיי מעהאָנע זיין* מיט א גלעזל טיי
чаево́д *м* = מ טי׳יציכטלער; **~ство** *с* וו טי׳יצוכט; **~ческий** פאר טי׳יצוכט; טי׳יציכטלערישער *после сущ.*; **~ческий совхо́з** א ראט־, א טי׳יציכטלערישער ראטוי׳רט פאר טי׳יצוכט
чаевы́е *мн. разг.* ז טרינקגעלט, ביי׳רגעלט
чаепи́тие *с* ז טי׳י־טרינקען
чаеубо́рочн||ый: **~ая** маши́на טי׳י־אראָפנעם־מאשין וו ־ען
чайнка *ж* ־ך ז טי׳יעלע
чай *м* 1. וו טיי; стака́н ча́ю א גלאָז טיי; 2. *(растение)* טי׳י־קוסט מ ־ן; 3. *(чаепитие)* וו טי׳י־טרינקען, טיי ז; за ча́ем сно́ва заговори́ли об э́том спекта́кле בי׳סן טי׳י־טרינקען האָט מען וויי׳דער אָנגעהויבן שמועסן וועגן דעם ספעקטאַקל; пригласи́ть *кого-л.* на ча́шку ча́я פארבעטן* עמעצן אף א גלעזל טיי געבן* עמעצן [בי׳רגעלט] טרינקגעלט; ◇ дава́ть на **~** *кому-л.* עמעצן טרינקגעלט [בי׳רגעלט]
ча́йка *ж* ־ס וו מעווע
ча́йная *ж* (מצ. ..־הויז) ז טי׳יהויז; וו טשײַנע *разг.*
ча́йн||ик *м (для кипячения)* ־עס מ טשײַניק; *(для заварки)* טשײַניקל ז ־ער; **~ица** *ж* ־ס וו טי׳י־פושקע; **~ый** טי׳י־; **~ые** планта́ции טי׳י־פלאנטאציעס מצ.; **~ая** ло́жка קאָווע־לעפעלע ז, טי׳י־לעפעלע ז ־ך; **~ый** серви́з טי׳י־סערוויז מ ־ן

чалма́ *ж* ־ען מ ט(י)ורבאַן

ча́лый 1. *(серой масти)* סיוועל(ר) *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ. м* ־עס מ סיוואָק

чан *м* ־ן מ ביט

ча́рда́ш *м (танец)* ־ן מ טשארדאַש

ча́рка *ж уст.* ־עס מ, קוֹיסע קעלישעק, קוביק מ

чарова́ть *несов.* פארקישעפן, (בא)צויבערן

чароде́й *м* = מ (מצ. מעכאשעף קישעפמאכער, (מעכאשפים); *перен.* = מ (בא)צויבערער; ~ка *ж* קישעפ- צויבערין

чару́ющий צויבערדיקער, צויבער-; ~ го́лос צויבער- א באצויבערנדיקע שטים, שטים מ ־ען

ча́ры *мн.* 1. מ קישעף; 2. *(обаяние, прелесть)* צויבערקראפט מ, בער מ

час *м* 1. ־ען מ שָׁע *(при указании количества мн. שָׁע)*; прийти́ на ~ ра́ньше מיט א שָׁע פריער קומען*; отсчи́тывать ~ы́ и мину́ты די שָׁעָן און די (אָפּ)ציילן; ждать три ~а́ שָׁע וואַרטן דריי; че́рез ~ אין מינוט; *(о повторяющихся явлениях)* יעדער שָׁע; 2. *(время суток по часам)*: в во́семь ~о́в утра́ אכט אַזייגער אינדערפרי; уже́ ~ ס'איז שוין איינס אזייגער; в седьмо́м ~у́ (אזייגער) צוויישן זעקס און זיבן; кото́рый ~? וויפל האלט דער זייגער? וויפל אזייגער איז איצט? в кото́ром ~у́? וויפל אזייגער? וועלן אפן זייגער? 3. *(время, пора)* ־ען מ, שָׁע; ~ы́ заня́тий в шко́ле די צייט פון די לימודים אין שול; в дневны́е ~ы́ אין יעדער זאך; всему́ свой час באַשאַפֿן אַלץ זיין צייט, אפֿילו אַלץ האָט זיך איר צייט; в ~ы́ досу́га אין פרייער צייט [שָׁע]; наста́л ~ распла́ты ס'איז געקומען די צייט פון נעקאָמע; 4. *воен.*: стоя́ть на ~а́х שטיין* אפֿ קאראָול; ◇ ~ от ~у וואָס א מאָל וואָס א מאָל ערגער; ~ о́т ~у не ле́гче אין א ביזער; в до́брый ~! אין א מאולדיקער שָׁע!; в недо́брый ~ שלימאולדיקער שָׁע!; с ~у на ~ 1) *(с каждым часом)* מינוט אפֿ מינוט, וואָס א שָׁע וואָס א שָׁע; 2) *(в ближайшее время)* אָט באלד

часа́ми *нареч.* שָׁענווײַז, גאַנצע שָׁעָן

часо́вня *ж* ־ן מ, קאַפּליצע קאפּעלע

часов||о́й[1] 1. *(продолжающийся один час)* מעשעך אין א שמועס אין פון א שָׁע צייט *после сущ.*: ~а́я бесе́да מעשעך פון א שָׁע (צייט); 2.: *(рассчитанный на каждый час)* שָׁעדיקער; ~о́й гра́фик לויט די שָׁעָן *после сущ.*: א גראַפיק לויט די שָׁעָן; ~а́я но́рма די שָׁע- דיקע נאָרמע; 3. *разг.*: ~о́й по́езд דער איינסאויגער- דיקע נאָרמע; 4.: ~а́я стре́лка שָׁעָן-ווײַזער מ, צײַט-זאַגע ־ס מ; ◇ ~о́й по́яс דער קליינער ווײַזער; דער גרויסער ווײַזער

часов||о́й[2] *(относящийся к часам)* זייגער-; ~о́й механи́зм זייגער-מעכאניזם מ ־ען; ~а́я стре́лка זייגער-ווײַזערל ז ־ער, זייגער-ווײַזער מ ־ס; по ~о́й стре́лке אין דער ריכטונג פון דעם זייגער-ווײַזער; ~о́й заво́д זייגער-זאוואָד מ ־ן; ◇ ~о́й ма́стер, ~ы́х дел ма́стер זייגערמײַסטער מ ־ס, זייגערמאכער מ ־ס

часово́й[3] *м* = מ, קאראָולנע קאַראָול-סאָלדאַט

часовщи́к *м* ־ס מ, זייגערמאכער מ ־ס, זייגערמײַסטער מ ־ס

часо́к *м* קענגן א שָׁע; погуля́ем ~ לאָמיר שפּאַציר'ן א פּאָר שָׁע (קענגן); ~-друго́й (קענגן) א שָׁע

часте́нько *нареч. разг.* גאנץ אָפט

части́ца *ж* 1. ־ען ז טיילכל; 2. *перен.* א גרעפּעלע, א קערנדל [א קערנדל] עמעס א גרעפּעלע; ~ пра́вды 3. *грам.* פּאַרטיקל מ ־ען; ◇ элемента́рная ~ *физ.* אן עלעמענטאַר טיילכל

части́чн||о *нареч.* ~ый טיילווײַז טיילווײַזער

ча́стник *м разг.* ־עס מ פּריוואָטניק; *(торговец)* פּרי- וואָט-האַנדלער =

частновладе́льческий פּריוואָט-באזיצערישער, פּריוואָט- טער

ча́стное *с мат.* ־ן ז טיילצאָל

частнокапиталисти́ческий פּריוואָט-קאפּיטאליסטישער

частнособственнический פּריוואָט-אייגנטימערישער

ча́стност||ь *ж* (מצ. פּראָטים) ־ן; ◇ в ~и בפּרט; говори́ли о шко́лах го́рода вообще́ и о на́шей в ~и מ'האָט גערעדט וועגן די שולן פון דער שטאָט בכלל, וועגן אונדזער שול בפּרט

ча́стн||ый 1. *(отдельный)* באזונדערער; нельзя́ де́лать о́бщие вы́воды, исходя́ из ~ого фа́кта מע קען ניט מאכן קיין אלגעמיינע אויספֿירן אפן סמאך פון אן איינצלנעם א באזונדערער, פּראָט-פּאל מ ־ן פּאקט; ~ый слу́чай פּאל; 2. *(принадлежащий отдельному лицу)* פּריוואָטער, פּריוואָט-; *(личный тж.)* פּערזענלעכער; ~ая со́бственность פּריוואָט-אייגנטום; ~ые уро́ки פּריוואָטע שטונדן; ~ое лицо́ א פּריוואָטע פּערזאָן; э́то его́ ~ое де́ло דאָס איז זײַן (פּערזענלעכע) זאך; ~ым о́бразом פּריוואָט; ◇ ~ое определе́ние *юр.* פּראָט-באשטימונג ־ן מ

ча́сто *нареч.* 1. °אָפּט; ~ случа́ться °טרעפֿן* זיך אָפּט; 2. *(густо)* געדיכט

частоко́л *м* ־ן מ, ־ען, צוים צאם מ, ־ן מ

частота́ *ж* אָפֿטקייט ז; *(пульса)* גיכקייט ז; *физ. тж.* פּרעקווענץ *книжн.*

часто́тный אָפֿטקייט-; ~ ана́лиз פּרעקווענץ-אנאליז אנאליז פון אָפֿטקייט; *книжн.*

часту́шка *ж* ־ס ז טשאסטושקע (פּאָלקסלידער אין דער פּראָם פון קורצע קופּלעטן, אָפֿט מיט אקטועלן אינהאלט)

ча́ст||ый 1. *(повторяющийся)* °אָפּטער, נאָכאנאַנדיקער; ~ые встре́чи °אָפּטע באגעגענישן; ~ые вы́стрелы °אָפּטע; ~ый гость אן אָפּ- °טער גאסט [נאָכאנאַנדיקע] (אויס)שאָסן; 2. *(быстро сменяющийся)*: ~ый пульс א געדיכטע [א שטאַרקע] שיסע- גיכער פולס; ~ый ого́нь רי; 3. *(густой)* געדיכטער; ~ый лес געדיכטער וואלד; ~ый гре́бень א געדיכט קעמל; ~ое си́то א געדיכטע זיפ

част||ь *ж* 1. ־ען מ ־ן טייל; *разг. (доля, пай тж.)* כּאלאָקים (מצ. לעק); ~ь су́ток א טייל מעסלעס; ~ь делега́тов א טייל (פון די) דעלעגאַטן; (одна́) тре́тья ~ь א דריטל, א דריטיילעק; продукты разделя́ли на пять ра́вных ~е́й די פּראָדוקטן האָט מען אײַנגעטיילט [כּאלאָקים]; пе́рвая ~ь рома́на אפֿ פּינף גלעכע טיילן; 2. *(составной элемент)* דער ערשטער טייל פּונעם ראָמאַן; *тех. тж.* ־ן מ טייל; ~и те́ла ־ן ז דעטאַל; קע́рпер-тейлн מצ. запасны́е ~и к тра́кторам רע- זעקס-טיילן [רעזערוו-דעטאַלן] צו די טראַקטאָרס; 3. *(отдел учреждения)* ־ען מ טייל; учёбная ~ь לערנטייל; 4. *воен.* ־ן מ טייל(מיליטער-); на́ши ~и с боя́ми за́няли го́род מיליטער-טיילן האָבן אין שלאכטן אונדזערע פּארנומען די שטאָט; авиацио́нная ~ь אוויאַציע-טייל מ ־ן; ◇ ~ь ре́чи *грам.* ־ן מ, ריידטייל וואָרט-קלאַס מ, ־ן; ~и све́та מצ. וועלט-טיילן; э́то не по мое́й ~и

ча́стью *нареч. (частично)* טײַלווײַז; *(в некоторой степени тж.)* אין א געוויסער מאָס

час||ы́ *мн.* ־ס זײַגער מ; *(малых размеров)* זײַגערל ז; стенны́е ~ы́ האַנט־ ־ס וואַנטזײַגער מ; ручны́е ~ы́ ־ערל זײַגערל ז; заводи́ть ~ы́ דעם זײַגער אָנצײַען*; по ~а́м אפן זײַגער

ча́хлый 1. *(о растительности)* פאר־, ווילקנדיקער; 2. *(о человеке)* שמאָכטנ־, דאַרער און קוואַרער, ווייאָנעטער, אויסגעצערטער, דיקער

ча́хнуть *несов.* 1. *(о растениях)* פארוויאָנעט, ווילקן; 2. *(о человеке)* אײַנגעטריקנט ווערן*, ווערן* דאר, אײַנגיין*, שמאכטן, און קוואר

чахо́тка *ж уст. разг.* לונגפעלער מ; פֿעקטיקע ז, דער, טשאכאָטקע ז, שווינדזוכט ז

чахо́точный 1. *уст.* מיט א לונגפעלער *после сущ.*, וואָס האָט די טשאכאָטקע *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* ־ס שווינדזיכטיקער מ, קע..

ча́ш||а *ж* ־ס בעכער, קופּל מ ־ען; ◇ перепо́лнить ~у терпе́ния אדויסברענגען* פון געדולד; ~а его́ терпе́ния перепо́лнилась ס׳איז אים שוין דערגאַנג ביז צו מער האָט עד שוין ניט געקענט פארלײַדן, דעד לעבער; дом — по́лная ~а א שטוב פול מיט שפּעס

ча́шечка *ж* 1. *уменьш.* ־ך טאַסעלע ז; ־ך טשאַשקעלע ז *разг.*; 2. *бот.* ־ער בלום־)בעכערל ז); ◇ коле́нная ~ קני־שיסעלע ז ־ך

ча́шка *ж* 1. *(чайная)* ־ס טאַס ז ־ן; ־ען שיסל ז; *разг.*; 2. *(миска)* ־ס טשאַשקע ז ־ן; 3.: ~ весо́в וואָגשאָל ז ־ן

ча́щ||а *ж* וואלד (געדיכטעד); лесна́я ~а וואַלד־גע־ ז; дикта́нский ~ דיכטעניש ז; в ~е ле́са אין דער געדיכטעניש פֿונעם וואלד

ча́ще *сравн. ст. от* ча́сто *и* ча́стый עפֿטער, אָפֿטער; ~ всего́ אָפֿטסטנס, צום אָפֿטסטן

ча́яни||е *с* ־ען האָפֿענונג ז ־ען; ◇ па́че ~я קענען דער דערוואַרטונג

чва́ниться *несов. разг.* זיך גרויסן זיך, אײַבערנעמען*

чва́нный גרויסהאלטערישער

чва́нство *с* גרויסהאלטערײַ ז, גײַוועז ז

чего́ *мест. род. от* что 1

чей *м (ж* чья, *с* чьё, *мн.* чьи) *мест.* ווען(נ)ס; чья э́то кни́га? ווען בוך איז עס?; сове́тский учёный, чьё и́мя изве́стно всему́ ми́ру, א סאָוועטישער געלערנטער, וועמען נאָמען איז באַווסט דער גאַנצער וועלט; ◇ ~ бы то ни́ был ווען זען ניט זאל; без чьей бы то ни́ было по́мощи אָן עמעצנס הילף; чья взяла́? ווער האָט די אויבערהאנט, איז אויסגעקומען פון אויבן?

чек *м* ־ן טשעק מ

чека́ *ж тех.* ־ס פלאָקן(אקס־) מ

Чека́ *ж нескл.* (Чрезвыча́йная коми́ссия по борьбе́ с контрреволю́цией) *ист.* טשעקאַ ז (אויסערארדנטלעכע קאָמיסיע פאר קאמף קעגן קאָנטד־רעוואָליוציע)

чека́нить 1. *(изготовлять монеты и т. п.)* אויסשלאָגן*, מינצן; 2. *(надписи, рисунки)* גראַווירן, (אויס)קריצונג, גראַווירונג ז ־ען

чека́нка *ж (рисунок)* ־ען ז

чека́нный 1. *(служащий для чеканки)* גראַווירער־, מינץ־, (אויס)קריץ־; ~ стано́к מינץ־וועראַקשטעל מ ־ן; 2. *(изготовленный чеканкой)* גראַווירטער, אויסגעקריצטער; 3. *(чёткий):* ~ стих געשליפענער פערז; ~ шаг פּעסטע טריט

че́ков||ый: ~ая кни́жка טשעק־ביכעלע ז ־ך

чёлка *ж (у лошади)* גריווקע ז ־ס; *(причёска)* טשופּ־ רינקע ז ־ס

чёлн *м* שיפל ז ־ער

челно́к *м* 1. *см.* чёлн; 2. *текст.* וועבערשיפל ז ־ער

чело́ *с уст.* = מצח. לייט) מ ־ס; ◇ бить ~м *кому-л.* בעטן* עמעצן אונטערטעניק

челове́к *м* 1. מענטש מ ־ן; 2. *(лицо, обладающее какими-л. качествами)* מענטש מ ־ן, (מאן מ (מצ. לייט; *(о женщине)* פֿאדשוין מ ־ען; совéтский ~ א סאָוועטישער מענטש; у́мный ~ א קלוג־ ־ען, פרוי ז; зи́ ин ען מענטש [מאן, פֿאדשוין]; она́ че́стный ~ ער° מענטש; для непривы́чного ~а פאר דעם [פאד פֿאדנטלעכע פרוי; פאר מענטש [אזא], וואָס איז ניט צוגעווויגט; 3. *(достойная личность)* כ׳וויל, דו זאלסט וועדן א מענטש [א לייט]; хочу́, что́бы ты стал ~ом מענטש מ, לייט ז; 4. *мн.* מצ. פֿאדשוין, א קאָמיסיע פון דדי מענטש; комúссия из трёх ~ האָבן* א פארלוסט מיר זענען פינף; нас пять ~ פון הונדערט געהאַדגעטע פֿאדשוין; потеря́ть сто ~ уби́тыми מיר זענען פינף אידע פֿאדשוין; *разг.*; 5.: нас бы́ло шесть ~ детей́ מיד זענען געווען זעקס קינדער; по двадцати́ рубле́й на ~а קאָפּ [אף א קאָפּ אף צו צוואַנציק דובל אף א מענטש (בא עמעצן, יעדן איינעם]; 6. *уст. (слуга)* קעלנער, אופוואדעטער, (עמעצנס) = מ; *(официант)* = קעלנער מ

человеко||де́нь *м* (מצ. מענטשן־טעג מ; потре́буется шесть ~дней מע וועט באדאַרפן זעקס מענטשן־טעג

человеколюби́вый מענטשנפרײַנטלע־, מענטשנליבנדיקער

человеколю́бие *с* ליבע צו מענטש, מענטשנפרײַנטלעכקײט ז

человеконенави́стн||ик *м* = מ מענטשנהאסער־, מענטשנהאסערי־ ־ический מיזאנטראָפֿ מ ־ן; = פֿײַנט מ; מיזאנטראָפֿישער, מענטשנפײַנטלעכער

человеконенави́стничество *с* מענטשנהאס־ מיזאנטראָפֿיע ז, פֿײַנטשאפט ז

человекообра́зн||ый מענטשן־ענלעכער; ~ые обезья́ны מענטשן־ענלעכע מאלפּעס

челове́ческ||ий 1. מענטשישער, מענטשן־; פון א מענטשן *после сущ.*; מענטשלעכער; ~ий труд מי מענטשישע, די מענטשלעכע; ~ий след פון א מענטשן; א שפור פון א מענטשן; ~ое о́бщество מי פון א מענטשן; 2. *(гуманный)* ~ое обраще́ние א מענטשלעכע; הומאַנישער, מענטשלעכער; באנעמונג

челове́чество *с* מענטשהײט ז

челове́чный הומאַנישער, מענטשלעכער

че́люсть *ж* ־ן קינבאק ז

чем[1] *тв. от* что[1] 1

чем[2] *союз* 1. *после сравн. ст.* ווי; сего́дня я рабо́тал лу́чше, ~ вчера́ הײַנט האָב איך געאַרבעט בעסער ווי נעכטן; 2. ~..., тем... ...אַלץ, ...וואָס; ~ ра́ньше, тем лу́чше וואָס פרי֯ער, אַלץ בעסער; 3. *(вместо того, чтобы)* אײדער; ~ писа́ть, вы бы у́стно объясни́ли אײדער שרײַבן, וואָלט איר בעסער דערקלערט מי֯נדלעך

чём *предл. от* что[1] 1

чемода́н *м* ־ען מ ־טשעמאָדאַן; ◇ сиде́ть на ~ах זיצן* אף די פּעקלעך; ~ный ־טשעמאָדאַן־; ~ная ру́чка ־אָפּפאָר־ טשעמאָדאַן־הענטל ז ־ער; ◇ ~ное настрое́ние ־שטימונג ו, ־רי֯זע־פיבער מ

чемпио́н *м* ־ען מ ־טשעמפּיאָן; ~ ми́ра ווע֯לט־טשעמ־ דער טשעמפּיאָן מ ־פּיאָן; ~ страны́ по ша́хматам מ ־טשעמפּיאָנאַט; ~а́т *м* ־ן מ ־טשעמפּיאָנאַט; ~а́т по борьбе́ מ ־גראַנגל־טשעמפּיאָנאַט; ~а́т ми́ра по ша́хматам ווע֯לט־טשעמפּיאָנאַט אין שאָך

чему́ *дат. от* что[1] 1

чепе́ц *м* ־ן ו הויב

чепух‖а́ *ж разг.* 1. *(вздор)* ־טשטויסעריי ו; нести́, говори́ть ~у האַלטן א טשי֯ניק, רעדן* אין דער וועלט אריי֯ן; 2. *(пустяк)* מ שי֯בעש; 3. *(хлам)* מצ. שמאַטעס, שאלע־ ◇ ~а́ на по́стном ма́сле מי֯סעס פּוסטע; מ מוי֯זן מצ.

чёпчик *м* ־ער ז הי֯בל

червеобра́зный וואָרעמפאָרמיקער; ~ отро́сток слепо́й кишки́ *анат.* מ אפּע֯נדיקס

че́рви *мн. см.* че́рвы

черви́вый וועָרמדיקער

черво́нец *м* ־נצעס מ ־טשערוואָנעץ; *разг. (банковский билет тж.)* ־ער ז צע֯נערל

черво́нн‖ый[1]: ~ое зо́лото ז ,גי֯נגאָלד ז ,פּי֯נגאָלד

черво́нный[2] *карт.* אייכל, הארץ *после сущ.*; ~ вале́т ינגל הארץ דאָס

червото́чин‖а *ж* 1. *(отверстие)* מצ. ו וואָרעמלאָך ו (לעכער..; я́блоко с ~ой אין עפּל מיט א וואָרעם; изъе́денный ~ой וועָרעם פון צע֯עסן; 2. *перен.*: в нём кака́я-то ~а ער איז צע֯עסן פון אי֯נוויניק

че́рвы *мн. карт.* ז ,הארץ ז ,אייכל

червь *м* (מצ. וועָרעם) מ וואָרעם; шелкови́чный ~ (מצ. ..וועָרעם) מ זי֯דוואָרעם

червя́к *м* 1. (מצ. וועָרעם) מ וואָרעם; 2. *тех.* ו ־ן שנעק

червяч‖о́к *м* ־ער ז וועָרעמל; ◇ замори́ть ~ка́ אי֯ן־ טערלענען [אי֯בערכאפן] דאָס הארץ

черда́к *м* (מצ. ־ס, ביי֯דעמער) מ בוי֯דעם; *(жилое помещение тж.)* בוי֯דעם־שטיבל ז ־ער

черёд *м разг.* ו ־ריי; тепе́рь мой ~ איצט בין איך גיין* זיך ווי גע־ אף דער ריי; ◇ идти́ свои́м чередо́м וויי֯נלעך

чередова́ние *с* ־ען מ ,ביט ז ,ביטן (זיך) לויט דער ריי דאָס

чередова́ть *несов.* ביטן* לויט דער ריי; ~ рабо́ту с о́тдыхом א ביסל אַרבעטן, א ביסל אָפּרוען; ~ся *несов.* ביטן* זיך לויט דער ריי

че́рез *предлог с вин. п.* 1. *(поперёк, сквозь)* דורך; *(поверх)* אי֯בער, אריי֯בער; перейти́ ~ у́лицу אי֯בערגיין* אי֯בערשפרינגען* [אריי֯בערן] אי֯בערן [אריי֯בערשפרינגען]; е́хать в Ленингра́д ~ Москву́ פאָרן* קיין לענינגראַד דורך מאָסקווע; свет проника́ет ~ занаве́ску די שײַן דרינגט דורכן פאָרהאנג; 2. *(при помощи, при посредстве чего-л.)* דורך; *(кого-л. тж.)* מיט; извести́ть ~ газе́ту מודי֯ע זײַן* דורך צי֯טונג; переда́ть ~ това́рища אי֯בערגעבן* דורך [מיט] א כאַווער; писа́ть ~ дефи́с מיט א בינדצי֯כן שרײַבן*; 3. *(по прошествии)* מיט... ווע֯ק־ *(минуя расстояние)* ארום... אין־; ~ два ме́сяца ארום כאַדאָשים טער; ~ два до́ма от нас אין צוויי הי֯זער מיט צוויי הי֯זער ווי֯טער; 4. *(повторяя через определённый промежуток)*: ~ стро́чку א שו֯רע אי־; ~ день אי֯בער א־טאָג (א טאָג); ~ ка́ждые два ме́сяца בער א שו֯רע; אַלע [יע֯דערע] צוויי כאַדאָשים

черёмуха *ж* 1. *(дерево)* (מ..ביימער) מ פו֯ילבוים, פו֯יגל־ (מ..ביימער) קאַרשן־בוים; 2. *собир. (цвет)* טשערע֯מוכע ו; 3. *собир. (ягоды)* פו֯יגלקאַרשן מצ.

черено́к *м* 1. *бот.* ־ס ו טשע֯פּקע; *(листа)* בלאַטפוס העגטל ז ־ער, שטיל ו ־ן (מצ. ..פּיס) מ; 2. *(рукоятка)* שארבן מ ־ס

че́реп *м* שי֯לדקרעט, טשערעפאַכע ו ־ס, שי֯לדקרעט־מוש־ פון טשערעפאַכע 1. ~овый ו ,לען מצ. טשערעפאַכע; ~овый суп *после сущ.*: שי֯לדקרעט־; א זופ פון טשע־ פון טשערעפאַכע; 2. *(из панциря черепахи)* רעפאַכעס שי֯לדקרעט־זופ מ ־ן; פון טשערעפאַכענער

черепа́ш‖ий 1. פון א טשערעפאַכע *после сущ.*: שי֯לד־ דער שילד פון א טשערעפאַכע; קרי֯עט־; ~ий па́нцирь קריכן* ווי א טשערעפאַכע 2. *перен.*: идти́ ~ьим ша́гом

черепи́ц‖а *ж* 1. *собир.* מצ. ,דאַכלקעס ו ,טשערעפּי֯צע א שטוב, געדעקט מיט דאַכ־ דאַכציגל מצ.; дом под ~ей א שטוב מיט ציגל [מיט דאַכלקעס, מיט טשערעפּי֯צע]; 2. *(отдельная плитка)* א טשערעפּי֯צע(ס)־דאך דאַכל־

טשערעפּי֯צע ו ־ס, דאַכציגל מ =, קע, ו ־ס

черепи́чн‖ый: ~ая кры́ша (מצ. טשערעפּי֯צע(ס)־דאך מ (א טשע֯רעפּענער דאך ,..דעכער)

черепн‖о́й: ~а́я коро́бка שאַרבן־קעסטל ז

черепо́к *м* ־ך ,שערבל ז ־ער שע֯רבעלע ז

чересчу́р *нареч. разг.* (פיל) ,צו ,גאָר ,ביז; ~ жа́рко, горячо́ צו הייס; ~ мягкосерде́чный א צו [א ביז גאָר] דאָס, דאָס איז שוין צופיל; это уж ~ וויי֯כהאַרציקער איז שוין אי֯בער דער מאָס

чере́шня *ж* 1. ־ן ו ־ס קאַרש; 2. *собир.* מצ. קאַרשן; 3. *(дерево)* (מצ. ..ביימער) מ קאַרשנבוים

черке́с *м* ־ן מ ־ס טשערקע֯ס; ~ский טשערקע֯סישער; ~ский язы́к ז ,די טשערקע֯סיש שפּראַך טשערקע֯סיש

черке́шенка *ж* ־ס ו טשערקע֯סן

черкну́ть *сов. однокр. разг.* 1. (מיט) א דראַפּע טאָן* (א שטריך טאָן*, דער פּען; 2. *(наспех написать)* אַ֯נשרײַבן* ע֯טלעכע וועָרטער דראַפּען*; ~ не́сколько слов

черне́‖ть *несов.* 1. שוואַרץ ווערן*; 2. *(виднеться)* אינדערווי֯טנס שוואַרצט זיך; вдали́ ~ет лес זיך דער וואַלד

черне́ться *несов. см.* черне́ть 2

черни́ка *ж* 1. *собир.* ו טשע֯רניצע, שוואַרצע יאָגעדעס; 2. *(растение)* טשע֯רניצע־קוסט מ ־ן

черни́ла *мн.* ו ,טינט מ

черни́льн‖ица *ж* ־ס מ ־ער, טי֯נטער ז ־ער טי֯נטערל; ~ый טי֯נט־; ~ое пятно́ טי֯נטפלעק מ ־ן; ~ый прибо́р

чернúть *несов.* 1. מעזאָלזל זײַן*; 2. *перен.* שוואַרצן*

чёрно-бéлый שוואַרץ־ווײַסער; ~ кинофúльм א שוואַרץ־ווײַס קינאָפילד

чёрно||бородúый מיט א שוואַרצער שוואַרצבערדיקער; ~бро́вый מיט שוואַרצע בראָוו; ~глáзый מיט שוואַרצע שוואַרצע אויגן *после сущ.*

чернобýрк||а *ж разг.* זילבערפוקס מ ־ן; *(воротник)* א מאנטל זילבערפוקס־קאָלנער מ ־ס; пальтó с ~ой מיט א זילבערפוקס־קאָלנער [מיט א זילבערפוקס־גאַרשעט]

черно-бýр||ый טונקל־ברוינער, שוואַרץ־ברוינער; ◇ ~ая лисá זילבערפוקס מ ־ן

черновúк *м* רויִ־עקזעמפּ-, שוואַרץ־עקזעמפּליאַר מ ־ן; писáть на ~é שרײַבן* אף שוואַרץ

чернов||óй שוואַרץ־ווארי-, שוואַרץ־רוי-; ~óй вариáнт רוֹימאטעריאל מ, אנט מ ־ן; ~áя тетрáдь שוואַרץ־העפט ווּ, מ ־ן

черно||волóсый מיט שוואַרצע האָר; ~глáзый מיט שוואַרצע שוואַרץ־אויגיקער; ~ворóн *м* = מאָנטענעגר(ינ)ער מ; ~ворóна *ж* מאָנטענעגר(ינ)ערקע טשערנאָגאָרעץ מ ־ס ווּ

чернозём *м* שוואַרצבאָדן מ; ~ный שוואַרצבאָדנדיקער; ~ная полосá שוואַרצבאָדנדיקע פּאַס

чернокóжий שוואַרצהויטיקער

черноли́вь *м* בלעטערוואלד מ

черномóрск||ий פּונעם שוואַרצן יאָם; ~ий курóрт שוואַרציאָמישער קורָארט, א שוואַרציאָמישע קורָארט באָם שוואַרצן יאָם; ~ая ры́ба פיש פּונעם שוואַרצן יאָם, שוואַרציאָמישע פיש

чернорабóчий *м* = שוואַרצארבעטער מ

черносли́в *м* פלוימען געטרינקטע

черносóтен||ец *м* שוואַרצמיִניק מ ־ס; ~ный שוואַרצ- מייִדיקער

чернотá *ж* שוואַרצקייט ווּ

чёрн||ый 1. שוואַרצער; ~ая крáска שוואַרצע פּאַרב; ~ая лéнта א שוואַרצע סטעגע [לעגטע]; 2. *(тёмного цвета)* טונק(ע)לער°; *(от загара)* פּארבריינטער; 3. *перен.:* ~ая неблагодáрность אומדאנק- [גראָבע°] געמיינע; ~ое дéло א פּארבראָכערישע [געמיינע] זאַך; ~ая измéна נידערטראכטיקער פּאראָט; 4. *(подсобный)* ~ая лéстница מצ. הינטערטרעפ מ; ~ый ход הינטער־אריינגאנג מ; 5. *(неквалифицированный):* ~ая рабóта שוואַרצארבעט ווּ; 6. *в знач. сущ. с:* одевáться в ~ое א גאָנטאָן* זיך אין שוואַרצע קלייַדער; 7. *в знач. сущ. мн. шахм.* די שוואַרצע; ~ые сдáлись די שוואַרצע האָבן זיך אונטערגעגעבן; 8. *в знач. сущ. мн. (негры)* מצ. שוואַרצהויטיקע; ◇ ~ый хлеб שוואַרצברויט ז, שוואַרץ [קאָרן] ברויט; ~ый кóфе שוואַרצע קאָווע; ~ая икрá שוואַרצער קאויאָר; ~ые метáллы מצ. אײַזנמעטאַלן; ~ый ры́нок שוואַרצער מארק; ~ым по бéлому אף ווײַס

черпáк *м (ковшик)* שעפּ מ ־ן; *(ковш экскаватора)* שעפּ־עמער מ ־ס

чéрпать *прям. и перен.* שעפּן; *(из колодца тж.)* שעפּן [נעמען*] יעדיִעס

черствéть *несов.* 1. *(о хлебе и т. п.)* אלטגעבאַקן; 2. *(о человеке)* פּארדאָרט ווערן*, פּארטריקנט ווערן*, ווערן* האַרטהאַרציק ווערן*

чёрств||ый 1. *(о хлебе)* פּארטריקנ-, אלטגעבאַקענער, פּארדאָרטער, טער; 2. *перен. (о человеке)* האַרטהאַרצי- קער; ~ое сéрдце א שטיינערן האַרץ

чёрт *м* (мн. טיוואָ-, רוֹיִעך מ (мн. רוֹכעס) טיוול מ (мн. טיִוולאָנעס, טיִוולאָנים); *перен. разг. (восхищённо)* מאָזיק מ (мн. מאָזיקים); ~! פּארבראָנט זאָל עס ווערן!, א רוֹיִעך!; א מעכטיִע צו קוקן, ווי זיי צוזאַמען, די מאָזיקים!; ◇ к чёрту 1) *(довольно)* צום אָלדי רוֹכעס, טיִוול; 2) *(погибло):* всё летúт к ~у אלץ וועט צו גישט, אלץ איז פּארפאָלן; 3) *ирон.* מי- שטיִינס־געזאָגט; да какóй он, к ~у, спортсмéн? וואָס איז ער, מישטיִינס־געזאָגט, פּאר א ספּאָרטסמען?; ~ возьмú! פּארנעם זיך דער רוֹיִעך זאָל עס נעמען!; идú к ~у! צו אָלדי רוֹכעס!; какóго ~а: какóго ~а я приéхал сюдá? דער רוֹיִעך האָט מיך געטראָגן, איך זאָל קומען אהער צו פּאָרן?; какóго ~а он вмéшивается в мои делá? וועט האָט אים געהייסן [געבעטן] זיך אריינמישן אין מיִנע אייסאָקים?; до ~а! מי־יעדייע וויפל; ~а с два! וועט чем ~ ни шýтит א מאָקע!, איר קענט וואַרטן!; сам ~ не разберёт קיינער וועט דאָ קיין קען וויסן?; ~ знáет что такóе דער רוֹיִעך זאָל עס ניט דערגיין; ни чертá не понимáю! וויסן, וואָס דאָ טוט זיך [וואָס דאָ איז אזוינס]; что за ~! כ׳הייב ניט אָן צו פּארשטיִין!; не так стрáшен ~, как егó малю́ют וואָס פּאר א מיִסע?!; ס׳איז גאָר ניט אזוי שרעקלעך, ווי מע מאָלט זיך אויס

черт||á́ *ж* 1. ליניע ווּ ־ס; *(узкая полоска)* פּאַסיקל ז; 2. *(граница)* גרענעץ־ליניע ווּ ־ס; в ~é гóрода אין טכום פון דער שטאָט; 3. *обыкн. мн.:* ~ы́ лицá שטריך מ (мн. סימען); ~ы́ харáктера כאראַקטער־ שטריכן מצ.; отличúтельная ~á דער כאראקטעריסטי- שטריכן מצ.; семéйная ~á פאמיליען־סימען־מוֹוהעק מ, שער שטריך; ◇ в óбщих ~áх אין אַלגעמיינע שטריכן; подвести́ ~ý под *чем-л.* נוט ארײַנלאָזנדיק זיך אין פּראָצעס, סכעמאטיש; אונטערציען* א סאכאקל אונטער עפּעס

~á осéдлости *ист.* טכום־האמוישעוו מ

чертёж *м* צייכענונג ווּ ־ען

чертёжн||ик *м* = צייכנער מ; ~ица *ж* צייכנערן ווּ ־ס; ~ый צייכן־; ~ая доскá צייכן־ברעט ווּ ־ער

чертúть *несов.* צייכענען

чертóвск||и *нареч. разг.* מעסוֹקן; я ~и устáл איך בין מעסוֹקן מיד; он ~и умён ער איז מאָמזעריש קלוג, ער איז קלוג מיט רוֹכעס; ~ий *разг.* טיִוולשער, טיִוולאָנ-

чертовщúна *ж разг.* מצ. טיִוולשע שטיק; что за ~! עפּעס א מין קישעף!

чертóг *м уст.* פּאַלאַץ מ ־ן

чёрточка *ж* 1. *прям. и перен.* שטריכל ז ־ך, דעפיס, בינדשטריך מ ־ן; 2. *(дефис)* שטריכעלע ז ־ך, בינדצייכן מ ־ס, מ ־ן

чертыхáться *несов. разг.* געבן*, שיטן* מיט קלאָלעס א געשרי «רוֹיִעך [טיִוול]» אדג.

черчéние *с* צייכענען ז

чеса́ть *несов.* 1. *(скрести)* קראצן; 2. *разг. (причёсывать)* גרעמפּ-, קעמען(צו)גרעמען; 3. *(лён, шерсть)* קעמען; ◇ ~ язы́к, языко́м מיט דער צונג קאלויטשען; ~ся *несов.* 1. *(скрести)* זיך קראצן; 2. *(зудеть)* בייסן* זיך; 3. *разг. (причёсываться)* זיך קעמען(צו); ◇ ру́ки чёшутся у *кого-л.* (צו טאָן עפּעס) עמעצן כאַלעשט

чесно́к *м* קנאָבל מ

чесо́тка *ж* קרעץ מצ.

че́ствовать *несов.* (בא)ערן, פּײַערלעך; ~ юбиля́ра דעם אָפּגעבן* קאָוועד [מאכן א יאָמטעוו לעקאָוועד]

че́стн||о *нареч.* אָרנטלעך, ערלעך; *(по справедливости)* יושערדיק; поступа́ть ~о האַנדלען אָרנטלעך [ער-לעך]; поступа́ть ~о с *кем-л.*, по отношению к *кому-л.* באַנײַן* זיך מיט עמעצן אָרנטלעך; ~о признава́ться אופריכטיק זיך מודיע זײַן*; ~ый, אָרנטלעכער [אן ערלעכער] מענטש; ~ый челове́к אָרנטלעכער [אן ערלעכער]; ~ый посту́пок האַנדלונג אָרנטלעכע [אן אָרנטלעכע]; ~ое призна́ние אופריכטיק מודיע זײַן, אופריכטיקע אנערקענונג זיך; зарабо́тать ~ым трудо́м דורך ערלעכער פּארדינען, ערלעך פּארדינען [אן אָפּגענער] א ריינער; ~ые глаза́ [בלעסטע] קאוואָנעס °גוטע; ~ое наме́рения גוטער נאָמען °גוטע; ~ое сло́во רעפוטאַציע גוטער נאָמען; ◇ ~ое сло́во געבן* אין ערנוואָרט; дава́ть ~ое сло́во ערנוואָרט מײַן

честолюби́вый אמביציעזער, ערעגיציקער

честолю́бие *с* אמביציעזקייט ו, ערעגיץ ו

честь *ж* 1. ערע; 2. *(хорошая репутация)* רום מ, דער גוטער נאָמען [דער רום גוטער נאָמען] פון דער פאבריק-מארקע; ◇ ~ и сла́ва *кому-л.* גערימט, ערע און רום עמעצן; на ~ *кого-л.* אויף געקרוינט זאל זײַן עמעצן לעקאָוועד; с ~ю вы́полнить план מיט ערע אויספילן; вы́йти с ~ю из *чего-л.* מיט ווירדע ארויס-; считаю́ за ~ איך האלט פאר א קאָוועד; э́то де́лает вам ~ דאָס איז זייער פײַן [שיין] פון אײַער; он де́лает ~ своему́ колле́ктиву מיט אים מעג זיך גרויסן זײַן קאָלעקטיוו; пора́ и ~ знать! ס'מוז דאָך, ביזוואַנען איז דער שירי; האָבן אמאָל אין עק! שוין לאנג צײַט *(гость — о себе)*; отдава́ть *кому-л.* ~ *воен.* סאליוטירן געווען אוועקגיין; ~ю ס'דארף וויי עמעצן טשעסט עמעצן אָפּגעבן* *разг.*; ~ ~ю פאַרפאַלק גיט עמעצן גלײַכן

чета́ *ж* I פאָרל, II פאָר; супру́жеская ~ פאָרפאַלק I; ◇ не ~ *кому-л.* גלײַכן עמעצן

четве́рг *м* דאָנערשטיק מ; *см. тж.* воскресе́нье

четвере́ньк||и: на ~ах אויף אַלע פיר

четвёрка *ж* 1. *(цифра, отметка)* פיר ן II; 2. *(группа людей)* פּירלינג מ ן; 3. *спорт.* פּירוועסלעדיק שיפל; 4. *(лошадей)* פּירשפּאן מ ען; 5. *карт.* פּירטל ז ער

че́тверо פיר; их бы́ло ~ זיי זײַנען געווען אינפּירן [פיר פּארשוין, פיר אירע]

четверонóгий 1. פּירפּיסיקער; 2. *в знач. сущ. мн.* (פּירפּיסיקע) באַלעבאָסים, פּירפּיסיקע מצ.

четвертова́ть *несов. (казнить)* צעפּעפּערלען

четвёрт||ый פּעפּערטער; ~ая часть א פערטל ז ער, פּעפּערטיילעק; *см. тж.* восьмóй

че́тверт||ь *ж* 1. פערטל ז ער, פּעפּערטיילעק; ~ь карава́я א פּעפּערטיילעק פּונעם לאבן; ~ь ве́ка א פערטל אף פינף; ~ь пя́того א פערטל אף פינף; без ~и три א פערטל אף דרײַ; 2. *(часть учебного года)* קוואַרטל מ ען; 3. *муз.* פּעפּערטל-נאָטע ו ס

чётк||ий 1. קלאָרער °, דײַטלעכער; ~ий по́черк א דײַטלעכע [א קלאָרע °]; ~ая формулиро́вка א דײַטלעכע קסאוו; 2. *(хорошо организованный)* פּינקט-אין אקוראָטע אַרבעט, אקוראָטער, לעכער; ~ая рабо́та אקוראָטקייט ו, דײַטלעכקייט ו; ~ость *ж* 1. *(почерка, изображений, звуков и т. п.)* קלאָרקייט ו; 2. *(работы)* פּינקטלעכקייט ו

чётн||ый גראָד(יק)ער; ~ое число́ א גראָדיקע צאָל, גראָד מ

четы́ре פיר; *см. тж.* во́семь; ◇ идти́ на все ~ стóроны ווהין ס'וויל זיך; гнить*, ווהין ס'גלוסט זיך

четы́режды *нареч.* פיר מאָל; ~ три — двена́дцать פיר מאָל דרײַ איז צוועלף

четы́реста פיר הונדערט

четырёхгоди́чный פּיריאָריקער, פּיריערקער; ~ курс обуче́ния פּיריאָריקער לערן-קורס

четырёхгра́нн||ик *м* פּירווינקלער מ ס; ~ый פּירווינקלדיקער

четырёхдне́вный פּירטאָגיקער

четырёхле́т||ие *с* 1. *(период)* פיר יאָר; 2. *(годовщина)* פּיריערי-, פּיריאָריקער; ~ний דער פּערטער יאָרטאָג קער; *(о возрасте тж.)* פון פיר יאָר *после сущ.*

четырёхме́стный פּיראָרטיקער; אף פיר ערטער *после сущ.*

четырёхме́сячный פּירכאָדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון פיר כאָדאָשים *после сущ.*

четырёхмото́рный פּירמאָטאָריקער; מיט פיר מאָטאָרן *после сущ.*

четырёхсотле́тие *с* 1. *(период)* פיר הונדערט יאָר; 2. *(годовщина, юбилей)* פּירהונדערטיאָריקער יובילי

четырёхсотле́тний פּירהונדערטיאָריקער

четырёхсо́тый פּירהונדערטסטער

четырёхсто́пный *лит.* פּירפוסיקער

четырёхсторо́нний פּירזײַטיקער; *(с участием четырёх сторон)* פּירצדדימדיקער

четырёхугóльн||ик *м* פּירעק מ ן; ~ый פּירעקעכ(ד)י-קער; *мат.* פּירעקיקער

четырёхэта́жный פּירשטאָקיקער, פּירגאָרנדיקער

четырнадцатиле́тний פּערצניאָריקער, פּערצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון פערצן יאָר *после сущ.*

четы́рнадцатый פּערצעטער, פּערצעטער

чты́рнадцать פערצן

чех *м* טשעך מ ן

чехарда́ *ж* 1. *(игра)* שפּרינגערלעך, טשעכאַרדאַ מצ, II; 2. *перен. разг.* בײַטעניש ז; министе́рская ~ א בײַ-טעניש פון די מיניסטאָרן

чехóл *м* טשעכאָל מ ן; *(для мебели тж.)* באדעק מ ן

чехослова́цкий טשעכאָסלאָוואקישער

чечеви́||ца *ж* לינדזן מצ.; ~чный לינדזן; *(приготовленный из чечевицы тж.)* [מיט] לינדזן; ◇ за ~чную похлёбку פאר א טאָפּ לינדזן

чечён||ец *м* טשעטשענץ מ ס; ~ка *ж* טשעטשענקע ו ס; ~ский טשעטשענישער; ~ский язы́к די טשעטשענישע שפּראך ז, טשעטשעניש

чёшка *ж* טשעכן ו ס

че́шский טשעכישער; ~ язы́к דער טשעכישער שפּראַך, ז טשעכיש

чешуя́ *ж.* שופּן מצ; *(рыбья тж.)* ליסקע ווען; שאָלעכץ ווען *разг.*

чи́бис *м* קיבעץ מ ־ן

чиж *м* טשיזשליק מ ־עס

чи́жик *м* 1. *см.* чиж; 2. *(игра)* טשיזשיקעס מצ.

чили́||ец *м* = טשיליער מ, = טשיליאַנווויינער מ; **~йка** טשיליאַנווויינערן ווען ־ס, טשיליערן ווען ־ס; **~йский** טשיליער *неизм.*

чин *м* ראַנג מ ־ן; טשין מ *разг.*

чина́ра פּלאַטאַן ווען ־ן

чини́ть[1] *несов.* 1. *(сов.* почини́ть) פּאַריכטן; 2. *(сов.* очини́ть) פּאַרשניצן; ~ каранда́ш פּאַרשניצן דעם בלײַער

чини́ть[2] *несов. (устраивать)* שאַפן*; ~ *кому-л.* препя́тствия שטערונגען] עמעצן מנײַעס [שאַפן*

чи́нн||о *нареч.* לײַטיש, סאָלי̈ד (גאַנץ), פּין (גאַנץ); **~о** поздоро́ваться סאָלי̈ד גרי̈סן זיך; **~о** сиде́ть за столо́м סאָלי̈ד (גאַנץ) לײַטיש; **~ый** סאָלי̈- [גאַנץ פּין] זיצן* באַם טיש, דער לײַטישער (גאַנץ), פּינער (גאַנץ)

чино́вни||к *м* 1. באַאַמטער מ ־עס ··־טע; **~ческий** ביוראָקראַטישער; ביוראָקראַט מ ־ן 2. *перен.* טשינאָווניק מ ־עס

чи́рей *м разг.* טשירעק מ ־עס

чири́кать *несов.* צווישטשערן, טשיריקען

чири́кнуть *сов. однокр.* א טשיריקע טאָן*

чи́ркать *несов.:* ~ спи́чкой שוועבעלע אָנרײַבן* א

чи́ркнуть *сов. однокр.:* ~ спи́чкой [א רײַב אָנרײַבן* א שוועבעלע טאָן*]

чи́сленн||ость *ж* באַפֿעלקערונג צאָל; **~ость** населе́ния פֿון דער באַפֿעלקערונג [צאָליקער באַשטאַנד]; **~остью** в ты́сячу челове́к מענטשן אין צאָל טויזנט; **~ый** 1. צאָליקער; אין צאָל *после сущ.;* **~ый** соста́в באַשטאַנד מ, דער צאָליקער באַשטאַנד; **~ое** превосхо́дство אין צאָל אויבערוואָג

числи́тель *м* ציילער מ ־ס; **~ный:** и́мя ~ное *грам.* צאָלוואָרט ז (מצ. ··וועדטער)

чи́слит||ься *несов.* 1. *(насчитываться)* רעכענען זיך; в посёлке ~ся пять ты́сяч жи́телей עס ישׁוון רעכנט אין דער ישׁוועס ציילט פֿינף טויזנט אײַנווויינער, זיך פֿינף טויזנט אײַנווויינער; 2. (за *тв.; считаться)* פּא־ זײַן* רעכנט; журна́л ~ся за ва́ми פּא־ דער זשורנאַל איז רעכנט [פּאַרשרײַבן] אף אײַער נאָמען; за ним ~ся должо́к אף זײַן נאָמען איז פּאַרשרײַבן] א קלייניג־ פּאַרעכנט זײַן*; 3. *(значиться в составе)* קער כויוו; *(формально)* רעכענען זיך; он то́лько чи́слился ученико́м ער האָט זיך בלויז געריכנט פּאַר א שילער; ~ся в о́тпуске פּאַרעכנט זײַן* אין אורלויב; фами́лия в спи́ске не чи́слится דער פּאַמיליע־נאָמען שטייט ניט אין דער פּאַמיליע־נאָמען איז ניט פּאַראַן אין צעטל, צעטל

числ||о́ *с* 1. ־ן ווען צאָל; дро́бные чи́сла מצ. ברוכצאָלן; еди́нственное ~о́ *грам.* ווען אײַנצאָל; мно́жественное ~о́ *грам.* ווען מערצאָל; 2. *(количество)* ווען צאָל; ~о́ ученико́в דער צאָל שילער; 3.: в ~е́ ци́фр צווישן; в ~е́ госте́й צווישן די געסט; в том ~е́ אײַנגעשלאָסן, דערין; он не из ~а́ тех, кото́рые... ער איז ניט פון די, וואָס···; 4. *(дата)* דאַטע ווען ־ס; *мн.* טעג מצ; како́е сего́дня ~о́? וואָס פֿאַר דאַטע איז הײַנט?; в пе́рвых, после́дних чи́слах ма́я מײַ טעג טעג, לעצטע דער (אין); до деся́того ~а́ ביזן צענטן; ◇ без ~а́ שׂיר אַן א ניט אײַבערצויילן, צאָליקער, צאָלן; ~о́е соотноше́ние דאָס פֿאַרהעלטעניש צאָליקע; ~о́й ряд צאָלנריי ווען ־ן

чистил||и́ще *с* קאָפּעקאָל מ, לײַטערבראַנד; **~ьщик** *м:* ~ о́буви = שׁוכפּוצער מ

чи́стить *несов.* 1. רײניקן; *(обувь)* פּוצן, אָפּרײניקן; *(металлические изделия, посуду)* שׁײַערן; *(коня)* קעמען; ~ зу́бы [רײניקן] די ציין [וואשן]*; 2. *(фрукты, овощи и т. п.)* שיילן (אָפּ)*; ~ ры́бу די פּיש (אָפּ)שאָבן*; **~ся** *несов.* אַרומרײניקן

чи́стка *ж* 1. ווען רײניקונג ז (אָפּ)רײניקן; *(обуви)* אָפּ-; [וואשן] די ציין רײניקן; פּוצן ז, רײניקן ז זובס́ו; ~ зубо́в 2. *(фруктов, овощей)* ז (אָפּ)שיילן; *(рыбы)* ז (אָפּ)שאָבן; 3. *перен.* ווען ־ן רײניקונג

чи́ст||о *нареч.* 1. ריין; ~о вы́мытый ריין אויסגעוואַש־; ~о напи́санный שענער; ~о ду́ховский сове́т ריין אָנגעשריבענער; 2. *(подлинно)* עכט; *(сугубо)* לויטער; ~о ду́ховский сове́т אין אייַנע פון אן עכטן, אן עכט פרײַנטלעכע אייַנע פּרײַנט; по ~о психологи́ческим соображе́ниям מאַכמעס לויטער פּסיכאָלאָגישע טעמים; 3. *в знач. сказ. безл.* בא זיי אין זײַער ריין; у них о́чень ~о (ס׳)איז ריין

чистови́к *м разг.* רײַנער עקזעמפּליאַר

чистов||о́й: ~о́й экземпля́р א רײַנער [א רײַנגעשריי־ רײַנהעפט ווען, מ ־ן; **~ая** тетра́дь [בענער] עקזעמפּליאַר; ~а́я тетра́дь

чистога́н *м разг.* מעזומען גענט

чистокро́вный 1. *(о домашних животных)* (רײַן־)־ *тж. неизм.;* 2. *разг.* ראַסעווע(ר) רײַנער, שׁמעסער; ~ францу́з א רײַנער אן [עמעסער] פראַנצויז

чистописа́ние *с* ווען קאַליגראַפֿיע

чистоплю́тный 1. ציכטיקער, זויבערער; ~ челове́к א ציכטיקער פֿאַרשוין, א צוכט, א ציכטיקער; 2. *перен.* זויבערער, רײַנער; קאַשערער *уст.*

чистосерде́чный אָפֿנהאַרציקער, אופֿריכטיקער

чистота́ *ж* ווען רײַנקייט; *(моральная тж.)* ווען זויבערקייט

чи́ст||ый 1. רײַנער; *(опрятный тж.)* ציכטיקער; ~ое полоте́нце א ציכטיק האַנטעך; ~ая ко́мнатка א רײַנער [א ריין] צימערל; 2. *(пустой, ничем не заполненный)* אין רײַנעם [אין פּרײַען] פּרײַער, רײַנער; в ~ом по́ле פעלד; ~ый бланк א רײַנער בלאַנק; ~ое не́бо דער לויטערער [קלאָרער°] הימל; 3. *(без примеси)* רײַנער; *(о воздухе тж.)* פּרישער; ~ый спирт רײַנער ספּירט; э́то ~ая шерсть דאָס איז לויטער, דאָס איז רײַנע וואָל; на ~ом ру́сском языке́ *(правильно)* אין א רײַנער קלאָרער° רוסישער; *(понятно)* רוסישער שפּראַך; 4. *(нравственно безупречный)* זויבערער, רײַנער; *(непорочный, целомудренный)* אומשולדיקער, רײַנער; 5. *(совершенный, подлинный)* הויליער, עכטער; ~ая пра́вда לויטער עמעס, הויליער עמעס; ~ая случа́йность ריינער צופֿאל; ~ое наказа́ние [אן עמעס] עכטע; 6.: ~ый дохо́д די ריינע האכנאָסע; ~ый вес נעטאָ־וואָג ווען, די ריינע וואָג; ◇ принима́ть *что-л.* за ~ую моне́ту פּאַר א בּאַרער מאַטבייע פּעס אָנעמען*; מיינען, או עפּעס איז טוירעס־לאָקשן

чита́льный: ~ зал ־ן לייענואל מ

чита́льня לייענואל מ ־ן; изба́-~ לייענשטיבל ז ־ער

чита́тель *м* = לייענער מ; **~ский** לייענער־; **~ская** конфере́нция קאָנפֿערענץ ווען ־ן

чита́|ть *несов.* 1. לייענען א; ~ть газе́ту לייענען א צײַטונג; ~ть про себя́ לייענען אין זיך; ~ть на не́скольких языка́х לייענען אין עטלעכע שפּראַכן (קעגנען*); я ~ю тепе́рь Бло́ка איך לייען איצט בלאָקס ווערק; 2. *(понимать)* לייענען, זיך קענען* פאַנאַנדערקלײַבן* (אין); ~ть чертежи́ לייענען [פאַנאַנדערקלײַבן* זיך קענען*]; 3. *(излагать устно)* [אין] ציִיכענונגען לייענען [געבן*]; он ~ет у нас фи́зику ער לייענט [ער גיט] לעקציעס; ~ть докла́д בא אונדז לעקציעס אין פיזיק לייענען א; 4. *(декламировать)* לייענען; ~ть стихи́ פאַרלייענען לידער; ◇ в его́ глаза́х я ~л доса́ду איך האָב געזען [דערקענט] אין זײַנע אויגן, אז אים איז [פילן] וואָס בא יענעם אין הארצן טוט זיך; ~ть в сердца́х פארדראָסיק ארויסלייענען (פון) אין מע́жду строк צווישן די שורעס; ~ться *несов.* לייענען זיך; кни́га э́та легко́ ~ется אָט דאָס ביכל לייענט זיך גרינג

чи́тка *ж* פאַרלעזונג ו ־ען

чиха́нье *с* ניסערײַ ו, ניסענישׂ ז

чиха́ть *несов.* ניסן*

чихну́ть *сов. однокр.* א ניס טאָן*

чи́ще *(сравн. ст. от* чи́стый и чи́сто) מער ריינער, ריין

член 1. *(составная часть целого)* גליד ז, מ ־ער; ~ы предложе́ния *грам.* זאַצגלידער מצ.; ~ы пропо́рции *мат.* די גלידער פון דער פראָפּאָרץ; 2. *(часть тела)* גליד ז, מ ־ער, אײַוועריק מ ··ורים; 3. *(организации, общества и т. п.)* מיטגליד מ ־ער; ~ профсою́за א פראָפאַריין־מיטגליד מ ־ער; ~ семьи́ בעל־באַיס מ (מצ. א מיטגליד פון דער פאַמיליע); стра́ны — чле́ны ООН מיטגלידער לענדער — מיטגליד־מדינות; 4. *грам. (артикль)* ארטיקל מ ־ען; ◇ ~-корреспонде́нт מיטגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מיט־גלידער־קאָרעספּאָנדענטן)

членистоно́гие *мн. зоол.* גלידערפיסיקע מצ.

члени́ть *несов.* צעגלידערן זיך; ~ся *несов.* (צע)גלידערט זיך

членовреди́тельство *с юр.* מאכן פאר א קאַליקע דאָס; *(умышленное повреждение себе органов)* מאכן זיך דאָס א כיסאָרן

членораздели́льн|о *нареч.* קלאָר°, דײַטלעך; ~ый גלידערטער, דײַטלעכער°, קלאָרער; *(внятный)* ~ая речь גלידערטע רייד

чле́нский מיטגליד־; ~ биле́т מיטגליד־ביכל ז ־עך, מיטגליד־בילעט מ ־ן; ~ взнос מיטגליד־אָפּצאָל מ ־ן

чле́нство *м* מיטגלידערשאפט ו

чмо́кать *несов.* 1. טשמאָקן; *(от удовольствия)* סמאַטש־קען; 2. *(издавать хлюпающий звук)* טשוואָקען; 3. *разг. (звучно целовать)* סניאָשקען

чо́каться *несов.*, **чо́кнуться** *сов.* קלינגען זיך, טשאָקען זיך מיט די בעכער

чо́порный מאנירלעכער (אויסערסט); מיט צערעמאָניעס *после сущ.*

чрева́т|ый שוואַנגערער; ~о טראָגט מיט [אין] זיך; эти собы́тия ~ы серьёзными после́дствиями די דאָזיקע געשעענישן טראָגן מיט זיך ערנסטע נאָכפאָלגן

чре́во *с уст.* (מצ. בעכער) בויך מ

чревовеща́ние *с* בויכריידערײַ ו

чревоуго́дник *м уст.* זוילעל־וועסוויוועניק מ ־עס

чрезвыча́йн|о *нареч.* בײַ גאָר, אויסערגעווײנלעך, שטאַרק; ~о интере́сно אינטערעסאַנט [בײַ גאָר] שטאַרק; ~ый 1. *(исключительный)* אויסערגעווײנלעכער; 2. *(специальный, экстренный)* אויסעראָרדנטלעכער; ~ое положе́ние אויסעראָרדנטלעכע לאַגע; ~ые полномо́чия אויסעראָרדנטלעכע פולמאכטן

чрезмéрн|о *нареч.* איבער דער מאָס, אומגעהײַער, איבערמאָסיקער; ~ый איבער דער מאָס *после сущ.*

чте́ни|е *с* 1. *(действие)* לייענען ז; *(исполнение, декламация)* פאָרלייענען, פאָרלעזונג ו; 2.: педагоги́ческие ~я פּעדאַגאָגישע פאָרלעזונגען; 3. *(текст)* לייענען־מאטעריאל מ ־ן

чтец *м* = פאָרלייענער מ; *(артист тж.)* פאָרלעזער מ = מ

чти́во *с пренебр.* שונד מ

чтить *несов.* אָפּגעבן* קאָוועד; ~ *чью-л.* па́мять ערן [האלטן* טײַער] עמעצנס אָנדענק

что[1] *мест.* (*род.* чего́, *дат.* чему́, *вин.* что, *тв.* чем, *предл.* о чём) 1. *вопр.* וואָס; ~ случи́лось? וואָס איז געשען?; из чего́ сде́лан э́тот ша́рик? פון וואָס איז דער קוגל?; к чему́ вы э́то говори́те? וואָס מאַכט אָט דאָס קיילכל?; что вы сказа́ли ему́? וואָס האָט איר אים געזאָגט?; чем ты недово́лен? מיט וואָס בין איך נישט צופרידן?; на чём мы останови́лись? וואָס אַפּ?; в чём де́ло? וואָס איז דער ענין?; 2. *в знач. нареч. (почему)* וואָס, פארוואָס; что вы так до́лго не приходи́ли к нам? וואָס (פאר) זענט איר נישט געקומען?; 3. *разг. (сколько)* וואָס, וויפל; ~ сто́ит э́тот шкаф? וואָס [וויפל] קאָסט אָט דער שאַפע?; ну ~ вам сто́ит! וואָס פאר א מאַמע [א ווערט] איר האָט!; ~ то́лку וואָס פאר א זין האָט עס?; 4. *разг. (что-нибудь)* עפּעס; нет ли чего́ но́венького? איז ס'ווערט עפּעס נײַס?; е́сли ~ случи́тся צי איז ניטאָ עפּעס?; 5. *относ.* וואָס; *(который тж.)* וואָס-עלץ, וואָס דו האָסט כאַפּט, אַלץ וואָס; всё, ~ ты сказа́л, пра́вильно גענאָגט, איז ריכטיק; не пойму́, ~ вас удивля́ет כ'הייב נישט אָן צו פארשטיין, וואָס כ'דעשט אײַך דאָ; ед́инственное, с чем нельзя́ согласи́ться, э́то... דאָס איינציקע, וואָס מע קען ניט מאַסקים זײַן, איז...; кни́гу, ~ лежи́т на столе́, отнеси́ в библиоте́ку דאָס ביכל, וואָס ליגט אפן טיש, טראָג אָפּ אין ביבליאָטעק; ◇ [וואָלכעס]; а ~? קענען וואָס איר עס?, וואָס איז דען?; ~ уго́дно, ~ попа́ло, ~ придётся וואָס־ניט־אײַ, וואָס סע; ~ было сил קיכעס מיט אַלע כוחות; (бежа́ть) ~ есть ду́ху מיט אַלע קויכעס; ни за ~ לויפן* קוים דעם אָטעם אויפכאפן; ни за ~ не догада́етесь בעשום־אויפן־וועגן ניט איר זאָלט זײַן; вот ~ зна́чит בעשום־אויפן ניט (קענען) אָנשטויסן איר; ~ вы! מיט טויזנט קעפּ, וועט איר זיך ניט אָנשטויסן; ~ за ну́жда заста́ла вас? וויי קענט איר אזוינס זאָגן [טראכטן]?, וואָס רעדט אירי?; ~ до меня́, ~ каса́ется меня́ איך, וואָס איז שטײַך מיר?; ну, и ~ ж(е)! גופּא...; ~, и́ли вы́ вообще́ וואָס זשע; ~ и говори́ть וואָס איז דאָ שטײַך צו אזוינס?!; ~ (э́то) за кни́ги у вас на столе́? וואָס פאר רעדן!; ~ за (пре́лесть э́та) ко́мната! (א מינע) ביכער איז בא אײַך אפן טיש?; ~ ли צי סאָרא מעכטיִ אָט דער צימער!; поспа́ть что ли? זאָל איך כאפן א דרעמל, צי וואָס?; ~ ни год — но́вые откры́тия וואָס א יאָר — אלץ נײַס?;

איך קער זיך דער- נישט; я тут ни при чём אנטדעקונגען ~ ни про אומזיסט און אומנישט; на ~ уж, уж на וואָס דארף מען שוין מער ווי ~ мой хладнокро́вный сосе́д — и он не стерпе́л וואָס דארף מען שוין מער ווי מיין קאלטבלוטיקער שאָכן — האָט ער אויך ניט אויסגעהאלטן וואָס גאָר אינמיטנד(ע)רי-; с чего́ бы נען; с чего́ вы взя́ли? פונוואַנען האָט איר גענומען?

что[2] *союз* 1. אז, וואָס; мне сказа́ли, ~ я ошиба́юсь מ׳האָט מיר געזאָגט, אז איך האָב א טאָעס; мы зна́ем, ~ ты боле́л מיר ווייסן, אז דו ביסט געווען קראנק; он так уста́л, ~ едва́ не упа́л ער איז אזוי מיד, אז ער; неудиви́тельно, ~ он так уста́л ס׳איז (גאָר) קיין כידעש ניט, וואָס ער איז אזוי מיד; 2. *(при повторении)* צי ... צי; ~ сего́дня, ~ за́втра — не всё ли равно́ צי היינט, צי מאָרגן — איז דען ניט אלציינס?

чтоб *см.* что́бы

что́бы 1. *союз цели* (צו) קעדיי; я перее́хал на другу́ю кварти́ру, ~ бли́же бы́ло ходи́ть на рабо́ту איך האָב זיך אויפגעקליבן אין אן אנדער ווינונג, קעדיי ס׳זאָל מיר זיין נעענטער גיין צו דער אַרבעט; он наде́л очки́, ~ лу́чше ви́деть ער האָט אָנגעטאָן די בריל, קעדיי בעסער (צו) זען [קעדיי ער זאָל בעסער זען]; 2. *изъяснительный союз* אז; *(иногда не переводится)*; я хочу́, ~ установи́лась я́сная пого́да איך ווייל, (אז) ס׳זאָל זיך אײַנשטעלן א לויטערער וועטער; возмо́жно ли, ~ он так поступи́л? איז עס דען מעגלעך, אז ער זאָל אזוי באגיין זיך? не ду́маю, ~ он согласи́лся איך מיין ניט, ער זאָל מסכים זיין; 3. *частица:* ~ э́того бо́льше не́ было! מער זאָל אזוינס ניט זיין!; ◇ для того́ ~, с тем ~ קעדיי צו; вме́сто того́, ~ учи́ть уро́ки, он пошёл в кино́ אָנשטאָט לערנען די לימודים איז ער אוועקגעגאנגען אין קינא

что́-нибудь *мест.* עפעס; я бы тепе́рь пое́л ~ כ׳וואָלט איצט עפעס געגעסן; нет ли чего́-нибудь почита́ть? צי איז ניטאָ בא אײַך עפעס אף ליינענען?

что́-то[1] *мест.* (עפעס(-וואָס); ~ измени́лось в ва́шем до́ме איך זיך געוואָרט אין אײַער שטוב (עפעס(-וואָס); он че́м-то недово́лен ער איז פון עפעס(-וואָס) אומצופרידן

что́-то[2] *нареч. разг.* עפעס; мне ~ не хо́чется е́хать туда́ עפעס ווילט זיך מיר ניט פאָרן אהין; ~ не ве́рится עפעס גלייבט זיך ניט

чу *межд.* הער(ט)!

чуб *м* טשוב ז -ן, טשופרינע וו -ס

чубу́к *м* ציבעק ז -עס; *(вся трубка)* ליולקע וו -ס

чува́ш *м* טשוואש ז -ן; ~ка *ж* טשוואשן וו -ס, טשוואשקע וו -ס; ~ский טשוואשישער; ~ский язы́к טשוואשיש ז, די טשוואשישע שפראך

чу́вственный 1. סענסוּעלער, כוּשימדיקער; 2. *(плотский)* גאשמיעסדיקער

чувстви́тельн‖ость *ж* 1. *(восприимчивость)* פילעוודי- וו -קייט, פילבארקייט וו; 2. *(впечатлительность)* פיל- וו בארקייט, עמאציאָנעלקייט וו; 3. *(сентиментальность)* סענטימענטאלקייט וו; ~ый 1. *(восприимчивый)* פילעוודיק א פילבארער, קער; ~ая ко́жа א פילבארער אפאראט [מאכ- רע] הויט; 2. *(впечатлительный)* פילבארער, עמאציאָנעלער; ~ое се́рдце א פילבאר הארץ; 3. *(сентиментальный)* סענטימענטאלער; 4. *разг. (ощутимый)* היפשער, גאנץ נישקאָשעדיקער

чу́вств‖о *с* 1. -ן ז געפיל; ~о бо́ли ז -ן וויייטיק-געפיל, דאָס ראכמאָנעס-געפיל; ~о жа́лости ז -ן וויייטיק מ; ~о ю́мора דאָס געפיל פון הו- געפיל פון ראכמאָנעס; ~о со́бственного досто́инства דאָס געפיל פון מאָר; דאָס געפיל פון זעלבסט- איינגער ווירדע [וועלדע]; ~о но́вого ניי איז אלץ, וואָס איז ניי א געפיל צו; у меня́ тако́е ~о, что с ним что́-то случи́лось בא מיר איך האָב איז אזא געפיל, אז מיט אים איז עפעס געשען; 2. *(сознание)*: прийти́ в ~о קומען* צו זיך; без ~а אין אָנמאכט; лиши́ться ~а פאלן* כאלאָשעס, בלייבן* אין אָנמאכט; 3. *(ощущение)* כוש מ -ים; о́рганы ~а מצ. כוש-ארגאנען; пять ~ дер זעקסטער כוש; ◇ шесто́е ~о די פינף כושים

чу́вствовать *несов.* 1. פילן; ~ боль א וויייטיק פילן; ~ страх פאכעד פילן א; ~ ответственность פילן פאר- פיין פילן מוזיק; ~ му́зыку האָבן* א פיינעם כוש פאר מוזיק; он чу́вствовал, что не вы́держит ער האָט געפילט, אז ער וועט ניט אויסהאלטן; 2. *(сознавать)* וויסן* גוט פילן, גוט; ~ свою́ неопытность גוט פילן [וויסן*] די אייגענע אומדערפארנקייט; ◇ ~ себя́ זיך פילן; как вы себя́ чу́вствуете? ווי פילט איר זיך?; уста́лость даёт себя́ ~ די מידקייט לאָזט זיך פילן; не ~ под собо́й ног от ра́дости ניט וויסן* וואָס צו טאָן* פאר פרייד, לויפן* אויבער שטאָק און, לויפן* העכער-פעכער פון פרייד; бежа́ть не чу́вствуя под собо́й ног לאָזן* זיך פילן, פילן זיך; ~ся *несов.* чу́вствуется приближе́ние весны́ ס׳פילט זיך, אז דער פרילינג איז נאָענט; в его́ слова́х чу́вствовалось сомне́ние אין זיינע ווייד האָט זיך געלאָזט פילן צווייפל

чугу́н *м* 1. טשוהון מ -עס; 2. *(сосуд)* א טשוהונענער טאָפּ, טשוהון מ -עס

чугу́нн‖ый טשוהון-; *(из чугуна)* טשוהונענער; ~ое литьё טשוהונענער פארקען; ~ая решётка טשוהון-גוס מ -ן; ~олите́йный: ~ завод טשוהונגוס-זאוואָד מ -ן, טשוהון-ניסערייַ וו -ען

чуда́к *м* א מאָדנער מענטש, א מאָדנער פארשוין; א (ביסל) מאָדנע(ר) טשודאק מ -עס; ~ова́тый *разг.* מיט מאָדנע טעוועס *тж. неизм.*; *после сущ.*

чуда́чества *мн.* [מאָדנע שטיק (ענג]

чуда́чка *ж* א מאָדנע פרוי טשודאטשקע וו -ס

чуде́сн‖ый 1. *(сверхъестественный)* וווּנדערבארער, א וווּנדערבארע קראפט; ~ая си́ла וווּנדערלעכער; ~ое спасе́ние א רעטונג אלפּי נעס, יעשוע וו; 2. *(замечательный)* וווּנדערלעכער, אויסגעצייכנטער; ~ый го́лос א וווּנדערלעכער וועטער; ~ая пого́да וווּנדערשיינע שטים; ~ые ребя́та, ~ые па́рни אויס- וווּנדערלעכע כוורע, געצייכנטע [גאנץ ווילע] יאנטן

чу́диться *несов. безл.* אויסווייזן* זיך, (אויס)דוכטן זיך

чудно́ 1. *нареч. разг.* מאָדנע, משוגעדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) א מאָדנע זאך

чу́дный *см.* чуде́сный 2

чу́д‖о *с* 1. = מ וווּנדער; *(по суеверным представле-*

ниям тж.) (мн. нэ́сим) м **нэс**; совершúлось ~о **с'из нэс**; спастúсь ~ом **гештэн зих ун гефóрн [ун нэс]**; проявля́ть чудеса́ геройзма **[дорх ун нэс] алэ́хэ нэс**; э́то лека́рство твори́т чудеса́ **дос пóлэ ун гефóрнэ нэс ун дэр рефу́эс**; 2. *(шедевр)* **мэ́стер-штик**; ла́рчик был ~ом столя́рного иску́сства **дос кэстэлэ из гевэ́зн ун мэ́стер-штик фун дэр столя́рэ**; ◇ ~о как... **вундэрлэх**; она́ ~о как хороша́ **зи из вундэрлэх шейн**

чудо́вищ||е *с* **мэ́нстер** мн **-с**, **мэ́нстерл**; *(о человеке)* **мэ́нстер** мн **-с**; **~ный мэ́нстериш**; *(огромный)* **оймгэхэ́йрэр**; *(невероятный)* **ойм-, вундэрлэйбэлэх**

чудодéйственн||ый вундэр-, вундэрлэх; **~ая си́ла вундэркрафт** ж

чудотво́рец *м* (мн. **бэлэ́-мофэсим**) м

чужби́н||а *ж* ж **эрэц, эрэц лэ́нд**; **на ~е ин эрэц**

чужда́ться *несов. (род.)* **эйсмэ́йдн зих фун**; **ви́тер** (119)

чу́жд||ый 1. фрэ́мдэр; **~ая идеоло́гия фрэ́мдэкайт**; **~ая для него́ среда́ идэ́алэгиш**; **~ая ему́ за́висть (дос) им из нит мэ́ргэ**; **ему́ ~á** **им из фрэ́мд**; **2.: челове́к, ~ый предрассу́дков мэнш, вос им из нит фун фóруртэйлн**

чужезе́м||ец *м* = м **фрэ́мдлэндэр**; **~ный фрэ́мдлэндиш, фрэ́мдэр**

чужестра́нец *м см.* чужезе́мец

чуж||о́й 1. *(принадлежащий другому)* **фрэ́мдэр, ништ-, ойгэнэр-**; **~и́е ве́щи ойгэнэс**; под **~и́м и́менем ун фрэ́мдн нóмэн**; **2.** *(неродной)* **фрэ́мд-**; **в семье́ он был ~и́м челове́ком им из нит кейн**; **3.** *(не являющийся родиной; иностранный)* **фрэ́мдэр**; **в ~о́й стране́ ин а фрэ́мдэ лэ́нд**; **~о́й язы́к а фрэ́мдэ шпрах**; **4.** *в знач. сущ. м* **фрэ́мдэр** м; *с* **фрэ́мдэс** ср, **ойгэнэс**; **~о́го мне не на́до [фрэ́мдэс] ойгэнэс**; соба́ка ла́ет то́лько на **~и́х дэр хунт бэлт нор ойф фрэ́мдэ лойтэ**; ◇ говори́ть, расска́зывать с **~и́х слов ойгэнэс ройдэрн**; **~и́ми рука́ми де́лать** *что-л.* **цу́кукн вэ́йт (он алэс) цу тун мит фарлэйгэнэ хэндэ**

чуко́тский тшу́кэтшэ; **~ язы́к дэр тшу́кэтшэ, шпрах**

чу́кча 1. *м* м **тшу́кэ**; 2. *ж* ж **тшу́кэтшэ**

чукча́нка *ж см.* чу́кча 2

чула́н *м* м **шпэйзэкамэр**

чулки́ *мн.* (*ед. ч.* чулóк *м*) мн **зокн**

чулóчн||ый зокн-; **~ая фа́брика** ж **зокн-фабрик**

чум *м* м **тшум** (**нохэр-гефóлкт ин цэлт**)

чума́ *ж* ж **пэст**

чума́зый *разг.* **фармóрзэтэр**

чумн||о́й 1. пэст-; **~а́я баци́лла** ж **пэст-бацилэ**; 2. *(поражённый чумой)* **фарпэ́стэтэр**

чур *межд.*: ~ меня́ **ойэ́к фун мир**

чура́ться *несов. (род.)* (119) **эйсмэ́йдн зих фун**; они́ не чура́ются никако́й рабо́ты **зей зэ́нэн гэрн тун кейн арбэт**, **с'шэйт зей ин ди ганцэ вэлт, ди ганцэ вэлт арбэт**

чурба́н *м* 1. (мн. **кло́цэр**) м **клоц**; 2. *бран.* **клоц мит ойгн**

чу́рка ж **кло́цл**

чу́тк||ий 1. *(восприимчивый)* **фи́рэвудик**; *(о слухе, обонянии)* **шарф**; *разг.*; 2. *(чувствительный)* **фи́лбарэр**; **~ий ко всему́ но́вому фи́лбарэр**; **~ий товáрищ цу́ц элэ́х, вос из нит цу**; 3. *(отзывчивый)* **мит фи́лэ**; *(о человеке тж.)* **мит фи́лэндик**; **~ое отноше́ние мит фи́лэндикайт**; **~ий сон гри́нгэр [кэр [а мит фи́лэндикэр] кóвэр]**; **~о** *нареч.* **мит фи́лэ, мит фи́лэндик [шпи́цэр]**; **~о относи́ться к** *кому-л.* **мит фи́лэ [мит фи́лэндикайт] цу**; **~ость** *ж* 1. ж **фи́рэвудикайт**; *(слуха, обоняния)* ж **шарфкайт**; 2. *(чувствительность)* ж **фи́лбарэр-, фи́лэндикайт**; 3. *(отзывчивость)* ж **мит фи́лэндикайт**

чу́точк||а *ж разг.*: **~у** **а бис(инк) элэ́х, а кóпэлэ элэ́х**; **чуть** 1. *нареч. (едва)* **кум**; *(немного)* **эрэц, эрэц вос**; **~ быстре́й эрэц шнэлэр**; **~ заме́тный кум вос из гезэ́н**; **он ~ ды́шит эр атмэт кум вос**; **2.** *союз (как только)* **вэ́н, кум вэ́н**; ◇ **~ (бы́ло) не** **бэ́ринэ (ш)т**; **он ~ не упа́л эр из кум нит гефэ́ллэн**; **~ (ли) не** *(почти)* **бэ́ринэ**; **~ (ли) не весь го́род бэ́ринэ ди гэ́нцэ штэ́т**; **~ что** **бэ́ринэ**; **~ что, она́ пла́чет бэ́ринэ — вэйнт [элэ́йн]**; **~ свет кум, фарва́с**

чутьё *с* 1. *(у животных)* м **шпи́р-кóш**; 2. *перен.* **кóш** м; **языкове́ ~** м **шпра́х-кóш**; **~ меня́ не обману́ло дэр кóш хэ́т мих нит гефэ́рлэрэт**

чу́чело *с* 1. *см.* набивно́й 2; 2. **стрэ́шидл** ж **-с**

чушь *ж* ж **штóсэрэй**

чу́ять *несов.* 1. *(о животных)* **шпи́рн(дэр)**; 2. *разг. (чувствовать)* **фи́лн**; 3. *(интуитивно)* **а фа́рг- hэ́бн**; **дос hэ́рц hэ́бт, фи́лт**; **чу́яло моё се́рдце, что...** **мир гэзо́гт, аз...**; ◇ **ног под собо́й не ~** 1) **ди фи́пэс**; 2) *(от усталости)* **ди кни́ен зих, ди бэйн цитэрн**

Ш

ша́баш *м* м **шабэс**

шаба́ш *межд.* (**мит ан эц**) **эц**

шаблóн *м тех.* **шабло́н** м **-н**; *(трафарет)* **трафарэт** м **-н**, **шабло́н** м; *перен.* **шабло́н**, **по ~у шабло́нмэсик**; **~ный шабло́нэр**; **~ мышле́ние шабло́нмэсикайт**; *(о словах, выражениях)* **~ный отве́т шабло́нэр тэ́нэр**; **нишэр [стэрэотипишэр] гэдэнкэн**

шаг *м* 1. (мн. **трит**) м **трэт**; *(мера длины)* **шрэ́т** м **-н** *(при указании количества мн.* **шрэ́т**); *(звук шагов)* (мн. **трит**) м **трэт**; **сде́лать не́сколько ~о́в трэтэрт шрэ́т**; **в ста ~а́х мэкэн [тэ́нэ] трэт**; **послы́шались тяжёлые ~и́ ди вэйт зих дэр-**; **2.** *(поступок)* м **трэт**; *(мера воздействия)* **ништ-, мэ́тэл** м **-н**; **необду́манный ~** **ништ-**

предпринима́ть ~й -(מאָס)* אָנעמען; -באקלעָרטער טראָט; 3. *тех.* (מצ. גענג) ן -גאנג; אומדריי ן -ען; ~ винта́ שרויפגאנג ן; ◇ пе́рвые ~й в *чём-л.* די ערשטע טריט אין עפעס; ~ за ~ом טראָט נאָך טראָט; *(постепенно)* אזוי צובי׳סלעך; на ка́ждом ~ý אף טריט און מיט דער האנט צו ,דאָ ניט וועט; в двух ~áх שריט; не отходи́ть ни на ~ от *кого-л.* -דערלאָנגען ניט אָפּ; ни ~у! האלט!; ни ~у наза́д! קיין טרעטן* פון עמעצן; ~ вперёд א טראָט פאָרוי׳ס; прибáвить ~у טראָט צורי׳ק!; ~у не сдé-лать для *кого-л.* -אָנהייבן* גיין גי׳כער, פארשנעלערן די טריט ניט ארי׳נטאָן* די האנט אין קאלט ווא׳ס; ~ом марш! — טרי׳טוויז!

шага́ть *несов.* 1. שפּאַנען; *(широкими шагами тж.)* שפּרינגען; *(в разных направлениях)* אומשפּאַנען; ~ по доро́ге שפּאַנען [שפּרינגען] איבערן וועג; ~ взад и вперёд по ко́мнате אומשפּאַנען איבערן צימער אהין און צורי׳ק; 2. *(развиваться)* גיין* אלץ העכער; *(об обществе, стране и т. п.)* מאכן ברייטע טריט; ~ по пути́ прогре́сса מאכן ברייטע טריט אפן וועג פון פּראָגרעס; 3. (через *вин.*) שפּאַנען; *(переступать)* (איבער)* איבערטרעטן*; ~ че́рез поро́г איבער-, איבערטרעטן* איבער דער שוועל; ~ че́рез две ступе́ньки שפּאַנען איבער צוויי טרעפלעך מיטאמאָל

шага́ющий: ~ экскава́тор א שפּאַנענדיקער עקסקאַוואָטאָר

шагну́ть *сов. однокр.* 1. מאכן א ,א שפּאן טאָן*; далеко́ ~ טראָט געבן* זיך א היפּשן ,אוועק גאנץ ווייט; 2. *(переступить)* איבער-; א שפּאן טאָן* רוק פאָרוי׳ס טרעטן*

шáгом *нареч.* טראָט בא טראָט; е́хать ~ פאָרן* פּא-

шагоме́р *м* ן -טראָטמעסטער

шажко́м *нареч.* פּאמעלעכינקע, פּאוואָלינקע

шáйба *ж тех., спорт.* ן -שייבע

шáйка[1] *ж* ן -שייקע; ן -באָנדע; *перен. тж.* ן -כאָפּטע

шáйка[2] *ж (для воды)* ן -ראשקע

шака́л *м* ן -שאקאל

шала́ш *м* ן -שאלאש, ז -בידל

шали́ть *несов.* 1. שטיפן; *(о детях тж.)* קונדי׳סעווען, קאָמאָנדעווען; 2. *разг. (плохо функционировать)* פּרי׳זעווען, פּראָווען קונצן; се́рдце что́-то шали́т דאָס מיטן הארצן איז [האלט] עס ניט ,הארץ קאפּרי׳זעווט אי׳בעריק גוט; ◇ шали́шь! ניט אזוי גיך; шали́шь, не отпущу́! כ׳וועל דיך אָפּלאָזן — קענסט ווארטן! *ирон.*

шаловли́вый שטיפּערישער; *(резвый тж.)* פארשפּרטער

шалопáй *м разг.* ם -עס, לידאק ם -עס

шáлость *ж* ן -שטיפּערײ; ן -ען, קונדי׳סערײ

шалу́н *м* = ם שטיפער; *(о ребёнке тж.)* קונדעס ם, וויסער-כעוועניק ם (מצ. וויסטע-כעוור-, מצ. קונדי׳סים), שטיפערקע ן -ס; ~ья *ж* (רעניקעס)

шалфе́й *м бот.* ם שאלפי׳

шаль *ж* ן -שאל

шальн|о́й 1. *разг. (о человеке)* מעטורעפּ-, באזעסענער א בלי׳נדע [א צופעליקע] קויל; 2.: ~áя пу́ля קויל [א צופעליקע] אבי אף אָפּצו-, כאפּ-לאָפּ קומען

шама́н *м* ם -שמאָן

ша́мкать *несов. разг.* טשמקען

шампа́нское *с* ם (ווין) שאמפאניער

шампиньо́н *м* ם -שאמפיניאָן; ן -ס פעטשערי׳צע *разг.*

шампу́нь *м* ם שאמפון

шанс *м* ם -שאנס; ~ы на успе́х די שאנסן [די; אויסזיכטן] אף א דערפאָלג דער לעצטער, שאנס; после́дний ~ די לעצטע מעגלעכקייט

шанта́ж *м* ם -שאנטאש; ~и́ровать *несов.* שאנטאשי׳רן; ~и́ст *м* ם -שאנטאשי׳סט; ~и́стка *ж* ן -ס שאנטאשי׳סטקע

ша́пк|а *ж* 1. ן -היטל; мехова́я ~а א פוטערן היטל; без ~и מיט א הוילן קאָפּ; אָן א היטל; ~а чёрных воло́с א שוואַרצער קאָפּ האָר; 2. *(заголовок в газете)* ן -קאָפּ-שורע; 3. *(верх чего-л.):* снегови́е ~и гор שניי׳שפּיצן פון די בערג; ◇ ~а-невиди́мка קי׳-ווער סע פילט; на во́ре ~а гори́т ך -שפּיץ-היטעלע; ך -זיך, דער מיינט זיך מיר וועלן מיט היטלען פארוואָרפן!

ша́почка *ж* ך -היטעלע; ◇ Кра́сная Ша́почка ך רויט-היטעלע

ша́почник *м* = ם קי׳רושנער, ם היטלמאכער

ша́почн|ый: прийти́ к ~ому разбо́ру קומען* צו אָליינו [צו אויסשפּיענוש]; име́ть с *кем-л.* ~ое знако́мство זיין* מיט עמעצן באקענט פונדערווי׳טנס

шар *м* 1. ן -קויל, ם -ס קי׳לעך; билья́рдный ~ ן -ביליאָרד-קויל; 2. *мат.* ם -ס קי׳לעך; ◇ земно́й ~ ן -ערדקויל, ערדקי׳לעך ם; хоть ~о́м покати́ *разг.* פוסט ווי אין א בארבאָן

шара́да *ж* ן -ס שארא׳דע

шара́хаться *несов. разг.* 1. (צוריק, ווא׳רף) געבן* זיך א (אין א זיצן); 2. (от *род.; сторониться*) (פון)* ווייכן

шара́хнуться *сов. однокр. разг.* א ווא׳רף טאָן* זיך (צוריק, אין א זיצן)

шара́шкин: ~а конто́ра, ~а фа́брика *разг.* דאָס עמעסע קלייטל *ирон.*

шарж *м* ם -שארוש; дру́жеский ~ א פרי׳נטלעכער שארוש

ша́р-зо́нд *м* ם (מצ. באלאָן-זאָנד) באלאָן-זאָנד

ша́рик *м* ך -קי׳ל(ע)כל; *(хлебный и т. п.)* קי׳קע-; ך -לע; ◇ кровяны́е ~и *физиол.* מצ. בלוט-קי׳קעלעך, בלוט-קערפערלעך מצ.

ша́риков|ый: ~ая ру́чка ן -עס קי׳לכלפּען; ~ый подши́пник *см.* шарикоподши́пник

шарикоподши́пник *м* ם -ס קי׳לכל-, קי׳לכל-לאגער; ם -ס לעך-אונטערצאפן; ~овый: ~овый заво́д דער קי׳לכל-לאגערס-זאוואָד ם ן, זאוואָד פון קי׳לכל-לאגערס

ша́рить *несов.* נישטערן; ~ рука́ми в темноте́ טאפן [טאפן, נישטערן] זוכן; ~ в карма́нах אין דער פי׳נצטער; אין די קעשענעס

ша́ркать *несов.* שאָרקען; ~ нога́ми שארן מיט די פיס

ша́ркнуть *сов. однокр.* 1. א שאָרקע טאָן*; ~ нога́ми א שאר טאָן* מיט די פיס; 2. *разг. (задеть что-л. с шумом)* א קריץ טאָן*, א סקרי׳טשע טאָן*

шарлата́н *м* ם -שארלאטאָן, = ם -נעאָרער; ~ство *с* ן -שארלאטאנערײ, ז -נעאָרערײ

шарма́н|ка *ж* ן -ס שפּילקעסטל, ך -קאטערינקע; ◇ завёл ~ку! וויי׳דער קייט ער אי׳בער אלץ דאָס אי׳ינגע-, ם -עס קאטערי׳נשטשיק; ~щик *м* נע!

шарни́р *м* ן־ מ שאַרניִר; он как на ~ах ער איז ווי אף פרוזשינעס

шаровáры *мн.* פלוֹדערן מצ., שאַראָוואַרעס מצ. *разг.*

шаровúдн||ый קיִלעכפאָרמיקער; ~ая мóлния קיִלעכ- בליץ מ ־ן

шаров||óй 1. קיִלעך־, קויל־; קיִלעכ(ד)יקער; ~óй сегмéнт *мат.* מ ־ן קיִלעך־סעגמענט; ~áя мóлния קיִלעכ- בליץ מ ־ן; 2. *тех.* קיִלעכפאָרמיקע דעטאַלן מיט *после сущ.*

шарообрáзный קיִלעכפאָרמיקער

шарф *м* ן־ מ שאַרף; ס־ ו שאַרפע

шасси́ *с нескл.* ען־ מ שאסי́; *(автомобиля тж.)* רעם ו ־ען

шатáние *с* 1. *(расшатывание)* ן טרייסלען, שאָקלען; *(колебательные движения)* דאָס ן, דאָס שאָקלען זיך; ווינג זיך; 2. *разг. (бесцельная ходьба)* ן ארומבלאָנ- ארומשלעפן זיך, קען ן דאָס ארומשלעפן זיך; 3. *обыкн. мн. (непостоянство)* מצ. וואַקלונגען

шатáть *несов.* 1. שאָקלען; *(трясти)* טרייסלען; *(делать неустойчивым)* צעשאָקלען, צעוואַקלען; 2. *безл.:* егó шатáет ער גייט וואַקל־, ער קען ניט אײַנשטיין אף די פיס; ~ся *несов.* 1. שאָקלען זיך, ווינג זיך; *(о зубах, о мебели)* שאָקלען זיך; 2. *(покачиваться при ходьбе)* ניט קענען* אײַנשטיין אף די פיס; גיין* וואַקלדיק; 3. *разг. (бродить)* ארומבלאָנקען, ארומשלעפן זיך; где ты шатáешься? וווּהין ווערסטו (עס), ווו שלעפסטו זיך ארום? פארפאַלן

шатéн *м* ען־ מ שאטען; ~ка *ж* ס־ ו שאטענקע

шатёр *м* 1. ן־ בייַדל ז ־ער געצעלט *уст.*; 2. *архит.* דאַך־ארמיקער־טפאָלצעג

шáтк||ий 1. זיך־שאָקלדיקער, שאָקלענדיקער; *(о походке)* וואַקלדיקער; 2. *перен.* ניט־פעסטער, וואַקלדיקער, זיך־וואַקלענדיקער; ~ий дóвод אַ שוואַך באגרינדעטער; ~ое положéние [אַ ניט־פעסטער] ארגומענט אומסטאבי־ לאַגע [ניט־זיכערע]

шáткость *ж* ן ניט־זיכערקייט, ן וואַקלדיקייט, ניט־ פעסטקייט ו־; *(довода тж.)* שוואַכע באגרינדעטקייט

шатрóвый געצעלט־; ~ стиль *архит.* מ סטיל־געצעלט

шатýн *м тех.* ס־ ו טרייבשטאנגע

шáфер *м уст.* ן־ מ שאפער; *(на еврейской свадьбе тж.)* = מ אונטערפירער

шафрáн *м* זאפרען מ

шах[1] *м (титул)* ן־ מ שאך

шах[2] *м шахм.* מ שאך; объявúть ~ (королю́) דער- קלערן שאך

шахматúст *м* ן־ מ שאכמאטיסט, = מ שאָכשפילער; ~ка *ж* ס־ ו שאכמאטיסטקע, שאָכשפילערן ו

шáхматн||ый שאָכ־, שאכמאט־; ~ая доскá שאָכברעטל ז ־ער; ~ый турни́р מ ־ן שאָך־טורניר, שאכמאט־טור- ן ־ער; в ~ом порядке ניר מ ־ן; אין א סיידער וויַ שאָך־קעסט- וויַ (אף) א שאָכברעטל, לעך

шáхматы *мн.* 1. מ שאָך, מ שאכמאט; игрáть в ~ שפילן אין שאכמאט, שפילן (אין) שאָך; 2. *(шахматные фигуры)* מצ. שאָכפיגורן

шáхта *ж* ס־ ו שאכטע; у́гольная ~ ו קוילן־שאכטע

шахтёр *м* ן־ מ שאכטיאָר; *(в угольной шахте тж.)* = מ קוילנגרעבער ו ־ן, ־ס קוילנגרוב

шá||ечн||ый: ~ая доскá ז ־ער דאַמקעס־ברעטל

шашúст *м* = מ ־ן שאשיסט, דאַמקעס־שפילער

шáшка[1] *ж (оружие)* ן־ מ שוערד; ס־ ו שאשקע *разг.*

шáшк||а[2] *ж* 1. *мн. (игра)* דאַמקעס מצ., שאשקעס מצ.; игрáть в ~и שפילן אין דאַמקעס; 2. *(пешка)* ז ־ער ציגל; ◇ дымовáя ~а ס־ מ רויך־צילינדער; в ~у נעקעסטלטער

шашлы́||к *м кул.* מ שאשליק; ~чная *ж* ־ס שאשליקי; ן־ ו ־ס, ־גאַרקיך שאשליטשנע

швáбра *ж* ס־ ו שוואַברע

швартóв *м мор.* מ פעסט־שטריק; отдáть ~ы! אָפבינדן!

швед *м* ן־ מ שוועד; ס־ ו שוועדן; ~кá *ж* ~ский שוועדיש; ~ский язы́к שוועדישער שפראך, די שוועדישע שוועדי- ז דיש

швéйн||ик *м* = מ ניי־ארבעטער; ~ица *ж* ן ניי־ארבעטערן ו ־ס

швéйн||ый ניי־; ~ая машúна ען־ ו ניימאשין; ~ая фáбрика ן־ ו נייפאבריק; ~ая промы́шленность ניי־ ו־אינדוסטריע

швейцáр *м* ן־ מ שווייצאר

швейцáр||ец *м* = מ שווייצער, = מ ~ка *ж* ס־ ו שווייצערן; ~ский שווייצאריש *разг.* שווייצער; שווייץ־אינווינער ו ־ס, שווייץ־אינווינערן ו ־ס

швея́ *ж* ס־ ו גייטערן, גייטערקע

швырну́ть *сов. однокр.* א שמיץ, א שלעדער טאָן* טאָן*

швыря́||ть *несов.* 1. שלעדערן; *(с силой)* וואַרפן*; ~ть ка́мни, ~ть камня́ми שטיינער וואַרפן*; 2. *обыкн. безл.* (מיט) וואַרפן*; ло́дку ~ло из стороны́ в сто́рону ס׳האָט מיטן שיפל געוואָרפן פון איין זייט אין דער אַנדע- רער; ◇ ~ть деньга́ми מיט געלט טרעפלען, שפרייטן; ~ться *несов. разг.* 1. וואַרפן* געלט אין אַלע גאסן זיי האָבן גע- אינער אפן אַנדערן; они́ ~лись камня́ми אינער (אינער אפן אַנדערן) וואָרפן שטיינער; 2. *(не дорожить)* (מיט) וואַרפן* זיך

шевел||и́ть *несов.* 1. באוועגן; ветеро́к ~и́л ли́стья дере́вьев (קוים) באוועגט די בלעטער אָדער; אף די ביימער; беззву́чно ~и́ть губа́ми שטום באוועגן (מיט); 2. *(двигая чем-л. производить работу)* רודעוועט; 3. *(шуршать)* שאָרכען, שורשען; 4. *(переворачивать — сено и т. п.)* אויבערוואַרפן*; *(угли)* אויבער- שארן; 5. *перен.:* чьего-л. се́рдца, души́ не ~и́т עס נעמט ניט עמעצן באַם, רירט ניט עמעצנס הארץ; ~и́ться *несов.* 1. באוועגן זיך; *(о человеке)* רירן זיך; не ~я́сь ניט רירנדיק מיט קיין אייוועג; 2. *разг.:* ~и́сь!, ~и́тесь! גיכער א ביסל! לעבעדיקער!

шевельну́ть *сов. однокр.* 1. א ריר טאָן*; 2.: ~ губа́ми קוים א ריר; א מאך טאָן* מיט די ליפן; ~ уша́ми טאָן מיט די אויערן; ◇ он па́льцем не шевельнёт ער וועט ניט א קלאפ טאָן איין פינגער אין דעם אַנדערן; ~ся *сов. однокр.* א ריר טאָן* זיך

шевелю́ра *ж* ן שעוועליור; ו פאַטלע *шутл.*

шевиóт *м текст.* מ שעוויאָט

шевро́ *с нескл.* מ שעוואָרא, מ שעוואָרא־לעדער; ~вый *тж. неизм.*, שעוואָרא(ר) שעוואָרא־ענער; פון שעוואָרא *после сущ.*

шезлóнг *м* ן־ מ שעזלאָנג, ן, ו צונויפלייג־שטול מ,

шедéвр *м* ס־ מ שעדעוואער; ז = מיסטער־ווערק

ше́йка *ж* העלדזל ז ־ער

ше́йный האלדז־; ~ позвоно́к האלדז־וואַרבל מ ־ען

шёл *3 л. прош. вр. м от* идти́

ше́лест *м (листьев и т. п.)* שאָרכן(ע)ך מ, שאָרכן, ז, געריש ז; *(платья и т. п.)* שורשען ז

шелесте́ть *несов.* שאָרכ(ע)ן; *(о платье)* שורשען; ли́стья шелестя́т (אף) די בלעטער סע רושן

шёлк *м* זײד ז; ~-сыре́ц זײדזיך ז; иску́сственный ~ קונסטלעכע זײד

шелкови́нка *ж* (מצ. ..־פעדעם) זײד־פאָדעם מ

шелкови́ст||ый זײדאַרטיקער; זײד ווי *после сущ.*; ~ые во́лосы האָר ווי זײד

шелкови́ца *ж бот.* (מצ. ..־ביימער) טוטן־זײדנבוים מ (מצ. ..־ביימער)

шелкови́чный: ~ червь (מצ. ..־ווערעם) זײדוואָרעם מ

шелково́д *м* = זײדציכטלער מ; ~ство *с* זײדצוכט ז

шёлков||ый 1. זײד־; *(сделанный из шёлка)* זײדענער; 2. *(гладкий, мягкий)* זײדארטיקער; זײד ווי *после сущ.*; 3. *разг. (послушный)* זײדענער, שטילינקער; он стал ~ым ער איז געוואָרן א שטילינק לעמעכל

шелкопря́д *м:* ту́товый ~ *зоол.* זײדפלאטערל ז ־ער, זײדשפינער מ ־ס

шёлкопрядиль||ый: ~ая фа́брика זײדשפין־פאבריק ז, זײדשפינערײ ז ־ען

шелкотка́цк||ий: ~ая фа́брика זײדוועבערײ ז ־ען

шелохну́ться *сов. однокр.* א ריר טאָן* זיך (קוים); ни оди́н листо́к не шелохнётся עס טוט זיך ניט א ריר [א שאָקל] קיין בלעטעלע

шелуха́ *ж* שאָלעכץ ז; *(семян подсолнечника и т. п.)* לוּשפּיקע ז ־ס; *перен.* מיסט ז

шелуши́ть *несов. (зёрна)* לוּשטשען; *(орехи)* קנאַקן(צע); ~ся *несов.* זיך שיילן; *(о краске и т. п.)* אָפּקריכן*; *(о штукатурке)* אָפּפאלן*

ше́льма *м и ж фам.* פלוט מ ־ן; *м* שעלמאָק מ ־עס

шельмова́ть *несов. разг.* מאכן מיט דער, באשמוצן בלאָטע גלײַך

шепеля́в||ить *несов.* שעפעליאָוון, רעדן* שעפעליאָווע; ~ый (ר) שעפעליאָווע *тж. неизм.*

шепну́ть *сов. однокр.* א שושקע טאָן*, א שעפטשע טאָן*

шёпот *м* שושקערײ ז, שעפטשערײ ז

шёпотом *нареч.* בעלאָכאש, שושקענדיק, שעפטשענדיק; *уст.*

шепта́ть *несов.* שושקען, שעפטשען; ~ на́ ухо שושקען אײַנרוימען (א סאָד) אין אויער, אין אויער ארײַן; ~ся *несов.* זיך שושקען, זיך סודען

шере́нг||а *ж* ־עס ז, שערעגע ז ־ען, ריי ז; в три ~и (ריינווײַז) אין דרײַ שורעס; אין דרײַ ריי [שערעגעס]

шероховат||ость *ж* 1. שאַרסטקעדיקײט ז; *(стиля)* ניט־גלאַטקײט ז, ניט־געשליפנקײט ז; 2. *мн. (недоразумения)* רײַבונגען מצ., פּראַבלעמען מצ.; ~ый 1. שאַרסטקע(ר) *тж. неизм.*; 2. *перен.* ניט־גלאַטער; ~ый стиль א ניט־גלאַטער [א ניט־געשליפענער] סטיל

шерсти́нка *ж* (מצ. ..־פעדעם) וואָל־פאָדעם מ; *(тонкая)* וואָל־הערעלע ז ־ך, וואָל־פעדעמל ז ־ער

шерстопряди́льн||ый: ~ая фа́брика וואָלשפינערײ ז ־ען

шерсть *ж* 1. *(овцы)* וואָל ז; *(собаки, кошки и т. п.)* האָר מצ.; 2. *(пряжа)* וואָל ז; *(ткань тж.)* וואָלצײג ז, וואָלשטאָף מ, וואָלנס ז, וואָלענער; *(сделанный из шерсти)* וואָלענער; ~а́я ткань וואָלצײג ז, וואָלשטאָף מ, וואָלנס ז; ~о́е пла́тье א וואָלן קלייד

шершаво́й 1. שאַרסטקע(ר) *тж. неизм.*, ניט־גלאַטער; 2. *(с всклокоченной шерстью)* הארטהאָריקער

шест *м* ־ען מ שטאנג; *спорт.* ־ס מ שטעקן; прыжо́к с ~о́м א שפרונג מיט א שטעקן

ше́ствие *с* 1. ־ס ז, פּראָצעסיע ז ־ן, צוג מ; погребальное ~ לעווײַע ז ־ס; 2. *перен. (развитие, продвижение)* פאָרוואָרטסמארש מ

ше́ствовать *несов.* מארשירן, דעפילירן; *(об одном человеке)* שפּאַנען

шестерёнка *ж см.* шестерня́

шестёрка *ж* 1. *(цифра)* ־ן ז, זעקס ז; 2. *(группа людей)* זעקסלינג מ; 3. *(упряжка)* זעקסשפּאַן מ; 4. *(лодка)* א זעקסוועסלעדיק שיפל; 5. *карт.* זעקסל ז ־ער

шестерня́ *ж тех.* (מצ. ..־רעדער) צאָנראָד ז

ше́стеро זעקס; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען אינ־זעקסן [זעקס פּאַרשוין, זעקס אירע]

шестигра́нник *м мат.* ־ס מ זעקסווינקלער

шестидесятиле́тний זעכציקיאָריקער; *(о возрасте тж.)* א זעכציקיאָ־ פון זעכציק יאָר *после сущ.*; ~ мужчи́на א בעל־, א מאנצבל פון זעכציק יאָר, ריקער מאנצבל־שישים

шестидеся́тник *м ист.* א פראָגרעסיוור טוער פון די זעכציקער יאָרן

шестидеся́т||ый זעכציקסטער; ~ый но́мер זעכ־נומער; ~ые го́ды זעכציקער יאָרן; ~ые го́ды זעכציק

шестикла́ссни||к *м* ־עס מ זעקסקלאַסניק, א שילער; ~ца *ж* ־ס ז, זעקסקלאַסניצע ז, א שילערן פונעם זעקסטן קלאס

шестикра́тн||ый זעקספאכער; в ~ом разме́ре זעקס מאָל אזויפיל

шестиле́тний זעקסיאָריקער, זעקסיעריקער; *(о возрасте тж.)* זעקס יאָר פון *после сущ.*

шестиме́сячн||ый זעקסכאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* זעקס כאָשים פון *после сущ.*; в ~ый срок אין מעשעך פון זעקס כאָשים; ~ые ку́рсы זעקסכא־דאָשימדיק קורסן; ~ый ребёнок א זעקסכאָשימדיק קינד, א קינד פון זעקס כאָשים *после сущ.*

шестинеде́льный זעקסוואָכ(נד)יקער; *(о возрасте тж.)* זעקס וואָכן פון *после сущ.*

шестипа́лый זעקספינגערדיקער; מיט זעקס פינגער *после сущ.*

шестисо́т||ый זעקסהונדערטסטער; ~ая годовщи́на דער זעקסהונדערטיאָריקער יובילי

шестиуго́льн||ик *м мат.* ־ן מ זעקסעק; ~ый זעקס־ווינקלדיקער

шестичасово́й 1. *(длящийся шесть часов)* זעקסשאָ־קער; 2. *разг.:* ~ по́езд זעקסאזיגערדיקער צוג דער

шестнадцатиле́тний זעכציאָריקער, זעכציעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעכצן יאָר *после сущ.*

шестна́дцатый זעכצנטער

шестна́дцать זעכצן

шесто́й זעקסטער

шесто́к *м (русской печи)* ־עס מ פּריפּעטשיק

шесть זעקס

шестьдеся́т זעכציק

шестьсо́т זעקס הונדערט
ше́стью *нареч.*: ~ пять זעקס מאָל פינף
шеф *м* 1. *разг.* (начальник) מ ־ן שעף, = מ אָנפירער; 2. (*организация, шефствующая над кем-л.*) מ ־ן שעף
шеф-по́вар *м* = מ הויפטקעכער
ше́ф||ский שעפטום-; פונעם שעף *после сущ.*; ~ская по́мощь די הילף פונעם שעף; ~ство *с* ז שעפטום; взять ~ство над *кем-л.* שעפטום אי͡בער עמעצן* נעמען, ווערן* א שעף אי͡בער עמעצן
ше́фствовать *несов.* (над *тв.*) שעפטום, שעפירן האָבן* שעפטום (אי͡בער), (פון) א שעף* זיין; комсомо́л ше́фствует над фло́том דער קאָמסאָמאָל שעפירט דעם פלאָט, דער קאָמסאָמאָל איז דער שעף פונעם פלאָט
ше́я *ж* (мн. העלדזער) ז האלדז; (*задняя часть шеи, затылок*) מ ־ס, ־ן קאַרק; ◇ бро́ситься *кому-л.* на ше́ю וואַרפן* זיך אין עמעצנס אָרעמס; дать *кому-л.* по ше́е אָנלייגן עמעצן אין קאָלנער; гнать *кого-л.* в ше́ю, в три ше́и ארויסטרייבן* עמעצן צו אלדי רוכעס; слома́ть себе́ ше́ю ברעכן* דעם קאַרק [רוק־אויף־לעגד]; получи́ть по ше́е ארי͡נכאפן אין קאַרק אריין; сиде́ть *у кого-л.* на ше́е עמעצנס קאַרק אָפ זיצן* [אָנלייגן זיך]; ве́шаться *кому-л.* на ше́ю עמעצן זיך אָפ העענגן*
ши́ворот *м разг.*: взять *кого-л.* за ~ -אָנ* [אָנעמען* (כאפן) עמעצן פאַרן קאָלנער]; ◇ ~-навы́ворот -אי͡בערגע; מיטן קאָפּ אראָפּ, מיט די פיס אויף, קערט זיך אַרום; сде́лать *что-л.* ~-навы́ворот טאָן* עפעס קאפּויר [לאקי͡רדע, פונקט פארקערט]
шизофре́ник *м* = מ שיזאָפרעניקער, א קראַנקער אָף שיזאָפרעניע
шизофрени́я *ж мед.* ז שיזאָפרעניע
шик *м разг.* 1. מ שיק, גלאַנץ מ; одева́ться с ~о́м קליידן זיך מיטן גאנצן טשאק; קליידן זיך מיט שיק [קנאַק]; 2. (*эффектный приём*) ז ־ן איבערראַש־קונץ
шика́рный גרויסאַרטיקער
ши́кать *несов.* 1. (*на кого-л.*) (דאס.) שרי͡ען*, שאָקען «שא» עמעצן; 2. (*актёру и т. п.*) אויספייפן*
ши́кнуть *сов. однокр.* א גרויסן שרי͡ען*, א שאָקע טאָן «שא»
ши́л||о *с* ז ־ן (נ)אָל; ◇ ~а в мешке́ не утайшь *посл.* אן אָל [א נאָדל] קען מען אין א זאק ניט באהאלטן
шимпанзе́ *м нескл.* מ ־ן שימפאנזע
ши́на *ж* 1. (*колёсная*) ז ־ס שינע, ז ־ן רייף; 2. *мед.* ז ־ס שינע
шине́ль *ж* ז ־ן שינעל
шинкова́ть *несов.* שאַטקעווען; ~ капу́сту שאַטקעווען קרויט
шип *м* 1. (*колючка*) (мн. דערנער) מ דאָרן; 2. (*на спортивной обуви и т. п.*) מ ־ן שפיץ (שאַרפער); 3. *тех.* ־ס צאפן
шипе́ние *с* ז ,צי͡ש(ע)ן ז צישערס
шипе́ть *несов.* צי͡שן; (*о жарящемся*) שפּאַרן; (*о напитке*) שפּילן, שוימען, ברויזן
шипо́вник *м* 1. ־ן ז דאָרנרויז; 2. *собир.* (*плоды*) דאָרנרויז־יאג(ע)דעס мн.
шипу́чий (*о напитках*) שוימיקער
шипя́щий צי͡שדיקער; ~ согла́сный *лингв.* שאַרפער צי͡ש־קאָנסאָנאנט מ ־ן, צי͡שקלאנג
ши́ре *сравн. ст. от* широ́кий *и* широко́

ширин||а́ *ж* ז ־ן; ~о́й в два ме́тра צוויי מעטער אין דער ברייט; א מעטער ברייט; метр в ~у́ די ברייט
ши́риться *несов.* 1. (אלץ) אויסברייטערן זיך, וועלן* זיך; (*широко простираться*) אויסשפרייטן זיך; 2. *перен.* פארברייטערן זיך, שטארקן זיך; ши́рится движе́ние наро́дов за мир ס׳פארברייטערט זיך [ס׳שטארקט זיך] די שאָלעם־באוועגונג פון די פעלקער
ши́рма *ж* 1. ־ס ז שי͡רמע; א שפּאַניש וועגטל; 2. *перен.* ־ס ז שי͡רמע
широ́к||ий 1. *прям. и перен.* ברייטער; ~ий коридо́р א ברייט פענצטער קאָרידאָר; ~ое окно́ א ברייטער קאָרידאָר; ~ий шаг א ברייטער טראָט; ~ая улы́бка א ברייטער שמייכל; ~ие ма́ссы די ברייטע מאסן; в ~о́м смы́сле сло́ва אין בריין זינען פונעם וואָרט; ~ий круг вопро́сов א ברייטער קרייז (פון) פראָבלעמען; ~ие возмо́жности ברייטע [גאָר גרויסע] מעגלעכקייטן; получи́ть ~ое распростране́ние שטארק פארשפרייט ווערן*; това́ры ~ого потребле́ния סכויה פון בריין געברויך [פון מאסנע-]; ~ий кругозо́р א ברייטער האָריזאָנט [ברויך]; 2. (*раздольный, обширный*) ברייטער, ראָכוועסדיקער; ~ая равни́на א ברייטער [א ראָכוועסדיקער] פליין; ~ие просто́ры די ברייטע [די אומגעהי͡ערע] ראָכוועסן; 3. (*об одежде, обуви*) ברייטער (צו), גערא͡מער; пальто́ ему́ ~о́ [צו ברייט] דער מאנטל איז אף אים צו גרא͡ם; 4. (*массовый*) מאסן-; ~ий чита́тель = מ מאָסן־לייענער; 5. (*отличающийся большим размахом*) מי͡לדער; ~ая нату́ра א מי͡לדע נאטור; ◇ ~ий экра́н דער ברייטער עקראַן; ~им фро́нтом ברייט, פראָנטאַל; ~ий жест א שי͡נער זשעסט
широко́ *нареч.* ברייט; с ~ раскры́тыми глаза́ми מיט ברייט צעעפנטע אויגן; ~ изве́стный ברייט באווי͡סטער; ~ образо́ванный челове́к א, ברייט געבי͡לדעטער מאן; א מענטש מיט ברייטער בי͡לדונג; жить ~ פירן ברייט
широковеща́ние *с* ברייטע ראַדיאָ־טראנסלי͡רונג
широковеща́тельн||ый 1. *радио:* ~ая ста́нция -מע͡כ) טראנסלי͡ר־סטאנציע ז ־ס (טיקע; 2. *перен.*: ~ая декла́рация א הויכע [א פילצוּאָגנדיקע] דעקלאראציע
широкоплёчий מיט ברייטע פלייצ(עד)יקער; ברייטפלייצ(עד)יקער; צעס *после сущ.*
широкоформа́тный: ~ фильм א פילם פון ברייטן פאָרמאַט
широкоэкра́нный: ~ фильм א ברייטעקראַנישער פילם; ~ кинотеа́тр א קינאָ־טעאַטער מיט א ברייטן עקראָן
широ́т||а́ *ж* 1. ז ־ן ברייטקייט; ~а́ обобще́ний די ברייט-; 2. *геогр.* ז ־ן ברייט; шестьдеся́т гра́дусов се́верной ~ы זעכציק גראד צאָפּנדיקע ברייט
широ́тн||ый *геогр.*: ~ое направле́ние ז ברייטריכטונג
ширь *ж* ז ־ס ראָכוועס; во всю ~ אין דער גאנצער; אין דער פולסטער מאָס, בריי͡ט
шить *несов.* 1. ניי͡ען; она́ у́чится ~ זי לערנט זיך ניי͡ען; ~ сапоги́ ניי͡ען שטיוול; ~ себе́ пальто́ ניי͡ען זיך [שטעפּן] אף דער מאשין ניי͡ען; ~ на маши́не א מאנטל; 2. (*вышивать*) העפטן*, אויסניי͡ען; ~ зо́лотом אויסניי͡ען מיט גאָלדענע פעדעם [מיט גאָלד]
шитьё *с* 1. (*действие*) ז ניי͡ען; (*вышивание*) אויסניי͡ען ז, ז העפטן; 2. (*предмет*) ז ענדי; 3. (*вышивка*) ז העפטונג

ши́фер *м* 1. שי׳פער מ, שי׳פערשטיין מ; 2. *(кровельный материал)* שי׳פער מ, שי׳פערטאָוול מ ־ען; ~ный שי׳פער־, שי׳פערשטיין פון *после сущ.*; -פון שי׳פערטאָוו- לען *после сущ.*

шифо́н *м текст.* שיפֿאָן מ

шифр *м* שיפֿר מ ־ען

шифро́ванный שיפֿרי׳רטער

шифрова́ть *несов.* שיפֿרי׳רן

шифро́вка *ж* 1. *(действие)* שיפֿרי׳רונג ז; 2. *разг.* א שיפֿרי׳רטע טעלעגראַם, א שיפֿרי׳רטער טעקסט

ши́хта *ж тех.* שי׳כטע ז, שמע׳לץ־געמיש ז

ши́шка *ж* 1. *(хвойных деревьев)* שי׳שקע ז ־ס; 2. *(выпуклость, опухоль)* גו׳ליע ז ־ס, בייל מ, ן־ ז; 3. *разг. (персона)* א גאַנצער יא־טעבע־דאַם, א גאַנצער מאַכער

шкала́ *ж* 1. *(система чисел)* סקאַלע ז ־ס; שקאַלע [סקאַלע] באַוועגלעכע ־ס ז; подвижна́я ~ 2. *(приборов)* ציפֿערבלאַט (מעסט־) מ ־ן; *(радиоприёмника)* צי׳פֿערטאָוול מ ־ען

шкату́лка *ж* שקעטל ז ־ך, שקאַטולקע ז ־ס, קעס־ טעלע ז ־ך; музыка́льная ~ שפי׳לקעסטל ז ־ך

шкаф *м* שאַפע ז ־ס, אַלמער מ ־ס; кни́жный ~ ביכער־שאפע ז ־ס; ◇ несгора́емый ~ ביכער־שראנק מ ־ען, פײַער־קאסע ז ־ס, סייף מ ־ן; духово́й ~ *см.* духо́вка

шквал *м* 1. שקוואל מ ־ן, ווינט־אויסברוך מ ־ען; ווינט־שטויס מ ־ן; 2. *перен.:* ~ огня́ א האָגל קוילן [סנא־ ריאַדן]

шква́рки *мн. кул.* גריבענעס מצ., גריוון מצ.

шкво́рень *м (у телеги)* סוואָרען מ ־ס; *(у автомашины)* דרי׳אַקס ז ־ן

шкив *м тех.* שקיוו מ ־ן; *(блока)* בלאָק־רעדל ז ־ער

шки́пер *м* שקי׳פער מ ־ס

шко́л‖а *ж* 1. שול ז ־ן; нача́льная ~a אָנפאנגשול ז ־ן, עלעמענטאַרע שול ז ־ן; сре́дняя ~a מי׳טלשול ז ־ן; ~a рабо́чей молодёжи אַרבעטער־יוגנט אָבענט־שול ז ־ן; ходи́ть в ~у (ארײַן) גיין* אין שול, באזוכן די שול; око́нчить ~у (פֿאַר)ענדיקן די שול; он прошёл хоро́шую ~у ער האָט דורכגעמאכט א רעכטע שול פֿון לעבנסשול; 2. *(в науке, в искусстве)* א האַרבע גרינדן [שאפן*] א שול; созда́ть ~у (אי׳יגענע) שול; ◇ вы́сшая ~a מצ. הויכשולן; *(учебное заведение)* הויכשול ז ־ן

шко́льн‖ик *м* = מ ־ער, שולקינד ז ־ער; ~ица *ж* שול־געביידע ז ־ס; ~ый שול־; ~ое зда́ние ז ־ס; ~ые го́ды מצ. שול־יאָרן; де́ти ~ого во́зраста קינדער פון שול־עלטער; ~ое обуче́ние ז שול־בילדונג

шку́р‖а *ж* 1. פעל ז ־ן; медве́жья ~a בערנפעל ז ־ן; снять ~у פֿאָפשינדן* די פעל; 2. *разг. (кожура)* (ארויס)ראַטעווען דאָס שאָלעכץ ז; ◇ спаса́ть свою́ ~у זיין* אין עמעצנס אי׳יגענע פעלכל; быть в *чьей-л.* ~е שטאנד; он дрожи́т за свою́ ~у ער טי׳פֿער דאָס אי׳יגענע) פעלכל; ער איז בא זיך מיט טי׳פֿערס

шку́рка *ж* 1. *(мех)* פעלכל ז ־ער; бе́личья ~ גלאָזפּא־ פעלכל ז ־ער; 2. *(для очистки, шлифовки)* שאָלעכץ ז, פּיר ז, נאזשדאַק־פאפּיר ז; 3. *разг. (кожица)* שקו׳רניק מ ־עס, פעל הי׳נטישע; ~ый: ~ые интере́сы די אי׳יגענע פעל־אינטערעסן

шла *3 л. прош. вр. ж от* идти́

шлагба́ум *м* שלאַגבוים מ ־ען, שלאַבאַן מ ־ען

шлак *м тех.* שלאַק מ

шлакобето́н *м* שלאַק־בעטאָן מ

шланг *м* שלאַנג מ ־ען; пожа́рный ~ פֿײַערלעשער־ שלאַנג מ ־ען; קי׳שקע ז ־ס *разг.*

шлейф *м* שלעפּ ז ־ן

шлем *м* העלם מ ־ען

шлемофо́н *м* הער־העלם מ ־ען

шлёпанцы *мн. разг.* שטעקשיך מצ.

шлёпать *несов.* 1. *(вин., по дат.)* פּאטשן; *(наносить удары тж.)* אָנפּאטשן; 2. *(тв.; хлопать)* קלאפּן, פּאטשן; 3. *разг. (идти по грязи, по воде и т. п.)* טי׳אָפּען, אראָפֿראלן, פֿראלן; *(в воду)* פֿלי׳כען זיך; ~ся *несов. разг.* פֿלי׳כען זיך

шлёпнуть *сов. однокр.* 1. *(вин., по дат.; ударить)* פּאטש געבן; 2. *(вин.) разг. (убить)* אנ׳דערלייגן (אראָפֿ) א פֿראל געבן*; *(в воду)* א פֿליוך טאָן* זיך געבן*

шлепо́к *м* (מצ. פּעטש) מ פּאטש; *(звук тж.)* קלאפּ מ (מצ. קלעפּ)

шлея́ *ж* שלי׳יע ז ־ס

шли *прош. вр. мн. от* идти́

шлифова́ль‖ный שלי׳ף־ווערק־; ~ный стано́к שלי׳פֿער מ ־ן; ~щик *м* = שלי׳פּען*

шлифова́ть *несов.* 1. שלי׳פּען*; 2. *(язык, стиль)* פֿאָלי׳רן; 3. *геол.* שלי׳פּען*, שלי׳פּאָקן

шло *3 л. прош. вр. с от* идти́

шлюз *м* שליוז מ ־ן; пропуска́ть су́дно че́рез ~ы שליוזי׳רן די שיף

шлюзова́ть *сов. и несов.* 1. *(реку)* פּארשליוזענען; 2. *(суда)* שליוזי׳רן

шлю́пка *ж* שיפֿל ז ־ער, שליופקע ז ־ס; гребна́я ~ רודערשיפֿל ז ־ער, רודער־שליופקע ז ־ס; па́русная ~ זעגלשיפֿל ז ־ער, זעגל־שליופקע ז ־ס

шля́п‖а *ж* 1. שליאָפּע ז ־ס, קאָפּעליוש מ ־ן; *(дамская)* (פּרויען־)הוט מ (מצ. ..היט), שליאָפּע ז ־ס; 2. *разг. (о человеке)* שליאָפּע ז ־ס, שמאַטע ז ־ס; ◇ де́ло в ~е אָפּגעטאָן (דער אי׳סעק)!

шля́пка *ж* 1. *(дамская)* שליאָפּקע ז ־ס, הי׳טעלע ז ־ך; 2. *(гвоздя)* קעפּל ז ־ער; 3. *(гриба)* הי׳טעלע ז ־ך

шля́ться *несов. фам.* ארומשליאָנד־, ארומשלעפּן זיך רעוועלן

шмель *м* הָרדבין ז ־ען

шмы́гать *несов. разг.* ארומהאוועלן, ארומשמיִיעלן; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

шмыгну́ть *сов. однокр. разг.* ארי׳נ־, דורכשמוגלען זיך, שמוגלען זיך

шни́цель *м кул.* שניצעל מ ־ן

шнур *м* שנור מ ־ן; ◇ запа́льный ~ צי׳נדשנור מ ־ן

шнурова́ть *сов. и несов.* (פֿאר)שנוּרעווען

шнурО́вка *ж (на одежде, обуви)* פֿארשנורונג ז

шнуро́к *м* שנירל ז ־ער; *(для ботинок тж.)* בענדל ז ־ער

шныря́ть *несов. разг.* ארומשמיִיעלן; *(с целью разузнать и т. п. тж.)* אומדריִיען זיך

шов *м* 1. (מצ. נעט) ז נאָט; 2. *тех.* ־ן ניט מ; ◇ наложи́ть швы *мед.* (מיט פּעדעם, מיט נעט) צונויפֿציִען*,

צונויפנייען; снять швы *мед.* ארויסנעמען* די פעדעם; ру́ки по швам אויסגעצויגן ווי א סטרונג (די הענט; трещáть по всем швам אף צעפאלן* שטיף צו די זיטן (פלאצן (ווי א פוכיר), כאָרעוו ווערן*, שטיקער

шовин||и́зм *м* מ ־ן שאָווינִיזם; **~и́ст** *м* מ ־ן שאָווינִיסט; **~исти́ческий** שאָווינִיסטישער

шок *м мед.* מ ־ן שאָק; *перен. (потрясение тж.)* אופטרייסלונג ז ־ען

шоки́ровать *несов.* שאָקירן

шоколáд *м* מ שאָקאָלאָד; **~ный 1.** שאָקאָלאָד־; **~ная** фáбрика שאָקאָלאָד־פאבריק ז ־ן; **~ные** конфéты שאָקאָלאָד־קאָנפע(ק)טן מצ.; **2.** *(о цвете)* שאָקאָלאָדקאָלירי־; **пóсле** *сущ.* שאָקאָלאָד־קאָליר; קער

шóмпол *м* מ ־ן שאָמפאָל

шóрник *м* = מ רימער, = מ זאָטלמאכער

шóрох *м* ז שאָרכען, = מ שאָר(ע)ך; *(платья)* שור־ ז שען

шóрты *мн.* מצ. קורצע הויזן, שאָרטן

шóры *мн.* **1.** מצ. אויגן־לעדערלעך, מצ. שלייערס; у негó ~ на глазáх בא אים, ער האָט גלעזערנע אויגן זיינען פארמאכטע אויגן *перен.*; **2.:** взять *кого-л.* в ~ ארײַנעמען* עמעצן אין די הענט

шоссé *с* מ ־ן שאָסיי

шоссéйн||ый שאָסיי־; **~ая** дорóга מ ־ן שאָסיי־וועג, מ ־ן שאָסיי

шотлáндец *м* = מ שאָטלענדער

шотлáндка[1] *ж* מ ־ס שאָטלענדערן

шотлáндка[2] *ж (ткань)* געקעסטלט ציג, שאָטלענדיש ציג

шотлáндский שאָטלענדישער, שאָטישער; **~** язы́к די שאָטיש ז, שאָטישע שפראך

шофёр *м* מ ־ן שאָפער *разг.*; **~ский** שאָפער(ן)־; **~ские** очки́ מצ. שאָפער־בריל; **~ские** ку́рсы שאָפער־קורסן מצ.

шпáг||а *ж* מ ־ס שפּאָגע, מ ־ן שפּאד; обнажи́ть ~у ארויסציען* [ארויסכאפן] די שוערד; скрести́ть с *кем-л.* ~и *тж. перен.* צונויפקרייצן די שווערדן

шпагáт *м* **1.** מ שפּאגאָט; **2.** *спорт.* מ שפּאגאָט־פּיגור; сдéлать ~ מאכן א שפּאגאָט־פּיגור

шпаклевáть *несов.* שפּאָקליעווען (פּאר)

шпаклёвка *ж* **1.** *(действие)* ז שפּאָקליעוועז (פּאר); **2.** *(вещество)* מ שפּאָקליע

шпáла *ж ж.-д.* מ ־ס שפּאָלע, מ ־ן שפּאל

шпалéр||ы *мн.* מצ. שערעגעס; стоя́ть ~ами* שטיין* שפּאלירעווייז [שערעגעסווייז]

шпангóут *м мор., ав.* מ ־ען קוועָרשטאנג

шпаргáлк||а *ж разг.* מ ־ס שפּאראָלקע, מ ־צעטעלע ז ־ך, מצ. שפּאראָלן; говори́ть по *чьей-л.* ~е *перен.* לייענען פון עמעצנס שפּאראָלן אַראָפּ

шпáрить *несов. разг.* **1.** אַפּאַרען; **2.** *перен.:* шпарь наизýсть! אנו, זאָג [שיט] אויסווייניק!

шпат *м мин.* מ שפּאט; полевóй ~ מ פעלדשפּאט

шпáция *ж* מ ־ן שפּאַציע, מ ־ס שפּאַציץ

шпенёк *м* מ ־ן שטיפט(שנאַל־)

шпик[1] *м (сало)* מ סאָלע; מ כאָזער־שמאלץ *разг.*

шпик[2] *м разг. (сыщик)* מ ־ען, שפּיק, מ ־צל שפּיצל

шпиль *м* מ ־ן שפּיל; *(на башне)* מ ־ן טורעמשפּיל

шпи́льк||а *ж* **1.** מ ־ן שפּילקע; *(для волос)* ז האָרנאָדל שפּילקע־; **2.** *разг. (каблук)* מ ־ס, ־ען האָרשפּילקע

шпинáт *м бот.* מ שפּינאָט

шпингалéт *м (задвижка)* מ ־ן פּענטער־, שפּינגאלעט, מ ־ריגל ־ען

шпиóн *м* מ ־ען שפּיאָן

шпионáж *м* מ שפּיאָנאַזש

шпиóнить *несов.* שפּיאָנירן, אויסשפּירן; *(за кем-л.)* נאָכשפּירן

шпиóн||ка *ж* מ ־ס שפּיאָנקע; **~ский** שפּיאָנישער, **~ство** טעטיקייט שפּיאָנישע, שפּיאָנען־; **~ская** дéятельность שפּיאָנישע צענטער מ ־ס, א שפּיאָנען־צענטער, מ שפּיאָנאַזש; **~ский** центр שפּיאָנישער צענטער

шпиц *м (порода собак)* מ ־ן שפּיץ

шпóра *ж* מ ־ן שפּאָר

шприц *м* מ ־ן שפּריץ

шпрóты *мн.* מצ. שפּראָטן

шпýльк||а *ж тех.* מ ־ן שפּול, מ ־ס שפּולקע; намáтывать на ~у שפּוליעווען, (אף דער שפּול) אָנווויקלען

шрам *м* מ ־ן שנאר, מ ־ען שראם

шрапнéль *ж воен.* מ ־ן שראפנעל

шрифт *м* מ ־ן שריפט; крýпным ~ом מיט גרויסע° אויסיעס

штаб *м* מ ־ן שטאב; генерáльный ~ *воен.* גענעראל־שטאב מ

штáбел||ь *м* מ ־ן שטאבל; *(дров тж.)* סטאָס מ ־ן; сложи́ть в ~я [שטאבלווייז] צונויפלייגן שטאבלארטיק

штаб-квартúра *ж воен.* מ ־עס שטאבסקווארטיר

штакéтник *м* **1.** *собир.* מצ. שטאכעטן; **2.** *(забор)* שטאכעט־פארקן מ, שטאכעט מ

штамп *м* **1.** מ ־ן שטאמפ; изготовля́ть ~ом שטאמפּ־, פּעוועז, שטאמפּירן; поста́вить ~ на *что-л.* שטעלן דעם שטאמפ; **2.** *перен.* מ ־ען שאבלאָן, שטאמפ אף עפּעס; речевы́е ~ы רייד־שאבלאָנען מצ.

штампóванный 1. *тех.* שטאמפּירטער; **2.** *перен.* שאב־, אויסגעדרָאָשענער, לאָנישער

штамповáть *несов.* **1.** *(ставить штампы)* שטעמפּ־, לייען]; **2.** *тех.* שטאמפּירן, שטאמפּעווען; **3.** *перен.* פּאָף־ פארטיקן

штáнга *ж* מ ־ען שטאנג; *(в тяжёлой атлетике)* מ ־ס שטאנגע

штангúст *м спорт.* מ ־ן שטאנגיסט

штанúна *ж разг.* מ פלודער

штаны́ *мн. разг.* מצ. הויזן; פלודערן *разг.*

штáпель *м текст.* מ שטאפּל; **~ный** שטאפּל־; **~ное** волокнó מ שטאפּל; **~ные** ткáни ז שטאפּלציג

штат[1] *м (административная единица)* מ ־ן שטאט

штат[2] *м* **1.** *(личный состав)* מ שטאט; зачúслить в ~ ארײַנעמען* [פּארעכענען] אין שטאט; **2.** *мн. (штатное расписание)* מצ. שטאטן, מ ־ס שטאט־רעגיסטער

штатúв *м* מ ־ן שטאטיו, מ ־ן שטיף

штáт||ный (ר) שטאטנע(ר) *тж. неизм.*; **~ый** сотрýдник א שטאטנע מיטארבעטער; **~ое** расписáние מ ־ס שטאט־רעגי־ סטער

штáтский 1. ציווילער; **2.** *в знач. сущ. м.* ציווילי־ ער, מ ־לע.. = מ ־בירגער

штемпелевáть *несов.* שטעמפּל(עוו)ען

штéмпель *м* ־ן מ שטעמפל

штéпсель *м эл.* ־ן מ שטעפסל; **~ный** *эл.:* **~ная вúлка** ־ך ז שטעפסל־גאָפּעלע

штиль *м* מ שטיל(־וויגט)

штифт *м тех.* ־ן מ שטיפט

штóльня *ж* ־ס מ מינערי־שטאָלן; ־ס ווען *разг.* שטאָלניע

штóпаный (אויס)נעצירעוועטער

штóпать *несов.* צירעוון

штóпка *ж* 1. *(действие)* ז צירעוון; 2. *(нитки)* צירעווונג־פאָדעם, גראָבער° פאָדעם; 3. *разг. (место)* א פּאַרצירעוועטע לאָך

штóпор *м* 1. ־ס מ פּראָפּנציער, ־ס מ גרי̇צער; 2. *ав.* מ שטאָפּאָר, שרויפּארטיקע גידערונג; **войти́ в ~** אריין אין א שטאָפּאָר

штóра *ж* ־ס ווען שטאָרע

шторм *м* ־ן מ שטאָרם(־יאָם־), ־ס מ שטורעם

штормов|óй שטורעם־; **~óй вéтер** ־ן מ שטורעמווינט; **~óе предупрежде́ние** ווען שטאָרם־וואָרנונג

штормóвка *ж разг.* ־ך ז רעגן־רעקל

штраф *м* מ שטראָף; **де́нежный ~** מ געלט־שטראף; **плати́ть ~** צאָלן שטראף

штрафни́к *м разг.* מ באשטראָפענער

штрафнóй שטראָף־; **~ удáр** *спорт.* שטראָף־שטויס מ; **~ бата́льóн** *воен.* ־ן מ שטראָף־באטאליאָן

штрафовáть *несов.* שטראפירן

штрейкбре́хер *м* = מ שטרייקברעכער

штрек *м горн.* ־ן מ שטרעק

штрих *м* 1. *(линия)* ־ך ז שטרייכל; 2. *перен.* מ שטריך; **характе́рный ~** א כאראקטעריסטישער שטריך

штриховáть *несов.* שטריכירן, שטרייכן*

штрихóвка *ж* 1. *(действие)* ז שטרייכן, ז שטריכירן; 2. *(нанесённые штрихи)* ווען שטריכירונג

штудúровать *несов.* דורכשטודירן

штýк|а *ж* 1. *не переводится:* **не́сколько ~ я́блок** עטלעכע עפּל; **по рублю́ за ~у** א רובל די פּרייז; **пять ~** פּינף, בא די פּינף; **2.** *разг. (выходка, проделки)* = ז, ווען שטיק, דאָס שטיקל אַרבעט; *(трюк)* ־ן ווען קונץ; **зна́ем мы э́ти ~и** אונדז זיינען באקאַנט אָט דאָס איז דאָך טאַקע די שטיק; **в то́м-то и ~а** אָט דאָס איז דאָך די קונץ; **э́то всё его́ ~и** דאָס אלץ איז זיין שטיקל אַרבעט; **3.** *разг. (вещь, предмет)* ווען זאַך; *часто не переводится;* **э́то любопы́тная ~а** דאָס איז א טשיקאַווע זאַך; **что э́то за ~а?** וואָס איז עס אזוינס? **4.** *(рулон)* ז, ווען שטיק; **~а сукна́** א נאַנצ(ע) שטיק טוך

штукатýр *м* ־ן מ שטוקאטור, = מ טינקעווער

штукатýрить *несов.* שטוקאטור(עוו)ען, טינקעווען

штукатýр|ка *ж* ווען שטוקאטורקע, מ טינק; **◇ сухáя ~ка** *мед.* באשלאָג־טאָווילען מצ.; **~ный** שטוקאטור־בויגנס מצ.; **~ный** שטוקאטור־, טינק־; **~ные рабóты** *мед.* שטוקאטור־ארבעטן, טינק־ארבעטן מצ.

штурвáл *м* ־ן מ שטורוואָל, (מצ. ··רעדער) ווען רודער־ראָד

штурвáльн|ый 1.: **~ое колесó** *мед.* (מצ. ··רעדער) ווען רודער־ראָד; 2. *в знач. сущ. м* = מ רודערער

штурм *м* מ שטורעם־אָנגריף, אטאקע (שטורמישע); *(чего-л.)* ז שטורמעווען; **~ зи́мнего дворцá** דאָס שטורעם־אָנגריף אין א שטורעם (די פּעטערבורג) *מען; **взять (крéпость) ~ом** מעווען דעם ווינטער־פּאלאץ

штýрман *м мор., ав.* ־עס מ שטורמאן

штурмовáть *несов.* 1. שטורמעווען; 2. *разг. (беспорядочно осаждать)* באפאַלן*, שטורמעווען; 3. *(упорно овладевать)* שטורמעווען; **~ Се́вер** שטורמעווען דעם צאָפּן

штурмовúк *м* 1. *(самолёт)* מ שטורעם־אראָפּלאן; 2. *(лётчик)* ־ען; א פּליער פון דער שטורעם־אוויאציע; = מ שטורמער *разг.;* 3. *(в фашистской Германии)* שטורמאָוויק מ ־עס

штурмóвка *ж ав.* ז שטורמעווען, מ ־ען שטורעם־אָנפּלי; **штурмов|óй** *воен.* שטורעם־; **~áя грýппа** אטאקיר־גרופּע; **~áя авиáция** ווען שטורעם־אוויאציע, שטורמ־; ־ס ווען פּע; **◇ ~áя** רעם־אראָפּלאנען מצ.

штурмовщúна *ж разг.* מ אוראל־מעטאָד, אוראל־ווען ־ארבעט

штýчн|ый 1. אפן שטיק *после сущ.;* **~ый товáр** סכוירע אפן שטיק; 2. *(производимый поштучно)* פּונעם שטיק *после сущ.;* **~ая оплáта** אָפּצאָל פּונעם שטיק, שטיקלוין מ

штык *м* ־ן מ באגנעט; **◇ идти́ в ~и́** לאָן* זיך אין באגנעטן; **встре́тить** *кого-л.* **в ~и́** א באגנעטן־אטאקע באגנעטן; **штыковóй** באגנעטן־; **~ бой** ווען ־ן באגנעטן־שלאכט

шýба *ж* ־ן מ פּוטער, פּעלץ

шýлер *м* ־ס מ שולער; *разг. (мошенник)* אפעריסט מ ־ן, = שווינדלער

шум *м* 1. מ רויש, ז גערויש; *(ветра тж.)* ז ברומען, ז געברום; *(шуршание)* ז שורשען; **~ в зáле** א טומל אין זאל; **~ волн** דאָס ברויזן פון די כוואליעס; **~ лúстьев** דאָס שאָרכען פון די בלעטער; **2.** *разг. (оживлённое обсуждение)* מ טאראראָם, מ ראש; **без ~а** אָן ראש, אָן געטומל; **статья́ наде́лала мно́го ~а** ס׳האָט גערעשט דער ארטיקל האָט געמאַכט א גרויסן°, מיט דעם ארטיקל רוישעם; **подня́ть ~** א טאראראָם מאכן [אופהייבן*]; **3.** *мед.:* **~ в се́рдце** טעמפּע [טעמפּע] אין אומקלארע; **◇ ни ~а́** א שומען אין די אויערן; **~ в ушáх** דער האַרץ־זאָגט; **мно́го ~а из ничего́** פיל טומל איבער גאָרנישט אן אום-, זיסטער טאראראָם

шуме́ть *несов.* 1. רוישן; *(о ветре)* ברומען; *(шуршать)* שורשען; *(о волнах)* ברויזן; *(о листьях)* שאָר־, כען; 2. *разг. (браниться)* טומלען, גוואלדן, מאכן; *(скандалить)* סקאנדאליעווען; 3. *(излишне много говорить о чём-л.)* (ווענען) טומלען, (מיט) ווערשרי̇ען* די ווערט, לעכערן די אויערן; 4. *разг. (привлечь внимание)* מאכן; **◇ у меня́ шуми́т в голове́** סע רוישט מיר א רוישעם; **у меня́ шуми́т в ушáх** סע זשומעט מיר אין קאָפּ; **шуми́х|а** *ж разг.* ז טומלעניש, מ טאראראָם; **~у вокру́г** *чего-л.* מאכן [אופהייבן*] א גאנצן טאראראָם ארום עפּעס

шумли́вый 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ען)־; 3. *разг. (о фразах и т. п.; напыщенный)* הויכער, שרי̇קער

шýм|но *нареч.* 1. מיט גערויש, רוישיק(נד)ן; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז א גערויש, (ס׳)איז רוישיק [טומלדיק]; **на у́лицах ~но** אף די גאסן איז א געטומל [א געטומל]; **~ный** 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ען)דיקער; 3. *(сенсационный)* ראשיקער; **~ный успе́х** א ראשיקער דערפאָלג

шумо́вка *ж* = м שוימלעפל

шумово́й רויש־; ~ оркéстр м ־ס רויש־ארקעסטער; ~ эффéкт м ־ן רויש־עפעקט

шумо́к *м:* под ~ אינעם געטומל אויף שטילינקערהייט

шу́рин *м* (דעם ווייבס ברודער) שוואָגער מ ־ס

шуру́п *м тех.* שרויף ווו ־ן, שרוב ווו ־ס

шурф *м горн.* שורף מ ־ן

шуршáть *несов.* שאָרכען; *(о листьях)* שוֹרשען

шу́стрый *разг. (проворный)* רירעוודיקער; (ושוואוע(ר) *тж. неизм.; (бойкий, ловкий)* פֿיפיקער

шут *м* 1. (פֿאיאַץ מ ־ן, לעץ מ (מצ. לייצים; 2.: ~ с ним באפט אים דער וואָטנמאכער

шути́ть *несов.* 1. קאטאָווען; *(говорить)* טרײַבן* ווערט־; 2. *(над кем-л.; насмехаться)* (מיט) שפאס טרײַבן*, (מיט) לייצאָנעס טרײַבן*; *(над чем-л.)* (פֿון)כויזעקן(אָפּ); 3. *(говорить не всерьёз)* שפאסן; вы шу́тите! שוין זשע מיינט איר עס ערנסט?! я не шучу́ איך מיין עס גאנץ ערנסט, איך שפאס ניט; 4. *(чем-л.; относиться несерьёзно):* э́тим ~ нельзя́ דאָס איז ניט קיין שפּילכל שפילן (זיך); ◇ ~ с огнём מיט פּײַער

шу́тк||а *ж* ־ן מ שפאס; *(слова́ тж.)* וועָרטעלע ז, ־ך, ־ן מ וויץ; ◇ в ~у אין א שפאס, אף קאטאָווען; не на ~у ניט אף קאטאָווען; ~и в сто́рону! טאָקע געלעכטער אין א זײַט, אָן קאטאָווען!; кро́ме шу́ток גאנץ ערנסט; с ним ~и плóхи מיט אים טאָר מען זיך נישט; ~а (ли) сказáть? עפּעס א קלייניקײט?; ~и шути́ть שפאסן

шутли́в||ый שפאָסיקער, וויצלעריש; ~ый тон א וויצלערישער [א זויצלערישער] טאָן שפאָסיקער; ~ый человéк м =, וועָרטלזאָגער מ =, קאטאָווע־טרײַבער מ =, ־ן מ; 2. *(имеющий характер шутки)* וויציקער, ־ווין; ~ая пéсенка ער ־וו ליד, וויצליד; א וויציקע; 3. *(совершаемый ради шутки)* קאטאָ־, אף קאטאָווע *после сущ.,* ־וועסדיקער

шутни́к *м* ־ען מ וויצלינג מ =, קאטאָווע־טרײַבער מ =, וועָרטלזאָגער מ =

шутовск||о́й [א פֿאיאַץ] פון א לעץ *после сущ.;* ~áя вы́ходка פֿאיאַצישער אויספאל, א פֿאיאַצישער אויס־, אן אויס־ כויזעק־; ~о́й наря́д [פון א לעץ] פֿאל פון א פֿאיאַץ ־האלבאָשע וו

шутовство́ *с* פֿאיאַצישטיק מצ. וו פֿאיאַצערײַ

шу́точн||ый שפאָס־; ~ый разговóр שפאָס־שמועס מ ־ן, ~ые куплéты וויציקע קופּלעטן, א שמועס אין א שפאס

шутя́ *нареч.* 1. *(в шутку)* אין א שפאס, אף קאטאָ־; 2. *(очень легко)* שפּילעוודיק; וועס

шушу́каться *несов. разг.* שושקען זיך

шхéры *мн. геогр.* שכערן מצ.

шху́на *ж мор.* א שרעג־וועגלדיקע שיף שכונע וו ־ס

ш-ш *межд.* שא(ט)!

Щ

щавéлев||ый שטשאוו(יי)־; ◇ ~ая кислотá שטשאוו(יי)־ווייערס ז

щавéль *м* м (יי)שטשאוועל מ שטשאָוו *разг.*

щади́ть *несов.* שאָנעוועָן, שוינען; не ~ себя́ זיך ניט האָבן* אף זיך (אליין) קיין ראכמאָנעס, שאָנעוועָן, не щадя́ сил ניט קאָרגנדיק קיין קוֹיכעס; ~ *чьё-л.* самолю́бие שוינען עמעצנס אייגנליבע

щéбень *м* 1. м שטיינברוך; *(для дорожных работ)* ברוקיר־שטיינדלעך מצ.; 2. *геол.* בראָכשטיין מ

щéбет *м,* **щебета́ние** *с* ווו צוויטשערײַ, ז צוויטשערן

щебета́ть *несов.* 1. צוויטשערן; 2. *перен. разг. (о детях, женщинах)* באלאבעטשען

щегóл *м* ־ן מ שטיגליץ

щеголева́тый (ר)פראנטעוואָטע *тж. неизм.;* -פאצעטע, (ר)וואָטע *тж. неизм.*

щёголь *м* ־ן מ פראנט; ־ן מ פאצעט; שטשאָגעל מ ־ן *разг.*

щегольну́ть *сов. однокр.* 1. *(одеться во что-л. щегольское)* אויסטראָצלען זיך, אויספוצן זיך; 2. *(тв.)* א בראווור טאָן* (מיט), גלאנץ טאָן* (מיט)

щеголь||ско́й 1. *(очень нарядный)* עלעגאַנטער, -טשאקן; 2. *(молодцеватый)* כוואָטסקע(ר) *тж. неизм.,* דיקער; ~ство́ *с* 1. וו פאצעטערײַ; בראווורישער; שטשאָגעלערײַ וו *разг.;* 2. *(чем-л.)* וו בראווורונג, באָרימערײַ וו

щеголя́ть *несов.* 1. *(нарядно одеваться)* פּוצן זיך, סטראָצלען זיך; 2. *разг.* (в пре́дл.; ходить, быть одетым) (אין) זײַן* אויסגעטראָצלט (אין); שטשעגאָלירן; 3. *разг. (тв.) (выставлять напоказ)* (מיט) שטשעגאָלירן, (מיט) בראווורן

щéдр||о *нареч.* פּרײַגעביק; מילד, וואטראָגיש, מיט דער, בריייטער [פולער] האנט באשענקען*; ~ость עמעצן מיט דער בריייטער [פולער] האנט; ~ый וואטראָגישקײט וו, מילדקײט וו, פּרײַגעביקייט וו; 1. *(о человеке)* פּרײַגעביקער, מילדער, וואטראָגישער; *(о подарках, вознаграждении)* רײַכער; *(изобильный)* שעפּעדיקער, שעפּעפולער; 2. *перен.* (на *вин.*): ~ый на похвалы́ וואָס קארגט ניט קיין לויבווערטער *после сущ.;* ~ый на обеща́ния וואָס קארגט ניט קיין האווטאָ־; כעס; וואָס האָט ליב א סאך צוזאָגן; ◇ ~о́й руко́й מיט דער בריייטער [פולער] האנט

щека́ *ж* ־ן וו באק; ◇ уплета́ть за о́бе щеки́ *разг.* רײַבן* אף ביידע באקן

щекóлда *ж* ־ס וו קליאָמקע

щекота́ть *несов.* קיצלען; щекóчет в носу́ סע בייסט קיצלען עמעצנס אייגן־; ~ *чьё-л.* самолю́бие אין דער נאָז; א קיצלדיקער שמועס [א קיצל־ דיקע] טעמע

щекóтк||а *ж* ז קיצלען; боя́ться ~и מוירע האָבן* פאר קיצלען

щекотли́в||ый קיצלדיקער, דעליקאטער; ~ый разговóр א קיצלדיקער שמועס; א דעליקאטע [א קיצל־ דיקע] טעמע

щёлка *ж* ־ען מ שפּעלטל ז ־ך, שפּעלטל וו ־ס

щёлкать *несов.* 1. *(давать щелчки)* שנעלן; ~ по́ носу שנעלן אין דער נאָז; 2. *(производить отрывистые звуки)* קנאקן; *(о выстрелах тж.)* קנאלן; *(о чём-л. металлическом тж.)* ליאָסקען, ליאָזגען; ~ кнутóм ליאָסקען מיטן שלאָג; ~ затвóром קנאקן מיט א ביטש; ~ языкóм (מיט דער צונג) צמאָקען; 3. *(разгрызать орехи, семечки)* קנאקן; 4. *(о птицах)* טערעלײַקען, טריללערן; щёлкает соловéй -עס טערעלײַ קעט דער סאָלאָוויי

щёлкнуть *сов. однокр.* 1. *א שנאַל טאָן; 2. *(произвести отрывистый звук)* *א קנאק טאָן; *(о выстреле тж.)* *א קנאל טאָן; *(о чём-л. металлическом тж.)* *א ליאָסקע טאָן, *א ליאָזגע טאָן; ~ выключа́телем א צמאָקע טאָן* מיטן אויסשליסער (מיט דער צונג)

щёлок *м* ווּ לויג, לוּיגוואסער מ

щелочн||о́й לוּיג-, לוּיגיקער; ~а́я реа́кция *хим.* א לוּי-גיקע רעאַקציע

щёлочь *ж хим.* לויג מ

щелчо́к *м* 1. *(удар)* שנאַל מ ־ן; ~ по́ носу א שנאַל אין דער נאָז; 2. *(звук)* קנאק מ; *(выстрел)* קנאל מ; 3. *перен. разг.:* э́то был ~ по его́ самолю́бию דאָס האָט שטארק אָנגעריט זיין אייגנליבע

щель *ж* 1. שפאלט מ ־ן, ווּ ־ס; 2. *анат.:* голосова́я ~ ווּ קלעל־עפענונג, שטימבענדער־שפאלט מ; 3. *(отверстие)* עפענונג ווּ ־ען; смотрова́я ~ ווּ קוקלאָך מ (מצ. ־לעכער); *воен. (амбразура)* שיסלאָך מ (מצ. ־לע..); טראנשיי ווּ ־ען (כער; 4. *(укрытие)* שטיפער

щеми́||ть *несов.* 1. *(стискивать)* (פאר)קלעמען; 2. *безл. (болеть):* ~т грудь, ~т в груди́ ס׳דריקט דאָס האַרץ (דאט.); 3. *перен.:* ~т ду́шу, се́рдце ס׳רייסט באַם הארצן

щени́ться *несов.* האָבן* הינטעלעך זיך, צעקלען זיך; *(о волчице)* האָבן* וועלפלעך זיך, וועלפלען זיך

щено́к *м* 1. הינטעלע ז ־ך; *(волчонок)* וועלפעלע ז ־ך; *(лисёнок)* פיקסעלע ז ־ך; 2. *перен.* שנעקל ז ־ער; *(кровельная)* שיפּענדלען

щепа́ *ж собир.* שפּענער מצ.

щепети́льн||ость *ж* 1. פעדאַנטישע, סקרופולעזקייט ווּ, פּינקטלעכקייט ווּ; 2. *(щекотливость)* געווי́סנהאפטיקייט ווּ; ~ый 1. פעדאַנטיש, סקרופולעז-, פּינקט-, לעכער, געווי́סנהאפטיקער; 2. *(щекотливый)* דעליקאַט-טער

щёпк||а *ж* ־ער ז שפּענדל; ◇ худо́й как ~а דאר ווי א שפּענדל [ווי א שטעקן]; лес ру́бят — ~и летя́т אז מע האקט א וואלד — פלי́ען שפּענער

щепо́тка *ж*, **щепо́ть** *ж* קאַפ א; ~ со́ли א לעק זאלץ; ~ табаку́ א שמעק טאַבעק אפן שפּיץ מעסער

щерба́тый 1. געשטשערבעטער; *(о посуде и т. п.)* שטשערבאַטע(ר) *тж. неизм.*, אָנגעשטשערבעטער מיט א; ~ рот א מויל, א שטשערבאַטע מויל פּגאם *после сущ.*; 2. *разг. (рябой)* געשטופּלטער

щерби́на *ж* שטשערב מ ־ן, (מצ. פּגאַמים) פּגאם מ

щети́на *ж* 1. האָר האָרטע; *(щётки)* בערשטל־האָר מצ.; свина́я ~ כאַזער־האָר; 2. *разг. (на лице)* שטשעטינע ווּ, (שטעכיקע) האָר מצ.

щети́нистый 1. האָריקער, באהאָרטער; 2. *(о волосах)* שטעכיקער, האָרטער

щети́ниться *несов.* 1. *(торчать)* שטאָרצאַם* שטיין; שטעלן זיך שטאָרצאַם; 2. *разг. (о животном)* אופשוי-בערן זיך

щётка *ж* 1. בערשטל ז ־ך; *(для пола)* בארשט ווּ (מצ. בערשט); зубна́я ~ צי́ן־בערשטעלע ז ־ך; чи́стить щёткой בערשטלען; 2. *мн. эл.* בערשטעלעך מצ.

щи *мн.* קרוי́ט־סופ מ ־ן; שטשי מצ. *разг.*

щи́колотк||а *ж* קנעכל ז ־ער; по ~у בין צו די קנעכל

щипа́ть *несов.* 1. *קנייפּן; 2. *(вызывать боль, жжение)* שטשי́פּען; *(язык тж.)* בייסן*; дым щи́плет глаза́ דער פּראָסט דעך רויך עסט די אויגן; моро́з щи́плет у́ши שטשי́פּעט [קנייפּט] די אויערן; 3. *(дёргать, теребить)* צופּן; 4. *(траву, листья — о животных)* שטשי́פּען, צופּן; *(очищать от перьев)* פּליקן; ~ся *несов.* *קנייפּן; *(щипать друг друга)* אייַנער דעם אַנדערן קנייפּן*, זיך

щипко́в||ый: ~ые инструме́нты *муз.* צופּ־אינסטרומענטן מצ.

щипну́ть *сов. однокр.* 1. *א קניפּ טאָן; 2. *(дёрнуть)* *א צופּ טאָן

щипо́к *м* = מ קניפּ

щипцы́ *мн.* צוועגל ז ־ער מצ.; שטשי́פּצעס *разг.*

щи́пчики *мн.* צוועלעך ז ־ך

щит *м* 1. שילד מ ־ן; 2. *(для предохранения от чего-л.)* שוצוועטל ז ־ער; שוצפּאַרדעק מ ־ן; 3. *(конструкция, перегородка)* טאָוול מ ־ן; 4. *(для рекламы)* סטענד מ ־ן; 5. *тех.* טאָוול מ ־ן; распредели́тельный ~ פּאַרטי́יל־טאָוול מ ־ן; ◇ подня́ть *кого-л.* на ~ הייבן* אומקערן זיך נאָך עמעצן אף דרוקעס; верну́ться на ~е́ אומקערן זיך נאָך א מאָפּאָלע; верну́ться со щито́м אומקערן זיך נאָך א ניצאָכן

щитови́дн||ый: ~ая железа́ *анат.* שילד־דריז ווּ ־ן

щитово́й טאָוול-; ~ дом טאָוולהויז ז (מצ. ־הי́זער..)

щу́ка *ж* העכט מ ־ן, =

щуп *м* זאָנד מ ־ן; *воен.* מינען־אָנטאפער מ ־ס

щу́пальце *с* טאָפּ־הערנערל ז ־ער

щу́пать *несов.* 1. טאפן; ~ пульс טאפן דעם דויפעק; 2. *(исследовать щупом)* זאָנדירן, אָנטאפן

щу́плый *разг.* שלאַבעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

щу́рить *несов.* זשמורן; ~ глаза́ די אויגן זשמורן; ~ся *несов.* 1. *(о человеке)* זשמורן די אויגן זשמורן; 2. *(о глазах)* זשמורן זיך

щу́ч||ий הע́כטישער; ~ья мо́лодь מצ. הע́כטעלעך; ~ья пасть א הע́כטיש מויל; א מויל ווי א העכט; ◇ по щу́чьему вели́нию ווי מיט א שפּרוך, ווי מיט ק׳שעף

Э

э *межд.* הע!; э, так не годи́тся! הע, אזוי טויג ניט!; э, да э́то ты! הע, דאָס ביסט דו גאָר!

эбони́т *м* עבאָני́ט מ; ~овый עבאָני́ט-; *(сделанный из эбонита тж.)* עבאָני́טאָווע(ר) *тж. неизм.*, עבאָני́טענער; ~овые тру́бки עבאָני́טאָווע [עבאָני́טענע] רער־לעך, עבאָ-ני́ט־רערלעך מצ.

эвакуацио́нн||ый עוואקואַציע-; *(связанный с осуществлением эвакуации)* עוואקוי́ר-; ~ый го́спиталь עוואקוא́-עוואקוי́ר־ארבעטן מצ; ~ые рабо́ты ציע־שפּיטאָל מ ־ן

эвакуа́ция *ж* עוואקואַציע ווּ

эвакуи́ровать *сов. и несов.* עוואקוי́רן

эвентуа́льный עוועטועלער, מעגלעכער

эквали́пт *м* עוואקאלי́פּט מ ־ן; ~овый עוואקאלי́פּטן-; ~овое ма́сло עוואקאלי́פּטן־אייל מ

эвольве́нта *ж мат.* עוואָלוועטע ווּ

эволю́та *ж мат.* עוואָליוטע ווּ

эволюциони́ровать *сов. и несов.* עוואָליוציאָנירן, -אנט

эволюцио́нн||ый עוואָליוציע־; ◇ ~ое уче́ние עוואָליוציע ז; די לערע וועגן דער אנטוויקלונג פון ציע־טעאָריע, דער ארגאַנישער וועלט

эволю́ция *ж* עוואָליוציע ז

эври́стика *ж филос., пед.* (ה)עוריסטיק ז

эвфеми́зм *м* אייפעמיזם ז־ען

эге́ *межд.* הע!

эги́д||а *ж:* под ~ой פון דער עגידע, אונטערן, אונטער דער עגידע; под ~ой ООН אונטער דער אונטער די פליגל, שוץ פון אונטער עגידע

эгои́зм *м* עגאָיזם ז

эгои́ст *м* עגאָיסט ז־ן; ~и́ческий, ~и́чный עגאָיסטי־, עגאָיסטיש; ~ка *ж* עגאָיסטקע ז־ס, עגאָיסטן ז־ער

эгоцентри́зм *м* עגאָצענטריזם ז

эдельве́йс *м бот.* אידלווייס ז־ן

эй *межд.* איי!

эзо́повский: ~ язы́к לאָשן־סאָגענאָ־עזאָפּ־שפּראך ז; ~ язы́к *уст.* הער ז

эква́тор *м* עקוואַטאָר ז

экваториа́ль||ый עקוואַטאָריאַלער; ~ые стра́ны די לענדער באם עקוואַטאָר, עקוואַטאָריאַלע לענדער; ~ый круг עקוואַטאָר־קרייז ז, דער עקוואַטאָריאַלער קרייז

эквивале́нт *м* עקווי־ עקוויוואַלענט ז־ן; ~ность *ж* עקוויוואַלענטש(קייט) ז, וואַלענטש(קייט) ז, עקוויוואַלענץ ז, גלײַכווערטיקייט; ~ный עקוויוואַלענט(ש)ער, גלײַכווערטיקער; ~ный обме́н *эк.* עקוויוואַלענט(ש)ער בייט [אויסטויש]

эквилибри́ст *м* עקווילי־ז ז־ן; ~ика *ж прям. и перен.* עקווילי־ז ז

экза́мен *м* פרוו ז; ~ы на аттеста́т зре́лости מאַטורע־עקזאַמענס מצ; ~ по литерату́ре דער עקזאַמען אין ליטעראַטור; госуда́рственные ~ы מעלוכע־עקזאַמענס מצ; держа́ть ~ *прям. и перен.* עקזאַמען האַלטן* [אָפּגעבן*]

экзамена́тор *м* עקזאַמענאַטאָר ז־טאָרן

экзаменацио́нн||ый עקזאַמען־; ~ый биле́т עקזאַמענער־קאָמיסיע ז; ~ая коми́ссия עקזאַמען־ביליעט ז־ן; ~ое сочине́ние עקזאַמענאציאָנעלער אופּזאץ, עקזאַ־מען־אופּזאץ ז־ן

экзаменова́ть *несов.* עקזאַמענירן; פארהערן *уст.*; ~ по фи́зике עקזאַמענירן אין פיזיק; ~ся *несов.* עקזאַמען, נירן זיך עקזאַמען האַלטן* [אָפּגעבן*]

экзе́ма *ж* עקזעמע ז

экземпля́р *м* 1. *(книги и т. п.)* עקזעמפליאַר ז־ן; *(документа и т. п. тж.)* קאָפּיע ז־ס; в трёх ~ах עקזעמפליאַרן [קאָפּיעס]; 2. *бот., зоол.* פליאַר ז־ן; *разг. (о человеке тж.)* טיפ ז־ן

экзотерми́ческ||ий *физ.* עקזאָטערמישער; ~ая реа́кция *хим.* עקזאָטערמישע רעאַקציע

экзо́т||ика *ж* עקזאָטיק ז; ~и́ческий, ~и́чный עקזאָטי־, א צוויי־, צווייטיקייט ז־ן, עקיוואָק ז־ן, טישער

экиво́к *м* א מין שאָדנווינקל! א מין גרויסע מעציע! שוין געזען, א קאָרטע קאַרעטע ז־ס, עקיפּאַזש ז־ן *(карета)*

экипа́ж[2] *м (личный состав)* מאַנשאפט, עקיפּאַזש ז־ן

экипирова́ть *сов. и несов.* עקיפּירן; *(в дорогу, в поход тж.)* אויסריכטן; ~ся *сов. и несов.* עקיפּירן זיך; *(в дорогу, в поход тж.)* אויסריכטן זיך

экипиро́вка *ж* 1. *(действие)* עקיפּירונג ז, עקיפּירן ז; *(в дорогу, в поход тж.)* אויסריכטן ז; 2. *(снаряжение)* עקיפּירונג ז

экле́кт||ик *м* עקלעקטיקער ז־יקער; ~ика *ж* עקלעקטיק ז; ~и́ческий עקלעקטישער

экли́птика *ж астр.* עקליפּטיק ז

экологи́ческий עקאָלאָגישער

эколо́гия *ж* עקאָלאָגיע ז

эконо́мика *ж* עקאָנאָמיק ז; *(формации тж.)* סיסטעם [די עקאָנאָמישע]; ~ социали́зма די סאָציאליסטישע עקאָנאָמיק, די סאָציאליסטישע וירט־שאפטלעכע סיסטעם; ~ страны́ די עקאָנאָמיק פונעם לאנד; ~ промы́шленности די וירטשאפטלעכע [די עקאָנאָמישע] סטרוקטור פון דער אינדוסטריע

эконо́мист *м* עקאָנאָמיסט ז־ן

эконо́ми||ть *несов.* 1. *(вин.; разумно расходовать)* שפּאָרן, שפּאָרן [אָפּהיטן*]; *(сберегать)* שפּאָרן; ~ть ка́ждый рубль יעדער רובל שפּאָרן [אָפּהיטן*]; но́вый ме́тод ~т вре́мя נײַער מעטאָד שפּאָרט אָפּ צײַט; 2. *тк. несов. (максимально сокращать расходы)* זיך שפּאָרן*, שפּאָרן; 3. (на, в *предл.*) (אַף) אײַנשפּאָרן; ~ть на материа́лах מאטעריאַלן אַף אײַנשפּאָרן

экономи́ческ||ий עקאָנאָמישער; *(хозяйственный тж.)* דער עקאָנאָמישער באָזיס וירטשאפטלעכער; ~ий ба́зис באָזיס וירטשאפטלעכער [וירטשאפטלעכע] פּאָליטיק עקאָנאָמישע; ~ая полити́ка עקאָנאָמישע גיאָגראַפיע; ~ая геогра́фия עקאָנאָמישער פאקולטעט; ~ий факульте́т דער עקאָנאָמישער

экономи́чн||ый (אײַנ)שפּאָרעודיקער; ~ое строи́тельство א שפּאָרעודיקע בוי־ארבעט

эконо́ми||я *ж* 1. *(бережливость)* אויסגערעכנטקייט ז, אײַנשפּאָרונג ז; 2. *(сбережения)* (אײַנ)שפּאָרעודיקייט ז; э́то даст большу́ю ~ю דאָס וועט א סאך אײַנשפּאָרן

эконо́мн||ый 1. אויסגערעכנטער, (אײַנ)שפּאָרעודיקער; *перен.* קאַרגער, אויסגערעכנטער; ~ая хозя́йка (אײַנ)שפּאָרעודיקע [אן אויסגערעכנטע] באלעבאָסטע; ло́вкие и ~ые движе́ния פלינקע און קאַרגע [אויסגערעכנטע] באוועגונגען; 2. *(не требующий больших затрат)* שפּאָרעוו־דיקער

экра́н *м* 1. עקראַן ז־ען; *(для защиты от света и т. п. тж.)* שירעם ז־ס; на ~ах телеви́зоров אף טעלעוויזאָר־עקראַנען; 2. *перен. (киноискусство)* מײַסטערס פונעם עקראַן, עקראַן ז, קינאָ; мастера́ ~а קינאָ־מײַסטערס

экраниза́ция *ж* עקראניזירונג ז; ~ рома́на זירונג פון א ראָמאַן־עקראַניזירן

экранизи́ровать *сов. и несов.* עקראַניזירן

экрани́рование *с физ.* עקראַנירונג ז

эксгума́ция *ж* עקסהומאַציע ז; ~ тру́па הומירן [ארויסגראָבן] א מעס־עקסהומאַציע

экскава́тор *м* עקסקאַוואַטאָר ז־ס; ~ный עקסקאַוואַטאָר־; ~щик *м* עקסקאַוואַטאָר־אַרבעטער ז, = עקסקאַוואַטאָר־טשיק ז־עס

э́кскурс *м* ־ן м עקסקוֹרס, м אֶפּוועגד; кра́ткий ~ в исто́рию א קוֹרצער° אֶפּוועגד אין [צו] דער געשי׳כטע

экскурса́нт *м* ־ן м עקסקורסאָנט; ~ка *ж* -עקסקור סאָנטן ווּ ־ס, עקסקורסאָנטקע

экскурсио́нн||ый =עקסקוֹרסיע; ~ое бюро́ -עקסקוֹרסיע־ ־ביורא ז, וו ־ען

экску́рсия *ж* וו ־ס עקסקוֹרסיע

экскурсово́д *м* = м ־ן, עקסקוֹרסיע־פֿירער, גיד м

экспанси́вн||ость *ж* וו עקספּאנסי׳וויטעט; ~ый -עקס פּאנסי׳וער; она́ ~а [אוֹפּברויזיק] זי איז עקספּאנסי׳וו

экспа́нсия *ж* וו עקספּאָנסיע

экспеди́тор *м* ־טאָר м ··עקספּעדי׳טאָר

экспеди́ция *ж* 1. וו ־ס עקספּעדי׳ציע; антаркти́ческая ~ ראטי׳ר־ אנטאַרקטישע עקספּעדי׳ציע; спаса́тельная ~ ־עקספּעדיציע וו ־ס; 2. *(отправка)* ז פּאנאַנדערשיקן; 3. *(отдел учреждения)* וו ־ס עקספּעדי׳ציע, עקספּעדי׳ציע־ ־אָפּטייל מ

эксперимéнт *м* ־ן м עקספּערימענט, פּרוּוו

экспериментáльн||ый עקספּערימענטאַלער, =פּרוּוו; ~ый ме́тод ־ן м פּרוּוו־מעטאָד; ~ая медици́на די עקספּערי־ מענטאַלע מעדיצין; ~ые да́нные פֿונעם [פֿונעם פּרוּוו] עקספּערימענט; ~ые кро́лики פּרוּוו־קיניג־ לעך מצ.

экспериментáтор *м* ־טאָר м ··עקספּערימענטאָטאָר

экспериментúровать *несов.* עקספּערימענטי׳רן, מאכן עקספּערימענט; ~ с но́выми сорта́ми пшени́цы -עקס פּערימענטי׳רן מיט נײַע סאָרטן ווייץ

экспéрт *м* ־ן м עקספּערט

экспертúза *ж* וו ־ס עקספּערטי׳ע; *(комиссия тж.)* ־ן עקספּערטן־קאָמיסיע

экспéртн||ый =עקספּערט(ן); פון, פון אן עקספּערט עקספּערטן־קאָמי׳סיע *после сущ.*; ~ая комúссия -עקס מי׳סיע וו ־ס; ~ое заключе́ние די אוי׳ספּירן פון אן עקס פּערט [פון עקספּערטן]

эксплуата́тор *м* ־טאָר м ··עקספּלואַטאָטאָר; ~ский עקספּלואַטאָטאָרישער

эксплуатацио́нный =עקספּלואַטי׳ר; =עקספּלואַטאַציע; ~ режи́м маши́ны דער עקספּלואַטאַציע־רעזשים פון א מאשי׳ן

эксплуата́ци||я *ж* 1. וו עקספּלואַטאַציע; 2. *тех.* -עקס פּלואַטי׳רונג וו; *(использование)* וו אוי׳סניצונג; сдать в ~ю *что-л.* אי׳בערגעבן* אף עקספּלואַטאַציע

эксплуати́ровать *несов.* 1. עקספּלואַטי׳רן; 2. *тех.* עקספּלואַטי׳רן; *(использовать)* אוי׳סניצן

экспози́ция *ж* 1. וו ־ס עקספּאָזי׳ציע; музе́йная ~ -מו אוי׳ס, עקספּאָזי׳ציע, וו ־ס; 2. *фото* זיי־עקספּאָזי׳ציע דויער מ

экспона́т *м* ־ן м עקספּאָנאַט

экспоне́нт *м* ־ן м עקספּאָנענט, = מ אוי׳סשטעלער; אוי׳סשטעלונג־באטיי׳ליקטער מ ··טע

экспони́ровать *сов. и несов.* עקספּאָני׳רן, אוי׳סשטעלן

экспоно́метр *м фото* ־ס עקספּאָנאָמעטער

э́кспорт *м* מ ארוי׳ספיר, עקספּאָרט, מ

экспортёр *м* ־ן м עקספּאָרטי׳רער, = מ

экспорти́ровать *сов. и несов.* ארוי׳ספירן, עקספּאָרטי׳רן

э́кспортн||ый =עקספּאָרט; *(о товарах тж.)* -עקספּאָר טי׳רטער; ~ые опера́ции מצ. עקספּאָרט־אָפּעראַציעס עקספּאָרטי׳רטע ווי׳נען, עקספּאָרט־ווי׳נען מצ.

экспре́сс *м* ־ן м עקספּרעס; *(о поезде тж.)* -עקס פּרעס־צוג מ ־ן

экспресси́вный עקספּרעסי׳וער, (שארף) אוי׳סדריקלעכער

экспрессио́н||изм *м иск.* מ עקספּרעסיאָני׳זם; ~и́ст *м* עקספּרעסיאָני׳סט מ ־ן

экспре́сси||я *ж* וו עקספּרעסי׳ע, (שאַרפע) אוי׳סדריקלעכ- קייט; говори́ть с ~ей רעדן* (שארף) אוי׳סדריקלעך

экспро́мт *м* ־ן м עקספּראָמט, וו אימפּראָוויזאַציע; ~ом *нареч.* אימפּראָוויזי׳רט, ניט־צוגעגרייטערהייט אף דער שטעל *разг.*

экспропри||а́тор *м* ־טאָר м ··עקספּראָפּריאַטאָר; ~а́ция *ж* וו עקספּראָפּריאַציע, עקספּראָפּריי׳רונג

экспроприи́ровать *сов. и несов.* עקספּראָפּריי׳רן

экста́з *м* מ ווי׳לדע היספּי׳לעס, עקסטאַז; прийти́, впасть в ~ אריי׳נפאלן* אין (ווילד), פּארגי׳ן* אין היספּי׳לעס; в ~е עקסטאַז פון אין צושטאנד

экстенси́вн||ый עקסטענסי׳וער; ~ое се́льское хозя́йство עקסטענסי׳וע לאַנדווירטשאפט

экстéрн *м* ־ן м עקסטערן; око́нчить шко́лу ~ом פּאַרענדיקן די שול ווי אן עקסטערן

экстернáт *м* מ עקסטערנאַט

экстерриториáльн||ость *ж* וו עקסטעריטאָריי׳עלקייט; ~ый עקסטעריטאָריי׳עלער

экстравага́нтный עקסטראוואַגאַנטער

экстракла́сс *м разг.*: спортсме́н ~а א ספּאָרטסמען פון העכסטן קלאס

экстра́кт *м* ־ן м עקסטראַקט

экстраординáрный עקסטראָארדינאַרער, אוי׳סערגעווי׳נ- לעכער; ~ слу́чай פאל אן אוי׳סערגעווי׳נלעכער

экстремáльный עקסטרעמער, קריטישער

экстремúст *м* ־ן м עקסטרעמי׳סט; ~ский -עקסטרע מי׳סטישער

э́кстренн||о *нареч.* עקסטרע, דרינגלעך, -טייקעף־או דרינגלעכער; ~ый 1. *(срочный)* עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכער; ~ый вы́зов [א דרינגלעכער] ארוי׳סרוף אן עקסטרע; 2. *(чрезвычайный)* עקסטרע *неизм.*, אוי׳סערפֿאָרדנטלעכער; ~ый вы́пуск газе́ты נו- אן עקסטרע; אומדערוואַרטער מער פון דער צײַטונג; в ~ых слу́чаях אין עקסטרע [אוי׳סערפֿאָרדנטלעכע] פאלן

эксце́нтрик[1] *м (артист)* = м עקסצענטריקער

эксце́нтрик[2] *м тех.* ־עס м עקסצענטריק

эксцентри́ческий עקסצענטרישער; *(необычный тж.)* אוי׳סערגעווי׳נלעכער, משוגעדיקער

эксце́сс *м* ־ן м עקסצעס; *мн. (нарушение порядка тж.)* אומרוען מצ.

эла́стик *м* מ עלאַסטיק; чулки́ из ~а עלאַסטיקענע [עלאַסטישע] זאָקן

эласти́чн||ость *ж* וו עלאַסטישקייט; *(гибкость)* -בי׳גע וו דיקייט; ~ый עלאַסטישער; *(о волокне, изделиях из него тж.)* עלאַסטיקענער, צי׳עודיקער; *(гибкий)* -בי׳גע דיקער; ~ые чулки́ עלאַסטיקענע זאָקן; ~ая похо́дка גאנג א פרוזשי׳ניקער [לי׳כטער]; ~ая поли́тика цен אן עלאַסטישע [בי׳געוודיקע] פּרי׳זן־פּאָליטיק

элева́тор *м* ־ס м עלעוואַטאָר; *(зернохранилище тж.)* טוווּע־עלעוואַטאָר מ ־ס

элега́нтн||ость *ж* וו עלעגאַנץ, וו עלעגאַנט(יש)קייט; ~ый עלעגאַנטער; ~ое пла́тье קלייד אן עלעגאַנט; ~ая же́нщина פרוי אן עלעגאַנטע

эле́гия *ж лит., муз.* ס־ ווּ עלעגיע

электриза́ция *ж физ., мед.* ווּ עלעקטריזירונג, -עלעק טריזאציע ווּ

электризова́ть *сов. и несов. физ.* עלעקטריזירן; *перен. тж.* רעגן

эле́ктрик *м* = מ עלעקטריקער

электри́к *прил. неизм.:* цве́та ~ פון עלעקטריק־קאָליר

электрифика́ция *ж* ווּ עלעקטריפיקאַציע, עלעקטריפי־ צירונג ווּ

электрифици́ровать *сов. и несов.* עלעקטריפיצירן

электри́ческ||ий עלעקטרישער; ~ий ток עלעקטרישער שטראָם; ~ая батаре́я (ע)עלעקטרישע באטאַרי; ~ая цепь עלעקטרישע קייט; ~ий мото́р עלעקטרישער מאָ־ טאָר; ~ая проводи́мость עלעקטרישע דורכפירלעכקייט; ~ий ча́йник עלעקטרישער טשײַניק

электри́чество *с* 1. ווּ עלעקטרע; 2. *(освещение)* עלעקטרישע באלײַכטונג, עלעקטרישע שײַן

электри́чка *ж разг.* ס־ ווּ עלעקטריטשקע; *см. тж.* электропо́езд

электробри́тва *ж* עלעקטריש גאָלמעסער

электровоз́ *м* מ ־ן עלעקטראָלאָקאָמאָטיוו

электро́д *м* מ ־ן עלעקטראָד

электродви́гатель *м* מ ־ן עלעקטראָמאָטאָר

электродви́жущ||ий עלעקטראָמאָטאָרישער, -עלעקטרא־ באַוועגנדיקער; ~ая си́ла [די עלעקטראָמאָטאָרישע קראפט עלעקטראַבאַוועגנדיקע]

электродина́м||ика *ж* ווּ עלעקטראָדינאָמיק; ~и́ческий עלעקטראָדינאָמישער

электродои́лка *ж* עלעקטרישער מעלק־אפאראָט

электродо́йка *ж-ווּ* עלעקטראָמעלקונג

электроёмкость *ж* ווּ עלעקטרע־אופנעמלעכקייט

электроизмери́тельн||ый: ~ые прибо́ры עלעקטרישע מעסט־אפאראטן

электрокардиогра́мма *ж* עלעקטרישע קארדיאָגראַם

электролече́ние *с* ווּ עלעקטרע־היילונג, עלעקטרע־טע־ ראַפיע ווּ

электро́лиз *м* מ עלעקטראָליז

электроли́т *м* מ עלעקטראָליט; ~и́ческий עלעקטרא־ ליטישער

электромагнети́зм *м* מ עלעקטראָמאגנעטיזם

электромагни́т *м* מ עלעקטראָמאגנעט; ~ный עלעק־ טראָמאגנעטישער; ~ная инду́кция עלעקטראָמאגנעטישע אינדוקציע

электромех||а́ника *ж* ווּ עלעקטראָמעכאניק; ~ани́ческий עלעקטראָמעכאנישער

электромонтёр *м* מ ־ן עלעקטראָמאָנטיאָר

электромото́р *м* מ ־ן עלעקטראָמאָטאָר

электромузыка́льн||ый: ~ые инструме́нты עלעקטרישע מוזיקאַלישע אינסטרומענטן

электро́н *м* מ ־ען עלעקטראָן; пото́к ~ов עלעקטרא־ נען־שטראָם מ

электронагрева́тельн||ый: ~ые прибо́ры עלעקטרישע אָנווארעם־אפאראטן

электро́ника *ж* ווּ עלעקטראָניק

электро́нно-вычисли́тельн||ый: ~ая маши́на (ЭВМ) קאָמפּיוטער מ ־ס, עלעקטראָנישע רעכנמאשין

электро́нно-лучев||о́й: ~а́я тру́бка עלעקטראָנשטראָליק רער; *(телевизора)* מ ־ן קינעסקאָפּ

электро́нн||ый 1. עלעקטראָנ(ען)־; ~ая оболо́чка עלעק־ טראָנ(ען)־הילע ז ־ער; 2. *(основанный на использовании свойств электронов)* עלעקטראָן־, עלעקטראָנישער; ~ый микроско́п עלעקטראָנישער מיקראָסקאָפּ; ~ая ла́м- па מ ־ן עלעקטראָנען־לאָמפּ; ~ые счётно-реша́ющие и управля́ющие устро́йства און עלעקטראָנישע לייזנדיקע רעגולירנדיקע רעכנמאשינען

электрообору́дование *с* עלעקטרישע אויסשטאטונג

электропередач||а́ *ж* ווּ עלעקטרע־איבערגעבונג, -עלעק־ טרע־טראנסמיסיע ווּ; ли́ния ~ (ЛЭП) א לייניע פאר עלעק־ טרע־טראנסמיסיע

электропе́чь *ж* עלעקטרישער אויוון

электропо́езд *м* עלעקטרישער צוג

электроприбо́р *м* עלעקטרישער, עלעקטרישער אפאראט מאכשיר

электропрово́дка *ж* עלעקטרישע דראָטן

электропрово́дность *ж* עלעקטרישע דורכפירלעכ- קייט ווּ

электросва́р||ка *ж* ווּ עלעקטראָשווייסונג; ~щик *м* = מ עלעקטראָשווייסער

электросе́ть *ж* ס־ ווּ עלעקטרע־נעץ

электроско́п *м* מ ־ן עלעקטראָסקאָפּ

электроста́нция *ж* ס־ ווּ עלעקטראָסטאַנציע

электротéхн||ик *м* = מ עלעקטראָטעכניקער; ~ика *ж* ווּ עלעקטראָטעכניק; ~и́ческий עלעקטראָטעכנישער

электрохи́мия *ж* ווּ עלעקטראָכעמיע, ווּ עלעקטראָכי־ מיע

электроэне́ргия *ж* עלעקטרישע ענערגיע

элеме́нт *м* 1. מ ־ן עלעמענט; хими́ческие ~ы כּי־ מישע [כּימישע עלעמענטן; гальвани́ческий ~ *физ.* גאלוואַנישער עלעמענט; 2. *(составная часть)* -(באשטאַנד־); אָטאָמפּטיילבארער בא- שטאַנד־עלעמענט [באשטאַנדטייל]; ~ драмати́зма פון דראמאטיזם; 3. *(общественная прослойка)* עלעמענט מ ־ן, שיכט מ ־ן, שיכטן [שיכטע] פּונעם לאנד; 4. *мн. (начала)* יסודות (עלעמענטאַרע) מצ. אָנהייב־, -יסוד מצ. אָנהייבן; ~ы нау́к עלעמענטאַרע יסודות [די אָנהייבן] פון ווי־סנשאפטן

элемента́рн||ый 1. *(начальный)* עלעמענ-, אָנפאנגלעכער; ~ая матема́тика מאטעמאַטיק עלעמענטאַרע; 2. *(простейший)* עלעמענטאַרער, פּאָשעטער (סאַמע); ~ые пра́вила ве́жливости [די סאַמע עלעמענטאַרע פּאָשעטע] קלאָלים פון העפלעכקייט; э́то ~ая и́стина דאָס איז אַן אַלעמ- טער; 3. *(упрощённый)* פּאריִנפאכ-, פּרימיטיווער, בייס־עמעס; 4. *физ., хим.:* ~ый ана́лиз מ עלעמענט־אנאליז, די עלעמענטלעכער אנאליז; ~ые части́цы אן עלעמענטלעכע טיילכלעך

эликси́р *м* מ ־ן עליקסיר, עסענץ ווּ

эли́та *ж собир.* ווּ עליט(ע)

э́ллипс *м* 1. *мат.* מ ־ן עליפּס; 2. *лингв.* (ס)עליפּס, מ ־ן, מ ־ן דורכלאָז

эллипсо́ид *м мат.* מ ־ן עליפּסאָיד

эллипти́ческий 1. *мат.* עליפּטישער, עליפּספאָרמיקער; 2. *лингв.* עליפּטישער

эма́лев||ый *(сделанный из эмали)* עמאַלענער, עמאַלע- (ר)ווע *тж. неизм.; (покрытый эмалью)* עמאַלירטער; ◇ ~ые кра́ски מצ. עמאַל־פארבן

эмалиро́ванн‖ый עמאלי׳רטער; ~ая посу́да עמאלי׳רט געפֿעס

эмалирова́ть *несов.* עמאלי׳רן

эма́ль *ж* מ עמאל

эмана́ция *ж физ., хим.* ז עמאנאַציע

эмансипа́ция *ж* ז עמאנסיפּאַציע; ~ же́нщин פֿרוי־ען־עמאנסיפּאציע ז

эмба́рго *с нескл.* מ, ז עמבאַרגאָ; наложи́ть ~ на *что-л.* פֿאַרוועַרן אין עמבאַרגאָ אויף עפּעס [ארויסצופֿירן] ארײַנצופֿירן; наложи́ть ~ на ору́жие, на ввоз ору́жия אַרופֿלייגן אין עמבאַרגאָ אויף וואָפֿן־אימפּאָרט; отмени́ть ~ на вы́воз не́фти אַראָפּגענעמען* דעם עמבאַרגאָ פֿונעם נאַפּט־עקספּאָרט

эмбле́ма *ж* ־ען ז עמבלעם

эмбриоло́гия *ж* ז עמבריאָלאָגיע

эмбрио́н *м* ־ען מ עמבריאָן; ~а́льный עמבריאָנעלער; в ~а́льном состоя́нии אין עמבריאָנעלן צושטאנד

эмигра́нт *м* ־ן מ עמיגראַנט, = מ אויסוואַנדערער; ~ка *ж* ־ס, ־ן מ עמיגראַנטקע, ז אויסוואַנדערין; ~ский עמיגראַנטישער

эмигра́ци‖я *ж* 1. ז עמיגראַציע, ז אויסוואַנדערונג; 2. *(пребывание)* ז עמיגראַציע; жить в ~и לעבן אלס עמיגראַנט, לעבן אין עמיגראַציע

эмигри́ровать *сов. и несов.* עמיגרי׳רן, אויסוואַנדערן

эмиссáр *м* ־ן מ עמיסאַר, מ (מצ. שעלי׳כים) שאָלי׳ך

эмиссио́нный *фин.* עמיסיאָנעלער; ~ банк עמי׳סיע־באַנק מ, ז (מצ. ־בענק)

эми́ссия *ж физ., фин.* ז עמי׳סיע; ~ це́нных бума́г די עמי׳סיע פון ווערט־פאַפּירן

эмоциона́льн‖ый 1. עמאָציאָנעלער; מיט געפֿי׳ל *после сущ.*; ~ая игра́ אַן עמאָציאָנעלע שפּיל; מיט געפֿי׳ל שפּיל; ~ая возбужда́емость דורכגעדרונגענע שפּיל עמאָציאָנעלע; 2. *(о человеке, о характере)* עמאָציאָנעלער, פּסיכופֿיליקער

эмо́ция *ж* ־ס ז עמאָציע, ז ־ן גפֿי׳ל

эмпири́зм *м философ.* מ עמפּירי׳זם; *(в деятельности тж.)* שמאָלער פּראַקטיצי׳זם; ◇ ползу́чий ~ קרי׳כיקער עמפּירי׳זם

эмпириокритици́зм *м* מ עמפּיריאָקריטיצי׳זם

эмпири́ческий עמפּירישער

эму́льсия *ж* ־ס ז עמולסיע

эмфа́за *ж лит., лингв.* ז ארויסהייבונג, ז עמפֿאַזע

эмфати́ческий *лит., лингв.* עמפֿאַטישער

эндокри́н‖ный ענדאָקרינישער; ~оло́гия *ж* ז ענדאָקרינאָלאָגיע

эндотерми́ческ‖ий: ~ая реа́кция *хим.* ענדאָטערמישע רעאַקציע

э́ндшпиль *м шахм.* מ ענדשפּיל

энерге́т‖ик *м* = מ ענערגעטיקער; ~ика *ж* ז; ~и́ческий ענערגעטישער; ~ический институ́т ענערגעטיק־אינסטיטוט מ ־ן; ~и́ческие ресу́рсы ענערגעטישע ענערגיע־רעסורסן מצ.

энерги́чн‖ый 1. ענערגישער; *(о человеке тж.)* טי׳כטי־קער; *(выражающий энергичность)* ענערגישער; ~ые ме́ры מי׳טלען (מאָס)ענערגישע; ~ые черты́ лица́ ענער־מי׳לכט־שטריכן נישע גזי׳כט; 2. *(решительный)* שאַרפער; ~ый проте́ст א שאַרפער פּראָטעסט

эне́рги‖я *ж* 1. *физ.* ז ענערגיע; *(механическая тж.)* ז קראַפֿט; а́томная ~я אַטאָמישע ענערגיע; ~я го́рных рек די ענערגיע [די קראַפֿט] פון באַרגטייכן; 2. *(деятельная сила)* ז ענערגיע, ז ענערגישקייט; приня́ться за *что-л.* с ~ей ענערגיש פּאַר עפּעס* זיך ענערגיש; благодаря́ его́ ~и אדאַנק זײַן ענערגיע [ענערגישקייט]

энергосисте́ма *ж* ־ען ז ענערגאָסיסטעם, ענערגיסיסטעם

энтомоло́гия *ж* ז ענטאָמאָלאָגיע, די לער וועגן אינסעקטן

энтузиа́зм *м* מ ענטוזיאַזם, ז באגײַסטערונג; היסלי׳בועס; трудово́й ~ ארבעט(ס)־ענטוזיאַזם; с ~ом ענטוזיאַסטיש, מיט ענטוזיאַזם

энтузиа́ст *м* ־ן מ ענטוזיאַסט; ~ка *ж* ז ענטוזיאַסטן ז ־ס, ־ס, ־ס ענטוזיאַסטקע

энцефали́т *м мед.* מ ענצעפאַלי׳ט

энциклопеди́ст *м* ־ן מ ענציקלאָפּעדי׳סט

энциклопеди́ческ‖ий ענציקלאָפּעדישער; *(разносторонний тж.)* פי׳לוסי׳טיקער, אוניווערסאַלער; ~ий слова́рь ען ענציקלאָפּעדישער וועגן ענטער־קלאָפּעדיש [אוניווערסאַלע, פילוסי׳טיקע] יעדי׳עס; ~ие зна́ния ענציקלאָפּעדי׳ע; ◇ ходя́чая ~ א לעבעדיקע [א גי׳ענדיקע] ענציקלאָפּעדיע

эпиго́н *м* ־ען מ עפּיגאָן

эпигра́мма *ж* ־ען ז עפּיגראַם

эпи́граф *м* ־ן מ עפּי׳גראף

эпидемиоло́гия *ж* ז עפּידעמיאָלאָגיע, די לער וועגן עפּידעמישע קראַנק(ה)־טן

эпидеми́ческ‖ий 1. עפּידעמישער; ~ие заболева́ния עפּידעמישע קראַנק(ה)־טן; 2. *(противоэпидемический)* קעגן־עפּידעמישער; ~ие приви́вки קעגן וואקצינאַציעס פֿאַפּילאקטישע וואקצינאַציע, עפּידעמישע קראַנק(ה)־טן

эпиде́мия *ж* ־ס ז עפּידעמיע; אונטערגאנג מ *разг.*; מאַלי׳פע ז ־ס *уст.*; ~ гри́ппа אין עפּידעמיע פון גריפּ

эпизо́д *м* ־ן מ עפּיזאָד; *(происшествие тж.)* פאסי־רונג ז ־ען

эпизоди́ческий עפּיזאָדישער; *(не систематический тж.)* צי׳טנווי׳זער; *(случайный тж.)* צופֿעליקער

эпизоо́тия *ж* ז עפּיזאָאָטיע

э́пик *м (поэт)* = מ עפּיקער

эпиле́п‖сия *ж мед.* ז עפּילעפּסיע; ז פֿאליקע *разг.*; ~тик *м* = מ ־ס עפּילעפּטיקער; כוילע־נו׳יפל *разг.*

эпило́г *м лит.* מ ־ן עפּילאָג; שלוס־סצענע ז ־ס *театр. тж.*

эпистоля́рн‖ый עפּיסטאָליאַרער; אין א בריוו־פֿאָרם *после сущ.*; ~ое насле́дие די עפּיסטאָליאַרע יערושע, בריוו־יערושע ז

эпитала́ма *ж* ־ס ז עפּיטאלאַמע; ז האָכצײַטלי׳ד *уст.*

эпита́фия *ж* ־ס ז עפּיטאַפֿיע, מ ־ן עפּיטאַף; מצי׳י־וועי־אופשריפט ז ־ן

эпи́тет *м* ־ן מ עפּי׳טעט

эпице́нтр *м* ־ס מ עפּיצענטער

эпи́ческ‖ий עפּישער; ~ая поэ́ма אן עפּישע פֿאָעמע

эполе́ты *мн. (ед.* эполе́т *м,* эполе́та *ж)* עפּאָלעטן מצ.

эпопе́я *ж лит. и перен.* ־ען ז עפּאָפּיי ז ־ס, עפּאָפּי׳ע ז ־ס

э́пос *м* מ עפּאָס; *(в фольклоре тж.)* מ פֿאָלקס־עפּאָס, גיבוי׳רים־עפּאָס מ

эпóх‖а *ж* ס־ וו עפּאָכע; פּעריאָד מ ־ן; ~а социали́зма די עפּאָכע פון סאָציאליזם, די סאָציאליסטישע עפּאָכע; ~а Возрожде́ния רענעסאַנס־פּעריאָד מ, רענעסאַנס מ, די עפּאָכע פון רענעסאַנס; э́ти го́ды бы́ли це́лой ~ой в мое́й жи́зни די יאָרן זײַנען געווען א גאַנצע עפּאָכע אין מײַן לעבן; в ~у косми́ческих полётов אין דער עפּאָכע [אין דער צײַט] פון קאָסמישע פלוגן; геологи́ческие ~и געאָלאָגישע עפּאָכעס

эпоха́льн‖ый עפּאָכאַלער, עפּאָכעמאַכנדיקער; ~ое собы́тие אַן עפּאָכעמאַכנדיקע געשעעניש

э́ра *ж* 1. וו עָרע, וו צײַט־רעכענונג; до на́шей э́ры בי״ז [פאר] אונדזער צײַט־רע־, בי״ז [פאר] אונדזער עָרע כענונג; 2. *(период)* וו עָרע; но́вая ~ в исто́рии челове́чества א נײַע עָרע [א נײַ בלעטל] אין דער געשיכטע; 3. *геол.* ס־ וו עָרע

эрг *м физ.* ־ן ערג מ *(с колич. числ. мн.* ערג*)*

эритроци́ты *мн. физиол.* רויטע עריטראָצי׳טן מצ.

эрози́йный: ~ процéсс ם ערָאזיע־פּראָצעס

эрозио́нн‖ый *геол.* ערָאזיִוער; ~ая гора́ ערָאזיִוער באַרג

эро́зия *ж геол., тех., мед.* וו ערָאזיע; ~ почвы די ערָאזיע פֿונעם באָדן

эро́тика *ж* וו ערָאטיק

эроти́ческий ערָאטישער

эруди́рованный ערודי׳צירטער; мыт א הויכער ערודי׳צירטער *после сущ.*, הויכגעבילדעטער

эруди́ция *ж* וו ערודי׳ציע

эсе́р *м ист.* ־ן עסער מ

эска́др‖а *ж мор.* ס־ וו עסקאַדרע; ~енный *мор.* עסקאַדרע־מינעטרעגער; ~енный минонóсец עסקאַדרע־מינעטרעגער מ ס־

эскадри́лья *ж ав.* ס־ וו עסקאַדריליע

эскадро́н *м воен.* ־ען עסקאַדראָן מ

эскала́тор *м* ס־ מ עסקאַלאַטאָר, ווי׳קלטרעפּ מצ. קאָ־, ווי׳ער־טרעפּ מצ.

эскалация *ж:* ~ войны́ וו קריגס־עסקאַלאַציע

эски́з *м* 1. ־ן עסקיז מ; *лит. тж.* ־צן סקיצע וו; 2. *(декорации, костюмов)* ־ן מוסטער מ, ־ן אָנווּרף מ; ־ן מאָדעל וו

эскимóс *м* ־ן עסקימאָס מ; ~ка *ж* ס־ וו עסקימאָסן, ס־ וו עסקימאָסקע; ~ский עסקימאָסישער; ~ский язы́к עסקימאָסיש ז, די עסקימאָסישע שפּראַך

эскóрт *м* ־ט עסקאָרט מ, וו באגלי׳טוואָך; почётный ~ וו ערע־באגלייטונג, וו עָרע־עסקאָרט מ *собир.*

эскорти́ровать *несов.* באגלי׳טן, עסקאָרטירן

эсми́нец *м* (эска́дренный минонóсец) עסמי׳נעץ מ ־־צעס (עסקאַדרע־מינעטרעגער)

эсперантúст *м* ־ן עספּעראַנטי׳סט מ, עספּעראַנטאָ־קע־ = נער מ

эспера́нто *с нескл.* ז עספּעראַנטאָ, ־שפּראַך וו

эссе́нция *ж* וו עסענץ; у́ксусная ~ וו עסיק־עסענץ; וו צעטעקע *разг.*

эстака́да *ж* ס־ וו עסטאַקאַדע; *(на сваях тж.)* פֿאַליען־ ווּיאַדוק מ ־ן, עסטאַקאַדע וו ס־ *ж.-д.* ־ן, ־בריק וו ־ן

эста́мп *м* ־ן עסטאַמפּ מ ־ן, גראַוויר־אָפּדרוק מ ־ן

эстафéт‖а *ж спорт.* ־ן עסטאַפעט; וו שטאַפעט *разг.;* ◇ приня́ть ~у עמעצנס העמשער* מען; ~ный бег מ עסטאַפעט־לויף; ~ная па́лочка עסטאַפעט־ שטעקעלע ז ־ך

эсте́т *м* ־ן עסטעט מ

эсте́тика *ж* 1. *(учéние)* וו עסטעטיק, עָרע לעסטעטישע; *(система взглядов)* וו עסטעטיק, אָנשויונגען עסטעטישע; 3. *(красота чего-л.)* וו עסטעטיק, צײַט עסטעטישע; ~ жили́ща די עסטעטישע געשטאַלטיקונג פון ווינונגען

эстети́ческ‖ий עסטעטישער; *(относящийся к эстетике тж.)* פון עסטעטיק *после сущ.;* ~ие взгля́ды די עסטעטישע אָנשויונגען; ~ое наслажде́ние אַן עסטעטיש פּאַרגעניגן; ~ая катего́рия קאַטעגאָריע פון עסטעטיק, א קאַטעגאָריע פון עסטעטיק

эстети́чный עסטעטיש באַפרי׳דנדיקער, געשמאַקפּולער

эсто́н‖ец *м* ־ן עסט מ, = עסטאָנער מ; ~ка *ж* עסטן וו ס־, עסטאָנקע וו ס־ *разг.;* ~ский עסטאָנישער, עסטאָנישער; ~ский язы́к [עס־ עסטנישע ז, עסטיש ז, טאָנישע] שפּראַך

эстра́д‖а *ж* 1. וו עסטראַדע, וו בי׳נע; 2. *(вид искусства)* וו עסטראַדע־קונסט וו; ~ный עסט־ רא׳דע־; עסטראַדע־קאָנצערט מ ־ן; ~ный концéрт

эсэ́совец *м (в фашистской Германии)* ם עסעס־מאַן (מצ. עסעס־לי׳ט), עסעסאָווץ מ ־־וצעס

э́та *см.* э́тот

эта́ж *м* ־ן שטאָק מ, גאָרן מ ס־, עטאָזש מ ־ן; дом в пять ~е́й א פינפשטאָקיק הויז, א פינפגאָרנדיק הויז; на како́м ~е́ вы живёте? אף וועלכן עטאָזש [גאָרן, שטאָק] ווינט איר?

этажéрка *ж* ס־ וו עטאזשעָרקע

э́так *нареч. разг.* 1. (־אָ)אזוי, אזוי׳־ סײַ אזוי׳־ סײַ; *(всесторонне)* ארום; ни так ни ~ וווי מע זאָל ניט פּרווון; 2. *в знач. частицы (приблизительно)* אין עָרעך

эталóн *м* 1. ־ען עטאלאָן מ; 2. *перен.* מוסטער מ, עטאלאָן מ

эта́п *м* 1. ־ן עטאַפּ מ; 2. *(пункт, часть пути)* ־ן עטאַפּ מ; *(период в развитии чего-л.)* ס־ וו סטאַדיע, ־ן עטאַפּ מ; на совреме́нном ~е אפּן, אין דער איצטיקער סטאַדיע איצטיקן עטאַפּ

э́ти *мн. от* э́тот, э́та, э́то

э́тика *ж* 1. *(учение)* וו עָטיק, וו זיטן־לערע; 2. *(нормы поведения)* וו עָטיק, וו מאָראָל; врачéбная ~ דאָק־ טוירים־עטיק וו

этике́т *м* ־ן עטיקעט מ; соблюда́ть ~ [פאָלגן] אָפּהיטן* דעם עטיקעט

этике́тка *ж* ס־ וו עטיקעטקע, ־ן עטיקעט מ

эти́л *м хим.* ־ל עטיל מ; ~овый: ~овый спирт עטיל־ ווי׳נספּירט מ, ־ספּירט מ

этиле́н *м хим.* ־ן עטילען מ

этимологи́ческий עטימאָלאָגישער; ~ слова́рь עטימאָ־ לאָגישער וועָרטערבוך

этимоло́гия *ж* 1. *(раздел языкознания)* עטימאָלאָגיע וו; 2. *(сло́ва)* ם אָפּשטאַם, וו עטימאָלאָגיע; ◇ наро́дная ~ וו פאָלקס־עטימאָלאָגיע

эти́ческий, эти́чный עָטישער; эти́ческие но́рмы עָטיש דען איז [מאָראָלישע]; ра́зве э́то эти́чно? צי דאָס עָטיש [אָנשטענדיק]?

этни́ческий עטנישער
этнографи́ческий עטנאָגראַפישער
этногра́фия *ж* ו עטנאָגראַפיע
э́то[1] *см.* э́тот
э́то[2] 1. *указ. частица (при подчёркивании следующего за ней слова)* דאָס; ~ ты винова́та דאָס ביסטו; ~ на́ши спу́тники пе́рвыми бы́ли в ко́смосе דאָס זײַנען אונדזערע ספוטניקעס געווען אין קאָסמאָס; 2. *усил. частица (при подчёркивании предшествующего вопросительного слова)*: что ~ с ней? וואָס טוט זיך מיט איר?; куда́ ~ он пропа́л? וואָהין; что же ~ тут де́лается? וואָס זשע טוט זיך עס דאָ?

э́тот (*ж* э́та, *с* э́то, *мн.* э́ти) *указ. мест.* 1. דער דאָזיקער (ו דאָס דאָזיקע, ז די דאָזיקע, מצ. דאָזיקע); ~ челове́к спас ребёнка דער דאָזיקער [אָט דער] מענטש האָט גערעטעט; како́й дом, ~ дом и́ли тот? וועלכער הויז, דאָזיקער אָדער יענער?; э́та зима́ тёплая דאָס הויז דאָזיקע ווינטער איז א וואַרעמער; э́тих зда́ний ра́ньше не́ было די דאָזיקע [אָט די] געביידעס זײַנען פריער ניט; на э́том ме́сте דאָרט [אָט דעם] אפן דאָזיקן; в э́том го́роде שטאָט [אין אָט דער] אין דער דאָזיקער; 2. *(такой же самый)* דער (ו אָט די, ז דאָס, מצ. אָט די); ~ челове́к спас ребёнка דער דאָזיקער [אָט דער] מענטש האָט גערעטעט; како́й дом, ~ дом и́ли тот? וועלכער הויז, דאָזיקער אָדער יענער?; э́та зима́ тёплая דאָס הויז דאָזיקע ווינטער איז א וואַרעמער; э́тих зда́ний ра́ньше не́ было די דאָזיקע [אָט די] געביידעס זײַנען פריער ניט; на э́том ме́сте דאָרט [אָט דעם] אפן דאָזיקן; в э́том го́роде שטאָט [אין אָט דער] אין דער דאָזיקער; 2. *(такой же самый)* דער (ו אָט די, ז דאָס, מצ. אָט די); ~ челове́к спас ребёнка דער דאָזיקער [אָט דער] מענטש האָט גערעטעט; како́й дом, ~ дом и́ли тот? וועלכער הויז, דאָזיקער אָדער יענער?; э́та зима́ тёплая דאָס הויז דאָזיקע ווינטער איז א וואַרעמער; э́тих зда́ний ра́ньше не́ было די דאָזיקע [אָט די] געביידעס זײַנען פריער ניט; на э́том ме́сте דאָרט [אָט דעם] אפן דאָזיקן; в э́том го́роде שטאָט [אין אָט דער] אין דער דאָזיקער; 2. *(такой же самый)* פונקט דער (ו פונקט די, ז פונקט, מצ. פונקט די); за́втра в э́то вре́мя פונקט מאָרגן פונקט; 3. *в знач. сущ.* (ו אָט דער־א, ז אָט דאָס־א, מצ. אָט די־א); э́того я возьму́ с собо́й איך וועל מיטנעמען מיט זיך אָט דעם־א; об э́том не сто́ит говори́ть וועגן דעם איז ניט קעדײַ צו רעדן; 4. *в знач. сущ. (последний из упомянутых)* דער (ו די, ז דאָס, מצ. די); Ма́ша всё рассказа́ла Ве́ре, э́та передала́ Зи́не (און) מאַשע האָט אלץ דערציילט ווערע, (און) די האָט אויבערגעגעבן זינען; 5. *в знач. сущ. с нескл.* דאָס; э́то интере́сно דאָס איז אינטערעסאַנט; э́то це́лая исто́рия דאָס איז א גאַנצע מעשׂה; э́то его́ роди́тели דאָס זײַנען זײַנע עלטערן; ◇ при э́том דערבײַ, דערצו; ох, уж э́ти мне капри́зы! אוי אָט די קאַפּריזן!

этю́д *м* ו עטיוד; *муз. (упражнение тж.)* געני־ טונג ו ־ס; *(научное произведение тж.)* שטודיע ו ־ס, פאָרשונג ו ־ען

эфеме́рный עפעמעריש; *(призрачный тж.)* איליו־ זאָריש

эфио́п *м* ו עפיאָפ ־ען; *разг.*; ~ский עפיאָפיש; עטיאָפישער; *разг.* עפיאָפישער

эфи́р *м* 1. *хим.* עטער; се́рный ~ שוועבל־עטער; эти́ловый ~ עטיל־עטער; 2. *радио* עטער, עפיר; в ~е му́зыка מוזיק אויבער עטער; посла́ть в ~ אויבערגעבן* דורך ראַדיאָ; вы́йти в ~ אַנהייבן* דורך ראַדיאָ, דורך טעלעוויזיע; *(о программе)* זיך אַנהייבן*; 3. *поэт.* עפיר; ~ный עטער; *перен. (воздушный)* לופטיקער, לופטיק; ◇ ~ное ма́сло עטער־אייל, עפיר־אייל

эфирома́сличн||ый: ~ые расте́ния *см.* эфироно́сы

эфироно́сы *мн. с.-х.* עטער־געוויקסן, עפיר־גע־ וויקסן מצ.

эффе́кт *м* 1. עפעקט ־ן; *(воздействие тж.)* פולע ו; произвести́, возыме́ть ~ האָבן* א פולע; шумовы́е ~ы רויש־עפעקטן מצ.; 2. *(результат)* עפעקט; экономи́ческий ~ עפעקט עקאָנאָמישער

эффекти́вн||ость *ж* ו עפעקטיוקייט, ווירקעוודיקייט ו; ~ый ווירקעוודיקער, עפעקטיוועער; ~ые ме́ры ווירקעוו־ דיקע [עפעקטיוע] (מאָס)מיטלען

эффе́ктный עפעקטפולער, עפעקטישער; *(рассчитанный на эффект тж.)* טעאטראַלער

эх *межд.* אך!; *(укоризненно)* עך!; э́х ты, трус! עך דו, פאַכדן איינער!

э́хо *с* ו עכא ו, ווידערקאָל

эхоло́т *м мор.* עכאָלאָט ו

эшафо́т *м* עשאפאָט ו ־ן

эшело́н *м* 1. *(транспорт)* עשעלאָן ו ־ען, טראַנס־ פּאָרט ו ־ן; *(поезд тж.)* צוג ו ־ן (עקסטרע); вои́нский ~ מיליטער־עשעלאָן ו ־ען, מיליטער־צוג ו ־ן; 2. *воен.* עשעלאָן ו ־ען; наступа́ть в пе́рвом ~е אָנ־ גריפן* אינעם [מיטן] ערשטן עשעלאָן

эшелони́ровать *сов. и несов. воен.* עשעלאָנירן, אויס־; глубоко́ эшелони́рованная оборо́на שטאַרקע פארטיידיקונגס־, א פארטיפטע פארטיידיקונגס־פאָויציעס

Ю

юбиле́й *м* יובילי ו ־ן, יובילייַ־פייערונג ו; *(празднование тж.)* יובילי־פייערונגען מצ.; столе́тний ~ דער הונדערטיאָ־ יובילייַ; ~ный יובילי־, יובילייַ־; ~ные торжества́ יובילי־פייערונגען מצ.; ~ное изда́ние יובילי־אויסגאבע ו ־ס

юбиля́р *м* יוביליאַר ו ־ן, (מצ. באלע־יובל) באל־יובל ו

юбк||а *ж* קליידל ז ־ער; ни́жняя ~ אונטערקליידל ז

юг *м* דאָרעם ו; на ю́ге אפן דאָרעם; на юг от..., к ю́гу от... דאָרעם־צו פון...; на ю́ге страны́ אפן דאָרעם פונעם לאנד; с ю́га דאָרעם פונעם; *(с южной стороны)* פון דאָרעם־זײַט

ю́го-восто́к *м* דאָרעם־מיזרעך ו

ю́го-восто́чный דאָרעם־מיזרעכדיקער; ~ ве́тер א דאָרעם־מיזרעכדיקער ווינט

ю́го-за́пад *м* דאָרעם־מערעוו ו

ю́го-за́падный דאָרעם־מערעוודיקער; ~ ве́тер א דאָרעם־מערעוודיקער ווינט

югосла́в *м* יוגאָסלאַוו ו ־ן; ~ский יוגאָסלאַווישער

юдофо́б *м уст.* יודאָפאָב ו ־ן, = ו יודנהאסער, = יודנפרעסער ו

южа́н||ин *м* = ו דאָרעם־אינווינער, דאָרעם־מענטש ו ־ן; ~ка *ж* ־ס ו דאָרעם־פרוי, דאָרעם־אינווינערין ו; ~ный דאָרעם־, דרומדיקער

южне́е דאָרעם־צו, דרומדיקער

ю́жный 1. דאָרעמדיקער, דאָרעם-; южный бе́рег Кры́ма דער דאָרעם־ברעג פון קרים; ~ кли́мат דאָרעמדי- קער קלימאט; ~ ве́тер ן־ דאָרעם־ווינט מ; ~ темпера́мент א טעמפּעראַמענט פון א דאָרעם־מענטשן; 2. *(обращённый к югу)* דאָרעם־זײַטיקער; ~ склон ־דאָרעם זײַטיקער באַרגנייג

юла́ 1. *ж (игрушка)* דרייִדל ז ־ער; 2. *м и ж разг. (непоседа)* אומרו מ, ן־ער

юлиа́нский: ~ календа́рь דער יוליאַנישער קאַלענדאַר; דער אַלטער סטיל

юли́ть *несов. разг.* 1. *(вертеться)* ארומדרייען זיך; 2. *(перед кем-л.; заискивать)* (אַרום)ארומטאַנצן; 3. *(хитрить)* דרייען זיך אפן קאָרעך

ю́мор *м* הומאָר מ

юморе́ска *ж лит., муз.* ס־ ן הומאָרעסקע

юмори́ст *м* ן־ הומאָריסט מ

юмористи́ческ||ий הומאָריסטיש; ~ий расска́з א הומאָריסטיש דערציילונג; ס־ ן הומאָרעסקע; ~ая но́тка א שפאַס־ניואַנס מ ן־, א הומאָר־ניואַנס מ ן־

ю́нга *м мор.* ס־ ן, יונגע מ ־ער מאטראָס־ייִנגל ז

юне́ц *м* ־כע .. ן־ער, יונגטלעכער מ; באָכערל ז ־ער; *неодобр.* שנעקל ז ־ער

юнио́р *м спорт.* ־כע .. ן־, יונגטלעכער מ; יוניאָר מ

ю́нкер *м ист.* ס־ ן, יונקער מ

юннат *м* (ю́ный натурали́ст) יונאַט מ (יונגער נאַטוראַליסט)

ю́ность *ж* 1. ן־ יוגנט, מצ. יונגטיאָרן; 2. *собир.* יונגט ן, דער יונגער° דאָר, מצ. יונגטלעכע

ю́ноша *м* ־כע .. ן־ער, יונגלינג מ ן־; יונגטלעכער

ю́ношеск||ий יונגטלעכער, יוגנט־; ~ое движе́ние די יונגטלעכן ברען; с ~им пы́лом מיט יונגטלעכן ברען; יונגט־באוועגונג

ю́ношеств||о *с* 1. *собир.* ן־ יוגנט; кни́ги для ~а בי־ יונגט־יאָרן מצ. ,יוגנט ן־; 2. *(пора)* כער פאר דער יוגנט; ю́ный 1. *(молодой)* °יונגער; ю́ные зри́тели °די יונגע; с ю́ных лет פון די יונגע° יאָרן אָן, פון דער יוגנט־יאָרן; 2. *(свойственный юношеству)* יונגטלעכער; ю́ные мечты́ יונגטלעכע טרוימען

Юпи́тер *м астр.* ן־ יופיטער מ

юпи́тер *м (осветительный прибор)* ס־ ן יופיטער מ

юр: на юру́ אויף הויך ארט

юриди́ческ||ий יורידישער; ◇ ~ое лицо́ יורידישע קאָנסולטאַציע; ~ая консульта́ция פּערזאָן

юрисди́кция *ж* ן־ יוריסדיקציע

юрискóнсульт *м* ן־ יוריסקאָנסולט מ

юриспруде́нция *ж* ן־ יוריספרודענץ; *(наука)* רעכטקענטניש ן

юри́ст *м* ן־ יוריסט מ

ю́рк||ий פלינקער, רירעוודיקער; ~ий паренёк א רירי־ער; ~ие движе́ния פלינקע באוועגונגען; 2. *разг. (хитрый)* פּיפיקער

юро́д||ивый 1. כושעמדיקער; 2. *в знач. сущ. м* טאם ן־ כושעם מ ס־, מ; ~ство *с* 1. *(слабоумие)* שוואכזי- טאמעוואטשקייט ן, ניקייט ן; *(показное)* דאָס פּראָוון; 2. *(поступок)* אומזיניקייט ן, אומזין מ מעשוגאס

юро́дствовать *несов.* פּראָוון מעשוגאס

ю́рский *геол.:* ~ пери́од מ יורא־פעריאָד

ю́рта *ж* ס־ ן יורטע; вóйлочная ~ פּילצענע יורטע; ~ кочёвника ז ־ער נאָמאַדן־ביידל

Юрьев: вот тебе́, ба́бушка, и ~ день! *погов.* אָט האָס־ טו דיר די אַנדערע טעג יאָמטעוו!

юсти́ци||я *ж* ן־ יוסטיץ; министе́рство ~и ־יוסטיץ מיניסטעריום מ

ю́титься *несов.* 1. *(помещаться на небольшом пространстве — о доме, селении и т. п.)* טולין זיך; *(о группе людей)* צונויפשפּאַרן זיך; 2. *(иметь пристанище)* וואלגערן זיך; *(жить в тесноте)* זיך* צונויפגעי- שפּאַרט; кни́жные по́лки занима́ют всю кварти́ру, а сам он ю́тится на ку́хне בי כּעריצעס פּאַרנעמען די בי־ נאַנצע וווינונג, און ער אליין וואלגערט זיך אין קיך; втроём ~ в двухме́стном но́мере זיך* צונויפגעשפּאַרט זאלבעדריט אין א צווייאָרטיקן נומער [האָטעל־צימער]

юфть *ж* ן יוכט

Я

я 1. *личн. мест.* (меня́, мне, мной, (обо) мне) איך, *перед личной формой глагола тж. сокращённо* כ׳ (דאס.) (מיר, אק. מיך); э́то я איך, דאָס בין איך; ס׳איז איך, דאָס בין [כ׳בין] איך; я ви́жу כ׳וואָלט, איך וואָלט געוואָלט; я б хоте́л כ׳זאָג, איך זאָג; меня́ не́ было до́ма איך בין [כ׳בין] ניט געווען; געוואָלט; меня́ э́то не каса́ется מיך גייט עס ניט אָן, אינדערהיים; меня́ нет до́ма ס׳איז ניט מײַן אייַסעק; у меня́ тепе́рь у́ютно בא מיר כ׳האָב ניט; у меня́ нет вре́мени איז איצט געמיטלעך; дай мне э́ту кни́жку גיב מיר אָט דאָס ביכל; отпусти́те меня́! לאָזט מיך אָפּ!; за мной кто́-то шёл הינטער מיר איז עמעצער געגאַנגען; со мной тебе́ бу́дет хорошо́ מיט מיר וועט דיר גוט° זײַן; учителя́ бы́ли довóльны мной די לערער זײַנען געווען מיט מיר צופרידן; что он говори́л обо мне? וואָס האָט ער וועגן מיר גע- רעדט?; 2. *в знач. сущ. с* מ «איך»; ◇ я не я, и ло́шадь не моя́ איך וויים ניט, איך וויים פון גארנישט ניט זאָל מײַן נאָמען; не я бу́ду, е́сли... פון עפעס צו זאָגן; по мне נאָך ניט זײַן מוישע (יאנקל, ריווע אדג.), אויב... ווי איך מיין, מיר נאָך

я́бед||а 1. *ж уст. (наушничество)* ס־ ן יאַבעדע; *(кляуза)* ־ך מעסירעלע ז; 2. *м разг. см.* я́бедник; 3. *ж разг. см.* я́бедница; ~ник *м* ־עס מ־, יאַבעדניק מ מאָ־; ~ница *ж* ן יאַבעדניצע; ס־ ־עס מ ־סער, מאָסערניק מ; ס־ ן מאָסערניצע

я́бедничать *несов. уст. разг.* יאַבעד(עוו)ן *(кляузничать)* מעסירעס* טריבן

я́блок||о *с* = מ עפל; ◇ глазно́е ~о *анат.* אויג־ אָדעמס, (גאָרגל)קנאַפּ מ ־עפל; ада́мово ~о *анат.* מ עפל; ~о раздо́ра ז צאַנק־עפעלע; ~у не́где упа́сть я́блони недалеко́ па́дает *посл.* דאָס עפעלע פאלט ניט וויט פון בײַם עפּל

я́блонев||ый עפּלביימער־, עפּלביים־; ~ый цвет מ עפּלביימער־, עפּלבוים־צוויט; *после сущ.:* ~ый сад (מצ. .. סעדער) מ ־צוויט; עפּלסאַד מ; ~ая ве́тка ן־ עפּלבוים־צווײַג

я́блоня *ж* (מצ. .. ־ביימער) עפּלבוים מ

я́блочный עפּל־; פון עפּל *после сущ.;* ~ компо́т א קאָמפּאָט פון עפּל, עפּל־קאָמפּאָט מ

яви́ться *сов.* 1. *(прийти)* יאוועג, מעלדן* זיך; קומען* זיך; он яви́лся домо́й то́лько но́чью ער איז געקומען מעלדן* זיך [יאוועג זיך]; ~ в суд [צום] גערי׳כט באוויזן*; 2. *(появиться, показаться)* אויפקומען*; у меня́ яви́лась мысль ס׳איז מיר ארײַן אין, ס׳איז מיר אויפגעקומען א געדאנק קאָפּ (ארײַן) א געדאנק; 4. *(оказаться)* זײַן*; ваш отка́з яви́лся по́лной неожи́данностью для всех нас אײַער אָפּזאָג איז פאר אונדז אלעמען געווען אבסאָלוט אומגע-ריכט

я́вка *ж* 1. *(действие)* דאָס, דאָס מעלדן זיך, קומען ז; ~ обяза́тельна קומען איז אָבליגאַטאָריש; יאוועג זיך; 2. *(место встреч)* טרעפּונקט מ ־ן (קאָנספיראַטיוו-ער); יאווקע ז ־ס *разг.*; 3. *(конспиративная встреча)* (קאָנ-ספיראַטיוו) טרעפונג ז ־ען; יאווקע ז ־ס *разг.*

явле́ние *с* 1. דערשײַנונג ז ־ען; *(событие)* געשעעניש ז ־ן; ~ приро́ды נאטור־דערשײַנונג ז ־ען; стра́нное ~ דער-א מאָדנע דערשײַנונג [זאך]; 2. *(появление, приход)* אויפטריט זײַן, דאָס באוויזן זיך; 3. *(часть пьесы)* פענאָמען מ ־ס, דערשײַנונג ז ־ען; 4. *филос.* מ ־ן

явля́ться *несов.* 1. *см.* яви́ться; 2. *(представлять собой)* זײַן*; он явля́ется представи́телем печа́ти ער איז א פֿאָרשטייער פון דער פּרעסע ער איז א פּרעסע־; ~ я́рким доказа́тельством זײַן* א בוילע-טער באוויז

я́вн||о *нареч.* בעפּיִרעש; он ~о не прав ער איז בע-פּיִרעש אומגערעכט; ~ый 1. *(не скрываемый)* אָפּענער, אָפּענטלעכער, ניט־פֿאַרשטעלטער; ~ая вражда́ אָפּענע סינאָ; 2. *(совершенно очевидный)* באשײַמפּערלעכער, קלאָרער° [א באשײַמפּער]; ~ая несправедли́вость א קלאָרע° [א באשײַמפּער]; э́то ~ая ложь ס׳איז א בעפּיִרעשער [לעג] אומרעכט; ס׳איז בעפּיִרעש א ליגן, ליגן

я́вочн||ый: ~ая кварти́ра *см.* я́вка 2; ◇ ~ым поря́дком *юр.* אין מעלד־אָר־, ניט פרעגנדיק בא קיינעם דענונג

я́вственн||о *нареч.* דײַטלעך, קלאָר°; ~о слы́шаться דײַטלעך הערן זיך; мне ~о послы́шался его́ го́лос איך האָב דײַטלעך געהערט זײַן שטים (כ׳מיין); ~ый звук א דײַטלעכער קלאנג קלאָרער°, דײַטלעכער; ~ый

я́вствовать *несов.*: из э́того я́вствует... פון דעם איז פון דעם דרינגט קלאָר ארויס..., קלאָר (צו זען)...

явь *ж* וואָר ז

я́гель *м бот.* מ הירשמאָך, יאגעל

ягнёнок *м* לעמעלע ז ־ך, שעפּעלע ז ־ך

ягни́ться *несов.* שעפּסלען זיך, האָבן* שעפּעלען

я́года *ж* 1. *собир.* יאגד(ע)דע ז ־ס; ◇ они́ одного́ по́ля זיי זײַנען פון איין טייג געקנאָטן

я́годица *ж* הינטערבאק ז ־ן; *мн.* הינטערטייל מ; הינטערכיילעק מ *разг.*

я́годн||ик *м* 1. *(место)* יאגדעס־קוסטן מצ.; *(культивированный)* יאגדעס־פלאנצונגען מצ.; 2. *(куст)* יאגד-דעס־קוסט מ ־ן; 3. *разг. (сборщик)* יאגדעס־קלײַבער מ = ן; ~ица *ж* יאגדעס־קלײַבערן ז ־ס; ~ый יאגד-דעס; ~ый сок יאגדעס־זאפט מ

ягуа́р *м* יאגואר מ ־ן

яд *м* 1. *прям. и перен.* סאם מ; *(змеи и т. п.)* גיפט מ; принять ~ סאם* זיך סאָמען, אײַנעמען; ~ сомне́ния סאם פון ספּיקעס מ; 2. *(злоба, ехидство)* גיפט, גאל ז; с каки́м я́дом э́то бы́ло ска́зано! ווי גיפטיק [ווי גאליק] האָט עס איז געזאָגט געווען!

я́дери||ый *физ.* נוקלעאַרער; ~ая эне́ргия נוקלעאַרע ענערגיע; ~ое ору́жие נוקלעאַרער וואָפן; ~ая война́ נוקלעאַרע מילכאָמע; ~ый реа́ктор מ קערן־רעאקטאָר; ~ая фи́зика נוק-לעאַרע פיזיק; ◇ ~ая держа́ва נוקלעאַרער רעאקטאָר, ־ס

ядови́т||о *нареч.* גיפטיק, גאליק; ~ый 1. גיפטיקער, גיפטיק; ~ые га́зы גיפטיקע גאזן מצ.; גיפטגאז מ; ~ые гри-бы́ גיפטיקע שוואָמען; ~ая змея́ גיפטיקע שלאנג; 2. *(ехидный, злобный)* בייסיקער, גאליקער, גיפטיקער; ~о́е замеча́ние א גיפטיקע [א גאליקע] באמערקונג

ядохимика́ты *мн. с.-х.* גיפט־, גיפט-כעמיקאליעס מצ. ־כימיקאליעס מצ.

ядрёный 1. *разг. (о плодах)* אָנגעזאָפענער, יאָדערדי-קער; *(упругий)* האַרטער; 2. *(здоровый, крепкий)* יאָ-דער-געפֿאַקטער, דערדיקער; 3. *(свежий, бодрящий)* פרישנדיקע לופט; ~ во́здух דערפרישנדיקע

я́дрица *ж* רעטשענע (יאָדער־)גרויפן מצ.

ядро́ *с* 1. *(плода)* קערן מ ־ער; יאָדער מ ־ן; ~ оре́-ха דער יאָדער פוּנעם נוס; 2. *(внутренняя часть чего-л.)* קערן מ, אין(ע)ווייניקסטע ז; ~ а́тома אַטאָם־קערן מ; ~ Земли́ ערד־קערן מ; 3. *перен.* קערן; *(суть)* טאַמצים, מ, טאָך מ; 4. *(пушечное)* (האַרמאַט)קויל ז ־ן; 5. *спорт.* קויל ז ־ן; толка́ть ~ קויל* [וואַרפן] די שטויסן

я́зва *ж* 1. געשוויר מ ־ן; 2. *перен.* פּלאָג ז; 3. *разг. (о человеке)* שלאק־פֿוראָניעס מ; ◇ ~ желу́дка מאָגן־, ־געשוויר מ, אולצער מ

язви́тельн||ый גיפטיקער, גאליקער, בייסיקער; ~ое замеча́ние א גיפטיקע [א גאליקע] באמערקונג; ~ая кри́тика א גאליקער פֿאַרשוין; א בייסיקע קריטיק

язви́ть *несов.* זאָגן מיט א שטאָך, שטעכעליִרן

язы́к *м* 1. *анат.* צונג ז ־ן; показа́ть ~ 1) *(врачу)* ארויסשטעלן א צונג; וויזן* די צונג; 2) *(дразнить)* בייזע צינגער; 2. *(кушанье)* צונג ז (מצ. ־ן, צינגער); 3. *перен.* פּײַערצונגען מצ.; злы́е ~и пла́мени לאָשן זונג; 4. *(речь)* שפּראַך ז ־ן (מצ. לעשונעס); англи́йский ~ דאָס לאָשן פון; ~ наро́да די ליטעראַרישע שפּראַך; נעם פאָלק иностра́нные ~и פרעמדשפּראַכן מצ.; ~ Пу́шкина פוש-קינס שפּראַך; ~ му́зыки פון מוזיק שפּראַך; 5. *разг. (пленный)*: взять ~á «צונג» א [פּאַקן] נעמען* געפֿאַנגענן; 6. *(у колокола)* צינגל ז ־ך, קלעפּל ז ־ך; ◇ ~ прили́п у *кого-л.* к горта́ни ס׳איז בא עמעצן אָפּגענומען געווען; у него́ ~ че́шется סע קאָרטעט אים צו זאָגן (עפּעס); держа́ть ~ за зуба́ми האלטן*; с׳מויל; придержа́ть ~ [די צונג] צוהאלטן*; у него́ (сло́во) сорвало́сь с ~á ער האָט זיך ארויסגע-כאפט מיט א וואָרט; найти́ о́бщий ~ с *кем-л.* פאר-נעפּינען* א געמיינזאמע שפּראַך, שטענדיקן זיך מיט עמעצן; ~ до Ки́ева доведёт *посл.*, מיט עמעצן אז מע פרעגט; אז מע פרעגט א סאָך, בלאָנדזעט; דערפרעגט מען זיך מען ווייניק

языкове́д *м* = מ שפּראַך־פֿאָרשער, = מ, לינגוויסט מ ־ן; ~ение *с см.* языкозна́ние; ~ческий לינגוויסטישער, שפּראַכווישנשאפטלעכער

языков||о́й שפּראַך־, שפּראַכלעכער; ~о́е чутьё דער שפּראַכלעכער באריִר; ~о́й барье́р ־כוש מ

языко́в‖ый צונג־; ~ая колба́са ז צונג־קאָלבאס

языкозна́ние *с* ז שפּראַכוויסנשאפֿט, ז לינגוויסטיק

язы́ч‖еский געצנדינערישער; ~ество *с* ז געצנדינערײַ; *(многобожие)* ז פֿאָליטעיִזם; ~ник *м* = ז געצנדינער

язычо́к *м* 1. *анат.* ז־ציגל ז־ען, ס ז אוווולע; 2. *(замка и т. п.)* ז־ציגל ז־ען; 3. *(ботинка)* ז־לעפּל ז־ען

яи́чник *м анат.* ז־ן, ס ז אוואריע

яи́чница *ж* ז־ס, פּאַנקוכן ז־ס, פּרע־עי־ער־קוכן ז־ס, «אויג־פּרעזשעניצע» ז־ס; *(глазунья)* ז־ס זשעניצע

яи́чн‖ый אף עי־ער, עי־ער; *кул. тж.* אף עי־ער *после сущ.*; ~ая скорлупа́ ז עי־ער־שאָלעכץ; ~ая лапша́ לאָקשן אף עי־ער, עי־ער־לאָקשן מצ.

яйцевы́дный עי־ערפֿאָרמיקער

яйцекладу́щий *зоол.* עי־ערלייגנדיקער

яйцекле́тка *ж биол.* עי־צעל ז־ן

яйцено́ск‖ий: ~ая поро́да кур א פּראָדוקטיוו הינער־ראסע

яйц‖ó *с* ז־ער; ◇ носи́ться с *кем-л.*, с *чем-л.* как ку́рица с ~о́м ארומטראָגן* זיך ווי מיט עפּעס; э́то вы́еденного ~á не сто́ит ס׳האָט ניט די וואָרט קיין אויסגעבלאָזן אײַ

як *м зоол.* ז־ן יאק

якоби́нец *м ист.* = ז יאקאָבינער

я́кобы 1. *частица* קלוימערשט; он не посеща́л заня́тия ~ по боле́зни ער האָט ניט באזוכט די לימודים צוליב דעם, ווײַל ער איז קלוימערשט געווען קראנק; 2. *союз* קלוימערשט; יאקאָבי *разг.*; говоря́т, ~ в на́шем го́роде то́же бу́дет метро́ מע זאָגט, אז קלוימערשט [מע זאָגט יאקאָבי] אין אונדזער שטאָט וועט אויך זײַן א מעטראָ(פּאָליטען)

я́корн‖ый אנקער־; ~ая цепь ז־ן־קייט אנקער־; ~ая стоя́нка (מצ. ..ערטער) ז פּאַרקאנקערונג(ס)־אָרט

я́кор‖ь *м* 1. *мор.* ז־ס אנקער; стоя́ть на ~е אָנ־קערן; бро́сить ~ь זיך פּאַרקאנקערן; сня́ться с ~я אָפּ־קערן; 2. *эл.* ז־ס אנקער; ~ь дина́мо-маши́ны דער אנקער פון א דינאמא־מאשין; ◇ ~ь спасе́ния די אינציקע האָפענונג

яку́т *м* ז־ן יאקוט; ~ка *ж* ז־ס יאקוטקע, יאקוטן, ~ский יאקוטישער; ~ский язы́к די יאקוטישע שפּראַך, יאקוטיש ז

якша́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* קאָמפּאניִעווען זיך (מיט), פּירן קאָמפּאַניע (מיט)

я́лик *м* ז־ער רודערשיפל ז

я́лов‖ый יאַלעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая коро́ва א ניט־קעלביקע קו, יאַלעווע קו

я́ма *ж* 1. (מצ. ..גריבער) ז־ען גרוב; 2.: у́гольная ~ *(на судне)* ז־ס קוילן־בונקער; смотрова́я ~ אוונט־גרוב; возду́шная ~ רעמאָנט־גרוב ז (מצ. ..גריבער); ז (מצ. ..גריבער) לופט־גרוב

ямб *м лит.* ז־ן יאמב; ~и́ческий *лит.* יאמבישער

я́мочка *ж* ז־ך גריבעלע; *(на щеках)* ז־ך כּיין־גריבעלע

ямщи́к *м* ז־עס, ס ז פּורמאן פֿאָטשט־קוטשער

янва́рский יאנוואר־; ~ холо́д ז יאנוואר־קעלט; א קעלט ווי אין יאנואר כּוידעש

янва́рь *м* ז־ען יאנוואר; *см. тж.* а́вгуст

я́нки *м нескл.* ז־ס יאַנקי

янта́рный 1. בורשטין־; *(сделанный из янтаря)* בורשטינען; 2. *(о цвете)* בורשטינקאָליריקער; פון בורשטין־קאָליר *после сущ.*

янта́рь *м* ז בורשטין

япо́н‖ец *м* = ז יאַפּאַנער; ~ка *ж* ז־ס יאַפּאַנערן; ~ский יאַפּאַנישער; ~ский язы́к די יאַפּאַנישע שפּראַך, ז יאַפּאַניש

я́рк‖ий 1. העלער; ~ий свет א העלע שײַן; ~ое со́лнце א בלענדיקע זון [בלענדיקע]; ~ая ла́мпа די העלע [בלענדיקע] לאָמפּ; 2. *(о цвете)* שאַרפער, ליכטיקער; *(о румянце)* גלאַנציקער; 3. *(выдающийся)* אויסטערלישער, גלענציקער אין אויסטערלישער [א גלענציקער]; ~ий тала́нт דיקער; 4. *(убедительный)* בוילעטער; ~ое доказа́тельство א בוילעטער באווײַז; ~ий приме́р א בוילעטער [א קלאָרער°] בײַשפּיל

я́рко *нареч.* 1. שארף; ~ выраженный אויסגעדריק־ שארף [העל] בא־; ~ раскра́шенный טער [אָנזיכטיקער]; 2. *(убедительно)* בוילעט, קלאָרע°; ~ свидéтельствовать о *чём-л.* בוילעט [קלאָר°] באווײַזן* עפּעס

я́ркость *ж* ז העלקײט; *(таланта и т. п.)* אויס־ טערלישקײט ז; *(образов, изображения)* ז בוילעטקײט, ז פּאַרביקײט

ярлы́к *м* ז־ס עטיקעטקע

я́рмарка *ж* ז־ן יאַרידּ, (מצ. ..מערק) ז יאָרמאַרק; междунаро́дная ~ צווישנפֿעלקערלעכער יאַרידּ

ярмо́ *с* 1. ז־ן יאָך; ז יאַרמאָ *разг.*; 2. *перен.* ז יאָך; *(бремя тж.)* ז אָל

яров‖о́й 1. זומער־; ~а́я пшени́ца ז זומערוויִיץ; ~о́е по́ле ז זומער־אקער; 2. *в знач. сущ. мн.* זומער־טווי־ עס מצ.

я́ростн‖о 1. מאָלערעציִכדיק; 2. *(неистово)* אימפּע־ טיק; 3. *(отчаянно)* ווילד; ~о сопротивля́ться אקשאָ־ נעסדיק־ווילד קעגנשטיין*; ~ый 1. מאָלערעציִכדיקער; *(выражающий ярость)* ווילדער, צאָרנדיקער; ~ые взгля́ды ווילדע [צאָרנדיקע] בליקן; 2. *(неистовый — о стихиях)* אימפּעטיקער; 3. *(крайний в своём проявлении)* ווילדער; ~ая борьба́ אן אקשאָנעסדיק־ווילדער קאַמף

я́рость *ж* ז גרימצאָרן, ז רעציִכע, ז ווּט; прийти́ в ~ ארײַנ־פֿאלן* אין דער רעציִכע

я́рус *м* 1. *театр.* ז־ען צירקל; ז באלקאָן־צירקל

ши́ста ז־ן־ען, ס ז פּלאסט; ז יאָרוס ז־ן־ען *разг.*; 2. *геол.* ז־ן־ען

я́рый 1. *см.* я́ростный; 2. *(рьяный)* פּארבערעטער; я́рые сторо́нники די פּארבערעטע [די הייסע] אָנהענגער

я́сельн‖ый: ребёнок ~ого во́зраста א קינד פון יאָס־ לעס־עלטער

я́сенев‖ый יאסענאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая древеси́на יאסענאָווע האָלץ; ~ый лист יאָסען־ אַשבוים־בלאָט ז (מצ. ..בלעטער, ־בלאט ז (מצ. ..בלע־ טער)

я́сень *м* ז־ען יאָסיניע, ז, יאָסען ז (מצ. ..ביימער)

я́сли *мн.* 1. *(кормушка)* ז־עס קאָרעטע, ז זשאָלעב ז־ס; 2.: (де́тские) ~ מצ. יאָסלעס; *(для грудных детей тж.)* ז־ען זויגהיים

я́сно 1. *нареч.* העל; 2. *нареч. (отчётливо)* דיטלעך, קלאָר°; говори́ть ~ [קלאָר°] רעדן* דיטלעך [רעדן*];

קלאָר; ~ ви́деть, что... זען קלאָר, אז...; ко́ротко и ~ קלאָר און שארף; ~ представля́ть себе́ что-л. האָבן* א קלאָרע°, קלאָר° פאָרשטעלן זיך עפעס; 3. *в знач. сказ. безл. (о погоде)* פאָרשטעלונג וועגן עפעס; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז לויטער קלאָר; соверше́нно ~, что... ס׳איז גאנץ קלאָר, אז...; мне не совсе́м ~... מיר איז ניט אינגאנצן קלאָר...; ~? מע פארשפאָרט, קלאָר?; ~! קלאָר, פארשטענדלעך? דערווײַז!

я́сность *ж* קלאָרקייט ו; *(отчётливость, разборчивость тж.)* דיטלעכקייט ו; внести́ ~ во что-л. קלאָר° אויסקלאָרן עפעס, מאכן עפעס

я́сн||ый 1. העלער, ליכטיקער; 2. *(безоблачный)* לויטערער [ריינער] הימל; ~ое не́бо א לויטערער; ~ая пого́да א לויטערער וועטער; 3. *(спокойный, чистый)* א לויטערער [א קלאָ]ר, לויטערער°, קלאָרער°; ~ый взгляд בליק [רער°; 4. *(отчётливый, понятный)* דיטלעכער, קלאָרער°; 5. *(логичный, очевидный)* קלאָרער°; ~ое поня́тие א קלאָרער° באגריף; ~ый ум א קלאָרער° פאר-שטאנד; ~ое доказа́тельство א קלאָרער° באווײַז; ◇ ~е́е ~ого קלאָר ווי דער טאָג (ס׳איז), גאנץ קלאָר (ס׳איז)

я́ства *мн.* מיכאָלים מץ

я́стреб *м* שפאָרבער ז ־ס; *перен. (милитарист) тж.* מילכאָמע־שפאָרבער ז ־ס; ~иный שפאָרבער־; ~и́ный клюв שנאָבל ז ־ען שפאָרבער־; ~и́ный взгляд א שפאָרבער(י)שער בליק, א שפאָרבער־בליק ז ־ען דאָס געזיכט מיט שפאָר-שפאָרבעריש אויגן; ~и́ная охо́та בערס

я́хонт *м* 1. *(красный)* רובין ז ־ען; 2. *(синий)* סאפי́רשטיין ז ־ער, סאפי́ר ז ־ן

я́хта *ж* יאַכט ו ־עס, יאכט־שיפל ז ־ער; יאַכטע ו ־ס *разг.*

яхт-клу́б *м* יאַכטקלוב ז ־ן

яхтсме́н *м* יאַכטסמען ז ־ען, = ספאָרטזעגלער ז

ячей|ка *ж* 1. קעמערל ז ־ער; *(сотов)* צעל ו ־ן; 2. *(первичная организация)* קעמערל ז ־ער

ячме́нн||ый גערשטן־, גערשטענער, גערשטן־; ~ое зерно́ גערשטן־ גערשטעלע ז ־ך, גערשטנדל ז ־ער, קערנדל ז ־ער

ячме́нь[1] *м* גערשטן מץ.

ячме́нь[2] *м (на глазу)* גערשט ז

я́чнев||ый: ~ая крупа́ גרויפן גערשטענע (דינע); ~ая ка́ша א קאַשע פון דינע גערשטענע גרויפן

я́шма *ж* יאַספאס ז, יאַשמע ו

я́щерица *ж* יאַשטשערקע ו ־ס

я́щик *м* 1. קאסטן ז ־ס; *(небольшой)* קעסטל ז ־ער; му́сорный ~ מי׳סטקאסטן ז ־ס; почто́вый ~ פאָסט-שופלאָד ז ־ן; 2. *(выдвижной)* קעסטל ז ־ער

я́щур *м* מויל־ און טלאָען־קרענק ז; יאַשטשור ז *разг.*

Э. ФАЛЬКОВИЧ

О ЯЗЫКЕ ИДИШ

Еврейский язык (идиш) относится к западной группе германских языков. Он сложился на базе верхненемецких диалектов во взаимодействии с семитским (древнееврейским) и славянским элементами.

В СССР, США, Израиле, Румынии, Польше, Франции, Великобритании, Канаде, Аргентине, Бразилии, Уругвае, ЮАР и других странах издается литература на идише.

Идиш начал складываться в XI—XII веках н. э. В это время в разных немецких городах уже имелись большие поселения евреев, пользовавшихся в обиходе немецким языком с употреблением древнееврейских слов и оборотов.[1]

Древнееврейский язык — язык Библии и религиозного культа евреев, а также богатейшей светской литературы — в Средние века оказывал сильное влияние на язык еврейского населения Германии. Древнееврейский язык тогда не был привилегией образованного духовенства, а с раннего детства изучался всеми мальчиками без исключения, на нем велось делопроизводство в еврейских общинах, в ремесленных цехах, в благотворительных организациях. Он служил также средством деловых сношений между евреями разных городов и стран.

В силу этого в речи евреев Германии и других стран сохранялось и культивировалось большое число древнееврейских слов и оборотов для обозначения ряда понятий: религиозных, культовых, судебных, моральных, коммерческих, бытовых и т. п. Из древнееврейского языка в живую речь на средневерхненемецких диалектах вошел также ряд служебных слов и словообразовательных моделей. Влияние древнееврейского языка отразилось не только на лексике, но сказалось также в интонации, синтаксисе, словообразовании.

Кроме того, немецкие евреи, особенно южане, употребляли в своей речи заимствования из романских языков, так как долгое время тесно соприкасались с итальянскими и французскими евреями.

Жизнь евреев отличалась от жизни окружающего населения как в религиозном, бытовом, так и в правовом и экономическом отношениях. Не имея земли, евреи вынуждены были жить главным образом в городах, обычно в отдельных кварталах, занимаясь ремеслами, торговлей, врачебной деятельностью, организацией производства и хозяйства, кредитно-денежными операциями. По роду занятий, а также из-за преследований евреям приходилось переезжать с места на место, образуя новые поселения. В речи евреев различия местных немецких диалектов сглаживались намного быстрее, чем в речи немцев, главная масса которых жила в деревнях феодально раздробленной Германии. В сближении диалектов значительную роль сыграло и книгопечатание, получившее у евреев большое развитие. Авторы и издатели, заинтересованные в наибольшем распространении своих изданий, старались избегать узкоместных выражений или сопровождали их переводом на другие диалекты.

Таким образом, идиш (или, как он назывался тогда, "идиш-тайч", "ивре-тайч") стал отличаться от немецких говоров не только наличием семитизмов, но в некоторой степени и своеобразной интеграцией германских слов, грамматических форм и ряда фонетических особенностей, что явилось важнейшим толчком для самостоятельного развития языка. Это был длительный, сложный процесс, начавшийся в Германии и продолжавшийся в славянских и некоторых других странах. В XVI в. различия идиша и немецкого языка отчетливо выражены и пути их все больше расходятся.

С XVI в. все больше евреев из Германии оседало в Польше, Литве, Галиции, Подолии, Волыни и некоторых городах Белоруссии. Происходило дальнейшее смешение еврейских говоров, усилилось воздействие древнееврейского и славянских языков, и со временем возникли новые еврейские территориальные диалекты.

Со второй половины XVIII в. идиш в Западной Европе постепенно вытесняется местными государственными языками, но он сохраняется и продолжает развиваться в Польше, Литве, Белоруссии, на Украине, в Молдавии, Галиции, Румынии, где было сосредоточено компактное еврейское население. Здесь на базе новых территориальных диалектов постепенно возникают наддиалектные формы письменности — зачатки будущего литературного языка. Через диалекты в литературу проникает значительное количество слов из местного языкового окружения, со временем они в идише становятся общенарод-

[1] Древнееврейскими мы здесь условно будем называть все слова, вошедшие в идиш из древнееврейского языка. Среди них имеются также арамейские слова и некоторое число греческих и латинских, проникших в древнееврейский язык в античную эпоху.

ными. Например, פארצירעוועז, צירעוועז 'штопать' 'заштопать' от польского cerować, украинского 'церувáти'; или פארלאטען, לאטען 'латать', 'ставить заплаты'. Появляется также множество кáлек типа איבערמאכן 'переделать' — от украинского 'переробúти' — или типа איבערליצעוועז 'перелицевать' (затем это слово еще больше „идишизируется", принимая форму איבערניצעוועז). В диалекты из славянских языков проникают многие аффиксы и частицы, при помощи которых образуются сотни новых слов и новые конструкции.

В конце XVIII и начале XIX в. начинается новый этап в развитии идиша. Он был связан в первую очередь с распространением идей Просвещения (Гаскалы), основоположником которого был Моисей Мендельсон (1729 — 1786) в Германии. В Восточной Европе основные лозунги Гаскалы: приобщение к европейской культуре и местным языкам — способствовали развитию литературы, ориентирующейся на живой язык народа. Значительный вклад в сближение литературы и обиходной речи внесли просветители М. Левин (Лефин), Х. Гурвиц, И. Аксенфельд, И. Перл и др.

В 30-е годы XVIII в. среди евреев Украины возникло религиозно-мистическое движение хасидизм, распространившееся затем и на другие территории. Просветители активно выступали против хасидизма. Сторонники хасидизма, чтобы проповедовать его широким массам, тоже обратились к народным говорам, а это невольно способствовало развитию общенародного языка и демократизации литературы. То, что раньше считалось грубым, нелитературным, теперь широким потоком врывается в письменность. Значительно возросла доля славянских элементов в идише.

С середины XIX в. вместе со многими русскими словами и формами в идиш проникает большое количество интернациональных терминов, лексика и фразеология идиша становятся богаче и разнообразней. Процесс заимствования, кроме обогащения языка, имел и отрицательную сторону: засорение искаженными немецкими и русскими словами, бесчисленным количеством искусственных дублетов.

Основоположник классической еврейской литературы Менделе Мойхер-Сфорим (Ш.-Я. Абрамович) (1836 — 1917) был одновременно выдающимся борцом за чистоту подлинно народного языка. Его гуманистическое творчество, проникнутое идеями русских революционеров-демократов, знаменовало собой становление современного литературного языка. Большой вклад в формирование и развитие литературного идиша внесли художники слова, пришедшие в литературу позже, в особенности И.-Л. Перец (1851 — 1915) и Шолом-Алейхем (Ш. Рабинович) (1859 —1916). Творчество Шолом-Алейхема получило мировое признание.

Рост рабочего движения и активное участие в нем передовой части еврейского народа оказали большое и самое непосредственное влияние на дальнейшее развитие литературного идиша. Пропаганда социально-экономических знаний, переводы на идиш трудов основоположников марксизма чрезвычайно обогатили еврейский язык, в первую очередь общественно-политической лексикой, философской, экономической и естественнонаучной терминологией. Обогащению языка способствовала и зародившаяся революционная пролетарская поэзия (стихи М. Винчевского, М. Розенфельда, И. Бовшовера, Д. Эдельштадта и др.).

Массовая безработица среди ремесленников, голод и беспросветная нужда, которыми сопровождалось развитие капитализма, национальный гнет привели в конце XIX в. к усилению эмиграции евреев из Восточной Европы в страны Америки, Западной Европы и Палестину. На новых местах поселения слова из местных языков проникают в разговорный идиш, а через разговорную речь и в литературу, в первую очередь в газетную публицистику, придавая ей определенный колорит. Однако прогрессивные зарубежные писатели и журналисты отстаивают принцип единого литературного еврейского языка, понятного читателям разных стран, придерживаются литературной нормы.

И все-таки зарубежные издания отличаются от советских изданий. Эти отличия заметнее всего в орфографии. Древнееврейские слова вошли в идиш в „ашкеназском" оформлении, принятом у евреев Восточной Европы. В идише многие из этих слов подверглись фонетическим и грамматическим изменениям, что нашло свое отражение в советской орфографии идиша. В зарубежных еврейских изданиях гебраизмы пишутся так же, как в древнееврейской консонантной письменности: ряд гласных не обозначается, читатель должен из опыта знать, как звучит то или иное слово; по традиции одна и та же буква в одинаковой позиции, но в разных словах, произносится по-разному, а разные буквы могут обозначать один и тот же звук. Так, слово כא- שאבעס, חבר וועד 'товарищ' в этих изданиях пишется שבת, а 'суббота' пишется יאָמטעוו 'праздник' пишется יום טוב.

В Советском Союзе эти орфографические трудности были устранены в первые годы советской власти, и новая орфография, подобно русской орфографии без ятя и ижицы, способствовала обеспечению всеобщей грамотности населения. Сейчас слова древнееврейского происхождения в советских изданиях на идише пишутся по тем же правилам, что и все другие.

Орфографические отличия касаются не только гебраизмов. В орфографии, принятой за рубежом, морфологическому принципу придается большее значение, чем в советской еврейской орфографии, где доминирует фонетический принцип. Так, за рубежом пишут פאררוקן, אומענטשלעך, а в СССР פארוקן, אוממענטשלעך и т. д. По-разному пишутся одни и те же предлоги, добавления, морфемы: в СССР — אף, בא, а за рубежом — בי, אויף.

Некоторые особенности есть и в грамматике. Вариативность грамматической нормы проявляется, например, в роде существительных. Зарубежные издания предпочитают вариант, приближающийся к немецкому: דער פּרינץ, דאָס גענוץ. Советские издания в этом случае отражают словоупотребление в живой речи евреев СССР, которые обычно говорят: דער גענוץ, די פּרינץ и т. д. Однако все эти различия, в том числе и орфографические, нисколько не мешают широкому распространению советских изданий на идише во многих странах мира.

ФОНЕТИКА И ГРАФИКА

АЛФАВИТ

§ 1. Идиш пользуется древнееврейским алфавитом, приспособленным к фонетической системе современного идиша. Направление письма в идише — справа налево. Прописных букв в еврейской графике нет.

Ниже приводится алфавит идиша в форме, принятой в словарях и учебных пособиях, изданных в СССР.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
א		а́леф	a	*a*	а	1	אקט	акт
אָ[1]		ко́мец-а́леф	o	*o*	о	-	אָמסק	Омск
ב		бейс	b	*b*	б	2	באל	бал
ג		гимл	g	*g*	г	3	גאָנג	гонг
ד		да́лед	d	*d*	д	4	דאָקטאָר	доктор
ה		hей	h	*h*	выдох	5	אהא!	ага!
ו(ּ)		вов	u	*u*	у	6	בוזולוק	Бузулук
וי[1]		во́в-йу́д	oj	*oj*	ой	-	רוים	Рим
וו[1]		цвей вовн	v	*v*	в	-	וואטע	вата
ז		за́ен	z	*z*	з	7	זאָנע	зона
זש[1]		за́ен-ши́н	ʒ	*ž*	ж	-	זשורנאל	журнал
ח[2]		хес	x	*x*	х	8		
ט		тэс	t	*t*	т	9	טוריסט	турист
טש[1]		тэ́с-ши́н	tʃ	*č*	ч	-	טשוהון	чугун
י(ּ)		йуд	i, j (i)	*i, j (i)*	и, й (и)	10	וויזיט יאנואר	визит январь
יי[1]		цвей йудн	ej	*ej*	эй	-	פייזאש	пейзаж
יִ[1]		цвей йудн мит а па́сех	aj	*aj*	ай	-	מיִ	май
כ те же конечные		хоф	x	*x*	х	20	כארקאָוו	Харьков
ך ל		ла́нге хоф ла́мед	l	*l*	л	30	באך לאָמפּ	Бах лампа
מ те же конечные		мем	m	*m*	м	40	מאָטיוו	мотив
ם		шло́смем					רוים	Рим
נ те же конечные		нун	n	*n*	н	50	נאָטע	нота
ן		ла́нге нун					דאָן	Дон

[1] В зарубежных изданиях в алфавит не включается, а приводится в правилах чтения.
[2] В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
ס		са́мех	s	*s*	с	60	ספּאָרט	спорт
ע		а́ен	e	*e*	э	70	עלעמענט	элемент
פּ		пей	p	*p*	п	80	פּאָרט	порт
פֿ		фей	f	*f*	ф	-	פֿאָרט	форт
те же конечные								
ף		ла́нге фей					טאָרף	торф
צ		ца́дик	ts	*c*	ц	90	צענטער	центр
те же конечные								
ץ		ла́нге цадик					קאַץ	Кац
ק		куф	k	*k*	к	100	קאַווקאַז	Кавказ
ר		рейш	r	*r*	р	200	ראָמאַן	роман
ש		шин	ʃ	*š*	ш	300	שעף	шеф
שׂ[1]		син	s	*s*	с	-	שטן (т.е. סאָטן)	сатана
ת[1]		тов	t	*t*	т	400	תּלמוד (т.е. טאַלמוד)	талмуд
ת[1]		сов	s	*s*	с	-	שבת (т.е. שאַבעס)	суббота

[1] В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Примечания к алфавиту. Правила чтения

§ 2. 1. Буква א в начале слова перед гласными ן, י и перед дифтонгами וי, יי, ײ не произносится. Это так называемый „непроизносимый“ или „немой“ алеф, указывающий, что за ним следует гласный звук. Например, в следующих словах начальные гласные читаются так же, как их русские соответствия: אוניווערסיטעט ‘университет’, אינסטיטוט ‘институт’, אויסטראַך ‘Ойстрах’, איינשטיין ‘Эйнштейн’, אײַזמאַן ‘Айзман’.

В словах אאול ‘аул’, אאודיטאָריע ‘аудитория’ и т. п. второй א не произносится.

2. Буква ה произносится как h в латинском языке или г в русских междометиях: ‘ага!’, ‘ого!’ и т. п. (ниже в скобках приводится русская транскрипция еврейских слов). Например, הידראָפלאַן [hидропла́н] ‘гидроплан’, האָריזאָנט [hоризо́нт] ‘горизонт’.

3. Буква וּ с точкой в значении ו (у) пишется перед ו, перед י (й) и рядом с וו (в), например: טונג [ту́нг] ‘действие’, בורזשוי ‘буржуй’, צוווקס [цу́вукс] ‘прирост’.

4. Буква י обозначает: 1) гласный (и), например, מיטינג ‘митинг’, וויזיט ‘визит’; 2) согласный (й, j), например, יאַנוואַר ‘январь’, יאָר ‘год’, יוריסט ‘юрист’, יעגער ‘охотник’, יושער [йо́йшер] ‘справедливость’.

Буква יִ с точкой в значении י (и) пишется рядом с гласным, дифтонгами וי, יי, ײ, и י (й). Например, לעגיאָן [-гио́-] ‘легион’, מאיס [-ай-] ‘маис’, ‘кукуруза’, נעוויים [-вйи-] ‘пророки’, נײַנקער [на́йи-] ‘новенький’, ייִדיש [йи́-] ‘идиш’.

Иногда буква י служит показателем мягкости предыдущего согласного. Например, в следующих именах собственных: עליע [э́л’э] ‘Эля’, זיאמע [з’а́мэ] ‘Зяма’ и т. д. Мягкость согласного в идише может быть фонематической, т. е. изменять смысл. Ср. קאלע [ка́лэ] ‘невеста’ и קאליע [ка́л’э, т. е. ка́ле] ‘испорченный’, ‘негодный’.

5. Пять букв, употребляющиеся только в конце слова, произносятся так же, как соответствующие им буквы в начале или середине слова, т. е. конечная כ = ך (х), מ = ם (м), נ = ן (н), פ = ף (ф), צ = ץ (ц) см. „Алфавит“.

6. Четыре буквы ח, ש, ת, ת в советских изданиях используются только при точном воспроизведении цитат древнееврейских источников, ивритских реалий и т. д. Вместо них советская еврейская орфография пользуется другими буквами еврейского алфавита, совпадающими по звучанию.

Вместо ח пишется כ, произносится (х)
» ת » ט, » (т)
» ש и ת » ס, » (с)

На это было уже указано в алфавите.

Кроме того, в упомянутых выше цитатах буквы א, ב, ה, ו, י, ע могут обозначать и другие звуки, здесь не указанные, например אסתּר [э́стэр] ‘Эсфирь’, אברהם [авро́hом] ‘Авраам’, דוד [до́вид] ‘Давид’, שלמה [шло́ймэ] ‘Соломон’, עמרם [амро́м] ‘Амра́м’, שניאור [шне́йэр] ‘Шнеер’.

7. Букве «щ» соответствует написание שטש, например, ‘Щедрин’ שטשעדרין, ‘Щепкин’ שטשעפקין, ‘борщ’ באָרשטש.

8. При обозначении буквами сложных чисел сначала, т. е. справа, ставятся сотни, затем десятки и единицы,

например, קכא — 121, רמח — 248. Число 15 выражается обычно буквами טו, а 16 — טז. Тысячи обозначаются единицами с апострофом после них (или с двумя точками над ними), например, ה'תשלה — 5735 (5735 по еврейскому летосчислению соответствует европейскому 1974 — 1975 г.). В современных изданиях буквенным обозначением чисел, особенно больших, пользуются крайне редко, а применяются обычные арабские, реже римские, цифры.

Примечание. Знак ' в русской транскрипции (см. п. 4 настоящего параграфа) обозначает мягкость предшествующего согласного.

Гласные и согласные

§ 3. 1. В литературном идише 5 гласных: א, אָ, ו, ע, י; 3 дифтонга: ויִ, ייִ, עי и 21 согласная фонема: ב, ג, ד, ה, ו, ז, זש, ט, טש, כ, ל, м, נ, ס, פ, פּ, צ, ק, ר, ש.

2. В современном идише долгота и краткость гласного не играет фонематической роли, как и в русском языке, и специально не обозначается.

В некоторых словах древнееврейского происхождения гласный произносится долго, однако советская орфография идиша, как правило, долготу не отражает. Ср. קאס 'гнев', 'ярость', 'злость' (*долгий гласный*); קאסטן 'ящик' (*обычный гласный*); מארשאס 'злюка' (*второй гласный долгий*).

3. Хотя в идише имеются мягкие согласные и мягкость может быть даже фонематической (см. § 2, п. 4.), но регулярного противопоставления по твердости-мягкости согласного нет, как нет и обязательного обозначения мягкости при написании. Например, מאסט [маст'] 'масть' пишется так же, как מאסט [маст] 'мачта', а פּאָלקע [пóлке] '(куриная и т. п.) ножка' пишется так же, как פּאָלקע [пóл'ке] 'полька' и т. п.

4. Глухие согласные в идише и в русском совпадают. Звонких согласных в идише больше. Имеется звонкий щелевой гортанный звук [h], обозначаемый буквой ה.

Кроме аффрикат [ц] и [ч], соответственно обозначаемых буквами צ и טש, включенными в алфавит, в ряде слов встречаются звонкие аффрикаты [дз] (как в גאנדז 'гусь', האלדז 'шея', לינדזן 'чечевица') и [дж] (בלאָנדזשען 'блуждать', מארודזשען זיך 'возиться с чем-л.', 'корпеть над чем-л.').

5. Звонкие согласные — ב, ג, ד, ו, ז, זש — на конце слова не оглушаются (за редким исключением). При встрече звонких согласных с глухими — פּ, ק, ט, פּ, ס, ש — происходит ассимиляция, частичная или полная, прогрессивная или (чаще) регрессивная, например: в слове גראָבקייט 'грубость' ב [б] произносится как פּ [п], в слове אנטדעקן 'раскрывать', 'выявлять' ט сливается с ד и читается [андэ́кн]. Но согласный ו [в], как и сонанты ל [л], м [м], נ [н], ר [р], не озвончает предшествующего глухого. Например, ק в слове קוואָרים 'могилы' и ט в слове אנט- וויקלען 'развивать' звучат как глухие.

Согласный נ после ב и פּ в конце слова произносится как м [м], например, שרײבן [шрайбм] 'писать', רײבן [райбм] 'тереть', קלעפּן [клэпм] 'клеить', שטופּן [штупм] 'толкать'. При этом согласный образует дополнительный слог (см. § 5).

Примечание. Интересно проследить сходство и различие в звучании на примере одних и тех же слов древнееврейского происхождения в идише и в русском языке, например,

в идише: שאָבעס, טוירע, סאָטן, גע(הע)נעם, פרושים

в русском: геéнна (óгненная), сатана́, Тóра, суббóта, фарисéи. Или целый ряд собственных имен, например,

в идише: שלוימע, דאָוויד, ייִצכאָק, נויעך, -שולא עלישעוועוו, מיס

в русском: Ной, ·Иса(á)к, Давúд, Соломóн, Суламúфь, Елизавéта.

Различное звучание вызвано также отсутствием в русском языке звука [h], например:

в идише: בעהעמאָט, הילעל, העוול, יעהוישוע, יאהווע, האדאסע;

в русском: бегемóт, Гúллель, Áвель, Иисýс, Гадáсса, Яхве.

Звуковой состав слова, чередование, слогоделение

§ 4. При словообразовании и словоизменении в ряде случаев имеет место чередование гласных. Так, во многих существительных немецкого происхождения чередуются следующие гласные:

	Ед. число	Мн. число	Уменьш. форма
ע — א	בארג 'гора'	בערג	בערגל
	קאַץ 'кошка'	קעץ	קעצל
ע — אָ	טאָפּ 'горшок'	טעפּ	טעפּל
	קאָפּ 'голова'	קעפּ	קעפּל
ײ — אָ	צאָן 'зуб'	ציין(ער)	ציינדל
ו — י	הונט 'собака'	הינט	הינטל
	גרוב 'яма'	גריבער	גריבל
ע — וי	הויז 'дом'	הייזער	הייזל
	מויז 'мышь'	מיזן	מיזל
ײ — וי	פויגל 'птица'	פויגל *и* פייגל	פייגעלע
		לען	
	בוים 'дерево'	ביימער	ביימעלע

В ряде слов сохранились исторические чередования гласных и согласных, например, מילך 'молоко' — מעלקן 'доить'; שנײדן 'резать', 'жать (*в поле*)' — שניט 'срез', 'жатва'; 'покрой'; גראָבן 'копать' — גרוב 'яма'; פּאָרן 'ехать' — פּירן 'везти' — פּור 'воз', 'повозка'.

Еще более разнообразны чередования в словах древнееврейского происхождения, например: גיבער 'силач', 'богатырь' — גיבורים *мн.* — גוואַלד 'сила', 'мощь'; -מיי לעך 'царь' — מעלאָכים *мн.* — מעלוכע 'царство', 'государство' — מאַלקע 'царица'; כאָסן 'жених' — כאסאָנים *мн.* — כאָסענע 'свадьба' — מעכוטן 'сват', 'свойственник' — מעכוטאָנים *мн.*

דעזאָרגאניזאַ- דעמאָביליזאַציע דע(ז)- ‘демобилизация’, ציע ‘дезорганизация’, דעזינפעקציע ‘дезинфекция’, דע- צענטראליזאַציע ‘децентрализация’ и т. п.;

סימפאָניש (סימ-) סינכראָניש ‘синхронный’, סינ- ‘симфония’, סינאָפּטיש ‘синоптический’ и т. п.;

רעאָרגאניזאַציע רעאביליטאַציע ‘реорганизация’, רע- ‘реабилитация’, רעקאָנסטרוקציע ‘реконструкция’, רע- פאָרם ‘реформа’ и некоторые другие.

3. **Ударными** являются

1) Префиксы אום-, אור-, ווּיצע-, а также элементы, употребляющиеся в терминах родства, עלטער- и שטיף-. Например:

אומגליק אום- ‘несчастье’, אומכּיין ‘антипатия’, ‘нерасположение’, אומקאָווע ‘бесчестье’, ‘обида’, אומזין ‘бессмыслица’, אומערלעכקייט ‘нечестность’ и т. п.;

אורקוואל אור- ‘первоисточник’, אוריניקל ‘правнук’, אור־אינווינער ‘абориген’, אורמענטש ‘первобытный человек’ и т. п.;

ווּיצע־קאנצ- ווּיצע־אדמיראל ווּיצע- ‘вице-адмирал’, לער ‘вице-канцлер’, ווּיצע־באטלאָנים ‘помощники бездельников *шутл.*’ и т. п.;

עלטערזיידע עלטער- ‘прабабушка’, ‘прадед’;

שטיפמאמע שטיפטאטע שטיף- ‘отчим’, ‘мачеха’, זון ‘пасынок’, שטיפטאָכטער ‘падчерица’ и т. п.;

2) Глагольные добавления (צוגאָבן, קאָנ-). Их часто называют „отделяемыми приставками“. Они обычно соотносятся с самостоятельным наречием или предлогом и представляют собой подвижный компонент глагольных единиц: в личной форме „отделяются“ от глагола, пишутся раздельно и стоят после него, а в именных формах (инфинитиве, партиципе, герундиве) пишутся слитно. Например:

איך וועל אראָפּ ‘я иду вниз’, ‘я спускаюсь’, איך גיי אראָפּ ‘я сойду’, איך בין אראָפּגעגאנגען ‘я сошёл’, אראָפּגייענדיק ‘спускаясь’.

В качестве таких добавлений употребляются следующие элементы:

אהינטאַן אהין- ‘девать’, אהינקומען ‘деваться’, שטעלן ‘поставить (*куда-то*)’ и т. п.;

אומקערן אום- ‘возвращать’, אומקומען ‘погибать’, אומפאלן ‘упасть’, ‘повалиться’ и т. п.;

אונטערבעטן אונטער- ‘подстилать’, אונטערהאלטן ‘поддерживать’, אונטערהינקען ‘прихрамывать’, אונטערשטופן ‘подталкивать’ и т. п.;

אופהייבן אופ- ‘поднимать’, אופקומען ‘возникать’, ‘появляться’, אופשטיין ‘вставать’, ‘подниматься’, זידן ‘вскипятить’, אופברעכן ‘взломать’ и т. п.;

אויסמעקן אויס- ‘вычёркивать’, אויסברענגען ‘растранжирить’, אויסשיטן ‘высыпать’, אויסשטעלונג ‘выставка’ и т. п.;

אוועקשיקן אוועק- ‘отсылать’, ‘усылать’, אוועקפליען ‘улетать’, אוועקגעבן ‘отдавать’, אוועקפאָרן ‘уезжать’, אוועקווארפן ‘(небрежно) бросать’ и т. п.;

איבערפירן איבער- ‘передавать’, איבערגעבן ‘испортить’, איבעראַרבעטן ‘переделать’, איבערמאכן ‘переработать’, איבערקערן ‘перевернуть’ и т. п.;

אײַנשטימען אײַנ- ‘соглашаться’, אײַנבירגערן ‘внедрять’, ‘укоренять’, אײַנצאָלן ‘уплатить’, אײַנשפּאָרונג ‘экономия’ и т. п.;

אנטקעגנשטיין אנטקעגן- ‘противостоять’, אנטקעגנקומען שטעלן ‘противопоставлять’, אנטקעגן ‘пойти навстречу кому-л.’ и т. п.;

אונטערזעצן אונידערער- ‘посадить’, אונידערשטעלן ‘поставить’, אונידערלייגן ‘положить’ и т. п.;

אפּירשפּרינ- אפּירקוקן אפּיר- ‘выглядывать (из-под)’, גען ‘выскакивать (из-под)’ и т. п.;

אראָפּזעצן אראָפּ- ‘ссаживать’, ‘снижать’, ‘смещать’, אראָפּנעמען ‘снимать’, אראָפּווארפן ‘скинуть’, ‘сбросить’, אראָפּלאָזן ‘спускать вниз’ и т. п.;

ארומנעמען ארום- ‘обнимать’, ארומפּיטלן ‘обтачивать’, ארומפאָרן ‘ездить’, ‘разъезжать’ и т. п.;

ארונטערשווימען ארונטער- ‘подплывать (под)’, טערצינען ‘стаскивать (вниз)’ и т. п.;

ארופּלויפן ארופ- ‘взбежать’, ארופּשלעפּן ‘втаскивать (наверх)’, ארופּקלעטערן ‘вскарабкаться’ и т. п.;

ארויספּאָרן ארויס- ‘выезжать’, ארויספּליען ‘вылетать’, ארויסרייסן זיך ‘вырваться’, ארויסקומען ‘выйти’, ‘получиться в результате’ и т. п.;

אריבערווארפן אריבער- ‘перебрасывать’, שלעפּן ‘перетаскивать’ и т. п.;

אריינווארפן אריינ- ‘вбрасывать’, ארײַנשלעפּן ‘втягивать’, ‘втаскивать’ и т. п.;

אָנשרײַבן אָנ- ‘написать’, אָנווענדן ‘применять’, אָנקומען ‘прибыть (*куда-л.*)’, אָנקלינגען ‘позвонить’ и т. п.;

אָפּפּירן אָפּ- ‘отводить’, ‘отвозить’, אָפּפּאָרן ‘отъезжать’, אָפּשטעלן ‘остановить’, ‘оставить’ и т. п.;

בײַזײַן בײ- ‘присутствовать’, בײַקומען ‘преодолевать’, ‘осиливать’ и т. п.;

דורכקוקן דורכ- ‘просматривать’, דורקומען ‘поладить’, דורכבלעטערן ‘пролистать’, דורכברעכן ‘проломить’, דורכזיכטיק ‘прозрачный’ и т. п.;

מיטפילן מיט- ‘сочувствовать’, מיטאַרבעטן ‘сотрудничать’ и т. п.;

נאָכמאכן נאָכ- ‘подражать’, נאָכיאָגן ‘гнаться’, ‘преследовать’ и т. п.;

פאנאנדערנעמען פאנאנדער- ‘разбирать’, ‘разнимать’, פאנאנדערווארפן פאנאנדערטרעגן ‘разносить’, ‘разбрасывать’, פאנאנדערייסן ‘разрывать на части’ и т. п.;

פארבײַפּאָרן פארבי- ‘проезжать (мимо)’, פארבײַלויפן ‘пробегать (мимо)’ и т. п.;

פּאָרלייגן פּאָר- ‘предлагать’, פּאָרשטעלן ‘представлять’, פּאָרקומען ‘произойти’, ‘состояться’; פּאָרשטאָט ‘пригород’, ‘предместье’ и т. п.;

פּאָרויסזען פּאָרויס- ‘предвидеть’, ‘предусматривать’, פּאָרויסזאָגן ‘предсказывать’ и т. п.;

פּירגען פּיר- ‘предлагать’, פּירהאלטן ‘упрекать’; פּירהויז ‘сени’, ‘передняя’ и т. п.;

צוהאָרעווען צו- ‘потрудиться’, צובינדן ‘привязывать’, צולייגן ‘приложить’; צולאָל ‘приплата’, צונעמעניש ‘прозвище’, ‘кличка’ и т. п.;

Суффикс ־טאָר имеет ударный вариант ־אָטאָר. Ср. דירעקטאָר 'директор', קאָמפּאָזיטאָר 'композитор', но דעקאָראָטאָר 'декоратор', נאָוואָטאָר 'новатор', קאָנסער-וואָטאָר 'консерватор' и т. п.

(Об ударении в сложных словах и некоторых формах множественного числа см. ниже § 11, п. 2. и § 16 п. п. 1., 2.)

МОРФОЛОГИЯ

АРТИКЛЬ

§ 7. Имена существительные в идише употребляются обычно со специальным служебным словом — артиклем, который стоит перед существительным.

1. **Неопределенный** артикль א (перед гласным и дифтонгом אן): א טאָג 'день', א וואָך 'неделя', א כּוידעש 'месяц'; אן אָוונט 'вечер', אן עפּאָכע 'эпоха', אן אוילעם 'люди', 'толпа' и т п.

Неопределенный артикль неизменяем и для всех родов существительного один и тот же.

Артикль א(ן) произошел от איין 'один' и указывает единственное число существительного. Во множественном числе неопределенный артикль отсутствует: טעג 'дни', וואָכן 'недели' и т. д.

Неопределенный артикль относит существительное к той или иной категории предметов вообще. ער לייענט א בוך 'он читает книгу' (какую-то книгу, не газету, не журнал). דאָס איז א בוך וועגן אויסשפּירער 'это книга о разведчиках' (одна из многих книг). Неопределенный артикль выделяет то новое, что содержится в сообщении, и обычно употребляется при первом упоминании о предмете: הינטערן דאָרף איז געווען א טײַך 'за деревней была река'; или א גאַסט קומט אף א וויל אויף א מיל *посл.* 'гость приходит на короткое время, а видит на целую милю' т. е. 'гость недолго гостит, да много подмечает'; א באַלגיווע איז גוט צו שלאָגן *погов.* 'чванливого [высокомерного] человека, гордеца приятно бить'.

2. **Определенный** артикль דער, די, דאָס, характеризующий существительное как определенное и указывающий род и число существительного: דער טאָג 'день' (известный, о котором шла речь) (*мужской род, единственное число*); די וואָך '(эта, известная) неделя' (*женский род, единственное число*); דאָס יאָר '(этот, такой-то) год' (*средний род, единственное число*).

Во множественном числе для всех родов артикль די: די יאָרן, די וואָכן, די טעג. В единственном числе определенный артикль склоняется (см. § 12).

3. **Отрицательный** артикль קיין, употребляемый обычно вместе с отрицательной частицей ניט 'не'. Например: ער לייענט ניט קיין ביכער 'он не читает книг'; или קיין ביכער לייענט ער ניט 'книг он не читает'. Отрицательный артикль קיין также, как и неопределенный артикль א(ן), один и тот же для всех трех родов.

Как видно из приведенного выше примера, отрицательный артикль קיין употребляется с единственным и множественным числом существительного в одной и той же неизменяемой форме.

Примечание. В некоторых выражениях сохранился древнееврейский определенный артикль הא, הע или הָ, который пишется слитно с существительными, например: דאָוויד האמעלעך 'царь Давид', שלומע העכאָכעם 'мудрый Соломон', אי-מאָנועל האָרוימי 'Иммануил Римский' (поэт).

Иногда этот артикль встречается и у слов недревнееврейского происхождения, например: קאָל הא-פּרוכטן מיקאָל הא-פאַרגעניגנס 'все удовольствия', סאָרטן 'плоды всех сортов'; здесь он играет роль эмоционально-усилительной частицы.

§ 8. При обращениях и именах собственных артикль не употребляется. Например:

כאָווער, קומט מיט אונדז 'товарищ, идемте с нами'; מאָסקווע וועט אײַך געפעלן ווערן 'Москва вам понравится'.

Однако при собственном имени с определением-прилагательным определенный артикль необходим: די פּראַכט-פולע מאָסקווע 'великолепная Москва'.

При существительных вещественных и абстрактных артикль отсутствует: צוקער פארקויפט מען אין א סאך קראָמען 'сахар продают во многих магазинах'; נויט ברעכט אײַזן 'нужда и железо ломает' (*пословица*).

Однако при конкретизации этих существительных они употребляются с определенным артиклем, например:

דער צוקער איז געוואָרן פּײַכט 'сахар отсырел'; די נויט אין דעם אפריקאנישן דאָרף איז נאָך גרויס 'нужда в африканской деревне все еще велика'.

§ 9. В качестве существительных могут употребляться слова других частей речи; при таких субстантивированных словах именно артикль указывает, что мы имеем дело с существительным. Наиболее часто в роли существительного выступают

1) Прилагательное: א [דער] בלינדער 'слепой', א [די] בלינדע 'слепая'; דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש 'лучшее молочное (блюдо) — это кусок мяса' (*народная шутка*);

2) Глагол в форме инфинитива: דאָס גיין 'хождение', דאָס זינגען זינגס 'писание (*действие*)', דאָס שרײַבן געפעלט מיר 'его пение мне нравится', דאָס אופּראַמען דעם צימער דויערט ניט לאַנג 'уборка комнаты длится недолго';

3) Числительное: די ערשטע פינף זינען געווען לײַכטער 'первые пять были легче'; איך וועל נעמען אויך די איבעריקע צען 'я возьму и остальные десять';

4) Наречие: דער ארום 'окружающая местность' (ארום без артикля — наречие 'вокруг'); ער קלערט וועגן דעם מאָרגן 'он думает о завтрашнем дне' (ср. מאָרגן 'завтра');

5) Междометие: א [דער] דונערדיקער «הורא» 'громовое ура'.

ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ

Род имени существительного

§ 10. Имена существительные в единственном числе различаются по родам (мужской, женский, средний). Род существительного выражается: 1) определенным артиклем; 2) формой прилагательного, сочетающегося с данным существительным, например: **דער גאנצער** **דאָס גאנצע דאָרף** ‘весь район’, **די גאנצע געגנט** ‘вся область’; 3) соответствующими личными местоимениями: **ער — דער טיש** ‘стол’ — ‘он’, **זי — די באנק** ‘скамья’ — ‘она’, **עס — דאָס פלייש** ‘мясо’ — ‘оно’; **ער — דער וואלד** ‘лес’ — ‘он’, **זי — די וואנט** ‘стена’ — ‘она’, **עס — דאָס פענצטער** ‘окно’ — ‘оно’.

1. В ряде случаев литературный язык обнаруживает колебания в роде существительного, как это видно из далеко не полного перечня примеров.

1) *Мужского и женского рода*:

דער, די אמט ‘учреждение’, ‘инстанция’, **דער, די בריוו** ‘письмо’, **דער, די לעבער** ‘печень’, **דער, די מע-** ‘обед’, ‘пир’, **דער, די מאָלצייט** ‘еда’, ‘трапеза’, **דער, די עסענץ** ‘эссенция’, ‘настой’, **דער, די פרייז** ‘цена’, **דער, די פויסט** ‘кулак’, **דער, די שאָקאָלאד** ‘шоколад’, **דער, די שטול** ‘стул’, **דער, די שיכט** ‘слой’, **דער, די שינעל** ‘шинель’, **דער, די שפיץ** ‘заостренный конец’, ‘верхушка’, **דער, די שרעק** ‘страх’ и др.

2) *Мужского и среднего рода*:

דער, דאָס אומגליק ‘несчастье’, **דער, דאָס אונטערנעמונג** ‘предприятие’, **דער, דאָס בוך** ‘книга’, **דער, דאָס געזעץ** ‘закон’, **דער, דאָס געשפענסט** ‘призрак’, **דער, דאָס גרעניץ** ‘граница’, **דער, דאָס מיטל** ‘средство’, **דער, דאָס מעסער** ‘нож’, **דער, דאָס פּנים** ‘лицо’, **דער, דאָס צימעס** ‘сладкое блюдо из тушёных овощей’, “цимес”, **דער, דאָס צין** ‘олово’, **דער, דאָס קוואַרץ** ‘кварц’, **דער, דאָס קעסט** ‘довольствие’, ‘содержание’, ‘полный пансион’, **דער, דאָס שטייסל** ‘ступка’ и др.

3) *Женского и среднего рода*:

דאָס, די בירא ‘бюро’, **דאָס, די געשטאלט** ‘образ’, **דאָס, די וואסער** ‘вода’, **די, דאָס זאלץ** ‘соль’, **די, דאָס ליד** ‘стихотворение’, ‘песня’, **די, דאָס לייוונט** ‘полотно’, **דאָס ליים** ‘глина’, **דאָס קרייד** ‘мел’, **די, דאָס שאָלעכץ** ‘скорлупа’, ‘кожура’, **די, דאָס שמאלץ** ‘сало’, ‘(топлёный) жир’ и др.

При наличии колебаний в роде существительного в литературе следовало бы отдать предпочтение мужскому роду, у которого отчетливо выражены различия падежных форм, перед женским и средним и женскому роду как более распространенному перед средним.

Примечания. Наблюдаются случаи, когда у существительного зафиксированы все три рода. Таковы, например, **דער, די, דאָס זאמד** ‘песок’, **דער, דאָס שטיק** ‘кусок’ и др.

В литовско-белорусском диалекте еврейского языка в отличие от литературного идиша и других диалектов не три, а только два рода у имен существительных: мужской и женский.

2. **К мужскому роду** в литературном идише относятся:

1) Названия одушевленных предметов мужского пола, например: **מאן** (**מענער**)[1] ‘муж’, ‘мужчина’, **יונג־מאן** ‘парень’, ‘юноша’, **ברודער** (**ברי-**) ‘брат’, **קאָרעוו** (**קרויוים**) ‘родственник’, **קוינע** (**דער**) ‘покупатель’, **באָק** (**בעק**) ‘вол’, ‘бык’, **האָן** (**העגער**) ‘петух’ и т. п.

Уменьшительные имена существительные с суффиксами **־עלע**, **־ל** относятся к *среднему роду* независимо от пола обозначаемого существа: **דאָס ציגעלע** ‘козочка’, **דאָס העגדל** ‘петушок’;

2) Названия дней недели, месяцев, времен года, стран света и большинства праздников, например:

מיטוואָך ‘понедельник’, ‘среда’, **שאבעס** (**שא-**) ‘суббота’, **מײַ** ‘май’, **יאנוואר** ‘январь’, **פרילינג** ‘весна’, **זומער** ‘лето’, **אָסיען, האַרבסט** ‘осень’, **ווינטער** ‘зима’, **מיזרעוו** ‘восток’, **מערעוו** ‘запад’, **צאָפּן** ‘север’, **דאָרעם** ‘юг’, **פייסעך** ‘пасха’, **ניטל** ‘рождество’ и т. п.

Исключение: וועסנע ‘весна’, заимствованное из русского, в отличие от немецкого по происхождению синонима **דער פרילינג**, не мужского, а *женского рода*, как в русском языке: **די וועסנע**

3) Производные от глаголов без суффиксов, например:

באגריף־ן ‘понятие’, **באדייט־ן** ‘значение’, **אופקום** ‘возникновение’, **אופנאם** ‘восклицание’, **אויסרוף־ן** ‘продажа’, **פארקויף** ‘приём’, **פארגלייך־ן** ‘отчёт’, **באריכט־ן** ‘сравнение’, **אופגאנג** ‘восход’, ‘прорастание’, **אופגאב־ן** ‘задаток’, **אופשטאנד** ‘восстание’, **אָפּגאנג** ‘отход’, **אָפּבילד־ן** ‘отображение’, **צוטריט** ‘доступ’, **צופאל־ן** ‘случай’, **אָנ-** ‘нападение’ и т. п.

Исключения: שטראָף־ן ‘наказание’, ‘кара’, **שפיל־ן** ‘игра’, **זאָרג־ן** ‘забота’, **שײַן** ‘сияние’, ‘свет’ и др. *женского рода.*

4) Субстантивированные наречия, например:

דער ארום ‘окружéние’, ‘среда’, **דער אינדערפרי** ‘утро’, **דער הינט** ‘сегодняшний день’, ‘сегодня’, **דער אפּדערנאכט** ‘вечер’, **דער נעכטן** ‘вчерашний день’, ‘вчера’, **דער אינדערוואָכן** ‘будни’ и т. п.;

5) Субстантивированные междометия, например:

דער הי־הא ‘гул голосов’, *перен.* ‘суета’, **דער הילל-** «הורא» ‘громкое ура’ и т. п.;

6) Существительные со следующими суффиксами:

־ל (слогообразующий) **טייטל־ן** ‘указка’ (от **טייט-** [**לען טייטן**] ‘указывать на кого-л., на что-л.’), **שליסל**

[1] При существительном указана форма множественного числа.

‑ען ‘ключ’ (от שליסן ‘запирать’, ‘заключать’. К этой же группе существительных относятся многие корневые с точки зрения современного языка слова, оканчивающиеся на слогообразующий ‑ל, например:

בייטל ‑ען ‘кошелёк’, פויגל (‑ען, פייגל) ‘птица’, צעטל ‑ען ‘записка’, ‘справка’, ‘список’, האָגל ‘град’, = ארבל ‘рукав’ и др.;

ערשטלינג ‑ען דריטלינג ‑ען ‑לינג ‘первенец’; פינצטערלינג ‑ען ‘обскурант’, ‘мракобес’, וויצלינג ‑ען ‘остряк’, ‘шутник’ и т. п.;

‑ן (слогообразующий) ווילן ‑ס ‘воля’, ‘желание’ (от ליגן ‘хотеть’, ‘желать’), ליגן ‑ס ‘ложь’ (от ליגן ‘лгать’), טראָפן ‑ס ‘капля’ (от טריפן ‘капать’ и т. п., а также корневые слова со слогообразующим ‑ן на конце:

גאָרטן (גערט(ע)נער) ‘огород’, ‘сад’, קאסטן ‑ס ‘ящик’, וואָלקן ‑ס ‘облако’ и т. п.;

בלייער ‑ס ‑ער ‘карандаш’ (от בלי ‘свинец’), וויי‑ זער ‑ס ‘стрелка’, ‘показатель’ (от ווייזן ‘показывать’), זייער ‑ס ‘цедилка’ (от זייַען ‘процеживать’), פאָכער ‑ס и ‑ס פעכער ‘веер’ (от פאָכן ‘махать’, ‘обмахиваться’) и т. п., а также весьма многочисленные одушевленные существительные с этим суффиксом:

= ארבעטער ‘рабочий’ (от ארבעטן ‘работать’), = שרייבער ‘писатель’ (от שרייבן ‘писать’) и др. (см. об одушевленных существительных мужского рода тж. выше в 1);

7) Существительные с интернациональными суффиксами (ударными и безударными):

באגאזש ‑אזש ‘багаж’, אינסטרוקטאזש ‘инструктаж’, שאנטאזש ‘шантаж’ и т. п.;

סעפאראטאָר ‑ס ‑אָר ‘сепаратор’, קאָמפרעסאָר ‑ס ‘компрессор’, גענעראטאָר ‑ס ‘генератор’ и т. п.;

קאָנסולאט ‑ן ‑(י)אט ‘консульство’, אפאראט ‑ן ‘аппарат’, סעקרעטאריאט ‑ן ‘секретариат’ и т. п.;

מאָקסימום ‑(י)ום ‘максимум’, וואָקוום ‘вакуум’, אקווא‑ ריום ‑ס ‘аквариум’ и т. п.;

אקטיוו ‑יוו ‘актив’, קאָלעקטיוו ‘коллектив’, מאסיוו ‘массив’ и т. п.;

פאטריאָטיזם ‑יזם ‘патриотизм’, אָפטימיזם ‘оптимизм’, רעאליזם ‘реализм’ и т. п.

3. К **женскому роду** в литературном идише относятся:

1) Названия одушевленных предметов женского пола, например:

פרוי ‑ען ‘женщина’, ‘жена’, מויד ‑ן ‘девица’, אם ‘кормилица’ ‑ען שנור (שניר) ‘невестка’, ‘сноха’, = שוועסטער ‘сестра’, ציג ‑ן ‘коза’, הון (הינער) ‘курица’, קאץ (קעץ) ‘кошка’, קו (קי) ‘корова’ и т. п.

Исключения: דאָס וויב ‑ער ‘жена’, а также слова с уменьшительными суффиксами ‑ל, ‑עלע *среднего рода*: דאָס מיידל ‘девушка’, דאָס מיידעלע ‘девочка’, דאָס קעצעלע ‘кошечка’ и т. п.

2) Существительные, оканчивающиеся на ‑ע, например:

בהיימע ‑ס ‘скотина’, ‘корова’, דירע ‑ס ‘квартира’, וועטשערע ‑ס ‘ужин’, כאלע ‑ס ‘хала’, ‘(плетёный) белый хлеб’, כאסענע ‑ס ‘свадьба’, כייע ‑ס ‘зверь’, ‘животное’, כעוורע ‑ס ‘компания’, ‘общество’, לעוואָנע ‘луна’, סימכע ‑ס ‘радость’, ‘торжество’, סכוירע ‑ס ‘товар’, קאָלדרע ‑ס ‘одеяло’, קוקלע ‑ס ‘кукла’, העטשקע ‑ס ‘перчатка’, קעשענע ‑ס ‘карман’ и т. п.

Эти слова образуют множественное число при помощи суффикса ‑ס. Исключение составляет слово קיילע ‘сосуд’, ‘посуда’, имеющее форму множественного числа קיילים, как у существительных мужского рода на ‑ע: כוילע (כאלאָים) ‘больной’, סוינע (סאָנים) ‘враг’, ‘неприятель’, קוינע (קוינים) ‘покупатель’ и т. п.;

3) Производные от прилагательных (и качественных наречий) без суффиксов, например: от ברייט ‘широкий (широко)’ — די ברייט ‘ширина’; от גרויס ‘большой’, ‘великий’ — די גרייס ‘величина’; от הויך ‘высокий’ — די הייך ‘высота’, ‘вышина’; от טיף ‘глубокий’ — די טיף ‘глубина’; от לאַנג ‘длинный’, ‘долгий’ — די לענג ‘длина’, ‘продолжительность’, ‘долгота (*геогр.*)’; от הייס ‘жаркий’ — די היץ ‘жара’; от קאלט ‘холодный’ — די קעלט ‘холод’ и т. п.;

4) Существительные с суффиксами:

מער‑ איינהייט ‑הייט ‘единство’, גלייכהייט ‘равенство’, הייט ‘большинство’, פרייהייט ‘свобода’, ‘вольность’, ‘воля’, שיינהייט ‘красота’, ‘красавица’, זיכערהייט ‘безопасность’ и т. п.

וועגדונג ‑ען דערציילונג ‑ען ‑ונג ‘рассказ’, ‘повесть’, ‘обращение’, ‘оборот речи’, זיצונג ‑ען ‘заседание’, צייטונג ‑ען ‘газета’, האָפענונג ‑ען ‘надежда’, מעלדונג ‑ען ‘объявление’, ‘извещение’, ‘заявление’ и т. п.

Исключение: דער לאָזונג ‑ען ‘лозунг’ *мужского рода*.

Существительные на ‑ונג образуют множественное число при помощи суффикса ‑ען.

סטרוקטור ‑ן ‑ור ‘структура’, קולטור ‑ן ‘культура’, טעמפעראטור ‑ן ‘температура’, אגענטור ‘агентура’, דאָצענטור ‘доцентура’, קאָרעקטור ‘корректура’, קליענ‑ טור ‘клиентура’, רעצעפטור ‘рецептура’ и т. п.;

גראמאַטיק ‑יק (ударный и безударный) ‘грамматика’, מוזיק ‘музыка’, פאָליטיק ‘политика’, טעכניק ‘техника’, ריטמיק ‘ритмика’, פאבריק ‘фабрика’ и т. п.;

אינטעליגענץ ‑ענץ ‘интеллигенция’, עקזיסטענץ ‘существование’, טענדענץ ‘тенденция’, קאָנקורענץ ‘конкуренция’ и т. п.

4. К **среднему роду** в литературном идише относятся:

1) Уменьшительные с суффиксами ‑ל, ‑עלע, например:

יינגל ‑ך יינגעלע ‘мальчик’, ‘маленький мальчик’, מיידל ‑ך מיידעלע ‘девушка’, ‘девочка’, טישל ‑ך טישעלע ‘столик’, ‘маленький столик’, קיכל ‑ך קנעפל ‑ך ‘коржик’, ‘пуговица (*небольшая*)’ и т. п.;

2) Субстантивированный инфинитив, например:

דאָס באטראכטן ‘обдумывание’, ‘рассмотрение’, דאָס אָפגרענעצן ‘освещение’, דאָס באלויכטן ‘отмежевание’, דאָס פארנעמען זיך ‘занятие (чем-л.)’. Не-

которые инфинитивы стали обычными существительными: לעבן ־ס 'жизнь', עסן ־ס 'еда' и т. п.;

3) Субстантивированные прилагательные и причастия, например: גוטס 'добро', 'пожитки', שלעכטס 'зло', גרינס 'зелень', 'овощи', מיל- 'молочное', 'молочные блюда', פליישיקס 'мясное', 'мясные блюда', אינגעמאכטס 'варенье', דאָס גע- 'гуща', 'густая, плотная масса', דאָס שיטערע 'жидкая часть' и т. п.;

4) Существительные с префиксом ־גע, например: געביט ־ן 'область', 'сфера', געבעקס 'печенье' *собир.*, געהער 'слух (*чувство*)', געהאלט ־ן 'жалованье', געלעכ- 'оружие', 'орудие', געשריי ־ען 'крик', געווער 'смех' и т. п.

Исключения: דער געדאנק ־ען 'мысль' *мужского рода*, די געפאר ־ן 'опасность' *женского рода* и др.

Кроме того, ряд существительных с префиксом ־גע обнаруживают колебания в роде: דאָס, דער געזיק 'затылок', דאָס, דער געלעגער 'постель' и др. (см. тж. п. 1. настоящего параграфа).

5) Существительные с суффиксами:

אלטווארג ־ווארג 'старье', 'ветошь', יונגווארג 'молодежь', קליינווארג 'детвора', זיסווארג 'сладости', 'сласти', רויווארג 'сырье', רויכווארג 'меха', 'пушнина', שמא- 'тряпье', טעווארג 'скобяные изделия' и т. п.;

אייגנטום ־טום 'собственность'; אלטערטום 'древность', היילקייטימער) היילקטום 'святыня', פויערטום 'крестьянство', קריסטנטום 'христианство', באלעגופנטום 'кулачество' и т. п.;

דריטל ־(ס)טל 'треть', פערטל 'четверть', פינפטל 'пятая часть', אכטל 'восьмая часть', 'осьмушка', צוואנ- 'одна двадцатая' и т. п.;

טועכן ־ן ־ענץ 'деяние', 'дело', 'действие', שמירענץ 'мазь', 'мазня', שפייענץ 'слюна', שרייבענץ 'писанина' и т. п.

Исключение: דאָס, דער טייגענץ 'запеканка', 'пудинг' может употребляться и в мужском роде.

Примечания. У большинства производных слов суффикс предопределяет принадлежность слова к тому или иному роду. Но некоторые суффиксы, в частности, ־(ע)ניש образуют существительные как среднего, так и женского рода. Форма женского рода, более характерная для разговорной речи, употребительнее.

Некоторые направления в дифференциации по родам существительных типа פינצטערניש 'темнота', 'мрак', 'тьма', טיפעניש 'глубина', שטופעניש 'толкотня', רעטעניש 'загадочное явление', 'загадка', 'тайна' и т. п. намечены в предисловии к настоящему словарю.

Литературный идиш обнаруживает, хотя и в меньшей степени, колебания в роде существительных с суффиксами ־יי (типа בארימעריי 'хвастовство', קריגעריי 'ссора', 'перебранка', שטופעריי 'толкотня' и т. п.), ־קייט (типа שיינקייט 'красота', ריינקייט 'чистота' и т. п.), ־שאפט (типа קארג- שאפט 'скупость', קלוגשאפט 'ум', 'мудрость' и т. п.). Теперь это существительные женского рода, но в прошлом они относились к среднему роду, и следы такого употребления сохранились в словарях.

5. В дополнение к сказанному в п. п. 1 — 4 настоящего параграфа приводим краткий список употребительных преимущественно корневых существительных по родам; у существительных приводится форма множественного числа и указано ударение.

1) **Мужского рода** (דער)[1]:

א

אוֹרעס ־ן 'крыжовник', אוֹמעט 'грусть', 'скука', אוק- 'укроп', רָאָפּ 'печка', 'печь', אויוון ־ס 'ухо', אוֹיער ־ן 'образ', 'способ', אינדזל ־ען 'остров', אויפן (אויפֿאנים) = אײדעס ־ס 'свидетель', אַלמער ־ס 'шкаф', אַלעפביײס 'азбука', 'алфавит', = אקסל ־ען 'плечо', = ארבל 'рукав', ארטיקל ־ען 'горох', ארבעס 'статья', 'артикль'

אָ

אָוונט ־ן 'вечер', אָטעם ־ס 'дыхание', 'дух', אָפּגאָט (אָפּגעטער) 'кумир', 'идол', אָקון ־יעס 'окунь', אָקרעפּ 'кипяток', אָרגל ־ען 'орга́н'

ב

באלקן ־ס 'бревно', 'стропило', 'балка', באָב 'боб', בורשטין 'янтарь', בוֹרשטיך 'свёкла', באָדן 'почва', בויך (בײַכער) 'живот', 'брюхо', בוים (בײַמער) 'дерево', בוימל 'масло (растительное)', = בייגל 'баранка', 'бублик', בליץ ־ן 'молния', ברעג ־עס, ־ן 'берег', 'край (чего-л.)'

ג

גאָפל 'вилка', גאָרגל ־ען 'горло', 'глотка', גאָרטן (גערטן) 'сад', גאָרן ־ס 'этаж', גומען ־ס 'нёбо', גלויבן 'вера', גוף 'тело', 'плоть', געדאנק 'мысль', געהילף ־ן 'помощник', געט ־ן 'развод', 'расторжение брака'

ד

דאנק ־ען 'благодарность', דאך (דעכער) 'крыша', 'кровля', דאמף 'пар', דו- 'шип', 'колючка', דאָרן (דערנער) 'терн', דימענט ־ן 'алмаз', דעמב ־עס 'дуб', נער ־ן 'гром'

ה

האלדז (העלדזער) 'шея', 'горло', האמער ־ס 'молоток', האָז ־ן 'заяц', האָ- 'осень', הארבסט 'град', האָגל ־ען 'мёд', הונגער 'голод', הונט (הינט) 'собака', הוסט 'кашель', הוף (־ן, הייף) 'двор', הימל ־ען 'небо', הירש ־ן 'олень', = העכט 'щука', = הערינג 'селёдка'

וו

וואָלקן ־ס 'облако', 'туча', וואָרעם (ווערעם) 'червяк', = וועדער 'баран'

[1] Форма определенного артикля в именительном падеже единственного числа.

'чудо', ווינט ־ן 'ветер', ווינטער ־ס 'зима', ווּיץ ־ן 'шутка', 'остро́та', ווין ־ען 'вино', ווישנשל ־ען 'вишня', וועג ־ן 'дорога', 'путь', וועטער 'погода'

ז

זאפט ־ן 'сок', זאק (זעק) 'мешок', זאק ־ן 'чулок', זומער ־ס 'лето', זומפ ־ן 'болото', זיג ־ן 'победа', זשאוער 'ржавчина'

ט

טאג (טעג) 'день', טאנעס (טאנייסים) 'пост' *рел.*, טאפ (טעפ) 'горшок', טוי ־ען 'роса', טויט ־ן 'смерть', טיש ־ן 'стол', טינטער ־ס 'чернильница', טישטעך ־ער 'скатерть', טעלער = 'тарелка', טראף ־ן 'слог', טרומייט ־ן 'труба' (*музыкальный инструмент*)

י

יאם ־ען, ־ים 'море', יאמש 'бамбук', יאך ־ן 'ярмо', 'иго', יוויול ־ען 'праздник', יאָמטוֹיווים (יאָמטעוו) 'юбилей'

כ

כאָלעם (כאלוימעס) 'свинья', כאָזער (כאזיירים) 'сон', 'сновидение', 'мечта', כוויו 'месяц', כוידעש (כאדאָשים) 'долг', כיידער (כאדאָרים) 'комната', כיישעק 'желание', 'охота'

ל

לאבן ־ס 'каравай', לאָמפ (־ן, לעמפ) 'лампа', לוין (заработная) плата', ליגן ־ס 'ложь', = לעפל 'ложка', לעץ (לייצים, לייצאָנים) 'шут', 'паяц', 'пересмешник'

מ

מאלעך (מאלאָ-) 'потоп', 'проливной дождь', מאבל ־ס 'ангел', מארק (מערק) 'пальто', מאנטל ־ען 'рынок', 'базар', מאָגן ־ס 'желудок', מאָן 'мак', מענטש ־ן 'человек', מעסלעס ־ן 'сутки'

נ

נאָגל 'нефть', נאפט 'затылок', 'загривок', נאקן ־ס 'пророк', נאָמען (נעוויים) 'ноготь', 'коготь', (נעגל) 'имя', (נעמען) 'орех', נוס (ניס) 'напев', 'мелодия', ניגון (ניגונים) 'победа', ניצאָכן (ניצכוינעס) 'чудо', נעס (ניסים) 'туман', נעפל ־ען 'нерв', נערוו ־ן

ס

סאם ־ען 'яд', סאָד (סעדער) 'сад', סאָף 'конец', סטעפ 'степь', סיידער 'порядок', סלאָי ־עס 'банка', סלופ ־עס 'столб', סערפ 'серп' ־ן

ע

עלטער ־ס 'возраст', עלנבויגן ־ס 'локоть', = עפל 'яблоко', עמעס ־ן 'правда', 'истина', עמער ־ס 'ведро', עסיק 'уксус', עק ־ן 'конец', 'хвост'

פ

פאק (פעק) 'клейстер', פאט (פעטש) 'пощёчина', פלויט ־ן 'тюк', 'свёрток', פלאץ (פלעצער) 'площадь', 'плетень', 'изгородь', פעך 'смола', פעלץ ־ן 'полушубок', 'тулуп', פרווו ־ן 'попытка', 'испытание' (см. тж. п. 2, 3) настоящего параграфа)

פ

פאך ־ן 'специальность', פאל ־ן 'случай', פונק 'досада', 'огорчение', פארלאג ־ן 'издательство', פוגל 'искра', פוקס (פיס) 'нога', פויגל (־ען, פייגל) 'птица', = פיש 'рыба', פיינט 'враг', פראָסט 'мороз', פרידן 'мир' (*между народами*)', פרישּ- (פרעסט) 'завтрак' טיק ־ן

צ

צאָפ (צעפ) 'коса (*волосы*)', צאָן (ציין, ציינער) 'зуб', צוג ־ן 'поезд', צוקער 'сахар', צושטאנד ־ן 'состояние (*чего-л., кого-л.*)', צוואָרעך 'творог', = ציגל 'кирпич', ציל ־ן 'цель', צימער ־ן 'комната', ציץ 'ситец'

ק

קאטער ־ס 'насморк', קאיאָר ־ן 'рассвет', 'раннее утро', קאמף 'борьба', קאסטן ־ס 'ящик', 'сундук', קאָס (קויסעס) 'бокал', קויעך (קויכעס) 'сила', קאָפ (קעפ) 'голова', קימל 'тмин', קירבעס ־ן 'тыква', קלאנג ־ען 'звук', 'слух', 'молва', קלאָץ (קלעצער) 'бревно', 'колода', קעלער ־ן, ־ס 'погреб', 'подвал', קעמל ־ען 'верблюд', קריפ 'укроп', קריג ־ן 'война'

ר

ראט ־ן 'совет' (*орган*), ראָג ־ן 'угол' (*перекрёсток*), רודער ־ס 'весло', 'кормило *высок.*', רוקן ־ס 'спина', 'хребет', 'корешок (переплёта)', ריב ־ן 'репа', רעגן ־ס 'дождь', רעטעך ־ער 'редька'

ש

שאָדן ־ס 'ущерб', 'вред', שאָטן ־ס 'тень', שאָלעם 'мир' (*между народами*), שוך (שיך) 'ботинок', = שטיוול 'сапог', שטראָם 'поток', 'струя', 'течение', 'ток', שטיין ־ער 'камень', שטראל ־ן 'луч', שניי ־ען 'снег', שפאָס 'насмешка', שפיגל ־ען 'зеркало', שפּראָץ ־ן 'росток', 'побег'

2) Женского рода (די)[1]:

א

אוגער- ־ס 'булавка' (*декоративная и т. п.*), אגראפקע ־ן 'надпись', אופשריפט ־ן 'аптека', אפטייק ־ן 'ось', אקס ־ן 'работа', ארמיי ־ען 'армия'

אָ

אָזערע ־ס 'озеро', אָזשענע ־ס 'ежевика' (см. тж. п. 3, 2), אָל ־ן 'шило'

ב

באק ־ן 'щека', באן ־ען 'поезд', 'железная дорога', בין ־ען 'баня', באָד (בעדער) 'груша', באר ־ן 'пче-

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

ла', ביקס ־ן 'ружьё', 'винтовка', בלום ־ען 'цветок', ברוסט (־ן, בריסט) 'грудь', 'грудинка', בריל ־ן 'очки', בריק ־ן 'мост', ברעם ־ען 'бровь'

ג

גאָב 'желчь', גאנדז (גענדז) 'гусь', גאס ־ן 'улица', גוואלד [געוואָלט] 'насилие', געגנט 'дар', 'подарок', גרויפ 'яма', גרוב (גרי֫בער) 'область', 'окрестность', גרעַנעץ ־ן 'граница', 'грань', 'предел', 'рубеж' ־ן 'крупа',

ד

דינסט 'служба' (*в армии и т. п.*), דירע ־ס 'квартира', 'жильё', דלָ(אָ)לאָניע ־ס 'забота', 'ладонь' (см. тж. п. 3, 2), דריז ־ן 'железá'

ה

האק (העק) 'рука', האנט־שריפט ־ן 'почерк', הונט (העונט) 'топор', = האָר 'волос', 'шерсть', 'ворс', הויט ־ן 'кожа', 'кожный покров', הילף 'помощь', הייך ־ן 'высота', היל ־ן 'пещера', היים ־ען 'родной дом', העלפט ־ן 'половина'

ו

וואך 'стража', 'караул', (וועגט) וואנט 'стена', וואנץ 'клоп', וואָג ־ן 'вес', 'весы', וואָך ־ן 'неделя', וואָל 'шерсть', וואָר 'действительность', 'реальность', וועסף ־ן 'рана', וועלט ־ן 'мир', 'вселенная', וועלף ־ן 'ось'

ז

זאך ־ן 'вещь', 'дело', זאלב ־ן 'мазь', זאָרג ־ן 'забота', זאלץ 'соль', זון ־ען 'солнце', זויל ־ן 'подошва', זיד = זינד 'грех', זיף ־ן 'сито', זייף 'мыло', זיץ ־ן 'бок', 'сторона', זעג ־ן 'пила'

ט

טויב ־ן 'голубь', טיר ־ן 'дверь', טיי 'чай', טלָא ־ען 'копыто', טרויב ־ן 'труба', טרייסט 'утешение', = טרעפ 'ступень', 'лестница', טרער ־ן 'слеза'

י

יאבאָשע 'суша', יוגנט 'молодость', 'молодёжь', יוך ־ן 'бульон', 'соус', יערושע ־ס 'наследство' (см. тж. п. 3, 2)

כ

כוואַליע ־ס 'хала', 'плетёный белый хлеб', כאָלע ־ס 'волна', כמאָרע ־ס 'туча', כײַע ־ס 'зверь', 'животное', כעוורע ־ס 'ватага', 'компания' (см. тж. п. 3, 2)

ל

לאָך (לעכער) 'груз', 'тяжесть', 'бремя', לאסט ־ן 'дыра', 'отверстие', לופט 'воздух', לונג ־ען 'лёгкое', לינדז ־ן 'чечевица', ליפ ־ן 'губа', לוז (לײַז) 'вошь', לעבער ־ס 'печень', לענג 'длина'

מ

מאָס ־ן 'власть', מאַלפע ־ס 'обезьяна', מאכט ־ן 'размер', 'мер(к)а', (מײַז) מויז 'мышь', מיל ־ן 'мельница', מילך 'молоко', מילכאָמע ־ס 'война', מילץ 'селезёнка', מינוט ־ן 'минута'

נ

נאָז 'игла', 'иголка', נאדל ־ען 'ночь', נאכט (נעכט) 'нос', (נעז, נעזער) נאָל ־ן 'шило', ניר ־ן 'почка' *анат.*, נויט 'нужда', נעסט ־ן 'гнездо', 'очаг', נעץ ־ן 'сеть', נעקאָמע 'месть'

ס

סטעליע ־ס 'опасность', סאקאָנע ־ס 'пруд', סאָשלקע ־ס 'потолок', סימכע ־ס 'веселье', 'увеселéния', 'торжество', סכוירע ־ס 'товар', סלינע 'вражда', סקיצע ־ס 'слюна', סרייפע ־ס 'очерк', 'эскиз', 'пожар' (см. тж. п. 3, 2)

ע

עכאָ 'эхо', עלטער 'старость', עלנט 'одиночество', עלעקטרע 'электричество', ערד 'земля'

פ

פארטיי ־ען 'подмышка', פאכט 'аренда', פאָכווע ־ס 'партия' (*организация*), [פאָסטשט] פאָסט 'почта', פאָר 'пара', פוטער 'масло (коровье)', פיירע ־ס 'плод', 'фрукт', פען ־עס '(писчее) перо', פעסט 'чума'

פ

פאלד ־ן 'складка' (*на одежде*), פאן ־ען 'кастрюля', פאַרב ־ן 'краска'; 'цвет', פאָן ־ען 'флаг', 'знамя'; 'стяг', פור ־ן 'воз', פויסט ־ן 'кулак (*рука*)', פלוים ־ען 'слива', פליג ־ן 'муха', פליכט ־ן 'обязанность', פעל 'кожа', 'шкура', פרייד ־ן 'радость', 'веселье'

צ

צונג (־ען, צינגער) 'язык', צאָל ־ן 'число', 'количество', צוקונפט 'будущее', 'будущность'; 'будущее время' *грам.*, צווייג ־ן 'ветвь', ציך ־ן 'пододеяльник', צײַט ־ן 'время'

ק

קאָווענע ־ס 'арбуз', (קעץ) קאַץ 'кошка', קארש ־ן 'черешня', קאָרט ־ן 'карта (*в игре*)', קונסט ־ן 'искусство', קויל ־ן 'пуля', קונץ ־ן 'фокус', 'уловка', קיך ־ן 'кухня', קישן ־ס 'подушка', קייט ־ן 'цепь', = קני 'колено', קעגנווארט ־עס 'настоящее время', קעלט ־ן 'холод', קראָם ־ען 'лавка', 'магазин', = קרעמפטן (קראפט) 'сила', קרענק 'болезнь', = קרעץ 'чесотка'

ר

ראָד (רעדער) 'колесо', רו 'покой', ראם ־ען 'рама', ריפ ־ן 'ребро' *анат.*, רויז ־ן 'роза', ריי ־ען 'ряд', 'вереница', 'очередь'

ש

שולד ־ן 'школа', שול ־ן 'блюдце', שאָל ־ן 'час', שאָ ־ען 'вина', שויב ־ן 'стекло (в окне)', שוואלב ־ן 'ласточка', שוערד ־ן 'меч', שטאל ־ן 'сарай', 'хлев', שטאָט (שטעט) 'город', שטוב (שטיבער) 'дом', 'комната', שטים ־ען 'голос', שיף ־ן 'судно', 'корабль', שין 'свет', 'сияние', שלאכט ־ן 'сражение', שער ־ן 'ножницы',

שפיז־ן ‘копьё’, שפיל־ן ‘игра’, שפין־ען ‘паук’, שפראך־ן ‘язык’, ‘речь’, שפיז־ן ‘пища’

3) Среднего рода (דאָס)[1]:

א

אויג־ן ‘глаз’, ‘око’, אויערינגל־ער ‘серьга’, אייי־ער ‘яйцо’, אײז ‘лёд’, אײזן ‘железо’, אש ‘зола’, ‘пепел’

אָ

(אויפעס) אָף ‘домашняя птица’, אָנטאָן ‘одежда’ (см. тж. п. 4, 2), (ערטער) אָרט ‘место’

ב

בילד־ער ‘картина’, ‘образ’, ביסל־ער ‘небольшое количество’, בייז ‘зло’, בלוט ‘кровь’, בלײ ‘свинец’, בעט־ן ‘кровать’, ‘постель’, בעטגעוואנט ‘постельные принадлежности’, ברויט־ן ‘хлеб’, ברעקל־ער ‘крошка’ (см. тж. п. 4, 1)

ג

גאָלד ‘золото’, גוטס ‘добро’, ‘пожитки’, גלאָז ‘стекло’, גליק־ן ‘счастье’, געזונט ‘здоровье’, געזיכט־ער ‘лицо’, געלט ‘деньги’, געלכל־ער ‘желток’, געפעס ‘посуда’, גראָז (־ן, גרעזער) ‘трава’, גרעט ‘бельё’

ד

דאָרף (דערפער) ‘деревня’, ‘село’, דרויב ‘мелкие частицы’, ‘мелочь’, דריידל־ער ‘волчок’, ‘вертушка’, דריטל ‘тройка *карт.*’

ה

הארץ (הערצער) ‘сердце’, האָלץ ‘дрова’, ‘дерево (*материал*)’, ‘полено’, הויז (הײזער) ‘дом’, הײ ‘сено’, היפטל־ער ‘кочан’, העמד־ער ‘рубаха’, ‘сорочка’, הענגל־ער ‘гроздь’, העפטל־ער ‘рукоятка’, ‘ручка’

וו

וואָרט (ווערטער) ‘слово’, וויל [ווילזען] ‘благо’, ‘благополучие’, וויגל־ער ‘пелёнка’, ווימפערל־ער ‘сморщенное яблоко’, וויסל־ער ‘белок’, = וועלט ‘произведение’, ‘творение’, וועש ‘бельё’

ז

זויערס ‘кислота’ (см. тж. п. 4, 3), זילבער ‘серебро’, זײדנס ‘шёлк’, ‘шелка’ (см. тж. п. 4, 3), זײטל־ער ‘страница’ (см. тж. п. 4, 1)

ט, טש

טייג ‘тесто’, טרײבל־ער ‘(телефонная) трубка’ (см. тж. п. 4, 1), טשיקאָווס־ן ‘курьёз’, ‘любопытная вещь’ (см. тж. п. 4, 3)

י

יאָר־ן ‘год’, יינגל־ער ‘мальчик’ (см. тж. п. 4, 1)

כ

(כאיאָלעס) כאיל ‘войско’, ‘полчище’, כאפעניש ‘спешка’ (см. тж. п. 4, 5, «Примечание»), כיעס ‘блаженство’, ‘обретение новых жизненных сил’

ל

(לענדער) לאנד ‘страна’, (לעשינעס) לאָשן ‘язык’, ‘речь’, ליכט ‘свет’, ליב־ער ‘тело’, ‘плоть’, לעבן ‘жизнь’, לעמל־ער ‘ягнёнок’

מ

(מאזאָלעס) מאזל ‘счастье’, ‘судьба’, *мн.* ‘знаки зодиака’, ‘рок’, ‘доля’, = מאָל ‘раз’, (מײלער) מויל ‘рот’, מיטל־ען ‘средство’, ‘способ’, ‘мера’, ‘мероприятие’, מיליטער ‘войско’, ‘военные’ *собир.*, מיסט ‘мусор’; ‘навоз’, ‘помёт’, מעבל ‘мебель’, מעש ‘латунь’, ‘жёлтая медь’

נ

נישטל־ער ‘пустяк’, ‘безделица’ (см. тж. п. 4, 1), נאָזטיכל־ער ‘носовой платок’, נעמאָנעס ‘доверие (в отношениях между деловыми партнёрами)’

ס

סאקאָנעס־נעפאָשעס ‘смертельная опасность’, סאוולאָנעס ‘терпимость’

ע

ענטל־ער ‘утка’, עסנוואָרג ‘съестное’, ‘пища’, (см. тж. п. 4, 5), עקסל־ער ‘бычок’, ‘вол’ (см. тж. п. 4, 1)

פ

פאָרפאָלק־ן ‘бумага’, פאָרצעלײ־ן ‘супружеская пара’, פינטל־ער ‘фарфор’, פיצל־ער ‘точечка’, ‘кусочек’, ‘клочок’, ‘крошка’

פּ

(פעלקער) פאָלק ‘народ’, פי [פיך] ‘скот’, פייער ‘огонь’, פענצטער ‘окно’, = פערד ‘поле’, פלייש ‘мясо’, = ‘лошадь’, ‘конь’ и др.;

ץ

צינגל־ער ‘лицемерие’, ציכל־ער ‘наволочка’, צוויעס ‘курок’, ‘спусковой крючок’, ציינדל־ער ‘зубчик (чеснока)’, ‘зубец’ (см. тж. п. 4, 1)

ק

(קיילעס) קאָל ‘голос’, קינד־ער ‘ребёнок’, ‘дитя’, קלייד־ער ‘платье’, ‘одежда’, קניידל־ער ‘клёцка’, קנעכל־ער ‘щиколотка’, קרעפל־ער ‘пельмень’ (см. тж. п. 4, 1)

ר

ראָכווס ‘простор’, רינד־ער ‘голова крупного рогатого скота’, רעגילעס־ן ‘привычка’, = רעכט ‘право’, רעקל־ער ‘куртка’ (см. тж. п. 4, 1)

ש

שוואַרצאָפל־ען ‘зрачок’, שטענגל־ער ‘стебель’, שויוול־ער ‘совок’, ‘совковая лопата’

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

Примечание. Существительные-омонимы нередко различаются по родам, например: **דער זון** 'сын' — **די זון** 'солнце'; **דער שנור** 'шнур' — **די שנור** 'невестка'; **די ליכט** (*редко* **דאָס**) 'свеча' — **דאָס ליכט** 'свет'; **דער קין** 'подбородок' — **די קין** 'лучина'; **די צוואנג** 'щипцы', 'клещи' — **דער צוואנג** 'принуждение'; **די פאָן** 'флаг', 'знамя' — **דער פאָן** 'фон'; **דער קריג** 'война' — **די קריג** 'ругань', 'ссора'.

Число имени существительного

§ **11.** 1. В идише, как и в русском языке, различается единственное и множественное число существительных. Большинство имён нарицательных изменяется по числам:

דער בוים 'дерево' *ед. ч.* — **די ביימער** 'деревья' *мн. ч.*

דער טיש 'стол' *ед. ч.* — **די טישן** 'столы' *мн. ч.*

די ארבעט 'работа' *ед. ч.* — **די ארבעטן** 'работы' *мн. ч.*

די מוטער 'мать' *ед. ч.* — **די מוטערס** 'матери' *мн. ч.*

דאָס קינד 'ребёнок' *ед. ч.* — **די קינדער** 'дети' *мн. ч.*

דאָס שטיינדל 'камешек' *ед. ч.* — **די שטיינדלעך** 'камешки' *мн. ч.*

В единственном числе большинство существительных могут употребляться как с неопределённым артиклем, так и с определённым, последний одновременно указывает число существительного и его принадлежность к тому или иному роду (см. тж. § 7, п. п. 1 и 2).

Во множественном числе у всех существительных артикль **די** (см. тж. § 7, п. 2).

Многие существительные абстрактные и вещественные не имеют множественного числа:

גיווע 'высокомерие', 'чванство', **קאלטבלוטיקייט** 'хладнокровие', **סייכל** 'ум', **מידקייט** 'усталость', **געדולד** 'терпение', **שאָלעם** 'мир', 'лад', **מוזיק** 'музыка' и др.; **אייזן** 'железо', **מעל** 'мука́', **נאפט** 'нефть', **זויערשטאָף** 'кислород', **צוקער** 'сахар' и др. Множественное число у имён вещественных означает разные сорта, разновидности. Ср. **ווינען** 'ви́на', **קעזן** 'сыры́', **טיי** 'чай' и т. п.

Небольшое число существительных не имеет формы единственного числа: **קאניקולן** 'каникулы', **ייסורים** 'горести', 'страдания' и др. Иногда существительные, имеющие только форму множественного числа, в русском языке и в идише совпадают, как в случае 'каникулы', 'мемуары'. Но чаще такому русскому существительному в идише соответствует существительное, имеющее и форму единственного, и форму множественного числа, например:

ножницы *мн.* — **דער שער** *ед.*, **די שערן** *мн.*

сани *мн.* — **דער שליטן** *ед.*, **די שליטנס** *мн.*

сени *мн.* — **דאָס פירהייזער** *ед.*, **די פירהייזער** *мн.*

часы *мн.* — **דער זייגער** *ед.*, **די זייגערס** *мн.*

дрова *мн.* — **דאָס האָלץ** *ед.*

сутки *мн.* — **דער מעסלעסן** *ед.*, **די מעסלעסן** *мн.*

Существительному **מאָזלען**, имеющему только множественное число, соответствует русское **'корь'**, имеющее только форму единственного числа.

2. Способы образования множественного числа в идише следующие:

1) Множественное число большей части существительных образуется при помощи суффиксов:

דינים ־ים 'законы', **כושים** 'чувства' (*осязание, обоняние и т. п.*), **פויערים** 'крестьяне', **כאדאָשים** 'месяцы', **קרויווים** 'родственники' (см. тж. 3) настоящего пункта) и т. п.;

יינגעלעך ־ך 'мальчишечки', **מענטשעלעך** 'человечки', **פייגעלעך** 'птички', **הינטעלעך** 'щенки', 'собачки', **מיידעלעך** 'девчурки', **ביכעלעך** 'книжечки', **קעצעלעך** 'котята' и т. п.;

יינגלעך ־ך 'мальчики', **מיידלעך** 'девушки', **העגט-** 'ручки', **פיסלעך** 'ножки', **קעסטלעך** 'ящички', **טע-לעך** 'тарелочки', **עמערלעך** 'ведёрки', **מעסערלעך** 'ножики' и т. п.;

וואָכן ־(ע)ן 'недели', **שאָעה** 'часы (*время*)', **גאסן** 'улицы', **צייטונגען** 'газеты', **סטודענטן** 'студенты', **העלדן** 'герои' и т. п.;

זייגערס ־ס 'часы (*механизм*)', **טאטעס** 'отцы', **כאסע-** 'свадьбы', **פאטשיילעס** 'головные платки', **טראק-טָארס** 'трактора', **קאסטנס** 'ящики', **פויערטעס** 'крестьянки', **וואָלקנס** 'облака' и т. п.;

כיוועס ־עס 'долги', **קאָלווירטניקעס** 'колхозники', **וואגאָנעס** 'вагоны', **סטעפעס** 'степи', **ספוטניקעס** 'спутники *косм.*' и т. п.;

קינדער ־ער 'дети', **ביינער** 'кости', **שטיינער** 'камни', **פעלדער** 'поля', **ברעטער** 'до́ски', **העמדער** 'рубашки', **בילדער** 'картины', **לײַלעכער** 'простыни' и т. п.;

2) Ряд существительных образует множественное число бессуффиксальным способом путем изменения гласного основы, например:

ע — אָ

בעק 'козёл' — **באָק** 'козлы'

בערד 'борода' — **באָרד** 'бо́роды'

וועלף 'волк' — **וואָלף** 'волки'

וואָרעם 'червь' — **ווערעם** 'черви'

טעכטער 'дочь' — **טאָכטער** 'дочери'

נעגל 'ноготь' — **נאָגל** 'ногти'

נעט 'шов' — **נאָט** 'швы'

נעמען 'имя' — **נאָמען** 'имена'

פעדעם 'нить' — **פאָדעם** 'нити'

פרעסט 'мороз' — **פראָסט** 'морозы'

צעפּ 'коса' — **צאָפּ** 'косы' (*волосы*)

קערב 'корзина' — **קאָרב** 'корзины'

קנעפּ 'пуговица' — **קנאָפּ** 'пуговицы'

רעק 'сюртук' — **ראָק** 'сюртуки'

שטעט 'город' — **שטאָט** 'города' и др.;

ע — א

בענק 'скамья' — **באנק** 'скамьи'

גענדז 'гусь' — **גאנדז** 'гуси'

געסט 'гость' — **גאסט** 'гости'

העגט 'рука' — **האנט** 'ру́ки'

זעק 'мешок' — **זאק** 'мешки'

מערק 'рынок' — **מארק** 'рынки'

נעכט 'ночь' — **נאכט** 'ночи'

פעטש 'пощёчина' — **פאטש** 'пощёчины'

קלעפּ 'удар' — **קלאפּ** 'удары', 'побои' и др.;

י — ו

ברודער 'брат' — ברידער 'братья'
זון 'сын' — זין 'сыновья'
נוס 'орех' — ניס 'орехи'
פוס 'нога' — פיס 'но́ги'
קו 'корова' — קי 'коровы'
שוך 'ботинок' — שיך 'ботинки' (см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

3) Сочетанием суффиксального способа и чередования. В образованиях с суффиксом ־ער в ряде случаев имеет место чередование, например:

ע — אָ

אָרט 'место' — ערטער 'места́'
באָד 'баня' — בעדער 'бани'
גאָט 'бог' — געטער 'боги'
גלאָז 'стакан' — גלעזער 'стаканы'
דאָרף 'деревня' — דערפער 'деревни'
האָן 'петух' — העניר 'петухи'
וואָרט 'слово' — ווערטער 'слова́'
לאָך 'дыра' — לעכער 'дыры'
סאָד 'сад' — סעדער 'сады'
פּאָנעם 'лицо' — פּנימער 'ли́ца'
פאָלק 'народ' — פעלקער 'народы'
ראָד 'колесо' — רעדער 'колёса'
שלאָס 'замо́к' — שלעסער 'замки́' и др.;

ע — א

בלאט 'лист' — בלעטער 'листья'
דאַך 'крыша' — דעכער 'крыши'
האלדז 'шея' — העלדזער 'шеи'
הארץ 'сердце' — הערצער 'сердца́'
וואלד 'лес' — ווענדער 'леса́'
לאנד 'страна' — לענדער 'стра́ны'
מאן 'мужчина' — מענער 'мужчины'
פלאן 'план' — פלענער 'планы'
פלאץ 'площадь' — פלעצער 'площади'
קאלב 'телёнок' — קעלבער 'телята' и др.;

י — ו

בוך 'книга' — ביכער 'книги'
הון 'курица' — הינער 'куры'
טוך 'платок' — טיכער 'платки'
צונג 'язык, *анат.*' — צינגער и др.;

ע *или* י — וי

בויך 'живот' — בויכער 'животы'
מויל 'рот' — מויליר 'рты'
בוים 'дерево' — ביימער 'деревья'
(см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

При образовании формы множественного числа с суффиксами ־ים, ־עס (преимущественно от слов древнееврейского происхождения) также происходит изменение основы, а во многих случаях и перенос ударения, например:

דאָר 'поколение' — דוֹירעס 'поколения'; סאָד 'секрет' — סוֹידעס 'секреты'; אוֹירעך 'гость' — אָרכים 'гости'; כוֹידעש 'месяц' — כאדאָשים 'месяцы'; כאָכעם 'мудрец' — כאכאָמים 'мудрецы'; כאָלעם 'сон', 'сновидение' — כאלוֹימעס 'сны', 'сновидения'; ניצאָכן 'победа' — ניצכוי- 'победы'; נעס 'чудо' — ניסים 'чудеса' и др. Под влиянием этого способа образования множественного числа оказались и недревнееврейские слова: דאָקטער 'врач' — דאָקטוֹירים 'врачи' и др.

4) У небольшого числа существительных форма множественного числа совпадает с формой единственного («нулевой суффикс»). Они различаются лишь синтаксически, главным образом при помощи артикля, например:

די העכט, העכט, א העכט, דער העכט 'щука' — 'щуки'; די עפּל, עפּל, אן עפּל, דער עפּל 'яблоко' — 'яблоки'; די ווערק, ווערק, א ווערק 'произведение' — 'произведения'; דער שטיוול, א שטיוול 'сапог' — 'сапоги'; דער שטערן, א שטערן, די שטיוול, שטיוול 'звезда' — 'звёзды' и т. п.

Примечания. Некоторые слова древнееврейского происхождения, принимая во множественном числе суффикс ־ים, теряют конечное ע основы единственного числа, например:

סוינע 'враг' — סאָנים 'враги'; כוילע 'больной' — כאלאָים 'больные'; קוינע 'покупатель' — קוינים 'покупатели'; קיילע 'посу́да', 'сосу́д' — קיילים 'посуда *собир.*', 'сосуды'.

При образовании множественного числа посредством суффикса ־ן у ряда интернационализмов происходит перенос ударения и переход в словообразовательном суффиксе ע в אָ, например:

פראָפעסאָר 'профессор' — פראָפעסאָרן 'профессора'; קאָנסטרוקטאָר 'конструктор' — קאָנסטרוקטאָרן 'конструкторы'; מיניסטער 'министр' — מיניסטאָרן 'министры' и т. п.

3. Все уменьшительные существительные образуют множественное число при помощи суффикса ־(ע)ך, например:

שטיינדלעך 'камешек' — שטיינדלעך 'камешки'; פענצטערל 'окош(еч)ко' — פענצטערלעך 'окош(еч)ки' и т. п. (см. п. 2, 1).

В сочетании с уменьшительным словообразовательным суффиксом ־ל суффикс множественного числа ־ער может присоединяться к основе не только единственного, но и множественного числа. Таким образом, уменьшительные существительные имеют иногда одновременно два суффикса множественного числа, например:

קינדערלעך 'ребятки' (קינד + ער + ל + ער), טאל-קלעזלעך 'ученички' (טאלמיד + ים + ל + ער), מידימלעך (קלעזלעך) 'маленькие (*или* милые) музыканты' מאָרימלעך (מאָר + ים + ל + ער). В последнем случае в образовании множественного числа помимо суффиксов участвует чередование гласных с переносом ударения: קלעזמאָרים — קלעזמער.

Примечание. Омонимы нередко отличаются друг от друга и различной формой множественного числа. Ср.: גרוב — גריבער 'ямы' и גרובן — גרוב 'копи'; זון — זין 'сыновья' и זונען — זון 'солнца'; ליכט — ליכטער 'свечи' и ליכט — ליכטער 'светила'; בענד — בענדער 'ленты' и באנד — בענד(ער) 'тома'; מאן — מענער 'мужчины' и מאנען — מאן (*реже тж.* מענער) 'мужья'; שטערנס — שטערן 'лбы' и שטערן — שטערן 'звёзды' и т. п.

Склонение имен существительных

§ 12. 1. В идише четыре падежа: именительный, винительный, дательный и притяжательный (поссессив). В притяжательном падеже употребляются, как правило, одушевлённые существительные. Это могут быть и имена собственные (טאָלסטאָי 'Толстой', קאָפערניק 'Коперник', עדוארד 'Эдуард', נאטאשע 'Наташа') и имена нарицательные (מאמע 'мама', שרייבער 'писатель').

Склонение существительных в единственном числе

Падеж	Имя личное	Имя нарицательное					
		Муж. род		Ср. род		Жен. род	
		неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.
И.	מוישע	דער טיש	דער מאן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פּען	די פרוי
Д.	מוישען	דעם טיש	דעם מאן	דעם הויז	דעם קינד	דער פּען	דער פרוי
В.	מוישען	דעם טיש	דעם מאן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פּען	די פרוי
Притяж.	מוישעס	—	דעם מאנס	—	דעם קינדס	—	דער פרויס

Артикль множественного числа די не склоняется, и форма существительного во всех падежах множественного числа, кроме притяжательного, одинакова:

צו די קינדער — די קינדער, אף די טישן — די טישן
מיט די פּענעס — די פּענעס

В притяжательном падеже существительные независимо от рода имеют падежное окончание ־ס как в единственном, так и во множественном числе, например:

דעם כאווערס [דער טאָכטערס] ארבעט 'работа товарища [дочери]', די כאווירימס [די טעכטערס] ארבעט 'работа товарищей [дочерей]', דעם ברודערס [דער שוועסטערס] פרײַנט 'друзья брата [сестры]', די ברידערס [די שוועסטערס] פרײַנט 'друзья братьев [сестёр]'.

Примечание. Иногда, особенно при персонификации, притяжательный падеж может быть образован от неодушевленных существительных. Например, у Д. Бергельсона: הערט זיך אײַן אי- נעם וואלדס שטילן געוויש 'вслушайтесь в тихий шум леса'.

2. Как видно из таблицы, имена нарицательные, в отличие от собственных, в дательном и винительном падежах, как правило, не имеют падежного окончания.

Исключения:

1) Существительные באָבע 'бабушка', מאמע 'мама', מומע 'тётя' — в дательном падеже принимают окончание ־ן: דער מומען, דער מאמען, דער באָבען.

2) Ряд существительных мужского рода, оканчивающихся на ־ע (זיידע 'дедушка', טאטע 'отец'), а также יִד 'еврей', מענטש 'человек' в винительном и дательном падежах принимают окончание ־ן, причём гласный перед окончанием выпадает:

דעם מענטשן, דעם טאטן, דעם זיידן и т. д.

В притяжательном падеже падежное окончание ־ס у этих слов присоединяется к форме дательного падежа, т. е.: דעם מענטשנס, דעם טאטנס, דעם זיידנס и т. д.

3) Существительное דאָס הארץ 'сердце' в дательном, а מאָשיעך 'мессия' в дательном и винительном падежах, также имеют окончание ־ן (см. тж. п. 3 настоящего параграфа).

Примечание. В ряде говоров слова בא-, זיידע и др., названные среди исключений, не принимают окончания ־ן.

3. Личные имена собственные в винительном и дательном падежах единственного числа принимают окончание ־ען, если они оканчиваются на מ, נ, слогообразующий ל или дифтонг, например:

ריזע-, יאנקלען, שמיען, ראָכלען, שימענען, שאָלעמען и т. п.

Слова, оканчивающиеся на ש, צ, ס, טש, זש, ז, в ударении не на последнем слоге, принимают в притяжательном падеже окончание ־עס, например:

אבראמאָוויטשעס, מארקישעס, פּערעצעס, מיכאָעלסעס.

Слова, оканчивающиеся на ־ס, с ударением на последнем слоге в притяжательном падеже не имеют окончания. На письме вместо него ставится апостроф, например:

מארקס' «קאפּיטאל» 'Капитал» Маркса', קאזאלס' וויאָלאָנטשעל 'виолончель Казальса'.

При двух или нескольких именах склоняется только последнее: ער האָט גוט געקענט שלוימע מיכאָעלסן 'он хорошо знал Соломона Михоэлса', ער האָט דערציילט וועגן שלוימע מיכאָעלסן 'он рассказал о Соломоне Михоэлсе', טארכאנאָוו האָט געשריבן שלוימע מיכאָעלסן, אז... 'Тарханов писал Соломону Михоэлсу, что...'

Если собственному имени предшествует существительное, указывающее родство, профессию, звание и т. п.,

окончание ־(ע)ן в дательном и винительном падежах отсутствует, например:

ער האָט גוט געקענט דעם ארטיסט מיכאָעלס 'он хорошо знал артиста Михоэлса'.

В притяжательном падеже окончание ־ס прибавляется к последнему существительному такой конструкции, например:

דעם שרײַבער בערגעלסאָנס ווערק 'сочинения писателя Бергельсона', **דעם דיכטער קוויטקאָס לידער** 'стихи поэта Квитко'.

Если же существительное, указывающее родство, профессию и т. п., следует за именем собственным, окончание ־ס принимает не собственное имя, а нарицательное слово, например:

שלומע האמעלכס משפּטן 'суд царя Соломона', **מאָטל פּייסי דעם כאזנס** 'Мотл, сын кантора Пейси' (*Буквальный перевод названия широко известного произведения Шолом-Алейхема «Мальчик Мотл»*).

Если после собственного имени имеется относящееся к нему порядковое числительное, последнее принимает окончание ־ס, например:

איוואן דעם דריטנס פּאָליטיק 'политика Ивана III'.

§ 13. 1. В **именительном** падеже употребляются:

1) Обращение, например:

קינד מײַנס! 'уважаемый товарищ!', **כאָשעווער כאווער!** 'дитя моё!', **ליבע פרײַנט!** 'дорогие друзья!' и т. п.;

2) Подлежащее, например:

דער טײַך איז א טיפער 'солнце светит', **די זון שײַנט** 'река глубокая', **די קינדער שפּילן זיך** 'дети играют' и т. п.;

3) Предикатив — именная часть сказуемого, обычно с глаголом-связкой **זײַן** 'быть' или **ווערן** 'становиться', например:

ער איז געוואָרן ער איז דער בריגאדיר 'он бригадир', **ווער איז דער בריגאדיר** 'он стал бригадиром', **בריגאדיר?** 'кто бригадир?' и т. п.

2. В **винительном** падеже в основном употребляются:

1) Прямое дополнение, например:

איך רוף דעם מאַן, די פרוי און דאָס קינד 'я зову мужа, жену и ребёнка', **ער האָט שוין איבערגעלייענט דעם ארטיקל** 'он уже прочитал статью' и т. п.;

2) Обстоятельство времени: **איך ארבעט דעם טאָג, די וואָך** 'я работаю в этот день, эту неделю', **זונטיק גייען מיר אין טעאטער** 'в воскресенье мы идём в театр' и т. п.

3. В **дательном** падеже без предлога употребляется косвенное дополнение, например:

איך שיק מאטאָנעס דעם מאַן, דער פרוי און דעם קינד 'я посылаю подарки мужу, жене и ребенку', **ער שרײַבט א בריוו דער מאמען** 'он пишет письмо маме' и т. п.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа, а существительные с предлогом могут быть любым членом предложения.

4. В **притяжательном** падеже употребляется определение, обозначающее владельца, принадлежность, например:

דעם שילערס העפט 'тетрадь ученика', **דעם לערערס אייצע** 'совет учителя', **דער פרויס עלטערן** 'родители (этой) женщины' и т. п.

Существительное в притяжательном падеже соответствует как русскому существительному в родительном падеже, так и русскому притяжательному прилагательному. Таким образом, 'дом дедушки' и 'дедушкин дом' переводятся одинаково: **דעם זיידנס הויז**.

Примечание. Значение принадлежности может быть выражено также дательным падежом имени с предлогом **פון**, например:

דער בריוו פונעם זון 'письмо (от) сына' близко по значению к **דעם זונס בריוו** 'письмо сына', а **די ווערק פון שאָלעם־אלייכעמען** равнозначно **שאָלעם־אלייכעמס ווערק** 'сочинения Шолом-Алейхема'.

Образование имен существительных

§ 14. По своему составу существительные делятся на корневые, производные и сложные.

Корневые (непроизводные) слова типа **טיש** 'стол', **גראָז** 'трава', **טאָג** 'день', **פעלד** 'поле', **ארבעס** 'горох', **דונער** 'гром' и т. п. занимают большое место среди существительных и служат исходными при образовании многих производных и сложных слов.

К корневым словам в идише относятся и такие, которые в языке-источнике являются производными или даже сложными словами, например: **שמועס** 'беседа', **קלעזמער** 'музыкант', **אײַנהאָרע** 'сглаз', 'дурной глаз' (из древнееврейского языка); **-פּאס** **טעך** 'пастух', **זאוואָד** 'завод' (из русского языка); **באוול** 'хлопчатобумажная нить', **בוימל** 'растительное масло' (из немецкого языка) и др.

§ 15. **Производные** существительные образуются

1. Безаффиксальным способом от основ других частей речи, в частности:

1) *Посредством чередования* гласных

а) от основ прилагательных (наречий), например: **גראָב** 'толстый' — **די גרעב** 'толщина', **הויך** 'высокий' — **די הייך** 'высота', **קאלט** 'холодный' — **די קעלט** 'холод', **קראנק** 'больной' — **די קרענק** 'болезнь', **גרויס** 'большой' — **די גרייס** 'величина', 'размер' и т. п.;

б) от глагольных основ, например: **וואקסן** 'расти' — **דער ווּקס** 'рост', **שיסן** 'стрелять' — **דער שאָס** 'выстрел', **בײַסן** 'кусать' — **דער בּיס** 'укус', **רײַסן** 'рвать' — **דער ריס** 'рывок', **טרינקען** 'пить' — **דער טרונק** 'глоток', **ברעכן** 'ломать' — **דער בראָך** 'перелом', 'разрыв' и т. п.;

2) *Без чередования* гласных

а) от основ ряда прилагательных (наречий), например: **בריט** 'широкий' — **די בריט** 'ширина', **טיף** 'глубокий' — **די טיף** 'глубина', **שטיל** 'тихий' — **די שטיל** 'тишина' и т. п.;

б) от глагольных основ путем отсечения инфинитивного суффикса ־(ע)ן, например: **פארגלײַכן** 'сравнивать' — **דער פארגלײַך** 'сравнение', **באווײַזן** 'показать', 'доказать' — **דער באווײַז** 'доказательство', 'довод', **ענט-** **פּערן** 'отвечать' — **דער ענטפער** 'ответ', **פּרוּוון** 'пытать-

ся' — דער פּרווו 'попытка', בּאריכטן 'отчитываться', 'докладывать' — דער באריכט 'отчёт' и т. п.;

3) Путём *субстантивации* любой части речи. Здесь особо следует подчеркнуть, что практически любой инфинитив может быть субстантивированным и выступать как существительное среднего рода. Например:

לערנען זיך 'жить' — דאָס לעבן 'жизнь', לערנען זיך אין דער שול 'учиться' — דאָס לערנען 'учёба в школе', ריידן איז זילבער און שווײַגן איז גאָלד 'слово — серебро, молчание — золото', דאָס ריידן האָט אים פארמאטערט 'речь утомила его' и т. п.

Продуктивным способом словообразования является и субстантивация прилагательных и причастий, например: דער פארווונדעטער סאָלדאט 'раненый солдат' — דער פארווונדעטער 'раненый', דער אלטער פויער 'старый крестьянин' — דער אלטער 'старик' и т. п. (см. тж. § 9).

2. При помощи префиксов (приставок):

אומ- אומגליק 'несчастье', אומזין 'бессмыслица', כיין- 'антипатии', אומקאָוועד 'неуважение', 'непочтительность', אומוועג 'окольный путь', אומוויסן 'невежество' и т. п.;

אור- אורעלטערן 'прародители', 'предки', אורייניקל 'правнук', אורמענטש 'первобытный человек', אורקוואל 'первоисточник' и т. п.;

אנטי- אנטיפאשיסט 'антифашист', אנטיטיילכל 'античастица' *физ.*, אנטיהעלד 'антигерой', אנטימיליטאריזם 'антимилитаризм' и т. п.;

באל- באלמעלאָכע 'ремесленник', 'мастеровой', זיקאָרן- 'человек с хорошей памятью', באל־סימכע 'виновник торжества', 'герой дня', באלכויו 'должник' и т. п.;

געמעלק געַ- 'удой', געראנגל 'борьба', 'состязание', געדאנק 'мысль' и т. п.

Примечания. Префикс אומ- многозначен, чаще всего он обозначает отрицание и придает существительному значение, противоположное значению производящей основы, как в приведенном выше примере גליק 'счастье' — אומגליק 'несчастье' и т. д.

В некоторых словах אומ- имеет значение «вокруг», «около», как в приведенном выше примере אומוועג 'окольный путь'. Ср. тж. אומגענגט 'окрестность', אומדריי 'вращение (вокруг оси)', אומזאץ '(товаро)оборот' и т. п.

Образование отглагольных существительных с префиксом געַ- может сопровождаться чередованием гласного, например, געשריי 'крик' от שרייען 'кричать', געבּיי 'строение' от בויען 'строить', געלעכטער 'смех' от לאכן 'смеяться' и т. п.

Префикс באל- (в семитских языках *баал* самостоятельное слово — 'муж', 'хозяин', 'собственник', 'Ваал' (*имя бога*) придает существительным, образованным преимущественно от древнееврейских основ, значение действующего лица, человека определенного рода занятий, определенных качеств и т. п.

Префикс באל- сохранил следы былой самостоятельности, поскольку иногда при образовании множественного числа существительного может изменять свою форму: например, באל־קויעך 'силач' — באלע־קוֹיכעס 'силачи' и т. п. Кроме того, именно באל־, как в некоторых сложных словах семитического типа первая основа, определяет род существительного (см. тж. § 16, п. 2, 2).

Наряду со слитным написанием префикса באל־, например, в словах באלכויו 'должник', באלמע- לאָכע 'ремесленник' распространено и написание через дефис, подчёркивающие относительную самостоятельность этого элемента. (Ср. באל־האמ- צאָע 'находчивый человек' и др.).

Иногда существительное с префиксом באל־ имеет то же значение, что и соответствующее существительное без префикса, т. е. он в таких словах тавтологичен. Например: באל־מעכאבער и מעכאבער 'сочинитель', 'автор'; באל־מעכאשעף и מעכאשעף 'волшебник', 'чародей'.

В некоторых словах древнееврейского происхождения встречается префикс באר־ באר־מאזל 'счастливец', בארדאס 'умница', 'смышленый'.

3. При помощи суффиксов:

1) Суффиксов, образующих названия *лиц мужского пола:*

־יסט מארקסיסט 'марксист', קאָמוניסט 'коммунист', פאָלקיסט 'народник', העברעיסט 'гебраист' и т. п.;

־לינג צוויילינג 'двойник', ווּיצלינג 'шутник', 'остряк' и т. п.;

־לער שלאָגלער 'ударник', 'передовик', טראנספאָרט- לער 'транспортник', שפּיזלער 'пищевик', שפּראכלער 'языковед'. и т. п.;

־ניק גוראלניק 'винокур', רעכילעסניק 'клеветник', צולאָכעסניק 'строптивец', 'поступающий наперекор', ווייסער־כעוועניק 'озорник', 'сорванец' и т. п.;

־נער מילנער 'мельник', רעדנער 'оратор', גערטנער 'садовник' и т. п.;

־(ע)ן שאדכן 'сват', גאזלען 'разбойник', 'злодей', אקשן 'упрямец' и т. п.;

־ער שנידער 'портной', פידלער 'скрипач', זינגער 'певец', טענצער 'танцор', לערער 'учитель', לייענער 'читатель', באריטער 'хвастун', טוער 'деятель', -דער 'воспитатель' и т. п.

Примечания. Суффикс ־ניק нередко употребляется с тем же значением, что и префикс באל־, например: האָזעניק и באל־האָזע 'наглец'. Иногда эти аффиксы встречаются в одном и том же слове, например:

באלהאָזעניק. Здесь суффикс ־ניק тавтологичен.

־לער и ־נער являются вариантами суффикса ־ער. Суффиксы ־ער и ־לער нередко сочетаются с чередованием гласного производящей основы, например:

בעקער 'пекарь' от глагола באקן 'печь', -גערט נער 'садовник' от גאָרטן 'сад', קרעמער 'лавочник' от קראָם 'лавка', קינסטלער 'художник' от קונסט 'искусство' и др.

В интернационализмах часто встречаются суффиксы:

־אט, 'дипломат', **אריסטאָקראַט** 'аристократ', **דעמאָקראַט** 'демократ', **קאנדידאט** 'кандидат' и т. п.;

־אטאָר **מעכאניזאטאָר** 'механизатор', **איניציאטאָר** 'инициатор', **פּראָוואָקאטאָר** 'провокатор' и т. п.;

־אל **פּראָפעסיאָנאל** 'профессионал', **קארדינאל** 'кардинал', **פּרינציפּאל** 'хозяин предприятия', 'владелец фирмы' и т. п.;

־אנט **פּראקטיקאנט** 'практикант', **אספּיראנט** 'аспирант', **דיפּלאָמאנט** 'дипломант' и т. п.

2) Суффиксы, образующие названия *лиц женского пола*:

־טע **כאווערטע** 'подруга', **באלעבאָסטע** 'хозяйка', 'владетельница', **שאדכנטע** 'сваха' **מעכוטעניסטע** 'сватья', **פּלוינעסטע** 'половина (*жена*)' и т. п.;

־יכע **שעדיכע** 'чертовка', **סענדעריכע** 'жена Сендера', 'Сендериха' *разг.* и т. п.; *часто в названиях самок животных, например*: **לייביכע** 'львица', **וואָלפּיכע** 'волчица', **האָזיכע** 'зайчиха', **העלפאנדיכע** 'слониха' и т. п.

־יניע **טערקיניע** 'турчанка', **קייסעריניע** 'царица', **גרא-** **פּיניע** 'графиня' и т. п.;

־ן **שניידערן** 'портниха', **שרייבערן** 'писательница'; **שוועגערן** 'невестка', 'свояченица', 'золовка', **וועבערן** 'ткачиха' и т. п.;

־ניצע **קאָלווירטניצע** 'колхозница', **רעכילעניצע** 'клеветница', **פּוסטעפּאסניצע** 'бездельница', **קעסטניצע** 'нахлебница' и т. п.;

־קע **לערערקע** 'учительница', **שוסטערקע** 'жена сапожника', **מאשיניסטקע** 'машинистка', **גימנאסטקע** 'гимнастка' и т. п.

Примечания. Названия лиц женского пола образует также суффикс **־ע** с чередованием гласного основы. Ср. **שכייניע** 'соседка' — **שאָכן** 'сосед', **זקיינע** 'старуха' — **זאָקן** 'старик'.

Для суффиксов данной группы и образованных ими существительных характерна синонимия. Некогда просторечный славянский суффикс **־קע** постепенно вытесняет немецкий суффикс **־ן**. Вместо **שניידערן** 'швея', 'портниха', **לערערן** 'учительница', **שטיפּערן** 'шалунья' и т. п. всё чаще употребляют **שניידערקע**, **לערערקע**, **שטיפּערקע**, поскольку словообразовательный суффикс **־ן** совпадает с омонимом — суффиксом множественного числа **־ן**, и в словах, подобных **מאשיניסטן**, **שאכמאטיסטן** неясно, идёт ли речь о машинистах или о машинистке и т. п.

Слова с одинаковым значением могут иметь суффиксы **־טע** и **־יניע**, **־ע** и **טע**, например: **קייסעריניע** и **קייסערטע** 'царица', **שכייניע** и реже **שאָכנטע** 'соседка'.

У некоторых слов перед суффиксом **־טע** есть еще тавтологический суффикс **־עס**, например, **מעכוטעניסטע** 'сватья', **נעגידעסטע** 'богачка'.

3) Суффиксы, образующие *названия отвлеченных понятий* (действий, состояний, свойств и др.):

־אניע **האָדעוואניע** 'воспитание', 'кормление' **האָרע-** **וואניע** '(тяжёлый) труд', **ווינטשעוואניע** 'добрые пожелания (по случаю праздника)' и т. п.;

־הייט **קינדהייט** 'детство', **גלייכהייט** 'равенство', **פּארגאנגענהייט** 'прошлое' и т. п.;

־וגג **טוועג** 'действие', 'занятие', **אנטוויקלוגג** 'развитие', **דערציילונג** 'рассказ', **איבערזעצונג** 'перевод (на другой язык)' и т. п.;

־טום **ריכטום** 'богатство', **הייליקטום** 'святыня', **אייגנטום** 'собственность' и т. п.;

־יזם **פּאָלקיזם** 'народничество', **פּאטריאָטיזם** 'патриотизм', **אטעיזם** 'атеизм', **העברעיזם** 'гебраизм', **אפאָריזם** 'афоризм' и т. п.;

־ע **בארבארע** 'варварство', **שוסטערע** 'сапожное ремесло', **בעקערע** 'пекарное дело', 'профессия пекаря', **וועבערע** 'ткачество', **מאָלערע** 'живопись' и т. п.;

־(ע)ניש **פינצטערניש** 'темнота', 'мрак', **לויפּעניש** 'беготня', **טומלעניש** 'суматоха', **וויסטעניש** 'пустынная, дикая местность' и т. п.;

־עס **שאדכאָנעס** 'сватовство', **קאצאָוועס** 'профессия', 'ремесло мясника', **אקשאָנעס** 'упрямство' и т. п.;

־ערע **קלאפּערע** 'стукотня', **שקאָצערע** 'шалости', 'каверзы', **שטופּערע** 'толкотня', **שטוסערע** 'глупость', **קינדערע** 'детская выходка' и т. п.;

־קייט **פּאָשעטקייט** 'простота', **פּארפרעמדטקייט** 'отчуждённость', **אָרעמקייט** 'бедность', **ריינקייט** 'чистота', **פּרישקייט** 'свежесть' и т. п.;

־שאפּט **אָרעמשאפּט** 'беднота', **כאווערשאפּט** 'дружба', 'товарищеские отношения', **באקאנטשאפּט** 'знакомство', **קנעכטשאפּט** 'рабство', 'подневольное положение' и т. п.

Примечания. Суффиксы **־טום** и **־שאפּט** образуют также имена собирательные, обозначающие группу лиц, например, **באלעגופּנטום** 'кулачество', **סטודענטנשאפּט** 'студенчество' **אָרעמשאפּט** 'беднота', 'бедняцкие массы' и т. п.

Продуктивный суффикс **־ניק** образует не только названия лиц мужского пола, но также явлений и неодушевленных предметов, например, **שאבעסניק** 'субботник', **כוידעשניק** 'месячник' и т. п.

В древнееврейских словах женского рода весьма употребителен суффикс **־ע**, например:

מילכאָמע 'государство', **סכוירע** 'товар', **מעלוכע** 'война', **סאקאָנע** 'опасность', **ירושע** 'наследство', 'наследие', **נעקאָמע** 'месть', 'отмщение' и т. п. (см. тж. § 10, п. 3,2).

У отглагольных существительных встречается суффикс **־ן** в сочетании с чередованием гласного **ווילן** 'воля', 'желание' от **וועלן**, **ליגן** 'ложь' от **ליגן**.

4) Суффиксы, образующие *названия предметов* (веществ, орудий и места действия и др.):

־אַרניע **גיסאַרניע** 'литейная', **רייד‌ארניע** 'говорильня (*о зале заседаний и т. п.*)', **בראָוואַרניע** 'пивоваренный завод' и т. п.;

רוּוואַרג ־וואַרג ‘сырьё’, אַלטוואַרג ‘старьё’, ‘ветошь’, רויכוואַרג ‘меха’, ‘пушнина’ и т. п.;

טעטל ־ל ‘указка’, שליסל ‘ключ’, שטייסל ‘ступка’, שפּינדל ‘веретено’ и т. п.;

ציגעלניע ־ניע ‘кирпичный завод’, צוקערניע ‘кондитерская фабрика’, גאַרבאַרניע ‘дубильня’, ‘дубильный цех (*кожевенного завода*)’ и т. п.

כריניצע ־ניצע ‘судок для хрена’, פּעפּערניצע ‘перечница’, פוטערניצע ‘маслёнка’, צוקערניצע ‘сахарница’ и т. п.;

טייגעכץ ־עכץ ‘запеканка’, ‘пудинг’, שמירעכץ ‘мазь’, שפּײַעכץ ‘плевок’, ‘слюна’, שרײַבעכץ ‘писанина (*написанное*)’ и т. п.;

בלײַער ־ער ‘карандаш’, לײַכטער ‘подсвечник’, פֿאָכער ‘веер’, געבער ‘датчик *тех.*’, אבסאָרבער ‘абсорбер *тех.*’, אדאפּטער ‘звукосниматель’ и т. п.

Примечания. Суффикс ־וואַרג образует имена собирательные, обозначающие не только неодушевлённые предметы (רויכוואַרג ‘пушнина’ и т. п. см. выше), но и лиц, например, קליינוואַרג ‘детвора’, יונגוואַרג ‘молодёжь’ и т. п.

Суффикс ־(ס)טל образует существительные со значением «доля», «часть» от числительных, например: דריטל ‘треть’, פערטל ‘четверть’, פינפטל ‘пятая часть’, צוואַנציקסטל ‘двадцатая часть’.

Суффикс ־ע встречается также в названиях предметов; образование существительных при помощи этого суффикса нередко сопровождается чередованием гласных и согласных. Например:

סכּוירע ‘товар’ и סויכער ‘купец’, שָׁכן ‘сосед’ и שכײַנע ‘соседка’, קָרוֹבֿ ‘родственник’ и קרוֹבֿה ‘родственница’ и т. п. (см. тж. настоящий параграф, п. 3, 2) и § 4).

В интернациональных терминах, обозначающих предметы, орудия, употребляется суффикс ־(א)טאָר, например:

טראַנספֿאָרמאַטאָר ‘трансформатор’, פֿולווערייזע- ‘пульверизатор’, אינדיקאַטאָר ‘индикатор’, פּערפֿאָראַטאָר ‘перфоратор’ и т. п.

5) Суффиксы *уменьшительные* и *эмоциональной оценки* очень распространены в идише.

יונגאַטש ־אַטש ‘детина’, ‘грубиян’ פֿאָנפֿאַטש ‘говорящий гнусаво’, פערדאַטש ‘дурачина’, ‘осёл’ (от פערד ‘лошадь’), פיסקאַטש ‘горлопан’, ‘горлодёр’ (от פיסק ‘пасть’, ‘морда животного’) и т. п.;

פרומאַק ־(י)אק ‘святоша’, פּוליאק ‘лентяй’, צוויאק ‘ханжа’, ‘лицемер’ и т. п.;

קלעזמערוק ־וק ‘музыкантишка’, שוסטערוק ‘простой, грубый сапожник’, מאַמזערוק ‘хитрец’, ‘пройдоха’ (от מאַמזער ‘незаконнорожденный’ *бран.*) и т. п.;

ביניאָמטשיק ־טשיק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Венечка’), אַראָנטשיק *ласк.* Арончик (от ‘А(а)рон’), יונגער- ‘молодой человек’ и т. п.;

מומינקע ־ינקע ‘тётенька’, באַלעבאָסטינקע ‘хозяюшка’, טאַטינקע ‘папенька’, מאַמינקע ‘маменька’, זיידינקע ‘дедуля’ и т. п.;

שמוליק ־יק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Самуильчик’), ייסראָליק *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Изя’, ‘Иженька’) и т. п.;

טישל ־ל ‘столик’, מענטשל ‘человечек’, ביכל ‘книжка’ и т. п.;

קאַצאַווניאק ־ניאק ‘мясник’ *презр.*, פֿאַסקודניאק ‘гад’, ‘мерзавец’ и т. п.;

טישעלע ־עלע ‘маленький столик’, מענטשעלע ‘маленький человечек’, ביכעלע ‘книжечка’, לעפֿעלע ‘ложечка’, בענקעלע ‘скамеечка’, הענטעלע ‘маленькая ручонка’ и т. п.;

קאַלעניו ־(ע)ניו ‘невестушка’, ‘суженая’, האַרצעניו ‘сердечко ты моё’, באָבעניו ‘бабуся’, זיידעניו ‘дедуля’, קינדעניו ‘дитятко ты моё’ и т. п.;

באָכערעץ ־עץ ‘парняга’, שוואָגערעץ *неодобр.* ‘родственничек’ (*о шурине, девере, свояке*), גאַנעפּעץ ‘ворюга’ и т. п.;

טאָכטערשי ־(ע)שי ‘дочурка’, זונעשי ‘сынок’, טאַטעשי ‘батюшка’, ‘батенька’ и т. п.;

אוורעמצע ־צע *ласк.* (мужское имя ≅ ‘Абраша’ от ‘Абрам’, ‘Авраам’), סָרצע *ласк.* (женское имя ≅ ‘Саррочка’ от ‘Сарра’) и т. п.;

ברודערקע ־קע ‘браток’, שוועסטערקע ‘сестрёнка’, שלוימקע (мужское имя ≅ ‘Соломончик’ от ‘Соломон’), כײַקע *ласк.* (женское имя ≅ ‘Хаечка’ от ‘Хая’) и т. п.

Примечания. Суффиксы ־ל, ־עלע — самые распространенные уменьшительные суффиксы — могут выражать также ласкательность, а иногда и презрительность. Суффиксы ־יק, ־קע — уменьшительные и ласкательные. Суффиксы ־טשיק, ־ינקע, ־ניו(ע)שי, ־צע, как правило, ласкательные, а ־ניאק, ־וק, ־אק, ־אטש презрительные. Суффикс ־ץע может иметь разные значения в зависимости от интонации.

При образовании уменьшительных существительных посредством суффиксов ־ל, ־עלע нередко имеет место чередование гласного основы, например:

דאָס הענטל — דאָס הענטעלע ‘ручка’ — ‘ручонка’; די האַנט — דער קאָפּ — דאָס קעפּעלע ‘рука’ — ‘голова’ — ‘головка’ — ‘маленькая головка’; דער פֿוס — דאָס פּיסל — דאָס פּיסעלע ‘нога’ — ‘ножка’ — ‘маленькая ножка’ и т. п. (см. тж. § 4).

Изменение корневого гласного часто приводит к образованию омонимов среди уменьшительных слов. Ср. например:

בעקל, בעקעלע ‘щёчка’ (от באַק) и ‘козлёнок’ (от באָק); פּענדל, פּענדעלע ‘кастрюлька’ (от פּאַן) и ‘флажок’ (от פּאָן) и т. п.

У существительных с ל на конце корня перед суффиксами ־ל, ־עלע имеется эвфонический כ (остаток от суффикса ־כן), например:

מיל ‘мельница’ — מילכל, מילכעלע; קָאָל ‘голос’ — קעלכל, קעלכעלע; פּעל ‘шкура’ — פּעלכל, פּעלכעלע и т. п.

У существительных с ן на конце корня перед ־ל, ־עלע имеется эвфонический ד, например:

бײן 'кость' — בײנדל, בײנדעלע; שטײן 'камень' — שטײנדל, שטײנדעלע; צאָן 'зуб' — ציינדל, ציינדעלע и т. п.

Если перед ־ן есть согласный, то порой возможны два варианта уменьшительности, например:

וואָגן 'телега' — וואָגנדל или וועגל, וועגעלע; קאסטן 'ящик' — קעסטל, קעסטעלע или иногда קאסטנדל и т. п.

У уменьшительных, образованных от слов со слогообразующим ־ל, последний заменяется суффиксом ־עלע, например:

ראָכל 'Рахиль' — ראָכעלע, פויגל 'птица' — פייגעלע, ארבל 'рукав' — ארבעלע, שטיפל 'ступка' — שטייסעלע и т. п.

У некоторых слов имеются одновременно два уменьшительно-ласкательных суффикса, например, מינוטקעלע 'минуточка', לאָפּעטקעלע 'лопаточка' и др.

§ 16. Сложные существительные очень распространены в идише, и число их все время растет. Среди них представлены разные структурные типы.

1. Сочинительное сложное слово — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ. Главное ударение у сложных слов этого типа падает на вторую часть, например: טאטע־מאָמע 'родители' (*букв.* 'отец-мать'), כאָסן־קאָלע 'молодые' (*букв.* 'жених-невеста'), קינע־סינע 'вражда' (*букв.* 'зависть-ненависть'). Такие образования могут включать сочинительный союз און 'и': טינט־און־פּען 'письменные принадлежности' (*букв.* 'чернила и перо').

Сочинительные сложные слова пополняются новыми образованиями, такими, как פּליער־קאָסמאָנאַווט 'лётчик-космонавт', אינזשעניער־קאָנסטרוקטאָר 'инженер-конструктор' и т. п.

Между частями сложного существительного древнееврейского происхождения иногда имеется древнееврейский союн (א)ו, וו, וואָ или וואָ, который также означает 'и' и пишется слитно со второй частью, например:

שאלעס־אוטשווועס 'вопросы и ответы', אומע־וועלאָשן 'народ и язык', סדום־ואמורא 'содом и гоморра', באָסאָר־וועדאָם 'простой смертный (человек)' (*букв.* 'мясо и кровь').

2. Подчинительное сложное слово, где одна основа служит пояснением другой, может быть двух типов.

1) *Немецкого типа* — определение + определяемое. Ударение в сложных словах этого типа падает на первую часть, которая может быть выражена основой любой части речи, как показано ниже:

существительного — דירע־געלט 'квартплата', וואָנצעי־ טונג 'стенгазета', שול־כאווער 'школьный товарищ', ווינטמיל 'ветряная мельница' и т. п.;

глагола — לייענואל 'читальня', הייבקראפט 'подъёмная сила', שרײַבטיש 'письменный стол', ריבעזן 'тёрка', גראָבעזן 'заступ', 'лопата' и т. п.;

прилагательного — זויערמילך 'простокваша', שוואַרצ־ ארבעט 'чёрная работа', זיכערנאָדל 'безопасная (английская) булавка', רויטקעלכל 'малиновка', עלטערבאָבע 'прабабушка' и т. п.;

числительного — דרײַפוס 'тренога', פינפיאָר 'пятилетка', צוויקאמף 'дуэль', 'поединок' и т. п.;

наречия — ווידערקאָל 'эхо', 'отзвук', צווישנשיכט 'прослойка', 'промежуточный слой', קעגנשטאנד 'предмет', צוריקטראָט 'отступление' и т. п.;

междометия — וויגעשריי 'вопль' и т. п.

У некоторых сложных существительных между компонентами имеется соединительный элемент. По происхождению это флексия существительного, ставшего первой частью сложного слова. Например:

פאָלקסליד 'народная песня', זונענשטראל 'солнечный луч'.

Однако связь соединительного элемента с флексией чисто историческая, он играет словообразовательную, а не грамматическую роль, о чём свидетельствует то обстоятельство, что ־ס־ и ־(ע)נ־ при образовании сложных слов типа צײטונגס־ארטיקל 'газетная статья', הארמאטנקויל 'пушечное ядро' и т. п. присоединяются к основам таких существительных, которые при склонении не имеют падежного окончания ־ס (צײטונג) или ־(ע)ן (הארמאט).

Подчинительное сложное слово немецкого типа может состоять из древнееврейских основ, например:

מוסער־סייפער 'назидательная книга', קאָלע־מאטאָנעס 'философская книга', 'подарки невесте', ראכמאָנעס־פּאָנעס 'физиономия, вызывающая [выражающая] сострадание' и т. п.

Часто один из компонентов немецкого, а другой древнееврейского или славянского происхождения, например: דאָרעם־ 'моряк' (ים 'море' *др.-евр.*), זײַט־ 'южная сторона' (דאָרעם 'юг' *др.-евр.*), דירע־נעלט 'квартплата' (דירע 'квартира' *др.-евр.*); זאוואָד־פאר- 'заводоуправление' (זאוואָד 'завод' *русск.*) и т. п.

Если главное ударение, как упоминалось, падает на первую часть слова, то род и число сложных существительных этого типа соответствует определяемому, т. е. второй части слова. Ср. דער פאבריק־זייגער 'фабричные часы', 'часы на фабрике' и די זייגער־ פאבריק 'часовой завод', 'предприятие, изготовляющее часы'; דער שרײַבטיש 'письменный стол' и די שרײַב- מאשין 'пишущая машинка', דאָס שרײַבפּענדל 'писчее перо' и т. п.

Примечание. У отдельных существительных ударение падает на вторую часть. Например: גוטער־ברודער 'приятель' (*букв.* 'добрый брат'), גוטער־פרײַנט 'доброжелатель' (*букв.* 'добрый друг'). ארעמאָן (ארעם + מאן) 'бедняк',

Первая часть этих слов изменяется как самостоятельное прилагательное, о чём свидетельствует форма множественного числа: גוטע־ברי־ גוטע־פרײַנט, ארעמעלײַט, דער.

2) *Семитического типа* — определяемое + определение. Ударение обычно на второй части, например: קסאוויאד (קסאוו 'почерк' + יאד 'рука, десница') 'рукопись', 'манускрипт', נאכעס־רוּח 'духовное нас-

лаждение', לאָשן־קוֹדעש устаревшее и народное обозначение древнееврейского языка (*букв.* 'язык святости', 'священный язык'), שאָלעם־באַיִס 'мир и лад в доме', 'семейная гармония', מעסירעסנעפעש 'самоотверженность', 'самопожертвование' и др.

Первая основа у слов этого типа принимает отчасти особую форму, отличную от этой же основы соответствующего простого слова при самостоятельном употреблении. Ср. следующие примеры:

בנים 'сыновья', 'сыны' и בניי־דאָר 'сверстники', כאכמים 'мудрецы' и כאכמיי־יאָוואָן 'мудрецы Греции', בגאָדים 'одежда', 'платье' и ביגדיי־מאלכעס 'царская одежда'; или:

מעגילע (מעגילאָ) 'свиток' и מעגילאס־עסטער 'Книга Эсфирь' (часть Библии, *букв.* 'свиток Эсфири'), כאָכמע (כאָכמאָ) 'мудрость' и כאָכמאס־יאָוואָן 'греческая наука', צורע (צורא) 'лицо', 'вид', 'образ' и בעהיימע 'круглый болван', 'осёл' (*букв.* 'скотина', 'корова в образе лошади') и т. п.

Определение, т. е. вторая часть сложного слова имеет при себе иногда древнееврейский определенный артикль האָ־ или הא־, например:

פּנים 'отцы города', 'правители города' (פּאָנעם 'лицо' + איר 'город'), כאָכמאס־האדאָקטאָריע 'врачебная наука', 'медицина', כאנוקאס־האבאָיס 'новоселье', כוט־האשעדרע 'спинной хребет', 'позвоночный столб'.

Подчинительное сложное существительное семитического типа состоит, как правило, из древнееврейских основ. Изредка вторая часть может быть иного происхождения, как, например, в случаях כאָכמאס־האדאָק- טאָריע 'врачебная наука', כאכמיי־האלעושאנקע 'доморощенные мудрецы' (*букв.* 'мудрецы лежанки') и некоторых других.

Число сложного существительного этого типа соответствует форме определяемого, т. е. первой части.

Так, у приведенного выше существительного в форме множественного числа בניי־דאָר 'сверстники' первая часть בניי 'сыны' соответствует множественному числу, а вторая часть דאָר 'поколение' — единственному, то же самое мы видим и в פּניי־האָיר 'отцы города' и др.

Род сложного существительного этого типа может определяться родом последней части, например:

די סייפער־טוירע 'Пятикнижие', 'Тора' и דער סייפער 'книга'.

Но у многих сложных слов семитического типа род соответствует роду первой части, например:

די טעווע 'природа', 'характер', 'свойство' и דער דערעך־האטעווע 'обычный, естественный ход вещей' (דער דערעך 'путь'), די מיסע 'повествование', 'история' и דער סיפער־האמיסע 'сюжет' или די טוירע и דער דינטוירע *уст.* 'суд', 'тяжба' (דער דין 'закон'). Мужской род первой части предопределил принадлежность к мужскому роду существительных, образованных при помощи префикса (или полупрефикса) באל־ от существительных женского рода. Ср. די מעלאָכע 'ремесло' и דער באלמעלאָכע 'ремесленник', סימכע 'торжество' и באל־סימכע 'виновник торжества' (см. тж. § 14, п. 2)

3. Усилительное сложное слово семитического типа с ударением на второй части построено на повторении одной и той же основы. Такие существительные имеют значение высшей, предельной степени и образуются двумя способами:

1) Первая часть сложного слова имеет усеченную форму множественного числа и редко бывает в единственном числе, вторая же часть всегда имеет форму множественного числа, например:

פּיליי־פּלאָים 'чудеса чудес', קוילע־קוילעס 'истошные крики' (*букв.* 'голоса голосов'), שיר־האשירים «Песнь песней», העוול־האוואָלים 'суета сует' или выражение פון דאָר־דוירעס 'испокон веков' и т. п.;

2) Ко второй основе присоединяется сложный древнееврейский префикс שעבי, שעבע или שעבאָ, означающий 'который [что] в ...', например:

קעלעוו־שעביקלאָווים [דער] א 'собака из собак', שמאטעס־שעבישמאטעס 'никудышные тряпки'.

Как первая часть, так и последняя часть с префиксом может иметь форму единственного числа, например, א סאָפראָנאָ־שעבעסאָפראָנאָ 'самое что ни на есть сопрано' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Сложное существительное первого способа образования (типа פּיליי־פּלאָים, קוילע־קוילעס) состоит из древнееврейских основ, а второго (т. е. с участием префикса שעבי) может включать в свой состав основы не только древнееврейского происхождения.

Примечание. Образование сложных слов семитического типа из недревнееврейских основ используется как стилистическое средство, придающее эмоционально-усилительную, шутливую, неодобрительную и т. п. окраску отдельному существительному и всей фразе. Ср., например, упоминавшиеся כאכמיי־האלעושאנקע (*ирония*), סאָפראָנאָ־שעבעסאָפראָנאָ (*восхищение*) и т. д.

§ 17. Сложносокращенные слова (аббревиатуры) широко употреблялись ещё в древнееврейской письменности. Некоторые из них вошли в идиш, например:

שאס (*др.-евр.* ש׳ס) — 'талмуд' состоит из начальных букв слов ששה סדרים (*читай:* שישאָ סדאָרים), т. е. «Шесть отделов». (От слова שאס 'талмуд' пошло шутливое уменьшительное שאסל 'колода карт'). Слова יאש 'водка', קאן 'полтораста' и др. также по происхождению древнееврейские аббревиатуры.

Сложносокращенными словами являются многие еврейские имена и фамилии, например:

Кац (קאץ), Маршак (מאהארשאק), Рошаль (ראשאל) и многие другие. Они образованы сложением начальных звуков или букв, подобно тому, как возникло имя мыслителя XII века, известного в Европе как Маймонид. Его называют ראמבאם, а это имя (רמבם) расшифровывается как древнееврейская фраза: רבנו ראבייגו מויש, משה בן מימון (מאשע) בען מיימאן и означает 'учитель наш Моисей (Моше), сын Маймона'.

В XX в. стали распространяться другие типы сложносокращенных слов. Особенно много слов, образованных из начальных слогов, появилось в идише в советское время, например:

סאָווירט исполком, קאָלווירט 'колхоз', אויספירקאָם

[ראטווירט] ‘совхоз’, פראָפאַריין ‘профсоюз’, קאָמיוג ‘комсомол’, פארטאָרג ‘парторг’, געגנטקאָם ‘обком’ и т. п.

Примечание. Сложные и сложносокращенные слова всех типов могут служить базой для образования других сложных слов, например: כאָסן־קאלע־מאטאָנעס ‘свадебные подарки’, וואנט־צייטונג־ארטיקל ‘заметка в стенгазете’, קאָלווירט־ ־פארוואלטונג ‘правление колхоза’, אויספירקאָם־ ־זיצונג ‘заседание исполкома’, געגנטקאָם־פלענום ‘пленум обкома’ и т. п.

§ 18. **Сложнопроизводные слова.** Существительные в идише могут быть образованы и сочетанием нескольких способов, в частности словосложения и словопроизводства. При помощи продуктивных аффиксов от сложных слов и целых словосочетаний в свою очередь образуются новые слова, например:

от сложного слова אייזנבאן ‘железная дорога’ при помощи суффикса ־ער образовано сложнопроизводное אייזנבאנער ‘железнодорожник’, от сложносокращенного קאָלווירט ‘колхоз’ при помощи суффикса ־ניק — сложнопроизводное קאָלווירטניק ‘колхозник’, от קאָמיוג ‘комсомол’ образованы קאָמיוגיסט ‘комсомолец’ и קאָמ־ יוגיסטקע ‘комсомолка’ и т. п.

Часто в образовании сложнопроизводных слов от сложных основ наряду с продуктивными аффиксами используется чередование, например:

от сложного слова פיצוכט ‘животноводство’ образованы сложнопроизводные פיציכטלער ‘скотовод’, פיציכט־ לערן ‘скотоводка’ и т. п.

Выше упоминалось, что сложнопроизводные слова образуются на базе словосочетаний.

Так, от словосочетания א פשאָרע מאכן ‘пойти на компромисс’ образовано сложнопроизводное слово פשאָרעמאכערײ ‘соглашательство’, от מאכן א שפאס ‘(по)шутить’ — שפאסמאכער ‘шутник’, ‘весельчак’, от טרײבן קאטאָווע ‘шалить, разыгрывая кого-либо, подшучивая над кем-либо’ — קאטאָווע־טרײבער ‘озорник’, а от выражения קאלטע מילכאָמע ‘холодная война’ — неологизм קאלטעמילכאָמעניק *презр.* ‘рыцарь [поборник] холодной войны’ и т. п.

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ

§ 19. 1. Прилагательные в идише, как и в русском языке, делятся на **качественные**, обозначающие свойства, признаки, которые могут быть присущи в разной степени (т. е. גוט(ער) ‘хороший’, קאלט(ער) ‘холодный’, יונג(ער) ‘молодой’, זויער(ער) ‘кислый’, רויט(ער) ‘красный’, וויכטיק(ער) ‘важный’, אינטערעסאנט(ער) ‘интересный’, שווער(ער) ‘тяжёлый’, ‘трудный’, ראכווע־ דיק(ער) ‘просторный’, בייז(ער) ‘злой’ и т. п.) и **относительные**, образованные от названий предметов (т. е. קופערנ(ער) ‘медный’, זײדענ(ער) ‘шёлковый’, שטוביק(ער) ‘домашний’, שטאָטיש(ער) ‘городской’, טעכניש(ער) ‘технический’, וויסנשאפטלעכ(ער) ‘научный’, קאָסמיש(ער) ‘космический’ и т. п.).

Одно и то же прилагательное в зависимости от условий употребления может иметь разное значение, быть и качественным и относительным, например:

Прилагательное אייזערנ(ער) ‘железный’ — относительное, но в переносном, образном употреблении имеет значение ‘стойкий’, ‘крепкий’ и т. п. и является качественным. В сочетании רויטע באקן ‘красные щёки’ רויטע ‘красные’ — качественное прилагательное, а в сочетании רויטע און ווײסע ווינען ‘красные и белые вина’ — относительное и т. п.

Прилагательное может быть по своей синтаксической функции в предложении

1) о п р е д е л е н и е м (атрибутом), например:

א שיינע פרוי ‘красивая женщина’, א קליין קינד ‘маленький ребёнок’ и т. п.;

2) именной частью сказуемого (п р е д и к а т и в о м), например:

די פרוי איז שיין ‘женщина красива’, די פרוי איז א שיינע ‘женщина красивая’, דער דאָקטער איז יונג ‘врач молод’, דער דאָקטער איז א יונגער ‘врач молодой’.

При обычном порядке слов о п р е д е л е н и е, выраженное прилагательным, п р е д ш е с т в у е т о п р е д е л я е м о м у с у щ е с т в и т е л ь н о м у и располагается между артиклем (притяжательным или другим местоимением) и существительным, например:

מײַן עלטערער ברודער ‘мой старший брат’, די וויכטיקסטע פראגע ‘важнейший вопрос’, דער גרויסער דערפאָלג ‘большой успех’ и т. п.

2. В атрибутивной функции прилагательное в единственном числе изменяется по родам и падежам, как показано на приводимой ниже таблице.

Склонение прилагательных с определенным артиклем

Падеж	Мужской род	Женский род	Средний род
И.	דער גוטער מאן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד
Д.	דעם גוטן מאן	דער גוטער פרוי	דעם גוטן קינד
В.	דעם גוטן מאן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד

Прилагательные мужского и женского рода с неопределенным артиклем склоняются так же, как с определенным. Ср. следующие примеры:

Мужской род

И. א גוטער מאן — דער גוטער מאן

Д., В. א גוטן מאן — דעם גוטן מאן

Женский род

И., В. א גוטע פרוי — די גוטע פרוי

Д. א גוטער פרוי — דער גוטער פרוי

Прилагательное среднего рода с неопределенным артиклем, предшествующее существительному, во всех падежах имеет одинаковую форму, совпадающую с основой прилагательного, т. е.

И., Д., В. א גוט קינד

Иногда, чтобы особо выделить прилагательное, оно ставится после существительного. Артикль при этом повторяется: ставится и перед существительным и перед прилагательным.

После существительного прилагательные мужского и женского родов склоняются так же, как перед ним. Например:

Мужской род

И. א מאן א גוטער

И. דער מאן דער גוטער

Д., В. דעם מאן דעם גוטן

Женский род

И., В. א פרוי א גוטע

И., В. די פרוי די גוטע

Д. דער פרוי דער גוטער

Прилагательное среднего рода с определенным артиклем в положении после существительного склоняется, как перед ним, например:

דאָס גוטע קינד — דאָס קינד דאָס גוטע.

С неопределенным артиклем оно имеет во всех падежах родовое окончание ־ס, т. е. ср.

И., Д., В. א קינד א גוטס

И., Д., В. א גוט קינד

С притяжательными местоимениями прилагательные склоняются, как с неопределенным артиклем.

Во множественном числе прилагательные всех родов во всех падежах имеют окончание ־ע, независимо от места в предложении, например:

די גוטע פרויען; די מענער די גוטע, די גוטע מענער, די קינדער די, די גוטע קינדער; די פרויען די גוטע, וועגן די גוטע מענער, פרויען, קינדער; גוטע и т. п.

3. Прилагательные с основой, оканчивающейся на מ, гласный или дифтонг, вместо окончания ־ן в дательном и винительном падежах мужского рода и в дательном падеже среднего рода получают окончание ־ען, например:

דעם פריען 'раннего [раннему]', דעם פריען 'свободного [свободному]', דעם קרומען 'кривого [кривому]', דעם אָרעמען 'бедного [бедному]', דעם טריען 'верного [верному]' и т. п.

У прилагательных с основой на ־נ (т. е. ריין, שיין и т. п.) вместо окончания ־ן имеется окончание ־עם, например:

דעם ריינעם 'чистого [чистому]', דעם שיינעם 'красивого [красивому]', דעם גרינעם 'зелёного [зелёному]' и т. п.

Окончание ־עם вместо ־ען имеют также прилагательные ניי(ער) 'новый' и גענוי(ער) 'точный', 'подробный', например:

א ניעם טיש 'новый стол', אף דעם ניעם טיש 'на новом столе'.

При склонении прилагательных с основой на слогообразующий ־ל или ־נ перед этими согласными вставляется облегчающий произнесение звук ־ע־, например:

אײדל 'вежливый', 'учтивый', 'нежный', 'благородный' — דער אײדעלער, דעם אײדעלן; טרוקן 'сухой' — דער טרוקענער, דעם טרוקענעם; וואָלוול 'дешёвый' — דער וואָלוועלן, דעם וואָלוועלן и т. п.

Исключение составляют прилагательные с основой на ־נ, образованные от названий вещества.

גלעזערנער 'стеклянный', זילבערנער 'серебряный', קופערנער 'медный' и некоторые другие прилагательные не имеют вставного ־ע־, например:

דאָס קופערנע טעפל, דאָס גלעזערנע טירל, זילבערנע זיגערל и т. п.

Примечания. Прилагательные с суффиксом ־ער, ־אנער, образованные от географических понятий, не изменяются, например:

די אמערי- ;דער אמעריקאנער, בערלינער כאווער
די אמעריקאנער, בער- ;קאנער, בערלינער כאווערטע
לינער כאווירים и т. п.

Но близкие им по значению и образованные от тех же основ прилагательные с суффиксом ־יש изменяются по общим правилам, например:

דאָס אמעריקאנישע..., דער אמעריקאנישער...,
די אמעריקאנישע..., דעם אמעריקאנישן... и т. п.

Прилагательные גאנץ 'весь', 'целый', גרויס 'большой', 'великий', האלב 'половина' и некоторые другие имеют характерную грамматическую особенность. В качестве определения они могут употребляться и в неизменной форме, например:

גאנץ שטאָט [די גאנצע שטאָט] איז ארויס אנ(ט)-
מיט גרויס קעגן 'весь город вышел навстречу', האלב סימכע [א גרויסער] 'с большой радостью', האלב שטאָט [א האלבע] 'полгорода'.

§ 20. 1. В предикативной функции прилагательное употребляется с глаголом-связкой זײַן 'быть' или ווערן 'стать', 'становиться'.

Именной частью сказуемого (предикативом) может быть прилагательное в неизменяемой форме своей основы, соответствующей краткой форме русского прилагательного, например:

די פרוי איז שיין 'муж красив', דער מאן איז שיין 'жена красива', דאָס קינד איז שיין 'дитя красиво', זיי זײַנען שיין 'они красивы'; или:
דער וואלד איז גרין 'лес зелен',
די לאָנקע איז גרין 'лужайка зелена',
דאָס פעלד איז גרין 'поле зелено'
די בלעטער זײַנען גרין 'листья зелены'.

Прилагательное в изменяемой (полной) форме также может выступать в предикативной функции, оно согласуется в роде и числе с подлежащим и обычно имеет при себе неопределенный артикль, например:

דער מאן איז א שיינער 'муж красивый',
די פרוי איז א שיינע 'жена красивая',
דאָס קינד איז א שיינס 'дитя красивое',
זיי זײַנען שיינע 'они красивые'; или:
דער וואלד איז א גרינער 'лес зелёный',
די לאָנקע איז א גרינע 'лужайка зелёная',

דאָס פעלד איז א גרינס 'поле зелёное',
די בלעטער זינען גרינע 'листья зелёные'.

При этом полная форма выражает постоянный признак а краткая — временный. Ср. **די פרוי איז קראנק** 'жена [женщина] больна' и **די פרוי איז א קראנקע** 'жена [женщина] больная'.

2. Качественные прилагательные в роли предикатива употребляются как в полной, так и в краткой форме, как было показано выше.

Относительные прилагательные (в этом их одно из главных грамматических отличий от качественных) могут употребляться только в полной (изменяемой) форме, например:

דער לייכטער איז א קופּפערנער 'подсвечник медный', **דער אינסטיטוט איז א טעכנישער** '(этот) институт технический', **דאָס לעפעלע איז א זילבערנס** 'ложечка серебряная', **די לענטעס זינען זיידענע** 'ленты шёлковые'.

Качественные прилагательные с суффиксом **־ינק** (**קליינינקער** 'маленький', **בלייכינקער** 'бледненький', **פּיצינקער** 'крошечный', **זיסינקער** 'сладенький', **-גרינגינ**, **קער** 'лёгонький', **ליבינקער** 'миленький' и т. п.) употребляются обычно в полной форме.

Примечание. Основа большинства качественных прилагательных, следовательно и их краткая форма, совпадает с наречием. Ср. примеры:

ער [זי] איז שיין 'он(а) красив(а)' *прил.* — **ער [זי] רעדט שיין** 'он [она] говорит красиво' *нареч.*; **דער טיך איז טיף** 'река глубока' *прил.* — **שטילע וואסער גראָבט טיף** *посл.* 'тихие воды глубоки', ≅ 'в тихом омуте черти водятся' (*букв.* 'тихая вода роет глубоко' *нареч.*).

§ 21. Качественные прилагательные различаются по степеням сравнения.

Для образования сравнительной степени прилагательного к основе прилагательного прибавляется суффикс **־ער**, а для образования превосходной степени — суффикс **־סט** с соответствующими окончаниями прилагательного.

Степени сравнения прилагательного

Степень	Мужск. род	Женск. род	Средн. род	
Положительная	**דער [א] ניי־ער**	**די [א] ניי־ע**	**א ני**	**דאָס ניי־ע**
Сравнительная	**דער [א] ניי־ערער**	**די [א] ניי־ערע**	**א ניי־ער**	**דאָס ניי־ערע**
Превосходная	**דער [א] ניי־סטער**	**די [א] ניי־סטע**	**א ניי־סט**	**דאָס ניי־סטע**

При образовании степеней сравнения у некоторых прилагательных происходит чередование гласного основы. В следующих словах:

אלט [1] 'старый', 'ветхий', **גרויס** 'большой', 'великий', **גראָב** 'толстый', 'грубый', **הויך** 'высокий', 'громкий', **ווׂאָלוול** 'дешёвый', **לאנג** 'длинный', 'долгий', **נאָענט** 'близкий', **קאלט** 'холодный', **קליין** 'малый', 'небольшой', 'мелкий', **שיין** 'красивый', 'прекрасный', **שמאָל** 'узкий' — гласные **א, אָ** и дифтонги **וי, יי** переходят в **ע**.

Следовательно, от **אלט** сравнительная степень **עלטער**, от **גרויס** — **גרעסער**, от **גראָב** — **גרעבער**, от **הויך** — **הע-כער**, от **לאנג** — **לענגער**, от **קאלט** — **קעלטער** и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах **געזונט** 'здоровый', крепкий', 'сильный', **טונקל** 'темный', 'тусклый', **טרוקן** 'сухой', **יונג** 'молодой', **פרום** 'набожный', **קורץ** 'короткий', 'низкий (ростом)', 'краткий', **קלוג** 'умный' — **ו** переходит в **י**.

Следовательно, сравнительная степень от **גע-זינטער** — **גע-זונט**, от **טריקענער** — **טרוקן**, от **יינגער** — **יונג**, от **קירצער** — **קורץ**, от **קליגער** — **קלוג** и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах **אָפּט** 'частный', **גערָאטן** 'удачный', 'способный', 'урожайный', **זאט** 'сыт(н)ый', **כּאָשעוו** 'уважаемый', 'почтенный', **מאָגער** 'худой', 'тощий', 'скудный', **קלאָר** 'ясный', 'светлый' — **א, אָ** переходят в **ע**, но не во всех говорах.

При образовании степеней сравнения от этой группы прилагательных (и в ряде других случаев) в литературном языке сосуществуют формы с чередованием и без него.

Сравнительная степень от **אָפּט** — **אָפּטער** более употребительна, чем **עפּטער**, а **קלאָרער** от **קלאָר** более употребительна, чем **קלערער** (см. тж. таблицу на стр. 715).

Степени сравнения прилагательных **גוט** 'хороший' и **שלעכט** 'плохой' образуются супплетивно, т. е. от разных корней:

גוט(ער) — בעסער(ער) — (דער) בעסט(ער),
שלעכט(ער) — ערגער(ער) — (דער) ערגסט(ער)

Образование прилагательных

Многие прилагательные являются **корневыми** словами, например:

גרויס 'большой', **קליין** 'малый', **גוט** 'хороший', **שלעכט** 'плохой', **שיין** 'красивый', **מיעס** 'некрасивый', 'безобразный', **בוילעט** 'выпуклый', 'явный', 'ясный', **פּאָשעט** 'простой', 'обыкновенный' и т. п.

Однако наиболее многочисленны производные слова.

§ 22. Производные прилагательные образуются:

1. Путем суффиксации (основной способ образования).

1) Наиболее употребительны суффиксы:

[1] Здесь и ниже прилагательные приводятся обычно без окончаний.

-אנער אמעריקאנער ‘американский’, אפריקאנער ‘африканский’, דאגעסטאנער ‘дагестанский’ и т. п.;

-באר לוינבאר ‘выгодный’, דאנקבאר ‘благодарный’, ‘признательный’, פרוכטבאר ‘плодородный’ и т. п.;

-דיק יאָמטעוודיק ‘праздничный’, מוירעדיק ‘страшный’, צאָפנדיק ‘северный’, דאָרעמדיק ‘южный’ и т. п.;

-האפט מוסטערהאפט ‘добросовестный’, געוויסנהאפט ‘образцовый’, שטאנדהאפט ‘стойкий’ и т. п.;

-זאם אופמערקזאם ‘внимательный’, לאנגזאם ‘медленный’, וואכזאם ‘бдительный’ и т. п.;

-יק הונגעריק ‘голодный’, הינטיק ‘сегодняшний’, ‘современный’, זאמדיק ‘песчаный’, קאָליריק ‘цветной’, אומעטיק ‘грустный’, ‘скучный’, פליישיק ‘мясной’ и т. п.

-יש פארטייש ‘партийный’, אפיקאָרסיש ‘атеистический’, ‘антирелигиозный’, קלאסיש ‘классический’, ענג- ליש ‘английский’, טערקיש ‘турецкий’ и т. п.;

-לאָז היימלאָז ‘бездомный’, ארבעטלאָז ‘безработный’, קינדערלאָז ‘бездетный’ и т. п.;

-לעך גליקלעך ‘счастливый’, פריילעך ‘весёлый’, ‘радостный’, וועזנטלעך ‘существенный’; שוואַרצלעך ‘черноватый’, געלבלעך ‘желтоватый’ и т. п.;

-נד רירנד ‘трогательный’, באדײַטנד ‘значительный’, גלענצנד ‘блестящий (*ответ, успех*)’ и т. п.;

-סט אינווייניקסט ‘внутренний’, אויסווייניקסט ‘наружный’, ‘внешний’ и т. п.;

-עודיק כיינעוודיק ‘симпатичный’, באריידעוודיק ‘говорливый’, ‘словоохотливый’, שפּאָרעוודיק ‘экономный’, פּאָדערעוודיק ‘требовательный’ и т. п.;

-ן(ע) זילבערן ‘серебряный’, לײַנען ‘льняной’, זײַדן ‘шёлковый’, קופּערן ‘медный’ и т. п.;

-ער אוראַלער ‘уральский’, מאָסקווער ‘московский’, קיעווער ‘киевский’ и т. п.

-ערן ביינערן ‘костяной’, שטיינערן ‘каменный’, היל- צערן ‘деревянный’ и т. п.;

-ש כאזערש ‘свиной’, ‘свинский’, שטעטלש ‘местечковый’ и т. п.;

-שט אונטערשט ‘нижний’, הינטערשט ‘задний’, איי- בערשט ‘верхний’, פעדערשט ‘передний’ и т. п.

Примечания. При образовании прилагательных посредством суффиксов **-ערן**, **-לעך**, **-יק** иногда происходит чередование гласных, например:

קראפט ‘сила’ — קרעפטיק ‘сильный’, געפאר ‘опасность’ — געפערלעך ‘опасный’, גלאָז ‘стекло’ — גלעזערן ‘стеклянный’.

Если основа кончается на **-ן**, то между нею и суффиксом **-לעך** обычно вставляется **-ט-**, например:

נאָמען ‘имя’ — נאָמענטלעך ‘именной’, ‘поимённый’; וועזן ‘суть’, ‘сущность’, ‘существо’ — וועזנטלעך ‘существенный’.

2) В некоторых словах встречаются также суффиксы:

-אט(ע) האָרבאטע ‘горбатый’, קודלאטע ‘лохматый’ и т. п.;

-אנט אינטערעסאנט ‘интересный’, פּיקאנט ‘пикантный’ и т. п.;

-אָונע גוואלדאָונע ‘громадный’ и т. п.;

-ויטיז טיילוויטיז ‘частичный’, איינצלויטיז ‘единичный’, שטיקווייזער ‘поштучный’ и т. п.;

-נע נאוועאָדנע ‘кочующий’, ‘бездомный’, ‘неприкаянный’ и т. п.;

-עדיק לעבעדיק ‘живой’, ‘оживлённый’ и т. п.;

-עוועט מאסעוועט ‘массовый’, ראסעוועט ‘расовый’, פלא- נעוועט ‘плановый’ и т. п.

При помощи сложного суффикса **-ערליי**, прежде всего от основ числительных, образуются неизменяемые прилагательные со значением ‘столько-то видов, сортов и т. п. (чего-либо)’, например:

וויינען פון צווייערליי סאָרטן или צווייערליי וויינען ‘вина двух сортов’, דריַיערליי מינים אינסטרומענטן ‘три типа инструментов’ и т. д.

По этой же модели образованы прилагательные от местоимений (**פילערליי** ‘многие виды’, ‘многих видов’, קאָלערליי, אלערליי ‘всевозможные’, ‘всех видов’), а также от прилагательного (**פארשיידענערליי** ‘разного вида’).

3) Ряд интернациональных прилагательных заимствован вместе с ударными суффиксами, например:

-אבל רעספעקטאבל ‘рентабельный’, רענטאבל ‘почтенный’, ‘респектабельный’ и т. п.;

-אל נאָרמאל ‘нормальный’, קאטאסטראָפאל ‘катастрофический’, קאָלאָסאל ‘колоссальный’, אינטערנאציאָנאל ‘интернациональный’ и т. п.;

-אר עלעמענטאר ‘элементарный’, פראגמענטאר ‘отрывочный’ и т. п.;

-יוו אקטיוו ‘активный’, פּראָדוקטיוו ‘продуктивный’, אינטענסיוו ‘интенсивный’, פּאָזיטיוו ‘положительный’ и т. п.;

-ז(י)ע נערווע ‘нервный’, סקאנדאליזע ‘скандальный’, סקרופולעז ‘скрупулёзный’ и т. п.;

-ל(י)ע קולטורעל ‘культурный’, פּראָווינציעל ‘провинциальный’ и т. п.;

-ענט קאָמפּעטענט ‘компетентный’, ‘осведомлённый’, אינדיפערענט ‘индифферентный’, ‘безразличный’ и т. п.

4) В образовании прилагательных участвуют суффиксы, выражающие уменьшительность (ослабление качества), ласкательность или уничижительность, например:

-יטשק, **-טשיק** קליינטשיק ‘маленький’, אלטיטשק ‘старенький’ и т. п.;

-ינק זיסינק ‘сладенький’, שטילינק ‘тихонький’, גוטינק ‘добренький’, שיינינק ‘красивенький’ и т. п.;

-לעך בלוילעך ‘синеватый’, שוואַרצלעך ‘черноватый’, גראָבלעך ‘грубоватый’ и т. п.;

-עוואט(ע) טאמעוואט(ע) ‘придурковатый’, כוילעוואטע ‘болезненный’ и т. п.

Примечание. Если основа кончается на **-ל**, то между нею и уменьшительным суффиксом **-לעך** вставляется **-ב-**. Ср. געל ‘жёлтый’ — געלבלעך ‘желтоватый’, קיל ‘прохладный’ — קילבלעך ‘слегка прохладный’.

2. Префиксальный способ образования прилагательных представлен слабо.

Наиболее продуктивен префикс **אומ-** со значением отрицания. Он присоединяется главным образом к прилагательным, образованным суффиксальным способом,

например: רויק 'спокойный' — אומרויק 'беспокойный', 'тревожный'; גליקלעך 'счастливый' — אומגליקלעך 'несчастный', 'злополучный' и т. д.

У отдельных прилагательных можно выделить префиксы אור- и געי-, например:

אלט 'старый' — אוראלט 'древний'; רעכט 'правый', 'истый', 'настоящий'; 'правильный' — געראכט 'справедливый'.

3. Ряд прилагательных образован от разных основ приставочно-суффиксальным способом по модели причастий, например:

געליימט 'парализованный'; געליבט 'любимый', 'возлюбленный' (от ליב 'милый', 'любезный'), באווסט 'известный' (от וויסן 'знать', ср. партицип געווסט).

4. Безаффиксальный способ образования представлен тоже слабо.

От основ существительных прилагательное иногда образуется посредством одной флексии, например:

ראיאן 'район' — א ראיאנע, א ראיאנער 'районный', 'районная'; שיקער 'пьяница' — א שיקערער 'пьяный', א שיקערע 'пьяная'. В последнем случае перед нами омонимы: существительное и прилагательное, образованные от одной и той же основы. Ср. ער איז שיקער 'он пьян' (*прилагательное*) — ער איז א שיקער 'он пьяница' (*существительное*).

§ 23. **Сложные прилагательные** довольно многочисленны. Представлены следующие типы сложных прилагательных.

1. Сочинительный — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ, как в сочетаниях: פֿאָליטיש-שוואַרץ-ווייסער (פילם) 'чёрно-белый (фильм)', דערציִערישע-פּאָליטישע (ארבעט) 'политико-воспитательная (работа)', יאָמטעוודיק-פּריילעכע (שטימונג) 'празднично-весёлое (настроение)' и т. п.

2. Подчинительный — сложение неоднородных основ, из которых первая как бы служит определением ко второй и может быть выражена:

существительным, например:

אינהאלטסריכער[1] 'содержательный', ענדגילטיקער 'окончательный', וואסערפעסטער 'водонепроницаемый', מענטשנפֿיינטלעכער 'человеконенавистнический' и т. п.;

прилагательным или качественным наречием, например: העל-בלאָנדער 'белокурый', טונקל-גרינער 'тёмно-зелёный', שווערקראנקער 'тяжелобольной', אלטפרענקי-שער 'устаревший', 'старомодный' и т. п.;

наречием, например: הײַנטצײַטיקער 'современный', גלײַכבארעכטיקטער 'равноправный', שנעלפֿיסיקער 'быстроногий' и т. п.;

числительным, например: איינשטימיקער 'единогласный', צענִיאָריקער 'десятилетний', דריקאָליריקער 'трёхцветный' и т. п.;

местоимением, например: אלזײַטיקער 'всесторонний', זעלבשטענדיקער 'всесоюзный', אלפארבאנדישער 'самостоятельный' и т. п.

3. Усилительные сложные прилагательные имеют значение предельной степени, первый компонент усиливает второй, например:

מעשוגע-אומגעלומפּערטער 'до странности несуразный', טרייף-פּאָסעלער 'совершенно чужой', ווילד-פרעמדער 'строжайше запрещённый'; *перен.* 'одиозный', 'крамольный', שנייוויסער 'белоснежный' и т. п.

Среди прилагательных усилительного типа следует особо выделить тавтологические сложные прилагательные, состоящие из синонимических основ, например, פֿראָסט-פּאָשעטער '(совсем) простой', מעשוגע-מאָדנער '(весьма) странный', טאָגטעגלעכער 'ежедневный', 'изо дня в день', יאָריערלעכער 'ежегодный', 'из года в год' и др.

§ 24. **Сложнопроизводные** слова довольно широко представлены среди прилагательных. Они образованы при помощи суффиксов от сложных слов и целых словосочетаний. Ср. א קליינשטעטלדיק מיידל 'провинциалка', 'местечковая девица' и א מיידל פון א קליין שטעטל 'девушка из маленького местечка', א צווייצדאָ-אן אָפּ- דימדיקער אָפּמאך 'двустороннее соглашение' и מאך צווישן צווי צדאָדים 'договор [соглашение] между двумя сторонами', נערווונצעשרויפנדיקע ארבעט 'нервная работа' и אן ארבעט, וואָס צעשרויפט די נערוון 'работа, изматывающая нервы' и т. п.

Примечание. У сложных и сложнопроизводных прилагательных главное ударение обычно падает на второй компонент, но часто бывает колеблющимся и допускает варианты, например: קאָלטבלו-טיק и קאלטבלוטיק и т. п.

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ

Количественные числительные

§ 25. 1. 1 — 19

1 — איין (при счете איינס)	7 — זיבן
2 — צוויי	8 — אכט
3 — דרײַ	9 — נײַן
4 — פֿיר	10 — צען
5 — פֿינף	11 — עלף
6 — זעקס	12 — צוועלף

Числительные 13 — 19 образованы с частичным изменением корня от чисел 3 — 9 и содержат элемент -צן, восходящий к слову צען десять:

13 — דרײַצן	16 — זעכצן	18 — אכצן
14 — פֿערצן	17 — זיבעצן	19 — נײַנצן
15 — פֿופֿצן		

При образовании числительного אכצן (18) от אכט (8) конечное -ט сливается с צ и выпадает.

2. 20 — 100

Названия круглых чисел 20 — 90 образованы с частичным изменением корня от 2 — 9 при помощи суффикса -ציק. В 30 דרײַסיק частично изменен сам суффикс.

20 — צוואנציק	50 — פֿופֿציק	80 — אכציק
30 — דרײַסיק	60 — זעכציק	90 — נײַנציק
40 — פֿערציק	70 — זיבעציק	100 — הונדערט

[1] Здесь и далее сложные прилагательные приводятся в форме мужского рода.

Названия чисел, состоящих из десятков и единиц типа 21, 32, 74 и т. п., образуются следующим образом: называются единицы, затем следует союз **און**, после него десятки. Например, 21 — **איין און צוואנציק**, 22 — **צוויי און צוואנציק**, 36 — **זעקס און דרײַסיק**, 39 — **נײַן און דרײַסיק**, 45 — **פינף און פערציק**, 96 — **זעקס און נײַנציק** и т. д.

3. 100 — 900

Названия круглых сотен образуются из названий единиц с добавлением слова **הונדערט** ‘сто’. Например:

200 — **צוויי הונדערט**, 400 — **פיר הונדערט**, 900 — **נײַן הונדערט**, 500 — **פינף הונדערט**, 800 — **אכט הונדערט**.

Названия трехзначных чисел образуются следующим образом: называются сотни, затем остальные числа в порядке, указанном в п. п. 1, 2. Например:

317 — **דרײַ הונדערט זיבעצן**, 638 — **זעקס הונדערט אכט**, 447 — **פיר הונדערט זיבן און פערציק**, **און דרײַסיק**.

Трехзначные числа с круглыми десятками типа 240, 370 и т. п. образуются с помощью союза **און**, например:

120 — **הונדערט און צוואנציק**, 520 — **פינף הונדערט און** פופציק, 750 — **זיבן הונדערט און צוואנציק** и т. д. При быстром счете **און** обычно опускается.

4. 1000 — **טויזנט**, 1 000 000 — **מיליאָן**.

Названия круглых тысяч образуются тем же способом, что и названия круглых сотен (см. п. 3), но с использованием слова **טויזנט** ‘тысяча’. Например:

2000 — **צוויי טויזנט**, 8000 — **אכט טויזנט** и т. д.

Названия четырехзначных чисел начинаются с тысяч, затем следуют остальные числа в порядке, указанном в п. 3:

1945 — **טויזנט נײַן הונדערט פינף און פערציק**, 2350 — **צוויי טויזנט דרײַ הונדערט פופציק**, 7589 — **זיבן טויזנט פינף הונדערט נײַן און אכציק** и т. д.

5. Количественные числительные в идише, в отличие от русских, не склоняются, русским ‘тридцать’, ...ти’, ...тью’ соответствует **דרײַסיק**. Исключение составляет **איין** ‘один’.

איין непосредственно перед существительным не склоняется и, в отличие от русского ‘один’, не изменяется по родам. Ср. **איין טיש** ‘один стол’, **איין באנק** ‘одна скамья’, **איין קינד** ‘одно дитя’, **איין דעמב** ‘один дуб’, **איין סאָסנע** ‘одна сосна’ и т. п.

Если же **איין** стоит после слова, к которому относится (**איך בין איינער** ‘я (совсем) один’), или отделено от него неопределенным артиклем, [1] **איין** принимает родовые окончания и склоняется следующим образом:

	м	*ж*	*с*
И.	**איינער**	**איינע**	**איינס**
Д.	**איינעם**	**איינער**	**איינעם**
В.	**איינעם**	**איינע**	**איינס**

Примечания. Числительные **הונדערט** ‘сто’, **טויזנט** ‘тысяча’, **מיליאָן** ‘миллион’ часто выступают как существительные и могут употребляться во множественном числе: **הונדערטער ביכער** ‘сотни книг’, **טויזנטער מענטשן** ‘тысячи людей’, **אין הונדער-טער** ‘в сотнях сёл’, **אין טויזנטער פאלן** ‘в тысячах случаев’.

[1] В сочетаниях типа **איינער א כאַווער...** ‘один товарищ...’, **אין איינער א שטאָט לעבט...** ‘в одном городе живёт...’ **איין** имеет значение местоимения мужского, женского или среднего рода.

Количественные числительные имеют при себе нередко частицы **א**, **בא** или **ארום**, обозначающие ‘около’, ‘приблизительно’. Например: **א צוויי וואָכן** ‘около двух недель’, **א וואָכן צוויי** ‘недели две’; **ארום דרײַ יאָר** ‘около трёх лет’, **א יאָר(ן) דרײַ** ‘года три’ и т. п.

Число, количество обозначают и некоторые существительные, например:

א טוץ ‘пара’, **א צענדליק** ‘десяток’, **א פאָר** ‘дюжина’, **א שאָק** ‘шестьдесят штук’ (*перен.* ‘множество’), **א מייע** ‘сотня’ и др.

От основ количественных числительных при помощи суффикса **-ער** или сложного суффикса **-ערל** (**ער** + **ל**) образованы существительные, обозначающие денежные знаки, обычно с разговорной окраской. Например:

א דרײַער ‘три гроша’ (*перен.* ‘ничтожная сумма’), **א דרײַערל** ‘трёшка’, ‘трёшница’, **א פינפערל** ‘пятёрка’, ‘пятирублёвка’, **א צענערל** ‘десятка’, ‘десятирублёвка’, **א פינף-אן-צוואנציקער** ‘четвертная’, ‘двадцатипятирублёвка’, **א הונדערטער** ‘сотня’, ‘сотенная’, **א טויזנטער** ‘тысяча (рублей)’.

Дробные числа

§ 26. Числителем является количественное числительное (см. § 25). Знаменатель от 3 до 19 образуется от количественного числительного при помощи суффикса **-טל**, а начиная от 20 — при помощи суффикса **-סטל**. Например: 2/5 **צוויי פינפטל**, 3/8 **דרײַ אכטל**, 1/20 **איין צוואנציקסטל** и т. п.

В ряде случаев имеет место изменение корня. Ср. 3 — **דרײַ** и **דריטל** ‘треть’, 4 — **פיר** и **פערטל** ‘четверть’. При образовании **אכטל** от **אכט** выпадает одно **ט**.

Русскому ‘половина’ соответствуют существительное **די [א] העלפט** и прилагательное **האלב**. Особую форму имеют все дробные числа, включающие значение ‘половина’. В отличие от русских ‘семь с половиной’, ‘восемь с половиной’ и т. п., они включают в свой состав не то число, к которому «прибавляется» половина, а следующее по порядку, у которого «недостает» половины. Например:

אַנדערהאלבן ‘полтора’, **דריט(ה)אלבן** ‘два с половиной’, **פערט(ה)אלבן** ‘три с половиной’, **פינפט(ה)אלבן** ‘четыре с половиной’ и т. д.

Порядковые числительные

§ 27. Порядковые числительные образуются от количественных: от 1 до 19 посредством суффикса **-ט**, а с 20 — посредством **-סט**, причем в некоторых случаях с чередованием гласного, например:

פינפטער ‘пятый’, **אכטער** ‘восьмой’, **צוועלפטער** ‘двенадцатый’, **צוויי-און-צוואנציקסטער** ‘двадцать второй’, **פערציקסטער** ‘сороковой’, **הונדערטסטער** ‘сотый’, **טויזנט-סטער** ‘тысячный’.

Числительные **ערשטער** ‘первый’, **דריטער** ‘третий’, **פערטער** ‘четвертый’ образуются с изменением корня. (Все примеры даны в форме именительного падежа мужского рода).

Порядковые числительные склоняются как прилагательные (см. § 19, п. 2).

МЕСТОИМЕНИЕ

§ 28. По значению местоимения делятся на разряды:

1. **Личные:** איך ‘я’, מיר ‘мы’; דו ‘ты’, איר ‘вы’; ער ‘он’, זי ‘она’; עס, דאָס ‘оно’; זיי ‘они’.

Склонение личных местоимений

Падеж	Единственное число					Множественное число		
	1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*			1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*
			м	*ж*	*с*			
И.	איך	דו	ער	זי	עס, דאָס	מיר	איר	זיי
Д.	מיר	דיר	אים	איר	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי
В.	מיך	דיך	אים	זי	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי

2. **Притяжательные:** מײַן ‘мой’, אונדזער ‘наш’; דײַן ‘твой’, אײַער ‘ваш’; זײַן ‘его’, איר ‘её’; זייער ‘их’. Притяжательные местоимения склоняются, как числительное איין, т. е. как показано ниже:

И.	מײַן קינד	מײַן כאָטערטע	מײַן כאָטער
	מײַנס א קינד	מײַנע א כאָטערטע	מײַנער א כאָטער
Д.	מײַן קינד	מײַן כאָטערטע	מײַן כאָטער
	מײַנעם א קינד	מײַנער א כאָטערטע	מײַנעם א כאָטער
В.	מײַן קינד	מײַן כאָטערטע	מײַן כאָטער
	מײַנס א קינד	מײַנע א כאָטערטע	מײַנעם א כאָטער

Во множественном числе все притяжательные местоимения получают окончание ־ע во всех падежах:

מײַנע קינדער, מײַנע כאָטערטעס, מײַנע כאָטעריר, דײַנע אונדזערע ביכער и т. д.

3. **Возвратное:** זיך ‘себя’, ‘себе’, ‘собой’. Это местоимение не склоняется. Оно произносится с ударением и является членом предложения в отличие от неударяемого זיך при возвратном глаголе, которое соответствует русской частице -ся. Ср. איך האָב זיך געקויפט א מאנטל ‘я купил себе пальто’ и איך לערן זיך ‘я учусь’.

Примечание. В произведениях писателей прошлого форма приглагольного זיך соответствовала лицу субъекта: זיך — מיך, איך — דיך, דו и т. д. Например: — א גאנצן טאָג געפין איך מיך באם טײַך אָדער איך כאפ פיש, אָדער איך באָד מיך. כאפן פיש האָב איך מיך אויסגעלערנט פון זיך אליין (שאָלעם־אלייכעם). ‘Целый день я провожу [нахожусь] на реке: или ловлю рыбу, или купаюсь. Ловить рыбу я научился сам’ (Шолом-Алейхем).

Современный писатель вместо этих מיך употребил бы זיך.

4. **Вопросительно-относительные:** ווער ‘кто’, וואָס ‘что’, וואָסער, וועלכער ‘какой’, ‘который’ и др. (Например, во фразе: וואָס האָט געזאָגט דער כאָטער, וואָס איז דאָ געווען? ‘что сказал товарищ, который был здесь?’ — в главном предложении וואָס вопросительное, а в придаточном — относительное местоимение).

1) ווער ‘кто’ склоняется следующим образом:

И. ווער; *Д., В.* וועמען; *Притяж.* וועמע(נ)ס (соответствует русским ‘чей’, ‘чья’, ‘чьё’, ‘чьи’).

2) Местоимение וואָס — неизменяемое. וואָסער перед существительным изменяется только по числам (*мн.* וואָסערע), а без существительного и по родам.

וועלכער склоняется как прилагательное.

5. **Указательные:** דער ‘этот’ (די ‘эта’, דאָס ‘это’), דער דאָ-, יענער ‘тот’, אזוינער, אזעלכער ‘такой’, זיקער יענעקער ‘этот’, דער יענער ‘тот’.

1) דער, די, דאָס склоняются как определенный артикль, который произошёл от этих местоимений (см. таблицу § 12, п. 1). В отличие от артикля местоимение несет на себе ударение. Оно может субстантивироваться и в этом случае иметь форму притяжательного падежа: דעמס [דערס] ארבעט געפעלט מיר ‘работа этого [этой] мне нравится’.

2) Местоимения יענער, אזעלכער, אזוינער, דאָזיקער, יענעקער склоняются как прилагательные.

При этом יענער в среднем роде вместо ־ס получает окончание ־ץ: יענץ יאָר, יענץ קינד. Местоимение יענער употребляется и в притяжательном падеже в форме יענעמס.

3) Местоимение אזא не склоняется.

6. **Определительные:** יעטוידער ‘каждый’, איטלעכער, יעדער ‘всякий’, ‘каждый’, ‘любой’; גופע, אליין, זעלבסט ‘сам’, אלע ‘все’, אלץ ‘всё’, דער זעלב(יק)ער ‘тот же’, ‘тот самый’.

1) אלע ‘все’ склоняется следующим образом:

И. אלע; *Д., В.* אלעמען; *Притяж.* אלעמענס

2) זעלבסט, גופע, אלץ, אליין не склоняются.

Остальные склоняются как прилагательные, причем יעדער имеет и форму притяжательного падежа יעדערנס для всех родов. Но чаще יעדער употребляется в неизменяемой форме.

7. **Отрицательные:** קיינער ‘никто’, קיין שום, קיין ‘никакой’, קיינע, קיינערליי ‘никакие’, גאָרנישט ‘ничто’.

1) קיינער ‘никто’ склоняется следующим образом:

И. קיינער; *Д., В.* קיינעם; *Притяж.* קיינעמס (соответствует русским ‘ничей’, ‘ничья’, ‘ничье’, ‘ничьи’).

2) Остальные местоимения этого разряда не склоняются.

8. **Неопределенные:** עמעצער ‘кто-то’, ‘некто’, אייגער ‘некий’, ‘один’, עפעס ‘что-то’, ‘нечто’, ווער־עס־איז, ווער־ניט־איז ‘кто-либо’, ‘кто-нибудь’, ווועלכער־עס־איז, ווועלכער־ניט־איז ‘какой-либо’, ‘какой-нибудь’; местоименное числительное ביידע ‘оба’, ‘обе’.

1) עמעצער ‘кто-то’ и ביידע ‘оба (обе)’ склоняются следующим образом:

И.	עמעצער	בײדע
Д.	עמעצן	בײדן
В.	עמעצן	בײדן
Притяж.	עמעצנס (соотв. русскому 'чей-то')	בײדנס

2) איינער склоняется как прилагательное, причем употребляется и в притяжательном падеже: איינעמס.

3) עפעס не склоняется. Остальные сложные местоимения склоняются как их первая часть: וועד, וואָס, וועלכער (см. п. 4).

9. **Неопределенно-личное** מע(ן) (от существительного מאן 'человек', 'муж'). На русский язык отдельным словом не переводится. Местоимение מען употребляется в качестве подлежащего при глаголе в 3 л. единственного числа, произносится без ударения, например:

דאָ טומלט מען זייער 'здесь очень шумят', זאָל מען אופהערן שרײַען 'пусть перестанут кричать'.

При постановке местоимения מען перед личной формой глагола оно выступает с усечением: מע טומלט, מע שרײַט.

В русском языке таким конструкциям соответствует неопределенно-личное предложение с глаголом в форме 3 л. множественного числа ('шумят', 'кричат') или обобщенно-личное с глаголом во 2 л. единственного числа ('что посеешь, то и пожнёшь').

(מע(ן — неизменяемое местоимение.

10. **Безличное** עס является формальным подлежащим при глаголе в 3 л. единственного числа, обозначающем явления природы, и отличает безличное предложение в идише от русского безличного предложения, не имеющего подлежащего.

Ср. עס טאָגט 'светает', ס׳פרירט 'морозит'.

Чаще еврейскому безличному предложению соответствует русское личное: עס רעגנט 'идёт дождь', עס בליצט 'сверкает молния'.

ГЛАГОЛ

Классификация глаголов

§ 29. 1. По значению и функции глаголы делятся на:

1) Знаменательные (полнозначные), обозначающие действия, состояния, процессы: בויען 'строить', ליבן 'любить', אנטוויקלען זיך 'развиваться', דונערן 'греметь' и т. п.

2) Вспомогательные, служащие для образования сложных глагольных форм. Таковы האָבן и זײַן, при помощи которых образуется простое прошедшее время: איך האָב געלייענט 'я читал', איך בין געקומען 'я пришёл'; וועלן, участвующий в образовании форм будущего времени: איך וועל קומען 'я приду'; זײַן и ווערן в формах страдательного залога: דאָס הויז ווערט שוין געבויט 'дом уже строится'; פלעגן, участвующий в образовании форм многократного прошедшего: ער פלעגט ארײַנקומען 'он захаживал'.

3) Глаголы-связки זײַן и ווערן, служащие для образования именного сказуемого: ער איז א דאָקטער 'он врач', עס ווערט קאלט 'становится холодно'.

2. По характеру спряжения глаголы делятся на слабые (правильные) и сильные. Их различает способ образования партиципа (причастия II) (См. ниже § 30, п. 3 и § 41, п. 2).

§ 30. **Основные формы глагола.** Основными формами глагола являются: спрягаемая форма (глагол с личным окончанием) и инфинитив, партицип (причастие II), герундив (причастие I, деепричастие).

1. Форма 1-го лица единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения совпадает с чистой основой и является исходной формой, от которой образуются все остальные, например: (איך) הער 'слушаю', 'слышу', (איך) קום 'прихожу'.

2. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса ־ן или ־ען, например:

הערן 'слушать', 'слышать', קומען 'приходить' и т. п.

3. Партицип (причастие II) образуется от глагольной основы посредством префикса גע־ и суффикса ־ט — געהערט, געלייענט (слабые, правильные глаголы) или суффикса ־(ע)ן — געקומען (сильные глаголы). У большинства сильных глаголов партицип образуется чередованием гласного, а иногда и согласного основы, например:

שטיין 'стоять' — געשטאנען; לויפן 'бежать' — געלאָפן; זיצן 'сидеть' — געזעסן; שנײַדן 'резать' — געשניטן и т. п.

4. Герундив (причастие I, деепричастие) образуется от основы настоящего времени посредством суффикса ־(ע)נדיק: הערנדיק 'слыша', 'слушая', זיצנדיק 'сидя', שטייענדיק 'стоя', לויפנדיק 'бегая', но געבנדיק 'давая', וויסנדיק 'зная', וועלנדיק образованы от основы инфинитива.

В определенных условиях герундив и партицип могут употребляться с существительным как определения и изменяться, как прилагательные (§ 42, п. 2), например, דאָס לויפנדיקע קינד, א לויפנדיק קינד.

Спряжение глагола

§ 31. 1. В настоящем времени изъявительного наклонения глагол имеет следующие личные формы:

Единственное число

1 *л.* (איך) — הער	'слушаю'	קום	'прихожу'
2 *л.* (דו) — הערסט	'слушаешь'	קומסט	'приходишь'
3 *л.* (ער, זי, עס) — הערט	'слушает'	קומט	'приходит'

Множественное число

1 *л.* (מיר) — הערן	'слушаем'	קומען	'приходим'
2 *л.* (איר) — הערט	'слушаете'	קומט	'приходите'
3 *л.* (זיי) — הערן	'слушают'	קומען	'приходят'

2. Глаголы בילדן 'образовать', גרינדן 'основать', דולדן 'терпеть' и מעלדן 'заявить', 'объявить' вместо окончания ־ט принимают ־עט: ער בילדעט, ער גרינ-דעט и т. д.

3. У личных глаголов, основы которых оканчиваются на ט, ס, סט, личные окончания ־ט и ־סט сливаются с конечными согласными основ: בײַטן 'менять' — איך

מעסטן ;דו, ער, איר עסט — עסן 'есть', ער, איר בעט 'мерить' — איך, דו, ער, איר מעסט.

4. Глаголы, основы которых оканчиваются на ударный гласный, на ударный дифтонг, на מ, נ, נג, נק или на слогообразующий ל, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа принимают не ־ן, а ־ען: רוען 'отдыхать', 'отдыхаем', 'отдыхают'; בויען 'строить', 'строим', 'строят'; שטימען 'голосовать', ...; זינגען 'петь' ...; וווינען 'жить (в квартире)', ...; שענקען 'дарить' ...; האנדלען 'действовать', 'торговать' ...

Исключение: Инфинитивы גיין 'идти', 'ходить', געשען 'случаться', 'совершаться', זיין 'быть', זען 'видеть', טאָן 'делать', שטיין 'стоять'. (Но в личных формах эти глаголы имеют окончание ־ען: געשע-, גייען, שטייען, טוען, זעען, זיינען [זענען], ען).

5. Глаголы, основы которых оканчиваются на слогообразующий נ, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа перед этим נ получают компенсирующий ־ע: אנטוואָפן 'разоружаю' — אנטוואָפענען; וואָרן 'предупреждаю', 'предостерегаю' — וואָרענען; רעכענען 'считаю' — רעכנען.

Исключение: לערנען 'учить', 'обучать' и דאוונען 'молиться' не имеют компенсирующего ע в литературном идише.

§ 32. Особые случаи спряжения

1. Ряд глаголов с древнееврейской основой, оканчивающейся на ע, вместо ־ן принимают ־נען, а иногда имеют двоякую форму: גאנווענ(ע)ן 'воровать', 'красть', דארשענ(ע)ן 'ораторствовать', 'проповедовать', יארשע- נ(ע)ן '(у)наследовать', כאָכמענ(ע)ן זיך 'острить', 'шутить', כאסמענ(ע)ן 'льстить', 'заискивать', כאנפענ(ע)ן 'подпис(ыв)ать' и некоторые другие (см. тж. стр. 716—720).

2. Особую группу составляют глаголы דארפן 'долженствовать', וועלן 'хотеть', זאָלן 'быть обязанным', 'долженствовать', טאָרן 'сметь', 'иметь право', טויגן 'годиться', מוזן 'быть вынужденным', מעגן [מאָגן] 'мочь', 'иметь право', קאָנען [קענען] 'уметь', 'быть в состоянии', 'мочь', קענען 'знать', 'быть знакомым', געהערן [קערן] 'принадлежать', 'иметь отношение'. В 3-м лице единственного числа они не имеют личного окончания ־ט: ער (זי, עס) וויל, דארף и т. д. Т. е. формы 1 *л.* и 3 *л.* единственного числа совпадают.

Глагол וויסן 'знать' образует 3 *л.* единственного числа как с личным окончанием, так и без него: ער (זי, עס) וויס(ט).

Инфинитив глаголов וויסן 'знать' и וועלן 'хотеть' отличается от личных форм огласовкой.

Ср. איך וויס 'я знаю' מיר וויסן 'мы знаем'; איך וויל 'я хочу' מיר ווילן 'мы хотим'.

3. Глаголы געבן 'да(ва)ть', האָבן 'иметь', טאָן 'делать', רעדן [רעדן] 'говорить' и вспомогательный глагол וועלן склоняются следующим образом:

Единств. число	1 *л.*	וועל	רעד [רעד]	טו	האָב גיב
	2 *л.*	וועסט	רעדסט	טוסט	האָסט גיסט
	3 *л.*	וועט	רעדט	טוט	האָט גיט
Множеств. число	1 *л.*	וועלן	רעדן [רעדן]	טוען	האָבן גיבן
	2 *л.*	וועט	רעדט	טוט	האָט גיט
	3 *л.*	וועלן	רעדן [רעדן]	טוען	האָבן גיבן

Инфинитив глаголов געבן 'да(ва)ть' и טאָן 'делать' отличается от личных форм огласовкой. (Примеры см. выше в таблице).

4. Глагол זיין 'быть' образует личные формы от разных основ:

	Ед. число	*Мн. число*
1 *л.*	בין	זיינען [זענען]
2 *л.*	ביסט	זיט [זעט]
3 *л.*	איז	זיינען [זענען]

Примечания. Производные от глаголов, не имеющих в 3-м лице единственного числа личного окончания, спрягаются как правильные глаголы.

Ср. ער קען 'он знает' и ער דערקענט 'он узнаёт'; ער מעג 'он может' и ער פארמאָגט 'он имеет'.

В безличном употреблении וועלן 'хотеть' в 3 лице единственного числа имеет личное окончание ־ט. Ср. ער וויל 'он хочет' и ס'ווילט זיך 'хочется'.

В живой речи личные местоимения часто сливаются с личной формой глагола, например:

דו וועסט = דוסט קומען? איך הער = כ'הער מיר וועלן זיין = מירן זיין קומען?

Местоимение דו после личного глагола при обратном порядке слов обычно сливается с ним, например: הערסטו = (הערסט דו), קומסטו = (קומסט דו)

Временные формы

§ 33. 1. Изъявительное наклонение (индикатив) большинства глаголов в литературном идише имеет шесть временных форм[1]:

1) настоящее время: דו קומסט, איך הער
2) прошедшее время (простое): איך האָב געהערט, דו ביסט געקומען
3) прошедшее многократное: דו פלעגסט קומען, איך פלעג הערן
4) прошедшее предварительное: איך האָב געהאט געהערט, דו ביסט געווען [געהאט] געקומען
5) будущее время (простое): דו וועסט קומען, איך וועל הערן
6) будущее предварительное: איך וועל האָבן געהערט, דו וועסט זיין [האָבן] געקומען

2. Настоящее время, прошедшее простое и будущее простое имеют те же значения, что временные формы русского глагола.

Прошедшее многократное обозначает действие, которое происходило много раз задолго до сообщения о нём.

[1] На примере 1 *л. ед. ч.* הערן 'слышать' и 2 *л. ед. ч.* קומען 'прийти'.

Прошедшее предварительное обозначает действие, которое произошло раньше другого прошедшего действия.

Будущее предварительное обозначает действие, которое произойдет раньше другого будущего действия.

При этом только настоящее время (см. § 31) является простой формой, может состоять из одного слова — спрягаемого глагола, все остальные формы — сложные, образуются при помощи вспомогательных глаголов.

Структуру временных форм можно схематически представить в таком виде:

Наст. вр.	Прошедшее время			Будущее время	
	Простое	Многократн.	Предварит.	Простое	Предварит.
Личная форма спрягаемого глагола	Наст. вр. вспомог. глагола **האָבן** или **זײַן** + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола **פלעגן** + инфинитив	Прош. прост. вспомог. глагола **האָבן** или **זײַן** + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола **וועלן** + инфинитив	Наст. вр. вспомог. глагола **וועלן** + инфинитив вспомог. глагола **זײַן** или **האָבן** + партицип

Примечание. Глаголы в форме настоящего времени могут содержать не только спрягаемую часть, но и возвратную частицу **זיך**, глагольное добавление и др. элементы, например:

איך הער זיך צו ‘я прислушиваюсь’, **דו הערסט זיך צו** ‘ты прислушиваешься’ и т. д.

Будущее и прошедшее время от некоторых глаголов с добавлениями выражаются иногда одними добавлениями со вспомогательным глаголом.

Так, вместо **איך וועל אריינגיין און ארויסגיין** ‘я войду и выйду’, **איך בין אריינגעגאנגען און אַרויס-געגאנגען** ‘я вошёл и вышел’ и т. п. можно сказать: **איך בין אריין, איך וועל אריין און אַרויס און אַרויס**

§ 34. Вспомогательные глаголы האָבן и זײַן

1. Большинство глаголов образует прошедшее простое и предварительное, а также будущее предварительное при помощи **האָבן**.

2. Ряд непереходных глаголов, имеющих значение состояния, движения, перехода в новое состояние образует прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола **זײַן**:

בלײַבן ‘оста(ва)ться’, **גיין** ‘ходить’, **געלינגען** ‘уда(ва)ться’, **געראָטן** ‘уда(ва)ться’, **געשען** ‘случаться’, ‘совершаться’, **דערשײַנען** ‘появляться’, **הענגען** ‘висеть’, **וואקסן** ‘расти’, **ווערן** ‘становиться’, **זינקען** ‘вязнуть’, ‘погружаться’, **זיצן** ‘сидеть’, **זײַן** ‘быть’, **טרעטן** ‘ступать’, **לויפן** ‘бежать’, **ליגן** ‘лежать’, **פאלן** ‘падать’, **פארשווינדן** ‘исчезать’, **פאָרן** ‘ехать’, ‘ездить’, **פליען** ‘летать’, **פרירן** ‘мёрзнуть’, ‘зябнуть’, **קומען** ‘приходить’, **קריכן** ‘лазить’, ‘ползать’, **רינען** ‘течь’, ‘протекать’, **שווימען** ‘плавать’, **שטאַרבן** ‘умирать’, **שטיין** ‘стоять’, **שטיגן** ‘подниматься’, ‘возрастать’, **שלאָפן** ‘спать’, **שפרינגען** ‘прыгать’, ‘скакать’.

Примечание. Если от этих глаголов при помощи префикса, глагольного добавления и т. д. образован переходный глагол, то прошедшее простое, как у всех переходных глаголов, образуется при помощи вспомогательного глагола **האָבן**, например:

ער איז לאנג געשלאָפן ‘он долго спал’, но **ער האָט פארשלאָפן די לעקציע** ‘он проспал лекцию’.

3. **האָבן** как самостоятельный глагол имеет значение ‘иметь’, ‘обладать’: **איך האָב א סאך ביכער** ‘у меня много книг’, **ס׳איז גוט צו האָבן אזא כאַווער** ‘хорошо иметь такого приятеля’.

Глагол **זײַן** в самостоятельном употреблении означает ‘быть’, ‘существовать’: **ווען איז דאָס געווען?** ‘когда это было?’ и т. д.

Как вспомогательные глаголы **האָבן** и **זײַן** употребляются не только для образования различных глагольных форм (см. § 33, § 36 п. 3, § 37 п. 1), но и для образования новых слов — так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Нереальные наклонения

К нереальным наклонениям, обозначающим действия, как предполагаемые, как желаемые или как требуемые, относятся:

§ 35. Повелительное наклонение

1. Повеление (желание, требование, приказание), обращенное ко 2-му лицу в единственном числе, по форме совпадает с глагольной основой:

קום אהער! ‘иди сюда!’, **הער נאָר, הער!** ‘ты только послушай!’.

Во 2-м лице множественного числа глагол в повелительном наклонении совпадает с формой 2-го лица множественного числа настоящего времени изъявительного наклонения:

קומט אהער, כאַווירים! ‘идите сюда, товарищи!’.

2. Форма повелительного наклонения, обращенная к 3-му лицу, состоит из вспомогательного глагола **לאָזן** + *инфинитив;* в единственном числе вспомогательный

глагол имеет форму לאָז, а во множественном — לאָזן, например:

לאָז ער לייענען 'пусть он читает', לאָז מען אופהערן 'пусть перестанут', לאָזן זיי גיין 'пусть идут'.

В этой форме повелительного наклонения вместо глагола לאָזן может употребляться модальный глагол זאָלן в 3-м лице настоящего времени единственного или, соответственно, множественного числа + *инфинитив*.

Ср. זאָל ער לייענען 'пусть он читает', זאָלן זיי גיין 'пусть идут'.

3. К повелительному наклонению относятся также формы, выражающие побуждение к действию, которое хочет совершить говорящий сам или с кем-нибудь (ср. русск. 'пойдём', 'пойдёмте'). Формы эти образуются:

для 1 л. ед. ч. — לאָמיך + *инфинитив*,

для 1 л. мн. ч. — לאָמיר + *инфинитив*.

Например, לאָמיך דיך ארומנעמען 'обниму-ка я тебя', 'дай, я тебя обниму', לאָמיר זיך איבערבעטן '(давай,) помиримся!', לאָמיר גיין! 'пойдёмте!'.

Примечания. Как самостоятельный глагол לאָזן имеет значение 'оставлять' и употребляется во всех временных формах, например: איך האָב גע-לאָזט דאָס קינד אינעם קינדער-גאָרטן 'я оставил ребёнка в детском саду'.

Форма לאָמיך — результат слияния לאָז מיך.

§ 36. Собственно нереальные наклонения

1. Условное наклонение образовано личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *инфинитив* или *партицип* знаменательного глагола. В придаточном предложении эта глагольная форма сочетается обычно с условным союзом ווען. Например:

ווען טילים וואָלט זין א רעפוי, וואָלט מען עס פאר-קויפט אין אפטייק 'если бы псалтырь была лекарством, ее продавали бы в аптеке' (присловье, означающее: 'молитвами болезни не лечат').

2. Наклонение, выражающее сожаление (раскаяние, увещевание) образуется частицей כּיִי(נע), личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *партицип* или *инфинитив*. Например:

נעכטן וואָלט זי מיך געכאפט אליין, אָן איידעם, וואָלט איך מיך געקאָנט אָפּבעטן בא איר (שאָלעם־אַלייכעם, «מאָטל פייסי דעם כאזנס») 'хоть [добро] бы она меня поймала одна, без свидетелей, я бы мог отпроситься у неё' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Примечание. כּיִי(נע) וואָלט иногда сливается в כאלט. Например:

כאלט איך בעסער ניט געגאנגען אהין 'лучше бы я не ходил туда'.

3. Смешанное наклонение многозначно. Оно выражает условие совершения действия (близко к условному наклонению); желание, просьбу, приказ (близко к повелительному наклонению); сомнение, предположение и т. п., особенно в косвенной речи; возможность или необходимость действия, например, в придаточных предложениях цели.

Структура этого наклонения: вспомогательный глагол זאָלן в личной форме + *инфинитив*, например: ווען איך זאָל זין א קייסער, וואָלט איך א גאנץ יאָר געגעסן קאָוועס מיט ברויט (שאָלעם־אַלייכעם, «מאָטל פייסי דעם כאזנס») 'будь я царём, я бы весь год ел арбуз с хлебом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

דער כאָסן, מײַן ברודער עליע, קוקט אף מיר, איך זאָל זיצן ווי א מענטש, איך זאָל עסן מיט א גאָפל און זאָל ניט כאפן, און זאָל אכטונג געבן אף דער נאָז (שאָלעם־אַלייכעם, «מאָטל פייסי דעם כאזנס») 'жених, мой брат Эля, поглядывает на меня, следя, чтобы я сидел прилично („как человек"), ел с вилки, не хватал и следил за своим носом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

זוך אין אמאָליקן א ליכטיק אָרט, ס'זאָל אויך אף איצטיקן וואַרפן שײַן (ד. האָפשטיין) 'ищи в былом светлое (место), чтобы оно и на нынешнее бросало свет' (Д. Гофштейн).

Примечание. Для выражения предварительного условного, возможного и т. п. действия, предшествующего моменту высказывания, нереальные наклонения (п. п. 1 — 3) могут включать партиципы געווען и געהאט вспомогательных глаголов, а также инфинитив вспомогательного глагола האָבן. Например:

פון דעם וואָלט ער געווען באדארפט אָנהייבן (ד. בערגעלסאָן) 'с этого он должен был бы начать' (Д. Бергельсон).

דאָס איז ביכלאל געווען דאָס ערשטע מאָל אין פּענעקס לעבן, ווען אים זאָל האָבן עמעצער מו-טערלעך געקושט (ד. בערגעלסאָן) 'это вообще был первый случай [раз] в жизни Пенека, чтобы его кто-нибудь по-матерински целовал' (Д. Бергельсон).

Залоги

§ 37. У переходных глаголов различаются три основные залога:

1) действительный — איך וואש 'я мою [стираю]';

2) страдательный — דאָס גרעט ווערט געוואשן 'бельё стирается';

3) возвратный — איך וואש זיך 'я моюсь (*букв.* мою себя)'.

1. **Страдательный залог** (пассив) образуется при помощи вспомогательного глагола ווערן + *партицип* знаменательного глагола, если обозначает процесс или начало действия: ס'ווערן געבויט נײַע הײַזער 'строятся новые дома'.

Если же имеется в виду состояние, результат, вместо ווערן употребляется вспомогательный глагол זײַן: דאָס הויז איז געבויט 'дом построен'.

Примечание. Непереходный глагол העלפן 'помогать' также употребляется в страдательном залоге: איך ווער געהאָלפן 'мне помогают', 'мне оказывается помощь'; מיר זײַנען געהאָלפן געוואָרן 'нам помогли', 'нам была оказана помощь'.

При переводе с русского на идиш следует иметь в виду, что пассивная структура предложения в идише применяется значительно реже, чем в русском языке.

2. **Глаголы с זיך**

Собственно возвратные глаголы, у которых действие направлено на самое действующее лицо, малочисленны: וואשן זיך 'мыться', אָנטאָן זיך 'одеваться', גאָלן זיך 'бриться' и др.

Глаголы с זיך могут иметь различные залоговые значения, в частности: взаимного действия (באגעגענען זיך שלאָגן זיך מיט פרײַנט מיטן סוינע 'встречаться с друзьями', 'драться, биться с врагом'), среднего залога (ער פרייט זיך 'он радуется', איך שעם זיך 'я стесняюсь'), действительного залога (דער הונט בײַסט זיך 'собака кусается') и др.

Примечания. Глагол с частицей זיך не всегда соответствует русскому глаголу на -ся и наоборот. Ср. סוידען זיך 'секретничать', לאכן 'смеяться'.

Русскому предложению: „Делегаты регистрируются у входа" в идише соответствуют: 1) די דעלעגאטן רעגיסטרירן זיך באם אריינגאנג, если делегаты это делают сами, и 2) די דעלעגאטן וועלן רעגיסטרירט, если это делают другие.

В последнем случае чаще употребляется неопределенно-личное די דעלעגאטן רעגיסטרירט מען

Слово זיך не всегда является частицей, как в ער פרייט זיך или в ער וואשט זיך.

Нередко оно самостоятельное слово, объект, например: ער האָט זיך געקויפט לערמאָנטאָוס ווערק 'он себе [для себя] купил сочинения Лермонтова' (см. тж. § 28, п. 3).

3. Конструкция: глагол מאכן + *инфинитив* имеет залоговое значение каузативности, субъект действует не сам, а побуждает к действию, заставляет действовать кого-либо. Например:

איך וועל אײַך מאכן פארגעסן אײַערע צאָרעס 'я вас заставлю забыть ваши невзгоды'.

Виды глагола

§ 38. 1. Глагол в идише не имеет грамматической категории вида, в отличие от совершенного и несовершенного вида в русском языке. Отдельные глаголы, как רײַדן 'говорить' (*несов.*) и זאָגן 'сказать' (*сов.*), картины не меняют. Определенное видовое значение исходным глаголам нередко придают приставки, например, זייען 'сеять' — פארזייען 'засеять', 'посеять'. Однако приставки меняют и лексическое значение глагола, а приставочный глагол פארזייען одинаково означает и 'засеять' (*сов.*) и 'засевать' (*несов.*).

Хотя исходные формы глаголов в видовом отношении нейтральны, в идише имеются специализированные модели для передачи видовых значений однократности и длительности действия.

2. **Однократный вид.** Видовая форма глагола, имеющего значение однократного (моментального) действия, образуется при помощи вспомогательного глагола טאָן[1] или געבן[2] + *неопределенный артикль* א(ן) + *отглагольное существительное*. Последнее означает единичный акт, совпадает с основой настоящего времени (א שטופ 'толчок' — איך שטופ 'толкаю') или образовано от глагольной основы чередованием гласного, иногда совпадает с основой партиципа (א שפרונג 'прыжок' — -גע שפרונגען).

Неоднократный вид (нейтральный глагол)	*Однократный вид*
שטופן 'толкать'	א שטופ טאָן [געבן] 'толкнуть'
ווארפן 'кидать'	א ווואָרף טאָן [געבן] 'кинуть'
שרײַען 'кричать'	א געשריי טאָן [געבן] 'крикнуть'

Глагол однократного вида образуется иногда и при помощи полувспомогательного глагола כאפן 'ловить', 'хватать', например: כאפן א קוק 'взглянуть', כאפן א דרעמל 'вздремнуть'.

Если в русском языке 'толкнуть' отличается от 'толкать' не только по смыслу, но и грамматически, в частности отсутствием формы настоящего времени, то в идише глаголы однократного вида спрягаются как все другие глаголы: איך טו [גיב] א שטופ 'я делаю [даю] толчок' — настоящее время; איך האָב א שטופ געטאָן [געגעבן] 'я толкнул' — прошедшее простое; איך פלעג [געבן] א שטופ טאָן — прошедшее многократное (многократное прошедшее однократного вида обозначает мгновенное действие, повторяющееся или повторявшееся много раз) и т. д.

Примечание. В однократном глаголе с добавлением последнее стоит после отглагольного существительного, например:

איך טו זיך א רײַס אויס 'я быстро вырываюсь'; 'одним рывком я высвобождаюсь'.

Однократные глаголы могут быть определяемы, как все глаголы, наречиями, а отглагольные существительные, входящие в их конструкцию, — прилагательными, например, ער האָט שטאַרק א שטופ געטאָן [געגעבן] 'он сильно толкнул'; ער האָט א שטאַרקן שטופ געטאָן [גע-געבן] 'он сделал сильный толчок' (обе фразы очень близки по смыслу и практически взаимозаменяемы).

3. **Длительный вид.** Форма глагола этого вида состоит из:

вспомогательного глагола האלטן[1] + *предлог* אין[2] + *инфинитив*

Например: איך האלט אין שרײַבן 'я занят писанием', איך האָב געהאלטן אין שרײַבן 'я был занят писанием' и т. д.

При желании сильнее подчеркнуть длительность действия перед инфинитивом вставляют числительное איין 'одно':

איך האלט אין איין שרײַבן 'я только одно и делаю — пишу', 'я всё пишу и пишу'.

Инфинитив

§ 39. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса -(ע)ן и совпадает с личными формами 1-го и 3-го лица множественного числа настоящего времени (§ 31). Исключение составляют:

[1] В самостоятельном употреблении '(с)делать'

[2] В самостоятельном употреблении 'дать'

[1] В самостоятельном употреблении 'держать'

[2] Основное значение 'в'

1) Глаголы с добавлениями, так как у инфинитивов добавления становятся приставками, а при личных формах занимают такое же положение, как обстоятельственные наречия, т. е. располагаются после глагола и могут быть отделены от него другими словами.

Ср. אוועקפאָרן 'уехать' и זיי פֿאָרן שוין אוועק 'они уже уезжают' и т. п.;

2) Глаголы געבן 'да(ва)ть', וויסן 'знать', וועלן 'хотеть' (ср. זיי גיבן, וויסן, ווילן (מיר), גיין 'ходить', שטיין 'стоять', טאָן 'делать', זען 'видеть', געשען 'случаться', 'совершаться' (см. § 31, п. 4), זיין 'быть' (см. § 32, п. 4) и их производные.

Примечание. У производного глагола דערוויסן инфинитив совпадает с 1-м и 3-м множественного числа.

§ 40. Инфинитив употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательным глаголом וועלן для образования будущего времени и с פלעגן для образования многократного прошедшего времени изъявительного наклонения (см. § 33);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами וואָלטן, זאָלן, לאָזן, частицами כּמ(נע) или לאָמיר, לאָמיך для образования нереальных наклонений (см. § 36);

3) в сочетании с модальным или с полувспомогательным глаголом для образования составного глагольного сказуемого, например: איך דארף לייענען 'я должен читать', איך גיי לייענען 'я иду читать';

4) в сочетании с глаголом מאכן для образования конструкции со значением побудительного залога (см. § 37, п. 3);

5) в сочетании с вспомогательным глаголом האלטן и предлогом אין для образования длительного вида (см. § 38 п. 3);

6) при простом сказуемом для усиления названного действия (тавтологический инфинитив), например:

קיינע קיט ער זייער גיך, ריידן רעדט ער גאנץ פֿא-מעלעך (ד. בערגעלסאָן) 'жевать(-то) он жуёт очень быстро, говорит же он довольно медленно' (Д. Бергельсон);

7) при прямом объекте для показа действия объекта: ער פארהערט מיך זינגען 'он проверяет моё пение', 'он проверяет, как я пою';

8) в значении повелительного наклонения (директивный инфинитив), например:

פליען אלץ העכער און העכער! 'летать всё выше и выше!';

9) в сочетании с некоторыми вспомогательными глаголами, с существительными и др. для образования новых лексических единиц — ряда описательных глаголов (см. § 46).

2. В предложении инфинитив может выступать в качестве разных членов. Например, в цитате:

לאכן איז געזונט. דאָקטוירים הייסן לאכן (שאָלעם-אלייכעם) 'Смеяться полезно. Врачи рекомендуют смеяться' (Шолом-Алейхем) לאכן в первом случае подлежащее, во втором — дополнение.

В качестве второстепенного члена предложения инфинитив, особенно инфинитивная группа, часто употребляется с частицей צו, например: איך פארגעס אים צו זאָגן 'я забываю сказать ему' (*дополнение*); איך בין געקומען דיר צו זאָגן 'я пришёл сказать тебе' (*обстоятельство цели*). Инфинитивная группа служит *определением* в предложении: א סגולע צו היילן מאָרעשכוירע-ניקעס (שאָלעם-אלייכעם) 'средство для лечения [чтобы лечить] меланхоликов' (Шолом-Алейхем).

Инфинитив часто субстантивируется, употребляется как существительное среднего рода, ср.: דאָס זינגען 'пение', דאָס לויפן 'бег'. Субстантивированный инфинитив может иметь при себе как определение-прилагательное, так и наречие, например: *а)* דאָס לאנגע דאָס זינגען לאנג האָט אים פארמאטערט и *б)* זינגען האָט אים פארמאטערט — אים פארמאטערט — оба предложения переводятся одинаково: 'долгое пение утомило его'.

Примечание. Инфинитив זיין в качестве тавтологического может иметь и форму איז, например:

זיין וואָלט ער געדארפט זיין א סטודענט, נאָר איז ער א דאנטיסט (שאָלעם-אלייכעם) איז 'ему следовало бы быть студентом, но в действительности он дантист' (Шолом-Алейхем).

Партицип

§ 41. Партицип (причастие II) образуется следующим образом:

префикс גע- + глагольная основа + суффикс ט- (געמאכט) *или* (ע)ן- (געלאָפֿן, געקומען).

1. Партицип от префиксальных глаголов, а также от глаголов с суффиксом יר- (-יזיר, -יפיציר) образуется без префикса גע-. Например:

глаголы באוואָפענען, אנטוואָפענען в партиципе имеют форму קאָנטראָלירן, רעמאָנטירן; באוואָפנט, אנטוואָפנט — קאָנטראָלירט, רעמאָנטירט и т. д.

У партиципа с глагольным добавлением префикс גע- располагается между добавлением и корневой морфемой: אָנגעפלויגן 'налетать' — אָנפליען, דורכגעקאָנטראָלירט 'проконтролировать' — דורכקאָנטראָלירן.

От глагола עסן 'есть', 'питаться' партицип נעגעסן, а от צעסן 'разъедать' — צעגעסן.

У глаголов со словообразовательным префиксом גע- форма партицип иногда совпадает с партиципом от другого глагола. Например, געדענקט от געדענקען 'помнить' и от דענקען 'думать'; געהערט от געהערן 'принадлежать' и от הערן 'слушать', 'слышать'.

У געבאָרן 'рожать' инфинитив совпадает с партиципом.

2. Огромное большинство глаголов относится к слабому (правильному) спряжению и образует партицип при помощи суффикса ט-. Только приблизительно двести корневых глаголов, а также их производные, относятся к сильному спряжению. Их партицип имеет суффикс (ע)ן- и часто образуется с чередованием гласного основы, а иногда и согласных. Например, שרייבן 'писать' — געשריבן, שנייַדן 'резать' — געשניטן (см. «Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения», стр. 716 — 720).

3. У следующих глаголов неправильного спряжения имеется чередование при партиципе с суффиксом ט-:

האָבן 'иметь'	געהאט
וויסן 'знать'	געווּסט; מיר, זיי וויסן

געוואָלט; מיר, זיי ווילן ‘хотеть’, ‘желать’
געריידט; מיר, זיי ריידן [רעדן] ‘говорить’
געבראכט (в польском диалекте без чередования — געברענגט) ‘приносить’

Примечания. Иногда глаголы-омонимы различаются формой партиципа, т. е. один из них сильный, а другой слабый, ср.:

[1] מאָלן — געמאָלט ‘рисовать’ и [2] מאָלן — געמאָלן ‘молоть’, [1] באָוען — באָוועגן ‘двигать’ и [2] באָוועגן — באָוויגן ‘побуждать’, [1] קומען — געקומען ‘приходить’ и [2] קומען — געקומט ‘причитаться’ и др.

Как уже сказано, производные глаголы спрягаются по образцу корневых, например, אנטשטיין ‘возникнуть’ и אופשטיין ‘встать’ спрягаются, как שטיין ‘стоять’.

Однако פארשאפן ‘доставлять’ (радость и т. п.) чаще выступает как слабый глагол (פארשאפט), тогда как глагол שאפן ‘творить’ — сильный; от שינען ‘сиять’, ‘светить’ и באשינען ‘освещать’, ‘озарять’ партицип соответственно געשינט, א-, שינט, от דערשינען ‘появляться’ — דערשינען.

Префиксальные глаголы с добавлениями типа איבערדערציילן ‘распродать’ אויספארקויפן ‘пересказать’ и т. п. образуют партицип большей частью без געˉ: איבער(גע)דער-, אויס(גע)פארקויפט: ציילט

§ 42. Партицип употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательными глаголами האָבן или זיין для образования временных форм изъявительного наклонения (прошедшего простого и предварительного, а также будущего предварительного);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами זיין или ווערן для образования страдательного залога (см. § 37);

3) в сочетании с вспомогательным глаголом וואָלטן для образования некоторых нереальных наклонений (см. § 36);

4) в качестве сказуемого в безличном предложении, например, געטאָן — געזאָגט ‘сказано — сделано’;

5) для обозначения второстепенного предварительного действия при главном действии, выраженном спрягаемыми формами глагола: צוגעפאָרן צום פעטער ניסלס שטוב, האָט דער באלעבאָלע זיך צעשפיליעט (שאָלעם-אַלייכעם) ‘Подъехав к дому дяди Ниселя, возница расстегнулся’ (Шолом-Алейхем);

6) в сочетании с вспомогательным глаголом ווערן для образования ряда новых лексических единиц — описательных глаголов (см. § 46);

7) в функции наречия, например: ער ארבעט אָנגע-, ער האָט געריידט שטרענגט ‘он работает напряжённо’, זייער איינגעהאלטן ‘он говорил очень сдержанно’.

2. Особо следует выделить употребление партиципа в роли определения, где он выступает в функции прилагательного, например:

אן אָנגעשטרענגט פּאָנעם ‘напряжённое лицо’, מיט אָנגעשטרענגטע פּנימער ‘напряжённые лица’, שטרענגטער אופמערקזאמקייט ‘с напряжённым вниманием’; דער אוועקגעגאנגענער כאָוער ‘ушедший товарищ’ и т. п.

Однако далеко не все партиципы могут употребляться таким образом. В качестве определения употребляются партиципы:

1) переходных глаголов, например, די פארלאָ-רענע צייט ‘потерянное время’, א פארוווּנדעטער סאָלדאט ‘раненый солдат’ и т. п.;

2) непереходных предельных глаголов, например, דער געבליבענע צייט ‘оставшееся время’, די פארבלאָנדזשעטע פאלענער ‘павший боец’, קינדער ‘заблудившиеся дети’ и т. п.

Партиципы непереходных глаголов, не связанных со значением временно́го или пространственного предела, перехода в новое состояние, а означающих процесс в его протекании (גיין ‘идти’, לויפן ‘бежать’, לאכן ‘смеяться’ и т. п.), не могут употребляться как определения. Так, אוועקגעגאנגענער ‘ушедший’, פארבלאָנדזשעטער ‘заблудившийся’, אויסגעלאכטער ‘осмеянный’ и т. п. образованы от предельных глаголов, у которых значение предельности выражено приставкой или глагольным добавлением, и употребляются как прилагательные. Но невозможно таким же образом употребить партицип от упоминавшихся выше непредельных глаголов, т. е. нельзя сказать „געלאָפענער", „געלאכטער" и т. п.

Некоторые партиципы стали настоящими прилагательными, например, в выражениях: א געבילדעטער מענטש ‘образованный человек’, א פארפאלענער שיקער ‘пропащий [горький] пьяница’.

В качестве определения-прилагательного партицип переходного глагола имеет значение страдательного залога и выражает законченность действия (ср. דאָס געלייענטע ביכל ‘прочитанная книга’), иногда возвратность (ср. א פארליבטער בליק ‘влюблённый взгляд’). Партицип предельного непереходного глагола обозначает законченность и активность действия (דאָס דערשי-נענע ביכל ‘вышедшая книга’).

Герундив

§ 43. Герундив (деепричастие) образуется от основы формы настоящего времени глагола посредством суффикса ˉ(ע)נדיק, например:

זיצנדיק ‘сидя’, ליגנדיק ‘лёжа’, מיינענדיק ‘думая’, ‘полагая’ и т. д.

Герундивы געבנדיק ‘давая’, וויסנדיק ‘зная’, וועלנדיק ‘желая’ образованы от основы инфинитива.

Герундивы от глаголов с древнееврейской основой настоящего времени на ˉע содержат суффикс ˉנענדיק, например: כאסמענענדיק ‘подписывая’, האַרגענענדיק ‘убивая’.

Герундив от глагола זיין — זיינענדיק, זיצענדיק или זינענדיק.

Герундив образуется от всех глаголов и обозначает чаще всего второстепенное действие при главном, выраженном спрягаемыми формами глагола или инфинитивом, например: גייענדיק צו דער טיר, האָט ער בא-שטודירנדיק מערקט... ‘идя к двери, он заметил...’ *или* דעם ניעם מאטעריאל, איבערכאזערן דעם אלטן ‘изучая новый материал, повторять старый’.

Герундив, в отличие от русского деепричастия, обозначает иногда и действие объекта, например:

זיי האָבן געטראָפן עפּעס א יונגמאן טיטענדיק מיט דעם באלעבאָס (מענדעלע) 'Они застали какого-то молодого человека, объясняющегося (*букв.* 'объясняясь') с хозяином' (Менделе). Однако в таком случае чаще употребляется инфинитив: עפּעס א יונגמאן טיטענען···

Широко применяется герундив в качестве наречия, например, ער האָט לייענט לינגדיק 'он читает лёжа'; ער האָט רעדע געהאלטן זיצנדיק 'он произнёс речь сидя' и т. п.

Герундив всех глаголов может употребляться как прилагательное-определение, обозначая настоящее время и активность, например: דער לייענעדיקער שילער 'читающий ученик', דער פליענדיקער אראָפלאן 'летящий самолёт'. Интересно сопоставить их с партиципом, обозначающим предшествующее законченное действие (см. § 42, п. 1, 5).

Некоторые герундивы стали настоящими прилагательными, например, גלענצנדיקער 'блестящий', רייצנדיקער 'очаровательный' и др.

Образование глаголов

§ 44. Корневые слова широко представлены среди глаголов. Такими первообразными глаголами являются נעמען 'брать', געבן 'давать', הערן 'слышать', פֿאָרן 'ехать', זען 'видеть' и многие другие. Корневыми глаголами являются некоторые славянские заимствования, например, האָדעווען 'кормить', 'воспитывать', האָרעווען '(тяжко) трудиться'.

Корневыми глаголами следует считать также и такие, которые восходят к различным глагольным формам древнееврейского языка. В частности, образованные от причастий פּויעלן 'доби(ва)ться *чего-л.*', 'воздействовать', 'влиять', רוידעפן 'преследовать', מאזיקן 'искалечить', 'избить'.

§ 45. Производные глаголы наиболее многочисленны. Они образуются.

1. Безаффиксальным способом:

1) Превращением существительного в глагол средствами только глагольного формообразования, что особенно характерно для существительных древнееврейского происхождения, например: אייצע 'совет' — (איך) אייצע 'советую', אייצען 'советовать'; דיגע 'забота' — (איך) דיגע 'забочусь', דיגע(נע)ן 'заботиться', 'радеть'; מישפּעט 'суд' — (איך) מישפּעט 'сужу', מישפּעטן 'судить'; שמועס 'беседа' — (איך) שמועס 'беседую', שמועסן 'беседовать'.

Таким способом глаголы образуются и от германских существительных, например, קיניג 'король', 'царь' — (איך) קיניג 'я царствую', קיניגן 'царствовать'; פידל 'скрипка' — פידלען 'играть на скрипке'; ווינטער 'зима' — ווינטערן 'зимовать'.

Иногда возможно образование таких глаголов от прилагательных и наречий: ווײס 'белый' — ווײסן 'белить', העכער 'выше' — העכערן 'повышать';

2) При помощи чередования корневого гласного

а) от глагольных основ: ליגן 'лежать' — לייגן 'класть', זיצן 'сидеть' — זעצן 'сажать', שטיין 'стоять' — שטעלן 'ставить' и др.;

б) от основ прилагательных (наречий): קורץ 'короткий' — קירצן 'укоротить', קראנק 'больной' — קרענקען 'болеть'; גלאט — 'гладкий', 'ровный' — גלעטן 'гладить (рукой)'.

2. При помощи префиксов:

1) От глагольных основ

אנטהאלטן 'содержать', אנטלויפן 'сбежать', 'убежать', אנטדעקן 'открыть', 'выявить' и т. п.;

באקומען 'получать', באנעמען 'воспринимать', 'обирать', באשרײבן 'описывать' и т. п.;

געהערן 'принадлежать' געדענקען 'помнить', געו־ и т. п.;

דערגיין 'дойти', 'разузнать', דערהאלטן 'получать', דערייָגן 'догонять' и т. п.;

פֿארגעבן 'задавать', 'прощать', פֿארגיסן 'заливать', 'проливать', פֿארלאָזן 'запускать', 'оставлять' и т. п.;

צעלאָזן 'распускать', 'растворять', צעווארפן 'разбросать' צעטיילן 'разделять' и т. п.;

2) От именных основ ווַאָפֿן 'оружие' — אנטוואָפֿענען 'разоружать', זאלץ 'соль' — אנטזאלצן 'обессоли(ва)ть', גרענעץ 'граница', 'предел' — באגרענעצן 'ограничи(ва)ть', פֿרײַ 'свободный' — באפֿרײַען 'освобождать', גרעסער 'больше' — פֿארגרעסערן 'увеличи(ва)ть', מיעס 'некрасивый', 'безобразный' — פֿארמיעסן 'опоганить', 'осквернить' и т. д.

3. При помощи глагольных добавлений — „отделяемых приставок", которые выполняют функции префиксов, но от подлинных приставок отличаются ударностью и положением после личной формы глагола (см. § 39, § 33 „Примечание")

Добавления крайне многочисленны. Например, от גיין 'идти' при помощи различных добавлений образованы אומגיין 'ходить', 'расхаживать', אופֿגיין 'взойти', ארויסגיין 'выйти', אריינגיין 'войти', אוועקגיין 'уйти', אראָפֿגיין 'сойти', 'спуститься', אריבערגיין 'перейти' и др.

Как уже сказано, добавление может отделяться от глагола другими словами. Ср. איך גיב אײַך הײַנט אלץ אוועק 'я сегодня вам всё отдаю'.

При помощи добавлений образуются единичные глаголы и от именных основ: בעסער 'лучше' — אויסבעסערן 'выправлять', 'исправлять', שייגעץ 'наглец', 'сорванец' — אויסשייגעצן 'выругать', 'выбранить'.

4. При помощи суффиксов от разных частей речи:

ריין 'чистый' — דיניקן 'чистить', ־יק ענדע 'конец' — ענדיקן 'кончать';

דאטע 'дата', 'число' — דאטירן 'датировать', ־יר רעמאָנטירן — רעמאָנט 'ремонтировать', '(по)чинить';

קינד 'ребёнок' — קינדלען 'часто рожать', 'плодить детей', ־ל

ווילד 'дикий', 'бешеный' — ווילדעווען 'бушевать', 'бесноваться', ־עווע באלעבאטים 'хозяева', 'владельцы' — באלעבאטעווען 'хозяйничать';

לופֿט 'воздух' — לופֿטערן 'проветривать', ־ער גליד 'член', 'часть' — גלידערן 'членить';

גריל 'сверчок' — גרילצן 'стрекотать', ־צ איר 'вы' — אירצן 'обращаться на «вы»', 'выкать';

־קע от звукоподражательных междометий: מעקען 'мычать', 'блеять', אויקען 'лаять'; אויקען 'ойкать'.

5. При помощи глагольной частицы זיך:

1) От существительных или прилагательных (главным образом древнееврейских), например: אייסעק 'дело', 'занятие' — אייסעקן זיך 'заниматься', 'возиться (с чем-нибудь)', סאָפעק 'сомнение' — סאָפעקן זיך 'сомневаться', אקשן 'упрямец' — אקשענען זיך 'упрямиться', 'упорствовать', 'артачиться', מיעס 'некрасивый', 'безобразный' — מיעסן זיך 'брезгать', 'гнушаться';

2) Со словами, которые самостоятельно не употребляются, например: סטאַרען זיך 'держать пари', וועטן זיך 'держать пари', 'стараться'; פֿאָרען זיך 'возиться', 'копошиться'.

6. Несколькими способами одновременно:

1) *чередованием и суффиксацией:* קראפט 'сила' — קרעפטיקן 'крепить', 'укреплять', צארט 'нежный' — צערטלען 'ласкать', 'нежить';

2) *префиксацией и суффиксацией:* זײַט 'сторона' — באזײַטיקן 'устранять', 'отстранять', גײַסט 'дух' — בא־ גייסטערן 'воодушевлять', 'вдохновлять';

3) *чередованием, префиксацией и суффиксацией:* גוט 'хороший' — באגיטיקן 'одобрять', 'вознаграждать', 'удобрять', גונסט 'благосклонность' — באגינסטיקן 'благоприятствовать', 'способствовать';

4) *префиксацией, суффиксацией и частицей* זיך: טייל 'часть' — באטייליקן זיך 'участвовать';

5) *суффиксацией и частицей* זיך: ווּיץ 'шутка', 'острота' — ווּיצלען זיך 'шутить', 'острить', זאָנג 'колос' — זאָנגלען זיך 'колоситься';

6) *чередованием, суффиксацией и частицей* זיך: וואָרט 'слово' — וועטלען זיך 'шутить', 'острить'.

Описательные глаголы

§ 46. 1. В идише широко распространены сложные глагольные единицы, разнообразные по структуре, но обязательно включающие тот или иной *вспомогательный глагол*.

Описательные глаголы представлены следующими конструкциями[1]:

1) קומען + צו + инфинитив: קומען צו גיין 'приходить', קומען צו פֿאָרן 'приезжать', קומען צו פֿליען 'прилететь' и т. п.;

2) ברענגען + צו + инфинитив: ברענגען צו טראָגן 'приносить', ברענגען צו פֿירן 'приводить', 'привозить', ברענגען צו שלעפּן 'притащить', 'приволочь' и т. п.;

3) געבן + צו + инфинитив: געבן צו וויסן 'дать знать', געבן צו דערקלערן 'дать понять', געבן צו פֿארשטיין 'объяснять', 'разъяснять' и т. п.;

4) וועלן + партицип: פֿאַרפֿאלן וועלן 'пропасть', פֿאר־ דאַרבן וועלן 'испортиться', 'развратиться' и т. п.;

5) זײַן + разные формы: אויסן זײַן 'стремиться', 'иметь намерение', בעקויעך זײַן 'иметь возможность', 'быть в состоянии', בעדיל(־ה)אדאל זײַן или בעדיל־ (־ה)אדאל וועלן 'оскуде(ва)ть', 'нищать' и т. п.;

6) האָבן + семитическое существительное: האַנאָע האָבן 'испытывать удовольствие', כאסענע האָבן 'жениться', כאראַטע האָבן 'раскаяться', 'передумать', מורע האָבן 'бояться' и т. п.;

7) האָבן + прилагательное: ליב האָבן 'любить', פֿיינט האָבן 'ненавидеть', פֿאַריבל האָבן 'обижаться';

8) טאָן или מאכן + разные формы: כאסענע מאכן 'женить', 'выда(ва)ть замуж', כאָרעוו מאכן 'разрушать', 'опустошать'; טשוווע טאָן 'каяться', א שידך טאָן 'вступать в брак', 'свататься' и т. п.;

9) טאָן + инфинитив: טאָן פֿירן 'везти', 'вести', טאָן פֿרייען זיך 'радоваться' (Конструкция имеет видовой оттенок длящегося действия и употребляется главным образом в народной поэзии.);

10) отдельные глагольные единицы: מילכאָמע האלטן 'воевать', אכטונג [האָשגאָכע] געבן 'наблюдать', 'присматривать'; קאָטאָווע טרײַבן 'издеваться', 'глумиться', 'насмехаться' и др.

Примечание. Конструкция типа 4) близка именному составному сказуемому с именной частью, выраженной партиципом, прилагательным или качественным наречием: פֿארשימלט וועלן 'заплесневеть', אלט וועלן '(по)стареть' (ср. זײַן אלט 'быть старым'), בלינד וועלן '(о)слепнуть' (ср. בלינד זײַן 'быть слепым'), קראנק וועלן 'заболеть' (ср. קראנק זײַן 'быть больным', 'болеть') и т. п.

2. Среди описательных глаголов выделяются своеобразием своей структуры образования, состоящие из вспомогательного глагола זײַן или וועלן + древнееврейские партиципы разного типа. Таковы глаголы:

1) גויוועך זײַן 'преодоле(ва)ть', 'осиливать', טויפֿעס זײַן 'охватывать умом', 'постигать', 'усваивать', כוישעד זײַן 'подозревать', מויכל זײַן 'прощать', סויסער זײַן 'противоречить';

2) מעוועש 'преувеличивать (чрезмерно)', מעגאזעם זײַן 'конфузить', 'о(срамить)', מעכאבעד זײַן 'угощать', 'потчевать', מעקאנע זײַן 'завидовать', מעקיים זײַן 'исполнять', 'осуществлять';

3) מאטריעך זײַן 'утруждать', מאפּסיק זײַן 'прерывать (работу, молитву)', מאסקים זײַן 'соглашаться', מאקפיד זײַן 'быть педантом', מאקריוו זײַן '(по)жертвовать', 'принести в жертву';

4) מעוולבל וועלן 'смущаться', 'растеряться', מע־ גולגל וועלן 'превращаться', 'очутиться', 'оказаться', מוסקעם מעווויעש וועלן '(с)конфузиться', '(о)срамиться', מעשוגע וועלן 'договориться', 'прийти к соглашению', וועלן 'сойти с ума';

5) ניטער וועלן 'повреждаться', 'скончаться', 'умереть', ניצל וועלן 'спастись', נעלעם וועלן 'исчезать', 'пропадать', נערעג וועלן 'убиться', 'разбиться насмерть' (ср. נערעקן 'лупить');

6) имеющие в своем составе возвратную частицу זיך: טויע זײַן זיך 'ошибаться', נויקעם זײַן זיך '(ото)мстить', מיסואדע זײַן זיך 'возиться', 'заниматься', מיסאסעק זײַן זיך 'признаться', 'исповедаться', מיסכאטן זײַן זיך 'породниться', מיסיאץ זײַן זיך 'посоветоваться';

7) Глагольные единицы, имеющие в своем составе древнееврейское существительное: נויסע־כיין זײַן '(по)нравиться' (*букв.* 'быть носителем обаяния'), קוינע־שעם זײַן 'становиться известностью, популярным' (*букв.* 'быть приобретающим имя'), מעוואקער־כוילע זײַן 'посещать

[1] Курсивом выделен вспомогательный глагол

больного (больных)', מעקאבל־פֿאָנעם זײַן 'встречать', 'принимать (желанных, дорогих людей)'.

Примечания. Во всех описательных глаголах спрягается только вспомогательный глагол, не имеющий ударения.

В семитических партиципах, состоящих из трех слогов, ударение падает на предпоследний слог. В описательных глаголах типа п. 2, 7) главное ударение принимает существительное: נויסע־כּיין זײַן, קוינע־שׂעם זײַן и т. п.

Глаголы п. 2., 1) — 3), 6) — 7), содержащие глагол זײַן, образуют прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола האָבן: ער האָט גוויוועט, ער האָט מעגאזעם געווען, ער האָט זיך מיסאסעק געווען

Указанные семитические партиципы в языке-источнике обозначают действие или состояние в форме мужского рода единственного числа настоящего времени. В идише эта форма сохраняется лишь структурно, без её грамматических значений, а лицо, число и время выражено вспомогательным глаголом. Ср. זי וועט גוויוועט זײַן 'она преодолеет', מיר וועלן גוויוועט זײַן 'мы преодолеем', מיר האָבן גוויוועט געווען 'мы преодолели' и т. п.

НАРЕЧИЕ

§ 47. Наречия подразделяются на следующие группы:

1. **Качественные наречия,** в массе своей совпадающие с основами качественных прилагательных, отличаясь от них синтаксически, например: ער איז רויק 'он спокоен' (*прил.*), ער רעדט רויק 'он говорит спокойно' (*нареч.*).

Качественные наречия, как и качественные прилагательные, образуют формы степеней сравнения. Сравнительная степень наречия, как у прилагательного, образуется при помощи суффикса ־ער, а превосходная — посредством приставки צום־ (или אמ־) и суффикса ־סטן. Чередование имеет место в тех же случаях, что у прилагательных, например:

1) שטאַרק 'крепко', שטאַרקער 'крепче', צומשטאַרקסטן или אמשטאַרקסטן 'крепчайше';

2) גוט 'хорошо', בעסער 'лучше', צומבעסטן или אמבעסטן 'наилучшим образом'.

Кроме того, к качественным наречиям относится ряд слов, обозначающих образ действия, но не имеющих степеней сравнения: אויסווייניק 'наизусть', בענילופן 'навеселе', בעשוטפעס [ביפרעסיע] בעפאראהעסיע 'публично', 'совместно', 'сообща', פּאָרוויז 'попарно', פּאַריינס 'заодно', צווישנאנאנד 'между собой', קעשורע 'как следует', 'в должном порядке'.

2. **Количественные наречия,** обозначающие степень качества и интенсивность действия, например, א ביסל 'немного', א סאַך 'много', אינגאנצן 'совсем', אינדריטן 'втроём', 'втрое', אינזעם 'вместе', 'вдвоём', 'вдвое', אינציקווײז 'в одиночку', 'по-одному', באנאנד 'вдвоём', ביז גאָר 'совсем', 'совершенно', בעשעפּע 'обильно', 'в достатке', גאָר 'совсем', וויניק 'мало', וויניקלעך 'маловато', זייער 'очень', טיילווײז 'частично', לאכלוטן, לעגאמרע 'совершенно', 'абсолютно', לעערעך 'приблизительно', מער, מיין 'больше', פולקום 'вполне', 'полностью', פיל 'много', צופיל 'слишком много', קוים 'едва', קוים־קוים 'еле-еле', 'чуть-чуть', קימאט 'почти'.

3) **Наречия места,** обозначающие место или направление действия: אהין 'туда', אהער 'сюда', אומעטום 'всюду', אונטן 'внизу', אויבן 'вверху', איבעראל 'везде', 'повсюду', 'повсеместно', אינמיטן, אין דער מיט 'всередине', ארום, ארום און ארום 'вокруг'; ארפּ(־צו) 'вниз', ארום- 'вокруг'; בארג־אראָפּ 'под гору', בארג־ (־צו) 'вверх', 'кверху', ־ארויף 'в гору', דאָ 'здесь', דאָרט(ן) 'там', הי 'здесь', הין־אין־הער 'туда-сюда', וווהין 'куда', וווהין־עס־איז, וווהין־ניט־איז 'куда-нибудь', וווּ־עס־איז, וווּ־ניט־איז 'где-нибудь', וווּ־ניט־וווּ 'кое-где', ווײַט 'далеко', לינקס 'налево', 'влево', נאָענט 'близко', ערגעץ 'где-то', ערגעץ־ניט 'нигде', 'никуда', פֿאָרויס 'вперёд', 'впереди', פונדאנען 'отсюда', פונוואנען 'откуда', פון הינטן 'сзади', פון פֿאָרנט 'спереди', צופוסנס 'у изножья', צוקאָפּנס 'у изголовья', צוריק 'назад', 'обратно', צוריק- 'на обратном пути', קעגניבער 'напротив', רעכטס 'направо', 'вправо'.

4. **Наречия времени,** обозначающие время совершения действия: אדהאיאָם, אדהײַעם 'доныне', 'до сих пор', איבערמאָרגן 'послезавтра', אינדערפרי 'утром', איצט 'теперь', איינמאָל 'однажды', אײ(ער)נעכטן 'позавчера', אלעמאָל 'всегда', אמאָל 'когда-то', 'однажды', אנומלטן 'недавно', 'давеча', אצינד 'ныне', 'теперь', אָנדערוואָכן или אינדערוואָכן 'в будни', 'по будням', אָפֿט 'часто', באטאָג 'днём', באלד 'скоро', באנאכט 'ночью', באצײַטנס 'своевременно', בייסמײַסע 'при этом', 'в то время', בעשײַטע 'в своё время', גלײַך 'скоро', דעמלט, דעמלטן 'тогда', דערוויל 'пока', 'тем временем', דערנאָך 'потом', 'затем', הארבסטצײַט 'осенью', היינט, וועכנטלעך 'еженедельно', וויכנטערצײַט 'целыми неделями', וואָכנלאנג 'зимой', וועכנטערצײַט 'ежегодно', יאָרנלאנג 'годами', יונגערהייט 'смолоду', 'в молодости', כאדאָשימלאנג 'месяцами', לאנג 'давно', לעהאבע 'на будущее', לענגער 'недавно', 'намедни', לעסאָף 'наконец', נעכטן 'вчера', סאָפֿקאָלסאָף 'в конце концов', פאראיאָרן 'в прошлом году', פאראכטאָגן 'на прошлой неделе', 'неделю тому назад', פאראכט 'вечером', פֿאַרצײַטנס 'в старину', פון ווען אָן 'с каких пор', פון קאדמוינים אָן 'искони', 'с незапамятных времён', פרי 'рано', פרילינגצײַט 'весной', צולעצט 'наконец', צומאָרגנס 'на завтра', צוערשט 'сперва', 'вначале', קיין- 'никогда', שוין 'уже', שטענדיק 'всегда', 'постоянно', שפּעט 'поздно'.

5. **Наречия причины:** (ה)אלעמ׳ 'почему', 'по какой причине', דערפאר, דעריבער 'потому', 'поэтому', פאר- 'почему', פאריטערעסירטערהייט 'будучи заинтере-

сованным', 'заинтересованно', צעהיצטערהייט 'сгоряча', שיקערערהייט 'спьяна'.

6. **Наречия цели:** (אפ)צולאַכעס 'назло', 'наперекор', אף קאטאָוועס 'смеха ради', 'в шутку', בע-, אומישנע קיוון 'умышленно', 'нарочно', דערצו 'для этого', 'затем', לע- לעטויוועס 'в пользу', לעפאָנעם 'для вида', קאָוועד 'в честь', פון יויצע וועגן 'формально', 'для виду', 'для отвода глаз'.

Образование наречий

§ 48. 1. Качественные наречия, совпадающие с основами прилагательных, образуются как прилагательные.

Корневые слова больше всего представлены среди качественных, количественных, а также наречий места и времени, например: גיך 'быстро', באלד 'скоро', 'вскоре', זייער 'очень', דאָ 'здесь', דאָרט 'там'.

2. **Производные** наречия образуются:

1) При помощи суффиксов

־הייט от прилагательных и партиципов в форме мужского рода: בלינדערהייט 'сослепу', גרינערהייט 'в зелёном виде', נאקעטערהייט 'нагишом', 'голышом', רויער- הייט 'в сыром виде', שטילינקערהייט 'втихомолку', בא- טראכטערהייט 'обдуманно', פארנומענערהייט 'будучи занятым';

־ווײז от существительных единственного и множественного числа и прилагательных в форме мужского рода: יינגלווײז 'мальчишкой', מאכנעסווײז 'отрядами', מעסלעסנווײז 'сутками', מעשוגענערווײז 'в бешенстве', שורעסווײז 'ровными рядами', 'строчками';

־ס от основы прилагательных: לינקס 'налево', רעכטס 'направо';

־נס от основ порядковых числительных или прилагательных: ערשטנס 'во-первых', צווייטנס 'во-вторых', איבעריקנס 'впрочем', 'во всяком случае', העכסטנס 'в высшей степени', וויניקסטנס 'по меньшей мере', מערסטנס 'большей частью';

2) При помощи префикса

זאל- זאלבע־[1] от основы порядковых числительных: בעצווייט 'вдвоём', זאלבעדריט 'втроём'. Этот же префикс содержится в наречии זאלבענאנד 'вдвоём';

3) При помощи приставочных предлогов

באַ- באטאָג 'днём', באנאכט 'ночью';

פאר־ פארטאָג 'на рассвете', פארנאכט 'вечером'.

У наречий семитического происхождения встречаются древнееврейские приставочные предлоги בי־ или בע־, לע־, קע־, например:

ביכלאל 'украдкой', ביטני 'с условием', ביקלאל [ביקלאל] 'вообще', ביפראט 'в частности', 'в особенности', ביקסאוו 'письменно', 'в письменном виде', בעטעוועט 'по природе', בעיערושע 'по наследству', בעעמעס 'действительно', 'на самом деле', בעראָש 'во главе', 'впереди', לעהייפעך 'наоборот', 'вопреки', לעטויוועס 'в пользу', לעמאזל 'к счастью', 'на счастье', לעערעך 'приблизительно', קעסיידער 'подряд', последовательно', 'постоянно', קעשורע 'в должном порядке'.

Этими словообразовательными средствами образованы наречия и от существительных иного происхождения, например:

בעקאָמ- בינואלד 'насильно', בענאטור 'по природе', פאניע 'в компании', 'в обществе';

4) Приставочный предлог + бывшая падежная флексия

אונטערוועג(נ)ס 'дорóгой', 'попутно', 'мимоходом', באצייטנס 'своевременно'.

3. **Сложные** наречия образуются от основ всех частей речи. Наиболее характерны следующие модели:

1) Существительное + добавление: בארג־ארוף 'в гору', טאָג־אין, טאָג־אויס 'изо дня в день' и т. п.;

2) Предложная конструкция (приставочный предлог + существительное, обычно с артиклем): איבעראיאָר 'в будущем году', איבעראנײס 'снова', 'вновь', 'опять', אָנדערוואָכן 'в середине', אינדערפרי 'утром', אין דער מיט 'в будни', [1] אינדערעמעסן 'в действительности', 'взаправду', מיטאמאָל 'вдруг';

3) Нередко наречия образованы на базе целых словосочетаний и даже фраз, например, איבעראכטאָג (от איבער + אכט + טאָג) 'на будущей неделе', סיוויסטי (от זיי, ווי עס זיי) 'всё равно', 'так или иначе';

4) Усилительные наречия, образованные повторением той же основы, например, ווײט־ווײט 'далеко-далеко' или же семитические בעסוידע[בעסאָד]־סוידעס 'секретнейшим образом', בעקוילע־קוילעס или אף קוילע־קוי- 'благим матом', 'изо всех сил (кричать)'.

Примечание. В качестве наречий употребляется много фразеологических единиц, образованных из сочетания существительного с тем же существительным в другом падеже или с другим предлогом. Например: אויג אף אויג 'с глазу на глаз', וואָרט אין וואָרט 'слово в слово', פון טאָג צו טאָג 'со дня на день', פון צײַט צו צײַט 'время от времени', פאָנעם־על־פאָנעם 'лицом к лицу' (в идише это уже одно слово).

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА

Предлог

§ 49. 1. Предлоги делятся на следующие группы:

1) Выражающие пространственные отношения: אונטער 'под', אויס 'из', 'вне', איבער 'через', 'по', 'над', [2] אין 'в', אינמיטן 'посреди', אנטקעגן 'против',

[1] От местоимения זעלב(ער) 'сам'; ср. русское 'сам-друг', т. е. вдвоем, 'сам-пят', т. е. 'впятеро'.

[1] Некогда עמעס было не мужского рода, а женского, как в древнееврейском.

[2] Часто употребляются и для обозначения времени. Ср. אין דעם צימער 'в этой комнате' и אין דעם יאָר 'в этом году' и т. п.

'навстречу', [1]אף 'на', [1]ארום 'вокруг', 'около', ארוף 'вверх', ארויס 'вне', [1]בא 'у', 'около', 'при', [1]ביז 'до', דורך 'через', 'сквозь', הינטער 'за', 'сзади', 'позади', [1]לעבן [לעם] 'около', 'близ', [1]נאָך 'после', 'за', לענגויס 'вдоль', מיכוץ 'вне', פֿאוע 'возле', 'близко', 'вплотную', 'вдоль', [1]פֿאר 'перед', פֿארבײ 'мимо', פֿאַר 'впереди', 'перед', פֿאָרויס 'впереди', 'во главе', [1]פֿון 'от', 'из', 'с', [1]צו 'к', צווישן [1]'между', קיין 'в', 'к' (при географических названиях типа קיין קיִעוו 'в Киев'), קעגניבער 'напротив', 'навстречу';

2) Выражающие временны́е отношения: בײַם 'во время', (פֿון) בעמעשך 'в течение', 'в продолжение', בעשאס 'во время', זינט, זינטן, זינטמ 'с тех пор', 'начиная', ערעוו 'накануне';

3) Указывающие на объект: אום 'о', 'за', אויסער, כוץ 'кроме', אלפי 'по', 'согласно', (אונט)קעגן 'навстречу', אָן 'без', אָנשטאָט 'вместо', בענעגייע 'касательно', בעראָש 'во главе', וועגן 'о', 'об', לויט 'по', 'согласно', לעבן [לעם] 'около', לעגאבע 'в отношении', לעטוויועס 'в пользу', 'на благо', לעקאָוועד 'в честь', מיט 'с', מיכוץ 'вне', מיצאד 'со стороны', מיקויעך 'насчёт', 'относительно', פון 'о(б)', צו 'к', צווישן 'между', 'среди', קעגן 'против';

4) Выражающие причинно-следственные отношения: אדאנק 'благодаря', אויס 'от', 'из', איבער 'из-за', מאכמעס 'из-за', 'вследствие', פון 'от', 'из';

5) Указывающие на цель действия или назначение предмета: לעשעם 'ради', 'во имя', פאר 'для', צוליב 'для', 'ради'.

2. Многие предлоги могут сливаться с определенным артиклем דעם, например: אונטערן = (אונטער + דעם), איבערן = (איבער + דעם), אפן = (אף + דעם). Так же образованы דורכן, בײַסן, ביזן и т. п.

Предлоги אין, אָן, פון, сливаясь с артиклем, получают форму, אינעם, אָנעם, פֿונעם, а предлоги בא, צו — форму באם, צום.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа. Существительное с предлогом может быть любым членом предложения, кроме подлежащего. С предлогом מיט иногда употребляется и сопутствующее подлежащее: די פרוי מיטן קינד גייען... 'женщина с ребёнком идут...' (множественное число глагола указывает на два подлежащих; в случае единственного числа: די פרוי מיטן קינד גייט — слово קינד является определением к слову פרוי).

Предлоги פון, פאר (и реже מאכמעס, צוליב) в сочетании с послелогом וועגן могут употребляться с существительным и в притяжательном падеже, например, פון [פאר] דעם טאטנס וועגן 'ради отца' и т. п.

Иногда предлоги соединяются в предложные сочетания для детализации значения основного предлога: פון אונטערן טיש 'из-под стола', פון הינטערן וואלד 'из-за леса' и т. п.

§ 50. 1. Среди предлогов большую группу составляют первообразные предлоги — корневые слова. Это односложные предлоги: אום, אויס, אין, אף, בא, בײַ, ביז, דורך, כוץ, לויט, מיט, נאָך, פאר и др., а также איבער и אונטער.

2. Другие предлоги образованы разными способами от простых предлогов или других частей речи. Например, אדאנק 'благодаря' — от существительного с артиклем, ערעוו 'накануне' — древнееврейское существительное ('вечер', 'канун'), употребляемое в значении предлога, אָנשטאָט 'вместо' образовано от существительного с предлогом.

Сложные слова преобладают среди предлогов, состоящих из двух или более морфем, например, פֿאָרויס 'впереди' (פֿאָר + אויס), לענגויס 'вдоль' (לענג + אויס), אינמיטן и т. п.

Многочисленные предлоги с морфемой אר־ типа אריבער по происхождению являются сложными, т. к. אר־ восходит к наречию הער, образовавшему с простым предлогом сложное слово.

Примечание. Ряд предлогов, вошедших в идиш из древнееврейского, кроме корневой морфемы содержат приставочный предлог אל־, בע־, לע־, בע- или מ־ מא. Таковы предлоги אלפי, בעשאס, בעראָש, בעגאבע, בעטוויועס, בעגענייע, מעשעך, מיכוץ, מיצאד, לעשעם, לעקאָוועד, מאכמעס, מיקויעך (см. § 49).

Послелог

§ 51. Послелоги могут следовать за существительным с предлогом, дополняя значение последнего. С предлогами פון и פאר может употребляться послелог וועגן (см. § 49, п. 2), с אין — послелог ארײַן, с צו — послелог צו и т. д.

Перед послелогом וועגן одушевленное существительное стоит в притяжательном падеже (פון די קינדערס וועגן 'ради детей'), а неодушевленное, как с предлогами, — в дательном.

В силу употребительности конструкция פון··· וועגן послужила источником образования фразеологизмов (ср. פון יויצע וועגן *в знач. нареч.* 'для виду', 'формально') и оборотов типа פון דײַנעטוועגן, פון מײַנעטוועגן. Они выступают как наречия (טו דאָס פון מײַנעטוועגן 'сделай это ради меня') и как вводные слова (פון מײַנעטוועגן, מעג 'по мне' (так) пусть едет', ער פֿאָרן פון דײַנעטוועגן איז רעכט···? 'по-твоему, правильно [справедливо]...?').

ארײַן, ארויס и другие послелоги конкретизируют многозначную форму дательного падежа с предлогом, обозначая направление. Так, אין וועג одинаково означает 'в дорогу' и 'в дороге', אין שטוב — 'в доме' и 'в дом' и т. п., в то время как אין··· ארײַן отвечает на вопрос „куда": 'в дорогу', 'в дом' и т. п. Тем самым послелоги несут важную смысловую функцию. Но во многих случаях послелог можно опустить без ущерба для смысла, он употребляется преимущественно в украинском диалекте.

Во фразе אף איין פוס שפרינג איך ארויס(1) אין דרויסן (שאָלעם־אליכעם) ארויס(2) 'я живо (*букв.* 'на одной ноге') выскакиваю на улицу' (Шолом-Алейхем) дважды встречается ארויס: (1) — глагольное добавление, (2) — послелог.

Это совпадение неслучайно, дело в том, что послелоги, глагольные добавления, некоторые предлоги — все они произошли от наречий и легко переходят из одного класса слов в другой. В предложении ער ווײַנט

[1] См. сноску[2] на стр. 707

אנטקעגן 'он живёт напротив' אנטקעגן — наречие, член предложения (обстоятельство места); ער ווינט אנטקעגן מיר 'он живёт напротив меня' אנטקעגן — предлог, служебное слово.

Вследствие этого возможна различная интерпретация. Например, фразу о суровом фронтовом быте אפן פראָנט וואקסן צו די פיס צו די שטיוול можно читать двояко: 1) אפן פראָנט | וואקסן צו | די פיס | צו די שטיוול и 2) אפן פראָנט | וואקסן | צו די פיס צו | די שטיוול; 1) 'На фронте ноги прирастают к сапогам' (צו добавление и предлог); 2) '... сапоги прирастают к ногам' (צו предлог и послелог).

Союз

§ 52. Союзы подразделяются на сочинительные, соединяющие однородные члены предложения и синтаксически равноправные предложения, подчинительные и изъяснительные, соединяющие главное предложение с придаточным.

1. **Сочинительные** союзы в свою очередь делятся на:

1) соединительные: און 'и', אויך 'также', און וויאזוי... אזוי 'и... и', אי...אי 'и', אי 'и', אויך 'а также', אויך 'как... так и', ניט נאָר 'не только', ניט נאָר... נאָר אויך 'не только... но и', ניט נאָר... נאָר אפילע, בלויז... נאָר אפילע 'не только... но и [даже]', סיי (און)... סיי 'как... так и';

2) противительные: נאָר, אָבער 'но', 'однако', איידער 'нежели, чем', דאָך 'все же', דערפאר 'зато', כאָטש 'хотя', נאָר כאָטש... 'хотя... но', אָבער כאָטש... 'хотя... зато', ניט 'ни';

3) разделительные: אָדער 'или', אָדער... אָדער 'или... или', צי 'или', 'либо', צי... צי 'либо... либо', דאָס... דאָס 'то... то'.

К сочинительным союзам примыкают союзы пояснительные: אלס 'как', אָדער 'или', דאָס הייסט 'то есть', ווי אשטייגער 'как например', 'как-то', דעהינטע 'именно', 'как-то'.

2. **Подчинительные** союзы делятся на:

1) временны́е: אז 'когда', איידער 'прежде чем', באלד ווי 'как только', ביז 'пока', 'до тех пор', ביז-וואנען 'покамест', בייס, בעשאס 'когда', 'в то время как', גלײַך ווי 'сразу как', ווי נאָר 'как только', ווײַל 'покуда', וען 'когда', זינט, זײַט, צײַט 'с тех пор как', נאָך דעם ווי 'после того как', קאָלומאן 'пока', קוים 'едва';

2) причинные: אזויוי 'так как', דערפאר וואָס 'потому что', וואָרעם, ווײַל 'ибо', מאכמעס 'ввиду того что', בײַשער 'вследствие того что', העיוס 'так как';

3) цели: אום צו 'для того чтобы', ביכדיי, קעדיי 'чтобы', 'дабы', אז 'что', אזש 'до того, что';

4) следствия: אזוי אז 'так что', אזוי 'что';

5) условия: אויב, אז, טאָמער 'если', ויבאלד 'раз', וען 'если', 'когда', העיוס 'раз', וען 'если', 'когда';

6) уступительные: כאָטש 'хотя', דעמלט וען, דאן וען 'тогда как', 'между тем как', האגאם 'хотя', 'несмотря на то что', סײַדן 'разве только';

7) сравнительные: ווי 'как', אזוי ווי, גלײַך ווי 'словно как', איידער 'нежели, чем', פונקט ווי 'подобно тому как', וועדליך 'соразмерно', 'по сравнению с', עלעהיי 'как будто', 'будто бы'.

3) **Изъяснительные** союзы: אז 'что', וואָס 'что', וויאזוי 'как'.

В качестве союзных (относительных) слов выступают: וואָס 'что', ווער 'кто', וווּ 'где', וווהין 'куда', פונווא- 'откуда', וען 'когда', ווי, וויאזוי 'как', וועלכער 'какой', 'который', וועמע(נ)ס 'чей'.

Примечания. Соединительный союз, в особенности און, может стоять и между служебными словами, например, предлогами: מיט און אָן פּעק 'с тюками и без'. В этом случае предлоги несут ударение.

У писателей старших поколений встречается соединительный союз העז ... העז 'и... и'

Частицы

§ 53. Частицы вносят разнообразные оттенки в значения самостоятельных слов и целых предложений и в соответствии с этим делятся на:

1) вопросительные: וואָסי 'разве', צי 'ли', שוין זשע (ניט) 'неужели';

2) утвердительные: יאָ 'да', יאָ־יאָ 'да, да';

3) отрицательные: ניט 'не', 'ни', ניין 'нет';

4) указательные: אָט 'вот', אָן 'вон' (при указании на отдаленный предмет);

5) определительные: גראָד 'как раз', 'именно', כאָטש 'хоть бы', מאמעש 'прямо', 'точно', פונקט 'точно', פונקט ווי 'точь-в-точь', קימאט 'почти';

6) ограничительные: בלויז 'только', דאפקע 'именно', 'исключительно', נאָר 'лишь', סײַדן 'разве', ראק 'только';

7) усилительные: אפילע, אוש 'даже', גופע 'сам', 'самый', דאָך 'всё же', 'всё-таки', זשע 'же';

8) побудительные: (אָ)קאָרשט '-ка', 'ну-ка', זשע 'же';

9) восклицательные: ווי 'как', סאראַ, וואָס 'что за', פאָר א 'просто';

10) выражающие отношение к достоверности высказываемого: אוואדע 'пожалуй', 'чай', עפשער 'авось'.

Кроме этих частиц имеются частицы с грамматическими функциями: возвратная частица זיך 'себя', '-ся' при глаголе (см. § 37), צו при инфинитиве (см. § 40), частицы, участвующие в образовании нереальных наклонений (см. §§ 35, 36), частицы א, ארום, בא при числительных (см. § 27), частицы אין, סע, עס регулирующие порядок слов в предложении (см. § 57). В более широком смысле частицами называют все служебные слова, в том числе артикль и вспомогательные глаголы.

МЕЖДОМЕТИЕ

§ 54. Междометия по своему значению распадаются на следующие группы:

1) выражающие различные чувства говорящего: א 'а', אוי 'ой', אוי־אוי 'ой-ой', אוי־וויי 'увы', 'горе', אײ 'ай', אך 'ох', טע 'тэ-э-э', טפו 'тьфу', עט 'эт-т', 'эк', עכעכע 'э-хе-хе', פע 'фи' и т. п.;

2) выражающие отношение к речи своей или собеседника: **אהא** 'ага' **אָהָא** 'ого', **אוווא** 'о-о', **אַי־אַי־אַי** 'ай-ай-ай', **הא** 'ха', **וויי־וויי** 'о горе!' **טאקע?** 'разве?', 'в самом деле?', **נעבעך** 'как жаль!', **סטיטש** 'как же так!', 'разве можно так!', **האיטאָכן?** 'разве это возможно?', 'разве это мыслимо?';

3) выражающие призыв или побуждение к действию **אנו** 'а ну-ка', **האָדי** 'довольно', 'полно'; **הידאו!** 'айда!', **נא, נאט** 'на', 'нате', **שאט! שאו!** 'тише', 'тсс!'; 'цыц!';

4) звукоподражательные: **בוק, באך, טראך,** **מע** и т. п., а также слова, обращенные к животным: **אקיש** 'кыш', **טפרו** 'тпру!' и т. п.

Междометия не являются членами предложения и не связываются синтаксически с другими словами в предложении, поскольку сами суть предложения. Исключение составляют случаи, когда междометием подменяется знаменательное слово. Например: **אמאָל איז געווען טע־טע־טע! און היינט — עט־עט...**(**מענדעלע**) 'когда-то было тэ-тэ-тэ!, а ныне—эт-т...' (Менделе) *в значении сказуемого;* **אף צייטיקע** (**עפל**) **דארף מען וואַרטן ביז העט־העט** (**שאָלעם־אלייכעם**) 'зрелых яблок надо ждать до het-het' (т. е. 'долго') (Шолом-Алейхем) *в значении обстоятельства времени.*

Иногда междометия субстантивируются, например, **דער «הורא» האָט לאנג געדונערט** 'долго(е) гремело ура'.

От звукоподражательных междометий нередко образуются глаголы, например, **באָמקען** 'поддакивать', **מעקען** 'блеять', **האווקען** 'лаять', **אָכצן** 'охать', **שאקען** 'призывать к тишине', 'шикать', 'цыкать'.

Примечания. Некоторые междометия воспроизводят грамматическую форму: **נאט, שאט** (множественное число повелительного наклонения). Некоторые междометия произошли от других частей речи. Например, **סטיטש** 'как же так' — стяжение фразы **וואָס איז דער טיטש** 'что это означает', **האיטאָכן** 'разве это возможно' в древнееврейском целое предложение с тем же значением.

ЗАМЕЧАНИЯ ПО СИНТАКСИСУ

Словосочетания

§ 55. Словосочетания образуются по способу сочинения, подчинения и параллелизма.

1. При сочинении связь выражается интонацией перечисления, часто с использованием сочинительных союзов, например, **עס קומען צו פאָרן דער טאטע, דער פעטער פינע און די איבעריקע מישפאָכע** (**שאָלעם־אליי־כעם**) 'Приезжают отец, дядя Пиня и остальная семья' (Шолом-Алейхем).

2. Подчинение выражается согласованием, управлением и примыканием.

1) При *согласовании* поясняющее (зависимое) слово имеет одинаковые с поясняемым а) лицо и число, если это сказуемое и подлежащее, например, **איך לייען** 'я читаю', **זיי שרייבן** 'они пишут'; б) число, род и падеж, если это определение-прилагательное и существительное, например, **א גרויסער יאָמטעוו** 'большой праздник', **גרויסע סימכע** 'большая радость', 'большое торжество', **גרייטן זיך צו א גרויסן יאָמטעוו** 'готовиться к большому празднику'. (Во множественном числе из-за совпадения форм согласование проявляется в числе: **גרויסע יאָמטוי־וויס, סימכעס** 'большие праздники, торжества');

2) При *управлении* поясняемое слово требует от поясняющего (подчиненного существительного, местоимения) определенного косвенного падежа с предлогом или без. Например, **איך גיב דעם קינד אן עפל** 'я даю ребёнку яблоко' (**געבן** управляет винительным падежом (**עפל**) и дательным падежом второго объекта (**קינד**); **מיר וואַרטן אף אייך** 'мы вас ждём' (**וואַרטן** требует предлога **אף**);

3) При *примыкании* поясняющим является неизменяемое слово (наречие или другие части речи в роли обстоятельств), например, **ער לייענט א סאך, ער לייענט אויסווייניק** 'он много читает', 'он читает наизусть', **ער לייענט טאָג און נאכט** 'он читает днём и ночью'.

3. Параллелизмы — это сочетание существительных в одинаковой форме, называющих один и тот же предмет и друг друга поясняющих: **א פרוי א דאָקטער** 'женщина-врач' и т. п.

Одинаковое ударение на словах отличает словосочетание **פרויען דאָקטוירים** 'женщины-врачи' от сложного существительного **פרויען־דאָקטוירים** 'женские врачи', 'гинекологи' с главным ударением на первой основе.

Простое предложение

§ 56. 1. Для идиша характерно двусоставное предложение, т. е. с подлежащим и сказуемым. Например, **א מינהג ברעכט א דין** 'обычай отменяет (*букв.* 'ломает') закон'. **א ליגנער מוז האָבן א גוטן זיקאָרן** 'лжец должен иметь хорошую память'.

Русским односоставным предложениям в идише соответствуют двусоставные. Неопределенно-личные предложения ('стучат', 'весь день шумят' и т. п.) переводятся предложениями с подлежащим, выраженным местоимением **מע(ן)** (**דעם גאנצן טאָג טומלט, מע קלאפט, מען**), и с глаголом в 3-м лице единственного числа.

Безличные предложения ('светает' и т. п.) в идише имеют формальное подлежащее — безличное местоимение **עס** (**עס טאָגט** и т. п.).

Подлежащее, выраженное личным местоимением **דו**, иногда в разговоре опускается, например:

וועסט קומען — וועסט זען 'придёшь — увидишь'.

Другие личные местоимения не могут опускаться. Предложения типа 'иду домой', 'смотрю и думаю' (т. е. без 'я') в идише невозможны; ведь **איך גיי אהיים** без **איך** воспринимается как повелительное наклонение ('иди домой' и т. д.).

Примечание. В безличном предложении **עס** при обратном порядке слов часто опускается. Ср. **עס**

נעכטן האָט (עס) האָט נעכטן שטארק געדונערט שטארק געדונערט 'вчера сильно гремело'.

2. Предложение в идише, как правило, содержит глагол. Именное сказуемое включает глагол-связку זײַן 'быть' или ווערן 'становиться'. Ср.:

דער ערשטער פלוימען זײַנען ווערעמדיק *погов.* 'первые сливы червивы'; דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש 'лучшее молочное блюдо — кусок мяса'; ער וועט אינגיכן ווערן אן אינזשעניער 'он скоро станет инженером'.

Иногда в пословицах, поговорках, народных песнях и т. п. связка опускается, например: — ווייניקער אויל מער סימכע 'меньше народу — больше веселья'; — ער, זי — כאָסן-קאלע 'он жених, она невеста'.

§ 57. Слова в предложении следуют обычно в таком порядке: на первом месте стоит подлежащее (группа подлежащего), на втором — сказуемое, затем второстепенные члены. Например, אלע אונדזערע שכיינים גייען מאָרגן אין טעאטער 'все наши соседи идут завтра в театр'.

Второе место сохраняется за сказуемым и при обратном порядке слов (инверсии): מאָרגן גייען אלע אונדזערע שכיינים אין טעאטער; דזערע שכיינים גייען מאָרגן אין טעאטער.

Подлежащее, в особенности личное местоимение или местоимение מען, при инверсии обычно ставится сразу после личного глагола, например: דעם עמעס מעג מען זאָגן אפילו דעם אייגענעם טאטן 'правду можно сказать даже родному [собственному] отцу'; מיך צו פארטיידיקן האָב איך קיין צונג אין מויל (פערעץ) 'чтоб себя защитить, я слов не найду' (*букв.* 'у меня нет языка во рту') (Перец).

Если сказуемое сложное, то спрягаемая часть — личная форма глагола стоит на втором месте, а неспрягаемая может быть отделена от нее другими словами: מיט אין פאָר פיס קאָן מען ניט טאנצן אף צען כאסענעס 'одной парой ног нельзя танцевать на десяти свадьбах'; הערשעלע האָט פונעם ערשטן טאָג קומען קיין גלופסק באקומען א קאטער (מענדעלע) 'Гершеле с первого дня прихода в Глупск схватил насморк' (Менделе).

Первое место личная форма глагола может занять в предложении, которое по смыслу или синтаксически связано с предыдущим высказыванием, например: ...מײַן ברודער עליע האָט פּינט, אז מע לאכט פון אים, בייזערט ער זיך אף מײַן שוועגערן בראָכע און פרעגט זי, וואָס זי לאכט. לאכט זי נאָך שטארקער. ווערט ער נאָך מער אין קאס, לאכט זי נאָך מער (שאָלעם-אלייכעם) '... мой брат Эля не любит, когда над ним смеются, он обижается на мою невестку Броху и спрашивает её, чего она смеётся. А она смеётся громче. Сердится он ещё больше, смеётся она пуще прежнего' (Шолом-Алейхем).

В других случаях глаголу, выдвигаемому на первое место, должна предшествовать частица עס или סע, формально оставляющая глагол на втором месте, например: ס'איז ניטא קיין מילא אָן א כיסאָרן 'нет достоинства без недостатка' (עס איז = ס'איז).

Когда по логике высказывания требуется сдвинуть глагол со второго места на третье или еще дальше, то на второе место ставится частица איז — формальный заменитель личной формы глагола, например: אין אלע קאָלווירטן פון אונדזער ראיאָן איז פארן רעכט-צייטיקן אראָפנעמען די גערעטעניש פירט זיך א גרויסע צוגרייט-ארבעט 'во всех колхозах нашего района для своевременной уборки урожая ведётся большая подготовительная работа'.

Если сказуемое — личная форма глагола с добавлением, последнее может занять после глагола любое место. Ср.: ער שטעלט אָפּ דעם דאָקטער אין עק הויז 'он останавливает врача у выхода из дома'; ער שטעלט דעם דאָקטער אָפּ אין עק הויז, אין עק הויז שטעלט ער דעם דאָקטער אָפּ и т. д.

Частица זיך стоит обычно сразу после личной формы глагола, например: א יונג ביימעלע בייגט זיך, אן אלטס ברעכט זיך 'молодое деревцо гнётся, старое ломается'. При наличии глагольного добавления זיך ставится между ним и личной формой: א יונג ביימעלע בייגט זיך און גלײַכט זיך אויס 'молодое деревце гнётся и выпрямляется'.

В поэзии זיך может отделяться от личной формы глагола. Ср.:

איך האָב צעקושט זיך מיטן ווינט
און אָן א וואָרט געוואָר געווארן,
וואָס טוט אף פעלדער זיך אצינד —
דאָרט בליט שוין קאָרן!

ד. האָפשטיין

'Я расцеловался с ветром и без слов узнал, что́ теперь творится на полях: там уже цветёт рожь!'

Д. Гофштейн

(*подстрочный перевод*).

По правилам должно быть איך האָב זיך צעקושט, וואָס טוט זיך אף פעלדער.

Отрицательная частица ניט также ставится после личного глагола, например: א טויבער בלינדער זעט ניט 'слепой не видит', הערט ניט 'глухой не слышит'.

ניט от личной формы глагола может отделяться другим словом: עס גייט שוין ניט קיין רעגן 'дождя уже нет'.

В сложных глагольных формах отрицание ניט стоит перед партиципом или инфинитивом: נעכטן איז קיין מאָרגן וועט רעגן ניט געווען 'вчера не было дождя', אויך קיין רעגן ניט זײַן 'завтра тоже не будет дождя'.

§ 58. 1. Согласованные определения обычно предшествуют определяемому существительному, располагаясь между артиклем или притяжательным местоимением и определяемым словом, например: מײַנע טײַערע כאווירים 'мои дорогие товарищи', די ערשטע בלומען 'первые цветы'.

В целях выделения определение может ставиться после определяемого слова, тогда артикль или притяжательное местоимение стоят и перед существительным и перед определением: די כאווירים די טײַערע 'товарищи дорогие', מײַנע כאווירים מײַנע טײַערע 'товарищи мои дорогие'.

Примечание. Иногда прилагательное одновременно поясняет и существительное и глагол-сказуемое. Такое предикативное определение стоит не перед существительным, а после сказуемого: דער כאוער איז געקומען א צופריעדע-נער 'товарищ пришёл довольный'.

2. В распространенном определении слова, относящиеся к прилагательному (партиципу, герундиву), стоят перед прилагательным, тогда как в соответствующих русских оборотах они обычно располагаются между прилагательным (причастием) и существительным. Ср. די לאָנקע איז פארוואלגערט מיט פרישע פון דער וואָך אָנגע-האקטע שפענער (ד. בערגעלסאָן) 'луг завален свежими, *нарубленными за неделю* щепками' (Д. Бергельсон).

Сложное предложение

§ 59. Сложные предложения представлены главным образом сложносочиненными и сложноподчиненными предложениями. При сочинении части сложного предложения связаны наподобие однородных членов бессоюзным способом или при помощи сочинительных союзов (см. § 52). Например: אָדער איך כאפ פיש, אָדער איך באָד מיך (שאָלעם־אלייכעם) 'или я ловлю рыбу, или я купаюсь' (Шолом-Алейхем).

При подчинении придаточное предложение связывается с главным либо бессоюзно, либо подчинительными союзами или союзными словами (см. § 52), например: איך קאָן נישט זען, ווי מע שלאָגט א קאַץ (שאָלעם־אלייכעם) 'я не могу видеть, как бьют кошку' (Шолом-Алейхем).

Придаточные предложения по функции являются как бы членами главного и соответственно делятся на типы:

1) придаточное-подлежащее: זאָל לייענען, ווער עס ווייל 'пусть читает, кто хочет';

2) придаточное-сказуемое: דאָס איז דאָס, וואָס ער לייענט 'это то, что он читает';

3) дополнительное: ער לייענט, וואָס מע גיט אים 'он читает, что ему дают';

4) места: ער לייענט, ווו עס מאכט זיך 'он читает, где придётся';

5) времени: ער לייענט, וועז ער איז פרי 'он читает, когда (он) свободен';

6) образа действия: ער לייענט, ווי מע הייסט אים 'он читает (так), как ему велят';

7) цели: ער לייענט הויך, קעדיי אלע זאָלן הערן 'он читает громко, чтобы все слышали';

8) причины: ער לייענט, ווייל ער איז פארכאפט פון נעם ראָמאן 'он читает, потому что (он) увлечён романом';

9) условное: ער לייענט, אויב מע שטערט אים ניט 'он читает, если ему не мешают';

10) сравнительное: ער לייענט, פונקט ווי ער פאר-שטייט גאָרנישט 'он читает так, словно (он) ничего не понимает';

11) уступительное: ער לייענט, כאָטש מע הערט אים שלעכט 'он читает, хотя его плохо слушают';

12) определительное: ער לייענט דאָס ביכל, וואָס איך האָב אים געשיקט 'он читает книжку, которую я ему послал'.

Придаточные предложения (кроме определительных) могут стоять перед главным и после него. В первом случае спрягаемый глагол главного предложения следует обычно сразу после придаточного, например: וואָס מע גיט איר, עסט זי; וואָס און ווען מע דערלאנגט איר, טרינקט זי; און וואָס פאר א קלייד מע וויל, טוט זי אָן (פערעץ) 'Что ей дают, то она и ест; что и когда ей подают, она пьёт; и какое платье захотят, она надевает' (Перец).

В сложное предложение иногда входят и пояснительные предложения, присоединяемые союзами הייסט עס, דאָס הייסט 'то есть', דעהיינט 'а именно'. Например: ... רופט זי זיך אָן צו מיר, כאָטש הייסט דאָס: «וואָס זיין טאטע איז געווען, וויס איך ניט און וויל ניט וויסן, בא מיר זענען אלע מענטשן גלײַך, נאָר אז ער אליין איז א מענטש ניט קיין געוויינלעכער — דאָס וויס איך פאר גע-וויס» ... דעהיינט, זאָג איך, וואָס פאר א מין סאָרט מענטש איז ער? (שאָלעם־אלייכעם. «טעוויע דער מילכיקער») '... заявляет она мне, Хава то есть: «Кем был его отец, я не знаю и знать не хочу — для меня все люди равны. Но то, что сам он человек необыкновенный, это я знаю наверняка». — «А именно, — говорю я, — что же он за человек такой?»...' (Шолом-Алейхем, «Тевье Молочник»).

Примечание. Определительное придаточное предложение относится обычно к какому-либо члену главного предложения. В русском встречается и такое определительное придаточное, которое относится ко всему главному предложению. Например: 'В тылу действовал партизанский отряд, что крайне дезорганизовало наступление белых'. При переводе такого придаточного на идиш его следует начать не одним וואָס, а словами און דאָס וואָס или דאָס (в последнем случае предложение становится сложносочиненным). То есть: אין הינטערלאנד האָט אָפּעריערט א פאר-טיזאנישער אָטריאד, וואָס דאָס [און דאָס] האָט ביז גאָר דעזאָרגאניזירט דעם אָנגריף פון די ווייסע.

ЗАМЕЧАНИЯ ПО ЛЕКСИКЕ

§ 60. Большинство слов в идише немецкого происхождения. Большое место занимают также славянизмы и семитизмы (т. е. слова и элементы древнееврейского и арамейского происхождения). Представлены также слова интернационального фонда, заимствования из латинского, греческого и других европейских языков, особенно в научной и политической терминологии. Но основное лексическое богатство выработано в недрах самого идиша.

1. Характерно большое число слов, у которых составляющие их морфемы происходят из разных языков. Обозначим их: 1 (немецкий язык), 2 (древнееврейский), 3 (славянские языки). Например:

כופּע[2]־קלייד[1] 'подвенечное платье', דירע[2]־געלט[1]

'квартплата', [2]בילבל־[1]בלוט 'кровавый навет', [1]נאכט־[2]שוימער 'ночной сторож'; [3]זיידע[1]עלטער 'прадед', [3]זאָדעק[1]פלייש 'мясо из задней части' (где 1, 2, 3 — основы сложных слов),

или производные слова: [1]פאר[1]משפּט[2]ן 'осудить', 'обречь' (приставка и глагольный суффикс — 1, корень — 2), [3]ניצע[1]פּעפּער 'перечница' (корень — 1 'перец', суффикс — 3 ср. перевод), [3]ניק[2]לאָכעס[1]צו 'строптивец', 'поступающий назло' (частица — 1, корень — 2 *от древнееврейского* להכעיס [произносится לעהאכיס] 'чтобы рассердить', суффикс — 3), [2]אמעראצ[1]יש[1]ער 'безграмотный', 'невежественный' (корень — 2, ср. אמאָרעץ 'невежда', суффикс и окончание прилагательного — 1).

В דאָקטערקע 'врачиха', 'докторша' *разг.* корень из латинского doctor и славянский суффикс, в קאָלערליי 'всевозможные', 'всякого рода' קאָל — древнееврейский корень כל, а ליי + ער — сложный суффикс, состоящий из немецкой флексии ־ער и элемента ליי французского происхождения.

Примечание. Не только слова, но и формы слова иногда образуются средствами разных языков. При помощи древнееврейского форманта ־ים образовано множественное число פויערים 'крестьяне' (от פויער из немецкого (Bauer), דאָק- 'врачи' (от דאָקטער из латинского), נא- טוירים 'глупцы', 'чудаки' (от נאר из немецкого). В последних двух случаях имеют место также характерная семитическая перегласовка и перенос ударения.

2. Огромное число слов идиша образовано из морфем одного и того же языка-источника, претерпевших смысловые и звуковые изменения.

1) Из немецкого языка — טונג 'действие', טוערק 'занятие' (טו + суффиксы ־ונג, ־ערק; в немецком подобные образования отсутствуют); טינטער 'чернильница' (от сложного слова טינטהאָרן: טינט 'чернила' + האָרן 'рог'); זיסווארג 'сладости' (זיס 'сладкий' + суффикс ־וואַרג от немецкого werk 'дело', 'изделие'); שוועסטער- קינד 'двоюродный брат', 'двоюродная сестра' (שוועסטער 'сестра' + קינד 'ребёнок') и т. п.

2) Из древнееврейского языка — сложные слова: קאַלע־ מאַטאָנעס־ 'свадебные подарки' (ср. קאַלע 'невеста'); יעשיווע־באָכער 'ученик ешибота' (ср. באָכער 'парень') יאָם־כּלבֿ 'морское животное' и т. п. Производные: מעכוטע-, שאָכנטע 'соседка', שאדכנטע 'сваха', שכיינע 'сватья' и т. п. (суффикс ־טע и другие арамейские элементы вошли в идиш через древнееврейский язык, поэтому все слово целиком можно считать гебраизмом).

3) Из славянских языков — זיידעניו 'дедуля', טאטעניו 'папаша', קלייט[ניק 'лавоч]ник' (от קלייט — 'клеть', 'амбар'), כריניצע 'судок для хрена' (ср. 'сахар]ница', 'переч]ница').

Примечание. Словоформы שאבאָסים 'субботы', טאָנייסים 'посты' *рел.* состоят из древнееврейских морфем, но специфичны именно для идиша. В древнееврейском множественное число שבתות (т. е. שאבאָסויס), תעניות (т. е. טאאניויס).

3. Семитическими по происхождению являются большинство личных имен и почти все термины иудейской религии, слова, относящиеся к народным обычаям и обрядам, все обозначения стран света, названия месяцев еврейского календаря (и связанные с ним слова כוידעש 'месяц', מעסלעס 'сутки', לעוואָנע 'луна'), множество терминов родства и семейных отношений, судопроизводства, ремесла, торговли, а также абстрактных понятий из области общественной жизни, морали и т. д. Семитизмы представлены во всех частях речи и среди аффиксов. С их участием, например, образовано много так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Семитизмами насыщены многие поговорки, пословицы и другие формы выразительной речи, а также эвфемизмы.

Славянизмами в идише являются многие слова, обозначающие род и место занятий, орудия труда, предметы домашнего обихода, продукты питания; относящиеся к усадьбе и дому, к характеру местности, к средствам передвижения, а также ряд наименований животных, растений, некоторые названия явлений природы, частей тела (פלייצע 'плечо', פּיאָטע 'пятка') и одежды. К славянизмам относятся и многие наименования учреждений, государственных служащих, ряд понятий общественной жизни и некоторые термины родства (זיידע 'дед', טאטע 'отец', פלימעניק 'племянник'). Славянизмы также есть среди всех частей речи и аффиксов.

Интернационализмы преимущественно обозначают понятия из области науки, техники, политики, искусства, спорта, военного и строительного дела, а также материалы, одежду и т. д. Интернациональные слова поступали в идиш главным образом через немецкий, польский и русский языки.

4. Ранние заимствования — греческие и латинские термины — вошли в идиш через древнееврейский язык, подвергнувшись фонетическим и семантическим изменениям и уподобившись гебраизмам. Греческими по происхождению являются: אפּיקוירעס (от имени Epikuros Эпикур) 'безбожник', 'неверующий', אוועד 'воздух (испорченный)', אכסאניע 'гостиница', אפּעטראָפּעס 'опекун', פּינקעס 'протокольная книга общины', 'запись важнейших актов'.

От латинского Caesar образовано קייסער 'царь', от natalis 'рождество' — ניטל с тем же значением, от census — קנאס 'штраф', а от него в свою очередь קאנסע- נען 'штрафовать', פּארקנאסן 'обручать' и др., от commentarius образовано קונטרעס (*мн.* קונטרייסים) 'брошюра', 'печатный лист'.

Фонетические и семантические изменения претерпевало также большинство заимствований, вошедших в идиш из других источников. Древнееврейское בעל הבית [произносится בּאַאל האבאַיים] 'хозяин дома' в идише בא- לעבאָס 'хозяин' (не только дома), כּלי זמר [произносится קליי זעמער] 'музыкальные инструменты' в идише קלעזמער 'музыкант', а בעל חוב [произносится באאל כויוו] 'кредитор' в идише באלכויוו 'должник'. С русским 'горевать' связано האָרעוועז '(напряжённо) трудиться'.

В современном немецком Abscheu — 'отвращение', а в идише אָפּשיי — 'благоговение', 'пиетет'.

Bauer — омонимы: I 'крестьянин', 'строитель'; II 'клетка (для птиц)'; в идише בויער 'строитель', а 'крестьянин' обозначается словом с южнонемецкой огласовкой

פויע. (При этом множественное число פויערים и слово פויערטע 'крестьянка' получили семитические суффиксы).

Иногда меняется в основном только произношение, так немецкие fliegen 'летать' и messen 'мерить' в идише פליען и מעסטן, а русские 'сад'и 'плечо' — סאָד и פלייצע.

§ 61. 1. В идише довольно распространена **омонимия** (ср. באנק — I 'скамья'; II 'банк'; שנור — I 'невестка', 'сноха'; II 'шнур'; שטערן — I 'звезда'; II 'лоб' и т. п.). Омонимы возникают:

1) Вследствие словообразования и словоизменения (омоформы), например: בעקל *уменьш.* I *от* באק 'щека'; II *от* באָק 'козёл'; פענדל *уменьш.* I *от* פאן 'кастрюля'; II *от* פאָן 'знамя', 'флаг'; פליסט I — 2 *л. ед. ч. наст. вр. от* פליען 'летать'; II 2 и 3 *л. ед. ч.* и 2 *л. мн. ч. от* פליסן 'течь';

2) В результате звуковых процессов, приведших к сближению, например: טאם — I 'вкус' (*др.-евр.* טעם [произносится טאאם] 'вкус', 'причина', 'мотив'); II 'простофиля' (*др.-евр.* תם [произносится טאם] 'наивный человек';

3) В результате заимствований из разных языков, например: סאָד I 'секрет' (из древнееврейского); II 'сад' (из русского 'сад');

4) Вследствие звуковых процессов и заимствований, например: מאסע I 'ноша', 'тяжесть' (*др.-евр.* משא [произносится מאסאָ]); II 'масса' (*лат.* massa);

5) В результате изменения значения, например: слово איידעס (*др.-евр.* עדות [произносится אידוס] 'свидетельское показание') в идише получило второе значение — 'свидетель', а אייד (*др.-евр.* עד [произносится אייד] 'свидетель') вышло из употребления и сохраняется только в отдельных сложных словах: אייד־רינ 'очевидец', אייד־שעקער 'лжесвидетель'.

Омонимы широко используются в каламбурах, в шутках, основанных на игре слов и т. п.

Примечание: В живой речи омонимов больше, чем в письменной, за счет омофонов. Ср. אן עפל 'яблоко', א נעפל 'туман'.

2. Идиш чрезвычайно богат **синонимами**. Характерной чертой синонимики является большое количество по сравнению с другими языками дублетов — синонимов, не отличающихся оттенками значения и не всегда отличающихся друг от друга в стилистическом плане.

Синонимы образовались:

1) В результате пополнения языка словами из разных диалектов, например: קאָלנער и וועש גרעט 'белье'; קראגן 'воротник';

2) В связи с заимствованиями из разных языков, например: **шкаф** — אלמער (*лат.* armarium), שראנק (*нем.*) и שאפע (*польск.*); **палач** — הענקער (*нем.*), טאליען (*др.-евр.*), и קאט (*слав.*); **утка** — ענטל (*нем.*) и קאטשקע (*слав.*); **мир** — פרידן (*нем.*) и שאָלעם (*др.-евр.*); **война** — קריג (*нем.*) и מילכאָמע (*др.-евр.*); **враг** — פיינט (*нем.*) и סוינע (*др.-евр.*); **всегда** — שטענדיק (*нем.*) и טאָמיד (*др.-евр.*) и т. д.;

3) Вследствие образования близких по значению слов по разным моделям, например: האָזעניק и באל־האָזע 'наглец'; צווייפענעמדיקער и צווייפלער 'лицемер', 'двуличный';

4) В результате сближения значений разных по смыслу слов, так древнееврейские слова: גוויר 'господин', 'властелин', נאָגיד 'князь' и אוישער 'богатство' в идише одинаково обозначают 'богач';

5) За счет употребления слов в переносном смысле, например: 'дурак' обозначается не только словами נאר, גוילעם, שויטע, טיפעש и т. д., но также словами פערד 'лошадь', באָק 'козёл', בעהיימע 'скотина', 'корова', לאָקש 'лапша', ווייזאָסאָ (*имя младшего сына библейского Амана*) и др.

Наряду с отдельными словами в качестве синонимов выступают словосочетания, например: 'ложь', 'небылица' обозначаются не только словами ליגן, שעקער и т. п., но и сочетаниями ניט געשטויגן און ניט געפלויגן 'не поднимался и не летал'; אפן הימל א יאריד 'на небе ярмарка', כאלעמויעד־פורים (*шутливое название несуществующего праздника*) и др.

Синонимы, иногда происходящие из разных языков, порой образуют сложное слово с усилительным значением. Например: טאטע־פאָטער 'отец'; 'боже' (*слав.* + *нем.*), קאָזעוו־וועשעקער или שעקער־וועקעזעוו 'совершенная ложь' (*др.-евр.*), הויל־נאקעט 'голый' (*слав.* + *нем.*) פראָסט־פאָשעט 'просто' (*слав.* + *др.-евр.*), קרוע־בלוע 'в лохмотьях' (*др.-евр.*).

В результате сложения синонимов или дублетов может получиться и новое понятие, например: כאמער־אייזל *груб.* 'бабник', 'самец' (*др.-евр.* כאמער 'осёл' + *нем.* אייזל 'осёл').

§ 62. Краткие сведения о диалектах.

Основными диалектами идиша являются украинский, литовско-белорусский и польский. Названия эти весьма условны, т. к. границы диалектов не совпадают с границами соответствующих территорий. В каждом диалекте представлено несколько говоров.

Диалектные различия больше всего обнаруживают себя в произношении. Типичные фонетические особенности диалектов иллюстрируются в приводимой ниже таблице.

Литературный идиш			Диалекты		
			Литовско-белорусский	Украинский	Польский
גאסט	гость	a	a	a, o	a:[1]
טאָג	день	o	o	u	u:
יאָר	год	o	o	u	u, ue
זומער	лето	u	u	i	i
מומע	тётя	u	u	i	i
הויף	двор	oj	ej	ej, oj	oj
ברויט	хлеб	oj	ej	oj	oj
אויג	глаз	oj	ej	oj	oj
בויך	живот	oj	uj,oj,ou	ü, uj, oj	o:, ou
קייט	цепь	ej	ej	ej	aj
ביין	кость	ej	ej	ej	aj
קעז	сыр	e	e	ej	ej
ווין	вино	aj	aj	aj, a	a:
פרייַנט	друг	aj	aj	aj	a
שניי	снег	š	s, š	š	š šnaj
פיש	рыба	š	s, š	š	š
האנט	рука	h	h	h, ant	h

[1] Двоеточие обозначает долготу звука

Грамматические различия заключаются в том, что литовско-белорусский диалект не имеет среднего рода; многие существительные в разных диалектах относятся к разным родам; некоторые существительные образуют множественное число в диалектах по различным моделям. Есть ряд различий в склонении и в спряжении. Лексические различия проявляются:

1) В наличии характерных для данного диалекта слов, не встречающихся в других диалектах и малоупотребительных в литературном языке, например, в украинском диалекте: **טאפליע** ‘оконное стекло’, **האלעשקע** ‘галушка’, **הוידען** ‘качать’, ‘колыхать’, **זשמעניע** ‘горсть’, **זשליאָקען** ‘хлебать’; в польском: **אָקוויט** ‘спирт’, **געמבע** *разг.* ‘глотка’, **סערמענגע** ‘сермяга’; в белорусско-литовском: **גדויל** ‘груша’, **האָלט האָבן** ‘любить’, **העלטער** *сравн. степень от* **האָלט** (ср. **זי האָט אים העלטער** ‘она его больше любит’), **שפּאקולן** (от латинского speculum) ‘очки’;

2) В наличии у слов, встречающихся во всех диалектах, особых, специфических для данного диалекта, значений. Например, **בריק**, кроме общелитературного значения ‘мост’, имеет диалектное (белорусское) значение ‘полы’.

В конце XIX в. в связи с широким распространением художественной литературы и прессы, активной революционной деятельностью ораторов-пропагандистов усилился процесс сглаживания диалектных различий и сближения диалектов с литературным языком. Орфография современного идиша основана на интердиалектном принципе, со значительным приближением к литовско-белорусскому произношению. Грамматика же отражает главным образом строй украинского диалекта, оказавшего за последние 150 лет наибольшее влияние на развитие литературного языка.

Таблица прилагательных[1], образующих степени сравнения с изменением корня

№№	Прилагательные	Сравнительная степень	Превосходная степень	Примечания
1	**אלטער** старый	**עלטערער**	**דער עלטסטער**	
2	**אָפטער** частый	**עפטערער**	**דער עפטסטער**	чаще без перегласовки
3	**גוטער** хороший	**בעסערער**	**דער בעסטער**	
4	**געזונטער** здоровый	**געזינטערער**	**דער געזינטסטער**	
5	**גערָטנער** удачный	**גערעטנערער**	**דער גערעטנסטער**	чаще без перегласовки
6	**גראָבער** толстый	**גרעבערער**	**דער גרעבסטער**	
7	**גרויסער** большой	**גרעסערער**	**דער גרעסטער**	
8	**הויכער** высокий	**העכערער**	**דער העכסטער**	
9	**וואָלוועלער** дешёвый	**וועלוועלערער**	**דער וועלוולסטער**	также без перегласовки
10	**זאטער** сытый	**זעטערער**	**דער זעטסטער**	также без перегласовки
11	**טונקעלער** тёмный *Кратк. ф.* **טונקל**	**טינק(ע)לערער**	**דער טינקלסטער**	также без перегласовки
12	**טרוקענער** сухой *Кратк. ф.* **טרוקן**	**טריקענערער**	**דער טריקנסטער**	
13	**יונגער** молодой	**יינגערער**	**דער יינגסטער**	
14	**כּאָשעווער** уважаемый	**כּעשעווערער**	**דער כּעשעווסטער**	чаще без перегласовки
15	**לאנגער** длинный	**לענגערער**	**דער לענגסטער**	
16	**מאָגערער** тощий	**מעגערערער**	**דער מעגערסטער**	чаще без перегласовки
17	**נאָענטער** близкий	**נע(ע)נטערער**	**דער נע(ע)נטסטער**	
18	**פרומער** набожный	**פרימערער**	**דער פרימסטער**	также без перегласовки
19	**קאלטער** холодный	**קעלטערער**	**דער קעלטסטער**	
20	**קורצער** короткий	**קירצערער**	**דער קירצסטער**	
21	**קלאָרער** ясный	**קלערערער**	**דער קלערסטער**	чаще без перегласовки
22	**קלוגער** умный	**קליגערער**	**דער קליגסטער**	
23	**קליינער** малый	**קלענערער**	**דער קלענסטער**	
24	**קרומער** кривой	**קרימערער**	**דער קרימסטער**	
25	**שיינער** красивый	**שענערער**	**דער שענסטער**	
26	**שלעכטער** плохой	**ערגערער**	**דער ערגסטער**	
27	**שמאָלער** узкий	**שמעלערער**	**דער שמעלסטער**	

[1] Прилагательные приводятся в форме именительного падежа мужского рода.

Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
1	אויסלינקען	*По правилам*	אויסגעלונקען, אויסגעלינקט	вывихнуть
2	אויסראָטן	»	אויסגעראָטן	истребить
3	אָנווערן	»	אָנגעווירן, אָנגעווארן	(по)терять; проиграть
4	באוועגן	»	באוועגט *и* באוויגן *уст.*	двигать, побуждать
5	באפעלן	»	באפוילן	приказ(ыв)ать
6	באקומען	»	באקומען	получать
7	באקן	»	געבאקן, געבאקט	печь
8	בארשטן	»	געבארשט, געבאָרשטן	чесать; чистить щеткой
9	באָדן	»	געבאָדן	купать
10	באָטן	»	געבאָטן	предлагать (цену)
11	באָרגן	»	געבאָרגט *и реже* געבאָרגן	брать в долг
12	בילן	»	געבולן, געבילט	лаять
13	בינדן	»	געבונדן	вязать
14	בייגן	»	געבויגן *и реже* געבייגט	гнуть; склонять *грам.*
15	בייטן	»	געביטן	менять
16	בייסן	»	געביסן	кусать; зудеть
17	בלאָזן	»	געבלאָזט, געבלאָזן	дуть
18	בלײַבן	»	געבליבן[1]	оста(ва)ться
19	בעטן	»	געבעטן	просить
20	בראָטן	»	געבראָטן	жарить
21	ברעכן	»	געבראָכן	ломать; извергать (пищу)
22	ברענגען	»	געבראכט	приносить
23	גאזל(ענ)ען	גאזל, גאזלסט…	געגאזלט	разбойничать
24	גאנוו(ענ)ען	גאנוב, גאנובסט…	געגאנובט	воровать, красть
25	גילטן	*По правилам*	געגאָלטן	иметь удачу; быть действительным
26	גיסן	»	געגאָסן	лить
27	גיין	*1 и 3 л. мн.* גייען	געגאן, געגאנגען[1]	ходить, идти
28	גלײַכן	*По правилам*	געגלײַכט, געגליכן	сравни(ва)ть
29	געבאָרן *и* געבוירן	»	געבאָרן *и* געבוירן	рожать
30	געבן	*ед.*: גיב, גיסט, גיט *мн.*: גיבן, גיט, גיבן	געגעבן	да(ва)ть
31	געווינען	*По правилам*	געווינען	выигрывать; рожать
32	געלינגען	*обыкн. тк. 3 л.*	געלונגען[1]	уда(ва)ться
33	גענישן	*По правилам*	גענאָסן	вкушать; пользоваться
34	גענעזן	*обыкн. с* ווערן	גענעזן[1]	выздороветь
35	געפינען	*По правилам*	געפונען	находить
36	געפעלן	»	געפעלן[1]	нравиться
37	גערָטן	»	גערָטן[1]	удаться; быть похожим
38	געשען	*обыкн. тк. 3 л.*: *ед.* געשעט, *мн.* געשעען	געשען[1]	случаться, свершаться

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
39	גראָבן	*По правилам*	געגראָבן	копать
40	גרײַפן	»	געגריפן, געגרײַפט	схватить, настигнуть
41	דארפן	*3л. ед.* דארף	געדארפט *и реже* געדאָרפן	долженствовать; иметь нужду
42	דארש(ענ)ען	דארשע, דארשעסט…	געדארשעט, געדארשנט	ораторствовать
43	דינגען	*По правилам*	געדונגען	нанимать; приниматься
44	דערווערבן	»	דערוואָרבן, דערווערבט	приобретать, добывать
45	דערעסן	»	דערעסן	надоедать, надоесть
46	דערפינדן	»	דערפונדן	изобретать
47	דערשײַנען	»	דערשינען[1]	появляться
48	דרינגען	»	געדרונגען	проникать; делать вывод
49	דרעשן	»	געדראָשן	молотить
50	האלטן	»	געהאלטן	держать; считать; соблюдать
51	הארג(ענ)ען	הארגע, הארגעסט…	געהארגעט	уби(ва)ть
52	האָבן	*ед.*: האָב, האָסט, האָט *мн.*: האָבן, האָט, האָבן	געהאט	иметь; рожать
53	היטן	*По правилам*	געהיטן, געהיט	беречь, хранить, сторожить
54	הינקען	»	געהונקען, געהינקט	хромать
55	הייבן	»	געהויבן	поднимать, поднять
56	הייסן	»	געהייסן	велеть; называться; означать
57	העלפן	»	געהאָלפן	помогать
58	הענגען	»	געהאנגען[2]	висеть; вешать
59	העפטן	»	געהאָפטן	вязать (*о рукодельнице*)
60	וואקסן	»	געוואָקסן[2], געוואקסן	расти
61	וארגן	»	געוואָרגן	давить, душить
62	וארפן	»	געוואָרפן	бросать
63	וואשן	»	געוואשן	мыть, стирать
64	וידמענען זיך	*обыкн. тк. 3л.*	זיך געווידמעט	роиться
65	ווינטשן	*По правилам*	געווונטשן	(по)желать
66	ווינקען	»	געווונקען	подмигивать
67	וויסן	*ед.*: וויס, ווייסט, ווייס(ט) *мн.*: ווייסן, ווייסט, ווייסן	געווסט	знать
68	ווייזן	*По правилам*	געוויזן	показ(ыв)ать
69	ווײַכן	»	געווײַכט *и реже* געוויכן	сторониться, избегать
70	וועגן	»	געוויגן	весить; взвешивать
71	וועטן זיך	»	זיך געווט, זיך געוואָטן	держать пари
72	וועלן	*ед.*: ויל, ווילסט, ויל *мн.*: ווילן, ווילט, ווילן	געוואָלט	хотеть
73	וועגדן	*По правилам*	געוועגדט *и реже* געוואָגדן	обращать
74	וואַרגן *см.* וועַרגן			
75	ווערן	»	געוואָרן[1]	стать, становиться
76	זאלצן	»	געזאלצט, געזאלצן	солить

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами האָבן *и* זײַן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
77	זאָלן	*3 л. ед.* זאָל	געזאָלט	долженствовать
78	זויגן	*По правилам*	געזויגט, געזויגן	сосать
79	זידן	»	געזאָטן, געזידט, געזאָדן	кипятить, кипеть
80	זינגען	»	געזונגען	петь
81	זינקען	»	געזונקען[1]	вязнуть, погружаться
82	זיצן	»	געזעסן[1]	сидеть
83	זײַן	*ед.*: בין, ביסט, איז *мн.*: *1 и 3 л.* זײַנען, זענען; *2 л.* זײַט, זענט	געווען[1]; *в знач. прил.* געווענער	быть
84	זען	*1 и 3 л. мн.* זעען	געזען; *в знач. прил.* געזעענער	видеть
85	טאָן *и редко* טון	*ед.*: טו, טוסט, טוט *мн.*: טוען, טוט, טוען	געטאָן *и редко* געטון	делать
86	טאָרן (*обыкн.* + ניט)	*3 л. ед.* טאָר	געטאָרט	сметь, иметь право
87	טונקען	*По правилам*	געטונקען, געטונקט	макать
88	טויגן	*3 л. ед.* טויג(ט)	געטויגט	годиться, быть годным
89	טראָגן	*По правилам*	געטראָגן	носить; быть беременной
90	טרינקען	»	געטרונקען	пить; топить (в воде)
91	טריבן	»	געטריבן	гонять
92	טרעטן	»	געטרעטן[2], געטראָטן	ступать, топтать
93	טרענקען	»	געטרענקען *и реже* געטראָנקען	топить (в воде)
94	טרעפן	»	געטראָפן	встречать; попадать (в цель); случаться; отгад(ыв)ать
95	יאַרש(ענ)ען	יאַרשע, יאַרשעסט…	געיאַרשנט, געיאַרשעט	наследовать
96	יוירן	*По правилам*	געיוירן, געיוירט	бродить *хим.*, *кул.*
97	כאַנפ(ענ)ען	כאַנפע, כאַנפעסט…	געכאַנפעט	льстить
98	כאַסמ(ענ)ען	כאַסמע, כאַסמעסט…	געכאַסמעט	подпис(ыв)ать
99	כאָכמ(ענ)ען זיך	כאָכמע, כאָכמעסט…	געכאָכמעט זיך	острить, обмениваться шутками
100	לאדן	*По правилам*	געלאדן	приглашать
101	לאָדן	»	געלאָדן	грузить
102	לאָדן	»	געלאָדן	вести тяжбу
103	לאָזן	»	געלאָזן, געלאָזט	пускать, оставлять
104	לויכטן	»	געלויכטן, געלויכט	светить, сиять
105	לויפן	»	געלאָפן[1]	бежать, бегать
106	ליגן	»	געלעגן[1]	лежать
107	לײַדן	»	געליטן	терпеть, страдать
108	לײַכטן	»	געלײַכט, געלויכטן	светить, сиять
109	לײַען	»	געליגן, געליען	одалживать; давать в долг
110	לעשן	»	געלאָשן, געלעשט	гасить, тушить
111	מאָלן	»	געמאָלן	молоть
112	מוזן	*3 л. ед.* מוז	געמוזט	быть обязанным, вынужденным
113	מייק(ענ)ען	מייקע, מייקעסט…	געמייקנט, געמייקעט	извергать пищу, рвать
114	מײַדן	*По правилам*	געמײַדט, געמיטן	миновать, избегать
115	מעגן	*3 л. ед.* מעג	געמעגט	иметь позволение, мочь

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами זײַן *и* האָבן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
116	מעלדן	*По правилам*	געמעלדעט, געמאָלדן	объявлять, заявлять
117	מעלקן	»	געמעלקט, געמאָלקן	доить
118	מעסטן	»	געמאָסטן	мерить, измерять
119	ניסן	»	געניאָסן	чихать
120	נעמען	»	גענומען	брать, взять
121	עסן	»	געגעסן	есть, кушать
122	פֿאסל(ענ)ען	פֿאסל, פֿאסלסט…	געפֿאסלט	объявлять порочным; запрещать; порицать
123	פֿאָפּן	*По правилам*	געפֿאָפּן[1]	дрыхнуть *груб.*
124	פֿאלן	»	געפֿאלן[1]	упасть, падать
125	פֿאנגען	»	געפֿאנגען	ловить, поймать; пленить
126	פֿאראטן	»	פֿאראטן	изменять (кому-л.), предавать
127	פֿארבאָטן	»	פֿארבאָט(ן)	запрещать
128	פֿארבאָרגן	»	פֿארבאָרגן	утаивать, скрывать
129	פֿארגינען	»	פֿארגונען	не завидовать
130	פֿארגעסן	»	פֿארגעסן	забывать
131	פֿארדארבן	»	פֿארדאָרבן	портить, искажать
132	פֿארדריסן	»	פֿארדראָסן	сожалеть, досадовать
133	פֿארלירן	»	פֿארלוירן, פֿארלאָרן	терять, утрачивать
134	פֿארשאפן	»	פֿארשאפט *и редко* פֿארשאפן	доставлять (радость, огорчение)
135	פֿארשווינדן	»	פֿארשוווּנדן[1]	исчезать
136	פֿאָרן	»	געפֿאָרן[1]	ехать, ездить
137	פֿייפֿן	»	געפֿיפֿן, געפֿייפֿט	свистать
138	פֿליסן	»	געפֿלאָסן[1]	течь
139	פֿליען	»	געפֿלויגן[1]	летать, лететь
140	פֿלעגן	*3 л. ед.* פֿלעג(ט)	געפֿלעגט	*вспом. гл. со значением многократности*
141	פֿלעכטן	*По правилам*	געפֿלאָכטן	вить; плести; вязать
142	פֿעכטן	»	געפֿאָכטן	сражаться; фехтовать
143	פֿרירן	»	געפֿרוירן[1], געפֿראָרן[1]	мерзнуть, зябнуть; морозить
144	פֿרעסן	»	געפֿרעסן	жрать
145	צוואָגן	»	געצוואָגט, געצוואָגן	мыть (голову)
146	צווינגען	»	געצוווּנגען	принуждать, заставлять
147	צינדן	»	געצונדן	жечь
148	ציען	»	געצויגן	тянуть
149	קאָנען	*3 л. ед.* קאָן	געקאָנט	мочь
150	קאָרמענען	*По правилам*	געקאָרמעט	кормить
151	קומען	»	געקומען[1]	приходить
152	קוועלן	»	געקוועלט, געקוואָלן	радоваться; бить ключом
153	קלינגען	»	געקלונגען	звонить; звенеть, звучать
154	קלייבן	»	געקליבן	собирать; копить
155	קניפֿן	»	געקניפֿט, געקניפֿן	щипать
156	קנעטן	»	געקנאָטן, געקנעט	месить
157	קענען	*3л. ед.* קען	געקענט	мочь; знать
158	קריגן	*По правилам*	געקריגן, געקראָגן	доставать, получать

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זיין

Продолжение

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
159	קריכן	*По правилам*	געקראָכן[1]	лазить, ползать
160	ראָטן	»	גערָאטן	советовать
161	רופן	»	גערופן	звать
162	רינען	»	גערונען[1]	течь, протекать
163	ריידן	*3 л. ед.* רעדט	גערעדט	говорить
164	ריבן	*По правилам*	געריבן	тереть, потирать
165	ריטן	»	געריטן[1]	ездить верхом
166	ריסן	»	געריסן	рвать, драть; нарывать
167	ריידן *см.* רעדן			
168	שאפן	»	געשאפן	создавать, творить
169	שאָבן	»	געשאָבן	скрести, скоблить
170	שווימען	»	געשוומען[1]	плавать
171	שווייגן	»	געשוויגן	молчать
172	שוועלן	»	געשוואָלן	набухать
173	שוועגקען	»	געשוועגקט *и редко* געשוואָגקען	полоскать
174	שווערן	»	געשווירן, געשוואָרן	клясться
175	שטאַרבן	»	געשטאָרבן[1]	умирать
176	שטויסן	»	געשטויסן	толкать; толочь
177	שטינקען	»	גענשטונקען	дурно пахнуть
178	שטיין	*1 и 3 л. мн.* שטייען	גענשטאַנען[1]	стоять
179	שטיגן	*По правилам*	גענשטיגט[1], גענשטיגן[1]	подниматься; возрастать
180	שטעכן	»	גענשטאָכן	колоть
181	שטריטן	»	גענשטריטן, גענשטריט	спорить
182	שטריכן	»	גענשטריכן, גענשטראָכן	вычеркивать
183	שיטן	»	גענשאָטן, גענשיט	сыпать
184	שילטן	»	גענשאָלטן	проклинать
185	שינדן	»	גענשונדן	сдирать (шкуру)
186	שיסן	»	גענשאָסן	стрелять, палить
187	שלאָגן	»	גענשלאָגן	бить
188	שלאָפן	»	גענשלאָפן[1]	спать
189	שלינגען	»	גענשלונגען	глотать
190	שליסן	»	גענשלאָסן	замыкать, закрывать; заключать; завершать
191	דורכ־ *чаще с* שליכן	»	גענשליכן, גענשליכט	красться
192	שליפן	»	גענשליפן, גענשליפט	шлифовать, точить
193	שמיסן	»	גענשמיסן	сечь, пороть, хлестать, стегать
194	שמעלצן	»	גענשמאָלצן	плавить
195	שניידן	»	גענשניטן	резать; жать (в поле)
196	שעכטן	»	גענשעכט, גענשאָכטן	резать (скот)
197	שילטן *см.* שעלטן	»		
198	שענקען	»	גענשאָנקען, גענשענקט	дарить, прощать
199	שערן	»	גענשאָרן, גענשוירן	стричь, резать (ножницами)
200	שפאלטן	»	גענשפאָלטן	расщеплять, раскалывать
201	שפינען	»	גענשפונען, גענשפינט	прясть
202	שפייען	»	גענשפיגן, גענשפיט	плевать
203	שפרינגען	»	גענשפרונגען[1]	прыгать, скакать
204	שפרעכן	»	גענשפראָכן	говорить; заговорить
205	שריבן	»	גענשריבן	писать
206	שריען	»	גענשריען, גענשרינן	кричать, вопить
207	שרעקן	»	גענשראָקן	пугать, страшить

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זיין

Замеченные опечатки и ошибки

Стр.	Колонка	Строка	Напечатано	Следует читать
37	II	28 снизу	סטיכ׳יישעע	סטיכ׳יישער
51	I	4 снизу	ברוֹדערל ז ־ען	ברוֹדערל ז (מצ. ברידער-לעך)
53	II	14 сверху	בוֹרטשער מ ־עס	בוֹרטשער מ ═
63	I	27 сверху	кампа́ния	компа́ния
86	II	10 снизу	~ борьбу́	в борьбу́
99	I	13 сверху	ארויסגַיין	ארויסגַיין*
»	II	12 сверху	אויסווישן* אָפּווישן*	אויסווישן אָפּווישן
102	I	13 снизу	האַרמי׳דער ז	האַרמי׳דער מ
105	I	26 сверху	гидроэлектоста́нция	гидроэлектроста́нция
»	II	19 снизу	אי׳בערהערשאפט	אויבערהערשאפט
106	II	6 сверху	אי׳ינעלע ז ־ער	אי׳ינעלע ז ־ך
109	I	21 снизу	ггоди́на	годи́на
»	I	19 снизу	оди́ться	годи́ться
112	II	23—24 сверху	שטאָט־ מ ־אמנווינער	שטאָט־אמנווינער מ
136	II	3 сверху	ערנטאָוול מ ־ן	ערנטאָוול מ ־ען
»	»	13 сверху	צושי׳קן	צושיקן
139	I	12 сверху	טאָן	טאָן
140	I	14 сверху	פּמפּל מ ־ען	פּמפּל ז ־ער
142	II	5, 12 снизу	דאס	דאָס
152	II	29 снизу	פּאריזונקען	פּאריזונקען
180	I	1 сверху	*впортивные*	*спортивные*
187	I	27—28 снизу	אינווענטאריזי׳רן ז זי׳רן	אינווענטאריזי׳רן ז
189	I	27 сверху	מאס־מעדיא	מאס־מעדיא
210	I	16 сверху	באלכל ז ═	באלכל ז ־ער
211	I	21 снизу	שטריק מ ־ן	שטריק מ ═
»	II	21 сверху	פּערדסלופ מ ־ן	פּערדסלופ מ ־עס
216	I	1 снизу	ו	ו
256	I	9 сверху	המנטן	המגט
264	I	24 снизу	אָנגעשפּאלטענער	אָנגעשפּאלטענער
274	I	14 сверху	דירי׳	דירז
289	II	6 снизу	הי׳וליאקע	הוליאקע.
299	I	16 снизу	מי טאים	מיט אים
303	I	13 сверху	זאָרגן	זאָרגן ז
305	I	5 сверху	юбо-	любо-
316	I	10 снизу	(גרי׳ס־)	(גרי׳נס־)
364	II	24 снизу	אי׳בער(דער)שריק	אי׳בער(דער)שרעק
413	II	2 сверху	רעטונגס־נארטל מ ־ן	רעטונגס־נארטל מ ־ען
516	I	4 снизу	צוני׳ קלייען	צוניסקלייען
523	I	7 снизу	־ך	זיך